

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Έργα
Τόμος 1
1999-2019

Andreas N. Lytras
Works
Vol. 1
1999-2019

Περιεχόμενα* / **

Ανδρέας Ν. Λύτρας, <i>Το ταξικό φαινόμενο και η κοινωνική πόλωση</i> , Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2014.....	3
Περιεχόμενα για <i>Το ταξικό φαινόμενο</i>	5
Ανδρέας Ν. Λύτρας, «Παρουσιάσεις», <i>Τα Κοινωνικά Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία</i> , Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2017.....	48
Περιεχόμενα για «Παρουσιάσεις».....	49
Ανδρέας Ν. Λύτρας (επιμ.), «Έκθεση περί της Αξιολόγησης του Παντείου Πανεπιστημίου», [Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2010], <i>Τα Κοινωνικά Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία</i> , Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2017, τ. ΠΙ, ...	166
Περιεχόμενα για «Έκθεση περί της Αξιολόγησης...».....	170
Ανδρέας Ν. Λύτρας (επιμ.), «Η Καταπολέμηση της Ανεργίας στην Εποχή της Κρίσης», <i>Τα Κοινωνικά Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία</i> , Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2017, τ. ΙV.....	1107
Περιεχόμενα για «Η Καταπολέμηση της Ανεργίας....».....	1109
Ανδρέας Ν. Λύτρας, «Έργα και Βιβλιοθήκες», <i>Τα Κοινωνικά Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία</i> , Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2018, τ. V.....	1308
Περιεχόμενα για «Έργα και Βιβλιοθήκες».....	1312
Ανδρέας Ν. Λύτρας (επιμ.), «Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών (25 ετών και άνω)», <i>Τα Κοινωνικά Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία</i> , Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2018, τ. VI.....	1515
Περιεχόμενα για «Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών...».....	1519
Α.Ν. Λύτρας, Π. Παντελόγλου, «Φορείς και Δίκτυα Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού [(Έκθεση προς το Υπουργείο Παιδείας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή -Γ.Δ. V- και το ΕΚΤ)», Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο- ΕΠΕΑΕΚ, 1999], <i>Τα Κοινωνικά Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία</i> , Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2018, τ. VII.....	1743
Περιεχόμενα για «Φορείς και Δίκτυα Καταπολέμησης....».....	1747
Α.Ν. Λύτρας, Μ. Ιασιωνίδου, Ι. Καραπιστόλη, «Επιχειρησιακό Σχέδιο Γ.Ν.Α 'Κοργιαλένιου-Μπενάκειου-ΕΕΣ' 2003-2006», [Αθήνα, Γ.Ν.Α «Κοργιαλένιου-Μπενάκειο ΕΕΣ» (Απόφαση του ΔΣ, Α.Π. 16839/26-6-2003), 2003], <i>Τα Κοινωνικά Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία</i> , τ. VIII Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2018.....	1895
Περιεχόμενα για «Επιχειρησιακό Σχέδιο Γ.Ν.Α 'Κοργιαλένιου....».....	1900

Ανδρέας Ν. Λύτρας, «Το Κοινωνικό Υποκείμενο της Ανατροπής στον Εικοστό Πρώτο Αιώνα», <i>Τα Κοινωνικά. Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία</i> , Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2019, τ. ΙΧ.....	2118
Περιεχόμενα για «Το Κοινωνικό Υποκείμενο της Ανατροπής...».....	2122

Ανδρέας Ν. Λύτρας, «Η καταπολέμηση της ανεργίας και η κοινωνική αλληλεγγύη», [εισήγηση στο Συνέδριο ΠΕΣΚΟ-Παντείου Πανεπιστημίου (Τμήμα Κοινωνιολογίας): για την <i>Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία</i> , Αθήνα, 2016 (10-12 Ιουνίου), http://koinoniki-oikonomia.blogspot.gr/2016/08/blog-post_4.html#more], <i>Τα Κοινωνικά. Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία</i> , Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2019, τ. Χ.....	2192
Περιεχόμενα για «Η καταπολέμηση της ανεργίας και κοινωνική αλληλεγγύη»...2196	

* Υπάρχουν δύο αριθμήσεις σελίδων. Η μία και σχετική με τα επιμέρους κείμενα αποτυπώνει την αρχική αρίθμηση των σελίδων για τα επιμέρους κείμενα. Η άλλη (και δεύτερη, με μεγαλύτερους αριθμούς) αφορά τους αριθμούς σελίδων του ενοποιημένου κειμένου. Προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στα κείμενα τα εδώ ευρισκόμενα περιεχόμενα του παρόντος αρχείου καθοδηγούν τους αναγνώστες, σύμφωνα με τους αριθμούς σελίδων του ενοποιημένου κειμένου. Συμπληρωματικά, επισημαίνονται και οι αριθμοί σελίδων (του ενοποιημένου αρχείου), που αφορούν στους πίνακες περιεχομένων των επιμέρους κειμένων (όταν αυτοί υπάρχουν – αφορούν στα μεγαλύτερα κείμενα). Η σκέψη του συντάκτη του συγκεκριμένου αρχείου είναι ότι εφόσον ευρεθεί η σελίδα (με βάση την ενοποιημένη αρίθμηση) έναρξης ενός επιμέρους κειμένου, στη συνέχεια, είναι εύκολη η πρόσβαση στα περιεχόμενα αυτού του επιμέρους κειμένου (επίσης με βάση την ενοποιημένη αρίθμηση). Η μελέτη κάθε διαφορετικού επιμέρους κειμένου μπορεί να πραγματοποιηθεί, λοιπόν, με την καθοδήγηση του πίνακα περιεχομένων του συγκεκριμένου (με βάση την αρχική αρίθμηση των σελίδων του επιμέρους κειμένου).

** Να λάβετε υπόψη σας, ότι υπάρχει και μια τρίτη αρίθμηση των σελίδων. Εκείνη αντιπροσωπεύει την αρίθμηση των σελίδων του ενοποιημένου αρχείου των κειμένων, στο οποίο δεν περιλαμβάνονται οι δύο σελίδες των περιεχομένων. Αυτή βρίσκεται δεξιά κάτω των σελίδων και έχει μεγάλους αριθμούς. Δεν χρειάζεται να σάς απασχολήσει ιδιαίτερα.

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Το ταξικό φαινόμενο και η κοινωνική πόλωση

Αθήνα

Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2014

Περιεχόμενα

	Σελ.
Εισαγωγή.....	5
1 Οι απαρχές: Η εκμετάλλευση και τα αντίθετα συμφέροντα.....	7
2 Η μετάθεση από την εκμετάλλευση στην κυριαρχία και οι «νέες μεσαίες τάξεις».....	18
3 Ο κατακερματισμός της εργασίας και οι απεικονίσεις της κοινωνικής δομής.....	23
4 Η σημασία της ταξικής δομής για τους προσδιορισμούς του κοινωνικού υποκειμένου.....	32
5 Η κοινωνική πόλωση: Η σχέση κεφαλαίου και μισθωτής υπαγωγής..	38
Πηγές.....	42
Βιβλιογραφία.....	42

Πίνακες, Σχήματα, Διαγράμματα

Πίνακες

Πίνακας 1: Η Συμμετοχή των Τομέων Παραγωγής στο Βρετανικό ΑΕΠ, 1700-1850 (%).	8
Πίνακας 2: Διαστρωμάτωση και Ισχύς, Σύμφωνα με τον D. Bell.....	27

Σχέδια

Σχέδιο 1 A. Smith: Οι εισοδηματικές τάξεις.....	9
Σχέδιο 2 Κλασικός Μαρξισμός: Η καπιταλιστική κοινωνική δομή.....	14
Σχέδιο 3 M. Weber: Οι τύποι των ομάδων σύμφωνα με το είδος της ισχύος.....	15
Σχέδιο 4 M. Weber: Οι τάξεις, σύμφωνα με το θετικό ή αρνητικό προνόμιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας.....	16
Σχέδιο 5 C.W. Mills: Η Νέα Μεσαία Τάξη.....	20
Σχέδιο 6 N. Πουλαντζάς: Η Νέα Μικροαστική Τάξη.....	22
Σχέδιο 7 Η Τυπολογία του E.O. Wright.....	31

Διαγράμματα

Διάγραμμα 1: Η Κατανομή του ΑΕΠ σε Επιλεγμένες Χώρες (%).....	28
Διάγραμμα 2: Η Απασχόληση Ανάλογα με τον Τομέα Παραγωγής σε Επιλεγμένες Χώρες της ΕΕ το 2011 (%).....	29
Διάγραμμα 3: Η Κοινωνική Πόλωση, με Βάση την Κατανομή των Θέσεων στο Επάγγελμα, στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία, 1987-2008. Αναλογία στην Απασχόληση (%)	39
Διάγραμμα 4: Οι Παράλληλες Πορείες προς την Κοινωνική Πόλωση, με βάση τη Θέση στο Επάγγελμα, στην Ελλάδα και τη Ν. Κορέα, 1987-2008. Αναλογία στην Απασχόληση (%).....	40

Το ταξικό φαινόμενο και η κοινωνική πόλωση

Εισαγωγή

Η κοινωνική δομή και οι θεωρητικές απόψεις για τη διάρθρωση της κοινωνίας, κατά τους τρεις τελευταίους αιώνες, είναι τα αντικείμενα αυτού του κύκλου των διαλέξεων. Η διάρθρωση της κοινωνίας είτε σε τάξεις είτε σε στρώματα, πιο σταθερές ή μεταβλητές στη διάρκεια του ιστορικού χρόνου είναι ο κοινός τόπος για όλες τις θεωρητικές αντιλήψεις, οι οποίες έχουν διατυπωθεί για την κοινωνική οργάνωση.

Στην εισήγηση, η οποία ακολουθεί, παρατίθενται βασικές εξελίξεις στη θεωρία της κοινωνικής δομής και τις προσεγγίσεις για τις κοινωνικές τάξεις. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζεται η συζήτηση του ζητήματος των τάξεων, από τους A. Smith, K. Marx, E. Bernstein, R. Luxembourg, M. Weber, P. Sorokin, K. Davis και W. Moore. Η δεύτερη ενότητα επικεντρώνει στους ταξικούς προσδιορισμούς των διευθυντικών στελεχών και της μεσαίας στελέχωσης των επιχειρήσεων στην εποχή του φορντισμού-τεϊλορισμού. Εξετάζονται ιδίως οι αναλύσεις των K. Kautsky, J. Burnham, C.W. Mills, R. Dahrendorf, R. Miliband και N. Πουλαντζά. Η μετάβαση στη μεταφορντική περίοδο και ο τρόπος με τον οποίο αυτή μεταβάλλει την κοινωνική οργάνωση και δομή αποτελεί το αντικείμενο της τρίτης ενότητας. Οι προσεγγίσεις του D. Bell, του E.O. Wright και των G. Dumenil και D. Levy, βρίσκονται στο επίκεντρο της διαχείρισης. Η τέταρτη ενότητα μελετά το ενδιαφέρον ερώτημα του συλλογικού κοινωνικού υποκειμένου, με βάση τις θεωρητικές απόψεις του A. Gorz, του P. Glotz, του A. Giddens και των M. Hardt, A. Negri. Η ύπαρξη και ο βαθμός της έντασης της κοινωνικής πόλωσης γίνεται

αντικείμενο εξέτασης στην πέμπτη ενότητα. Τα ποσοτικά δεδομένα από την εξέλιξη των καθεστώτων απασχόλησης στις ΗΠΑ, την Ιαπωνία, την Ελλάδα και τη Ν. Κορέα δημιουργούν το έναυσμα για παρατηρήσεις και θεωρητικά σχόλια, τα οποία αφορούν στους κοινωνικούς συσχετισμούς. Η διαπραγμάτευση ολοκληρώνεται με την παράθεση των πηγών τεκμηρίωσης και της βιβλιογραφίας.

1 Οι απαρχές: Η εκμετάλλευση και τα αντίθετα συμφέροντα

Η ταξική πόλωση, ως πραγματικότητα και θεωρητική τεκμηρίωση, προέρχεται σαφώς από τον κλασικό μαρξισμό. Θα τολμήσω από την αρχή, να ισχυριστώ, ότι στην πολύ μακρά διάρκεια η πρόβλεψη του μαρξισμού, σχετικά με τη συνεχή διεύρυνση της κοινωνικής πόλωσης έχει πλήρως επιβεβαιωθεί.

Οι βάσεις και οι πρώτες αναλυτικές τοποθετήσεις για την ταξική οργάνωση του καπιταλισμού προέρχονται από την κλασική πολιτική οικονομία, από τις οποίες έλκει ερεθίσματα και στην οποία ασκεί κριτική ο μαρξισμός. Η κλασική πολιτική οικονομία, ιδίως με την ανάλυση του Α. Smith στον *Πλούτο των Εθνών*, θέτει απερίφραστα το ζήτημα της εκμετάλλευσης των εργαζομένων με μισθό από τους φορείς του αποθέματος. Η ανάλυση αυτή εγκαινιάζει τη συζήτηση, με βάση τη θεωρία της αξίας, για την εκμετάλλευση των μισθωτών εργατών από τους κατόχους του κεφαλαίου. Ο Α. Smith, βεβαίως, δεν αναπτύσσει αρνητική αξιολόγηση για τη διαδικασία και αντίθετα θεωρεί ότι αυτή είναι γόνιμη για τη δημιουργία του εθνικού πλούτου.¹

¹ Α. Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, London, G. Bell and Sons, 1887, Vol. I. Ο Α. Smith γράφει συγκεκριμένα: «Από τη στιγμή που συσσωρεύτηκε απόθεμα στα χέρια συγκεκριμένων ατόμων, κάποια απ' αυτά είναι φυσικό να το χρησιμοποιήσουν βάζοντας φιλόπονους ανθρώπους να δουλέψουν, παρέχοντας τους υλικά και μέσα ατομικής συντήρησης, προκειμένου να πραγματοποιήσουν κέρδος από την πώληση της εργασίας τους ή από αυτό που προσθέτει η εργασία των εργατών στην αξία των υλικών Η αξία επομένως, που προσθέτουν οι εργάτες στα υλικά αναλύεται στην περίπτωση αυτή σε δύο μέρη, εκ των οποίων το πρώτο πληρώνει τους μισθούς τους και το δεύτερο τα κέρδη του εργοδότη τους για το συνολικό απόθεμα που προκατέβαλε για τα υλικά και τους μισθούς». Στο ίδιο, σσ 48-49. Και προσθέτει «Σε αυτή την κατάσταση το σύνολο του προϊόντος της εργασίας δεν ανήκει πάντα στον εργάτη. Στις περισσότερες περιπτώσεις πρέπει να το μοιραστεί με τον ιδιοκτήτη του αποθέματος που τον απασχολεί». Στο ίδιο, σ. 50.

Η θεωρία της αξίας, επιπρόσθετα, δημιουργεί το υπόστρωμα για την πρώτη σχηματική παρουσίαση της κοινωνικής οργάνωσης και δομής του καπιταλισμού, κατά την περίοδο στην οποία έχουν πλήρως ωριμάσει οι καπιταλιστικές σχέσεις στη βρετανική ύπαιθρο, αλλά δεν έχει προχωρήσει η οικονομική διαδικασία που συνηθίσαμε να χαρακτηρίζουμε «βιομηχανική επανάσταση».² Ο Α. Smith θεωρεί ότι η τιμή των εμπορευμάτων πάντα αναλύεται σε τρία μέρη: τους μισθούς, τα κέρδη του κεφαλαίου και την πρόσοδο.³ Αυτά τα μέρη είναι οι πρωτογενείς πηγές όλων των εισοδημάτων, κάθε ανταλλάξιμης αξίας και κάθε παράγωγου εισοδήματος.⁴ Αναγνωρίζει, σύμφωνα με αυτήν την τοποθέτηση, τρεις τάξεις, ανάλογα με τον τύπο του εισοδήματος. Οι εργάτες λαμβάνουν εισόδημα με τη μορφή του μισθού. Οι κάτοχοι του αποθέματος ή του κεφαλαίου λαμβάνουν εισόδημα από τα κέρδη. Η πρόσοδος είναι η πηγή του εισοδήματος των γαιοκτημόνων (landlords).⁵

² Στην επικρατούσα εκδοχή η βιομηχανική επανάσταση οδηγεί στην επικράτηση της βιομηχανίας, έναντι της πρωτογενούς παραγωγής και των υπηρεσιών. Αυτή η διαπίστωση, εφόσον είναι κατηγορηματική, αποτελεί στην καλύτερη περίπτωση μια απλούστευση. Η βιομηχανία φαίνεται να μοιράζεται με τις υπηρεσίες τη συνεισφορά στον εθνικό πλούτο, στη Βρετανία, δηλαδή στη χώρα, η οποία αποτελεί το ορόσημο της βιομηχανικής επανάστασης. Πβ.,

Πίνακας1: Η Συμμετοχή των Τομέων Παραγωγής στο Βρετανικό ΑΕΠ, 1700-1850 (%)

Τομέας/Ετος	1700	1759	1801	1841
Γεωργία	28,0	26,1	30,9	22,1
Βιομηχανία	37,8	38,6	31,9	36,4
Υπηρεσίες	34,2	35,3	37,2	41,5
Σύνολο ΑΕΠ	100	100	100	100

Πηγή: S. Broadberry, B. van Leeuwen, "British Economic Growth and the Business Cycle, 1700-1870: Annual Estimates", *Reconstructing the National Income of Britain and Holland, c.1270/1500 to 1850* [funded by the Leverhulme Trust, Reference Number F/00215AR] and *Collaborative Project HI-POD* [supported by the European Commission's 7th Framework Programme for Research, Contract Number SSH7-CT-2008-225342], University of Warwick, Department of Economics (File: AnnualGDP9), 2010 (14 July), σ. 31.

³ Α. Smith, *An Inquiry*, όπ.π., σσ. 50-51.

⁴ Στο ίδιο, σ. 53.

⁵ Αναφέρει, παράλληλα, δύο κατηγορίες ατόμων, των οποίων το εισόδημα είναι παράγωγο. Η πρώτη είναι οι δανειστές, οι οποίοι έχουν ως εισόδημα τον τόκο. Η δεύτερη κατηγορία είναι οι αγρότες (farmers) των οποίων το εισόδημα προέρχεται εν μέρει από τους μισθούς της εργασίας τους και εν μέρει από τα κέρδη του κεφαλαίου τους, καθώς για αυτούς η γη είναι απλώς ένα εργαλείο (στο ίδιο). Σε ανάλογη κατάσταση με τους αγρότες βρίσκονται οι βιοτέχνες, οι οποίοι εργάζονται ως αυτόνομοι, ατομικοί παραγωγοί (στο ίδιο, σ. 54).

Σχήμα 1: A. Smith: Οι εισοδηματικές τάξεις

<u>Τάξεις</u>		<u>Τύπος Εισοδήματος</u>
Οι Κεφαλαιοκράτες	⇒	Κέρδος
Οι Μισθωτοί	⇒	Μισθός
Οι Γαιοκτήμονες	⇒	Πρόσοδος

Πηγή: A. Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*,
όπ.π., σσ. 50-51.

Με εξαιρετική διανοητική ευστοχία και διεύρυνση σε αυτά τα ζητήματα επικεντρώνει την προσπάθειά του ο K. Marx, μεταβάλλοντας την αξιολόγηση για τα οικονομικά, τα κοινωνικά και επομένως τα αντίθετα ταξικά συμφέροντα στο πλαίσιο του καπιταλιστικού συστήματος. Η έμφαση που δίνει ο K. Marx στην παραγωγική παρακαμπτήρια διευκολύνει, για να γίνει αντιληπτή η δημιουργία από τους μισθωτούς εργάτες της υπερεργασίας και άρα της απλήρωτης εργασίας, η οποία αποτυπώνεται σε μια νέα διανοητική κατασκευή, μια νέα έννοια: την υπεραξία. Υποστηρίζει, σύμφωνα με την επεξεργασία του, ότι «...ένα μέρος από την καθημερινή εργασία του εργάτη πληρώνεται, ενώ το άλλο μέρος μένει απλήρωτο, και ενώ αυτή η απλήρωτη εργασία, η υπερεργασία, αποτελεί ακριβώς το ποσό από το οποίο σχηματίζεται η υπεραξία ή το κέρδος, ωστόσο φαίνεται σαν όλη η εργασία να είναι πληρωμένη εργασία...».⁶

⁶ K. Marx, «Μισθός, Τιμή, Κέρδος», K. Marx, F. Engels, *Διαλεχτά Έργα*, Αθήνα, Γνώσεις, τ. 1, σσ.

Η άποψη ότι η υπεραξία είναι αναπόσπαστο μέρος της αξίας, δηλαδή της τιμής ανταλλαγής των εμπορευμάτων, από την οποία αποκτά ορατή υπόσταση το κέρδος του καπιταλιστή αποτελεί, με καίριο τρόπο, κριτική της σχετικής θέσης του Α. Smith. Η εκτίμηση ότι οι καπιταλιστές δεν ιδιοποιούνται το σύνολο της υπεραξίας, αλλά μόνο ένα μέρος της το οποίο χαρακτηρίζεται βιομηχανικό ή εμπορικό κέρδος παρακινεί το ερευνητικό ενδιαφέρον μας, σχετικά με την ειδική τεκμηρίωση. Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το άθροισμα της γαιοπροσόδου, του τόκου και του βιομηχανικού ή του εμπορικού κέρδους. Το βιομηχανικό κέρδος προσδιορίζεται, εφόσον αφαιρεθεί από την υπεραξία το άθροισμα της γαιοπροσόδου και του τόκου. Το βιομηχανικό κέρδος είναι το μόνο μέρος της υπεραξίας, το οποίο καρπούνται οι καπιταλιστές. Πλαγίως από αυτήν την ανάλυση υποδεικνύεται και ο διεξοδικός χαρακτήρας της καπιταλιστικής παραγωγής, έναντι προγενέστερων μορφών οικονομικής απόδοσης.⁷

Η διαπίστωση, ότι η δημιουργία και η απόσπαση της υπεραξίας υποδεικνύει τα αντίστροφα οικονομικά συμφέροντα ανάμεσα στους εργάτες και τους καπιταλιστές, απομακρύνεται από το ενδιαφέρον και τις επισημάνσεις του φιλελευθερισμού. Από αυτήν την άποψη ο μαρξισμός πρωτοτυπεί στην ιστορία της σκέψης, όταν κάνει λόγο για την αντίστροφη σχέση κέρδους και μισθού. «Το μερίδιο του κεφαλαίου, το κέρδος, αυξάνει στην ίδια αναλογία που πέφτει το μερίδιο της εργασίας, το μεροκάματο, και αντίστροφα. Το κεφάλαιο αυξάνει στο βαθμό που πέφτει ο μισθός της εργασίας, πέφτει στο βαθμό που ανεβαίνει ο μισθός

466-531, σ. 507.

⁷ Στο ίδιο, σσ. 509-510.

της εργασίας».⁸ Η υπόδειξη της εκμετάλλευσης, η οποία θα απασχολήσει τη νεότερη και σύγχρονη θεωρία και θα ενισχύσει με ισχυρά επιχειρήματα, τις διεκδικήσεις των εργατικών κινημάτων, προέρχεται από αυτό το καινοτόμο διανόημα, το οποίο στέκει πάνω στην υποδομή της θεωρίας της αξίας. Το τελευταίο είναι ίσως ο λόγος για τον οποίο δεν έχει υποστεί ιδιαίτερη κριτική η θεωρία της υπεραξίας, παρά τις αόριστες αμφισβητήσεις της ιδέας περί της εκμετάλλευσης, καθώς αυτή είναι ισχυρά θεμελιωμένη στη θεωρία της αξίας.

Η εργατική τάξη, σύμφωνα με τη μαρξιστική προσέγγιση, είναι η ομάδα των ατόμων, τα οποία δεν έχουν στην ιδιοκτησία τους μέσα παραγωγής και ασκούν παραγωγική εργασία στις καπιταλιστικές σχέσεις. Η παραγωγική εργασία, σύμφωνα με τη μαρξιστική εκδοχή, είναι η εργασία η οποία ανταλλάσσεται άμεσα με κεφάλαιο και δημιουργεί υπεραξία.⁹ Διευκρινίζεται, μάλιστα, ότι στην εργατική τάξη εντάσσονται όλοι οι εργαζόμενοι με μισθό και επομένως αυτοί είναι τα αντικείμενα της εκμετάλλευσης. Στο σύνολο τους ανταλλάσσουν την εργατική τους δύναμη με κεφάλαιο και παράγουν, εκτός από το μισθό τους, υπεραξία για τον κεφαλαιοκράτη.¹⁰

Οι κεφαλαιοκράτες και οι εργάτες είναι οι βασικές τάξεις της καπιταλιστικής κοινωνίας. Δίπλα τους, σε μια ιδιόμορφη οικονομική και κοινωνική θέση, ξεχωρίζουν οι μικροαστοί. Χαρακτηριστικές φιγούρες

⁸ «Το μερίδιο του κεφαλαίου, το κέρδος, αυξάνει στην ίδια αναλογία που πέφτει το μερίδιο της εργασίας, το μεροκάματο, και αντίστροφα. Το κεφάλαιο αυξάνει στο βαθμό που πέφτει ο μισθός της εργασίας, πέφτει στο βαθμό που ανεβαίνει ο μισθός της εργασίας». Κ. Marx, «Μισθωτή Εργασία και Κεφάλαιο», Κ. Marx, F. Engels, *Διαλεχτά Έργα*, Αθήνα, Γνώσεις, τ. 1, σσ. 75-106, και ιδίως σ. 97.

⁹ Κ. Marx, *Θεωρίες για την Υπεραξία (τέταρτος τόμος του «Κεφαλαίου»)*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, Μέρος Πρώτο, 1981, σσ. 452-453.

¹⁰ Στο ίδιο, σσ. 460-461.

τους είναι ο αγρότης και ο βιοτέχνης.¹¹ Αυτοί από τη μια πλευρά φαίνονται σαν καπιταλιστές, ως κάτοχοι των μέσων παραγωγής και από την άλλη σαν εργάτες του εαυτού τους. Η πρόβλεψη για αυτήν την ομάδα είναι απολύτως απαισιόδοξη. Ένα μικρό μέρος της θα μετατραπεί σε καπιταλιστές. Η πλειονότητα θα αντιμετωπίσει την απώλεια των μέσων παραγωγής και την ένταξη στην εργατική τάξη.

Σε αυτή τη δυναμική η πολύ μεγάλη πλειονότητα του πληθυσμού θα υπάγεται αμέσως στην εξουσία του κεφαλαίου. Από αυτό το επίπεδο της εκτίμησης, γίνεται σαφές ότι δεν είναι δυνατή η πραγματοποίηση αυξημένων κερδών, δίχως την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας ή χωρίς την αύξηση των εργατών οι οποίοι δουλεύουν με μισθό.¹² Πολύ περισσότερο είναι αδιανόητη η ύπαρξη του καπιταλισμού με λιγότερη ανθρώπινη εργασία, στην προοπτική της απάλειψής της.

Η διαμόρφωση της ταξικής δομής η οποία θα αποτελείται στην ουσία από δύο τάξεις, ανταποκρίνεται στην καθολική μετατροπή της μεγάλης πλειονότητας των εργαζομένων σε μισθωτούς. Η κοινωνική οργάνωση σε αυτήν την εκδοχή είναι διεξοδική μόνο για την μειονότητα των πάμπλουτων καπιταλιστών, οι οποίοι ιδιοποιούνται ατομικά τα συλλογικά αποτελέσματα της κοινωνικής παραγωγής. Η κοινωνική αλλαγή είναι απαραίτητη για να εξισορροπηθεί ο κοινωνικός χαρακτήρας της παραγωγής με την κοινωνική ιδιοποίηση του πλούτου.

Η κοινωνική παραγωγή είναι το πρόσφορο πεδίο για τη

¹¹ Ο ταξικός προσδιορισμός είναι ιδιαίτερος. Ο μικροαστός «πληρώνει λοιπόν στον εαυτό του το μισθό του σαν καπιταλιστής και βγάζει κέρδος από το κεφάλαιο του, δηλαδή εκμεταλλεύεται τον εαυτό του σαν μισθωτό εργάτη και με την υπεραξία του πληρώνει τον εαυτό του, πληρώνει», κατά συνέπεια, «το φόρο υποτέλειας, τον οποίο η εργασία χρωστάει στο κεφάλαιο». Στο ίδιο, σσ. 455-458, και ιδίως σ. 458.

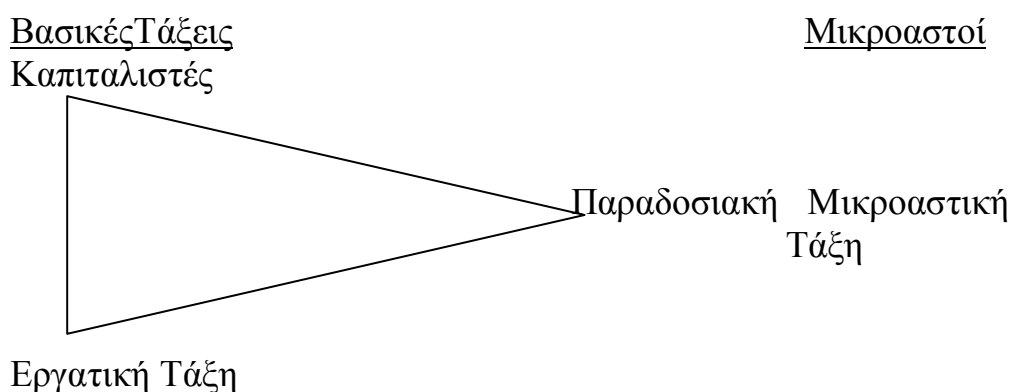
¹² Κ. Marx, «Μισθωτή Εργασία και Κεφάλαιο», *όπ.π.*, σ. 92. Πβ., Α. Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, *όπ.π.*, σ. 349.

διαμόρφωση του υποκειμένου της κοινωνικής αλλαγής. Είναι, ωστόσο, απρόσφορο για την υπέρβαση. Στην οικονομία πάντα οι ισχυροί παράγοντας είναι οι καπιταλιστές. Το προλεταριάτο θα πρέπει να δώσει τη μάχη στο πολιτικό πεδίο, με τη στρατηγική προπαρασκευή και την πολιτική δράση. Με αυτόν τον τρόπο το προλεταριάτο θα γίνει κοινωνική τάξη. Η επιδίωξη είναι η επαναστατική αλλαγή της νομιμότητας. Το εργατικό κράτος, το οποίο θα εκφράζει την κυριαρχία της πλειονότητας, πρόκειται να διοργανώσει την άρση των προϋποθέσεων της ταξικής κοινωνίας με την εφαρμογή του σοσιαλιστικού προγράμματος και θα προετοιμάσει την κομμουνιστική κοινωνία.¹³ Αυτή είναι ίσως η πιο γνωστή διάσταση της στρατηγικής της κοινωνικής αλλαγής. Είναι λιγότερο γνωστή η ακριβής θέση του Κ. Marx, ότι η υπέρβαση του καπιταλισμού σημαίνει, πρώτα απ' όλα, την «κατάργηση του συστήματος της μισθωτής εργασίας».¹⁴ Στην ιστορική διαδρομή του εικοστού αιώνα παρακολουθήσαμε εγχειρήματα του σοσιαλιστικού μετασχηματισμού, τα οποία απέτυχαν, αλλά δεν παρατηρήσαμε οποιοδήποτε ουσιαστικό εγχείρημα για την κατάργηση της μισθωτής εργασίας. Μήπως πρέπει να υπολογίσουμε αυτές τις αδράνειες ή και τις παρεκκλίσεις στις πραγματικές αιτίες της αποτυχίας;

¹³ Κ. Marx, F. Engels, «Μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος», *Διαλεχτά Έργα*, Αθήνα, Γνώσεις, τ. 1, σσ. 19-58· Κ. Marx, *Θεωρίες για την Υπεράζια (τέταρτος τόμος του Κεφαλαίου)*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, 1981, μέρος πρώτο, σσ. 455-458.

¹⁴ Κ. Marx, «Μισθός, Τιμή, Κέρδος», *ό.π.*, σ. 530.

Σχήμα 2: Κλασικός Μαρξισμός: Η καπιταλιστική κοινωνική δομή

Η λογική της μαρξιστικής θεωρίας για την κοινωνική δομή και για το ταξικό φαινόμενο αντανακλάται στις διαφορετικές αναλύσεις οι οποίες εκφράστηκαν και στο πλαίσιο της πρώιμης σοσιαλδημοκρατίας. Στην πρόταση του E. Bernstein, παρά την κριτική στην κλασική μαρξιστική πρόβλεψη σχετικά με την επερχόμενη ταξική πόλωση, βεβαιώνεται εκ νέου το σχήμα που περιλαμβάνει τους καπιταλιστές, τους εργάτες και τους μικροαστούς. Η πρόσκληση, άλλωστε, του αναλυτή είναι κυρίως η πολιτική δράση του σοσιαλιστικού κόμματος να προωθήσει τη στρατηγική συμμαχία με τη μικροαστική τάξη.¹⁵

Στη σκληρή κριτική της R. Luxemburg προς τον E. Bernstein, αν και αναπτύσσεται μια οξύτατη πολεμική για τη στρατηγική της μεταρρύθμισης, περιλαμβάνεται μια σαφής ερμηνεία, περί της διατήρησης της φθίνουσας αλλά παρούσας μικροαστικής τάξης, παρά τη βασική αντίθεση του κεφαλαίου και της εργασίας και επομένως της αστικής και της εργατικής τάξης.¹⁶

¹⁵ E. Bernstein, *Οι Προϋποθέσεις για το Σοσιαλισμό και τα Καθήκοντα της Σοσιαλδημοκρατίας*, όπ.π., σσ. 119, 133-140.

¹⁶ R. Luxemburg, *Μεταρρύθμιση ή Επανάσταση*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, 1988 (1899), σσ. 80-82.

Είναι πολύ γνωστή η ανάλυση του Μ. Weber, για τους κύριους τύπους των ομάδων σύμφωνα με την κατανομή της ισχύος σε μια κοινότητα. Είναι λιγότερο γνωστή η συμπύκνωσή του περί της «τάξης της ιδιοκτησίας» και της «τάξης της αγοράς». Στις τυπολογίες του κάνει λόγο για τρεις επιμέρους τάξεις σε κάθε μορφή της κοινωνικής δομής. Η «τάξη της ιδιοκτησίας» μας επιτρέπει να σκεφτούμε ότι αφορά στις κοινωνίες πριν τον καπιταλισμό. Η «τάξη της αγοράς», με την ιδιόμορφη λεκτική της απόδοση, αναλογεί προς την ταξική δομή και ιεράρχηση της καπιταλιστικής κοινωνίας και μοιάζει προκλητικά, εκτός των κριτηρίων του προσδιορισμού και τις αξιολογήσεις, με το μαρξιστικό υπόδειγμα της κοινωνικής δομής. Οι επιμέρους τάξεις προσδιορίζονται και διακρίνονται με βάση το κριτήριο του θετικού ή αρνητικού προνομίου για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η ανώτερη τάξη ή το ανώτερο στρώμα έχει θετικό προνόμιο και συμπεριλαμβάνει τις διαφορετικές επιχειρηματικές ομάδες των κατόχων μεγάλων επιχειρήσεων και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη. Η κατώτερη τάξη αυτής της δομής αντιστοιχεί στις μορφές της μισθωτής εργασίας. Η ενδιάμεση τάξη έχει τα προφανή χαρακτηριστικά της μικροαστικής ή της μεσαίας τάξης.¹⁷

Σχήμα 3: Μ. Weber: Οι τύποι των ομάδων σύμφωνα με το είδος της ισχύος

<u>Ομάδα</u>		<u>Είδος της Ισχύος</u>
Τάξη	⇒	Οικονομική Ισχύς-Εισόδημα
Ομάδες Status	⇒	Γόητρο-Status (Κοινωνική Ισχύς)
Πολιτικό Κόμμα	⇒	Πολιτική Ισχύς

Πηγή: Μ. Weber, *Economy and Society*, όπ.π., τ. II, σσ. 926-939.

¹⁷ Μ. Weber, *Economy and Society*, Berkeley, University of California Press, 1978, τ. I, σσ. 303-305.

Σχήμα 4: Μ. Weber: Οι τάξεις, σύμφωνα με το θετικό ή αρνητικό προνόμιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Τάξεις/	Συμμετοχές
Ανώτερη: Επιχειρηματίες, Βιομήχανοι, Τραπεζίτες, Διευθυντικά Στελέχη	
Ενδιάμεση: Βιοτέχνες, Αγρότες, Επαγγελματίες, Υπάλληλοι	
Κατώτερη: Ειδικευμένοι, Ημειδικευμένοι και Ανειδίκευτοι Εργάτες	

Πηγή: Μ. Weber, *Economy and Society*, όπ.π., τ. Ι, σσ. 303-305.

Η θέση ότι η κοινωνική δομή είναι αιώνια, βασισμένη σε ερεβώδεις ανισότητες και ιεραρχημένη, αποτελεί την ουσία στη θεώρηση του P. Sorokin. Η κοινωνική διαστρωμάτωση, με μια αιτιολόγηση η οποία θυμίζει τις πρώιμες θεωρίες των ελίτ, είναι η ταξινομική διάρθρωση των μεγάλων κοινωνικών διαφορών. Στις διαφορετικές εκδοχές της κοινωνικής διαστρωμάτωσης αναπτύσσονται, τουλάχιστον, μια ανώτερη, μια μεσαία και μια κατώτερη τάξη. Οι βασικές διαστρωματώσεις είναι η οικονομική, η επαγγελματική και η πολιτική. Η τοποθέτηση για την πολιτική διαστρωμάτωση αναδεικνύει τη μεγαλύτερη ευελιξία της έναντι των άλλων τύπων της διαστρωμάτωσης. Το βάθος και οι αλλαγές αυτής της διαστρωμάτωσης στο χρόνο και στις διαφορετικές κοινωνίες διακρίνονται για την ταχεία και συχνά μεγάλη διαφοροποίηση. Η ανάλυση για την επαγγελματική διαστρωμάτωση διακρίνει δύο επιμέρους μορφές ταξινόμησης και πιο συγκεκριμένα την ενδοεπαγγελματική και την διεπαγγελματική διαστρωμάτωση. Η σταθερή άποψη του P. Sorokin είναι ότι οι κοινωνικές διαφορές πρέπει να διατηρηθούν. Η κοινωνική δομή και οι ανισότητες οφείλουν να

παραμείνουν σταθερές. Ταυτόχρονα είναι απαραίτητο, να μην οδηγηθεί η κοινωνική οργάνωση στην κοινωνική καταστροφή και στις περιπέτειες των επαναστάσεων. Η λύση βρίσκεται στη διεύρυνση, τη θεσμοποίηση και την τυποποίηση ενός υπαρκτού φαινομένου, της κοινωνικής κινητικότητας στις καπιταλιστικές κοινωνίες. Η ατομική πρόσβαση των ικανών μελών των κατώτερων τάξεων ή στρωμάτων στις ανώτερα στρώματα είναι μια πρόσφορη εκτόνωση των κοινωνικών εντάσεων και ανησυχιών και, το κρισιμότερο, η ταξική δομή διατηρείται σταθερή.¹⁸

Το υπόδειγμα της διαστρωμάτωσης του P. Sorokin και ιδίως οι αξιώσεις της κοινωνικής διατήρησης, με τα συστατικά της διαστρωμάτωσης και της κοινωνικής κινητικότητας, για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο της επανάστασης και της κοινωνικής καταστροφής, ενσωματώνονται στον αμερικάνικο λειτουργισμό. Η λογική αυτή είναι διακριτή στην ανάλυση του T. Parsons. Στην ανάλυση των K. Davis και W. Moore¹⁹ επιχειρείται να προσδιοριστούν οι κατάλληλες διαδικασίες της επιλογής και των ανταμοιβών για τα ικανά μέλη της κοινωνίας στις κρίσιμες θέσεις της οικονομίας, των θεσμών και της πολιτικής οργάνωσης. Ο προσδιορισμός των κινήτρων και των επιβραβεύσεων συναρτάται ευθέως με τη δυνατότητα υλοποίησης της κοινωνικής κινητικότητας, με διεξοδικό τρόπο τόσο για τις ατομικές πορείες όσο και για την κοινωνική σταθερότητα ή ισορροπία.

¹⁸ P. Sorokin, *Social and Cultural Mobility*, New York, The Free Press, 1959, σσ. 11-13, 23-32, 57-58, 94-121.

¹⁹ K. Davis, W. Moore, "Some principles of social stratification", *American Sociological Review*, Vol. 10, No 2, 1945, σσ. 242-249.

2 Η μετάθεση από την εκμετάλλευση στην κυριαρχία και οι «νέες μεσαίες τάξεις»

Η διαμόρφωση του συστήματος οργάνωσης της παραγωγής το οποίο συνηθίσαμε να χαρακτηρίζουμε ως φορντισμό-τεϊλορισμό, μετέβαλε αρκετές από τις διαστάσεις της παραγωγικής, της εργασιακής και της κοινωνικής οργάνωσης. Βασικό στοιχείο αυτού του υποδείγματος παραγωγής ήταν, ότι διεύρυνε με εξαιρετικό τρόπο τις δυνάμεις της μισθωτής εργασίας, ενώ συνέβαλε στην πλήρη ενδυνάμωση των ιδιοκτητών των μεγάλων επιχειρήσεων, οι οποίοι αποκτούν τις ιδιότητες των σύγχρονων μαικήνων. Η αριθμητική διεύρυνση της μισθωτής εργασίας συνδέεται με τις διαφοροποιήσεις στο επίπεδο και τις κατανομές των ειδικεύσεων, όπως και σε ένα πρωτοφανή στην ιστορία της οικονομίας διαχωρισμό των μισθωτών σε δύο ευμεγέθεις, αλλά ασύμμετρες, ομάδες μισθωτών. Οι εργάτες με τις μπλε φόρμες ή γενικότερα οι εκτελεστικά εργαζόμενοι γίνονται περισσότερο ανειδίκευτοι, ενώ η νέα ομάδα των μισθωτών εργάζεται με διανοητική εργασία και ανταποκρίνεται σε τεχνικές, οργανωτικές και λειτουργικές ειδικεύσεις, οι οποίες έχουν προϋπόθεση τα πιστοποιημένα εκπαιδευτικά προσόντα, ανάλογα με τις απαιτήσεις της διοικητικής ιεραρχίας μέσα στις επιχειρήσεις. Ο Κ. Kautsky είναι από τους πρώτους, οι οποίοι χαρακτηρίζουν τη συγκεκριμένη ομάδα, «νέα μεσαία τάξη».²⁰ Ο διαχωρισμός ανάμεσα σε «εργάτες» και «υπαλλήλους» είναι κρίσιμος τόσο για την κατανόηση της οργάνωσης της παραγωγής και της εργασίας

²⁰ Κ. Kautsky, *Η Κοινωνική Επανάσταση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1985 (1902), σ. 92.

όσο και για τον τρόπο αντίληψης των σημαντικών κριτηρίων της διάρθρωσης της καπιταλιστικής ταξικής δομής.

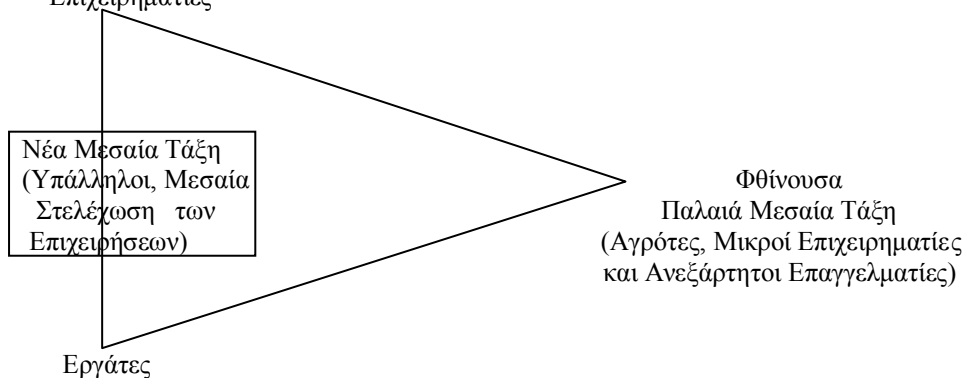
Η σύσταση και η επικράτηση του προκείμενου μοντέλου παραγωγικής και εργασιακής οργάνωσης και ιδίως η εδραίωση της γραφειοκρατικής πυραμίδας διοίκησης των επιχειρήσεων και του δημοσίου τροφοδότησε απόψεις για την ρόλο και την προοπτική των ανώτερων διευθυντικών ομάδων. Η άποψη ότι η ιδιοκτησία διαχωρίζεται από τον διευθυντικό έλεγχο, συνοδεύεται από την τοποθέτηση πως ο έλεγχος και οι λειτουργοί του είναι πλέον πιο σημαντικοί για την οικονομική πραγματικότητα από την κατοχή του κεφαλαίου και τους καπιταλιστές. Η καθημερινή διαχείριση σημαντικότερων πιστώσεων και η συνεχής διοικητική επικοινωνία με το ανθρώπινο δυναμικό καθιστά, σύμφωνα με αυτές τις προσεγγίσεις, ευλογοφανή την πρόβλεψη ότι οι διευθυντές θα επιβληθούν στις κοινωνικές οργανώσεις ως η αδιαμφισβήτητα κυρίαρχη κοινωνική ομάδα.²¹

Με μια πρωτότυπη και εξαιρετικώς ενδιαφέρουσα προσέγγιση παρεμβαίνει στη συζήτηση, περί της μορφής της κοινωνικής δομής, ο C.W. Mills. Στην ουσία σε αυτήν την παρέμβαση, από την κοινωνική δομή η οποία αποτελείται από τρεις τάξεις, αφαιρείται η παλαιά μεσαία τάξη. Η τάξη αυτή, σύμφωνα με την εξέταση της αμερικάνικης περίπτωσης, επλήγη αποφασιστικά και συρρικνώθηκε με τελευταίο ορόσημο την κρίση του 1929-30. Στη θέση της και μάλιστα με τη μορφή της κάθετης ιεράρχησης προστίθεται η νέα μεσαία τάξη η οποία αποτελείται από μισθωτούς υπαλλήλους γραφείου. Η ενσωμάτωση στην

²¹ J. Burnham, *Η Επανάσταση των Διευθυντών*, Αθήνα, Κάλβος, χ.χ. [αρχική έκδοση: J. Burnham, *The Managerial Revolution: What is Happening in the World*, New York, John Day Co., 1941].

ενδιάμεση γραφειοκρατία των επιχειρήσεων διαχωρίζει τους μισθωτούς υπαλλήλους από τη μίζερη κατάσταση των φορέων της χειρωνακτικής εργασίας, αλλά ταυτόχρονα εργαλειοποιεί παθητικά το ρόλο τους μέσα στον οργανωτικό μηχανισμό. Η υψηλότερη θέση στην ιεραρχία και οι σχετικώς καλύτερες αμοιβές τους, συνυπάρχουν με την έλλειψη νοήματος και προοπτικής. Η απομονωμένη εξατομίκευση μέσα στη μάζα δηλώνει τα αδιέξοδα του σύγχρονου ανθρώπου, παρά την ευημερία. Η χειραγωγή της νέας μεσαίας τάξης από τις λειτουργίες του οργανωτικού μηχανισμού επιτρέπουν την πιο εύκολη εδραίωση των κυρίαρχων στη σύγχρονη κοινωνία. Στο τέλος αυτής της διαδικασίας διαπιστώνεται η κοινωνική επαιτεία των μελών της νέας μεσαίας τάξης. Με εθελόδουλη αντίληψη είναι διαθέσιμα να προσφέρουν περισσότερες υπηρεσίες στους ισχυρούς. Οι ισχυροί, όμως, δεν είναι διατεθειμένοι να κάνουν περισσότερες παραχωρήσεις. Η δεδηλωμένη υποταγή είναι αρκετή.²²

Σχήμα 5 C.W. Mills: Η Νέα Μεσαία Τάξη

Πηγή: C.W. Mills [2002 (1951)].

²² C.W. Mills, *White Collar: The American Middle Classes*, Oxford-New York, Oxford University Press, 2002 (1951).

Την πολιτική και τη μεταρρυθμιστική δυναμική των πολλαπλών συγκρούσεων μεταξύ των τάξεων και των επιμέρους ομάδων τους εξετάζει ο R. Dahrendorf. Η ανάλυση επισημαίνει το φαινόμενο της κυριαρχίας και της υποταγής στην παραγωγική και την κοινωνική οργάνωση. Η πρακτική σημασία της συγκεκριμένης θεώρησης στηρίζεται στην ενίσχυση των διευθυντικών ομάδων και της μεσαίας στελέχωσης των επιχειρήσεων. Οι νέες ιεραρχίες στην εργασιακή οργάνωση αναδιατάσσουν τους συσχετισμούς, ενώ η διαχείριση της εξουσιοδοτημένης αρμοδιότητας ανασυνθέτει τις σχέσεις εξουσίας με ασύμμετρο τρόπο έναντι των ποσοτικών αναλογιών των ομάδων στην παραγωγή. Η πραγματικότητα των σχέσεων κυριαρχίας παραμερίζει τη σημασία της εκμετάλλευσης.²³ Η αντίληψη θα δημιουργήσει μια νέα ώθηση για τη θεσμοποίηση των βιομηχανικών συγκρούσεων και την ενσωμάτωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην κατατομή της νομιμότητας, με ανοικτό το ενδεχόμενο των συνεχών αναπροσαρμογών και μεταρρυθμίσεων. Η θεώρηση πρόκειται να επηρεάσει είτε άμεσα είτε έμμεσα τις εκτιμήσεις για τη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία των σύγχρονων κοινωνιών. Σε αυτό το γενικό πλαίσιο, αλλά με διαφοροποιημένα στοιχεία της θεώρησης, η πολιτική ανάλυση του R. Miliband²⁴ αποδίδει το συσχετισμό της ισχύος και την καθεστωτική σταθερότητα, κατά τη μεταπολεμική περίοδο, στο συνασπισμό των ανώτερων και των μεσαίων τάξεων.

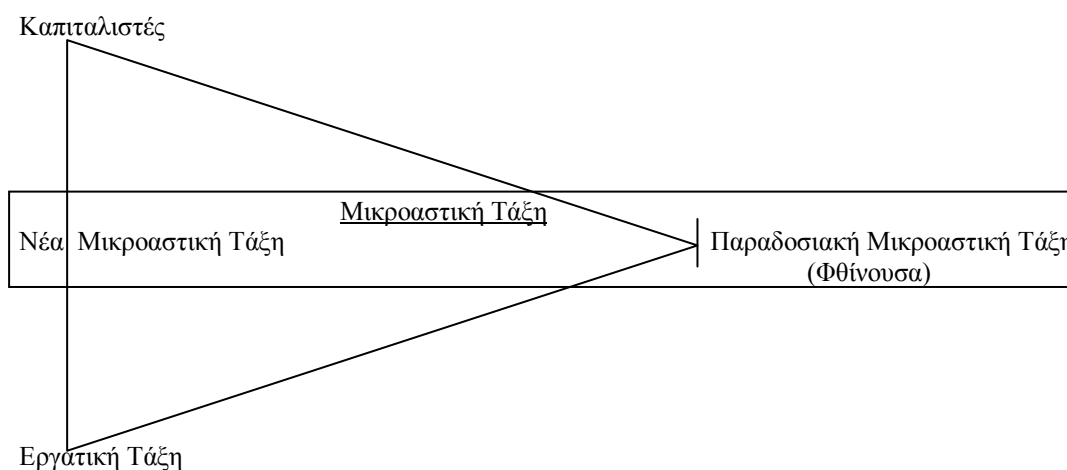
Ο Ν. Πουλαντζάς, στα μέσα της δεκαετίας του '70, ανασχηματίζει

²³ R. Dahrendorf, *Class and Class Conflict in Industrial Society*, Stanford, Stanford University Press, 1959.

²⁴ R. Miliband, *The state in the capitalist society*, London, Weidenfield and Nicolson, 1969.

τον τρόπο με το οποίο κατανοείται η «νέα μεσαία τάξη» και εισηγείται τους προσδιορισμούς, αλλά και τα όρια της «νέας μικροαστικής τάξης». Ο τρόπος πρόσληψης των πολιτικών, των ιδεολογικών και των οικονομικών σχέσεων τροποποιεί την καταγραφή, το ρόλο και τη λειτουργία των τάξεων στον καπιταλιστικό κοινωνικό σχηματισμό. Η «νέα τάξη» του Ν. Πουλαντζά είναι «μικροαστική» επειδή οι ομάδες της αναπαράγουν ιδιόμορφα την ιδεολογία της μικροαστικής τάξης (το μικροαστικό ιδεολογικό υποσύνολο). Οι επεξεργασίες περί της παραγωγικής και της μη παραγωγικής εργασίας, όπως και περί των αντιθέσεων των φορέων της χειρωνακτικής και της διανοητικής εργασίας συνθέτουν τα ταξικά χαρακτηριστικά. Η νέα μικροαστική τάξη αποτελείται, σχεδόν, από το σύνολο εκείνων των μισθωτών, οι οποίοι δεν συμβάλλουν αμέσως στην υλική παραγωγή. Η ανάλυση, κατά συνέπεια, περιορίζει σημαντικά την αναλογία της εργατικής τάξης.²⁵

Σχήμα 6 Ν. Πουλαντζάς: Η Νέα Μικροαστική Τάξη

Πηγή: Ν. Πουλαντζάς [1984 (1974)].

²⁵ Ν. Πουλαντζάς, *Κοινωνικές Τάξεις στο Σύγχρονο Καπιταλισμό*, Αθήνα, Θεμέλιο, 1984.

Η θεωρητική βάση της προσέγγισης του Ν. Πουλαντζά είναι, σε κάθε διάσταση της, συζητήσιμη, όπως συμβαίνει σε οποιαδήποτε πρωτότυπη κατάθεση. Η διανοητική κατασκευή της «γραφειοκρατικοποίησης» της διανοητικής εργασίας κινητοποιεί τους αναλυτές του φαινομένου της «ισχύος» να αντιλαμβάνονται σε βάθος τους μηχανισμούς και τις λειτουργίες της εξουσίας. Η συμμετοχή, η στήριξη και η ανοχή στην εξουσία μπορεί να εξαρτάται, εκτός από τους ευθείς εξαναγκασμούς, από τις ωφέλειες τις οποίες θεωρούν ότι διασφαλίζουν οι ιεραρχημένοι, ακόμη και οι κατώτεροι, διαχειριστές της ισχύος.

Παρά τις καινοτομίες της κατανόησης, η συγκεκριμένη αντίληψη περιέγραφε μια παρελθούσα εποχή της καπιταλιστικής κοινωνίας, δηλαδή της εργασιακής και της ταξικής δομής την περίοδο του κυριαρχίας του υποδείγματος του φορντισμού-τεϊλορισμού. Η οργάνωση της εργασίας έμελλε να μεταβληθεί και μαζί της να αναιρεθούν πολλά από τα στοιχεία της σύστασης και της παρουσίας, τόσο της «νέας μεσαίας τάξης» του C.W. Mills όσο και της «νέας μικροαστικής τάξης» του Ν. Πουλαντζά.

3 Ο κατακερματισμός της εργασίας και οι απεικονίσεις της κοινωνικής δομής

Η κρίση απόδοσης, την οποία αντιμετωπίζει ο φορντισμός ήδη από το τέλος της δεκαετίας του '60, δημιουργεί στις αρχές της δεκαετίας του '70

τα πρώτα σπαράγματα ενός νέου καταμερισμού της εργασίας. Στο εργοστάσιο της Volvo στο Kalmar πραγματοποιείται μια σημαντική καινοτομία στην οργάνωση της εργασίας. Από τους περισσότερους αναλυτές θεωρείται ότι η μετάβαση ουσιαστικά πραγματοποιείται στην Ιαπωνία και ιδίως στο εργοστάσιο της Toyota στο τέλος της δεκαετίας του '70, αλλά διατυπώνεται η εκτίμηση ότι τη δεκαετία του '80 το κέντρο αναφοράς μετατίθεται κυρίως στις ΗΠΑ και τη Βρετανία, ενώ αργότερα οι αλλαγές παρεισφρέουν στην ηπειρωτική Ευρώπη.

Την ίδια περίοδο μετατοπίζεται το δόγμα της δημόσιας χρηματοδότησης της οικονομίας. Τα δύο βραβεία Νόμπελ στον F.A. Hayek και τον M. Friedman σηματοδοτούν τη σταδιακή αλλαγή στις προτεραιότητες της δημόσιας πολιτικής. Η τάση των εκπροσώπων του «νεοφιλελευθερισμού» για τη μείωση των επιχειρηματικών φόρων, τη συνεχή ροπή προς τις ιδιωτικοποιήσεις, τη συστηματική υποχρηματοδότηση των κρατικών δομών για την κοινωνική υποστήριξη συνοδεύει την εξτρεμιστική επιθετικότητα εναντίον των εργατικών συνδικάτων και των κοινωνικών δικαιωμάτων, ιδίως των φτωχών και των πιο ευάλωτων φορέων της εργασίας. Το υπόδειγμα του κοινωνικού κράτους εγκαταλείπεται και δίνει σταδιακά τη θέση του σε ένα μοντέλο δημόσιας διαχείρισης, το οποίο στηρίζει με αποκάλυπτο τρόπο, αλλά και με σημαντικές καινοτομίες, τη μεγάλη επιχειρηματικότητα και την αδηφάγο προσδοκία του για πολύ υψηλά κέρδη.

Στο νέο περιβάλλον διαμορφώνεται η ομάδα εργασίας και η εύελικτη συναρμολόγηση αντικαθιστά τη γραμμή παραγωγής, οι ειδικότητες περιορίζονται σε αριθμό και γίνονται ευρύτερες, οι δράσεις του διευθυντικού προσωπικού συστέλλονται και τα στελέχη τους

μειώνονται σε αριθμούς και σε παρεμβάσεις στην παραγωγική διαδικασία. Οι πολλαπλές καινοτομίες αξιοποιούν την ομάδα εργασίας και διαμορφώνουν αποδοτικούς τύπους επιχειρησιακής ετοιμότητας. Ο περιορισμός των ειδικοτήτων προσδιορίζει τη νέα τάση στην οργάνωση της εργασίας και συνδυάζεται με τις συνεχείς καθημερινές βελτιώσεις και μια νέα γραφειοκρατία απρόσωπων διαδικασιών η οποία στοχεύει στο να μειώνει δραστικά τους νεκρούς χρόνους της εργασίας. Η ανάγκη, να αντικρίζονται αμέσως ο χρόνος της εργασίας και οι αμοιβές, γίνεται εμμονή και εγκαινιάζει μια συνεχή ανάγκη αναπροσδιορισμού των καθεστώτων της εργασίας. Ταυτόχρονα συνοδεύεται από την αξίωση να καθίσταται η εργατική δύναμη γενικά φθηνότερη, σε σχέση με το παρελθόν.

Η νέα κατάσταση είναι σίγουρο ότι διαλύει και αναμειγνύει τις διευθυντικές ομάδες και τις ομάδες των υπαλλήλων της μεσαίας στελέχωσης. Οι ομάδες από την προηγούμενως μεσαία στελέχωση, ιδίως στους κλάδους της μη υλικής παραγωγής, ανασυντίθενται με τις διαφοροποιημένες ομάδες των εκτελεστικά εργαζόμενων μισθωτών. Η κινητικότητα μεταξύ τους γίνεται τόσο ταχεία, ώστε η έννοια της «νέας μεσαίας τάξης» να στερείται νοήματος. Ένας κοινός προσδιορισμός ξεχωρίζει στην κατατομή όλων των ομάδων: η ανασφάλεια για το καθεστώς της εργασίας, το εισόδημα και τη διάρκεια τους.

Στην εργασιακή οργάνωση συνυπάρχουν, ως συνεργάτες, οιωνεί συνεργάτες, αναπληρωτές ή ακόμη και ανταγωνιστές οι εργαζόμενοι στα πλήρη και κανονικά καθεστώτα, οι μερικώς απασχολούμενοι, οι εργαζόμενοι στους απίθανους συνδυασμούς της ευελιξίας, όσοι μπαينوβγαίνουν συχνά στην αγορά εργασίας, οι φαινομενικώς ελεύθεροι

επαγγελματίες και οι άνεργοι. Οι «συνεργάτες και ανταγωνιστές» φαινομενικά έχουν, μέσα στην εργασιακή διαδικασία διαφορετικά χαρακτηριστικά και, πάντως, δεν χαρακτηρίζονται από τις παρελθούσες μορφές αλληλεγγύης.

Οι διεκδικήσεις, όταν εκδηλώνονται, της κάθε διαφορετικής ομάδας θεωρούνται ιδιοτελείς ή και περιοριστικές των συμφερόντων των άλλων ομάδων. Οι διεκδικούντες φαίνονται συχνά πιο προνομιούχοι από τους υπόλοιπους. Οι ιδιοτελείς εκπρόσωποι των επιχειρήσεων διαχειρίζονται με επιτυχία μέχρι σήμερα τις διαφοροποιήσεις των εργασιακών ομάδων. Αξιοποιούν τους ανταγωνισμούς τους και απολαμβάνουν πρωτοφανών κερδών. Οι μισθωτοί είναι η συντριπτική πλειονότητα των απασχολούμενων και όμως αδυνατούν να γίνουν κοινωνική τάξη. Η πλειονότητα τους είναι οργανωτικά φθίνουσα και διεκδικητικά αναποτελεσματική, επειδή είναι πολύ-διασπασμένη και πολιτικά περιθωριοποιημένη. Δύσκολα οι συγκεκριμένες μερίδες των μισθωτών μπορούν να γίνουν πολιτική πλειοψηφία, καθώς οι εργασιακές τους αξιώσεις αντιφάσκουν μεταξύ τους και τα κοινά τους συμφέροντα απέναντι στους φορείς του κεφαλαίου δεν δύνανται να λάβουν τη μορφή ενός κοινού στρατηγικού προγράμματος. Η ήττα της εργασίας είναι δημιούργημα της ενεργούς νίκης του κεφαλαίου.

Στο πλαίσιο της παρούσας παρέμβασης πρόκειται να κάνω μια πολύ περιορισμένη αναφορά στην αντίληψη του D. Bell, αν και έχει κάποια θέση στη συζήτηση. Τέσσερις δεκαετίες από την διατύπωσή της θεωρίας, σχετικά με την μεταβιομηχανική κοινωνία, καταλαβαίνουμε ότι τα χαρακτηριστικά της, τα υποκείμενα και οι διαδικασίες, στις οποίες επικεντρώνει η ανάλυση, είτε απουσιάζουν είτε δεν έχουν τις υποστάσεις

που προέβλεπε η συγκεκριμένη πολιτική ανάλυση (Πίνακας 2).

Πίνακας 2: Διαστρωμάτωση και Ισχύς, Σύμφωνα με τον D. Bell

	Προβιομηχανική	Βιομηχανική	Μετά-Βιομηχανική
Πηγή	Γη	Μηχανές	Γνώση
Κοινωνική Εστίαση	Γεωργική Εκμετάλλευση	Επιχειρηματικές Εταιρίες	Πανεπιστήμιο, Ερευνητικό Ινστιτούτο
Κυρίαρχες Φιγούρες	Γαιοκτήμονες, Στρατός	Επιχειρηματίες	Επιστήμονες, Ερευνητές
Μέσα της Πολιτικής Ισχύος	Άμεσος Έλεγχος	Έμμεση Επιρροή στην Πολιτική	Ισορροπία Τεχνικών-Πολιτικών Δυνάμεων, Προνομίων και Δικαιωμάτων
Ταξική Βάση	Ιδιοκτησία, Στρατιωτική Δύναμη	Ιδιοκτησία, Πολιτική Οργάνωση, Τεχνικά Προσόντα	Τεχνικά Προσόντα, Πολιτική Οργάνωση
Πρόσβαση	Κληρονομιά, Κατάσχεση μέσω της Στρατιωτικής Δράσης	Κληρονομιά, Πατρωνία, Εκπαίδευση	Εκπαίδευση, Κινητικότητα, Συνεργασία

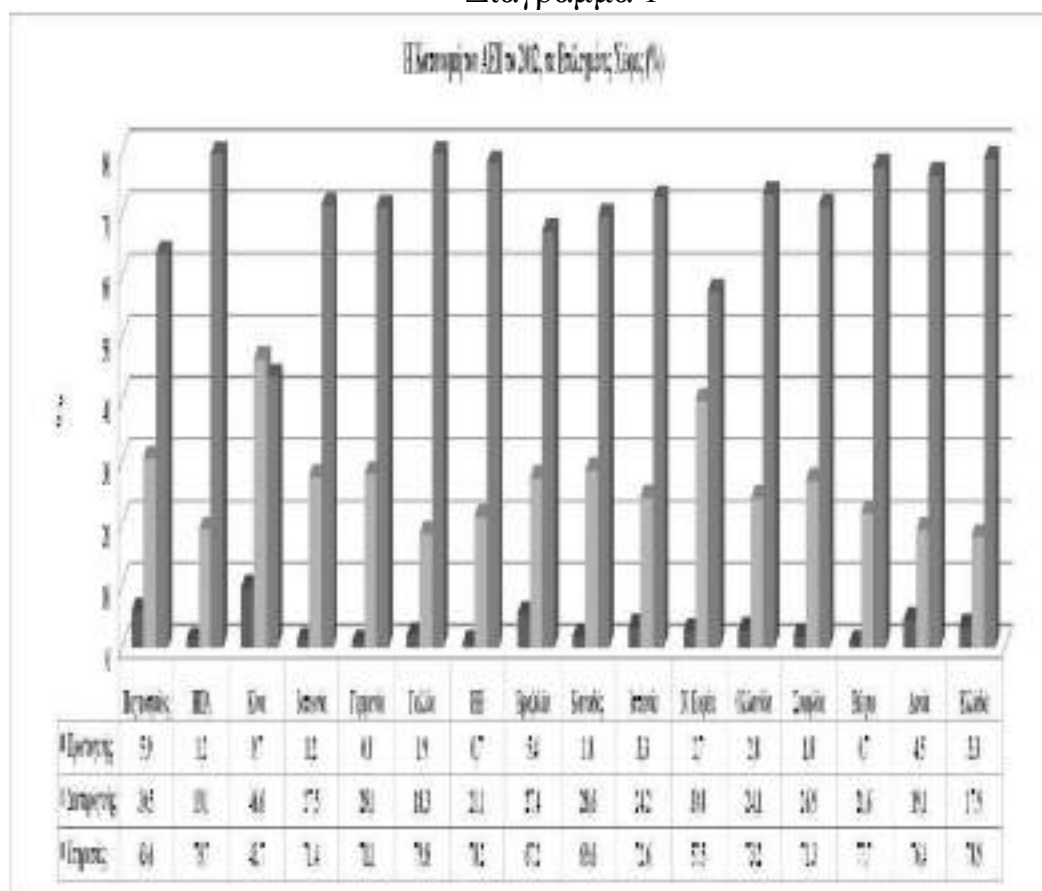
Πηγή: D. Bell [1999 (1973)], σ. 359.²⁶

Μένει μια τοποθέτηση, σχετικά με την επικράτηση του τομέα των υπηρεσιών, στην οικονομική οργάνωση. Οι πρωτοπόρες χώρες διαμορφώνουν οικονομίες με τεράστιο τριτογενή τομέα (Διάγραμμα 1) και η συντριπτική πλειονότητα των απασχολούμενων εργάζεται στις υπηρεσίες (Διάγραμμα 2). Με λίγη προσοχή, ωστόσο, γίνεται κατανοητό ότι και αυτή η διαπίστωση παραβιάζει ανοικτές θύρες, καθώς από την τρίτη δεκαετία του εικοστού αιώνα είναι σαφές ότι οι υπηρεσίες είναι ο επικρατών τομέας παραγωγής, στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές

²⁶ D. Bell, *The coming of the post-industrial society*, New York, Basic Books, 1999 (1973).

χώρες.²⁷

Διάγραμμα 1

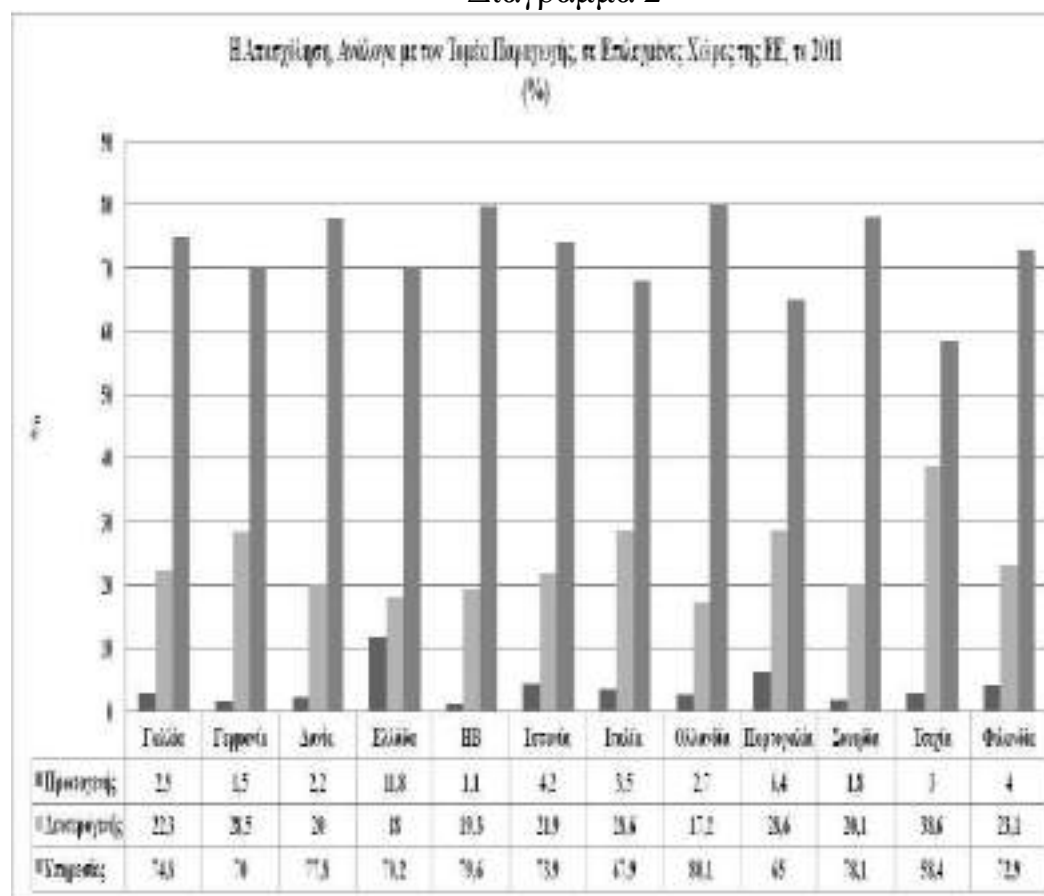

Πηγή: International Monetary Fund (IMF).²⁸

²⁷ C. Clark, *The Conditions of Economic Progress*, London, MacMillan & Co. Ltd., 1940 (revised and reprinted in 1951).

²⁸ International Monetary Fund (IMF), “Nominal GDP list of countries. Data for the year 2012”, *World Economic Outlook Database*, 2012 (April).

Διάγραμμα 2

Πηγή: Eurostat.²⁹

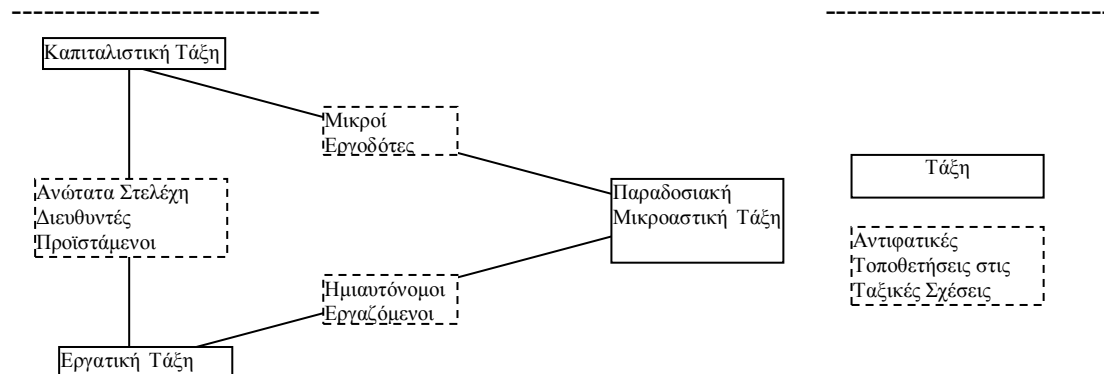
Η προσέγγιση του E.O. Wright κατανοεί αρκετές από τις πρώιμες πλευρές της νέας πραγματικότητας και αναθεωρεί την εικόνα της κοινωνικής δομής. Απομακρύνεται, ως εκ τούτου, από τις εκτιμήσεις του Ν. Πουλαντζά, σχετικά με τα κριτήρια του προσδιορισμού και την έκταση της «νέας μικροαστικής τάξης». Η ανάλυση επαναλαμβάνει ότι η ταξική δομή περιγράφεται από την καπιταλιστική, την εργατική και την

²⁹ Eurostat, *European Social Statistics*, Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2013.

παραδοσιακή μικροαστική τάξη. Εκείνο, το οποίο επισημαίνεται, είναι το γεγονός ότι το μείζον μέρος της «νέας μεσαίας τάξης» υποβαθμίζεται και αποσυντίθεται. Οι ομάδες της νέας μεσαίας τάξης αναγνωρίζονται ως «αντιφατικές ταξικές τοποθετήσεις». Οι «αντιφατικές ταξικές τοποθετήσεις» τοποθετούνται μεταξύ των τάξεων που αναγνωρίζει η κλασική μαρξιστική ανάλυση. Οι νέες κοινωνικές κατηγορίες προσδιορίζονται από τις σύνθετες και αντίθετες επιδράσεις, τις οποίες ασκούν πάνω τους οι ταξικές σχέσεις και με βασικό κριτήριο την «εκμετάλλευση». Η «αντιφατική ταξική τοποθέτηση των διευθυντών και των προϊσταμένων» τοποθετείται μεταξύ της αστικής και της εργατικής τάξης. Η «αντιφατική ταξική τοποθέτηση των ημιαυτόνομων εργαζομένων» εντάσσεται στο ενδιάμεσο μεταξύ της εργατικής και της παραδοσιακής μικροαστικής τάξης. Μεταξύ της αστικής και της παραδοσιακής μικροαστικής τάξης αναγνωρίζεται η «αντιφατική ταξική τοποθέτηση των μικρών εργοδοτών». Η πρωτοκαθεδρία του κριτηρίου της εκμετάλλευσης στην ανάλυση του E.O. Wright είναι αξιοσημείωτη. Η αντίληψη, όπως μπορούμε να εκτιμήσουμε, απηχεί τις πρόσφατες μεταβολές στην παραγωγική και την εργασιακή οργάνωση της μεταφορντικής εποχής.³⁰

³⁰ E.O. Wright, *Classes*, New York, Verso, 1985.

Σχήμα 7 Η Τυπολογία του E.O. Wright
Καπιταλιστικός Τρόπος
Παραγωγής

Πηγή: E.O. Wright (1985), *όπ.π.*, σ. 48.

Ορισμένες πολύ πρόσφατα διατυπωμένες αναλύσεις, όπως αυτή των G. Duménil και D. Lévy, θεωρούν ότι υπάρχει μια σημαντική διαφοροποίηση στους συσχετισμούς των διευθυντικών ομάδων και καταγράφουν τη σύσταση μιας υβριδικής ανώτερης τάξης.³¹ Οι ομάδες των διευθυντών, οι οποίες ασχολούνται με την διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού και την καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων, αντιμετωπίζουν μια υποχώρηση. Από την άλλη πλευρά ενισχύονται τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη, τα οποία επιλαμβάνονται των χρηματοοικονομικών ζητημάτων και της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν τη μορφή των αξιόγραφων.³² Τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη αμείβονται με πολύ υψηλά ποσά, τα οποία είναι συνθέσεις των υψηλών μισθών και των αποδόσεων των μεριδίων τους από τα διαχειριζόμενα κεφάλαια. Η οικονομική βελτίωση των καπιταλιστικών τάξεων και των ανώτατων

³¹ G. Duménil, D. Lévy, *The Crisis of Neoliberalism*, Cambridge Mass.-London, Harvard University Press, 2011.

³² Στο ίδιο, σσ. 84-85.

διευθυντικών στελεχών, τα οποία είναι αρμόδια για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, απεικονίζεται στην εκτόξευση των αποδόσεων τους, από το 1980 και μέχρι την εκδήλωση της πρόσφατης οικονομικής κρίσης.³³ Στη δική μας ανάγνωση η νέα υβριδική ανώτερη τάξη, την οποία αναγνωρίζουν οι προκείμενοι συγγραφείς, επισημαίνει την απορρόφηση των ανώτατων διευθυντικών θέσεων από την καπιταλιστική τάξη. Δηλώνει, κατ' αυτήν την έννοια, είτε την απόκτηση σημαντικού κεφαλαίου από τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη και την ανοδική κοινωνική κινητικότητα τους είτε την ενεργοποίηση των μελών της καπιταλιστικής τάξης στην επιτελική λειτουργία των επιχειρήσεων. Εφόσον αυτές οι διαπιστώσεις είναι ευσταθείς, το διανόημα του J. Burnham, σχετικά με την διευθυντική επανάσταση και την επερχόμενη κοινωνική κυριαρχία των διευθυντών είναι αντιμέτωπο με μείζονες και βάσιμες αμφισβητήσεις.

4 Η σημασία της ταξικής δομής για τους προσδιορισμούς του κοινωνικού υποκειμένου

Οι ανασυνθέσεις της κοινωνικής δομής, οι οποίες έχουν τη βάση τους στις αλλαγές του καταμερισμού της εργασίας, διαμορφώνουν ανάλογες τάσεις για την εκτίμηση των συλλογικών υποκειμένων και της στρατηγικής τους στην κοινωνική οργάνωση. Το δίλημμα, περί της διατήρησης ή της μεταβολής του κοινωνικού συστήματος, παρακολουθεί την προκείμενη εκτίμηση.

³³ Στο ίδιο, σσ. 46-52.

Στην εποχή την οποία διανύουμε, παρά την πάνδημη συμμετοχή των πληθυσμών στο καθεστώς της μισθωτής υπαγωγής, ο κατακερματισμός των εργαζομένων, σε πολλαπλά, κινητικά και χρονικά ασταθή καθεστώτα της απασχόλησης, δημιουργεί τη φαινομενική εντύπωση ότι διασπώνται όλες οι προηγούμενες συλλογικές ενότητες και πως κάθε γνωστή στρατηγική για την εργασία αναιρείται, χωρίς άλλες προοπτικές. Είναι άξιο προσοχής ότι αυτή η αναλυτική στάση διαχέεται στη ριζοσπαστική σκέψη.

Οι μελέτες του Α. Gorz και του Ρ. Glotz έχουν προκαλέσει το ενδιαφέρον των μελετητών. Αποτελούν, βέβαια, προσπάθειες για την αναμόρφωση της αριστερής και της σοσιαλδημοκρατικής πολιτικής και συνιστούν σίγουρα απομακρύνσεις από τις δεδηλωμένες στρατηγικές των τάξεων στην καπιταλιστική κοινωνία.

Το εγχείρημα για τον Α. Gorz αφορά στην κατηγορηματική αμφισβήτηση του πρωτοπόρου και ηγεμονικού ρόλου της εργατικής τάξης και της πολιτικής της πρότασης. Η αναθεώρηση στο πεδίο της ταξικής δομής, με συντελεστή την παραγωγική αλλαγή, πήρε τη μορφή της «μη-κοινωνίας» των «μη-τάξεων». Η διανοητική κατασκευή, όμως, της «μη-τάξης» των «μη-εργατών» δεν είχε κύρια αιτία την κατάσταση της εργατικής ή ακόμη της αστικής τάξης, αλλά των υπαλλήλων της νέας μεσαίας τάξης, η οποία αποσυντέθηκε κατά την υπέρβαση του φορντικού υποδείγματος της παραγωγής και του τείλορικού μοντέλου της διοίκησης.³⁴ Είναι ένα ερώτημα: γιατί η διάλυση μιας τάξης, οδηγεί στη διάλυση όλων των τάξεων και γενικά της ταξικής δομής; Το σημαντικό

³⁴ Α. Gorz, *Αντίο Προλεταριάτο*, Αθήνα, Νέα Σκέψη, 1986, σσ.

ζήτημα, κατά την εκτίμηση μας, είναι το ακόλουθο: με ποιο υποκείμενο και ποια στρατηγική αντιμετωπίζεται η συγκεκριμένη ταξική δομή;

Ο Ρ. Glotz επιχειρεί να επιλύσει, στα μέσα της δεκαετίας του '80, τα προβλήματα του πολιτικού προσδιορισμού, τα οποία καθηλώνουν τα σοσιαλιστικά και εργατικά κόμματα σε δευτερεύοντα ρόλο. Ο συγγραφέας προσπάθησε να αντιτάξει ένα νέο πρόγραμμα της σοσιαλδημοκρατίας στην πολιτική και ιδεολογική κυριαρχία του νεοφιλελευθερισμού. Η πρόταση του επιτηδευμένα αμφισβητεί το «παλαιό» κοινωνικό υποκείμενο, την εργατική τάξη, και την «πολιτική των οδοφραγμάτων», όπως απαξιωτικά χαρακτηρίζει την πρακτική της. Η επινόηση του αριστερού ατομισμού επισημαίνει την ανάγκη για την αξιοποίηση της ελευθερίας των αγορών με κάποια απροσδιόριστη κοινωνική ευαισθησία. Η πιο σημαντική θεωρητική διαπίστωσή του, στο ίδιο πλαίσιο, είναι η ανάδυση της κοινωνίας των δύο τρίτων. Σε αυτή τη δομή συμμετέχουν, με μέγιστη ασάφεια, τα δύο τρίτα των ενταγμένων (διευθύνουσες ομάδες, υπάλληλοι, εργάτες, αυτοαπασχολούμενοι) και το ένα τρίτο των αποκλεισμένων (νέοι, γυναίκες, συνταξιούχοι, άνεργοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, φτωχοί). Στην ουσία διαλύει τις τάξεις, τις οποίες ατάκτως στριμώνχει στις κατηγορίες είτε των εντεταγμένων είτε των αποκλεισμένων.³⁵

Η ουσιαστική ανοχή στη νεοφιλελεύθερη αντίληψη προαλείφεται τον επικείμενο συμβιβασμό με τη μονεταριστική πολιτική στο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Η «κοινωνία των δύο τρίτων» είναι το σχηματικό όχημα για την επερχόμενη εξέλιξη. Επισημαίνει την απόσυρση των αντιστάσεων στην επέλαση των αγορών και την πρόσκληση προς τους ισχυρούς για

³⁵ Ρ. Glotz, Μανιφέστο για τη Νέα Ευρωπαϊκή Αριστερά, Αθήνα, Οδυσσέας, 1986, σσ. 32-37.

συνεργασία, προκειμένου να σχηματιστεί ένας νέος συσχετισμός εξουσίας, ο οποίος θα συμπεριλαμβάνει και τη σοσιαλδημοκρατία.

Έχει μια αξία να σημειώσουμε ότι, μια δεκαετία περίπου αργότερα, η ανάλυση του Α. Giddens³⁶ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη θετική υποδοχή της νεοφιλελεύθερης πολιτικής από την πλευρά των μεσαίων τάξεων, λόγω της ευνοϊκής φορολογικής τους αντιμετώπισης. Είναι μια εναλλακτική εκδοχή αναγνώρισης της κοινωνικής συμμαχίας, η οποία δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία των εκπροσώπων της νεοφιλελεύθερης πολιτικής, ανάμεσα στις ανώτερες και μεσαίες τάξεις, επαναλαμβάνοντας ουσιαστικά σχηματικές διαπιστώσεις από προγενέστερα διανοήματα. Η τοποθέτηση αυτή παραμερίζει το μείζον μέρος της ερμηνείας του P. Glotz. Διατηρεί ως ιδέα το συνδυασμό του πολιτικού συμβιβασμού με τους ισχυρούς, μαζί με την αόριστη απαίτηση για την κοινωνική ευαισθησία.

Ο όρος: «πλήθος» (multitude), τον οποίο προβάλλουν οι M. Hardt, A. Negri, απηχεί την θεωρητική αποστασιοποίηση από τρεις δόκιμες έννοιες, οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί εκτεταμένα από τις πολιτικές αναλύσεις: την «εργατική τάξη», τη «μάζα» και το «λαό».³⁷ Το «πλήθος» στη δράση του εκφράζεται με έναν πολυδιάστατο ατομικό και συλλογικό

³⁶ Α. Γκίντενς, *Πέραν της Αριστεράς και της Δεξιάς. Το μέλλον της ριζοσπαστικής πολιτικής*, Αθήνα, Πόλις, 1999· Α. Γκίντενς, *Ο Τρίτος Δρόμος. Η ανανέωση της σοσιαλδημοκρατίας*, Αθήνα, Πόλις, 1998.

³⁷ M. Hardt, A. Negri, *Multitude*, New York, The Penguin Press, 2004. Οι διαφορές από το «λαό» συμπυκνώνονται στο γεγονός ότι το «πλήθος» εκφράζει την πολλαπλότητα, ενώ ο «λαός» δίνει την αίσθηση της ενιαίας ταυτότητας και της μοναδικότητας. Η «μάζα» συνθέτει μια ασαφή και ετερογενή ενότητα, σε μια γκρίζα απόχρωση. Το «πλήθος», κατά τα λεγόμενα, είναι πολύχρωμο και αντιπροσωπεύει τη διατήρηση των διαφορών, με μόνη πρόκληση την ανάγκη να συνεχιστεί η επικοινωνία και δράση μέσα στην πολλαπλή διαφορετικότητα (στο ίδιο, σ. xiv). Τέλος το μέγιστο ενδιαφέρον παρουσιάζει η έκθεση των διαφορών του «πλήθους» από την εργατική τάξη. Σύμφωνα με την τοποθέτηση των συγγραφέων η έννοια της εργατικής τάξης έχει εφαρμογή, κυρίως, για τους μισθωτούς εργάτες στην υλική παραγωγή και ιδιαίτερα στην παραδοσιακή βιομηχανία ή σε άλλες εκδοχές σε όλους τους μισθωτούς εργάτες, αλλά δεν περιλαμβάνει τους φτωχούς και κάθε εργαζόμενο που δεν είναι μισθωτός. Το «πλήθος» είναι ανοικτό και συμπεριλαμβάνει κάθε εργαζόμενο της σημερινής εξέλιξης της παραγωγής (στο ίδιο, σσ. xiv-xv).

ακτιβισμό, με δίκτυα, σε πολλά διαφορετικά πεδία και σε πολλαπλά αντικείμενα δράσης ή αντίδρασης.³⁸

Η περιγραφή του Α. Negri, σε μια συνοπτική παρουσίαση,³⁹ μας κάνει να αντιληφθούμε ότι το «πλήθος» είναι μια ευρεία ομάδα διανοητικώς εργαζομένων, οι οποίοι δεν μπορούν να διοικηθούν, παρά μόνο με παρασιτικό και βάνανσο τρόπο. Το πλήθος αυτό αντανακλά τη διάλυση των τάξεων και την αναίρεση της δυνατότητας για την αυτό-οργάνωσή τους. Σύμφωνα με τα λεγόμενα του Α. Negri το «πλήθος» δεν είναι αδόμητος όχλος ο οποίος πρέπει να τιθασευτεί και να διοικηθεί με τη βία.⁴⁰ Το «πλήθος» είναι «ένα ανοικτό και εκτεταμένο δίκτυο στο οποίο όλες οι διαφορές μπορούν να εκφράζονται, ελεύθερα και με ισότητα, ένα δίκτυο που δημιουργεί τα μέσα της επικοινωνίας για να μπορούμε να εργαζόμαστε και να ζούμε σε κοινό πλαίσιο».⁴¹

Ο προσδιορισμός του «πλήθους» μας κάνει να σκεφτούμε ότι αυτό το ασαφές συνονθύλευμα ανταποκρίνεται αμέσως στην αποσύνθεση της «νέας μεσαίας τάξης» των μισθωτών υπαλλήλων, των φορέων της διανοητικής εργασίας, οι οποίοι κάποτε κάλυπταν μαζικά τη μεσαία στελέχωση των επιχειρήσεων. Επειδή προέρχεται από αυτήν την πρόσκαιρη, για την εξέλιξη του καπιταλισμού, κοινωνική ομάδα δεν διαθέτει τη δυνατότητα της αυτό-οργάνωσης, επειδή ακριβώς δεν την διέθετε ποτέ. Δεν είχε καν τη διάθεση για την αυτό-οργάνωση της, επειδή δεν είχε καμιά προωθητική στρατηγική για τη μισθωτή εργασία στην προοπτική της δημιουργίας γεγονότων ικανών να προκαλέσουν την

³⁸ M. Hardt, A. Negri, *Empire*, Cambridge Mass., Harvard University Press, 2000, σ. 25

³⁹ A. Negri, *Back To The Future*, <http://marxsite.com/backtothefuture.pdf>,

⁴⁰ Στο ίδιο, σσ. 3-4.

⁴¹ M. Hardt, A. Negri, *Multitude*, New York, The Penguin Press, 2004, σσ. xiii-xiv

κοινωνική αλλαγή.⁴² Πολύ περισσότερο, επειδή δεν ήταν ποτέ πραγματικά συλλογικό υποκείμενο, δεν μπορεί η αποσύνθεση τους να διαλύσει όλες τις κοινωνικές τάξεις και να αναιρέσει το ταξικό φαινόμενο. Ένας τέτοιος αστήρικτος ισχυρισμός υποστηρίζει μόνο τη μονοκρατορία των καπιταλιστών και τον απαράδεκτο ισχυρισμό ότι πλέον υπάρχουν μόνο μεσαίες τάξεις!⁴³

Το πλήθος είναι περισσότερο ένας μοχλός για να κατασκευαστεί διανοητικά ο αποδιαρθρωτικός σχηματισμός, ο οποίος σκοπεύει να θέτει εμπόδια, να πραγματοποιεί αιφνίδιες εμφανίσεις και να διαταράσσει την παγκόσμια καπιταλιστική ομαλότητα, αξιοποιώντας κάθε διαθέσιμη δύναμη, ανεξάρτητα από τον κοινωνικό προσδιορισμό, τη ιδιοτέλεια και τον ειδικό σκοπό της. Οι ομάδες των «άτακτων», οι οποίοι αυθαίρετα συνυπολογίζονται ως μια κοινή δύναμη συγχρωτίζονται με τη λογική του «αντάρτικου» στον καπιταλισμό, την κυριαρχία, την άσκηση της καταστολής (τόσο γενικά) και συσκοτίζουν τον αόριστο τελικό στόχο.

⁴² Είναι σαφές ότι συμφωνώ απολύτως με την άποψη του C.W. Mills (=White Collar: *The American Middle Classes*, όπ.π., σσ. 353-354): «Είναι η οπισθοφυλακή. Βραχυπρόθεσμα θα επηρεαστούν από τον πυρετό του συναγωνισμού. Μακροπρόθεσμα θα ακολουθήσουν το δρόμο της ισχύος, γιατί εν τέλει το γόητρο καθορίζεται από την ισχύ. Στο μεταξύ μέσα στην πολιτική αγορά».. «οι νέες μεσαίες τάξεις είναι διαθέσιμες για πώληση. Όποιος είναι αρκετά αξιόπιστος και ισχυρός μπορεί να τις αποκτήσει. Μέχρι τώρα, όμως, δεν έχει υποβληθεί κάποια σημαντική προσφορά»!

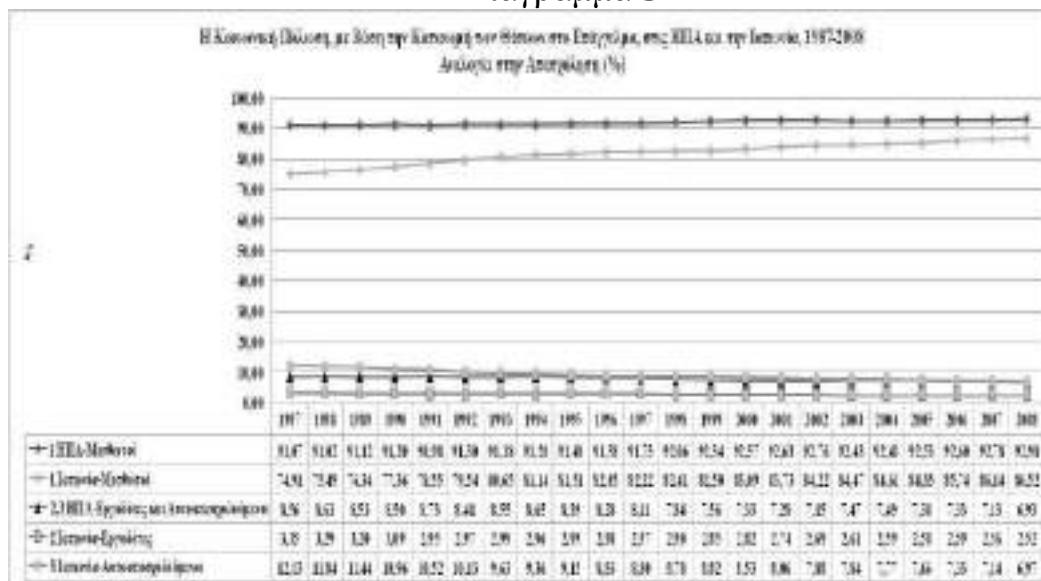
⁴³ Κάποιες εκδοχές παρόμοιων ισχυρισμών παρουσιάζονται από τις μελέτες των ισχυρών χωρών και αναλύσεων στο πλαίσιο των σημαντικών διεθνών οργανισμών. Πβ., U.S. Department Of Commerce (Economics and Statistics Administration), Office of the Vice President of the United States (Middle Class Task Force), *Middle Class in America*, Washington D.C., 2010 (January). H. Kharas, “The Emerging Middle Class in Developing Countries”, OECD, Development Centre, *Working Papers*, No. 285, 2010 (January).

5 Η κοινωνική πόλωση: Η σχέση κεφαλαίου και μισθωτής υπαγωγής

Οι πρωτοπόρες χώρες του σημερινού κόσμου παρουσιάζουν μια εξαιρετική πόλωση στη δομή της απασχόλησης. Με βάση το γεγονός ότι η δομή της απασχόλησης αμέσως ή εξ αντανάκλασης συμπεκνώνει τα περισσότερα χαρακτηριστικά, τα οποία κάνουν αισθητή την ανισότητα, η εργασιακή πόλωση προβάλλεται και στην κοινωνική πόλωση.

Στο επόμενο διάγραμμα επελέγησαν, ως υποδείγματα της εργασιακής δομής, δύο από τις τρεις πλουσιότερες χώρες της σύγχρονης εποχής, οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία. Στις ΗΠΑ η εργασιακή και επομένως η κοινωνική πόλωση είναι εξαιρετικά εμφανής και, έστω σε περιορισμένη έκταση, διευρύνεται ακόμη και τα πρόσφατα έτη. Στην Ιαπωνία είναι εύκολο να διαπιστωθεί ότι η οικονομική εξέλιξη κατάστρεψε τους αυτοαπασχολούμενους και διέυρυνε πάρα πολύ τη μάζα, όπως και την αναλογία, των μισθωτών στην απασχόληση. Είναι ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα η συνεχής υποχώρηση του αθροίσματος των εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων στις ΗΠΑ. Είναι η αποτύπωση της πραγματικότητας πως η επιχειρηματικότητα, η οποία δημιουργεί απασχόληση, συνδέεται αποκλειστικά με τα μεγάλα μεγέθη των επιχειρηματικών οργάνωσεων.

Διάγραμμα 3

Πηγή: ILO, Labor Stat, *Employment by Status*, www.ilo.org.

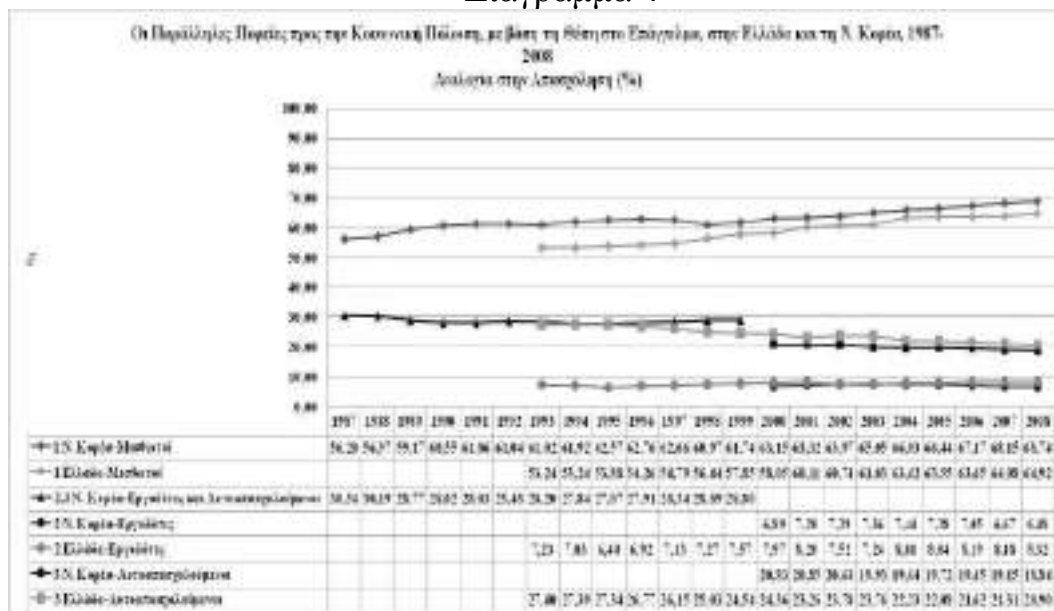
Η κοινωνική κινητικότητα δεν υπάρχει στην ουσία και σε σταθερή βάση στις αναπτυγμένες χώρες, ανάμεσα στην μισθωτή εργασία, την αυτοαπασχόληση και την ατομική ή συλλογική επιχειρηματική δράση, παρά την αίσθηση ότι αυτή είναι ενεργής. Η οριζόντια κινητικότητα πράγματι λειτουργεί, αλλά αφορά στην κινητικότητα της επαγγελματικής θέσης. Η συνήθης κινητικότητα είναι μέσα στα ασφυκτικά πλαίσια της μισθωτής εργασίας. Αυτές οι κοινωνίες και όλες οι αναπτυγμένες χώρες παρουσιάζουν σκληρές κοινωνικές πραγματικότητες.⁴⁴

Στις πρωτοπόρες χώρες η μισθωτή απασχόληση είναι σχεδόν πάνδημο φαινόμενο στη δομή της απασχόλησης. Με εξαίρεση την απασχόληση στο δημόσιο, μια απειροελάχιστη, σε μάζα και αναλογία, μειονότητα επιχειρηματιών είναι οι εργοδότες της τεράστιας πλειονότητας του απασχολούμενου πληθυσμού. Ένα περιορισμένο

⁴⁴ B. Ehrenreich, *Nickel and Dimed: On (not) getting by in America*, New York, Henry Holt & Co., 2008 (2001).

συνονθύλευμα αυτοαπασχολουμένων, σε αρκετές περιπτώσεις συνεχώς φθίνον, συμπληρώνει τη διάρθρωση της απασχόλησης.

Διάγραμμα 4

Πηγή: Πηγή: ILO, Labor Stat, *Employment by Status*, www.ilo.org.

Το υπερκείμενο διάγραμμα (Διάγραμμα 4) συμπεριλαμβάνει δύο χώρες της παγκόσμιας σφαίρας, οι οποίες έχουν παρουσιάσει πολύ έντονη οικονομική ανάπτυξη κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Η Ελλάδα και η Δημοκρατία της Κορέας (Ν. Κορέα) ξεκίνησαν από μια οργάνωση της εργασίας με χαρακτηριστικά την αυτοαπασχόληση και τη μικρή επιχειρηματικότητα. Παρά το γεγονός ότι ακολούθησαν διαφορετικά πρότυπα οικονομικής ανάπτυξης, η συνεχής οικονομική βελτίωση δημιούργησε μια κοινή τάση προς την πόλωση των εργασιακών καθεστώτων. Οι μισθωτοί, μέχρι το 2008, αυξάνονται σταθερά, ενώ υποχωρεί η αναλογία της αυτοαπασχόλησης, η οποία ήταν και παραμένει πολύ μεγαλύτερη από τις αναλογίες αυτού του καθεστώτος απασχόλησης

στις πρωτοπόρες καπιταλιστικές χώρες. Την ίδια περίοδο οι αναλογίες των εργοδοτών είναι αξιοσημείωτα σταθερές. Ο σχηματισμός των εργασιακών ομάδων δεν είναι ισοδύναμα πολωμένος, σε σχέση με τις πρωτοπόρες χώρες. Η πορεία προς την ανάπτυξη τείνει να μειώσει τις δυνατότητες των αυτοαπασχολούμενων ή μειώνει τη διάχυση της προσωπικής τους δραστηριότητας στην οικογένεια, τα συγγενικά δίκτυα και την κοινωνική οργάνωση. Ο εκσυγχρονισμός των συγκεκριμένων κοινωνιών και η τάση για την αναπαραγωγή του προτύπου των πρωτοπόρων προβάλλει την επερχόμενη εργασιακή πόλωση και επομένως το προοίμιο της κοινωνικής πόλωσης. Μια απειροελάχιστη μειονότητα των εργοδοτών θα ελέγχει εργασιακά, οικονομικά και κοινωνικά τη μεγάλη μάζα των εντεταγμένων στη μισθωτή εργασία.

Πηγές

Eurostat, *European Social Statistics*, Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2013.

ILO, Labor Stat, *Employment by Status*, www.ilo.org.

International Monetary Fund (IMF), “Nominal GDP list of countries. Data for the year 2012”, *World Economic Outlook Database*, 2012 (April).

U.S. Department Of Commerce (Economics and Statistics Administration), Office of the Vice President of the United States (Middle Class Task Force), *Middle Class in America*, Washington D.C., 2010 (January).

Βιβλιογραφία

D. Bell, *The coming of the post-industrial society*, New York, Basic Books, 1999 (1973).

E. Bernstein, *Οι Προϋποθέσεις για το Σοσιαλισμό και τα Καθήκοντα της Σοσιαλδημοκρατίας*, Αθήνα, Παπαζήσης.

S. Broadberry, B. van Leeuwen, “British Economic Growth and the Business Cycle, 1700-1870: Annual Estimates”, *Reconstructing the National Income of Britain and Holland, c.1270/1500 to 1850* [funded by the Leverhulme Trust, Reference Number F/00215AR] and *Collaborative Project HI-POD* [supported by the European Commission’s 7th Framework Programme for Research, Contract Number SSH7-CT-2008-

225342], University of Warwick, Department of Economics (File: AnnualGDP9), 2010 (14 July).

J. Burnham, *Η Επανάσταση των Διευθυντών*, Αθήνα, Κάλβος, χ.χ. [αρχική έκδοση: J. Burnham, *The Managerial Revolution: What is Happening in the World*, New York, John Day Co., 1941].

C. Clark, *The Conditions of Economic Progress*, London, MacMillan & Co. Ltd., 1940 (revised and reprinted in 1951).

A. Γκίντενς, *Πέραν της Αριστεράς και της Δεξιάς. Το μέλλον της ριζοσπαστικής πολιτικής*, Αθήνα, Πόλις, 1999.

A. Γκίντενς, *Ο Τρίτος Δρόμος. Η ανανέωση της σοσιαλδημοκρατίας*, Αθήνα, Πόλις, 1998.

R. Dahrendorf, *Class and Class Conflict in Industrial Society*, Stanford, Stanford University Press, 1959.

K. Davis, W. Moore, “Some principles of social stratification”, *American Sociological Review*, Vol. 10, No 2, 1945, σσ. 242-249.

G. Dumenil, D. Levy, *The Crisis of Neoliberalism*, Cambridge Mass.-London, Harvard University Press, 2011.

B. Ehrenreich, *Nickel and Dimed: On (not) getting by in America*, New York, Henry Holt & Co., 2008 (2001).

P. Glotz, *Μανιφέστο για τη Νέα Ευρωπαϊκή Αριστερά*, Αθήνα, Οδυσσέας, 1986.

A. Gorz, *Αντίο Προλεταριάτο*, Αθήνα, Νέα Σκέψη, 1986.

M. Hardt, A. Negri, *Empire*, Cambridge Mass., Harvard University Press, 2000.

M. Hardt, A. Negri, *Multitude*, New York, The Penguin Press, 2004.

K. Kautsky, *Η Κοινωνική Επανάσταση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1985 (1902).

- H. Kharas, "The Emerging Middle Class in Developing Countries", OECD, Development Centre, *Working Papers*, No. 285, 2010 (January).
- R. Luxemburg, *Μεταρρύθμιση ή Επανάσταση*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, 1988 (1899).
- K. Marx, «Μισθός, Τιμή, Κέρδος», K. Marx, F. Engels, *Διαλεχτά Έργα*, Αθήνα, Γνώσεις, τ. 1, σσ. 466-531.
- K. Marx, «Μισθωτή Εργασία και Κεφάλαιο», K. Marx, F. Engels, *Διαλεχτά Έργα*, Αθήνα, Γνώσεις, τ. 1, σσ. 75-106.
- K. Marx, *Θεωρίες για την Υπεραξία (τέταρτος τόμος του «Κεφαλαίου»)*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, Μέρος Πρώτο, 1981.
- K. Marx, F. Engels, «Μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος», *Διαλεχτά Έργα*, Αθήνα, Γνώσεις, τ. 1, σσ. 19-58.
- R. Miliband, *The state in the capitalist society*, London, Weidenfield and Nicolson, 1969.
- C.W. Mills, *White Collar: The American Middle Classes*, Oxford-New York, Oxford University Press, 2002 (1951).
- A. Negri, *Back To The Future*, <http://marxsite.com/backtothefuture.pdf>.
- N. Πουλαντζάς, *Κοινωνικές Τάξεις στο Σύγχρονο Καπιταλισμό*, Αθήνα, Θεμέλιο, 1984.
- A. Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, London, G. Bell and Sons, 1887, Vol. I
- P. Sorokin, *Social and Cultural Mobility*, New York, The Free Press, 1959.
- M. Weber, *Economy and Society*, Berkeley, University of California Press, 1978, τ. I,II.
- E.O. Wright, *Classes*, New York, Verso, 1985.

2017

Πάντειον
Πανεπιστήμιο

Ανδρέας Ν. Λύτρας

ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ
ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ
Τόμος II:
Παρουσιάσεις

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Τα Κοινωνικά

Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία

Τόμος II:
Παρουσιάσεις

Αθήνα, 2017

Περιεχόμενα

1	Περί Φτώχειας	
1.1	A.N. Λύτρας, Το Φαινόμενο της Φτώχειας. Όψεις και Διαστάσεις.....	5
1.2	A.N. Λύτρας, Η παιδική φτώχεια στον εικοστό πρώτο αιώνα στις πλούσιες χώρες. Ποσοτικά δεδομένα.....	12
1.3	A.N. Λύτρας, Η εκτίμηση της φτώχειας στην Ελλάδα. Η κοινωνική πόλωση και οι προϋποθέσεις της φτώχειας.....	17
2	Περί Ανεργίας	
2.1	A.N. Λύτρας, Η καταπολέμηση της ανεργίας και η κοινωνική αλληλεγγύη: Μια εναλλακτική πρόταση.....	33
2.2	A.N. Λύτρας, Απασχόληση και Ανεργία. Τα δεδομένα στο σύγχρονο κόσμο	49
3	Περί Απασχόλησης	
3.1	A.N. Λύτρας, Τεκμήρια. Όψεις της Κοινωνικής Δομής. Οι Κατανομές στην Απασχόληση I: Μισθωτοί και Εργοδότες (1986-2008).....	53
3.2	A.N. Λύτρας, Τεκμήρια II. Όψεις της Κοινωνικής Δομής. Οι Κατανομές στην Απασχόληση II: Αυτοαπασχολούμενοι και Βοηθοί (1986-2008).....	61
3.3	A.N. Λύτρας, Η απασχόληση στην οικονομική κρίση. Α) Τα δεδομένα στις αναπτυγμένες χώρες (2009-2013).....	69
3.4	A.N. Λύτρας, Η απασχόληση στην οικονομική κρίση. Β) Τα δεδομένα στις χώρες της Ν. Ευρώπης (2009-2013).....	73
3.5	A.N. Λύτρας, Η απασχόληση στην οικονομική κρίση. Γ) Τα δεδομένα στις χώρες της Λ. Αμερικής (2009-2013).....	77
3.6	A.N. Λύτρας, Η απασχόληση στην οικονομική κρίση. Δ) Τα δεδομένα στις χώρες της Ν.Α. Ασίας (2009-2013).....	81
3.7	A.N. Lytras, Employment and Unemployment (Data). Employment (1986-2013). Unemployment (1969-2014).....	87
4	Κατοικίες και Δημόσιο Χρέος	
4.1	A.N. Λύτρας, Κατοικίες στις Ευρωπαϊκές. Συγκριτικά Δεδομένα.....	91
4.2	A.N. Λύτρας, Το Δημόσιο Χρέος.....	93
5	Κοινωνική Δομή	
5.1	A.N. Λύτρας, Προσεγγίσεις για την Κοινωνική Δομή.....	95
5.2	A.N. Lytras, Social Structure. Labour and Social Classes.....	101
6	Συνεργατισμός και Κοινωνική Οικονομία	
6.1	A.N. Λύτρας, Η Απασχόληση στην Κοινωνική Οικονομία. Εμπειρικές Όψεις και Θεωρητικοί Προβληματισμοί.....	107
6.2	Ο τύπος της απασχόλησης, η κοινωνική οικονομία, η συλλογική ωφέλεια και η καταπολέμηση της ανεργίας.....	115

Παρουσιάσεις

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Το Φαινόμενο της Φτώχειας
Όψεις και Διαστάσεις

Η Φτώχεια:
Μια «άβολη» έννοια

Το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΟΚ (1984) σημειώνει ότι:

«Φτωχοί είναι τα άτομα, οι οικογένειες και οι ομάδες προσώπων των οποίων οι πόροι (υλικοί, κοινωνικοί, πολιτιστικοί) είναι τόσο ανεπαρκείς, ώστε να τους αποκλείουν από τα ελάχιστα όρια διαβίωσης που είναι αποδεκτά στο κράτος μέλος όπου βρίσκονται εγκατεστημένοι».

Η απόλυτη και η σχετική φτώχεια

Η απόλυτη φτώχεια έχει προσδιοριστεί από την Παγκόσμια Τράπεζα:

-Μέχρι το 2007 το όριο ήταν 1\$ την ημέρα.

-Από το 2008 το όριο έφτασε στα 1,25\$ την ημέρα (σε Purchasing Power Parity- PPP, του 2005).

Η σχετική φτώχεια προσδιορίζεται σε κάθε διαφορετική χώρα.

-Συνήθως το όριο της σχετικής φτώχειας τοποθετείται στο 50% του Μέσου Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ.

-Δεν λείπουν υπολογισμοί με όριο το 60% ή το 40% είτε του Μέσου Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ είτε του Διάμεσου Εισοδήματος.

-Το γεγονός αυτό δημιουργεί μεγάλη ασάφεια στις διεθνείς συγκρίσεις και αρκετή σύγχυση στους αμύητους αναγνώστες.

Η απόλυτη και η σχετική φτώχεια

-Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΗΕ, το 2000, το 1% του διεθνούς πληθυσμού κατέχει το 40% του παγκόσμιου πλούτου.

-Πιο εντυπωσιακό: Τρεις άνθρωποι κατέχουν περισσότερο πλούτο από το σύνολο 48 εθνών-κρατών παγκοσμίως.

-Το άθροισμα του πλούτου των εκατομμυριούχων με προσωπική περιουσία 10 εκ. \$ ανέρχεται στα 41 τρισ. \$, το 2008.

Πρόσφατες Ενδείξεις για τη Σχέση Πλούτου και Φτώχειας

Η Oxfam International,¹ κάνει τρεις διαπιστώσεις, στις αρχές του 2016:

- Η πρώτη είναι ότι «το 2015, μόλις 62 άτομα είχαν τόσο πλούτο όσο και 3,6 δισεκατομμύρια άνθρωποι που αποτελούν περίπου το μισό πληθυσμό της ανθρωπότητας. Αυτή η ένδειξη υπολείπεται κατά πολύ του αριθμού των 388 πάμπλουτων ατόμων που είχαν καταγραφεί το 2010».
- Η δεύτερη είναι ότι το 46% της συνολικής αύξησης της παγκόσμιας εισοδηματικής διεύρυνσης, την περίοδο: 1988-2011, πήγε στο υψηλότερο 10% των ομάδων των εισοδημάτων.
- Τρίτον, το χάσμα των εισοδημάτων διευρύνεται εξαιρετικά. Μεταξύ των αιτίων ξεχωρίζει το γεγονός ότι “οι αποδόσεις για τους κατόχους του κεφαλαίου έχουν αυξηθεί με ταχύτερο ρυθμό από το ρυθμό της γενικής οικονομικής ανάπτυξης. Αυτό σημαίνει ότι οι εργάτες λαμβάνουν ένα μικρότερο μερίδιο από τις αποδόσεις της ανάπτυξης».

Φτωχοί και Πλούσιοι Οι διαφορές και το πρόβλημα του «επειδή»

Ένα από τα στελέχη της Credit Suisse² επισημαίνει «Τα σημερινά δεδομένα για τον παγκόσμιο πλούτο» αφορούν «το συνολικό φάσμα του πλούτου, από τη βάση της ‘πυραμίδας του πλούτου’, που συμπεριλαμβάνει τα **3,4 δισεκατομμύρια ενήλικους με πλούτο κάτω από 10.000 δολάρια (ΗΠΑ)**, αλλά και τους **εκατομμυριούχους**, οι οποίοι είναι μόλις το **0,7% του ενήλικου πληθυσμού**, αλλά κατέχουν το **45,2% του παγκόσμιου πλούτου**».

Αυτή η επισήμανση θα μπορούσε να αποτελέσει μια εξαιρετική εξήγηση του φαινομένου της φτώχειας, εφόσον κάναμε μια μικρή προσαρμογή: **3,4 δισεκατομμύρια ενήλικες έχουν πλούτο κάτω από 10.000 δολάρια (ΗΠΑ), «επειδή» οι εκατομμυριούχοι, οι οποίοι είναι μόλις το 0,7% του ενήλικου πληθυσμού, κατέχουν το 45,2% του παγκόσμιου πλούτο**. Αυτή είναι η επεξηγηματική δύναμη ενός «επειδή».

¹ Oxfam International, “An economy for the 1%. How privilege and power in the economy drive extreme inequality and how this can be stopped”, *Oxfam Briefing Papers*, Oxford, Oxfam GB, 2016 (January), No, 210, pp. 2-3, 9, 11, 12-15.

² M. Stierli (Head of Fundamental Micro Research, of Credit Suisse Private Banking and Wealth Management), [= “Preface”, Credit Suisse Research Institute, *Global Wealth Databook 2015*, Zurich, Credit Suisse Research Institute (www.credit-suisse.com/researchinstitute), 2015 (October), p. 3].

Ο Κοινωνικός Αποκλεισμός: Μια βολική έννοια

-Το Συμβούλιο των Υπουργών Κοινωνικών Υποθέσεων, στις 29-9-1989, εγκαταλείπει την πολιτική για την καταπολέμηση της φτώχειας. Εισαγάγει την Πολιτική για την Καταπολέμηση του «Κοινωνικού Αποκλεισμού».

“Resolution of the Council and of the Ministers for social affairs meeting within the Council of 29 September 1989 on combating social exclusion”, Document no. 489Y031 (01), *Official Journal*, C277, 31-10-1989, σ. 1.

-Το Συμβούλιο, όμως, αγνοεί το περιεχόμενο της έννοιας του Κοινωνικού Αποκλεισμού. Προτρέπει, λοιπόν, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προσδιορίσει την έννοια.

Ο Προσδιορισμός από την EUROSTAT (1998)!

Η αναθεώρηση της σημασίας της φτώχειας

-Εννέα χρόνια μετά από την εισαγωγή της έννοιας προσδιορίζεται το περιεχόμενο της.

(EUROSTAT, *Non-Monetary Indicators of Poverty and Social Exclusion*, 1998, <http://europa.eu.int/en/comm/eurostat/research/supcom.95/02/result/result02.pdf>, σσ. 17-18).

-Η φτώχεια, σε αυτή την ανάλυση, γίνεται κατανοητή ως κατάσταση στέρησης που οφείλεται σε έλλειψη πόρων είτε λόγω απουσίας εισοδήματος είτε λόγω αδυναμίας κάλυψης συγκεκριμένων αναγκών είτε λόγω αδυναμίας πρόσβασης σε υπηρεσίες, όπως η πρόσβαση στην εκπαίδευση και στις υπηρεσίες υγείας.

-Επισημαίνεται πως η φτώχεια συμπεριλαμβάνεται στη συγκρότηση της έννοιας του κοινωνικού αποκλεισμού, ως ένας τύπος του φαινομένου. Διευκρινίζεται, όμως, ότι ορισμένες μορφές φτώχειας δεν οδηγούν στον αποκλεισμό και έτσι δεν περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του.

Ο Προσδιορισμός του Κοινωνικού Αποκλεισμού

-Ο κοινωνικός αποκλεισμός γίνεται αντιληπτός, ως μια διαδικασία, η οποία αφορά σε μια διάκριση των ατόμων και των κοινωνικών ομάδων σε ενταγμένους και αποκλεισμένους από το κοινωνικό σύστημα.

-Υποστηρίζεται ότι ως διαδικασία είναι πολυδιάστατη και επομένως ανταποκρίνεται στην επίδραση πολλαπλών και σύνθετων παραγόντων.

-Ο κοινωνικός αποκλεισμός, είναι ο αποκλεισμός από τα κοινωνικά συστήματα, τα οποία ομαδοποιούνται σε πέντε κατηγορίες. Είναι, δηλαδή, το κοινωνικό, το οικονομικό, το θεσμικό, το τοπικό σύστημα και το σύστημα των συμβολικών αναφορών.

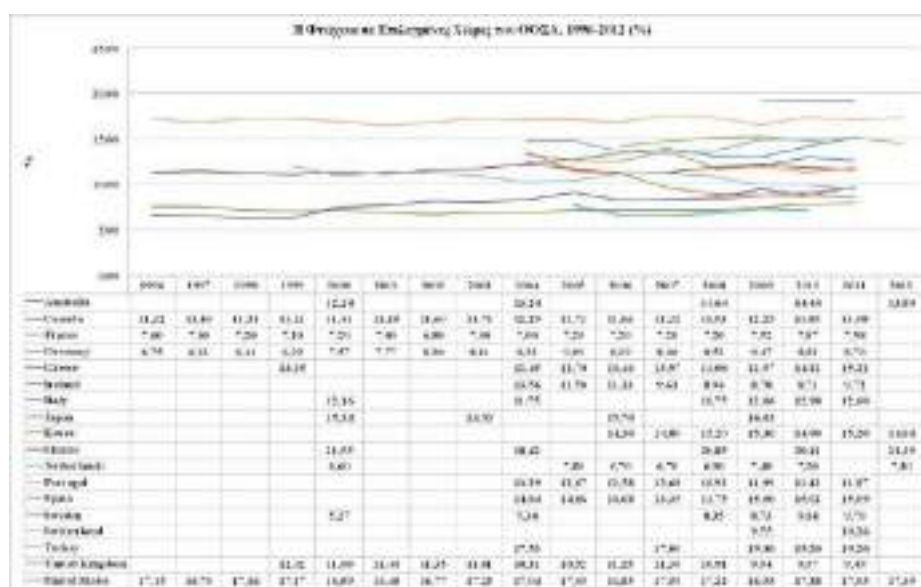
-Το κοινωνικό σύστημα χαρακτηρίζεται από τη σχέση με την οικογένεια, την αγορά εργασίας, τη γειτονιά και την κοινωνία (γενική συμμετοχή). Το οικονομικό αφορά στη σχέση με τους πόρους (μισθοί, κοινωνική ασφάλιση), με την αγορά των αγαθών και των υπηρεσιών. Το θεσμικό σύστημα αναφέρεται στην σχέση με τη δικαιοσύνη, την εκπαίδευση, την υγεία, τα πολιτικά δικαιώματα και τη γραφειοκρατία. Το τοπικό σύστημα σχετίζεται με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά (μετανάστευση), τη δυνατότητα πρόσβασης (μεταφορές και επικοινωνίες) και με τη σχέση με την κοινωνία γενικά (καθυστερημένες περιοχές). Το σύστημα των συμβολικών αναφορών, σχετίζεται με την αίσθηση περί της ταυτότητας του ατόμου, την αυτοεκτίμηση, τις βασικές ικανότητες, τα ενδιαφέροντα, τα κίνητρα και τις μελλοντικές προοπτικές.

Οι Αιτίες του Κοινωνικού Αποκλεισμού

Στους παράγοντες που δημιουργούν κοινωνικό αποκλεισμό καταγράφονται:

- α) οι οικονομικοί παράγοντες που αφορούν σε πολυεπίπεδη στέρηση και βασικά επισημαίνουν ως αιτία την φτώχεια,
- β) οι κοινωνικοί παράγοντες, που αφορούν στη χαλάρωση και τον περιορισμό των κοινωνικών δεσμών, ως αιτία του κοινωνικού αποκλεισμού,
- γ) οι πολιτιστικοί παράγοντες, όπως οι προκαταλήψεις, ο ρατσισμός, και η ξενοφοβία,
- δ) οι υποκειμενικοί παράγοντες, όπως ο αυτό-αποκλεισμός των φτωχών και η απροθυμία τους να αναγνωρίσουν την κατάσταση τους,
- ε) οι παθολογικοί παράγοντες, που συνοδεύονται από ψυχολογικά προβλήματα,
- στ) οι μορφές αυτοκαταστροφικής συμπεριφοράς, όπως η χρήση ναρκωτικών, ο αλκοολισμός και η πορνεία,
- ζ) οι παράγοντες που αναφέρονται στην τοπική ή περιφερειακή κατάσταση και δεν αφορούν μόνο σε άτομα ή ομάδες, αλλά σε ολόκληρες περιοχές, όπου διαβιούν, όπως υποβαθμισμένες αστικές περιοχές, υπανάπτυκτες αγροτικές περιοχές και βιομηχανικές ζώνες που δέχονται την δυσμενή επίδραση της αναδιάρθρωσης και της παγκοσμιοποίησης

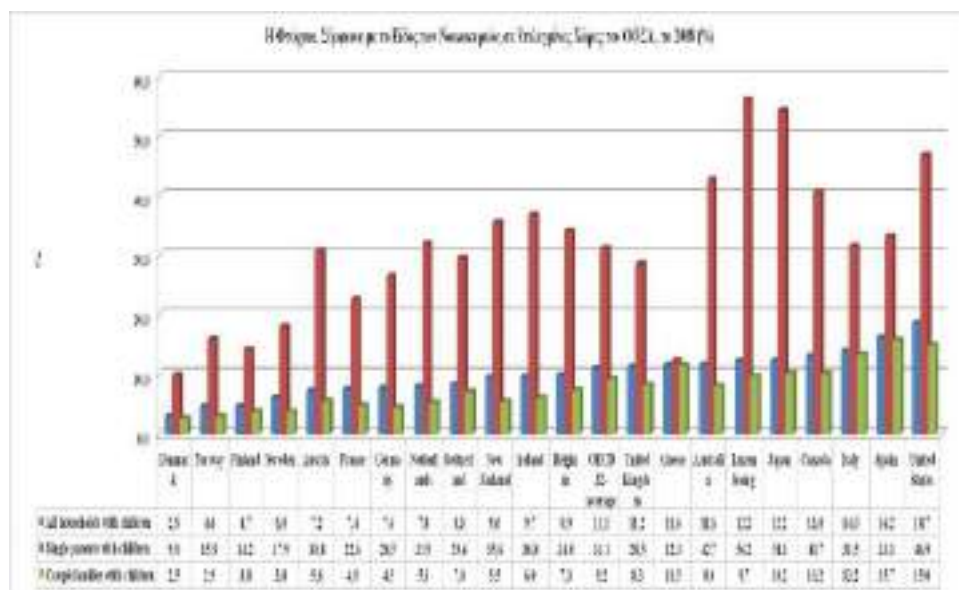
Η Φτώχεια στις Πλούσιες Χώρες

3

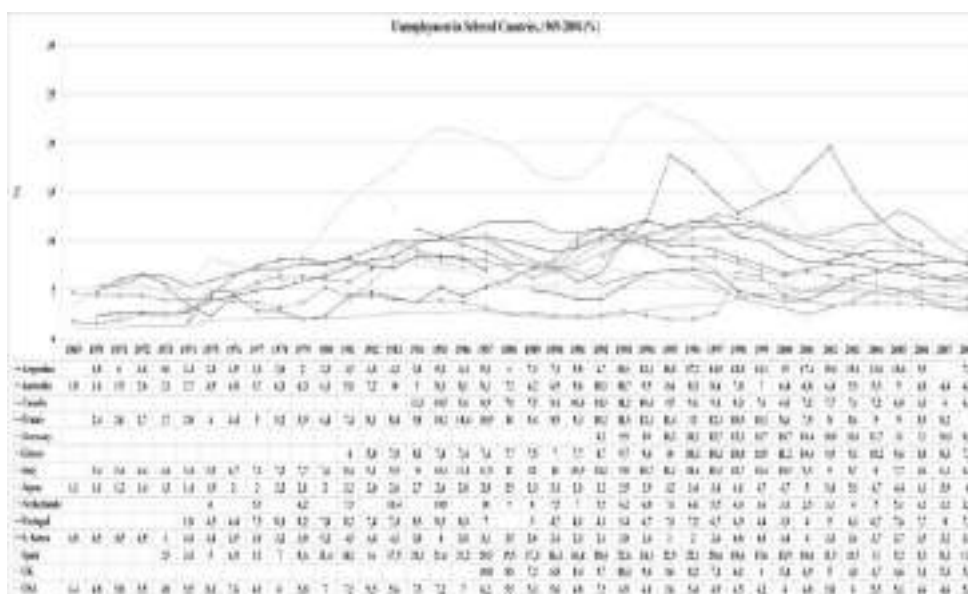
³ OECD, *Poverty Index*. <http://www.oecd.org>.

Η φτώχεια σύμφωνα με το είδος του νοικοκυριού

4

Η Ανεργία ως Παράγοντας Φτώχειας Τα δεδομένα στη μακρά διάρκεια

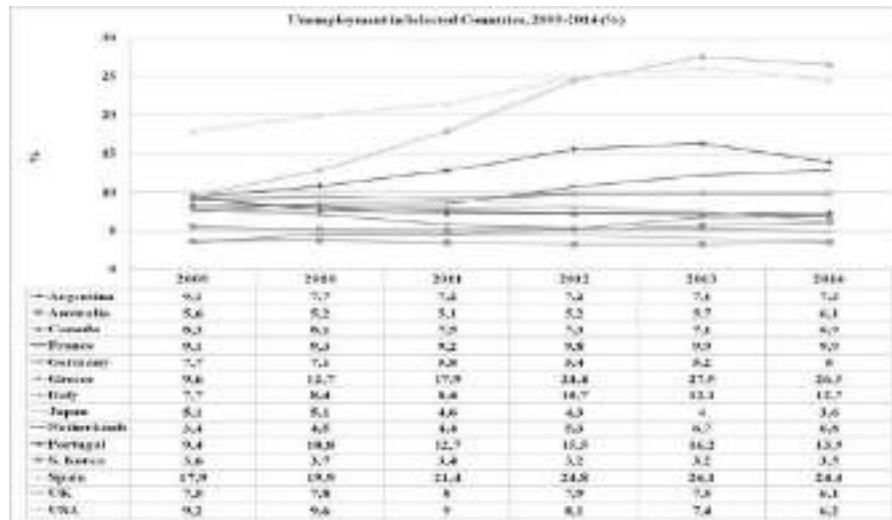

5

⁴ OECD, Version January 2012, for OECD countries: EU-SILC 2009, for non-OECD countries, <http://www.oecd.org>. Income distribution questionnaire.

⁵ ILO, Labor Sta, Unemployment, 1969-2008 (www.ilo.org).

Ανεργία: Οι πρόσφατες εξελίξεις 2009-2014

6

⁶ ILO, ILOSTAT, *Unemployment*, 2009-2014 (www.ilo.org).

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Η παιδική φτώχεια τον εικοστό πρώτο αιώνα,
στις πλούσιες χώρες

Ποσοτικά Δεδομένα

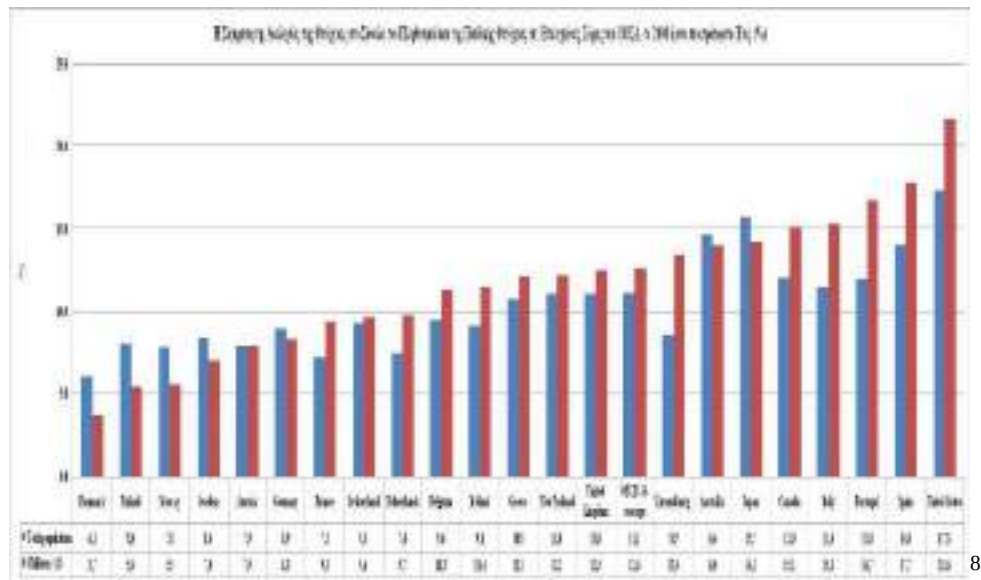
Η απόλυτη παιδική φτώχεια:
Η τρομοκρατία των αριθμών

- Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της UNICEF από τα 2,2 δισεκατομμύρια του παγκόσμιου παιδικού πληθυσμού, σε κατάσταση απόλυτης φτώχειας διαβιούν 1 δισεκατομμύριο παιδιά (2003).
- Το 28% των παιδιών στις υπανάπτυκτες χώρες είναι υποσιτισμένα και καχεκτικά.
- Δέκα εκατομμύρια παιδιά πριν κλείσουν τα πέντε τους χρόνια πεθαίνουν κάθε έτος, διεθνώς, λόγω του υποσιτισμού και της φτώχειας.

7

⁷ UNDP, *Human Development Report 2007/2008. Fighting Climate Change: Human Solidarity in a Divided World*, New York, UNDP, 2007, σ. 25· UNICEF, *The State of the World's Children 2005*, New York, 2004.

Η παιδική φτώχεια στις χώρες του ΟΟΣΑ

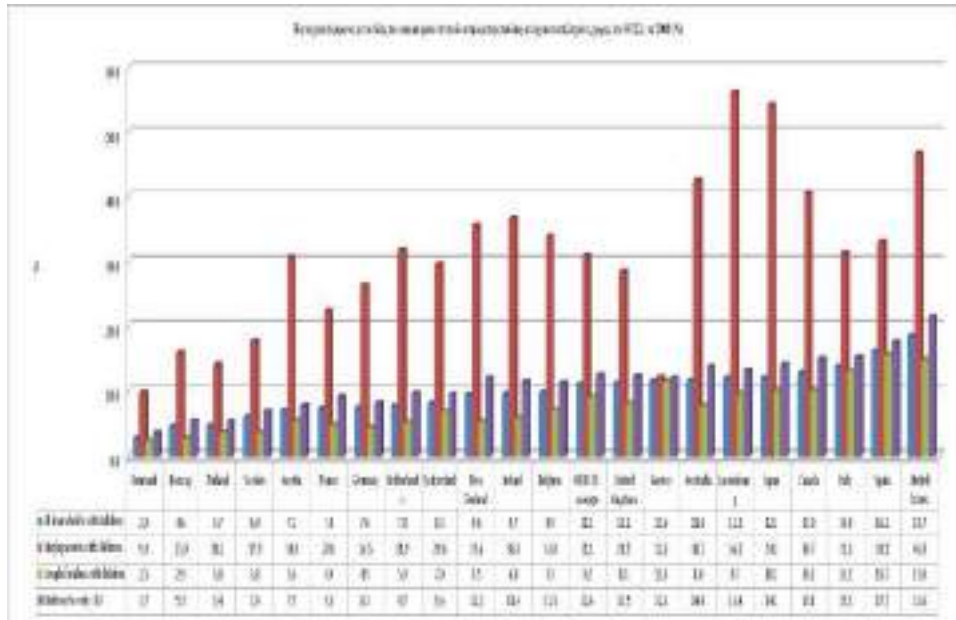
Συγκρίσεις, περί παιδικής φτώχειας, σε ΟΟΣΑ και UNICEF

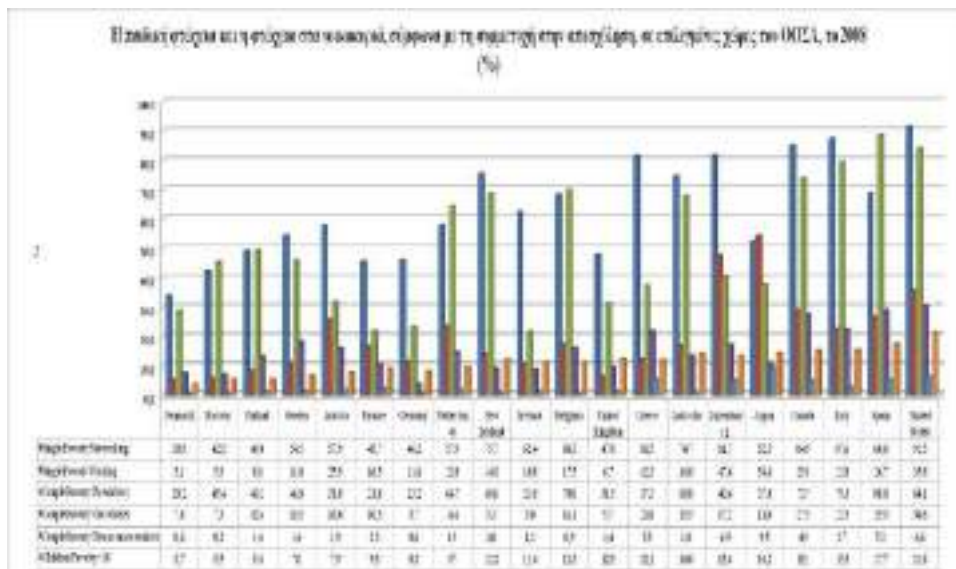
⁸ OECD, *Income distribution questionnaire, version January 2012, for OECD countries· EU-SILC 2009*, for non-OECD countries, <http://www.oecd.org>. [Data refer to 2006 for Japan; 2007 for Denmark and Hungary; 2009 for Chile. Poverty thresholds are set at 50% of the median income of the entire population].

⁹ OECD, *Income distribution questionnaire, version January 2012, for OECD countries*. EU-SILC 2009, for non-OECD countries, <http://www.oecd.org>. UNICEF/Innocenti Research Centre, [P.

Η αντιπαράθεση της παιδικής φτώχειας, με το είδος του νοικοκυριού

Η παιδική φτώχεια και η φτώχεια στα νοικοκυριά, ανάλογα με τη συμμετοχή στην απασχόληση

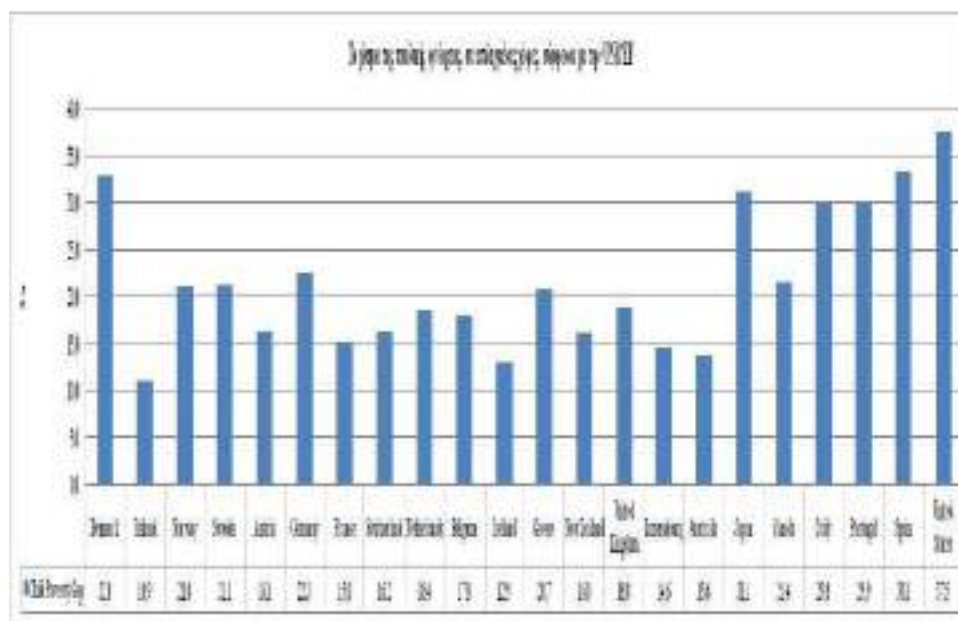
Adamson (ed.), *Measuring Child Poverty. New League Tables of Child Poverty in the World's Rich Countries*, UNICEF/Innocenti Research Centre, Report Card 10, Florence, 2012, σ. 3.

Το «χάσμα της παιδικής φτώχειας»

- Το «χάσμα της φτώχειας» είναι ένας εναλλακτικός δείκτης υπολογισμού της παιδικής φτώχειας που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να προσδιοριστεί η έντασή της.
- Το «χάσμα της φτώχειας» είναι η απόσταση ανάμεσα στο «όριο της φτώχειας» και το μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα, όσων βρίσκονται κάτω από το «όριο της φτώχειας». Ο δείκτης εκφράζεται ως ποσοστό (%) επί του «ορίου της φτώχειας».
- Το «όριο της φτώχειας» στο συγκεκριμένο υπολογισμό αφορά στο 50% του μέσου κατά κεφαλήν εθνικού εισοδήματος.

10

Το «χάσμα της παιδικής φτώχειας», σύμφωνα με την UNICEF

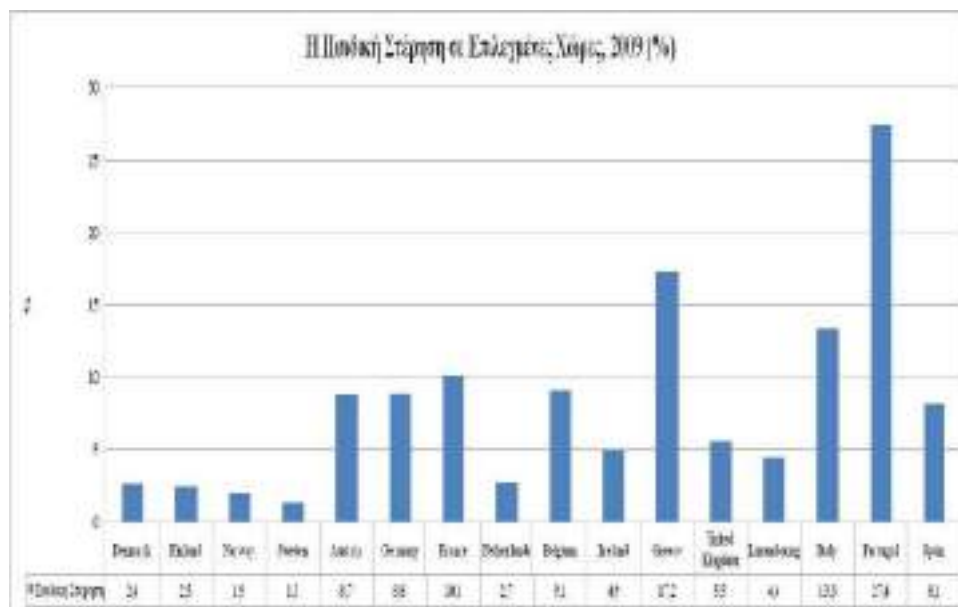
¹⁰ UNICEF/Innocenti Research Centre, [P. Adamson (ed.)], *Measuring Child Poverty. New League Tables of Child Poverty in the World's Rich Countries*, UNICEF/Innocenti Research Centre, Report Card 10, Florence, 2012, σ. 14.

Η «παιδική στέρηση»

- Η «παιδική στέρηση» προσδιορίζεται ως έλλειψη δύο ή περισσότερων στοιχείων, από έναν κατάλογο δεκατεσσάρων στοιχείων, τα οποία περιγράφουν τα ελάχιστα όρια της αποδεκτής διαβίωσης για τα παιδιά μέσα στα νοικοκυριά που είναι ενταγμένα.
- Ο κατάλογος περιλαμβάνει 1) Τρία γεύματα την ημέρα, 2) Ένα τουλάχιστον γεύμα την ημέρα με κρέας, κοτόπουλο ή ψάρι (ή το ισοδύναμο των λαχανικών), 3) Φρέσκα φρούτα και λαχανικά κάθε μέρα, 4) Βιβλία κατάλληλα για την ηλικία του παιδιού και τις γνώσεις του (εκτός των σχολικών), 5) Εξοπλισμό για την ώρα της σχολής, εκτός του σπιτιού (π.χ. ποδήλατο ή πατίνια), 6) Τακτικές δραστηριότητες στις ώρες της ανάπαυσης (π.χ. κολύμβηση, εκμάθηση μουσικών οργάνων, συμμετοχή σε νεανικές οργανώσεις κλπ), 7) Παιχνίδια για το σπίτι (τουλάχιστον ένα για κάθε παιδί), 8) Χρήματα για τη συμμετοχή σε σχολικά ταξίδια και άλλες εκδηλώσεις, 9) Έναν ήσυχο, επαρκή και φωτεινό χώρο στο σπίτι για να μπορεί το παιδί να πραγματοποιήσει τη μελέτη του, 10) Σύνδεση με το διαδίκτυο, 11) Μερικά καινούργια ρούχα (να μην είναι όλα μεταχειρισμένα), 12) Δύο ζευγάρια κατάλληλα παπούτσια, από τα οποία το ένα για όλες τις εποχές, 13) Την ευκαιρία το παιδί να προσκαλεί στο σπίτι, κάποιες φορές, φίλους για παιχνίδι και φαγητό, 14) Την ευκαιρία να γιορτάζει το παιδί τα γενέθλια, την ονομαστική εορτή και θρησκευτικές εορτές.

11

Η «παιδική στέρηση» στις πλούσιες χώρες

¹¹ UNICEF/Innocenti Research Centre, [P. Adamson (ed.)], *Measuring Child Poverty. New League Tables of Child Poverty ...*, όπ.π., σ. 2.

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Η Εκτίμηση της Φτώχειας στην Ελλάδα

Η Κοινωνική Πόλωση και οι
Προϋποθέσεις της Φτώχειας

Μάχη για τα Στερεότυπα Ι.
Η καταπολέμηση των βεβαιοτήτων

Αντιλαμβάνομαι ότι οι περισσότεροι από τους ακροατές πιστεύουν, ακραδάντως, ότι το αποτέλεσμα της Βιομηχανικής Επανάστασης σημαίνει:

- α) Την άμεση ή τη σαφή επικράτηση της βιομηχανίας και του εν γένει βιομηχανικού τομέα στην παραγωγή του πλούτου και
- β) την υπεροχή της βιομηχανίας στην απασχόληση, τουλάχιστον για μια ευρεία περίοδο στις λεγόμενες βιομηχανικές ή προηγμένες χώρες.

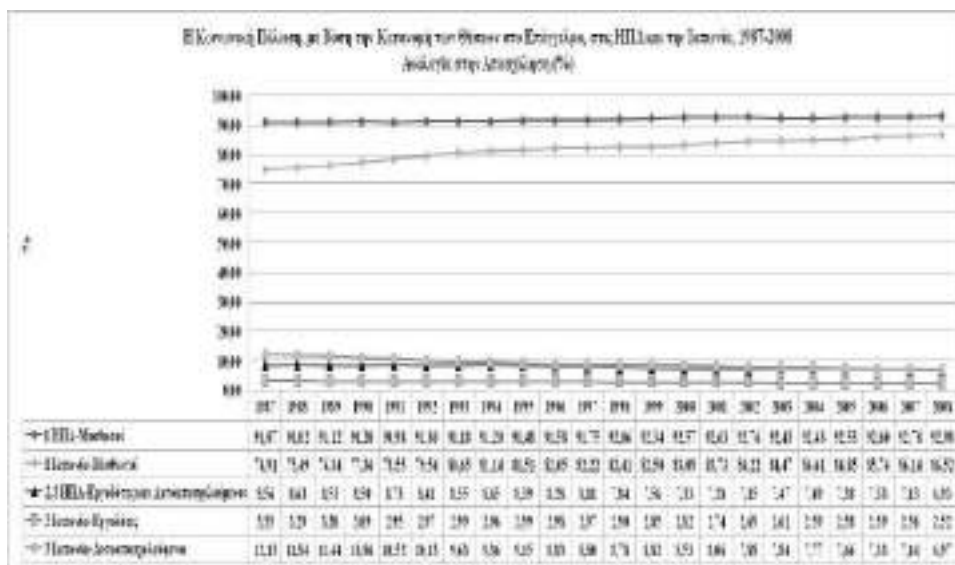
Η πρώτη βιομηχανική χώρα ήταν η Βρετανία.
Αυτή είναι η κατάσταση με την ολοκλήρωση της Βιομηχανικής Επανάστασης.
Η βιομηχανική εποχή εκφράζει τις συνέργειες της βιομηχανίας και των υπηρεσιών!

Πίνακας : Η Συμμετοχή των Τομέων Παραγωγής στο Βρετανικό ΑΕΠ,
1700-1850 (%)

Τομέας/Έτος	1700	1759	1801	1841
Γεωργία	28,0	26,1	30,9	22,1
Βιομηχανία	37,8	38,6	31,9	36,4
Υπηρεσίες	34,2	35,3	37,2	41,5
Σύνολο ΑΕΠ	100	100	100	100

12

Η κοινωνική πόλωση στις πρωτοπόρες χώρες: ΗΠΑ και Ιαπωνία

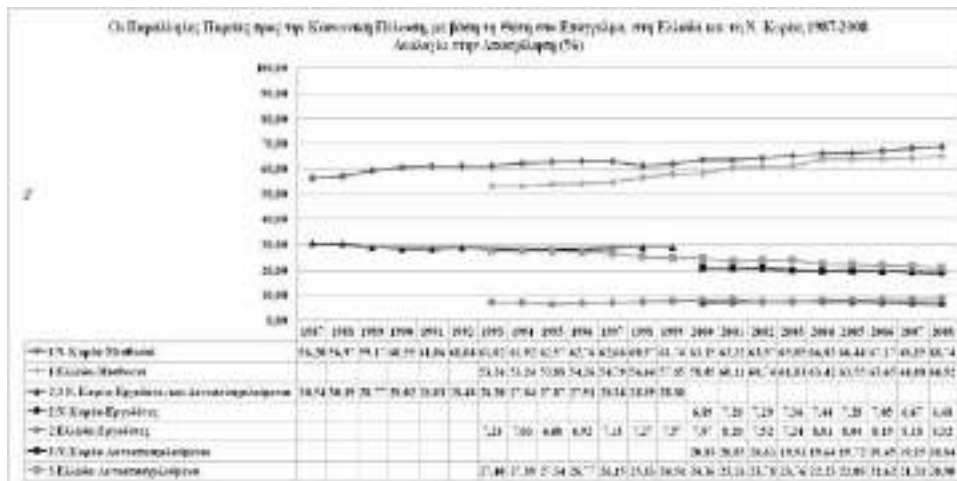

13

¹² S. Broadberry, B. van Leeuwen, “British Economic Growth and the Business Cycle, 1700-1870: Annual Estimates”, *Reconstructing the National Income of Britain and Holland, c.1270/1500 to 1850* [funded by the Leverhulme Trust, Reference Number F/00215AR] and *Collaborative Project HI-POD* [supported by the European Commission’s 7th Framework Programme for Research, Contract Number SSH7-CT-2008-225342], University of Warwick, Department of Economics (File: AnnualGDP9), 2010 (14 July), p. 31.

¹³ Α. Λύτρας, *Το ταξικό φαινόμενο και η κοινωνική πόλωση*, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2014, <http://pandemos.panteion.gr/getfile.php?url=>, <http://localhost:8080/fedora/objects/iid:7886/datastreams/>

Η τάση προς την κοινωνική πόλωση στις αναπτυγμένες χώρες: Ν. Κορέα και Ελλάδα

14

Η αντιπαράθεση με τις πεποιθήσεις Ι: Οι πλούσιες και προηγμένες χώρες είναι οικονομίες και κοινωνίες υπηρεσιών

- Είναι γνωστή η αντιπαράθεση της Ελλάδας, λες και είναι ένα παρεκκλίνον υπόδειγμα χώρας, σύμφωνα την υποθετικά ευσταθή άποψη, ότι οι υπόλοιπες πλούσιες χώρες είναι «παραγωγικές» και «εξαγωγικές» στους τομείς δημιουργίας του υλικού πλούτου.
- Η άποψη αυτή είναι εσφαλμένη, όπως υποδεικνύουν τα επόμενα διαγράμματα, τα οποία παρουσιάζουν την θέση της χώρας στο παγκόσμιο συσχετισμό του πλούτου και τη σύγκριση της κατανομής του ΑΕΠ κατά τομέα παραγωγής.

PDF1/content&mimetype=application%2Fpdf&filename=lytras_taxiko_fainomeno· A.N. Λύτρας, «Η ταξική δομή του σύγχρονου καπιταλισμού: Η κοινωνική πόλωση και το ζήτημα του συλλογικού υποκειμένου», Μαρξιστικός Χώρος Μελέτης και Έρευνας (MAXΩME), [Γ. Τόλιος (επιμ.)-MAXΩME], *Ταξική Διάρθρωση της Ελληνικής Κοινωνίας-Ταξική Συνείδηση και Πολιτική Διαπάλη* [Πρακτικά Συνεδρίου ΜΑ.ΧΩ.Μ.Ε. (21-23 Νοεμβρίου 2014)], Αθήνα, Ταξιδευτής, 2015, σσ. 13-38· A.N. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

¹⁴ Στο ίδιο.

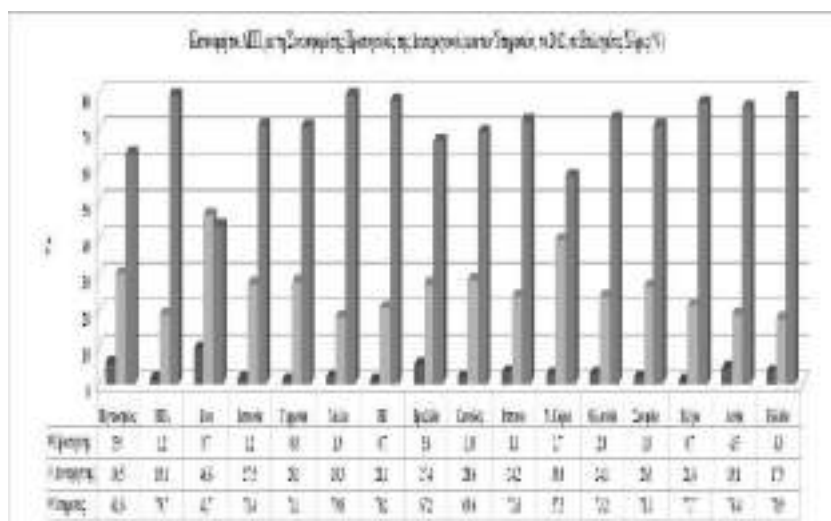
Η σύγκριση με τις Βαλκανικές Χώρες (2010)

Χώρα	Πληθυσμός	ΑΕΠ (δολ./τρ.τ.)
Βουλγαρία	7602116	64,777 δισ
Ρουμανία	22215421	251,741 δισ.
Σερβία	9856222	42,385 δισ.
Κροατία	4489409	61,724 δισ
Σλοβενία	2055692	49,551 δισ
Βοσνία Ερζεγοβίνη	4613514	16,961 δισ.
ΠΓΔΜ	2066718	9,108 δισ
Αλβανία	3639453	11,726 δισ
Μαυροβούνιο	672180	4,444 δισ
Σύνολο ΕΧ	57.210.725	462,866 δισ
Ελλάδα	10.787.690	338,250 δισ

Επισημάνσεις για το εθνικό πλούτο

- Η Ελλάδα ήταν, με τεράστια διαφορά, η πιο πλούσια χώρα των Βαλκανίων (εκτός της Τουρκίας) το 2010.
- Οι χώρες της σύγκρισης δεν αποτελούν τις φτωχότερες της Ευρώπης. Αρκετές, μάλιστα, είναι μέλη της ΕΕ.
- Ο πληθυσμός της Ελλάδας ήταν το 15,86% των επιλεγμένων χωρών.
- Το ΑΕΠ της Ελλάδας αντιπροσώπευε το 73,07% του ΑΕΠ των υπολοίπων χωρών.
- Δεν υπάρχει οποιοδήποτε έδαφος ευστάθειας ότι η Ελλάδα ήταν ένα παρεκκλίνον και προβληματικό κράτος. Προβληματικές είναι οι κριτικές. Για αυτόν το λόγο έχουν αποτύχει δραματικά οι πολιτικές, οι οποίες έχουν επιβληθεί για να ανασυγκροτήσουν τη χώρα.

Οι διεθνείς συγκρίσεις στη δομή της παραγωγής: Η πραγματικότητα προσβάλλει τις πεποιθήσεις

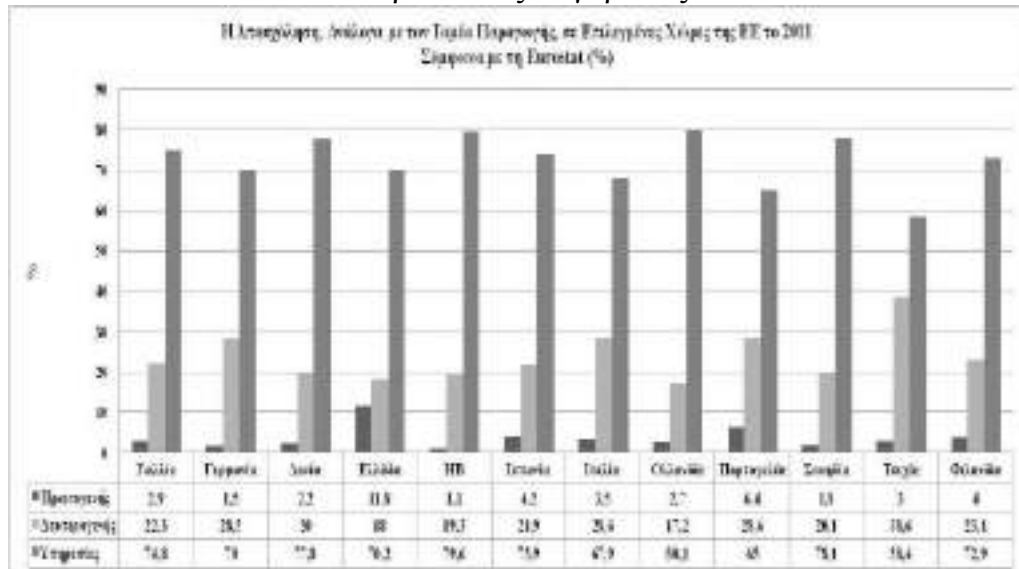
15

Η αντιπαράθεση με τις πεποιθήσεις II:
Η απασχόληση στις πλούσιες και προηγμένες χώρες
συγκεντρώνεται, σε συντριπτική αναλογία, στις υπηρεσίες

- Η απασχόληση, όπως είναι εύλογο, παρουσιάζει τεράστια συγκέντρωση στις υπηρεσίες.
- Οι πλούσιες και ευημερούσες χώρες παρουσιάζουν την τεράστια μάζα των απασχολούμενων τους, στην τριτογενή παραγωγή.
- Η απασχόληση στους τομείς της υλικής παραγωγής είναι φθίνουσα, ακόμη και αν οι σχετικές ομάδες των εργαζομένων είναι σήμερα ελάχιστονες μειονότητες.
- Η Ελλάδα δεν αποτελεί εξαίρεση σε αυτόν τον κανόνα. Ακολουθεί τον κανόνα, όπως υποδεικνύουν τα δεδομένα από τη Eurostat.

¹⁵ Στο ίδιο.

Η κατανομή της απασχόλησης, σύμφωνα με τον τομέα
παραγωγής
Ευρωπαϊκές συγκρίσεις

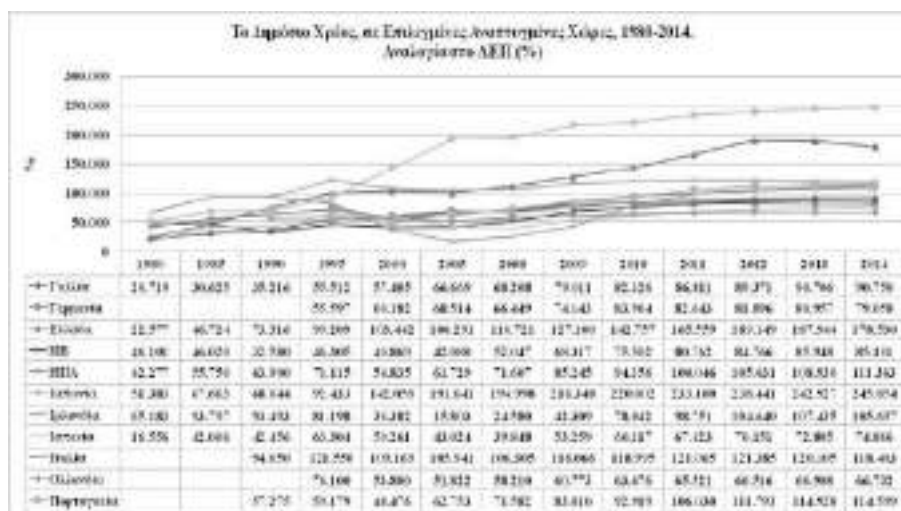
16

Προβληματισμοί για τον πλούτο του έθνους

- Είναι γνωστές και αστήρικτες οι θέσεις ότι:
- *Η Ελλάδα αντιμετώπισε την κρίση επειδή δεν ήταν επαρκώς παραγωγική.*
- *Η χώρα κάλυπτε τον «υπέρμετρο καταναλωτισμό» της, με τη φοβερή διόγκωση του δημόσιου χρέους και από τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις, τις οποίες δεν αξιοποίησε επαρκώς.*
- *Επιπρόσθετα, μεγάλο δημόσιο χρέος έχουν οι φτωχές, οι σπάταλες και οι παραγωγικά αδύναμες χώρες.*

¹⁶ Eurostat, *European Social Statistics*, Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2013.
22

Το δημόσιο χρέος στη μέση διάρκεια, σε επιλεγμένες χώρες (1980-2014)

17

Παρατηρήσεις και διαπιστώσεις για το δημόσιο χρέος

- Παρατήρηση 1: Η πολιτική, παγκοσμίως, που εφαρμόζε τα διανοήματα του J.M. Keynes παρέδωσε (*συμβολικά το 1980*) δημόσια χρέη κάτω από το 50% του ΑΕΠ. Η πολιτική, η οποία εφαρμόσε τα διανοήματα του F.A. Hayek και του M. Friedman, παρά την έμφαση στην αυστηρή δημοσιονομική πολιτική, διπλασίασε τα δημόσια χρέη!
- Παρατήρηση 2: Οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία είναι οι δύο από τις πιο πλούσιες χώρες του σημερινού κόσμου. Οι ΗΠΑ έχουν σήμερα δημόσιο χρέος ίσο με το 111% περίπου του ΑΕΠ. Με ανάλογο χρέος ξεκίνησε η κρίση στην Ελλάδα. Η Ιαπωνία έχει, το 2014, δημόσιο χρέος ίσο με το 245% περίπου του ΑΕΠ! Οι χώρες αυτές συνεχίζουν να είναι οι πιο πλούσιες του κόσμου!
- Διαπίστωση: Οι πλούσιες χώρες, μόνον, έχουν μεγάλο δημόσιο χρέος στη σύγχρονη εποχή. Είναι και οι μόνες, οι οποίες έχει νόημα να χρεοκοπήσουν. Όσοι έχουν διατυπώσει διαφορετικές απόψεις έχουν το δικαίωμα, να αναστοχαστούν την ευστάθεια των σκέψεων τους.

¹⁷ Πηγή: Δ.Ν.Τ. (www.imf.org).

Ελληνικό Κράτος
Αναδιοργάνωση και Λειτουργικότητα ή Διάλυση

- Ο **μεγαλύτερος** ενιαίος **εργοδότης** του σύγχρονου καπιταλισμού είναι **το κράτος**.
- Το πρόβλημα του κράτους στην Ελλάδα δεν είναι η απασχόληση, όπως υποδεικνύουν τα συγκριτικά στοιχεία.
- Το κράτος απαιτεί αναδιάρθρωση και καλύτερη λειτουργικότητα.
- Η μείωση του μεγέθους της απασχόλησης στο Δημόσιο σημαίνει μείωση υπηρεσιών προς τους πολίτες.
- Η βίαιη συμπίεση των κρατικών δομών αντιπροσωπεύει την αδυναμία άσκησης των Δημόσιων Πολιτικών.
- Η ανασύνθεση του Δημοσίου **απαιτεί δέκα χρόνια δουλειάς**.

E) Η εξέλιξη της απασχόλησης στην αιχμή της κρίσης.

1. Οι εργοδότες

19

2. Οι αυτοαπασχολούμενοι

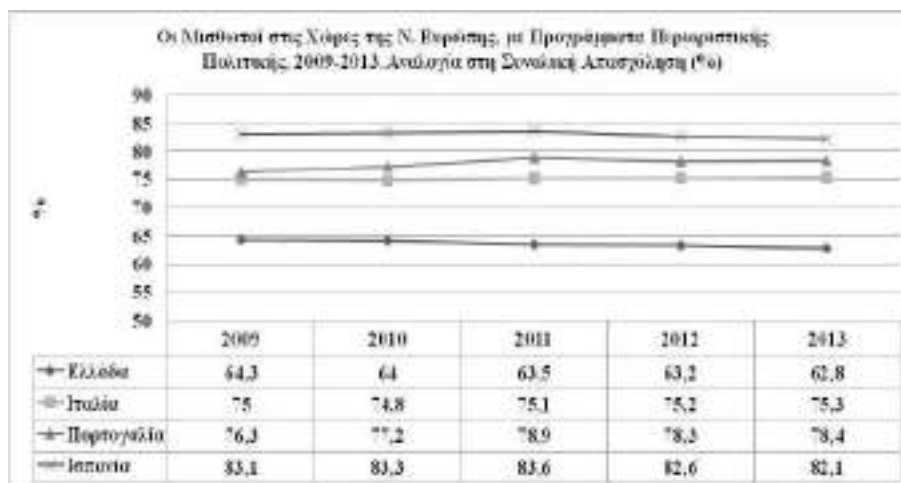

20

¹⁹ ILO, ILOSTAT (Database), *Employment by Status in Employment, 2009-2013* (www.ilo.org)· A.N. Lytras, *Wage Labour in Modern Society*, Athens, Papazissis Publishers, 2016· A.N. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment*, Athens, Papazissis Publishers, 2017.

²⁰ ILO, ILOSTAT (Database), *Employment by Status in Employment, 2009-2013* (www.ilo.org)· A.N. Lytras, *Wage Labour in Modern Society*, Athens, Papazissis Publishers, 2016· A.N. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment*, Athens, Papazissis Publishers, 2017.

3. Οι μισθωτοί

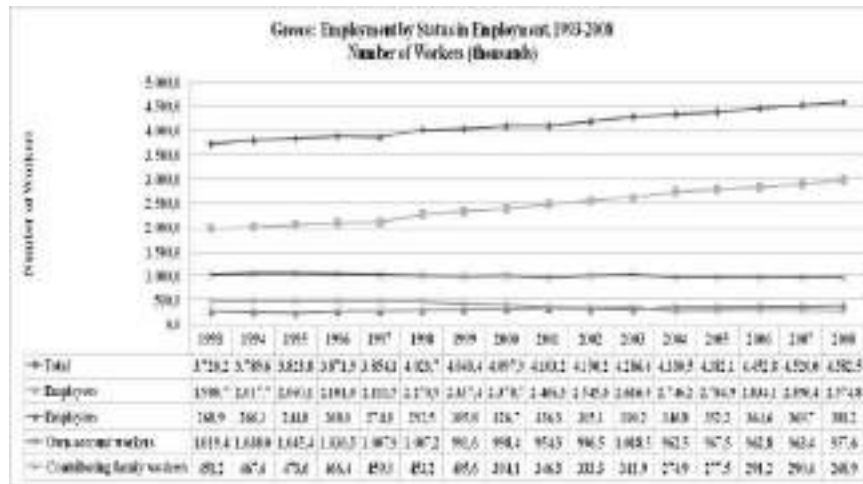
21

Διαπιστώσεις από την εργασιακή ανασυγκρότηση

- 1) Οι εργοδότες μειώθηκαν αισθητά στην Ελλάδα. Παρουσίασαν περιορισμένη μεταβολή στην Ισπανία. Έμειναν ουσιαστικά αμετάβλητοι στην Ιταλία και την Πορτογαλία.
- 2) Οι αυτοαπασχολούμενοι στην Ελλάδα ενίσχυσαν την αναλογία τους, παρά την αριθμητική τους μείωση. Αυτή η ενίσχυση οφείλεται στη σχετικώς μεγαλύτερη μείωση της απασχόλησης και ιδίως της μισθωτής απασχόλησης. Στις υπόλοιπες χώρες η ίδια ομάδα έμεινε είτε αμετάβλητη είτε παρουσίασε περιορισμένη αύξηση (Ισπανία).
- 3) Οι μισθωτοί στην Ελλάδα μειώθηκαν, αριθμητικά και ποσοστιαία. Το γεγονός είναι εντυπωσιακό. Στην Ισπανία η ποσοστιαία μείωση ήταν περιορισμένη. Στην Ιταλία τα μεγέθη είναι σταθερά. Στην Πορτογαλία είναι αξιοσημείωτη η αύξηση των μισθωτών!

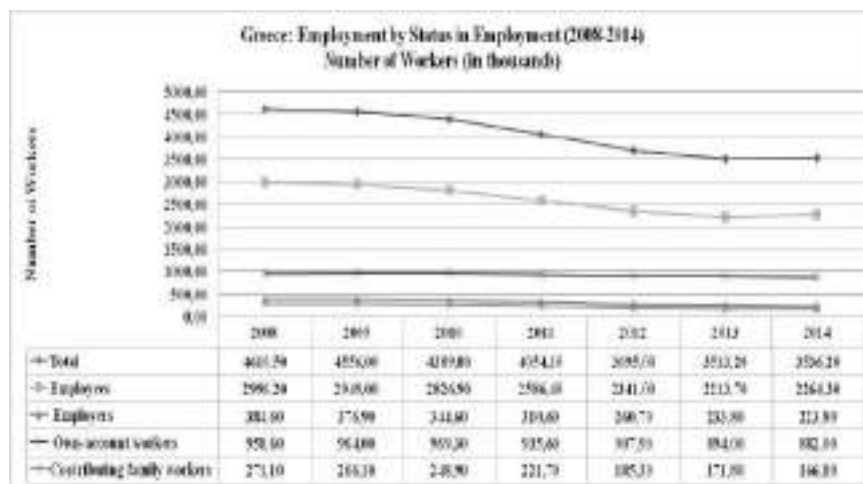
²¹ ILO, ILOSTAT (Database), *Employment by Status in Employment, 2009-2013* (www.ilo.org)· A.N. Lytras, *Wage Labour in Modern Society*, Athens, Papazissis Publishers, 2016· A.N. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment*, Athens, Papazissis Publishers, 2017.

Παραδοξολογίες Ι Η αναλογική μείωση και η αριθμητική σταθερότητα

22

Παραδοξολογίες ΙΙ Η αναλογική αύξηση και η αριθμητική μείωση

23

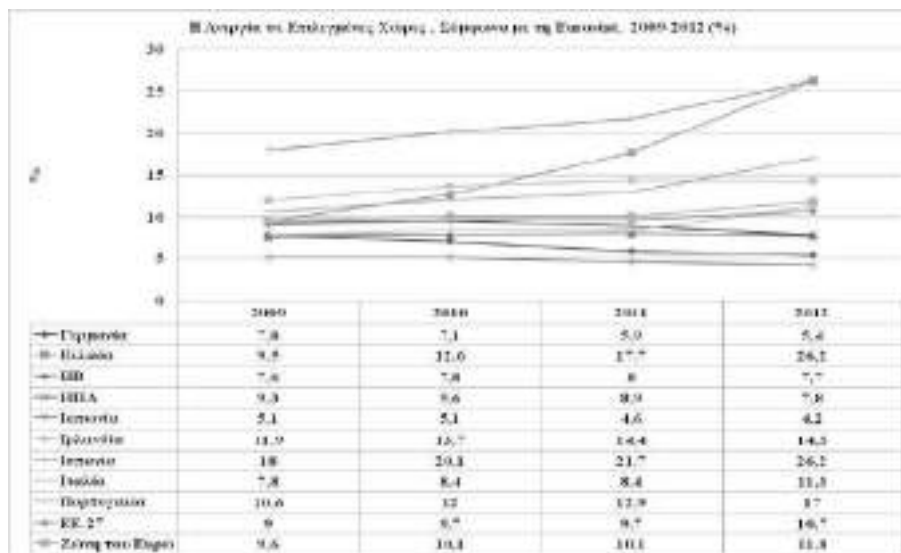
²² Α.Ν. Λύτρας, «Η Απασχόληση και η Ανεργία στην Ελλάδα, 2009-2015. Οι κοινωνικές συναρτήσεις των αιτιών της κρίσης», *Επιθεώρηση Αποκέντρωσης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης*, 2017, τ. 87, σσ. 73-85.

²³ Στο ίδιο.

ΣΤ) Η ανεργία Το μεγάλο πρόβλημα

- Η **ανεργία** είναι η σημαντικότερη εργασιακή, οικονομική και κοινωνική συνέπεια των εφαρμοζόμενων περιοριστικών πολιτικών στην Ελλάδα. Ταυτόχρονα εκτιμάται ως ο σημαντικότερος παράγοντας που συντελεί στην όξυνση της φτώχειας.
- Ανάλογο, αλλά όχι παντού αντίστοιχο, είναι το πρόβλημα της **ανεργίας** σε όλες τις χώρες, στις οποίες επεβλήθη οργανωμένα η περιοριστική δημοσιονομική πολιτική είτε αυτή ήταν μέρος των **προγραμμάτων χρηματοδότησης** (Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία) είτε αντιμετώπισαν την οικονομική κρίση με την εντατικοποίηση της λιτότητας (Ισπανία, Ιταλία).

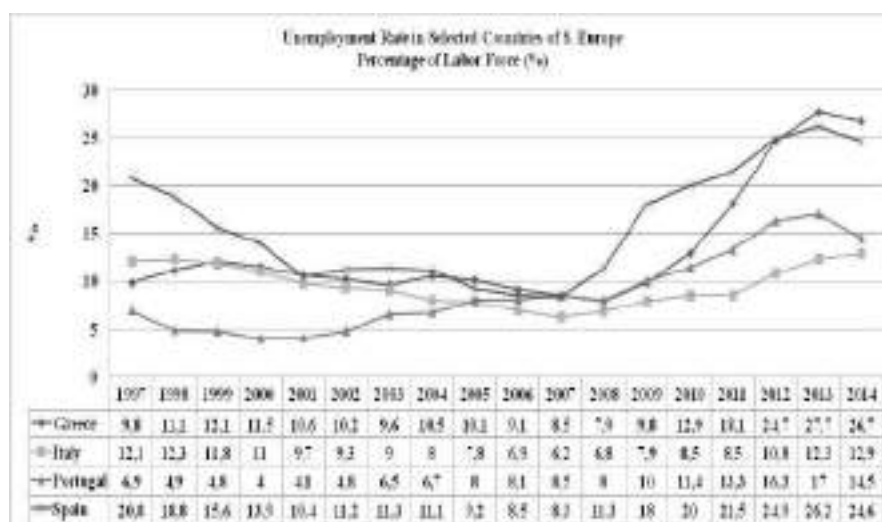
Η ανεργία στην αιχμή της κρίσης.
Όσες χώρες εξέδωσαν επιπλέον νομισματική μάζα,
συγκράτησαν ή μείωσαν την ανεργία!

24

²⁴ Α.Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

Η ανεργία στην αιχμή της κρίσης, σύμφωνα με τον ILO

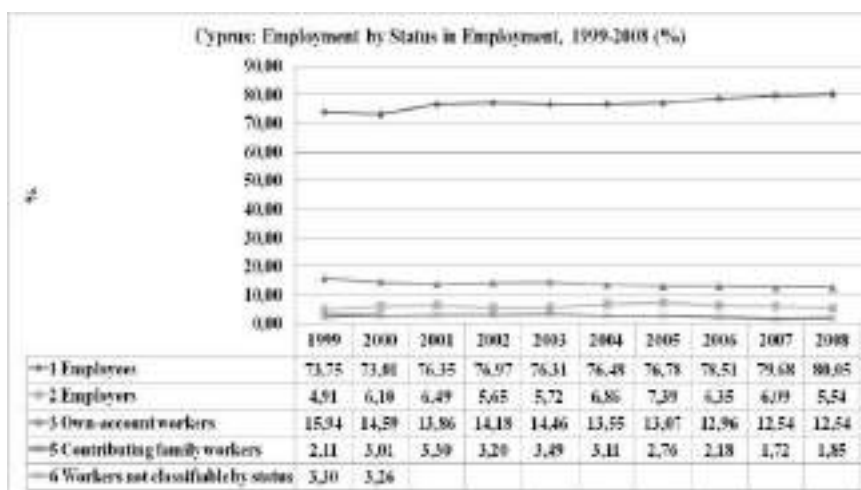
25

Οι διαπιστώσεις από τον παροξυσμό της ανεργίας, 2009-2012

- Η **ανεργία** διογκώθηκε, εξωφρενικά μέσα σε τρία χρόνια, στις χώρες με προγράμματα χρηματοδότησης ή/και εφαρμογή πολιτικών λιτότητας. Η Ελλάδα και η Ισπανία είναι τα πιο θεαματικά παραδείγματα αυτής της διόγκωσης. Η Πορτογαλία και η Ιρλανδία ακολουθούν. Η Ιταλία είχε πολύ μικρότερη επίδραση.
- Η διεύρυνση της **ανεργίας** ήταν πολύ μικρότερη στις χώρες, οι οποίες χρηματοδότησαν τις οικονομίες τους στα χρόνια της κρίσης με τη συστηματική έκδοση επιπλέον νομισματικής μάζας. Σε αυτήν την κατηγορία βρίσκονται οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία, παρά την τεράστια επιβάρυνση του δημόσιου χρέους τους. Σε ανάλογη κατάσταση εντάσσεται και η Βρετανία.
- Στην ευρωζώνη επιβαρύνθηκε πολύ περισσότερο η **ανεργία**, σε σχέση με τις χώρες της ΕΕ, οι οποίες είχαν εθνικά νομίσματα.
- Η **ανεργία οφείλεται μάλλον στην αναγκαστική αχρηματία και στα ακριβά (σκληρά) νομίσματα!** Το δημόσιο χρέος και τα κρατικά ελλείμματα δεν φαίνεται να έχουν ουσιαστική επίδραση στην ανεργία.

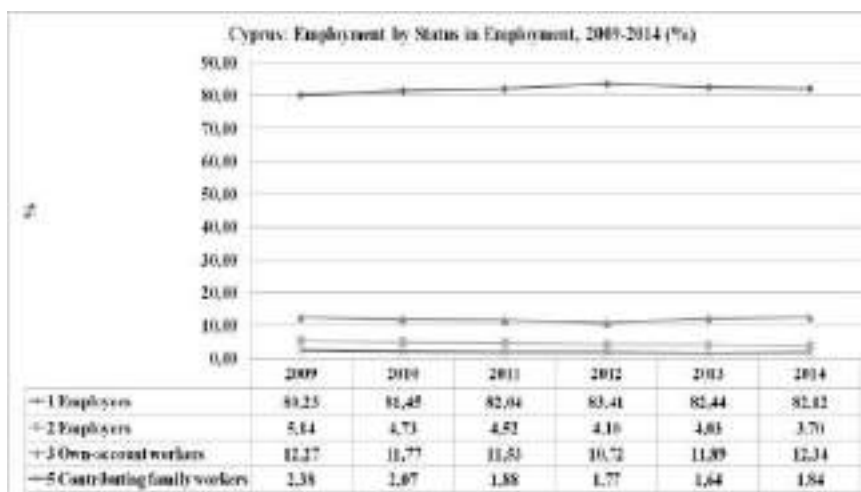
²⁵ Α.Ν. Λύτρας, «Η Απασχόληση και η Ανεργία στην Ελλάδα, 2009-2015. Οι κοινωνικές συναρτήσεις των αιτιών της κρίσης», *Επιθεώρηση Αποκέντρωσης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης*, 2017, τ. 87, σσ. 73-85.

Παράρτημα
Κύπρος: 1999-2008

26

Παράρτημα
Κύπρος: 2009-2014

27

²⁶ ILO, LABORSTA (Database), *Employment by Status in Employment, 1986-2008* (www.ilo.org).

²⁷ ILO, ILOSTAT (Database), *Employment by Status in Employment, 2009-2013* (www.ilo.org).

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Η καταπολέμηση της ανεργίας και η κοινωνική αλληλεγγύη:
Μια εναλλακτική πρόταση

Οι προηγούμενες επιλογές
Α) Η Κεϋνσιανή θεραπευτική

-Η συγκεκριμένη πολιτική χρησιμοποιεί τη δημόσια χρηματοδότηση της οικονομίας και ιδίως την ενίσχυση της ενεργούς ζήτησης (των εισοδημάτων).²⁸

-Το κράτος αναλαμβάνει οικονομικές παρεμβάσεις σε υποδομές και επιχειρηματικές δραστηριότητες, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ιδιωτική επιχειρηματικότητα.

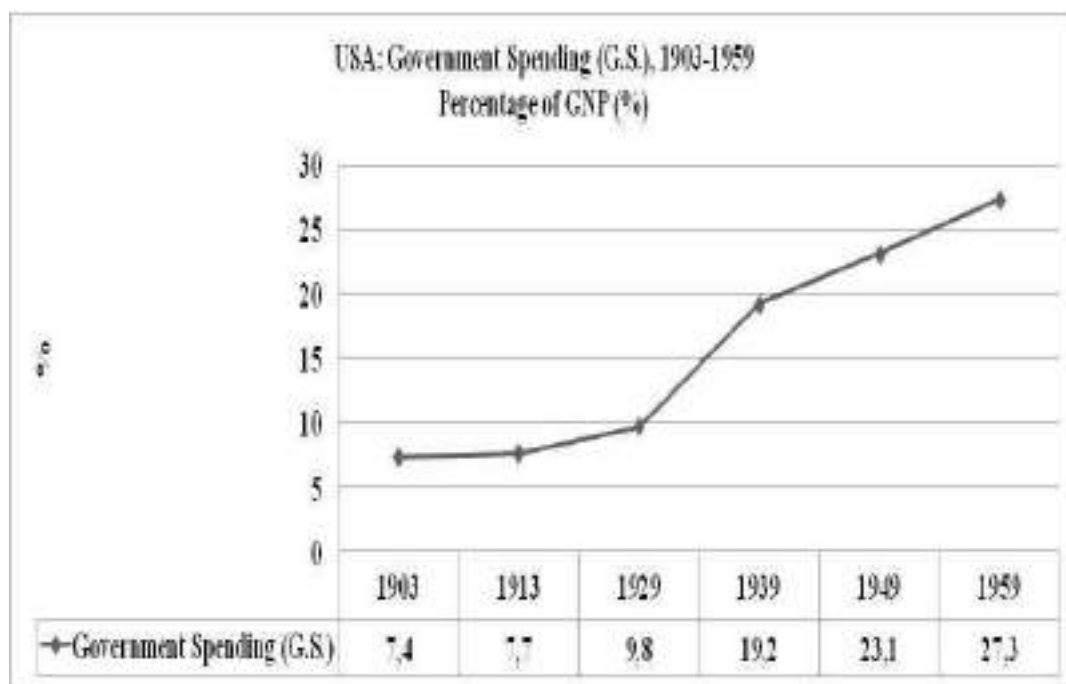
-Προς εξυπηρέτηση των σκοπών του, το κράτος χρησιμοποιεί όλο το φάσμα των γνωστών δημοσιονομικών εργαλείων. Ιδίως χρησιμοποιεί τη συγκρατημένη διεύρυνση του δημόσιου χρέους, το οποίο εξυπηρετείται πολύ προσεκτικά από τη διαχείριση του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού.

-Αυτή η πολιτική επέτυχε τους σκοπούς της και μείωσε την ανεργία μετά από την κρίση του 1929-1930.

-Οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία επέτυχαν να περιορίσουν την ανεργία μετά από την κρίση του 2007-2008, χρησιμοποιώντας τα ίδια εργαλεία.

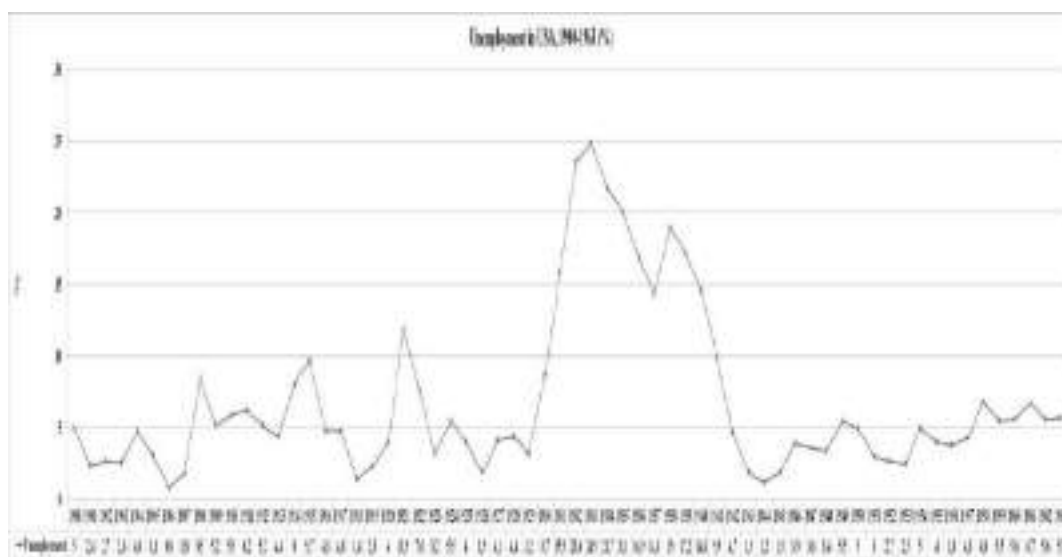
²⁸ J.M. Keynes, *The General Theory of Employment, Interest and Money*, A Project Gutenberg of Australia, eBook Col Choat colc@gutenberg.net.au, eBook No.: 0300071h.html, 2003· [J.M. Keynes, *The General Theory of Employment, Interest and Money*, London, Macmillan, 2007 (1936)].

Οι δημόσιες δαπάνες στις ΗΠΑ (1903-1959)

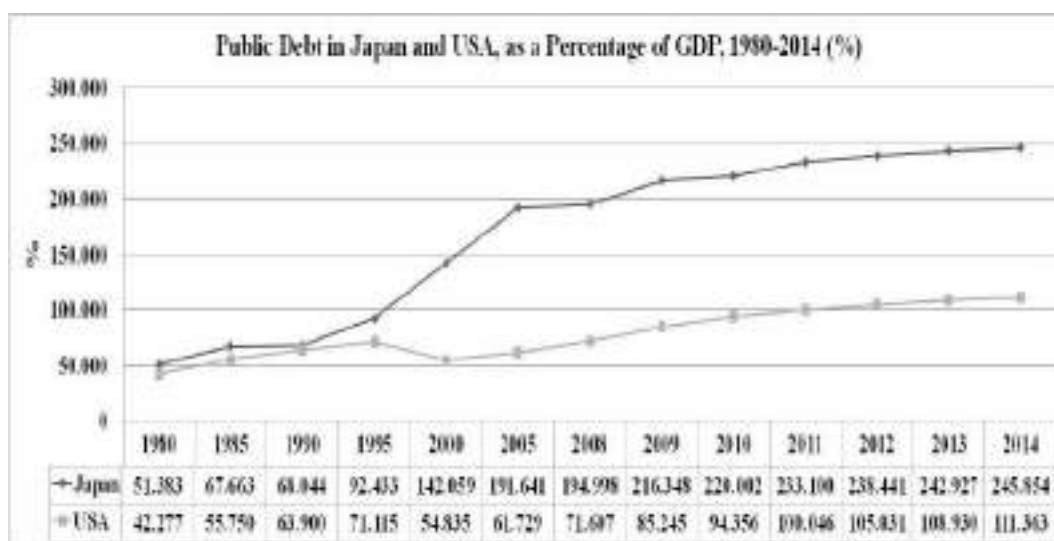
Πηγή: P.A. Baran, P.M. Sweezy, *Monopoly Capital. An essay on the American economic and social order*, New York, Modern Reader, 1968 (1966), σ. 146.

Η ανεργία στις ΗΠΑ (1900-1963)

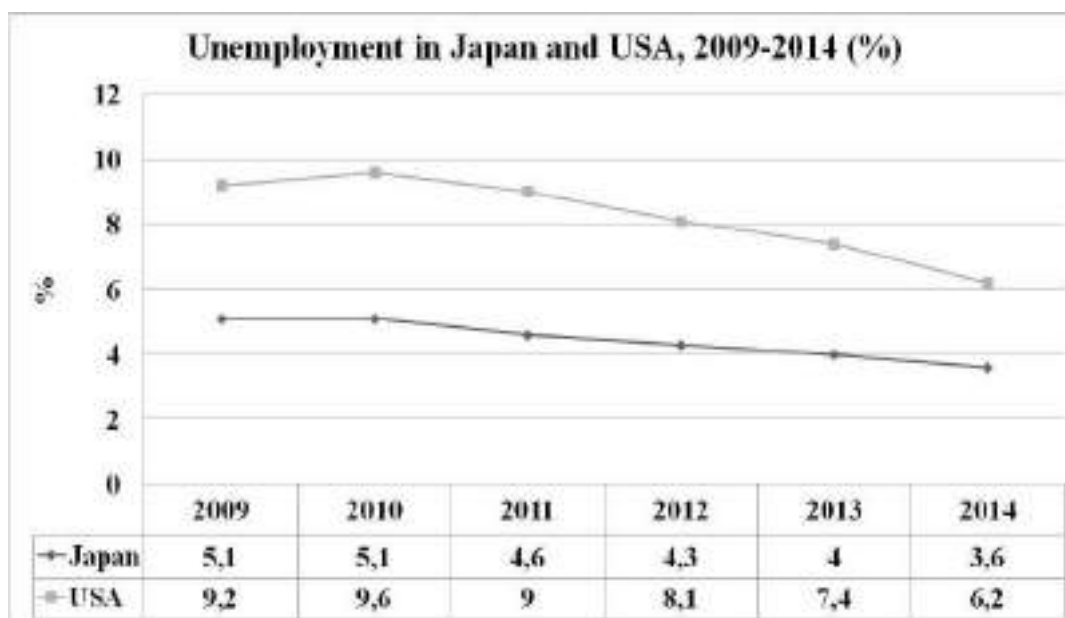
Πηγή: P.A. Baran, P.M. Sweezy, *Monopoly Capital. An essay on the American economic and social order*, New York, Modern Reader, 1968 (1966), σσ. 232-233.

Το δημόσιο χρέος σε ΗΠΑ και Ιαπωνία (1980-2014)

Πηγή: IMF.

Η ανεργία στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία (2009-2014)

Πηγή: ILOSTAT, Unemployment (www.ilo.org).

**Προβλήματα και περιορισμοί
για την εφαρμογή της μεθόδου του J.M. Keynes**

- Η απόλυτη δημοσιονομική κυριαρχία του εθνικού κράτους είναι προαπαιτούμενη της συγκεκριμένης πολιτικής.
- Το κράτος πρέπει να μπορεί να διαχειρίζεται πλήρως όλα τα δημοσιονομικά εργαλεία.
- Είναι αδύνατη η εφαρμογή αυτής της πολιτικής σε εθνικά κράτη, τα οποία συμμετέχουν σε ολοκληρώσεις με κοινό (ενιαίο) νόμισμα και με συνθήκες δημοσιονομικής πειθαρχίας.

B) Το εναλλακτικό υπόδειγμα του W. Beveridge²⁹

- Κρατικός παρεμβατισμός μέσω της ανάπτυξης δημόσιων δομών και συστημάτων κοινωνικής υποστήριξης (Εθνικό Σύστημα Υγείας, Δημόσια Εκπαίδευση, Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης κ.ά.).
- Η κύρια μέθοδος συνοψίζεται στη δημόσια χρηματοδότηση της δημιουργίας των δημόσιων δομών και την ετήσια αναχρηματοδότηση της λειτουργίας του, μαζί με την ανάληψη του κόστους της ευρείας δημόσιας απασχόλησης σε αυτές.
- Το βασικό εργαλείο, αλλά και χαρακτηριστικό, του υποδείγματος είναι η δραστική αύξηση της άμεσης και έμμεσης φορολογίας, όπως και των ιδιωτικών συνεισφορών στο ασφαλιστικό σύστημα.
- Το μοντέλο πέτυχε τους στόχους του στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

²⁹ W. Beveridge, *Social Insurance and Allied Services*, London, H.M. Stationary Office, Cmd. 6404, 1942· *Social Insurance and Allied Services: Memoranda from Organizations*, London, H.M. Stationary Office, Cmd. 6405, 1942· W. Beveridge, *Full Employment in a Free Society. A Summary*, London, The New Statesman and Nation-Reynolds News, 1944.

Προβλήματα και περιορισμοί για το υπόδειγμα του W. Beveridge

- Κατά τη διάρκεια των οικονομικών κρίσεων και υφέσεων η αύξηση των φόρων είναι απολύτως δύσκολη ή και αδύνατη.**
- Μερικές φορές η αύξηση των φόρων είναι καθηλωτική για την οικονομική δραστηριότητα.**
- Επιπροσθέτως, η ενεργής πολιτική της δημοσιονομικής πειθαρχίας της ΕΕ δημιουργεί τις συνθήκες για τη συνεχή μείωση των δημόσιων δομών και επομένως της δημόσιας απασχόλησης.**
- Μόνο εάν μεσολαβήσει μια δραματική αλλαγή του κυρίαρχου οικονομικού δόγματος, θα μπορούσαν να υπάρξουν οι προϋποθέσεις της αναγέννησης αυτής της πολιτικής.**

Γ) Το κράτος ως εργοδότης της τελευταίας καταφυγής- H.P. Minsky³⁰

- Το κράτος συμβάλλει ως ένας εργοδότης της τελευταίας καταφυγής για την απασχόληση των ανέργων, με όποια ειδίκευση ή ειδικότητα έχουν τη στιγμή της παρέμβασης.**
- Το κράτος κάθε χρόνο, μέσα στην περίοδο της παρέμβασης εκδίδει νομισματική μάζα ανάλογη με το κόστος του προγράμματος προκειμένου να χρηματοδοτήσει την απασχόληση των ανέργων (0,7%-1,5% του ΑΕΠ).**
- Εναλλακτικά το κράτος εκδίδει κρατικά ομόλογα, σε ίση αξία με το κόστος του προγράμματος (με χαμηλά επιτόκια).**

³⁰ H.P. Minsky, *Stabilizing an Unstable Economy*, New York, McGraw-Hill, 2008 (1986). P.R. Tcherneva, "Beyond Full Employment: The Employer of Last Resort as an Institution for Change", Levy Economics Institute of Bard College, *Working Papers*, No. 732, 2012 (September).

-Η πρόταση είχε μια επιτυχή εφαρμογή, μετά από την οικονομική κατάρρευση της Αργεντινής.

**Προβλήματα και περιορισμοί της πρότασης
για το ρόλο του κράτους, με τον τύπο του εργοδότη της τελευταίας
καταφυγής**

-Αυτή η πολιτική δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε οποιαδήποτε περίπτωση, στην οποία το κράτος δεν έχει το κυριαρχικό προνόμιο της έκδοσης νομισματικής μάζας.

-Όταν το κράτος δεν έχει πλήρη κυριαρχία επί της δημοσιονομικής πολιτικής, η έκδοση κρατικών ομολόγων είναι εξαιρετικά δύσκολη.

-Στη ζώνη του ευρώ το προνόμιο της έκδοσης του νομίσματος έχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ).

**Δ) Συμφιλίωση της προσωπικής ευθύνης με τις ευκαιρίες
για την απασχόληση- B. Clinton³¹**

-Το κράτος, μαζί με τους τοπικούς θεσμούς διαμορφώνει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα απασχόλησης και για την καταπολέμηση της φτώχειας για τα μέλη εύάλωτων οικογενειών με παιδιά.

-Το πρόγραμμα συνδυάζει ευέλικτα διάφορες παροχές για πέντε χρόνια και απαιτεί να απασχοληθούν οι ωφελούμενοι, σε θέσεις με χαμηλούς μισθούς, δύο χρόνια μετά τη λήψη των επιδομάτων και των παροχών.

-Το κράτος χρηματοδοτεί το κόστος της πολιτικής.

-Στις ΗΠΑ οι Πολιτείες αναλαμβάνουν την ευθύνη για την εφαρμογή με σχετική ευελιξία.

³¹ [USA], Personal Responsibility and Work Opportunity Reconciliation Act-PRWORA, Public Law 104-193, Aug. 22, 1996.

-Η τεχνική εφαρμογή μπορεί να αναληφθεί από ιδιωτικές επιχειρήσεις στο τοπικό πλαίσιο.

Προβλήματα και περιορισμοί της πολιτικής του B. Clinton

-Αυτή η πολιτική επέτυχε τη μείωση της ανεργίας, κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης του B. Clinton. Τα προβλήματα της φτώχειας έμειναν μάλλον ανέγγιχτα.

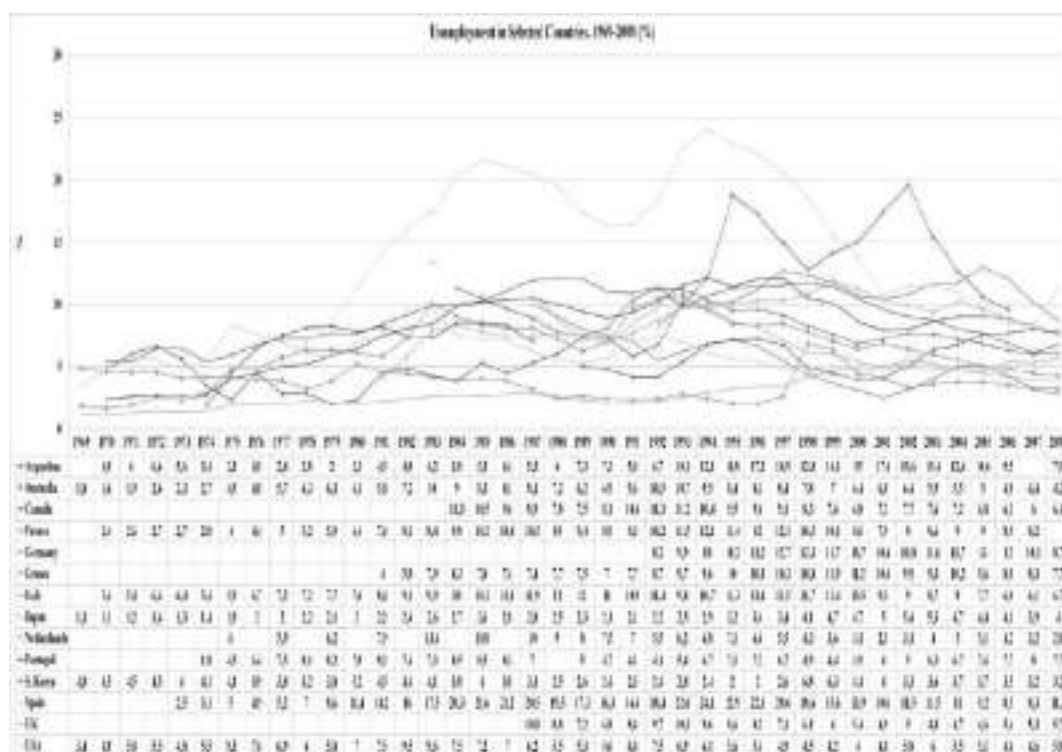
-Η κρατική χρηματοδότηση της κοινωνικής υποστήριξης ήταν συνεχής, αλλά άλλο τόσο συνεχής ήταν η τάση για τη μείωση των προϋπολογισμών για την κοινωνική υποστήριξη.

-Σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης είναι εξαιρετικά δύσκολη η αύξηση της δημόσιας χρηματοδότησης, ως ανταπόκριση στην αύξηση της ανεργίας.

-Οι προδιαγραφές της συγκεκριμένης πολιτικής τείνουν μάλλον στην μείωση των κρατικών προϋπολογισμών και επομένως στη μείωση των επιδομάτων και των ενισχύσεων.

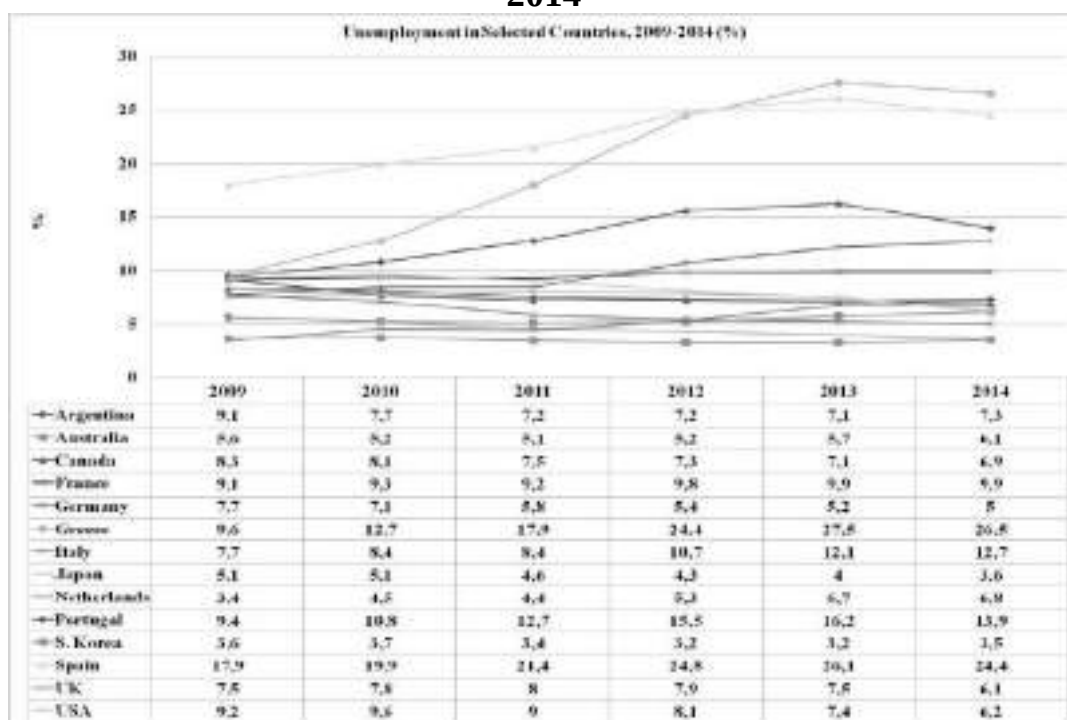
-Είναι στην ουσία μια εξειδίκευση του κατώτερου εγγυημένου εισοδήματος που πρότεινε ο M. Friedman. Επηρέασε πολλές διαφορετικές εκδοχές αναθεωρημένης κοινωνικής πολιτικής στην Ευρώπη.

Η ανεργία, στη μέση διάρκεια, σε επιλεγμένες χώρες, 1969-2008

Πηγή: ILO, Laborsta, *Unemployment* (www.ilo.org).

Η ανεργία στην μικρή διάρκεια, 2009-2014

Πηγή: ILOSTAT, *Unemployment* (www.ilo.org).

Η εναλλακτική πρόταση³² 1) Βασικά χαρακτηριστικά

-Η χρηματοδότηση του προγράμματος πραγματοποιείται με κυρίως ιδιωτικούς πόρους, υπό δημόσιο έλεγχο.

-Οι άνεργοι κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργάζονται ως αυτόνομοι εργαζόμενοι.

³² A.N. Lytras, *Alternative for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis, (forthcoming- eBook in English).

-Το κράτος ρυθμίζει τις κρίσιμες διαδικασίες, με τους απαραίτητους θεσμούς και αναπληρώνει τις πιστώσεις του κατατεθειμένου κεφαλαίου.

-Η τοπική αυτοδιοίκηση συντονίζει τη διαδικασία.

-Οι τράπεζες συμμετέχουν στο μείζον μέρος του προγράμματος.

2) Οι συντελεστές του προγράμματος

1) Οι άνεργοι από τη χορεία των καταγεγραμμένων ανέργων (στην υπηρεσία απασχόλησης, στην Ελλάδα τον ΟΑΕΔ), οι οποίοι θα αποτελέσουν τους ωφελούμενους του προγράμματος.

2) Οι κάτοχοι του αποθέματος, οι οποίοι καταθέτουν το διαθέσιμο κεφάλαιο τους σε ετήσιους προθεσμιακούς λογαριασμούς, με ειδικό επιτόκιο και πρόσθετη απόδοση από το πρόγραμμα. Οι κάτοχοι του αποθέματος λειτουργούν ως αρχικοί χρηματοδότες της διαδικασίας.

3) Το κράτος, το οποίο αφενός ρυθμίζει τη διαδικασία με τους ανάλογους θεσμούς και αφετέρου χρηματοδοτεί με ένα έλασσον μέρος τις αναγκαίες πιστώσεις.

4) Οι πολίτες/καταναλωτές, οι οποίοι αγοράζουν υπηρεσίες από τους αυτόνομους εργαζόμενους/ωφελούμενους του προγράμματος. Είναι στην ουσία οι κύριοι χρηματοδότες του προγράμματος, ενώ απολαύουν σημαντικές υπηρεσίες σε χαμηλές τιμές.

5) Οι κοινωνικές οργανώσεις και οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί που δύνανται να αξιοποιούν τη συνεργασία με τους αυτόνομους εργαζόμενους, με την ίδια ακριβώς διαδικασία συναλλαγής.

6) Η τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία είναι ο επισπεύδων και συντονιστικός φορέας του προγράμματος.

7) Η υπηρεσία απασχόλησης (στην Ελλάδα ο ΟΑΕΔ), η οποία χορηγεί τον κατάλογο των ανέργων, παρακολουθεί και αξιολογεί το πρόγραμμα.

8) Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες και τα Ασφαλιστικά Ταμεία, καθώς τα συνολικά έσοδα του προγράμματος περιλαμβάνουν φόρους και εισφορές.

9) Οι συμβεβλημένες τράπεζες, στις οποίες δημιουργούνται προθεσμιακοί τραπεζικοί λογαριασμοί. Ταυτόχρονα στις τράπεζες δημιουργούνται λογαριασμοί των ωφελούμενων και τα συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα επιμελούνται την έκδοση των αξιόγραφων.

3) Η αρχική διαδικασία της χρηματοδότησης

A) Οι κάτοχοι του αποθέματος (μετά από προσκλήσεις ενδιαφέροντος της τοπικής αυτοδιοίκησης και την επιλογή τους από τα θεσμικά όργανα) καταθέτουν τα κεφάλαια τους σε συγκεκριμένους προθεσμιακούς λογαριασμούς των επιλεγμένων τραπεζών.

B) Η απόδοση των κεφαλαίων προκύπτει αφενός από το επιτόκιο της προθεσμιακής κατάθεσης και αφετέρου από το προσδιορισμένο μέρος στην αύξηση του αποθέματος, η οποία προσδοκάται να δημιουργηθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος.

Γ) Καμιά επιχειρηματική και εργοδοτική εμπλοκή των κατόχων του αποθέματος δεν προβλέπεται, πέρα από την περιγραφείσα.

Δ) Οι κάτοχοι του αποθέματος, μέσω των προθεσμιακών λογαριασμών είναι οι αρχικοί χρηματοδότες του προγράμματος.

Ε) Οι πιστώσεις από την προθεσμιακή κατάθεση αποτελούν την αρχική βάση για την έκδοση αξιόγραφων, με τα οποία εφοδιάζονται οι ωφελούμενοι, προκειμένου να λειτουργήσουν ως αυτόνομοι εργαζόμενοι. Το κράτος, με την χρήση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων, αναπληρώνει το κεφάλαιο που εκταμιεύεται.

ΣΤ) Η συνολική συνεισφορά του κράτους είναι ίση με το κατατεθειμένο κεφάλαιο, αν και καταβάλλεται σταδιακά. Η συνεισφορά αυτή επιστρέφει στο μείζον μέρος της (το 70% των δημοσίων δαπανών) στα δημόσια ταμεία είτε με τη μορφή του φόρου είτε με τη μορφή των ασφαλιστικών εισφορών που ενσωματώνονται στα αξιόγραφα και στο σύνολο του προϋπολογισμού.

4) Η επιλογή και οι υποχρεώσεις των ανέργων

- 1) Η τοπική αυτοδιοίκηση επικυρώνει την επιλογή των ανέργων, σε συνεργασία με τις τοπικές ή περιφερειακές υπηρεσίες της Υπηρεσίας Απασχόλησης (στην Ελλάδα του ΟΑΕΔ).**

- 2) Οι ωφελούμενοι τροφοδοτούνται στην αρχή του πρώτου μήνα με αξιόγραφα, που εκδίδονται με ευθύνη του αρμόδιου φορέα και των συμβεβλημένων τραπεζών.
- 3) Το προτεινόμενο συνολικό ποσό κάθε αξιόγραφου είναι είτε τα 20 ευρώ είτε τα 10 ευρώ στις περιπτώσεις μη προβλεπόμενης συμμετοχής του κατατεθειμένου κεφαλαίου.
- 4) Στα αξιόγραφα των 20 ευρώ, τα δέκα ευρώ είναι η συνεισφορά του κατατεθειμένου κεφαλαίου και τα υπόλοιπα δέκα ευρώ είναι η συνεισφορά του αγοραστή των υπηρεσιών.
- 5) Στα αξιόγραφα των 10 ευρώ το σύνολο του ποσού είναι συνεισφορά των πολιτών/καταναλωτών.
- 6) Το μεικτό συνολικό ποσό εμπεριέχει την ασφαλιστική εισφορά (προτεινόμενη=10%, με θεσμική πρόνοια) και το ποσό του φόρου (με μοναδικό συντελεστή 20%, μετά από θεσμική πρόβλεψη).
- 7) Οι ωφελούμενοι, από τη στιγμή που θα είναι πλέον εργαζόμενοι, θα είναι απολύτως όμοιοι με τους αυτοαπασχολούμενους. Δεν απαιτείται, όμως, να ανοίξουν βιβλία και στοιχεία συναλλαγών.
- 8) Απαιτείται να έχουν Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, εγγραφή στο ΙΚΑ, διεύθυνση, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αριθμό τηλεφώνου.

5) Η διαδικασία του προγράμματος I: Η πώληση

-Η τοπική αυτοδιοίκηση εκτιμά τη σχέση προσφοράς και ζήτησης στην τοπική αγορά και παρεμβαίνει με ενημερώσεις για τις συναλλαγές.

-Οι ωφελούμενοι, κατά την πώληση των υπηρεσιών τους, χρησιμοποιούν ένα αξιόγραφο για κάθε ημέρα εργασίας αποκλειστικά. Το αξιόγραφο είναι, ως εκ τούτου, ακέραιο και αδιαίρετο.

-Ο ωφελούμενος πωλεί τις υπηρεσίες του (για δέκα μήνες το χρόνο) χρησιμοποιώντας το αξιόγραφο ακέραιο, ανεξάρτητα από τις ώρες χρησιμοποίησης της εργασίας του.

-Επομένως διαφορετικού χαρακτήρα και απαιτούμενης ειδίκευσης υπηρεσίες μπορεί να αντιπροσωπεύουν είτε μια ακέρεια παροχή υπηρεσίας, ανεξάρτητα από τη χρονική της διάρκεια, είτε μια ώρα εργασίας είτε μια εργάσιμη ημέρα.

6) Η διαδικασία του προγράμματος II: Η αγορά υπηρεσιών

-Οι καταναλωτές των προσφερόμενων υπηρεσιών και μαζί με αυτούς οι κοινωνικές οργανώσεις (ή οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί) ανήκουν στην ουσία στους χρηματοδότες του προγράμματος.

-Οι πολίτες ενημερώνονται από τον φορέα της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, την τιμή της συνεισφοράς τους (10 ευρώ) και τις διαδικασίες της συναλλαγής.

-Αγοράζουν τις συγκεκριμένες υπηρεσίες, με μεγάλη ευελιξία και ανάλογα με τις ανάγκες τους ή τις διαθέσεις τους.

-Οι υπηρεσίες που μπορούν να αγοράσουν είναι δυνατόν να έχουν μεγάλες εκπαιδευτικές απαιτήσεις, υψηλή ειδίκευση και εξαιρετικές τεχνικές γνώσεις.

-Μπορεί αυτές οι υπηρεσίες να σχετίζονται με την καλλιτεχνική δραστηριότητα.

-Είναι προφανές ότι οι κοινές, ανειδίκευτες υπηρεσίες είναι δυνατόν να καλυφθούν από αυτή τη μέθοδο απασχόλησης.

7) Κοινωνική αλληλεγγύη και κάλυψη αναγκών

Η αγορά υπηρεσιών από το Πρόγραμμα αποτελεί, σαφώς, για τους καταναλωτές και τις κοινωνικές οργανώσεις μια πράξη κοινωνικής και κοινοτικής αλληλεγγύης.

Η διάθεση της αλληλεγγύης, όμως, συνεργεί με τις συναλλακτικές σχέσεις, χωρίς αξιώνει την πλήρη αλλαγή της οικονομικής συμπεριφοράς και την παράκαμψη της σχέσης κόστους-οφέλους.

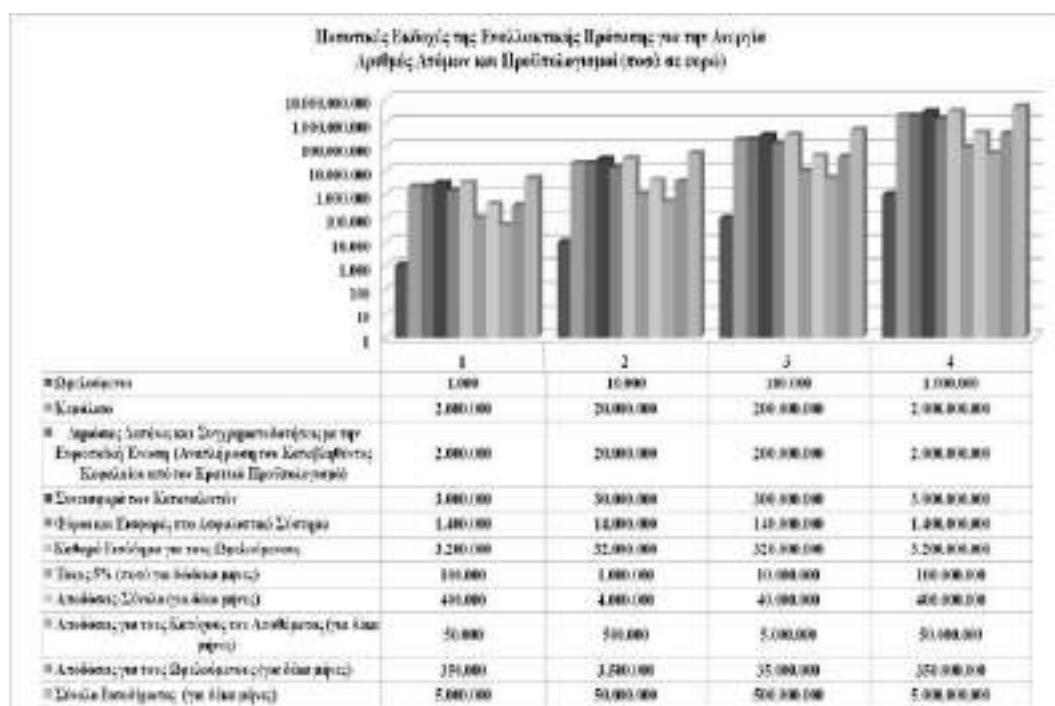
Η αλληλεγγύη ανταποκρίνεται απολύτως στην συνεισφορά του καταναλωτή, με τρόπο που ταυτόχρονα συντείνει στην κάλυψη των προσωπικών του αναγκών και την αξιοποίηση των διαθέσιμων εισοδημάτων του.

Ο αγωγός της εκδήλωσης της κοινωνικής και κοινοτικής αλληλεγγύης, μέσα από τις απaráλλακτες καθημερινές συναλλακτικές σχέσεις, μεταβάλλει την κοινωνική αλληλεγγύη σε οικονομικά τελεσφόρο.

Η μορφή χρηματοδότησης από τους καταναλωτές είναι διεξοδική για πολύ μεγάλους αριθμούς ωφελουμένων ταυτόχρονα.

Η ατομική οικονομική συνεισφορά των καταναλωτών είναι εξαιρετικά περιορισμένη. Μπορεί με αυτόν τον τρόπο ο πολίτης/καταναλωτής, να λαμβάνει και να απολαύει απαραίτητες υπηρεσίες σε ενδιαφέρουσες τιμές. Το Πρόγραμμα προσδοκά να συμβάλλουν οι χαμηλές τιμές στην πολύ μεγάλη διεύρυνση του κύκλου εργασιών.

8) Ποσοτικές εκδοχές

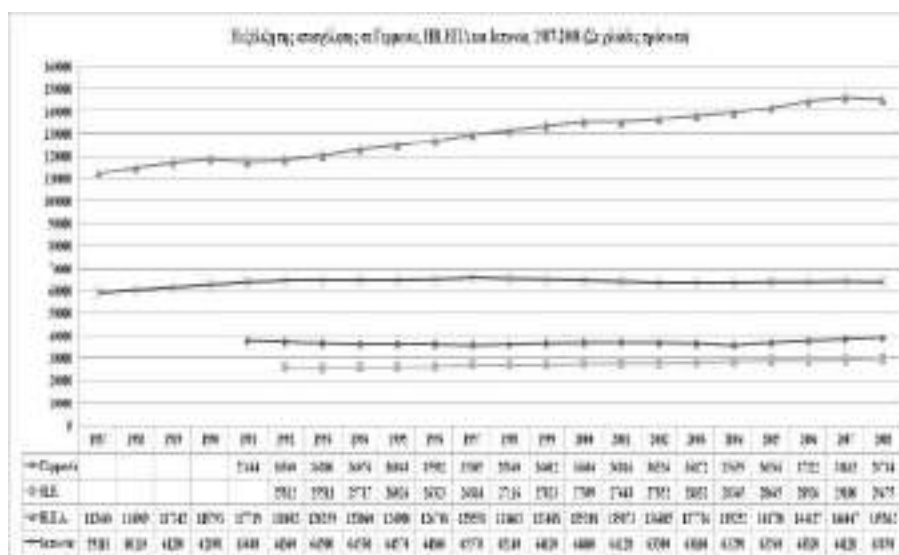

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Απασχόληση και Ανεργία

Τα δεδομένα στο σύγχρονο κόσμο

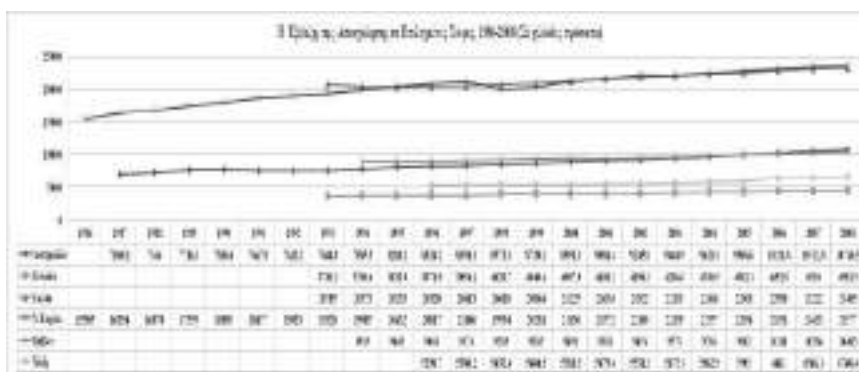
Η αύξηση της απασχόλησης
(σε χιλιάδες πρόσωπα)

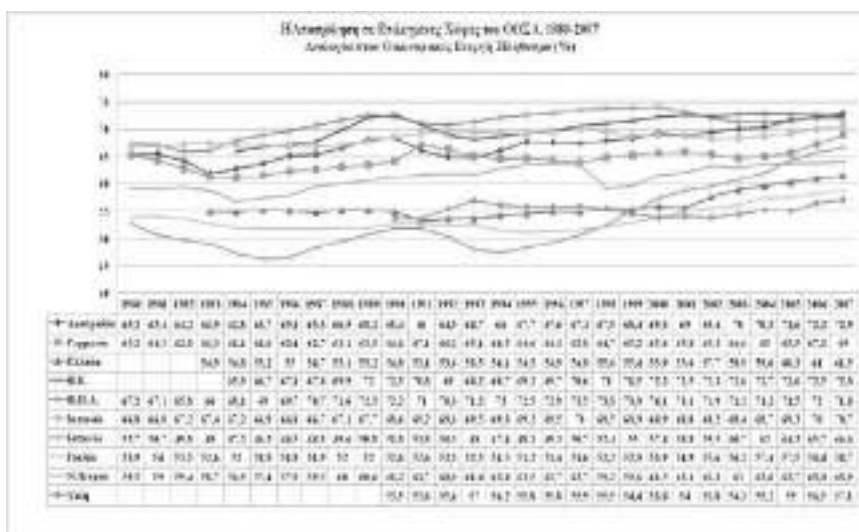
33

³³ Α.Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016. Όλα τα διαγράμματα σε αυτήν την ενότητα προέρχονται από το ίδιο κείμενο.

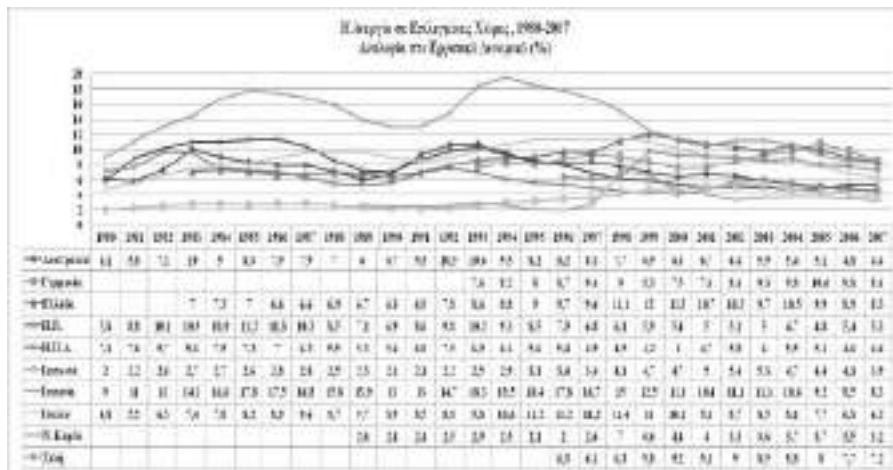
Η αύξηση της απασχόλησης (σε χιλιάδες πρόσωπα) Οι συγκριτικές μετρήσεις για την Ελλάδα

Η αύξηση του δείκτη της απασχόλησης Αναλογία στον Οικονομικά Ενεργή Πληθυσμό (%)

Η ανεργία Αναλογία στο Εργατικό Δυναμικό (%)

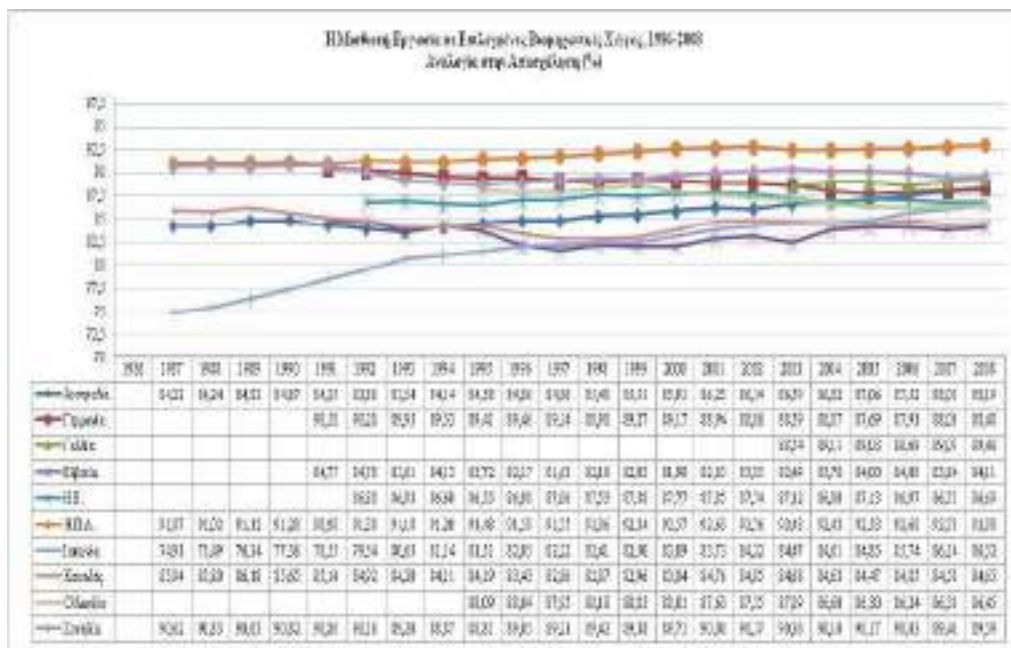

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Τεκμήρια

Όψεις της Κοινωνικής Δομής
Οι Κατανομές στην Απασχόληση Ι:
Μισθωτοί και Εργοδότες

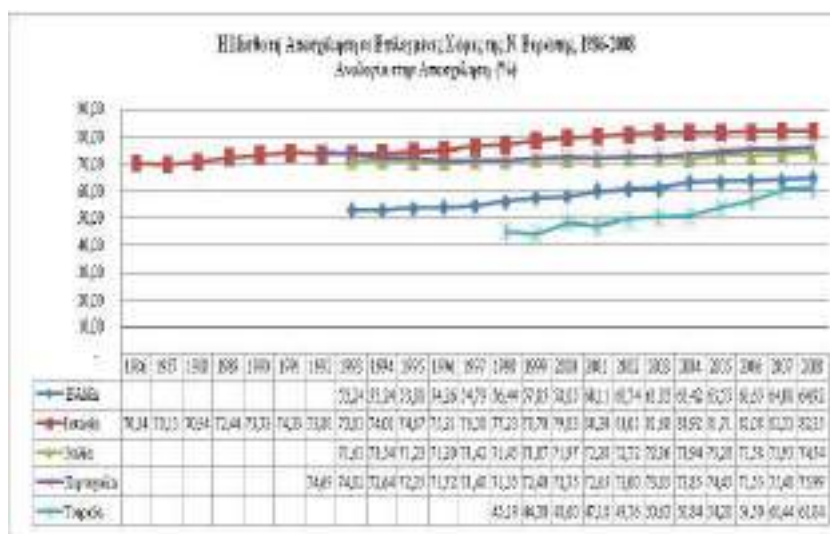
34

Η Μισθωτή Εργασία στις Πρωτοπόρες Χώρες

³⁴ Η παρουσίαση μορφοποιήθηκε και προβλήθηκε για πρώτη φορά το 2013. Όλα τα δεδομένα αυτής της παρουσίασης έχουν δημοσιευθεί στο, Α.Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

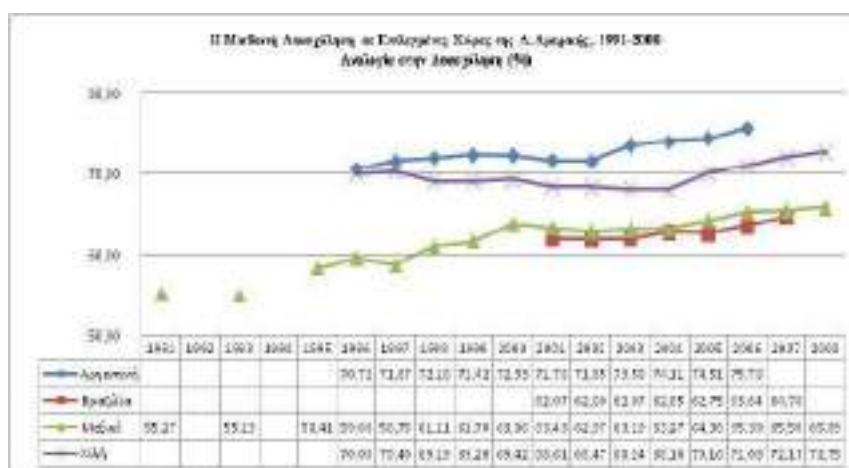
Η Μισθωτή Εργασία στις Χώρες της Ν. Ευρώπης

Η Μισθωτή Εργασία στις Χώρες της Α. Ευρώπης

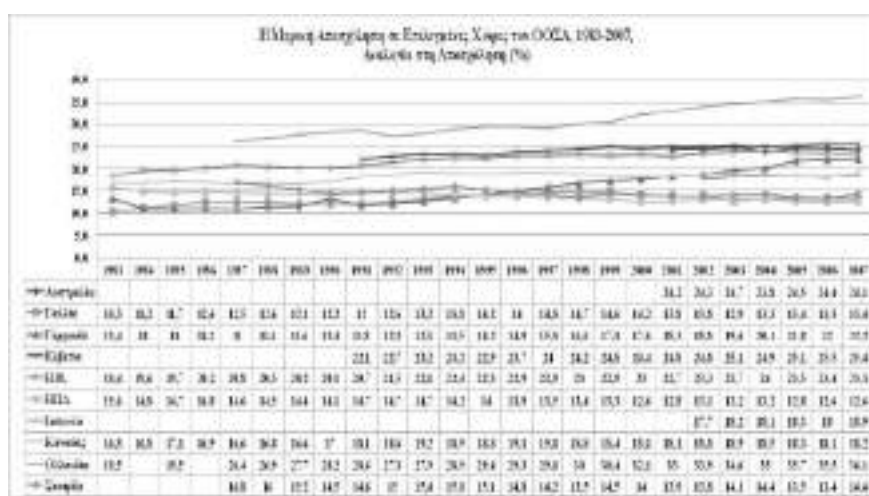
Η Μισθωτή Εργασία στις Χώρες της Α. Αμερικής

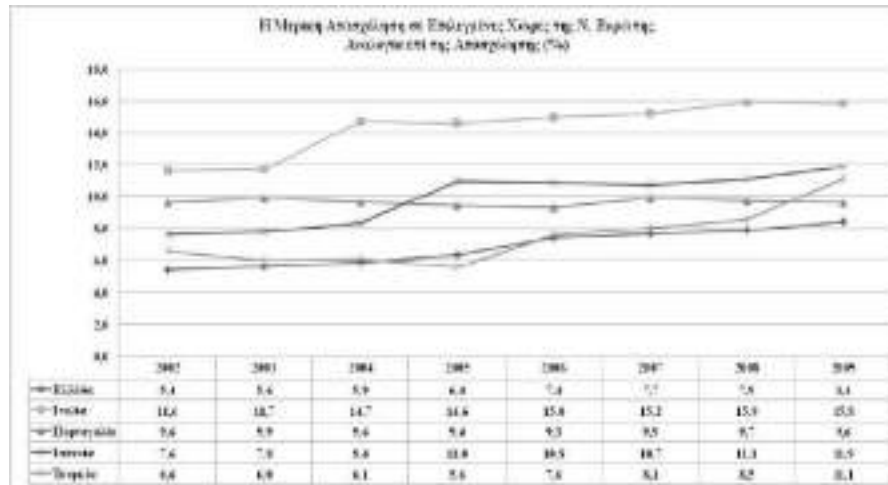
Η Μισθωτή Εργασία στις Χώρες Ν.Α. Ασίας

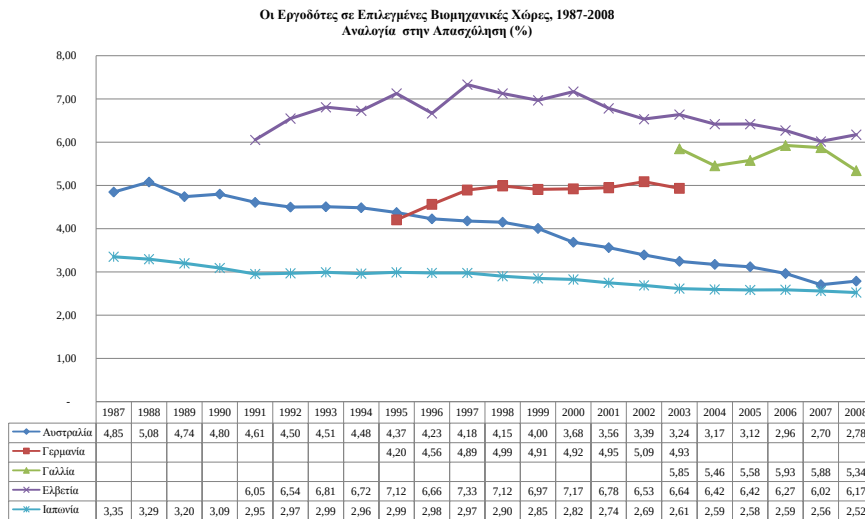
Η μερική απασχόληση σε επιλεγμένες χώρες

Η μερική απασχόληση σε χώρες της Ν. Ευρώπης

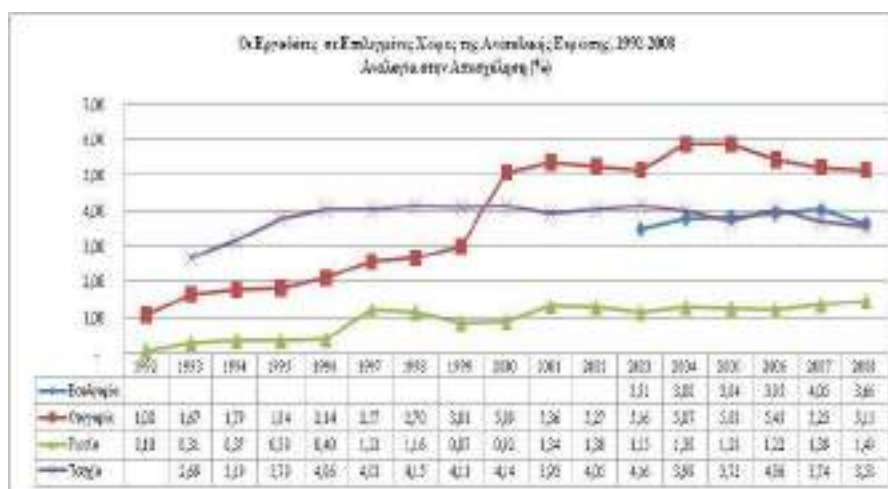
Οι Εργοδότες στις Πρωτοπόρες Χώρες

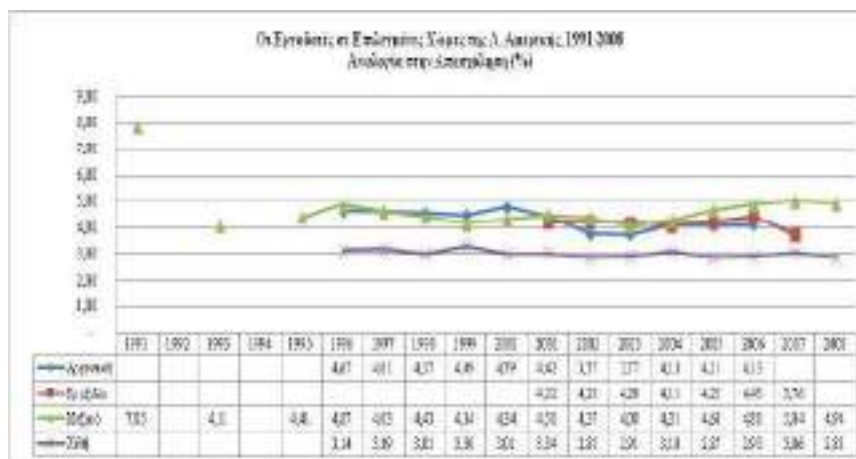
Οι Εργοδότες στις Χώρες της Ν. Ευρώπης

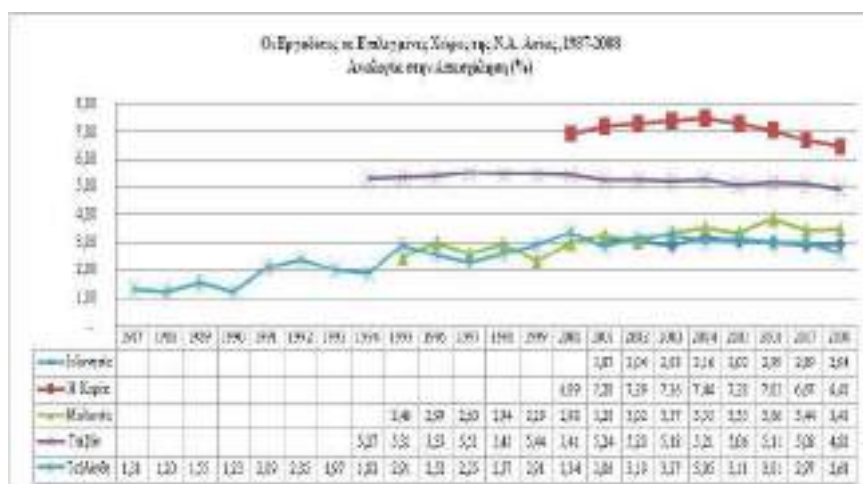
Οι Εργοδότες στις Χώρες της Α. Ευρώπης

Οι Εργοδότες στις Χώρες της Λ. Αμερικής

Οι Εργοδότες στις Χώρες της Ν. Α. Ασίας

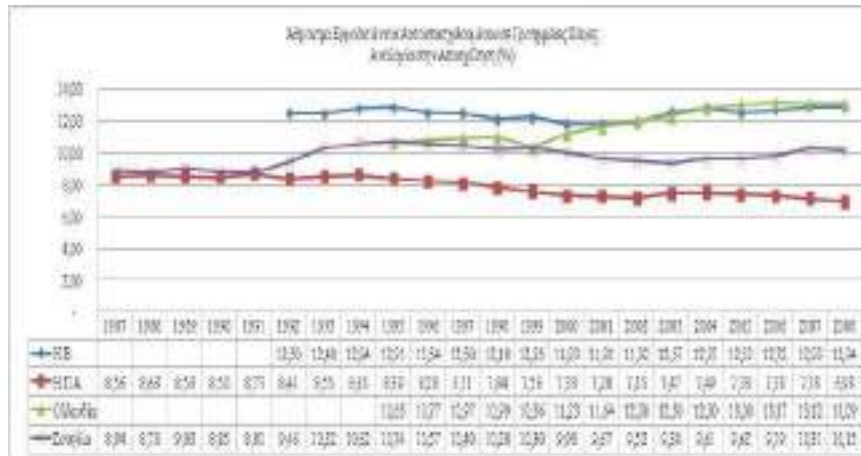

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Τεκμήρια II

Όψεις της Κοινωνικής Δομής
Οι Κατανομές στην Απασχόληση II:
Αυτοαπασχολούμενοι και Βοηθοί

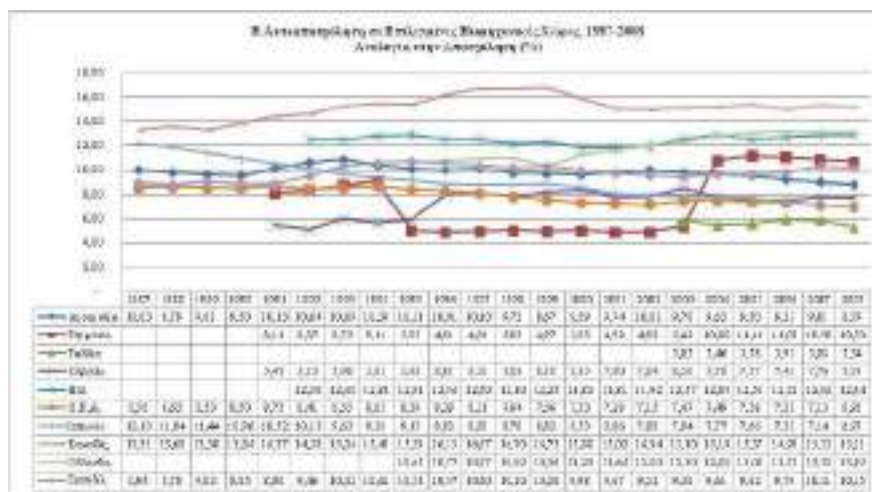
35

Άθροισμα Εργοδοτών και Αυτοαπασχολούμενων στις
Πρωτοπόρες Χώρες

³⁵ Η παρουσίαση μορφοποιήθηκε και προβλήθηκε για πρώτη φορά το 2013. Όλα τα δεδομένα αυτής της παρουσίασης έχουν δημοσιευθεί στο, Α.Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

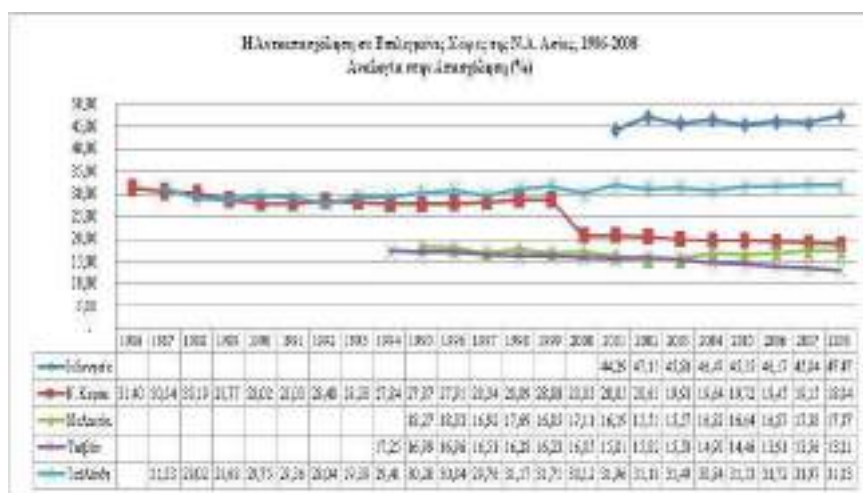
Η Αυτοαπασχόληση στις Πρωτοπόμενες Χώρες

Η Αυτοαπασχόληση στις Χώρες της Ν. Ευρώπης

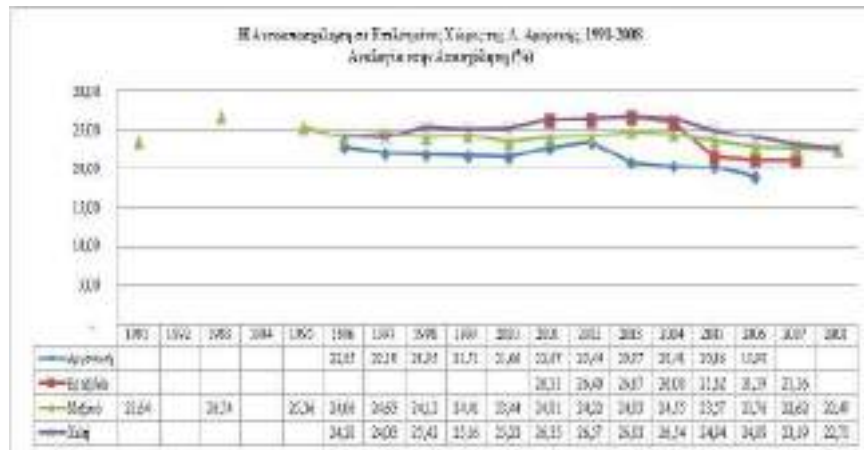
Η Αυτοαπασχόληση στις Χώρες της Ν. Α. Ασίας

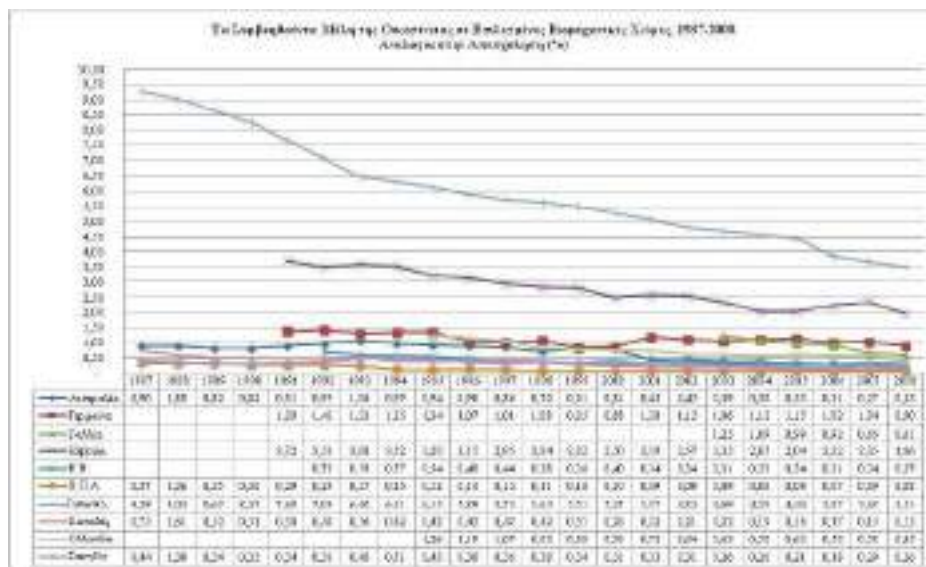
Η Αυτοαπασχόληση στις Χώρες της Α. Ευρώπης

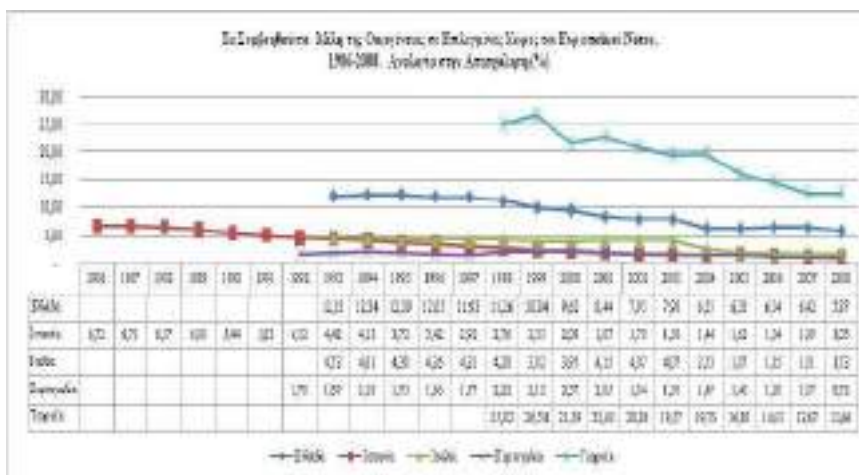
Η Αυτοαπασχόληση στις Χώρες της Λ. Αμερικής

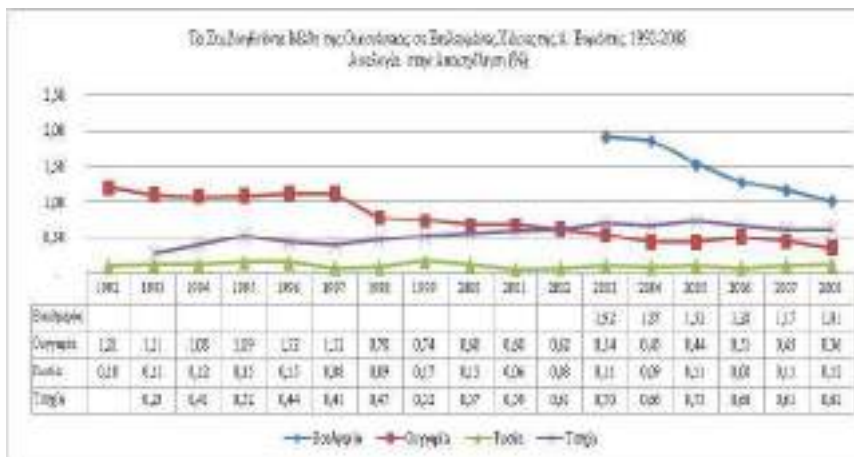
Οι Βοηθοί στις Πρωτοπόρες Χώρες

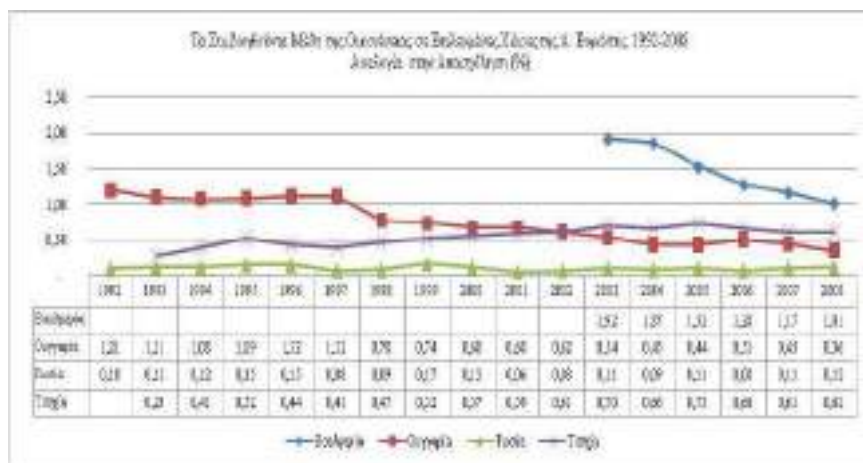
Οι Βοηθεί στις Χώρες της Ν. Ευρώπης

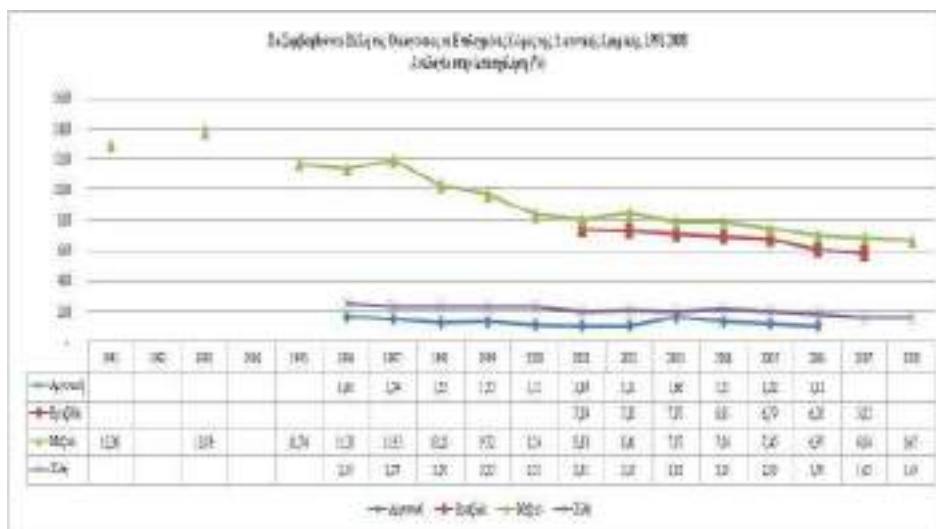
Οι Βοηθεί στις Χώρες της Α. Ευρώπης

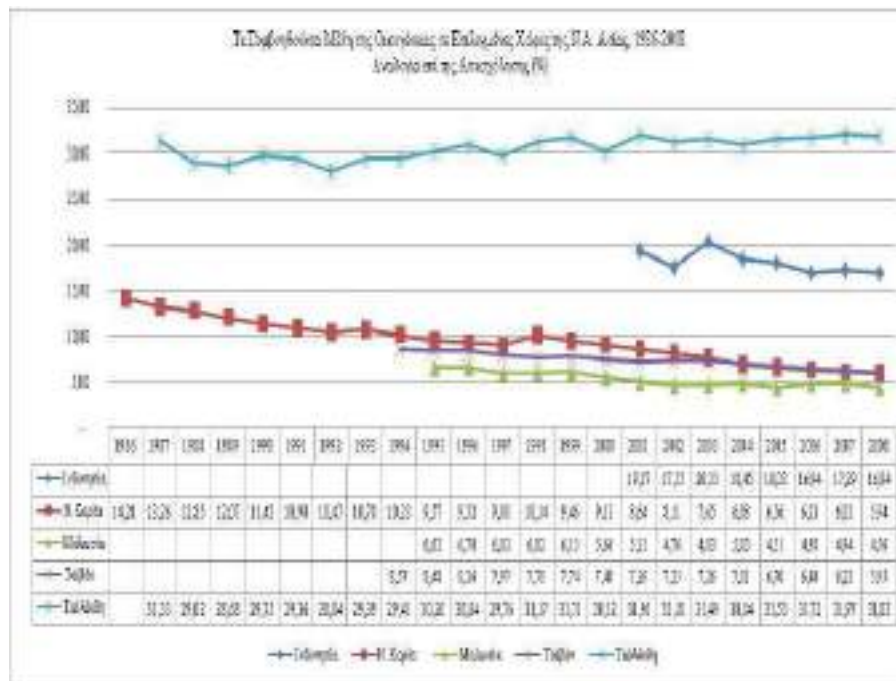
Οι Βοηθοί στις Χώρες της Α. Ευρώπης

Οι Βοηθοί στις Χώρες της Λ. Αμερικής

Οι Βοηθοί στις Χώρες της Ν.Α. Ασίας

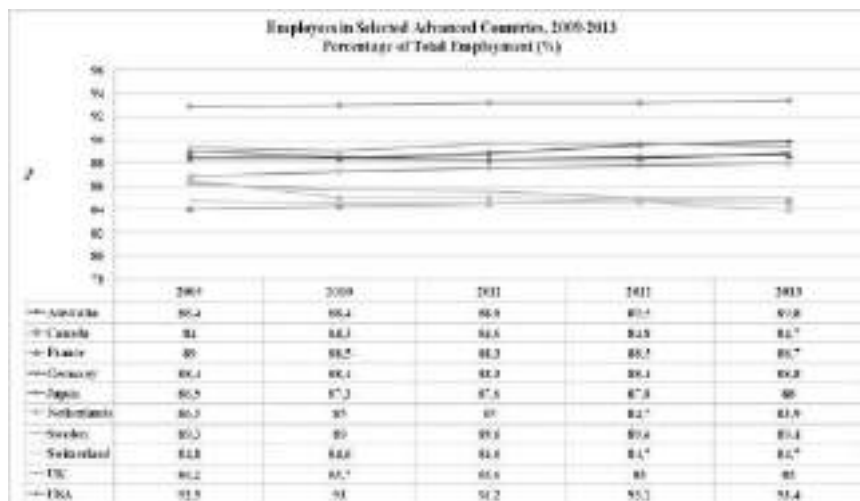

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Η απασχόληση στην οικονομική κρίση

Α) Τα δεδομένα
στις αναπτυγμένες χώρες

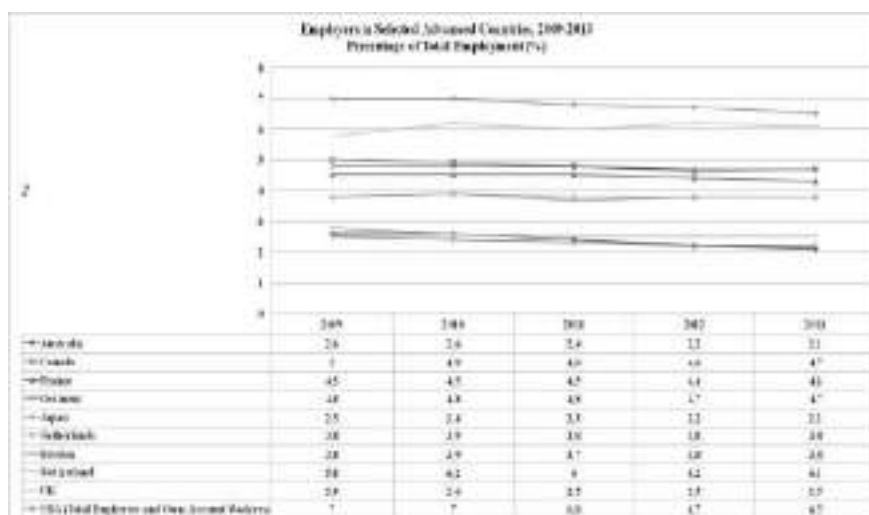
36

Οι μισθωτοί, 2009-2013

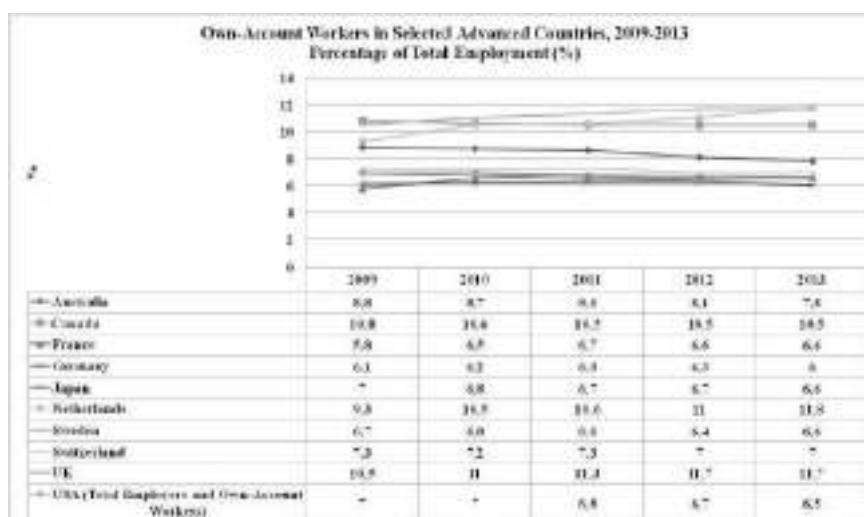

³⁶ Όλα τα δεδομένα αυτής της παρουσίασης έχουν μορφοποιηθεί και προβληθεί για πρώτη φορά στο τέλος του 2015. Έχουν δημοσιευθεί στο Α.Ν. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis, 2017.

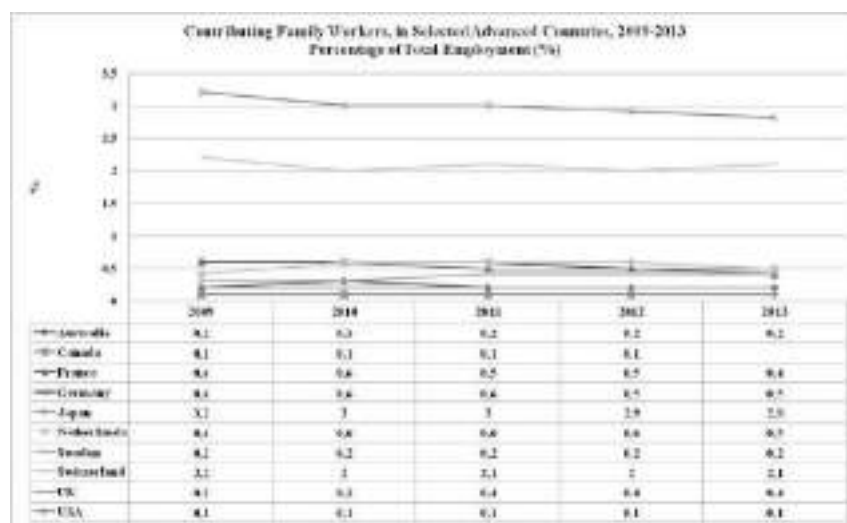
Οι εργοδότες, 2009-2013

Οι αυτοαπασχολούμενοι

Τα συμβοηθούντα μέλη της οικογένειας

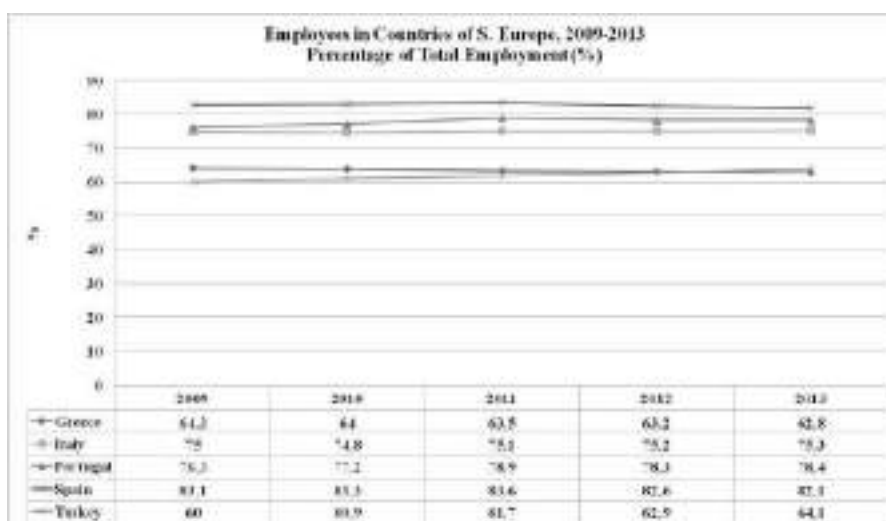

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Η απασχόληση στην οικονομική κρίση

Β) Τα δεδομένα
στις χώρες Ν. Ευρώπης

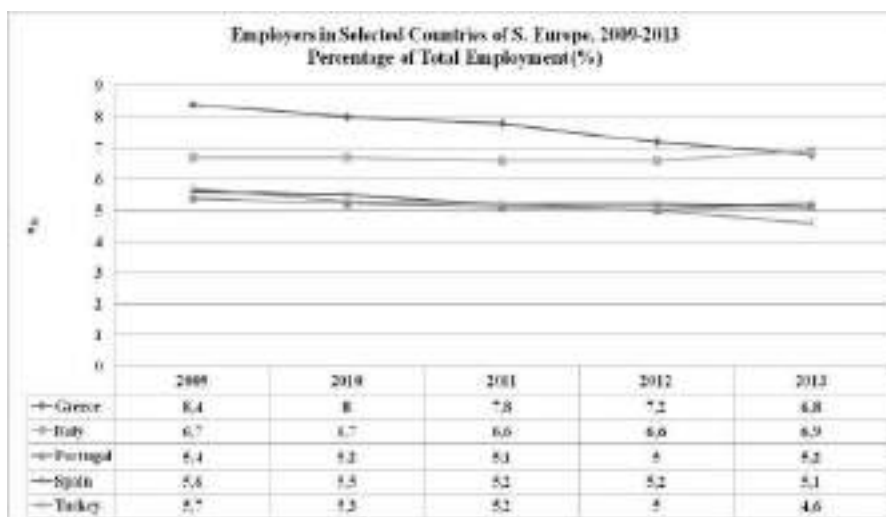
37

Οι μισθωτοί, 2009-2013

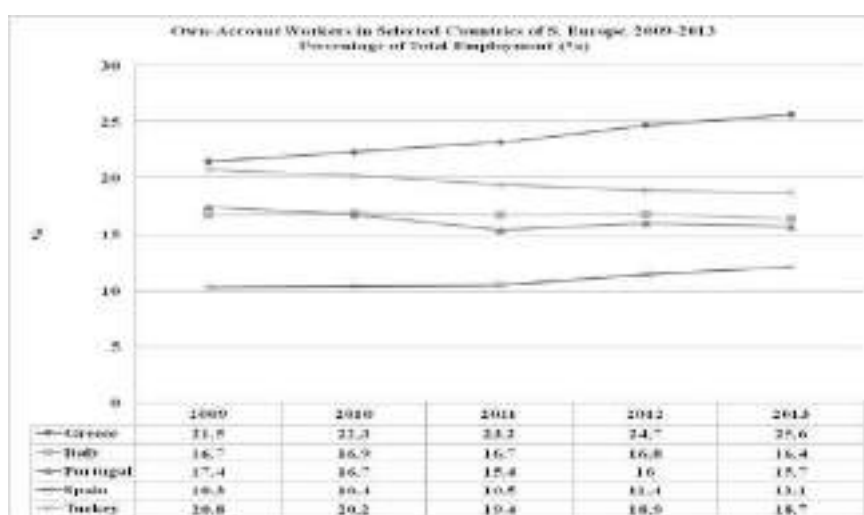

³⁷ Όλα τα δεδομένα αυτής της παρουσίασης έχουν μορφοποιηθεί και προβληθεί για πρώτη φορά στο τέλος του 2015. Έχουν δημοσιευθεί στο Α.Ν. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis, 2017.

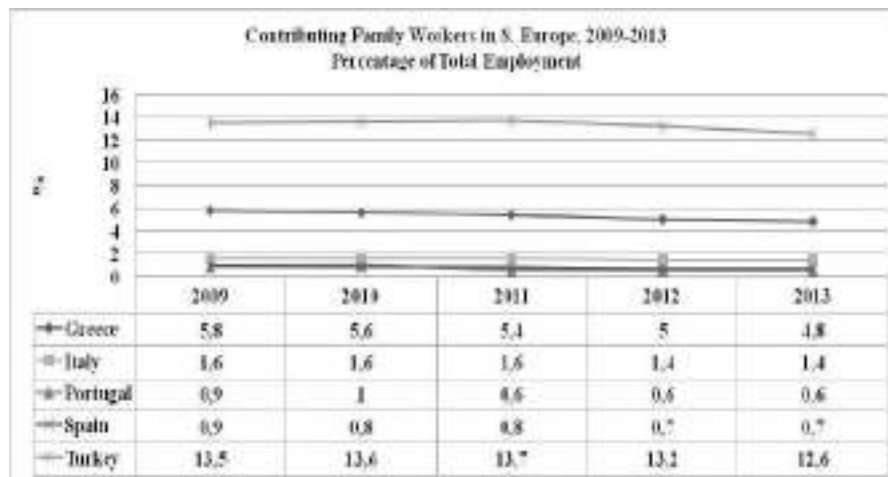
Οι εργοδότες, 2009-2013

Οι αυτοαπασχολούμενοι

Τα συμβοηθούντα μέλη της οικογένειας

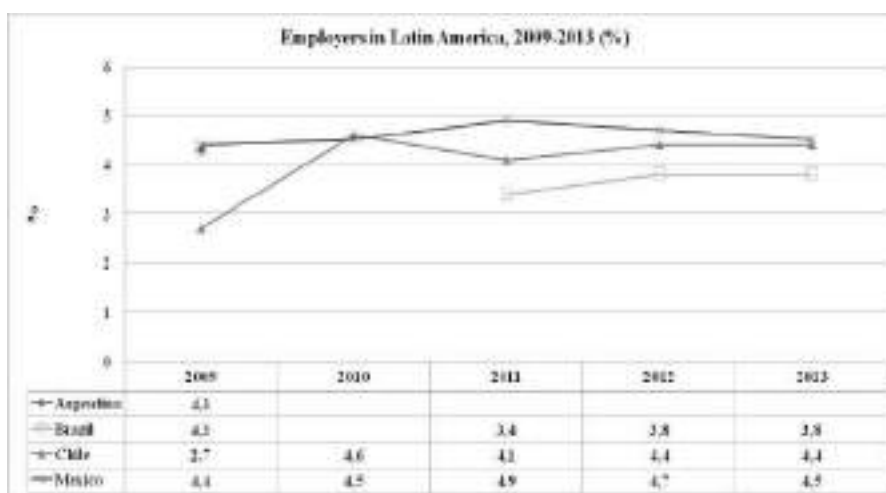

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Η απασχόληση στην οικονομική κρίση

Γ) Τα δεδομένα
στη Λατινική Αμερική

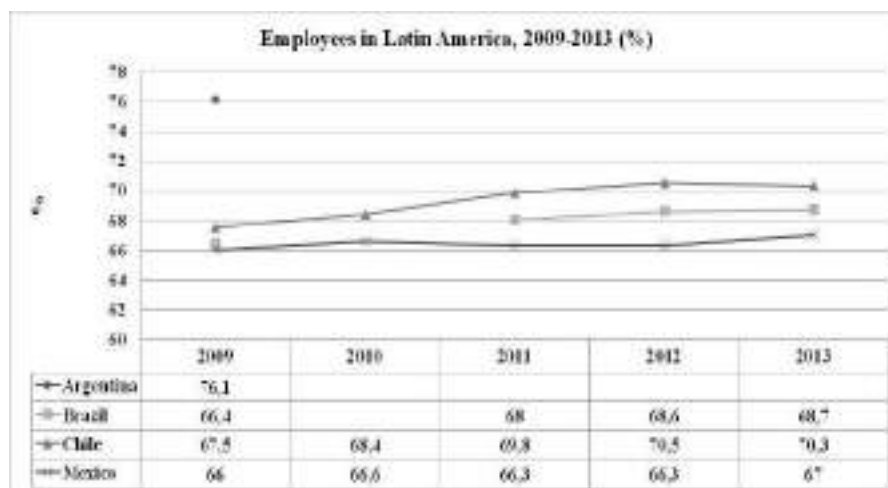
38

Οι εργοδότες, 2009-2013

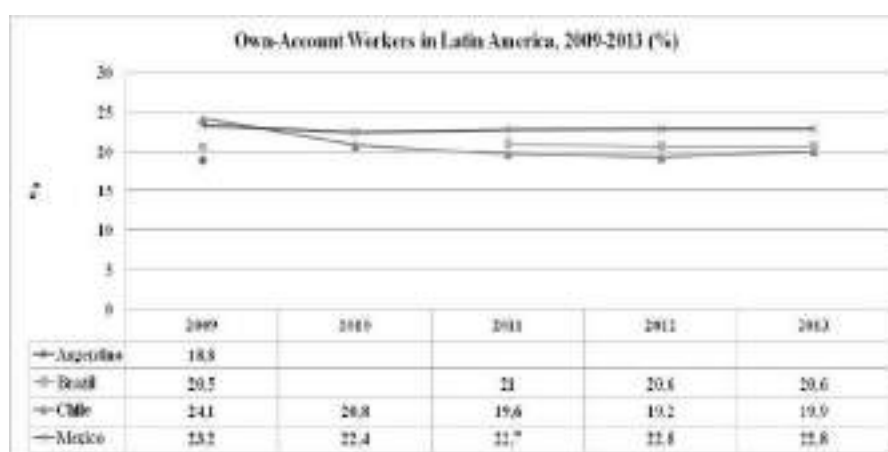

³⁸ Όλα τα δεδομένα αυτής της παρουσίασης έχουν μορφοποιηθεί και προβληθεί για πρώτη φορά στο τέλος του 2015. Έχουν δημοσιευθεί στο Α.Ν. Λύτρας, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis, 2017.

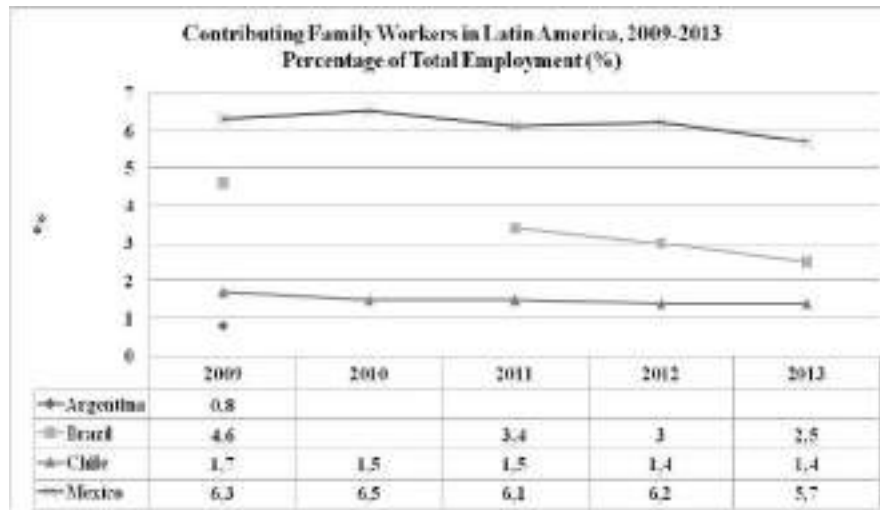
Οι μισθωτοί, 2009-2013

Οι αυτοαπασχολούμενοι

Τα συμβοηθούντα μέλη της οικογένειας

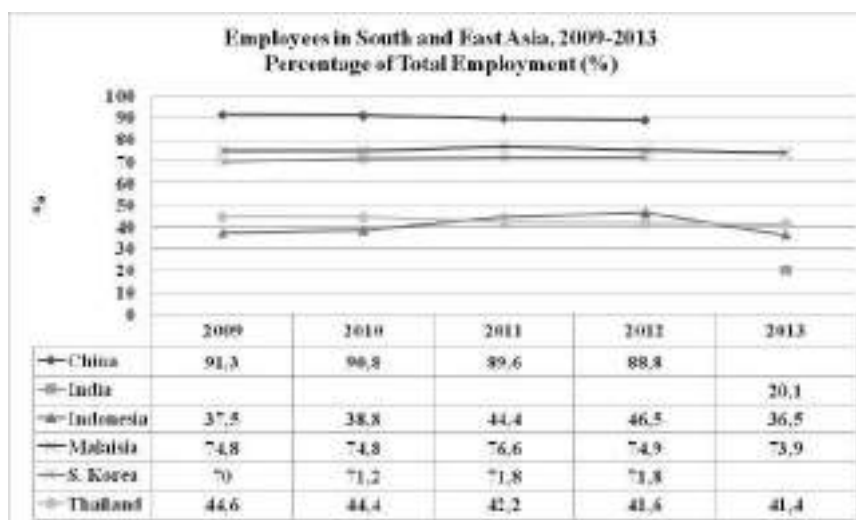

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Η απασχόληση στην οικονομική κρίση

Γ) Τα δεδομένα
Στη Νότια και Ανατολική Ασία

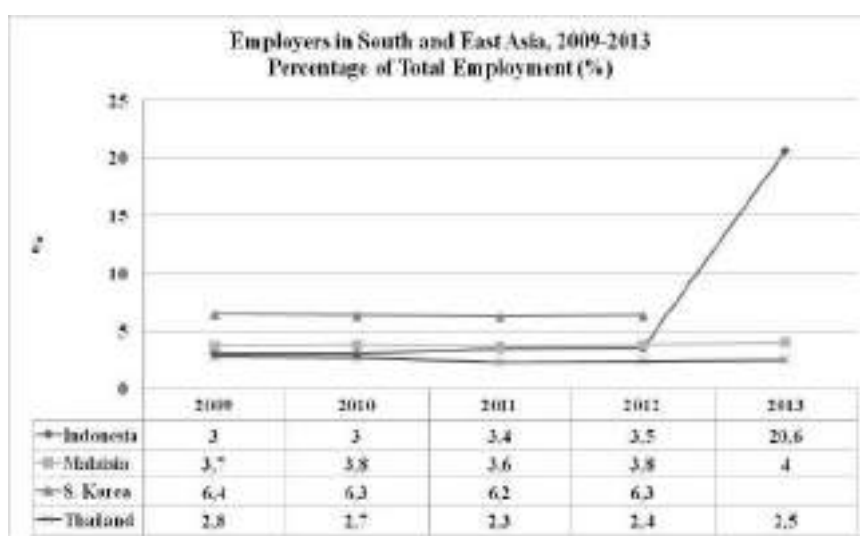
39

Οι μισθωτοί, 2009-2013

³⁹ Όλα τα δεδομένα αυτής της παρουσίασης έχουν μορφοποιηθεί και προβληθεί για πρώτη φορά στο τέλος του 2015. Έχουν δημοσιευθεί στο A.N. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis, 2017.

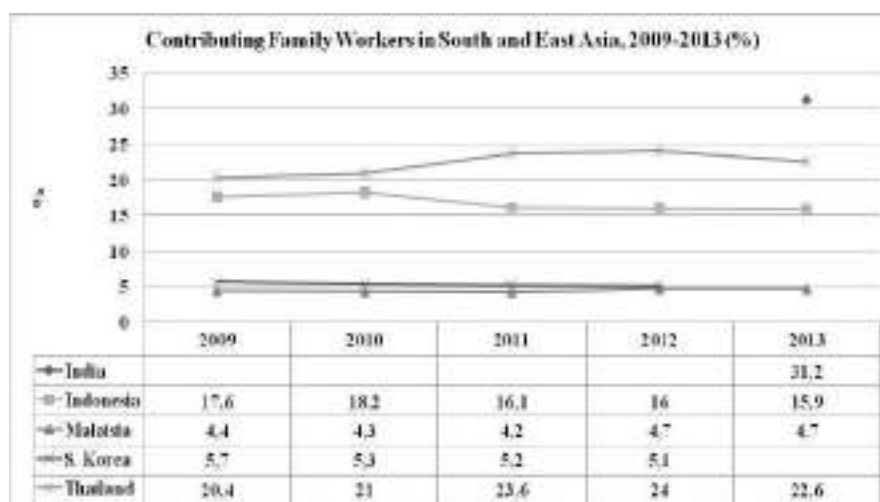
Οι εργοδότες, 2009-2013

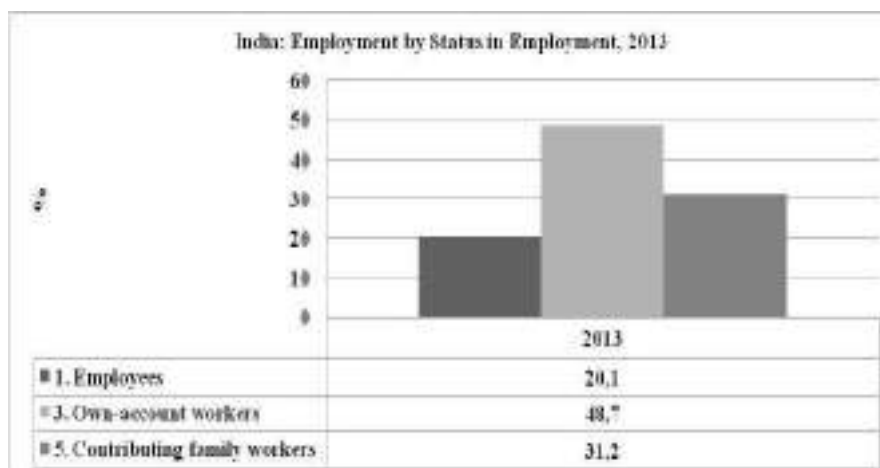
Οι αυτοαπασχολούμενοι

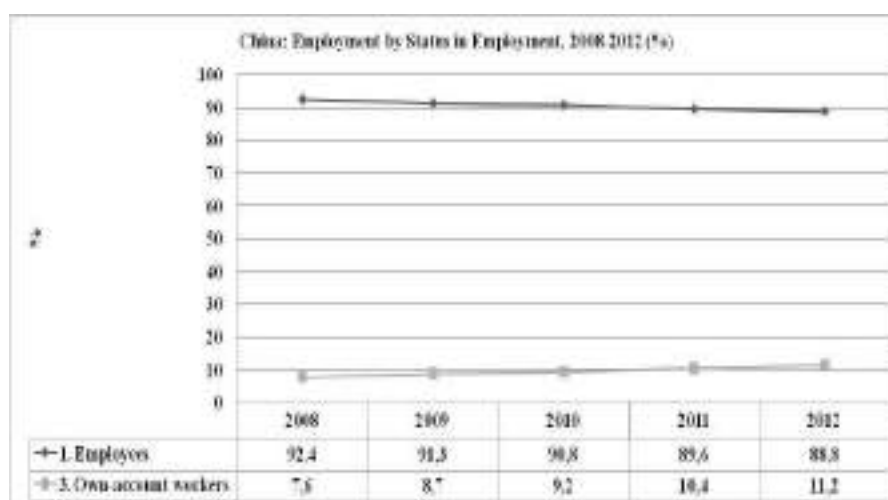
Τα συμβοηθούντα μέλη της οικογένειας

Η απασχόληση στην Ινδία

Η απασχόληση στην Κίνα

Andreas N. Lytras
Employment and Unemployment (Data)

Employment 1986-2013
Unemployment 1969-2014

The Industrial Revolution
The British “Paradox” of Distribution of GDP

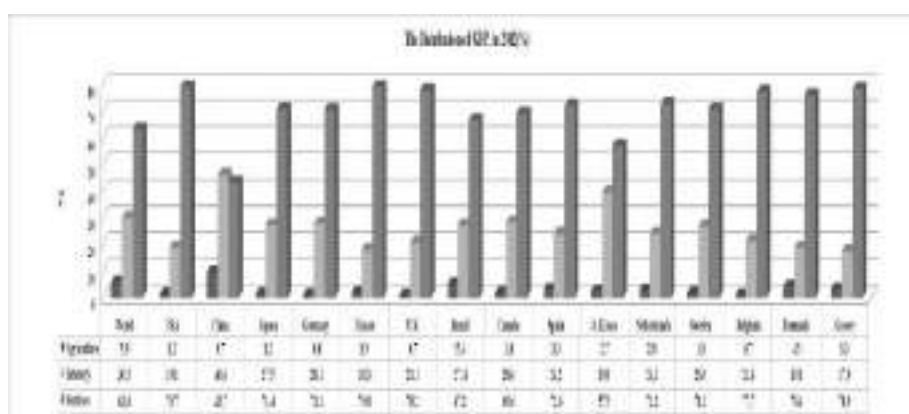
Table : The British GDP, 1700-1850 (%)

Sector/Year	1700	1759	1801	1841
Agriculture	28,0	26,1	30,9	22,1
Industry	37,8	38,6	31,9	36,4
Services	34,2	35,3	37,2	41,5
Total GDP	100	100	100	100

40

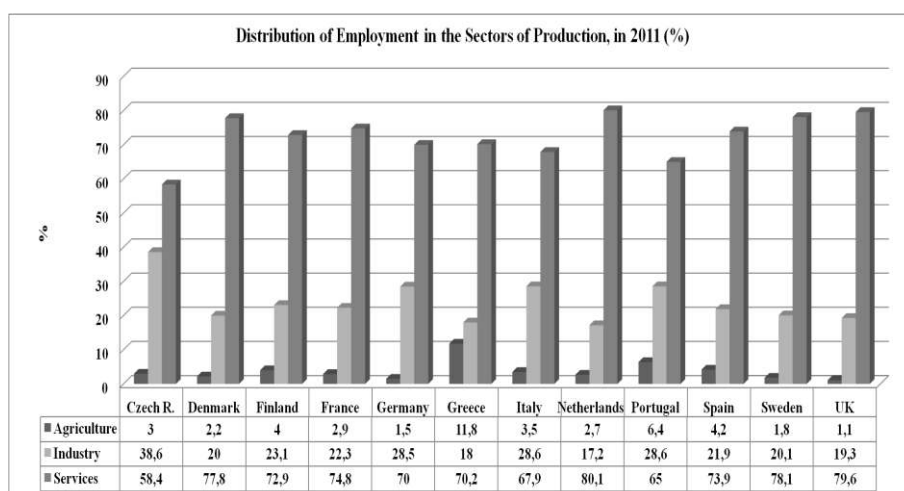
⁴⁰ S. Broadberry, B. van Leeuwen, “British Economic Growth and the Business Cycle, 1700-1870: Annual Estimates”, *Reconstructing the National Income of Britain and Holland, c.1270/1500 to 1850* [funded by the Leverhulme Trust, Reference Number F/00215AR] and *Collaborative Project HI-POD* [supported by the European Commission’s 7th Framework Programme for Research, Contract Number SSH7-CT-2008-225342], University of Warwick, Department of Economics (File: AnnualGDP9), 2010 (14 July), p. 31.

Distribution of World GDP (2012)

41

Distribution of Employment in Sectors of Production in EU Countries (2011)

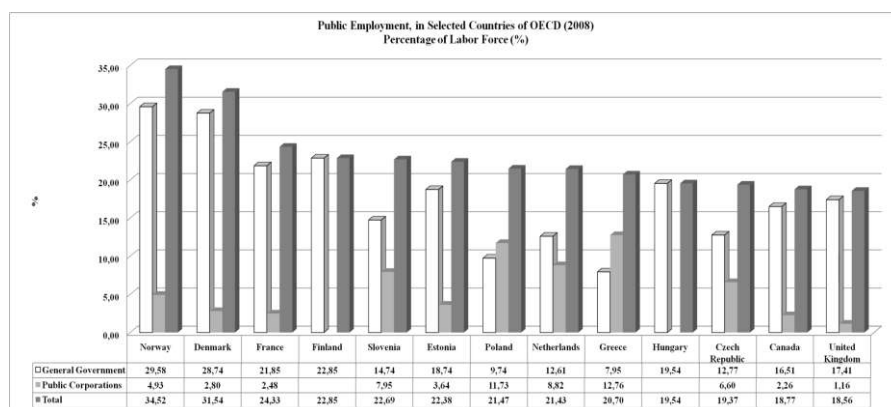

42

⁴¹ A.N. Lytras, *Wage Labour in Modern Society*, Athens, Papazissis Publishers, 2016.

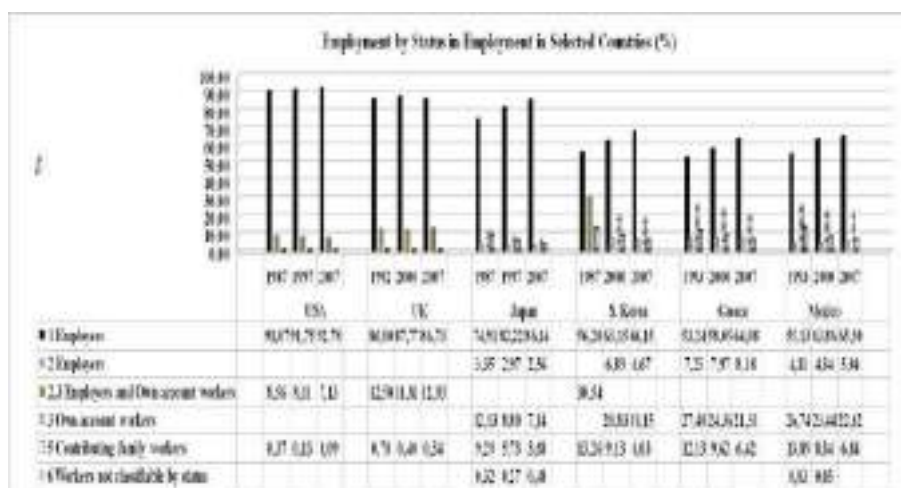
⁴² Στο ίδιο.

The Public Employment in OECD Countries

43

Employment by Status in Employment, 1987-2007

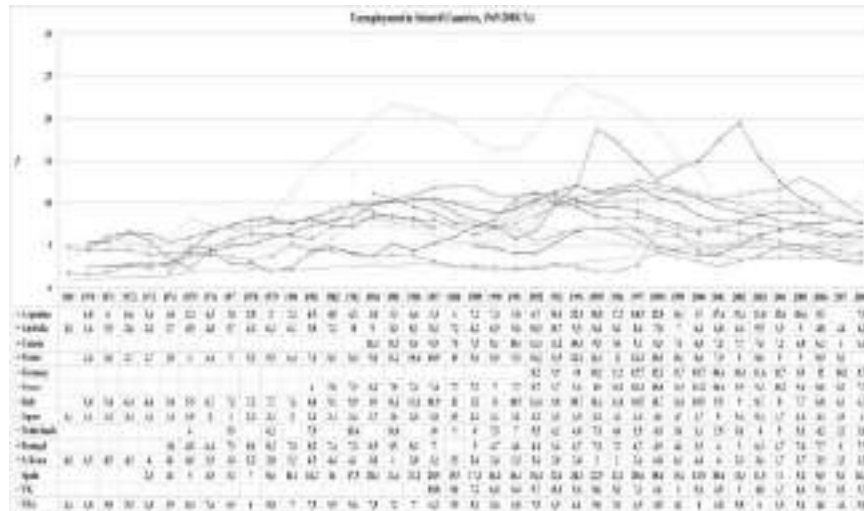

44

⁴³ A.N. Lytras, *Wage Labour in Modern Society*, Athens, Papazissis Publishers, 2016.

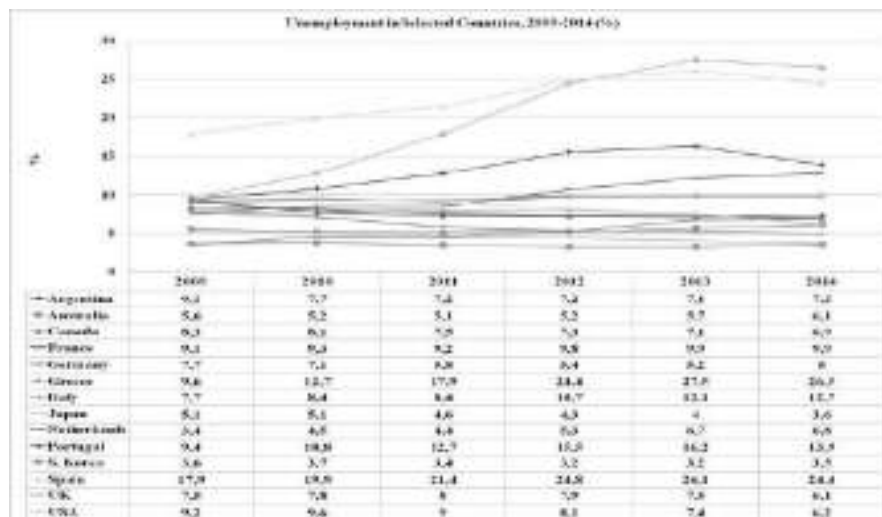
⁴⁴ A.N. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis Publishers, 2017.

Unemployment 1969-2008

45

Unemployment 2009-2014

46

⁴⁵ A.N. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis Publishers, 2017.

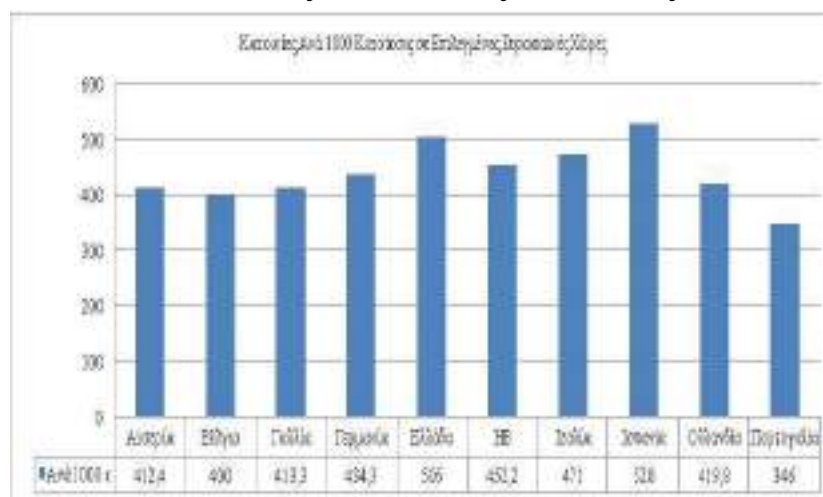
⁴⁶ Στο ίδιο.

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Κατοικίες στις Ευρωπαϊκές Χώρες

Συγκριτικά Δεδομένα

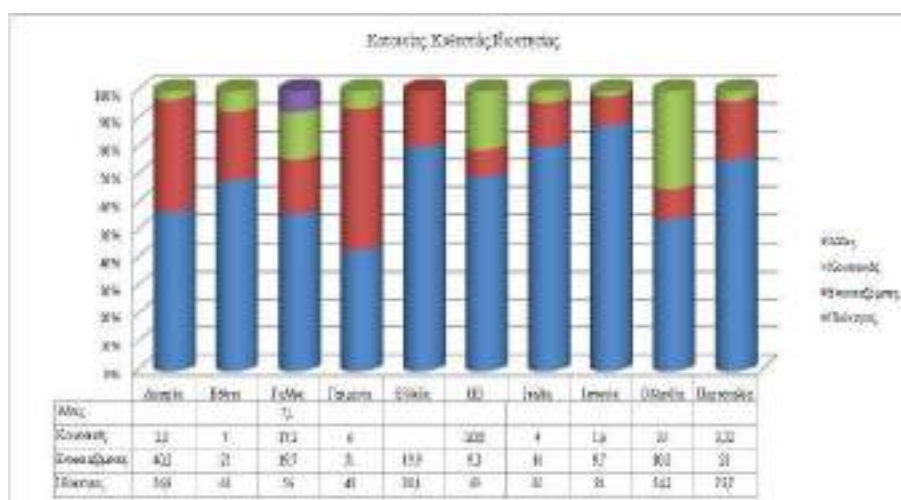
Επάρκεια των Κατοικιών:
Κατοικίες Ανά Χίλιους Κατοίκους

47

⁴⁷ Πηγή: Michelle Norris, Patrick Shiels, *Regular National Report on Housing Developments in European Countries*, Department of the Environment, Heritage and Local Government, Dublin, 2004 (November), p. 5.

Οι Κατοικίες, Σύμφωνα με το Καθεστώς Ενοίκησης:
Ιδιόκτητες, Ενοικιαζόμενες, Κοινοτικές

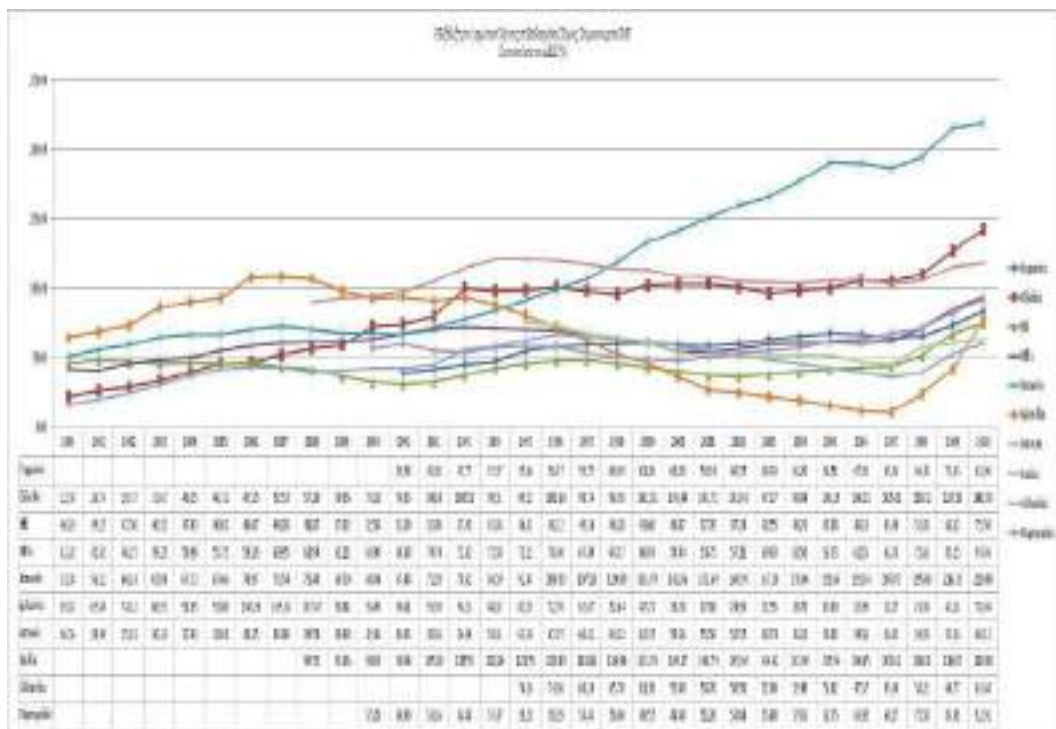
48

⁴⁸ Πηγή: Michelle Norris, Patrick Shiels, *Regular National Report on Housing Developments in European Countries*, Department of the Environment, Heritage and Local Government, Dublin, 2004 (November), p. 5.

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Το Δημόσιο Χρέος

Η επιστημονική και ιδεολογική πλάνη (;), με προβολή στην
πολιτική παραπλάνηση: Ο διεθνής διπλασιασμός του
δημόσιου χρέους

49

⁴⁹ Πηγή: IMF (ΔΑΤ).

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Προσεγγίσεις για την Κοινωνική Δομή

Η Μορφή της Κοινωνικής Δομής:

Το μοντέλο των τριών τάξεων

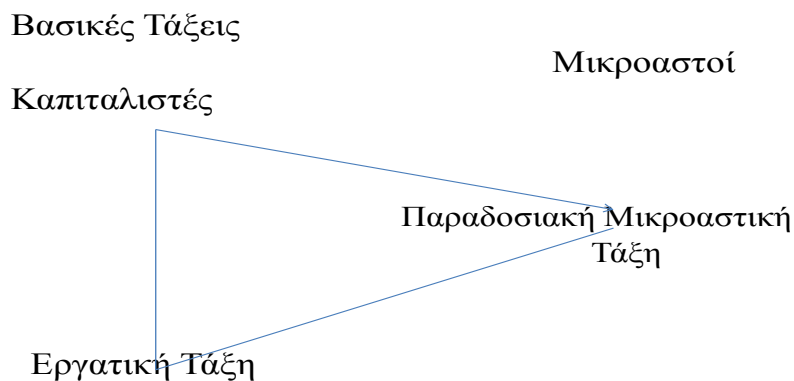
A. Smith;
Οι εισοδηματικές τάξεις

Τάξεις		Τύπος Εισοδήματος
• Οι Κεφαλαιοκράτες	⇒	Κέρδος
• Οι Μισθωτοί	⇒	Μισθός
• Οι Γαιοκτήμονες	⇒	Πρόσοδος

50

⁵⁰ A. Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, London, G. Bell and Sons, 1887, Vol. I.

Κλασικός Μαρξισμός:
Βασικές τάξεις και μικροαστοί

51

M. Weber:

A) Τύποι Ομάδων Σύμφωνα με το Είδος της Ισχύος

Τάξη $\Rightarrow$ Οικονομική Ισχύς-Εισόδημα

Ομάδες Γόητρου $\Rightarrow$ Γόητρο-Status

Πολιτικό Κόμμα $\Rightarrow$ Πολιτική Ισχύς

52

⁵¹ K. Marx, *Capital. A Critique of Political Economy*, Moscow, Progress Publishers, [1867-First English edition: 1887], Vol. I· K. Marx, *Capital. A Critique of Political Economy*, Moscow, Institute of Marxism-Leninism, 1959, Vol. III· K. Marx, *Value, Price and Profit*, New York, International Co., Inc, 1969 (HTML Mark-up: Mike Ballard, miballard@stanford.edu, 1995; Proofed: and corrected by Brandon Poole, 2009, Mark Harris 2010)· K. Marx, “Wage Labour and Capital”, D. McLellan (ed.), *Karl Marx. Selected Writings*. Oxford-New York, Oxford University Press, 2000, pp. 273-294· K. Marx, *Theories of Surplus Value (Volume IV of Capital)*, Moscow, Progress Publishers, (1863), E-Book, <https://www.marxists.org/archive/marx/works/1863/theories-surplus-value/add1.htm>.

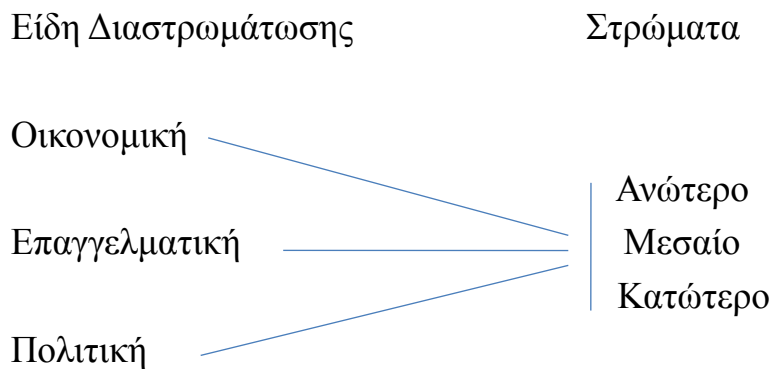
⁵² M. Weber, *Economy and Society*, Berkeley, University of California Press, 1978, Vol. II, pp. 926-939.

M. Weber:
B) Τύποι Ταξικής Δομής

- 1) Τάξεις, σύμφωνα με το θετικό ή αρνητικό προνόμιο της ιδιοκτησίας
 - α) Ιδιοκτήτες,
 - β) Ενδιάμεση Τάξη,
 - γ) Ομάδες χωρίς ιδιοκτησία ή αντικείμενα ιδιοκτησίας, κ.ά..
- 2) Τάξεις, σύμφωνα με το θετικό ή αρνητικό προνόμιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας
 - α) Επιχειρηματίες, Βιομήχανοι, Τραπεζίτες, Διευθυντικά Στελέχη,
 - β) Ενδιάμεση Τάξη: Βιοτέχνες, Αγρότες, Επαγγελματίες, Υπάλληλοι,
 - γ) Κατώτερη Τάξη: Ειδικευμένοι, Ημειδικευμένοι και Ανειδίκευτοι Εργάτες, κλπ.

53

P. Sorokin:
Η κοινωνική διαστρωμάτωση

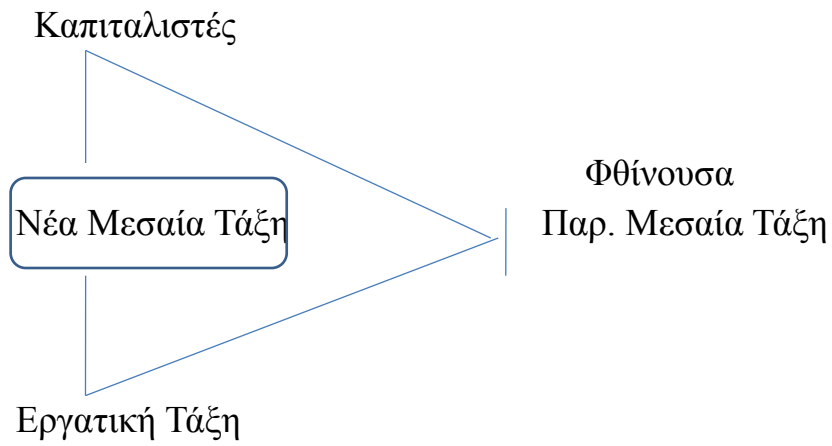

54

⁵³ M. Weber, *Economy and Society*, Berkeley, University of California Press, 1978, Vol. I, pp. 303-305.

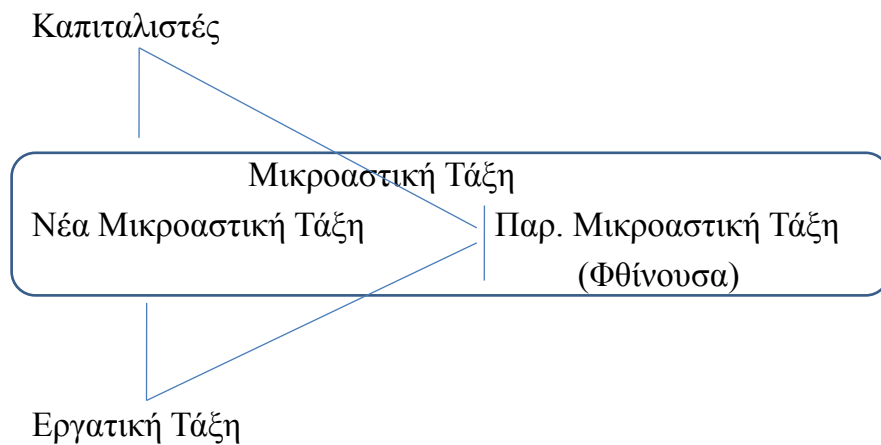
⁵⁴ P. Sorokin, *Social and Cultural Mobility*, New York, The Free Press, 1959.

C. Wright Mills:
Η Νέα Μεσαία Τάξη

55

N. Πουλαντζάς:
Η Νέα Μικροαστική Τάξη

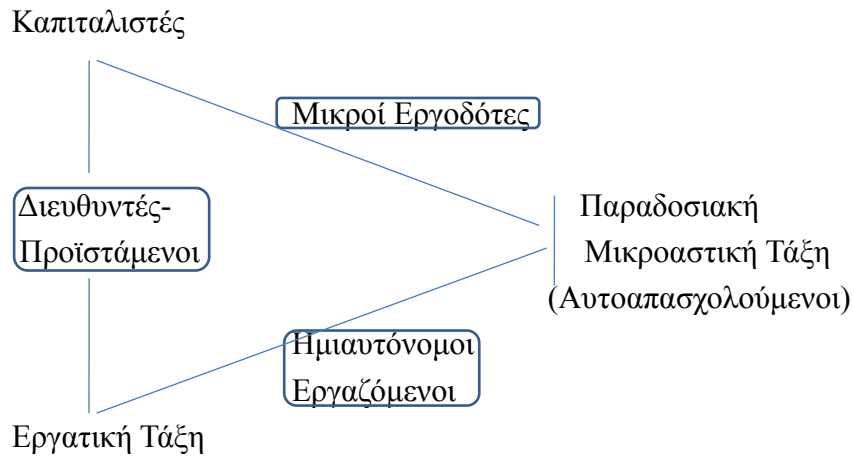

56

⁵⁵ C. Wright Mills, *White Collar: The American Middle Classes*, Oxford-New York, Oxford University Press, 2002 (1951).

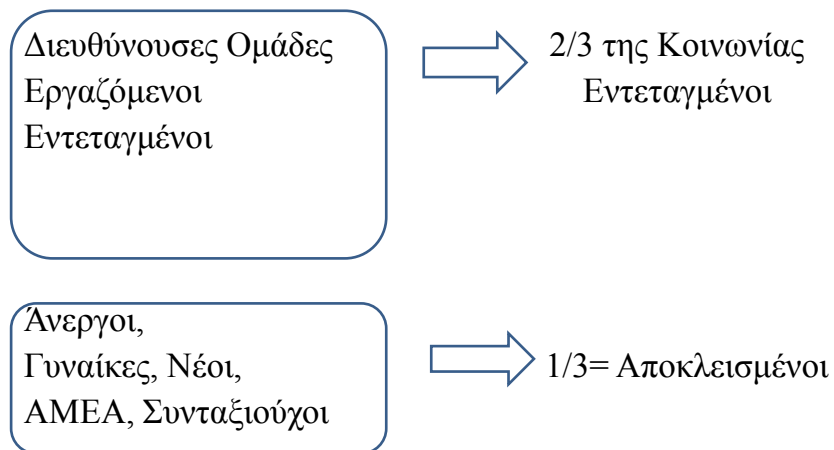
⁵⁶ N. Πουλαντζάς, *Κοινωνικές Τάξεις στο Σύγχρονο Καπιταλισμό*, Αθήνα, Θεμέλιο, 1984.

E.O. Wright:
Οι Αντιφατικές Ταξικές Τοποθετήσεις

57

P. Glotz:
Η κοινωνία των 2/3

58

⁵⁷ E.O. Wright, *Classes*, New York, Verso, 1985.

⁵⁸ P. Glotz, *Μανιφέστο για τη Νέα Ευρωπαϊκή Αριστερά.*, Αθήνα, Οδυσσέας, 1986.

Andreas N. Lytras
Social Structure

Labour and Classes

A. Smith;
The economic groups

Classes		Type of Income
• Stock Holders		Profit
• Employees (Workers)		Wage
• Landlords		Ground Rent

59

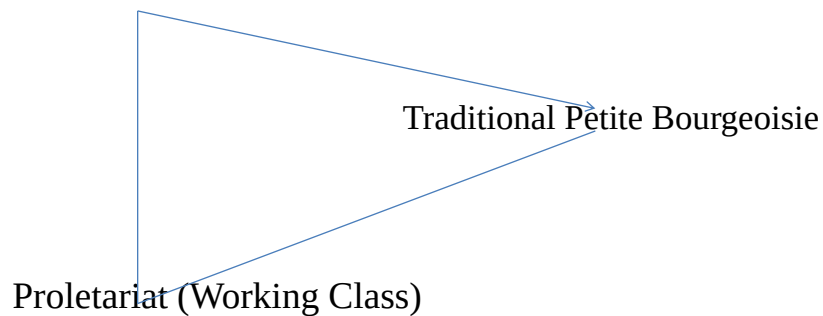
⁵⁹ A. Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, London, G. Bell and Sons, 1887, Vol. I.

Classical Marxism: Basic Classes and Petite (Petty) Bourgeoisie

Basic Classes

Petite Bourgeoisie

Capitalists

60

M. Weber:

A) Social Groups According the Distribution of Power

Class Economic Power-Income

Status Group Prestige-Status

Political Party Political Power

61

⁶⁰ K. Marx, *Capital. A Critique of Political Economy*, Moscow, Progress Publishers, [1867-First English edition: 1887], Vol. I· K. Marx, *Capital. A Critique of Political Economy*, Moscow, Institute of Marxism-Leninism, 1959, Vol. III· K. Marx, *Value, Price and Profit*, New York, International Co., Inc, 1969 (HTML Mark-up: Mike Ballard, miballard@stanford.edu, 1995; Proofed: and corrected by Brandon Poole, 2009, Mark Harris 2010)· K. Marx, “Wage Labour and Capital”, D. McLellan (ed.), *Karl Marx. Selected Writings*. Oxford-New York, Oxford University Press, 2000, pp. 273-294· K. Marx, *Theories of Surplus Value (Volume IV of Capital)*, Moscow, Progress Publishers, (1863), E-Book, <https://www.marxists.org/archive/marx/works/1863/theories-surplus-value/add1.htm>.

⁶¹ M. Weber, *Economy and Society*, Berkeley, University of California Press, 1978, Vol. II, pp. 926-939.

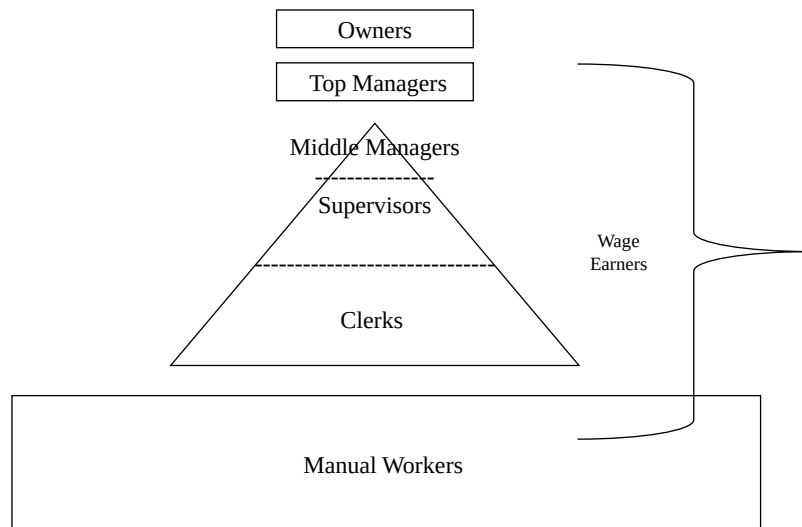
M. Weber:
B) Types of Social Structure

- 1) Classes, according the positive or negative privilege of property
 - a) *Big owners, Landlords, Traders, Pirates, Warriors, Bankers etc.*
 - b) *Craftsmen, Small farmers, Free vagrants etc.*
 - c) *Declasses, Persons without any property, Slaves etc.*

- 2) Classes, according the positive or negative privilege of market or the entrepreneurial activity
 - a) *Entrepreneurs, Land owners, Owners of industries, Bankers, Managers, Executives etc.*
 - b) *Craftsmen, Farmers, Independent professionals, Clerks etc.*
 - c) *Skilled, Semi-Skilled and Unskilled Workers etc.*

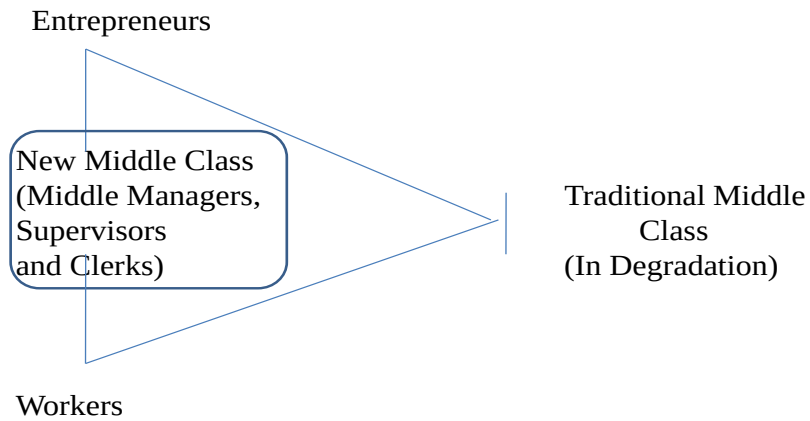
62

The structure of enterprise
during the era of Fordism and Taylorism

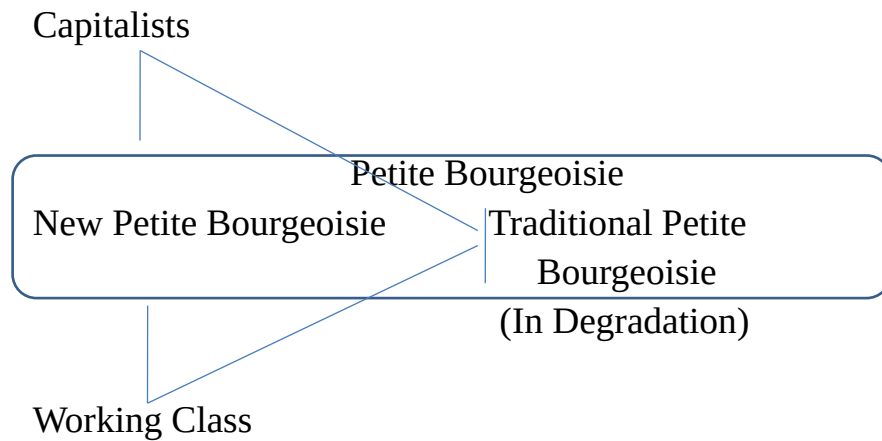
⁶² M. Weber, *Economy and Society*, Berkeley, University of California Press, 1978, Vol. I, pp. 303-305.
103

C. Wright Mills: The New Middle Class

63

N. Poulantzas: The New Petite Bourgeoisie

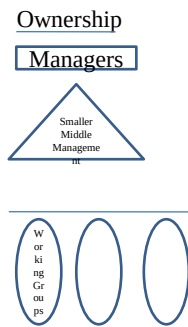
64

⁶³ C. Wright Mills, *White Collar: The American Middle Classes*, Oxford-New York, Oxford University Press, 2002 (1951).

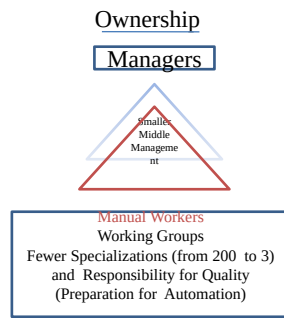
⁶⁴ N. Poulantzas, *Classes in Contemporary Capitalism*, London, New Left Books, 1975.

The Recent Models of Work

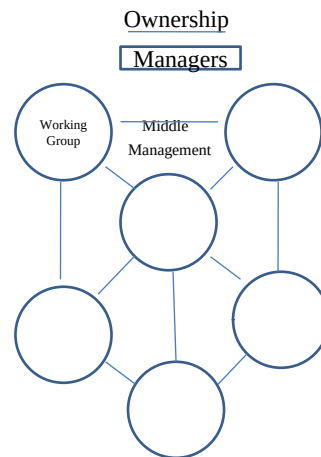
The model of Kalmar

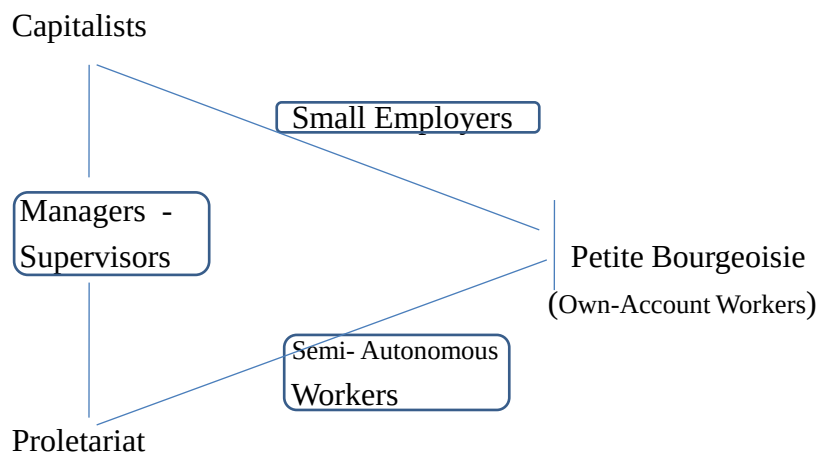
The model of Toyota

The model of Networks

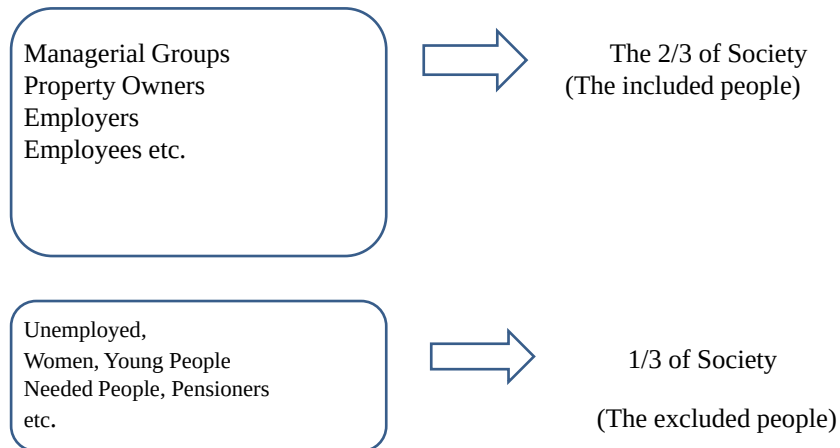
E.O. Wright: Contradictory Class Locations

65

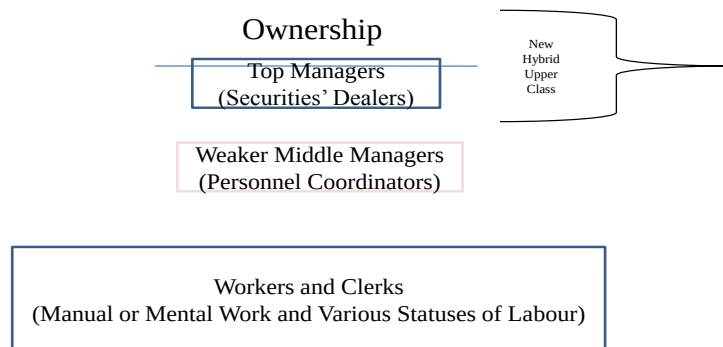
⁶⁵ E.O. Wright, *Classes*, New York, Verso, 1985.

P. Glotz: The Society of 2/3

66

G. Dumenil and D. Levy A New Hybrid Upper Class

67

⁶⁶ P. Glotz, *Manifesto of New European Left*, in Greek (*Μανιφέστο για τη Νέα Ευρωπαϊκή Αριστερά*, Αθήνα, Οδυσσέας, 1986), Athens, Odysseus, 1986.

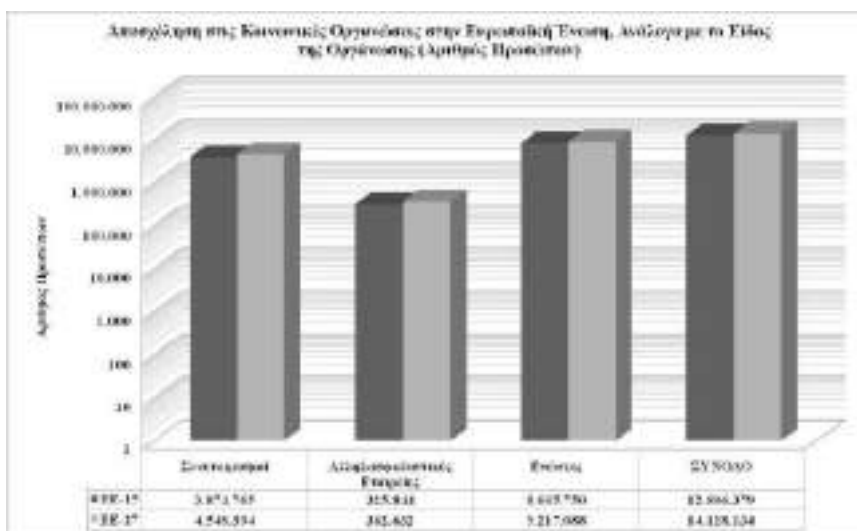
⁶⁷ G. Dumenil, D. Levy, *The Crisis of Neoliberalism*, Cambridge Mass.-London, Harvard University Press, 2011.

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Η Απασχόληση στην Κοινωνική Οικονομία

Εμπειρικές Όψεις
και
Θεωρητικοί Προβληματισμοί

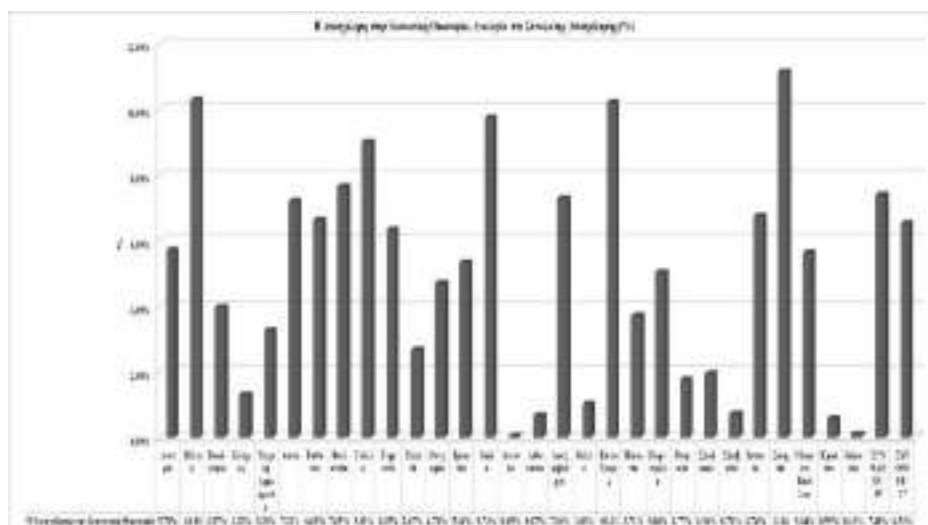
Οι μεγάλοι αριθμοί
και
οι κατανομές τους στην ΕΕ (2010)

68

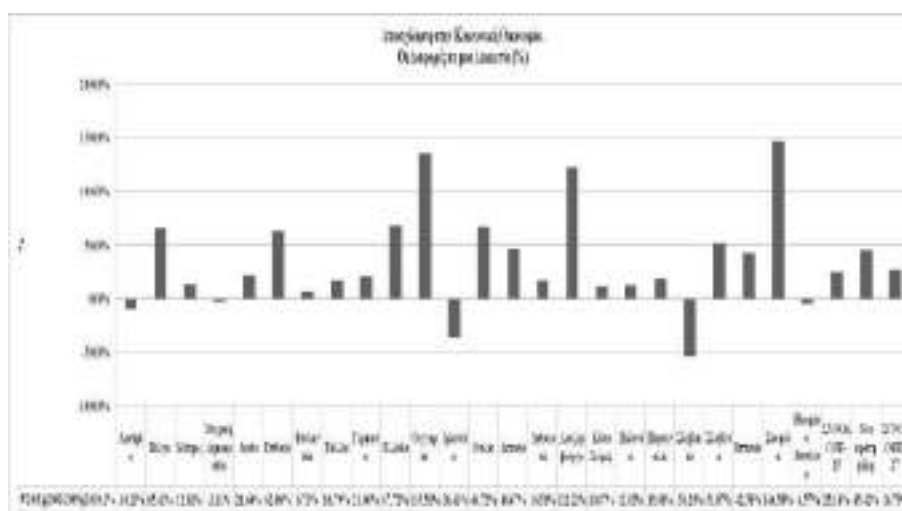
⁶⁸ Διεθνές Κέντρο Έρευνας και Πληροφόρησης για τη Δημόσια, Κοινωνική και Συνεταιριστική Οικονομία (CIRIEC), *Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ*, 2012.

Ποσοστιαία αναλογία της απασχόλησης στην κοινωνική οικονομία, για τις χώρες της ΕΕ

69

Η εξέλιξη της απασχόλησης, στην κοινωνική οικονομία
(στη μικρή διάρκεια)

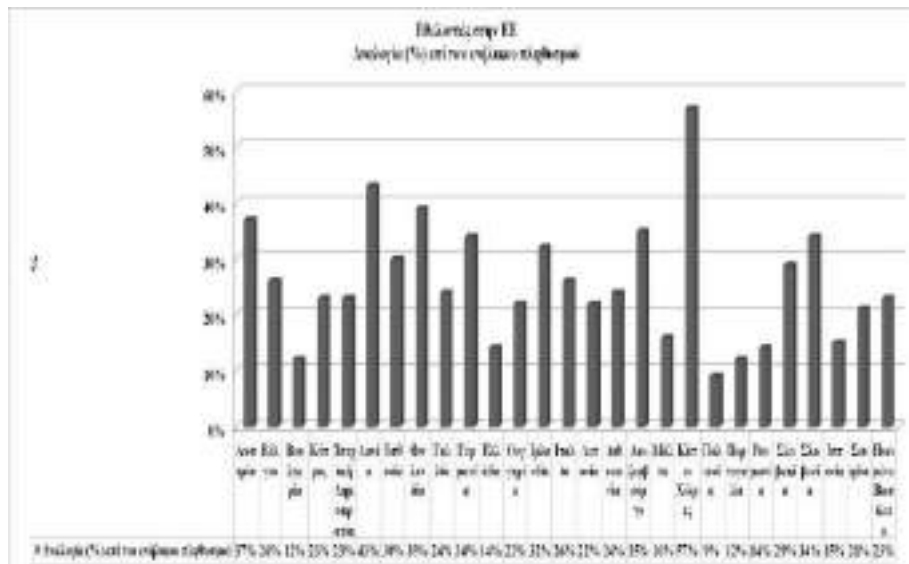

70

⁶⁹ Στο ίδιο.

⁷⁰ Στο ίδιο.

Οι εθελοντές στην ΕΕ.
Η αναλογία στον ενήλικο πληθυσμό

71

Η μισθωτή εργασία στην
κοινωνική οικονομία:

Συμβιβάζεται η κοινωνική οικονομία με τη μισθωτή εργασία;

- Η μισθωτή εργασία αποτελεί, με βάση τα παραπάνω δεδομένα, μια διαδεδομένη και σε αρκετές περιπτώσεις διευρυνόμενη μορφή εργασιακής σχέσης στην κοινωνική οικονομία.
- Είναι ένα βασικό ερώτημα το ακόλουθο: **Αποτελεί μια στρατηγική των φορέων της κοινωνικής οικονομίας η εργασιακή ένταξη με τον τύπο της μισθωτής εργασίας;**
- Η προβολή του ερωτήματος είναι σημαντική και η απάντηση κρίνει τη βιωσιμότητα των επιχειρημάτων.

⁷¹ Στο ίδιο.

Τα «δύσκολα» ζητήματα της μισθωτής εργασίας

- 1) Η μισθωτή εργασία συνδέεται με την κλασική (και τη μόνη) μορφή δημιουργίας του καπιταλιστικού κέρδους.
- 2) Η μισθωτή εργασία είναι μια μορφή εξαρτημένης εργασίας. Εκτός της ανισοβαρούς οικονομικής σχέσης, αυτό το καθεστώς της εργασίας επισημαίνει όρους προσωπικής υπαγωγής, κατά τις ώρες της απασχόλησης, περιλαμβανομένου και του διευθυντικού δικαιώματος της εργοδοτικής πλευράς.
- 3) Σύμφωνα με τις σύγχρονες θεσμικές καλύψεις, οι οποίες λειτουργούν ως ελάσσονα αντισταθμίσματα στην ανισότιμη οικονομική σχέση και τις βαρείες διαστάσεις της υπαγωγής (αυτή είναι η σημασία της εξάρτησης), ο εργοδότης του μισθωτού υποχρεούται να διασφαλίζει συγκεκριμένους όρους σχετικής σταθερότητας στην εργασία, ανάλογα με τη μορφή της σύμβασης.

Οι σύγχρονες δυσχέρειες της μισθωτής εργασίας

- Στο σύγχρονο αναπτυγμένο κόσμο, οι μισθωτοί αποτελούν την τεράστια (σχεδόν πάνδημη) πλειονότητα των εργαζομένων.
- Στις προηγμένες χώρες όσο αυξάνει η αναλογία της μισθωτής εργασίας τόσο μια μεγαλύτερη μάζα μισθωτών γίνεται σχετικά φθηνότερη. Δύο είναι οι πιο σημαντικές και αισθητές ενδείξεις αυτής της μεταβολής: *η μερική απασχόληση και οι διάφορες επινοητικές μορφές της εργασιακής ευελιξίας.*
- Στις χώρες, οι οποίες παρουσιάζουν σταθερή οικονομική ανάπτυξη, η τάση είναι η συνεχής αύξηση της απασχόλησης, με τη μορφή της μισθωτής εργασίας.
- Τα σύγχρονα υποδείγματα οργάνωσης των κερδοφόρων επιχειρήσεων αξιοποιούν τις μορφές της ευελιξίας και της μερικής απασχόλησης. Τα συστήματα διοίκησης είναι πιο λιτά. Χρησιμοποιούν, περισσότερο, το πρότυπο των ομάδων εργασίας και της σχετικής αυτό-διεύθυνσης (σε σχέση με την γραφειοκρατική πυραμίδα).

Οι «αποστάσεις» της κοινωνικής οικονομίας, από τη μισθωτή εργασία

- Η κοινωνική οικονομία δεν αποσκοπεί στη δημιουργία κέρδους, αλλά αντίθετα σκοπεύει να εξυπηρετεί, με συνέπεια και συνέχεια, τις κοινωνικές ανάγκες (οικονομικές, κοινωνικές, κοινοτικές, περιβαλλοντικές κ.ά.) και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.
- Η μισθωτή εργασία «ήταν» η χρήσιμη εργασία για την δημιουργία επιχειρηματικών κερδών, τα οποία δεν αποτελούν στόχο της κοινωνικής οικονομίας (Κ.Ο.). Παράλληλα, πρέπει να σκεφτούμε: κατά πόσο μπορεί να εξυπηρετηθεί ο θεμελιώδης σκοπός της Κ.Ο., με τη χρήση μιας μορφής «δουλειάς», που προϋποθέτει και καταλήγει σε, συνηθέστερα, ατομική και, σπανιότερα, συλλογική ιδιοποίηση της ανθρώπινης προσπάθειας;
- Ταυτόχρονα, οι κοινωνικές οργανώσεις παρουσιάζουν ασυνέχειες (λειτουργικές, οικονομικές ή χρηματοδότησης και οργανωτικές). *Αποτελεί μια στάση συμβατή με τον ανθρωπισμό και τον πολιτισμό μας, η αθέτηση ή η συχνή διακοπή των σχέσεων με τους μισθωτούς;*

Εναλλακτικές επιλογές, έναντι της μισθωτής εργασίας

- Είναι εφικτή μια εναλλακτική επιλογή για το **καταλληλότερο καθεστώς** της απασχόλησης στην κοινωνική οικονομία. Το καθεστώς αυτό είναι η **αυτόνομη εργασία**.
- Η **αυτόνομη εργασία** αναλογεί μορφικά με την αυτοαπασχόληση.
- Η υιοθέτησή της από την κοινωνική οικονομία προϋποθέτει σημαντικές θεσμικές μεταβολές, ώστε να βελτιωθεί η σχέση του αυτόνομου εργαζόμενου με τη διαδικασία των συναλλαγών. Μια σημαντική παράμετρος είναι η **θεσμική αδυναμία** της κοινωνικής οικονομίας, να συμβάλλεται με μισθωτούς εργαζόμενους.
- Η αφαίρεση βαρών από τους **αυτόνομους εργαζόμενους** περιλαμβάνει τις διαδικασίες φορολόγησης και ασφάλισης.

Τα χαρακτηριστικά της αυτόνομης εργασίας I

- Η **αυτόνομη εργασία** επισημαίνει την απόλυτη *εργασιακή ανεξαρτησία* του συμβεβλημένου εργαζομένου και την απουσία του διευθυντικού δικαιώματος του εντολέα (φορέα).
- Η αμοιβή και οι υποχρεώσεις του **αυτόνομου εργαζόμενου** απορρέουν από τις σχετικές συμβάσεις (οι οποίες μπορούν να συναφθούν με κοινοπραξίες και ενώσεις αυτόνομων παραγωγών).
- Η υλοποίηση της αμοιβής (ως μερική ή πλήρης εξόφληση) πραγματοποιείται με τη χρήση ενός **αξιόγραφου** (μη διαπραγματεύσιμο), το οποίο **περιλαμβάνει το φόρο και την εισφορά στο ασφαλιστικό σύστημα** (για την Ελλάδα στο ΙΚΑ).
- Η αποπληρωμή, η οποία σημαίνει το τέλος της σχέσης, συνοδεύεται από την **επιμέτρηση** του παραχθέντος αποτελέσματος και το **συνυπολογισμό του δίκαιου τιμήματος**.

Τα χαρακτηριστικά της αυτόνομης εργασίας II

- Η άσκηση του έργου των **αυτόνομων εργαζομένων**, στην **κοινωνική οικονομία**, προσδιορίζεται από τη σύμβαση συνεργασίας.
- Η ανάγκη ή η απαίτηση για την **άσκηση συλλογικού έργου** από τους **αυτόνομους εργαζομένους** ρυθμίζεται ταυτόχρονα από την ατομική σύμβαση συνεργασίας και από ένα προσάρτημα, το οποίο ρυθμίζει τις συλλογικές υποχρεώσεις, τα χρονοδιαγράμματα και τις διαδικασίες υλοποίησης των έργων.
- Οι συλλογικά συνεργαζόμενοι **αυτόνομοι εργαζόμενοι** επιλέγουν το **συντονιστή ή και τον εκπρόσωπό τους** και δικαιούνται να **ρυθμίζουν μόνοι τους** την **υλοποίηση του έργου τους**.

Σταχυολόγηση των πλεονεκτημάτων
της *αυτόνομης εργασίας*,
για την κοινωνική οικονομία Ι

- Η *εργασιακή αυτονομία* είναι η στενότερη συγγενής της *ελευθερίας*. Όποιος ομνύει στην *ελευθερία* και τη *δημοκρατία* δεν μπορεί να αρνηθεί την *εργασιακή αυτονομία*.
- Ο *αυτόνομος εργαζόμενος* ισορροπεί απολύτως με την ιδιότητα του *ελεύθερου πολίτη*. Ο μισθωτός εργαζόμενος, αντίθετα, είναι ένας άνθρωπος ενός άλλου ανθρώπου, την ώρα της δουλειάς.
- Η *εργασιακή αυτονομία* καλλιεργεί την ατομική εργασιακή *υπευθυνότητα*, ελαχιστοποιεί το φαινόμενο του «απουσιασμού» και δημιουργεί *επαγγελματική ικανοποίηση*.
- Η *εργασιακή αυτονομία* δεν απαιτεί μεταβολή των *συναλλακτικών σχέσεων* και επικοινωνεί, με ευχέρεια, μαζί τους.
- Η απουσία ανταγωνισμού από τους μισθωτούς των ευέλικτων καθεστώτων, δύναται να δημιουργήσει το *πλαίσιο των δικαιότερων αμοιβών* και τον *περιορισμό της εκμετάλλευσης*.

Σταχυολόγηση των πλεονεκτημάτων
της *αυτόνομης εργασίας*,
για την κοινωνική οικονομία ΙΙ

- Η *αυτόνομη εργασία* ισορροπεί απολύτως με το *συμμετοχικό χαρακτήρα της κοινωνικής οικονομίας*, την *εθελοντική δράση του πολίτη*, στο πλαίσιο της κοινότητας, και τον *κοινωφελή χαρακτήρα* των φορέων ή των οργανώσεων.
- Η *αυτόνομη εργασία* μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως και ευέλικτα στις οικονομικές διακυμάνσεις, την κλιμάκωση των πρωτοβουλιών της κοινωνικής οικονομίας και την αλληλουχία διαφορετικών ποιοτικών απαιτήσεων για παρέμβαση.
- Η χρήση της *αυτόνομης εργασίας* και του αριθμού των *αυτόνομων εργαζομένων* ρυθμίζεται από τους διαθέσιμους πόρους των φορέων της κοινωνικής οικονομίας.
- Η συγκεκριμένη μορφή της *εργασιακής αυτονομίας* είναι συμβατή με τις *πρωτοπόρες και αποδοτικές μορφές εργασιακής οργάνωσης*.

Κοινωνική οικονομία και καταπολέμηση της ανεργίας
Μια ειδική περίπτωση αξιοποίησης της αυτόνομης εργασίας I

- Η **κοινωνική οικονομία** δύναται να συμβάλει αποφασιστικά στην **καταπολέμηση της ανεργίας**, στο τοπικό πλαίσιο, κάνοντας **χρήση ενός καινοτομικού προγράμματος**, το οποίο συνδυάζει την ιδιωτική και τη δημόσια χρηματοδότηση.
- Σε αυτό το **μελλοντικό πρόγραμμα**, η **αρχική χρηματοδότηση** διασφαλίζεται από τις τοκοφόρες ετήσιες καταθέσεις των κατόχων του αποθέματος, σε λογαριασμούς συνεργαζόμενων τραπεζών. Με βάση το κατατεθειμένο κεφάλαιο εκδίδονται **αξιόγραφα**, τα οποία καταγράφουν την αξία της ημερήσιας απασχόλησης των **αυτόνομων εργαζομένων** (προέρχονται από τη χορεία των **καταγεγραμμένων ανέργων**).
- Το κατατεθειμένο κεφάλαιο καλύπτει το ήμισυ της αξίας των προαναφερθέντων αξιόγραφων. Την αφαίρεση των συγκεκριμένων ποσών από τους τραπεζικούς λογαριασμούς αναπληρώνει **ο κρατικός προϋπολογισμός**, με ισόποσες επιχορηγήσεις.
- Το υπόλοιπο της αξίας του αξιόγραφου καλύπτεται από τους **καταναλωτές των υπηρεσιών**, τις οποίες προσφέρουν οι **αυτόνομοι εργαζόμενοι**.

Κοινωνική οικονομία και καταπολέμηση της ανεργίας
Μια ειδική περίπτωση αξιοποίησης της αυτόνομης εργασίας II

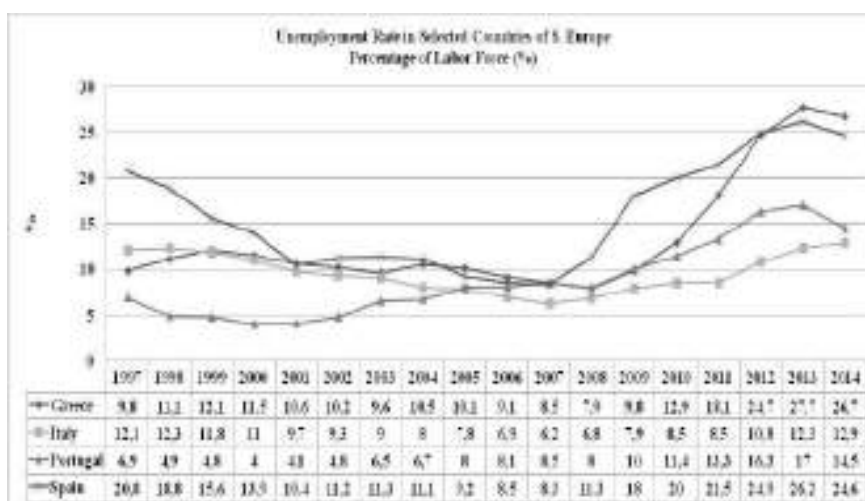
-Οι **φορείς της κοινωνικής οικονομίας** μπορούν να λειτουργήσουν ως **μηχανισμοί κατανάλωσης υπηρεσιών των αυτόνομων εργαζομένων**, οι οποίοι πρόκειται να ενταχθούν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα καταπολέμησης της ανεργίας. Η συγκεκριμένη διαδικασία παρουσιάζει πρόσθετα πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας:

- 1) Η **κοινωνική οικονομία** συμβάλλει αποφασιστικά στην **ενίσχυση της τοπικής απασχόλησης** και την **αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων**.
- 2) Οι **κοινωνικοί φορείς** εκφράζουν έμπρακτα την **κοινωνική και την κοινοτική αλληλεγγύη τους**, χωρίς την παράκαμψη των συναλλακτικών σχέσεων.
- 3) Οι **κοινωνικές οργανώσεις** δύναται να χρησιμοποιούν πρόσθετες ανθρώπινες δυνάμεις για την **υλοποίηση των σκοπών τους**.
- 4) Το **κόστος απασχόλησης** περιορίζεται σε **εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα**. Στην περίπτωση που η **αξία του αξιόγραφου** προσδιοριστεί στα **20 ευρώ**, η **επιβάρυνση για την κοινωνική οικονομία** θα είναι **10 ευρώ ημερησίως** (σημειώνουμε, πως σε κάθε ωφελούμενο πιστώνονται 20 ευρώ).

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Ο τύπος της απασχόλησης, η κοινωνική οικονομία,
η συλλογική ωφέλεια και η καταπολέμηση της ανεργίας

Αντισυμβατικές επιλύσεις,
σε μείζονα κοινωνικά ζητήματα και
καινοτόμες αναθεωρήσεις γόνιμων επιλογών

Η ασφυκτική ανεργία

72

⁷² Α.Ν. Λύτρας, «Η Απασχόληση και η Ανεργία στην Ελλάδα, 2009-2015. Οι κοινωνικές συναρτήσεις των αιτιών της κρίσης», *Επιθεώρηση Αποκέντρωσης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης*, 2017, τ. 87, σσ. 73-85.

Οι δυναμικές για την καταπολέμηση της ανεργίας

Ερωτήσεις:

- Πόσοι είναι οι άνεργοι το 2016;
- Υπάρχουν αποτελεσματικές μέθοδοι αντιμετώπισης του ζητήματος και τρόποι χρηματοδότησης των μεθόδων;
- Με ποιο καθεστώς της απασχόλησης είναι δυνατή η εργασιακή ενεργοποίηση των ανέργων;

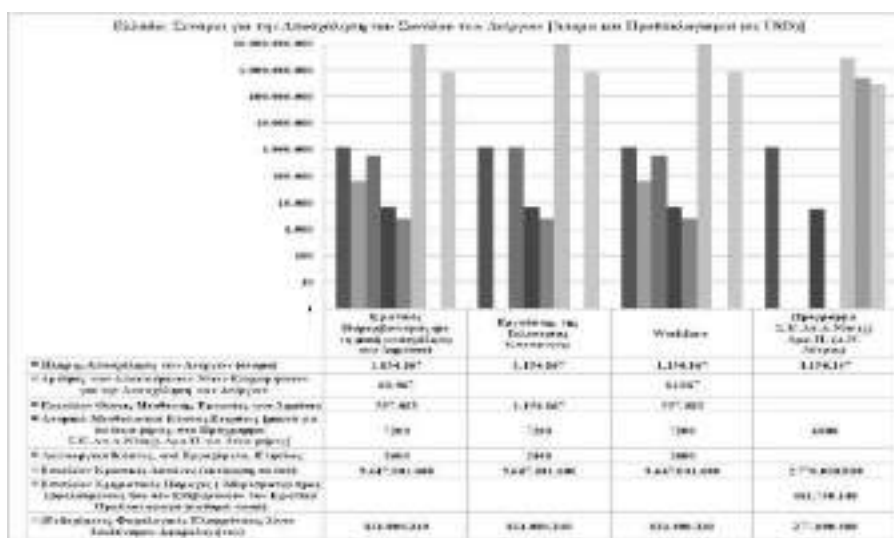
Απαντήσεις:

- Οι άνεργοι είναι περί το 1.150.000 άτομα.
- Υπάρχουν πολύ αποτελεσματικές μέθοδοι, μέσω της δημόσιας χρηματοδότησης της οικονομίας. Η εξασφάλιση των πόρων γίνεται **είτε με τη διάθεση πλεονασμάτων του προϋπολογισμού είτε μέσω της αύξησης του δημοσίου χρέους είτε με την έκδοση νέας νομισματικής μάζας**. Οι λύσεις αυτές για την Ελλάδα (ως μέλος της ευρωζώνης και της ΕΕ) είναι σήμερα αδύνατες.
- Σε όλες τις γνωστές περιπτώσεις **το καθεστώς της απασχόλησης των ανέργων** είναι σχεδόν αποκλειστικά **η μισθωτή απασχόληση** είτε στο δημόσιο είτε τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

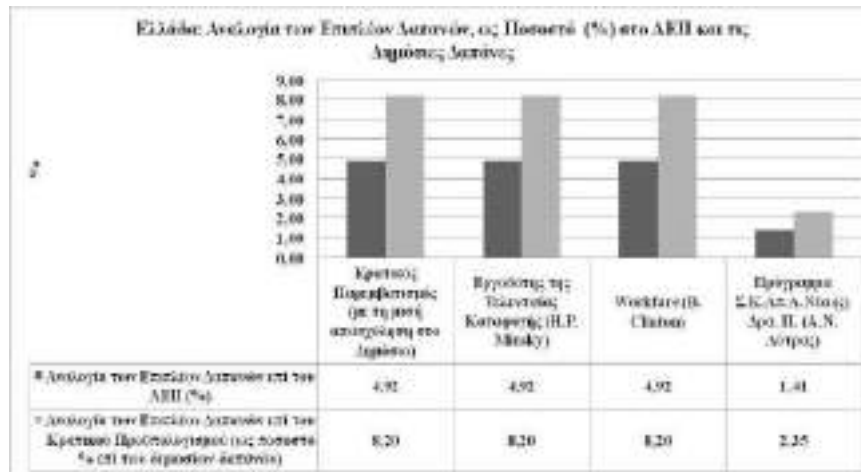
Δοκιμασίες και μελετήματα

Η μέση επιχείρηση στον ιδιωτικό τομέα έχει μέγεθος από την άποψη της απασχόλησης 9,45 εργαζόμενους

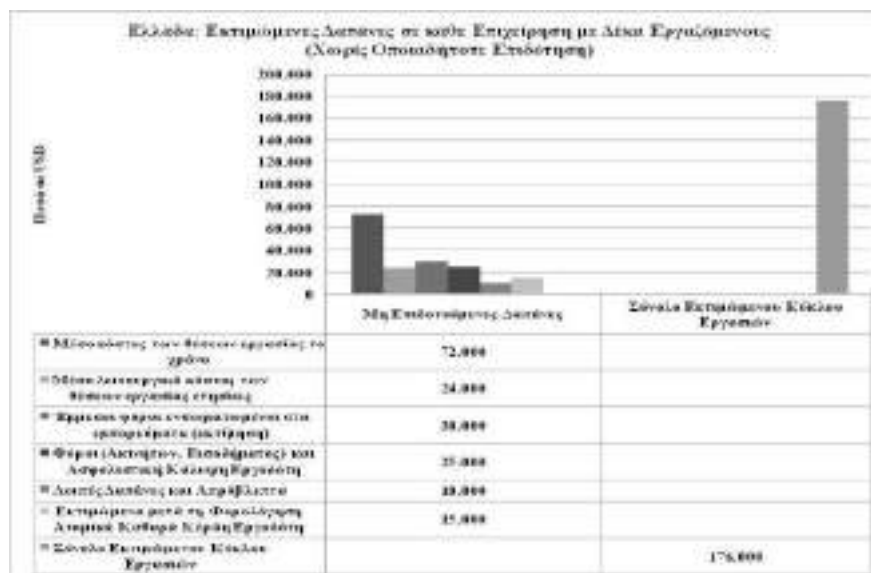
Επομένως για να απασχοληθούν οι μισοί άνεργοι απαιτούνται περίπου 61.000 νέες επιχειρήσεις

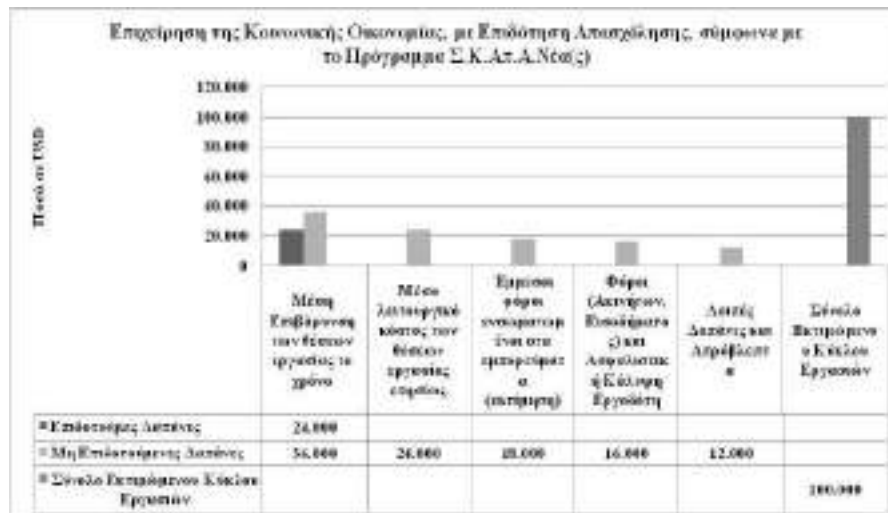
Αναλογίες στο ΑΕΠ και τις Δημόσιες Δαπάνες (%)

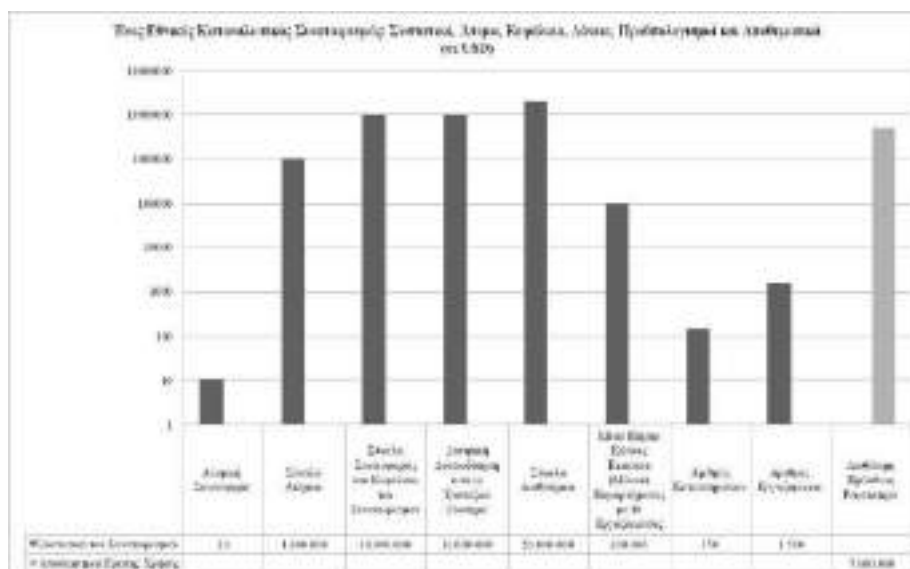
Κόστος Λειτουργίας και Κύκλος Εργασιών μιας εμπορικής επιχείρησης με 10 εργαζόμενους

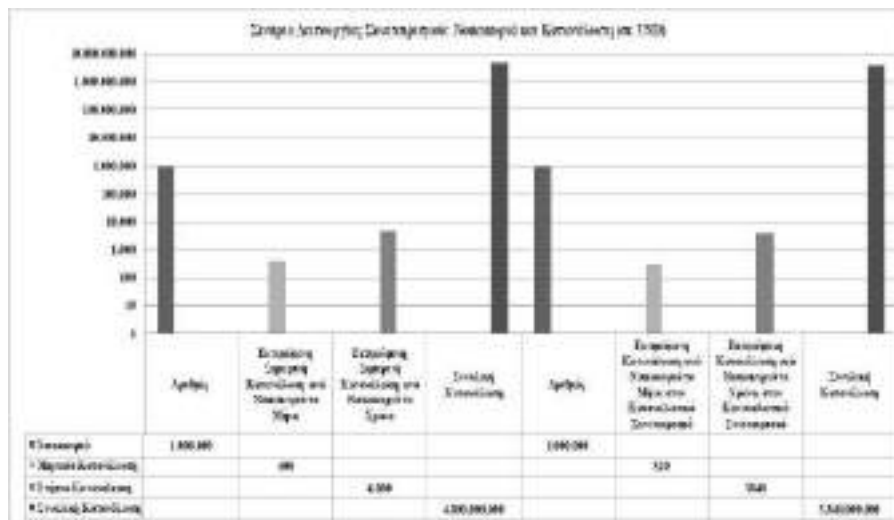
Κόστος Λειτουργίας και Κύκλος Εργασιών
μιας επιχείρησης της Κοινωνικής Οικονομίας με 10
εργαζόμενους

Εθνικός Καταναλωτικός Συνεταιρισμός

Καταναλωτικός Συνεταιρισμός:
Οι ωφέλειες των συνεταιριστών εκτός της αύξησης της
απασχόλησης

2017

Πάντειον Πανεπιστήμιο

Ανδρέας Ν. Λύτρας

ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Τόμος III:

*Έκθεση περί της Αξιολόγησης του Παντείου
Πανεπιστημίου,*

Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2010

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΛΥΤΡΑΣ

ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΜΟ.ΔΙ.Π

ΑΘΗΝΑ 2010

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	7
Σύνοψη	
1. Γενική Περιγραφή.....	9
2. Η δυναμική του Παντείου Πανεπιστημίου.....	10
3. Ισχυρά πλεονεκτήματα του Παντείου.....	12
Α. Δημόσιες Διακρίσεις.....	12
Β. Η Ερευνητική Αναγνώριση.....	14
Γ. Η ποιότητα και η βελτίωση Ερευνητικών και λοιπών Υποδομών.....	16
Δ. Οι φοιτητές και οι απόφοιτοι.....	18
4. Προβλήματα και προκλήσεις.....	19
α. Η τραγική έλλειψη του διοικητικού και του λοιπού προσωπικού.....	19
β. Ο μεγάλος αριθμός των φοιτητών.....	20
γ. Οι ανεπάρκειες στις εγκαταστάσεις.....	21
5. Τα Ακαδημαϊκά Τμήματα.....	21
I. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης.....	21
II. Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας.....	24
III. Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.....	26
IV. Το Τμήμα Κοινωνιολογίας.....	29
V. Το Τμήμα Ψυχολογίας.....	31
VI. Το Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού.....	33
VII. Το Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης.....	36
VIII. Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής.....	38
IX. Το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.....	40
X. Το Γενικό Τμήμα Δικαίου.....	42
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	
<i>Συγκεντρωτική καταγραφή για το Πάντειο Πανεπιστήμιο</i>	
1. Το Πάντειο Πανεπιστήμιο, Ογδόντα δύο χρόνια ιστορίας.....	47
2. Βασικά χαρακτηριστικά και προκλήσεις.....	51
3. Υποδομή και εξοπλισμός.....	52
4. Ο φοιτητικός πληθυσμός.....	53
5. Το προσωπικό του Πανεπιστημίου.....	54
6. Διεθνοποίηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας.....	56
7. Διακρίσεις του ακαδημαϊκού προσωπικού και σημαντικές διακρίσεις πτυχιούχων.....	57
8. Διεθνής ερευνητική αναγνώριση του υπηρετούντος ακαδημαϊκού προσωπικού.....	58
9. Η βιβλιοθήκη του Παντείου.....	61
10. Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων και Έρευνας.....	72
11. Προβλήματα και προκλήσεις του Παντείου Πανεπιστημίου.....	91
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	
<i>Συγκεντρωτική Καταγραφή Δεδομένων Τμημάτων</i>	
1. Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης.....	101

2. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας.....	107
3. Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.....	113
4. Τμήμα Κοινωνιολογίας.....	121
5. Τμήμα Ψυχολογίας.....	135
6. Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού.....	141
7. Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης.....	149
8. Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής.....	157
9. Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.....	165
10. Γενικό Τμήμα Δικαίου.....	173

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Αναλυτικά Δεδομένα της καταγραφής του Παντείου Πανεπιστημίου

A. Βιβλία στη Βιβλιοθήκη του Harvard.....	181
1. Τμήμα Πολιτικής επιστήμης και Ιστορίας.....	183
2. Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης.....	195
3. Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης.....	201
4. Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.....	205
5. Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής.....	213
6. Τμήμα Κοινωνιολογίας.....	219
7. Τμήμα Ψυχολογίας.....	231
8. Γενικό Τμήμα Δικαίου.....	235
9. Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού.....	243
10. Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.....	251
11. Προσωπικότητες.....	253

B. Αναφορές-Παραπομπές στο Διδακτικό Προσωπικό του Παντείου Πανεπιστημίου σύμφωνα με αναζητήσεις στον Παγκόσμιο Ιστό και άλλες πηγές.

1. Τμήμα Πολιτικής επιστήμης και Ιστορίας.....	277
2. Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης.....	317
3. Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής.....	347
4. Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης.....	409
5. Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.....	539
6. Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.....	553
7. Τμήμα Ψυχολογίας.....	647
8. Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού.....	693
9. Γενικό Τμήμα Δικαίου.....	715
10. Τμήμα Κοινωνιολογίας.....	769
11. Πρόσθετα αναλυτικά στοιχεία του Τμήματος Κοινωνιολογίας.....	859
11.1 Βιβλία σε διεθνείς βιβλιοθήκες σύμφωνα με τον κατάλογο Worldcat.....	857
11.2 Βιβλία στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου του Princeton.....	896
11.3 Βιβλία στη βιβλιοθήκη του Κογκρέσου.....	914

Γ. Πρόσθετα Δεδομένα.....	939
1. Τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.....	939
2. Ερευνητικά Ινστιτούτα, Κέντρα, και Εργαστήρια.....	940

Εισαγωγή

Η Έκθεση περί της Αξιολόγησης του Παντείου Πανεπιστημίου από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, Προέδρου της ΜΟΔΙΠ., είναι η πρώτη σχετική προσπάθεια η οποία πραγματοποιείται από το συγκεκριμένο ΑΕΙ. Η ΜΟΔΙΠ του Παντείου Πανεπιστημίου ορίστηκε με Απόφαση της Συγκλήτου την 30-4-2009, αφού μεσολάβησαν δύο άκαρπες συνεδριάσεις για το θέμα, οι οποίες διεκόπησαν λόγω της παρέμβασης ομάδων φοιτητών και μετά από σειρά ζωντανών συζητήσεων και αντιπαραθέσεων οι οποίες αφορούσαν τη φύση και τα προβλήματα του συστήματος αξιολόγησης των πανεπιστημίων. Η προκείμενη Απόφαση, εκτός από τον ορισμό της ΜΟΔΙΠ εξέφρασε τις αντιρρήσεις του σώματος σχετικά με το Πρότυπο Αξιολόγησης το οποίο διατίθεται από την ΑΔΙΠ, οι οποίες αφορούν στη δυνατότητα να αξιολογηθούν Τμήματα τα οποία καλύπτουν αντικείμενα των κοινωνικών, πολιτικών, νομικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Εξεδήλωνε παράλληλα την πρόθεση να οργανωθεί ένα επιστημονικό συνέδριο με στόχο τη διαμόρφωση μιας εμπεριστατωμένης πρότασης, για την ανασυγκρότηση του Προτύπου Αξιολόγησης. Ο ορισμός της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου συνοδεύτηκε από τον ορισμό των Ομάδων Αξιολόγησης όλων των Τμημάτων του Πανεπιστημίου.

Είναι προφανές από τα εκτεθέντα, ότι για αντικειμενικούς λόγους δεν έχει γίνει δυνατόν μέχρι στιγμής να πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση, σύμφωνα με το υπάρχον Πρότυπο, του Πανεπιστημίου και ορισμένων των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δομών του, δηλαδή Τμημάτων, Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, Ερευνητικών Κέντρων και Εργαστηρίων, όπως και των Ινστιτούτων τα οποία βρίσκονται υπό την εποπτεία των θεσμικών οργάνων του Πανεπιστημίου. Ορισμένες από τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δομές, όπως συνέβη με τα ΠΜΣ τα οποία ήσαν εντεταγμένα σε προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ και ένα Ινστιτούτο έχουν συντάξει εκθέσεις αξιολόγησης και είναι από την άποψη αυτή ενήμερες. Τα περισσότερα Τμήματα έχουν ξεκινήσει να διαπραγματεύονται τα ζητήματα της αξιολόγησης, συλλέγοντας το αναγκαίο υλικό. Οι χρονικοί και άλλοι περιορισμοί δεν έχουν επιτρέψει η διαδικασία αυτή να ολοκληρωθεί πλήρως η εσωτερική αξιολόγηση. Έχουν παραδώσει όμως όλα τα διαθέσιμα στοιχεία εσωτερικής αξιολόγησης. Από τα δεδομένα τα οποία είναι διαθέσιμα μπορούμε να εκτιμήσουμε ότι έχει γίνει η προσπάθεια να συστηματοποιηθεί το υλικό για την διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης. Πέραν αυτών είναι δυνατόν να εκτιμήσουμε πως υπάρχουν ήδη σημαντικά στοιχεία για την εκτίμηση της συνεισφοράς του Ιδρύματος, των Τμημάτων και των λοιπών δομών, στις επιστημονικές πειθαρχίες, την εκπαίδευση και την έρευνα. Στο σημείο που έχουν γίνει ελάχιστα βήματα είναι εκείνο που αφορά στην αξιολόγηση από τους φοιτητές, αλλά αυτό επηρεάζεται περισσότερο από τις αντιρρήσεις της Συγκλήτου (ιδίως από φοιτητικές παρατάξεις και εκπροσώπους ορισμένων Τμημάτων) για το πρότυπο αξιολόγησης.

Η συγκεκριμένη Έκθεση αναπτύσσει βασικά πέντε ζητήματα, δηλαδή: 1. Την κατάσταση των υποδομών του Πανεπιστημίου, με τα προβλήματα και τους προγραμματισμούς· 2. τα ζητήματα προσωπικού, ιδίως του διοικητικού και τεχνικού· 3. την καταγραφή των χαρακτηριστικών των Τμημάτων

και λοιπών εκπαιδευτικών και ερευνητικών δομών· 4. την αναγνώριση της ερευνητικής και εκπαιδευτικής συνεισφοράς του Παντείου Πανεπιστημίου· 5. την υπόδειξη συγκρίσεων ανάμεσα στα Τμήματα του Πανεπιστημίου και στα ομοειδή άλλων Πανεπιστημίων της χώρας.

Η Έκθεση αναλύεται στην εισαγωγή, τη σύνοψη και σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος πραγματοποιείται η εκτεταμένη καταγραφή για το σύνολο του Πανεπιστημίου. Τα βασικά δεδομένα τα οποία εντάσσονται σε αυτό το μέρος, αφορούν στην παρουσίαση της ιστορίας του Πανεπιστημίου και των Ακαδημαϊκών Τμημάτων και βασικών δομών για την ακαδημαϊκή λειτουργία, τις υποδομές, τα λειτουργικά προβλήματα, τις αντίστοιχες επιλύσεις, τις προκλήσεις και τις δυνατότητες, στον φοιτητικό πληθυσμό, τον αριθμό του επιστημονικού, του διοικητικού και του λοιπού προσωπικού, όπως και τις αναλογίες των τελευταίων κατηγοριών με τον φοιτητικό πληθυσμό. Ξεχωριστή θέση στη καταγραφή κατέχει η αναφορά σε μεγάλες διακρίσεις του ακαδημαϊκού δυναμικού κατά την μεταπολεμική και ιδίως κατά την μεταπολιτευτική περίοδο. Σημαντική επικέντρωση αυτού του μέρους αποτελεί η συνολική και συστηματική καταγραφή της ερευνητικής επίδοσης του Πανεπιστημίου, μέσω της αναγνώρισης στο διεθνή χώρο του συγγραφικού έργου των μελών του. Σ' αυτήν την κατεύθυνση καταμετρήθηκαν για κάθε μέλος, κάθε Τμήμα και συνολικά οι εντάξεις βιβλίων στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, οι εντάξεις βιβλίων στον παγκόσμιο κατάλογο (WorldCat) και οι αναφορές, όπως και οι παραπομπές από τον Μελετητή του Google, αλλά και άλλες πρόσφορες πηγές.

Το δεύτερο μέρος της έκθεσης περιλαμβάνει για όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά τους, τις υποδομές, τα λειτουργικά προβλήματα, τις αντίστοιχες διευθετήσεις, τις προκλήσεις και τις δυνατότητες, τον φοιτητικό πληθυσμό, τον αριθμό του επιστημονικού, του διοικητικού και του λοιπού προσωπικού, όπως και τις αναλογίες των τελευταίων κατηγοριών με τον φοιτητικό πληθυσμό και τους αποφοίτους όλων των κατηγοριών. Εδώ εξειδικεύονται ανά Τμήμα τα ζητήματα της ερευνητικής παρουσίας και της εκτίμησης της διεθνούς αναγνώρισης. Συγκεκριμένα χρησιμοποιούνται, όπως και για το Πανεπιστήμιο, στο σύνολο του Τμήματος οι εντάξεις βιβλίων στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, οι εντάξεις βιβλίων στον παγκόσμιο κατάλογο WorldCat και οι αναφορές, όπως και οι παραπομπές από τον Μελετητή του Google, αλλά και άλλες πρόσφορες πηγές.

Το τρίτο μέρος συμπεριλαμβάνει αναλυτικά δεδομένα από τις αναλυτικές καταγραφές οι οποίες αποτελούν αξιολογικά στοιχεία για κάθε Τμήμα. Σε αυτό το πολύ εκτενές μέρος της Έκθεσης παρουσιάζεται η αναλυτική καταγραφή με ατομικές εντάξεις βιβλίων, μελών ΔΕΠ όλων των βαθμίδων, Ομότιμων Καθηγητών, πρώην Καθηγητών, ιδιαίτερα εκείνων που πρόσφατα συνταξιοδοτήθηκαν και σημαντικών προσωπικοτήτων που προσδιόρισαν την εξέλιξη του Παντείου Πανεπιστημίου, στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Είναι σημαντικό να πούμε ότι στο σημείο αυτό τα αναλυτικά στοιχεία εμφανίζονται χωριστά κατά Τμήμα και ειδικώς ανά μέλος του επιστημονικού προσωπικού. Στη συνέχεια, εμφανίζονται τα αναλυτικά τα δεδομένα που αφορούν στις αναφορές και τις παραπομπές, κατά Τμήμα και ανά μέλος του επιστημονικού προσωπικού. Ιδίως για το Τμήμα Κοινωνιολογίας εκτίθενται, εκτός των προκειμένων, αναλυτικά στοιχεία από τις συνολικές και τις ατομικές εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πρίνστον, στη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ, στις βιβλιοθήκες που περιλαμβάνονται στο παγκόσμιο κατάλογο WorldCat.

Σύνοψη

Συγκεντρωτική Καταγραφή του Πανεπιστημίου και Αναλυτική

Καταγραφή των Δεδομένων περί της Εσωτερικής Αξιολόγησης των Τμημάτων

1. Γενική Περιγραφή

Στην Έκθεση που ακολουθεί παρουσιάζονται τα συγκεντρωτικά δεδομένα από την καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης στο Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, δηλαδή τα συγκεντρωτικά και τα αναλυτικά δεδομένα καταγραφής των χαρακτηριστικών, όπως και των επιδόσεων των δέκα Τμημάτων του ΑΕΙ, τα οποία προέρχονται από τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης, όπως κοινοποιήθηκαν στη ΜΟΔΙΠ.

Η Έκθεση η οποία συντάχθηκε με ευθύνη του Προέδρου της ΜΟΔΙΠ, Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, Καθηγητή Ανδρέα Ν. Λύτρα, αναλύεται στην εισαγωγή και σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος πραγματοποιείται η εκτεταμένη καταγραφή για το σύνολο του Πανεπιστημίου. Τα βασικά δεδομένα τα οποία εντάσσονται σε αυτό το μέρος, αφορούν στην παρουσίαση της ιστορίας του Πανεπιστημίου και των Ακαδημαϊκών Τμημάτων και βασικών δομών για την ακαδημαϊκή λειτουργία, τις υποδομές, τα λειτουργικά προβλήματα, τις αντίστοιχες επιλύσεις, τις προκλήσεις και τις δυνατότητες, στον φοιτητικό πληθυσμό, τον αριθμό του επιστημονικού, του διοικητικού και του λοιπού προσωπικού, όπως και τις αναλογίες των τελευταίων κατηγοριών με τον φοιτητικό πληθυσμό. Ξεχωριστή θέση στη καταγραφή κατέχει η αναφορά σε μεγάλες διακρίσεις του ακαδημαϊκού δυναμικού κατά την μεταπολεμική και ιδίως κατά την μεταπολιτευτική περίοδο. Σημαντική επικέντρωση αυτού του μέρους αποτελεί η συνολική και συστηματική καταγραφή της ερευνητικής επίδοσης του

Πανεπιστημίου, μέσω της αναγνώρισης στο διεθνή χώρο του συγγραφικού έργου των μελών του. Σ' αυτήν την κατεύθυνση καταμετρήθηκαν για κάθε μέλος, κάθε Τμήμα και συνολικά οι εντάξεις βιβλίων στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, οι εντάξεις βιβλίων στον παγκόσμιο κατάλογο (WorldCat) και οι αναφορές, όπως και οι παραπομπές από τον Μελετητή του Google, αλλά και άλλες πρόσφορες πηγές.

Το δεύτερο μέρος της έκθεσης περιλαμβάνει για όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά τους, τις υποδομές, τα λειτουργικά προβλήματα, τις αντίστοιχες διευθετήσεις, τις προκλήσεις και τις δυνατότητες, τον φοιτητικό πληθυσμό, τον αριθμό του επιστημονικού, του διοικητικού και του λοιπού προσωπικού, όπως και τις αναλογίες των τελευταίων κατηγοριών με τον φοιτητικό πληθυσμό και τους αποφοίτους όλων των κατηγοριών. Εδώ εξειδικεύονται ανά Τμήμα τα ζητήματα της ερευνητικής παρουσίας και της εκτίμησης της διεθνούς αναγνώρισης. Συγκεκριμένα χρησιμοποιούνται, όπως και για το Πανεπιστήμιο, στο σύνολο του Τμήματος οι εντάξεις βιβλίων στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, οι εντάξεις βιβλίων στον παγκόσμιο κατάλογο WorldCat και οι αναφορές, όπως και οι παραπομπές από τον Μελετητή του Google, αλλά και άλλες πρόσφορες πηγές.

Το τρίτο μέρος συμπεριλαμβάνει αναλυτικά δεδομένα από τις αναλυτικές καταγραφές οι οποίες αποτελούν αξιολογικά στοιχεία για κάθε Τμήμα. Σε αυτό το πολύ εκτενές μέρος της Έκθεσης παρουσιάζεται η αναλυτική καταγραφή με ατομικές εντάξεις βιβλίων, μελών ΔΕΠ όλων των βαθμίδων, Ομότιμων Καθηγητών, πρώην Καθηγητών, ιδιαίτερα εκείνων που πρόσφατα συνταξιοδοτήθηκαν και σημαντικών προσωπικοτήτων που προσδιόρισαν την εξέλιξη του Παντείου Πανεπιστημίου, στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Είναι σημαντικό να πούμε ότι στο σημείο αυτό τα αναλυτικά στοιχεία εμφανίζονται χωριστά κατά Τμήμα και ειδικώς ανά μέλος του επιστημονικού προσωπικού. Στη συνέχεια, εμφανίζονται τα αναλυτικά τα δεδομένα που αφορούν στις αναφορές και τις παραπομπές, κατά Τμήμα και ανά μέλος του επιστημονικού προσωπικού. Ιδίως για το Τμήμα Κοινωνιολογίας εκτίθενται, εκτός των προκειμένων, αναλυτικά στοιχεία από τις συνολικές και τις ατομικές εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πρίνστον, στη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ, στις βιβλιοθήκες που περιλαμβάνονται στο παγκόσμιο κατάλογο WorldCat.

2. Η δυναμική του Παντείου Πανεπιστημίου

Το Πάντειον Πανεπιστήμιο μετρά ογδόντα τρία χρόνια δημιουργικής ιστορίας. Υπήρξαν βέβαια διακυμάνσεις και χρειάστηκαν πολλές συλλογικές προσπάθειες, για να διαμορφωθεί η ισορροπία των επιστημών που θεραπεύει και των δομών τις οποίες ανέπτυξε. Χαρακτήρισε, αναμφιβόλως, την εξέλιξη των κοινωνικών και πολιτικών επιστημών στη χώρα. Προσδιόρισε τις επιστήμες της διοίκησης, την πολιτική θεωρία και ανάλυση, την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη, την

επιστημονική διαχείριση των διεθνών σχέσεων και την εθνική διπλωματία. Εισήγαγε, εδραίωσε και θεραπεύει κρίσιμες επιστήμες για σύγχρονη κοινωνία που προηγουμένως ήσαν στο περιθώριο της εγχώριας ακαδημαϊκής προσοχής, με πληρότητα και αξιοπιστία, όπως η Κοινωνιολογία, η Ψυχολογία, η Κοινωνική Πολιτική και η Κοινωνική Ανθρωπολογία. Τα εννέα Ειδικά Τμήματα και το Γενικό Τμήμα Δικαίου, μαζί με τα μεταπτυχιακά προγράμματα και τις λοιπές ακαδημαϊκές και ερευνητικές δομές πρωτοπόρησαν στην ανάλυση και τις παρεπόμενες εφαρμογές της πολιτικής ισχύος, και της κοινωνικής και διοικητικής οργάνωσης σε συνάρτηση με τη θεμελιωμένη ανάδειξη των κοινωνικών προβλημάτων και την επεξεργασία εναλλακτικών λύσεων που διακυμαίνονται από την εμπράγματη εκδήλωση της κοινωνικής ευαισθησίας με τελεσφόρες πολιτικές, μέχρι την προώθηση ρηξικέλευθων υπερβάσεων οι οποίες εγκιβωτίζουν ριζοσπαστικές αναζητήσεις της κοινωνίας.

Η συμβολή του Παντείου Πανεπιστημίου είναι αναγνωρίσιμη από τις πολλές και σημαντικές διακρίσεις του ακαδημαϊκού του προσωπικού, ιδίως την μεταπολεμική περίοδο και με μεγάλη πύκνωση στην φάση της μεταπολίτευσης, όπως και αποφοίτων που έχουν τιμηθεί με υψηλά αξιώματα. Οι απόφοιτοι του Πανεπιστημίου έχουν στελεχώσει το δημόσιο και το δημόσιο τομέα, τον ιδιωτικό τομέα, ενώ έχουν παρουσιάσει αξιόλογα επιτεύγματα στη δημοσιογραφία, τα μέσα ενημέρωσης, στη λογοτεχνία και τις τέχνες. Η μαζική και επαναλαμβανόμενη εκδήλωση των ατομικών διαδρομών υποδεικνύει ότι το φαινόμενο απομακρύνεται από τα χαρακτηριστικά του τυχαίου.

Το Πάντειον Πανεπιστήμιο υπήρξε για πολλά χρόνια ένα μικρό Πανεπιστήμιο, με ένα ενιαίο Τμήμα και δύο τίτλους πτυχίου, δηλαδή της Πολιτικής Επιστήμης και της Δημόσιας Διοίκησης. Το 1983 ξεκίνησε μια μακρά διαδικασία η οποία κράτησε περίπου είκοσι χρόνια για να αποκρυσταλλωθεί, ως προς τα αποτελέσματα της. Αρχικώς, δημιουργήθηκαν τρία Τμήματα για να δημιουργηθούν στη συνέχεια τα υπόλοιπα επτά, με κρίσιμη ενδιάμεση συγκυρία το 1989. Σήμερα είναι μεγάλο Πανεπιστήμιο σε αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών όλων των κατηγοριών (περί τις είκοσι χιλιάδες), αλλά είναι στενάχωρο σε υποδομές και σε διοικητικό προσωπικό. Παραμένουν οφειλές προς το Πανεπιστήμιο σε σχέση με τα προκείμενα και ακόμη παραμένουν εκκρεμείς οι απαραίτητες ανταποκρίσεις στα αιτήματα για τη δημιουργία του Νομικού Τμήματος, του Οικονομικού Τμήματος και του Τμήματος Εγκληματολογίας.

Το ακαδημαϊκό προσωπικό σε όλα τα Τμήματα έχει μια αξιοπρόσεκτη επίδοση στην παραγωγή και στην διεθνή διάδοση του επιστημονικού του έργου. Με διαφορές και ανισοδυναμίες ανάμεσα στα επιμέρους κριτήρια, κατά κανόνα χωρίς η προσπάθεια να χρηματοδοτείται, τα βιβλία των στελεχών βρίσκονται στις πιο σημαντικές διεθνείς βιβλιοθήκες (μερικά σε εκατοντάδες) και συνολικώς το δημοσιευμένο έργο του έχει γνωρίσει χιλιάδες αναφορές και παραπομπές στον παγκόσμιο χώρο. Οι επικοινωνίες με τον διεθνή ακαδημαϊκό χώρο και τους παγκόσμιους θεσμούς είναι ενεργείς και δημιουργούν σημαντικά αποτελέσματα.

Το Πανεπιστήμιο, μετά τις πρόσφατες και οδυνηρές διοικητικές ταλαιπωρίες, ανασυγκροτεί τη λειτουργία του με σκληρή προσπάθεια, η οποία δημιουργεί καθημερινώς ορατά αποτελέσματα. Οι διοικητικές διευθετήσεις τακτοποιούν το παρελθόν και επιτρέπουν να γίνει η προσέγγιση των μελλοντικών στόχων κατορθωτή. Μερικές από τις υποδομές μας και η λειτουργικότητα τους όπως συμβαίνει με τη Βιβλιοθήκη και τον Ειδικό Λογαριασμό είναι ήδη σε πολύ υψηλό επίπεδο. Νέες δομές, όπως το Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών προσφέρουν διαρκώς ποιοτικές υπηρεσίες και επιβοηθούν την συνολική διοικητική λειτουργία. Η βελτίωση και ο προγραμματισμός για την επέκταση των υποδομών, ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός και η ανάπτυξη του πληροφοριακού εξοπλισμού, έχουν εξασφαλισμένους πόρους, διαδικασίες σε εξέλιξη και ήδη πραγματοποιηθέντα έργα. Οι υπηρεσίες προς το προσωπικό και τους φοιτητές διευρύνονται με σκοπό την απρόσκοπτη ακαδημαϊκή δράση και απόδοση.

3. Ισχυρά Πλεονεκτήματα του Παντείου Πανεπιστημίου

Α. Οι Δημόσιες Διακρίσεις

Το Πανεπιστήμιο είχε στην ιστορία, όπως σημειώσαμε του μεγάλες διακρίσεις του ακαδημαϊκού δυναμικού του. Μερικές από τις πιο σημαντικές ήσαν οι ακόλουθες:

Πρόεδροι της Δημοκρατίας: Μιχαήλ Στασινόπουλος, Κωνσταντίνος Τσάτσος.

Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων: Δημήτριος Σιούφας (πτυχιούχος).

Πρωθυπουργοί: Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Κωνσταντίνος Σημίτης.

Υπουργοί και Υφυπουργοί: Ανδρέας Λοβέρδος, Παναγιώτης Ρουμελιώτης, Κωνσταντίνος Σημίτης, Ελένη Στεφάνου.

Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας: Γεώργιος Παναγιωτόπουλος.

Πρόεδροι της Ακαδημίας Αθηνών: Γεώργιος Βλάχος, Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος.

Μέλη Διεθνών Δικαστηρίων: Χάρης Ταγαράς, Γεώργιος Τενεκίδης.

Βουλευτές και Ευρωβουλευτές (μετά το 1974 -μόνο ακαδημαϊκό προσωπικό): Φωτεινή Δεκάζου-Στεφανοπούλου, Μαριλένα Κοππά, Ανδρέας Λοβέρδος, Μιχάλης Παπαγιαννάκης,

Παναγιώτης Ρουμελιώτης, Κωνσταντίνος Σημίτης, Στέφανος Στεφανόπουλος, Ελένη Στεφάνου, Δημήτρης Τσάτσος.

Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς: Δημοσθένης Δασκαλάκης,* Νικόλαος Καραβίτης, Ισμήνη Κριάρη, Ανδρέας Λοβέρδος, Αργύρης Πασσάς, Στυλιανός Περράκης, Ηλίας Πλασκοβίτης (2), Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος, Μαρία Στρατηγάκη, Ευάγγελος Συρίγος.

Πρόεδροι και Διοικητές, Αντιπρόεδροι και Υποδιοικητές Δημόσιων Οργανισμών:

Βασιλική Αρτινοπούλου (Πρόεδρος -Κέντρο επί Θεμάτων Ισότητας)

Δημοσθένης Δασκαλάκης (Υποδιοικητής -ΟΓΑ)*

Αθανάσιος Διαμαντόπουλος (Πρόεδρος Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης)

Κωνσταντίνος Κοσκινάς (Πρόεδρος - ΟΠΑΠ)

Ανδρέας Λύτρας (Διοικητής- ΓΝΑ Κοργιαλένειο-Μπενάκειο, ΕΕΣ- Ερυθρός Σταυρός)

Βασίλης Φίλιας (Πρόεδρος της Ολυμπιακής Αεροπορίας).

Διευθυντές Δημόσιων Σχολών:

Ανδρέας Λύτρας (Διευθυντής-Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης)

Κοσμάς Ψυχοπαίδης (Διευθυντής -Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης).

Πρόεδροι, Αντιπρόεδροι, Διευθυντές,

Επιστημονικοί Διευθυντές Ινστιτούτων και Ερευνητικών Κέντρων:

Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος (Διευθυντής-Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής)

Χριστόδουλος Γιαλουρίδης (Πρόεδρος- ΠΚΔ)

Κωνσταντίνος Κοσκινάς (Πρόεδρος- Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας)

Ανδρέας Λύτρας (Διευθυντής- Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας)

Νικήτας Πατινιώτης (Πρόεδρος-Κέντρο Εκπαιδευτικής Πολιτικής)

Σάββας Ρομπόλης (Επιστημονικός Διευθυντής-Ινστιτούτο Εργασίας-ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ)

Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος (Αντιπρόεδρος -ΙΣΤΑΜΕ- Ανδρέας Παπανδρέου)

* Κατά τη διάρκεια της θητείας του Λέκτορα στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, Σήμερα είναι Καθηγητής του ΕΚΠΑ.

Φωτεινή Τσαλίκογλου (Πρόεδρος-Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής)

Στάθης Τσοτσορός (Πρόεδρος του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων)

Βασίλης Φίλιας (Γενικός Διευθυντής-Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών).

Τα δεδομένα υποδεικνύουν ότι το ακαδημαϊκό προσωπικό (εφόσον προστεθούν στα προηγούμενα ένας υπηρεσιακός πρωθυπουργός και ένας υπηρεσιακός υπουργός) κατέλαβε πενήντα πέντε τουλάχιστον, πολύ υψηλά αξιώματα και σε δημόσιους θεσμούς, κατά την μεταπολεμική περίοδο. Πρέπει ιδίως να σημειωθεί ότι η μεγάλη πύκνωση στην εξυπηρέτηση υψηλής θεσμικής σημασίας δημόσιων αξιωμάτων εμφανίζεται μετά το 1974. Διευρύνεται σημαντικά μετά το 1981. Κορυφώνεται την περίοδο 1990-2008. Πέραν των άλλων στοιχείων τα οποία οφείλουν να εκτιμηθούν, κεντρική σημασία κατέχει το γεγονός πως η επιστημονική γνώση των προαναφερθέντων έχει δοκιμαστεί με επιτυχία στην πράξη, με συγκεκριμένες εφαρμογές.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι εκτός των προαναφερθέντων και του σημερινού προσωπικού το Πάντειο Πανεπιστήμιο υπηρέτησαν σημαντικές προσωπικότητες των επιστημών και της δημόσιας ζωής. Σταχυολογούμε και αναφέρουμε, με τον κίνδυνο να μη συμπεριλάβουμε πολύ αξιόλογους λειτουργούς, τον Κώστα Βεργόπουλο, τον Σάκη Καραγιωργα, την Αλίκη Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου, τον Χρήστο Γιανναρά, τον Αλέξανδρο Δεσποτόπουλο, την Κούλα Κασιμάτη, τον Νικόλαο Κόνσολα, τον Γεώργιο Παπαχατζή, τον Νίκο Πετραλιά, τον Αθανάσιο Ράικο, τον Χρήστο Ροζάκη, τον Στέφανο Στεφανόπουλο, τον Δημήτρη Τσαούση, τον Θεόδωρο Χριστοδουλίδη, τον Ιάκωβο Φαρσεδάκη και τον Κοσμά Ψυχοπαίδη.

Οι αναφορά στις διακρίσεις και στις συμβολές των στελεχών του Πανεπιστημίου είναι θετικές παρακαταθήκες στη δημόσια οργάνωση, στους θεσμούς και βεβαίως στις επιστήμες.

B. Η Ερευνητική Αναγνώριση

Η διεθνής ερευνητική αναγνώριση είναι σημαντικός δείκτης για την ποιότητα της έρευνας και της εκπαίδευσης η οποία πραγματοποιείται στο Πανεπιστήμιο.

Προκειμένου να αποτυπώσουμε τη διεθνή αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Πανεπιστημίου ως σύνολο, μέσω των βιβλίων και των μονογραφιών, επιλέξαμε να παρουσιάσουμε τις εγγραφές εντεταγμένων αυτοτελών έργων και των συλλογικών τόμων, στα οποία έχουν συμβολή ή πλήρη ευθύνη τα υπηρετούντα μέλη ΔΕΠ και οι Ομότιμοι Καθηγητές του Παντείου Πανεπιστημίου, στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η επιλογή ανταποκρίνεται στα ακόλουθα κριτήρια: α) Το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο είναι πρώτο ή μεταξύ των πρωτοπόρων σε οποιαδήποτε μορφής αξιολογήσεις στο διεθνές ακαδημαϊκό πλαίσιο, και σε πλήθος αντικειμένων που περιλαμβάνουν και τα αντικείμενα των κοινωνικών

και πολιτικών επιστημών, οικονομικών και νομικών επιστημών. β) Η βιβλιοθήκη του είναι εξαιρετικώς επιλεκτική στην ένταξη βιβλίων και συνήθως συνοδεύεται από την ύπαρξη αναφορών είτε για το συγγραφέα είτε για το βιβλίο, σε άλλα βιβλία και λοιπά δημοσιεύματα που είναι ήδη εντεταγμένα σ' αυτήν. γ) Η βιβλιοθήκη αυτή είναι κέντρο της προσοχής για την παρακολούθηση των επιστημονικών εξελίξεων και των σχετικών δημοσιευμάτων από ερευνητές ανεξαρτήτως της καταγωγής και του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος τους.

Επισημαίνουμε το ιδιαίτερος σημαντικό γεγονός ότι η προαναφερθείσα βιβλιοθήκη στην οποία επικεντρώνουμε δεν είναι η μοναδική που περιλαμβάνει βιβλία του ακαδημαϊκού προσωπικού του Παντείου Πανεπιστημίου, ούτε σ' αυτήν παρατηρείται η πιο μαζική συμμετοχή με ένταξη δημοσιευμάτων.

Εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ

	Αριθμός Εντάξεων Μελών ΔΕΠ και Ομοτίμων	Αριθμός Εντάξεων από ΠΚ/ Σύνολο ΔΕΠ, Ομοτίμων Καθηγητές, ΠΚ
Μέλη ΔΕΠ και Ομότιμοι Καθηγητές	482	
Πρώην Καθηγητές/ (ΠΚ)		75
Σύνολο/ Γ. Σύνολο	482	557

Πηγή: Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ (<http://discovery.lib.harvard.edu/>).

Η συμμετοχή των μελών ΔΕΠ του Παντείου Πανεπιστημίου, των Ομοτίμων Καθηγητών και των σημαντικών προσωπικοτήτων, με βιβλία και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ κρίνεται ενδιαφέρουσα και σημαντική. Η προηγούμενη διαπίστωση περί της διεθνούς αναγνώρισης, μέσω της συμμετοχής βιβλίων σε ένα εκ των κορυφαίων πανεπιστημίων στον παγκόσμιο χώρο επικοινωνεί και ενισχύεται, με και από τη διάχυση των αναφορών και των παραπομπών, οι οποίες αφορούν κυρίως σε άρθρα και άλλες, εκτός των βιβλίων, μελέτες. Ο αριθμός αναφορών και παραπομπών που εμφανίζεται στον προηγούμενο πίνακα είναι σίγουρα ενθαρρυντικός, παρέχοντας προϋποθέσεις για πολύ ισχυρή παρέμβαση και μάλιστα σε όλες τις επιστήμες οι οποίες εξυπηρετούνται στο Πάντειον Πανεπιστήμιο. Χρειάζεται, βέβαια, να επισημάνουμε ότι δεν είναι ισοδύναμη η παρουσία όλων των τμημάτων.

Αναφορές και παραπομπές των στελεχών του Παντείου

Αριθμός Καταχωρήσεων

Μέλη ΔΕΠ, ΟΚ,
Πρώην Καθηγητές

6910

Πηγές: Google Μελετητής, Άλλες Πηγές.

Το τελευταίο επίπεδο της καταγραφής της ερευνητικής αναγνώρισης του Παντείου Πανεπιστημίου αφορά στο σύνολο των καταγραφών στις συνδεδεμένες με τον Παγκόσμιο Κατάλογο Βιβλιοθηκών (WorldCat). Εδώ που είναι ένα πολύ πιο ευρύχωρο πλαίσιο στο οποίο περιλαμβάνονται πανεπιστημιακές, εθνικές και πολιτειακές βιβλιοθήκες η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων του ακαδημαϊκού μας προσωπικού είναι εξαιρετικώς πληθωρική.

Βιβλία Καταχωρημένα σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Αριθμός Καταχωρήσεων

Μέλη ΔΕΠ, ΟΚ,
Πρώην Καθηγητές

1065

Πηγή: www.worldcat.org.

Όλα τα παραπάνω σε συνάρτηση με τη φύση των επιστημονικών αντικειμένων και των Τμημάτων πρέπει να τεθούν σε εκτίμηση λοιπών ποιοτικών κριτηρίων που δεν μπορεί να συμπεριληφθούν σε ποσοτικές καταγραφές. Η γενική εκτίμηση είναι σε τελευταία ανάλυση ότι το έργο των στελεχών του Παντείου Πανεπιστημίου είναι παρόν, κινεί το ενδιαφέρον σε κάθε σημείο της υφηλίου και η ποσότητα των εντεταγμένων δημοσιευμάτων είναι, αν μη τι άλλο, αξιοσημείωτη.

Γ. Η Ποιότητα και η Βελτίωση Ερευνητικών και λοιπών Υποδομών

Σημαντικό στοιχείο της ερευνητικής και διδακτικής ποιότητας του Παντείου Πανεπιστημίου είναι η Βιβλιοθήκη του, δομή κρίσιμη για τις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες. Η συλλογή

της καλύπτει το ευρύ επιστημονικό πεδίο των κοινωνικών και πολιτικών επιστημών: φιλοσοφία, ψυχολογία, κοινωνιολογία, πολιτική επιστήμη, οικονομία, δίκαιο, διοίκηση και οργάνωση, ιστορία, λογοτεχνία. Επίσης η συλλογή αναπτύσσεται και σε θέματα όπως: πληροφορική, κοινωνική ανθρωπολογία, εγκληματολογία, θετικές επιστήμες, λογιστική, κ.ά. Το υλικό είναι κυρίως στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ενώ υπάρχει και κάλυψη της βιβλιογραφίας στη γερμανική, γαλλική και ισπανική γλώσσα. Περιλαμβάνει 80.000 τόμους βιβλίων που είναι καταλογωγραφημένοι και αναζητήσιμοι μέσω του καταλόγου, 780 τίτλους έντυπων περιοδικών, περισσότερα από 12.000 ηλεκτρονικά περιοδικά μέσω της HEAL Link, Online βάσεις δεδομένων και πολλά άλλα υλικά. Προσφέρει υπηρεσίες δανεισμού, αναγνωστήριο και υπηρεσίες προς άτομα με φυσικές δυσκολίες, όπως για τυφλούς και μερικώς βλέποντες χρήστες. Η προσπάθεια είναι συνεχώς να βελτιώνεται, να προσαρμόζεται σε νέες ανάγκες και η πρόθεση είναι σύντομα να αυξηθούν οι διαθέσιμοι χώροι και οι εξοπλισμοί της.

Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στην αναπτυξιακή και ερευνητική δυναμική του Παντείου Πανεπιστημίου. Την αμέσως προηγούμενη περίοδο στήριξε με τη δράση του νέες δομές που χρηματοδοτήθηκαν από εθνικούς και κοινοτικούς δημόσιους πόρους. Αναφέρουμε εδώ ότι μεταξύ των άλλων διαχειρίστηκε τον εκσυγχρονισμό της Βιβλιοθήκης, την ανάπτυξη των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, τον εκσυγχρονισμό των Προγραμμάτων των Προπτυχιακών Σπουδών, την Πρακτική Άσκηση των Φοιτητών, τα προγράμματα Διδακτορικής και Μεταδιδακτορικής Έρευνας και πολλά άλλα. Αν και στελεχώνεται από μικρό μέρος του ανθρώπινου δυναμικού του Πανεπιστημίου, λόγω των οξύτατων λοιπών αναγκών, κατάφερε να υλοποιεί ισοδύναμο ή και μεγαλύτερο προϋπολογισμό από την εκτέλεση των πιστώσεων οι οποίες υπόκεινται στις διαδικασίες του δημόσιου λογιστικού. Την περίοδο αυτή προετοιμάζεται για την εξυπηρέτηση ακόμη πιο απαιτητικών έργων.

Για μεγάλη περίοδο είχε καθυστερήσει η ανάπτυξη των υπηρεσιών πληροφορικής και μηχανοργάνωσης και η παροχή σχετικών υπηρεσιών προς τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας. Τα δύο τελευταία χρόνια ανελήφθη η εργώδης προσπάθεια για να καλυφθεί η απόσταση από τις ανάγκες και ακόμη να κατακτηθούν και πεδία πρωτοπορίας. Μεταξύ των θετικών εξελίξεων καταγράφονται η προμήθεια και διάθεση 131 σταθερών και φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών για τις ανάγκες των διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος, η προμήθεια 320 λαπ-τοπ, τα οποία διανέμονται κατά χρήση για τις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες των μελών ΔΕΠ, του λοιπού διδακτικού προσωπικού και των στελεχών του ιδρύματος, η νέα ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου, με ενθυλάκωση όλων των λειτουργιών των δομών του και μεγάλη επισκεψιμότητα, όπως και τα έργα που βρίσκονται σε διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών σε εξέλιξη, δηλαδή η ανάπτυξη συστήματος δηλώσεων μαθημάτων από απόσταση, η εφαρμογή συστήματος ηλεκτρονικής βαθμολόγησης, η προμήθεια συστήματος ασύρματης δικτύωσης η προμήθεια συστήματος τηλεδιάσκεψης, κ.ά.

Το Πανεπιστήμιο αντιμετωπίζει το ζήτημα της επάρκειας και της ποιότητας των χώρων που έχει στη διάθεση του. Η συλλογική προσπάθεια και οι αποφάσεις των οργάνων έχουν την άμεση προοπτική βελτίωσης και ανάπτυξης. Στα έργα αυτού του περιεχομένου ανήκουν η αντικατάσταση των καθισμάτων και των εδράνων σε οκτώ αίθουσες του Πανεπιστημίου, που συνοδεύεται από διαγωνισμό για αντικατάσταση σε δύο μεγάλα αμφιθέατρα, η ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη δημοπράτηση της ανακαίνισης της φοιτητικής εστίας, οι πολλές

ανακαινίσεις, οι μελέτες για απαραίτητα έργα, η ενοικίαση κτηρίου γραφείων, η διαμόρφωση ραδιοτηλεοπτικού στούντιο για την εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος ΕΜΠΟ, κλπ.

Δ. Οι Φοιτητές και οι Απόφοιτοι

Το Πανεπιστήμιο έχει σήμερα πολλές χιλιάδες φοιτητές όλων κατηγοριών και έχει συμβάλλει στην κατατομή γενεών αποφοίτων οι οποίοι έχουν αναμφισβήτητα αφήσει το αποτύπωμα τους στην ελληνική κοινωνία. Οι φοιτητές έχουν την δική τους παρουσία στην ακαδημαϊκή κοινότητα και με την συνεχή συλλειτουργία τους έχουν βοηθήσει την ανάπτυξη και τη καλυτέρευση του Πανεπιστημίου. Παρά το γεγονός ότι ο μεγάλος αριθμός τους και η στενάχωρη υποδομή του Ιδρύματος δεν επιτρέπει πάντα να εισπράττουν τις υλικές διευκολύνσεις τις οποίες απαιτούν τα κοινωνικά τους δικαιώματα, είναι πιο ζωντανό κομμάτι του Πανεπιστημίου. Συμμετέχουν με συνέπεια στα συλλογικά όργανα και έχουν συνεχώς συνεισφορές στις ακαδημαϊκές λειτουργίες, με προτάσεις και έλεγχο των διοικητικών δραστηριοτήτων. Με το σύλλογο τους συμμετέχουν στις εθνικές διαδικασίες και στις φοιτητικές διεκδικήσεις, ενώ διακρίνονται για τις επίκαιρες πολιτικές τους παρεμβάσεις. Είναι σίγουρα αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας του φοιτητικού κινήματος και κοινωνοί της πολιτικής εξέλιξης της χώρας.

Οι απόφοιτοι του Πανεπιστημίου, αρκετοί οργανωμένοι σε συλλόγους, είναι με τη σειρά τους κρίσιμοι κρίκοι στη σημασία του για την ελληνική κοινωνία. Οι παλαιότερες γενεές των αποφοίτων έχουν βασικά και μαζικά στελεχώσει τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση, με βάση τον παρελθόντα προσανατολισμό των σπουδών. Αρκετοί από αυτούς έχουν καταλάβει ανώτερες θέσεις. Πάρα πολύ μεγάλος αριθμός έχει καλύψει τη μεσαία στελέχωση. Ισότιμη είναι η κάλυψη των θέσεων στελεχών των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Οι απόφοιτοι της πιο κοντινής στην εποχή μας περιόδου, εκτός των προηγούμενων αντικειμένων δουλειάς, στελέχωσαν την εκπαίδευση, την υγεία, τους φορείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής, τον κοινωνικό τομέα, τους φορείς θεραπείας, επανένταξης, σωφρονισμού, τους διεθνείς οργανισμούς, τα μέσα ενημέρωσης, τους ερευνητικούς φορείς. Είναι σημαντικό να διαπιστώσουμε ότι οι απόφοιτοι, μετά από μια σχετική καθυστέρηση εργασιακής ένταξης, απασχολούνται σε αντίστοιχες αναλογίες με αποφοίτους άλλων πανεπιστημίων, ακόμη και ειδικοτήτων που σύμφωνα με την κοινή γνώση θεωρούνται πιο εύκολες για την επαγγελματική αποκατάσταση. Η ανεργία είναι βέβαια ένα σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα, αλλά στην περίπτωση των αποφοίτων του πανεπιστημίου τα ποσοστά δεν εκφεύγουν από τα αντίστοιχα εθνικά ποσοστά, όπως μας υπέδειξε και πρόσφατη μελέτη η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος Οριζόντιας Δράσης των Γραφείων Διασύνδεσης. Η απασχόληση είναι πολύ πιο σίγουρη για τους αποφοίτους των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών και η ανεργία περιορισμένη.

Ιδιαίτερη μνεία οφείλουμε να κάνουμε στους Διδάκτορες του Παντείου Πανεπιστημίου. Πολλοί απ' αυτούς στελεχώνουν τα Τμήματα του. Άλλοι έχουν στελεχώσει ακαδημαϊκές θέσεις ή διδάσκουν σε άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και διακρίνονται για τις επιτυχίες

τους. Ορισμένοι εργάζονται σε ερευνητικά κέντρα. Υπάρχουν περιπτώσεις που συνεχίζουν τις αναζητήσεις τους στο εξωτερικό. Χρειάζεται να επισημάνουμε ότι αρκετοί διδάκτορες μετά την αναγόρευση τους έχουν συγγράψει βιβλία, άλλες μελέτες, άρθρα, συμμετοχές σε συλλογικά έργα και οι δημοσιεύσεις τους έχουν γνωρίσει παραπομπές και αναφορές από άλλους επιστήμονες. Γονιμοποιούν, κατ' αυτήν την έννοια, τις σπουδές και τις γνώσεις τους και δημιουργούν νέους ορίζοντες.

4. Προβλήματα και Προκλήσεις

α. Η τραγική έλλειψη του διοικητικού και του λοιπού προσωπικού

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο έχει ως βασικό πρόβλημα την ανεπαρκέστατη στελέχωση των διοικητικών του υπηρεσιών και των θέσεων ΕΤΕΠ και ΕΕΔΙΠ. Κρίσιμα ζητήματα υπάρχουν και στην επάρκεια των προσόντων του προσωπικού που γηράσκει επικίνδυνα και σταδιακά αποχωρεί. Σημαντικές ανάγκες όπως η φύλαξη καλύπτονται με απόλυτη δυσκολία. Αντί για άλλα σχόλια ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει πολύ αδρά την σημερινή κατάσταση.

Αναλογία Ενεργών Φοιτητών προς Προσωπικό-Ακαδημαϊκό Έτος 2008-2009

	Φοιτητές/ ΔΕΠ	Φοιτητές/ ΕΕΔΙΠ	Φοιτητές/ ΕΤΕΠ	Φοιτητές/ Διοικητικό Προσωπικό
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	79,22	1322	2350,22	128,19

Είναι προφανές ότι η πολιτεία πρέπει να σπεύσει με άμεσες λύσεις και διάθεση σχετικών πιστώσεων για την κάλυψη των προκλητικών κενών.

β. Ο μεγάλος αριθμός των φοιτητών

Το Πανεπιστήμιο μεγάλωσε απότομα και πολύ σε αριθμό ακαδημαϊκών δομών τα τελευταία είκοσι χρόνια. Η διεύρυνση των μεγεθών απεικονίζεται στους αριθμούς των φοιτητών, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών όπως και υποψηφίων διδασκόντων. Κρίσιμη διάσταση αποτελεί για το φαινόμενο αυτό το σημαντικό ποσοστό των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών οι οποίοι δεν ολοκληρώνουν εγκαίρως τις σπουδές τους. Σημαντική επιβάρυνση δέχεται το Πανεπιστήμιο από τις μετεγγραφές φοιτητών ομοειδών τμημάτων της επαρχίας και ειδικές κατηγορίες που εγγράφονται επιπροσθέτως. Η εικόνα που παρέχει ο ακόλουθος πίνακας είναι αποκαλυπτική.

Φοιτητές στο Πάντειον Πανεπιστήμιο

Ακαδημ αϊκά Έτη	προπτυχιακοί	μεταπτυχιακοί	υπ. διδάκτορες
2008- 2009	18256	565	(1330)
2007- 2008	17354	578	1331
2006- 2007	17516	607	1361
2005- 2006	17057	625	1311
2004- 2005	16540	581	1230

γ. Οι ανεπάρκειες στις εγκαταστάσεις

Το Πανεπιστήμιο δεν μπορεί να καλύψει με επάρκεια τις στεγαστικές ανάγκες της διδασκαλίας, της έρευνας, των γραφείων του ακαδημαϊκού προσωπικού και των διοικητικών υπηρεσιών. Το πλήθος του φοιτητικού δυναμικού από μόνο του κάνει στενάχωρους τους διαθέσιμους χώρους είτε αυτοί είναι ιδιόκτητοι είτε ενοικιαζόμενοι. Από τις σημαντικότερες απαιτήσεις είναι η διαμόρφωση ή με κάθε τρόπο η απόκτηση μικρού και μεσαίου μεγέθους διδακτικών αιθουσών καλά εξοπλισμένων για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών

Έχουν γίνει βήματα βελτίωσης και συμπλήρωσης και έχει διαμορφωθεί ένας μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός ο οποίος αναλύεται σε προγραμματισμό έργων συμπλήρωσης, δηλαδή ανακαινίσεων, ενοικιάσεων, διαμόρφωσης νέων αιθουσών στο κεντρικό συγκρότημα. Πρέπει όμως να έχουμε υπόψη μας ότι οι διαθέσιμοι λειτουργικοί χώροι, μόλις ξεπερνούν τις είκοσι πέντε χιλιάδες τετραγωνικά. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς μας, χρειάζονται, κατ' ελάχιστον και συνολικά, σαράντα χιλιάδες τετραγωνικά. Μία από τις κύριες μέριμνες είναι ο τεχνολογικός και πληροφοριακός εκσυγχρονισμός, με κατεύθυνση όλες τις δράσεις της ακαδημαϊκής κοινότητας.

5. Τα Ακαδημαϊκά Τμήματα

Ι. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης

Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης είναι το ακαδημαϊκό Τμήμα που παρέχει τον παλαιότερο σε ιστορία συνώνυμο τίτλο πτυχίου στο Πάντειον Πανεπιστήμιο. Είναι το μαζικότερο σε εγγεγραμμένους προπτυχιακούς φοιτητές. Στο Τμήμα έχουν υπηρετήσει σημαντικές προσωπικότητες. Αναδείχθηκαν ακόμη, τρεις Πρυτάνεις και δύο Αντιπρυτάνεις. Επιπλέον ένα μέλος έχει διατελέσει Ειδική Γραμματέας στο Υπουργείο Παιδείας και ένα Γενικός Γραμματέας στην ΕΣΥΕ.

Το Τμήμα εξυπηρετεί την εκπαίδευση στη διοίκηση και υποστηρίζεται βασικά από νομικούς, οικονομολόγους, ειδικούς στη διοικητική επιστήμη και άλλες ειδικότητες. Σε μια συγκεντρωτική καταγραφή των δεδομένων του ξεχωρίζουμε τη δομή του προσωπικού του, τη διακύμανση του αριθμού των φοιτητών, τις συμμετοχές στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τις εντάξεις στο παγκόσμιο κατάλογο Worldcat και τις αναφορές του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Η δομή του προσωπικού διαρθρώνεται στις τέσσερις βαθμίδες και το λοιπό προσωπικό με τον τρόπο που υποδεικνύεται από τον ακόλουθο πίνακα.

Προσωπικό Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

Καθηγητές	11
Αναπληρωτές Καθηγητές	8
Επίκουροι Καθηγητές	8
Λέκτορες	10
ΕΤΕΠ	1

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι οι αριθμοί είναι ιδιαιτέρως μεγάλοι. Το Τμήμα ξεπερνά στο σχετικό αριθμό το μέγεθος των μικρών Πανεπιστημίων.

Φοιτητές του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

Ακαδημαϊκά Έτη	Προπτυχιακοί Φοιτητές	Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Υποψήφιοι Διδάκτορες
2008-2009	3565	59	23
2007-2008	3266	96	29
2006-2007	3266	103	19

2005-2006	3153	95	18
2004-2005	3095	92	15

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

	Αριθμός Βιβλίων
Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, Πρώην Καθηγητές	31

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι ελπιδοφόρα. Μερικά απ' αυτά έχουν μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

	Αριθμός Βιβλίων
Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, Πρώην Καθηγητές	64

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος είναι αρκετές και υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι γνωστή και προκαλούν το ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο και τους μελετητές.

Αναφορές και Παραπομπές του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

	Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών
Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, Πρώην Καθηγητές	370

II. Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας

Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας (Π.Ε.Ι) είναι αποτέλεσμα μιας γόνιμης σύνθεσης. Είναι ιδιαιτέρως μαζικό σε εγγεγραμμένους προπτυχιακούς φοιτητές. Από το δυναμικό του αναδείχθηκε ένας Πρύτανης και ένα τέως μέλος είχε διατελέσει Διευθυντής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης.

Το Τμήμα εξυπηρετεί την εκπαίδευση και την έρευνα στην Πολιτική Επιστήμη και Θεωρία, όπως και στην Ιστορία. Υποστηρίζεται από πολιτικούς επιστήμονες, ιστορικούς, φιλοσόφους, κοινωνιολόγους και άλλες ειδικότητες. Σε μια συγκεντρωτική καταγραφή των δεδομένων του ξεχωρίζουμε τη δομή του προσωπικού του, τη διακύμανση του αριθμού των φοιτητών, τις συμμετοχές στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τις εντάξεις στο παγκόσμιο κατάλογο Worldcat και τις αναφορές του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Η δομή του προσωπικού διαρθρώνεται στις τέσσερις βαθμίδες και το λοιπό προσωπικό με τον τρόπο που υποδεικνύεται από τον ακόλουθο πίνακα.

Προσωπικό Τμήματος Π.Ε.Ι.

Καθηγητές	16
Αναπληρωτές	4
Επίκουροι	7

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι οι αριθμοί είναι ιδιαιτέρως μεγάλοι. Το Τμήμα ξεπερνά στον αριθμό των φοιτητών το μέγεθος των μικρών Πανεπιστημίων.

Φοιτητές του Τμήματος Π.Ε.Ι.

<i>Ακαδημαϊκά Έτη</i>	<i>Προπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Μεταπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Υποψήφιοι Διδάκτορες</i>
2008-2009	2419	51	99
2007-2008	2222	56	(146)*
2006-2007	2237	58	-
2005-2006	2147	56	-
2004-2005	2144	56	-

*Εκτίμηση για την πενταετία

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η συμμετοχή είναι εδώ οπωσδήποτε λαμπρή. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία του Τμήματος Π.Ε.Ι. στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

	Αριθμός Βιβλίων
Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, Πρώην Καθηγητές	128

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι εξαιρετικά διακριτή. Μερικά απ' αυτά έχουν μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του Τμήματος Π.Ε.Ι.σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές,
Πρώην Καθηγητές

167

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος είναι αρκετές σε αριθμό και υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι γνωστή και προκαλούν το ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο και τους μελετητές.

Αναφορές και Παραπομπές του Τμήματος Π.Ε.Ι.

Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών

Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές,
Πρώην Καθηγητές

400

III. Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (Δ.Ε.Σ.) κάλυψε ένα μεγάλο κενό στη χώρα και στα σχετικά αντικείμενα τα οποία είναι κρίσιμα για την εξωτερική πολιτική της χώρας, τη στελέχωση θέσεων στους εθνικούς και διεθνείς θεσμούς. Είναι μαζικό σε εγγεγραμμένους προπτυχιακούς φοιτητές. Ανέδειξε έναν Πρύτανη Στο δυναμικό του εντάσσεται μία εν ενεργεία ευρωβουλευτής, ένας τέως βουλευτής, ευρωβουλευτής και υπουργός, ένα μέλος που έχει διατελέσει Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Εξωτερικών, ένα μέλος που έχει διατελέσει Ειδικός Γραμματέας στο Υπουργείο Παιδείας και ένας Διευθυντής Ινστιτούτου.

Το Τμήμα εξυπηρετεί την εκπαίδευση και την έρευνα στο Διεθνές Δίκαιο, τις Διεθνείς Σχέσεις και τις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Υποστηρίζεται από πολιτικούς επιστήμονες, διεθνολόγους, νομικούς, οικονομολόγους, ειδικούς των διεθνών και των ευρωπαϊκών σχέσεων και άλλες ειδικότητες. Σε μια συγκεντρωτική καταγραφή των δεδομένων του ξεχωρίζουμε τη δομή του

προσωπικού του, τη διακύμανση του αριθμού των φοιτητών, τις συμμετοχές στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τις εντάξεις στο παγκόσμιο κατάλογο Worldcat και τις αναφορές του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Η δομή του προσωπικού διαρθρώνεται στις τέσσερις βαθμίδες και το λοιπό προσωπικό με τον τρόπο που υποδεικνύεται από τον ακόλουθο πίνακα.

Προσωπικό Τμήματος Δ.Ε.Σ.

Καθηγητές	11
Αναπληρωτές	9
Επικουροι	8
Λέκτορες	4
ΕΕΔΙΠ	1

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι οι αριθμοί είναι ιδιαίτερος μεγάλοι. Το Τμήμα ξεπερνά στο σχετικό αριθμό το μέγεθος των μικρών Πανεπιστημίων.

Φοιτητές του Τμήματος Δ.Ε.Σ.

<i>Ακαδημαϊκά Έτη</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Υποψήφιοι Διδάκτορες</i>
2008-2009	2421	172	87
2007-2008	2247	184	74
2006-2007	2298	190	60
2005-2006	2258	182	46
2004-2005	2223	143	31

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η συμμετοχή είναι πάρα πολύ καλή. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία του Τμήματος Δ.Ε.Σ. στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

	Αριθμός Βιβλίων
Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, Πρώην Καθηγητές	71

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι εξαιρετική. Μερικά απ' αυτά έχουν πολύ μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του Τμήματος Δ.Ε.Σ. σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

	Αριθμός Βιβλίων
Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, Πρώην Καθηγητές	175

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος εκτείνονται σε πολύ μεγάλο πλήθος και υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι γνωστή και προκαλούν το ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο και τους μελετητές.

Αναφορές και Παραπομπές του Τμήματος

	Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών
Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, Πρώην Καθηγητές	1390

IV. Το Τμήμα Κοινωνιολογίας

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας είναι το πρώτο και μεγαλύτερο στη χώρα και εισήγαγε την ακέραια διαχείριση της επιστήμης στο ελληνικό ακαδημαϊκό σύστημα. Στο πλαίσιο του λειτουργεί ένας πολύ σημαντικός Τομέας Εγκληματολογίας. Είναι εξαιρετικά μαζικό σε εγγεγραμμένους προπτυχιακούς φοιτητές. Ανέδειξε δύο Πρυτάνεις και τρεις Αντιπρυτάνεις. Από τα μέλη του, κατά το παρελθόν, δύο έχουν διατελέσει Γενικοί Γραμματείς του Υπουργείου Εργασίας, ένα πρώην μέλος υπήρξε Υποδιοικητής του ΟΓΑ, ένα υπηρέτησε ως Διοικητής Νοσοκομείου, Διευθυντής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Διευθυντής του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας, ένα μέλος διετέλεσε Πρόεδρος του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων, ένα πρώην μέλος ήταν Πρόεδρος του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και ένας Ομότιμος Καθηγητής διετέλεσε Γενικός Διευθυντής του ΕΚΚΕ και Πρόεδρος της Ολυμπιακής Αεροπορίας.

Το Τμήμα εξυπηρετεί την εκπαίδευση, τη θεωρητική και εμπειρική έρευνα στην Κοινωνιολογία, την Εγκληματολογία, την Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία, τις διαστάσεις της Κοινωνικής Πολιτικής και την Οικονομία. Υποστηρίζεται από κοινωνιολόγους, εγκληματολόγους, κοινωνικούς φιλοσόφους, ιστορικούς, νομικούς, οικονομολόγους και άλλες ειδικότητες. Σε μια συγκεντρωτική καταγραφή των δεδομένων του ξεχωρίζουμε τη δομή του προσωπικού του, τη διακύμανση του αριθμού των φοιτητών, τις συμμετοχές στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τις εντάξεις στο παγκόσμιο κατάλογο Worldcat και τις αναφορές του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Η δομή του προσωπικού διαρθρώνεται στις τέσσερις βαθμίδες και το λοιπό προσωπικό με τον τρόπο που υποδεικνύεται από τον ακόλουθο πίνακα.

Προσωπικό Τμήματος Κοινωνιολογίας

Α Βαθμίδας	14
Αναπληρωτές	5
Επίκουροι	9
Λέκτορες	3
Εκλεγέντες/αδιόριστοι	4*
ΕΤΕΠ	1

* Ένας Καθηγητής και τρεις Λέκτορες.

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι οι αριθμοί είναι ιδιαίτερος μεγάλοι. Το Τμήμα ξεπερνά στον αριθμό φοιτητών το μέγεθος των μικρών Πανεπιστημίων.

Φοιτητές του Τμήματος Κοινωνιολογίας

Ακαδημαϊκά Έτη	Προπτυχιακοί Φοιτητές	Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Υποψήφιοι Διδάκτορες
2008-2009	3210	69	-
2007-2008	3018	31	545
2006-2007	3048	36	564
2005-2006	2868	43	584
2004-2005	2815	39	593

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η συμμετοχή είναι εξαιρετική. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία του Τμήματος Κοινωνιολογίας στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές

74

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι αξιοσημείωτη. Μερικά απ' αυτά έχουν πολύ μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του Τμήματος Κοινωνιολογίας σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές

135

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος εκτείνονται σε μεγάλο πλήθος και υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι γνωστή και προκαλούν το ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο και τους μελετητές.

Αναφορές και Παραπομπές του Τμήματος Κοινωνιολογίας

Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών

Μέλη ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές

700

V. Το Τμήμα Ψυχολογίας

Το Τμήμα Ψυχολογίας είναι το μεγαλύτερο στη χώρα και εξυπηρέτησε την ακέραια διαχείριση της επιστήμης στο ελληνικό ακαδημαϊκό σύστημα. Στο πλαίσιο του καλύπτεται με πλήρη τρόπο η Κοινωνική Ψυχολογία. Εξυπηρετεί την εκπαίδευση και τη θεωρητική και εμπειρική έρευνα στην Ψυχολογία και Κοινωνική Ψυχολογία. Υποστηρίζεται από ψυχολόγους, κοινωνιολόγους, ψυχιάτρους και άλλες ειδικότητες. Είναι ευάριθμο σε εγγεγραμμένους προπτυχιακούς φοιτητές. Ανέδειξε δύο Πρυτάνεις, ενώ τρία μέλη του ήταν Αντιπρυτάνεις. Από τα μέλη του, κατά το παρελθόν, ένα υπηρέτησε ως Διοικητής Νοσοκομείου, ένα μέλος διετέλεσε Πρόεδρος του ΟΠΑΠ, ένα μέλος ήταν Πρόεδρος του ΚΕΘΙ, ένα ήταν Πρόεδρος του Κέντρου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και ένα μέλος διετέλεσε Πρόεδρος του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Σε μια συγκεντρωτική καταγραφή των δεδομένων του ξεχωρίζουμε τη δομή του προσωπικού του, τη διακύμανση του αριθμού των φοιτητών, τις συμμετοχές στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τις εντάξεις στο παγκόσμιο κατάλογο Worldcat και τις αναφορές του ακαδημαϊκού προσωπικού. Η δομή του προσωπικού διαρθρώνεται στις τέσσερις βαθμίδες και το λοιπό προσωπικό με τον τρόπο που υποδεικνύεται από τον ακόλουθο πίνακα.

Προσωπικό Τμήματος Ψυχολογίας

A Βαθμίδας	9

Αναπληρωτές	15
Επικουροι	4

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι οι αριθμοί είναι ιδιαίτερος μεγάλοι. Το Τμήμα ξεπερνά στον αριθμό το άθροισμα των Τμημάτων άλλων Πανεπιστημίων.

Φοιτητές του Τμήματος Ψυχολογίας

Ακαδημαϊκά Έτη	προπτυχιακοί	μεταπτυχιακοί	υπ. διδάκτορες
2008-2009	1653	24	51
2007-2008	1509	27	56
2006-2007	1510	27	48
2005-2006	1451	28	36
2004-2005	1433	28	26

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η συμμετοχή είναι σημαντικά αναγνωρίσιμη. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία του Τμήματος Ψυχολογίας στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

Μέλη ΔΕΠ	Αριθμός Βιβλίων
	17

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι ικανοποιητική. Μερικά απ' αυτά έχουν πολύ μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του Τμήματος Ψυχολογίας σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ

49

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος εκτείνονται σε πολύ μεγάλο πλήθος και υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι γνωστή και προκαλούν το ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο και τους μελετητές.

Αναφορές και Παραπομπές του Τμήματος Ψυχολογίας

Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών

Μέλη ΔΕΠ

1000

VI. Το Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού

Το Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού είναι σημαντικό στη για την επιστημονική διαχείριση της Δημοσιογραφίας, των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και ζητημάτων του Πολιτισμού. Ένα μέλος του Τμήματος είναι Πρόεδρος του Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών. Έχει ευρύ αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών.

Το Τμήμα εξυπηρετεί την εκπαίδευση, τη θεωρητική και εμπειρική έρευνα στην Επικοινωνία, τη Δημοσιογραφία, τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, τη Διαφήμιση, την Κοινωνιολογία, την Κοινωνική Ανάλυση και την Οικονομία. Υποστηρίζεται από κοινωνιολόγους, πολιτικούς αναλυτές, κοινωνικούς φιλοσόφους, και άλλες ειδικότητες. Σε μια συγκεντρωτική καταγραφή των δεδομένων του ξεχωρίζουμε τη δομή του προσωπικού του, τη διακύμανση του αριθμού των φοιτητών, τις συμμετοχές στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τις εντάξεις στο παγκόσμιο κατάλογο Worldcat και τις αναφορές του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Η δομή του προσωπικού διαρθρώνεται στις τέσσερις βαθμίδες και το λοιπό προσωπικό με τον τρόπο που υποδεικνύεται από τον ακόλουθο πίνακα.

Προσωπικό του Τμήματος ΕΜΠΟ

Α΄ Βαθμίδας	6
Αναπληρωτές	3
Επικουροι	11
Λέκτορες	6
ΕΕΔΙΠ	1
ΕΤΕΠ	1

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι οι αριθμοί είναι μεγάλοι για τη σχετική μάθηση και το απαιτητικό σε τεχνικά μέσα πρόγραμμα σπουδών.

Φοιτητές του Τμήματος ΕΜΠΟ

Ακαδημαϊκά έτη	Προπτυχιακοί	Μεταπτυχιακοί	Υπ. Διδάκτορες
2008-2009	1311	39	27
2007-2008	1175	51	19
2006-2007	1159	54	15
2005-2006	1126	55	14
2004-2005	1133	56	10

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η συμμετοχή είναι πάρα πολύ

ικανοποιητική. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία του Τμήματος ΕΜΠΟ στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

	Αριθμός Βιβλίων
Μέλη ΔΕΠ, Πρόην Καθηγητές	66

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι πολύ σημαντική. Μερικά απ' αυτά έχουν πολύ μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του Τμήματος ΕΜΠΟ σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

	Αριθμός Βιβλίων
Μέλη ΔΕΠ, Πρόην Καθηγητές	104

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι γνωστή και προκαλούν το ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο, τους μελετητές, τους λειτουργούς του πολιτισμού και των μέσων επικοινωνίας.

Αναφορές και Παραπομπές του Τμήματος ΕΜΠΟ

	Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών
Μέλη ΔΕΠ	500

VII. Το Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης

Το Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΤΟΠΑ) εκφράζει μια εξαιρετικώς ενδιαφέρουσα συνύπαρξη της Οικονομικής επιστήμης, με τις συνθέσεις τις οποίες απαιτεί η διαχείριση του ζητήματος της Περιφερειακής Ανάπτυξης. Ο αριθμός των φοιτητών είναι εξαιρετικά ευρύς. Το Τμήμα είχε στη δύναμη του ένα μέλος που εξελέγη Πρύτανης και έχει δύο μέλη τα οποία ήσαν Αντιπρυτάνεις.

Το Τμήμα εξυπηρετεί την εκπαίδευση, τη θεωρητική και εμπειρική έρευνα στην Οικονομία, στην Περιφερειακή Ανάλυση και Πολιτική. Εξυπηρετείται από οικονομολόγους, πολιτικούς αναλυτές, περιφερειολόγους, νομικούς και άλλες ειδικότητες. Σε μια συγκεντρωτική καταγραφή των δεδομένων του ξεχωρίζουμε τη δομή του προσωπικού του, τη διακύμανση του αριθμού των φοιτητών, τις συμμετοχές στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τις εντάξεις στο παγκόσμιο κατάλογο Worldcat και τις αναφορές του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Προσωπικό του ΤΟΠΑ

Α' Βαθμίδας	11
Αναπληρωτές	7
Επίκουροι	7
Λέκτορες	3
ΕΤΕΠ	1

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι οι αριθμοί είναι ιδιαίτερος μεγάλοι. Το Τμήμα ξεπερνά στο σχετικό αριθμό το μέγεθος των μικρών Πανεπιστημίων.

Φοιτητές του ΤΟΠΑ

Ακαδημαϊκά Έτη	Προπτυχιακοί Φοιτητές	Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Υποψήφιοι Διδάκτορες
2008-2009	2780	44	-
2007-2008	2583	32	-
2006-2007	2545	36	7
2005-2006	2481	55	10
2004-2005	2415	63	4

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η συμμετοχή με ατομικές εντάξεις είναι παρούσα. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία του ΤΟΠΑ στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές

13

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι πολύ σημαντική. Μερικά απ' αυτά έχουν πολύ μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του ΤΟΠΑ σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές

63

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι εντυπωσιακή, προηγείται των άλλων Τμημάτων και προκαλούν το έντονο ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο και τους μελετητές.

Αναφορές και Παραπομπές του ΤΟΠΑ

Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές

1200

VIII. Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής

Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής αφορά στις συστηματικές εφαρμογές των κοινωνικών και πολιτικών αναλύσεων στη σύγχρονη κοινωνία, με τη μορφή δοκιμασμένων, αλλά και επινοητικών εναλλακτικών λύσεων και στο πεδίο που εκφράζονται στην πράξη τα κοινωνικά δικαιώματα. Το Τμήμα έχει στη δύναμη του ένα μέλος που εξελέγη Αντιπρύτανης, ενώ ένα ακόμη μέλος του είναι Επιστημονικός Διευθυντής του ΙΝΕ της ΓΣΕΕ.

Το Τμήμα εξυπηρετεί την εκπαίδευση, τη θεωρητική και εμπειρική έρευνα στην Κοινωνική Ανάλυση και Πολιτική. Εξυπηρετείται από κοινωνιολόγους οικονομολόγους, πολιτικούς αναλυτές, και άλλες ειδικότητες. Σε μια συγκεντρωτική καταγραφή των δεδομένων του ξεχωρίζουμε τη δομή του προσωπικού του, τη διακύμανση του αριθμού των φοιτητών, τις συμμετοχές στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τις εντάξεις στο παγκόσμιο κατάλογο Worldcat και τις αναφορές του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Προσωπικό του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής

Α' Βαθμίδας	2
Αναπληρωτές	5
Επίκουροι	8

Λέκτορες	3
ΕΤΕΠ	1

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι οι αριθμοί είναι μεγάλοι.

Φοιτητές του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής

Ακαδημαϊκά Έτη	Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές	Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Υποψήφιοι Διδάκτορες
2008-2009	967	12	45
2007-2008	840	17	48
2006-2007	859	14	37
2005-2006	825	20	33
2004-2005	788	25	29

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η συμμετοχή με ατομικές εντάξεις είναι ενδιαφέρουσα. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές	Αριθμός Βιβλίων
	25

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι τριπλάσια από τα περιλαμβανόμενα στον προηγούμενο πίνακα. Μερικά απ' αυτά έχουν πολύ μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές

77

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι πολύ ικανοποιητική και προκαλούν το έντονο ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο και τους μελετητές.

Αναφορές και Παραπομπές του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής

Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές

600

ΙΧ. Το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας είναι νέο και ακόμη μικρό σε στελέχωση. Το Τμήμα εξυπηρετεί την εκπαίδευση, τη θεωρητική και εμπειρική έρευνα στην επιστήμη. Εξυπηρετείται από κοινωνικούς ανθρωπολόγους, κοινωνιολόγους, πολιτικούς αναλυτές, και άλλες ειδικότητες. Σε μια συγκεντρωτική καταγραφή των δεδομένων του ξεχωρίζουμε τη δομή του προσωπικού του, τη διακύμανση του αριθμού των φοιτητών, τις συμμετοχές στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τις εντάξεις στο παγκόσμιο κατάλογο Worldcat και τις αναφορές του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Προσωπικό του Τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Α Βαθμίδα	2
Αναπληρωτές	3
Επίκουροι	5
Λέκτορες	4

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι οι αριθμοί δεν είναι μάλλον περιορισμένοι, σε σχέση με άλλα Τμήματα, αλλά είναι αρκετά σημαντικοί σε σχέση με τη στελέχωση.

Φοιτητές του Τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Ακαδημαϊκά Έτη	Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές	Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Υποψήφιοι Διδάκτορες
2008-2009	652	12	19
2007-2008	494	10	18
2006-2007	594	14	17
2005-2006	748	4	17
2004-2005	494	-	12

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων, υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η συμμετοχή με ατομικές εντάξεις είναι παρούσα. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία Τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές

8

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι τριπλάσια από τα περιλαμβανόμενα στον προηγούμενο πίνακα. Μερικά απ' αυτά έχουν πολύ μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του Τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

	Αριθμός Βιβλίων
Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές	24

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι ικανοποιητική και προκαλούν το ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο και τους μελετητές.

Αναφορές και Παραπομπές του Τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

	Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών
Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές	210

X. Το Γενικό Τμήμα Δικαίου

Το Γενικό Τμήμα Δικαίου (Γ.Τ.Δ.) έχει ως αντικείμενο την υποστηρικτική διδασκαλία των νομικών μαθημάτων στα λοιπά Τμήματα του Πανεπιστημίου. Εξέχουσα θέση μεταξύ των μελών του Τμήματος κατέχει ο τέως πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Σημίτης. Τρία μέλη του δυναμικού του έχουν αναδειχθεί Αντιπρυτάνεις. Ένα μέλος του δυναμικού του είναι βουλευτής και ενεργεία Υπουργός. Ένας ομότιμος καθηγητής έχει διατελέσει ευρωβουλευτής και βουλευτής και ένα μέλος υπήρξε Γενικός Γραμματέας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης.

Προσωπικό του Τμήματος Γ.Τ.Δ.

Α Βαθμίδας	6
Αναπληρωτές	3
Επίκουροι	5
Λέκτορες	10

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος και των υποψηφίων διδασκόντων. Αυτό που διακρίνεται εύκολα από κάποιον σχολιαστή είναι το γεγονός ότι δεν έχει προπτυχιακούς φοιτητές γιατί είναι γενικό τμήμα και δεν δικαιούται την εγγραφή σε αυτό προπτυχιακών φοιτητών.

Φοιτητές του Γ.Τ.Δ.

Ακαδημαϊκά Έτη	Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές	Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Υποψήφιοι Διδάκτορες
2008-2009	-	83	113
2007-2008	-	74	112
2006-2007	-	75	113
2005-2006	-	87	106
2004-2005	-	79	108

Η ερευνητική παρουσία του Τμήματος, μεταξύ άλλων, υποδεικνύεται από τις εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η συμμετοχή με ατομικές εντάξεις είναι παρούσα. Ο πίνακας που παρατίθεται στη συνέχεια περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό για τα μέλη του.

Βιβλία του Γ.Τ.Δ. στη Βιβλιοθήκη του Παν. Χάρβαρντ

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές

53

Η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων σε διεθνείς βιβλιοθήκες του ακαδημαϊκού προσωπικού από τον παγκόσμιο κατάλογο Worldcat είναι τριπλάσια από τα περιλαμβανόμενα στον προηγούμενο πίνακα. Μερικά απ' αυτά έχουν πολύ μεγάλη διάδοση.

Βιβλία του Γ.Τ.Δ. σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Αριθμός Βιβλίων

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές

77

Οι αναφορές στις εργασίες των επιστημόνων του Τμήματος υποδεικνύουν ότι η συμβολή τους είναι ικανοποιητική και προκαλούν το ενδιαφέρον στον ακαδημαϊκό χώρο και τους μελετητές.

Αναφορές και Παραπομπές του Γ.Τ.Δ.

Αριθμός Αναφορών και Παραπομπών

Μέλη ΔΕΠ, Ο.Κ., Πρώην Καθηγητές

600

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Συγκεντρωτική καταγραφή για το Πάντειο Πανεπιστήμιο

1. Το Πάντειον Πανεπιστήμιο: Ογδόντα τρία χρόνια ιστορίας

Η δημιουργία του Παντείου Πανεπιστημίου εκφράζει το απροϋπόθετο δικαίωμα στην αλήθεια, ακριβώς σε μια εποχή, το μεσοπόλεμο που χαρακτηρίζεται από τη βίαια επιβολή των πολιτικών πεποιθήσεων. Επιβάλλεται από την πρώτη στιγμή στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και μαζί της ορθολογικής διοικητικής επιστήμης. Το Πάντειον Πανεπιστήμιο οικοδόμησε τις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες στην Ελλάδα. Αντικατέστησε τον αυταρχισμό με την θεμελιώδη πίστη στον ουμανισμό. Καλλιέργησε με στέρεο επιστημονικό εξοπλισμό στρατιές δημόσιων λειτουργών. Προσδιόρισε την προσέγγιση στο διεθνές δίκαιο και τη συστηματική αντιμετώπιση της διπλωματίας. Όρισε τη συζήτηση για το άνοιγμα της χώρας στο διεθνές περιβάλλον και ιδίως την προσέγγιση με τις πολιτικές διεργασίες στην Ευρώπη. Καθόρισε τη φύση και την εξέλιξη του διοικητικού δικαίου. Πρωτοπόρησε σε μια χώρα με πρόσφατη και πολυκύμαντη την αντιπαράθεση ανάμεσα στο παρελθόν και το μέλλον, την παράδοση και τον εκσυγχρονισμό. Αντιπροσώπευσε το πνεύμα της ελεύθερης έκφρασης και της δημοκρατικής προοπτικής το οποίο δοκιμάστηκε έντονα από την πολιτική πράξη.

Η θεσμική ιστορία του ιδρύματος αρχίζει, όπως συμβαίνει συχνά στο περιθώριο άλλων μεγάλων γεγονότων. Ξεκινά το 1927 όταν μπαίνει ο θεμέλιος λίθος του κτιρίου, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας Ναύαρχου Παύλου Κουντουριώτη.

Το Πανεπιστήμιο έχει χρέος στον Ελευθέριο Βενιζέλο που η πολιτική του παρέμβαση και πράξη έκανε εφικτή τη δημιουργία του ιδρύματος. Είναι υποχρεωμένο να εξάρει τη θερμή πρόθεση του Αλεξάνδρου Πάντου, να κληροδοτήσει για τη δημιουργία της Σχολής, την περιουσία, το όραμα και βέβαια το όνομα του. Θυμόμαστε ακόμη και θα τιμάμε πάντα τον Γεώργιο Φραγκούδη, τον πραγματικό δημιουργό του θεσμού, έναν λαμπρό επιστήμονα, έναν άνθρωπο που το είναι του είναι ενσωματωμένο στη δομή του ιδρύματος. Έλαβε όμως και αυτός ανάξιες πληρωμές. Απολύθηκε, συνταξιοδοτήθηκε με τρόπο ιταμό, έλειψε, κατέληξε. Η ιστορία αναζητά μηνύματα και για αυτές τις πληρωμές.

Στα πρώτα χρόνια είναι ένα εγχείρημα, με ισχυρότερη δύναμη την προσπάθεια των δημιουργών του, ως ΝΠΙΔ, με όνομα Πάντειος Σχολή Πολιτικών Επιστημών. Αμέσως βρίσκεται αντιμέτωπο με τις αντιφάσεις της κοινωνίας μας. Το ίδιο το ίδρυμα, ως εκφραστής της ελευθερίας διακίνησης των πολιτικών ιδεών, συναντά τη δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου. Ο Φραγκούδης διώκεται, αλλά το ίδιο μετατρέπεται σε ΝΠΔΔ το 1937, ως Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Επιστημών, με την πρόθεση να χειραγωγηθεί αλλά και με άμεσο όμως αποτέλεσμα να εξασφαλίσει τη συνέχεια του. Το 1939 ονοματίζεται, ως ανωτάτη σχολή πολιτικών επιστημών και δημοσίων υπαλλήλων.

Τη μεταπολεμική περίοδο επαναπροσδιορίζεται, ως Πάντειος Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Επιστημών. Αποκτά και ένα τμήμα δημοσιογραφίας. Το σχετικό όμως διάταγμα δεν εκδίδεται και η πρόβλεψη παραμένει ανεκτέλεστη. Το 1952 δημιουργείται η πρώτη Πρυτανεία, ενώ συγκροτούνται τα λοιπά πανεπιστημιακά όργανα διοίκησης, η σύγκλητος και η συνέλευση των καθηγητών. Επικεφαλής ο Μιχαήλ Στασινόπουλος. Το 1963 η Πάντειος Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Επιστημών διαμορφώνει τα πιο γνωστά στους περισσότερους Πτυχία της, αυτό της Πολιτικής Επιστήμης και εκείνο της Δημόσιας Διοίκησης, ενώ η φοίτηση γίνεται τετραετής. Το 1983 θα δημιουργηθεί το πρώτο Τμήμα Κοινωνιολογίας της χώρας, μαζί με το Τμήμα Πολιτικής επιστήμης και Διεθνών Σπουδών, όπως και το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης. Το 1989 θα μετονομαστεί σε Πάντειον Πανεπιστήμιο με οκτώ Τμήματα. Σήμερα λειτουργούν εννέα Προπτυχιακά Τμήματα, ένα Γενικό Τμήμα Δικαίου και δεκατρία Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών τα οποία καλύπτουν σε μεγάλο βαθμό το μείζον φάσμα των πολιτικών και κοινωνικών επιστημών.

Μέσα στη μητρόπολη αποτελούμε και εμείς μια σημαντική πολιτεία, με δεκαεννέα χιλιάδες περίπου προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, μεγάλο αριθμό διδασκόντων, διοικητικών υπαλλήλων και λοιπών λειτουργών διάφορων ειδικοτήτων. Η κοινότητα αυτή, ως πόλη μέσα στην πόλη, έχει την αξίωση για μια πλήρη και αξιοπρεπή υποδομή που να αντιστοιχεί στον πολιτισμό και την εποχή μας. Η κοινότητα αυτή δεν είναι προπετής. Είναι όμως μαχητική και έχει συνείδηση της συνεισφοράς της στην πραγματικότητα και στην οργάνωση αυτής της χώρας.

Η παρουσία του Παντείου Πανεπιστημίου έχει στην καθολικότητα του, ξεχωριστές, αλλά ιδιαίτερες αξιοσημείωτες εκδηλώσεις:

- 1) Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης είναι το παλαιότερο Τμήμα με σχετικό Πτυχίο του Ιδρύματος. Σημαντικότερη είναι η συνεισφορά του στη νομική σκέψη, την οικονομική ανάλυση και τη μελέτη της διοικητικής οργάνωσης της χώρας.
- 2) Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, το οποίο φέρει μερίσματα της παλαιότερης οργάνωσης των σπουδών και νέες γόνιμες συνθέσεις.
- 3) Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, με προέλευση από το προγενέστερο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σπουδών έχει μεγάλη συνεισφορά στην ανάπτυξη των σχετικών αντικειμένων.
- 4) Το Τμήμα Κοινωνιολογίας, πρώτο στη χώρα, μετέβαλε τον ουσιαστικό συσχετισμό των θεωρήσεων των κοινωνικών επιστημών. Στο πλαίσιο του λειτουργεί ένας εξαιρετικά σημαντικός Τομέας Εγκληματολογίας.
- 5) Το Τμήμα Ψυχολογίας εισήγαγε την ακέραια θεραπεία της επιστήμης στην Ελλάδα.
- 6) Το Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού, υλοποιεί μια ιστορική παρακαταθήκη και πρωτοπορεί στην επιστημονική διαχείριση, κρίσιμων θεμάτων, αλλά και θεσμών της εποχής μας.

7) Το Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, συμβάλλει στην Οικονομική Επιστήμη με γόνιμες επικεντρώσεις.

8) Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής συνεισφέρει με τις άμεσες θεωρητικές διαχειρίσεις και τις υποδείξεις εφαρμογής.

9) Το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας κάνει τα πρώτα βήματα για την εδραίωση του σχετικού αντικειμένου και προκαλεί σε όλους μας το ενδιαφέρον.

10) Τέλος το Γενικό Τμήμα Δικαίου υποστηρίζει με ευστάθεια την εξέταση των θεσμικών παραμέτρων της κοινωνικής οργάνωσης.

Αναλογιζόμαστε ότι γενικά το Πανεπιστήμιο, ως κοινωνικός και εκπαιδευτικός θεσμός, με τη μορφή μιας κοινότητας, υπάρχει περίπου εννιακόσια χρόνια. Σ' αυτούς τους εννέα αιώνες προσέφερε την ουσιαστική γνωστική και τεχνική υποδομή η οποία αποτελεί την, εκ των ων ουκ άνευ, προϋπόθεση για την εμφάνιση του συνόλου των επιτευγμάτων στη σύγχρονη εποχή. Ευρίσκεται, ως κοινότητα, στην παρούσα περίοδο και παγκοσμίως, σε φάση δοκιμασίας σε σχέση με την πολιτική, την οικονομία και τους θεσμούς της αγοράς. Είναι, ιδίως, αντιμέτωπο με την επεκτατική δράση μιας άλλης παγκόσμιας κοινότητας, της περιορισμένης σε αριθμό, ισχυρότατης σε δύναμη κοινότητας των μονοπωλιακών επιχειρήσεων, η οποία προβάλλει αξιώσεις στο χώρο της γνώσης.

Το Πανεπιστήμιο οφείλει να στοχαστεί αυτή την πρόκληση και να προσδιορίσει, με βάση την παράδοση και την κουλτούρα που προνομιακώς κατέχει, μια δυναμική στρατηγική. Η στρατηγική αυτή είναι δέον, χωρίς οίηση, να τονίζει τη γνωστική υπεροχή και τις συλλογικές του ικανότητες, με ευθύτητα, αλλά και συγκεκριμένες επιλογές. Η κοινότητα χρειάζεται να προσβλέπει, δίχως φόβο, στην όσμωση με οτιδήποτε βρίσκεται στην αιχμή των οικονομικών και κοινωνικών πραγματικοτήτων. Το Πανεπιστήμιο δημιούργησε την έννοια της αξιολόγησης, τις διαστάσεις της ποσοτικής μέτρησης και τις εκφράσεις της ποιοτικής εκτίμησης. Καταλαβαίνει ότι στην εποχή μας υπάρχουν δυνάμεις που επιθυμούν όλα να τα μετρήσουν και να τα δοκιμάσουν, όχι αβάσιμα, μέσω της ευθείας προσφυγής σε συγκρίσιμες στατιστικές. Να υπενθυμίσουμε κάτι. Σύμφωνα με τον Μπ. Ντισραέλι, «υπάρχουν τριών ειδών ψεύδη, τα μικρά, τα μεγάλα και οι στατιστικές. Τα πρώτα και τα δεύτερα είναι λιγότερο ή περισσότερο προφανή. Οι στατιστικές δεν λένε πάντα την αλήθεια. Θέλουν εκτίμηση».

Στις παρούσες πραγματικότητες εκδηλώνουμε την ανάγκη της διάκρισης που αναγκαία διέρχεται από την απρόσωπη αξιολόγηση του έργου μας. Μερικά ερωτήματα έχουν θέση εδώ. Θέλουμε και μπορούμε να εντοπίσουμε σύγχρονες παρουσίες και πνευματικές προσωπικότητες του αναστήματος του Κάντ, του Χέγκελ ή του Μαρξ; Έχουμε συνειδητοποιήσει πως θα ήταν ο κόσμος μας, δίχως τη θεμελίωση του ορθού λόγου και της κριτικής ή της ανατρεπτικής σκέψης; Μπορεί να υπάρξει ο οικονομικός και πολιτικός ορθολογισμός χωρίς τη διανοητική ανατροφοδότηση και αναπαραγωγή τους; Ένα Πανεπιστήμιο Πολιτικών Επιστημών εστιάζει κυρίως στο περιβάλλον της δύναμης. Εξετάζει την κατανομή της ισχύος στην κοινωνική οργάνωση, τα υποκείμενα, τους θεσμούς, τις διαδικασίες, τους μηχανισμούς εξουσίας, τις αδρές αλλά και τις λεπτομερείς εκδηλώσεις τους.

Ένα Πανεπιστήμιο Κοινωνικών Επιστημών σέβεται το ζήτημα της ισχύος. Υπολογίζει την ισχύ, ως πραγματικότητα. Αντιλαμβάνεται τη σημασία της για την διοίκηση των ανθρώπων και την επίλυση προβλημάτων. Σκέφτεται τις συνέπειες από την επίδραση της εξουσίας στην κοινωνική οργάνωση. Σταθμίζει τις ωφέλειες και προσμετρά τις εξοδεύσεις στα άτομα και τις ομάδες. Το Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, ισορροπεί ανάμεσα στις αντιπαραθέσεις που αναφέρονται στη θεμελιώδη αντίφαση της πολιτικής κοινωνίας και της κοινωνίας των πολιτών. Από τη μια πλευρά έλκεται από τον ρεαλισμό της υλοποίησης στο πλαίσιο της πολιτικής πραγματικότητας και από την άλλη το συνεπαίρνει η δυναμική των μετασχηματισμών, με τη διαπραγμάτευση των απειλών και των εναλλακτικών λύσεων.

Σκέφτεται για τις δυνάμεις και τα συμφέροντα που κυριαρχούν. Προσλαμβάνει και επιχειρεί να κατανοήσει τις στρατηγικές τους. Προσέχει και αναδεικνύει την κοινωνική αντίδραση ακόμη κι αν αυτή είναι οριακή, τη φάση που εκδηλώνεται. Σημειώνει τους αποκλεισμούς και ενδιαφέρεται για τη συμπερίληψη. Δεν βολεύεται, απλώς, στη συστηματική επεξεργασία. Διαπραγματεύεται και τη μεταβολή. Επιθυμεί να προβλέπει τους μετασχηματισμούς. Υποδέχεται τις ανατροπές και μεριμνά, ώστε η φαντασία να μην καταβάλλεται από την έκπληξη.

Επικεντρώνει στα τελεσφόρα αποτελέσματα. Γνωρίζει ότι η αποτελεσματικότητα αφορά σε μια μόνον περίοδο της ιστορίας και στη συνέχεια επαναπροσδιορίζεται. Συμμετέχει με τη συνεισφορά εργαλείων και μεθόδων, στο χώρο της δύναμης. Παρέχει ταυτόχρονα πλαίσια και δυνατότητες αμέσως αξιοποιήσιμες στις κοινωνικές δυνάμεις, προκειμένου να προσεγγίσουν την επιθυμητή κοινωνία των πολιτών. Αυτή στην ανάγνωση μας, είναι η εγγύτερη έκφραση της δημοκρατίας και ισοδυναμεί με την οργάνωση των ίσων και ελεύθερων πολιτών στην οποία η επιβεβλημένη δύναμη είναι περιττή.

2. Βασικά Χαρακτηριστικά και Προκλήσεις

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο, με μακρά παράδοση στο χώρο των πολιτικών και κοινωνικών επιστημών και με την υψηλής στάθμης εκπαίδευση που παρέχει, επιτυγχάνει την ανάπτυξη της επιστημονικής σκέψης και πρακτικής ώστε να ενισχυθούν οι δυνατότητες των αποφοίτων του και να αντεπεξέλθουν με επιτυχία στις σύγχρονες απαιτήσεις της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Το Πάντειο Πανεπιστήμιο, παρέχει με τις εγκαταστάσεις του, τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση, κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες

Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει πρόσβαση στα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) σε όλους τους χώρους του Ιδρύματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.). Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ. Επίσης, η διέξοδος των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες του Ιδρύματος, από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.

Η συνεισφορά του Παντείου Πανεπιστημίου, στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη επιτυγχάνεται, μέσα από τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της ελληνικής περιφέρειας και του εξωτερικού, καθώς και με τη συμμετοχή του σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης. Παράλληλα λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ., ενώ το διδακτικό προσωπικό του Ιδρύματος οργανώνει σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθεί επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζει διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

3. Υποδομή και Εξοπλισμός

Οι υποδομές και ο εξοπλισμός του Ιδρύματος έχουν ως ακολούθως:

1. Το Ίδρυμα διαθέτει αίθουσες διδασκαλίας με δυνατότητες προβολής video οροφής με τηλεχειριστήρια και οθόνη, κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα.
2. Γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία.
3. Αμφιθέατρα με αναρτημένους πίνακες (διπλής όψης), προβολή video και οθόνη, μικροφωνική εγκατάσταση, καταγραφή πρακτικών με Η.Υ., κλιματισμό, φωτισμούς ασφαλείας και σύστημα ταυτόχρονης διερμηνείας σε τρεις γλώσσες.
4. Αίθουσες συνεδριάσεων μελών ΔΕΠ με κλιματισμό, πυρασφάλεια, σύστημα καταγραφής πρακτικών, μικρόφωνα.
5. Αίθουσες γραμματειακής υποστήριξης των Τμημάτων
6. Γραφεία προέδρων
7. Γραφείο Δημοσιευμάτων
8. Γραφεία Διασύνδεσης/Σταδιοδρομίας
9. Το Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης
10. Φοιτητική Εστία¹
11. Γυμναστήριο
12. Βιβλιοθήκη
13. Ιατρείο
14. Αρχείο

Ιδιαίτερη μέριμνα για την διοίκηση του Ιδρύματος, θα αποτελέσει για την ερχόμενη τετραετία η δημιουργία νέων χώρων διδασκαλίας προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου, η δημιουργία νέων-σύγχρονων εγκαταστάσεων για το διοικητικό και εκπαιδευτικό προσωπικό, η ανακαίνιση του ιστορικού κτιρίου του Παντείου Πανεπιστημίου και των άλλων κτιρίων, η ανακαίνιση της φοιτητικής εστίας¹ του ιδρύματος και των προαύλιων χώρων. Η αύξηση των εγκαταστάσεων θα προέλθει τέλος, από αγορές, ανεγέρσεις και ενοικιάσεις.

¹ Ο Προϋπολογισμός για την ανακαίνιση της φοιτητικής εστίας, υπάρχει στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και η όλη διαδικασία βρίσκεται στο στάδιο της έκδοσης της άδειας για την ανακαίνιση από την πολεοδομία

4. Ο φοιτητικός πληθυσμός:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Ενεργοί Φοιτητές Παντείου Πανεπιστημίου

Ακαδημαϊκά Έτη	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ		
	προπτυχιακοί	Μεταπτυχιακοί	υπ. διδάκτορες
2008-2009	18978	565	-
2007-2008	17354	578	1331
2006-2007	17516	607	1361
2005-2006	17057	625	1311
2004-2005	16540	581	1230

5. Το Προσωπικό του Πανεπιστημίου

α) Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας (τακτικό και έκτακτο διδακτικό, ΕΤΕΠ, ΕΕΔΙΠ, διοικητικό, τεχνικό).

Έτος: 2007-2008

<i>Διδακτικό Προσωπικό</i>	267
<i>Μόνιμο Διοικητικό Προσωπικό</i>	101
<i>ΙΔΑΧ</i>	64
<i>ΕΤΕΠ</i>	9
<i>ΕΕΔΙΠ</i>	16

β) Αναλογία Ενεργών Φοιτητών προς Προσωπικό-Ακαδημαϊκό Έτος 2008-2009.

	<i>Φοιτητές/ ΔΕΠ</i>	<i>Φοιτητές/ ΕΕΔΙΠ</i>	<i>Φοιτητές/ ΕΤΕΠ</i>	<i>Φοιτητές/ Διοικητικό Προσωπικό</i>
<i>ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ</i>	71,07	1186	2108,6	187,9

6. Διεθνοποίηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας

Η συνεργασία με ιδρύματα της αλλοδαπής σε επίπεδο προγραμμάτων σπουδών, και με τα οποία ενισχύεται η κινητικότητα σπουδαστών και διδασκόντων είναι τα ακόλουθα:

Γαλλία: *Πανεπιστήμια Provence, Sorbonne, Montpellier, Rochelle, Caen Basse-Normandie, Robert Schuman-Strasbourg III, Rene Descartes*

Ιταλία: *Πανεπιστήμια degli Studi Roma Tre, degli Studi di Firenze, degli Studi di Perugia, degli Studi di Sienna, degli Studi di Roma “La Sapienza”, degli Studi di Salerno, degli Studi di Catania.*

Ηνωμένο Βασίλειο: *Πανεπιστήμια College London, of Manchester, of Sussex*

Γερμανία: *Πανεπιστήμια Hannover, Siegen, Jena, Munchen, Darmstadt, Giessen*

Βέλγιο: *Πανεπιστήμιο Ghent*

Ολλανδία: *Πανεπιστήμια Hague, Leiden*

Ισπανία: *Πανεπιστήμια Cantabria, Autonomia de Barcelona, Granada, Valencia, Santiago de Compostela, de Salamanca*

Δανία: *Πανεπιστήμιο of Copenhagen*

Ρουμανία: *Πανεπιστήμιο of Oradea*

Φιλανδία: *Πανεπιστήμιο of Tampere*

Πολωνία: *Πανεπιστήμιο of Lodz, Jafiellonian, of Lower Silesia in Wroclaw*

Σλοβακία: *Πανεπιστήμιο of Presov*

Πορτογαλία: *Πανεπιστήμια dos Acores, de Coimbra*

Λετονία: *Πανεπιστήμιο of Latvia*

Βουλγαρία: *Πανεπιστήμιο New Bulgarian*

Κύπρος: *Πανεπιστήμιο Κύπρου*

Τουρκία: *Πανεπιστήμια Ege, of Ankara, Anadolu, Bilikent, Bogazici, Yeditepe.*

7. Διακρίσεις του ακαδημαϊκού προσωπικού (-διδασκόντων) και σημαντικές διακρίσεις πτυχιούχων

Πρόεδροι της Δημοκρατίας: Μιχαήλ Στασινόπουλος, Κωνσταντίνος Τσάτσος

Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων: Δημήτριος Σιούφας (πτυχ.)

Πρωθυπουργοί: Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Κωνσταντίνος Σημίτης

Υπουργοί και Υφυπουργοί: Ανδρέας Λοβέρδος, Παναγιώτης Ρουμελιώτης, Κωνσταντίνος Σημίτης, Ελένη Στεφάνου

Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας: Γεώργιος Παναγιωτόπουλος

Πρόεδροι της Ακαδημίας Αθηνών: Γεώργιος Βλάχος, Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος

Μέλη Διεθνών Δικαστηρίων: Χάρης Ταγαράς, Γεώργιος Τενεκίδης.

Βουλευτές και Ευρωβουλευτές (μετά το 1974 -μόνο ακαδημαϊκό προσωπικό):

Φωτεινή Δεκάζου-Στεφανοπούλου, Μαριλένα Κοππά, Ανδρέας Λοβέρδος, Μιχάλης Παπαγιαννάκης, Παναγιώτης

Ρουμελιώτης, Κωνσταντίνος Σημίτης, Στέφανος Στεφανόπουλος, Ελένη Στεφάνου, Δημήτρης Τσάτσος.

Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς: Δημοσθένης Δασκαλάκης², Νικόλαος Καραβίτης, Ισμήνη Κριάρη, Ανδρέας Λοβέρδος, Αργύρης Πασσάς, Στυλιανός Περράκης, Ηλίας Πλασκοβίτης (2), Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος, Μαρία Στρατηγάκη, Ευάγγελος Συρίγος.

Πρόεδροι και Διοικητές, Αντιπρόεδροι και Υποδιοικητές Δημόσιων Οργανισμών:

Βασιλική Αρτινοπούλου (Πρόεδρος -Κέντρο επί Θεμάτων Ισότητας)

Δημοσθένης Δασκαλάκης (Υποδιοικητής -ΟΓΑ)*

Αθανάσιος Διαμαντόπουλος (Πρόεδρος Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης)

² Κατά τη διάρκεια της θητείας του Λέκτορα στο Τμήμα Κοινωνιολογίας. Σήμερα είναι Καθηγητής του ΕΚΠΑ.

Κωνσταντίνος Κοσκινάς (Πρόεδρος - ΟΠΑΠ)

Ανδρέας Λύτρας (Διοικητής- ΓΝΑ Κοργιαλένειο-Μπενάκειο, ΕΕΣ- Ερυθρός Σταυρός)

Βασίλης Φίλιας (Πρόεδρος της Ολυμπιακής Αεροπορίας).

Διευθυντές Δημόσιων Σχολών:

Ανδρέας Λύτρας (Διευθυντής-Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης)

Κοσμάς Ψυχοπαίδης (Διευθυντής -Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης).

Πρόεδροι, Αντιπρόεδροι, Διευθυντές:

Επιστημονικοί Διευθυντές Ινστιτούτων και Ερευνητικών Κέντρων:

Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος (Διευθυντής- Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής)

Χριστόδουλος Γιαλλουρίδης (Πρόεδρος-ΠΚΔ)

Κωνσταντίνος Κοσκινάς (Πρόεδρος- Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας-ΟΠΑΠ-2)

Ανδρέας Λύτρας (Διευθυντής- Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας)

Νικήτας Πατινιώτης(Πρόεδρος-Κέντρο Εκπαιδευτικής Πολιτικής)

Σάββας Ρομπόλης (Επιστημονικός Διευθυντής -Ινστιτούτο Εργασίας-ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ)

Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος(Αντιπρόεδρος-ΙΣΤΑΜΕ-Ανδρέας Παπανδρέου)

Φωτεινή Τσαλίκογλου(Πρόεδρος-Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής)

Βασίλης Φίλιας (Γενικός Διευθυντής-Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών)

Από την παραπάνω έκθεση των δεδομένων φαίνεται ότι το ακαδημαϊκό προσωπικό (εφόσον προστεθούν στα προηγούμενα ένας υπηρεσιακός πρωθυπουργός και ένας υπηρεσιακός υπουργός) κατέλαβε πενήντα τέσσερα (54) πολύ υψηλά αξιώματα και σε δημόσιους θεσμούς, κατά την μεταπολεμική περίοδο. Πρέπει ιδίως να σημειωθεί ότι η μεγάλη πύκνωση στην εξυπηρέτηση υψηλής θεσμικής σημασίας δημόσιων αξιωμάτων εμφανίζεται μετά το 1974. Διευρύνεται σημαντικά μετά το 1981. Κορυφώνεται την περίοδο 1990-2008. Πέραν των άλλων

στοιχείων τα οποία οφείλουν να εκτιμηθούν, κεντρική σημασία κατέχει το γεγονός πως η επιστημονική γνώση των προαναφερθέντων έχει δοκιμαστεί με επιτυχία στην πράξη με συγκεκριμένες εφαρμογές.

8. Διεθνής ερευνητική αναγνώριση του υπηρετούντος ακαδημαϊκού προσωπικού (και των ομότιμων)

Η διεθνής ερευνητική αναγνώριση είναι σημαντικός δείκτης για την ποιότητα της έρευνας και της εκπαίδευσης η οποία πραγματοποιείται στο Πανεπιστήμιο. Οφείλουμε να διαπιστώσουμε ότι υπάρχουν δύο ζητήματα για το σύνολο των Τμημάτων του Ιδρύματος και τις επιστημονικές πειθαρχίες τις οποίες εξυπηρετούν. Πρώτον, με εξαίρεση την οικονομική επιστήμη, η οποία εξυπηρετείται από το Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και όσο αφορά στους οικονομολόγους, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, τα επιστημονικά αντικείμενα που έχουν αναπτυχθεί στα υπόλοιπα Τμήματα δεν διαθέτουν ένα κοινά αποδεκτό σύνολο εθνικών και διεθνών περιοδικών, σύμφωνα με τα οποία θα μπορούσε να συνταχθεί μια αξιόπιστη βάση δεδομένων σχετικά με τις επιστημονικές αναφορές. Δεύτερον, παρατηρούμε πως στις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη για την γραφή βιβλίων, υπό την έννοια ότι απαιτούνται μεγαλύτερα αναπτύγματα από τους περιορισμούς των άρθρων για να δηλωθεί η ερευνητική επέκταση και επικέντρωση. Τα βιβλία, ωστόσο, περιθωριακά καταγράφονται στις διεθνείς βάσεις αναφορών. Ιδίως είναι προβληματική η καταγραφή των αναφορών σε ελληνικά βιβλία εντός της χώρας, καθώς είναι πιο σαφής η εικόνα τους σε διεθνές επίπεδο.

Προκειμένου να αποτυπώσουμε τη διεθνή αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Πανεπιστημίου ως σύνολο, μέσω των βιβλίων και των μονογραφιών, επιλέξαμε να παρουσιάσουμε τις εγγραφές εντεταγμένων αυτοτελών έργων και των συλλογικών τόμων, στα οποία έχουν συμβολή ή πλήρη ευθύνη τα υπηρετούντα μέλη ΔΕΠ και οι Ομότιμοι Καθηγητές του Παντείου Πανεπιστημίου, στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Η επιλογή ανταποκρίνεται στα ακόλουθα κριτήρια: α) Το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο είναι πρώτο ή μεταξύ των πρωτοπόρων σε οποιασδήποτε μορφής αξιολογήσεις στο διεθνές ακαδημαϊκό πλαίσιο, και σε πλήθος αντικειμένων που περιλαμβάνουν και τα αντικείμενα των κοινωνικών και πολιτικών επιστημών, οικονομικών και νομικών επιστημών. β) Η βιβλιοθήκη του είναι εξαιρετικώς επιλεκτική στην ένταξη βιβλίων και συνήθως συνοδεύεται από την ύπαρξη αναφορών είτε για το συγγραφέα είτε για το βιβλίο, σε άλλα βιβλία και λοιπά δημοσιεύματα που είναι ήδη εντεταγμένα σ' αυτήν. γ) Η βιβλιοθήκη αυτή είναι κέντρο της προσοχής για την παρακολούθηση των επιστημονικών εξελίξεων και των σχετικών δημοσιευμάτων από ερευνητές ανεξαρτήτως της καταγωγής και του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος τους.

Επισημαίνουμε το ιδιαίτερος σημαντικό γεγονός ότι η προαναφερθείσα βιβλιοθήκη στην οποία επικεντρώνουμε δεν είναι η μοναδική που περιλαμβάνει βιβλία του ακαδημαϊκού προσωπικού του Παντείου Πανεπιστημίου, ούτε σ' αυτήν παρατηρείται η πιο μαζική συμμετοχή

με ένταξη δημοσιευμάτων. Στο Πανεπιστήμιο Πρίνστον για παράδειγμα περιλαμβάνονται αρκετά περισσότερα σε σχέση με το Χάρβαρντ. Σημαντική ακόμη είναι η συμμετοχή των μελών ΔΕΠ με εντάξεις βιβλίων στις βιβλιοθήκες των Πανεπιστημίων Γέιλ, Νέας Υόρκης, Κολούμπια, κ.ά. Πολύ αξιόλογη και μαζική ένταξη βιβλίων μελών ΔΕΠ του Παντείου Πανεπιστημίου εμφανίζεται στη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ.

Από τη διερεύνηση την οποία έχουμε πραγματοποιήσει διαπιστώσαμε ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός εντάξεων βιβλίων, συλλογικών τόμων και λοιπών δημοσιευμάτων στις εθνικές βιβλιοθήκες της Αυστραλίας, της Γαλλίας και της Μεγάλης Βρετανίας για να αναφερθούμε σε ορισμένες σταχυολογήσεις. Ακόμη υπογραμμίζουμε ότι έχουν σε σημαντικούς αριθμούς ενταχθεί βιβλία του ακαδημαϊκού προσωπικού του Παντείου Πανεπιστημίου στις βιβλιοθήκες των Πανεπιστημίων του Λονδίνου, του Κέιμπριτζ, της Σορβόνης, της Μελβούρνης, του Σύδνεϋ, του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου, όπως και των Πανεπιστημίων του Φράιμπουργκ, της Χαϊδελβέργης κλπ.

Από τα προηγθέντα υποδεικνύεται ότι η ενδεικτική επικέντρωση στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ έχει το στόχο της σύγκρισης στο υψηλότερο, κατά το δυνατόν, επίπεδο της επιστημονικής διάχυσης της έρευνας και της διαχείρισης των γνωστικών αντικειμένων. Στην αντίστοιχη παρουσίαση ξεχωριστά για τα Τμήματα του Πανεπιστημίου θα εμφανίζονται επιπλέον αναλυτικές εκθέσεις συμμετοχών σε βιβλιοθήκες από τις προαναφερθείσες. Σε ορισμένα Τμήματα έχει γίνει σύγκριση με τα ομοειδή Τμήματα άλλων ελληνικών Πανεπιστημίων. Για το Τμήμα Κοινωνιολογίας παρουσιάζεται η σύγκριση με τις εντάξεις βιβλίων μελών ακαδημαϊκού προσωπικού από Τμήματα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίων των ΗΠΑ, της Φιλανδίας, της Γαλλίας, της Ουγγαρίας και της Αυστρίας.

Εντάξεις βιβλίων στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ

	Αριθμός Εντάξεων, Μελών ΔΕΠ και Ομότιμων	Αριθμός Εντάξεων από ΠΚΕ/Σύνολο ΔΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, ΠΚΕ
Μέλη ΔΕΠ και Ομότιμοι Καθηγητές	482	
Εξέχοντες πρώην καθηγητές/ΠΚΕ		75
Σύνολο/Γενικό Σύνολο	482	557

Πηγή: *Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ* (<http://discovery.lib.harvard.edu/>). *Βλ. Μέρος Τρίτο.*

Η συμμετοχή των μελών ΔΕΠ του Παντείου Πανεπιστημίου, των Ομότιμων Καθηγητών και των σημαντικών προσωπικοτήτων, με βιβλία και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ κρίνεται ενδιαφέρουσα και σημαντική. Είναι κρίσιμο να εκτιμήσουμε ότι στα περισσότερα Τμήματα το σημερινό ακαδημαϊκό προσωπικό, δηλαδή τα 267 μέλη ΔΕΠ έχουν, κατά μέσο όρο 2,08 βιβλίο στην προκείμενη βιβλιοθήκη. Οφείλουμε

ακόμη να σημειώσουμε πως σε ορισμένα των Τμημάτων ο μέσος όρος διαμορφώνεται στα 3 βιβλία ανά μέλος ΔΕΠ. Εκείνο που γίνεται σαφές ότι η πνευματική παραγωγή του Παντείου Πανεπιστημίου καταλαμβάνει το ισοδύναμο μιας αίθουσας ή ενός τμήματος αυτής της βιβλιοθήκης.

Αναφορές και παραπομπές μελών ΔΕΠ Παντείου

Αριθμός Καταχωρήσεων

Μέλη ΔΕΠ, ΟΚ,

6910

Πρώην Καθηγητές

Πηγή: *Google Μελετητής, Άλλες Πηγές. Βλ. Μέρος Τρίτο*

Η προηγούμενη διαπίστωση περί της διεθνούς αναγνώρισης, μέσω της συμμετοχής βιβλίων σε ένα εκ των κορυφαίων πανεπιστημίων στον παγκόσμιο χώρο επικοινωνεί και ενισχύεται με/από τη διάχυση των αναφορών και των παραπομπών, οι οποίες αφορούν κυρίως σε άρθρα και άλλες, εκτός των βιβλίων, μελέτες. Ο αριθμός αναφορών και παραπομπών που εμφανίζεται στον προηγούμενο πίνακα είναι σίγουρα ενθαρρυντικός, παρέχοντας προϋποθέσεις για πολύ ισχυρή παρέμβαση και μάλιστα σε όλες τις επιστήμες οι οποίες εξυπηρετούνται στο Πάντειον Πανεπιστήμιο. Χρειάζεται να επισημάνουμε ότι δεν είναι ισοδύναμη η παρουσία όλων των τμημάτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε όποια τμήματα υπάρχει πολύ μεγάλη συγκέντρωση αναφορών δεν υπάρχει αντίστοιχη διάδοση των βιβλίων τους σε διεθνείς βιβλιοθήκες (με βάση τον WorldCat, στον επόμενο πίνακα). Εξαίρεση αποτελεί ένα Τμήμα το οποίο διατηρεί ισορροπία ανάμεσα στις εντάξεις βιβλίων στο Χάρβαρντ, τις ατομικές εγγραφές στον WorldCat και το σύνολο αναφορών και παραπομπών. Πάντως, διαπιστώνουμε ότι η αναλογία αναφορών και παραπομπών ανά μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι 25,88.

Βιβλία Καταχωρημένα σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Αριθμός Καταχωρήσεων

Μέλη ΔΕΠ, ΟΚ,

1065

Πρώην Καθηγητές

Πηγή: www.worldcat.org.

Το τελευταίο επίπεδο της καταγραφής της ερευνητικής αναγνώρισης του Παντείου Πανεπιστημίου αφορά στο σύνολο των καταγραφών στις συνδεδεμένες με τον Παγκόσμιο Κατάλογο Βιβλιοθηκών (WorldCat). Εδώ που είναι ένα πολύ πιο ευρύχωρο πλαίσιο στο οποίο περιλαμβάνονται πανεπιστημιακές, εθνικές και πολιτειακές βιβλιοθήκες η συμμετοχή με εντάξεις βιβλίων του ακαδημαϊκού μας προσωπικού είναι εξαιρετικώς πληθωρική και αντιστοιχεί κατά μέσο όρο σε πάνω από 3 βιβλία ανά μέλος. Είναι προφανές ότι απ' αυτήν την περίπτωση καταγραφής είναι δυνατόν να συναχθούν διαφορετικής τάξης αποτελέσματα. Σε πολλές περιπτώσεις γίνεται αντικείμενο αναγνώρισης ότι μέλη συμμετέχουν με βιβλία τους σε μεγάλο αριθμό βιβλιοθηκών. Σε άλλες ότι συμμετέχουν με πολλά βιβλία σε πιο περιορισμένο αριθμό βιβλιοθηκών οι οποίες είναι πολύ επιλεκτικές και δύσκολες στην συμπερίληψη δημοσιευμάτων. Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνεται η συγκέντρωση σε ορισμένο εθνικό ή γλωσσικό κύκλο βιβλιοθηκών. Όλα τα παραπάνω σε συνάρτηση με τη φύση των επιστημονικών αντικειμένων και των Τμημάτων πρέπει να τεθούν σε εκτίμηση λοιπών ποιοτικών κριτηρίων που δεν μπορεί να συμπεριληφθούν σε ποσοτικές καταγραφές. Η γενική εκτίμηση είναι σε τελευταία ανάλυση ότι το έργο των στελεχών του Παντείου Πανεπιστημίου είναι παρόν, κινεί το ενδιαφέρον σε κάθε σημείο της υφελίου και η ποσότητα των εντεταγμένων δημοσιευμάτων είναι, αν μη τι άλλο, αξιοπρόσεκτη.

9. Η Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου

Το Πάντειον Πανεπιστήμιο διαθέτει την πλέον ενήμερη, χρηστική και πλήρη βιβλιοθήκη κοινωνικών και πολιτικών επιστημών στην Ελλάδα. Διαθέτει μεγάλο πλήθος ελληνικών και ξενόγλωσσων, βιβλίων, περιοδικών, μελετών, διατριβών, διπλωματικών εργασιών, στατιστικών και λοιπών τεκμηρίων, έντυπων και ηλεκτρονικών. Είναι ανοικτή πρωινές και απογευματινές ώρες και επιτρέπει την πρόσβαση σε όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και σε κάθε πολίτη.

Η Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου βρίσκεται στο νεοκλασικό κτίριο της λεωφόρου Συγγρού, στο πρώτο από τα τρία κτίρια του Πανεπιστημίου. Η είσοδος της είναι από το ισόγειο του κτιρίου και επεκτείνεται σε τρεις ακόμα ορόφους, συνολικά 1750 τ.μ. με δικό της ανελκυστήρα και σκάλα. Η ανακαίνιση της Βιβλιοθήκης (ως προς το κτιριακό) ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 1998 που εγκαινιάστηκε από τον τότε πρωθυπουργό.

Σκοπός της είναι η κάλυψη, η υποστήριξη και η προώθηση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων της ακαδημαϊκής κοινότητας του Παντείου Πανεπιστημίου στο πλαίσιο των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών των τμημάτων και η διεύρυνση των ακαδημαϊκών στόχων και του κοινωνικού ρόλου του Παντείου Πανεπιστημίου. Για αυτόν το σκοπό η Βιβλιοθήκη έχει αυτοματοποιήσει πλήρως τις λειτουργίες της και αναπτύσσει συνεχώς τις έντυπες, ηλεκτρονικές και ψηφιακές συλλογές της, καθώς και τις

διαδικτυακές της υπηρεσίες. Παράλληλα, συμμετέχει σε εθνικά και διεθνή δίκτυα συνεργασίας με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πληροφοριακών πόρων.

Η Βιβλιοθήκη από τον Οκτώβριο του 1991 άρχισε την αναδιοργάνωση της και τον εκσυγχρονισμό της, όπου μια πενταετία αργότερα με την υλοποίηση των προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ του 1^{ου} και 2^{ου} Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ) κατάφερε να αλλάξει τελείως το ρόλο της. Από ένα βιβλιοστάσιο-αποθήκη όπως ήταν μέχρι τότε, απομακρυσμένο από την υπόλοιπη πανεπιστημιακή κοινότητα, εχθρικό προς τους φοιτητές, βιβλιοθήκη για λίγους καθηγητές που ηρωικά έψαχναν κάτι να βρουν, μετατράπηκε σε μια βιβλιοθήκη σύγχρονων απαιτήσεων, με μεγάλο αριθμό χρηστών και ίσως το πιο μαζικό και ζωντανό χώρο ολόκληρου του Πανεπιστημίου.

Συλλογές της Βιβλιοθήκης:

Οι συλλογές της Βιβλιοθήκης είναι πλούσιες σε ποικιλομορφία εστιασμένες στις επιστήμες που θεραπεύει το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Είναι πλούσια σε κυρίως έντυπο υλικό, αλλά και ηλεκτρονικό και τα τελευταία χρόνια αναπτύσσει πλούσια τις δικές της ψηφιακές συλλογές. Αρχικά, η έντυπη συλλογή της δημιουργήθηκε με τις δωρεές, μικρές και μεγάλες, από καθηγητές της Παντείου Ανωτάτης Σχολής Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, αλλά και άλλους (όπως ο Γ. Φραγκούδης, ο Ξ. Ζολώτας, Βεζανής, Γεωργάκης, ο Γ. Σημίτης). Αξιόλογοι δωρητές υπάρχουν βέβαια και σήμερα (Α. Αντωνάκοπουλος, ο Γ. Μανουσάκης, ο Μ. Νικολινάκος, Χιώτης, Περιστιάνης, Τσαούσης). Τα προηγούμενα χρόνια η κύρια συλλογή της Βιβλιοθήκης αναπτύχθηκε και ανανεώθηκε από αγορές υλικού τόσο σε ελληνικές εκδόσεις, αλλά πολύ περισσότερο σε ξενόγλωσσες, με βάση τις ανάγκες των τμημάτων και των νέων τμημάτων που ιδρύθηκαν από το 1991 και μετά.

Τα πρώτα χρόνια αποτελούσε μεγάλο πρόβλημα η κατάσταση της ήδη υπάρχουσας συλλογής, καθώς το μεγαλύτερο και πιο σημαντικό κομμάτι της βρισκόταν σκόρπια στα διάφορα αναγνωστήρια που υπήρχαν. Μετά από απόφαση της Συγκλήτου το 1991, τα αναγνωστήρια έκλεισαν και το υλικό τους μεταφέρθηκε στον χώρο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης. Υπήρξε η πρώτη πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη στον ελληνικό χώρο που υλοποιεί το διεθνή πρότυπο για την δημιουργία κεντρικής πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης με συγκέντρωση και πλήρη έλεγχο του υλικού της.

Σήμερα οι συλλογές της Βιβλιοθήκης είναι ανοικτής πρόσβασης (από το 1992) δηλαδή οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν μόνοι τους το υλικό στα ράφια και οι χώροι ανάγνωσης της Βιβλιοθήκης είναι διαθέσιμοι και σε εξωτερικούς χρήστες, οι οποίοι μπορούν να αναζητήσουν υλικό και να μελετήσουν στο αναγνωστήριο. Είναι ταξιθετημένη με βάση το δεκαδικό ταξινομικό σύστημα Dewey από τον πρώτο έως το τρίτο όροφο όπου βρίσκονται οι τόμοι των βιβλίων, ενώ τα περιοδικά, οι ειδικές συλλογές, η «Ιστορική Βιβλιοθήκη» και το πληροφοριακό υλικό είναι στο ισόγειο οι περισσότερες ταξινομημένες με αλφαβητική σειρά.

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης καλύπτει το ευρύ επιστημονικό πεδίο των κοινωνικών και πολιτικών επιστημών: φιλοσοφία, ψυχολογία, κοινωνιολογία, πολιτική επιστήμη, οικονομία, δίκαιο, διοίκηση και οργάνωση, ιστορία, λογοτεχνία. Επίσης η συλλογή αναπτύσσεται και σε

θέματα όπως: πληροφορική, κοινωνική ανθρωπολογία, εγκληματολογία, θετικές επιστήμες, λογιστική, κ.ά. Το υλικό είναι κυρίως στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ενώ υπάρχει και κάλυψη της βιβλιογραφίας στη γερμανική, γαλλική και ισπανική γλώσσα. Η συλλογή της Βιβλιοθήκης αποτελείται από υλικό διαφόρων ειδών και σε ποικίλες μορφές:

1. 80.000 τόμους βιβλίων που είναι καταλογογραφημένοι και αναζητήσιμοι μέσω του καταλόγου, 780 τίτλους έντυπων περιοδικών από τα οποία 490 είναι ενεργείς συνδρομές, 25 χάρτες. Ακόμα περισσότερα από 12.000 ηλεκτρονικά περιοδικά μέσω της HEAL Link.
2. Online βάσεις δεδομένων (JSTOR, PsycInfo, ECONLIT, IPSA, DSI Campus Solution, Web of Science, NBER, RefWorks, κ.ά.).
3. Οπτικοακουστικό υλικό: 160 cds κλασικής μουσικής, 100 CD-ROM εκπαιδευτικού και βιβλιογραφικού υλικού, 600 VHS και DVDs με κλασικές κινηματογραφικές ταινίες, 308 slides της National Gallery of London.
4. 450 τίτλους πανεπιστημιακών σημειώσεων και 1100 περίπου έντυπες διδακτορικές διατριβές που έχουν εγκριθεί από το Πάντειο και άλλα πανεπιστήμια. Η Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, το Α΄ και Β΄ τεύχος των Φ.Ε.Κ. από το 1924 έως το 1996 σε έντυπη μορφή, ενώ από το 1997 μέχρι σήμερα παρέχεται ηλεκτρονικά.
5. την “Ιστορική Βιβλιοθήκη” που περιέχει σπάνιες εκδόσεις βιβλίων του 19ου αι. και των αρχών του 20ου αι. Τα θέματα που καλύπτει κυρίως είναι το Δίκαιο, η Ιστορία, η Οικονομία και η Πολιτική. Η συλλογή αριθμεί περίπου 3.000 βιβλία, τα οποία προέρχονται κυρίως από προσωπικές συλλογές και δωρεές καθηγητών του Παντείου.
6. Την λογοτεχνική συλλογή ελληνικών και ξένων διηγημάτων και μυθιστορημάτων (βρίσκεται στο ισόγειο και είναι ταξιθετημένη αλφαβητικά κατά το όνομα συγγραφέα).
7. Πλούσιο Πληροφοριακό υλικό, δηλ. εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, βιβλιογραφίες, οδηγοί κ.λπ. που βρίσκονται στο ισόγειο της Βιβλιοθήκης.
8. Ψηφιακό αρχείο που ευρετηριάζεται στη ψηφιακή βιβλιοθήκη (Πάνδημος): μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές σε ψηφιακή μορφή, καθώς και ψηφιοποιημένο αρχείο 12 τίτλων ελληνικών περιοδικών των κοινωνικών επιστημών και του επιστημονικού αρχείου
9. του πανεπιστημίου, όπως επιστημονικές επετηρίδες και πρακτικά συνεδρίων.

Οι μονογραφίες και τα περιοδικά είναι ταξινομημένα σύμφωνα με το Δεκαδικό Ταξινόμικό Σύστημα Dewey. Η καταλογογράφηση έχει γίνει με βάση τους Αγγλοαμερικανικούς Κανόνες Καταλογογράφησης (AACR2) και η θεματική ευρετηρίαση με βάση τις θεματικές επικεφαλίδες της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου (LCSH).

Παραγγελίες υλικού για τον εμπλουτισμό της συλλογής:

Οι χρήστες της Βιβλιοθήκης μπορούν να κάνουν προτάσεις για ανάπτυξη της συλλογής της Βιβλιοθήκης επικοινωνώντας με το Τμήμα Ανάπτυξης Συλλογής, που στόχο έχει τη διαρκή ανάπτυξη και τον εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης με τα κατάλληλα επιστημονικά εργαλεία που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες της πανεπιστημιακής

κοινότητας. Αυτά τα εργαλεία μπορεί να είναι κάθε μορφής (έντυπο και ηλεκτρονικό / ψηφιακό) και κάθε είδους (συγγράμματα, βάσεις δεδομένων, περιοδικές σειρές, κ.ά.).

Η Βιβλιοθήκη συνεργάζεται με το σύνολο της Πανεπιστημιακής Κοινότητας για την ορθολογική ανάπτυξη της συλλογής και τον διαρκή εμπλουτισμό του υλικού της σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με τα επιστημονικά αντικείμενα του Πανεπιστημίου. Στο πλαίσιο αυτό γίνονται δεκτές και αξιολογούνται όλες οι προτάσεις αγοράς βιβλίων, περιοδικών ή άλλου υλικού από όλα τα μέλη ΔΕΠ, το ερευνητικό προσωπικό και τα άλλα μέλη της Πανεπιστημιακής κοινότητας.

Βιβλιοθήκη Ανοικτής Πρόσβασης – Δανεισμός:

Η Βιβλιοθήκη είναι ανοικτής πρόσβασης με δυνατότητα χρήσης από όλους τους πολίτες, δανειστική για όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Παντείου, με την προϋπόθεση αυτοί να έχουν προμηθευτεί κάρτα βιβλιοθήκης, ενώ οι εξωτερικοί χρήστες δεν έχουν δικαίωμα δανεισμού, αλλά μπορούν να χρησιμοποιήσουν υλικό της Βιβλιοθήκης εντός του χώρου της ή να το φωτοτυπήσουν. Τα μέλη αναζητούν στον ηλεκτρονικό κατάλογο το υλικό, το εντοπίζουν στα ράφια και το δανείζονται από τα γραφεία Δανεισμού που βρίσκεται στο ισόγειο της Βιβλιοθήκης. Τα μέλη μπορούν να κάνουν κράτηση υλικού που είναι δανεισμένο στο γραφείο του Δανεισμού. Οι προπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να δανειστούν 5 τεκμήρια συγχρόνως για 15 μέρες. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, 8 τεκμήρια συγχρόνως για 15 μέρες. Τα μέλη ΔΕΠ, το υπόλοιπο επιστημονικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό, 12 βιβλία συγχρόνως για 30 μέρες. Αναλυτικά, οι τύποι υλικού που δανείζονται, ο χρόνος δανεισμού, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μελών και των επισκεπτών της Βιβλιοθήκης περιγράφονται στον Κανονισμό Χρήσης της Βιβλιοθήκης.

Σήμερα η Βιβλιοθήκη εξυπηρετεί περίπου 20.000 χρήστες και ένα μεγάλο αριθμό εξωτερικών χρηστών καθημερινά. Το ύψος στο γραφείο δανεισμού ετήσια ανέρχονται στις 190.000 περίπου, από τα υψηλότερα στον ελληνικό ακαδημαϊκό χώρο.

Επεκτείνοντας την πολιτική της Ανοικτής Πρόσβασης στη Γνώση και στον ψηφιακό χώρο, το Πάντειο Πανεπιστήμιο έχει αποδεκτεί και επικυρώσει σε πρόσφατη Σύγκλητο την Διακήρυξη του Βερολίνου για την Ανοικτή Πρόσβαση στη Γνώση.

Υπηρεσία Διαδανεισμού:

Η Βιβλιοθήκη - Υπηρεσία Πληροφόρησης του Παντείου Πανεπιστημίου παρέχει στα μέλη της και σε συνεργαζόμενες βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού την υπηρεσία διαδανεισμού βιβλίων και παραγγελίας άρθρων περιοδικών.

Η υπηρεσία διαδανεισμού επιτρέπει στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Παντείου να προμηθεύονται έντυπο υλικό, που δεν υπάρχει στην τοπική συλλογή, από βιβλιοθήκες και υπηρεσίες πληροφόρησης της Ελλάδας και του εξωτερικού. Η Βιβλιοθήκη συμμετέχει στο Εθνικό Δίκτυο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών (Ε.Δ.Ε.Τ.Β.), ενώ συνεργάζεται με βιβλιοθήκες και προμηθευτές του εξωτερικού, όπως Subito (κατάλογος

Γερμανικών βιβλιοθηκών), European University Institute (EUI), London School of Economics, κ.ά.

Η υπηρεσία εξυπηρετεί επίσης αιτήματα διαδανεισμού και παραγγελίες άρθρων από άλλες βιβλιοθήκες και υπηρεσίες πληροφόρησης από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Παντείου έχουν δικαίωμα χρήσης της υπηρεσίας διαδανεισμού και παραγγελίας άρθρων περιοδικών. Με την ανάπτυξη και υλοποίηση του πληροφοριακού συστήματος PLEIaS η υποβολή και η παρακολούθηση των αιτήσεων των χρηστών και οι απαντήσεις τους γίνεται ηλεκτρονικά και με δυνατότητα εξ αποστάσεως.

Εκπαίδευση στη χρήση της Βιβλιοθήκης:

Η παροχή βιβλιογραφικής εκπαίδευσης στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας με στόχο την εξοικείωση τους με τη χρήση της βιβλιοθήκης, αποτελεί τομέα δραστηριότητας που έχει απασχολήσει ποικιλοτρόπως τους εργαζόμενους της βιβλιοθήκης. Στην πορεία της λειτουργίας της βιβλιοθήκης του Παντείου (από το 1992 και μετά), με πρωτοβουλία μελών του προσωπικού της οργανώθηκαν σεμινάρια, σε μορφή διαλέξεων, που στόχευαν κατά κύριο λόγο στην μύηση των πρωτοετών φοιτητών στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της βιβλιοθήκης.

Η συμμετοχή στα σεμινάρια αυτά στηρίχτηκε καταρχήν στην ελεύθερη βούληση των ενδιαφερομένων φοιτητών που εκδηλωνόταν ύστερα από ανοιχτή πρόσκληση της βιβλιοθήκης στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς. Σήμερα στο πλαίσιο αυτό γίνονται τα εξής σεμινάρια:

Εισαγωγή στη χρήση της Βιβλιοθήκης: Απευθύνεται καταρχήν στους πρωτοετείς φοιτητές με στόχο την εξοικείωσή τους με τη Βιβλιοθήκη ως σύνολο υλικού, οργάνωσης και διαθέσιμων υπηρεσιών. Ειδική έμφαση δίδεται στην εκμάθηση του τρόπου έρευνας του αυτοματοποιημένου καταλόγου (OPAC) με στόχο την επιτυχή ανάκτηση του διαθέσιμου υλικού. Προσφέρονται συνήθως στην αρχή κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς, κατόπιν συνεννόησης με τα ακαδημαϊκά τμήματα. Για τους φοιτητές ορισμένων τμημάτων η παρακολούθηση του σεμιναρίου έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα σπουδών. Με στόχο τη διασφάλιση της παρακολούθησης του σεμιναρίου από όλα τα ενδιαφερόμενα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, το σεμινάριο παρέχεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σύμφωνα με το πρόγραμμα που ανακοινώνει η Βιβλιοθήκη.

Εισαγωγή στη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης:

Περιλαμβάνει περιήγηση στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης με στόχο την εξοικείωση με τον τρόπο οργάνωσης και χρήσης των ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης. Απευθύνεται σε όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Οι ενδιαφερόμενοι δηλώνουν συμμετοχή σύμφωνα με το πρόγραμμα που ανακοινώνει η Βιβλιοθήκη.

Εκπαίδευση στη χρήση βάσεων δεδομένων ή άλλων πληροφοριακών εργαλείων:

Προσφέρεται στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών) των ακαδημαϊκών τμημάτων και αφορά στην εκμάθηση του τρόπου έρευνας και χρήσης βάσεων δεδομένων που επιλέγονται σύμφωνα με τις πληροφοριακές ανάγκες εξειδικευμένων γνωστικών πεδίων. Επί του παρόντος παρέχεται κατόπιν συνεννοήσεως με διδάσκοντες του πανεπιστημίου.

Υποστήριξη των σπουδών των ΑμεΠΟ:

Η Βιβλιοθήκη – Υπηρεσία Πληροφόρησης του Παντείου Πανεπιστημίου προσφέρει υπηρεσίες για τυφλούς και μερικώς βλέποντες χρήστες.

Συγκεκριμένα, παρέχεται σταθμός εργασίας Η/Υ, στον οποίο έχει εγκατασταθεί το λογισμικό SUPERNOVA Reader Magnifier, που συνδυάζει μεγέθυνση και ανάγνωση οθόνης ταυτόχρονα με απεικόνιση σε πινακίδα Braille, καθώς και τα ακόλουθα προγράμματα:

Το PhonAesthesia Visual, για να ακούει ο χρήστης ελληνική φωνή υψηλής ποιότητας. Το WinBraille, για την μετατροπή ενός κειμένου σε μορφή εκτυπώσιμη σε Braille. Ο Η/Υ συνοδεύεται από έναν εκτυπωτή Braille μηχανογραφικού χαρτιού, ένα σαρωτή και μία πινακίδα Braille.

Για τους μερικώς βλέποντες και όσους θέλουν να χρησιμοποιήσουν μεγέθυνση κατά την ανάγνωση η Βιβλιοθήκη διαθέτει κλειστό κύκλωμα μεγέθυνσης τεκμηρίων με οθόνη 19 ιντσών.

Η Βιβλιοθήκη δέχεται αιτήσεις από ενδιαφερόμενους φοιτητές για την απόκτηση συγγραμμάτων της συλλογής της σε ηλεκτρονική μορφή από τους εκδότες. Τα αρχεία αυτά είναι διαθέσιμα στους δικαιούχους στην εξής διεύθυνση: <http://library.panteion.gr/accessible/books/>, όπου η πρόσβαση ελέγχεται (Τα συγκεκριμένα αντίτυπα έχουν αναπαραχθεί σύμφωνα με το άρθρο 28 Α του ν. 2121/1993 και την ΥΑ ΥΠΠ-2007 και οποιαδήποτε περαιτέρω αναπαραγωγή τους σε μορφή άλλη από την οριζόμενη στο άρθρο 5, θα αποτελεί προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και θα επισύρει τις κυρώσεις των άρθρων 65επ. του ν. 2121/1993.)

Δικτυακές και ψηφιακές εφαρμογές :

Η Βιβλιοθήκη, υιοθετώντας λογισμικό ανοικτού κώδικα, αναπτύσσει τις δικές της ψηφιακές υπηρεσίες, τις οποίες και διαθέτει ελεύθερα. Πιο συγκεκριμένα, ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν τα πληροφοριακά συστήματα, ψηφιακά αποθετήρια και γενικότερα συστήματα τα οργάνωσης γνώσης που έχει αναπτύξει το ειδικευμένο προσωπικό της Βιβλιοθήκης, τα οποία αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες όπως Web 2.0, οι οποίες είναι καθοριστικής σημασίας σε περιπτώσεις όπου οι χρήστες συνεχώς μετασχηματίζουν και εμπλουτίζουν την πληροφορία που υπάρχει. Η Βιβλιοθήκη έχει αναπτύξει και συντηρεί τα τελευταία χρόνια τις παρακάτω ψηφιακές υπηρεσίες:

- Σύστημα αναζήτησης καταλόγου - OPACIAL.

Ένα Web 2.0 Online Public Catalog System (<http://library.panteion.gr/opacial>). Το OPACIAL αποτελεί ένα σύστημα πρόσβασης σε καταλόγους βιβλιοθηκών, το οποίο χρησιμοποιεί Web 2.0 τεχνολογίες. Συνδέεται σε καταλόγους βιβλιοθηκών χρησιμοποιώντας το πρωτόκολλο Z39.50, ενώ έχει παράλληλα τη δυνατότητα να συνδέεται και με το σύστημα ψηφιακής βιβλιοθήκης DSpace.

Το σύστημα αναζήτησης στον κατάλογο OPACIAL αποτελεί ένα σύστημα αναζήτησης στις πηγές της Βιβλιοθήκης, το οποίο χρησιμοποιεί τεχνολογίες web 2.0, επιτρέποντας τους χρήστες να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με τις πηγές που διαχειρίζεται.

- Ψηφιακή Βιβλιοθήκη - ΠΑΝΔΗΜΟΣ.

Η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου: ΠΑΝΔΗΜΟΣ (ΠΑΝτειακές ΔΗΜΟΣιεύσεις). <http://library.panteion.gr/pandemos>. Με την ανάπτυξη του συστήματος της ψηφιακής βιβλιοθήκης – ιδρυματικού

αποθετηρίου του πανεπιστημίου, συνιστά το ψηφιακό χώρος συγκέντρωσης, ευρετηρίασης και διατήρησης κύρια της πνευματικής παραγωγής του Παντείου Πανεπιστημίου αλλά και φιλοξενίας επιστημονικού υλικού εκτός πανεπιστημίου (π.χ. ψηφιοποιημένα ελληνικά περιοδικά). Παράλληλα, η Βιβλιοθήκη δίνει τη δυνατότητα στο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου να καταθέσει ψηφιακό υλικό με σκοπό τη διάδοση και προώθηση της επιστημονικής έρευνας. Το υλικό αυτό περιλαμβάνει τις πανεπιστημιακές σημειώσεις, τις μεταπτυχιακές εργασίες και τις διδακτορικές διατριβές, καθώς και μια ομάδα ψηφιοποιημένων ελληνικών περιοδικών. Οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν και να κατεβάσουν τα άρθρα αυτά μέσω του παγκόσμιου ιστού ακόμη και από το σπίτι τους.

- Σύστημα διαδανεισμού -PLEIaS. (<http://library.panteion.gr/pleias>).

Ένα σύστημα διαδανεισμού(InterLibrary Loan - ILL). Το Panteion Library Electronic Interlibray System αποτελεί ένα web based σύστημα διαδανεισμού, το οποίο παρέχει δυνατότητες πλήρους λογιστικής παρακολούθησης, λογαριασμούς χρηστών, ομάδες λογαριασμών, αποθεματικούς λογαριασμούς / λογαριασμούς μετρητοίς. Η εφαρμογή διαχειρίζεται την διακίνηση και δανεισμό άρθρων και βιβλίων μεταξύ βιβλιοθηκών και χρηστών για πολλές χιλιάδες παραγγελίες ανά έτος.

- Θεματική πύλη - ΑΝΘΡΩΠΟΚΟΙΝΩΝΙΚΑ.

Η θεματική πύλη «ΑΝΘΡΩΠΟΚΟΙΝΩΝΙΚΑ». (<http://library.panteion.gr/humansocial>) παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες που βρίσκονται στο διαδίκτυο και αφορούν στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες. Οι πηγές πληροφοριών είναι: τίτλοι ηλεκτρονικών περιοδικών (συνδρομητικών ή ελεύθερης πρόσβασης), βάσεις δεδομένων, σημαντικά γεγονότα (συνέδρια, ημερίδες), ψηφιοποιημένα βιβλία, ιστοσελίδες οργανισμών κ.ά. Αποτελεί τη θεματική πύλη του Παντείου Πανεπιστημίου όπου οι πηγές είναι ταξινομημένες θεματικά παρέχοντας ταυτόχρονα υπηρεσίες αναζήτησης και εξατομικευμένων υπηρεσιών.

- PDAs και Smart phones

Οι χρήστες μπορούν να χρησιμοποιούν συσκευές κινητών τηλεφώνων (Smart phones) και PDAs, για να εντοπίζουν τεκμήρια στο χώρο της βιβλιοθήκης. Πληκτρολογώντας τη διεύθυνση **<http://library.panteion.gr/mobile>** στον browser της φορητής τους συσκευής αποκτούν πρόσβαση στις υπηρεσίες πλοήγησης και αναζήτησης σε έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης.

- Δικτυακή πύλη της Βιβλιοθήκης. <http://www.library.panteion.gr>

Το βασικό σημείο επικοινωνίας της Βιβλιοθήκης με τους χρήστες της αποτελεί η κεντρική πύλη της Βιβλιοθήκης. Η πύλη αυτή υποστηρίζεται από ένα διαδικτυακό πληροφοριακό σύστημα που επιτρέπει στο προσωπικό της βιβλιοθήκης την εκτέλεση λειτουργιών όπως: ενημέρωση περιεχομένου ιστοσελίδων, εισαγωγή ανακοινώσεων και γεγονότων, απαντήσεις σε ερωτήματα χρηστών κ.α. Με αυτό τον τρόπο ο εμπλουτισμός του ιστοτόπου της Βιβλιοθήκης γίνεται έγκαιρα και άμεσα και πολλές φορές και απομακρυσμένα.

Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης:

Σήμερα στη Βιβλιοθήκη εργάζονται περίπου 20 άτομα με διαφορετικές σχέσεις εργασίας (μόνιμοι, Ι.Δ.Α.Χ., ΕΤΕΠ, συμβασιούχοι). Η πλειοψηφία του προσωπικού είναι εξειδικευμένη με σπουδές στην Επιστήμη της Πληροφόρησης (Αρχειονομία & Βιβλιοθηκονομία) αλλά και ταυτόχρονα με σπουδές σε πεδία των Κοινωνικών Επιστημών. Συγκεκριμένα το 40% έχει σήμερα και μεταπτυχιακό τίτλο, ενώ το 45% έχει πτυχίο στις κοινωνικές ή ανθρωπιστικές επιστήμες.

10. Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας

Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας έχει σημαντική συνεισφορά στην ανάπτυξη της έρευνας και της ενίσχυσης της μελετητικής προσπάθειας σε όλες τις επιστήμες τις οποίες καλύπτει το Πάντειον Πανεπιστήμιο. Οι διοικητικές ταλαιπωρίες και οι δυσκολίες στην ανάπτυξη του ειδικευμένου προσωπικού στις κατάλληλες αναλογίες είχαν την επίδραση τους στη λειτουργία του ΕΛΚΕ. Η σύνταξη και δημοσιοποίηση το 2008 και το 2009 αναδρομικώς των ισολογισμών για τα έτη 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 και 2005 και η σύνταξη των ισολογισμών για τα έτη 2006, 2007 και 2008 αποκατέστησε τη λογιστική τακτοποίηση του Ειδικού Λογαριασμού και επιτρέπει τον έλεγχο και τη διαφάνεια του κάνοντας ενήμερη τη λειτουργία του.

Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας πραγματοποίησε σημαντικά έργα στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ. Ιδιαίτερης σημασίας για το Πανεπιστήμιο ήταν το έργο για τον “Εμπλουτισμό και την Ηλεκτρονική Ανάπτυξη της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Παντείου Πανεπιστημίου”. Ο προϋπολογισμός του συγκεκριμένου έργου ήταν 1.671.452,07 ευρώ. Επίσης, υλοποιήθηκαν σημαντικά προγράμματα όπως τα «Γραφεία Διασύνδεσης» με συνολικό προϋπολογισμό 1.594.6768 ευρώ, προγράμματα «Πρακτικής Άσκησης» με συνολικό προϋπολογισμό 3.104.374 ευρώ, τα προγράμματα «Πυθαγόρας Ι και ΙΙ» με συνολικό προϋπολογισμό 885.552 ευρώ, το πρόγραμμα «Ηράκλειτος» με συνολικό προϋπολογισμό 1.267.275 ευρώ, το πρόγραμμα «ΣΟΣ Προσανατολισμός» και «Πρόσβαση για όλους» με συνολικό προϋπολογισμό 3.078.781 ευρώ.

Εκτός από τα προαναφερθέντα έργα στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΚ, την τετραετία 2005-2009, ο Ειδικός Λογαριασμός του Παντείου Πανεπιστημίου, πραγματοποίησε έναν μεγάλο αριθμό σημαντικών προγραμμάτων έρευνας, με φορείς υλοποίησης Τμήματα του Πανεπιστημίου και με διάφορους φορείς χρηματοδότησης (όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, Δήμοι της χώρας, Νομαρχίες, Μορφωτικά Ινστιτούτα κ.α.). Όπως καταγράφονται στον παρακάτω πίνακα αλλά και αναλυτικά στους πίνακες που ακολουθούν, το έτος 2005 πραγματοποιήθηκαν 14 έργα συνολικού προϋπολογισμού 809.991 ευρώ. Το έτος 2006, υλοποιήθηκαν από Τμήματα του Πανεπιστημίου, συνολικά 23 έργα (ενδεικτικά αναφέρουμε τα προγράμματα SHARE, Welfare and Values in Europe, Crime and Culture, Erasmus 2005-2006), με συνολικό προϋπολογισμό 679.867 ευρώ. Το έτος 2007, πραγματοποιήθηκαν 19 έργα (όπως τα «Καλλιρόη, “Regeionale Demografie Faihigkeit», «Συγκέντρωση, Καταλογοποίηση, Αρχαιοθέτηση υλικού Δήμου Αθηναίων» κ.α.), με συνολικό προϋπολογισμό 443.015 ευρώ. Το 2008 υλοποιήθηκαν 30 έργα (π.χ. «Erasmus 2007-2008», «G.E.M.IC.» κ.α.), με συνολικό προϋπολογισμό 740.498 ευρώ. Τέλος, το 2009, πραγματοποιήθηκαν 13 έργα (όπως τα «Μελέτη Ανάπτυξης Λέρου», «Erasmus 2009-2010» κ.α.), με συνολικό προϋπολογισμό 376.669 ευρώ.

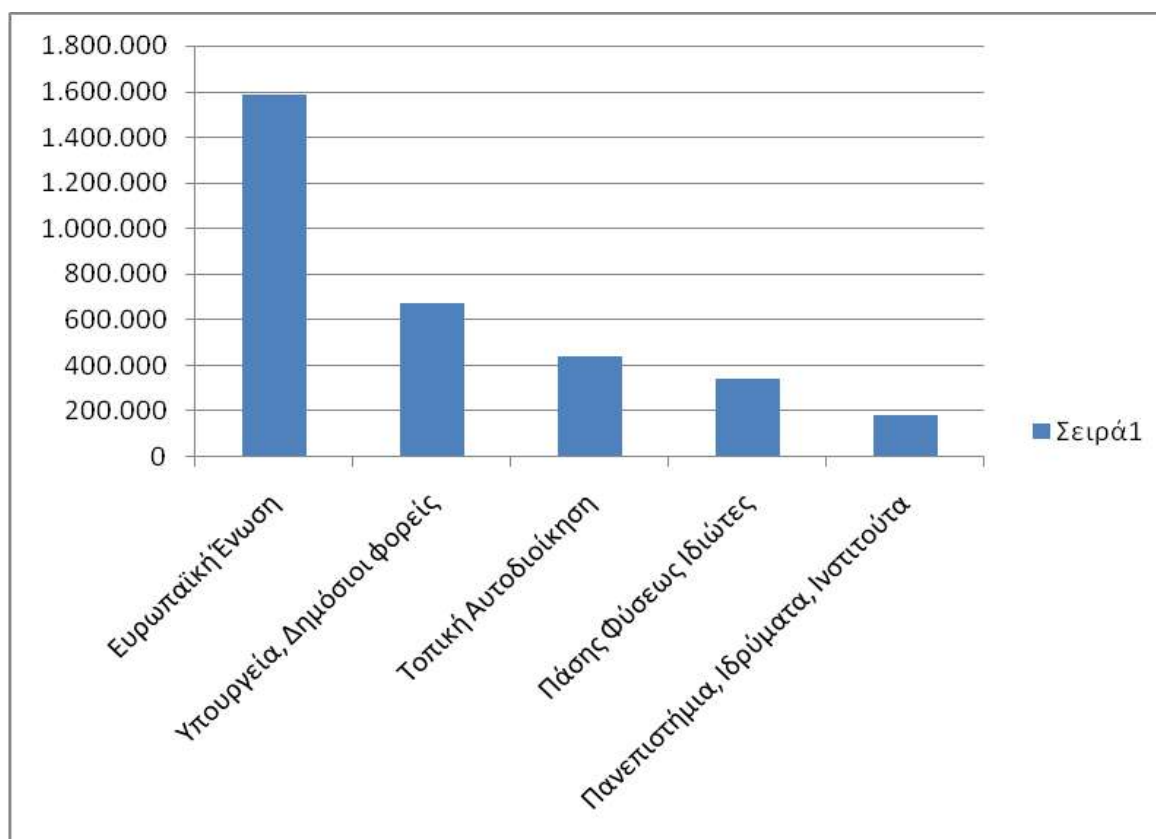
Έτος	Αριθμός Έργων- Προγραμμάτων	Συνολικός προϋπολογισμός έργων(ευρώ)
2005	14	809.991
2006	23	679.867
2007	19	443.015
2008	30	740.498
2009	13	376.669

Ειδικότερα για την τετραετία 2005-2009, οι φορείς χρηματοδότησης για την υλοποίηση έργων και προγραμμάτων από τα Τμήματα του Παντείου Πανεπιστημίου, στα πλαίσια του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων και Έρευνας, μπορούν να ταξινομηθούν σε πέντε μεγάλες κατηγορίες. Η πρώτη αφορά την *Ευρωπαϊκή Ένωση*, η δεύτερη αφορά *υπουργεία του ελληνικού κράτους και άλλους δημόσιους φορείς*, η τρίτη κατηγορία αφορά τους *φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης της Ελλάδας*, η τέταρτη κατηγορία περιλαμβάνει *πάσης φύσεως ιδιώτες* και τέλος η πέμπτη, *ξένα πανεπιστήμια, άλλα ιδρύματα και ινστιτούτα*. Σύμφωνα και με τα αναλυτικά στοιχεία που παρατίθενται στους πίνακες που ακολουθούν, για την τετραετία 2005-2009, η κατηγορία που αφορά την *Ευρωπαϊκή Ένωση*, βρίσκεται στην πρώτη θέση αναφορικά με το συνολικό ύψος του ποσού χρηματοδότησης(1.583.752 ευρώ) προγραμμάτων(συνολικά 26 στον τελικό αριθμό τετραετίας) του Ειδικού Λογαριασμού του Παντείου Πανεπιστημίου για την τετραετία 2005-2009. Ακολουθεί η κατηγορία με τα *υπουργεία του ελληνικού κράτους και άλλους δημόσιους φορείς*, με χρηματοδότηση 25 προγραμμάτων για την τετραετία 2005-2009 και συνολικό ύψος χρηματοδότησης 676.023 ευρώ. Στην τρίτη θέση αναφορικά με το συνολικό ύψος του ποσού χρηματοδότησης προγραμμάτων, βρίσκονται οι *φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης της Ελλάδας*, με συνολικά 14 προγράμματα, ύψους 439.550 ευρώ για την τετραετία. Ακολουθεί η κατηγορία με τους *πάσης φύσεως ιδιώτες*, με 28 προγράμματα συνολικού ύψους 341.871 ευρώ και τέλος η κατηγορία με τα *ξένα πανεπιστήμια, άλλα ιδρύματα και ινστιτούτα*, με 9 προγράμματα για την τετραετία 2005-2009, συνολικού ύψους 199.540 ευρώ.

Κατηγορία Φορέων Υλοποίησης	Συνολικός Προϋπολογισμός*	Συνολικός Αριθμών Προγραμμάτων
<i>Ευρωπαϊκή Ένωση</i>	1.583.752€	26
<i>Υπουργεία, Δημόσιοι φορείς</i>	676.023€	25
<i>Τοπική Αυτοδιοίκηση</i>	439.550€	14
<i>Πάσης Φύσεως Ιδιώτες</i>	341.871€	28

<i>Πανεπιστήμια, Ιδρύματα, Ινστιτούτα</i>	180.650€	9

(*Τετραετία 2005-2009)

Γ' ΚΠΣ- ΕΠΕΑΕΚ II- ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ							
A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ:	ΥΠΟΕΡΓΑ:	ΕΝΕΡΓΕΙΑ:	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ :	ΤΜΗΜΑ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΕΥΡΩ):	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ							
1	«Εμπλουτισμός και Ηλεκτρονική Ανάπτυξη της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Παντείου Παν/μίου»	1. Ανάπτυξη Υπηρεσιών Βιβλιοθήκης (Αυτεπιστασία) 2. Ανάπτυξη Θεματικής Πύλης 3. Συντήρηση Υλικού – Βιβλιοδεσία 4. Προμήθεια Ξενογλωσσών Βιβλίων 2001-2002 5. Προμήθεια Ξενογλωσσών Βιβλίων 2003-2004	2.1.3.- 60553	κ.Χρυσόχοου	Κεντρική Βιβλιοθήκη	1671452,07	EKT

		6. Προμήθεια Ξενογλωσσών Βιβλίων 2004-2005 7. Προμήθεια Περιοδικών 2001 8. Προμήθεια Περιοδικών 2002-2003 9. Προμήθεια Περιοδικών 2004-2005 10. Προμήθεια Λογισμικού ADVANCE 11. Προμήθεια Λογισμικού ILL 12. Προμήθεια Οπτικοακουστικών Μέσων 13. Συντήρηση Λογισμικού 14. Ελληνικά Βιβλία					
ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ							
2	«Οριζόντια Δράση Υποστήριξης Γραφείων Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων»	1. Οριζόντια Δράση Υποστήριξης των Γραφείων Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων 2. Μελέτη Εκπόνησης Κοινών Εργαλείων καταγραφής, κωδικοποίησης και ανάλυσης των αναγκών και των χαρακτηριστικών των χρηστών των υπηρεσιών των Γ.Δ. 3. Παροχή Υπηρεσιών Τεχνικού και Χρηματοοικονομικού Συμβούλου 4. Εκτύπωση Έντυπου Υλικού 5. Διοργάνωση Ημερίδας Προβολής 6. Εκπόνηση Μελέτης για την Αναμόρφωση του Κώδικα Δεοντολογίας για τη Λειτουργία των Γ.Δ. 7. Εκπόνηση Μελέτης Αξιολόγησης και Βιωσιμότητας της Ο.Δ.	2.4.2.γ – 77422	Μ. Καραμεσίνη	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	706.924	EKT

		8. Στατιστική Ανάλυση από την Ο.Δ. των Στοιχείων των Ερευνών Απορρόφησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων από την Αγορά Εργασίας 9. Αναβάθμιση Server					
3	«Γραφεία Διασύνδεσης Παντείου Πανεπιστημίου-Β΄ Φάση»	1. Αυτεπιστασία Γραφείου Διασύνδεσης Παντείου Πανεπιστημίου 2. Τεχνικοοικονομική Υποστήριξη Έργου 3. Μελέτη απορρόφησης αποφοίτων του Παντείου Πανεπιστημίου	2.4.2.β –77270	Θ. Σακελλαρόπουλος	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	494.744	EKT
4	«Ενθάρρυνση και Ανάπτυξη της Επιχειρηματικότητας μέσω της Οριζόντιας Δράσεις των Γραφείων Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων»	1. Ενθάρρυνση και Ανάπτυξη της Επιχειρηματικότητας μέσω της Οριζόντιας Δράσης των Γραφείων Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων 2. Μεταφορά τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών για την υποστήριξη Επιχειρηματικών ιδεών από την Οριζόντια Δράση των Γραφείων Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων	3.1.2.γ- 88982	Μ. Καραμεσίνη	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	113.000	EKT
5	«Ενέργειες και Δράσεις για την ενθάρρυνση και Ενίσχυση των Επιχειρηματικών ιδεών και Υποστήριξη Ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών των Αποφοίτων, μέσα από τις δομές του Παντείου Πανεπιστημίου»	1. Ενθάρρυνση, ενίσχυση και υποστήριξη της Επιχειρηματικότητας των αποφοίτων του Παντείου Πανεπιστημίου 2. Ανάπτυξη έντυπου υλικού	3.1.2.γ –88994	Θ. Σακελλαρόπουλος	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	130.00	EKT

6	«Ενθάρρυνση επιχειρηματικών δράσεων, Καινοτομιών εφαρμογών και μαθημάτων επιλογής φοιτητών και σπουδαστών»		3.1.2	Τσάμης Α. Θ. Σακελλαρόπουλος	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	150.000	ΕΚΤ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ							
7	«Προγράμματα Πρακτικής Άσκησης Παντείου Πανεπιστημίου – Β' Φάση»	1. ΠΑ Τμήματος Ψυχολογίας 2. ΠΑ Τμήματος Κοινωνιολογίας 3. ΠΑ Τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης 4. ΠΑ Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας 5. ΠΑ Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης 6. ΠΑ Τμήματος ΕΜΠ 7. ΠΑ Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής & ΠΑ Τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	2.4.2.α –76887	Σ. Μαντόγλου Α.Χάιδου Σ. Λώλος Α.Τσίχλη Ε. Μπέσιλα - Μακρίδη Δ. Ποταμιάνος Ι. Κουζής Λ. Οικονόμου	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ	480.400	ΕΚΤ
8	Πρακτική Άσκηση ΙΙΙ	1. Πρακτική Άσκηση Τμήματος Ψυχολογίας 2. Πρακτική Άσκηση Τμήματος Κοινωνιολογίας	2.4.2 «Πρακτική Άσκηση και Γραφεία Διασύνδεσης» Κατηγορία Πράξεων α:	Στ. Παπαστάμος (Ιδρυματικός Υπεύθυνος)	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	1.228.971	ΕΚΤ

		Τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης	«Πρακτική Άσκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης»	Σμ. Καζή	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Σ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,		
		4. Πρακτική Άσκηση Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών		Α.Χαΐδου	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ,ΚΟΙ ΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙ ΑΣ,		
		5. Πρακτική Άσκηση Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας		Ε.Λώλος	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,Κ ΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
		6. Πρακτική Άσκηση Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης		Σ.Περράκης			
		7. Πρακτική Άσκηση Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής		Α.Αρώνης			
		8. Πρακτική Άσκηση Τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας		Π.Τσίρης			
		9. Πρακτική Άσκηση Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ		Ι.Κουζής			
				Α.Οικονόμου Δ.Ποταμιάνος			
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ							
9	«Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου – Α΄ Φάση»	1. Οργανωτική και Οικονομική Ψυχολογία 2.Κοινωνική Ανισότητα και Κοινωνικές Διακρίσεις 3.Κοινωνικός Αποκλεισμός και Μειονότητες 4.Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών 5.Ενέργειες Δημοσιότητας	2.2.3.Α- 65234	Σ. Παπαστάμου Α. Παπαρίζος Κ. Στεφάνου -Χ. Κεφάλας	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	315.203,00	ΕΚΤ
10	«Νέα Προγράμματα	1.Νέο ΠΜΣ Ψυχολογία και ΜΜΕ	2.2.3.α- 75696	Φ. Τσαλίκου	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ,	369.800	ΕΚΤ

	τα Μεταπτυχια κών Σπουδών»	2.Νέο ΠΜΣ Η Σύγχρονη Εγκληματικότητα και η Αντιμετώπισή της		Ι. Φαρσεδάκης	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙ ΑΣ		
11	«Αναμόρφω ση Νέων Προγραμμά των Μεταπτυχια κών Σπουδών»	1.Δίκαιο και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση 2.Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας 3. Οικονομικά της Παραγωγής και των Διακλαδικών Σχέσεων 4. Δυνητικές Κοινότητες: Κοινωνιο- Ψυχολογικές Προσεγγίσεις και Τεχνικές Εφαρμογές	2.2.3.α-91555	Χ. Κεφάλας Στ. Παπαγεωργίου Γ. Σταμάτης Κ. Κοσκινάς	ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	710.000	
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ							
12	«Προπτυχια κά Προγράμμα τα Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημ ίου»	1.Κεντρικές δράσεις υποστήριξης του Παντείου Πανεπιστημίου 2.Αναμόρφωση ΠΠΣ Τμήματος ΕΜΠ 3.Αναμόρφωση ΠΠΣ Τμήματος Ψυχολογίας 4.Αναμόρφωση ΠΠΣ Τμήματος ΚΠ 5.Αναμόρφωση ΠΠΣ Τμήματος ΠΕ&Ι 6.Αναμόρφωση ΠΠΣ Τμήματος ΔΕΣ 7. Διδάσκοντες του ΠΔ 407/80 8. Εκπαιδευτικό Υλικό	2.2.2.α –75458	Αθαν.Παπαδασ καλόπουλος Ι. Ανδρεάδης, Σ. Παπαστάμου, Σ. Ρομπόλης, Π. Μπασάκος, Α.Μαστρογιάνν ης	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	945.128	EKT
13	«Προπτυχια κά Προγράμμα τα Σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας του Παντείου Πανεπιστημ ίου »	1. Σπουδές Φύλου και Ισότητας στις Κοινωνικές και Πολιτικές Επιστήμες- Αντεπιστασία 2. Αμοιβές Συμβασιούχων ΠΔ407/80 3. Προμήθεια Εκπαιδευτικού Υλικού	4.2.1.β- 75511	Μ. Στρατηγάκη	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	518.600	EKT
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ι & ΙΙ							

14	«ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο»	1. Κοινωνιοψυχολογικοί μηχανισμοί απαξίωσης και νομιμοποίησης της άσκησης πολιτικής βίας σε συνθήκες ενδοκρατικών και διεθνών κοινωνικοπολιτικών συγκρούσεων 2. Κεντρικές Δράσεις	2.2.3στ - 89204 ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I	Σ. Παπαστάμου Δ. Ψυχογιός	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	1) 80.000 2) 11.200 91200,00	EKT
15	«ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I - ΦΥΛΟ - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο»	1. Φύλο και μεταναστευτικοί πληθυσμοί. Θψεις κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής πολιτικής 2. Κεντρικές Δράσεις	4.2.1.ε- 89205	Κ. Κασιμάτη	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	1) 170.000 2) 23.800 193800,00	EKT
16	«Περιβάλλον - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο»	Ευρωπαϊκή πολιτική για το περιβάλλον και όψεις της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα. Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση – Συμμετοχή – Ηλεκτρονική διακυβέρνηση	2.6.1.γ	Γ. Τσάλτας	ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	57.000	EKT
17	«Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο»	1. Κεντρικές Δράσεις 2. Γυναίκες της Υπαίθρου και Τρόφιμα. Καταναλωτικές αντιλήψεις και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες σε τοπικό επίπεδο	Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες	κ.Αθ Παπαδασκαλόπουλος, κ. Θ.Ανθοπούλου	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	110.352	EKT
18	«Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο»	1. Κεντρικές Δράσεις 2. Πολυπολιτισμικότητα κ Μετανάστευση στην Ελλάδα: Εθνοτικές ομάδες, Ταυτότητες, Αναπαραστάσεις κ Πρακτικές στην εποχή της παγκοσμιοποίησης	Αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών – διεύρυνση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Αθ.Παπαδασκαλόπουλος Δ.Γκέφου-Μαδιανού	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ	148.200	EKT

		3. Η κοινωνικοοικονομική και πολιτική συγκρότηση των ορθόδοξων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και η μετανάστευση από τη Μικρά Ασία και την Κύπρο :Τέλη του δέκατου ένατου αιώνα– 1930 4. Λειτουργισμός και αξία στο πρώιμο έργο του TALCOTT PARSONS 5. Οργανώσεις της ελληνικής αντίστασης- Η περίπτωση του ΕΔΕΣ (ηγεσία, κοινωνική συγκρότηση, μεταπολεμική επιρροή)		Αθ.Αναγνωστοπούλου Εμ.Αγγελίδης Πρ.Παπαστράτης			
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ							
19	«ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ – Υποτροφίες Έρευνας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο»	ΥΠΟΕΡΓΑ 27 (με τους αντίστοιχους επιστημονικά υπεύθυνους)	2.2Ηράκλειτος - 88733	Θ. Πάκος (ιδρυματικά υπεύθυνος)	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,	905.211.30	EKT
20	«ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - Υποτροφίες Έρευνας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο»	1. Διοικητική & Τεχνική Υποστήριξη του Έργου 2. Το σύστημα των κυρώσεων στο δίκαιο του περιβάλλοντος υπό το πρίσμα 3. Η διεθνοποίηση της αστικής ευθύνης στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου του περιβάλλοντος 4. Το θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης των υδάτινων πόρων	2.6 ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - 88753	Θ. Πάκος Α.Παπανεοφύτου Ε. Ραντόπουλος Ν. Καλτσόγια	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	1) 5.166,30 2) 34.223 3) 34.863 4) 34.240 108.492,30	EKT
21	«ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ – ΦΥΛΟ - Υποτροφίες Έρευνας στο Πάντειο	1. Διοικητική & Τεχνική Υποστήριξη του Έργου	4.2 Ηράκλειτος - Φύλο- 88763	Θ. Πάκος	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,	1) 3.454,30	EKT

ΕΤΟΣ 2005					
Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ:	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:	ΤΜΗΜΑ:	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ :	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ :
1	ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΤΗΤΑ - EQUAL	ΓΡ.ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΕΕΠ-ΕΕ	56.000,00
2	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΜΕΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ- EQUAL	ΓΡ.ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	PASSERELLA NETWORK ΑΕΒΕ-ΕΕ	97.000,00
3	Α' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕ ΤΙΤΛΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΘΗΒΑΪΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ 2005	Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	10.000,00
4	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΠΡΟΒΟΛΩΝ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	Ι.ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΟΠΑΠ Α.Ε	40.000,00
5	ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ CD ROM ΜΕ ΘΕΜΑ "ΤΙ ΠΕΡΝΑΕΙ ΣΤΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ"	ΤΣΑΚΑΡΕΣΤΟΥ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	DIAGEO ΑΕ	4.500,00
6	ΚΑΛΥΨΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΡΩΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ	Γ.ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ	44.800,00
7	ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΟ ΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ- EQUAL	Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡ.ΜΠΑΓΚΑΒΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΚΕΚ ΙΝΕ ΓΣΕΕ-Ε.Ε	60.000,00
8	45-64 ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ- EQUAL	Θ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Σ	ΚΕΚ-ΑΚΜΩΝ-Κ.ΜΠΑΚΙΡΖΗΣ Ε.Ε-Ε.Ε	54.581,00
9	ΠΕΝΕΔ- ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	ΛΘ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Σ	ΓΤΕΤ	60.000,00

10	ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ 2005- 2020	Π. ΛΟΥΚΑΚΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΑΡΙΣΑΣ	9.750,00
11	ΠΕΝΕΔ 2003- ΚΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ, ΗΓΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	ΑΝ. ΣΤΑΛΙΚΑΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΓΓΕΤ, ΥΠ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	180.000,00
12	ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΠΜΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΠΜΣ	Χ. ΚΕΦΑΛΑΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΕΚΑΠ Α.Ε. PALMER Α.Ε. ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ & ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΜΣ	32.200,00
13	WORK ORGANIZATION IN THE KNOWLEDGE - BASED SOCIETY WORKS	κ.Γ. ΠΕΤΡΑΚΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	Ε.Ε.	89.160,00
14	« DYNAMO»	κ.Μ.ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	Ε.Ε.	72.000,00

ΕΤΟΣ 2006					
A/A	ΤΙΤΛΟΣ:	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:	ΤΜΗΜΑ:	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:
1	ERASMUS 2005-2006	κ. ΣΤ. ΠΕΡΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	13.875
2	TEMPUS-BOLOGNA JURIS (JEP 25146 2004)	κ. Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ	ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	15.160
3	CRIME AND CULTURE	κ. Ε. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	6ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε/Ε	50.400
4	ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ»	κ. Χ. ΚΕΦΑΛΑΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΣΕΚΑΠ ΑΕ,ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ,ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ,ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	18.345
5	ΑΞΙΕΣ-ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΙΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ:ΑΝΤΙΔΙΚΙ ΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗ ΜΑΝΤΙΛΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	κ. ΑΘ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	6ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε/Ε	87.076
6	WELFARE AND VALUES IN EUROPE: TRASITIONS RELATED TO RELIGION MINORITIES AND GENDER	κ. Κ. ΚΑΣΙΜΑΤΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	6ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε/Ε	122.600
7	JEAN MONNET CHAIR	κ. ΣΤ. ΠΕΡΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	39.000
8	ΤΟ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ ΚΑΙ Η ΈΝΤΑΞΗ ΤΟΥ	κ. Ι. ΚΑΤΕΡΕΛΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	11.250
9	Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	κ. Ν. ΛΕΑΝΔΡΟΣ	ΕΜΕΠ	ΕΝΩΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	13.000
10	Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	κ. ΓΡ. ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	6.000
11	MED-ISOLAE: MEDITERRANEAN ISLANDS ISO-BASED SUSTAINABILITY ACTION PLAN	κ. Δ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ	ΕΜΕΠ	INTERREG II	41.700

12	ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟ 20 ΒΑΘΜΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	κ. Ι. ΨΗΜΕΝΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΧΑΪΑΣ	15.000
13	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟ 20 ΒΑΘΜΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ	κ. Ι. ΨΗΜΕΝΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	15.000
14	ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟΝ Α' ΒΑΘΜΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	κ. Ι. ΨΗΜΕΝΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	35.000
15	ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ 2007 – 2015	κ. ΑΘ. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΤΟΠΑ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	4.000
16	COMPARE	κ. Α. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ	ΤΟΠΑ	6ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε/Ε	50.799
17	SHARE	κ. Α. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ	ΤΟΠΑ	6ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε/Ε	104.532
19	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΣΕ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ	κ. Κ. ΤΣΑΚΑΡΕΣΤΟΥ	ΕΜΕΠ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	5.000
20	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΕΛΛΑΔΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	κ. ΣΤ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ & ΙΣΤΟΡΙΑ	ΕΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ	6.000
21	ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΣΑΜΟΥΕΛ ΜΠΕΚΕΤ ΑΠΟ ΤΟΝ 200 ΣΤΟΝ 210 ΑΙΩΝΑ	κ. Δ. ΔΗΜΗΡΟΥΛΗΣ	ΕΜΕΠ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΥΠΕΠΘ	4.500

22	2Ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΘΗΒΑΪΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΔΡΑΜΑ ΜΥΘΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΕΣΑ	κ. Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ	ΕΜΕΠ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΘΗΒΑΙΩΝ	8.100
23	SOCRATES ERASMUS 2006-2007	Σ.ΠΕΡΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	13.530

Έτος 2007

ΤΙΤΛΟΣ:	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:	ΤΜΗΜΑ:	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:
«ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»	κ. Δ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	EQUAL-Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης.	18.000
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ	κ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	6ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ -Ε/Ε	3.000
SHARELIFE : EMPLOYMENT AND HEALTH AT 50+	κ. ΑΝ.ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ	ΤΟΠΑ	6ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - Ε/Ε	44.371
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	κ. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ	Πανεπιστήμιο της Sienna-Ιταλία	9.000
ΑΤΑCD	κ. Ι.ΣΚΑΡΠΕΛΟΣ	ΕΜΕΠ	6ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ -Ε/Ε	8.340
"ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ"	κ. Κ.ΚΑΣΙΜΑΤΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	89.250
REREGIONALE DEMOGRAFIEFANIGKEIT	κ. Θ.ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	ΑΡΘΡΟ 6 ΤΟΥ ΕΚΤ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	86.140
ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ»	κ. Χ. ΚΕΦΑΛΑΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ,ΣΕΚΑΠ Α.Ε,ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε,ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	18.400
Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Τριγωνίδας Α.Ε.»	κ. Θ.ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ ΑΕ	15.000

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟ ΥΠΕΠΘ	Κ.ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ	ΕΜΕΠ	Δ/ΝΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ του ΥΠΕΠΘ	20.000
GRUNDTVIG: ΝΕΟΙ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ	κ. Δ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	7ο ΠΛΑΙΣΙΟ	1.700
«ΕΚΠΟΝΗΣΗ Β' ΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΟΑΕΔ	κ. ΔΕΔΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ	ΤΟΠΑ	ΟΜΙΛΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (ΟΜΑΣ) Α.Ε	15.000
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΤΑΛΟΓΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ	κ. ΑΛ.ΡΗΓΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΑΕ	14.000
«ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΟΥ ΦΑΓΗΤΟΥ»	κ. Μ.ΤΣΑΚΑΡΕΣΤΟΥ	ΕΜΕΠ	HELLAS ΜΕΠΕ	3.000
«ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ»	κ. Γ.ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΓΓΕΤ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»	38.840
«ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ»	κ. ΑΘ.ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΤΟΠΑ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	4.000
ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ»	κ. Γ.Ρ.ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΕΣ	ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ -ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ	7.000
ΣΥΝΕΔΡΙΟ "Η ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΗ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ,ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΟΛΗ ΧΑΜΗΛΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ"	κ. ΣΤ.ΚΥΒΕΛΟΥ	ΤΟΠΑ	ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ,ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ Κ.Α.Π	20.000
PROVIDING INTEGRATED PUBLIC SERVICES TO CITIZENS AT THE NATIONAL AND PAN-EUROPEAN LEVEL WITH THW USE OF EMERGING SEMANTIC WEB TECHNOLOGIES	Κ. ΠΑΣΣΑΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	6ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (2002-2006) Ε/Ε	12.000

ΕΤΟΣ 2008					
	ΤΙΤΛΟΣ:	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:	ΤΜΗΜΑ:	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:
1	ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΜΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	κ. Μ. ΤΣΑΚΑΡΕΣΤΟΥ	ΕΜΕΠ	ΥΠΕΠΘ	6.000
2	ERASMUS 2007-2008	ΣΤ. ΠΕΡΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΙΚΥ	18.560
3	EDUCATION IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF COASTAL AREAS/GRUNDTVIG	κ. ΓΡ. ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΙΚΥ	15.000
4	GE.M.IC	κ. Μ. ΣΤΡΑΤΗΓΑΚΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	7ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ	380.880
5	ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ 60- 70 ΕΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	κ. Γ. ΚΛΗΜΗΣ	ΕΜΕΠ	L' OREAL	13.800
6	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ «ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ»	κ. Χ. ΚΕΦΑΛΑΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ 19.400, CITROEN ΕΛΛΑΣ ABEE 3.000, NUTRIA ABEE 6.000, ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ 19.400, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ 2.400, ΣΕΚΑΠ ΑΕ 4.000	34.900
7	HUMAN RIGHTS AND DEMOCRATISATION	κ. ΣΤ. ΠΕΡΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	UNIVERSITY OF PADOVA	9.000
8	ΑΡΚΤΙΚΗ -ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ -ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ- ΔΙΚΑΙΟ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ- ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	κ. ΓΡ. ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	7.000
9	Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΜΕ	κ. ΧΡ. ΓΙΑΛΟΥΡΙΔΗΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ- ΣΥΝΕΔΡΙΟ	45.000
10	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΖΩΗΣ: ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ	κ. Γ. ΠΑΠΑΓΑΡΟΥΦΑΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	ΥΠΕΠΘ-ΣΥΝΕΔΡΙΟ	4.000
11	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΚΥΘΗΡΑ-ΙΟΥΛΙΟΣ 2008)	κ. ΓΡ. ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ- ΣΥΝΕΔΡΙΟ	8.000
12	Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	Κ. ΔΕΜΑΘΑΣ	ΤΟΠΑ	PLAS ΕΠΕ	9.000

	ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΣΠΑ				
13	Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ 1834-1941	κ. Λ. ΣΑΠΟΥΝΑΚΗ-ΔΡΑΚΑΚΗ	ΤΟΠΑ	ΙΔΡΥΜΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ	15.000
14	«ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ: ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΤΟΝ ΕΜΦΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ»	κ. Γ. ΤΣΙΜΟΥΡΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	5.500
15	TAGIS-GEORGIA-EUROPEAID	κ. Κ.ΣΤΕΦΑΝΟΥ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	UNIVERSITY OF GRENOBLE	14.000
16	DIGITAL MUSIC EDUCATION AND TRAINING "CULTURE 2000"	κ. Γ. ΚΛΗΜΗΣ	ΕΜΕΠ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΥΣΤΡΙΑΣ	10.000
17	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΟ ΚΕΝ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΚΠ. ΚΑΙ ΠΟΛ. Δ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	κ. ΑΘ.ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΤΟΠΑ	ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	50.420
18	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	κ. ΓΡ.ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ	19.400
19	Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙ Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	κ. Α. ΜΑΓΓΑΝΑΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠΕΠΘ-ΣΥΝΕΔΡΙΟ	4.000
20	Η ΠΡΟΣΟΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ	κ.ΓΡ.ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΥΠΕΧΩΔΕ-ΣΥΝΕΔΡΙΟ	4.000
21	WAVE (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ)	κ. Κ.ΚΑΣΙΜΑΤΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	MAGIC FUNDS 6ο FP	6.207
22	VEIL (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ)	κ.ΑΘ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	MAGIC FUNDS 6ο FP	4.786
23	DUNAMO (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ)	κ. Μ.ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	MAGIC FUNDS 6ο FP	4.982
24	SHARE 13 (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ)	κ. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ	ΤΟΠΑ	MAGIC FUNDS 6ο FP	9.620
25	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ	κ. Γ.ΚΟΣΚΙΝΑΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	ΕΑΙΤΥ	1.000
26	ΟΔΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	κ. Γ.ΚΛΗΜΗΣ	ΕΜΕΠ	Γ.Ε.Φ.Υ.Ρ.Α ΑΕ	2.000
27	ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ "ΑΝΑΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ"	κ. Γ. ΤΣΙΜΟΥΡΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ-ΣΥΝΕΔΡΙΟ	4.000
28	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΜΗΤΡΩΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ	κ. ΣΤ.ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΕΔΟΕΑΠ	9.000

29	ERASMUS 2008-2009	κ. Σ. ΠΕΡΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΙΚΥ	15.543
30	Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΝ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΟΣΜΟ, ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΣΤΑ ΠΕΔΙΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ	κ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	10.000

ΕΤΟΣ 2009					
	ΤΙΤΛΟΣ:	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:	ΤΜΗΜΑ:	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:
1	Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ (1934-1941)	Λ. ΔΡΑΚΑΚΗ	ΕΜΕΠ	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΑΤΡΟΥ	10.000,00
2	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΠΕΠΘ ΥΨΟΥΣ 8000 ΕΥΡΩ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΑΠΟΝΕΜΗΘΟΥΝ ΒΡΑΒΕΙΑ ΣΕ ΤΕΛΕΙΟΦΕΙΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ	Π. ΤΣΑΚΑΡΕΣΤΟΥ	ΕΜΕΠ	ΥΠΕΠΘ	8.000,00
3	ΔΙΕΘΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΕ ΠΟΙΟ ΣΗΜΕΙΟ ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ	Σ. ΚΥΒΕΛΛΟΥ	ΤΟΠΑ	ΥΠΕΠΘ	4.000,00

4	ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΛΕΡΟΥ 2008-2015	Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΤΟΠΑ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	45.000,00
5	REAL LEAP	Α. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ	ΤΟΠΑ	EUROPEAN COMMISSION	100.000,00
6	ΑΝΑΠΤΥΞΗ- ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΕ ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ	Γ. ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΕΣ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ	4.500,00
7	ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΟΙ ΟΓΚΟΙ, ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Γ. ΤΣΑΛΤΑΣ	ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	6.000,00
8	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΙΤΟΝΤΑΙ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ESPON 2013 ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2013	Σ. ΚΥΒΕΛΟΥ-ΧΙΩΤΙΝΗ	ΤΟΠΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	145.180,00
9	ERASMUS 2009-2010	ΣΤ. ΠΕΡΡΑΚΗ	ΔΕΣ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	23.989,00

10	ΕΡΕΥΝΑ«ΓΕΝΙΑ Υ,ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ»	Π. ΤΣΑΚΑΡΕΣΤΟΥ	ΕΜΕΠ	RELIANT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	10.000,00
11	ΣΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΟΜΟΥ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ - ΙΘΑΚΗΣ	Ζ. ΔΕΜΑΘΑΣ	ΤΟΠΑ	ΕΕΤΑΑ	4.000,00
12	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ MEDIASMART	Π. ΤΣΑΚΑΡΕΣΤΟΥ	ΕΜΕΠ	ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΔΙΑΦΗΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	8.000,00
13	9η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ	Ι.ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ	ΕΜΕΠ	ΙΤΑΛΙΚΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΘΗΝΩΝ	8.000,00

11. Προβλήματα και Προκλήσεις του Παντείου Πανεπιστημίου

Το Πάντειον Πανεπιστήμιο αντιμετώπισε μια μακρά περίοδο διοικητικών αδυναμιών και εσωστρέφειας από το 1997, μέχρι και το 2007, λόγω προβλημάτων στη διαχείριση του, ιδίως την οικονομική. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι να παρουσιαστούν σημαντικές αναντιστοιχίες ανάμεσα στις δυνατότητες και τις ανάγκες της πανεπιστημιακής κοινότητας και της λειτουργικής ικανότητας να εξυπηρετηθούν αυτές. Ορισμένες από τις κρίσιμες διαστάσεις της διοικητικής δυσλειτουργίας για το ίδρυμα είναι η χαμηλή απορρόφηση της κρατικής επιχορήγησης (ακόμη και μόλις το 18% του τακτικού προϋπολογισμού το 2006), η διεύρυνση του ταμειακού πλεονάσματος, η παρεπόμενη έλλειψη αναπτυξιακού προγράμματος και προγραμματισμού προμηθειών, η τραγική έλλειψη διοικητικού προσωπικού, η έλλειψη επαρκούς στελέχωσης κρίσιμων διοικητικών υπηρεσιών (ή πλήρης απουσία στελέχωσης στο τμήμα προμηθειών το 2007), τα προβλήματα επαρκούς κτιριακής υποδομής και της συντήρησης της, η απουσία του απαιτούμενου εκσυγχρονισμού του οργανισμού και του κανονισμού λειτουργίας. Επί της ουσίας το Πανεπιστήμιο έχει την διοικητική και την κτιριακή υποδομή το πολύ τεσσάρων ακαδημαϊκών Τμημάτων και πέντε χιλιάδων φοιτητών, ενώ σήμερα διαθέτει δέκα Τμήματα, δεκατρία λειτουργούντα ΠΜΣ και πάνω από δέκα εννέα χιλιάδες προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες. Προκειμένου να σχηματιστεί η ενδεικτική εικόνα της διοικητικής και λειτουργικής κατάστασης σε μια συγκυρία, αναφέρουμε ότι το πρυτανικό σχήμα που ανέλαβε την 3-9-2007, αντελήφθη ότι δεν υπήρχαν ισολογισμοί και απολογισμοί του τακτικού προϋπολογισμού για τα έτη 2005 και 2006 και ότι στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας δεν υπήρχαν ισολογισμοί από το 1999.

Η νέα πρυτανική αρχή τα τελευταία δύο ακαδημαϊκά έτη (από το Σεπτέμβριο του 2007) επέλυσε μερικά από τα προβλήματα του πρόσφατου και απώτερου παρελθόντος, έκαμε σημαντικές παρεμβάσεις στις υποδομές, κτιριακές και ηλεκτρονικές του ιδρύματος, δημιούργησε νέες δομές παροχής υπηρεσιών στην κοινότητα, έχει δρομολογήσει μέσω δημόσιων διαγωνισμών μεγάλες βελτιώσεις και έχει προβεί σε τετραετή προγραμματισμό. Σε μεγάλους άξονες σταχυολογούμε σε σχέση με τα παραπάνω:

Α. Διοικητικές και Λειτουργικές Παρεμβάσεις:

- Συντάχθηκαν και εγκρίθηκαν αναδρομικώς οι ισολογισμοί και απολογισμοί των ετών 2005 και 2006.
- Συντάχθηκαν και εγκρίθηκαν εντός του 2008 ο ισολογισμός και ο απολογισμός του έτους 2007.
- Συντάχθηκαν και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Ερευνών και τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου οι Ισολογισμοί του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας των ετών 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005. Ανατέθηκε το έργο της σύνταξης των

ισολογισμών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας των ετών 2006, 2007, 2008, ώστε να είναι απολύτως ενήμερος.

- Εντατικοποιήθηκε η λειτουργία του Πρυτανικού Συμβουλίου με σχεδόν εβδομαδιαίες συνεδριάσεις. Διαχειρίστηκε πολλές εκατοντάδες υποθέσεις και έλαβε τις αναγκαίες νομικές δεσμεύσεις, ώστε να είναι δυνατή η απορρόφηση των διαθεσίμων πόρων του ιδρύματος.
- Έχει εγκριθεί από τη Σύγκλητο και συνυπογραφεί από το Υπουργείο Παιδείας ο τετραετής προγραμματισμός.
- Έχει προετοιμαστεί η τροποποίηση του Οργανισμού του Παντείου Πανεπιστημίου.

Β. Επέκταση, Βελτίωση, Συντήρηση των Κτιριακών Υποδομών:

- Ανελήφθη η συνεχής, μερική και καθολική βαφή των χώρων του Ιδρύματος (εσωτερικώς και εξωτερικώς).
- Αντικαταστάθηκαν πλήρως τα καθίσματα και τα έδρανα (φθαρμένα και κατεστραμμένα) σε οκτώ αίθουσες του Πανεπιστημίου. Ορισμένα εξ αυτών παρέμεναν διαλυμένα ή φθαρμένα από τις αρχές της δεκαετίας του '80.
- Ενοικιάσθηκε κτίριο, γραφείων, 1500 τμ, πλησίον του κεντρικού κτιριακού συγκροτήματος.
- Ανακαινίσθηκε εσωτερικώς και εξωτερικώς το κτίριο διοίκησης, όπου στεγάζονται οι διοικητικές υπηρεσίες και η βιβλιοθήκη.
- Ανακαινίσθηκαν και ανακαινίζονται οι χώροι υγιεινής του κτιρίου διοίκησης και της πτέρυγας Στασινόπουλου.
- Έγιναν οι σχετικές μελέτες για την εγκατάσταση αερίου θέρμανσης στο κεντρικό κτιριακό συγκρότημα.
- Εγκαταστάθηκε πλήρως εξοπλισμένο ραδιοηλεκτρονικό στούντιο στο υπόγειο του κτιρίου επί της οδού Χιλ στην Πλάκα, για την εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού του Πανεπιστημίου.
- Έγιναν εργασίες στο ιδιόκτητο ακίνητο του Πανεπιστημίου στη Σίφνο.
- Έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες και εξεδόθη η άδεια ανακαίνισης της φοιτητικής εστίας του Πανεπιστημίου. Παράλληλα βρίσκονται σε φάση επικαιροποίησης τα τεύχη δημοπράτησης του συγκεκριμένου έργου. Σημειώνουμε ότι έχει συμπεριληφθεί στον τετραετή προγραμματισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, της περιόδου 2009-2012 η απαιτούμενη πίστωση.
- Έχει ανατεθεί και ολοκληρωθεί η μελέτη στατικής επάρκειας του κτιρίου της πτέρυγας Στασινόπουλου και δηλώνεται ότι αυτό είναι ασφαλές.
- Έχει ανατεθεί η μελέτη για τη ανέγερση κτιρίου με καθ' ύψος επέκταση της πτέρυγας Στασινόπουλου. Η μελέτη ολοκληρώνεται με κατάθεση από τον ανάδοχο του φακέλου για την έκδοση αδείας και των τευχών δημοπράτησης του έργου.

- Έχει ανατεθεί η μελέτη για την ανέγερση κτιρίου στο ιδιόκτητο οικόπεδο επί της οδού Ιωσήφ Ρωγών. Η μελέτη ολοκληρώνεται με κατάθεση από τον ανάδοχο του φακέλου για την έκδοση αδείας και των τευχών δημοπράτησης του έργου.
- Εγκαταστάθηκε ηχητικός μηχανισμός σε δέκα αίθουσες του ιδρύματος.
- Ανακαινίσθηκε το Γυμναστήριο του Πανεπιστημίου.

Γ. Δράσεις στη μηχανοργάνωση του Πανεπιστημίου και το σχετικό εξοπλισμό:

- Πραγματοποιήθηκε με δημόσιο διαγωνισμό η προμήθεια και διάθεση 131 σταθερών και φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών για τις ανάγκες των διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος.
- Έγινε η προμήθεια 10 server για τη στήριξη της ψηφιακής θεματικής πύλης του Πανεπιστημίου.
- Εγκαταστάθηκε και λειτουργεί με επιτυχία νέα ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου, με ενθυλάκωση όλων των λειτουργιών των δομών του και μεγάλη επισκεψιμότητα. Στο πλαίσιο της λειτουργεί σουίτα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Διετέθησαν λογαριασμοί ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο προσωπικό και τους φοιτητές του Πανεπιστημίου.
- Είναι σε διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού η προμήθεια συστήματος δηλώσεων μαθημάτων από απόσταση.
- Είναι σε διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού η προμήθεια συστήματος ηλεκτρονικής βαθμολόγησης.
- Είναι σε διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού η προμήθεια συστήματος ασύμαρτης δικτύωσης.
- Είναι σε διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού η προμήθεια συστήματος τηλεδιάσκεψης.
- Ολοκληρώθηκε δημόσιος διαγωνισμός για την προμήθεια 320 λαπ-τοπ, τα οποία διανέμονται για τις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες των μελών ΔΕΠ, του λοιπού διδακτικού προσωπικού και των στελεχών του ιδρύματος.
- Είναι σε διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού η προμήθεια 3 e-mail servers για να καλυφθούν οι σχετικές ανάγκες του Πανεπιστημίου.
- Είναι σε διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού η προμήθεια 120 νέων σταθερών και φορητών υπολογιστών και 100 πολυμηχανημάτων για τις ανάγκες του προσωπικού και την αντικατάσταση του παλαιού και φθαρμένου εξοπλισμού.

Δ. Νέα Δομή Παροχής Υπηρεσιών: Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών:

-Λειτουργήσε νέα υπηρεσία σε σύγχρονες εγκαταστάσεις. Είναι μια οριζόντια υπηρεσία που παρέχει, καθημερινώς και κατά τις εργάσιμες ώρες, τις περισσότερες από τις υπηρεσίες που αφορούν στις γραμματείες όλων των ακαδημαϊκών τμημάτων του πανεπιστημίου.

Ε. Ακαδημαϊκές Δράσεις του Πανεπιστημίου στην Ελλάδα και το εξωτερικό:

- Επανασύνδεση με την European University Association (EUA), στις περισσότερες ετήσιες εκδηλώσεις της. Το Πανεπιστήμιο διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην εκλογή του νέου Προέδρου της Ένωσης και του Διοικητικού Συμβουλίου της.

- Αναπτύχθηκε η παρουσία και η δράση του Παντείου Πανεπιστημίου στις Αποφάσεις και τις ενέργειες της Ελληνικής Συνόδου Πρυτάνεων. Πιο συγκεκριμένα:

Α) Πολλές αποφάσεις και ψηφίσματα της Συνόδου Πρυτάνεων και της Συνόδου Προέδρων των Επιτροπών Ερευνών, προτάθηκαν από το Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Β) Ανελήφθη και υλοποιήθηκε από το Πάντειο Πανεπιστήμιο με απόλυτη επιτυχία η Προεδρία της 60ης Συνόδου Πρυτάνεων, της 45ης Συνόδου Προέδρων Επιτροπών Ερευνών και της 40ης Συνάντησης Γραμματέων των Επιτροπών Ερευνών, στο Καρπενήσι το Μάρτιο του 2008.

Γ) Προτάθηκε από το Πάντειο Πανεπιστήμιο η Κύρωση με νόμο της 679/1996 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) που διέπει τη λειτουργία των ειδικών λογαριασμών των πανεπιστημίων. Η ΚΥΑ επικυρώθηκε με νόμο αναδρομικώς από την έκδοση της.

Δ) Προτάθηκε από το Πάντειο Πανεπιστήμιο η Τροποποίηση της 679/1996 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) που διέπει τη λειτουργία των ειδικών λογαριασμών των πανεπιστημίων. Η πρόταση έγινε ομοφώνως αποδεκτή από τη Σύνοδο και βρίσκεται σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, ώστε να πραγματοποιηθεί με διάταξη νόμου.

Ε) Προτάθηκε από το Πάντειο Πανεπιστήμιο και άλλα Πανεπιστήμια θεσμικό πλαίσιο αναγκών μεταβολών του λειτουργίας των Πανεπιστημίων. Οι προτάσεις έχουν γίνει ομοφώνως αποδεκτές, ορισμένες έχουν υλοποιηθεί σε διατάξεις νόμου και άλλες βρίσκονται σε διαδικασία διαλόγου με το Υπουργείο Παιδείας.

- Διοργανώθηκαν ή συνδιοργανώθηκαν σαράντα οκτώ συνεδριακές εκδηλώσεις από το Πάντειο Πανεπιστήμιο από το Σεπτέμβριο του 2007 μέχρι σήμερα.

- Παροτρύνθηκε η κινητικότητα και διεθνής επικοινωνία των μελών ΔΕΠ του πανεπιστημίου και του λοιπού προσωπικού. Σε περίπου 100 μέλη ΔΕΠ το 2008 και 120 το 2009 εγκρίθηκε η χρηματοδότηση για τη συμμετοχή σε συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Τα δύο τελευταία χρόνια αναγορεύτηκαν σε Επίτιμους Διδάκτορες του Πανεπιστημίου σημαντικές προσωπικότητες των επιστημών και των θεσμών.
- Το Πανεπιστήμιο διοργάνωσε επετειακή εκδήλωση για τον εορτασμό των ογδόντα χρόνων από την ίδρυση του με παρουσία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κάρολου Παπούλια, το Δεκέμβριο του 2007.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι τα πιο σημαντικά προβλήματα του Πανεπιστημίου είναι οι επαρκείς και ποιοτικές υποδομές, όπως και το εκρηκτικό πρόβλημα έλλειψης του διοικητικού προσωπικού. Το θέμα των υποδομών δύναται να επιλυθεί από το ίδιο το Πανεπιστήμιο σε έναν ορίζοντα οκτώ ετών με βάση τους σημερινούς προγραμματισμούς. Το πρόβλημα της έλλειψης των διοικητικών υπαλλήλων μπορεί να επιλυθεί μόνο από την πολιτεία καθώς το Πανεπιστήμιο είναι ΝΠΔΔ. Εφόσον η λύση αυτού δεν δρομολογηθεί αμέσως κάθε προσπάθεια κινδυνεύει να καταρρεύσει και μαζί κάθε διάσταση της διοικητικής λειτουργίας του Πανεπιστημίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Καταγραφή Δεδομένων Τμημάτων

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Στόχοι του Τμήματος :

α) βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:

Η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος εκτείνεται στη σπουδή και στην ανάλυση όλων των σύγχρονων προβλημάτων της Δημόσιας Διοίκησης και των υπηρεσιών της. Στόχος του Τμήματος αποτελεί η ολοκληρωμένη εμπέδωση από τους φοιτητές του, όλων των βασικών πεδίων του ευρύτερου δημόσιου τομέα ώστε να εφοδιαστούν με εκείνες τις εξειδικευμένες γνώσεις που είναι απαραίτητες προκειμένου να αποτελέσουν στο μέλλον ικανά στελέχη σε ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων του σύγχρονου κράτους. Την ολοκληρωμένη κάλυψη των βασικών θεμάτων και μεθόδων που αφορούν τα προβλήματα της Δημόσιας Διοίκησης, προσφέρει ένας ακόμη στόχος του Τμήματος, αυτός της προώθησης των επιστημών οργάνωσης και λειτουργίας της πολιτείας.

β) Ημέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό ως προς:

- Τις συνθήκες διδασκαλίας και εργασίας βλ. παράγραφο 2
- Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ.
- Η διασφάλιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.
- Το Τμήμα παρέχει με τις εγκαταστάσεις του τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει πρόσβαση στα ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.).

γ) Η συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο επιτυγχάνεται:

- Με τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της περιφέρειας.
- Με τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης
- Λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ.
- Οι διδάσκοντες του Τμήματος οργανώνουν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθούν επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζουν διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

2. Υποδομή και Εξοπλισμός:

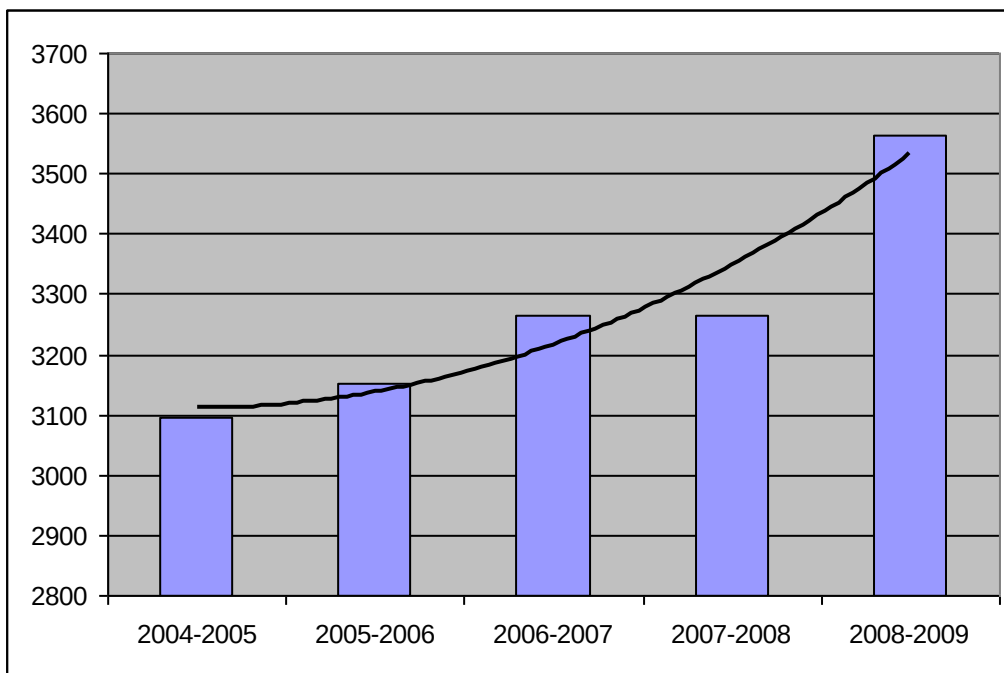
Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

4) Φοιτητές / σπουδαστές:

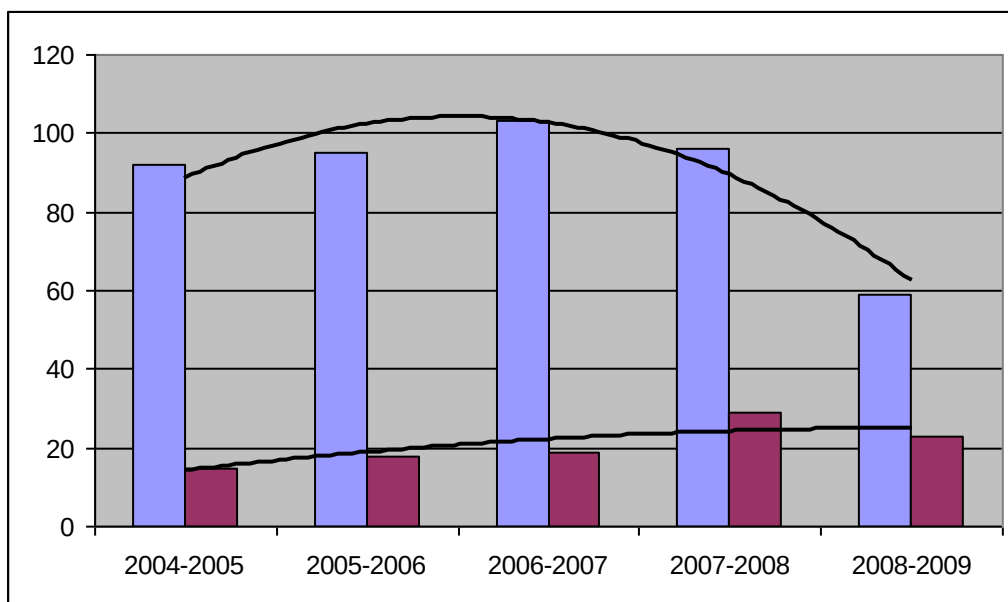
α) η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:

Ακαδημαϊκά Έτη	Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές	Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Εγγεγραμμένοι Διδάκτορες	Υποψήφιοι
2008-2009	3565	59	23	
2007-2008	3266	96	29	
2006-2007	3266	103	19	
2005-2006	3153	95	18	
2004-2005	3095	92	15	

Τάση Εγγεγραμμένων Προπτυχιακών Φοιτητών

Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γραμματείας του Τμήματος, ο αριθμός των πτυχιούχων φοιτητών την εξαετία 2003-2009, ανέρχεται σε 1541, ο αριθμός των πτυχιούχων μεταπτυχιακών φοιτητών είναι 135 και οι αναγορευθέντες διδάκτορες 30.

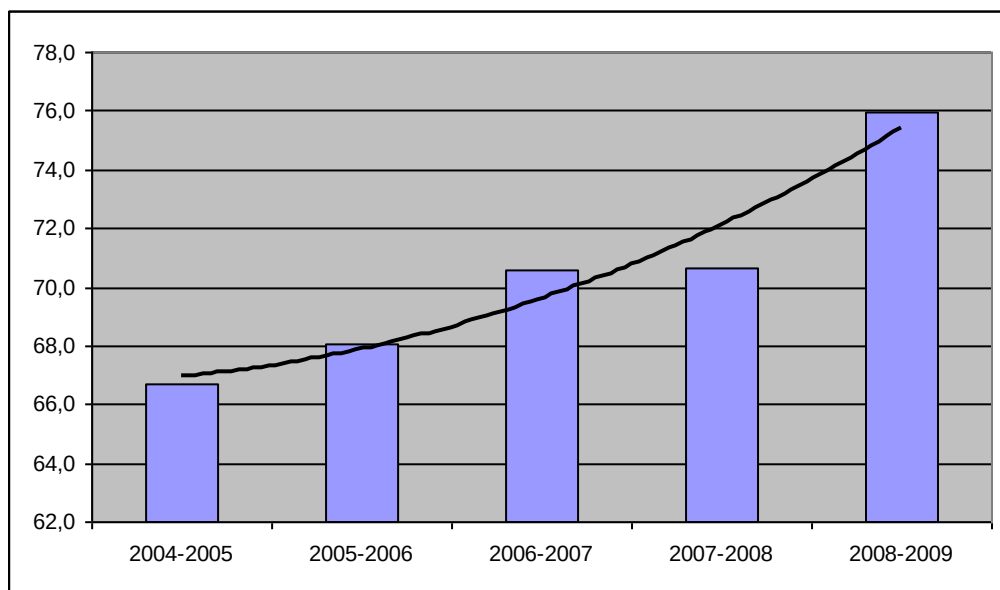
4. Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας (τακτικό και έκτακτο διδακτικό, τόσο κύριο όσο και επικουρικό, καθώς και διοικητικό προσωπικό) και προγραμματισμός θέσεων για την επόμενη τετραετία.

Έτος: 2009

Καθηγητές	11
Αναπληρωτές	8
Επίκουροι	8
Λέκτορες	10
ΕΕΔΙΠ	-
ΕΤΕΠ	1

Τάση αναλογίας συνόλου φοιτητών προς το προσωπικό του Τμήματος (στοιχεία 2009)

4. Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής,

Ακαδημαϊκά Έτη Προπτυχιακές Σπουδές

	Κατευθύνσεις/ Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008	2	70	58	128
2006-2007	2	70	59	129
2005-2006	2	70	59	129
2004-2005	2	70	59	129

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Έτη Μεταπτυχιακές Σπουδές

	Αριθμός ΠΜΣ	Κατευθύνσεις/Ειδικεύσεις	Υποχρεω-τικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008	2	5	58	-	58
2006-2007	2	5	60	-	60
2005-2006	2	5	43	-	43
2004-2005	2	5	60	-	60

Βιβλία στη βιβλιοθήκη

του Harvard University

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	31

Κατάλογος βιβλίων σε

διεθνείς βιβλιοθήκες (Wordcat)

Κατηγορία	Εντάξεις
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	64

Αναφορές σύμφωνα με αναζητήσεις

στον παγκόσμιο ιστό (Google-Blackle-Firefox)

Κατηγορία	Ατομικές αναφορές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	370

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

1. Στόχοι του Τμήματος

α) βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:

Το Τμήμα έχει ως στόχο την μελέτη και έρευνα της Πολιτικής Επιστήμης και Πολιτικής Ιστορίας με ιδιαίτερη έμφαση στους επιστημονικούς τομείς της Πολιτικής Θεωρίας, της Πολιτικής Φιλοσοφίας και Ψυχολογίας, της Θεωρίας του Κράτους και των Πολιτικών Πρακτικών, των Εμπειρικών Μεθόδων στις Κοινωνικές Επιστήμες, της Θεωρίας των Πολιτικών Συστημάτων, της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Πολιτικής Ιστορίας, της Συγκρότησης και Λειτουργίας θεσμών και της Θεωρίας των Πολιτικών Κομμάτων.

β) Η μέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό ως προς:

- Τις συνθήκες διδασκαλίας και εργασίας βλ. παράγραφο 2
- Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ.
- Η διασφάλιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.
- Το Τμήμα παρέχει με τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του όλα τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει άνετη πρόσβαση στα ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.).

γ) Η συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο επιτυγχάνεται:

- Με τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της περιφέρειας.
- Με τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης
- Λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ.

- Οι διδάσκοντες του Τμήματος οργανώνουν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθούν επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζουν διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

2. Υποδομή και Εξοπλισμός

Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

3) Φοιτητές / σπουδαστές:

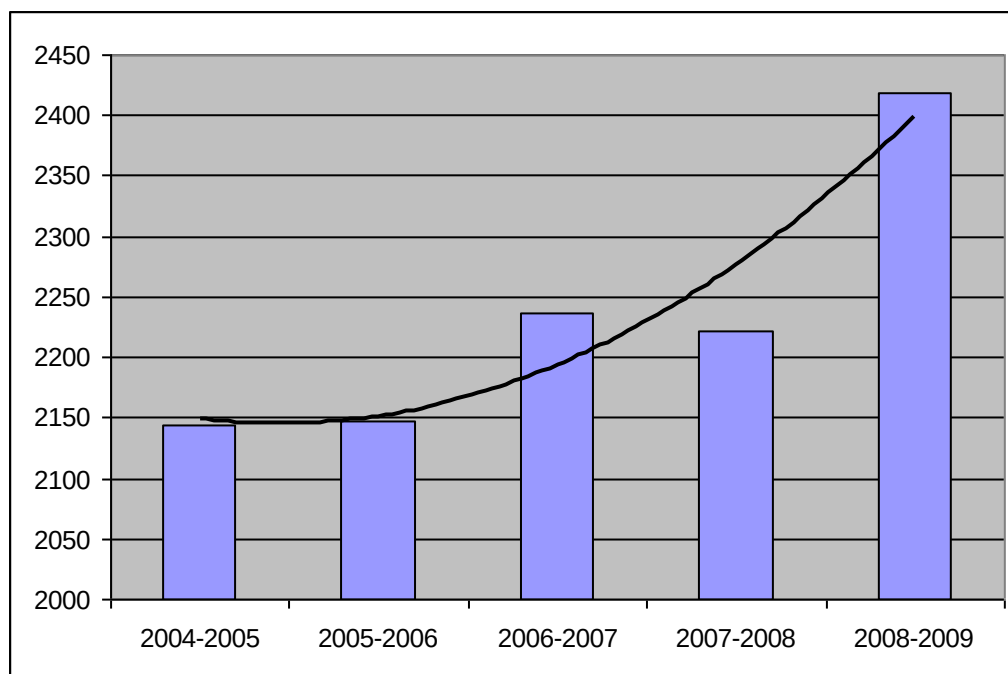
α) η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:

<i>Ακαδημαϊκά Έτη</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Υποψήφιοι Διδάκτορες</i>
2008-2009	2419	51	99
2007-2008	2222	56	(146)*
2006-2007	2237	58	-
2005-2006	2147	56	-
2004-2005	2144	56	-

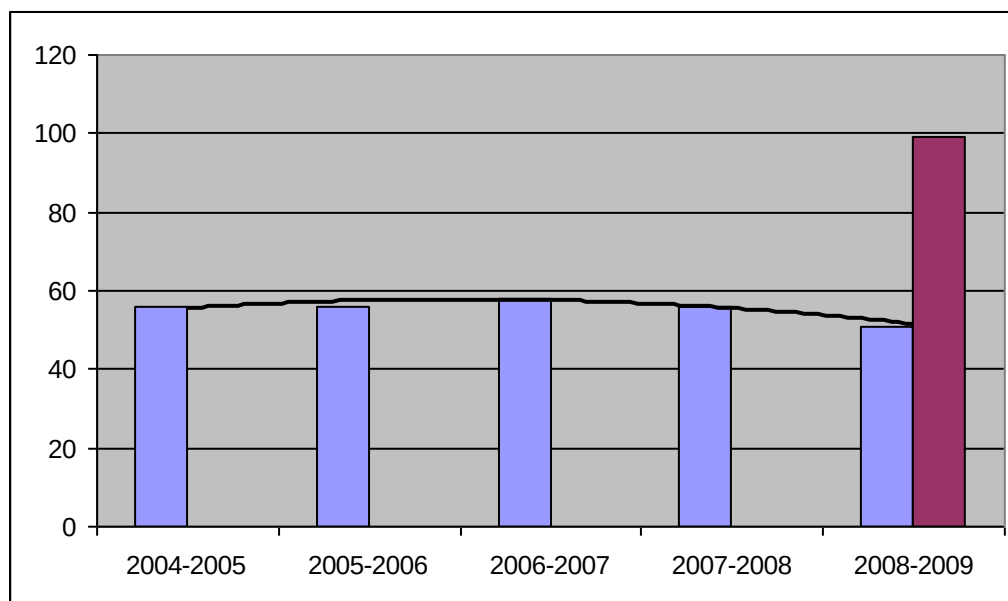
*Εκτίμηση για την πενταετία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γραμματείας του Τμήματος, ο αριθμός των πτυχιούχων φοιτητών την εξαετία 2003-2009, ανέρχεται σε 1045, ο αριθμός των πτυχιούχων μεταπτυχιακών φοιτητών είναι 117 και οι αναγορευθέντες διδάκτορες σε 47.

Τάση Εγγεγραμμένων Προπτυχιακών Φοιτητών

Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων (στοιχεία μόνο για το 2008-2009)

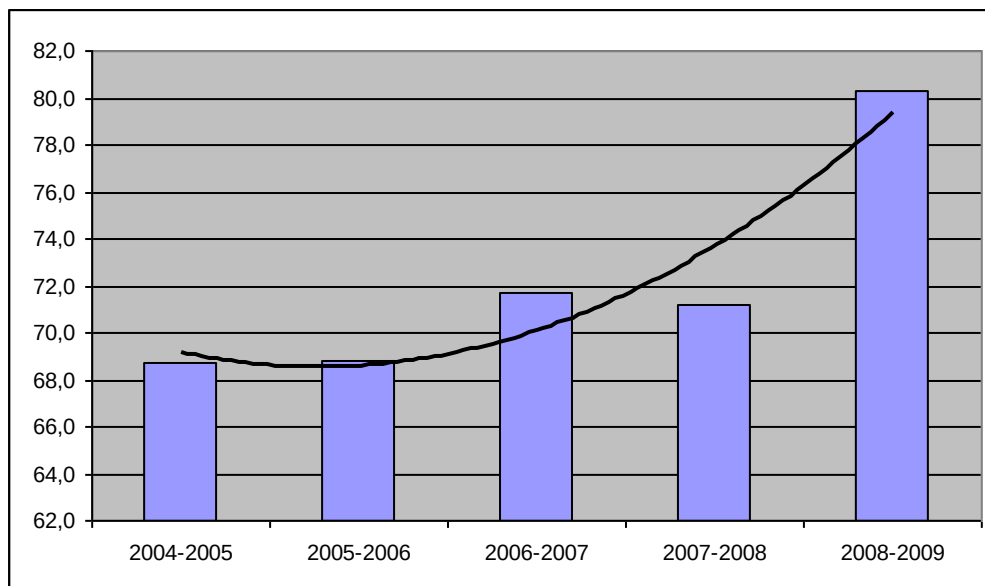
4. Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας.

Έτος: 2009

Καθηγητές	16
Αναπληρωτές	4
Επίκουροι	7
Λεκτορες	0
ΕΕΔΙΠ	-
ΕΤΕΠ	-

Τάση αναλογίας συνόλου φοιτητών προς το Προσωπικό του Τμήματος (στοιχεία 2009)

4. Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής,

Ακαδημαϊκά Έτη Προπτυχιακές Σπουδές

	Κατευθύνσεις/ Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008	-	20	22	42
2006-2007	-	20	22	42
2005-2006	-	20	22	42
2004-2005	6	20	22	42

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Έτη Μεταπτυχιακές Σπουδές

	Αριθμός ΠΜΣ	Κατευθύνσεις/Ειδικεύσεις	Υποχρεω- τικά	Επιλογής	Σύνολο Y+E
2007-2008	1	2/4	-	48	48
2006-2007	1	2/4	-	48	48
2005-2006	1	2/4	-	48	48
2004-2005	1	2/4	-	48	48

Βιβλία στη βιβλιοθήκη

του Harvard University

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	128

Κατάλογος βιβλίων σε

διεθνείς βιβλιοθήκες(Wordcat)

Κατηγορία	Εντάξεις
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	167

Αναφορές σύμφωνα με αναζητήσεις

στον παγκόσμιο ιστό (Google-Blackle-Firefox)

Κατηγορία	Ατομικές αναφορές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	400

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Στόχοι του Τμήματος:

α) βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:

Το Τμήμα μέσα από τη μελέτη και έρευνα τόσο της θεωρίας όσο και της πρακτικής σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, διεθνών σπουδών με νομικές και πολιτικές κατευθύνσεις, έχει ως στόχο να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες συμμετοχής της Ελλάδας στο διεθνές και στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι από νομικής και πολιτικής σκοπιάς, χωρίς να απουσιάζει η οικονομική πλευρά των Διεθνών Σχέσεων και βέβαια οι διαστάσεις της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης. Οι φοιτητές του Τμήματος, αποκτούν τις απαραίτητες θεωρήσεις σχετικά με τη λειτουργία του διεθνούς συστήματος και των εθνικών προτεραιοτήτων, οι οποίες και αποτελούν τη βάση για μια σταδιοδρομία είτε σε ανώτερα επίπεδα σπουδών είτε στην αγορά εργασίας(Υπουργείο Εξωτερικών, Διεθνής/Εθνική Υπαλληλία, Ευρωπαϊκή Ένωση, στελέχη Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, ιδιωτικού τομέα, κλπ.)

β) Η μέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό ως προς:

- Τις συνθήκες διδασκαλίας και εργασίας βλ. παράγραφο 2
- Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ.
- Η διασφάλιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.
- Το Τμήμα παρέχει με τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του όλα τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει άνετη πρόσβαση στα ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.).

γ) Η συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο επιτυγχάνεται:

- Με τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της περιφέρειας.
- Με τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης

- Λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ.
- Οι διδάσκοντες του Τμήματος οργανώνουν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθούν επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζουν διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

2. Υποδομή και Εξοπλισμός

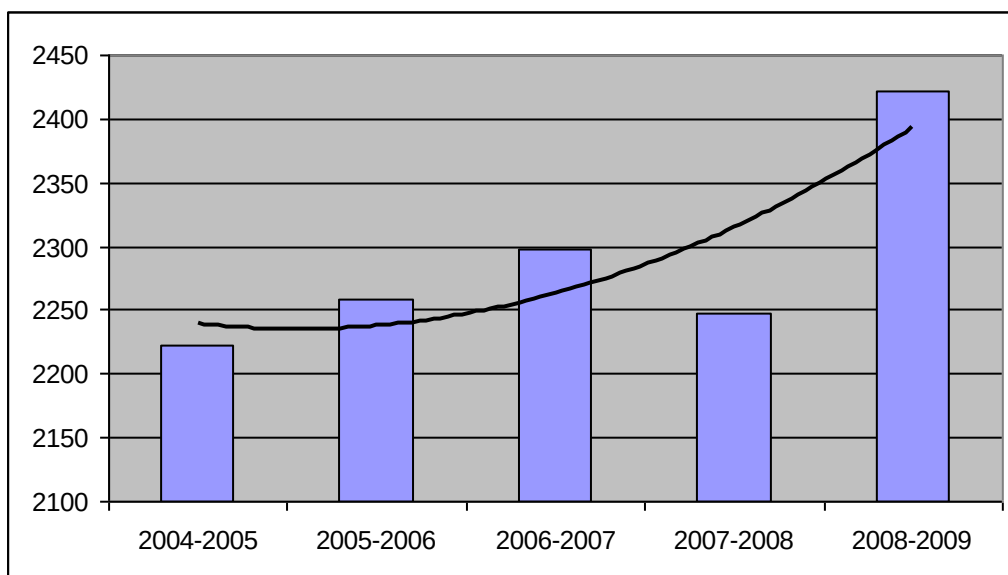
Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

3) Φοιτητές / σπουδαστές:

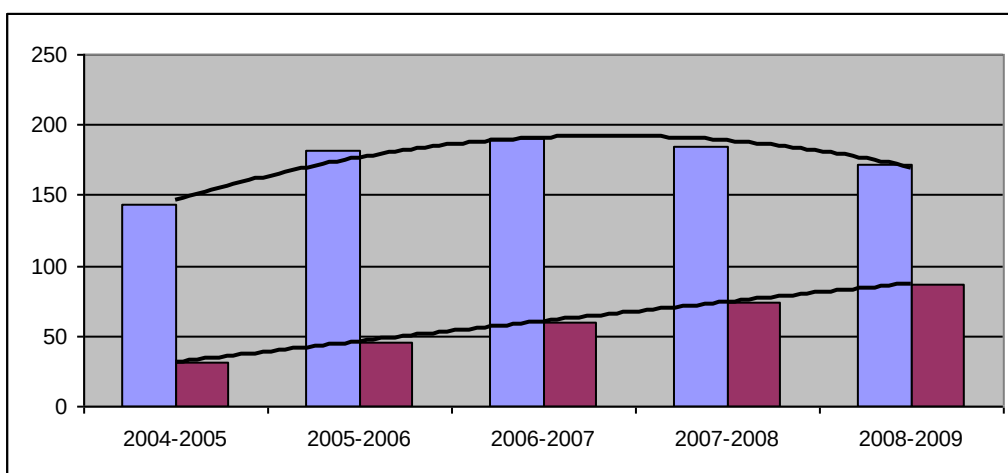
α) η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:

<i>Ακαδημαϊκά Έτη</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Υποψήφιοι Διδάκτορες</i>
2008-2009	2421	172	87
2007-2008	2247	184	74
2006-2007	2298	190	60
2005-2006	2258	182	46
2004-2005	2223	143	31

Τάση Εγγεγραμμένων Προπτυχιακών Φοιτητών

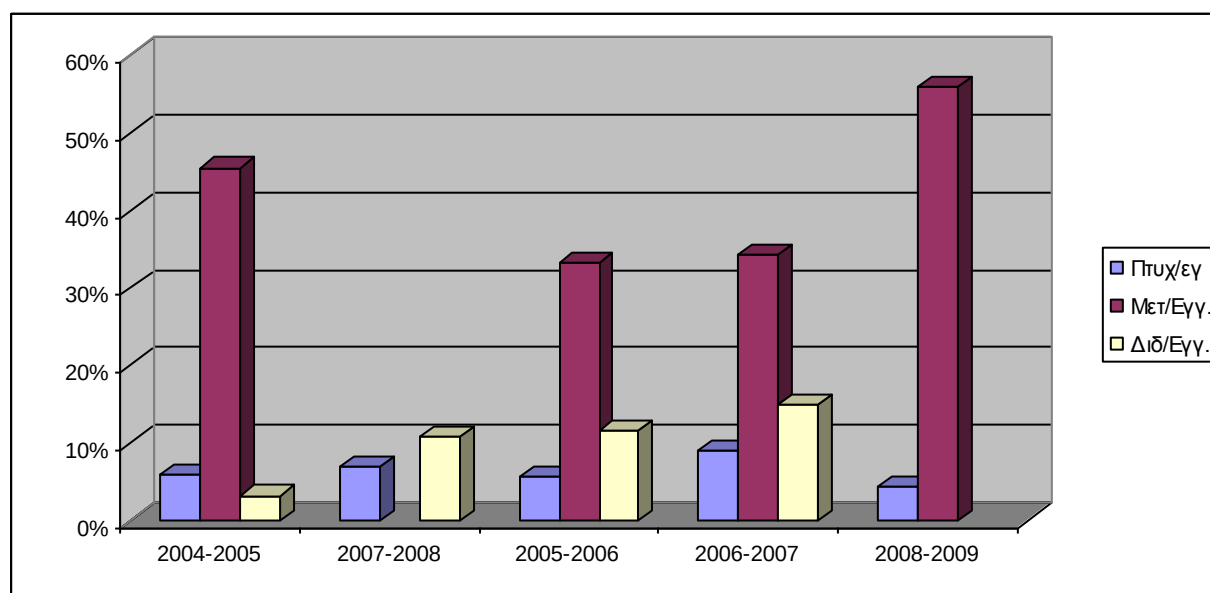

Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων

Ακαδημαϊκά Έτη	ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ		
	προπτυχιακοί	μεταπτυχιακοί	διδάκτορες
2008-2009	107	96	-
2007-2008	157	-	5
2006-2007	202	63	11
2005-2006	131	63	7
2004-2005	132	65	1

Τάση Εγγεγραμμένων προς πτυχιούχους (προ-, μετα- πτυχιακές σπουδές, διδακτορικές σπουδές)

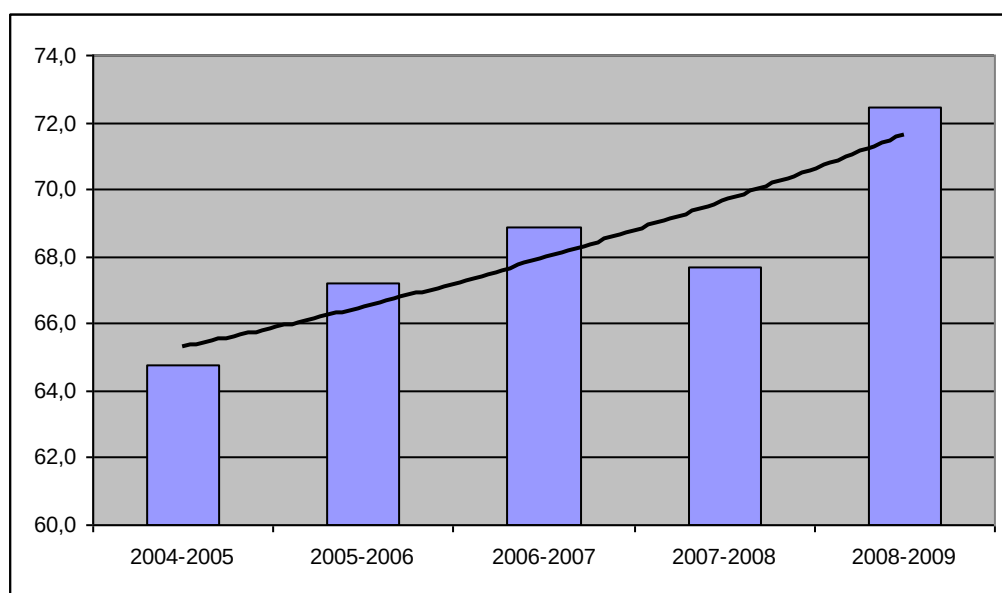
4. Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας.

Έτος: 2009

Καθηγητές	11
Αναπληρωτές	9
Επίκουροι	8
Λεκτορες	4
ΕΕΔΙΠ	1
ΕΤΕΠ	-

Τάση αναλογίας συνόλου φοιτητών προς το Προσωπικό του Τμήματος (στοιχεία 2009)

4. Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής,

Ακαδημαϊκά Έτη Προπτυχιακές Σπουδές

	Κατευθύνσεις/ Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Y+E
2007-2008	4	52	31	83
2006-2007	4	52	31	83
2005-2006	-	38	28	66
2004-2005	-	41	41	82

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Έτη Μεταπτυχιακές Σπουδές

	Αριθμός ΠΜΣ	Κατευθύνσεις/Ειδικεύσεις	Υποχρεω- τικά	Επιλογής	Σύνολο Y+E
2007-2008	1	6	54	-	54
2006-2007	1	6	54	-	54
2005-2006	1	5	45	-	45
2004-2005	1	4	36	-	36

Βιβλία στη βιβλιοθήκη
του Harvard University

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	71

Κατάλογος βιβλίων σε
διεθνείς βιβλιοθήκες(Wordcat)

Κατηγορία	Εντάξεις
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	175

Αναφορές σύμφωνα με αναζητήσεις
στον παγκόσμιο ιστό (Google-Blackle-Firefox)

Κατηγορία	Ατομικές αναφορές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	1390

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

1. Στόχοι του Τμήματος:

α) βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:

Το Τμήμα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες θεωρητικές αναζητήσεις, στις σύγχρονες κατευθύνσεις διεπιστημονικής διαχείρισης των κοινωνικών προβλημάτων και επεξεργάζεται τις πρακτικές αντιμετώπισής τους. Στόχος του Τμήματος αποτελεί η συστηματική μελέτη της κοινωνίας, της κοινωνικής συμπεριφοράς στις ατομικές και συλλογικές μορφές, των κοινωνικών θεσμών, της διαδικασίας συγκρότησης και μεταβολής της δομής της ανθρώπινης κοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό μελετά τις θεωρητικές επεξεργασίες που πραγματεύονται την θεωρητική ύπαρξη του ανθρώπου, των θεωριών που επεξεργάζονται τις κοινωνικές διαδικασίες και επιχειρούν την κατανόηση της ιστορικής ποικιλίας της ανθρώπινης μορφολογίας, τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη διερεύνηση των κοινωνικών φαινομένων.

β) Η μέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό ως προς:

- Τις συνθήκες διδασκαλίας και εργασίας βλ. παράγραφο 2
- Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ.
- Η διασφάλιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.
- Το Τμήμα παρέχει με τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του όλα τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει άνετη πρόσβαση στα ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.).

γ) Η συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο επιτυγχάνεται:

- Με τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της περιφέρειας.
- Με τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης
- Λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ.

Οι διδάσκοντες του Τμήματος οργανώνουν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθούν επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζουν διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

1. Η δομή του Τμήματος

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας αποτελείται από τέσσερις Τομείς:

α) Ο Τομέας Γενικής Κοινωνιολογίας αποτελείται από δεκατρία μέλη ΔΕΠ, ενώ εκκρεμεί ο διορισμός ενός μέλους σε βαθμίδα Λέκτορα. Υπό προκήρυξη είναι μια θέση σε βαθμίδα Καθηγητή. Από τα μέλη του Τομέα έξι είναι Καθηγητές, δύο Αναπληρωτές Καθηγητές, τέσσερις Επίκουροι Καθηγητές και μία Λέκτορας.

β) Ο Τομέας Κοινωνικής Μορφολογίας έχει σήμερα πέντε μέλη. Δύο μέλη είναι Καθηγήτριες, ένα μέλος είναι Επίκουρη Καθηγήτρια και δύο μέλη Λέκτορες. Εκκρεμεί ο διορισμός ενός Καθηγητή και ενός Λέκτορα.

γ) Ο Τομέας Νεοελληνικής Κοινωνίας αποτελείται από επτά μέλη. Δύο είναι Καθηγητές, δύο Αναπληρωτές Καθηγητές και τρεις Επίκουροι Καθηγητές.

δ) Ο Τομέας Εγκληματολογίας αποτελείται από έξι μέλη. Τέσσερις ανήκουν στη βαθμίδα του Καθηγητή, ένα μέλος είναι Αναπληρωτής Καθηγητής και ένα μέλος Επίκουρος Καθηγητής. Εκκρεμεί ο διορισμός μίας Λέκτορας.

3) Τα Επιστημονικά Αντικείμενα

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας βίωσε πολλές διαφορετικές φάσεις. Στην αρχική φάση δημιουργίας του στα μέσα της δεκαετίας του '80 ήταν στην πραγματικότητα ένας “συνασπισμός” Κοινωνιολόγων και Εγκληματολόγων, με τη συμβολή Ιστορικών, Φιλοσόφων, Οικονομολόγων, Πολιτικών Αναλυτών και Ψυχολόγων. Όταν διαμορφώθηκαν τα Τμήματα Κοινωνικής Πολιτικής και Ανθρωπολογίας, Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού και Ψυχολογίας, αρκετά από τα μέλη του, μεταξύ των οποίων και Κοινωνιολόγοι στελέχωσαν τις νέες δομές. Το αποτέλεσμα ήταν να παραμείνει στο Τμήμα ένα σώμα επιστημόνων που εκπροσωπούσαν ισοδύναμα την Κοινωνιολογία, την Εγκληματολογία και τη σύνθεση Ιστορίας και Οικονομίας. Η αναλογία αυτού του συσχετισμού παρέμεινε σταθερή μέχρι το τέλος της δεκαετίας του '90 και είχε τις αναμφίβολες επιδράσεις της στη δομή του προγράμματος σπουδών και στα προσφερόμενα για διδασκαλία και έρευνα επιστημονικά αντικείμενα. Από το 2000 και μετά πραγματοποιείται μια ουσιαστική στροφή. Η τάση αυτή επιταχύνεται μέχρι το 2005, ενώ διευρύνεται και αποκρυσταλλώνεται την τετραετία 2006-2009. Καλύπτονται βέβαια πολύ σημαντικά επιστημονικά αντικείμενα της Εγκληματολογίας (Εγκληματολογική Θεωρία, Κοινωνικός Έλεγχος του Εγκλήματος, Εμπειρική Εγκληματολογία, Σωφρονιστική, κ.ά.), της Ιστορίας, αλλά

και της Οικονομίας. Στην παρούσα όμως συγκυρία είναι δεδομένο ότι καλύπτονται σε μεγάλο πλήθος και εξυπηρετούνται από μέλη ΔΕΠ τα αμιγώς κοινωνιολογικά αντικείμενα. Σ' αυτά εντάσσονται οι Ποσοτικές και Ποιοτικές Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας, η Κοινωνική Θεωρία και η Θεωρία της Γνώσης, η Κοινωνιολογία της Επικοινωνίας και της Τεχνολογίας, η Κοινωνιολογία του Κράτους και η Πολιτική Κοινωνιολογία, η Κοινωνιολογία του Φύλου, η Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία, η Κοινωνιολογία των Θεσμών, η Κοινωνιολογία της Πόλης και η σχέση Κοινωνίας και Κοινότητας, η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, η Κοινωνιολογία της Υγείας, η Κοινωνιολογία της Παρέκκλισης και η σχέση της με το φαινόμενο της Διαφθοράς, η Κοινωνιολογία της Οικονομίας, η Κοινωνιολογία της Θρησκείας, η Κοινωνιολογία της Εργασίας και η Θεωρία των Κοινωνικών Τάξεων. Ιδιαίτερη θέση κατέχουν για την επιστήμη τα αντικείμενα της Κοινωνικής Φιλοσοφίας και της Στατιστικής. Σημαντική η συμβολή για διαχείριση της επιστήμης στη χώρα έχουν τα αντικείμενα της Κοινωνίας και Οικονομίας στην Ελλάδα του 19ου και 20ου αιώνα, αλλά και της Κοινωνικής Πολιτικής. Μνεία πρέπει να γίνει και στην Κοινωνική Ανθρωπολογία. Είναι δύσκολο κάποιος να διαπιστώσει μια προφανή έλλειψη ή να μην αναγνωρίσει την ευρύτητα της επιστημονικής διαχείρισης. Το σύνολο αυτών των αντικειμένων δημιουργεί πλούτο επιλογών για τους φοιτητές μετά την ολοκλήρωση των υποχρεωτικών μαθημάτων και μπορεί να συμβάλει στη συγκρότηση της ατομικής επιστημονικής κατατομής των αποφοίτων.

4) Υποδομή και Εξοπλισμός

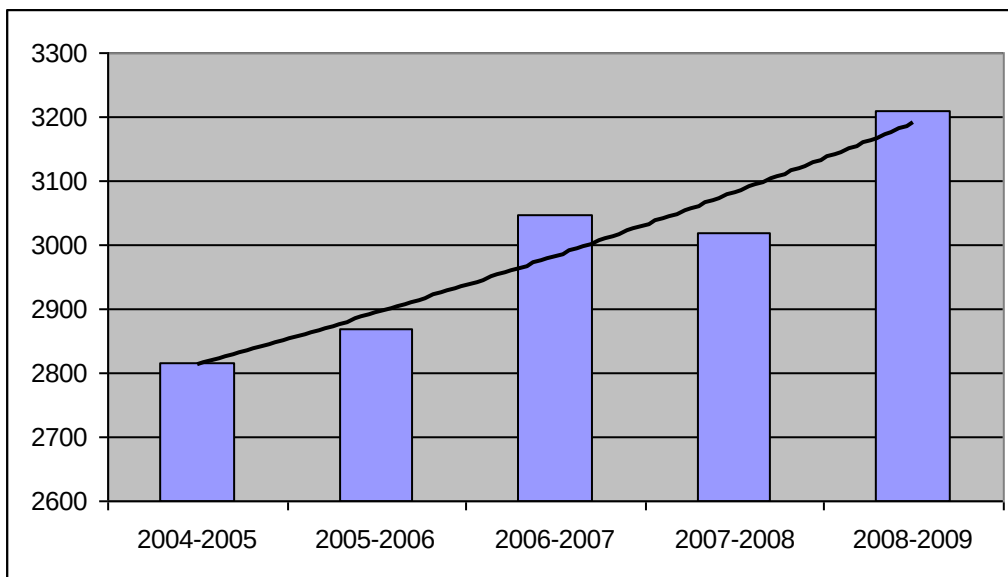
Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

5) Φοιτητές / σπουδαστές:

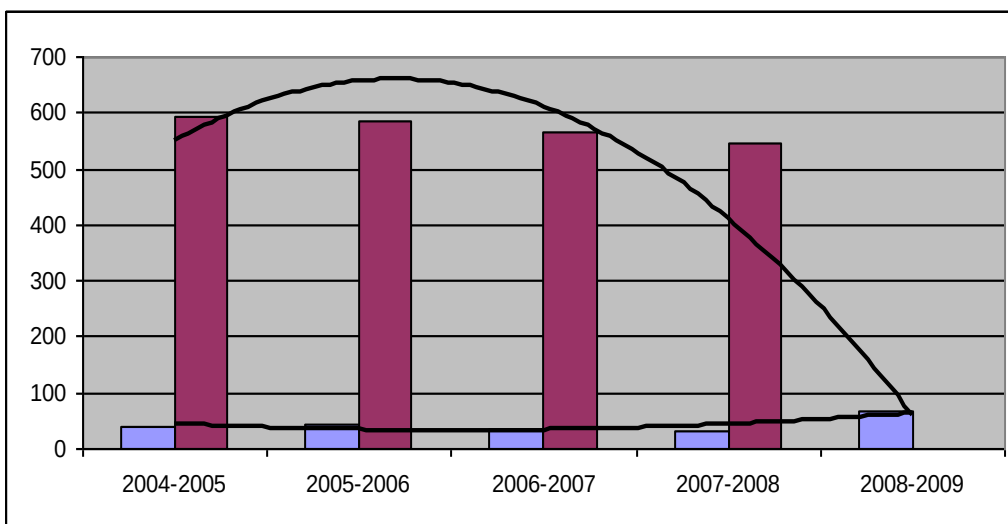
α) Η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:

<i>Ακαδημαϊκά Έτη</i>	<i>Προπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Μεταπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Υποψ. Διδάκτορες</i>
2008-2009	3210	69	-
2007-2008	3018	31	545
2006-2007	3048	36	564
2005-2006	2868	43	584
2004-2005	2815	39	593

Τάση Εγγεγραμμένων Προπτυχιακών Φοιτητών

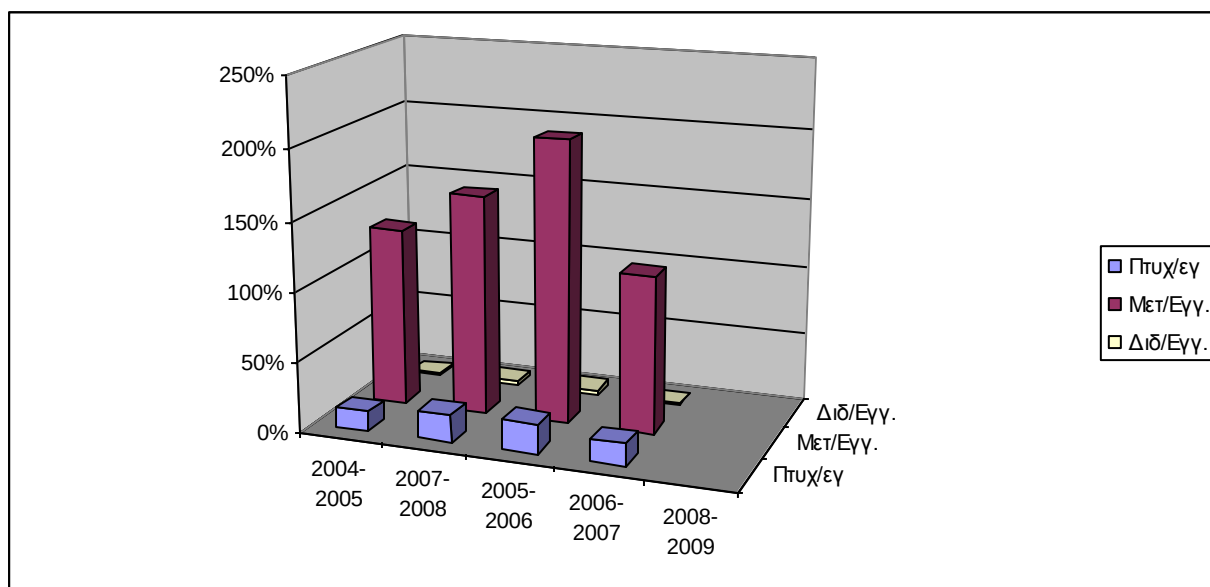
Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων

ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

Ακαδημαϊκά Έτη	προπτυχιακοί	μεταπτυχιακοί	διδάκτορες
2008-2009	-	-	-
2007-2008	482	35	7
2006-2007	644	73	19
2005-2006	556	68	20
2004-2005	399	50	9

Τάση Αποφοίτων / Εγγεγραμμένων Φοιτητών, Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδακτόρων

Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που καλείται να αντιμετωπίσει το Τμήμα Κοινωνιολογίας είναι ο εξαιρετικά μεγάλος αριθμός των προπτυχιακών φοιτητών. Αν και τα τελευταία χρόνια έχει σημαντικά μειωθεί ο αριθμός των εισακτέων με τις εισαγωγικές εξετάσεις, συνεχίζεται η συσσώρευση εγγεγραμμένων από ειδικές κατηγορίες και από μετεγγραφές από άλλα ομοειδή τμήματα. Επιπροσθέτως είναι σημαντικό θέμα η συσσώρευση φοιτητών από το ιστορικό βάθος της λειτουργίας του Τμήματος. Μοιάζει να έχει το μέγεθος του Ιόνιου Πανεπιστημίου και να είναι μεγαλύτερο από το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Απέναντι σ' αυτήν την κατάσταση δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι άλλο, από το να δηλώσουμε το πρόβλημα και να ζητήσουμε από την πολιτεία να το αντιμετωπίσει. Από τις προτάσεις που δηλώνονται στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι πραγματικές αντοχές του ανθρώπινου δυναμικού και των υποδομών του Τμήματος.

β) Προγραμματισμός και εισήγηση για αριθμό εισακτέων στο τμήμα την επόμενη τετραετία.

2. Πρόταση Αριθμού Εισακτέων

ακαδημαϊκά έτη	Προπτυχιακοί
2009-2010	100
2010-2011	100
2011-2012	100
2012-2013	100

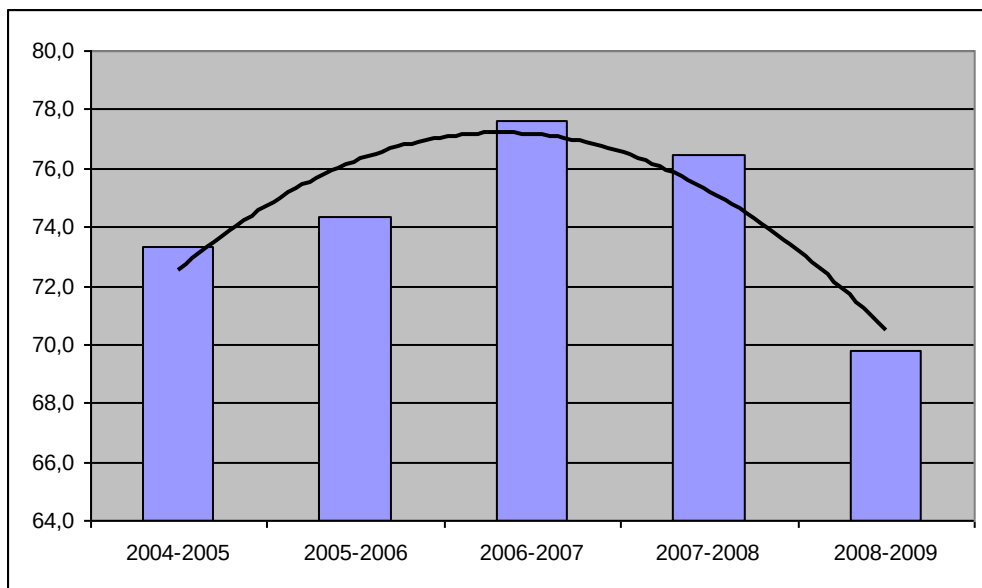
6) Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας.

Ετος: 2009

Α Βαθμίδας	14
Αναπληρωτές	5
Επίκουροι	9
Λεκτορες	3
Εκλεγέντες/αδιόριστοι	4*
ΕΤΕΠ	1

Τάση αριθμού φοιτητών προς το Προσωπικού Τμήματος (στοιχεία 2009)

7) Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής, έχει ως εξής:

Ακαδημαϊκά Έτη Προπτυχιακές Σπουδές

	Κατευθύνσεις/ Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008		21	113	134
2006-2007		21	94	115
2005-2006		21	97	118
2004-2005		21	101	122

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Έτη	Μεταπτυχιακές Σπουδές				
	Αριθμός ΠΜΣ	Κατευθύνσεις/Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Y+E
2007-2008	2	3	17	16	33
2006-2007	2	3	17	16	33
2005-2006	2	3	17	16	33
2004-2005	2	3	17	16	33

8) Διακρίσεις των μελών του Τμήματος

α) Σύνολο Διακρίσεων των μελών ΔΕΠ: Δεκατέσσερις (14)

Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις του Πανεπιστημίου: Τέσσερις (από τους ομότιμους δύο και τους υπηρετούντες δύο).

Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς: Δύο (από το παρόν διδακτικό προσωπικό ένας)

Δημοσθένης Δασκαλάκης (Γενικός Γραμματέας Κοινωνικών Ασφαλίσεων)*

Θεόδωρος Σακκελαρόπουλος (Γενικός Γραμματέας Κοινωνικών Ασφαλίσεων)

Διοικητές Υποδιοικητές, Πρόεδροι Αντιπρόεδροι Οργανισμών: Τέσσερις (από τους υπηρετούντες ένας και ένας Ομότιμος Καθηγητής):

Δημοσθένης Δασκαλάκης (Υποδιοικητής του ΟΓΑ)

Κωνσταντίνος Κοσκινάς (Πρόεδρος Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας)

Ανδρέας Λύτρας (Διοικητής στο ΓΝΑ Κοργιαλέναιο-Μπενάκειο, ΕΕΣ)

Στάθης Τσοτσορός (Πρόεδρος Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων)

Βασίλης Φίλιας (Ομότιμος Καθηγητής -Πρόεδρος της Ολυμπιακής Αεροπορίας).

Διευθυντής Δημόσιας Σχολής: Ένας

Ανδρέας Λύτρας (Διευθυντής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης).

Αντιπρόεδροι και Διευθυντές Ινστιτούτων: Δύο (από τους υπηρετούντες ένας και ένας ομότιμος)

Ανδρέας Λύτρας (Διευθυντής του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας)

Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος (Αντιπρόεδρος ΙΣΤΑΜΕ-Ανδρέας Παπανδρέου)

Βασίλης Φίλιας (Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών).

β) Ερευνητική Αναγνώριση

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει αναπτύξει πολύ σημαντικό ερευνητικό έργο το οποίο αναγνωρίζεται διεθνώς. Σοβαρές ενδείξεις αυτής της αναγνώρισης αποτελούν οι πολλές αναφορές που μπορούμε να σταχυολογήσουμε από τις διεθνείς μηχανές αναζήτησης του διαδικτύου. Υπάρχουν ωστόσο τέσσερα προβλήματα τα οποία δεν κάνουν απολύτως αποδεκτές, ως προς την έκταση τους, τις ενδείξεις που παρέχουν αυτά τα στοιχεία. Στην Κοινωνιολογία, πρώτον, στην Ελλάδα και σε αρκετές περιπτώσεις διεθνώς δεν είναι σαφές το φάσμα των περιοδικών τα οποία είναι αποδεκτά και προσβάσιμα από τους ερευνητές των διαφορετικών θεωρητικών τάσεων, σε μια επιστήμη που είναι κατά κοινή παραδοχή “πολύ-παραδειγματική”. Δεύτερον, οι έλληνες επιστήμονες είναι υποχρεωμένοι, να γράφουν και να δημοσιεύουν κυρίως στην ελληνική γλώσσα, με αποτέλεσμα αρκετές από τις δημοσιεύσεις τους και σειρά αναφορών στην Ελλάδα να μην καταγράφονται από τις γνωστές μηχανές αναζήτησης. Τρίτον και πολύ σημαντικό γεγονός είναι ότι η επιστήμη απαιτεί να αυξάνουν οι μονογραφίες με την εξέλιξη των μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού, καθώς αυτές οφείλουν να περιλαμβάνουν αναγκαία αναπτύγματα και να ξεπερνούν τα αρχικά εγχειρήματα των νέων επιστημόνων, τις περιορισμένης έκτασης μελέτες και τους αναγκαίους ελιγμούς της σκέψης που συνήθως περιλαμβάνονται σε άρθρα. Τέταρτο ζήτημα είναι ότι δεν υπάρχει ένα αξιόπιστο σύστημα καταγραφής και παρουσίασης των αναφορών για τις κοινωνικές, πολιτικές και ανθρωπιστικές

επιστήμες στη χώρα, με αποτέλεσμα να είναι πιο γνωστές οι διεθνείς αναφορές στα έργα μας, παρά οι εθνικές. Πρόσθετο θέμα αποτελεί η μη καταγραφή των γκρίζων δημοσιεύσεων (διδασκτορικά, διπλωματικές) που ενσωματώνονται στις διεθνείς αναφορές ξένων έργων με συνέπεια να υπολείπονται του πραγματικού αριθμού οι γνωστές και καταχωρημένες.

Με βάση τις προηγούμενες τοποθετήσεις είναι δυσχερής η ακριβής παρουσίαση της αναγνώρισης του ερευνητικού έργου του Τμήματος αν επικεντρώσει κάποιος στις αναφορές. Υπάρχουν όμως λαμπρές ενδείξεις διεθνούς αναγνώρισης για το σκληρό πυρήνα της πνευματικής παραγωγής των μελών του Τμήματος, δηλαδή για βιβλία τα οποία είναι εντεταγμένα σε βιβλιοθήκες ξένων πανεπιστημίων και εθνικές βιβλιοθήκες άλλων χωρών. Στο πλαίσιο αυτό από τις περισσότερες επιλογές τις οποίες θα μπορούσαμε να σημειώσουμε, σταχυολογούμε τις εγγραφές βιβλίων (μονογραφίες και συλλογικοί τόμοι) που είναι εντεταγμένα στα Πανεπιστήμια του Harvard, του Princeton και τη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ. Τα δεδομένα έχουν ως ακολούθως:

Τμήμα Κοινωνιολογίας

Εντάξεις βιβλίων σε σημαντικές βιβλιοθήκες

Βιβλιοθήκη	Αριθμός Τίτλων
Harvard	E+OK: 56+18=74
Princeton	E+OK: 57+22=79
Κογκρέσου	E+OK: 51+30=81
των ΗΠΑ	

Πηγές: Βιβλιοθήκες Πανεπιστημίων Harvard,

Princeton, Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ

Επισημαίνουμε ότι τα περισσότερα μέλη έχουν τουλάχιστον μία συμμετοχή στις παραπάνω βιβλιοθήκες. Προκειμένου να υπάρχει ένα συγκριτικό μέτρο για τα ομοειδή Τμήματα των Πανεπιστημίων της Κρήτης και του Αιγαίου, τα οποία έχουν επίσης σημαντική διεθνή παρουσία, αναφέρουμε τις παρακάτω διαπιστώσεις μας.

Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης:

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Harvard: 15

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Princeton: 18

Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου:

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Harvard: 12

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Princeton: 14

Στην προσπάθεια μας, να είναι συγκρίσιμο το μέγεθος των εντάξεων στην βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Harvard κάναμε σε μια επιπλέον εξέταση. Αναζητήσαμε τις εντάξεις στην ίδια βιβλιοθήκη από τμήματα κοινωνιολογίας ευρωπαϊκών και αμερικάνικων πανεπιστημίων. Παρουσιάστηκαν πολύ ενδιαφέρουσες ενδείξεις:

Βιβλία στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Harvard:

<i>Σύγκριση με Τμήματα Κοινωνιολογίας από επιλεγμένα Διεθνή Πανεπιστήμια</i>					
Τμήματα	Πάντειον	Univ. Of Helsinki	Univ. Of Texas	University de Provence (Marseil)	Vienna University
Αριθμός μελών	32+3Ομοτ.Κ	12	11	18	32 (31)
Αριθμός ατομικών εντάξεων βιβλίων	56+18=74	34	31	30	70 ₁ (52)

Πηγή: *Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Harvard.*

Προχωρήσαμε, ακολούθως στη διερεύνηση στον παγκόσμιο κατάλογο βιβλιοθηκών (Worldcat), προκειμένου να γίνει αντικείμενο εκτίμησης η διάχυση των σημαντικότερων δημοσιευμάτων του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος. Η εξέταση αυτή υπέδειξε ότι ένας πολύ μεγάλος αριθμός δημοσιευμάτων εντάσσονται σε εξαιρετικά ευρύ αριθμό βιβλιοθηκών. Τα δεδομένα είναι τα εξής:

Βιβλία (μονογραφίες, συλλογικά έργα)

Μελών ΔΕΠ και Ομοτίμων Καθηγητών

του Τμήματος Κοινωνιολογίας σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Μέλη ΔΕΠ- Ομότιμοι	Αριθμός Βιβλίων (εντάξεις)	Αριθμός Βιβλιοθηκών
1. Αντωνοπούλου Μ. Κ.	2	8

2. Ζαραφωνίτου Χ. Κ.	1	1
3. Καλαματιανού Α. Κ.	3	7
4. Κυριαζή Ν. Κ.	5	7
5. Κωνσταντοπούλου Χ. Κ.	4	5
6. Λαμπρέλλης Δ. Κ.	6	16
7. Λαμπροπούλου Ε. Κ.	2	19
8. Λύτρας Α. Κ.	4 βιβλία και 4 κεφάλαια σε συλλογικά έργα= 8	17
9. Μαγγανάς Α. Κ.	7	9
10.Μελετιάδης Χ. Κ.	2	8
11.Παπαθανασόπουλος Κ. Κ.	3	12
12.Παπαρίζος Α. Κ.	2	4
13.Πρόντζας Ε. Κ.*	7	19
14.Σακελλαρόπουλος Θ. Κ.	11	22
15. Χάιδου Α. Κ.	1	19
16. Κοταρίδης Ν. Α.Κ.	4	15
17.Λυδάκη Α, Α.Κ.	3	12
18.Νικολόπουλος Γ. Α.Κ.	1	2
19.Τσοτσορός Ε. Α.Κ.	5	22
20.Χρύσης Α. Α.Κ.	2	2
21.Καραμπελιάς Γ. Ε.Κ.	6	11
22.Κήπας Μ. Ε.Κ.	2	4
23.Κοτέα Μ. Ε.Κ.	2	5
24.Κωστόπουλος Τ. Ε.Κ.	1	2
25.Λάζος Γ. Π. Ε.Κ	3	6
26.Οικονόμου Χ. Ε.Κ.	3	5
27.Σεραφετινίδου Μ. Ε.Κ.	1	1
28.Τσίρος Ν. Ε.Κ	2	19
29.Χαλκιά Α. Ε.Κ.	1	179
30.Γεωργοπούλου Π. Α	-	-
31.Καντζάρα Β. Α.	2	13
32.Ριμπόλι Ντ. Α.	2	21

Σε τελευταίο στάδιο εξετάσαμε την διάδοση των αναφορών και των παραπομπών στο έργο του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, είναι σίγουρο ότι τα δεδομένα που εμφανίζονται σε αυτή την καταγραφή είναι κλάσμα (ίσως και μικρό) των πραγματικών. Οι πηγές από τις οποίες προέρχονται προσλαμβάνουν βασικά άρθρα και αναφορές ή παραπομπές σε άρθρα. Ελάχιστα εμφανίζονται αναφορές και παραπομπές σε βιβλία. Το βασικό μέγεθος αυτών των δεδομένων προέρχεται από από διεθνείς δημοσιεύσεις. Απουσιάζει, επομένως, ένας μεγάλος αριθμός (ίσως ο μεγαλύτερος) αναφορών και παραπομπών σε ελληνικές δημοσιεύσεις. Ακόμη δεν συμπεριλαμβάνονται αναφορές σε ελληνικά δημοσιευμένα βιβλία ή σε συλλογικούς τόμους δημοσιευμένους στα ελληνικά. Στη βάση αυτών των παρατηρήσεων θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο αριθμός των αναφορών και παραπομπών οι οποίες προτάσσονται αφορά μάλλον και κυρίως στην διεθνή διάδοση των άρθρων και δευτερευόντως των βιβλίων που αποτελούν το πιο σημαντικό μέρος του έργου του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος. Σε κάθε περίπτωση τα δεδομένα ακόμα και με αυτές τις παρατηρήσεις είναι ενισχυτικά του ερευνητικού έργου. Οι μελέτες διαβάζονται και χρησιμοποιούνται στον παγκόσμιο χώρο καθώς αποτελούν βάση πληροφόρησης, προβληματισμού και περαιτέρω επιστημονικής διαχείρισης.

1. Στόχοι του Τμήματος:

α) βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:

Στόχος του Τμήματος αποτελεί η θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών στους βασικούς κλάδους της επιστήμης της ψυχολογίας (πειραματική/γνωστική ψυχολογία, κοινωνική ψυχολογία, αναπτυξιακή ψυχολογία, ψυχοφυσιολογία/νευροψυχολογία, κλινική ψυχολογία) καθώς επίσης και η εξοικείωσή τους με τους βασικούς κανόνες και μεθόδους έρευνας.

β) Η μέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό ως προς:

- Τις συνθήκες διδασκαλίας και εργασίας βλ. παράγραφο 2
- Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ.
- Η διασφάλιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.
- Το Τμήμα παρέχει με τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του όλα τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει άνετη πρόσβαση στα ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.).

γ) Η συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο επιτυγχάνεται:

- Με τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της περιφέρειας.
- Με τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης
- Λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ.
- Οι διδάσκοντες του Τμήματος οργανώνουν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθούν επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζουν διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

2. Υποδομή και Εξοπλισμός:

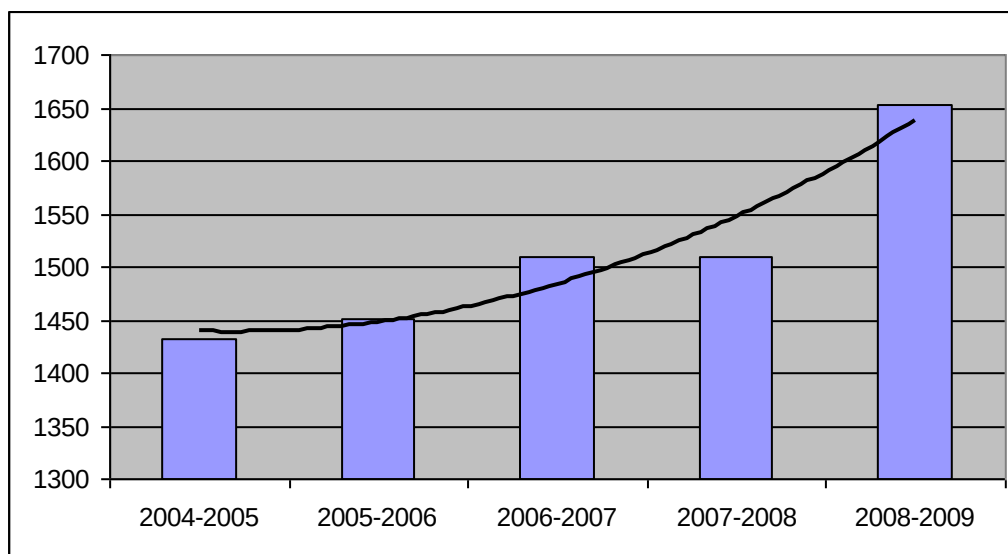
Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

3) Φοιτητές / σπουδαστές:

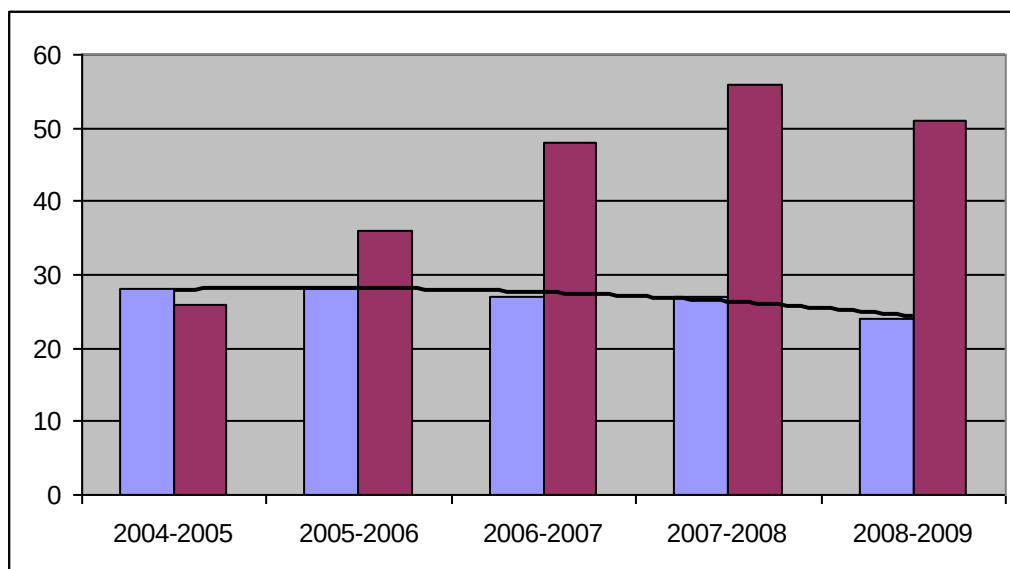
α) η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:

Ακαδημαϊκά Έτη	Φοιτητές		
	προπτυχιακοί	μεταπτυχιακοί	υπ. διδάκτορες
2008-2009	1653	24	51
2007-2008	1509	27	56
2006-2007	1510	27	48
2005-2006	1451	28	36
2004-2005	1433	28	26

Τάση Εγγεγραμμένων Προπτυχιακών Φοιτητών

Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων

Ακαδημαϊκά Έτη	Απόφοιτοι		
	προπτυχιακοί	μεταπτυχιακοί	διδάκτορες
2008-2009	116	60	14
2007-2008	214	45	16
2006-2007	224	67	9
2005-2006	125	53	6
2004-2005	147	31	2

β) προγραμματισμός και εισήγηση για αριθμό εισακτέων στο τμήμα την επόμενη τετραετία.

2. Πρόταση Αριθμού Εισακτέων

Ακαδημαϊκά έτη	Προπτυχιακοί
2009-2010	50
2010-2011	50
2011-2012	50
2012-2013	50

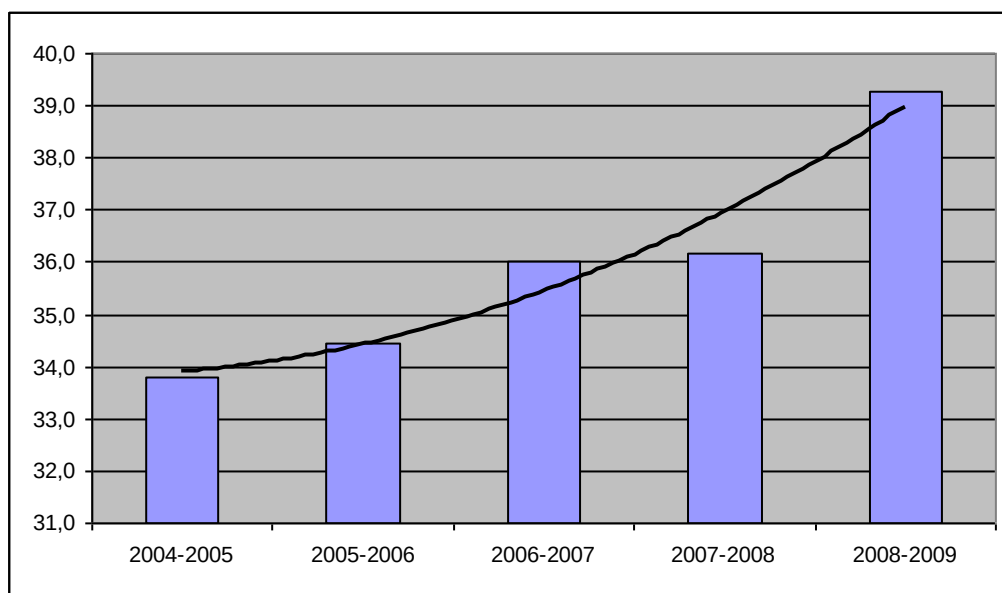
4. Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας.

Έτος: 2009

Α Βαθμίδα	9
Αναπληρωτές	15
Επίκουροι	4
Λέκτορες	0
ΕΕΔΠ	-
ΕΤΕΠ	-

Τάση αριθμού φοιτητών προς το Προσωπικού Τμήματος (στοιχεία 2009)

4. Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής,

Ακαδημαϊκά Έτη Προπτυχιακές Σπουδές

	Κατευθύνσεις/ Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Y+E
2007-2008	-	42	24	66
2006-2007	-	42	24	66
2005-2006	-	42	24	66
2004-2005	-	42	24	66

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Έτη Μεταπτυχιακές Σπουδές

	Αριθμός ΠΜΣ	Κατευθύνσεις/Ειδικεύσεις	Υποχρεω- τικά	Επιλογής	Σύνολο Y+E
2007-2008	3	-	62	-	62
2006-2007	3	-	62	-	62
2005-2006	3	-	62	-	62
2004-2005	3	-	62	-	62

Βιβλία στη βιβλιοθήκη
του Harvard University

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές

ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	17

Κατάλογος βιβλίων σε
διεθνείς βιβλιοθήκες(Wordcat)

Κατηγορία	Εντάξεις
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	49

Αναφορές σύμφωνα με αναζητήσεις
στον παγκόσμιο ιστό (Google-Blackle-Firefox)

Κατηγορία	Ατομικές αναφορές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	1000

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

1. Στόχοι του Τμήματος:

α) βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:

Το Τμήμα έχει ως στόχο να παρέχει στους φοιτητές, μια σφαιρική παιδεία με έμφαση στη γλώσσα, τον λόγο και την γραφή στις διάφορες μορφές τους, καθώς και μια εποπτεία στα διαφορετικά αλλά και τεμνόμενα πεδία που συνιστούν τα αντικείμενά του. Ο συνδυασμός θεωρίας και πρακτικής αποτελεί θεμελιώδη στόχο του.

β) Η μέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό ως προς:

- Τις συνθήκες διδασκαλίας και εργασίας βλ. παράγραφο 2
- Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ.
- Η διασφάλιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.
- Το Τμήμα παρέχει με τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του όλα τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει άνετη πρόσβαση στα ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.).

γ) Η συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο επιτυγχάνεται:

- Με τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της περιφέρειας.
- Με τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης
- Λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ.
- Οι διδάσκοντες του Τμήματος οργανώνουν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθούν επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζουν διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

2. Υποδομή και Εξοπλισμός:

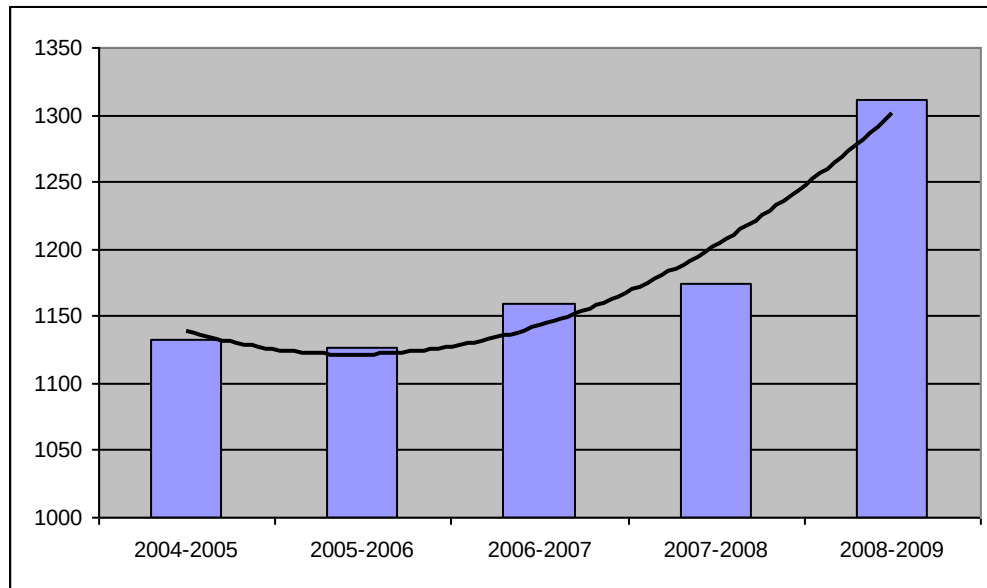
Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

3) Φοιτητές / σπουδαστές:

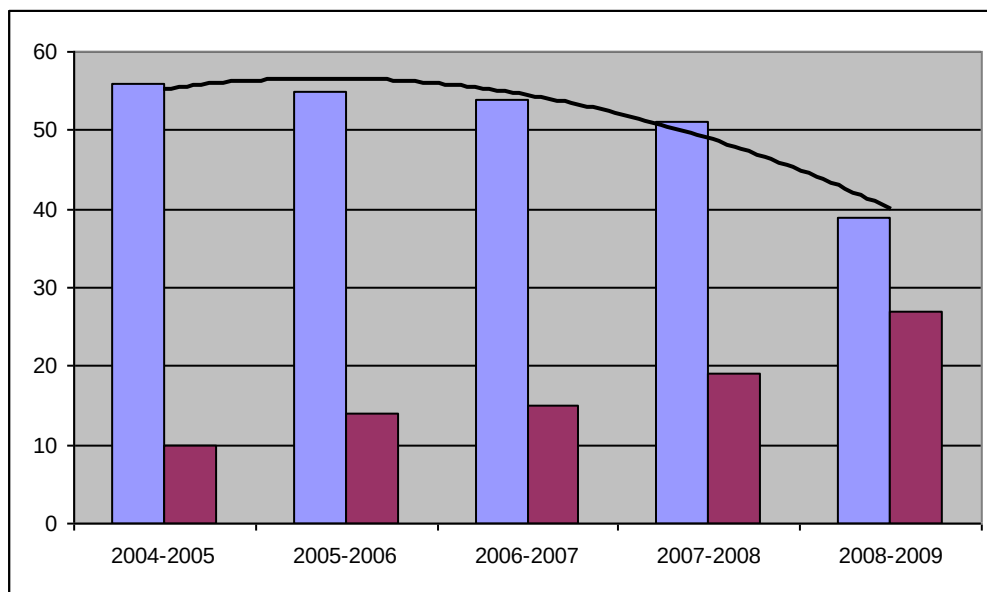
α) η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:

Ακαδημαϊκά έτη	Προπτυχιακοί	Μεταπτυχιακοί	Υπ. Διδάκτορες
2008-2009	1311	39	27
2007-2008	1175	51	19
2006-2007	1159	54	15
2005-2006	1126	55	14
2004-2005	1133	56	10

Τάση Εγγεγραμμένων Προπτυχιακών Φοιτητών

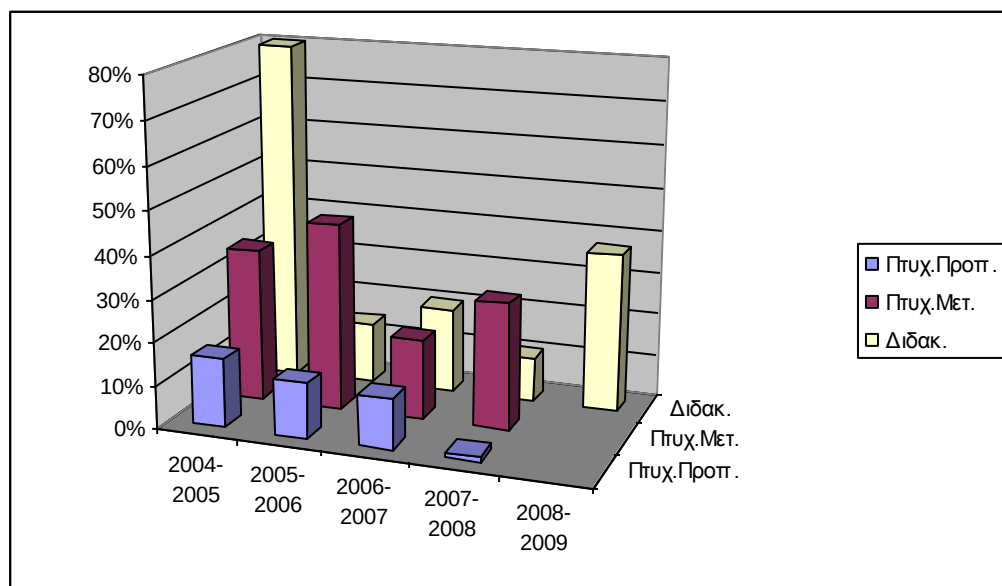

Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων

Απόφοιτοι

Ακαδημαϊκά έτη	Προπτυχιακοί	Μεταπτυχιακοί	Διδάκτορες
2008-2009	-	-	10
2007-2008	14	15	2
2006-2007	137	10	3
2005-2006	145	24	2
2004-2005	181	20	8

β) προγραμματισμός και εισήγηση για αριθμό εισακτέων στο τμήμα την επόμενη τετραετία.

2. Πρόταση Αριθμού Εισακτέων

ακαδημαϊκά έτη	Προπτυχιακοί
2009-2010	80
2010-2011	80
2011-2012	80
2012-2013	80

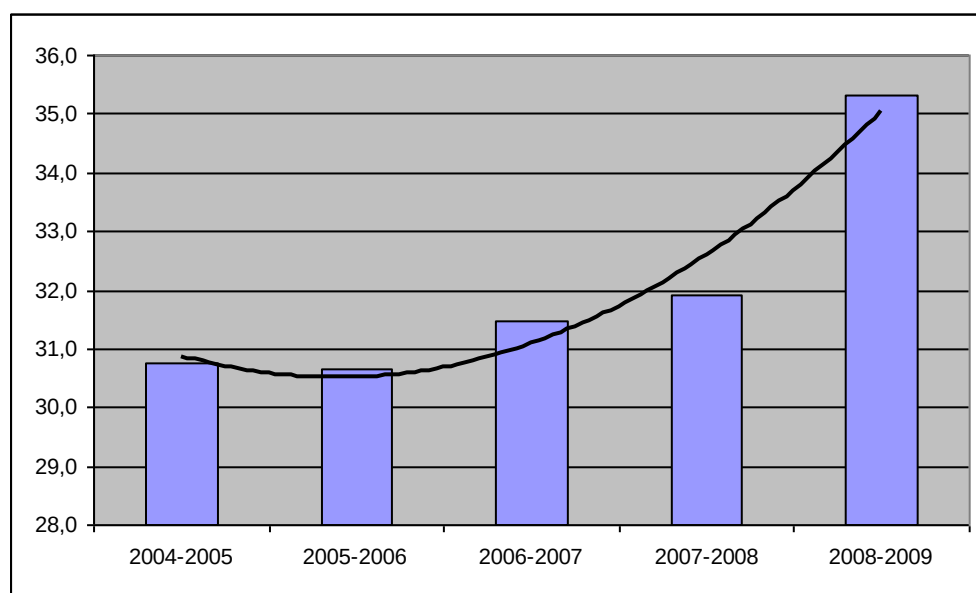
4. Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας.

Έτος: 2009

Α Βαθμίδα	6
Αναπληρωτές	3
Επίκουροι	11
Λεκτορες	6
ΕΕΔΙΠ	1
ΕΤΕΠ	1

Τάση αριθμού φοιτητών προς το Προσωπικού Τμήματος (στοιχεία 2009)

4. Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής,

Ακαδημαϊκά Έτη **Προπτυχιακές Σπουδές**

	Κατευθύνσεις/ Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008	Π.Π	63	33	96
	Μ.Ε	58	37	95
	Δ.Δ	54	39	93
2006-2007	Π.Π	65	35	100
	Μ.Ε	62	37	99
	Δ.Δ	59	39	98
2005-2006	Π.Π	65	38	103
	Μ.Ε	62	40	102
	Δ.Δ	59	41	100
2004-2005	Π.Π	64	37	101
	Μ.Ε	61	39	100
	Δ.Δ	55	42	97

Π.Π.: Κατεύθυνση Πολιτισμού και Πολιτιστικής Διαχείρισης

Μ.Ε. : Κατεύθυνση Μέσων Επικοινωνίας

Δ.Δ.: Κατεύθυνση Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Έτη **Μεταπτυχιακές Σπουδές**

Αριθμός	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο

	ΠΜΣ			Y+E
2007-2008	1	6	11	17
2006-2007	1	7	11	18
2005-2006	1	7	12	19
2004-2005	1	7	9	16

Βιβλία στη βιβλιοθήκη

του Harvard University

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	66

Κατάλογος βιβλίων σε

διεθνείς βιβλιοθήκες(Wordcat)

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	104

Αναφορές σύμφωνα με αναζητήσεις

στον παγκόσμιο ιστό (Google-Blackle-Firefox)

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	500

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Στόχοι του Τμήματος:

α) βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:

Το Τμήμα υπηρετεί ένα γνωστικό αντικείμενο στο οποίο ενσωματώνονται οι σύγχρονες αντιλήψεις για τα προβλήματα της οικονομικής και της περιφερειακής επιστήμης. Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος συγκροτείται στη βάση δύο αξόνων: της οικονομικής επιστήμης και της περιφερειακής ανάπτυξης. Οι γνώσεις που παρέχονται στο προπτυχιακό επίπεδο σπουδών, δίνουν τη δυνατότητα στους φοιτητές, συνέχισης των σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο τόσο στα πλαίσια του Τμήματος όσο και σε άλλο οικονομικό τμήμα της Ελλάδας ή του Εξωτερικού.

β) Η μέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό ως προς:

- Τις συνθήκες διδασκαλίας και εργασίας βλ. παράγραφο 2
- Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ.
- Η διασφάλιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.
- Το Τμήμα παρέχει με τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του όλα τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει άνετη πρόσβαση στα ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.).

γ) Η συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο επιτυγχάνεται:

- Με τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της περιφέρειας.
- Με τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης
- Λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ.
- Οι διδάσκοντες του Τμήματος οργανώνουν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθούν επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζουν διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

2. Υποδομή και Εξοπλισμός

Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

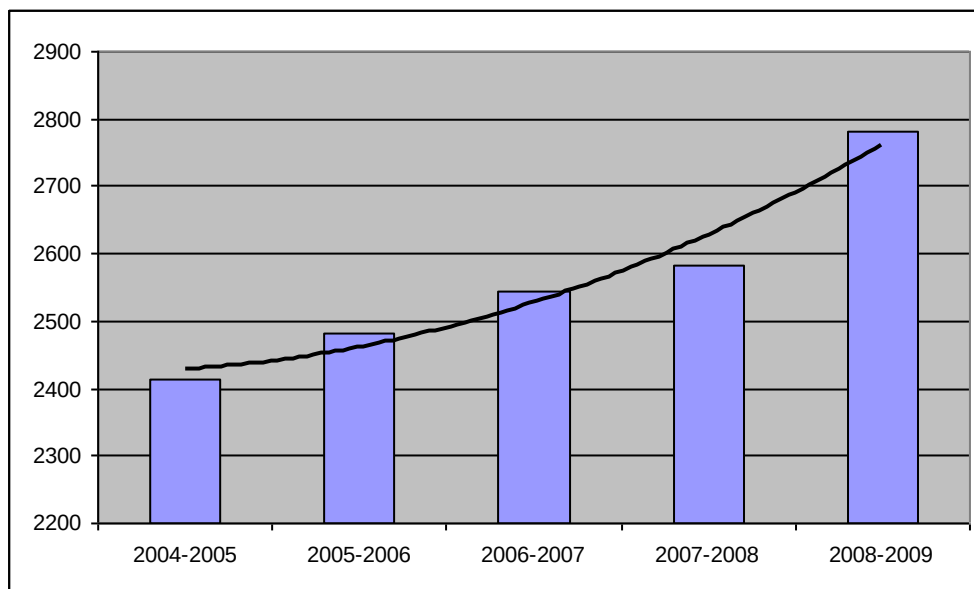
3) Φοιτητές / σπουδαστές:

α) η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:

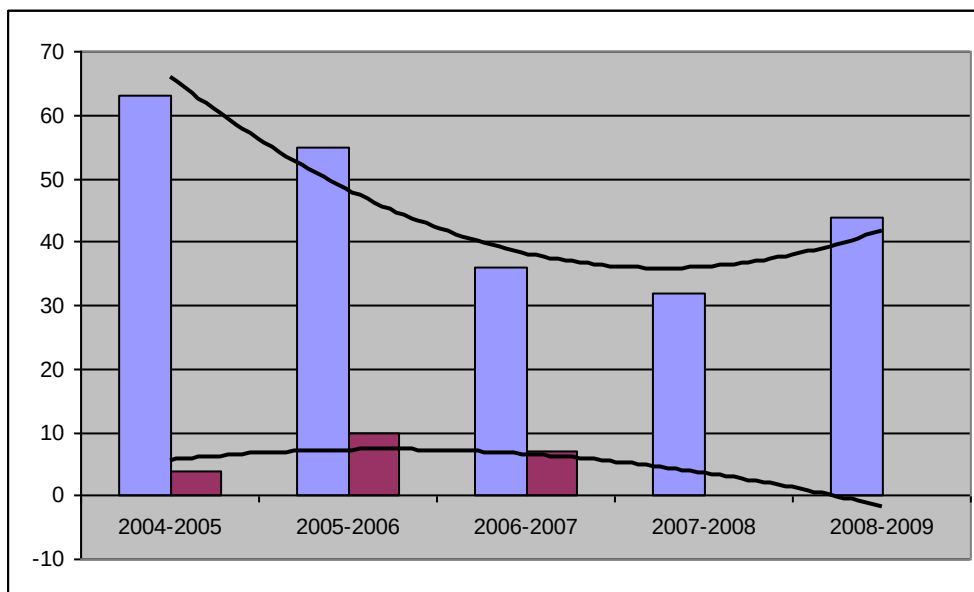
Φοιτητές

<i>Ακαδημαϊκά Έτη</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Υποψήφιοι Διδάκτορες</i>
2008-2009	2780	44	-
2007-2008	2583	32	-
2006-2007	2545	36	7
2005-2006	2481	55	10
2004-2005	2415	63	4

Τάση Εγγεγραμμένων Προπτυχιακών Φοιτητών

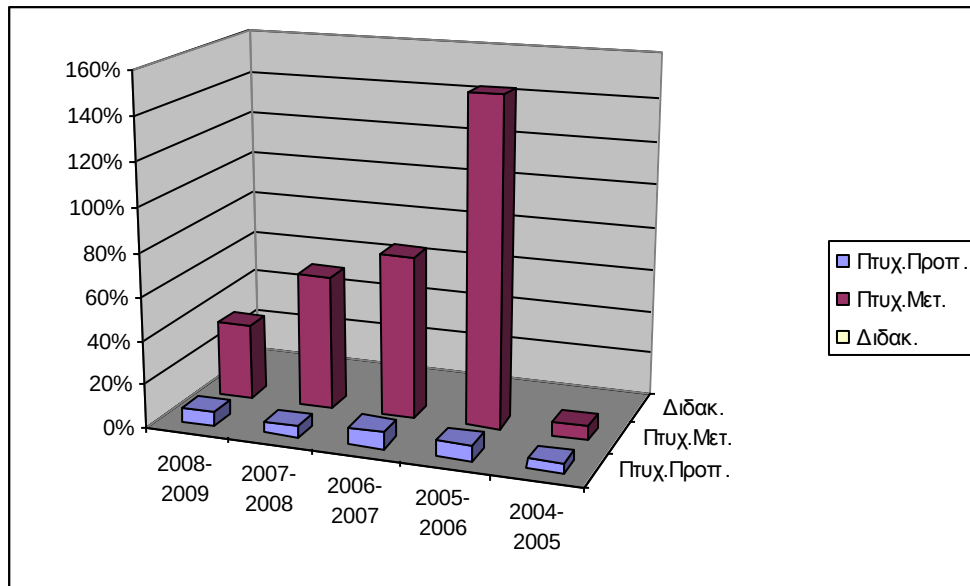
Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων

Απόφοιτοι

Ακαδημαϊκά Έτη	Προπτυχιακοί Φοιτητές	Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Διδάκτορες
2008-2009	121	3	-
2007-2008	183	48	-
2006-2007	203	27	-
2005-2006	126	34	-
2004-2005	163	22	-

Τάση Αποφοίτων / Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδακτόρων

β) προγραμματισμός και εισήγηση για αριθμό εισακτέων στο τμήμα την επόμενη τετραετία.

2. Πρόταση Αριθμού Εισακτέων

ακαδημαϊκά έτη	Προπτυχιακοί
2009-2010	100
2010-2011	100
2011-2012	100
2012-2013	100

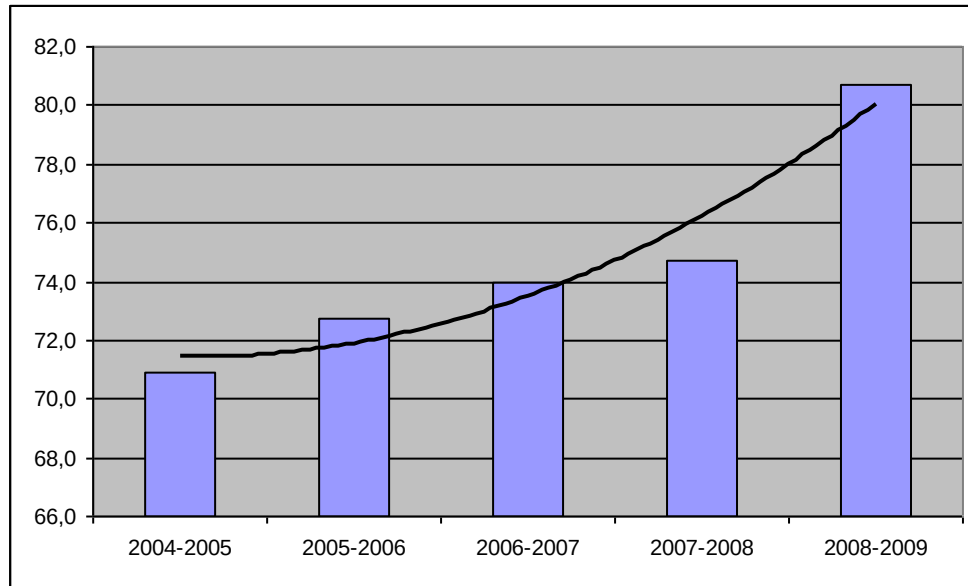
4. Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας.

Έτος: 2009

Α Βαθμίδας	11
Αναπληρωτές	7
Επίκουροι	7
Λεκτορες	3
ΕΕΔΙΠ	-
ΕΤΕΠ	1

Τάση αριθμό φοιτητών προς το Προσωπικού Τμήματος (στοιχεία 2009)

4. Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής,

Ακαδημαϊκά Έτη **Προπτυχιακές Σπουδές**

	Κατευθύνσεις/ Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008	-	32	53	85
2006-2007	-	32	53	85
2005-2006	-	32	53	85
2004-2005	-	32	53	85

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Έτη **Μεταπτυχιακές Σπουδές**

	Αριθμός ΠΜΣ	Κατευθύνσεις/Ειδικεύ- εις	Υποχρεω- τικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008	1	-	6	20	26
2006-2007	1	-	6	20	26
2005-2006	1	-	6	20	26
2004-2005	1	-	6	20	26

Βιβλία στη βιβλιοθήκη

του Harvard University

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	13

Κατάλογος βιβλίων σε

διεθνείς βιβλιοθήκες(Wordcat)

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	63

Αναφορές σύμφωνα με αναζητήσεις

στον παγκόσμιο ιστό (Google-Blackle-Firefox)

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	1200

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

1. Στόχοι του Τμήματος:

α) *βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:*

Στόχος του Τμήματος αποτελεί διεπιστημονική ανάπτυξη των αντικειμένων της Κοινωνικής Πολιτικής με έμφαση στην άμεση σύνδεση της θεωρίας με τη πράξη, η εκπαίδευση των φοιτητών στη μελέτη και την έρευνα της κοινωνίας και των προβλημάτων της, την ανάλυση των θεσμών, των κοινωνικών δομών και του διαχρονικού και σύγχρονου μετασχηματισμού τους με τελικό στόχο τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

β) *Η μέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό ως προς:*

- Τις συνθήκες διδασκαλίας και εργασίας βλ. παράγραφο 2
- Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ.
- Η διασφάλιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.
- Το Τμήμα παρέχει με τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του όλα τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει άνετη πρόσβαση στα ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.).

γ) *Η συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο επιτυγχάνεται:*

- Με τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της περιφέρειας.
- Με τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης
- Λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ.

- Οι διδάσκοντες του Τμήματος οργανώνουν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθούν επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζουν διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

2. Υποδομή και Εξοπλισμός:

Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

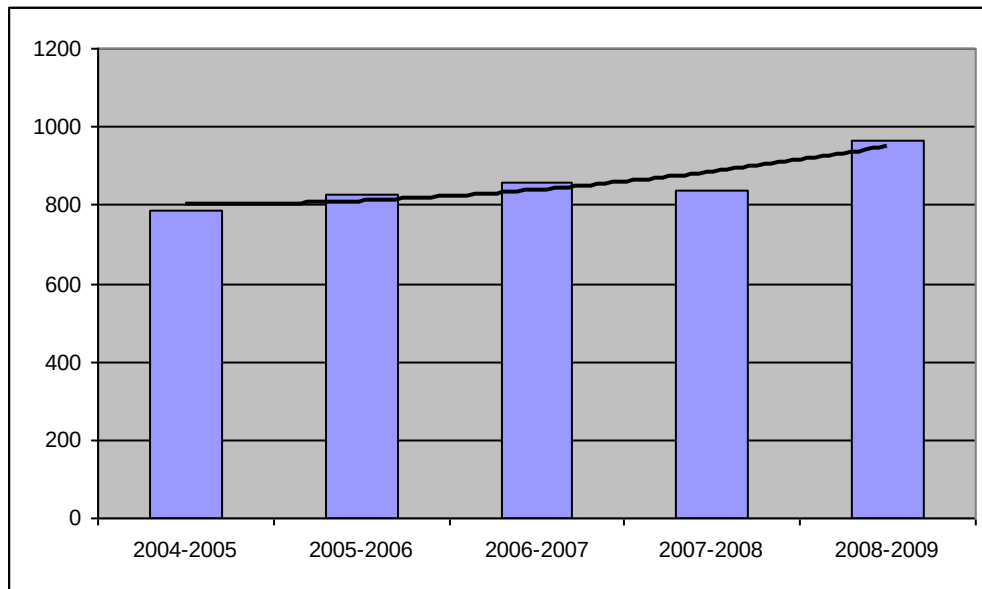
3) Φοιτητές / σπουδαστές:

α) η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:

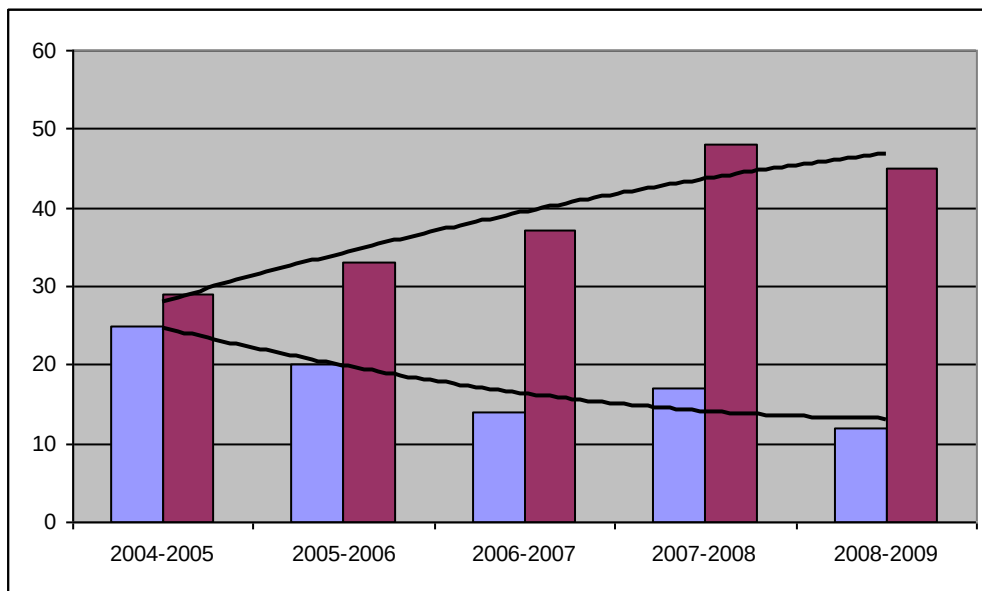
Φοιτητές

<i>Ακαδημαϊκά Έτη</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Υποψήφιοι Διδάκτορες</i>
2008-2009	967	12	45
2007-2008	840	17	48
2006-2007	859	14	37
2005-2006	825	20	33
2004-2005	788	25	29

Τάση Εγγεγραμμένων Προπτυχιακών Φοιτητών

Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων

Απόφοιτοι

<i>Έτη</i>	<i>Πτυχιούχοι</i>	<i>Πτυχιούχοι Μεταπτυχιακοί</i>	<i>Διδάκτορες</i>
2009	-	-	3
2008	69	10	2
2007	83	18	-
2006	118	1	-
2005	90	8	-
2004	81	-	-

β) προγραμματισμός και εισήγηση για αριθμό εισακτέων ανά τμήμα την επόμενη τετραετία.

2. Πρόταση Αριθμού Εισακτέων

<i>ακαδημαϊκά έτη</i>	<i>Προπτυχιακοί</i>
2009-2010	100
2010-2011	100
2011-2012	100
2012-2013	100

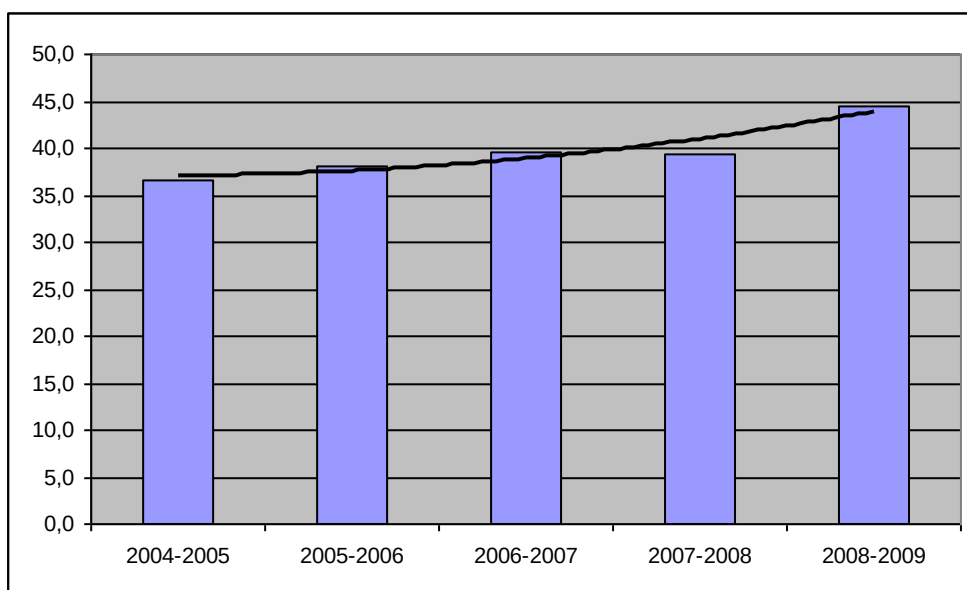
4. Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας.

Έτος: 2009

Α Βαθμίδας	2
Αναπληρωτές	5
Επίκουροι	8
Λέκτορες	3
ΕΕΔΙΠ	-
ΕΤΕΠ	1

Τάση αριθμού φοιτητών προς το Προσωπικού Τμήματος (στοιχεία 2009)

4. Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής,

**Ακαδημαϊκά
Έτη**

Προπτυχιακές Σπουδές

	Κατευθύνσεις/ Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008		26	41	67
2006-2007		26	41	67
2005-2006		26	45	71
2004-2005		27	44	71

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

**Ακαδημαϊκά
Έτη**

Μεταπτυχιακές Σπουδές

	Αριθμός ΠΜΣ	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008		6	10	16
2006-2007		6	10	16
2005-2006		6	10	16
2004-2005		6	10	16

Βιβλία στη βιβλιοθήκη
του Harvard University

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	25

Κατάλογος βιβλίων σε
διεθνείς βιβλιοθήκες(Wordcat)

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	77

Αναφορές σύμφωνα με αναζητήσεις
στον παγκόσμιο ιστό (Google-Blackle-Firefox)

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	600

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

1) Στόχοι του Τμήματος:

α) βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:

Στόχος του Τμήματος αποτελεί η ανάπτυξη των σπουδών της κοινωνικής και πολιτισμικής ανθρωπολογίας, με ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα θεωρίας, μεθοδολογίας, εθνογραφίας και διαπολιτισμικής σύγκρισης με δυτικές και μη κοινωνίες. Στο πλαίσιο αυτό επιχειρεί να εφοδιάσει του φοιτητές με τις εξειδικευμένες γνώσεις και την επιστημονική μεθοδολογία που απαιτούνται για την έρευνα και τη μελέτη της κοινωνίας και του πολιτισμού.

β) Η μέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό ως προς:

- Τις συνθήκες διδασκαλίας και εργασίας βλ. παράγραφο 2
- Η έρευνα γίνεται με τη συμμετοχή των σπουδαστών σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα τα οποία δημοσιοποιούνται από ειδικές ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου, το Γραφείο Διασύνδεσης κλπ.
- Η διασφάλιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προοπτικών καθορίζεται ισότιμα για όλους τους φοιτητές –τριες από το γενικό πλαίσιο των σπουδών τους και της ζήτησης εργασίας των πτυχιούχων.
- Το Τμήμα παρέχει με τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του όλα τα μέσα για την ισότιμη αντιμετώπιση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας, υποστηρίζει δε με τη στέγαση και τη σίτιση κάθε φοιτητή – τρια που έχει ανάγκη και διαθέτει υπηρεσίες Συμβουλευτικής. Επίσης προσφέρει άνετη πρόσβαση στα ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους του Τμήματος (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, γραμματεία, γραφεία καθηγητών κλπ.).

γ) Η συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο επιτυγχάνεται:

- Με τη συνεργασία σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα της περιφέρειας.
- Με τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής ειδίκευσης
- Λειτουργεί ανταγωνιστικά με εθνικά και διεθνή προγράμματα οργανισμών και επιχειρήσεων κλπ.
- Οι διδάσκοντες του Τμήματος οργανώνουν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ειδικούς κύκλους συζητήσεων, προωθούν επιστημονικές εκδόσεις, προγραμματίζουν διαλέξεις στον ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό.

2)Υποδομή και Εξοπλισμός:

Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

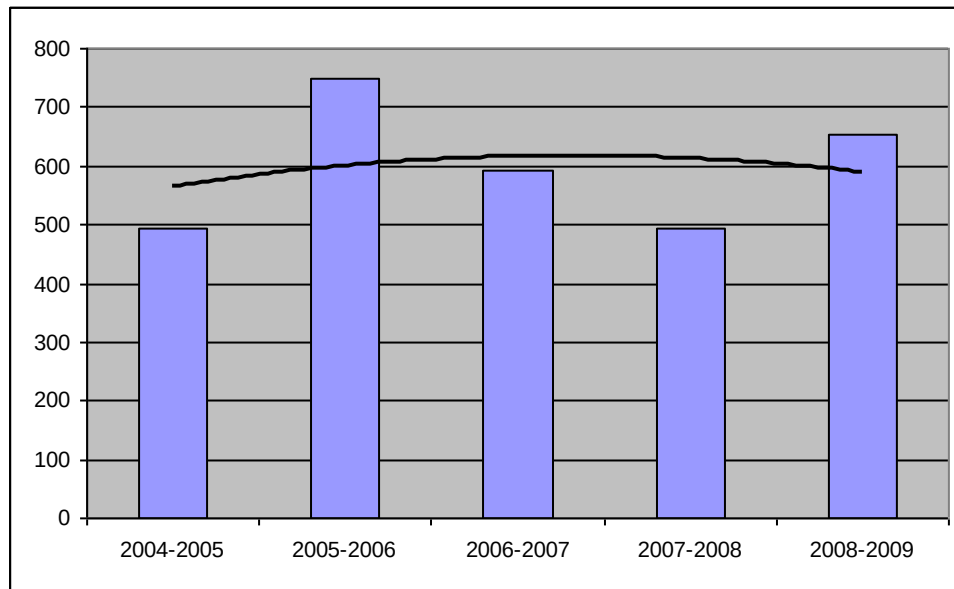
3) Φοιτητές / σπουδαστές:

α) η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:

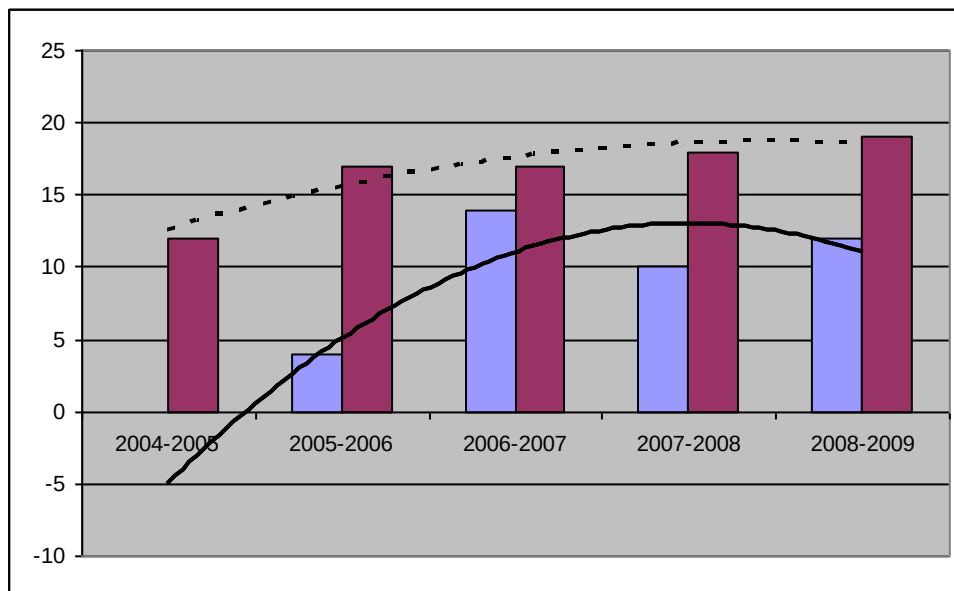
Φοιτητές

<i>Ακαδημαϊκά Έτη</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Φοιτητές</i>	<i>Προπτυχιακοί</i>	<i>Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές</i>	<i>Υποψήφιοι Διδάκτορες</i>
2008-2009	652		12	19
2007-2008	494		10	18
2006-2007	594		14	17
2005-2006	748		4	17
2004-2005	494		-	12

Τάση Εγγεγραμμένων Προπτυχιακών Φοιτητών

Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων

Απόφοιτοι

<i>Έτη</i>	<i>Πτυχιούχοι</i>	<i>Πτυχιούχοι Μεταπτυχιακοί</i>	<i>Διδάκτορες</i>
2008	37	19	-
2007	68	10	2
2006	50	12	-
2005	25	8	1
2004	24	9	-

β) προγραμματισμός και εισήγηση για αριθμό εισακτέων στο τμήμα την επόμενη τετραετία.

2. Πρόταση Αριθμού Εισακτέων

<i>ακαδημαϊκά έτη</i>	<i>Προπτυχιακοί</i>
2009-2010	100
2010-2011	100
2011-2012	100
2012-2013	100

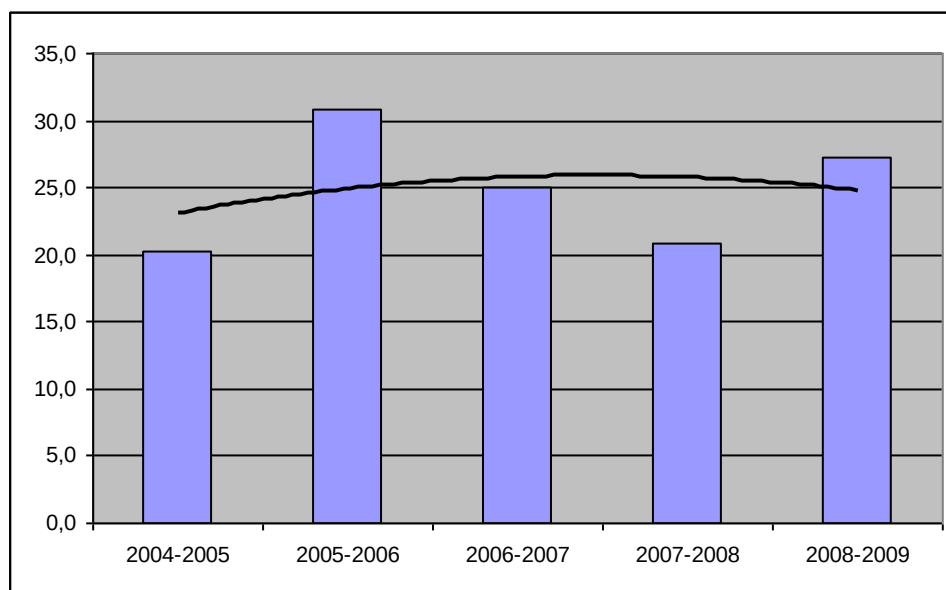
4. Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας.

Έτος: 2009

Α Βαθμίδα	2
Αναπληρωτές	3
Επίκουροι	5
Λέκτορες	4
ΕΕΔΙΠ	-
ΕΤΕΠ	-

Τάση αριθμού φοιτητών προς το Προσωπικού Τμήματος

4. Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Προπτυχιακές Σπουδές
Έτη

		Κατευθύνσεις/Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Y+E
2007-2008	-		29	42	74
2006-2007	-		29	43	72
2005-2006	-		26	31	57
2004-2005	-		26	30	56

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Μεταπτυχιακές Σπουδές
Έτη

	Αριθμός ΠΜΣ	Κατευθύνσεις/Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Y+E
2007-2008	1	-	9	6	15
2006-2007	1	-	9	6	15
2005-2006	1	-	9	6	15
2004-2005	1	2	9	6	15

Βιβλία στη βιβλιοθήκη
του Harvard University

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	8

Κατάλογος βιβλίων σε
διεθνείς βιβλιοθήκες(Wordcat)

Κατηγορία	Εντάξεις
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	24

Αναφορές σύμφωνα με αναζητήσεις
στον παγκόσμιο ιστό (Google-Blackle-Firefox)

Κατηγορία	Ατομικές αναφορές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	210

ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ

1. Στόχοι του Τμήματος:

α) *βασικοί άξονες για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων:*

Το Τμήμα έχει ως αντικείμενο την υποστηρικτική διδασκαλία των νομικών μαθημάτων στα λοιπά Τμήματα του Πανεπιστημίου.

2. Υποδομή και Εξοπλισμός:

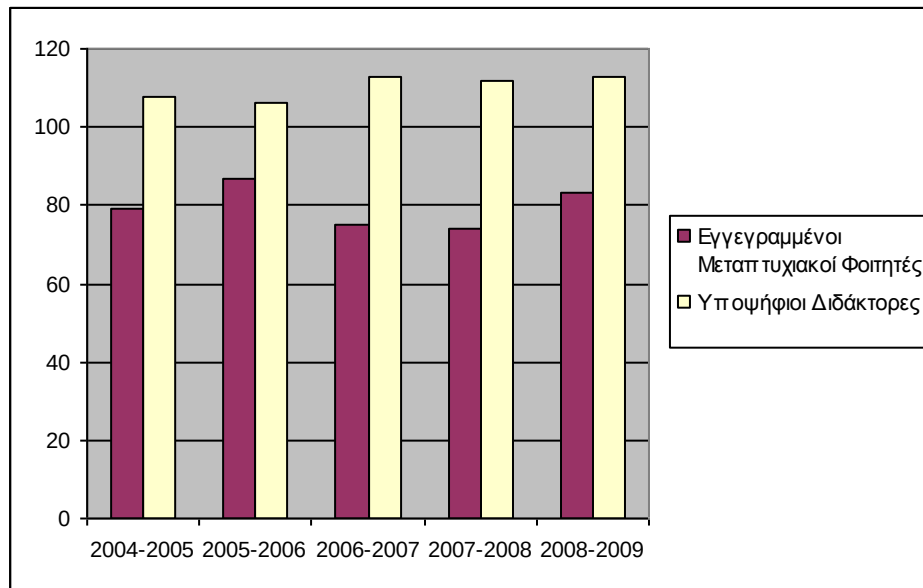
Στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος περιλαμβάνονται αίθουσες διδασκαλίας με κεντρικό κλιματισμό, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, αυτόματη πυρόσβεση, πακτωμένα έδρανα, γραφεία καθηγητών με την αντίστοιχη τεχνολογία, αίθουσα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, γραφείο προέδρου και γραμματείας προέδρου.

3) Φοιτητές / σπουδαστές:

α) *η καταγραφή των ενεργών φοιτητών / σπουδαστών στο τμήμα έχει ως ακολούθως:*

Ακαδημαϊκά Έτη	Φοιτητές		
	Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές	Εγγεγραμμένοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Υποψήφιοι Διδάκτορες
2008-2009	-	83	113
2007-2008	-	74	112
2006-2007	-	75	113
2005-2006	-	87	106
2004-2005	-	79	108

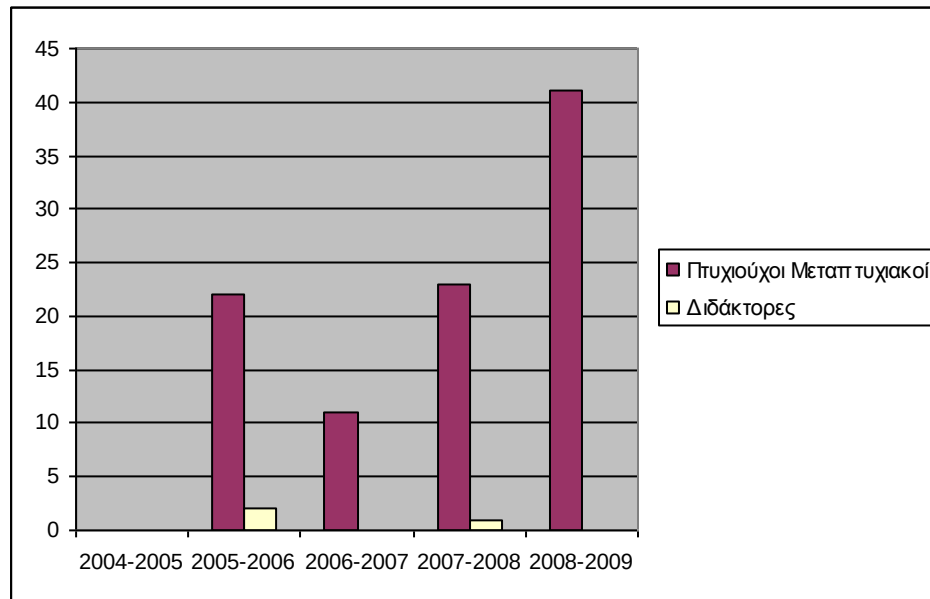
Τάση Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδασκόντων

Απόφοιτοι

Ακαδημαϊκά Έτη	Πτυχιούχοι	Πτυχιούχοι Μεταπτυχιακοί	Διδάκτορες
2008-2009	-	41	-
2007-2008	-	23	1
2006-2007	-	11	-
2005-2006	-	22	2
2004-2005	-	-	-

Τάση Αποφοίτων / Εγγεγραμμένων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και διδακτόρων

β) προγραμματισμός και εισήγηση για αριθμό εισακτέων στο τμήμα την επόμενη τετραετία.

2. Πρόταση Αριθμού Εισακτέων

ακαδημαϊκά έτη	Προπτυχιακοί
2009-2010	-
2010-2011	-
2011-2012	-
2012-2013	-

Προσωπικό:

Καταγραφή του προσωπικού κάθε κατηγορίας.

Έτος: 2009

Α Βαθμίδας	6
Αναπληρωτές	3
Επίκουροι	5
Λέκτορες	10
ΕΕΔΙΠ	-
ΕΤΕΠ	-

4. Πρόγραμμα Σπουδών

α) προπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής,

Ακαδημαϊκά Έτη Προπτυχιακές Σπουδές

	Κατευθύνσεις/ Ειδικεύσεις	Υποχρεωτικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007-2008	-	-	-	-
2006-2007	-	-	-	-
2005-2006	-	-	-	-
2004-2005	-	-	-	-

β) μεταπτυχιακό επίπεδο: συνολικός αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται και διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής

Ακαδημαϊκά Μεταπτυχιακές Σπουδές
Έτη

	Αριθμός ΠΜΣ	Κατευθύνσεις/Ειδικεύσεις	Υποχρεω- τικά	Επιλογής	Σύνολο Υ+Ε
2007- 2008	1	3	21	29	50
2006- 2007	1	3	21	29	50
2005- 2006	1	3	21	29	50
2004- 2005	1	3	21	33	54

Βιβλία στη βιβλιοθήκη

του Harvard University

Κατηγορία	Ατομικές εγγραφές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	53

Κατάλογος βιβλίων σε

διεθνείς βιβλιοθήκες(Wordcat)

Κατηγορία	Εντάξεις
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	77

Αναφορές σύμφωνα με αναζητήσεις
στον παγκόσμιο ιστό (Google)

Κατηγορία	Ατομικές αναφορές
ΔΕΠ/ΟΜΚ/ΠΚ	600

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

A. ΒΙΒΛΙΑ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ HARVARD
(ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ)

1. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης & Ιστορίας

Ατομικές εγγραφές 128

Αγγελίδης Εμμανουήλ

1. Theōria, axies kai kritikē : aphierōma ston Kosma Psychopaidē /
Athēna : Ekdoseis Polis, 2008.
2. Koinōnikē theōria kai politikē euthynē : syntrophiko anticharisma ston Niko Petralia /
Athēna : Gutenberg, 2008. [1. ekd.]

Λίποβατς Θάνος

1. Dēmokratikos logos, psychanalysē, monotheismos / Athēna : Plethron, c2001.
2. Dokimio gia tēn ideologia : henas dialogos tēs koinōnikēs theōrias me tēn psychanalysē /
Athēna : Odysseas, 1994.

Πεσμαζόγλου Στέφανος

1. Ekpaideusē kai anaptyxē stēn Hellada, 1948-1985 : to asymptōto mias schesēs /
,1949- [Athens] : Themelio, c1987.
2. Eurōpē-Tourkia / [Greece] : [Athens] : Ekdoseis Themelio ; Hidryma Mesogeiakōn
Meletōn, c1993.

3. Kosovo, hē dittē hyvris : epitērēsē kai timōria / Athēna : Ekdoseis Patakē, 2001. [1. ekd.]

Παπαγεωργίου Στέφανος

1. Hellēniko kratos, 1821-1909 : hodēgos archeiakōn pēgōn tēs Neoellēnikēs historias / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1988.
2. Hē prōtē periodos tēs "Anglokratias" sten Kypro, 1878-1914 : politikos eksynchronismos kai koinōnikes adraneies / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1996.
3. Themata neoterēs hellēnikēs historias / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2000.

Φαράκλας-Ματορίκος Γεώργιος

4. Machiavel : le pouvoir du prince / Paris : Presses universitaires de France, c1997. [1. éd.]

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

1. Les communautés grecques d'Asie Mineure 1897-1919 : aspects de l'évolution d'une "communauté nationale" au sein d'un Empire / Lille : A.N.R.T, Université de Lille III, 1993.
2. Mikra Asia, 19os ai.-1919, hoi hellēnorthodoxes koinotētes : apo to Millet tōn Rōmaiōn sto Hellēniko ethnos /
Anagnōstopoulou, Sia, 1959-
Athēna : Hellēnika Grammata, 1997.
3. The passage from the Ottoman Empire to the nation-states : a long and difficult process : the Greek case /
Anagnōstopoulou, Sia, 1959-
Istanbul : Isis, 2004. [1st. ed.]
4. Mikro neoellēniko organo, eklogē keimenōn (1947-1975) tou Dēmētrē Chatzē gia ton neo hellēnismo /

Chatzēs, Dēmētrēs, 1913-

[Athēna] : Hexantas 1995

Θεοτοκάς Νίκος

1. Hē oikonomia tēs vīas : paradosiakes kai neōterikes exousies stēn Hellada tou 19ou aiōna
/Athēna : Vivliorama, 2006.
2. Hoi achinoi, Hic : mythistorēma / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1996.

Παπαδημητρίου Δέσποινα

1. Sēmeiōseis gia tēn historia tou typou : hē hellēnikē kai hē eurōpaikē diastasē /
Balta, Nasē.
Athēna : Ekdoseis Odysseas 1993.
2. Apo ton lao tōn nomimophronōn sto ethnos tōn ethnikophronōn : hē syntērētikē skepsē stēn
Hellada 1922-1967 /
Papadēmētriu, Despoina.
Athēna : Ekdoseis Savvalas, 2006.

Παπαστράτης Προκόπης

1. British policy towards Greece during the Second World War, 1941-1944 / Cambridge
[Cambridgeshire] ; New York : Cambridge University Press, 1984.

Μοσχονάς Γεράσιμος

1. La social-démocratie : de 1945 à nos jours / Paris : Montchrestien, c1994.
2. In the name of social democracy : the great transformation, 1945 to the present / London ; New York : Verso, 2002. [Fully rev. and updated.]
3. La gauche française (1972-1988) à la lumière du paradigme social démocrate : partis de coalition et coalitions dans la compétition électorale / Lille : A.N.R.T. Université de Lille III, 1990.

Κοντογιώργης Γεώργιος

1. Koinōnikē dynamikē kai politikē autodioikēsē : hoi Hellēnikes koinotētes tēs tourkokratias / Athēna : Ekdoseis A. Livanēs "Nea Synora", 1982.
2. Ethnos kai "eksynchronistikē" neoterikotēta : ho hellēnismos hōs ethnos - kosmosystēma / Athēna : Enallaktikes Ekdoseis, 2006.
3. To hellēniko kosmosystēma / Athēna : I. Siderēs, 2006-
4. 12/2008 : hoi neoi hē eleutheria kai to kratos / Thessalonikē : Ianos, 2009.
5. Hē helladikē laīkē ideologia : politikokoinōnikē meletē tou dēmotikou tragoudiou / Athēna : Nea Synora, 1979.
6. To hierateio : hē despotikē metallaxē tēs Helladikēs Ekklēσίας : Hellēnismos kai Christianismos / Marousi : Epicom, c2000.
7. La théorie des révolutions chez Aristote / Paris : Librairie générale de droit et de jurisprudence, 1978.
8. Koinōnikes kai politikes dynameis stēn Hellada : Ph. Veglerēs, G. Dertilēs, D. Dēmētrakos, G. **Kontogiōrgēs**, G. Maurogordatos, N. Mouzelēs, P. Bakogiannēs, A. Rēgos, Ch. Rozakēs, K. Tsoukalas, V. Philiās / [Athēna] : Hexantas, c1977.

Μπασάκος Παντελής

1. Graphē kai anagnōsē : gia tē chrēsē tēs glōssas stis epistēmes /

Athēna : Hetaireia Meletēs tōn Epistēmōn tou Anthrōpou, 2001.

Γεωργιάδου Βασιλική

1. Griechenlands nicht-kapitalistische Entwicklungsaspekte im 19. Jahrhundert /
Frankfurt am Main ;New York : P. Lang, c1991.

2. Hē akra dexia kai hoi synepeies tēs synainesēs : Dania, Norvēgia, Hollandia, Helvetia, Austria, Germania / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2008. [1. ekd.]

Τομαρά Σιδέρη Ματούλα

1. Synkrotēsē kai diadochē tōn geneōn stēn Hellada tou 19ou aiōna : hē dēmographikē tychē tēs neotētas /

Tomara-Siderē, Matoula.

Athēna : Genikē Grammateia Neas Genias, 1986.

2. Anōtatē ekpaideusē kai koinōnikē epilogē : exelixē tou sōmatos sto Panteio Panepistēmio, 1932-1988 /

Tomara-Siderē, Matoula.

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1991.

3. Hē hellēnikē Topikē Autodioikēsē : koinotēta viou, kratos, politikē /

Tomara-Siderē, Matoula.

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1999.

4. Alexandrines oikogeneies : Chōremē, Benakē, Salvagou /

Tomara-Siderē, Matoula.

Athēna : Ekdoseis Kerkyra, 2004. [1. ekd.]

5. Hoi Hellēnes tou Kaïrou /

Tomara-Siderē, Matoula.

Athēna : Ekdoseis Kerkyra, 2007.

Βούλγαρης Γιάννης

1. Hē Hellada tēs metapoliteusēs, 1974-1990 : statherē dēmokratia sēmademenē apo tē metapolemikē historia /

Voulgarēs, Giannēs, 1951-

[Greece] : Themelio, c2002.

2. Hē proklēsē tēs hēgemonias : Hellada, Eurōpē, Amerikē, pankosmiopoiēsē /

Voulgarēs, Giannēs, 1951-

Athēna : Ekdoseis Polis, c2003.

3. Hē Hellada apo tē metapoliteusē stēn pankosmiopoiēsē /

Voulgarēs, Giannēs, 1951-

Athēna : Ekdoseis Polis, 2008.

Σταυρίδη Πατρικίου Ρένα

1. Dēmotikismos kai koinōniko problēma /

Stauridē-Patrikiou, Rena, 1944-

Athēna : Ekdotikē Hermēs, 1976.

2. Ho G. Sklēros stēn Aigypto : sosialismos, dēmotikismos kai metarrythmisē /

Stauridē-Patrikiou, Rena, 1944-

[Athens] : Themelio, 1988.

Glōssa, ekpaideusē kai politikē /

3. Stauridē-Patrikiou, Rena, 1944-

Athēna : Olkos, 1999.

4. Hoi phovoi henos aiōna /

Stauridē-Patrikiou, Rena, 1944-

Athēna : Metaichmio, 2008. [1. ekd.]

Σεφεριάδης Σεραφείμ

1. Low union density amidst a conflictive contentious repertoire : flexible labour markets, unemployment, and trade union decline in contemporary Greece /

Seferiades, Seraphim.

San Domenico (FI) Italy : European University Institute, c1999.

Ιορδάνογλου Χρυσάφης

Public enterprise revisited : a closer look at the 1954-79 UK labour productivity record /

Iordanoglou, Chrisafis H., 1952-

Cheltenham, UK ;Northampton, MA : Edward Elgar, c2001.

Ρήγος Άλκης

1. Hē 2. Hellēnikē dēmokratia, 1924-1935 : koinōnikes diastaseis tēs politikēs skēnēs /
Rēgos, Alkēs, 1946-
[Athens] : Themelio, c1988.
Prosengiseis neoellēnikēs politikēs /
2. Rēgos, Alkēs, 1946-
Athēna : Papazēsē, 1990.
Ta krisima chronia /
3. Rēgos, Alkēs, 1946-
Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1995.
Hē diktatoria, 1967-1974 : politikēs praktikēs, ideologikos logos, antistasē /
4. Hellēnikē Hetairia Politikēs Epistēmēs.
Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1999.
5. Hē politikē sēmera : ho Nikos Poulantzas kai hē epikairotēta tou ergou tou /
[Greece] : Themelio, [2001]
6. Aousvits : to gegonos kai hē mnēmē tou : historikes, koinōnikes, psychanalytikes kai politikēs opseis tes genoktonias /
Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2007. [1. ekd.]
7. Hē "syntomē" dekaetia tou '60 : thesmiko plaisio, kommatikes stratēgikes, koinōnikes synkrouseis, politismikes diergasies /
Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2008. [1. ekd.]

Αρώνη- Τσίχλη Καίτη

- Hē Messēniakē exegersē tou 1834 : antipoliteusē tou Rōsikou kommatos stēn antivasileia tou Othōna /Arōnē-Tsichlē, Kaitē.
1. Athēna : [s.n.], 1983.
2. To staphidiko zētēma kai hoi koinōnikoi agōnes : Peloponnēsos 1893-1905 /
Arōnē-Tsichlē, Kaitē.
Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1999. [1. ekd.]
3. Agrotiko zētēma kai agrotiko kinēma : Thessalia 1881-1923 /
Arōnē-Tsichlē, Kaitē.
Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2005.
4. Historikes scholes kai methodoi, eisagōgē stēn Eurōpaikē historiographia : panepistēmiakes paradoseis /
Arōnē-Tsichlē, Kaitē.
Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2008.
5. Agrotikes exegerseis stēn Palia Hellada, 1833-1881 /
Arōnē-Tsichlē, Kaitē.
Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2009. [2. veltiōmenē ekd.]
6. Ho Charilaos Trikoups kai hē epochē tou : politikes epidiōxeis kai koinōnikes synthēkes /
Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2000.
7. Hē Eurytania kata tous epanastatikous kai metepanastatikous chronous : 170 chronia apo ton thanato tou Markou Botsarē : eisēgēseis synedriou /
Athēna : Epistēmonikē Vivliothēkē EKPE, 1995.

Κουτσούκης Κλεομένης

1. Political conflict in southern Europe : regulation, regression, and morphogenesis /
Ziegenhagen, Eduard A., 1935-
New York : Praeger, 1992.
2. Hē prosōpikotēta tou Arē Velouchiōtē kai hē Ethnikē Antistasē : hena epistēmoniko symposio /
Athēna : Philistōr, c1997.
3. Hē Eurytania kata tous epanastatikous kai metepanastatikous chronous : 170 chronia apo ton thanato tou Markou Botsarē : eisēgēseis synedriou /
Athēna : Epistēmonikē Vivliothēkē EKPE, 1995.
4. Ptyches tou Emphyliou Polemou, 1946-1949 : epistēmoniko synedrio, Karpenēsi, 23-26 Septemvriou 1999 /
Athēna : Philistōr, 2001. [2. ekd.]

Κατσούλης Ηλίας

1. Nea sosialdēmokratia : periechomena politikēs, thesmoi, organōtikes domes /
Athēna : I. Siderēs, 2002. [1. ekd.]
2. Hē Hellada pros to 2000 : politikē kai koinōnia, oikonomia, exōterikes scheseis /
Athēna : [S.l.] : Ekdoseis Papazēsē ; Friedrich Ebert Stiftung, [1988]

Χριστόπουλος Δημήτρης Γεωργίου

1. To anomologēto zētēma tōn meionotētōn stēn hellēnikē ennomē taxē /

Kentro Ereunōn Meionotikōn Homadōn.

Athēna : Ekdoseis Kritikē, 2008.

2. Nomika zētēmata thrēskeutikēs heterotētas stēn Hellada /

Athēna : Ekdoseis Kritikē, c1999.

- Traditional human rights protection mechanisms and the rising role of mediations in
3. southeastern Europe /

Christopoulos, Dēmētrēs.

Edmonton, Alta., : International Ombudsman Institute, [2002]

2. Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης

Ατομικές Εγγραφές 31

Βαβούρας Ιωάννης

1. Oikonomikē politikē / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1998.
2. Politikē oikonomikēs anaptyxēs / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1999.\
3. Oikonomikē krisē kai kratikē politikē : hē neophileleutherē syntērētikē strophē stēn Hellada sēmera / Athēna : Kritikē, c1990.

Καραβίτης Νικόλαος

1. Dēmosio chreos & elleimma /
Karavitēs, N. (Nikolaos)
Athēna : Ekdoseis Dionikos, c2008.

Μαριόλης Θεόδωρος

1. ONE kai neophileleutherē politikē /
Mariolēs, Theodōros.
Athēna : Hellēnika Grammata, 1999.

Νικολόπουλος Ηλίας

1. Koinōniko-oikonomikes domes kai politikoi thesmoi stēn Tourkokratia : ta Thessalika Ampelakia, 1770-1820 / Athēna : Kalvos, 1988.

Περεντίδης Σταύρος

1. Pratiques de mariage et nuances de continuité dans le monde grec : quatre études d'anthropologie historique et juridique / Montpellier : Université Paul-Valéry Montpellier III, c2002.

Ρομπόκου Καραγιάννη

1. To dēmographiko hōs to themeliōdes koinōniko provlēma tēs Hellados : provlēmatismoi sto Arthro 21 tou Syntagmatos / Athēnai : Eriphylē, 2000.

Λουκά Έλλη

1. The transnational management of hazardous and radioactive wastes /
Louka, Elli.

[New Haven, Conn.] : Orville H. Schell, Jr. Center for International Human Rights at Yale Law School, c1992.

Overcoming national barriers to international waste trade : a new perspective on the transnational movements of hazardous and radioactive wastes /

2. Louka, Elli.

Dordrecht ; Boston : Norwell, MA, U.S.A. : Graham & Trotman/M. Nijhoff ; Sold and distributed in the U.S.A. and Canada by Kluwer Academic Publishers, c1994.

3. Biodiversity & human rights : the international rules for the protection of biodiversity /

Louka, Elli.

Ardsley, NY : Transnational, c2002.

4. Conflicting integration : the environmental law of the European Union /

Louka, Elli.

Antwerp ;New York :Holmes Beach, Fla. : Intersentia ; Distribution for North America, Gaunt, 2004.

5. International environmental law : fairness, effectiveness, and world order /

Louka, Elli.

Cambridge ;New York : Cambridge University Press, 2006.

6. Water law & policy : governance without frontiers /

Louka, Elli.

Oxford ;New York : Oxford University Press, c2008.

Παπαγιάννης Δονάτος

1. Eisagōgē sto Eurōpaiko dikaio /

Papagiannēs, Donatos.

Athēna : Ekdoseis Ant. N. Sakkoula, 1996.

Μπέσιλα Μακρίδη Ελισάβετ

1. Hē ekptōsē tōn vouleutōn apo to vouleutiko axiōma /

Besila-Makridē, Elisavet.

Athēna : Ekdoseis Ant. N. Sakkoula, 1993.

Ράικος Αθανάσιος

1. Keimena hellēnikou dēmosiou dikaiou /
Greece.
Athēna : Ekdoseis A. Anastasiou, 1985-1986.

Κόρσος Δημήτριος

- Dosis agathē : symmeikta pros timēn kathēgētou dēmētriou korsou.
 1. Athēna : Sakkoulas, 1998.
 2. Meletes : genikēs theōrias tou dikaiou, syntagmatikou kai dioikētikou dikaiou /
Korsos, Dēmētrios.
Athēna : Ekdoseis A.N. Sakkoula, 1992.
3. Daphnes kai times : mazi me alla kritika keimena /
Korsos, Dēmētrios I.
Athēna : Ekdoseis tōn Philōn, 1989
4. Aphroditē exoristos : poiēmata /
Korsos, Dēmētrios I.

Athēna : Ekdoseis tōn Philōn, 1990

Σταμάτης Γιώργος

1. Sraffa und sein Verhältnis zu Ricardo und Marx / Göttingen :Lollar : Verein zur Förderung Gesellschaftstheoretischer Studien ; Auslieferung, Prolit-Buchvertrieb, c1984.
2. Die "spezifisch kapitalistischen Produktionsmethoden" und der tendenzielle Fall der allgemeinen Profitrate bei Karl Marx / Berlin :Frankfurt/M. : Mehrwert ; Vertrieb, Sozialistische Verlagsauslieferung, 1977. [1. Aufl.]
3. Beiträge zur Kritik der neoricardianischen und neoklassischen Theorie / Göttingen :Lollar : Verein zur Förderung Gesellschaftstheoretischer Studien e.V. ; Prolit-Buchvertrieb-GmbH, 1979.
4. Provlēmata Marxistikēs oikonomikēs theōrias / Athēna : Odysseas, c1986. [1. ekdosē.]
5. Keimena oikonomikēs theōrias kai politikēs / Athēna : Ekdoseis Kritikē, [1991]-[1996]
6. Technologikē exelixē kai pososto kerdous ston Marx / Athēna : Ekdoseis Kritikē, c1993.

Κυριαζής Γουβέλης Δημήτρης

1. Magna Carta : Palladium der Freiheiten oder feudales Stabilimentum / Kyriazēs-Gouvelēs, Dēmētrios, 1923-
Berlin : Duncker & Humblot, 1984.
2. Philosophia tōn dikaiōmatōn / Kyriazēs-Gouvelēs, Dēmētrios, 1923-

Athēna : Morphōtikos Homilos Prousou, 1986. [3. ekd., anatheōrēmenē kai dieurymenē.]

Στεφανόπουλος Στέφανος

1. Hellēnōn thesmia : politeiakes domes kai politikes leitourgies stēn Archaia Hellada /

Stephanopoulos, Stephanos.

Athēna : Ekdotikos Organismos Livanē, 2004.

2. Hē genealogia Theōn kai hērōōn /

Dēmouleas, Pangiōtēs.

Athēna : Hekatē, 1996.

3. Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ατομικές Εγγραφές 13

Γετίμης Παναγιώτης

1. Poleodomikos schediasmos : themata apotē theōria kai tēn praktikē /
Aravantinos, Athanasios I.
Athēna : Ethniko Metsovio Polytechnio, 1984.
2. Overcoming fragmentation in southeast Europe : spatial
development trends and integration potential /
Aldershot, England ; Burlington, VT : Ashgate, c2007.
3. Legitimacy and urban governance : a cross-national comparative
study /
London ; New York : Routledge, 2006. [1st ed.].
4. Adapting to EU multi-level governance : regional and environmental
policies in cohesion and CEE countries /
Aldershot, England ; Burlington, VT : Ashgate, c2006.

Λυμπεράκη Αντιγόνη

1. Ho "phovos tou xenou" stēn agora ergasias : anoches kai prokatalēpseis stēn anaptyxē /
Lymperakē, Antigonē.

Athēna : Ekdoseis Polis, 2000.

Σαπουνάκη Δρακάκη Λυδία

1. Hē hellēnikē polē se historikē prooptikē /

Sapounakē-Drakakē, Lydia.

Athēna : Ekdoseis Dionikos, 2005.

2. Oikonomikē anaptyxē kai koinōnikē prostasia : hē gennēsē tōn hypēresiōn hygeias ston Peiraia kai to Tzaneio Nosokomeio /

Sapounakē-Drakakē, Lydia.

Athēna : Ekdoseis Dionikos, 2005.

Χριστόπουλος Δημήτρης

1. Regional behaviour : political values and economic growth in European regions /
Aldershot : Ashgate, 2000.

2. Posotikes methodoi oikonomikēs analysēs /

Palaskas, Theodosios B.

Athēna : Ekdoseis Kritikē, 2000.

Παλάσκας Θεοδόσιος

1. Posotikes methodoi oikonomikēs analysēs / Athēna : Ekdoseis Kritikē, 2000.

Φωτεινοπούλου Κάτια

1. Technical training requirements of middle management in the Greek textile and clothing industries / Berlin :Lanham, MD : CEDEFOP--European Centre for the Development of Vocational Training ; UNIPUB [distributor], 1991. [1st ed.]

Ψυχάρης Γιάννης

1. Regional analysis and policy : the Greek experience / Heidelberg :London : Physica ; Springer [distributor], 2008.
2. Culture and regional economic development in Europe : cultural, political and social perspectives / Volos : University of Thessaly Press, 2003.

4.Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών

Ατομικές Εγγραφές 71

Arvanitopoulos, Kōnstantinos.

1. The international legal status of the Aegean / Athens, Greece : Ministry of Press and Mass Media, Secretariat General of Information, c1998.
2. Eurōatlantikes scheseis / Athēna : Ekdoseis Poiotēta, 2000. [2. ekd.]
3. Democracy, security and economic development in southeast Europe : conference sponsored by the Constantinos Karamanlis Institute for Democracy [and] the Konrad Adenauer Foundation / Athens : I. Sideris, 2002.
4. Trianta chronia hellēnikēs exōterikēs politikēs : 1974-2004 / Athēna : Ekdotikos Organismos Livanē, 2005.
5. EU integration and the future of Southeastern Europe : conference sponsored by The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy [and] The Konrad Adenauer Foundation / Athens : I. Sideris, 2003.

Tagaras, Charēs N.

1. Synkrouseis nomōn kai koinotikē ennomē taxē. Thessalonikē ;Athēna : Ant. N. Sakkoula, 1984.

Raftopoulos, Evangelos.

1. The inadequacy of the contractual analogy in the law of treaties / Athens : Hellenic Institute of International and Foreign Law, 1990.
2. The Barcelona Convention and protocols : the Mediterranean Action Plan regime / London : Simmonds & Hill, 1993.

Stephanou, Constantine A

1. The dynamic of the Maastricht process / Brussels :Athens : Bruylant ; Sakkoulas, 2007.

Gortsos, Christos V.

1. To Hellēniko systēma engyēsēs katatheseōn : analysē tēs Hellēnikēs nomothesias hypo to prisma tēs koinotikēs Hodēgias 94/19/EK / Athēna : Ekdoseis Ant. N. Sakkoula, 2001. [2. ekd. anatheōrēmenē.]

Papazoglou, Christos,

1. The economies of South Eastern Europe : performance and challenges /

1957- Houndmills [England] ;New York : Palgrave Macmillan, 2005.

Papasōtēriou, Charalampos.

1. Byzantine grand strategy / 1992.

Patelos, Constantin G.

1. Vatican I et les évêques uniates : une étape éclairante de la politique romaine à l'égard des orientaux (1867-1870) / Louvain-la-Neuve :Louvain : Collège Érasme ; Éditions Nauwelaerts, 1981.

Chryssochoou, Dimitris N.

1. Democracy in the European Union /

Chryssochoou, Dimitris N., 1970-

London ;New York :New York, NY : Tauris Academic Studies ; In the U.S. and Canada distributed by St. Martin's Press, 1998.

2. Theory and reform in the European Union /

Manchester ;New York :New York : Manchester University Press ; Distributed exclusively in the USA by St. Martin's Press, 1999.

3. Theorizing European integration /

Chryssochoou, Dimitris N., 1970-

London : SAGE, 2001.

4. Theorizing European integration /

Chryssochoou, Dimitris N., 1970-

London : SAGE, 2001.

5. Theory and reform in the European Union /

Manchester ;New York :New York : Manchester University Press ; Distributed exclusively in the USA by Palgrave, 2003. [2nd ed.]

6. The 2003 Hellenic Presidency of the European Union :
Mediterranean perspectives on the ESDP /

Xenakis, Dimitris.

Bonn, Germany : Zentrum für Europäische Integrationsforschung,

Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn, [2003]

7. Theōria tēs Eurōpaikēs henopoiēsēs /

Chryssochoou, Dimitris N., 1970-

Athēna : Papazēsē, 2003.

8. Theorizing European integration /

Chryssochoou, Dimitris N., 1970-

New York, NY : Routledge, 2008. [2nd ed.]

9. The European Union and its Mediterranean member states /

Whitman, Richard.

Bristol : Centre for Mediterranean Studies, University of Bristol,
1998.

10.

The emerging Euro-Mediterranean system /

Manchester, UK ; New York : New York : Manchester University
Press ; Distributed exclusively in the USA by Palgrave, 2001.

Koliopoulos, Kōnstantinos

1. Stratēgikos aiphnidasmos : hypēreseis plērophoriōn kai aiphnidiastikes epitheseis /

Athēna : Hellēnika Grammata, 2000.

2. Hē hypsēlē stratēgikē tēs archaias Spartēs : 750-192 p.Ch. / Athēna : Ekdoseis Poiotēta,
2001.

3. Hē stratēgikē skepsē ao tēn archaiotēta heōs sēmera / Athēna : Ekdoseis Poiotēta, 2008.

Diamantopoulos, Thanasēs.

1. Hoi politikēs dynameis tēs Venizelikēs periodou / Athēna : Ekdoseis A. N. Sakkoula, 1985-
2. Kommata kai kommatika systēmata : synkritikē prosengisē kai theōria / Athēna : Exantas, c1989.
3. Homo Pasokus, Neodimokratikus k.l.p. / [Athens] : Roes, [1987?]
4. To kommatiko phainomeno : morphes, systēmata kai oikogeneies kommatōn / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1993.
5. Hē Hellēnikē syntērētikē parataxē, historikē prosengisē, kai politika charaktēristika : apo to Komma tōn Ethnikophronōn tou Gounarē stē N.D. tou Evert / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1994.
6. Ta politika kommata : theōrētikē prosengisē / Athēna : Poes, 1988.
7. Kommatikes oikogeneies : syntērētika, phileleuthera, christianodēmokratika, sosialistika, kommounistika kommata / Athēna : Exantas, c1991.
8. Politikes physiognōmies tou 20ou aiōna : kritikes prosōpographies / Athēna : I. Siderēs, 1996.
9. Hē hellēnikē politikē zōē : eikostos aiōnas : apo tēn provenizelikē stē metapapandreikē epochē / Athēna : Papazēsēs, 1997.
10. Ta politika kathestōta : dēmokraties kai apolytarchies : hoi griphoi tēs exousias / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2008. [1. ekd.]

Kōnstras, Dēmētrēs K.

1. Hellēnikē kai Eurōpaikē politikē, 1991-1999 : analyseis kai martyries / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1999.
2. Hē hellēnikē hypotheses sto Symvoulío tēs Eurōpēs, 1967-1969 : theōria kai praktikē politikēs pieseōs apo diethneis organismous / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1976.

3. Gia tēn exōterikē politikē / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, [1989?]
4. Hē hellēnikē hypothesē sto Symvoulion tēs Eurōpēs, 1967-1969 : theōria kai praktikē politikēs pieseōs apo diethneis organismous / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1976.
5. Theōria kai methodology tōn diethnōn scheseōn / Athēna : Ekdoseis Ant.N. Sakkoula, 1983-
6. Hē enarmonistikē leitourgia tōn endokoinotikōn symvaseōn / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1981.
7. Hē symmetochē tōn ergazomenōn stē dioikēsē tōn epicheirēseōn kata to Koinotiko Dikaio / Athēnai : Ekd. A.N. Sakkoula, 1980.
8. Synchronē Hellēnikē exōterikē politikē, 1974-1987 / Athēna : Ekdoseis A.N. Sakkoula, 1988-1989.

Perrakis, Stylianos

1. Canadian industrial organization /
2. Enoples syrraxeis kai diethnes anthrōpistiko dikaio / Athēna : Ekdoseis Ant. N. Sakkoula, 2001.

Tsaltas, Grēgoriou, Panagiōtēs G.

1. Hē Syndiaskepsē tōn Hēnōmenōn Ethnōn (Rio de Janeiro) gia to perivallon kai tēn anaptyxē : nomimē kai thesmikē diastasē : parartēma : ta nomika keimena tēs Syndiaskepsē / Athēna : Papazēsēs, 1993.

Papasōtēriou, Charalampos.

1. Byzantine grand strategy / 1992.

Manōlopoulou-Varvitsiōtē, Katerina

1. Hē diethnēs prostasia tōn anthrōpinōn dikaiōmatōn / Athena : Ant. N. Sakkoula, 1986.
2. Synchrona provlēmata meionotētōn sta Valkania : paragōn entasēs stis scheseis tōn kratōn / Athēna : Ekdoseis Eirēnē E.P.E., 1989.
3. Tria san paramythia / Athēna : I. Siderēs, [1996?]
4. Meionotētes stēn Hellada? : hē tritē apopsē / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2008.

Stasinopoulos, Giōrgos

1. Nomismatikē theōria kai politikē stēn Hellada ton 19o aiōna / Athēna : Typōthētō G. Dardanos, 2000. [1. ekd.]

Cheila, Eirēnē.

1. Diethnēs koinōnia : diachronikes kai synchrones antilēpseis : hē symvolē tou Panagē Papalēgoura / Thessalonikē : Hērodotos, 2006.

Roumeliotis, Panayiotis.

1. Untersuchungen über den Zusammenhang zwischen der Struktur von Siliciumdioxitragern mit chemisch gebundenen n-Alkylgruppen und dem Retentionsverhalten von Kohlenwasserstoffen in der reverse Phase Chromatographie /1977.
2. Hē prosarmogē tēs Hellēnikēs oikonomias / Athēna : Ekdoseis Papazēsēs, 1988.
3. Hē holoklērōsē tēs Eurōpaikēs Koinotētas kai ho rolos tēs Helladas : outopia kai pragmatikotēta / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1985.

4. Promoting stability in the Balkans : working with civil society in the democratisation process 1998-2001 / Athens : Livani Pub. Organization, 2001.

Χριστοδουλίδης Θεόδωρος

1. Diethnēs prosōpikotēs kai hikanotēs tōn Europaikōn koinotētōn pros synomologēsīn synthēkōn

Christodoulidēs, Theodōros Aim.

Athēnai, 1968

2. Diplōmatikē historia triōn aiōnōn : apo tē Vestphalia ston Hagio Phrankisko, 1648-1945 /

Christodoulidēs, Theodōros Aim.

Athēna : [s.n.], 1980- [3. ekd.]

5.Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής

Ατομικές εγγραφές 25

Ψημμένος Ιορδάνης

1. Metanasteusē apo ta Valkania : koinōnikos apokleismos stēn Athēna /

Psēmmenos, Iordanēs.

Athēna : Glory Book : Papazēsēs, c1995.

2. Oikiakē ergasia tōn metanastriōn kai koinōnikē prostasia : hē periptōsē tōn gynaikōn apo tēn Alvania kai tēn Oukrania /

Psēmmenos, Iordanēs.

Athēna : Papazēsē, 2008.

Ρομπόλης Σάββας

1. Hē dia viou epangelmatikē katartisē stēn Hellada /

Rompolēs, Savvas.

Athēna : INE/GSEE-ADEDY, 1999.

2. Hē metanasteusē apo kai pros tēn Hellada : apologismoι kai prooptikes /

Rompolēs, Savvas.

Athēna : Epikentro, 2007. [1. ekd.]

Leledakis, Kanakis

1. Society and psyche : social theory and the unconscious dimension of the social / Oxford ; Washington, D.C. : Berg Publishers, 1995.

Sakellaropoulos, Spyros

1. Hē Hellada stē metapoliteusē : politikēs kai koinōnikēs exelixeis, 1974-1988 / Athēna : Ekdōtikos Organismos Livanē, 2001.
2. Ta aitia tou aprilianou praxikopēmatos : 1949-1967, to koinōniko plaisio tēs poreias pros tē diktatoria / Athēna : Ekdōt. Organismos Livanē-"Nea Synora", 1998.

Korasidou, Maria.

1. Hoi athlioi tōn Athēnōn kai hoi therapeutes tous : phtōcheia kai philanthrōpia stēn Hellēnikē prōteuōsa ton 19. aiōna / Athēna : Genikē Grammateia Neas Genias : Kentro Neoellēnikōn Ereunōn E.I.E., 1995.\
2. Hotan hē arrōsteia apeilei : epitērēsē kai elenchos tēs hygeias tou plēthysmou stēn Hellada tou 19ou aiōna / Athēna : Typōthētō, 2002. [1. ekd.]
3. Les misérables d'Athènes et leurs thérapeutes : pauvreté et philanthropie dans la capitale grecque au XIXe siècle / Lille : A.N.R.T. Université de Lille, 1991.

Mōysidēs, Antōnēs.

1. Hē agrotikē koinōnia stē synchronē Hellada : paragōgikē kai koinōnikē diarthrōsē stēn Hellēnikē geōrgia, 1950-1980 = Agricultural society in modern Greece : productive and social structure in Greek agriculture, 1950-1980 : summary / Athēna : Hidryma Mesogeiakōn Meletōn, 1986.

Karamessini, Maria.

1. Viomēchanikē politikē, Eurōpaikē henopoiēsē kai misthōtē ergasia / Athēna : Hellēnika Grammata, 2002.

Kouzēs, Giannēs.

1. Ta charaktēristika tou hellēnikou syndikalistikou kinēmatos : apokliseis kai synkliseis me ton Eurōpaiko chōro / Athēna : Cutenberg, 2007.

Τσαούσης Δημήτρης

1. To Hellēniko panepistēmio sto katōphli tou 21ou aiōna : zētēmata ekpaideutikēs politikēs /
Tsaousēs, D. G.
Athēna : Gutenberg, 1993.
2. Hellēnismos--hellēnikotēta : ideologikoi kai viōmatikoi axones tēs neoellēnikēs koinōnias /

Athēna : Vivliopōleion tēs "Hestias", c1983.

3. Misos aiōnas stēn Sovietikē Henōsē : Geōrgia-Kazakstan, 1916-1967 /
Grammatikopoulos, Menelaos I., 1916-1995.

Athēna : Gutenberg, 2008. [1. ekd.]

4. Morphologia tēs neoellēnikēs koinōnias

Tsaousēs, D. G.

Athēnai, 1971.

5. Opseis tēs hellēnikēs koinōnias tou 19ou aiōna /

Athēna : Vivliopōleion tēs "Hestias", c1984.

Ta paidika mou chronia stēn Vraïla tēs Roumanias /

6. Phōka, Antigonē S.

Athēna : Gutenberg, 2005. [1. ekd.]

Κασιμάτη Κούλα

1. Periplanēsē stēn epikairotēta : koinōnikoi provlimatismoi / Athēna : Typothētō-Dardanos, 1996.

Μουσούρου Λουκία

1. Hē synchronē hellēnida : vasika stoicheia / Athēnai : [Ekdosē tou Grapheiou Diekklēsiastikēs Voētheias tou Pankosmiou Symvouliou Ekklēsiōn], 1976.
2. Hē Hellēnikē oikogeneia / Athēnai : Hidryma Goulandrē-Chorn, 1984.
3. Oikogeneia kai paidi stēn Athēna : apotelesmata mias empeirikēs ereunas / Athēna : Vivliopōleion tēs "Hestias" I.D. Kollarou, c1985.

4. Metanasteusē kai metanasteutikē politikē stēn Hellada kai tēn Eurōpē / Athēna :
Gutenberg, 1991.
5. Gynaika kai apascholēsē : deka zētēmata / Athēna : Gutenberg, 1993.

6.Τμήμα Κοινωνιολογίας

Ατομικές Εγγραφές 74

Lytras, Andreas.

4. Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs / Athēna : Ekdoseis "Nea Synora"-A.A. Livanē, 1993.
5. Koinōnia kai ergasia : ho rolos tōn koinōnikōn taxeōn / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2000. [1. ekd.]
6. Hē agrotikē ekmetalleusē stēn Hellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951 / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2006.

Πρόντζας Δημήτρης

1. **Hē agrotikē ekmetalleusē stēn Hellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951 / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2006.**

Lydakē, Anna.

1. Balame kai Roma : hoi Tsinganoi tōn Anō Liosiōn / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1997.
2. Hoi Tsinganoi stēn Polē : megalōnontas stēn Hagia Varvara / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1998.
3. Iskioi ki alaphroīskiōtoi : laīkos logos kai politismikes sēmasies / Athēna : Hellēnika Grammata, 2003.

Meletiadēs, Charēs N.

1. Anagennēsiakes taseis stē Neoellēnikē logiosynē : Nikolaos Sophianos / Thessalonikē : Ekdoseis Vantias, 2006.
2. Hē ekpaideusē stēn Kōnstantinoupolē kata ton 16. aiōna / Thessalonikē : Kōdikas, 2000.

Paparizos, Antōnēs.

1. Hē eleutheria enōpion tou thanatou / Athēna : Hellēnika Grammata, 2000.

Karampelias, Gerasimos N

1. Ho rolos tōn enoplōn dynameōn stēn politikē zōē tēs Tourkias kai tēs Helladas : synkritikē analysē tōn metapolemikōn stratiōtikōn epemvaseōn, 1945-1980 / Athēna : G.N. Karampelias, 1998.
2. Tourkia : thrēskeia, koinōnia kai politikē / Athēna : Hellēnika Grammata, 2004.
3. Themata Tourkias / Athēna : Ekdoseis Gordios, c1999.

Sakellaropoulos, Theodōros D.

1. Hoi kriseis stēn Hellada 1830-1857 : oikonomikes, koinōnikes kai politikes opseis /

Sakellaropoulos, Theodōros D.

Athēna : Ekdoseis Kritikē, [1994]

2. Hyperethnikes koinōnikes politikes tēn epochē tēs pankosmiopoiēsēs : hē koinōnikē politikē diethnōn organismōn kai tēs Eurōpaikēs Henōsēs /

Sakellaropoulos, Theodōros D.

Athēna : Ekdoseis Kritikē, 2001. [1ē ekd.]

Zētēmata koinōnikēs politikēs /

3.

Sakellaropoulos, Theodōros D.

Athēna : Dionikos, c2003-

4.Neoellēnikē koinōnia : historikes kai kritikes prosengiseis /

Athēna : Ekdoseis Kritikē, 1993.

5.Eurōpaikē holoklērōsē kai Hellada : oikonomia, koinōnia, politikes /

Athēna : Ekdoseis Dionikos, 2006.

6.Connecting welfare diversity within the European social model /

Antwerpen ;New York :Holmes Beach, Fla. : Intersentia ; Distribution for North America, Gaunt, c2004.

Kalamatianou, Aglaia G.

1. Hē ekroē ptychiouchōn giatrōn apo ta Hellēnika panepistēmia kai hē stelechōsē tou Ethnikou Systēmatos Hygeias : mia statistikē prosengisē /Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1993.

Tsotsoros, Stathēs N.

1. Oikonomikoi kai koinōnikoi mēchanismoι ston oreino chōro : Gortynia, 1715-1828 /

Tsotsoros, Stathēs N.

Athēna : Historiko Archeio, Emporikē Trapeza tēs Hellados, 1986.

2. Hē synkrotēsē tou viomēchanikou kephalaiou stēn Hellada (1898-1939) /

Tsotsoros, Stathēs N.

Athēna : Morpōtiko Hidryma Ethnikēs Trapezēs, c1993-

3. Energeia kai anaptyxē stē metapolemikē periodo : hē Dēmosia Epicheirēsē Ēlektrismou 1950-1992 /

Tsotsoros, Stathēs N.

Athēna : Kentro Neoellēnikōn Ereunōn Ethnikou Hidrymatos Ereunōn, 1995.

Kantzara, Vasso

1. Ekpaideusē kai koinōnia : kritikē diereunēsē tōn koinōnikōn leitourgiōn tēs ekpaideusēs /
Athēna : Polytropon, 2008.

Lazos, Grēgorēs

1. Hē sexoualikotēta hōs axia stē synchronē Hellada /

Lazos, Grēgorēs, 1954-

Athēna : Ekdoseis Delphini, 1997.

2. Ho Poinikos kōdikas gia ton politē : mia epilogē paradeigmatōn /

Manganas, Antoine D.

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1998.

Papathanasopoulos, Kōnstantinos

1. Alexandros Koumoundouros : scholia gia mia viographia /Athēna : Ekdoseis-Typographeio S.Ph. Lenēs, 1993.
2. Hellēnikē emporikē nautalia, 1833-1856 : exelixē kai anaprosarmogē /Athēna : Morphōtiko Hidryma Ethnikēs Trapezēs, 1983.
3. Hetaireia hellēnikēs atmoploias (1855-1872) : ta adiexoda tou prostateutismou /Athēna : Morphōtiko Hidryma Ethnikēs Trapezēs, 1988

Filias, Wassilios

1. Das Verhältnis sozial wirksamer Faktoren in der Soziologie Max Webers / vorgelet von Wassilios **Filias**. Hamburg : [s.n.], 1960.
2. Koinōnia kai exousia stēn Hellada / Athēna : Makryōnitēs, 1975. [2. ekd.]
3. Politika keimena : hē poreia pros tē diktatoria : apologia, keimena tēs phylakēs : apo 23-7-74 mechri 8-12-74 / N. Hērakleio : Aurio, [1975]
4. Anaphores stēn koinōnikē pragmatikotēta tou telos tou 20ou aiōna / Athēna : Siderēs, 1996.
5. Koinōnikes kai politikēs dynamis stēn Hellada : Ph. Veglerēs, G. Dertilēs, D. Dēmētrakos, G. Kontogiōrgēs, G. Maurogordatos, N. Mouzelēs, P. Bakogiannēs, A. Rēgos, Ch. Rozakēs, K. Tsoukalas, V. **Philias** / [Athēna] : Hexantas, c1977.
6. The Family and its culture : an investigation in seven East and West European countries / Budapest : Akadémiai Kiadó, 1984.

Kotaridis, Nikolaos

1. La société traditionnelle face à l'état moderne : étude sur la révolte militaire de 1848 en Grèce / Lille : A.N.R.T. Université de Lille III, 1987.
2. Paradosiakē epanastasē kai Eikosiena / Kotaridēs, Nikos G., 1957- Athēna : Plethron, [1993]
3. Hē oikonomia tēs vias : paradosiakes kai neōterikes exousies stēn Hellada tou 19ou aiōna /

Theotokas, Nikos, 1956-

Athēna : Vivliorama, 2006.

4. Neoellēnikē koinōnia : historikes kai kritikes prosengiseis /

Athēna : Ekdoseis Kritikē, 1993.

5. Rempetes kai rempetiko tragoudi /

Athēna : Plethron, [1996]

Prontzas, Vangelēs.

1. Oikonomia kai gaioktēsia stē Thessalia (1881-1912) / Athēna : Morphōtiko Hidryma Ethnikēs Trapezēs, 1992.
2. Hē authentia tou nomismatos stē neoellēnikē koinōnia : hē periodos tōn diataktikōn kermatōn (1885-1910) / Athēna : Hetaireia Meletēs Neou Hellēnismou, 1995.
3. Oikonomikos ethnikismos : dokimio stē neoellēnikē historia / Thessalonikē : University Studio Press/Ekphrasē, 1999. [1. ekd.]
4. Hē Kerkyra, 1830-1832 : metaxy pheoudarchias kai apoikiokratias / Thessalonikē : University Studio Press, 2002. [1. ekd.]

Nikolopoulos, Giōrgos.

1. Kratos, poinikē exousia kai Eurōpaikē Holoklērōsē : mia enklēmatologikē prosengisē / Athēna : Ekdoseis Kritikē, 2002. [1ē ekd.]

Chaidou, Anthozoe

1. Junge Ausländer aus Gastarbeiterfamilien in der Bundesrepublik Deutschland : ihre Kriminalität nach offizieller Registrierung und nach ihrer Selbstdarstellung / Frankfurt am Main ;New York : P. Lang, c1984.

Kostopoulos, Tryphon

1. Eurōpaikē Henōsē kai topikē autodioikēsē /
Kōstopoulos, Tryphōnas I.
Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1996-

Oikonomou, Charalampos

1. Hoi ektos ton teichōn : phtōcheia kai koinōnikos apokleismos stis synchrones koinōnies /
Athēna : Ekoseis Dionikos, 2006.

Tsiros, Nikolaos

1. Die politische Theorie der Postmoderne / Frankfurt am Main ;New York : P. Lang, c1993.

Kantzara, Vasso

1. Ekpaideusē kai koinōnia : kritikē diereunēsē tōn koinōnikōn leitourgion tēs ekpaideusēs /
Athēna : Polytropon, 2008.

Lamprellēs, Dēmētrēs N

1. Christougenna stēn poiēsē tou Miltou Sachtourē : hē anaklastikē dialektikē kai ta matōmena tēs thrausmata / Athēna : Ikaros, c2008.
2. Hē epidrasē tou Nitse stēn Hellada : Technē kai Dionysos, Vlastos kai Kazantzakēs / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2009.
3. Ho Nitse kai hoi Hellēnes / Thessalonikē : Ekdoseis Zētros, 1997.

Sarrēs, Neoklēs

1. Philosophia tēs koinōnias kai tēs politeias / [Athens] : Grammē, 1985-
2. Hē allē pleura / Athēnai : Grammē, 1977-
3. Hē oikogeneia stēn Tourkia : koinōnikē plaiiōsē kai thesmikē prosengisē / Athēna : Ekdoseis Rēsos, 1990.
4. Hellēnikē koinōnia kai tēleorasē / Athēna : Ekdoseis Gordios, c1992.
5. Proepanastatikē Hellada kai Osmaniko kratos : apo to Souleūman Penach ephentē tou Moraītē (1785) / Athēna : Hērodotos, 1993.

Antonopoulou Maria

1. Hē Domē tēs Hellēnikēs koinōnias / [Athens] : Kentauros, c1986.

Konstantopoulou Chrysoula

1. Emeis" kai hoi "alloi" : anaphora stis taseis kai ta symvola / Athēna : Typothētō, G. Dardanos, 2000.

Riboli, Diana.

1. Tunsuriban, Shamanism in the Chepang of southern and central Nepal / Kathmandu :
Mandala Book Point, c2000.

Χρύσης Αλέξανδρος

1. Philosophia kai cheiraphetēsē : to zētēma tōn dianoooumenōn apo ton Marx hōs tēn Oktōvrianē Epanastasē.

Chrysēs, Alexandros, 1958-

Athēna : Ekdoseis Ideokinēsē, 1996.

Χαλκιά Αλεξάνδρα

1. The empty cradle of democracy : sex, abortion, and nationalism in modern Greece /

Halkias, Alexandra, 1965-

Durham : Duke University Press, 2004.

Μαγγανάς Αντώνης

1. Droit pénal canadien /

Côté-Harper, Gisèle, 1942-

Cowansville, (Qué.) : Y. Blais, c1984.

2. La défense d'erreur de droit et son application en droit pénal canadien.

Manganas, Antoine D.

Ottawa : Bibliothèque nationale du Canada, 1986.

3. Ho Poinikos kōdikas gia ton politē : mia epilogē paradeigmatōn /

Manganas, Antoine D.

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1998.

4. Droit pénal canadien /

Côté-Harper, Gisèle, 1942-

Cowansville [Qué.] : Éditions Y. Blais, c1989. [3e éd.]

Λαμπροπούλου Ευσταθία

1. Erlebnisbiographie und Aufenthalt im Jugendstrafvollzug /

Lambropoulou, Efstathia.

Freiburg i. Br. : Eigenverlag Max-Planck-Institut für Ausländisches und Internationales Strafrecht, 1987.

Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου Αλίκη

1. Les Mobiles du délit : étude de criminologie et de droit pénal /

Yotopoulos-Marangopoulos, Alice

Paris : Librairie générale de droit et de jurisprudence, 1973

2. Isotēta kai anaptyxē : hē pentēkontaetēs symbolē tou OHE stēn exeliktikē tous poreia /

Athens-Komotini, Greece : Ant. N. Sakkoulas Publisheres, 1998

- La communauté académique à l'aube du troisième millénaire : Droits et responsabilités fondamentaux : Actes du colloque international organisé par le
3. CREDHO Paris Sud et la Fondation Marangopoulos pour les droits de l'Homme (Athènes) - 30 novembre - 1er décembre 1998 /

Centre de recherches et d'études sur les droits de l'homme et le droit humanitaire. Colloque international (1998 : Sceaux, France.)

Bruxelles : Bruylant, 2000.

4. L'état actuel des droits de l'homme dans le monde : défis et perspectives : Conférence internationale à l'occasion du 25e anniversaire d'activités de la FMDH /

Paris : A. Pedone, 2006.

5. Droits de l'homme et politique anticriminelle /

Yotopoulos-Marangopoulos, Alice.

Athènes : Bruxelles : Ant. N. Sakkoulis, Bruylant, 2007.

6. Anti-terrorist measures and human rights /

Leiden ; Boston : M. Nijhoff, 2004.

7.Τμήμα Ψυχολογίας

Ατομικές Εγγραφές 17

Παπαστάμου Στάμος

The power of minorities /

1. Mugny, Gabriel.

London ;New York : Published in cooperation with European Association of Experimental Social Psychology by Academic Press, 1982.

Χρυσοχόου Ξένη

1. L'identité sociale : la construction identitaire nationale et européenne de français et de grecs
Chryssochoou, Xéni.

Lille : A.N.R.T, Université de Lille III, 1996.

Katerelos, Ioannis D.

1. Pratiques, conditionnalité et sous-structuration au sein des représentations sociales : une
étude de la représentation de la relation éducative chez les instituteurs en ZEP / 1993.

Patiniotis, N.

1. Strukturelle Abhängigkeit und Arbeitsemigration : dargestellt am Beispiel Griechenlands (1955-1975) / 1979.

Tsalikoglou, Phōteinē

1. Hē korē tēs Anthēs Alkaiou : mythistorēma / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1996. [10. ekd.]
2. Erōs pharmakopoios : mythistorēma / Ahēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1998. [4. ekd.]
3. Egō, hē Martha Phroynt : mythistorēma / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2001. [8. ekd.]
4. Oneireutēka pōs eimai kala : mythistorēma / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, c2004. [5. ekd.]
5. Hola ta nai tou kosmou : nouvela / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2008.

Dekazou-Stephanopoulou, Phōteinē

1. Perithōriakoi kai paravates : ho kosmos tōn parekkliseōn stēn kōmōdia tou Aristophanē / Athēna : Hellēnika Grammata, 2006.

Bechrakēs, Theodōros E

1. Statistikē analysē lexikōn dedomenōn : hoi prologoi vivliōn tōn thetikōn epistēmōn tēs periodou tou Neoellēnikou diaphōtismou / Athēna : Ethniko Kentro Koinōnikōn Ereunōn, 1990.

Stylianidēs, Stelios St.

1. Koinotēta kai psychiatrikē metarrythmisē : hē empeiria tēs Euvoias 1988-2008 / Athēna : Ekdoseis Topos, 2008.

Παπαμιχαήλ Γιάννης

1. Politikes aneparkeies kai koinōnikes psaudaisthēseis sta zētēmata tēs paideias : phengaraki mou chlōmo-- /

Papamichaēl, Giannēs, 1950-

Athēna : Antilogos, 2007.

Μαντόγλου Άννα

1. Mnēmes : atomikes, syllogikes, historikes /

Mantoglou, Anna, 1961-

Athēna : Hellēnika Grammata, 2005.

Σακαλάκη Μαρία

1. Hē apatē stēn Hellēnikē archaikē epochē : mia psychokoinōniologikē prosengisē /

Sakalakē, Maria.

Athēna: Ekdoseis tou Eikostou Prōtou : [Kentrikē diathesē, Athanasios Christakēs], 1992.

Μεταξόπουλος Αιμίλιος

1. Giournken Champermas : ta themelia tou logou kai tēs kritikēs koinōnikēs theōrias /

Kavoulakos, Kōnstantinos.

Athēna : Polis, 1996.

Αλεξιάς Γιώργος

1. Logos peri zōēs kai thanatou : hē iatrikē praxē hōs morphē koinōnikēs allēlodrasēs stis Monades Entatikēs Therapeias /

Alexias, Geōrgios, 1969-

Athēna : Hellēnika Grammata, 2000.

8. Γενικό Τμήμα Δικαίου

Ατομικές Εγγραφές 53

Kanellopoulou, N. (Neda)

1. To syntagma kai ta politika dikaiōmata tōn dēmosiōn hypallēlōn / Athēna : Ekdoseis Ant. N. Sakkoula, 1993.

Πούσης Γεώργιος

1. Ho logos stēn outopia : gia mia anthrōpokentrikē koinōnia pera apo ton phaulo kyklo tēs apoxenōsēs kai tēs astikēs hēgemonias /

Rousēs, Giōrgos T., 1948-

Athēna : Ekdoseis Gkovostē, [1996]

2. Archaia dēmokratia gia panta nea, ē, Hē synchronē dēmokratia hōs teratogenesē tēs archaias Athēnaikēs dēmokratias kai tēs philosophikēs kritikēs tēs /

Rousēs, Giōrgos T., 1948-

Athēna : Ekdoseis Gkovostē, c1999.

3. Out : mythistorēma /

Rousēs, Giōrgos T., 1948-

Athēna : Ekdoseis Gkovostē, 2001.

Tzōnos, Theodōros Ch.,

1. To nomiko kai politiko kathestōs tōn Skopiōn / Athēna : I. Siderēs, 1994. [1. ekd.]

Kougeas, Vasilēs,

1. Me prasino tou chalkou sta cheilē kai : poiēmata / Athēna : Hypsilon/Vivlia, 2009.

Loverdos, Andreas N

1. Parekkliseis politikēs symperiphoras kai syntagma : politiko enklēma, tromokratia, politiko asylo, ekdosē / Athēna : Exantas, c1988.
2. To Syntagma tēs Helladas kai hē anatheōrēsē tou / Athēna : Ekdoseis To Pontiki, 2006.
3. Politikē historia tēs Helladas, 1828-1975 : aphormē gia emvathynsē stē synchronē historia mas / Athēna : Ekdoseis Ant.N. Sakkoula, 2001.

Chanos, Antonis.

1. Begriff und Geltungsgrundlagen der Rechtsanalogie : im heutigen juristischen Methodenstreit / Köln : Böhlau, 1994.
2. Möglichkeiten und Grenzen der Befristung parlamentarischer Gesetzgebung / Berlin : Duncker & Humblot, c1999.

Papaneofytou, Agapios

1. Die strafrechtliche Bewertung des ärztlichen Heileingriffs nach griechischem und deutschem Recht / Frankfurt am Main : P. Lang, 1980.

Στράγγας Ιωάννης

1. Kritik der kantischen Rechtsphilosophie : ein Beitrag zur Herstellung der Einheit der praktischen Philosophie /

Strangas, Iōannēs S.

Köln : Böhlau, 1988.

2. Über das Verhältnis von Rechtsphilosophie und Rechtswissenschaft /

Strangas, Iōannēs S.

Heidelberg : C. Winter, 1985.

Πασσάς Αργύρης

1. Ethnikē dioikēsē & Eurōpaikē holoklērōsē : hē hellēnikē empeiria /

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2009.

2. Greece in the European Union /

London ;New York : Routledge, 2004.

Κουκουλές Γιώργος

1. Gia mia historia tou hellēnikou syndikalistikou kinēmatos : eisagōgē stēn paidagōgikē tēs historikēs ereunas /

Koukoules, Giōrgos Ph.

Athēna : Odysseas, [1983]

2. Syndikalistiko kinēma 1981-1986 : hē megalē eukairia pou chathēke /

Koukoules, Giōrgos Ph.

Athēna : Odysseas, 1986. [1. ekd.]

3. To Hellēniko syndikalistiko kinēma kai hoi xenes epemvaseis : 1944-1948 /

Koukoules, Giōrgos Ph.

Athēna : Ekdoseis Odysseas, 1995. [1. ekd.]

4. To hellēniko syndikalistiko kinēma kai ho mythos tou Sisyphou (1964-1966) /

Koukoules, Giōrgos Ph.

Athēna : Ekdoseis Odysseas, 2000. [1. ekd.]

Τσάτσος Δημήτρης

1. Verfassung - Parteien - Europa : Abhandlungen aus den Jahren 1962 bis 1998 / Baden-Baden : Nomos, 1998/1999. [1. Aufl.]
2. Oneiro : mia hyperochē vradia sto spiti mas, sto spiti sou, sto "spiti tes Annys" / Athēna : Ekdoseis Gavriēlidēs, 2005.
3. Die neue griechische Verfassung : parlamentarische Ohnmacht statt demokratischer Kontrolle / Heidelberg : R.v. Decker & C.F. Müller, 1980.

4. Von der Würde des Staates zur Glaubwürdigkeit der Politik : zu einem verfassungsrelevanten Legitimationsverständnis / Berlin : Duncker & Humblot, c1987.
5. Politeuma kai politikē / [Athēna] : Ikaros, 1977.
6. Parteienrecht : eine verfassungsrechtliche Einführung / Heidelberg : Müller Juristischer Verlag, c1982.
7. Hē krisē tou politikou logou : res publica 1980-1983 / [Athens] : Themelio, 1983.
8. Die parlamentarische Betätigung von öffentlichen Bediensteten; das Problem ihrer Beschränkbarkeit. Bad Homburg v.d.H., Gehlen [1970]
9. Die Unzulässigkeit der Kumulation von Bundestags- und Bundesratsmandat : die Rechtsproblematik einer lex imperfecta des Bonner Grundgesetzes / Tübingen : Mohr, 1965.
10. Der verwaltungsrechtliche Organstreit; zur Problematik verwaltungsgerichtlicher Auseinandersetzungen zwischen Organen einer Körperschaft des öffentlichen Rechts. Bad Homburg v.d. H., Gehlen, 1969.
11. Provlēmata dēmokratias. Athēna, Ikaros, 1973.
12. Epimaches ennoies tēs Eurōpaikēs Enōsiakēs taxēs : methodologikē symvolē stēn hermēneia tōn Eurōpaikōn Enōsiakōn thesmōn / Athēna : Ekdoseis Ant. N. Sakkoula, 1997.
13. Hellēnikē politeia, 1974-1997 / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1998.
14. Die Europäische Unionsgrundordnung : Beiträge zum institutionellen Verständnis der Europäischen Union im Hinblick auf einen zukünftigen europäischen Verfassungsvertrag / Baden-Baden : Nomos, 2002. [1. Aufl.]
15. Politikos kai epistēmonikos logos : stochasmoi gia mia dialektikē antithesē pou thetei se dokimasia tē synchronē dēmokratia kai ton syngrapheia / Athēna : Ekdoseis Gavriēlidēs, 2005.
16. Hē megalē parakmē : synkyriographia gia themata anaxipistias tēs politeias kai tēs politikēs / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2006. [1. ekd.]
17. Hē ennoia tēs dēmokratias stēn Eurōpaikē sympoliteia / Athēna : Ekdoseis Polis, 2007.
18. Zur Verfassungsentwicklung Europas : Beiträge aus den Jahren 1997 bis 2008 ; aus Anlass des 75. Geburtstags des Autors / Berlin : BWV, Berliner Wissenschafts-Verlag, 2008.

19. Esōkommantikē dēmokratia : hoi peripeteies tēs se hena perivallon idiōtikopoiēmenēs politikēs / Athēna : Ekdoseis Gavriēlidēs, 2008.

Σημίτης Κωνσταντίνος

1. Verbraucherschutz, Schlagwort oder Rechtsprinzip? / Baden-Baden : Nomos-Verlagsgesellschaft, 1976.
2. Gute Sitten und ordre public; ein kritischer Beitrag zur Anwendung des [Section Symbol] 138 Abs. 1 BGB. Marburg, N.G. Elwert, 1960.
3.
Hē dēmokratia se krisē? /
Sēmitēs, Kōstas.
Athēna : Ekdoseis Polis, 2007.
4. To dikaiōma epi tēs epheureseōs
Sēmitēs, Kōstas.
Athēnai, 1967.
5. Ethnikistikos laīkismos hē ethnikē stratēgikē /
Sēmitēs, Kōstas.
Athēna : Ekd. Gnōsē, 1992. [1. ed.]
6. Gia mia Hellada oikonomika ischyrē kai koinōnika dikaiē /
Sēmitēs, Kōstas.
Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2002.
7. Gia mia ischyrē Hellada, synchronē kai dēmokratikē /
Sēmitēs, Kōstas.

Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2002.

8.

Gia mia koinōnia ischyrē, gia mia ischyrē Hellada /

Sēmitēs, Kōstas.

Athēna : Plethron, c1995.

9.

Henōmenoi na tolmēsoume : skepseis gia to synedrio /

Sēmitēs, Kōstas.

Athēna : [s.n.], 1994.

Hē krisē /

10.

Sēmitēs, Kōstas.

Athēna : Ekdoseis Polis, 2008.

11. Protaseis gia mia allē politikē /

Sēmitēs, Kōstas.

Athēna : Ekdoseis "Gnōsē," 1992. [2. ekd.]

12. Skepseis gia mia proodeutikē diakyvernēsē /

Sēmitēs, Kōstas.

Athēna : Polis, 2008.

13. Stochoi, stratēgikē, prooptikes : keimena 2000-2006 /

Sēmitēs, Kōstas.

Athēna : Ekdoseis Polis, 2007.

14. Hē tetartē hellēnikē proedria stēn Eurōpaikē Henōsē /

Athēna : Ekdoseis Kritikē, 2005.

15. Theseis gia tēn politikē stratēgikē tou Panellēniou Socialistikou Kinēmatos
/

Sēmitēs, Kōstas.

Athēna : [Ekdoseis "Gnōsē"], 1990.

9.Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού

Ατομικές Εγγραφές: 66

Λεάνδρος Νίκος

1. Politikē oikonomia tōn MME : hē anadiarthrōsē tēs viomēchanias tōn Mesōn stōn epochē tēs plērōphoriakēs epanastasēs /

Leandros, Nikos.

Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2000.

Andreadēs, Iōannēs M.

1. Ta paidia tēs Antigonēs : mnēmē kai ideologia stēn neōterē Hellada / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1989.
2. Gia ton Kōsta Axelo : to dōro tou periplanōmenou / [Athēna] : Plethron, [1992].
3. Tsunami / Athēna : Hellēnika Grammata, 2006.
4. Lathremporoi : histories klemmenes apo allous : mythistoria / Athēna : Ekdoseis Topos, 2007.
5. Ta krymmena tou Kavaphē : sēmeio ekkinēsēs gia hena scholiasmo tou ergou tou / Athēna : "Drōmena", c1984.
6. Ho gyrismos tou Odyssea kai ho nostos tēs poiēsēs stēn Politeia / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1986.

Veltsos, Giōrgos.

1. To ergo anevazetai s'oloklērē tēn polē / [Athēna] : Ikaros, 1979.
2. Ho thesmikos logos kai hē exousia / Athēna : Papazēsē, 1977.
3. Koinōnia kai glōssa / gia tēn amilētē kai tē milēmenē glōssa / Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1976. [2. ekdosē.]
4. Autodafé : gia tēn paranoēsē, tēn paranagnōsē, kai tēn paratypia / Athēna : Plethron, 1993.
5. Dexia kai aristera : keimena sta "Nea" / Athēna : Plethron, 1989.
6. Anti-keimena / Athēna : Ekdoseis Gnōsē, 1982.
7. Anypographo / Athēna : Plethron, [1996]
8. Ta chōmata : mia allēgoria penthous / Athēna : Plethron, 1997.
9. Ekthesē proodou / Athēna : Ekdoseis Plethron, 1998.
10. Hē anangelia : hommage ston Strintimpernk / Athēna : Plethron, 2000.
11. Psila grammata / Athēna : Plethron, 2000.
12. To prōtotypo echei chathei / Athēna : Ekdoseis Patakē, 2001. [2. ekd.]
13. Stēn ektaphē hoi erastes anagnōrizontai apo ta dachtylidia / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2001.
14. Skia / [Athēna] : Ikaros, 2002.
15. Prepei, akōn, na charō! / Athēnai : Indiktos, 2004.
16. Oidipous Anti-Oidipous / Athēnai : Indiktos, 2004.
17. Hē Veatrikē eimai / Athēnai : Indiktos, 2005.
18. Poiēmata : 1993-2005 / Athēnai : Indiktos, 2006.
19. Apo Vēthantias / Athēnai : Indiktos, 2007.
20. Hēsychia / Athēnai : Indiktos, 2007.
21. Pompes / Athenai : Indiktos, 2008.
22. Outre Tombe : "allēlographia" me ton Giōrgo Cheimōna / Athēna : Ekdoseis Patakē, 2008. [1. ekd.]

Potamianos, Dēmētrēs

1. Ston kēpo : dokimes hylikou politismou / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1996.

2. Chōrika hydata : mythistorēma / Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1995.

Skarpelos, Giannēs

1. Historikē mnēmē kai hellēnikotēta sta komiks / Athēna : Kritikē, 2000. [1. ekd.]

Giallouridēs, Christodoulos.

1. Minderheitenschutz und Volksgruppenrecht im 20. Jahrhundert unter besonderer Berücksichtigung der Verhältnisse auf Zypern / Bochum : N. Brockmeyer, 1981.
2. Hē Hellēno-Tourkikē synkrouē apo tēn Kypro heōs ta Imia, 1955-1996 : hē optikē tou typou / Athēna : I. Siderēs, 1997.
3. Hē Tourkia se metavasē / Athēna : I. Siderēs, 1997.
4. Hē Perikleous dēmokratia ston 21. aiōna / Athēna : I. Siderēs, 2006. [1. ekd.]
5. Pankosmia Synantēsē Thrēskeiōn kai Politismōn : praktika synedriou / Pankosmia Synantēsē Thrēskeiōn kai Politismōn (1st : 2002 : Leukōsia, Cyprus) Kypros : Monē Kykkou, 2002.
6. Greece and Turkey after the end of the Cold War / New York : Aristide D. Caratzas, c2001.
7. Hellada kai Tourkia : meta to telos tou Psychrou Polemou / [Greece] : I. Siderēs, 1999.
8. Hē Nea diethnēs taxē : hē Hellada, hē Tourkia, kai to Kypriakō provlēma / Athēna : I. Siderēs, 1993.

Kakavoulia, Maria.

1. Interior monologue and its discursive formation in Melpo Axioti's DYSKOLES NYCHTES / München : Institut für Byzantinistik und Neugriechische Philologie der Universität, 1992.

2. Meletes gia ton aphēgēmatiko logo / Athēna : Ekdoseis Psychogios, 2003.
3. Morphes kai lexeis sto egro tēs Helenēs Vakalo / Athēna : Nephelē, 2004.

Avlami, Chryssanthi.

1. L'antiquité grecque à la française : modes d'appropriation de la Grèce au XIXe siècle / Lille : A.N.R.T, Université de Lille III, 1998.

Vovou, Ioanna.

1. La démocratie à l'ère de la télévision : les débats politiques à la télévision hellénique (1990-1998) / Lille : A.N.R.T, Université de Lille III, 2000.

Δημηρούλης Δημήτρης

1. Aphēgēmatika keimena /
Rhoidēs, Emmanouēl D., 1835-1904.
Athēna : Hidryma Kōsta kai Helenēs Ouranē, 1995.
2. Emmanouēl Roīdēs : hē technē tou hyphous kai tēs polemikēs /
Dēmēroulēs, Dēmētrēs.
Athēna : Metaichmio, 2005. [1. ekd.]
3. Erga, poiēmata kai peza /
Solōmos, Dionysios, 1798-1857.
Athena : Metaichmio, 2007. [1. ekd.]

4. Hē gynaika tēs Zakythos /
Solōmos, Dionysios, 1798-1857.
Athēna : Metaichmio, 2008.
5. Kai tēs technēs to louri : paraleipomena 1985-1990 /
Dēmēroulēs, Dēmētrēs.
Athēna : Plethron, 1994.
6. Keimena gia tēn Athēna tōn Olympiakōn Agōnōn tou 1896 /
Rhoidēs, Emmanouēl D., 1835-1904.
Athēna : Metaichmio, 2004. [1. ekd.]
7. Ōdai /
Kalvos, Andreas, 1792-1869.
Athēna : Metaichmio, 2009. [1. ekd.]
8. Hē papissa Iōanna : [to authentiko keimeno tou 1866] /
Rhoidēs, Emmanouēl D., 1835-1904.
Athēna : Metaichmio, 2005. [1. ekd.]
9. Parallax : symmeikta gia tē logotechnia kai tē glōssa /
Dēmēroulēs, Dēmētrēs.
Athnēna : Ekdoseis Psychogios, 2002. [1. ekd.]

10. Phakelos "Dionysios Solōmos" : anatomia henos ethnikou thriler /

Dēmēroulēs, Dēmētrēs.

Athēna : Metaichmio, 2003. [1. ekd.]

11. Ho phoveros paphlasmos : kritiko aphēgēma gia ta "Tria Krypha Poiēmata" tou G. Sepherē /

Dēmēroulēs, Dēmētrēs.

Athēna : Plethron, [1999]

12. Ho poiētēs hōs ethnos : aisthētikē kai ideologia sto G. Sepherē /

Dēmēroulēs, Dēmētrēs.

[Athēna] : Plethron, [1997]

Bakounakēs, Nikos

1. Patra, mia Hellēnikē prōteuoussa ston 19. aiōna, 1828-1860 /Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1988.
2. Kallas-Mēdeia / Athēna : Megaro Mousikēs Athēnōn : Ekdoseis Kastaniōtē, c1995.
3. To phantasma tēs Norma : hē hypodochē tou melodramatos ston hellēniko chōro to 19o aiōna / Athēna : Kastaniōtēs, 1991.
4. Mia stigmē tēs Eurōpēs stēn Hellada tou 19ou aiōna : ho logos, hē eikona, ho mythos tou Andrea Rēgopoulou / Athēna : Ekdoseis Polis, 2008.
5. Patras then & now / Athens : Olkos Publishers, 2005.
6. Patras et le commerce du raisin sec et du vin au XIXème siècle (1828-1914) / Lille : A.N.R.T, Université de Lille III, 1995.

Κική Γιάννα

1. Dikaio tēs plērophorēsēs : mesa mazikēs epikoinōnias : analyseis, keimena /

Kikē, Gianna P.

Chalandri : Proskēnio, c1998.

2. Hē eleutheria tōn optikoakoustikōn mesōn : hypo to prisma kai tēs Syntagmatikēs anatheōrēsēs tou 2001 /

Kikē, Gianna P.

Athēna : Ekdoseis Sakkoula, 2003.

3. Veloudinē hōra /

Kikē, Gianna P.

Athēna : Ekdoseis Gavriēlidēs, 2008.

10.Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Ατομικές Εγγραφές 8

Γκέφου Μαδιανού Δήμητρα

1. Alcohol, gender, and culture /
London ;New York : Routledge, 1992.
2. Ta narkōtika stēn Hellada /
[Greece] : Psychiatrikē Vivliothēkē, [1992?]-

Tsimouris, Georgios

1. Anatolian embodiments in a Hellenic context : the case of Reisderiani Mikrasiates refugees / 1997.

Koukoutsaki, Afroditi.

1. Sto telos hola gyrnane stē thalassa / Athēna : "Nea Synora" Ekdotikos Organismos Livanē, 2000.
2. Mikrē Andromachē / Athēna : Ekdotikos Organismos Livanē, 2007.
3. Eikones phylakēs / Athēna : Ekdoseis Patakē, 2006. [1. ekd.]

Athanasίου, Athēna.

1. Zōē sto horio : dokimia gia to sōma, to phylo kai tē viopolitikē / Athēna : Ekkremes, 2007.

Kalpourtzē, Eua.

1. Syngenikes scheseis kai stratēgikes antallagōn : to paradeigma tēs Naxou ton 17o aiōna / Athēna : Hellēnika Grammata, 2001.

Προσωπικότητες

Στασινόπουλος Μιχαήλ

1. Selides apo tēn politikē historia tou neōterou Hellēnismou / [Athēnai] : Vivliopōleion tēs Hestias, c1978.
2. Poiēmata / [Athena] : Vivliopōleio tēs "Hestias", [198-]
3. Hodoiporia : autoviographikes selides / Athēna : Ekdoseis "Gnōsē", 1984.
4. Mēnymata apo tis dyo ochthes : dokimia gia tēn koinōnia, tēn politikē kai tēn technē / Athēnai : Vivliopōleio tēs "Hestias", [198-]
5. Stochasmoi kai parallages / Athēna : Ekdoseis tōn Philōn, 1988.
6. Morphes apo ton tetarton aiōna m. Ch. : historikē eisagōgē ston "Logo pros tous neous" tou Megalou Vasileiou / Psychiko : [Scholē Mōraitē], 1972.
7. Me psēphous treis enantion duo : dokimia gia ton anthrōpo kai tēn eleutheria / [Athena] : Hestia, [1977]
8. Ta prōta vēmata tēs anōtatēs paideias meta tēn apeleutherōsin : hē paideia kata tan agōna ; to panepistēmion kai hoi prōtoi kathēgetai ; Hai prōtai dyschereiai kai hē Akadēmaoikē eleutheria / Athēnai : [s.n.], 1971.
9. Dikaion tōn dioikētikōn praxeōn.
10. Mathēmata dioikētikou dikaίου. ... 1957. [2. ...]
11. Dikaion tōn dioiketikon diaphorōn. ... 1953. [... 2., ...]
12. Ho elenchos tes diakritikes exousias tes dioikeseos. ... 1939.
13. Le droit de la défense devant les autorités administratives / Paris : Librairie générale de droit et de jurisprudence, 1976.
14. Traité des actes administratifs. Athènes, 1954.

15. Responsabilité civile de l'état du fait des actes de gouvernement ayant trait aux relations internationales / Paris : Sirey, 1961.
16. To prōton schedion katastatikēs metarrythmiseōs tēs Monarchias tou Othōnos. Mia selis apo tēn politikēn historian tēs neōteras Hellados [hypo] M. D. Stasinopoulou. Athēnai, 1968.
17. He dike : mythistorēma / Athēnai : Vivliopōleion tes "Hestias", 1976.
18. Nomikai meletai. Athēnai, 1972.
19. To pinakion phakēs kai ho nomos tōn lykōn : dokimia gia tē symperiphora tōn anthrōpōn / Athēna : Hoi Ekdoseis tōn Philōn, 1972.
20. Skepsē kai zōē: dokimia kai chronika [Athēnai] Vivliopōleion tēs Hestias [1970]
21. Hē chōra me tis galanes limnes / [Athēna] : Vivliopōleion tēs Hestias, [19--]

Καράγιωργας Σάκης

1. Hē metanasteusē : eulogia ē katara; /
Dēmētras, Ēlias.
Athēna : [s.n.], 1965.

Δεσποτόπουλος Κωνσταντίνος

1. Aristote sur la famille et la justice /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Bruxelles, Belgique : Ousia, 1983.
[Check Availability](#)
2. Dokimia : hē philosophia, politeia kai ēthikē ... /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēnai : Vivliopōleion tēs "Hestias", 1986.

3. Meletēmata philosophias : seira tritē /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēnai : Ekdoseis Papazēsē, 1982.
4. Philologika : Palamas, Kazantzakēs, Sikelianos, Myrivēlēs, Sykoutrēs, kai
alloi /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēnai : Vivliopōleion tēs "Hestias", 1981. [2. ekd.]
5. Meletēmata politikēs philosophias /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēnai : Ekdoseis Papazēsē, 1976. [2. ekd.]
6. Politikē philosophia tou Platōnos
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēnai : Ekdotikos Oikos Sepherlē, 1957.
7. Themata historias kai politikēs /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēnai : Ekdoseis Papazēsē, 1977.
8. Meletēmata ēthikēs /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēnai : Ekdoseis Papazēsē, 1976.

9. Hellēnika : themata historias kai politismou /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1994.
10. Epimachoi thesmoi kai alla themata /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēnai : Ekdoseis Papazēsē, 1987.
11. Phēmē apontōn /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1995.
12. La philosophie politique de Platon /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Bruxelles : Ousia, c1997.
13. Apo to vēma tēs Akadēmias : philosophia, historia, philologia /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēna : "Nea Synora" Ekdotikos Organismos Livanē, 1996.
14. Symvolē stē philosophia tēs ergasias /
Despotopoulos, Kōnstantinos I.
Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1997.
15. Philosophia tou Platōnos /

Despotopoulos, Kōnstantinos I.

Athēnai : Akadēmia Athēnōn, Kentron Ereunēs tēs Hellēnikēs Philosophias, 1997.

16. Meletēmata philologias kai philosophias : Hēsiodos, Anaximandros, Aischylos, Parmenidēs, Empedoklēs, Sopistai, Archytas, Platōn, Aristotelēs /

Despotopoulos, Kōnstantinos I.

Athēnai : Hellēnika Grammata, 1998.

17. Philosophia tou dikaiou /

Despotopoulos, Kōnstantinos I.

Athēnai : Ekdoseis Papazēsē, 2000.

18. Philosophias enkōmion /

Despotopoulos, Kōnstantinos I.

Athēnai : Hellēnika Grammata, 2000. [2. ekd.]

19. Peri prosōpōn kai thesmōn : apo to Vēma tēs Akadēmias Athēnōn /

Despotopoulos, Kōnstantinos I.

Athēnai : Ekdoseis Papazēsē, 2000.

20. Philosophia kai theōria tou politismou /

Despotopoulos, Kōnstantinos I.

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2001.

21. Anapolēseis /

Despotopoulos, Kōnstantinos I.

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2005-

22. Menymata politikēs : episemanseis kai paraineseis /

Despotopoulos, Konstantinos I.

Athēna : Ekdoseis Papazese, 2005.

23. Philologika /

Despotopoulos, Kōnstantinos I.

Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 2007. [3. ekd. epauxēmēnē]

Βλάχος Γεώργιος

- L'Idee d'homme libre dans la république des Athéniens : le témoignage de
1. Démosthène /

Vlachos, Georges.

Athènes (Grèce) : Editions Ant. N. Sakkoulas, 1994.

2. Institutions administratives et économiques de l'Algérie /

Vlachos, Georges S.

Alger : Société nationale d'édition et de diffusion, c1973.

3. Planification et droit public ...

Vlachos, Georges S.

Aix-en-Provence, Libr. de l'Université, 1970.

4. La politique de Montesquieu : notion et méthode /

Vlachos, Georges.

Paris : Éditions Montchrestien, c1974.

5. La promulgation, la signature et la publication des textes législatifs en droit comparé /

Paris : Editions de l'Epargne, [1961]

6. Les sociétés politiques homériques /

Vlachos, Georges.

Paris : Presses universitaires de France, 1974. [1. éd.]

Τενεκίδης Γεώργιος

1. Hoi nomikes diastaseis tou Kypriakou /

Tenekidēs, Giōrgos, 1910-

Athēna : Hidryma Mesogeiakōn Meletōn, 1988.

2. Imvros kai Tenedos : historia, nomiko kathestōs synchronē pragmatikotēta /

Tenekidēs Giōrgos, 1910-

Thessalonikē : Tenekidēs, 1986.

3. L'individu dans l'ordre juridique international microform /
Tenekidēs, Giōrgos, 1910-
 Paris : A. Pedone, 1933.

4. La notion juridique d'indépendance et la tradition hellénique /
Tenekidēs, Giōrgos, 1910-
 Athènes : Institut français d'Athènes, 1954.

5. Dēmosion diethnes dikaion.
Tenekidēs, Giōrgos, 1910-
 Athēnai A. Papazēsēs, 1959. [Ekd. 2. anath.]

6. L'individu dans l'ordre juridique international.
Tenekidēs, Giōrgos, 1910-
 Paris, 1933.

7. Chypre; histoire récente et perspectives d'avenir.
Tenekidēs, Giōrgos, 1910-
 Paris, Éditions Nagel [1964]

8. Themata koinōniologias tōn diethnōn scheseōn.
Tenekidēs, Giōrgos, 1910-
 Athēna : Ekd. Papzēsē, 1976.

9. Hē poreia tou ethnous pros tēn plērē anexartēsian, 1821-1830

Tenekidēs, Giōrgos, 1910-

Athēnai, 1957.

10. Le statut des minorités et l'échange obligatoire des populations gréco-turques.

Ténékidès, C. G.

Paris, 1924.

11. Le changement de souveraineté dans les régions helléniques libérées; détermination du moment de la cession et de l'état cédant; communication.

Ténékidès, C. G.

Paris, 1924.

12. Le principe rebus sic stantibus, ses limites rationnelles et sa récente évolution.

Ténékidès, C. G.

Paris, 1934.

13. De la défense en matière criminelle /

Ténékidès, C. G.

1897.

14. Kypros : historia, provlēmata kai agōnes tou laou tēs /

Athēna : Vivliopōleion tēs "Hestias", I.D. Kollarou & Sia, c1981.

Δεσποτόπουλος Αλέξανδρος

1. Meletes politikēs historias /

Despotopoulos, Alexandros I.

Athēna : Ekdotikē Athēnōn, 1989.

2. Politikē historia tēs neōteras Hellados /

Despotopoulos, Alexandros I.

Athēnai : Ekdoseis Papazēsē, 1979-

3. Hē symvolē tēs Hellados stēn ekvasē tōn dyo Pankosmiōn Polemōn /

Despotopoulos, Alexandros I.

Athēna : Ekdotikē Athēnōn, 1992.

4. Ho Kyvernētēs Kapodistrias kai hē apeleutherōsis tēs Hellados.

Despotopoulos, Alexandros I.

Athēnai, 1954.

5. Hē apophasis peri tēs Hellēnikēs epanastaseōs tou 1821.

Despotopoulos, Alexandros I.

Athēnai, 1965.

6. Ho didaskalos tou genous Kōnstantinos Michaēl Koumas (1777-1836) /

Despotopoulos, Alexandros I.

Athēnai : [s.n.], 1968.

7. Hē polemikē proparaskeuē tēs Hellados, 1923-1940 /

Despotopoulos, Alexandros I.

Athēnai : Akademia Athēnōn, Kentron Ereunēs tēs Hellēnikēs Koinōnias, 1998.

8. Hellēnikē historia /

Ekdotikē Athēnōn.

Athēna : Ekdotikē Athēnōn, 2007. [Ananeōmenē ekd.]

Δασκαλάκης Γεώργιος

1. Politeia kai laīkē thelēṣē : ekloges '81, tranzit hypourgeio esōterikōn ki alla epikaira politologika dokimia /

Daskalakēs, G. D. (Geōrgios Dēmētriu), 1912-

Athēna : Ekdoseis tōn Philōn, 1982

2. Hē diachronikē poreia tou Hellēnismou stē Makedonia : hē symvolē tōn koinotētōn tou Haimou stēn idea tōn hyperethnikōn koinotētōn /

Daskalakēs, G. D. (Geōrgios Dēmētriu), 1912-

Athēna : Ekdoseis tōn Philōn, 1992.

Γιανναράς Χρήστος

1. Politismos, to kentriko problēma tēs politikēs : politikē chronographia, 1996 /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēnai : Indiktos, 1997.

2.

Politistikē diplōmatia : protheōria hellēnikou schediasmou /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

[Greece] : Ikaros, c2001

3.

Postmodern metaphysics /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Brookline, Mass. : Holy Cross Orthodox Press, 2005.

4.

To pragmatiko kai to phantasiōdes stēn politikē oikonomia /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēna : Domos, 1989. [1. ekdosē.]

5.

To prosōpo kai ho erōs : theologiko dokimio ontologias /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1976.

6.

Protaseis kritikēs ontologias /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēna : Domos, c1985. [1. ekdosē.]

7.

To rēto kai to arrēto : ta glōssika horia realismou tēs metaphysikēs /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

[Greece] : Ikaros, c1999.

8. Schediasma eisagōgēs stē philosophia /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Domos, 1988. [2. ekdosē.]
9. Scholio sto asma asmatōn /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 2003.
10. Variations on the Song of songs /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Brookline, Mass. : Holy Cross Orthodox Press, c2005.
11. Variations sur le Cantique des Cantiques : essai sur l'éros /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Paris : Desclée de Brouwer, c1992.
12. To ainigma tou kakou /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ikaros, 2008.
13. Alētheia kai henotēta tēs ekklēσίας /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Grēgorē, 1977.

14. Alphavētari tēs pistēs /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1983.
15. Anthologēma technēmatōn /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1991.
16. Antistaseis stēn allotriōsē : epikairē kritikē schoinovasia /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
[Athēna] : Ikaros, c1997.
17. Aoristē Hellada : kontserto gia dyo apodēmies /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1999.
18. Hē apanthrōpia tou dikaiōmatos /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1998. [1. ekd.]
19. Hē apologētikē sta horia tēs orthodoxou theologias /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Grēgorē, 1975.

20. Hē Aristera hōs Dexia, hē Dexia hōs pantomima : stoicheia kritikēs
analysēs tou neoellēnikou Mēdenismou /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Patakē, 2001, c2000. [2. ekd.]
21. Chaintenger kai areopagitēs, ē, Peri apousias kai agnōsias tou Theou
/
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1988. [2. ekdosē, anath.]
22. The Church in post-Communist Europe /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Berkeley, Calif. : InterOrthodox Press, c2003.
23. De l'absence et de l'inconnaissance de Dieu, d'après les écrits
aréopagitiques et Martin Heidegger
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Paris, Éditions du Cerf [1971]
24. Eis mikron gennaioi : hodēgies chrēseōs /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Patakē, 2003. [1. ekd.]
25. Elements of faith : an introduction to Orthodox theology /
Giannaras, Chrēstos, 1935-

Edinburgh : T & T Clark, 1991.

26. Hē eleutheria tou ēthous /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ikaros, 2002. [3. anatheōrēmenē ekd.]
27. Hē eleutheria tou ēthous: dokimes gia mia orthodoxē theōrēsē tēs
ēthikēs.
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna, Ekdoseis Athēna, 1970.
28. Enantia stē thrēskeia /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ikaros, 2006.
29. Epainos psēphou timōrētikēs : hē politikē epikairotēta hōs
hyparxiakē proklēsē kai dokimasia graphēs /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Ianos, 2007.
30. Erōtikōn amphilogia, ē, Peri livellopragmonos monachou /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1989. [1. ekd.]
31. Essais zu orthodoxem Mönchtum, Kirche und Theologie /

Georgios, Abbot, Archimandrite.

Berlin : Dt. Orthodoxes Dreifaltigkeitskloster, 1989.

32. Finis Graeciae : thrēnitikē eikasia /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēna : Ekdoseis Domos, 1987. [1. ekdosē.]

- 33.

The freedom of morality /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Crestwood, N.Y. : St. Vladimir's Seminary Press, 1984.

- 34.

Helladika proteleutia /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1992. [2. ekd.]

35. Hellēnikē hetoimotēta gia tēn Eurōpaikē henopoiēsē : kritikoi epikairikoi entopismoi /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēna : "Nea Synora" Ekdotikos Organismos Livanē, 2000.

- 36.

Hellēnotropos politikē : ex antithetou kritēria kai protaseis /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

[Athens, Greece] : Ikaros, c1996.

- Heortologika palinōdoumena /
37. Giannaras, Chrēstos, 1935-
Nea Smyrne : Ekdoseis Akritas, 1999. [1. Ekd.]
38. In un'altra forma : percorsi di iniziazione all'icona /
Sotto il Monte ; Schio : Servitium ; Interlogos, c1996.
39. Kataphygio ideōn : martyria /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1988. [2. epanekdosē.]
40. Hē katarreusē tou politikou systēmatos stēn Hellada sēmera /
Η καταρρευση του πολιτικού συστήματος στην Ελλάδα σήμερα /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Γιανναρας, Χρηστος, 1935-
Thessalonikē : Ianos Ekdoseis, 2008. [2. ekd.]
Θεσσαλονικη : Ιανος Εκδοσεις, 2008.
41. To keno stēn trechousa politikē : kritikes paremvaseis stē
Neoellēnikē allotriōsē /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1989.
42. Hē Kokkinē Plateia kai ho theios Arthouros /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1998. [3 ekd.]

43. Hē krisē tēs prophēteias /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1981. [2. ekd.]
44. Kritikes paremvaseis /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1987. [2. ekdosē me prosthēkes.]
45. Hē logikē archizei me ton erōta : kritikē chronographia /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
[Greece] : Ikaros, 2004.
46. Machomenē anelpistia /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Vivliopōleion tēs "Hestias", I.D. Kollarou & Sias, 2007.
[2. ekd.]
47. Meta-neōterikē, meta-physikē /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdoseis Domos, 1993. [1. ekd.]
48. Hē metaphysikē tou sōmatos : spoudē ston Iōannē tēs Klimakos /
Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēna, "Dōdōnē", 1971.

49.

Hē neoellēnikē tautotēta /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēna : Ekdoseis Grēgorē, 1978.

50.

Nerozryvna filosofiā : narysy vstupu do filosofii /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Kyïv : Osnovy, 2000.

51.

On the absence and unknowability of God : Heidegger and the
Areopagite /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

London ;New York : T & T Clark, c2005.

52.

To ontologikon periechomenon tēs theologikēs ennoias tou
prosōpou

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēnai, 1970.

53.

Orthodoxia kai dysē stē neōterē Hellada /

Giannaras, Chrēstos, 1935-

Athēna : Ekdoseis Domos, 1992. [1. ekd.]

54. Orthodoxia kai Dysē. Hē theologia stēn Hellada sēmera.
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna, Ekdoseis Athēna, 1972.
55. Orthos logos kai koinōnike praktikē /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Domos, c1984 (1990 printing) [1. ekdosē.]
56. Hē parakmē hōs proklēsē /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Athēna : Ekdot. Organismos Livanē "Nea Synora", 1999.
57. Person and eros /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Brookline, Mass. : Holy Cross Orthodox Press, c2007.
58. Person und Eros : eine Gegenüberstellung der Ontologie der
griechischen Kirchenväter und der Existenzphilosophie des Westens
/
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Göttingen : Vandenhoeck & Ruprecht, c1982.
59. Philosophie sans rupture /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Genève : Labor et Fides, c1986.

60. To politiko zētoumeno stēn Hellada sēmera : epiphyllides 2008 /
Giannaras, Chrēstos, 1935-
Thessalonikē : Ekdoseis Ianos, 2009.

Κώστας Βεργόπουλος: *10 εγγραφές* (υπάρχουν τα διαθέσιμα στοιχεία)

Β. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΣΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ
ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟ

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας

Μέλη 29, Αναφορές, Παραπομπές : Περί τις 400.

[gwu.edu](#) [PDF]

Y Caloghirou, S **Ioannides**, N Vonortas, A ... - Journal of Economic ..., 2003 - papers.ssrn.com
Abstract. Inter-firm collaboration is not new. What is new is that such collabor- ation has exploded during the past couple of decades, in parallel to the intensifica- tion of international competition. Moreover, the nature of collaboration has changed, shifting from peripheral ...

Towards an Austrian perspective on the firm

[gmu.edu](#) [PDF]

S **Ioannides** - The Review of Austrian Economics, 1999 - Springer
One of the distinguishing characteristics of Austrian economics has always been its concern with the role of institutions in economic activity. To this day, however, Austrian ideas have remained largely marginal relative to the rising school of New Institutional Economics.1 More ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **The market, competition, and democracy: a critique of neo-Austrian ...**

S **Ioannides** - 1992 - Edward Elgar Pub

[ΒΙΒΛΙΟ] **European collaboration in research and development: business strategy ...**

Y Caloghirou, NS Vonortas, S **Ioannides** - 2004 - books.google.com
© Yannis Caloghirou, Nicholas S. Vonortas, **Stavros** Ioannides 2004 All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical or photocopying, recording, or otherwise without ...

1. Evolution and path dependence in economic ideas: past and present

P Garrouste, S **Ioannides** - ... in economic ideas: past and present, 2001 - books.google.com

1. Evolution and path dependence in economic ideas: past and present Pierre Garrouste and **Stavros Ioannides** 1 INTRODUCTION One hundred years ago Thorstein Veblen (1898) asked 'Why is economics not an evolutionary science?', Alfred Marshall, ([1920] 1949, p. ... [Γίνεται αναφορά σε 16](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Orders and organizations: Hayekian insights for a theory of economic organization

S **Ioannides** - American Journal of Economics and Sociology, 2003 - jstor.org
... Orders and Organizations Hayekian Insights for a Theory of Economic Organization By **STAVROS IOANNIDES*** ABSTRACT. We explore the relevance to the theory of economic organization of the distinction introduced by Hayek between two ... [Γίνεται αναφορά σε 15](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **The market, the firm, and entrepreneurial leadership: some Hayekian ...**

S **Ioannides** - Revue d'économie politique, 1999 - Paris: Sirey.
[Γίνεται αναφορά σε 10](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Cooperative R&D as a means for knowledge creation. Experience from European ...

I Kastelli, Y Caloghirou, S **Ioannides** - International Journal of ..., 2004 - Inderscience 712 Int. J. Technology Management, Vol. 27, No. 8, 2004 ... Cooperative R&D as a means for knowledge creation. Experience from European publicly funded partnerships [1] ... Laboratory of Industrial and Energy Economics, Department of Chemical Engineering, National ... [Γίνεται αναφορά σε 8](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

Austrian economics, socialism and impure forms of economic organisation

S **Ioannides** - Review of Political Economy, 2000 - ideas.repec.org
Modern supporters of the Austrian school of economics maintain that their critical stance towards impure forms of economic organisation - such as the mixed economy - grew out of the arguments of Mises and Hayek during the socialist calculation debate of the 1930s. The paper ... [Γίνεται αναφορά σε 7](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

The business firm as a hybrid Hayekian order: What is the role of the entrepreneur?

S **Ioannides** - Advances in Austrian Economics, 2003 - emeraldinsight.com
Starting from Hayek's distinction between spontaneous and man-made orders, we attempt to

analyze the role of the entrepreneur in business organizations. The business firm shares important

elements of both categories, thus we describe it as a hybrid order. We proceed to ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Nicholas Vonortas (2003)“Research joint ventures,”

Y Caloghirou, S Ioannides - Journal of Economic Surveys

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

Owners, managers, and entrepreneurship in the corporate firm

S Ioannides - Journal des Economistes et des Etudes Humaines, 2002 - bepress.com

The “atemporal” character of Kirzner's notion of alertness and discovery, and his insistence that entrepreneurship is independent of factor ownership have attracted many criticisms from within the Austrian camp. However, it is precisely these elements of his theory of ...

Γίνεται αναφορά σε 3

Science and technology policies towards research joint ventures

cordis.lu [PDF]

Y Caloghirou, S Ioannides - Science and Public Policy, 2002 - ingentaconnect.com

... research joint ventures Yannis Caloghirou, Nicholas S Vonortas and **Stavros Ioannides** Since the early 1980s, developed country governments have made a strong effort to promote cooperative industrial research. ... **Stavros Ioannides** is at the Panteion University, Athens. ...

Γίνεται αναφορά σε 28 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Array-CGH analysis and clinical description of 2q37.3 de novo subtelomeric ...

... -Tzeli, C Sismani, M Ioannides, S Bashiardes, A ... - European journal of ..., 2007 - Elsevier

We report on a 13-year-old girl with normal karyotype and a de novo cryptic terminal deletion of chromosome 2q, detected by subtelomeric FISH analysis. Further investigation with array-CGH analysis using the 1 Mb resolution Spectral Chip 2600 (Spectral Genomics) ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

A reconsideration of the theory of entrepreneurship: a participatory approach

F Adaman, P Devine - Review of Political Economy, 2002 - ideas.repec.org

... 35(1), pages 60-85, March. [Downloadable!] (restricted); **Ioannides, Stavros**, 1999. "

Towards

an Austrian Perspective on the Firm," The Review of Austrian Economics, Springer, vol. 11(1-2), pages 77-97. [Downloadable!] (restricted); Foss, Nicolai Juul, 1993. ...

Γίνεται αναφορά σε 43 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 5 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... Ideas: past and present, eds. Pierre Garrouste and Stavros Ioannides

PA David - Cheltenham, Glos.: E. Elgar, 2001

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Pierre Garrouste and Stavros Ioannides, Cheltenham Evolution and ...

PA David - 2000 - ... Elgar. <http://www.econ.iastate.edu/> ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Grossman, Kalecki, and the Theory of Crisis: Comment

S Mavroudeas, A **Ioannides** - Science & Society, 2006 - Guilford Publications

In a recent issue of Science & Society, Andrew Trigg has contributed an interesting article on the Grossmann model (Trigg, 2004). His contribution is highly commendable since it reinvigorates

interest in the pioneering contributions of Marxist political economy in the 1920s and ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Journal des Economistes et des Etudes Humaines

S **Ioannides** - 2009 - bepress.com

The “atemporal” character of Kirzner's notion of alertness and discovery, and his insistence that entrepreneurship is independent of factor ownership have attracted many criticisms from within the Austrian camp. However, it is precisely these elements of his theory of ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Index, SPP 2002

... Tait, Y Caloghirou, NS Vonortas, S **Ioannides**, S Carr, L ... - Science and Public Policy, 2002

[PDF] Market-Embedded Clans in Theory and History: Greek Diaspora Trading ...

yorku.ca [PDF]

IP Minoglou, S **Ioannides** - Management, 1993 - arts.yorku.ca

Page 1. Ioanna Pepelasis Minoglou is Assistant Professor of Economic History at Athens University of Economics and **Stavros Ioannides** is Associate Professor of Economics at Panteion

University, Athens. ... Ioanna Pepelasis Minoglou and **Stavros Ioannides** ...

[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 10 εκδοχές](#)

History Matters: Essays on Economic Growth, Technology, and Demography. ...

P Garrouste, S **Ioannides** - muse.jhu.edu

One of the most pressing economic problems among industrial countries today is the provision of income security for the elderly. The essay by Paul Johnson and Mark Thomas shows that the problem was in many respects even more acute before the introduction of Social Secu- ...

[Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Evolution and path dependence in economic ideas past and present

G PIERRE, I **STAVROS** - lavoisier.fr

... Evolution and path dependence in economic ideas past and present. Auteur(s) : GARROUSTE PIERRE, **IOANNIDES. STAVROS** Date de parution: 03-2001 Langue : ANGLAIS 240p.

23.4x15.6 Hardback Etat : Disponible chez l'éditeur (délai de livraison : 15 jours) ...

[Προσωρινά αποθηκευμένα](#)

[PDF] Evolutionary Theories of Long-Run World Economic History: The Theory/ ...

helsinki.fi [PDF]

S **Ioannides**, IP Minoglou - helsinki.fi

... Explaining the longevity of market-embedded clans: the case of Greek shipping 1 **Stavros Ioannides**

Panteion University, Athens Email: stioan@panteion.gr And Ioanna Pepelasis Minoglou Athens University of Economics and Business Email: iminoglou@aueb.gr ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] Entrepreneurship and Corporate Ownership: An Austrian View

uadphilecon.gr [PDF]

S **Ioannides** - uadphilecon.gr

Page 1. **Stavros Ioannides** Panteion University 136 Sygrou Av. 176 71 Athens, Greece

Email:stioan@panteion.gr Entrepreneurship and Corporate Ownership: An Austrian

View September 2005 Paper prepared for the volume: ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Novel Insights ABOUT Organization Orders and Organizations

S **Ioannides** - American Journal of Economics and ..., 2003 - interscience.wiley.com
Correspondence to * The author is Associate Professor of Economics at the Department of Political
Science and History, Panteion University, Athens, Greece. E-mail address:
stioan@panteion.gr. His research focuses on Austrian economics, evolutionary and ...
Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Information and Knowledge in 20 th Century Economics: From Prices, ...**

S **Ioannides**

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Entrepreneurship, contracts and the corporate firm: Austrian insights on the ...

S **Ioannides** - ... and the firm: Austrian perspectives on economic ..., 2002 - books.google.com
7. Entrepreneurship, contracts and the corporate firm: Austrian insights on the contractual nature
of business organization **Stavros Ioannides** Modern research on the firm is usually described
as belonging to one of two perspectives. The first stems from the work of Coase (1937), ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Cooperative RandD as a means for knowledge creation. Experience from ...

Y Caloghirou, S **Ioannides**, I Kastelli - International Journal of Technology ..., 2004 - csa.com
Cooperative RandD as a means for knowledge creation. Experience from European publicly
funded partnerships[1]. Yannis Caloghirou, **Stavros Ioannides**, Ioanna Kastelli International
Journal of Technology Management 27:88, 712-730, 2004. ...

[TXT] **Theorizing the" Third Sphere": A Critique of the Persistence of the" ...**

utk.edu [TXT]

..., K Ercel, N Folbre, A Insel, S **Ioannides**, P Kozel, T ... - diglib.lib.utk.edu
\$\$\$1045 Theorizing the "Third Sphere": A Critique of the Persistence of the "Economistic
Fallacy" Fikret Adaman and Yahya M. Madra As long as social organization runs in its ruts, no
individual economic motives need come into play; no shirking of personal effort need be ...

[DOC] **Stavros Ioannides Panteion University**

ntua.gr [DOC]

IP Minoglou - dime-liee.ntua.gr

Most attempts to explain the superior performance of ethnic networks that operate in
international

markets describe these networks as static institutions. Thus, they cannot account for instances in which an ethnic institution may itself evolve and display a capacity to adapt to changing ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... by Yannis Caloghirou, Nicholas S Vonortas and Stavros Ioannides

L Csonka - SCIENCE AND PUBLIC POLICY, 2006 - BEECH TREE PUBLISHING

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... Ideas-** Edité par Pierre Garrouste et Stavros Ioannides**

E Martin - Journal des Economistes et des Etudes Humaines, 2001 - bepress.com
... Evolution and Path Dependence in Economic Ideas - Edité par Pierre Garrouste et **Stavros Ioannides**. Emmanuel Martin, Université d'Aix-Marseille III. Recommended Citation. Martin, Emmanuel (2009) "Evolution and Path Dependence ...

... , Competition and Democracy, by Stavros Ioannides. Edward Elgar Publishing, ...

E Chamlee - Journal of the History of Economic Thought, 2009 - Cambridge Univ Press
Stavros Ioannides's TheMarket, Competition, and Democracy is an exciting project in that it is a rare example of a scholar from the Leftist tradition taking Austrian economics seriously. For the most part, Marxists have failed to see the radically distinct opposition of the Austrian ...
Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Pierre Garrouste and Stavros Ioannides, eds., Evolution and Path ...

GM Hodgson - Journal of the History of Economic Thought, 2002 - ideas.repec.org
If you experience problems downloading a file, check if you have the proper application to view it first. Information about this may be contained in the File-Format links below. In case of further problems read the IDEAS help page. Note that these files are not on the IDEAS site. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Concerning absolute rent. Commentary

... , CS PARK, S MAVROUDEAS, A **IOANNIDES**, ... - Science & Society(New ..., 2006 - cat.inist.fr

Concerning absolute rent. Commentary. Jørgen SANDEMOSE, George E ECONOMAKIS, Guglielmo CARCHEDI, John CLAY, Cheol-Soo PARK, **Stavros** MAVROUDEAS, Alexis **IOANNIDES**, Andrew B TRIGG Science & Society(New York. ...

[PDF] Stages of Capitalist Development: Is there a new post—1973 stage in ...

clacso.org.ar [PDF]

SD MAVROUDEAS, A **IOANNIDES** - bibliotecavirtual.clacso.org.ar

I. INTRODUCTION

..... 1 II. METHODOLOGICAL AND CONCEPTUAL
PROBLEMS.....

... 1. During the last two decades the operation of the capitalist system has been marked ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... in Economic Ideas. Pierre Garrouste & Stavros Ioannides

E Martin - JOURNAL DES ECONOMISTES ET DES ETUDES ..., 2001

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Pierre Garrouste and Stavros Ioannides, eds., Evolution and Path ...

GM Hodgson - JOURNAL OF THE HISTORY ..., 2002 - HISTORY OF ECONOMICS ...

Annotated Listing of New Books

unila.ac.id [PDF]

R Do, WI Matters, G Index - Journal of Economic Literature, 2007 - atypon-link.com

... Index. **IOANNIDES, STAVROS AND NIELSEN, KLAUS**, eds. Economics and the
Social Sciences: Boundaries, Interaction and Integration. Cheltenham, UK and
Northampton, Mass.: Elgar, 2007. Pp. vii, 302. \$120.00. ISBN ...

Όλες οι 3 εκδοχές

**ΑΝΑΦΟΡΑ] Συγκριτική πολιτική: οι δημοκρατίες: Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένες
Πολιτείες, Ιταλία, Μεγάλη ...**

... , ΠΤ Κυπριανός, ΣΤ Μπάλιας, Γ **Μοσχονάς**, 1995 - cadmus.eui.eu

... Παντελής (Translator) Μπάλιας, Στάθης (Translator) **Μοσχονάς**,
Γεράσιμος (Author of introduction, etc.). ...

Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

BIBΛΙΟ] In the name of social democracy: the great transformation, 1945 to the present

G **Moschonas**, G Elliott, 2002 - books.google.com

OF SOCIAL DEMOCRACY THE GREAT TRANSFORMATION 1945 TO THE PRESENT ...

In the

Name of Social Democracy Th. s O 7YFN-YPK-TAJN ... In the Name of Social Democracy The Great Transformation, 1945 to the Present GERASSIMOS ...
Γίνεται αναφορά σε 39 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] In the name of social democracy

G **Moschonas**, 2001 - Verso
Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] The path of modernization: PASOK and European integration

G **Moschonas** - Journal of Balkan and Near Eastern Studies, 2001 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] La social-démocratie: de 1945 à nos jours

G **Moschonas** - Montchrestien
Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] The Panhellenic Socialist Movement

G **Moschonas** - Social Democratic Parties in the European Union, ..., 1999
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] La Gauche française (1972-1988) à la lumière du paradigme social-démocrate

G **Moschonas** - thèse de doctorat de science politique, Paris-II, 1990
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Nomarchiake psefos e emesos vouleptiki (Prefecture vote or indirect parliamentary?), ...

G Moschonas, 2006

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Aftodiekitikies ekloges 2002: Apoklises, komata kai oi dio logikes ton eklogon (Local ...

G Moschonas - ... Epitheorese Politikis Epistemis (Hellenic Review of ..., 2003

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] The Party of European Socialists: The difficult „construction" of a European player

G Moschonas - The Europarties. Organisation and Influence. Brüssel, ..., 2004

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] SOCIAL-DEMOCRATIE ET ELECTORAT OUVRIER: LE RELACHEMENT DU LIEN SOCIAL

G MOSCHONAS - Actuel Marx(Paris), 1998 - cat.inist.fr

SOCIAL-DEMOCRATIE ET ELECTORAT OUVRIER: LE RELACHEMENT DU LIEN SOCIAL.

G MOSCHONAS Actuel Marx(Paris) 23, 93-115, PUF, 1998.

Posséder une longueur d'avance sur la droite: expliquer la durée gouvernementale du ...

G Moschonas, G Papanagnou - Pôle Sud, 2007 - cairn.info

Cinq facteurs expliquent la domination électorale du PASOK (1981-2004) et du PSOE (1982-1996) : (a) La faiblesse idéologique de la droite ; (b) la mise en place de politiques sociales plus avancées que par le passé ; (c) la ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Συγκριτική πολιτική: οι δημοκρατίες: Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένες Πολιτείες, Ιταλία, Μεγάλη ...

... , ΠΤ Κυπριανός, ΣΤ Μπάλιας, Γ **Μοσχονάς**, 1995 - cadmus.eui.eu
... MENY, Yves Κυπριανός, Παντελής (Translator) Μπάλιας, Στάθης (Translator) **Μοσχονάς**, Γεράσιμος (Author of ...
Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

Quel Parti pour quelle Europe?

G **Moschonas** - cairn.info
Gerassimos **Moschonas** Professeur assistant en analyse politique comparée au Département de science politique et d'histoire de l'université Panteion (Athènes). Ouvrage récent : In the Name of Social Democracy, The Great ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Labour Party, Nationalism and Internationalism 1939-1951 by RM Douglas

G **MOSCHONAS** - Nations and Nationalism, 2007 - interscience.wiley.com
It is also possible that your web browser is not configured or not able to display style sheets. In this case, although the visual presentation will be degraded, the site should continue to be functional. We recommend using the ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Book Review: Gerassimos Moschonas, In the Name of Social Democracy

M Cooke - Millenium: Journal of International Studies - mil.sagepub.com
Rachel Schipper is an MSc Student in the Department of International Relations at the London School of Economics and Political Science ... Gerassimos **Moschonas**, In the Name of Social Democracy: The Great Transformation: 1945 ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... (ed.), Parliaments and Citizens in Western Europe Gerassimos Moschonas, In the Name of ...

PA Pickering - AUSTRALIAN JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE, 2003 - THE AUSTRALIAN DEFENCE FORCE ACADEMY

ΑΝΑΦΟΡΑ] Gerassimos MOSCHONAS, In the Name of Social Democracy-The Great Transformation: 1945 ...

I Birchall - JOURNAL OF EUROPEAN AREA STUDIES, 2002 - CARFAX PUBLISHING

ΑΝΑΦΟΡΑ] ... Democracy: The Great Transformation, 1945 to the Present, by Gerassimos Moschonas

GR Horn - INTERNATIONAL LABOR AND WORKING CLASS ..., 2003 - CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS

La social-démocratie de 1945 à nos jours: Gerassimos Moschonas

P Kypriano - Pôle Sud, 1996 - persee.fr

"Explorer le sens de la démarche" de la social- démocratie, tel est l'objectif de l'étude. Or, la social- démocratie est saisie diversement et transcende les frontières nationales. "Deux grandes approches, écrit l'auteur, deux ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... Social Democracy: The Great Transformation: 1945 to the Present, Gerassimos Moschonas

R Ladrech - PARTY POLITICS, 2003 - SAGE PUBLICATIONS LTD.

[ΑΝΑΦΟΡΑ] REVIEW ESSAY NOTHING BUT DOOM AND GLOOM IN THE HOUSE OF SOCIAL ...

S BERGER - Labour History Review, 2004 - Society for the Study of Labour History
Σχετικά άρθρα

Great Transformation from 1945 to the Present. By Gerassimos Moschonas. New York: Verso ...

S Berman - Perspectives on Politics, 2004 - Cambridge Univ Press
— Andrew Sabl, University of California, Los Angeles As its title implies,
this book is less about race, or democracy, than about what Lawrie Balfour sees
as a lack of real discussion about race in America since the civil rights ...

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Gerassimos Moschonas, In the Name of Social Democracy: The Great Transformation from ...

S Berman - PERSPECTIVES ON POLITICS, 2003 - CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... Democracy-The Great Transformation: 1945 to the Present, by Gerassimos Moschonas

D Giannaki - JOURNAL OF SOUTHERN EUROPE AND THE ..., 2003 - CARFAX PUBLISHING

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... Social Democracy: The Great Transformation, 1945 to the Present (Gerassimos Moschonas)

I Favretto - POLITICAL QUARTERLY-LONDON THEN OXFORD- ..., 2002 - BLACKWELL PUBLISHERS

Pascal Delwit, ed., Social Democracy in Europe. Brussels: L'Université de Bruxelles, 2005.€ ...

M Temple - Party Politics - ppq.sagepub.com
... The strongest chapter in the collection is by Gerassimos **Moschonas**, who looks at
the ideological and programmatic changes in contemporary social democracy. ...

Nancy R. Powers, Grassroots Expectations of Democracy and Economy: Argentina in ...

E Elena - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...
Όλες οι 2 εκδόχές

Andrew R. Aisenberg, Contagion: Disease, Government, and the “Social Question” in ...

K Schultheiss - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Ralph Darlington and Dave Lyddon, Glorious Summer: Class Struggle in Britain, 1972. ...

R Hyman - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Brian Kelly, Race, Class, and Power in the Alabama Coalfields, 1908–1921. Urbana, IL: ...

JHM Laslett - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Terry Martin, The Affirmative Action Empire: Nations and Nationalism in the Soviet Union, ...

V Musayev - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Bill Weinberg, Homage to Chiapas: The New Indigenous Struggles in Mexico. New York: ...

C Jung - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

**Rick Baldoz, Charles Koeber, and Philip Kraft. The Critical Study of Work: Labor,
Technology ...**

C Tilly - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Hagen Koo, Korean Workers: The Culture and Politics of Class Formation. Ithaca, NY: ...

SH Yoon - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

**Heather Cox Richardson, The Death of Reconstruction: Race, Labor, and Politics in the
Post ...**

B Kelly - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

**Beth Bates, The Pullman Porters and the Rise of Protest Politics in Black America, 1925–
...**

T Reed - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

**Clifford M. Kuhn, Contesting the New South Order: The 1914–1915 Strike at Atlanta's
Fulton ...**

M Haberland - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

bor, Technology, and Global Production. Philadelphia, PA: Temple University

R Baldoz, C Koeber, P Kraft - International Labor and Working-Class History, 2003 - journals.cambridge.org

... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Όλες οι 2 εκδόχές

Michel Beaud, A History of Capitalism 1500–2000 . New York: Monthly Review Press, 2001. ...

A Plaw - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press

... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Andrew Gordon, The Wages of Affluence: Labor and Management in Postwar Japan. Cambridge, ...

JV Koschmann - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press

... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Stephanie Barrientos, Anna Bee, Ann Matear, and Isabel Vogel, Women and Agribusiness: ...

H Tinsman - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press

... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Laurie Mercier, Anaconda: Labor, Community and Culture in Montana's Smelter City. Champaign ...

AY Huginnie - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press

... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

Dale Hathaway, Allies Across the Border: Mexico's "Authentic Labor Front" and Global ...

P Hart - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

**Stephen A. Vincent, Southern Seed, Northern Soil: African-American Farm Communities
in the ...**

JC Digman - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

**Heather Ann Thompson, Whose Detroit?: Politics, Labor and Race in a Modern American
City. ...**

B Tompkins Bates - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ
Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

**Chad Berry, Southern Migrants, Northern Exiles. Urbana and Chicago: University of
Illinois ...**

M McColloch - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

**Donna J. Rilling, Making Houses, Crafting Capitalism: Builders in Philadelphia, 1790–
1850. ...**

P Cole - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name
of Social Democracy: The Great Trans- formation, 1945 to the Present. ...

**Paul Le Blanc, A Short History of the US Working Class: From Colonial Times to the
Twenty- ...**

J Varga - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press

... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name of Social Democracy: The Great Transformation, 1945 to the Present. ...

Robert Levy, Ana Pauker: The Rise and Fall of a Jewish Communist. Berkeley: University of ...

C Petrescu - International Labor and Working-Class History, 2003 - Cambridge Univ Press
... Chris Tilly University of Massachusetts, Lowell Gerassimos **Moschonas**, In The Name of Social Democracy: The Great Transformation, 1945 to the Present. ...

ook Review: Thomas Meyer, Identity Mania: Fundamentalism and the

R Schipper - Millenium: Journal of International Studies - mil.sagepub.com
... Gerassimos **Moschonas**, In the Name of Social Democracy: The Great Transformation: 1945 to the Present Translated by Gregory Elliott (London: Verso, 2002, 370 pp ...

ΑΝΑΦΟΡΑ] Le vote européen 2004-2005: de l'élargissement au référendum français

P Perrineau, 2005 - Presses de la Fondation nationale des sciences politiques
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► Renewing Socialism in Greece: Analyzing PASOK's Modernization Paradigm

N student UoA - psa.ac.uk
... PASOK was a party with strong cross-class electoral support, much more so than the social democratic parties of central and northern Europe (**Moschonas**, 2001). ...
Σχετικά άρθρα

PDF] ► Party for the 21 st century: Challenges and Prospects” by Nikos Bilios

D Colleagues, K Regards - gpsg.org.uk
... and signifies a qualitatively new way for the future of the social democratic party

structure in the national, European and global level (**Moschonas**, 2002: 287 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

France in revolt 1995–2005

J Wolfreys - International Socialism, 2006 - isj.org.uk

... In the 20th century, as Gerassimos **Moschonas** argues in his study of European social democracy, the working class became both more involved in politics and more ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

► Crises et conflits dans les relations gréco-turques des années 1974-2000: l'attitude des ...

L Rori - Cahiers de la Méditerranée, 2005 - revel.unice.fr

... **MOSCHONAS G.**, « The path of modernization: PASOK and European Integration », Journal of Southern Europe and the Balkans, vol.3, n°1, 2001. ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 4 εκδοχές

► Crises et conflits dans les relations gréco-turques des années 1974-2000: l'attitude des ...

R Lamprini - Cahiers de la Méditerranée, 2006 - cdln.revues.org

... **MOSCHONAS G.**, « The path of modernization: PASOK and European Integration », Journal of Southern Europe and the Balkans, vol.3, n°1, 2001. ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Germany, civilian power and the new Europe: enlarging Nato and the European Union

H Tewes, 2001 - interscience.wiley.com

... **Moschonas**, Gerassimos, [translated by Gregory Elliott]In the Name of Social Democracy: the great transformation, 1945 to the present (DIMITRIS CHRISTOPOULOS),. ...

Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα

Detente, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 2003, 340 pages+ index

S Jeremi - Revue Internationale de Politique Comparée, 2004 - cairn.info
... Gerassimos **MOSCHONAS**, La Social-démocratie de 1945 à nos jours, Paris, Montchrestien, 1994. Les métamorphoses du modèle social-démocrate ...

ΑΝΑΦΟΡΑ] La France en révolte: luttes sociales et cycles politiques

E Kouvélakis, 2007 - Textuel
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► Studying and comparing second-order elections

S Skrinis, E Teperoglou - ees-homepage.net
... 2001, 2003a, 2003b, 2006, Pallarés & Keating 2003, 2006; **Moschonas** 2003, 2006).
Figure 1 about here Page 5. 5 ... 470. **Moschonas**, G. (2003). ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

BΙΒΛΙΟ] Mapping the West European Left

P Anderson, P Camiller, 1994 - books.google.com
... longer so today.⁷ Over the past twenty years wage-labour has generally 7. The best discussion of this change is to be found in Gerassimos **Moschonas**, La social ...
Γίνεται αναφορά σε 35 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] ► Social Democracy in Neoliberal Times

WK Carroll - Challenges and Perils Social Democracy in Neoliberal ..., 2005 - fernwoodpublishing.ca
... between social democratic governance and the “free” market, it is the latter that harnesses the former (Ehrke 2000; Gledhill 2001; **Moschonas** 2002; Gray 2004 ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► European Social Democracy and the world of members.

P DELWIT - The End of the, 2005 - sciencespo.site.ulb.ac.be

... Democratic pattern of organisation as exposed nearly a century ago by Roberto Michels

1. Two years before Voerman's observation, Gerassimos **Moschonas** spoke of ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Vol. 4 n° 1: Intérêt public, intérêts privés. Les méthodologies quantitatives de l'analyse ...

I Hennau, 2008 - uclouvain.be

... Thanassis Diamantopoulos, La Social-démocratie de 1945 à nos jours de **Moschonas**

Gerassimos. Audrey Sabit, La naissance du politique de Christian Meier. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

[BIBΛΙΟ] The extreme right in Western Europe: success or failure?

EL Carter, 2005 - books.google.com

... Michael Biitzer, Hans Hirter, Romain Lachat, Andreas Ladner, Paul Lucardie, Georg

Lutz, Jose Magone, Jose Ramon Montero, Gerassimos **Moschonas**, Wolfgang C ...

Γίνεται αναφορά σε 59 - Σχετικά άρθρα

Les partis socialistes d'Europe du Sud: des organisations performantes?

P Delwit - Pôle Sud, 2007 - cairn.info

... de la formation politique mais aussi, avec ou sans lien organique, d'une organisation

syndicale, d'un réseau d'organisations sociétales (**Moschonas**, 2002). ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Koinōnikes kai politikes dynameis stēn Hellada

PT Beglerēs, HHP Epistēmēs, P Veglerēs, GB ..., 1977 - Exantas

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Opseis neoellēnikou viou: prōtos kyklos homiliōn

G Iōannou, LEM Makedonias, 1985 - Laographiko-Ethnologiko Mouseio Makedonias

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Hoi kotzampasedes tes Peleponnesou kata te deutere tourkokratia (1715-1821)

AT Phōtopoulos, 2005 - Hērodotos

[PDF] ► Οι συλλογικοί φόβοι στην ιστορία (ΕΙΕ, 8 Μαΐου-5 Ιουνίου 2000)

EME EIE - ine-newsletter.org

... πονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών), Γ. ... Ο Γιώργος **Κοντογιώργης**, σε θεωρητικό επίπεδο ανέπτυξε ...

Προβολή ως HTML

[PDF] ► Pressure Groups and Greek Foreign Policy

ID Stefanidis - lse.ac.uk

Page 1. Discussion Paper No. 6 Pressure Groups and Greek Foreign Policy, 1945-67 Ioannis D. Stefanidis December 2001 The Hellenic Observatory ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Hē oikonomia tēs vias: paradosiakes kai neōterikes exousies stēn Hellada tou 19ου αἰῶνα

N Theotokas, NG Kotaridēs, 2006 - Vivliorama

[PDF] ► CAN THE LOCAL BE TUNED IN TO THE GLOBAL? EUROPEANIZATION AND THE ...

D Mattheou - primedu.uoa.gr

... whatsoever to the labour market were created in the country lately, over the last years (Petralias & **Theotokas**, 1999). ... aspects (Lavdas, 2005, **Theotokas**, 2003). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Archaeology in Greek higher education

- ► **antiquity.cc** [PDF]

TN Australia, H PROUDFOOT, A BICKFORD, ... - antiquity.ac.uk

... These developments have come under severe criticism by some staff and students (cf. **Theotokas** 1998; Kasimati 1999; Tsinorema 1999). ... **THEOTOKAS**, N. 1998. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

THINKING IN THE SOCIAL SCIENCES

N Mouzelis - Reconstructing Postmodernism: Critical Debates, 2007 - books.google.com

... 1944-NM] is not the narratives and historical accounts of it.'(**Theotokas** 2002: 35)

Another Marxist-oriented historian strongly supports the above critique by ...

Σχετικά άρθρα

PDF] ► Lifelong Learning in Greek Universities: policies, practices and prospects

N Kokosalakis - European journal of education, 2001 - docs.glotta.ntua.gr

... From the literature (Kokosalakis, 2000; Petrallias & **Theotokas**, 1998; Tippet, 1997)

and our fieldwork, it became patently clear that LLL policies or ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

A Different Kind of Knowledge? Learning Anthropology in the Greek University System

- ► **jhu.edu** [PDF]

A Bakalaki - Journal of Modern Greek Studies, 2006 - muse.jhu.edu

Page 1. Page 2. A Different Kind of Knowledge? Learning Anthropology in the Greek University System Alexandra Bakalaki Abstract Students ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

PDF] ► BOLOGNA FOLLOW-UP SEMINAR “EXPLORING THE SOCIAL DIMENSIONS OF THE ...

G Athens, DC Hotel - 147.52.130.151

... 72. Nikos **Theotokas** Secretary General, Panhellenic University Union of Teaching

and Research Personnel (POSDEP) ntheotok@panteion.gr Greece 73. ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 54 εκδοχές](#)

PDF] ► Castoriadis Werke in griechischer Sprache Η γραφειοκρατική κοινωνία 1, Ύψιλον [Die ...

Ö zur Autonomie - diss.fu-berlin.de
... 2, Νοέμβριος 1998. **Μπασάκος Π.**, «Ηριζική καταδίκη του λόγου», Σχολιαστής, τ. 75, Απρίλιος 1989 ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Project MUSE Journals Journal of Modern Greek Studies Volume 26, Number 2, October 2008 ...

J Karamichas, J Karamichas - Journal of Modern Greek Studies, 2008 - muse.jhu.edu
... Voulgaris, Yiannis 2001 Γιάννης **Βούλγαρης**, Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης, 1974–1990.Σταθερή δημοκρατία ...
[Σχετικά άρθρα](#)

PDF] ► Context Analysis and Methodology Review Report (WP2)

O Lafazani - gemic.eu
Page 1. Context Analysis and Methodology Review Report (WP2) Greece Olga Lafazani
Gender and Space Centre of the National Technical University of Athens ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

PDF] ► Recent immigration flows to Greece

M Petronoti, A Triandafyllidou - Special Issue of Bibliography of Social Sciences on ..., 2003 - uned.es
Page 1. RECENT IMMIGRATION FLOWS TO GREECE Marina Petronoti Anna Triandafyllidou
Κείμενα Εργασίας 2003/2 Working Papers 2003/2 Page 2. Page 3. ...
[Γίνεται αναφορά σε 8](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► [Διδακτορικές Διατριβές](#)

Γ Κουτζακιώτης - ine-newsletter.org

... καθηγητές: Γιάννης Γιαννουλόπουλος, Πέτρος Πιζά- νιας, **Σταύρος Κωνσταντακόπουλος** ...
[Προβολή ως HTML](#)

The Patriarchal Crisis of 1910 and Constitutional Logic: Ottoman Greeks' Dual Role in the

...

- ► jhu.edu [PDF]

F Nobuyoshi, T Aleksić, G De Boel, V Tsakona ... - Journal of Modern Greek Studies, 2009 - muse.jhu.edu

... **Sia** Anagnostopoulou and Matthias Kappler consider this newly emerged middle class as an agent of Greek nationalism, while regarding the Neo-Phanariot upper ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

Project MUSE Journals Journal of Modern Greek Studies Volume 27, Number 1, May 2009 The ...

N Fujinami, F Nobuyoshi - Journal of Modern Greek Studies, 2009 - muse.jhu.edu

... Anagnostopoulou, (Athana) **Sia** 1998 **Σία Αναγνωστοπούλου**,

Μικρά Ασία, 19 ος αι.–1919. Οι Ελληνορθόδοξες ...

[Σχετικά άρθρα](#)

The Greek-Bulgarian Schism and the Conflict between Charilaos Tricoupis and Joachim III

Y Konstantinova - Etudes balkaniques, 2006 - CEEOL

... Notwithstanding its support to the Bulgarian Church independence, Rus- **sia** takes precautions not to harm the canonical-hierarchic dignity of the Patriarchate ...

[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[

The awarded young adult novel in Greece (1985-2004)

- ► usyd.edu.au [PDF]

N Komninou, 2008 - ses.library.usyd.edu.au

... έκδ. Αθήνα, Βιβλιοπωλείο της «Εστίας» Ι.Δ. Κολλάρου & **Σιας** Α.Ε., 1980, σελ. 9- 12.

...
[Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► [Οι συλλογικοί φόβοι στην ιστορία \(ΕΙΕ, 8 Μαΐου-5 Ιουνίου 2000\)](#)

EME EIE - ine-newsletter.org

... Νίκος Μπεόπουλος, Σπήλιος Παπα-σπηλιόπουλος, **Βάσω Γεωργιάδου** (Πάντειο Πανεπιστήμιο ...

[Προβολή ως HTML](#)

[Δοκίμιο για την ιδεολογία: ένας διάλογος της κοινωνικής θεωρίας με την ψυχανάλυση](#)

N Δεμερτζής, Θ **Λίποβατς**, 1998 - ktisis.cut.ac.cy

Ένας διάλογος δύο κοινωνικών επιστημόνων με διαφορετικό προσανατολισμό αλλά κοινά ενδιαφέροντα προκειμένου να εντοπιστεί ...

[Προσωρινά αποθηκευμένη](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► [και Κοινωνικά Κινήματα.](#)

HΘ της Θυμικής, Π στις Κοινωνικές - intellectum.org

... 16-29 ή N.Δεμερτζής, Θ.**Λίποβατς**, ΦΘΟΝΟΣ ΚΑΙ ΜΝΗ-ΣΙΚΑΚΙΑ: ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑΙ Η ΚΛΕΙΣΤΗ ...

[Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► [και Επικοινωνία: Η Αισθητικοποίηση του Πολιτικού](#)

Π Πανεπιστημίου - library.panteion.gr

... διαδικασίες Page 3. 29 μερτζής/**Λίποβατς** 2006). ... Αθήνα:

Παπαζήσης. Δεμερτζής, N./**Λίποβατς**, Θ. ...

[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► [Pressure Groups and Greek Foreign Policy](#)

ID Stefanidis - lse.ac.uk

Page 1. Discussion Paper No. 6 Pressure Groups and Greek Foreign Policy, 1945-67 Ioannis D. Stefanidis December 2001 The Hellenic Observatory ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 6 εκδοχές](#)

[PDF] ► Antonio or the Message: Bourgeois Conformism and the Dictatorship of the Colonels in ...

P Hager - royal-holloway.com

... Αντίσταση. Επ. έκδ. Γιάννα Αθανασάτου, **Άλκης Ρήγος** και Σεραφείμ Σεφεριάδης ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 15 εκδοχές

[PDF] ► Pressure Groups and Greek Foreign Policy

ID Stefanidis - lse.ac.uk

... 181-7; **Serafeim** Seferiadis, «Διεκδικητικό κίνημα και πολιτική: Ο ελληνικός συνδικαλισμός πριν από ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

La Grèce face à l'altérité

E Papataxiarchis - Ethnologie française, 2005 - cairn.info

... Τσιτσελίκης και **Δ. Χριστόπουλος** (επιμ.), Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας, Αθήνα ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ORIGINAL PAPER

ΠΠ ΕΠΙΔΟΣΗΣ - mednet.gr

... Oxf Rev Educ 1995, 21:163–178 15. **TOMAPA-ΣΙΑΕΡΗ Μ.**

Ανώτατη εκπαίδευση και κοινωνική επιλογή. ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► “The Social Construction of Greek Foreign Policy: A Constructivist Reinvigoration”. Paper ...

IJF Galariotis, PD Student - lse.ac.uk
... Rozakis (Ροζάκης) and Tsitsopoulos (Τσιτσόπουλος) 1991; Kranidiotis
(Κρανιδιώτης) 2000; Irakleidis (Ηρακλείδης) 2001}. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Απόδημοι Έλληνες: πολιτισμική ταυτότητα και ομογενειακά μέσα επικοινωνίας

... , Β Καραποστόλης, Δ Παπαδημητρίου, Α ..., 2000 - ktisis.cut.ac.cy
Πώς ορίζουν τον εαυτό τους οι Έλληνες
ομογενείς; Ποια είναι η “εικόνα” της
πατρίδας τους σε σχέση με την άμεση ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Apo ton lao tōn nomimophronōn sto ethnos tōn ethnikophronōn: hē
syntērētikē skepsē ...

D Papadēmētriou, 2006 - Ekdoseis Savvalas

[ΑΝΑΦΟΡΑ] To glōssiko zētēma k'hoi gazetatzēdes tēs Polēs

C Phengaras, R Stauridē-Patrikiou, V ... - 2002 - Institouto Neoellēnikōn Ereunōn/ ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Glōssa, ekpaideusē kai politikē

R Stauridē-Patrikiou - 1999 - Olkos

[ΑΝΑΦΟΡΑ] La sociedad y la economia rural griegas durante el periodo de ...

Κ ΑΡΟΝΙ ΤΣΙΧΛΙ, Ε ΚΑΡΟΥΖΟΥ - Historia agraria, 2005 - cat.inist.fr
La sociedad y la economia rural griegas durante el periodo de Venizelos. **Kate ARONI
TSICHLI**,
Evi KAROUZOU Historia agraria 35, 167-170, Universidad de Murcia, 2005.

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Las sociedades y la economía rural griegas durante el período de ...**

E Karouzou, A Tsihli... - Historia agraria, 2005 - dialnet.unirioja.es
Acceso de usuarios registrados. Acceso de usuarios registrados Usuario Contraseña. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Student Movement and the Military Dictatorship

A **Rigos**, FK kai Diktatoria - Anti, 1987
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] The Metaxas myth: dictatorship and propaganda in Greece

M Petrakis - 2006 - books.google.com
... and Mr. Adamopoulos; The Theatrical Museum; The Library of the Theatrical Museum;
Professor
Alkis Rigos; The British Public Records Office; the staff of King's College Library; the London
School of Economics Library; the British Library and the University of Kent Library. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Junta by Another Name? The 1974 Metapolitefsi and the Greek Extra- ...

G Kassimeris - Journal of Contemporary History, 2005 - jch.sagepub.com
... 1 See **Alkis Rigos**, 'Foititiko Kinima kai Diktatoria' [The Student Movement and the Military
Dictatorship], Anti, 344 (1987), 54–5. Journal of Contemporary History Copyright © 2005
SAGE
Publications, London, Thousand Oaks, CA and New Delhi, Vol 40(4), 745–762. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

City Lights: A Detail of Greek Interwar Modernism

A Yagou - Design Issues, 2007 - MIT Press
... [in Greek] (English edition: London: MacMillan, 1978). 8 **Alkis Rigos**, The 2nd Greek
Democracy
1924–1935, Social Dimensions of the Political Scene (Athens: Themelio, 1999), 24. [in Greek]
9 Nikos Vatopoulos, The Face of Athens (Athens: Potamos, 2002), 123. ...
Όλες οι 2 εκδόχές

[ΒΙΒΛΙΟ] Europe's last red terrorists: the Revolutionary Organization 17 November

G Kassimeris - 2001 - books.google.com

... 21 **Alkis Rigos**, / B' Elliniki Dimokratia 1924-1935: Koinonikes Diastasseis tis Politikis Skinis [The Second Greek Republic, 1924—1935: Social Dimensions on the Political Scene] (Athens: Themelio, 1992), p. 17. 22 Mouzelis, Modern Greece, p. 26. Page 26. ...
Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδόχές

Metamorphoses of Formalism: National Identity as a Recurrent Theme of Design in ...

A Yagou - Journal of Design History, 2007 - Design History Soc

... 11 **Alkis Rigos**, The 2nd Hellenic Democracy 1924–1935—Social Dimensions of the Political Scene, Themelio, 1999, pp. 29–31 [in Greek]. See also Artemis Yagou, 'City Lights: A Detail of Greek Interwar Modernism', Design Issues, vol. 23. no. 1; Winter 2007, pp. 18–27. Back. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

[BIBLIO] Transterritorialität und nationale Abgrenzung: Konstitutionsprozesse der ...

SS Spiliotis - 1998 - books.google.com

... die Diasporaforschung¹³ und die Bevölkerungswissenschaft¹⁴ an und versucht Theoreme der Kritischen Hu- 10 Für die Zwischenkriegszeit siehe Nikos Alivizatos, *Η Οικονομία της Ελλάδας 1922-1974*, Otyeig Tr[g eXXT)vixrjg e|uieioiag, Athen 1986; **Alkis Rigos**, *Η Βιογραφία του Αλκίς Ρίγος* ...
Όλες οι 2 εκδόχές

Towards a declining state? The rise of the headquarters state

S Sakellarpoulos - Science & Society, 2007 - Guilford Publications

Page 1. THE HEADQUARTERS STATE 7 Science & Society, Vol. 71, No. 1, January 2007, 7–32 7 Towards a Declining State? The Rise of the Headquarters State*
SPYROS SAKELLAROPOULOS ABSTRACT: In contrast to ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδόχές

[BIBLIO] Greece since 1945: politics, economy, and society

DH Close - 2002 - books.google.com

Page 1. Greece since 1945 DAVID H. CLOSE D >" _* I — ' m —* - !• II •! t r- ' ' ^a.' II fr I u I i i i i u i m ' ii i i i i i <»nx HMBII •te — •« Page 2. Page 3. GREECE SINCE 1945 Politics, Economy and Society
-This One 261P-EYL-2ZE6 Page 4. The Postwar World General Editors: AJ. ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδόχές

Fascism and Religion: The Metaxas Regime in Greece and the 'Third Hellenic ...

AA Kallis - Totalitarian Movements and Political Religions, 2007 - informaworld.com
Page 1. Totalitarian Movements and Political Religions, Vol. 8, No. 2, 229–246, June 2007 ISSN
1469-0764 Print/ISSN 1743-9647 Online/07/020229-18 © 2007 Taylor & Francis DOI:
10.1080/14690760701321148 Fascism and Religion: The Metaxas Regime in Greece ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Ourselves and others: the development of a Greek Macedonian cultural ...

PA Mackridge, E Yannakakis - 1997 - books.google.com
Page 1. Page 2. Page 3. Ourselves and Others Thi. s One 309G-6AW-L8J7 Page 4. Page 5.
Ourselves and Others The Development of a Greek Macedonian Cultural Identity Since 1912
Edited by Peter Mackridge and Eleni Yannakakis BERG Oxford • New York Page 6. ...
Γίνεται αναφορά σε 20 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Opseis neoellēnikou viou: prōtos kyklos homiliōn

G Ιωάννου, LEM Makedonias - 1985 - Laographiko-Ethnologiko Mouseio ...

[PDF] **Οι συλλογικοί φόβοι στην ιστορία (ΕΙΕ, 8 Μαΐου-5 Ιουνίου 2000)**

ine-newsletter.org [PDF]

EME EIE - ine-newsletter.org

... Ο Γιώργος Κοντογιώργης, σε θεωρητικό επίπεδο ανέπτυξε το θέμα "Ανθρωποκεντρισμός
και

επιστημονική εξέλιξη". Η ύπαρξη ενός ενιαίου ιατρικού λόγου και η συμβολή των Ελλήνων
γιατρών

σε αυτόν, υπήρξε το θέμα της ανακοίνωσης του Δημήτρη Καραμπερόπουλου. ...

Προβολή ως HTML

Enlargement and Legitimacy: A passage from Europe of the Elites to Europe of the ...

iue.it [PDF]

DD TAMVAKI - 2007 - cadmus.iue.it

Page 1. Department of Political and Social Sciences Enlargement and Legitimacy

A Passage from Europe of the Elites to Europe of the Electorates Dionysia D. TAMVAKI

Thesis submitted for assessment with a view to obtaining ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] Work and Gender in Greek Historiography during the Last Three Decades

cliohres.net [PDF]

D Lambropoulou, A Liakos, Y Yannitsiotis - cliohres.net

... Statecraft in the Kingdom of Greece, 1833-1843, Princeton 1968; G. **Kontogiorgis** (ed.), Koinonikes ... **Kontogiorgis** G. (ed.), Koinonikes kai politikes dynameis stin Ellada [Social and political forces ... Pizaniyas P. - Mitrofanis **Giorgos** N., Kinisi ton timon stin Ellada 19os - arxes 20ou ... Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] Pressure Groups and Greek Foreign Policy

lse.ac.uk [PDF]

ID Stefanidis - lse.ac.uk

... Θεμέλιο, 1984, p. 571-5; Dimitris Dimitrakos, «Η ιδεολογία των κομμάτων στη σύγχρονη Ελλάδα», in Georgios **Kontogiorgis** (ed.), Κοινωνικές ... 12-13; **Giorgos** F. Koukoules, Ελληνικά συνδικάτα: Οικονομική αυτονομία και εξάρτηση, 1938-1984, Οδυσσέας, 1984; idem, Το εργατικό ... Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Elements of faith: an introduction to Orthodox theology

C **Giannaras**, K Schram - 1991 - books.google.com

Page 1. ELEMENTS of FAITH AN INTRODUCTION TO ORTHODOX THEOLOGY **Christos** Yannaras Page 2. •••• Page 3. ELEMENTS of FAITH AN INTRODUCTION TO ORTHODOX THEOLOGY **Christos** Y anna Page 4. Page 5. ... Γίνεται αναφορά σε 17 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] On the absence and unknowability of God: Heidegger and the Areopagite

C **Giannaras**, A Louth, H Ventis - 2005 - books.google.com

... 115 Index 133 Page 12. Page 13. Introduction **Christos** Yannaras (Xpr|aroq FiavvapoK;, his surname sometimes transliterated '**Giannaras**') is without doubt the most important living Greek Orthodox theologian. He is enormously ... Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Orthos logos kai koinōnikē praktikē

C Giannaras - 1990 - Domos

From Rum Millet to Greek Nation: Enlightenment, Secularization, and National ...

yorku.ca [PDF]

V Roudometof - Journal of Modern Greek Studies, 1998 - muse.jhu.edu

... Conservative figures like Athanasios Parios and Dositheos Vousilmas served as champions of the reaction (Gedeon 1976:57–96; for discussion of specific cases see Angelou 1988:211–292; **Giannaras** 1992:179–186; Iliou 1986; Kitromilides 1978:477). ...

Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

Political Romanticism in Modern Greece

ju.edu [PDF]

P Eleftheriadis - Journal of Modern Greek Studies, 1999 - muse.jhu.edu

... of a pure and unadulterated national character. Let me focus on one example, the political essays of the conservative philosopher and theologian **Christos Giannaras**. Although **Giannaras** is not representative of widely held ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **De l'absence et de l'inconnaissance de Dieu d'après les écrits ...**

C Yannaras, J Touraille - Les Ed. du Cerf

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Orthodoxy and the west: Hellenic self-identity in the modern age**

C Yannaras - 2007 - Holy Cross Orthodox Press

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[BIBΛΙΟ] Philosophie sans rupture

C **Giannaras** - 1986 - books.google.com

Page 1. **Christos** Yannaras Labor et Fides — Perspective orthodoxe Page 2. Page 3. ... 3. Jean ZIZIOULAS, L'Être ecclésial. 4. **Christos** YANNARAS, La liberté de la morale. 5.

Archimandrite

SOPHRONY, Voir Dieu tel qu'il est. 6. Olivier CLÉMENT, Orient-Occident. ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Person und Eros: eine Gegenüberstellung der Ontologie der ...**

C Yannaras, I Hoening - 1982 - Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

the religious implications of fishing and bullfighting in hemingway's work

jhu.edu [PDF]

G Almyros - THE HEMINGWAY REVIEW, 2008 - muse.jhu.edu

... **Chris Giannaras** writes: "So, there are degrees of faith; one can 'move' from a weaker to a deeper

faith. And this progress is like an infinite course. ... **Giannaras, Chris**. Christianity and Religions—Lycee: II Grade. Athens: Didactic Books, nd Hemingway, Ernest. A Farewell to Arms. ...

Όλες οι 3 εκδοχές

Project MUSE Journals The Hemingway Review Volume 28, Number 1, Fall 2008 ...

A Kroupi, A Kroupi, G Almyros - The Hemingway Review, 2008 - muse.jhu.edu

... **Chris Giannaras** writes: "So, there are degrees of faith; one can 'move' from a weaker to a deeper

faith. And this progress is like an infinite course. ... **Giannaras, Chris**. Christianity and Religions—Lycee: II Grade. Athens: Didactic Books, nd. Hemingway, Ernest. A Farewell to Arms. ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Kataphygio ideon: martyria

C Giannaras - 1987

Eastern Orthodoxy and human rights

A Pollis - Human Rights Quarterly, 1993 - jstor.org

... talization of the spiritualism of authentic Greek Orthodox theology. Its most forceful philosopher is **Christos Giannaras**. See **Christos Giannaras**, Neo-Elliniki Taftotita (Modern Greek Identity) (Athens, 1983). 352 Vol. 15 Page 15. ...

Γίνεται αναφορά σε 20 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] Becoming Divine: Authentic Human Being

usask.ca [PDF]

GW Neufeld - 2003 - library2.usask.ca

... **Christos** Yannaras (**Chrestos Giannaras**) is professor of Philosophy at Panteios Institute, Athens, and a prominent Greek lay-theologian, noted for his attempts to

express Orthodox truths in the language of modern philosophy. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

La querelle des droits de l'homme à l'épreuve de la politique [*]

S Virvidakis - cairn.info

... **Christos Giannaras** est l'auteur d'un ouvrage dont le titre même est très caractéristique : L'Inhumanité du droit [5]. Il s'agit d'une critique systématique de toute approche philosophique, juridique et politique qui se base sur une doctrine des droits de l'homme. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] 7 POLITICAL PRACTICES AND MULTI-CULTURALISM: THE CASE OF ...

uom.gr [PDF]

G Agelopoulos - Macedonia: The Politics of Identity and Difference, 2000 - afrodit.uom.gr

... contribute to a postmodern construction of Greekness. Most of these scholars, such as **Christos Giannaras** and Kostas Zouraris, are influenced by the so-called neo-Orthodox movement. As Ziakas clearly puts it 'our country has ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

God or Nature? A Western Dilemma: Reply to Simon Oliver

M Marangudakis - TELOS, 1999 - journal.telospress.com

... 14. **Christos Giannaras**, The Real and the Imagined in Political Economy (Athens: Domos, 1989). 15. Ovitt, George, The Restoration of Perfection: Labor and Technology in Medieval Culture (New Brunswick: Rutgers University Press, 1987). Page 12. ...

Die Auseinandersetzung um ein neues Geschichtsbuch in Griechenland

E Kraft - Südosteuropa. Zeitschrift für Politik und Gesellschaft, 2007 - CEEOL

... 25 So zum Beispiel der Theologe und Publizist **Christos GIANNARAS**, in: Kathimerini, 18.03. 2007; der Publizist Giorgos KARAMBELIAS in: Kyriakatiki Eleftherotypia, 25.02.2007; der Journalist Kostas ZOURARIS in: Makedonia, 10.12.2006. ...

9. The Quest for Hellenism: Religion, Nationalism, and Collective Identities in ...

historicalreview.org [PDF]

D Livanios - Hellenisms: Culture, Identity and Ethnicity from ..., 2008 - books.google.com
Page 255. 9. The Quest for Hellenism: Religion, Nationalism, and Collective Identities in Greece,

1453-1913 Dimitris Livanios 1. The Austrian, the Hungarian, and the Greeks On 21 September

1829, an Austrian statesman sent a letter to a Hungarian nobleman. ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Centrul International pentru Scriitori și Traducători de la Rhodos

În acest număr vă prezentăm Centrul - ceeol.com
... și acest număr limitat asigură eficiența și succesul comunicării. În cadrul programului, Centrul va coopera cu scriitorul și Profesorul de Filosofie **Christos Giannaras**.
Dl. **Giannaras** va vizita între 27-29 martie 2008 instituțiile ...

[PDF] The Religious Dimension of Post-Communist "Ethnic" Conflict

baylor.edu [PDF]

C Marsh - Nationalities Papers, 2007 - homepages.baylor.edu
Page 1. The Religious Dimension of Post-Communist "Ethnic" Conflict Christopher Marsh Common religious, cultural, and ethnic bonds can hold communities together, while differences along these same lines often lead to calls ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Integration von Kindern und Jugendlichen mit Migrationshintergrund

W über Bildung, EE obliegt also den ... - Europa als Projekt: ..., 2007 - books.google.com
Page 250. 250 angesichts veränderter gesellschaftlicher Anforderungen modifiziert."
6 Diesem Konzept von Integration entspricht am ehesten der sogenannte „Melting Pot", ein Begriff, der in den USA geprägt wurde. Melting ...
Σχετικά άρθρα

Prevailing Religion in Greece: Its Meaning and Implications, The

KN Kyriazopoulos - Journal of Church and State, 2001 - jcs.oxfordjournals.org
Page 1. The "Prevailing Religion" in Greece: Its Meaning and Implications KYRIAKOS N. KYRIAZOPOULOS In the section dealing with ecclesiastical matters, Greek legal text- books have traditionally noted that the right to religious ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Nationalism and reconciliation: Orthodoxy in the Balkans

BJ Groen - Religion, State and Society, 1998 - informaworld.com
... It is remarkable that a theologian like Chrestos **Giannaras** (Yannaras), who works towards renewal, keeps returning to a consideration of the potential of 'Greekness' (hellenismos)

as helping to establish an identity for contemporary Christianity. 46 ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] Metaphysical uncertainties of political ecology

usp.ac.fj [PDF]

M Marangudakis - Democracy and Nature: The ..., 1998 - classshares.student.usp.ac.fj

Page 1. Manos Marangudakis The Metaphysical Uncertainties of Political Ecology1

Abstract This essay examines main currents of political-ecological thought. Three

trends of ecology are identified: firstly, the 'ecocentric ', which ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

The Family Strengths in Greece Then and Now

T Kaldi-Koulikidou - Marriage & Family Review, 2007 - informaworld.com

... existence. The ancient temple summarized not only the religious sense but the

ultimate substance of the people. Religion and Hellenic life were intimately connected

with each other (**Giannaras**, 1983). The Role of Language ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[HTML] Le dimotologion: une source originale en Grèce

revues.org [HTML]

S Marre - Histoire & mesure, 2004 - histoiremesure.revues.org

... Gerakas, Kostantinos, Histoire administrative, Athènes, 1947 (en grec). **Giannaras**, Chistos,

L'identité néo-grecque, Athènes, 1978 (en grec). ... Loukos, **Christos** & Polemi, Popi, Guide des

archives municipales d'Hermoupolis 1821-1949, Athènes, 1987 (en grec). ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 5 εκδόχές

[HTML] Le dimotologion: une source originale en Grèce

revues.org [HTML]

M Sébastien - Histoire & mesure,, 2007 - histoiremesure.revues.org

... Gerakas, Kostantinos, Histoire administrative, Athènes, 1947 (en grec). **Giannaras**, Chistos,

L'identité néo-grecque, Athènes, 1978 (en grec). ... Loukos, **Christos** & Polemi, Popi, Guide des

archives municipales d'Hermoupolis 1821-1949, Athènes, 1987 (en grec). ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη

[BIBΛIO] Greek Tradition and Latin Influence in the Work of George Scholarios

C Livanos - 2006 - books.google.com

... **Giannaras** is part of a generation of Orthodox theologians of the last part of the twentieth century

characterized by a desire to chal ... Though the first **Chris-** tian writer to produce a detailed and systematic encyclopedia of doctrine was the Greek writer John of Damascus, few of his ...
Σχετικά άρθρα

14. Greek-American Identity: What Women's Handwork Tells Us

A Leontis - Hellenisms: Culture, Identity and Ethnicity from ..., 2008 - books.google.com
Page 397. 14. Greek-American Identity: What Women's Handwork Tells Us Artemis
Leontis This paper is dedicated to the memory of Helen Papanikolas (1917-2004)
and Helen Cleo Leontis (1948-2005) This essay explores ...
Σχετικά άρθρα

[BIBΛΙΟ] Evil, freedom, and the road to perfection in Clement of Alexandria

P Karavites - 1999 - books.google.com
... an earlier version of the ms. and urged me to try to bring it to fruition. The Greek scholar
Christos Yannaras has been a source of in- spiration with his own work on Greek
patristic thought. In addition to his many stimulating ideas ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Bibliography Zeitschriftenschau

J Biedebach, M Flacke, R Goeres - Journal for General Philosophy of ..., 1998 - Springer
Page 1. BIBLIOGRAPHY Zeitschriftenschau JUTTA BIEDEBACH { MICHAEL FLACKE {
RALF
GOERES ANALYSIS, ed. by Peter Smith, Vol. 56, No. 1{4 (1996) Vol. 56, No. 1 (p. 1{62):
Timothy
Smiley, Rejection (1{9) { Alan Weir, Ultramaximalist minimalism! ...
Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Nationalism, globalization, and orthodoxy: the social origins of ethnic ...

V Roudometof, R Robertson - 2001 - books.google.com
Page 1. USM, IZATION, ΨODOXY Social Oh in the Balkans Victor Roudometof of Ethnic
Conflict Page 2. Page 3. Page 4. Page 5. NATIONALISM, GLOBALIZATION, AND
ORTHODOXY "This Oni 7ZFP-SSS-79HO Page 6. Recent ...
Γίνεται αναφορά σε 22 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Rethinking the Mediterranean

WV Harris - 2005 - books.google.com
Page 1. Page 2. Page 3. Page 4. WV Harris is Shepherd Professor of History, Columbia University. ALSO PUBLISHED BY OXFORD UNIVERSITY PRESS Pausanias Travel and Memory in Roman Greece Edited by Susan E. Alcock ...
Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Impasses in the Treatment of Minorities and homogeneis in Greece

D **Christopoulos**, K Tsitselikis - Jahrbucher fur Geschichte und Kultur Sudosteuropas, 2003
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] La minorité grecque d'Albanie

C Tsitselikis, D **Christopoulos** - 2003 - Athènes, KEMO
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

yrhskeutikÆw eterÖthtaw sthn Ellāda. Athens: Kritiki and KEMO. 1999. Pp. 330. ...

jh.u.edu [PDF]

D **Christopoulos** - muse.jhu.edu

This collection of essays on religious rights endeavors to clarify the philosophical, legal, and political aspects defining relations between the State and the Orthodox Church of Greece (OCG). It is the latest publication in a series of studies produced by scholars belonging to ...
Όλες οι 4 εκδόχές

Reviewers for the Journal of Global Ethics

J Best, D **Christopoulos**, P Jowers, D ... - Journal of Global ..., 2007 - informaworld.com
Journal of Global Ethics Vol. 3, No. 1, April 2007, pp. 135–136 ... ISSN 1744-9626
(print)=1744-9634 (online)/07=010135–2 DOI: 10.1080=17449620701288654 # 2007 Taylor & Francis ... Dr Johanna Oksala, Department of Philosophy, The New School for Social ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Defining the Changing Boundaries of Greek Nationality

D **Christopoulos** - Greek

Citizenship, Ethnicity, and Education in Modern Greece

jhu.edu [PDF]

D Zachos, V Yiakoumaki, A Giamouridis, C ... - Journal of Modern ..., 2009 - muse.jhu.edu
... 144 **Dimitrios** Zachos ... the Greek state pursued a policy toward the Muslims of Thrace that was

completely different from that for other minority groups, as it did not aim to assimilate the group and eliminate “those features that render the group a minority” (**Christopoulos** 2006:41 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

PDF] ► ΤΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ...

Λ Κλειδιά, Φ Παραοικονομία - e-jst.teiath.gr
... α. Ελληνική **Βαβούρας, Ι.Σ.** και Μανωλάς Γ. ... 70 e-Journal of
Science & Technology (e-JST) 70 **Βαβούρας, Ι.Σ.** ...
Προβολή ως HTML

Ημερομηνία Έκδοσης: 1999

- ► **panteion.gr** [PDF]
Σ Αναζήτηση, Κ Σελίδα, Α Ημερομηνία, Σ ... - library.panteion.gr
... Σχ. Βλ. **Βαβούρας** Γιαν., Θέματα Οικονομικής Πολιτικής, εκδ. Κριτική Επιστημονική
...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] An Indirect Method of Evaluating the Size of the Parallel Economy and its Implementation in ...

G Vavouras, N Karavitis, A Tsouchlou - Issues of Political Economy (special volume), 1990
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Research on the profile of the successful Polish small enterprise in the European context ...

S Ghatak, **G Manolas**, K Rontos, I **Vavouras** - Statistics in Transition, 2001 -
eprints.kingston.ac.uk
Ghatak, S. , Manolas, **G.** , Rontos, K. and **Vavouras**, I. (2001) Research on the
profile of the successful Polish small enterprise in the European context using
logit analysis. Statistics in Transition, 5(1), pp. 125-150.
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Manolas, C

S Ghatak - Rontos & I. **Vavouras**, 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Measuring potential output in the agricultural sector: The case of Greece

S Ghatak, **G** Manolas, I **Vavouras** - European Research Studies Journal, 1998 -
eprints.kingston.ac.uk

... Ghatak, Subrata , Manolas, George and **Vavouras**, Ioannis (1998) Measuring potential
output in the agricultural sector: The case of Greece. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

Member Login

S Ghatak, **G** Manolas, I **Vavouras** - ersj.eu

This paper attempts to estimate the potential output of the agricultural sector
of the Greek economy and then to produce medium-term projections for it. The
Hodrick-Prescott filter and the "production function" approach using ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

[PDF] ► European integration and the survival of Polish small enterprises

S Ghatak, **G** Manolas, C Rontos, I **Vavouras**, 2001 - eprints.kingston.ac.uk

... Greek) Manolas, **G.**, Rontos C. and **Vavouras** I. (2000), Research of small and ... 11-15,
UK Manolas **G.**, Rontos C. **Vavouras** I. (1999), The future of SMEs in poland in ...

[PDF] ► Money, " laissez-faire" and the underground economy

GT Soldatos, S Zikos - Σπουδαί/Spoudai, 2000 - digilib.lib.unipi.gr

... Petersen, H. — **G** . , (1990), "Underground Economy, Laffer Curve and Illegal Money
in Simple Macroeconomic Models", in **Vavouras**, **G.**, ed. Underground Economy ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

**[PDF] ► Territorial governance, participation, cooperation and partnership: a matter of
national ...**

L Wassenhoven - Boletín de la AGEN °, 2008 - age.ieg.csic.es

Page 1. 53 Territorial governance, participation, cooperation and partnership:
a matter of national culture? Boletín de la AGENº 46 - 2008 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Community Development in Greece

GA Daoutopoulos - Community Development Journal, 1991 - Oxford Univ Press
... McNall, Scott G., (1976), "Barriers to Development and Modernization in Greece ...

Vavouras,

Ioannis, (1985), "Local Government, and the Social Sector An Evaluation ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Making garments in southern Europe: entrepreneurship and labour in rural Greece

C Simmons, C Kalantaridis - Journal of Rural Studies, 1996 - Elsevier
... from 23.6 of GDP in 1969 to 31.6 in 1988 suggests that these figures, especially
those of gross production value, are serious underestimates (**Vavouras** et al ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Flexible Specialization in the Southern European Periphery: The Growth of Garment ...

CP Simmons, C Kalantaridis - Comparative Studies in Society and History, 1994 - jstor.org
... Various estimates put its size to be at around 30 percent of the official Gross
Domestic Product (GDP) (Dermenakis 1988; **Vavouras** et al., 1988). ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

Interviewing retired cigarette smugglers

GA Antonopoulos - Trends in Organized Crime, 2008 - Springer
... Wolf-Legal Publishers, Nijmegen, pp 11–41 Pearson **G**, Hobbs D (2001 ... 08, assessing
organised crime project, 6th framework programme **Vavouras** IS, Karavitis NH ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Version Management in Federated Database Systems

M Schonhoff, 2002 - IOS Press

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Entrepreneurial Strategies in Southern Europe: Rural Workers in the Garment Industry of ...

C Simmons, C Kalantaridis - Journal of Economic Issues, 1996 - questia.com
... edited by K. Arrow. New Delhi: Macmillan, 1986. (*)**Vavouras, G.**, N. Karavitis,
and A. Tsouchlou. "An Indirect Method of Evaluating ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

The Politics of Welfare Reform: Social Policy and Policy Arenas (1981-2001)

DN Gravaris - Social policy developments in Greece, 2006 - books.google.com
... **g** The apparently paradoxical growth of the public sector, not only in terms of public
expenditure in general but also in terms of social expenditure, reflects ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

The export propensity of Polish SMEs

- **► kingston.ac.uk [PDF]**
TL Nguyen, S Ghatak, V Daly, 2006 - eprints.kingston.ac.uk
... Judge, GG, 1993 and Ghatak S., Manolas **G.**, Rontos K., **Vavouras I.**, 2001). We
employ
the Logit specification, which is described in more detail below. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[DOC] ► Technology transfers to Central and Eastern Europe: developing an adequate due diligence ...

M Harvey, L Tihanyi, MM Novicevic, M Dabic - Journal of East West Business, 2002 -
bib.irb.hr
... Ghatak, S. **g**. Manolas, C. Rontos & I. **Vavouras** (2002) "European Integration and
the Survival of Polish Small Enterprises" in Small-scale enterprises in ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

Cigarette smuggling: A case study of a smuggling network in Greece

GA Antonopoulos - Eur. J. Crime Crim. L. & Crim. Just., 2006 - heinonlinebackup.com
... Cor-
respondence: **g.antonopoulos@tees.ac.uk** ... S. **Vavouras** and NH Karavitis, "To
Provlima

tis Paraoikonomias stin Ellada: Ektasi, Epiptoseis, Politiki Antimetopisis ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Polish small firms: structure, expectations and optimism

S Ghatak, A Mulhern, 2002 - eprints.kingston.ac.uk
... provided an overall description of small firms in this area; secondly Ghatak, Manolas, Rontos and **Vavouras** (2001) - hereafter ... A B C D E F **G** H I J K L M N O P Q ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Identifying potential fast growth firms in the Polish small firm stratum

A Mulhern, S Ghatak - eprints.kingston.ac.uk
... Polish Agency for Enterprise Development. Warsaw 2001. Ghatak S., Manolas **G.**, Rontos C. and **Vavouras** I. (2001), "Research on the Profile of ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Technology Transfers to Central and Eastern Europe

M Harvey, L Tihanyi, MM Novicevic, M Dabic - Journal of East-West Business, 2003
Σχετικά άρθρα

An overview and classification of mediated query systems

- ► sigmod.org [PDF]
R Domenig, KR Dittrich - ACM Sigmod Record, 1999 - portal.acm.org
Page 1. An Overview and Classification of Mediated Query Systems Ruxandra Domenig*
Klaus R. Dittrich Department of Information Technology ...
Γίνεται αναφορά σε 86 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Cooperative Strategies of Entry to the International Market between the Greek Enterprises

- ► univie.ac.at [PDF]
L Sdrolas, S Polyzos, N Pappas, M ... - Society and Economy, 2006 - akademiai.com
... the Greek market (Lidl, Carrefour, Dia, Praktiker, etc.) (**Vavouras** 1989; Korres ...
(g) The lack of sufficient and mature "national business culture" hinders ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Regional differences in small firm development: the case of Poland

A Mulhern, 2003 - eprints.kingston.ac.uk

... Polish Agency for Enterprise Development. Warsaw 2001. Ghatak S., Manolas G., Rontos C. and Vavouras I. 2001. "Research on the Profile of the ...

Προβολή ως HTML

Long-run structural estimation of labour market equations with an application to Greece

C Milas - Economic modelling, 1999 - Elsevier

... paper. References. Alogoskoufis, G., 1990. Competitiveness ... Greece. Greek Econ. Rev. 12, pp. 15–57. Alogoskoufis, G. and Manning, A., 1991. Tests ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

► La réhabilitation des entreprises publiques du secteur industriel en Afrique au sud du ...

JP Barbier, G Peltie - Tiers-Monde, 1986 - persee.fr

... 626 J.-P. BARBIER ET G. PELTIER. ... par C. ROMAGNOLI. Les pouvoirs locaux et le secteur

social : innovations institutionnelles en Grèce (*), par I. VAVOURAS. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Small Firms and Diverging Regions: The Case of Poland

A Mulhern - Monetary Polict, Trade and Convergence: The Case of ..., 2009 - books.google.com

... Ghatak, S./Manolas, G./Rontos, C./Vavouras, I.(2001): Research on the profile of the successful Polish small enterprise in the European context using logit ...

Σχετικά άρθρα

[DOC] ► Government Budget Deficits and the Crowding out of Private Sector Investment in Saudi ...

AH Albatil - Journal of King Saud University, 2002 - digital.library.ksu.edu.sa

... DEF =budget deficit; G = government expenditure; T = government revenue ... 132];

Bahmani-Oskooee [10]; Cebula [61; 62]; Vamvoukas [63-64]), and Vavouras [11] among ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► SUPPLY ELASTICITIES FOR SELECTED COMMODITIES IN MERCOSUR AND BOLIVIA.

V Brescia, D Lema - inta.gob.ar

Page 1. SUPPLY ELASTICITIES FOR SELECTED COMMODITIES IN MERCOSUR AND BOLIVIA. Víctor

Brescia* Daniel Lema* First draft: January 2007. This version: June 2007. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Informal Economy, Tax Evasion, and Poverty in a Democratic Setting: Greece

- ► **ihu.edu** [PDF]

CP Danopoulos, B Znidaric - Mediterranean Quarterly, 2007 - Duke Univ Press
... 12. **Vavouras**, 162 – 3; Kalyvianakis, 20 ... Vassilios G. Manessiotis and Robert D. Reischauer, “Greek Fiscal and Budget Policy and EMU,” in Greece's Economic ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

PDF] ► Econometric Analysis for the rural sector in Greek economy

G Elephtherios - Econometrics, 2005 - econwpa.wustl.edu

... 2. **Vavouras** John, “Economic Policy” Publications Papazisi, Athens 1998, page 274.

Page 6. 6 DIAGRAM 1 EVOLUTION OF GRP 1948-1995 1995 1955 1965 1975 1985 0 ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 8 εκδοχές

The white paper on growth, competitiveness and employment and Greek small and medium ...

P Liargovas - Small Business Economics, 1998 - Springer

Page 1. ABSTRACT. This paper makes an assessment of the homo- genous approach and policy measures towards SMEs, adopted by the White ...

Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

8 Economic integration in the enlarged European Community: structural adjustment of the ...

LT Katseli - Unity with diversity in the European economy: the ..., 1990 - books.google.com

... rate of public sector employment has been 44% higher than that of the private sector

(**Vavouras**, et al ... orsrg Tf oo< N o NO^ o rs oo tt H C.* S\$! BS: g\$ Se ii ...

Γίνεται αναφορά σε 26 - Σχετικά άρθρα

► Emigrations et immigrations en Grèce, évolutions récentes et questions politiques

E Pteroudi - Revue européenne de migrations internationales, 1996 - persee.fr
... commerce. L'économie parallèle contribuait au début des années 1990 entre
30 et 35% au PNB de la Grèce (**Vavouras** et Koutris, 1991). ...
Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Econometric Analysis for the Rural Sector in Greek Economy

E Giovanis - papers.ssrn.com
... 2. **Vavouras** John, "Economic Policy" Publications Papazisi, Athens 1998, page 274.
Page 6. 6 DIAGRAM 1 EVOLUTION OF GRP 1948-1995 1995 1955 1965 1975 1985 0 ...

1. Untitled Document

Βλ. εν εκτάσει *Ισμήνης Κριάρη - Κατράνη* (1994) Βιοιατρικές εξελίξεις και συνταγματικό
δίκαιο -Συνταγματικά θέματα σχετικά με τις μεθόδους υποβοηθουμένης ...
www.bioethics.org.gr/03_dKriarianapar.html - Προσωρινά αποθηκευμένα

1. [DOC]

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ...

Μορφή αρχείου: Microsoft Word - Προβολή ως HTML
Μιχάλης Α. Αγγελόπουλος, Ιλχάν Αχμέτ, *Ισμήνη Κριάρη-Κατράνη*, Σάββας Μαραγκός, ...
Κριάρη – Κατράνη Ισμήνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο, ...
www.museduc.gr/docs/ProgrammaSinedriou_062007.doc - Παρόμοιες

1. Σύνταγμα και Παιδεία Αποδήμων - Voice of Greece

Στην παρουσίαση του βιβλίου «Η συνταγματική προστασία της Παιδείας του απόδημου ελληνισμού» της κας *Ισμήνης Κριάρη- Κατράνη* συμμετείχε ο υφυπουργός ...
www.voiceofgreece.gr/.../sintagma-kai-paideia-apodimon.htm - Προσωρινά αποθηκευμένη

2. [PDF]

ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: ΤΑ ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ...

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - Προβολή ως HTML
Κριάρη-Κατράνη Ισμήνη. Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου Παντείου. Πανεπιστημίου. Μανιάτη Αλίκη. Ομότιμη Καθηγήτρια Αιματολογίας ...
www.peke.gr/dat/E126FA92/file.pdf?633939692282480000

1. Προτεινόμενα Βιβλία

Κριάρη-Κατράνη, Ισμήνης, Γενετική τεχνολογία και θεμελιώδη δικαιώματα, εκδ. ...
Κριάρη-Κατράνη, Ισμήνης, Βιοϊατρικές εξελίξεις & συνταγματικό δίκαιο, εκδ. ...
www.bioethics.org.gr/06_b.html - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. The BALKAN Human Rights Web Pages

Ισμήνη Κριάρη-Κατράνη, ορίζοντάς την μάλιστα μόλις μερικές ημέρες αργότερα. Παρά το ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα, η FUEN έσπευσε να αποδεχτεί την πρόταση, ...
cm.greekhelsinki.gr/index.php?cid...sec... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. TA NEA On-line - ΔΙΑΒΑΣΑ ... για την Παιδεία του Απόδημου Ελληνισμού

23 Μάιος 2009 ... Η καθηγήτρια *Ισμήνη Κριάρη- Κατράνη*, συγγραφέας του βιβλίου «Η συνταγματική προστασία της Παιδείας του Απόδημου Ελληνισμού», ...
www.tanea.gr/default.asp?pid...ct... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Η ελληνική γλώσσα στο εξωτερικό

25 Ιαν. 2007 ... καθηγήτρια *Ισμήνη Κριάρη-Κατράνη*, μίλησε για τις έδρες ελληνικών σπουδών σε πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού και για το μεγάλο ...
www.greek-language.gr/.../01/.../551.html - Προσωρινά αποθηκευμένη

Réflexions sur la polyandrie à Sparte dans l'Antiquité

S Perentidis - Revue historique de droit français et étranger(1922), 1997 - cat.inist.fr
Réflexions sur la polyandrie à Sparte dans l'Antiquité. **S PERENTIDIS** Revue historique
de droit français et étranger(1922) 75:11, 7-31, Dalloz, 1997. ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Pratiques de mariage et nuances de continuité dans le monde grec

S Perentidis, 2002 - Montpellier, Publication de l'Université de Montpellier

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

«Droit et altérité dans le monde ancien: Le cas des mineurs dans l'Athènes classique»

S ADAM-MAGNISSALI - Symposion 2007, 2008 - hw.oeaw.ac.at

... 4 Jeanmaire 1939; Gernet 1968; Cantarella 1985; **Perentidis** 2002, p. 3-38 ... spécifique
pour définir les mineurs et les majeurs ne semblait pas s'être consacrée ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

L'ordination de l'esclave à Byzance: droit officiel et conceptions populaires

S PERENTIDIS - Revue Historique du Droit Français et Etranger Paris, 1981 - cat.inist.fr
La question de l'ordination d'un esclave à Byzance est réglée juridiquement
par le 82 canon des Apôtres: le consentement du maître est indispensable. Mais
on observe que cette disposition n'était pas toujours respectée. Il ...

weniger wäre mehr gewesen

S Perentidis - Rechtshistorisches Journal, 1982 - CEEOL

Für das Studium frühbyzantinischer Feudalisierungstendenzen ist die Novel- le
T IBERIOS ' II. (578-582) über die kaiser- lichen Häuser (vgl. D ÖLGER ,
Regesten Nr. 67) außerordentlich aufschlußreich. Diese Konstitution, die ...

Όλες οι 2 εκδόχές

La jonction de l'Apocalypse de Sedrach avec l'Homélie sur l'Amour d'Ephrem

S PERENTIDIS - Journal(The) of Theological Studies London, 1985 - cat.inist.fr

La jonction de l'Apocalypse de Sedrach avec l'Homélie sur l'Amour d'Ephrem. **S**
PERENTIDIS Journal(The) of Theological Studies London 36:22, 393-396, 1985. Ed. ...

Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Pratiques de mariage et nuances de continuité dans le monde grec: quatre études d' ...

S Perentidis, 2002 - Presses Universitaires de la Méditerranée PULM

Index Des Comptes Rendus et de la Chronique des Tomes XXXVI-L-Varia/Liste des ...

M Ahsmann, JB Akkerman, NE Algra - Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis, 1982 - heinonlinebackup.com
... 36, Oer, R. Freiin von 36 Ogris, W 37 Olde Kalter, AL 38 Oosten, MS van 38 Otte, G 37 Oudendijk, JK 41 Ourliac, P 39 Passamaneck, SM 36 **Perentidis**, S SO Pestman ...

Articles Concernant l'Histoire du Droit Publies dans les Revues et les Recueils d'Etude ...

E Volterra, R di Lucien Caes, J Gaudemet - Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis, 1979 - heinonlinebackup.com
... and the Dorr Rebellion, Constitu- tional Clash in Jacksonian America; 281-308: **St.** ... à la fin du XIVe siècle; [Variétés:] 51-59 : S. **Perentidis**, Les scholies ...
Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] FAMILY STRUCTURE AND THE TRANSMISSION OF PROPERTY

AE Laiou
Σχετικά άρθρα

BIBLIO] Initia carminum Byzantinorum

I Vassis, 2005 - books.google.com
... Athen), Grigorios Papagiannis (Komotini), Eleni Pappa (Athen), Fimmanuel Patedakis (Oxford-Kreta), Stavros **Perentidis** (Athen), Alexis Politis ... Bruxelles ABA **ST.** ...

[DOC] ► **RESEARCH REPORT D8. 3**

A Cadoret, EPI Gené, J Wilgaux, N Manrique ... - socialsciences.manchester.ac.uk
... (Extract of report card: 1 **st** of October of ... A. Bresson, M.-P. Masson, S. **Perentidis** et J. Wilgaux, Université de Thessalie, Volos (Grece), le 19-21 juin 2003. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδόχές

Apocalypse d'Esdras grecque et latine, rapports et rhétorique

FG Nuvolone - Apocrypha, 1996 - Brepols Publishers

... Parmi ces derniers, Y. Bourquin, G. De Spirito, A. Desreumaux, F. Dolbeau, D.

Ellul-Durand, A. Frey, F. Morard, E. Norelli, F. Gbrist, S. **Perentidis**, J.-C ...

Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Matrimonios en crisis y respuestas legales: el divorcio unilateral o de común acuerdo en el ...

EJ Buis - Faventia, 2003 - raco.cat

... simultánea. Sobre los alcances y testimonios que dan cuenta de esta particularidad del derecho espartano, consultar **Perentidis** (1997). 16. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 9 εκδοχές

PDF] ► Διαδίκτυο, Βιβλιοθήκες και η προστασία του απορρήτου

M Κανελλοπούλου-Μπότη, 2005 - abekt.lib.ucy.ac.cy

... 2 Βλ. ενδεικτικά την αναλυτική μελέτη του **Τσίρη Π.**, Η συνταγματική κατοχύρωση του ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Exclusion of Improperly Obtained Evidence in Greece: Putting Constitutional Rights First, ...

D Giannouloupoulos - Int'l J. Evidence & Proof, 2007 - heinonlinebackup.com

... Secrecy of Correspondence: Absolutely Inviolable or a Wish of the Legal Order?'

(1993) 41 Nomiko Bima 995 (in Greek); **P. Tsiris**, The Constitutional Protection ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

1. Ελευθεροτυπία - Ξένοι στον ίδιο κόσμο...

15 Δεκ. 2008 ... εμφάνιση του κοινωνικού κράτους», εντοπίζει τη λύση ο *Π. Τσίρης* (Πάντειο). ... Παναγιώτης *Τσίρης*, πρότανης του Παντείου Πανεπιστημίου ...

www.enet.gr/.../c=112,id=15126436,22631716,36813476,44564516,50555300,66846500,72500388,80079076,91005892

ΑΝΑΦΟΡΑ] The Causal Factors of Government Expenditure Growth in Greece, 1950-80

N Karavitis - Applied Economics, 1987 - ideas.repec.org

No abstract is available for this item. ... To our knowledge, this item is not available for download. To find whether it is available, there are three options: 1. Check below under "Related research" whether another version of ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Excise Taxes and their Effects

G Alogoskoufis, N Misoulis, **N Karavitis** - Institute for Economic Policy Research, Athens (mimeo) ..., 1996

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] An Indirect Method of Evaluating the Size of the Parallel Economy and its Implementation in ...

G Vavouras, **N Karavitis**, A Tsouchlou - Issues of Political Economy (special volume), 1990

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Granger causality between government revenues and expenditures in Korea

W Park - Journal of Economic Development, 1998 - jed.or.kr

... **Karavitis**, N. (1987), "The Causal Factors of Government Expenditure Growth in Greece, 1950-80," Applied Economics, Vol. 19, 789-807. ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] A robust method of calculating the size of the hidden economy: quarterly estimates for the ...

DK Bhattacharyya, NE **Karavitis**, A Tsouhlou, 1986 - University of Leicester, Department of Economics

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Casual analysis and the determinants of public expenditure: a case study; Greece 1950- ...

N Karavitis, 1986 - University of Leicester, Department of Economics

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **The determinants of government expenditure growth in Greece, 1950-1980**

NE Karavitis, 1986 - University of Leicester

Determinants of the growth of transfers in the United Kingdom: a causal analysis

- ► **environmentandplanning.com** [PDF]

R Levaggi - Environment and Planning C: Government and Policy, 1990 - envplan.com
... implications for policy" National Tax Journal 34 61-74 Jackson PM, 1982 The
Political

Economy of Bureaucracy (Philip Allan, Oxford) Karavitis N, 1987, "The ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

PDF] ► Cointegration Analysis-Causality Testing and Wagner's Law: The Case of Turkey, 1950- ...

S Demirbas, 1999 - Citeseer

... and Wagner's Law As Karavitis (1987) has argued, the necessity of causality
tests in the field of public expenditure growth can ...

Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Wagner's Law vs. Keynesian Paradigm: The Korean Experience

WK Park - Public Finance, 1996 - HJ Paris

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα

Acknowledgements for: An Econometric Method of Estimating theHidden Economy', United ...

DK Bhattacharyya - The Economic Journal, 1991 - jstor.org

... In particular, the author would like to acknowledge the contribution of his research
assistants N. Karavitis and A. Tshouhlu, who were the co-authors of an ...

PDF] ► INDIRECT TAXATION IN GREECE: EVALUATION AND POSSIBLE REFORM Georgia ...

DM Newbery - ifo.de

Page 1. A joint Initiative of Ludwig-Maximilians-Universität and Ifo Institute for Economic Research Working Papers February 2002 Category 1: Public Finance ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

Entrepreneurial Strategies in Southern Europe: Rural Workers in the Garment Industry of ...

C Simmons, C Kalantaridis - Journal of Economic Issues, 1996 - questia.com

... edited by K. Arrow. New Delhi: Macmillan, 1986. (*)Vavouras, G., N. Karavitis, and A. Tsouchlou. "An Indirect Method of Evaluating ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► LA LEY DE WAGNER: UN ANÁLISIS SINTÉTICO

MJ García - Working Papers - ief.es

... |**** 6 0.538 -0.050 138.50 0.000 . |*** 7 0.459 -0.048 148.43

0.000 . |*** 8 0.380 -0.050 155.49 0.000 . |** . n

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

Indirect taxation in Greece: evaluation and possible reform

G Kaplanoglou, DM Newbery - International Tax and Public Finance, 2003 - Springer
... The second study was conducted by Alogoskoufis, Misoulis and Karavitis (1996) and involves again an estimation of the AIDS for Greece for nine commodity groups ...

Γίνεται αναφορά σε 17 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

Interviewing retired cigarette smugglers

GA Antonopoulos - Trends in Organized Crime, 2008 - Springer

... Home Office, London Polsky N (1967) Hustlers, beats and others. ... 08, assessing organised crime project, 6th framework programme Vavouras IS, Karavitis NH (1997 ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Cigarette smuggling: A case study of a smuggling network in Greece

GA Antonopoulos - Eur. J. Crime Crim. L. & Crim. Just., 2006 - heinonlinebackup.com
... S. Vavouras and NH **Karavitis**, 'To Provlima tis Paraoikonomias stin Ellada: Ektasi, Epiptoseis ... 29 G. Lovink and N. Rossiter, 'Dawn of the Organised Networks', 5 ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Emergency Management Growth in the State of Florida

- **► uga.edu [PDF]**
SO Choi - State & Local Government Review, 2004 - jstor.org
... Other studies have shown positive effects for the per capita income variable (Lewis-Beck and Rice 1985; **Karavitis** 1987; Mann 1980; Thornton and Ulrich 1999). ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► The Relationship between Government Expenditure and Economic Growth in Saudi Arabia

AH Albatel, 2008 - digital.library.ksu.edu.sa
... for Taiwan; Honroyiannis and Papapetrou [18J, Cheltsos and Kolhas [19] and **Karavitis** [20] for ... p is determined from the minimum FPE, defined as, $FPE(p) = n + p + 1$...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Member Login

AVC Advantage - ersj.eu
... Read More... Home The Division of Labour in European Monetary Union: PDF, Print, E-mail. Absolute Versus Comparative Advantage. Authors: **Mariolis, Th.** ...
Προσωρινά αποθηκευμένη

PDF] ► Norm Bounds for a Transformed Price Vector in Sraffian Systems

T **Mariolis** - Applied Mathematical Sciences, 2010 - m-hikari.com
... Theodore **Mariolis** Department of Public Administration, Panteion University 136, Syngrou Ave, Athens 17671, Greece **mariolis@panteion.gr** ... 552 Theodore **Mariolis** ...
Προβολή ως HTML

[PDF] ► International Input-Output Association

T **Mariolis**, G Soklis - iioa.org

... Working Papers in Input-Output Economics WPIOX 09-002 Theodore **Mariolis** and George Soklis ... Code: WPIOX 09-002 Authors: Theodore **Mariolis** and George Soklis ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► Alternative Value Bases and Prices: Evidence from the Input-Output Tables of the Swedish ...

G SOKLIS - iippe.org

... Cockshott and Cottrell (1997), Chilcote (1997), Tsoulfidis and Maniatis (2002), Tsoulfidis and **Mariolis** (2007), Tsoulfidis ... extracting its **th** row and column, (...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

On the labor theory of value: statistical artefacts or regularities?

L Tsoulfidis, D Paitaridis - Why Capitalism Survives Crises: The Shock Absorbers, 2009 - emeraldinsight.com

... & Michaelson, 1995; Cockshott & Cottrell, 1997), former Yugoslavia (Petrovic, 1987), Greece (Tsoulfidis & Maniatis, 2002; Tsoulfidis & **Mariolis**, 2007), S ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Technology and Competitiveness in the Knowledge Society

VN Kefis, GS Spais - IPTS Report, 2001 - papers.ssrn.com

Abstract: The competitive success of many companies in Japanese, American and Western European markets has been associated with integrated strategies which link innovation and design and a market focus that is oriented towards ...

Όλες οι 2 εκδοχές

Abattoir condemnation due to parasitic infections and its economic implications in the region ...

... Theodoropoulou, G **Petrakos**, V Kantzoura, J ... - ... OF VETERINARY MEDICINE-BERLIN-SERIES B-, 2002 - interscience.wiley.com

The prevalence of parasitic infections responsible for the condemnation of carcasses and viscera during meat inspection, and their economic implication, was estimated in a year long abattoir survey of 10 277 slaughtered farm ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Research note Seasonal variation of gastrointestinal nematodes of sheep in the region of ...

... , E Nikolaou, D Kalogiannis, **G Petrakos** - International journal for parasitology, 1998 - Elsevier

Parasitological and growth studies on two groups of naturally infected sheep, with or without anthelmintic treatment, from the age of 3 months to 2 years were carried out in the region of Joannina, Greece. A split-plot design was used ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

Trichinella spiralis: enteric mucin-related response to experimental infection in ...

- ► pasteur.ac.ir [PDF]

... Kapel, M Trivizaki, C Balaskas, **G Petrakos**, ... - Experimental parasitology, 2005 - Elsevier
Duodenal and jejunal responses to infection with *Trichinella spiralis* were compared in weaned piglets with a “normal dirty” vs. a “clean SPF” gut flora. Histochemical staining of neutral, acidic, sialylated, and sulphated ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

Abattoir condemnation due to parasitic infections and its economic implications in the region ...

... Theodoropoulou, **G Petrakos**, V Kantzoura, J ... - ... OF VETERINARY MEDICINE-BERLIN-SERIES B-, 2002 - interscience.wiley.com

The prevalence of parasitic infections responsible for the condemnation of carcasses and viscera during meat inspection, and their economic implication, was estimated in a year long abattoir survey of 10 277 slaughtered farm ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Research note Seasonal variation of gastrointestinal nematodes of sheep in the region of ...

... , E Nikolaou, D Kalogiannis, **G Petrakos** - International journal for parasitology, 1998 - Elsevier

Parasitological and growth studies on two groups of naturally infected sheep, with or without anthelmintic treatment, from the age of 3 months to 2 years were carried out in the region of Joannina, Greece. A split-plot design was used ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

Trichinella spiralis: enteric mucin-related response to experimental infection in ...

- ► pasteur.ac.ir [PDF]

... Kapel, M Trivizaki, C Balaskas, **G Petrakos**, ... - Experimental parasitology, 2005 - Elsevier

Duodenal and jejunal responses to infection with *Trichinella spiralis* were compared in weaned piglets with a “normal dirty” vs. a “clean SPF” gut flora. Histochemical staining of neutral, acidic, sialylated, and sulphated ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

The effect of dietary protein levels before turnout on subsequent faecal nematode egg ...

... , E Nikolaou, D Kalogiannis, **G Petrakos** - Research in veterinary science, 1998 - Elsevier
The effect of dietary protein levels before turnout on the subsequent faecal egg output of gastrointestinal nematodes was examined in two genotypes of grazing sheep, with or without anthelmintic treatment. Lambs were given a low ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Factors affecting the regional pig meat productivity of commercial pig units in Greece

... , H Theodoropoulou, **G Petrakos**, **G ...** - Agricultural Economics Review, 2001 - vergina.eng.auth.gr

40 AGRICULTURAL ECONOMICS REVIEW Previous studies have examined the current state of the pig industry in Greece (Apostolopoulos, 1997; Papatheodorou and Papavasiliou, 1994), but none has focused on the role of the pig enterprise ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► A declarative approach to data validation of statistical data sets, based on metadata

G Petrakos, **G Farmakis** - Statistica Applicata, 2000 - Citeseer
Consistent validation of Statistical Data is an essential prerequisite of any process aiming at ensuring the quality and homogeneity of Statistical Information, especially when data are acquired from distributed ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

Epidemiological survey of cestode-larva disease in Greek sheep flocks

... , **G Theodoropoulos**, **G Petrakos** - Veterinary Parasitology, 2008 - Elsevier
The epidemiological status of hydatidosis, cysticercosis, and gid in sheep and the production practices of sheep farmers that increase the risk of exposure of sheep to infecting agents of these diseases were investigated in Thessaly, ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Efficacy of prophylaxis in women with sex induced cystitis

C Stamatiou, G Petrakos, C Bovis, P ... - Clinical and experimental obstetrico & gynecology, 2005 - cat.inist.fr

Sexual intercourse has been established as one of the most important risk factors for both isolated and recurrent uncomplicated infections of the urinary tract[1]. Prophylactic therapy requires only a small dose of an ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Sex-induced cystitis- patient burden and other epidemiological features

... , C Bovis, P Panagopoulos, G Petrakos, A ... - Clinical and experimental obstetrico & gynecology, 2005 - cat.inist.fr

Although sexual intercourse has been established as an important risk factor for uncomplicated urinary tract infection(UTI) in women, the exact the rate of recurrent UTI due to sexual intercourse and its patient burden is unknown. ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

New ways of specifying data edits

- ► [agilis-sa.gr](#) [PDF]

G Petrakos, C Conversano, G Farmakis, F Mola ... - Journal of the Royal Statistical Society. Series A (... , 2004 - jstor.org

Summary. Data editing is the process by which data that are collected in some way (a statistical survey for example) are examined for errors and corrected with the help of software. Edits, the logical conditions that should be ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδόχές

The epizootiology of gastrointestinal nematode parasites in Greek dairy breeds of sheep ...

E Papadopoulos, G Arsenos, S Sotiraki, C ... - Small Ruminant Research, 2003 - Elsevier
... E. Papadopoulos Corresponding Author Contact Information , E-mail The Corresponding Author , a , G. Arsenos a , S. Sotiraki b , C. Deligiannis c , T. Lainas d ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

Overview of methods used to evaluate the adequacy of nutrient intakes for individuals and ...

... Álvarez, TMA Wijnhoven, G Tabacchi, F Branca ... - British Journal of Nutrition, 2009 - Cambridge Univ Press

... rural, community-dwelling elderly. J Nutr 131, 2192–2196. 18. **Petrakos G**, Panagopoulos P, Koutras I, et al. (2006) A comparison ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► [**Gastrointestinal nematodes, trace elements, and immunity**](#)

KG Koski, ME Scott - Journal of Trace Elements in Experimental Medicine, 2003 - mcgill.ca
... 103. Theodoropoulos **G**, Georgousi K, Kapel CM, **Petrakos G**, Anagnostopoulos C.
Establishment and growth of Trichinella muscle larvae in iron supplemented mice. ...
[Γίνεται αναφορά σε 13](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► [**Architecture and Design of a Flexible Integrated Information System for Official Statistics ...**](#)

... , GA **PETRAKOS**, MA **PETRAKOS** - stats.gr
... Page 10. Gregory Farmakis, Yorgos Kapetanakis, George **Petrakos** and Michalis **Petrakos**
228 Survey Database (Complete Survey Results) ... [5] De Giacomo, **G.** and Naggar ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► [**The topological foundation and some properties of the mixed estimator**](#)

G Petrakos - Computational Statistics, 2000 - Citeseer
Focusing on estimation, there are two basic categories of information concerning
the parameter of interest which lead to the sample and non sample estimator. A
sample estimator is a result of a typical statistical design or a well ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[**Determinants of Industrial Performance in the EU-15 Countries, 1980-2003**](#)

G Petrakos, D Kallioras, A Anagnostou - ERSA conference papers, 2006 - ideas.repec.org
The process of EU integration has been associated with a variety of outcomes in
time and space. A critical question has to do with the impact of open markets on
the differences, in economic performance, among more and less advanced ...
[Προσωρινά αποθηκευμένα](#)

[PDF] ► [**Automatic Identification of Data Validation Rules based on Conditional Distributions of ...**](#)

GA **Petrakos**, GE Farmakis, P Stavropoulos - stats.gr

... Journal of Official Statistics, 11, 4, p. 391 – 411. **Petrakos G.**, Farmakis **G.** A (2001). ... **Petrakos G.**, Kalogeropoulos K., Farmakis **G.**, Stavropoulos Ph. (2001). ... [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Study on the efficacy of cefaclor for the treatment of asymptomatic bacteriuria and lower ...

K Stamatiou, A Alevizos, **G Petrakos**, I ... - Clinical and experimental obstetrics & gynecology, 2007 - ncbi.nlm.nih.gov

PURPOSE: The purpose of this study was to compare the efficacy and safety profile of twice daily versus the conventional three daily intake of cefaclor administered orally for five to seven days in the treatment of ...

Endometriosis of ureter-induced recurrent urinary tract infections in a premenopausal woman ...

K Stamatiou, **G Petrakos**, A Alevizos, K Bovis ... - Clinical and experimental obstetrics & gynecology, 2007 - ncbi.nlm.nih.gov

Endometriosis of the urinary tract is infrequent. The ureters and kidneys are the least usual place of localization. Endometriosis of the ureter often leads to silent loss of renal function due to delayed diagnosis. We report a case ... [Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Seasonal patterns of strongyle infections in grazing sheep under the traditional production ...

... A Kouneli, B Martinez-Gonzales, **G Petrakos** ... - Veterinary Parasitology, 2000 - Elsevier
Ten 4-month-old female sheep of the Karagouniko dairy breed were used to monitor the seasonal fluctuations of strongyle infections in sheep during the first year of grazing under the traditional production system in the region of ... [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► A Classification Scheme of Validation Rules Applied to Statistical Data Bases

G Petrakos, K Kalogeropoulos, G Farmakis, P ... - Citeseer

Abstract: The introduction of a new logical structure of data validation rules, presented in this paper, aims at the enrichment and further refinement of the domain-based rules classification framework, adopted as a design standard ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 9 εκδοχές](#)

[PDF] ► Integration, Transition, Performance, Structure and Prospects of Convergence

BC INTERREG III - seed-center.org

... perhaps multi-direction transition process (**Petrakos** 2000, **Petrakos** 2001a, **Petrakos** and Totev 2001). ... Shachs 1999, **Petrakos** 2000). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Data Validation through Measurements on Conditional Distributions of a Logically Related ...

GA **Petrakos**, GE Farmakis, P Stavropoulos - unece.org

... **Petrakos G.**, Farmakis **G.** A Declarative Approach to Data Validation of Statistical Data Sets, based on Metadata, to appear in Statistica Applicata, Vol.12.N.3 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

Cervix cancer screening among Greek and immigrant women: the experience of a Greek ...

... , P Panagopoulos, M Zikopoulos, G Petrakos ... - Clinical and experimental obstetrico & gynecology, 2005 - cat.inist.fr

Purpose: To explore whether there are differences in Papanicolaou(Pap) smear screening between native and immigrant women that attended our outpatient clinic. **Methods:** In this retrospective study, from January 2002 ...

Όλες οι 2 εκδοχές **Effects of raw biles and their non-protein fractions from fox, pig, sheep and chicken on the ...**

- ► inta.gov.ar [PDF]

... , V Georgiadou, M Petrakos, P Webster, CMO ... - Veterinary parasitology, 2005 - Elsevier

The in vitro differential effect of fox, pig, sheep and chicken bile and corresponding non-protein fractions at various concentrations on the motility of released muscle larvae of *Trichinella spiralis*, *Trichinella nativa* and ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► Half Life or Half Convergence? Endogenous Identification of Regional Clubs Across Europe. ...

M Battisti, G Di Vaio - Quaderni DPTEA - luiss.it

... where $T_y y g i T_i i /) [\ln (0 , , - =$ is the average ... Some researchers (Martin, 1998, Petrakos et al., 2005), verifying the existence of different ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Small Animal Formulary

D Boyd, A Gillick - The Canadian Veterinary Journal, 2002 - pubmedcentral.nih.gov
... Can Vet J 1979; 20:2–7. 6. Theodoropoulos G, Koutsotolis K, Nikolaou E, Kalogiannis D, **Petrakos G**. Seasonal variation of gastrointestinal nematodes of sheep ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Gastrointestinal nematode infection pattern of Greek dairy goats reared under extensive ...

E Papadopoulos, G Arsenos, GC Coles, C ... - Small Ruminant Research, 2007 - Elsevier
... E. Papadopoulos a , Corresponding Author Contact Information , E-mail The
Corresponding Author , G. Arsenos b , GC Coles c and C. Himonas a. ...
Σχετικά άρθρα

Boosted Incremental Tree-based Imputation of Missing Data

R Siciliano, M Aria, A D'Ambrosio - Data analysis, classification and the forward search: ..., 2006 - Springer
... **PETRAKOS, G.**, CONVERSANO, C, FARMAKIS, G., MOLA, F., SICILIANO, R. and STAVROPOULOS, P. (2004): New ways to specify data edits. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Seasonal variation of plasma pepsinogen of sheep in the area of Tricala, Greece

G Theodoropoulos, J Kostopoulos, D ... - Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society, 1998 - ingentaconnect.com
... Seasonal variation of plasma pepsinogen of sheep in the area of Tricala, Greece.
Authors: Theodoropoulos, G.; Kostopoulos, J.; Kalogiannis, D.; **Petrakos**. ...

► Prevalence and intensity of gastrointestinal nematodes in slaughter lambs from central ...

DD Colwell, CP Goater, KM Jacobson - The Canadian Veterinary Journal, 2002 - pubmedcentral.nih.gov
... Can Vet J 1979; 20:2–7. 6. Theodoropoulos G, Koutsotolis K, Nikolaou E, Kalogiannis D, **Petrakos G**. Seasonal variation of gastrointestinal nematodes of sheep ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Research note Seasonal variation of gastrointestinal nematodes of sheep in the region of ...

... , E Nikolaou, D Kalogiannis, **G Petrakos** - International journal for parasitology, 1998 - Elsevier

Parasitological and growth studies on two groups of naturally infected sheep, with or without anthelmintic treatment, from the age of 3 months to 2 years were carried out in the region of Joannina, Greece. A split-plot design was used ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

Trichinella spiralis: enteric mucin-related response to experimental infection in ...

- ► pasteur.ac.ir [PDF]

... Kapel, M Trivizaki, C Balaskas, **G Petrakos**, ... - Experimental parasitology, 2005 - Elsevier

Duodenal and jejunal responses to infection with *Trichinella spiralis* were compared in weaned piglets with a “normal dirty” vs. a “clean SPF” gut flora. Histochemical staining of neutral, acidic, sialylated, and sulphated ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

The effect of dietary protein levels before turnout on subsequent faecal nematode egg ...

... , E Nikolaou, D Kalogiannis, **G Petrakos** - Research in veterinary science, 1998 - Elsevier

The effect of dietary protein levels before turnout on the subsequent faecal egg output of gastrointestinal nematodes was examined in two genotypes of grazing sheep, with or without anthelmintic treatment. Lambs were given a low ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

A comparison of the dietary and total intake of micronutrients in a group of pregnant Greek ...

G Petrakos, P Panagopoulos, I Koutras, A ... - European Journal of Obstetrics and Gynecology, 2006 - Elsevier

Two hundred pregnant women participated in a nutritional survey, 98 in the second trimester and 102 in the third trimester in a random sampling. To examine dietary intake we used two questionnaires, the nutritional questionnaire ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 16 εκδοχές

PDF] ► A declarative approach to data validation of statistical data sets, based on metadata

G Petrakos, G Farmakis - Statistica Applicata, 2000 - Citeseer

Consistent validation of Statistical Data is an essential prerequisite of any process aiming at ensuring the quality and homogeneity of Statistical Information, especially when data are acquired from distributed ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

Epidemiological survey of cestode-larva disease in Greek sheep flocks

... , **G Theodoropoulos, G Petrakos** - Veterinary Parasitology, 2008 - Elsevier
The epidemiological status of hydatidosis, cysticercosis, and gid in sheep and the production practices of sheep farmers that increase the risk of exposure of sheep to infecting agents of these diseases were investigated in Thessaly, ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Efficacy of prophylaxis in women with sex induced cystitis

C Stamatiou, **G Petrakos**, C Bovis, P ... - Clinical and experimental obstetrico & gynecology, 2005 - cat.inist.fr

Sexual intercourse has been established as one of the most important risk factors for both isolated and recurrent uncomplicated infections of the urinary tract[1]. Prophylactic therapy requires only a small dose of an ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Sex-induced cystitis- patient burden and other epidemiological features

... , C Bovis, P Panagopoulos, **G Petrakos**, A ... - Clinical and experimental obstetrico & gynecology, 2005 - cat.inist.fr

Although sexual intercourse has been established as an important risk factor for uncomplicated urinary tract infection(UTI) in women, the exact the rate of recurrent UTI due to sexual intercourse and its patient burden is unknown. ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Effect of fox, pig, sheep, and poultry bile on the establishment of domestic and sylvatic species ...

- ► **ku.dk [PDF]**

G Theodoropoulos, M Styliara, M Petrakos, ... - Parasitology, 2003 - Cambridge Univ Press

1 Department of Anatomy and Physiology of Farm Animals, Faculty of Animal Science, Agricultural University of Athens, 75 Iera Odos, Votanikos, Athens

11855, Greece 2 Danish Centre for Experimental Parasitology, The Royal ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

New ways of specifying data edits

- ► **agilis-sa.gr** [PDF]
G Petrakos, C Conversano, **G Farmakis**, F Mola ... - Journal of the Royal Statistical Society. Series A (... , 2004 - jstor.org
Summary. Data editing is the process by which data that are collected in some way (a statistical survey for example) are examined for errors and corrected with the help of software. Edits, the logical conditions that should be ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

Overview of methods used to evaluate the adequacy of nutrient intakes for individuals and ...

... Álvarez, TMA Wijnhoven, **G Tabacchi**, F Branca ... - British Journal of Nutrition, 2009 - Cambridge Univ Press
... rural, community-dwelling elderly. J Nutr 131, 2192–2196. 18. **Petrakos G**, Panagopoulos P, Koutras I, et al. (2006) A comparison ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Tricyclic antidepressant-induced acute urine retention in a young woman with postpartum ...

K Stamatiou, A Alevizos, **G Petrakos**, I ... - Clinical and experimental obstetrics & gynecology, 2007 - ncbi.nlm.nih.gov
Tricyclic antidepressant-induced acute urine retention in a young woman with postpartum depression--case report. ... Stamatiou K, Alevizos A, **Petrakos G**, Lentzas I, Mariolis A, Panagopoulos P. ... Department of Urology, Tzaneion ...
Όλες οι 3 εκδοχές

Study on the efficacy of cefaclor for the treatment of asymptomatic bacteriuria and lower ...

K Stamatiou, A Alevizos, **G Petrakos**, I ... - Clinical and experimental obstetrics & gynecology, 2007 - ncbi.nlm.nih.gov
PURPOSE: The purpose of this study was to compare the efficacy and safety profile of twice daily versus the conventional three daily intake of cefaclor administered orally for five to seven days in the treatment of ...

Endometriosis of ureter-induced recurrent urinary tract infections in a premenopausal woman ...

K Stamatiou, **G Petrakos**, A Alevizos, K Bovis ... - Clinical and experimental obstetrics & gynecology, 2007 - ncbi.nlm.nih.gov

Endometriosis of the urinary tract is infrequent. The ureters and kidneys are the least usual place of localization. Endometriosis of the ureter often leads to silent loss of renal function due to delayed diagnosis. We report a case ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Όλες οι 2 εκδοχές

Seasonal patterns of strongyle infections in grazing sheep under the traditional production ...

... A Kouneli, B Martinez-Gonzales, **G Petrakos** ... - Veterinary Parasitology, 2000 - Elsevier
Ten 4-month-old female sheep of the Karagouniko dairy breed were used to monitor the seasonal fluctuations of strongyle infections in sheep during the first year of grazing under the traditional production system in the region of ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Effects of raw biles and their non-protein fractions from fox, pig, sheep and chicken on the ...

- ► inta.gov.ar [PDF]
... , V Georgiadou, M **Petrakos**, P Webster, CMO ... - Veterinary parasitology, 2005 - Elsevier

The in vitro differential effect of fox, pig, sheep and chicken bile and corresponding non-protein fractions at various concentrations on the motility of released muscle larvae of *Trichinella spiralis*, *Trichinella nativa* and ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

► Sex-induced cystitis: An epidemiological study in female populations of three district of ...

G Georgakopoulos, K Stamatiou, **G** Ilias, V ... - Indian Journal of Sexually Transmitted Diseases and ..., 2007 - ijstd.org

... 4. Stamatiou C, Bovis C, Panagopoulos P, **Petrakos G**, Economou A, Lycoudt A. Sex

induced cystitis-patient burden and other epidemiological features. ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 6 εκδοχές

Assessment of swine farms in Greece in relation to the risk of exposure of pigs to Trichinella

G Theodoropoulos, H Theodoropoulou, G ... - Preventive Veterinary Medicine, 2009 - Elsevier
... Theodoropoulou et al., 2001 E. Theodoropoulou, G. Theodoropoulos and G. Petrakos,
Factors affecting the efficiency of pig enterprises in Greece, Agricultura ...

[PDF] ► The Problem of Cystic Echinococcosis in Van Province

H YILMAZ, ZT CENGİZ, M ÇİÇEK - vetdergi.kafkas.edu.tr

... Christodouloupoulos G, Theodoropoulos G, Petrakos G: Epidemiological survey of cestode-larva disease in Greek sheep flocks. Vet Parasitol, 153, 368-373, 2008. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Role of intestinal epithelial cells in the innate immune defence of the pig intestine

IP Oswald - Veterinary research, 2006 - edpsciences.org

... 17 (2001) 130–135. [70] Theodoropoulos G., Hicks SJ, CorWeld AP, Miller BG, Kapel CMO, Trivizaki M., Balaskas C., Petrakos G., Carrington SD, Trichinella ...

Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 16 εκδοχές

Investigations on the seasonal patterns of strongyle infections in grazing lambs, and the ...

R Tinar, CV Akyol, VY Cirak, B Şenlik, C ... - Parasitology Research, 2005 - Springer
... Vet Rec 117:147– 149 Theodoropoulos G, Koutsotolis K, Nikolaou E, Kalogiannis D,
Petrakos G (1998) Seasonal variation of gastrointestinal nem- atodes of ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Echinococcosis/hydatidosis: its prevalence, economic and public health significance in ...

W Kebede, A Hagos, Z Girma, F Lobago - Tropical Animal Health and Production, 2009 - Springer

... Christodouloupoulos, **G.**, Theodoropoulos, **G.**, **Petrakos, G.**, 2008. Epidemiological survey of cestode-larva disease in Greek sheep flocks. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Procena kontrolnih shema nadoknadom proteina i primenom antihelmintika protiv ...

- ► **nb.rs** [PDF]

FA Papachristou, E Papadopoulos, N Panousis, ... - Acta veterinaria, 2008 - CEON/CEES

... Theodoropoulos **G**, Zervas **G**, Koutsotolis K, Nikolaou E, Kalogiannis D, **Petrakos G**, 1998, The effect of dietary protein levels before turnout on subsequent faecal ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Interactions among host diet, nutritional status and gastrointestinal parasite infection in wild ...

VO Ezenwa - International journal for parasitology, 2004 - Elsevier

... of dietary crude protein and faecal egg count in impala showed that during the dry season, individuals with high faecal egg counts (≥ 1550 eggs/g of faeces ...

Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

► **Urinary Tract Infection, Females**

BA Cunha, JM Tessier, MF Bavaro - Journal of eMedicine, 2006 - members.medscape.com

... Stamatiou C, **Petrakos G**, Bovis C, Panagopoulos P, Economou A, Karkanis C. Efficacy of prophylaxis in women with sex induced cystitis. Clin Exp Obstet Gynecol. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 4 εκδοχές

Survey of helminths in adult sheep in Heilongjiang Province, People's Republic of China

CR Wang, JH Qiu, XQ Zhu, XH Han, HB Ni, ... - Veterinary parasitology, 2006 - Elsevier

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► An approach on peri-urban space as a planning unit under the concept of landscape ...

C Petropoulou, N Pangas - ntua.gr

... 1. Ζιώγα, Ν., **Μουσιδης, Α.**, 1996 : Περιαστικός Αγροτικός

Χώρος, Λειτουργίες, μεταμορφώσεις ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PPDF] ► Farm women: Driving tractors and negotiating gender

B Pini - International Journal of the Sociology of Agriculture ..., 2005 - csafe.org.nz

... “In and Out of the Milking Parlour: A Cross-National Comparison of Gender, the Dairy Industry

and the State.” Women's Studies International Forum 23:247-57. **Strategaki, Maria**. 1988.

“Agricultural Modernization and Gender Division of Labor.” Sociologia Ruralis 28:248-61. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► European Employment Strategy, Childcare, Welfare State Redesign—Germany and ...

N Richardt - unpublished paper presented to the Conference of ..., 2004 - eucenter.wisc.edu

... their role in the EU. Parental Leave was the most appropriate issue with which to begin” (**Strategaki** 2000, 42). The drafting of the directive was however based on social partner framework directives. These drafts did not reflect ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

DF] ► Συμφιλίωση Οικονομίας και Κοινωνίας

S Arzeni, Θ Τσέκος, N Pokrovsky - uoi.academia.edu

... της Ευρώπης **Μαρία Στρατηγάκη**. Λέκτορας. Πάντειο Πανεπιστήμιο 3. Πολυτεχνειακές ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΕΙΣΜΟΣ

ΠΚ ΚΕΙΜΕΝΑ, Τ ΓΙΑ, Τ ΦΥΛΟΥ - genderpanteion.gr

... του κειμένου έγινε από τις Ντίνα Βαΐου, Ζωή Γεωργίου και **Μαρία Στρατηγάκη** τη δεκαετία

...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies: The Case of" Reconciliation of ...

- ► [free.fr](#) [PDF]

M **Stratigaki** - Social Politics: International Studies in Gender, State & ..., 2004 - Oxford Univ Press

The article contends that gender equality policy objectives become part of the main political agenda

of the European Union only after their meaning has been transformed to satisfy other policy priorities. A content analysis of relevant official EU acts, from the First European ...

[Γίνεται αναφορά σε 89](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 10 εκδοχές](#)

Gender Mainstreaming vs Positive Action: An Ongoing Conflict in EU Gender ...

- ► [rosadoc.be](#) [PDF]

M **Stratigaki** - European Journal of Women's Studies, 2005 - ejw.sagepub.com

ABSTRACT This article examines the development of a gender mainstreaming strategy in the EU by illustrating how this strategy was shaped by other than gender equality policy goals.

Gender

mainstreaming was originally launched in 1996 to promote gender equality in all EU ...

[Γίνεται αναφορά σε 51](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The European Union and the equal opportunities process

M **Stratigaki** - Gendered Policies in Europe: Reconciling Employment ..., 2000

[Γίνεται αναφορά σε 29](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Women's work and informal activities in Southern Europe

- ► [environment-and-planning.com](#) [PDF]

M **Stratigaki**, D Vaiou - Environment and Planning A, 1994 - envplan.com

Abstract. In Southern European countries, much of women's work lies out of the realm of 'wage labour' in forms of work which include agricultural labour in family farms, homeworking, unpaid domestic and caring labour, family helpers, and/or informal work in tourism, industry, or ...

[Γίνεται αναφορά σε 24](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 6 εκδοχές](#)

Women in the South: Diverse experiences of work in a unifying Europe

D Vaiou, M **Stratigaki** - Gender and Economics. A European ..., 1997 - books.google.com
7 WOMEN IN THE SOUTH: DIVERSE EXPERIENCES OF WORK IN A UNIFYING EUROPE Dina

Vaiou and **Maria Stratigaki** INTRODUCTION The project of European Integration-and the political, as well as academic, debate around the meanings and extent of 'integration'-has ...

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies: The Case of

M **Stratigaki** - Reconciliation of Work and Family.” Social Politics, 2004

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The EU and the Equal Opportunities Process

M **Stratigaki** - Gendered Policies in Europe. Reconciling Employment ..., 2000

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

FronSettlement'toIntegration': Informal Practices and Social Services for Women ...

- ► dur.ac.uk [PDF]

D Vaiou, M **Stratigaki** - European Urban and Regional Studies, 2008 - eur.sagepub.com

In recent European literature on migration, two main trends characterize the ways in which migrants

are increasingly portrayed. The first tends to define migrants in terms of their belonging to 'communities' while, in the second trend, migrants and refugees epitomize ideas of ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The European Union and the equal opportunity process

S **Maria** - Gendered Policies in Europe. Reconciling Employment ..., 2000

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Maria

S **Stratigaki** - 2004

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Computerization in Greek banking: The gendering of jobs and payment practices

K ARVANITAKI, M **STRATIGAKI** - ... Home: Gender and Technology in a ..., 1994 - Open

Univ Pr

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Value chain restructuring in Europe in a global economy

... , M Pedaci, M Piersanti, M **Stratigaki**, BJ Krings, L ... - status: published - worksproject.be
All rights reserved. No part of the report may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted

in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording; and may not be quoted or cited, without prior permission in writing from the Project Co-ordinator. The ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The European Union and the Equal Opportunities process

S **Maria** - Gendered Policies in Europe: Reconciling Employment ..., 2000

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Gender mainstreaming in the EU: incorporating a feminist reading?

- ► ucm.es [PDF]

E Lombardo, P Meier - European Journal of Women's Studies, 2006 - ejw.sagepub.com

... The more radical 'agenda-setting' approach to gender mainstreaming has, in fact, the potential of challenging gendered roles, structures and policies and threatening EU patriarchal political contexts in which individual women and men act (**Stratigaki**, 2005). ...

Γίνεται αναφορά σε 26 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Farm tourism, gender and the environment in Spain

- ► krakow.pl [PDF]

MD Garcia-Ramon, G Canoves, N Valdovinos - Annals of Tourism Research, 1995 - Elsevier

... **Stratigaki, Maria** and Vaiou, Dina 1994 Women's Work and Informal Activities in Southern Europe.

Environment and Planning A 26:12211234. ... 123–138. **Stratigaki** and Vaiou, 1994. **Maria Stratigaki**

and Dina Vaiou, Women's Work and Informal Activities in Southern Europe. ...

Γίνεται αναφορά σε 50 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Introduction: gender and the politics of scale

R Mahon - Social Politics: International Studies in Gender, State & ..., 2006 - Oxford Univ Press

... Theory Soja Eduard. (1989) Verso. **Stratigaki Maria**. (2004) The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies: The Case of 'Reconciliation of Work and Family'. Social

Politics 11:130–56.[Abstract]. Walby Sylvia. (2004) The ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

(mstrati@ panteion. gr)

M STRATIGAKI - policy - genderpanteion.gr

Maria STRATIGAKI has studied economics, sociology and women's studies in Athens (University of Athens), Paris (Paris IX, Paris VII) and New York (NYU). She holds a Doctorate Degree in sociology of work (1994) (title of thesis: Computerisation and gender division of labour. The case of ...
Προβολή ως HTML

Sally J. Kenney is a professor of public affairs and law at the Humphrey Institute of ...

T Pudrovska, E Page, M **Stratigaki** - ... Studies in Gender, State and Society, 2004 -
muse.jhu.edu

Myra Marx Ferree is professor of sociology at the University of Wisconsin-Madison. She is a long-time student of the women's movements and coauthor of Shaping Abortion Discourse: Democracy and the Public Sphere in Germany and the US (Cambridge 2002). Her current work ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ORGANISATIONAL MODERNISATION IN A LARGE GREEK BANK: ...

M **Stratigaki** - ... , organizational effectiveness, and quality of work life in ..., 1994 - Peter Lang Pub Inc

[PDF] ► Changing patterns of segregation and power relations in the workplace Results ...

S Dahlmann, U Huws, M **Stratigaki** - femtech.at

All rights reserved. No part of the report may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted

in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording; and may not be quoted or cited, without prior permission in writing from the Project Co-ordinator. The ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

Mainstreaming gender in the European Union: Getting the incentives right

- ► **princeton.edu [PDF]**

EM Hafner-Burton, MA Pollack - papers.ssrn.com

... us. Thanks also to Amy Elman, Catherine Hoskyns, Julia Lynch, Amy Mazur, Dorothy McBride, Lisa Prügl, **Maria Stratigaki**, Christopher Wlezien, and two anonymous

reviewers for extensive comments on earlier drafts. Any errors ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

[PDF] ► WEDNESDAY, 16 NOVEMBER 2005

ME Giacobino, MB Ásgeirsdóttir, MC Haigneré, MF ... - rue, 2005 - oecd.org

... of the Federal Republic of Germany Mr. Johannes Klumpers DG Research, European Commission

Ms. Martine Lapierre Chief Technical Officer, Alcatel Mobile Communications, France Dr.

Maria

Stratigaki Department of Social Policy, Panteion University, Athens, Greece ...

Προβολή ως HTML

[PDF] ► Women's Studies-from institutional innovations to new job qualifications

N Lykke, C Michel, MP de la Bellacasa - let.uu.nl

... Chapter 4 **Maria Stratigaki**: EU Policies' impact in promoting gender equality expertise. ... of these

assessments is documented in Chapter 4 by **Maria Stratigaki**, director of the Greek Research Centre for Gender Equality (KETHI) that was founded by the Greek government in 1989. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

Index for Volume 11

M Barnes, J Newman, H Sullivan, P Power, P ... - ... : International Studies in ... - Oxford Univ Press

... of Citizenship: Canadian Politics of 'Women' and 'Children' (Dobrowolsky and Jenson), 154–180 “Some Everyday Experiences of Voluntarism: Social Capital, Pleasure, and the Contingency of Participation” (Roberts and Divine), 280–296 **Stratigaki, Maria**: “The Cooptation ...

Όλες οι 6 εκδοχές

Citizenship in an Enlarging Europe: Contested Strategies

- ► cas.cz [PDF]

B Einhorn - Sociologický časopis/Czech Sociological Review, 2005 - CEEOL

... travened the UK's Sex Discrimination legislation. Interestingly, **Maria Stratigaki** [2005] uses the term 'positive action' in contrast to equality-based gender mainstreaming approaches. Joni Lovenduski [2001: 751] describes how ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

[BIBAIO] Family policy matters: Responding to family change in Europe

L Hantrais - 2004 - books.google.com

... d'etudes de l'emploi, Noisy-le- Grand, and Sophie Pennec, Institut national d'etudes demographiques, Paris, with Olivier Biittner Germany - Dieter EiBel, Justus Liebig Universitat, GieBen, with Jutta Trager Greece - Loukia Moussourou and **Maria Stratigaki**, Panteion University ...

Γίνεται αναφορά σε 103 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[DOC] ► PUTTING CHILDREN FIRST-CHILDCARE SEMINAR MALTA, June 9, 2007
“ ...

ACC is Needed - karamanou.gr

... 2006; State Services Commission, 2005, “Work-Life Balance: A Resource for State-Services”, New Zealand; **Stratigaki, Maria**, 2004, “The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies: The case of Reconciliation of Work and Family”, Social Politics, Vol. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[DOC] ► „Citizenship, Civil Society and Gender Mainstreaming: Contested Priorities in an
...

B Einhorn - Sociological Review, 2005 - qub.ac.uk

... **Stratigaki, Maria** (2005) 'Gender Mainstreaming vs Positive Action: An Ongoing Conflict in EU Gender Equality Policy', European Journal of Women's Studies, 12(2): 165-186.

Szalai, Julia (2005) 'Cultural Diversity of Social Disintegration? ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Gender mainstreaming and gender equality in the new (market) economy: an ...

- ► **128.220.205.153** [PDF]

D Perrons - Social Politics: International Studies in Gender, State & ..., 2005 - Oxford Univ Press

... In a similar vein, **Maria Stratigaki** (2005) argues that gender mainstreaming in the European Union

has weakened the feminist agenda, by diluting the power of positive action. ... 6. **Maria Stratigaki**

(2004) is even more skeptical and refers to the cooptation of gender concepts. Back. ...

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 11 εκδοχές

Transnational advocacy networks and policy cycles in the European Union: The ...

- ► **jhu.edu** [PDF]

K Zippel - Social Politics: International Studies in Gender, State & ..., 2004 - Oxford Univ Press

... Yet TANs do not always succeed in placing their issues on agendas. Moreover, feminist

demands

can be coopted. For example, **Maria Stratigaki** (2004) shows how feminist notions of sharing family

Page 9. Transnational Advocacy Networks and Policy Cycles ♦ 65 ...

Γίνεται αναφορά σε 45 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 10 εκδοχές

Writing Women Out, Folding Gender In: The European Union "Modernises" Social ...

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

J Jenson - Social Politics: International Studies in Gender, State & ..., 2008 - Oxford Univ Press
... **Maria Stratigaki** (2004), for example, argues that the incorporation of the instruments to reconcile

work and family life (childcare, parental leaves, working time improvements) into the European Employment Strategy (EES) constitutes a process of "cooptation," because the ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 9 εκδοχές

[PDF] ► **European citizenship or narrow nationalisms? The challenge of gender**

B Einhorn - the paper presented at CINEFOGO conference, ..., 2007 - sfk.uio.no

... political transformation towards the goal of gender equitable societies. **Maria Stratigaki** claims on the basis of her eight year experience of working in the Equal Opportunities Unit of the European Commission that there is evidence ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► **Post-Lisbon Social Policy-Inventing the social in the confines of the European ...**

A Savio, E Palola - Paper presented at the ESPAnet annual conference, 2004 - spsw.ox.ac.uk

... This kind of co-optation process, shifting the meanings of original concepts to fit into the prevailing

political and economic priorities of the EU (**Stratigaki** 2004), can be clearly seen in many areas of the EU social ... In **Maria** João Rodrigues (ed.): The Knowledge Economy in Europe ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Parental leave and gender equality: Lessons from the European Union

L Haas - Review of Policy Research, 2003 - ingentaconnect.com

... The UK refused to sign because it dis- approved of policy that would support married mothers' employment (**Stratigaki**, 2000). ... Parental leave rights are gender neutral so that "men should be

encour- aged to assume an equal share of family responsibilities" (**Stratigaki**, 2000). ...

Γίνεται αναφορά σε 44 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Framing gender equality in the European Union political discourse

- ► ucm.es [PDF]

E Lombardo, P Meier - Social Politics: International Studies in Gender, ..., 2008 - Oxford Univ Press

... 8 In spite of the general claims included in these documents, there are no concrete objectives, no allocation of economic and human resources (**Stratigaki** 2005), no timetable for action, no specific measures for implementing gender mainstreaming, monitoring its application ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 9 εκδοχές

The Invisible Carers: Framing Domestic Work (ers) in Gender Equality Policies in ...

E Peterson - European Journal of Women's Studies, 2007 - ejw.sagepub.com

... but it has gradually become associated with liberal market solutions and less with the problem

of gender inequality (**Stratigaki**, 2004). ... I would like to thank **María** Bustelo and Emanuela Lombardo

(University Complutense of Madrid) for their helpful comments on earlier versions ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Framing Equality: The Politics of Race, Class, Gender in the US, Germany, and the ...

MM Ferree - Gender issues and women's movements in the ..., 1995 - eucenter.wisc.edu

... These clauses and directives would not exist without women's active lobbying (Cichowski 2002; **Stratigaki**, 2004) but their enforcement and elaboration in specific instances -- sexual harassment and gender mainstreaming policies, goals for women's ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Conciliación y (des) igualdad. Una mirada debajo de la alfombra de las políticas ...

M Bustelo, E Peterson - Somos. Revista de Desarrollo y Educación Popular, 2005 - ucm.es

... Country Study Spain. Vienna: Institut für die Wissenschaften des Menschen. **Stratigaki, Maria**, 2004. "The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies: the Case of "Reconciliation of Work and Family", Social Politics, Spring.

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Flexible working patterns and equal opportunities in the European Union: conflict ...

D Perrons - European journal of women's studies, 1999 - ejw.sagepub.com

... Nevertheless, family and informal work are also widespread (**Stratigaki** and Vaiou, 1994; Vaiou,

1996; Baylina and García-Ramon, 1998), and, where formal employment is highly regulated, as for example in Spain, there has been an increase in fixed-term, temporary ...

Γίνεται αναφορά σε 51 - Σχετικά άρθρα

► The construction of EU's childcare policy through the Open Method of Coordination

E Radulova - European Integration online Papers (EIoP), 2009 - eiop.or.at

... Journal of Common Market Studies 44 (2): 369-390. **Stratigaki, Maria**. 2004. The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies: The Case of "Reconciliation of Work and Family". Social Politics 11 (1): 30-56. Van der Lippe, T. . 2001. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

[PDF] ► **Framing the organisation of intimacy as a policy problem across Europe**

M Verloo, JB Maratou-Alipranti, I van Lamoen, K ... - European Union ..., 2004 - mageeq.net
... 2 analysis, **Maria Stratigaki** shows how a concept introduced to encourage gender equality in the labour market - what is known mostly under the label of "reconciliation of work and family life" - gradually shifted meaning as it became incorporated in the European Employment ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδόχές

Project MUSE Journals Social Politics: International Studies in Gender, State and ...

E Lombardo, P Meier, E Lombardo, P Meier - Social Politics: International ..., 2008 - muse.jhu.edu

... "Ideology, Frame Resonance and Participant Mobilization." International Social Movement Research 1: 197-217. **Stratigaki, Maria**. 2004. "The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies:

The Case of 'Reconciliation of Work and Family.'" Social Politics 11 (1): 30-56. ———. ...

Σχετικά άρθρα

Project MUSE Journals Social Politics: International Studies in Gender, State and ...

V Results, E Lombardo, P Meier, E Lombardo, P ... - ... : International Studies in ..., 2008 - muse.jhu.edu

... "Ideology, Frame Resonance and Participant Mobilization." International Social Movement Research 1: 197-217. **Stratigaki, Maria**. 2004. "The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies:

The Case of 'Reconciliation of Work and Family.'" Social Politics 11 (1): 30-56. ———. ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► **RECONCILIATION POLICIES: CONCEPTUALIZATION AND TRENDS**

J ASTELARRA - SOCIAL COHESION, RECONCILIATION POLICIES ... - lac.unfpa.org
... Journal of European Social Policy, Vol 14 (2). 2004. **Stratigaki, Maria**. The cooptation of Gender Concepts in EU Policies: The Case of “Reconciliation of Work and Family”. Oxford University Press,
Social Politics, volume 11, number 1. 2004. Torns Martin, Teresa. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] ► [**Jacintha van Beveren**](#)

M Verloo - jhubc.it
... In an impressive overview and analysis, **Maria Stratigaki** shows how a concept introduced to encourage gender equality in the labour market, what is known mostly under the label of “reconciliation of work and family life”, gradually shifted meaning as it became incorporated in ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► [**EU Equality Commitments and Shifting Meanings of Gender Equality**](#)

EJ Black - uvic.ca
... **Maria Stratigaki** has referred to the process of co-optation, which occurs when “the concept itself is not rejected, but its initial meaning is transformed and used in the policy discourse for a different purpose than the original one” (**Stratigaki** 2004: 36). ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► [**21st IPSA World Congress July 12-16 2009, Santiago, Chile**](#)

E Lombardo, P Meier - ucm.es
... To reinforce the synergy between gender quotas and gender mainstreaming, firstly, the latter should not be used against the former (see **Stratigaki** 2005), and, secondly, gender quotas should be built upon a number of quality criteria that have been singled out for mainstreaming ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[**Hepatodiaphragmatic interposition of the colon in the upright and supine position**](#)

PK Prassopoulos, MT Raissaki, NC ... - Journal of computer ..., 1996 - journals.lww.com
... Prassopoulos, Panos K.; Raissaki, **Maria** Th.; Gourtsoyiannis, Nick C. Article Outline. Collapse
Box ... Acknowledgment: We thank Mrs. E. Markaki, Mrs. J. **Stratigaki**, Mr. D. Tekonakis, and Mr.

D. Lambrakis for their valuable assistance in selecting data and typing the manuscript. ...
Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Gender and Citizenship in Care Policies: a European Comparison

J Heinen - cefc.com.hk

... and women (Heinen 2003). **Maria Stratigaki** (2008) speaks of a reversal of trend as from 2006

regarding the place assigned to gender equality since the Rome Treaty of 1957. In her eyes, ...
Cambridge. Cambridge University Press. **Stratigaki Maria** (2008). « La politique du recul. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► 1. Conceptualizing and Measuring Families and Family Policies in Europe

L Appleton, L Hantrais - CROSS NATIONAL RESEARCH PAPERS, 2000 - xnat.org.uk
... Thérèse Letablier, Centre d'Études de l'Emploi, Paris, with Sophie Pennec, Institut National
d'Études Démographiques, Paris Germany – Dieter Eißel, with Jutta Tráger, Justus Liebig
Universität Gießen Greece – Loukia Moussourou, with **Maria Stratigaki**, Panteion University ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[DOC] ► II.

A Tympas - hpst.phs.uoa.gr

... 65-71. Small, James. 1993. General-Purpose Electronic Analog Computing: 1945-1965.
IEEE Annals of the History of Computing 15.2. 8-18. **Stratigaki, Maria**. 1996. Gender, Work,
Technology. Athens: Politis (In Greek). Sumner, James. 2005. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Gender mainstreaming: Productive tensions in theory and practice

- ► leeds.ac.uk [PDF]

S Walby - Social Politics: International Studies in Gender, State & ... - Oxford Univ Press
... many changes elsewhere. Indeed, **Stratigaki** (2004) argues that this policy has
become less about sharing family responsibilities between women and men, and
more about encouraging flexible forms of employment. In this ...
Γίνεται αναφορά σε 104 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 14 εκδοχές

Project MUSE Journals Social Politics: International Studies in Gender, State and ...

J Jenson, WW Out, FG In, J Jenson - ... Studies in Gender, State and Society, 2008 -
muse.jhu.edu

... 527. **Stratigaki, Maria**. 2004. “The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies:

The Case of 'Reconciliation of Work and Family'." Social Politics: International Studies in Gender, State and Society 11 (1): 30–56. ———. 2005. ...

Σχετικά άρθρα

Equality Machineries Matter: The Impact of Women's Political Pressure on ...

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

I Bleijenbergh, C Roggeband - ... Studies in Gender, State & Society, 2007 - Oxford Univ Press ... the European Commission already proposed legislation on PT and PL at the beginning of the 1980s, the first issue on which concrete policies appeared was CC, with the 1992 Childcare Recommendation (Bleijenbergh, de Bruijn, and Bussemaker 2004; **Stratigaki** 2004, 40–3 ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

Rescaling Gender Relations: The Influence of European Directives on the German ...

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

H MacRae - Social Politics: International Studies in Gender, State & ..., 2006 - Oxford Univ Press

... to equality although the underlying commitment to neoliberal employment policies and gender sameness has remained largely untouched (**Stratigaki** 2004). ... 12 The report, written by **Maria Weber**

of the German Trade Union Association, was exceptionally strongly worded and ...

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 9 εκδοχές

[PDF] ► Les politiques pour l'égalité des sexes, comme toute politique publique ...

M **Stratigaki** - rosadoc.be

Résumé Cet article analyse la mutation intervenue, en 2006, dans la politique européenne d'égalité des sexes, près de dix ans après l'adoption, en 1997, de l'article 13 du traité d'Amsterdam

interdisant toute discrimination fondée sur le sexe, la race ou l'origine ethnique, la ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Master in Political Science Academic Year 2007-2008

F de Ciencias Políticas, SDDC Política, A II, E ... - essex.ac.uk

... Newbury Park, CA: Sage, 1995. **Stratigaki, Maria** (2005) 'Gender Mainstreaming vs Positive Action:

An on-going Conflict in EU Gender Equality Policy', European Journal of Women's Studies 12(2): 165-86. Uriarte, Edurne, y Arantxa Elizondo eds.(1997) Mujeres en política. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Gender Mainstreaming Un enfoque para la igualdad de los géneros

M Rigat-Pflaum, FFE en Argentina - fesgenero.org

... Theorizing Mainstreaming in the Context of Diversity and Deliberation, Social Politics, 2005
18

Lombardo, E., op.cit., pag.415; Walby, Silvia, Mainstreaming de género: uniendo la teoría con la práctica, Ponencia, 2004, pag.2 19 **Stratigaki, Maria**, Gender Mainstreaming vs. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Dr. Birgit Sauer FoP: Gender Mainstreaming in international perspective. ...

F Helperstorfer

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

I ▶ «Towards the Europeanization of work-family policies? The Impact of the EU on ...

KJ Morgan - Gender issues and women's movements in the ..., 2008 - gwu.edu

... 4 (October): 301-10. **Stratigaki, Maria**. 2004. "The Cooptation of Gender Concepts in EU Policies:

The Case of 'Reconciliation of Work and Family.'" Social Politics: International Studies in Gender,

State & Society 11, no. 1 (Spring): 30-56. Treib, Oliver and Gerda Falkner. 2004. ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ▶ Gender & research

L Maxwell, K Slavin, K Young, Union. European, ... - biblioteca.porto.ucp.pt

... 283 Researching gender and social science–The case of Greece **MARIA STRATIGAKI**
Research

Centre for Gender Equality (KETHI), Panteion University, Greece..... 288 Defining ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ▶ MASTER IN GENDER AND DEVELOPMENT UCM, ICEI

E Lombardo - sx.ac.uk

... Madrid: Narcea. Squires, Judith. 2005. 'Evaluating Gender Mainstreaming in the Context of EU Diversity Strategies'. ECPR Joint Sessions of Granada, 14-19 April, Workshop on 'The Future

of Gender Equality in the European Union'. **Stratigaki, Maria**. 2005. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Name der Lehrveranstaltung: Gender Mainstreaming

E Fitzsimons

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► Participation of women in the labour market and reconciliation policy in Greece

L Alipranti, A Nikolaou - Wellchi Network Conference, 2005 - ciimu.org

Page 1. 1 "Participation of women in the labour market and reconciliation policy in Greece" Dr Laura Alipranti, Senior Researcher EKKE and A. Nikolaou, MA, Junior Researcher Introduction Work and family are two realms of our lives that constantly interact with each other at ...

[Γίνεται αναφορά σε 4](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

TOWARD THE EUROPEANIZATION OF WORK/FAMILY POLICIES?

KJ Morgan - Gender Politics in the Expanding European Union: ..., 2008 - books.google.com
... the greatest influence of women's movements came less from direct lobbying of the EC than from

the development of these movements at the domestic level, which moved the commission to adopt

gender equality as one of its objectives (Hoskyns 1994, 232; **Stratigaki** 2004, 36). ...

[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

GREEK WOMEN IN THE EUROPE OF 1992: BROKERS OF EUROPEAN ...

E PAPAGAROUFALI, E GEORGES - Perilous States: Conversations ..., 1993 - books.google.com

... 17 According to **Maria Stratigaki**, our interlocutor, "these are the signs of the times." They do not

include "pure" revolution, because "the revolution is not paid." **Maria Stratigaki**, a longtime member

of the Communist Party of Greece of the Interior (KKE-es), is a woman in her ...

[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Re (gion) alizing Women's Human Rights in Latin America

EJ Friedman - Politics and Gender, 2009 - Cambridge Univ Press

... As **Maria Stratigaki** explains: "The meanings of key concepts initially introduced by feminists

and originally grounded in feminist ideas [may be] conceptually transformed ... resulting in the loss of their potential for changing gender relations" (2004, 31). ...

[Σχετικά άρθρα](#)

Gender equality and employment policy

M Karamessini - Social policy developments in Greece, 2006 - books.google.com
Chapter 11 Gender Equality and Employment Policy **Maria** Karamessini Policy for gender equality
is a relatively new area of social ... planning of employment policy through the NAPs and gender mainstreaming were novel processes for the relevant authorities (**Stratigaki**, 2002). ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Women's Civil and Political Citizenship in the Post-Good Friday Agreement Period ...

K Side - Occasional Paper, 2007 - qub.ac.uk
... **Stratigaki, Maria**. 2005. "Gender Mainstreaming vs Positive Action: An Ongoing Conflict in the EU Gender Policy" European Journal of Women's Studies 12 (2): 165-186. Tonge, Jonathan. 1995. The New Northern Irish Politics? (Basingstoke: Palgrave Macmillan). ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

DOC] ► FINAL ESSAY-SURVEY'S RESULTS ABOUT MAPPING THE PROBLEMS AND THE NEEDS OF ...

F Assistance - familyassistance.gr
... Σύγχρονα Θέματα, 40, 81-89. Βαΐου, Ν. & **Καραμεσίνη, Μ.** (1998). Διακρίσεις και ανισότητες ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Migration to Greece: A New Type and Emerging Problems.

- ► **flinders.edu.au** [PDF]
L Alipranti-Maratou, 2007 - dspace.flinders.edu.au
... **Μιχαλοπούλου**, Πάρις Τσάρτας, Μαρία Γιαννισοπούλου, Παναγιώτης Καφε- τζής και Ευδοκία ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Δρόμοι μετανάστευσης και κοινωνικής ταυτότητας

Ι Ψημμένος - Γεωγραφίες, 2003 - lib.teiser.gr
... alt##. Δρόμοι μετανάστευσης και κοινωνικής ταυτότητας. Ιορδάνης Ψημμένος.
Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Μετανάστες και κοινωνικός αποκλεισμός στη σύγχρονη πόλη: η περίπτωση της Αθήνας

Ι Ψημμένος - Γεωγραφίες, 2004 - lib.teiser.gr
... αποκλεισμός στη σύγχρονη πόλη: η περίπτωση της Αθήνας. Ιορδάνης Ψημμένος.
Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

Migration and Changing Urban Geographies in the European South: Evidence from the Case ...

- ► [srce.hr](#) [PDF]

P Hatziprokopiou - Migracijske i etničke teme, 2006 - CEEOL
Page 1. Migration and Changing Urban Geographies in the European South: Evidence from the Case of Immigrants in Thessaloniki «Migration ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Albanska emigracija u Grčkoj-razmeštaj i koncentracija u gradskim područjima-primer ...

- ► [nb.rs](#) [PDF]

I Kokkali - Stanovništvo, 2006 - CEON/ CEES
Page 1. BIBLID 0038-982X(2006): 2 p. 7-34 UDK 314.742:495.112"2001" Originalni naucni rad Primljeno: 26.10.2005. IMMIGRATION ALBANAISE ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Recent immigration flows to Greece

M Petronoti, A Triandafyllidou - Special Issue of Bibliography of Social Sciences on ..., 2003 - uned.es

Page 1. RECENT IMMIGRATION FLOWS TO GREECE Marina Petronoti Anna Triandafyllidou

Κείμενα Εργασίας 2003/2 Working Papers 2003/2 Page 2. Page 3. ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[DOC] ► FINAL ESSAY-SURVEY'S RESULTS ABOUT MAPPING THE PROBLEMS AND THE NEEDS OF ...

F Assistance - familyassistance.gr

... **Ρομπόλης, Σ.** & Δημουλάς, Κ. (1998). Τηλεργασία ... Ενημέρωση,

37, 8-15. **Ρομπόλης, Σ.** (1996). Οικογένεια ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN CROSS ...

CB REGIONS - ceeol.com

Page 1. NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN

CROSS BORDER REGIONS «NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL ...

NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN CROSS- ...

E Pitoska - Studia Universitatis Babes Bolyai-Negotia, 2005 - CEEOL

Page 1. NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN

CROSS BORDER REGIONS «NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL ...

Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] L'Emigration grecque en Allemagne feI delI rale

S Rombolis - 1976

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Publication View

S Rombolis - en.scientificcommons.org

Publication View. 4964652. L'Emigration grecque en Allemagne fédérale / (1976). **Rombolis,**

Savvas. Abstract. Mémoire DES : UER 02 / Paris I ; 1976 : sess. de fév.. Dactylographié.

Publication details. Download, <http://worldcat.org/oclc/28152256>. ...

Προσωρινά αποθηκευμένη

[ΑΝΑΦΟΡΑ] L'Emigration grecque en Allemagne federale

S Rombolis - 1976

[PDF] ► MUJERES LATINOAMERICANAS EN EUROPA INMIGRACIÓN, TRABAJO, ...

DRAER BAUTISTA... - Comercio exterior, 2005 - lasa.international.pitt.edu
... Grecia inició el proceso de regulación de inmigrantes en 1998. En 1973 había 60.000 trabajadores extranjeros –llamados para contrarrestar la emigración local- que muy pronto van a ser enviadas a sus países (**Rombolis** 1979: 231). ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► The Hybrid University in the European Information Society: the new Learning ...

P Anastasiades, O **Stasinopoulou** - 2006 - editlib.org
... Panagiotis Anastasiades, Department of Education University of Crete GR-74100 Rethymno Crete, Greece e-mail: panas@edc.uoc.gr **Olga Stasinopoulou** Dept. of Social Policy and Social Anthropology, Panteion University of Social and Political Sciences. GR - 176 71 Athens, ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΔ ΕΛΤΙΟ

A ΑΡΙΘΜΟ - lib.unipi.gr
... 19. 331 ΚΟ, **Κουζής Γιάννης**, Εργασιακές σχέσεις και ευρωπαϊκή ενοποίηση: ευελιξία και ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

BIBΛΙΟ] Greece in the European Union

DG Dimitrakopoulos, AG Passas - 2004 - questia.com
... NIKOS KOUTSIARAS, 86. PART V Epilogue, 111. 8 From accession to the euro: the evolution of Greek public attitudes toward European integration, 1981-2001, **YIANNIS E. MAVRIS**, 113.
...
Yiannis E. Mavris is the Managing Director, VPRC Research Institute. ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Economic Bulletin

BOF GREECE - bankofgreece.gr
... The valuable comments of Professor George Dimopoulos, Heather Gibson, Isaac Sabethai, George Hondroyiannis, Costas Kanellopoulos, Ilias Kikilias and Ioannis Theodossiou are gratefully

acknowledged. Any errors and omissions remain the authors' responsibility. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

PDF] ► Monetary Union and Inflation: The Greek Experience

TN Toay - eliamep.gr

... and Spain. 5 Comments from **Yiannis Kouzis**, head of industrial relations at the Labour Institute of the General Confederation of Greek Labour (GSEE). Page 12. Policy Papers by Young Researchers WP II / III Theories: Team 3 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Théophile Protospatharios: un précurseur byzantin de l'urologie

G Androutsos - Andrologie, 2005 - Springer

... 17. IDELER LJ: Physici et medici Graeci minores. Berolinum, 1841 (Ioannis Actuarii : De Urinis, tB ; 4-5). 18. **KOUZIS A.** : s sauvegardes de medecins Byzantins 12 A et B, Theophile : {{

Des urines et des excretions })). Athenes, 1910 : 1-6, 1-10. 19. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Subdirección General de Publicaciones

YA SOCIALES - RET - mtas.es

Page 1. Page 2. MINISTERIO DE TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES Subdirección General de

Publicaciones RET. 99-1.957 Page 3. La Negociación Colectiva en el escenario del año 2000

Page 4. COLECCION INFORMES Y ESTUDIOS Serie Relaciones Laborales Núm. 27 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 10 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] THE TEACHING OF HYGIENE AT THE UNIVERSITY OF ATHENS DURING THE ...

MKS MANDYLA

Vocational rehabilitation for persons with schizophrenia: Recent research and ...

- ► oxfordjournals.org [PDF]

JA Cook, L Razzano - Schizophrenia Bulletin, 2000 - psycnet.apa.org

... 1991). Using the ECA cohort in a study of days missed from work because of emotional problems,

Kouzis and Eaton (1994) showed that people with schizophrenia had 18 times the odds of

missing

work for an emotional problem compared with their healthy counterparts. ...

Γίνεται αναφορά σε 146 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

A historical outline of Greek ophthalmology from the Hellenistic period up to the ...

J Lascaratos, S Marketos - Documenta Ophthalmologica, 1988 - Springer

... 7. Chiotis P. Historical memoirs of the Ionian Islands. Vol 7. Athens: Karavias, 1981. 8.

Dioscoridae

Pedacii Anazarbei, De Medica Materia Libri V etc., Coloniae, Opera et imprensa Ioannis Soteris,

1709. 9. Esser MA. ... 20. **Kouzis** A. History of medicine. Athens, 1929. 21. ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Evidence-based practices in supported employment

LA Razzano, JA Cook - ... -based practice: methods, models, and tools ..., 2004 -

books.google.com

... Work among people with psychiatric disabilities has positive social benefits, such as less reliance

on public disability entitlements (**Kouzis** & Eaton, 2000; Polak & Warner, 1996) and the overall costs of care (Baron, 2000; Drake, McHugo, Becker, Anthony, & Clark, 1996). ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► EuroMemo 2002

M Etxezarreta, J Grahl, J Huffschnid, J Mazier - 2003 - memo-europe.uni-bremen.de

Page 1. Miren Etxezarreta/John Grahl/Jörg Huffschnid/Jacques Mazier ua EuroMemo 2002

Page 2. www.vsa-verlag.de Page 3. Miren Etxezarreta/John Grahl/ Jörg Huffschnid/Jacques

Mazier ua EuroMemo 2002 Bessere Institutionen, Regeln und ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► GRUPO 1-REDA

ICE NOW, P ALGIBE-GEA, Y DE LA MUJER - arcidonna.it

Page 1. GUÍA «CLAVES PARA ORIENTAR A LAS MUJERES ANTE LAS NUEVAS FORMAS DE TRABAJO Y ORGANIZACIÓN» GRUPO 1 - REDA (1998 -2000)

INICIATIVA COMUNITARIA EMPLEO NOW PROYECTO ALGIBE ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► The relationship between vocational rehabilitation services, demographic variables ...

ES Bromet - 2005 - ohiolink.edu

... of American adults; upwards of 5.4% have a serious mental disorder in any given year Page 17. 2 (Kessler, Zhao, Katz, **Kouzis**, Frank, Edlund, & Leaf, 1999). Further, individuals with severe

mental illnesses are the fastest growing population within both the Social Security ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The consequences of EMU for industrial relations: The case of Greece

G **Kouzis** - 1998b): The Impact of EMU on Industrial Relations in ..., 1998

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Greece Study: Economically Dependent Workers**

G **Kouzis** - 2002 - Technical report, European ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Griechenland**

G **Kouzis** - 1993): Tarifpolitik und Tarifsysteme in Europa, Ein ..., 1993

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Legal borrowing: why some legal transplants take root and others fail

EE Galinou - Comp. Lab. L. & Pol'y. J., 2003 - heinonlinebackup.com

... 16. Michon, supra note 4. 17. **Giannis Kouzis**, INE/GSEE/ADEDY, Temporary Agency Work and

Industrial Relations; Greece, available at <http://www.eiro.eurofound.eu.int/1999/01/word/gr9812100s.doc>. Page 8. 398 COMP. LABOR LAW & POL'Y JOURNAL [Vol. ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► **UNIVERSITYASCBIELEFEL D**

UBIDP No - fh-bielefeld.de

... adjustment of production (cf. strict non-storability and price-rigidity). 7 For an overview see Chung/Kerkhofs/Ester (2007) and **Kouzis**/Kretsos (2003). In Germany, the incidence of Collective

Agreements on Employment Security and Working Time Accounts is increasing. Page 15. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Trade union education in Europe

J Bridgford, J Stirling - 2009 - voced.edu.au

... p. 51-68); Denmark / Leif Hansen and Finn M. Sommer (p. 69-92); Finland / Jukka Tuomisto (p. 93-116); France / Marie Geoffroy (p. 117-138); Germany / Michael Romer-Karrasch, Angelika

Gehrmann and Hanns Wienold (p. 139-156); Greece / **Yiannis Kouzis** (p. 157-176 ...

Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[PDF] ► Tempo de Trabalho e Dimensão Empresarial (#)

E Fontainha - eeg.uminho.pt

... XxiX, June , p. 471- 522. **Kouzis, Giannis** e Lefteris Kretsos (2003) "Annualised hours in Europe"

(EIRO-Dublin), October. Leihndorff, S. et al (2001) NESY: New forms of Employment e Working

Time in the Service Economy, Report to the European Commission, Brussels. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

The roots of geriatric medicine: care of the aged in Byzantine times (324–1453 AD)

J Lascaratos, E Poulacou-Rebelacou - Gerontology, 2000 - content.karger.com

... 26. Schopen L: Ioannis Cantacuzeni eximperatoris historiarum libri IV. ... 40. **Kouzis A:** Quelques

considérations sur les traductions en grec des uvres médicales orientales et principalement sur les deux manuscrits de la traduction d'un traité persan par Constantin Melitiniotis. ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδόχές

[BIBΛΙΟ] Social policy developments in Greece

M Petmesidou, E Mossialos - 2006 - books.google.com

... Special acknowledgement is due to Koula Kassimati, **Yiannis Kouzis**, Harris Symeonidou and

several other anonymous reviewers for their valuable comments on specific contributions. We also thank the two anonymous referees for their help- ful advice on the book proposal. ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] ► National Context and Atypical Employment

D Hevenstone - sm.psc.isr.umich.edu

... 15 Page 16. of the contract. If the contract is not registered, the relationship becomes that of regular employment in the eyes of the law (**Kouzis**, 2002). The goal of this initiative is to provide better estimates of how many self employed ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The making of periphractic spaces: the case of Albanian undocumented female ...

I **Psimmenos** - Gender and migration in Southern Europe: women on ..., 2000

Γίνεται αναφορά σε 30 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Immigration from the Balkans: Social exclusion in Athens

I **Psimmenos** - Athens: Glory, 1995

Γίνεται αναφορά σε 28 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Migrant flows from Albania to Greece: economic, social and spatial exclusion

G Lazaridis, I **Psimmenos** - Eldorado or Fortress, 2000

Γίνεται αναφορά σε 25 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Migration Pathways: a historic, demographic and policy Review of the Greek case

I **Psimmenos**, S Georgoulas - ... Socio-Economic Research Migration Pathways A ..., 2000 - mmo.gr

1.1 Migration during 1970-1980s: The turning of Greece into a “Germany of the South” 4 1.2 Contemporary migration

flows: the rise of global networks..... 8 2. Demographic approach of the ...

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Globalisation and employee participation

I **Psimmenos** - Ashgate

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Modern Greece: A Profile of Identity and Nationalism

N Kokosalakis, I **Psimmenos** - REPRESENTATIONS OF EUROPE AND THE NATION ... - iue.it

No part of this paper may be distributed, quoted or reproduced in any form without permission
For authorized quotation(s), please acknowledge the RSCAS source For any query or information, please contact the author(s) or Catherine Divry at ✉ forinfo@iue.it

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 10 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Polish immigrants in Greece

I **Psimmenos**, K Kassimati - Contemporary Polish Migration in Europe: Complex ..., 2006

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Immigration Control Pathways: Organisational Culture and Work Values of Greek ...

I **Psimmenos** - European University Institute, Robert Schuman Centre ..., 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Does Implementation Matter: Informal Administration Practices and Shifting ...

I **Psimmenos** - 2001 - European University Institute, Robert ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Albanian emigration and the Greek labour market: Economic symbiosis and social ...

- ► **boeckler.de [PDF]**

M Baldwin-Edwards - SEER-South-East Europe Review for Labour and ..., 2004 - CEEOL
... **Psimmenos, Iordanis** (2000) 'The Making of Periphratic Spaces: The Case of Albanian Undocumented Female Migrants in the Sex Industry of Athens' in Floya Anthias and Gabriella Lazaridis (Eds.) Gender and Migration in Southern Europe Oxford: Berg. ...

Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 9 εκδοχές

PDF] ► PATHWAYS OF IMMIGRATION CONTROL

I **Psimmenos** - migrantsingreece.org

Second report prepared for the project: Does Implementation Matter? Informal administration practices and shifting immigrant strategies in four member states (IAPASIS) funded by the European

Commission, Research DG, Key Action Improving the Socio Economic Knowledge Base (...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

The EC single market and employees' participation:: Experience from the ...

I **Psimmenos** - Utilities Policy, 1993 - Elsevier

The present multitude of criteria and forms of industrial organization in the major public utilities due to the EC single market has produced a new political reality for the management of corporate environments. This reality, a product of the economic globalization and reconstitution of ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Employee participation in a new social context: the case of the Greek Energy**

...

P **Iordanis** - 1991 - University of Durham

[PDF] ► **Iordanis Psimmenos Koula Kassimati**

ECFF Programme - mmo.gr

... Does Implementation Matter? Informal Administration Practices and Shifting Immigrant Strategies

in Four Member-States **Iordanis Psimmenos Koula Kassimati** ... Greek Welfare 2002/IAPASIS-rep/

GR © **Iordanis Psimmenos** and Koula Kassimati. All rights reserved. July 2002 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► **N. Kokosalakis and Iordanis Psimmenos**

ECFF Programme - eui.eu

No part of this paper may be distributed, quoted or reproduced in any form without permission

For authorized quotation(s), please acknowledge the RSCAS source For any query or

information, please contact the author(s) or Catherine Divry at ✉ forinfo@iue.it

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **Iordanis Psimmenos**

ECFF Programme - eui.eu

No part of this paper may be distributed, quoted or reproduced in any form without permission

For authorized quotation(s), please acknowledge the RSCAS source For any query or

information, please contact the author(s) or Catherine Divry at ✉ forinfo@iue.it

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Revealing the Historicity of Migrant Women: Moving from Mountain Areas to the ...

K Bada - Ethnologia Balkanica, 2006 - CEEOL
... PhD thesis, Athens National and Kapodistrias University. **Psimmenos, Iordanis** 1995: Metanasteusi apo ta Balkania [Migration from the Balkans]. Athens: Glorybook, Papazisis. **Psimmenos, Iordanis** 1997: Globalization and Employee Participation. Avebury: Aldershot. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Reproductive labour and migration

B Anderson - 2001 - transcomm.ox.ac.uk
... réguliere, Travail et Emploi 22 (December):21-9. **Psimmenos, Iordanis** (1996) 'The Making of Perphractic Spaces: the Case of Albanian Undocumented Immigrants in Athens City', ERCOMER Conference 1996, Utrecht, Netherlands. ...
Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Migrants in the Greek urban area: The example of Nea Ionia–Athens

D Parsanoglou - lse.ac.uk
... mobility. As **Iordanis Psimmenos** puts it: “The region historically has always experienced migratory flows of different ... (in Greek) **Psimmenos, Iordanis** (2000), The making of periphractic spaces: The case of Albanians Undocumented Female Migrants in the sex industry of Athens. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Spatial proximity and social distance: Albanian immigration in Thessaloniki, ...

I Kokkali - lse.ac.uk
... immigrant employment in Greece (Iosifides & King, 1998; Fakiolas 2000; Lazaridis, 1999; **Psimmenos**, 1998 and 2001). ... unstable jobs without access to social security (Lazaridis, 1999; Lazaridis & **Psimmenos**, 2000; Iosifides & King, 1998; **Psimmenos**, 1998 and 2001). ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Challenges to the integrity of a European migration program: Greece as the ...

- ► anu.edu.au [PDF]

S Rosewarne, D Groutsis - 2004 - dspace.anu.edu.au
... In most instances, the policing and administration of migrant workers was generally at the discretion of authorities who by and large responded according to the sentiment of local

communities or in line with the expressed wishes of employers (**Psimmenos & Kassamati 2002:**

...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► STUART ROSEWARNE AND

D GROUTSIS - dspace.anu.edu.au

... In most instances, the policing and administration of migrant workers was generally at the discretion of authorities who by and large responded according to the sentiment of local communities or in line with the expressed wishes of employers (**Psimmenos & Kassamati 2002:**

...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Representations of Europe and the nation in current and prospective member- ...

B Stråth, A Triandafyllidou - 2003 - eui.eu

... Prof. Koula Kasimati, Prof. Nikos Kokosalakis, Dr. **Iordanis Psimmenos** Centre of Social Morphology and Social Policy (KEKMOKOP), Panteion University of Social and Political Sciences, Athens, Greece Prof. Krystyna Romaniszyn ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 10 εκδοχές

Contemporary Polish migration in Europe: complex patterns of movement and ...

A Triandafyllidou - 2006 - cadmus.iue.it

... Emigration: Permanent and Temporary Patterns - Norbert Cyrus 3. Recent Polish Immigrants in the UK – Franck Düvell 4. Polish Immigrants in Germany – Norbert Cyrus and Dita Vogel 5. Polish Immigrants in Greece – **Iordanis Psimmenos** and Koula Kassamati 6. Poles in Italy ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 3 εκδοχές

Albanian and Polish migration to Italy: The micro-processes of policy, ...

A Kotic, A Triandafyllidou - International Migration Review, 2004 - interscience.wiley.com

... Also, the authors would like to thank Bo Stråth, Bill Jordan, **Iordanis Psimmenos**, Dita Vogel, Norbert Cyrus and Franck Düvell, partners in the IAPASIS project, for their constructive comments and criticisms as well as cooperative spirit. ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 10 εκδοχές

[DOC] ► The Disappearing of a Migration Category: Migrants Who Sell Sex Journal of ...

LM Agustín - scapa-lv.org

... For **Iordanis Psimmenos**, 'transferability' is one component of this flexibility, described as the ability 'to be transferred across places or labour procedures, according to market necessities' (2000: 84). ... **Psimmenos, Iordanis**. 2000. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Albanian Migration into Greece: The Economic, Sociological, and Security ...

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

AC Danopoulos, CP Danopoulos - Mediterranean Quarterly, 2004 - Duke Univ Press
... 13. Gabriella Lazaridis and **Iordanis Psimmenos**, "Migrant Flows from Albania to Greece: Eco- nomic, Social, and Spatial Exclusion," in Eldorado or Fortress? 173. 14. Ibid. 15.

Barry R. Chiswick, "Are Immigrants Favorably Self-Selected? ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

The "Natasha" experience: migrant sex workers from the former Soviet Union and ...

L Gülçür, P Ilkcaracan - Women's Studies International Forum, 2002 - Elsevier

... migrant women undertake in these countries is geared towards the informal service sector, with

sex work and other service-related work (eg, domestic labor, care taking of children, the infirm or elderly) being a major source of income (Kofman et al., 2000 and **Psimmenos**, 2000 ...

Γίνεται αναφορά σε 35 - Σχετικά άρθρα

Albanian Migration into Greece

AC Danopoulos, CP Danopoulos - Mediterranean Quarterly, 2004 - muse.jhu.edu

... Gabriella Lazaridis and **Iordanis Psimmenos** capture the essence of this bifurcated state behavior

as follows: "The migrant is transformed into 'an experimental agent' who, unable to control his/her economic environment, becomes part of a globalized unification process 'free' of ...

Όλες οι 2 εκδοχές

Challenges to the integrity of a European migration program: Greece as the ...

- ► [anu.edu.au](#) [PDF]

S Rosewarne, D Groutsis - 2004 - dspace.anu.edu.au

... In most instances, the policing and administration of migrant workers was generally at the discretion of authorities who by and large responded according to the sentiment of local communities or in line with the expressed wishes of employers (**Psimmenos & Kassamati** 2002:

...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► **STUART ROSEWARNE AND**

D GROUTSIS - dspace.anu.edu.au

... In most instances, the policing and administration of migrant workers was generally at the discretion of authorities who by and large responded according to the sentiment of local communities or in line with the expressed wishes of employers (**Psimmenos** & Kassamati 2002:

...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► **Representations of Europe and the nation in current and prospective member- ...**

B Stråth, A Triandafyllidou - 2003 - eui.eu

... Prof. Koula Kasimati, Prof. Nikos Kokosalakis, Dr. **Iordanis Psimmenos** Centre of Social Morphology and Social Policy (KEKMOKOP), Panteion University of Social and Political Sciences, Athens, Greece Prof. Krystyna Romaniszyn ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 10 εκδοχές

Contemporary Polish migration in Europe: complex patterns of movement and ...

A Triandafyllidou - 2006 - cadmus.iue.it

... Emigration: Permanent and Temporary Patterns - Norbert Cyrus 3. Recent Polish Immigrants in the UK – Franck Düvell 4. Polish Immigrants in Germany – Norbert Cyrus and Dita Vogel 5. Polish Immigrants in Greece – **Iordanis Psimmenos** and Koula Kassimati 6. Poles in Italy ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 3 εκδοχές

Albanian and Polish migration to Italy: The micro-processes of policy, ...

A Kotic, A Triandafyllidou - International Migration Review, 2004 - interscience.wiley.com

... Also, the authors would like to thank Bo Stråth, Bill Jordan, **Iordanis Psimmenos**, Dita Vogel, Norbert Cyrus and Franck Düvell, partners in the IAPASIS project, for their constructive comments and criticisms as well as cooperative spirit. ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 10 εκδοχές

[DOC] ► **The Disappearing of a Migration Category: Migrants Who Sell Sex Journal of ...**

LM Agustín - scapa-lv.org

... For **Iordanis Psimmenos**, 'transferability' is one component of this flexibility, described as the ability 'to be transferred across places or labour procedures, according to market necessities' (2000: 84). ... **Psimmenos, Iordanis**. 2000. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Albanian Migration into Greece: The Economic, Sociological, and Security ...

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

AC Danopoulos, CP Danopoulos - Mediterranean Quarterly, 2004 - Duke Univ Press
... 13. Gabriella Lazaridis and **Iordanis Psimmenos**, "Migrant Flows from Albania to Greece: Eco- nomic, Social, and Spatial Exclusion," in Eldorado or Fortress? 173. 14. Ibid. 15.
Barry R. Chiswick, "Are Immigrants Favorably Self-Selected? ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδόχές

The "Natasha" experience: migrant sex workers from the former Soviet Union and ...

L Gülçür, P Ilkcaracan - Women's Studies International Forum, 2002 - Elsevier
... migrant women undertake in these countries is geared towards the informal service sector, with sex work and other service-related work (eg, domestic labor, care taking of children, the infirm or elderly) being a major source of income (Kofman et al., 2000 and **Psimmenos**, 2000 ...
Γίνεται αναφορά σε 35 - Σχετικά άρθρα

Albanian Migration into Greece

AC Danopoulos, CP Danopoulos - Mediterranean Quarterly, 2004 - muse.jhu.edu
... Gabriella Lazaridis and **Iordanis Psimmenos** capture the essence of this bifurcated state behavior as follows: "The migrant is transformed into 'an experimental agent' who, unable to control his/her economic environment, becomes part of a globalized unification process 'free' of ...
Όλες οι 2 εκδόχές
[PDF] ► Living in a Policy Vacuum

M Vidali - Central Europe Review, 1999 - mmo.gr
... We Without Institutions) in Afieroma, Eleftherotypia , 12 June 1999, p 7. 5. **Iordanis Psimmenos**, Metanastefsi Apo ta Valkania: Koinonikos Apokleismos stin Athina (Immigration from the Balkans: Social Segregation in Athens), Glory Book - Papazisis, Athens, 1995, pp 113-195. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Recent immigration flows to Greece

M Petronoti, A Triandafyllidou - Special Issue of Bibliography of Social Sciences ..., 2003 - uned.es
Page 1. RECENT IMMIGRATION FLOWS TO GREECE Marina Petronoti Anna Triandafyllidou Κείμενα Εργασίας 2003/2 Working Papers 2003/2 Page 2. Page 3.

BIBLIOGRAPHY OF SOCIAL SCIENCES ON MODERN GREEK ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **Policy Analysis Report (WP3)**

H Kambouri, P Hatzopoulos - gemic.eu

... Tetrada INE/GSSEE-ADEDI, Volume 24, pp. 5-12. 45 **Iordanis Psimmenos** and Koula Kassimati, 2002, "Immigration control pathways: organizational culture and work values of Greek welfare officers", IAPASIS project report, July, ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► **The Disappearing of a Migration Category: Migrants**

WS Sex - Journal of Ethnic and Migration Studies, 2006 - gender.gcim.org

... 1997: 10). For **Iordanis Psimmenos**, 'transferability' is one component of this flexibility, described as the ability 'to be transferred across places or labour procedures, according to market necessities' (2000: 84). Flexibility entails ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **RUNDBRIEF 50/MA I 2006**

R für den nächsten Rundbrief - soziologie.de

... Minna-Kristiina Ruokonen-Engler and Irini Siouti, JW Goethe University, Frankfurt/Main, Germany: Biographies dispersed? - interpreting narrations of transnational be- longings **Iordanis Psimmenos** and Ch. Skamnakis, Panteion ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

The configuration of symbolic boundaries against immigrants in Europe

- ► **harvard.edu** [PDF]

CA Bail - American Sociological Review, 2008 - ingentaconnect.com

Page 1. INTRODUCTION Although the boundaries of countries neatly divide people into social

groups, the conceptual distinctions used to construct notions of "us" and "them" are an equally important component of social identities (Barth 1969; Douglas 1966; Jenkins 1996). ...

Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► **Cultural Diversity in Greek Public and Political Discourses**

R Gropas, A Triandafyllidou - Athens: ELIAMEP, online at [http://www. ...](http://www.emilie.eliamep.gr), 2007 - emilie.eliamep.gr

... The inclusion of Greece in the first phase of the Euro zone implementation, on 1 January 2002, was more than an economic accomplishment. It has also been used as a symbolic referent of Greece's belonging to 'core' Europe (**Psimmenos** 2004). ...

[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► [Ruby Gropas and Anna Triandafyllidou](#)

AC Participation - uned.es

... The whole process suffered from severe ideological and ethnic bias (and sometimes outright corruption) that conditioned decisions on the eligibility of applicants (Mpagavos, Papadopoulou 2003; **Psimmenos** and Kassimati 2002). 4 See Cavounidis (2002), Lianos (2001). ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► [Diaspora grecque et francophonie aux XX e et XXI e siècles](#)

E Oktapoda-Lu - Regards culturels sur les phénomènes migratoires - babel.univ-tln.fr

... Cf. Zolotas, op. cit., p. 37. Voir aussi **Iordanis Psimmenos**, Metanasteusi apo ta Balkania–Koinonikos apokleismos stin Athina (Émigration des Balkans–Exclusion sociale à Athènes), Athènes, Papazissis, 1995. Page 75. 75 croissance économique-industrielle 17. ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

EINE BEWEGUNG DER ZUKUNFT. DIE BEDEUTUNG DES BLICKREGIMES DER

...

M von Osten - Turbulente Ränder: Neue Perspektiven auf Migration ..., 2007 - books.google.com

Page 170. EINE BEWEGUNG DER ZUKUNFT. DIE BEDEUTUNG DES BLICKREGIMES DER MIGRATION FÜR DIE PRODUKTION DER AUSSTELLUNG PROJEKT MIGRATION Marion von Osten Der Film Passagen der Wiener ...

[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► [Greek migration and foreign immigration in Greece](#)

R Fakiolas - Studies and Comments - hss-rd.nt.e-7.com

Page 281. 281 Greek Migration and Foreign Immigration in Greece* Rossetos Fakiolas
1. Introduction This paper examines the socio-economic effects of post-war migration in Greece, a country with an age-long tradition in large-scale emigration. ...

[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► [Τα Σεμινάρια του ΚΝΕ](#)

... , R Clogg, E Σιφναίου, Λ Καλλιβρετάκης, Γ ... - ine-newsletter.org
... Εκπαίδευση, συντονιστής: Γιώργος Πα- παγούνος,
γ. ... Θανάσης Μανιάτης, Γεωργία **Πετράκη**, ε. ...
Προβολή ως HTML

PDF] ► Τα Σεμινάρια του KNE

Τ Σεμινάρια - ine-newsletter.org
... **Πετράκη**, "Οι κοι νωνικές τάξεις ως πολιτικό και θεωρητικό διακύβευμα"· Γ. ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Migration to Greece: A New Type and Emerging Problems.

- ► **flinders.edu.au** [PDF]
L Alipranti-Maratou, 2007 - dspace.flinders.edu.au
... Bagavos and Papadopoulou, 2003 Χρήστος Μπάγκαβος και **Δέσποινα Παπαδοπούλου**, Μεταναστευτικές τάσεις ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Migration to Greece: A New Type and Emerging Problems.

- ► **flinders.edu.au** [PDF]
L Alipranti-Maratou, 2007 - dspace.flinders.edu.au
... Bagavos, 2003 **Χρήστος Μπάγκαβος**, “Δημογραφικές διαστάσεις της μετανάστευσης στην Ελλάδα ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[DOC] ► FINAL ESSAY-SURVEY'S RESULTS ABOUT MAPPING THE PROBLEMS AND THE NEEDS OF ...

F Assistance - familyassistance.gr
... Γυναίκας. Καράγιωργας, Σ., **Κασιμάτη**, Κ. & Πανταζίδης,

N. (1988). ... Γυναίκα. **Κασιμάτη, Κ.** (1998). ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

PDF] ► Migration in Greece at a glance

R Gropas, A Triandafyllidou - Hellenic Foundation for European and foreign policy, 2005 -
se2.isn.ch

... **Κασιμάτη, Κ.** (1993) Πόντιοι μετανάστες από την πρώτην Σοβιετική Ένωση. ... **Κασιμάτη, Κ.** ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Koinōniko, oikonomikē kinētikotēta tōn apodēmōn Hellēnōn: mia synkritikē prosengisē

NP Petropoulos, 1991 - Genikē Grammateia Apodēmou Hellēnismou

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Migration-Return Migration. The Problematic of Second Generation

Κ Kasimati - 1984 - ... Center of Social Research (in Greek ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Shifting work identities and oppositional work narratives: the case of domestic and ...

I Psimmenos, **Κ Kasimati** - conference 'Albanian Migration and the new ...', 2002
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Integration Problems of Ethnic Groups and Foreigners in the Greek Society

Κ Kasimati - Phenomena of Social Pathology in Social Exclusion ..., 2000
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Pontioi metanastes apo tin proffen Sobietike Enose [Pontic migrants from the ...

K Kasimati - Athens: General Secretariat of Emigrant Greeks, 1992

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Research on the composition and distribution of income in Greece: results for the ...

S Karageorgas, **K Kasimati**, N Pantazidis - 1988 - ... Centre of Social Research (in Greek ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Pontian Immigrants from the Former Soviet Union

K Koula - Ministry of Foreign Affairs & Panteion University, ..., 1992

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] A controversial past in retrospect

G Koukoules - **Kasimati, K.**, The Greek trade union movement at the ..., 1997

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► Ruby Gropas and Anna Triandafyllidou

AC Participation - uned.es

Page 1. Ruby Gropas and Anna Triandafyllidou Active Civic Participation of Immigrants in Greece Country Report prepared for the European ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδόχές (3)

PDF] ► Intercultural Communication in the Civil Services in Greece: The opinion of the civil ...

G Nikolaou, JA Spinthourakis - cice.londonmet.ac.uk

... In **Kasimati, K.**, (Ed.), Immigration policies and Inclusion strategies, Athens: Gutenberg, pp. 223-268 (in Greek). Georgoulas, S. (2001). ... Athens: Ellinika Grammata, p. 81-94.

Kasimati, K., (2003), Historical references to immigration flows. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

PDF] ► Migration Pathways: a historic, demographic and policy Review of the Greek case

I Psimmenos, S Georgoulas - ... Socio-Economic Research Migration Pathways A ..., 2000 -

mno.gr

... Other strong connecting agencies have been: the linguistic - religious links between Russian-Greek, Kazakhstan-Greek and Pontic-Greek communities with Greece (**Kasimati** 1998); the political links of people from the area of Macedonia; and the cultural links of the people of ...
Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Pontioi Metanastes apo tin proin Sovietiki Enosi: Koinoniki kai oikonomiki tous ...

K Kasimati... - 1993 - Athens, KEKMOKOP/Panteion ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Oi Sinepies tis mazikis eisrois Prosfygon

K Kasimati - To Vima, 1999
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Μετανάστευση-Παλιννόστηση: η Προβληματική της Δεύτερης Γενιάς

K Kasimati - Migration-Repatriation: the Discourse on Second ..., 1984
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Πόντιοι μετανάστες από την πρώην Σοβιετική Ένωση: Κοινωνική και οικονομική ...

K Kasimati - Aufl. Athen: Universität Pantio, 1992
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Polish immigrants in Greece

MA Marouf - eliamep.gr

... Greek society. As Koula **Kasimati** (2003) points out, negative stereotypes have been created in the Greek society for immigrants in general, but also for immigrants coming from specific countries, such as Albania, for instance. 19 ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] ► Context Analysis and Methodology Review Report (WP2)

O Lafazani - gemic.eu

... space and patterns of residence (Lianos et al., 1996; Vaiou and Hadjimichalis, 1997; Psimmenos, 1997; Iosifides and King, 1998; Petronoti, 1998; Psimmenos, 1998; Lazaridis and Psimmenos, 2000; Veikou, 2000; Labrianidis and Lyberaki, 2001; **Kasimati**, 2002; Hatziprokopiou ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[DOC] ► Social Implications of Legal Inequality

H Athanasiades, A Mantzaridou, N Marantzidis - antigone.gr

... Greek). Galanis, G., (2003), "Greek Society and Immigration: Greek views on Albanian immigrants", in **Kasimati, K.**, (ed.), Immigration policies and Inclusion strategies, Athens: Gutenberg, pp.: 223-268 (in Greek). Georgoyannis ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Albanian immigrants in Athens: new survey evidence on employment and ...

A Lyberaki, T Maroukis - Southeast European and Black Sea Studies, 2005 - informaworld.com
Page 1. Southeast European and Black Sea Studies Vol. 5, No. 1, January 2005, pp. 21–48 ISSN 1468–3857 (print)/ISSN 1743–9639 (online) © 2005 Taylor & Francis Ltd
DOI: 10.1080/1468385042000328358 Albanian Immigrants in Athens: ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Ethnic Greeks from the Former Soviet Union as "Privileged Return Migrants

E Voutira - Espace, Populations, Societes, 2004 - eps.revues.org

... 540 REPATRIATES AS HUMAN CAPITAL FOR THE HOST COUNTRY Most socio-economic studies of repatriates' adjustment to Greek society focus on their role in the Greek job market [Fakiolas, 2004; **Kasimati**, 1998]. ... [**Kasimati**, 1998, p. 286]. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδόχές

22 Immigration, unemployment and career counseling: a multicultural perspective

ASG Antoniou, M Dalla - Handbook of Managerial Behavior and ..., 2009 - books.google.com
... 51. Berman, E., Lang, **K.** & Siniver, E.(2003),'Language skill complementarity: returns to immigrant language acquisition', Labor Economics, 10 (3), 265–90. Berry, JW (2003),'Conceptual approaches to acculturation', in **K. Chun** ...
Σχετικά άρθρα

[DOC] ► **The National Examination's System of Greece and its function as a mechanism of ...**

D Gouvias - fourth European Conference on Educational Research, 1998 - leeds.ac.uk
... contributions in the theoretical debate - about the association between success in entering higher education and the patterns of allocation to various disciplines, according to the individual's background, after the 1983 reform of the examination system (**Kasimati**, 1991, Katsikas ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

TOURISM RESEARCH ON GREECE A Critical Overview

V Galani-Moutafi - Annals of Tourism Research, 2004 - Elsevier
... Article. Article - selected. References. References - selected. PDF (173 K). ... have accompanied the growth of tourism in different areas, researchers have noted not only changes but also continuities in the patterns of male and female work in tourism (**Kasimati**, Thanopoulou and ...
[Γίνεται αναφορά σε 4](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► **Romanian migration in Greece: A first appraisal after Romania's accession at the ...**

D Lazarescu - eliamep.gr
Page 1. 1 Romanian migration in Greece: A first appraisal after Romania's accession at the European Union Daria Lazarescu Hellenic Foundation for European & Foreign Policy (ELIAMEP) Athens, June 2009 e-mail: daria.lazarescu ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► **«Hogar y lugar de trabajo: la experiencia de las mujeres en el desarrollo urbano ...**

D Vaiou - Documents d'Anàlisi Geogràfica, 1992 - raco.cat
... Ñ F Ñ a . n Ñ O rr M Ó O N 0 Ñ O HH ti 00 ti ti V N 00 H ti N M k V) 0: b Ú " é - O 00 ti Ñ ti Ñ Ñ M
Ñ q O e ° d á VQ\ V) 'r r- N O) tn 00 M 00 ... Mapa 3b. Porcentaje de población menor de 14 años,
1983 Fuente' Elahoración a partir de Pantazidia, **Kasimati** et al, 1984 Page 10. ...
[Γίνεται αναφορά σε 3](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] ► **The Greek diaspora in Eastern Europe and the Former Soviet Union**

N Psarrou - nellypsarrou.com

... Abkhazia 50,000 Greeks Ossetia 10,000 Greeks Georgia 80,000 Greeks Russia 100,000 Greeks

Ukraine 100,000 Greeks Armenia 12,000 Greeks Kazakhstan, Uzbekistan, Kyrgyztan 135,000 Greeks Siberia unknown number Source: **Kasimati**, 1993b:51 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Settlement policy in Greece and the education of immigrants

N Gousgounis - Education and immigration: settlement policies and ..., 2002 - books.google.com

... They comprise Cypriots (more than 20,000) and Greeks migrating from the former Soviet Union, known as Pontians (more than 120,000), who can hardly speak Greek but presumably do have a Greek national consciousness (**Kasimati** et al., 1992). ...

Σχετικά άρθρα

[DOC] ► The Limits of Political Correctness: Dual citizenship, Governance and Education in ...

GG Citizenship - antigone.gr

... in Greek). Galanis, G., (2003), "Greek Society and Immigration: Greek views on Albanian immigrants", in **Kasimati**, K., (ed.), Immigration policies and Inclusion strategies, Athens: Gutenberg, pp.: 223-268 (in Greek). Gotovos, A ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Acculturation and Ethnic Identity: The Remigration of Ethnic Greeks to Greece

E Identity - Key issues in cross-cultural psychology: selected ..., 1996 - books.google.com

... International Journal for the Advancement of Counselling, 9, 301-316. **Kasimati**, K.(1992). Pontioi

metanastes apo tin proen Sobietike Enose [Pontic mi- grants from the former Soviet Union]. Athens:

General Secretariat of Emi- grant Greeks. Kim, U., & Berry, JW (Eds.)(1993). ...

Σχετικά άρθρα

► Emigrations et immigrations en Grèce, évolutions récentes et questions politiques

E Pteroudi - Revue européenne de migrations internationales, 1996 - persee.fr

... tertiaire. L'industrie n'attire qu'une faible partie d'entre eux (**Kasimati**, 1984). ... facilement. Ces difficultés d'adaptation, et même la déception, sont d'ailleurs décrites dans une

enquête faite auprès de Grecs du Pont (**Kasimati**, 1992). ...
Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Intra-urban patterns of immigrant location: a preliminary investigation

D Skouras, P Arvanitidis - lse.ac.uk

Page 1. Intra-urban patterns of immigrant location: a preliminary investigation Dimitris Skouras and Paschalis Arvanitidis Department of Planning and Regional Development Department of Economics University of Thessaly, Greece Conference draft – please do not quote ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Archaeology in Greek higher education

- ► **antiquity.cc** [PDF]

TN Australia, H PROUDFOOT, A BICKFORD, B ... - antiquity.ac.uk

... KALPAXIS, TH. 1993. Klassiki achaeologia sto Panepistimio Kritis, Archaeologia 46: 38-40. **KASIMATI, K.** 1999. Elliniko panepistimio: anorthologismos kai dysleitourgies tou, Eleftherotypia 25 Iouniou. KITROMILIDES, P. 1989. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBAI0] La actividad laboral femenina en el sur de Europa: el estado de la cuestión

ML Moltó, T Domingo - 1998 - books.google.com

Page 1. La actividad laboral femé en el sur de Europa Teresa Domingo I María Luisa Moltó (coord.) Page 2. Page 3. Page 4. Page 5. Colecció Quaderns Feministes María Luisa Moltó y Teresa Domingo (coord.) LA ACTIVIDAD ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Processes of social integration and urban development in Greece: southern ...

M Mantouvalou, M Mavridou, D Vaiou - European Planning Studies, 1995 - informaworld.com

Page 1. EuropeanPlanning Studies, Vol. 3,No.2, 1995 189 Processes of Social Integration and Urban Development in Greece: Southern Challenges to European Unification MARIA MANTOUVALOU, MARIA MAVRIDOU ANDDINA VAI0U ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Socio-economic integration of ethnic Greeks from the former USSR: obstacles to ...

G Halkos, D Salamouris - Journal of Ethnic and Migration Studies, 2003 - arts.yorku.ca

... That is Odds (E|X1, X2 ..., Xn) Pr(E) 1Pr(E) (1) where X1, X2, ..., Xk the k independent

variables.

Instead of minimising the squared deviations as in multiple regression, logistic regression maximises the likelihood that an event will take place. ... or $\Pr 11e(k i 1 BiXij)$ (3) Page 11. ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές PDF] ► Intra-Urban Patterns of Immigrant Location and the Housing Market: A Preliminary ...

FEE Mattei - feem.it

Page 1. This paper can be downloaded without charge at: The Fondazione Eni Enrico Mattei Series Index: <http://www.feem.it/Feem/Pub/Publications/EURODIVPapers/default.htm> The opinions expressed in this paper do not ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Representations of Europe and the nation in current and prospective member- ...

B Stråth, A Triandafyllidou - 2003 - eui.eu

... The Directorate" Knowledge-based economy and society"(Directorate **K**) contributes to the realisation of the European Research Area in the fields of the social sciences, economic, science and technology foresight, and the respective analyses. ... Koula **Kasimati**, Prof. ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 10 εκδοχές

[PDF] ► Dynamics of National Employment Models (DYNAMO)

M Karamessini, E Ioakimoglou, A Kornelakis, N Sereti - dynamoproject.eu

Page 1. Dynamics of National Employment Models (DYNAMO) EU integration, changing gender roles and international migration flows: drivers of change in the Greek employment model First draft Please do not quote Maria ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Gender inequalities in the risks of poverty and social exclusion for disadvantaged ...

IB BG, AK CZ, RE DK, FM DE, AL EE, U Barry, SM IE, ... - cedo.ina.pt

Expert Group on Gender, Social Inclusion and Employment ... Colette Fagan, Peter Urwin and Kathryn Melling ... European Commission Directorate-General for Employment, Social Affairs and Equal Opportunities Unit G.1 ... Danièle Meulders and Jérôme de Henau (BE) Iskra ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► Women's Representation and Progression in Science Careers in Greece

M **Karamessini** - 2004 - old.certh.gr

1.1 The basic features of the Greek R&D system: institutions and funding 1.2 The role of the higher

education sector in research 1.3 The role of the government sector in research 1.4 Wages of academics and researchers in public/government institutions ... 3. Scientific Careers, ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Wage determination and the gender pay gap: A feminist political economy analysis ...

M **Karamessini**, E Ioakimoglou - Feminist Economics, 2007 - ideas.repec.org

This paper develops a heterodox analytical framework of wage determination and a new method of decomposition of the gender pay gap drawing on Marxian and feminist theories. The proposed framework utilizes two wage equations for the analysis of the gender gap: the first ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Social policy developments in Greece

M Petmesidou, E Mossialos - 2006 - books.google.com

... Seraphim Seferiades 10 Support for the Unemployed in a Familistic Welfare Regime 219

Theodoras Papadopoulos 11 Gender Equality and Employment Policy 239 **Maria Karamessini**

12 Family Policies from a Gender Perspective 263 Konstantina Davaki 13 Financing and ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

] Aspects of flexibility and segmentation of the Greek labour market: a sectoral ...

M **KARAMESSINI** - Brussels Economic Review, 2001

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[DOC] ► Changes in the Southern European social model over recent decades: the ...

M **Karamessini** - cep.cl

The last decades have witnessed substantial change in all the components of the Southern European

social model. Changes in industrial relations, wage-setting and employment protection legislation

have intended to increase wage and labour flexibility and restrict labour market ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Use of computer and Internet differs between the two sexes. In 2002, 33% of men

...

M **Karamessini** - pdf.mutual-learning-employment.net

Greece displays the lowest performance among EU countries as regards the use of new technologies, according to most of the indicators used at the Community level for international comparisons. According to Eurostat, in 2001, only 12% of the Greek households and 51% ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 6 εκδοχές](#)

[PDF] ► THE COSTS OF NON GENDER EQUALITY LEGISLATION: THE GREEK REPORT

M **Karamessini** - mbs.ac.uk

... **Maria Karamessini** May 2003 Page 2. 2 Table of Contents Introduction ... Source: Information was provided by Sophia Spiliotopoulos, member of the European Commission's Gender Equality Network of legal experts, with the collaboration of **Maria Karamessini**. Page 16. 16 ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

► Is There a Distinctive Southern European Employment Model

M **Karamessini** - ... OF THE ANNUAL MEETING-LABOR AND ..., 2007 - press.uillinois.edu

The paper argues that Italy, Spain, Portugal, and Greece possess the same employment model, which is distinctive from that of other European and Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) countries. This can be attributed to common patterns of ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προσωρινά αποθηκευμένη](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► The gender pay gap—Origins and policy responses

... Barry, S Murphy, A Laas, M **Karamessini**, ML Moltó, M ... - naider.com
Group of experts on Gender, Social Inclusion and Employment The national experts and co-authors
... European Commission Directorate-General for Employment, Social Affairs and Equal Opportunities
... Danièle Meulders and Síle O'Dorchai (Belgium) Iskra Beleva (Bulgaria) Alena Křížková ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 19 εκδοχές](#)

Still a distinctive southern European employment model?

M **Karamessini** - Industrial Relations Journal, 2008 - interscience.wiley.com
Current similarities among the four southern European EU Member States—Greece, Italy,

Portugal

and Spain—with respect not only to labour market characteristics but also to the institutional arrangements that influence labour supply, utilisation and demand corroborate the ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

THANKS TO REVIEWERS

... KS Jomo, C Kabonesa, M **Karamessini**, E Katz, K ... - Feminist ..., 2005 -
informaworld.com

The editors of Feminist Economics acknowledge with thanks the following scholars for their thoughtful

and generous reviews of manuscripts during 2004: ... Elisabetta Addis Michael Ash Iulie Aslaksen

Stephanie Barrientos Robin Bartlett Jennifer Ward-Batts Kathleen Beegle Silvia Berger ...

[PDF] ► RESEARCH CENTRE FOR GENDER EQUALITY (KETHI)

M **Karamessini** - 143.233.127.5

... (KETHI) Paper prepared for the MOBISC Research Project Women's Representation and Progression in Science Careers in Greece **Maria Karamessini** Assistant Professor Panteion University of Social and Political Sciences February 2004 Page 2. 1 TABLE OF CONTENTS ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBAI0] La actividad laboral femenina en el sur de Europa: el estado de la cuestión

ML Moltó, T Domingo - 1998 - books.google.com

... States, France....) **María Karamessini** Born in Athens in 1960. Ph.D in Economics University of Paris VII in 1992. She has ... women's work. 22 Page 25. GREECE **Maria Karamessini** Single country studies Historica! analysis of ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► The Gender Pay Gap and Gender Mainstreaming Pay Policy

J Rubery, D Grimshaw, H Figueiredo - European Work and Employment ..., 2002 - equalpay.nu
... It consists of an independent expert from each member state (Danièle Meulders- Belgium, Ruth

Emerek- Denmark, Friederike Maier- Germany, **Maria-** Luisa Moltó- Spain, Rachel Silvera- France,

Maria Karamessini- Greece, Ursula Barry- Ireland, Paola Villa-Italy , Robert ...

Γίνεται αναφορά σε 23 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Continuidad y cambio del modelo social del sur de Europa

M **Karamessini** - Revista Internacional del Trabajo, 2008 - ingentaconnect.com
Resumen. A lo largo de los últimos decenios han cambiado sustancialmente muchos aspectos del modelo social de Europa meridional. Los cambios acaecidos en las relaciones laborales, la fijación de los salarios y las leyes de protección del empleo han aumentado ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Gender Mainstreaming and the European Employment Strategy

J Rubery, D Grimshaw, M Smith, H Figueiredo - synthesis report by the ..., 2004 - mbs.ac.uk
... Danièle Meulders, Belgium Ruth Emerek, Denmark Friederike Maier, Germany **Maria-Luisa Moltó**,
Spain Rachel Silvera, France **Maria Karamessini**, Greece Ursula Barry, Ireland Paola Villa,
Italy
Robert Plasman, Luxembourg Janneke Plantenga, The Netherlands Ingrid ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Gender mainstreaming and the European Employment Strategy and Social ...

J Rubery, M Smith, H Figueiredo, C Fagan, D ... - 2004 - mbs.ac.uk
... Danièle Meulders, Belgium Ruth Emerek, Denmark Friederike Maier, Germany **Maria-Luisa Moltó**,
Spain Rachel Silvera, France **Maria Karamessini**, Greece Ursula Barry, Ireland Paola Villa,
Italy
Robert Plasman, Luxembourg Janneke Plantenga, The Netherlands Ingrid ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

Le modele social de l'Europe meridionale: changement et continuite

M **Karamessini** - Revue internationale du Travail, 2008 - ingentaconnect.com
Résumé. Ces dernières décennies, tous les aspects du modèle social de l'Europe méridionale ont connu de profonds changements. L'évolution de la législation relative aux relations professionnelles, à la fixation des salaires et à la protection de l'emploi a contribué à ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Families, Markets and Welfare States The Southern European Model

M Naldini, TG Jurado - espanet-italia.net
... The continuing predominance of self-employment and small family enterprises was also

significant, particularly insofar as they are a significant source of employment for women and other family members (Andreotti et al. 2001, **Karamessini** 2006). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Towards a Closing of the Gender Pay Gap. Country Report: Greece

N Ntermanakis, P Petroglou, N Sereti, M ... - Oslo: The Norwegian ..., 2002 - suchthilfe.net
... of the comparative study on the Utilisation of sex equality litigation procedures conducted in the

years 1993-1995 by B. Fitzpatrick, U. O' Hare, J. Gregory, R. Knecht and J. Blom for DG V, European

Commission, EC V/782/96-EN; **Maria Karamessini**, Sophia Spiliotopoulos with the ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

PDF] ► Fiscal system and female employment in Europe

F Bettio, A Verashchagina - 2009 - scpol.unige.it

... Rachel Silvera (France) Magdalena Piscová and Miloslav Bahna (Slovakia) Friederike Maier and Andrea-Hilla Carl (Germany) Aleksandra Kanjuo Mrcela (Slovenia) **Maria Karamessini** (Greece) Elvira González Gago (Spain) **Maria** Frey (Hungary) Anita Nyberg (Sweden) ...

Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Gender mainstreaming of employment policies: a comparative review of 30 ...

P Vinay, D Meulders - 2008 - Office for Official Publications of the ...

[DOC] ► Ouvrages et articles de périodiques entrés au Centre de documentation

S Rollin-Larroche, C Berthet - Sage - ires-fr.org

... Revue internationale du travail 147-1, OIT. Le modèle social de l'Europe méridionale : changement et continuité, **KARAMESSINI, Maria**, Revue internationale du travail 147-1, OIT. Absentéisme et productivité : le cas des enseignants ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδόχές

[PDF] ► Reconciliation of work and private life: A comparative review of thirty European ...

J Plantenga, C Remery... - 2005 - cecot.es

... Virginia Ferreira, Portugal (PT) Anu Laas, Estonia (EE) Aleksandra Kanjuo Mrcela, Slovenia

(SI) **Maria Karamessini**, Greece (EL) Magdalena Piscova, Slovakia (SK) **María** Luisa Moltó, Spain (ES) Anna-Maija Lehto, Finland (FI) Rachel Silvera, France (FR) ...
[Γίνεται αναφορά σε 55](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 8 εκδοχές](#)

European employment models under pressure to change

G Bosch, J Rubery, S Lehnendorff - Int'l Lab. Rev., 2007 - heinonlinebackup.com
... Moreover, attention has also been paid to other Asian and (in particular south- ern) European countries, which were not given sufficient attention when the main typologies were drawn up (Coates, 2000; Amable, 2003; **Karamessini**, forthcoming). ...
[Γίνεται αναφορά σε 9](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] ► Indicators on gender equality in the European Employment Strategy

J Rubery, C Fagan, D Grimshaw, H ... - ECGE-EC's Expert ..., 2002 - personal.mbs.ac.uk
... Belgium Danièle Meulders Denmark Ruth Emerek Germany Friederike Maier Spain **Maria-**
Luisa
Moltó France Rachel Silvera Greece **Maria Karamessini** Ireland Ursula Barry Italy Paola Villa
Luxembourg Robert Plasman Netherlands Janneke Plantenga Austria Ingrid ...
[Γίνεται αναφορά σε 19](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► Equal opportunities and collective bargaining in the European Union

A from Greece - eurofound.ie
... Agreement from Greece Phase III by **Maria Karamessini** Page 3. © EUROPEAN
FOUNDATION
for the Improvement of Living and Working Conditions ii FOREWORD "All these things that
we
are talking about - redistribution of power, redistribution of time, redistribution of wealth, ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 7 εκδοχές](#)

MITGLIEDER DES ÖSTERREICHISCHEN ARCHÄOLOGISCHEN INSTITUTS 2003

H Abbasoğlu kM, M Akurgal kM, B Andreae wM, D ... - hw.oeaw.ac.at
... jur. kM Fanouria Dakoronia Lamia (GR) Prof. Dr. **Maria** Dawid kM Innsbruck (A) Prof. Dr.
Daria
De Bernardi Ferrero kM Torino (I) ... HR Hon.-Prof. Dr. wM Wolfgang Oberleitner Wien (A)
Dr. Mando
Oikonomidou-**Karamessini** wM Athen (GR) Prof. Dr. Pavel Oliva kM Praha (CZ) Prof. ...
[Όλες οι 4 εκδοχές](#)

► **Género, etnicidad y trabajo en Bolivia Insumos conceptuales para el diseño de ...**

F Wanderley - Rev. Umbr. Cs. Soc, 2008 - scielo.org.bo

... Paidós, México. **Karamessini, Maria** 2007 "Changes in the Southern European social model over recent decades: the resilience of labour market segmentation and familialism in an era of transformation", revised paper for publication, International Labour Review. ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **" Making work pay" debates from a gender perspective**

C Fagan, G Hebson, D Meulders, (Bruxelles) European ... - 2006 - biblioteca.porto.ucp.pt

... Ingrid Mairhuber, Austria (AT) Anu Laas, Estonia (EE) Irena Kotowska, Poland (PL) **Maria Karamessini**, Greece (EL) Virgínia Ferreira, Portugal (PT) **María** Luisa Moltó, Spain (ES) Aleksandra Kanjuo Mrcela, Slovenia (SI) Rachel Silvera, France (FR) ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **Gender mainstreaming of employment policies**

J Plantenga, C Remery, J Rubery, Union. European, ... - 2008 - west-info.eu

... & Sile O'Dorchai, Belgium (BE) Iskra Beleva, Bulgaria (BG) Alena Křížková, Czech Republic (CZ)

Ruth Emerek, Denmark (DK) Elisabeth Botsch & Friederike Maier, Germany (DE) Anu Laas, Estonia (EE) Ursula Barry & Sarah Murphy, Ireland (IE) **Maria Karamessini**, Greece (EL) ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 12 εκδοχές

The ups and downs of European gender equality policy

- ► **wisc.edu** [PDF]

J Rubery, H Figueiredo, M Smith, D Grimshaw ... - Industrial Relations ..., 2004 - papers.ssrn.com

... It consists of an independent expert from each member state (Danièle Meulders—Belgium, Ruth

Emerek—Denmark, Friederike Maier—Germany, **Maria**-Luisa Moltó—Spain, Rachel Silvera—France, **Maria Karamessini**—Greece, Ursula Barry—Ireland, Paola Villa—Italy, Robert ...

Γίνεται αναφορά σε 33 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► **Gender equality still on the European agenda-but for how long?**

J Rubery, D Grimshaw, C Fagan, H ... - Industrial Relations ..., 2003 - eucenter.wisc.edu

... It consists of an independent expert from each member state (Danièle Meulders—Belgium, Ruth Emerek—Denmark, Friederike Maier—Germany, **Maria**-Luisa Moltó—Spain, Rachel Silvera—France, **Maria Karamessini**—Greece, Ursula Barry—Ireland, Paola Villa—Italy, Robert ...

Γίνεται αναφορά σε 33 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[DOC] ► BOLETÍN DE NOVEDADES

HUE REF, A REF, ALG CD, HUE REF, E REF, EST ... - Études économiques de l' ..., 2007 - mtin.es

... HUE DP2 2-19742-1. 35. The DYNAMICS of international migration and settlement in. Europe :

a state of the art / Rinus Penninx, **Maria** Berger and. Karen Kraal (eds.). ... social 7. Ciudadania 8.

Europa 9. Politica migratoria I. Penninx,. Rinus II. Berger, **Maria** III. Kraal, Karen. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 10 εκδοχές

[PDF] ► The gender pay gap. Origins and policy responses. A comparative review of thirty ...

J Plantenga, C Remery - Group Of Experts On Gender, Social Inclusion And ..., 2006 - Citeseer ... Ania Plomien, Poland (PL) Anu Laas, Estonia (EE) Virgínia Ferreira, Portugal (PT) **Maria Karamessini**, Greece (EL) Aleksandra Kanjuo Mrcela, Slovenia (SI) **María** Luisa Moltó & **María**

Pazos-Morán, Spain (ES) Magdalena Piscova, Slovakia (SK) Rachel Silvera, France (FR) ...

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 8 εκδοχές

[PDF] ► EGGE–EC's Expert Group on Gender and Employment

J Rubery, D Grimshaw, M Smith, H Figueiredo - personal.mbs.ac.uk

... Danièle Meulders, Belgium Ruth Emerek, Denmark Friederike Maier, Germany **Maria**-Luisa Moltó,

Spain Rachel Silvera, France **Maria Karamessini**, Greece Ursula Barry, Ireland Paola Villa, Italy

Robert Plasman, Luxembourg Janneke Plantenga, The Netherlands Ingrid ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

Les modèles européens de l'emploi soumis à des pressions vers le changement

G Bosch, J Rubery, S Lehdorff - Revue Internationale du Travail, ..., 2007 -

ingentaconnect.com

... De plus, on s'est aussi intéressé à des pays asiatiques et à d'autres pays européens (en particulier du Sud) qui n'ont pas été suffisamment pris en compte lorsque les typologies générales ont été élaborées (Coates, 2000; Amable, 2003; **Karamessini**, à paraître). ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Care regimes and national employment models

A Simonazzi - Cambridge Journal of Economics, 2009 - CPES
... public, for-profit and non-profit organisations (Table 2). 4 In Spain and Greece, in the absence of a substantial public policy, private organisations still perform a major (and autonomous) role: mostly provided by religious organisations in Greece (**Karamessini** and Moukonou ...
Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

Los modelos de empleo europeos, agitados por vientos de cambio

G Bosch, J Rubery, S Lehndorff - Revista Internacional del Trabajo, ..., 2007 - ingentaconnect.com
... Además, se ha prestado atención a otros países de Asia y de Europa (sobre todo, de Europa meridional) que no habían sido estudiados suficientemente cuando se elaboraron las principales tipologías (Coates, 2000; Amable, 2003, y **Karamessini**, en prensa). ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Gender mainstreaming and gender equality in the EU: the impact of the EU ...

J Rubery - Industrial Relations Journal, 2002 - euceneter.wisc.edu
... It consists of an independent expert from each member state ((Danie`le Meulders- Belgium, Ruth Emerek- Denmark, Friederike Maier- Germany, **Maria**-Luisa Moltó- Spain, Rachel Silvera- France, **Maria Karamessini**- Greece, Ursula Barry- Ireland, Paola Villa- Italy , Robert ...
Γίνεται αναφορά σε 57 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

PDF] ► List of Figures vii List of Tables viii

G Bosch, S Lehndorff, J Rubery, D Grimshaw, R ... - palgrave.com
... v Page 2. 9 From a State-Led Familistic to a Liberal, Partly De-familialized Capitalism: The Difficult Transition of the Greek Model 223 **Maria Karamessini** 10 The Transformation of the

Employment

System in Spain: Towards a Mediterranean Neoliberalism? 247 ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► DIPARTIMENTO DI ECONOMIA PUBBLICA

A Simonazzi - 150.146.3.132

... I wish to thank the authors of the national reports on elderly care in the eight countries covered by the project: Christoph Herman (Austria); Léa Lima (France); Angelika Kümmerling (Germany);

Maria Karamessini and Evgenia Moukanou (Greece); Fausto Miguélez, Andreu Lope ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► " Making work pay": debates from a gender perspective: a comparative review of ...

C Fagan, G Hebson - 2006 - Citeseer

... Ingrid Mairhuber, Austria (AT) Anu Laas, Estonia (EE) Irena Kotowska, Poland (PL) **Maria Karamessini**, Greece (EL) Virgínia Ferreira, Portugal (PT) **María** Luisa Moltó, Spain (ES) Aleksandra Kanjuo Mrčela, Slovenia (SI) Rachel Silvera, France (FR) ...

[Γίνεται αναφορά σε 10](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► Androcentricity in Economic Research, Teaching and Policy Formulations. Where ...

S Gustafsson - fen.e-line.nl

Page 1. 1 July 24, 2001 Androcentricity in Economic Research, Teaching and Policy Formulations. Where are the women? by Siv Gustafsson Prof. dr. Siv. S. Gustafsson Department of Economics University of Amsterdam Roetersstraat ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► Androcentricity in Economic Research, Teaching and Policy Formulations. A Case ...

S Gustafsson - aueb.gr

Page 1. December 1, 2000 Androcentricity in Economic Research, Teaching and Policy Formulations. A Case for Gender Mainstreaming. by Siv Gustafsson Prof. dr. Siv. S. Gustafsson Department of Economics University of ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► Políticas públicas y condiciones sociales de la mujer en Colombia en el siglo xxi:

...

C Ahumada - Rev. Umbr. Cs. Soc, 2008 - cidesumsa.org

... **María** Imelda Ramírez señala que la huída de las familias y la búsqueda de lugares de refugio transitorio o de asentamiento produce cambios en las relaciones intrafamiliares, los cuales propician redefiniciones en cuanto a las identidades de género. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► La Estrategia Europea de Empleo en España desde la perspectiva de género.

M Carbonell, M Luisa - ief.es

Page 1. 1 La Estrategia Europea de Empleo en España desde la perspectiva de género. **María** Luisa Moltó Carbonell (Universidad de Valencia) ... Rubery,J., AL Ellingsaeter, MP. Gonzalez, M.

Karamessini, S. Ilmakunnas, R. Plasman, R. Silvera, K. Sjørup and P. Villa (1999). ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Seminario Política Fiscal y Género

MLM Carbonell - ief.es

... desde la perspectiva de género. **María** Luisa Moltó Carbonell Universidad de Valencia. ... Rubery,J., AL Ellingsaeter, MP. Gonzalez, M. **Karamessini**, S. Ilmakunnas, R. Plasman, R. Silvera,

K. Sjørup and P. Villa (1999). Gender Mainstreaming in European Employment Policy. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Exploiting Europe's knowledge potential: 'Good work' or 'could do better'

K Rüdiger, A McVerry - Knowledge work and knowledge workers in Europe, A ..., 2007 - Citeseer

Page 1. Exploiting Europe's Knowledge Potential: 'Good Work' or 'Could do Better' Katerina Rüdiger Alana McVerry A report prepared for the Knowledge Economy Programme November 2007 Knowledge Work and Knowledge Workers in Europe Page 2. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 15 εκδοχές

[PDF] ► Gender segregation in the labour market: root causes, implications and policy ...

F Bettio, A Verashchagina - vbn.aau.dk

... Rachel Silvera (France) Elena Zamfir (Romania) Friederike Maier (Germany) Magdalena

Piscová

(Slovakia) **Maria Karamessini** (Greece) Aleksandra Kanjuo Mrcela (Slovenia) Karoly Fazekas (Hungary) Elvira González Gago (Spain) Lilja Mósesdóttir (Iceland+) ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► EGGE–EC's Expert Group on Gender and Employment

GIAP Evaluations - personal.mbs.ac.uk

Page 1. 1 EGGE – EC's Expert Group on Gender and Employment Gender Impact Assessment – Policy Evaluations Copyright Disclaimer: This report was produced as part of the work of the European Commission's Expert Group on Gender and Employment (EGGE) and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► MEASURING AND REWARDING EXCELLENCE OF ACADEMIC CAREERS

N THURN, G MALLI, D KAPELLER - peripherie.ac.at

... The reports we refer to are from Lousie Ackers, Andrew Sockanathan and Elisabeth Oliver (UK), Sonia Morano-Foadi (Italy), Doris Kapeller and Monika Kastner (Austria), **Maria Karamessini** (Greece) and Heloisa Perista and Alexandra Silva (Portugal). ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► The Influence of the EU on the Evolution of National Employment Models

S Lehdorff - ilo.int

... While there is a raft of hard law legislation in employment and welfare, the EU has not always enforced its transfer into national law--some member states are extremely slow in this regard (**Karamessini** 2007)--and certainly there are limited efforts to ensure that the law is ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

equality in the EU: the impact of the EU employment strategy

J Rubery - European Industrial Relations: Annual Review 2001/ ..., 2004 - books.google.com

... Paola Villa-Italy, Robert Plasman-Luxembourg, Janneke Plantenga-the Netherlands, Ingrid Mairhuber-Austria, **Maria** do Pilar Gonzalez ... of this message by Council of Minister recommendations to strengthen mechanisms for gender mainstreaming (**Karamessini**, 2001; Villa

...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Trends and policy issues

FC Ebert, R Torres - oit.org

Page 1. (gl~) INTERNATIONAL INSTITUTE FOR LABOUR STUDIES Discussion paper ., .. Franz Christian Ebert ~ Raymond Torres ~ Konstantinos Papadakis ~ Executive compensation: Trends and policy issues .." " , ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 7 εκδοχές](#)

[PDF] ► **The Swedish model: Revival after the turbulent 1990s**

D Anxo, H Niklasson - 2008 - natlex.ilo.ch

Page 1. Dominique Anxo Harald Niklasson The Swedish model: Revival after the turbulent 1990s?

Page 2. Page 3. The International Institute for Labour Studies was established in 1960 as an autonomous facility of the International Labour Organization (ILO). ...

[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► **The effects of financial globalization on global imbalances, employment and ...**

E Ernst - oit.org

Page 1. Page 2. Ekkehard Ernst Verónica Escudero The effects of financial globalization on global imbalances, employment and inequality Page 3. The International Institute for Labour Studies was established in 1960 as an ...

[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► **Tuberculose pulmonar: Grau de extensão da lesão inicial e final na radiografia e ...**

RC Santa Cruz - 2006 - btdt.ufpe.br

... Pernambuco, como parte do requisito para obtenção do Título de Doutor. ORIENTADOR INTERNO **Maria** de Fátima Pessoa Militão de Albuquerque ORIENTADOR EXTERNO Antônio

Roberto Leite Campelo Recife 2006 ... Profa. Célia **Maria** Machado Barbosa de Castro Profa. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Greek welfare reform in a European context

P Taylor-Gooby - Social policy developments in Greece, 2006 - books.google.com

... standards. However, as **Karamessini** and Davaki show in Chapters 11 and 12, current pressures from EU policies and from women's access to work are now generating conflicts in relation to the gender settlement. Page 426. ...

[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

The European Union and gender equality: Emergent varieties of gender regime

- ► unesco.org [PDF]

S Walby - Social Politics: International Studies in Gender, State & ..., 2004 - Oxford Univ Press
Page 1. Spring 2004 Pages 4–29 DOI: 10.1093/sp/jxh024 Social Politics, Volume 11, Number
1, © Oxford University Press 2004; all rights reserved. SYLVIA WALBY The European Union
and Gender Equality: Emergent Varieties of Gender Regime Abstract ...

Γίνεται αναφορά σε 88 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 17 εκδοχές

[PDF] ► **Illegally resident third country nationals in Greece: State approaches towards them, their ...**

CN Kanellopoulos, M GREGOU, A ... - European Migration Network and KEPE, 2005 -
bamf.de

Page 1. CENTRE OF PLANNING AND ECONOMIC RESEARCH EMN GREEK NATIONAL
CONTACT

POINT ILLEGALLY RESIDENT THIRD COUNTRY NATIONALS IN GREECE ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

DOC] ► **FINAL ESSAY-SURVEY'S RESULTS ABOUT MAPPING THE PROBLEMS
AND THE NEEDS OF ...**

F Assistance - familyassistance.gr

... Αθήνα: Gutenberg. Μουσούρου, Α. (1985). Γυναικεία απασχόληση
και οικογένεια. ... Μουσούρου, Α. (1996). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Migration to Greece: A New Type and Emerging Problems.

• ► flinders.edu.au [PDF]

L Alipranti-Maratou, 2007 - dspace.flinders.edu.au

... Δ.Καραντινός, Α. ... Moussourou, 2003 Λουκία Μουσούρου,
Μετανάστευση και Μεταναστευτική Πολιτική ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► **East Wind Vs West Wind: Resistance through Buyi Women's Weaving**

L Wang - ΕΜΦΥΛΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ GENDERING ... - soc.uoc.gr

Page 229. East Wind Vs West Wind: Resistance through Buyi Women's Weaving
Lihua Wang Northeastern University, Boston, USA Introduction ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Recent immigration flows to Greece

M Petronoti, A Triandafyllidou - Special Issue of Bibliography of Social Sciences on ..., 2003 -
uned.es

Page 1. RECENT IMMIGRATION FLOWS TO GREECE Marina Petronoti Anna
Triandafyllidou

Κείμενα Εργασίας 2003/2 Working Papers 2003/2 Page 2. Page 3. ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Opseis tēs hellēnikēs koinōnias tou 19ου αιώνα

DG Tsaousēs, 1984 - Vivliopōleion tēs" Hestias"

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] Chrēstiko lexiko koinōniologias: hermēneutiko, hellēno-angliko horōn,
anglo-hellēniko ...**

DG Tsaousēs, 1984 - Gutenberg

ΑΝΑΦΟΡΑ] Ellinismos, Ellinikotita

DG Tsaousis - 1983 - Hellenism, Greekness), Athens: ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Morphology of the Greek society

DG Tsaousis - Gutenberg, Athens, 1971

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► The Changing Role of Greek Universities

Y Stamelos - Higher Education Management - oecd.org

... KEKMOKOP (1996), European Education Policy, introduction and selection by **DG Tsaousis**
(ed.), published by Gutenberg, Athens (in Greek). ... **TSAOUSIS, DG** (1996), Introduction to

the Universities, published by Gutenberg, Athens (in Greek).
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Inventing Greece

- ► **jhu.edu** [PDF]

P Bien - Journal of Modern Greek Studies, 2005 - muse.jhu.edu

... This vertical axis was meant to convey to the barbarized Greeks of the Ottoman Empire a “sense

of continuity in time and unity in space” (**Tsaousis** 1983:19). The horizontal axis is the one extending from contemporary Greece out to contemporary Europe. ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Ancient Greek Theatres as Visual Images of Greekness

V Lalioti - The Framed World: Tourism, Tourists and Photography, 2009 - books.google.com

... **Tsaousis, DG** (1998), 'Hellenism and Greekness: The Problem of the Modern Greek Identity', in **DG Tsaousis** (ed.), Hellenism and Greekness: Ideological and Experiential Axis of the Modern Greek Society, Estia, Athens, pp. 15-26. Page 94. ...

Triumph of the Ethnos

R Just - History and ethnicity, 1989 - books.google.com

... sociological attention. See, for example, Ellinismos, Ellinikotita (Hellenism, Greekness),

DG Tsaousis (ed.), 1983. 2. Melbourne was the scene of the First International

Congress on Macedonian Studies in February of 1988. Its ...

Γίνεται αναφορά σε 62 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► Cultural Identity and Cultural Policy: Manipulating Expectations in Contemporary ...

A Efstathiou - lse.ac.uk

Page 1. Cultural Identity and Cultural Policy: Manipulating Expectations in

Contemporary Greece Anna Efstathiou Sociology – School of Social & Political

Studies University of Edinburgh A.Efstathiou@ed.ac.uk “One could say ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► L'Université grecque en changement

Y Stamelos - Gestion de l'enseignement supérieur - oecd.org

... KEKMOKOP (1996), La politique européenne de l'éducation, introduction et selection de

DG Tsaousis (dir. pub.), publié par Gutenberg, Athènes (en grec). ... **TSAOUSIS, DG** (1996), Introduction aux universités, publié par Gutenberg, Athènes (en grec).

[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► EDUCATIONAL-TEACHING PRACTICES AND ACHIEVEMENT TIMSS– ...

C Sofianopoulou, N Maria, D Boulamatsis - [iea.nl](#)

... Athens: Katoptro. Fragos, Ch. (2002): $\alpha\omega\sigma\tau\epsilon\lambda\epsilon\gamma\mu\alpha\tau\alpha$. Athens: Gutenberg. Giddens, A. (2002):

Sociology. (Ed. **Tsaousis DG**). Athens: Gutenberg. Gipps, C. (1994): Beyond Testing. Towards a theory of educational assessment. London. Washington, DC: The Falmer Press. ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

Political Romanticism in Modern Greece

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

P Eleftheriadis - Journal of Modern Greek Studies, 1999 - [muse.jhu.edu](#)

Page 1. 41 Political Romanticism in Modern Greece Journal of Modern Greek Studies,

Volume 17, 1999. 41 Political Romanticism in Modern Greece Pavlos Eleftheriadis

Abstract We can distinguish between at least two theoretical ...

[Γίνεται αναφορά σε 3](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] To Elliniko Kratos os Ethniko Kentro

P Kitromilidis - The Greek State as National Center], in **DG Tsaousis** (..., 1983

[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Continuity and Change in Contemporary Greek Historiography'

A Kitroeff - European History Quarterly - [ehq.sagepub.com](#)

Page 1. [http://ehq.sagepub.com](#) European History Quarterly DOI: 10.1177/

026569148901900206 1989; 19; 269 European History Quarterly Alexander Kitroeff

Historiography Continuity and Change in Contemporary Greek [http ...](#)

[Γίνεται αναφορά σε 5](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Family formation and dissolution in an Aegean island

VS GAVALAS - Journal of Biosocial Science, 2004 - Cambridge Univ Press

... In 1907 there were 0·7 divorced males and 0·9 divorced females per 1000 population.

Although this proportion gradually rose, it was still low in 1961 (3·6 divorced males and

7·2 divorced females per 1000 population; **Tsaousis**, 1971, p. 186). ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Demographic aspects of the Greek household: The case of Preveza (18th century)

K Komis - The History of the Family, 2004 - Elsevier

[PDF] ► **Demographics and diaspora, gender and genealogy: Anthropological notes on ...**

H Paxson - South European Society and Politics, 1997 - mit.edu

... occupation). Thus, being Greek has meant embracing those elements that highlight cultural uniqueness: speaking the Greek language and adhering to the Greek Orthodox faith (see for example, **Tsaousis** 1983). Furthermore ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Sociocultural and epidemiological aspects of hashish use in Greece

C Stefanis, C Ballas, D Madianou - ... liegt bei dir!: Wege aus der ..., 2004 - books.google.com
... predominantly agricultural. It is significant that in 1853 only three cities existed with a population of over 10,000: Hermoupolis, capital of the island of Syros; Athens; and Patras, the port of western Pelopon- nesus (**Tsaousis** 1971). It ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Models for ranking European institutions of higher learning with an application to ...

- ► **wustl.edu [PDF]**

GC Bitros - General Economics and Teaching, 2005 - papers.ssrn.com

... 4 For example in England there exists the Higher Education Quality Council (HEOC), in France

the rating of the universities is assigned to the “National Rating Committee” and in Holland,

according to Sapouna (1993) and **Tsaousis** (1993), the rating is conducted from university ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 11 εκδοχές

- [PDF] ► **RONALD GODFREY LIENHARDT, 1921-1993: BIOGRAPHICAL NOTES AND ...**

A AL-SHAHI - SPECIAL ISSUE IN MEMORY OF GODFREY ... - isca.ox.ac.uk

... Juan Fernández Díaz), Madrid: AKAL Universitaria (Spanish translation of 1961a).

1985b. Social Anthropology [in Greek](Library of Sociology; ed. **DG Tsaousis**; transi.

M. Petronoti), Athens: Gutenberg (Greek translation of 1966a). ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Engendering 'Greekness': Women's Emancipation and Irredentist Politics in ...

E Avdela, A Psarra - Mediterranean Historical Review, 2005 - arts.yorku.ca

... Kitromilidis, Paschalis. 'Ideologika revmata kai politika aitimata'. In Opseis tis ellinikis koinonias tou 19ou aiona, edited by **DG Tsaousis**, 107–21. Athens: Estia – ID Kollarou, 1984. Koulouri, Christina, ed. Athens: Olympic City, 1896–1906. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Project MUSE Journals Journal of Modern Greek Studies Volume 27, Number 1, ...

N Fujinami, F Nobuyoshi - Journal of Modern Greek Studies, 2009 - muse.jhu.edu

... In Ελληνισμός–Ελληνικότητα: Ιδεολογικοί και βιωματικοί άξονες της νεοελληνικής κοινωνίας (Hellenism-Greekness: Ideological and Experiential Axes of Modern Greek Society), edited by **DG Tsaousis**, 143-164. Athens: Estias (first edition 1983). ...

Σχετικά άρθρα

[BIBΛΙΟ] Regional development in Greece

N Konsolas, **A Papadaskalopoulos**, 2002 - books.google.com
Prof. Nicholas Konsolas Prof. Athanassios **Papadaskalopoulos** Prof. Ilias Plaskovitis Panteion University of Social and Political Sciences Regional Development Institute 130, Syngrou Av. Athens 11741 Greece ISBN ...
Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The spatial impact of EU Pan-European transport axes: City clusters formation in the ...

A Papadaskalopoulos, A Karaganis, M ... - Transport Policy, 2005 - Elsevier
This article explores the spatial and development implications of the Pan-European Transport Axes in the Balkans. For that purpose, the potential Development Poles and Axes are determined, on the basis of size, the ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional Programming

A Papadaskalopoulos, M Christofakis, 2002 - Papazisis Publications, Athens
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Quantative Methods of Regional Analysis

AD **Papadaskalopoulos** - Urban and Regional Deveolpment Theory, Analysis and ..., 1994
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] A. Papadaskalopoulos A., and I. Plaskovitis. 2002

N Konsolas - Regional Development in Greece
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Patterns and Policies of Regional Development

DA **Papadaskalopoulos**, 1995 - Papazisis Publications, Athens

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional Planning

DA **Papadaskalopoulos**, SM Christofakis, 2002 - Papazisis publishers, Athens (in Greek)

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Europeanization of regional policy and institution-building in Greece: a neglected aspect of ...

P Getimis, CJ Paraskevopoulos - RSA Conference Evaluation and EU Regional Policy, ..., 2002 - uehr.panteion.gr

... 3, No 3, pp.359-80. Konsolas, N., **Papadaskalopoulos, A.** & Plaskovitis, I. (2002)

Regional Development in Greece, Verlag Berlin/ Heidelberg/ New York, Springer. ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► ... scenario analysis and modelling for the sustainable development of a coastal area in ...

A Kontogianni, Z Kavakli, E Avagianou, G ... - Transitional Waters Bulletin (accepted), 2006 - dittyproject.org

... development of a coastal area in Eastern Mediterranean 3 4 ... 25 The gulf of Gera is

a semi-enclosed water body located in the island of Lesbos, Greece 26 ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] European Regional Science Association 37th European Congress Rome, Italy 26-29 ...

... Konsolas, P Loukakis, **A Papadaskalopoulos** ...

Σχετικά άρθρα

[DOC] ► The Innovation strategy in urban centres: The case of Attica Region of Greece through the ...

M Christofakis, **A Papadaskalopoulos, A** ... - ipa.panteion.gr

The present article investigates the interconnection of innovation with the

urban growth in the regional development planning of the current programming period 2000-2006. The analysis is focused in the Metropolitan Region of ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

EU-Supported Regional Development After 2007: Lessons Learnt and Future Priorities of ...

... , N Karachalis, **A Papadaskalopoulos** - ERSA conference papers, 2006 - ideas.repec.org
Next year (2007) is expected to be a milestone for the regional policy of Greece. For the first time since the EU launched the programmes which are co-funded by the Structural Funds, Greek regions are excluded from the ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional Development in Greece: With 35 Tables

... Konsolas, I Plaskovitis, **A Papadaskalopoulos**, 2002 - Springer

TRANSPORT AND REGIONAL DEVELOPMENT

A Papadaskalopoulos, M Christofakis - Springer

The transport policy is directly connected with spatial organisation as well as the regional development and policy of an area. Thus, the transport infrastructures affect the development potential of a country as a whole ...

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Alternative Scenarios on Metropolitan Organisation and Governance: the case of Athens

A Papadaskalopoulos, M Christofakis, G ...

Σχετικά άρθρα

Sustainable and balanced development of insular space: the case of Greece

... , G Mergos, **A Papadaskalopoulos** - Sustainable Development, 2009 - interscience.wiley.com

Islands, as unique ecosystems, are characterized by a particular sensitivity that affects all the fundamental dimensions of the sustainable development. Thus, highlighting the particularities of the operation of these ecosystems ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► THE TRANS-EUROPEAN CORRIDORS

F Tamás - vki3.vki.hu

... Source: **Papadaskalopoulos, A.**—Karaganis, **A.**—Christofakis, **M.**: The spatial impact of EU Pan- European Transport Axes: City Clusters formation in the balkan ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Chapter 8

M Nikitaridis - Progress in Planning, 1998 - Elsevier

... The new economic conditions, accompanied by social tensions, led to the formation of a new strategy, those of endogenous development (**Papadaskalopoulos**, 1993 ...

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Trans-European Transport Networks: The developmental contribution of Via Egnatia ...

P Athanasios, C Manolis, K Anastasios, K ...

Σχετικά άρθρα

stimulating the regional Knowledge economy In greece

C Bezirtzoglou - Springer

... should not be seen in a restrictive sense, but should underpin all aspects of regional planning and policy development (**Papadaskalopoulos** and Christophakis ...

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] L'économie des régions grecques

... KONSOLAS, AETPE **PAPADASKALOPOULOS** - Economicos Tahydromos, 2000

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► City Futures Conference, July 8–10, 2004, Chicago

M Christofakis - ipa.panteion.gr

... with the major works in the Region generate a trend towards the expansion of the building 'fabric' of the Capital (Konsolas, **Papadaskalopoulos** and Plaskovitis ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Rural Areas in Greece: Definition, Typology and Data Needs for the Monitoring and ...

V Benaki, K Rontos, C Apostolopoulos, E ... - unece.org

... Total ,00 According to table 4 we conclude that: (**Papadaskalopoulos**, 1990) 1. In the type with No 1 there is a positive industrial mix share (IM) component and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Spatial efficiency analysis of arable crops in Greece

K ANASTASSIOS, T ANTONIOS - www.sre.wu-wien.ac.at

... **Papadaskalopoulos**, Ranos, Sidiropoulos (Athens 1993), “ Regional Prospects in Greece – A Gremi- EEC Research Project national Report ”, Regional ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

ChANGE IN REGIONAL POLICy PRIORITIES, OBJECTIvES AND INSTRUMENTS IN ...

I Plaskovitis - Springer

... of the sub-pro- grammes into which regional programmes are divided (**Papadaskalopoulos** and Christofakis, 2002). Within each sub-programme, there are a number of ...

Σχετικά άρθρα

The effects of regional capital subsidies on firm performance: an empirical study

D Tzelepis, D Skuras - Journal of Small Business and Enterprise Development, 2004 - ingentaconnect.com

... 705. Konsolas, N., **Papadaskalopoulos**, A., Plaskovitis, I., 2002, Regional Development in Greece, Springer, Berlin. Lauterbach, B ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► REGIONAL PLANNING AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT: A CASE STUDY FOR ...

GM Korres, E Marmaras, A Kokkinou - Management and Development of Mountainous and ... - orion.net.gr

REGIONAL PLANNING AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT: A CASE STUDY FOR GREEK ISLANDS-NAXOS

George M. Korres Assistant Professor, University of Aegean, Department of ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

4 A Southern perspective on economic integration and structural change

G Petrakos, G Fotopoulos, D Kallioras - The impact of European integration on regional ..., 2008 - books.google.com

4 A Southern perspective on economic integration and structural change The case of Greek regions George Petrakos, Georgios Fotopoulos and Dimitris Kallioras ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Bottom-up environmental decision making taken seriously: integrating stakeholder ...

A Kontogianni, I Tziritis, M Skourtos - Human Ecology Review, 2005 - humanecologyreview.org

... The longstanding quest for properly integrating stake- holder perceptions and attitudes into environmental decision making has not yet reached a definite answer ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Suburbanisation: A Post World War II Phenomenon into the Athens Metropolitan Area, ...

K Rontos, C Mavroudis, T Georgiadis - www-sre.wu-wien.ac.at

... first one (Rontos, 1987) and the second one (Rontos and **Papadaskalopoulos**, 1994), gave ... techniques used are developed, while in the part three a discussion and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Capital subsidies and job creation in rural areas

D Skuras, E Dimara, S Stathopoulou - International Journal of Manpower, 2003 - leeds2.emeraldinsight.com

... Konsolas, N., **Papadaskalopoulos, A.**, Plaskovitis, I. (2002), Regional Development in Greece, Springer, Berlin, ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

The effects of regional capital subsidies on productivity growth: a case study of the Greek ...

D Skuras, K Tsekouras, E Dimara, D Tzelepis - Journal of Regional Science, 2006 - papers.ssrn.com

THE EFFECTS OF REGIONAL CAPITAL SUBSIDIES ON PRODUCTIVITY GROWTH: A CASE STUDY OF

THE GREEK FOOD AND BEVERAGE MANUFACTURING INDUSTRY* ... 0 Å y 0 0 and a scale ...

[Γίνεται αναφορά σε 4](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] ► Scenario Analysis: Gulf of Gera case-study

A Kontogianni, Z Kavakli, E Avagianou, S ... - DITTY Report, Univ of the Aegean, 2006 - dittyproject.org

... Scenario Analysis ABSTRACT. The gulf of Gera is a semi-enclosed water body located in the island of Lesbos, Greece in the Aegean archipelago. ... A quantitative ...

[Γίνεται αναφορά σε 3](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► Regional Policy in Greece: An Overview and the Recent Policy Change

G Petrakos, Y Psycharis - ERSA conference papers, 2006 - www.sre.wu-wien.ac.at
... This paper provides a broad overview of the most recent changes in regional policy in Greece. ... In the 2004 elections, the country voted in a new government. ...

[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► Regional specialization of Greek prefectures for the time period 1981-2001

S Sofios, G Arabatzis - European Regional Science Association Congress held ..., 2006 - www-sre.wu-wien.ac.at

... the following (**Papadaskalopoulos** 1994, 1995); **a**) Gini – Hirschman Coefficient The Gini – Hirschman Coefficient gives us a quantified estimation for the ...

[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

THE GEOGRAPHY OF SPATIAL ASSOCIATION ACROSS THE GREEK REGIONS

V Monastiriotis - Springer

... Following the impressive advances in spatial econometric analysis over the last ten years or so, there appears to be a growing interest in an important spatial ...

[Σχετικά άρθρα](#)

Patterns of spatial association and their persistence across socio-economic indicators: the

...

- ► [lse.ac.uk](#) [PDF]

V Monastiriotis, H Street - papers.ssrn.com

... question appears largely overlooked: how spatial dynamics differ across a range

of socio-economic indicators. ... of a number of simple statistical tests. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 10 εκδοχές

Attractive Investment Images in Southeastern Europe: the Case of Varna, Bulgaria

- ► [unsa.ba](#) [PDF]

T Metaxas - South East European Journal of Economics and ..., 2008 - Versita

... In order to satisfy this aim, cities are characterized by a plurality of efforts to create their images based on their distinctive characteristics and in this ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► **Greece and its Regions: exploring spatial patterns and their similarity across socio-economic ...**

V Monastiriotis - ERSa conference papers, 2006 - [www.sre.wu-wien.ac.at](#)

... some impressive advances recently in spatial analysis, one important spatial question appears largely overlooked: how spatial dynamics differ across a range of ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

INDEX TO VOLUME 44 (2004) Edited by Marlon G. Boarnet, and Andrew F. Haughwout Board of ...

GF Mulligan, DA Plane - [papers.ssrn.com](#)

... Development in Greece, by Nicholas Konsolas, Athanassios **Papadaskalopoulos**, and Ilias ... Koelsch, William A. Review of Geography and History: Bridging the Divide ...

Όλες οι 2 εκδοχές

National Urban Policy in Greece

D Economou, G Petrakos, Y Psycharis - National policy responses to urban challenges in ..., 2007 - [books.google.com](#)

... Greece is characterised by significant spatial peculiarities and initial conditions that have affected its urban structure and make it a rather untypical case ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Examining the consistency of spatial association patterns across socio-economic indicators: ...

V Monastiriotis - Empirical Economics, 2009 - Springer

... This issue is examined here with a large socio-economic dataset from the

Greek prefectures. We start by identifying spatial patterns ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

An integrated approach to watershed management within the DPSIR framework: Axios River ...

- ► **unep.org** [PDF]

AP Karageorgis, MS Skourtos, V Kapsimalis, ... - Regional Environmental Change, 2005 - Springer

... The Thermaikos Gulf is a highly complex system, being affected by nutrient inputs from four rivers and the City of Thessaloniki. ...

Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

Socioeconomic Indicators for Analyzing Convergence: The Case of Greece: 1960–2004

PG Liargovas, G Fotopoulos - Social Indicators Research, 2009 - Springer

... debates.1 Neo-classical analysis supports the view that output (and income) of different regions should tend to converge over time towards a steady state.2 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► M u lti-le vel Go ve rn ance, E u ro pean isa tio n and the poorest EU region: Epirus and the ...

E Engineer - ww.lse.ac.uk

... K y ria kos H a t z a ra s MEng CEng PhD (cand) TEE Electrical Engineer ... U .R .I., U n iv e rsity R e se a rc h In stitu te , U n iv e rsity of M acedon ia ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Regional Analysis and Policy: The Greek Experience

H Coccossis, Y Psycharis, 2008 - books.google.com

... Athanasios **Papadaskalopoulos** and Manolis Christofakis discuss the case of large transport infrastructure projects in Greece. Transport infrastructure was a key ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► The Evolution of Regional Policy Objectives in Greece—Twenty Years of Regional ...

I Plaskovitis - 46th congress of the European Regional Studies ..., 2006 - sep.net.gr

... 5 For a concise presentation of EU regional policy priorities in R&D see

Papadaskalopoulos (2002), p.103. 11 Page 12. following retraining courses. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► CONTRIBUIÇÃO A UM MODELO DE ANÁLISE MULTICRITÉRIO PARA APOIO À ...

TSAOCD DA, C DOS, FDORIO DE JANEIRO ... - [teses2.ufrj.br](#)
Page 1. i CONTRIBUIÇÃO A UM MODELO DE ANÁLISE MULTICRITÉRIO PARA ...
NECESSÁRIOS PARA
A OBTENÇÃO DO GRAU DE DOUTOR EM CIÊNCIAS EM ENGENHARIA DE
TRANSPORTES. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

► Globalisation, métropolisation et processus de restructuration du système urbain en Grèce

L Tsoulouvis... - Cahiers de la Méditerranée, 2002 - [revel.unice.fr](#)
... On the other hand, there is a hypothesis that in Northern Greece there is a process
of formation of a new metropolis, that may lead to the emergence of a ...
Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 4 εκδοχές

► Globalisation, métropolisation et processus de restructuration du système urbain en Grèce

T Lefteris - Cahiers de la Méditerranée,, 2004 - [cdlm.revues.org](#)
... On the other hand, there is a hypothesis that in Northern Greece there is a process
of formation of a new metropolis, that may lead to the emergence of a ...
Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► THE USE OF DISAGGREGATED DATA IN THE COMPREHENSION OF THE SUB-REGIONAL ...

PIK Prodromidis - [stats.gov.cn](#)
... develops a procedure for the detection of likely distressed areas through the spatial ...
Overall, a better understanding of the internal heterogeneity of the ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► LIGNITE AS CONTRIBUTORY FACTOR TO REGIONAL DEVELOPMENT OF GREECE-The case of ...

IJ Kordas - www-sre.wu-wien.ac.at

... Lignite, is **a** carbonaceous sedimentary rock formed by the anaerobic decomposition ...
as **a** result the enrichment of the plant remains with coal. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN CROSS ...

CB REGIONS - ceeol.com

... In the European Union these significant changes have reinforced the European economy, though they have also led to reclassifications and **a** rise in competition ...

NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN CROSS- ...

E Pitoska - Studia Universitatis Babes Bolyai-Negotia, 2005 - CEEOL

... In the European Union these significant changes have reinforced the European economy, though they have also led to reclassifications and **a** rise in competition ...

Όλες οι 2 εκδοχές

Doprinos Evropskog investicionog fonda u olakšicama garancija MSP i nove grčke ...

- ► [nb.rs](#) [PDF]

B Vojinovič, R Vodopivec - Ekonomske teme, 2005 - CEON/ CEES

... regions but also to poorer ones such as insular or mountainous areas, can create
a network of ... Regional Development in Greece Konsolas N. **Papadaskalopoulos** Ath. ...

Προβολή ως HTML

[PDF] ► Social Trust in Local Communities and Its Demographic, Socio-economic Predictors: The ...

M Roumeliotou, K Rontos - International Journal of Criminology and Sociological ..., 2009 - pi.library.yorku.ca

... **A** study was conducted in the municipality of Kalloni, Lesbos Greece, where
social trust levels were measured among 302 inhabitants. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Click Location Below to Start Download File name: jors276. pdf; Size: 27K

B Publishers - Journal of Regional Science, 2002 - papers.ssrn.com

... Arreola, Daniel D. 2002. Tejano South Texas: **A** Mexican American Cultural Prov- ince. ...
Konsolas, Nicholas, Athanassios **Papadaskalopoulos**, and Ilias Plaskovitis. ...

[PDF] ► Deliverable 2.2: Report on the evaluation of the scenarios defined in WP 3

... , AD Kontogianni, B Zanou, NP Nikolaidis, **A** ... - cs.iiia.cnr.it
... aims at refining our tools of scenario building and providing **a** solid methodological ...
Control and adaptation options are selected from **a** list of feasible ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► TRANS-REGIONAL CO-OPERATIONS IN WESTERN GREECE: SYNERGIES BETWEEN ...

D Papathanassiou-Zuhrt, O Sakellaridis - sadapt.agroparistech.fr
... 4: Occupation distribution among productive sectors Source : Regional Development
in Greece, Springer, N. Konsolas – **A. Papadaskalopoulos** – I. Plaskovitis ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Date posted: March 29, 2004; Last revised: October 13, 2004 Suggested Citation

LH Dobkins, RW Bostic, M Kenney, PJ Montiel ... - Journal of Regional Science, 2004 -
papers.ssrn.com
... Development in Greece, by Nicholas Konsolas, Athanassios **Papadaskalopoulos**, and
Ilias ... of the Journal of Regional Science benefits from **a** financial contribution ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Study on Identification, Analysis and Categorization of Natural Disasters in the Southern and ...

CIPIIIIB ARCHIMED - mediaterra.eu
... “MEDIA TERRA - Establishing **a** Media Observatory for strengthening the Civil ... It is
a peninsula, joined to the rest of Greece by the Isthmus of Corinth. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► 都市圈发展与管理研究

文摘 - asom.sjtu.edu.cn

... 17 Marc **A. Weiss** (Prague Institute for Global Urban Development) ,
Metropolitan Economic Strategy , Global Urban Development ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] EC Regional Policy in Greece: Ten Years of Structural Funds Intervention

I **Plaskovitis** - P. Kazakos and PC Ioakimidis, IEF Working Paper, 1994

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] EC Regional Policy in Greece

I **Plaskovitis**, 1994 - Greece and EC Membership Evaluated, New York: St. ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The dam

S **Plaskovitis**, 1961 - Athens: Kedros

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Fagade Lady of Corfu Novel

S **PLASKOVITIS** - Translated by Amy Mims

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] Regional development in Greece

N Konsolas, A Papadaskalopoulos, 2002 - books.google.com

Page 1. Nicholas Konsolas Athanassios Papadaskalopoulos Ilias **Plaskovitis** in Greece

Page 2. Page 3. Page 4. Page 5. Regional Development in Greece Page 6. ...

Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] A. Papadaskalopoulos A., and I. Plaskovitis. 2002

N Konsolas - Regional Development in Greece

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► The Evolution of Regional Policy Objectives in Greece—Twenty Years of Regional

...

I **Plaskovitis** - 46th congress of the European Regional Studies ..., 2006 - sep.net.gr
Twenty years ago, in 1986, a very significant change took place in the nature of regional policy in Greece. Up until then regional planning had an indicative character, which served, at best, as a framework to orientate public ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

ChANGE IN REGIONAL POLICy PRIORITIES, OBJECTIVES AND INSTRUMENTS IN ...

I **Plaskovitis** - Springer
There has been more than twenty years of regional planning financed by EU Structural Funds since 1986, when the first Integrated Mediterranean Programmes were implemented in Greece. Throughout this period, successive regional ...
Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional Development in Greece: With 35 Tables

N Konsolas, I **Plaskovitis**, A ..., 2002 - Springer

Closing address. Rural development in the mediterranean region in a changing Trade and ...

I **Plaskovitis**, 1997 - fao.org
... Titles, Closing address. Rural development in the mediterranean region in a changing Trade and co-operation environment. Personal Authors, **Plaskovitis**, I. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

Greek

DAT Fýlla - World Literature Today, 1992 - questia.com
... Maro Germanou University of Athens. Spýros **Plaskovitis**. I kyría tis vitrínas. Athens. Kédhros. 1991. 430 pages. Spýros **Plaskovitis** ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] L'économie des régions grecques

N KONSOLAS, AETPE ... - Economicos Tahydromos, 2000
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Eighteen texts

W Barnstone, 1972 - Harvard Univ Pr

Perceptions, Europeanization, and the Western Balkans Development Trap

G Knaus - E. Eur. Const. Rev., 2003 - heinonlinebackup.com
... As Ilias **Plaskovitis** observed, "Although the prospect of EC membership failed to trigger a revolution in Greek government outlook, the dynamics of integration ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Territorial Diversity (TeDi)

E Gløersen, A Dubois, M Martin, J Michelet, F ... - espon.eu
... Andrei Zvoristeanu and Mioara Bocanici (CEFIDEC, Romania) Nicholas Karachalis and Ilias **Plaskovitis** (Panteion University, Athens) ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

PDF] ► RURAL DEVELOPMENT IN THE MEDITERRANEAN REGION IN A CHANGING TRADE AND ...

MR CHAIRMAN - ressources.ciheam.org
... IN A CHANGING TRADE AND OPERATION ENVIRONMENT Ilias **PLASKOVITIS**
Secretary General
of the Ministry of National Economy, Greece MR. CHAIRMAN, ...
Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Click Location Below to Start Download File name: jors276. pdf; Size: 27K

B Publishers - Journal of Regional Science, 2002 - papers.ssrn.com
... 321 + xiv. ISBN 0-8264-5453-4. \$89.95. Konsolas, Nicholas, Athanassios Papadaskalopoulos, and Ilias **Plaskovitis**. 2002. Regional Development in Greece. ...

[PDF] ► European Communities

IRL - aei.pitt.edu
... Ormesson (deputizing for Mr Diligent), Mr' Paisley (deputizing for Mr Romuald); ,

Mr Pelikan (deputizing for Mrs GredaL) p Mr Penders, Mr **Plaskovitis**, Mr Price ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece: competing with regional priorities.'

M Christakis - Adapting to European Integration: Small States and ..., 1998
[Γίνεται αναφορά σε 7](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

INDEX TO VOLUME 44 (2004) Edited by Marlon G. Boarnet, and Andrew F. Haughwout Board of ...

GF Mulligan, DA Plane - papers.ssrn.com
... 1, pp. 189–190. Regional Development in Greece, by Nicholas Konsolas, Athanassios Papadaskalopoulos, and Ilias **Plaskovitis**. Review by Pavlos S. Kanaroglou. ...
[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► Public–Private Partnerships: an innovative tool for decentralizing the production of public ...

E Karaskou - lse.ac.uk
... to costs but according to performance (**Plaskovitis** & Karaskou, 2007).
Indeed, evidence ... services (**Plaskovitis** & Karaskou, 2007). ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► City Futures Conference, July 8–10, 2004, Chicago

M Christofakis - ipa.panteion.gr
... the major works in the Region generate a trend towards the expansion of the building 'fabric' of the Capital (Konsolas, Papadaskalopoulos and **Plaskovitis**, 2001 ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► Aberdeen Discussion Paper Series: People, Environment and Development.

KJ Thomson, D Psaltopoulos - macaulay.ac.uk
... even though IMPs were not a part of a coordinated, area-specific development framework (**Plaskovitis**, 1993). By the end of the 1980s ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Trans-European Transport Networks: The developmental contribution of Via Egnatia ...

P Athanasios, C Manolis, K Anastasios, K ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Europeanization of regional policy and institution-building in Greece: a neglected aspect of ...

P Getimis, CJ Paraskevopoulos - RSA Conference Evaluation and EU Regional Policy, ..., 2002 - uehr.panteion.gr

... GRD 158 billion in 1986 it is expected to reach GRD 440 billion in 2006 (in 1999 prices).” (Konsolas, Papadaskalopoulos, **Plaskovitis** 2001). ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Euro-Mediterranean Partnership (EMP): Perspectives from the Mediterranean EU ...

S STAVRIDIS - Mediterranean Politics, 2008 - Routledge

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Achieving convergence within the European Union: The role of structural funds in the case ...

NM Christodoulakis, SC Kalyvitis - European Planning Studies, 1998 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

EU Integration, Europeanization and Administrative Convergence: The Greek Case

KJ Papadoulis, A Greece - Journal of Common Market Studies, 2005 - papers.ssrn.com

... public policy (Georgiou, 1994; Papadoulis, 2002, pp. 149–50; **Plaskovitis**, 1994; Verney, 1994). The powers and human and financial ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► GATT.

O Méditel-inlzeelznes - ressources.ciheam.org

... The seminar was closed by 1. **Plaskovitis** (Ministry of Economy, Greece) who showed the dualisation of agriculture in a country such as Greece (productive plains ...

Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Alternative Scenarios on Metropolitan Organisation and Governance: the case of Athens

A Papadaskalopoulos, M Christofakis, G ...

Σχετικά άρθρα

[DOC] ► The Innovation strategy in urban centres: The case of Attica Region of Greece through the ...

M Christofakis, A Papadaskalopoulos, A ... - ipa.panteion.gr
... of Research and Technological Development (R&D), Adapted Technology and Policy for the Innovation (Konsolas, Papadaskalopoulos and **Plaskovitis**, 2001). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

The Amaranth No. 1

- ► utoronto.ca [PDF]

G Thaniel - Toronto: University College, 1981 - tspace.library.utoronto.ca

... Lilika Nakou Zoi Karelli Miltos Sahtouris Stelios Xefloudhau Minas Dhimakis Petros

Haris Aris Dhikteos Stratis Dhoukas Spiros **Plaskovitis** Alexandros Baras Lili ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► 4.1 The Muslims in Western Thrace: general overview of the case

D Anagnostou, A Triandafyllidou - Regions, Minorities and European Policies An Overview ...
- eliamep.gr

... to its upward trend in the first half of the decade, was a result of the EC-induced stabilization program to reduce public deficits (**Plaskovitis** 1994: 119). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► THE IMPACT OF THE EUROPEAN STRUCTURAL POLICIES ON THE EU MEMBER STATES ...

S RODOKANAKIS - region-developpement.univ-tln.fr

... no satisfactory way of evaluating a Community component as distinct from the national component, since the former is dependent on the latter (**Plaskovitis**, 1994 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

European integration and prospects of modernization in Greece

- ► jhu.edu [PDF]

A Moschonas - Journal of Modern Greek Studies, 1997 - muse.jhu.edu

... of all the structural funds in 1993 was 2.9% for Greece compared to an average of 0.3% for the EU as a whole (Andrikopoulou 1995:382; also see **Plaskovitis** 1994 ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Regional Analysis and Policy: The Greek Experience

H Coccossis, Y Psycharis, 2008 - books.google.com

... Change in Regional Policy Priorities, Objectives and Instruments in Greece: A Comparative Analysis of Regional Programmes 141 Ilias **Plaskovitis** Transport and ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

THE GEOGRAPHY OF SPATIAL ASSOCIATION ACROSS THE GREEK REGIONS

V Monastiriotis - Springer

... aid (through the EU's Cohesion and Structural Funds and, earlier, through the Mediterranean Integrated Programmes – see the chapter by **Plaskovitis** in this ...

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece—EU comparative economic performance at the national and regional levels: why ...

A Lyberaki - European Planning Studies, 1996 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The added value of EU cohesion policy in the Greek periphery: the case of Epirus

G Andreou - Southeast European and Black Sea Studies, 2009 - Routledge

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► 'Bringing the State back in' the study of the Greek Political Economy. The European Union's ...

A Chardas, F Brighton - psa.ac.uk

... 19 see **Plaskovitis**, 2000 for a discussion about the objectives of the CSF II 20

Konsolas et.al. *ibid*, p.6 21 Petrakos, Psycharis, *ibid*, p.456 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► Greek Economic Interests and The Single European Act: The Market Takes Over?

K MARAGAKIS - lse.ac.uk

... For an overview of the arguments see Tsoukalis (1997), Chapter 9. 5 On the significance of the EU transfers for Greece see **Plaskovitis** (1994); Ioannou (2001 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

The effects of regional capital subsidies on firm performance: an empirical study

D Tzelepis, D Skuras - Journal of Small Business and Enterprise Development, 2004 - ingentaconnect.com

... 686-705. Konsolas, N., Papadaskalopoulos, A., **Plaskovitis**, I., 2002, Regional Development in Greece, Springer, Berlin. Lauterbach ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Can EU's Cohesion Policy Achieve Convergence

G Tondl - Convergence, 1995 - epub.wu-wien.ac.at

Page 1. FORSCHUNGSINSTITUT FÜR EUROPAFRAGEN RESEARCH INSTITUTE FOR EUROPEAN

AFFAIRS WIRTSCHAFTSUNIVERSITÄT WIEN UNIVERSITY OF ECONOMICS ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

TRANSPORT AND REGIONAL DEVELOPMENT

A Papadaskalopoulos, M Christofakis - Springer

... 2006. Konsolas, N., Papadaskalopoulos A., and **Plaskovitis** I. (2001) Regional Development in Greece, Berlin: Springer-Verlag. Ministry ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Greece, the European Union, and the 2003 Presidency

G Pagoulatos - Notre Europe, December, 2002 - aueb.gr

... (protection against gender discrimination, equal opportunities for the handicapped, working 20 Ilias **Plaskovitis**, "EC regional policy in Greece. ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Date posted: March 29, 2004; Last revised: October 13, 2004 Suggested Citation

LH Dobkins, RW Bostic, M Kenney, PJ Montiel ... - Journal of Regional Science, 2004 - papers.ssrn.com

... Regional Development in Greece, by Nicholas Konsolas, Athanassios Papadaskalopoulos, and Ilias **Plaskovitis**. Review by Pavlos S. Kanaroglou ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Bottom-up environmental decision making taken seriously: integrating stakeholder ...

A Kontogianni, I Tziritis, M Skourtos - Human Ecology Review, 2005 - humanecologyreview.org

Page 1. Human Ecology Review, Vol. 12, No. 2, 2005 87 © Society for Human Ecology
Abstract The longstanding quest for properly integrating ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Capital subsidies and job creation in rural areas

D Skuras, E Dimara, S Stathopoulou - International Journal of Manpower, 2003 - leeds2.emeraldinsight.com

... Konsolas, N., Papadaskalopoulos, A., **Plaskovitis**, I. (2002), Regional Development in Greece, Springer, Berlin, ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► Implementation of integrated scenario analysis and modelling for the sustainable ...

A Kontogianni, Z Kavakli, E Avagianou, G ... - Transitional Waters Bulletin (accepted), 2006 - dittyproject.org

Page 1. 1 (Paper accepted to Transitional Water Monographs) 1 Implementation of integrated scenario analysis and modelling for the sustainable 2 ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Regions, minorities and European policies: A state of the art report on the Turkish Muslims ...

D Anagnostou, A Triandafyllidou - EUOREG, State of Art Report, 2006 - eliamep.gr

Page 1. Regions, minorities and European policies: A state of the art report on the Turkish Muslims of Western Thrace (Greece) Dia ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBΛIO] The other self: selfhood and society in modern Greek fiction

D Tziovas, 2003 - books.google.com

Page 1. Selfhood and Society in Modern Greek Fiction Dimitris Tziovas Page 2. Page 3. Page 4. Page 5. This One PAW7-6NU-EQ6A Page 6. Page 7. The Other Self Page ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The effects of regional capital subsidies on productivity growth: a case study of the Greek ...

D Skuras, K Tsekouras, E Dimara, D Tzelepis - Journal of Regional Science, 2006 - papers.ssrn.com

Page 1. THE EFFECTS OF REGIONAL CAPITAL SUBSIDIES ON PRODUCTIVITY GROWTH: A CASE STUDY OF THE GREEK FOOD AND BEVERAGE MANUFACTURING INDUSTRY* ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Dams as symbols of modernization: the urbanization of nature between geographical ...

- ► manchestersalon.co.uk [PDF]

M Kaika - Annals of the Association of American Geographers, 2006 - ingentaconnect.com
Page 1. Dams as Symbols of Modernization: The Urbanization of Nature Between Geographical Imagination and Materiality Maria Kaika ...

Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

stImulatIng the regional Knowledge economy In greece

C Bezirtzoglou - Springer

Page 1. stImulatIng the regional Knowledge economy In greece Christos Bezirtzoglou European Commission, Brussels, Belgium Democritus ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Regional Policy in Greece: An Overview and the Recent Policy Change

G Petrakos, Y Psycharis - ERSΑ conference papers, 2006 - www.sre.wu-wien.ac.at

Page 1. REGIONAL POLICY IN GREECE: AN OVERVIEW AND THE RECENT POLICY CHANGE

George Petrakos and Yannis Psycharis1 1.1 Introduction ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Scenario Analysis: Gulf of Gera case-study

A Kontogianni, Z Kavakli, E Avagianou, S ... - DITTY Report, Univ of the Aegean, 2006 - dittyproject.org

Page 1. UNIVERSITY OF THE AEGEAN SCHOOL OF ENVIRONMENTAL SCIENCES DEPARTMENT

OF MARINE SCIENCES SCENARIO ANALYSIS GULF OF GERA CASE STUDY ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Doprinos Evropskog investicionog fonda u olakšicama garancija MSP i nove grčke ...

- ► **nb.rs** [PDF]

B Vojinovič, R Vodopivec - Ekonomske teme, 2005 - CEON/ CEES

... Regional Development in Greece Konsolas N. Papadaskalopoulos Ath. **Plaskovitis**

Hll., Springer 2002 New Economy Fund <http://www.taneo.gr> ...

Προβολή ως HTML

[BIBΛΙΟ] L'Europe des Douze et les autres: intégration ou auto-exclusion?

S Mappa, 2000 - books.google.com

... soustraire de l'argent à la CEE et s' ils finissent par être un moyen de propagande en faveur de la CEE et du gou- vernement local (**Plaskovitis**-Maraveyas)(4 ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

4 A Southern perspective on economic integration and structural change

G Petrakos, G Fotopoulos, D Kallioras - The impact of European integration on regional ..., 2008 - books.google.com

Page 93. 4 A Southern perspective on economic integration and structural change The case of Greek regions George Petrakos, Georgios ...

Σχετικά άρθρα

[BIBΛΙΟ] Greece in the European Union

DG Dimitrakopoulos, AG Passas, 2004 - questia.com

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

► **Réflexions sur la loi hellénique transitoire n° 868/1979 concernant le divorce pour rupture ...**

P Agallopoulos-Zervoyanni - Revue internationale de droit comparé, 1980 - persee.fr

... (28) V. discours du député S. **PLASKOVITIS** à la Chambre, dans les procès-verbaux de la Chambre, Séance SE (8.2.79), p. 2313. ...

The Amaranth No. 4

- ► **utoronto.ca** [PDF]

G Thaniel - Toronto: University College, 1982 - tspace.library.utoronto.ca
Page 1. 774K AN Ai RANTI{ BULLETIN OF THE MODERN GREEK STUDIES PROGRAM
University
of Toronto NO. 4 (1982) Page 2. 4 Page 3. Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] ► **Greece and its Regions: exploring spatial patterns and their similarity across socio-economic ...**

V Monastiriotis - ERSAs conference papers, 2006 - www.sre.wu-wien.ac.at
Page 1. 1 Greece and its Regions: exploring spatial patterns and their similarity
across socio-economic indicators Vassilis MONASTIRIOTIS # June 2006 ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδόχές

Patterns of spatial association and their persistence across socio-economic indicators: the ...

- ► **lse.ac.uk** [PDF]

V Monastiriotis, H Street - papers.ssrn.com
Page 1. Electronic copy available at: <http://ssrn.com/abstract=1269933>
All views expressed in this paper are those of the authors ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 10 εκδόχές

[PDF] ► **Deliverable 2.2: Report on the evaluation of the scenarios defined in WP 3**

MS Skourtos, AD Kontogianni, B Zanou, NP ... - cs.iiia.cnr.it
Page 1. EUROPEAN CATCHMENTS CATCHMENT CHANGES AND THEIR IMPACT ON
THE COAST Funded
by: European Commission, DG Research 5th Framework Programme (Contr. No. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδόχές

[PDF] ► **The Europeanization of Greece**

I Politics, KA Lavdas - kutuphane.tbmm.gov.tr
Page 1. The Europeanization of Greece Interest Politics and the Crises of Integration

Kostas A. Lavdas • 1 Page 2. Contents List of Tables ix List of Figures ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

National Urban Policy in Greece

D Economou, G Petrakos, Y Psycharis - National policy responses to urban challenges in ..., 2007 - books.google.com

Page 209. Chapter 10 National Urban Policy in Greece Dimitris Economou, George Petrakos and Yannis Psycharis1 10.1 The Urban System ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Examining the consistency of spatial association patterns across socio-economic indicators:

...

V Monastiriotis - Empirical Economics, 2009 - Springer

Page 1. Empir Econ (2009) 37:25–49 DOI 10.1007/s00181-008-0221-2 ORIGINAL

PAPER Examining the consistency of spatial association ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► TRANS-REGIONAL CO-OPERATIONS IN WESTERN GREECE: SYNERGIES BETWEEN ...

D Papathanassiou-Zuhrt, O Sakellariadis - sadapt.agroparistech.fr

... distribution among productive sectors Source : Regional Development in Greece, Springer, N. Konsolas – A. Papadaskalopoulos – I. Plaskovitis (1997) ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Multi-level Governance, Europeanisation and the poorest EU region: Epirus and the ...

E Engineer - ww.lse.ac.uk

Page 1. 1 Multi-level Governance, Europeanisation and the poorest EU region: Epirus and the 2 nd Hellenic Community Support Framework ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

An integrated approach to watershed management within the DPSIR framework: Axios River ...

- ► unep.org [PDF]

AP Karageorgis, MS Skourtos, V Kapsimalis, ... - Regional Environmental Change, 2005 -

Springer

Page 1. ORIGINAL ARTICLE AP Karageorgis Æ MS Skourtos Æ V. Kapsimalis AD Kontogianni Æ N. Th. Skoulikidis Æ K. Pagou NP Nikolaidis ...

Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► Law of the Sea Joint Debate on the Reports by Mr. D. Vie (Doc. 1-793/82) and Mrs. A. Spaak ...

MD Vie - aei.pitt.edu

Page 1. Law of the Sea Joint Debate on the Reports by Mr. D. Vie (Doc. 1-793/82) and Mrs. A. Spaak (Doc 1-688/82). Official Journal ...

Όλες οι 2 εκδοχές

► Globalisation, métropolisation et processus de restructuration du système urbain en Grèce

T Lefteris - Cahiers de la Méditerranée,, 2004 - cdlm.revues.org

Deux questions principales sont analysées dans cette étude. D'une part la relation existant entre les processus de restructuration du système urbain et les phénomènes ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

► Globalisation, métropolisation et processus de restructuration du système urbain en Grèce

L Tsoulouvis... - Cahiers de la Méditerranée, 2002 - revel.unice.fr

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Study on Identification, Analysis and Categorization of Natural Disasters in the Southern and ...

CIPIIIB ARCHIMED - mediaterra.eu

Page 1. CIP INTERREG III B ARCHIMED 2000- 2006 Study on Identification, Analysis and Categorization of Natural Disasters in the Southern ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Socioeconomic Indicators for Analyzing Convergence: The Case of Greece: 1960–2004

PG Liargovas, G Fotopoulos - Social Indicators Research, 2009 - Springer

Page 1. Socioeconomic Indicators for Analyzing Convergence: The Case of Greece: 1960–2004 Panagiotis G. Liargovas Æ Georgios Fotopoulos ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► THE USE OF DISAGGREGATED DATA IN THE COMPREHENSION OF THE SUB-REGIONAL ...

PIK Prodromidis - stats.gov.cn

Page 1. THE USE OF DISAGGREGATED DATA IN THE COMPREHENSION OF THE SUB-REGIONAL

DIVERSITY AND THE FORMULATION OF POLICY IN GREECE ♦ By ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Albanska emigracija u Grčkoj-razmeštaj i koncentracija u gradskim područjima-primer ...

- ► **nb.rs** [PDF]

I Kokkali - Stanovništvo, 2006 - CEON/ CEES

... et les quartiers ouest de la Conurbation du Grand Thessalonique (Lamprianidis &

Lymperaki, 2001: 208 ... En effet, il n'a pas été constaté une exclusion ou une ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

► **La francophonie dans les Balkans. Les voix/voies des femmes**

E Oktapoda-Lu, V Lalagianni - Lianes, 2009 - lianes.org

... [5] L crivaine de la Diaspora hell nique Margarita **Lymperaki**, qui crivait ... pi ces

d une langue l autre, souligne propos de cette dichotomie intime : **A** partir du ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

Le véritable exil est toujours intérieur

- ► **jhu.edu** [PDF]

E Oktapoda-Lu, V Lalagianni - French Forum, 2005 - muse.jhu.edu

... 6. Il existe aussi une autre graphie officielle du nom de l'auteur: Margarita **Lymperaki**. ...

avec "é" accent aigu, écriture que l'auteur elle-même **a** adoptée de ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► **Diaspora grecque et francophonie aux XX e et XXI e siècles**

E Oktapoda-Lu - Regards culturels sur les phénomènes migratoires - babel.univ-tln.fr

... comme la diaspora des Grecs en Russie, phénomène qui **a** atteint au ... La diaspora

néo-hellénique en Europe: le cas de Margarita **Lymperaki**», Efstratia Oktapoda ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► **Lianes**

... Blancard, E Diallo, A Mangeon, JRO Mendame ... - lianes.org

... 2 (« Francophonie : Le dialogue des cultures ») a été réalisé par : ... A quand moins de condescendance vis-à-vis de ces littératures venues d'ailleurs ? ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN CROSS ...

CB REGIONS - ceeol.com

... achieved through three means: a) by supplying a wider range ... forms of labour intensification and overexploitation [Antigoni **Lymperaki**: “Flexible specialisation ...

NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN CROSS- ...

E Pitoska - Studia Universitatis Babes Bolyai-Negotia, 2005 - CEEOL

... achieved through three means: a) by supplying a wider range ... forms of labour intensification and overexploitation [Antigoni **Lymperaki**: “Flexible specialisation ...

Όλες οι 2 εκδοχές

[DOC] ► **Empirical tests on the valuation of listed Greek privatized enterprises.**

CA Alexakis, MC Kolomitsini, M Xanthakis - mfs.rutgers.edu

... The sector of operation of a State Owned Enterprises shapes key aspects of its privatization. ... Companies, CAR, STDEV(e), $J_0 < a, J_0 < b, J_0 > -b, \dots$

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► NATIONAL REVIEW OF RESEARCH ON ACCESS TO HOUSING AND HOMELESSNESS

A Sapounakis, P Expert, V Arapoglou - feantsa.org

... A special mention is finally due to L. Lambrianidis of the University of Thessaloniki and Ant. **Lymperaki** of Panteion University who surveyed the problems faced ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► **Greece's new Balkan Economic Relations: policy shifts but no structural change**

VMV Monastiriotis, ATA Tsamis - GreeSE–Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2007 - lse.ac.uk

... 5. Conclusion: the road to a sustainable Greek Balkan regional economic policy ____23 ... A ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► Immigration towards Greece at the Eve of the 21st Century. A Critical Assessment

A Triandafyllidou, M Maroufouf - IDEA Project, June, 2008 - eliamep.gr

... Century. A Critical Assessment ... 46 7.1 The procedure of inviting a foreign worker (metaklisi).... 47 ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Pieter Borghart Ghent University

- ► jhu.edu [PDF]

WPB Πούχγερ - muse.jhu.edu

... Ziogas, along with Pavlos Matesis, Margarita **Lymperaki**, and to a certain extent, Loula Anagnostaki, are the most metaphysical, hyper-logical, archetypal ...

Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► European integration and the survival of Polish small enterprises

S Ghatak, G Manolas, C Rontos, I Vavouras, 2001 - eprints.kingston.ac.uk

... vol.29: 203-209 **Lymperaki A.** (1991), Flexible Specialization, Gutenberg, Athens (in Greek) Manolas, G., Rontos C. and Vavouras I. (2000), Research of small and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Greece: Immigration towards Greece at the Eve of the 21st Century. A Critical Assessment.

A Triandafyllidou, M Maroufouf - eliamep.gr

... Century. A Critical Assessment. ... 48 7.1 The procedure of inviting a foreign worker (metaklisi)

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► La flexibilité du travail dans le secteur du textile et de l'habillement en Grèce du Nord

T Pelagidis - Relations industrielles, 1997 - erudit.org
... Cette étude a donc pour but d'étudier la forme et les ... 1985, 1987, 1988a, 1988b, 1988c, 1991), Kaplinsky (1988a, 1988b), Schmitz (1989), **Lymperaki** (1988), de ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► NATIONAL REVIEW OF POLICIES ON ACCESS TO HOUSING AND HOMELESSNESS

A Sapounakis, P Expert, V Arapoglou - feantsa.org
... Kouveli A. (1993), "Socio-economic inequalities in Housing in Large Urban Areas ...
Lambrianidis L., **Lymperaki** Ant., (2001) "Albanian Immigrants in Thessaloniki ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Francophonie et multiculturalisme dans les Balkans

E Oktapoda-Lu, 2006 - Publisud

[PDF] ► NATIONAL REVIEW OF STATISTICS ON ACCESS TO HOUSING AND HOMELESSNESS

A Sapounakis, P Expert, V Arapoglou - eohw.horus.be
... Kouveli A. (1993), "Socio-economic inequalities in Housing in Large Urban Areas ...
Lambrianidis L., **Lymperaki** Ant., (2001) "Albanian Immigrants in Thessaloniki ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► multiculturalisme dans les Balkans, Paris, Éditions

E OKTAPODA-LU - Francofonía, 2006 - redalyc.uaemex.mx
... roumaines, Eugène Ionesco, et la seconde par celui qui a été considéré ... La littérature féminine sera représentée par Margarita **Lymperaki**, à propos de ...

[PDF] ► The Coca-Cola Kashkaval network: Belonging and business in the post-socialist Balkans

G Agelopoulos - afroditi.uom.gr
... in their study of Albanian migrants living in Thessaloniki, Lamprianidis and **Lymperaki** (2001: 230 ... 16 Kashkaval is a kind of mature, salty yellow cheese. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Major developments in Greece's immigration policy

R Gropas, A Triandafyllidou - European Immigration: A Sourcebook, 2007 - books.google.com
... of Albanian immigrants who, through increased language skills and a better understanding of ... Among the sample studied by Lambrianidis and **Lymperaki**, 82 per cent ...
[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► **Spatial proximity and social distance: Albanian immigration in Thessaloniki, Greece**

I Kokkali - lse.ac.uk
... whole city, offering a stronger concentration in the most underprivileged places ... study undertaken by Lambrianidis & **Lymperaki** (2001:208-210), the dwellings of ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Albanian immigrants in Thessaloniki

L Labrianidis, A Lyberaki - Athens: Paratiritis, 2001
Γίνεται αναφορά σε 37 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Poverty and social exclusion: A new approach to an old issue**

A Lyberaki, P Tinios - Health, ageing and retirement in Europe—First ..., 2005
Γίνεται αναφορά σε 17 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Reforming the economy without society: social and institutional constraints to economic ...**

A Lyberaki, E Tsakalotos - New Political Economy, 2002 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **Social capital measurement in Greece**

A Lyberaki, CJ Paraskevopoulos - International Conference of the Organisation for ..., 2002 - oecd.org
Measuring social capital is a notoriously difficult exercise, partly due to the co- existence of multiple definitions of what constitutes social capital, and partly because it necessarily rests on elusive and intangible proxies ...
Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Inflow of migrants and outflow of investment: aspects of interdependence between Greece ...

L Labrianidis, **A Lyberaki**, P Tinios, P ... - JOURNAL OF ETHNIC AND MIGRATION STUDIES (..., 2004 - afrodit.uom.gr

Along with the other Southern EU member-states, Greece has moved from a country of emigration to become a migrant-receiving country. The influx of migrants occurred during the 1990s, following the dramatic events in Eastern Europe ...

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Small firms and flexible specialisation in Greek industry

A Lyberaki, 1988 - University of Sussex

Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece—EU comparative economic performance at the national and regional levels: why ...

A Lyberaki - European Planning Studies, 1996 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Albanian immigrants in Athens: new survey evidence on employment and integration

A Lyberaki, T Maroukis - Southeast European and Black Sea Studies, 2005 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Mirages and miracles of European small and medium enterprise development

A Lyberaki, V Pesmazoglou - European Planning Studies, 1994 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

Back and forth and in between: returning albanian migrants from Greece and Italy

L Labrianidis, **A Lyberaki** - Journal of International Migration and Integration, 2004 - Springer

On the basis of findings from a sample of Albanian migrants who have returned to their country of origin from Greece and Italy, we highlight that Greece attracts less skilled and less well off categories of migrants compared to Italy. ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Fear of the Foreigner in the Labour Market: Tolerances and Prejudices in Development

A Lyberaki, T Pelagidis - Polis: Athens, 2000

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Back and forth and in-between: Albanian return-migrants from Greece and Italy

L Labrianidis, **A Lyberaki** - Journal of International Migration and Integration, 2004

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Changing Society without Society: social and institutional constraints to reform in post-1974 ...

A Lyberaki, E Tsakalotos - New Political Economy, 2002

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Social capital in Greece

A Lyberaki, CJ Paraskevopoulos - unpublished paper delivered at the OECD-ONS, ..., 2002

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Small is Small: The Role and Functions of Small-Scale Industries

A LYBERAKI, I SMYTH - Industrialization in the Third World: The Need for ..., 1990 - Frank Cass Publishers

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Small-scale Industry Development Controversies and the European Union'

A Lyberaki, V Pesmazoglou - The Impact of European Integration. Political, ..., 1996 - books.google.com

Small-Scale Industry Development Controversies and The European Union Antigone

Lyberaki and Vassilis Pesmazoglou There appears to be a" small-scale industry

renaissance" in recent academic and policy literature on industrialization ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Flexible Specialisation: Crisis and Restructuring in the Small Industry

A Lyberaki, 1991 - Athens: Gutenberg (in Greek)

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The dynamics of financing and innovation in the Greek economy: continuity and change

A Lyberaki, N Milonas - Greek report for this project, 1998

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Competitiveness and Industrial Strategy for Greece

... , Y Kaloghirou, Y Katsoulacos, **A Lyberaki**, D ... - The Future of Greek Industry Project, Ministry of ..., 1997

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Crisis and restructuring in Greek small scale industry: a case of flexible specialization

A Lyberaki - Capital and Class, 1991 - cseweb.greenet.org.uk

- The long economic recession which started in the mid '70s has triggered a pervasive process of transition involving major changes starting from production and increasingly affecting all spheres of social and political life. At the ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The dynamics of financing and innovation in the Greek economy: Continuity and change

T Giannitsis, **A Lyberaki**, N Milonas - TSER Project Report: Investing in Southern Europe- ..., 1998

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Crisis in the Gulf

... N Wiseman, J Peck, **A Lyberaki**, P Burkett, P ... - Capital & Class, 1991 -

cseweb.greennet.org.uk

A central part of the Western response also turned on the question of oil. In the first instance, the advanced capitalist world remains heavily dependent on oil sourced from the Middle East – both now and more importantly in the ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Difficult Transitions and Eccentricities on the Road to Economic Convergence: availability ...

A Lyberaki - Towards a Radical Cultural Agenda for European ..., 2000
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Greek tessera (NAPE) in the European jigsaw: intervention tool or auto-pilot?

A Lyberaki - Greek). Panteion University, Athens (unpublished ..., 2005
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Crucial time-lags in the philosophy of the state's role in development

Y Caloghirou, S Ioannidis, **A Lyberaki** - Journal of Modern Hellenism, 1993
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Poverty and social exclusion, AMANDA Final Conference: Lessons from Share wave 1

A Lyberaki, P Tinios, 2006 - Varenna (I): Advanced multidisciplinary analysis of new ...
Γίνεται αναφορά σε 2

[ΑΝΑΦΟΡΑ] with Tinios

L Labrianidis, **A Lyberaki** - P. and Hatziprokopiou, P, 2001
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Reforming the economy without society

A Lyberaki, E Tsakalotos - New Political Economy, 2002
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece-EC comparative performance at the National and regional level:
Why diverge**

A Lyberaki - European Planning Studies, 1996

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] State interventions in industry: Direct and indirect industrial policy in the
1980s**

A Lyberaki, S Travlos - Industrial and Technological Policy in Greece, ..., 1993

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Flexible specialization and small firms in Greece'

A Lyberaki, 1988 - Ph. D. thesis, Sussex University

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Albanian Immigrants in Athens: Some recent findings

A Lyberaki, T Maroukis - IBEU project report, Athens, ELIAMEP, 2004 - antigone.gr

This paper is part of a broader project aiming at enhancing our socio-economic understanding of the migration dynamics on the basis of findings derived from empirical research. It comprises case studies of two Southern EU countries (...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Immigration and Integration in Northern versus Southern Europe

C Inglessi, **A Lyberaki**, H Vermeulen, GJV ... - Athens: Netherlands Institute in Athens, 2004

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] Reforming the Economy without Society: Social and Institutional
Constraints to Economic ...**

E Tsakalotos, **A Lyberaki** - New Political Economy, 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

The EU's impact on the Greek welfare state: Europeanization on paper?

- ► univ-nantes.fr [PDF]

DA Sotiropoulos - Journal of European Social Policy, 2004 - esp.sagepub.com
... DOI: 10.1177/0958928704044627 2004; 14; 267 Journal of European Social Policy Dimitri
A. Sotiropoulos The EU's Impact on the Greek Welfare State ...
Γίνεται αναφορά σε 26 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Ethnic characteristics and geographical distribution of immigrants in Greece

A Rovolis, A Tragaki - European Urban and Regional Studies, 2006 - eur.sagepub.com
... on the country's economic and social life (Labrianidis and **Lyberaki**, 2001; Labrianidis
et ... most of the previously mentioned studies either examine migrants as a ...
Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] A European macro-region in the making? The Balkan trade relations of Greece

GC Petrakos - European Planning Studies, 1997 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Social Capital and Economic Growth: The Case of Greece

A Christoforou - st Symposium on Social Science Research in Greece of ..., 2002 - lse.ac.uk
... policy, Page 10. 10 that a majority can oppose it even if it will benefit
all. To explore this argument **Lyberaki** and Tsakalotos (2000 ...
Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

The European Employment Strategy against a Greek benchmark: a critique

- ► politikinet.gr [PDF]

S Seferiades - European Journal of Industrial Relations, 2003 - ejd.sagepub.com
... of the official economy, informal work was in the midst of a severe crisis of ... in
the 1980s closing down (Hadjimihalis and Vaiou, 1997; **Lyberaki**, 1988; Pelagidis ...
Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► “Deae ex Machina”: migrant women, care work and women's employment in Greece

ALA **Lyberaki** - GreeSE–Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2008 - lse.ac.uk
... 2008; **Lyberaki**, 2008b; Papataxiarchis et al, 2008). Page 19. 15 relatively low and
their level is near the statutory minimum wage for the economy as a whole. ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Greek Immigration Experience Revisited

A Lyberaki - Journal of Immigrant & Refugee Studies, 2008 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

The support of parents in old age by those born during 1945–1954: a European perspective

J Ogg, S Renaut - Ageing and Society, 2006 - Cambridge Univ Press
... As **Lyberaki** and Tynios have noted, 'household composition and co- habitation with ...
co-residence between elderly parents and their children: when a child(ren ...
Γίνεται αναφορά σε 24 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► The financing and technology decisions of SMEs: I. Finance as a determinant of investment

A Cobham - QEH Working Papers - Citeseer
... I. Finance as a determinant of investment ... European SMEs. By adapting a variety of
approaches to suit this purpose, a number of findings for policy are reached. ...
Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 11 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Forms of social capital and the incorporation of Albanian immigrants in Greece

T Iosifides, M Lavrentiadou, E Petracou, **A ...** - Journal of Ethnic and Migration Studies, 2007 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα

Technology, peripherality and rurality

L Labrianidis, T Kalogeressis, **A Kourtessis**, S ... - The Future of Europe's Rural Peripheries, 2004 - books.google.com
... small-scale firms since in a low trust environment kinship ties may offer some defence against opportunistic behaviour (Humphrey & Schmitz, 1996: **Lyberaki**. ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Albanian return-migrants from Greece and Italy: Their impact upon spatial disparities within ...

L Labrianidis, B Kazazi - European Urban and Regional Studies, 2006 - eur.sagepub.com

... During 1990–98 (Barjaba, 2000: 61; Labrianidis and **Lyberaki**, 2001) most of this emigration was clandestine. After half a century of almost complete communist ...
Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα

Economic adjustment and financial reform: Greece's Europeanisation and the emergence of a ...

G Pagoulatos - Europeanization and the southern periphery, 2001 - books.google.com
... They have also included a number of new generation medium-sized engineering and software firms employing new technologies (**Lyberaki**: 1996). ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► On the determinants of social capital in countries of the European Union

A Christoforou - 2nd Annual Conference of ESPAnet, Oxford University, ..., 2004 - spsw.ox.ac.uk
... a certain reform policy, that a majority can oppose it even if it will benefit all, with adverse effects on economic reform and growth (**Lyberaki** and Tsakalotos ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

► Seeking The Virtuous Circle: Migration and Development In South Eastern Europe

A Mungiu-Pippidi - Romania - developmentandtransition.net
... **Lyberaki**, A. & T. Maroukis (2004), Albanian Immigrants in Athens: Some recent findings. Hellenic Foundation for European & Foreign Policy. ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

Agrifood SMEs in Greece: the role of collective action

C Lamprinopoulou, A Tregear, M Ness - British Food Journal, 2006 - emeraldinsight.com
... **Lyberaki**, A., Paraskevopoulos, C. (2002), "Social capital measurement in Greece", paper presented at the International Conference of the Organisation for ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

PDF] ► Building social capital: A discussion on the determinants of social capital in countries of ...

A Christoforou - manuscript, Athens University of Economics and ..., 2004 - emes.net
... Democracy Work', Politics & Society, Vol. 24, No. 1, March, pp. 45-55. **Lyberaki**

A. and Tsakalotos E. (2002), 'Reforming the Economy without Society: Social and ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... MIGRANTS IN ATHENS AND THE EMERGENCE OF A TRANSBORDER PUBLIC SPHERE²

T Maroukis - The Borders of the Polity: Migration and Security ..., 2005 - Longo Editore
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Immigration to Greece: The case of Poles

A Triandafyllidou, R Gropas - Hellenic Foundation for European & Foreign Policy (..., 2006 - eliamep.gr

... These findings are further confirmed by a more recent study (Lyberaki and Maroukis 2005) which points to the gradual improvement of the housing conditions of ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Knowledge-intensive services and economic development

PM Delladessima, AG Kottambopoulos - Consultancy and innovation: the business service ..., 2002 - books.google.com

... Between 1974 and 1979, Greek GDP continued to grow faster than the EC average (3.3 per cent), though at a decelerating pace (Lyberaki 1996: 2). Investment ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Immigrants' integration and social change: Greece as a multicultural society

P Hatziprokopiou - 2nd LSE Symposium on Modern Greece, Current Social ..., 2005 - ww.lse.ac.uk

... 1995) on social exclusion of Albanians in Athens provided a thorough analysis ... eg Linardos-Rylmon, 1993; Lianos et al., 1996; or even Labrianidis and Lyberaki, ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Migrant entrepreneurship in Greece

P Hatziprokopiou, 2008 - oi.acidi.gov.pt

... Labrianidis, L. and Lyberaki, A., with Tinios, P. and Hatziprokopiou, P. (2001), Alba- nian immigrants in Thessaloniki, Thessaloniki: Paratiritis. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Migrants' Strategies and Migration Policies: Towards a Comparative Picture

A Lyberaki, A Triandafyllidou, M Petronoti, R ... - Journal of Immigrant & Refugee Studies, 2008 - Routledge

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Industrial policy for Southern Europe

A Lyberaki - ... , democratization and integration into the European ..., 2001

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Small is small: the role and functions of small scale industries

I Smyth, **A Lyberaki** - Working Papers-General Series, 1988 - ideas.repec.org

If you experience problems downloading a file, check if you have the proper application to view it first. Information about this may be contained in the File-Format links below. In case of further problems read the IDEAS help ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδόχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Country Report: Greece (part II)

A Lyberaki, N Mylonas

Σχετικά άρθρα

Major developments in Greece's immigration policy

R Gropas, **A Triandafyllidou** - European Immigration: A Sourcebook, 2007 - books.google.com
... Athens: Papazisis. Lambrianidis, L. and **Lyberaki, A.**(2001) Albanian Immigrants in Thessaloniki, Greece (in Greek). Athens: Paratiritis. ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Migration Management as a Political Necessity

A Zavos, IM as a Diachronic, C Phenomenon - Managing Migration: The Greek, EU, and International ... - imepo.gr

... Page 20. 20 Katydidis, V. 1996. The Criminality of Migrants in Greece,(Ed. Papazisis, Ath- ens). **Lyberaki, A.** 2004. Balkan migration to Greece: A success story. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

25 Immigration, acculturation and drug abuse: multicultural aspects of treatment

M Dalla, ASG Antoniou, K Matsa - Handbook of Managerial Behavior and Occupational ..., 2009 - books.google.com

... Labrianidis, L. & **Lyberaki, A.**(2001), Albanian Immigrants in Thessalonika. Integration Paths and Public Projection (in Greek), Thessalonika: Paratiritis. ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► 'Bringing the State back in'the study of the Greek Political Economy. The European Union's ...

A Chardas, F Brighton - psa.ac.uk

... Falmer Brighton. BN1 9RG. email: a.chardas@sussex.ac.uk ... This article explains the economic outcomes of the policy in Greece by following a different approach. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

► Co-operation between Social Service Providers—a Comparison between Germany and ...

P Claudius - Social Work & Society, 2006 - nbn-resolving.de

... Opladen: Leske und Budrich. **Lyberaki A.** and Paraskevopoulos, CJ 2002: Social Capital Measurement in Greece. Paper presented to the ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 3 εκδοχές

22 Immigration, unemployment and career counseling: a multicultural perspective

ASG Antoniou, M Dalla - Handbook of Managerial Behavior and Occupational ..., 2009 - books.google.com

... sectors of society and economy (Labrianidis & **Lyberaki**, 2001; Rovolis & Tragaki, 2005) or the study of acculturation of immigrants with a specific emphasis on ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► 7.2 Poverty and Persistent Poverty: Adding dynamics to familiar findings

HOAP Increased - 7Socio-Economic Status - share-project.org

... Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs. **Lyberaki, A.** and Tinios, P. 2005. Poverty and Social Exclusion: a new approach ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Continuity and change: mapping the community of economists in Greece (1944 to 1967)

A Kakridis - The European Journal of the History of Economic ..., 2009 - Routledge
Σχετικά άρθρα

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] PERFORMANCE: CONVERGENCE OR DIVERGENCE? ANTIGONE
LYBERAKI**

GECC ECONOMIC - Greece, the New Europe, and the Changing ..., 1993 - Pella Pub Co
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Poverty and Social Exclusion

AF DRAFT - share-project.org
... 1 Antigone **Lyberaki** is Professor of Economics at Panteion University, Athens ... He was
an advisor to the Prime Minister of Greece 1996-2004 and a member of the EU ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

inquisitive playwrights in Greece today and their works deserve careful attention. I hope ...

- ► jh.u.edu [PDF]
V Rapti, WPB Πούχγερ - muse.jhu.edu
... Athens: Diavlos. 2003. Pp. 252. €18, 29. Margarita **Lyberaki** is a unique
figure in contemporary Greek literature. She developed ...
Όλες οι 3 εκδοχές

**[PDF] ► included in the definition of total wealth, from which various aggregates are
constructed, ...**

D CH, A GR - share-project.org
... Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs. **Lyberaki, A.** and Tinios,
P. 2005. Poverty and Social Exclusion: a new approach ...
Σχετικά άρθρα

**[PDF] ► Low Union Density Amidst a Conflictive Contentious Repertoire: Flexible Labour
Markets, ...**

B FIESOLANA, SAND FI - cadmus.iue.it
... to exhaust their beneficial potential in a defensive/survival strategy; they [did]
not appear capable of generating expansion and growth. (**Lyberaki** 1988:328) ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► THIRD-SECTOR IN GREECE: A MANAGERIAL PERSPECTIVE BASED ON FIELD ...

... , A POULIOU, K SIRAKOULIS - emes.net

... Non-profit management and Leadership, Vol. 11, n o 3, pp. 247-270. **Lyberaki A.** and Paraskevopoulos CJ (2002), Social Capital in Greece, Communication to ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Seeking the Virtuous Circle: Migration and Development in the Balkans

- ► **esiweb.org** [PDF]

A Mungiu Pippidi - The Romanian Journal of Political Sciences, 2006 - CEEOL

... 13 **Lyberaki, A.** & Thanos Maroukis (2003). Albanian Immigrants in Athens: Some recent findings Athens: Hellenic Foundation for European & Foreign Policy. ...

Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Marketing Strategy And Business Performance: The Case Of Small Firms In China

P Wang, Y Zhang, C Tianjin - smib.vuw.ac.nz

... Application, Cambridge University Press, Cambridge, UK. **Lyberaki, A.**, 1994. Mirages and Miracles of European Small and Medium Enterprise Development. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Elizabeth Sakellaridou Aristotle University of Thessaloniki

- ► **jhu.edu** [PDF]

WPB Πούχγερ - muse.jhu.edu

... Athens: Diavlos. 2003. Pp. 252. €18, 29. Margarita **Lyberaki** is a unique figure in contemporary Greek literature. She developed ...

Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The restructuring impacts of neo-liberal policies on urban industry: A case study, Ankara, ...

M Ersoy - European Planning Studies, 1994 - Routledge

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► 3.4 Israel: Diversity Among Population Groups

H Litwin, EV Sapir - 3The SHARE Respondents - share-project.org

... Special Issue of Bitahon Sociali 76 (Hebrew), eds. L. Achdut, and H. Litwin, 97-124. **Lyberaki, A.**, and P. Tinios. 2005. Poverty ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

A survey on the necessary business profile constituents for the implementation of ...

P Chatzoglou, A Karasavvoglou, J Mylonakis - ... Journal of Human Resources Development and ..., 2009 - Inderscience
... 1990s' (**Lyberaki**, 1993; Petrakos and Pitelis, 2000). Greece's poor performance is attributed to several factors. First, the Greek economy is characterised by a ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Ruby Gropas and Anna Triandafyllidou

AC Participation - uned.es
... 2 POLITIS – a European research project Project information POLITIS is short for a research project with the full title: Building Europe with New Citizens? ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Dynamics of National Employment Models (DYNAMO)

M Karamessini, E Ioakimoglou, A Kornelakis, ... - dynamoproject.eu
... Another important driver is changes in gender relations, as a result of a radical improvement in the educational attainment level of women. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► 2nd LSE PhD Symposium on Modern Greece: “Current Social Science Research on Greece”

T Maroukis - lse.ac.uk
... Migration in Southern Europe', Macmillan, Basingstoke - Labrianidis, L., & **Lyberaki, A.** (2001), 'Albanian Immigrants in Thessaloniki', Paratiritis, Thessaloniki ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Who Cares for Carers?: Feminization of Labor Migration from Ukraine and its Impact on ...

A Tolstokorova - International Issues & Slovak Foreign Policy Affairs, 2009 - CEEOL
... 33 Ibid. 34 **A. Lyberaki**, “Deus ex Machina’: Migrant Women, Care Work

and Women's Employment in Greece”, GreeSE Paper No. 20. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Economic policy in Greece, 1974-2000: nationalization, State's intervention or market forces?

- ► [uop.gr](#) [PDF]

V Patronis, P Liargovas - cairn.info

... 425-469. · Caloghirou, Y. and **Lyberaki, A.** (1996), “Balances between Public and Private Interest. Some thoughts on Industrial ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► **Mirror image forces of attraction: Albanian migrants' profiles in Greece and Italy**

ΑΔ ΕΑΞΗΣ, Τ ΑΛΒΑΝΩΝ, Μ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑ - afroditi.uom.gr

... who seem generally to be socio- economically upwardly mobile in their host countries (eg King & Mai, 2003 and Labrianidis & **Lyberaki**, 2001). A third typology ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► **Formal weakness and informal strength: civil society in contemporary Greece**

DA Sotiropoulos, 2004 - eprints.lse.ac.uk

... unregistered status. As Antigone **Lyberaki** and Christos Paraskevopoulos put it in a recent paper on social capital in Greece (2002: 3): ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **An Evaluation of Inter-company Networks for New Product Development**

A Filson, A Lewis - Collaborative design: proceedings of CoDesigning ..., 2000 - Springer Verlag

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **'Soft' co-ordination meets 'hard' politics: the European Union and pension reform in Greece**

K Featherstone - Journal of European Public Policy, 2005 - eucenter.wisc.edu

... even before it got off the ground' (**Lyberaki** and Tsakalotos 2002: 104). ... difficulty of reform when trust, cooperation and initiative are at such a premium' (2002 ...

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

PDF] ► Characteristics and Business Profiles of Immigrant-Owned Small Firms: The Case of ...

D Halkias, N Harkiolakis, S Abadir, P Thurman ... - research paper prepared for conference presentation ..., 2007 - ccis-ucsd.org

... tackle the growing problem and Greece voted in the Act 2910/2001, giving those who were already residing in the country a 'second chance' (**Lyberaki** and Maroukis ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Globalisation, migration and socio-economic change in contemporary Greece: processes of ...

PA Hatziprokopiou, 2007 - books.google.com

... IMISCOE (International Migration, Integration and Social Cohesion) IMISCOE is a European Commission-funded Network of Excellence of more than 350 scientists ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Migrant Women in Greece: Cultural Diversities and Health Care

E Ioannidi-Kapolou - International Journal of Migration, Health and Social ..., 2007 - Pier Professional

... **Lyberaki A** (2004) Balkan migration to Greece: a success story In: V Kyriakopoulos (Ed) Olympia IV: Human Rights in the 21st Century, Migrants and Refugees. ...

Urban and regional restructuring in Northern Greece and the Single European Market

L Tsoulouvis - An Enlarged Europe: Regions in Competition?, 1995 - books.google.com

... **Lyberaki, A.**(199 1)'Flexible restructuring and networking in the small firms of the industry of plastic products.'Topos 2, 89-1 17 (in Greek). ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► European welfare state regimes and their generosity towards the elderly

A Boersch-Supan - Economics Working Paper Archive, 2007 - mea.uni-mannheim.de

... is already much older than the US population, and population aging continues at a faster rate ... Section 4 makes a few steps in the direction ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 15 εκδοχές

Economic valuation of coastal water quality and protest responses: A case study in Mitilini, ...

N Jones, CM Sophoulis, C Malesios - Journal of Socio-Economics, 2008 - Elsevier
... All rights reserved. Economic valuation of coastal water quality and protest responses:
A case study in Mitilini, Greece. ... The median is a 50% trimmed mean. ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

" Holding hands at midnight": The paradox of caring labor

N Folbre - Feminist Economics, 1995 - ideas.repec.org
... restricted); Antigone **Lyberaki**, 2008. "Deae ex Machina": migrant women, care work
and women's employment in Greece," GreeSE â Hellenic Observatory Papers ...
Γίνεται αναφορά σε 90 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 3 εκδοχές

European patterns of intergenerational financial and time transfers

- ► ul.pt [PDF]

C Attias-Donfut, J Ogg, FC Wolff - European Journal of Ageing, 2005 - Springer
... The study of these complex interactions has therefore been a preoccupation of eco-
nomics and sociology for as long as these disciplines have existed. ...
Γίνεται αναφορά σε 64 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Small Enterprise Development and Regional Policy: Comparative Analysis and Implications ...

GC Petrakos - Eastern European Economics, 1996 - jstor.org
... Greece maintains the most fragmented production base of all European countries
(**Lyberaki** and Skordili 1989). Since all CEE countries are in a transition period ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

2. Constructing knowledge, boosting development and escaping debt: the case of Jamaica

R Forrant - ... , Universities and Issues of Sustainable Human ..., 2002 - books.google.com
... Antigone **Lyberaki** (1991) sought to determine the relevancy of firm collaborations
and flexible specialization to Greece as it tried to restructure a sagging ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Regional inequalities in Greece

G Petrakos, Y Saratsis - Papers in regional science, 2000 - Springer
... 1996), combined, however, with a simultaneous divergence from the European

Union (**Lyberaki** 1996; Petrakos and Pitelis 1999). In ...
Γίνεται αναφορά σε 56 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

The social connectedness of older Europeans: patterns, dynamics and contexts

M Kohli, K Hank, H Kunemund - Journal of European Social Policy, 2009 - esp.sagepub.com
... 1984; Li, 2007), to reduce mortality risks (eg Moen et al., 1989; Musick et al., 2004), or to serve as a social protection mechanism (eg **Lyberaki** and Tinios ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Do State Benefits Impact on Intergenerational Family Support? The Case of Taiwan

T Fu - Journal of Intergenerational Relationships, 2008
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Migrant integration policy: a nationalist fantasy of management and control?

B Gray - Translocations, 2006 - imrstr.dcu.ie
... for which I acted as Rapporteur, Antigone **Lyberaki's** paper on Albanian migrants in Greece, raised questions about the social protection agenda in a way that I ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

'Facing up to the Gordian Knot: the Political Economy of Pension Reform'

K Featherstone, P Tinios - Social policy developments in Greece, 2006 - books.google.com
... The concept of social capital has been employed in a similar fashion by **Lyberaki** (2000), to give an historically-informed explanation of the transformation of ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Intergenerational family transfers in Europe: A comparative analysis

M Kohli, H Künemund, C Vogel - paper for the Research Network on Ageing at the 7th ..., 2005
- ageing-in-europe.de
... Norris/Tindale 1994; Mayer/Wagner 1996; **Lyberaki**/Tinios 2005). Where there is a choice, "Intimacy at a distance" (Rosenmayr/Köckeis 1961) is the preferred ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN CROSS ...

CB REGIONS - ceeol.com

... In the European Union these significant changes have reinforced the European economy, though they have also led to reclassifications and a rise in competition ...

NETWORKING AND COOPERATION OF SMALL AND MEDIUM SIZED FIRMS IN CROSS- ...

E Pitoska - Studia Universitatis Babes Bolyai-Negotia, 2005 - CEEOL

... In the European Union these significant changes have reinforced the European economy, though they have also led to reclassifications and a rise in competition ...

Όλες οι 2 εκδοχές

[DOC] ► (De) constructing the (de) humanizing city: narratives of home and exile in the urban ...

A Christou - esrea2006.ece.uth.gr

... Labrianidis, L., **Lyberaki, A.**, Tinios, P. and Hatziprokopiou, P. (2001) Albanians in Thessaloniki. Paratiritis, Thessaloniki (in Greek). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Marketing and business performance of construction SMEs in China

Y Tang, P Wang, Y Zhang - Journal of Business & Industrial Marketing, 2007 - emeraldinsight.com

... pointed out the significant benefits that SMEs provide to a national economy ... include those conducted in the USA (Iqbal, 2000), Europe (**Lyberaki**, 1994; Dutta and ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Albanian migration cycle

L LABRIANIDIS, P HATZIPROKOPIOU - The new Albanian migration, 2005 - Sussex Academic Pr

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Characteristics and Business Profiles of Immigrant-Owned Small Firms: The Case of ...

D AKRIVOS, SYS CARACATSANIS - Citeseer

... tackle the growing problem and Greece voted in the Act 2910/2001, giving those who were already residing in the country a 'second chance' (Lyberaki and Maroukis ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

Success and Failure of Economic Policies: The Experience of Greece and Portugal.

SEG Lolos - Comparative Economic Studies, 1998 - questia.com
... in Greek). Lyberaki, A. 1991. Flexible Specialization, Athens, Gutenberg (in Greek). Lyberaki, A. and S. Travlos. 1993. "State Intervention ...
[Γίνεται αναφορά σε 6](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

Native and Migrant Fertility Patterns in Greece: A Cohort Approach

C Bagavos, C Tsimbos, G Verropoulou - European Journal of Population/Revue européenne ..., 2008 - Springer
Page 1. Native and Migrant Fertility Patterns in Greece: A Cohort Approach ... The study aims to cover a rarely analysed aspect of immigration in Greece. ...
[Σχετικά άρθρα](#)

Marketing and business performance of construction SMEs in China The Authors Yiming Tang ...

Y Zhang - Journal of Business & Industrial Marketing, 2007 - emeraldinsight.com
... Lyberaki, A. (1994), "Mirages and miracles of European small and medium enterprise development", European Planning Studies, Vol. 2 No.4, pp.499-521. ...
[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► EVOLUTION and/or INTENTION?

CJ Paraskevopoulos, B Connaughton - essex.ac.uk
... Paraskevopoulos, C., 1998, 2001; Lyberaki, A. and C. Paraskevopoulos, 2002; indicative data in Annex, fig.1,2,3) and consequently in ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Migrants, Economic Mobility and Socio-Economic Change in Rural Areas: The Case of ...

L Labrianidis, T Sykas - European Urban and Regional Studies, 2009 - eur.sagepub.com
... in unskilled and/or seasonal jobs (eg agriculture) (King, 2002; Kasimis and Papadopoulos, 2005; Labrianidis and Lyberaki, 2005). Greece is a typical case of ...
[Γίνεται αναφορά σε 4](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Love and money: A comment on the markets debate

D McCloskey - Feminist Economics, 1996 - ideas.repec.org

... restricted); Antigone **Lyberaki**, 2008. "Deae ex Machina": migrant women, care work and women's employment in Greece," GreeSE â Hellenic Observatory Papers ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Economic structure and change in the Balkan region: implications for integration,
...

G Petrakos, S Totev - International Journal of Urban and Regional Research, 2000 - econlab.uom.gr

... of this country in the entire postwar period (**Lyberaki**, 1996; Petrakos and Christodoulakis, 1997; Petrakos and Pitelis, 1997), it still remains a fact that ...

Γίνεται αναφορά σε 28 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

Entrepreneurship, Enterprise and Policy: Towards a Synthesis

L Labrianidis - The future of Europe's rural peripheries, 2004 - books.google.com

Chapter 13 Entrepreneurship, Enterprise and Policy: Towards a Synthesis Lois Labrianidis Rurality and peripherality The results of the empirical research ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Cross-national differences in income poverty among Europe's 50

D Hallberg, 2006 - nek.uu.se

... ties, and, third, a central European cluster, which is in-between. The Nordic cluster is ... population (see also **Lyberaki** & Tinios 2005). ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

The [re]-generation of family-business entrepreneurship in the Balkans

P Poutziouris, K O'Sullivan, L Nicolescu - Family Business Review, 1997 - fbr.sagepub.com

... (**Lyberaki**, 1988; Poutziouris, 1993; Simmons and Kalantirides, 1996). There is a series of constraints operating in the Balkan economies at the moment that ...

Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Entrepreneurship in Rural Greece: Kilikis and Lesbos

L Labrianidis, S Skodili, T Kalogeresis - The Future of Europe's Rural Peripheries, 2004
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Preconditions for the economic mobility of immigrants working in the countryside: The case ...

L Labrianidis, T Sykas - International Journal of Social Economics, 2009 - ingentaconnect.com
... of the locals (Vaiou and Hadjimichalis, 1997; Reyneri, 2004; Labrianidis and **Lyberaki**, 2005; Arango and ... are usually locals or old IWA who hire IWA for a fee on ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

European Welfare State Regimes and Their Generosity Toward the Elderly

AH Borsch-Supan - papers.ssrn.com
... The Levy Economics Institute of Bard College, founded in 1986, is a nonprofit, nonpartisan, independently funded research organization devoted to public service ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Labor remuneration in Jakarta's small enterprises: Exploitative or equitable?

P Van Diermen - World Development, 1997 - Elsevier
... 155172. Australian National University, Canberra. **Lyberaki**, A. and Smyth, I. (1990)
Small is small: the role and function of smallscale industries. ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► The integration of immigrants in Athens: developing indicators and statistical measures

M Baldwin-Edwards - ... Migration Observatory-UEHR and Panteion University ..., 2005 - mmo.gr
... later, with only 53% resident for more than 8 years (**Lyberaki** and Maroukis ...
Notwithstanding the lack of information or proper research, a few cases have been ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Processes of social integration and urban development in Greece: southern challenges to ...

M Mantouvalou, M Mavridou, D Vaiou - European Planning Studies, 1995 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► STATE, ECONOMY, SOCIETY AND RECENT INFORMATION SOCIETY POLICIES IN ...

D Boucas - aisel.aisnet.org

... of bureaucratic clientelism, something which has prevented the development of a Weberian bureaucratic culture based on rational/legal expertise (Lyberaki et al ...

Sustainable development and the informal sector: An uneasy relationship?

H Briassoulis - The Journal of Environment & Development, 1999 - jed.sagepub.com

... of choice, and satisfactory wages and working conditions (Lyberaki, 1991; Vaiou & ... productivity, low labor-cost sector functions alongside a highly efficient ...

Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα

The economic impact of immigration in Greece: taking stock of the existing evidence

- ► iza.org [PDF]

I Cholezas, P Tsakloglou - Southeast European and Black Sea Studies, 2009 - papers.ssrn.com

... agricultural sector as a percentage of local GDP. 17 ... Labrianidis & Lyberaki

(2001) the employment of immigrants in the informal sector ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Context Analysis and Methodology Review Report (WP2)

O Lafazani - gemic.eu

... 1997; Droukas, 1998; Fakiolas, 1999; Fragouli- Papantoniou, 1999; Lyberaki and Pelagidis ... These questions answer, in a way, the common anxiety of the public that ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Linkages between migration and the care of frail older people: observations from Greece,

...

- ► uva.nl [PDF]

SVD Geest, A Mul, H Vermeulen - Ageing and Society, 2004 - Cambridge Univ Press

... First of all, there are people who migrated for economic reasons, usually at a relatively young age, and who have grown old in a foreign country. ...

Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Entrepreneurship and small business research-a European perspective

RD Hisrich, M Drnovsek - Journal of Small Business and Enterprise Development, 2002 - emeraldinsight.com

... small business research ± a European perspective ... Overall, past research has focused to a large extent on entrepreneurial networks, performance and innovation. ...

Γίνεται αναφορά σε 35 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] 6 Socio-Economic Status

A Tables

Σχετικά άρθρα

Foreign Direct Investment and International Migration: A Cross-National Analysis of Less- ...

MR Sanderson, J Kentor - International Sociology, 2008 - iss.sagepub.com

... Matthew R. Sanderson and Jeffrey Kentor Analysis of Less-Developed Countries, 19852000

Foreign Direct Investment and International Migration: A Cross-National ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

11. Small and medium sized enterprises in developing economies

F Nixon, P Cook - Finance And Development: Surveys of Theory, ..., 2005 - books.google.com

... Frederick Nixon and Paul Cook 1. INTRODUCTION There is general agreement that small and medium sized enterprises (hereafter SMEs) have played a crucial role ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Flexibility in production through subcontracting: the case of the poultry meat industry in ...

L Labrianidis - Environment and Planning A, 1995 - afroditi.uom.gr

... researchers, such as **Lyberaki** (1991) and politicians such as Pepelasis (1986) and the Minister K Simitis] who argue in favour of a flexible specialization ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

Human Capital as the Critical Factor for the Development of Europe's Rural Peripheral ...

- ► uom.gr [PDF]

L Labrianidis - The New European Rurality: Strategies for Small Firms, 2006 -

books.google.com

... A significant part of those immigrants settled, at first at least, in the countryside ...

activity there (for the case of Greece, see Labrianidis and **Lyberaki**, 2001 ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Union structures and pension outcomes in Greece

M Matsaganis - British Journal of Industrial Relations, 2007 - papers.ssrn.com
... Featherstone 2005; Kazakos 2004; **Lyberaki** and Tsakalotos 2002; Matsaga-
nis 2005; Sotiropoulos ... As a result, the task of identifying an independent effect of ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Balkan immigrants in the Greek city of Thessaloniki: Local processes of incorporation in an ...

P Hatziprokopiou - European Urban and Regional Studies, 2004 - eur.sagepub.com
... At the dawn of the 21st century, migration has emerged as a central issue in the
international economic and political scene and as a crucial factor of societal ...
Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Small and medium enterprises in industrial development: a comparative analysis of ...

S Sipos, 1988 - Institute for World Economics of the Hungarian Academy ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] First results from the survey of health, ageing and retirement in Europe (2004-2007)

A Börch-Supan, A Brugiavini, H Jürges, A ... - Starting the longitudinal dimension. Mannheim:
MEA, 2008
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

... of action-research to training teachers in intercultural education: A research in the field of ...

K Magos - Teaching and Teacher Education, 2007 - Elsevier
... The contribution of action-research to training teachers in intercultural education:
A research in the field of Greek minority education. ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Employment Policy in the 'European Employment Strategy' Era: What Prospects?

S Seferiades - Social policy developments in Greece, 2006 - books.google.com
... the official economy, informal work was found to be in a severe crisis ... the 1980s closing down (Vaious and Hadjimihalis, 1997; see also **Lyberaki**, 1988; Pelagidis ...

[PDF] ► The labour market integration of migrants in Greece

J Cavounidis - Managing Migration: The Greek, EU, and International ... - imepo.gr
... Greek Presidency Conference on Managing Migration. Athens. Lambrianidis, L. and **Lyberaki, A.** 2001. Albanian Migrants in Salonika, (in Greek). ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] ► Flexibility and Alternative Corporate Strategies

E Sefertzi - Relations Industrielles, 1996 - erudit.org
... structure and operation which were, and remain, innate features of small industry have always given its activities a certain flexibility (**Lyberaki** 1991; Murray ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

The meaning of work: some arguments for the importance of culture within formulations of ...

N Gregson, K Simonsen, D Vaious - European Urban and Regional Studies, 1999 - eur.sagepub.com
... Existing research, both academic and policy-related, is shown to be characterized by a bewildering terminology, which is often used interchangeably, and which ...
Γίνεται αναφορά σε 23 - Σχετικά άρθρα

The sex industry, human trafficking and the global prohibition regime: a cautionary tale from ...

G Papanicolaou - Trends in Organized Crime, 2008 - Springer
Page 1. The sex industry, human trafficking and the global prohibition regime: a cautionary tale from Greece Georgios Papanicolaou ... A shift with legislation ...
Σχετικά άρθρα

Campaign contributions as a commitment device

- ► [ucla.edu](#) [PDF]

Z Maniadis - Public Choice, 2009 - Springer

... 2 Campaign contributions as a commitment device Zacharias Maniadis ... efficiency.

In fact, there is a growing literature addressing this issue. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Materiali di discussione

F Bettio, G Solinas, V Berengario - merlino.unimo.it

... 2006; Kofman and Parvati 2007; **Lyberaki** 2008a, 2008b). ... different in the two countries.

Denmark has a Nordic type care regime where the family plays a ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Socio-Economic Pressure Groups in Greece and Enlargement: the Case of the Confederation ...

S Blavoukos, W Park, 2002 - aei.pitt.edu

... the subsequent reactions and opposition, see also Pagoulatos (1999; 2000); **Lyberaki** and Tsakalotos ... an anchor of stability in the volatile region and a hub of ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

THE GEOGRAPHY OF SPATIAL ASSOCIATION ACROSS THE GREEK REGIONS

V Monastiriotis - Springer

... Labrianidis, 2003), youth unemployment, which is the main source of structural unemployment in the country (**Lyberaki**, 2004), is most notably a problem in the ...

Σχετικά άρθρα

4 The role of European integration in the reform process

SEG Lolos - The political economy of reform failure, 2005 - books.google.com

... 14 For a discussion on the application of industrial policy, see, inter alia,

Giannitsis (1983, 1988), **Lyberaki** and Travlos (1993), Lolos and Papayiannakis ...

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Greece, the new Europe, and the changing international order**

HJ Psomiades, S Thōmadakēs, 1993 - Pella Publishing Company

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Income, Assets, Living Standards and Housing

C Waldegrave, MP Cameron - Enhancing Wellbeing in an Ageing Society - waikato.ac.nz ... 2002), as part of the Luxembourg Income Study, surveyed a dozen international ... In contrast, **Lyberaki** & Tinios (2005), applying SHARE data, calculated poverty ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBΑΙΟ] Europe's next step: organisational innovation, competition and employment

LE Andreasen, 1995 - books.google.com
... have been possible without the hard work and initiative of a large number ... worked beyond the call of duty and Corien Gijbbers, Antigone **Lyberaki**, Sam Macpherson ...
Γίνεται αναφορά σε 69 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► The Multifunctional Role of Migrants in the Rural Economy and Society of Greece

C Kasimis - Conference on Policies, Governance and Innovation ... - sociologia.unical.it
... unemployment rates in Europe (over 10 per cent) continued yet to attract great numbers of migrants (King, 2000; Labrianidis and **Lyberaki**, 2001). A number of ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[BIBΑΙΟ] The future of Europe's rural peripheries

L Labrianidis, 2004 - books.google.com
... A significant part of those immigrants settled initially in the countryside contributing to its ... there (for the case of Greece see Labrianidis & **Lyberaki**, 2001 ...
Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Albanian emigration and the Greek labour market: Economic symbiosis and social ambiguity

- ► **boeckler.de** [PDF]
M Baldwin-Edwards - SEER-South-East Europe Review for Labour and Social ..., 2004 - CEEOL
... The previously-mentioned study of Albanians in Thessal- oniki in 2000 (Labrianidis and **Lyberaki**, 2001)⁷ established a better temporal understanding of Albanian ...
Γίνεται αναφορά σε 20 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 9 εκδοχές
 - **[ΑΝΑΦΟΡΑ] Introducing and theorising Albanian migration**

K Barjaba, R King - The New Albanian Migration, 2005

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► 'How does the word Albanian make you feel?' A case study in the representation of the Albanian ...

L Tsaliki, 2008 - eprints.lse.ac.uk

... feel?' **A** case study in the representation of ... Are Albanian-related issues framed in **a** conflictual, consensual or negotiated manner? ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Immigration towards Greece at the Eve of the 21st Century. A Critical Assessment

A Triandafyllidou, M Maroufouf - IDEA Project, June, 2008 - eliamep.gr

... Century. **A** Critical Assessment ... 46 7.1 The procedure of inviting **a** foreign worker (metaklisi).... 47 ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Exit from and non-take up of public services

T MITRAKOS, P TINIOS - exnota.org

... 9 For **a** description of such benefits, see the two Greek NAPs/Incl – 2001 and 2003 (Ministry of Labour 2001 and 2003). See also **Lyberaki** and Tinios 2002. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► The enemy within: intragovernmental politics and organizational failure in Greek ...

G Pagoulatos - Public Administration, 2001 - aueb.gr

... was particularly underdeveloped in social capital' (**Lyberaki** and Tsakalotos 2000); financial market weakness along with the lack of **a** pro-privatization ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Greece and its Regions: exploring spatial patterns and their similarity across socio-economic ...

V Monastiriotis - ERSA conference papers, 2006 - www.sre.wu-wien.ac.at

... source of structural unemployment in the country (**Lyberaki**, 2005), is most notably

a problem in the rural areas of western and north-western Greece. ...

[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Unemployment, Informalization and Trade Union Decline in Greece: Questioning Analytical ...

S Seferiades - Unemployment in Southern Europe: coping with the ..., 2000 - books.google.com
... to exhaust their beneficial potential in a defensive/survival strategy; they [did] not appear capable of generating expansion and growth (Lyberaki 1988: 328). ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

Patterns of spatial association and their persistence across socio-economic indicators: the ...

- [►lse.ac.uk \[PDF\]](#)

V Monastiriotis, H Street - papers.ssrn.com

... unemployment in the country (Lyberaki, 2005), is most notably a problem in the rural areas of western and north-western Greece. Figure ...

[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 10 εκδοχές](#)

Integration, Growth and Cohesion in an Enlarged European Union: An Overview

J Bradley, G Petrakos, I Traistaru - Integration, Growth and Cohesion in an Enlarged ..., 2005 - Springer

... Lyberaki (1996) and Petrakos and Pitelis (2000) found that Greece was converging towards ... is exactly the period that the Greek economy exhibits a strong growth ...

[Γίνεται αναφορά σε 5](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Sustainable Development-The Formal Or Informal Way?

H Briassoulis - ... Europe: actors, institutions, and discourses in a ..., 2001 - books.google.com

... As regards technological innovation, a dual situation exists ... relative independence of choice and satisfactory wages and working conditions (Lyberaki 1991; Vaiou ...

[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

2. A conceptual framework for firm cooperation and clusters, and their impact on productivity

C Pitelis, A Pseiridis - Clusters and Globalisation: The Development of ..., 2006 - books.google.com

2. A conceptual framework for firm cooperation and clusters, and their impact on productivity* Christos Pitelis and Anastasia Pseiridis 1 INTRODUCTION In this ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Paper Prepared for the 29th General Conference of The International Association for ...

S Lefebure, J Mangeleer, K Van Den Bosch - covive.be
... Since SHARE relates only to individuals over the age of 50, a relative poverty standard is not appropriate. As argued in **Lyberaki** and Tinios (2006), to allow ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Greek Economic Interests and The Single European Act: The Market Takes Over?

K MARAGAKIS - lse.ac.uk
... termed as a sociological approach, emphasizes on the lack of social capital and social trust the Greek society always exhibited (**Lyberaki** and Tsakalotos 2002). ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[DOC] ► Note: Intra-Model Employment Elasticities (A Case Study of Pakistan's Small-Scale ...

Jl Khan - lahoreschoolofeconomics.edu.pk
... In brief it is intended to demonstrate that there is a strong case for ... **Lyberaki** (1988) coded in Hubert Schmit, discussion paper no 261, May 1989, found that ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Greece in the European Union: policy lessons from two decades of membership

E Oltheten, G Pinteris, T Sougiannis - Quarterly Review of Economics and Finance, 2003 - business.uiuc.edu
... This paper examines the first two decades of Greece's experience as a member of the European ... terms of facilitating their integration in a large economic area. ...
Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Draft-publication forthcoming

K Featherstone, D Papadimitriou - lse.ac.uk
... sectional interests competing for favours, resources and subsidies (Krueger 1974;

Lyberaki and Tsakalotos 2002; Pagoulatos 2003) - and a 'disjointed corporatism ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Policy, politics, and social inequality in the educational system of Greece

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

A Giamouridis, C Bagley - Journal of Modern Greek Studies, 2006 - muse.jhu.edu
... years Greece has been undergoing a post-modernization on all levels—political, economic, cultural, social, and educational (**Lyberaki** and Paraskevopoulos 2002 ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► **A conceptual framework for firm co-operation and clusters and their impact on productivity ...**

C Pitelis, A Pseiridis - Papers, 2007 - esri.ie
... A Conceptual Framework for Firm Cooperation and Clusters and Their Impact on Productivity and Competitiveness ... A conceptual framework for firm co-operation and ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Examining the consistency of spatial association patterns across socio-economic indicators: ...

V Monastiriotis - Empirical Economics, 2009 - Springer
... Labrianidis 2003), youth unemployment, which is the main source of structural unemployment in the country (**Lyberaki** 2005), is most notably a problem in the ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **Greece: Immigration towards Greece at the Eve of the 21st Century. A Critical Assessment.**

A Triandafyllidou, M Marouf - eliamap.gr
... Century. A Critical Assessment. ... 48 7.1 The procedure of inviting a foreign worker (metaklisi)
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

PDF] ► THE IMPACT OF THE EURO ON SMALL AND MEDIUM-SIZE ENTERPRISES

JL Sterrett, PJ Gordon, N Leberriais - Allied Academies - alliedacademies.org
... 1999 employees. SMEs play and will continue to play a predominant role

(Lyberaki, 1994; Anonymous, Europe, 1988). By 1993, there ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] ► The Impact of Illegal Immigration on the Employment and Incomes of Natives, with ...

NP Glytsos - pdc.ceu.hu
... KEPE, August. Labrianidis L.and A.Lyberaki (2001). Albanian Immigrants in Thessaloniki Paratiritis, Thessaloniki.(in Greek). Lianos ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

The political economy of social democratic economic policies: The Pasok experiment in ...

E Tsakalotos - Oxford Review of Economic Policy, 1998 - Oxford Univ Press
... the economic sphere, the subject of this paper, it cannot be labelled a success. ...
PASOK's experiment is, however, interesting for a number of reasons. ...
[Γίνεται αναφορά σε 23](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] ► The European Investment Bank, January 20, 2000

RDIN GREECE - ase.tufts.edu
... Lyberaki (1996) considers that the adoption of labour market regulation schemes such as ... cost and for reducing flexibility at the firm level, during a time when ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► STEP Storgaten 1 N-0155 Oslo Norway

B Asheim - Citeseer
... Industrial districts as 'learning regions'. A condition for prosperity? Page 2. ... Page 11. 7 3. Industrial districts in a post-Fordist "learning eco- nomy" ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► Peripheral European Transitions: performance, structure and trade relations in the Balkan ...

G Petrakos - South Eastern Europe Journal of Economics, 2003 - wase.urz.uni-magdeburg.de
1. Introduction Despite early euphoria about a rapid transition of Central and Eastern European countries to western type of economies and levels of development ...
[Γίνεται αναφορά σε 5](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

2, Social norms and endogenous preferences: the political economy of market expansion

E Tsakalotos - The Rise Of The Market: Critical Essays On The ..., 2004 - books.google.com
... More specifically, I am interested in confronting a form of argument- which I find that critics of the market all too often have considerable problems ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Socioeconomic Interest Groups in Greece and Enlargement: Views and Inputs of the Greek ...

SD Blavoukos, W Park - PhD Symposium on Social Science Research in Greece ..., 2003 - www.lse.ac.uk

... For a more elaborated treatise of the Greek experience of structural ... reactions and opposition, see also Pagoulatos (1999; 2000); **Lyberaki** and Tsakalotos (2000 ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Europeanization, Adaptational Pressures and Social Learning (in Structural and Environment ...

CJ Paraskevopoulos, N Rees - lse.ac.uk

... 2001; **Lyberaki, A.** and C. Paraskevopoulos, 2002; indicative data in Annex, fig.1,2,3) and ... becomes relevant (**Lyberaki, A.** and CJParaskevopoulos, 2002). 16 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► European Welfare State Regimes and Their Generosity Toward the Elderly By Axel Börsch ...

G Mannheim, C NBER - levy.org

... The Levy Economics Institute of Bard College, founded in 1986, is a nonprofit, nonpartisan, independently funded research organization devoted to public service ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► The future of the welfare state: paths of social policy innovation between constraints and ...

M León - espanet-italia.net

... **Lyberaki, A.** (2008) "Deae ex Machina: migrant women, care work and women's employment in Greece. GreeSE Paper No 20, Hellenic ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Pension Policy and Poverty in Italy: Recent Developments and New Priorities

D Franco, MR Marino, P Tommasino - Giornale degli economisti e Annali di economia, 2008 - dse.uniba.it

... **Lyberaki** and Tinios (2005) confirm the use of cohabitation as a social protection mechanism in Southern Europe and note that the propensity to live with one's ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► Integration, Transition, Performance, Structure and Prospects of Convergence

BC INTERREG III - seed-center.org

... Summary This report argues that the process of transition in Europe has a very strong geographical ... km) and a population that is ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► A indústria de artefatos de couro de El Jem (Tunísia): um sistema de especialização flexível ...

A Hsaini - revistas.fee.tche.br

... baseada na especialização flexível, a partir do momento em que já existe um suporte para a microrregulação A. **Lyberaki** (1988) chega mesmo a afirmar que ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] A Critical Assessment of Flexible Specialization in the Case of Greek Industry

G LIODAKIS - Innovation, croissance et crise - L'Harmattan

Σχετικά άρθρα

ALMA MATER STUDIORUM

AELAP L'EMIGRAZIONE - tesionline.it

... governo albanese arriva a calcolare una presenza di cittadini albanesi all'estero di 1.093.000 nel 2005. ... numero dei centri urbani da 24 nel 1945 a 37 nel 1955 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Λέξεις-κλειδιά: Επιχειρήσεις Ημερομηνία τεκμηρίου: 1993

- ► uom.gr [PDF]

A Ημερομηνία, Δ Σταυρουλάκης - dspace.lib.uom.gr

... A need for their consideration and study at the macro-level is apparent and the creation of supportive small firm associations seems warranted, as a response ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► **Empreendedorismo de migrantes na Grécia Migrant entrepreneurship in Greece**

P Hatziprokopiou - oi.acidi.gov.pt

... Labrianidis, L. e **Lyberaki, A.**, com Tinios, P. e Hatziprokopiou, P. (2001), Albanian immigrants in Thessaloniki, Thessaloniki: Paratiritis. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

National variations of the information society: Evidence from the Greek case

D Boucas - Springer

... The concept of the “information society” (IS) denotes a new techno-socio- economic paradigm around information and communication technologies (ICTs ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

NATIONAL VARIATIONS OF THE

D Boucas - Social Dimensions of Information and Communication ..., 2008 - books.google.com
... corporatism'. West European Politics, 28 (2), 297- 316. [32] **Lyberaki, A.** &

E. Tsakalotos (2002). Reforming the economy without society. ...

Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Industrialization in the Third World: the need for alternative strategies

MP van Dijk, HS Marcussen, 1990 - Frank Cass & Co

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► **Greek Civil Society: The Long Road to Maturity (2005)**

DA Sotiropoulos, E Karamagioli - Structure - europe.cidem.org

... Dimitri **A.** Sotiropoulos and Evika Karamagioli Athens 2006 ... Most formal CSOs do not attract a significant number of members or a significant amount of funds. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 9 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Hostage and Albanian Immigration to Greece

BN LoVerde, TAL Christian, W Count - World
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **тш № шттштш* № № III**

FP Mtatifikolo - tzoneonline.org
... 28. Smyth, I. and **A. Lyberaki**. 1988. Small is Small: The Role and Functions of Small Scale Industries. Institute of Social Studies: Working Articles, No. 43. ...
Σχετικά άρθρα

Λέξεις-κλειδιά: Transition

- ► **uom.gr** [PDF]

Υ Έκδοσης - dspace.lib.uom.gr
Page 1. 1. Introduction Despite early euphoria about a rapid transition of Central and Eastern European countries to western type of economies and levels of ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Flexible specialisation in India?

M Holmstrom - Economic and Political Weekly, 1993 - jstor.org
... firms, and with methodological problems, particularly in gathering reliable information on a fluctuating and often unpaid labourforce [**Lyberaki** and Sntyth 1990 ...
Γίνεται αναφορά σε 25 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] PENSION POLICY AND POVERTY IN ITALY: RECENT DEVELOPMENTS AND NEW ...

D Franco, MR Marino, P Tommasino
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► **Öffentliche und private Transfers und Unterstützungsleistungen im Alter– „crowding out“ oder ...**

H Künemund, C Vogel - Zeitschrift für Familienforschung, 2006 - zeitschrift-fuer-familienforschung.de
... there appears to be substantial evidence that earlier parent-to-child financial gifts play a role in ... Norris/Tindale 1994: 49; **Lyberaki**/Tinios 2005). ...
Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Documentos CIDOB Migraciones; 17

D Godenau, VMZ Hernández, P Cuttitta, A ... - kms1.isn.ethz.ch

... 7 The Case of the Canary Islands (Spain) A Region of Transit Between Africa and Europe Dirk Godenau and Vicente Manuel Zapata Hernández ... We're a poor family. ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 8 εκδοχές

11. The Case of Albania

Z Dermendzhieva, RK Filer - EU Labor Markets After Post-Enlargement Migration, 2009 - Springer

... Labrianidis and **Lyberaki** (2004), and Labrianidis and Kazazi (2006) use data collected from a snowball sample of migrants who returned from Greece or Italy. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

NOTES AND BIBLIOGRAPHIES

NL Books, F Paperbacks - Pathways to industrialization and regional ..., 1992 - books.google.com

... **Lyberaki, A.** 1988." Small Firms and Flexible Specialisation in Greek Industry."

D. Phil, thesis, University of Sussex. McClelland, K. and A. Reid. ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► On the Determinants of Social Capital in Greece Compared to Countries of the European ...

FEE Mattei - feem.it

... To explore this argument **Lyberaki** and Tsakalotos (2000) present a case study of two reform initiatives in Greece: the first was promoted by the Greek socialist ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► National report for Greece

L Tsaliki - lse.ac.uk

... 86% of Greek households owned a mobile phone in April 2006, and the percentage of use was equally high for both men and women (88,4%; 82,8%). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► ASupply-SIDE STRATEGY FOR PRODUCTIVITY

CN PITELIS - seed-center.org

... A problem facing Europe today concerns convergence between the European north and south. ... The same questions apply for the case of the EU as a whole. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

EURO COMMENTARY

K Kafkoulas - European Urban and Regional Studies - eur.sagepub.com

... Paris) argued in favour of the nation state as a necessary framework for ... Antigoni

Lyberaki (Panteion University, Athens) drew attention to factors other than ...

Manufacturing and competitiveness: the case of Greece

C Pitelis, N Antonakis - Journal of Economic Studies, 2003 - emeraldinsight.com

... V. Droukopoulou and a group of experts involved in "The Future of Greek Industry" project, J. Kaloghirou, J. Katsoulakos, **A. Lyberaki**, D. Paraskevopoulos ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

How many ways can be third?

A Przeworski - Social Democracy in Neoliberal Times. The Left and ..., 1980 - books.google.com

... ADAM PRZEWORSKI* 1. Introduction Does social democracy make a difference? ... This is a sensible way: as a voter, I want to use my vote to * New York University. ...

Γίνεται αναφορά σε 34 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► The Politics of Pension Reform in Greece: modernization defeated by gridlock

K Featherstone - Conference of the Modern Greek Studies Association, ..., 2003 - www.lse.ac.uk

... **Lyberaki** and Tsakalotos (2002) examined the problems faced by PASOK's post-1981 ... of reform when trust, cooperation and initiative are at such a premium" (2002 ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► Co-operation and Clusters of Firms: New Uses of Old Ideas

C Pitelis, A Pseiridis - info.smf.ktu.lt

... Building on their ideas, we will then provide an interpretation of the 'productivity-

competitiveness' wheel, a framework suggested by Pitelis (1998) for the ...
Σχετικά άρθρα

The white paper on growth, competitiveness and employment and Greek small and medium ...

P Liargovas - Small Business Economics, 1998 - Springer
... It is demon- strated that there is a key distinction between the structure of competitive, high-tech, highly-specialized SMEs in advanced countries, whose size ...
Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Albanian Emigration and the European Perceptive

S Capicchioni - Tesionline
... governo albanese arriva a calcolare una presenza di cittadini albanesi all'estero di 1.093.000 nel 2005. ... numero dei centri urbani da 24 nel 1945 a 37 nel 1955 ...
Σχετικά άρθρα

[BIBLIO] Regional Analysis and Policy: The Greek Experience

H Coccossis, Y Psycharis, 2008 - books.google.com
... Page 3. Harry Coccossis • Yannis Psycharis (Editors) Regional Analysis and Policy The Greek Experience Physica-Verlag A Springer Company Page 4. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Ethnic Greeks from the Former Soviet Union as "Privileged Return Migrants

E Voutira - Espace, Populations, Societes, 2004 - eps.revues.org
... analysis of the emerging policy framework within which the ethnic Greeks from the former Soviet Union (FSU), are singled out and allocated a privileged status ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

History matters in Greece: The adoption of Internet-enabled computers by small and medium ...

D Pontikakis, Y Lin, D Demirbas - Information Economics and Policy, 2006 - Elsevier
... companies, by Lyberaki and Mylonas (2000) and later Bartzokas (2001) highlighted the importance of the availability of finance as a determinant of ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Préjugés et faits concernant la situation économique des personnes âgées

CS des Aînés - seniorenrat.ch

... Konstanz: UVK Verlagsgesellschaft, 2003. **Lyberaki, A.**, Timios, P.: Poverty and Social Exclusion: A New Approach to an Old Issue. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Fruticultura irrigada no Vale do São Francisco: incorporação tecnológica, competitividade e ...

JPR Lima - Revista econômica do Nordeste, 2001 - Departamento de Estudos Econômicos do Nordeste do ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[DOC] ► «PME, territoire et développement local: le cas des pays du Sud»

A FERGUENE - Critique économique, 2004 - upmf-grenoble.fr

... 16, n° 2, pp. 190-201. **Lyberaki A.**, 1988, « Small firms and flexible specialisation in greek industry », Thèse de doctorat, IDS, University of Sussex. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

The state of youth in contemporary Greece

S Chtouris, A Zissi, E Papanis, K Rontos - Young, 2006 - you.sagepub.com

... been made by a number of Greek researchers to measure social capital (Christoforou, 2003; **Lyberaki** and Paraskevopoulos, 2002; Paraskevopoulos, 2001) mainly ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► EURECO

W No - zei.de

... Change and Cohesion: A Survey of Theoretical and Empirical Literature ... and Cohesion: A Survey of Theoretical and Empirical Literature ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Het armoederisico bij Belgische weduwen en weduwnaars

K Ponnet, D Mortelmans, 2007 - securitesociale.fgov.be

... van de steekproef, niet aangewezen. **Lyberaki** en Tinios (2006) hebben er reeds voor ...
Meer specifiek, (a) werd op basis van de Belgische SILC-gegevens van 2004 de ...
[Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► **DETERMINANTS OF RETURN AND CIRCULAR MIGRATION IN ALBANIA**

M Piracha, F Vadean - [globalisationandeconomicpolicy.org](#)
... Both a multinomial logit model and a maximum likelihood probit with selection are
used to estimate the determinants of temporary vs. ... In this setup, a ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] ► **DETERMINANTS OF RETURN AND CIRCULAR MIGRATION IN ALBANIA**

F Vadean, M Piracha - [iza.org](#)
... Both a multinomial logit model and a maximum simulated likelihood (MSL) probit with
two sequential selection equations are used to estimate the determinants of ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► **Internal and International Migration: Bridging the Theoretical Divide**

R King, R Skeldon, J Vullnetari - [change, 1992 - sussex.ac.uk](#)
... First we present a schematic model which sets out 10 migration pathways which combine
internal and international migration, and return migration, in various ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► **Financial Markets and Technological Change: patterns of technological and financial ...**

A Bartzokas - The Regional Level of Implementation of Innovation ... - [intech.unu.edu](#)
... al (1998) and **Lyberaki** and Mylonas (2000). Page 21. 21 ... efficiency. Maintaining markets
and products remains a more attractive option than creating ...
[Γίνεται αναφορά σε 3](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 8 εκδοχές](#)

[PDF] ► **Le risque de pauvreté chez les veuves et veufs en Belgique**

K Ponnet, D Mortelmans, 2007 - [securitesociale.fgov.be](#)
... **Lyberaki** et Tinios (2006) ont déjà plaidé en faveur du calcul d'une norme ... de Lefebure,
Mangeleer et Van Den Bosch (2006), le seuil de pauvreté a été ...
[Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► Legislation Based on Reality?

J Nijland - socialeverzekeringsbank.nl

... To understand legislation requires a total different way of reading. ... They have been really helpful and made my stay at the SVB a real pleasant one. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

11. The Greek experiment with the Third Way

T Skouras - The Economics of the Third Way: Experiences from ..., 2001 - books.google.com

... If there is a question-mark about their appropriateness as responses to real problems, as ... The reason may be, as has been argued by **Lyberaki** and Tsakalotos (2000 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Immigration: Challenges and Opportunities in the ERLAIM

W Package - regione.emilia-romagna.it

... 3 The following text is meant to provide a background study for the activities of the ERLAIM project. ... Apap J. (a cura di), Cheltenham: Elgar, 2004, p. 191-209. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► NGOs and Local Development: The double deficit of the Greek civil society

T Sakellaropoulos - epeksa.gr

... that more than 70% of Greeks have no active participation whatsoever in NGOs (**Lyberaki** and Paraskevopoulos, 2002). A point worth noticing is that even among ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Manipulating Rules, Contesting Solutions: Europeanization and the Politics of ...

K Featherstone, D Papadimitriou - Government and Opposition, 2007 -lse.ac.uk

... 291–303; **A. Lyberaki**, and E. Tsakalotos, 'Reforming the Economy without Society: Social and Institutional Constraints to Economic Reform in post-1974 Greece ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 9 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Economic growth through remittances: lessons from the Greek experience of the 1960s ...

C Nikas, R King - Journal of Southern Europe and the Balkans, 2005 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **Greek Contribution to the EMN Research Study III: Return**

CN Kanellopoulos, MT Gregou - bamf.de
... and a fair number have already returned (Labrianidis and **Lyberaki**, 2001; Nicholson, 2001). Their first priority is usually to improve their living conditions ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► **Revolution in Ethiopia**

WG Lakew - cseweb.greennet.org.uk
... the oldest and probably the largest security system in Africa, and disband the largest army in the whole of Africa with about half a million regular ... A F A R ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Flexible specialization: Theory and evidence in the analysis of industrial change

P Hirst, J Zeitlin - Contemporary Capitalism: The Embeddedness of ..., 1997 - books.google.com
... For a selection of case studies written from a flexible specialization ... and Zeitlin (1989b), Katz and Sabel (1985), Lorenz (1989), **Lyberaki** (1988), Michelsons ...
Γίνεται αναφορά σε 23 - Σχετικά άρθρα

Post-Soviet Diaspora Politics: The Case of the Soviet Greeks

- ► **jhu.edu** [PDF]

E Voutira - Journal of Modern Greek Studies, 2006 - muse.jhu.edu
... This paper focuses on the emergence of a new, post-Soviet, diaspora: the Greeks of the former Soviet Union (FSU). ... A history of the Soviet Greek diaspora ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► **Social Networks**

M Kohli, H Künemund - netspar.nl
... 1989; Musick et al. 2004; Litwin & Shiovitz-Ezra 2006),2 or to serve as a social protection mechanism (eg, **Lyberaki** & Tinios 2005; Wall et al. 2001). ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► IMMIGRANTS IN GREECE: CHARACTERISTICS

M Baldwin-Edwards - mmo.gr

... in Greece have suggested that there has been a significant shift away ... of employment patterns and even upward mobility (Labrianidis & **Lyberaki**, 2001; **Lyberaki** & ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Final thoughts: portable intellectual currents and sustainable human development

R Forrant, JL Pyle - ... , Universities and Issues of Sustainable Human ..., 2002 - books.google.com

... 175-6, 177 Lucent Technologies 235, 237-55 Lundy, P. 31, 32, 37 **Lyberaki**. ... IH 195 Madras Institute for Development Studies 141 Mahmood, A. 196 Malaysia 93, 96 ...

Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► European Regional Policy and Domestic Change in Greece

CJ Paraskevopoulos -lse.ac.uk

... Culture, Institutions and Development: A Study of Eight European Regions. Aldershot: Edward Elgar. ... **Lyberaki**, Antigone, and Christos J. Paraskevopoulos (2002). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 8 εκδοχές

Migration and Changing Urban Geographies in the European South: Evidence from the Case ...

- ► srce.hr [PDF]

P Hatziprokopiou - Migracijske i etničke teme, 2006 - CEEOL

... SUMMARY The cities of Mediterranean Europe are turning into multicultural metropolises at a time of socio-economic restructuring and urban transformation. ... A ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► 8.8 Enhancing International Comparability Using Anchoring Vignettes

WA Vignettes - The Development Process: Going Longitudinal and ... - share-project.org

... Antigone **Lyberaki** is Professor of Economics at Panteion University in Athens.

She holds a M. Phil in Development Studies and a Ph. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Immigrazione: Sfide e opportunità nei paesi ERLAIM

W Package, R Finale - erlaim.eu

... Nello stesso tempo, a far data dal kick-off meeting del progetto, i ricercatori hanno collaborato con i partner ERLAM nel raccogliere informazioni sistematiche ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **Social Capital and Public Policy in Greece**

CJPCJ Paraskevopoulos - GreeSE–Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2007 - lse.ac.uk

... **Lyberaki** & Paraskevopoulos, 2002; **Lyberaki** and Tsakalotos, 2002) emerged on the academic debate on public policy-making in Greece as a potentially ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► **Cultural Diversity in Greek Public and Political Discourses**

R Gropas, A Triandafyllidou - Athens: ELIAMEP, online at <http://www.eliamep.gr/> ..., 2007 - emilie.eliamep.gr

... programmes (1998, 2001, 2005 and 2007) have now become a largely legal ... not only the migrant but also the native population (see also **Lyberaki** and Pelagidis 2000 ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

The Dynamism & Potential Contribution of Micro and Small Enterprises to Development: The ...

- ► **aa.u.edu.et** [PDF]

T Abraham - etd.aa.u.edu.et

... 93 Annex A - Map B- Tables ... Amharic Words Amede Gebeya: Spot in Merkato where footwear are sold Birr: Local currency Kebele: Sub district within a Woreda ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[DOC] ► **Nazwa przedmiotu: Polityka zagraniczna Federacji Rosyjskiej**

I Cywilizacyjno-kulturowa tożsamość Rosji, W ... - politologia.pl

... **Lyberaki A.**, Maroukis T., Albanian Imigrants in Athens: New Survey Evidence on Employment and Integration, “Southeast European and Black Sea Studies”, 2005 ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► **REVISTA MIGRAÇÕES**

E IMIGRANTE - oi.acidi.gov.pt

... Nota de Abertura Rosário Farmhouse, Alta-Comissária para a Imigração e Diálogo Intercultural ... Na Agenda Comum para a Integração (COM 2005, 389) a ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Use of borrowed start-up capital and micro enterprises in Mexico: existence of liquidity ...

H Heino - Portuguese Economic Journal, 2006 - Springer

... derives, however, from the flexible specialization model (Lyberaki and Pasmazoglou 1994). 1 The overall political and economic environment of a country affects ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► SOCIAL CAPITAL AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN GREECE

CJ Paraskevopoulos - lse.ac.uk

... Paraskevopoulos, 2002; Lyberaki and Tsakalotos, 2002) emerged on the academic debate on public policy-making in Greece as a potentially crucial variable ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Between Enlargement-Led Europeanisation and Balkan Exceptionalism: An Appraisal of ...

D Papadimitriou, E Gateva - Perspectives on European Politics and Society, 2009 - eprints.lse.ac.uk

... influence domestic reform in the two countries through a mix of ... 1990s, the two countries have experienced a difficult relation with the EU. For ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► Greece's new Balkan Economic Relations: policy shifts but no structural change

VMV Monastiriotis, ATA Tsamis - GreeSE–Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2007 - lse.ac.uk

... 5. Conclusion: the road to a sustainable Greek Balkan regional economic policy ____23 ... A ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► SHARE: Building

A Börsch-Supan, H Jürges, O Lipps - ageing-in-europe.de
... Germany: Axel Börsch-Supan Greece: Antigone **Lyberaki** Italy: Guglielmo Weber ... write up subject-specific parts of the final report on a design for SHARE. 14 ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 13 εκδοχές](#)

► **Migrations in the “neighborhood”: Negotiations of identities and representations about “**
...

A Aliko - Balkanologie,,, 2008 - balkanologie.revues.org
... imigratsionen fenomen” (The Bulgarian immigration phenomenon), in A. Krasteva (ed ...
Labrianidis Lois & **Lyberaki** Antigoni, 2001, Albanoi metanastes sti ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#)

[PDF] ► **6.1 Household Income**

WII Important - share-project.org
... Doc. Pan 164/2002. Page 8. 302 Socio-Economic Status 6.2 Poverty and Social Exclusion:
A New Approach to an Old Issue Antigone **Lyberaki** and Platon Tinios ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► **Spatial proximity and social distance: Albanian immigration in Thessaloniki, Greece**

I Kokkali - lse.ac.uk
... Albanian immigration in Greece is a broad phenomenon this last decade. ... after the
other – the countries of Eastern Europe, we have witnessed a slow process of ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► **ONOVO PAPEL DOS IMIGRANTES NAS ECONOMIAS RURAIS DA EUROPA DO SUL**

C KASIMIS - IMIGRANTES NO SÉCULO XXI - flad.pt
... Page 281. Os fluxos migratórios para a Europa do Sul, e para a Grécia em
particular, aumentaram significativamente nos últimos 20 anos. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► **EU Energy Policy and Regional Co-operation in South-East Europe: managing energy security ...**

DBD Bozhilova, D Bozhilova - GreeSE–Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2009 - libeprints.lse.ac.uk

... A version of this article is also forthcoming in the Journal of Balkan and Near Eastern Policy. ... It then proposes a solution to the main ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Undocumented Migration

T Maroukis - clandestino.eliamep.gr

... the thriving of small and medium-small firms and interests (Lyberaki & Labrianidis ... migrants residing and working in the country (estimated at half a million in ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

BIBAIO] The moving frontier: the changing geography of production in labour-intensive industries

- ► uom.gr [PDF]

L Labrianidis, 2008 - books.google.com

... Antigone Lyberaki, Economics, Dept. ... part of this project, as well as Nikos Vogiatzis for his meticulous technical work that shaped these papers into a book. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Religious Freedom and Minority Rights in Greece: the case of the Muslim minority in ...

IBI Boussiakou, I Boussiakou - GreeSE–Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2008 - eprints.lse.ac.uk

... elect their own religious leader (Mufti) and resolve disputes of a ... The process of the appointment of the Mufti constitutes a point of friction between the ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Cachaça Artesanal e Vinhos Finos no Nordeste: Desafios, Potencialidades e Indicações de ...

JPR Lima, 2006 - bnb.gov.br

... do Estado, em boa parte a nível local, bem como de associações (de produtores, trabalhadores e consumidores) locais (LYBERAKI; PESMAZOUGLOU, 1996). ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Reconciling Mobility and Social Inclusion

M Frisch, I Bundoran - hse.openrepository.com

... However, as Professor **Lyberaki** shows, since the 1990s Greece has become **a** destination country for many immigrants from surrounding countries, mainly following ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Mass Media and the Europeanization of Greek-Turkish Relations: discourse transformation ...

E Lazarou - GreeSE–Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2009 - lse.ac.uk

... 3.1. Turkey as **a** military adversary ____9 ... 4. The 1999 Discourse:

A Sceptical Rapprochement ____20 4.1. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Introduction: adaptational pressures and social learning in European regional policy– ...

C Paraskevopoulos, R Leonardi - Regional & Federal Studies, 2004 - cedo.ina.pt

... This is so, because the govern- ance structures of the member states are facing the additional challenge of adapting to **a** multi-layered policy-making ...

Γίνεται αναφορά σε 17 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► ÁREA: ECONOMIA REGIONAL E AGRÍCOLA TÍTULO: CACHAÇA ARTESANAL E VINHOS ...

DDO CNPq - 200.253.194.7

... participação do Estado, em boa parte **a** nível local, bem como de associações (de produtores, trabalhadores e consumidores) locais (**Lyberaki** e Pasmazoglou ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 11 εκδοχές

DOC] ► IRISH PRESIDENCY CONFERENCE

I Bundoran - socialinclusion.ie

... However, as Professor **Lyberaki** shows, since the 1990s Greece has become **a** destination country for many immigrants from surrounding countries, mainly following ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► MIGRATION, IDENTITY AND CITIZENSHIP. APPROACHES FOR ADDRESSING CULTURAL ...

A TRIANDAFYLLIDOU, R GROPAS - emilie.eliamep.gr

... programmes (1998, 2001, 2005 and 2007) have now become a largely legal ... not only the migrant but also the native population (see also **Lyberaki** and Pelagidis 2000 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

PDF] ► Social Cohesion, Trust and Participation: Social Capital, Social Policy and Social ...

SSSC Network - eu.nl

... Social capital has emerged as a key concept in the social sciences in general ... evaluate the level of social capital from a comparative, pan-European perspective ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Economic Bulletin

BOF GREECE - bankofgreece.gr

... in the unemployment rate started later in Greece and remained at a high level ... to labour market rigidities (see Demekas and Kontolemis, 1998 and **Lyberaki**, 2005 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

Assessing competitive conditions in the Greek banking system

G Hondroyiannis, **S Lolos**, E Papapetrou - Journal of International Financial Markets, Institutions ..., 1999 - Elsevier

Until the mid-1980s the Greek banking system operated in an environment characterised by selective controls and regulations which gradually led to allocative inefficiency and to serious distortions in the functioning of ...

Γίνεται αναφορά σε 51 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Energy consumption and economic growth: assessing the evidence from Greece

G Hondroyiannis, **S Lolos**, E Papapetrou - Energy Economics, 2002 - Elsevier

This paper attempts to shed light into the empirical relationship between energy consumption and economic growth, for Greece (1960–1996) employing the vector

error-correction model estimation. The vector specification includes energy ...

Γίνεται αναφορά σε 42 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Efficiency of the Greek banking system in view of the EMU: a heteroscedastic stochastic ...

DK Christopoulos, SEG **Lolos**, EG Tsionas - Journal of Policy Modeling, 2002 - Elsevier

... Christopoulos, KD, **Lolos**, SE, & Tsionas, EG (2000, January ... E. Elyasiani and S. Mehdiian ,
Efficiency in the commercial banking industry: A productivity approach. ...

Γίνεται αναφορά σε 20 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Financial markets and economic growth in Greece, 1986–1999

- ► bankofgreece.gr [PDF]

G Hondroyiannis, **S Lolos**, E Papapetrou - Journal of International Financial Markets,
Institutions ..., 2005 - Elsevier

This paper assesses empirically the relationship between the development of the
banking system and the stock market and economic performance for the case of
Greece over the period 1986–1999. Greece is a medium sized EU country ...

Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

The performance of the Greek banking system in view of the EMU: results from a non- ...

EG Tsionas, SEG **Lolos**, DK Christopoulos - Economic modelling, 2003 - Elsevier

... Efthymios G. Tsionas a , Sarantis EG **Lolos** b and Dimitris K. Christopoulos
Corresponding ... OP/OS) and the pure technical efficiency (OS/OB), with point S in Fig. ...

Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Evaluating the Community Support Framework with an extended computable general ...

F Bourguignon, **S Lolos**, A Suwa-Eisenmann, ... - DELTA Working Papers, 1992 -
ideas.repec.org

No abstract is available for this item. ... To our knowledge, this item is not
available for download. To find whether it is available, there are three
options: 1. Check below under "Related research" whether another version of ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greek industry in the European Community

S Lolos, L Papagiannakis - Academy of Athens, 1993

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

Success and Failure of Economic Policies: The Experience of Greece and Portugal.

SEG **Lolos** - Comparative Economic Studies, 1998 - questia.com

... **Lolos**, S. 1988. ... XV. **Lolos**, S. and L. Papayannakis (1993), The Greek industry in the European Community, Academy of Athens, Volume 5 (in Greek). ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Macroeconomic Effect of EU Structural Transfers on the Cohesion Countries and ...

SEG **Lolos** - IIASA, Interim Report IR-01-044/October, 2001

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The impact of European structural funds on the development of the Greek economy: a ...

SEG **Lolos**, NG Zonzilos - Economic & Financial Modelling, 1994

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Evaluation of the Economic Impact of the CSF on the Greek Economy

S Lolos, N Zonzilos - Report for the European Commission, 1992

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

Market Structure and Performance in the Greek Banking System

G Hondroyiannis, **S Lolos**, E Papapetrou - Emerging Capital Markets: Financial and Investment ..., 1998 - books.google.com

14 Market Structure and Performance in the Greek Banking System George Hondroyiannis, Sarantis **Lolos**, and Evangelia Papapetrou INTRODUCTION The relationship between market structure and performance has been studied by ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Macroeconomic Effect of EU Structural Transfers on Cohesion Countries. Laxenburg: ...

S Lolos, 2001 - IR-01-044
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The development of reserve requirements in Greece

S Lolos - Hellenic Bank Association Bulletin, 1988
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] European Structural Funds: Their Role in the Growth of the Greek Economy

SE Lolos - Bank of Greece Research Bulletin, 2001
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Evaluating the CSF with an extended computable general equilibrium model: The case of ...

S LOLOS, A SUWA-EISENMANN, N ... - Journal of Policy Modelling, 1995
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Th., 2001

SEG Lolos, A Theodoulides - The role of EU Structural Funds in the Development ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Achieving convergence within the European Union: The role of structural funds in the case ...

NM Christodoulakis, SC Kalyvitis - European Planning Studies, 1998 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Role of EU Structural Funds in the Development of Lagging Behind European Regions

S Lolos, A Theodoulides - Economic & Financial Modelling, 2001

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Financial Markets and Economic Growth in Greece

G Hondroyiannis, **S Lolos**, E Papapetrou - Working Papers, 2004 - ideas.repec.org

This paper assesses empirically the relationship between the development of the banking system and the stock market and economic performance for the case of Greece over the period 1986-1999. Greece is a medium sized EU country where ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

Oil price shocks, stock market, economic activity and employment in Greece

E Papapetrou - Energy Economics, 2001 - Elsevier

... studies for the Greek economy have focused attention on energy demand and its association to output and prices (Samouilidis; Donatos; **Lolos**; Calogirou and ...

Γίνεται αναφορά σε 56 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional development in Greece

G Petrakos, **Y Psycharis** - Editions Kritiki. Athens (in Greek), 2004

Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα

Regional allocation of public infrastructure investment: the case of Greece

M Lambrinidis, **Y Psycharis**, A Rovolis - ingentaconnect.com

Lambrinidis M., **Psycharis Y.** and Rovolis A. (2005) Regional allocation of public infrastructure investment: the case of Greece, Regional Studies 39 , 1231–1244. This paper develops a model on the determinants of the ...

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Regional inequalities in the EU accession countries: Evolution and challenges

G Petrakos, **Y Psycharis**, D Kallioras - Integration, growth and cohesion in an enlarged ..., 2004 - Springer

The Treaty of the European Union (EU) Enlargement, signed in the Athens European Summit (16/04/03), constitutes a nodal point in the integration of the Central and East European (CEE) countries into the EU economic and ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional Inequalities in the EU New Member-States: Evolution and Challenges

G Petrakos, **Y Psycharis**, D Kallioras - The Economics and Policy of Cohesion in an Enlarged ..., 2004
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional Inequalities in the EU Enlargement Countries: An Analysis of Small Versus ...

G Petrakos, **Y Psycharis**, D Kallioras - Regional Disparities in Small Countries, Springer, 2004
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The spatial pattern of transport infrastructure investment in Greece

Y Psycharis, V Monastiriotis - Regional Studies Association, 2007
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional Inequalities in the EU Accession Countries: Evolution and Challenges in Bradley J ...

G Petrakos, **Y Psycharis**, D Kallioras, 2004 - New York: Springer
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional policy in Greece during the 1980s

Y Psycharis - Collective Volume, 1993
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Fiscal Crisis and Regional Development

Y Psycharis - ... PhD dissertation, Panteion University, Athens.[in ..., 1990
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional programs and regional policy in Greece: evaluation and prospects

Y Psycharis - Aeihoros: Texts of Urban and Regional Planning and ..., 2004

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Investment Incentives and Regional Development in Greece

Y Psycharis, O Papadaki - 36th European Congress of the Regional Science ..., 1996

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional inequalities and state intervention in Greece: twenty five years of regional public ...

Y Psycharis - Seventeen papers on Planning and Development in ..., 2004

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional inequalities in the EU Enlargement Countries in Felsenstein D., Portnov B.(eds) ...

G Petrakos, **Y Psycharis**, D Kallioras, 2005 - Springer, Berlin

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Political dimension of public investment in Greece

Y Psycharis, E Georgantas - The Political System of the Third Greek Democracy ..., 2004

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The New Enlargement of the European Union: The Financial Framework and the New ...

GA Georgiou, **Y Psycharis** - European Planning Studies, 2004 - CARFAX PUBLISHING COMPANY

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional Allocation and Regional Effects of Public Investment in Greece

M Lambrinidis, **Y Psycharis**, E Kazazis - Panteion University, Research Committee, Athens,[in

..., 1998

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The changing pattern of geographical dispersion of public investment in Greece

Y Psycharis - Space and Society Seminar, Harokopeion University of ..., 2004

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Economic aspects of urban green space: a survey of perceptions and attitudes

..., K Lalenis, G Petrakos, **Y Psycharis** - ... Journal of Environmental Technology and Management, 2009 - Inderscience

Int. J. Environmental Technology and Management, Vol. 11, Nos. 1/2/3, 2009 ...

Economic aspects of urban green space: a survey of perceptions and attitudes

... Department of Economics, University of Thessaly, Greece 43 Korai ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Culture and Regional Economic Development in Europe: Cultural, Political and Social ...

A Deffner, D Konstadakopulos, **Y Psycharis**, 2003 - University of Thessaly Press

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Foreign Direct Investment and Regional Attractiveness in Southeastern European countries

A Kokkinou, **Y Psycharis** - ERSA conference papers, 2005 - ideas.repec.org

The aim of this paper is to analyse the relationship between the inward Foreign

Direct Investment in South-eastern European countries in relation with the

factors which determine the ability of a country to attract foreign ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

PDF] ► Types of public investment and the regions: a spatial economic analysis of government ...

V MONASTIRIOTIS, **Y PSYCHARIS** - ub.es

This paper utilizes a large database on public investment at the prefecture

(NUTS-3) level in Greece for the period 1976-2005 to examine a series of

questions that have to do with the allocation of public investment in the ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

The Cultural Environment Approach of Urban Development: the Case Study of the City of

...

Y Psycharis, A Deffner, I Iordanidou - ERSa conference papers, 2006 - ideas.repec.org

The culture of any city undoubtedly promotes its development. The formulation and implementation of cultural policies, a key issue for urban economic development, relate to a variety of economic sectors. Cultural elements ...

Προσωρινά αποθηκευμένη

[PDF] ► Regional Policy in Greece: An Overview and the Recent Policy Change

G Petrakos, **Y Psycharis** - ERSa conference papers, 2006 - www.sre.wu-wien.ac.at

This paper provides a broad overview of the most recent changes in regional policy in Greece. It is structured in six sections. After this introduction, the second section reviews the Greek regional problem and considers different ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Public Spending Patterns

- ► bsz-bw.de [PDF]

Y Psycharis - Springer

The spatial dispersion of public investment constitutes one of the principal elements and also one of the key issues concerning the country's strategic regional development. It is evident that public investment expenditure ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

National Urban Policy in Greece

D Economou, G Petrakos, **Y Psycharis** - National policy responses to urban challenges in ..., 2007 - books.google.com

Chapter 10 National Urban Policy in Greece Dimitris Economou, George Petrakos and Yannis Psycharis1 10.1 The Urban System in Greece Greece is characterised by significant spatial peculiarities and initial conditions that have affected ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Olympic Games and Regional Policy in Greece: an ex-ante assessment

G Fotopoulos, G Petrakos, **Y Psycharis** - prd.uth.gr

Abstract The 2004 Olympic Games are going to be primarily hosted in Greater Athens, a metropolitan region that already disproportionably accounts for most economic activity in Greece. Further polarization is being expected as a ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

European briefing

G Georgiou, **Y Psycharis** - European Planning Studies, 2004 - ingentaconnect.com

The objective of this article is to shed light on the main financial elements related to the last enlargement of the European Union (EU), which is the largest in its history. In their methodological assessment and analysis the authors ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Regional Analysis and Policy: The Greek Experience

H Coccossis, **Y Psycharis**, 2008 - books.google.com

Editors Dr. Harry Coccossis Dr. Yannis **Psycharis** Department of Planning and Regional Development University of Thessaly Pedion Areos 383 34 Volos Greece hkok@prd.uth.gr **psycharis@prd.uth.gr** ISBN 978-3-7908-2085-0 e-ISBN ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Public Spending Patterns: the regional allocation of public investment in Greece by political ...

- ► **lse.ac.uk** [PDF]

Y Psycharis - papers.ssrn.com

... views expressed in this paper are those of the authors and do not necessarily represent the views of the Hellenic Observatory or the LSE © Yannis **Psycharis** ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 9 εκδοχές

[PDF] ► THE CULTURAL ENVIRONMENT APPROACH OF URBAN DEVELOPMENT: THE CASE ...

I Iordanidou, A Deffner, **Y Psycharis** - www.sre.wu-wien.ac.at

... Ioanna Iordanidou*, Alex Deffner* and Yannis **Psycharis*** ... Doctor of Philosophy Master of Science Higher Education Institution Technological Education Students ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

13 Regional Inequalities in the EU Enlargement Countries: An Analysis of Small Versus ...

G Petrakos, **Y Psycharis**, D Kallioras, G Volos - Regional disparities in small countries, 2005 -

Springer

The problem of unequal spatial distribution of income, economic opportunities and activities at a national and international level represents an important theoretical and practical issue, with major economic, social and political ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

THE DEVELOPMENT OF THE GREEK ECONOMY: A POLITICAL ECONOMY ...

T **Pakos**, SM Paleologou - Greece and Turkey in the 21st Century: Conflict Or ..., 2003 - books.google.com

... 9 See Lambrinidis. M and **Pakos**. T (1990) and (1992). See Featherstone. K and Ifantis. ...

1'See Wallden. AS (1991) and Couloumbis **Th.** and Dalis. S (1997). ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Why do household portfolio shares rise in wealth?

- ► umn.edu [PDF]

JA Wachter, M Yogo - papers.ssrn.com

... and Muellbauer, 1980; Ogaki, 1992; Bils and Klenow, 1998; Ait-Sahalia, Parker, and Yogo, 2004; **Pakos**, 2004). The household's intratemporal ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 14 εκδοχές

Composition of Wealth, Conditioning Information, and the Cross-Section of Stock Returns

NL Roussanov - papers.ssrn.com

... A related, but different, recent strand of literature has focused on the effect of consumption composition on asset returns - see **Pakos** (2004), Piazzesi ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Technical Training Requirements of Middle Management in the Greek Textile and Clothing ...

K **Fotinopoulou**, N Manolopoulos, 1991 - eric.ed.gov

... Title: Technical Training Requirements of Middle Management in the Greek Textile and Clothing Industries. Authors: **Fotinopoulou**, K.; Manolopoulos, N. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

Disparities within traditional Mediterranean food patterns: an historical approach of the Greek ...

AL Matalas - International journal of food sciences and nutrition, 2006 - informahealthcare.com
... Mathas-Demathas Z, **Sapounaki-Drakaki L.** Olive oil in 19th-century Greece: consumption and prices. Olive tree and olive oil [Elia kai Elaiolado]. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The history of gas supply in Piraeus City

L Sapounaki Drakaki, E Stamatiou-Lacroix - COLLECTION-ECOLE FRANCAISE DE ROME, 2007 - Ecole francaise de Rome; 1999

Dietary patterns in pre-World War II Greece. Disparities within peasant and urban foodways

AL Matalas - Food and History, 2006 - Brepols Publishers

... second moitié du 19eme siècle a travers les monographies de l'école de ... 45 Lydia

SAPOUNAKI-DRAKAKI, Zinon MATHAS-DEMATHAS, "Olive oil in 19th century Greece

...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... des villes contemporaines, D. Bocquet et S. Fettah. Collection de l'école française de Rome ...

A Marchais-Roubelat

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Environmental Problems in European Cities in The 19th and 20th Century: Umweltprobleme ...

C Bernhardt, 2001 - Waxmann Verlag

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] The Mediterranean diet: constituents and health promotion

AL Matalas, A Zampelas, V Stavrinos, I ..., 2001 - books.google.com
... Pence and Dale M. Dunn Nutrients and Foods in AIDS, Ronald R. Watson Nutrition: Chemistry and Biology, Second Edition, Julian E. Spallholz, L. Mallory Boylan ...
Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα

Coevolution in water resource development The vicious cycle of water supply and demand

...

G Kallis - Ecological Economics, 2008 - Elsevier
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Repères bibliographiques

A Marchais-Roubelat - cairn.info
... finalement à l'établissement du tout-à-l'égout. Les deux dernières contributions, qui nous emmènent en Grèce avec Lydia **Sapounaki Drakaki** et Eleni ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Le démon moderne: la pollution dans les sociétés urbaines et industrielles d'Europe

C Bernhardt, G Massard-Guilbaud, 2002 - books.google.com
... ÉCRIRE L'HISTOIRE DE LA POLLUTION 15 Si les opinions publiques ne ... Lydia **Sapounaki-Drakaki** et Mathieu Flonneau ont ainsi pu montrer, respectivement pour ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[BIBΛΙΟ] Environmental problems in European cities in the 19th and 20th century

C Bernhardt, 2001 - books.google.com
... Jahrhunderts 67 Nicholas Goddard, John Sheai I Victorian sanitary reform: where ... Paris 1900-1930 183 Dimitris Papaioannou, Lydia **Sapounaki-Drakaki** Policies for ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Regional Allocation and Regional Effects of Public Investment in Greece

M Lambrinidis, Y Psycharis, E Kazazis - Panteion University, Research Committee, Athens,[in

..., 1998

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Krisi stin agora ergasias [Crisis in the job market: the reformations of production]

A Dedousopoulos - Tipothito, Athens, 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Aspects of Unemployment in Greece

P Papastratis - ... : Reformpolitik am Scheideweg: Festschrift für Dieter ..., 2006 - Springer

... **Dedousopoulos, A.** (2005): **A Critical Evaluation of the Employment Policy in Greece,**

in: Dedousopoulos, A./Kouzis, G./Petrinioti, X./Robolis, S. (eds ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Low Union Density Amidst a Conflictive Contentious Repertoire: Flexible Labour Markets, ...

B FIESOLANA, SAND FI - cadmus.iue.it

... referring to a capacity to freely determine wages; and working-time flexibility, which ... 6; **Dedousopoulos** et al. 1997, 1988; Rhodes 1997:2). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► Demographic factors affecting long-term unemployment in Greece

A Kostaki, E Ioakimoglou - Proceedings of the International Labour Market ..., 1998 - memo.uni-bremen.de

... **A study by A. Dedousopoulos, M. Lambrianidis, G. Sakellis and G. Serafetinidis**

(1993) ... **A. Dedousopoulos, I. Labrianidis, J. Sakellis, J. Serafetinidis** (1993) ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Gender equality and employment policy

M Karamessini - Social policy developments in Greece, 2006 - books.google.com

Chapter 11 Gender Equality and Employment Policy Maria Karamessini Policy for gender equality is a relatively new area of social policy in Greece dating from ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► INFORMAL FORMS OF WORK AND THE FRAGMENTATION OF LOCAL LABOUR MARKETS: ...

G Stelios - www.sre.wu-wien.ac.at

... 17.2, 178-95. **Dedousopoulos, A.** (2002) Krisi stin agora ergasias [Crisis in the job market: the reformations of production]. Tipothito, Athens. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Unemployment, Informalization and Trade Union Decline in Greece: Questioning Analytical ...

S Seferiades - Unemployment in Southern Europe: coping with the ..., 2000 - books.google.com
... developments in the business cycle; wage-level flexibility, referring to a capacity to ... extend or shorten the workday (see Moody 1997b: 95-6; **Dedousopoulos** et al ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] WOMEN AND EMPLOYMENT

G Kontogiannopoulou-Polydorides, E ... - Women in Educational Management: A European ..., 1997 - Paul Chapman Pub

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] LABOUR COST AND EMPLOYMENT MULTIPLIERS: THE CASE OF GREECE (1988-1998)

A Belegri-Roboli, PG Michaelides, M Markaki

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Economic Bulletin

BOF GREECE - bankofgreece.gr

... Pantelidis Georgios A. Kouvatses 63 ... The unemployment rate itself is not, however, a sufficient indicator of the extent of flux in the labour market. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Dynamics of National Employment Models (DYNAMO)

M Karamessini, E Ioakimoglou, A Kornelakis, ... - dynamoproject.eu

... labour market policies (ALMPs) in the 1980s as well as a series of ... efficient policy design and management remained of secondary importance (**Dedousopoulos** et al ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] ► **Alternative Value Bases and Prices: Evidence from the Input-Output Tables of the Swedish ...**

G SOKLIS - ippe.org

... Earlier versions of this paper were presented at a Workshop of ... the University of Crete, in June 2009: I am indebted to Apostolos **Dedousopoulos**, Alexis Ioannides ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► **La evolución del desarrollo desigual y formas de reproducción social en Grecia**

C Hadjimichalis, D Vaiou - Documents d'Analisi Geografica, 1987 - ddd.uab.cat
... pequeñas se han adaptado mas facilmente a las condiciones locales porque tenían menores exigencias en cuanto a solares ya ... Véase tambien **DEDOUSOPOULOS**, 1984). ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► **EUROPEAN UNION**

N Kyriazis - femtech.at

... balance in economic decision-making by country Table A.17 Institutional ... of the questionnaire I had valuable input from Apostolos **Dedousopoulos**, Professor of ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[BIBΛΙΟ] **Uneven development and regionalism: state, territory, and class in southern Europe**

C Hadjimichalis, 1991 - books.google.com

... to name but a few among many and I know that not all of those I mention will be pleased with the result. I would like to thank L. **Dedousopoulos**, M. Papayannakis ...
[Γίνεται αναφορά σε 52](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► **The Effects of the Albania-EU Stabilization and Association Agreement: Economic Impact and ...**

Y Zahariadis, 2007 - odi.org.uk

... I am also grateful to a number of people for providing information and ... Finally, I would like to thank Apostolos **Dedousopoulos** of the Department of Regional and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Participatory Governance in multi-level context: concepts and experience

H Heinelt, **P Getimis**, G Kafkalas, R Smith, E ... - 2002 - Leske+ Budrich, Opladen
Γίνεται αναφορά σε 28 - Σχετικά άρθρα

Improving European Union regional policy by learning from the past in view of ...

P Getimis - European Planning Studies, 2003 - 万方数据资源系统

This paper raises questions of centralisation versus decentralisation in European Union policy making, especially regarding regional policy. Shifts towards multi-level governance in the 1990s increased the partnership principle ...

Γίνεται αναφορά σε 23 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

The Europeanization of urban governance in Greece: a dynamic and contradictory ...

P Getimis, D Grigoriadou - International Planning Studies, 2004 - ingentaconnect.com

The introduction of EU funding programmes in Greek cities has led to new forms of governance, mainly including the emergence of new institutions for partnerships and citizens' participation. Based on theories of Europeanization and on ...

Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Participatory governance in multi-level context: Concepts and experience

E Swyngedouw, **P Getimis**, H Heinelt, G Kafkalas, R ... - 2002 - Opladen: Leske & Budrich
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

Towards new forms of regional governance in Greece: the Southern Aegean ...

P Getimis, L Demetropoulou - Regional and Federal Studies, 2004 - ingentaconnect.com

This article studies the impact of Europeanization on the Greek regional administrative structures, policy-making processes and institutions, using as a case study the Region of Southern Aegean Islands. While acknowledging the ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The international role of Athens

D Economou, **P Getimis**, Z Demathas, G Petrakos, Y ... - University of Thessaly ..., 2001
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Prozedurale Umweltpolitik der EU

H Heinelt, E Athanassopoulou, **P Getimis**, G ... - 2000 - Leske+ Budrich
Γίνεται αναφορά σε 20 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Comparative Analysis of Policy-Making and Empirical Evidence on the Pursuit of ...

P Getimis, G Kafkalas - Participatory Governance in Multi-Level Context: ..., 2002
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Europeanization of regional policy and institution-building in Greece: a neglected ...

P Getimis, CJ Paraskevopoulos - ... and EU Regional Policy, <http://www.uehr.panteion.gr>, 2002 -
... institution building and networking (**Getimis, P.** /Economou, D. 1996, Heinelt, H./Smith R. (eds) 1996, **Getimis**, Demetropoulou, memo). ... 683-699. **Getimis, P.** & D. Economou (1996), "Greece", in Heinelt, H. & S. Randall (eds.), Policy Networks and European Structural Funds, Aldershot/Bookfield/Hong ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Informal Social Networks and Sustainable Management of Water Resources. The ...

D Zikos, V Markantonis, **P Getimis** - Proc. of 5th National Conference of EEDYP, EEDYP: ..., 2005
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The development of environmental policy in Greece

P Getimis, G Giannakourou - European Union Environmental Policy and New Forms ..., 2001
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Urban and Regional Development in the New Europe

P Getimis, G Kafkalas - Topos, Athens, 1993

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Legitimacy and Urban Governance

P GETIMIS, H HEINELT, D SWEETING - 2006 - London: Routledge

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Urban and Regional Development: Theory, Analysis, and Politics

P Getimis - 1994 - Athens: Themelio. In Greek

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] New geographical inequalities and spatial policies in Greece

P Getimis, D Economou - Topos, 1992

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The field of spatial studies in Greece 1974-2000: a retrospective view and agenda ...

P Getimis, G Kafkalas - Topos, 2001

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Social conflicts and the limits of urban policies in Greece

P Getimis - Cities and Regions in the New Europe, 1992

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Participation of new actors in the water resource management and the role of ...

P Getimis, D Zikos - Proc. 3 rd Int. Forum Hydorrana, 2002

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] New Intermediary Services and the Transformation of Urban Water Supply and ...

... , S Guy, S Marvin, SB Nielsen, **P Getimis**, J Hededüs, V ... - First Interim Report, Institut für ..., 2004

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Leadership types and styles in the era of urban governance

P Getimis, D Grigoriadou - Urban governance and democracy: ..., 2005 - books.google.com
8 Changes in urban political leadership Leadership types and styles in the era of urban governance

Panagiotis **Getimis** and Despoina Grigoriadou Introduction The study of leadership has always been

crucial to urban politics and ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Modernisierungsblockaden

H Heinelt, **P Getimis**, G Bekridaki - 1996 - Leske+ Budrich

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Development Issues and Local Regulation: The case of the Dodecanese ...

P Getimis - Regulation of Local Problems, Athens, Foundation for ..., 1989

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Participatory governance in a multi-level context: comparative analysis of policy- ...

P Getimis, G Kafkalas - Participatory Governance in a Multi-Level Context: ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Leadership and Participation: Searching for Innovation in European Cities

H Heinelt, D Sweeting, **P Getimis** - 2006 - Routledge: London

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Legitimacy and Urban Governance. A Cross-national Comparative Study

... JE Klausen, SI Vabo, H Heinelt, D Sweeting, **P Getimis** - 2006

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Changes in Urban Political Leadership

P Getimis, D Grigoriadou - Urban Governance and Democracy, Leadership and ..., 2005

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Land use pressure indicators

P Getimis, N Spanidis, GJ van den Born, ... - European Commission ..., 1999 - nordregio.shotcode.no

The Stockholm status report resulted in certain conclusions on the definition of indicators of land-use pressure. In the report that had been presented and discussed in Nijmegen, three proposed

indicators were explained and ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Europeanization of Regional Policy and Institution-Building in Greece: a Neglected ...

P Getimis, C Paraskevopoulos - Aix En Provence, 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Local development and forms of regulation: fragmentation and hierarchy of spatial ...

P Getimis, G Kafkalas - Geoforum, 1992

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Leadership and community involvement in European Cities

P Getimis, H Heinelt - Conditions of Success and/or Failure, 2004

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Alternative forms of urban governance in Europe'

P Getimis - The new European space, Athens: Themelio, 2000

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Policy making and governance structures in regional and environmental policies in ...

P Getimis, A Alexandropoulou, L Demetropoulou - 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Interim Report on Water Supply in Greece, Attica and Athens

P Getimis, K Bithas, D Zikos - Achieving Sustainable and Innovative Policies through ..., 2001

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Social State and Social Policy

P Getimis, D Gravaris - 1993 - Athens: Themelio (in Greek)

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Local structures and spatial policies in Greece

E Andrikopoulou, **P Getimis**, G Kafkalas - Endogenous Development and Southern ..., 1992

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] EMAS in Greece

PGG **Getimis**, Z Dimadama - Sustainability, Innovation, Participatory governance, 2003

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Legitimacy, Effectiveness and Urban Governance

H Heinelt, D Sweeting, **P Getimis** - 2006 - London: Routledge

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Europeanization Towards New Forms of Regional Governance in Greece'

P Getimis, L Demetropoulou - Regionalism Contested. Institution, Society and ..., 2005
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] EU Enlargement and Multi-Level Governance in European Regional and ...

P Getimis - 2005
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The emergence of metropolitan governance in Athens

P Getimis, N Hlepas - Metropolitan governance: capacity, democracy and the ..., 2005
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] European policy and the regions: A review and analysis of tensions

HL Smith, P Tracey, GL Clark - European Planning Studies, 2003 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

European enlargement, territorial cohesion and ESDP

- ► panteion.gr [PDF]

P Getimis - International Conference: Present and Future of the ..., 2005 - francoangeli.it
EU Enlargement is the major challenge of the future of the internal cohesion of the Union. New questions and targets are raised in relation to 25 Member States, and subsequently to 27 or 28 countries. Enlargement is expected ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Participatory Governance in Multi-Level Context: Concept and Experience Opladen ...

H Heinelt, P Getimis, G Kafkalas, R Smith, E ... - 2002
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

Governance innovation and the citizen: the Janus face of governance-beyond-the- ...

- ► unimib.it [PDF]

E Swyngedouw - Urban Studies, 2005 - usj.sagepub.com
 ... promotion campaigns, teaching at all levels, community policing, the combat- ing of various kinds of dependency and so on (Dean, 1999, p. 168 ... relations of power are a central concern, particularly in light of the link between participation, social innovation and development (see **Getimis** and Kafkalas ...
Γίνεται αναφορά σε 120 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

The Olympic Village: A redevelopment marathon in greater Athens

PM Delladetsima - The Globalized City: Economic Restructuring and ..., 2003 - books.google.com
 ... Broadly speaking, under the existing state of affairs local authority statutory competencies evolve within a conven- tional sphere of service provision and policy (**Getimis** 1990: 307-33; EU 1997 ... ia ON ON
 rn 1 ON r- of 5 13 Sno (N NO •£ H ^, ^ H O f^">•* 3 1 Jon 00 t-^ in £< N 'o '^^ P^~ r- ON ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

European urban planning systems: diversity and convergence

P Healey, R Williams - Urban Studies, 1993 - usj.sagepub.com
 ... Here, however, informal political networks are critical to the operation of planning regulation, and the divergence between the plan and its implementation may be considerable. In southern Italy, as in Greece (**Getimis**, 1992), development may evade formal planning regulation altogether
Γίνεται αναφορά σε 47 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Legitimacy and urban governance: a cross-national comparative study

H Heinelt, D Sweeting, **P** Getimēs - 2006 - books.google.com
 Page 1. Legitimacy and Urban Governance A cross-national comparative study Edited by Hubert Heinelt, David Sweeting and Panagiotis **Getimis** Routledge Studies in Governance and Public Policy Routledge Taylor & Francis Group Page 2. Page 3. ... Hubert Heinelt David Sweeting Panagiotis **Getimis** Page 18. Page ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] «Collective Consumption: International Experience, Greek Peculiarities», (Syllogiki ...

J Sayas, M Spourdalakis - **Getimis, P.** Gravaris, D.(ed.), Welfare State and Social ..., 1993
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Environmental management and auditing systems

M Watson, A Emery - Managerial auditing journal, 2004 - emeraldinsight.com
... **Getimis, P.**, Giannakourou, G. (2001), "The development of environmental policy in Greece", in Heinelt, H., Malek, T., Smith, R., Toller, AE (Eds), European Union Environmental Policy and New Forms of Governance, Ashgate, Aldershot, pp.289-94. ...
Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

Urban development through PPPs in the Euro-Mediterranean region

S Kyvelou, E Karaïskou - Management of Environmental Quality: An ..., 2006 - emeraldinsight.com
... **Getimis, P.**, Marava, N. (2002a), "Public – private partnerships in urban infrastructure. ... **Getimis, P.**, Marava, N. (2002b), "New relationships between the private and public sector in the implementation and function of big infrastructure projects in Greece. ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Regional innovation systems: origin of the species

P Cooke - ... Journal of Technological Learning, Innovation and ..., 2008 - Inderscience
... Page 4. 396 **P.** Cooke ... Regional innovation systems 397 University of Aveiro, following a stint as a minister in the Portuguese government; Cooke and da Rosa Pires, 1985) and Attiki region, Greece (researched with the help of Costis Hadjimichalis and Dina Vaiou, Grigoris Kafkalas and Panos **Getimis**). ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Decentralization Process of Rural Development Policy in Greece

P Karanikolas, S Hadjipanteli - 46th Congress of the European ..., 2006 - www-sre.wu-wien.ac.at
... electorate, who expresses this through indifference, as it does not know what exactly what is at stake'

(p.81). ... Within this framework, 6 Page 7. a re-allocation of responsibilities from prefecture to central

government level has been noted in recent years (**Getimis** et al., 2005). ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The planning system and rural land use control in Greece: A European perspective

D Economou - European Planning Studies, 1997 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

Law, economics and the environment: a comparative study of environmental ...

M Watson, ART Emery - Managerial Auditing Journal, 2004 - ingentaconnect.com

... 13 No. 2, pp. 157-84. **Getimis, P.** and Giannakourou, G. (2001), "The development of environmental

policy in Greece", in Heinelt, H., Malek, T., Smith, R. and Toller, AE (Eds), European Union Environmental Policy and New Forms of Governance, Ashgate, Aldershot, pp. 289-94. ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► Partnership: Are there any reasons to expect it will help to achieve local ...

H Heinelt - Unpublished working paper, Darmstadt University of ..., 2005 - sabanciuniv.edu

... **Getimis, P.** and Kafkalas, G. (2002) 'Comparative Analysis of Policy-Making and Empirical Evidence on

the Pursuit of Innovation and Sustainability', in: H. Heinelt, **P. Getimis**, G. Kafkalas, R. Smith and

E. Swyngedouw (eds) Participatory Governance in Multi- Level Context: Concepts and Experience ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Adapting to EU multi-level governance: regional and environmental policies in ...

CJ Paraskevopoulos, **P** Getimēs, N Rees - 2006 - books.google.com

... **Getimis**. Panagiotis III. Rees, Nicholas 307.1'2'094 Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

Adapting to EU multi-level governance : regional and environmental policies in cohesion and cee countries /

edited by Christos Paraskevopoulos, Panagiotis **Getimis** and Nicholas Rees. p. cm. ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► KEY ACTORS, INSTITUTIONAL FRAMEWORK AND PARTICIPATORY ...

D Zikos, **P Getimis**, K Bithas - zikos.eu

The report, studies the Attica-basin case, in comparison with other European cities, concerning the

sustainable use of water. The research is based on the analysis of the key actors, the existent institutional framework and the ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

5 The emergence of metropolitan governance in Athens

P Getimis, N Hlepas - ... : capacity, democracy and the dynamics of ..., 2005 - books.google.com

5 The emergence of metropolitan governance in Athens Panagiotis **Getimis** and Nikolaos Hlepas Introduction By the beginning of the nineteenth century, Athens has been described as a tiny oriental town with some of the most ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

18 The role of political leadership in the promotion of legitimation in urban policy

P Getimis, D Grigoriadou, E Kyrou - Legitimacy and urban ..., 2006 - books.google.com

18 The role of political leadership in the promotion of legitimation in urban policy Opportunities and constraints Panagiotis **Getimis**, Despoina Grigoriadou and Eleni Kyrou Introduction Contemporary

urban societies are unravelling ...

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Public-Private Partnerships in Urban Infrastructure. Athens Ring-Road Case Study

N Marava, **P Getimis**

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► ΥΔ POPAMA 2002 “PARTICIPATION OF NEW ACTORS IN THE WATER ...

P Getimis, D Zikos - zikos.eu

The EU Framework Water Directive (WFD) introduces important elements of innovation and sustainability, reflecting new ideas and trends on the water resource management policies. A crucial

component of this new approach is ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Camagni, R.(ed.)(1991) Innovation Networks: Spatial Perspectives, Belhaven ...

P Getimis, G Kafkalas, C UWCC, M Granovetter, E ... - Economics -
miyazakilab.mot.titech.ac.jp

32 The Nature, Sources and Outcomes of Industrial Innovation Camagni, R. (ed.) (1991)
Innovation

Networks: Spatial Perspectives, Belhaven Press, London. Charbit, C, Gaffard, J., Longhi, C,
Perrin,

I., Quere, M. and Ravix, J. (1991) ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Territorial Governance, Institutional Structures and Trans-frontier Cooperation ...

P Getimis, L Demetropoulou - Overcoming Fragmentation in ..., 2007 - books.google.com

Chapter 10 Territorial Governance, Institutional Structures and Trans-frontier Cooperation
Prospects

in South-Eastern Europe Panayiotis **Getimis** and Leeda Demetropoulou Introduction In the post
1989

period, the collapse of the ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► LIBERALISATION OF THE WATER SECTOR AND WATER RESOURCE ...

D Zikos, **P Getimis**, V Markantonis - zikos.110mb.com

The extraordinary importance of agriculture for Turkey sets special requirements for the water
sector. Thus, water management is strongly oriented towards securing agricultural production.
Consequently, liberalisation and ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

8 Aspects of Leadership Styles: An Interaction of Context and Personalities

P Getimis, NK Hlepas - The European mayor: political leaders in the changing ..., 2006 -
Springer

According to an interactionist approach (Elgie 1995), political leadership de- rives from a
process

in which political leaders matter, inasmuch as they not only shape the course of the decision
making

process, but are, simultaneously, ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► OVERCOMING^ FRAGMENTATION i3· 1Mi3£ Ui-EUROPE

P GETIMIS, G KAFKA1AS - afroditi.uom.gr

Over the course of the last decade the world has been witnessing the intensification of a new kind

of competition. Countries, regions, cities and often villages, even, in all parts of the world have become players - as competitors or ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► Leadership and Community involvement in European Cities. Conditions of ...

P Getimis, H Heinelt - uehr.panteion.gr

... Political Science Quarterly 1994 (1): 23-34. **Getimis P.**, Grigoriadou D. forthcoming

“Changes in Urban

Political Leadership: Leadership Types and Styles in the Era of Urban Governance”. ... Requisite Irony”

in **Getimis P.**, Heinelt H., Kafkalas G. and Smith R. (eds.), Participatory ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► Improving EU regional policy by learning from the past in view of enlargement

P Getimis - uehr.panteion.gr

... and its territory. Second report on Economic and Social Cohesion, Luxembourg **Getimis, P.** & D. Economou

(1996), “Greece”, in Heinelt, H. & S. Randall (eds.), ... Kong/Singapore/Sydney: Avebury Page 17. 17 **Getimis,**

P. & G. Kafkalas (forthcoming), “Participatory governance in a multi-level ...

[Προβολή ως HTML](#)

[DOC] ► From Fragmentation and Sectoralisation to Integration through Metropolitan ...

P Getimis, NK Hlepas - kdp.pspa.uoa.gr

According to an old saying, “there is not one Athens but many”. On could add that throughout the

world, big cities are not one city but many. In the case of Athens, however, a polycentric urban structure has been combined with ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► CURRENT STATUS OF WATER SECTOR LIBERALIZATION IN CYPRUS

V Markantonis, **P Getimis**, D Zikos - zikos.110mb.com

The present paper aims to present the current status of the water sector liberalisation in Cyprus, which has been rather limited. However, there are processes of decentralisation and water pricing schemes to cover the full cost of ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Book review: **Getimis, P.** and Kafkalas, G. editors 2007: Overcoming fragmentation ...

M Antonsich - Progress in Human Geography - phg.sagepub.com

1. The questions are: what are the relations between knowledge, war and power; what does it mean to call spatial knowledge a science; what do geographers understand by power; and what would geographies of medical ...

[PDF] ► community involvement in the European cities. Conditions of success and/or failure ...

P Getimis, H Heinelt - uic.edu

... Political Science Quarterly 1994 (1): 23-34. **Getimis P.**, Grigoriadou D. forthcoming

“Changes in Urban

Political Leadership: Leadership Types and Styles in the Era of Urban Governance”. ... Requisite Irony”

in **Getimis P.**, Heinelt H., Kafkalas G. and Smith R. (eds.), Participatory ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Challenges and Perspectives on Metropolitan Governance in Athens

P Getimis, NK Hlepas - ERSa conference papers, 2006 - www.sre.wu-wien.ac.at

According to an old saying, “there is not one Athens but many”. One could add that throughout the

world, big cities are not one city but many. In the case of Athens, however, a polycentric urban structure has been combined with ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] About the integration of illegal residential districts into the development plan of the ...

P Getimis - 1980 - opensigle.inist.fr

... Authors: **Getimis, P.** Technische Univ. Berlin (Germany, FR). Lehrstuhl fuer Stadt- und Regionalplanung
Technische Univ. Berlin (Germany, FR). Fachbereich Gesellschafts- und Planungswissenschaften. Issue
Date: 1980. URI: <http://hdl.handle.net/10068/136467>. ISBN: ISBN 3-7983-0723-7. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Alberta Infrastructure (2003), Public-Private Partnerships (P3s) Guidance,**
...

CD et Consignations, **P** La documentation Française - emeraldinsight.com
... **Getimis, P.**, Marava, N. (2002a), "Public – private partnerships in urban infrastructure. ...
[Manual Request]
[Infotrieve]. **Getimis, P.**, Marava, N. (2002b), "New relationships between the private and public sector
in the implementation and function of big infrastructure projects in Greece. ...
Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] **Overcoming fragmentation in Southeast Europe: spatial development trends and ...**

P Getimēs, G Kafkalas, G Kaukalas - 2007 - books.google.com
... Her most recent publications include: Demetropoulou L., **Getimis P.** and Markantonis V.(2006) 'Multilevel governance versus state centralization in Greece'in CJ Paraskevopoulos, **P. Getimis** and N. Rees (eds)
Adapting to EU Multi-Level Governance in Public Policy: Regional and Environmental Policies in ...
Όλες οι 2 εκδόχές

► **Co-operation between Social Service Providers—a Comparison between Germany ...**

P Claudius - Social Work & Society, 2006 - nbn-resolving.de
... Houndmills: Macmillan. **Getimis, P.** and Grigoriadou, D. 2002: The Europeanisation of Urban Governance
in Greece: A Dynamic and Contradictory Process. Paper presented at the EURA conference Urban and
Spatial European Policies: Levels of Territorial Government, 18-20 April 2002 Turin. ...
Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 3 εκδόχές

16 City political culture

P Swianiewicz - Legitimacy and urban governance: a cross-national ..., 2006 - books.google.com

... These two dimensions described above are a base for John's (1997) classification which distinguishes

between the four following styles (see also **Getimis** and Grigoriadou 2005; Chapter 18, this volume):

1 consensus facilitator 2 caretaker 3 city boss 4 visionary. ...

[PDF] ► **Dr. Panagiotis Getimis**

G Athens - portal.uam.es

... 12 networking among actors is conceived and analyzed on the basis of selective incentives and tasks

(selectiveness) (**Getimis** and Georgandas, 2001: 2-5 ... The Compendium (CEC, 1997, **p.** 35) describes the regional

economic planning approach: "... spatial planning has a very broad meaning relating to the ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Aspects of Unemployment in Greece

P Papastratis - ... : Reformpolitik am Scheideweg: Festschrift für Dieter ..., 2006 - Springer ... 258-259. Dedousopoulos, A. (2002): Work force. Employment and Unemployment; in:

Getimis, P./Dedous-

opoulos, A./Petrinioti, X./Robolis, S./Kouzis, G (eds.): Labour 2002, Institute of Town Environment

and Human Resource, Athens (Panteion University), **p.** 31 (in Greek). ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

Book review: Crampton, JW and Elden, S., editors 2007: Space, knowledge and ...

C Perkins - Progress in Human Geography - phg.sagepub.com

... Lewiston, NY: Edwin Mellen Press. **Getimis, P.** and Kafkalas, G. editors 2007: Overcoming fragmentation in Southeast Europe. Spatial development trends and integration potential.

Aldershot: Ashgate. 331 pp. £55 cloth. ISBN: 978 0 7546 4796 6. ...

[PDF] ► **Shaping Meso-Level Governance in Hungary**

IP Kovács - iju.hr

... Europeanisation and adaptation. In: Adap- ting to EU Multi-Level Governance. Regional and Environmental Policies in Cohesion and CEE Countries. Eds. Ch. J. Paraskevopoulos, **P.**

Getimis,

N. Rees. Aldershot: Ashgate, 2006, pp. 107–135. Page 15. 131 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... Trends and Integration Potential-Edited by P. Getimis and G. Kafkalas

A Kennard - Journal of Common Market Studies, 2008 - ideas.repec.org

If you experience problems downloading a file, check if you have the proper application to view it

first. Information about this may be contained in the File-Format links below. In case of further problems read the IDEAS help page. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 3 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Bansal, P., Hunter, T.(2003), " Strategic explanations for the early adoption of ISO ...

A Kolk, F Times, L Prentice-Hall, R Welford, L ... - demo1.emeraldinsight.com

... [Manual Request] [Infotrieve] [Crossref]. **Getimis, P.**, Giannakourou, G. (2001), "The development of

environmental policy in Greece", in Heinelt, H., Malek, T., Smith, R., Toller, AE (Eds), European Union

Environmental Policy and New Forms of Governance, Ashgate, Aldershot, pp.289-94. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

► **Environmental Movements in the Global Agrifood System**

CPEO Structures - Abstract| Word Stems| Keywords| Association| Citation| ... - allacademic.com
... 2002. "Sustainability and Policy Innovation in a Multi-Level Context: Crosscutting Issues in the Water

Sector." Pp. 107-131 in Participatory Governance in Multi-Level Context: Concepts and Experience edited

by **P. Getimis** H. Heinelt G. Kafkalas R. Smith and E. Swyngedouw. Opladen: Leske & Budrich.

...

Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδόχές

[DOC] ► Prospects of spatial integration and the overcoming of peripherality in Southeast

...

G KAFKALAS - univ.trieste.it

... **Getimis P.** and Kafkalas G. (1992), Local development and forms of regulation: fragmentation

and hierarchy of spatial policies in Greece, *Geoforum*, vol.23, no.1, pp 73-83. Harvey D. (1996), *Justice, nature and the geography of difference*, Blackwell: Oxford. ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] ► Spatial Analysis tools for Greek regional planning

K Eleftheria, G George - plone.itc.nl

... 5 Bonczek RH Holsapple CW, Winston AB, 1980, Future Directions for Developing Decision Support Systems,

Decision Sciences, October Chang, A., Holsapple, CW, Winston, AB, 1993, Model management issues and

directions, Decision Support Systems, 9, 19-37 **Getimis, P.** et al, 1997, An Observatory for ...

[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Industrial groups and territories: the case of Matra-Marconi-Space in Toulouse

- ► ungs.edu.ar [PDF]

C Dupuy, JP Gilly - Cambridge Journal of Economics, 1999 - CPES

... IERT-LEREP, University of Social Science, Toulouse, France. Page 2. 208 C. Dupuy and J.-P. Gilly

known that, in many high-technology districts, establishments owned by large corporations play

a decisive role in local development. ... Page 4. 210 C. Dupuy and J.-P. Gilly ...

[Γίνεται αναφορά σε 43](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[DOC] ► Some important ecological aspects of the Directive 2000/60

K Hadjibiros - itia.ntua.gr

... Proc. Conf. Water Framework Directive, NTUA, Athens, pp.33-41. **Getimis, P.** and D. Zikos (2002).

Participation of new actors in the water resource management and the role of EYDAP. Proc. 3rd Int. Forum Hydrospace 2002, Athens, p. 382-389. Hadjibiros, K. (2002). ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

Local e-governance applications in support of entrepreneurship policy: the case of ...

C Kakderi, A Kourtesis - International Journal of Innovation and Regional ..., 2009 - Inderscience

... integration' [Tasopoulou and Kakderi, (2007), p.7]. The existence of a metropolitan administration is

of particular importance as in many cities has led to the emergence of new forms of entrepreneurship,

partnerships and collaborative networks as well as local growth coalitions (**Getimis** and Kafkalas

...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Impacts of EU policies and strong mayors in Greek local government

D Grigoriadou, N Marava - ... and urban governance: a cross-national ..., 2006 - books.google.com

... Ithion. Evaluation of the First Fifteen Years, Athens: Papazisis. **Getimis, P.** and Grigoriadou, D.(2004)'The Europeanization of Urban Governance in Greece: A Dynamic and Contradictory Process', International Planning Studies, 9: 5-25. **Getimis ...**

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Metropolitan governance: the case of Athens.

APN Hlepas - uehr.panteion.gr

... References Page 18. 18 **Getimis P./** Kafkalas 2002, Reflections on territorial specificity and the risks

and opportunities of participatory governance in multi-level context, paper EU Enlargement and M

ulti-level Governance in European Public Policy – Making Actors, Institutions and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► ECO-PRENEURSHIP IN THE WATER AND WASTEWATER SECTORS OF THE ...

R BEVERIDGE, V MARKANTONIS, D ZIKOS - zikos.eu

... the authors in Volos, June 2004. 9. Zikos D., Markantonis V., **Getimis P.**, (2005), 'Informal Social Networks and Sustainable Management of Water Resources. The Case of Volos', proceedings from the 5th EEDYP Conference, Xanthi, Greece, 2005.

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Dezentralisierungspolitik und Handlungsmöglichkeiten des lokalen Staates in ...

P Getimis - Politik in europäischen Städten, Fallstudien zur ..., 1992

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Griechenland

P Getimis, D Economou - Politiknetzwerke und europäische ..., 1996
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► The EU and Regional Reform in Greece

AA Cassimati - The Hellenic Observatory Symposium On Social ..., 2003 - lse.ac.uk
... EEC 2088/ 1985 on the Integrated Mediterranean Programms.Official Journal L197,
27/07/1985
p.0001. FEK A' 92 /1986 Law 1622/1986 FEK A' 107/1997 Law 2503/1997 FEK A' 90/1994
Law
2218/1994 **Getimis, P** and Paraskevopoulos C, J. 2002. "Europeanisation ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► The Greek spatial and urban planning system in the European context

K Serraios, E Gianniris, M Zifou - courses.arch.ntua.gr
... On the oppo- site if one region is below 0,8 the needs are not covered satisfactorily.
(Kafkalas-Andrikopoulou, p.37-39). ... 25 prefectures Decline in their share < 0,8 Table 6.
Evolution of
funding shares at the prefecture level. Source: Kafkalas- Andrikopoulou, p. 44. 3.6. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

9 LOCAL IDENTITY AND SURVIVAL IN GREECE

M Kousis, E Petropoulou - ... , and identity: fresh perspectives on the ..., 2001 -
books.google.com
... and local governments become the recipients of central- state policy choices because their
domains and
resources are deliberately limited (**Getimis**, 1993, pl ... since the 1980s, the state has unofficially
intervened
in the unions to regulate matters of leadership and representation (Kioukias, 1991, p! 34 ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Community Mental Health and the Restructuring of the Welfare State

S Manos - cefec.de
... Gauchet M., "À la recherche d' une autre histoire de la folie", in Swain G., 1994, pp. IX-LVIII.
Gauchet
M., "De Pinel à Freud", in Swain G., 1997, pp. 7-57. **Getimis P.**, "H sugkrotisi tou topikou
kratous

stin Ellada”, in Maloutas Th. & Oikonomou D., (Ed.), 1988, pp. 149-182. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► [Small metropolitan areas in rapid transition: the case of Patras](#)

V Pappas - ERSA conference papers, 2006 - www.sre.wu-wien.ac.at
... 2 Oikonomou D., **Getimis P.**, "The international role of Athens", University of Thessaly publications,
Volos 2001 3 cf. the Doxiadis scale of territorial units, ph. Ekistics international journal, "The anthropocosmos model ", pp. 226, volume 56, number 338/389, Sept ./Oct. – Nov./Dec. ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► [City and Regional Planner](#)

C Makrakis–Karachalios - isocarp.net
... Thessaly – Gutenberg: 447-456 (in Greek). Page 7. 7 **Getimis P.** 1992, “Social conflicts and the limits of urban policies in Greece” in Dunford M. and Kafkalas G. (Eds.), Cities and Regions in the New Europe, Belhaven Press, London. Giannakourou ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► [Political Networks-A Structured Bibliography](#)

V Schneider, A Lang, **P** Leifeld, B Gundelach - Culture - uni-konstanz.de
... 83 5 Methods and Computational Models 83 1 Reviews of Political Network Literature Adam, S. and Kriesi,
H.-P. (2007). The Network Approach. ... Working Papers published by the Institute of Governmental Studies.
Bogason, **P.** and Musso, JA (2006). The democratic prospects of network governance. ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[DOC] ► [Planning, Law and Property Rights](#)

... Rij, W Salet, N Haran, S Majoor, **P** Chorus, B Putters, ... - planning-law.socsci.uva.nl
... In Development of Greek Cities. Approaches in Urban Analysis and Policy. University Editions,
Volos. **Getimis P.** (1994): Οικιστική πολιτική στην Ελλάδα. Τα όρια της μεταρρύθμισης. (Housing Policy in Greece. The Limits of Reform). Odysseas, Athens. ...
[Προβολή ως HTML](#)

Law, economics and the environment

M Watson, ART Emery - Managerial Auditing Journal, 2004 - demo1.emeraldinsight.com
... **Getimis, P.**, Giannakourou, G. (2001), "The development of environmental policy in Greece",
in Heinelt, H., Malek, T., Smith, R., Toller, AE (Eds), European Union Environmental Policy
and New Forms of Governance, Ashgate, Aldershot, pp.289-94. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Job satisfaction in social services in Crete, Greece: social workers' views

V Papadaki, E Papadaki - European Journal of Social Work, 2006 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Public–Private Partnerships: an innovative tool for decentralizing the production of ...

E Karaïskou - lse.ac.uk
... The main problems, during the period 1989-1993 seemed to arise from the incapability to
support the
delivery of public infrastructure projects (**Getimis & Marava**, 2002). Weak absorption of ...
Community
programme's allocation to local authorities (**Getimis & Grigoriadou**, 2004). It is ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

► Greece: ancient ruinous landscapes, aesthetic identity, and issues of development

A Loukak - Dialogues d'histoire ancienne, 2004 - persee.fr
... From Marx Weber: Essays in Sociology. London: Routledge. **Getimis, P.** 1992. "Greek Urban
Conflicts
and Policies". ... Philippides, D. 1991. The Position of the Parthenon in Modern Greek Society,
unpublished
paper. Psychopedis, K. and **Getimis, P.** 1989. Regulation of Local Problems. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► “Participation, Conflict and Cooperation over Water Resources: Experimenting in ...

D Zikos, F Rauschmayer, A Sorman - esee2009.si
... security” in International Security 18(1):79–112 • Heinelt H., **Getimis P.**, Kafkalas G., Smith
R.,

Swyngedouw E., 2002, Participatory Governance in a Multi-Level Context: Concepts and Experience, Opladen:
Leske & Budrich • MEDIS, 2006, Towards Sustainable Water Use on Mediterranean Islands: ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

European Union and Local Government: The Challenges of Integration and ...

A Moschonas - The impact of European integration: political, ..., 1996 - books.google.com
... White Paper. Brussels. Dunford, M. and G. Kafkalas, eds. Cities and Regions in the New Europe. London:
Bellhaven. EC. 1991, 1993. Employment in Europe. Brussels: Commission of the EC. **Getimis, P.** and G.
Kafkalas, eds. 1993. Urban and Regional Development in the New Europe. Athens: URDP, TOPOS. ...
[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► e-Governance, Metropolitan Governance and Development Programming

D Foutakis, E Thoidou - www.sre.wu-wien.ac.at
... of the city, etc. (**Getimis** and Kafkalas, 2003). The way of ... implementation of urban sustainability”. However, this dynamics is not favoured by the existing political and institutional framework (**Getimis** and Grigoriadou, 2004:5). In the particular ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

Methodological approach of coastal areas concerning typology and spatial ...

J Kiousopoulos - Journal of Coastal Conservation, 2008 - Springer
... Available: <http://www.coastalguide.org/typology/index.html> [30.06.2007]. **Getimis P,**
Spanidis N, van
den Born GJ, Kroon HJJ (1999) Land use pressure indicators. European Commission (ESPON).
Goudie A
(2006) The human impact on the natural environment (6th ed.). Blackwell, UK. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

[PDF] ► The EU Drinking Water Directive: the boron standard and scientific uncertainty

E Weinthal, Y Parag, A Vengosh, A Muti, W ... - European ..., 2005 - nicholas.duke.edu
... Respiratory effects of borax dust. British Journal of Industrial Medicine 42: 831–837. **Getimis P,**
Markantonis V. 2003. Current Status of Water Sector Restructuring in Cyprus, working paper

published
by the EU project intermediaries. Handbook on the Implementation of EC Environmental
Legislation. ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► A Generalized Model of Regional Economic Growth in the European Union

P George, K Dimitris, A Ageliki - esri.ie

... $j r j r d$ pp GRAV 1 * , where stands for population in region r $p r$, stands for population in
region

$j p j$ and is the distance between the centroids of regions $r j d$... Location quotient is estimated by
the

formula: , where $i r L Q$)/($p p p L Q i r i r = p$ is the product (output) of each ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Social Capital and Social Economy in Sub-National Island Jurisdictions

BG Wynne - Island Studies Journal, 2007 - islandstudies.ca

... 8, No. 2, pp. 58-60. Fukuyama, F. (1996) Trust: Social Virtues and the Creation of Prosperity,
London,

Penguin. **Getimis, P.** & Demetropoulou, L. (2004) 'Towards New Forms of Regional
Governance in Greece:

The Southern Aegean Islands', Regional and Federal Studies, Vol. 14, No. 3, pp. 355-378. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Territorial organization and the space/technology nexus

EA Swyngedouw - Transactions of the institute of British Geographers, 1992 - jstor.org

... embodied in formal (legislation) or informal codes. We can label this 'institutional'
infrastructure the form of 'territorial regulation' (or micro-regulation as **Getimis** and
Kafkalas (1989, p. 11) call it.). These forms can take a private character ...

Γίνεται αναφορά σε 74 - Σχετικά άρθρα

[DOC] ► Ecological Dimensions of the Water Framework Directive 2000/60

K HADJIBIROs - wseas.us

... J. Water, vol.1, no 1, pp. 16-40, 2000. **Getimis, P.** and D. Zikos, Participation of New Actors
in the

Water Resource Management and the Role of EYDAP. Proc. 3 rd Int. Forum Hydrorama 2002,
Athens, p.

382-389, 2002. Hadjibiros, K., The Difficulties of Changes Required by the Directive 2000/60.

Proc. ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

International Review of Administrative Sciences

GA Georgiou - International Review of Administrative Sciences, 1994 - ras.sagepub.com
... approach to the development of the regions. **Getimis** and Kafkalas (1992: 81) point out that: the decentralized apparatus, as it is in Greece, reproduces at a different scale, the structure of the central state. This is apparent not only in ...

[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► In Pursuit of the Effective Water Governance

D Zikos, R Beveridge, W Medd - WSEAS TRANSACTIONS ON BUSINESS AND ..., 2006 - zikos.eu

... [5] GWP, Dialogue on Effective Water Governance, Global Water Partnership, 2002 [6]

Heinelt H., **Getimis**

P., Kafkalas G., Smith R., Swyngedouw E., Participatory Governance in a Multi-Level Context: Concepts

and Experience, Oplanden: Leseke & Budrich, 2002 [7] Water Directors, Guidance on Public ...

[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

[PDF] ► Cohesion Policy Making in Polish Regions: Creeping Decentralization

P Swianiewicz, M Lackowska - lse.ac.uk

... b l n o f P o l i s h l o t y ... Alternatively, after the phase of regional polarization, in the long-term

it will be possible to allocate more funds for support of the poorest regions than it would be possible

under the first scenario in which the growth of the country would be less dynamic (p. 21-22). ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδόχές](#)

Recent developments in the Greek system of urban centres

- ► **environment-and-planning.com** [PDF]

G Petrakos, H Caraveli, P Mardakis - Environment and Planning B, 2000 - envplan.com

... 56 ^ 60 Katochianou D, Thodori-Markogiannaki E, 1989, ``The Greek system of urban centres" Scientific

Studies volume 29, KEPE, Athens (in Greek) Kratke S, 1993, ``Hierarchization of urban regions in the

new Europe", in Urban and Regional Development in the New Europe Eds P Getimis, G

Kafkalas ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

Aesthetics, bureaucracy, and the politics of patrimony: the case of the Greek ...

- ► **environment-and-planning.com** [PDF]

A Loukaki - ENVIRONMENT AND PLANNING D, 1997 - envplan.com

... Ministry of Culture. The general context Bureaucratic processes are usually viewed as ideological mechanisms for the justification of political economic power (see **Getimis**, 1989; Philippides, 1990; Psychopedis and **Getimis**, 1989). However, if ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Cities in city regions: governing the diversity

JE Klausen, P Swianiewicz - 2007 - eura.org

... Panos **Getimis**, Nikos K. Hlepas - From Fragmentation and Sectoralisation to Integration Through Metropolitan

Governance? The Athens Olympics As a Catalytic Mega-Event. ... I order copies of JE Klausen, P. Swianiewicz

(eds.) "Cities in City Regions: Managing the Diversity". Value of the order - ...

Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] EU INTEGRATION MECHANISMS AFFECTING PUBLIC POLICIES IN THE CASE ...

P Futó, T Fleischer

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Centre for European Studies (CES)

I by Imitation - bbt.utwente.nl

... Florida, R. (2002) The Rise of the Creative Class: And How it's Transforming Work, Leisure, Community

and Everyday Life. New York: Basic Books. **Getimis, P.** (2003) Improving European Union regional policy

by learning from the past in view of enlargement, European Planning Studies, 11, pp. 77-87. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Peripheral regions in duress: Planning deficiencies and counter-social capital ...

E Kourliouros, G Korres, M Marmaras, G Tsobanoglou - www-sre.wu-wien.ac.at

... related issues. 13 Page 14. regarding the protection of archaeological sites and forested zones (**Getimis** & Economou 1992: 30-31) have been relatively successful in controlling spontaneous land-use configurations in rural space. However, a large ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Social capital and the public-private divide in Greek regions

CJ Paraskevopoulos - West European Politics, 1998 - Routledge

[Γίνεται αναφορά σε 24](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► Urban Water Dilemmas under the Multi-Dimensional Prism of Sustainability

D ZIKOS - wseas.us

... Spatial Science Perspectives and the Socio- Technical Change of Energy an Water Systems in Germany,

networks Association, Berlin, March 2005 [5] Heinelt H., **Getimis P.**, Kafkalas G., Smith R., Swyngedouw

E., Participatory Governance in a Multi-Level Context: Concepts and Experience, Opladen: Leske & ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► Europeanisation of Polish Regional Policy Actors: New Rules, Same Old Story

M Dąbrowski - uws.ac.uk

... This can be achieved through incremental learning of new practices brought about with the SF and

accumulation of experience (**Getimis** & Grigoriadou, 2004; Kelleher et ... chances of participating regional

and national players to successfully play a role in the framework of the SF programs” (2008, p.615 ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► Studies in Urban and Social Change

D Cities, F Societies, F Markets, F Riots, C aJter ... - userpage.fu-berlin.de

... anti-unemployment programmes and local labour market policies were put into place (eg Maier and Wollmann,

1986; Bullmaml, 1991; **Getimis**, 1992): diverse ... of urban development might be brought about, except in

agreeing that 'industry and employment matters should be important' (Cochrane, 1992, p. 122 ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► EU Enlargement and Multi-Level Governance in European Public Policy-Making: ...

CJ Paraskevopoulos - Liuc Papers, 2002 - biblio.liuc.it

... (political culture, processes of interest intermediation and actor involvement) indicating path dependency in institutional and governance restructuring (**Getimis** and Kafkalas, 2002). ... 1989; North,

D, 1990; Hall, **P.** and Rosemary CRTaylor, 1996; Schneider, G and Lars and Erik ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Regions, New Regionalism and Regime Theory: Deciphering Post-Socialist ...

I Sagan - De-coding New Regionalism: Shifting Socio-political ..., 2009 - books.google.com

... Ashgate). **Getimis, P.** and Demetropoulou, L.(2005),'Europeanization Towards New Forms of Regional Governance in Greece', in I. Sagan and H. Halkier (eds), Regionalism Contested Institution, Society and Governance (Aldershot: Ashgate). Gorzelak ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Development and Regional Disparities–Testing the Williamson Curve Hypothesis ...

BSB Szörfi - Focus - oenb.co.at

Page 1. 100 ceec.oenb.at ♦ Focus 2/07 Development and Regional Disparities – Testing the Williamson Curve Hypothesis in the European Union 1 Introduction According to the European Commission, in every fourth region of the enlarged EU, GDP ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 17 εκδοχές

[PDF] ► 'Glocalisation'and Urban Landscape Transformations: Built Heritage and ...

E Beriatos, A Gospodini - 35th IsoCaRP Congress, 2003 - prd.uth.gr

... DUFFY, H., (1995), Competitive Cities: Succeeding in the global economy, London: Spon. ECONOMOU,

D., **GETIMIS, P.**, DEMATHAS, Z., PETRAKOS, G., PIRYIOTIS, Y. (2001), The International Role of Athens,

Volos, Greece: University of Thessaly Publications (written in Greek). ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Examining the location factors of R&D labor in the regions of Greece

S Alexiadis, D Tsagdis - The Annals of Regional Science, 2006 - Springer
... In this sense, regions should not just be seen as homogeneous units across geographical space, but rather as “competitive geographical units that try to obtain an economic advantage through developing or adopting technologically advanced products or processes” (Button and Pentecost 1999 p. 57 ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

Shaping Cultural Landscapes through Regional Governance

L Gailing, H Kilper - Springer
... In: Heinelt H., **Getimis P.**, Kafkalas G., Smith R., Swyngedouw E. (eds.), Participatory Governance in Multi-Level Context: Concepts and Experience. Opladen: Leske & Budrich, 33-58. Mayntz R. (2005): Governance-Theorie als fortentwickelte Steuerungstheorie? ...
Σχετικά άρθρα

Dissecting changing rural development policy networks: the case of Greece

AG Papadopoulos, C Liarikos - ... and Planning C: Government & Policy, 2007 - envplan.com
... The policy network approach has significantly contributed, among other things, to the study of agricultural policy, agrienvironmental policy, environmental policy, and regional development policy (Daugbjerg, 1999; **Getimis** and Paraskevopoulos, 2002; Howlett, 2002; Kay, 2003; Marsh and ... A G P apadopo ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδόχές

[PDF] ► Regulation-Deregulation of Telecommunications and Spatial Inequalities in ...

N Tsafantakis, MS Economist - prd.uth.gr
... Organisations already see the problems and seek ways to become included in networks, but stress the fact that information in this field is inadequate (**P.Getimis**, **P.Skayannis**, et al, 1994). The need for telematics processes is becoming very great in the Greek periphery, at least among institutions.
...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Managing facilities in a Scandinavian manner: creating a research agenda

M Elle, J Engelmark, B Jorgensen, C Koch, SB ... - Facilities, 2004 - demo1.emeraldinsight.com
 ... Moss, T., Guy, S., Marvin, S., Nielsen, SB, **Getimis, P.**, Hededüs, J., Penevska, V., Mead, W.,
 Hoffmann,
 B., Fay, B., Markantonis, V., Somogyi, E. (2004), New Intermediary Services and the
 Transformation
 of Urban Water Supply and Wastewater Disposal Systems in Europe, Institut für ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

Market-driven Governance of Biodiversity: An Analysis of the Miiritz National Park ...

M Leibenath - Protected areas and regional development in Europe: ..., 2007 -
 books.google.com
 ... **Getimis, P.** and Heinelt, H.(2004), Leadership and community involvement in European
 Cities. Conditions
 of Success and/or Failure, available online: http:// www. uic.
 edu/cuppa/cityfutures/papers/webpapers/
 cityfuturespapers/session8_4/8_4leadershipcommunity. pdf, 16.09. 2005. ...
Σχετικά άρθρα

“Glocalising” urban landscapes: Athens and the 2004 olympics

- ► **aaau.dk** [PDF]
 E Beriatos, A Gospodini - Cities, 2004 - Elsevier
 ... The growth of cultural consumption (of art, food, fashion, music, tourism) and the
 industries that cater
 to it, fuel the city's symbolic economy, its visible ability to produce both symbols and
 space” (Zukin,
 1995: p 2). Along the same lines, Bianchini (1993) argued that in the postmodern era ...
Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

PDF] ► Contextual parameters for promoting social sustainability. The case of Athens

T Maloutas - City, 2003 - arxeio.gsdb.gr
 ... environment. The area in which the discussion on sustainable development is almost
 untouched
 is social sustainability (**Getimis**, Kafkalas, 2001: 9)15. Sensitisation in these matters
 originates exclusive- ly outside Greek institutions and movements. ...
Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] Between the community and the world market: garment entrepreneurs in
 rural ...**

C Kalantaridis - Entrepreneurship & Regional Development, 1997 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα

L'agglomération d'Athènes. Une capitale colonisée par la province

NK Hlepas - Les Annales des Ponts et des Chaussées, 2002 - Elsevier
... pp. 261 s. (en grec). **Getimis P.** Hlepas N., The emergence of metropolitan governance in Athens. Debate ... **Getimis** and Hlepas, 2002. **P. Getimis** and N. Hlepas , The emergence of metropolitan governance in Athens. Debate on alternative scenarios. In: Turin ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Post-industrial Trajectories of Mediterranean European Cities: The Case of Post- ...

A Gospodini - Urban Studies, 2009 - usj.sagepub.com
... “integrated service-technology production system”(Hutton,2000,p.290;Hutton,2004b; Scott,1997) are the growth engine fuelling the urban economy. ... A n n u a l t u r n o v e r (in million €) **P e r c e n t a g e o f total number of e n t e r p r i s e s P e r c e n t a g e o f total annual t u r n o v e r N u m b e r o f total** ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Urban restructuring and governance: North-south differences in Europe and the EU ...

C Ioannis, H St - www.sre.wu-wien.ac.at
... and 3 is the significant rates of service employment during the early period of urban centralisation (Williams 1984, p.8; Adrikopoulou, **Getimis** and Kafkalas 1992, p.214; Syrett 1995, p.105). In fact, the working population in services equals (Spain, Portugal) ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Meaningful Interdisciplinarity: Challenges and Opportunities for Water Research

E Swyngedouw - prinwass.ncl.ac.uk
... institutions, civil society, and encroaching economic market power) then the excavation of shifting relations of power is a central concern (see **Getimis** & Kafkalas, this ... 99) suggests, governance implies a linguistic coding of problem definitions and patterns of action (Gbikpi/Grote, 2002, p. 27). ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[DOC] ► Innovation versus Absorption rates The transformation of centralism in Greece

C Koutalakis - pspa.uoa.gr

... Policy 3 51 - 70. **Getimis P**, Economou D, 1996, "Greece" in Policy Networks and European Structural Funds, Eds H Heinelt, R Smith, (Aldershot, Brookfield USA, Hong Kong, Singapore, Sydney: Avebury) pp 120-142. Ioakimides PC, 1996, "EU Cohesion ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► "Co-operation Between Social Service Providers"

P Claudius - maccess.nl

... 77 FIGURE 13 "**PURPOSE OF CO-OPERATION**" 78 FIGURE 14 "**BASIS OF CO-OPERATION**" 79 FIGURE 15 "**IMPORTANCE OF TRUST** ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► EVOLUTION and/or INTENTION?

CJ Paraskevopoulos, B Connaughton - essex.ac.uk

... uncontrolled/illegal landfills and dumpsites 3 (Andreadakis et al., 2000, **p**. 181). However, ... identify

the main features of the domestic policy network in waste management (**Getimis**, et.al., SNA report,

2003). As the centrality measures reveal (Table –to be shown- on ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

2 Typologies of Local Government Systems

H Heinelt, NK Hlepas - The European mayor: political leaders in the changing ..., 2006 - Springer

... state. Clearly, the policies enacted as well as the corresponding leadership roles fulfilled by mayors may differ sharply, depend- 1 The concept of 'dual structure' has been strongly disputed by **P. John** (2001) especially re- garding the UK. John ...

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Etiology of fulminant viral hepatitis in Greece

... , A Roumeliotou-Karayannis, C **Richardson** - Hepatology, 1984 - interscience.wiley.com
The etiology of fulminant viral hepatitis was determined in 65 consecutive cases among 1,814 (3.58%)

adults with acute viral hepatitis who were admitted to the Infectious Diseases Hospital of Athens

from May, 1981 to August, 1983. ...

Γίνεται αναφορά σε 72 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Psychosocial correlates of substance use in adolescence: a cross-national study in ...

A Kokkevi, C **Richardson**, S Florescu, M Kuzman, E ... - Drug and alcohol ..., 2007 - Elsevier
Aims: To examine the psychosocial correlates of substance use among adolescents in six European

countries. Design: Cross-sectional school population survey (ESPAD) based on standardized methodological procedures. Setting: ...

Γίνεται αναφορά σε 24 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 17 εκδοχές

Factors associated with HIV seropositivity in European injecting drug users

C **Richardson**, R Ancelle-Park, G Papaevangelou - AIDS, 1993 - journals.lww.com
1486 AIDS 1993, Vol 7 No 11 in prevalences of AIDS cases between countries are naturally mirrored by

corresponding differences in prevalences of HIV seropositivity, although data are less comprehensive. Within countries, ...

Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Further investigation of psychological and environmental correlates of substance ...

... Kokkevi, AA Arapaki, C **Richardson**, S Florescu, M ... - Drug and alcohol ..., 2007 - Elsevier

To study the multifactorial correlates of adolescents' use of legal and illegal substances in six European countries and to assess whether a common pattern of factors exists irrespective of the countries' different sociocultural ...

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Alcohol, gender and culture

D Gefou-Madianou - 1992 - books.google.com

Alcohol, gender and culture Europeans, who constitute 12 Vz per cent of the world's population, consume 50 per cent of the recorded world production of alcohol and this consumption, sometimes

social, sometimes ceremonial, plays ...

Γίνεται αναφορά σε 41 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Factors affecting illicit and licit drug use among adolescents and young adults in ...

... , **D Gefou-Madianou**, C Richardson, CN ... - Acta Psychiatrica ..., 1995 - interscience.wiley.com

A cross-sectional survey on psychosocial issues, drug use, alcohol and health was carried out in Greece, with a nationwide probability sample of 2448 respondents aged 12–17 and 18–24.

Factors

potentially associated with illicit ...

Γίνεται αναφορά σε 30 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Symptoms of depression, suicidal behaviour and use of substances in Greece: A ...

MG Madianos, **D Gefou-Madianou**, CN ... - Acta Psychiatrica ..., 1994 - interscience.wiley.com

This study aimed at investigating the relationship between the use of unprescribed licit and illicit drugs and problematic drinking with reported depressive symptoms and suicidal behaviour in a nationwide general population ...

Γίνεται αναφορά σε 26 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Patterns of alcohol consumption and related problems in the general population of ...

MG Madianos, **D Gefou-Madianou**, C Stefanis - Addiction, 1995 - ingentaconnect.com

Abstract This paper focuses on patterns of alcohol consumption and related problems, based on a nation-wide home survey sample of 4290 respondents aged 12± 64 years. The prevalence of

lifetime,
past year and past month alcohol ...
Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] «Mirroring ourselves through western texts: The limits of an indigenous ...

D Gefou-Madianou - The politics of ethnographic reading and writing: ..., 1993
Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Introduction: alcohol commensality, identity transformation and transcendence

D Gefou-Madianou - Alcohol Gender and Culture, 1992
Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα

Adolescent drinking and alcohol-related problems in a nationwide general ...

MG Madianos, **D Gefou-Madianou**, C ... - Substance Use & ..., 1994 - informahealthcare.com
... General Population Michael G. Madianos, MD, MPH,1* Dimitra **Gefou-Madianou**, Ph.D.,2
and Costas Stefanis,
MD3 'Community Mental Health Center, Department of Psychiatry, University of Athens,
2Department
of Anthropology and Social Policy, Panteion University of Social and ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Cultural polyphony and identity formation: negotiating tradition in Attica

D Gefou-Madianou - American Ethnologist, 1999 - jstor.org
At the turn of this century, standing at the top of Hymettus mountain which separates Athens ...
In
this article, I explore the ways in which stereotypical representations of a rural marginal group
expressed by a hegemonic urban ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Drinking Practice of Illicit and Licit Drug Users in the General Population Across ...

MG Madianos, **D Gefou-Madianou**, CN ... - The American journal of ..., 1994 -
informahealthcare.com
Community Mental Health Center Department of Psychiatry University of Athens Athens,
Greece ...

Department of Anthropology and Social Policy Panteion University of Social and Political Sciences

Athens, Greece

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

► **Prevalence and diagnostic correlates of DSM-IV catanonic features among ...**

... , A Liakos, MG Madianos, **D Gefou-Madianou**, CN ... - Journal of Nervous & ..., 1996 - mednet.gr

<1> Accession Number Journal Article: 83-37203. Author : Oulis, Panayotis; Lykouras, Lefteris. Institution : Eginition Hosp, Athens U, Dept of Psychiatry, Athens, Greece. Title : Prevalence and

diagnostic correlates of DSM-IV ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 5 εκδοχές

7 Exclusion and unity, retsina and sweet wine

D Gefou-Madianou - Alcohol, gender and culture, 1992 - books.google.com

7 Exclusion and unity, retsina and sweet wine Commensality and gender in a Greek agrotown Dimitra

Gefou-Madianou INTRODUCTION I was sitting at the parakouzino^ of Mr Yiannis's house working on my

field notes and waiting for his ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Alcohol and the community

... Hannibal, M Van Iwaarden, **D Gefou-Madianou**, J ... - 1995 - Copenhagen, WHO Regional Office ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

Disciples, discipline and reflection

D Gefou-Madianou - ... studies in accountability, ethics, and the ..., 2000 - books.google.com

Chapter 10 Disciples, discipline and reflection Anthropological encounters and trajectories

Dimitra

Gefou-Madianou Greece offers a pertinent case-study for reflection on current conditions of European

intellectual production. This may ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Depressive symptoms and suicidal behavior among general population ...

MG Madianos, **D Gefou-Madianou**, CN Stefanis - European psychiatry, 1993 - cat.inist.fr
Depressive symptoms and suicidal behavior among general population adolescents and young adults across Greece. MG MADIANOS, **D GEFOU-MADIANOU**, CN STEFANIS European psychiatry

8:33, 139-146, Elsevier, 1993. Etat dépressif; Depression; Estado ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Politics of Ethnographic Reading and Writing: Confrontations of Western and ...

D Gefou-Madianou, H Driessen - 1993

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

Gender differences in alcohol consumption and adverse drinking consequences: ...

RW Wilsnack, ND Vogeltanz, SC Wilsnack, TR Harris - Addiction, 2000 - ingentaconnect.com
... cross-cultural patterns RICHARD W. WILSNACK, NANCY **D. VOGELTANZ**, SHARON C. WILSNACK & T. ROBERT HARRIS ...

Ethnography indicates that where gender roles are most clearly divided, so are women's and men's drinking

patterns (Child et al., 1965; **Gefou-Madianou**, 1992a; McDonald, 1994a). Page 3. ...

Γίνεται αναφορά σε 159 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Alcohol and the Community (Copenhagen, WHO Regional Office for Europe)

JU Hannibal, MJ van Iwaarden, **D Gefou-Madianou**, J ... - 1995

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Suicidal ideation and suicide attempts among Australian adults

J Pirkis, P Burgess, **D Dunt** - Crisis: The Journal of Crisis Intervention ..., 2000 - psycnet.apa.org

... British Journal of Psychiatry (1997). 171, 351–354. Madianos, MG, **Gefou Madianou, D**, & Stefanis,

CN Symptoms of depression, suicidal behavior and use of substances in Greece: A nationwide general

population survey.. Acta Psychiatrica Scandinavica (1994). 89, 159–166. ...
Γίνεται αναφορά σε 74 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Ennioloyisis tou eaftou kai tou “Alloú”: zitimata taftotitas sti singkhroni ...

D Gefou-Madianou - Eaftos kai “Allos”: Ennioloyisis, taftotites kai praktikes ..., 2003
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Mirroring ourselves through Western texts

D Gefou-Madianou - The Politics of Ethnographic Reading and Writing. ..., 1993
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] «The Arvanites of Greece: A bibliographical approach»

D Gefou-Madianou, I Toundassaki - Modern Greek Society. A Social Science Newsletter, 2002
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Xenotransplantation and transgenesis

E Papagaroufali - Nature and society: anthropological perspectives, 1996 - books.google.com
Chapter 13 Xenotransplantation and transgenesis Im-moral stories about human-animal relations
in the
West Eleni **Papagaroufali** PIGS FOR THE DESCENDANTS Western societies tend to
treat'human'and'animal'
as discontinuous and mutually ...
Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα

3 Uses of alcohol among women

E Papagaroufali - Alcohol, gender and culture, 1992 - books.google.com
3 Uses of alcohol among women Games of resistance, power and pleasure Eleni **Papagaroufali**
This
chapter constitutes an attempt to explore the links between female gender identity and alcohol
consumption in the urban context of ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Town Twinning in Greece: Reconstructing Local Histories Through Translocal ...

E Papagaroufali - History and Anthropology, 2005 - ingentaconnect.com

Twinning arrangements between members and non-members of the European Union are one of the many

Euro-symbolic measures taken with the aim of making indigenous populations “feel like citizens of

Europe at the local level”. This ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Donation of human organs or bodies after death: a cultural phenomenology of" ...

E Papagaroufali - Ethos, 1999 - jstor.org

ABSTRACT Several body theorists focus on the precultural materiality of the body as flesh to argue

against the discursively constructed, supposedly fleshless or imagined bodies of postmodernity.

This article is about body ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Human-and animal gene transfers: images of (non-) integrity in Greece

E Papagaroufali - Gene Technology and the Public: An Interdisciplinary ..., 1997

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

GREEK WOMEN IN THE EUROPE OF 1 992: BROKERS OF EUROPEAN ...

E PAPAGAROUFALI, E GEORGES - Perilous States: Conversations ..., 1993 - books.google.com

ELENI PAPAGAROUFALI AND EUGENIA GEORGES GREEK WOMEN IN THE EUROPE OF 1 992: BROKERS OF EUROPEAN

CARGOES AND THE LOGIC OF THE WEST At the end of the twentieth century, a period of monumental

changes in Eastern and Western ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greek women in politics: gender ideology and practice in neighborhood groups ...

E Papagaroufali - 1990 - dissertation, Columbia University

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Abortion policy and practice in Greece

E Georges - Social Science & Medicine, 1996 - Elsevier

... 16. Stamiris E. The women's movement in Greece. New Left R. 158, 98, 1986. 17.

Papagaroufali

E. Greek women in politics: gender ideology and practice in neighborhood groups and the family. Ph.D. Dissertation, Columbia University, 1990. 18. ...

Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδόσεις

[ΑΝΑΦΟΡΑ] MARRYING A 'FOE': JOINT SCRIPTS AND REWRITTEN HISTORIES OF GREEK- ...

M Petronoti, E Papagaroufali - Identities, 2006 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Xenotrasnplantes y transgénesis. Historias in-morales sobre relaciones entre ...

E Papagaroufali - Descola, P. y G. Pálsson (coords.). Naturaleza y ..., 2001

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Slave of Allah: Zacarias Moussaoui vs the USA By Katherine C Donahue

G Makris - The Journal of the Royal Anthropological Institute, 2009 - Blackwell Publishing

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Varieties of Muslim experience: encounters with Arab political and cultural life

G Makris - The Journal of the Royal Anthropological Institute, 2009 - Blackwell Publishing

NORTH EAST AFRICA

P PARTIES - International African Bibliography (IAB), 1997 - reference-global.com

... 168. Makris, Gerasimos P. Slavery, possession and history: the construction of the self among slave

descendants in the Sudan. Africa (London), 66, 2, 1996, p.159-182; English, French resumes.

SOCIAL

GROUPS; SPIRIT POSSESSION; MINORITIES; SLAVERY (internal); ISLAM; • Tumbura 169. ...

Biofuels generation from sweet sorghum: Fermentative hydrogen production and ...

G Antonopoulou, HN Gavala, IV Skiadas, K ... - Bioresource Technology, 2008 - Elsevier ... Georgia Antonopoulou a , b , Hariklia N. Gavala a , b , Corresponding Author Contact Information , E-mail The Corresponding Author , E-mail The Corresponding Author , Ioannis V. Skiadas a , b , K. Angelopoulos c and **Gerasimos** Lyberatos a , b. ...

Γίνεται αναφορά σε 22 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] THE POLITICAL USES OF ETHNOGRAPHY

C Lentz - Paideuma: Mitteilungen zur Kulturkunde, 2001 - F. Steiner

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Greek television drama: production policies and genre diversification

A Koukoutsaki - Media, Culture & Society, 2003 - mcs.sagepub.com

It is commonly believed that European fiction has been undergoing 'Americanization' over the last

decades, in terms of content as well as in terms of production models, due to the massive influx of

American drama into Europe. Even ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Images of crime: representations of crime and the criminal in science, the arts and ...

HJ Albrecht, **A Koukoutsaki**, T Serassis - No.: ISBN 3-86113-042-4, 2001 - ncjrs.gov

... the Media. Editor(s): Hans-Jorg Albrecht ; Afroditi **Koukoutsaki** ; Telemach Serassis. Sale ... the media. Abstract: This collection reflects to a large extent the need for an

interdisciplinary as well as transnational approach in criminology. Some ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

Guided-mode analysis by the Lanczos–Fourier expansion

PA **Koukoutsaki**, IG Tigelis, AB ... - ... Society of America **A**, 2002 - opticsinfobase.org

Received March 28, 2002; revised manuscript received May 31, 2002; accepted June 4, 2002

The

Lanczos–Fourier series expansion is employed to analyze the guided-mode field in an asymmetrical

slab waveguide, the core of which ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 10 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Industries culturelles et spécificités nationales: les tendances de production de la ...

A Koukoutsaki - 2001 - Villeneuve d'Ascq/Université Lille

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► PatMan: A Visual Database System to Manipulate Path Patterns and Data in ...

A Koukoutsaki, T Dalamagas, T Sellis, P Bouros - Sigma - Citeseer

Abstract. Hierarchical structures is a popular means of organizing data in Digital libraries for browsing and querying. Examples of such structures are the catalogs which provide data organized

in thematic hierarchies on a ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 10 εκδοχές

... the Media, P 263-287, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi Koukoutsaki, et al, eds.-- ...

A Koukoutsaki - 2001 - ncjrs.gov

... See NCJ-192094). Author(s): Afroditi **Koukoutsaki**. Sale ... based. The humor is not simply a mere mockery of the correctional community and the condition of the prison, but is about the quintessence of the correctional ideal, the ideology of treatment. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► P at M an: A Visual Database System to Manipulate Path Patterns and Data in ...

A Koukoutsaki, T Dalamagas, T Sellis, P Bouros - Sigma - Citeseer

Abstract. Hierarchical structures are a way to organize and enrich semantically the available information on the Web. Popular examples of such structures are the product catalogs of e-market

stores, which provide data (ie ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Publication View

A Koukoutsaki, T Dalamagas, T Sellis, P Bouros - en.scientificcommons.org
Abstract. Hierarchical structures are a way to organize and enrich semantically the available information on the Web. Popular examples of such structures are the product catalogs of e-market stores, which provide data (ie ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

... the Media, P 199-246, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi Koukoutsaki, et al, eds.-- ...

A Verde - 2001 - ncjrs.gov
The document referenced below is part of the NCJRS Library collection. To conduct further searches of the collection, visit the NCJRS Abstracts Database. ... This article examines the articulation of the relationship between the ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

... the Media, P 131-168, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi Koukoutsaki, et al, eds.-- ...

A D'Elia - 2001 - ncjrs.gov
... Title: Deviance of the Foreign Immigrant in the Mass Media: Results of a Survey in Salento (From Images of Crime: Representations of Crime and the Criminal in Science, the Arts and the Media, P 131-168, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi **Koukoutsaki**, et al, eds. -- See NCJ-192094). ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

... and the Media, P 45-92, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi Koukoutsaki, et al, eds, ...

T Serassis - 2001 - ncjrs.gov
... NCJ Number: NCJ 192095. Title: Lost Honour of Criminology: A Documentary of the Vicissitudes of a Discipline (From Images of Crime: Representations of Crime and the Criminal in Science, the Arts and the Media, P 45-92, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi **Koukoutsaki**, et al, eds, -- See NCJ-192094). ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

... the Media, P 185-198, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi Koukoutsaki, et al, eds.-- ...

A Chryssis - 2001 - ncjrs.gov

... to Raskolnikov's Praxis (From Images of Crime: Representations of Crime and the Criminal in Science,

the Arts and the Media, P 185-198, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afrodit **Koukoutsaki**, et al ...

Annotation:

This article presents interpretive views of crime from the perspective of a philosophy of history.

...

Προσωρινά αποθηκευμένα

... the Media, P 247-261, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afrodit Koukoutsaki, et al, eds.-- ...

A Francia - 2001 - ncjrs.gov

... Representations of Crime and the Criminal in Science, the Arts and the Media, P 247-261, 2001,

Hans-Jorg Albrecht, Afrodit **Koukoutsaki**, et al ... Annotation: This article presents a criminologist's view

of a Greek comic strip series, "The Lifer," which depicts the adventures of a convict sentenced to

...

Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Production of Meaning in Contemporary Greece: Reflections on the Evolution ...

A **Koukoutsaki**-Monnier, P Scholar

Σχετικά άρθρα

... and the Media, P 93-130, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afrodit Koukoutsaki, et al, eds ...

C Konstantinidou - 2001 - ncjrs.gov

... Representations of Crime and the Criminal in Science, the Arts and the Media, P 93-130, 2001, Hans-Jorg

Albrecht, Afrodit **Koukoutsaki**, et al ... Abstract: The article analyzes the manufacture of a crime

wave--focused on the criminality of Albanian economic immigrants--and associates it with a wider ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

[PDF] ► 1st LSE PhD Symposium on Modern Greece: Current Social Science Research on

...

A Koukoutsaki-Monnier, P Scholar - lse.ac.uk

If television content evolves in relation to its social, political and economic frame, then the diachronic study of a television genre should contribute to bring into light the specific characteristics and changes that ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

... the Media, P 289-307, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi Koukoutsaki, et al, eds.-- ...

M Pavarini - 2001 - ncjrs.gov

... From Images of Crime: Representations of Crime and the Criminal in Science, the Arts and the Media,

P 289-307, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi **Koukoutsaki**, et al ... The article claims that a history of

prison ends up being part of the broader history of hypocrisy: it has to do with the censoring of ...

Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

... the Media, P 169-183, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi Koukoutsaki, et al, eds.-- ...

P Martinidis - 2001 - ncjrs.gov

... and Punishment in Detective Stories: Poetic Misdeeds Since EA Poe (From Images of Crime: Representations

of Crime and the Criminal in Science, the Arts and the Media, P 169-183, 2001, Hans-Jorg Albrecht, Afroditi

Koukoutsaki, et al ... A link to the full-text document is provided whenever possible. ...

Προσωρινά αποθηκευμένη

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Télévision et idéologie: le rôle du contexte local dans la production de la fiction ...

A Koukoutsaki - Mesogeios/Méditerranée, 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Representing National Culture, Values and Identity in the Brazilian Television Mini- ...

N BRENNAN - journalhosting.org

... involved in mini-series creation and is based on consideration of a number of similar or divergent

approaches in a body of literature (Berger, 1988; Blumler & Spicer, 1990; Costera Meijer, 2001; Costera Meijer, 2005; Deacon, et al., 1999; Dhoest, 2004; Gaskell, 2000; **Koukoutsaki**, 2003; Kvale, 1996 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Book Review: Images of Crime II: Representations of Crime and the Criminal in

R Reiner - Crime, Media, Culture - cmc.sagepub.com

... Afroditi **Koukoutsaki** shows through a detailed examination of the Greek press treatment of three murder cases how offenders are demonized and disembedded from social context, protecting an idealized social consensus and facilitating punitiveness. ...

Le traitement médiatique de la criminalité étrangère en Europe

A Tsoukala - Deviance et societe, 2002 - cairn.info

... A. Tsoukala [*] 135, rue Montreuil F-75011 Paris. ... Este estudio examina el proceso de criminalización de la inmigración en Europa a través del análisis del discurso de los medios de comunicación durante los años 1990 en Francia, Alemania, Italia y Grecia. ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Διεθνών και ευρωπαϊκών Σπουδών

Αναφορές 1390 (περίπου)

[PDF] ► The geopolitics of oil in Central Asia

C Arvanitopoulos - groups.uni-paderborn.de

One important geopolitical consequence of the demise of the Soviet Union was the rise of an intense political and commercial competition for control of the vast energy resources of the newly independent and vulnerable states of the ...

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] The Politics of US Aid to Greece and Turkey

CP **Arvanitopoulos** - Mediterranean Quarterly, 1996 - MEDITERRANEAN AFFAIRS, INC.

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greek Defense Policy and the Doctrine of Extended Deterrence

C Arvanitopoulos - Security and Cooperation in the Eastern Mediterranean ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Belief System of Constantine Caramanlis

C Arvanitopoulos - Mediterranean Quarterly, 1994

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy Yearbook 2009

C Arvanitopoulos, KE Botsiou, 2009 - books.google.com

The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy Yearbook Series Series

Editors: Constantine **Arvanitopoulos** Professor of International Relations at

Panteion University General Director, Constantinos Karamanlis Institute for ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Constantine Karamanlis: a leadership profile

C Arvanitopoulos, 1985 - American University

Enlargement Governance and the Union's Integration Capacity

C Arvanitopoulos, N Tzifakis - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer

EU enlargement is widely appreciated as Europe's most powerful foreign policy instrument and most effective conflict prevention mechanism (Miralles & Johansson, 2002). Yet enlargement was not originally viewed as a means of ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

Constantine Arvanitopoulos and Nikolaos Tzifakis

C Arvanitopoulos - Springer

Turkey's accession to the European Union (EU) is in every respect an extraordinary process. Its integration is not merely about the entry of another state into European structures. Turkey's European membership is expected to ...

Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] The political economy of regime change: a case study of Greece

CP Arvanitopoulos, 1989 - American University

[ΒΙΒΛΙΟ] Turkey's Accession to the European Union: An Unusual Candidacy

C Arvanitopoulos, 2009 - books.google.com

The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy Series on European and International Affairs consists of edited multi-author works dealing with contemporary political and socio-economic issues of European and ...

Σχετικά άρθρα

Europe at a Crossroads

C Arvanitopoulos, KE Botsiou - Springer

European states became unthinkable in the post-war era. The second part was the creation of a single European economy following the tremendous task of post-war reconstruction and recovery. 2 Over the years the achievement of economic ...

Implementing reforms in Bosnia and Herzegovina: the challenge of the constitutional ...

C Arvanitopoulos, N Tzifakis - European View, 2008 - Springer

Abstract The transition to democracy in Bosnia and Herzegovina has proven extremely troublesome, as it overlapped with the complex post-conflict reconstruction process. Furthermore, the Dayton Peace Accords have provided ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

The Unrest of the 1960s: Common Grounds and Legacy

C Grounds - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer

... What we are *Liberal Emphasis 35, April-May-June 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 99 ...

Όλες οι 2 εκδόχές

The EU–Turkey Negotiations: Between the Siege of Vienna and the Reconquest of ...

JC MacLennan - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer

... C. Arvanitopoulos (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 21 ©

Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 22 JC MacLennan Community in 1957. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

Is Turkey Still an Asset for European Security?

C Buharah - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - books.google.com

... War.... **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union

87 © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 102. ...

Σχετικά άρθρα

Is Turkey Still an Asset for European Security?

C Buharalı - Springer

... C. **Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 87 ©

Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 88 C. Buharalı ...

Σχετικά άρθρα

Does Too Much Regulation Stifle Employment?

S Riela - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - books.google.com

... C. **Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for

55 Democracy Yearbook 2009, DOI: 10.1007/978-3-642-00621-0_9,# The ...

Σχετικά άρθρα

Climate Change and Its Effects in Greece

S Dimas - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer

... on 22 February 2008. C. **Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos

Karamanlis Institute for 41 Democracy Yearbook 2009 ...

Όλες οι 2 εκδόχές

PDF] ► The Europeanisation of Greek Foreign Policy A Conceptual Framework and an Empirical ...

A Agnantopoulos - lse.ac.uk

... 8 Holsti, O. (1982): Why Nations Realign: foreign Policy Restructuring in the

Post-war World; (London, George Allen & Unwin); Hermann, C. (1990): Hermann, C ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδόχές

New horizons in industry, business and education Introduction and conference overview

GM Papadourakis - Industry and Higher Education, 2008 - ingentaconnect.com

... Chatzoudes, D., **Arvanitopoulos**, C., Dimitriades, E., and Karasavvoglou, A., 'Greek foreign direct investment (FDI) in Turkey: an empirical research project'. ...

Quo Vadis, Europe?

W Schüssel - Springer

... on 13 November 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 27 Democracy Yearbook 2009 ...

Όλες οι 2 εκδοχές

Greek Ideals in the American Democracy

P Sarbanes - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer

... on 26 May 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 67 Democracy Yearbook 2009, DOI ...

The Czech Presidency of the European Union: A Return to Roots

M Topolánek - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer

... on 11 April 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 21 Democracy Yearbook 2009, DOI ...

Όλες οι 2 εκδοχές

The Miracle and the Defects

GT Mavrogordatos - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer

... Liberal Emphasis 37, October-November-December 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 73 ...

Όλες οι 2 εκδοχές

Imagining the EU in the Turkish Mirror

AI Aydin - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer

... These conditions are set out in a series **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 171 © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Whither Turkey? Greece's Aegean Options

K Ifantis - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer

... **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 121 © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 122 K. Ifantis ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

On the Road to Damascus: Towards a New European Policy on the Middle East?

S Roussos - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer
... Liberal Emphasis 36, July-August-September 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE
Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 93 ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Turkey and Europe: The Importance of Predictability

DN Goksel - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer
... In this **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 31 ©
Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 32 DN Göksel ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The Forgotten Crisis: Rising Food Prices

A Huliaras - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer
... Liberal Emphasis 37, October-November-December 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE
Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 87 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Europeanisation and Its Discontents: Turkey, 1959–2007

H Yilmaz - Springer
... **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 53 ©
Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 54 H. Yilmaz ...
Σχετικά άρθρα

Europeanisation and Its Discontents: Turkey, 1959-2007

H Yilmaz - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - books.google.com
... public. **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union
53 © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 69. 54 ...
Σχετικά άρθρα

The Return of Cultural Property to its Countries of Origin

- ► unesco.org [PDF]

G Anastassopoulos - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer

... 1 The 1970 Convention came into effect in 1972. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 103 ...
Όλες οι 5 εκδοχές

Greece–France: A New Alliance

N Sarkozy - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer
... on 6 June 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 15 Democracy Yearbook 2009, DOI ...
Όλες οι 2 εκδοχές

The Emergence of New Security Threats to the EU and Their Implications for EU–Turkey **...**

OU Eri - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer
... **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 95 ©
Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 96 Ö.Ü. Eris ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The 'Promise' of the Lisbon Treaty: A Critical Reading

DN Chryssochoou - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer
... Liberal Emphasis 34, January-February-March 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 35 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Transforming South-East Europe: A Challenge for Smart Power

D Bakoyannis - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer
... on 13 February 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 9 Democracy Yearbook 2009 ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Euro–Atlantic Relations Following the Election of Barack Obama in the United States

A Samaras - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer
... Liberal Emphasis 37, October-November-December 2008. **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 79 ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Does Too Much Regulation Stifle Employment?

S Riela - Springer

... influence regulators). **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 55 Democracy Yearbook ...

Σχετικά άρθρα

What Makes Turkish Islam Unique?

M Akyol - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer

... most devastating **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 183 © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 1 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Turkey and European Security

T Dokos - Security Matters. Newsletter from the Centre of ..., 2007 - Springer

... **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 75 ©

Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 76 T. Dokos ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

La Grèce devant l'adhésion de la Turquie

M Sivignon - Herodote, 2005 - cairn.info

... **ARVANITOPOULOS C.** et SYRIGOS A., The International Legal Status of the Aegean, Ministry of Press and Mass Media, Athens, 1998. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Union for the Mediterranean, or Nicolas Sarkozy's Voluntarism in International Relations

F Allemand - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer

... 18, para. 3 of the EU Treaty). See also Les Echos (2008, p. 15). **C. Arvanitopoulos** and KE Botsiou (eds.), The Constantinos Karamanlis Institute for 47 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The Political Economy of Turkey's Accession to the EU: A Comparative Analysis

P Sklias - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer
... By the end of this chapter, it should be clear that Turkey's accession could yield many **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 195 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The European Union, Islam and Turkey: Delineating Europe's Soft Power

A Tziampiris - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer
... For a discussion, see Pocock (2002). **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 65 © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 66 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

How Can the European Union Transform the Greek–Turkish Conflict?

PJ Tsakonas - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer
... **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 107 © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 108 PJ Tsakonas ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Turkey and the Identity of Europe: Contemporary Identity Politics on the European Frontier

- ► **uom.gr** [DOC]
D Keridis - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer
... **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 147 © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 148 D. Keridis candidate state. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Greek–Turkish Peace Processes as Autopoietic Systems

E Vathakou - Turkey's Accession to the European Union: An ..., 2009 - Springer
... **C. Arvanitopoulos** (Ed.), Turkey's Accession to the European Union 133 ©
Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009 Page 2. 134 E. Vathakou and cooperation. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The Cyprus Problem: Accession to the EU and Broader Implications

- ► **jhu.edu** [PDF]
A Theophanous - Mediterranean Quarterly, 2003 - Duke Univ Press
... Relations in the Era of Globalization, ed. D. Keridis and D. Triantaphyllou (New
York: Brassey's, 2001), 180–207; and **C. Arvanitopoulos**, "Greek Defense Pol ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► **Ahrari, ME, The New Great Game in Muslim Central Asia, McNair Paper 47, National Defense ...**

A Banuazizi, M Weiner, SJ Blank - rand.org
... **Arvanitopoulos**, Constantine, "The Geopolitics of Oil in Central Asia," Thesis, Vol. ...
Security Concerns of the Central Asian States," in Jed C. Snyder (ed ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 13 εκδοχές

[PDF] ► **VI. Sub-Regionalism and Security in Central and South East Europe**

A POP - Studies on Science and Culture - cepes.ro
... exporting states (Matveev, August 1996); Starr: Spring 1997: 20-31; Croissant, M.,
and Croissant, C., Winter 1996-1997: 23-40; **Arvanitopoulos**, 1997-1998: 23-27 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

The Cyprus Problem

A Theophanous - Mediterranean Quarterly, 2003 - muse.jhu.edu
... Turkish Relations in the Era of Globalization, ed. D. Keridis and D. Triantaphyllou
(New York: Brassey's, 2001), 180-207; and **C. Arvanitopoulos**, "Greek Defense ...
Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Revue internationale et stratégique 2006-1 (N 61)| ISSN 1287-1672| ISSN numérique: en cours| ...

D Conostas

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Cyprus, the European Union and the Search for a New Constitution

A Theophanous - Journal of Southern Europe and the Balkans, 2000 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Federalism, federal political systems, and federations

- ► [ufl.edu](#) [PDF]

RL Watts - Annual Review of Political Science, 1998 - Annual Reviews

Annual Reviews tagline graphic. ...

Γίνεται αναφορά σε 57 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

Educational Rights of the Muslim Minority under Greek Law, The

- ► [ecmi.de](#) [PDF]

IK Boussiakou - JEMIE, 2007 - heinonlinebackup.com

... Thrace and the Debate About Minority Protection", in Constantine **Arvanitopoulos** (ed.), Security ... Lausanne in Greece and Turkey", 5 March 1925, LN/C. 130.1925 VII ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 9 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] CHAPTER EIGHTEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY IN 1992

AJ Kondonassis - Major Issues of Global Development, 1991 - College Continuing Education

Σχετικά άρθρα

GROUP COGNITION

- ► [syr.edu](#) [PDF]

GM Bonham, MJ Shapiro, D Heradstveit - Simulation & Gaming, 1988 - sag.sagepub.com

... George J. Nozicka, Ove Narvesen, Jerel Rosati, Robert Gromoll, Scott C. Wylie,

Pródromos Yannas, Mehrzad Boroujerdi, and Constantine **Arvanitopoulos** for their ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

La politique grecque de résolution des questions nationales à travers les institutions ...

D Conostas - cairn.info

... Papasotiriou « Greece and Globalization », in K. **Arvanitopoulos** and M. Koppa eds, Thirty Years of ... des deux côtés de la mer Égée et força C. Simitis à ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greek security policy after the cold war

F Moustakis, M Sheehan - Contemporary Security Policy, 2000 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► IRKISH-GREEK RELATI

U AYDIN, K IFANTIS - kutuphane.tbmm.gov.tr
... 8-10. **Arvanitopoulos**, Constantine E, 'The Politics of US Aid to Greece and ... 43-70.
Campbell, John C, 'The Mediterranean Crisis', Foreign Affairs, Vol. 53 ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Greek-Turkish Relations in the Post-Cold War Era

TP Dokos, PJ Tsakonas - Greece and Turkey in the 21st Century: Conflict Or ..., 2003 - books.google.com
... Understanding (Athens. 27 May 1988).(b) Measures of Tension Reduction, and
(c) Measures of Good Neighbour! iness. The Page 41. Greek ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

BIBΛΙΟ] The Greek-Turkish relationship and NATO

- ► tbmm.gov.tr [PDF]
F Moustakis, 2003 - books.google.com
... Britain by FRANK CASS PUBLISHERS Crown House, 47 Chase Side, Southgate
London N14
5BP and in the United States of America by FRANK CASS PUBLISHERS c/o ISBS ...
Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Hoi politikēs dynameis tēs Venizelikēs periodou

T Diamantopoulos, 1985 - Ant. N. Sakkoula
Όλες οι 2 εκδόχές

Publication View

... , C Constantatos, Σ **Περράκης**, S Perrakis, J ... - Imprint, 2007 - en.scientificcommons.org
Marie Constantoudaki-KitromilidesConducere apothecam, in qua exercere artem
nostram. L'atelier d'un peintre byzantin et d'un peintre vénitien à Candiell
ya plus de trente ans, le père Mario Cattapan publia une première série ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Immigration and European Union: Building on a Comprehensive Approach

S Perrakis, 1995 - Ant. N. Sakkoulas Publishers
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

DOC] ► FINAL ESSAY-SURVEY'S RESULTS ABOUT MAPPING THE PROBLEMS AND THE NEEDS OF ...

F Assistance - familyassistance.gr
... Στο Μαρματάκη Μ. & **Πετρινιώτη Ξ.** (επ. ... Στο Μαρματάκη Μ. & **Πετρινιώτη Ξ.** (επ. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Context Analysis and Methodology Review Report (WP2)

O Lafazani - gemic.eu

Page 1. Context Analysis and Methodology Review Report (WP2) Greece Olga Lafazani
Gender and Space Centre of the National Technical University of Athens ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► **Migration in Greece at a glance**

R Gropas, A Triandafyllidou - Hellenic Foundation for European and foreign policy, 2005 -
se2.isn.ch

... Νιτσιάκος, Β. (2003) Μαρτυρίες Αλβανών μεταναστών.

Αθήνα: Οδυσσέας. **Πετρινιώτη, Ξ.** ...

[Γίνεται αναφορά σε 5](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 7 εκδοχές](#)

[PDF] ► **Ruby Gropas and Anna Triandafyllidou**

AC Participation - uned.es

Page 1. Ruby Gropas and Anna Triandafyllidou Active Civic Participation of
Immigrants in Greece Country Report prepared for the European ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

ΑΝΑΦΟΡΑ] The inadequacy of the contractual analogy in the law of treaties

E Raftopoulos, 1990 - Hellenic Institute of International and Foreign Law, Athen

[Γίνεται αναφορά σε 25](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

**ΑΝΑΦΟΡΑ] The Barcelona Convention and protocols: the Mediterranean Action Plan
regime**

E Raftopoulos, 1993 - Simmonds & Hill Pub.

[Γίνεται αναφορά σε 7](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

**Barcelona Convention System for the Protection of the Mediterranean Sea against
Pollution: ...**

E Raftopoulos - Int'l J. Estuarine & Coastal L., 1992 - heinonlinebackup.com

THE BARCELONA CONVENTION SYSTEM 29 Protocols. A framework approach is,
therefore, instituted whereby a framework or a so-called umbrella Convention is

established (the Barcelona Convention, 1976) laying down the general duties ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] The Mediterranean Action Plan in a functional perspective: a quest for law and policy

EG **Raftopoulos**, MA Plan, 1988 - United Nations Environment Programme
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

Crisis over the Imia Rocks and the Aegean Sea Regime: International Law as a Language ...

E Raftopoulos - Int'l J. Marine & Coastal L., 1997 - heinonlinebackup.com
428 THE INTERNATIONAL JOURNAL OF MARINE AND COASTAL LAW and a norm. It characterizes the critical property an entity must possess in order to qualify as a State. And it involves a set of rights and duties which are understood ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Studies on the Implementation of the Barcelona Convention: The Development of an ...

E Raftopoulos - Athens: Ant. N. Sakkoulas, 1997
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Relational Governance for Marine Pollution Incidents in the Mediterranean: ...

E Raftopoulos - Int'l J. Marine & Coastal L., 2001 - heinonlinebackup.com
42 THE INTERNATIONAL JOURNAL OF MARINE AND COASTAL LAW instrument of the Barcelona Convention system² established at its inception, but was not included in the revision process launched by the Eighth Ordinary Meeting of the ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Transfer Pricing and the Power of Transnational Enterprises in Greece

PV **Roumeliotis**, PG CHARALAMBOS - UNCTADIDS Conference on Transfer Pricing, Brighton ..., 1978

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► The politics of ethnic identity in the Balkans

K Limenopoulou - se2.isn.ch

... minorities was lacking (**Roumeliotis**, 2001). ... human rights problems suffered by the Albanians and other minorities (Pettifer, 2001, p.141). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 9 εκδοχές

Article 224 of the Treaty of Rome and the Repercussions of Case C-120/94

C Stefanou, H Xanthaki - Web Journal of Current Legal Issues,(3)([http://webjcli.](http://webjcli.ncl.ac.uk), 1995 - webjcli.ncl.ac.uk

This article examines an almost forgotten, original Article of the Treaty of Rome, Article 224, in the light of the recent case of Commission v Greece (C-120/94). The article consists of two parts. The first part looks at the ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

The New EU Draft Money Laundering Directive: A Case of Inter-Institutional Synergy

C Stefanou, H Xanthaki - Journal of Money Laundering Control, 2000 - emeraldinsight.com

THE PROCESS The process leading to the proposal of a draft directive amending the original 1991 Money Laundering Directive began as early as 1996. In fact, one of the first official comments on the inadequacy of the 1991 ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Institutional Implications of European Integration

EJ Kirchner, **C Stefanou** - . Louis U. Pub. L. Rev., 1990 - heinonlinebackup.com

INSTITUTIONAL IMPLICATIONS OF EUROPEAN INTEGRATION EMIL J. KIRCHNER*

CONSTANTIN

STEFANOU** Introduction Described by a member of the European Parliament (MEP) as a "set of numbers that has become a word," 1992, the target ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχες

ΑΝΑΦΟΡΑ] A legal and political interpretation of articles 224 and 225 of the Treaty of Rome: the ...

C Stefanou, H Xanthaki, 1997 - Dartmouth Pub Co

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Restitution of EU companies under article 215 (2)(EC) and integration theory

C Stefanou, H Xanthaki - European Financial Services Law, 1999 - KLUWER LAW INTERNATIONAL

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Are National Remedies the only way forward? Widening the scope of Article 215 (2) of the ...

C Stefanou, H Xanthaki - Remedies for Breach of EC Law, 1997

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► STRENGTHENING OLAF–TOWARDS GREATER EFFECTIVENESS IN THE PROTECTION OF ...

C Stefanou, H Xanthaki, 2005 - 136.173.159.21

... Dr Constantin **Stefanou** Dr Helen Xanthaki ... Institutions (EUROSAI); c) cooperation with the European Court of Auditors¹⁴ and participation in various Task ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[BIBΛΙΟ] Cyprus and the EU: the road to accession

C Stefanou, H Xanthaki, 2005 - books.google.com

Cyprus and the EU The Road to Accession Edited by CONSTANTIN **STEFANOU** (BA, MA,

MPhil, PhD) Institute of Advanced Legal Studies, University of London, UK ISC,
Queen's University, Canada ASHGATE ... © Constantin **Stefanou** 2005 All ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] Les autorités nationales de la concurrence et l'article 234 du traite. Un
etrange arrêt de la ...**

H Tagaras, M Waelbroeck - Cahiers de droit européen, 2005 - ETABLISSEMENTS EMILE
BRUYLANT
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] La révision et communautarisation de la Convention de Bruxelles par le
règlement 44/2001**

H Tagaras - Cahiers de droit europeen, 2003 - dialnet.unirioja.es
... règlement 44/2001. Autores: **H. Tagaras**; Localización: Cahiers de droit europeen,
ISSN 0007-9758, Vol. 39, N° 3-4, 2003 , pags. 399-432. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Aspect juridiques du mémorandum hellénique

HN Tagaras - Journal of European Integration, 1983 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Chronique Convention de Bruxelles

H Tagaras - Cahiers de droit europeen, 1999 - dialnet.unirioja.es
... | Ayuda. Chronique Convention de Bruxelles. Autores: Haris **Tagaras**; Localización:
Cahiers de droit europeen, ISSN 0007-9758, Vol. 35, N° 1-2, 1999 , pags. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

**ΑΝΑΦΟΡΑ] Chronique de jurisprudence de la Cour de Justice relative à la Convention de
Bruxelles. ...**

H Tagaras - Cahiers de droit europeen, 2006 - dialnet.unirioja.es
... Années judiciaires 2004-2005 et 2005-2006. Autores: Haris **Tagaras**; Localización:

Cahiers de droit europeen, ISSN 0007-9758, Vol. 42, N° 3-4, 2006 , pags. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] JURISPRUDENCE-Les autorités nationales de la concurrence et l'article 234 du traité. Un ...

M Waelbroeck, **H Tagaras** - Cahiers de droit europeen, 2005 - dialnet.unirioja.es

Acceso de usuarios registrados. Acceso de usuarios registrados Usuario Contraseña. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] JURISPRUDENCE-Chronique de jurisprudence de la Cour de justice relative à la ...

H Tagaras - Cahiers de droit europeen, 2005 - dialnet.unirioja.es

... Bruxelles. Autores: Haris **Tagaras**; Localización: Cahiers de droit europeen,

ISSN 0007-9758, Vol. 41, N° 3-4, 2005 , pags. 515-571. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Chronique de jurisprudence de la Cour de justice relative à la Convention de Bruxelles. ...

H Tagaras - Cahiers de droit europeen, 2003 - dialnet.unirioja.es

... Annees judiciaires 1998-1999, 1999-2000, 2000-2001, 2001-2002. Autores: **H. Tagaras**;

Localización: Cahiers de droit europeen, ISSN 0007-9758, Vol. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

Political Integration and Procedural Convergence in the European Union

KD Kerameus - Am. J. Comp. L., 1997 - heinonlinebackup.com

... 12. Id., points 11-12. 13. Cf. KD Kerameus, G. Kremlis & **H. Tagaras**, The Brussels Convention on Jurisdiction and the Enforcement of Judgments. ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδόχές

[PDF] ► Current Problems of Social Europe

V Hatzopoulos - Research Papers in Law - europacollege.net

... II, Bruylant, Bruxelles (1999) 993-1000 and **H. Tagaras**, Règles Communautaires de libre circulation, discriminations à rebours et situations dites 'purement ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 16 εκδοχές

BIBLIO] Yearbook of private international law

A Bonomi, P Volken, 2002 - books.google.com
... A. General Rule B. Contracts C. Torts D. Insurance E. Consumer Contracts F. Individual Contracts of Employment G. Exclusive Jurisdictions **H. Prorogation of ...**
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Establishment of the European Union Civil Service Tribunal

H Cameron - Law & Prac. Int'l Cts. & Tribunals, 2006 - heinonlinebackup.com
... Gervasoni (France), Heikki Kanninen (Finland), Horstpeter Kreppel (Germany), Paul Mahoney (UK), Sean van Raepenbusch (Belgium) and Charisos **Tagaras** (Greece). ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

BIBLIOGRAPHIE DE DROIT UNIFORME UNIFORM LAW BIBLIOGRAPHY

UDUDEN GENERAL - Comparative Law, 1994 - heinonlinebackup.com
... (Hamburger Beiträge zum Handels-, Schiffahrts- und Wirtschaftsrecht, 20) **TAGARAS, H.** - Chronique de jurisprudence de la Cour de justice relative à la ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► LA PROGRESIVA COMUNITARIZACION DEL CONVENIO DE BRUSELAS

PJ VAN DOORN - dialnet.unirioja.es
... Pro, por ejemplo, **H. TAGARAS**: «Chronique de jurisprudence de la Cour de Justice relative á la Convention de Bruxelles: années judiciaires 1988/89 et 1989/90 ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Towards a world protection framework of the marine environment through the promotion of ...

G Tsaltas - PUBLICATIONS ON OCEAN DEVELOPMENT, 2006

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Egée: la mer de la guerre froide: bilan chronologique, 1973-1978, cinq ans de crise entre la ...

G Tsaltas, 1978 - Institut du droit de la paix et du développement, Université ...

► **Enseignement et congrès**

G Cohen-Jonathan, **L Focsaneanu**, **B Vukas**, ... - Annuaire français de droit international, 1982 - persee.fr

... **G. Tsaltas** et **J. Lakadzis**, « Les détroits servant à la navigation internationale et le nouveau droit de la mer»; **T. Katsoufros**, «Les lignes de base ...

Όλες οι 2 εκδόχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] The 'Europeanization' of public policy: The impact of European integration on Greek ...

P Kazakos - Journal of European Integration, 1999 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

1. **Χίου-Μανιατοπούλου, Θεοδώρα | openarchives.gr**

Χίου-Μανιατοπούλου, Θεοδώρα. Συντελεστής στα παρακάτω τεκμηρίων. 1. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα ως εκφραστής των νέων μορφών ...

openarchives.gr/contributor/28555 - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. **EUR-Lex - 61990J0061 - EL**

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Θεοφάνη Χριστοφόρου, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενο από τη *Θεοδώρα Μανιατοπούλου-Χίου* ...

eur-lex.europa.eu/.../LexUriServ.do?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Euro-Mediterranean Partnership - Skroutz.gr

Χίου - Μανιατοπούλου, Θεοδώρα; Η μεταρρυθμιστική συνθήκη της Λισαβώνας Η μεταρρυθμιστική συνθήκη τ... *Χίου - Μανιατοπούλου, Θεοδώρα* Κοινωνικές επιστήμες ... www.skroutz.gr/.../164600.Euro-Mediterranean-Partnership.html - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Νόμος και Φύση

Χίου-Μανιατοπούλου Θεοδώρα, Αν. Καθηγήτρια, Παντείου Παν/μίου. «Διαπολιτισμικός Διάλογος στο Πλαίσιο της Ε.Ε. (Ευρωμεσογειακή Συνεργασία)» ... www.nomosphysis.org.gr/articles.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένη

2. [PDF]

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - [Quick View](#)
341.242 2 ΧΙΟ, *Χίου-Μανιατοπούλου, Θεοδώρα*, Η ευρωπαϊκή προοπτική των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης / *Θεοδώρα Χίου - Μανιατοπούλου*, ... digilib.lib.unipi.gr/dspace/bitstream/unipi/1209/3/them_01_02_06.pdf
από ANAT ΑΡΙΘΜΟ - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

1. Πλοήγηση ανά ...

2. ... Δημάδης, Θάνος, *Χίου-Μανιατοπούλου, Θεοδώρα*. Νον-2007, Η Στρατηγική της Λισσαβώνας: η περίπτωση της Ελλάδας, Λαμπροπούλου, Δήμητρα, Βαβούρας, Ιωάννης ... library.panteion.gr:8080/.../browse-title?... - Προσωρινά αποθηκευμένη

[Περισσότερα αποτελέσματα από library.panteion.gr](#)

1. ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ - ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Χίου-Μανιατοπούλου, Θεοδώρα. Οι εξωτερικές εμπορικές σχέσεις κοινότητας - Λατ. Αμερικής / Θεοδώρα Χίου-Μανιατοπούλου. - Αθήνα : [χ.ε.], 1983. - 23σ. ...
www1.ekebi.gr/.../eurenosi.htm - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Χίου-Μανιατοπούλου, Θεοδώρα. Droit communautaire / Th. Maniatopoulou. - [Αθήνα] : Université Pantion des Sciences Politiques et Sociales, 1991-1992. - 100σ. ...
www1.ekebi.gr/.../eurdikaio.htm - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. PDF]

BIBLIOGRAPHIE COURANTE PARTIE A

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat
Χίου-Μανιατοπούλου, Θεοδώρα. EV/221. Η ένταξη των 10 νέων κρατών-μελών και ο χώρος ... δικαιοσύνης : προβλήματα και προοπτικές / Θεοδώρα Χίου-Μανιατοπούλου ...
curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_11994/bib200804partea

[PDF] ► **Ανάλυση των επιπτώσεων των κανόνων της Βασιλείας II**

Μ Φοιτήτρια, Μ Μαρία - econ.uoi.gr
Page 1. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Μεταπτυχιακό ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

An empirical study of service quality perspectives in public and private banks

C Spathis, E Petridou, N Glaveli - New Trends in Banking Management, 2007 - books.google.com
An Empirical Study of Service Quality Perspectives in Public and Private Banks **Ch. ...**
technology and (e) globalisation of the Greek banks activities (**Gortsos**, 1998 ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Assessing profitability factors in the Greek banking system: A multicriteria methodology

C Spathis, K Kosmidou, M Doumpos - International Transactions in Operational Research, 2002
- users.auth.gr

... The Greek banking system The number of banks in Greece increased substantially during the second half of the nineteenth century (**Gortsos**, 1998). ... 518 **Ch.** ...

Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► TOURIST ENTERPRISES FINANCING IN GREECE

PJ Arsenos - feweb.vu.nl

... editing in: Economics. Provopoulos, G. and **Gortsos Ch.**, (text editing): The new European Financial Environment, Sakkoula Publications. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Market Structure and Performance in the Greek Banking System

G Hondroyiannis, S Lolos, E Papapetrou - Emerging Capital Markets: Financial and Investment ..., 1998 - books.google.com

... Georgoutsos, D., S. Lolos, D. Moschos, St. Pantazidis, **Ch.** Stamatopoulos and N. Zon- zilos, 1994. ... **Gortsos**, CV, 1995. The Greek Banking System. ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Control and Responsibility of Credit Rating Agencies

U Blaurock - ejcl.org

... National reports received from: Belgium, E. Wymeersch & M. Kruithof; Canada, S. Rousseau; France, Y. Chaput; Greece, C. **Gortsos**; Italy, S. Sica; the Netherlands ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Financial Liberalization, Stock Markets and Growth in Economies with Underdeveloped ...

E Springler - European Political Economy Review ISSN 1742-5697 ... - ugbs.org

... distinction into three phases of banking regulation follows the analysis of **Gortsos** (1998: 8f ... is even harder to find as for the Tobin's Q **channel** (see Altissimo ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

A Multicriteria Approach to Assess Banking Performance: The Case of Greece

O Stathas, K Kosmidou, M Doumpou, C ... - New Trends in Banking Management, 2007 - books.google.com

... **Gortsos**, C.(1998). ... Kosmidou, K. and Spathis, **Ch.**(2000)," Euro and profitability of Greek banks", European Research Studies Journal (in press). ...

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] DROIT FINANCIER INTERNATIONAL

GH für internationale Studien

Σχετικά άρθρα

[BIBΛΙΟ] Die Zulassung von Kreditinstituten im griechischen Bankenaufsichtsrat unter besonderer ...

NA Lyberis, 2002 - books.google.com

... 35 ff. (39- 42); **Gortsos**, **Ch.**, The Greek Banking System, Hellenic Banks' Association, Athens 1992, S. 9- 12; Dritsa. Marg., Industrie ...

Assessing competitive conditions in the Greek banking system

G Hondroyiannis, S Lolos, E Papapetrou - Journal of International Financial Markets, Institutions ..., 1999 - Elsevier

... PA. Georgoutsos, D., Lolos, S., Moschos, D., Pantazidis, St., Stamatopoulos, **Ch.** and Zonzilos, N., 1994. Greek). **Gortsos**, CV, 1995.

Γίνεται αναφορά σε 51 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

PDF] ► THE EURO IMPACT ON THE BANKING SYSTEM OF GREECE: Cost-Benefit Analysis

K KYRIAKI - papyrus.bib.umontreal.ca

Page 1. Département de sciences économiques Université de Montréal THE EURO IMPACT ON THE BANKING SYSTEM OF GREECE: Cost - Benefit ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

An examination of the relationship between service quality perceptions and customer loyalty ...

DK Koutouvalas, GJ Siomkos - International Journal of Financial Services ..., 2006 -

Inderscience

... **Gortsos**, CV (1998) The Greek Banking System, Hellenic Bank Association, AN ... Lovelock, CH (1996) Services Marketing, 3rd edition, Prentice Hall, Inc., Upper ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

Market Transparency and Best Execution: Bond Trading under MiFID

GA Ferrarini, V Balbi - papers.ssrn.com

... 2 In this **chapter**, however, I focus on bond trading, which takes place ... Impact', Capital Markets Law Journal, 2 (2007), 404–413; C. **Gortsos**, MiFID's Investor ...

[DOC] ► **DIMITRIOS KYRKILIS**

S KOBOTI-ALAFOSTERGIOU - eefs.eu

... among formal channels and between formal and informal **channel** raises difficult ... 10.

Gortsos, K.Stefanou, 2005, International Business Law, Law Library. 11. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► INTERNET BANKING IN GREECE: DEVELOPMENT, EVALUATION AND PERSPECTIVES

AN Papandreou - btu.se

... raises the importance of the Internet as a strategic distribution **channel** for providing ... changes in the Greek banking system included among others (**Gortsos** 2005 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Competition and banking stability in the Euro area: The cases for Greece and Spain

C Staikouras, G Wood - papers.ssrn.com

... 1 See **chapter** IV for regulation referring to the implementation of the Single Market Programme. ... and to **channel** funds to favoured economic sectors8. ...

Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] **Retail Banking in Greece-New perspectives through customer orientation in a slowly ...**

N Mikopoulos, 2008 - books.google.com

... 4 Increased competition between traditional banks and new banks 24 2.3.5 Consolidation in Retail-banking 25 2.3.6 Introducing Internet as a new **channel** for e ...

Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► L'historicité de la construction européenne: le secteur bancaire en Grèce et au Portugal

B Hibou - ceri-sciencespo.com

... 3 **Gortsos** 1996 ; Gibson et Tsakalotos (eds.) 1992 ; publications de l'Union européenne ; publications de l'OCDE ; Thomadakis 1995 ; Alexakis et Aspergis 1994 ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Cost Benefit Analysis of Transparency Requirements in the Company/Corporate Field and ...

C Nr - transcrime.cs.unitn.it

... sections 6.3, 6.6, 6.8, 6.9, 6.10, **chapter** 8, sections 9.2, 10.3, 10.6, 10.9, 10.10, 10.12, 11.4, 11.5 and **chapter** 12 ... **Gortsos**, Hellenic Bank Association, Athens ...

Σχετικά άρθρα

[BIBΛΙΟ] The future of EU financial regulation and supervision: 14th report of session 2008-09, Vol. 2 ...

G Britain..., 2009 - books.google.com

... 205 Financial Services Authority 207 Fitch Ratings 213 Professor Christos **Gortsos**, University of ... certain components of the Lehman empire to go into **Chapter** 11. ...

1. [PDF]

“Η Μετανάστευση από τον 20ο στον 21ο αιώνα – Πόσο απέχει η θεωρία ...

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - Προβολή ως HTML

14 Δεκ. 2006 ... *Μανωλοπούλου - Βαρβιτσιώτη* Κατερίνα, Ευρωπαϊκή πολιτική για το Άσυλο και τη Μετανάστευση, Αθήνα 2002. • Μουσούρου Λουκία, Μετανάστευση και ... www.ysun-greece.org/files/migration_resources_final.pdf - Παρόμοιες

1. **Ιδρυμα Μεσογειακών Μελετών - Εκδόσεις**

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ Κατερίνα, "Σύγχρονα Προβλήματα Μειονοτήτων στα Βαλκάνια: Παράγων Έντασης στις Σχέσεις των Κρατών", 1989 Εκδόσεις ΕΙΡΗΝΗ ...
www.imm.gr/index.php?... - [Προσωρινά αποθηκευμένη](#) - [Παρόμοιες](#)

1. **ΤΕΥΧΟΣ 14 - Εκδόσεις | ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Κατερίνα Μανωλοπούλου-Βαρβιτσιώτη Τα ζητήματα του ασύλου και της μετανάστευσης στα πλαίσια της διεύρυνσης. Πάνος Καζάκος ...
www.idkaramanlis.gr/_.../filemfash14.asp - [Προσωρινά αποθηκευμένη](#) - [Παρόμοιες](#)

Outcomes of the WWI in Southeastern Europe: Population Movements in Western Thrace

...

G Kalantzis - Etudes balkaniques, 2004 - CEEOL
... 17 Παξιμαδοπούλου-Σταυρινού, Μιράντα. Η Δυτική Θράκη στην Εξωτερική Πολιτική ...
[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

1. **Για 33 χρόνια στην υπηρεσία της ιστορίας της Κεφαλονιάς - Φάκελος**

...

16 Ιουλ. 2008 ... Σημειώνω τις εκδόσεις της εν λόγω σειράς προς ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας: 1) Μιράντα Παξιμαδοπούλου-Σταυρινού, Οι εξεγέρσεις της ...
www.mykefalonias.com/.../article.php?... - [Προσωρινά αποθηκευμένη](#) - [Παρόμοιες](#)

1. **ΤΕΥΧΟΣ 7 - Εκδόσεις | ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Μιράντα Παξιμαδοπούλου-Σταυρινού Ελληνοβουλγαρικές σχέσεις και Δυτική Θράκη: Από τα Πέτρινα Χρόνια του Μεσοπολέμου στην Προοπτική της Ευρώπης των ...
www.idkaramanlis.gr/_.../filemfash07.asp - [Προσωρινά αποθηκευμένη](#) - [Παρόμοιες](#)

1. **ΙΜΧΑ - Βαλκανικά Σύμμεικτα**

MIPANTA ΠΑΞΙΜΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΤΑΥΡΙΝΟΥ, Το Foreign Office και το Μακεδονικό το 1925. ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΥΒΑΝΙΟΣ, Ανεπιθύμητοι Ελευθερωτές. Ο Βουλγαρικός στρατός στη ...
www.imxa.gr/.../symmikta_index.htm - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Bibliography

- [Μετάφραση αυτής της σελίδας]

Η δυτική Θράκη στην εξωτερική πολιτική της Βουλγαρίας, Συγγραφέας:
Παξιμαδοπούλου – Σταυρινού Μιράντα, Εκδότης: Gutenberg, 1997 ...
www.azinlikca.net/index.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat
Μιράντα ΠΑΞΙΜΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΤΑΥΡΙ- ΝΟΥ, 'Η Δυτική Θράκη στην Τξωτερική πολιτι- ... τεκμηριωμένο Από την *Μιράντα Σταυρινο* , διαλύοντας α%οταπάτες καί ...
www.newsociology.gr/teyqh/pdfs/25.pdf - Παρόμοιες

PDF] ► a Gravity Model forecast of the potential trade effects of eU enlargement: lessons from 2004 ...

C **Papazoglou**, EJ Pentecost, H Marques - WORLD ECONOMY-LONDON-, 2006 - 83.143.248.39
© 2006 The Authors Journal compilation © Blackwell Publishing Ltd. 2006 ©
2006 The Authors Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd, 9600
Garsington Road, Oxford, OX4 2DQ, UK and 350 Main St, Malden, MA, 02148, USA
Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

An Assessment of Foreign Direct Investment Towards the BSEC Transition Economies

C **Papazoglou**, P Liargovas - Economia Internazionale/International Economics, 1997 - ideas.repec.org
This paper represents an attempt to empirically determine the main factors

affecting foreign investment inflows in the Black Sea Economic Cooperation (BSEC) transition economies. The analysis indicates that the timing and ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Relationship Between Government Budget Deficits and Interest Rates in Greece

P Liargovas, G Manolas, C **Papazoglou** - Rivista internazionale di scienze economiche e ..., 1997 - CEDAM CASA EDITRICE DOTT ANTONIO MILANI
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The dynamic adjustment of a transition economy in the early stages of transformation

- ► **bankofgreece.gr** [PDF]

C **Papazoglou**, EJ Pentecost - Journal of Macroeconomics, 2004 - Elsevier
There are three stylized facts that characterize transition economies in the early years of liberalization: a fall in output, a sudden sharp rise in inflation and a depreciation of the real exchange rate followed by a ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

An Analysis of Trade Relations between the European Union and the Transition Economies ...

P Liargovas, C **Papazoglou** - Journal of Economic Integration, 1999 - Sejong University
This paper empirically determines the main factors influencing trade flows between the European Union and the transition economies of Central and Eastern Europe. The analysis relies on the estimation of gravity-type equations for ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Is the Exchange Rate An Effective Anti-Inflationary Policy Instrument?

P Karadeloglou, C **Papazoglou**, G ... - Ekonomia, 1998 - ideas.repec.org
This paper aims at evaluating the performance of the so called 'hard currency policy' as an anti-inflationary weapon. The analysis takes place in the context of the Greek economy on the basis of a five-equation model including the ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The economies of South Eastern Europe: performance and challenges

C **Papazoglou**, 2005 - Palgrave Macmillan
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Exchange rate policies, prices and supply-side response: a study of transitional economies

C **Papazoglou**, EJ Pentecost, 2000 - Palgrave
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

The Euro and the Exchange Rate Policies of the Transition Economies of Southeastern ...

C **Papazoglou** - Eastern European Economics, 2003 - ME Sharpe
ABSTRACT: This article examines the possible implications of the launching of the euro on the existing exchange rate arrangements of the countries of southeastern Europe. Given the adverse economic conditions most of them ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Exchange Rate Policy in Transition Economies: The Initial Choice and the Subsequent ...

C **Papazoglou** - Economia Internazionale/International Economics, 1999 - ideas.repec.org
This paper examines the experience of most Central and Southeastern European countries with respect to the exchange rate regimes they adopted. It first analyzes the exchange rate arrangements of these countries at the beginning ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Economics of South East Europe: Performance and Challenges

C **Papazoglou**, 2005 - Cambridge: Cambridge University Press
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Real Exchange Rate Dynamics and Output Contraction under Transition

C **Papazoglou** - Working Papers, 2005 - eng.bankofgreece.gr
ABSTRACT Two major stylized facts that emerged during the early transition experience of the economies of Central and Eastern Europe were the fall in

output and the appreciation of the real exchange rate. In this paper, we ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Exchange rate policy and output growth in transition economies: The experience of ...

C **Papazoglou** - Exchange Rate Policies, Prices and the Supply-Side ..., 2001
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] External markets, exchange rate dynamics and the impact of monetary disturbances

C **Papazoglou**, SJ Turnovsky - Journal of International Money and Finance, 1994 - ideas.repec.org
If you experience problems downloading a file, check if you have the proper application to view it first. Information about this may be contained in the File-Format links below. In case of further problems read the IDEAS help ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#)

[Greece's Potential Trade Flows: A Gravity Model Approach](#)

C **Papazoglou** - International Advances in Economic Research, 2007 - Springer
Abstract This paper attempts to access whether Greece's low openness is a reflection of its low trade integration primarily as a result of the country's relatively poor goods export performance. The analysis estimates potential ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Credit Market Interest Rates and Exchange Rate Dynamics

C **Papazoglou**, P Karadeloglou - International Journal of Finance & Economics, 1997 - interscience.wiley.com
This paper examines the effects of both anticipated and unanticipated monetary disturbances in a small open economy by taking into consideration adjustments in the banks' portfolio of earning assets. It primarily focuses on the ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

ΑΝΑΦΟΡΑ] A Study of Transitional Economies", Eds. Christos Papazoglou and Eric Pentecost

G Chobanov, 2001 - Palgrave
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The real exchange rate and economic activity: is the hard-drachma policy necessarily ...

CE **Papazoglou** - Economic bulletin, 1999

An Econometric Investigation of Currency Substitution and Capital Mobility in a Two-Country ...

JM Paleologos, C **Papazoglou** - Kredit und Kapital, 2008 - atypon-link.com
Currency substitution constitutes an issue in international finance that has been examined thoroughly by a number of empirical studies. Particular importance has been given to its implication with respect to the ef- ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Euro Spectator Greece Special Contribution

C **Papazoglou** - ekeme.gr
... Prepared by **Christos Papazoglou** Panteion University, Department of International and European Studies, Athens, Greece Athens July 2002 Page 2. 1 CONTENTS ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Three essays on international cash flows, domestic monetary processes, and external ...

C **Papazoglou**, 1987 - University of Illinois at Urbana-Champaign

[PDF] ► THE DETERMINANTS OF EU DIRECT INVESTMENT IN THE TRANSITION ECONOMIES ...

C **Papazoglou** - Romania - ressources.ciheam.org
ABSTRACT This paper aims to explain the dominant position of the European Union's (EU) direct investment flows in the Central and Eastern European (CEE)

transition economies through an empirical investigation of their main ...

Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] DIMITRIOS KYRKILIS, PANTELIS PANTELIDIS AND CHRISTOS PAPAZOGLOU

ANE INVESTIGATION - Hitotsubashi Journal of Economics, 1998 - Hitotsubashi Academy, Hitotsubashi University

Σχετικά άρθρα

... -Side Response: A Study of Transitional Economies Edited by Christos Papazoglou and Eric J ...

J Zettelmeyer - Journal of Comparative Economics, 2003 - Elsevier

One of the major policy debates on transition economies, particularly during the early years, centered on the choice of the exchange rate regime. The debate primarily revolved around two questions. First, was there a case for ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

BUITER, WILLEM H., GIANCARLO CORSETTI and PAOLO A. PESENTI, Financial Markets and ...

H BLOCH, P KENYON, M BLOMSTROM, S ... - papers.ssrn.com

... **PAPAZOGLOU, CHRISTOS** and ERIC J. PENTECOST (eds.), Exchange Rate Policies, Prices

and Supply-Side Response: A Study of Transitional Economies (Basingstoke ...

Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Output dynamics in transition economies under alternative exchange rate regimes

C **Papazoglou**, EJ Pentecost - Exchange, 2001

[PDF] ► Japan-European Union Bilateral Trade: An Empirical Investigation

D Kyrkilis, P Pantelidis, C **Papazoglou** - hermes-ir.lib.hit-u.ac.jp
The aim of this paper is to analyze the main determinants of the bilateral trade flows between Japan and seven countries members of the European Union. The analysis focuses on the importance of prices, activity variables, the ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Characteristics of a Successful Exchange Rate System

PR Masson, JA Frenkel, M Goldstein - IMF Occasional Papers, 1991 - ideas.repec.org
... [Downloadable!]; **Christos Papazoglou**, 1999. "Exchange Rate Policy and Output Growth: The Experience of the Transition Economies of ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

► **[Titel]**

M Jakob, 2004 - informatik.uni-stuttgart.de
... Bitsaki, Marina; Danylevych, Olha; van den Heuvel, Willem-Jan; Koutras, George; Leymann, Frank; Mancioppi, Michele; Nikolaou, **Christos; Papazoglou**, Mike: An ...
Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

► **A survey of the assessments of the effectiveness of Preferential Trade Agreements using ...**

P Cardamone - Economia Internazionale/International Economics, 2007 - ideas.repec.org
... [Downloadable!]; **Christos Papazoglou** & Eric J. Pentecost & Helena Marques, 2006. "A Gravity Model Forecast of the Potential Trade ...
Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► School of Social Sciences Department of Economics

A Kanas, 2007 - economics.soc.uoc.gr
... Associate Professor **Christos Papazoglou** Rethymno, November 2007 Page 2. ... Specifically, I am indebted to Associate Professor **Christos Papazoglou** for encouraging ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Financial Sector Reforms and Exchange Arrangements in Eastern Europe

E Borensztein, MS Kumar, PR Masson, G ... - IMF Occasional Papers, 1993 - ideas.repec.org ... 1997(2). [Downloadable!] (restricted). **Christos Papazoglou**, 1999. "Exchange Rate Policy and Output Growth: The Experience of the ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[PDF] ► Keynote Address The Political and Economic Complexities of Transition

B Donnorummo - efzg.hr
... Press. **Papazoglou, Christos** (2005), 'The Economies of Southeastern Europe: Performances and Challenges', New York, Palgrave. Papava ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Bulgarien und Rumänien vor dem EU-Beitritt 2007

PDDJ Plöhn - politik.uni-halle.de
... 2003, S. 3-10 **Papazoglou, Christos**: The Euro and the Exchange Rate Policies of the Transition Economies of Southeastern Europe, Eastern European Economics, 41. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Role of the Euro and Demand for Money and Currency Substitution

J Paleologos - The 67th International Atlantic Economic Conference - iaes.confex.com ... Str., Piraeus, 18534, Greece, Grigorios Bitzis, Msc., Economics, University of Pireus, 24, Theatrou, Piraeus, 18534, Greece, and **Christos Papazoglou**, Ph.D ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

Money demand and currency substitution in some selected countries

J Paleologos - The 65th International Atlantic Economic Conference - iaes.confex.com
John Paleologos, Ph.D, Economics, University of Piraeus, 80, Karaoli & Dimitriou Str., Piraeus, 18534, Greece, **Christos Papazoglou**, Ph.D, European and ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

Real Exchange Rate Dynamics in Macedonia: Old Wisdoms and New Insights. Economics

...

J Bogoev, SB Terzijan, B Égert, M Petrovska, 2007 - economics-ejournal.org
... US-Canada border; **Christos Papazoglou**: Real Exchange Rate Dynamics and Output
Contraction under Transition; Hildegunn Ekroll Stokke ...
Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Exchange Rate Policy in Developing Countries: Some Analytical Issues

MS Khan, P Montiel, BB Aghevli - IMF Occasional Papers, 1991 - ideas.repec.org
... [Downloadable!]; **Christos Papazoglou**, 1999. "Exchange Rate Policy and Output
Growth: The Experience of the Transition Economies of ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

PDF] ► On the use of reserve requirements in dealing with capital flow problems

CM Reinhart, VR Reinhart - International Journal of Finance & Economics, 1999 - mpra.ub.uni-
muenchen.de
... **Papazoglou** and Karadeloglou (1997) offer a model of exchange rate determination
that explicitly includes a banking sector in which reserve requirements figure ...
Γίνεται αναφορά σε 57 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 8 εκδοχές

PDF] ► Trade within the enlarged EU: Is there still something to gain?

M Fuchs, K Wohlrabe - sadapt.agroparistech.fr
... A recent analysis by **Christos Papazoglou** and Marques (2006) explicitly quantifies
the ... **Christos Papazoglou**, EJP, Marques, H., 2006. A gravity model forecast ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

En Son Kitaplar

U HUKUKTA - Rev. Int'l L. & Pol., 2005 - heinonlinebackup.com
... THE ECONOMIES OF SOUTH EASTERN EUROPE: PERFORMANCE AND CHAL-
LENGES Author/ Yazar:
Christos Papazoglou Publisher/ Yayinci: Palgrave Macmillan, July 22, 2005 ...

PDF] ► Economic Security and the Stability Pact for South East Europe1

HD Jacobsen - Transatlantic tug-of-war: prospects for US-European ..., 2006 - studienforum-berlin.de

... the contributions by Pantev and Sandole), Kempe/van Meurs 2002, Calic 2003, **Papazoglou** 2005. For an analysis of macroeconomic developments in SEE cf. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

An investigation into the sources of fluctuation in real and nominal wage rates in eight EU

...

T Moore, EJ Pentecost - Journal of Comparative Economics, 2006 - Elsevier

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► A Supply-Side Model Under Currency Board Rules

G Chobanov - bnb.bg

Page 1. A Supply-Side Model Under Currency Board Rules George Chobanov Faculty of Economics and Business St. Kliment Ohridski University ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

The multi-regime bank lending channel and the effectiveness of the Polish monetary policy

...

R Kierzenkowski - Journal of Comparative Economics, 2005 - Elsevier

Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 9 εκδοχές

DOC] ► TEST OF BULGARIA'S INTERNATIONAL TRADE. POTENTIALS FOR GROWTH OF THE ...

V Misheva, V Kambitov, P Ganchev - 83.143.248.39

... **Christos Papazoglou**, Eric J. Pentecost and Helena Marques “A Gravity Model Forecast of the Potential Trade Effects of EU Enlargement: Lessons from 2004 and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece and the new Balkans: challenges and opportunities

HJ Psomiades, A Gerolymatos, 1999 - Pella Publishing Company
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

► **Politiques de l'État-nation grec vis-à-vis de la diaspora**

M Brunea - Revue européenne de migrations internationales, 2001 - persee.fr
... période normale, alors que le premier devrait l'emporter en période de crise sur
des questions affectant la nation tout entière (**Papasotiriou Ch.**, 2000 : 151 ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Globalisation or regionalism? States, markets and the structure of international trade

T Pelagidis, H **Papasotiriou** - Review of International Studies, 2002 - Cambridge Univ Press
... THEODORE PELAGIDIS AND HARRY **PAPASOTIRIOU*** Abstract. ... The strong states
that do
participate **channel** trade largely within regional trading blocks. ...
Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Byzantine grand strategy

C **Papasotiriou**, 1991 - Stanford University
Γίνεται αναφορά σε 1

**ΑΝΑΦΟΡΑ] Revue internationale et stratégique 2006-1 (N 61)| ISSN 1287-1672| ISSN
numérique: en cours| ...**

D Conostas
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Investment and Development in the Western Balkans

D Hall - Foreign Direct Investment and Regional Development in ..., 2005 - books.google.com

... of tourism, FDI in Croatia is specifically addressed in **Chapter 12**. ... into attacking Serb positions and ultimately Serbia itself (Danta 2000c; **Papasotiriou** 2002 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► THE CONNECTION OF GREECE WITH THE TRANS-EUROPEAN TRANSPORTATION ...

A Theodoros, K Michalis, R Charalampos - www.sre.wu-wien.ac.at
... sound legal basis for the TENs. Under the terms of **Chapter XV** of the Treaty (Articles ... external relations include an important **chapter** on energy. [1] ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► The Economics of Defence of Greece and Turkey: A Contemporary Theoretical Approach for ...

EL Evaghorou - city.academic.gr
... the economic robustness, is the economy that provides the economic power, which constitutes essential condition for the military power (**Papasotiriou** 1999: 193 ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

► Foreign investment and restructuring: The evidence from Hungary

B Kamiński, M Riboud, 2000 - books.google.com
... Table of Contents Foreword v Acknowledgments vi Executive Summary vii **Chapter 1** Introduction 1 **Chapter 2** Scope and Depth of Foreign Direct Investment: Sources ...
Γίνεται αναφορά σε 32 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Representational Dynamics: The American Liberal, Conservative and Transitional Periods ...

GJ Smith, 2008 - dissertations.port.ac.uk
... 336137. 13 **Chapter Two**. ... Today we would place the date in November 1968, when Richard Nixon was elected president. (Levine & **Papasotiriou**, 2005, p.164) ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► A viable solution to the Cyprus problem in the context of European Union accession

AP Kyriacou - CYPRUS REVIEW-NICOSIA-INTERCOLLEGE-, 2000 - udg.edu
... Greek and Turkish Cypriot sides (see also, Neisser, 1996: 14; **Papasotiriou**, 1998: 16). ... the EU can provide a more effective democratic **channel** through which to ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

► On the relevance of East Asian experiences: a South Asian perspective

VV Bhatt - Toward the Rural-Based Development of Commerce and ..., 1998 - books.google.com
... East Asian experiences have been presented in great detail in this volume and summarized with elegant simplicity and lucidity by Hay ami in **Chapter** 1. These ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► MASTER OF INTERNATIONAL RELATIONS IRPG 849-INTERNATIONAL POLITICAL ...

L Tuesdays, M Break - pol.mq.edu.au
... Relations? Essential Readings John Ravenhill, Global Political Economy, 2nd ed. (Oxford University Press, 2008), **Chapter** 1. Susan ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

PDF] ► Historia Social e Política Contemporánea

PD NORMALIZADOS - webs.uvigo.es
... LEVINE, P. / **PAPASOTIRIOU**, H. (2005): America since 1945. ... MAZOWER, M. (2001): La Europa negra, Barcelona, Ediciones B. McADAM, D. / TARROW, S. / TILLY, **Ch.** ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Creating Conditions of Stability in Southeastern Europe

PJ Tsakonas - nato.int
... and Latin America (London, Macmillan, 1985) [especially **chapter** 1]. Mouzelis ... these

remarks see Dimitri Conostas and Charalambos **Papasotiriou**, "Greek Policy ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

Consensus decision-making at the GATT and WTO: Linkage and law in a neorealist model of ...

RH Steinberg - UC Berkeley: Berkeley Roundtable on the International ..., 1995 -
escholarship.org
... Stephen S. Cohen, David Caron, Eileen Doherty, Alexander George, Lloyd Gruber, Heather
Hazard, Stephen Krasner, Charalambos **Papasotiriou**, Robert Powell ... **ch.** ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 6 εκδοχές

**ΑΝΑΦΟΡΑ] The Orthodox Church in the ecumenical movement: documents and
statements 1902-1975**

CG **Patelos**, OE Church, 1978 - Gazelle Book Services Ltd
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Hellēno-Voulgarikes meionotētes: prōtokolo Politē-Kalfof, 1924-1925

A Tounta-Phergadē, 1986 - Institute for Balkan Studies
Όλες οι 2 εκδοχές

**ΑΝΑΦΟΡΑ] Power politics and nationalist discourse in the struggle for 'Northern Epirus':
1919-1921**

T Triadafilopoulos - Journal of Balkan and Near Eastern Studies, 2000 - Routledge

BΙΒΛΙΟ] Democracy in the European Union

DN **Chryssochoou**, 2000 - books.google.com

... Dimitris N. **Chryssochoou** University of Exeter ... of a series of neologisms such as graduated integration, multi-speed Europe, variable geometry, Europe **d** la carte ...
Γίνεται αναφορά σε 119 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Theorizing European Integration**

DN **Chryssochoou**, 2001 - lnb.lt
... Postscript Notes Bibliography Index ix xii xiv 1 18 33 49 74 90 105 131 147 151
180 199 Dimitris N. **Chryssochoou**. Theorizing European integration
Γίνεται αναφορά σε 106 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Democracy and symbiosis in the European Union: Towards a confederal consociation?**

DN **Chryssochoou** - West European Politics, 1994 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 43 - Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] **The Emerging Euro-Mediterranean System**

D Xenakis, DN **Chryssochoou**, 2001 - books.google.com
SERIES EDITOR already published Committee governance in the European Union
THOMAS CHRISTIANSEN AND EMIL KIRCHNER (EDS) Theory and reform in the European
Union DIMITRIS N. **CHRYSSOCHOOU**, MICHAEL I. TSINISIZELIS, KOSTAS IFANTIS,
...
Γίνεται αναφορά σε 34 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΒΙΒΛΙΟ] **Theory and reform in the European Union**

DN **Chryssochoou**, MJ Tsinisizelis, S Stavridis, ..., 2003 - books.google.com
... and reform in the European Union second edition DIMITRIS N. **CHRYSSOCHOOU**,
MICHAEL
J ... STEPHEN D. COLLINS The European Union and the Cyprus conflict Modern conflict ...
Γίνεται αναφορά σε 33 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Europe's could-be Demos: recasting the debate**

DN **Chryssochoou** - West European Politics, 1996 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 32 - Σχετικά άρθρα

New challenges to the study of European integration: Implications for theory-building

DN **Chryssochoou** - JCMS Journal of Common Market Studies, 1997 - interscience.wiley.com
... Building. Dimitris N. **Chryssochoou** 1 Department of Politics, University of Exeter,
Amory Building, Rennes Drive, Exeter EX4 4RJ, England. ...
Γίνεται αναφορά σε 28 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] EU democracy and the democratic deficit

DN **Chryssochoou** - I: Cini, Michelle, 2003
Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Meta-theory and the study of the European union: Capturing the normative turn

DN **Chryssochoou** - Journal of European Integration, 2000 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] European union and the dynamics of confederal consociation: Problems and prospects for a ...

DN **Chryssochoou** - Journal of European Integration, 1995 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► Towards a civic conception of the European polity

DN **Chryssochoou**, 2001 - mybulesea.com
Page 1. Dimitris N. **Chryssochoou** University of Exeter Department of Politics Amory
Building Rennes Drive Exeter , EX4 4RJ Email: dn**chryssochoou**@exeter.ac.uk ...
Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

Civic competence and the challenge to EU polity-building

DN **Chryssochoou** - Journal of European Public Policy, 2002 - ingentaconnect.com
... Civic competence and the challenge to EU polity-building. Author: **Chryssochoou**
DN. Source: Journal of European Public Policy, Volume ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

► **Democracy and Integration Theory in the 1990s: A Study in European Polity-Formation**

DN **Chryssochoou**, 1998 - aei.pitt.edu

... 17-42. BELLAMY R. and CASTIGLIONE D. (1997), Building the Union: The Nature of ...
CHRYSSOCHOOU DN (1994), Democracy and Symbiosis in the European Union: Towards a ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 3 εκδόχες

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Public spheres and civic competence in the European polity: a case of liberal republicanism ...

KA Lavdas, DN **Chryssochoou** - ROUTLEDGE ECPR STUDIES IN EUROPEAN ..., 2005 - ROUTLEDGE

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The European Union. Trends in theory and reform

MJ Tsinisizelis, DN **Chryssochoou** - Political Theory and the European Union. Legitimacy, ..., 1998

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] European democracy, parliamentary decline and the 'democratic deficit' of the European Union

DN **Chryssochoou**, S Stavridis, MJ Tsinisizelis - The Journal of Legislative Studies, 1998 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] From “Gesellschaft” to “Gemeinschaft”? Confederal Consociation and Democracy in the ...

M Tsinisizelis, D **Chryssochoou** - Current Politics and Economics of Europe, 1996 - Nova Science Publishers, Inc.

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Democracy and the European Polity

DN **Chryssochoou** - Cini, Michelle (Hg.): European Union Politics. Second ..., 2007

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

Europes Republican Moment

DN **Chryssochoou** - Journal of European Integration, 2002 - ingentaconnect.com
... Europe's Republican Moment. Author: **Chryssochoou** DN. Source: Journal of European Integration, Volume 24, Number 4, 1 January 2002 , pp. 341-357(17). ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] A Republic of Europeans: Civic Unity in Polycultural Diversity

KA Lavdas, DN **Chryssochoou** - ... Dialogue and Citizenship: Translating Values into ..., 2007
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] The Nature of Democracy in the European Union and the Limits of Treaty Reform

DN **Chryssochoou** - Current Politics and Economics of Europe, 2001
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Promoting Security Dialogue in the Mediterranean: The Hellenic Presidency and Beyond

... Tsinisizelis, DK Xenakis, DN **Chryssochoou** - Hellenic Studies, 2003
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Models of Democracy and the European Polity

DN **Chryssochoou** - Civic Working, 2001
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Between Good governance and Democratization: Assessing the Euro-Mediterranean ...

DK Xenakis, DN **Chryssochoou** - Jean Monnet Working Papers in Comparative and ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Federalism and democracy reconsidered

DN **Chryssochoou** - Regional & Federal Studies, 1998 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

► **In Defence of the Civic: The search for a European res publica**

DN **Chryssochoou** - ARENA Working Papers, 2001 - arena.uio.no

... Bellamy, R. and Castiglione, D. (1999) 'The Normative Turn in European ... **Chryssochoou**,

DN (2001) Theorizing European Integration (London, Sage) **Chryssochoou**, DN ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Images of Greece and European Integration: A Case of Uneasy Interdependence?

M Tsinisizelis, DN **Chryssochoou** - SYNTHESIS-LONDON-, 1996 - MODERN GREEK STUDIES WORKING GROUP IN ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Democratic Theory and European Integration: The Challenge to Conceptual Innovation

D Chryssochoou - New Thinking in Politics and International Relations. ..., 1996

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Integration Theory and Treaty Reform: A Consociationalist Approach

DN **CHRYSSOCHOOU** - Internet. Available from www. ex. ac. uk/shipss/politics/ ..., 2000 - uned.es

... A Consociationalist Approach* DIMITRIS N. **CHRYSSOCHOOU** University of Exeter ... polity-formation (**Chryssochoou**, 1997, 2000; Caporaso, 1998; Hix, 1998). Doubtless, ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Prospects for Euro-Mediterranean Governance

D Chryssochoou, D Xenakis - The Review of International Affairs, 2003 - ingentaconnect.com

At a time when power is becoming more widely dispersed and 'low politics' areas acquire greater salience for students and practitioners alike, the Mediterranean finds itself in limbo between order and change. Against the background of ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Democracy in the European Union (London, IB Tauris)

D Chryssochoou, 1998

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Eurogovernance and the Policy Process'

D Chryssochoou - 1999) Public Policy in the New Europe: ..., 1999

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Europe's Could-Be Demos: Recasting the Debate, in" West European Politics

DN Chryssochoou - Vol, 1996

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Democratising the Political Constitution of Europe

DN Chryssochoou - EKEM Policy Paper, Hellenic Centre for European Studies, ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Rethinking Democracy in the European Union: The Case for a "Transnational Demos"

DN Chryssochoou - S. Stavridis et al, 1996

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece's Contribution to Education for Democratic Citizenship

DN Chryssochoou - Athens: Ministry of National Education and Religious ..., 2007

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Civic Competence and Identity in the European Polity

DN Chryssochoou - Making European Citizens: Civic Inclusion in a ..., 2006

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece and the European Union after Amsterdam

DN **Chryssochoou**, S Stavridis, A Moschonas - Contemporary Greece and Europe, Ashgate, Aldershot, 2000

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Eurogovernance: Theories and Approaches to the EU**

D **Chryssochoou** - Public Policy in the New Europe: Eurogovernance in ..., 1999

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

The 2003 Hellenic presidency of the European Union Mediterranean perspectives on the ...

DK Xenakis, DN **Chryssochoou**, 2003 - opensigle.inist.fr

... Authors: Xenakis, Dimitris K. (Hellenic Republic Ministry of Defence, Xolargos (Greece)) **Chryssochoou**, Dimitris N. (University of Exeter, Exeter (United Kingdom ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[DOC] ► **Redesigning Europe: A Liberal Republicanist Approach**

KA Lavdas, DN **Chryssochoou**, 2005 - ypepth.gr

... future development of Europe as a system of collective governance (**Chryssochoou** et al ... day Europeans, the above features still constitute the raison d'être of ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **The theory and practice of democracy in the European Union**

DN **Chryssochoou**, 1995 - University of Reading, Department of Politics

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Legitimizing the Euro-polity'and itsRegime': The Normative Turn in EU Studies

- ► **iccr-international.org** [PDF]

R Bellamy, D Castiglione - European Journal of Political Theory, 2003 - ept.sagepub.com

... 4RJ. Email: d.castiglione@exeter.ac.uk at Google Indexer on June 4, 2009

http://ept.sagepub.com Downloaded from Page 3. govern it. ...

Γίνεται αναφορά σε 35 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **«The 2003 Hellenic Presidency of the European Union**

XD **Chryssochoou** Dimitris - Mediterranean Perspectives on the ESDP», Discussion ..., 2003
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Normative Theory and the EU: Legitimising the Euro-Polity and its Regime

R Bellamy, D Castiglione - After national democracy: rights, law and power in ..., 2004 -
books.google.com

... We are grateful for comments on those earlier papers, especially Shaw (1999);
Shaw (2000a) 22-5; and **Chryssochoou** (2000) 123-44; Page 21. ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

The European Parliament as Entrepreneur: New Trends, New Challenges

D Earnshaw, J Wood, A Warleigh - Influence and Interests in the European Union: The ..., 2002
- books.google.com

... Manchester University Press). **Chryssochoou, D.**(1998): Democracy in the European
Union (London: Tauris). Dankert. P.(1997):'Pressure ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Parliaments and Civil Society Cooperation in the Euro-Mediterranean Partnership

- ► jhu.edu [PDF]

R Pace, S Stavridis, DK Xenakis - Mediterranean Quarterly, 2004 - Duke Univ Press

... For a more theoretical approach to the same subject, see D. Xenakis and D. **Chryssochoou**,
The Emerging Euro-Mediterranean System (Manchester, Manchester ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδόχες

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Double standards, ethics and democratic principles in foreign policy: The
European union ...

S Stavridis - Mediterranean Politics, 1999 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

The Democratic Theory of European Integration: Elite Domination vs. Demos Control

DN **Chryssochoou**, 1995 - aei.pitt.edu

... **Chryssochoou**, Dimitris N. (1995) "The Democratic Theory of European Integration:

Elite Domination vs. ... Authors, Individual: **Chrysssochoou**, Dimitris N. ...
Προσωρινά αποθηκευμένη

[PDF] ► **Polity Dynamics in the European Union: Setting a Normative Framework**

DN **CHRYSSOCHOOU** - se1.isn.ch
Page 1. Polity Dynamics in the European Union: Setting a Normative Framework
DIMITRIS N. **CHRYSSOCHOOU*** Introduction One of the paradoxes ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδόχές

[PDF] ► **Democracy and European Integration Theory in the 1990s**

DN **Chrysssochoou**, 1997 - aei.pitt.edu
... **Chrysssochoou**, DN (1997): 'New Challenges to the Study of European Integration: Implications for ... P. (1994): The Treaty Framework', in O'Keeffe, **D.** and Twomey ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Con WEB**

DN **Chrysssochoou**
Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Reflections on the Future of the European Union**

DN **Chrysssochoou**
Σχετικά άρθρα

Institutionalizing Democracy: Facing up to a Common Future

DN **Chrysssochoou** - The SAGE Handbook of European Studies, 2009 - books.google.com
... we-ness' or a commonly shared civic identity among Europeans (**Chrysssochoou**, 1998). ...
values;(c) public awareness of the transna- tional polity; and (**d**) a desire ...
Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Debating Europe's Constitutional Identity**

DN **Chrysssochoou**
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Forms of European Democracy and Citizenship

DN **Chryssochoou** - sakkoulas.gr

... Dr. Dimitris N. **Chryssochoou** Reader in European Integration, University of Exeter
Scientific Director, Defence Analysis Institute, Athens Abstract ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] INDEX TO VOLUME 35

... , DN **CHRYSSOCHOOU**, JH DUNNING, D ... - interscience.wiley.com

It is also possible that your web browser is not configured or not able to display style sheets. In this case, although the visual presentation will be degraded, the site should continue to be functional. We recommend using the ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] From democracies to democracy: the case of the European Community

DN **Chryssochoou**, 1995 - University of Reading

[BIBΛΙΟ] Theorizing European Integration

DNC Di **Chryssochoou** - books.google.com

Page 1. EORIZING EUROPEAN NTEGRATION DIMITRIS N, **CHRYSSOCHOOU** U I_

Page 2.

Theorizing European Integration Fully revised and updated ...

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece and the process of rethinking Maastricht: Towards a managerial type of reform?

DN **Chryssochoou** - Cambridge Review of International Affairs, 1997 - Routledge

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] 9 Greece and The European Union after Amsterdam

DN **CHRYSSOCHOOU**, S STAVRIDIS, A ... - Contemporary Greece and Europe, 2000 - Ashgate Publishing

Σχετικά άρθρα

Between Good Governance and Democratisation: Assessing the Euro-Mediterranean ...

DK Xenakis, DN **Chryssochoou**, 2001 - aei.pitt.edu

... Xenakis, Dimitris K. and **Chryssochoou**, Dimitris N. (2001) Between Good Governance and Democratisation: Assessing the Euro-Mediterranean Condition. JMWP No. ...

Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **Public Spheres and Civic Competence in the European Polity: A Case of Liberal ...**

DN **Chryssochoou**, KA Lavdas - essex.ac.uk

... 1 Dr. Dimitris N. **Chryssochoou** & Dr. Kostas A. Lavdas ... the raison d'être of the res publica continue to mark their impact in the interminable ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Democracy in the European Union: State and Superstate in the EU

DN **CHRYSSOCHOOU** - lavoisier.fr

... page d'accueil, Plus de 1.568.000 de titres à notre catalogue ! Notice. ... Democracy in the European Union: State and Superstate in the EU. Auteur(s) : **CHRYSSOCHOOU** ...

Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

Public administration and policy in the European Union: an overview

... van der Hoek, DN **Chryssochoou**, N Sitter, J ... - ... ADMINISTRATION AND PUBLIC POLICY-NEW YORK ..., 2005 - lib.buu.ac.th

Contents Part I: Europe Chapter 1 Public administration and policy in the European Union: an overview 3 M. Peter van der Hoek Chapter 2 Theory discourses and European integration 25 Dimitris N. **Chryssochoou** Chapter 3 European ...

[PDF] ► **The European Synarchy: New Discourses on Sovereignty**

DN **Chryssochoou** - Journal of International Law - goedoc.uni-goettingen.de

... unnoticed by present-day Europeans, the above features still constitute the raison d'être of ... 3 Dimitris N. **Chryssochoou**, Democracy in the European Union (1998 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► **Revisiting Citizenship Education: A Virtuous Promise**

DN **Chryssochoou** - skepsymag.gr

... **CHRYSSOCHOOU D.** 294 293-306.qxp 29/8/2008 1:53 Page 294 Page 3. Identity of a Civic Project ... **CHRYSSOCHOOU D.** 296 293-306.qxp 29/8/2008 1:53 Page 296 Page 5. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Does Culture Matter? The Relevance of Culture in Politics and Governance in the Euro- ...

... , P Salem, DK Xenakis, **D Chryssochoou**, S ..., 2002 - aei.pitt.edu
[Table of Contents]: Culture and Governance in the Mediterranean – A Rationale and Overview, by Indra de Soysa and Peter Zervakis; The Relevance of Culture in Democratic Governance – Lessons from the Western Hemisphere, by Lawrence ...
Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

The 'Promise' of the Lisbon Treaty: A Critical Reading

DN **Chryssochoou** - The Constantinos Karamanlis Institute for Democracy ..., 2009 - Springer
Page 1. The 'Promise' of the Lisbon Treaty: A Critical Reading* Dimitris N. **Chryssochoou** Introduction At ... 36 DN **Chryssochoou** Page 3. (with ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Theory discourses and European integration

DN **Chryssochoou** - ... ADMINISTRATION AND PUBLIC POLICY-NEW YORK ..., 2005 - MARCEL DEKKER, INC.

[PDF] ► Constitutionalism Web-Papers, ConWEB No. 3/2002 [http://les1.man.ac.uk/conweb/Europe ...](http://les1.man.ac.uk/conweb/Europe...)

DN **Chryssochoou** - qub.ac.uk
... commonwealth, confederal consociation, and so on (**Chryssochoou**, 2001). ... by present-day Europeans, the above features constituting the raison d'être of the ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Europe in the Republican Imagination

DN **Chryssochoou** - The Constitutionalism Web-Papers, 2002 - ideas.repec.org
... Author Info. Dimitris N. **Chryssochoou** Abstract. This paper makes the case for democratising Europe's 'political constitution' from a republican perspective. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Documentation of a Joint Conference organized by the Center for Development Research (...

... , F Biancheri, S Calleya, **D Chryssochoou**, LE ... - sciencestage.com
... Walter-Flex-Straße 3 **D**-53113 Bonn Germany Tel.: Fax: http: ... Stephen Calleya
University of Malta. Dimitris **Chryssochoou** University of Exeter. ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

The 2003 Hellenic Presidency of the European Union: Mediterranean Perspectives on the ...

DK Xenakis, DN **Chryssochoou**, 2003 - aei.pitt.edu
... Xenakis, Dimitris K. and **Chryssochoou**, Dimitris N. (2003) The 2003 Hellenic Presidency
of the European Union: Mediterranean Perspectives on the ESD. ...
Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► ConWEB

DN **Chryssochoou** - 138.38.0.49
... commonwealth, confederal consociation, and so on (**Chryssochoou**, 2001). ... by
present-day Europeans, the above features constituting the raison d'être of the ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

Is the European Union a political union? An analysis of the policy area of freedom, security ...

- ► wits.ac.za [PDF]

GD Mdladla, 2008 - witsetd.wits.ac.za
... 13 **Chryssochoou, D.**, Theorizing European Integration, Sage Publications, 2001, p.
26. 14 Loc. Cit. Page 17. 7 ... Cit., p. 20. 17 **Chryssochoou, D.**, Op. Cit., p. 20. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] politics of governance: the European Union

... Wallace, C Archer, **D** de Rougemont, S Dell, **D** ...
Σχετικά άρθρα

[DOC] ► THEMATIC BIBLIOGRAPHY

R Gerodimos - gpsg.org.uk

... **Chryssochoou D.** (2005), Greek Report on Education for Democratic Citizenship, Second Revised Edition, Hellenic Ministry of National Education and Religious ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

New Challenges

D Earnshaw, J Wood, A Warleigh - Influence and interests in the European Union: the new ..., 2002 - books.google.com

... Manchester University Press). **Chryssochoou, D.**(1998): Democracy in the European Union (London: Tauris). Dankert, P.(1997):'Pressure ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► UNDERSTANDING TASK ALLOCATION IN THE EUROPEAN UNION: TESTING THE VALUE ...

D Benson, A Jordan - uea.ac.uk

... the EU can be associated with confederalism (Lister, 1996; Elazar, 1994, 2001; Burgess, 2000), or consociationalism (eg Taylor, 1990; **Chryssochoou**, 1997; Costa ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Visions of Republicanism and the Future of Europe

DN Chyssochoou

Σχετικά άρθρα

Understanding the “EU democratic deficit”. A two dimension concept on a three level-of- ...

D Jano - papers.ssrn.com

... **Chryssochoou, D** 2002, μEurope in the Republican Imagination¶, Constitutionalism Web- Papers, ConWEB No. 3, available at <<http://les1.man.ac.uk/conweb>> ...

► Barcelona Process: Political Background and Goals

... , OM Mechanisms, PD Dialogue, O Means - globalpolitics.cz

... Xenakis, DK – **Chryssochoou, DN** (2001): The Emerging Euro-Mediterranean System, Manchester University Press, Manchester, New York. ...

Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Book Review List

B Books, S Breslin, GD Hook - Journal of International Relations and Development, 2004

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► National Report on EU Governance Research

G Pagoulatos - connex-network.org

... 2002, Spanou: 2001, Tsinisizelis: 1996, 2001, Tsinisizelis / **Chryssochoou**: 1995,

Tsoukalis ... opportunities for participation of young researchers (Ph.D. candidates ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Good practices in citizens' organizations–governments relations. A research on 10 European ...

D VERSION - giovannimoro.info

... Il ruolo delle ONG nella costruzione della cittadinanza europea”, paper **CHRYSSOCHOOU**

D.; LAVDAS K. (2003), “Public Spheres and Civic Competence in the ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

► TheTrilogy'of International Relations Theory

DM Viola - aei.pitt.edu

... or the practice of accommodation and compromise aimed at reaching mutual understanding (MacDaniel, 1963, cited in **Chryssochoou**, 1994, 20-21). **d.2)** The Role of ...

Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 3 εκδοχές

10. The EU's Enlargement and Euro-Mediterranean Relations

DK Xenakis - Adjusting to EU Enlargement: Recurring Issues in a ..., 2006 - books.google.com

... **Chryssochoou**, DN, Tsinisizelis, MJ, Stavridis, S. and Ifantis K.(2003), Theory and ...

perceptions of the Barcelona Process', Revista C1DOB **d'**Afers Internationals ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Towards Network Democracy? The Potential of Flexible Integration

A Warleigh - European Integration in the 21st Century: Unity and ..., 2002 - books.google.com

... **Chryssochoou**, **D.**(1994)'Democracy and Symbiosis in the European Union: Towards a

Confederal Consociation?', West European Politics, 17 (4): 1-14. ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

The legislative powers and impact of the European Parliament

- ► [cuni.cz](#) [PDF]

A Maurer - Journal of Common Market Studies, 2003 - papers.ssrn.com
... other authors considered the material scope for co- decision rather limited (Gosalbo Bono, 1995; Tsinisizelis and **Chryssochoou**, 1996). ... R S A N D I M P A C T O F T H ...
Γίνεται αναφορά σε 37 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► THE EU'S ENLARGEMENT AND EURO-MEDITERRANEAN RELATIONS

C STEPHANOU, D XENAKIS - Sustainable Development and Adjustment in the ..., 2006 - emo.pspa.uoa.gr
... **Chryssochoou** DN, Tsinisizelis MJ, Stavridis S. and Ifantis K. ... Northern European Perceptions of the Barcelona Process", Revista CIDOB d'Afers Internacionals ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► MASTER EN RELACIONES INTERNACIONALES 5ª Edición–curso 2008-09

A Tovias, R Hour - ibei.org
... 2, 1994, pp.268-87. 82. Xenakis, **D.** and **Chryssochoou, D.**, The Emerging Euro-Mediterranean System, Manchester, Manchester University Press, 2001, pp. 57- ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Substantive Democracy and Institutional Change: The Paradox of Codecision

A Warleigh - iccr-international.org
... **Chryssochoou, D** (1998): Democracy in the European Union London: Tauris **Chryssochoou, D**; Stavridis, S and Tsinisizelis, M (1998): 'European Democracy, ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

When the European Union is a Lobbyist: The European Commission and External Trade

K Somerset - Influence and Interests in the European Union: The ..., 2002 - books.google.com
... Manchester University Press). **Chryssochoou, D.**(1998): Democracy in the European Union (London: Tauris Academic Studies). Cini, M.(1996 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Normative dynamics and strategic interests in the EU's external identity

R Youngs - JCMS Journal of Common Market Studies, 2004 - papers.ssrn.com
... Beetham and Lord, 1998; Lord, 2000; Lord and Beetham, 2001; **Chryssochoou**, 2000;
Siedentop ... the submerging of the development ministry into the Quai d'Orsay was ...
Γίνεται αναφορά σε 78 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► The Europeanisation of Greek foreign policy: A literature review

S Stavridis - Policy Paper, (Athens: Hellenic Centre for European ..., 2004 - libeprints.lse.ac.uk
... of political unification (for details see **Chryssochoou**, Tsinisizelis, Stavridis
and Ifantis ... d'Estaing had been flown to the Salonica/Halkidiki European Council ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] ► CONFEDERAL CONSOCIATION AND THE FUTURE OF THE EUROPEAN UNION Overcoming the ...

S Stavridis - ELIAMEP Occasional Paper No. OP01, 2001 - kms1.isn.ethz.ch
... xlvii **Chryssochoou, D.** (1996), 'Europe's Could-Be Demos: Recasting the Debate',
West European Politics, 19 (4), 787-801; **Chryssochoou, D.** (1997), 'Rethinking ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

INDEX TO VOLUME 40

PDM Process - papers.ssrn.com
... Programmes 381 B AUN , M., see M AREK , **D.** 895 ... Europeanization 193 B OSTOCK ,
D., Coreper Revisited 215 B REUSS , F., see B ADINGER , H. 515 ...
Όλες οι 2 εκδοχές

The International Protection of the ED Citizen: Problems and Prospects

S STAVRIDIS, C THOUEZ - Citizenship and governance in the European Union, 2005 -
books.google.com
... **Chryssochoou, D.** (1998) Democracy in the European Union (London: Tauris). Page 190.
178 Stelios Stavridis and Colleen Thouez **Chryssochoou, D.**, Tsinisizelis. ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► PUBLIC POLICY m THE NEW EUROPE

F Carr, A Massey - kutuphane.tbmm.gov.tr

... Journal of Commnn Market Sludies. 29(4). 363-83. Charter of Paris for a New Europe (1990) [http://www.Avosccprag.C77indexe- da.htm](http://www.Avosccprag.C77indexe-da.htm) **Chryssochoou, D** N. (1997). ...
[Γίνεται αναφορά σε 7](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► **NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS**

D IMPACT, EUL CRISIS - idis.gr

... 13 **Chryssochoou, D.**, “EU Democracy and the Democratic Deficit” in M. Cini (ed), European Union Politics, Oxford University Press, 2004, p. 368. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

8. Addressing the'communication gap': the difficult connection of European and domestic ...

C Leconte - Civil Society and Governance in Europe: From National ..., 2008 - books.google.com

... **Chryssochoou, D.**(1994)'Democracy and symbiosis in the EU: Towards a confederal consociation?'West European Politics 17 (4), 1-14. ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► **Explaining the Emergence of the ESDP: Setting the Research Agenda**

T Forsberg - Draft Paper prepared for the British International ..., 2006 - tay.fi
... **Chryssochoou D.** et al. (1999) Europe in Change. ... Manchester: Manchester University Press. **Chryssochoou, D.** (2001) Theorizing European Integration. London: Sage. ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 7 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Ackerman, BA (1980). **Social Justice in the Liberal State**, New Haven: Yale University Press ...

G Alhadeff, S Wilson, G Forwood, G Amitsis, ... - Governance and Civil Society in the European Union: ..., 2007 - Manchester Univ Pr
[Σχετικά άρθρα](#)

Books on European Integration

G Studies - The European Union: annual review 1998/1999, 2000 - books.google.com
... **Chryssochoou, D:** Democracy in the European Union (London, Tauris Academic Studies, 1998, ISBN 1860643361) viii+ 280 pp., hbf 39.50. ...

Όλες οι 2 εκδοχές

► **Social theory and European transformation: is there a European society?**

G Delanty, 1998 - socresonline.org.uk

... 2, pp. 147 - 62. **CHRYSSOCHOOU, D.** (1994) 'Democracy and Symbiosis in the European Union: Towards a Confederal Consociation', West European Politics, vol. 17. ...

Γίνεται αναφορά σε 49 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 3 εκδοχές

The European Union as the next step of delegation and accountability

T Bergman - European Journal of Political Research, 2000 - Springer

... Comparative public policy: Patterns of post-war transformation. Cheltenham: Edward Elgar. **Chryssochoou, D.** (1998). Democracy in the European Union. ...

Γίνεται αναφορά σε 29 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

EUROPEANIZATION AND CITIZENSHIP OF THE EUROPEAN UNION1

E Meehan - Europeanization: Institution, Identities and Citizenship, 2000 - books.google.com

... Common Market Law Review 32: 391,442. **Chryssochoou, D.** 1996. Democratic Theory and European Integration: The Challenge to Conceptual Innovation. ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] An Outline of Developments in the European Union and of the Role of Sovereignty in Major ...

CA Leeds - Journal of Contemporary European Studies, 2004 - Routledge

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

European integration, complexity and the revision of theory

- ► **lancs.ac.uk** [DOC]

R Geyer - Journal of Common Market Studies, 2003 - papers.ssrn.com

... of Complexity EI theory mirrored much of the post-World War II development of IR theory (**Chryssochoou**, 2001; Rosamond, 2000). In ...

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

Learning from Europe? EU Studies and the Re-thinking of International Relations'

A Warleigh - European Journal of International Relations, 2006 - ejt.sagepub.com
... state 'Normative turn' studies Bellamy and Castiglione (2000); Lord (1998);
Chryssochoou (1998); Wiener (1998); Warleigh (2003) ...
Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Democracy and Integration After Amsterdam

DN Chryssochoou - Sixth Biennial ECSA-USA Conference, Pittsburgh, ..., 1999 - aei.pitt.edu
... Democracy and Integration After Amsterdam* DMITRIS N. **CHRYSSOCHOOU** University
of
Exeter, Department of Politics, Amory Building, Exeter EX44RJ, UK. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Environmental protection in a liberal democratic Europe

M Wissenburg - Political theory and the European union: legitimacy, ..., 1998 -
books.google.com
... Camps, V 177 Caporaso, J. 16 Castiglione, **D.** 33, 38 Castles, F. 146 Centre for Economic
Policy Research 61 Christiansen, T. 4-5, 10, 123 **Chryssochoou, D.** 4, 10 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► The Political Economy of the Partnership in Comparative Perspective

A Toviass - Online(URL: <http://ies.berkeley.edu/research/> ..., 2002 - CiteSeer
... 1996 a new EC Regulation called MEDA (Mesures d'Accompagnement) dealing with ...
helpful
(as suggested by Xenakis and **Chryssochoou**, 2001, p.119). ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Index to volume 9, 2006

DL Nielson, MJ Tierney, CE Weaver... - Journal of International Relations and Development,
2006
Public Opinion and Foreign Policy Discourse in the United Kingdom and France during the Iraq
...

D Lajh, K Hochfeld, V Vaníček, R Fürst, P ... - ceeol.com
... Dimitris K. Xenakis and Dimitris A. **Chryssochoou**: The Emerging Euro-Mediterranean
System Manchester: Manchester University Press, 2001, 125 pages, ISBN: 0-7190 ...

[PDF] ► Department of Politics and Public Administration University of Limerick Limerick, Ireland www. ...

A Warleigh - ul.ie

... Political Economy. London: Routledge. **Chryssochoou, D** (2000): Democracy in the European Union. London: IB Tauris. Coleman, WD and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Prelims and Editorial-Special Issue 'New Borders for a Changing Europe: Cross-border ...

K Deschouwer, M Keating, JAG Editor, LODG ... - Regional & Federal Studies, 2002 - Routledge

Όλες οι 2 εκδοχές

5 Citizenship beyond the nation state: the case of Europe1

R Bellamy - Political theory in transition, 2000 - books.google.com

Page 101. 5 Citizenship beyond the nation state: the case of Europe1 Richard

Bellamy Since the nineteenth century, citizenship has ...

Γίνεται αναφορά σε 24 - Σχετικά άρθρα

Explications de l'échec scolaire. Les théories implicites des enseignants selon l'origine sociale ...

X **CHRYSSOCHOOU**, M PICARD, M ... - VEI enjeux(Imprimé), 2001 - cat.inist.fr

Xenia **CHRYSSOCHOOU**, Maud PICARD, Maroussia PRONINE VEI enjeux(Imprimé) 127, 178-194, CNDP ... Ces théories implicites leur permettent d'expliquer l'échec scolaire ...

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► The Dynamics of Widening on the Deepening of the European Union—The ...

SU Hungdah - ea.sinica.edu.tw

... and norms have successively dominated peace-buildings (Table 1). In the century following the Peace of Westphalia of 1648, the doctrine of raison d'Etat grew ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► THE PROBLEM OF LEGITIMACY IN THE EUROPEAN UNION: RETHINKING THE ...

D Bray - Review - cesaa.org.au

... 5 See **Chryssochoou** (2001, pp. 104-12). Page 34. ... **Chryssochoou**, Dimitris. N., *Theorizing European Integration*, London, Sage, 2001. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Towards a Transnational Europe: The Case of the Armed Forces

A King - *European Journal of Social Theory*, 2005 - est.sagepub.com

... Page 3. be on a straightforwardly federal trajectory (**Chryssochoou** 1998; Crepaz, in Bogaards and Crepaz, 2002; Lijphart 1979, 1984; Pinder 1995; Siedentop 2000 ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

EUROPEANIZATION AND CITIZENSHIP OF THE EUROPEAN UNION1

E Median - *Europeanization: Institutions, Identities and Citizenship*, 2000 - books.google.com

... Common Market Law Review 32: 391-442. **Chryssochoou, D.** 1996. *Democratic Theory and European Integration: The Challenge to Conceptual Innovation*. ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► How to Increase Legitimacy in the European Union? The Concept of Multi-level Governance ...

K De Jonghe, P Bursens - webhost.ua.ac.be

... Aussi la transposition sans précaution des critères de la démocratie valables pour les Etats a parfois conduit à commettre des erreurs d'appréciation ou ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Contents and Author Index, 2003

E Kirchner, H Michelmann, R Seidelmann, M ... - *Journal of European Integration*, 2003 - Routledge

[RTF] ► The Return of Palestinian Refugees and Displaced Persons: The evolution of an EU policy ...

M Dumper - shipss.ex.ac.uk

... 1995). Xenakis, **D.**, and **Chryssochoou, D.**, *The Emerging Euro-Mediterranean*

system (Manchester, Manchester University Press, 2001).

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► BARCELONA PROCESS: A HISTORIC CHANGE-A HISTORIC CHANCE

E BERNIDAKI - Sustainable Development and Adjustment in the ..., 2006 - emo.pspa.uoa.gr
... 4 Page 5. The Declaration was divided into 3 Chapters or pillars (Xenakis and **Chryssochoou**, 2001): 1. Chapter on Peace and Stability. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Auditing Democracy in the European Union

C Lord - Agder University College, 2003 - arena.uio.no

... Many contributors to the literature have seen consociational democracy as suited to the EU (**Chryssochoou**, 1994; Lijphart, 1997). ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

EU Identification and Endorsement in Context: The Importance of Regional Identity Salience

F Mols, J Jetten - JCMS: Journal of Common Market Studies, 2009 - papers.ssrn.com
... Page 2. European polity formation (**Chryssochoou**, 2001). ... I'd like to see more local control and more respect for one's culture and way of life. [. . .

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

The community deficit

- ► amitaetzioni.org [PDF]

A Etzioni - Journal of Common Market Studies, 2007 - papers.ssrn.com

... building. On the dialogue see Bellamy and Castiglione (2000), **Chryssochoou** (2001); for counter argument see Lord and Beetham (2001). ...

Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 12 εκδοχές

Another nation-building bloc? Integrating nationalist ideology into the EU and ASEAN

C Sutherland - Asia Europe Journal, 2005 - Springer

... dictatorship of the majority. All of these elements are to be found in European governance (**Chryssochoou** 1994). In the 'confederal ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Europeanisation of Greek foreign policy: a critical appraisal

C Tsardanidis, S Stavridis - Journal of European Integration, 2005 - Routledge
[Γίνεται αναφορά σε 6](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

I ► European Integration

M Handbook, M Director, G Christou - warwick.ac.uk
... 5, No. 1, 1998. **Chryssochoou, D** et al Theory and Reform in the European Union. Second edition. Manchester: Manchester University Press, 2003. chapter 1. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

The European Parliament

C Burns - Understanding European Union Institutions, 2002 - books.google.com
... unions and a genuinely European media, so that the reporting of EU affairs is no longer refracted through a prism of national prejudices (**Chryssochoou** 2000). ...
[Γίνεται αναφορά σε 8](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► «A constituição da União Europeia: alternativa republicana ao liberalismo»

R Bellamy, **D** Castiglione - Análise Social, 2000 - analysesocial.ics.ul.pt
Page 1. 425 Richard Bellamy* Dario Castiglione** Análise Social, vol. XXXIV (151-152), 1999 (2.º-3.º), 425-455 A constituição ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► Steven Sterkx Ph. D.-candidate Faculty of Political and Social Sciences University of ...

K Sint-Annastraat - aei.pitt.edu
(work in progress - comments welcome) Steven Sterkx Ph.**D**.-candidate Faculty ... 2000: 109): integration is being regarded as polity formation (**Chryssochoou** 2001: 97 ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Full Module Title: GOVERNANCE OF THE EUROPEAN UNION

- ► [westminster.ac.uk](#) [PDF]
S Board
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδόχές](#)

[PDF] ► emocracy p in the ew Europe

C Lord, E Harris - kutuphane.tbmm.gov.tr

... **Chryssochoou, D.** (1994) 'Democracy and Symbiosis In the European Union: Towards a Confederal Consociation?', West European Politics, vol. 17, no. 4, pp. 1-14. ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► **European Journal of Social**

A King - European Journal of Social Theory, 2005 - uk.sagepub.com

... Page 3. be on a straightforwardly federal trajectory (**Chryssochoou** 1998; Crepaz, in Bogaards and Crepaz, 2002; Lijphart 1979, 1984; Pinder 1995; Siedentop 2000 ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► **DAS POLITISCHE SYSTEM DER EUROPÄISCHEN UNION**

D Leuffen - eup.ethz.ch

... Aspinwall, Mark **D.** and Gerald Schneider (2000) 'Same menu, separate tables: The ...

Chryssochoou, Dimitris N. (2007) 'Democracy and the European Polity', in: Cini ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Reflections on the European democratic deficit

R Bellamy, **D** Castiglione - (2000). Democracy in the European Union. Integration ..., 2000 - books.google.com

... Nation-states remain the dominant players, giving the EU many of the features of a confederation (Forsyth 1982; Warleigh 1998; **Chryssochoou** 1994). ...

[Γίνεται αναφορά σε 47](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

Justifying EU foreign policy: the logics underpinning EU enlargement

H Sjursen, KE Smith - Rethinking European Union Foreign Policy, 2005 - books.google.com

... Hence, in this chapter, we ask what the EU's foreign policy (such as it is) is for, in other words, what is its *raison d'être**. ...

[Γίνεται αναφορά σε 45](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

Parliaments and policy-making in the European Union

T Bergman, T Raunio - European Union, Power and policy-making - books.google.com

... their governments, who, in turn, represent the member states in the Council (on this debate, see the analyses in **Chryssochoou** 1998; Lodge 1996 ... The d'Hondt 124 ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **European Ph. D**

MC ACTIONS - euophd.net

Page 1. MARIE CURIE ACTIONS 5th International LAB Meeting - Spring Session 2006 of the European Ph.D. on Social Representations and Communication v^ Social ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► **Assessing the views of academics in Greece on the Europeanisation of Greek foreign policy: ...**

S Stavridis, 2003 - libeprints.lse.ac.uk

... **CHRYSSOCHOU**: a process of institutional harmonisation and inclusion/adaptation of European ... were Bellou, **Chryssochoou**, Couloumbis, Ifantis, Keridis. ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

4. Civil society and legitimate governance in a flexible Europe: critical deliberativism as a ...

A Warleigh - Civil Society and Legitimate European Governance, 2006 - books.google.com
... other by strong democratic bonds and pressing to acquire a measure of effective control through formal or informal means over government' (**Chryssochoou** 1998: 89 ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Comparative Research in Education: a mode of governance or a historical journey?

A Nóvoa, T Yariv-Mashal - Comparative Education, 2003 - jstor.org

... scholars have been referring to the comparativist turn, as a way of overcoming the fragilities and the weaknesses of the comparative field (**Chryssochoou**, 2001 ...
Γίνεται αναφορά σε 42 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Conclusion: Possible European Futures

M Farrell - European integration in the 21st century: unity in ..., 2002 - books.google.com
... of Fundamental Rights 10-11, 99, 113, 152-3 Chevenement, J.-P. 192 Chiaverini, B. 191 Chirac, J. 2, 6, 7, 64 Chossudovsky, M. 31 **Chryssochoou, D.** 107, 111 ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[DOC] ► Projet d'Action de Recherche Concertée

... , P De Bruycker, D Jacobs, J Malengreau, P ... - philodroit.be
Projet d'Action de Recherche Concertée. Outsiders in Europe. ... Emmanuelle Bribosia.
(MAM, Institut d'Etudes Européennes, Faculté de Droit). Philippe De Bruycker. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Locating the European Parliament

D Judge, D Earnshaw - Paper delivered at European Community Studies ..., 1999 - aei.pitt.edu
... Commission. In the assessment of Corbett (1994:223), 'Maastricht constitute[d]
d] an important step forward ... for the European Parliament'. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Democracy and accountability in the EU

M NEWMAN - European Union: Power and Policy-making, 2002 - books.google.com
... which is simultaneously characterised by elements of fusion (Rometsch and Wessels
1996; Wessels 1997) and elements of separation (Chryssochoou 1998; Benz 1999 ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

After the 'permissive consensus'

M NEWMAN - European Union: power and policy-making, 2006 - books.google.com
... which is simultaneously characterised by elements of fusion (Rometsch and Wessels
1996; Wessels 1997) and elements of separation (Chryssochoou 1998; Benz 1999 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Governing communities: parish-pump politics or strategic partnerships?

C Skelcher - Local Government Studies, 2003 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 22 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► On the nature of the beast: Re-charting political geographies of the European Union

JD Sidaway - GEOGRAFISKA ANNALER SERIES B, 2006 - aei.pitt.edu
... JAMES D. SIDAWAY ... tion, international scholarship is still puzzled as to what exactly

the EU is or may come to resemble in the future' (**Chryssochoou**, 2001, p.1 ...
[Γίνεται αναφορά σε 8](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► Football fandom and post-national identity in the New Europe

A King - British Journal of Sociology, 2000 - [measure4you.de](#)
... upon the need for a unified supranational identity among Europeans in order to overcome
the so-called 'democratic deficit' (eg **Chryssochoou** 1996; Schmidt ...
[Γίνεται αναφορά σε 54](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 6 εκδοχές](#)

A teorização da União Europeia

- ► [ufp.pt](#) [PDF]

P Vila Maior - [bdigital.ufp.pt](#)
... Oxford, Oxford University Press. Page 8. 242 243 **Chryssochoou, D.** (1997). New
Challenges to the Study of European Integration: Implications for Theory-Building. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

6. Civil society organisations and participatory administration: a challenge to EU ...

C Harlow - Civil Society and Legitimate European Governance, 2006 - [books.google.com](#)
... surely somewhat theoretical-state of democratic deficit (Weiler 1995; **Chryssochoou**
1996 ... stage in the protection of individual rights by the Conseil d'Etat (Long ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

13 Environmental protection in a liberal democratic Europe

M Wissenburg - Political theory and the European union: legitimacy, ..., 1998 -
[books.google.com](#)
... 17 Castiglione, **D.** 34, 38 Casdes, F. 147 Centre for Economic Policy Research 60
Christiansen, T. 5-6, 11, 125 **Chryssochoou, D.** 5, 11, 45, 50, 83, 84, 85, 86, 89 ...
[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► Is the European Parliament competitive or consensual...'and why bother'?

P Settembri - Conference on "The European Parliament and the ...", 2006 - [eu-consent.net](#)
... while listing the standard consociational features, **Chryssochoou** (2001) maintains: ...
offices are shared out among all political groups according to the d'Hondt ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Road to the European Union: The Czech and Slovak Republics

J Rupnik, J Zielonka, 2003 - Manchester University Press; Distributed exclusively in ...

return of Palestinian refugees and displaced persons: The evolution of a European ...

- ► idrc.org [PDF]

M Dumper - Palestinian refugees: challenges of repatriation and ..., 2007 - books.google.com
... its objectives. In this way, the EU became structurally involved in the progress of the MEPP (Xenakis and **Chryssochoou** 2001). In ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► UNITY IN HETERARCHY: SECURITY COMPLEXITY AND SYSTEMIC CHANGE IN THE ...

MJ TSINISIZELIS, DK XENAKIS - Sustainable Development and Adjustment in the ..., 2006 - emo.pspa.uoa.gr
... 5 . P. Balta (1997), 'La Méditerranée en tant que zone de conflits', Revista CIDOB d'Afers Internacionals, No. ... 33. D. Pool, "op. cit.", p. 215. 34. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Greece: Between 'Henosis' and Decentralization

J Loughlin - Subnational democracy in the European Union: ..., 2001 - books.google.com
... TSINISIZELIS, M. and **CHRYSSOCHOOU, D.**(1996).'Images of Greece and European Integration:
A Case of Uneasy Interdependence?'Synthesis, 1/2: 22-33. ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Understanding attitudes towards EU rules and regulations in Multi-Level Governance contexts ...

F MOLS - bath.ac.uk
... Europe', Journal of European Public Policy, 6:4 (Special Issue): 528-544. **Chryssochoou, D.** (2001) Theorizing European integration, London: Sage. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 9 εκδοχές

The 'Right to Have Rights': Citizenship Practice and the Political Constitution of the IT

R Bellamy - Citizenship and governance in the European Union, 2005 - books.google.com
Page 53. The 'Right to Have Rights': Citizenship Practice and the Political

Constitution of the IT RICHARD BELLAMY I. INTRODUCTION ...

Γίνεται αναφορά σε 35 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] German policy-making and eastern enlargement of the EU during the Kohl era: managing ...

SD Collins, 2002 - books.google.com

... JAMES SPERLING AND EMIL KIRCHNER The Emerging Euro-Mediterranean system
DIMITRIS

K. XENAKIS AND DIMITRIS N. **CHRYSSOCHOOU** Page 5. STEPHEN (D. COLLINS
GERMAN ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► A Different View

MTG TING JR, T FRANKE, M ZEYNALOV - iapss.org

... Discuss with reference to the major theories of democracy: a Schumpeterian Approach
by Tobias Franke When **Chrysschoou** defined the democratic deficit in the ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Political territoriality in the European Union: the changing boundaries of security and ...

- ► **leidenuniv.nl** [PDF]

JP Vollaard, 2009 - openaccess.leidenuniv.nl

... and Conflict. Vol. 35, no. 4, pp. 389-415. **Chrysschoou, D.** (2001), Theorizing
European Integration. London: Sage. Clark, I. (1998 ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

The representation (s) of a new superordinate category: Studying the stereotype of the ...

X **Chrysschoou** - European Psychologist, 2000 - psycnet.apa.org

... **Chrysschoou**, X. (in press). Memberships in a superordinate level. Re-thinking ...

Doise, W., Spini, D., & Clemence, A. (1999). Human rights ...

Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Studying Regions Comparatively: Evidence from NAFTA

A Warleigh-Lack, A Warleigh - garnet.sciencespobordeaux.fr

... European Union. Aldershot: Edward Elgar **Chrysschoou, D** (1998): Democracy in
the European Union, London: IB Tauris Page 14. 14 Ciccantell ...

[Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML](#)

Mediterranean Identity through Constructivist Lenses

S PANEBIANCO - A new Euro-Mediterranean cultural identity, 2003 - books.google.com
... **Chryssochoou, D.**, Stavridis, S. and Moschonas, A.(2000), 'Greek Political Parties and European Integration after Amsterdam', in A. Mitsos and E. Mossialos (eds ...
[Σχετικά άρθρα](#)

PETER KOSLOWSKI

F Europe, **D** Sovereignty - Democracy and the European Union, 1998 - books.google.com
... occupied by their colonies. They put their national egoism and their raison
d'état above the common good of Europe. The idea of ...
[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► The EU in Comparative Perspective: Comparing the EU and NAFTA

A Warleigh-Lack, A Warleigh - euce.dal.ca
... Union. Aldershot: Edward Elgar Page 14. 14 **Chryssochoou, D** (1998): Democracy in the European Union, London: IB Tauris Ciccantell, P ...
[Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML](#)

[RTF] ► Part 1. European Governance: Political System and Institutional Actors

E Papazoglou - www.lse.ac.uk
... 1999) pp.528-44. **Chryssochoou D.** (1998) Democracy in the European Union (London: Tauris). Closa, Carlos (1998) "Supranational ...
[Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

[PDF] ► The Quest for more Legitimacy in the European Union as a Multi-Level Political System: a ...

K De Jonge, P Bursens, 2003 - essex.ac.uk
Page 1. The Quest for more Legitimacy in the European Union as a
Multi-Level Political System: a Conceptual Framework First draft ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML](#)

► Economic Liberalism between Theory and Practice

A Tovias - UC Berkeley: Institute of European Studies. Retrieved ..., 2004 - escholarship.org
... Marseilles, FEMISE Research Program, October 2000, 53 pages, [http:// www.femise.org/PDF/A_Tovias_1000.pdf](http://www.femise.org/PDF/A_Tovias_1000.pdf) Xenakis, **D.** and **Chryssochoou, D.** (2001), The Emerging ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 4 εκδοχές

Why “our” policies set the standard more than “theirs”: Category norms and ...

P Hegarty, X **Chryssochoou** - Social Cognition, 2005 - Guilford Publications
... Peter Hegarty University of Surrey Xenia **Chryssochoou** Panteion University ... To the
extent that prototypicality and 492 HEGARTY AND **CHRYSSOCHOOU** ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► The Making of Contemporary Europe

C Convenor, A Szczerbiak, C Tutors, J ... - sussex.ac.uk
... a. Conceptualising the Cold War; b. Reflections on the United States; c. Reflections
on the Soviet Union **d.** Characteristics of the Cold War e. End of the Cold ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

4 The uses of democracy

R Bellamy, **D** Castiglione - Democracy in the European Union: Integration Through ..., 2000 -
books.google.com
... Nation-states remain the dominant players, giving the EU many of the features of
a confederation (Forsyth 1982; Warleigh 1998; **Chryssochoou** 1994). ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[DOC] ► MA in Contemporary European Studies MA in European Politics

MOFC EUROPE - sussex.ac.uk
... Further reading. Dinan, **D.** Ever Closer Union, (Palgrave, 1999, 2005), Chapter 1. ...
Urwin, **D.**, A Political History of Western Europe Since 1945 (Longman, 1997). ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

15 Embedding a bottom-up approach to European security

S Flechtner - A human security doctrine for Europe: project, principles, ..., 2006 -
books.google.com

... pdf (accessed 11 October 2004). **Chryssochoou, D.**(2000) Democracy in the European Union, London and New York: Tauris Academic Studies. ...

[PDF] ► And never the twain shall meet?: the EU's quest for legitimacy and enlargement

L Friis, A Murphy - cionet.org

... Not only would the EU have to search for a new foundation for its legitimacy - other than its raison d'être as a means to create peace, security and democracy ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Interpretation of European Union Citizenship, The

J Shaw - Mod. L. Rev., 1998 - heinonlinebackup.com

... London: Sage, 1995); C. Closa, 'The concept of citizenship in the Treaty on European Union' (1992) 29 Common Market Law Review 1137; J. d'Oliveira, 'European ...

Γίνεται αναφορά σε 54 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδόχές

[PDF] ► DE ANÁLISIS DEL PROCESO DE INTEGRACIÓN EUROPEA

CI EL NEOINSTITUCIONALISMO - recercat.net

... desarrollado alrededor del hecho central de que los Estados seguían existiendo y querían 3 **CHRYSSOCHOOU, D.**, Op. Cit., pág.56. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδόχές

[PDF] ► EU RELATIONS WITH MOLDOVA: NORMATIVE POWER EUROPE IN ACTION?

T de Wekker, A Niemann - lse.ac.uk

Page 1. European Foreign Policy Unit Working Paper No. 2009/3 EU RELATIONS WITH MOLDOVA: NORMATIVE POWER EUROPE IN ACTION? Tessa de Wekker and Arne Niemann ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Frozen: citizenship and European unification

A Warleigh - Critical Review of International Social and Political ..., 1998 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα

Contents Perspectives 23/2004-2005

D Lajh, K Hochfeld, V Vaníček, R Fürst, P ... - Perspectives. The Central European Review of ..., 2004 - CEEOL

... Dimitris K. Xenakis and Dimitris A. **Chryssochoou**: The Emerging Euro-Mediterranean System Manchester: Manchester University Press, 2001, 125 pages, ISBN: 0-7190 ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Gibt es eine Europäische Öffentlichkeit? Neuere empirische Studien zu Demokratiedefizit, ...

... Klein, C Lahusen, E Richter, D Rucht, HJ Trenz ... - Berliner Journal für Soziologie, 1991 - Akademie

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Forthcoming in Erik Oddvar Eriksen and John Erik Fossum (eds) **Democracy in the European ...**

R Bellamy, D Castiglione

Σχετικά άρθρα

Trends in theory and reform

MJ Tsinisizelis - Political theory and the European union: legitimacy, ..., 1998 - books.google.com

... that are in the way' Page 110. 92 MJ Tsinisi&lis and D. M **Chryssochoou** (Taylor 1993: 182). Although no straightforward answer exists ...

Σχετικά άρθρα

► Vue d'ensemble

D Gilibert, R Morlot, P Castel - lodel.irevues.inist.fr

... De plus, comme le note **Chryssochoou** (2000), des différences fortes de statut, de positionnement et de motivations à l'adhésion peuvent exister d'un pays à l ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[PDF] ► «Les représentants permanents auprès de l'ue ou la redéfinition d'un rôle politique européen»

F Chatzistavrou - Regards sociologiques, 2004 - regards-sociologiques.com

... LA REDEFINITION D'UN ROLE POLITIQUE EUROPEEN ... Malgré ce poids croissant,

les

représentants permanents représentent un ensemble d'acteurs peu connus. ...

[Γίνεται αναφορά σε 4](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[DOC] ► Le droit d'entrer au musée

F Mairesse, 2005 - elbechar.ifrance.com

... photographies de Jean-François Mallet ; illustrations de Benoît Lumeau d'Hauterives. ...

Theory and reform in the European Union / Dimitris N. **Chryssochoou**

[Γίνεται αναφορά σε 4](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Les possibles futurs de l'Union Européenne

R Ivan - Studia Universitatis Babes-Bolyai-Studia Europaea, 2003 - CEEOL

... CJCE, Paris, Ed. Dalloz, 1991. 2. **CHRYSSOCHOOU, D.**, Theorizing European Integration, London, Ed. Sage, Polity, 2001. 3. SIMON, **D** ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► Democracy beyond the Modernist Subject: Complexity and the Late-modern Reconfiguration ...

I Blühdorn - In Search of Legitimacy. Policy Making in Europe and ..., 2009 - people.bath.ac.uk
... ought to be read as a further contribution to my ongoing exploration of the politics of unsustainability (eg Blühdorn 2002, 2004a/b, 2007c/d). 8 Translation ...

[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Studying identity in social psychology: Some thoughts on the definition of identity and its ...

- ► [panteion.gr](#) [PDF]

X **Chryssochoou** - Journal of Language and Politics, 2003 - ingentaconnect.com

... The Case of the European. The European Psychologist 5, 269–277. **Chryssochoou**,

X. 2002. ... London: Sage. Hogg, MA and Abrams, **D**. 1993. ...

[Γίνεται αναφορά σε 9](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 8 εκδοχές](#)

[BIBΛΙΟ] Europe and civil society: movement coalitions and European governance

C Ruzza, 2004 - books.google.com

... and reform in the European Union, 2nd edition DIMITRIS N. **CHRYSSOCHOOU**,
MICHAEL

J ... STEPHEN D. COLLINS The European Union and the Cyprus conflict Modern conflict ...
Γίνεται αναφορά σε 40 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Rethinking European Union Foreign Policy

B Tonra, T Christiansen, 2004 - books.google.com

... Theory and reform in the European Union, 2nd edition DIMITRIS N. **CHRYSSOCHOOU**,
MICHAEL

J ... the EU during the Kohl era Managing the agenda STEPHEN D. COLLINS The ...
Γίνεται αναφορά σε 39 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► European Parliament

IP Union, KDHC Movement, ANONC Alliance ... - The Parliamentary Conference on the
WTO Urges ... - uni-mannheim.de

... number of Union members on the Union's decision mechanisms see chapter 1 of Quermonne
J.-L., L'Union européenne en quête d'institutions légitimes et ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[DOC] ► L'identité européenne: études des possibles

F Arnould - a.dorna.free.fr

... la formation d'un groupe psychologique. **Chrysschoou** introduit ensuite
le concept d'image-prototypes. Le point de départ de ce ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

► L'identité européenne: études des possibles

A Fouquet, 2009 - lodel.irevues.inist.fr

... la formation d'un groupe psychologique. **Chrysschoou** introduit ensuite
le concept d'image-prototypes. Le point de départ de ce ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[PDF] ► Citizenship practices and transnationalism in Spanish cities. The case of the Romanian ...

I Ciornei - imiscoecrosscluster.weebly.com

... ground; for this we need to know how to articulate the interaction between the late
comers and the rest of the society” (I Pla Municipal d'immigració i ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Conflicting conventional wisdoms on European integration

CH Church - Global Society, 1997 - Routledge

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Better the Devil you know? Synthetic and confederal understandings of European unification

A Warleigh - West European Politics, 1998 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Problems of Political Education in a Multi-level Polity: Explaining Non-teaching of ...

H WALKENHORST - Journal of Contemporary European Studies, 2006 - Routledge

Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Introduction: Delegation and Accountability in European Integration

T Bergman - The Journal of Legislative Studies, 2000 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► POLI 451–THE EUROPEAN UNION

A Hinarejos - mcgill.ca

... 3 Dimitris N. **Chryssochoou** 'Democracy and the European Polity', pages 359-374. **D** Chalmers et al., 'European Union Law' (Cambridge CUP 2006), pages 167-178. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► The Euro-Mediterranean Partnership vs. Regional Complexity: Towards a 'Lean' International ...

DK Xenakis - huss.exeter.ac.uk

... **Chryssochoou**, DN, Tsinisizelis, MJ, Stavridis, S. and Ifantis, K. (1999): Theory and ... Perceptions of the Barcelona Process', Revista CIDOB d'Afers Internacionals ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] History repeating? Framework theory and Europe's multi-level confederation

A Warleigh - Journal of European Integration, 2000 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Non-state actors in international relations: the case of Germany

AM Le Gloannec, 2007 - Manchester Univ Pr

[PDF] ► The federal vision

K Nicolaidis, R Howse, 2001 - oup.co.uk
... 73 John D. Donahue and Mark A. Pollack 4. Blueprints for Change: Devolution and Subsidiarity in the United States and the European Union 118 ...
Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

[PDF] ► EUROPEAN INTEGRATION

M Eilstrup-Sangiovanni - kutuphane.tbmm.gov.tr
... a (^onfederal Consociation?', West European Politics, 17, 1-14, **Chryssochoou**, DN (1996 ... Corbey, D. (1995) 'Dialectical Eunctionalism; Stagnation as a Booster of ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

ARENA Working Papers

... T Christiansen, S Piedrafita, D Gaus, I Bache ..., 2002 - ideas.repec.org
... 37 Implications of globalization on the raison d'être of European integration by ...
The Search for a European res publica by Dimitris **Chryssochoou** [Downloadable ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[PDF] ► IHEID 2008-2009 Prof. MR Djalili

C des Balkans - iheid.ch
... XENAKIS, Dimitris, **CHRYSSOCHOOU**, Dimitris, The Emerging Euro-Mediterranean

System ...

BALTA, Paul, « En Méditerranée, une coopération semée d'embûches », Le ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[DOC] ► The Remaking of Civic Europe

T Republicanism - ypepth.gr

... Lavdas, KA and **Chryssochoou**, DN (2005b) Redesigning Europe: A Liberal Republicanist ...

Mitrany, **D.** (1943) A Working Peace System (London: Royal Institute of ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Understanding European Union Institutions

A Warleigh, 2002 - books.google.com

Page 1. Page 2. Page 3. Understanding European Union Institutions What are the institutions of the European Union? How do they work ...

Γίνεται αναφορά σε 25 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Democratic governance in the European Union: The institutional terrain after Amsterdam

- ► uni-koeln.de [PDF]

A Maurer, J Monar, W Wessels - The European Union after the Treaty of Amsterdam, 2001 - books.google.com

... to be rather limited (Gosalbo Bono, 1995: 22; Tsinisizelis and **Chryssochoou**, 1996). ...

(d) A policy oriented and single (national) interest guided re-ordering of ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► The Normative Turn in European Union Studies: Legitimacy, Identity and Democracy

R Bellamy, **D** Castiglione - Bankowski, Z. and Scott, A., Editors, 2000 - shipss.ex.ac.uk

... Mitrany's idea of 'the relation of things' as the core of functionalism: **D.** Mitrany,

The Functional Theory of Politics (1975 Martin Robertson), p. 37. ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

L'élargissement de l'Union européenne: une voie risquée de promotion de la démocratie

L Whitehead - Revue Internationale de Politique Comparee, 2001 - cairn.info

... productifs. Mais ces objections sont d'une importance secondaire pour notre

propos. ... L'UE des années 1990 : quelle force d'attraction ? En ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

DOC] ► Исторические науки Д 209.002. 03 Московский Государственный Институт

...

ЮС КУДРЯШОВА - old.mgimo.ru

... К.Хиллион, Э.Штадтмюллер, Р.Шуман, Г.Элбо, D.Allen, Ch.Boswell,

Ch.Bretherton, M.Burgess, DN**Chryssochoou**, Th.Diez, D.Dinan, P ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► The European Union as a consociation? a methodological assessment

O Costa, P Magnette - West European Politics, 2003 - sciencespo.site.ulb.ac.be

... the analysis. Consensus-seeking may be the raison d'être of consociative systems, but cannot be restricted to them. Persistent ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

Israeli Policy Perspectives on the Euro-Mediterranean Partnership in the Context of EU ...

A Tovias - Euro-Mediterranean relations after September 11: ..., 2003 - books.google.com

... institutionalization of the EMP, as suggested by Xenakis and **Chryssochoou** [2001:

119 ... the group drafting a constitution for Europe, Giscard d'Estaing, includes ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

European Constitution and Cosmopolitan Ideals, The

P Eleftheriadis - KCLJ, 2001 - heinonlinebackup.com

... Blackwell, 1996), Andreas Follesdal and Peter Koslowski (eds.), Democracy and the

European Union (Berlin: Springer, 1998), D. **Chryssochoou**, Democracy in the ...

Γίνεται αναφορά σε 23 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] The SAGE handbook of European studies

C Rumford, 2009 - books.google.com

... Democracy: Facing up to a Common Future 173 Dimitris N. **Chryssochoou** 11 Competing ... Culture (1996), Unity and Diversity in the New Europe (with D. Berghahn and N ...

Γίνεται αναφορά σε 1

DOC] ► Theories of European Integration

L Dolná - fpvmv.umb.sk

... **Chryssochoou**, DN: Democracy and Symbiosis in the European Union: Toward a
Confederal Consociation. ... Mitrany, **D.**: A Working peace System. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

BIBΛΙΟ] Reshaping economic and monetary union: membership rules and budget policies in ...

S Donnelly, 2004 - books.google.com

... and reform in the European Union, 2nd edition DIMITRIS N. **CHRYSSOCHOOU**,
MICHAEL

J ... and eastern enlargement of the EU during the Kohl era STEPHEN **D.** COLLINS The ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

] ► A European Republic in a Polycultural Setting: Authority and Diversity in Europe's Emerging ...

KA Lavdas, 2007 - cceia-old.unic.ac.cy

... London: Routledge. Lavdas, KA & **Chryssochoou**, DN (2007). ... 16. Morrow, J. (1998).
History

of Political Thought, London: Macmillan. Miller, **D.** (1995). ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► PARLEMENT EUROPÉEN

E LA NOUVELLE, DUNEU LA ... - uni-mannheim.de

... et traduction autorisées, sauf à des fins commerciales, moyennant mention de la
source, information préalable de l'éditeur et transmission d'un exemplaire ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

European Citizenship Concept AND Enlargement

- ► ciaonet.org [PDF]

D Kochenov - ceeol.com

... 71 * LL.M. (CEU Budapest), Ph.D. candidate, Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit Rechten, Sectie Europees en Economisch Recht. I would like to thank Prof. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► LA REGION ET LA RENOVATION DU MODELE INSTITUTIONNEL EUROPEEN EN ...

P Grigoriou - Novos Estudos Jurídicos, 2009 - siaiweb06.univali.br

... DIMITRI, **Chryssochoou** (2008). ... Procédures des états membres pour la participation des pouvoirs régionaux et locaux au processus européen d'élaboration des ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► OF EUROPEAN INTEGRATION

A FEDERALIST - csfederalismo.it

... Parti di questa pubblicazione possono essere citate nei termini previsti dalla legge che tutela il diritto d'autore e con l'indicazione della fonte. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Confederal Consociation and Foreign Policy: the case of the CFSP of the EU

S Stavridis - Journal of European Integration, 2000 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

BΙΒΛΙΟ] Delegation and accountability in European integration: the Nordic parliamentary ...

T Bergman, E Damgaard, 2000 - books.google.com

... Except where otherwise noted, this brief presentation of EU developments and institutions draws upon **D. Chryssochoou**, Democracy in the European Union (London ...

Γίνεται αναφορά σε 27 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

How Democratic Is The European Union?

S Huluban - Sfera Politicii, 2005 - CEEOL

... **Chryssochoou**, Dimitris (2000) Democracy in the European Union. ... Putnam, Robert **D.** (1988) "Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of Two-Level Games ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece and the Palestinian–Israeli Conflict: A Discursive Constructivist Perspective

A AGNANTOPOULOS - Mediterranean politics, 2007 - Routledge
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Μᾶ α εἶyrasth dhmokratᾶ α

Μ Κορρᾶ, 1994 - Athens: Papazisis
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Business Development in Mozambique: What is the Role of the Regulatory Business ...

Μ Krause, Μ Ackermann, C Hirtbach, **Μ Κορρᾶ**, ... - Small and Medium Enterprises, 2008
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] FYROM: The strategic dilemmas

Μ Κορρᾶ - Eurobalkans, Athens, 1995
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Ethnic Albanians in the Former Yugoslav Republic of Macedonia: Between Nationality and ...

ΜΕ **Κορρᾶ** - Nationalism and Ethnic Politics, 2001 - ingentaconnect.com
... Ethnic Albanians in the Former Yugoslav Republic of Macedonia: Between Nationality and Citizenship. Author: **Κορρᾶ** ΜΕ. Source: Nationalism ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Mia euthraustê dêmokratia

Μ Κορρᾶ, 1994 - Athens: Papazisis
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Mathematical simulation of complex ecological systems'

AG Ivakhnenko, YU **Koppa, M** Todua, G ... - Soviet Automatic Control, 1971
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Greek-Turkish conflict in the 1990s: domestic and external influences

D Conostas, 1991 - Macmillan
Γίνεται αναφορά σε 33 - Σχετικά άρθρα

Greece prepares for the twenty-first century

D Conostas, TG Stavrou - Journal of Modern Greek Studies, 1997 - muse.jhu.edu
"There is a duty in this land. And this duty is for us to study ourselves." So said Pericles Yannopoulos at the beginning of the twentieth century. And this is what eleven scholars do a century later in this volume of analytical and ...
Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Diasporas in World Politics: The Greeks in Comparative Perspective

D Conostas, AG Platias, 1993 - Palgrave Macmillan
Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] «Challenges to Greek foreign policy: Domestic and External parameters»

D Conostas - Greece Prepares for the Twenty-first Century Johns ..., 1995
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα

Developing European Community Law of Worker Participation in Management, The

DC **Conostas** - NYUJ Int'l L. & Pol., 1978 - heinonlinebackup.com
... COMMUNITY LAW OF WORKER PARTICIPATION IN MANAGEMENT Dimitris C. **Conostas*** I.
Introduction A ... MA Int'l Affairs, Carleton U., Ottawa; AM, MALD, Ph.D., The Fletcher ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece prepares for the 21st Century

D Conostas, T STAVROU - Woodrow Wilson Center, Washington DC, 1995
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The beginning of the discussion on European Union in Greece

T Veremis, **D Conostas** - Documents on the history of European integration, 1988
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Diasporas in World Politics: An Introduction

DC **Conostas**, AG Platias - Dimitri **Conostas** and Athanassios Platias, Diasporas in ..., 1993
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece in the twenty-first century: institutions and political culture

N Mouzelis - **Conostas, D.** and Stavrou, Th. Op. cit, 1995
Γίνεται αναφορά σε 34 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece Prepares for the Twenty-First Century

C Tsoukalas, **D Conostas**, J Stavrou, 1995 - The Johns Hopkins UP Baltimore, MD
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece Prepares for the Twenty-First Century

N Mouzelis, **D Conostas**, T Stavrou, 1995 - Johns Hopkins UP Baltimore, MD
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] TheGreek-Turkish Conflictinthe1990s

D Conostas, 1991 - London: MacMillan
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greek Foreign Policy Objectives: 1974-1986

DC **Constas** - ... Studies Association Meetings, Washington, DC, April, 1987
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Athanassios Platias, eds. 1993

D Constas - Diasporas in World Politics, The Greeks in ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Challenges to Greek Foreign Policy'

D Constas - Greece Prepares for the Twenty-first Century
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Southern European Countries in the European Community', Holmes, John W

D Constas - Maelstrom: The United States, Southern Europe, and ..., 1995
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Greek Case” at the Council of Europe, 1967–1969

D Constas - Papazisis, Athens, 1976
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greek Policy Responses to the Post-Cold War Balkan Environment

D Constas, C Papasotiriou - Coufoudakis, V., H. Psomiades y A. Gerolymatos, ..., 1999
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Defence spending and economic growth: a causal analysis for Greece and Turkey

P Dunne, E Nikolaidou, **D Vougas** - Defence and Peace Economics, 2001 - carecon.org.uk
... 3 For a comprehensive view of the Greek-Turkish relations, see **Constas, D.**
(1991), Duke (1989).. 4 From the Greek perspective, Turkey ...
Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] Legal and political aspects of intra-community conventions

DC **Constas** - Journal of European Integration, 1982 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] External security determinants of Greek military expenditure: an empirical investigation ...

AN Refenes, C Kollias, A Zapranis - Defence and Peace Economics, 1995 - Taylor & Francis

Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Country survey VII: Military spending in Greece

C Kollias - Defence and Peace Economics, 1995 - Taylor & Francis

Γίνεται αναφορά σε 20 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greek Political Party Attitudes Towards Turkey: 1974-89

V Coufoudakis - **Constas, D.** The Greek-Turkish Conflict in the 1990s: ..., 1991

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Is there a Greek-Turkish arms race?: Evidence from cointegration and causality tests

C Kollias, S Makrydakis - Defence and Peace Economics, 1997 - Taylor & Francis

Γίνεται αναφορά σε 25 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► 'Military expenditure and economic growth: A demand and supply model for Greece, 1960– ...

P Dunne, E Nikolaidou - Defence and Peace Economics, 2001 - carecon.org.uk

... 1 For a comprehensive view of the Greek-Turkish relations, see **Constas, D.**

(1991), Duke (1989).. 2 From the Greek perspective, Turkey ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► The economic effects of defence spending in Greece 1963-90: some preliminary econometric ...

C Kollias - Spoudai - digilib.lib.unipi.gr

... No 4. Chowdhury, AR (1991) "A causal analysis of defence spending and economic growth", Journal of Conflict Resolution, Vol 35, No 1. **Constas, D.** (1991) The ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Military expenditure and economic growth: A demand and supply model for Greece, 1960– ...

P Dunne, E Nikolaidou - Defence and Peace Economics, 2001 - Routledge

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Greek policy of solving problems through regional and international institutions

D Conostas - REVUE INTERNATIONALE ET STRATEGIQUE, 2006

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Democracy and Human Rights: The Institutional Puzzle of Greater Europe

DC **Constas** - MEDITERRANEAN JOURNAL OF HUMAN RIGHTS, 2006 - FACULTY OF LAWS AND THE FOUNDATION FOR ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Dimitri Conostas and Theofanis G. Stavrou, editors, Greece Prepares for the Twenty-first ...

V Calotychos, **D** Keridis, T Pelagidis - JOURNAL OF MODERN GREEK STUDIES, 1997 - JOHNS HOPKINS UNIVERSITY PRESS

[PDF] ► [Pressure Groups and Greek Foreign Policy](#)

ID Stefanidis - lse.ac.uk

... The Reverse Influence Phenomenon: The Impact of the Greek-American Lobby on the Foreign Policy of Greece', in V. Coufoudakis, **D. Conostas**, **D.** Platias (eds ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

e-Government and the Joining-up of the Greek Public Sector

D Petrakaki, N Hayes, L Introna - Proceedings of the 7th European Conference on E- ..., 2007 - books.google.com

... for the twenty-first century, Ed. by **Constas, D.** & Stavrou, T. Woodrow Wilson

Center Press, Washington. Turner, P. & Higgs, G.(2003 ...
Σχετικά άρθρα

I ► Andreatta, Beniamino, et al., In a Larger EU, Can All Member States Be Equal? Brussels: The ...

E Athanassopoulou, D Barchard - National Interest, 1998 - 192.5.14.110
... **Constas**, Dimitri, and Charalambos Papasotriou, "Greek Policy Responses to the Post-Cold ... Lesser, Ian O., Jerrold D. Green, F. Stephen Larrabee, and Michele ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 13 εκδόχές

Military tension and foreign direct investment: evidence from the Greek-Turkish rivalry

E Athanassiou, C Kollias - The economics of regional security: NATO, the ..., 2000 - books.google.com
... London: Macmillan. 1 Ian. **Constas**, D.(ed.)(1991). The Greek Turkish Conflict in the 1990s. London: Macmillan. Dixit, A., and R. Pindyck (1994). ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Alternative models of Greek defence expenditures

CA Avramides - Defence and Peace Economics, 1997 - Taylor & Francis
Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα

Aegean Territorial Waters Conflict: An Evolutionary Narrative

SS Guner - Conflict Management and Peace Science, 2004 - cmp.sagepub.com
... future paths (see, among others, Bahcheli, 1990, 2000; Clogg, 1983; **Constas**, 1991; Coufoudakis ... Markezinis, T: Tzannetakis, G: Givas, P: Papandreou, E: Ecevit, **D**: Demirel, Y ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

Greek security policy & crisis (Mis) management: searching for the proper institutions and ...

- ► 195.130.87.21 [PDF]

A Liaropoulos, 2005 - 195.130.87.21
... **Constas**, D. and T. Stavrou (eds), Greece Prepares for the Twenty-First Century, (Stanford CA: Woodrow Wilson Centre Press, John Hopkins University Press, 1995 ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► 55 th Annual PSA Conference, University of Leeds, 4-7 April 2005

AN Liaropoulos - psa.ac.uk

... **Constas, D.** and T. Stavrou (eds), Greece Prepares for the Twenty-First Century, (Stanford CA: Woodrow Wilson Centre Press, John Hopkins University Press, 1995 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The European Union and Turkey: Society Assertiveness and Credibility Lack

DE Karatas, 2003 - GRIN Verlag

... Birand, MA (1991), "Turkey and the Davos Process: Experiences and Prospects", in **D. Constas** (ed.), The Greek-Turkish Conflict in the 1990s: Domestic and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Greek Merchant Networks in the Age of Empires (1770-1870)

MC Chatziioannou - Diaspora entrepreneurial networks: four centuries of ..., 2005 - books.google.com

... Oxford University Press. **Constas, D.** and Platias, AG (eds)(1993), Diasporas in World Perspective, London: Macmillan. Curtin, P.(1984 ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Country survey military expenditure in Cyprus

C Kollias - Defence and Peace Economics, 2001 - Taylor & Francis

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► The Economics of Defence of Greece and Turkey: A Contemporary Theoretical Approach for ...

EL Evaghorou - city.academic.gr

... arming systems are manufactured and it is the beginning of the research and growth of technologies that decreased the balance of terror (**Constas** 1991:130). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Impacts of EU policies and strong mayors in Greek local government

D Grigoriadou, N Marava - Legitimacy and urban governance: a cross-national ..., 2006 - books.google.com

... Tsoukalas, K.(1995)'Free Riders in Wonderland, or, of Greeks in Greece', in **D. Conostas** and TG Stavrou (eds) Greece Prepares for the Twenty-first Century, Balti ...

Σχετικά άρθρα

PDF] ► The Europeanisation of Greek Foreign Policy A Conceptual Framework and an Empirical ...

A Agnantopoulos - lse.ac.uk

... overview of the emergence of these bilateral differences see Clogg, R. (1991):“Greek - Turkish Relations in the Post-1974 Period”; in **Conostas, D.** The Greek ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Security in Southeastern Europe and the US-Greek Relationship

RL Pfaltzgraff, D Keridis, LV Foundation, 1997 - Brassey's Inc

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The Loyalties of Ethno-National Diasporas and the Case of the

J Diaspora - Still moving: recent Jewish migration in comperative ..., 2000 - books.google.com

... in addition to a special journal which is entirely dedicated to the study of this field (appropriately titled Diaspora), more books (eg, **Conostas** and Platias ...

Σχετικά άρθρα

PDF] ► DECLINING RELIGIOUS AUTHORITY IN GREECE

S Patrikios - lse.ac.uk

... 1999. By earth and water. Athens: Kastaniotis (in Greek). **Conostas, D.**, and T. Stavrou. 1995 (eds.). Greece prepares for the twenty-first century. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► The political discourse on immigration in southern Europe: a critical analysis

A Triandafyllidou - Journal of Community & Applied Social Psychology, 2000 - psych.uoa.gr
Page 1. Journal of Community + Applied Social Psychology J[Community Appl[
Soc[Psychol[\ 09] 262Ð278 "1999# Received 09 February 1999 ...
Γίνεται αναφορά σε 34 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

**ΑΝΑΦΟΡΑ] Revue internationale et stratégique 2006-1 (N 61)| ISSN 1287-1672| ISSN
numérique: en cours| ...**

D Constat

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

La politique grecque de résolution des questions nationales à travers les institutions ...

D Constat - cairn.info

Au cours du temps, les acteurs de la politique grecque eurent à choisir entre
des politiques populaires et des politiques efficaces, préservant les
équilibres internationaux fragiles. Cet exercice devint particulièrement ...

Κώστας Βεργόπουλος: *Ατομικές Αναφορές 290* (υπάρχουν τα διαθέσιμα στοιχεία)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The power of minorities

G Mugny, **S Papastamou** - 1982 - Academic Press

Γίνεται αναφορά σε 194 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Psychologie sociale

... , G PAICHELER, H PAICHELER, **S PAPASTAMOU**, MA ... - cat.inist.fr
Psychologie sociale. Serge MOSCOVICI, JC ABRIC, M BILLIG, SS BREHM, JP
DECONCHY, W DOISE, M DOMS, RM
FARR, M GILLY, CF GRAUMANN, M HEWSTONE, J JASPARS, D JODELET, L KURSE,
JM LEVINE, G de MONTMOLLIN, G
MUGNY, CJ NEMETH, G PAICHELER, H PAICHELER, **S PAPASTAMOU**, MA
PAVELCHAK, B RIME, ML ROUQUETTE PUF. ...

Γίνεται αναφορά σε 440 - Σχετικά άρθρα

Intergroup relations, identification and social influence.

G Mugny, C Kaiser, **S Papastamou**, JA Pérez - British Journal of Social ..., 1984 - doi.apa.org
... Login to save citations to My List. Citation. Database: PsycINFO. [Journal Article].

Intergroup relations,

identification and social influence. Mugny, Gabriel; Kaiser, Claude; **Papastamou**, Stamos;
Pérez, Juan

A. British Journal of Social Psychology. Vol 23(4), Nov 1984, 317-322. Abstract. ...

Γίνεται αναφορά σε 33 - Σχετικά άρθρα

When rigidity does not fail: Individualization and psychologization as resistances to ...

G Mugny, **S Papastamou** - European Journal of Social ..., 1980 - interscience.wiley.com
Studied the impact of individualization and psychologization of minorities upon their influence.

In

Experiment I, 72 Swiss male and female 15-year-old students read a text on pollution prepared in
a 2

× 2 ANOVA-design (one/ two ...

Γίνεται αναφορά σε 28 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Minority influence and psycho-social identity

G Mugny, **S Papastamou** - European Journal of Social ..., 1982 - interscience.wiley.com
Social influence mechanisms are considered as also relevant to intergroup dynamics. In a social influence situation, approaching or retreating from the source's position also involves accepting or rejecting psycho-social ...

Γίνεται αναφορά σε 25 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Psychologization and processes of minority and majority influence

S Papastamou - European Journal of Social Psychology, 1986 - interscience.wiley.com
It is also possible that your web browser is not configured or not able to display style sheets. In this case, although the visual presentation will be degraded, the site should continue to be functional. We recommend using the ...

Γίνεται αναφορά σε 23 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

" Sleeper effect" et/ou effet minoritaire? Étude théorique et expérimentale de l' ...

S Moscovici, G Mugny, **S Papastamou** - Cahiers de Psychologie Cognitive, 1981 - doi.apa.org
... Étude théorique et expérimentale de l'influence sociale à retardement. / Sleeper effect and/or minority

effect? Moscovici, Serge; Mugny, Gabriel; **Papastamou**, Stamos. Cahiers de Psychologie Cognitive/Current

Psychology of Cognition. Vol 1(2), Jun 1981, 199-221. Abstract. ...

Γίνεται αναφορά σε 17 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] 2. Strategies of minority and majority influence

S PAPASTAMOU - Current issues in European social ..., 1983 - Cambridge University Press

Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Influence minoritaire, identification et relations entre groupes: étude expérimentale ...

G Mugny, C Kaiser, **S Papastamou** - Cahiers de Psychologie Sociale, 1983

Γίνεται αναφορά σε 29 - Σχετικά άρθρα

Zeitgeist'and Minority Influence-Where is the Causality: A Comment on Clark (1990 ...

JA Perez, **S Papastamou**, G Mugny - European Journal of Social ..., 1995 - interscience.wiley.com

Does the mood of the time (Zeitgeist) facilitate the influence minorities are able to exercise, or is it itself direct product of minority influence? It is argued, from a social psychological definition of the minority-majority ...

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Rigidity and minority influence: The influence of the social in social influence

S Papastamou, G Mugny - Perspectives on minority influence, 1985

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Current issues in European social psychology

S Papastamou - 1983 - Cambridge University Press ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

Toward a theory of conversion behavior

S Moscovici - Advances in experimental social psychology, 1980 - books.google.com
... A remarkable series of experiments by Mugny (1974) and **Papastamou** (1979) shed light on the meaning of

these suggestions. They were conceived along the same lines as the usual experiments on communication

and generally dealt with the topic of pollution. At the same time they Page 230. ...

Γίνεται αναφορά σε 436 - Σχετικά άρθρα

Influence minoritaire et relations entre groupes: l'importance du contenu du ...

G Mugny, JA Pérez, C Kaiser, **S Papastamou** - Schweizerische Zeitschrift für ..., 1984 - cat.inist.fr

... contenu du message et des styles de comportement. G MUGNY, JA PEREZ, C KAISER, **S PAPANASTAMOU**

Schweizerische Zeitschrift für Psychologie und ihre Anwendungen 43:44, 331-349,

Schweizerische Gesellschaft für Psychologie und ihre Anwendungen, 1984. ...

Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Pour une nouvelle approche de l'influence minoritaire: les déterminants ...

G Mugny, **S Papastamou** - Bulletin de Psychologie, 1976

Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα

Minority influence: A meta-analytic review of social influence processes

- ► [duke.edu](#) [PDF]

W Wood, S Lundgren, JA Ouellette, S Busceme, T ... - Psychological ..., 1994 - psycnet.apa.org
... 1994 American Psychological Association. CITATION. Wood, W., Lundgren, S., Ouellette, JA, Busceme,

S., & Blackstone, T. (1994). Minority influence: A meta-analytic review of social influence processes.

Psychological Bulletin, 115, 323-345. doi: 10.1037/0033-2909.115.3.323. ...

Γίνεται αναφορά σε 231 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

Synchronic consistency and psychologization in minority influence

S Papastamou, G Mugny - European Journal of Social ..., 1990 - interscience.wiley.com

The importance of synchronic consistency as a factor facilitating minority influence had not previously been the object of a systematic study. We carried out a $2 \times 2 \times 2 \times 2$ experiment aimed

at studying the consequences of a) ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Los estilos de comportamiento y su representación social

G Mugny, **S Papastamou**, S Moscovici - S. Moscovici, Psicología Social II. Pensamiento ..., 1986

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] «A Propos du 'Credit Idiosyncrasique'chez Hollander: Conformisme Initial ou ...

G Mugny, **S Papastamou** - Bulletin de psychologie, 1975

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Influence minoritaire et identification sociale dans des contextes d'originalité et de ...

G Mugny, D Rilliet, **S Papastamou** - Revue Suisse de Psychologie, 1981

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Environment and quality of life: Social representations of the term "environment."

... Koskinas, **S Papastamou**, S Mantoglou, G Prodromitis, ... - Athens, Greece: Greek Letters (... , 2000

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

'Zeitgeist' and minority influence: where is the causality: a comment on Clark. ...

JA Perez, **S Papastamou**, G Mugny, RD CLARK - European journal of social ..., 1995 - cat.inist.fr

Does the mood of the time(Zeitgeist) facilitate the influence minorities are able to exercise, or is it itself a direct product of minority influence? It is argued, from a social psychological definition of the minority-majority ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Attitudes and attitude change

S Chaiken, C Stangor - Annual review of psychology, 1987 - Annual Reviews
Page 1. Ann. Rev. Psychol. 1987. 38:575-630 Copyright © 1987 by Annual Reviews Inc. All rights

reserved ATTITUDES AND ATTITUDE CHANGE Shelly Chaiken and Charles Stangor
Department of

Psychology, New York University, New York, New York 100031 CONTENTS ...

Γίνεται αναφορά σε 356 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Echec à l'influence minoritaire: La psychologisation

S Papastamou, G Mugny, C Kaiser - Recherches de Psychologie Sociale, 1980

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Psychologie De La Conversion

S Papastamou - 1987 - Del Val Cousset

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Rigidité et influence minoritaires: le discours comme régulateur d'appartenance

G Mugny, **S Papastamou** - Bulletin de Psychologie, 1982

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

Opinion spirals, silent and otherwise

V Price, **S Allen** - Communication Research, 1990 - crx.sagepub.com

Page 1. Communication Research <http://crx.sagepub.com> Opinion Spirals, Silent and Otherwise: Applying Small-Group Research to Public Opinion Phenomenal VINCENT PRICE and SCOTT ALLEN

Communication Research 1990; 17; 369 DOI: 10.1177/009365090017003005 ...

Γίνεται αναφορά σε 39 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

THE EFFECTS OF INGROUP-OUTGROUP MEMBERSHIP ON MINORITY ...

R Martin - Social Behavior and Personality: an international ..., 1992 - ingentaconnect.com

... Academic Press: London. Mugny, G. Kaiser, C. and **Papastamou, S.** (1983). Influence minoritaire

identification et relations entre groupes: Etude experimentale autour d'une votation. Cahiers de Psychologie Sociale, 9, 1-30. Mugny, G., Kaiser, C., **Papastamou, S.** and Perez, JA (1984). ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Strategies d'influence minoritaires et majoritaires

S Papastamou - 1979 - ... sociale des processus de groupe, de ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Group identification, intergroup perceptions and collective action

C Kelly - European review of social psychology, 1993 - Psychology Press

Γίνεται αναφορά σε 75 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Social identification, self-categorization and social influence

D Abrams, MA Hogg - European review of social psychology, 1990 - Psychology Press

Γίνεται αναφορά σε 160 - Σχετικά άρθρα

The meaning of multiculturalism for visible minority immigrant women

FM Moghaddam, DM Taylor - Canadian Journal of Behavioural ..., 1987 - psycnet.apa.org
... **Papastamou, S.** (1973). Strategies of minority and majority influence. In W. Doise & S. Moscovici (Eds.),
Current issues in European Social psychology Vol. 1 (pp. ... Cambridge: Cambridge University Press. **Papastamou, S.** (1986). Psychologization and processes of minority and majority influence. ...
[Γίνεται αναφορά σε 48](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Perceived threats to democracy: An examination of political affiliation and beliefs ...

S Papastamou, G Prodromitis, T ... - Analyses of Social Issues ..., 2005 - interscience.wiley.com
It is also possible that your web browser is not configured or not able to display style sheets. In this case, although the visual presentation will be degraded, the site should continue to be functional. We recommend using the ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Majority and minority influence: A social impact analysis

S Wolf - Social influence, 1987 - books.google.com
... & Latane, 1985), others arguing in favor of a dual process (Maass & Clark, 1984; Moscovici, 1980; Mugny, 1982; Nemeth, this volume; **Papastamou**, 1983 ... These variables are hypothesized to combine multiplicatively
so that in this case, $\text{Impact} = f(\text{SIN})$, where S, I, and N are the strength, immediacy, and ...
[Γίνεται αναφορά σε 13](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► **Convergent and divergent processing of majority and minority arguments: Effects ...**

CKW De Dreu, NK De Vries, EH Gordijn, MS ... - European Journal of ..., 1999 - medewerker.uva.nl
... CARSTEN KW DE DREU,* NANNE K. DE VRIES, ERNESTINE H. GORDIJN and MIEKE S. SCHUURMAN University of Amsterdam,
The Netherlands ... identification with the (aversive) minority, leading recipients to suppress change on
focal issues in the case of minority influence (Mugny, Kaiser, Perez, & **Papastamou**, 1984 ...
[Γίνεται αναφορά σε 15](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

► **Effets de la psychologisation sur l'influence d'un groupe et d'un «leader» ...**

S Papastamou - L'année psychologique, 1985 - persee.fr

Résumé 160 sujets ont participé à cette expérience composée de quatre conditions issues du croisement de deux variables indépendantes : l'appréhension psychologisante ou non de la source minoritaire d'influence, et ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The perception of ingroup and outgroup homogeneity: Reintroducing the ...

B Simon - European review of social psychology, 1992 - Psychology Press

Γίνεται αναφορά σε 107 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Asymmetrical social influence in freely interacting groups discussing the death ...

- ► **tcu.edu** [PDF]

CM Smith, A Dykema-Engblade, A Walker, TS ... - Group Processes & ..., 2000 - gpi.sagepub.com

... Christine M. Smith Grand Valley State University Amanda Dykema-Engblade Loyola University Angela Walker

University of Connecticut Tammi S. Niven University ... For example, Perez, **Papastamou**, and Mugny (1995)

asserted that Clark's explanation suggests that minority influence can be understood within ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Social psychology of intergroup relations

- ► **uu.se** [PDF]

H Tajfel - Annual review of psychology, 1982 - Annual Reviews

... pic) aspects of intergroup behavior (eg D. Taylor & Aboud 1973, D. Hamilton & Gifford 1976, Rothbart

et al 1978, S. Taylor et al 1978, S. Taylor 1981). ... as distinct from case a above, are not always related

to impermeable boundaries between groups (eg D. Taylor et al 1973, Mugny & **Papastamou** 1976-77 ...

Γίνεται αναφορά σε 2094 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 11 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The interplay of heuristic and systematic processing of social information

G Bohner, GB Moskowitz, S Chaiken - European review of social ..., 1995 - Psychology Press

Γίνεται αναφορά σε 66 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The distinctiveness principle: Identity, meaning, and the bounds of cultural relativity

VL Vignoles, **X Chryssochoou**, GM ... - Personality and Social ..., 2000 - psr.sagepub.com
Society for Personality and Social Psychology, Inc. ... Personality and Social Psychology Review
2000, Vol. 4, No. 4, 337-354 ... The Distinctiveness Principle: Identity, Meaning, and the Bounds
of Cultural Relativity

Γίνεται αναφορά σε 60 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Cultural diversity: Its social psychology

X Chryssochoou - 2004 - books.google.com

© 2004 by Xenia **Chryssochoou** 350 Main Street, Maiden, MA 02148-5020, USA 108 Cowley
Road, Oxford

0X4 1JF, UK 550 Swanston Street, Carlton, Victoria 3053, Australia The right of Xenia

Chryssochoou

to be identified as the Author of ...

Γίνεται αναφορά σε 39 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Memberships in a superordinate level: re-thinking European Union as a multi- ...

X Chryssochoou - Journal of Community & Applied Social ..., 2000 - interscience.wiley.com

This paper attempts to understand how people give meaning to the social categories they belong
to in

the context of superordinate group formation. The context of investigation is the European
Integration. Participants were ...

Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] How group membership is formed: self categorisation or group beliefs? The ...

X Chryssochoou - ... European identities: social psychological analysis of ..., 1996

Γίνεται αναφορά σε 22 - Σχετικά άρθρα

Multicultural societies: Making sense of new environments and identities

X Chryssochoou - Journal of Community & Applied Social ..., 2000 - interscience.wiley.com

This paper discusses theoretical issues linked to the study of identities and intergroup relations
within multicultural societies. The issues discussed concern how identities acquire meaning in
contemporary societies where events ...

Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

The representation (s) of a new superordinate category: Studying the stereotype of ...

X Chryssochoou - European Psychologist, 2000 - psycnet.apa.org

The present paper is concerned with the organizing principles of the representation people form about a superordinate category to which they belong. It is argued here that the social relations in the structural societal level play ...

Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Evaluating models of identity motivation: Self-esteem is not the whole story

VL Vignoles, **X Chryssochoou**, GM Breakwell - Self and Identity, 2002 - doi.apa.org

... Login to save citations to My List. Citation. Database: PsycINFO. [Journal Article].

Evaluating models

of identity motivation: Self-esteem is not the whole story. Vignoles, Vivian L.; **Chryssochoou**, Xenia;

Breakwell, Glynis M. Self and Identity. Vol 1(3), Jul-Sep 2002, 201-218. Abstract. ...

Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Cross-cultural research methods

E Lyons, **X Chryssochoou** - Research methods in psychology, 2000

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα

Combining individuality and relatedness: Representations of the person among the ...

VL Vignoles, **X Chryssochoou**, GM ... - British Journal of Social ..., 2004 - ingentaconnect.com

Representations of the person and their significance for identity and action were studied in an interpretative phenomenological analysis of interviews with 42 Anglican clergymen and clergywomen.

Participants portrayed the person ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

National attachment and patriotism in a European nation: A British study

E Lyons, **X Chryssochoou** - Political Psychology, 2005 - jstor.org

Evanthia Lyons Social Psychology European Research Institute, University of Surrey ... Xenia

Chryssochoou Social Psychology European Research Institute, University of Surrey ... This study

explores identification with one's ...

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Studying identity in social psychology: Some thoughts on the definition of identity ...

- ► **panteion.gr [PDF]**

X Chryssochoou - Journal of Language and Politics, 2003 - ingentaconnect.com

The present paper discusses the concept of identity in social psychology. It is suggested that identity is a particular form of social representation that mediates the relationship between the individual and the social world. ...

Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

Sources of distinctiveness: Position, difference and separateness in the identities of ...

VL Vignoles, **X Chryssochoou**, GM ... - European Journal of ..., 2002 - interscience.wiley.com

We investigated the implications of three sources of distinctiveness - position, difference and separateness - for identity and subjective well-being in a survey of 149 Anglican parish priests. Distinctiveness was examined within ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Why “our” policies set the standard more than “theirs”: Category norms and ...

P Hegarty, **X Chryssochoou** - Social Cognition, 2005 - Guilford Publications

Five experiments examined how 333 British participants used representations of the category “EU

countries,” to judge similarities, reason about generalization, and explain differences between EU

countries. EU countries vary in ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Multiculturalism: Its Social Psychology

X Chryssochoou - 2004 - London: Sage

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Explications de l'échec scolaire. Les théories implicites des enseignants selon l' ...

X CHRYSSOCHOOU, M PICARD, M PRONINE - VEI enjeux(Imprimé), 2001 - cat.inist.fr

Explications de l'échec scolaire. Les théories implicites des enseignants selon l'origine sociale et culturelle de l'élève. Xenia **CHRYSSOCHOOU**, Maud PICARD, Maroussia PRONINE VEI

enjeux(Imprimé) 127, 178-194, CNDP, 2001. Une recherche expérimentale ...
Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Research methods in psychology

E Lyons, **X Chryssochoou** - 2000 - Sage London
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Exclusion of ethnic groups from the realm of humanity. Prejudice against the ...

X Chryssochoou, A Marcu - Psicologia Politica, 2005 - dialnet.unirioja.es
Se analiza el prejuicio contra minorías étnicas como el establecimiento de la diferencia entre los grupos sociales en dimensiones valoradas y también como la negación de las semejanzas evitando la inclusión de endogrupos y ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

Exclusion of ethnic groups from the realm of humanity: Prejudice against the ...

A Marcu, **X Chryssochoou** - psycnet.apa.org
... Login to save citations to My List. Citation. Database: PsycINFO. [Journal Article]. Exclusion of ethnic groups from the realm of humanity: Prejudice against the Gypsies in Britain and in Romania. Marcu, Afrodită;
Chryssochoou, Xenia. Psicología Política. Vol No 30, May 2005, 41-56. Abstract. ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Evaluating Models of Identity Motivation: Self-Esteem is Not the Whole Story

X Chryssochoou, VL Vignoles, GM Breakwell - Self and Identity, 2002

Andreas Zick

X Chryssochoou - European Psychologist, 2004 - psycnet.apa.org
Globalizing countries are moving more and more into culturally diverse associations. Although at first glance it may seem that economy and politics regulate this process, it is unwise to disregard the role that individuals and ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Social Influence and the Power of Minorities: An Analysis of the Communist ...

X **Chryssochoou**, C Volpato - Social Justice Research, 2004 - Springer

In this paper, we investigate the strategies that a minority uses to exert direct influence toward social change through the qualitative analysis of a document that has prompted people toward collective action and change, ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Cultural diversity: its social psychology**

X [VNV] **Chryssochoou** - Blackwell

[PDF] ► **Aging, gender, and self: Dimensionality and measurement invariance analysis on ...**

X GUO, SJ SCHWARTZ, BE Mc CABE - Self and Identity, 2007 - sethschwartz.info

... Self-construal has received little attention from Western psychologists because it has been mistakenly

"understood as cultural and historical products" that operate only at the cultural level of analysis (Vignoles, **Chryssochoou**, & Breakwell, 2004, p. 113). ... 2 X. Guo et al. Page 3. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Diversità culturali**

X **Chryssochoou** - Psicologia sociale della differenza

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

Modelling identity motives using multilevel regression

- ► **unair.ac.id** [PDF]

VL Vignoles - Doing social psychology research, 2004 - books.google.com

... A Recent Study Vignoles, **Chryssochoou** and Breakwell (2002a) used this method to study identity motivation

among the population of UK Anglican parish priests ... included in each multilevel regression model Predictor

Field Model number Fixed effects 0 1 2 3 4 c_esteem 13 XX XX c_distin 14 X Xx c_contin ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Berry, JW (1989), "Imposed etics-emics-derived etics: the operationalization of a ...**

M Easterby-Smith, R Thorpe, A Lowe - assets.emeraldinsight.com
... Longenecker, CO, Neubert, MJ (2005), "The practices of effective managerial coaches",
Business Horizons,
Vol. 48 pp.493-500. Lyons, E., **Chryssochoou, X.** (2003), "Cross-cultural research methods", in
Breakwell,
GM, Hammond, S., Fife-Schaw, S. (Eds), Research Methods in Psychology, Sage, London, ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Socialization-related communication in an ethnically diverse organization

JA Feij, AA Dinsbach - Proceedings of International Symposium on Youth and ..., 2005 - ttl.fi
... Proceedings of the International Symposium on Youth and Work; 2002 Nov 20-22; Espoo,
Finland. Helsinki:
Finnish Institute of Occupational Health; 2003. 2. **Chryssochoou X.** Cultural diversity. Its social
psychology. Malden (MA): Blackwell Publishing; 2004. 3. Feij JA. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Sex role ideology among East Asian immigrants in the United States

DT Barry, M Beitel - American Journal of Orthopsychiatry, 2006 - psycnet.apa.org
... **Chryssochoou, X.** (2000). Multicultural societies: Making sense of new environments and
identities.
Journal of Community and Applied Social Psychology , 10, 343–354. ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

**ΑΝΑΦΟΡΑ] Environment and quality of life: Social representations of the term
"environment."**

K Koskinas, S Papastamou, S Mantoglou, G ... - Athens, Greece: Greek Letters (..., 2000
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] Environment and Upgrading of the Quality of Life, the Social
Representations of the ...**

K Koskinas - 2000 - Athens: Greek Letters Publications
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Schizophrenia and murder

F Tsalikoglou - 1989 - Athens: Papazissi
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Occupational Health and Safety Management System in Hospital

E Velonakis, **F Tsalikoglou** - Scientific Publications, Parisianou ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Responses to Men Who Use Violence Against Women: A European Comparative ...

E Nina-Pazarzi - Responses to men who use violence against ... - wallis.kezenfogva.iif.hu
... Triantafillidou, J, 'Abused women, a modern confrontation of the problem', Social work ,(4),
1986,
243–251 • **Tsalikoglou, F.**, Mythologies of Violence and Control, Athens: Papazisis, 1989 •
Tsalikoglou
F, 'Rape and its mythology': The plundering of women's desire", The women's struggle,(5 ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

The Development of an Information System and Installation of an Internet Web ...

I Mavrikakis, J Mantas, M ... - Studies in health ..., 2007 - search.informit.com.au
... Athens 2000. [24] Tziritas G., Labit C., Motion Analysis for Image Sequence Coding.
Elsevier,
1994. [25] Velonakis E., **Tsalikoglou F.**, Occupational Health and Safety Management System
in Hospital. Scientific Publications, Parisianou. Athens [26 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

The Development of an Information System and Installation of an Internet Web

K Kuhn... - Medinfo 2007: Proceedings of the 12th World ..., 2007 - books.google.com
... IN. YAE, Athens 2000. [24] Tziritas G., Labit C., Motion Analysis for Image Sequence
Coding.
Elsevier, 1994. [25] Velonakis E., **Tsalikoglou F.**, Occupational Health and Safety Management
System in Hospital. Scientific Publications, Parisianou. ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► People's Attitudes Towards Patients with Mental Illness in Greece

C Melissa, C Marvaki, M Gourni, A Tsalkanis, N Pilatis, ... - 2004 - nursing.gr
... American Sociological Review, 52, 96-112. 27. **Tsalikoglou, F.**(1990) Schizophrenia and murder. Athens:
Papazissi. 28. Skaramagas, D.(1991) The concept of irrational behavior in forensic psychiatry. Thessaloniki
: Ianos . 29. Skaramagas, D(2002) The myth of the psychopathic criminal. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Teachers' burnout, depression, role ambiguity and conflict

A Papastylianou, M Kaila, M Polychronopoulos - Social Psychology of ..., 2009 - Springer
... dimension as a demographic variable constitutes the most powerful indicator of risk for different
types of mental disorders (Lennon 2006; **Tsalikoglou** and Artinopou ... $t = 1.08$, $df = 552$, $p > 0.05$;
Depersonalization: $t = 1.82$, $df = 273.21$, $p > 0.05$), urban classification (Emotional Exhaustion: $F = \dots$
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► How does the family confront the crime?

M Markopoulou, K Tsiftoglou, K ... - Annals of General ..., 2008 - biomedcentral.com
... families are absent altogether. References 1. Livaditis M.: Psychiatry and Law. 1994:139-243. 2. **Tsalikoglou F.**: Schizophrenia and murder. 1989:136-153. 3. Madianos M.: Psychiatry and Rehabilitation. 2005:45-56. 402- 412 from International Society ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδόχές

[PDF] ► Mental state and criminal behavior

... , O Georgiadou, K Tsiftoglou, K Bobotas - Annals of General ..., 2008 - biomedcentral.com
... British Journal of Criminology 2002, 42:433-441. 3. Farrington D, et al.: Empathy and offending, a systematic review and meta-analysis. Aggression and Violent Behaviour 2004, 9:441-476. 4. **Tsalikoglou F.**: Schizophrenia and murder. 1989:136-153. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδόχές

A site of communication among enterprises for supporting Occupational Health and ...

A Hasman... - Ubiquity: Technologies for Better Health in Aging ..., 2006 - books.google.com
... 2005. [3] Velonakis E., " Health and Occupation. Occupational Health", Athens, 1990. [4]
Velonakis E., **Tsalikoglou F.**, Occupational Health and Safety Management System in Hospital.

Freud's Wife

D Galef, H Galef - Journal of the American Academy of ..., 2004 - Guilford Publications
... The questions remain, over fifty years since her death: Who was she, and what role did she play in Freud's

life and work? Meanwhile the Greek author Foteini **Tsalikoglou** has already penned an “autobiography”

of Martha Freud called I, Martha Freud [Ego, he Martha Phrount: Mythistorema] (1999). ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

The Nation in Ruins? Conclusions

JL Borges, S Bombal - The nation and its ruins: antiquity, archaeology ..., 2007 - books.google.com

Page 310. 8 The Nation in Ruins? Conclusions And behind the myths and the masks, her soul, always alone. Jorge Luis Borges, Susana Bombal It is not possible to appraise Greek Culture as a whole, through a computer screen. Nevertheless, being ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► YOUTH AND CRIME IN THE GREEK CONTEXT

S Georgoulas - ijar.lit.az

... feelings of fear or/and pity. The issue of mental health and its connection with crime, has been the subject of research of Alexiadis (16), Yiotopoulou-Marangopoulou (17), Kokolakis (18) and **Tsalikoglou** (19-21). It is interesting that by using ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Crime, criminal justice and criminology in Greece

- ► **uni-konstanz.de** [PDF]

E Lambropoulou - European Journal of Criminology, 2005 - euc.sagepub.com

Page 1. <http://euc.sagepub.com> European Journal of Criminology DOI:

10.1177/1477370805051274

2005; 2; 211 European Journal of Criminology Effi Lambropoulou Crime, Criminal Justice and Criminology in Greece <http://euc.sagepub.com/cgi/content/abstract> ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Intersubjective communion and understanding: Development and perturbation

S Bråten - Intersubjective communication and emotion in early ..., 1998 - books.google.com
... Similarities and differences in neonatal behavior of chimpanzee and human infants. In The role of chimpanzees in research, ed. G. Eder, E. Kaiser and F. King, pp. 43-55. ... Altercentriskt deltagande som forklaring til att spadbarn kan ge omsorg. In Seendets pendel, ed. B. Isenberg and F. Oddner, pp. ...
Γίνεται αναφορά σε 31 - Σχετικά άρθρα

GROWING AND LEARNING IN THE GREEK CYPRIOT FAMILY CONTEXT

SN Georgian - Advances in Psychology Research, 2005 - books.google.com
Page 133. In: Advances in Psychology Research, Volume 35 ISBN 1-59454-254-6 Editor: Alexandra Columbus, pp. 121-141© 2005 Nova Science Publishers, Inc. Chapter 5 GROWING AND LEARNING IN THE GREEK CYPRIOT FAMILY CONTEXT Stelios N. Georgian1 ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► MANAGING EUROPE FROM HOME

C Spanou - Occasional Paper - oeue.net
... A series of organisational changes in the management of the negotiations marked a shift in favour of the Department of Foreign Affairs (**Tsalikoglou** 1995: 47-9). A reformed Central Negotiations Committee was placed under the responsibility of the Secretary General of the Ministry of Foreign Affairs. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Environment and quality of life: Social representations of the term "environment."

... , S Papastamou, S Mantoglou, **G Prodromitis**, G Alexias - Athens, Greece: Greek Letters (... , 2000
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Perceived threats to democracy: An examination of political affiliation and beliefs ...

S Papastamou, **G Prodromitis**, T ... - Analyses of Social Issues ..., 2005 - interscience.wiley.com

It is also possible that your web browser is not configured or not able to display style sheets. In this case, although the visual presentation will be degraded, the site should continue to be functional. We recommend using the ...

[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

The'Double'Vocational Identity of the Working Population in the Greek Tourist ...

N Patiniotis, **G Prodromitis** - Identities at Work, 2007 - Springer

Human identity presupposes a relation between the individual and both, the other and the self.

Every

form of identity, including the vocational one, is expressed as a 'symptom' (Lipovatsz, 1991, p. 273), as an incident experienced by ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Locus of control and psychopathology in relation to levels of trauma and loss: Self- ...

... Mellon, V Papanikolau, **G Prodromitis** - Journal of Traumatic ..., 2009 - interscience.wiley.com

This study investigated whether relations between beliefs about the personal controllability of reinforcing events and levels of psychopathology were differentiated with respect to levels of trauma and loss experienced in a ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Social Discrimination and Minority Influence: Frameworks of Interpretation and ...

G PRODROMITIS - Education of Ethnic Minorities: Unity and Diversity ..., 1999 - Ellinika Grammata

[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► Research Symposium

K Korfiatis, T Hovardas - naaee.org

... 2004. "Images of Nature in Greek primary school textbooks", Science Education, 88, 72-89. Koskinas,

K., Papastamou, S., Mantoglou, S., **Prodromitis, G.**, and Alexias, **G.** 2000. Environment and quality of

life: Social representations of the term 'environment'. Athens: Greek letters (in Greek). ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► An Assessment of Environmental Governance among learning stakeholders in ...

BS SRI, MSV PRASAD - ecoinsee.org

... Koskinas K, Papastamou S, Mantoglou S, **Prodromitis G**, Alexias **G** (2000) Environment and quality of

life: Social representations of the term 'environment.' Athens, Greece: Greek letters [in Greek].

Lane MB (2003) Decentralization or privatization of environmental governance? ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Greek perceptions of the" european 9/11".

G Prodromitis, T Iatridis, S Papastamou - Psicología Política, 2005 - dialnet.unirioja.es

We argue that the 11 March 2004 bombing attacks in Madrid were an event that encapsulates several

components in the relations of authority and influence that are instrumental for the reception and ideological treatment of phenomena ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **The question of content in the study of terrorism and the timely link to social**

...

S Papastamou, T Iatridis, **G Prodromitis** - Psicología Política, 2008 - dialnet.unirioja.es

Acceso de usuarios registrados. Acceso de usuarios registrados Usuario Contraseña. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

Effects of status and outcome on attributions and just-world beliefs: How the social ...

T Iatridis, K Fousiani - Journal of Experimental Social Psychology, 2009 - Elsevier

... ranging from .79 to .85. (c) Belief in a just world. Participants were administered the 20-item Rubin and Peplau (1975) scale, previously used on another sample of Greek students (Papastamou & **Prodromitis**, 2003). In this scale, 11 items measure ...

Word associations as a tool for assessing conceptual change in science education

T Hovardas, KJ Korfiatis - Learning and Instruction, 2006 - Elsevier

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **Reviews on Advanced Materials Science**

R St Petersburg - ipme.nw.ru

... Gutkin (Russia), J.Th.M. De Hosson (The Netherlands), **G. Kiriakidis** (Greece), E. Lavernia (USA), CS

Pande (USA), H.-E. Schaefer (Germany), S. Seal (USA), RD Shull (USA), **G. Skandan** (USA), V. Teixeira

(Portugal) and T. Tsakalakos (USA). Special thanks are to Maria **Prodromitis** and representatives of ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 16 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Nanostructures: synthesis, functional properties and applications

T Tsakalakos, IA Ovid'ko, AK Vasudevan - 2003 - books.google.com

... MAGNETIC PROPERTIES OF NANOSTRUCTURES Phase Separation in CMR Materials: the Role of Spin 481 Nanoclusters

A. Simopoulos, M. Pissas, **G. Kallias** and E. Devlin ... European Research Office • USAF, European Office of

Aerospace Research and Development We would like to thank Mr. Panos **Prodromitis** and Mrs

...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

► Conceptualización sobre psicología política y una mirada a sus investigaciones ...

ACS Lévano - Liberabit, 2006 - scielo.bvs-psi.org.br

... 24, pp. 45-65. PASTAMOU, S., **PRODROMITIS, G.** & IATRIDIS, T. (2005). Greek perceptions of the «European

9/11». Costs in lives vs. costs to democracy. Psicología Política, Nro.31, pp. 51-76. PINO-RAMÍREZ,

G., RODRÍGUEZ-ALVAREZ, A., BUSTOS, M. & ESQUEDA, D. (2005, junio). ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 10 εκδοχές

[PDF] ► TT-PLUS PROJECT

N Patiniotis - ttplus.org

... (Patiniotis N. + **Prodromitis** 2007) It is largely perceived as a secondary occupation, which some

people enjoy to do, or for others it provides some extra money –in the long run. Our research findings

point that a professional identity has been developed only by a very ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Health Care Utilization and Morbidity Associated With Methadone and ...

J Bell, B Butler - Age, 1734 - europad.org

... HULSE G., ENGLISH DR, MILNE E., HOLMAN CDJ (1999): The quantification of mortality resulting from the regular use of illicit opioids. ... TEICHTAHL H.,WANG D., CUNNINGTON D., KRONBORG I., GOODMAN C., **PRODROMITIS** A., DRUMMER O. (2004): Cardiorespiratory function in stable methadone maintenance treatment ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδόχες

Concluding Chapter

A Brown, S Kirpal - Identities at Work, 2007 - books.google.com

... The contribution of Nikitas Patiniotis and Gerassimos **Prodromitis** also pointed to the interdependence between work and family life in identity formation processes in their investigation of the work-related

identities of people working in small, often family-run ... Herrigel G. and Sabel, Ch.(1999). ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► TEI of Athens Faculty of Health and Welfare Professions Department of Social Work

A Perimeni - eusw.unipr.it

... MI Gibb, CA (1969) ,Leadership, in G. Lindzey et E. Aronson, The handbook of social psychology, vol. 4., Reading,MA Addison-Wesley ... Unwin **Prodromitis** I(2006) Research on High

School Graduates, Pantion University, Department of Psychology, Athens ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

► La communauté grecque orthodoxe de l'Empire ottoman et la culture physique. ...

G Kokkinos - Études balkaniques. Cahiers Pierre Belon, 2004 - etudesbalkaniques.revues.org
... 45Entre le rapporteur du Congrès Educatif du 28 décembre 1909, son président et les dix orateurs (I.

Valsamakis, N. Photiadis, A. Zamarias, M. Authentopoulos, D. Damaskinos, I. Hazapis, O. Andréadis, G.

Pachtikos, L. Dimitriadis et H. Goudas) il ne semble pas qu'il y ait des différences ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη

The development of vocational education policy in Greece: a critical approach

N Patiniotis, D Stavroulakis - Journal of European Industrial ..., 1997 - emeraldinsight.com
Vocational education in Greece has been developed only recently, mainly through foreign influences.

Delay is largely attributed to idiomorphic employment patterns, favouring low-skilled labour, and to

culture, prompting youths to ...

Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

[DOC] ► «RE-INTEGRATION–Transnational evaluation of social and professional re- ...

..., E Lamminpää, D Kondyli, **N Patiniotis**, L Frazao, T ... - Final Report, 2005 - biat.uni-flensburg.de

The project „Re-Integration – Transnational evaluation of social and professional re-integration programmes of young people“ was funded by the European Commission through the programme „Leonardo da Vinci II“, ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Reforms in upper secondary education in Greece.

N Patiniotis, C Spiliopoulou - 2009 - voced.edu.au

This paper provides an historical overview of the development of Greece's education system and its

major reforms. The Greek educational system has often been characterised as 'one-dimensional' because it offered no alternatives ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

Learning while working in small companies: comparative analysis of experiences ...

..., O Kaminioti, M Lucero, **N Patiniotis**, M Tomassini, R ... - 2009 - voced.edu.au

The initial aim of the PARTICIPA study, 'Towards sustainable employability through participation in

continuing vocational education and training (CVET)', was to analyse the structural, organisational

and individual factors that ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Changing vocational identities in Europe: reflections on how vocational identities ...

K Sokratis, A Brown, O Strietska-Ilina, **N Patiniotis** - Fourth International Conference on ...,

2001

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] VET teachers and trainers in Greece

N Patiniotis - EUROPROF project workshop, Hydra, Greece, 1996

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Effective Processes for the Acquisition of Qualifications for Lifelong Learning

N Patiniotis, O Kaminioti - 1999 - Report submitted to the LIFEQUAL ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] New forms of education of professionals for vocational education and training. ...

N Patiniotis, K Spiliopoulou, D Stavroulakis - submitted to the EUROPROF-Leonardo ..., 1997

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Exartisi Kai Metanastefsi

N Patiniotis - 1990 - Athens: EKKE

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Placing the current roles of vocational education and training professionals in ...

XM Cellorio, F Miquel, **N Patiniotis** - Promoting Vocational Education and Training: ..., 1997

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

] Education and Labour Market in Greece

N Patiniotis - Unpublished Paper presented in Hydra, Greece, 1996

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] «Return migration and socio economic reintegration»

N Patiniotis - Review of Social Sciences, 1985

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Placing the current roles of vocational education and training professionals in ...

X Cellorio-Martínez, M Farran, **N Patiniotis** - Promoting Vocational Education and ..., 1997

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Tacit forms of key competences for changing employment opportunities

..., K Evans, B Hoffmann, **N Patiniotis**, D Kondyli, E ... - Common Final Report ..., 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Right-Sided Aorta: A cadaver report and brief discussion of human aortic arch ...

KP Bhatnagar, CE Wagner, **N Kuwabara**, GS Nettleton, ... - Annals of Anatomy, 2000 - Elsevier
... 4. Fig. 4. Drawing to scale of dissected left mediastinum; compare with Fig. 3. subclavian
(**Patiniotis** et al. ... J Anat Physiol 26: Feb 581-xii-xiv Ad **N**, Vidne BA (1999) Coarctation of
the

aorta with right aortic arch: surgical technique and new classification. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[DOC] ► Quality assurance in education in the context of changing VET institutions– ...

N Patiniotis - itb.uni-bremen.de

The concept of this presentation emerged in the course of the last Forum meeting in Evora. It struck

me that the undertaking of the creation of a European instrumentarium for quality indicators was given a warm welcome by Forum ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] SUN AIR PROTECTIVE COVER, FITTED ON THE PARAPET OF THE VERANDA ...

N PATINIOTIS - 1977 - v3.espacenet.com

... Bibliographic data, Description, Claims, Mosaics, Original document, INPADOC legal status, Publication

number: GR57962 (A1). Publication date: 1977-07-11. Inventor(s): **PATINIOTIS N** [GR].

Applicant(s):

PATINIOTIS N [GR]. Classification: - international: - European: Application number: GR19770053661 19770608 ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

The'Double'Vocational Identity of the Working Population in the Greek Tourist ...

N Patiniotis, G Prodromitis - Identities at Work, 2007 - Springer

Human identity presupposes a relation between the individual and both, the other and the self.

Every

form of identity, including the vocational one, is expressed as a 'symptom' (Lipovatsz, 1991, p. 273), as an incident experienced by ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Labour market and employment opportunities in Greece

N Patiniotis - Participation, organizational effectiveness & quality of ..., 1994

Improving relations between the educational and the economic field in Greece.

N Patiniotis, C Spiliopoulou - 2009 - voced.edu.au

This chapter describes the background to the limited links between education and work in Greece, and

attempts an analysis of the reasons for this. Factors such as the fact that the majority of occupations are learned on the job, ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

PDF] ► Learning while working in small companies: comparative analysis of experiences ...

OK Grollmann, M Lucero, **N Patiniotis**, M Tomassini, R ... - training (CVET), 2005 - skope.ox.ac.uk

... With contributions from Eduardo Figueira, Florentino Blázquez, Alan Brown, Philipp Grollmann, Olympia

Kaminioti, Manuel Lucero, Nikitas **Patiniotis**, Massimo Tomassini and Roland Tutschner ... 7 Eduardo Figueira,

Florentino Blázquez, Alan Brown, Olympia Kaminioti, Manuel Lucero and Nikitas **Patiniotis** ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[DOC] ► WORKING TOWARDS A CONVERGENCE BETWEEN THE EDUCATIONAL AND ...

N Patiniotis - itb.uni-bremen.de

In Greece, the functioning of the economy is not based on formal vocational education and training.

The links between vocational education institutions and enterprises are considered weak. At the same

time, there is a shift in the Greek ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

RE-ENTERING TRANSFORMABLE LABOUR MARKETS AND THE ROLE OF VET

E IOAKIMOGLOU, N PATINIOTIS, D KONDYLI - ... : countering social exclusion ..., 2004
- Springer

... the family members. Approximately 10% of today's active population in Greece falls in the category of "assisting and non-paid staff" according to the terminology used by the Statistics service (See **N. Patiniotis**, forthcoming). Ease in firing ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► TT-PLUS PROJECT

N Patiniotis - ttplus.org

... considering the low level of economic development. (Cellorio-Martínez X.; Farran M.; **Patiniotis N.** 1997) As a consequent, there has been an enormous increase of the ... has no opportunity to develop a shared and steady identity. (**Patiniotis N.** + ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Comparative VET research: experiences of a Greek institution

N Patiniotis, D Stavroulakis - 2009 - voced.edu.au

In 1998, more than 100 researchers and vocational training experts from most European Union (EU)

Member States and other countries in Central and Eastern Europe attended a conference that was held

in collaboration with the German ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Forming an Educational Policy that meets Practical Needs

N Patiniotis, D Stavroulakis - Vocational and adult education in ..., 1999 - books.google.com
Chapter 19 Forming an Educational Policy that meets Practical Needs The Case of Greek Auto Mechanics

Nikitas **Patiniotis**, and Dimitris Stavroulakis University of Patras, Greece 1. SOCIAL CONTEXT Greek

business is comprised of a vast ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► **Creating Learning Spaces: Training and Professional Development for Trainers**

... , I Lam, Å Leijen, E Lübcke, **N Patiniotis**, L van Elk - pontydysgu.org

The project looked at who was delivering training, at the practice The project looked at who was delivering training, at the ivering training, at the p The project looked at who was delivering training, at the of trainers and ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► **First Country Report Greece**

N Patiniotis, DRT ASIMAKOU - biat.uni-flensburg.de

2.1 THE IDENTITY AND ROLE OF TRAINERS

..... 21 2.2 CULTURAL AND SYSTEM-RELATED REQUIREMENTS FOR SELF-EVALUATION IN FURTHER EDUCATION AND TRAINING..... ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **2.1 LITERATURE REVIEW: VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING IN ...**

N Patiniotis, O Kaminioti - Alan Brown (Ed.) and PARTICIPA project consortium: ... - unip-net.org

Greece 21 Nikitas **Patiniotis** and Olympia Kaminioti 2 Greece 2.1 LITERATURE REVIEW: VOCATIONAL

EDUCATION AND TRAINING IN GREECE 2.2 INTRODUCTION While the subject of education has received

considerable attention in the ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► **List of Tables and Figures vii Notes on the Contributors ix**

... , J **Patiniotis**, C Holdsworth, K Roberts, D Kiwan, N ... - palgrave.com

... provides the basis for the next contribution to this volume, Chapter 6 by David Morgan, Jackie **Patiniotis** and Clare Holdsworth. The authors examine the process of leaving home as an indicator of independence across different European countries and conclude that there is a general **north/south** divide ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► Tacit skills and work re-entry: entering new workplaces through retraining

K Evan, N Kersh - ... Conference on Educational Research, University of ..., 2004 - trainingvillage.gr
... i Economic and Social Research Council Award Number L139 225 1005 directed by Helen Rainbird, Karen Evans, Phil Hodgkinson and Lorna Unwin ii Hendrich, W., Heidegger, G., Evans, K., Figueri, E., **Patiniotis**, N (2001) Tacit – Key Project Final Report, University of Flensburg/European Commission ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

The European Employment Strategy against a Greek benchmark: a critique

- ► politikinet.gr [PDF]
S Seferiades - European Journal of Industrial Relations, 2003 - ejd.sagepub.com
... that recent research on vocational training has concluded that the utterly disappointing state of affairs in Greece 'is unlikely to be elucidated by neo-classical approaches focusing on competition' (**Patiniotis** and Stavroulakis, 1997 ... Adnett, N. (1996) European Labour Markets: Analysis and Policy. ...
Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Albanian return-migrants from Greece and Italy: Their impact upon spatial ...

L Labrianidis, B Kazazi - European Urban and Regional Studies, 2006 - eur.sagepub.com
... Needless to say that the same applies to Greek emigrants too (**Patiniotis**, 1985: 87; Glitsos, 1988). ... However, there are a few professionals who, believing development in Albania to be too slow to benefit their careers, have chosen to go to **North** America, Canada or a developed European country on a ...
Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα

Back and forth and in between: returning albanian migrants from Greece and Italy

L Labrianidis, A Lyberaki - Journal of International Migration and Integration, 2004 - Springer
... post-war inter-country temporary migration in Europe following bilateral agreements by which the developed countries of the west and **north** invited" guest ... As for Greece, **Patiniotis** (1985) estimated that of the 450,000 Greeks who emigrated during 1968-1977, mainly to European countries, 53% returned.

...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► HRM Practices in View of Internationalization. Evidence from Business in Greece

D Stavroulakis - bs.teilar.gr

... Evidence From 19 Countries”, Employee Relations, 26(5), 495- 509. **Patiniotis, N. & D. Stavroulakis**, (1997): “The Development of Vocational Education Policy in Greece: A Critical Approach”, Journal of European Industrial Training, 21 (6-7), 192-202. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

New roles for vocational education and training teachers and trainers in Europe: a ...

G Attwell - Journal of European Industrial Training, 1997 - emeraldinsight.com

... **Patiniotis, N.** (1996), "VET teachers and trainers in Greece", Hydra, Greece, paper presented at EUROPROF project workshop, ...

Γίνεται αναφορά σε 25 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδόχές

[PDF] ► Mirror image forces of attraction: Albanian migrants' profiles in Greece and Italy

ΑΔ ΕΑΞΗΣ, Τ ΑΛΒΑΝΩΝ, Μ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑ - afroditi.uom.gr

... As for Greece, **Patiniotis** (1985: 87) estimated that 53% of Greeks that emigrated in the period 1968

-1977, mainly to European countries, returned home. ... The total number of nians in Greece is estimated

to be 400- **n** thousand, with another 150-200 thousand It'ily While the proportion of Albanians in

...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Reconnection: Countering Social Exclusion Through Situated Learning

EKN Beatrix - lavoisier.fr

... in the Idea of Route Counselling 63 Teresa De Oliveira and Lourenço Frazão Situated Learning as a Challenge

for Teachers and Trainers 87 Anja Heikkinen Re-Enter Initiatives in the Context of Integrative Vocational

Education and Training 105 Elias Ioakimoglou, Nikitas **Patiniotis** and Dimitra ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

Reviewers for Science & Education

... , G Holton, K de Berg, N Brickhouse, S Haroutunian- ... - Science & Education, 2005 - Springer

... Julia Salinas, Physics, Universidad Nacional de Tucuma'n, Argentina Trevor Bond,

Education, James Cook

University, Australia Zvi Biener, History and ... Szybek, Education, Lund University, Sweden

Manuel JC Sequeira,

Instituto de Educacao, Universidade do Minho, Portugal Manolis **Patiniotis**, History and ...

Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] ► Migration Pathways: a historic, demographic and policy Review of the Greek case

I Psimmenos, S Georgoulas - ... Socio-Economic Research Migration Pathways A ..., 2000 - mmo.gr

... According to **Patiniotis** (1990), Greece's dependent development, indirectly promoted a regional labour

migration that encouraged both the outward migration of Greek workers and ... of the indigenous labour force

corresponded, at the time (1970's), to the influx of a labour force from **North** Africa, using ...

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Trainee Participation in the Implementation of Training Programs: A Case Study

...

C Goulas, T Karalis, C Education - International Journal of Vocational Education and ... - edupoli.fi

... Parnham, J. (2001). Lifelong Learning: A model for increasing the participation of non-traditional adult

learners. Journal of Further and Higher Education, 25(1), 57-65. **Patiniotis**, N., & Stavroulakis, D.

(1997). The development of vocational education policy in Greece: A critical approach. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδόχές

[PDF] ► The Five-Factor model of personality and work behaviour in Greece

I Nikolaou, IT Robertson - European Journal of Work and Organizational ..., 2001 - dmst.aueb.gr
 ... TABLE 1 Descriptive characteristics and internal consistencies of the study's measures
 Measures N No
 of items Mean SD Alpha Extraversion 222 6 128.10 16.12 .83 Neuroticism 222 6 100.42 19.54
 .85 ... T A B L
 E 2 In te rc o rre la tio n m a trix o f th e s tu d y 's v a ria b le s (N = 2 0 0 – 2 2 2) ...
 Γίνεται αναφορά σε 22 - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 7 εκδοχές](#)

Employment Policy in the'European Employment Strategy'Era: What Prospects?

S Seferiades - Social policy developments in Greece, 2006 - books.google.com
 ... 201 I = « z u - 1 'o T3 uw 1 i I r- < N 0 ,, £ 3 t.~ l^ C3 C5 O ON od § # 3 LU^^ f^ tmm u 8 S &
 00 3
 c3• a g OU 9 C3 iTfi• SD i l i I i o'o'5'o'o' -22* _^ UJ—^ 1^^ c § <!* CS 0 O— <*-O £ 25?" u
 X oi
 1 i I i ON p—t* sm H c3 HS^ m S m O jl in fN fN ON fN m ON oo £• D 5 fN fN fN fN ...

Corporate governance and training

M Goergen, C Brewster, G Wood - Journal of Industrial Relations, 2009 - jir.sagepub.com
 ... Hall and Gingerich, 2004: 9). The provision of training and education in Southern European
 economies
 is likely to be mixed; traditional state institutions face serious challenges both from private sector
 providers and difficulties in coping with changing market needs (**Patiniotis** and Stavroulakis ...
 Γίνεται αναφορά σε 1 - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Strukturelle abhangigkeit und arbeitsemigration dargestellt am

N Patiniotis
[Σχετικά άρθρα](#)

► Les" grandes écoles" d'un petit pays

N Panayotopoulou - Actes de la recherche en sciences sociales, 1998 - persee.fr
 ... en Grèce Center for Planning and Economic Research Athènes 1985 Theodoropoulos Les
 étudiants grecs étranger
 Revue grecque de recherches sociales 476 267-270 et Pesmazoglou Immigration estudiantine
 Une synthèse
 de données statistiques Synchrona Themata no 18 1983 32-40 **Patiniotis** op cit. ...

[BIBΛIO] Strategies for Reforming Initial Vocational Education and Training in Europe. Final ...

ML Stenstrom, J Lasonen - 2000 - eric.ed.gov

... More Info: Help Peer-Reviewed: N/A. ... Environments in Finland" (Johanna Lasonen); "A Portrait of GAB: A

Pilot Project between Schools, an Enterprise, and the ITB" (Rainer Bremer); "Improving Relations between

the Educational and the Economic Field in Greece" (Nikitas **Patiniotis**, Catherine Spiliopoulou

...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

[PDF] ► Newsletter n

G Announcements - eshs.org

... Newsletter n° 1 ... Session 2.A 14.15-14.40: Manolis **Patiniotis** (Athens, Greece) Periphery reassessed:

Newtonianism in the Greek context 14.40-15.05: Magdalena Hyková (Prague, Czech Republic) Bolzano, Cauchy

and Royal Bohemian Society of Sciences 15.05-15.30: Annette Mülberger (Barcelona, Spain ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 10 εκδοχές

[PDF] ► L'état de la recherche européenne en formation professionnelle, ses fonctions et ...

B Sellin, P GROLLMANN - Revue européenne «Formation ...», 1999 - trainingvillage.gr

... Il n'ya jusqu'à présent pratiquement pas de textes - mis à part quelques premiers travaux (Dietzen,

Kuhn, 1996, Tessaring, 1998) - attestant de l ... formation professionnelle a en soi beaucoup de mal à affirmer

sa propre légitimité et souffre de la fragilité de son infrastructure (**Patiniotis** 1998 ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

Educational and occupational preferences of high school students in Greece

K Dimaki, O Kaminioti, A Kostaki, S Psarakis, Z ... - Education+ ..., 2005 - emeraldinsight.com

... **Patiniotis**, N., Stavroulakis, D. (1997), "The development of vocational education policy in Greece:

a critical approach", Journal of European Industrial Training, Vol. 21 No.6/7, pp.192-202. ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Domestic violence against women: The first epidemiological research in Greece

V **Artinopoulou**, J Farsedakis - Retrieved March, 2003

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

School violence and violence in family

V **Artinopoulou** - ENCEPHALOS-ATHENS-, 2007 - encephalos.gr

Juveniles' victimization in contemporary Greece seems not to be different from other countries. It

is the 15% of girls and 12% of boys that have been abused during their childhood and/or adolescence.

One out of four girls and nine out ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

Family Violence Against Women in Greece

S Chatzifotiou - Family violence and police response: learning from ..., 2005 - books.google.com

... female Page 162. 146 Family Violence and Police Response scientists, has slowly but steadily been increasing (**Artinopoulou** and Farsedakis, 2003; Chatzifotiou et al., 2002; Chliova, 1992: 21-30; Chatzi, 1990: 1-15; Chatzi, 1992: 16-29). It is ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

Tackling violence in schools

A Houndoumadi, L Pateraki, M ... - Violence in schools: the ..., 2003 - books.google.com

... Nevertheless, as **Artinopoulou** indicates, 'we do not recognize school violence as a social phenomenon,

but only as a case study or individual- ized behaviour of some deviant juveniles, or we do not even

mention it, so as not to suggest that schools are places of conflict rather than places of consent ...

Όλες οι 2 εκδόχές

Violence in schools

T Phillip - Violence in schools: the response in Europe, 2003 - books.google.com

... For example in the chapter on Greece it was observed that the issue of school violence was quite a new phenomenon. The author refers to a paper by **Artinopoulou** (1998) who had

noted'we do not recognize school violence as a social phenomenon'. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Do saber desejar ao desejar saber: contribuições da psicanálise à educação**

...

F ANDRADE - **ARTINOPOULOU**, Vasso. A violência escolar na ..., 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► **EUROPEAN UNION**

N Kyriazis - femtech.at

... I am also grateful to Vasso **Artinopoulou**, the presiding head of the Research Center for Gender Studies

of Greece (KETHI), officially responsible for administering the project, for her substantive input, her support, and for the very fruitful collaboration we have had throughout. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► **Violência nas escolas: dez abordagens européias**

É Debarbieux, Unesco, C Blaya - 2002 - unesdocdev.unesco.org

Page 1. 3 Violência nas Escolas: dez abordagens européias Éric Debarbieux Catherine

Blaya (Orgs.) Page 2. 1 Violência nas Escolas: dez abordagens européias Éric Debarbieux

Catherine Blaya (Orgs.) Brasília, novembro de 2002 Page 3. 2 Os ...

Γίνεται αναφορά σε 34 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► **Responses to Men Who Use Violence Against Women: A European Comparative**

...

E Nina-Pazarzi - Responses to men who use violence against ... - wallis.kezenfogva.iif.hu

... APA-Reuters, "Women victims of Abuse" Eleftherotipia, 22-1-2000 • **Artinopoulou**, V, Incest:

Theoretical Approaches and Research Data. Athens: Legal Library, 1995 • **Artinopoulou**,

V: "Domestic Violence." The woman's struggle, (38) • Barsamopoulou ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Incidence and Teachers' Perceived Causation of Depression in Primary School ...

G Klefтарas, E Didaskalou - School Psychology International, 2006 - spi.sagepub.com

... Introduction In the course of the 1990s, many educational systems in the western world

reported an increase
in the number of pupils presenting emotional and behavioural problems (**Artinopoulou**, 2001; Castle and Parsons, 1997; Didaskalou and Millward, 2001; Kakavoulis, 1998; Sanders and Hendry, 1997 ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

Seeking for Risk Factors of Intimate Partner Violence (IPV) in a Greek National ...

M Papadakaki, GS Tzamalouka, S Chatzifotiou, J ... - Journal of Interpersonal ... - jiv.sagepub.com
... According to some recent unpublished national data in Greece, the rate of women's IPV victimization from the current partner was 3.6% and 3.5% for physical and sexual violence and 56% for verbal and emotional aggression (**Artinopoulou** & Farsedakis, 2003). ...
Σχετικά άρθρα

Seeking for Risk Factors of Intimate Partner Violence (IPV) in a Greek National ...

M Papadakaki, GS Tzamalouka, S ... - Journal of Interpersonal ..., 2009 - jiv.sagepub.com
... According to some recent unpublished national data in Greece, the rate of women's IPV victimization from the current partner was 3.6% and 3.5% for physical and sexual violence and 56% for verbal and emotional aggression (**Artinopoulou** & Farsedakis, 2003). ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

[PDF] ► Legal Protection against Domestic Violence in Greece

LLB Obessi Ph, PD LLM - caringsciences.org
... Vlachou V. Violence against women, Research data, modern preoccupations, Penal Justice (Piniki Dikeossini)
2006:471 (in greek), Vlachou V. Woman-victim of physical violence and the system of administering penal justice, PhD thesis, Pantio University 2003 (in greek), **Artinopoulou** V. Notion and forms ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Crime, criminal justice and criminology in Greece

- ► uni-konstanz.de [PDF]

E Lambropoulou - European Journal of Criminology, 2005 - euc.sagepub.com
Page 1. <http://euc.sagepub.com> European Journal of Criminology DOI:
10.1177/1477370805051274
2005; 2; 211 European Journal of Criminology Effi Lambropoulou Crime, Criminal Justice and

Criminology in Greece [http://euc.sagepub.com/cgi/content/abstract ...](http://euc.sagepub.com/cgi/content/abstract...)

[Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► CONFERENCE FOR PREVENTION OF JUVENILE DELINQUENCY

D BEHAVIOR, SA IN - kethea-strofi.gr

... Page 15. EVALUATION OF THE PROGRAMME FROM PANDIO UNIVERSITY, MRS

ARTINOPOULOU ► Adolescents in

their majority (70%), noticed changes in their life after their enrollment in the programme ►

About

8 to 10 adolescents reported satisfactory change in their physical health ...

[Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Constructing Women's Image in TV Commercials: The Greek Case

E Nina-Pazarzi, M Tsangaris - Indian Journal of Gender Studies, 2008 - ijg.sagepub.com

... 2000; Long and Porter 1989). Similar studies in Greece have suggested that the percentage of city women suffering from general psycho-pathologic symptoms is higher in comparison to men (Madianos 1998; Tsalicoglou and **Artinopoulou** 2003). ...

[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► A violência nas escolas de A violência nas escolas de Maringá, Estado do Paraná, ...

CS Lopes - periodicos.uem.br

... cunho educativo? Queremos destacar que a relatividade ea complexidade do conceito de violência, já analisadas neste trabalho, influenciam diretamente as estimativas quanto a seu grau de ocorrência e suas formas (**Artinopoulou**, 2002). Assim ...

[Προβολή ως HTML](#)

A violência nas escolas de Maringá–Pr-DOI: 10.4025/actascihumansoc. v30i1. ...

- ► uem.br [PDF]

CS Lopes - Acta Scientiarum. Human and Social Sciences, 2008 - periodicos.uem.br

... educativo? Queremos destacar que a relatividade ea complexidade do conceito de violência, já analisadas neste trabalho, influenciam diretamente as estimativas quanto a seu grau de ocorrência e suas formas (**Artinopoulou**, 2002). Assim, como ...

[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Droit pénal des mineurs en Grèce: entre évolution et réforme

T Papatheodorou - Déviance et Société, 2005 - cairn.info
... 2000) a constaté une transformation qualitative de ce type de délinquance en Grèce ayant
comme
caractéristiques principales la commission par des jeunes de certaines infractions en bande
organisée
(Courakis, 2004), la recrudescence de la violence en milieu scolaire (**Artinopoulou**, 2001) et
dans ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Policy Analysis Report (WP3)

H Kambouri, P Hatzopoulos - gemic.eu
Page 1. Policy Analysis Report (WP3) Greece Hellen Kambouri and Pavlos Hatzopoulos Centre
for Gender Studies Panteion University of Social and Political Sciences Grant Agreement
no. 216065 Page 2. GeMIC Policy analysis report (WP3) – Greece ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Violences à l'école: tendances internationales de la recherche en sociologie

C Carra, D Faggianelli - Déviance et Société, 2003 - cairn.info
... tolérance à l'égard de la violence se réduisent de jour en jour, particulièrement dans le monde
occidental,
on commence à étiqueter comme violents des formes de comportement qui avaient jusqu'à
présent été
identifiées comme traditionnelles et largement acceptées (**Artinopoulou**, 2001,129 ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBAIO] Une criminologie de la tradition à l'innovation: En hommage à Georges Kellens

M Born, G Kellens, F Kéfer, A Lemaître - 2006 - books.google.com
Page 1. UNE CRIMINOLOGIE DE LA TRADITION À L'INNOVATION EN HOMMAGE À
GEORGES KELLENS Page
2. Page 3. Page 4. Page 5. UNE CRIMINOLOGIE DE LA TRADITION À L'INNOVATION
EN HOMMAGE À GEORGES
KELLENS Thi. s One WXFU-GX4-YWX1 Page 6. Page 7. UNE CRIMINOLOGIE ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Descrição comportamental e percepção dos professores sobre o aluno vítima do ...

I PINGOELLO - marilia.unesp.br

Page 1. IVONE PINGOELLO Descrição comportamental e percepção dos professores sobre o aluno

vítima do bullying em sala de aula Marília 2009 Campus de Marília Page 2. PROGRAMA DE PÓS-GRADUAÇÃO EM EDUCAÇÃO ÁREA: ENSINO NA EDUCAÇÃO BRASILEIRA IVONE PINGOELLO ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► SER UMA LIÇÃO PERMANENTE

C DE EDUCAÇÃO, P EDUCAÇÃO, CDEDEM ... - ce.ufpb.br

Page 1. UNIVERSIDADE FEDERAL DA PARAÍBA CENTRO DE EDUCAÇÃO

PROGRAMA DE PÓS-GRADUAÇÃO EM EDUCAÇÃO

CURSO DE DOUTORADO EM EDUCAÇÃO FERNANDO CÉZAR BEZERRA DE ANDRADE SER UMA LIÇÃO PERMANENTE:

Psicodinâmica da competência inter-relacional do(a) educador(a) ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► FUNDAMENTAL RIGHTS FOR WOMEN IN RURAL EUROPE

D Programme - ruralwomen.net

Page 1. EUROPEAN COMMISSION DIRECTORATE-GENERAL JUSTICE, FREEDOM AND SECURITY Unit JLS/C/3 - Citizenship

and Fundamental Rights DAPHNE Programme FUNDAMENTAL RIGHTS FOR WOMEN IN RURAL EUROPE JAI/DF/2002/003

SYNTHESIS REPORT Submitted by The Swedish University of Agricultural Sciences – SLU ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Parallel Report on Greece's compliance with the UN Convention on the Rights of ...

GHM Board, P Dimitras, M Spokesperson, N ... - crin.org

Page 1. GREEK HELSINKI MONITOR (GHM) MINORITY RIGHTS GROUP – GREECE (MRG-G) Address: PO

Box 60820, 15304 Glyka Nera Telephone: (+30-1) 347.22.59. Fax: (+30-1) 601.87.60. Internet Addresses: Balkan Human Rights Web Pages: <http://www.greekhelsinki...>

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

A Critical Consideration of the Lakatosian Concepts:" Mature" and" Immature" ...

E Metaxopoulos - Imre Lakatos and Theories of Scientific Change, 1989 - books.google.com
EMILIO METAXOPOULOS A CRITICAL CONSIDERATION OF THE LAKATOSIAN
CONCEPTS: "MATURE" AND "IMMATURE"
SCIENCE The aim in this paper is simply to sketch some basic characteristics of the concepts of
mature and immature science. In ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] A la suite de FA Yates. D6bats sur le role de la tradition hermetiste dans la
...

E Metaxopoulos - Revue de synthèse, 3d ser, 1982
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

► **Evaluation of the rehabilitation process in Greek Community Residential homes: ...**

SF **Stylianidis**, SM Pantelidou, PC Chondros - International Journal of ... - psychosocial.com
... (1995). Community Care: Evaluation of the Provision of Mental Health Services. Aldershot:
Avebury Press.
Gkionakis, N., **Stylianidis**, S., Kapsali, A., Tziou, E., Frattura, I. & Saraceno, B. (1996). ...
British Journal
of Psychiatry, 164 (suppl 23), 115-120. **Stylianidis**, S. & Gkionakis N. (1997). ...
Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα

Mental Health Education and Mental Health Promotion: A proposal for policy at a ...

A Zisi, **S Stylianidis** - ENCEPHALOS-ATHENS-, 2004 - encephalos.gr
More specifically, the reasons that make planning and implementation of mental health
promotion
interventions necessary can be described as follows: a) a positive mental health supports the
individual's potential to a great ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Mobile mental health units in the Cyclades: the case of Paros

S Stylianidis, S Pantelidou, P Chondros - INFORMATION PSYCHIATRIQUE, 2007 - [np];
1999

Assertive Community Treatment: Investigation of its application in Greek psychiatry

S STYLIANIDIS - community care - journals.indexcopernicus.com

... IndexCopernicus Journal Abstract. Assertive Community Treatment: Investigation of its application in

Greek psychiatry **S. STYLIANIDIS** Arch. Hel. Med. 2003; 20(3):243-250 ICID: 487514.

Article type: Review

article. ICTTM Value: 2.40. images/publishers/1043.jpg Abstract provided by Publisher, ...

Όλες οι 3 εκδόχές

Psychanalytic aspects of the function of dream in Byzantium

... , A EFTYCHIADIS, D DAMIGOS, **S STYLIANIDIS**, S ... - mednet.gr

Dream in the Byzantine era is considered as the outlet of the subconscious. All the stimuli that are

censored, and the wishes that act with the principle of lust, precisely as in Freud's theory, are recorded and transported into the ...

Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδόχές

Texte intégral de l'article

S Stylianidis, S Pantelidou, P Chondros - john-libbey-eurotext.fr

Summary : Mobile mental health units in the Cyclades: the case of ParosA description is given of a

mobile mental health unit in the North-East and Western Cycladic Islands in Greece, its community

context, organisational structure ...

Όλες οι 2 εκδόχές

Behavioral and cognitive views on the etiology and treatment of agoraphobia

VG Masdrakis, N Vaidakis, **S Stylianidis**, P Chondros, O ... - journals.indexcopernicus.com

This is a brief review of the history and the current state of the behavioral and cognitive theories on the etiology and treatment of panic disorder with agoraphobia (PDA). Throughout the 1960s and

1970s, behavioral theories focused ...

Όλες οι 5 εκδόχές

Study of mortality under 30 years of age in families of psychotic patients

A Bourguignon, **S Stylianidis**, A Livartowski, O ... - Annales médico- ..., 1989 -
ncbi.nlm.nih.gov

After O. Bourguignon's studies (1984), the authors made the following assumption: there is an
higher
mortality rate before 30 years in families including at least one psychotic. This assumption is
confirmed, as far as brothers, ...

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] Primary Health Care and Psychiatry: research and practice in Euboea, a
rural region ...**

... , **S Stylianidis**, A Kapsali, E ... - RIVISTA ..., 1996 - RIVISTA SPERIMENTALE DI ...

Points of reference concerning the function of local mental health networks

S STYLIANIDIS, P CHONDROS - Mental health - journals.indexcopernicus.com
... IndexCopernicus Journal Abstract. Points of reference concerning the function of local mental
health
networks **S. STYLIANIDIS**, P. CHONDROS Arch. Hel. Med. 2007; 24(2):216-222 ICID:
502890. Article type:
Review article. ICTTM Value: 3.48. images/publishers/1043.jpg Abstract provided by Publisher, ...
Όλες οι 3 εκδόχές

Development of intersensory function: Age-related differences in stimulus selection ...

RC **Mellon**, PJ Kraemer, NE Spear - Journal of Experimental ..., 1991 - psycnet.apa.org
... AUTHOR AFFILIATIONS. Robert C. **Mellon**, Center for Developmental Psychobiology,
State University of New
York at Binghamton. Philipp J. Kraemer, Center for Developmental Psychobiology, State
University of
New York at Binghamton. ... CITATION. **Mellon**, RC, Kraemer, PJ, & Spear, NE (1991). ...
Γίνεται αναφορά σε 19 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδόχές

Machiavellianism and economic opportunism

M **Sakalaki**, C Richardson, Y ... - Journal of Applied Social ..., 2007 - interscience.wiley.com
This study explores the relationship between 2 defecting strategies based on the manipulation of

information; namely, Machiavellianism and economic opportunism. There are 3 main hypotheses that were confirmed in questionnaire ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

«Association of Economic Internality With Saving Behavior and Motives, Financial ...

M Sakalaki, C Richardson, M ... - Journal of Applied Social ..., 2005 - interscience.wiley.com
This study investigates economic locus of control (ELOC) in a Greek sample using Furnham's (1986)

scale. In particular, it examines the association between ELOC and saving behavior and motives, attitudes toward state intervention ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

How much is information worth? Willingness to pay for expert and non-expert ...

M Sakalaki, S Kazi - Journal of Information Science, 2007 - jis.sagepub.com

Economists consider information a paradoxical good of uncertain value. This experimental study compares the valuation of economic information to the valuation of material goods when subjects

possess perfect information so ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Normes, conventions et représentations en économie: des substituts au savoir en ...

M SAKALAKI - Revue internationale de psychologie sociale, 2002 - cat.inist.fr

Ce travail a pour objectif d'étudier les normes ou conventions tacites qui fonctionnent comme des

« substituts au savoir dans les situations d'incertitude générées par l'asymétrie d'information, courantes dans le ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Do individualists have a higher opportunistic propensity than collectivists?

...

M Sakalaki, S Kazi, V ... - Revue ..., 2007 - PRESSES UNIVERSITAIRES DE ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

La valeur de l'information: évaluation des biens informationnels versus biens ...

M **SAKALAKI**, Y THEPAUT - Questions de communication(Nancy), 2005 - cat.inist.fr
Au début des années 60, l'information recouvre le statut de bien économique en raison de la remise en cause de l'hypothèse d'information parfaite du modèle néo-classique standard.
Aujourd'hui, il est communément ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **La confiance. Approche structurale de ses représentations chez les jeunes de trois ...**

M **Sakalaki** - Cahiers Internationaux de Psychologie Sociale, 2001
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

Valuing and representing information: the paradox of undervaluing information and ...

M **Sakalaki**, S Kazi - Journal of Information Science, 2009 - jis.sagepub.com
Information's increasing importance in contemporary societies raises questions concerning laymen's valuation of information and of professionals producing information. The main hypotheses were: (a) potential sellers will ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Approches théoriques du concept d'information**

Y Thépaut, M **Sakalaki** - Application à l'analyse des processus économiques et ..., 1987
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Les rapports antagoniques entre membres de la fratrie appartenant au même sexe. ...**

M **Sakalaki** - Bulletin de psychologie, 1993 - cat.inist.fr
Les rapports antagoniques entre membres de la fratrie appartenant au même sexe. Leurs représentations dans l'imaginaire social. M **SAKALAKI** Bulletin de psychologie 47:415-415, 382-395, bulletin de psychologie, 1993. Représentation sociale; Social ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Women's leisure and the family in Greece: between tradition and modernity**

A Koroneou - ... , Leisure and the Family in Contemporary Society: **A** ..., 1996

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Women, leisure and the family in contemporary society: a multinational perspective

N Samuel - 1996 - CABI

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► Castoriadis Werke in griechischer Sprache Η γραφειοκρατική κοινωνία 1, Ύψιλον [Die ...

Ö zur Autonomie - diss.fu-berlin.de

... 1998. **Ανδρεάδης Γ.**, «Δεν ήνθησε ματαίως», Το Βήμα 28 Δεκεμβρίου 1997. Ανωνύμου ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► «Perceptions, construction and definition of Greek national identity in late nineteenth-early ...

G Agelopoulos - Balkan Studies, 1995 - afroditi.uom.gr

... London. **Ανδρεάδης Γ.**, 1989, Τα παιδιά της Αντιγόνης, Καστανιώτης, Αθήνα. Αρχείο ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

1. Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου - Πρόσωπα

Γιάγκος Ανδρεάδης Συντάκτης Δημοσιεύματος | Επιμελητής Προγράμματος |
Μεταφραστής Θεωρητικού Κειμένου Προγράμματος | Συγγραφέας Θεωρητικού
Κειμένου ...
www.nt-archive.gr/peopleDetails.aspx?... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. sibilla - σίβυλλα: Ο Γιάγκος Ανδρεάδης αποκλειστικά στο channel ...

Αποκλειστικά στο «114 channel», καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου *Γιάγκος Ανδρεάδης*, μιλάει για το νέο του βιβλίο "Από τον Αισχύλο στον Μπρέχτ. Όλος ο ...
sibilla-gr-sibilla.blogspot.com/.../o-channel-114-news.html - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Ο Γιάγκος Ανδρεάδης αποκλειστικά στο channel 114 news | geez

21 Οκτ. 2009 ... Αποκλειστικά στο «114 channel», καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου *Γιάγκος Ανδρεάδης*, μιλάει για το νέο του βιβλίο.

www.geez.gr/.../o-gammaiotaagammakappaomicronsigmaf-alphanudeltarhoepsilonadeltaetasigmaf-... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Παρουσίαση του βιβλίου «Από τον Αισχύλο στον Μπρεχτ» του Γιάγκου ...

21 Οκτ. 2009 ... Το βιβλίο του Γιάγκου Ανδρεάδη με τίτλο «Από τον Αισχύλο στον Μπρεχτ, όλος ο κόσμος μια ... ΑΠΕΟ συγγραφέας του βιβλίου Γιάγκος Ανδρεάδης ... www.tovima.gr/default.asp?pid=41... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Η γένεση και η εξέλιξη της τραγωδίας - Η Αυγή online

Στο βιβλίο του Γιάγκου Ανδρεάδη, ένα βιβλίο υβριδικής φύσεως, ιστορία, πολιτική και τέχνη διαπλέκονται δημιουργικά και γόνιμα, συνθέτοντας έναν καίριο λόγο, ... www.avgi.gr/ArticleActions/show.action?... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. OPACIAL - Library & Information Service, Panteion University

Ο πολιτιστικός ιμπεριαλισμός / πρόλογος Γιάγκος Ανδρεάδης ; μετάφραση από τα ιταλικά Λήδα ... από: Ανδρεάδης , Γιάγκος (1944-)(Συγγραφέας εισαγωγής, κλπ. ... library.panteion.gr/.../index.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. ~ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΘΕΜΑΤΑ~

Ανδρεάδης, Γιάγκος, Σκέψεις για την ιστορία και την ιστοριογραφία του μύθου στη νεοελληνική ποίηση, τ. 34, 5/1988, 85-92. Ανδρέου, Αποστόλης, Η διοίκηση της ... www.synchronathemata.gr/content.asp?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ:Συγγραφείς

... ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ · ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΓΙΑΓΚΟΣ · ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ · ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ · ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ · ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ ΧΑΡ. ... oikonomikos.dolnet.gr/.../otindex.authorslst?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Horizon Information Portal

Ανδρεάδης, Γιάγκος, 1944-, 1. 2. *Ανδρεάδης, Θέμης*. 1. 3. *Ανδρεάδης, Κ. Γ.* 1. 4. *Ανδρεάδης, Κώστας Δ.* 1. 5. *Ανδρεάδης, Π.* 1 ...
opac.uom.gr/ipac20/ipac.jsp?session...871150...bib...

1. 300-A

Ο πολιτιστικός ιμπεριαλισμός / *Ανδρεάδης, Γιάγκος* (220) ; Ροδάκης, Περικλής (220) ; Σταμούλης, Δημήτρης (220) ; Χαραλαμπίδης, Μιχάλης ...
users.otenet.gr/.../ddc21smd300a.htm - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. kathimerini.gr | Πολιτιστική διπλωματία

20 Ιουν. 2006 ... Οι Έλληνες –γράφει ο *Γιάγκος Ανδρεάδης*– καυχόμαστε ότι ο πολιτισμός είναι ο μεγάλος πρεσβευτής της πατρίδας μας. ...
news.kathimerini.gr/.../2006_188030 - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Aristotle University of Thessaloniki - Search Results

Το τραγικό αλλάζει η τραγωδία μένει : οι "Βρυκόλακες" του Ιψεν από τη Νέα Σκηνή του Εθνικού / *Ανδρεάδης, Γιάγκος*,; [ARC-2007-30819] ...
cds.lib.auth.gr/cgi-bin/cds//search?f... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. geez | Search Results for channel

21 Οκτ. 2009 ... Αποκλειστικά στο «114 channel», καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου *Γιάγκος Ανδρεάδης*, μιλάει για το νέο του βιβλίο "Από τον Αισχύλο στον ...
www.geez.gr/tag/channel - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Anemi - Digital Library of Modern Greek Studies - Search

Search command: Contributor=""*Ανδρεάδης, Γιάγκος*"" , Get results as RSS feed ... tragedy performances in Greece, 1867-2000 / *Γιάγκος Ανδρεάδης* επιμέλεια. ...
anemi.lib.uoc.gr/search/?search_type=simple...rss...

1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

... ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ ΠΕΤΡΟΣ, ΑΜΠΙΟΤ Γ, Ν., ΑΜΠΙΟΤ Γ.Ν. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ ΙΩΑΝΝΑ, *ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΓΙΑΓΚΟΣ*, ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ ΜΙΜΗΣ, ΑΝΝΙΝΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ ...
www.booksistor.com/main.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. BBC news in Greek, 05-11-22

Ο καθηγητής *Γιάγκος Ανδρεάδης*, από το Πάντειο Πανεπιστήμιο, πρότεινε να υπάρξει διαμαρτυρία και προσπάθεια για να σωθεί η ελληνική υπηρεσία του BBC, ...
www.hri.org/news/.../05-11-22.bbc.html - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Κυπριακή Βιβλιοθήκη - Ανακοινώσεις

Θάνατος μια σύντομη ιστορία / Douglas J. Davies ; μετάφραση Ιόλη Φιλουμένη *Ανδρεάδη* ; πρόλογος στην ελληνική έκδοση *Γιάγκος Ανδρεάδης*. ...
www.cypruslibrary.gov.cy/.../8B88487406AB3918C225750400356683?... -

1. International Conference MEDIA 2009, International Conference ...

Γιάγκος Ανδρεάδης (Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών). Γιώργος Βέλτσος (Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών) ...
media2009.conferences.gr/index.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Ταινιοθήκη της Ελλάδος

Φωτογραφία: *Γιάγκος Ανδρεάδης*, Σοφία Παπουτσή, Πέπη Ρηγοπούλου Μοντάζ: Μιχάλης Καρβούνης Ήχος: Γιάννης Παξεβάνης. Μέσα από τα ελληνικά Αναστενάρια στην Αγία ...
www.tainiothiki.gr/.../4grecgr5.html - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. [DOC]

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Μορφή αρχείου: Microsoft Word - Προβολή ως HTML
16 Μάιος 2008 ... Συντονιστής: *Γιάγκος Ανδρεάδης*, καθηγητής. 12:00-12:30 «Όψεις

πολιτισμού στο διαδίκτυο». Ομάδα φοιτητών Παντείου Πανεπιστημίου. ...
www.minpress.gr/.../dihmerida_foithton_2008-_programma.doc - Παρόμοιες

1. Απλά μαθήματα επαγγελματικής λογοτεχνίας

29 Οκτ. 2008 ... *Γιάγκος Ανδρεάδης*. «Ως βιοπορισμός, στο πανεπιστήμιο ή αλλού, σημαίνει να προσπαθήσεις να απαλλάξεις τους φοιτητές από τις αναπηρίες που ...
www.doe.gr/.../printarticle.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. BBCGreek.com | Ελλάδα - Κύπρος | Εκδήλωση για την Ελληνική Υπηρεσία

23 Νοεμ. 2005 ... Ο Πρόεδρος του Τμήματος Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού του Παντείου *Γιάγκος Ανδρεάδης* αναφέρθηκε στους κινδύνους που ελλοχεύουν από ...
www.bbc.co.uk/.../051123_poesy_greekservice.shtml - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. OPACIAL - Library & Information Service, Panteion University

Ο πολιτιστικός ιμπεριαλισμός / πρόλογος *Γιάγκος Ανδρεάδης* ; μετάφραση από τα ... Ο Ηλίθιος του Ντοστογιέφσκι και το μηδέν της γραφής / *Γιάγκος Ανδρεάδης* ...
library.panteion.gr/.../index.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου - Οπτικοακουστικό υλικό

Επιμελητής: *Γιάγκος Ανδρεάδης*. Θεωρητικά κείμενα Τίτλος: Εισαγωγικό σημείωμα του Γιώργου ... Συντάκτης: *Γιάγκος Ανδρεάδης* Είδος: Κριτική Γλώσσα: Ελληνική ...
www.nt-archive.gr/playMaterial.aspx?... - Προσωρινά αποθηκευμένη

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Poiēmata: 1993-2005

G Veltsos, 2006 - Indiktos

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Paper again: keimena sta " Nea", 1992-1997

G Veltsos, 1998 - Plethron

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Psila grammata

G Veltsos, 2000 - Plethron

[PDF] ► **A/A ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΕΚΔ ΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΤΟΣ ΑΝΤΙΤ.**

O Chi, CG Delage - theaterst.upatras.gr

... **Βέλτσος, Γιώργος** Πλέθρον 2000 1 889.27 / BEΛ ... **Βέλτσος,**

Γιώργος Πλέθρον 1997 1 889.27 / BEΛ ...

Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Homo poëticus**

S Michaël, 2006 - Ekdoseis Agra

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Kappadokia: ho teleutaios Hellēnismos tēs periphēreias Akserai Gkelveri (Karvalēs)**

HS Karatza, 1985 - Gnōsē

[PDF] ► **Καστοριάδης: Η Κοινωνική Μεταβολή ως Δημιουργία**

Δ Κοινωνιολογίας, Π Πατρών - intellectum.org

Page 1. 85 Το πρόβλημα της κοινωνικής μεταβολής, της με- τάβασης δηλαδή από ...

Προβολή ως HTML

[PDF] ► **Castoriadis Werke in griechischer Sprache Η γραφειοκρατική κοινωνία 1, Ύψιλον [Die ...**

Ö zur Autonomie - diss.fu-berlin.de

... Συνέντευξη με τον **Γιώργο** Ευαγγελόπουλο, Εκδόσεις ... **Βέλτσος** Γ., «Θεσμοί και κρατικοί ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

1. **ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΛΤΣΟΣ - Σύμβολα elogos.gr**

Όσο “στρυφνός” κι αν μας φαίνεται σε πολλά πεζά κείμενά του ο καθηγητής *Βέλτσος*, όπου σκόπιμα γράφει με γρίφους και κωδικοποιημένες φράσεις, τόσο ξεκάθαρος ...

www.elogos.gr/.../poem0010.htm - Προσωρινά αποθηκευμένα - Παρόμοιες

1. **kathimerini.gr - Γιώργος Βέλτσος**

Ο Γιώργος Βέλτσος είναι καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και η τελευταία ποιητική συλλογή του «ΗΣΥΧΙΑ» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ινδικτος. ...
www.kathimerini.gr/.../2009_1287730 - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. **Γιώργος Βέλτσος - Skroutz.gr**

Ο Γιώργος Βέλτσος γεννήθηκε στην Αθήνα τον Οκτώβριο του 1944. Σπούδασε νομικά και κοινωνιολογία στο Παρίσι. Από τη μεταπολίτευση διδάσκει θεωρία της ...
www.skroutz.gr/.../a.7592.Βέλτσος-Γιώργος.html

1. **Λίβελλος: Γιώργος Βέλτσος « Greek University Reform Forum**

G Veltsos – 1978 – Ekdoseis Grēgorē. Το Web of Science βγάζει μιά άλλη δημοσίευση: THE GREEK INTELLECTUAL – CAN ONE BE AN INTELLECTUAL IN GREECE TODAY ...
greekuniversityreform.wordpress.com/.../λίβελλος-γιώργος-βέλτσος/ - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. **TA NEA On-line - [AIXMEΣ] Το φάντασμα της Ελευθερίας**

ΕΙΝΑΙ ΦΥΣΙΚΟ να καταδικάζεται η βία. Είναι όμως εκβιαστικό η καταδίκη της να συνοδεύεται από «οδηγίες», όπως: «Καταδίκη χωρίς ναι μεν αλλά».
www.tanea.gr/default.asp?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. [PDF]

Ιππότης του Ακαδημαϊκού Φοίνικα ο Γ.Βέλτσος - Voice of Greece

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - [Quick View](#)
Βέλτσος ευχαρίστησε τον Γάλλο πρέσβη για τη διάκριση την οποία χαρακτήρισε ...
Βέλτσος υπογράμμισε ότι ουδέποτε υπήρξε αμιγώς ακαδημαϊκός αλλά θεωρεί τον ...
www.voiceofgreece.gr/omogeneiako-deltio/ippotis-tou...o-g.../pdf.htm

1. **Γιώργος Βέλτσος, «Outre-tombe, Αλληλογραφία με τον Γιώργο Χειμωνά»**

1 δημοσίευση - 1 συντάκτης

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ (spapa@enet.gr) - φωτ.: Π. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο Γιώργος Βέλτσος δεν υπήρξε «φιλαράκι» με τον Γιώργο Χειμωνά. Ούτε αντάλλαξε μαζί του ...
www.translatum.gr/.../index.php?... - [Προσωρινά αποθηκευμένη](#) - [Παρόμοιες](#)

1. [PDF]

1. Κοινωνικοποίηση : η γένεση του κοινωνικού υποκειμένου *

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - [Quick View](#)
Κείμενα πολιτικής και Κοινωνιολογίας / Γιώργος Σ. Βέλτσος. * από : Βέλτσος, Γιώργος.
... από : Gurvitch, G., Λυκούδης, Μπάμπης, Τσαούσης, Δημήτριος Γ. ...
www.unipi.gr/faculty/enina/ListaBibliwn.pdf - [Παρόμοιες](#)

1. Politics and Sociology in Greece, 1950-98 -- Kokosalakis 13 (3 ...

- [[Μετάφραση αυτής της σελίδας](#)]

Veltsos, G. (1977) Institutionalised Logos and Authority. Athens: Papazisis (in Greek).
Vergopoulos, K. (1978a) Nationalism and Economic Development. ...
iss.sagepub.com/cgi/content/refs/13/3/325 - [Παρόμοιες](#)

1. Από μηδενικό σημείο - ΤΟ ΒΗΜΑ

nbak@dolnet.gr. Κρατώ στα χέρια μου δύο ποιητικά βιβλία που υπογράφονται ... Γι' αυτή τη στάση ή γι' αυτή την κατάσταση ο Βέλτσος προετοιμαζόταν από χρόνια. ...
www.tovima.gr/default.asp?pid=2... - [Προσωρινά](#)

1. ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Βέλτσος Γιώργος (1993), Autodafé. Για την παρανόηση, την παρανόηση και την παρατυπία. <http://www.panteion.gr/~xtsok/mnemosyne/bibliografies.htm> ...
www.alfavita.gr/.../bibliogr19.htm - [Προσωρινά αποθηκευμένη](#) - [Παρόμοιες](#)

1. History of Science Society | The Society

- [Μετάφραση αυτής της σελίδας]

For further information see <http://www.lib.uoa.gr/hellinomnimon/>. Furthermore, many of the ... Stathis Veltsos, "Chemists as Historians in the 19th Century" ... www.hssonline.org/.../NewsletterJanuary2008PP.html - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Μεταξόπουλος, Αίμιλιος, «*Βέλτσος Γιώργος*, "Η διαμάχη - Κείμενα για τη ... Χειμωνιάς, Γιώργος, «*Βέλτσος Γιώργος*, "Η μή-κοινωνιολογία - Αναλυτική του ...

1. [PDF]

Το βλέμμα και το κοίτασμα – Η ιστορική εκλειπτική της ουράνιας παρατή

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - Quick View
όπως αναλύει ο *Βέλτσος*, και κατά κάποιο τρόπο κεντροθετούσε το κράτος. Γιώργος *Βέλτσος* (1979), Κοινωνιολογία των θεσμών II, οικογένεια και φαντα- ... www.astrosynedrio2007.gr/praktika/chapters/Hrodotou.pdf

1. ανδρουλάκης

Πόσο ρομαντικός είναι άραγε ο Γιώργος *Βέλτσος*; Πανεπιστημιακός, με πρόσβαση στα έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ, φίλος και ομοτράπεζος του πρωθυπουργού (Κώστα ... stavrochoros.pblogs.gr/.../androylakis-gr.html - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ

alfavita.gr - Εγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση - συνεχής ροή ειδήσεων. *Βέλτσος* Γιώργος (1993), Autodafé. Για την παρανόηση, την παρανάγνωση και την ... www.alfavita.gr/.../bibliogr07102019.php - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Ο συγγραφέας απέναντι στις λέξεις - ΤΟ ΒΗΜΑ

Ο Γ. Βέλτσος διαβάσει το έργο του «Οιδίποδας Αντιοιδίποδας» την προσεχή Τετάρτη στους ... www.exedrasports.gr, www.vita.gr, www.nationalgeographic.gr ... www.tovima.gr/default.asp?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Εθνικό Θέατρο - Νέα

5 Μαρ. 2009 ... Διαβάσει ο Γιώργος Βέλτσος. Την συζήτηση συντονίζει ο Γιώργος Βέλτσος. Σάββατο, 14 Μαρτίου Ψαρόσουπα του Σταμάτη Πολενάκη, στις 18:30 ... www.n-t.gr/el/news/archive/?nid=614 - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Μια εκλογή "Παντείου Καιρού" | 'Αρδην - Ρήξη

10 Σεπτ. 2009 ... Σε αυτές τις αντιρρήσεις απάντησαν διεξοδικά οι Βέλτσος, ... Για άλλη μια φορά δε ο Γιώργος Βέλτσος θα το εκφράσει υπέροχα: «Επικοινωνία ... www.ardin.gr/node/1039 - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Βέλτσος, Γιώργος Σ - ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Βέλτσος, Γιώργος Σ., «Οί θεωρητικὲς τάσεις τοῦ Μαρξισμοῦ καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ... Βέλτσος, Γιώργος Σ., «Σὰν θὰ 'ρθεῖ ἡ μέρα ποὺ θὰ φύγω πεῖτε πῶς στὸ τέλος ... www.kenef.phil.uoi.gr/.../auth_books.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. George Veltsos - Εθνικό Κέντρο Βιβλίου / Αναζήτηση

George Veltsos was born in Athens in 1944. He studied law at the Aristotle University of Thessaloniki and received his doctoral degree in political ... www.ekebi.gr/.../portal.asp?cpage...pe... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. [DOC]

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Μορφή αρχείου: Microsoft Word - Προβολή ως HTML
Kress, G. & van Leeuwen, T. (1996). Reading Images: The Grammar of ... Στο Εικόνα – Μουσική – Κείμενο, Προλ. Γ. Βέλτσος, Μτφ. Γ. Σπανός, Αθήνα, Πλέθρον, σσ. ... www.rhodes.aegean.gr/tepaes/pms.../fakelos_giannikopoulou.doc - Παρόμοιες

1. Ειδικά Θέματα Διεθνούς Πολιτικής - Department of Communication

...

Χρ. Γιαλλουρίδης, Η Τουρκία στον 21ο αιώνα, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2004. ... *Χρ. Γιαλλουρίδης* – Τσάκωνας Παναγιώτης, Ελλάδα και Τουρκία μετά τον Ψυχρό Πόλεμο ... panteion.criticalpublics.com/.../foreign_policy_topics - Προσωρινά αποθηκευμένα

1. Πολιτιστική Διπλωματία

Καθηγητή κ. *Γιαλλουρίδη Χρ.* Πέμπτη 17.00-20.00. ... Admin έγραψε: Καθηγητή κ. *Γιαλλουρίδη Χρ.* Πέμπτη 17.00-20.00. Την Πέμπτη 5 Νοεμβρίου θα καθοριστούν τα ... mastergroup2009.forumgreek.com/.../topic-t14.htm - Προσωρινά αποθηκευμένα

1. Ελευθεροτυπία - Απογευματινή Αδέσμευτη Εφημερίδα

Ο Κ. *Γιαλλουρίδης* πέθανε σε ηλικία 85 ετών. Πολέμησε στο Αλβανικό έπος του 1940-41, ... Ο εκλιπών είναι πατέρας του καθηγητή στο Πάντειο *Χρ. Γιαλλουρίδη*. ... www.enet.gr/online/online_print?id=67984988,82159580,89918812

2. [PDF]

Διεθνές Συνέδριο Εικόνες Κρατών σε Ένα Διεθνοποιημένο Περιβάλλον

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - [Quick View](#)
(Η τελευταία ιδρύθηκε κατόπιν εισηγήσεως του *Χρ. Γιαλλουρίδη* το 1996). Από το. 2002 είναι μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου. ... www.gpsg.org.uk/athens/docs/GPSG_Yiallourides_Greek.pdf

1. [PDF]

ΣΧΟΛΕΣ ΣΚΕΨΗΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ VINCENZO GRECO Από ...

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - [Quick View](#)
Περίπτωση των Ιμίων, στο *Γιαλλουρίδης Κ. Χρ.*-Τσάκωνας Ι. Π., Ελλάδα και Τουρκία

μετά το Τέλος του Ψυχρού Πολέμου, Αθήνα, εκδ. Ι. Σιδέρης, 1999. ...
www.eliamep.gr/old-site/eliame-old/eliamep/www...gr/.../op0202.PDF

1. City Press - Χρ. Γιαλλουρίδης: Η Χάγη δεν είναι πανάκεια

Αντίθετος στην προοπτική προσφυγής από μέρους της Ελλάδας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης για το σύνολο των διαφορών στο Αιγαίο πέραν της.
<https://www.citypress.gr/index.html?action=article&article=22410>

1. Αντίβαρο - Σε σπίτι υπουργού οργανώθηκε η παραπληροφόρηση

Εκεί, κατά τις ίδιες πληροφορίες, συζητήθηκαν τα κείμενα κατά του «Δικτύου 21», του Σαμαρά, του Φ. Κρανιδιώτη, του Χρ. Γιαλλουρίδη και άλλων, ...
palio.antibaro.gr/.../paron_basilakhs.htm - Προσωρινά αποθηκευμένα

2. [PDF]

MODERN AND CONTEMPORARY HISTORY – ΝΕΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ...

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - Quick View
GIALLOURIDES/Γιαλλουρίδης, Χρ., Η ελληνοτουρκική σύγκρουση από την Κύπρο έως τα Ίμια, τους S 300 και το Ελσίνκι, Αθήνα: ΣΙΑΕΡΗΣ, 2001, 555 pp. ...
www.drfourlas.de/doc/neugesch.pdf

1. Εξωτερική Πολιτική και MME - Department of Communication, Media ...

Χρ. Γιαλλουρίδης - Βιβή Κεφαλά : Κόσσοβο: Η εικόνα του Πολέμου, Αθήνα, ... Χρ. Γιαλλουρίδης, Η Ελληνοτουρκική σύγκρουση 1955-2000 Από την Κύπρο έως τα Ίμια, ...
panteion

1. Ευστάθιος Φακιολάς

1) «Στρατηγική Διαχείρισης Κρίσης και η Ελληνοτουρκική Αντιπαράθεση: Η Περίπτωση των Ιμίων», στο Χρ. Κ. Γιαλλουρίδης και Π. Ι. Τσάκωνας (επιμ. ...
pedis.uop.gr/.../index.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένα - Παρόμοιες

1. -Κύπρος '74: Δεν Ξεχνώ (ούτε τους χουντικούς πραξικοπηματίες, ούτε ...

15 Ιουλ. 2009 ... Γ. Καυρή, *Χρ. Γιαλλουρίδη* και Ν. Σαρρή. Το βιβλίο «Νταλγκά-Νταλγκά, η μαρτυρία ενός Τούρκου αξιωματικού για τη δεύτερη εισβολή» της Σοφίας ... pontosandaristera.wordpress.com/.../15-7-2009/ - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. **kathimerini.gr | Κρίσιμες επιλογές για το Κυπριακό**

13 Αυγ. 2006 ... στη διευκόλυνση της ευρωπαϊκής της πορείας. * Ο κ. *Χρ. Γιαλλουρίδης* είναι αναπλ. καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. ... news.kathimerini.gr/.../2006_194150 - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. **ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ: Συγγραφείς**

...

1. **Σερβία - Ιστορία - Βιβλία**

Χρ. Κ. Γιαλλουρίδης, Βιβή Διαμ. Κεφαλά, 2001 - 332 pages. Σερβία - Ιστορία · Αγώνες του σερβικού

1. **ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ: Συγγραφείς**

... "Το ""Εύρω"" εξοργίζει τους Αμερικανούς", Α. Παπανδρόπουλου (φ.5, σελ.35); Ευρωπαϊκός στρουθοκαμηλισμός για την Τουρκία, *Χρ. Γιαλλουρίδη* (φ.5, σελ.43) ...

1. [PDF]

Λοιπόν, ό κϋβος έρρίφθη! Άφοϋ άποφασίστηκε ότι τά βγάζουμε όλα στή

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - Προβολή ως HTML

Χρ. Γιαλλουρίδης, μιλώντας πολιτικά καί κάνοντας μίαν ιστορική. άναδρομή στά έλληνικά σφάλματα τοϋ. Κυπριακοϋ άπό τό 1955 μέχρι σήμερα. Καί καθώς ό καθ. ... www.antifonitis.gr/arxeio/238.pdf - Παρόμοιες

1. [PDF]

OCR Document

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - Προβολή ως HTML
ανάεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία", στο *Χρ. Γιαλλουρίδης*-Π. Τσάκωνας. (επι.),
Ελλάδα και Τουρκία ετά το τέλος του Ψυχρού Πολέου, Αθήνα. 1999, σ. 258-278. ...
www.balkans.gr/KOSOVO.pdf

1. Κόσοβο [Γιαλλουρίδης, Χριστόδουλος Κ.]

{*Χρ. Κ. Γιαλλουρίδης* } { Βιβή Διαμ. Κεφαλά }. Format: Μαλακό εξώφυλλο ... Κόσοβο
Από *Χρ. Κ. Γιαλλουρίδης*, Βιβή Διαμ. Κεφαλά. Ενδεικτική Τιμή: 17.00 € ...
books.phigita.net/isbn/9789600802139

1. Γκόρτσος Χρήστος Β - ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

... Κωνσταντίνος Γ., Γκόρτσος Χρήστος Β., Καραμάνος Ανδρέας Ι., *Γιαλλουρίδης*
Χριστόδουλος Κ. ... βρέθηκαν 3 τίτλοι με αυτούς τους όρους ' Γκόρτσος, Χρήστος Β.' ...
www.patakis.gr/SearchTableLookupVirtual.aspx?... - Προσωρινά αποθηκευμένα

1. ΕΕ Αμυνα και Ασφάλεια

«Δημοκρατία και το ζήτημα του πολέμου και της ειρήνης στις διεθνείς σχέσεις» στο *Χρ.*
Γιαλλουρίδης (επιμ.) *Η Περικλέους Δημοκρατία* (Εκδόσεις Σιδέρη, ...
www.

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **To phantasma tēs theōrias: logotechnia, kritikē, historia**

D Dēmēroulēs, 1993 - Plēthron

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Kai tēs technēs to louri: paraleipomena 1985-1990**

D Dēmēroulēs, 1994 - Plethron

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Emmanouēl Roïdēs: hē technē tou yphous kai tēs polemikēs**

D Dēmēroulēs, 2005 - Metaichmio

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Synchronē hellēnikē pezographia: diethneis prosanatolismoi kai diastaurōseis

A Spyropoulou, T Tsimpouki, 2002 - Alexandria

The awarded young adult novel in Greece (1985-2004)

- ► usyd.edu.au [PDF]

N Komninou, 2008 - ses.library.usyd.edu.au

... Ο Δημητρούλης επεκτείνει τον ισχυρισμό του αυτό αξιολογώντας ότι « μαζί με την ανάδυση

...

Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] He papissa Ioanna: to authentiko keimeno tou 1866

ED Rhoidēs, D Dēmēroulēs, 2005 - Metaichmio

ΑΝΑΦΟΡΑ] Dēmētrēs Kalokyrēs diavzei Emmanouēl Roïdē

D Kalokyrēs, 2005 - Hellēnika Grammata

[PDF] ► irfi.

E KENTPΩN, T ΣΠΙΟΥΛΩN - ine-newsletter.org

... Μετά τον διορισμό του, τον διαδέχτηκαν σε αυτό τον τομέα η **Μαρία Κακαβούλια**, ο Γιώργος ...

Προβολή ως HTML

ΑΝΑΦΟΡΑ] Athēna, diadromes kai staseis

M Kontoleōn, D Filippides, D Phterniatēs, ..., 1999 - Ekdoseis Patakē

Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] To hellēniko theatro apo ton 17o ston 20o aiōna: praktika A'panellēniou theatrologikou ...

I Vivilakēs, PATT Spoudōn, P Athēnōn, TT ..., 2002 - Ekdoseis Ergo

The awarded young adult novel in Greece (1985-2004)

- ► usyd.edu.au [PDF]

N Komninou, 2008 - ses.library.usyd.edu.au

Page 1. THE AWARDED YOUNG ADULT NOVEL IN GREECE (1985-2004)

NIKOLITSA KOMNINOU

A THESIS SUBMITTED IN FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS ...

Προβολή ως HTML

1. International Conference MEDIA 2009, International Conference ...

Δημήτρης Ποταμιάνος (Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών) ...

Δημήτρης Ποταμιάνος (Πρόεδρος Τμήματος Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού ...

media2009.conferences.gr/index.php?... - Προσωρινά αποθηκευμένα

1. Dimitris Potamianos - LinkedIn

- [Μετάφραση αυτής της σελίδας]

LinkedIn is the world's largest business network, helping professionals like Dimitris

Potamianos discover inside connections to recommended job candidates, ...

gr.linkedin.com/pub/...potamianos/3/.../a60 - Προσωρινά αποθηκευμένα

YouTube - «Τι να περιμένουμε από το debate των 2 αρχηγών»

9 λεπτά - 14 Σεπτ. 2009

Ο πρόεδρος του τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Ενημέρωσης του

Παντείου Πανεπιστημίου, καθηγητής *Δημήτρης Ποταμιάνος*, αναλύει στο

CapitalTV τα σημεία- κλειδιά ...

www.youtube.com/watch?v=FViTuGdIliE - Σχετικά βίντεο

1. greekhr : Message: Thriskevma kai Taytotites - Dimosievmata (13-6

...

Νίκος, Μάλτα Νάσυ, Παραδείση Μαρία, *Ποταμιάνος Δημήτρης*, Σκαρπέλος Γιάννης,

Τσακαρέστου Μπέττυ, Φουντουλάκη Έφη, Ψύλλα Μαριάννα, Ψυχογιός *Δημήτρης*. 6. ...

groups

1. MEN MAGAZINE|128|

Δημήτρης Ποταμιάνος. Καθηγητής Υλικού Πολιτισμού στο Πάντειο. Από τους πρώτους που παράλληλα με την αρθρογραφία για το φαγητό στην Ελλάδα έγραψε και για τον ... www.men.gr/128/.../default3.asp - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Focus: «Ο άνθρωπος δεν είναι άγραφο χαρτί»

Ο *Δημήτρης Ποταμιάνος* φωτίζει τις πιο άγνωστες πτυχές της ανθρώπινης φύσης ... Ο καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου *Δημήτρης Ποταμιάνος* απαντά. ... www.focusmag.gr/.../view-article.rx?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Εργαστήριο Σπουδών Φύλου και Ισότητας

Εκδόσεις Καστανιώτη. *Ποταμιάνος Δημήτρης*, 1996. Στον Κήπο. Δοκιμές υλικού πολιτισμού. Εκδόσεις Καστανιώτη. Pringle H., Thompson M., 1999. Brand Spirit. ... www.genderpanteion.gr/.../mathimata_nea_03.php - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Πάνδημος - Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Παντείου Πανεπιστημίου: Πλοήγηση ανά ...

2008, Παιδικές αναπαραστάσεις στις τηλεοπτικές διαφημίσεις (παιδιά ηλικίας 5-12 χρονών), Σταθάκης, Γιώργος, *Ποταμιάνος, Δημήτρης* ... library.panteion.gr:8080/.../browse-title?... - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Πάμε να φάμε έξω στην Αθήνα « ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

«Στη ζωή του αλλάζει κανείς, δεν μένει πάντα προσκολλημένος στα ίδια, έτσι κι εμένα αυτή την εποχή με *Δημήτρης Ποταμιάνος* τρελαίνουν τα φρέσκα φρούτα και τα ... kikitriantafylli.wordpress.com/.../πάμε-να-φάμε-έξω-στην-αθήνα/ - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Αίγινα Portal. Η πύλη της Αίγινας στο διαδίκτυο. - Τριήμερο γεύσης

...

12 Αυγ. 2007 ... με τη συμμετοχή του *Δημήτρη Ποταμιάνου* και της Σούλας Μπόζη ...
Δημήτριος Ποταμιάνος, καθηγητής Υλικού Πολιτισμού και πρόεδρος στο τμήμα ...
www.aeginaportal.gr/content/.../lang/el/ - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Η επιστήμη, η κοινωνία, οι πολίτες: Μια «παράδοξη» συνύπαρξη.

3 Αυγ. 2007 ... *Δημήτρη Ποταμιάνου*. |. 17/8/2007 12:03 πμ. Εντατικότερη και
εκτατικότερη ενημέρωση των πολιτών, ασφαλώς ναι. Η επιστημονική γνώση προφανώς
...
www.vimaideon.gr/Blogs/editor/.../14.aspx - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Συνεντεύξεις με πρόσωπα από την Μεσόγειο - Σελίδα 10 - Gourmed.gr.

Ποταμιάνος Δημήτρης. προέλευση: Ελλάδα. ειδικότητα: Εκπαιδευτής. No image
available. Τερκεσίδου Λένα. προέλευση: Ελλάδα. ειδικότητα: Ερευνητής ...
www.gourmed.gr/feel_category.aspx?... - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Ναύπλιο 9 Νοεμβρίου 2001

Γ. Σκαρπέλος), Πατάκης, Αθήνα. Γιώτη, Λ., (1998), Ευρωπαϊκή Διάσταση στην
Εκπαίδευση: Στάσεις, απόψεις και επίπεδο πληροφόρησης των εκπαιδευτικών της ...
www.pee.gr/.../lgioti_%20xkaltsoyni_noba.htm - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Πρόλογος Η καθοριστική θέση που κατέχουν η όραση και η οπτικότητα ...

Οι οπτικοί μύθοι της ηλεκτρονικής οθόνης αποτελούν το θέμα των κειμένων της Α.
McMahan και του *Γ. Σκαρπέλου*. Η πρώτη διερευνά τις ιδιαίτερες αφηγηματικές ...
genesis.ee.auth.gr/.../7/preface_gr.html - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. A

επ: Γ. Σκαρπέλος, μτφ: Π. Χατζηπαντελή. Πατάκης. Αθήνα. 1996. 208. 3. Monet D. Multimedia. μτφ: Δ. Μεταξά. Π. Τραυλός, Ε. Κωσταράκη ...
www.aegean.gr/.../bm%20Mesa%20epikoinonias.htm - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Μπέττυ Τσακαρέστου

Μπέττυ Τσακαρέστου. Κυριακή, 14 Δεκεμβρίου 2008. Ομάδα Ομπάμα : Λύσεις από ισχυρές, αντίθετες φωνές. Όχι, ομοϊδεάτες. Ένα διαφορετικό στυλ πολιτικής; ...
www.vimaideon.gr/blogs/editor/ - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Μπέττυ Τσακαρέστου | blogZ.gr

Ο λογαριασμός μου · Home » Μπέττυ Τσακαρέστου. Αναζητήστε τα ΟΛΑ! Εδώ: ... Home » Μπέττυ Τσακαρέστου. Μπέττυ Τσακαρέστου. Webmaster's picture ...
blogz.gr/.../μπέττυ-τσακαρέστου - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Social Media & Επικοινωνία (μέρος III – Μπέττυ Τσακαρέστου: «τα ...

Τσακαρέστου θεωρεί τα social media ως μια «αλλαγή παραδείγματος» οργάνωσης της πολιτικής, της κοινωνίας και της αγοράς, υποστηρίζοντας ότι η επίδρασή τους ...
www.knowhow.gr/?p=2093 - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Μπέττυ Τσακαρέστου - Department of Communication, Media and ...

Η Μπέττυ Τσακαρέστου διδάσκει τα εξής μαθήματα: Εισαγωγή στη Διαφήμιση και στις Δημόσιες Σχέσεις (Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ), Κοινωνική Θεωρία και Επιχειρηματικές ...
panteion.criticalpublics.com/.../tsakarestou - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. » Μπέττυ Τσακαρέστου NYLON

Το παρακάτω άρθρο ανήκει στην Μπέττυ Τσακαρέστου, επίκουρη καθηγήτρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Είναι το πρώτο μιας σειράς από κείμενα με τα ...
www.nylon.gr/author/betty/ - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Τσακαρέστου, Μπέττυ | openarchives.gr

18 Μάιος 2009 ... *Τσακαρέστου, Μπέττυ*. Συντελεστής στα παρακάτω τεκμηρίων. 1. Η ενοποιημένη επικοινωνία μάρκετινγκ στις πολιτιστικές οργανώσεις: το παράδειγμα ... openarchives.gr/contributor/27779 - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Μπέττυ Τσακαρέστου

Μπέττυ Τσακαρέστου: Στις 16 Ιουνίου, το Ινστιτούτο Επικοινωνίας και το Πάντειο Πανεπιστήμιο παρουσίασαν τα αποτελέσματα της 5ης Έρευνας για την ΕΚΕ και την ... www.tsakarestou.com/ - Προσωρινά αποθηκευμένη - Παρόμοιες

1. Συνέντευξη στην εφημερίδα “Μέτοχος” για την Εταιρική Κοινωνική

...

2. Μπέττυ Τσακαρέστου: Όταν οι επιχειρήσεις «περιορίζουν τις δαπάνες για ΕΚΕ» δείχνουν ... Μπέττυ Τσακαρέστου: Η επένδυση στην κουλτούρα και τις πρακτικές της ... www.tsakarestou.com/?p=51 - Προσωρινά αποθηκευμένη

Περισσότερα αποτελέσματα από www.tsakarestou.com

1. Flickr: IoC.gr's Photostream

Μπέττυ Τσακαρέστου, Επίκουρη Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου, Γεν. Γραμματέας IoC. Παρουσίαση... Anyone can see this photo Attribution Noncommercial Share ... www.flickr.com/photos/ioc09/ - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Εργασία Τσακαρέστου: Γενικά σχόλια

Στη βιβλιογραφία μας εντάσσονται και τα blogs επιστημονικού όμως χαρακτήρα, όπως αυτά που μας έχει προτείνει η κα Τσακαρέστου.(π.χ. καθηγητών) ... ergasiatsaka.blogspot.com/.../blog-post_3321.html - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. Τσακαρέστου, Μπέττυ | openarchives.gr

Suchmaschine für griechische digitale Bibliotheken . Ηλεκτρονικά περιοδικά, δημοσιεύσεις, διατριβές, διπλωματικές εργασίες, ανοιχτά αρχεία, ελεύθερα αρχεία. de.openarchives.gr/contributor/27779 - Προσωρινά αποθηκευμένη

1. PDF]

**ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΤΑΚΤΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ 'ΚΟΙΝΩΝΙΑ**

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - [Προβολή ως HTML](#)
ΒΗΜΑ ΙΔΕΩΝ – 31/05/2007 (Μπέττυ Τσακαρέστου). Συμμετοχική δημοσιογραφία. Η δημοσιογραφία των πολιτών στα blogs ταραίζει τα νερά της παραδοσιακής ...
www.koinoniapoliton.gr/site/files/.../eidiki_ekdosi.pdf

1. Μπέττυ Τσακαρέστου « Ειδήσεις, σχόλια και απόψεις για την Πολιτική ...

Μπέττυ Τσακαρέστου; Username: betty; Ρόλος: Contributor ... Μπέττυ Τσακαρέστου;
Πέμπτη 13 Αυγούστου 2009 στις 00:08; Θέματα: Κλιματική Αλλαγή ...
telegraph.gr/user/betty/ - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#)

1. [PDF]

√È ÈÛÔÚÛÔ □ >Â~, ÔÈ □ ðÛÔÈ Î·È ÔÈ □ÏÄÄ~ÔÈ

Μορφή αρχείου: PDF/Adobe Acrobat - [Quick View](#)
Μπέττυ Τσακαρέστου Γρηγόρης Ι.Τσάλτας Ευτύχιος Σαρτζετάκης Λουδοβίκος Βασεν- ...
Παπαδόπουλος Παναγιώτης Γ.Παπασταματίου Μπέττυ Τσακαρέστου Γρηγόρης Ι.Τσάλ- ...
asset.tovima.gr/AssetService/Image.ashx?pg=261930&t=3

1. Τσακαρέστου, Μπέττυ | openarchives.gr

Μηχανή αναζήτησης ελληνικών ψηφιακών βιβλιοθηκών. Ηλεκτρονικά περιοδικά, δημοσιεύσεις, διατριβές, διπλωματικές εργασίες, ανοιχτά αρχεία, ελεύθερα αρχεία.
m.openarchives.gr/contributor/27779 - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#)

1. Nautilus - Search Results

- [[Μετάφραση αυτής της σελίδας](#)]

Search Query : Author-phrase=*Τσακαρέστος, Μπέττυ*. Target, Status, Hits. Greek
Parliament Library - Main Catalog, ok, 1. Please wait... or click here to ...
catalog.parliament.gr/.../results.zap?... - Προσωρινά αποθηκευμένα

Γενικό Τμήμα Δικαίου

Αναφορές 600.

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Die politischen Parteien in der Grundgesetzordnung

DT **Tsatsos** - Gabriel, Oscar W., Oskar Niedermayer und Richard ...
Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienfinanzierung im europäischen Vergleich

DT **Tsatsos**, DJ Elzinga - 1992 - Nomos-Verl.-Ges.
Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Europäische politische Parteien

DT **Tsatsos** - 1998 - Nomos-Verl.-Ges.
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Die Europäische Unionsgrundordnung

DT **Tsatsos** - 2002 - Nomos
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienrecht in mittel-und osteuropäischen Staaten

DT **Tsatsos**, Z Kedzia, G Halmai - 1994 - Nomos
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Schefold

DT **Tsatsos** - Dian/Schneider, Hans-Peter (ed.), 1990
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Die neue griechische Verfassung

DT **Tsatsos** - 1980 - Decker & Müller
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienrecht im europäischen Vergleich

DT **Tsatsos**, DJ Elzinga - 1990 - Nomos-Verl.-Ges.
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Rechtsvergleichende Ausblicke

D Schefold, DT **Tsatsos**, M Morlok - ... im europäischen Vergleich. Die Parteien in den ..., 1990
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] MORLOK, Martin: Parteienrecht

DT **Tsatsos** - Eine verfassungsrechtliche Einführung. Heidelberg, 1982
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Die parlamentarische Inkompatibilität von öffentlichen Bediensteten

DT **Tsatsos** - Bad Homburg, Berlin and Zürich: Gehlen, 1970
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] SCHEFOLD, Dian/SCHNEIDER, Hans-Peter (Hrsg.): Parteienrecht im ...

DT **TSATSOS** - Die Parteien in den demokratischen Ordnungen der ..., 1990
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Zu einer gemeinsamen europäischen Parteienrechtskultur

DT **Tsatsos** - Die öffentliche Verwaltung, 1988
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Die Europäische Unionsgrundordnung–Grundsatzfragen und fünf Anregungen ...

D TSATSOS - 1995 - EuGRZ

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienrecht im europäischen Vergleich: Die Parteien in den demokratischen ...

DT **Tsatsos**, D Schefold, HP Schneider, DJ Elzinga, K ... - 1990 - Nomos

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Europäische Integration und nationales Verfassungsrecht

U Battis, DT **Tsatsos**, D STEFANOY - 1995 - Nomos-Verl.-Ges.

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Keine Europäische Integration ohne Europäische Politische Parteien

DT **Tsatsos**, G Deinzer - Dies.(Hrsg.): Europäische Politische Parteien. ..., 1998

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Stefanou

U Battis, DT **Tsatsos** - Europäische Integration und nationales ..., 1995

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] ... politische Alternativlosigkeit, Parteienstaatsübermaß–Drei Gegenwartsaspekte zur ...

DT **Tsatsos** - Däubler-Gmelin, Herta/Kinkel, Klaus/Meyer, 1994

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Der Vertrag von Nizza

DT **Tsatsos** - Ein Fehlschlag, der nur durch einen effizienten und ..., 2001

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienrecht im europäischen Wandel

DT **Tsatsos** - 1992 - EuGRZ
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienrecht

DT **Tsatsos**, M Morlok - 1982 - Müller, Juristischer Verl.
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Kedzia

DT **Tsatsos** - Zdzislaw (ed.), 1994
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Europäische politische Parteien: Dokumentation einer Hoffnung

DT **Tsatsos**, G Deinzer - 1998 - Nomos, Baden-Baden
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Gerold Deinzer (eds.)(1998)

DT **Tsatsos** - Europäische Politische Parteien: Dokumentation einer ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Zur Entstehung einer europäischen Verfassungsordnung

DT **Tsatsos** - Verfassung im Diskurs der Welt, Liber Amicorum für ..., 2004
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienrecht

M Morlock, DT **Tsatsos** - Eine verfassungsrechtliche Einführung. Heidelberg: ..., 1982
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Europäische politische Parteien? Erste Überlegungen zur Auslegung des ...

DT **Tsatsos** - Europäische Grundrechte Zeitschrift, 1994

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] European Political Parties? Preliminary reflections on interpreting the Maastricht ...

DT **Tsatsos** - Human Rights Law Journal, 1995 - NP ENGEL, KEHL AM RHEIN

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Auf dem Weg zu einem gesamtdeutschen Parteienrecht

DT **TSATSOS** - 1991 - Mit einer Dokumentation der ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Morlok

DT **Tsatsos** - Martin: Parteienrecht, Eine verfassungsrechtliche ..., 1982

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienrecht: eine verfassungsrechtliche Einführung

DT **Tsatsos**, M Morlok - CF Müller

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Hans-Peter Schneider/Dian Schefold (1990)

DT **Tsatsos** - Parteienrecht im europäischen Vergleich

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Die politischen Parteien in der Grundgesetzgebung

DT **Tsatsos** - ... in Deutschland.(Schriftenreihe der Bundeszentrale für ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] „Das Europäische Parlament als Verfassungsgeber? Legitimation und Grenzen ...

D Tsatsos, P Schiffauer - ... der europäischen Verfassung im Lichte des Vertrages ..., 1999
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Making the Constitution of Greece

CD Tsatsos - Constitution Makers on Constitution Making: the ..., 1988
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Zur Problematik des Rechtspositivismus

TD Tsatsos - 1964 - Kohlhammer
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Die parlamentarische Betätigung von öffentlichen Bediensteten: das Problem ihrer ...

DT Tsatsos, DT Tsatsos - 1970 - Gehlen
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienfinanzierung im europäischen Vergleich. Rechtsvergleichende ...

D Schefold - TSATSOS, D. Th.(Hrsg.) Parteienfinanzierung im ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienfinanzierung in den Niederlanden

DJ Elzinga - Tsatsos, Dimitris, Th.(Hrsg.), Parteienfinanzierung im ..., 1992
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece--EEC: Political Economic and Cultural Aspects

P Drakopoulos, G Drakopoulos - 1979 - Ερμπεία
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► THE “MODERNIZATION” OF POLITICAL COMMUNICATION IN CONTEMPORARY ...

I Kotzaivazoglou, Y Zotos - 56 th PSA Annual Conference, 2006 - psa.ac.uk
... 'Right-Left: Maintenance, Relocation, or Disappearance?' In **D. Tsatsos** and X. Kontiadis (eds) The Future of Political Parties. Athens: Papazisis. K. Brants and P. Nelens (1998). ... Century. Athens: Hermes. **Tsatsos**, **D.** and X. Kontiadis (in Greek) (eds) (2003). The Future of Political Parties. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Social Europe: a continent's answer to market fundamentalism

D Albers, S Haseler, H Meyer - 2006 - books.google.com
... of 9 Europe to a European Constitution Peter Brandt and Dimitris **Tsatsos** 3. The Future of Europe 33
Giuliano Amato 4. The Great Adventure of Europe 39 Detlev Albers 5. The Consequences of 29th May 2005
53 Elisabeth Guigou 6. How to Overcome the European Crisis? 57 Massimo **D'Alema** 7. Danger for ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Parteienfinanzierung im europäischen Vergleich

D Schefold - **Tsatsos**, Dimitris. Parteienfinanzierung im ..., 1992
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Politikfinanzierung in Deutschland und in Europa: Aspekte aus Wissenschaft und ...

DT **Tsatsos** - 1997 - Nomos
Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Politeuma kai politike

DT Tsatsos - 1977 - Ikaros

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Politikos kai epistēmonikos logos: stochasmoi gia mia dialektikē antithesē pou ...**

DT Tsatsos - 2005 - Ekdoseis Gavriēlidēs

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Parteienrecht in Mittel-und osteuropäischen Staaten: Entstehungsmomente des ...**

DT Tsatsos, Z Kędzia, G Halmai, F Hagen - 1994 - Nomos

[BIBΛIO] **Zur Verfassungsentwicklung Europas: Beiträge aus den Jahren 1997 bis 2008**

DT Tsatsos, DT Tsatsos - 2008 - books.google.com

... Euro- päischen Unionsgrundordnung geprägt, um sich von der Einordnung der Europäi- schen Union in die
Föderalismusproblematik zu befreien und die politische, histori- sche und institutionelle Eigenart
und
Einzigartigkeit der Europäischen Union her- vorzuheben (D. Th. Tsatsos, Die Europäische ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Forschungsprojekt: " das Parteienrecht der EG-staaten": Symposion am 19. Und 20. ...**

DT Tsatsos, U Stoklossa - 1987 - Fernuniversität

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Tsatsos, D.(Hrsg.): Die Vereinbarkeit von parlamentarischem Mandat und ...**

W Steffani - ZEITSCHRIFT FUR ..., 1998 - DER WESTDEUTSCHE VERLAG ...

From the Constitutionalisation of Europe to a European Constitution

- ► **fernuni-hagen.de** [PDF]
P Brandt, D Tsatsos - Social Europe: A Continent's Answer to Market ..., 2006 -
books.google.com
From the Constitutionalisation of Europe to a European Constitution By Peter Brandt and

Dimitris

Tsatsos The Constitutionalisation of Europe-Historical Preconditions The idea of a closer European

Union, as a kind of league of ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Institutional Problem of the Greek Sport Federation: Structure, Organization, Legal ...

D Panagiotopoulos - Marq. Sports LJ, 1994 - heinonlinebackup.com

... 2. Hellenic Const., art. XVI, para. 2; see also Dimitrios Panagiotopoulos, Physical Education = Law

of Administration, Telethron 70-74 (1992); **A. Loverdos**, The Protection Of Sports As A Social Right,

in Proceedings of the 1st International Congress of Sports Law 171-175 (HCRSL 1993). Page 2.

...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Politikē historia tēs Helladas, 1828-1975: aphormē gia emvathynsē stē synchronē ...

AN **Loverdos** - 2000 - Ekdoseis Ant. N. Sakkoula

International Organizations and Domestic Administrative Reform

DG Dimitrakopoulos, **AG Passas** - Handbook of Public Administration, 2003 - books.google.com

35 International Organizations and Domestic Administrative Reform Dionyssis G.

Dimitrakopoulos and

Argyris G. **Passas** This chapter focuses on the role of international organizations as promoters of administrative reform at the ...

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The Greek Presidency: In the shadow of war

DG Dimitrakopoulos, **AG Passas** - The European Union: Annual ..., 2004 - books.google.com

JCMS 2004 Volume 42. Annual Review pp. 43-6 The Greek Presidency: In the Shadow of War DIONYSSIS G.

DIMITRAKOPOULOS Birkbeck College, University of London ARGYRIS G. **PASSAS**
Panteion University of
Social and Political Sciences, ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece: an introduction to patterns of EU membership

DG Dimitrakopoulos, **AG Passas** - Greece in the European Union, London: Routledge, 2004

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] Greece in the European Union

DG Dimitrakopoulos, **AG Passas** - 2004 - questia.com

All rights reserved. No part of this book may be reprinted or reproduced or utilised in any form or

by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] France and the EU under Sarkozy: Between European Ambitions and National ...

DG Dimitrakopoulos, A Menon, **AG Passas** - Modern & Contemporary France, 2009

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

PDF] ► The Influence of Small States in the EU: Structural Disadvantages and ...

D Panke - ucd.ie

... Similarly, Greece shaped outcomes during its presidency in line with self- interests

(Dimitrakopoulos

& **Passas**, 2004). Secondly, small states can approach the ... April 2008. The survey controlled for

policy-variation and asked eco- nomic/employment ministries, environmental/**agricultural** ministries, ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

ΑΝΑΦΟΡΑ] Das neue Kapitalmarktstrafrecht: Europäisierung und Legitimation

D Ziouvas - 2005 - Heymanns
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Revista Penal

CLM Salamanca, PO de Sevilla - uhu.es
... JARRAI-HAIKA-SEGI: de asociación ilícita a organización terrorista ... Brasil), Felipe Caballero Brun (Chile),
Álvaro Orlando Pérez Pinzón (Colombia), Walter Antillón y Roberto Madrigal (Costa Rica), Efraín Torres
Chaves (Ecuador), Adán Nieto Martín (España), Agapios **Papaneofytou** y Dimitris ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

BIBΛΙΟ] Constitutional Law in Greece

PC Spyropoulos, TP Fortsakis - 2009 - books.google.com
Page 1. Kluwer Law International /Ant. N. Sakkoulas Constitutional Law w Philippos C. Spyropoulos
and Theodore P. Fortsakis Ant. N. Sakkoulas tttt Wolters Kluwer Law & Business k Page 2. Constitutional Law in Greece Page 3. Allie Page 4. Constitutional ...

Protecting Identity without Comprising Privacy: Privacy Implications of Identity ...

I Iglezakis - Socioeconomic and Legal Implications of Electronic ..., 2009 - books.google.com
Page 83. 62 Chapter IV Protecting Identity without Comprising Privacy: Privacy Implications of Identity Protection Ioannis Iglezakis Aristotle University ofThessaloniki, Greece ABSTRACT
In this chapter, a specific issue is addressed that concerns ...
Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Greek legislation concerning the extra territorial enterprises

V **Douvlis** - Pravo i privreda, 1995 - CEON/ CEES
... 3-6, str. 27-32. jezik rada: francuski kongresno saopštenje. The Greek legislation concerning the extra
territorial enterprises (naslov ne postoji na srpskom). **Douvlis** Vassilios. Barreau d' Athenes
Maitre,
Pantion Universite d' Athenes. Sažetak. Sažetak u pripremi (francuski). © Copyright 2009. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

► Les Codes de procédure civile français et hellénique face à l'accès du ...

V Christiano - Revue internationale de droit comparé, 1988 - persee.fr
... 379-385 ; B. **DOUVLIS**, «Éléments pour la création d'un droit autonome de protection du consommateur »,
Epithéorissis Emporikou Dikaiou, 1980, p. 186 et s.7 (traduction en grec de l'article de Me L. BIHL, «
Vers un droit de la consommation », paru au GP, 1974, 2 doc, p. 769 et s.) ; Th. ...

► Grèce

J Voulgari - Revue internationale de droit comparé, 1982 - persee.fr
... consommateurs ; en effet, ces clauses n'ont. (2) **DOUVLIS**, « Éléments pour la création d'un droit autonome de protection du consommateur » (en grec), in Epithéorissis Emporikou Dikaiou 1980, p. 186 et s. (3) KOTSIRIS, « Vers une théorie objective ...
Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Politikē gia mia dēmiourgikē Hellada: 1996-2004

K Sēmitēs - 2005 - Polis

The Greek general election of 2007: you cannot lose if your opponent cannot win

E Dinas - West European Politics, 2008 - informaworld.com
... During these years it won five general elections, the first three led by its historical leader, Andreas Papandreou, and the others by his successor, **Costas Sēmites**. Following nine years in office, **Sēmites** was replaced three months before the March ...

Big expectations, small outcomes: The impact of leaders' personal appeal in the ...

E Dinas - Electoral Studies, 2008 - Elsevier
... increase its limited chances of electoral success. At that time, having won two successive electoral battles, the party leader, **Costas Sēmites**, was considered to be its greatest electoral asset. Yet, as an indication of the widespread ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece in the Emerging System of International Relations'

K Simitis - Review of International Affairs
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Gia Mia Ischiri Koinonia Gia Mia Ischiri Ellada

K Simitis - 1995 - ... a Strong Society, Towards a Strong ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Prime Minister

C Simitis - Hellenic Republic Prime Minister's Office. Retrieved ..., 2002
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] Greece: The modern sequel

me.com

[PDF]

G Koliopoulos, TM Veremis - 2002 - me.com
... Surname First Name Middle Notes Page # Seferis George . . Page 140, 356- 358 Siantos George . .
Page 80 Sikelianos Angelos . . Page 135 **Simitis Kostas** . . Numerous Pages Skalkotas Nikos . .
Page 353 Sklavos Gerasimos . . Pages 351 Solomos Dionysios . . Page 354 ...
Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

The parliamentary election in Greece, March 2004

C Panagopoulos, N Marantzidis - Electoral Studies, 2006 - Elsevier
... majority in April 2000; see Table 1. Under its modernist leader, **Costas Simitis**, PASOK had run
and won on the promise that the modernization project would continue, prolonging the economic
development of Greece and ameliorating the quality of life for its citizens. Table 1. ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

The 2007 parliamentary election in Greece

K Gemenis - Mediterranean Politics, 2008 - informaworld.com
... Papathemelis, known for his Christian fundamentalist ideas, was a PASOK MP from
1981 but fell out with the party's modernizers some time after **Costas Simitis** took
over. He later founded his own party, Democratic Revival. ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece in the World: A Global View of Foreign and Security Policy

... , GGG Enēmerōsis, D Reppas, C **Simitis** - 1999 - Ministry of Press and Mass Media ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece in the World: A Global View of Foreign and Security Policy

D Reppas, GGG Enēmerōsis, C **Simitis** - 1999 - Ministry of Press and Mass Media ...

Implications of the Accession of Cyprus to the European Union for Greek-Turkish ...

jhu.edu

[PDF]

C Melakopides - Mediterranean Quarterly, 2006 - Duke Univ Press
... rapprochement with Turkey. As Ankara's ongoing challenges and provocations could get out of control, the post-1996 government of **Costas Simitis** followed a tension-reducing and peace-building course. Coining the term "**Simitis** ...
[Όλες οι 6 εκδοχές](#)

Quality in Greece: past and present

KN Dervitsiotis - The TQM Magazine, 1999 - assets.emeraldinsight.com
... Prime Minister **Costas Simitis** with a directive addressed to all ministries required all of them to submit a set of concrete proposals for quality improvements in their domain. In another policy decision he declared that 1998 will be "the year of quality" in all sectors of the economy. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 10 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The **Simitis** Era Begins: **Costas Simitis** faces many difficult challenges ...

K Hope - EUROPE-WASHINGTON-, 1996 - DELEGATION OF THE ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] SIMITIS'DOCTRINE, THE EU'S HELSINKI AND THE FUTURE OF THE ...

C MELAKOPIDES - Globalization of Civil-military ..., 2002 - Enciclopedia Pub. House
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Simitis Sends New Signal. Prime Minister Costas Simitis's low-key ...

K Hope - EUROPE-WASHINGTON-, 1997 - DELEGATION OF THE ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Linköping/SWEDEN

GF

POLICY

Σχετικά άρθρα

Narratives of Greek identity in European life

E Nikolarea - The discourse of Europe: talk and text in everyday ..., 2007 - books.google.com
... Read how eloquently **Costas Simitis** expresses these multiple identities, not of a human being but of a country, in a speech delivered to the Council on Foreign Relations after the crisis in Kosovo in 1999. ... **Simitis, Costas**. Year not provided." Prepared Remarks by **Costas Simitis**". ...
Σχετικά άρθρα

European integration and prospects of modernization in Greece

jhu.edu

[PDF]

A Moschonas - Journal of Modern Greek Studies, 1997 - muse.jhu.edu
... Gerasimos Arsenis, then the minister of national economy and a supporter of ethnocentric solutions, was immediately replaced by **Kostas Simitis**, a strongly pro-EU politician. ... **Simitis, Kostas**. 1989 Development and Modernization in Greek Society. Athens: Gnosi. (In Greek.). ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Greece and Turkey: Can They Mend Fences?

MC Kurop - Foreign Affairs, 1998 - jstor.org
... Since the election of **Kostas Simitis** as prime minister in January 1996, the some what aggressive image and tenor of con temporary Greek politics, embodied by the late prime minister, Andreas Papandreou, have changed, and with them many obstructive aspects of the ...
Γίνεται αναφορά σε 21 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] Who Wants Enlargement of the EU? Support for Enlargement among Elites ...

cas.cz

[PDF]

S Nissen - Czech Sociological Review, 2003 - sreview.soc.cas.cz
... Oldag, Andreas. 2001b. "Auf Euro-Entzug." Süddeutsche Zeitung, May 15, 2001. **Simitis, Kostas**. 2001. Speech by **Kostas Simitis**, Greek Prime Minister, at the event "The Future of the European Union and Greece" organised by the EKEM. July 11, 2001. ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

Greece, Turkey, Europe: Constantinos Simitis in Premiership Waters

E Athanassopoulou - Mediterranean Politics, 1996 - informaworld.com

... In January 1996 the resignation of Andreas Papandreou and the election of **Costas Simitis** as the new prime minister of Greece were received with relief and rejoicing among most PASOK supporters and moderate voters for New Democracy - PASOK's main opposition right-of ...

[PDF] Greece and Turkey

[idia.net](#)

[PDF]

MC Kurop - FOREIGN AFFAIRS-NEW YORK-, 1998 - [idia.net](#)

... Since the election of **Kostas Simitis** as prime minister in January 1996, the some- what aggressive image and tenor of con- temporary Greek politics, embodied by the late prime minister, Andreas Papandreou, have changed, and with them many obstructive aspects of the ...

[Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML](#)

Political communication and professionalisation in Greece

S Papathanassopoulos - The professionalisation of political ..., 2007 - [books.google.com](#)
... Acting). Kousoulis had the confidence of the prime minister and it is said that he had the idea of focusing the 2000 election campaign more on **Costas Simitis**, the Prime Minister and Leader of PASOK, and less on PASOK itself. The ...

[Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα](#)

[HTML] Identities in Question: Greek-Turkish Relations in a Period of ...

[idc.ac.il](#)

[HTML]

A Gundogdu - Middle East Review of International Affairs, 2001 - [meria.idc.ac.il](#)
... PASOK's electoral victory in April 2000 confirmed this new policy's continuity with the re-election of Prime Minister **Kostas Simitis** and Foreign Minister George Papandreou. However, the election campaigns also showed there ...

[Γίνεται αναφορά σε 20 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 7 εκδοχές](#)

GREECE AND THE RATIFICATION OF THE MAASTRICHT TREATY

K Koliopoulos - The Ratification of the Maastricht Treaty: Issues, ..., 1994 - [books.google.com](#)
... EMU. PASOK Deputy, **Kostas Simitis**, argued that the convergence policy must not be based solely on an incomes policy, but also on the development and modernization of the economy to make it more competitive. He further ...

[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Future of Europe and Greece

K **Simitis** - speech to the EKEM Conference, 2001

[Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα](#)

From Nothing to Too Much: Regulatory Reform in Greece

enbr.org

[PDF]

AN Hatzis, S Nalpantidou, A Greece - papers.ssrn.com
... Greece, the socialist **Kostas Simitis**. ... 4 See the report submitted by Prof. Ioannis Spraos, who at the time was the prime minister's (**Kostas Simitis**) economic advisor on the qualitative improvement of Greece's massive public sector administration (January 13, 1998) [in Greek]. ...
[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] Turkish Political Culture and the Future of the Greco-Turkish Rapprochement

ethz.ch

[PDF]

C Melakopides - Romania, 2002 - kms2.isn.ethz.ch
... The "**Simitis** Doctrine" Coining this term⁹ seems justified by the fact that, as compared to Andreas Papandreou's vociferous radicalism and his generally "inflexible" stance towards Turkey¹⁰, Greek Prime Minister **Costas Simitis**' policies and operational code have crystallised ...
[Γίνεται αναφορά σε 5](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 7 εκδοχές](#)

218 INDEX

D Spiegel - European Annual Review, The European Union: ..., 2001 - books.google.com
... Committee 70 Scotland 70 Security and Defence Policy 45, 48, 98- 100, 105, 106, 112-13, 114
Seixas da Costa, Francisco 10, 21, 45 Senegal 98 Serbia 65, 105 services, trade in 98 sexual harassment 63 Short, Clare 103^t Sierra Leone 100, 109 **Simitis, Kostas** 142 Simon ...

The role of image-makers in the Greek political scene

P Yannis - Journal of Political Marketing, 2002 - informaworld.com
... with reference to the Greek national elections of April 2000, both of the two major parties, New Democracy of the center-right and PASOK (Panhellenic Socialist Movement) of the center-left, and their respective leaders, Constantine Karamanlis and **Costas Simitis**, relied on ...
[Γίνεται αναφορά σε 14](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] Representation of the Western Thracian Turkish Minority in the Greek ...

obiv.org.tr

[PDF]

H Öksüz - Turkish Review of Balkan Studies, Annual, 2002 - obiv.org.tr
... 41 38 6 5 4 162 108 11 10 9 **Kostas Simitis** 20006 Panhellenic Socialist Mov't (Centre/Left) New Democracy (Right) Greek Communist party (Extreme Left) United Left 43.08 42.78 5.5 3.2 158 125 11 6 **Kostas Simitis** Page 9. ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Verhandlungen zwischen Griechenland und Mazedonien über die Beilegung der ...

O Schwarz - Südosteuropa Mitteilungen, 2008 - CEEOL
... 23 **Simitis, Kostas**: Politik für ein konstruktives Griechenland 1996-2004. Auszüge aus dem Buch „Politiki gia mia dimiourgiki Ellada 1996-2004“, Duisburg, 23.04.2007 (<http://www.europeanization.de/downloads/simitis.pdf>, Stand: 08.05.2008), S. 48. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

The path of modernization: PASOK and European integration

G Moschonas - Journal of Balkan and Near Eastern Studies, 2001 - informaworld.com
... 8 Of course, PASOK did not call the country's European orientation into question. This orientation was further strengthened under the new leadership of **Kostas Simitis** (1996). ... The new PASOK of **Kostas Simitis** largely succeeded to 'modernize' its social base. ...
Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Dokumentation

C **Simitis** - Südosteuropa Mitteilungen, 2007 - CEEOL
Source: Südosteuropa Mitteilungen (Südosteuropa Mitteilungen), issue: 04 / 2007, pages: 89104, on www.ceeol.com. ... **Kostas Simitis**, ehemaliger griechischer Ministerpräsident, über die griechisch-türkischen Beziehungen 1996-2004 und den Strategiewandel in der ...

[PDF] Jean Monnet-Forschungsgruppe

europeanization.de

[PDF]

J Monnet-Lehrstuhl - europeanization.de
... 01.11.2006). 21 Vgl. **Simitis, Costas**: Politiki gia mia dimiourgiki Ellada 1996-2004, Athen 2005. Page 14. Fazit ... (Hrsg.): The Europe- anization of Central and Eastern Europe, Ithaca/London 2005, S. 1-25. **Simitis, Costas**: Politiki gia mia dimiourgiki Ellada 1996-2004, Athen 2005. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

„Denn nur der Name ist mein Feind“–Alternative Szenarien zur Lösung der ...

O Schwarz, HJ Axt - Südosteuropa Mitteilungen, 2006 - CEEOL
... 64 Heinz-Jürgen Axt / Oliver Schwarz SÜDOSTEUROPA Mitteilungen 05-06/2006
18 Vgl. **Simitis, Kostas**: Politiki gia mia dimiourgiki Ellada 1996-2004 (Politik für ein schöpferisches Griechenland 1996-2004), Athen 2005, S. 153 ff. ...
Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] EURO-MEDITERRANEAN PEACEBUILDING: THE EXIT FROM THE ...

pitt.edu

[PDF]

C

MELAKOPIDES

-

aei.pitt.edu

... 25 Arguing that Prime Minister **Costas Simitis** has adopted a balanced synthesis of idealism and pragmatism in the post-1996 and, especially, post-1999 foreign policy of Greece, I have labelled this synthesis “the **Simitis** Doctrine”. ...
[Όλες οι 6 εκδοχές](#)

Simitis's Unsuccessful Struggle for Economic and Governmental Modernisation: A ...

flinders.edu.au

[PDF]

D

Close

-

2007

-

dspace.flinders.edu.au

... Modernisation: A Case of Irresolution or Impotence? David Close Modernisation, meaning the attainment of best governmental practice in the Euro- pean Union, was the mission of **Kostas Simitis** while prime minister in 1996–2004. ... **Kostas Simitis** Close, David 2007. ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece towards Turkey's EU accession: Official Policy and Public ...

E

Malikouti

[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] THE ÖCALAN AFFAIR AND ITS EFFECT ON THE TURKISH-GREEK ...

obiv.org.tr

[PDF]

H

Abacı - THE ÖCALAN AFFAIR AND ITS EFFECT ON THE ... - obiv.org.tr

... 22 Milliyet 26 March 1999 Page 19. Hakan ABACI 19 Prime Minister **Kostas Simitis**, who was attending the EU Summit in Berlin commented that the Kosovo crisis would not cause a crisis between Turkey and Greece. **Simitis** added that they would not give any military support ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] Subsidising Europe's Industry: is Greece the exception?

lse.ac.uk

[PDF]

NZN Zahariadis, N Zahariadis - ... Papers on Greece and Southeast Europe, 2007 - lse.ac.uk
... regional subsidies, the “outlier” effect disappears in the case of sectoral subsidies once the impact of **Simitis'** government and economic development are taken into account. Contrary to previous ... deviate from EU norms (Radin 1992; **Simitis** 2005: 34; Athens News Agency 2005). ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[BIBΛΙΟ] Politics and policy in Greece: the challenge of modernisation

K

Featherstone

-

2006

-

books.google.com

... the European Union. European Union membership has helped to define a 'modernization' project, latterly associated with Premier **Costas Simitis**, clashing with traditional practices and paradigms. In addition, other challenges ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Politicians and Media Owners in Greek Radio: Pluralism as Diaploki

JR Sims - J. Radio Stud., 2003 - heinonlinebackup.com
 ... On January 18, 1996, following the resignation of Papandreou, **Costas Simitis** was elected Prime Minister; the elections of September 1996 returned a PASOK majority (**Simitis**, C, 2002). ... Page 14.
 Sims/PLURALISM AS DIAPLOKI 215 **Simitis, Costas**, Prime Minister. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] «La capture d'Abdullah Öcalan»

revues-plurielles.org [PDF]
 CC Chiclet - 2000 - revues-plurielles.org
 ... 63 Page 2. L'affaire a capoté à cause du Premier ministre grec, **Kostas Simitis**. ... De fait, deux jours après la capture d'Apo, des députés socialistes proches de **Kostas Simitis**, demandent la démission du ministre des Affaires étrangères. ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] Running Head: Pluralism as Diaploki

media.net.gr [PDF]
 IGR Broadcasting, JRB Sims - media.net.gr
 ... (Petrides, 2001, March 26). On January 18, 1996, following the resignation of Papandreou, **Costas Simitis** was elected Prime Minister; the elections of September 1996 returned a PASOK majority (**Simitis**, C., 2002, Page 14. Pluralism as Diaploki 14 March 17). ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] Greece, the European Union, and the 2003 Presidency

aueb.gr [PDF]
 G Pagoulatos - Notre Europe, December, 2002 - aueb.gr
 ... I also know the huge role the Prime Minister **Kostas Simitis** has played in this success, which I feel should be emphasised in this brief foreword. ... power in 1981-89 and 1993-96 under Papandreou, and 1996-present under **Costas Simitis**. 2 ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] Is there an Option for a Breakthrough?

macedonian-heritage.gr [PDF]
 E Kofos - macedonian-heritage.gr
 ... This approach included economic, political and at times military support, which the former

PASOK government under Prime Minister **Kostas Simitis** had adopted, in a vain effort to encourage the northern neighbour to agree on a compromise solution. ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 9 εκδοχές](#)

Greece and Turkey: Can They Mend Fences?

T Turkey - foreignaffairs.org
... Since the election of **Kostas Simitis** as prime minister in January 1996, the somewhat aggressive image and tenor of contemporary Greek politics, embodied by the late prime minister, Andreas Papandreou, have changed, and with them many obstructive aspects of the country's ...
[Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] Kosovo: Greek and Turkish Perspectives

[gayasylum.us](#) [PDF]
C Migdalovitz - gayasylum.us
... Later, however, Prime Minister **Costas Simitis** said that if NATO decided that there was no reason to get a UN mandate, then Greece would not oppose NATO operations against Yugoslavia.⁴ Greece has gone along with NATO decisions, and **Simitis** has tried to convince his ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 26 εκδοχές](#)

[PDF] POLITICAL MARKETING IN GREECE AND THE LEVEL OF MARKETING ...

[essex.ac.uk](#) [PDF]
I Kotzaivazoglou, Y Zotos - essex.ac.uk
... concerns and the demands of the times, and proposed solutions. PASOK, under the leadership of **Kostas Simitis**, focused on its own strong points: the profile of the Prime Minister himself, who was held to be far more capable than his ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Out of Exile

A Ilievska - Balkan Reconstruction Report, 2003 - CEEOL
... spokesman for Macedonian President Boris Page 4. Trajkovski, says that when **Kostas Simitis** became Greek prime minister, Greece changed the way it perceives the Balkans and the EU. "Right from the beginning," said Jovanovski ...

The Greek Presidency: In the shadow of war

DG Dimitrakopoulos, AG Passas - The European Union: Annual ..., 2004 - books.google.com
... Faced with this set of challenges was the most maturely pro-European Prime Minister Greece has had since its accession in January 1981. Veteran Social Democrat Premier **Costas Simitis**

was widely considered in European political circles as a 'safe pair of hands'. ...
[Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές](#)

GREEK-TURKISH DISPUTES

GD POLITICS, TD POLITICS - Strategic Comments, 1996 - informaworld.com
... this nature is the International Court of Justice in The Hague. This position was reiterated by Prime Minister **Costas Simitis** in the context of the current crisis. Indeed. Greece has voluntarily limited the extension of the 12-mile ...

Greece: A New Era

S Verney - Mediterranean Politics, 1997 - informaworld.com
... His successor as prime minister and as president of PASOK, **Kostas Simitis**, was seen as the 'European' leader who would take his country into the twenty-first century, implementing a tough economic policy which would allow Greece to keep a belated appointment with ...

[PDF] THE IMAGE OF PARTY LEADERS IN CONTEMPORARY GREEK ...

[lse.ac.uk](#)

[PDF]

C ALEXANDROU - lse.ac.uk
... Other advertisements demonstrated the positive steps that PASOK made during its time in Government, emphasizing the years of the **Kostas Simitis** administration. These ... opponent and 2004's outgoing Prime Minister, **Kostas Simitis**. Since the summer of 2003/27, ...
[Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] BUSINESS CYCLES IN GREECE (1960-2008): AN ECONOMETRIC ...

[ntua.gr](#)

[PDF]

P Michaelides, J Milios, A Vouldis, S ... - Journal of Economics ..., 2007 - users.ntua.gr
... **Kostas Simitis** became a leader of PASOK and won two elections (1996 and 2000). PASOK lost the elections of 2004 and since then Page 4. 74 the New Democracy party is in power, led by **Kostas** Karamanlis (nephew of Constantine Karamanlis). 2.1 General Studies ...
[Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές](#)

The 2004 Greek Election: PASOK's Monopoly Ends

G Kassimeris - West European Politics, 2004 - informaworld.com
... The final crisis of the Panhellenic Socialist Movement (PASOK) government – confirmed by the decision of its leader **Costas Simitis** to step down and make way for his foreign minister, George Papandreou – and the loss of its parliamentary majority had been long anticipated ...
[Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[BIBΛΙΟ] Turkish-Greek relations: the security dilemma in the Aegean

M Aydın, K Ifantis - 2004 - books.google.com
Page 1. TURKISH-GREEK RELATIONS The Security Dilemma in the Aegean o Editors MUSTAFA AYDIN and **KOSTAS** IFANTIS Foreword by Norman Stone Page 2. Page 3. Page 4. Page 5. ... 2. Greece-Foreign relations-Turkey. I. Aydın, Mustafa. II. Ifantis, **Kostas**. III. Series. ...
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Chronology: The European Union in 2004

A a Glance - The European Union: Annual Review 2004/2005, 2005 - books.google.com
... 8, 177, 178 Rop, Anton 172, 173 Russia 61, 113, 117, 125, 199 Sahlin, Michael 112 San Marino 70 Santer, Jacques 50 Sarkozy, Nicolas 152 Saudi Arabia 110 Schill, Wolfgang 88 Schily, Otto 141 Schroder, Gerhard 47, 52 Schiissel, Wolfgang 152 **Simitis, Costas** 148 single ...
Όλες οι 2 εκδοχές

The elections in Greece. April 2000

G Kazamias, D Papadimitriou - Electoral Studies, 2002 - Elsevier
... The parliamentary elections of 9 April 2000 were the tenth to be held since the 1974 metapolitefsi, the fall of the colonels' junta in Greece. The elections were called by the ruling Panhellenic Socialist Movement (Panellinio Socialistiko Kinima-PASOK) led by **Kostas Simitis**. ...
Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] The Defender of Eventuality: An Interview with Ernesto Laclau

intellectum.org

[PDF]

A Avgitidou, E Koukou - intellectum.org
... attract the majority of the Greek people. The same party, however, twenty years later, under the leadership of **Kostas Simitis** followed an institutionalism policy. How can one scientifically explain the reversal of opinions in the gulfs of the same political party? ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Προβολή ως HTML

[PDF] Vox Populi, Vox Dei

gu.se

[PDF]

S Kaitatzi-Whitlock, C Frangonikolopoulos - Global War-Local Views - nordicom.gu.se
... In fact, she reminded us, President Chirac and Chancellor Schroeder had issued announcements supporting **Kostas Simitis**; and in addition the action of the 'eight'faced fierce opposition even within their own countries, with their public opinions strongly opposing the war. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] Griechenland: Reformkraft erlahmt

cesifo-group.de

[PDF]

OE Kuntze - Ifo-Schnelldienst, 2001 - cesifo-group.de
... In Meinungsumfragen liegt diese zwar deutlich vor der PASOK, und ihr Vorsitzender **Kostas Karamanlis** wird als Regierungschef für geeigneter gehalten als **Kostas Simitis**. Hieraus auf einen Wahlsieg bei vorgezogenen Neuwahlen zu schließen, wäre indes verfrüht. ...
[Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] NEGOTIATING THE AEGEAN DISPUTE: IN QUEST OF ACCEPTABLE ...

obiv.org.tr

[PDF]

A HERACLIDES - obiv.org.tr
... came to a head in 1998 (to be averted with a face-saving devise by Greek Premier **Kostas Simitis**); the Luxembourg EU summit decision (13 December 1997), a “remarkably ‘Greek’ text,”³⁸ that did not include Turkey among the candidate states ...
[Προβολή ως HTML](#)

[PDF] “The 7 th Congress of PASOK (2005): Towards an ‘open’ party (?)

psa.ac.uk

[PDF]

CD Tassis - psa.ac.uk
... PASOK, (2005) Statutes, Athens. **Simitis, K.** (1998) Ομιλία στην Ολομέλεια της Βουλής για τον Οικονομικό Προϋπολογισμό του 1999 [Speech at the Plenary Session of the Parliament on the 1998 Budget], 21 December, available at www.costas-simitis.gr. ...
[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] The Contraction in Greece–Turkey–EU Triangle: Rapprochements at the ...

econturk.org

[PDF]

T Bilgic, P Karatzas - Athens, Istanbul March, 2004 - econtrurk.org
... This event clearly signaled the beginning of self-questioning and self-criticism within PASOK and the Government of **Costas Simitis** following the Abdullah Ocalan affair in early 1999 3. This in turn, has precipitated a movement from below, resulting in a self- ...
[Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML](#)

[PDF] Institutions and the implementation of EU public policy in Greece: the case of ...

...

lse.ac.uk

[PDF]

DGDDG Dimitrakopoulos - ... –Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2007 - lse.ac.uk
... from European competition. 11 In addition, the body that represents Greek civil engineers opposed the liberalisation of the market (**Simitis** 2005, 411) that ... However, it did not avoid a condemning judgement. When Prime Minister **Simitis** took office (in 1996) he realised that the ...
[Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] Bilateral Relations Between Greece and the Former Yugoslav Republic of ...

isn.ch

[PDF]

H Kondonis - Athens-Skopje: An uneasy symbiosis, 1995–2002, 2005 - se2.isn.ch
... Then the Greek government of Prime Minister **Kostas Simitis** won the elections, thus strengthening the collaborative (and better attuned to the West) policy in South-East Europe that he had been pursuing since he took over the premiership in January. ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Developments in the'Old'Member States

M Bruter, H Street - Journal of Common Market Studies, 2005 - papers.ssrn.com
... Throughout Europe, commentators witnessed an amazing achievement in the success of **Costas Simitis** in improving the state of the Greek economy such that it enabled the country to meet the convergence criteria and join the third stage of economic and monetary union (EMU ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Developments in the'Old'Member States91

M BRUTER - The European Union: Annual Review 2004/2005, 2005 - books.google.com
... Throughout Europe, commentators witnessed an amazing achievement in the success of **Costas Simitis** in improving the state of the Greek economy such that it enabled the country to meet the convergence criteria and join the third stage of economic and monetary union (EMU ...
Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Iraq crisis: did the fourth EU-Greek Presidency follow a problem ...

A

Vallianatou

Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Social Democratic and Socialist Parties in the Contemporary World

W Ziqtara - Social Democratic Movement and ..., 2002 - Wydawn. Uniwersytetu Marii Curie- ...
Σχετικά άρθρα

Teachers, History Wars and Teaching History Grade 6 in Greece

S Meselidis - Globalisation, Ideology and Education Policy Reforms, 2010 - Springer
... The Pedagogical Institute had commissioned the writing of the 2006–2007 year 6 history textbook, in 2003. At the time, the current main opposition party PASOK, a center left “Labor” party, was in power headed by the then Prime Minister, **Kostas Simitis**. Page 3. 41 ...

Environmental crisis in Greece and recent challenges to centralized state authority

jhu.edu

[PDF]

DH Close - Journal of Modern Greek Studies, 1999 - muse.jhu.edu
... are relatively new and complex. The results were well described recently by Professor of Constitutional Law, Yioryios Papademetriou, who has served as adviser to Prime Minister **Kostas Simitis**. He expressed a view generally ...
[Γίνεται αναφορά σε 12](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Greece's Elusive Quest for Security Providers: The Expectations-Reality Gap'

P Tsakonas, A Tournikiotis - Security Dialogue, 2003 - sdi.sagepub.com
... 1 Ten years later, the government of Constantine **Simitis** denounced arrangements made by the evolving European Security and Defense Policy (ESDP) for not supporting Greece's ... 4 As Prime Minister **Simitis** stressed, 'Greece is neither Ireland nor Portugal. ...
[Γίνεται αναφορά σε 13](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] MANAGING EUROPE FROM HOME

oeue.net

[PDF]

C Spanou - Occasional Paper - oeue.net
... The realignment of PASOK's position was clearly evident when, in 1996, the Prime Minister, **Kostas Simitis**, prioritised the necessities of EU membership and the Maastricht criteria for participation in Economic and Monetary Union (EMU). ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] Was it Karamanlis who won it or Papandreou who lost it?

lse.ac.uk

[PDF]

E Dinas - lse.ac.uk
... "There is no doubt that father of the defeat is **Kostas Simitis**. Yet, in the beginning of the campaign period, the loss seemed to be much smaller. ... dreou, and the others, after the founder's death in 1996, led by his successor, **Kostas Simitis**. ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] The 'non-osmosis' of Europeanisation in Greece: the (mis-) management of ...

lse.ac.uk

[PDF]

A Aggelakis - lse.ac.uk
... nevertheless, since 1996 and the new government of **Kostas Simitis**, Public Investments take up steadily the 1/6th of the Regular Budget. Especially in the year of elections (2000- ... rationalization of the management under the new administration of **Kostas Simitis**. The ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] EU's Structural Funds and the Public Investment Programme in Greece: ...

psa.ac.uk

[PDF]

AN

ANTONIOS

-

psa.ac.uk

... RB; nevertheless, since 1996 and the new government of **Kostas Simitis**, Public Investments take up stably the 1/6 th of the Regular Budget. Especially in the year of ... visions of **Kostas Simitis**, in the ambition of his government to fulfill the requirements of ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] Renewing Socialism in Greece: Analyzing PASOK's Modernization ...

psa.ac.uk

[PDF]

N

student

UoA

-

psa.ac.uk

... This paper, consequently, will try to decode and analyze the political discourse of the 'modernization project' (eksynchronismos) of the Panhellenic Socialist Movement (PASOK) that started when **Kostas Simitis** was elected as the new party leader, after Papandreou's death in ...
Σχετικά άρθρα

On the mediterranean "fuzzy edge" of the eu: The candidacies of Malta, Cyprus and ...

C Melakopides - Journal of European Integration, 2000 - informaworld.com
... Breach Publishing Group. Printed in Malaysia. ON THE MEDITERRANEAN "FUZZY EDGE" OF THE EU: THE CANDIDACIES OF MALTA, CYPRUS AND TURKEY **COSTAS MELAKOPIDES*** University of Cyprus The paper argues ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Inegalitarian Corporatism? Progressive Modernization and Pension ...

M Matsaganis - 3rd Annual ESPAnet Conference, Fribourg, 2005
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Sport et politique en Méditerranée

C Chiclet, K Gjelošhaj - 2004 - L'Harmattan

On the Elections in Greece

M Kokeev - International Affairs, 1996 - dlib.eastview.com
... On September 24, the leader of the victorious party, **Kostas Simitis**, presented the new government's cabinet. Following tradition, the leader of the New Democracy, M. Evert, who was in second place, submitted his resignation which, of course, was not accepted by his party. ...

[DOC] Cleavages and the Two-Party System of Modern Greece

wrlc.org

[DOC]

C

Pangratis

-

cua.wrlc.org

... Communist Party of Greece-KKE, 5, 9, 1996, PASOK (center-left), 42, 162, **Kostas Simitis**. New Democracy (center-right), 38, 108, KKE, 6, 11, ... 2000, PASOK (center-Left), 44, 158, **Kostas Simitis**. New Democracy (center-right), 43, 125, Communist Party of Greece, 5, 11, Coalition of ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Greece: On New, European Tracks?

N Yannis - Mobilizing politics and society?: the EU convention's ..., 2005 - books.google.com
... 2 Prime Ministerial Statements and Official Government Positions In an address to the College of Europe in Bruges on 31 January 2002 on the future of Europe and social cohesion, the Greek prime minister, **Kostas Simitis**, called for the enlarged EU to evolve into a fully-fledged ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Blessing in disguise? The Imia crisis and Turkish-Greek relations

E Athanassopoulou - Mediterranean Politics, 1997 - informaworld.com
... for Turkey and Greece to settle their differences. **Kostas Simitis**, the Greek prime minister, was willing to break with past Greek policies and improve relations with Turkey. Meeting in Madrid under pressure from the United States ...
Γίνεται αναφορά σε 17 - Σχετικά άρθρα

Quo Vadis, Europe?

W

Schüssel

-

Springer

... I find it quite interesting to see that during the last days or weeks, three former prime ministers of the Social Democratic movement, **Costas Simitis** in Greece, Gerhard Schröder of Germany and Franz Vranitzky of Austria, condemned calls for national referenda because they ...
Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] CONFEDERAL CONSOCIATION AND THE FUTURE OF THE EUROPEAN ...

ethz.ch

[PDF]

S Stavridis - ELIAMEP Occasional Paper No. OP01, 2001 - kms1.isn.ethz.ch
... an MEP and the Union pour la Democratie Francaise Party President; in Greece, Premier **Costas Simitis**. One should also add to this list the current Commission President, Italy's Romano Prodi. They all agree with the more traditional federalist approach based on the ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] INTRA-ALLIANCE DISPUTE: THE CASE OF GREECE AND TURKEY

T Veremis - NATO and the European Union: ..., 1999 - Lyman L. Lemnitzer Center for NATO ...
[Σχετικά άρθρα](#)

Local names, foreign claims: Family inheritance and national heritage on a Greek ...

DE Sutton - American Ethnologist, 1997 - jstor.org
... While Greece's official position seems to have shifted toward a compromise on the "name" (and this has been reinforced by **Kostas Simitis's** succeeding Andreas Papandreou in the posts of prime minister and leader of the Panhellenic Socialist Movement), FYROM's official ...
[Γίνεται αναφορά σε 29](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Greece and EMU: between external empowerment and domestic vulnerability

K Featherstone, H Street - Journal of common market studies, 2003 - papers.ssrn.com
... But, the will and capability to reform remained questionable under Papandreou, given his populist past. Indeed, tension was evident between his supporters and the momentum behind the self-defined 'modernizers' within Pasok, led by **Costas Simitis**. ...
[Γίνεται αναφορά σε 8](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] EU Protection Scheme for Refugees in the Region of Origin: Problems of ...

[esil-sedi.eu](#)

[PDF]

L Peral - ESIL Research Forum on International Law: ..., 2005 - esil-sedi.eu
... It was subsequently shortened and forwarded to the European Council held in Brussels on 23 March 2003 under the title of 'New International Approaches to Asylum Processing and Protection' (Letter dated 10 March 2003 from the UK prime minister to **Costas Simitis**, with the ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

The quest for modernization in Greek foreign policy and its limitations

A Kazamias - Mediterranean Politics, 1997 - informaworld.com
Page 1. The Quest for Modernization in Greek Foreign Policy and Its Limitations ALEXANDER KAZAMIAS The rise of **Kostas Simitis** and his 'modernizers' faction to the leadership of PASOK in January 1996 brought certain changes to Greece's foreign policy. ...
[Γίνεται αναφορά σε 4](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Greeks Bearing Consensus

[lse.ac.uk](#)

[PDF]

L Klarevas - Mediterranean Quarterly, 2005 - muse.jhu.edu
... The bridging of old and new Europe explains why former Greek prime minister **Costas Simitis**

received phone calls from both French president Jacques Chirac and US president George W. Bush praising Greece for its role in the diplomacy surrounding the onset of the Iraq war. ...
[Όλες οι 6 εκδοχές](#)

[PDF] Living in a Policy Vacuum

[mmo.gr](#)

[PDF]

M Vidal - Central Europe Review, 1999 - [mmo.gr](#)
... Earlier this year, in two separate incidents, Albanians hijacked Greek buses. Actions that prompted the Greek Prime Minister, **Kostas Simitis**, to deal with the problem of criminality of foreigners and calm public opinion. The first ...
[Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML](#)

Post-Heroic Military Policy. A

EN Luttwak - Foreign Aff., 1996 - [heinonlinebackup.com](#)
... A group of Turkish journalists deliberately exacerbated tensions by planting a flag on the ten acres of rock. When a mutual withdrawal of forces was eventually negotiated with US help, Greek editorialists accused newly installed Prime Minister **Costas Simitis** of treason. ...
[Γίνεται αναφορά σε 88 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές](#)

George Papandreou's Honorable Legacy

NX Rizopoulos - World Policy Journal, 2004 - [jstor.org](#)
... of advisors, many of whom had studied in Britain and the United States, were derisively nicknamed "the Americans" by the "superpatriots" within PASOK.) In the event, as foreign minister, Papan- dreou never attempted to upstage his prime minister, **Costas Simitis** (who had ...

Greek Political Marketing Online

N Demertzis, K Diamantaki, A Gazi, N ... - Journal of Political ..., 2005 - [informaworld.com](#)
... During the Greek general elections of 2000, politicians visited online chats hosted by known Greek portals. It is worth noting that Prime Minister Mr. **Kostas Simitis** gave a live interview a week before the election at the official Web site of PASOK. Academic Articles 53 Page 4. ...
[Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Andreas Papandreou and the American Media: The Salient Attributes of a Socialist

[jhu.edu](#)

[PDF]

P Bantimaroudis - Mediterranean Quarterly, 2003 - Duke Univ Press
... The PASOK administration had a number of very competent technocrats including Giorgos Gennimatas, Antonis Tritsis, **Kostas Simitis**, and others fought to bring reform

in various sectors. During the last two years of his second ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 6 εκδοχές](#)

[PDF] Assessing the views of academics in Greece on the Europeanisation of ...

[lse.ac.uk](#) [PDF]
S Stavridis - 2003 - libeprints.lse.ac.uk
... seen to doing so. The official position was that Greece was opposed to the war. Greek Premier **Costas Simitis** declared a few days in the war: 'Our policy is a policy of peace'². Earlier he had not only repeated his opposition to any military action without UN ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

Religion and Nationality: The Tangled Greek Case

R Hirschon - When God Comes to Town: Religious Traditions in ..., 2009 - books.google.com
... proswpikou characthra) Finally, under this general rubric a break was made for religion could now be detached if it was given the status of a private matter.'The Hellenic Data Authority raised the issue in May 2000, and the then Prime Minister **Costas Simitis** endorsed the ...

PDF] Talking Turkey.

[tau.ac.il](#) [PDF]
N Stone - The National Interest, 2000 - dayan.tau.ac.il
... Then the party of Greek Prime Minister **Kostas Simitis**, PASOK, which represents a species of left- wing nationalism, barely made it back to power in elections. Pángalos, ostensibly discredited, came back to the government, this time as minister of culture. ...
[Γίνεται αναφορά σε 5](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] 5 Greece: a never-ending story of mutual attraction and estrangement

[uni-koeln.de](#) [PDF]
N Frangakis, AD Papayannides - uni-koeln.de
... An evaluation of the IGC and an analysis of the new EU Treaty [in Greek], (Athens: I. Sideris, 1998), Official statement of Prime Minister **Costas Simitis**, pp. 529-534, articles by **Costas Simitis**, pp. 31-39, Deputy Foreign Minister George Papandreou, pp. ...
[Γίνεται αναφορά σε 3](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Managing third-order change: The case of the public power corporation in Greece

H Tsoukas, DB Papoulias - Long Range Planning, 2005 - Elsevier
... A management academic at the University of Athens, he was appointed by the then Socialist government of **Costas Simitis** to turn PPC into a company attractive to prospective investors and fit to survive in an increasingly liberalized energy market. ...
[Γίνεται αναφορά σε 13](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Greece: 'Rationalizing' Constitutional Powers in a Post-dictatorial Country

WCM BERGMAN, K STROM1 - Delegation and Accountability in ..., 2006 - books.google.com
... This solution was rejected by the parliamentary group, which then proposed **Kostas Simitis** as PM while the ailing Papandreou remained President. The party crisis continued. **Simitis**, seemingly with majority support in the parliamentary group, threatened to resign. ...
[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] 'Soft' co-ordination meets 'hard' politics: the European Union and pension ...

[wisc.edu](#)

[PDF]

K Featherstone - Journal of European Public Policy, 2005 - eucenter.wisc.edu
... THE POLICY PROBLEM The domestic stimulus to reform Ultimately, the domestic stimulus to pension reform is to be seen in the context of the 'modernization' project promoted by **Costas Simitis**, Prime Minister since 1996. As ...
[Γίνεται αναφορά σε 12](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδόχές](#)

Nouvelle Grèce?

H Papasotiriou - Outre Terre, 2004 - cairn.info
... Quoi qu'il en soit : le traitement de ces dossiers, plus proches aujourd'hui d'un dénouement, a été amorcé sous les gouvernements Constantin Mitsotakis (droite libérale, 1990-1993) et **Kostas Simitis** (centre-gauche, 1996-2004). ...
[Όλες οι 2 εκδόχές](#)

Nouvelle Grèce?

GÃ Olympique - cairn.info
... Quoi qu'il en soit : le traitement de ces dossiers, plus proches aujourd'hui d'un dénouement, a été amorcé sous les gouvernements Constantin Mitsotakis (droite libérale, 1990-1993) et **Kostas Simitis** (centre-gauche, 1996-2004). ...
[Όλες οι 2 εκδόχές](#)

Making Change in the New Europe: Euro Competence in Greece

[jhu.edu](#)

[PDF]

TM Malaby - Anthropological Quarterly, 2002 - jstor.org
... Another recent moment in Greek political life which marked this potential shift in notions of belonging was the seemingly daring move by the Greek Prime Minister **Costas Simitis** to remove the category of religion from national identity cards. ...
[Γίνεται αναφορά σε 3](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 7 εκδόχές](#)

[PDF] The Politics of Pension Reform in Greece: modernization defeated by ...

lse.ac.uk

[PDF]

K Featherstone - Conference of the Modern Greek Studies ..., 2003 - www.lse.ac.uk
... The conceptualisation of the public policy process in Greece, relevant to the project of 'modernization' advanced by Premier **Costas Simitis**. ... A sense of stagnation was ended with his retirement on health grounds and his replacement by the arch-modernizer **Costas Simitis**. ...
[Γίνεται αναφορά σε 6](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 6 εκδοχές](#)

Fast forward

M Margaronis - Index on Censorship, 2001 - informaworld.com
... Greece is now - officially - a modern European country. An EEC member since 1981, it joined the euro in January after Herculean efforts by the socialist government of Prime Minister **Costas Simitis** to make the recalcitrant economy 'converge'. ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Law and language in the European Union: the paradox of a Babel" ...

RL Creech - 2005 - Europa Law Pub Netherlands
[Γίνεται αναφορά σε 20](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Greek Attitudes towards EU Inclusion: Controversial Discourses of Belonging

J Lauth Bacas - Ethnologia Balkanica, 2004 - CEEOL
... tense international climate¹. Its then Prime Minister **Kostas Simitis** had clearly opted for a European orientation for the country and Greece made serious efforts to adjust to EU requirements. After implementing a stabilization ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Benjamin Arditi teaches Political Theory at the National University of Mexico (...

S Barros, G Bowman, D Howarth - Populism and the mirror of ..., 2005 - books.google.com
... shadow metaphor 94, 95, 97 Shils, Edward 4 Sidicaro, Ricardo 260 signifiers 39-40, 41, 42-3, 44-5, 105 British Conservatism 107, 111, 112, 115, 116 Menemist discourse 257, 259, 262 'the nation'²⁴⁵ 'the people'¹⁰⁶ politics 147 populist discourse 233 **Simitis, Costas** 224 Sisulu ...
[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

The Europeanization of Greece: an overall assessment

P Ioakimidis - Europeanization and the southern periphery, 2001 - books.google.com
... losers', which the Europeanization process inevitably produces. This is especially so,

after the advent of **Costas Simitis** to power, as Prime Minister of the PASOK government in 1996. **Simitis**, indisputably one of the most pro-European ...
Γίνεται αναφορά σε 31 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Statistical Survey

K Indicators, P TOWNS - Central and South-Eastern Europe ..., 2003 - books.google.com
Page 305. Statistical Survey Source (unless otherwise stated): National Statistical Service of Greece, Odos Lykourgou 14-16, 101 66 Athens; tel.(1) 03289530; fax (1) 03241102; e-mail info@ statistics. gr; internet www. statistics. gr. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Greek-Turkish Peace Processes as Autopoietic Systems

E Vathakou - Turkey's Accession to the European Union: An Unusual ..., 2009 - Springer
... However, the Greek Prime Minister, **Costas Simitis** , sent a message through Turkish businessman Sarik Tara to Yilmaz , saying that he could not undertake any action prior to his impending party congress, which was to take place in June. 2 ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

WAS BUSH v. GORE A HUMAN RIGHTS CASE?

GL Neuman, N Hatzis - Const. Commentary, 2008 - litigation-essentials.lexisnexis.com
... Andreas Papandreou's immediate successor, **Kostas Simitis**, did not seek reelection in 2004. n4.n4. See Prodromos D. Dagtoglou, Constitutional and Administrative Law, in Introduction to Greek Law 23, 34-35 (Konstantinos D. Kerameus & Phaedon J. Kozyris eds. 3d ed. 2008). ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Fin-de-SiU+ 00E8cle Socialism: The United, Modest Left

D Sassoon - New Left Review, 1998 - questia.com
... Under **Kostas Simitis** (though the changes had preceded him), pasok has wholeheartedly accepted that Greece has no role except inside Europe. ... A. -95-. cautious welcome to **Kostas Simitis** was expressed in Greece by bankers and employers. ...

Greek Attitudes Towards EU Inclusion: Controversial Discourses of Belonging

JL Bacas - ceeol.com
... tense international climate¹. Its then Prime Minister **Kostas Simitis** had clearly opted for a European orientation for the country and Greece made serious efforts to adjust

to EU requirements. After implementing a stabilization ...
[Σχετικά άρθρα](#)

Clerics in uniform

H Smith - Index on Censorship, 2001 - [informaworld.com](#)
... All at once, it seemed, the country's political fault-lines were on display, pitting its liberal, civic-minded and cosmopolitan elite (exemplified by both Prime Minister **Costas Simitis** and Foreign Minister George Papandreou) against the parochial, paranoid and anti-western forces ...

The Changing Party System: Stable Democracy, Contested 'Modernisation'

C Lyrintzis - Politics and policy in Greece: the challenge of ..., 2006 - [books.google.com](#)
... Although the latter never disappeared from the party's rhetoric, it was 'modernisation' that became the central axis of the party's discourse after **Costas Simitis** became the party leader in 1996, a concept that will be further discussed below. ...
[Γίνεται αναφορά σε 7](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Changement en Grèce, bouleversement à Chypre

T Kodidis - Etudes, 2004 - [cairn.info](#)
... Grâce au gouvernement de **Kostas Simitis**, le Premier ministre sortant — après deux mandats de quatre ans —, le pays a connu un réel progrès économique et institutionnel. Mais, voir pendant près de vingt ans les mêmes personnes au pouvoir, c'est long ! ...
[Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Modern Greek asylum policy and practice in the context of the relevant European ...

N Sitaropoulos - Journal of Refugee Studies, 2000 - Oxford Univ Press
... Current Greek Premier **Kostas Simitis** has publicly declared his government's intention to participate fully and actively in developments in the EU, emphasizing the need for invigorating the so-called 'social face of the Union' regarding the European citizens' socio-political needs ...
[Γίνεται αναφορά σε 10](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

The inherent limits of organizational structure and the unfulfilled role of hierarchy:

...

[london.edu](#)

[PDF]

MG Jacobides - [papers.ssrn.com](#)
... The gravely ill premier, Papandreou, was replaced on January 15, 1996, after considerable political friction. **Costas Simitis** won the resulting election by a narrow margin, with Defense

Minister Arsenis a close runner-up. The new premier faced the challenge of ...
[Γίνεται αναφορά σε 13](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 13 εκδοχές](#)

Russia and Greece: Fruitful Interaction in the Balkans

E Iurkov - International Affairs, 1999 - dlib.eastview.com
... While in its contacts with Belgrade Russia was making every effort to resolve the looming crisis, Prime Minister **Costas Simitis** sent a letter in July 1998 to Yugoslav President Slobodan Milosevic. It confirmed that Athens was ...

[HTML] ECSA Review Forum: Analyzing the Treaty of Nice

[pitt.edu](#)

[HTML]

P Ludlow, G Ross, E Philippart, S Meunier, K Nicolaidis ... - aei.pitt.edu
... German Chancellor Gerhard Schröder and Chirac muddled the waters on Justice and Home Affairs, and Chirac and Greek Prime Minister **Costas Simitis** held their ground on certain aspects of Article 133, which deals with trade in services. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] NaMu IV

[liu.se](#)

[PDF]

I Katsaridou - ep.liu.se
... 143–173. 21 Ibid, pp. 60–64. 22 Ibid, p. 169. 23 **Costas Simitis**, 'Parousiasi ton theseon tou PA.SO.K' ['Presentation of the PA.SO.K (Greek Socialist Party) positions'], Athens, March 29th, 2000, <http://www.costas-simitis.gr/content/76>, last accessed on May 1st 2008. 307 Page 8. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] West Europe Report

[dtic.mil](#)

[PDF]

ST DISTRfffiOTION - dtic.mil
... Scandals are beginning to come one after the other, a fact which obliterates even more, for large parts of the electoral body, differences with the Right, while the most sober and incorruptible members of the government, such as **Kostas Simitis**, are being dragged down into the ...

[BIBΛΙΟ] The end of socialist hegemony: Europe and the Greek Parliamentary ...

[sussex.ac.uk](#)

[PDF]

S Verney - 2004 - sussex.ac.uk
... European level. The era since **Kostas Simitis** became Prime Minister in 1996 had seen the transformation of Greece's image within the European Union. In the early 1990s, the ... of electoral victories. On becoming Prime Minister in 1996, **Kostas Simitis** had ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Chronology of events, 1996

G Doukas - Mediterranean Politics, 1997 - informaworld.com
... 18 Greece: The ruling PASOK's parliamentary group elects **Kostas Simitis**, a 59-year old academic and former industry minister, as the new premier. 19 Bosnia: 236 prisoners of war are exchanged between Serbs and Croats. ...

Das Bildungssystem Griechenlands: Strukturen und aktuelle Probleme

G Auernheimer - Südosteuropa. Zeitschrift für Politik und Gesellschaft, 2007 - CEEOL
... BSP) und damit deutlich unter dem EU-Durchschnitt von 6 Prozent (bezogen auf die 15 alten Mitgliedstaaten).⁵ Zu dem Konzept der Modernisierung, unter das **Kostas Simitis** (PASOK - Ministerpräsident 1996 bis 2004) seine Regierungszeit stellte, gehörten auch ...

[PDF] Draft-publication forthcoming

lse.ac.uk

[PDF]

K Featherstone, D Papadimitriou - lse.ac.uk
... The case is the attempt of the PASOK (socialist) government (under Prime Minister **Costas Simitis**) to restructure the ailing national flag-carrier, Olympic Airways, in parallel to the EU's agenda of market liberalisation of the air transport sector in the 1990s. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Aegean Territorial Waters Conflict: An Evolutionary Narrative

SS Guner - Conflict Management and Peace Science, 2004 - cmp.sagepub.com
... Greek Prime Minister **Kostas Simitis** (PASOK) and Turkish President Suleyman Demirel issued the Madrid Communique in 1997 at the NATO summit, where they stressed the importance of peaceful relations and cooperation between their countries. Evolutionary Narrative ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Economic adjustment and financial reform: Greece's Europeanisation and the ...

G Pagoulatos - Europeanization and the southern periphery, 2001 - books.google.com
... objectives. After Premier Papandreou's death, his succession by **Costas Simitis**, and PASOK's re-election to power in 1996 under **Simitis**, economic adjustment was pursued with renewed commitment and vigour. The impact ...
[Γίνεται αναφορά σε 7](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

Vom Populismus zur Europäisierung: Erfahrungen mit Griechenland

HJ Axt - Südosteuropa Mitteilungen, 2008 - CEEOL

... Die Kardak/Imia- Krise von 1995/96 veranlasste den damaligen Ministerpräsidenten **Kostas Simitis**, von der Vetopolitik gegenüber der Türkei Abstand zu nehmen und einer Politik der Euro- päisierung den Vorzug zu geben. ...
Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] 21 Greece and the EU-Turkish Relationship

HC GEORGIADES - Contemporary Greece and Europe, 2000 - Ashgate Publishing

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece and the European Union in the 1990s: the challenge to the ...

K Featherstone - Byzantine and Modern Greek Studies, 1998
Γίνεται αναφορά σε 2

La Grèce devant l'adhésion de la Turquie

M Sivignon - Herodote, 2005 - cairn.info
... Constantin Karamanlis. **Kostas Simitis** appartient au Parti socialiste panhellénique dit PASOK, qui gouverne la Grèce depuis 1981 sous la houlette d'Andréas Papandréou avec une courte interruption en 1990-1991. Tout opposait ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[HTML] Greece: waves from the student struggle

isj.org.uk

[HTML]

N Loudos - INTERNATIONAL SOCIALISM, 2007 - isj.org.uk
... Governments formed by the social democratic Pasok party from 1996 to 2004 had opened way for these attacks, with party leader **Costas Simitis** managing to draw Pasok's cadres and leading trade unionists behind a Blairite agenda of "modernisation". ...
Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

Elections round-up

PS Movement-PASOK, N Democracy-ND, DS ... - ..., 2000 - informaworld.com
... The voting age was reduced to 18 in 1982. This election was called five months early by the PASOK (socialist) prime minister, **Costas Simitis**, who hoped to capitalise on economic improvements with a view to Greece joining the euro. In fact the election result was very close. ...

Conciliation in Cyprus?

C de Bellaigue - The Washington Quarterly, 1999 - informaworld.com
... of the north, which boasts around one soldier for every six Turkish Cypriots, by attaching Cyprus

to a grand, Hellenic defense ribbon that extends from the Aegean to the eastern Mediterranean, part of a \$17 billion Greek defense upgrade that **Costas Simitis**, Greece's prime ...

[PDF] The Regional Problem in Greece

[cornell.edu](#)

[PDF]

A Aggelakis, E Takis - CURRENT - [cipa.cornell.edu](#)
... Graph 2 demonstrates strong evidence in defense of rationalization of the management under the new administration of **Kostas Simitis**. ... [econgeog.org.uk/pdfs/amin.pdf](#). 26 **Kostas Simitis** has served as Prime Minister of Greece from 1996 to 2004. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] Economic Crisis and Higher Education Funding: An International ...

[sdsu.edu](#)

[PDF]

JL Wood - [www-rohan.sdsu.edu](#)
... The next Prime Minister, **Costas Simitis**, for a time being suspended these controversial educational reforms. However as a Member of Parliament, **Simitis** spear-headed the government's fiscal-austerity plan, of which the educational reforms were a part. ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

The 2003 Greek Council Presidency

S Bunse - Mediterranean Politics, 2004 - [informaworld.com](#)
... Conclusion: Towards a Balanced Presidency Approach Greece has changed since its first Presidency in 1983. Under **Costas Simitis**, it has overcome its reputation as a member state whose future in Europe is being questioned. ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

La Grèce contre la Grèce

GÃ Olympique - [cairn.info](#)
... Pour les adversaires de l'entreprise, les Jeux ne sont rien d'autre qu'une gigantesque consécration des forces qui soutenaient les gouvernements du socialiste **Kostas Simitis** (depuis 1996, reconduit en avril 2000, jusqu'aux élections de 2004), voire en plus simple une légèreté ...
[Όλες οι 2 εκδόχές](#)

La Grèce contre la Grèce

F Syriagos - Outre Terre, 2004 - [cairn.info](#)
... Pour les adversaires de l'entreprise, les Jeux ne sont rien d'autre qu'une gigantesque consécration des forces qui soutenaient les gouvernements du socialiste **Kostas Simitis** (depuis 1996, reconduit

en avril 2000, jusqu'aux élections de 2004), voire en plus simple une légèreté ...
[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Book Review Greece Prepares for the Twenty-First Century

B Tsocanos - SAIS Review, 1996 - muse.jhu.edu
... Since the essay was written, Greece's ruling party has chosen **Costas Simitis** to replace the ailing Andreas Papandreou as Prime Minister. That a party can survive its leader is a new development, giving hope that politics is focussing more on policy than personality. ...

[PDF] Greece in 'Schengenland': blessing or anathema for citizens' and foreigners' ...

[googlepages.com](#)

[PDF]

M Samatas - Journal of Ethnic and Migration ..., 2003 - sociology.gr.googlepages.com
... After repeated delays and postponements, the newly-elected PASOK government of moderniser **Costas Simitis**, quietly decided to ratify the Schengen Treaty 'as a necessary crime prevention apparatus', according to a statement by the new Minister of Public Order in ...
[Γίνεται αναφορά σε 4](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[HTML] L'Église orthodoxe de Grèce et le «combat» des cartes d'identité (2000- ...

[revues.org](#)

[HTML]

I Dépret - Archives de sciences sociales des religions, 2005 - assr.revues.org
... À cet égard, il peut être intéressant de revenir sur l'affrontement théâtralisé qui oppose, dans les dernières années du xx e siècle, l'Église orthodoxe de Grèce au gouvernement de **Kostas Simitis**, avec, pour point de cristallisation, la suppression de l'indication confessionnelle ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Die Griechisch-Türkische Kontroverse in der Ägäis

M Weithmann - 2009 - GRIN Verlag
... Die Übernahme dieser Forderungen durch die EU-Verhandlungsführung durfte Ministerpräsident **Kostas Simitis** als diplomatischen Erfolg verbuchen, wenn auch die Skepsis in seinen Worten überwog: „Dieser Beschluss kann zu einer friedlichen Lösung der Probleme zwischen ...

The Professionalisation of Political Communication: Democracy At Stake?

C Hamelink - The Professionalisation of Political ..., 2007 - books.google.com
... Sweden 90 see also new technologies interpenetration zone 65 Jaffre, Jerome 156 Jospin, Lionel 152,153-5,156,157-8 journalists Germany 67, 76, 77 Hungary 163-4 see also media; newspapers Juppe, Alain 155-6 Kampa, Germany 18, 70-71 Karamanlis, **Costas** 131-2 ...
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] The latest Turkish–Greek détente: instrumentalist play for EU membership, ...

baskent.edu.tr

[PDF]

HT Oguzlu - Cambridge Review of International Affairs, 2004 - baskent.edu.tr
... members to pressure Greece to stop putting obstacles in Turkey's path to Brussels. This has been an outcome of Greece's efforts at Europeanisation, which gained momentum with the ascendancy of the **Kostas Simitis** government ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδόχές](#)

[DOC] Olympic Airways: The Problem of Subsidization in the Single European ...

snhu.edu

[DOC]

PV Fellman, E Iakovidis, I Banker, GS ... - INTERNATIONAL ..., 1999 - snhu.edu
... In the Spring of 1997, visitors to Athens were greeted by the shouts of demonstrators in Greece's Constitution (Syntagma) Square decrying Prime Minister **Costas Simitis**' cutting of agricultural subsidies in an attempt to maintain the new "hard" Drachma and to bring the Greek ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

[PDF] Jean Monnet-Group

europeanization.de

[PDF]

R through Europeanization - europeanization.de
Page 1. Department of Social Sciences Institute for Political Science Jean Monnet-Group Prof. Dr. Heinz-Jürgen Axt Jean Monnet-Chair The Greek-Macedonian Name-Dispute – Reconciliation through Europeanization? Heinz-Jürgen Axt, Antonio Milososki and Oliver Schwarz ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδόχές](#)

Effective curriculum policy and cross-curricularity: analysis of the new curriculum ...

SN Alahiotis, E Karatzia-Stavlioti - Pedagogy, Culture and ..., 2006 - informaworld.com
... modernity. Immediately after the elections of 1996, when PASOK was returned to power with **Costas Simitis** as Prime Minister, the reform movement in education and in other spheres picked up considerable momentum. **Simitis** ...
[Γίνεται αναφορά σε 6](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[BIBΛΙΟ] Profiles of people in power: the world's government leaders

R East, R Thomas - 2003 - books.google.com
... (retd) Yahya Jammeh Georgia 187 Eduard Shevardnadze Avtandil Jorbenadze Germany 191 Johannes Rau Gerhard Schroder Ghana 196 John Kufuor Greece 198 **Costas** Stephanopoulos **Costas Simitis** Grenada 201 Sir Daniel Williams Keith Mitchell Guatemala 204 Alfonso ...
[Όλες οι 2 εκδόχές](#)

The spectacle of suffering and death: the photographic representation of war in ...

C Konstantinidou - Visual Communication, 2008 - vcj.sagepub.com
... the war. Greek Prime minister **Kostas Simitis** declared: 'Our policy is a policy of peace.'
Later he also stated that: 'Our position is that violence is the last resort and this last
resort needs to be sanctioned by the United Nations'. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Sharing Hegemony: The Future of Transatlantic Security

CM Schweiss - Cooperation and Conflict, 2003 - cac.sagepub.com
... Page 3. of Saddam Hussein's regime, Greek Prime Minister **Costas Simitis**, representing the
European Union Presidency, called for the US to turn over Iraqi post-war transition and
reconstruction authority to the United Nations (Agence France-Presse, 2003). ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα

Elections and Voters, 1974^ 2004: Old Cleavages and New Issues

I Nicolacopoulos - Politics and policy in Greece: the challenge ..., 2006 - books.google.com
... Papandreou, to proceed to the selection of a new leader. The election of **Costas Simitis**
as Prime Minister on 18 January 1996 led to a drastic change in the political climate.
This change was also gradually expressed in a reversal of ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Power-sharing and its discontents: Dysfunctional constitutional arrangements and ...

A Moulakis - Middle Eastern Studies, 2007 - informaworld.com
... Greece, which had pursued a prudently reticent policy under the left-of centre government of
Kostas Simitis, continued by its present right- of-centre successor, would have welcomed steps
to put Greco-Turkish relations on a new positive basis, thus freeing its foreign policy from ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Greek Bureaucracy and Public Administration: The Persistent Failure of Reform

CP Danopoulos, AC Danopoulos - Bureaucracy and ..., 2009 - books.google.com
... reform"(Sotiropoulos, 1993: 43). Pasok's return to power in 1993 and the replacement
of the ailing Papandreou by the mod- ernist **Costas Simitis** set the stage for another
wave of administrative reforms. Under pressure from the ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

From Policy-Takers to Policy-Makers? Observations on Bulgarian and Romanian ...

D BECHEV - Perspectives on European Politics and Society, 2009 - informaworld.com
... national fears and ambitions. It was also in tune with the internal modernisation reforms undertaken by the socialist government of **Costas Simitis** manifest in the country's entry into the euro in 2001. Thus, Greece's influence on ...
[Σχετικά άρθρα](#)

Polycentricity in Policies: The Greek Case

M Angelidis - Built Environment, 2005 - Alexandrine Press
... **Kostas Simitis**, his successor and head of the Greek government from 1996 to 2004, when PASOK was defeated during the March 2004 elections, was an even stronger supporter of the EU. His prime goal was to improve the integration of Greece into the EU. ...
[Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα](#)

GreekTurkish Rapprochement: Rhetoric or Reality?

Z Onis, S Yilmaz - Political Science Quarterly, 2008 - ingentaconnect.com
... For a Greek perspective on the Aegean problem, also see Theodore Couloumbis and **Kostas** Infantis, "Altering the Security Dilemma in the Aegean: Greek Strategic Options and Structural Constraints—A Realist Approach," Review of International Affairs 2 (Winter 2002): 1–25. ...
[Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] THE CRUDEST HATRED: ANTISEMITISM AND APOLOGIA FOR ...

axt.org.uk

[PDF]

A Apostolou - axt.org.uk
... in both spirit and conviction. It took prime minister **Costas Simitis**, who ran the country from 1996 to 2004, well over a week after 11 September to make a strong statement against terrorism. Even then, the statement had clearly ...
[Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML](#)

Chronology: The European Union in 2003

A a Glance - The European Union: Annual Review 2003/2004, 2004 - books.google.com
... aviation 99 Security Council, UN 15 Security Strategy, European 21 Self-Defence, Poland 159 Serbia 103, 123 macrofinancial assistance 56 Shevardnadze, Eduard 105 shipbuilding 111 Sicily 123 sickness insurance schemes, Netherlands 83 **Simitis, Costas** 43 'Singapore ...

[BIBΛΙΟ] Crete

M Maurus - 2001 - books.google.com
... 1974: Abolition of the monarchy. 1981: Greece joins the EU. April 2000: Elections in Greece:
Kostas Simitis of the socialist PASOK Party - Prime Minister since 1996-is confirmed in office.
9 Page 12. Page 13. > .' ^ «r' - - — * m lit Page 14. MANIA 12 Page 15. ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Cyprus: Between Ankara and a Hard Place

HJ Barkey - Brown J. World Aff., 2003 - heinonlinebackup.com
... Prime Minister **Costas Simitis** Henri Barkey is the Department Chair and Cohen Professor of
International Relations at Lehigh Univer- sity. Dr. Barkey specializes in the International Relations
and domestic politics of the Middle East and US policy towards the Middle East. ...
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] EXTRACT

mmo.gr [PDF]
C Studies - mmo.gr
... Greece. This decision was subsequently rescinded by the Prime Minister, **Costas Simitis**, after uproar from the General Confederation of Greek Workers [Greece's largest trade union] and other influential pressure groups. The ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] Social Policy in Greece: continuity and change

psa.ac.uk [PDF]
D Tsarouhas - psa.ac.uk
... instability. Political constraints had placed a high premium on fiscal reform and the attainment of most Maastricht criteria became a national goal in the mid- 1990s after the election of **Costas Simitis** as Prime Minister. The policy ...
Σχετικά άρθρα

Chancen und Risiken von Portfolio-Investitionen in Griechenland

G Koukourakis - 2001 - GRIN Verlag
... griechischen Wirtschaft und Gesellschaft geführt haben.“ 18 Aufgrund seines kritischen Gesundheitszustandes, trat A. Papandreou im Januar 1996 jedoch zurück. **Kostas Simitis** wurde zum neuen Premierminister ernannt. Trotz des Führungswechsels wurde ...

[PDF] The South-East Europe Co-operation Process: An Unspectacular, ...

sam.gov.tr

[PDF]

AH Alp - Perceptions, Journal of International Affairs, 2000 - sam.gov.tr
... or maybe thanks to it, this meeting proved to be very useful for starting high-level consultations as a group, as well as for bilateral dialogues between the leaders, such as the talks between the Greek and Turkish prime ministers, Mesut Yılmaz and **Costas Simitis**, and between ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Polycentricity in Policies: The Greek Case

M Structure - BUILT ENVIRONMENT - Alexandrine Press
... **Kostas Simitis**, his successor and head of the Greek government from 1996 to 2004, when PASOK was defeated during the March 2004 elections, was an even stronger supporter of the EU. His prime goal was to improve the integration of Greece into the EU. ...
Σχετικά άρθρα

Greece in 'Schengenland': blessing or anathema for citizens' and foreigners' ...

M Samatas - Journal of Ethnic and Migration Studies, 2003 - informaworld.com
... After repeated delays and postponements, the newly-elected PASOK government of moderniser **Costas Simitis**, quietly decided to ratify the Schengen Treaty 'as a necessary crime prevention apparatus', according to a statement by the new Minister of Public Order in ...
Σχετικά άρθρα

The limits of selectivity as a recipe for welfare reform: the case of Greece

M Matsaganis - Journal of Social Policy, 2005 - Cambridge Univ Press
... The rise of selectivity The year 1996 marked a turning point in Greek politics. In January, the 'moderniser' **Costas Simitis** was elected prime minister after a closely contested Page 5. the limits of selectivity as a recipe for welfare reform 239 ballot of socialist MPs. ...
Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα

[PDF] Coalition Warfare: The Commander's Role

africacommand.org

[PDF]

DS Reveron - Defense and Security Analysis, 2002 - africacommand.org
... Greek Prime Minister **Costas Simitis** called the proposal "a first step" for a political COALITION WARFARE: THE COMMANDER'S ROLE • 109 Page 4. dialog with Yugoslavia, but NATO diplomats rejected the offer as a ploy and the air campaign continued. ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] EUROPEAN COMMUNITY STUDIES ASSOCIATION

pitt.edu

[PDF]

P Ludlow - aei.pitt.edu
... German Chancellor Gerhard Schröder and Chirac muddled the waters on Justice and Home Affairs, and Chirac and Greek Prime Minister **Costas Simitis** held their ground on certain aspects of Article 133, which deals with trade in services. ...
[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] The Kantian Peace and Greek-Turkish Relations

dtic.mil

[PDF]

E Peteinarakis, J Wirtz - 2007 - dtic.mil
Page 1. NAVAL POSTGRADUATE SCHOOL MONTEREY, CALIFORNIA THESIS Approved for public release; distribution is unlimited THE KANTIAN PEACE AND GREEK-TURKISH RELATIONS by Emmanouil Peteinarakis June 2007 Thesis Co-Advisors: ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

Rumunia (Kalendarium 2001-2002)

L Wojciechowski - Europa Środkowo-Wschodnia, 2001 - CEEOL
... 30 I – Komisja Europejska podjęła decyzję o przekazaniu Rumunii do 2003 r. w ramach programu SAPARD 156 mln euro. 5 II – W Bukareszcie przebywał premier Grecji **Kostas Simitis**, który spotkał się z prezydentem Iliescu i premierem Nastase. ...
[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] The limits of engineering collective escape: the 2000 reform of the Greek ...

lse.ac.uk

[PDF]

D Papadimitriou - West European Politics, 2005 - eprints.lse.ac.uk
... This paper looks at the process of labour market reform in Greece since 1997, focusing in particular on the 2000 reform initiative launched by the Socialist (PASOK) government of **Costas Simitis**. As indeed in many other EU ...
[Γίνεται αναφορά σε 6](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 6 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] La Grecia contemporanea (1974-2006): un modello di sviluppo ...

R Caparrini, V Greco, N Radicini - 2007 - Edizioni Polistampa

[PDF] Gordischer Knoten in Kopenhagen nicht durchschlagen: Zypern, die Türkei ...

europaeische-politik.de

[PDF]

HJ Axt - INTEGRATION-BONN-, 2003 - europaeische-politik.de
... Um Bedenken auszuräumen, hatte Ministerpräsident **Kostas Simitis** seinen EU-Partnern anlässlich des NATO-Gipfeltreffens in Prag im Novem- ber 2002 zugesichert, dass der rechtliche Besitzstand

(Acquis communautaire) der Europäi- schen Union erst nach einer Lösung des ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Party Politics and Campaign Strategies: Policy Making and Organizational ...

L Rori - Journal of Political Marketing, 2008 - informaworld.com
... The hypothesis presented is that the new Greek socialist leader George Papandreou, elected in February 2004 after the resignation of **Costas Simitis**, utilized the March 2004 legislative elections as a means by which to transform the party, aiming to implement two ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] 55th Annual Conference of the Political Studies Association

psa.ac.uk

[PDF]

A Vallianatou - psa.ac.uk
... On 29 January the Greek Prime Minister **Costas Simitis** alarmed by diffused information, tried to prevent dissent. ... 38 . Since 31 January **Costas Simitis** communicated the intent of the Greek Presidency to convene an extraordinary European Council on Iraq. ...
Σχετικά άρθρα

The political economy of industrial restructuring: comparing Greece and Spain

Y Caloghirou, Y Voulgaris, S ... - South European Society ..., 2000 - informaworld.com
... re-elected to office in 1993. This shift in PASOK's ideological outlook was reinforced after **Kostas Simitis** succeeded Andreas Papandreou as Prime Minister and party president in 1996. Between 1990 and 1993, when the conservatives ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[PDF] The Greek contribution to CFSP and civilian crisis management

fornet.info

[PDF]

E Demiri, E Vlioras - Sofia: European Foreign Policy Research Network ..., 2004 - fornet.info
... 9 Agence Europe, **Kostas Simitis** calls for Political Union and decentralized federalism and stresses importance of social cohesion, 04/02/2002. 10 The literature on Greek foreign policy vis-a-vis the Balkans and the Med Area in the 1990s is extensive. ...
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδοχές

Zum Wandel der politischen Beziehungen zwischen Athen und Skopje

A Jossifidis - Südosteuropa Mitteilungen, 2002 - CEEOL
... in der Rolle des Underdogs präsentierte. Von all dem sind der derzeitige griechische Ministerpräsident **Kostas Simitis** und sein Außenminister Georgos Papandreou weit

entfernt. Beide haben bisher darauf verzichtet, mit natio ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[BIBΛΙΟ] Cultural dualism and political change in postauthoritarian Greece

[march.es](#) [PDF]
NP Diamandouros - 1994 - march.es
Page 1. CULTURAL DUALISM AND POLITICAL CHANGE IN POSTAUTHORITARIAN GREECE Nikiforos Diamandouros Estudio/Working Paper 1994/50 February 1994
Nikiforos Diamandouros is professor of the Department ...
[Γίνεται αναφορά σε 63](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

A comparative analysis of the asylum policy of seven European governments

L Schuster - Journal of Refugee Studies, 2000 - Oxford Univ Press
... Sitaropoulos (this volume) has pointed out that the Socialist government of **Kostas Simitis** has not initiated any legislative programme regarding asylum seekers, but instead relies on the EU for policy and legislative initiatives, while failing to introduce the domestic legislation to ...
[Γίνεται αναφορά σε 43](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] Mass Media and the Europeanization of Greek-Turkish Relations: discourse ...

[lse.ac.uk](#) [PDF]
E Lazarou - GreeSE—Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2009 - lse.ac.uk
... about European institutions" (**Kostas Simitis** in Eleftherotypia 02/12/1997) and ... Therefore, it is wrong to regard the issue as a matter of bilateral relations since it concerns the generally accepted rules of Europe (**Kostas Simitis** in Eleftherotypia 13/12/1997). ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

Greece, Italy and Europe in the face of the Albanian problem

F Debié - Geopolitics, 2000 - informaworld.com
... Questioned about the Italian press's allegations about Greek involvement, **Kostas Simitis** was also interviewed about the rivalry between Greece and Italy over the management of the Albanian crisis, a rivalry that would have worked to the latter's advantage. ...

[BIBΛΙΟ] Crete

V Kyriakopoulos - 2008 - books.google.com
Page 1. Page 2. Crete Victoria Kyriakopoulos 00-prelims-cre4.indd 29/10/2007 12:44:28 PM Page 3. ELEVATION LEGEND i 2000m 1500m 1000m 500m 0 - Unsealed Road 0 ^^^— = 12 miles MANIA (p77) ; old town delightful ...
[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] 108 Derek S. Reveron the NATO alliance. 4 Leading this effort was NATO's ...

[kma.nl](#)

[PDF]

R ALLIES - defbib.kma.nl
... Easter. Greek Prime Minister **Costas Simitis** called the proposal "a first step" for a political Page 3. no Derek S. Reveron dialog with Yugoslavia, but NATO diplomats rejected the offer as a ploy and the air campaign continued. ...
[Σχετικά άρθρα](#)

The Imia/Kardak affair, 1995-96: A case of inadvertent conflict

MR Hickok - European Security, 1998 - informaworld.com
... The situation did not improve with Papandreou's resignation on 15 January 1996. Three days later **Costas Simitis**, the former Commerce and Industry Minister, won the vote in the PASOK Parliamentary Group against Akis Tsochatzopoulos and was named Prime Minister. ...
[Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα](#)

Globalization and the Privatization of Radio in Greece

JR SIMS - Negotiating democracy: media transformations in ..., 2007 - books.google.com
... Politicians needed the power of the media for reelection purposes. In January 1996, following the resignation of Papan- dreou, **Costas Simitis** was elected prime minister, and the election of Septem- ber 1996 returned a PASOK majority. ...
[Σχετικά άρθρα](#)

[BIBΛΙΟ] Hostage to history: Cyprus from the Ottomans to Kissinger

C Hitchens - 1997 - books.google.com
... Preface to the Third Edition xiii a disputed territory, the atmosphere became irretrievably poisoned. The reformist cabinet of Mr **Costas Simitis** embarked upon a \$17 billion 'modernization' program for the Greek armed forces, a budgetary item which Greece could ill afford. ...
[Γίνεται αναφορά σε 40 - Σχετικά άρθρα](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] 9 Greece and The European Union after Amsterdam

DN CHRYSSOCHOOU, S STAVRIDIS, A ... - ... Greece and Europe, 2000 - Ashgate Publishing
[Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] Corporate Governance as an instrument of change state owned companies: ...

[wustl.edu](#)

[PDF]

L Spanos, DB Papoulias - Center of Financial Studies, ..., 2005 - econwpa.wustl.edu

... The country was led to premature elections and the Socialists returned to power. 23 In 1996 **Costas Simitis**, the leader of the reformist and European movement within PASOK, was appointed to succeed Prime Minister Andreas Papandreou, who resigned due to ill health. ... [Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 6 εκδοχές](#)

[HTML] Les élites ministérielles en Grèce de 1974 à l'an 2000

[persee.fr](#)

[HTML]

DA Sotiropoulos, D Borikas - Pôle Sud, 2003 - [persee.fr](#)
... novembre 1989 et le second gouvernement de **Costas Simitis** formé après les élections d'avril 2000). ... L'actuel Premier ministre **Costas Simitis** est le fils d'un politicien de gauche qui combattait dans les rangs de la Résistance dans les années 40. ... [Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Takis Michas: Unholy Alliance: Greece and Milosevic's Serbia. College Station: ...

M Quarterly - Mediterranean Quarterly, 2003 - [muse.jhu.edu](#)
... treated to the author's unmitigated hatred for the Greek Orthodox Church, his contempt or near contempt for all leading Greek politicians of the 1980s and 1990s (including Constantine

[BIBΛΙΟ] Progressive governance for the XXI century: contribution to the Berlin ...

G Schröder, J Kocka, F Neidhardt - 2002 - [books.google.com](#)
Page 1. Gerhard Schroder (ed.) Progressive Governance for the XXI Century ^«4, Contributions to the Berlin Conference Kluwer Law International Page 2. Page 3. Gerhard Schroder (ed.) Progressive Governance for the XXI Century "Th± s One 65SP-U3S-XPZ7 Page 4. ... [Γίνεται αναφορά σε 3](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] THE ROLE OF THE UNITED NATIONS IN CYPRUS CONFLICT Nilüfer ...

[deu.edu.tr](#)

[PDF]

BF DE Üii - [iibf.deu.edu.tr](#)
... Cyprus. Though the election of **Kostas Simitis** as the prime minister in Greece in January 1996 given a hope for more liberal outlook toward Turkey (Kurop, 1998: 7-12), hostility between the two countries over Cyprus still continues. ... [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] Cyprus

[watsoninstitute.org](#)

[PDF]

HJ BARKEY - [www.watsoninstitute.org](#)
... The change in European positions occurred after considerable Turkish and US pressure and, most importantly, after a strategic change in Greece's outlook. Prime Minister **Costas Simitis** HENRI J.

BARKEY International Relations Department Chair Lehigh University ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

CYPRUS: PROSPECTS FOR A SETTLEMENT

S MILITARY, A SETTLEMENT - Strategic Comments, 1996 - informaworld.com
... Greek President Costis Stefanopoulos and his Prime Minister **Costas Simitis** have all been received in Washington during the course of the past six months by President Clinton. The UK has appointed Sir David Hannay as a special representative and the Italian and Irish ...

and Turkey. London and New York: IB Tauris & Co Ltd. 2007. Pp. xiii+ 168. Cloth ...

[jhu.edu](#) [PDF]
J Ker-Lindsay - muse.jhu.edu
... on changing Greek policy toward Turkey. After Papandreou became the foreign minister, these plans were put into action, with the full support of Prime Minister **Costas Simitis**. Indeed, the Greek government reevaluated its policy ...
[Όλες οι 3 εκδοχές](#)

Project MUSE Journals Journal of Modern Greek Studies Volume 26, Number 2, ...

Y Gürsoy, Y Gürsoy - Journal of Modern Greek Studies, 2008 - muse.jhu.edu
... on changing Greek policy toward Turkey. After Papandreou became the foreign minister, these plans were put into action, with the full support of Prime Minister **Costas Simitis**. Indeed, the Greek government reevaluated its policy ...
[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

A Post-Heroic Military Policy: The New Season of Bellicosity

PDF Buy - foreignaffairs.org
... A group of Turkish journalists deliberately exacerbated tensions by planting a flag on the ten acres of rock. When a mutual withdrawal of forces was eventually negotiated with US help, Greek editorialists accused newly installed Prime Minister **Costas Simitis** of treason. ...
[Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] NATO 1949-1999 OTAN.

K Bonine - 1999 - NATO Office of Information and ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Mahathir Affair: A Case Study in Mainstream Islamic Anti- ...

M Gerstenfeld - acpr.org.il
... Semitic remarks in the summit's final statement. However, this was blocked by French President Jacques Chirac and Greek Prime Minister **Costas Simitis**. Instead, the condemnation was delegated to the Italian EU presidency. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

The NATIONAL AWAKENING PROCESS AND THE ORTHODOX ALBANIANS

N Spahiu - ceeol.com
... 2 This attitude changed only after 1997, when Albania descended into anarchy and openly-expressed Greek appetites were blocked by the US government, forcing the Government of PASOK Prime Minister **Costas Simitis** (1996-2004) to moderate the Greek attitude toward ...
Σχετικά άρθρα

Diversity of propaganda

M Howard - Index on Censorship, 2001 - informaworld.com
... January 2001 should have been a triumphant time for Greece. The government of Prime Minister **Costas Simitis** had completed the Sisyphean task of pushing the economy up the slopes of convergence to arrive in Europe's inner sanctum. ...

THE NATIONAL AWAKENING PROCESS AND THE ORTHODOX ALBANIANS

N Spahiu - Forum Bosnae, 2008 - CEEOL
... 2 This attitude changed only after 1997, when Albania descended into anarchy and openly-expressed Greek appetites were blocked by the US government, forcing the Government of PASOK Prime Minister **Costas Simitis** (1996-2004) to moderate the Greek attitude toward ...
Σχετικά άρθρα

[PDF] The Role of the United States–Greek Initiative for Technology Cooperation ...

mit.edu [PDF]
NA Ashford, C Electris - Southeast European and Black Sea ..., 2006 - dspace.mit.edu
... As a result of direct negotiations in 1997, former President Bill Clinton and former Greek Prime Minister **Costas Simitis** jointly proposed the establishment of the United States–Greek Initiative for Technology Cooperation with the Balkans (the ITCB). ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδόχές

[BIBLIO] Rhodes

P Davies, PH Davies - 2006 - books.google.com
Page 1. GLOBETROTTER Travel Guide al tips for visitors Best places to stay, eat and shop
Star-rated top attractions Detailed regional -irofiles isential area and transport maps st tours
and excursions PAUL HARCOURT DAVIES FIFTH EDITION Page 2. ...

[DOC] International Crisis Theory and the Greek-Turkish Dispute Over Imia/Kardak

eliamep.gr

[DOC]

A Sykakis, I Tsantoulis - eliamep.gr
... 1996), taking measures of an increased follow-up of the islets from the Greek authorities (Friday
19 th and Saturday 20 th January 1996) and the deliberations in Athens of the governmental
executives - and the recently elected Prime Minister **Kostas Simitis** (Wednesday 17 th ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Die Auseinandersetzung um ein neues Geschichtsbuch in Griechenland

E Kraft - Südosteuropa. Zeitschrift für Politik und Gesellschaft, 2007 - CEEOL
... 8 Lange Zeit Abgeordneter der PASOK und zeitweise Minister, manövrierte sich Pa- pathemelis,
nachdem 1996 **Kostas Simitis** die Führung der Regierung und der Partei übernommen hatte,
mit seinem intransigenten Nationalismus innerparteilich immer mehr ins Abseits. ...

Le nuove vie della Grecia moderna

O Leone - Tesionline
... In seguito, in pochi anni la Grecia riuscì a realizzare tutti gli obbiettivi previsti dall'Emu, grazie
ad una rigida politica di convergenza effettuata a partire dal 1996 dal primo ministro **Costas
Simitis**. Nel giugno 2000 la Grecia diventò membro effettivo dell'Emu. ...

LE NUOVE VIE DELLA GRECIA MODERNA: IL PERCORSO POLITICO DELLA ...

O LEONE, G MEYR, V VOGNA - tesionline.it
... In seguito, in pochi anni la Grecia riuscì a realizzare tutti gli obbiettivi previsti dall'Emu, grazie
ad una rigida politica di convergenza effettuata a partire dal 1996 dal primo ministro **Costas
Simitis**. Nel giugno 2000 la Grecia diventò membro effettivo dell'Emu. ...
[Όλες οι 2 εκδόχές](#)

THE RISE AND FALL OF SELECTIVITY A LA AA GRECQUE

basicincome.org

[PDF]

M Matsaganis - Minimum income schemes in Europe, 2003 - books.google.com

... Page 282. 270 The rise and fall of selectivity a la Grecque 2. Selectivity a la Grecque 2.1 The rise of selectivity The year 1996 marked a turning point in Greek politics. In January, **Costas Simitis** was elected prime minister after a closely contested ballot of socialist MPs. ...
Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Visions of the exceptional: legal and theoretical issues raised by transit processing ...

stranieriinitalia.it

[PDF]

G Noll - Eur. J. Migration & L., 2003 - heinonlinebackup.com
... 9 Letter of 10 March 2003 by Prime Minister Tony Blair to His Excellency **Costas Simitis**, with attached document "New International Approaches to Asylum Processing and Protec- tion", available at Statewatch' Internet site, <<http://www.statewatch.org/news/2003>

The Perpetual Student: Modeling Duration of Undergraduate Studies Based on Lifetime- ...

AG **Kalamatianou**, S McClean - Lifetime data analysis, 2003 - Springer
Abstract. It is important to educational planners to estimate the likelihood and time-scale of graduation of students enrolled on a curriculum. The particular case we are concerned with, emerges when studies are not completed in the ...
Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Generalized Markovian Manpower Models: Theory and Applications

AG **KALAMATIANOU**, 1983 - Ph. D. Thesis, University of London
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Kernel based confidence intervals for survival function estimation

D Bagkavos, A **Kalamatianou**, D Ioannides - Proceedings of Applied stochastic models and data ..., 2007 - asmda.com
[**Kalamatianou** and McClean, 2003] modeled the distribution of the duration of undergraduate studies in a Greek university using survival analysis techniques. In particular their nonparametric estimation part is based on the ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Using Life Table Method on a Censored Data set for Estimating Duration of Studies in ...

AG **Kalamatianou** - Bulletin of the International Statistical Institute - tilastokeskus.fi
In this paper the life table method is used for estimating the distribution of time span till students' graduation from university departments. The application in general concerns universities or other institutions where there is no ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► SURVIVAL FUNCTION ESTIMATION FOR TIME-DURATION OF STUDIES DATA: A ...

D Bagkavos, A **Kalamatianou** - vgtu.lt
ISBN 978-9955-28-463-5 L. Sakalauskas, C. Skiadas and EK Zavadskas (Eds.):
ASMDA-2009 Selected papers. Vilnius, 2009, pp. 366–369 © Institute of
Mathematics and Informatics, 2009 © Vilnius Gediminas Technical ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Analysis of duration of studies data by kernel methods

D Bagkavos, A **Kalamatianou** - Communications in Dependability and Quality ..., 2007 -
CEON/ CEES
In educational management often arises the need to estimate the time-scale of
graduation of students enrolled in a certain program of study. One such case is
in educational systems where studies are not completed within a prescribed ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#)

[BIBΛΙΟ] Recent advances in stochastic modeling and data analysis: Chania, Greece, 29 May-1 June ...

CH Skiadas, 2008 - books.google.com
... Quan Min Zhu and Ashley Longden Kernel Based Confidence Intervals for Survival Function
Estimation 330 Dimitrios I. Bagkavos, **Aglaia Kalamatianou** and Dimitrios ...
[Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Nonuniversity Higher Education Reform in France, Germany, and Greece: A Comparison of ...

E Prokou - Comparative Education Review, 2006 - UChicago Press
... year 1980/81 to 268,000 in 1989/90 and 294,000 in 1993/94 (139); Constantinos A.
Karmas, Theodoros P. Lianos, and **Aglaia G. Kalamatianou**, “Greek Universities ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► **Edi t Christos H. Skiadas Editor**

CH Skiadas, CC Greece - Citeseer
... 14 Dimitrios I. Bagkavos, **Aglaia Kalamatianou**, and Dimitrios Ioannides, Kernel
based condence intervals for survival function estimation 14 ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 10 εκδοχές](#)

[PDF] ► **XIII International Conference**

L Vilnius - mii.lt

... APPROACH Dimitrios BAGKAVOS, **Aglaia KALAMATIANOU** Accenture Marketing Sciences,

Greece E-mail: dimitrios.bagkavos@accenture.com We ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

PDF] ► Paper for the Women's Worlds' 99, 7th Interantional Interdisciplinary Congress on Women, 20 ...

V **Kantzara** - skk.uit.no

... Gender Boundaries ©**Vasso Kantzara** University of Amsterdam Ph.D Study Centre for Women Amsterdam The Netherlands 1. Introduction1 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

ΑΝΑΦΟΡΑ] Tunsuriban, Shamanism in the Chepang of southern and central Nepal

D **Riboli**, 2000 - Mandala Book Point

Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Shamanic Visual Art in Nepal

D **Riboli** - Shamanism in Performing Arts, 1995 - Akademiai Kiado

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] Tunsuriban: the chepang shamanism of central-southern Nepal

D **Riboli**, 1996 - opensigle.inist.fr

... Other Titles: Tunsuriban: lo sciamanismo dei chepang del Nepal centro-meridionale.

Authors: **Riboli, Diana** Rome Univ. 'La Sapienza' (Italy). Issue Date: 1996. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

PDF] ► Shamans and Transformation in Nepal and Peninsular Malaysia

D Riboli - epub.oeaw.ac.at

This article is a preliminary presentation of the different beliefs related to shamanic transformation into animal and plant forms in Asian shamanism and in particular in the ethnic groups around which my field research has been and ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Trances of Initiation, Incorporation and Movement: Three Different Typologies of the ...**

DR Athens - Shaman, 2002 - Molnar & Kelemen Oriental Publishers

Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] **Shamanism in the Interdisciplinary Context**

RP Firnhaber, A Leete, AR Leete, RP ..., 2004 - books.google.com

... Reflections on the Different Types of Shamanic Trances 120 **Diana Riboli** Modern Man in Search of a Shamanic Experience 131 Merete Demant Jakobsen ...

ΑΝΑΦΟΡΑ] **«Diana RIBOLI, Tunsuriban. Shamanism in the Chepang of Southern and Central Nepal, ...**

G TOFFIN - Revue de l'histoire des religions, 2006 - rhr.revues.org

... **Diana RIBOLI**, Tunsuriban. Shamanism in the Chepang of Southern and Central Nepal, 242-244. Pour citer cet article. Gérard TOFFIN, «**Diana RIBOLI**, Tunsuriban. ...

Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ] **Asiatica Venetiana**

WJ BOOT - unive.it

... 177). Recension: **Diana Riboli**, Tunsuriban: Shamanism in the Chepang of Southern and Central Nepal (Stefano BEGGIORA)(pag. 211). Giuliano ...

Προσωρινά αποθηκευμένα

ΒΙΒΛΙΟ] **Modernity and Malaysia: settling the Menraq forest nomads**

AG Gomes, 2007 - books.google.com

... and his inspirational Orang Asli activism and scholarship), Terry Rambo (for introducing me to Menraq research thirty years ago), **Diana Riboli** (for sharing ...
Σχετικά άρθρα - Find in bibliotek.dk

ΑΝΑΦΟΡΑ] Haunted by the Archaic Shaman: Himalayan Jhakris and the Discourse on Shamanism

H Sidky, 2008 - Lexington Books

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► NEPAL BIBLIOGRAPHY OF INDIGENOUS PEOPLES (JANAJATI)

H Gurung, KB Bhattachan, S Gurung, N Bhaju - socialinclusion.org.np

Page 1. NEPAL BIBLIOGRAPHY OF INDIGENOUS PEOPLES (JANAJATI) Editors: Harka Gurung

Krishna B. Bhattachan Compilers: Sarina Gurung Nabin Bhaju ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Publications on financial history

S Noiret - Financial History Review, 2003 - Cambridge Univ Press

Page 1. Financial History Review 10 (2003), pp. 201–265. © 2003 Cambridge University Press. Printed in the United Kingdom DOI: S0968565003000167 BIBLIOGRAPHY ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Lyagricultura pagesa grega, 1821-1 961: la transició del domini otoma a la modernitat

A Franghiadis - raco.cat

Page 1. ESTUDIS D'HISTORIA AG?&IA, n. 15 (2002-2005); p. IG3-172. ISSN 0210-4830 Lyagricultura pagesa grega, 1821 -1 961 : la transició ...

Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Hē Kerkyra 1830-1832

D Anōgiatēs-Pelé, E **Prontzas**, 2002 - University Studio Press

[PDF] ► Factors affecting long run growth in pre-WWII Greece (1850-1938)

G Bitzis, MS Economist - neps.ics.uminho.pt

... Furthermore, E. **Prontzas**, has constructed statistical series for Public Revenues for the same period in E. **Prontzas**, The Public Revenues of the Greek State 1830 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] El " tiempo del tabaco " en Tesalia a finales del siglo XIX. Una contribución a la cartografía ...

E **Prontzas** - Áreas. Revista de ciencias sociales, 1990

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Epirus, 4000 Years of Greek History and Civilization

MV Sakellariou, 1997 - Ekdotike Athenon

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► 4 Citizens Abroad–The Greek Community of Marseilles and Political Events in Greece, ...

M Grenet - INTER-CULTURAL STUDIES - newcastle.edu.au

... has shed some light on the wealth of Greek trading houses in Marseilles from the 1850s and 1860s onwards (Mandilara, 1998; Tsilis, 2000; **Prontzas**, 2005), it in ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► 4 Citizens Abroad?–The Greek Community of Marseilles and Political Events in Greece, ...

M Grenet - INTER-CULTURAL STUDIES - newcastle.edu.au

... has shed some light on the wealth of Greek trading houses in Marseilles from the 1850s and 1860s onwards (Mandilara, 1998; Tsilis, 2000; **Prontzas**, 2005), it in ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Economies méditerranéennes: équilibres et intercommunications, XIIIe-XIX siècles: actes du ...

KN Ereunōn, 1985 - Centre de recherches néohelléniques, Fondation nationale ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► ALGUNAS INDICACIONES BIBLIOGRÁFICAS SOBRE LA EUROPA DEL SUR EN LOS SIGLOS ...

EF CLEMENTE..., 2008 - e-archivo.uc3m.es
... Y sobre los cambios en los cultivos hay que destacar a Evangelós **Prontzas**, I ^
monetansat.onet la %^enciación de leites en Thessalie (1881-1912) (tesis d ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► Revising the estimates for the agricultural output of Greece (1833-1939)

S Petmezas - Third conference of the European Historical Economics ..., 1999 - ims.forth.gr
Page 1. 3 rd Conference of the European Historical Economics Society Revising
the estimates for the agricultural output of Greece (1833-1939) ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

Le rapport rural/urbain en Grèce Guide bibliographique (1990-2000)

S Damianakos - strates.revues.org
... 110-1, p. 243-253. **Prontzas**, V., 1992, Économie et propriété foncière
en Thessalie, 1881-1912. Les documents (en grec), Athènes ...
[Προσωρινά αποθηκευμένα](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] ► Business Culture and Entrepreneurship in the Ionian islands under British rule, 1815-1864

S Gekas - lse.ac.uk
... process and the ramifications of institutional change have been acknowledged by
Prontzas, who has argued that merchants were the ... 16 **Prontzas** (2001), 53. 7 ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 8 εκδοχές](#)

[PDF] ► A sector 'most beneficial to commerce': Marine insurance companies in nineteenth-century Greek ...

AS Gekas, MW Fellow - ehdp.net

... cent 16 E. **Prontzas**, Trapeza I Ioniki 'yia harin tis Ellados' [Bank the Ionian, 'in favour of Greece'], forthcoming. 17 Paramithiotis ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[DOC] ► The marine insurance sector of port towns

S Gekas - ehs.org.uk

... Athens 1999. **Prontzas** E., Trapeza I Ioniki 'yia harin tis Ellados' [Bank the Ionian, 'in favour of Greece'], forthcoming. Vlami ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

Small Rural Ownership, Subsistence Agriculture, and Peasant Protest in Interwar Greece:

...

- ► jh.u.edu [PDF]

S Seferiades - Journal of Modern Greek Studies, 1999 - muse.jhu.edu

Page 1. 277 The Agrarian Question Recast Journal of Modern Greek Studies,

Volume 17, 1999. 277 Small Rural Ownership, Subsistence ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

La gestión del medioambiente rural en Grecia como una frontera cultural entre el «Occidente» ...

- ► csic.es [PDF]

T Kizos - Arbor, 2008 - Consejo Superior de Investigaciones Cientificas

Page 1. ARBOR Ciencia, Pensamiento y Cultura CLXXXIV 729 enero-febrero (2008)

127-142 ISSN: 0210-1963 RURAL ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IN GREECE AS A

...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

► Le monde rural grec, 1830-1912

E Bournova, G Progoulakis, 2001 - ruralia.revues.org

Ruralia. Revue de l'association des ruralistes français.

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► Credit, Bankruptcy and Power in the Ionian Islands under British rule, 1815-1864.

S Gekas - History of Insolvency and Bankruptcy - sh.diva-portal.org

... no such measures were taken, and creditors became more secure as their property rights were more clearly specified and more strictly protected (**Prontzas** 2001). ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

L'agriculture grecque à la fin du XIXe siècle: crise et adaptations

E KAROUZOU - Crise espagnole et nouveau siècle en Méditerranée: ..., 2000 -
books.google.com

... Pizantias, P., Oikonomiki istoria tis ellinikis stafidas, 1851-1912, Athènes 1988

Prontzas, E., Oikonomia kai gaioktissia sti Thessalia, 1881-1912, Athènes ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] The Regional Inequalities in the European Union and the Countries of ...

wu-wien.ac.at [PDF]

T **Kostopoulos** - ERSA conference papers, 2001 - www.sre.wu-wien.ac.at

... Ireland and Greece) By **Trifon Kostopoulos** T. **Kostopoulos** is Assistant Professor at the Department of International Economic and Political Studies of the University of Macedonia, Thessaloniki, GREECE. Page 2. 2 The Regional ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδόχές

[PDF] The regional dimensions of the european integration under the expected ...

wu-wien.ac.at [PDF]

T **Kostopoulos**, G Thessaloniki - ERSA conference papers, 2002 - www.sre.wu-wien.ac.at

... Union” by T. **Kostopoulos** Thessaloniki, Greece May 2002 **Trifon Kostopoulos** is Lecturer at the Department of International Economic and Political Studies of the University of Macedonia, Thessaloniki, GREECE. Page 2. 2 The ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδόχές

The European Monetary Union and the Regional Inequalities (?)

T **Kostopoulos** - ERSA conference papers, 2003 - ideas.repec.org

In this paper there will be made an attempt for a comparative political and economic evaluation of the European Monetary Union with the criterion of regional inequalities of the European Union. The national and the regional inequalities of the European Union will be analyzed ...

Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδόχές

Publication View

D **Kostopoulos**, K Reddy, F Bénéière - en.scientificcommons.org
Publication View. 32932356. The regional dimensions of the european integration under the expected expansion of the European Union. **Kostopoulos, Trifon**. Abstract. In this paper it will be made an attempt for a comparative political ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

Regional differences between North and South Greece at the turn of the century

K Agorastos, E Varelas, T **Kostopoulos** - ERSA conference papers, 1998 - ideas.repec.org
... **Kostopoulos, Trifon**, 2002. "The regional dimensions of the european integration under the expected expansion of the European Union," ERSA conference papers ersa02p308, European Regional Science Association. [Downloadable!]. Statistics. Access and download statistics. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **ERSA 40th European Congress SPAIN 30 th August-2 nd September, ...**

T **Kostopoulos**, G Thessaloniki
Σχετικά άρθρα

[PDF] **ERSA 2003 European Congress University of Jyväskylä Jyväskylä, Finland ...**

wu-wien.ac.at [PDF]

T **Kostopoulos**, G Thessaloniki - www.sre.wu-wien.ac.at
... by T. **Kostopoulos** Thessaloniki, Greece April 2003 **Trifon Kostopoulos** is Lecturer at the Department of International Economic and Political Studies of the University of Macedonia, Thessaloniki, GREECE. Page 2. 1. Introduction ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] **ERSA 39th European Congress IRELAND Dublin August 23-27 1999**

wu-wien.ac.at [PDF]

T **Kostopoulos**, G Thessaloniki - www.sre.wu-wien.ac.at
... by T. **Kostopoulos** Thessaloniki, Greece June 1999 **Trifon Kostopoulos** is assistant professor at the Department of International Economic and Political Studies of the University of Macedonia, Thessaloniki, GREECE. Page 2. 2 ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **The military in Greek politics: from independence to democracy**

T Veremēs - 1997 - Black Rose Books Ltd
Γίνεται αναφορά σε 17 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Economists in the Greek Parliament (1862-1910): The Men and Their Views on ...

M Psalidopoulos, A Syrmaloglou - ... in the liberal age (1848-1920 ... , 2005 - books.google.com
... speakers on economic issues during this period include Athanasios Rontiris, **Constantinos**
Karapanos, **Constantinos** Konstantopoulos, Athanasios ... Kehayias, Koumoundouros and
Kalligas
see the biographical works of Evlambios (1930-1931); **Papathanasopoulos** (1993) and ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] An empirical analysis of earnings among ethnic groups in Canada

M Stelcner, N **Kyriazis** - International Journal of Contemporary Sociology, 1995
Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα

Women's employment and gender relations in Greece: forces of modernization and ...

N **Kyriazis** - European Urban and Regional Studies, 1998 - eur.sagepub.com
The purpose of this article is to examine the extent to which the modernizing changes
experienced
in Greece in the postwar period are reflected in more equitable gender relations. The analysis
indicates that although Greece has become one of the most progressive countries with ...
Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Feminism and the Status of Women in Greece

N **Kyriazis** - Greece Prepares for the Twenty-First Century, 1995
Γίνεται αναφορά σε 9 - Σχετικά άρθρα

Racial and ethnic economic inequality: the international record

rau.ro [PDF]

W Darity Jr, JG Nembhard - The American Economic Review, 2000 - jstor.org
... In Canada, the only group that continuously faces systematic discrimination is blacks (Morton
Stelcner and **Nota Kyriazis**, 1995). ... "Student Placement in South- ern States." Southern
Changes,
Spring 1999, 21(1), pp. 10-11. Stelcner, Morton and **Kyriazis, Nota.** ...
Γίνεται αναφορά σε 18 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 7 εκδοχές

[PDF] EUROPEAN UNION

femtech.at [PDF]

N Kyriazis - femtech.at

1. Questionnaire modules sent to member states 2. Questionnaire modules sent to EU institutions
3. General areas of questions included in the questionnaire 4. Supplementary questionnaire
on women in decision-making in top firms 5. The process of data collection 6. Level of ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδοχές

Women's flexible work and family responsibilities in Greece

N Kyriazis - Gender inequalities in southern Europe: women, ..., 2000 - books.google.com

Women's Flexible Work and Family Responsibilities in Greece **NOTA KYRIAZIS** This article
is

based on research carried out in the retail sector in Greece regarding the reconciliation of flexible
work and family responsibilities (see Kyriazis 1998b). 1 Flexible work has long been a ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Flexible working patterns and equal opportunities in the European Union: conflict ...

D Perrons - European journal of women's studies, 1999 - ejw.sagepub.com

... the end of a shift. Interestingly in Greece, the greater intensity of part-time work has
been recognized in the trade union proposal for a higher hourly compen- sation
of 25 percent (Kyriazis, 1998). Further savings are made from ...

Γίνεται αναφορά σε 53 - Σχετικά άρθρα

[PDF] Contextualising Reception: Writing about Theatre and National Identity

royalholloway.co.uk [PDF]

M Zaroulia - royalholloway.co.uk

... However, the 'Self/Other' opposition as a key element in the construction of national identities
is **not a** particular Greek phenomenon. ... France, and America. Chicago: The U of Chicago P,
1992.

Kyriazis, Nota. 'Feminism and the Status of Women in Greece.' Greece Prepares for ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

Teaching Muslim girls in American schools

A Elnour, K Bashir-Ali - Social Education, 2003 - questia.com

... (2.) **Nota Kyriazis**, "Feminism and the Status of Women in Greece," in Demetris Conostas
and Theofanis G. Stavrou, ed., Greece Prepares for the 21st Century (Washington DC:
The Woodrow Wilson Center Press, 1995): 267-302, 267. ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα

Greece prepares for the twenty-first century

D Conostas, TG Stavrou - Journal of Modern Greek Studies, 1997 - muse.jhu.edu
... **Nota Kyriazis's** meticulously documented overview of feminism and the status of women in Greek society analyzes the emergence of the Greek feminist [End Page 148] movement. To do this it employs a conceptual framework ...
Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Book Review Greece Prepares for the Twenty-First Century

B Tsocanos - SAIS Review, 1996 - muse.jhu.edu
... In the final essay, **Nota Kyriazis** summarizes the history of feminism in Greece and examines the current environment. Despite legislation that has made the genders equal under Greek law, societal attitudes have resisted change. ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greece Prepares for the Twenty-first Century

TG Stavrou - 1995 - Woodrow Wilson Center Press
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Project MUSE Journals Journal of Modern Greek Studies Volume 26, Number 2, ...

J Karamichas, J Karamichas - Journal of Modern Greek Studies, 2008 - muse.jhu.edu
... Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας-εξωτερικού/Greek Communist Party-exterior), never registered well at the polls and was definitely **not a** consideration in ... **Kyriazis, Nota** 1995 "Feminism and the Status of Women in Greece." In Greece Prepares for the Twenty-first Century, edited ...
Σχετικά άρθρα

From ancient to modern: Greek women's struggle for equality

googlepages.com [PDF]

N Pantziara - Social Education, 2003 - questia.com
... (2.) **Nota Kyriazis**, "Feminism and the Status of Women in Greece," in Demetris Conostas and Theofanis G. Stavrou, ed., Greece Prepares for the 21st Century (Washington DC: The Woodrow Wilson Center Press, 1995): 267-302, 267. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► [Voyager à la Renaissance: Du voyage érudit aux ambassades françaises dans l'empire ...](#)

CN **Meletiadis** - Résumé - ressources-cla.univ-fcomte.fr

Summary : In the following lines we examine the image of Ottoman society, and more particularly the image of its Greek population, retained by the Renaissance through examples of the travel literature of that period. We have thus ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

PDF] ► [Greek Orthodoxy and European Identity](#)

E Fokas - Contemporary Greece and Europe, 2000 - hks.harvard.edu

... The Orthodox Church and Political Culture in Modern Greece' (1995); **Paparizos**, 'Enlightenment, religion and ... For instance, in 1986 **Antonis** Tritsis, as Minister ...

[Γίνεται αναφορά σε 13](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] ► [A new role for the church? Reassessing the place of religion in the Greek public sphere](#)

EFE Fokas, E Fokas - GreeSE–Hellenic Observatory Papers on Greece and ..., 2008 - eprints.lse.ac.uk

... esp. pp.307-10; and **Paparizos** (1998). Page 20. 16 ... Affairs **Antonis** Tritsis introduced laws 1700/1988 on 'the regulation of issue of church ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► [Religion and Populism: Reflections on the 'politicised' discourse of the Greek Church](#)

Y Stavrakakis, 2002 - eprints.lse.ac.uk

... ones which required strict adherence', involves a 'way of life', a set of personalised popular-religious practices (Demertzis, 1991: 109; **Paparizos**, 1991: 69-70 ...

[Γίνεται αναφορά σε 6](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[Du caractère religieux de l'etat grec moderne](#)

A **Paparizos** - Ilu. Revista de ciencias de las religiones, 1998 - dialnet.unirioja.es
Hablar del carácter religioso de un estado significa ante todo explicar que se puede entender por religioso, igualmente es necesario estudiar las condiciones históricas a corto y largo plazo sobre las que el estado en cuestión se ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] ► **Bu caractère religieux de Petar gree moderne**

A **Paparizos** - ucm.es
RESUMEN: Hablar del carácter religioso de un estado significa ante todo explicar qué se puede entender por religioso, igualmente es necesario estudiar las condiciones históricas a corto y largo plazo sobre las que el estado en ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Les Alliances des partis politiques sous la IIIeme republique(l'entre-deux-guerres)**

A **Paparizos**, 1978

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Les Responsables des organisations de jeunesse du RPR(Rassemblement pour la Republique) ...**

A **Paparizos**, 1978

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Les Alliances des partis politiques sous la IIIe me reI publique(l'entre-deux- ...**

A **Paparizos**, 1978

[PDF] ► **ÍNDICE ALFABÉTICO DE AUTORES**

S ACERBI, JJ ALARCÓN SÁINZ, A BRIZ, J ... - 147.96.1.15
... PAJÓN LEYRA, Irene Reseñas: 76 PANIKKAR, Raimon Artículos: 160 **PAPARIZOS, Antonis**
Artículos: 161 PARDO, Paulino Artículos: 162 Page 12. ...
Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδόχές

PDF] ► **ÍNDICE CRONOLÓGICO DE SUMARIOS**

N PERIÓDICOS - Santiago - 147.96.1.15

... José Miguel ODERO Rito y ritualismo: una clasificación 161-181 **Antonis PAPARIZOS**

Du caractère religieux de l'état grec moderne 183-207 Page 6. ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Puissance et impuissance de l'État: les pouvoirs en question au Nord et au Sud

S Mappa, 1997 - books.google.com

... à l'Université libre de Bruxelles Abdoulaye NIANDOU SOULEY, sociologue, professeur

à l'Univer- sité de Niamey **Antonis PAPARIZOS**, professeur assistant ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Nietzsche: philosophos tēs pollaplotētas kai tēs maskas

DN Lamprellēs, 1988 - Dōdōnē

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Epithymia kai tragōdia: hē hystatē Platōnikē anthrōpologia

DN Lamprellāes, DN Lamprellēs, 1995 - Ekdoseis" Dōdōnē"

[ΑΝΑΦΟΡΑ] To paignio tou kosmou kai hē problēmatikē mias mē metaphysikēs
kateuthynsēs tou ...

DN Lamprellēs, 1990 - Ekdoseis" Dōdōnē"

[ΑΝΑΦΟΡΑ] «The world as play. Nietzsche and Heraclitus»

D **Lambrellis** - AA. VV, Ionian Philosophy, edited by KJ Boudoris, ..., 1989

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

► **IL MONDO DEL GIOCO E IL GIOCO DEL MONDO IN FRIEDRICH NIETZSCHE**

B Zavatta - uniurb.it

... **Lambrellis, Dimitris** (1990), «The one and the many in Nietzsche», Nietzsche-Studien,

n.19, pp.129-142. **Lambrellis, Dimitris** (1989), «The world as play. ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένα - Όλες οι 2 εκδοχές

ΑΝΑΦΟΡΑ| 2001/3

MJ Vervack, 2008 - uclouvain.be

... **Konstantopoulou Chrysoula**, Les nouvelles télévisées: logique médiatique et pensée binaire résumé. Beauchamp Claude, Religion et pensée en Afrique noire. ...

Προσωρινά αποθηκευμένη

PDF| ► 'Be-longing' in a 'doubly occupied place': The Parakalamos Gypsy musicians

A Théodosiou - Romani Studies, 2003 - marston.co.uk

Page 1. The fieldwork on which this article is based was carried out in Parakalamos in 1998 and between 1999 and 2000. Funding ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

► Roma, Egalitarianism and School Integration: The Case of Flampouro

D Zachos - Journal for Critical Education Policy Studies, 2006 - jceps.com

... LYDAKI, ANNA 1997 Shaping of the Roma children' identity in the region of Saint

Barbara: The role of school (in Greek), Athens: Unpublished dissertation ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη

▪ PDF| ► Congress Abstracts

A Acovitsioti-Hameau, E Alembi - cfs.sofoo.com

Page 1. 15th Congress of the ISFNR ABSTRACTS Congress Abstracts

Acovitsioti-Hameau, Adamandia (Le Val, France) Nemrod in Southern ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδόχές

BIBΛΙΟ| The empty cradle of democracy: sex, abortion, and nationalism in modern Greece

• ► ihu.edu [PDF]

A Halkias, 2004 - books.google.com

... I also want to acknowledge my two grandmothers, **Alexandra Halkia** and Joanna Saras,

for their efforts to understand my pursuit of "all those letters" tosa ...
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Find in bibliotek.dk - Όλες οι 8 εκδοχές

**Review of The Empty Cradle of
Democracy: Sex, Abortion, and
Nationalism in Modern Greece**

by Gail Grant; Alexandra Halkias

Article

Language: English

Publication: Contemporary
Sociology, Mar., 2006, vol. 35, no.
2, p. 132-133

Database: JSTOR

☐ 2. Review of The Empty Cradle
of Democracy: Sex, Abortion, and 2.
Nationalism in Modern Greece

☐ 3. Book Reviews: The Empty
Cradle of Democracy: Sex, 3.
Abortion and Nation in Modern
Greece. Reviewed by Peter S. Allen

**Review of The Empty Cradle of
Democracy: Sex, Abortion, and
Nationalism in Modern Greece**

by Amy L Best; Alexandra Halkias

Article

Language: English

Publication: Social Forces, Dec., 2006,
vol. 85, no. 2, p. 1039-1040

Database: JSTOR

**Book Reviews: The Empty Cradle of
Democracy: Sex, Abortion and
Nation in Modern Greece. Reviewed
by Peter S. Allen**

by Alexandra Halkias

Article

Language: English

□ 4. Review of The Empty Cradle of Democracy: Sex, Abortion, and Nationalism in Modern Greece 4.

□ 5. ARTICLES - From Social Butterfly to Modern-Day Medea: Elizabeth Broderick's Portrayal in the Press - This essay examines the press' portrayal of Elizabeth Broderick and her trial for the November 5, 1989, murder of her ex-husband and his wife. The central contention of this essay is that the press' construction of Elizabeth Broderick's image can best be understood as a cautionary tale directed at men and women who might deviate from normative heterosexual gender roles. Specifically, it is suggested here that the press demonized her as a unique individual rather than casting her as acting in response to institutionalized patterns of power manifested in a hostile social environment. Additionally, by 5.

Publication: Nations and Nationalism, 12, no. 4 (2006): 710-712

Publisher: Blackwell Publishing

Database: ArticleFirst

Review of The Empty Cradle of Democracy: Sex, Abortion, and Nationalism in Modern Greece

by Peter Loizos; Alexandra Halkias

Article

Language: English

Publication: Journal of the History of Sexuality, Jul., 2005, vol. 14, no. 3, p. 339-344

Database: JSTOR

ARTICLES - From Social Butterfly to Modern-Day Medea: Elizabeth Broderick's Portrayal in the Press - This essay examines the press' portrayal of Elizabeth Broderick and her trial for the November 5, 1989, murder of her ex-husband and his wife. The central contention of this essay is that the press' construction of Elizabeth Broderick's image can best be understood as a cautionary tale directed at men and women who might deviate from normative heterosexual gender roles. Specifically, it is suggested here that the press demonized her as a unique individual rather than casting her as acting in response to institutionalized patterns of power manifested in a hostile social environment. Additionally, by suggesting that she endangered her children, she was

suggesting that she endangered her children, she was cast as committing a fundamental transgression against her gender, and hence of gender itself, thereby entering the domain of the inhuman. Going beyond the question of her guilt, I would content that the press de-personalized Broderick. In this context, the analysis generates questions about the counter-hegemonic narratives about justice as well as the completeness of legitimation and delegitimation processes. To the extent that Elizabeth Broderick's voice is heard, we are encouraged to interrogate a wider range of sites in the investigation of female monstrosity

- 6. Article: Give Birth for Greece! Abortion and Nation in Letters to the Editor of the Mainstream Greek Press 6.

cast as committing a fundamental transgression against her gender, and hence of gender itself, thereby entering the domain of the inhuman. Going beyond the question of her guilt, I would content that the press de-personalized Broderick. In this context, the analysis generates questions about the counter-hegemonic narratives about justice as well as the completeness of legitimation and delegitimation processes. To the extent that Elizabeth Broderick's voice is heard, we are encouraged to interrogate a wider range of sites in the investigation of female monstrosity

by Alexandra Halkias

Article

Language: English

Publication: Critical studies in mass communication : CSMC : a publication of the Speech Communication Association. 16, no. 3, (1999): 289

Publisher: [Annandale, VA] : The Association, [c1984]-c1999.

Database: ArticleFirst

Article: Give Birth for Greece! Abortion and Nation in Letters to the Editor of the Mainstream Greek Press

by Alexandra Halkias

Article

Language: English

□ 7. Money, God and Race: The Politics of Reproduction and the Nation in Modern Greece 7.

□ 8. Money, God and race: the politics of reproduction and the nation in modern Greece 8.

□ 9. Alexandra Halkias The Empty Cradle of Democracy: Sex, Abortion, and Nationalism in 9.

Publication: Journal of Modern Greek Studies, 16, no. 1 (1998): 111-138

Publisher: Project Muse

Database: ArticleFirst

Money, God and Race: The Politics of Reproduction and the Nation in Modern Greece

by Alexandra Halkias

Article

Language: English

Publication: The European Journal of Women's Studies, 10, no. 2 (2003): 211-232

Publisher: Sage Publications

Database: ArticleFirst

Money, God and race: the politics of reproduction and the nation in modern Greece

by Alexandra Halkias

Article

Language: English

Publication: Sage Family Studies Abstracts, 26, no. 1 (2004)

Publisher: Sage Publications

Database: ArticleFirst

Alexandra Halkias The Empty Cradle of Democracy: Sex, Abortion, and Nationalism in Modern Greece

Modern Greece

by G Grant

Article

Language: English

Publication: Contemporary sociology.
35, no. 2, (2006): 132

Publisher: [Washington, D.C.] :
American Sociological Association,
[c1972-

Database: ArticleFirst

**The Empty Cradle of Democracy:
Sex, Abortion, and Nationalism in
Modern Greece By Alexandra
Halkias**

by A L Best

Article

Language: English

Publication: SOCIAL FORCES, 85, no.
2, (2006): 1039

Database: British Library Serials

□ 10. The Empty Cradle of
Democracy: Sex, Abortion, and
Nationalism in Modern Greece By
Alexandra Halkias 10.

**The Empty Cradle of Democracy:
Sex, Abortion, and Nationalism in
Modern Greece. By Alexandra
Halkias**

by P Loizos

Article

Language: English

Publication: JOURNAL OF THE
HISTORY OF SEXUALITY, 14,
no. 3, (2005): 339-343

790

- 16. The Empty Cradle of Democracy: Sex, Abortion, and Nationalism in Modern Greece (review) 16.

The Empty Cradle of Democracy: Sex, Abortion, and Nationalism in Modern Greece (review)

by Amy L Best

Article

Language: English

Publication: Social Forces, 85, no. 2 (2006): 1039-1040

Publisher: Project Muse

Database: ArticleFirst

Technologies of Governmentality and the Question of Feminist Politics: New Literature on the Relationships between National Narratives, Law, and Identity Formation

- 17. Technologies of Governmentality and the Question of Feminist Politics: New Literature on the Relationships between National Narratives, Law, and Identity Formation 17.

by Nora Gresch

Article

Language: English

Publication: NWSA Journal, 18, no. 1 (2006): 207-213

Publisher: Project Muse

Database: ArticleFirst

- 18. Conceiving the Nation: The "Politics of the Womb" in Kenya, the United States, Greece, and Ireland 18.

Conceiving the Nation: The "Politics of the Womb" in Kenya, the United States, Greece, and Ireland

by Karen M Booth

Article

□ . The Empty Cradle of
Democracy: Sex, Abortion, and
Nationalism in Modern Greece
(review) 19.

Language: English

Publication: Journal of Women's
History, 18, no. 2 (2006): 151-157

Publisher: Project Muse

Database: ArticleFirst

**The Empty Cradle of Democracy:
Sex, Abortion, and Nationalism in
Modern Greece (review)**

by Peter Loizos

Article

Language: English

Publication: Journal of the History of
Sexuality, 14, no. 3 (2005): 339-344

Publisher: Project Muse

Database: ArticleFirst

Recent Publications

Article

Language: English

Publication: Women's Studies,

□ Recent Publications 20.

34, no. 1 (2004): 109-110

Publisher: Taylor & Francis

Database: ArticleFirst

The evolution of civil-military relations in post-war Turkey, 1980-95

G Karabelias - Middle Eastern Studies, 1999 - jstor.org

If there is one element on which all researchers of Ottoman and Turkish history seem to agree, this is the assumption that the military institution has been the most important force behind the evolution of the social, economic and ...

Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Evolution of Civil—Military Relations in Post-War Turkey'

G Karabelias - Middle Eastern Studies, 1999

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Military Class and Perpetual State Control in Turkey

- ► [eui.eu](#) [PDF]

G Karabelias, 2008 - cadmus.eui.eu

This text may be downloaded only for personal research purposes. Additional reproduction for other purposes, whether in hard copies or electronically, requires the consent of the author(s), editor(s). Requests should be ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► CIVIL-MILITARY RELATIONS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE ROLE OF THE ...

G Karabelias - Final Report Submitted to North Atlantic Treaty ..., 1998 - 193.231.1.3

... POST-WAR TURKEY AND GREECE: 1980-1995 Dr. Gerassimos Karabelias Final Report submitted

to North Atlantic Treaty Organization (NATO) in June 1998 Page 2. 1 ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

A brief overview of the evolution of civil-military relations in Albania, Greece, and Turkey

...

G KARABELIAS - Journal of political and military sociology, 2003 - cat.inist.fr

Gerassimos KARABELIAS Journal of political and military sociology 31:11, 57-70, Journal of Political and Military Sociology, 2003. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Dictating the Upper Tide: Civil-Military Relations in the Post-Ozal Decade, 1993-2003

G **Karabelias** - Turkish Studies, 2008 - ingentaconnect.com

Even though Turkey has the longest parliamentary history in the Middle East, there are no signs that her distance from the Western political model has lessened. In fact, during the post-Ozal decade, the military succeeded in ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

The Military Institution, Ataturk's Principles, and Turkey's Sisyphean Quest for Democracy

GM **Karabelias** - Middle Eastern Studies, 2009 - ingentaconnect.com

Mustafa Kemal Ataturk's principles expressed the desire of the Turkish military-bureaucratic elite to create a strong, modern, western-like state. But, the process of modernization through westernization was supposed to ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] State modernization and military intervention in the Ottoman Empire and Modern Greece ...

G **KARABELIAS** - Quaderni di oriente moderno, 2004 - cat.inist.fr

... the 1908 and 1909 coups d'état. **Gerassimos KARABELIAS** Quaderni di oriente moderno 84:55, 143-164, Istituto per l'Oriente, 2004.

Christodoulos K. Yiallourides and Panayotis J. Tsakonas, editors: Greece and Turkey after ...

M Quarterly - Mediterranean Quarterly, 2003 - muse.jhu.edu

... One of the strongest chapters in this book is by **Gerassimos Karabelias**, who presents an excellent introduction to the important, and all too often decisive ...

Christodoulos K. Yiallourides and Panayotis J. Tsakonas, editors: Greece and Turkey after ...

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

CA Pagedas - Mediterranean Quarterly - Duke Univ Press

... One of the strongest chapters in this book is by **Gerassimos Karabelias**, who presents an excellent introduction to the important, and all too often decisive ...

Όλες οι 6 εκδόχές

PDF] ► [Turquía](#)

A MOURENZA - [turquia.pbwiki.com](#)

... 19 10 **KARABELIAS, Gerassimos**: "Civil-Military relations in post-war Turkey, 1980-95" en KEDOURIE, Silvia: Seventy five years of the Turkish Republic ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Greece and Turkey After the End of the Cold War: History, Archaeology, Religion and ...**

CK Yiallourides, PJ Tsakōnas, IO Lesser, 2001 - Aristide D. Caratzas
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

[BIBΛΙΟ] **Seventy-five years of the Turkish Republic**

S Kedourie, 2000 - books.google.com
... Relations and CENTO, 1959-65 Cihat Goktepe 103 The Evolution of Civil-Military Relations in Post-war Turkey, 1980-95 **Gerassimos Karabelias** 130 Determinants of ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Find in bibliotek.dk - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **ORIENTE MODERNO**

RPAR LE HAUT, RPAR LE BAS, DELA LA ... - suletoktas.com
... IL RÉFORMES DE L'ARMÉE ET PROFONDEURS SOCIALES A. Armée, résistance et nouveaux projets de société **Gerassimos Karabelias**, State modernization and ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Tra ingerenza e disimpegno: il ruolo dell'esercito nel processo di democratizzazione in ...

S Renda - Tesionline
... p.149. 3 **Gerassimos Karabelias**, Military Class and Perpetual State Control in Turkey, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, RSCAS 2008/12. ...
Σχετικά άρθρα

St Antony's College, Oxford.

E Rogan - Journal of Islamic Studies - OCIS
... The study of civil military relations 1980 to 1995 by **Gerassimos Karabelias** includes, among much else of interest, some illuminating references to O ...
Όλες οι 2 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] On the Road to Moderation: The Role of Islamic Business in Transforming Political Islamists ...

J Jang - JOURNAL OF INTERNATIONAL AND AREA STUDIES, 2006 - School of International and Area Studies, Seoul National ...

Σχετικά άρθρα

Empirics of corruption and crime: Symposium editor's introduction

S Sayan - Journal of Economics and Finance, 2006 - Springer

... to be presented at the Florence workshop, many individuals including workshop discussants (Laetitia Contet, Daniela Irrera, **Gerassimos Karabelias**, Lucio Picci ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

Le kémalisme aujourd'hui

S Deren - Outre Terre, 2005 - cairn.info

... [17] Cf. **Gerassimos Karabelias**, « The evolution of civil-military relations in post-war Turkey, 1980-1996 », Middle Eastern Studies 35,1999, p. 139. [18] Cf. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

► **Ünsaldi Levent, Le militaire et la politique en Turquie, Paris, l'Harmattan, 2005, 354 p.**

P Élizabeth - Revue des mondes musulmans et de la Méditerranée,,,,, 2007 - remmm.revues.org
... **Gerassimos Karabelias** et Ismet Akca ont publié ces dernières années en anglais des recherches et des hypothèses nouvelles, le premier sur les nouvelles ...

Προσωρινά αποθηκευμένη

Ünsaldi Levent, Le militaire et la politique en Turquie, Paris, l'Harmattan, 2005, 354 p.

É Picard - Revue des mondes musulmans et de la Méditerranée, 2007 - remmm.revues.org
... **Gerassimos Karabelias** et Ismet Akca ont publié ces dernières années en anglais des recherches et des hypothèses nouvelles, le premier sur les nouvelles ...

Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 4 εκδοχές

[PDF] ► THE EUROPEAN UNION'S IMPACT ON TURKEY'S PATTERN OF CIVIL-MILITARY RELATIONS

JK Thomas, 2005 - edocs.nps.edu

Page 1. NAVAL POSTGRADUATE SCHOOL MONTEREY, CALIFORNIA THESIS THE

EUROPEAN UNION'S
IMPACT ON TURKEY'S PATTERN OF CIVIL-MILITARY RELATIONS by Jordan K.
Thomas ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

Entrepreneurs, Democracy, and Citizenship in Turkey

- ► [ku.edu.tr](#) [PDF]

Z Öniş, U Türem - Comparative Politics, 2002 - jstor.org

... analysis of the role of the military after 1980 both as an economic interest group
and as a political actor, see **Gerassimos Karabelias**, "The Evolution of Civil ...

[Γίνεται αναφορά σε 12](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Find in bibliotek.dk](#) - [Όλες οι 5 εκδοχές](#)

Project MUSE Journals International Security Volume 33, Number 4, Spring 2009 The ...

MJ Mousseau, M Mousseau - International Security, 2009 - muse.jhu.edu

[ΑΝΑΦΟΡΑ] A: REVIEWS: GENERAL

JA Aertsen - British Journal of Middle Eastern Studies, 2002 - Routledge

[PDF] ► Professionalism in the Turkish Military: Help or Hindrance to Civilian Control

GJ Wick, A Ghoreishi, DP Eyre, 2000 - edocs.nps.edu

Page 1. NAVAL POSTGRADUATE SCHOOL Monterey, California THESIS

PROFESSIONALISM

IN THE TURKISH MILITARY: HELP OR HINDRANCE TO CIVILIAN CONTROL? ...

[Όλες οι 5 εκδοχές](#)

[PDF] ► Europeanization of Turkish Foreign Policy: Cyprus Case

B ERYILMAZ, T Ankara - ceeisaconf.uni.wroc.pl

Page 1. The 6th Convention of the Central and East European International Studies

Association (CEEISA) In Cooperation with GARNET Network of Excellence ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[PDF] ► Facing its Waterloo in diplomacy: Turkey's military in the foreign policy-making process

G Özcan - Special Issue on Turkish Foreign Policy - interactproject.org

... 11 **Gerassimos Karabelias**, “Dictating the Upper Tide: Civil-Military Relations in the Post-Özal Decade, 1993-2003,” Turkish Studies 9, no. 3 (2008). ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Context and circumstance: the Turkish military and politics**

G Jenkins, 2001 - International Institute for Strategic Studies

[Γίνεται αναφορά σε 42](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Find in bibliotek.dk](#)

The Social Market Roots of Democratic Peace

M Mousseau - International Security, 2009 - MIT Press

Page 1. One of the most important achievements in the study of international security has been the arrival and broad acceptance ...

[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

ΑΝΑΦΟΡΑ] **Die politische Theorie der Postmoderne**

N **Tsiros**, 1993 - Lang

[Γίνεται αναφορά σε 4](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

PDF] ► **The free/open source software movement**

P **Georgopoulou** - revistaseletronicas.pucrs.br

Abstract: At a time when private companies are inventing methods of “locking information” and when neo-liberal governments are imposing strict sanctions on those who violate intellectual property rights, the Free/Open Source ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Violence in Sports: Evidentiary Problems in Criminal Prosecutions

G Letourneau, A **Manganas** - Osgoode Hall LJ, 1978 - heinonlinebackup.com

VIOLENCE IN SPORTS: EVIDENTIARY PROBLEMS IN CRIMINAL PROSECUTIONS By Gilles

Létourneau* and **Antoine Manganas**! The outcome of most Canadian criminal cases

involving violence in sport must give Crown prosecutors a feeling of ...
Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Droit pénal canadien

G Côté-Harper, A **Manganas**, J Turgeon, 1984 - Éditions Y. Blais
Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα

Les lendemains de l'arrêt Kravitz: la responsabilité du fabricant dans une perspective de ...

... Lindsay, M Rivet, A **Manganas**, R Demers, JG ... - C de D - heinonlinebackup.com
Table des matières Pages Les lendemains de l'arrêt Kravitz: la responsabilité
du fabricant dans une perspective de réforme 5 Thérèse Rousseau-Houle La Cour
suprême et l'amendement constitutionnel 31 Guy Tremblay Les émissions d' ...
Όλες οι 2 εκδόχές

Retroactivite d'Une Loi a Caractere Criminel, La

A **Manganas** - C. de D., 1980 - heinonlinebackup.com
A. **Manganas** /,Δ rétroactivité des lois pénales 191 Perhaps no rule of
construction is more firmly established than this — that a retrospective
operation is not to be given to a statute so as to impair an existing right ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

Approche Pragmatique du Droit de l'Etat de Punir

A **Manganas** - C. de D., 1986 - heinonlinebackup.com
402 Les Cahiers de Droit 0986) 27 c de D. 401 Pages 3. Cas où il faut exercer
ce droit 412 3.1. Le cas du comportement dangereux 413 3.2. La personne qui
n'exécute pas une mesure civile ou alternative à une peine.... 414 3.3. ...
Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] L'Erreur de droit en matière de droit pénal en Grèce et en France.

AD **Manganas**, 1974

Quelques Reflexions a Propos du Document de la CRD Traitant de l'Homicide

A **Manganas** - C. de D., 1985 - heinonlinebackup.com

A. **Manganas** Homicide 789 b) Bénéficiaire de la défense de « responsabilité diminuée » (diminished responsibility). Ce moyen de défense intéressant mais non reconnu par la loi², a cependant été indirectement admis par une ...

Σχετικά άρθρα

Consentement en Matière d'Aggression Sexuelle: Peut-on Sortir du Labyrinthe sans le Fil d'

...

A **Manganas** - C. de D., 1988 - heinonlinebackup.com

536 Les Cahiers de Droit (1988) 29 c de D. 535 Introduction Suite à certains arrêts de la Cour suprême du Canada ' qui, en matière de viol, essayaient de concilier des choses parfois inconciliables, il y eut des réactions ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] L'Erreur de droit en matière de droit pénal en Grèce et en France.

AD **Manganas**, 1974

Tolerance des Droits Pénal et Sportif, Source de Violence dans les Sports, La

G Letourneau, A **Manganas** - C. de D., 1976 - heinonlinebackup.com

La tolérance des droits pénal et sportif. source de violence dans les sports

Gilles Létourneau * **Antoine Manganas** ** Page Introduction 742 A -

Classification des sports pour fin d'Intervention du droit pénal et du ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

Index des Auteurs et Auteurs

C Atias, JL Baudouin, M Beaupré, I Bernier, A ... - C. de D., 1987 - heinonlinebackup.com

... 223 **Manganas, Antoine** « La criminologie de la réaction sociale », par Elias Daskalakis

241 **Manganas, Antoine** «The Prediction of Criminal Behaviour ...

Όλες οι 2 εκδόχές

Index des Auteurs et Auteurs

C Belleau, H Brun, C Brunelle, MD Castelli, I ... - C. de D., 1988 - heinonlinebackup.com

... La protection du consommateur 1083 L'Heureux, Nicole La sécurité des produits de

consom- mation et le libre-échange 323 **Manganas, Antoine** Le consentement en ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Notices Bibliographiques

G Côté-Harper, A **Manganas** - Rev. Gen., 1985 - heinonlinebackup.com
... Dans leur ouvrage, Gisèle Côté- Harper et **Antoine Manganas** analysent
en détail les thèmes importants du droit pénal canadien. ...

Droit pénal Canadien. By Gisèle Côté-Harper and Antoine Manganas.[Cow-anville, Quebec: ...

LH Leigh - International and Comparative Law Quarterly, 2008 - Cambridge Univ Press
IT is a pleasure to welcome this book which must, surely, rank as the best Can-
adian treatise on the general part of the criminal law of Canada. It is
character- ised both by depth of scholarship and by lucidity of thought. ...

Affaire des Champignons Magiques, Le

A Manganos - C. de D., 1983 - heinonlinebackup.com
Page 1. L'affaire des « champignons magiques» A. **Manganas** * R. v. Dunn,
CS. Can., jugement prononcé le 23 novembre 1982. Following ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Index des Auteurs et Auteures

G Aubert, GA Beaudoin, JG Belley, I Bernier, ... - C. de D., 1985 - heinonlinebackup.com
... en droit administratif québécois 1071 The proposed section 96B: An 111- Conceived
Reform Destined to Failure 251 **Manganas, Antoine** Quelques réflexions à ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Index des Auteurs et Auteurs

B Auger, G Côté-Harper - C. de D., 1986 - heinonlinebackup.com
... 101 **Manganas, Antoine** Approche pragmatique du droit de l'État de punir 401 « La
pornographie et la prostitution au Canada », par le Comité d'étude sur la ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Index des Auteurs

JG Belley, I Bernier, M Bouchard, H Brun, MD ... - C. de D., 1983 - heinonlinebackup.com
... des municipalités en matière de combat des incendies 379 Pages Magnet, Joseph Eliot
Les écoles et la constitution 145 **Manganas, Antoine** L'affaire des ...
Όλες οι 2 εκδόχές

Index des Auteurs

JM Arbour, FD Barakett, KD Beausoleil, P ... - C. de D., 1976 - heinonlinebackup.com
... invo- lontaire coupable 493 Linden, Allen M. Public Law and Private Law: The Frontier
from the Perspective of a Tort Lawyer 831 **Manganas, Antoine** La tolérance ...
Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] ► Codification of the defences of ignorance of the law and mistake of law

H Dumont - lareau-legal.ca
Page 1. 'Source; Department of Justice Canada, Papers Prepared for the Department
of Justice in Response to the White Paper "Proposals ...
Σχετικά άρθρα

Index of Book Reviews and Books Received

A Law, P Policy, CR Preferences, C ... - Int'l & Comp. LQ, 1985 - heinonlinebackup.com
... of Africa: A Study of the International Legal Problems of State Succession in the
Newly Independent States of Eastern Africa 225 **Manganas, Antoine** D., Droit ...

► Rapport sur les travaux de l'École française à Amathonte en 2000

A Hermary, M Schmid, C Petit-Aupert, M Wurch ... - Bulletin de correspondance hellénique,
2001 - persee.fr
... elle aussi, munie d'un cranv codirigée par Pierre Aupert et **Antoine** Hermary. ... À **Mangana**,
l'installation comporte au moins deux fouloirs, dotés chacun d'une ...
Όλες οι 2 εκδόχές

Un Regard Francais sur le Projet Canadien de Code Penal-les Nouvelles Dispositions sur ...

J Pradel - RJT ns, 1988 - heinonlinebackup.com
... 4. Sur l'histoire du Code criminel canadien, voir Gisèle CÔTÉ-HARPER et **Antoine**

MANGANAS, Droit pénal canadien, Cowansville, Ed. Yvon Biais, 1984, pp. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

A Case Book on Criminal Law. By John Hatchard and Muna Ndulo.[Oxford: Law Reports
...

P Smart - International and Comparative Law Quarterly, 2008 - Cambridge Univ Press
... PHILIP SMAKT Droitptnal Canadien. By GISELE COTE-HARPER and **ANTOINE MANGANAS**. [COW-
ansville, Quebec: Les Editions Yvon Blais. 1984. 443 pp. Can.\$44-50] ...

International and Comparative Law Quarterly

C Shelf, GP McGinley, GS Gilbert, O Lando, ... - heinonlinebackup.com
... (Colin War- brick) 876 Hatchard, John, and Muna Ndulo. A Case Book on Criminal Law
(Philip Smart) 877 Côte-Harper, Gisèle, and **Antoine Manganas**. ...

Fault, Penalty and Proportionality: Connecting Sentencing to Subjective and Objective ...

BP Archibald - Crim. LQ, 1997 - heinonlinebackup.com
... See, for example, Gisile Coté-Harper, **Antoine D. Manganas** and Jean Turgeon, Droit
Pénal Canadien (Cowansville: Les Editions Yvon Biais, 1989), pp. ...
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

INTERNATIONAL LAW AND RELATIONS

G Campos, D Julio, LIS Rodriguez... - COMPARATIVE LAW - heinonlinebackup.com
... 1. [London: Sage Publications. 1985. 149 pp. £17.75 (paperback: £7.95)] *
Côté-Harper, Gisèle, and **Antoine D. Manganas**. Droit Pénal Canadien. ...

Controle Penal de la Police, Le

L Viau - RJT ns, 1989 - heinonlinebackup.com
... Sur cette question, voir : Gisèle CÔTÉ-HARPER et **Antoine MANGANAS**, Droit
pénal canadien, Montréal, Éditions Yvon Biais, 1984, pp. ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► **A first in the field of sports safety**

MR Allard - aafla.org

... In Quebec, see the remarkable article by Maître Gilles LB- tourneau and **Antoine Manganas** "La tolerance des droits penal et sportif, source de violence dans ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

SHORTER ARTICLES, COMMENTS AND NOTES

NS Price, AM Arnall, KR Simmonds, CF ... - heinonlinebackup.com

... (Colin Warbrick) Hatchard, John, and Muna Ndulo. A Case Book on Criminal Law (Philip Smart) Côté-Harper, Gisèle, and **Antoine Manganas**. ...

Chronique bibliographique

ED Marangopoulos - C de D - heinonlinebackup.com

... **Antoine Manganas** Université Laval Gilles Thibault, La structure de capital- actions et sa version passe-partout, Montréal, Centre de Recherches et d'Analyses ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Problem of Sports Violence and the Criminal Prosecution Solution, The

- ► uga.edu [PDF]

J Yates, W Gillespie - Cornell JL & Pub. Pol'y, 2002 - heinonlinebackup.com

Page 1. THE PROBLEM OF SPORTS VIOLENCE AND THE CRIMINAL PROSECUTION SOLUTION

Jeff Yatest and William Gillespie^ INTRODUCTION 145 ...

Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[BIBLIO] La légalité des intrusions de l'État: réflexions sur le critère des " motifs raisonnables de croire ...

Y Petrowsky, 1996 - books.google.com

... » Voir aussi, Gisèle Côté-Harper et **Antoine D. Manganas**, Droit pénal canadien, Cowansville, Yvon Blais, 1984, p. 33-34 : « La Charte canadienne des ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Local crime prevention councils and the partnership model in Greece

C **Zarafonitou** - Safer Communities, 2004 - Pier Professional

Page 1. Christina **Zarafonitou** Associate Professor in Criminology, Department of

Sociology, Panteion University, Greece. ... **Zarafonitou C** (2002) The Fear of Crime. ...
Γίνεται αναφορά σε 2

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The role of the representations during the transformation process of the police decisions

C Zarafonitou - REVUE INTERNATIONALE DE CRIMINOLOGIE ET DE ..., 1997 - ASSOCIATION INTERNATIONALE DES ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The European Beyond 'community'safety? The new dimension governance of public safety in ...

J de Maillard, P Goris, **C Zarafonitou**, S ... - Community Safety Journal, 2004
Σχετικά άρθρα

Fear of Crime and Victimisation: The Greek Experience

C ZARAFONITOU - Fear of crime: punitivity: new developments in theory ..., 2008 - books.google.com
159 Fear of Crime and Victimisation: The Greek Experience **CHRISTINA ZARAFONITOU**
1. Introduction In contemporary western societies there is a tendency to identify personal and collective insecurities with the fear of crime. The ...
Σχετικά άρθρα

Fear of Crime and Victimization: A Multivariate Multilevel Analysis of Competing ...

A Tseloni, **C Zarafonitou** - European Journal of Criminology, 2008 - euc.sagepub.com
This study models simultaneously three commonly used indicators of fear of crime – feeling unsafe alone at home after dark, feeling unsafe walking alone after dark and worry about becoming a victim of crime – against direct (being a ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Criminalite violente en contexte urbain: a athenes, produit d'urbanisation rapide

C Zarafonitou, 1989 - ANRT Université de Lille III, Lille

[PDF] ► Prévention dans la ville: cela nous concerne tous.

Y Panoussis, T Papathéodorou, M Cusson, ... - giannspanousis.gr
... **Zarafonitou**, Prévention de la Criminalité au niveau local (en grec), Athènes 2003,
p. 14 – K. Spinelli, La prévention générale des crimes (en grec ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[BIBΛΙΟ] Fear of crime: punitivity: new developments in theory and research

H Kury, 2008 - books.google.com
... Exploring the Relationship between Incivilities and Fear of Crime with a Special
Focus on Generalized Insecurities 127 **Zarafonitou**, Christina Fear of Crime and ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Special edition Prevention and safety politics in Europe

G Hughes - Safer Communities, 2004 - Pier Professional
... be read as introductions and critical overviews of particular national cases (de
Maillard on France, Goris on Belgium, Nobili on Italy, **Zarafonitou** on Greece ...
[Γίνεται αναφορά σε 1](#)

PDF] ► PERCEPTION OF CRIME, INSECURITY AND SOCIAL SEGMENTATION1

MCB FINCOEUR, A LEMAÎTRE - crimprev.eu
... Swaaningen (University of Rotterdam), Daniel Ventre (GERN – CNRS, Paris), Sirpa
Virta (University of Tampere), Christina **Zarafonitou** (University Pantheon ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 5 εκδόχές](#)

► I–On the perception of crime and the feeling of insecurity

C Info - lodel.irevues.inist.fr
... Van Swaaningen (University of Rotterdam), Daniel Ventre (GERN – CNRS, Paris), Sirpa
Virta (University of Tampere), Christina **Zarafonitou** (University Pantheon ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προσωρινά αποθηκευμένα](#)

Beyond 'community'safety? The new governance of public safety in Europe

G Hughes, A Edwards - Safer Communities, 2004 - Pier Professional
... issue), the growth of crime prevention and reduction strategies alongside historically
dominant criminal justice policies (see Christina **Zarafonitou**, 2004; in ...

[BIBΛIO] Cases on Technologies for Teaching Criminology and Victimology: Methodologies and ...

R Sette, 2009 - books.google.com

... 49 Christina **Zarafonitou**, Panteion University, Greece Section 2 Criminology and Victimology: Operational Tools for New Social Problems Chapter 5 PENTACRIME ...

Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► PERCEPTION DU CRIME, INSÉCURITÉ ET SEGMENTATION SOCIALE

MCBFA LEMAÎTRE - lodel.irevues.inist.fr

... Van Swaaningen (Université de Rotterdam), Daniel Ventre (GERN – CNRS, Paris), Sirpa Virta (Université de Tampere), Christina **Zarafonitou** (Univer- sité ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδοχές

► I-Réflexion sur la perception du crime et le sentiment d'insécurité

C Info - lodel.irevues.inist.fr

... Swaaningen (Université de Rotterdam), Daniel Ventre (GERN – CNRS, Paris), Sirpa Virta (Université de Tampere), Christina **Zarafonitou** (Université Pantheon ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη

Crime, criminal justice and criminology in Greece

- ► uni-konstanz.de [PDF]

E Lambropoulou - European Journal of Criminology, 2005 - euc.sagepub.com

Page 1. <http://euc.sagepub.com> European Journal of Criminology DOI:

10.1177/1477370805051274 2005; 2; 211 European Journal of Criminology ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] ► Pouvoir, autorités policières et libertés des citoyens.

DG Karavitis, L Dimopoulos, G ... - giannispansousis.gr

... **Zarafonitou**, Criminologie Empirique (en grec), Athènes 1995, p. 177 12 Y. Panoussis, L'insécurité et la mondialisation (en grec), Justice Pénale, 10/2004, p ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► YOUTH AND CRIME IN THE GREEK CONTEXT

S Georgoulas - ijar.lit.az

... crime. In Greece, the contribution of **Zarafonitou** (36) to this subject, especially regarding people under age, is significant. As ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

Fear of crime, perceived disorders and property crime: A multivariate analysis at the area ...

A Tseloni - Imagination for Crime Prevention: Essays in Honour ..., 2007 - books.google.com
Page 173. Fear of Crime, Perceived Disorders and Property Crime: A Multivariate Analysis at the Area Level by Andromachi Tseloni ...

[Γίνεται αναφορά σε 5](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

ΑΝΑΦΟΡΑ] Erlebnisbiographie und Aufenthalt im Jugendstrafvollzug

E **Lambropoulou**, 1987 - [Eigenverlag Max-Planck-Institut für Ausländisches und ...

[Γίνεται αναφορά σε 10](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

Juvenile Justice System: The Case of Germany, The

G Kaiser - Legal Stud. F., 1994 - heinonlinebackup.com
Page 1. The Juvenile Justice System: The Case of Germany Günther Kaiser
MaX'PUncK'Institut für Ausländisches und Internationales ...

[Γίνεται αναφορά σε 3](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

**[PDF] ► Jugendkriminalität, insbesondere deren Entstehung, mögliche
Betreuungsmaßnahmen im ...**

T der Hausarbeit - landmesser.net
Page 1. Fachbereich 01 Erziehungswissenschaften Dozent: Prof. Dr. Olaf- Axel
Burow Veranstaltung: „Einführung in die Erziehungswissenschaft ...
[Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδόχές](#)

ΑΝΑΦΟΡΑ] Law and Society Activities in Greece

A Tsaoussis, A Greece

[Σχετικά άρθρα](#)

**Project MUSE Journals Journal of Modern Greek Studies Volume 27, Number 1, May
2009 ...**

D Theodossakis, D Theodossakis, A Aspete - Journal of Modern Greek Studies, 2009 -
muse.jhu.edu

... **Lambropoulou, Efi** 1997 Έφη Λαμπροπούλου, Η συγκρότηση
της ελληνικής κοινωνικής πραγματικότητας ...
Σχετικά άρθρα

**Sexual and Emotional Values: Their Position in the Evaluation Codes of Young Greeks,
and ...**

- ► jh.u.edu [PDF]

D Theodossakis, C Moore, V Yiakoumaki, LK ... - Journal of Modern Greek Studies, 2009
- muse.jhu.edu

Page 1. Page 2. Journal of Modern Greek Studies 27 (2009) 157–182 © 2009 by The
Johns Hopkins University Press 157 Sexual and Emotional Values: ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδόσεις

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] Junge Ausländer aus Gastarbeiterfamilien in der Bundesrepublik
Deutschland**

A **Chaidou** - Ihre Kriminalität nach offizieller Registrierung und ..., 1984
Γίνεται αναφορά σε 7 - Σχετικά άρθρα - Find in bibliotek.dk

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Griechenland

A **Chaidou** - ... in Europa. Kriminologische Forschungsberichte aus dem ..., 2002
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

**[ΑΝΑΦΟΡΑ] Junge Ausländer aus Gastarbeiterfamilien in der Bundesrepublik
Deutschland: ihre ...**

A **Chaidou** - P. Lang
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Junge Ausländer im deutschen Strafvollzug

A **Chaidou** - Recht der Jugend und des Bildungswesens, 1984
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] Jugendstrafrecht in europa

HJ Albrecht, M Kilchling, Breisgau) Max-Planck- ..., 2002 - gbv.de
... Frankreich 157 Azilis Maguer & Susanne Midler Griechenland 191 **Anthozoe Chaidou**
Italien 205 Gaetana Morgante Niederlande 225 Anton M. van Kalmthout Österreich ...
Γίνεται αναφορά σε 12 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Find in bibliotek.dk

New Criminological Literature in Europe

B Freemantle, I des Verbrechens, O ... - Eur. J. Crime Crim. L. & Crim. Just., 1996 -
heinonlinebackup.com
... GREECE **Anthozoe Chaidou**: Thetikistike enklematologia: aitiologikes prosengiseis
tu enklematiku phainomenu (Athena: Nomike Bibliotheke 1996) 285 pages. ...

Doppelter Sozialstatus, späte Adoleszenz und Protest

A Riedel - KZfSS Kölner Zeitschrift für Soziologie und ..., 2001 - Springer
Page 1. DOPPELTER SOZIALSTATUS, SPÄTE ADOLESCENZ UND PROTEST Algerische
Vertragsarbeiter in der DDR Doppelter Sozialstatus, späte ...
Σχετικά άρθρα

Ausländer unter Tatverdacht

M Jürgen - KZfSS Kölner Zeitschrift für Soziologie und ..., 2008 - Springer
... gezeigt, dass die Kriminalitätsbelastung der jungen Ausländer gegenüber den
altersgleichen Deutschen um etwa das Doppelte erhöht ist (zB **chaidou** 1984: 108 ...
Σχετικά άρθρα

Migration und das kriminalpolitische Handeln staatlicher Strafverfolgungsorgane

J Mansel, G Albrecht - KZfSS Kölner Zeitschrift für Soziologie und ..., 2003 - Springer
... so häufig in der Polizeilichen Kriminal- statistik als Tatverdächtige registriert
werden (zB Albrecht und Pfeiffer 1979; Gebauer 1982; **Chaidou** 1984) und in ...
Γίνεται αναφορά σε 14 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► Restorative Justice-the case for a Child Justice Act

MS Peck - polytechnic.edu.na
Page 1. Restorative Justice - the case for a Child Justice Act1 © Stefan
Schulz, September 2009 One of the major dilemmas we face ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[School violence and violence in family

V **Artinopoulou** - ENCEPHALOS-ATHENS-, 2007 - encephalos.gr

... 2 **Artinopoulou, Vasso**. School violence. ... 3 **Artinopoulou, Vasso**, Women's family abuse. Editions Nomiki Bibliothiki, Athens 2006, (in greek).

Προσωρινά αποθηκευμένη

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Do saber desejar ao desejar saber: contribuições da psicanálise à educação escolar

F ANDRADE - **ARTINOPOULOU, Vasso**. A violência escolar na Grécia: ..., 2002

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► EUROPEAN UNION

N Kyriazis - femtech.at

... I am also grateful to **Vasso Artinopoulou**, the presiding head of the Research Center for Gender Studies of Greece (KETHI), officially responsible for ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 4 εκδόχές

[PDF] ► Violência nas escolas: dez abordagens européias

É Debarbieux, Unesco, C Blaya, 2002 - unesdocdev.unesco.org

Page 1. 3 Violência nas Escolas: dez abordagens européias Éric Debarbieux Catherine Blaya (Orgs.) Page 2. 1 Violência nas Escolas: dez abordagens européias ...

Γίνεται αναφορά σε 34 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδόχές

[BIBΛΙΟ] Une criminologie de la tradition à l'innovation: En hommage à Georges Kellens

M Born, G Kellens, F Kéfer, A Lemaître, 2006 - books.google.com

Page 1. UNE CRIMINOLOGIE DE LA TRADITION À L'INNOVATION EN HOMMAGE À GEORGES

KELLENS Page 2. Page 3. Page 4. Page 5. UNE CRIMINOLOGIE ...

Σχετικά άρθρα]

PDF] ► EUROPEAN PRIORITIES IN SOUTH-EASTERN EUROPE AS REFLECTED IN THE ...

T Sakellaropoulos - ISIG JOURNAL - isig.it

EUROPEAN PRIORITIES IN SOUTH-EASTERN EUROPE AS REFLECTED IN THE STABILITY PACT

Theodoros Sakellaropoulos Panteon University Athens– Greece Abstract: The present article examines the EU priorities in South-Eastern Europe against ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Oikonomia kai politikē stē synchronē Hellada

IS Vavouras, TD Sakellaropoulos, 2004 - Ekdoseis Dionikos

Book Review: Anthony Giddens, Patrick Diamond and Roger Liddle (eds)

S Europe - Journal of European Social Policy - esp.sagepub.com

... ISBN 1861347987 **Theodoros Sakellaropoulos** and Jos Berghman (eds) Connecting Welfare Diversity with the European Social Model Antwerp ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] ► The right to social security

J Van Langendonck, M Angelaki, 2007 - gbv.de

... MEDAISKIS, MATTI MIKKOLA, S. GÜNTER NAGEL, MARIUS OLIVIER, KARUNA PAL, RICHARD PARRY, FRANS PENNING, JOHAN PUT, **THEODOROS SAKELLAROPOULOS**, INGO WOLFGANG ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Find in bibliotek.dk

[PDF] ► The 'Open method of coordination' as an instrument for implementing the principle of subsidiarity

J Kohl, T Vahlpahl - Estocolmo: Instituto Sueco de Estudios sobre Políticas ..., 2003 - Citeseer
... underachieves the common goals? 9 European Council 2001c 10 Commission 2001b
11 Council 2002b 12 **Sakellaropoulos** 2004: 68 Page 15. T

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► The debate over Europe and the Lisbon Strategy for Growth and Jobs

MJ Rodrigues - Background Paper, 2005 - iee.umontreal.ca
... distinguish the Scandinavian, the Anglo-Saxon, the Continental and the South-European types (Esping-Andersen in Rodrigues, 2002 and **Sakellaropoulos** and Berghman ...
Γίνεται αναφορά σε 11 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 20 εκδοχές

The Politics of Income Taxation: a Comparative Analysis. Book Review: Steffen Ganghof

C Jensen - Journal of European Social Policy, 2008 - esp.sagepub.com
... ISBN 1861347987 **Theodoros Sakellaropoulos** and Jos Berghman (eds) Connecting Welfare Diversity with the European Social Model Antwerp ...
Σχετικά άρθρα

European and American Issues in Employee Benefits Law Compared

- ► jmls.edu [PDF]
Y Stevens - J. Marshall L. Rev., 2007 - heionlinebackup.com
... 4. Id. 5. GABRIEL AMITSIS, Jos BERGHMAN, ANTON HEMERIJCK, **THEODOROS SAKELLAROPOULOS**, ANGELOS STERGIOU, & YVES STEVENS, CONNECTING WELFARE DIVERSITY WITHIN THE ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Financing National Health Care in a Transnational Environment: The Impact of the ...

V Hatzopoulos - Wis. Int'l LJ, 2008 - heionlinebackup.com
... which led to the publication of a lengthy general report, see CONNECTING WELFARE DIVERSITY WITHIN THE EUROPEAN SOCIAL MODEL (**Theodoros Sakellaropoulos** & Jos ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Südost-Forschungen, Τόμοι 59-60 - Σελίδα 141

2001

Stathes TsoTSOROS ...

Προβολή αποσπασμάτων - Σχετικά με αυτό το βιβλίο - Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου - Περισσότερες εκδόσεις

Synopsis: An Annual Index of Greek Studies, 1993, 3: An Annual Index of ... - Σελίδα 388

Andrew D. Dimarogonas - 1998 - 508 σελίδες

Tsotsoros Stathe E. 1993. ... **Tsotsoros, Stathes** N. 1993. ...

Περιορισμένη προεπισκόπηση - Σχετικά με αυτό το βιβλίο - Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου

Economies méditerranéennes: équilibres et intercommunications, XIIIe-XIX ... - Σελίδα 201

Kentro Neoellēnikōn Ereunōn (Ethnikon Hidryma Ereunōn) - 1985

STATHIS N. TSOTSOROS LA PRATIQUE FINANCIÈRE PUBLIQUE ET SES EFFETS SUR LE MOUVEMENT DES CAPITAUX ...

Ιεροβολή αποσπασμάτων - Σχετικά με αυτό το βιβλίο - Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου - Περισσότερες εκδόσεις

Biography and Genealogy Master Index 2002, Μέρος 2

Katherine H. Nemeh - 2002 - 950 σελίδες

Δεν υπάρχει διαθέσιμη προεπισκόπηση - Σχετικά με αυτό το βιβλίο -

Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου - Περισσότερες εκδόσεις

International Bibliography of Historical Sciences, 1987

Jean Glénisson, Michael Keul - 1991 - 614 σελίδες

Σελίδα 386

Δεν υπάρχει διαθέσιμη προεπισκόπηση - Σχετικά με αυτό το βιβλίο -

Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου - Περισσότερες εκδόσεις

Biography and genealogy master index / 1986 - 90 cumulation: a ...,

Τόμος 3

Barbara MacNeil - 1990

Σελίδα 3070

Δεν υπάρχει διαθέσιμη προεπισκόπηση - Σχετικά με αυτό το βιβλίο -

Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου - Περισσότερες εκδόσεις
Protecting women: labor legislation in Europe, the United States, and .

.. - Σελίδα 316

Ulla Wikander, Alice Kessler-Harris, Jane E. Lewis - 1995 - 379 σελίδες

See also Liakos, "Problems," 43-54, and **Stathis N. Tsotsoros**, ...

Περιορισμένη προεπισκόπηση - Σχετικά με αυτό το βιβλίο -

Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου
Modern Greek society - Σελίδα 12

Modern Greek Studies Association - 1983

... Athens) "La nosologie dans l'espace hellenique du XVIIe au XIXe siecles et ses incidences demographiques et economiques" **Stathis Tsotsoros** (32A ...

Προβολή αποσπασμάτων - Σχετικά με αυτό το βιβλίο - Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου - Περισσότερες εκδόσεις
Revue de géographie de Lyon - Σελίδα 332

Université de Lyon. Institut des études rhodaniennes - 2002

Tel est le cas de l'étude de **Stathis Tsotsoros** sur le Péloponnèse (1986)
à
propos des Mécanismes économiques et sociaux dans l'espace
montagnard, ...

Προβολή αποσπασμάτων - Σχετικά με αυτό το βιβλίο - Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου - Περισσότερες εκδόσεις
Südost-Forschungen - Σελίδα 297

Südost-Institut München, Deutsches Auslandswissenschaftliches Institut (Berlin, Germany) - 1987

... Pest auf Wirtschaft, Bevölkerungszahl und Handel, **Stathis N. Tsotsoros**: „La pratique financiere publique et ses effets sur le mouvement des capitaux. ...

Προβολή αποσπασμάτων - Σχετικά με αυτό το βιβλίο - Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου - Περισσότερες εκδόσεις
Five thousand personalities of the world

American Biographical Institute - 1990 - 552 σελίδες

[Λυπούμαστε, το περιεχόμενο αυτής της σελίδας είναι περιορισμένο]

Δεν υπάρχει διαθέσιμη προεπισκόπηση - Σχετικά με αυτό το βιβλίο -
Προσθήκη στη βιβλιοθήκη μου - Περισσότερες εκδόσεις

ΑΝΑΦΟΡΑ] Economies méditerranéennes: équilibres et intercommunications, XIIIe-XIX siècles: actes du ...

KN Ereunōn, 1985 - Centre de recherches néohelléniques, Fondation nationale ...
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Le rapport rural/urbain en Grèce Guide bibliographique (1990-2000)

S Damianakos - strates.revues.org
... les traditions orales du sud-est européen », n° 7 (**Stathis** Damianakos ed ... **Tsotsoros**,
St., 1990, « Les limites de la diversité des structures productives ...
Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 2 εκδοχές

► **La montagne vue par les Grecs et ses transformations/The country's mountains and their ...**

V Politi - Géocarrefour, 2002 - persee.fr
... Tel est le cas de l'étude de **Stathis Tsotsoros** sur le Péloponnèse (1986) à propos
des Mécanismes économiques et sociaux dans l'espace montagnard ...

La modernisation technique de la Grèce, de l'indépendance aux années de l'entre-deux- ...

K Chatzis - Etudes balkaniques, 2004 - CEEOL
Page 1. La modernisation technique de la Grèce, de l'indépendance aux années
de l'entredeuxgeures: faits et problèmes d'interprétation ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

La modernisation technique de la Grèce, de l'indépendance aux années de l'entredeuxgeures: ...

K Chatzis - ceeol.com

Page 1. La modernisation technique de la Grèce, de l'indépendance aux années de l'entredeuxgeures: faits et problèmes d'interprétation ...

The centenary of the National Technical University of Athens. The Rise of Engineers and ...

Y Antoniou - Etudes balkaniques, 2007 - CEEOL

Page 1. The centenary of the National Technical University of Athens. The Rise of Engineers and the Consecutive Metamorphosis of the Technocratic Ideal in the ...
Όλες οι 2 εκδοχές

Παπούλιας Δημήτρης. *Χρυσάφι είναι το Δημόσιο. Ρητορεία και πραγματικότητα των μεταρρυθμίσεων*. Βιβλιοπωλείο της ΕΣΤΙΑΣ. Αθήνα 2007

«Οικονομικοί και κοινωνικοί μηχανισμοί στον ορεινό χώρο».

Ντουνιά Χριστίνα. Περιοδικό ANTI (Περίοδος Β, Τεύχος 334, 5 Δεκ. 1986, σ. 54)

«Η συγκρότηση του βιομηχανικού κεφαλαίου στην Ελλάδα...»

Πιζάνιας Πέτρος. Καθημερινή, 14-12-1993

Διαμαντόπουλος Θανάσης. Το χρονικό του βιβλίου. Οικονομικός Ταχυδρόμος, 16-12-1993, σ. 122

Παναγιωτόπουλος Βασίλης. Περιοδικό ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ. Τόμος ενδέκατος, Τεύχος 21, Δεκέμβριος 1994, σ. 459-462

Μουγογιάννης Γ. Εφημερίδα ΘΕΣΣΑΛΙΑ, Κυριακή 24-10-1993

«Οι προβληματικές επιχειρήσεις και η παρέμβαση με το Ν 1386/83». 3.1. Παπαμιχαλάκης Ιωάννης. *Ελληνική βιβλιογραφία για την επιχείρηση. Δελτίο Διοικήσεως Επιχειρήσεων*, τεύχος 222, Τόμος 24^{ος}, (Ιούλιος – Αύγουστος 1985) σ. 48/856 – 49/857.

«Νικολάου Σπηλιάδου Απομνημονεύματα...»

Μάζης Ιωάννης. *Γεωστρατηγική*. Τεύχος 12, Σεπτ. – Δεκ. 2007 σσ. 179-182

Αγριαντώνη Χριστίνα. Βιομηχανία, στο συλλογικό έργο *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα, 1900-1922*. Οι απαρχές. Εκδόσεις Βιβλιόραμα. Τόμος Α'1, Αθήνα 2002.

Αγριαντώνη Χριστίνα. Οι μηχανικοί και η βιομηχανία, ένα συλλογικό έργο. *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα*. Εκδόσεις Βιβλιόραμα. Τόμος Β'1, Αθήνα 2002.

Αγριαντώνη Χριστίνα. Βιομηχανία στο συλλογικό τόμο *Η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας τον 19^ο αιώνα με επιμ. Κ. Κωστή και Σ. Πετμεζά*. Εκδόσεις Αλεξάνδρεια. Αθήνα 2006.

Αντωνίου Γιάννης. Οι Έλληνες μηχανικοί. Θεσμοί και ιδέες. 1900-1940. Εκδόσεις Βιβλιόραμα. Αθήνα 2006.

Antoniou Yiannis. The centenary of the National Technical University of Athens. The Rise of Engineers and the Consecutive Metamorphosis of the Technocratic Ideal. *Balkan Studies* (2/2007).

Apostolakou L. The 'bound Prometheus' : Industrialists and entrepreneurs in a Greek town, 1881-1936. *European History Quarterly*. Volume 28. Issue 3, pp.347-372, July 1998.

Asdrachas, Sp., « Le surplus rural les regions de la Medeterranee orientale : Les mecanismes» *Actes du Ile Coloque international d' Histoire, Economies medeterraneennes : Equilibres et Communication XIIIe-XIXe siecles*, Athens : CRN/FNRS, 1985, τ. II, σ 29-57.

Ασδραχάς Σπύρος, *Οικονομίες και Νοοτροπίες*, Ερμής, 1988.

Ασδραχάς Σπύρος και συνεργάτες. Ελληνική Οικονομική Ιστορία. ΙΕ – ΙΘ αιώνας. Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς. Αθήνα 2003.

Balaras CA, Santamouris M., Asimakopoulos DN, et al. Energy policy and an action plan for renewable energy sources (RES) for the Hellenic islands of the North Aegean region. Energy. Volume 24. Issue 4, pp.335-350, April 1999.

Βαξεβάνογλου Αλίκη. Οι Έλληνες κεφαλαιούχοι 1900-1940. Κοινωνική και οικονομική προσέγγιση. Θεμέλιο, Αθήνα 1994.

Βαξεβάνογλου Αλίκη. Σιβιτανίδειος Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων. Έκδοση Σιβιτανιδείου Δημόσιας Σχολής. Αθήνα 2005.

Βαξεβάνογλου Αλίκη. Η κοινωνική υποδοχή της καινοτομίας. Το παράδειγμα του εξηλεκτρισμού στην Ελλάδα του μεσοπολέμου. Αθήνα, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, 1995.

Βατικιώτης Λεωνίδας. Κρίση και ανασυγκρότηση στην παγκόσμια οικονομία από το 1970 μέχρι σήμερα. Η διαμάχη γύρω από τις θέσεις του Brenner και ο χαρακτήρας της κρίσης του 1973. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Διδακτορική Διατριβή. Αθήνα 2007.

Chatzis Konstantinos. La modernization technique de la Grece, de l'indépendance aux années de l'entre-deux-guerres: faits et problèmes d'interpretation. Balkan Studies (3/2004).

Commission of the European Communities. Directorate – General for Regional Policy. European 2000. Outlook for the development of the Community's territory Brussels – Luxembourg 1991.

Δαλαμάγκας Βασίλειος « Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική » Το Οικονομικό, Αθήνα 1999.

Damianakos Stathis, «Le rapport rural/urbain en Grèce», *Strates* [En ligne], Numéro 10. 2001 - Villageois et citoyens de Grèce,

Δημάδης Κωνσταντίνος (επιμ.) Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον 20^ο αιώνα. Πρακτικά του Γ. Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών (ΕΕΝΣ) Βουκουρέστι 2-4 Ιουνίου 2006, εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, τόμος Β', σσ. 71,73. Ανακοίνωση Π.Φ.Χριστοπούλου Η θέση του Ιωάννη Καποδίστρια και του Νικολάου Σπηλιάδη μέσα στην κίνηση Φωτισμού των Ελλήνων.

Dertilis Georges. Hierarchies sociales, capitaux et retard économique en Grèce (XVIIIe-Xxe siècle) Actes du IIe Colloque international d' Histoire, Economies méditerranéennes : Equilibres et Communication XIIIe-XIXe siècles, Athens : CRN/FNRS, 1985, τ. II, σ 301-332.

Dertilis Georges. (Διεύθυνση), Banquiers, usiers et plousans. Réseaux de crédit et stratégies de capital en Grèce (1780-1930). Editions la Découverte, Paris, 1988.

Dertilis Georges. "Terre, paysans et pouvoir politique, Grèce XVIIIe-XIXe Siècle" Annales ESC 1993 (1),σ. 85-107.

Δερτιλής Γεώργιος. Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920. Βιβλιοπωλείο της Εστίας. Αθήνα 2005.

Hering Gunnar. Die politischen Parteien in Griechenland 1821-1936. R. Oldenbourg Verlag. München 1992.

Hering Gunnar. Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης. Αθήνα 2004.

Καβαδίας Γεώργιος. Επανάσταση και κοινωνική δυναμική. 1821. Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα. Αθήνα – Κομοτηνή 1996.

Kaika M. Dams as symbols of modernization: The urbanization of nature between geographical imagination and materiality. *Annals of the Association of American Geographers*. Volume 96. Issue 2, pp. 276-301, June 2006.

Kakridis Andreas. Greek economists and the quest for development (1944-1967). PhD dissertation – Department of Sociology Panteion University of Social and Political Sciences. Athens 2009.

Kitroeff A. Continuity and change in contemporary Greek historiography. *European History Quarterly*. Volume 19. Issue 2, pp.269-298, April 1989.

Κοτέα Γ. Μαριάνθη. Η βιομηχανική ζώνη του Πειραιά (1860-1900). Πανεπιστημιακές εκδόσεις Παντείου Πανεπιστημίου. Αθήνα 1997.

Κούτουλα – Κυρκίνη Αναστασία. Η Οθωμανική Διοίκηση στην Ελλάδα. Η περίπτωση της Πελοποννήσου (1715-1821). Εκδόσεις Αρσενίδη. Αθήνα 1996.

Κρεμμυδάς Βασίλης. Η Οικονομία των Ελλήνων. Πενήντα κρίσιμα χρόνια. 1770-1821 στο συλλογικό έργο Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003 Τόμος πρώτος.

Κωστής Κ. Ιστορία της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος 1914-1940. Ε.Τ.Ε Ερευνητικό Πρόγραμμα της Επιτροπής Ιστορίας. Αθήνα 2003.

Minoglou IP. Between informal networks and formal contracts: International investment in Greece during the 1920s. Business History. Volume 44. Issue 2, pp.40+, April 2002.

Ξανθάκης Μανώλης. Η κρίση της ελληνικής μεταποίησης και η παρέμβαση του κράτους. Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση, 1989.

Ολυμπίου Εύη. Τεχνικές και επαγγέλματα. Μια εθνολογική προσέγγιση. Στο συλλογικό έργο Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000. Ελληνικά Γράμματα. Αθήνα 2003.

Παπαθανασόπουλος Κωνσταντίνος. Εταιρία Ελληνικής Ατμοπλοΐας (1855-1872). Τα αδιέξοδα του προστατευτισμού. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα, 1988.

Παπούλιας Β. Δημήτρης. Χρυσάφι είναι το Δημόσιο. Ρητορεία και πραγματικότητα των μεταρρυθμίσεων. Εκδόσεις Βιβλιοπωλείο της «Εστίας». Ι.Δ.Κολλάρου και ΣΙΑ ΑΕ. Αθήνα 2007.

Πετρονώτης Αργύρης. Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική. Αρκαδία. Μέλισσα, 1986.

Πιζάνιας Πέτρος. Οι φτωχοί των πόλεων. Η τεχνογνωσία της επιβίωσης στην Ελλάδα του μεσοπολέμου. Θεμέλιο, Αθήνα 1993.

Πιζάνιας Πέτρος. Ακέφαλα υποκείμενα. Περιήγηση στις πολιτικές σχέσεις με οδηγό την υποκειμενικότητα. Ελληνική επιθεώρηση Πολιτικής επιστήμης. Τεύχος 4 (Οκτώβριος 1994) σ.σ. 25-58.

Politis Vanquelis. La montagne vue par les Grecs et ses transformations. Geocarrefour. Vol77 4/2002.

Πρόντζας Ευάγγελος. Οικονομία και Γαιοκτησία στη Θεσσαλία 1881-1912, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (Μ.Ι.Ε.Τ.), 1992.

Πρόντζας Ευάγγελος. «Νομήματα και φόροι στις δημόσιες προσόδους» Αντ. Σάκκουλας, Αθήνα 2003.

Ρηγίνος Μιχάλης. Η Ελληνική Βιομηχανία 1900-1940 στο συλλογικό έργο Εισαγωγή στη Νεοελληνική Οικονομική Ιστορία (18^{ος} – 20^{ος} αιώνας) υπό τη Διεύθυνση του Β. Κρεμμυδά. Πανεπιστημιακό εγχειρίδιο. Εκδόσεις Τυπωθήτω Γ. Δαρδανός. Αθήνα 2007.

Saha H., Basu P., Roy SB. Applications of photovoltaic systems – an economic appraisal with reference to India. Solar Energy. Volume 41. Issue 6, pp.513-519, 1988.

Σακελλαρόπουλος Θεόδωρος. Προβληματικές επιχειρήσεις, κράτος και κοινωνικά συμφέροντα στη δεκαετία του '80. Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 1992.

Σακελλαρόπουλος Θεόδωρος. Θεσμικός μετασχηματισμός και οικονομική ανάπτυξη. Κράτος και οικονομία στην Ελλάδα 1830-1922. Εκδόσεις Διόνικος. Αθήνα 2006.

Σαλίμπα Ζιζή. Γυναίκες εργάτριες στην ελληνική βιομηχανία και στη βιοτεχνία (1870-1922). Ιστορικό αρχείο ελληνικής νεολαίας Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς. Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Ε.Ι.Ε. Αθήνα 2004.

Σαραφόπουλος Νικόλαος. Ιστορικό Λεύκωμα Αχαϊκής Βιομηχανίας 1825-1975. Επιστημονικό Πάρκο Πατρών. Πάτρα 2008.

Τζάκης Διονύσης. Γεώργιος Καραϊσκάκης. Ιστορική Βιβλιοθήκη. Οι ιδρυτές της Νεότερης Ελλάδας. Εκδόσεις ΤΑ ΝΕΑ, Αθήνα 2009.

Τριανταφυλλοπούλου Αναστασία. Κοινωνικός Μετασχηματισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση στο Περιστέρι 1934-2000. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Διδακτορική Διατριβή. Αθήνα 2005.

Tsoukas H., Papoulas DB. Managing third-order change: The case of the public power corporation in Greece. Long Range Planning. Volume 38. Issue 1, pp.79-95, February 2005.

Τσουλερίδης Λευτέρης. «Οικονομική Ιστορία της Ελλάδας», εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 2003.

Φίλιας Βασίλης. Κοινωνιολογία της υπανάπτυξης. Gutenberg. Αθήνα 1996.

Φωτόπουλος Θ. Αθανάσιος. Οι κοτζαμπάσηδες της Πελοποννήσου κατά τη δεύτερη Τουρκοκρατία (1715-1821). Εκδόσεις Ηρόδοτος. Αθήνα 2005.

Χατζηϊωσήφ Χρήστος. Η Πολιτική Οικονομία της Μεταπολεμικής Ελλάδας 1944-1996 στο συλλογικό έργο Εισαγωγή στη Νεοελληνική Οικονομική Ιστορία (18^{ος} – 20^{ος} αιώνας) υπό τη Διεύθυνση του Β. Κρεμμυδά. Πανεπιστημιακό εγχειρίδιο. Εκδόσεις Τυπωθήτω Γ. Δαρδανός. Αθήνα 2007.

Χεκίμογλου Ευάγγελος – Ρούπα Ευφροσύνη. Η ιστορία της βιομηχανίας τροφίμων. Σύγχρονη ιστορία ελληνικών οικονομικών κλάδων. Εκδόσεις Κέρκυρα. Αθήνα 2006.

Chiotaki Amalia. Organisation de la production rurale et credit agricole en Epire: Le cas d' Arta (1881-1912). Nice, Univ. de Nice, These, 1990.

Χιωτάκη Αμαλία. Η συμπεριφορά του τραπεζικού κεφαλαίου σε μια αγροτική κοινωνία. (Τέλη του ιθ' αιώνα). Η περίπτωση της Τράπεζας Ηπειροθессαλίας στην Άρτα. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1994.

Ψαλιδόπουλος Μιχάλης. Εμφύχωση της βιομηχανίας και οικονομικός φιλελευθερισμός στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα. Στο έργο : Ψαλιδόπουλος Μιχάλης (επιμ.). Κείμενα για την ελληνική βιομηχανία του 19^{ου} αιώνα. Φυσική εξέλιξη ή προστασία. Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ, Αθήνα, 1994.

PDF] ► índice de Autores

M bROQUETAS SAn MARTín - campus.usal.es

... bARTOSEK, Karel: 91 bERnECKER, Walter: 129 bOHOTIS, Thanassis n.: 194

bRAnCIFORTE ...

3, 152 KOELbLE, Thomas: 99 KORnETIS, Konstantinos: 196 **KOTARIDIS**, nikos: 195 ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

2 The formation of the state in Greece

KP Kostis - Citizenship and the nation-state in Greece and Turkey, 2005 - books.google.com

... 4 Diamandouros, N., 'H e" yxa0i § QD< TT] TOD xoivopouXeDTia| jioij< JTT\ V EXXaSa xai r\ XeiTouQ-ya TOD xaxa TOV 19 aicova'[The Establishment of ...

Σχετικά άρθρα

Λύτρας

SM Koniordos, *Towards a Sociology of Artisans: Continuities and Discontinuities in Comparative Respective*, 2001 Ashgate Pub Ltd.- [A. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*]. Find at Harvard University.

Amalia Arvaniti and Brian D. Joseph, "Evidence from Rembetika and Folk Songs", Early Modern Greek /bdg/, <http://idiomucsd.edu/~arvaniti/Arvaniti&Joseph2003.pdf>. [A. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*].

Φραντζή, Ηρώ Χ., "Διαρκής επιμόρφωση και Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες". In *Proceedings 5o Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*, pp. 52-64, Θεσσαλονίκη (GR), (1996).

Γιάννης Κουζής, *Τα χαρακτηριστικά του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος: αποκλίσεις και συγκλίσεις με τον ευρωπαϊκό χώρο*, Αθήνα, Gutenberg, 2007. [Α. Λύτρας, Κοινωνία και Εργασία...].

E. Kourliouros, “Planning industrial location in Greater Athens:”, *European Planning Studies*, 1997. [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα*.....].

E. Kourliouros, G. Korres, M. Marmaras, G. Tsobanoglou, “Peripheral regions in duress: Planning deficiencies and counter-social capital impediments of local”, *European Planning Studies*, 1998. [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα*.....].

Ανδρέας Μοσχονάς, *Ελληνικό συνδικαλιστικό κίνημα και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση*, Αθήνα, Τυποθήτω-Γιώργος Δαρδανός, 2003. [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα*.....].

Ανδρέας Μοσχονάς, *Ελληνικό συνδικαλιστικό κίνημα και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση*, Αθήνα, Τυποθήτω-Γιώργος Δαρδανός, 2003. [Α. Λύτρας, *Κοινωνία και Εργασία*...].

Αλεξάνδρα Χαλκιά, *The Empty Cradle of Democracy*, Duke University Press, 2004. [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα*.....]. Find at Harvard University.

Raymond Bonnett, Andrew D. Dimarogonas, *Synopsis: An Annual Index of Greek Studies*, – Social Science – 1998 – Page 508 – Find at Harvard University. [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα*.....].

Susanne-Sophia Spiliotis, *Transterritorialität und nationale Abgrenzung: Konstitutionsprozesse der -der modernen Gesellschaft*, 2 Bde., Frankfurt 1993, [Lytras, *Prolegomena zu einer Theorie de griechischen Sozialstruktur*, Athen 1993, Page 360]. Find at Harvard University.

Αθανάσιος Τσακίρης, *Ο συνδικαλισμός των εργαζομένων στις τράπεζες στην Ελλάδα (1974-1993)*, Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή

Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Δημόσιας Διοίκησης, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία», Αθήνα, 2006. [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*].

Αθανάσιος Τσακίρης, *Ο συνδικαλισμός των εργαζομένων στις τράπεζες στην Ελλάδα (1974-1993)*, Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Δημόσιας Διοίκησης, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία», Αθήνα, 2006. [Α. Λύτρας, *Κοινωνία και Εργασία...*].

George E. Skoulas, “Labor Unions & Training in the age of Globalization and Information”, *Research Journal of International Studies* ISSN: 1453-212X, 2006, pp. 62-85. [Α. Λύτρας, *Κοινωνία και Εργασία...*].

Κατσούρας, Σταύρος Α. *Εργασία, συνείδηση και συνδικάτα : η περίπτωση της ελληνικής μεταπολεμικής κλωστουφαντουργίας και ένδυσης*/ Κατσούρας Σταύρος Δημοσίευση/Διάθεση : Αθήνα : 2004 Φυσική Περιγραφή : 2 τ. , 30 εκ. Σημειώσεις : Ο 2ος τόμος είναι παράρτημα Βιβλιογραφία, ευρετήρια : Βιβλιογραφία: σ. 777-791 (1ος τόμος) Σημείωση διατριβής : Διατριβή (διδακτορική) - Πάντειο Πανεπιστήμιο. Τμήμα Κοινωνιολογίας. Τομέας Γενικής Κοινωνιολογίας, 2004. [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*].

Κατσούρας, Σταύρος Α. *Εργασία, συνείδηση και συνδικάτα : η περίπτωση της ελληνικής μεταπολεμικής κλωστουφαντουργίας και ένδυσης*, Πάντειο Πανεπιστήμιο. Αθήνα : 2004. [Α. Λύτρας, *Κοινωνία και Εργασία...*].

Κατσούρας, Σταύρος Α. *Εργασία, συνείδηση και συνδικάτα : η περίπτωση της ελληνικής μεταπολεμικής κλωστουφαντουργίας και ένδυσης*/ Κατσούρας Σταύρος Δημοσίευση/Διάθεση : Πάντειο Πανεπιστήμιο. Αθήνα : 2004. [Α. Λύτρας, “Το Τέλος των κοινωνικών συλλογικών μορφωμάτων; Μια διερεύνηση”, Β. Φίλιας, *Προβληματισμοί και Επισημάνσεις* II, Αθήνα, Σιδέρης, 1998].

Στεργιούλης, Ευάγγελος Αθ., *Η ελληνική αστυνομία κατά την περίοδο της μεταπολίτευσης, 1975-1995*, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2001, ISBN : 960-272-091-3 [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*].

Νίκου Μ. Γραμματικού, Δημήτρη Α. Κατσορίδα: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΝΟΗΣΗ: ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΝΑ ΙΔΕΟΛΟΓΗΜΑ Ή ΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ;

Θέσεις, Τεύχος 77, περίοδος: Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2001. [Α. Λύτρας, *Κοινωνία και Εργασία...*].

Ανέστης Ταρπάγκος, Βιβλιοκριτική, *Θέσεις, Τεύχος 51, περίοδος: Απρίλιος - Ιούνιος 1995.* [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*].

Γρηγόρης Κοταλακίδης, *Η κοινωνική πρόνοια στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης και του μετασχηματισμού του κράτους πρόνοιας στην Ευρώπη. Η περίπτωση των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας στην Ελλάδα, Διδακτορική Διατριβή, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2007.* [Α. Λύτρας, Π. Παντελόγλου, *Φορείς και Δίκτυα Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού...1999*].

Who is who, Αναφορά σε Α.Ν. Λύτρα [Α. Λύτρας, *Μικρομεσαίοι στη Σύγχρονη Ελληνική Κοινωνία.....*], CMS: [gammanet web kameleon](#). 2008.

Who is who, Αναφορά σε Α.Ν. Λύτρα [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*]. CMS: [gammanet web kameleon](#). 2008.

Who is who, Αναφορά σε Α.Ν. Λύτρα [Α. Λύτρας, Π. Παντελόγλου, *Φορείς και Δίκτυα Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού...1999*]. CMS: [gammanet web kameleon](#). 2008.

Who is who, Αναφορά σε Α.Ν. Λύτρα [Α. Λύτρας, *Δοκιμές στην Ταξική Ανάλυση...*]. CMS: [gammanet web kameleon](#). 2008.

Who is who, Αναφορά σε Α.Ν. Λύτρα [Α. Λύτρας, Δ. Πρόντζας, *Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα.....*]. CMS: [gammanet web kameleon](#). 2008.

Who is who, Αναφορά σε Α.Ν. Λύτρα [Α. Λύτρας, *Αναλύσεις περί κοινωνικής Δομής.....*].CMS: gammanet web kameleon. 2008.

Who is who, Αναφορά σε Α.Ν. Λύτρα [Α. Λύτρας, *Πολιτική Στρατηγική για τις Κοινωνικές Τάξεις.....*].CMS: gammanet web kameleon. 2008.

Who is who, Αναφορά σε Α.Ν. Λύτρα [Α. Λύτρας, Κ. Σουλιώτης, *Αποκλεισμοί στην Παγκοσμιοποίηση....*]

Who is who, Αναφορά σε Α.Ν. Λύτρα [Α. Λύτρας, Μ. Ιασωνίδου, Ι. Καρπιστόλη, *Επιχειρησιακό Σχέδιο ΓΝΑ Κογιαλένιου-Μπενάκειου, ΕΕΣ...*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Κοινωνία και Εργασία....*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Δοκιμές στην Ταξική Ανάλυση...*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, Δ. Πρόντζας, *Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα.....*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Αναλύσεις περί κοινωνικής Δομής.....*].

Πολύκαρπος Καραμούζης, *Κράτος, Εκκλησία και Εθνική Ιδεολογία στη νεώτερη Ελλάδα*, Διδακτορική Διατριβή, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2004. [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Πολιτική Στρατηγική για τις Κοινωνικές Τάξεις.....*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, Κ. Κοσκινάς, “Εργασία και Τάξη”, ...].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανικές Σχέσεις*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, Κ. Κοσκινάς, “Εργασία και Τάξη”, ...].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανικές Σχέσεις*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*].

Δημήτρης Πρόντζας, *Το Φαινόμενο της Διαφθοράς: Εθνικές και Διεθνείς Διαστάσεις*, Διδακτορική Διατριβή, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2006. [Α. Λύτρας, *Προλεγόμενα.....*].

Δημήτρης Πρόντζας, *Το Φαινόμενο της Διαφθοράς: Εθνικές και Διεθνείς Διαστάσεις*, Διδακτορική Διατριβή, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2006. [Α. Λύτρας, *Κοινωνία και Εργασία.....*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανικές Σχέσεις*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Κοινωνία και Εργασία.....*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανικές Σχέσεις*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Δοκιμές στην Ταξική Ανάλυση...*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανικές Σχέσεις*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Αναλύσεις περί κοινωνικής Δομής.....*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανικές Σχέσεις*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, *Πολιτική Στρατηγική για τις Κοινωνικές Τάξεις.....*].

Δημοσθένης Δασκαλάκης, *Βιομηχανικές Σχέσεις*, Αθήνα, Σάκκουλας, 2009, [Α. Λύτρας, Δ. Πρόντζας, *Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα.....*].

BIBΛΙΟ] Connecting welfare diversity within the European social model

TD **Sakellaropoulos**, J Berghman, G Amitsis, 2004 - books.google.com
... Page 3. CONNECTING WELFARE DIVERSITY WITHIN THE EUROPEAN SOCIAL
MODEL Editors **THEODOROS**
SAKELLAROPOULOS Jos BERGHMAN Authors GABRIEL AMITSIS Jos BERGHMAN
ANTON ...

Γίνεται αναφορά σε 10 - Σχετικά άρθρα - Find in bibliotek.dk - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► 4. THE POLITICS OF PENSION REFORM IN SOUTH EUROPEAN WELFARE STATES

T **Sakellaropoulos**, M Angelaki - epeksa.gr
Pension reform figures prominently on the political agenda in many
industrialized ... Within this framework overarching goals such as adequacy,
income maintenance, ... * This is pre-publication version, and the first ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► Greece: the quest for national welfare expansion through more social Europe

T **Sakellaropoulos**, 2007 - epeksa.gr
... **Theodoros Sakellaropoulos** ... Address for correspondence: **Theodoros Sakellaropoulos**,
Panteion University 136, Syggrou Ave., 17671 Athens ,Greece, epeksa@otenet.gr ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Oikonomia, koinonia, kratos sten Ellada tou mesopolemou (Economy, Society, State in Inter ...**

TD **Sakellaropoulos**, 1991 - Athens, Pleroforese
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] ► **Social federalism, subsidiarity and open method of coordination**

T **Sakellaropoulos** - EAST WEST REVIEW OF LABOR LAW AND SOCIAL ..., 2007 - epeksa.gr
ISSN – 1594-817X Centro Studi di Diritto del Lavoro Europeo “Massimo D'Antona” Via Crociferi, 81 – 95124 Catania (Italy) Tel: + + 39 095 230464
– Fax: + +39 095 313145 centrostudidantona@lex.unict.it www.lex.unict.it/ ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 6 εκδοχές

[PDF] ► **HELLENIC PRESIDENCY OF THE EUROPEAN UNION**

... , J Berghman, A Hemerijck, T **Sakellaropoulos** ... - ep-katartisi.gr
... Gabriel Amitsis Jos Berghman Anton Hemerijck **Theodoros Sakellaropoulos** Angelos Stergiou
Yves Stevens ... **Theodoros Sakellaropoulos**, Panteion University, Greece ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► **NGOs and Local Development: The double deficit of the Greek civil society**

T **Sakellaropoulos** - epeksa.gr
The aim of this paper is to trace the role of civil society agents in local development ... European Employment and Social Inclusion strategies, European programs and ... The third sector that started flourishing 15 years ago at ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] ► **GREEK REVIEW OF AGRARIAN STUDIES**

... HA Batzios, L Labrianidis, T **Sakellaropoulos** ... - afroditi.uom.gr
... Lois Labrianidis The Industrialisation Problems of an Agricultural Area **Theodoros Sakellaropoulos** Alexander Papanastasiou and the Agrarian Question Ch. ...
Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Keimena oikonomikēs kai koinōnikēs historias**

TD Sakellaropoulos, 2003 - Dionikos

Social federalism, subsidiarity and open method of coordination. WP CSDLE" Massimo D'

...

T Sakellaropoulos, 2005 - aei.pitt.edu

[From the Introduction]. The European Convention and the preparations for the new Treaty have launched a new round of debates regarding the future of Europe, European unification and consequently the European social policy. It was ...

Προσωρινά αποθηκευμένη

PDF] ► Post-Lisbon Social Policy-Inventing the social in the confines of the European Union

A Savio, E Palola - Paper presented at the ESPAnet annual conference, 2004 - spsw.ox.ac.uk

... **Sakellaropoulos, Theodoros** (2003): The Open Method of Coordination: a Sound Instrument for the Modernization of the European Social Model. In Amitsis & al. ...

Γίνεται αναφορά σε 8 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Book Review: Jon Kvist and Juho Saari (eds) The Europeanisation of Social Protection.

C de la Porte - Journal of European Social Policy, 2008 - esp.sagepub.com

... by Anton Hemerijck and Peter Slegers); the Mediterranean Rim (Italy, by Stefano Sacchi; Spain, by Ana Guillén; Greece, by **Theodoros Sakellaropoulos**); and the ...

Small Rural Ownership, Subsistence Agriculture, and Peasant Protest in Interwar Greece:

...

- ► jhu.edu [PDF]

S Seferiades - Journal of Modern Greek Studies, 1999 - muse.jhu.edu

... tsorbadjidhes). 11 On the eve of World War I, at least 35% of the arable land consisted of such large properties (**Sakellaropoulos** 1991). In ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

Book Review: Jochen Clasen and Nico A. Siegel (eds) Investigating Welfare State Change

A Cerami - Journal of European Social Policy, 2008 - esp.sagepub.com

... by Anton Hemerijck and Peter Slegers); the Mediterranean Rim (Italy, by Stefano Sacchi; Spain, by Ana Guillén; Greece, by **Theodoros Sakellaropoulos**); and the ...

'They used to go and come.' A century of circular migration from a Greek island, Mykonos

...

V Hionidou - Annales de démographie historique, 2002 - cairn.info

... in post-Second World War Athens and social security provision in the form of pensions was becoming reality for the first time (No 9; **Sakellaropoulos**, 1991, 116 ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

"They used to go and come." A century of circular migration from a Greek island, Mykonos ...

V Hionidou - cairn.info

... in post-Second World War Athens and social security provision in the form of pensions was becoming reality for the first time (No 9; **Sakellaropoulos**, 1991, 116 ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► UNDERSTANDING EUROPEAN SOCIAL POLICY: THE EUROPEAN SOCIAL CHARTER OF ...

D Venieris - sfi.dk

... Its launching process reflects the immense pressures and conflicting interests in this field (**Sakellaropoulos** 1993, 2001). In principle, it is based on the ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

ARTICLE: EUROPEAN AND AMERICAN ISSUES IN EMPLOYEE BENEFITS LAW

...

Y Stevens - J. Marshall L. Rev., 2008 - litigation-essentials.lexisnexus.com

Copyright (c) 2008 The John Marshall Law School The John Marshall Law Review.

Summer, 2008. 41 J. Marshall L. Rev. 1189. LENGTH: 27157 words ...

Σχετικά άρθρα

Governing the activation of older workers in the European Union

E Carmel, K Hamblin, T Papadopoulos - International Journal of Sociology and Social Policy - demo1.emeraldinsight.com

... **Theo** Papadopoulos, European Research Institute, Department of Social and Policy ... Amitsis, G., Berghman, J., Hemerijck, A., **Sakellaropoulos**, T., Stergiou, A ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

PDF] ► Marginality—A Key Concept to Understanding the Resurgence of Rebetiko in Turkey

D KOGLIN - music.ucsb.edu

... (1=very typical, 7=utterly atypical) Greeks (**n**=36) mean Turks (**n**=18) mean song

A 1.8 1.7 Smyrnaean song B 2.6 2.2 2.0 1.9 song C 1.5 1.8 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

" Humanizing the Masses": Enlightened Intellectuals and the Music of the People

D Tragaki - The Mediterranean in music: critical perspectives, ..., 2005 - books.google.com

... For Xenos," the musical products corrupting for the psychology of the people, rock'n roll, cha-cha, rebetiko, were disseminated under a fashionable populism by ...

Σχετικά άρθρα

PDF] ► Historia Contemporánea

S HISTORICA, 1994 - fundacion.usal.es

... Thanassis **n.** boHotis: Antiparlamentarism and nacionalism in the ideology of the dic ... nikos **kotaridis** y nikos VaFeas: From the "Third Hellenic Civilization to ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] The empty cradle of democracy: sex, abortion, and nationalism in modern Greece

- ► ihu.edu [PDF]

A Halkias, 2004 - books.google.com

... Adrienne Kalfopoulou, Dimitris Karmakolias, Christina Kat- soulou, Nikos **Kotaridis**, Nota Kyriazi ... births annually for a population of close to **n** million, that is ...

Γίνεται αναφορά σε 3 - Σχετικά άρθρα - Find in bibliotek.dk - Όλες οι 8 εκδοχές

Speculative thoughts on nations and nationalism with special reference to Turkey and ...

I Sunar - Citizenship and the nation-state in Greece and Turkey, 2005 - books.google.com

Page 207. Speculative thoughts on nations and nationalism with special reference to Turkey and Greece Ilkay Sunar The remarks that ...

Σχετικά άρθρα

ΑΝΑΦΟΡΑ] De la" Tercera Civilización Helénica" al" paciente en quirófano": antiparlamentarismo y ...

N Kotaridis, N Vafeas - Studia historica. Historia contemporánea, 2003

[ΑΝΑΦΟΡΑ] *Jahrbuch für Volksliedforschung*. 42.1997

A AC02136295, 1997 - Schmidt

Σχετικά άρθρα

Close Encounters of the Common Kind: The Theoretical and Practical Implications of ...

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

FL Hess - Journal of Modern Greek Studies, 2003 - muse.jhu.edu

... Since its inception in the early 1970s, Modern Greek Studies in **North** America, as Jusdanis argues elsewhere, has existed as a “minor” or perhaps more ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Forgotten theater, theater of the forgotten: Classical tragedy on modern Greek prison islands

- ► [jhu.edu](#) [PDF]

G Van Steen - Journal of Modern Greek Studies, 2005 - muse.jhu.edu

... Voglis characterized this interest in Christian themes as part of the Greek communists' professed respect for popular culture (2002:207, 221 n. 29). ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[PDF] ► L'image du bandit dans le roman populaire grec (1900-1930)

C DERMENTZOPOULOS - users.uoi.gr

... de façon plus ou moins explicite (Damianakos, 1993, p. 121 ; **Kotaridis**, 1994, p ... LE ROMAN POPULAIRE GREC Toute notion de "banditisme social" n'est toutefois pas ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] ► All Economics Department Working Papers are available through OECD's internet web site ...

C Economou, C Giorno - olis.oecd.org

... ECONOMICS DEPARTMENT WORKING PAPER No. 722 By **Charalampos Economou** and Claude Giorno ...

By **Charalampos Economou** and Claude Giorno1 Performance and main challenges ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Improving the Performance of the Public Health Care System in Greece

C **Economou**, C Giorno - OECD Economics Department Working Papers, 2009 - ideas.repec.org

Greek health outcomes compare favourably with the OECD average. However, the health care system is seen as not working well by the population. One source of dissatisfaction is the high proportion of private household spending on ...

[Προσωρινά αποθηκευμένα](#)

Private expenditure and the role of private health insurance in Greece: status quo and future ...

... , D Kaitelidou, C **Economou**, P Kostagiolas, L ... - The European Journal of Health Economics, 2009 - Springer

Abstract The health care system in Greece is financed in almost equal proportions by public and private sources. Private expenditure, consists mostly of out-of-pocket and under-the-table payments. Such payments strongly ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδόχες](#)

[PDF] ► **Economics Department Working Papers**

V Koutsogeorgopoulou, C **Economou**, C Giorno, ... - oecd.org

Economics Department Working Papers The papers are in PDF format, and may be downloaded for free. Note: The views expressed in these papers are those of the author[s] and do not necessarily reflect those of the OECD or of the ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The industrial zone of Piraeus (1860-1900)

M **Kotea**, 1995 - Athens

[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[ΑΝΑΦΟΡΑ] La zone industrielle du Pirée 1860-1900

M **Kotea** - Actes du ii e colloque international, La ville à l' ...

[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] ► **Ημερομηνία Έκδοσης: 15-Feb-2008**

Σ Αναζήτηση, Κ Σελίδα - library.panteion.gr

... Assistant Professor Lydia Sapounaki-Dracaki, Panteion University, Hellas

& Lecturer **Marianthi Kotea**, Panteion University, Hellas ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] ► Health Care in Greece and the Netherlands in the Nineteenth Century. A Tale of Two Cities

P Kooij, L Sapounaki-Dracaki - Gesnerus, 2003 - gesnerus.ch

Page 1. 188 Gesnerus 60 (2003) 188–219 Health Care in Greece and the

Netherlands in the Nineteenth Century. A Tale of Two Cities ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

► Le dimotologion: une source originale en Grèce

S Marre - Histoire & mesure, 2004 - histoiremesure.revues.org

... **Kotea, Marianthi**, La zone industrielle du Pirée 1860-1900, Athènes, Éditions universitaires de Pantion, 1997 (en grec). – « La ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 5 εκδοχές

► Le dimotologion: une source originale en Grèce

M Sébastien - Histoire & mesure,, 2007 - histoiremesure.revues.org

... **Kotea, Marianthi**, La zone industrielle du Pirée 1860-1900, Athènes, Éditions universitaires de Pantion, 1997 (en grec). – « La ...

Σχετικά άρθρα - Προσωρινά αποθηκευμένη

[BIBΛΙΟ] Anti-terrorist measures and human rights

W Benedek, A **Yotopoulos-Marangopoulos**, W ... - 2004 - gbv.de

... Anti-Terrorist Measures and Human Rights EDITORS Wolfgang Benedek **Alice Yotopoulos-Marangopoulos** FOREWORD Walter Schwimmer, Secretary General of the Council of Europe 2004 ... 1 Wolfgang Benedek 3 **Alice Yotopoulos-Marangopoulos** 6 Ernst Sucharipa 9 ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[ΑΝΑΦΟΡΑ] 9 Some aspects of the legal status of Greek women

A **Yotopoulos-Marangopoulos** - Socialism in Greece: the first four ..., 1986 - Gower Pub Co

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Socialism in Greece: the first four years

Z Tzannatos - 1986 - Gower Pub Co
Γίνεται αναφορά σε 13 - Σχετικά άρθρα

[PDF] Human Rights and human security: Challenges and prospects

psu.edu [PDF]

W Benedek - Perspectives on Peace and Conflict Research - Citeseer
... Benedek, Wolfgang; **Yotopoulos-Marangopoulos, Alice** (eds.)(2004), Anti-Terror- ist Measures and Human Rights. Martinus Nijhoff/Brill Publishers, Leiden/ Boston Bosold, David; Werthes, Sascha (2005)“Human Security in Practice: Canadian and Japanese Experiences”. ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBΛΙΟ] Anti-terrorist measures and human rights

A **Yotopoulos-Marangopoulos**, W Benedek, DA Wien - 2004 - books.google.com
A CIP Catalogue record for this book is available from the Library of Congress. Printed on acid-free paper. ISBN 90-04-14073-5 © 2004 Koninklijke Brill NV, Leiden, The Netherlands Brill
Academic Publishers incorporates the imprint Martinus Nijhoff Publishers. <http://www.brill...> ...
Σχετικά άρθρα

... Rights. Edited by Yotopoulos-Marangopoulos Alice.[Athens: The Marangopoulos ...

T Murphy - International and Comparative Law Quarterly, 2008 - Cambridge Univ Press
Convention on the Rights of the Child which, the author claims, provides the latest evidence of the watering down of certain aspects of the freedom of religion or belief. In some ways the - centrepiece of the book is the examination of the Human Rights Committee's General ...

Fighting Terrorism, Respecting Human Rights

B Concolino - Criminal Law Forum, 2007 - Springer
... Reviewing: Wolfgang Benedek and **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**, eds., Anti-Terrorist Measures and Human Rights. ... Finally, the conclusions, written by the editors, **Alice Yotopoulos-Marangopoulos** and Wolfgang Benedek, stress once again how ...
Σχετικά άρθρα

series of forensic anecdotes from both sides of the Atlantic which, though well- ...

R Dunn - heinonlinebackup.com

... 1992. ix + 417 pp. ISBN 1-870798-76-7. £9-95] **Yotopoulos-Marangopoulos, Alice**. The Peculiarities of Female Criminality and Their Causes: A Human Rights Perspective. [London: Espcria/Marangopoulos Foundation for Human Rights. 1992. 174 pp. ...

International Economic Law & Relations Bhagwati, Jagdish N., and Robert E. ...

AC Arend, RJ Beck - heinonlinebackup.com

... Pp. 347. Index. F 200. **Yotopoulos-Marangopoulos, Alice** (ed.). Womens Rights: Human Rights.

Athens: Estia, 1994. Pp. 359. \$14. **Yotopoulos-Marangopoulos, Alice**. The Peculiarities of Female Criminality and Their Causes: A Human Rights Perspective. ...

Bermuda being the first of all British colonies to have a parliament (1620). Crown ...

W Dale - heinonlinebackup.com

... Rights Perspective. [Athens: Esperia Publications Ltd. 1994. 174 pp. ISBN 960-7098-13-7. \$14] **Yotopoulos-Marangopoulos, Alice** (Ed.). Women's Rights, Human Rights. [Athens: "Hestia" Publications. 1994. 359 pp. ISBN 960 ...

Index of Book Reviews and Reviewers

A Conflict, P Punishments - Int'l & Comp. LQ, 1997 - heinonlinebackup.com

... (Eds). Reforming the Treaty on European Union: The Legal Debate (L. Neville Brown) 738 **Yotopoulos-Marangopoulos, Alice** (Ed.). Women's Rights, Human Rights (Thérèse Murphy) 490 Young, Michael K. and Iwasawa, Yuji (Eds). ...

[BIBAIO] The prevention of human rights violations: contribution on the occasion of ...

LA Sicilianos, C Bourloyannis-Vrailas - 2001 - books.google.com

... NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AND HUMAN RIGHTS IN TODAY'S WORLD* Professor

ALICE YOTOPOULOS-MARANGOPOULOS PRESIDENT, MFHR 1. Since the adoption of the

Universal Declaration of Human Rights, international law has been enriched not ...

Σχετικά άρθρα

Local crime prevention councils and the partnership model in Greece

C Zarafonitou - Safer Communities, 2004 - Pier Professional
... An earlier version of this article entitled 'New tendencies in prevention policy in Greece: Local Crime Prevention Councils and the partnership model' is under publication in the Volume in Honour to Professor **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**, Athens, Piniki Dikaiosyni (Legal ...
Γίνεται αναφορά σε 2

BOOKS LIVRES RECEIVED REIUS

RP Movement, CCJ Offenders, OW Mueller - heinonlinebackup.com
... 1993. The Peculiarities of Female Criminality and Their Causes - A Human Rights Perspective.
Alice Yotopoulos-Marangopoulos. London, UK: Esperia Publications. 1994. Physical Development
of Natural and Criminal Fires. C. Detienne. Springfield, Illinois: Charles Thomas. ...

Preventive Detention and Security Law. Edited by A. Harding and J. Hatchard.] ...

F Hampson - International and Comparative Law Quarterly, 2008 - Cambridge Univ Press
... on a re-reading of freedom, equality and dignity: and the editor. **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**. on democracy, equality and the history of human rights. The latter, "special issues" category of essays raises a range of subjects ...

Freedom of Religion or Belief. Ensuring Effective International Legal Protection. By ...

MD Evans - International and Comparative Law Quarterly, 2008 - Cambridge Univ Press
... Women's Rights, Human Rights. Edited by **ALICE YOTOPOULOS-MARANGOPOULOS**. [Athens:
The Marangopoulos Foundation for Human Rights, "Hestia" Publications. 1994. 352 pp. ISBN 960-05-0592-6. Price not given] THIS edited collection has 14 essays in English. ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The implementation in national law of the European Convention on ...

H Lannung, N Mikkelsen - 1988 - Danish Center of Human Rights
Σχετικά άρθρα

E40.

D Amn6us, K Svanberg-Torpman, M Fitzmaurice, D ... - heinonlinebackup.com
... Oxford, New York, Auck- land: Oxford University Press, 2004. Pp. lv, 492. Index. £110.

Terrorism

Benedek, Wolfgang, and **Alice Yotopoulos-Marangopoulos** (eds.). Anti-Terrorist Measures and

Human Rights. Leiden, Boston: Martinus Nijhoff, 2004. Pp. xiv, 378. Index. ...

[PDF] An Exceptional Situation? A Comparative Assessment of Anti-Terrorism ...

essex.ac.uk [PDF]

K DORLING - Essex Human Rights Review, 2007 - projects.essex.ac.uk

... 15 Kevin Boyle, 'Terrorism, States of Emergency and Human Rights', in Wolfgang Benedek and **Alice Yotopoulos-Marangopoulos** (eds.), Anti-Terrorist Measure and Human Rights (Leiden: Koninklijke Brill, 2004), at 97. 16 Ibid. at 97. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

Immigrant Women in Greece: A Biographical Study of Domestic Workers

genderonline.cz [HTML]

C Vassilikou - Gender rovné příležitosti výzkum, 2007 - CEEOL

... Crime – Politique Criminelle, Etudes en hommage à **Alice-Yotopoulos-Marangopoulos**, Vol. A. Athens, Brussels: Nomiki Bibliothiki, Bruylant Kats, Rachel 1982. ... Crime - Politique Criminelle,

Etudes en hommage à **Alice-Yotopoulos-Marangopoulos**, Vol. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόχές

Documents Received

A UNION - Criminal Law Forum, 2005 - Springer

... Olympia Bekou & Robert Cryer, (eds.), The International Criminal Court, Aldershot: Ashgate Publishing, 2005, 524 pp. Wolfgang Benedek & **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**, (eds.), Anti-terrorist measures and human rights, Brill, 2004, 394 pp. ...

Όλες οι 3 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Les mobiles du délit: étude de criminologie et de droit pénal

A **Yotopoulos-Marangopoulos**, B Tullio - 1973 - Librairie générale de droit et de ...

Women's political participation in Greece since the fall of the Colonels: From ...

L Cram - Democratization, 1994 - informaworld.com

Page 1. Women's Political Participation in Greece since the Fall of the Colonels: From Democratic Struggle to Incorporation by the Party-State? LAURA CRAM This article

examines the changing nature of women's political participation ...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Immigration féminine d'Albanie et de Pologne. Emplois et différences**

K Kassimati - ... en hommage à **Alice-Yotopoulos-Marangopoulos**, 2003

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[PDF] **Derechos Humanos de la Mujer; Dónde estamos ahora en las Américas?**

hchr.org.mx [PDF]

C Medina - Trad. Centro de Derechos Humanos, Facultad de ..., 2003 - hchr.org.mx

Page 1. Título original: "Human Rights of Women: Where are we now in the Americas?"

Publicado

en Essays in Honour of **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**. Prof. A. Manganas (ed.), Volume B, Panteion University, Nomiki Bibliothiki Group, Athens (2003), pp. 907-930. ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 7 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **ROL: COMISIÓN**

R LUNA

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Laienbeteiligung in der deutschen Strafjustiz in vergleichender ...**

A Eser - nbn-resolving.de

... Quelle: Antonios Manganas [Hrsg.]: Dikaiomata tu Anthropu, Enklema, antenklematike Politike :

timetikos tomos gia ten Alike Giotopulu-Marankopulu = Human rights, crime, criminal policy : essays in honour of **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**. Athena: Nomike Bibliotheke. ...

Προσωρινά αποθηκευμένη - Όλες οι 3 εκδόχές

Proselytization in Greece: Criminal Offense vs. Religious Persuasion and Equality

KN Kyriazopoulos - JL & Religion, 2004 - heinonlinebackup.com

... 5. **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**, Interventions Relating to the Theme: Freedom of Conscience

and Minority Groups, in Freedom of Conscience 193 (Council of Europe Press 1993) points out: "However, I have serious doubts as to whether this law (the Greek law prohibiting ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδόχές

New and Forthcoming Publications

AF Bayefsky, R Bleiker, N Cambridge, ... - European Journal ..., 2000 - Eur J International Law ... ed.). Oxford: Clarendon Press, July 2000. Pp. 1100. £31.99. Tavernier, Paul and **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**. La Communauté Académique à l'Aube du Troisième Millénaire. Droits et Responsabilités Fondamentaux. Bruxelles: Bruylant, 2000. Tomaševski, Katarina. ... [Όλες οι 4 εκδοχές](#)

[PDF] Motivation et éducation des filles: vers un modèle technologique d' ...

[univ-bejaia.dz](#) [PDF]

YC Supérieure - univ-bejaia.dz

... La présente étude fait sienne cette définition de **Alice Yotopoulos-Marangopoulos** (1998 :32) qui précise que << Eduquer, ce n'est pas seulement former un individu pour qu'il puisse trouver un emploi ou, simplement, survivre; c'est d'abord lui apprendre à vivre avec l'autre, avec ... [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[DOC] UNIVERSIDAD IBEROAMERICANA, CIUDAD DE MÉXICO

[red-alas.com](#) [DOC]

I MÓDULO, H DE DERECHOS - red-alas.com

... Medina, Cecilia, Derechos Humanos de la Mujer ¿Dónde estamos ahora en las Américas?. Título original: "Human Rights of Women: Where are we now in the Americas?" Publicado en Essays in Honour of **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**. Prof. ... [Προβολή ως HTML](#)

Select Bibliography of Women's Human Rights, A

RJ Cook, VL Oosterveld - Am. UL Rev., 1994 - heinonlinebackup.com
... Wolper, Andrea & Peters, Julie S., Women's Rights, Human Rights: International Feminist Perspectives (New York, Routledge 1995) 372 pages. **Yotopoulos-Marangopoulos, Alice**, Women's Rights, Human RIGHTS (Athens, Hestia Publications 1994) 359 pages. ... [Γίνεται αναφορά σε 14](#) - [Σχετικά άρθρα](#) - [Όλες οι 3 εκδοχές](#)

[PDF] CENTRE INTERNATIONAL DE CRIMINOLOGIE COMPARÉE (CICC)

[umontreal.ca](#) [PDF]

R ANNUEL - cicc.umontreal.ca

Page 1. CENTRE INTERNATIONAL DE CRIMINOLOGIE COMPARÉE (CICC) RAPPORT ANNUEL 2003-2004 (Du 1er juin 2003 au 31 mai 2004) Page 2. Dépôt légal Bibliothèque nationale du Québec Bibliothèque nationale du Canada ISBN 2-922137-14-7 ... [Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

[PDF] La violence dans l'éducation des filles en Afrique. Le cas du Cameroun

rocare.org [PDF]

YC Supérieure - rocare.org

... La présente étude fait sienne cette définition de **Alice Yotopoulos-Marangopoulos** (1998 :32) qui précise que << Eduquer, ce n'est pas seulement former un individu pour qu'il puisse trouver un emploi ou, simplement, survivre; c'est d'abord lui apprendre à vivre avec l'autre, avec ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] Brégi, Jean-Francois

unice.fr [PDF]

A Abu-Sahlieh, S Awad - bibliotheque.unice.fr

... Conférence internationale à l'occasion du 25e anniversaire d'activités de la FMDH, [Fondation Marangopoulos pour les droits de l'Homme, organisée à l'Université Pantéion d'Athènes, du 13 au 15 mai 2004] ; [sous la direction de] **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] Securing a Role for International Human Rights Law in Counter Terrorism: ...

northeastern.edu [PDF]

B Berti - northeastern.edu

... Hadden, Tom. 2002. —National Anti-Terrorist Measures in the United Kingdom.|| In **Yotopoulos-Marangopoulos, Alice** and and Benedek, Wolfgang. 2002. Anti- Terrorism Measures. Martin Nijhoff Publishers; Leiden, Boston. Human Rights Act, 1998. ...

Προβολή ως HTML

[PDF] A MÃO QUE EMBALA O BERÇO: AS ACCÇÕES POSITIVAS EM PROL DA ...

agu.gov.br [PDF]

OP DA IGUALDADE, OBDAR FRANCESA - escola.agu.gov.br

... mais vasta do que a mera igualdade entre sexos – e por uma decisão do Tribunal Federal Suíço de 1997 (ATF 123 I 152) (**Yotopoulos-Marangopoulos**, 1998, p. 63 ss). ... justificação da discriminação positiva (**Yotopoulos-Marangopoulos**, 1998, p. 124 ss.). ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδόχές

[PDF] IV Encontro Anual da ANDHEP 08 a 10 de outubro de 2008, Vitória (ES) ...

andhep.org.br [PDF]

ÂP Pinto, K Rodrigues - andhep.org.br

... 1 Page 12. MEDINA,Cecilia. “Human Rights of Women: Where are we now in the Americas?”

Publicado en Essays in Honour of **Alice Yotopoulos- Marangopoulos**. Prof. A. Manganas (ed.), Volume B, Panteion University, Nomiki Bibliothiki Group, Athens (2003), pp. 907-930. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] P artenariat

risqtoxico.ca [PDF]

T DES, CÀ RISQUE - risqtoxico.ca

... Les toxicomanes judiciairisés : le droit de traiter. Dans Manganas, A. (Ed.) Études en hommage

à **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**, Volume A, Bruxelles, Bruylant, 237-250. Brunelle, N., Landry,

M., Guyon, L., Tremblay, J., Bergeron, J., Desjardins, L. (2004). ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

11. JUVENILE JUSTICE IN JAPAN

P Elrod, M Yokoyama - ... and juvenile justice systems in the non- ..., 2006 - books.google.com
... Yokoyama, M.(2003)." Revision of the Juvenile Law Toward Partial Criminalization in Japan."

In: A. Manganas (ed.), Essays in Honour of **Alice Yotopoulos-Marangopoulos**: Human Rights, Crime-Criminal Policy: Volume B (pp. 1545-1562). Athens: Bruylant. -228-

Σχετικά άρθρα

Remaking Universals?

uvm.edu [PDF]

E Vuola - Theory, Culture & Society - tcs.sagepub.com

Page 1. <http://tcs.sagepub.com> Theory, Culture & Society DOI: 10.1177/

026327640201900109 2002; 19; 175 Theory Culture Society Elina Vuola Fundamentalism

Ecumenism Remaking Universals?: Transnational Feminism(s) Challenging ...

Γίνεται αναφορά σε 16 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 5 εκδοχές

[PDF] International Meeting

womenalliance.org [PDF]

S June - womenalliance.org

Page 1. 1 INTERNATIONALALLIANCEOFWOMEN

ALLIANCEINTERNATIONALDESFEMMES

2009 International Meeting Switzerland June 11 - 19 Vol I: Reports from Affiliates and Associates

C OMPILED BY S ECRETARY G ENERAL L ENE P IND Page 2. 2 ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] Femmes immigrées en Grèce. Double vulnérabilité et précarité

etui-rehs.org [PDF]

B des Institutions Internationales - hesa.etui-rehs.org

... Emplois et différences, in Droits de l'homme. Crime - Politique Criminelle, Etudes en hommage

à **Alice-Yotopoulos-Marangopoulos**, vol. A, Nomiki Bibliothiki, Bruylant, Athènes, Bruxelles, 2003,

p. 587-617. • Kats, Rachel, The Immigrant Woman: Double Cost or Relative ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] Political Science

epsnet.org [PDF]

K AGAPIOU-JOSEPHIDES - epsnet.org

Page 1. TN PROFESSIONAL PAPER – WOMEN IN THE PROFESSION 1 Political Science Project

Athena: Women in the Profession: Assessing the Gender Gap in European Political Science A Preliminary Report Kalliope AGAPIOU-JOSEPHIDES University of Cyprus Page 2. ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBΛIO] Derecho Penal, Criminología y Victimología-Prólogo por Cândido Furtado ...

A Beristain - books.google.com

Page 1. Visite nosso site na Internet www.jurua.com.br e-mail: editora@jurua.com. br ISBN: 978-85-362-1594-5 I] II Av. Munhoz da Rocha, 143 - Juvevê - Fone: (41) 3352-3900 Fax: (41) 3252- 11 1311 -CEP: 80.035-000 - Curitiba - Paraná - Brasil Beristain, Antonio. ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] State of the Art Report Strasbourg Court Jurisprudence and Human Rights in ...

eliamep.gr [PDF]

E Psychogiopoulou - eliamep.gr

Page 1. JURISTRAS State of the Art Report Strasbourg Court Jurisprudence and Human Rights in Greece: An Overview of Litigation, Implementation and Domestic Reform Evangelia

Psychogiopoulou Hellenic Foundation for European and Foreign Policy ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

Changing Gender/Nation Relations: Women's Roles in Making and Restructuring ...

J VICKERS, A VOULOUKOS - Nationalism and Ethnic Politics, 2007 - informaworld.com

Page 1. Nationalism and Ethnic Politics, 13:501–538, 2007 Copyright C Taylor &

Francis Group, LLC ISSN: 1353-7113 print DOI: 10.1080/13537110701678213

CHANGING GENDER/NATION RELATIONS: WOMEN'S ROLES ...

Σχετικά άρθρα

[PDF] EL SUICIDIO POR DEGÜELLO Y SU INCIDENCIA EN GIPUZKOA A ...

ehu.es [PDF]

D del VALLE PÉREZ - Cuaderno del Instituto Vasco de Criminología - ehu.es
Page 280. EL SUICIDIO POR DEGÜELLO Y SU INCIDENCIA EN GIPUZKOA A
FINALES DEL SIGLO XX David del VALLE PÉREZ Médico Forense del Instituto
Vasco de Medicina Legal San Sebastián Resumen: Se revisa la ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 8 εκδοχές

Publications on University History since 1977: A Continuing Bibliography

K Muhlberger, RA Anderson, A De ... - History of Universities ..., 2002 - books.google.com
Page 222. Bibliography Publications on University History since 1977: A Continuing
Bibliography Edited by Marc Nelissen Produced with the co-operation of the
International Commission for the History of Universities Preface ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Path to Gender Justice in the Inter-American Court of Human Rights, The

utexas.edu [PDF]

PP Zuloaga - Tex. J. Women & L., 2007 - heinonlinebackup.com
Page 1. Texas Journal of Women and the Law Volume 17 THE PATH TO
GENDER JUSTICE IN THE INTER- AMERICAN COURT OF HUMAN RIGHTS
Patricia Palacios Zuloaga * I. Introduction 228 II. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

[PDF] Towards a Closing of the Gender Pay Gap. Country Report: Greece

suchthilfe.net [PDF]

N Ntermanakis, P Petroglou, N Sereti, M ... - Oslo: The Norwegian ..., 2002 - suchthilfe.net
... This Constitutional amendment was largely due to the campaigns and efforts of Greek women
NGOs, and in particular the Hellenic League for Women's Rights and its President **Alice
Yotopoulos-Marangopoulos**, which met with the approval and the support of women politicians
...

Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML

[PDF] MASTER OF DEFENCE STUDIES

forces.gc.ca [PDF]

S Pegs, R Holes - cfc.forces.gc.ca
Page 1. CANADIAN FORCES COLLEGE JCSP 34 EXERCISE MASTER OF DEFENCE
STUDIES Square Pegs, Round Holes: the Responsiveness of Law Enforcement and Military

Action to Contemporary Terrorism. By Major Ian Davis 23 April 2008 ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 6 εκδοχές](#)

ΑΝΑΦΟΡΑ] Ηε alle pleura: politike chronographia tes eisboles sten ...

N Sarrēs - 1977 - Gramme

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greek society and television

N Sarris - 1992 - Tom
[Γίνεται αναφορά σε 2](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] Sustainable Tourism Development in the Study Content of Greek Curricula

[teipat.gr](#) [PDF]

D Stergiou, T Benetatos, N Sarris - [tour.teipat.gr](#)

Sustainable tourism development has been a commonly used term for many years and is, therefore, an important concept for consideration within tourism courses. This paper reviews the tourism curriculum in Greece, in order to illuminate the nature of current provision, ...
[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#)

[BIBΛΙΟ] Energy and Security in the Caucasus

E Karagiannis - 2002 - [books.google.com](#)

... I would also like to extend my gratitude to Mr Ernie Garcia for his invaluable assistance. I am also indebted to Professor **Neoklis Sarris** of Panteion University (Athens, Greece) and Mr Theodoros Binihakis, Editor of Ellopia, for their intellectual encouragement. ...
[Γίνεται αναφορά σε 19](#) - [Σχετικά άρθρα](#)

[PDF] 1st LSE PhD Symposium on Modern Greece: Current Social Science ...

[lse.ac.uk](#) [PDF]

A Koukoutsaki-Monnier, P Scholar - [lse.ac.uk](#)

... Rodier, B. (dir) (1994) *Policiers en séries, images de flics*. Nancy: Presses Universitaires de Nancy.

Sarris, Neoklis (1992) *Greek society and television*. Tom. 2. Athens: Gordios (in Greek). Valoukos,

Stathis (1998) *Greek Television: Guide of television series 1967-1998*. ...

[Σχετικά άρθρα](#) - [Προβολή ως HTML](#) - [Όλες οι 2 εκδοχές](#)

From Rum Millet to Greek Nation: Enlightenment, Secularization, and National ...

yorku.ca [PDF]

V Roudometof - Journal of Modern Greek Studies, 1998 - muse.jhu.edu

... Orthodox patriarchates, the Page 9. 19 From Rum Millet to Greek Nation
autocephalous archbishoprics of Cyprus, Pec, and Ohrid, and the local metropolitans
(Papadopoulos 1990:94; **Sarris** 1990:2.421–524). In the eyes of ...

Γίνεται αναφορά σε 15 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 6 εκδόχές

[PDF] TURKEY'S EUROPEANISATION DILEMMA AND THE STRUCTURAL ...

iaa.gr [PDF]

C Yiallourides - iaa.gr

... opposed to us". İnönü'nün Hat ıraları (Inonu's Memoirs) in «Ulus», 17 May 1968, in **Neoklis Sarris**

(in Greek), Foreign Policy and Political Developments in the First Turkish Republic: The Rise
of the Militarist Bureaucracy, Athens (Gordios: 1992), p.155 and p.473. Page 15. 15 ...

Προβολή ως HTML

The 'isolation' of Turkish Cypriots and its relevance to a constitutional convention

VK FOUSKAS, AO TACKIE - Journal of Balkan and Near Eastern ..., 2009 -
informaworld.com

... 5We have ample historical evidence for this Turkish policy—see, for example, the works by
Makarios Drousiotis, The Dark Side of EOKA (in Greek), EOStá xy, Athens, 1999; Ioannis
Stefanides, Isle of Discord, Hurst, London, 1999; **Neoklis Sarris**, The Other Side (in Greek),
Vol. ...

[PDF] The Choice: Social Representation and the Formation of the Hellenic Armed ...

nps.edu [PDF]

E Domazos - 2008 - edocs.nps.edu

Page 1. NAVAL POSTGRADUATE SCHOOL MONTEREY, CALIFORNIA MBA
PROFESSIONAL

REPORT The Choice: Social Representation and the Formation of the Hellenic Armed Forces
By: Efthymios Domazos December 2008 Advisors: Mark J. Eitelberg, Bryan J. Hudgens ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 5 εκδόχές

Statistical Survey

K Indicators, P TOWNS - Central and South-Eastern Europe ..., 2003 - books.google.com

Page 305. Statistical Survey Source (unless otherwise stated): National Statistical
Service of Greece, Odos Lykourgou 14-16, 101 66 Athens; tel.(1) 03289530; fax (1)

03241102; e-mail info@ statistics. gr; internet www. statistics. gr. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBAI0] The empty cradle of democracy: sex, abortion, and nationalism in modern ...

ihu.edu [PDF]

A Halkias - 2004 - books.google.com

... others did not. I especially thank **Neoklis Sarris** for his steadfast support despite some intellectual differences. I also thank Maria Andonopoulou and Nota Kyriazi for their warm support and their comments on the manuscript. I am ...

Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 8 εκδοχές

[PDF] **Ocak, 2007**

peyamaazadi.org [PDF]

S Çetinoğlu, D Cibran - peyamaazadi.org

Page 1. Hazırlayanlar Sait Çetinoğlu Dara Cibran Ocak, 2007 Page 2. Dara

Cibran - Sait Çetinoğlu, Pontus Sorunu 2 www.peyamaazadi.com Yakında

aynı isimle çıkacak olan kitabın özetidir. çerik Pontos 3 ...

Προβολή ως HTML - Όλες οι 2 εκδοχές

[BIBAI0] Verfolgung, Vertreibung und Vernichtung der Christen im Osmanischen ...

T Hofmann - 2004 - books.google.com

Page 1. Tessa Hofmann (Hg.) Verfolgung, Vertreibung und Vernichtung der Christen im Osmanischen Reich 1912-1922 Mit einem Geleitwort von Bischof Dr. Wolfgang Huber Studien zur Orientalischen Kirchengeschichte LIT Page 2. Page 3. ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[BIBAI0] L'altérité musulmane en Grèce: problèmes d'intégration et exclusion ...

uni-halle.de [PDF]

A Vavasis - 2007 - edoc.bibliothek.uni-halle.de

Page 1. Alexandros Vavasis L'altérité musulmane en Grèce Problèmes d'intégration et exclusion sociale des minoritaires de Thrace euryopa Institut européen de l'Université de Genève Page 2. Le catalogue général des publications ...

Σχετικά άρθρα - Προβολή ως HTML - Όλες οι 3 εκδοχές

[BIBAI0] The family and its culture: an investigation in seven east and west ...

M Biskup, V Filias, I Vitanyi - 1984 - cababstractsplus.org

An attempt is made to analyze and generalize the results of the international research project "Directions and tendencies of cultural development in modern society - interaction of national

cultures" which has been under way since 1976 under the auspices of the Vienna Centre. ...

Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] El declive ideológico y político de la izquierda y la dinamica de la ...

V Filias - El Socialismo del futuro: revista de debate político, 1993

Γίνεται αναφορά σε 1

Orthodox Christianity, Rationalization, Modernization: A Reassessment."

VN Makrides - Eastern Orthodoxy in a Global Age: Tradition ..., 2006 - books.google.com

... 188 **VASILIOS N. MAKRIDES** times onward. ... political patronage, party spirit, and clientelism; the

enhanced role of the peasantry; lack of agricultural modernization; the role of the army;

bureaucratic gigantism; foreign intervention and dependence (see **Filias** 1974; Legg 1977 ...

Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

[PDF] Organizational Learning and Quality in the Greek Public Administration: the ...

dee.gr [PDF]

NMVSE Tsanti - dee.gr

... Interior, Public Administration and Decentralization. **Vasilis** Symeonidis holds a degree in Political

Science and International Studies (Panteion ... **Filias**, 1977, p. 144-161, B. Gillham, 2000, p.

15-79, CM Judd – ER Smith – LH Kidder p. 240, R. Czaja - J. Blair, 1996, pp. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

[ΑΝΑΦΟΡΑ] European culture and world development: UNESCO joint studies for ...

E László, I Vitányi, M Sági - 1985 - Corvina

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

Die sprachliche Selbst-und Fremdkonstruktion am Beispiel eines arvanitischen ...

uni-konstanz.de [PDF]

E Botsi - 2004 - deposit.ddb.de

Page 1. 1 Die sprachliche Selbst- und Fremdkonstruktion am Beispiel eines arvanitischen Dorfes

Griechenlands Eine soziolinguistische Studie Dissertation Soziologische Abhandlung zur

Erlangung des Doktorgrades der Sozialwissenschaften (Dr.rer.soc.) Universität Konstanz ...

Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 4 εκδοχές

Family Theory and Research in Greece: 1980-1990

A Teperoglou, M Tzortzopoulou - Intercultural variation in family ..., 1996 - books.google.com
... Empirical researches," The Greek Review of Social Research, Vol. 2, p. 66, 1987. 14. Gizelis
Gr, Caftadoglou R., Teperoglou A., **Filias B.**: Tradition and Innovation Within the Cultural
Activities of Greek Family: Transforming Patterns, NCSR, 1984. ...
Γίνεται αναφορά σε 5 - Σχετικά άρθρα

Globalization and musical culture

AG Baltzis - Acta Musicologica, 2005 - jstor.org
... 49-67, Giorgos Hadjikonstantinou, "And they called it Globalization and themselves they
called Globalizers", Ibid., pp. 129-47 and **Vassilis Filias**, The Accounting of Globalization
and the Logic of the Historic Objection, Athens, Kaktos, 2001. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδόσεις

[HTML] En contra del fracaso escolar: nuevos discursos, nuevos retos para la ...

rieoei.org [HTML]

CS Blanco - REVISTA IBEROAMERICANA DE EDUCACIÓN, 2009 - rieoei.org
... Elboj, Carmen y otros (2002): Comunidades de aprendizaje. Transformar la educación.
Barcelona:
Graó. **Filias, Vassilis** (1993): «El declive ideológico y político de la izquierda y la dinámica de la
recuperación. En defensa del marxismo», en El Socialismo del Futuro. ...
Προσωρινά αποθηκευμένα

Family Theory and Research in Greece

A Teperoglou, M Tzortzopoulou - Marriage & Family Review, 1996 - informaworld.com
Page 1. Family Theory and Research in Greece: 1980-1990 Aphrodite Teperoglou
Maria Tzortzopoulou SUMMARY. Major influences on the Greek family of recent
decades have been decrease in the birthrate, the abolition of ...

Worlds We Rarely Visit

K Altergott - Contemporary Sociology: A Journal of Reviews, 1986 - jstor.org
Page 1. 10 REVIEW ESSAYS Worlds We Rarely Visit The Family and Its Culture: An
Investigation
in Seven East and West European Countries, edited by MANFRED BISKUP, **VASSILIS
FILIAS**,
and IVAN VITANYI. Budapest: Akademiai Kiado, 1984. 496 pp. \$63.00 cloth. ...

[ΑΝΑΦΟΡΑ] The Rape of Greece: The King, the Colonels and the Resistance

P Murtagh - 1994 - Simon & Schuster Ltd
Γίνεται αναφορά σε 4 - Σχετικά άρθρα

Sociology in Greece: Trends and prospects

J Lambiri-Dimaki - South European Society and Politics, 1996 - informaworld.com
... In the subsequent 16 years, two sociology professors were its directors: **Vasilis Filias** (1975-82) and Constantine Tsoucalas (1982-91). The Greek Review of Social Research continues to be published. The themes of its articles cover a wide range of social science topics. ...
Γίνεται αναφορά σε 1 - Σχετικά άρθρα

[PDF] Division for the Study of Development Division de l'étude du développement

unesco.org [PDF]

P Unesco - unesdocdev.unesco.org
... Page 16. -li- li. RAPPORT ETABLI PAR LE CENTRE NATIONAL DE RECHERCHE SOCIALE D'ATHENES (GRECE) Recherches et bibliographie concernant la participation culturelle en Grèce par le professeur **Vassilis Filias**. ...
Όλες οι 8 εκδόχές

[PDF] EL RETORNO DE LOS EMIGRANTES AL SUR DE IBERIA

raco.cat [PDF]

DD Gregory, JP Neto - raco.cat
... Como de- mostró hace una década **Vassilis Filias**, el problema de la emigración está centrado en torno a la demanda de puestos de trabajo permanentes. Éste es asimismo el problema principal de la emigración de retorno. ...
Προβολή ως HTML

Translating “self” and “others”: waves of protest under the Greek Junta

D Asimakoulas - The Sixties, 2009 - informaworld.com
... and the “National Resistance Youth.” The most active center-left organizations were the “Patriotic Antidictatorship Front” (PAM), in which Mikis Theodorakis played a prominent role and the Democratic Defense (DA), whose leaders included the sociologist **Vassilis Filias** and the ...
Σχετικά άρθρα

Cross-National Research on Family Stories-Folktales as Archetypal Windows to ...

K Jeter, H Goddard - ... variation in family research and theory: ..., 1996 - books.google.com
Page 389. AFTERWORD Cross-National Research on Family Stories- Folktales as Archetypal
Windows to Mythological Heroic Behavior Kris Jeter The destiny of the world is determined less
by the battles that are lost and won than by the stories it loves and believes in. ...
Σχετικά άρθρα

Im Lande Kambanellis

uni-erlangen.de [PDF]

O Mamali, G Agrinio - deposit.ddb.de

... 25 Clogg, Richard, wie FN 24, S. 157. 26 **Filias**, Basilis (Φίλιας, Βασίλης): Gesellschaftliche
Integration und Bewußtsein (Κοινωνική ένταξη και συνείδηση), in: Vierzehn soziologische
Essays (Δεκατέσσερα δοκίμια κοινωνιολογίας), Athen 1991, S. 72. ...

Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

11. Τμήμα Κοινωνιολογίας: Πρόσθετα αναλυτικά καταγραφικά στοιχεία

11.1. Βιβλία σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες με βάση τον κατάλογο WorldCat

**Hē agrotikē ekmetalleusē stēn Hellada :
koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951**

by Andreas Lytras; Dēmētrēs E Prontzas

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Papazēsē,
2006.

Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs

by Andreas Lytras

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis "Nea Synora"-A.A. Livanē, 1993.

Koinōnia kai ergasia : ho rolos tōn koinōnikōn taxeōn

by Andreas Lytras

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Papazēsē, 2000.

Analyseis peri koinōnikēs domēs: koinōnikē organōsē kai politikē ston ...

Andreas Lytras - 2007 - 250 σελίδες

Δεν υπάρχει διαθέσιμη προεπισκόπηση - Σχετικά με αυτό το βιβλίο - Προσθήκη στη

Library and Archives Canada

www.collectionscanada.gc.ca

1. Prolegomena st̄e thēoria t̄es Hell̄enik̄es koin̄onik̄es dom̄es / Andreas Lytras
Lytras, Andreas. 1993.

Koinōnikos apokleismos : gia tous anthrōpous pou paramerizoume-- : eisēgēseis
trimerou synedriou, Panteio Panepistēmiou, 16, 17, 18 Maiou 1999

by Despina Papadopoulou; Athēna, Diktyo Ethelontikēs Dēmiourgias.;

Book : Conference publication

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Harmos, ©2002.

Κεφάλαιο: Φτωχοί και Πλούσιοι: Οι πραγματικότητες και το πρόβλημα του “επειδή”.

New York University

1. New York, NY 10012 United
States

Princeton University

2. Princeton, NJ 08544 United States

E koinōniologia stēn Ellada sēmera

by Iōanna Lampirē-Dēmakē;

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1987-2002.

Κεφάλαιο: «Η αναδιοργάνωση της εργασίας: Οι δημιουργοί και οι δέκτες των μεταβολών»

Library

Held formats Distance

Bibliotheek Universiteit Van

Amsterdam

1.

Amsterdam, 1012 WP Netherlands

Dikaio, istoria kai thesmoi : timetiko afieroma ston Nikolao Pantazopoulo

Author: Aristoboulos I Manesēs; Nikólaos I Pantazópoulos; Paulos V Petridēs; Euangelos Prontzas

Publisher: Thessaloniké : University Studio Press, 2000.

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]

Κεφάλαιο: «Η αναβάθμιση της πολιτικής, εναλλακτική λύση στην κοινωνική κρίση»

King's College London

London, WC2 1LR United Kingdom

University of Cincinnati

2.

Cincinnati, OH 45221 United States

Library

**Held
formats**

Distance

Harvard University, Harvard College

Library

1.

Cambridge, MA 02139 United States

Yale University Library

2.

New Haven, CT 06520 United States

Princeton University

3.

Princeton, NJ 08544 United States

FU-Katalog

Gesamtbestand	Alle Exemplare
1. Autor/in	Lytras, And. N.
2. Autor/in	Prontzas, Dēm. E.
Titel	Ἐ agrotikē ekmatalleusē stēn Ellada
Zusatz	koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951
Autor/in Vorlage	And. N. Lytras, Dēm. E. Prontzas. Prologos Basilēs Philias
Ort	Athēna
Verlag	Papazēsē
Jahr	2006
Umfang	271 S.
Illustrat.	graph. Darst.
1. Gesamttitel	Synchrones koinōnikes epistēmes : theōria kai praxē ; 14
ISBN	960-02-1975-3
RVK-Notation	FD 1010.528
Bestand/Jahr	Exemplar
Standort	Philologische Bibliothek

Document Type: Book

[Andreas Lytras; Dēmētrēs E Prontzas](#)

All Authors / Contributors:

Find more information about: Andreas Lytras Dēmētrēs E Prontzas

ISBN: 9600219753 9789600219753

OCLC Number: 77007058

Description: 271 p. : ill. ; 21 cm.

Series Title: [Seira Synchrones koinōnikes epistēmes, theōria kai praxē](#)

Responsibility: And. N. Lytras, Dēm. E. Prontzas ; prologos Vasilēs Philias.

Library

Harvard University, Harvard
College Library

1.
Cambridge, MA 02139 United
States
New York University
2.
New York, NY 10012 United States
Princeton University
3.
Princeton, NJ 08544 United States
LIBRARY OF CONGRESS ; CRS
4.
Washington, DC 20540 United
States
University of Melbourne
5.
Parkville, VIC 3010 Australia
State Library of Victoria
6.
Melbourne, VIC 3000 Australia

Library

National Library of Australia

7.
Canberra, ACT 2600
Australia
UNIVERSITY OF SYDNEY
8.
Sydney, NSW 2006 Australia

Library

Harvard University, Harvard College
Library

1.
Cambridge, MA 02139 United States
New York University
2.
New York, NY 10012 United States
Princeton University
3.
Princeton, NJ 08544 United States

Hē koinōniologikē ereuna : kritikē episkopēsē tōn methodōn kai tōn technikōn

Author: Nota Kyriazē
Publisher: Athēna : Hellēnika Grammata, 1999.
Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]
Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library
UNIVERSITY OF SYDNEY
1.
Sydney, NSW 2006 Australia

Anaparagōgē tou plēthysmou : theōrētikes prosengiseis kai empeirikes ereunes

Author: Nota Kyriazē
Publisher: Athēna : Gutenberg, 1992.
Series: Koinōniologikē & anthrōpologikē vivliothēkē Gutenberg.
Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]
Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library
LIBRARY OF CONGRESS ;
CRS
1.
Washington, DC 20540 United States

Hē Hellēnikē koinōnia sto telos tou 20ou aiōna : dēmographia, oikogeneia, apascholēsē, hygeia, koinōnikē asphalisē, paideia

Author: Nikolaos P Glytsos; Iōanna Lampirē-Dēmakē; Nota Kyriazē; et al
Publisher: Athēna : Ekd. Papazēsē, 1995.
Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]
Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Brown University

1. Providence, RI 02912 United States
New York University
2. New York, NY 10012 United States
Cornell University
3. Ithaca, NY 14850 United States
Princeton University
4. Princeton, NJ 08544 United States
LIBRARY OF CONGRESS ;
CRS
5. Washington, DC 20540 United States

A new test of the relative income hypothesis : evidence from time-series data for Canada

Author: Nota Kyriazē

Publisher: Montreal, Quebec : Institute of Applied Economic Research,
Concordia University, Sir George Williams Campus, 1984.

Series: Concordia University.; Institute of Applied Economic
Research.; Discussion paper - Institute of Applied Economic
Research, Concordia University

Edition/Format: Book : English

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Concordia Univ Library

1. Montreal, QC H3G 1M8
Canada

7 Harvard congress

Anagennēsiakes taseis stē Neoellēnikē logiosynē : Nikolaos Sophianos

Author: Charēs N Meletiadēs; Plutarch.

Publisher: Thessalonikē : Ekdoseis Vantias, 2006.

Edition/Format: Book : Biography : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Bayerische Staatsbibliothek

1.

Munchen, 80539 Germany

Cambridge University

2.

Cambridge, CB3 9DR United

Kingdom

Harvard University, Harvard College

Library

3.

Cambridge, MA 02139 United States

Yale University Library

4.

New Haven, CT 06520 United States

Columbia University Libraries

5.

New York, NY 10027 United States

Princeton University

6.

Princeton, NJ 08544 United States

LIBRARY OF CONGRESS ;

CRS

7.

Washington, DC 20540 United

States

Ohio State University

8.

Columbus, OH 43210 United

States

Hē ekpaideusē stēn Kōnstantinoupolē kata ton 16. aiōna

Author: Charēs N Meletiadēs

Publisher: Thessalonikē : Kōdikas, 2000.
Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]
Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library
Princeton University

1. Princeton, NJ 08544 United States

8 Harvard Congress

Les nationalismes grecs actuels...

Author: Chrysoúla K Konstantopoulou
Publisher: Paris : [s.n.], 1982.
Edition/Format: Thesis/dissertation : French
Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Links to this item

Notice et cote du catalogue de la Bibliothèque nationale de France

Library
Bibliothèque Nationale de France
1.

Paris Cedex 13, 75706 France

Altérité, mythes et réalités : colloque international de sociologie Identités culturelles existence pluriculturelle

Author: Chrysoúla K Konstantopoulou
Publisher: Paris : l'Harmattan, 1999
Series: Logiques sociales

Edition/Format: Book : Conference publication : French

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Bibliothèque Nationale de France
1.

Paris Cedex 13, 75706 France

5 Harvard Congress Princeton

Hē eleutheria enōpion tou thanatou

Author: Antōnēs Paparizos

Publisher: Athēna : Hellēnika Grammata, 2000.

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-][View all editions and formats](#)

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Harvard University, Harvard College Library
1.

Cambridge, MA 02139 United States

Scheseis kai leitourgia tōn thesmōn : he diaplokē tēs politikēs kai tēs thrēskeias stēn koinōnia tou Vyzantiou ; mia historikokoinōniologikē katagrapḗ

Author: Dēmētrios G Magriplēs; Antōnēs Paparizos

Publisher: Thessalonikē : Ekdotikos Oikos Ant. Stamoulē, 2003.

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Hellenic College, Holy Cross Greek Orthodox
1.

Brookline, MA 02445 United States
Princeton University

2.

Princeton, NJ 08544 United States
University of Notre Dame

3.

Notre Dame, IN 46556 United States

4 Harvard

Χριστουγεννα στην ποιηση του Μιλτου Σαχτουρη : η ανακλαστικη διαλεκτικη και τα ματωμενα της θραυσματα /

Christougenna stēn poiēsē tou Miltou Sachtourē : hē anaklastikē dialektikē kai ta matōmena tēs thrausmata

Author: Λαμπρελλης, Δημητρης Ν. Δημητρης Ν. Λαμπρελλης ; προλογος Γιαννης Δαλλας. Δαλλας, Γιαννης. ; Dēmētrēs N Lamprellēs; Giannēs Dallas

Publisher: Ικαρος, Athēna : Ikaros, ©2008.

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Harvard University, Harvard
College Library

1.

Cambridge, MA 02139 United States
Columbia University Libraries

2.

New York, NY 10027 United States
Princeton University

3.

Princeton, NJ 08544 United States
LIBRARY OF CONGRESS ; CRS

4.

Washington, DC 20540 United States
Ohio State University

5.

Columbus, OH 43210 United States

Hē epidrasē tou Nitse stēn Hellada : Technē kai Dionysos, Vlastos kai Kazantzakēs

Author: Dēmētrēs N Lamprellēs
Publisher: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2009.
Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]
Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library	Held formats	Distance
<u>Harvard University, Harvard College</u> 1. <u>Library</u> Cambridge, MA 02139 United States		

Ho Nitse kai hoi Hellēnes

Author: I S Christodoulou; Tereza Pentzopoulou-Valala; Mihailo Đurić; Josef Simon; Werner Stegmaier; All authors
Publisher: Thessalonikē : Ekdoseis Zētros, 1997.
Series: Skepsē (Zētros (Firm)), 2.
Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]
Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library	Held formats	Distance
<u>Harvard University, Harvard College</u> 1. <u>Library</u> Cambridge, MA 02139 United States		

Hē syneidētopoiēse tou hellenismou se "nitseismos" ta periodika "Technē" kai "Dionysos" : meletē

Author: Dēmētrēs N Lamprellēs
Publisher: [Thessalonikē] : Neas Poreias, 1993.
Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]
Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Monash University Library

1. Monash University, VIC 3800
Australia
University of Melbourne
2.
Parkville, VIC 3010 Australia

Hē entasē, to hypokeimeno, hē koinōnia : philosophikes paratērēseis stē "Stultifera Navis" tou Foucault

Author: Dēmétrēs N Lamprellēs

Publisher: Athēna : Dōdōnē, 2001.

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

UNIVERSITY OF SYDNEY

1.
Sydney, NSW 2006 Australia

To paignio tou kosmou kai hē provlēmatikē mias mē metaphysikēs kateuthynsēs tou stochasmou

Author: Dēmétrēs N Lamprellēs

Publisher: Athēna : Ekdoseis "Dōdōnē", 1990.

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Die Deutsche Nationalbibliothek

1. Frankfurt AM Main, D-60322
Germany
LIBRARY OF CONGRESS ; CRS
2. Washington, DC 20540 United
States

University of Michigan Library

3. Ann Arbor, MI 48109 United States

Epithymia kai tragōdia : hē hystatē Platōnikē anthrōpologia

Author: Dēmétrēs N Lamprellēs

Publisher: Athēna : Ekdoseis "Dōdōnē", 1995.

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

University of Newcastle

1. Newcastle Upon Tyne, NE2 4HQ
United Kingdom
LIBRARY OF CONGRESS ; CRS
2. Washington, DC 20540 United States
University of Michigan Library
3. Ann Arbor, MI 48109 United States
University of Cincinnati
4. Cincinnati, OH 45221 United States

Nietzsche : philosophos tēs pollaplotētas kai tēs maskas

Author: Dēmétrēs N Lamprellēs

Publisher: Athēna : Dōdōnē, 1988.

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]View all editions and formats

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Bayerische Staatsbibliothek

1. Munchen, 80539 Germany
Swiss Nat Library
2. Bern, 3003 Switzerland
Cambridge University
3. Cambridge, CB3 9DR United Kingdom
LIBRARY OF CONGRESS ; CRS
4. Washington, DC 20540 United States
University of Michigan Library
5. Ann Arbor, MI 48109 United States
University of Cincinnati
6. Cincinnati, OH 45221 United States

16 Iskioi ki alaphroīskiōtoi : laĩkos logos kai politismikes sēmasies

Author: Anna Lydakē

Publisher: Athēna : Hellēnika Grammata, 2003.

Series: Theōria kai ereuna stēn koinōniologia

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated)0 with reviews - Be the first.

Library

Harvard University, Harvard College

1. Library
Cambridge, MA 02139 United States

Mpalame kai Roma : oi tsignanoi ton ano liosion

Author: Anna Lydake

Publisher: Athena : Ekdoseis Kastaniote, 1997.

Series: nea ellenike laographia

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-]

King's College London

1. London, WC2 1LR United Kingdom
Ohio State University
2. Columbus, OH 43210 United States
University of Cincinnati
3. Cincinnati, OH 45221 United States
University of Oxford
1. Oxford, OX1 3LU United Kingdom
Harvard University, Harvard College Library
2. Cambridge, MA 02139 United States
Princeton University
3. Princeton, NJ 08544 United States
University of Michigan Library
4. Ann Arbor, MI 48109 United States
State Library of Victoria
5. Melbourne, VIC 3000 Australia

Hoi Tsinganoi stēn Polē : megalōnontas stēn Hagia Varvara

Author: Anna Lydakē

Publisher: Athēna : Ekdoseis Kastaniōtē, 1998.

Series: Nea Hellēnikē laographia

Edition/Format: Book : Greek, Modern [1453-][View all editions and formats](#)

Rating: (not yet rated)0 [with reviews](#) - [Be the first.](#)

Bibliotheek Universiteit Van

1. Amsterdam
Amsterdam, 1012 WP Netherlands

Cambridge University

2. Cambridge, CB3 9DR United Kingdom
Harvard University, Harvard College Library
- 3.

Cambridge, MA 02139 United States
Princeton University

4. Princeton, NJ 08544 United States
LIBRARY OF CONGRESS ; CRS
5. Washington, DC 20540 United States
University of Michigan Library
6. Ann Arbor, MI 48109 United States

12 Harvard Congress

The empty cradle of democracy : sex, abortion, and nationalism in modern Greece

by Alexandra Halkias

Book : eBook

Language: English

Publisher: Durham : Duke University Press, 2004.

[View all editions and formats](#)

Universiteit Leiden

1. Leiden, 2311 BG Netherlands
University of Essex
2. Colchester, CO4 3UA United Kingdom
Cambridge University
3. Cambridge, CB3 9DR United Kingdom

School of Oriental and African Studies

4. London, WC1H 0XG United Kingdom
King's College London
5. London, WC2 1LR United Kingdom
British Library
6. Wetherby, W Yorkshire, LS23 7BQ United Kingdom

British Library, Boston Spa

7. Wetherby W Yorkshire, LS23 7BQ United Kingdom

University of Newcastle

8. Newcastle Upon Tyne, NE2 4HQ United Kingdom
American College of Greece
9. Athens, 153 42 Greece
AUC Library
10. Cairo, 11511 Egypt
Colby College
11. Waterville, ME 04901 United States
Bates College Library
12. Lewiston, ME 04240 United States

Boston
CollegeChestnut
Hill, MA 02467
United States

14. Boston University
Boston, MA 02215 United States
Concordia Univ Library
15. Montreal, QC H3G 1M8 Canada
Dartmouth College Library
16. Hanover, NH 03755 United States
Harvard University, Harvard
College Library
17. Cambridge, MA 02139 United
States
Harvard University, Tozzer Library
18. Cambridge, MA 02138 United
States

- Massachusetts Institute of Tech
19. Cambridge, MA 02139 United States
McGill University
20. Montreal, QC H3A 1Y1 Canada
Northeastern University
21. Boston, MA 02115 United States
Tufts University
22. Medford, MA 02155 United States
University of Vermont, Bailey/Howe
Library
23. Burlington, VT 05405 United States
Amherst College
24. Amherst, MA 01002 United States

- Brown University
- . Providence, RI 02912 United States

Hampshire College

26. Amherst, MA 01002 United States
Mount Holyoke College
27. S Hadley, MA 01075 United States
Skidmore College
28. Saratoga Springs, NY 12866 United States
Smith College
29. Northampton, MA 01063 United States
St. Lawrence University
30. Canton, NY 13617 United States

University of Connecticut

31. Storrs, CT 06269 United States

University of Massachusetts Amherst

32. Amherst, MA 01003 United States
Wellesley College
33. Wellesley, MA 02481 United States
Williams College
34. Williamstown, MA 01267 United States

Queen's University Library

35.

Kingston, ON K7L 5C4 Canada

Trinity College

36.

Hartford, CT 06106 United States

Ένα βιβλίο με ενδεικτική την προηγούμενη αναφορά. Σύνολο 179

**Nomēmata kai phoroi stis dēmosies
prosodous : Apo tēn othōmanikē
spentza stē phorodotikē ikanotēta**

by Euangelos Prontzas

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Sakkoulas, 2003.

**2.Makedonia kai Valkania :
xenophobia kai anaptyxē**

by Aikaterinē Michalopoulou; Stelios
Aleipphantēs; Vangelēs Prontzas; et al

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Alexandreia, 1998.

**Díkaiο, istoría kai thesmοί : timêtikó
afiérōma ston Nikólao Pantazópoulo**

by Aristóboulos I Mánesēs; Nikólaos I
Pantazópoulos; Paulos V Petridēs; Euangelos
Prontzas;

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Thessalonikē : University Studio

877

Press, 2000.

**Apo tēn enoria sto chrēmatistērio : ē ellēnikē
koinotēta tēs Massalias (1820 - 1910)**

by Euangelos D Prontzas

4

. Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Papazēsē, 2005.

**Oikonomikós prostateutismós kai balkanikē
sunergasía : ta anatoliká kapná sto Mesopólemo**

by Euangelos Prontzas

5

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Thessaloníkē : University Studio Press ,
1996.

**Oikonomikos ethnikismos : dokimio stēn
neollēnikē istoria**

by Euangelos D Prontzas

6

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Thessalonikē : Univ. Studio Press, 1999.

**Bangelē Prontza Oikonomia kai gaioktēsia stē
Thessalia : 1881 - 1912**

by Euangelos D Prontzas

7

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna Morphōtiko Hidryma Ethnikēs
Trapezēs 1992

878

[View all editions and formats](#)

**Hē authentia tou nomismatos stē neoellēnikē
koinōnia : hē periodos tōn diataktikōn
kermatōn (1885-1910)**

by Vangelēs Prontzas

8

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Hetaireia Meletēs Neou
Hellēnismou, 1995.

**Hē Kerkyra, 1830-1832 : metaxy pheoudarchias
kai apoikiokratias**

by Dimitris Anoyatis-Pelé; Euangelos D Prontzas

9

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Thessalonikē : University Studio Press,
2002.

**Apo tēn enoria sto chrēmatistērio : hē hellēnikē
koinotēta tēs Massalias (1820 - 1910)**

by Vangelēs Prontzas

10

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2005.

**Oikonomikos ethnikismos : dokimio stē
neoellēnikē historia**

11

by Vangelēs Prontzas

Book

879

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Thessalonikē : University Studio
Press/Ekphrasē, 1999.

King's College London

.
London, WC2 1LR United Kingdom
Univ of Groningen

Groningen, 9712 CP Netherlands
Cambridge University

2. Cambridge, CB3 9DR United
Kingdom
Princeton University

3.
Princeton, NJ 08544 United States
University of Cincinnati

4.
Cincinnati, OH 45221 United States

Flinders University Library

5.
Adelaide Sa, 5001 Australia

UNIVERSITY OF SYDNEY

6.
Sydney, NSW 2006 Australia

King's College
London

. London, WC2
1LR United
Kingdom
. New York

University

New York, NY

10012 United

States

Princeton

University

2. Princeton, NJ

08544 United

States

University of

Cincinnati

3. Cincinnati, OH

45221 United

States

Bayerische Staatsbibliothek

1.

Munchen, 80539 Germany

King's College London

.

London, WC2 1LR United Kingdom

Harvard University, Harvard College

Library

2.

Cambridge, MA 02139 United States

New York University

3.

New York, NY 10012 United States

Princeton University

4.

Princeton, NJ 08544 United States

University of Cincinnati

5.

Cincinnati, OH 45221 United States

Bayerische Staatsbibliothek

- .
Munchen, 80539 Germany
Harvard University, Harvard College
Library
- 2.
Cambridge, MA 02139 United States
New York University
- 3.
New York, NY 10012 United States
Princeton University
- 4.
Princeton, NJ 08544 United States

Cambridge University

- Cambridge, CB3 9DR United Kingdom
King's College London
- 2.
London, WC2 1LR United Kingdom
Columbia University Libraries
- 3.
New York, NY 10027 United States
New York University
- 4.
New York, NY 10012 United States
Princeton University
- 5.
Princeton, NJ 08544 United States

Cambridge University

- .
Cambridge, CB3 9DR United Kingdom
Harvard University, Harvard College
Library
- 2.
Cambridge, MA 02139 United States
Princeton University
- 3.
Princeton, NJ 08544 United States

LIBRARY OF CONGRESS ; CRS

4.
Washington, DC 20540 United States
University of Cincinnati
5.
Cincinnati, OH 45221 United States
California State University, Sacramento
6.
Sacramento, CA 95819 United States

16 Harvard Congress

**Ta charaktēristika ton
palinnostēsantōn tēs periodou 1986-
1993 : statistikes apo ta pistopoiētika
metoikesias**

by Aglaia G Kalamatianou

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Papazēsē,
2001.

**Kinoniki Statistiki : Methodi Monodiastatis
Analis**

by Aglaia G Kalamatianou; Aglaiā G Kalamandianu

2

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athina K. & P. Sblias A.E.B.E. 1992.

**Hē ekroē ptychiouchōn giatrōn apo ta Hellēnika
panepistēmia kai hē stelechōsē tou Ethnikou
Systēmatos Hygeias : mia statistikē prosengisē**

3

by Aglaia G Kalamatianou

Book

883

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1993.

New York University

· New York, NY 10012 United States

Princeton University

2. Princeton, NJ 08544 United States

New Bulgarian Univ Library

Sofia, 1635 Bulgaria

Harvard University,

Harvard College Library

Cambridge, MA 02139
United States

Yale University
Library

2. New Haven, CT
06520 United States
New York University

3. New York, NY 10012
United States
Princeton University

4. Princeton, NJ 08544
United States
LIBRARY OF
CONGRESS ; CRS

5. Washington, DC
20540 United States

7 L. Harvard Congress

884

**Eurōpaīkē holoklērōsē kai Hellada :
oikonomia, koinōnia, politikēs**

by Napoleōn Maravegias; Theodoros
D Sakellaropoulos;

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis
Dionikos, 2006.

2

Oikonomia kai politikē stē synchronē Hellada

by Iōannēs S Vavouras; Theodōros D
Sakellaropoulos; et al

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Dionikos, 2004.

[View all editions and formats](#)

Zētēmata koinōnikēs politikēs

by Theodōros D Sakellaropoulos

3

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Dionikos, ©2003-

Keimena oikonomikēs kai koinōnikēs historias

by Theodōros D Sakellaropoulos

4

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Dionikos, ©2003.

885

[View all editions and formats](#)

**Hyperethnikes koinōnikes politikēs tēn epochē tēs
pankosmiopoiēsēs : hē koinōnikē politikē diethnōn
organismōn kai tēs Eurōpaikēs Henōsēs**

by Theodōros D Sakellaropoulos

5

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Kritikē, 2001.

**Neoellēnikē koinōnia : historikes kai kritikes
prosengiseis**

by Theodōros D Sakellaropoulos; Nikos G Kotaridēs;
et al

6

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Kritikē, 1993.

Eurōpaikē Koinōnikē politikē

by Theodōros D Sakellaropoulos

7

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Kritikē, ©1993.

**Provlēmatikes epicheirēseis : kratos kai koinōnika
sympheronta tē dekaetia tou '80**

by Theodōros D Sakellaropoulos

8

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Kritikē, ©1992.

886

9

Book

Nomismatikes kriseis kai ē kratikē diacheirisē tous stēn Ellada : 1880-1930

10

Oikonomía, koinônía, krátos stên Elláda tou mesopolelémou

11

Thesmikos metaschēmatismos kai oikonomikē anaptyxē : kratos kai oikonomia stēn Hellada, 1830-1922

12

13

887

social model

by Theodōros D Sakellaropoulos; Jos Berghman;
Gabriel Amitsis; et al

Book

Language: English

Publisher: Antwerpen ; New York : Intersentia,
©2004.

Bayerische Staatsbibliothek

- .
Munchen, 80539 Germany
Harvard University, Harvard College Library
- 2.
Cambridge, MA 02139 United States
Yale University Library
- 3.
New Haven, CT 06520 United States
New York University
- 4.
New York, NY 10012 United States
Princeton University
- 5.
Princeton, NJ 08544 United States
University of Cincinnati
- 6.
Cincinnati, OH 45221 United States

Yale University Library

- 1. New Haven, CT 06520 United States
New York University
- 2. New York, NY 10012 United States
Princeton University
- 3. Princeton, NJ 08544 United States
- 4. University of Michigan Library

Ann Arbor, MI 48109 United States
Harvard University, Harvard College
Library

- .
- Cambridge, MA 02139 United States
Yale University Library
2.
New Haven, CT 06520 United States
New York University
3.
New York, NY 10012 United States
Princeton University
4.
Princeton, NJ 08544 United States
UNIVERSITY OF SYDNEY
5.
Sydney, NSW 2006 Australia

Yale University Library

1.
New Haven, CT 06520 United States
New York University
2.
New York, NY 10012 United States
Princeton University
3.
Princeton, NJ 08544 United States
University of Michigan Library
4.
Ann Arbor, MI 48109 United States
University of Cincinnati
5.
Cincinnati, OH 45221 United States
UNIVERSITY OF SYDNEY
6.
Sydney, NSW 2006 Australia

- Harvard University, Harvard College
- 1.Library

Cambridge, MA 02139 United States
LIBRARY OF CONGRESS ; CRS

- 2.
- Washington, DC 20540 United States
UNIVERSITY OF SYDNEY
- 3.
- Sydney, NSW 2006 Australia

King's College London

- 1.
- London, WC2 1LR United Kingdom
Harvard University, Harvard College
- 2.
- Library
- Cambridge, MA 02139 United States
Yale University Library
- 3.
- New Haven, CT 06520 United States
State Library of Victoria
- 4.
- Melbourne, VIC 3000 Australia

LIBRARY OF CONGRESS ; CRS

- 1.
- Washington, DC 20540 United States

Bayerische Staatsbibliothek

- 1.
- Munich, 80539 Germany
New York University
- 2.
- New York, NY 10012 United States

Princeton University

3.
Princeton, NJ 08544 United States

LIBRARY OF CONGRESS ; CRS

4.
Washington, DC 20540 United States

Univ of Groningen

- .
- Groningen, 9712 CP Netherlands
- King's College London
2.
London, WC2 1LR United Kingdom
- Harvard University, Harvard College
- Library
3.
Cambridge, MA 02139 United States
- Brown University
4.
Providence, RI 02912 United States
- New York University
5.
New York, NY 10012 United States
- Princeton University
6.
Princeton, NJ 08544 United States

Bayerische
Staatsbibliothek

Munchen,

80539 Germany
New York
University

New York, NY
10012 United
States
Princeton
University

Princeton, NJ
08544 United
States

LIBRARY OF CONGRESS ;
CRS

4.
Washington, DC 20540
United States
University of Cincinnati

5.
Cincinnati, OH 45221 United
States
California State University, Sacramento

6.
Sacramento, CA 95819 United States
Caval Arch & Res Materials Center

7.
Bundoora, VIC 3083 Australia
State Library of Victoria

8.
Melbourne, VIC 3000 Australia

Hochschul- und Landesbibliothek
Fulda

Fulda, 36039 Germany
Bayerische Staatsbibliothek

2.
Munich, 80539 Germany
Vrije Universiteit Amsterdam

3.
Amsterdam, 1081 HV Netherlands

4. Tilburg Univ

- Tilburg, 5037 AB Netherlands
Erasmus Universiteit Rotterdam
5.
 Rotterdam, 3062 PA Netherlands
Peace Palace Library
6.
 Den Haag, 2517 KJ Netherlands
- Cambridge University
- Cambridge, CB3 9DR United Kingdom
University of Warwick
8.
 Coventry, CV4 7AL United Kingdom
Saint Mary's University, Patrick Power
Library
9.
 Halifax, NS B3H 3C3 Canada
Université Laval Bibliothèque
10.
 Quebec, QC G1V 0A6 Canada
Harvard University, Law School,
Library
11.
 Cambridge, MA 02138 United States
McGill University
12.
 Montreal, QC H3A 1Y1 Canada
Northeastern University, School of Law
Library
- Boston, MA 02115 United States
Yale University, Law School Library
14.
 New Haven, CT 06520 United States
New York Law School Library
15.
 New York, NY 10013 United States
New York Public Library
16.
 New York, NY 10018 United States
New York University
17.
 New York, NY 10012 United States

Cornell University
18.
Ithaca, NY 14850 United States

22 L Harvard Congress

Health and health care services in the balkans

by Giannēs Kyriopoulos; Kyriakos Souliotis; Charalampos Oikonomou

Book

Language: English

Publisher: Athens : Papazeses, 2003.

Princeton University

1.
Princeton, NJ 08544 United
States

**Hoi ektos ton teichōn : phtōcheia kai
koinōnikos apokleismos stis synchrones
koinōnies**

by Charalampos Oikonomou; Andreas
Pherōnas; Tania Burchardt; et al

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekoseis Dionikos,
©2006.

**Politikes hygeias stēn Hellada & tis
Europaikes koinōnies**

by Charalampos I Oikonomou

Book

Language: Greek, Modern [1453-]

Publisher: Athēna : Ekdoseis Dionikos, 2004.

[View all editions and formats](#)

[Harvard University, Harvard College Library](#)

1.

Cambridge, MA 02139 United States
[Yale University Library](#)

2.

New Haven, CT 06520 United States
[New York University](#)

3.

New York, NY 10012 United States
[Princeton University](#)

4.

Princeton, NJ 08544 United States

[New York University](#)

.1

New York, NY 10012 United States
[Princeton University](#)

2.

Princeton, NJ 08544 United States
[University of Michigan Library](#)

3.

Ann Arbor, MI 48109 United States

5 L Havard

11.2 Τμήμα Κοινωνιολογίας: Βιβλία στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Princeton. 78 ατομικές εγγραφές. Μέλη ΔΕΠ+Υπό Διορισμό=56, Ομότιμοι Καθηγητές=22

Search Request: Author = lytras andreas, 3
βιβλία και 2 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

#	Author	Brief Title	Date
☐ [1]	Lytras, Andreas	<u>Agrotikē ekmetalleusē stēn Hellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951 /</u>	2006 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HD2055.5 .L972 2006</u> <u>Not Charged</u>
☐ [2]	Lytras, Andreas	<u>Koinōnia kai ergasia : ho rolos tōn koinōnikōn taxeōn /</u>	2000 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HD4901 .L98 2000</u> <u>Not Charged</u>
☐ [3]	Lytras, Andreas	<u>Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs /</u>	1993 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HN650.5.A8 L97 1993</u> <u>Not Charged</u>

Κεφάλαιο Α. Λύτρας “Φτωχοί και Πλούσιοι:

Title: Koinōnikos apokleismos : gia tous anthrōpous pou paramerizoume-- : eisēgēseis trimerou synedriou, Panteio Panepistēmīou, 16, 17, 18 Maiou 1999, "Athēna"-Diktyo Ethelontikēs Dēmiourgias / [eisagōgē, epimeleia Despoina Papadopoulou].

Published/Created: Athēna : Ekdoseis Harmos, c2002.

Physical description: 360 p. ; 24 cm.

ISBN: 960527227X

Location: Firestone Library (F)

Location details: More information about this location

Call number: HN650.5.A8 K65 2002

Item details: Where to find this item

Κεφάλαιο: Α. Λύτρας “Η αναβάθμιση της πολιτικής εναλλακτική λύση στην κοινωνική κρίση”

<u>Prontzas, Vangelēs</u>	<u>Dikaio : historia kai thesmoi : timētiko aphierōma ston Nikolao Pantazopoulo /</u>	2000 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>KKE62 .D55 2000</u> <u>Not Changed</u>

Search Request: Author = paparizos

Search Results: Displaying 1 of 1 entries

Author/Artist: Magriplēs, Dēmētrios G.

Title: Scheseis kai leitourgia tōn thesmōn : he diaplokē tēs politikēs kai tēs thrēskeias stēn koinōnia tou Vyzantiou ; mia historikokoinōniologikē katagraphē / Dēmētrios G. Magriplēs ; prologizei ho Antōnēs Paparizos.

Published/Created: Thessalonikē : Ekdotikos Oikos Ant. Stamoulē, 2003.

Physical description: 164 p. ; 24 cm.

ISBN: 9608353114

9789608353114

Location: Firestone Library (F)

Location details: More information about this location

Call number: DF531 .M33 2003

Item details: Where to find this item

Google Books:

Includes brief details

Author/Artist: Meletiadēs, Charēs N. Title: Hē ekpaideusē stēn Kōnstantinoupolē kata ton 16. aiōna / Charēs N. Meletiadēs.

Published/Created: Thessalonikē : Kōdikas, 2000. Physical description: 142 p. ; 24 cm. ISBN: 9607332741 (pbk.)
9789607332745 (pbk.)

Location: Firestone Library (F) Location details: More information about this location Call number: LA949.I8 M44 2000 Item details: Where to find this item Google Books:

Search Request: Author = kyriaze

Search Results: Displaying 1 of 1 entries

Title: Hē Hellēnikē koinōnia sto telos tou 20ou aiōna : dēmographia, oikogeneia, apascholēsē, hygeia, koinōnikē asphalisē, paideia / epimeleia ekdosēs I. Lampirē-Dēmakē, N. Kyriazē ; prologos Geōrgios Kontogiōrgēs ; dieuthynsē ereunas G. Tapeinos, G. Kontogiōrgēs.

Published/Created: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1995.

Physical description: xv, 258 p. : maps ; 24 cm.

ISBN: 9600210942 (pbk.)

Location: Firestone Library (F)

Location details: [More information about this location](#)

Call number: HN650.5.A8 H445 1995

Item details: [Where to find this item](#)

Google Books:

[Includes brief details](#)

Status: Not Charged

Search Request: Author = Lydake

Search Results: Displaying 1 through 2 of 2 entries.

#	Author	Brief Title	
☐ [1]	Lydakē, Anna	Balame kai Roma : hoi tsinganoi tōn Anō Liosiōn /	1997 Location: Firestone Library (F) Call Number: DX232 .L93 1997 Not Charged
☐ [2]	Lydakē, Anna	Tsinganoi stēn Polē : megalōnontas stēn Hagia Varvara /	1998 Location: Firestone Library (F) Call Number: DX232 .L93 1998 Not Charged

Search Request: Author = Halkias a.

Search Results: Displaying 1 of 1 entries

Author/Artist: Halkias, Alexandra, 1965-

Title: The empty cradle of democracy : sex, abortion, and nationalism in modern Greece / Alexandra Halkias.

Published/Created: Durham [N.C.] ; London : Duke University Press, 2004.

Physical description: xv, 413 p. : ill. ; 25 cm.

Electronic access: Table of contents

ISBN: 0822333112 (cloth : alk. paper)

0822333236 (pbk. : alk. paper)

Location: Firestone Library (F)

Location details: More information about this location

Call number: HQ767.5.G8 H35 2004

Item details: Where to find this item

Google Books:

Includes brief details

Status: Not Charged

Search Request: Author = Chryssis

Search Results: Displaying 1 of 1 entries

Author/Artist: Chryssis, Alexander A., 1958-

Title: Knowledge, power and emancipation : from Marx to the October Revolution / Alexander A. Chryssis.

Published/Created: London ; Los Angeles : Minerva Press, 1997.

Physical description: 239 p. ; 21 cm.

ISBN: 1861063318 (pbk.)

Location: Firestone Library (F)

Location details: More information about this location

Call number: HX11.I5 C52 1997

899

Item details: Where to find this item

Google Books:

Includes brief details

Status: Not Charged

Search Request: Author = Karampelias, Gerasimos N., 1964-

Search Results: Displaying 1 through 6 of 6 entries.

Author	Brief Title	Date
<u>Karampelias, Gerasimos N., 1964-</u>	<u>International conference : the passage of ships through straits : Athens, October 23, 1999, Divani Caravel Hotel /</u>	2000 Location: <u>Pitney Collection (PITN). Firestone</u> Call Number: <u>JZ3760 .I5 2000</u> <u>Not Charged</u>
<u>Karampelias, Gerasimos N., 1964-</u>	<u>Politikē hēgemonia tōn enoplōn dynamēōn stēn Tourkia /</u>	2000 Location: <u>RBSC Off-Site Storage: Contact rbsc@princeton.edu</u> Call Number: <u>JQ1803.5.C58 K358 2000</u> <u>Not Charged</u>
<u>Karampelias, Gerasimos N., 1964-</u>	<u>Rolos tōn enoplōn dynamēōn stēn politikē zōē tēs Tourkias kai tēs Helladas : synkritikē analysē tōn metapolemikōn stratiōt</u>	2001 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>UA810 .K37 2001</u> <u>Not Charged</u>
<u>Karampelias, Gerasimos N., 1964-</u>	<u>Stratos kai politikē exousia stēn Tourkia : mia historikē episkopēsē /</u>	2000 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>JQ1803.5.C58 K36 2000</u> <u>Not Charged</u>
<u>Karampelias, Gerasimos N., 1964-</u>	<u>Themata Tourkias /</u>	1999 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>KZ3780 .K37 1999</u> <u>Not Charged</u>

<u>Karampelias, Gerasimos N., 1964-</u>	<u>Tourkia : thrēskeia, koinōnia kai politikē /</u>	2004 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>BL65.P7 K37 2004</u> <u>Not Charged</u>

Search Request: Author = Tsiros

Search Results: Displaying 1 of 1 entries

Author/Artist: Tsiros, Nikolaos, 1964-

Title: Die politische Theorie der Postmoderne / Nikolaos Tsiros.

Published/Created: Frankfurt am Main ; New York : P. Lang, c1993.

Physical description: 190 p. ; 21 cm.

Series: Europäische Hochschulschriften. Reihe XXXI, Politikwissenschaft, Bd. 211
= Publications universitaires européennes. Série XXXI, Sciences politiques
; vol. 211 = European university studies. Series XXXI, Political science ;
vol. 211

Europäische Hochschulschriften. Bd. 211.

ISBN: 3631454724

Location: RECAP: Use recap button to request

Location details: More information about this location

Call number: HM73 .T75 1993

Item details: Where to find this item

Google Books:

Includes brief details

Search Request: Author = Konstantopoulou

Search Results: Displaying 1 through 2 of 2 entries.

Author	Brief Title	Date

<u>Kōnstantopoulou, Chrysoula</u>	<u>"Emeis" kai hoi "alloi" : anaphora stis taseis kai ta symvola /</u>	1999 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HM136 E644 1999</u> <u>Not Charged</u>
<u>Kōnstantopoulou, Chrysoula</u>	<u>Gia mia koinōniologia tēs ergasias /</u>	1994 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HD6955 .K66 1994</u> <u>Not Charged</u>

Search Request: Author = Prontzas, Vangelēs

Search Results: Displaying 1 through 5 of 5 entries.

Author	Brief Title	Date
<u>Prontzas, Vangelēs</u>	<u>Apo tēn enoria sto chrēmatisērío : hē Hellēnikē koinotēta tēs Massalias (1820 - 1910) /</u>	2005 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>DC801.M38 P76 2005</u> <u>Not Charged</u>
<u>Prontzas, Vangelēs</u>	<u>Authentia tou nomismatos stē neoellēnikē koinōnia : hē periodos tōn diataktikōn kermatōn (1885-1910) /</u>	1995 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HG1200.5 .P76 1995</u> <u>Not Charged</u>
<u>Prontzas, Vangelēs</u>	<u>Dikaio : historia kai thesmoi : timētiko aphierōma ston Nikolao Pantazopoulo /</u>	2000 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>KKE62 .D55 2000</u> <u>Not Charged</u>
<u>Prontzas, Vangelēs</u>	<u>Oikonomia kai gaioktēsia stē Thessalia (1881-1912) /</u>	1992 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HD2055.5.Z9 T767 1992</u> <u>Multiple volumes.</u>

<u>Prontzas, Vangelēs</u>	<u>Oikonomikos prostateutismos & Valkanikē synergasia : ta anatolika kapna sto mesopolemo /</u>	1996 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HD9145.G82 P766 1996</u> <u>Not Charged</u>

Author	Brief Title	Date
<u>Prontzas, Euangelos D.</u>	<u>Kerkyra, 1830-1832 : metaxy pheoudarchias kai apoikiokratias /</u>	2002 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HD840.5.Z8 C7 2002</u> <u>Not Charged</u>
<u>Prontzas, Euangelos D.</u>	<u>Makedonia kai Valkania : xenophobia kai anaptyxē /</u>	1998 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>DF901.M3 M44 1998</u> <u>Not Charged</u>
<u>Prontzas, Euangelos D.</u>	<u>Oikonomikos ethnikismos : dokimio stē neoellēnikē historia /</u>	1999 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HC295 .P68 1999</u> <u>Not Charged</u>

Search Request: Author = Kalamatianou

Search Results: Displaying 1 through 2 of 2 entries.

Author	Brief Title	Date
<u>Kalamatianou, Aglaia G.</u>	<u>Charaktēristika ton palinnostēsantōn tēs periodou 1986-1993 : statistikes apo ta pistopoiētika metoikesias /</u>	2001 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>JV8112.Z5 K352 2001</u> <u>Not Charged</u>

<u>Kalamatianou, Aglaia G.</u>	<u>Ekroē ptychiouchōn giatrōn apo ta Hellēnika panepistēmia kai hē stelechōsē tou Ethnikou Systēmatos Hygeias : mia statistikē prose</u>	1993 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>R787.A6 K35 1993</u> <u>Not Charged</u>

Search Request: Author = Antōnopoulou, M. N. (Maria N.)

Search Results: Displaying 1 of 1 entries

Title: Hē Domē tēs Hellēnikēs koinōnias / M.N. Antōnopoulou ... [et al.].

Published/Created: [Athens] : Kentauros, c1986.

Physical description: 107 p. ; 21 cm.

Location: Firestone Library (F)

Location details: More information about this location

Call number: HN650.5.A7 D65 1986

Item details: Where to find this item

Google Books:

Status: Not Charged

Search Request: Author = Sakelaropoulos Th

Search Results: Displaying 1 through 8 of 8 entries.

Author	Brief Title	Date
<u>Sakellaropoulos, Theodōros D.</u>	<u>Eurōpaikē holoklērōsē kai Hellada : oikonomia, koinōnia, politikēs /</u>	2006 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HC240.25.G8 E87 2006</u> <u>Not Charged</u>

<u>Sakellaropoulos, Theodōros D.</u>	<u>Keimena oikonomikēs kai koinōnikēs historias /</u>	2003 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HC295 .S255 2003</u> <u>Not Charged</u>
<u>Sakellaropoulos, Theodōros D.</u>	<u>Kriseis stēn Hellada 1830-1857 : oikonomikes, koinōnikes kai politikēs opseis /</u>	1994 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HC295 .S25 1994</u> <u>Multiple volumes.</u>
<u>Sakellaropoulos, Theodōros D.</u>	<u>Nomismatikes kriseis kai hē kratikē diacheirisē tous stēn Hellada, 1880-1930 /</u>	1991 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HG1200.5 .D462 1991</u> <u>Not Charged</u>
<u>Sakellaropoulos, Theodōros D.</u>	<u>Oikonomia kai politikē stē synchronē Hellada /</u>	2004 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HC295 .O4415 2004</u> <u>Not Charged</u>
<u>Sakellaropoulos, Theodōros D.</u>	<u>Provlēmatikes epicheirēseis : kratos kai koinōnika sympheronta tē dekaetia tou '80 /</u>	1992 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HC295 .S353 1992</u> <u>Not Charged</u>
<u>Sakellaropoulos, Theodōros D.</u>	<u>Thesmikos metaschēmatismos kai oikonomikē anaptyxē : kratos kai oikonomia stēn Hellada, 1830-1922 /</u>	1991 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HC295 .S24 1991</u> <u>Not Charged</u>
<u>Sakellaropoulos, Theodōros D.</u>	<u>Zētēmata koinōnikēs politikēs /</u>	2003 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HV375.5 .S25 2003</u> <u>Multiple volumes.</u>

Search Request: Author = Tsotsoros

Search Results: Displaying 1 through 3 of 3 entries.

Author	Brief Title	Date
<u>Tsotsoros, Stathēs N.</u>	<u>Energeia kai anaptyxē stē metapolemikē periodo : hē Dēmosia Epicheirēsē Ēlektrismou 1950-1992 /</u>	1995 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HD9685.G84 D48 1995</u> <u>Not Charged</u>
<u>Tsotsoros, Stathēs N.</u>	<u>Oikonomikoi kai koinōnikoi mēchanismoι ston oreino chōro : Gortynia, 1715-1828 /</u>	1986 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HC297.G67 T76 1986</u> <u>Not Charged</u>
<u>Tsotsoros, Stathēs N.</u>	<u>Synkrotēsē tou viomēchanikou kephalaiau stēn Hellada (1898-1939) /</u>	1993 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HD3616.G72 T767 1993</u> <u>Multiple volumes.</u>

Search Request: Author = Kotarides

Author	Brief Title	Date
<u>Kotaridēs, Nikos G., 1957-</u>	<u>Manthos Athēnaios : phigoures kai skēnika tou theatrou skiōn /</u>	2002 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>PN1979.S5 K68 2002q</u> <u>Not Charged</u>

<u>Kotaridēs, Nikos G., 1957-</u>	<u>Oikonomia tēs vias : paradosiakes kai neōterikes exousies stēn Hellada tou 19ou aiōna /</u>	2006 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HN650.5.Z9 V57 2006</u> <u>Not Charged</u>
<u>Kotaridēs, Nikos G., 1957-</u>	<u>Paradosiakē epanastasē kai Eikosiena /</u>	1993 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HM281 .K672 1993</u> <u>Not Charged</u>
<u>Kotaridēs, Nikos G., 1957-</u>	<u>Rempetes kai rempetiko tragoudi /</u>	1996 Location: <u>Mendel Music Library (MUS)</u> Call Number: <u>ML3499.G8 R46 1996</u> <u>Not Charged</u>

Search Request: Author = Kotea

Search Results: Displaying 1 of 1 entries

Title: Eurōpaikē astikē historiographia : Taseis kai prooptikes / Epimeleia Lydia Sapounakē-Drakakē, Marianthē Kotea ; graphoun hoi Donatella Calabi ... [et al.].

Published/Created: Athēna : Dionikos, 2004.

Physical description: 178 p. ; 21 cm.

ISBN: 960878848X
9789608788480

Location: Firestone Library (F)

Location details: More information about this location

Call number: D13 .E93 2004

Item details: Where to find this item

Google Books:

Status: Not Charged

Search Request: Author = Philias, Vasileios Iōannou

Author	Brief Title	Date
<u>Philias, Vasileios Iōannou</u>	<u>Axechasta kai ta lēsmonēmena : poreia pros tē diktatoria (1963-1967), diktatoria-antistasē (1967-1974), metapoliteusē (1974-1993) /</u>	1997 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>DF853 .P47 1997</u> <u>Not Charged</u>
<u>Philias, Vasileios Iōannou</u>	<u>Dokimia koinōniologias /</u>	1976 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HM63.G7 P43</u> <u>Not Charged</u>
<u>Philias, Vasileios Iōannou</u>	<u>Family and its culture : an investigation in seven East and West European countries /</u>	1984 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HQ612 .F35 1984</u> <u>Not Charged</u>
<u>Philias, Vasileios Iōannou</u>	<u>Koinōnia kai exousia stēn Hellada /</u>	1974 Multiple Locations.
<u>Philias, Vasileios Iōannou</u>	<u>Koinōniologia tēs hypanaptyxēs /</u>	1996 Location: <u>Annex A, Forrestal: use annex button to request</u> Call Number: <u>HD75 .P55 1996</u> <u>Not Charged</u>
<u>Philias, Vasileios Iōannou</u>	<u>Oikonomikē historia tēs neōterēs Helladas /</u>	1985 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HC295 .K34 1985</u> <u>Multiple volumes.</u>

<u>Philiass, Vasileios Iōannou</u>	<u>Paradosē kai neōterikotēta stis politistikes drastēriotētes tēs hellēnikeēs oikogeneias : metavallomena schēmata /</u>	1984 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HQ662.5 .P37 1984</u> <u>Not Charged</u>
<u>Philiass, Vasileios Iōannou</u>	<u>Paradosiakos choros kai laikē dēmiourgia /</u>	1999 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>GV1653 .S23 1999</u> <u>Not Charged</u>
<u>Philiass, Vasileios Iōannou</u>	<u>Politika keimena /</u>	1975 Location: <u>RBSC Off-Site Storage: Contact rbsc@princeton.edu</u> Call Number: <u>DF852 .P475 1975</u> <u>Not Charged</u>
<u>Philiass, Vasileios Iōannou</u>	<u>Provlēma tou schēmatismou paragōgikou kephalaiau eis tas hypanaptyktous oikonomias /</u>	1967 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HB501 .P418 1967</u> <u>Not Charged</u>
<u>Philiass, Vasileios Iōannou</u>	<u>Provlēmatismoī kai episēmanseis /</u>	1997 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>AC95.G8 P77 1997</u> <u>Not Charged</u>
<u>Philiass, Vasileios Iōannou</u>	<u>Syntagmatikon dikaiōma tēs eleutherotypias kai hē kata to arthron 367 P.K. prosthetos prostasia /</u>	1966 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>KKE3483 .P48 1966</u> <u>Not Charged</u>

Search Request: Author = Papathanasopoulos

Author	Brief Title	Date

<u>Papathanasopoulos, Kōnstantinos, 1950-</u>	<u>Alexandros Koumoundouros : scholia gia mia viographia /</u>	1993 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>DF803 .P362 1993</u> <u>Not Charged</u>
<u>Papathanasopoulos, Kōnstantinos, 1950-</u>	<u>Hellēnikē emporikē nautilia, 1833-1856 : exelixē kai anaprosarmogē /</u>	1983 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HE872.5 .P26</u> <u>Not Charged</u>
<u>Papathanasopoulos, Kōnstantinos, 1950-</u>	<u>Hetairia Hellēnikēs Atmoploias 1855-1872 : ta adioxoda tou prostateutismou /</u>	1988 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HE872.5. P36 1988</u> <u>Not Charged</u>

<u>Yotopoulos-Marangopoulos, Alice</u>	<u>Anti-terrorist measures and human rights /</u>	2004 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>HV6431 .A575 2004</u> <u>Not Charged</u>
<u>Yotopoulos-Marangopoulos, Alice</u>	<u>Eidēseis tou polemou kai ho polemos kata tēs eidēsēs /</u>	2002 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>PN4784.W37 E433 2002</u> <u>Not Charged</u>
<u>Yotopoulos-Marangopoulos, Alice</u>	<u>Mobiles du délit : étude de criminologie et de droit pénal /</u>	1973 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>7920.392</u> <u>Not Charged</u>
<u>Yotopoulos-Marangopoulos, Alice</u>	<u>Peculiarities of female criminality and their causes : a human rights perspective /</u>	1992 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HV6046 .Y68 1992</u> <u>Not Charged</u>

<u>Yotopoulos-Marangopoulos, Alice</u>	<u>Women's rights, human rights /</u>	1994 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>K644 .W645 1994</u>

<u>Sarrēs, Neoklēs</u>	<u>Allē pleura /</u>	1977 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>DS54.8 .S27 1977</u> <u>Multiple volumes.</u>
<u>Sarrēs, Neoklēs</u>	<u>Exōterikē politikē & politikēs exelixeis stēn prōtē Tourkikē dēmokratia /</u>	1922 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>DR590 .S377 1922</u> <u>Not Charged</u>
<u>Sarrēs, Neoklēs</u>	<u>Oikogeneia stēn Tourkia : koinōnikē plaiiōsē kai thesmikē prosengisē /</u>	1990 Location: <u>RECAP: Use recap button to request</u> Call Number: <u>HQ663.4 .S27 1990</u> <u>Not Charged</u>
<u>Sarrēs, Neoklēs</u>	<u>Osmanikē pragmatikotēta : systēmikē para-thesē domōn kai leitourgion /</u>	1991 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>DR486 .S377</u> <u>Multiple volumes.</u>
<u>Sarrēs, Neoklēs</u>	<u>Proepanastatikē Hellada kai Osmaniko kratos : apo to cheirographo tou Souleüman Penach ephentē tou Moraitē, 1785 /</u>	1993 Location: <u>Firestone Library (F)</u> Call Number: <u>DF801 .S24 1993</u>

Search Request: Author = Lamprelles D.

Search Results: Displaying 1 of 1 entries

Author/Artist: Lamprellēs, Dēmētrēs N.

Title: Christougenna sten poiese tou Miltou Sachtoire : He anaklastike dialektike

911

kai ta matomena tes thrausmata / Demetres N. Lamprelles ; prologos
Giannes Dallas.

Published/Created: Athena : Ikaros, 2008.

Physical description: 98 p. ; 21 cm.

ISBN: 9789608399716

Location: Firestone Library (F)

Location details: [More information about this location](#)

Call number: No call number available

Item details: [Where to find this item](#)

Google Books:

Order information: 1 Copy Received as of 02-02-09

Status: Not Charged

Author	Brief Title	Date
Kēpas, Miltiadēs Iō.	Koinōnikooikonomikos metaschēmatismos stēn kentroanatolikē kai stē notioanatolikē Europē meta to 1989 /	2004 Location: Firestone Library (F) Call Number: D860 .K47 2004 Not Charged
Kēpas, Miltiadēs Iō.	Synkrotēsē tes Valkanikēs periphēreias stēn periodo 1990-1999 kai ho rolos tēs Helladas /	2004 Location: Firestone Library (F) Call Number: HC401 .K47 2004

Πρόντζας Δημήτρης

Title: Hē agrotikē ekmetalleusē stēn Hellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to
1951 / And. N. Lytras, Dēm. E. Prontzas ; prologos Vasilēs Philias.

Published/Created: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2006.

Physical description: 271 p. : ill. ; 21 cm.

Series: Seira Synchrones koinōnikes epistēmes, theōria kai praxē

ISBN: 9600219753

9789600219753

Location: Firestone Library (F)
Location details: [More information about this location](#)
Call number: HD2055.5 .L972 2006
Item details: [Where to find this item](#)
Google Books:
[Includes brief details](#)

Status: Not Charged

11.3 Τμήμα Κοινωνιολογίας. Βιβλία στη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου (ΗΠΑ):

Ατομικές Εγγραφές: 81, Μέλη ΔΕΠ και Υπό Διορισμό= 51, Ομότιμοι Καθηγητές=30

DATABASE: Library of Congress Online Catalog

YOU SEARCHED: Author/Creator Keyword =

Manganas

	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
	Manganas, Antoine D.	Manganas, Antoine D.	<u>Eidika themata pou aphoroun tēn kakopoiēsē paidiōn : hē periptōsē tou Kanada kai tōn Hē.P.A. / Antōnēs D. Manganas.</u>	1996	ACCESS: Law Library Reading Room (Madison, LM201) CALL NUMBER: KE8926.A7 M36 1996
	Manganas, Antoine D.	Manganas, Antoine D.	<u>Poinikos kōdikas gia ton politē : mia epilogē paradeigmatōn / Antōnē D. Mangana, Grēgorē Lazou ; prologos, Vasilē Philia.</u>	1998	ACCESS: Law Library Reading Room (Madison, LM201) CALL NUMBER: KPA68 .K68 1994

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Lazos, Grēgorēs, 1954-	Lazos, Grēgorēs, 1954-	<u>Provlēma tēs poiōtikēs ereunas stis koinōnikes epistēmes : theōria kai praxē / Grēgorēs Lazos.</u>	1998	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: JCS J 36 1998

☐ [2]	Lazos, Grēgorēs, 1954-	Lazos, Grēgorēs, 1954-	<u>Sexoualikotēta hōs axia stē synchronē Hellada / Grēgorēs Lazos.</u>	1997	LIBRARY OF CONGRESS HOLDINGS INFORMATION NOT AVAILABLE
☐ [3]	Lazos, Grēgorēs, 1954-	Manganas, Antoine D.	<u>Poinikos kōdikas gia ton politē : mia epilogē paradeigmatōn / Antōnē D. Mangana, Grēgorē Lazou ; prologos, Vasilē Philia.</u>	1998	ACCESS: Law Library Reading Room (Madison, LM201) CALL NUMBER: KPA68 .K68 1994

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Lambropoulou, Efstathia	Lambropoulou, Efstathia.	<u>Erlebnisbiographie und Aufenthalt im Jugendstrafvollzug / Efstathia Lambropoulou.</u>	1987	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HV9158 .L35 1987
☐ [2]	Lambropoulou, Efstathia	Lambropoulou, Efstathia.	<u>Koinōnikos elenchos tou enklēmatos / Ephē P. Lampropoulou.</u>	1994	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HM291 .L236 1994

LC Control No.: 85190850
LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/85190850>
Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)
Personal Name: Chaidou, Anthozoe, 1955-
Main Title: Junge Ausländer aus Gastarbeiterfamilien in der Bundesrepublik Deutschland : ihre Kriminalität nach offizieller Registrierung und nach ihrer Selbstdarstellung / Anthozoe Chaidou.
Published/Created: Frankfurt am Main ; New York : P. Lang, c1984.
Description: 264 p. ; 21 cm.
ISBN: 3820454519

LC Control No.: 94179927
LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/94179927>
Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)
Personal Name: Lytras, Andreas.
Main Title: Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs / Andreas Lytras.
Published/Created: Athēna : Ekdoseis "Nea Synora"-A.A. Livanē, 1993.
Description: 263 p. ; 21 cm.
ISBN: 9602363185

Λύτρας Α. Κοσκινάς Κ. “Εργασία και Τάξη” στο Λιοδάκης Γ. (επιμ.), *Κοινωνία, Τεχνολογία και Αναδιάρθρωση της Παραγωγής*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1993.

Koinōnia, technologia & anadiarthrōsē tēs paragōgēs : praktika...

LC Control No.: 95167800
LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/95167800>
Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)
Main Title: Koinōnia, technologia & anadiarthrōsē tēs paragōgēs : praktika symposiou, Polytechneio Krētēs, Octōvrios 1992 / epimeleia, G. Liodakēs = Society, technology & reconstructing of production : proceedings of symposium, Technical University of Crete, October 1992 / editor, G. Liodakis.
Published/Created: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1993.
Description: 572 p. : ill. ; 24 cm.
ISBN: 9600210268

CALL NUMBER: HC79.T4 K615 1993

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Building Reading Rooms

-- **Status:** Not Charged

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Meletiadēs, Charēs N.	Meletiadēs, Charēs N.	<u>Anagennēsiakes taseis stē Neoellēnikē logiosynē :</u> <u>Nikolaos Sophianos /</u> <u>Charēs N. Meletiadēs.</u>	2006	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: <u>HC79.T4 K615 1993</u>
☐ [2]	Meletiadēs, Charēs N.	Meletiades, Chares N.	<u>Anagennesiakes taseis ste neoellenike logiosyne :</u> <u>Nikolaos Sophianos /</u> <u>Chares N. Meletiades.</u>	2006	LIBRARY OF CONGRESS HOLDINGS INFORMATION NOT AVAILABLE

LC Control No.: 2004001306

LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/2004001306>

Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)

Personal Name: Halkias, Alexandra, 1965-

Main Title: The empty cradle of democracy : sex, abortion, and nationalism in modern Greece / Alexandra Halkias.

Published/Created: Durham : Duke University Press, 2004.

Description: xv, 413 p. : ill. ; 25 cm.

ISBN: 0822333112 (cloth : alk. paper)

0822333236 (pbk. : alk. paper)

Links: [Table of contents](#)

CALL NUMBER: [HQ767.5.G8 H35 2004](#)

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

-- **Status:** Not Charged

CALL NUMBER: [HQ767.5.G8 H35 2004 FT MEADE](#)

Copy 2

-- **Request in:** Main or Science/Business Reading Rms - STORED OFFSITE

-- **Status:** Not Charged

**DATABASE: Library of Congress Online
Catalog**

YOU SEARCHED: **Author/Creator Keyword =**
Tsiros

SEARCH RESULTS: **Displaying 1 through 2 of**
2.

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Tsiros, Nikolaos, 1964-	Tsiros, Nikolaos, 1964-	Kratos, exousia, koinovouleutiko systēma se thesmikē kai politikē krisē : ho Eleutherios Venizelos kai hē leitourgia tou politeumatōs stēn periodo 1914-1920 / Nikolaos Tsiros.	2000	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: JN5056 .T73 2000

☐ [2]	Tsiros, Nikolaos, 1964-	Tsiros, Nikolaos, 1964-	<u>Politische Theorie der Postmoderne / Nikolaos Tsiros.</u>	1993	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HN 473 .T75 1993

DATABASE: Library of Congress Online Catalog

YOU SEARCHED: **Author/Creator Keyword = Kyriaze**

SEARCH RESULTS: **Displaying 1 through 2 of 2.**

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Kyriazē, Nota		<u>Hellēnikē koinōnia sto telos tou 20ou aiōna : dēmographia, oikogeneia, apascholēsē, hygeia, koinōnikē asphalisē, paideia / epimeleia ekdosēs, I. Lampirē-Dēmakē, N. Kyriazē ; prologos, Geōrgios Kontogiōrgēs ; [hoi syngra</u>	1995	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HN650.5.A8 H45 1995
☐ [2]	Kyriazē, Nota	Kyriazē, Nota.	<u>Anaparagōgē tou plēthysmou : theōrētikes prosengiseis kai empeirikes ereunes / Nota Kyriazē.</u>	1992	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HQ760 .K97 1992

LC Control No.: 96118828
LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/96118828>
Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)
Personal Name: Kōnstantopoulou, Chrysoula.
Main Title: Gia mia koinōniologia tēs ergasias / Chrysoula Kōnstantopoulou.
Published/Created: Thessalonikē : Paratērētēs, 1994.
Description: 251 p. ; 23 cm.
ISBN: 9602608129

CALL NUMBER: HD6955 .K66 1994

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

-- **Status:** Not Charged

LC Control No.: 97160971
LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/97160971>
Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)
Personal Name: Kōstopoulos, Tryphōnas I.
Main Title: Eurōpaikē Henōsē kai topikē autodioikēsē / Tryphōnas I. Kōstopoulos.
Published/Created: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1996-
Description: v. <1 > ; 21 cm.
ISBN: 9600211582 (t. 1)

CALL NUMBER: JS5610 .K67 1996

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

-- **Status:** Not Charged

DATABASE: Library of Congress Online Catalog

YOU SEARCHED: Author/Creator Keyword =

Karampelias, Gerasimos N., 1964-

SEARCH RESULTS: Displaying 1 through 4 of 4.

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Karampelias, Gerasimos N., 1964-	Karampelias, Gerasimos N., 1964-	<u>Rolos tōn enoplōn dynameōn stēn politikē zōē tēs Tourkias kai tēs Helladas : synkritikē analysē tōn metapolemikōn stratiōtikōn epemvaseōn, 1945-1980 / Gerasimos Karampelias.</u>	2001	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: UA810 .K37 2001
☐ [2]	Karampelias, Gerasimos N., 1964-	Karampelias, Gerasimos N., 1964-	<u>Rolos tōn enoplōn dynameōn stēn politikē zōē tēs Tourkias kai tēs Helladas : synkritikē analysē tōn metapolemikōn stratiōtikōn epemvaseōn, 1945-1980 / Gerasimos N. Karampelias.</u>	1998	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: UA810 .K37 1998
☐ [3]	Karampelias, Gerasimos N., 1964-	Karampelias, Gerasimos N., 1964-	<u>Stratos kai politikē exousia stēn Tourkia : mia historikē episkopēsē / Gerasimos Karampelias.</u>	2000	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: JQ1803.5.C58 K36 2000

☐ [4]	Karampelias, Gerasimos N., 1964-	Karampelias, Gerasimos N., 1964-	<u>Themata Tourkias / [Geōrgios Angeletopoulos, Gerasimos Karampelias, Eudokia Phournatzopoulou].</u>	1999	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER:

LC Control No.: 00305650

LCCN Permalink: <http://lcn.loc.gov/00305650>

Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)

Personal Name: Prontzas, Vangelēs.

Main Title: Oikonomikos ethnikismos : dokimio stē neoellēnikē historia / Euangelos D. Prontzas ; prologos, Paulos V. Petridēs.

Edition Information: 1. ekd.

Published/Created: Thessalonikē : University Studio Press/Ekphrasē, 1999.

Description: 228 p. : ill. ; 21 cm.

ISBN: 9601207155

CALL NUMBER: HC295 .P68 1999

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

-- **Status:** Not Charged

DATABASE: Library of Congress Online Catalog

YOU SEARCHED: Author/Creator Keyword =
Antonopoulou

SEARCH RESULTS: Displaying 1 through 2 of 2.

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	

☐ [1]	Antōnopoulou, M. N. (Maria N.)		<u>Domē tēs Hellēnikēs koinōnias / M.N. Antōnopoulou ... [et al.].</u>	1986	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HN650.5.A7 D65 1986
☐ [2]	Antōnopoulou, M. N. (Maria N.)	Antōnopoulou, M. N. (Maria N.)	<u>Theōria kai ideologia stē skepsē tōn klassikōn tēs koinōniologias / Maria N. Antōnopoulou.</u>	1900	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HM24 .A547 1990z

LC Control No.: 95167484

LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/95167484>

Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)

Personal Name: Kalamatianou, Aglaia G.

Main Title: Hē ekroē ptychiouchōn giatrōn apo ta Hellēnika panepistēmia kai hē stelechōsē tou Ethnikou Systēmatos Hygeias : mia statistikē prosengisē / Aglaia G. Kalamatianou.

Published/Created: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1993.

Description: 332 p. : ill., 1 map ; 25 cm.

ISBN: 9600210365

CALL NUMBER: R787.A6 K35 1993

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

-- **Status:** Not Charged

LC Control No.: 00370487
LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/00370487>
Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)
Personal Name: Riboli, Diana.
Main Title: Tunsuriban, Shamanism in the Chepang of southern and central Nepal / Diana Riboli ; translation, Philippa Currie.
Published/Created: Kathmandu : Mandala Book Point, c2000.
Description: 257 p. : ill. ; 22 cm.
ISBN: 9993310050

CALL NUMBER: BL2034.5.C44 R52 2000

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

-- **Status:** Not Charged

LC Control No.: 88137202
LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/88137202>
Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)
Personal Name: Tsotsoros, Stathēs N.
Main Title: Oikonomikoi kai koinōnikoi mēchanismoi ston oreino chōro : Gortynia, 1715-1828 / Stathēs N. Tsotsoros.
Published/Created: Athēna : Historiko Archeio, Emporikē Trapeza tēs Hellados, 1986.
Description: 329 p. ; 24 cm.

CALL NUMBER: HC297.G67 T76 1986

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

-- **Status:** Not Charged

DATABASE: Library of Congress Online Catalog

YOU SEARCHED: Author/Creator Keyword =

Kotaridēs

SEARCH RESULTS: Displaying 1 through 3 of 3.

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Kotaridēs, Nikos G., 1957-		<u>Rempetes kai rempetiko tragoudi / eisagōgē, epimeleia Nikos Kotaridēs ; keimena, Helenē Andriakaina ... [et al.] ; epimetro, Stathēs Damianakos.</u>	1996	ACCESS: Performing Arts Reading Room (Madison, LM113) CALL NUMBER: ML3499.G8 R46 1996
☐ [2]	Kotaridēs, Nikos G., 1957-	Kotaridēs, Nikos G., 1957-	<u>Paradosiakē epanastasē kai Eikosiena / Nikos G. Kotaridēs.</u>	1993	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: DS11 .D37 K68 1993
☐ [3]	Kotaridēs, Nikos G., 1957-	Theotokas, Nikos, 1956-	<u>Oikonomia tēs vias : paradosiakes kai neōterikes exousies stēn Hellada tou 19ou aiōna / Nikos Theotokas, Nikos Kotaridēs.</u>	2006	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: UN650 .F73 K57 2006

LC Control No.: 2001425265

LCCN Permalink: <http://lcn.loc.gov/2001425265>

Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)

Personal Name: Kotea, Marianthē G., 1964-

Main Title: Hē viomēchanikē zōnē tou Peiraia, 1860-1900 / Marianthē Kotea.

Published/Created: Athēna : Panepistēmiakes Ekdoseis Panteiou Panepistēmiou, 1997.

Description: 237 p. : ill. (some col.), maps, plans ; 24 cm.

ISBN: 9608547636

CALL NUMBER: HD840.5.Z7 K67 1997

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

-- **Status:** Not Charged

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Philiass, Vasileios Iōannou		<u>Family and its culture : an investigation in seven East and West European countries / edited by Manfred Biskup, Vassilis Filias, and Iván Vitányi for the European Coordination Centre for Research and Documentation in Social Sciences.</u>	1984	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HQ612 .F35 1984
☐ [2]	Philiass, Vasileios Iōannou		<u>Provlēmatismoi kai episēmanseis / Vasilēs I. Philiass, epimeleia ; meletes tōn Savva Agouridē ... [et al.].</u>	1997	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: AC95.G8 P77 1997

☐ [3]	Philias, Vasileios Iōannou	Katsoulēs, Geōrgios D.	<u>Oikonomikē historia tēs neōterēs Helladas / Giōrgē Katsoulē, Mariou Nikolinakou, Vasilē Philia.</u>	1985	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HC295 .K34 1985
☐ [4]	Philias, Vasileios Iōannou	Philias, Vasileios Iōannou.	<u>Dekatessera dokimia koinōniologias / Vasilē I. Philia.</u>	1991	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HN13 .P48 1991
☐ [5]	Philias, Vasileios Iōannou	Philias, Vasileios Iōannou.	<u>Koinōnika systēmata : Ho Asiatikos tropos paragōgēs : Hē Polē-kratos : To Pheoudarchiko systēma : Diadikasia tēs metavasēs kai kapitalistikē holoklērōsē / Vasilē I. Philia.</u>	1978	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HM131 .P43 1978
☐ [6]	Philias, Vasileios Iōannou	Philias, Vasileios Iōannou.	<u>Koinōnika systēmata ston 20o aiōna / Vasilēs Philias.</u>	1988	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HM61 .P48 1988
☐ [7]	Philias, Vasileios Iōannou	Philias, Vasileios Iōannou.	<u>Koinōniologia tēs hypanaptyxēs / Vasilēs Philias.</u>	1996	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HD75 .P55 1996

☐ [8]	Philias, Vasileios Iōannou	Philias, Vasileios Iōannou.	<u>Koinōniologia tēs oikonomias / Vasilēs I. Philias.</u>	1994	LIBRARY OF CONGRESS HOLDINGS INFORMATION NOT AVAILABLE
☐ [9]	Philias, Vasileios Iōannou	Philias, Vasileios Iōannou.	<u>Max Vemper, Systēmatikē koinōniologia kai methodology : mia eisagōgē sto ergo tou / Vasilē I. Philia.</u>	1976	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HM22.G3 W45685 1976
☐ [10]	Philias, Vasileios Iōannou	Philias, Vasileios Iōannou.	<u>Politika keimena : hē poreia pros tē diktatoria : apologia, keimena tēs phylakēs : apo 23- 7-74 mechri 8-12-74 / Vasilē I. Philia.</u>	1975	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: DF852 .P475 1975

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Philias, Vasileios Iōannou. [from old catalog]	Philias, Vasileios Iōannou. [from old catalog]	<u>Provlēmata koinōnikou metaschēmatisrou.</u>	1974	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HM22.G3 W45685 1976
☐ [2]	Philias, Vasileios Iōannou. [from old catalog]	Philias, Vasileios Iōannou. [from old catalog]	<u>Syntagmatikon dikaiōma eleutherotyplas kai hē kata to arthron 367 p. k. prosthetos prostasia.</u>	1966	ACCESS: Law Library Reading Room (Madison, LM201) CALL NUMBER: LAW

☐ [3]	Philiar, Vasileios Iōannou. [from old catalog]	Philiar, Vasileios Iōannou. [from old catalog]	<u>Ta koinōnika systēmata.</u>	1977	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HE4124 .P43

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Papathanasopoulos, Kōnstantinos, 1950-	Papathanasopoulos, Kōnstantinos, 1950-	<u>Alexandros Koumoundouros : scholia gia mia viographia / Kōnstantinos Papathanasopoulos.</u>	1993	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: DF832.K68 P37 1993
☐ [2]	Papathanasopoulos, Kōnstantinos, 1950-	Papathanasopoulos, Kōnstantinos, 1950-	<u>Hellēnikē emporikē nautilia, 1833-1856 : exelixē kai anaprosarmogē / Kōnstantinou Papathanasopoulou.</u>	1983	ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms CALL NUMBER: HE872.5 .P36 1983

#	Name Heading	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date	
☐ [1]	Sarrēs, Neoklēs	Sarrēs, Neoklēs.	<u>Allē pleura / Neoklēs Sarrēs.</u>	1900	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: DS54.8 .S27 1982
☐ [2]	Sarrēs, Neoklēs	Sarrēs, Neoklēs.	<u>Exōterikē politikē & politikēs exelixeis stēn prōtē Tourkikē dēmokratia / Neoklēs Sarrēs.</u>	1992	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: DR477 .S27 1992
☐ [3]	Sarrēs, Neoklēs	Sarrēs, Neoklēs.	<u>Hellēnikē koinōnia kai tēleorasē : seira dokimōn gia to platytero koino / Neoklēs Sarrēs : prologiko sēmeiōma K.I. Despotopoulos.</u>	1992	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: PN1992.6 .S255 1992
☐ [4]	Sarrēs, Neoklēs	Sarrēs, Neoklēs.	<u>Oikogeneia stēn Tourkia : koinōnikē plasiōsē kai thesmikē prosengisē / Neoklēs Sarrēs.</u>	1990	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: HQ663.4 .S27 1990

☐ [5]	Sarrēs, Neoklēs	Sarrēs, Neoklēs.	<u>Philosophia tēs koinōAias kai tēs politeias : ho archaios kosmos heōs ton Aristotelē / Neoklēs Sarrēs.</u>	1997	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: H61.15 .S37 1997
☐ [6]	Sarrēs, Neoklēs	Sarrēs, Neoklēs.	<u>Philosophia tēs koinōnias kai tēs politeias / Neoklēs Sarrēs.</u>	1985	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: JA81 .S324 1985
☐ [7]	Sarrēs, Neoklēs	Sarrēs, Neoklēs.	<u>Proepanastatikē Hellada kai Osmaniko kratos : apo to cheiographo tou Souleyman Penach ephentē tou Moraītē, 1785 / Neoklēs Sarrēs.</u>	1993	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms

LC Control No.: 79411622

LCCN Permalink: <http://lccn.loc.gov/79411622>

Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)

Personal Name: Sarrēs, Neoklēs. [from old catalog]

Main Title: Hē allē pleura.

Published/Created: 1977-

Description: v. : ill., maps ; 21 cm.

CALL NUMBER: DS54.9 .S3

Copy 1

-- **Request in:** Jefferson or Adams Building Reading Rooms

-- **Status:** Not Charged

#	Relevance	Name: Main Author, Creator, etc.	Full Title	Date
☐ [1]		Yotopoulos-Marangopoulos, Alice.	<u>Droits de l'homme et politique anticriminelle : 69ème cours International dans le cadre de la Société Internationale de Criminologie / Alice Yotopoulos-Marangopoulos.</u>	2007
☐ [2]			<u>État actuel des droits de l'homme dans le monde : défis et perspectives : Conférence internationale à l'occasion du 25e anniversaire d'activités de la FMDH / Alice Yotopoulos-Marangopoulos (dir.).</u>	2006
☐ [3]			<u>Anti-terrorist measures and human rights / editors, Wolfgang Benedek, Alice Yotopoulos-Marangopoulos ; foreword, Walter Schwimmer.</u>	2004
☐ [4]		Centre de recherches et d'études sur les droits de l'homme et le droit humanitaire. Colloque international (1998 : Sceaux, France.)	<u>Communauté académique à l'aube du troisième millénaire : Droits et responsabilités fondamentaux : Actes du colloque international organisé par le CREDHO Paris Sud et la Fondation Marangopoulos pour les droits de l'Homme (Athènes) - 30 nove</u>	2000
☐ [5]			<u>Women's rights, human rights / edited by Alice Yotopoulos-Marangopoulos.</u>	1994

☐ [6]		Yotopoulos-Marangopoulos, Alice.	<u>Mesures positives pour une égalité effective des sexes / Alice Yotopoulos-Marangopoulos ; préface de Theo van Boven.</u>	1998
☐ [7]		Yotopoulos-Marangopoulos, Alice.	<u>Affirmative action : towards effective gender equality / Alice Yotopoulos-Marangopoulos ; preface, Theo van Boven.</u>	1998
☐ [8]		Yotopoulos-Marangopoulos, Alice.	<u>Peculiarities of female criminality and their causes : a human rights perspective / Alice Yotopoulos-Marangopoulos.</u>	1992
☐ [9]		Yotopoulos-Marangopoulos, Alice.	<u>Mobiles du délit : étude de criminologie et de droit pénal / par Alice Yotopoulos-Marangopoulos ; préf. du prof Benigno di Tullio.</u>	1973

<u>1]</u>	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	<u>Christougenna stēn poiēsē tou Miltou Sachtourē : hē anaklastikē dialektikē kai ta matōmena tēs thrausmata / Dēmētrēs N. Lamprellēs ; prologos Giannēs Dallas.</u>	2008	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: PA5610.S18 Z75 2008
☐ <u>[2]</u>	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	<u>Epithymia kai tragōdia : hē hystatē Platōnikē anthrōpologia / Dēmētrē N. Lamprellē.</u>	1995	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: B398.D47 L36 1995

☐ [3]	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	<u>Nietzsche : philosophos tēs pollaplotētas kai tēs maskas / Dēmētrē N. Lamprellē.</u>	1988	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: B3317 .L26 1988
☐ [4]	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	<u>Paignio tou kosmou kai hē provlēmatikē mias mē metaphysikēs kateuthynsēs tou stochasmou / Dēmētrē N. Lamprellē.</u>	1990	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms CALL NUMBER: B105.P54 L36 1990
☐ [5]	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	Lamprellēs, Dēmētrēs N.	<u>Syneidētopoiēsē tou Hellēnismou hōs "Nitseĩsmos", ta periodika "Technē" kai "Dionysos" : meletē / Dēmētrēs N. Lamprellēs.</u>	1993	ACCESS: Jefferson or Adams Building Reading Rooms

LC Control No.: 2002425640

LCCN Permalink: <http://lcn.loc.gov/2002425640>

Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)

Personal Name: Nikolopoulos, Giōrgos P.

Main Title: Kratos, poinikē exousia kai Eurōpaikē Holoklērōsē : mia enklēmatologikē prosengisē / Giōrgos P. Nikolopoulos.

Edition Information: 1ē ekd.

Published/Created: Athēna : Ekdoseis Kritikē, 2002.

Description: 228 p. ; 21 cm.

ISBN: 9602182482

CALL NUMBER:

-- Request in:

HV9960.E86 N55 2002

-- Status: Copy 1

Γ. Πρόσθετα Δεδομένα

1. Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.

Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης».

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών».

Τμήμα Κοινωνιολογίας

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Κοινωνιολογία».

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Η Σύγχρονη Εγκληματικότητα και η Αντιμετώπισή της».

Τμήμα Ψυχολογίας

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Οργανωτική και Οικονομική Ψυχολογία», σε συνεργασία με το Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας Ε.Κ.Π.Α.

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Ψυχολογία και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας», σε συνεργασία με το Τμήμα Ε.Μ.Π.Ο Παντείου Πανεπιστημίου

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δυνητικές Κοινότητες: Κοινωνιο-Ψυχολογικές προσεγγίσεις και τεχνικές εφαρμογές» σε συνεργασία με το Κέντρο Ψυχο-Κοινωνιολογικής Έρευνας της Διακυβέρνησης των Δυνητικών Κοινοτήτων, Ερευνητικό Κέντρο «Ωμέγα», με το Τμήμα Εφαρμογών, Πληροφορικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου και με το Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών.

Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Πολιτιστική Διαχείριση».

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας».

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Δημόσια Διοίκηση».

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Οικονομικά της Παραγωγής και των Διακλαδικών Σχέσεων».

Γενικό Τμήμα Δικαίου

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Δίκαιο και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση».

Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Κοινωνική και Πολιτισμική Ανθρωπολογία».

Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «Μεθοδολογία και Εφαρμογές στην Κοινωνική Πολιτική».

2. Ερευνητικά Ινστιτούτα, Κέντρα, και Εργαστήρια

I. Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα

Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ι.Π.Α.)

Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων (Ι.Δ.Ι.Σ.)

Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος-Ανθρωπίνου Δυναμικού

II. Εργαστήρια

Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού:
Εργαστήριο Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού.

Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης:
Εργαστήριο Οικονομικής Έρευνας και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.

Τμήμα Ψυχολογίας:
Εργαστήριο Κοινωνικής και Πειραματικής Ψυχολογίας.
Εργαστήριο Κλινικής και Εγκληματολογικής Ψυχολογίας.

III. Κέντρα

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας:
Ελληνικό Κέντρο Πολιτικών Ερευνών.
Κέντρο Έρευνας Νεότερης Ιστορίας.
Κέντρο Έρευνας Κρατικών Πολιτικών.

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών:
Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης.
Κέντρο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.
Ευρωπαϊκό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Κατάρτισης.
Ευρωπαϊκό Κέντρο Έρευνας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Ανθρωπιστικής Δράσης.

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης:
Κέντρο Ερευνών και Διαχείρισης Θεμάτων Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης.
Ερευνητικό Κέντρο Τομέα Δημόσιας Διοίκησης.
Κέντρο Έρευνας του Ελληνικού και Ελληνιστικού Δικαίου.
Κέντρο Μελέτης Αρχαίου Ελληνικού και Ελληνιστικού Δικαίου.
Κέντρο Εφαρμοσμένης Οικονομίας.

Κέντρο Διαχείρισης Νομικού Πολιτισμού.
Κέντρο Διακυβέρνησης και Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Τμήμα Κοινωνιολογίας:
Κέντρο Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών.
Ελληνικό Κέντρο Εγκληματολογίας.
Κέντρο Κοινωνικής Θεωρίας και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας.
Κέντρο για την Έρευνα της Νεοελληνικής Κοινωνίας.

Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής:
Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΕΚΜΟΚΟΠ).

Τμήμα Ψυχολογίας:
Κέντρο Κοινωνικής Ψυχολογίας και Ερευνών Κοινής Γνώμης.
Κέντρο Πολιτιστικής Ανάπτυξης και Κοινωνικού Αποκλεισμού.
Κέντρο Ψυχο-Κοινωνιολογικής Έρευνας της Διακυβέρνησης των Δυνητικών Κοινοτήτων.

Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού:
Κέντρο Δράματος και Θεάματος.
Κέντρο για την Επικοινωνία, τον Πολιτισμό και το Περιβάλλον του Αιγιακού Χώρου.
Κέντρο Οπτικοακουστικής Επικοινωνίας.
Δημοσιογραφικό Κέντρο.

Γενικό Τμήμα Δικαίου:
Κέντρο Έρευνας του Δικαίου των Συναλλαγών.
Κέντρο Ποινικών Επιστημών.
Κέντρο Συνεχούς Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης:
Κέντρο Μελετών Οικονομικής Πολιτικής.

IV. Ιδρύματα.

Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.

2017

Πάντειον
Πανεπιστήμιο

Ανδρέας Ν. Λύτρας
(Επιμέλεια)

ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ
ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ
Τόμος IV:

Τις εργασίες συνέγραψαν οι ακόλουθοι αναλυτές:

Σεβαστιανός Βόντας, Αναστασία Γεωργακοπούλου,
Ελένη Δεληκανίδη, Γεωργία Καραλή, Σπύρος Κεραμάς,
Σεμπάστιαν-Αλέξανδρος Κιζίτο, Ελένη Παπαδοπούλου,
Ηλίας Παπαπούλιος και Αγνή Χαντζή
Προλεγόμενα: Ανδρέας Ν. Λύτρας

Η καταπολέμηση της ανεργίας
στην εποχή της κρίσης

Ανδρέας Ν. Λύτρας
(Επιμέλεια)

Τα Κοινωνικά

Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία

Τόμος IV:

Σεβαστιανός Βόντας, Αναστασία Γεωργακοπούλου,
Ελένη Δεληκανίδα, Γεωργία Καραλή, Σπύρος Κεραμάς,
Σεμπάστιαν-Αλέξανδρος Κιζίτο, Ελένη Παπαδοπούλου,
Ηλίας Παπαπούλιος και Αγνή Χαντζή
Προλεγόμενα: Ανδρέας Ν. Λύτρας

Η καταπολέμηση της ανεργίας την εποχή της κρίσης

Πάντειον Πανεπιστήμιο

Αθήνα, 2017

Πίνακας περιεχομένων

Προλεγόμενα (Ανδρέας Ν. Λύτρας).....	5
Prolegomena (Andreas N. Lytras).....	11
Εισαγωγή.....	17
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Πολιτικές Καταπολέμησης της Ανεργίας.....	19
1.1 Η Γενική Θεωρία του John Maynard Keynes και ο ρόλος της ενεργού ζήτησης για την επίτευξη της πλήρους απασχόλησης.....	21
1.2 Hyman P. Minsky: Ο εργοδότης της τελευταίας καταφυγής	25
1.3: Το πρόγραμμα των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο και της κυβέρνησης Bill Clinton στις Η.Π.Α.....	29
1.4: Το πρόγραμμα απασχόλησης «ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ» του Ανδρέα Λύτρα	37
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	42
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η Καταπολέμηση της Ανεργίας την εποχή της κρίσης. ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΡΑΤΗ.....	45
2.1: <i>Η περίπτωση της Ιαπωνίας-Σεβαστιανός Βόντας</i>	47
2.2: <i>Η περίπτωση των ΗΠΑ-Αναστασία Γεωργακοπούλου</i>	55
2.3: <i>Η περίπτωση της Ιταλίας -Ελένη Δελικανίδη</i>	65
2.4: <i>Η περίπτωση της Ολλανδίας-Γεωργία Καραλή</i>	73
2.5: <i>Η περίπτωση της Γαλλίας-Σπύρος Κεραμάς</i>	81
2.6: <i>Η περίπτωση της Γερμανίας-Σεμπάστιαν-Αλέξανδρος Κιζίτο</i>	95
2.7: <i>Η περίπτωση της Ισπανίας-Ελένη Παπαδοπούλου</i>	107
2.8: <i>Η περίπτωση της Πορτογαλίας-Ηλίας Παπαπούλιος</i>	117
2.9: <i>Η περίπτωση της Ελλάδας-Αγνή Χαντζή</i>	131
Παραρτήματα.....	165
Περιεχόμενα Παραρτημάτων.....	165

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Προλεγόμενα

Το κείμενο που ακολουθεί είναι το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των εναλλακτικών υποδειγμάτων για την καταπολέμηση της ανεργίας σε επιλεγμένες χώρες. Είναι μια δοκιμασία που, ως κορύφωση του μεταπτυχιακού μαθήματος: *Κοινωνική Δομή και Εργασία*,¹ δημιούργησε συλλογικές και ατομικές εμπειρίες, σχετικά με το πιο σύνθετο ζήτημα του σύγχρονου περιβάλλοντος της απασχόλησης. Η συλλογική προσπάθεια ενίσχυσε τη συνεργασία και την ομαδική αποδοτικότητα, για τη μελέτη και τη διαχείριση σημαντικών θεωρητικών προσεγγίσεων, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των διαθέσιμων μετρήσεων για την απασχόληση, την ανεργία, το ΑΕΠ και τους κρατικούς προϋπολογισμούς των εξεταζόμενων χωρών, στο σύγχρονο κόσμο.

Η συγκεκριμένη συλλογική διαπραγμάτευση διαπνέεται από τη πρόθεση της σύνδεσης της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και της έρευνας και διαμορφώνει ένα χρήσιμο πλαίσιο συγκριτικών διερευνήσεων, οι οποίες θα μπορούσαν να είναι αξιοποιήσιμες για την άσκηση πολιτικής. Είναι ενδιαφέρον, ότι αυτές οι επεξεργασίες, ερχόμενες από το πλαίσιο της πολιτικής ανάλυσης, έχουν απαιτήσεις υψηλής αφαίρεσης. Στον αναγνώστη τους, όμως, είναι ενδεχόμενο να προξενήσουν την εντύπωση μιας έντονης ροπής προς τον εμπειρισμό. Είναι, ωστόσο, προβληματικό να τονιστούν αμφότερες οι προαναφερθείσες όψεις. Στην πραγματικότητα και από τη μια πλευρά, το εγχείρημα είναι μια διανοητική δοκιμασία των θεωρητικών μοντέλων παρέμβασης, προκειμένου να γίνουν ευκρινείς, συγκριτικά, οι προτάσεις και τα επιμέρους στοιχεία τους, για την αποτελεσματική καταπολέμηση της ανεργίας. Από την άλλη πλευρά, οι εμπειρικές διαχειρίσεις των δεδομένων, των επεξεργασιών και των οιονεί προβλέψεων έχουν

¹ Πρόκειται για ένα μάθημα στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) Κοινωνιολογία του Τμήματος Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών, στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Οι εργασίες εκπονήθηκαν κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2016-2017.

σκοπό να συμβάλλουν στη διευκρίνιση των πρακτικών ορίων των εξεταζόμενων θεωρητικών σχημάτων αντίληψης του ζητήματος και επομένως το κόστος, η προέλευση των πιστώσεων και το εύρος της συμπερίληψης των ανέργων στην απασχόληση. Η επεξεργασία στο σύνολό της δεν είχε σκοπό να εξετάσει ενδελεχώς τις αιτίες του πολύ σοβαρού εργασιακού φαινομένου και να προσδιορίσει τις οικονομικές συνιστώσες του προβλήματος. Καθώς είναι μια πολιτική ανάλυση στο πλαίσιο της κοινωνιολογικής εξεργασίας, έχει στόχο να διευκρινίσει με συνεκτικό και τεχνικά αξιοποιήσιμο τρόπο τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις της άμεσης απορρόφησης των ανέργων, κατά τις περιόδους της πολύ μεγάλης αύξησης του σχετικού δείκτη.

Πρώιμα για την παρουσίαση της συγκεκριμένης συλλογικής διαπραγμάτευσης, μπορούμε να επισημάνουμε, ότι αυτή πιστοποιεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα όλων των εφαρμοσμένων υποδειγμάτων, ακόμη και των ιστορικά παλαιότερων. Στην πραγματικότητα η μη-εφαρμογή τους σήμερα, σαν να μην είναι χρήσιμα, οφείλεται στη μέριμνα της σύγχρονης πολιτικής, με την ανάλογη εκβολή της στους θεσμούς, να στερήσει από τη φαρέτρα της κρατικής παρέμβασης, σχεδόν, όλα τα δημοσιονομικά μέσα και τα τεχνικά εργαλεία, τα οποία είναι απαραίτητα για την εκδήλωση της δεδομένης αποτελεσματικότητάς τους. Εδώ γεννιέται το ερώτημα όλων όσων συμμετείχαν στη διερεύνηση: Μήπως ο αληθής στόχος της σύγχρονης δημόσιας πολιτικής είναι να μην καταπολεμηθεί αποτελεσματικά η ανεργία; Σκεφτήκαμε, με προσοχή, αυτό το ερώτημα. Η απάντηση δεν είναι εύκολη και ορισμένες φορές προκύπτει από συγκριτικά δεδομένα, τα οποία παρέχουν αναπάντεχες διαπιστώσεις και ορισμένες φορές αποκρίσεις που διεγείρουν τις εντυπώσεις.

Η πιο εντυπωσιακή ανταπόκριση στις υφέρπουσες εκτιμήσεις μας προέρχεται από την πρώτη και την τρίτη σε ΑΕΠ χώρα του κόσμου. Είναι το εμπειρικό γεγονός της παρεμβατικής πολιτικής από τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία, από την επομένη της εκδήλωσης της κρίσης του 2007-8. Οι δύο χώρες είχαν ένα εξαιρετικά υψηλό δημόσιο χρέος και περιορισμένες δυνατότητες άσκησης παρεμβατικής πολιτικής, αν έδινε κάποιος υπερβολική σημασία στα θεωρητικά

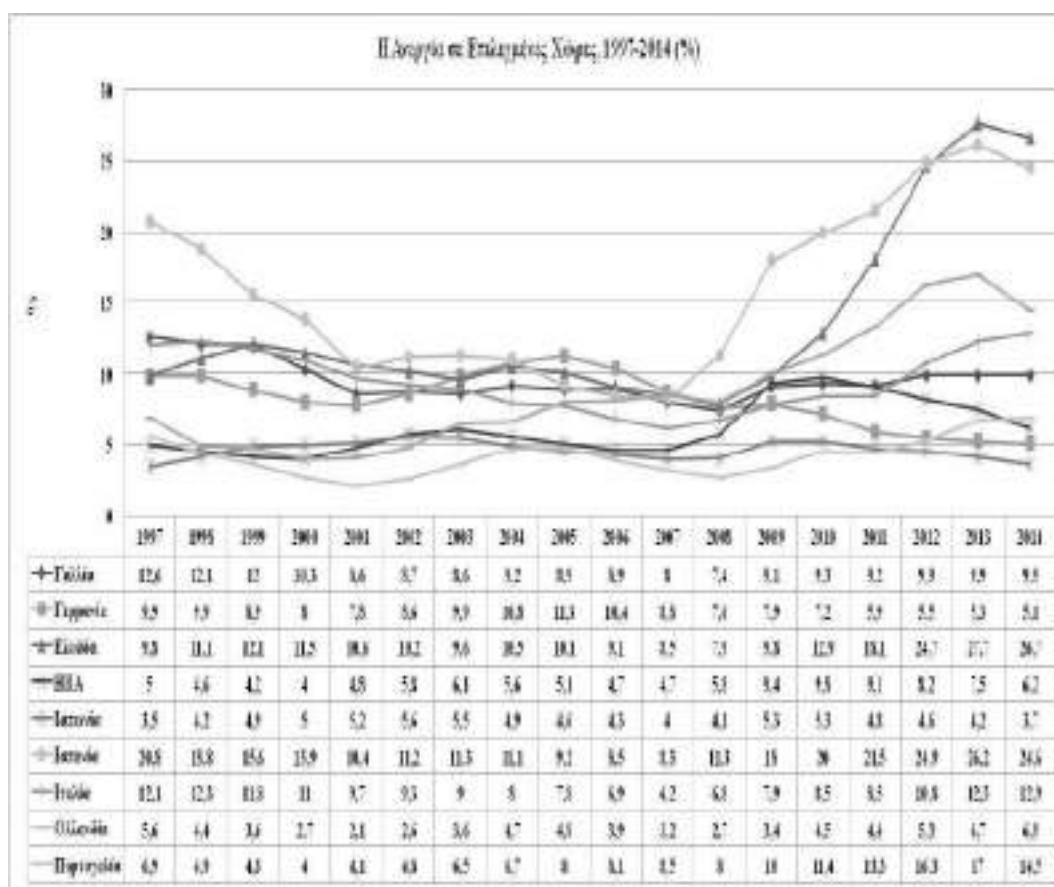
σχήματα (ή και τεχνικά μοντέλα που προέρχονταν από αυτά τα θεωρητικά σχήματα) που καθοδηγούσαν, μέχρι και το 2008 διανοητικά, αυτήν την πολιτική αντίληψη. Παρά την οριακή κατάσταση, στην οποία βρισκόντουσαν, επέλεξαν να ασκήσουν πολιτική με επέκταση της δημόσιας χρηματοδότησης της οικονομίας και, με αυτόν τον τρόπο, να αυξήσουν το ήδη τεράστιο δημόσιο χρέος τους. Η κίνηση αυτή συνέβαλε, αναμφίβολα, στην πολύ αισθητή μείωση της ανεργίας και, μετά, τη συγκράτησή της σε ανεκτά επίπεδα για τις δύο κοινωνίες. Η αποτελεσματική καταπολέμηση της ανεργίας, με μεθόδους που έχουν διασκευαστεί στο παρελθόν, είναι, επομένως, μια αισθητή και παρούσα πραγματικότητα και στη σύγχρονη εποχή.

Εκτιμήσαμε, με βάση τα προηγούμενα συμβάντα, ότι δεν θα έπρεπε να υιοθετήσουμε με ευκολία τις πιο πρόσφατες και, ίσως, πιο καινοτόμες προτάσεις άσκησης πολιτικής, εφόσον οι εξεταζόμενες χώρες δεν διακρίνονται από συνθήκες πολύ υψηλής και ανεξέλεγκτης ανεργίας. Εφόσον οι χώρες αυτές είναι δυνατόν να χειριστούν τα δοκιμασμένα μέσα και εργαλεία, τότε και απλώς, μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν, χωρίς να υποβληθούν σε θεσμικές, διοικητικές και άλλες εξοδεύσεις. Οι καινοτόμες επιλογές και προτάσεις έχουν τη θέση της εναλλακτικής λύσης, σε χώρες που εμφανίζουν «εκρηκτική» και ανεξέλεγκτη αύξηση του δείκτη ανεργίας, ενώ είναι αδύνατη η δημιουργική διαχείριση των γνωστών μέσων άσκησης της δημοσιονομικής πολιτικής (π.χ. υποτίμηση του νομίσματος, αύξηση του πληθωρισμού, αύξηση του δημοσίου χρέους με ταυτόχρονα εργαλειακή διαχείριση του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού κλπ).

Σε ορισμένες περιπτώσεις χωρών ο συνδυασμός των εγνωσμένων και λειτουργικών μεθόδων αντιμετώπισης του δύσκολου εργασιακού και κοινωνικού ζητήματος και των πρωτότυπων μοντέλων καταπολέμησης της ανεργίας δύναται να πολλαπλασιάσει την ικανότητα της αποτροπής ανεξέλεγκτων και απρόβλεπτων οικονομικών σπασμών, με εκβολή στην ταχεία αύξηση του σχετικού δείκτη και την διατήρησή του, έστω προσωρινά, σε υψηλά επίπεδα. Εξηγούμε, με ένα παράδειγμα, τη συνέργεια αμοφοτέρων, δηλαδή των γνωστών μορφών της

κρατικής παρέμβασης και της μόχλευσης ιδιωτικών και δημόσιων πιστώσεων. Την περίοδο κατά την οποία ο δείκτης της ανεργίας κινείται σε ανεκτά επίπεδα (π.χ. μεταξύ πέντε και επτά τοις εκατόν του εργατικού δυναμικού), ενισχύεται ή αμβλύνεται η κρατική παρέμβαση με στόχο τη συμπίεση του δείκτη προς το επίπεδο του 3% του εργατικού δυναμικού. Σε εκείνη τη φάση διαμορφώνεται ένα παράλληλο πρόγραμμα για τις ευαίσθητες ομάδες του εργαζόμενου πληθυσμού, όπως οι νέοι που ενδιαφέρονται να εισέλθουν για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας (ή να αποκτήσουν προϋπηρεσία) και οι γυναίκες που υποφέρουν από τις διακυμάνσεις της αγοράς και τη συχνή περιπέτεια της ανεργίας. Με αυτόν τον συνδυασμό αντιμετωπίζεται ταυτόχρονα και η διακύμανση του δείκτη γενικά, αλλά και τα επιμέρους προβλήματα κατηγοριών των εργαζομένων, με ειδικές επικεντρώσεις.

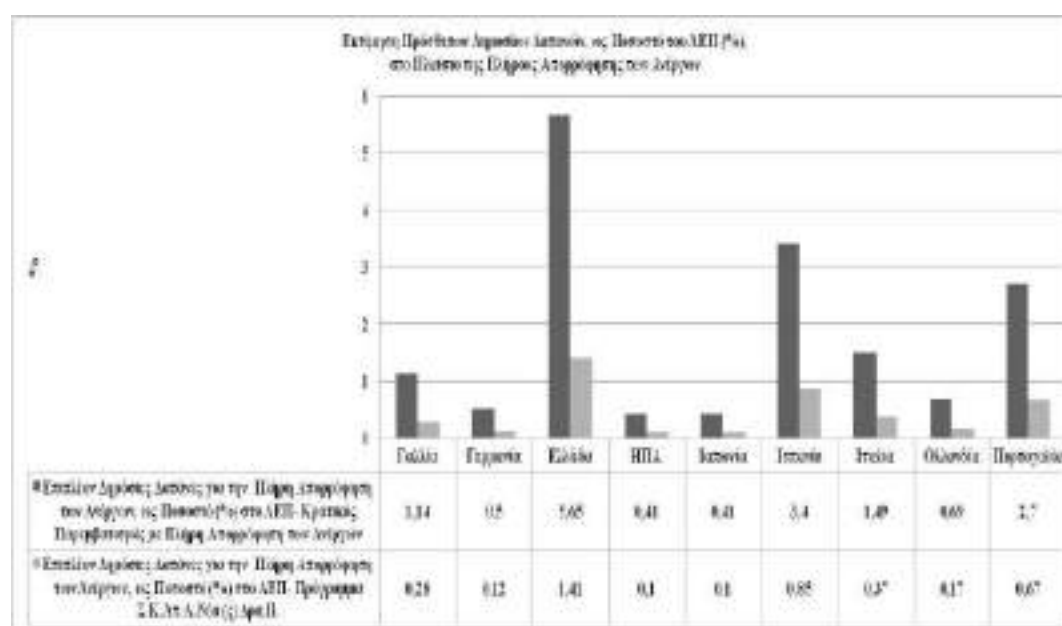
Διάγραμμα Π.1

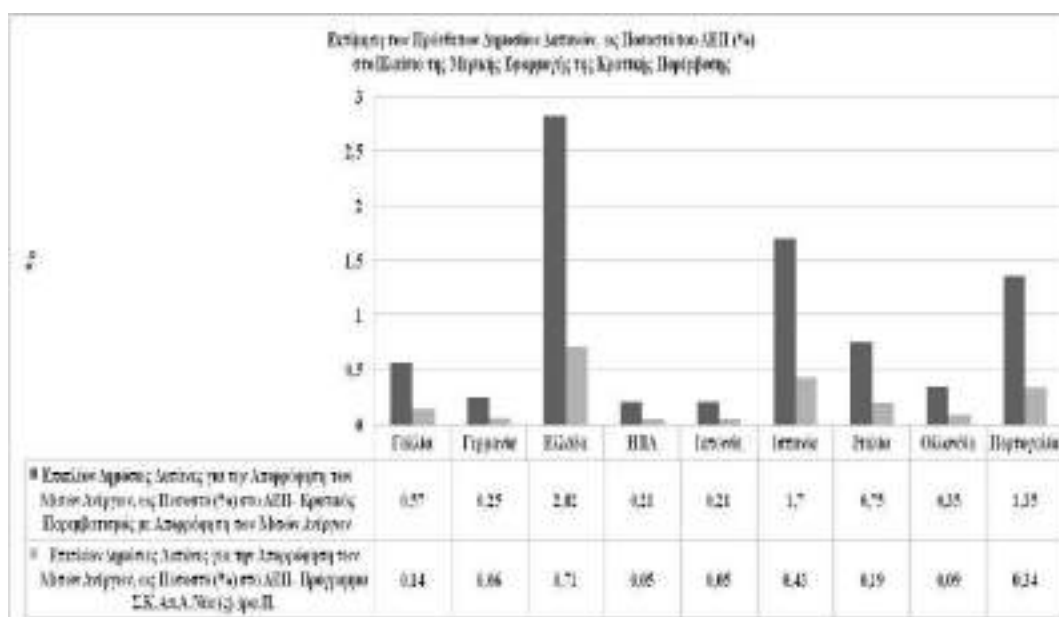
Πηγή: ILO, ILOSTAT (Database), *Unemployment 1997-2014* (www.ilo.org).

Την περίοδο των έκτακτων, των απρόβλεπτων και των ανεξέλεγκτων εξελίξεων στην οικονομία και την απασχόληση στις ίδιες χώρες την πρωτοπορία της μεθόδου καταπολέμησης της ανεργίας δύνανται, να αναλάβουν οι πρωτότυπες μέθοδοι, καθώς η ροπή των δημοσίων εσόδων θα είναι αναγκαστικά φθίνουσα. Είναι λογικό, τότε, να αποτελεί επιτακτικό ζήτημα η χρησιμοποίηση ιδιωτικών πιστώσεων (με κίνητρο την αποδοτικότητά τους), για να χρηματοδοτηθούν (τουλάχιστον σε πρώτο βήμα), με ελάσσονα στήριξη από τις δημόσιες δαπάνες (ο κρατικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να αναλάβει αυτοτελώς, καθώς έχει δεχτεί σημαντικές πιέσεις), προγράμματα για την αντιμετώπιση της αυξανόμενης ανεργίας.

Διάγραμμα Π.2

Διάγραμμα Π.3

Οι εργασίες σε αυτόν τον τόμο υποδεικνύουν, ότι είναι απολύτως εφικτή η αποτελεσματική καταπολέμηση της ανεργίας από το νεωτερικό κράτος, με σχετικώς περιορισμένες απαιτήσεις δημόσιας χρηματοδότησης της οικονομίας. Είναι εμφανές από τις αναλύσεις και τις συγκρίσεις, ότι ακόμη και στις πιο δύσκολες περιπτώσεις υπάρχουν ικανοποιητικές εναλλακτικές λύσεις, με ακόμη πιο περιορισμένη κρατική επιχορήγηση των προγραμμάτων αντιμετώπισης της ανεργίας (Διάγραμμα Π.2). Σε αυτές τις εναλλακτικές επιλογές υπάρχουν δυνατότητες σταδιακής εφαρμογής των παρεμβάσεων και, με αυτόν τον τρόπο, διαχείρισης ενός αντίστοιχου κλάσματος των (ετήσιων) δημοσίων δαπανών (Διάγραμμα Π.3). Εφόσον είναι εφικτή η δραστική συρρίκνωση του σχετικού δείκτη αναρωτιόμαστε, με απορία: Ποιος και γιατί δεν επιθυμεί να περιοριστεί η ανεργία;

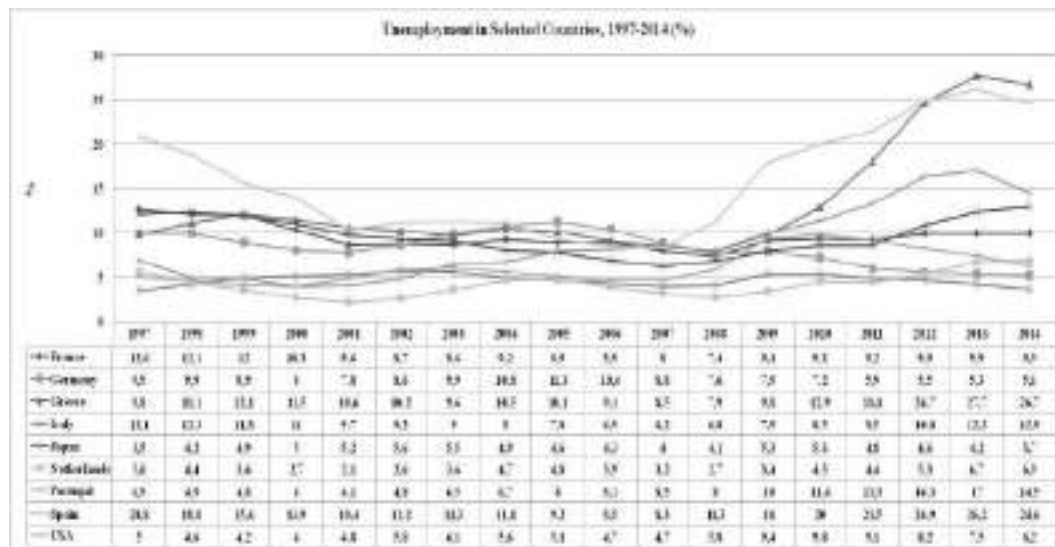
Ευχαριστώ, για την προσπάθεια τους, τούς φοιτητές του ΠΜΣ: Σεβαστιανό Βόντα, Αναστασία Γεωργακοπούλου, Ελένη Δελικανίδη, Όλγα Καραλή, Σπύρο Κεραμά, Ελένη Παπαδοπούλου, Ηλία Παπαπούλιο και Αγνή Χαντζή.

Andreas N. Lytras

Prolegomena

The following text is the result of the elaboration of alternative models for combating unemployment in selected countries. It is a mental test which, as a culmination of the postgraduate course: *Social Structure and Work*, has created collective and individual experiences on the most complex issue of the modern employment environment. The collective effort has enhanced collaboration and team efficiency in studying and managing important theoretical approaches, combined with the use of available measurements for employment, unemployment, GDP and government budgets of the countries, which are under consideration, in the modern world. This collective effort is inspired by the intent of linking postgraduate education and research, while it forms a framework of comparative investigations that could be useful for policy making. Interestingly, these processes, coming from the policy analysis framework, have high abstraction requirements. In their reader, however, they are likely to give the impression of a strong moment of empiricism. It is, however, problematic to highlight both of these aspects. In fact, and on the one hand, the project is a intellectual test of theoretical intervention models, in order to make their proposals and their components clear, in order to effectively combat unemployment. On the other hand, the empirical management of data, processes and quasi-forecasts is intended to help clarify the practical limits of the theoretical concepts of perception of the issue and therefore the cost, the sources of the funds and the ability of the inclusion of the unemployed persons in the employment. The analysis as a whole has not target the examination (thoroughly) of the causes of the very serious labour phenomenon and to identify the economic components of the problem. As a political analysis in the context of sociological approach, it aims to clarify, in a coherent and technically viable way, the process and conditions for the immediate absorption of the unemployed persons during the periods of the very large increase of the relative index.

GraphP.1

Source: ILO, ILOSTAT (Database), *Unemployment* (www.ilo.org).

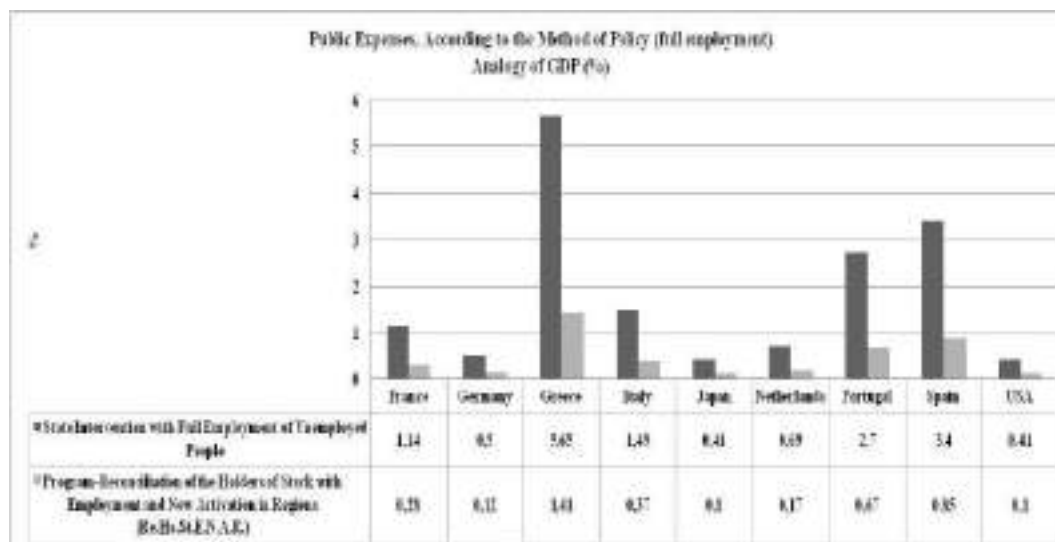
Earlier than is proper for the presentation of this collective survey, we can point out that it certifies the adequacy and effectiveness of all the applied models, even those of the past. In fact, their non-implementation today, as if they are not useful, is due to the “concern” of modern politics, with their analogous outflow to the institutions, to deprive the quantum of potential government intervention from, almost, all financial instruments and technical tools, which are necessary to demonstrate their effectiveness on employment. Here is the question of all those who participated in the investigation: Is the true target of modern public policy not to combat unemployment really and effectively? We carefully thought this question. The answer is not easy and sometimes results are coming from comparative data, which provide unexpected findings and sometimes responses that stimulate the impressions. The most impressive response to our creeping estimates comes from the world’s first and third-largest national economies. It is the empirical fact of the US and Japanese policy of intervention from the day after the crisis of 2007-8. Despite their marginal situation, they chose to pursue a policy of expanding public funding for the economy and thereby increasing their already huge public debt. This move has undoubtedly contributed to a very significant reduction in unemployment and then to its tolerable restraint for the two societies.

Effective combating unemployment, with methods that have been created in the past, is therefore a perceptible and present reality in modern times as well. Based on past events, we considered that we should not adopt the most recent and perhaps more innovative policy proposals with ease, since the countries in question are not distinguished from very high and uncontrolled unemployment. Since these countries can handle the tested instruments and tools, they can simply use them without submitting to institutional or administrative tests and other “expenses” (like the waste of time). Innovative options and proposals have the alternative to countries with an “explosive” and uncontrolled increase in the unemployment rate, while it is impossible to manage creatively the known means of exercising fiscal policy (e.g. devaluing the currency, increasing the inflation, increasing of public debt while managing the deficit of the state budget, etc.).

In some cases, the combination of the well-known and workable methods of addressing the difficult labor and social issue and of the innovative models for combating unemployment can multiply the capacity to prevent uncontrolled and unpredictable economic seizures, owing to the rapid growth of the relevant index and its preservation, albeit temporarily, at high levels. Let us explain, by way of example, the synergy of both, namely the known forms of government intervention and the leverage of private and public funding. At a time when the unemployment rate moves to tolerable levels (e.g. between five and seven per cent of the labour force), government intervention is stepped up or curtailed with a target to squeeze the index to the level of 3% of the labour force. At this stage, a parallel program is being created for vulnerable groups of the working population, such as young people who are interested in entering the labour market for the first time and women suffering from the market fluctuations and the frequent adventures of unemployment. With this combination, both the variance of the index in general and the individual problems of the categories of workers, with any special focus, are being addressed.

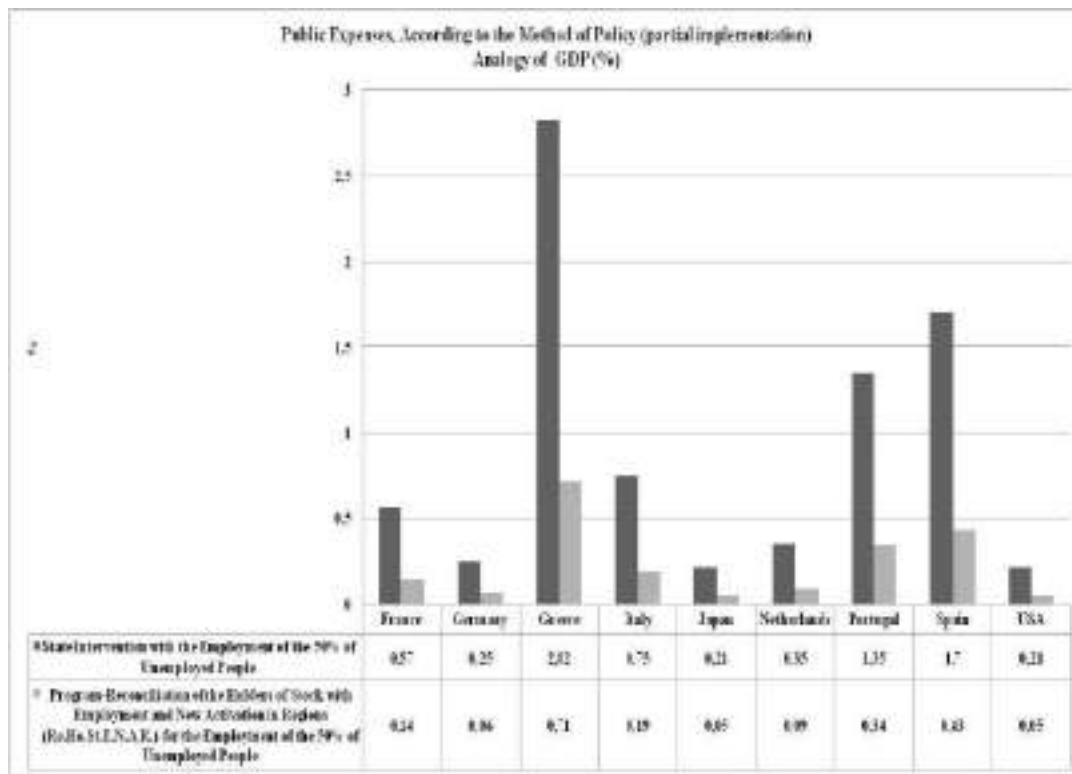
During the period of unusual, unpredictable and uncontrollable developments in the economy and employment in the same countries, the original method of combating unemployment may take on the premier position, as the momentum of public revenues will necessarily be decreasing. It is logical, at that moment, to use private funds (with a motive for their profitability) to finance (at least in the first step), with less support from public spending (the state budget cannot afford because is under considerable pressure), programs to tackle the rising unemployment.

Graph P.2

The essays in this volume suggest that an effective fight against unemployment by the modern state is entirely feasible, with relatively limited public finance requirements for the economy and society. It is evident from the analyses and comparisons that, even in the most difficult cases, there are satisfactory alternatives, with the even more limited state expenses for unemployment programs. In these alternatives there are the possibilities for phasing out interventions and thus managing a corresponding fraction or analogy of (annual) public expenses (Graph P.3). If it is possible the radical reduction the relative index, we wonder, with a question: Who and why does not it want to limit unemployment.

Graph P.3

I would like to thank, for their efforts, the postgraduate students of the Department of Sociology at Panteion University: Eleni Delikanidi, Anastasia Georgakopoulou, Agni Hantzi, Olga Karali, Spiros Keramas, Sebastian-Alexandros Kizito, Eleni Papadopoulou, Elias Papapoulios, and Sebastian Voda.

Σεβαστιανός Βόντας, Αναστασία Γεωργακοπούλου,
Ελένη Δεληκανίδη, Γεωργία Καραλή, Σπύρος Κεραμάς,
Σεμπάστιαν-Αλέξανδρος Κιζίτο, Ελένη Παπαδοπούλου,
Ηλίας Παπαπούλιος και Αγνή Χαντζή

Εισαγωγή

Η ανεργία αποτελεί δυσχερή κοινωνική κατάσταση, με αρνητικές επιπτώσεις στο εργατικό δυναμικό που τη βιώνει, αλλά και στα κράτη που καλούνται να την αντιμετωπίσουν, ιδιαίτερα όταν αυτή βρίσκεται σε υψηλά ποσοστά. Ως εκ τούτου, η καταπολέμηση της ανεργίας αποτελεί κεντρικό στόχο της κοινωνικής πολιτικής των κρατών. Για την επίτευξη του στόχου αυτού λαμβάνονται μέτρα, τα οποία κάθε φορά ακολουθούν συγκεκριμένη πολιτική πρόταση.

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται πολιτικές προτάσεις επί του θέματος και αναλύεται σε δύο μέρη, από τα οποία το πρώτο αναφέρεται στις οικονομικές θεωρίες για την καταπολέμηση της ανεργίας των εξής: John Maynard Keynes, Hyman P. Minsky, Ανδρέα Λύτρα, Bill Clinton και των Εργατικών του Ηνωμένου Βασιλείου. Στο δεύτερο μέρος, παρουσιάζεται μια ανάλυση της εφαρμογής των πολιτικών θεωριών, συνοδευόμενη από διαγράμματα και αριθμητικούς πίνακες (με τους προϋπολογισμούς για την απασχόληση των ανέργων και τις αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του κρατικού προϋπολογισμού), σε επιλεγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ισπανία, Πορτογαλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Ολλανδία και Γαλλία), τις Η.Π.Α. και την Ιαπωνία. Προτείνεται, τέλος, η καταλληλότερη από τις παραπάνω οικονομικές θεωρίες και κοινωνικές αναλύσεις για την απορρόφηση των ανέργων στην εκάστοτε χώρα.

Οι οικονομικές θεωρίες και οι κοινωνικές αναλύσεις που θα αναλυθούν, τείνουν προς δύο βασικές κατηγορίες ή τρόπους αντιμετώπισης της ανεργίας. Ο ένας τρόπος εστιάζει την κοινωνική πολιτική που θα ακολουθηθεί, στην ένταξη των ανέργων σε μισθωτές θέσεις εργασίας, ενώ ο άλλος τρόπος επιχειρεί την ανάδειξη της εργασιακής αυτονομίας. Οι πολιτικές αποφάσεις για την διευθέτηση των κοινωνικών ζητημάτων προσδιορίζουν τις συνθήκες της κοινωνικής

πραγματικότητας. Η στρατηγική που θα ακολουθηθεί για την εργασία, μπορεί ανάλογα με την κατεύθυνσή της, είτε να υπερασπιστεί και να ενισχύσει τα δικαιώματα των εργατών, είτε να παραγκωνίσει τα δικαιώματα αυτά ενισχύοντας τον πλούτο των οικονομικών συμφερόντων.

Πρώτο Μέρος
Πολιτικές Καταπολέμησης της Ανεργίας

Σεβαστιανός Βόντας, Αναστασία Γεωργακοπούλου,
Ελένη Δεληκανίδα, Γεωργία Καραλή, Σπύρος Κεραμάς,
Σεμπάστιαν-Αλέξανδρος Κιζίτο, Ελένη Παπαδοπούλου,
Ηλίας Παπαπούλιος και Αγνή Χαντζή

1.1

Η Γενική Θεωρία του John Maynard Keynes

και ο ρόλος της ενεργού ζήτησης για την επίτευξη της πλήρους απασχόλησης

Η Γενική Θεωρία του John Maynard Keynes, η οποία δημοσιεύεται το 1936, αποτελεί μια κορυφαία στιγμή στην ιστορία της οικονομικής σκέψης. Με το έργο του, ο Βρετανός οικονομολόγος εγκαινιάζει μια νέα σχολή στα οικονομικά, δίπλα στην κλασική, τη νεοκλασική, αλλά και τη μαρξιστική. Παρά το γεγονός ότι ανατράφηκε με τα αξιώματα της κλασικής οικονομικής θεωρίας, αφού υπήρξε μαθητής του νεοκλασικού οικονομολόγου Alfred Marshall, η οικονομική του ανάλυση έχει ως αφετηρία τη ριζική κριτική και αμφισβήτηση αυτών των αξιωμάτων. Τα τελευταία για τον Keynes, «ισχύουν μόνο σε μια ειδική περίπτωση και όχι γενικά» (Keynes, 2010: 53). Προσδιορίζοντας την θεωρία του ως «γενική», υποδηλώνει την πρόθεσή του να μελετήσει το οικονομικό σύστημα του καπιταλισμού στο σύνολό του, ή με οικονομολογικούς όρους, σε μακροοικονομικό επίπεδο. Αυτό σημαίνει, ότι αποτελεί μέγιστο μεθοδολογικό σφάλμα για τον ίδιο να μελετάμε τη συνολική λειτουργία ενός οικονομικού συστήματος με θεωρητικά σχήματα που ισχύουν μόνο σε επιμέρους καταστάσεις του (Keynes, 2010: 46).

Ο Keynes αναπτύσσει τη θεωρία του μέσα σε μια πρωτόγνωρη οικονομική συγκυρία, κυρίαρχο χαρακτηριστικό της οποίας είναι η υψηλή ανεργία. Στις μητροπόλεις του καπιταλισμού, μετά το οικονομικό κραχ του 1929 και καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του 1930, ένα μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού τίθεται εκτός παραγωγής. Στη Μεγάλη Βρετανία ο δείκτης της ανεργίας από το 10% φτάνει στο 21%, ενώ στις ΗΠΑ ο άνεργος πληθυσμός αγγίζει το 27% (Δρακόπουλος – Καραγιάννης 2003: 284). Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, ο Keynes θέτει ως κεντρικό ζητούμενο της εργασίας του να ανακαλύψει ποιοι είναι εκείνοι οι παράγοντες που προσδιορίζουν τον όγκο της απασχόλησης (Keynes, 2010: 133). Ή, και αντίστροφα: σε ποιες αιτίες οφείλεται το φαινόμενο της μαζικής και

παρατεταμένης ανεργίας και ποιες πολιτικές μπορούν να το αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά;

Η ερμηνεία που δίνει η κλασική θεωρία για το φαινόμενο της ανεργίας δεν φαίνεται να πείθει τον Keynes. Για παραπάνω από έναν αιώνα, στις τάξεις των οικονομολόγων κυριαρχούσε η αντίληψη σύμφωνα με την οποία ακούσια ανεργία δεν μπορεί να υπάρξει (Keynes, 2010: 65). Σε μια οικονομία της ελεύθερης αγοράς, κατά την κλασική προσέγγιση, ο όγκος της απασχόλησης προσδιορίζεται από την σχέση προσφοράς και ζήτησης της εργασίας και ως εκ τούτου οι υψηλοί μισθοί εκλαμβάνονται ως βασική αιτία για την ύπαρξη ανεργίας (Backhouse, 2009: 280). Η κλασική ή νεοκλασική θεραπευτική, λοιπόν, εστιάζει στην ευελιξία των μισθών ως κύριο μέσο καταπολέμησης της ανεργίας.

Για τον Keynes, το παραπάνω επιχείρημα διαψεύδεται από τα ίδια τα γεγονότα: είναι φανερό, ότι σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης, οι μισθωτοί εργαζόμενοι όχι μόνο δεν διεκδικούν υψηλούς μισθούς, αλλά αντίθετα, λόγω της αποδυνάμωσης της διαπραγματευτικής τους ισχύος, αποδέχονται πιο εύκολα μισθολογικές περικοπές (Keynes 2010: 60). Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει ο ίδιος: «Η βούληση των εργαζομένων να αποδεχτούν χαμηλότερους ονομαστικούς μισθούς δεν είναι κατ' ανάγκη το φάρμακο της ανεργίας» (Keynes, 2010: 67).

Η έννοια – κλειδί, σύμφωνα με τον Keynes, για να κατανοήσουμε τις διακυμάνσεις της απασχόλησης και της ανεργίας είναι η «ενεργός ζήτηση». Ενώ για τους κλασικούς οικονομολόγους υπάρχει αντιστοιχία ανάμεσα στην προσφορά και τη ζήτηση, κάτι που σημαίνει ότι η προσφορά δημιουργεί πάντα τη δική της ζήτηση, για τον Keynes, είναι πολύ συχνό φαινόμενο στον καπιταλισμό η «ανεπάρκεια της ενεργού ζήτησης» (Keynes, 2010: 82). Η ενεργός ζήτηση συνίσταται στο άθροισμα των δαπανών για κατανάλωση και των δαπανών για νέες επενδύσεις (Keynes, 2010: 78). Για την κεϋνσιανή θεωρία, λοιπόν, τα δύο αυτά μεγέθη, κατανάλωση και επενδύσεις², προσδιορίζουν από κοινού το

² «Όταν λέμε ότι η προσδοκία μιας αυξανόμενης ζήτησης, δηλαδή μια αύξουσα συνάρτηση συνολικής ζήτησης, θα οδηγήσει σε αύξηση της συνολικής παραγωγής, εννοούμε στην πραγματικότητα ότι οι επιχειρήσεις που κατέχουν το κεφαλαιουχικό εξοπλισμό, θα παρακινηθούν να τον συνδυάσουν με μεγαλύτερη συνολική απασχόληση εργασίας» (Keynes, 2010: 76).

συνολικό επίπεδο της απασχόλησης, αλλά και το μέγεθος του εθνικού εισοδήματος ($Y = C + I$). Όταν οι συγκεκριμένες δαπάνες είναι ελλειμματικές, τότε και ο όγκος της απασχόλησης τείνει να μειώνεται.

Το ενδιαφέρον του Keynes, επομένως, επικεντρώθηκε στη μελέτη εκείνων των παραγόντων που επηρεάζουν τις αποφάσεις των ανθρώπων σχετικά με ποιο μέρος του εισοδήματός τους θα δαπανήσουν σε κατανάλωση, ποιο σε επενδύσεις και ποιο θα αποταμιεύσουν. Στο βαθμό που ο Keynes αμφισβητεί την ικανότητα του συστήματος της ελεύθερης αγοράς να αυτορυθμίζεται, θεωρεί απαραίτητη την παρέμβαση των κυβερνητικών αρχών προκειμένου να τονώσουν τη «ροπή προς κατανάλωση» (Keynes, 2010: 133). Σύμφωνα με τον Βρετανό οικονομολόγο «η ποσότητα της συνολικής κατανάλωσης εξαρτάται κυρίως από την ποσότητα του συνολικού εισοδήματος» (Keynes, 2010: 138). Έτσι λοιπόν, μια μεταβολή στο επίπεδο μισθών ή η εφαρμογή μιας φορολογικής πολιτικής που μειώνει τις εισοδηματικές ανισότητες, θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η ροπή προς κατανάλωση (Keynes, 2010: 138). Επειδή όμως, οι καταναλωτικές δαπάνες δεν αυξάνονται ευθέως ανάλογα με την αύξηση του εισοδήματος (Keynes, 2010: 139) ο Keynes ορίζει την ροπή προς κατανάλωση ως «τον λόγο της αύξησης της κατανάλωσης προς την αύξηση του εισοδήματος» (Backhouse, 2009: 278).

Σχετικά με το ζήτημα των επενδύσεων, για τον Keynes, καθοριστικός παράγοντας είναι οι προσδοκίες των επιχειρηματιών, καθώς μια θετική μεταβολή στις προσδοκίες τους, θα έχει θετικό αντίκτυπο και στην απασχόληση. Αν παραδείγματος χάριν ένας εξοπλισμός δεν αντικατασταθεί από έναν νέο και περισσότερο παραγωγικό όπου η αντικατάσταση του θα σήμαινε θετικό αποτέλεσμα στην απασχόληση τότε, αυτός ο εξοπλισμός θα απαξιωθεί και θα χρειαστεί χρόνος για μια νέα προσαρμογή στις νέες συνθήκες με αρνητικό αντίκτυπο στην απασχόληση. (Keynes, 2010: 82 – 83).

Όσον αφορά την ποσότητα των συνολικών επενδύσεων, πολύ σημαντικό ρόλο για τον Keynes, παίζει το ύψος του επιτοκίου. Η σχέση μεταξύ επενδύσεων και επιτοκίου, στο κεϋνσιανό υπόδειγμα, είναι αρνητική: όσο πιο υψηλό είναι το επιτόκιο τόσο αναστέλλεται η τάση για επενδύσεις. «Η κλίμακα της επένδυσης»,

επισημαίνει ο Keynes, «προάγεται από ένα χαμηλό επιτόκιο» (Keynes, 2010: 391). Επομένως όταν αυξάνεται η ποσότητα του χρήματος, μειώνεται το επιτόκιο και αυτό με τη σειρά του οδηγεί σε αύξηση των επενδύσεων και συνεπώς του όγκου της απασχόλησης. Η ποσότητα του χρήματος μπορεί να αυξηθεί είτε μέσω της κοπής νέου χρήματος, είτε μέσω του δημόσιου δανεισμού. Ένα επιτόκιο με βραχυπρόθεσμη ισχύ, είναι σε θέση να προσελκύσει άμεσα επενδύσεις, ενώ από την άλλη πλευρά, το μακροχρόνιο επιτόκιο δρα περισσότερο ανασταλτικά (Keynes, 2010: 57).

Ωστόσο, στο πλαίσιο του κεϋνσιανισμού, οι επενδύσεις δεν αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα των ιδιωτών (Keynes, 2010: 341). Η θεραπευτική του Keynes περιλαμβάνει μεγάλης κλίμακας δημόσια έργα «ακόμη και αμφίβολης χρησιμότητας» (Keynes, 2010: 167), συνεργασία του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα, ακόμη και «κοινωνικοποίηση της επένδυσης» (Keynes, 2010: 394). Η αύξηση των δημοσίων δαπανών θεωρείται ένα πολύ σημαντικό εργαλείο οικονομικής πολιτικής, ειδικά σε περιόδους ύφεσης. Σε πρώτο χρόνο, αυξάνεται η απασχόληση και στη συνέχεια σταθεροποιούνται οι μισθοί. Έπειτα, προκειμένου να λυθεί το ενδεχόμενο πρόβλημα πληθωρισμού, οι κρατικές αρχές μπορούν να εφαρμόσουν ένα υψηλό επίπεδο φορολογίας, κρατώντας με αυτόν τον τρόπο σε σταθερά επίπεδα τη ζήτηση και την προσφορά (Jahan, Mahmoud & Papageorgiou, 2014: 54). Το κράτος, ωστόσο, αναλαμβάνει να καθοδηγήσει την οικονομική δραστηριότητα και όχι να υποκαταστήσει την ατομική πρωτοβουλία και την ελεύθερη αγορά.

Εν κατακλείδι, η πρόταση της *Γενικής Θεωρίας* για μια οικονομία πλήρους απασχόλησης δεν είναι η εγκράτεια, αλλά η «σπατάλη». Στόχος της κεϋνσιανής πολιτικής είναι η αύξηση της ενεργού ζήτησης, τονώνοντας τη ροπή για κατανάλωση και την τάση για επενδύσεις, ακόμα και αν αυτό σημαίνει «να ανοίγουμε τρύπες στο έδαφος με χρηματοδότηση από αποταμιεύσεις» (Keynes, 2010: 251).

1.2

Hyman P. Minsky: Ο εργοδότης της τελευταίας καταφυγής

Ο Minsky, παιδί μεταναστών από την Λευκορωσία εβραϊκής καταγωγής, γεννήθηκε το 1919 και απεβίωσε το 1996. Σπούδασε μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο του Σικάγο από το 1937 έως το 1941, όπου και συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές, στα οικονομικά, καταλήγοντας τελικά στο Χάρβαρντ, όπου ολοκλήρωσε το διδακτορικό του υπό την εποπτεία των J. Schumpeter και W. Leontief. Δίδαξε στο Brown University, στο University of California, Berkeley και στο University of Washington. Τα τελευταία έξι χρόνια της ζωής του τα πέρασε στο Levy Institute, όπου σήμερα βρίσκεται συγκεντρωμένο όλο το αρχείο του, ως διακεκριμένος μελετητής. Θεωρείται μια εξαιρετική φυσιογνωμία, μείγμα των J.M. Keynes³, J. Schumpeter και Hayek.

Ο Minsky στο βιβλίο του «Σταθεροποιώντας μια ασταθή οικονομία», το οποίο εξέδωσε το 1986⁴, ασχολήθηκε με το χρηματοπιστωτικό κλάδο και την εκ φύσεως αστάθεια⁵ του καπιταλιστικού συστήματος. Η θεωρία του, η «υπόθεση της χρηματοοικονομικής αστάθειας» βασίζεται στον εγγενώς αποσταθεροποιητικό ρόλο των χρηματοοικονομικών δομών στην καπιταλιστική οικονομία⁶. Για τον

³ Βασικός στόχος της διδασκαλίας του H. Minsky ήταν η αναζήτηση και σωστή ερμηνεία της αληθινής αντίληψης του J.M. Keynes, την οποία άφησε ημιτελή λόγω του καρδιακού εμφράγματος που υπέστη το 1937 και του θανάτου του το 1946. Για τον Minsky, που θεωρούσε τον εαυτό του οπαδό του Keynes, το κλειδί ήταν στο 12^ο κεφάλαιο της Γενικής Θεωρίας, που διαπραγματεύεται το ρόλο της κερδοσκοπίας στις αγορές, με τη μαζική ψυχολογία και το αγελαίο ένστικτο. Ο Minsky είχε προβλέψει ήδη από το τέλος της δεκαετίας του 1950 ότι, η «λαϊκή ερμηνεία» της θεωρίας του Keynes θα οδηγούσε σε πληθωρισμό και κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

⁴ H.P. Minsky, *Stabilizing an Unstable Economy*, New York, McGraw-Hill, 2008 (1986).

⁵ Η οικονομία είναι ασταθής εκ φύσεως και όχι επειδή προκαλούνται σοκ από εξωτερικούς παράγοντες, όπως είναι μία πετρελαϊκή κρίση ή ένας πόλεμος. Τα εξωτερικά γεγονότα δεν είναι ποτέ η αιτία ενός κραχ, αλλά απλά η αφορμή του.

⁶ Υπό αυτή την έννοια, ο Minsky απέρριπτε κατηγορηματικά την κλασική αντίληψη του Adam Smith και στη συνέχεια των νεοκλασικών οικονομολόγων περί ισορροπίας.

Minsky, υπάρχουν τρία είδη χρηματοδότησης⁷, με τις θέσεις στη σχέση μεταξύ λειτουργικού εισοδήματος και αποπληρωμής χρέους των δανειστών να προσδιορίζουν το είδος της χρηματοδότησης.

Σύμφωνα με τον οικονομολόγο, αυτό που οδηγεί στην αστάθεια του συστήματος είναι η ίδια η σταθερότητα, η οποία οδηγεί σε συμπεριφορές που αυξάνουν τα περιθώρια ρίσκου και ασφάλειας, το δανεισμό και τις δεσμεύσεις στις ροές ρευστού, με αποτέλεσμα να προκαλείται ευπάθεια και να οδηγείται το χρηματοοικονομικό σύστημα σε κρίση, με αποκορύφωμα το πρόβλημα της ρευστότητας. Αυτή η ανάληψη ρίσκων από τους συμμετέχοντες στις αγορές οδηγεί στο «παράδοξο του Minsky» πως η σταθερότητα οδηγεί πάντοτε στην αστάθεια. Η ισορροπία για τον Minsky είναι αδύνατον να αποκατασταθεί, χωρίς την επέμβαση του κράτους⁸. Κεντρικό ρόλο διαδραματίζει ο χρηματοπιστωτικός τομέας, με δημιουργία χρημάτων μέσω της παροχής δανείων από τις εμπορικές τράπεζες. Το γεγονός ότι η θεωρία του επιβεβαιώθηκε αρκετές δεκαετίες αργότερα τον καταδίκασε στην αφάνεια αφού ήταν άχρηστη την εποχή που έζησε. Δυναμική επανεμφάνιση έκανε η μετά-Κεϋνσιανή σχολή οικονομικής σκέψης, με υποστηρικτή μεταξύ άλλων τον Hyman P. Minsky, μετά την παγκόσμια κρίση του 2008.

Ο H.P. Minsky, ως σοσιαλιστής οικονομολόγος, ενδιαφερόταν έντονα και για τα ζητήματα της φτώχειας και της ανεργίας⁹. Αναγνωρίζοντας πλήρως το

⁷ Ο Minsky διακρίνει τρία είδη χρηματοδοτικής δομής των επιχειρήσεων και των ατόμων: την εγγυημένη, την κερδοσκοπική και την πυραμίδα (σχήμα Ponzi). Ειδικότερα: Α) 1^ο στάδιο-συντηρητικό: όλοι οι οφειλέτες -κράτη, επιχειρήσεις, νοικοκυριά- με τα χρήματα από την εργασία τους, πληρώνουν τους τόκους και τις δόσεις των δανείων τους. Β) 2^ο στάδιο-κερδοσκοπικό: τα εισοδήματα των οφειλετών καλύπτουν μόνο τους τόκους αλλά όχι το χρεολύσια. Τότε ο δανειολήπτης υποχρεώνεται σε νέα δάνεια προς πληρωμή των παλαιότερων (ανακύκλωση χρέους). Γ) 3^ο στάδιο-πυραμοειδές: τα εισοδήματα του οφειλέτη δεν αρκούν ούτε για την πληρωμή των τόκων και μόνη λύση θεωρείται η τεχνητή αύξηση αξίας των περιουσιακών του στοιχείων, ώστε να δανείζεται ενυπόθηκα. Με αυτό το οικονομικό μοντέλο ο Minsky επεξηγεί γιατί η σταθερότητα οδηγεί στην αστάθεια.

⁸ Στην περίπτωση της ύφεσης απαιτείται η λήψη δημοσιονομικών (μείωση των φόρων, άνοδος των δαπανών) και νομισματικών μέτρων (αύξηση της ποσότητας χρήματος, μείωση των επιτοκίων).

⁹ Όπως υπογραμμίζει ο πρόεδρος του Levy Economics Institute, Δημήτρης Β. Παπαδημητρίου, στον πρόλογο ενός πρόσφατα δημοσιευμένου βιβλίου με κείμενα του Minsky από τις δεκαετίες του 1960 έως αρχές του 1990, πολλά εκ των οποίων ήταν αδημοσίευτα και ανακαλύφθηκαν πρόσφατα στο αρχείο του. Hyman P. Minsky, «Ending Poverty: Jobs, Not Welfare. With Preface

γεγονός ότι η «ελεύθερη αγορά» δεν μπορεί να επιτύχει πλήρη απασχόληση, η δημιουργία θέσεων εργασίας αποτελούσε πρωταρχική μέριμνα στο ερευνητικό έργο του. Η προτιμώμενη πολιτική επιλογή του για τη δημιουργία θέσεων εργασίας ήταν το πλαίσιο των προγραμμάτων του New Deal, που προώθησε η κυβέρνηση Ρούζβελτ την περίοδο της Μεγάλης Ύφεσης του '30 στις ΗΠΑ. Ο Minsky θεωρούσε απαραίτητο να λειτουργεί το κράτος ως «εργοδότης της έσχατης καταφυγής», ακριβώς όπως μια κεντρική τράπεζα, με εξαίρεση την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην ελαττωματική ευρωπαϊκή νομισματική ένωση, λειτουργεί ως «δανειστής έσχατης προσφυγής»¹⁰.

Για τον Minsky, οποιαδήποτε προσπάθεια για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της φτώχειας χωρίς την ενεργοποίηση προγραμμάτων για τη δημιουργία άμεσης απασχόλησης ήταν καταδικασμένη να αποτύχει. Σύμφωνα με τον ίδιο, το κράτος καλείται, ως εργοδότης της τελευταίας καταφυγής, να απασχολήσει τους ανέργους, με όποια ειδίκευση ή ειδικότητα έχουν τη στιγμή της παρέμβασης. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε χρόνο το κράτος εκδίδει νομισματική μάζα ανάλογη με το κόστος του προγράμματος προκειμένου να χρηματοδοτήσει την απασχόληση των ανέργων (0,7%-1,5% του ΑΕΠ). Εναλλακτικά, το κράτος εκδίδει κρατικά ομόλογα με χαμηλά επιτόκια, σε ίση αξία με το κόστος του προγράμματος. Η πρότασή του είχε μια επιτυχή εφαρμογή στην Αργεντινή, μετά την οικονομική της κατάρρευση. Εφαρμογή της πολιτικής αυτής δεν μπορεί να γίνει σε περιπτώσεις όπου το κράτος δεν έχει το κυριαρχικό προνόμιο της έκδοσης νομισματικής μάζας, όπως για παράδειγμα η Ελλάδα «των μνημονίων». Όταν το κράτος δεν έχει πλήρη κυριαρχία επί της δημοσιονομικής πολιτικής, η έκδοση κρατικών ομολόγων είναι πολύ δύσκολη. Ακόμη, στο πλαίσιο ενώσεων, όπως η ζώνη του ευρώ, κυριαρχούν περιορισμοί αφού το προνόμιο της έκδοσης του νομίσματος έχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

by Dimitri B. Papadimitriou and Introduction by L. Randall Wray» (Levy Economics Institute, 2013).

¹⁰ P.R. Tcherneva, "Beyond Full Employment: The Employer of Last Resort as an Institution for Change", Levy Economics Institute of Bard College, Working Papers, No. 732, 2012 (September).

Η πρότασή του προϋποθέτει πως το κράτος θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας που θα απορροφήσουν τους υφιστάμενους ανέργους με σταθερό μισθό. Όταν η ζήτηση εργατικού δυναμικού στον ιδιωτικό τομέα είναι ανεπαρκής, καλείται το κράτος να «δημιουργήσει» τη ζήτηση αυτή και να καλύψει τις θέσεις εργασίας. Το πρόγραμμα του «εργοδότη έσχατης διαφυγής» φυσικά δεν αντικαθιστά άλλα προγράμματα στήριξης των οικονομικά ασθενών ή ευάλωτων ομάδων, και πρέπει να επιτευχθεί συνύπαρξη. Στη σύγχρονη οικονομία το πρόγραμμα αυτό του Minsky φαντάζει κάτι περισσότερο από υλοποιήσιμο αφού το ΑΕΠ φαίνεται να επιβαρύνεται ελάχιστα (από 1-3,5%) συγκριτικά με τη μείωση που δύναται να επιτευχθεί στα ποσοστά ανεργίας. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος και το μισθολογικό κόστος φαίνεται να καλύπτεται από την αύξηση των εισοδημάτων και άρα της αύξησης της συμμετοχής μέσω φόρων, ασφαλιστικών εισφορών, κατανάλωσης κ.τ.λ.

Η ιδέα του μινιμαλιστικού κράτους που προωθούν σήμερα οι Ευρωπαίοι φονταμενταλιστές της αγοράς δεν θεωρείται απλά ελαττωματική, αλλά άκρως επικίνδυνη. Ως απόρροια της ιδεολογίας του νεοφιλελευθερισμού στηρίζεται στην επιθυμία της οικονομικής ελίτ να συρρικνωθούν δραματικά οι λειτουργίες του κράτους που στοχεύουν στην κοινωνική προστασία των φτωχών, των ανέργων και των ευάλωτων τμημάτων της κοινωνίας, να επεκταθεί από την άλλη μεριά η κρατική στήριξη προς τις μεγάλες επιχειρήσεις και το χρηματιστικό κεφάλαιο και να διογκωθούν οι κατασταλτικοί μηχανισμοί για την ομαλή διατήρηση των οικονομικών ανισοτήτων και της κοινωνικής αδικίας. Στην εποχή της κρίσης και της αβεβαιότητας, ο Minsky αποτελεί σημαντικό σύμμαχο της προοδευτικής κοινότητας στη μάχη κατά του νεοφιλελευθερισμού και στη σταδιακή οικοδόμηση μιας περισσότερο παραγωγικής οικονομίας και πιο δίκαιης κοινωνίας. Η πλήρης απασχόληση είναι απαραίτητο συστατικό για τη δίκαιη έκβαση της ανάπτυξης. Οι προτάσεις του είναι άκρως υλοποιήσιμες και πρέπει, συνεπώς, να μελετηθούν και να ληφθούν σοβαρά υπόψη.

1.3

Το πρόγραμμα των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο και της κυβέρνησης Bill Clinton στις Η.Π.Α.

Το πρόγραμμα των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο για τις εκλογές του 1997 υπήρχε δέσμευση για αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και των μακροχρόνια ανέργων. Το πρόγραμμα επρόκειτο να χρηματοδοτηθεί μέσω επιβολής έκτακτης εισφοράς στους λογαριασμούς επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας απ' όπου αναμένεται να συγκεντρωθεί το ποσό των 5,2 δισεκατ. στερλινών στη διετία 1997-99, ενώ τα μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας επρόκειτο να κοστίσουν 3,9 δισεκατ. στερλίνες για την πενταετία 1997-2002. Η έμφαση δίνεται σε επιδοτούμενες προσλήψεις, ώστε να περιοριστεί η μακροχρόνια ανεργία και παράλληλα οι νέοι να αυξήσουν τις επαγγελματικές τους δεξιότητες μέσω της εξάσκησης και της εμπειρίας (Jarvis, 1997: 5) . Εντάσσοντας του νέους στην αγορά εργασίας οι Νέοι Εργατικοί ήλπιζαν στην απελευθέρωση κονδυλίων από τα επιδόματα πρόνοιας ώστε να επενδυθούν στην Παιδεία και την Υγεία (Cebulla & Walker, 2005: 1).

Η πορεία και οι αιτίες της ανεργίας στις δεκαετίες '80 και '90

Το πρόγραμμα των Εργατικών για την ανεργία ήρθε το 1997 ως απάντηση στην αναποτελεσματικότητα που επέδειξαν, όπως ισχυρίζονταν, οι Συντηρητικοί στον τομέα αυτόν καθώς και γενικότερα σε ότι αφορά στις δημόσιες υπηρεσίες. Στο διάστημα διακυβέρνησης των Συντηρητικών, από το 1979 έως το 1996, πολλές παραδοσιακές βιομηχανίες έπαυσαν με αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας σε αυτές τις περιοχές της χώρας όπου δραστηριοποιούνταν. Η βιομηχανική πολιτική έδωσε τη θέση της στο μονεταριστικό μοντέλο οικονομίας με στόχο τη χαλιναγωγήση του πληθωρισμού και την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων. Έτσι, σε άλλες περιοχές, όπου αναπτύχθηκε ο τομέας των υπηρεσιών, η εργασία αυξήθηκε. Στα μέσα, όμως, του '80, αποφασίστηκαν μειώσεις στη φορολογία,

γεγονός που ενίσχυσε μεν την κατανάλωση -όπως και τις κερδοσκοπικές επενδύσεις – αλλά οδήγησε και σε αύξηση του πληθωρισμού αναγκάζοντας την Κυβέρνηση να λάβει μέτρα. Έτσι, τα επιτόκια αυξήθηκαν και μαζί με αυτά και τα ιδιωτικά χρέη, ενώ παράλληλα αυξήθηκε και η ανεργία (Cebulla & Walker, 2005: 2).

Η Νέα Συμφωνία για τους νέους κάτω των 25 ετών (Jarvis, 1997: 6-19).

Μία από τις προεκλογικές εξαγγελίες του Νέου Εργατικού Κόμματος ήταν να προσφέρει εργασία αντί κοινωνικών παροχών σε 250.000 νέους κάτω των 25 ετών. Όπως ανακοινώθηκε, από τον επόμενο χρόνο (1998), κάθε νέος ηλικίας 18-25, που είναι άνεργος για περισσότερους από 6 μήνες, θα έχει τις εξής τρεις επιλογές, οι οποίες όλες περιλαμβάνουν πρόγραμμα πρακτικής εξάσκησης και πιστοποίησης: **1)** εργασία σε εργοδότη **2)** εργασία σε κοινωνική προγράμματα (σε εθελοντικό οργανισμό ή σε φορέα περιβαλλοντικής ανάπτυξης) και **3)** πλήρες πρόγραμμα εκπαίδευσης ή πρακτικής εξάσκησης, για όσους στερούνται βασικών προσόντων, ενώ όποιος αρνηθεί μία από αυτές τις επιλογές θα στερηθεί των δικαιωμάτων του σε κοινωνικές παροχές. Όποιος, λοιπόν αιτείται για κοινωνικές παροχές, ταυτόχρονα αιτείται για εργασία (Jarvis, 1997: 7). Κατ' εξαίρεση, συγκεκριμένες κατηγορίες ανέργων, όπως π.χ. μονογονεϊκές οικογένειες, ΑΜΕΑ ή άνεργοι προερχόμενοι από μαζικές απολύσεις θα εισάγονται άμεσα -εθελοντικά ωστόσο- στο πρόγραμμα.

Στην **1η περίπτωση** εκδίδεται ένα κουπόνι το οποίο επιβεβαιώνει ότι ο άνεργος έχει επιλεγεί για επιδότηση. Ο εργοδότης θα εισπράξει 1560 στερλίνες ανά άτομο για 26 εβδομάδες και 750 στερλίνες για την εκπαίδευσή του, ενώ προβλέπονται προσλήψεις και στο δημόσιο τομέα. Κατά την παρουσίαση του Κρατικού Προϋπολογισμού ανακοινώθηκε, επίσης, ότι η Νέα Συμφωνία θα περιλαμβάνει και περιπτώσεις αυτοαπασχολούμενων. Οι ενδιαφερόμενοι θα λάβουν εκπαίδευση και συμβουλές μαζί με επιχορήγηση και επιπλέον

εβδομαδιαίο επίδομα έως 400 στερλίνες καθώς και επιμόρφωση στη χρήση νέων τεχνολογιών.

Η **2^η περίπτωση** περιλαμβάνει εργασία για 6 μήνες. Οι συμμετέχοντες θα λαμβάνουν επίδομα και άλλες κοινωνικές παροχές και επιπρόσθετα θα λάβουν άπαξ επιχορήγηση 400 στερλινών. Στόχος της κυβέρνησης είναι να εμπλέξει τους άνεργους νέους σε φιλικά προς το περιβάλλον προγράμματα ανάπτυξης αστικών ή περιφερειακών περιοχών.

Η **3^η περίπτωση** αφορά σε συμμετέχοντες οι οποίοι στερούνται βασικής εκπαίδευσης και δεν κατέχουν αντίστοιχα πιστοποιητικά. Θα τους προσφερθεί εκπαίδευση πλήρους ωραρίου, που δύναται να διαρκέσει έως και 52 εβδομάδες (1 έτος), με σειρά μαθημάτων για τα οποία θα λάβουν πιστοποίηση.

Η πρόβλεψη για τους μακροχρόνια άνεργους

Η Νέα Συμφωνία περιλαμβάνει επίσης επιδότηση 1950 στερλινών για 26 εβδομάδες σε εργοδότες για πρόσληψη ανέργων άνω των 25 ετών που βρίσκονται στην ανεργία δύο ή και περισσότερα χρόνια.

Προβληματισμοί επί του προγράμματος

Οι υποστηρικτές του προγράμματος ισχυρίζονται ότι χάριν αυτού οι εργαζόμενοι θα λαμβάνουν μισθό ανώτερο των επιδομάτων τους και οι επιχειρήσεις θα μειώσουν το εργασιακό τους κόστος ενώ και η Κυβέρνηση προτιμά να χρηματοδοτεί επιδόματα εργασίας παρά επιδόματα ανεργίας (Jarvis, 1997: 21). Ωστόσο, η Νέα Συμφωνία τίθεται σε αμφισβήτηση αφού δείχνει να υποτιμά συγκεκριμένες επιπτώσεις όπως: **1)** την περίπτωση όπου ο εργοδότης θα προσλάμβανε ούτως ή άλλως κάποιον εργαζόμενο ακόμη κι αν δεν τον συνόδευε η επιδότηση (**dead-weight**) **2)** την περίπτωση όπου ο εργοδότης επρόκειτο ούτως

ή άλλως να προσλάβει κάποιον, αλλά τώρα θα προτιμήσει εκείνον ο οποίος συνοδεύεται από επιδότηση, οδηγώντας τον πρώτο υποψήφιο στην ανεργία **(displacement)** και **3)** την περίπτωση όπου ο εργοδότης θα απολύσει κάποιον ο οποίος εργάζεται ήδη, για να προσλάβει στη θέση του έναν επιδοτούμενο άνεργο **(substitution)**, (Jarvis, 1997: 22).

Βάσει των παραπάνω οι επικριτές του προγράμματος τονίζουν ότι δίχως σχετική νομοθεσία ελέγχου η επιτυχία της Νέας Συμφωνίας βασίζεται μάλλον στην καλή πρόθεση των εργοδοτών (Jarvis, 1997: 26). Για κάποια χρόνια το πρόβλημα της ανεργίας στις νεότερες ηλικίες φάνηκε να αντιμετωπίζεται σε κάποιο βαθμό¹¹, ωστόσο, ο απολογισμός περιέλαβε όντως ζητήματα με τις περιπτώσεις της αντικατάστασης και της διατήρησης των θέσεων εργασίας μετά το τέλος της επιδότησης αλλά και αύξηση των ευέλικτων μορφών εργασίας και ιδίως της επισφάλειας των κακοπληρωμένων θέσεων της μερικής απασχόλησης (Λύτρας, 2016: 221, 398).

Το πρόγραμμα της κυβέρνησης Bill Clinton στις Η.Π.Α

Ο πρόεδρος των Η.Π.Α. Bill Clinton με την κυβέρνηση των Δημοκρατικών, κατέθεσε το 1995 στη Βουλή των Αντιπροσώπων, στην οποία είχαν την πλειοψηφία, μεταρρυθμιστικό σχέδιο νόμου με την ονομασία Individual Responsibility Act του 1995, σχετικά με τα προνοιακά επιδόματα και με βασικό προσανατολισμό την εκπαίδευση των ανέργων. Στο μεταξύ, εκείνο το διάστημα, η ρεμπουπλικανική πλειοψηφία στο Κογκρέσο υποστήριζε περισσότερο το μεταρρυθμιστικό σχέδιο νόμου του 1995 με την ονομασία Personal Responsibility Act το οποίο έθετε όρια στα ποσά που δαπανώνται για προνοιακά επιδόματα και

¹¹ Από το 2000 έως και το 2004 το ποσοστό ανεργίας των νέων 15-24 ετών δείχνει μείωση κάτω του 12%, ωστόσο από το 2005 και μετά αυξάνεται σταθερά έως και 21,3% το 2011, για να περιοριστεί πάλι λίγο πάνω από το 13% το 2016 (Στοιχεία από ILO, Unemployment rate-modeled estimates, November 2016).

περιορισμούς στις κατηγορίες των αλλοδαπών που τα δικαιούνταν. Παρά τις κάποιες διαφορές τους και τα δύο κόμματα συμφωνούσαν στην ανάγκη μεταρρύθμισης της έως τότε προνοιακής πολιτικής και θέλησαν να δώσουν βάρος σε προγράμματα εκπαίδευσης των ανέργων.

Τα προγράμματα αυτά βασίστηκαν στην άποψη ότι οι δικαιούχοι των παροχών πρόνοιας θα πρέπει να εργάζονται για να αποπληρώνουν τις παροχές που λαμβάνουν μέσω των επιδομάτων. Για παράδειγμα μία από τις βασικές προτάσεις του σχεδίου νόμου της Κυβέρνησης Κλίντον ήταν η διακοπή των προνοιακών ωφελειών έπειτα από δύο χρόνια εκτός εάν οι δικαιούχοι δέχονταν να εργαστούν σε θέσεις που θα παρείχε η κυβέρνηση. Ωστόσο, διατυπώνονται ενστάσεις σχετικά με το αν η πρόταση αυτή συνιστά εξαναγκαστική εργασία κατά παράβαση της 13ης Τροπολογίας¹² του Συντάγματος των Η.Π.Α, που έχει να κάνει με το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης.

¹² Η 13η απαγορεύει τη δουλεία και τη μη οικειοθελή εργασία. Η απροθυμία του Κογκρέσου να χρησιμοποιήσει την ισχύ της δέκατης τρίτης τροπολογίας προέκυψε από το πέραςμα της δέκατης τέταρτης και της δέκατης πέμπτης τροπολογίας, οι οποίες θεωρήθηκαν πιο αποτελεσματικές για την καταπολέμηση των εναπομεινάντων ιχνών της δουλείας που συνέχιζαν να υπάρχουν στο νότο. Οι υποθέσεις των σφαγείων της Νέας Ορλεάνης, ήταν οι πρώτες υποθέσεις όπου το Ανώτατο Δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών έλαβε υπόψη του τη σημασία της δέκατης τρίτης τροπολογίας. Η υπόθεση εμπεριείχε τη συνταγματικότητα ενός θεσμού της Λουιζιάνα, που χορηγούσε επιχειρηματικό μονοπώλιο σε μία εταιρεία σφαγείων της Νέας Ορλεάνης. Ο θεσμός αμφισβητήθηκε από τους τοπικούς κρεοπώλες, των οποίων η ζωή καταστρέφονταν ως αποτέλεσμα της παραχώρησης του επιχειρηματικού μονοπωλίου στην εταιρεία σφαγείων. Οι κρεοπώλες επέμεναν πως ο θεσμός, ήταν μια διάψευση των προσωπικών εργασιακών δικαιωμάτων τους και ότι κατά συνέπεια παραβίαζε την απαγόρευση της δέκατης τρίτης τροπολογίας ενάντια στη μη εθελοντική εργασία. Το δικαστήριο απέρριψε τον παραπάνω ισχυρισμό και συμφώνησε με τη συνταγματικότητα του νόμου της Λουιζιάνα. Το δικαστήριο επεξήγησε ότι η βασική ώθηση πίσω από τη δέκατη τρίτη τροπολογία ήταν να εξαλείψει το καθεστώς της αφρικανικής σκλαβιάς και όχι την υποτιθέμενη υποτέλεια από τους τοπικούς κρεοπώλες. Στις *Περιπτώσεις των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων* του 1883, το δικαστήριο ερμήνευσε την δέκατη τρίτη τροπολογία αποκλειστικά ως απαγόρευση ενάντια στην πραγματική δουλεία. Απέρριψε την ιδέα ότι η κοινωνική και ιδιωτική διάκριση θα μπορούσε να είναι περιστατικό δουλείας μέσα στα όρια της δέκατης τρίτης τροπολογίας. Η απόφαση ακύρωσε το νόμο περί αστικών δικαιωμάτων του 1875, μια νομοθεσία που επεδίωκε να προστατέψει τα δικαιώματα των πολιτών στην πλήρη και ισότιμη απασχόληση από τα δημόσια καταλύματα και παρουσίαζε διορθωτικά μέτρα όταν αυτά τα δικαιώματα έφταναν να καταπατώνται. Η πλειοψηφία κατέληξε ότι η δέκατη τρίτη τροπολογία σχεδιάστηκε ως μια απαγόρευση ενάντια στην ύπαρξη αφρικανικής δουλείας και δεν ρύθμιζε την ιδιωτική κοινωνική συμπεριφορά.

Η προσωπική ευθύνη και η ευκαιρία για εργασία

Αναλυτικότερα, το 1994 ο πρόεδρος Clinton υποσχέθηκε να μεταρρυθμίσει την κοινωνική προνοιακή πολιτική. Το Κογκρέσο πέρασε τον νόμο PRA, το οποίο αντικατέστησε το μέχρι τότε ισχύον πρόγραμμα AFDC (βοήθεια σε οικογένειες με εξαρτημένα τέκνα). Επέβαλλε όμως κάποιες εργασιακές απαιτήσεις από τους αποδέκτες του προγράμματος κοινωνικής πρόνοιας, θέτοντας ένα πενταετές (μη συνεχές) χρονικό όριο στην αποδοχή των κεφαλαίων από κάθε άτομο. Οι πολιτείες κάλυπταν το μεγαλύτερο ποσοστό των ωρών που θα έπρεπε κάθε εργαζόμενος που συμμετέχει στο πρόγραμμα κοινωνικής πρόνοιας να εργάζεται, εξασφαλίζοντας για αυτόν τον κατώτατο μισθό. Ανάμεσα από όλες τις οικογένειες που λαμβάνουν επίδομα από το PRA, το 25% αυτών θα πρέπει να συμμετέχει σε εργασιακές δραστηριότητες το 1997. Το ελάχιστο όριο συμμετοχής αυξάνεται κατά 5% κάθε χρόνο μέχρι το 2002. Μέχρι τότε το ποσοστό ανέρχεται στο 50%. Το PRA επιτάσσει πως οι εργαζόμενοι του προγράμματος, εκτός από εργασιακή εμπειρία σε δημόσια ή ιδιωτική απασχόληση, θα λαμβάνουν και εργασιακή κατάρτιση και εκπαίδευση.

Βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος κοινωνικής πρόνοιας (1996)

«Προσωρινή βοήθεια για οικογένειες που το έχουν ανάγκη (TANF)

- Δίνεται τέλος στην ομοσπονδιακή εγγύηση της στήριξης του εισοδήματος και τοποθετείται ένα χρονικό περιθώριο πέντε χρόνων στη βοήθεια.
- Επιβάλλονται απαιτήσεις εργασίας ως προϋπόθεση για να λαμβάνεται η βοήθεια. Απαιτείται από τους ενήλικους να εργάζονται σε δραστηριότητες του προγράμματος κοινωνικής πρόνοιας, εάν έχουν περάσει δύο χρόνια κατά τα οποία λάμβαναν βοηθητικό επίδομα, ενώ ταυτόχρονα δίνεται στην κάθε πολιτεία η δυνατότητα να θέσει σκληρότερα μέτρα.

- Οι ομοσπονδιακές δαπάνες καλύπτονται με μια επιχορήγηση των δεκαέξι δισεκατομμυρίων και ταυτόχρονα δίνεται στις πολιτείες αυξημένη διακριτική ευχέρεια να χρησιμοποιήσουν τα ομοσπονδιακά κεφάλαια.
- Η νομοθεσία περί συντρόφων παρέχει 2,3 δισεκατομμύρια για την επιδότηση της φροντίδας του παιδιού για εργαζόμενες μητέρες και 3 δισεκατομμύρια σε μία διετή επιχορήγηση για τα κοινωνικά προγράμματα εργασίας¹³».

Παρά τις αρχικές αντιδράσεις που υπήρξαν σχετικά με την παραβίαση της 13^{ης} τροπολογίας¹⁴, ο νόμος πρόσφερε το προνόμιο στους ενήλικες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση να επωφεληθούν από την είσοδο και την παραμονή τους στην αγορά εργασίας. Αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός πως αρκετοί παραλήπτες του προγράμματος κοινωνικής πρόνοιας, εισήλθαν στην αγορά εργασίας μέσω του προγράμματος κοινωνικής εργασίας. Βέβαια, όσοι ήταν ανάμεσα στους καλύτερους, ήταν πιθανότερο να διατηρήσουν την εργασιακή τους θέση σε σχέση με τους λιγότερο καλούς, κατά την οικονομική κρίση του 1990. Παρόλα αυτά, ο μέσος μισθός ανά ώρα ήταν 7,15 δολάρια, που αρκούσαν μόνο για να τους τοποθετήσουν ακριβώς επάνω από το όριο της φτώχειας, εάν θεωρηθεί πως κατείχαν σταθερές εργασίες πλήρους απασχόλησης.

Η κριτική που έχει ασκηθεί στο συγκεκριμένο κοινωνικό πρόγραμμα εργασίας, εστιάζει στο γεγονός πως πρόκειται για ένα πρόγραμμα που βασίζεται στην πεποίθηση πως οι αποκλίνουσες προσωπικότητες είναι προσωπικά υπαίτιοι για τη φτώχεια τους. Η εργασία του ανθρώπου μέσω του κοινωνικού προγράμματος εργασίας έχει αποδείξει την ύπαρξη μιας βασικής εχθρότητας προς τους φτωχούς. Ο εξαναγκασμός των φτωχών σε δουλειές που οι ίδιοι δεν θέλουν, που δεν προσφέρουν ιδιαίτερες ικανότητες και ο μισθός είναι κατώτερος από τον κατώτατο μισθό, δεν αποτελούν ένα αποτελεσματικό κίνητρο ώστε να φέρουν

¹³ Brodtkin, E. Inclusion, Commodification or what? Πρακτικά συνεδρίου από 25ο Centre for Labour Market Research που διεξήχθη στη Δανία, Φορέας διεξαγωγής Aalborg University, 2008, σ.8.

¹⁴ Cynthia A. Bailey, *Workfare and Involuntary Servitude--What You Wanted to Know But Were Afraid to Ask*, 15 B.C. Third World L.J. 285, 1995, <http://lawdigitalcommons.bc.edu/twlj/vol15/iss2/2>.

αυτούς τους ανθρώπους πιο κοντά στις συνήθειες που ακολουθούνται από την υπόλοιπη κοινωνία και θεωρούνται “φυσιολογικές”. Από την άλλη πλευρά, οι υποστηρικτές του κοινωνικού προγράμματος εργασίας θεωρούν πως το πρόγραμμα προσφέρει στα άτομα μεγαλύτερη αξιοπρέπεια. Είναι γεγονός πως το κοινωνικό πρόγραμμα εργασίας βρήκε πολλούς επικριτές, οι οποίοι θεώρησαν πως παραβιάζει τις βασικές έννοιες της ελευθερίας και παρουσιάζεται ως μη έγκυρο από την 13η τροπολογία του συντάγματος.

1.4

Το πρόγραμμα απασχόλησης «ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ» του Ανδρέα Λύτρα

Η καταπολέμηση της ανεργίας και η κοινωνική αλληλεγγύη

Μια εναλλακτική πρόταση: *Συμφιλίωση της Κατοχής του Αποθέματος με την Απασχόληση και με τη Νέα Δραστηριοποίηση στις Περιφέρειες*

Από τα πρώιμα χρόνια της καπιταλιστικής κυριαρχίας, η αυτόνομη εργασία αποτέλεσε μια μορφή απασχόλησης με ποικίλα στάδια εξέλιξης. Αρχικά, οι αγρότες ήταν τα βασικά πρόσωπα αυτόνομων παραγωγών ή μικρών επιχειρηματιών και στη συνέχεια, ακολούθησαν οι τεχνίτες ως κύρια πρόσωπα της επιχειρηματικότητας¹⁵. Η ανάπτυξη της χειροτεχνίας αποτέλεσε επαγωγικό σημείο εκκίνησης ως προς την κυριαρχία των επιχειρήσεων ή και μια συμβιωτική σχέση με τη γεωργία. Ως εκ τούτου, στα μέσα και τα τέλη του 19^{ου} αιώνα τα αγροτικά στρώματα συνιστούσαν βασικά τμήματα του πληθυσμού και της απασχόλησης. Έπεται η ανάπτυξη της βιομηχανίας και αργότερα η συνύπαρξη της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Η σταδιακή μετάβαση προς την κυριαρχία των υπηρεσιών εντοπίζεται αρχικά στην παραγωγή πλούτου και μετά τη δεκαετία του 1860 στην απασχόληση¹⁶.

Στις σύγχρονες οικονομίες παρατηρείται μια καθοδική τάση ως προς τον αριθμό των αυτοαπασχολούμενων¹⁷. Από την άλλη, οι εργοδότες είναι μια εξαιρετικά μικρή μειοψηφία, που όμως αποτελούν μια μεγάλη δύναμη, καθώς η

¹⁵ Dobb, C.M. (1949). *Studies in the Development of Capitalism*. London: Routledge, αναφ. στον Lytras, A.N. (2017). *A radical policy for combating unemployment. The future network: Autonomous workers, stock holders, consumers and the State*. Athens: Papazisis: p. 9.

¹⁶ Lytras, A.N. (2017). *A radical policy for combating unemployment. The future network: Autonomous workers, stock holders, consumers and the State*. Athens: Papazisis.

¹⁷ Collin, W.C. & Horodnic, A. (2015). Self-employment, the informal economy and the marginalization thesis: Some evidence from the European Union. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 21 (2), 224-242: Οι αυτοαπασχολούμενοι συνδέονται με την άτυπη οικονομία και παλαιότερα θεωρούνταν περιθωριοποιημένοι πληθυσμοί, με χαμηλότερο εισόδημα.

πλειονηφία των εργαζομένων οικονομικά εξαρτάται από αυτούς. Αξίζει να σημειωθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των εργοδοτών είναι μικροί εργοδότες¹⁸.

Όταν η δημόσια χρηματοδότηση είναι ασθενής είναι δύσκολη η άμεση αντιμετώπιση της ανεργίας. Οι ολοκληρωμένες δράσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας προσδοκούσαν να απορροφήσουν τους ανέργους σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και στο κράτος με τη μορφή της μισθωτής εργασίας¹⁹. Ωστόσο, αυτές οι προσεγγίσεις δεν μπορούν να εφαρμοστούν σε εθνικές οικονομίες με κοινό νόμισμα και περιοριστική δημοσιονομική πολιτική. Ειδικότερα, μια οικονομία κατά τη διάρκεια μιας κρίσης της αγοράς αντιμετωπίζει αφενός προβλήματα αναφορικά με την αντοχή των ενεργών επιχειρήσεων και αφετέρου είναι ανέφικτη η δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Επομένως, απαιτείται η δημιουργία ενός προγράμματος που, από τη μια πλευρά, δε θα χρειάζεται εκτενή δημόσια χρηματοδότηση του έργου και από την άλλη, η εύρεση των απαραίτητων κεφαλαίων θα μπορεί να γίνει από την ίδια την αγορά. Επιπρόσθετα, οι κάτοχοι των κεφαλαίων αυτών θα έχουν σημαντικά και εγγυημένα κέρδη, χωρίς το επιχειρηματικό ρίσκο και χωρίς την άμεση ανάληψη δράσης ως εργοδότες. Η αρχική χρηματοδότηση ενισχύεται από τη συμβολή των καταναλωτών των υπηρεσιών σε πολύ χαμηλές τιμές²⁰.

Ένα τέτοιο πρόγραμμα για την ενίσχυση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας, το οποίο λαμβάνει υπόψη του την τρέχουσα δεινή οικονομική κατάσταση, είναι το πρόγραμμα **Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.**, το οποίο από τον εμπνευστή του χαρακτηρίζεται «ευέλικτο, πολύ ευρύ και εύκολο στην εφαρμογή του»²¹.

Αναλυτικότερα, η αδυναμία χρηματοδότησης της οικονομίας από το ίδιο το κράτος λόγω της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας καθώς και η

¹⁸ Lytras, A.N. (2017), ό.π.: 10-12.

¹⁹ Davidson, P. (2017). Keynes, Minsky and the Post Keynesians. Retrieved in 20/5/2017 by http://www.levyinstitute.org/pubs/conf_june10/Keynes-Minsky-PKs.pdf: Το Κευνσιανό μοντέλο και ο Minsky προωθούσαν τέτοιου είδους λύσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας. Lytras, A.N. (2017), ό.π.

²⁰ Lytras, A.N. (2017), ό.π., σσ. 175-177.

²¹ Lytras, A.N. (2017), ό.π. σ. 173.

αναποτελεσματικότητα των ήδη εφαρμοσμένων μεθόδων περιορισμού της ανεργίας επιβάλλουν την αναζήτηση μιας λύσης που δεν θα στηρίζεται στις χρηματοδοτικές δυνατότητες του κράτους και θα λαμβάνει υπόψη της τη δεδομένη απαισιοδοξία των κατόχων κεφαλαίου και όσων επιθυμούν το “επιχειρείν”. Η μακρόχρονη απουσία επενδύσεων, η βαριά φορολογία, η πτώση της κατανάλωσης, η αδυναμία τραπεζικής δανειοδότησης, σε συνδυασμό με τις πρόσθετες οικονομικές δυσκολίες, όπως έλεγχοι στη διακίνηση κεφαλαίων και έλλειψη φυσικής νομισματικής μάζας, αποτελούν επιβαρυντικούς παράγοντες για την επιχειρηματική δραστηριότητα και εμποδίζουν την απασχόληση του εργατικού δυναμικού²².

Το πρόγραμμα στηρίζεται στην «αυτοτελή» εργασιακή κινητοποίηση του ανέργου και τη δημιουργία νέου τύπου «ανεξάρτητων εργαζομένων» που θα προσφέρουν ειδικευόμενες ή ανειδίκευτες υπηρεσίες, ενώ ο συντονισμός θα πραγματοποιηθεί από την τοπική αυτοδιοίκηση. Για τον σχεδιασμό του προγράμματος, το πρώτο βασικό βήμα είναι η αναζήτηση και καταγραφή των συντελεστών του προγράμματος. Στους συντελεστές περιλαμβάνονται *οι άνεργοι* που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ, *οι κάτοχοι του αποθέματος* που θα καταθέσουν το διαθέσιμο κεφάλαιο για την υλοποίηση του προγράμματος, καθώς και *το κράτος*, που θα έχει ρυθμιστικό ρόλο αναφορικά με τη διαδικασία και θα χρηματοδοτεί κατά ένα μικρό μέρος τις αναγκαίες πιστώσεις. Ακόμη, στους συντελεστές περιλαμβάνονται *οι πολίτες* που θα καταναλώνουν τις υπηρεσίες που θα παρέχουν οι αυτόνομοι εργαζόμενοι του προγράμματος, καθώς και οι κοινωνικές οργανώσεις, που θα μπορούν να συνεργάζονται με τους αυτόνομους εργαζόμενους²³.

Η αμοιβή των εργαζομένων πρώην ανέργων θα γίνεται εν μέρει από το κεφάλαιο που θα έχει συγκεντρωθεί σε συνεργαζόμενες τράπεζες, με τη συμβολή

²² Lytras, A.N. (2017), ό.π., σσ. 173-174. De Grauwe, P. (2010). *Crisis in the Eurozone and how to deal with it*. CEPS Policy Brief No. 204. Center for European Policy Studies, σσ. 1-2: Η κρίση έχει συμβάλει στην ανάπτυξη δισταγμών και αμφιβολιών σχετικά με την δημιουργία νέων επιχειρήσεων.

²³ Lytras, A.N. (2017), ό.π., σσ. 178-185.

της τοπικής αυτοδιοίκησης και εν μέρει από τον καταναλωτή των υπηρεσιών. Η αμοιβή θα γίνεται με τη χρήση αξιόγραφων που περιλαμβάνουν τον φόρο και την ασφαλιστική εισφορά.

Πρόκειται για την αυτόνομη ή ανεξάρτητη εργασία, που είναι μια επιθυμητή και μελλοντική μορφή εργασίας, που στηρίζεται στις συναλλακτικές σχέσεις και όχι σε μια σχέση εξάρτησης, καθώς δεν είναι μισθωτή εργασία. Η κύρια θεσμική αλλαγή αφορά τη συνολική μετατροπή των εργαζομένων σε αυτόνομους ή ανεξάρτητους εργαζόμενους, επαναπροσδιορίζοντας το πλαίσιο της παραγωγής και της εργασίας. Η ελεύθερη συναλλακτική σχέση περιλαμβάνει την ανταλλαγή του κεφαλαίου με υλικά ή άυλα αγαθά ή υπηρεσίες. Οι ανεξάρτητοι εργαζόμενοι μπορούν να εργαστούν ατομικά ή συλλογικά, με τη συμμετοχή σε κοινοπραξίες. Οι αμοιβές καθορίζονται με βάση τον τύπο και το μέγεθος της ανταλλαγής, καθώς και από τη μέτρηση της παραγωγής.

Ένας από τους βασικούς φορείς του προγράμματος είναι **οι τράπεζες**, που μετά από ανοικτές προσκλήσεις ενδιαφέροντος, μπορούν να διαμορφώσουν κοινούς προθεσμιακούς λογαριασμούς, στους οποίους θα συγκεντρωθούν τα κεφάλαια για τη χρηματοδότηση του προγράμματος και μέσω αυτών θα εκδοθούν κουπόνια, τα λεγόμενα **αξιόγραφα**²⁴. Ο ωφελούμενος χρησιμοποιεί το αξιόγραφο ακέραιο, ανεξάρτητα από τις ώρες εργασίας του. Η διάθεση των αξιόγραφων/κουπονιών αφορά σε μια διαδικασία σταδίων μέχρι την ολοκλήρωση του δέκατου μήνα του προγράμματος. Στον ενδέκατο μήνα συμμετέχουν στο πρόγραμμα μόνον εκείνοι οι ωφελούμενοι με το μικρότερο σύνολο συναλλαγών και μη χρησιμοποίηση όλων των αξιόγραφων/κουπονιών. Το δωδέκατο μήνα πραγματοποιείται ο απολογισμός του προγράμματος²⁵.

Η απόδοση κεφαλαίων στους κατόχους τους, απορρέει αφενός από το επιτόκιο της προθεσμιακής κατάθεσης και αφετέρου από το προσδιορισμένο

²⁴ Το προτεινόμενο συνολικό ποσό κάθε αξιόγραφου είναι είτε τα 20 ευρώ είτε τα 10 ευρώ. Στα αξιόγραφα των 20 ευρώ, τα δέκα ευρώ είναι η συνεισφορά του κατατεθειμένου κεφαλαίου και δέκα ευρώ η συνεισφορά του αγοραστή των υπηρεσιών. Κάθε αξιόγραφο αφορά σε κάθε ημέρα εργασίας αποκλειστικά. Lytras, A.N. (2017), ό.π., σσ. 188-190.

²⁵ Lytras, A.N. (2017), ό.π., σσ. 181-182.

μέρισμα στην αύξηση του αποθέματος. Ένας ακόμη φορέας που θα συμβάλλει στην υλοποίηση του προγράμματος είναι **το κράτος** με τη ρύθμιση της διαδικασίας μέσω των ανάλογων θεσμικών παρεμβάσεων. Ακόμη, το κράτος μαζί με την Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να αναπληρώνει με σχετικές πιστώσεις, το μέρος των κεφαλαίων που έχουν κατατεθεί για την έκδοση των αξιόγραφων. Ωστόσο, οι δημόσιες δαπάνες εξισώνονται με τα κατατεθειμένα κεφάλαια. Επομένως, η συμβολή του κράτους είναι επικουρική²⁶.

Βασικοί χρηματοδότες του προγράμματος είναι οι **πολίτες-καταναλωτές**, που μπορούν ελεύθερα να αγοράζουν τις υπηρεσίες σε πολύ χαμηλή τιμή. Οι κάτοχοι του αποθέματος καταθέτουν για δώδεκα μήνες το κεφάλαιο τους σε προθεσμιακό λογαριασμό της επιλεγμένης εμπορικής τράπεζας. Η χαμηλή τιμή κινητοποιεί την αγορά των υπηρεσιών, αλλά ταυτόχρονα και τη συχνή επανάληψη των συναλλαγών. Κεντρικός είναι ο ρόλος και της τοπικής αυτοδιοίκησης που οργανώνει και κοινοποιεί το πρόγραμμα και ανακοινώνει το ανώτατο τίμημα για τις παρεχόμενες υπηρεσίες καθώς και το ύψος της συνεισφοράς στους καταναλωτές, που αναγράφεται ως **αξία του αξιόγραφου**. Επιπλέον, έχει συντονιστικό και εποπτικό ρόλο, ενώ είναι αρμόδιος φορέας για την επιλογή των ανέργων σε τοπικό πλαίσιο, με βάση τις ανάγκες προσφοράς και ζήτησης²⁷.

Η αυτόνομη εργασία ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά της σύγχρονης παραγωγής και εξέλιξης της εργασίας²⁸. Το κέρδος στηρίζεται στα υψηλά πρότυπα της προσαρμοστικότητας, στην καινοτομία της παραγωγής και στην ευελιξία της εργασίας στην οικονομία. Πρόκειται για έναν επιτυχή τύπο αυτόνομης εργασίας που μπορεί να εφαρμοστεί στη βιομηχανία και σε κάθε είδος υλικής παραγωγής. Οι αυτόνομοι εργαζόμενοι ή παραγωγοί έχουν τη δυνατότητα επικοινωνίας με όλες τις μορφές της κοινωνικής αλληλεγγύης. Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργεί ως συντονιστής για την ενίσχυση της

²⁶ Lytras, A.N. (2017), ό.π., σσ. 179-180.

²⁷ Lytras, A.N. (2017), ό.π., σσ. 178-180, 187-188.

²⁸ Λύτρας, Α.Ν. (2016). Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας. Αθήνα: Παπαζήσης, σ. 419. Η εργασιακή αυτονομία συνήθως πραγματοποιείται σε συνθήκες, που δεν απαιτούν ιδιοκτησία.

αλληλεπίδρασης ανάμεσα στις διαθέσιμες δεξιότητες και τις ανάγκες για παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών. Με την υλοποίηση του προγράμματος θα αυξηθεί η απασχόληση, θα αποκτήσουν ενεργή και άμεση πρόσβαση οι μακροχρόνια άνεργοι στην εργασία, θα αυξηθεί η εργασιακή αυτοπεποίθηση και η οικονομική αισιοδοξία των ανέργων, θα αυξηθούν οι καταθέσεις στις τράπεζες, θα ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα στο τοπικό πλαίσιο των περιφερειών, θα αυξηθεί ο τοπικός πλούτος και το ΑΕΠ, θα αυξηθούν οι φόροι, οι εισφορές προς το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τα επιχειρηματικά κέρδη, καθώς και θα αναπτυχθεί η αυτονομία στην εργασία, παρέχοντας αύξηση της ευελιξίας ως προς τη συνεργασία ανάμεσα στα χρησιμοποιούμενα κεφάλαια και την ενεργή εργασία²⁹.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Backhouse, R. (2009). *Η εξέλιξη της οικονομικής σκέψης*, Αθήνα: Κριτική.
- Cebulla, A. & Walker, R. (2005). Welfare, Work and Welfare-to-Work in the UK. In A. Cebulla, K. Ashworth, D. Greenberg & R. Walker (Eds), *Welfare to work: New labour and the US experience* (pp. 1-16). UK: Ashgate Publishing Limited.
- Collin, W.C. & Horodnic, A. (2015). Self-employment, the informal economy and the marginalization thesis: Some evidence from the European Union. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 21 (2), 224-242.
- Δρακόπουλος Σ. & Καραγιάννης Σ. (2003). *Ιστορία της οικονομικής σκέψης. Μια επισκόπηση*. Αθήνα: Κριτική.
- Davidson, P. (2017). *Keynes, Minsky and the Post Keynesians*. Retrieved in 20/5/2017 by http://www.levyinstitute.org/pubs/conf_june10/Keynes-Minsky-PKs.pdf.

²⁹ Lytras, A.N. (2017), ό.π., σσ. 175-180. Lytras, A.N. (2016). An alternative for combating unemployment. *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), 59-71.

- De Grauwe, P. (2010). *Crisis in the Eurozone and how to deal with it*. CEPS Police Brief No. 204. Center for European Policy Studies.
- Dobb, C.M. (1949). *Studies in the Development of Capitalism*. London: Routledge.
- Jahan, S., Mahmud, A.S. & Papageorgiou, C. (2014). What is Keynesian economics. *Finance and Development*, 53-54.
- Jarvis, T. (1997). «Welfare-to-Work: The New Deal». *Research Paper 97/118*, House of Commons Library.
- Keynes, J.M. (2010). *Η γενική θεωρία της απασχόλησης, του τόκου και του χρήματος*, Αθήνα: Παπαζήσης (ειδική έκδοση για την εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ).
- Λύτρας, Α.Ν. (2016). *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Lytras, A.N. (2016). «An alternative for combating unemployment», *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), 59-71.
- Lytras, A.N. (2017). *A radical policy for combating unemployment. The future network: Autonomous workers, stock holders, consumers and the State*. Athens: Papazisis.
- Minsky, H.P. (2008). *Stabilizing an Unstable Economy*, New York: McGraw-Hill.
- Minsky, H.P. (2013). «Ending Poverty: Jobs, Not Welfare. With Preface by Dimitri B. Papadimitriou and Introduction by L. Randall Wray», *Levy Economics Institute*.
- PRWORA. (1997). Personal Responsibility and Work Opportunity Reconciliation Act of 1996. Interpretation of “federal means-tested public benefit” –HHS. Notice with comment period. *Federal Register*, 62 (165), 45256-45258.
- Tcherneva P.R. (2012). “Beyond Full Employment: The Employer of Last Resort as an Institution for Change”, *Levy Economics Institute of Bard College, Working Papers*, No. 732.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η Καταπολέμηση της Ανεργίας την εποχή της κρίσης.
ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ
ΕΘΝΙΚΑ ΚΡΑΤΗ

Σεβαστιανός Βόντας

Η καταπολέμηση της ανεργίας στην εποχή της κρίσης ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

Εισαγωγή : Γενικά χαρακτηριστικά της Ιαπωνίας.

Η Ιαπωνία είναι μία χώρα που βρίσκεται στην Ανατολική Ασία, με πληθυσμό περί τα 128 εκατομμύρια ανθρώπους και σήμερα είναι ένα από τα ισχυρότερα πολιτικά και οικονομικά κράτη του κόσμου. Ήδη από το 1868, η χώρα μπήκε σε τροχιά εκσυγχρονισμού και εκβιομηχάνισης με αποτέλεσμα να γίνει η μοναδική αποικιοκρατική δύναμη που βρίσκεται στην Ασία, και να αλλάξουν ριζικά οι σχέσεις της όχι μόνο με τις γείτονες χώρες αλλά και με εκείνες της Δύσης.

Αυτό το αποδεικνύουν μία σειρά από στρατιωτικές νίκες εναντίον της Κίνας και της Ρωσίας αλλά και η συμμετοχή τους στο πρώτο και δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Στη πραγματικότητα όμως η ήττα της στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, αφού είχαν συμμαχήσει με τις δυνάμεις του άξονα, είχε ως αποτέλεσμα τον εκδημοκρατισμό της Ιαπωνίας, σε θεσμικό και πολιτικό επίπεδο και την μετατροπή της χώρας σε ειρηνευτική δύναμη. Έκτοτε η Ασιατική αυτή υπερδύναμη γνώρισε τεράστια οικονομική ανάπτυξη και ευημερία που διαρκεί μέχρι τις μέρες μας.

Συγκεκριμένα, η Ιαπωνία είναι σε μέγεθος η τρίτη μεγαλύτερη εθνική οικονομία με το ΑΕΠ της να αντιπροσωπεύει σχεδόν το 10% του παγκόσμιου ΑΕΠ.

Αυτό που διακρίνει την Ιαπωνία από τις άλλες ανεπτυγμένες χώρες της Δύσης και όχι μόνο είναι η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της. Αυτό που την κάνει τόσο ανταγωνιστική στον τομέα της εξαγωγής προϊόντων είναι η πολιτική της στις τεχνολογικές καινοτομίες. Με άλλα λόγια η έμφαση που δίνει στις σύγχρονες τεχνολογίες και την καινοτόμα τεχνολογική γνώση την

οποία την κρατά εντός των συνόρων της με αποτέλεσμα να έχει το μονοπώλιο σε αρκετά από αυτά τα προϊόντα. Αυτό αποδεικνύεται από τις μεγάλες επενδύσεις οι οποίες γίνονται στον τομέα της προηγμένης τεχνολογίας όπως η βιολογία, οι εφαρμογές διαδικτύου και τηλεπικοινωνιών αλλά και στην πυρηνική τεχνολογία.

Εν κατακλείδι θα λέγαμε πως ο τομέας των τεχνολογικών καινοτομιών αποδεικνύεται καίριας σημασίας για την Ιαπωνική εθνική οικονομία αφού είναι μεγάλη πηγή εσόδων για την χώρα.

Η Ιαπωνία και το πρόβλημα της κοινωνικής πόλωσης

Όσο αφορά τα ποσοστά ανεργίας της Ιαπωνίας, αυτά από το 1997 έως και το 2016 δεν έχουν ξεπεράσει το 5,6 % ενώ αυτή η μέγιστη τιμή συναντάται το 2002. Έκτοτε ακολουθεί τις περισσότερες φορές είτε καθοδική είτε σταθερή πορεία στα ποσοστά αυτά. Μπορούμε να συμπεράνουμε λοιπόν πως η Ιαπωνία δεν έχει μεγάλο πρόβλημα ανεργίας συγκριτικά με άλλες χώρες αφού αυτή κατέχει από τα μικρότερα ποσοστά παγκοσμίως ενώ το 2014 η ανεργία της δεν ξεπερνά το 3,7 %. Παρόλα αυτά η Ιαπωνία είναι μία χώρα με μεγάλη κοινωνική πόλωση, κάτι που εμφανίζεται στα ποσοστά μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων. Ήδη από το 1987 η μισθωτή εργασία αγγίζει το ποσοστό του 74,91 % έναντι στο ποσοστό των εργοδοτών το οποίο την ίδια χρονιά είναι στο 3,35 %. Μία δεκαετία αργότερα το ποσοστό της μισθωτής εργασίας έχει σχεδόν ανέβει κατά 8 μονάδες, και συγκεκριμένα 82,22 %. Ενώ το 2013 φτάνει στο μέγιστο ποσοστό του το 88% με εμφανής ανοδική πορεία όλα τα προηγούμενα χρόνια. Από την άλλη πλευρά το ποσοστό των εργοδοτών έχει ακριβώς την αντίθετη κατεύθυνση δηλαδή μετά από μία δεκαετία από 1987 πηγαίνει στο ποσοστό του 2,97%, ενώ κλείνει το 2013 με το ελάχιστο ποσοστό που έχει λάβει τα προηγούμενα χρόνια το 2,2 %. Εύκολα μπορεί να βγάλει κανείς το συμπέρασμα πως στην διάρκεια των τελευταίων 2 δεκαετιών έχουμε αύξηση του αριθμού της μισθωτής εργασίας, ενώ όσο αυτή αυξάνεται μειώνεται ο αριθμός των εργοδοτών. Τέλος, 2 άλλες κατηγορίες

εργαζομένων, οι αυτοαπασχολούμενοι και τα συμβοηθούμενα μέλη της οικογένειας επιβεβαιώνουν την τάση αυτής της πώλωσης. Συγκεκριμένα, το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων το 2009 είναι 7%, ενώ το 2013 πέφτει στο ποσοστό του 6,6%. Τα συμβοηθούμενα μέλη των οικογενειών το 2009 εμφανίζουν ποσοστό της τάξης του 3,2%, ενώ το 2013 πέφτουν στο 2,8 %.

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της Ιαπωνίας αλλά και γενικότερα των ανεπτυγμένων χωρών είναι το τεράστιο έλλειμμα που παρουσιάζουν στον κρατικό τους προϋπολογισμό. Συγκεκριμένα, για το 2015 η Ιαπωνία είχε έσοδα 1,480 τρις ενώ τα έξοδα αγγίζουν τα 1,704 τρις. Έλλειμμα δηλαδή 224 δις και σε ποσοστό 31,03%. Στην πραγματικότητα όμως αυτό το ποσοστό του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού δεν την εμποδίζει να είναι η τρίτη οικονομικά μεγαλύτερη χώρα στον κόσμο.

Τα τέσσερα μοντέλα καταπολέμησης της ανεργίας

Στο σημείο αυτό θα επεξεργαστούμε τον τρόπο που οι τέσσερις θεωρίες καταπολέμησης της ανεργίας, έτσι όπως αυτές αναλύθηκαν παραπάνω εφαρμόζονται στο παράδειγμα της Ιαπωνίας. Αρχικά, όπως θα δούμε στον πίνακα 1, η Κευνσιανή θεωρία υποστηρίζει την δημιουργία νέων επιχειρήσεων για την απασχόληση των ανέργων, οι οποίες ανέρχονται στις 47,049 χιλιάδες αφού οι άνεργοι στην Ιαπωνία είναι 2.041.000 άνθρωποι και ο μέσος όρος μίας επιχείρησης στην χώρα είναι 43, 38 άτομα. Ο αριθμός των ανέργων σαν μάζα ανθρώπων φαίνεται αρκετά μεγάλος αλλά στην πραγματικότητα αντιπροσωπεύει ένα πολύ μικρό ποσοστό του πληθυσμού ολόκληρης της Ιαπωνίας. Ακόμη, μπορούμε να καταλάβουμε πως ο μέσος όρος μίας επιχείρησης στην χώρα είναι αρκετά μεγάλος ενώ μόνο το Ηνωμένο Βασίλειο και η Λιθουανία μπορούν να συγκριθούν σε αυτόν το αριθμό, αφού ο μέσος όρος μίας επιχείρησης σε αυτές τις χώρες είναι λίγο παραπάνω από 30 άτομα. Τέλος, οι επιπλέον κρατικές δαπάνες που θα χρειαστούν για να υποστηρίξουν το παραπάνω έργο είναι 14.695.200.000 δολάρια.

Στην περίπτωση του εργοδότη της τελευταίας καταφυγής του Μίνσκυ, δεν υπάρχει πρόβλεψη για δημιουργία νέων επιχειρήσεων αλλά αντίθετα όλοι οι άνεργοι πρέπει να απασχοληθούν στο δημόσιο. Αυτό είναι προφανές αν αναλογιστεί κανείς πως ο ίδιος ο Μίνσκυ θεωρεί κεντρικό τον ρόλο του κράτους για την καταπολέμηση της ανεργίας. Δεν είναι τυχαίο δηλαδή που ονομάζει το κράτος ως εργοδότη της τελευταίας καταφυγής αφού εκείνο καλείται να απασχολήσει όλους τους ανέργους με όποιες δεξιότητες και αν αυτοί έχουν. Το μοντέλο αυτό στην περίπτωση της Ιαπωνίας μπορεί να εφαρμοστεί για τον λόγο ότι η χώρα έχει το προνόμιο της έκδοσης νομισματικής μάζας, δηλαδή είναι κυρίαρχη επί των δημοσιονομικών της πολιτικών. Τέλος, οι δαπάνες του κράτους για να χρηματοδοτηθεί το παραπάνω πρόγραμμα είναι μεγαλύτερες από εκείνες του Κευνσιανού μοντέλου και φτάνουν στα 19.593.600.000 δολάρια.

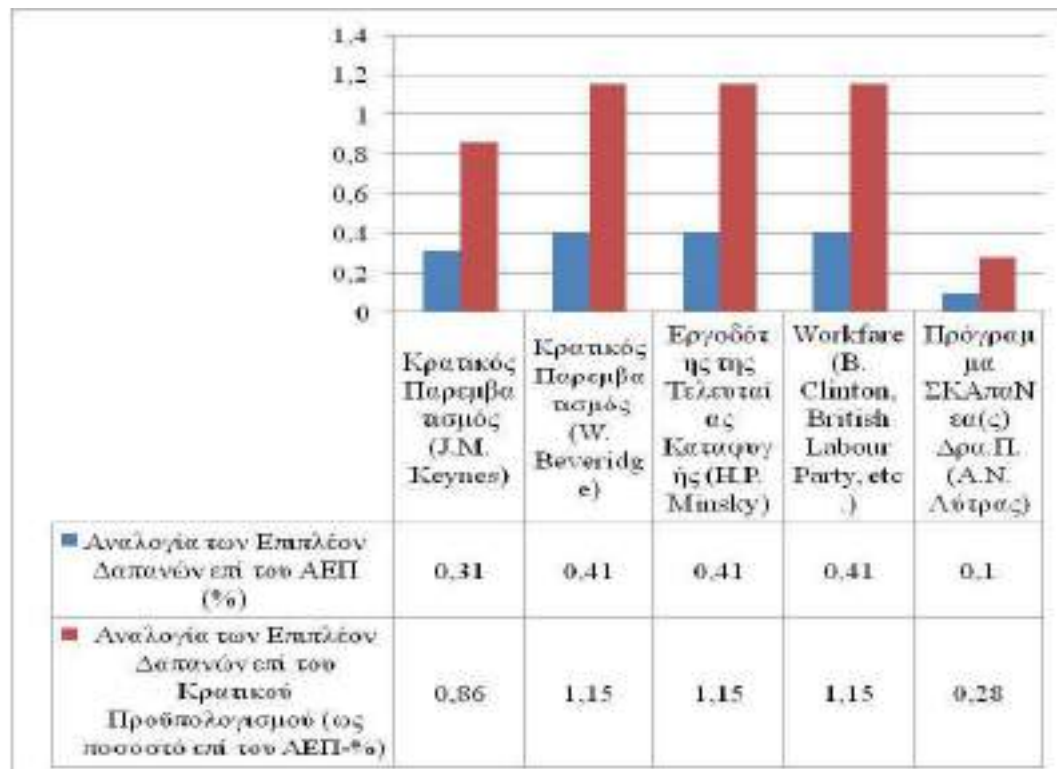
Αντίθετα, στην θεωρία του Κλίντον και των εργατικών της Αγγλίας βλέπουμε έναν συνδυασμό των 2 παραπάνω μοντέλων. Από την μία πλευρά δηλαδή έχουμε την δημιουργία 23.524 χιλιάδων επιχειρήσεων δηλαδή λιγότερες από εκείνες της Κευνσιανής θεωρίας, ενώ από την άλλη ένα μέρος των ανέργων να απασχοληθεί στον δημόσιο τομέα, περί τα 1.020.500 άτομα. Το κόστος αυτού του προγράμματος είναι ίδιο με εκείνο του Μίνσκυ, δηλαδή στα 19.593.600.000 δολάρια. Τέλος, το συγκεκριμένο μοντέλο το διακρίνει η δυνατότητα που δίνει στους ανέργους να επεκτείνουν τις ικανότητες και δεξιότητες τους μέσω των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αυτό προβλέπει, σε αντίθεση δηλαδή με το πρόγραμμα του Μίνσκυ όπου οι άνεργοι προσλαμβάνονται με τις ικανότητες που ήδη έχουν.

Τέλος, το πρόγραμμα Σ.Κ.Α.π.Α.Νέα (ς) του Α. Λύτρα διαφέρει από τα παραπάνω μοντέλα που αναφέραμε, μιας και δεν προβλέπει ούτε την δημιουργία νέων επιχειρήσεων αλλά ούτε και την απασχόληση των ανέργων στο δημόσιο τομέα. Εξαιτίας του ευέλικτου χαρακτήρα που έχει αλλά της κινητοποίησης των ίδιων των ανέργων, το παραπάνω πρόγραμμα διακρίνεται από τα υπόλοιπα. Αυτό έχει και ως αποτέλεσμα οι κρατικές δαπάνες να είναι πολύ λιγότερες, δηλαδή της τάξης των 4.898.400.000 δολαρίων. Ακόμη περισσότερο όμως δίνονται

δυνατότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση να αναλάβει καίριο ρόλο για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος αλλά και στην δραστηριοποίηση των ίδιων των ανέργων. Το πρόγραμμα από την άλλη πλευρά απαιτεί και την αλληλέγγυα θα λέγαμε ανταπόκριση της κοινωνίας στο παραπάνω εγχείρημα, συλλογικοποιώντας το πρόβλημα της ανεργίας. Τέλος, υπάρχουν χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους του προγράμματος που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό της τάξης των 857.220.000 δολαρίων.

Συμπεράσματα :

Είναι γεγονός πως όποιο και από τα παραπάνω πρόγραμμα καταπολέμησης της ανεργίας και αν ακολουθήσει η Ιαπωνία δεν θα της κοστίσει πάνω από το 0,41% του ΑΕΠ της χώρας αλλά και ούτε πάνω από το 1,5 % του κρατικού προϋπολογισμού. Θα μπορούσαμε να πούμε επίσης βλέποντας και το ιστορικό παρελθόν της χώρας πως όλα αυτά τα χρόνια κάνει μία πολιτική επιλογή για να κρατά τα ποσοστά της ανεργίας σε τόσο χαμηλά επίπεδα. Η πολιτική επιλογή αυτή είναι να προωθεί ήδη ένα μοντέλο καταπολέμησης της ανεργίας που στηρίζεται στην κοπή νέου χρήματος και στον εξωτερικό δανεισμό, κάτι το οποίο φαίνεται και στα μεγάλα ποσοστά του ελλείμματος στον κρατικό προϋπολογισμό, που όπως είπαμε παραπάνω δεν την εμποδίζει να είναι η τρίτη ανεπτυγμένη οικονομικά χώρα στον κόσμο. Το μοντέλο που ήδη ακολουθεί η χώρα στην σύγχρονη ιστορία της και ταιριάζει στα παραπάνω χαρακτηριστικά είναι το Κευνσιανό. Ωστόσο αυτό που χρειάζεται η Ιαπωνία θα λέγαμε πως είναι ένα πρόγραμμα που θα μπορέσει να αμβλύνει την κοινωνική πόλωση αφού διαγράφεται μία τάση αύξησης της μισθωτής εργασίας και μείωσης των εργοδοτών. Αυτό το πρόγραμμα το οποίο θα μπορούσε να πετύχει αυτόν τον στόχο είναι εκείνο του Α. Λύτρα, όχι όμως εξαιτίας του χαμηλού του κόστους αλλά εξαιτίας των ευκαιριών και των δυνατοτήτων που δίνει στην αυτοαπασχόληση και όχι στην δημιουργία μισθωτών είτε αυτοί πρόκειται να εργαστούν σε ιδιωτικές επιχειρήσεις είτε να γίνουν δημόσιοι υπάλληλοι ή και τα

Αναστασία Γεωργακοπούλου

Η καταπολέμηση της ανεργίας στην εποχή της κρίσης Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ Η.Π.Α.

Σχεδόν 90 χρόνια έχουν μεσολαβήσει από το «κραχ» του 1929³⁰ μέχρι την σημερινή κρίση της Αμερικής με επίκεντρο τα «δάνεια των φτωχών». Η ύφεση στις Η.Π.Α. τη δεκαετία του 1920, που τελείωσε με το κραχ του χρηματιστηρίου τον Οκτώβριο του 1929, προκάλεσε μακράς διάρκειας πτώση της οικονομικής δραστηριότητας, οδηγώντας σε ανεργία τέτοιας έντασης ώστε το 1932 ένας στους τέσσερις εργάτες ήταν άνεργος.³¹ Κύρια αιτία της υπερχρέωσης του 1929, θεωρείται ο υπερβολικός δανεισμός.³² Μνήμες από τον Οκτώβριο του '29 επέφερε η ταχύτατη πτώση των μετοχών που γνώρισε το αμερικανικό χρηματιστήριο στις 19 Οκτωβρίου του 1987. Η επέμβαση της κυβέρνησης και της κεντρικής τράπεζας των ΗΠΑ, με τη διάθεση μεγάλων ποσοτήτων ρευστού στην αγορά, υπήρξε καθοριστική. Με αυτόν τον τρόπο επωφελήθηκαν οι τράπεζες, μείωσαν τα επιτόκια και έδωσαν σημαντικά δάνεια στις μεγαλύτερες εισηγμένες επιχειρήσεις.³³ Η οικονομική κρίση που βιώνουμε σήμερα και στην Ελλάδα,

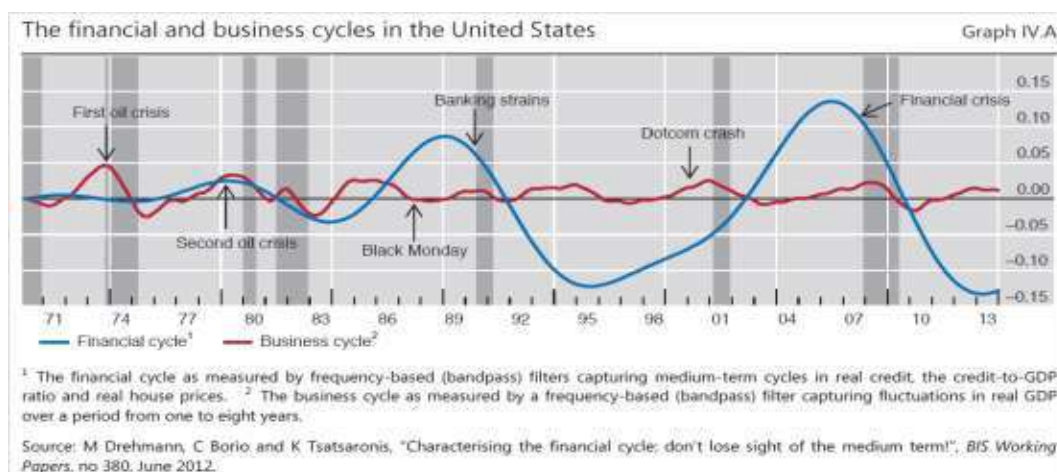
³⁰ Η παγκόσμια οικονομική ύφεση του 1929 ήταν μια κατάσταση διεθνούς οικονομικής ύφεσης που διήρκεσε από ένα μέχρι δέκα χρόνια σε διάφορες χώρες του κόσμου. Η «Μεγάλη Εξαθλίωση», όπως χαρακτηρίστηκε στις ΗΠΑ, προκλήθηκε μετά από το χρηματιστηριακό κραχ στις 29 Οκτωβρίου του 1929, γνωστό ως η Μαύρη Τρίτη. Το τέρμα της κρίσης στις ΗΠΑ ταυτίστηκε με το έναυσμα της πολεμικής οικονομίας του 2ου παγκοσμίου πολέμου, γύρω στο 1939. Η μεγάλη κρίση τερματίστηκε σε διαφορετικό χρόνο ανά χώρα. Οι περισσότερες χώρες εφήρμοσαν προγράμματα ανακούφισης και η πολιτική τους ζώη πέρασε αναταραχές, εξωθώντας την ιδεολογία στα άκρα.

³¹ Εφευρέσεις και τεχνολογικές βελτιώσεις δημιούργησαν τεράστιες επενδυτικές ευκαιρίες, οδηγώντας σε μεγάλα χρέη. Όταν ένας επενδυτής πιστεύει πως μπορεί να βγάλει κέρδος 100% ετησίως δανειζόμενος με επιτόκιο 6%, θα δελεασθεί να δανειστεί, να επενδύσει και να κερδοσκοπήσει με τα χρήματα αυτά.

³² Η ύφεση επηρέασε αμέσως την ευρωπαϊκή οικονομία και κατέστησε ανέργους εκατομμύρια εργάτες στη Γερμανία, τη Μεγάλη Βρετανία και σε άλλες βιομηχανικές χώρες.

³³ Θεωρείται ότι η εν λόγω κρίση σήμανε τη νέα μείωση της οικονομικής δραστηριότητας που παρατηρήθηκε την περίοδο 1989-1992 στην παγκόσμια οικονομία. μεγαλύτερης επενδυτικής τράπεζας των ΗΠΑ, την 15η Σεπτεμβρίου 2008, σηματοδότησε τη μεγαλύτερη μεταπολεμική παγκόσμια οικονομική κρίση. Το 2009 η οικονομική κρίση βαθαίνει, τόσο στις Η.Π.Α. όσο και

ξεκίνησε ως κρίση των ενυπόθηκων δανείων το 2007 στις ΗΠΑ, διαμορφώθηκε σε διεθνή οικονομική κρίση το 2008 και εξελίχθηκε σε οικονομική κρίση στην πραγματική οικονομία στις ΗΠΑ, την Ευρώπη και την χώρα μας. Η κατάρρευση της Lehman Brothers, 4^η μεγαλύτερης επενδυτικής τράπεζας των ΗΠΑ, την 15η Σεπτεμβρίου 2008, σηματοδότησε τη μεγαλύτερη μεταπολεμική παγκόσμια οικονομική κρίση. Το 2009 η οικονομική κρίση βαθιάνει, τόσο στις Η.Π.Α. όσο και στην Ε.Ε., με 630.000 απολύσεις το μήνα στις Η.Π.Α. Στις αρχές του 2007 επικρατούσε έντονη φημολογία γύρω από τη στεγαστική αγορά των ΗΠΑ, που παρουσίαζε σημάδια κόπωσης.

Στις 9 Αυγούστου του 2007³⁴, μεγάλη κρίση ξέσπασε στις ΗΠΑ από την αδυναμία μεγάλων ομάδων του πληθυσμού να ανταποκριθεί στα δάνειά του.³⁵ Οι πλειστηριασμοί διαδέχονταν ο ένας τον άλλον και ολόκληρες πόλεις έμειναν στο

στην Ε.Ε., με 630.000 απολύσεις το μήνα στις Η.Π.Α. Στις αρχές του 2007 επικρατούσε έντονη φημολογία γύρω από τη στεγαστική αγορά των ΗΠΑ, που παρουσίαζε σημάδια κόπωσης.

³⁴ Η πρόβλεψη του Minsky επιβεβαιώθηκε κατά την κρίση του 2007 που το χρηματοπιστωτικό σύστημα κατέρρευσε και ξέσπασε ο μεγάλος πληθωρισμός στις Η.Π.Α.

³⁵ Η αδυναμία είσπραξης των απαιτήσεων των αμερικανικών τραπεζών από τους δανειολήπτες των subprimes, οδήγησε σε αδυναμία πληρωμής των υποχρεώσεων σε τοκομερίδια και αξίες ομολόγων και CDOs (ομόλογα β' γενιάς) στα οποία είχαν επενδύσει πολλές ευρωπαϊκές τράπεζες, την ίδια στιγμή που πλήθαιναν οι αναλήψεις πανικού.

δρόμο. Οι τράπεζες ξέμειναν από ρευστό και οι καταθέτες έσπευσαν να κάνουν ανάληψη των χρημάτων τους. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2007, οι κεντρικές τράπεζες³⁶ μεσολάβησαν με “ενέσεις ρευστότητας” σταθεροποιώντας τις διακυμάνσεις στα βραχυπρόθεσμα επιτόκια. Το δημοσιονομικό πακέτο για τη διάσωση επιχειρήσεων και τραπεζών, που φτάνει στις ΗΠΑ τα 9,7 και την Ευρωπαϊκή Ένωση τα 2 τρισ. δολάρια, επιβαρύνει σαφώς το μέσο φορολογούμενο και επομένως επιδεινώνει εμμέσως τη διανομή του εισοδήματος.

Μύθο αποτελεί το γεγονός ότι η αμερικανική οικονομία είναι ανταγωνιστικότερη από την Ευρωπαϊκή, λόγω του ότι το εμπορικό έλλειμμα της πρώτης είναι υψηλότερο από της δεύτερης. Ο χαμηλός πληθωρισμός, τα χαμηλά επιτόκια και η πολιτική ελλειμμάτων στην Αμερική έχουν οδηγήσει σε έξαρση της κατανάλωσης υπηρεσιών και αγαθών και μείωση της αποταμίευσης. Παράλληλα, ο αμερικανικός κοινωνικός τομέας είναι λιγότερο αποδοτικός από τον ευρωπαϊκό, ξοδεύοντας τα διπλά, κυρίως με τη μορφή ιδιωτικών δαπανών και ιδιωτικής ασφάλισης, και αφήνοντας μεγάλη μερίδα του πληθυσμού χωρίς δημόσια ασφαλιστική κάλυψη, να ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.³⁷ Επίσης, εμφανίζεται ιδιαίτερα έντονη η ανασφάλεια στην εργασία, παρά το γεγονός ότι η ανεργία βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα.³⁸ Η Αμερική εμφανίζει σημαντικό κοινωνικό έλλειμμα, χαμηλή εσωτερική συνοχή και αίσθημα ανασφάλειας, θέτοντας σε αμφισβήτηση τη δυνατότητα εξασφάλισης κοινωνικής ειρήνης.³⁹

³⁶ Ορισμένες κεντρικές τράπεζες, όπως η Fed, μείωσαν ακόμη και το βασικό επιτόκιο χρηματοδότησης.

³⁷ Λιαρόπουλος Λυκούργος, Παγκοσμιοποίηση και κοινωνικό κράτος: Ευρώπη και Αμερική, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2006, σ. 227.

³⁸ Αυτό όμως οφείλεται περισσότερο στον τρόπο υπολογισμού της ανεργίας, ο οποίος διαφέρει από αυτόν της Ευρώπης. (Λιαρόπουλος Λυκούργος, 2006, ό.π. σ.227).

³⁹ Ο αμερικανικός καπιταλισμός στηρίχθηκε σε δύο βασικές αρχές, που είναι η ελευθερία του ατόμου

ως οικονομικού παράγοντα και η κυριαρχία της αγοράς ως μηχανισμού οργάνωσης της παραγωγής και

κατανομής του πλούτου. Οι αρχές αυτές θεμελιώνονται σε μεγάλο βαθμό στο προτεσταντικό δόγμα

και στον ατομισμό και την εργασιακή ηθική που απορρέουν από αυτό. Στο πλαίσιο αυτό, η άκρατη ατομική επιδίωξη του πλούτου συνοδεύτηκε από τη συνεχή ελάφρυνση των φορολογικών επιβαρύνσεων του κεφαλαίου και τον περιορισμό των εσόδων του κράτους αποκλειστικά στη φορολογία του εργατικού εισοδήματος, που σε συνδυασμό με τις υψηλές στρατιωτικές δαπάνες

Η ανεργία στις Η.Π.Α. άρχισε να παρακολουθείται συστηματικά από την κυβέρνηση το 1950, με αποτέλεσμα προηγούμενα αποτελέσματα να είναι δύσκολο να εκτιμηθούν. Το χαμηλότερο ποσοστό της χώρας εκτιμάται το 1944, κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, στο 1,2% και το υψηλότερο κατά την Μεγάλη Ύφεση του 1930, στο 23,6%. Από το 1953 μέχρι και το 2012 η ανεργία κυμάνθηκε μεταξύ 2,9%(1953) και 10,8% (1980), ενώ το 2012 κυμάνθηκε πάνω από 8%. Το 2011, η κυβέρνηση του Μπαράκ Ομπάμα πρότεινε την American Jobs Act, μια συλλογή μέτρων σχεδιασμένων να βοηθήσουν τους ανέργους της Αμερικής να βρουν εργασία, με ορισμένους οικονομολόγους να πιστεύουν πως αν είχε τεθεί σε ισχύ, θα μπορούσε να έχει ωθήσει το ποσοστό της ανεργίας κάτω από το 7%. Σήμερα, όσον αφορά τις Η.Π.Α. το αφήγημα είναι οι δημόσιες επενδύσεις που θα διενεργήσει ο πρόεδρος Trump, σε συνδυασμό με τον οικονομικό εθνικισμό που έχει ανακοινώσει. Έτσι, η Wall Street συνεχίζει την ξέφρενη ανοδική πορεία, παρά το γεγονός ότι οι αμερικάνικες μετοχές είναι υπερτιμημένες, τα θεμελιώδη μεγέθη της οικονομίας δεν θεωρούνται υγιή όπως και τα κέρδη των εταιριών των οποίων η αποτίμηση έχει φτάσει στο τριακονταπλάσιο των μέσων δεκαετών κερδών τους. Αρκετοί συγκρίνουν τη σημερινή εκλογή Trump με αυτή του Reagan (δεκαετία του 1980), όπου αυξήθηκε το έλλειμμα των Η.Π.Α. και τα επιτόκια με αποτέλεσμα να χρεοκοπήσει η Λατινική Αμερική. Αν συμβούν τα ίδια και οι Η.Π.Α. αυξήσουν τα επιτόκια^{11, 40} η Ευρώπη θα χρεοκοπήσει, με τη Γερμανία να πληρώνει το λογαριασμό οδηγούμενη σε πληθωρισμό,⁴¹ χάνοντας έτσι τις απαιτήσεις της έναντι των εταίρων της. Για να αντιμετωπίσει τον πληθωρισμό η Γερμανία θα απαιτήσει άνοδο των βασικών επιτοκίων από την ΕΚΤ, τα οποία όμως αν αυξηθούν θα

είχαν ως αποτέλεσμα την αδυναμία χρηματοδότησης ενός, έστω και υποτυπώδους, κράτους πρόνοιας. Έτσι όμως αυξήθηκαν οι εισοδηματικές ανισότητες, οι οποίες είχαν συνέπειες στο επίπεδο υγείας και κοινωνικής ευζωίας. (Λιαρόπουλος Λυκούργος, 2006, ό.π. σ.227).

⁴⁰ Τυχόν άνοδος των αμερικανικών επιτοκίων για να χρηματοδοτηθεί το έλλειμμα της υπερδύναμης μέσω της προσέλκυσης κεφαλαίων και επενδύσεων από το εξωτερικό, θα οδηγήσει στην ανατίμηση του δολαρίου.

⁴¹ Λόγω της αύξησης των εξαγωγών της Γερμανίας, θα υπάρξει ανάλογη αύξηση των τιμών καταναλωτή, οπότε και πληθωρισμός.

οδηγήσουν χώρες, όπως η Ιταλία, σε χρεοκοπία.⁴² Ως η λιγότερο επώδυνη λύση θεωρείται η μη αύξηση των επιτοκίων, ειδικά αν ο Trump δεν θέλει να ξεκινήσει τη θητεία του με μία κρίση, με κίνδυνο να χρεοκοπήσει η Ευρώπη. Για να το αποφύγει όμως δεν θα πρέπει να πείσει τη Fed μόνο να διατηρήσει σταθερά τα βασικά επιτόκια αλλά, επίσης, να δρομολογήσει ένα τέταρτο πακέτο ποσοτικής διευκόλυνσης. Διαφορετικά δεν θα μπορούν να χρηματοδοτηθούν οι επενδύσεις στις κρατικές υποδομές των Η.Π.Α. που έχει αναγγείλει.

Η πτώση του επίσημου δείκτη ανεργίας στις ΗΠΑ από το υψηλό του 10% στα τέλη του 2009, στο 5,5% τον Φεβρουάριο του 2015, σύμφωνα με πληθώρα αναλυτών είναι ψευδής, αφού περίπου 93 εκατ. Αμερικανοί που βγήκαν εκτός αγοράς εργασίας, αρνούνται ακόμα και να ψάξουν για νέα δουλειά.⁴³ Έτσι όποιος δεν ψάχνει για δουλειά δεν προσμετράται στους ανέργους. Σύμφωνα με τα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας των ΗΠΑ, 92,9 εκατ. ενήλικοι δεν βρίσκονταν στο εργατικό δυναμικό τον Φεβρουάριο, αριθμός που είναι ιστορικό υψηλό, από τα 79,2 εκατ. που ήταν πριν από δύο χρόνια. Σύμφωνα με τον Business Insider, μόνο το 46% των Αμερικανών εργάζεται δηλαδή 148 εκατ. από τα 320 εκατ. πληθυσμού από τα οποία τα 250 εκατ. είναι άτομα άνω των 16 ετών.⁴⁴

Αναμφίβολα, οι ΗΠΑ είναι ο μεγάλος κερδισμένος στην απασχόληση μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Κατάφερε να μειώσει την ανεργία στο ήμισυ σε σύγκριση με την εποχή της κρίσης και περισσότερο από κάθε άλλη χώρα του G7. Πριν από πέντε χρόνια η ανεργία στις ΗΠΑ βρισκόταν στο 8,2% του εργατικού δυναμικού και σήμερα έχει μειωθεί στο 4,4%. Βέβαια και τα υπόλοιπα μέλη του G7, με εξαίρεση την Ιταλία και τη Γαλλία, έχουν σημειώσει εντυπωσιακή πρόοδο. Η Βρετανία κατάφερε να μειώσει την ανεργία από το 8,2% πριν από πέντε χρόνια στο 4,6%, επίπεδο που είναι το χαμηλότερο από το 1975.⁴⁵

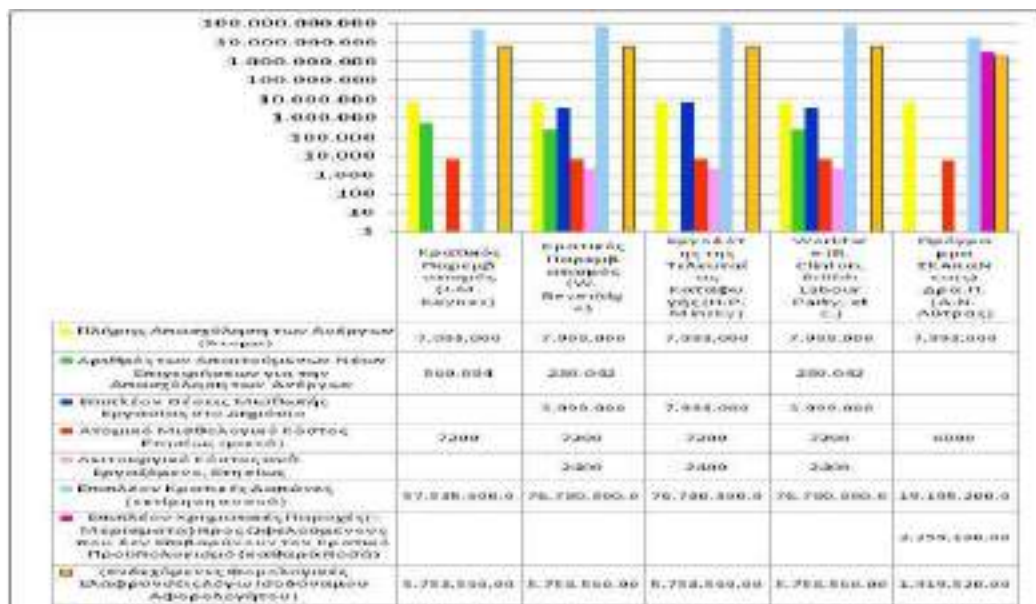
⁴² <http://www.analyst.gr/2017/03/14/i-eggenis-astathia-tou-kapitalistikou-sistimatos/2>.

⁴³ 3 στους 8 ενήλικες στις Η.Π.Α. δεν αναζητούν εργασία.

⁴⁴ <http://www.newmoney.gr/diethni/224804-sto-35-i-pragmatiki-anergia-stis-ipa>.

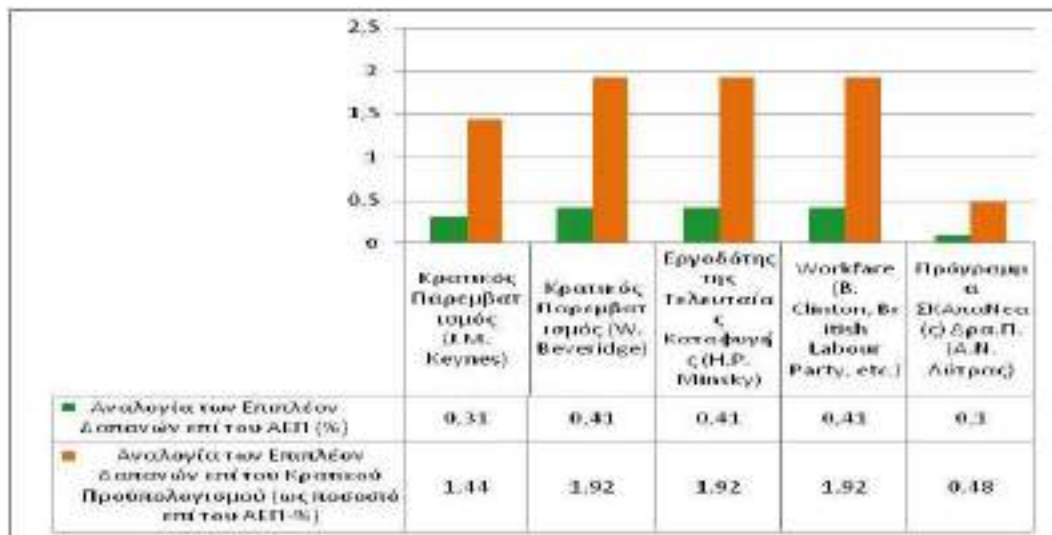
⁴⁵ <http://www.kathimerini.gr/911023/article/oikonomia/die8nhs-oikonomia/vraveio-meiwshs-anergias-stis-hpa>.

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Γράφημα 1. Εφαρμογή των μοντέλων για τη διαχείριση της ανεργίας στις Η.Π.Α.

ΑΝΑΛΟΓΙΕΣ (%) ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΕΠ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Γράφημα 2. Αναλογία (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού για τις Η.Π.Α.

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ MONTEΛΩΝ

Εν συνεχεία, βάσει των ιστορικών στοιχείων που προαναφέρθηκαν αλλά και στατιστικών στοιχείων αναφορικά με την ανεργία, εξετάζεται η εφαρμογή των πέντε μοντέλων αντιμετώπισης της ανεργίας στην περίπτωση των Η.Π.Α. Ο συνολικός αριθμός των ανέργων⁴⁶ ήταν 7.998.000 άτομα στις Η.Π.Α. για το 2016 με το Α.Ε.Π.⁴⁷ να ανέρχεται στα 18.561.930.000.000 USD. Ως μεικτό μισθολογικό κόστος ορίζονται τα 600 USD μηνιαίως και λειτουργικό κόστος τα 200 USD.⁴⁸ Τέλος, μέσο μέγεθος επιχείρησης ανάλογα με την απασχόληση στις Η.Π.Α. ήταν 14,28. Σύμφωνα με τον Κρατικό Παρεμβατισμό του Keynes,⁴⁹ ο οποίος στηρίζεται στον ιδιωτικό τομέα και στη δημιουργία επιχειρήσεων ώστε να μπορέσουν οι άνεργοι να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, θα πρέπει για τους 7.998.000 ανέργους των Η.Π.Α. να δημιουργηθούν 560.084 επιχειρήσεις. Το μικτό μισθολογικό κόστος για ένα χρόνο θα είναι 7200 USD για κάθε άνεργο, που θα προσληφθεί. Επομένως, για το σύνολο των ανέργων εκτιμάται ότι θα χρειαστούν 57.585.600.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου θα είναι 5.758.560.000 USD. Για το σύνολο των 7.998.000 ανέργων, βάσει του μοντέλου του Beveridge, απαιτείται τόσο η δημιουργία ιδιωτικών επιχειρήσεων όσο και η δημιουργία επιπλέον θέσεων μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, θα πρέπει να δημιουργηθούν 280.042 ιδιωτικές επιχειρήσεις, ώστε να απασχοληθούν τα άνεργα άτομα, καθώς και να βρεθούν 3.999.000 θέσεις στο δημόσιο τομέα. Για την κάλυψη των αναγκών των ανέργων χρειάζονται 7200 USD για κάθε άνεργο τον χρόνο και 2400 USD για λειτουργικό κόστος για κάθε εργαζόμενο ετησίως. Συνολικά χρειάζονται 76.780.800.000 USD για να εργαστούν για ένα χρόνο όλοι

⁴⁶ Βάσει εκτιμήσεων του ILO.

⁴⁷ Σύμφωνα με το IMF.

⁴⁸ Το 1/3 του μεικτού μισθολογικού κόστους.

⁴⁹ Πρόκειται για μια επιλογή που στηρίζεται στην ενδυνάμωση της δημόσιας χρηματοδότησης της οικονομίας, ενώ η απασχόληση συνδέεται άμεσα με τις επενδύσεις και την αλλαγή ως προς τα ποσοστά της κατανάλωσης.

οι άνεργοι των Η.Π.Α.. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του αφορολογήτου είναι 5.758.560.000 USD, όπως και στο προηγούμενο μοντέλο του Keynes. Σύμφωνα με το μοντέλο του Minsky όπου το δημόσιο καλείται, προς επίτευξη αντιμετώπισης της ανεργίας, ως Εργοδότης έσχατης καταφυγής, το σύνολο των ανέργων θα πρέπει να απορροφηθεί από τον δημόσιο τομέα και να εργαστεί με τη μορφή της μισθωτής εργασίας στην ειδίκευση που έχει τη στιγμή της δράσης, με τον κατώτερο μισθό. Στην περίπτωση των Η.Π.Α., για να βρουν εργασία οι άνεργοι θα πρέπει να απορροφηθεί το σύνολο των ανέργων (7.998.000 άτομα) στο δημόσιο, με κόστος για κάθε άνεργο 7200 USD τον χρόνο για το ατομικό μισθολογικό κόστος, μικτά, και 2400 USD για το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο. Για το σύνολο των ανέργων των Η.Π.Α. απαιτούνται 76.780.800.000 USD, ενώ η επιστροφή φόρου θα είναι 5.758.560.000 USD.

Εν συνεχεία, σύμφωνα με το μοντέλο που στηρίζεται στην πολιτική του Μπ. Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Μ. Βρετανίας θα πρέπει να δημιουργηθούν 280.042 ιδιωτικές επιχειρήσεις, ώστε να απασχοληθούν τα άνεργα άτομα, καθώς και να βρεθούν 3.999.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Πρόκειται για ένα μοντέλο που θα προτιμούσε αποκλειστικά τον ιδιωτικό τομέα, ωστόσο είναι δύσκολη η κάλυψη όλων των θέσεων από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Για την απασχόληση των ανέργων χρειάζονται 7200 USD για κάθε άτομο τον χρόνο και 2400 USD για το λειτουργικό κόστος κάθε εργαζομένου, σε ετήσια βάση. Επομένως, συνολικά χρειάζονται 76.780.800.000 USD προκειμένου να εργαστούν όλοι οι άνεργοι των Η.Π.Α., σε δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του αφορολογήτου είναι 5.758.560.000 USD.

Τέλος, το μοντέλο του Α. Λύτρα για την καταπολέμηση της ανεργίας στηρίζεται στην δημιουργία νέων ελεύθερων επαγγελματιών και στήριξη των υπαρχόντων, ενώ δεν απαιτεί τη δημόσια χρηματοδότηση της οικονομίας, ούτε την δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Οι αυτόνομοι εργαζόμενοι μπορούν να αναζητήσουν εργασία ατομικά ή σε κοινοπραξίες, ενώ η χρηματοδότηση στηρίζεται σε ένα σύνολο από κατόχους κεφαλαίου, που επενδύουν το κεφάλαιό

τους χωρίς να λαμβάνουν επιχειρηματικό ρίσκο. Στην περίπτωση των Η.Π.Α., οι 7.998.000 άνεργοι μπορούν να απασχοληθούν για 10 μήνες ως αυτόνομοι εργαζόμενοι. Το ατομικό μεικτό μισθολογικό κόστος ετησίως, θα είναι για κάθε άτομο 6.000 USD, ενώ οι κρατικές δαπάνες που χρειάζονται ώστε να καλυφθεί ο συνολικός αριθμός των ανέργων είναι 19.195.200.000 USD. Με βάση το συγκεκριμένο μοντέλο, οι επιπλέον χρηματικές παροχές (μερίσματα) προς τους ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό για το σύνολο των ανέργων είναι 3.359.160.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου είναι 1.919.520.000 USD.

Ελένη Δεληκανίδα

Η καταπολέμηση της ανεργίας
στην εποχή της κρίσης
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Η κατάσταση της αγοράς εργασίας στην Ιταλία

Η Ιταλία, χώρα με πληθυσμό 61.336.000 κατοίκων, παρουσιάζει σημαντικά επίπεδα ανεργίας. Συγκεκριμένα, το 2008 όταν εμφανίστηκε η κρίση η ανεργία ήταν στο 6,8%, ενώ έφτασε στο 12,9% το 2014. Πιο έντονη είναι η κατάσταση στους νέους, όπου η ανεργία στις ηλικίες 15-24 βρισκόταν το 2015 στο 40,3%, ενώ την προηγούμενη χρονιά, το 2014, είχε εκτοξευθεί στο 42,9%. Επιπλέον, το 2014 το δημόσιο χρέος της χώρας ήταν ίσο με το 118% περίπου του ΑΕΠ. Όπως και οι περισσότερες αναπτυγμένες χώρες, διαθέτει έναν αρκετά μεγάλο αριθμό μισθωτών και ένα μικρό αριθμό εργοδοτών, οι οποίοι συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων. Έτσι, το 2013 οι μισθωτοί έφταναν στο 75,3% και οι εργοδότες αποτελούσαν μόλις το 6,9%, ενώ οι αυτοαπασχολούμενοι εκτιμάται ότι αποτελούν το 16,4%.

Η Ιταλία είναι ένα από τα κράτη της ΕΕ που έπληξε σε μεγαλύτερο βαθμό η κρίση, εξαιτίας των ήδη υπαρχόντων διαρθρωτικών αδυναμιών, οι οποίες επιδεινώθηκαν από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση. Γενικότερα, υπάρχει έντονος διαχωρισμός στο εργατικό δυναμικό, με αποτέλεσμα να περιθωριοποιούνται ορισμένα τμήματα του ενεργούς πληθυσμού και ιδιαίτερα οι γυναίκες, οι νέοι και οι κάτοικοι των νοτίων περιοχών της χώρας.

Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων ενδεχομένως να οφείλονται στην αδύναμη σύνδεση ανάμεσα στο εκπαιδευτικό σύστημα και την αγορά εργασίας, ειδικότερα στην αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα των ανέργων και στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Η μετάβαση από την εκπαίδευση στην απασχόληση διαρκεί περισσότερο στην Ιταλία σε σχέση με το μέσο όρο των

χωρών της ΕΕ ακόμα και για τα άτομα με πανεπιστημιακή εκπαίδευση.⁵⁰ Το γεγονός ότι τα ποσοστά ανεργίας στους νέους είναι πολύ υψηλά τους έχει αποθαρρύνει και παρατηρείται ένα μεγάλο ποσοστό νέων που δε βρίσκονται ούτε στην εκπαίδευση ούτε στην απασχόληση. Ειδικότερα, υπολογίζεται ότι περισσότερα από 2 εκατομμύρια άτομα ηλικίας 15-29 βρίσκονται σε αυτή την κατάσταση, δηλαδή 23,9%, ποσοστό που είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό της ιταλικής αγοράς εργασίας είναι το υψηλό επίπεδο φορολόγησης της εργασίας, το οποίο αποθαρρύνει την προσφορά και τη ζήτηση της εργασίας και οδηγεί σε υψηλή συχνότητα εμφάνισης (ψευδούς) αυτοαπασχόλησης και αδήλωτης εργασίας. Πρόβλημα, ακόμη, των ευρωπαϊκών χωρών και σε μεγαλύτερο βαθμό της Ιταλίας είναι οι μη ευέλικτες αγορές εργασίας. Συγκεκριμένα, στα τέλη της δεκαετίας του '80, η Ιταλία βρισκόταν σε μια από τις υψηλότερες θέσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών, ωστόσο, από τότε έχει βελτιωθεί σε κάποιο βαθμό η κατάσταση και αυτό συνδέεται κυρίως με τη χαλάρωση των περιορισμών στην προσωρινή εργασία.

Η χώρα δέχτηκε έντονες εξωτερικές και εσωτερικές πιέσεις για μεταρρυθμίσεις, όμως δεν υποβλήθηκε σε κάποιο επίσημο πρόγραμμα. Αποτελεί ένα παράδειγμα κράτους όπου υιοθετήθηκαν μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας κάτω από συνθήκες αυστηρής λιτότητας. Σε αντίθεση με την περίπτωση της Ελλάδας, η Ιταλία ήταν σε θέση να διατηρήσει ένα βαθμό αυτονομίας έναντι των πιέσεων για μεταρρυθμίσεις από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ λόγω του μεγέθους της οικονομίας της και την απειλή που θα είχε η έξοδος της για την επιβίωση της Ευρωζώνης.⁵¹

Η κυβέρνηση προχώρησε τον Ιούνιο του 2012 σε μια σημαντική μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας. Η μεταρρύθμιση Fornero όπως ονομάστηκε κινήθηκε σε δύο κατευθύνσεις. Στόχευε, αφενός, στο να κάνει την προσωρινή

⁵⁰ European Parliament, *The Social and Employment Situation in Italy*, 2014, σσ. 14-15, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2014/518757/IPOL-EMPL_NT\(2014\)518757_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2014/518757/IPOL-EMPL_NT(2014)518757_EN.pdf).

⁵¹ G. Picot & A. Tassinari, All of one kind? Labour market reforms under austerity in Italy and Spain, *Socio-Economic Review*, 2017, 15 (2), 461-482, σ. 466.

εργασία περισσότερο δαπανηρή παρέχοντας στους εργαζόμενους περισσότερη προστασία και, αφετέρου, να κάνει τη μόνιμη εργασία λιγότερο δαπανηρή μειώνοντας το κόστος της απόλυσης, αφού μειώσει επίσης το κόστος της πρόσληψης εργατικού δυναμικού.⁵² Έτσι, δόθηκαν κίνητρα για την πρόσληψη μόνιμου εργατικού δυναμικού, ενώ προωθήθηκαν οι μαθητείες ως μοναδική πύλη εισόδου των νέων στην αγορά εργασίας.

Το 2014, η κυβέρνηση, καθώς βρισκόταν κάτω από πίεση λόγω της συνεχιζόμενης υψηλής ανεργίας και της χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης, εισήγαγε ένα νομοθετικό διάταγμα, το οποίο απελευθέρωσε τη χρήση συμβάσεων ορισμένου χρόνου και μαθητειών κι έτσι εν μέρει ανέστειλε κάποιες από τις ρυθμίσεις της άτυπης απασχόλησης που είχε εισάγει η μεταρρύθμιση Fornero. Αργότερα το 2014, πέρασε ένα πιο ουσιαστικό νομοσχέδιο μεταρρύθμισης, το λεγόμενο Jobs Act. Αυτό το νομοσχέδιο ακολούθησε μια κατεύθυνση παρόμοια με τη μεταρρύθμιση Fornero, επεκτείνοντας την ασφάλιση και βοήθεια για την ανεργία, βελτιώνοντας τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και περαιτέρω μειώνοντας την προστασία της απόλυσης των εργαζομένων με συμβάσεις αορίστου χρόνου.⁵³

Στη συνέχεια, παρουσιάζεται η εφαρμογή πέντε μοντέλων με διαφορετική αντιμετώπιση απέναντι στο ζήτημα της καταπολέμησης της ανεργίας στη χώρα της Ιταλίας. Τα μοντέλα αυτά είναι η θεωρία του J. M. Keynes, η θεωρία του W. Beveridge, η θεωρία του εργοδότη της τελευταίας καταφυγής του Hyman P. Minsky, η πολιτική του Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Βρετανίας και το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π του Α. Λύτρα.

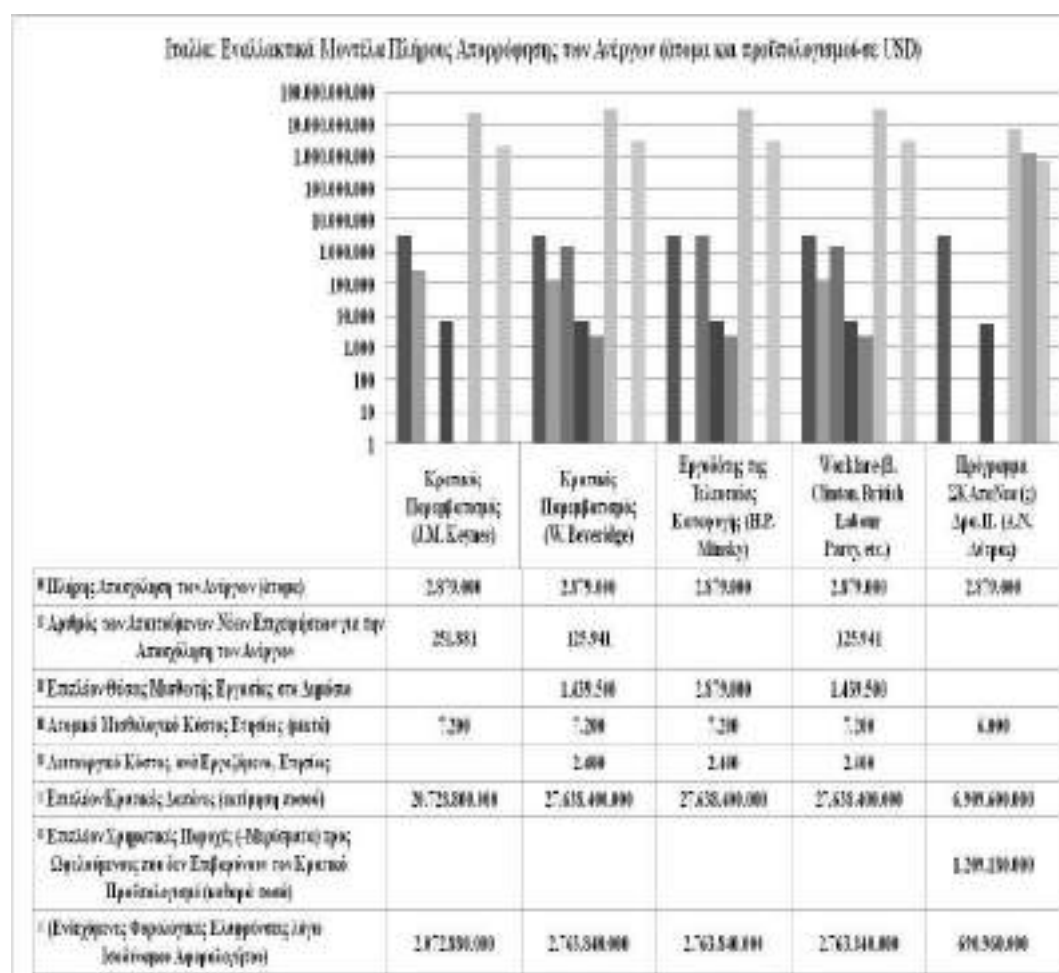
Προκειμένου να γίνουν οι παρακάτω υπολογισμοί χρησιμοποιήθηκαν τα εξής δεδομένα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO), ο συνολικός αριθμός των ανέργων για το 2016 ανήλθε στα 2.879.000 άτομα και το μέσο μέγεθος της επιχείρησης ήταν 11,43.

⁵² F. Pastore (2012), *Youth Unemployment in Italy at the Time of the New Great Depression*, Friederich Ebert Stiftung Study, 2012, σ. 13.

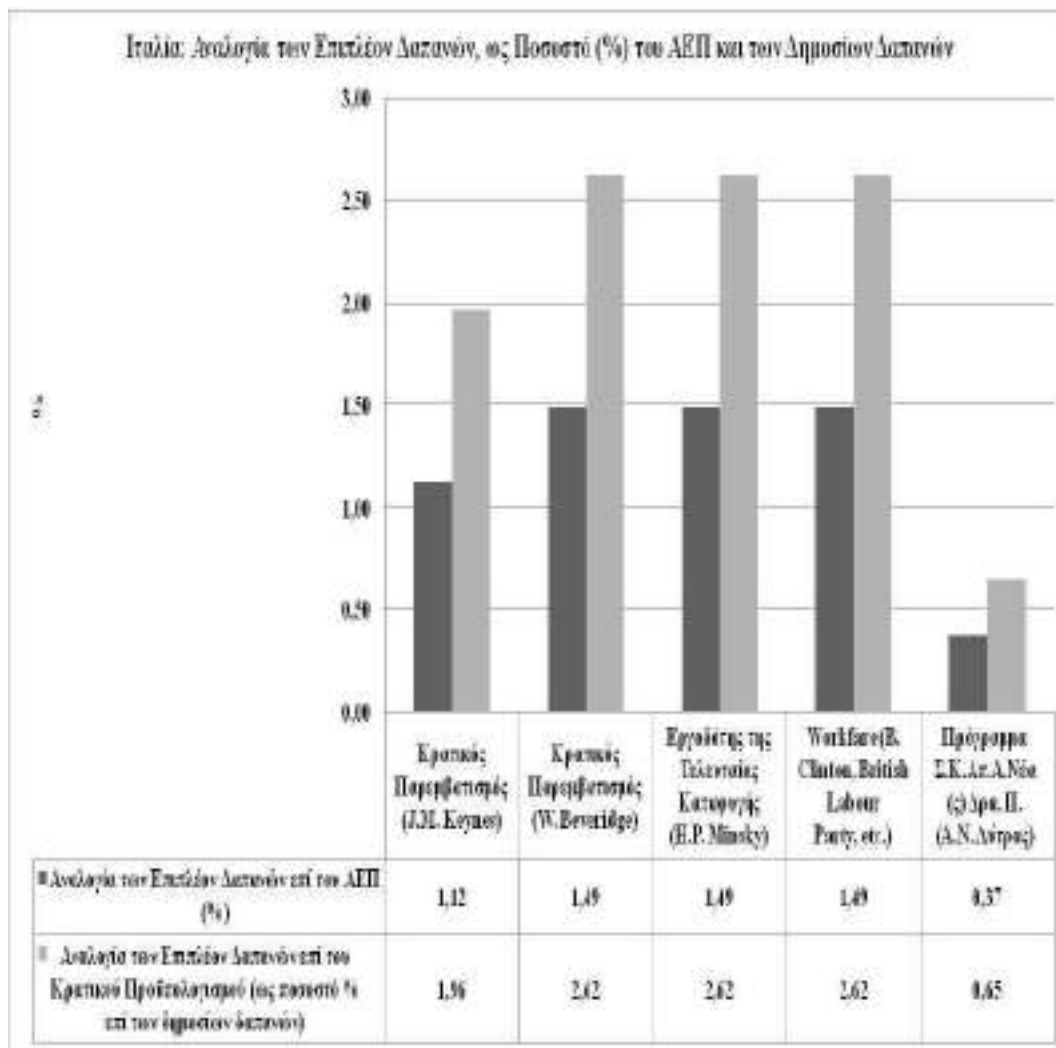
⁵³ G. Picot & A. Tassinari, *All of one kind? Labour market reforms under austerity in Italy and Spain*, Socio-Economic Review, 2017, 15 (2), 461-482, σ. 475.

Επιπλέον, με βάση τον IMF, η Ιταλία βρισκόταν το 2016 στην όγδοη θέση παγκοσμίως όσον αφορά το ΑΕΠ, το οποίο ήταν 1.852.500.000.000 USD. Τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού της ήταν 990.000.000 USD, ενώ τα έξοδά της ήταν 1.055.000.000.000 USD, με ένα ιδιαίτερα μεγάλο έλλειμμα 65.000.000.000 USD. Το ατομικό μισθολογικό κόστος υπολογίζεται σε 600 USD το μήνα, ενώ το λειτουργικό κόστος υπολογίζεται στο ένα τρίτο του μικτού μισθολογικού κόστους.

Εφαρμογή των μοντέλων καταπολέμησης της ανεργίας

Γράφημα 1: Οι μετρήσεις, ανάλογα με τις πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας.

Γράφημα 2: Οι αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τον κρατικό παρεμβατισμό του Keynes, θα πρέπει να δημιουργηθούν 251.881 νέες επιχειρήσεις, οι οποίες θα απορροφήσουν τους 2.879.000 ανέργους. Το ατομικό μισθολογικό κόστος θα είναι 7200 USD, ενώ το συνολικό ποσό των κρατικών δαπανών θα είναι 20.728.800.000 USD. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου θα είναι 2.072.880.000 USD. Η αναλογία των δαπανών επί του ΑΕΠ είναι στο 1,12 % και επί του κρατικού προϋπολογισμού στο 1,96%.

Το μοντέλο του Keynes θέτει ως προαπαιτούμενο την απόλυτη δημοσιονομική κυριαρχία του εθνικού κράτους, ενώ δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε

χώρες, οι οποίες συμμετέχουν σε ολοκληρώσεις με κοινό νόμισμα και συνθήκες δημοσιονομικής πειθαρχίας. Επομένως, είναι αδύνατη η εφαρμογή της συγκεκριμένης πολιτικής στην περίπτωση της Ιταλίας, εφόσον συμμετέχει στην ΕΕ και δεν μπορεί να διαχειρίζεται πλήρως όλα τα δημοσιονομικά εργαλεία. Επιπλέον, η δημόσια χρηματοδότηση που προβλέπει η συγκεκριμένη πολιτική θα είχε ως αποτέλεσμα την περαιτέρω αύξηση του ελλείμματος της χώρας, το οποίο είναι ήδη αρκετά υψηλό (9,7%).

Στο υπόδειγμα του Beveridge, είναι απαραίτητη η δημιουργία ιδιωτικών επιχειρήσεων, αλλά και νέων θέσεων μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να δημιουργηθούν 125.941 νέες επιχειρήσεις και 1.439.500 επιπλέον θέσεις στο δημόσιο. Το μικτό μισθολογικό κόστος για τον κάθε άνεργο θα είναι 7200 USD και το λειτουργικό κόστος 2400 USD για τον κάθε εργαζόμενο. Έτσι, οι συνολικές κρατικές δαπάνες που απαιτούνται υπολογίζονται στα 27.638.400.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις είναι 2.072.880.000 USD. Όσον αφορά στην αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ και επί του κρατικού προϋπολογισμού, τα ποσοστά αυτά αυξάνονται λόγω του λειτουργικού κόστους κι έτσι φτάνουν στο 1,49% και 2,62% αντίστοιχα.

Το εν λόγω μοντέλο στηρίζεται στη δημόσια χρηματοδότηση με την αύξηση της άμεσης και έμμεσης φορολογίας. Στην Ιταλία, ωστόσο, όπου υφίσταται οικονομική κρίση, μια αύξηση της ήδη υψηλής φορολογίας θα είναι δύσκολη και θα αποτελέσει εμπόδιο στην οικονομική ανάπτυξη.

Το μοντέλο «Εργοδότης της τελευταίας καταφυγής» του Minsky προϋποθέτει πως το κράτος θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας όπου θα απορροφηθούν όλοι οι άνεργοι με σταθερό μισθό. Συνεπώς, θα πρέπει να δημιουργηθούν 2.879.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο με ατομικό μισθολογικό κόστος 7200 USD ετησίως και λειτουργικό κόστος 2400 USD. Συνολικά, επομένως, απαιτούνται 27.638.400.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις θα είναι 2.072.880.000 USD. Το ποσοστό των δαπανών επί του ΑΕΠ θα είναι 1,49% και 2,62% επί του κρατικού προϋπολογισμού.

Για τη χρηματοδότηση των ανέργων, το κράτος εκδίδει νομισματική μάζα ή εκδίδει κρατικά ομόλογα με χαμηλά επιτόκια ανάλογα με το κόστος του προγράμματος. Στην περίπτωση της Ιταλίας, τόσο η έκδοση νομισματικής μάζας όσο και η έκδοση κρατικών ομολόγων δεν μπορούν να εφαρμοστούν από τη στιγμή που δεν έχει πλήρη κυριαρχία επί της δημοσιονομικής πολιτικής, ενώ υπεύθυνη για την έκδοση νομίσματος στην Ευρωζώνη είναι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα του Κλίντον και των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο, απαιτούνται 125.941 νέες επιχειρήσεις και 1.439.500 επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Για τον κάθε άνεργο χρειάζονται 7200 USD το χρόνο και 2400 USD για το λειτουργικό κόστος, ανά εργαζόμενο. Έτσι, το συνολικό ποσό που απαιτείται για την απασχόληση όλων των ανέργων ανέρχεται στα 27.638.400.000 USD και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολόγητου είναι 2.072.880.000 USD. Η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ αντιστοιχεί σε 1,49% και επί των κρατικών δαπανών σε 2,62%.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας, το οποίο απαιτεί κρατική χρηματοδότηση. Ωστόσο, όπως έχει ήδη αναφερθεί, αυτό είναι πολύ δύσκολο να γίνει στην περίπτωση της Ιταλίας, όπου οι οικονομικές της δυνατότητες είναι εξαιρετικά περιορισμένες.

Το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π. αποτελεί μια εναλλακτική πρόταση για την ενίσχυση της απασχόλησης. Οι άνεργοι κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργάζονται ως αυτόνομοι εργαζόμενοι, ενώ η χρηματοδότηση του προγράμματος πραγματοποιείται αρχικά από του κατόχους του αποθέματος και στη συνέχεια από τους πολίτες-καταναλωτές, οι οποίοι αγοράζουν τις υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, στην Ιταλία οι 2.879.000 άνεργοι, οι οποίοι θα αποτελέσουν τους ωφελούμενους του προγράμματος αναμένεται να απασχοληθούν ως αυτόνομοι εργαζόμενοι. Όσον αφορά τις επιπλέον κρατικές δαπάνες, αυτές υπολογίζονται στα 6.909.600.000 USD, ποσό που είναι ιδιαίτερα χαμηλότερο συγκριτικά με τα

υπόλοιπα προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας. Οι επιπλέον χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους, οι οποίες όμως δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, ανέρχονται στα 1.209.180.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις φτάνουν στα 690.960.000 USD. Το ποσοστό των δαπανών τόσο επί του ΑΕΠ όσο και επί του κρατικού προϋπολογισμού είναι σαφώς μειωμένο σε σχέση με τα προηγούμενα μοντέλα και ανέρχεται αντίστοιχα σε 0,37% και 0,65%. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π. εμφανίζεται ως η καταλληλότερη πολιτική επιλογή να εφαρμοστεί για την ενίσχυση της απασχόλησης στην Ιταλία. Σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης και λιτότητας, οι οποίες επικρατούν στη χώρα, προσφέρει μια εναλλακτική λύση, αφού στηρίζεται κατά βάση σε ιδιωτικούς πόρους και επιβαρύνει πολύ λιγότερο το κράτος σε σχέση με τις υπόλοιπες πολιτικές. Το μικρό ποσοστό των κρατικών δαπανών που απαιτείται την καθιστά σε κάθε περίπτωση μια άκρως υλοποιήσιμη επιλογή. Η πιθανή εφαρμογή του, συνεπώς, θα μπορούσε να έχει σημαντικά αποτελέσματα όσον αφορά τη μείωση των ποσοστών ανεργίας, ενώ παράλληλα η ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης θα συμβάλλει στον περιορισμό της μισθωτής εργασίας.

Βιβλιογραφία-Πηγές

- European Parliament, The Social and Employment Situation in Italy, 2014, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2014/518757/IPOL-EMPL_NT\(2014\)518757_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2014/518757/IPOL-EMPL_NT(2014)518757_EN.pdf) .
- Pastore, F. (2012), Youth Unemployment in Italy at the Time of the New Great Depression, Friederich Ebert Stiftung Study.
- Picot, G. & Tassinari, A. (2017), “All of one kind? Labour market reforms under austerity in Italy and Spain”, Socio-Economic Review, 15 (2), 461-482.

Γεωργία Καραλή

Η καταπολέμηση της ανεργίας

στην εποχή της κρίσης

Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

1 Εισαγωγικά στοιχεία για την Ολλανδία

Η πλειονότητα των πολιτών των αναπτυγμένων χωρών ανήκει στους μισθωτούς εργαζόμενους. Στα σύγχρονα καπιταλιστικά κράτη επικρατεί όλο και περισσότερο μια μειονότητα ισχυρών εργοδοτών, ή επιχειρηματιών - εργοδοτών, οι οποίοι συγκεντρώνουν στα χέρια τους τη συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων όπου εργάζεται ένας πολύ μεγάλος αριθμός μισθωτών εργατών. Κατά αυτό τον τρόπο οι εργοδότες έχουν τη δυνατότητα να ορίσουν τις συνθήκες της απασχόλησης, τις εργασιακές συνθήκες και το εισόδημα των μισθωτών. Αυτή η συνθήκη επικρατεί και στην Ολλανδία, εφόσον ανήκει στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες.

Στην παρούσα εργασία θα εξεταστούν οι προτάσεις πέντε θεωρητικών μοντέλων για την καταπολέμηση της ανεργίας στο παράδειγμα της Ολλανδίας. Τα θεωρητικά μοντέλα είναι τα εξής: η θεωρία του J.M. Keynes, η θεωρία του Beveridge, η θεωρία του Hyman P. Minsky, το Πρόγραμμα των Εργατικών για την ανεργία στο Ηνωμένο Βασίλειο και του Bill Clinton στις Η.Π.Α. και τέλος το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π. του Α. Λύτρα.

Προκειμένου να μελετηθεί η πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών μοντέλων, λαμβάνονται υπόψη: ο συνολικός αριθμός των ανέργων, το μικτό μισθολογικό κόστος (7200 USD για ένα χρόνο), το λειτουργικό κόστος (2400 USD για ένα χρόνο), ο μέσος αριθμός των επιχειρήσεων στη χώρα, η αναλογία των επιπλέον δαπανών ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ και τέλος η αναλογία των επιπλέον δημοσίων δαπανών ως ποσοστό (%) του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως ο αριθμός των ανέργων στην Ολλανδία για το 2016 υπολογίζεται βάσει των μετρήσεων του ILO σε 557.000. Δηλαδή με

πληθυσμό 16.854.000 το ποσοστό ανεργίας στην Ολλανδία ανέρχεται στο 6,9%, ένα χαμηλό ποσοστό σε σύγκριση με τα υψηλά ποσοστά ανεργίας των μεσογειακών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως για παράδειγμα η Ελλάδα όπου η ανεργία αγγίζει το 26%. Σύμφωνα με τον IMF το ΑΕΠ της Ολλανδίας είναι στα 769.930.000.000 USD ενώ τα έξοδα βάσει του κρατικού προϋπολογισμού είναι 410.400.000.000 USD. Το μικτό μισθολογικό κόστος είναι 7200 USD το χρόνο και το λειτουργικό κόστος 2400 USD το χρόνο. Το μέσο μέγεθος της επιχείρησης υπολογίζεται στα 21,71.

2 Οι προϋπολογισμοί για την απασχόληση των ανέργων στην Ολλανδία σύμφωνα με τα πέντε θεωρητικά μοντέλα

Ο Keynes προτείνει τον κρατικό παρεμβατισμό, ο οποίος θα ενδυναμώσει την κατανάλωση και τις επενδύσεις που θα συμβάλλουν στο επίπεδο της απασχόλησης. Προτείνοντας τον κρατικό δανεισμό και την κοπή νέου νομίσματος επιχειρεί μέσω της ενίσχυσης της οικονομίας να αντιμετωπίσει την ανεργία. Η σταθεροποίηση της οικονομίας σύμφωνα με την Κεϋνσιανή θεωρία, «επιτυγχάνεται μέσα από την κυβερνητική παρέμβαση και όχι μέσω της ελεύθερης αγοράς που δεν διαθέτει αυτό - ισορροπητικούς μηχανισμούς που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην πλήρη απασχόληση»⁵⁴. Η πλήρης απασχόληση και η σταθερότητα των τιμών θα προκύψει λόγω της κρατικής παρέμβασης η οποία είναι απαραίτητη για τη ρύθμιση της ανόδου και της καθόδου των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Για την εφαρμογή του προγράμματος του Keynes, είναι απαραίτητη η δημιουργία νέων επιχειρήσεων για την απασχόληση των ανέργων. Πιο συγκεκριμένα, χρειάζονται 25.656 νέες επιχειρήσεις, χωρίς όμως να χρειάζονται επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Το μικτό ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως είναι 7200 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες εκτιμώνται στα

⁵⁴ Jahan, S., Mahmud, A.S. and Papageorgiou, C., 2014. What is Keynesian economics. *Finance & Development*, 51(3), pp.53-54, σελ.53.

4.010.400.000, ενώ δεν προβλέπονται επιπλέον χρηματικές παροχές προς ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου υπολογίζονται στα 401.040.000.

Στην περίπτωση της εφαρμογής του προγράμματος του Beveridge, του οποίου η θεωρία για την καταπολέμηση της ανεργίας βασίζεται επίσης στον κρατικό παρεμβατισμό, απαιτείται και πάλι η δημιουργία νέων επιχειρήσεων, αλλά πολύ λιγότερες σε σχέση με όσες προέβλεπε η Κεϋνσιανή θεωρία, για την ακρίβεια οι μισές. Δηλαδή ο αριθμός των απαιτούμενων νέων επιχειρήσεων είναι 12.828. Χρειάζονται όμως και 278.500 επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως είναι και πάλι 7200 USD ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο είναι 2.400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες σε σχέση με την Κεϋνσιανή θεωρία είναι περισσότερες, δηλαδή 5.347.200.000. Δεν προβλέπονται επιπλέον χρηματικές παροχές προς ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου είναι και πάλι στα 401.040.000.

Ο Minsky θεωρεί πως η κινητικότητα στην αγορά εξασφαλίζεται κυρίως μέσω των πρωτοβουλιών του ιδιωτικού τομέα. Αναγνωρίζει όμως το γεγονός ότι η ελεύθερη αγορά δεν μπορεί να εξασφαλίσει εξ ολοκλήρου την πλήρη απασχόληση. Όταν ο ιδιωτικός τομέας παρουσιάζει κάποια ύφεση και δεν αναζητά μεγάλο ποσοστό εργατικού δυναμικού ώστε να καλύψει τη ζήτηση για εργασία, το κράτος αναλαμβάνει το ρόλο της κάλυψης δημιουργώντας τις απαραίτητες θέσεις. Το κράτος, είναι ο εργοδότης της “τελευταίας καταφυγής”. Το έργο του Minsky επικεντρώνεται στην αναζήτηση και εύρεση ενός τρόπου δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Ο Minsky με τη θεωρία του δεν προτείνει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων για την απασχόληση των ανέργων. Απαιτεί όμως 557.000 επιπλέον θέσεις

μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως είναι και πάλι 7200 USD και το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο είναι 2.400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες είναι όπως και στον Beveridge 5.347.200.000, ενώ και πάλι δεν προβλέπονται επιπλέον χρηματικές παροχές προς ωφελομένους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου είναι στα 401.040.000.

Το Πρόγραμμα Workfare των Εργατικών του Ηνωμένου Βασιλείου⁵⁵ και του Clinton στις Η.Π.Α⁵⁶, εστιάζουν περισσότερο στην απασχόληση των ανέργων από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Επειδή όμως ενδέχεται ο ιδιωτικός τομέας να μην έχει τη δυνατότητα προσφοράς θέσεων εργασίας προς όλους τους ανέργους που βρίσκονται στο πρόγραμμα, υπάρχει η εναλλακτική παροχής θέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και αμοιβής, στο δημόσιο τομέα υπό την κρατική υποστήριξη. Όπως και ο Beveridge το πρόγραμμα Workfare, χρειάζεται τη δημιουργία 12.828 απαιτούμενων νέων επιχειρήσεων. Χρειάζεται επίσης, 278.500 επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο.

Το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως είναι και πάλι 7200 USD ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο είναι 2.400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες θα χρειαστεί να είναι 5.347.200.000. Δεν προβλέπονται επιπλέον χρηματικές παροχές προς ωφελομένους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου είναι στα 401.040.000.

Το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς)⁵⁷ του Α. Λύτρα δεν στηρίζεται στις χρηματοδοτικές ικανότητες του κράτους ιδιαίτερα όταν αυτές είναι αδύναμες. Αναγνωρίζοντας πως σε συνθήκες ασθενούς δημόσιας χρηματοδότησης η ανεργία είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί, το πρόγραμμα επιδιώκει την αύξηση της απασχόλησης εστιάζοντας στην ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης. Η τοπική αυτοδιοίκηση θα είναι αυτή που θα συντονίσει το μηχανισμό αλληλεπίδρασης

⁵⁵ Έχει ως στόχο την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και των μακροχρόνια ανέργων.

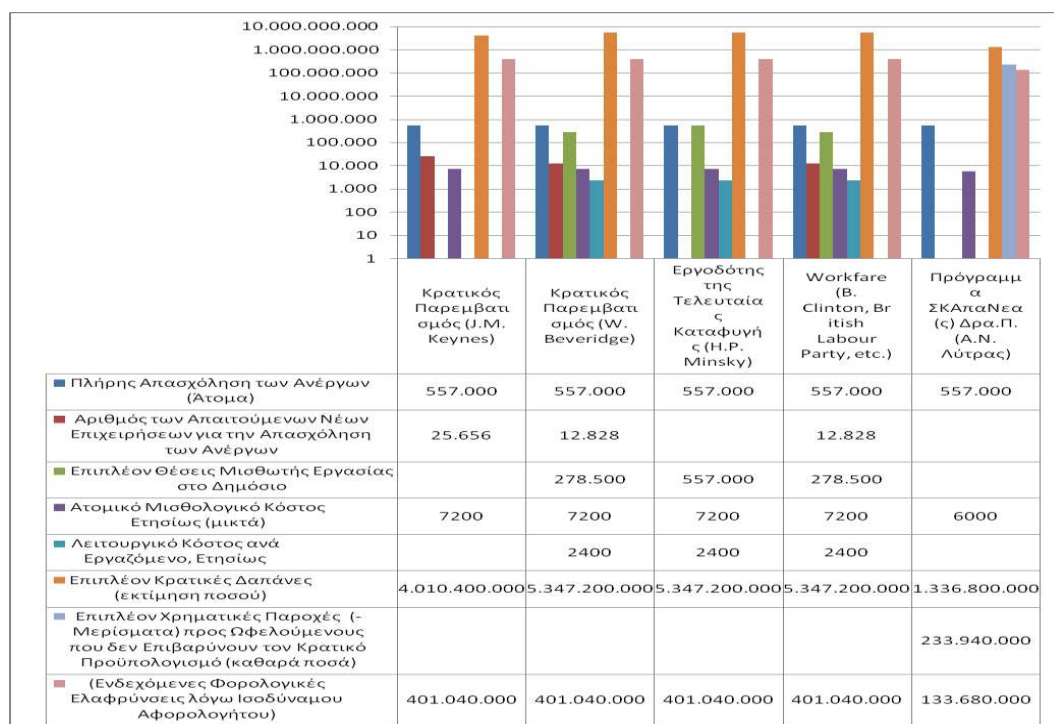
⁵⁶ Βασικός προσανατολισμός η εκπαίδευση των ανέργων.

⁵⁷ Υποστηρίζει την αυτοτελή εργασιακή κινητοποίηση του ανέργου σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση.

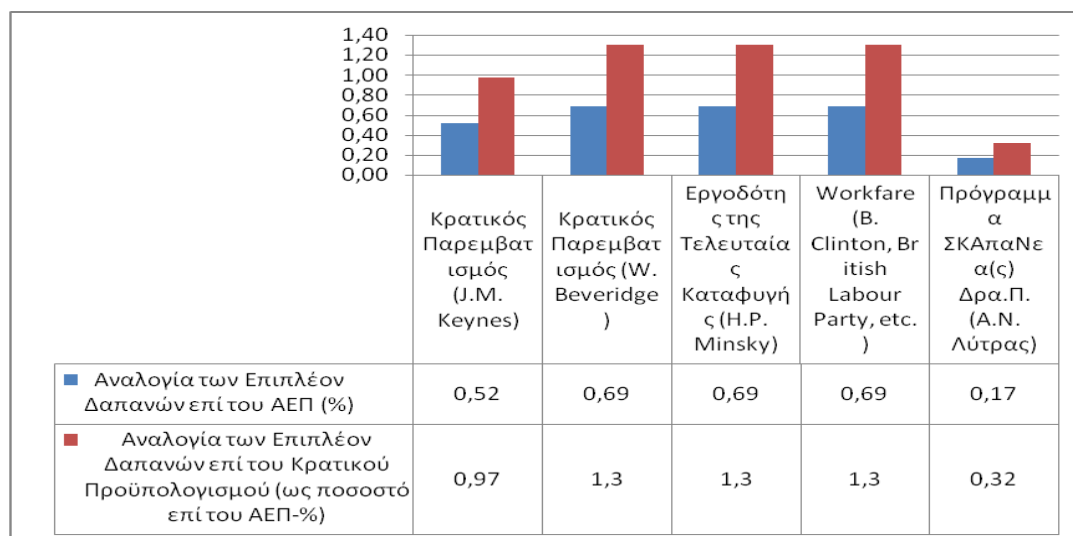
ανάμεσα στους ανέργους που διατίθενται να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και σε όσους έχουν ανάγκη τις συγκεκριμένες υπηρεσίες.

Το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) είναι αυτό που έχει τις μικρότερες οικονομικές απαιτήσεις από τα πέντε. Δεν απαιτεί τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων αλλά ούτε και επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο, εφόσον όπως ήδη αναφέρθηκε στηρίζεται στην αυτοαπασχόληση. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως θα είναι στα 6.000 USD. Το ποσό που εκτιμάται πως θα χρειαστεί για τις επιπλέον κρατικές δαπάνες είναι 1.336.800.000. Επίσης θα υπάρξει το ποσό των 233.940.000 ως επιπλέον χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους που δεν θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Τέλος, οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου θα αγγίζουν το ποσό των 133.680.000. Στη συνέχεια ακολουθεί πίνακας με τους προϋπολογισμούς για την απασχόληση των ανέργων το 2016 στην Ολλανδία.

Πίνακας με τους προϋπολογισμούς για την απασχόληση των ανέργων το 2016 στην Ολλανδία (σε USD)

Πίνακας με τις αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού στην Ολλανδία

Στον παραπάνω πίνακα έχουν υπολογιστεί οι αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, ανάλογα με την κάθε θεωρία, στην Ολλανδία. Όπως φαίνεται, στην περίπτωση του Κρατικού Παρεμβατισμού του Keynes, η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ είναι 0,52 και η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού είναι 0,97. Στις περιπτώσεις του Κρατικού Παρεμβατισμού του Beveridge, του Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής του Minsky και του προγράμματος Workfare των Εργατικών του H.B. και Clinton οι αναλογίες είναι λίγο υψηλότερες σε σχέση με το πρόγραμμα του Keynes, με 0,69 στην αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ και 1,3 στην αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού. Τέλος τα χαμηλότερα με αισθητή διαφορά ποσοστά στις αναλογίες, παρουσιάζει το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) του Α. Λύτρα, το οποίο χρειάζεται μόλις 0,17 αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ και 0,32 αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού.

7 Προτεινόμενο μοντέλο για την καταπολέμηση της ανεργίας στην Ολλανδία

Η Ολλανδία αποτελεί μια αναπτυγμένη και οικονομικά ισχυρή χώρα που ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα είναι πολύ χαμηλό, όμως έχει παρατηρηθεί πως η μερική απασχόληση έχει ανθίσει ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια. Σε διάγραμμα για τη μερική απασχόληση σε επιλεγμένες χώρες του ΟΟΣΑ⁵⁸, από το 1983 ως το 2007, αναλύεται πως το 1983 στην Ολλανδία οι μερικώς απασχολούμενοι αποτελούσαν το 18,5% και ακολουθεί έντονα αυξητική τάση μέχρι το 2007 που το ποσοστό φτάνει στο 36,1%. Οι λιγότερες ώρες απασχόλησης έχουν ως αντίκτυπο τις χαμηλές αμοιβές και την ανασφάλεια σε σχέση με την εργασία. Είναι γεγονός πως παρατηρείται η συνεχόμενη αύξηση της μισθωτής εργασίας και ταυτόχρονα το μειωμένο κόστος εργασίας, στις χώρες όπου υπάρχει μεγάλο ποσοστό μερικώς απασχολούμενων, όπως η Ολλανδία. «Οι μάζες ιδίως των νεοεισερχόμενων μισθωτών είναι οι ολοένα πιο επισφαλείς φορείς της φθηνής εργασίας»⁵⁹. Η αυτοαπασχόληση λοιπόν μπορεί να είναι η καλύτερη λύση για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Η αυτοαπασχόληση θα μπορούσε να εδραιωθεί ως τρόπος εργασίας με την δοκιμαστική εφαρμογή του προγράμματος Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς), το οποίο και προτείνω για την απορρόφηση των ανέργων στην Ολλανδία.

Το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς), είναι το μοναδικό πρόγραμμα από τα πέντε το οποίο απαιτεί τόσο χαμηλή χρηματοδότηση, και φέρνει τα επιθυμητά αποτελέσματα στην απορρόφηση των ανέργων, επομένως είναι το ευκολότερο στην εφαρμογή. Ταυτόχρονα αν υποθέσουμε πως το βάρος της επιτυχίας του πέφτει στην σωστή και ομαλή λειτουργία της αυτοδιοίκησης και η Ολλανδία είναι μία χώρα όπου λειτουργεί αποτελεσματικά η αυτοδιοίκηση, τότε η εφαρμογή του θα ήταν επιτυχής.

⁵⁸ Λύτρας, Α., *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα, Παπαζήση, 2016, σ.221.

⁵⁹ Λύτρας, Α., *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα, Παπαζήση, 2016, σ.303.

Η Ολλανδία είναι μια χώρα που ανήκει στις σύγχρονες καπιταλιστικές κοινωνίες. Είναι μια ισχυρή οικονομία, αλλά όπως προαναφέρθηκε οι εργασιακές συνθήκες έχουν εμφανίσει έντονα σημάδια ανισότητας. Ένα σύστημα που σχετίζεται με τον προγραμματισμό της εργασίας και προωθεί την αυτοδιάθεση όπως το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς), μπορεί να ορίσει εκ νέου τις γενικότερες συνθήκες εργασίας και μαζί με την αποτελεσματική καταπολέμηση της ανεργίας να αντιμετωπίσει και τις οξείες περιπτώσεις ανισότητας.

Βιβλιογραφία

Λύτρας, Α. (2016). *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα: Παπαζήση.

Brodin, E. (2008). Inclusion, Commodification or what? Πρακτικά συνεδρίου από 25ο Centre for Labour Market Research που διεξήχθη σε Denmark. Φορέας διεξαγωγής Aalborg University.

Cynthia A. Bailey, *Workfare and Involuntary Servitude--What You Wanted to Know But Were Afraid to Ask*, 15 B.C. Third World L.J. 285 (1995), <http://lawdigitalcommons.bc.edu/twlj/vol15/iss2/2>.

Jahan, S., Mahmud, A.S. and Papageorgiou, C., 2014. What is Keynesian economics. *Finance & Development*, 51(3), pp.53-54.

Σπύρος Κεραμάς

Η καταπολέμηση της ανεργίας
στην εποχή της κρίσης
Η περίπτωση της Γαλλίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την νεοσυντηρητική στροφή που πραγματοποιήθηκε την δεκαετία του 1980 στις καπιταλιστικές μητροπόλεις του Δυτικού κόσμου (στροφή που πολιτικά επικυρώθηκε με τις εκλογικές νίκες των Ronald Reagan και Margaret Thatcher σε ΗΠΑ και Μεγάλη Βρετανία, αντίστοιχα), κατέστη σαφές ότι οι κοινωνικές και οικονομικές σταθερές της «Χρυσής Τριαντακονταετίας» έφταναν στο τέλος τους. Το κατεξοχήν θεμέλιο της μεταπολεμικής κοινωνικής ειρήνης, δηλαδή η διασφάλιση πλήρους απασχόλησης για το σύνολο του πληθυσμού, τέθηκε υπό αμφισβήτηση. Με το βάρος πλέον να πέφτει στην «δημοσιονομική πειθαρχία» και στην «βελτίωση της ανταγωνιστικότητας», η ανεργία άρχισε να αποκτά επίμονα χαρακτηριστικά: δεν ήταν πλέον το συγκυριακό φαινόμενο των διακυμάνσεων του οικονομικού κύκλου, αλλά δομικό στοιχείο της νέας οικονομίας, και μάλιστα κατόπιν συνειδητού πολιτικού σχεδιασμού.

Με δεδομένο το παραπάνω πλαίσιο, στην παρούσα εργασία, θα επιχειρήσουμε να δοκιμάσουμε τέσσερα μοντέλα καταπολέμησης της ανεργίας στην περίπτωση της Γαλλίας. Πιο συγκεκριμένα θα εξετάσουμε τις προϋποθέσεις αλλά και τις συνέπειες της εφαρμογής α) της κεϋνσιανής οικονομικής πολιτικής, β) του προγράμματος Minsky, γ) της πολιτικής των Εργατικών της Μεγάλης Βρετανίας και του Κλίντον στις ΗΠΑ, δ) του προγράμματος ΣΠΑΠΑΝΕΑΣ του Ανδρέα Λύτρα.

Σκοπός της εργασίας είναι η κριτική αξιολόγηση των προγραμμάτων ως προς την δυνατότητά τους να συμβάλλουν στην άμεση απορρόφηση των ανέργων σε δομές απασχόλησης, λαμβάνοντας υπ' όψιν τέσσερις παραμέτρους: α) τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής δομής της Γαλλίας, β) τους περιορισμούς στην

άσκηση αυτόνομης δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής, γ) το κόστος της εφαρμογής και δ) τις τυχόν λανθάνουσες συνέπειες του κάθε υποδείγματος.

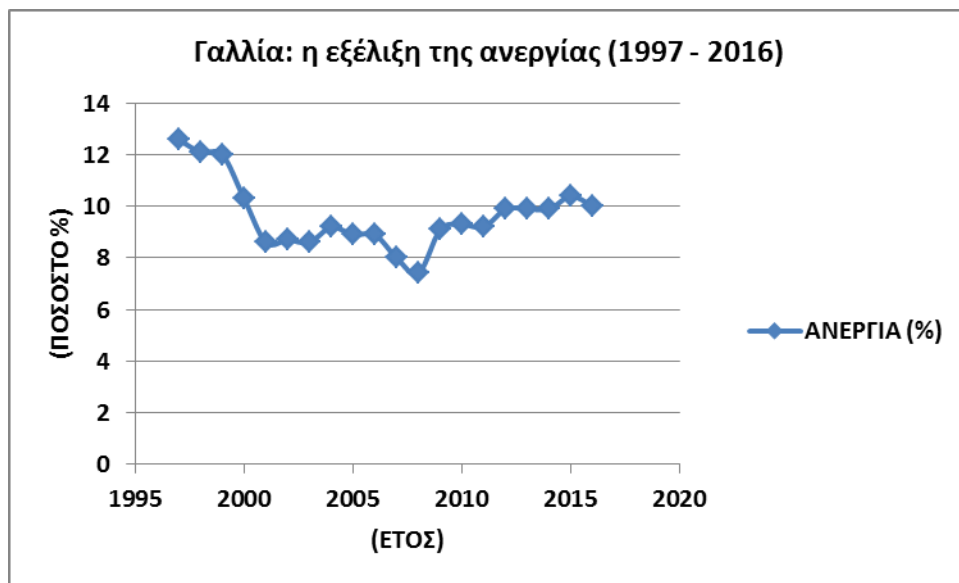
Σε ένα δεύτερο επίπεδο, η προσέγγισή μας θα επιχειρήσει να επισημάνει τον ρόλο των πολιτικών καταπολέμησης της ανεργίας, ως πολιτικών ελέγχου και διαχείρισης του πλεονάζοντος πληθυσμού, ιδιαίτερα με τη μορφή της «ανακύκλωσης» που φαίνεται να καθίσταται κυρίαρχη στις μέρες μας.

A. Το ιστορικό πλαίσιο: 1980 – 2010, η άνοδος του νεοφιλελευθερισμού

Δεν θα ήταν άτοπο να ορίσουμε ως αφετηρία της περιόδου που διανύουμε την δεκαετία του 1980. Αυτές οι τρεις δεκαετίες που έχουν μεσολαβήσει έχουν χαρακτηριστεί από πολλούς κοινωνικούς και πολιτικούς στοχαστές ως μια περίοδος κατά την οποία ο νεοφιλελευθερισμός καθίσταται η κυρίαρχη πολιτική και οικονομική αντίληψη (Λύτρας 2004: 17).

Στο πλαίσιο των νεοφιλελεύθερων πολιτικών, οι κυβερνητικές παρεμβάσεις δεν έχουν πλέον ως στόχο την επίτευξη πλήρους απασχόλησης, αλλά την ενίσχυση της «ανταγωνιστικότητας» και την «δημοσιονομική ισορροπία ή πειθαρχία», στόχοι που συνήθως επιτυγχάνονται εις βάρος της εργασίας και των φορέων της. Ενώ κατά τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες η εφαρμογή των κενσσιανών οικονομικών πολιτικών είχε οδηγήσει σε μια ριζική μείωση της ανεργίας, η επάνοδος στον φιλελευθερισμό των αγορών είχε ως αποτέλεσμα μια απότομη και σταθερή αύξηση του άνεργου πληθυσμού. Η ανεργία από ένα συγκυριακό φαινόμενο, που ακολουθούσε τις αυξομειώσεις του οικονομικού κύκλου, μετετράπη σε δομικό χαρακτηριστικό του καπιταλισμού (Γκίμπης 2016: 14). Η πεποίθηση σύμφωνα με την οποία, η ανεργία θα απορροφηθεί από την επερχόμενη οικονομική μεγέθυνση δεν φάνηκε να επιβεβαιώνεται.

Η σταθερότητα των ποσοστών ανεργίας, κατά την περίοδο αυτή, αποτυπώνεται στο παρακάτω γράφημα, για την περίπτωση της Γαλλίας:

Η ανώτερη τιμή για την εικοσαετία 1995 – 2015 φτάνει στο 12% το 1997, ενώ παρά την πτωτική τάση που παρατηρείται για σχεδόν μια πενταετία, στη συνέχεια το ποσοστό ανεργίας κυμαίνεται σταθερά από 8% έως 10% για παραπάνω από μια δεκαπενταετία.

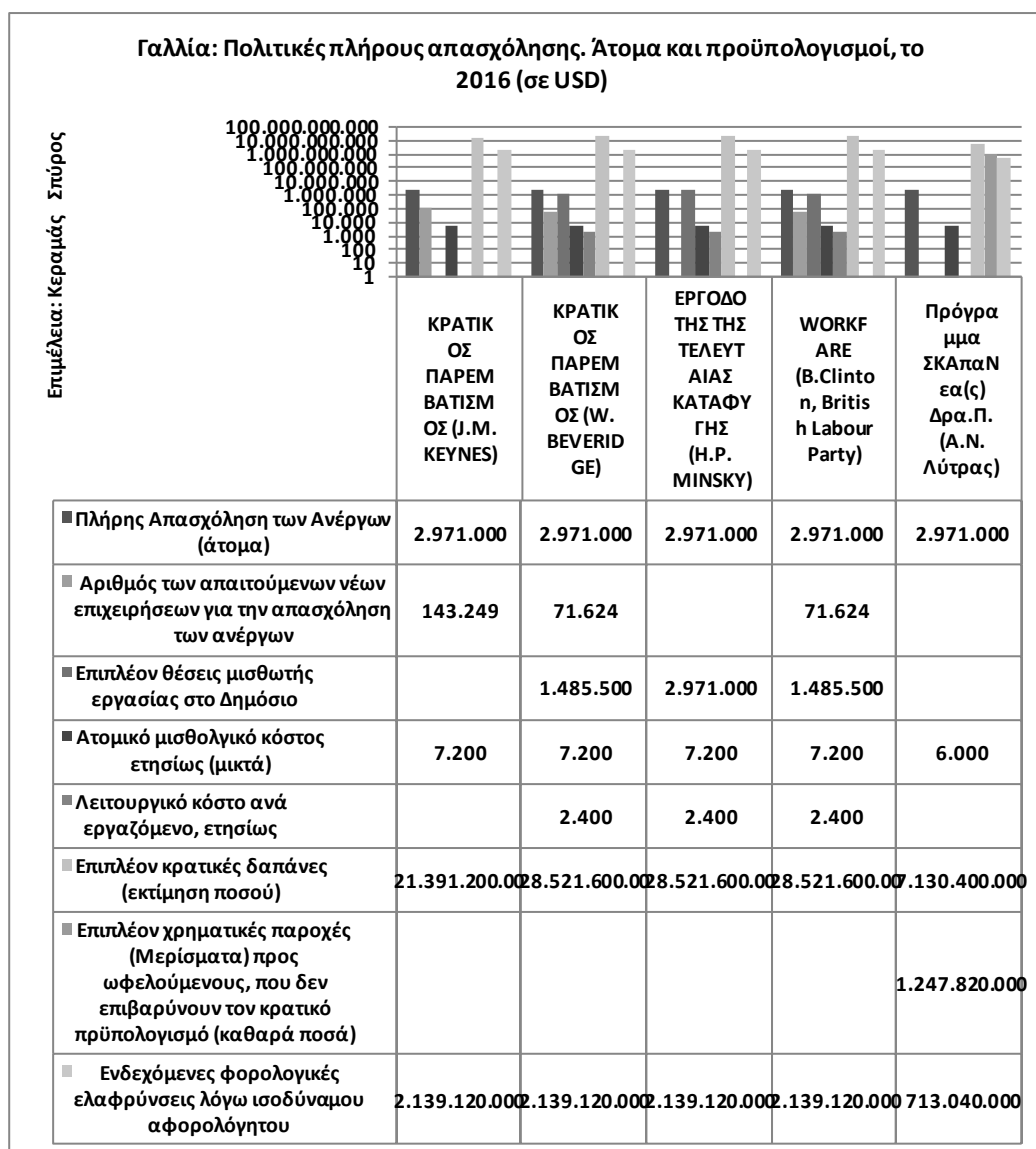
Παράλληλα την ίδια εποχή μεταβάλλεται ριζικά η κατανομή των εισοδημάτων. Σύμφωνα με τον Thomas Piketty, ενώ μετά τους δύο παγκοσμίους πολέμους ακολούθησε μια διαδικασία περιορισμού των ανισοτήτων, από τις δεκαετίες του 1970 – 1980, οι εισοδηματικές ανισότητες βρίσκονται και πάλι σε έντονη άνοδο (Piketty 2014: 295) στην πλειονότητα των χωρών του Δυτικού κόσμου. Η δομή των ανισοτήτων το 2010 ανάμεσα στις κοινωνικές τάξεις, τείνει ξανά σε μια μορφή αντίστοιχη με εκείνη που επικρατούσε πριν το 1914, η οποία θεωρείται η πιο ακραία κατανομή εισοδημάτων της νεωτερικής εποχής. Ενδεικτικά, κατά τα λεγόμενα του Γάλλου οικονομολόγου, στις ΗΠΑ, κατά την περίοδο 1977 – 2007 «οι πλουσιότεροι του 10% ιδιοποιήθηκαν τα τρία τέταρτα της μεγέθυνσης, από μόνοι τους οι πλουσιότεροι του 1% απορρόφησαν σχεδόν το 60% της συνολικής μεγέθυνσης του αμερικάνικου εθνικού εισοδήματος... για τους υπόλοιπους του 90% ο ρυθμός μεγέθυνσης του μέσου εισοδήματός τους περιορίστηκε έτσι σε λιγότερο από 0,5% το χρόνο» (2014: 366).

Έτσι λοιπόν, τρία φαίνεται να είναι τα βασικά γνωρίσματα της περιόδου την οποία διανύουμε, σε επίπεδο οικονομικής πολιτικής και πολιτικών απασχόλησης: α) η εγκατάλειψη των πολιτικών πλήρους απασχόλησης, β) η σταθερότητα των ποσοστών ανεργίας και γ) η ανισομερής κατανομή του πλούτου, με το 10% (και ιδιαίτερα το 1%) του πληθυσμού να εμφανίζονται ακόμα πιο ενισχυμένα στις σχετικές μετρήσεις.

Προκύπτει λοιπόν το εξής ερώτημα: *γιατί, μια κοινωνία, που έχει αποκηρύξει τον στόχο της πλήρους απασχόλησης εκπονεί εντούτοις προγράμματα αντιμετώπισης της ανεργίας*⁶⁰; Μέσα από την διαχείριση και την επεξεργασία των υποδειγμάτων καταπολέμησης της ανεργίας που θα ακολουθήσει, θα επιχειρήσουμε να απαντήσουμε στο παραπάνω ερώτημα.

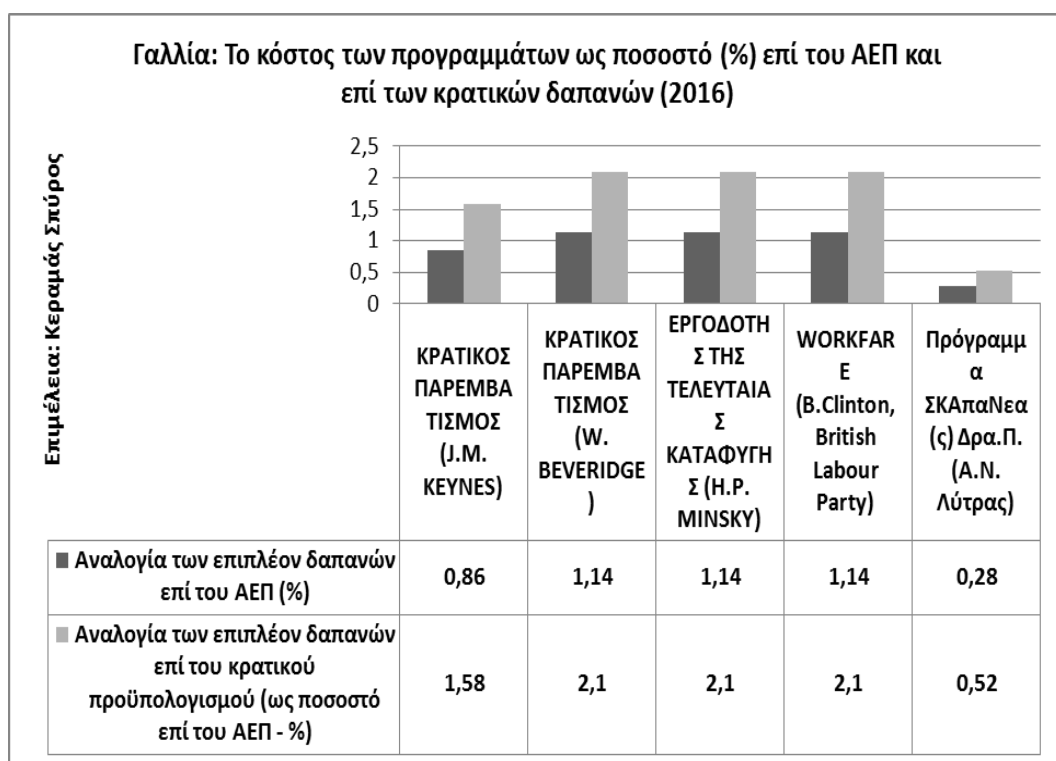
⁶⁰Η αποκήρυξη αυτή δεν είναι προϊόν θεωρητικής διαπίστωσης, αλλά δημόσιας ομολογίας. Έτσι, για παράδειγμα, ο Gordon Brown δήλωνε το 1998, πως «η απάντηση στον κοινωνικό αποκλεισμό είναι η εξασφάλιση οικονομικών ευκαιριών» (Levitas 2004: 230), ενώ δύο χρόνια νωρίτερα ο Tony Blair, έθετε ως κεντρικό στόχο της πολιτικής του την δημιουργία «ευκαιριών για όλους» (2004: 236). Η πολιτική των ευκαιριών, ωστόσο, προϋποθέτει εξ ορισμού σπανιότητα θέσεων, δηλαδή μια αναντιστοιχία ανάμεσα στον αριθμό των θέσεων και στον αριθμό των υποψηφίων, γεγονός που αναπόφευκτα διαμορφώνει μια κατάσταση «νικητών και ηττημένων».

Β. Οι μετρήσεις ανάλογα με το υπόδειγμα⁶¹

Πίνακας 1.

⁶¹ Οι μετρήσεις έγιναν με βάση τα εξής στοιχεία: Το γαλλικό ΑΕΠ για το 2016 εκτιμάται στα 2,488 (τρισεκατομμύρια USD), ενώ οι κρατικές δαπάνες φτάνουν τα 1,351 (τρισεκατομμύρια USD). Η Γαλλία έχει 66 εκατομμύρια πληθυσμό και εργατικό δυναμικό 29,818 (εκατομμύρια), με έντονη ταξική πόλωση καθώς η μεγαλύτερη μάζα αποτελείται από μισθωτούς (23.328,1εκ.) ενώ οι εργοδότες αγγίζουν τα 1127,2 εκ. Το μέσο μέγεθος των γαλλικών επιχειρήσεων είναι 20, 69 εργαζόμενοι. Πηγή: ILO.

Πίνακας 2.

Γ. Εκτίμηση των δεδομένων

Γ1: Οι δαπάνες

Το επίπεδο των δαπανών είναι σε άμεση συνάρτηση με το είδος της απασχόλησης που προβλέπει το κάθε υπόδειγμα, αλλά και με τυχόν συνοδευτικά μέτρα, όπως είναι η εκπαίδευση του υποψήφιου εργαζόμενου μέσω προγραμμάτων κατάρτισης. Οι υψηλότερες δαπάνες παρατηρούνται στα τέσσερα υποδείγματα που απαιτούν αποκλειστικά **θέσεις μισθωτής εργασίας**, είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, είτε σε ένα συνδυασμό αυτών των δύο (όπως προβλέπει, για παράδειγμα, το πρόγραμμα Beveridge και των Εργατικών). Οι πολιτικές δηλαδή των Keynes, Beveridge, Minsky και των προγραμμάτων Workfare των Εργατικών και του Clinton είναι αυτές που εμφανίζουν το μεγαλύτερο κόστος χρηματοδότησης (Πίνακας 1).

Η κενυσιανή πολιτική διαφοροποιείται ως ένα βαθμό, καθώς από τη στιγμή που δεν περιλαμβάνει θέσεις εργασίας στο δημόσιο, δεν υπάρχει κάποιο λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο που να επιβαρύνει επιπλέον τις δαπάνες. Οι τελευταίες στο παράδειγμα του Κένυς αφορούν μόνο το μισθολογικό κόστος. Συνεπώς, για να απασχοληθούν 2.971.000 άνεργοι στη Γαλλία, η επιλογή μιας κενυσιανής πολιτικής θα έχει ένα κόστος περίπου στα 21 δισεκατομμύρια USD, ενώ το προγράμμάτων Beveridge, Minsky και των Εργατικών – Clinton, έχει μια πρόσθετη επιβάρυνση λόγω του λειτουργικού κόστους που απαιτείται και φτάνει στα 28 δισεκατομμύρια USD (Πίνακας 1).

Το πρόγραμμα ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ του Α. Λύτρα, καθώς δεν βασίζεται στο καθεστώς της μισθωτής εργασίας, έχει εμφανώς μικρότερο κόστος (7 δισεκατομμύρια USD από τον κρατικό προϋπολογισμό). Δεν απαιτεί λειτουργικά έξοδα, ούτε περιλαμβάνει περιόδους μαθητείας, καθώς δεν πρόκειται για θέσεις μισθωτής εργασίας, αλλά απευθύνεται σε ανεξάρτητους εργαζόμενους. Οι κρατικές δαπάνες συμμετέχουν στο πρόγραμμα, καλύπτοντας όμως ένα μέρος της συνολικής χρηματοδότησης. Το υπόλοιπο καλύπτεται από ιδιωτικά κεφάλαια και από τους καταναλωτές των υπηρεσιών, που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

Μεγαλύτερο ενδιαφέρον, ωστόσο, παρουσιάζουν οι δαπάνες που απαιτούνται για ένα πρόγραμμα πλήρους απασχόλησης, βλέποντάς τες ως ποσοστό επί του ΑΕΠ και επί του κρατικού προϋπολογισμού (Πίνακας 2). Οι αναλογίες αυτές μας προσφέρουν μια πρώτη απάντηση στο κρίσιμο ερώτημα: *πόσο κοστίζει η καταπολέμηση της ανεργίας*; Τα στοιχεία στην περίπτωση της Γαλλίας δεν επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς του κυρίαρχου λόγου, που παρουσιάζουν την ανεργία ως μια θυσία που κάνει συλλογικά η κοινωνία, για να έχει ως αντάλλαγμα νοικοκυρεμένα τα δημοσιονομικά της.

Ακόμα και στα πιο ακριβά προγράμματα από άποψη κόστους το γαλλικό ΑΕΠ δεν επιβαρύνεται πάνω από 1,14%. Ο κρατικός παρεμβατισμός του Keynes δεν θα στοίχιζε περισσότερο από 0,86%/ΑΕΠ, ενώ το κόστος του προγράμματος ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ είναι μόλις 0,28%. Ως ποσοστό επί του κρατικού

προϋπολογισμού, οι δαπάνες και πάλι κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα: δεν υπερβαίνουν το 2,1% στις περιπτώσεις των Beveridge, Minsky και Εργατικών – Clinton, το 1,58% στον Keynes και μόλις το 0,52% στο πρόγραμμα Λύτρα.

Μπορούμε να συγκρίνουμε το ύψος της χρηματοδότησης που απαιτείται για την εφαρμογή ενός προγράμματος πλήρους απασχόλησης, με τις ετήσιες κρατικές δαπάνες στη Γαλλία για στρατιωτικούς εξοπλισμούς. Έτσι λοιπόν, το 2016 η Γαλλία ξόδεψε σε στρατιωτικές δαπάνες το 1,8% του ΑΕΠ της. Σε απόλυτους αριθμούς, 43, 620 δισεκατομμύρια USD⁶².

Γ2: Οι περιορισμοί στην εξεύρεση χρηματοδότησης στην παρούσα συγκυρία

Καθώς στην *Γενική Θεωρία* του Keynes, κεντρικό ρόλο παίζει το ύψος του επιτοκίου, η πρότασή του μπορεί να ευδοκιμήσει σε χώρες με αυτόνομη νομισματική πολιτική. Η Γαλλία ως μέλος της ζώνης του ευρώ δεν έχει αυτή τη δυνατότητα. Δεν μπορεί να εκδώσει επιπλέον νομισματική μάζα, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα και στην θεωρία του Minsky, η οποία προβλέπει χρηματοδότηση του προγράμματος μέσω της έκδοσης νομίσματος. Υπάρχουν ωστόσο εναλλακτικές δυνατότητες προκειμένου να χρηματοδοτηθούν τέτοιες πολιτικές, όπως η έκδοση κρατικών ομολόγων (δημόσιο δανεισμός) και η άντληση πόρων δια μέσου της φορολογίας. Σε γενικές γραμμές όμως η δημόσια χρηματοδότηση της οικονομίας και η ενίσχυση της ενεργού ζήτησης δεν κατέχουν σημαντική θέση στους οικονομικούς προϋπολογισμούς των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών.

Στο πρόγραμμα των Εργατικών και του Clinton οι κρατικές δαπάνες επωμίζονται το βάρος της χρηματοδότησης. Με την εξής ιδιομορφία ωστόσο: ένα μέρος των δαπανών για κοινωνικές παροχές χρησιμοποιείται τώρα για τις λεγόμενες «επιδοτούμενες προσλήψεις». Αντί για επίδομα, προσφέρεται ευκαιρία για εργασία ή για εκπαίδευση/ κατάρτιση του υποψηφίου.

⁶²Πηγή: statista.com , Expenditure of Nato Countries in 2016, 15/3/2017

Το πρόγραμμα ΣΚΑΠΙΑΝΕΑΣ, παρουσιάζεται πιο ευέλικτο όσον αφορά τις πηγές χρηματοδότησης. Το κράτος συμμετέχει κατά ένα μικρότερο ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο καλύπτεται από τους κατόχους του αποθέματος και τους πολίτες που καταναλώνουν τις υπηρεσίες. Έχει το πλεονέκτημα ότι παρακάμπτει τους δύο κλασικούς εργοδότες και χρηματοδότες που γνωρίζαμε μέχρι τώρα, δηλαδή το κράτος και τους επιχειρηματίες. Ενέχει ωστόσο ένα στοιχείο αβεβαιότητας ως προς την συγκέντρωση των απαιτούμενων πόρων, και αυτό γιατί, βασίζεται στην *οικειοθελή κινητοποίηση* τόσο των κατόχων των αποθεμάτων όσο και των πολιτών που επιθυμούν να καταναλώσουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες. Απουσιάζει με άλλα λόγια κάποια μορφή *θεσμικού καταναγκασμού*. Ο ρευστός χαρακτήρας της χρηματοδότησης, δημιουργεί μια αίσθηση ανασφάλειας και προσωρινότητας.

Δ: Μια γενική αποτίμηση από την σκοπιά της κοινωνικής φιλοσοφίας των προγραμμάτων

Αν μπορούσαμε να συνδέσουμε την οικονομική ευημερία που γνώρισε μεταπολεμικά ο Δυτικός κόσμος με ένα βιβλίο, σίγουρα αυτό θα ήταν η Γενική Θεωρία του Keynes. Νομιμοποίησε την κρατική παρέμβαση και την δημόσια χρηματοδότηση της οικονομίας, έθεσε τις βάσεις για την εφαρμογή πολιτικών πλήρους απασχόλησης, ενώ παράλληλα έδωσε τη δυνατότητα της μαζικής συμμετοχής του πληθυσμού σε καταναλωτικές πρακτικές, που άλλοτε ήταν προσιτές μόνο σε μια μικρή ελίτ.

Πρόκειται όμως για ένα θεωρητικό υπόδειγμα που βασίζεται στην διαρκή επέκταση της παραγωγής, μέσω της τόνωσης της ενεργού ζήτησης. Μπορούμε, ωστόσο, να διευρύνουμε διαρκώς τα όρια της παραγωγής; Μπορούμε να φανταστούμε μόλις το 60% των Κινέζων να αυξήσουν την καταναλωτική τους δαπάνη στο επίπεδο του μέσου Αμερικάνου; Από την άλλη προκύπτει ένα ζήτημα και με τις εθνικές λογιστικές, πάνω στις οποίες βασίζεται η κευνσιανή πρόταση, δηλαδή το ΑΕΠ. Πρόκειται για ένα μέγεθος, το οποίο με κάθε ρύπο αυξάνεται. Ή όπως πολύ παραστατικά θέτει το ζήτημα, ο Ζακ Ελλύλ, *κάθε φορά που ένα*

*συνεργείο της τροχαίας καθαρίζει τα αίματα από την άσφαλτο, εκείνη τη στιγμή προστίθενται κάποιες μονάδες στο ΑΕΠ*⁶³.

Υπάρχει εναλλακτική έξω από το φαντασιακό της παραγωγής και της διαρκούς μεγέθυνσης; Για τον Γάλλο φιλόσοφο Andre Gorz, η απάντηση στην ανεργία δεν είναι η επέκταση της παραγωγής: «Το φάρμακο γι' αυτή την κατάσταση προφανώς δεν είναι να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης, αλλά να κατανεμηθεί καλύτερα όλη η κοινωνικά απαραίτητη εργασία και όλος ο κοινωνικά απαραίτητος πλούτος» (Gorz 1999: 162).

Το πρόγραμμα ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ προϋποθέτει κοινωνικές δομές με έντονη ακόμα την παρουσία των μικροαστικών στρωμάτων, ούτως ώστε η επιλογή της αυτοαπασχόλησης να καθίσταται και πολιτισμικά δυνατή. Σε ένα έθνος όπου κυριαρχεί η μισθωτή εργασία, όχι μόνο ως μορφή απασχόλησης αλλά και ως κουλτούρα, μάλλον η αυτόνομη εργασία δεν είναι η πρώτη επιλογή των ανθρώπων. Στη Γαλλία, σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα η αυτοαπασχόληση αποτελεί μόλις το 6,6% της συνολικής απασχόλησης, ενώ οι μισθωτοί κυριαρχούν με ποσοστό 88%.

Αποτελεί σίγουρα μια πρόκληση η πρόταση για αυτόνομη εργασία, μιας εργασιακής σχέσης που απουσιάζει ο εργοδότης και η εξάρτηση που χαρακτηρίζει τον μισθωτό εργαζόμενο. Ωστόσο από την άλλη πλευρά, υπάρχει ο κίνδυνος ενός γενικευμένου ανταγωνισμού ανάμεσα στους ανεξάρτητους εργαζόμενους. Ποιος θα επιλεγεί; Με ποια κριτήρια; Αν κριτήριο είναι η εξειδίκευση και η τεχνική δεξιότητα, τότε ίσως να προκληθεί ένας διαρκής αγώνας για πιστοποίηση προσόντων, επανακατάρτιση, περαιτέρω εξειδίκευση και απόκτηση δεξιοτήτων. Μια κατάσταση δηλαδή διαρκούς εκπαίδευσης και μαθητείας.

Ένας δεύτερος πιθανός κίνδυνος εντοπίζεται από τον Gorz, αναφερόμενος σε μορφές μετά-μισθωτής εργασίας, στο πλαίσιο όμως μιας καπιταλιστικής κοινωνίας: «Η μετατροπή των μισθωτών εργαζόμενων σε εξωτερικούς συνεργάτες επιτρέπει στον καπιταλισμό να επαναφέρει για ένα αυξανόμενο τμήμα

⁶³https://www.youtube.com/watch?v=OoJVJth1_ck, Ζακ Ελλύλ – Η πλάνη της τεχνικής, συνέντευξη του Γάλλου στοχαστή στην ολλανδική τηλεόραση, τελευταία επίσκεψη: 23/5/2017

εργαζόμενων τις κοινωνικές συνθήκες που επικρατούσαν στις αρχές του 20^{ου} αιώνα....δηλαδή εργαζόμενοι που χρησιμοποιούνται κατά διαστήματα, ανάλογα με τη ζήτηση, στους οποίους η επιχείρηση δεν οφείλει ούτε κοινωνικές ασφαλίσσεις ούτε άδειες μετ' αποδοχών ούτε αποζημιώσεις σε περίπτωση απόλυσης.... Η μετά-μισθωτή εργασία σημαίνει απλώς ότι οι επιχειρήσεις θα είναι ελεύθερες να ψαρεύουν μέσα σε μια πλούσια δεξαμενή από παρέχοντες υπηρεσίες κάθε είδους, εκείνες και εκείνους που προσφέρουν την καλύτερη υπηρεσία στη χαμηλότερη τιμή» (1999: 113, 116).

Το πρόγραμμα Workfare από την σκοπιά της κοινωνικής του φιλοσοφίας, εμφανίζει τρία βασικά γνωρίσματα. Σε ένα πρώτο επίπεδο, οι πολιτικές απασχόλησης παράγουν ένα άρρητο ιδεολογικό μήνυμα, *εξατομικεύοντας* το πρόβλημα της ανεργίας. Ο άνεργος εμφανίζεται ως ένας υποψήφιος εργαζόμενος χωρίς εκπαιδευτικά προσόντα και δεξιότητες. Το έλλειμμα δεξιοτήτων παρουσιάζεται ως βασική αιτία της αδυναμίας εύρεσης εργασίας.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων φαίνεται να μην στοχεύει σε μια οριστική λύση του ζητήματος, αλλά σε μια στρατηγική *ορθολογικής διαχείρισης της ανεργίας*, και όχι εξάλειψης ή καταπολέμησης. Ένα σύνολο πολιτικών δηλαδή που αποτρέπουν την οριστική έξοδο του άνεργου από την αγορά εργασίας, αλλά την ίδια στιγμή δεν του εξασφαλίζουν σταθερή εργασία. Ένας μηχανισμός διαρκούς κινητοποίησης του άνεργου με προγράμματα εκπαίδευσης ή εργασίας ορισμένου χρόνου με στόχο να κρατηθεί κοντά στην αγορά εργασίας και να μην αποσυρθεί από το παιχνίδι του ανταγωνισμού. Όπως σημειώνει χαρακτηριστικά, σχεδόν δύο δεκαετίες πριν την εμφάνιση των πολιτικών Workfare, ο Michel Foucault:

«Δηλαδή θα έχουμε έναν πληθυσμό που θα είναι, ως προς το οικονομικό κατώτατο όριο, ένας πληθυσμός σε διαρκή κινητικότητα, μεταξύ μιας επιδότησης η οποία θα παρέχεται αν προκύψουν κάποιες ατυχίες και αν κατέβει κάτω από το όριο... Θα είναι λοιπόν ένα είδος κυμαινόμενου πληθυσμού, υπο- και υπεροριακού, που θα συγκροτήσει για μια οικονομία που αποποιήθηκε τον στόχο της πλήρους απασχόλησης, ένα διαρκές απόθεμα εργατικών χεριών, από το οποίο θα μπορεί να

αντλεί κανείς, αν υπάρξει ανάγκη, αλλά το οποίο θα μπορεί επίσης να παραπεμφθεί στην επιδοτούμενη κατάσταση του, αν υπάρξει ανάγκη» (Foucault 2012: 195-196).

Οι συνέπειες της μετάβασης από τις Welfare στις Workfare πολιτικές, αποτυπώνονται έντονα στην πρόσφατη ταινία του Ken Loach, *«I Daniel Blake»*, όπου ο πρωταγωνιστής, ένας άνεργος από το Newcastle, υποχρεώνεται από τις υπηρεσίες πρόνοιας του βρετανικού κράτους να αναζητά εργασία 35 ώρες την εβδομάδα, ως προϋπόθεση για να λαμβάνει το επίδομα στήριξης. Το γεγονός αυτό όμως δεν είναι μόνο μέρος ενός κινηματογραφικού σεναρίου: ο ΟΑΕΔ επεξεργάζεται ήδη σχέδιο σύμφωνα με το οποίο οι άνεργοι θα καλούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα να αποδεικνύουν ότι βρίσκονται σε ενεργή αναζήτηση εργασίας. Αν δεν είναι σε θέση να το αποδείξουν, τότε θα επιβάλλονται κυρώσεις, που φτάνουν μέχρι και στην διαγραφή από τα μητρώα ανέργων του οργανισμού⁶⁴. Το μήνυμα είναι ξεκάθαρο: δεν έχετε δικαίωμα να υπονομεύετε την «ανταγωνιστικότητα». Η αδράνεια τιμωρείται.

Τέλος, ένα τρίτο χαρακτηριστικό των συγκεκριμένων πολιτικών απασχόλησης είναι η στρατηγική της ανακύκλωσης: δεν έχουμε δηλαδή μια οριστική εργασιακή αποκατάσταση, αλλά μια ακατάπαυστη κινητικότητα του άνεργου από προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης σε ειδικά καθεστώτα απασχόλησης (τύπου voucher-επιδοτούμενης πρόσληψης-κοινωφελούς εργασίας) με σύντομη ημερομηνία λήξης, και μετά ξανά απόκτηση δεξιοτήτων και πιστοποίηση προσόντων. Σε αυτό το πλαίσιο οι πολιτικές Δια Βίου Μάθησης, καταλαμβάνουν κυρίαρχη θέση. Η παρακάτω επισήμανση του Γάλλου φιλοσόφου, Gilles Deleuze, ηχεί προειδοποιητικά:

«Πολλοί νέοι, απαιτούν, παραδόξως, να τους παρέχονται “κίνητρα”, αξιώνουν περιόδους μαθητείας και διαρκή εκπαίδευση. Σε αυτούς έγκειται να ανακαλύψουν αυτό που πρόκειται να υπηρετήσουν, όπως οι πρόγονοι τους ανακάλυψαν, όχι χωρίς δυσκολίες, τις πειθαρχίες. Οι σπείρες ενός ερπετού είναι ακόμα πιο πολύπλοκες από τις τρύπες ενός τυφλοπόντικα» (2001: 16).

⁶⁴ «ΟΑΕΔ: Κυρώσεις για τους άνεργους που δεν αναζητούν εργασία», www.topontiki.gr, 22/12/2016, τελευταία επίσκεψη, 23/5/2017

Βιβλιογραφία

Deleuze G. (2001) *Η κοινωνία του ελέγχου*, Αθήνα: Ελευθεριακή Κουλτούρα

Γκίμπης Ν. (2016) «Ένα σπάνιο εμπόρευμα. Για την άνοδο και την πτώση της εργασίας» *Κοινοί Τόποι, Σχόλια για τον ψυχισμό της εποχής*, τ. 1, σελ. 74 – 98, Αθήνα

Foucault M. (2012) *Η γέννηση της βιοπολιτικής*, Αθήνα: Πλέθρον

Gorz A. (1999) *Η αθλιότητα του σήμερα και η προοπτική για το αύριο*, Αθήνα: Νέα σύνορα, Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη

Levitas R. (2004) «Τι είναι κοινωνικός αποκλεισμός», *Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός*, Αθήνα: Εξάντας, σελ. 225 – 265

Λύτρας Α. & Σουλιώτης Κ. (2004) *Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση*, Αθήνα: Παπαζήσης

Piketty T. (2014) *Το Κεφάλαιο τον 21^ο αιώνα*, Αθήνα: Πόλις

Σεμπάστιαν Αλέξανδρος Κιζίτο

Η καταπολέμηση της ανεργίας
στην εποχή της κρίσης
Η περίπτωση της Γερμανίας

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία αποτελεί την εφαρμογή πέντε οικονομικών μοντέλων με σκοπό την αντιμετώπιση της ανεργίας . Το παράδειγμα σε αυτήν την περίπτωση θα είναι η Γερμανία, ενώ τα εργαλεία καταπολέμησης της ανεργίας είναι η θεωρία του Minsky, το πρόγραμμα των εργατικών του Ηνωμένου βασιλείου και του B.clinton, το πρόγραμμα του Keynes και Beveridge και το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς).

Ωστόσο πριν εξετάσουμε το θέμα της ανεργίας, ας έχουμε πρώτα μια εικόνα για την οικονομική πραγματικότητα της Γερμανίας. Η Γερμανία είναι η πέμπτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο και η πιο ισχυρή εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι εξαγωγές της βασίζονται σε μηχανές, οχήματα, χημικά προϊόντα και είδη νοικοκυριού και όπως και οι περισσότερες δυτικοευρωπαϊκές χώρες, αντιμετωπίζει δημογραφικά προβλήματα. Πιο συγκεκριμένα ενώ έχει χαμηλό δείκτη γονιμότητας έχει ταυτόχρονα υψηλό δείκτη μετανάστευσης, γεγονός που θα αποτελέσει πρόκληση για το κράτος πρόνοιας. (Cia.gov. 2017)

Μια σειρά μεταρρυθμίσεων από τον Σρέντερ 1998-2005 κατάφεραν να χτυπήσουν τον δείκτη της ανεργίας και να ενισχύσουν τον βαθμό της ανάπτυξης. Η ευελιξία ως προς τις ώρες εργασίας αποτελεί μια από τις βασικότερες αιτίες, για την άνοδο της ανεργίας, κατά την περίοδο του 2008- 2009, η οποία έχει χαρακτηριστεί και ως η πιο δύσκολη μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο. Στην συνέχεια, η νέα κυβέρνηση της Γερμανίας έθεσε ως κατώτατο μισθό τα 11,60\$ ή αλλιώς 8,60€ ανά ώρα, το οποίο εφαρμόστηκε το 2015. Η τόνωση της οικονομίας πραγματοποιήθηκε μέσα από τις πρακτικές της κυβέρνησης Μέρκελ κατά την 2η θητεία της, όπου σημειώθηκαν μειώσεις στην φορολογία και αύξηση στο έλλειμμα του προϋπολογισμού. Επίσης, έχει τεθεί ένα όριο στο ύψος του

ελλείμματος, μέσα από συνταγματική ρύθμιση, κατά την οποία το έλλειμμα δεν μπορεί να ξεπερνά το 0,35% του ΑΕΠ. Η Γερμανική οικονομία πάσχει από τον χαμηλό βαθμό επενδύσεων, για αυτό τον λόγο και η κυβέρνηση έχει φροντίσει να χρηματοδοτήσει κατά τα έτη 2016-2018, 15 δισεκατομμύρια € σε έργα υποδομών, έτσι ώστε να έχει κινητοποιήσει και τον ιδιωτικό τομέα. (Cia.gov. 2017)

Υπάρχουν πολλές απόψεις γύρω από την οικονομία της Γερμανίας και με ποιόν τρόπο κατάφερε να είναι τόσο ισχυρή. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει η πεποίθηση ότι η Γερμανική οικονομία είναι τόσο ισχυρή λόγω της αυτονομίας που την διακρίνει, καθώς ένα μέρος της ηλεκτροδότησης της χώρας στηρίζεται σε πυρηνική ενέργεια. Σε αυτό το σημείο όμως, θα πρέπει να αναφερθεί ότι μόνο το 27% της ηλεκτροδότησης της χώρας, γίνεται με βάση την πυρηνική ενέργεια. Επιπροσθέτως, ύστερα από το δυστύχημα της Φουκουσίμα, η Μέρκελ ανακοίνωσε ότι 8 από τους 17 πυρηνικούς σταθμούς θα κλείσουν αμέσως, ενώ σε βάθος 12 χρόνων θα κλείσουν και οι υπόλοιποι. Τέλος, η κατανάλωση ρεύματος ενισχύθηκε από την χαμηλότερη χρέωση ενέργειας και από την εξασθένιση του ευρώ €, ενώ οι εξαγωγές της χώρας προβλέπεται ότι θα αυξήσουν το ΑΕΠ της χώρας κατά το 2017. (Cia.gov. 2017)

Η ευελιξία της απασχόλησης

Η ευελιξία της απασχόλησης είναι μια σημαντική παράμετρος που καθορίζει τόσο την απασχόληση, όσο και την ανεργία. Πιο αναλυτικά, ένας άνεργος *«σήμερα αρκεί να βρει μια δουλειά μερικής απασχόλησης με λιγότερες ίσως από 20, ή 10 ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης και με ανάλογες πενιχρές αμοιβές, που δεν του επιτρέπουν να επιβιώσει ή έστω να ζήσει αξιοπρεπώς»*. (Λύτρας, Α.2000:114)

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι από θεσμική άποψη, αυτή η περίπτωση συνιστά μια μορφή της απασχόλησης, την μερική απασχόληση. Ωστόσο, αυτή η ευελιξία θέτει τον άνεργο σε ένα θολό πλαίσιο, καθώς αφενός, μετατρέπεται σε “μερικώς” εργαζόμενος, αφετέρου υπάρχει στον χώρο της απασχόλησης στον βαθμό που αυτό-αναιρεί την εργασιακή του ιδιότητα. Με αποτέλεσμα *«η μερική*

απασχόληση να αντιπροσωπεύει μια διαίρεση μεταξύ πλήρως και μερικώς απασχολουμένων» (Λύτρας, Α.2000:113)

Η διαχείριση του χρόνου εργασίας από την μια παρέχει την προαναφερομένη ευελιξία στον εργαζόμενο, αλλά από την άλλη την ίδια στιγμή παρέχει στην κάθε χώρα την ανάλογη ευελιξία ως προς τον ορισμό των συνθήκων της μερικής απασχόλησης, τα κριτήριά της και ποια είναι η έκτασή της. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν μετρήσεις σε σχέση με το μέγεθος της μερικής απασχόλησης. Την δεκαετία του 1980-1990 σημειώθηκε μια άνοδος των ποσοστών μερικής απασχόλησης στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών. Ωστόσο η Γαλλία και η Γερμανία παρουσίασαν την ίδια περίοδο μια αύξηση του δείκτη της ανεργίας. Το συμπέρασμα που μπορούμε να καταλήξουμε είναι ότι πίσω από την ανοδική τάση της μερικής απασχόλησης αποκαλύπτεται μια κοινή συνισταμένη ως προς την οικονομική πορεία των χωρών. (Λύτρας, Α.2000:116)

Η ανεργία

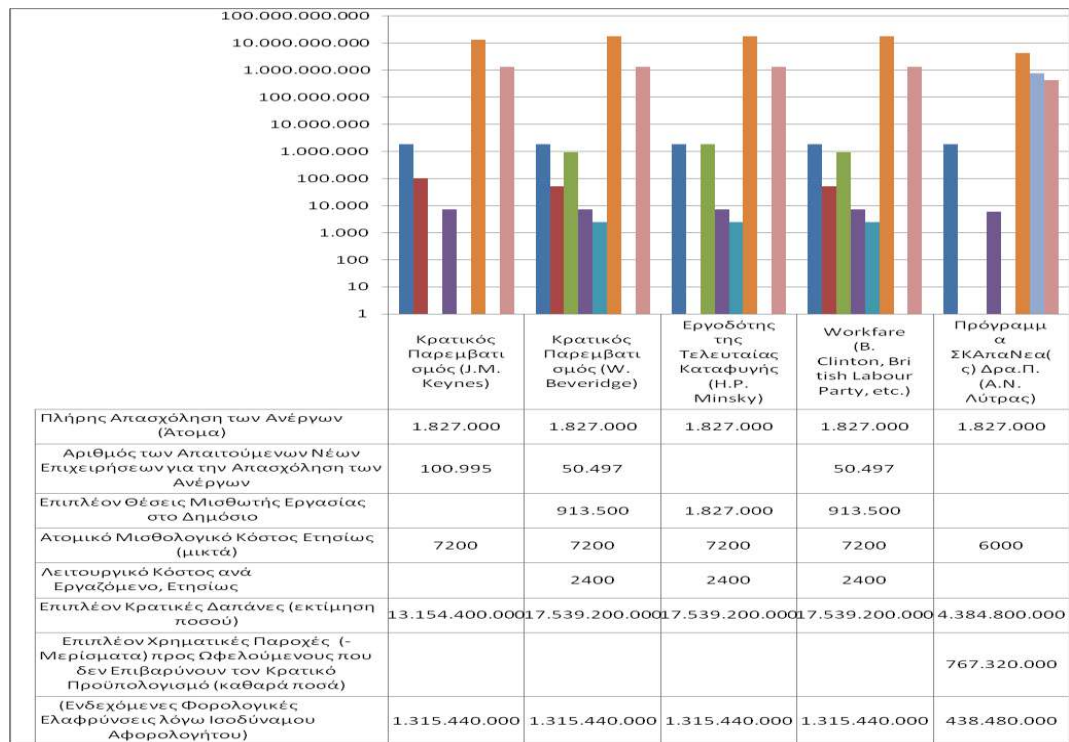
Η ανεργία αποτελεί μια σύνθετη διάσταση της οικονομικής πραγματικότητας και γνωρίζουμε πλέον ότι έχει ισχυρό συσχετισμό με την απασχόληση. Μια σημαντική διάσταση της ανεργίας είναι ότι τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την ερμηνεία και την αντιμετώπισή της ανεργίας, αποσκοπούν στην μείωση του δείκτη ανεργίας και όχι, στην ανεργία που υφίσταται σε πραγματική κλίμακα.

Γιατί όμως να ασχοληθεί κανείς με την ανεργία; Ο λόγος έγκειται στο ότι τρόπος με τον οποίο θα προσεγγίσουμε την απασχόληση αντανακλάται στην ερμηνεία που αποδίδεται στην ανεργία. Για παράδειγμα ο Keynes επιχείρησε αρχικά να κατανοήσει τους παράγοντες που διαμορφώνουν την απασχόληση και στην συνέχεια, να αντιληφθεί ποιοι παράγοντες καθορίζουν την ανεργία και με ποιους τρόπους μπορεί να αντιμετωπιστεί. (Keynes 2010: 133) Το κοινωνικό πρόγραμμα εργασίας του B.Clinton από την άλλη, είναι εμποτισμένο με την αντίληψη, ότι τα άτομα είναι υπαίτια, όταν βρίσκονται σε δυσμενείς οικονομικές

καταστάσεις. Ο Minsky μέσα από την προσέγγισή του τόνιζε ότι η «ελεύθερη αγορά» από τον τρόπο που είναι δομημένη και που λειτουργεί, δεν είναι ικανή να φτάσει επίπεδα πλήρους απασχόλησης. Επομένως, έθετε ως στόχο του την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Άλλη μια διάσταση της ανεργίας είναι ότι «λειτουργεί ως μοχλός για την αποδοχή, από μέρους των εργαζομένων, διαφορετικών ποιοτικά, χειρότερων συνθηκών εργασίας και ευνοεί εγκατάλειψη κεκτημένων σε σχέση με προηγούμενες φάσεις της παραγωγής και οργανωμένης εργασίας.» (Λύτρας, Α. 2000: 99) Η ερμηνεία του φαινομένου της ανεργίας ως παρέκκλιση ενός οικονομικού μοντέλου, είναι ένας τρόπος για να αποσιωπηθεί ο πειθαρχικός της ρόλος σε σχέση με την απασχόληση. Επομένως, μιλώντας για την ανεργία, μιλάμε ταυτόχρονα για τις συνθήκες και τις διαστάσεις της απασχόλησης.

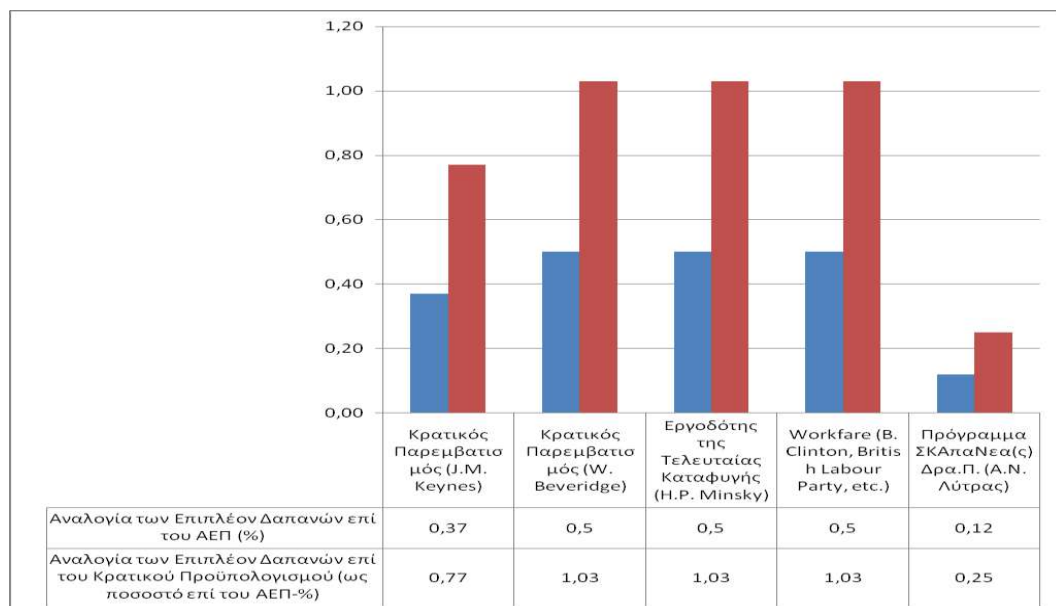
Επιστρέφοντας λοιπόν στην περίπτωση της Γερμανίας, παρατηρούμε ότι η συγκεκριμένη χώρα έχει αριθμό ανέργων που ανέρχεται σε 1,827,000 με βάση τα στοιχεία του ILO και ο αριθμός εργαζομένων κατά μέσο όρο στις επιχειρήσεις είναι 18,09. Εάν λάβουμε υπόψη μας ότι ο πληθυσμός της χώρας είναι 80,890,000, διαπιστώνουμε ότι το μέγεθος της ανεργίας δεν είναι μεγάλο. Ο δείκτης της ανεργίας βρίσκεται σύμφωνα με μετρήσεις στο 4,3 το έτος 2016. Το ΑΕΠ σύμφωνα με τον IMF ανέρχεται στα 3,494,900,000,000 USD και οι δαπάνες του κράτους είναι 1,696,000,000,000 USD. Το ατομικό μισθολογικό κόστος είναι 7200 USD ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο ετησίως είναι 2400 USD. Πίνακας με τους προϋπολογισμούς για την απασχόληση των ανέργων το 2016 για την Γερμανία σε (USD):

Πίνακας 1

Πίνακας με τις αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του κρατικού προϋπολογισμού στην Γερμανία:

Πίνακας 2

Τα οικονομικά προγράμματα

Θεωρία του Minsky

Σύμφωνα με την θεωρία του Minsky η οικονομία μέσα από την σταθερότητα φτάνει σε ένα σημείο κορεσμού και παρατηρούνται μια σειρά από προβλήματα σε σχέση με την ασφάλεια, τον δανεισμό και τις ροές ρευστού. Οι βασικές αιτίες αυτής της κατάστασης σύμφωνα με τον Minsky, εντοπίζονται στην κερδοσκοπία που διακρίνει τις αγορές, την μαζική ψυχολογία και το αγελαίο ένστικτο. Η αστάθεια λοιπόν αποτελεί μια τάση που υπάρχει στις δομές του παρόντος οικονομικού συστήματος και όπως είναι φανερό, με την διατύπωση του ότι η σταθερότητα ευθύνεται για την αστάθεια της οικονομίας, έρχεται σε ρήξη με την αντίληψη που έχουν οι κλασσικοί νέο-οικονομολόγοι περί σταθερότητας.

Η πρόταση του Minsky ορίζει την κρατική παρέμβαση ως άξονα της σταθεροποίησης της οικονομίας. Εδώ το κράτος θα λειτουργεί ως “εργοδότης της έσχατης καταφυγής”. Αυτό σημαίνει ότι όταν ιδιωτικός τομέας δεν έχει την δυνατότητα να απορροφήσει άλλο εργατικό δυναμικό, το κράτος καλείται να δημιουργήσει θέσεις σταθερής εργασίας για τους ανέργους, στον τομέα της ειδίκευσής τους. Βασική προϋπόθεση είναι το κράτος να έχει την δυνατότητα έκδοσης νομισματικής μάζας και έκδοσης κρατικών ομολόγων, έτσι ώστε να μπορέσει να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση του προγράμματος.

Στην περίπτωση της Γερμανίας, η εφαρμογή του προγράμματος του Minsky δεν θα χρειαστεί την δημιουργία νέων επιχειρήσεων, καθώς στηρίζεται στην λειτουργία του κράτους ως εργοδότη τελευταίας καταφυγής. Επομένως, θα χρειαστεί να δημιουργηθούν 1,827,000 θέσεις εργασίας στο δημόσιο, με ατομικό μισθολογικό κόστος ανά εργαζόμενο 7200USD και με 2400USD ανά εργαζόμενο ετησίως. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες ανέρχονται στα 17,539,200,000USD και οι φορολογικές ελαφρύνσεις θα είναι της τάξεως του 1,315,440,000USD. Τέλος αναφέρουμε ότι δεν θα υπάρξει ανάγκη για κάποιες επιπλέον χρηματικές παροχές-μερίσματα.

Θεωρία του Clinton – Εργατικοί

Το Πρόγραμμα Workfare των Εργατικών του Ηνωμένου Βασιλείου και του B. Clinton στις Η.Π.Α.

Το πρόγραμμα των Εργατικών στο Ηνωμένο βασίλειο είχε ως στόχο την αντιμετώπιση της ανεργίας σε σχέση με τους νέους, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μονογονεικές οικογένειες. Η λειτουργία του προγράμματος πραγματοποιείται με βάση επιδοτούμενες προσλήψεις, είτε σε σχέση με τον εργοδότη, είτε σε σχέση με κάποιο εθελοντικό οργανισμό- φορέα περιβαλλοντικής ανάπτυξης, ή η τρίτη επιλογή με βάση ένα πλήρες πρόγραμμα εκπαίδευσης όσων στερούνται προσόντα. Το πρόγραμμα των εργατικών, γνωστό και ως “New Deal”, ορίζει μια περίοδο ενημέρωσης του ανέργου, σε σχέση με τις εργασιακές του συνθήκες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του και στην συνέχεια, μια περίοδο εκπαίδευσης και πρακτικής άσκησης. Σημαντική παράμετρος ωστόσο είναι το γεγονός ότι οι άνεργοι που δεν ακολουθούν τις επιταγές της “νέας συμφωνίας” θα υποστούν ποινές, με την μορφή στέρησης του επιδόματος ανεργίας.

Από την άλλη πλευρά το πρόγραμμα του B. Clinton, κατοχυρώνει την πρόσβαση των ανέργων στο πρόγραμμα της κοινωνικής πρόνοιας μέσα από εργασιακές απαιτήσεις. Πιο συγκεκριμένα, κοινωνικές παροχές διακόπτονται μετά από ένα χρονικό διάστημα των δύο ετών, με μόνη εξαίρεση την αποδοχή εργασιακών θέσεων που παρέχει η κυβέρνηση, από μέρους των πολιτών. Ο στόχος του προγράμματος είναι σε βάθος πέντε χρόνων να ενσωματωθούν προοδευτικά το 50% των οικογενειών που λάμβαναν το επίδομα. Οι πολιτείες καλύπτουν μισθό στο ύψος του κατώτατου μισθού των εργαζομένων και οι εργαζόμενοι από την πλευρά τους δεσμεύονταν ότι θα λάβουν εκπαίδευση και εργασιακή κατάρτιση.

Η υλοποίηση του προγράμματος των εργατικών και του B. Clinton, απαιτεί την δημιουργία 50,497 επιχειρήσεων και 913,000 θέσεις στο δημόσιο. Το μισθολογικό κόστος θα είναι 7200USD ανά εργαζόμενο ετησίως, ενώ το λειτουργικό κόστος ετησίως βρίσκεται στα 2400USD ανά εργαζόμενο. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες ανέρχονται στα 17,539,200,000USD και οι

φορολογικές ελαφρύνσεις θα είναι της τάξεως του 1,315,440,000USD. Παρατηρούμε ότι και σε αυτό το πρόγραμμα δεν υπάρχουν επιπλέον χρηματικές παροχές ή αλλιώς μερίσματα.

Οι άνθρωποι δεν αισθάνονται ότι είναι ισότιμοι πολίτες απλώς επειδή εργάζονται. Δεν μπορεί να υπάρξει ισότητα όταν υπάρχει μία τάξη ανθρώπων που επιλέγει την εργασία της και μία άλλη τάξη ανθρώπων στους οποίους επιβάλλεται η εργασία που θα ακολουθήσουν

Θεωρία του Keynes

Το πρόγραμμα του Keynes έχει ως επίκεντρό του την “ενεργό ζήτηση”. Η ενεργός ζήτηση συνίσταται στο άθροισμα των δαπανών για κατανάλωση και των δαπανών για νέες επενδύσεις (Keynes J.M. 2010: 78). Ο ρόλος των επενδύσεων είναι να κινητοποιηθούν τόσο οι επιχειρηματίες, όσο και ο δημόσιος τομέας, μέσα από την υλοποίηση δημοσίων έργων, με σκοπό να σταθεροποιήσουν τους μισθούς για τους εργαζομένους και να είναι πλέον εφικτό να γίνει περισσότερη κατανάλωση. Η ροπή προς κατανάλωση λοιπόν θα δημιουργεί νέες συνθήκες στον εργασιακό χώρο και κατά συνέπεια περισσότερες θέσεις εργασίας. Επομένως, ο ρόλος του κράτους και σε αυτό το οικονομικό μοντέλο είναι πολύ ενεργός, καθώς θα ρυθμίζει την πορεία των επενδύσεων και να διασφαλίσει την σταθερότητα της προσφοράς και της ζήτησης σε επιθυμητά επίπεδα. (Jahan S., Mahmud A.S, Parageorgiou C. 2014:53-54)

Η εφαρμογή του προγράμματος του Keynes στην Γερμανία απαιτεί την δημιουργία 100,995 επιχειρήσεων, χωρίς ωστόσο να είναι απαραίτητη περισσότερη μισθωτή εργασία στο δημόσιο από ότι ήδη υπάρχει. Το ατομικό μισθολογικό κόστος υπολογίζεται στα 7200USD ετησίως, ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο, είναι μηδενικό. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες ανέρχονται στα 13,154,400,000USD και δεν θα υπάρχουν καθόλου επιπλέον χρηματικές δαπάνες-μερίσματα. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του ισοδύναμου αφορολόγητου υπολογίζονται ότι θα είναι 1,315,440,000USD.

Beveridge

Το πρόγραμμα του Beveridge έχει αρκετά κοινά στοιχεία με εκείνο του Keynes, καθώς βασίζεται και αυτό στη κρατική παρέμβαση. Επομένως, βλέπουμε ότι η εφαρμογή του συγκεκριμένου οικονομικού προγράμματος απαιτεί την δημιουργία 50,497 νέων επιχειρήσεων και 913,500 θέσεις εργασίας στο δημόσιο, πράγμα που αποτελεί βασική διαφορά ανάμεσα στον Keynes και τον Beveridge. Έπειτα, το ατομικό μισθολογικό κόστος είναι 7200USD, ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο είναι 2,400USD ετησίως. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες ανέρχονται στα 17,539,200,000, ενώ οι επιπλέον χρηματικές παροχές- μερίσματα προς ωφελομένους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, θα είναι μηδενικές. Τέλος, υπάρχουν και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις και υπολογίζονται ότι θα είναι 1,315,440,000USD .

Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς)

Συμφιλίωση της Κατοχής του Αποθέματος με την Απασχόληση και με τη Νέα Δραστηριοποίηση στις Περιφέρειες. Το συγκεκριμένο οικονομικό πρόγραμμα του Α. Λύτρα, αποσκοπεί στην καταπολέμηση της ανεργίας μέσα από την ενίσχυση της αυτονομίας των εργαζομένων. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα αυτό βασίζεται σε μια πολύ συγκεκριμένη θεσμική αλλαγή, που είναι η αναγνώριση των εργαζομένων ως αυτόνομων και ανεξαρτήτων εργαζομένων. Αυτή η κίνηση έχει ως σκοπό την εκτόνωση των εντάσεων που έχουν δημιουργηθεί ανάμεσα στους εργοδότες και στους μισθωτούς, διότι οι άνεργοι πλέον θα έχουν την δυνατότητα ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με βάση τον συντονισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν μια σειρά παραγόντων που δημιουργούν ένα πλέγμα σχέσεων το οποίο αποτελεί το πλαίσιο εφαρμογής του ΣΚΑΠΑΝΕΑ. Αρχικά, οι καταγεγραμμένοι άνεργοι μέσα από την νέα τους ιδιότητα ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι και στην συνέχεια το κράτος μαζί με τους κατόχους αποθέματος, θα διαθέσουν τα απαραίτητα κονδύλια για την υλοποίηση του

προγράμματος. Έπειτα, οι πολίτες μέσα από την κατανάλωση των υπηρεσιών και οι τράπεζες μέσω της χορήγησης αξιόγραφων, θα διατηρούν την σταθερότητα του μοντέλου, καθώς η αμοιβή των πρώην ανέργων και ναν εργαζομένων, θα εξασφαλίζεται εν μέρη από την τράπεζα και εν μέρη από τον καταναλωτή των υπηρεσιών.

Το πρόγραμμα ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ για να τεθεί σε λειτουργία στην Γερμανία, δεν χρειάζεται ούτε την σύσταση νέων επιχειρήσεων, αλλά ούτε και την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο δημόσιο. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως θα είναι 6000USD ενώ δεν προβλέπεται να υπάρχουν λειτουργικά έξοδα ανά εργαζόμενο ετησίως. Το ύψος των κρατικών δαπανών υπολογίζεται ότι θα είναι 4,3384,800,000USD, χωρίς ωστόσο να υπάρχουν περαιτέρω επιπλέον χρηματικές παροχές- μερίσματα προς τους οφειλόμενους που δεν θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Τέλος, οι ενδεχόμενες φορολογικές λόγω του ισοδύναμου αφορολογήτου αναμένονται να είναι 438,480,000USD.

Ας παρακολουθήσουμε λοιπόν τις αναλογίες που έχει η εφαρμογή αυτών των προγραμμάτων επί του ΑΕΠ του κρατικού προϋπολογισμού. Αναλυτικότερα, παρατηρούμε ότι στον κρατικό παρεμβατισμό του Beveridge, στον εργοδότη τελευταίας καταφυγής του Minsky και στο πρόγραμμα των εργατικών και του B.Clinton, η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ της Γερμανίας, αντιστοιχεί σε 0,5% και στις τρεις περιπτώσεις. Παρακάτω στο πρόγραμμα του Keynes το ποσοστό βρίσκεται στα 0,37% ενώ στον ΣΚΑΠΑΝΕΑ του Α. Λύτρα το ποσοστό ανέρχεται στα 0,12%. Η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού, ως ποσοστό επί του ΑΕΠ είναι το ίδιο για το πρόγραμμα του Beveridge, του Minsky και των Εργατικών-B.Clinton και ανέρχεται στο 1,03%. Το πρόγραμμα του Keynes υπολογίζεται ότι θα αντιστοιχεί σε ένα 0,77% ενώ ο ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ ανέρχεται σε ένα ποσοστό 0,25%.

Επίλογος

Η πρόταση

Η Γερμανία όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, είναι μια χώρα με πολύ ισχυρή οικονομία και το ποσοστό της ανεργίας είναι αρκετά χαμηλό σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι οι παρούσες οικονομικές συνθήκες της αποτελούν γόνιμο έδαφος για την εφαρμογή των οικονομικών μοντέλων που αναφέραμε νωρίτερα. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα του Minsky, έχει ως βασική παράμετρο της υλοποίησής του, την άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής. Η Γερμανία στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής ένωσης, έχει αποδεχτεί το ευρώ, με αποτέλεσμα να μην έχει την δυνατότητα να εκδώσει νέο χρήμα

Στο πρόγραμμα των εργατικών της Αγγλίας και του B. Clinton, παρατηρούμε ότι πέραν του ότι η εφαρμογή του προγράμματος ορίζει τον εκάστοτε εργοδότη σε ευνοϊκότερη θέση από ότι τους εργαζόμενους, οι φτωχοί εντάσσονται σε εργασιακές συνθήκες οι οποίες δημιουργούν κοινωνικές ανισότητες, καθώς πλέον υπάρχουν από την μια αυτοί που επιλέγουν την εργασίας τους και από την άλλη, εκείνοι οι οποίοι εξαναγκάζονται να αποδεχτούν μια θέση εργασίας με χαμηλή αμοιβή και κύρος. Επίσης, η σύσταση νέων επιχειρήσεων είναι μια παράμετρος που ίσως δρα ανασταλτικά. Στο πρόγραμμα του Keynes και του Beveridge, γνωρίζουμε ότι είναι απαραίτητη η δυνατότητα άσκησης νομισματικής πολιτικής, προκειμένου να μπορέσει να πραγματοποιηθεί η χρηματοδότηση δημοσίων έργων, επιπρόσθετα ίσως ένας ακόμη παράγοντας που να μπορούσαμε να αναφέρουμε, είναι ότι το κράτος στο συγκεκριμένο πρόγραμμα παρεμβαίνει στην οικονομία, αναδεικνύοντας έτσι τον κεντρικό ρόλο που έχει.

Στην περίπτωση του ΣΚΑΠΙΑΝΕΑ όμως παρατηρούμε ότι το κράτος ναί μεν έχει σημαντικό ρόλο ως προς την υλοποίηση του προγράμματος, αλλά αυτός ο ρόλος είναι επικουρικός, καθώς υπάρχει μια σειρά άλλων συντελεστών, οι οποίοι δρουν από κοινού μαζί με το κράτος. Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι το εν λόγω πρόγραμμα διακρίνεται από μια αυτονομία και η χρηματοδότηση του είναι εφικτή μέσα από την ίδια την αγορά, καθιστά το πρόγραμμα πιο ευέλικτο. Υπάρχει μια

ισορροπία ανάμεσα στα μέρη και τους ρόλους που αντιστοιχεί στο κάθε ένα, έτσι ώστε την στιγμή που αποκτούν πιο ενεργό και πιο δυναμικό ρόλο οι εργαζόμενοι, ταυτόχρονα οι κάτοχοι κεφαλαίων έχουν εγγυημένα κέρδη, μέσα από την λειτουργία του κράτους και των τραπεζών. Επίσης, οι πολίτες μέσα από τις καταναλωτικές τους συνήθειες σε συνδυασμό με την τοπική αυτοδιοίκηση, μπορούν αφενός να στηρίζουν το πρόγραμμα και στην συνέχεια να διαμορφώσουν μια συνεχή ροή ζήτησης εργασίας, καθιερώνοντας πια έναν τύπο αυτόνομης εργασίας, η οποία θα αυξήσει την απασχόληση και ποσοτικά αλλά και με ποιοτικά χαρακτηριστικά. Τέλος, η χρηματοδότηση του προγράμματος είναι φθηνή διότι χρειάζεται 0,12% επιπλέον δαπάνες επί του ΑΕΠ και 0,25% επιπλέον δαπάνες επί του κρατικού προϋπολογισμού.

Βιβλιογραφία

- Λύτρας, Α. (2000). *Κοινωνία και εργασία*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Cia.gov. (2017). *The World Factbook — Central Intelligence Agency*. [online] Available at: <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/gm.html> [Accessed 30 Aug. 2017].
- Keynes J.M. (2010) *Η γενική θεωρία της απασχόλησης, του τόκου και του χρήματος*, Αθήνα: Παπαζήσης (ειδική έκδοση για την εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ)
- Jahan S., Mahmud A.S, Papageorgiou C. (2014) What is Keynesian economics, *Finance and Development*, 53-54

Ελένη Παπαδοπούλου

Η καταπολέμηση της ανεργίας
στην εποχή της κρίσης
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

Εισαγωγή

Στο συγκεκριμένο μέρος της εργασίας, στο πλαίσιο των μοντέλων για την αντιμετώπιση της ανεργίας, εξετάζεται η εφαρμογή των πέντε βασικών μοντέλων στην περίπτωση της Ισπανίας.

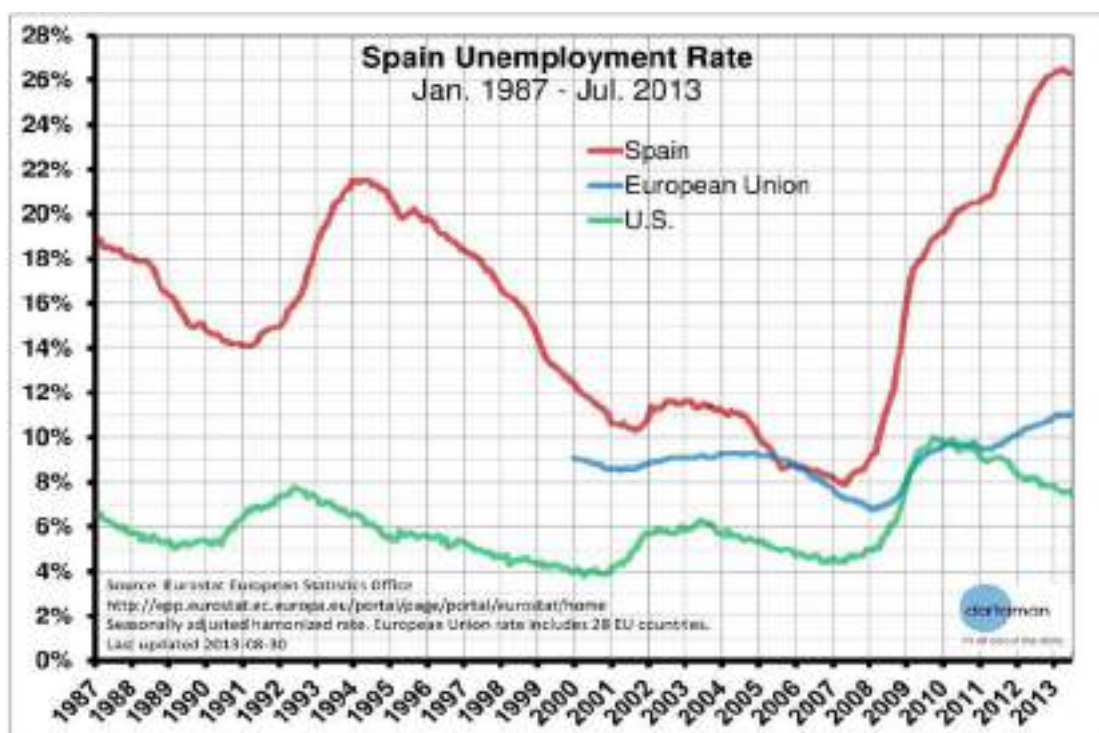
Η Ισπανία είναι μία από τις χώρες που συγκεντρώνει ένα αρκετά μεγάλο αριθμό ανέργων. Η συγκεκριμένη χώρα έχει πληθυσμό 46.405.000 άτομα. Πρόκειται για μια χώρα, που ακολουθεί την τάση που ακολούθησαν και οι υπόλοιπες χώρες λόγω της κρίσης. Παρουσιάζει υψηλά επίπεδα ανεργίας, καθώς το 2014 η ανεργία κυμαίνονταν στο 24,4%, σημειώνοντας μια σημαντική αύξηση λόγω της κρίσης που προηγήθηκε⁶⁵. Η Ισπανία, όπως και οι υπόλοιπες χώρες της Μεσογείου (Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Πορτογαλία) εμφανίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων, που οφείλονται στα υψηλά ποσοστά σχολικής διαρροής, τα χαμηλά επίπεδα επιστροφής στην εκπαίδευση και στην προβληματική ή ελλειμματική μετάβαση από τις σπουδές στην εργασία. Τα βαθύτερα αίτια αυτών είναι η κακή επαγγελματική κατάρτιση, ο διπλασιασμός της αγοράς εργασίας και οι χαμηλοί μισθοί⁶⁶.

Τα υψηλά επίπεδα ανεργίας στην Ισπανία και η επιμονή αυτών μπορούν να εξηγηθούν από την περιφερειακή αναντιστοιχία που χαρακτηρίζει τις πόλεις της Ισπανίας, την έλλειψη δηλαδή προσαρμογής ανάμεσα στη ζήτηση και την προσφορά εργασίας στις περιφέρειες της συγκεκριμένης χώρας. Η ισπανική αγορά εργασίας απέχει πολύ από την ολοκλήρωσή της, παρουσιάζοντας έλλειψη σταθερότητας σε μακροχρόνια βάση. Αυτή η κατάσταση θα μπορούσε να

⁶⁵ Lytras, A.N. (2016). An alternative for combating unemployment. *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), 59-71.

⁶⁶ Eichhorst, W. & Neder, F. (2014). *Youth unemployment in Mediterranean countries*. Policy Paper, No 80. Germany: IZA. Ramon Garcia, J. (2011). *Youth unemployment in Spain: Causes and solutions*. Working Papers, No. 11/31, Economic Analysis, Madrid.

αποδοθεί στην υψηλή έλλειψη κινητικότητας στην εργασία, που οδηγεί σε υψηλά και σταθερά επίπεδα ανεργίας⁶⁷. Επιπλέον, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας στην Ισπανία έχει βρεθεί ότι σχετίζονται με υψηλά επίπεδα παραοικονομίας⁶⁸. Διαχρονικά, τα ποσοστά της ανεργίας απεικονίζονται στο γράφημα που ακολουθεί.

Γράφημα 1. Ποσοστά ανεργίας στην Ισπανία, την Ε.Ε. και τις ΗΠΑ, από το 1987-2013⁶⁹

Για την περαιτέρω κατανόηση της οικονομίας και της εργασίας στη χώρα της Ισπανίας μελετήθηκαν και τα ποσοστά των μισθωτών, των εργοδοτών και των

⁶⁷ Saez, M. & Murillo, C. (1996). Regional disparities and national similarities in Spanish unemployment: A case of seasonal cointegration? *Applied Economics*, 28, 1529-1544. Η Ισπανία φέρει δύο βασικά χαρακτηριστικά σχετικά με την ανεργία: έχει διαχρονικά υψηλό ποσοστό ανεργίας και ένα από τα πιο υψηλά ποσοστά στις χώρες του OECD (σ. 1529).

⁶⁸ Mauleon, I. & Sarda, J. (2017). Unemployment and the shadow economy. *Applied Economics*, 49 (37), 3729-3740.

⁶⁹ <https://econographics.wordpress.com/2013/08/30/spain-unemployment-rate/>. Spain Unemployment Rate.

αυτοαπασχολούμενων. Το 2009, οι μισθωτοί ήταν 83,1% των εργαζομένων, το 2010 ήταν 83,3%, το 2011 ήταν 83,6%, το 2012 ήταν 82,6% και το 2013 ήταν 82,1%. Μέσα σε αυτή την πενταετία (2009-2013), τα ποσοστά των εργοδοτών κυμάνθηκαν από 5,6% ως 5,1%, ενώ τα ποσοστά των αυτοαπασχολούμενων διαμορφώθηκαν ως εξής: 10,3% το 2009, 10,4% το 2010, 10,5% το 2011, 11,4% το 2012 και 12,1% το 2013⁷⁰.

Για την πραγματοποίηση των παρακάτω μετρήσεων χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τον ILO (2016) και τη μέτρηση του IMF (ΔΝΤ). Ο συνολικός αριθμός των ανέργων, με βάση τις εκτιμήσεις του ILO, ήταν 4.444.000 άτομα στην Ισπανία για το 2016, ενώ σύμφωνα με τον IMF, το ΑΕΠ ήταν 1.252.160.000.000 USD. Επίσης, με βάση τον κρατικό προϋπολογισμό, τα έξοδα ήταν 613.200.000.000 USD. Το μικτό μισθολογικό κόστος υπολογίστηκε σε 600 USD το μήνα, ενώ το λειτουργικό κόστος υπολογίστηκε στο ένα τρίτο του μικτού μισθολογικού κόστους (200 USD). Ακόμη, για τη χώρα της Ισπανίας, το μέσο μέγεθος της επιχείρησης ανάλογα με την απασχόληση, ήταν 16,63.

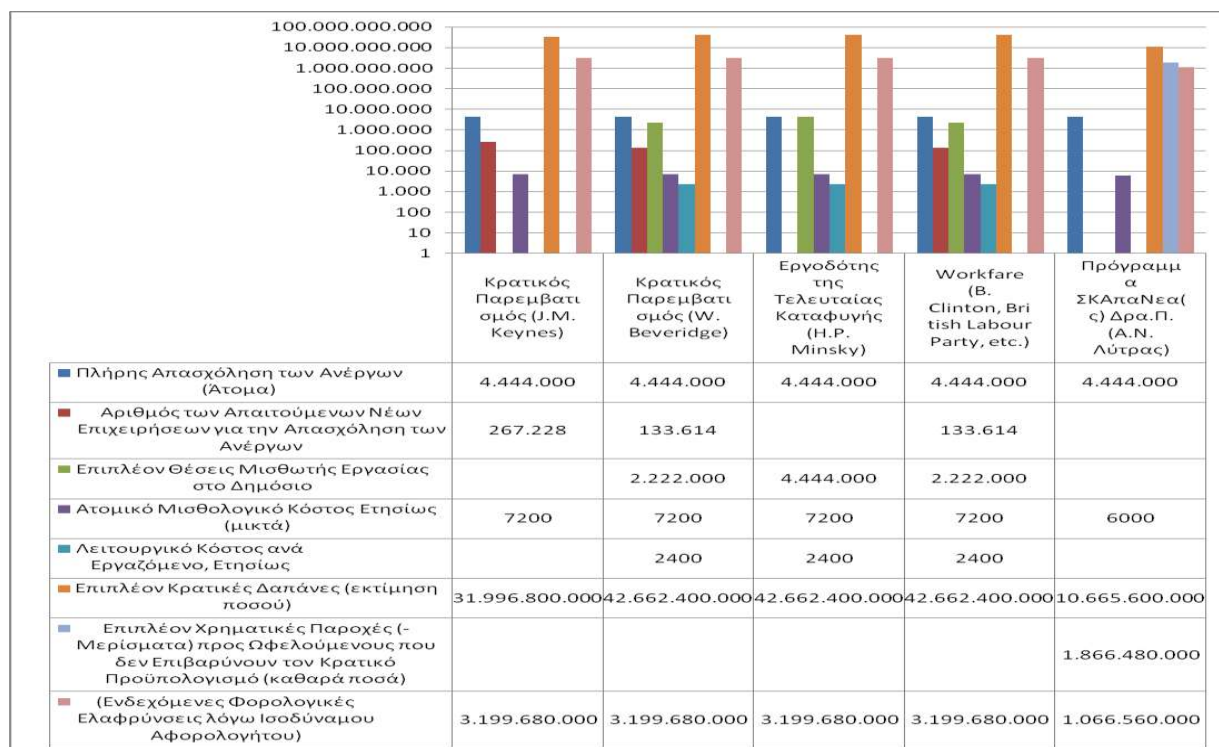
Για τη μελέτη της εφαρμογής των πέντε μοντέλων για την αντιμετώπιση της ανεργίας έγιναν οι παρακάτω υπολογισμοί:

- Ο συνολικός αριθμός των ανέργων
- Το μικτό μισθολογικό κόστος (7200 USD για ένα χρόνο)
- Το λειτουργικό κόστος (2400 USD για ένα χρόνο)
- Ο μέσος αριθμός των επιχειρήσεων
- Η αναλογία των επιπλέον δαπανών, ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ
- Η αναλογία των επιπλέον δημοσίων δαπανών, ως ποσοστό (%) του Κρατικού Προϋπολογισμού.

⁷⁰ Τα ποσοστά προέρχονται από σημειώσεις του κ. Α. Λύτρα από το ΠΙΜΣ Κοινωνιολογία.

Εφαρμογή των μοντέλων για αντιμετώπιση της ανεργίας

Μετρήσεις, με βάση τα μοντέλα για τη διαχείριση της ανεργίας

Γράφημα 2. Εφαρμογή των μοντέλων για τη διαχείριση της ανεργίας στην Ισπανία.

Ο Κρατικός Παρεμβατισμός στηρίζεται μόνο στον ιδιωτικό τομέα και συγκεκριμένα στη δημιουργία επιχειρήσεων για την ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας. Μέσα από τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων θα μπορέσουν να απορροφηθούν οι άνεργοι. Πρόκειται για μια επιλογή που στηρίζεται στην ενδυνάμωση της δημόσιας χρηματοδότησης της οικονομίας, ενώ η απασχόληση συνδέεται άμεσα με τις επενδύσεις και την αλλαγή ως προς τα ποσοστά της κατανάλωσης.

Σύμφωνα με τον **Κρατικό Παρεμβατισμό του Keynes**, θα πρέπει για τους 4.444.000 ανέργους της Ισπανίας να δημιουργηθούν 267.228 επιχειρήσεις ώστε να εργαστούν. Το μικτό μισθολογικό κόστος για ένα χρόνο θα είναι 7200 USD για

κάθε άνεργο, που θα προσληφθεί. Επομένως, για το σύνολο των ανέργων εκτιμάται ότι θα χρειαστούν 31.996.800.000, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου θα είναι 3.199.680.000.

Για το σύνολο των 4.444.000 ανέργων, με βάση τον **Κρατικό Παρεμβατισμό του Beveridge**, απαιτείται τόσο η δημιουργία ιδιωτικών επιχειρήσεων όσο και η δημιουργία επιπλέον θέσεων μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, θα πρέπει να δημιουργηθούν 133.614 ιδιωτικές επιχειρήσεις, ώστε να απασχοληθούν τα άνεργα άτομα, καθώς και να βρεθούν 2.222.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Για την κάλυψη των αναγκών των ανέργων χρειάζονται 7200 USD για κάθε άνεργο τον χρόνο και 2400 USD για λειτουργικό κόστος για κάθε εργαζόμενο, σε ετήσια βάση. Επομένως, συνολικά χρειάζονται 42.662.400.000 USD για να εργαστούν για ένα χρόνο όλοι οι άνεργοι της Ισπανίας, σε δημόσιες ή ιδιωτικές θέσεις. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του αφορολογήτου είναι 3.199.680.000 USD, όπως και στο προηγούμενο μοντέλο του Keynes.

Σύμφωνα με το μοντέλο «**Εργοδότης της τελευταίας καταφυγής**» του **Minsky**, το σύνολο των ανέργων θα πρέπει να απορροφηθεί από τον δημόσιο τομέα και να εργαστεί μόνο με τη μορφή της μισθωτής εργασίας, με τον κατώτερο μισθό. Στην περίπτωση της Ισπανίας, για να βρουν εργασία οι άνεργοι θα πρέπει να δημιουργηθούν 4.444.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο, που θα κοστίζουν για κάθε άνεργο 7200 USD τον χρόνο για το ατομικό μισθολογικό κόστος, μικτά, και 2400 USD για το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο. Για το σύνολο των ανέργων της Ισπανίας απαιτούνται 42.662.400.000 USD, ενώ η επιστροφή φόρου θα είναι 3.199.680.000 USD.

Με βάση το μοντέλο που στηρίζεται στην **πολιτική του Μπ. Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Μ. Βρετανίας** θα πρέπει να δημιουργηθούν 133.614 ιδιωτικές επιχειρήσεις, ώστε να απασχοληθούν τα άνεργα άτομα, καθώς και να βρεθούν 2.222.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Πρόκειται για ένα μοντέλο που θα προτιμούσε μόνο τον ιδιωτικό τομέα, ωστόσο, είναι δύσκολη η κάλυψη όλων των θέσεων από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Για την απασχόληση

των ανέργων χρειάζονται 7200 USD για κάθε άτομο τον χρόνο και 2400 USD για το λειτουργικό κόστος κάθε εργαζομένου, σε ετήσια βάση. Επομένως, συνολικά χρειάζονται 42.662.400.000 USD για να εργαστούν για ένα χρόνο όλοι οι άνεργοι της Ισπανίας, σε δημόσιες ή ιδιωτικές θέσεις. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του αφορολογήτου είναι 3.199.680.000 USD.

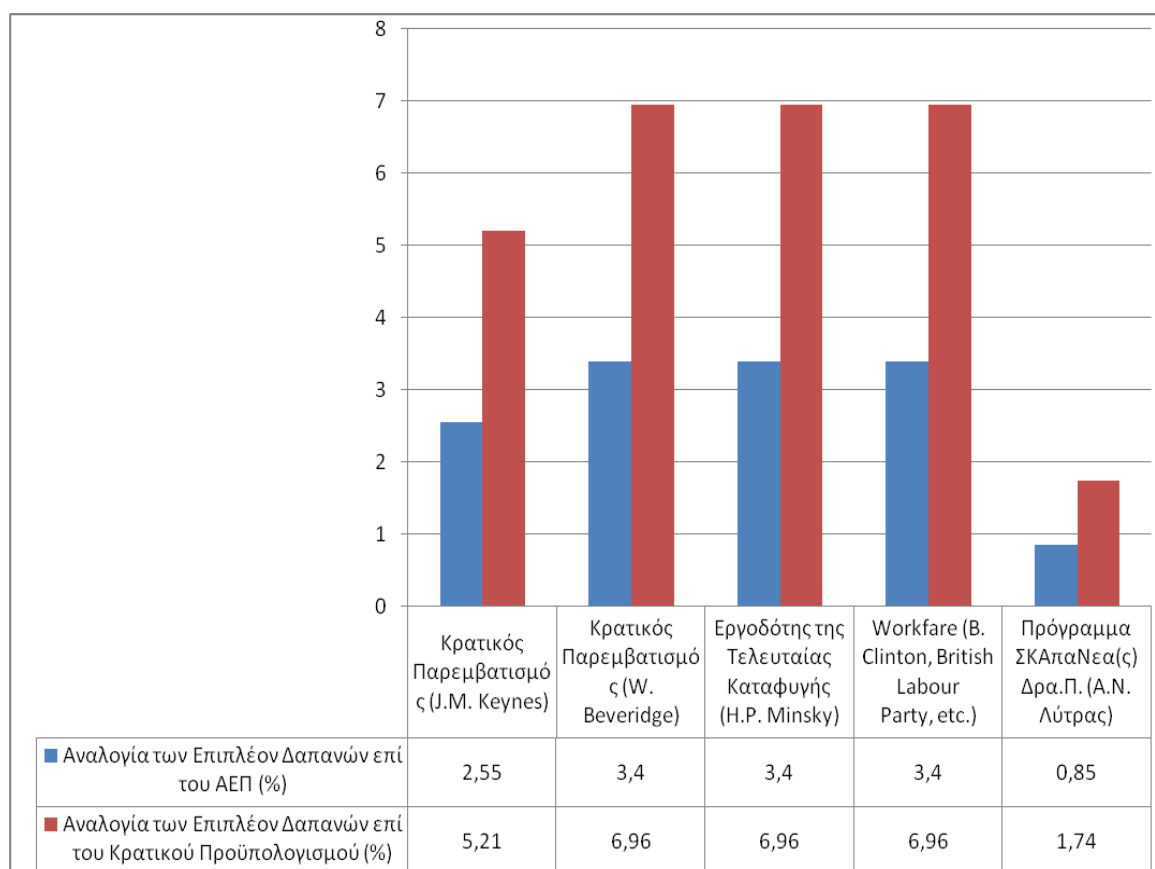
Το **μοντέλο του Λύτρα (Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.)**⁷¹ για την αντιμετώπιση της ανεργίας στηρίζεται στην αυτόνομη εργασία, που δεν απαιτεί τη δημόσια χρηματοδότηση της οικονομίας ούτε την ανάγκη για δημιουργία νέων επιχειρήσεων, που φέρουν μεγάλο επιχειρηματικό ρίσκο σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης. Οι αυτόνομοι εργαζόμενοι μπορούν να αναζητήσουν εργασία ατομικά ή σε κοινοπραξίες, ενώ η χρηματοδότηση στηρίζεται σε ένα σύνολο από κατόχους κεφαλαίου, που επενδύουν το κεφάλαιό τους χωρίς να λαμβάνουν το επιχειρηματικό ρίσκο⁷².

Στην περίπτωση της Ισπανίας, οι 4.444.000 άνεργοι μπορούν να απασχοληθούν για 10 μήνες ως αυτόνομοι εργαζόμενοι. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως, μικτά, θα είναι για κάθε άτομο 6.000 USD, ενώ οι κρατικές δαπάνες που χρειάζονται ώστε να καλυφθεί ο συνολικός αριθμός των ανέργων είναι 10.665.600.000. Με βάση το συγκεκριμένο μοντέλο, οι επιπλέον χρηματικές παροχές (μερίσματα) προς τους ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό για το σύνολο των ανέργων είναι 1.866.480.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου είναι 1.066.560.000 USD. Αν το μοντέλο εφαρμοστεί για ένα χρόνο για το σύνολο των ανέργων θα συνέβαλε στην εισροή χρημάτων στην αγορά, ύψους 13.598.640.000 USD, χωρίς να επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός.

⁷¹ Lytras, A.N. (2017). *A radical policy for combating unemployment. The future network: Autonomous workers, stock holders, consumers and the State*. Athens: Papazisis.

⁷² Λύτρας, Α. (2016). *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

Γράφημα 3. Αναλογία (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού για τη χώρα της Ισπανίας.

Με βάση τις κρατικές δαπάνες που χρειάζονται για την αντιμετώπιση της ανεργίας της Ισπανίας, στην περίπτωση του Κρατικού Παρεμβατισμού, η εν λόγω χώρα θα πρέπει να ξοδέψει μεγάλο ποσοστό του ΑΕΠ, για την εφαρμογή του προγράμματος. Ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό του ΑΕΠ απαιτείται για την εφαρμογή του μοντέλου του Beveridge, του Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής και της πολιτικής του Μπ. Κλίντον και των Εργατικών. Ωστόσο, παρατηρείται ότι είναι μικρότερο το ποσοστό του ΑΕΠ που χρειάζεται για την εφαρμογή του Προγράμματος του Λύτρα. Το μεγάλο ποσοστό του ΑΕΠ που απαιτείται καθιστά ανέφικτη την εφαρμογή των τεσσάρων πρώτων προγραμμάτων, παρά μόνο αν γινόταν μερική εφαρμογή του προγράμματος για ένα μεγαλύτερο χρονικό

διάστημα. Συγκριτικά, φαίνεται πως το μικρότερο ποσοστό του ΑΕΠ που χρειάζεται στην περίπτωση του προγράμματος του Λύτρα θα μπορούσε να αποτελέσει μια επιλογή για την αντιμετώπιση του μεγάλου ποσοστού ανεργίας που βιώνει η Ισπανία.

Όσον αφορά την αναλογία των επιπλέον κρατικών δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού και συγκεκριμένα των εξόδων του κράτους, φαίνεται πως τα υψηλότερα ποσοστά εμφανίζονται κατά την εφαρμογή του μοντέλου του Beveridge, του Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής και της πολιτικής του Μπ. Κλίντον και των Εργατικών, ενώ ακολουθεί η εφαρμογή του Κεϋνσιανού μοντέλου. Το μικρότερο ποσοστό ως προς την αναλογία των κρατικών δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού εμφανίζεται στην περίπτωση του προγράμματος ΣΚΑπαΝεα(ς) Δρα.Π., του Λύτρα.

Συμπεράσματα

Στην τρέχουσα εργασία παρουσιάστηκαν πέντε βασικά μοντέλα για την αντιμετώπιση της ανεργίας, που στηρίζονται σε διαφορετικές προϋποθέσεις και χαρακτηριστικά οικονομιών. Το κάθε ένα από αυτά φέρει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, ενώ είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη τα χαρακτηριστικά των σύγχρονων εθνικών οικονομιών. Μέσα από το παράδειγμα της Ισπανίας εξετάζεται, με ποιο τρόπο θα μπορούσε το κάθε ένα από τα μοντέλα για την αντιμετώπιση της ανεργίας να βοηθήσει μια χώρα, που βρίσκεται σε αδυναμία να εξασφαλίσει δημόσιους πόρους λόγω της οικονομικής κρίσης που βιώνει.

Τα μοντέλα που απαιτούν την απορρόφηση των ανέργων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και στο κράτος, με τη συμβολή της μισθωτής εργασίας φαίνεται πως δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της σύγχρονης εθνικής οικονομίας της Ισπανίας και άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα προγράμματα που στηρίζονται στον Κρατικό Παρεμβατισμό και το μοντέλο του Minsky είναι απαιτητικά σε δημόσιες δαπάνες, που φτάνουν στο 3,40% του ΑΕΠ και στο 6,96% του κρατικού προϋπολογισμού.

Τα μοντέλα που στηρίζονται στη δημιουργία ιδιωτικών ή κρατικών επιχειρήσεων χρειάζονται τη συμβολή του κράτους. Στο πλαίσιο της σύγχρονης εθνικής οικονομίας της Ισπανίας, που αποτελεί μια από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης, είναι δύσκολη η εφαρμογή τέτοιου είδους μοντέλων (Κρατικός Παρεμβατισμός, Εργοδότης της Τελευταίας Καταφυγής, Πολιτική του Μπ. Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Μ. Βρετανίας), καθώς η οικονομία αυτή χαρακτηρίζεται από κοινό (ενιαίο) νόμισμα και περιορισμένη δημοσιονομική πολιτική, που δεν επιτρέπει την εύρεση των απαραίτητων δημοσίων πόρων. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια οικονομικών κρίσεων, η ανάπτυξη ή διατήρηση των επιχειρήσεων είναι ιδιαίτερα δύσκολη έως και προβληματική, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η δυνατότητα ή η προθυμία για νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες⁷³.

Το μοντέλο του Λύτρα προτείνει ένα νέο μοντέλο εργασίας, που στηρίζεται στην αυτόνομη εργασία, η οποία είναι προσαρμοσμένη στους περιορισμούς της δημοσιονομικής πολιτικής που ακολουθείται και στην απροθυμία των επιχειρήσεων για νέες επενδύσεις, λόγω της οικονομικής κρίσης που βιώνουν οι παγκόσμιες αγορές. Πρόκειται για χαρακτηριστικά που εκφράζουν και την κατάσταση που επικρατεί στην Ισπανία⁷⁴. «Η αυτόνομη εργασία ανταποκρίνεται πλήρως στις σύγχρονες διασκευές της παραγωγικής και της εργασιακής οργάνωσης. Η αποδοτικότητά της αντιστοιχεί στις υψηλότερες προδιαγραφές της προσαρμοστικότητας, της παραγωγικής καινοτομίας και της ευελιξίας της εργασίας στη σημερινή οικονομία. Στους νέους τομείς της παραγωγής και της τεχνολογίας, η αυτόνομη εργασία είναι ο καταλληλότερος τύπος της συμμετοχής της ανθρώπινης εργασίας»⁷⁵. Με την εφαρμογή του συγκεκριμένου μοντέλου θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί το υψηλό ποσοστό της

⁷³ Lytras, A.N. (2016), ό.π., σσ. 59-71.

⁷⁴ Neal, L. & Garcia-Iglesias, M.C. (2013). The economy of Spain in the euro-zone before and after the crisis of 2008. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 53 (4), 336-344, Η Ισπανία ως μια από τις χώρες της Ευρωζώνης, μετά την οικονομική κρίση του 2008 εμφάνισε προβλήματα οικονομικής φύσεως, που απασχόλησαν όλες τις χώρες της ευρωζώνης.

⁷⁵ Λύτρας, Α. (2016), ό.π., σ. 437.

ανεργίας στην Ισπανία, απαιτώντας χαμηλότερο ποσοστό του ΑΕΠ και του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση του προγράμματος.

Βιβλιογραφία

- Eichhorst, W. & Neder, F. (2014). *Youth unemployment in Mediterranean countries*. Policy Paper, No 80. Germany: IZA.
- Λύτρας, Α. (2016). *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Lytras, A.N. (2016). An alternative for combating unemployment. *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), 59-71.
- Lytras, A.N. (2017). *A radical policy for combating unemployment. The future network: Autonomous workers, stock holders, consumers and the State*. Athens: Papazisis.
- Mauleon, I. & Sarda, J. (2017). Unemployment and the shadow economy. *Applied Economics*, 49 (37), 3729-3740.
- Neal, L. & Garcia-Iglesias, M.C. (2013). The economy of Spain in the euro-zone before and after the crisis of 2008. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 53 (4), 336-344.
- Ramon Garcia, J. (2011). *Youth unemployment in Spain: Causes and solutions*. Working Papers, No. 11/31, Economic Analysis, Madrid.
- Saez, M. & Murillo, C. (1996). Regional disparities and national similarities in Spanish unemployment: A case of seasonal cointegration? *Applied Economics*, 28, 1529-1544.

Ιστοσελίδες:

<https://econographics.wordpress.com/2013/08/30/spain-unemployment-rate/>.
Spain Unemployment Rate. Προσπελάστηκε στις 28/5/2017.

Ηλίας Παπαπούλιος

Η καταπολέμηση της ανεργίας
στην εποχή της κρίσης
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ

Το 2011, μεσούσης της οικονομικής κρίσης, η ανεργία στην Πορτογαλία έφτανε το 12,7%, ποσοστό σχεδόν υπερτριπλάσιο σε σχέση με εκείνο του 2000, μία χρονιά αφότου εντάχθηκε στην ζώνη του ευρώ. Μέσα στην ίδια δεκαετία το δημόσιο χρέος της χώρας είχε ανέλθει από περίπου 50.3% του ΑΕΠ της σε σχεδόν 96.2%⁷⁶ και το Μάιο του 2011 η πορτογαλική κυβέρνηση υπέγραψε μνημόνιο δημοσιονομικής πολιτικής και δανειακή σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Δύο χρόνια μετά η ανεργία έφτασε στο μέγιστο ποσοστό της (16,2%), πριν μειωθεί στο 11,2% το 2016⁷⁷.

Ο πληθυσμός της Πορτογαλίας είναι σχεδόν παρόμοιος με της Ελλάδας (περίπου 10.397.000) και το σύνολο της απασχόλησής της υπολογίζονταν στα περίπου 5.181.000 το 2016, σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εργασίας (ILO).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω δεδομένα, επιχειρείται στους ακόλουθους πίνακες η προσομοίωση των θεωριών, πολιτικών και αναλύσεων που εξετάστηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια. Επίσης, οι υπολογισμοί έγιναν σύμφωνα και με τα εξής στοιχεία:

Το 2016 η Πορτογαλία ήταν στην 47η θέση στην παγκόσμια κατάταξη όσο αφορά στο ΑΕΠ, το οποίο ανήλθε στα περίπου 205,86 δις \$. Τα έσοδά της υπολογίζονται σε 110,8 δις \$ (28η στον κόσμο) και τα έξοδά της 120,2 δις \$, παρουσιάζοντας έλλειμμα 9,4 δις \$. Ο αριθμός των ανέργων της το 2016 ήταν

⁷⁶ A. B. Santos and S. Fernandes, *Internal devaluation and unemployment: the case of Portugal*, κεφάλαιο 3, σ. 88, Πίνακας 2, *Main economic indicators, Portugal, 1995–2010*, ό.π. στο M. Myant, S. Theodoropoulou, A. Piasna, *Unemployment, internal devaluation and labour market deregulation in Europe*, Brussels, European Trade Union Institute (ETUI), 2016.

⁷⁷ Όλα τα αριθμητικά στοιχεία της εργασίας βασίζονται στις σημειώσεις που διέθεσε ο καθ. Α. Ν. Λύτρας κατά τη διάρκεια του μαθήματος, εκτός από εκείνα που υποσημειώνονται με αναφορά σε άλλη βιβλιογραφία

578.195 άτομα, ενώ το μέσο μέγεθος της επιχείρησης ανάλογα με την απασχόληση είναι 17.

Ακόμη, ο καθαρός μισθός υπολογίζεται στα 420\$, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του ισοδύναμου αφορολογήτου υπολογίζονται ως 10% επί των επιπλέον χρηματικών παροχών (μερίσματα) προς ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

(Βλ. Πίνακες 1 και 2 : Πορτογαλία)

Στο πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής που υπέγραψε η Πορτογαλία το 2011 με την Ε.Ε. και το Δ.Ν.Τ. αναφέρονταν δύο βασικές αιτίες της αύξησης της ανεργίας⁷⁸:

1) Το μισθολογικό κόστος στη χώρα αυξήθηκε σε σχέση με τους βασικούς εμπορικούς της εταίρους μετά την είσοδό της στο ευρώ με αποτέλεσμα ήταν να μειωθεί η ανταγωνιστικότητα και κατά συνέπεια η δυνατότητα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας

2) Η ανελαστικότητα στην αγορά εργασίας που συντηρούνταν από τις πολιτικές προστασίας της απασχόλησης της χώρας.

Στους επιμέρους παράγοντες περιλαμβάνονται επίσης το χαμηλό επίπεδο κατάρτισης του εργατικού δυναμικού της χώρας και η μειωμένη της ανταγωνιστικότητα σε προϊόντα υψηλής έντασης εργασίας απέναντι σε ασιατικές και ανατολικοευρωπαϊκές χώρες.

Τα μέτρα που ελήφθησαν επικεντρώθηκαν στην ελαστικότητα, την κινητικότητα και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας επιβάλλοντας μικρότερες αποζημιώσεις, λιγότερους περιορισμούς στις απολύσεις και την περικοπή μισθών στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.

Επιπρόσθετα, η πορτογαλική κυβέρνηση προέβη σε απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων που έφτασε το περίπου 8% του συνόλου τους, ενώ αυξήθηκαν και οι ώρες εργασίας στο δημόσιο τομέα από 35 σε 40 την εβδομάδα ώστε να εξισωθούν με εκείνες του ιδιωτικού. Παράλληλα μειώθηκαν οι ημέρες αργίας ετησίως, όπως

⁷⁸ A. B. Santos and S. Fernandes, *Internal devaluation and unemployment: the case of Portugal*, στο ίδιο, σ. 83.

και οι ημέρες άδειας και δόθηκε το δικαίωμα στις επιχειρήσεις να μην πληρώνουν έως και 150 υπερωρίες το χρόνο, ενώ μέχρι τότε έπρεπε να τις διαπραγματεύονται με ώρες κανονικού ωραρίου εργασίας με κάθε εργαζόμενο ή ομάδα εργαζομένων ξεχωριστά. Προκειμένου, μάλιστα, να αυξηθούν τα δημόσια έσοδα, επιβλήθηκε οριζόντια φόρος 4% επί των εισοδημάτων και στοχευμένα στα υψηλότερα εισοδήματα επιπλέον φόρος αλληλεγγύης 2,5%.

Επίσης όσον αφορά στην προνοιακή πολιτική για τους ανέργους, περικόπηκε το χρονικό διάστημα δικαιώματος στο επίδομα ανεργίας από τους 38 μήνες στους 26 και αποφασίστηκε η μείωση του επιδόματος έπειτα από τους πρώτους 6 μήνες.

Στον αντίποδα προωθήθηκαν προγράμματα σύνδεσης των νέων -που έχουν μόλις τελειώσει το σχολείο- με την αγορά εργασίας και προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και προσλήψεων σε επιχειρήσεις, επιδοτούμενα από την Ε.Ε. Επίσης, εκσυγχρονίστηκε η Δημόσια Υπηρεσία Εργασίας ώστε να γίνει πιο αποτελεσματική στον συμβουλευτικό τομέα, στην εύρεση εργασίας και στον έλεγχο⁷⁹.

Παρεμβάσεις σύμφωνα με το πρότυπο του Workfare των Κυβερνήσεων Clinton των Η.Π.Α και Εργατικών του Η.Β

Η Ε.Ε. έχει υιοθετήσει ήδη από το 1997 και χρηματοδοτεί στα κράτη-μέλη της προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας⁸⁰ με οπτική πολύ κοντινή στα μοντέλα των κυβερνήσεων Clinton στις Η.Π.Α. και Εργατικών στο Η.Β. όπως παρουσιάστηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια. Η Πορτογαλία από το 2012 έχει προσαρμόσει τέτοιου είδους προγράμματα στο πλαίσιο της πολιτικής της για μείωση του κόστους εργασίας των επιχειρήσεων και σύμφωνα με τα στοιχεία ο δείκτης ανεργίας, έπειτα από την κορύφωσή του στις αρχές του 2013 στο 17,5%

⁷⁹ A. B. Santos and S. Fernandes, *Internal devaluation and unemployment: the case of Portugal*, στο ίδιο, σσ. 95-97

⁸⁰ European Commission, Policies and Activities, Database of labour market practices, *Portugal: Professional traineeship programme*, 2009, βλ. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1080&langId=en&practiceId=10>

άρχισε να επανέρχεται το 2014 στα επίπεδα του 2011, δηλαδή, λίγο πάνω από το 13%.

Ωστόσο, υπάρχουν κριτικές που υποστηρίζουν ότι η εφαρμογή τους αποκρύπτει το γεγονός ότι πολλές επιχειρήσεις επέλεξαν να αντικαταστήσουν μεγαλύτερους σε ηλικία εργαζόμενους με νεότερους που λαμβάνουν το χαμηλότερο μισθό που προσφέρει η επιδότηση, γεγονός που συμπιέζει τους μισθούς ακόμη περισσότερο και απομακρύνει μεγάλο αριθμό ανέργων από την αναζήτηση εργασίας. Επίσης, καταθέτουν στοιχεία περί μείωσης του εργατικού δυναμικού της χώρας κατά περίπου 3,74% από το 2011 έως το 2013, εξαιτίας του μεταναστευτικού ρεύματος που προκάλεσε η οικονομική κρίση. Επισημαίνουν, ακόμη, ότι η δημόσια διοίκηση προσέλαβε περίπου 26.000 υπαλλήλους μεταξύ 2013 και 2014 και ότι σημαντικό μέρος των νέων θέσεων εργασίας αφορά στα προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας που προώθησε το πορτογαλικό κράτος⁸¹.

Στην υπόθεση εργασίας μας και σύμφωνα με τα αποτελέσματα που εμφανίζουν οι δύο πίνακες προσομοίωσης, στην περίπτωση που η Πορτογαλία υιοθετούσε πλήρως το πρόγραμμα των κυβερνήσεων Clinton και Εργατικών θα έπρεπε να διαθέσει για τον αριθμό των ανέργων της περισσότερα από 5,5 δις \$, αριθμός που αναλογεί στο περίπου 2,7% του ΑΕΠ της και στο περίπου 4,6% των δαπανών της. Σε αυτά θα πρέπει να συνυπολογιστούν και περίπου 416,3 εκατ. \$ για ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου. Τα ποσοστά είναι αρκετά υψηλά αν τα συγκρίνει κανείς με το 4,9% του ΑΕΠ που διέθεσε η χώρα το 2013 για την Παιδεία⁸² και με το 1,6% που δαπάνησε την ίδια χρονιά για τους ανέργους της⁸³.

⁸¹ A. B. Santos and S. Fernandes, *Internal devaluation and unemployment: the case of Portugal*, στο ίδιο, σσ.105, 107,109,110

⁸² A. B. Santos and S. Fernandes, *Internal devaluation and unemployment: the case of Portugal*, στο ίδιο, σ. 118

⁸³ Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) Data, *Public unemployment spending 2013*, βλ. <https://data.oecd.org/socialexp/public-unemployment-spending.htm>.

Το πρότυπο κρατικού παρεμβατισμού του John Maynard Keynes

Από την άλλη, η χώρα, μέσα στις συνθήκες που δημιούργησε η κρίση στην αγορά ομολόγων το 2009, ήταν αδύνατο να δανειστεί από τις αγορές και βεβαίως η συμμετοχή της στο κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα δεν της επέτρεπε ούτε κοπή νομισματικής μάζας ούτε νομισματική υποτίμηση, με αποτέλεσμα να οδηγηθεί σε εσωτερική υποτίμηση, αποδεχόμενη τη δανειακή σύμβαση της Ε.Ε. και του Δ.Ν.Τ.

Υπό αυτούς τους περιορισμούς θα ήταν εκτός επιλογής για την Πορτογαλία να εφαρμόσει το θεωρητικό μοντέλο του J.M.Keynes, που προβλέπει επιπλέον δανεισμό του κράτους με σκοπό τη δημόσια χρηματοδότηση, η οποία θα ενισχύσει μεν τα εισοδήματα και την κατανάλωση, μέσω της αύξησης των μισθών και των χαμηλών επιτοκίων, θα αυξήσει δε, σε απαγορευτικά επίπεδα για τα δεδομένα της Ευρωζώνης, τον πληθωρισμό και τα ελλείμματα.

Στην περίπτωση, πάντως, εφαρμογής του, σύμφωνα με την προσομοίωση που παρουσιάζεται στον Πίνακα 1, το κράτος θα αύξανε τις δημόσιες δαπάνες και θα επενέβαινε με άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση στην ιδιωτική οικονομία δημιουργώντας το κατάλληλο περιβάλλον για τη δημιουργία περίπου 34 χιλιάδων νέων επιχειρήσεων που θα απορροφούσαν 578.195 ανέργους. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες που απαιτούνται υπολογίζονται σε περίπου 4,163 δις \$ και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις σε περίπου 416,3 εκατ. \$.

Όσο για την αναλογία ύψους 2,02% των κρατικών δαπανών επί του ΑΕΠ, είναι μεν μικρότερη σε σύγκριση με το μοντέλο των Clinton-Εργατικών, ωστόσο δεν παύει να είναι υψηλή. Αντίστοιχα υψηλή είναι και η αναλογία επί των δαπανών (3,46%).

Παρά ταύτα, η επιμονή του Μνημονίου στον περιορισμό των δημοσίων δαπανών και στην εξασφάλιση πλεονασμάτων δεν επιτρέπει την κρατική παρέμβαση στη διαμόρφωση των υποδομών για την ενίσχυση της ζήτησης⁸⁴. Αντιθέτως οι απαιτήσεις για δημοσιονομική προσαρμογή οδηγούν σε λιγότερες επιχειρήσεις, σε μικρότερο δηλαδή ποσοστό εργοδοτών στο σύνολο της

⁸⁴ Α. Ν. Λύτρας, *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016, σ. 158

απασχόλησης και σε μεγαλύτερο αριθμό χαμηλόμισθων μισθωτών, χάριν της ανταγωνιστικότητας⁸⁵.

Παρομοίως, λοιπόν, δε θα μπορούσαν να βρουν εφαρμογή στην Πορτογαλία και προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας βασισμένα στα θεωρητικά μοντέλα των William Beveridge και Hyman Philip Minsky.

Το πρότυπο κρατικού παρεμβατισμού του W. Beveridge

Η προσομοίωση στον πίνακα 1 με βάση τον κρατικό παρεμβατισμό του W.Beveridge προϋποθέτει προσλήψεις μισθωτών όχι μόνο στον ιδιωτικό, όπου χρειάζεται η δημιουργία περίπου 17 χιλιάδων νέων επιχειρήσεων, αλλά και στον δημόσιο τομέα, όπως επιβάλλει η θέση του Βρετανού οικονομολόγου περί μείωσης της ανεργίας προκειμένου να αυξηθούν οι μισθοί και η παραγωγικότητα και να τονωθεί, κατ' επέκταση, η ζήτηση και η κατανάλωση.

Όσον αφορά στις επιπλέον κρατικές δαπάνες για την επίτευξη του στόχου αυτές ανέρχονται, στα περίπου 5,55 δις \$, κατά περίπου 1,4 δις παραπάνω σε σύγκριση με το μοντέλο του J.M.Keynes, εξαιτίας του λειτουργικού κόστους που απαιτείται για την απασχόληση των 578.195 ανέργων του παραδείγματός μας. Με βάση τα στοιχεία υπολογίζονται, επίσης, όπως και στο μοντέλο του J.M.Keynes, ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις ύψους περίπου 416,3 εκατ. \$.

Εξαιτίας του λειτουργικού κόστους αυξάνεται και η αναλογία των κρατικών δαπανών επί του ΑΕΠ στο 2,7%, σε σύγκριση με το πρότυπο του J.M.Keynes, όπως και η αναλογία επί των δαπανών στο 4,62%.

Τα ποσά που θα απαιτηθούν για τις προσλήψεις στο δημόσιο και τις κρατικές παρεμβάσεις για την ενεργοποίηση του ιδιωτικού τομέα, προκειμένου να απασχοληθούν και σε αυτόν οι άνεργοι ως μισθωτοί, αναμένεται να αντληθούν από τη φορολογία ή από δανεισμό. Ωστόσο, στο παράδειγμά μας, η φορολογία στην Πορτογαλία είναι ήδη υψηλή και τα έσοδα που προκύπτουν κατευθύνονται στην αποπληρωμή του χρέους και στα πλεονάσματα, όπως απαιτούσε το

⁸⁵ Α. Ν. Λύτρας, *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση*, Αθήνα, στο ίδιο, σ. 280

Μνημόνιο. Επίσης δεν υπάρχουν περιθώρια δανεισμού πέρα από την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών του κράτους.

Το πρότυπο του εργοδότη της τελευταίας καταφυγής του H.P. Minsky

Σύμφωνα με αυτή την περίπτωση το κράτος αναλαμβάνει να απορροφήσει σε θέσεις εργασίας τους ανέργους ανάλογα με την ειδικότητα που έχουν, προκειμένου να επιτευχθεί αύξηση των εισοδημάτων και κατά συνέπεια αύξηση της κατανάλωσης και της συμμετοχής μέσω φόρων και ασφαλιστικών εισφορών. Το κόστος της δαπάνης αυτής υπολογίζεται, στην περίπτωση της Πορτογαλίας, σε περίπου 5,5 δις \$ και αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 2,7% επί του ΑΕΠ και περίπου 4,62% επί των κρατικών δαπανών. Επίσης σε περίπου 416,3 εκατ. \$ υπολογίζονται και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις.

Η χρηματοδότηση θα εξασφαλιστεί είτε από την έκδοση νομισματικής μάζας είτε, εναλλακτικά, από την έκδοση κρατικών ομολόγων με χαμηλά επιτόκια είτε από την υποτίμηση του νομίσματος. Η πολιτική αυτή θεωρείται από τον H.P. Minsky επιβεβλημένη, ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης, όπου απαιτούνται αύξηση των δημοσίων δαπανών, μείωση των φόρων και αύξηση της ρευστότητας στην αγορά αντί των δημοσιονομικών περιορισμών των Μνημονίων. Παρ' όλα αυτά η συμμετοχή της Πορτογαλίας στην Ευρωζώνη δεν της επιτρέπει βεβαίως ούτε έκδοση χρήματος ούτε υποτίμηση νομίσματος. Επίσης, παρ' όλο που η χώρα έχει «βγει» από το Μνημόνιο ήδη από το 2014, δεν της επιτρέπεται η έκδοση κρατικών ομολόγων στο βαθμό που ίσως επιθυμούσε, καθώς το δημόσιο χρέος της βρίσκεται ακόμη υπό την «επίβλεψη» των δανειστών της. Επομένως, το πρότυπο του H.P. Minsky για την καταπολέμηση της ανεργίας δύσκολα θα εφαρμοζόταν, πολύ περισσότερο μάλιστα όταν το υψηλό κόστος του (2,7% επί του ΑΕΠ όπως προαναφέρθηκε) συγκριθεί με το 4,5% έλλειμμα της χώρας το 2014.

Το πρόγραμμα ΣΚΑπαΝεα(ς) Δρα.Π. του Ανδρέα Ν. Λύτρα

Η συγκεκριμένη πρόταση παρακάμπτει την αδυναμία του κράτους να ενισχύσει άμεσα ή έμμεσα την αγορά εργασίας και ζητά την αρωγή του μόνο ως ρυθμιστή του προγράμματος και ως χρηματοδότη των πιστώσεων που θα χρειαστούν στη διαχείριση του διαθέσιμου κεφαλαίου για την υλοποίησή του. Σε αντιδιαστολή επίσης με τα πρότυπα των Keynes, Beveridge και Minsky Το πρόγραμμα ΣΚΑπαΝεα(ς) Δρα.Π. του Ανδρέα Ν. Λύτρα δεν σκοπεύει να εντάξει τους ανέργους στην αγορά εργασίας ως μισθωτούς στο ιδιωτικό ή στο δημόσιο τομέα, αλλά ως αυτόνομους εργαζόμενους.

Εν μέσω οικονομικής αβεβαιότητας και επιχειρηματικής διστακτικότητας, η πρόταση βασίζεται στην ενεργοποίηση των κατόχων χρηματικού αποθέματος να επενδύσουν το κεφάλαιό τους μέσω των τραπεζών σε κοινούς προθεσμιακούς λογαριασμούς με εγγυημένη απόδοση και στην κινητοποίηση των ανέργων να προσφέρουν ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι ειδικευμένες ή ανειδίκευτες υπηρεσίες με απολαβές ανώτερες από εκείνες ενός χαμηλόμισθου επιδοτούμενου μισθωτού. Στόχος είναι να αμείβονται οι εργαζόμενοι, εν μέρει από το κεφάλαιο που θα έχει συγκεντρωθεί στις τράπεζες από καταθέτες-επενδυτές και εν μέρει από τους καταναλωτές-αποδέκτες των υπηρεσιών που θα παρέχουν. Με αυτόν τον τρόπο και οι καταναλωτές θα απολαμβάνουν χαμηλότερες τιμές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, αλλά και οι πάροχοι των υπηρεσιών θα εξασφαλίζουν εισόδημα ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι. Ο τύπος αυτός της αυτόνομης απασχόλησης θεωρείται ότι ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις της εργασίας για προσαρμοστικότητα, ευελιξία και καινοτομία.

Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα είναι, εκτός από την πλήρη απασχόληση των ανέργων, η αύξηση των καταθέσεων στις τράπεζες, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας σε τοπικό επίπεδο και στις περιφέρειες, η αύξηση του τοπικού πλούτου και του ΑΕΠ και κατ' επέκταση των εσόδων από φόρους και εισφορές.

Ανατρέχοντας στην προσομοίωση του προτύπου ΣΚΑπαΝεα(ς) Δρα.Π. στον Πίνακα 1 και 2, γίνεται σαφές ότι οι κρατικές δαπάνες που φτάνουν τα

περίπου 1,388 δις \$ είναι κατά πολύ μειωμένες σε σχέση με τα υπόλοιπα μοντέλα καταπολέμησης της ανεργίας. Επιπλέον οι χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους εργαζόμενους φτάνουν τα περίπου 243 εκατ. \$, ποσό που δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις πλησιάζουν τα 139 εκατ. \$.

Αντιστοίχως, μειωμένες παρουσιάζονται και οι επιπλέον δαπάνες σε ποσοστό επί του ΑΕΠ, οι οποίες μόλις που ξεπερνούν το 0,67%, ενώ μειωμένη, σε σχέση με τις υπόλοιπες εκτιμήσεις, είναι και η αναλογία περίπου 1,15% επί των κρατικών δαπανών. Τα ποσοστά αυτά δείχνουν ότι δεν πρόκειται να επιβαρύνουν σημαντικά τον κρατικό προϋπολογισμό, ειδικά αν σκεφτεί κανείς ότι από το 2010 έως το 2013 οι δαπάνες της Πορτογαλίας για την ανεργία δεν έπεσαν κάτω από περίπου 1,2 σε ποσοστό % επί του ΑΕΠ⁸⁶.

Ούτως ή άλλως, σε οικονομίες, όπως αυτή της Πορτογαλίας η οποία ανταπεξήλθε μεν των προγραμμάτων σκληρής λιτότητας της δανειακής σύμβασης της τριετίας 2011-2014 αλλά βρίσκεται ακόμη στο «μικροσκόπιο» των διεθνών αγορών, δεν κρίνεται εφικτή η εφαρμογή της κεϋνσιανής πολιτικής και των παραλλαγών της.

Ενδεχόμενη εφαρμογή, ωστόσο, του προγράμματος ΣΚΑπαΝεα(ς) Δρα.Π. στην Πορτογαλία ίσως περιόριζε, επίσης, την ενίσχυση της κοινωνικής πόλωσης που παρατηρείται ήδη σε αναπτυγμένες χώρες εντός και εκτός Ε.Ε., όπου τα ποσοστά των μισθωτών βρίσκονται σε υψηλότερα επίπεδα και, αντιθέτως, των εργοδοτών εξαιρετικά χαμηλά, ενώ δείχνουν να έχουν παγιωθεί τα ποσοστά των αυτοαπασχολούμενων⁸⁷.

Δύο χρόνια μετά την υπογραφή του μνημονίου το ποσοστό των μισθωτών στην Πορτογαλία αυξήθηκε το 2013 κατά περίπου 2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 76,3% που ήταν το 2009, την ώρα που το ποσοστό των

⁸⁶ Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) Data, *Public unemployment spending 2010-2013*, βλ. <https://data.oecd.org/socialexp/public-unemployment-spending.htm>.

⁸⁷ Στις Γερμανία, Γαλλία, Ιαπωνία το ποσοστό των μισθωτών το 2013 ήταν αρκετά υψηλά (άνω του 88%), το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων ήταν σαφώς μικρότερο (6 – 6,6%), ενώ το ποσοστό των εργοδοτών ακόμη μικρότερο (γύρω στο 4,5% στις δύο πρώτες και στην Ιαπωνία μόλις 2,2%)

αυτοαπασχολούμενων έπεσε κατά επίσης περίπου 2 μονάδες, παραμένοντας, πάντως, υψηλό (από 17,4 σε 15,7%). Παράλληλα, το ποσοστό των εργοδοτών μειώθηκε από 5,4 σε 5,2% και το ήδη μικρό ποσοστό των συμβοηθούντων μελών στις οικογένειες μειώθηκε επίσης από 0,9 σε 0,6%.

Παρ' όλα αυτά, τα παραπάνω ποσοστά στη δομή της απασχόλησης εξακολουθούν να δείχνουν μικρότερη κοινωνική πόλωση στην Πορτογαλία απ' ό,τι στις αναπτυγμένες χώρες, ακόμη και από τη γειτονική της Ισπανία. Μια πολιτική ενίσχυσης των αυτοαπασχολούμενων και των συνεργαζόμενων επαγγελματιών θα μπορούσε να διατηρήσει ή και να μειώσει τα ποσοστά των μισθωτών.

Η αποτελεσματικότητα του προγράμματος ΣΚΑπαΝεα(ς) Δρα.Π. ελέγχεται, ωστόσο, σε δύο σημεία: πρώτον, στο βαθμό που οι κάτοχοι χρηματικού αποθέματος θα ανταποκριθούν στην επενδυτική πρόταση των τραπεζών και δεύτερον, στην πιθανότητα οι ωφελούμενοι ανεξάρτητοι εργαζόμενοι να αντικαταστήσουν στην αγορά εργασίας εργαζόμενους οι οποίοι δεν απολαμβάνουν την ενίσχυση που προκύπτει από τα αξιόγραφα.

Στην πρώτη περίπτωση, η πολιτική λιτότητας που εξακολουθεί να χαρακτηρίζει την πορτογαλική οικονομία και η οποία αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για επιχειρηματικές πρωτοβουλίες δεν αφήνει, μάλλον, άλλη επιλογή στους επίδοξους επενδυτές. Εκτός αυτού, η αποκατάσταση πλέον του κλίματος εμπιστοσύνης στην εγχώρια οικονομία, ίσως επιτρέψει και την επιστροφή των κεφαλαίων που διέρρευσαν στο εξωτερικό τα ταραγμένα χρόνια του Μνημονίου⁸⁸. Όσον αφορά στον δεύτερο προβληματισμό, οι ωφελούμενοι άνεργοι με τις χαμηλές τους τιμές ίσως λειτουργήσουν ανταγωνιστικά για κάποιο χρονικό διάστημα, στη συνέχεια όμως, η αύξηση των συναλλαγών και η ρευστότητα χρήματος που θα προκύψει στην αγορά, μέσω των διαθέσιμων ποσών από τους τραπεζικούς λογαριασμούς διά της χρήσης των αξιόγραφων, ενδέχεται να αποκαταστήσουν την ισορροπία. Σε κάθε περίπτωση, μακροπρόθεσμα, οι

⁸⁸ A. B. Santos and S. Fernandes, *Internal devaluation and unemployment: the case of Portugal*, στο ίδιο, σ. 105

εργαζόμενοι κρατούν τις αμοιβές ψηλότερα απασχολούμενοι ως ανεξάρτητοι επαγγελματίες, παρά με το να μετατρέπονται σε μισθωτούς.

Ενδιαφέρον, ωστόσο, θα είχε και η εξέταση κάποιων παραμέτρων που θα μπορούσε να οδηγήσουν σε μια παράλληλη δράση σχετικά με την καταπολέμηση της ανεργίας και την τόνωση της αγοράς.

Το 2006 στην Πορτογαλία η αναλογία των επιχειρήσεων στη μεταποίηση με 250 και πάνω μισθωτούς ήταν εξαιρετικά χαμηλό (0,3%), ιδιαίτερα σε σχέση με άλλες περισσότερο αναπτυγμένες χώρες. Αντίστοιχα η αναλογία των μισθωτών στις επιχειρήσεις μεταποίησης της ίδιας κατηγορίας ήταν για την Πορτογαλία σχεδόν 19%, όταν στη Γαλλία ήταν λίγο πάνω από 47%. Την ίδια χρονιά η αναλογία των επιχειρήσεων στη μεταποίηση με λιγότερους από 20 μισθωτούς στην Πορτογαλία ήταν εξαιρετικά υψηλή (σχεδόν 92%) και η αναλογία των μισθωτών στις επιχειρήσεις μεταποίησης της ίδιας κατηγορίας ήταν λίγο πάνω από 32%.

Τα ποσοστά αυτά δείχνουν μια αξιοσημείωτη αντοχή των πολύ μικρών επιχειρήσεων στην Πορτογαλία, όπως και σε άλλες χώρες του ευρωπαϊκού νότου, ενώ σημαντική είναι και η συμμετοχή τους στην απασχόληση σε σχέση με τις περισσότερο αναπτυγμένες χώρες⁸⁹.

Καθώς η Πορτογαλία δεν μπορεί να ανταγωνιστεί πλέον άλλες χώρες σε προϊόντα υψηλής έντασης εργασίας, ίσως θα πρέπει να στραφεί στην ενίσχυση των μικρότερων επιχειρήσεών της -και μάλιστα εκείνων που έχουν να κάνουν περισσότερο με την παροχή υπηρεσιών- εκμεταλλευόμενη τις χρηματοδοτήσεις που λαμβάνει από ευρωπαϊκά προγράμματα τα οποία δίνουν έμφαση στη στήριξη πρωτοβουλιών με καινοτόμο και εξωστρεφή χαρακτήρα. Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δηλαδή εκείνες που απασχολούν λιγότερους από 250 υπαλλήλους, αποτελούν το 99% των επιχειρήσεων στην ΕΕ και παράγουν 2 από τις 3 θέσεις στον ιδιωτικό

⁸⁹ Α. Ν. Λύτρας, *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση*, στο ίδιο, σ. 320

τομέα. Ωστόσο χρειάζονται χρηματοδότηση και εξειδικευμένο προσωπικό για να παραμένουν ανταγωνιστικές στη διεθνή αγορά⁹⁰.

Τέτοιου είδους επιχειρήσεις θα μπορούσαν να προκύψουν και από συνεργασίες και συνεταιρισμούς ανεξάρτητων επαγγελματιών⁹¹. Μια γενναία, λοιπόν, πολιτική ενίσχυσης των μικρών επιχειρήσεων ως βασικών φορέων της επιχειρηματικότητας⁹², σε συνδυασμό με την ανάδειξη των πλεονεκτημάτων της εργασιακής αυτονομίας έναντι της μισθωτής εργασίας, αποτελεί μια προοπτική που θα συμβάλει, ενδεχομένως, όχι μόνο στην καταπολέμηση της ανεργίας, αλλά και στην αλλαγή του τρόπου με τον οποίο ορίζουμε στις μέρες μας την οικονομική ανάπτυξη, την αναδιανομή του πλούτου ακόμα και την ίδια τη λειτουργία της δημοκρατίας⁹³.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Ν. Λύτρας, *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

Α. Ν. Λύτρας, *Σημειώσεις μαθήματος, Η απασχόληση στην οικονομική κρίση, Τα δεδομένα στις χώρες της Ν. Ευρώπης*, Πίνακες: Οι μισθωτοί, οι εργοδότες, οι αυτοαπασχολούμενοι, τα συμβοληθούντα μέλη, 2009-2013.

Α. Ν. Λύτρας, *Σημειώσεις μαθήματος, Ποσοστά ανεργίας στην ευρωζώνη, πληθυσμός, ΑΕΠ ανά χώρα, σύνολο απασχόλησης, μισθωτοί, εργοδότες, μέσο μέγεθος της επιχείρησης κατά χώρα ανάλογα με την απασχόληση, έσοδα, έξοδα και ελλείμματα ανά χώρα*

Α. Ν. Λύτρας, *Σημειώσεις μαθήματος, Ποσοστά και αριθμών ανέργων ανά χώρα*

Α. Ν. Λύτρας, *Σημειώσεις μαθήματος, Τεκμήρια Ι, Όψεις της Κοινωνικής Δομής, Οι Κατανομές στην Απασχόληση Ι: Μισθωτοί και Εργοδότες, Η μισθωτή εργασία*

⁹⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πολιτική Συνοχής της Ε.Ε. 2014-2020, *Στόχευση Επενδύσεων σε Βασικές Αναπτυξιακές Δραστηριότητες*,

βλ. http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/fiche_sme_el.pdf.

⁹¹ Α. Ν. Λύτρας, *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση*, στο ίδιο, σ. 495

⁹² Α. Ν. Λύτρας, *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση*, στο ίδιο, σ. 316,493

⁹³ Α. Ν. Λύτρας, *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση*, στο ίδιο, σ. 501

στις πρωτοπόρες χώρες, Η μισθωτή εργασία στις χώρες της Ν. Ευρώπης, Οι εργοδότες στις πρωτοπόρες χώρες, Οι εργοδότες στις χώρες της Ν. Ευρώπης
Α. Ν. Λύτρας, Σημειώσεις μαθήματος, Τεκμήρια ΙΙ, Όψεις της Κοινωνικής Δομής, Οι Κατανομές στην Απασχόληση ΙΙ:, Αυτοαπασχολούμενοι και Βοηθοί, Η αυτοαπασχόληση στις πρωτοπόρες χώρες, Η αυτοαπασχόληση στις χώρες της Ν. Ευρώπης, Οι βοηθοί στις πρωτοπόρες χώρες, Οι βοηθοί στις χώρες της Ν. Ευρώπης.

M. Myant, S. Theodoropoulou, A. Piasna, Unemployment, internal devaluation and labour market deregulation in Europe, Chapter 3, A. B. Santos and S. Fernandes, Internal devaluation and unemployment: the case of Portugal, Brusells, European Trade Union Institute (ETUI), 2016.
(<http://www.etui.org/Publications2/Books/Unemployment-internal-devaluation-and-labour-market-deregulation-in-Europe>).

ΠΗΓΕΣ

European Commission, Policies and Activities, Database of labour market practices, *Portugal: Professional traineeship programme*, 2009, βλ. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1080&langId=en&practiceId=10>.
Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) Data, *Public unemployment spending 2010-2013*, βλ. <https://data.oecd.org/socialexp/public-unemployment-spending.htm>.
Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πολιτική Συνοχής της Ε.Ε. 2014-2020, *Στόχευση Επενδύσεων σε Βασικές Αναπτυξιακές Δραστηριότητες*, βλ. http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/fiche_sme_el.pdf.

Αγνή Χαντζή

Η καταπολέμηση της ανεργίας

στην εποχή της κρίσης

ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Ελλάδα πριν την κρίση

Στην ευρωπαϊκή ήπειρο, μετά τον πόλεμο, υπήρχε μια παράλληλη πολιτική με το κεϋνσιανό μοντέλο. Επιπρόσθετα η πολιτική, την οποία επεξεργάστηκε ο W. Beveridge, είχε γενικά πολύ σημαντική συμβολή στα επίπεδα εισοδήματος και στην αύξηση της απασχόλησης στις ευρωπαϊκές χώρες. Οι δημόσιες υπηρεσίες, που τέθηκαν στη διάθεση του πληθυσμού, ήταν τομή για την ιστορία της ανθρωπότητας και ιδιαίτερα για την εξέλιξη της καπιταλιστικής κοινωνίας. Η πραγματική αντίληψη του κράτους πρόνοιας είναι η σύναψη της προτεινόμενης πολιτικής από τους J.M. Keynes και W. Beveridge⁹⁴.

Η Ελλάδα είναι μια χώρα με πληθυσμό 10.787.690 (2010). Η δομή της παραγωγής την μεταπολεμική περίοδο (1951-2001) ακολούθησε το μοντέλο ανάπτυξης της Ευρώπης, που είχε ως χαρακτηριστικό την τεράστια αύξηση παραγωγής στον τριτογενή τομέα, από 52,48% το 1951 έφτασε σχεδόν το 70% το 2001, συνοδευόμενη από μια ελαφρά αύξηση του δευτερογενούς τομέα από 18,36% σε 22% και μεγάλη πτώση του πρωτογενούς τομέα από 29,16% σε μόλις το 8%. Η δομή αυτή παραγωγής είχε το αντίκρισμά της και στην κοινωνική δομή. Έτσι το 2008 οι μισθωτοί στην Ελλάδα αποτελούσαν το 64,92% του ποσοστού του ενεργού πληθυσμού, οι εργοδότες το 8,32% και οι αυτοαπασχολούμενοι το 20,90%.⁹⁵

Σε σύγκριση με τις Βαλκανικές χώρες (εκτός της Τουρκίας) η Ελλάδα ήταν μια από τις πλουσιότερες χώρες μέχρι το 2010, δηλαδή πριν την έλευση της

⁹⁴ Lytras, A.N. (2016). An alternative for combating unemployment. *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), σσ. 59-71.

⁹⁵ Λύτρας, Α.Ν.(2017). Σημειώσεις μαθήματος *Κοινωνική δομή και εργασία*

κρίσης. Το ΑΕΠ ήταν 338,250 δις, και αντιπροσώπευε το 73,07% του ΑΕΠ των υπόλοιπων χωρών των Βαλκανίων.⁹⁶

Η δομή όμως της ελληνικής οικονομίας παρουσιάζει μεγάλες αδυναμίες. Η ανάπτυξη της Ελλάδας κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών – και ιδιαίτερα από την ένταξή της στην ΕΕ, το 1981 – στηρίχθηκε σε «διεθνώς μη εμπορεύσιμα εμπορεύματα» σε βάρος των «διεθνώς εμπορεύσιμων» αγαθών και υπηρεσιών. Η παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας μπορεί να συγκριθεί με τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους μόνο για ορισμένα διεθνώς μη εμπορεύσιμα εμπορεύματα, ιδίως στους τομείς των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, των κατασκευών και του εγχώριου εμπορίου. Μεταξύ των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών μόνο ο τουρισμός μπορεί να θεωρηθεί αρκετά επιτυχής. Ως εκ τούτου, η χώρα εισήγαγε όλο και μεγαλύτερα ποσοστά προϊόντων υψηλής τεχνολογίας και κατέγραφε χαμηλά ποσοστά στο ενδοκλαδικό εμπόριο σε σύγκριση με άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ.

Το αποτέλεσμα ήταν ένα αναπτυξιακό αδιέξοδο: κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων δεκαετιών, η Ελλάδα (όπως και άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου) ειδικεύτηκε σε προϊόντα χαμηλής και μέσης τεχνολογίας που βασίζονται σε ανειδίκευτη εργασία. Τα προϊόντα αυτά έχουν μια σχετικά χαμηλή συμβολή στην αύξηση της παραγωγικότητας και, ως εκ τούτου, δημιουργούν ένα χαμηλό ενδεχόμενο ανάπτυξης της οικονομίας στο σύνολό της.

Κατά συνέπεια, η Ελλάδα μπόρεσε να σημειώσει σχετικά ταχείς ρυθμούς ανάπτυξης μόνο με εξωτερικό δανεισμό, ο οποίος με τη σειρά του περιόρισε την περαιτέρω βελτίωση της παραγωγικότητας και τις δυνατότητες ανάπτυξης. Μετά την ένταξη στην Ευρωζώνη, η χώρα βρέθηκε αντιμέτωπη με την κατάρρευση της ανταγωνιστικότητας, λόγω της συγκράτησης των γερμανικών μισθών, η οποία την οδήγησε σε μια καταστροφική πορεία: το χρέος αυξήθηκε σημαντικά, η ανάπτυξη επιταχύνθηκε και οι υποβόσκουσες αδυναμίες της οικονομίας επιδεινώθηκαν. Όταν ξέσπασε η κρίση στην Ευρωζώνη, η Ελλάδα καταστράφηκε.

⁹⁶ Λύτρας, Α.Ν.(2017). Σημειώσεις μαθήματος *Κοινωνική δομή και εργασία*

Ιδιαίτερα σημαντική, από την άποψη αυτή, ήταν η βαθιά αδυναμία του ελληνικού βιομηχανικού τομέα. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1980, όταν η εγχώρια ζήτηση αυξήθηκε σε μεγάλο βαθμό, η Ελλάδα αντιμετώπισε ισχυρές «διαρροές» στο εξωτερικό, οι οποίες συνέβαλαν στην αδυναμία του εξωτερικού ισοζυγίου της. Επί του παρόντος, η ελληνική βιομηχανία είναι εξαιρετικά αδύναμη από πολλές απόψεις: ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, διακλαδικό και ενδοκλαδικό εμπόριο, εξάρτηση από τις εισαγωγές.⁹⁷

Η έλευση της κρίσης: η Ελλάδα των «Μνημονίων»

Το 2010 η Ελλάδα δεν μπορούσε, πλέον, να βρει χρηματοδότηση στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου χωρίς να πληρώσει απαγορευτικά υψηλά επιτόκια. Για να αποφύγει τη χρεοκοπία, προσέφυγε στον μηχανισμό στήριξης της Τρόικα. Μεταξύ της Ελλάδας και των πιστωτών της έχουν υπογραφεί τρία Μνημόνια : *Μνημόνιο I* ύψους 110 δις ευρώ (2010), *Μνημόνιο II* ύψους 130 δις ευρώ (2012) και *Μνημόνιο III* ύψους 86 δις ευρώ (2015).⁹⁸

Η Ελλάδα λοιπόν όταν ξεκίνησε η κρίση είχε δημόσιο χρέος ίσο με 111% περίπου του ΑΕΠ, όσο είναι σήμερα το δημόσιο χρέος των ΗΠΑ. Η Ιαπωνία το 2014 είχε δημόσιο χρέος ίσο με το 245% του ΑΕΠ. Και οι δύο χώρες συνεχίζουν να είναι οι πιο πλούσιες στον κόσμο.⁹⁹ Με την υπογραφή των Μνημονίων σημειώνεται παραχώρηση πλευρών εθνικής κυριαρχίας και έλεγχος των εσωτερικών λειτουργιών τομέων της δημόσιας διοίκησης.

Η εξέλιξη της απασχόλησης στην αιχμή της κρίσης

Το 2012 η ελληνική πραγματικότητα με βάση διεθνείς συγκρίσεις στην κατανομή του ΑΕΠ επιλεγμένων χωρών (ΗΠΑ, Κίνα, Ιαπωνία, Γερμανία, Γαλλία, ΗΒ,

⁹⁷ Λαπαβίτσας, Κ., Μαριόλης, Θ. (2017). Η αποτυχία της Ευρωζώνης. Προτάσεις οικονομικής πολιτικής για την ανάκαμψη της Ελλάδας. *ΕΛΕΚΟΠ*, Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ, σ.48

⁹⁸ Με τον όρο μνημόνιο εννοούμε κυρίως τρεις νόμους, το Ν.3845/2010, το Ν. 4046/2012 και το Ν.4336/2015. Η σύναψη των δανείων οδήγησε σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat το ελληνικό χρέος να φτάσει το 2014 στο 178,6% του ΑΕΠ (General government gross debt-annual data). Συνέπεια αυτών των δανείων ήταν να υπογραφούν από το 2010-2015 τρία μνημόνια.

⁹⁹ Λύτρας, Α.Ν. (2017). Σημειώσεις μαθήματος *Κοινωνική δομή και εργασία*.

Βραζιλία, Καναδά, Ισπανία, Ν. Κορέα, Ολλανδία, Σουηδία, Βέλγιο, και Δανία) καταδεικνύει ότι οι υπηρεσίες αποτελούν τη μεγαλύτερη συνεισφορά στο ΑΕΠ της χώρας με 78,9% όταν το αντίστοιχο ποσοστό στις ΗΠΑ είναι 79,7%, στη Γαλλία 79,8% στο Βέλγιο 77,7%, στη Δανία 76,4%. Από την άλλη πλευρά η συνεισφορά του δευτερογενούς τομέα σε σχέση με τις προαναφερθείσες χώρες, είναι η χαμηλότερη το 17,9% , ενώ το ποσοστό της παραγωγής του πρωτογενούς τομέα κινείται στο 3,3% (παγκόσμια παραγωγή 5,9%) το ίδιο με της Ισπανίας και το αμέσως μεγαλύτερο μετά της Δανίας στις χώρες του Δυτικού κόσμου.¹⁰⁰ Με τα δεδομένα αυτά παρατηρούμε ότι η Ελλάδα ακολουθεί τα δεδομένα του κανόνα της Eurostat που δείχνουν ότι η απασχόληση στις πλούσιες και προηγμένες χώρες συγκεντρώνεται στις υπηρεσίες και ο μεγαλύτερος αριθμός εργαζομένων εμφανίζεται στον τριτογενή τομέα. Ειδικότερα η απασχόληση στην Ελλάδα σύμφωνα με την Eurostat ήταν το 2011 στις υπηρεσίες 70,2 % στο δευτερογενή τομέα 18% και στον πρωτογενή 11,8%.¹⁰¹

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση (2017) που αφορά στην απασχόληση, το γ' τρίμηνο του 2016, οι επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι 4 εργαζομένους αποτελούν τον κύριο όγκο του συνόλου των επιχειρήσεων (3/4) ενώ περισσότεροι από τους μισούς μισθωτούς εργάζονται είτε σε επιχειρήσεις με πάνω από 250 εργαζομένους (ποσοστό 26%) είτε σε επιχειρήσεις που απασχολούν από 10 μέχρι 49 εργαζομένους (ποσοστό 27%).¹⁰²

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις σε σχέση με το 2013, τις μεγαλύτερες αυξήσεις τόσο σε επιχειρήσεις όσο και σε απασχόληση εμφανίζουν το λιανικό εμπόριο και οι δραστηριότητες εστίασης ενώ στην αύξηση της απασχόλησης συμμετέχουν περισσότεροι κλάδοι , το χονδρικό εμπόριο, η εκπαίδευση και οι δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας. Σημαντικές είναι οι αυξήσεις στους κλάδους

¹⁰⁰ Λύτρας, Α.Ν. (2017). Ό.π.

¹⁰¹ Λύτρας, Α.Ν. (2017). Σημειώσεις μαθήματος *Κοινωνική δομή και εργασία*

¹⁰² Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ετήσια Έκθεση 2017. *Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση*, τ.χ 19, σ.97 <http://www.inegsee.gr/ekdosi/etisia-ekthesi-2017-ine-gsee-i-elliniki-ikonomia-ke-i-apascholisi/>

των καταλυμάτων, των χερσαίων μεταφορών και μεταφορών μέσω αγωγών, καθώς και των δραστηριοτήτων ανθρώπινης υγείας.¹⁰³

Το γ' τρίμηνο του 2016 ο βαθμός απασχόλησης ανερχόταν σε 53%, ενώ το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008 ήταν 60,8%. Επιπλέον, παρατηρούμε ότι ο βαθμός συμμετοχής στον ανδρικό πληθυσμό μειώνεται από 74% το γ' τρίμηνο του 2008 σε 62% το γ' τρίμηνο του 2016, ενώ αντίστοιχα την ίδια περίοδο ο βαθμός συμμετοχής στις γυναίκες μειώνεται από 47,7% σε 44,2%.¹⁰⁴

Χαρακτηριστικό γνώρισμα των ροών απασχόλησης τα τελευταία 3 έτη είναι ότι το 40% τόσο των αναγγελιών πρόσληψης όσο και των αποχωρήσεων αντιστοιχούν στους δύο κλάδους του τουρισμού (δραστηριότητες εστίασης και καταλύματα ενώ πλησιάζει το ήμισυ η συμμετοχή των εν λόγω κλάδων στις οικειοθελείς αποχωρήσεις (47%).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ΕΡΓΑΝΗ¹⁰⁵ ο αριθμός των μισθωτών (ως φυσικών προσώπων) με σχέση ιδιωτικού δικαίου ανήλθε σε 1.702.524, εκ των οποίων λιγότερο από το ήμισυ είναι γυναίκες (46,4%). Οι νέοι μέχρι 24 ετών αναλογούν στο 7,7%, σχεδόν το 13% έχει ηλικία από 25-29 ετών, το 48,1% των μισθωτών έχει ηλικία από 30-44 ετών, περίπου το 30,9% έχει ηλικία από 45-64 ετών και μόλις το 0,5% είναι άνω των 64 ετών. Σχεδόν 1 στους 5 μισθωτούς εργάζεται μέχρι και 20 ώρες την εβδομάδα, ενώ 7 στους 10 εργάζονται από 35 και άνω ώρες την εβδομάδα.

Επιπρόσθετα παρατηρείται ότι με μερική ή εκ περιτροπής εργασία εργάζονται 382.729 άνδρες και γυναίκες, μέγεθος που αναλογεί στο 22,48% των μισθωτών, ποσοστό παραπλήσιο με αυτό του προηγούμενου έτους. Με μερική ή

¹⁰³ Στον αριθμό των μισθωτών κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας συμπεριλαμβάνονται οι εργαζόμενοι που απασχολούνται ταυτόχρονα σε περισσότερους από έναν κλάδο, δηλαδή είναι αυξημένος κατά 2,4% σε σχέση με το αντίστοιχο σύνολο των μισθωτών, όπου αυτοί καταγράφονται ως «φυσικά πρόσωπα». Αυξημένα είναι επίσης σε σχέση με το μέγεθος των μισθωτών και τα στοιχεία που αναφέρονται στο σύνολο όσων εργάζονται στις περιφέρειες κατά 0,3% και κατά 1,7% στους νομούς της χώρας, δηλαδή όσων απασχολούνται ταυτόχρονα σε περισσότερες από μία περιφέρειες ή περιφερειακές ενότητες.

¹⁰⁴ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). ό.π.σ.91.

¹⁰⁵ ΕΡΓΑΝΗ. Ειδικό τεύχος Ιανουαρίου του 2017: Αποτελέσματα της ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου από 1/10 έως 15/11/2016.)

εκ περιτροπής απασχόληση εργαζόταν το 2013 το 20,24% των μισθωτών και το 2014 το 21,81%.¹⁰⁶

Όψεις της κοινωνικής δομής

Οι εργοδότες το 2009 αποτελούσαν το 8,4% του συνόλου της απασχόλησης¹⁰⁷ και κατά την περίοδο της κρίσης παρατηρείται αισθητή μείωση, φτάνοντας το 2013 το 6,8% της συνολικής απασχόλησης έναντι 6,9% της Ιταλίας που εμφανίζει το πρώτο μεγαλύτερο ποσοστό εργοδοτών επί του συνόλου της απασχόλησης. Οι αυτοαπασχολούμενοι ενίσχυσαν την αναλογία τους ενώ μειώθηκαν αριθμητικά. Ειδικότερα το 2009 καταγράφουν το μεγαλύτερο ποσοστό 21,5% σε σχέση με τα ποσοστά αυτοαπασχόλησης στην Ιταλία, Πορτογαλία, Ισπανία και κατά την περίοδο της κρίσης παρατηρείται σταδιακή αύξηση που φτάνει τελικά το 25,6% το 2013, ποσοστό ιδιαίτερα υψηλό σε σχέση με τις προαναφερθείσες συγκρινόμενες χώρες, στις οποίες η μεταβολή στα ποσοστά αυτοαπασχόλησης παρουσιάζει σταθεροποιητικές τάσεις στην Ιταλία, μικρή μείωση στην Πορτογαλία και μικρή άνοδο στην Ισπανία.

Οι μισθωτοί στην Ελλάδα μειώνονται αριθμητικά και ποσοστιαία από το 64,3% της συνολικής απασχόλησης, το 2009 φτάνουν το 62,8% το 2013. Στην Ισπανία παρατηρείται περιορισμένη ποσοστιαία μείωση ενώ στη Ιταλία η ομάδα των μισθωτών παραμένει ίδια και στην Πορτογαλία σημειώνει αύξηση κατά 2,1%.¹⁰⁸

Στη διάρκεια της κρίσης σημειώθηκαν μεταβολές και στη διάρθρωση της απασχόλησης. Σύμφωνα με τις τριμηνιαίες εκθέσεις εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ το 4ο τρίμηνο του 2009 το μερίδιο των μερικώς απασχολούμενων στο σύνολο των εργαζόμενων ήταν μόλις 6,2%, ενώ το 48,5% κατέφυγε σε αυτή την

¹⁰⁶ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 96.

¹⁰⁷ το μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με τις άλλες τρεις χώρες που ασκήθηκαν προγράμματα περιοριστικής πολιτικής, Ιταλία, Πορτογαλία, Ισπανία.

¹⁰⁸ Λύτρας, Α.Ν. (2017). Σημειώσεις μαθήματος *Κοινωνική δομή και εργασία*.

επιλογή γιατί δυσκολευόταν να βρει εργασία πλήρους απασχόλησης.¹⁰⁹ Δύο χρόνια αργότερα, το 4ο τρίμηνο του 2011 η οικονομική ύφεση και η αύξηση της ανεργίας επέφερε αύξηση του ποσοστού μερικής απασχόλησης στο 7,1% καθώς και σχετική αύξηση των εργαζόμενων που αδυνατούσαν να βρουν πλήρη απασχόληση στο 58,3%.¹¹⁰ Μετά την ψήφιση του τρίτου μνημονίου και των εφαρμοστικών νόμων το 1^ο τρίμηνο του 2016, το ποσοστό της μερικής απασχόλησης διογκώθηκε στο 9,8% και το ποσοστό των μερικώς απασχολούμενων που αδυνατούν να βρουν εργασία πλήρους απασχόλησης εκτοξεύθηκε στο 69,1%.¹¹¹ Αντίστοιχα είναι και τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Εργασίας, “ΕΡΓΑΝΗ”.¹¹²

Το μερίδιο των νέων συμβάσεων εργασίας μερικής απασχόλησης ή εκ περιτροπής εργασίας (ευέλικτων μορφών εργασίας) στο σύνολο των συμβάσεων αυξάνεται συνεχώς. Ενώ το ποσοστό των νέων προσλήψεων πλήρους απασχόλησης ήταν 54,18% το 1ο εξάμηνο του 2014, το 1ο εξάμηνο του 2016 μειώθηκε στο 48,44%. Αντιθέτως το ποσοστό των συμβάσεων μερικής απασχόλησης αυξήθηκε από 33,94% σε 37,51% και το ποσοστό των συμβάσεων εκ περιτροπής εργασίας από 11,87% σε 14,05%.¹¹³

Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό των υποαπασχολούμενων¹¹⁴ στο σύνολο των εργαζόμενων για το 2015 στην Ελλάδα ήταν κοντά στο 7%,¹¹⁵ ποσοστό που την κατατάσσει στη τρίτη υψηλότερη θέση στην ΕΕ, μετά την

¹⁰⁹ ΕΛΣΤΑΤ, <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO01/2009-Q4>, {19. Απασχολούμενοι 15+ με πλήρη ή μερική απασχόληση (λόγοι που απασχολούνται μερικώς, φύλο, ομάδες ηλικιών)}.

¹¹⁰ ΕΛΣΤΑΤ, <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO01/2011-Q4>, {19. Απασχολούμενοι 15+ με πλήρη ή μερική απασχόληση (λόγοι που απασχολούνται μερικώς, φύλο, ομάδες ηλικιών)}.

¹¹¹ ΕΛΣΤΑΤ, <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO01/2016-Q1>, {19. Απασχολούμενοι 15+ με πλήρη ή μερική απασχόληση (λόγοι που απασχολούνται μερικώς, φύλο, ομάδες ηλικιών)}.

¹¹² ΕΡΓΑΝΗ, <http://www.ypakp.gr/uploads/docs/9817.pdf>.

¹¹³ Ως εκ περιτροπής απασχόληση θεωρείται η απασχόληση κατά λιγότερες ημέρες την εβδομάδα ή κατά λιγότερες εβδομάδες τον μήνα ή κατά λιγότερους μήνες το έτος ή και συνδυασμός αυτών κατά πλήρες ημερήσιο ωράριο εργασίας.

¹¹⁴ Υποαπασχολούμενοι είναι οι εργαζόμενοι που εργάζονται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, ενώ θα επιθυμούσαν να εργάζονται σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης.

¹¹⁵ 5% για την ΕΕ συνολικά.

Κύπρο και την Ισπανία.¹¹⁶ Το ίδιο έτος, το μερίδιο των υποαπασχολούμενων στο σύνολο των μερικώς απασχολούμενων ξεπέρασε το 70%, ποσοστό που κατατάσσει την Ελλάδα στην πρώτη θέση στις χώρες της ΕΕ, όταν ο αντίστοιχος μέσος όρος δεν ξεπερνά το 25%. Παρόμοιο, τέλος, ήταν και το πρόβλημα της αδήλωτης εργασίας.¹¹⁷ Αν και είναι δύσκολο να συλλεχθούν έγκυρα στοιχεία για την ανασφάλιστη εργασία, το 2013 το 40,5% των εργαζόμενων στις επιχειρήσεις της χώρας ήταν αδήλωτο και σχεδόν οι μισοί εργοδότες δεν δήλωναν τους εργαζομένους τους.

Είναι εμφανές ότι η αναδιάρθρωση στην αγορά εργασίας και η μεγαλύτερη ευελιξία δεν έφερε σύγκλιση με την υπόλοιπη ΕΕ, αλλά απλώς επιδείνωσε τις συνθήκες εργασίας. Το ποσοστό των εργαζομένων στην Ελλάδα που συνάπτουν συμβάσεις μερικής απασχόλησης είναι πολύ υψηλότερο από το μέσο όρο της ΟΝΕ αλλά και της ΕΕ. Ακόμη, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των συμβάσεων μερικής απασχόλησης στην ΕΕ συνάπτεται κυρίως από μητέρες ή φοιτητές, στην Ελλάδα συνάπτεται από εργαζόμενους που αδυνατούν να βρουν εργασία πλήρους απασχόλησης και να συντηρήσουν αξιοπρεπώς την οικογένειά τους.¹¹⁸

Αύξηση της ανεργίας και της μερικής απασχόλησης

Η εξέλιξη της ανεργίας μετά την εμφάνιση της χρηματοοικονομικής κρίσης του 2007-2008 είναι πολύ ενδιαφέρουσα για την κοινωνική και πολιτική ανάλυση. Αξίζει να σημειωθεί η εντυπωσιακή αύξηση της ανεργίας στις χώρες που έχουν ενταχθεί σε Μνημόνια ή έχουν εφαρμοστεί προγράμματα λιτότητας συγκριτικά με τις χώρες της ΕΕ, οι οποίες καθιέρωσαν και επέβαλαν τις βασικές αρχές της περιοριστικής οικονομική πολιτικής στην Ευρώπη, όπως η Γερμανία, η οποία

¹¹⁶ EUROSTAT, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Underemployment_and_potential_additional_labour_force_statistics {figure 2a: Underemployed part-time workers Persons aged 15-74, all countries, EA-19 and EU-28, annual average, 2015}.

¹¹⁷ Καψάλης, Α. (2015), «Η Αδήλωτη Εργασία στην Ελλάδα», 43, Ιανουάριος, Ινστιτούτο Εργασίας, ΓΣΕΕ, <http://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2015/06/Meleti-43-INE.pdf>.

¹¹⁸ Λαπαβίτσας Κ., Μαριόλης Θ. (2017). Η αποτυχία της Ευρωζώνης. Προτάσεις Οικονομικής πολιτικής για την ανάκαμψη της οικονομίας. *ΕλεΚΟΠ*, σ. 53.

έχει επωφεληθεί κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Ένα επιπλέον ενδεικτικό στοιχείο αποτελεί η σχέση μεταξύ δημόσιας χρηματοδότηση της οικονομίας και του ποσοστού ανεργίας. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι χώρες που στην περίοδο της κρίσης εξέδωσαν επιπλέον νομισματική μάζα συγκράτησαν ή μείωσαν την ανεργία. Αξιοσημείωτη επίσης είναι η παρατήρηση πως οι μεγαλύτερες αναλογίες του ποσοστού της ανεργίας σημειώνονται στην ΕΕ27 και ιδίως στη ζώνη του ευρώ, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η ανεργία επιβαρύνθηκε πολύ περισσότερο στην Ευρωζώνη σε σχέση με χώρες που έχουν εθνικά νομίσματα, δηλαδή η ανεργία χρεώνεται σε οικονομίες με ενιαίο νόμισμα.¹¹⁹ Στην Ελλάδα η ανεργία παρουσίασε τεράστια αύξηση από 9,5% σε 26,2% το 2012, ποσοστό ίδιο με της Ισπανίας. Ακολουθεί η Πορτογαλία με ποσοστό 17% και η Ιρλανδία με ποσοστό 14,3%¹²⁰.

Παράλληλα όμως με την αύξηση της ανεργίας αυξήθηκε με ταχύτατους ρυθμούς και το ποσοστό των εργαζόμενων με «ευέλικτη» μορφή απασχόλησης. Το ποσοστό των υποαπασχολούμενων αυξήθηκε επίσης ταχύτατα.

Ειδικότερα μεγαλύτερη ήταν η μείωση την διετία 2011-2012, όταν το ποσοστό των εργαζομένων μειώθηκε κατά 8,3%, με αποτέλεσμα το 2012 η Ελλάδα να έχει το μικρότερο ποσοστό εργαζομένων στο σύνολο του ενεργού πληθυσμού στην ΕΕ. Η πτώση συνεχίστηκε και το 2013 με αποτέλεσμα να εργάζονται λιγότεροι από τους μισούς κατοίκους της χώρας της ηλικιακής ομάδας 15-64 ετών (48,8% έναντι 65% στην ΕΕ). Από το 2014 και μετά η Ελλάδα παρουσιάζει μια ισχυρή αύξηση στο ποσοστό των εργαζομένων ξεπερνώντας ελαφρά το 50%. Παρ' όλα αυτά εξακολουθεί να εμφανίζει το μικρότερο ποσοστό εργαζομένων στην Ε.Ε με μεγάλη διαφορά από την δεύτερη χειρότερη (Ιταλία) που βρίσκεται κοντά στο 57%.¹²¹

¹¹⁹ Lytras, A.N. (2016). An alternative for combating unemployment. *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), p. 60.

¹²⁰ Λύτρας, Α.Ν. (2017). Σημειώσεις μαθήματος *Κοινωνική δομή και εργασία*.

¹²¹ Λαπαβίτσας Κ., Μαριόλης Θ. (2017). Η αποτυχία της Ευρωζώνης. Προτάσεις Οικονομικής πολιτικής για την ανάκαμψη της οικονομίας. ΕΔΕΚΟΠ,Σ, σ. 50-51.

Με βάση τα όσα προαναφέρθηκαν για τα δεδομένα της οικονομίας επιλεγμένων χώρων και τα ποσοστά ανεργία φαίνεται να μπορεί να στηριχτεί η υπόθεση ότι η ανεργία οφείλεται μάλλον στην αναγκαστική αχρηματία και στα σκληρά (ακριβά) νομίσματα ενώ το δημόσιο χρέος και τα κρατικά ελλείμματα δεν φαίνεται να επιδρούν καθοριστικά¹²².

Με βάση τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το επίσημο ποσοστό ανεργίας, όπως αποτυπώνεται από το δείκτη $U3$ ¹²³, το γ' τρίμηνο του 2016 ήταν 22,6% έναντι 24% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2015. Το σύνολο των απασχολούμενων ανήλθε σε 3.736,7 χιλιάδες άτομα (εκ των οποίων 2.473,7 χιλιάδες μισθωτοί), ενώ οι άνεργοι ανήλθαν σε 1.154.000 χιλιάδες άτομα και ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός σε 4.379 χιλιάδες άτομα. Σημαντικό επίσης πρόβλημα της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα είναι το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων¹²⁴ (άνω του ενός έτους) στο σύνολο των ανέργων, το οποίο υπερβαίνει το 70%. Οι μακροχρόνια άνεργοι (άνω του ενός έτους): αποτελούν 2/3 του συνολικού πληθυσμού των ανέργων και ανέρχονται σε 770.000 χιλιάδες άτομα.¹²⁵

Οι αποθαρρημένοι άνεργοι¹²⁶ ανέρχονταν κατά το γ' τρίμηνο του 2016 σε 108,3 χιλιάδες άτομα (2,18% του εργατικού δυναμικού) έναντι 44,6 χιλιάδων

¹²² Λύτρας, Α.Ν. (2017). Σημειώσεις μαθήματος *Κοινωνική δομή και εργασία*.

¹²³ Ποσοστό ανεργίας ($U3$): Ο δείκτης αυτός μετράει το λόγο των ανέργων ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού. Είναι ο δείκτης ανεργίας που χρησιμοποιείται συνήθως, αναφέρεται στη διαδικασία παραγωγής και στην αξιοποίηση του κεφαλαίου. Είναι ένας δείκτης που αποτυπώνει τη μακροοικονομική λειτουργία της ανεργίας και κυρίως την επίδρασή της στον προσδιορισμό των χρηματικών μισθών, όπως αυτοί προκύπτουν από τις διαπραγματεύσεις (συλλογικές ή ατομικές) μεταξύ μισθωτών και εργοδοτών, αλλά δεν εκτιμά την έκταση των επιπτώσεων της ανεργίας στο βιοτικό επίπεδο.

¹²⁴ Μακροχρόνιοι άνεργοι θεωρούνται οι άνεργοι άνω του ενός έτους. Ιδιαίτερης σημασίας είναι επίσης το γεγονός ότι το υψηλό ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων στο σύνολο των ανέργων αποτελούσε πρόβλημα και πριν από την έναρξη της κρίσης, δείχνοντας έτσι τις δομικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

¹²⁵ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 87,89.

¹²⁶ Αποθαρρημένοι άνεργοι είναι οι άνεργοι που δεν αναζητούν απασχόληση, αλλά θα ήθελαν να έχουν εργασία και είναι διατεθειμένοι να την αναλάβουν μέσα στις δύο επόμενες εβδομάδες. Ο δείκτης ($U4$) μετράει το λόγο των ανέργων και των αποθαρρημένων ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού. Σε αντίθεση με το ποσοστό ανεργίας $U3$, το ποσοστό $U4$ λαμβάνει υπόψη το φαινόμενο της αποθάρρυνσης μιας μερίδας ανέργων, οι οποίοι δεν καταγράφονται ως τέτοιοι από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού.

(0,88% του εργατικού δυναμικού) κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008. Οι αποθαρρημένοι είναι επομένως μια αυξανόμενη ομάδα του πληθυσμού στη διάρκεια της κρίσης και τοποθετείται στην ενδιάμεση ζώνη μεταξύ ανεργίας και αεργίας, δηλαδή μη ενεργού πληθυσμού.¹²⁷

Στη διάρκεια της κρίσης, ο πληθυσμός των ηλικιών 15-64 ετών παρουσίασε μείωση της τάξης των 400 χιλιάδων ατόμων. Σε αντίθεση με τους αποθαρρημένους, το λοιπό εν δυνάμει πρόσθετο εργατικό δυναμικό (που είναι κυρίως άτομα τα οποία αναζητούσαν εργασία κατά τον τελευταίο μήνα, αλλά δεν ήταν διαθέσιμα να εργαστούν αμέσως) δεν μεταβάλλει ουσιαστικά το ποσοστό ανεργίας.¹²⁸

Η ακούσια υποαπασχόληση και οι αποθαρρημένοι άνεργοι είναι δύο ομάδες του εργατικού δυναμικού που υπήρχαν μεν πριν το 2008, αλλά με περιορισμένη επίδραση στην κατάσταση της αγοράς εργασίας. Στη διάρκεια της κρίσης αναδείχθηκαν σε σημαντικές ομάδες του εργατικού δυναμικού και αποτυπώνουν τις επιπτώσεις της κρίσης και της απορρύθμισης στην ποιότητα της εργασίας και στο βιοτικό επίπεδο της ελληνικής κοινωνίας.

Εξετάζοντας άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ανεργίας, παρατηρούμε ότι το ποσοστό ανεργίας εμφανίζεται σημαντικά υψηλότερο στις γυναίκες (27,2%) σε σχέση με τους άνδρες (18,9%) και στις νεότερες ηλικίες σε σχέση με τις γηραιότερες. Ειδικότερα, η ανεργία στην ηλικιακή ομάδα 15-24 ετών βρίσκεται στο 44,2%, στην ηλικιακή ομάδα 25-29 ετών στο 33,2%, στην ηλικιακή ομάδα 30-44 ετών στο 21,5%, στην ηλικιακή ομάδα 45-64 ετών στο 18,5% και τέλος στην ηλικιακή ομάδα 65-74 ετών στο 13%. Είναι επίσης σημαντικό να τονίσουμε ότι στην κρίση το επίπεδο εκπαίδευσης φαίνεται να μην έχει πολύ μεγάλη σημασία για την προστασία από την ανεργία. Πιο συγκεκριμένα, οι άνεργοι με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο (έως κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση) εμφανίζουν ποσοστό ανεργίας 24,7%, οι άνεργοι με μέσο επίπεδο εκπαίδευσης (ανώτερη δευτεροβάθμια έως απόφοιτοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης)

¹²⁷ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 88.

¹²⁸ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 88.

εμφανίζουν ποσοστό ανεργίας 25,1% και οι άνεργοι με ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης (απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) εμφανίζουν ποσοστό ανεργίας 17,9%. Το υψηλό επίπεδο ανεργίας στα υψηλά μορφωτικά στρώματα αποτελεί ένδειξη της χαμηλής διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας της οικονομίας αλλά και του ότι οι πολιτικές που στοχεύουν στην προσφορά εργασίας (π.χ. προγράμματα κατάρτισης) δεν εξασφαλίζουν τη μείωση της ανεργίας. Επιπλέον, το ενιαίο υψηλό επίπεδο ανεργίας σε όλα τα μορφωτικά επίπεδα αποτελεί σαφή ένδειξη ότι ο δρόμος για τη μείωση της ανεργίας περνάει μέσα από πολιτικές ενίσχυσης της ζήτησης.¹²⁹

Επιπλέον, το ποσοστό της μερικής απασχόλησης έχει σταθεροποιηθεί σε υψηλό επίπεδο από περίπου 6% επί του συνόλου της απασχόλησης το 2009 βρίσκεται πλέον στο 9,7% το γ' τρίμηνο του 2016. Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των εργαζομένων, περίπου το 68,9%, δηλώνει ότι ο λόγος για τον οποίο απασχολείται με καθεστώς μερικής απασχόλησης είναι ότι δεν μπορούσε να βρει θέση εργασίας πλήρους απασχόλησης. Η αύξηση της μερικής απασχόλησης δεν είναι αποτέλεσμα της θέλησης των εργαζομένων για ευελιξία στο ωράριο ή στον τύπο εργασίας τους, αλλά αδυναμίας της οικονομίας να δημιουργήσει ποιοτικές θέσεις εργασίας.¹³⁰

Η σημαντική όμως αυτή αύξηση του μεγέθους της μισθωτής εργασίας στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας δεν έχει αντίκτυπο στον αριθμό των ανέργων, καθώς δεν έχει επιφέρει αντίστοιχη μείωση. Είναι χαρακτηριστικό ότι από το 2013 μέχρι σήμερα, κατά μέσο όρο, ο μηνιαίος αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων στα μητρώα του ΟΑΕΔ εξακολουθεί να υπερβαίνει το 1 εκατ. ενώ ο μηνιαίος αριθμός των ανέργων που αναζητούν εργασία κυμαίνεται κατά μέσο όρο περί τις 850.000. Επίσης, η εκρηκτική αύξηση των μακροχρόνια ανέργων σε συνδυασμό με την αλλαγή των προϋποθέσεων το 2013 για την καταβολή του επιδόματος

¹²⁹Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 90.

¹³⁰Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 91-92.

ανεργίας, είχε ως αποτέλεσμα, τη σημαντική μείωση των επιδοτούμενων ανέργων.¹³¹

Στην Ελλάδα η ανεργία έχει σημαντικά διαρθρωτικά χαρακτηριστικά που την κάνουν διαφορετική από την υπόλοιπη ΕΕ. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζει μεγάλη διαφοροποίηση ως προς το φύλο καθώς είναι αρκετά υψηλότερη στις γυναίκες σε σύγκριση με την υπόλοιπη ΕΕ. Επιπλέον, μεγάλες διαφοροποιήσεις στα ποσοστά ανεργίας εμφανίζονται και ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης των ανέργων στην Ελλάδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ε.Ε.. Η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα στην Ε.Ε. που το ποσοστό ανεργίας των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ξεπερνά αυτό των αποφοίτων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ πολύ κοντά βρίσκεται και το ποσοστό ανεργίας των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στην υπόλοιπη Ε.Ε. το ποσοστό των ανέργων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι περίπου το 1/3 και το 1/2 αντίστοιχα του ποσοστού των ανέργων αποφοίτων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.¹³²

Αυξανόμενη ένταση και ανασφάλεια στους όρους απασχόλησης

Η παρατεταμένη κρίση στην αγορά εργασίας έχει διαμορφώσει μια σειρά από αρνητικές εξελίξεις στην ποιότητα της εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του ΟΟΣΑ τα οποία δείχνουν την εισοδηματική ποιότητα που απολαμβάνουν οι εργαζόμενοι, η Ελλάδα βρίσκεται στην εικοστή δεύτερη θέση.¹³³ Σημαντικό επίσης πρόβλημα της ελληνικής αγοράς εργασίας είναι η πολύ υψηλή εργασιακή ανασφάλεια. Με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, οι εργαζόμενοι στη χώρα μας αντιμετωπίζουν έναν συνδυασμό υψηλότερου κινδύνου ανεργίας¹³⁴ και χαμηλής εξασφάλισης από την ανεργία. Ο συνδυασμός

¹³¹ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 93-94.

¹³² Λαπαβίτσας Κ., Μαριόλης Θ. (2017). ό.π., σ. 51.

¹³³ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 100.

¹³⁴ Ο κίνδυνος ανεργίας σχετίζεται με δύο παραμέτρους: Πρώτον, με το ποσοστό ανεργίας και, δεύτερον, με τη διάρκεια της ανεργίας. Αντίστοιχα, ο βαθμός εξασφάλισης των εργαζομένων από την ανεργία εξαρτάται από το μέγεθος του επιδόματος ανεργίας και την κάλυψη που αυτό επιτυγχάνει.

αυτός οδηγεί στην υψηλότερη εργασιακή ανασφάλεια συγκριτικά με όλες τις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ.¹³⁵

Αξίζει να αναφερθεί ότι με εξαίρεση την Ισπανία, οι υπόλοιπες χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ δεν εμφανίζουν αντίστοιχα οξυμμένο πρόβλημα κινδύνου από ανεργία. Επιπλέον η εξασφάλιση από την ανεργία στην Ελλάδα είναι από τις χαμηλότερες στις χώρες του ΟΟΣΑ. Αυτά τα δύο στοιχεία δηλώνουν ότι το εργατικό δυναμικό στην Ελλάδα αντιμετωπίζει τον μεγαλύτερο κίνδυνο ανάμεσα στις αναπτυγμένες χώρες να μείνει άνεργο, χωρίς την ίδια στιγμή να υπάρχει ένα ικανοποιητικό σύστημα προστασίας των ανέργων, καθώς δεν υπάρχει ουσιαστική μέριμνα για την προστασία των μακροχρόνια ανέργων¹³⁶ Επιπρόσθετα η Ελλάδα έρχεται πρώτη στο βαθμό εργασιακής έντασης ως αποτέλεσμα ενός εκρηκτικού συνδυασμού αφενός υψηλών απαιτήσεων¹³⁷ των εργοδοτών προς τους εργαζομένους και αφετέρου μικρής πρόσβασης των τελευταίων σε πόρους¹³⁸ που είναι αναγκαίοι για την επιτυχή εκτέλεση της εργασίας τους. Ως εκ τούτου οι εργαζόμενοι στη χώρα μας βρίσκονται αντιμέτωποι με μια διπλή δυσκολία: από τη μια, τις υψηλές απαιτήσεις των εργοδοτών και, από την άλλη, την έλλειψη κατάλληλων μέσων προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που τους έχουν ανατεθεί, γεγονός το οποίο τους οδηγεί σε υψηλή εργασιακή ένταση με άμεσα αρνητικές επιπτώσεις και για την υγεία τους.¹³⁹

Επιπρόσθετα παρατηρείται χειροτέρευση της νομικής προστασίας της εργασίας, τόσο στην κατηγορία της προστασίας του εργαζομένου από ατομική απόλυση όσο και στην κατηγορία της προστασίας της προσωρινής απασχόλησης. Αντίθετα, παρατηρούμε σχετική σταθερότητα στη νομική προστασία από ομαδική

¹³⁵ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 101.

¹³⁶ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 101.

¹³⁷ η κατηγορία των υψηλών απαιτήσεων από την εργασία σχετίζεται με το χρόνο τον οποίο έχει στη διάθεσή του ο εργαζόμενος για να εκτελέσει την εργασία του, ο οποίος, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, στην περίπτωση της χώρας μας είναι ανεπαρκής και με τον κίνδυνο για την υγεία που προκύπτει κατά την εκτέλεση της εργασίας, ο οποίος είναι ιδιαίτερα υψηλός.

¹³⁸ Η κατηγορία «Σπανιζόντων πόρων» επηρεάζεται από τη δυνατότητά τους να επιδεικνύουν αυτονομία κατά την εκτέλεση της εργασίας τους, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ιεράρχηση των καθηκόντων και τη μέθοδο δουλειάς, από την πιθανότητα να αποκτήσουν εκπαίδευση κατά την εργασία και από την υποστήριξη την οποία λαμβάνουν οι εργαζόμενοι στην εργασία τους.

¹³⁹ Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ό.π., σ. 103.

απόλυση, η οποία ωστόσο κινδυνεύει και αυτή να ανατραπεί από μελλοντικές αλλαγές στη σχετική νομοθεσία.

Η ανεργία ως ο σημαντικότερος παράγοντας της φτώχειας

Η απορρύθμιση της εγχώριας αγοράς εργασίας και η πολιτική της εσωτερικής υποτίμησης και της υπερφορολόγησης είχαν ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση της φτώχειας¹⁴⁰ και την επιδείνωση των όρων διαβίωσης των ελληνικών νοικοκυριών. Τα φαινόμενα αυτά αποκτούν ανησυχητικά χαρακτηριστικά, καθώς πλήττουν περισσότερο τις κοινωνικά και εργασιακά ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Τα εμπειρικά ευρήματα δείχνουν αύξηση των ανισοτήτων σε βάρος των χαμηλότερων εισοδηματικών ομάδων. Ωστόσο, ανησυχητική είναι και η διεύρυνση των ανισοτήτων στο εσωτερικό των περισσότερων κοινωνικοοικονομικών ομάδων. Οι αρνητικές αυτές τάσεις υποδεικνύουν πως η όξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων στη χώρα μας δεν εμφανίζει μόνο οριζόντιο αλλά και κάθετο χαρακτήρα και πλήττει ένα μεγάλο τμήμα της ελληνικής κοινωνίας.

Η αύξηση της φτώχειας δεν έχει μόνο σημαντικές κοινωνικές συνέπειες, αλλά επηρεάζει αρνητικά και τις μακροοικονομικές επιδόσεις της οικονομίας και την αναπτυξιακή της δυναμική. Υπάρχει σαφής εμπειρική ένδειξη ότι η αύξηση της φτώχειας διευρύνει το παραγωγικό κενό της οικονομίας, δηλαδή ουσιαστικά συμβάλλει και αναπαράγει τον εγκλωβισμό της σε κενό ζήτησης, που με τη σειρά του παράγει συνθήκες ύφεσης.

¹⁴⁰ Ο πιο συμβατικός δείκτης του σχετικού ποσοστού φτώχειας είναι εκείνος που περιλαμβάνει τα άτομα των οποίων το εισόδημα ανέρχεται έως το 60% του διάμεσου διαθέσιμου εισοδήματος του πληθυσμού σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Ο δείκτης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ο οποίος χρησιμοποιείται από τη Eurostat στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής «Στρατηγικής 2020» αποτυπώνει μια πιο σύνθετη εκτίμηση του φαινομένου της φτώχειας, γιατί δεν περιορίζεται μόνο στην εξέλιξη των εισοδημάτων, αλλά εξετάζει και τη μεταβολή της υλικής αποστέρησης και της εργασιακής έντασης (Eurostat, 2012). Ο δείκτης υλικής αποστέρησης και της εργασιακής έντασης είναι σαφώς υψηλότερος από το συμβατικό ποσοστό της σχετικής φτώχειας. Πιο συγκεκριμένα, αυξάνεται από 27,7% το 2010 σε 35,7% το 2015, ελάχιστα μειωμένος σε σχέση με το 2014.

Το γενικότερο συμπέρασμα από την καταγραφή ότι 1.647.703 πολίτες, το 15% του πληθυσμού για το 2015, βρίσκονται κάτω από το όριο της ακραίας φτώχειας. Η επιβίωση τους φαίνεται αδύνατη. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό του φτωχότερου 20% του πληθυσμού που είχε απλήρωτα ενοίκια ή δόσεις στεγαστικών δανείων το 2014 είχε φτάσει το 27,1%, ενώ το ποσοστό του ίδιου φτωχότερου 1/5 που είχαν αφήσει απλήρωτους λογαριασμούς ΔΕΚΟ είχε φτάσει το 65,4%.¹⁴¹

Το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται στο όριο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού εντοπίζεται στους άνεργους, το οποίο αυξήθηκε την περίοδο 2010-2015 κατά 8,5%. Παρ' όλη τη μείωση που εμφανίζει το ποσοστό των ανέργων που βρίσκονται στο όριο της φτώχειας το 2015, ο δείκτης παραμένει κοντά στο συντριπτικό 70%, αναδεικνύοντας τις πολύ σοβαρές κοινωνικές προεκτάσεις της ανεργίας. Το ποσοστό φτώχειας στους μισθωτούς εργαζομένους αυξήθηκε σημαντικά μετά το 2011 και το 2015 βρίσκεται κοντά στο 18%. Οι υπόλοιπες πληθυσμιακές ομάδες εμφανίζουν αύξηση στο ποσοστό φτώχειας μέσα στην κρίση με εξαίρεση τους συνταξιούχους, οι οποίοι παρουσιάζουν μείωση της τάξεως των 2,2 ποσοστιαίων μονάδων μεταξύ 2010-2015. Το γεγονός ότι οι συνταξιούχοι αποτελούν μία από τις πολυπληθέστερες κοινωνικές ομάδες συνέβαλε σημαντικά στη συγκράτηση του συνολικού ποσοστού φτώχειας.¹⁴²

Δεδομένα ελληνικής οικονομίας -μετασχηματισμοί κοινωνικής δομής

Η ελληνική οικονομία έχει παρουσιάσει μια από τις βαθύτερες ιστορικά υφέσεις στα χρονικά της παγκόσμιας οικονομίας. Όπως είναι γνωστό, κάθε εθνική οικονομία αποτελείται από τρεις τομείς, τον Ιδιωτικό (επιχειρήσεις και νοικοκυριά), τον Δημόσιο και τον Εξωτερικό τομέα. Όταν, λοιπόν, βρίσκεται σε

¹⁴¹διαΝΕΟσις,(2016). Ακραία Φτώχεια στην Ελλάδα - Μια Έρευνα. http://www.dianeosis.org/2016/06/poverty_in_greece/.

¹⁴² Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ο.π.,σ. 106.

βαθιά ύφεση, πρέπει ένας, τουλάχιστον, τομέας να λειτουργήσει ώστε να καθοδηγήσει την τόνωση της συνολικής ζήτησης.¹⁴³

Η πραγματικότητα όμως δείχνει ότι η ασκούμενη οικονομική πολιτική δεν έχει επιφέρει αποτελέσματα. Έτσι στη χώρα, μετά από έξι χρόνια «προσαρμογής» και «διάσωσης» μέσω Μνημονίων:

Ο Ιδιωτικός τομέας βρίσκεται σε δεινή θέση, αποστραγγίζεται με φόρους, και εμφανίζει, ως σύνολο, περιορισμένες προοπτικές κερδοφορίας. Μικρές, μεσαίες αλλά και μεγάλες επιχειρήσεις βγήκαν εκτός αγοράς, καθώς δεν μπορούσαν να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό που έφερε η νέα τάξη πραγμάτων. Οι πιο ισχυροί, μέσα από το μονοπώλιο ενισχύονται ακόμα περισσότερο, εκμεταλλευόμενοι τη μείωση του κόστους εργασίας και την έξοδο από την αγορά λιγότερο ανταγωνιστικών κεφαλαίων. Ο Δημόσιος τομέας είναι φορτωμένος με χρέη, ενώ αποδιαρθρώνεται περαιτέρω μέσω της ασκούμενης συσταλτικής πολιτικής των «Μνημονίων».

Συνακόλουθα η κατάσταση της αγοράς εργασίας είναι δραματική. Η ανεργία έχει παρουσιάσει κατακόρυφη αύξηση και μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες βρίσκονται ή αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της φτώχειας. Η ελληνική κοινωνία, με το ξέσπασμα της κρίσης και την εφαρμογή των μνημονιακών πολιτικών, οδηγείται σε μετασχηματισμούς σε επίπεδο κοινωνικών τάξεων.

Παρατηρώντας τις Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, φαίνεται α) να διαμορφώνεται μια αστική τάξη, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα των υπηρεσιών (τράπεζες, χρηματοοικονομικός τομέας, ΜΜΕ, τουρισμός κλπ.) β) να μειώνεται αισθητά η παραδοσιακή μικροαστική τάξη και γ) η εξαρτημένη εργασία να αποτελεί τη συντριπτική πλειοψηφία του εργατικού δυναμικού. Συγχρόνως στο εσωτερικό της μισθωτής εργασίας παρατηρείται έντονη διαφοροποίηση με δύο χαρακτηριστικά: την αύξηση των επιστημονικών/τεχνικών επαγγελματιών και τη μείωση των παραδοσιακών εργατικών επαγγελματιών. Στον αγροτικό χώρο διαμορφώνεται μια αστική αγροτική τάξη, της οποίας ο πλούτος προέρχεται από την αγροτική παραγωγή και αναπτύσσεται ένα καθαρά αγροτικό προλεταριάτο

¹⁴³ Λαπαβίτσας Κ., Μαριόλης Θ. (2017).ό.π. σ. 66.

που αντλείται από τους οικονομικούς μετανάστες. Αξιοσημείωτη είναι η μείωση της παραδοσιακής και της νέας μικροαστικής τάξης καθώς οι μικροί, οι μεσαίοι εργοδότες και οι αυτοαπασχολούμενοι συρρικνώθηκαν. Παράλληλα σημειώνεται διάρρηξη της κοινωνικής συμμαχίας μεταξύ αστικής και μικροαστικής τάξης.

Αποτιμώντας συνολικά την οικονομική πολιτική των μνημονίων που ασκείται και τα αποτελέσματά της, προκύπτουν ως αποτελέσματα η αδυναμία χρηματοδότησης της οικονομίας από κρατικούς πόρους (εξαιτίας της δεινής δημοσιονομικής κατάσταση της χώρας) η μακρά επενδυτική άπνοια που οδηγεί τη χώρα σε έναν κύκλο παραγωγικής καθίζησης και αποεπένδυσης, η αδυναμία των τραπεζών για δανειοδοτήσεις, η βαριά φορολογία και η πτώση της κατανάλωσης, ο έλεγχος κίνησης κεφαλαίων και αχρηματία (έλλειψη φυσικής νομισματικής μάζας), η ακραία απορρύθμιση της αγοράς και οι ανασχέσεις στην απασχόληση του εργατικού δυναμικού, την απαξίωση του ανθρώπου-εργαζομένου μέσω της ακραίας ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων, τις απαιτήσεις των δανειστών για περαιτέρω μέτρα απορρύθμισης και συνέχιση της λιτότητας.¹⁴⁴ Τα δεδομένα αυτά αποδεικνύουν ότι η οικονομία βρίσκεται σε έναν φαύλο κύκλο χαμηλής παραγωγικότητας και «υφεσιακής στασιμότητας» φέρνοντας τη χώρα αντιμέτωπη με τη σοβαρή παραγωγική και κοινωνικοοικονομική υποβάθμιση.

Μελέτη εφαρμογής των πέντε μοντέλων για την καταπολέμηση της ανεργίας

Για την πραγματοποίηση των παρακάτω μετρήσεων χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τον ILO (2016) και τη μέτρηση του IMF (ΔΝΤ). Ο συνολικός αριθμός των ανέργων, με βάση τις εκτιμήσεις του ILO, ήταν 1.154.000 άτομα στην Ελλάδα για το 2016, ενώ σύμφωνα με τον IMF, το ΑΕΠ ήταν 195.878.000.000 USD. Επίσης, με βάση τον κρατικό προϋπολογισμό, τα έξοδα ήταν 117.400.000.000

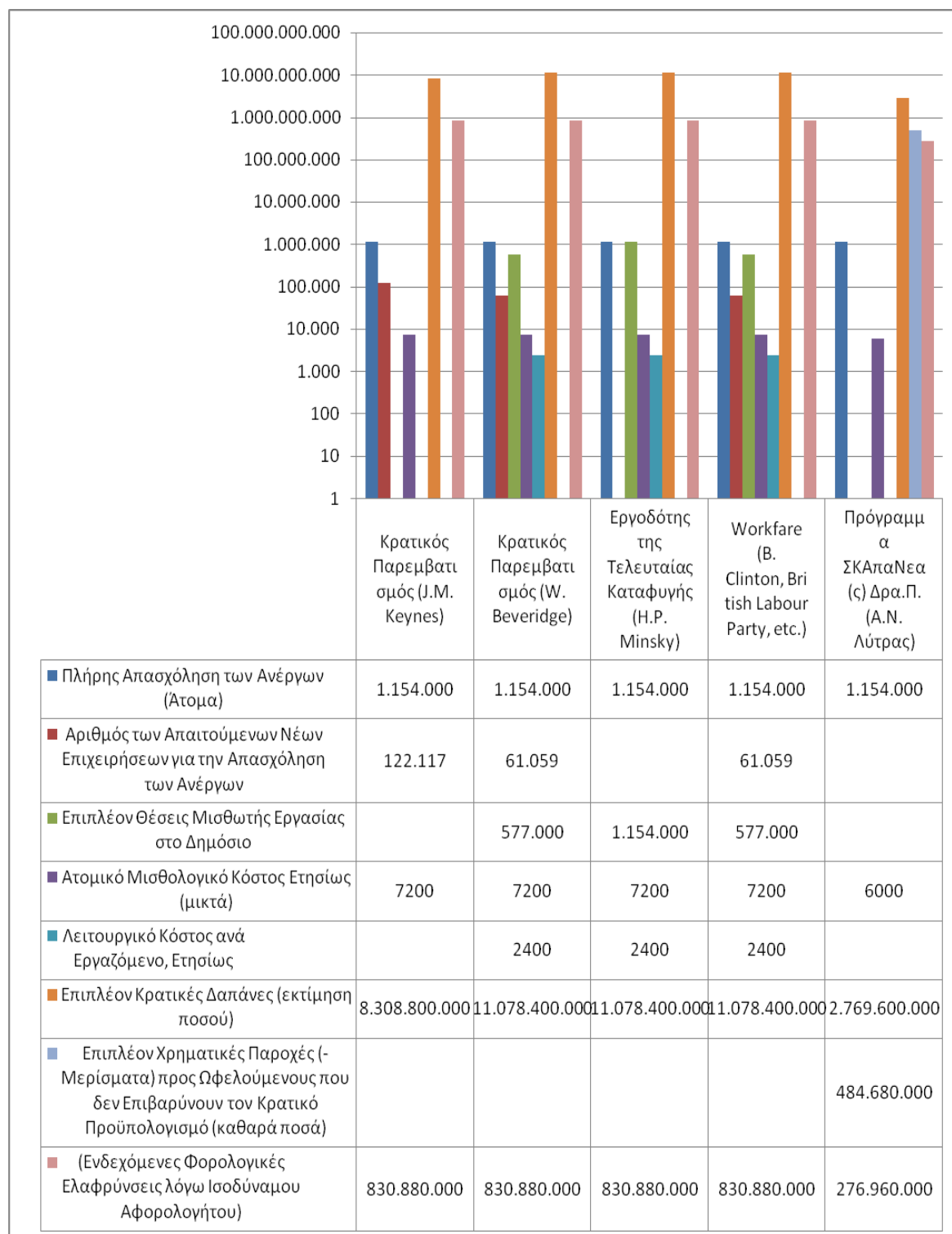
¹⁴⁴ Λύτρας Α.Ν.(2016).Η καταπολέμηση της ανεργίας και η κοινωνική αλληλεγγύη Μια εναλλακτική πρόταση: Συμφιλίωση της Κατοχής του Αποθέματος με την Απασχόληση και με τη Νέα Δραστηριοποίηση στις Περιφέρειες [Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.] στο <http://thessalia.paratiritiriokp.gr/index.php/koinoniki-oikonomia/58-2016-09-06-15-25-36>.

USD. Το μικτό μισθολογικό κόστος υπολογίστηκε σε 600 USD το μήνα, ενώ το λειτουργικό κόστος υπολογίστηκε στο ένα τρίτο του μικτού μισθολογικού κόστους (200 USD). Ακόμη, το μέσο μέγεθος της επιχείρησης ανάλογα με την απασχόληση, ήταν 9, 45.

Για τη μελέτη της εφαρμογής των πέντε μοντέλων για την αντιμετώπιση της ανεργίας έγιναν οι παρακάτω υπολογισμοί:

- Ο συνολικός αριθμός των ανέργων
- Το μικτό μισθολογικό κόστος (7200 USD για ένα χρόνο)
- Το λειτουργικό κόστος (2400 USD για ένα χρόνο)
- Ο μέσος αριθμός των επιχειρήσεων
- Η αναλογία των επιπλέον δαπανών, ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ
- Η αναλογία των επιπλέον δημοσίων δαπανών, ως ποσοστό (%) του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Επιχειρώντας μια εφαρμογή των μοντέλων αυτών για την Ελλάδα με τις δεδομένες οικονομικές συνθήκες οδηγούμαστε όπως βλέπουμε από το *γράφημα 1*, στις εξής διαπιστώσεις:

Γράφημα 1. Εφαρμογή των μοντέλων για τη διαχείριση της ανεργίας στην Ελλάδα

Μετρήσεις, με βάση τα μοντέλα για τη καταπολέμηση της ανεργίας

Η Κεϋνσιανή θεραπευτική είναι μια πολιτική που χρησιμοποιεί τη δημόσια χρηματοδότηση της οικονομίας και ιδίως την ενίσχυση της ενεργούς ζήτησης (των εισοδημάτων). Το κράτος αναλαμβάνει οικονομικές παρεμβάσεις σε υποδομές και επιχειρηματικές δραστηριότητες, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ιδιωτική επιχειρηματικότητα. Στόχος είναι η δημιουργία επιχειρήσεων για την ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας.

Εφαρμόζοντας στα ελληνικά δεδομένα το **μοντέλο του Keynes**, θα πρέπει για τους 1.154.000 ανέργους της χώρας να δημιουργηθούν 122.117 επιχειρήσεις ώστε να βρουν θέσεις εργασίας. Το μικτό μισθολογικό κόστος για ένα χρόνο θα είναι 7200 USD για κάθε άνεργο, που θα προσληφθεί. Επομένως, για το σύνολο των ανέργων εκτιμάται ότι θα χρειαστούν 8.308.800.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου θα είναι 830.880.000 USD

Για το υπόδειγμα του Beveridge, το βασικό χαρακτηριστικό είναι η δραστική αύξηση της άμεσης και έμμεσης φορολογίας, όπως και των ιδιωτικών συνεισφορών στο ασφαλιστικό σύστημα. Εφαρμόζοντας λοιπόν **τον Κρατικό Παρεμβατισμό του Beveridge**, για τους 1.154.000 ανέργους της χώρας, απαιτείται τόσο η δημιουργία ιδιωτικών επιχειρήσεων όσο και η δημιουργία επιπλέον θέσεων μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, θα πρέπει να δημιουργηθούν 61.059 ιδιωτικές επιχειρήσεις, ώστε να απασχοληθούν τα άνεργα άτομα, καθώς και να βρεθούν 577.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο Δημόσιο. Για την κάλυψη των αναγκών των ανέργων χρειάζονται 7200 USD για κάθε άνεργο τον χρόνο και 2400 USD για λειτουργικό κόστος για κάθε εργαζόμενο, σε ετήσια βάση. Επομένως, συνολικά χρειάζονται 11.078.400.000 USD για να εργαστούν για ένα χρόνο όλοι οι άνεργοι σε δημόσιες ή ιδιωτικές θέσεις. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του

αφορολογήτου είναι 830.880.000.USD, όπως και στο προηγούμενο μοντέλο του Keynes.

Σύμφωνα με το μοντέλο «**Εργοδότης της τελευταίας καταφυγής**» του **Minsky**, το κράτος κάθε χρόνο, για όσο χρόνο διαρκεί η παρέμβαση, εκδίδει νομισματική μάζα ανάλογη με το κόστος του προγράμματος προκειμένου να χρηματοδοτήσει την απασχόληση των ανέργων (0,7%-1,5% του ΑΕΠ) και έτσι το κράτος συμβάλλει ως ένας εργοδότης. Εναλλακτικά μπορεί το κράτος να εκδώσει ομόλογα, σε ίση αξία με το κόστος του προγράμματος. Έτσι το σύνολο των ανέργων θα πρέπει να απορροφηθεί από τον δημόσιο τομέα και να εργαστεί μόνο με τη μορφή της μισθωτής εργασίας, με τον κατώτερο μισθό. Εφαρμόζοντας λοιπόν αυτή την οικονομική πολιτική για την καταπολέμηση της ανεργίας θα πρέπει να δημιουργηθούν 1.154.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο, με το ατομικό μισθολογικό κόστος για κάθε άνεργο 7200 USD μικτά, και 2400 USD για το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο. Για το σύνολο των ανέργων της Ισπανίας απαιτούνται 11.078.400.000 USD, ενώ ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του αφορολογήτου θα είναι. 830.880.000 USD.

Το μοντέλο που στηρίζεται στην πολιτική του Μπ. Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Μ. Βρετανίας στηρίζεται στο γεγονός ότι το κράτος, μαζί με τους τοπικούς θεσμούς διαμορφώνει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα απασχόλησης και καταπολέμησης της φτώχειας και το χρηματοδοτεί. Εφαρμόζοντας το μοντέλο που στηρίζεται στην **πολιτική του Μπ. Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Μ. Βρετανίας** θα πρέπει να δημιουργηθούν 61.059 ιδιωτικές επιχειρήσεις, ώστε να απασχοληθούν τα άνεργα άτομα, καθώς και να βρεθούν 577.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο Δημόσιο. Για την απασχόληση των ανέργων χρειάζονται 7200 USD για κάθε άτομο τον χρόνο και 2400 USD για το λειτουργικό κόστος κάθε εργαζομένου, σε ετήσια βάση. Επομένως, συνολικά το συνολικό κόστος για ένα χρόνο είναι 11.078.400.000 USD και αφορά σε δημόσιες ή ιδιωτικές θέσεις. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του αφορολογήτου είναι 830.880.000USD. Αξίζει να σημειωθεί ότι στη συγκεκριμένη πολιτική η

προτίμηση είναι να βρεθούν θέσεις εργασίας μόνο τον ιδιωτικό τομέα, ωστόσο, είναι δύσκολη η κάλυψη όλων των θέσεων από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Το **μοντέλο (Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.** είναι μια προσέγγιση γρήγορης επίλυσης του προβλήματος, όταν υπάρχουν "εκρηκτικές" συνθήκες ανεργίας στο εσωτερικό ενός υπηκόου κράτους ή μιας ευρύτερης περιοχής. Η ριζοσπαστική προσέγγιση είναι μια σύνθεση τριών στοιχείων. Το πρώτο στοιχείο είναι ότι ο "ανεξάρτητος ή αυτόνομος" τύπος του εργαζόμενου είναι ο αποκλειστικός μοχλός ενεργοποίησης των ανέργων. Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι οι κάτοχοι μετοχών, οι οποίοι ενεργούν ως επενδυτές, δεν είναι απαραίτητο να παίζουν ταυτόχρονα το ρόλο των ενεργών επιχειρηματιών ή εργοδοτών. Το τρίτο στοιχείο είναι ο πρόσθετος αλλά ενεργός ρόλος της κρατικής βοήθειας, για την καταπολέμηση της ανεργίας. Οι εργαζόμενοι σε αυτή την προσέγγιση δεν είναι μισθωτοί εργάτες και οι χρηματοδότες της προσπάθειας δεν είναι πραγματικοί επιχειρηματίες. Οι αυτόνομοι εργαζόμενοι μπορούν να αναζητήσουν εργασία ατομικά ή σε κοινοπραξίες, ενώ η χρηματοδότηση στηρίζεται σε ένα σύνολο από κατόχους κεφαλαίου, που επενδύουν το κεφάλαιό τους χωρίς να λαμβάνουν το επιχειρηματικό ρίσκο.¹⁴⁵

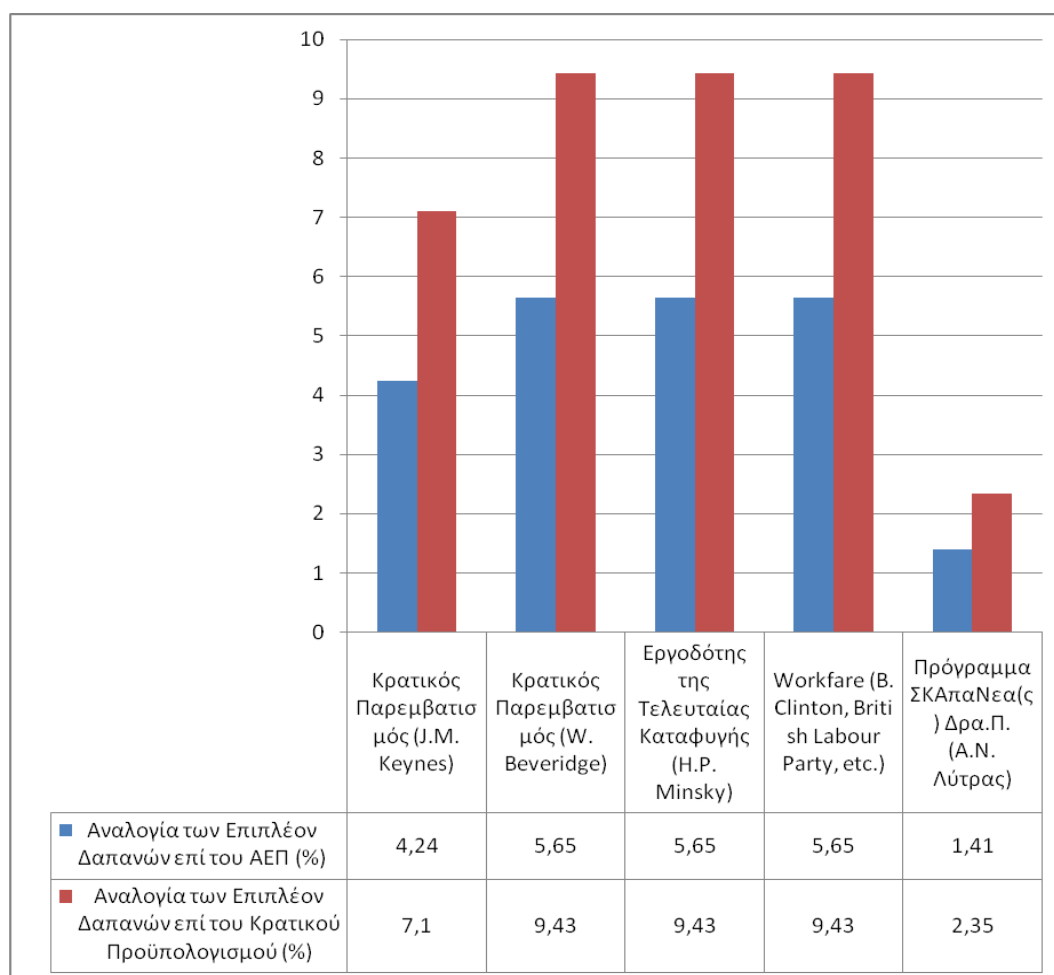
Η παρέμβαση του κράτους έγκειται στη ρύθμιση όλης της διαδικασίας, με τους κατάλληλους θεσμούς και κανόνες. Η συνολική δημόσια χρηματοδότηση ισούται με την αξία του κατατεθειμένου κεφαλαίου κατά την περίοδο του προγράμματος. Αυτή η συνολική αξία των δημόσιων επιχορηγήσεων και συνεπώς των δημόσιων δαπανών επιστρέφεται μερικώς. Η αξία των φόρων και των εισφορών στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης αντικαθιστά το μεγαλύτερο μέρος των δημόσιων δαπανών. Οι κάτοχοι της αποθεμάτων (μετοχών) καταθέτουν για δώδεκα μήνες το κεφάλαιό τους σε συγκεκριμένο λογαριασμό των εμπορικών τραπεζών. Είναι οι αρχικοί χρηματοδότες του έργου. Για αυτή τη χρηματοδότηση δικαιούται το συμφωνημένο ειδικό επιτόκιο τραπεζικών τόκων, βάσει του οποίου εισπράττει το αντίστοιχο ποσό από τις τράπεζες στο τέλος της συμφωνημένης

¹⁴⁵ Lytras, A.N. (2016). An alternative for combating unemployment. *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), σσ. 59-71.

περιόδου και το συμφωνημένο μέρισμα από τις αποδόσεις της δεκάμηνης διάρκειας του προγράμματος.

Εφαρμόζοντας αυτή την εναλλακτική πρόταση οι 1.154.000 θα απασχοληθούν ως αυτόνομοι εργαζόμενοι για 10 μήνες. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως, θα είναι για κάθε άτομο 6.000 USD μικά,, ενώ οι κρατικές δαπάνες που χρειάζονται ώστε να καλυφθεί ο συνολικός αριθμός των ανέργων είναι 2.769.600.000. Οι επιπλέον χρηματικές παροχές (μερίσματα) προς τους ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό για το σύνολο των ανέργων είναι 484.680.000 USD και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου είναι 276.960.000 USD. Αν η πρόταση εφαρμοστεί για ένα χρόνο για το σύνολο των ανέργων θα συνέβαλε στην εισροή χρημάτων στην αγορά, 3.531.240.000 USD, χωρίς να επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός.

Αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

Γράφημα 2. Αναλογία (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

Με βάση τις κρατικές δαπάνες που χρειάζονται για την αντιμετώπιση της ανεργίας της Ελλάδας, εφαρμόζοντας την οικονομική πολιτική του Κρατικού Παρεμβατισμού, η χώρα θα πρέπει να ξοδέψει μεγάλο ποσοστό του ΑΕΠ, για την εφαρμογή του προγράμματος. Ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό του ΑΕΠ απαιτείται για την εφαρμογή του μοντέλου του Beveridge, του Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής και της πολιτικής του Μπ. Κλίντον και των Εργατικών. Ωστόσο,

παρατηρείται ότι είναι μικρότερο το ποσοστό του ΑΕΠ που χρειάζεται για την εφαρμογή του Προγράμματος **Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π** του Λύτρα.

Οι πρώτες τέσσερις επιλογές απαιτούν μεγάλο ποσοστό του ΑΕΠ, γεγονός που καθιστά ανέφικτη την εφαρμογή τους, επειδή οι συνθήκες των δημόσιων οικονομικών της Ελλάδας -όπως ήδη έχουν περιγραφεί εκτενώς- είναι αδύναμες. Είναι μοντέλα που προτείνουν την απορρόφηση των ανέργων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και στο κράτος & συχνά δημόσια χρηματοδότηση. Ως εκ τούτου απαιτούν την πλήρη κυριαρχία επί της δημοσιονομικής πολιτικής, αυξημένες δημόσιες δαπάνες, το προνόμιο έκδοσης νομισματικής μάζας (κοπή νέου νομίσματος), την αύξηση αριθμού επενδύσεων δηλ. ανάγκη δημιουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων, βαρύτατη έμμεση φορολογία, αύξηση μισθών /ροπή για κατανάλωση και μακροχρόνια εφαρμογή του προγράμματος. Οι πρώτες τέσσερις επιλογές λοιπόν, δεν μπορούν να βρουν εφαρμογή σε εθνικές οικονομίες όπως της Ελλάδας, δηλαδή με κοινό (ενιαίο) νόμισμα και περιοριστική δημοσιονομική πολιτική. Σε αυτές τις οικονομίες, κατά τη διάρκεια των δύσκολων περιόδων ή μετά από κρίσεις της αγοράς, η αντοχή των ενεργών επιχειρήσεων είναι προβληματική. Έτσι, η δημιουργία νέων επιχειρήσεων σχετίζεται με την επιχειρηματική διάθεση ενός κλάσματος εκείνων που φεύγουν από την επιχειρηματική δραστηριότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, κάτι εξαιρετικά απίθανο.¹⁴⁶ Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι **η οικονομία στην Ελλάδα «των Μνημονίων» δεν μπορεί να συνταχθεί με τέτοια μοντέλα.** Η μόνη περίπτωση να έχουν κάποιο αποτέλεσμα είναι η μερική εφαρμογή του κάθε προγράμματος για ένα μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Σε αντιδιαστολή με τα τέσσερα πρώτα μοντέλα και με τα συγκριτικά δεδομένα φαίνεται πως το πρόγραμμα **Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π** του Λύτρα **έχοντας άλλη φιλοσοφία και πλαίσιο μέτρων** δημιουργεί: αύξηση της απασχόλησης, ενεργή και άμεση πρόσβαση στην εργασία, ενίσχυση της αυτενέργειας των απασχολούμενων, ενίσχυση της εργασιακής αυτοπεποίθησης

¹⁴⁶ Lytras, A.N. (2017). *A radical policy for combating unemployment. The future network: Autonomous workers, stock holders, consumers and the State*. Athens: Papazisis.

και της οικονομικής αισιοδοξίας των σημερινών ανέργων και μη εργαζομένων, αποδυνάμωση της μαύρης και αδήλωτης εργασίας. Επιτρέπει παράλληλα, την αξιοποίηση της αυτόνομης εργασίας από τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας και ενισχύει το επιχειρηματικό πνεύμα.

Επιπρόσθετα οδηγεί σε αύξηση των καταθέσεων στις τράπεζες και ωφέλειες των τραπεζών από τις αυξανόμενες συναλλαγές και σε ενεργοποίηση του κεφαλαίου για την ενίσχυση της απασχόλησης, χωρίς επιχειρηματικό ρίσκο. Επιπλέον, ενισχύει την ανταγωνιστικότητα στο τοπικό πλαίσιο των περιφερειών, ενισχύει την κοινωνική αλληλεγγύη και δίνει τη δυνατότητα απεριόριστης επανάληψης του προγράμματος, ανάλογα με τις ανάγκες και τις ομάδες των ανέργων.¹⁴⁷ Το βασικότερο όλων είναι ότι διαμορφώνει μια οικονομική προοπτική στην απασχόληση, τονώνει την οικονομία, ενώ από την άλλη πλευρά απαιτείται το χαμηλότερο ποσοστό του ΑΕΠ και του κρατικού προϋπολογισμού.

Ως εκ τούτου **προτεινόμενο μοντέλο** για την αντιμετώπιση της ανεργίας στην Ελλάδα, που έχει καταστεί όπως περιγράψαμε ένα διαρθρωτικό πρόβλημα, είναι το πρόγραμμα **Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π** .

Συμπεράσματα

Στην παρούσα εργασία παρουσιάστηκαν πέντε βασικά μοντέλα οικονομικής πολιτικής για την αντιμετώπιση της ανεργίας στην Ελλάδα, που στηρίζονται σε διαφορετικές οικονομικές προϋποθέσεις και χαρακτηριστικά οικονομιών. Η κάθε πολιτική έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα απαιτήσεων. Από αυτά τα μοντέλα τα τέσσερα αποτελούν εφαρμοσμένες ήδη πολιτικές και τα ειδικά προγράμματα για την καταπολέμηση της ανεργίας που τις συνοδεύουν, είχαν μερικά ή πολλά πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα και πέτυχαν αξιοσημείωτα αποτελέσματα σε μία ή περισσότερες περιόδους. Αυτές οι πολιτικές και οι προτάσεις την ίδια στιγμή είχαν πολύ σημαντικές οικονομικές προϋποθέσεις.

Συνακόλουθα εστιάζοντας στο πρόβλημα της ανεργίας και τα χαρακτηριστικά της παρατηρούμε ότι είναι εντυπωσιακή η διόγκωση της

¹⁴⁷ Λύτρας Α.Ν.(2016)., ό.π.

ανεργίας, μέσα σε τρία χρόνια, στις χώρες με προγράμματα χρηματοδότησης ή/και εφαρμογή πολιτικών λιτότητας. Η Ελλάδα και η Ισπανία είναι τα πιο ενδεικτικά παραδείγματα αυτής της κατακόρυφης αύξησης της ανεργίας. Επιπρόσθετα στην ευρωζώνη η ανεργία επιβαρύνθηκε πολύ περισσότερο σε σχέση με τις χώρες της ΕΕ, οι οποίες είχαν εθνικά νομίσματα. Αυτό το δεδομένο καθιστά δυνατή την υπόθεση ότι η ανεργία οφείλεται μάλλον στην αναγκαστική αχρηματία (έλλειψη κοπής νομισματικής μάζας και στα ακριβά νομίσματα. Το δημόσιο χρέος και τα κρατικά ελλείμματα δεν φαίνεται να έχουν ουσιαστική επίδραση στην ανεργία. Ως εκ τούτου, σημαντικό ζήτημα για ένα πρόγραμμα καταπολέμησης της ανεργίας- το οποίο προσδοκά να έχει άμεσα και γρήγορα αποτελέσματα- είναι να λαμβάνει υπόψη τα χαρακτηριστικά των σύγχρονων εθνικών οικονομιών.

Η Ελλάδα στην παρούσα ιστορική περίοδο, ανήκει στην κατηγορία των χωρών με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της εθνικής οικονομίας, δηλαδή έχει κοινό (ενιαίο) νόμισμα (νόμισμα Ευρωζώνης) και περιοριστική δημοσιονομική πολιτική. Στη ζώνη του ευρώ, το προνόμιο της έκδοσης του νομίσματος έχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), γεγονός που καθιστά απαγορευτικό ένα εγχείρημα έκδοσης νομισματικής μάζας. Επιπλέον η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας είναι δεινή και επομένως αδυνατεί να χρηματοδοτήσει την οικονομία από κρατικούς πόρους. Σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης είναι εξαιρετικά δύσκολη η αύξηση της δημόσιας χρηματοδότησης, ως ανταπόκριση στην αύξηση της ανεργίας καθώς και η αύξηση των φόρων. Όπως αποκαλύπτουν τα εμπειρικά ευρήματα, οι μεσαίες εισοδηματικές ομάδες έλαβαν τη μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση και περισσότερο έντονη οικονομική πίεση, ενώ δεν έχουν την αντίστοιχη ωφέλεια από την ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας. Το δεδομένο αυτό καθιστά επιτακτική την ανάγκη να ληφθεί υπόψη στην επιλογή του μοντέλου, καθώς αποτέλεσε μια από τις μεγαλύτερες αδυναμίες του μοντέλου του Beveridge. Επιπρόσθετα η ελληνική οικονομία χαρακτηρίζεται από έλεγχο κίνησης κεφαλαίων και αχρηματία, δηλαδή έναν ανασταλτικό παράγοντα για την εξέλιξη της και την αποκατάσταση της απορρύθμισης της αγοράς. Όπως αποδείχθηκε με την εφαρμογή της κεϋσιανής πολιτικής, το εισόδημα από την

εργασία παίζει καθοριστικό ρόλο στις ανασχές απασχόλησης του εργατικού δυναμικού και στην ακραία απορρύθμιση της αγοράς, γεγονός που θα πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη, κάθε πρόταση και προσπάθεια καταπολέμησης της ανεργίας και στην Ελλάδα.

Αναμφίβολα η ανεργία αποτελεί τη σημαντικότερη εργασιακή, οικονομική και κοινωνική συνέπεια των εφαρμοζόμενων περιοριστικών πολιτικών στην Ελλάδα. Ταυτόχρονα εκτιμάται ως ο σημαντικότερος παράγοντας που συντελεί στην όξυνση της φτώχειας. Η ομάδα των ανέργων είναι ψηλά στο δείκτη της ακραίας φτώχειας, όπως και στο δείκτη υλικής υστέρησης.

Τα μοντέλα λοιπόν που επιχειρούν να αντιμετωπίσουν την ανεργία με απορρόφηση των ανέργων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και στο κράτος, μέσω της μισθωτής εργασίας, φαίνεται πως δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της εθνικής οικονομίας της Ελλάδας με τις δεδομένες προαναφερθείσες αδυναμίες. Σύμφωνα με τις πραγματοποιηθείσες μετρήσεις για την περίπτωση της Ελλάδας, τα μοντέλα που στηρίζονται στον Κρατικό Παρεμβατισμό καθώς και το μοντέλο του Minsky είναι απαιτητικά σε δημόσιες δαπάνες, που φτάνουν στο 5,65% του ΑΕΠ και στο 9,43% του κρατικού προϋπολογισμού.

Τα μοντέλα που στηρίζονται στη δημιουργία ιδιωτικών ή κρατικών επιχειρήσεων αντιμετωπίζουν την ανεργία με μια πολιτική της πρόσθετης δημόσιας χρηματοδότησης της αγοράς, και έχει αποδειχτεί ότι έχουν επιτυχή αποτελέσματα. Στην περίπτωση όμως της Ελλάδας «των Μνημονίων» η εφαρμογή τέτοιων μοντέλων τη δεδομένη χρονική περίοδο είναι ανέφικτη εξαιτίας της δεινής δημοσιονομικής κατάστασης και της συνακόλουθης αδυναμίας του κράτους για δημόσια χρηματοδότηση. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια οικονομικών κρίσεων, η δημιουργία ακόμα και η διατήρηση των επιχειρήσεων είναι ιδιαίτερα δύσκολη έως και προβληματική, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η δυνατότητα ή η προθυμία για νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες

Γενικότερα και τα τέσσερα πρώτα μοντέλα θα λέγαμε ότι στην καταπολέμηση της ανεργίας στηρίζονται συχνά στη δημόσια χρηματοδότηση της

αγοράς, με όλες τις γνωστές μεθόδους δανεισμού του κράτους και τις διαθέσιμες τεχνικές δημοσιονομικής πολιτικής και κατά αυτό τον τρόπο υπάρχει αύξηση των δημόσιων δαπανών. Κύριος στόχος διαφαίνεται να είναι η απελευθέρωση της προσφοράς χρήματος, με μέγιστη ταχύτητα, και ο άμεσος αναπροσανατολισμός των εισοδημάτων από τους εργαζομένους στην κατανάλωση. Το εισόδημα και η κινητοποίηση της κατανάλωσης διευρύνει το συμφέρον της επιχειρηματικότητας και διευκολύνει την ενεργοποίησή της για την ενίσχυση της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό απαιτεί, ένα καλά οργανωμένο κράτος που λειτουργεί με ορθολογικούς κανόνες και με όλους τους απαραίτητους θεσμούς και μια οικονομία η οποία λειτουργεί με τους ορθολογικούς όρους και τους κανόνες της αγοράς.¹⁴⁸ Η περίπτωση της Ελλάδας φαίνεται ότι δεν μπορεί και πάλι να συνταχθεί με τέτοια μοντέλα γιατί εκτός από την δεινή δημοσιονομική κατάσταση της χώρας υπάρχουν και προβλήματα λειτουργίας των θεσμών καθώς και ελλείμματα ηθικής φύσεως που απαιτούν πρώτα την αναδιάρθρωση του κράτους. Η αύξηση της μερικής και της προσωρινής απασχόλησης, της εισφοροδιαφυγής, της αδήλωτης εργασίας, της αδυναμίας και της απροθυμίας πληρωμής εισφορών, της μείωσης των μισθών, του κλεισίματος χιλιάδων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων είναι μερικά από τα παραδείγματα που καταδεικνύουν τα προβλήματα λειτουργίας του κράτους και τα ηθικά ελλείμματα.

Από την άλλη πλευρά η μείωση απασχόλησης στο Δημόσιο που αποτελεί την οικονομική πολιτική για την εξοικονόμηση κρατικού χρήματος είναι μια αλυσιτελής πολιτική γιατί συνεπάγεται μείωση υπηρεσιών προς τους πολίτες και κατά συνέπεια αποδυνάμωση του κράτους πρόνοιας, που σε όλη τη μεταπολεμική περίοδο για όλο τον πλανήτη, αναδείχτηκε ως σημαντικός παράγοντας της κοινωνικής ευημερίας και της διασφάλισης κοινωνικών δικαιωμάτων. Η συμπίεση των κρατικών δομών αποτελεί αδυναμία άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Επιπρόσθετα τα Μνημόνια δεν δημιούργησαν τους όρους και τις προϋποθέσεις για

¹⁴⁸ Lytras, A.N. (2016). An alternative for combating unemployment. *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), σσ. 59-71.

την παραγωγική αναδόμηση της οικονομίας και τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας. Η εφαρμογή των Μνημονίων έχει προκαλέσει μιας ιστορικής κλίμακας αποεπένδυση, ενώ έχει απαξιώσει τον άνθρωπο-εργαζόμενο μέσω της ακραίας ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων, καταδικάζοντας την οικονομία σε έναν φαύλο κύκλο χαμηλής παραγωγικότητας και «υφεσιακής στασιμότητας».

Με όσα προαναφέρθηκαν κατανοούμε την ανάγκη μετάβασης της οικονομίας σε ένα νέο και βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης. Το νέο αυτό μοντέλο προϋποθέτει την ποιοτική αναδιάρθρωση και την ποσοτική επέκταση του παραγωγικού συστήματος της οικονομίας, την αναβάθμιση της εργασίας, δημιουργική επιχειρηματικότητα και επιπλέον ένα ευνοϊκό περιβάλλον. Ο μόνος δρόμος για να επιστρέψει η χώρα μας στην κανονικότητα και να ανακτήσει κοινωνική, οικονομική και πολιτική σταθερότητα είναι η υλοποίηση ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου το οποίο θα έχει ως **βάση την απασχόληση**, τη δικαιότερη διανομή του εισοδήματος και την επίτευξη βιώσιμων πρωτογενών πλεονασμάτων. Η ελληνική οικονομία έχει ανάγκη από μια νέα οικονομική και αναπτυξιακή κουλτούρα, η οποία θα έχει ως βάση τη διασύνδεση των δημοσιονομικών, των χρηματοπιστωτικών και των μακροοικονομικών επιδόσεων της οικονομίας με την απασχόληση και ένα ορθολογικό ρυθμιστικό πλαίσιο της αγοράς εργασίας, που θα συνεισφέρει στον διαρθρωτικό μετασχηματισμό της οικονομίας αλλά και στην κοινωνική συνοχή.

Μια λοιπόν πρόταση προσανατολισμένη σε αυτή τη νέα αναπτυξιακή κουλτούρα είναι το πρόγραμμα **Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π**, το οποίο είναι αυτό που προτείνουμε για την καταπολέμηση της ανεργίας στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π έχει άλλη φιλοσοφία και κινείται σε άλλο πλαίσιο μέτρων σε σχέση με τα συγκρινόμενα και όπως αποδείχθηκε από την θεωρητική του εφαρμογή απαιτεί το χαμηλότερο ποσοστό του ΑΕΠ και του κρατικού προϋπολογισμού σε σύγκριση με τα άλλα τέσσερα μοντέλα. Στηρίζεται στην αυτόνομη εργασία και λαμβάνει υπόψη δυσκολίες που βιώνουν οι παγκόσμιες αγορές εξαιτίας της κρίσης, τις ανασχές στην απασχόληση του εργατικού δυναμικού αλλά πρωτίστως την αδυναμία χρηματοδότησης οικονομίας

από κρατικούς πόρους εξαιτίας της δεινής δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας. Σύμφωνα με τον εμπνευστή του προγράμματος **Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.**,¹⁴⁹ η εναλλακτική πρόταση στοχεύει σε μια άμεση και γενική μείωση της ανεργίας, και το μεγάλο πλεονέκτημα εναρμονίζεται με την πραγματικότητα και την δεινή κατάσταση της ελληνικής οικονομίας καθώς δεν απαιτεί εκτεταμένη δημόσια χρηματοδότηση του σχεδίου. Αντίθετα, βασίζεται στην εκτίμηση ότι είναι δυνατόν να βρεθούν τα αναγκαία κεφάλαια από την αγορά, με ταυτόχρονη εξασφάλιση ότι αυτά τα κεφάλαια θα φέρουν αξιοσημείωτα και εγγυημένα κέρδη, χωρίς να απαιτείται από τους κατόχους τους να αναλάβουν τον επιχειρηματικό ρίσκο και χωρίς άμεση δράση ως εργοδότες. Η αρχική χρηματοδότηση συμπληρώνεται με τη συνεισφορά της κατανάλωσης υπηρεσιών σε πολύ χαμηλές τιμές. Το πρόγραμμα συντονίζεται από τις τοπικές αρχές. Οι δικαιούχοι- άνεργοι εργάζονται κατά τη διάρκεια του προγράμματος ως ανεξάρτητοι επαγγελματίες, που πωλούν υπηρεσίες στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι συνεισφορές στο σύστημα κοινωνικής ασφαλείας και οι ανάλογοι φόροι εισοδήματος. Αυτή η προσπάθεια προσφέρει απασχόληση και εισόδημα με μεγάλη ευελιξία. Το πρόγραμμα εκμεταλλεύεται πλήρως τη κατάσταση της πραγματικής αγοράς και δεν απαιτεί τη μεταβολή της συναλλακτικής συμπεριφοράς και της ηθικής της αγοράς. Η σημερινή οργάνωση της εργασίας αντικατοπτρίζεται στον προτεινόμενο τύπο απασχόλησης.

¹⁴⁹ Lytras, A.N. (2017). *A radical policy for combating unemployment. The future network: Autonomous workers, stock holders, consumers and the State*. Athens: Papazisis.

Βιβλιογραφία

- διαΝΕΟσις,(2016). Ακραία Φτώχεια στην Ελλάδα - Μια Έρευνα. στο http://www.dianeosis.org/2016/06/poverty_in_greece/
- ΕΛΣΤΑΤ, <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO01/2009-Q4>, {19. Απασχολούμενοι 15+ με πλήρη ή μερική απασχόληση (λόγοι που απασχολούνται μερικώς, φύλο, ομάδες ηλικιών) }
- ΕΛΣΤΑΤ, <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO01/2011-Q4>, {19. Απασχολούμενοι 15+ με πλήρη ή μερική απασχόληση (λόγοι που απασχολούνται μερικώς, φύλο, ομάδες ηλικιών) }
- ΕΛΣΤΑΤ, <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO01/2016-Q1>,{19. Απασχολούμενοι 15+ με πλήρη ή μερική απασχόληση (λόγοι που απασχολούνται μερικώς, φύλο, ομάδες ηλικιών) }
- ΕΡΓΑΝΗ. Ειδικό τεύχος Ιανουαρίου του 2017: Αποτελέσματα της ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου από 1/10 έως 15/11/2016 στο <http://www.ypakp.gr/uploads/docs/9817.pdf>
- EUROSTAT, http://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Underemployment_and_potential_additional_labour_force_statistics {figure 2a: Underemployed part-time workers Persons aged 15-74, all countries, EA-19 and EU-28, annual average, 2015}Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2017). Ετήσια Έκθεση 2017. *Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση*, τ.χ 19, στο <http://www.inegsee.gr/ekdosi/etisia-ekthesi-2017-ine-gsee-i-elliniki-ikonomia-ke-i-apascholisi/>
- Καψάλης, Α. (2015), «Η Αδήλωτη Εργασία στην Ελλάδα», 43, Ιανουάριος, Ινστιτούτο Εργασίας, ΓΣΕΕ, στο <http://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2015/06/Meleti-43-INE.pdf>

Λαπαβίτσας, Κ., Μαριόλης, Θ. (2017). Η αποτυχία της Ευρωζώνης. Προτάσεις της οικονομικής πολιτικής για την ανάκαμψη της Ελλάδας. *ΕΔΕΚΟΠ*, Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ.

Λύτρας, Α.Ν.(2017). Σημειώσεις μαθήματος *Κοινωνική δομή και εργασία*

Lytras, A.N. (2016). An alternative for combating unemployment. *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), pp. 59-71

Lytras, A.N. (2017). *A radical policy for combating unemployment. The future network: Autonomous workers, stock holders, consumers and the State*. Athens: Papazisis.

Παραρτήματα

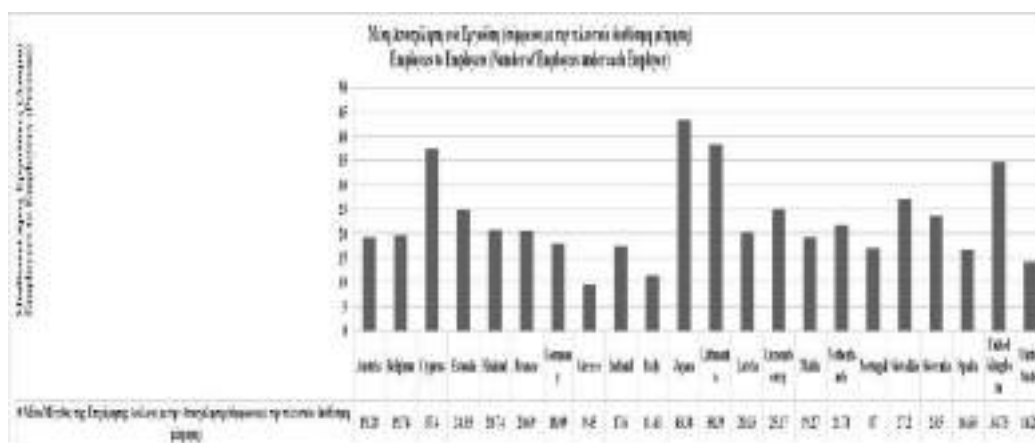
Περιεχόμενα Παραρτημάτων

Παράρτημα Ι: Αριθμός Μισθωτών ανά Εργοδότη.....	165
Παράρτημα ΙΙ: Το ΑΕΠ σύμφωνα με το I.M.F.....	166
Παράρτημα ΙΙΙ: Κρατικοί Προϋπολογισμοί σε Διεθνή Κλίμακα.....	180

Παράρτημα Ι

Αριθμός Μισθωτών ανά Εργοδότη¹⁵⁰

Διάγραμμα Π.Ι.1

¹⁵⁰ Στους υπολογιζόμενους εργοδότες περιλαμβάνονται και τα κράτη.

Παράρτημα II

Το ΑΕΠ σύμφωνα με το I.M.F

International Monetary Fund (IMF), *World Economic Outlook Database*, 2016 GDP.

18 April 2017 (estimations),

[https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_\(nominal\)#cite_note-GDP_IMF-16](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_(nominal)#cite_note-GDP_IMF-16)

Country	GDP (million of US\$)
<i>World</i>	75,212,696
United States	18,561,930
<i>European Union</i>	17,110,523
China	11,391,619
Japan	4,730,300
Germany	3,494,900
United Kingdom	2,649,890
France	2,488,280
India	2,250,990
Italy	1,852,500
Brazil	1,769,600

Canada	1,532,340
South Korea	1,404,380
Russia ^[n.3]	1,267,750
Australia	1,256,640
Spain	1,252,160
Mexico	1,063,610
Indonesia	940,953
Netherlands	769,93
Turkey	755,716
Switzerland	662,483
Saudi Arabia	637,79
Argentina	541,748
Taiwan	519,149
Sweden	517,44
Belgium	470,179
Poland	467,35
Nigeria	415,08
Iran	412,304
Thailand	390,592
Austria	387,299
Norway	376,268
United Arab Emirates	375,022
Venezuela	333,715
Egypt	330,159

Hong Kong	316,07
Israel	311,739
Philippines	311,687
Ireland	307,917
Malaysia	302,748
Denmark	302,571
Singapore	296,642
South Africa	280,367
Colombia	274,135
Pakistan	271,050
Finland	239,186
Chile	234,903
Bangladesh	229,76
Portugal	205,86
Vietnam	200,493
Greece	195,878
Czech Republic	193,535
Romania	186,514
Peru	180,291
New Zealand	179,359
Algeria	168,318
Qatar	156,595
Iraq	156,323
Kazakhstan	128,109
Hungary	117,065
Kuwait	110,455

Morocco	108,908
Puerto Rico	100,852
Ecuador	99,118
Sudan	94,297
Angola	91,939
Slovakia	90,263
Ukraine	87,198
Sri Lanka	82,239
Syria ^[n 6]	77,46
Dominican Republic	71,457
Ethiopia	69,218
Kenya	69,17
Guatemala	68,389
Myanmar	68,277
Uzbekistan	66,797
Luxembourg	60,984
Oman	59,675
Costa Rica	57,689
Panama	55,227
Uruguay	54,374
Lebanon	51,815
Bulgaria	50,446
Croatia	49,855
Belarus	48,126
Tanzania	46,695

Slovenia	44,122
Macau	44,066
Lithuania	42,776
Ghana	42,761
Tunisia	42,388
Democratic Republic of the Congo	39,82
Jordan	39,453
Libya	39,389
Serbia	37,755
Turkmenistan	36,573
Bolivia	35,699
Azerbaijan	35,686
Côte d'Ivoire	34,649
Bahrain	31,823
Yemen	31,326
Cameroon	30,87
Latvia	27,945
Paraguay	27,323
El Salvador	26,61
Uganda	25,613
Estonia	23,476

Trinidad and Tobago	22,809
Nepal	21,154
Honduras	20,93
Zambia	20,574
Cyprus	19,931
Papua New Guinea	19,915
Iceland	19,444
Cambodia	19,476
Afghanistan	18,395
Bosnia and Herzegovina	16,532
Senegal	14,87
Gabon	14,563
Georgia	14,463
Zimbabwe	14,193
Mali	14,103
Jamaica	13,779
Laos	13,761
Nicaragua	13,413
Albania	12,144
Mozambique	12,045

Burkina Faso	12,006
Mauritius	11,74
Equatorial Guinea	11,638
Mongolia	11,164
Botswana	10,948
Armenia	10,754
Macedonia	10,492
Malta	10,463
Brunei	10,458
Chad	10,441
Namibia	10,183
Madagascar	9,74
Bahamas	9,047
Benin	8,93
Republic of Congo	8,834
Rwanda	8,341
Haiti	8,259
Niger	7,566
Guinea	6,754
Moldova	6,65
Tajikistan	6,612
Kosovo	6,56
Kyrgyzstan	5,794
Malawi	5,474

Eritrea	5,352
Mauritania	4,718
Fiji	4,556
Togo	4,52
Barbados	4,473
Sierra Leone	4,289
Montenegro	4,242
Suriname	4,137
Guyana	3,456
Swaziland	3,43
Maldives	3,27
Burundi	2,742
South Sudan	2,628
Timor-Leste	2,501
Liberia	2,168
Bhutan	2,085
Djibouti	1,894
Lesotho	1,806
Central African Republic	1,782
Belize	1,77
Cabo Verde	1,684
San Marino	1,556
St. Lucia	1,439

Seychelles	1,419
Antigua and Barbuda	1,303
Solomon Islands	1,218
Guinea-Bissau	1,168
Grenada	1,028
St. Kitts and Nevis	955
The Gambia	886
Samoa	876
Vanuatu	773
St. Vincent and the Grenadines	766
Comoros	622
Dominica	524
Tonga	430
São Tomé and Príncipe	351
Federated States of Micronesia	325
Palau	296

Marshall Islands	188
Kiribati	166
Tuvalu	32

International Monetary Fund (IMF), *World Economic Outlook Database, 2016 GDP*.

20 July 2017 (data)

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2017/01/weodata/weorept.aspx?pr.x=32&pr.y=19&sy=2015&ey=2016&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=512%2C672%2C914%2C946%2C612%2C137%2C614%2C546%2C311%2C962%2C213%2C674%2C911%2C676%2C193%2C548%2C122%2C556%2C912%2C678%2C313%2C181%2C419%2C867%2C513%2C682%2C316%2C684%2C913%2C273%2C124%2C868%2C339%2C921%2C638%2C948%2C514%2C943%2C218%2C686%2C963%2C688%2C616%2C518%2C223%2C728%2C516%2C558%2C918%2C138%2C748%2C196%2C618%2C278%2C624%2C692%2C522%2C694%2C622%2C142%2C156%2C449%2C626%2C564%2C628%2C565%2C228%2C283%2C924%2C853%2C233%2C288%2C632%2C293%2C636%2C566%2C634%2C964%2C238%2C182%2C662%2C359%2C960%2C453%2C423%2C968%2C935%2C922%2C128%2C714%2C611%2C862%2C321%2C135%2C243%2C716%2C248%2C456%2C469%2C722%2C253%2C942%2C642%2C718%2C643%2C724%2C939%2C576%2C644%2C936%2C819%2C961%2C172%2C813%2C132%2C199%2C646%2C733%2C648%2C184%2C915%2C524%2C134%2C361%2C652%2C362%2C174%2C364%2C328%2C732%2C258%2C366%2C656%2C734%2C654%2C144%2C336%2C146%2C263%2C463%2C268%2C528%2C532%2C923%2C944%2C738%2C176%2C578%2C534%2C537%2C536%2C742%2C429%2C866%2C433%2C369%2C178%2C744%2C436%2C186%2C136%2C925%2C343%2C869%2C158%2C746%2C439%2C926%2C916%2C466%2C664%2C112%2C826%2C111%2C542%2C298%2C967%2C927%2C443%2C846%2C917%2C299%2C544%2C582%2C941%2C474%2C446%2C754%2C666%2C698%2C668&s=NGDPD&grp=0&a=>

Country	Subject Descriptor	Units	Scale	Country/Series-specific Notes	2015	2016
Afghanistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		19.687	18.886
Albania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		11.393	12.126
Algeria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		164.779	160.784
Angola	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		102.962	95.821
Antigua and Barbuda	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.353	1.398
Argentina	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		631.621	545.124
Armenia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		10.529	10.499
Australia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1,229.706	1,258.978
Austria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		377.157	386.752
Azerbaijan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		50.818	37.556
The Bahamas	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		8.854	8.939
Bahrain	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		31.119	31.907
Bangladesh	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		206.684	227.901
Barbados	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		4.422	4.588
Belarus	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		56.329	48.847
Belgium	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		455.336	466.960
Belize	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.743	1.743
Benin	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		8.295	8.577
Bhutan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		2.027	2.115
Bolivia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		33.238	34.831
Bosnia and Herzegovina	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		16.251	16.605
Botswana	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		14.435	15.018
Brazil	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1,801.482	1,798.622
Brunei Darussalam	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		12.931	11.182
Bulgaria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		50.199	52.418
Burkina Faso	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		11.105	11.895
Burundi	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		3.002	3.133
Cabo Verde	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.575	1.636
Cambodia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		17.789	19.398
Cameroon	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		28.431	29.334
Canada	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1,552.808	1,529.224
Central African Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.593	1.780
Chad	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		10.952	10.103
Chile	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		242.537	247.025
China	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		11,226.186	11,218.281
Colombia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		291.530	282.357
Comoros	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.589	0.620
Democratic Republic of the Congo	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		38.496	41.615
Republic of Congo	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		8.554	7.955
Costa Rica	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		55.475	58.109
Côte d'Ivoire	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		32.764	35.489
Croatia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		48.676	50.441
Cyprus	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		19.570	19.810
Czech Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		185.156	192.991
Denmark	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		301.308	306.730
Djibouti	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.727	1.894
Dominica	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.517	0.520

Dominican Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		68.197	72.194
Ecuador	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		100.177	98.010
Egypt	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		332.075	332.349
El Salvador	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		25.850	26.709
Equatorial Guinea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		13.819	11.636
Eritrea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		4.666	5.352
Estonia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		22.472	23.130
Ethiopia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		64.683	72.523
Fiji	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		4.391	4.640
Finland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		232.479	236.883
France	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		2,420.163	2,463.222
Gabon	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		14.370	14.273
The Gambia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.892	0.965
Georgia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		13.996	14.222
Germany	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		3,365.293	3,466.639
Ghana	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		37.375	43.264
Greece	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		194.958	194.248
Grenada	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.984	1.027
Guatemala	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		63.794	68.175
Guinea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		6.738	6.512
Guinea-Bissau	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.041	1.155
Guyana	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		3.183	3.437
Haiti	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		8.672	8.257
Honduras	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		20.729	21.364
Hong Kong SAR	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		309.402	320.668
Hungary	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		121.664	125.675
Iceland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		16.784	20.047
India	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		2,088.155	2,256.397
Indonesia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		861.143	932.448
Islamic Republic of Iran	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		374.306	376.755
Iraq	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		179.833	167.026
Ireland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		283.424	293.605
Israel	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		299.413	318.386
Italy	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1,825.820	1,850.735
Jamaica	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		14.218	13.950
Japan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		4,382.420	4,938.644
Jordan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		37.570	38.743
Kazakhstan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		184.388	133.757
Kenya	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		63.624	68.919
Kiribati	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.160	0.167
Korea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1,382.764	1,411.246
Kosovo	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		6.444	6.707
Kuwait	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		114.079	109.859
Kyrgyz Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		6.678	6.551
Lao P.D.R.	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		12.561	13.790
Latvia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		27.040	27.684
Lebanon	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		50.800	51.991
Lesotho	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		2.364	2.267
Liberia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		2.038	2.111
Libya	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		29.763	33.157
Lithuania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		41.423	42.749
Luxembourg	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		56.831	59.468
Macao SAR	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		45.415	44.110
FYR Macedonia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		10.054	10.912
Madagascar	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		9.744	9.740

Malawi	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		6.407	5.492
Malaysia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		296.284	296.359
Maldives	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		3.192	3.379
Mali	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		13.107	13.960
Malta	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		10.293	10.953
Marshall Islands	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.179	0.183
Mauritania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		4.844	4.714
Mauritius	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		11.511	11.950
Mexico	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1,151.040	1,046.002
Micronesia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.315	0.322
Moldova	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		6.496	6.750
Mongolia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		11.718	11.031
Montenegro	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		4.022	4.126
Morocco	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		100.593	103.615
Mozambique	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		14.807	11.283
Myanmar	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		59.539	66.324
Namibia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		11.497	10.646
Nepal	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		21.314	21.154
Netherlands	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		750.696	771.163
New Zealand	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		173.256	181.991
Nicaragua	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		12.693	13.049
Niger	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		7.175	7.479
Nigeria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		493.841	405.952
Norway	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		386.579	370.449
Oman	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		69.831	63.171
Pakistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		271.050	284.185
Palau	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.284	0.293
Panama	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		52.132	55.122
Papua New Guinea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		21.195	20.003
Paraguay	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		27.283	27.441
Peru	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		192.391	195.140
Philippines	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		292.451	304.696
Poland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		477.058	467.591
Portugal	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		199.222	204.761
Puerto Rico	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		102.906	101.304
Qatar	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		164.641	156.734
Romania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		177.524	187.039
Russia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1,365.865	1,280.731
Rwanda	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		8.277	8.406
Samoa	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.804	0.786
San Marino	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.571	1.592
São Tomé and Príncipe	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.318	0.350
Saudi Arabia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		651.757	639.617
Senegal	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		13.665	14.785
Serbia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		37.160	37.745
Seychelles	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.359	1.405
Sierra Leone	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		4.543	3.981
Singapore	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		296.835	296.967
Slovak Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		87.312	89.525
Slovenia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		42.798	44.009
Solomon Islands	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.130	1.184
South Africa	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		314.732	294.132
South Sudan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		12.485	2.914
Spain	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1,193.556	1,232.597
Sri Lanka	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		81.247	82.615

St. Kitts and Nevis	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.876	0.903
St. Lucia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		1.431	1.385
St. Vincent and the Grenadines	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.738	0.775
Sudan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		81.444	94.421
Suriname	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		4.879	3.570
Swaziland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		3.929	3.770
Sweden	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		495.694	511.397
Switzerland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		670.656	659.850
Syria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		n/a	n/a
Taiwan Province of China	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		525.236	528.550
Tajikistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		7.857	6.922
Tanzania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		45.634	47.184
Thailand	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		399.219	406.949
Timor-Leste	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		2.874	2.498
Togo	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		4.165	4.434
Tonga	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.414	0.403
Trinidad and Tobago	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		23.559	20.966
Tunisia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		43.156	41.869
Turkey	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		859.040	857.429
Turkmenistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		36.047	36.180
Tuvalu	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.033	0.034
Uganda	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		25.112	26.195
Ukraine	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		90.939	93.263
United Arab Emirates	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		370.296	371.353
United Kingdom	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		2,863.304	2,629.188
United States	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		18,036.650	18,569.100
Uruguay	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		53.107	54.567
Uzbekistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		65.403	66.502
Vanuatu	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		0.738	0.773
Venezuela	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		260.089	287.274
Vietnam	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		191.288	201.326
Yemen	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		37.734	27.318
Zambia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		21.243	21.310
Zimbabwe	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions		14.171	14.174

Παράρτημα III

Κρατικοί Προϋπολογισμοί σε Διεθνή Κλίμακα

Central Intelligence Agency (USA)

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

COUNTRY/BUDGET

Afghanistan

revenues: \$1.992 billion

expenditures: \$6.636 billion (2016 est.)

Albania

revenues: \$3.203 billion

expenditures: \$3.546 billion (2016 est.)

Algeria

revenues: \$42.69 billion

expenditures: \$66.45 billion (2016 est.)

American Samoa

revenues: \$241.2 million

expenditures: \$243.7 million (2013 est.)

Andorra

revenues: \$1.872 billion

expenditures: \$2.06 billion (2016)

Angola

revenues: \$27.27 billion

expenditures: \$33.5 billion (2016 est.)

Anguilla

revenues: \$95.07 million

expenditures: \$86.63 million (2016 est.)

Antigua and Barbuda

revenues: \$279.1 million

expenditures: \$301.7 million (2016 est.)

Argentina

revenues: \$115.9 billion

expenditures: \$141.7 billion (2016 est.)

Armenia

revenues: \$2.445 billion

expenditures: \$2.969 billion (2016 est.)

Aruba

revenues: \$696.5 million

expenditures: \$751.8 million (2016 est.)

Australia

revenues: \$420.5 billion

expenditures: \$446.4 billion (2016 est.)

Austria

revenues: \$187.3 billion

expenditures: \$192.6 billion (2016 est.)

Azerbaijan

revenues: \$10.54 billion

expenditures: \$11.59 billion (2016 est.)

Bahamas, The

revenues: \$1.9 billion

expenditures: \$2.3 billion (2016 est.)

Bahrain

revenues: \$4.37 billion

expenditures: \$8.781 billion (2016 est.)

Bangladesh

revenues: \$23.78 billion

expenditures: \$35.32 billion (2016 est.)

Barbados

revenues: \$1.2 billion (2013 est.)

expenditures: \$1.5 billion (2016 est.)

Belarus

revenues: \$21.21 billion

expenditures: \$20.92 billion (2016 est.)

Belgium

revenues: \$232.3 billion

expenditures: \$245 billion (2016 est.)

Belize

revenues: \$500 million

expenditures: \$650 million (2016 est.)

Benin

revenues: \$1.5 billion

expenditures: \$1.939 billion (2016 est.)

Bermuda

revenues: \$960.1 million

expenditures: \$1.154 billion (2016 est.)

Bhutan

revenues: \$640.4 million

expenditures: \$703.3 million

note: the government of India finances nearly one-quarter of Bhutan's budget expenditures (2016 est.)

Bolivia

revenues: \$14.69 billion

expenditures: \$16.93 billion (2016 est.)

Bosnia and Herzegovina

revenues: \$7.681 billion

expenditures: \$7.975 billion (2016 est.)

Botswana

revenues: \$5.516 billion

expenditures: \$5.624 billion (2016 est.)

Brazil

revenues: \$311.9 billion

expenditures: \$262.6 billion (2016 est.)

British Virgin Islands

revenues: \$300 million

expenditures: \$300 million (2016 est.)

Brunei

revenues: \$2.958 billion

expenditures: \$4.618 billion (2016 est.)

Bulgaria

revenues: \$18.25 billion

expenditures: \$17.46 billion (2016 est.)

Burkina Faso

revenues: \$2.442 billion

expenditures: \$2.779 billion (2016 est.)

Burma

revenues: \$8.944 billion

expenditures: \$10.99 billion (2016 est.)

Burundi

revenues: \$525.1 million

expenditures: \$656.9 million (2016 est.)

Cabo Verde

revenues: \$405.7 million

expenditures: \$477.4 million (2016 est.)

Cambodia

revenues: \$3.388 billion

expenditures: \$3.562 billion (2016 est.)

Cameroon

revenues: NA

expenditures: \$6.497 billion (2016 est.)

Canada

revenues: \$594.7 billion

expenditures: \$632.4 billion (2016 est.)

Cayman Islands

revenues: \$859.5 million

expenditures: \$742 million (2016 est.)

Central African Republic

revenues: \$207.1 million

expenditures: \$284.7 million (2016 est.)

Chad

revenues: \$1.626 billion

expenditures: \$2.163 billion (2016 est.)

Chile

revenues: \$49.52 billion

expenditures: \$55.74 billion (2016 est.)

China

revenues: \$2.3 trillion

expenditures: \$2.708 trillion (2016 est.)

Christmas Island

revenues: \$NA

expenditures: \$NA

Cocos (Keeling) Islands

revenues: \$NA

expenditures: \$NA

Colombia

revenues: \$78.1 billion

expenditures: \$88 billion (2016 est.)

Comoros

revenues: \$165 million

expenditures: \$185.5 million (2016 est.)

Congo, Democratic Republic of the

revenues: \$5.448 billion

expenditures: \$5.837 billion (2016 est.)

Congo, Republic of the

revenues: \$3.562 billion

expenditures: \$4.233 billion (2016 est.)

Cook Islands

revenues: \$86.9 million

expenditures: \$77.9 million (2010)

Costa Rica

revenues: \$8.115 billion

expenditures: \$11.31 billion (2016 est.)

Cote d'Ivoire

revenues: \$6.839 billion

expenditures: \$8.17 billion (2016 est.)

Croatia

revenues: \$21.47 billion

expenditures: \$22.72 billion (2016 est.)

Cuba

revenues: \$49.5 billion

expenditures: \$55.28 billion (2015 est.)

Cyprus

revenues:: \$7.588 billion

expenditures:: \$7.809 billion (2016 est.)

Czechia

revenues: \$73.74 billion

expenditures: \$74.75 billion (2016 est.)

Denmark

revenues: \$156.9 billion

expenditures: \$164.5 billion (2016 est.)

Djibouti

revenues: \$685.7 million

expenditures: \$885.9 million (2016 est.)

Dominica

revenues: \$148.1 million

expenditures: \$148.1 million (2016 est.)

Dominican Republic

revenues: \$10.29 billion

expenditures: \$11.9 billion (2016 est.)

Ecuador

revenues: \$30.9 billion

expenditures: \$34.9 billion (2016 est.)

Egypt

revenues: \$60.09 billion

expenditures: \$92.37 billion (2016 est.)

El Salvador

revenues: \$5.443 billion

expenditures: \$6.318 billion (2016 est.)

Equatorial Guinea

revenues: \$2.436 billion

expenditures: \$2.862 billion (2016 est.)

Eritrea

revenues: \$1.58 billion

expenditures: \$2.165 billion (2016 est.)

Estonia

revenues: \$9.559 billion

expenditures: \$9.489 billion (2016 est.)

Ethiopia

revenues: \$10.07 billion

expenditures: \$11.85 billion (2016 est.)

Falkland Islands (Islas Malvinas)

revenues: \$67.1 million

expenditures: \$75.3 million (FY09/10)

Faroe Islands

revenues: \$835.6 million

expenditures: \$883.8 million

note: Denmark supplies the Faroe Islands with almost one-third of their public funds (2014)

Fiji

revenues: \$1.232 billion

expenditures: \$1.469 billion (2016 est.)

Finland

revenues: \$128.5 billion

expenditures: \$132.7 billion

note: Central Government Budget (2016 est.)

France

revenues: \$1.308 trillion

expenditures: \$1.392 trillion (2016 est.)

French Polynesia

revenues: \$1.891 billion

expenditures: \$1.833 billion (2011)

Gabon

revenues: \$2.917 billion

expenditures: \$3.464 billion (2016 est.)

Gambia, The

revenues: \$231.5 million

expenditures: \$323.6 million (2016 est.)

Gaza Strip

see entry for the West Bank (2016 est.)

Georgia

revenues: \$4.266 billion

expenditures: \$4.541 billion (2016 est.)

Germany

revenues: \$1.523 trillion

expenditures: \$1.497 trillion (2016 est.)

Ghana

revenues: \$8.552 billion

expenditures: \$12.27 billion (2016 est.)

Gibraltar

revenues: \$475.8 million

expenditures: \$452.3 million (2008 est.)

Greece

revenues: \$93.34 billion

expenditures: \$102.1 billion (2016 est.)

Greenland

revenues: \$1.578 billion

expenditures: \$1.876 billion (2014 est.)

Grenada

revenues: \$274.6 million

expenditures: \$308.9 million (2016 est.)

Guam

revenues: \$1.147 billion

expenditures: \$1.188 billion (2013 est.)

Guatemala

revenues: \$7.39 billion

expenditures: \$8.186 billion (2016 est.)

Guernsey

revenues: \$563.6 million

expenditures: \$530.9 million (2005 est.)

Guinea-Bissau

revenues: \$171.3 million

expenditures: \$212.7 million (2016 est.)

Guinea

revenues: \$1.421 billion

expenditures: \$1.857 billion (2016 est.)

Guyana

revenues: \$899.8 million

expenditures: \$1.036 billion (2016 est.)

Haiti

revenues: \$1.563 billion

expenditures: \$1.819 billion (2016 est.)

Holy See (Vatican City)

revenues: \$315 million

expenditures: \$348 million (2013)

Honduras

revenues: \$3.982 billion

expenditures: \$4.384 billion (2016 est.)

Hong Kong

revenues: \$59.09 billion

expenditures: \$59.07 billion (2016 est.)

Hungary

revenues: \$57.32 billion

expenditures: \$60.08 billion (2016 est.)

Iceland

revenues: \$10.35 billion

expenditures: \$7.911 billion (2016 est.)

India

revenues: \$273.3 billion

expenditures: \$273.3 billion (FY 2016 est.)

Indonesia

revenues: \$114.8 billion

expenditures: \$137.7 billion (2016 est.)

Iran

revenues: \$65.87 billion

expenditures: \$72.29 billion (2016 est.)

Iraq

revenues: \$52.43 billion

expenditures: \$77.87 billion (2016 est.)

Ireland

revenues: \$78.47 billion

expenditures: \$80.86 billion (2016 est.)

Isle of Man

revenues: \$965 million

expenditures: \$943 million (FY05/06 est.)

Israel

revenues: \$80.75 billion

expenditures: \$88.4 billion (2016 est.)

Italy

revenues: \$842.5 billion

expenditures: \$889.8 billion (2016 est.)

Jamaica

revenues: \$3.885 billion

expenditures: \$4.033 billion (2016 est.)

Japan

revenues: \$1.696 trillion

expenditures: \$1.931 trillion (2016 est.)

Jersey

revenues: \$829 million
expenditures: \$851 million (2005)

Jordan

revenues: \$8.649 billion
expenditures: \$11.22 billion (2016 est.)

Kazakhstan

revenues: \$23.35 billion
expenditures: \$27.25 billion (2016 est.)

Kenya

revenues: \$12.89 billion
expenditures: \$17.85 billion (2016 est.)

Kiribati

revenues: \$197.9 million
expenditures: \$179.9 million (2013 est.)

Korea, North

revenues: \$3.2 billion
expenditures: \$3.3 billion (2007 est.)

Korea, South

revenues: \$297.3 billion
expenditures: \$286.3 billion (2016 est.)

Kosovo

revenues: \$1.396 billion
expenditures: \$1.61 billion (2014 est.)

Kuwait

revenues: \$47.14 billion
expenditures: \$65.32 billion (2016 est.)

Kyrgyzstan

revenues: \$2.04 billion
expenditures: \$2.354 billion (2016 est.)

Laos

revenues: \$2.882 billion
expenditures: \$3.822 billion (2016 est.)

Latvia

revenues: \$9.766 billion

expenditures: \$10.11 billion (2016 est.)

Lebanon

revenues: \$9.953 billion

expenditures: \$14.44 billion (2016 est.)

Lesotho

revenues: \$835.9 million

expenditures: \$978.3 million (2016 est.)

Liberia

revenues: \$560.2 million

expenditures: \$600.2 million (2016 est.)

Libya

revenues: \$5.792 billion

expenditures: \$13.71 billion (2016 est.)

Liechtenstein

revenues: \$995.3 million

expenditures: \$890.4 million (2011 est.)

Lithuania

revenues: \$14.68 billion

expenditures: \$15.12 billion (2016 est.)

Luxembourg

revenues: \$25.85 billion

expenditures: \$25.52 billion (2016 est.)

Macau

revenues: \$12.12 billion

expenditures: \$7.004 billion (2016 est.)

Macedonia

revenues: \$3.041 billion

expenditures: \$3.33 billion (2016 est.)

Madagascar

revenues: \$1.519 billion

expenditures: \$1.649 billion (2016 est.)

Malawi

revenues: \$1.03 billion
expenditures: \$1.247 billion (2016 est.)

Malaysia

revenues: \$52.66 billion
expenditures: \$63.01 billion (2016 est.)

Maldives

revenues: \$1.481 billion
expenditures: \$1.7 billion (2016 est.)

Mali

revenues: \$2.571 billion
expenditures: \$3.112 billion (2016 est.)

Malta

revenues: \$3.716 billion
expenditures: \$3.683 billion (2015 est.)

Marshall Islands

revenues: \$116.7 million
expenditures: \$113.9 million (2013 est.)

Mauritania

revenues: \$1.143 billion
expenditures: \$1.43 billion (2016 est.)

Mauritius

revenues: \$2.478 billion
expenditures: \$2.95 billion (2016 est.)

Mexico

revenues: \$224.3 billion
expenditures: \$255.9 billion (2016 est.)

Micronesia, Federated States of

revenues: \$213.8 million
expenditures: \$192.1 million (FY12/13 est.)

Moldova

revenues: \$2.306 billion
expenditures: \$2.431 billion
note: National Public Budget (2016 est.)

Monaco

revenues: \$914.5 million

expenditures: \$973 million (2011 est.)

Mongolia

revenues: \$2.868 billion

expenditures: \$4.035 billion (2016 est.)

Montenegro

revenues: \$1.56 billion

expenditures: \$1.878 billion (2016 est.)

Montserrat

revenues: \$37.04 million

expenditures: \$37.04 million (2016 est.)

Morocco

revenues: \$25.22 billion

expenditures: \$29.43 billion (2016 est.)

Mozambique

revenues: \$2.554 billion

expenditures: \$3.609 billion (2016 est.)

Namibia

revenues: \$3.818 billion

expenditures: \$4.408 billion (2016 est.)

Nauru

revenues: \$57.8 million

expenditures: \$51.8 million (2010 est.)

Nepal

revenues: \$4.976 billion

expenditures: \$5.596 billion (FY2016 est.)

Netherlands

revenues: \$340.8 billion

expenditures: \$337.6 billion (2016 est.)

New Caledonia

revenues: \$1.995 billion

expenditures: \$1.993 billion (2015 est.)

New Zealand

revenues: \$67.61 billion

expenditures: \$67.01 billion (2016 est.)

Nicaragua

revenues: \$3.661 billion

expenditures: \$3.442 billion (2016 est.)

Nigeria

revenues: \$11.4 billion

expenditures: \$21.21 billion (2016 est.)

Niger

revenues: \$1.715 billion

expenditures: \$2.25 billion (2016 est.)

Niue

revenues: \$15.07 million

expenditures: \$16.33 million (FY04/05)

Norfolk Island

revenues: \$4.6 million

expenditures: \$4.8 million (FY99/00)

Northern Mariana Islands

revenues: \$246.4 million

expenditures: \$249.8 million (2013 est.)

Norway

revenues: \$199.8 billion

expenditures: \$188.8 billion (2016 est.)

Oman

revenues: \$20.26 billion

expenditures: \$31.55 billion (2016 est.)

Pakistan

revenues: \$42.3 billion

expenditures: \$54.63 billion

note: data are for fiscal years (2016 est.)

Palau

revenues: \$195.7 million

expenditures: \$169.6 million (2012 est.)

Panama

revenues: \$11.7 billion

expenditures: \$12.41 billion (2016 est.)

Papua New Guinea

revenues: \$3.169 billion

expenditures: \$4.295 billion (2016 est.)

Paraguay

revenues: \$5.231 billion

expenditures: \$5.231 billion (2016 est.)

Peru

revenues: \$60.84 billion

expenditures: \$66.46 billion (2016 est.)

Philippines

revenues: \$46.2 billion

expenditures: \$53.68 billion (2016 est.)

Pitcairn Islands

revenues: \$746,000

expenditures: \$1.028 million (FY04/05)

Poland

revenues: \$73.4 billion

expenditures: \$86.56 billion (2016 est.)

Portugal

revenues: \$87.26 billion

expenditures: \$92.25 billion (2016 est.)

Puerto Rico

revenues: \$9.086 billion

expenditures: \$9.684 billion (2016 est.)

Qatar

revenues: \$41.71 billion

expenditures: \$53.95 billion (2016 est.)

Romania

revenues: \$56.84 billion

expenditures: \$62.14 billion (2016 est.)

Russia

revenues: \$186.5 billion

expenditures: \$230.2 billion (2016 est.)

Rwanda

revenues: \$1.865 billion

expenditures: \$2.279 billion (2016 est.)

Saint Helena, Ascension, and Tristan da Cunha

revenues: \$8.845 million

expenditures: \$21.73 million

note: revenue data reflect locally raised revenues only; the budget deficit is resolved by grant aid from the UK (FY06/07 est.)

Saint Kitts and Nevis

revenues: \$370.4 million

expenditures: \$333.3 million (2016 est.)

Saint Lucia

revenues: \$185.2 million

expenditures: \$222.2 million (2011 est.)

Saint Pierre and Miquelon

revenues: \$70 million

expenditures: \$60 million (1996 est.)

Saint Vincent and the Grenadines

revenues: \$222.2 million

expenditures: \$259.3 million (2016 est.)

Samoa

revenues: \$233 million

expenditures: \$271.8 million (2016 est.)

San Marino

revenues: \$667.7 million

expenditures: \$712.8 million (2011 est.)

Sao Tome and Principe

revenues: \$108.6 million

expenditures: \$127 million (2016 est.)

Saudi Arabia

revenues: \$149.7 billion

expenditures: \$236.7 billion (2016 est.)

Senegal

revenues: \$3.839 billion

expenditures: \$4.453 billion (2016 est.)

Serbia

revenues: \$15.75 billion

expenditures: \$16.24 billion

note: this is the consolidated budget, including both central government and local government budgets (2016 est.)

Seychelles

revenues: \$487.3 million

expenditures: \$457.3 million (2016 est.)

Sierra Leone

revenues: \$558.1 million

expenditures: \$738.6 million (2016 est.)

Singapore

revenues: \$46.86 billion

expenditures: \$44.83 billion

note: expenditures include both operational and development expenditures (2016 est.)

Slovakia

revenues: \$34.87 billion

expenditures: \$37.04 billion (2016 est.)

Slovenia

revenues: \$19.32 billion

expenditures: \$20.51 billion (2016 est.)

Solomon Islands

revenues: \$421.6 million

expenditures: \$458.8 million (2016 est.)

Somalia

revenues: \$145.3 million

expenditures: \$151.1 million (2014 est.)

South Africa

revenues: \$76.62 billion

expenditures: \$86.45 billion (2016 est.)

South Sudan

revenues: \$437 million

expenditures: \$2.259 billion (FY 2013 est.)

Spain

revenues: \$461.3 billion

expenditures: \$512.9 billion (2016 est.)

Sri Lanka

revenues: \$10.98 billion

expenditures: \$15.54 billion (2016 est.)

Sudan

revenues: \$7.301 billion

expenditures: \$11.28 billion (2016 est.)

Suriname

revenues: \$469.9 million

expenditures: \$664.3 million (2016 est.)

Svalbard

revenues: \$NA

expenditures: \$NA

Swaziland

revenues: \$1.299 billion

expenditures: \$1.672 billion (2017 est.)

Sweden

revenues: \$248.3 billion

expenditures: \$250.2 billion (2016 est.)

Switzerland

revenues: \$215.9 billion

expenditures: \$213.4 billion

note: includes federal, cantonal, and municipal budgets (2016 est.)

Syria

revenues: \$494.5 million

expenditures: \$2.665 billion

note: government projections for FY2016 (2016 est.)

Taiwan

revenues: \$80.8 billion

expenditures: \$83.95 billion (2016 est.)

Tajikistan

revenues: \$1.841 billion

expenditures: \$1.985 billion (2016 est.)

Tanzania

revenues: \$6.257 billion

expenditures: \$8.084 billion (2016 est.)

Thailand

revenues: \$76.69 billion

expenditures: \$86.94 billion (2016 est.)

Timor-Leste

revenues: \$300 million

expenditures: \$2.8 billion (2016 est.)

Togo

revenues: \$1.14 billion

expenditures: \$1.377 billion (2016 est.)

Tokelau

revenues: \$430,800

expenditures: \$2.8 million (1987 est.)

Tonga

revenues: \$132.7 million

expenditures: \$132.7 million (2016 est.)

Trinidad and Tobago

revenues: \$7.311 billion

expenditures: \$9.369 billion (2016 est.)

Tunisia

revenues: \$9.882 billion

expenditures: \$11.77 billion (2016 est.)

Turkey

revenues: \$146.4 billion

expenditures: \$151 billion (2016 est.)

Turkmenistan

revenues: \$5.523 billion

expenditures: \$5.818 billion (2016 est.)

Turks and Caicos Islands

revenues: \$225.6 million

expenditures: \$187.2 million (2016 est.)

Tuvalu

revenues: \$42.68 million

expenditures: \$32.46 million (2012 est.)

Uganda

revenues: \$3.748 billion

expenditures: \$5.41 billion (2016 est.)

Ukraine

revenues: \$27.8 billion

expenditures: \$30.87 billion

note: this is the planned, consolidated budget (2016 est.)

United Arab Emirates

revenues: \$98.15 billion

expenditures: \$112.6 billion

note: the UAE federal budget does not account for emirate-level spending in Abu Dhabi and Dubai (2016 est.)

United Kingdom

revenues: \$996.3 billion

expenditures: \$1.097 trillion (2016 est.)

United States

revenues: \$3.363 trillion

expenditures: \$3.893 trillion

note: for the US, revenues exclude social contributions of approximately \$1.0 trillion; expenditures exclude social benefits of approximately \$2.3 trillion (2016 est.)

Uruguay

revenues: \$14.29 billion

expenditures: \$14.81 billion (2016 est.)

Uzbekistan

revenues: \$13.84 billion

expenditures: \$13.8 billion (2016 est.)

Vanuatu

revenues: \$175.9 million

expenditures: \$201.3 million (2016 est.)

Venezuela

revenues: \$95.62 billion

expenditures: \$228.8 billion (2016 est.)

Vietnam

revenues: \$48.04 billion

expenditures: \$57.21 billion (2016 est.)

Virgin Islands

revenues: \$1.223 billion

expenditures: \$1.551 billion (2013)

Wallis and Futuna

revenues: NA

expenditures: NA

West Bank

revenues: \$2.75 billion

expenditures: \$4.077 billion

note: includes Palestinian Authority expenditures in the Gaza Strip (2014 est.)

Western Sahara

revenues: \$NA

expenditures: \$NA

World

revenues: \$19.8 trillion

expenditures: \$22.02 trillion (2016 est.)

Yemen

revenues: \$1.766 billion

expenditures: \$5.628 billion (2016 est.)

Zambia

revenues: \$3.418 billion

expenditures: \$5.079 billion (2016 est.)

Zimbabwe

revenues: \$3.4 billion

expenditures: \$3.9 billion (2016 est.)

2018

**Πάντειον
Πανεπιστήμιο**

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Τα Κοινωνικά
Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία
Τόμος V

Έργα και Βιβλιοθήκες
Αναλυτικές Καταγραφές

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Τα Κοινωνικά
Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία
Τόμος V

Έργα και Βιβλιοθήκες
Αναλυτικές Καταγραφές

Αθήνα 2018

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	7
Έργα.....	9
Αυτοτελή Έργα.....	11
Άρθρα, Συμμετοχές σε Συλλογικά Έργα, Ανακοινώσεις και Εισηγήσεις (επιλογή).....	12
Έργα σε Ελληνικές Βιβλιοθήκες.....	17
Εγγραφές στον Ενιαίο Κατάλογο των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.....	17
Αναλυτικές Καταγραφές για κάθε Έργο.....	21
Ενιαίος Κατάλογος Συνεργατικού Δικτύου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.....	63
Αναλυτικές Καταγραφές Πανεπιστημίων και ΤΕΙ.....	79
Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών.....	101
Αναλυτικές Εγγραφές στις Κυπριακές Βιβλιοθήκες.....	103
Εθνική Βιβλιοθήκη και Βιβλιοθήκη της Βουλής	115
[Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου]	
Πάνδημος (Παντειακές Δημοσιεύσεις).....	119
Διεθνείς Βιβλιοθήκες.....	125
Αναλυτικές Καταγραφές στο Δίκτυο <i>WorldCat</i>	127
Αναλυτικές Εγγραφές ανά Βιβλιοθήκη (Επιλογή).....	133
Συλλογικοί Τόμοι (με συμμετοχή του Α.Ν. Λύτρα).....	155
Εγγραφές σε Διεθνείς Βιβλιοθήκες.....	157
Εγγραφές σε Ελληνικές Βιβλιοθήκες.....	167

Πρόλογος

Αυτός ο τόμος έχει αντικείμενο την παρουσίαση της διάδοσης του έργου του υπογράφοντος σε ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και διεθνείς βιβλιοθήκες, βασικά ακαδημαϊκές, εθνικές ή πολιτειακές. Συμμετέχουν σε αυτή τη χορεία και οι βιβλιοθήκες ερευνητικών φορέων, δημόσιων ή ιδιωτικών (ακόμη και μη κερδοσκοπικών) επιστημονικών θεσμών. Οι πηγές αυτών των αναλυτικών δεδομένων είναι οι συλλογικοί κατάλογοι των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών (διαχρονικά διαφορετικοί) της Ελλάδας και της Κύπρου, το δίκτυο WorldCat και οι δικτυακοί τόποι των επιλεγμένων εθνικών, πολιτειακών και πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών.

Η σημασία των βιβλίων και εν γένει των αυτοτελών έργων ή των μονογραφιών στη διακίνηση των ιδεών είναι ιστορικά αναμφισβήτητη. Στην επιστημονική συζήτηση, τα βιβλία και οι μονογραφίες αποκρυσταλλώνουν τα σημαντικότερα ρεύματα της σκέψης και μορφοποιούν τις ολοκληρωμένες απόψεις των συστηματικών αναλυτών. Συνήθως αποτελούν συγκροτημένες καταθέσεις των δοκιμασμένων ερευνητικών διαχειρίσεων. Δεν είναι, από αυτήν την άποψη, περίεργο ότι αυτά τα κείμενα αποτελούν τους οδηγούς και τα κρίσιμα ακαδημαϊκά βοηθήματα, για την κατάρτιση των ενοτήτων της πανεπιστημιακής διδασκαλίας, τόσο στις πρώτες σπουδές όσον και στο μεταπτυχιακό επίπεδο. Χωρίς την επικοινωνία με τα σημαντικότερα βιβλία, τα οποία σηματοδοτούν μια συγκεκριμένη επιστημονική πειθαρχία, είναι αδύνατη η δόκιμη συγκρότηση, η συζήτηση, η σταχυολόγηση των διαπιστώσεων, η προβολή πρωτότυπων απόψεων και η θεμελίωση νέων κατευθύνσεων, σε μια επαρκή ερευνητική προσπάθεια, στο πεδίο της εκπόνησης των διδακτορικών διατριβών. Παρά αυτήν τη σημασία των αυτοτελών έργων, αυτά παραμελούνται κατά τη διαδικασία των αξιολογήσεων. Αυτή η προσπάθεια είναι ανεξήγητη και πολύ συχνά συνοδευόμενη από ατυχούς έμπνευσης επιχειρήματα. Η μονομερής εμμονή στην ανάδειξη, σχεδόν αποκλειστικώς, των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των δημοσιευμένων άρθρων (κάποτε σημαντικών, αλλά μόνον κάποτε ή πολύ σπανίως) και των σχετικών ετεροαναφορών τους μεταβάλλει τις επιστημονικές συζητήσεις, σε επαναληπτικές μετρήσεις που μοιάζουν με αδιάκοπο διανοητικό «λόξυγκα», χωρίς οποιαδήποτε επικέντρωση στην ουσία της διαπραγμάτευσης ή της άποψης. Αντιλαμβάνομαι, βέβαια, ότι για τις θετικές επιστήμες, με τα αποτελέσματα των ερευνητικών τους εργασιών να επιβάλλουν την σύντομη και πολύ πειθαρχημένη γραφή, είναι πολύ δύσκαμπτο εγχείρημα οι ευρύτερες αναλύσεις. Θεωρώ, αντίθετα, ότι στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, η αποκλειστική ενασχόληση με την αρθρογραφία αντιστοιχεί στην πρόσθεση πολλών ή δεκάδων ελιγμών, εκεί που απαιτείται κατάληξη σε ολοκληρωμένα αναπτύγματα. Έναντι των συντομογραφικών και συχνά επαναλαμβανόμενων λεκτικών δολιχοδρομιών, στις κοινωνικές επιστήμες απαιτείται, σε κάποιο στάδιο, η σύσταση συστηματικών διανοημάτων, εδραιωμένων σε δόκιμα επιχειρήματα και συνοδευόμενων από ευσταθή τεκμήρια. Σε αυτές τις περιπτώσεις, δοκιμάζονται μεταξύ άλλων οι αντοχές ή οι διανοητικές προετοιμασίες των εθισμένων στην συλλογική αρθρογραφία (με κυκλική και πολλαπλασιαστική διανομή των ετεροαναφορών μεταξύ των μετεχόντων), προκειμένου να αντιμετωπίσουν, προσωπικά και αυτοτελώς, σημαντικά ζητήματα και με πλήρη ανάπτυξη ή επιχειρηματολογία. Με αυτόν τον τρόπο δύναται, κατά τη γνώμη μου, να γίνει αντιληπτή η προσωπική συνεισφορά.

Υφίσταται, βεβαίως, και το πολύ καίριο ζήτημα των απτών συνεργασιών, αλλά και η έγγραφη ένδειξη του επιστημονικού διαλόγου. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα πιο κατάλληλα μέσα είναι οι συλλογικοί τόμοι. Αρκετές φορές είναι το αποτέλεσμα των εργασιών που παρουσιάστηκαν σε συνέδρια, με τη συνοδεία του ενεργούς διαλόγου. Σε μερικές περιπτώσεις είναι καλά οργανωμένες συνεργασίες για την εξυπηρέτηση ενός σημαντικού αντικειμένου προσέγγισης ή ανάλυσης. Σε όλες τις ευκαιρίες οι αναγνώστες έχουν την δυνατότητα να παρακολουθήσουν, συγκριτικά, εναλλακτικές απόψεις, δηλαδή τα αποτελέσματα διαφορετικών ερευνητικών διαχειρίσεων, σε συνάρτηση με τις διακρινόμενες επιστημονικές μεθόδους. Η εμπειρία από αυτούς τους διαλόγους συμβάλλει στη διεύρυνση της οπτικής για την αντιμετώπιση αιχμηρών θεμάτων στη συγκυρία ή ακόμη στην επαναφορά

στο προσκήνιο θεμάτων και προσεγγίσεων που έχουν παραμερισθεί, παρά το γεγονός ότι είναι αξιοποιήσιμα για τη γόνιμη σταχυολόγηση της επιστημονικής γνώσης. Οι συλλογικοί τόμοι είναι αξιοποιήσιμοι και στην ακαδημαϊκή διδασκαλία, ως επιπρόσθετα βοηθήματα. Δύσκολα, ωστόσο, μπορούν να σταθούν ως βασικά στοιχεία γνώσης ή συστηματικής πληροφόρησης. Έχουν, βέβαια, τη δύναμη της εμβάθυνσης της μελέτης, όταν έχει προηγηθεί η οργανωμένη θεωρητική κατάρτιση και η εισαγωγή στα πλαίσια των κύριων αντιπαραθέσεων.

Στο συγκεκριμένο τόμο συμμετέχουν οι διερευνήσεις κυρίως για τα ατομικά αυτοτελή έργα του υπογράφοντος. Χρησιμοποιούνται, για την τεκμηρίωση της ένταξής τους στην Ελλάδα, οι δύο συλλογικοί κατάλογοι των εγχώριων ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Η διαπίστωση από αυτήν την αναζήτηση ότι όλα τα δημοσιευμένα βιβλία είναι πολύ διαδεδομένα, ως εντάξεις, στα περισσότερα πανεπιστήμια και ΤΕΙ. Ανάλογη είναι η διαπίστωση για την Εθνική Βιβλιοθήκη, τη Βιβλιοθήκη της Βουλής και άλλους επιστημονικούς θεσμούς. Στη βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου είναι διακριτή η ένταξη, στην ηλεκτρονική βάση δημοσιεύσεων: *Πάνδημος* (συντομογραφία για τις **Παντειακές Δημοσιεύσεις**), αρκετών αυτοτελών μελετών που δεν αποτελούν δημοσιευμένα βιβλία. Από αυτόν το δικτυακό τόπο είναι ελεύθερα προσβάσιμα σε κάθε μελετητή και αναγνώστη. Σε πολύ ευρύ αριθμό κινούνται οι εντάξεις βιβλίων στις κυπριακές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και στη Βιβλιοθήκη Κύπρου. Η παρουσίαση σε αυτό το πεδίο βασίζεται στο συλλογικό κατάλογο των κυπριακών βιβλιοθηκών.

Είναι άξιο προσοχής ότι τα ίδια ελληνικά βιβλία έχουν ενταχθεί σε αρκετές δεκάδες διεθνείς ακαδημαϊκές, εθνικές και πολιτειακές βιβλιοθήκες. Νομίζω, ότι αυτή η διάσταση χρειάζεται να αποτιμηθεί, ιδιαιτέρως. Παράλληλα, οφείλει να κινήσει, θετικά, τη σκέψη των αναγνωστών το συνεχές ενδιαφέρον των βιβλιοθηκών πολύ αναγνωρισμένων πανεπιστημίων, να προμηθεύονται και να εντάσσουν στις συλλογές τους κείμενα, δημοσιευμένα στα ελληνικά. Είναι ακόμη αξιοσημείωτο το μεγάλο και επαναλαμβανόμενο ενδιαφέρον των αμερικανικών πανεπιστημίων. Στην ευρωπαϊκή ήπειρο, είναι πιο ευρύς ο αριθμός των εντάξεων στις συλλογές των γερμανικών πανεπιστημίων και θεσμών. Ορισμένα από τα αναφερόμενα έργα βρήκαν φιλόξενη υποδοχή σε τέσσερις βιβλιοθήκες της Αυσταλίας και ένα εξ αυτών στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Κίνας. Ένα πρόσφατο επιστημονικό άρθρο φιλοξενείται, μέσω του περιοδικού στο οποίο δημοσιεύτηκε, σε αρκετές βιβλιοθήκες του σημερινού κόσμου.

Εκτός των αυτοτελών έργων, στη συγκεκριμένη αναζήτηση, συμμετέχουν οι συλλογικοί τόμοι, στους οποίους είναι εντεταγμένα κείμενα του γράφοντος. Αρχικώς εμφανίζονται οι εντάξεις, σε διεθνείς συλλογές. Ακολούθως, καταγράφονται οι εντάξεις στην Ελλάδα. Ανάλογη διάδοση, με τα ατομικά βιβλία, εμφανίζουν και τα συλλογικά έργα.

Έχω την εκτίμηση, ότι η ανά χείρας παρουσίαση επισημαίνει την ενδιαφέρουσα πορεία των αυτοτελών και των συλλογικών έργων, όπως και την ύπαρξη των αγωγών επικοινωνίας και συζήτησης των ελληνικών επιστημονικών διερευνήσεων, στο πεδίο των κοινωνικών επιστημών. Η επισήμανση δηλώνει την ελπιδοφόρο δυνατότητα για τις κοινωνικές αναλύσεις και δημοσιεύσεις, σε εθνικές γλώσσες, να δημιουργούν κίνητρα για τον παγκόσμιο επιστημονικό διάλογο. Με μια τέτοια προοπτική αποκτά ουσιαστικό νόημα η προτροπή: να σκεφτόμαστε παγκόσμια με βάση τις εθνικές αφετηρίες.

Αθήνα, 11 Οκτωβρίου 2018

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Ἔργα

Αυτοτελή Έργα

- Α. Λύτρας, «Μικρομεσαίοι» στη Σύγχρονη Ελληνική Κοινωνία. Προέλευση, Σύνθεση, Κοινωνικός Ρόλος, των Μικροπαραγωγών του Δευτερογενούς Τομέα (τ. Δ.Τ.), 1950-1981, Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 1989, σελ. 370 (3).
- Α. Λύτρας, Μικροαστικά Στρώματα στην Ελλάδα, Σημειώσεις, Πάντειον Πανεπιστήμιο Αθήνα, 1992.
- Α. Λύτρας, Προλεγόμενα στη Θεωρία της Ελληνικής Κοινωνικής Δομής, Αθήνα, Νέα Σύνορα, 1993, σελ. 263 (59).
- Α. Λύτρας, Π. Παντελόγλου, Φορείς και Δίκτυα Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού [Έκθεση προς το Υπουργείο Παιδείας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γ.Δ. V) και το ΕΚΤ], Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο- ΕΠΕΑΕΚ, 1999, σελ. 152 (12).
- Α. Λύτρας, Κοινωνία και Εργασία: Ο Ρόλος των Κοινωνικών Τάξεων (Πρόλογος: Β. Φίλιας), Αθήνα, Παπαζήσης, 2000, σελ. 395 (64).
- Α. Λύτρας, Θεωρία της Κοινωνικής Στρωμάτωσης: Σε ταξική ανάλυση;, Σημειώσεις, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2002 (1).
- Α. Λύτρας, Μ. Ιασιωνίδου, Ι. Καραπιστόλη, Επιχειρησιακό Σχέδιο Γ.Ν.Α «Κοργιαλένειου-Μπενάκειου-ΕΕΣ» 2003-2006, Αθήνα, Γ.Ν.Α «Κοργιαλένειο-Μπενάκειο ΕΕΣ» (Απόφαση του ΔΣ, Α.Π. 16839/26-6-2003), 2003, σελ. 207 (1).
- Α. Λύτρας, Δοκιμές στην Ταξική Ανάλυση. Προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων, Αθήνα, Παπαζήσης, 2004, σελ. 444 (17).
- Α. Λύτρας, Κ. Σουλιώτης, Αποκλεισμοί στην Παγκοσμιοποίηση. Ζητήματα Κοινωνικής Πολιτικής (Πρόλογος: Η. Μόσιαλος), Αθήνα, Παπαζήσης, 2004, σελ. 149 (23).
- Α. Λύτρας, Δ. Πρόντζας, Η Αγροτική Εκμετάλλευση στην Ελλάδα. Κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951 (Πρόλογος: Β. Φίλιας), Αθήνα, Παπαζήσης, 2006, σελ. 270 (10).
- Α. Λύτρας, Αναλύσεις περί Κοινωνικής Δομής. Κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα, Αθήνα, Παπαζήσης, 2007, σελ. 250 (20).
- Α. Λύτρας, Πολιτική Στρατηγική για τις Κοινωνικές Τάξεις. Αναλυτικά Δοκίμια, Αθήνα, Παπαζήσης, 2008, σελ. 199 (12).
- Α. Λύτρας, «Έκθεση περί της Αξιολόγησης του Παντείου Πανεπιστημίου», [Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2010], Τα Κοινωνικά. Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2017, τ. ΙΙΙ, σελ. 941 (www.pandemos.panteion.gr, file:///C:/Users/LUSOFI/Downloads/18040_Lytras_Axiologisi_Panteio.pdf).
- Α. Λύτρας, Μικρό-Αστική Λειτουργία και Οργάνωση στην Ελλάδα, Αθήνα, Παπαζήσης, 2010, σελ. 383 (4).
- Α. Λύτρας, Το ταξικό φαινόμενο και η κοινωνική πόλωση, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2014, (<http://pandemos.panteion.gr/getfile.php?uri=>, http://localhost:8080/fedora/objects/iid:7886/datastreams/PDF1/content&mimetype=application%2Fpdf&filename=lytras_taxiko_fainomeno).
- Α. Λύτρας, Η Κοινωνική Ένταξη των Γυναικών. Οι Γυναίκες στην Απασχόληση, Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2014 (<http://www.scribd.com/doc/251113841>).
- Α. Λύτρας, Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016, σελ. 648 (6).
- Α. Lytras, Wage Labour in Modern Society. The current realities and the challenge of change, Athens, Papazissis, 2016 (eBook), σελ. 282 (4).

A. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis, 2017 (eBook), σελ. 221 (10).

A. Λύτρας, «Προσεγγίσεις και Εκτιμήσεις», *Τα Κοινωνικά. Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2017, τ. Ι, σελ. 267 (www.pandemos.panteion.gr, file:///C:/Users/LUSOFI/Downloads/Documents/18043_Lytras_koinonikaI.pdf).

A. Λύτρας, «Παρουσιάσεις», *Τα Κοινωνικά. Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2017, τ. ΙΙ, σελ. 119 (www.pandemos.panteion.gr, file:///C:/Users/LUSOFI/Downloads/Documents/18042_Lytra_KoinonikaII.pdf).

A. Λύτρας (επιμ.), «Η Καταπολέμηση της Ανεργίας στην Εποχή της Κρίσης», *Τα Κοινωνικά. Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 2017, τ. ΙV, σελ. 201 (www.pandemos.panteion.gr, file:///C:/Users/LUSOFI/Downloads/A_N_Lytras_(ed)_KoinonikaIV_Ergasies_PMS_.pdf).

A. Λύτρας, *Η δημοκρατία του κοινωνικού μέλλοντός μας*, Αθήνα, 2018 (υπό έκδοση).

Άρθρα, Συμμετοχές σε Συλλογικά Έργα, Ανακοινώσεις και Εισηγήσεις (επιλογή)

A. Λύτρας, «Βιοτεχνία και Επαγγελματικός Συνδικαλισμός», *Νέα ΕΒΕ*, 31 (134), 1991 (1).

A. Λύτρας, Κ. Κοσκινάς, «Εργασία και Τάξη», στο, Γ. Λιοδάκης (επιμ.), *Κοινωνία, Τεχνολογία και Αναδιάρθρωση της Παραγωγής*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1993, σσ. 310-322 (7).

A. Λύτρας, «Ευρωπαϊκά Προγράμματα Κατάρτισης. Μια οικονομική πρόκληση που εκδικείται», *Επιθεώρηση Παραγωγικότητας*, τεύχος 30, 7, 1996, σσ. 43-44 (1).

A. Λύτρας, «Εισήγηση του Διευθυντή της ΕΣΔΔ, στο ΔΣ του ΕΚΔΔ, με αντικείμενο την αλλαγή του κανονισμού σπουδών», *Πρακτικά του ΔΣ* (Πρακτικό της έγκρισης της πρότασης από το ΔΣ του ΕΚΔΔ, Δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης- Αρ. ΦΕΚ 419, 6-5-1998), Αθήνα, ΕΚΔΔ, 1997.

A. Λύτρας, «Το τέλος των συλλογικών μορφωμάτων; Μια διερεύνηση», στο, Β. Φίλιας (επιμ.), *Προβληματισμοί και Επισημάνσεις ΙΙ*, Αθήνα, Σιδέρης, 1998, σσ. 375-402.

A. Λύτρας, «Ατομικά, Πολιτικά και Κοινωνικά δικαιώματα στο Στρατό», στην Ημερίδα με τίτλο: Τα Ατομικά Δικαιώματα στο Στρατό, που οργανώθηκε από το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας, στην Αθήνα (Πάντειον Πανεπιστήμιο), το 1999. Δημοσιεύτηκε στο A. Λύτρας, *Αναλύσεις περί Κοινωνικής Δομής* Αθήνα, Παπαζήσης, 2007, σσ. 145-156.

A. Λύτρας, «Η αναβάθμιση της πολιτικής, εναλλακτική λύση στην κοινωνική κρίση», στο, Π. Πετρίδης, Ε. Πρόντζας (επιμ.), *Δίκαιο. Ιστορία και Θεσμοί. Τιμητικό αφιέρωμα στον Νικόλαο Ι. Πανταζόπουλο*, Πρόλογος Αριστόβουλου Μάνεση, Ακαδημαϊκού, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2000, σσ. 369-387.

A. Λύτρας, «Οι φορείς καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού στην Ελλάδα και η ζήτηση αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου», Εισήγηση στην ημερίδα που διοργάνωσε το *Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας* του Παντείου Πανεπιστημίου το 2000. Δημοσιεύτηκε με τίτλο: «Φορείς και Δράσεις Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού στην Ελλάδα και η Αξιοποίηση των

- Αποτελεσμάτων», Α. Λύτρας, *Αναλύσεις περί Κοινωνικής Δομής*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2007, σσ. 157-170.
- Α. Λύτρας, «Φτωχοί και πλούσιοι: Οι πραγματικότητες και το πρόβλημα του 'επειδή'», στο, Δ. Παπαδοπούλου (επιμ.), *Κοινωνικός Αποκλεισμός. Για τους ανθρώπους που παραμερίζουμε...*, Αθήνα, Αρμός, 2002, σσ. 131-142 (1).
- Α. Λύτρας, «Η αναδιοργάνωση της εργασίας: Οι δημιουργοί και οι δέκτες των μεταβολών», στο, Ι. Λαμπίρη-Δημάκη (επιμ.), *Η κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα. Η ολοκλήρωση της τριλογίας, 1959-2000*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2002, τ. Γ', σσ. 285-296.
- Α. Λύτρας, «Η διαμάχη "ιδιωτικού και δημόσιου" και ο κοινωνικός χαρακτήρας του νοσοκομείου του ΕΣΥ», Εισήγηση στο Συνέδριο, με τίτλο: *Τα Οικονομικά της Υγείας*, που διοργάνωσε η εφ. ΕΞΠΡΕΣ, στην Αθήνα, το 2003.
- Α. Λύτρας, «Η διοίκηση «ποιότητας» στο δημόσιο νοσοκομείο: Ζητήματα οργάνωσης και προσανατολισμοί», Εισήγηση στην Ημερίδα που διοργάνωσε το «CP3, Οργάνωση, Διοίκηση και Διαχείριση Υπηρεσιών Υγείας», με τίτλο: *Ποιότητα στις Υπηρεσίες Υγείας*, στην Πάτρα, 21-11-2003.
- Α. Λύτρας, «Από τους θεσμούς πρόνοιας και προστασίας στα δίκτυα κοινωνικής στήριξης: Εναλλακτικές λύσεις και επιλογές», Εισήγηση στην Ημερίδα Επιχειρηματικότητας του Ιονίου Πανεπιστημίου, στην Κέρκυρα τον Δεκέμβριο του 2004, www.ionio.gr.
- Α. Λύτρας, «Η ελληνική κοινωνία στο σύγχρονο κόσμο», Εισήγηση στο Σεμινάριο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου: *Ιστορική Δημογραφία*, στην Κέρκυρα το 2005, www.ionio.gr/.
- Α. Λύτρας, «Ποιότητα και Διοίκηση στη Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας», Κ. Σουλιώτης (επιμ.), *Πολιτική και Οικονομία της Υγείας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2006, σσ. 463-478.
- Α. Λύτρας, «Το Πάντειον Πανεπιστήμιο, ως θεσμός και ως ιστορία των κοινωνικών επιστημών στην Ελλάδα», *Επιθεώρηση Αποκέντρωσης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης*, Δεκέμβριος 2007, τ. 50, σσ. 30-36.
- Α. Λύτρας, «Πρόλογος», Ευ. Στεργιούλης, *Κοινωνιολογία της Αστυνομίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2008, σσ. 9-14.
- Α. Λύτρας, «Εναρκτήρια Εισήγηση», στη διημερίδα του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου με τίτλο: *Η επικαιρότητα της σκέψης του Μ. Weber*, στο Πάντειον Πανεπιστήμιο, στις 30 και 31 Μαΐου 2008.
- Α. Λύτρας, «Η άρση της αντινομίας. Η πολιτική διαχείριση της οικονομικής κρίσης», *Βήμα Ιδεών*, τ. 24, Απρίλιος 2009, σ. 27.
- Α. Λύτρας, «Η αποδυνάμωση της υπαγωγής», *Βήμα Ιδεών*, τ. 35, Μάρτιος 2010, σ. 25.
- Α. Λύτρας, «Η περίοπτη φτώχεια. Ο κοινωνικός αποκλεισμός στην κοινωνία του πλούτου», στο Γ. Παπαδάτος & Χ. Μπαμπούνης (επιμ.), *Πρακτικά 1^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Επιστημών Εκπαίδευσης*, Αθήνα 28-31 Μαΐου 2009, Αθήνα, (ΕΚΠΑ) Σμυρνιωτάκης, 2010, Τ. α', σσ. 156-164 (1).
- Α. Λύτρας, «Η Κοινωνική Δομή στην Ελλάδα. Επιλογές από την κοινωνική συγκρότηση στον εικοστό αιώνα», Α. Μωυσίδης, Σ. Σακελλαρόπουλος, *Η Ελλάδα στον 19ο και τον 20ο αιώνα*, Αθήνα, Τόπος, 2010, σσ. 249-257 (1).
- Α. Lytras, "The Greek Higher Education. Characteristics, Achievements, Opportunities and Challenges", *First Greek American Academic Meeting*, Ουάσιγκτον, 15-16 Ιανουαρίου 2011, σελ. 8.

- A. Lytras, "The University of the 21st Century. Values and Contributions", *First Greek American Academic Meeting*, Ουάσιγκτον, 15-16 Ιανουαρίου 2011, σελ. 5.
- A. Λύτρας, «Η Απασχόληση στο Ελληνικό Δημόσιο», *Αεροπορική Επιθεώρηση*, τ. 94, 2012 (Απρίλιος), σσ. 136-147.
- A. Λύτρας, «Η Μισθωτή Εργασία στο Σύγχρονο Κόσμο. Πραγματικότητες και Προοπτικές», Δ. Δασκαλάκης (επιμ.), *Οι Κοινωνικές Επιστήμες και η Υφιστάμενη Κρίση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2013, σσ. 255-280.
- A. Λύτρας, «Η παιδική φτώχεια στις κοινωνίες του πλούτου», Χ. Μπαμπούνης (επιμ.), *Συνέδριο: Παιδική Ηλικία: Κοινωνιολογικές, Πολιτισμικές, Ιστορικές και Παιδαγωγικές Διαστάσεις (Πρακτικά- Αθήνα, 11-14 Απριλίου 2013)*, Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ISBN: 978-960-466-143-5), Αθήνα, 2014, σσ. 218-228 (http://www.hellenicsociology.gr/sites/default/files/praktika_synedriou.pdf).
- A. Λύτρας, «Πρόλογος», Β. Λώλης, *Νέες μορφές εργασίας και το κοινωνικό κύρος των εργαζομένων. Η περίπτωση της ΔΕΗ*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2015.
- A. Λύτρας, «Η ταξική δομή του σύγχρονου καπιταλισμού: Η κοινωνική πόλωση και το ζήτημα του συλλογικού υποκειμένου», Μαρξιστικός Χώρος Μελέτης και Έρευνας (MAXΩME), [Γ. Τόλιος (επιμ.)-MAXΩME], *Ταξική Διάρθρωση της Ελληνικής Κοινωνίας-Ταξική Συνείδηση και Πολιτική Διαπάλη* [Πρακτικά Συνεδρίου ΜΑ.ΧΩ.Μ.Ε. (21-23 Νοεμβρίου 2014)], Αθήνα, Ταξιδευτής, 2015, σσ. 13-38 (1).
- A. Λύτρας, «Η κοινωνική δομή στη δικτατορία», εισήγηση στο Σεμινάριο, που διοργάνωσε το «Εργαστήριο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και του Πολιτισμού» του Τμήματος Κοινωνιολογίας, με τίτλο: *Η Δημοκρατική Άμυνα και το Πάντειο Πανεπιστήμιο*, στην Αθήνα, 2016 (Μάιος).
- A. Λύτρας, «Η καταπολέμηση της ανεργίας και η κοινωνική αλληλεγγύη», εισήγηση στο Συνέδριο ΠΕΣΚΟ-Παντείου Πανεπιστημίου (Τμήμα Κοινωνιολογίας): για την *Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία*, Αθήνα, 2016 (10-12 Ιουνίου), http://koinoniki-oikonomia.blogspot.gr/2016/08/blog-post_4.html#more.
- A. Lytras, "An Alternative for Combating Unemployment", *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), 2016, σσ. 59-71, [DOI: 10.15640/jssw.v4n2a7, URL: <https://doi.org/10.15640/jssw.v4n2a7>] (4).
- A. Λύτρας, «Η Απασχόληση και η Ανεργία στην Ελλάδα, 2009-2015. Οι κοινωνικές συναρτήσεις των αιτιών της κρίσης», *Επιθεώρηση Αποκέντρωσης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης*, 2017, τ. 87, σσ. 73-85.
- A. Λύτρας, «Οι σύγχρονες μορφές της εργασιακής οργάνωσης. Πραγματικότητες και προοπτικές», *Αεροπορική Επιθεώρηση*, τ. 109, 2017, σσ. 120-141, <https://drive.google.com/file/d/0B2Vf7Ad7I1njTHRZXZ0cya1AxS28/view>.
- A. Λύτρας, «Εργασία και Κοινωνική Οικονομία», [Εισήγηση στην Ημερίδα: *Κοινωνική Ευρώπη: Οι Πράσινες θέσεις για Οικονομία και Παιδεία*], oikopress.gr, Δευτέρα, 13 Νοεμβρίου 2017, <http://www.oikopress.gr/index.php/2012-10-17-12-45-19/922-ergasia-kai-koinoniki-oikonomia>.
- A. Λύτρας, «Για τη Διεκδίκηση της Κοινωνικής Αλληλεγγύης», timesnews.gr, 5 Δεκεμβρίου 2017 (<https://www.timesnews.gr/gia-ti-diekdikisi-tis-kinonikis-allilengyis/>), oikopress.gr, Δευτέρα, 11 Δεκεμβρίου 2017, (<http://www.oikopress.gr/index.php/sustainable-growth/935-gia-ti-diekdikisi-tis-koinonikis-allileggyis-andreas-n-lytras>).
- A. Λύτρας, «Κράτος, Κερδοσκοπία και Συνεργατισμός: Προς την οικονομία των 'τρών ισοδύναμων συνεισφορών';», socialactivism.gr (<http://socialactivism.gr/>

index.php/koinonia-politon/1351), oikopress.gr, Δευτέρα, 11 Δεκεμβρίου 2017, <http://www.oikopress.gr/index.php/sustainable-growth/936-kratos-kerdoskopia-kai-synergatismos-pros-tin-oikonomia-ton-trion-isodynamon-syneisforon-andreas-n-lytras>.

Α. Λύτρας, «Πλούτος και Ανισότητα», oikopress.gr, Δευτέρα, 11 Δεκεμβρίου 2017, <http://www.oikopress.gr/index.php/sustainable-growth/933-ploutos-kai-anisotita-andreas-n-lytras>.

Α. Λύτρας, «Ο Εκδημοκρατισμός της Απασχόλησης», socialactivism.gr (<http://socialactivism.gr/index.php/συμμετοχική-δημοκρατία/1348>), oikopress.gr, Δευτέρα, 11 Δεκεμβρίου 2017 (<http://www.oikopress.gr/index.php/sustainable-growth/934-o-ekdimokratismos-tis-apasxolisis-andreas-n-lytras>).

Α. Λύτρας, «Περί Ελευθερίας», timesnews.gr, 13 Δεκεμβρίου 2017 (<https://www.timesnews.gr/peri-eleftherias/>), socialactivism.gr (<http://socialactivism.gr/index.php/koinonia-politon/1350>).

Α. Λύτρας, «Η Διεκδίκηση της Ισότητας», oikopress.gr, Δευτέρα, 11 Δεκεμβρίου 2017 (<http://www.oikopress.gr/index.php/sustainable-growth/932-i-diekdikisi-tis-isotitas-andreas-n-lytras>).

Α. Lytras, “Combating unemployment: A simulation of policy implementation within a postgraduate lesson”, *Review of Decentralization, Local Government and Regional Development*, 2018, No. 91, σσ. 12-23.

Έργα σε Ελληνικές Βιβλιοθήκες

Εγγραφές στον Ενιαίο Κατάλογο των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Αποτελέσματα από: Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Εγγραφές 1-10 από 30

1. **Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής** / Ανδρέας Λύτρας
Αθήνα : Νέα Σύν'νορα , 1993 . - (Κοινωνιολογία)
2. **Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων** / Ανδρέας Ν. Λύτρας,
πρόλογος Βασίλης Φίλιας.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2000
3. **Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα** / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2010
4. **Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής** /
Ανδρέας Ν. Λύτρας, Κυριάκος Ν. Σουλιώτης
Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
5. **Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων** / Ανδρέας Ν. Λύτρας,
πρόλογος Βασίλης Φίλιας
Αθήνα : Παπαζήσης , 2000 . - (Θεωρία και πράξη Σύγχρονος Κοινωνικές Επιστήμες)
6. **Δοκιμές στην ταξική ανάλυση: προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των
κοινωνικών τάξεων** // Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
7. **Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον
εικοστό πρώτο αιώνα** / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2007
8. **"Μικρομεσαίοι" στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία : προέλευση, σύνθεση,
κοινωνικός ρόλος των μικροπαραγωγών του δευτερογενούς τομέα (Τ.Δ.Τ.) 1950-
1981** / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Αθήνα : [χ.ε.], 1989
9. **Μικροαστικά στρώματα στην Ελλάδα : σημειώσεις** / Α. Λύτρας
Αθήνα , 1992
10. **Θεωρία της κοινωνικής στρωμάτωσης : σε ταξική ανάλυση ; φάκελος :
σημειώσεις και κείμενα** / [επιμέλεια] Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα , 2002

[Exit] [Προηγούμενες Εγγραφές] [Επόμενες Εγγραφές] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]

[Ιστορικό Αναζητήσεων] [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Αποτελέσματα από: Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Εγγραφές 1-20 από 30

11. **Η Αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951** / Ανδ. Ν. Λύτρας, Δημ. Ε. Πρόντζας ; πρόλογος Βασίλης Φίλιας.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2006 . - (Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες , 14)
12. **Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δοκίμια** / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2008
13. **Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα** / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2010
14. **Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό αιώνα** / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα : Παπαζήση , c2007
15. **Κοινωνία και εργασία : Ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων** / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα : Παπαζήσης , 2000 . - (Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες, Θεωρία και πράξη)
16. **Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων** / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
17. **Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση ζητήματα κοινωνικής πολιτικής** / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
18. **Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων** / Ανδρέας Ν. Λύτρας ; πρόλογος Βασίλης Φίλιας
Αθήνα : Παπαζήσης , 2000 . - (Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες)
19. **Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951** / Ανδ. Ν. Λύτρας, Δημ. Ε. Πρόντζας ; πρόλογος Βασίλης Φίλιας.
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2006 . - (Σειρά, Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες, Θεωρία και πράξη)

[Exit] [Προηγούμενες Εγγραφές] [Επόμενες Εγγραφές] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]

[Ιστορικό Αναζητήσεων] [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

Αποτελέσματα από: Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Εγγραφές 1-30 από 30

21. **Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων** / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
22. **Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα** / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
23. **Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δοκίμια** / Ανδρέας Ν. Λύτρας . - 1η έκδ.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2008
24. **Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής** / Ανδρέας Λύτρας . - 1η έκδ.
Αθήνα : Λιβάνη , 1993 . - (Κοινωνιολογία)
25. **Μικρό-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα** / Λύτρας Ανδρέας Ν. . - 1η έκδ.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2010
26. **Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : Κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα** / Λύτρας Ανδρέας Ν. . - 1η έκδ.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
27. **Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : Ζητήματα κοινωνικής πολιτικής** / Λύτρας Ανδρέας Ν. και Σουλιώτης Κυριάκος Ν. . - 1η έκδ.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
28. **Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : Προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων** / Λύτρας Ανδρέας Ν. . - 1η έκδ.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
29. **Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : Κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951** / Λύτρας Ανδρέας Ν. και Πρόντζας Δημ. Ε. . - 1η έκδ.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2006 . - (Σύγχρονες Κοινωνικές Επιστήμες: Θεωρία και Πράξη)
30. **Κοινωνία και εργασία : Ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων** / Λύτρας Ανδρέας Ν. . - 1η έκδ.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2000 . - (Σύγχρονες Κοινωνικές Επιστήμες: Θεωρία και Πράξη)

[Exit] [Προηγούμενες Εγγραφές] [Επόμενες Εγγραφές] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Ιστορικό Αναζητήσεων] [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

Εγγραφή 1 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Σχετικά Ονόματα :	Χατζηευστρατίου , Ευαγγελία , (Επιμελητής Έκδοσης)
Τίτλος:	Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής / Ανδρέας Λύτρας ; επιμέλεια Ευαγγελία Χατζηευστρατίου
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Νέα Σύνορα , 1993
Φυσική Περιγραφή:	263 σ., 20 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Νέα Σύνορα
Σειρά:	Κοινωνιολογία
ISBN:	960-236-318-5
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Βιβλιογρ.: σ.253-263
Ταξινόμηση DEWEY:	305.509 495 090 46 (21) --GR-AT-EKP 305.509495 (21η) --GR-AT-PPV 301.09495 (21 ed.) --GR-SE-TEI 301.094 95 --GR-AT-TEI 305.509495 (22) --GR-MY-UA 305 ΛΥΤ --GR-AT-NTU 305.509 495 (21) --GR-IO-PKV 300 --GR-AT-EVE
Τάξινόμηση LC:	HN650.5.A8L98 1993 --CY-NI-UCY
Τοπική Ταξινόμηση:	HN46.G8 L98 1993, GR-TH-PMO
Θέματα:	ΕΛΛΑΔΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ, 1960-1989

	Κοινωνικές τάξεις -- Ελλάδα Social classes SOCIAL CLASSES SOCIAL STRUCTURE Sociology ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΟΜΗ Κοινωνιολογία Κοινωνικές τάξεις Κοινωνική δομή -- Ελλάδα Greece-- Social conditions Social structure -- Greece Social classes -- Greece Κοινωνικές τάξεις -- Ελλάς Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες Greece Social conditions 20th century Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες 20ος αιώνας Ελλάς Κοινωνικές συνθήκες
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο Κύπρου	Σύνολο Αντ.: 3	Ταξ. αρ.: HN650.5.A8L98 1993	Διαθεσιμότητα
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Σύνολο Αντ.: 4	Ταξ. αρ.: 305.509 495 090 46 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: OKE-3725-KI	Διαθεσιμότητα
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	Σύνολο Αντ.: 3	Ταξ. αρ.: 305 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Πάντειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 4	Ταξ. αρ.: 305.509495 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Αθήνας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: BK 301.094 95 ΘΡΟ m39340	
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Σύνολο Αντ.: 3	Ταξ. αρ.: 305.509 495 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Καλαμάτας - Βιβλιοθήκη Καλαμάτας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.5 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Σύνολο Αντ.: 5	Ταξ. αρ.: 305.509495 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Σερρών	Σύνολο Αντ.: 3	Ταξ. αρ.: 301.09495 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: HN46.G8L98 1993	Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]

Εγγραφή 24 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Σχετικά Ονόματα :	Χατζηευστρατίου , Ευαγγελία , (Επιμελητής Έκδοσης)
Τίτλος:	Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής / Ανδρέας Λύτρας ; επιμέλεια Ευαγγελία Χατζηευστρατίου
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Λιβάνη , 1993
Φυσική Περιγραφή:	263 σ., 20 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Λιβάνη
Σειρά:	Κοινωνιολογία
ISBN:	960-236-318-5
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Βιβλιογραφία: σ. 253-263
Θέματα:	Κοινωνική δομή -- Ελλάδα Κοινωνικές τάξεις -- Ελλάδα Ελλάς Κοινωνικές συνθήκες 20ος αιώνας
Αίτηση Διαδανεισμού	Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ενιαίος Κατάλογος Συνεργατικού
Δικτύου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Hellenic Academic Libraries Link

HEALINK

Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

[Skip to content](#)

Προσθήκη Στις Λίστες Μου Προσθήκη στο Καλάθι Εμφάνιση MARC

Επιστροφή στην Αναζήτηση Περιορισμός/Ταξινόμηση Αναζήτησης

Συγγραφέας

Λύτρας Ανδρέας

Ψάξε όλες τις συλλογές

Αναζήτηση

☐ Περιορισμός αναζήτησης μόνο για διαθέσιμα τεκμήρια

Προηγούμενη Εγγραφή Επόμενη Εγγραφή

Book
Share

Μόνιμος Σύνδεσμος

Τίτλος Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής
Δημοσίευση Αθήνα : Νέα Σύνορα, 1993

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEIPEL Central - Main Collection	<u>305.5 ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	K2956	

Περισσότερα στοιχεία για το τεκμήριο

Περιγραφή 263 σ. ; 23 εκ.

Σειρά Κοινωνιολογία

0013514 2001 Κοινωνιολογία

Σημείωση Περιέχει ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Θέμα Social classes

SOCIAL CLASSES

SOCIAL STRUCTURE

Sociology

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΟΜΗ
Κοινωνιολογία
Κοινωνικές τάξεις
Άλλη μνεία **Λύτρας, Ανδρέας**
Χατζηευστρατίου, Ευαγγελία
Νέα Σύνορα
ISBN 9602363185

info@seab.gr
<https://twitter.com/heallinkgr>
Σχετικά με το ΣΕΑΒ

Ρωτήστε μας

Επικοινωνία

Εγγραφή 2 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας, πρόλογος Βασίλης Φίλιας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2000
Φυσική Περιγραφή:	395 σ., στατιστ. πίνακ. , 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	960021395X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφία (σ. [385]-395)
Ταξινόμηση DEWEY:	306.36 (21st) --GR-AT-EKP 306.36 (21η) --GR-ME-TEI
Τοπική Ταξινόμηση:	HD4851 .L98 2000, GR-HE-PKT
Θέματα:	Εργασία -- Κοινωνικές απόψεις Κοινωνικές τάξεις Labor and laboring classes Social structure Capitalism
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνικό Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Σύνολο
Αντ.: 1

Σύνολο
Αντ.: 1

Ταξ. αρ.: 306.36
ΛΥΤ

Ταξ. αρ.: HD4851
.L98 2000

Διαθεσιμότητα

Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]

[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 5 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Σχετικά Ονόματα :	Φίλιας , Βασίλης Ι , 1927-
Τίτλος:	Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας, πρόλογος Βασίλης Φίλιας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2000
Φυσική Περιγραφή:	395 σ., 17 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Θεωρία και πράξη
	Σύγχρονος Κοινωνικές Επιστήμες
ISBN:	960-02-1395-X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφία
Ταξινόμηση DEWEY:	306.36 (21) --GR-FL-TEI 306.36 --GR-LM-TEI --GR-SE-TEI 306.36 (21η) --GR-AR-TEI 331 --GR-AG-PIL 306.36 (22η έκδ.) --GR-TR-PEL

	306.36 (21 εκδ.) --GR-VO-PTK 306.36 ΛΥΤ --GR-AT-NTU --GR-PE-UP
Τοπική Ταξινόμηση:	Θ10 1763 , GR-AT-HPL
Θέματα:	Εργασία -- Κοινωνιολογικές απόψεις Occupations-- Sociological aspects Εργασία Καπιταλισμός Κοινωνικές τάξεις Κοινωνική δομή Work Capitalism Social classes Social structure Εργαζόμενοι -- Κοινωνικές απόψεις Employees Εργασία και εργατικές τάξεις Εργασία και εργαζόμενοι -- Κοινωνικές απόψεις Labor and laboring-- Social aspects ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ * -- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής - Πρώην Π.Ι.	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 331 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Ηπείρου	Σύνολο Αντ.: 4	Ταξ. αρ.: 306.36 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Βουλή των Ελλήνων	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: Θ10 1763	Διαθεσιμότητα
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 306.36 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας - Φλώρινα	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 306.32 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Λαμίας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 306.36 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πειραιά	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 306.36 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Σερρών	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 306.36 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Σύνολο Αντ.: 4	Ταξ. αρ.: 306.36 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 306.36 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]

Εγγραφή 15 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας Ανδρέας , Ν , (Συγγραφέας)
Σχετικά Ονόματα :	Φίλιας , Βασίλης , (Συγγραφέας Εισαγωγής)
Τίτλος:	Κοινωνία και εργασία : Ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας ; πρόλογος Βασίλης Φίλιας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2000
Φυσική Περιγραφή:	395σ., 21εκ.
Σειρά:	Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες. Θεωρία και πράξη
ISBN:	960-02-1395-X
Σημειώσεις:	βιβλιογραφία : σελ.[385]-395
Θέματα:	Εργασία και εργαζόμενοι -- Κοινωνικές απόψεις Κοινωνικές τάξεις Κοινωνική δομή
Αίτηση Διαδανεισμού	Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Μεσολογγίου Σύνολο Αντ.: 2 Ταξ. αρ.: 306.36 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]

Εγγραφή 19 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Σχετικά Ονόματα :	Φίλιας , Βασίλης Ι , 1927-, (Συγγραφέας Εισαγωγής)
Τίτλος:	Κοινωνία και εργασία :ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας ;πρόλογος Βασίλης Φίλιας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2000
Φυσική Περιγραφή:	395 σ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες
ISBN:	960021395X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Βιβλιογραφία: σ. [385]-395
Ταξινόμηση DEWEY:	306.36 --GR-AT-TEI
Θέματα:	Κοινωνικές τάξεις Social classes Social structure
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]

[Νέα Αναζήτηση]

[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 30 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Κοινωνία και εργασία : Ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων / Λύτρας Ανδρέας Ν.
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2000
Φυσική Περιγραφή:	395 σ., 21χ14 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Σύγχρονες Κοινωνικές Επιστήμες: Θεωρία και Πράξη
ISBN:	960-02-1395-X ISBN 10 978-960-02-1395-9 ISBN 13
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Πρόλογος: Βασίλης Φύλιας.
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://static.eudoxus.gr/books/preview/67/cover-30167.jpg : Εξώφυλλο
Θέματα:	Εργασία Κοινωνιολογία

Αίτηση Διαδανεισμού

Δίκτυο
Διαδανεισμού
Ελληνικών
Ακαδημαϊκών
Βιβλιοθηκών

Εύδοξος - Πανεπιστημιακά Συγγράμματα

Σύνολο Αντ.: 1 Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγ
ωγής] [Νέα Αναζήτηση]

[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 6 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων // Ανδρέας Ν. Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
Φυσική Περιγραφή:	444 σ. , 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	9600217688
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Βιβλιογραφία: σ. [431]-444.
Περιεχόμενα:	Η θεμελίωση της ταξικής θεωρίας και τα ζητήματα της κοινωνικής απελευθέρωσης - Θεωρίες για τις ανώτερες τάξεις V. Pareto, Th. Veblen, M. Weber, W. Sombart - K. Kautsky, E. Bernstein, R. Luxemburg. Η διαμάχη για το κοινωνικό υποκείμενο και τη στρατηγική της σοσιαλδημοκρατίας - B. Ι. Λένιν, J. Schumpeter, P. Sorokin. Η σοσιαλιστική επανάσταση στην περιφέρεια, οι ιμπεριαλισμοί, το κόμμα νέου τύπου και η κοινωνική κινητικότητα.
Ταξινόμηση DEWEY:	305.5 --GR-LM-TEI --GR-AT-EUG --GR-PA-ULI 305.5 (22η) --GR-AT-PPV 305.5 (22η έκδ.) --GR-TR-PEL 300 (21) --GR-AT-EVE
Τοπική Ταξινόμηση:	305.5 ΛΥΤ , GR-PE-UP, 0030501427 690, GR-AT-HPL, 2004/010028, GR-AT-EVE
Θέματα:	Κοινωνικές τάξεις Social classes

Ίδρυμα Ευγενίδου	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.5 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 2004/110028-1	Διαθεσιμότητα
Βουλή των Ελλήνων	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: Θ1 690	Διαθεσιμότητα
Πάντειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 5	Ταξ. αρ.: 305.5 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Λαμίας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.5	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πάτρας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.5 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πειραιά	Σύνολο Αντ.: 1		Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.5 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
[Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELIDOC Systems & Services

Εγγραφή 16 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας Ανδρέας , Ν , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν.Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
Φυσική Περιγραφή:	444σ., 21εκ.
ISBN:	960-02-1768-8
Θέματα:	Κοινωνικές τάξεις
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Μεσολογγίου Σύνολο Αντ.: 2 **Ταξ. αρ.:** 305.5 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
[Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

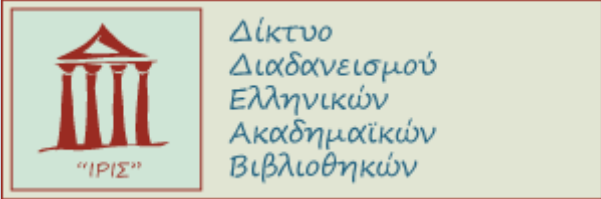
ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 21 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν
Τίτλος:	Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2004

Φυσική Περιγραφή:	444 σ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	9600217688 9789600217681
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφικές σημειώσεις
Τοπική Ταξινόμηση:	HT609 .L98 2004, GR-HE-PKT
Θέματα:	Social classes
Αίτηση Διαδανεισμού	

Πανεπιστήμιο Κρήτης Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** HT609L98 2004 Διαθεσιμότητα

[Exit]
[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
[Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 28 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : Προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων / Λύτρας Ανδρέας Ν.

Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
Φυσική Περιγραφή:	444 σ., 21x14 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	960-02-1768-8 ISBN 10 978-960-02-1768-1 ISBN 13
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Περίληψη:	Το αντικείμενο του βιβλίου είναι η κριτική ανάλυση της θεμελίωσης της θεωρίας των κοινωνικών τάξεων και της συζήτησης περί τάξεων και κοινωνικής δομής από τα μέσα του 19ου αιώνα και μέχρι το τέλος της δεκαετίας 1920-1930. Στο πλαίσιο αυτής της διαπραγμάτευσης εξετάζεται το έργο και εκτιμάται η συμβολή στοχαστών και αναλυτών οι οποίοι κατέχουν ξεχωριστή θέση στην ιστορία της κοινωνικής σκέψης. Πιο ειδικά γίνεται αντικείμενο μελέτης το έργο των Κ. Μαρξ, Φ. Ένγκελς, V. Pareto, M. Weber, W. Sombart, Th. Veblen, K. Kautsky, E. Bernstein, R. Luxemburg, B.I. Λένιν, J. Schumpeter, και P. Sorokin. Αναλύονται οι βασικές θέσεις και αντιπαραθέσεις τους σχετικά με την έννοια της τάξης, την μορφή της κοινωνικής δομής, τους όρους πρόσληψης και τα κριτήρια αναγνώρισης κοινωνικών ομάδων, τα ζητήματα κοινωνικής δράσης και σχέσης μεταξύ των κοινωνικών τάξεων. Η επεξεργασία που αφορά σε αυτές τις θεωρήσεις κατατείνει στην άποψη ότι συνεχίζουν να επιδρούν στις σύγχρονες συζητήσεις και να είναι παρούσες στους προβληματισμούς οι οποίοι σχετίζονται με την οργάνωση και τις επιλογές της κοινωνίας της εποχής μας. Υποδεικνύει, ταυτόχρονα ότι αυτές οι προσεγγίσεις έχουν τη δική τους συνεισφορά, εκτός του πεδίου της θεωρητικής αναζήτησης, στη διαμόρφωση κοινωνικών πραγματικοτήτων. Κατ' αυτήν την έννοια οι ταξικές αναλύσεις, πέραν της προφανούς σχέσης με την πολιτική ανάλυση, αποτελούν συντελεστές για τη συγκρότηση στρατηγικών οι οποίες έχουν δοκιμαστεί σε εγχειρήματα και εφαρμογές στο παρελθόν, ακόμη και το πρόσφατο. Είναι ενδεχόμενο, λοιπόν, μια συμπλοκή εισηγήσεων από τις ταξικές αναλύσεις και εγχειρημάτων εφαρμογής να παρουσιαστεί και στο μέλλον.
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://static.eudoxus.gr/books/preview/27/cover-29927.jpg : Εξώφυλλο
Θέματα:	Κοινωνικές τάξεις
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

[Exit]
 [Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 4 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος Ν. Μόσιαλος , Ηλίας
Τίτλος:	Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής / Ανδρέας Ν. Λύτρας, Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Ηλίας Μόσιαλος
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
Φυσική Περιγραφή:	142 σ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	960-02-1838-2
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει βιβλιογραφικές παραπομπές
Ταξινόμηση DEWEY:	361.61 --GR-KS-TEI 327.1 (21η) --GR-KL-TEI 361.61 (22η) --GR-AT-PPV 361.61 (22nd ed.) --GR-PA-TEI 361.61 (22η έκδ.) --GR-TR-PEL 360 (21) --GR-AT-EVE
Τάξινόμηση LC:	HM1131.L98 2004 --GR-TH-PMO
Τοπική Ταξινόμηση:	HM1131.L98 2004, GR-TH-PMO, 2006/004073, GR-AT-EVE

Θέματα:	Παγκοσμιοποίηση Παγκοσμιοποίηση -- Κοινωνικές απόψεις Κοινωνική πολιτική Κοινωνικός αποκλεισμός Globalization Social policy Social isolation Globalization-- Social aspects Κοινωνική περιθωριοποίηση
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 004073/06-1 Διαθεσιμότητα
Πάντειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 5	Ταξ. αρ.: 361.61 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Καλαμάτας - Βιβλιοθήκη Καλαμάτας	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 327.1 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας - Καστοριά	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 361.61 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Πάτρας	Σύνολο Αντ.: 3	Ταξ. αρ.: 361.61 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: HM1131.L98 2004 Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 361.61 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση] [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 17 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας Ανδρέας , Ν , (Συγγραφέας)
Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης Κυριάκος , Ν , (Συγγραφέας) Μόσιαλος Ηλίας , (Συγγραφέας Εισαγωγής)
Τίτλος:	Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση ζητήματα κοινωνικής πολιτικής / Ανδρέας Ν.Λύτρας ; Κυριάκος Ν.Σουλιώτης , πρόλογος Ηλίας Μόσιαλος
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
Φυσική Περιγραφή:	142σ., 21εκ.
ISBN:	960-02-1838-2
Σημειώσεις:	Βιβλιογραφία : σελ (131-142)
Θέματα:	ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Μεσολογίου Σύνολο Αντ.: 2 **Ταξ. αρ.:** 361.61 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 27 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος Ν. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : Ζητήματα κοινωνικής πολιτικής / Λύτρας Ανδρέας Ν. και Σουλιώτης Κυριάκος Ν.
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
Φυσική Περιγραφή:	142 σ., 21x14 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	960-02-1838-2 ISBN 10 978-960-02-1838-1 ISBN 13
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Πρόλογος: Ηλίας Μόσιαλος.
Περίληψη:	Η εξαιρετικά "δημοφιλής", τα τελευταία χρόνια, συζήτηση περί παγκοσμιοποίησης δεν θα μπορούσε να μην επεκταθεί και σε ζητήματα που υπερβαίνουν το στενό πεδίο της λειτουργίας των οικονομιών, τη στιγμή μάλιστα που ήδη σε αυτήν περιλαμβάνονται αναφορές και για τις επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης σε άλλα πεδία. Υπό το πρίσμα αυτό, η αναζήτηση των επιπτώσεων του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης στη διαμόρφωση και άσκηση κοινωνικής πολιτικής αποτελεί το βασικό αντικείμενο του παρόντος βιβλίου. [...] (από τον πρόλογο του βιβλίου)
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://static.eudoxus.gr/books/preview/31/cover-29831.jpg : Εξώφυλλο
Θέματα:	Κοινωνική πολιτική
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

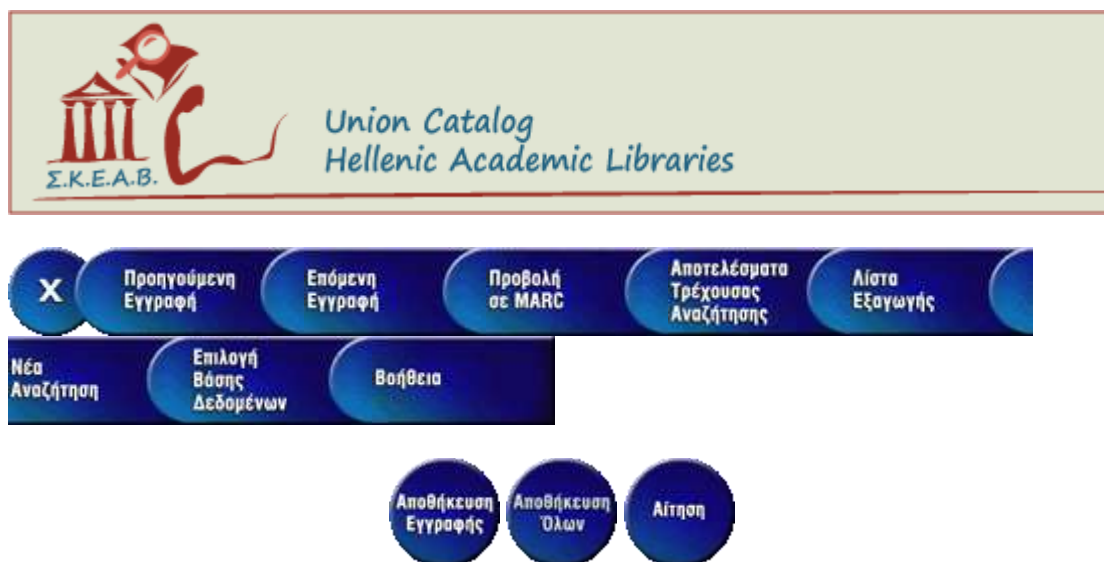
Εύδοξος - Πανεπιστημιακά Συγγράμματα

Σύνολο Αντ.: 1 Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]

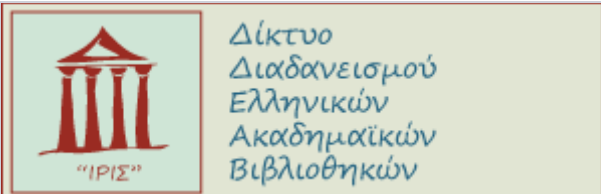
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

Εγγραφή 11 από 30 στη βάση: 1.Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Σχετικά Ονόματα :	Πρόντζας , Δημ. Ε Φίλιας , Βασίλης Ι , 1927-
Τίτλος:	Η Αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951 / Ανδ. Ν. Λύτρας, Δημ. Ε. Πρόντζας ; πρόλογος Βασίλης Φίλιας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2006
Φυσική Περιγραφή:	271 σ., στατιστ. πινάκ., σχεδ/τα , 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες. , Θεωρία και πράξη. , 14
ISBN:	960-02-1975-3
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφία.
Ταξινόμηση DEWEY:	338.109495021 (22η) --GR-AT-PPV 338.1495 (21st ed.) --GR-PA-TEI 338.109495021 (22η έκδ.) --GR-TR-PEL 630 (21) --GR-AT-EVE
Τοπική Ταξινόμηση:	338.109495 ΛΥΤ , GR-PE-UP, Γ43Α 98 , GR-AT-HPL, 2006/004072, GR-AT-EVE
Θέματα:	Γεωργία -- Ελλάδα -- Στατιστική Γεωργία -- Οικονομικές απόψεις -- Ελλάδα Γεωργία -- Οικονομικές απόψεις -- Ιστορία -- Ελλάδα

	Agriculture -- Greece-- Statistics Agriculture-- Economic aspects -- Greece Γεωργία -- Οικονομικές απόψεις -- Ελλάς Γεωργία -- Στατιστική -- Ελλάς Οικονομική ανάπτυξη Ελλάδα Αγροτικές συνθήκες Στατιστική Greece Rural conditions Statistics Ελλάδα Αγροτικές συνθήκες
Αίτηση Διαδανεισμού	

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 004072/06-1	Διαθεσιμότητα
Βουλή των Ελλήνων	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: Γ43Α 98	Διαθεσιμότητα
Πάντειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 6	Ταξ. αρ.: 338.109495021 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Πάτρας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 338.1495 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πειραιά	Σύνολο Αντ.: 1		Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 338.109495021 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 20 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Σχετικά Ονόματα :	Πρόντζας , Δημ. Ε
Τίτλος:	Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951 / Ανδ. Ν. Λύτρας, Δημ. Ε. Πρόντζας ; πρόλογος Βασίλης Φύλιας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2006
Φυσική Περιγραφή:	271 σ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Εκδόσεις Παπαζήση
Σειρά:	Σειρά, Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες. Θεωρία και πράξη
ISBN:	9600219753
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Τάξινομηση LC:	HD2055.5.L987 2006 --GR-TH-PMO
Τοπική Ταξινόμηση:	HD2055.5.L987 2006, GR-TH-PMO
Θέματα:	Agriculture-- Statistics -- Greece Agriculture-- Economic aspects -- Greece Statistics Στατιστικά
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο
Μακεδονίας

Σύνολο
Αντ.: 1

Ταξ. αρ.: HD2055.5.L987
2006

Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 29 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Σχετικά Ονόματα :	Πρόντζας , Δημ. Ε. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : Κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951 / Λύτρας Ανδρέας Ν. και Πρόντζας Δημ. Ε.
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2006
Φυσική Περιγραφή:	271 σ., 20x14 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Σύγχρονες Κοινωνικές Επιστήμες: Θεωρία και Πράξη
ISBN:	960-02-1975-3 ISBN 10 978-960-02-1975-3 ISBN 13
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Πρόλογος: Βασίλης Φίλιας.
Περίληψη:	Η γεωργική καταγραφή του 1951 παρέμεινε μέχρι σήμερα στη σκιά των επίσημων αγροτικών απογραφών. Η συστηματική παρουσίασή της έχει σκοπό να συμβάλει στην έρευνα για τις απαρχές της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας σε ένα έντονο από οικονομ
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://static.eudoxus.gr/books/preview/06/cover-30006.jpg : Εξώφυλλο
Θέματα:	Οικονομική ανάπτυξη -- Ελλάς Οικονομική πολιτική -- Ελλάς Γεωργία -- Ιστορία -- Ελλάς
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εύδοξος - Πανεπιστημιακά Συγγράμματα

Σύνολο Αντ.: 1 Διαθεσιμότητα

[Exit]
 [Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 7 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2007
Φυσική Περιγραφή:	250 σ., εικ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Εκδόσεις Παπαζήση
ISBN:	9789600220728
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Ταξινόμηση DEWEY:	305.509495 (22) --GR-KA-HUA 305.509495 (22η) --GR-AT-PPV 305.509495 (22η έκδ.) --GR-TR-PEL 305.509495 ΛΥΤ --GR-PE-UP 300 (21) --GR-AT-EVE
Τάξινομηση LC:	HN650.5.A8L98 2007 --GR-TH-PMO
Τοπική Ταξινόμηση:	HN650.5.A8L98 2007, GR-TH-PMO, 2007/002599, GR-AT-EVE
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://www3.lib.uom.gr/enrichment/retrieveRecIPAC.asp?ID=708
Θέματα:	Κοινωνική δομή -- Ελλάδα Κοινωνική περιθωριοποίηση -- Ελλάδα Κοινωνικός αποκλεισμός -- Ελλάδα Social structure -- Greece Social isolation -- Greece

	Κοινωνική δομή -- Ιστορία -- 21ος αι. Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες 21ος αιώνας Greece Social conditions 21st century
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 002599/07-1	Διαθεσιμότητα
Πάντειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 5	Ταξ. αρ.: 305.509495	ΛΥΤ Διαθεσιμότητα
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.509495	ΛΥΤ Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πειραιά	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.509495	ΛΥΤ Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: HN650.5.A8L98	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.509495	ΛΥΤ Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 14 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Αύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό αιώνα / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήση , c2007
Φυσική Περιγραφή:	250 σ., πίν. , 20 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	978-960-02-2072-8
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Ταξινόμηση DEWEY:	305.509495 (22η έκδ.) --GR-AG-PIL
Θέματα:	Κοινωνική δομή -- Ελλάδα Ελλάς Κοινωνικές συνθήκες 20ός αι.
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής
Πολιτικής - Πρώην Π.Ι.

Σύνολο
Αντ.: 1

Ταξ.
αρ.: 305.509495 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
[Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 22 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Αναλύσεις περί κοινωνικής δόμης : κοινωνική και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
Φυσική Περιγραφή:	250 σ., πινακ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Τοπική Ταξινόμηση:	HN650.5 A8 L98 2007, GR-HE-PKT
Θέματα:	Social structure -- Greece Urbanization-- History -- Greece -- 21th century Marginality, Social-- History -- 21th century Greece Social conditions 21st century
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο
Κρήτης

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** HN650 .5 A8L98
1 2007

Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
[Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 26 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : Κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα / Λύτρας Ανδρέας Ν.
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
Φυσική Περιγραφή:	250 σ., 21x14 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	960-02-2072-7 ISBN 10 978-960-02-2072-8 ISBN 13
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Περίληψη:	Το αντικείμενο του έργου αυτού κινείται στο γενικό πλαίσιο της πολιτικής ανάλυσης. Εξειδικεύεται κυρίως στη θεωρία της οργάνωσης, την κοινωνιολογία της εργασίας, τη θεωρία των κοινωνικών τάξεων, σε αναλύσεις με αναφορές στην πολιτική θεωρία και σε προσεγγίσεις για την εφαρμοσμένη πολιτική. Συντίθεται από κείμενα τα οποία έχουν γραφεί και δοκιμαστεί σε διάφορες ευκαιρίες. Τα περιεχόμενά του έχουν την πρόθεση να αναλύσουν τις προϋποθέσεις, τις ξεχωριστές όψεις των πραγματικοτήτων της ελληνικής κοινωνίας και τη συγκροτημένη πρόσληψή τους, ενώπιον της χρονικής αφορμής η οποία δηλώνεται από τη μετάβαση στον εικοστό πρώτο αιώνα. [...] (από τα προλεγόμενα του βιβλίου)
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://static.eudoxus.gr/books/preview/71/cover-29371.jpg : Εξώφυλλο
Θέματα:	Κοινωνιολογία Κοινωνικές τάξεις Εργασία -- Κοινωνικές απόψεις Πολιτική επιστήμη -- Φιλοσοφία και θεωρία
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εύδοξος - Πανεπιστημιακά Συγγράμματα

Σύνολο Αντ.: 1 Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 12 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν
Τίτλος:	Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δοκίμια / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2008
Φυσική Περιγραφή:	199 σ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	9789600221701
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφία: (σ. [193]-199)
Ταξινόμηση DEWEY:	305.5 (22η) --GR-AT-PPV
Τοπική Ταξινόμηση:	HT609 .L98 2008, GR-HE-PKT
Θέματα:	Κοινωνικές τάξεις Κοινωνική δικαιοσύνη Κοινωνική δομή Κοινωνική αλλαγή Κοινωνική σύγκρουση Social classes Social change Social structure Social conflict
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πάντειο Πανεπιστήμιο Σύνολο Αντ.: 5 **Ταξ. αρ.:** 305.5 ΛΥΤ Διαθεσιμότητα
 Πανεπιστήμιο Κρήτης Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** HT609L98 2008 Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

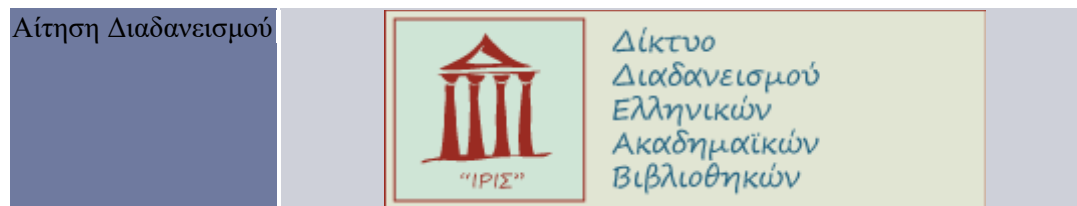
ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 23 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δοκίμια / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2008
Φυσική Περιγραφή:	σ., 17x24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://static.eudoxus.gr/books/preview/46/cover-29546.jpg : Εξώφυλλο
Θέματα:	Κοινωνικές τάξεις Κοινωνική δομή

Εύδοξος - Πανεπιστημιακά Συγγράμματα

Σύνολο Αντ.: 1 Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]

[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 3 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2010
Φυσική Περιγραφή:	381 σ., εικ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Εκδόσεις Παπαζήση
ISBN:	9789600224207
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει βιβλιογραφικές αναφορές (σ. [371]-381).
Τίτλος Καλύμματος:	Μικρο-αστική λειτουργία & οργάνωση στην Ελλάδα
Ταξινόμηση DEWEY:	338.64209495 ΛΥΤ --GR-PE-UP
Τάξινόμηση LC:	HD2336.G8L98 2010 --GR-TH-PMO
Τοπική Ταξινόμηση:	HD2336.G8L98 2010, GR-TH-PMO, HD2336.G8 L98 2010, GR-HE-PKT
Θέματα:	Home-based businesses-- History -- Greece -- 20th century Home-based businesses-- History -- Greece -- Attike -- 20th century
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Σύνολο Αντ.: 1		Διαθεσιμότητα
Βουλή των Ελλήνων	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: Θ10 2228	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Κρήτης	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: HD2336 G8L98 2010	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πειραιά	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 338.64209495 ΛΥΤ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: HD2336.G8L98 2010	Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 25 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα / Λύτρας Ανδρέας Ν.
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2010
Φυσική Περιγραφή:	382 σ., 14Χ21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	978-960-02-2420-7
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική

Θέματα:	Ελλάς Κοινωνικές συνθήκες
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εύδοξος - Πανεπιστημιακά Συγγράμματα

Σύνολο Αντ.: 1 Διαθεσιμότητα

[Exit]
 [Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 13 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2010
Φυσική Περιγραφή:	381 σ., 22 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Εκδόσεις Παπαζήση
ISBN:	978-960-2420-7
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Βιβλιογραφία: σ. [371]-381
Ταξινόμηση	338.64209495 (23η) --GR-AT-PPV

DEWEY:	
Θέματα:	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις -- Ελλάδα Επιχειρήσεις, Μεταποιητικές -- Ελλάδα Βιομηχανική παραγωγικότητα -- Ελλάδα
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πάντειο
Πανεπιστήμιο

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** 338.64209495
5 ΛΥΤ

Διαθεσιμότητα

[Exit]
[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγ
ωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 8 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	"Μικρομεσαίοι" στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία : προέλευση, σύνθεση, κοινωνικός ρόλος των μικροπαραγωγών του δευτερογενούς τομέα (Τ.Δ.Τ.) 1950-1981 / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : [χ.ε.] , 1989
Φυσική Περιγραφή:	347, 3, 16 σ. , 30 εκ.
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Βιβλιογραφία: σ. 1-16.
Σημείωση Διατριβής:	Διδακτορική διατριβή--Πάντειος Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνιολογίας, 1989.
Ταξινόμηση DEWEY:	300 (20) --GR-AT-EVE
Τοπική Ταξινόμηση:	ΔΙΑ , GR-AT-PPV, Θ10 1517 , GR-AT-HPL
Θέματα:	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις -- Ελλάδα Επιχειρήσεις, Μεταποιητικές -- Ελλάδα Επιχειρήσεις, Μικρομεσαίες -- Ελλάς
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνική Βιβλιοθήκη της
Ελλάδος

Βουλή των Ελλήνων

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** ΟΚΕ-3725-
1 ΚΗ

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** Θ10 1517 Διαθεσιμότητα
1

[Exit]
[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγ
ωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 9 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Μικροαστικά στρώματα στην Ελλάδα : σημειώσεις / Α. Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : , 1992
Φυσική Περιγραφή:	π. 200 σ., 30 εκ.
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Πανεπιστημιακές σημειώσεις για το μάθημα "Μικροαστικά στρώματα στην Ελλάδα" του Τμήματος Κοινωνιολογίας Γ' εξ.
Τοπική Ταξινόμηση:	Σ , GR-AT-PPV
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πάντειο Πανεπιστήμιο Σύνολο Αντ.: 1 Ταξ. αρ.: Σ ΛΥΤ Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
[Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 10 από 30 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - 9η έκδοση 2013

Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας Ν.

Σχετικά Ονόματα :	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Θεωρία της κοινωνικής στρωμάτωσης : σε ταξική ανάλυση; : φάκελος : σημειώσεις και κείμενα / [επιμέλεια] Ανδρέας Ν. Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : , 2002
Φυσική Περιγραφή:	[126] σ., 30 εκ.
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Φάκελος σημειώσεων για το μάθημα "Θεωρία της κοινωνικής στρωμάτωσης" του Τμήματος Κοινωνιολογίας για το ακαδημαϊκό έτος 2002
Τοπική Ταξινόμηση:	Σ , GR-AT-PPV
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πάντειο Πανεπιστήμιο Σύνολο Αντ.: 1 Ταξ. αρ.: Σ ΛΥΤ Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
[Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Ενιαίος Κατάλογος Συνεργατικού
Δικτύου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Hellenic Academic Libraries Link

Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

[Skip to content](#)

 [Επιστροφή στην Αναζήτηση](#) [Περιορισμός/Ταξινόμηση](#)

Αναζήτησης

Αναζήτηση

☐ Περιορισμός αναζήτησης μόνο για διαθέσιμα τεκμήρια

 [Προσθήκη Σημειωμένων στο Καλάθι](#) [Προσθήκη Όλων Στην Σελίδα](#)
[Προσθήκη Σημειωμένων Στις Λίστες Μου](#)

Συγγραφείς (1-30 of 30)

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

1

Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2006
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξινόμησης	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Ληψία

	Αρ.				Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>338.109495021</u> <u>ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	002000083653	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>338.109495021</u> <u>ΛΥΤ</u>	6	Στο Ράφι	002000088566	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>338.109495021</u> <u>ΛΥΤ</u>	5	Στο Ράφι	002000088567	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

2

Book

Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2006
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEIWEST-Patra- Main Library	338.1495 ΛΥΤ		Στο Ράφι	92410031114	

3

Book

Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2006
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEIWEST- Mesologgi-Main Library	338.1495 ΛΥΤ		Στο Ράφι	2420000024964	

Book

**Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό
πρώτο αιώνα**

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2007
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>305.509495</u> <u>ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000088695	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>305.509495</u> <u>ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000082611	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>305.509495</u> <u>ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000082610	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

Book

**Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό
πρώτο αιώνα**

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήση, 2007
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
<u>Χαροκόπειο</u> <u>Πανεπιστήμιο</u> <u>UOA-Books,</u> <u>dissertations at the</u> <u>Library of School of</u> <u>Education</u>	<u>305.509495</u> <u>ΛΥΤ</u> <u>305.509</u> <u>495 ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι Στο Ράφι	GR-KA- HUA_20778 1111010021740	

Book

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

Αθήνα : Παπαζήσης, 2004

Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEIPEL Central - Main Collection	<u>327.1 ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	K21842	
TEIPEL Central - Main Collection	<u>327.1 ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	K21843	

7

Book

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2004

Βαθμολόγηση:

▶ Αίτημα

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>361.61</u> <u>ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	002000074032	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>361.61</u> <u>ΛΥΤ</u>	5	Στο Ράφι	002000088825	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>361.61</u> <u>ΛΥΤ</u>	4	Στο Ράφι	002000076573	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

8

Book

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2004
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEIWEST-Patra-Main Library	361.61 ΛΥΤ		Στο Ράφι	92410030014	
TEIWEST-Patra-Main Library	361.61 ΛΥΤ		Στο Ράφι	92410030015	
TEIWEST-Patra-Main Library	361.61 ΛΥΤ		Στο Ράφι	92410030016	

9

Book

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

Λύτρας Ανδρέας, Ν
Αθήνα : Παπαζήσης, 2004
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	361.61 ΛΥΤ		Στο Ράφι	2420000021629	
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	361.61 ΛΥΤ		Στο Ράφι	2420000021640	

10

Book

Δοκίμεις στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2004
Βαθμολόγηση:

▶ Αίτημα

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>305.5 ΛΥΤ</u>	5	Στο Ράφι	002000097553	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>305.5 ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	002000090988	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>305.5 ΛΥΤ</u>	6	Στο Ράφι	002000108547	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

11

Book

Δοκίμες στην ταξική ανάλυση :προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης , c2004 .
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
ΤΕΙΑΤΗ 01 Central Library-Books	<u>305.5 ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	99141000066193	

12

Book

Δοκίμες στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας Ανδρέας, Ν
Αθήνα : Παπαζήσης, 2004
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	305.5 ΛΥΤ		Στο Ράφι	2420000021651	
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	305.5 ΛΥΤ		Στο Ράφι	2420000021636	

13

Book

Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2004
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEISTE-Lamia	305.5		Στο Ράφι	9221000017912	

14

Book

Θεωρία της κοινωνικής στρωμάτωσης : σε ταξική ανάλυση:: φάκελος

Αθήνα, 2002
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Panteion-Professors Notes	<u>Σ ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000054361	

15

Book

Κοινωνία και εργασία : Ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2000
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
UOA-Books, dissertations at the Library of School of Education	<u>306.36</u> <u>ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	1111010009665	

16

Book

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.
Βαθμολόγηση:

▶ Αίτημα

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
NTUA PATISION AVEROFF MULT (OVN) GROUND	<u>306.36</u> <u>ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	183610086638	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>306.36</u> <u>ΛΥΤ</u>	6	Στο Ράφι	002000090550	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>306.36</u> <u>ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	002000088468	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

17

Book

Κοινωνία και εργασία :ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2000 .
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
ΤΕΙΑΤΗ 01 Central Library-Books	<u>306.36</u> <u>ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	99141000066203	

18

Book

Κοινωνία και εργασία : Ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας Ανδρέας, Ν
Αθήνα : Παπαζήσης, 2000
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
ΤΕΙWEST-Mesologgi-Main Library	306.36 ΛΥΤ		Στο Ράφι	2420000021626	
ΤΕΙWEST-Mesologgi-Main Library	306.36 ΛΥΤ		Στο Ράφι	2420000021628	

19

Book

Κοινωνία και εργασία : Ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2000

Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	306.36 ΛΥΤ		Στο Ράφι	2420000023382	

20

Book

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, c2000
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
TEISTE-Lamia	306.36 ΛΥΤ		Στο Ράφι	9221000017847	

21

Book

Κοινωνιολογία της αστυνομίας

Στεργιούλης, Ευάγγελος Αθ.
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2008
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>363.209495</u> <u>ΣΤΕ</u>	3	Στο Ράφι	002000101778	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>363.209495</u> <u>ΣΤΕ</u>	2	Στο Ράφι	002000101777	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>363.209495</u> <u>ΣΤΕ</u>	1	Στο Ράφι	002000093505	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

22

Book

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήση, 2010
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
UOA-Books, dissertations at the Library of School of Education	<u>338.642</u> <u>094 95 ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	1111010020805	

23

Book

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2010
Βαθμολόγηση:

▶ Αίτημα

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>338.64209495</u>	5	Στο Ράφι	002000098952	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>ΛΥΤ</u>				
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>338.64209495</u>	4	Στο Ράφι	002000098951	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>ΛΥΤ</u>				
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>338.64209495</u>	3	Στο Ράφι	002000098950	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>ΛΥΤ</u>				

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

24

Book

Μικροαστικά στρώματα στην Ελλάδα : σημειώσεις

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα, 1992

Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Panteion-Professors Notes	<u>Σ ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000044398	

25

Book

"Μικρομεσαίοι" στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία : προέλευση, σύνθεση, κοινωνικός ρόλος των μικροπαραγωγών του δευτερογενούς τομέα (Τ.Δ.Τ.) 1950-1981

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα, 1989

Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Panteion-Dissertations	<u>ΔΙΑ ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000023025	
Panteion-Dissertations	<u>Ε.Φ. ΔΙΑ ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000022215	
Panteion-Dissertations	<u>Ε.Φ. ΔΙΑ ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000069899	

26

Book

Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση : οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2016.
Βαθμολόγηση:

▶ **Αίτημα**

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>331 ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000114089	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>331 ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000115057	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>331 ΛΥΤ</u>		DUE 21-08-17	002000115059	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

27

Book

Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δοκίμια

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2008
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>305.5 ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000089828	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>305.5 ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000089827	
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>305.5 ΛΥΤ</u>		Στο Ράφι	002000089826	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

28

Book

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα: Νέα Σύνορα, 1993
Βαθμολόγηση:
▶ Αίτημα

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
DUTH ENG MAIN	HN 650 .5 .A8L98 1993		Στο Ράφι	028000006374	
DUTH HSc MAIN	HN 650 .5 .A8L98 1993		Στο Ράφι	028000107619	
DUTH LSPES MAIN	HN 650 .5 .A8L98 1993		Στο Ράφι	028000008359	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

29

Book

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Εκδόσεις Νέα Συν?ορα - Α. Α. Λιβάνη, 1993
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
<u>UOA-Books, dissertations at the Library of Political science, Media studies and Turkish studies</u>	305.509 495 090 46 <u>ΛΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	1103020000417	
<u>UOA-Books, dissertations at the Library of Political science, Media studies and Turkish studies</u>	305.509 495 090 46 <u>ΛΥΤ</u>	2	Στο Ράφι	1103020042565	
<u>UOA-Books, dissertations at the Library of School of Education</u>			Στο Ράφι	mq133749	

Δείτε όλα τα αντίτυπα/τόμους του τεκμηρίου

30

Book

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Νέα Σύνορα , 1993 .
Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
ΤΕΙΑΤΗ 01 Central Library-Books	<u>301.094 95</u> <u>ΔΥΤ</u>	1	Στο Ράφι	99141000027240	

Προσθήκη Σημειωμένων στο Καλάθι

Προσθήκη Όλων Στην Σελίδα

Εντοπισμός στα αποτελέσματα

30

Επιστροφή στην Αναζήτηση

Περιορισμός/Ταξινόμηση Αναζήτησης

Αναλυτικές Καταγραφές Πανεπιστημίων και ΤΕΙ

Δ.Π. Θράκης

Author

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Title

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής/ Ανδρέας Λύτρας.

Imprint

Αθήνα: Νέα Σύνορα, 1993

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
DUTH ENG MAIN	HN 650 .5 .A8L98 1993		On Shelf	028000006374	
DUTH HSc MAIN	HN 650 .5 .A8L98 1993		On Shelf	028000107619	
DUTH LSPES MAIN	HN 650 .5 .A8L98 1993		On Shelf	028000008359	
DUTH LSPES MAIN	HN 650 .5 .A8L98 1993		On Shelf	028000080340	

Description

263 σ. ; 21 εκ.

Series

Κοινωνιολογία

Κοινωνιολογία

Κοινωνιολογία (Νέα Σύνορα)

Bibliography

Βιβλιογραφία: σ. 253-263 GR-AtPPV GR-SeTEI

Περιέχει Βιβλιογραφία (σ. 253-263) GR-AtPPV GR-KoDPT

Subject

Περιλαμβάνει βιβλιογραφία. GR-AtPPV GR-AtNTU

Κοινωνική δομή -- Ελλάδα GR-AtPPV

Ελλάδα -- Κοινωνικές συνθήκες GR-AtPPV

Κοινωνική δομή -- Ελλάς

Ελλάδα -- Κοινωνικές συνθήκες GR-SeTEI GR-AtPPV

Social structure -- Greece GR-AtPPV

Greece -- Social conditions -- 20th century GR-AtPPV GR-KoDPT

Greece -- Social conditions -- 20th century GR-AtPPV GR-AtNTU

Added

Author

Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη

Νέα Σύνορα

ISBN

9602363185

Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήση, 2007

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UOA-Books, dissertations at the Library of School of Education	305.509 495 ΛΥΤ	1	On Shelf	1111010021740	

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2004.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UOA-Books, dissertations at the Library of Pedagogy	361.61 ΛυτΑ α 2004		On Shelf	1106020016887	

Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2004

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UOA-Books, dissertations at the Library of Students' University Club	305.5 ΛΥΤ 67Α		On Shelf	1112010026614	

Κοινωνία και εργασία : Ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2000

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UOA-Books, dissertations at the Library of School of Education	306.36 ΛΥΤ	1	On Shelf	1111010009665	

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήση, 2010

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UOA-Books, dissertations at the Library of School of Education	338.642 094 95 ΛΥΤ	1	On Shelf	1111010020805	

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Εκδόσεις Νέα Συν?ορα - Α. Α. Λιβάνη, 1993

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UOA-Books, dissertations at the Library of Political science, Media studies and Turkish studies	305.509 495 090 46 ΛΥΤ	1	On Shelf	1103020000417	
UOA-Books, dissertations at the Library of Political science, Media studies and Turkish studies	305.509 495 090 46 ΛΥΤ	2	On Shelf	1103020042565	
UOA-Books, dissertations at the Library of School of Education			On Shelf	mql33749	

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων /

από Λύτρας, Ανδρέας

Έκδοση 2000

Ταξινόμικός Αριθμός: HD4901.L98 2000

Βρίσκεται σε: Βιβλιοθήκη Τομέα Παιδαγωγικής (Φιλοσοφική Σχολή)

Προλεγόμενα στη θεωρία της Ελληνικής κοινωνικής δομής /

από Λύτρας, Ανδρέας

Έκδοση 1993

Ταξινόμικός Αριθμός: HN650.5.A8L98 1993

Βρίσκεται σε: Βιβλιοθήκη Νομικής Σχολής

Κεντρική Βιβλιοθήκη
Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2000

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
NTUA PATISION AVEROFF MULT (OVN) GROUND	306.36 ΛΥΤ		On Shelf	183610086638	

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα: Νέα Σύνορα, 1993

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
NTUA CENTRAL MAIN COLL 2nd	305 ΛΥΤ		On Shelf	183610050085	
NTUA CENTRAL MULT (OVN) 1st	305 ΛΥΤ		On Shelf	183610029075	
NTUA CENTRAL MULT (OVN) 1st	305 ΛΥΤ		On Shelf	183610029746	

UNIVERSITY OF THESSALY
Library &
Information Centre

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UNIV. THESSALY - CENTRAL LIBRARY	306.36 ΛΥΤ		On Shelf	004000065282	

Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση : οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2016.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UNIV. THESSALY - CENTRAL LIBRARY	331 ΛΥΤ		On Shelf	004000125386	

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Εκδόσεις Νέα Συν?ορα - Α. Α. Λιβάνη, 1993

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UOI Central Lib-Main Collection	305.509 495 ΛΥΤ		On Shelf	026000005059	
UOI Central Lib-Main Collection	305.509 495 ΛΥΤ		On Shelf	026000099355	
UOI Central Lib-Main Collection	305.509 495 ΛΥΤ		On Shelf	026000099311	

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης
Πάντειο Πανεπιστήμιο

Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2006

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion University	338.109495021 ΛΥΤ	1	On Shelf	002000083653	
Panteion University	338.109495021 ΛΥΤ	6	On Shelf	002000088566	
Panteion University	338.109495021	5	On Shelf	002000088567	

	ΛΥΤ				

Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2007.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion University	305.509495 ΛΥΤ		On Shelf	002000088695	
Panteion University	305.509495 ΛΥΤ		On Shelf	002000082611	
Panteion University	305.509495 ΛΥΤ		On Shelf	002000082610	

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2004.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion University	361.61 ΛΥΤ	1	On Shelf	002000074032	
Panteion University	361.61 ΛΥΤ	5	On Shelf	002000088825	
Panteion University	361.61 ΛΥΤ	4	On Shelf	002000076573	

Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2004

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion University	305.5 ΛΥΤ	5	On Shelf	002000097553	
Panteion University	305.5 ΛΥΤ	1	On Shelf	002000090988	
Panteion University	305.5 ΛΥΤ	6	On Shelf	002000108547	

Θεωρία της κοινωνικής στρωμάτωσης : σε ταξική ανάλυση;: φάκελος

Αθήνα, 2002.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion-Professors Notes	Σ ΛΥΤ		On Shelf	002000054361	

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion University	306.36 ΛΥΤ	6	On Shelf	002000090550	
Panteion University	306.36 ΛΥΤ	1	On Shelf	002000088468	
Panteion University	306.36 ΛΥΤ	5	DUE 11-06-10	002000088470	

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήσης, 2010

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion University	338.64209495 ΛΥΤ	5	On Shelf	002000098952	
Panteion University	338.64209495 ΛΥΤ	4	On Shelf	002000098951	
Panteion University	338.64209495 ΛΥΤ	3	On Shelf	002000098950	

Μικροαστικά στρώματα στην Ελλάδα : σημειώσεις

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα, 1992.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion-Professors Notes	Σ ΛΥΤ		On Shelf	002000044398	

Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση : οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2016.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion University	331 ΛΥΤ		On Shelf	002000114089	
Panteion University	331 ΛΥΤ		On Shelf	002000115057	
Panteion University	331 ΛΥΤ		On Shelf	002000115059	

Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δοκίμια

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2008.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion University	305.5 ΛΥΤ		On Shelf	002000089828	
Panteion University	305.5 ΛΥΤ		On Shelf	002000089827	
Panteion University	305.5 ΛΥΤ		On Shelf	002000089826	

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα: Νέα Σύνορα, 1993

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
Panteion University	305.509495 ΛΥΤ	3	On Shelf	002000100673	
Panteion University	305.509495 ΛΥΤ	2	On Shelf	002000100674	
Panteion University	305.509495 ΛΥΤ	1	On Shelf	002000078688	

Library and Information Centre
Technical University of Crete

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TUC-Library-Main Collection	HD6961.L97 2000		On Shelf	00145568	
TUC-Library-Main Collection	HD6961.L97 2000		On Shelf	00161466	
TUC-Library-Main Collection	HD6961.L97 2000		On Shelf	00161467	

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2010

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TUC-Library-Main Collection	HD2336.G8L98		On Shelf	00168091	

	2010				

University of West Attica
Library Campus 1

Δοκιμές στην ταξική ανάλυση :προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων
Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης , c2004 .

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UNIWA 01 Library-Books	305.5 ΛΥΤ	1	On Shelf	99141000066193	

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UNIWA 01 Library-Books	306.36 ΛΥΤ	1	On Shelf	99141000066203	

Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση : οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2016.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UNIWA 01 Library-Eudoxus	331 ΛΥΤ		On Shelf	99141000096601	
UNIWA 01 Library-Eudoxus	331 ΛΥΤ		On Shelf	99141000096602	

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής.

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Νέα Σύνορα , 1993 .

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
UNIWA 01 Library-Books	301.094 95 ΛΥΤ	1	On Shelf	99141000027240	

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2004.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIWM-Collection of Kastoria Branch	361.61 ΛΥΤ	1	On Shelf	8325207	

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIWM-Florina Branch	306.32 ΛΥΤ	1	On Shelf	9010209	

Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση : οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2016.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIWM-Central Library of Kozani	331 ΛΥΤ		On Shelf	99151000050718	

Author Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Title Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν.

Λύτρας.

Imprint Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIEP-Arta-Books	<u>306.36 ΛΥΤ</u>		On Shelf	029000013967	
TEIEP-Preveza-Books	<u>306.36 ΛΥΤ</u>		On Shelf	029000044491	
TEIEP-Preveza-Books	<u>306.36 ΛΥΤ</u>		Missing	029000044773	
TEIEP-Preveza-Books	<u>306.36 ΛΥΤ</u>		On Shelf	029000044774	

Title Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής.
Imprint Αθήνα : Νέα Σύνορα, 1993

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIPEL Central -Main Collection	<u>305.5 ΛΥΤ</u>		On Shelf	K2956	

ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας – Κεντρικής Ελλάδας

Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2004

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEISTE-Lamia	305.5		On Shelf	9221000017912	

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEISTE-Lamia	306.36 ΛΥΤ		On Shelf	9221000017847	

Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση : οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας

Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2016.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEISTE-Lamia	331 ΛΥΤ		On Shelf	9221000022904	
TEISTE-Lamia	331 ΛΥΤ		On Shelf	9221000022905	

Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2006

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIWEST-Patra-Main Library	338.1495 ΛΥΤ		On Shelf	92410031114	

Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2006

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	338.1495 ΛΥΤ		On Shelf	2420000024964	

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2004

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIWEST-Patra-Main Library	361.61 ΛΥΤ		On Shelf	92410030014	
TEIWEST-Patra-Main Library	361.61 ΛΥΤ		On Shelf	92410030015	
TEIWEST-Patra-Main Library	361.61 ΛΥΤ		Stock	92410030016	

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση ζητήματα κοινωνικής πολιτικής

Λύτρας Ανδρέας, Ν

Αθήνα : Παπαζήσης, 2004

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	361.61 ΛΥΤ		On Shelf	2420000021629	
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	361.61 ΛΥΤ		On Shelf	2420000021640	

Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας Ανδρέας, Ν

Αθήνα : Παπαζήσης, 2004

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	305.5 ΛΥΤ		On Shelf	2420000021651	
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	305.5 ΛΥΤ		On Shelf	2420000021636	

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	306.36 ΛΥΤ		On Shelf	2420000023382	
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	306.36 ΛΥΤ		On Shelf	2420000021626	
TEIWEST-Mesologgi-Main Library	306.36 ΛΥΤ		On Shelf	2420000021628	

Πανεπιστήμιο Πατρών

Δοκιμές στην ταξική ανάλυση ; προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας.

Από: Λύτρας, Ανδρέας Ν [συγγραφέας]

Τύπος υλικού: Βιβλίο Εκδότης: Αθήνα : Παπαζήσης, 2004 Περιγραφή: 444 σ. ; 21 εκ. ISBN: 9600217688. Θέμα(τα): Κοινωνικές τάξεις Ταξινόμηση DDC: 305.5

• Αντίτυπα (2)						
• Σημειώσεις τίτλου						
Τύπος τεκμηρίου	Τρέχουσα τοποθεσία	Ταξιθετικός αριθμός	Αριθμός αντιτύπου	Κατάσταση	Ημερομηνία επιστροφής	Barcode
 Book [15]	Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης - Πατρα <i>Δωρεές</i>	305.5 ΛΥΤ (Περιήγηση στο ράφι)	2	Not For Loan		025000151627
 Book [15]	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	305.5 ΛΥΤ (Περιήγηση στο ράφι)	1	Διαθέσιμο		025000140805

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.

Copies

Location	Call No.	Volume	Copy No.	Status	Barcode	Public Note
TEICM-SDO-Books	306.36 ΛΥΤ			On Shelf	022000039132	

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα: Νέα Σύνορα, 1993

Copies

Location	Call No.	Volume	Copy No.	Status	Barcode	Public Note
TEICM-SDO-Books	301.09495 ΛΥΤ			On Shelf	022000015776	
TEICM-SDO-Books	301.09495 ΛΥΤ		c.3	On Shelf	022000014018	
TEICM-SDO-Books	301.09495 ΛΥΤ		c.2	On Shelf	022000014028	

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης

Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Παπαζήση, 2007

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
HUALIBR Books	305.509495 ΛΥΤ		On Shelf	GR-KA- HUA_20778	

Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δοκίμια

Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2008.

Copies

Location	Call No.	Volume	Status	Barcode	Public Note
HUALIBR Books	305.5 ΛΥΤ		On Shelf	99261000026604	

Ωκεανός

του Πανεπιστημίου Πειραιώς

Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων /

από Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Στοιχεία έκδοσης 2000

Βιβλίο

Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα /

από Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Στοιχεία έκδοσης 2007

Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951 /
από Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Στοιχεία έκδοσης 2006

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα /
από Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Στοιχεία έκδοσης 2010

Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων /
από Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Στοιχεία έκδοσης 2004

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Εγγραφή 1 από 8

◀ Εγγραφή -

Εγγραφή + ▶

Αρ.Βιβλ.	000405585
Τοπ.Ταξ.	HD5706 .L98 2016
Μορφή εγγρ	Μονογραφία
ISBN	9789600231496
Συγγρ.	Λύτρας, Ανδρέας Ν
Τίτλος	Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση : οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Χρο/εκδοση	Αθήνα : Παπαζήσης, 2016.
Περιγραφή	647 σ. : πινακ., διαγρ. ; 21 εκ.
Βιβλιογ.	Περιέχει βιβλιογραφία: (σ. [577]-622) και ευρετήριο.
Θέμα-Κογκρ	Labor market -- Social aspects. Labor -- Social aspects. Self-employed
Holdings	Όλα τα τεκμήρια
holdings (h)	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.) HD5706 L98 2016 Holdings Όλα τα τεκμήρια
Τοποθ.	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.)

Εγγραφή 2 από 8

◀ Εγγραφή -

Εγγραφή + ▶

Αρ.Βιβλ.	000377534
Τοπ.Ταξ.	HD2336.G8 L98 2010
Μορφή εγγρ	Μονογραφία
ISBN	9789600224207
Συγγρ.	Λύτρας, Ανδρέας Ν

Τίτλος	● <u>Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.</u>
Χρο/εκδοση	Αθήνα : Παπαζήση, 2010.
Περιγραφή	381 σ. : εικ., σχεδ/τα ; 21 εκ.
Βιβλιογ.	Περιλαμβάνει βιβλιογραφικές αναφορές (σ. [371]-381).
Θέμα-Κογκρ	● <u>Home-based businesses -- Greece -- History -- 20th century.</u> ● <u>Home-based businesses -- Greece -- Attike -- History -- 20th century.</u>
Holdings	<u>Όλα τα τεκμήρια</u>
holdings (h)	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.) HD2336 G8 L98 2010 <u>Holdings</u> <u>Όλα τα τεκμήρια</u>
Τοποθ.	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.)

Εγγραφή 3 από 8

◀ Εγγραφή -

Εγγραφή + ▶

Αρ.Βιβλ.	000379104
Τοπ.Ταξ.	HT609 .L98 2008
Μορφή εγγρ	Μονογραφία
ISBN	● <u>9789600221701</u>
Συγγρ.	● <u>Λύτρας, Ανδρέας Ν</u>
Τίτλος	● <u>Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δοκίμια / Ανδρέας Ν. Λύτρας.</u>
Χρο/εκδοση	Αθήνα : Παπαζήσης, 2008.
Περιγραφή	199 σ. ; 21 εκ.
Βιβλιογ.	Περιέχει βιβλιογραφία: (σ. [193]-199)
Θέμα-Κογκρ	● <u>Social classes.</u> ● <u>Social change.</u> ● <u>Social structure.</u> ● <u>Social conflict.</u>
Holdings	<u>Όλα τα τεκμήρια</u>
holdings (h)	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.) HT609 L98 2008 <u>Holdings</u> <u>Όλα τα τεκμήρια</u>
Τοποθ.	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.)

Εγγραφή 4 από 8

◀ Εγγραφή -

Εγγραφή + ▶

Αρ.Βιβλ.	000300253
Τοπ.Ταξ.	HN650.5 A8 L98 2007
Μορφή εγγρ	Μονογραφία
Συγγρ.	● <u>Λύτρας, Ανδρέας Ν.</u>
Τίτλος	● <u>Αναλύσεις περί κοινωνικής δόμης : κοινωνική και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.</u>
Χρο/εκδοση	Αθήνα : Παπαζήσης, 2007.
Περιγραφή	250 σ. : πινακ. ; 21 εκ.
Θέμα-Κογκρ	● <u>Social structure -- Greece.</u> ● <u>Greece -- Social conditions -- 21st century.</u>

	Urbanization -- Greece -- History -- 21th century.
	Marginality, Social -- History -- 21th century.
Holdings	Όλα τα τεκμήρια
holdings (h)	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Κύρια συλλογή HN650 .5 A8 L98 2007 <u>Holdings</u> <u>Όλα τα τεκμήρια</u>
Τοποθ.	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Κύρια συλλογή

Εγγραφή 5 από 8

◀ Εγγραφή -

Εγγραφή + ▶

Αρ.Βιβλ.	000405721
Τοπ.Ταξ.	HM1131 .L98 2004
Μορφή εγγρ	Μονογραφία
ISBN	9600218382
	9789600218381
Συγγρ.	Λύτρας, Ανδρέας Ν
Τίτλος	Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής / Ανδρέας Ν. Λύτρας, Κυριάκος Ν. Σουλιώτης.
Χρο/εκδοση	Αθήνα : Παπαζήσης, 2004.
Περιγραφή	142 σ. ; 21 εκ.
Σημείωση	Περιλαμβάνει επίμετρο με τίτλο "Παγκοσμιοποίηση του κοινωνικού κράτους: μετατοπίσεις και μετασχηματισμοί" των Ανδρέα Ν. Λύτρα και Κυριάκου Ν. Σουλιώτη.
Βιβλιογ.	Περιέχει βιβλιογραφία: (σ. [131]-137)
Θέμα-Κογκρ	Social isolation.
	Globalization -- Social aspects.
	Welfare state -- Cross-cultural studies
ΠρόσΑναγρ.	Σουλιώτης, Κυριάκος, 1972-
	Μόσιαλος, Ηλίας, 1960-
ΠρόσΤίτλο.	Παγκοσμιοποίηση του κοινωνικού κράτους: μετατοπίσεις και μετασχηματισμοί
Holdings	Όλα τα τεκμήρια
holdings (h)	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.) HM1131 L98 2004 <u>Holdings</u> <u>Όλα τα τεκμήρια</u>
Τοποθ.	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.)

Εγγραφή 6 από 8

◀ Εγγραφή -

Εγγραφή + ▶

Αρ.Βιβλ.	000377531
Τοπ.Ταξ.	HT609 .L98 2004
Μορφή εγγρ	Μονογραφία
ISBN	9600217688
	9789600217681
Συγγρ.	Λύτρας, Ανδρέας Ν
Τίτλος	Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας.

Χρο/εκδοση	Αθήνα : Παπαζήσης, 2004.
Περιγραφή	444 σ. ; 21 εκ.
Βιβλιογ.	Περιέχει βιβλιογραφικές σημειώσεις
Θέμα-Κογκρ	● <u>Social classes.</u>
Holdings	<u>Όλα τα τεκμήρια</u>
holdings (h)	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.) HT609 L98 2004 <u>Holdings</u> <u>Όλα τα τεκμήρια</u>
Τοποθ.	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.)

Εγγραφή 7 από 8

◀ Εγγραφή -

Εγγραφή + ▶

Αρ.Βιβλ.	000230370
Τοπ.Ταξ.	HD4851 .L98 2000
Μορφή εγγρ	Μονογραφία
ISBN	● <u>960021395X</u>
Συγγρ.	● <u>Λύτρας, Ανδρέας Ν.</u>
Τίτλος	● <u>Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας, πρόλογος Βασίλης Φίλιας.</u>
Χρο/εκδοση	Αθήνα : Παπαζήσης, 2000.
Περιγραφή	395 σ. : στατιστ. πινακ. , 21 εκ.
Σημείωση	Περιέχει βιβλιογραφία (σ. [385]-395)
Θέμα-Κογκρ	● <u>Labor and laboring classes</u> ● <u>Social structure.</u> ● <u>Capitalism.</u>
Holdings	<u>Όλα τα τεκμήρια</u>
holdings (h)	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Κύρια συλλογή HD4851 .L98 2000 <u>Holdings</u> <u>Όλα τα τεκμήρια</u>
Τοποθ.	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Κύρια συλλογή

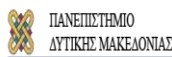
Εγγραφή 8 από 8

◀ Εγγραφή -

Εγγραφή + ▶

Αρ.Βιβλ.	000398464
Τοπ.Ταξ.	HN650.5.A8 L98 1993
Μορφή εγγρ	Μονογραφία
ISBN	● <u>9602363185</u> ● <u>9789602363188</u>
Συγγρ.	● <u>Λύτρας, Ανδρέας Ν.</u>
Τίτλος	● <u>Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής / Ανδρέας Λύτρας.</u>
Χρο/εκδοση	Αθήνα : Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνης, 1993.
Περιγραφή	263 σ. : πίν. ; 21 εκ.
Σειρές	(Κοινωνιολογία (Λιβάνης))
Βιβλιογ.	Βιβλιογραφία: σ. 253-263.
Θέμα-Κογκρ	● <u>Social structure -- Greece.</u> ● <u>Greece -- Social conditions -- 20th century</u>

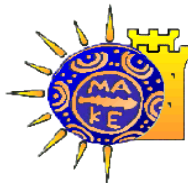
Holdings	Όλα τα τεκμήρια
holdings (h)	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.) HN650 .5 A8 L98 1993 Holdings Όλα τα τεκμήρια
Τοποθ.	Ρέθυμνο-Κεντρ. Β Αντίτυπα Ευδόξου (Κύρια συλ.)

Αποτελέσματα από: Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Εγγραφές 1-1 από 1

1. Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής
Λύτρας , Ανδρέας - 1993

University of Macedonia

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Detail Only Available

Book

By: Λύτρας, Ανδρέας Ν.. Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2010. 381 σ. : εικ. ; 21 εκ. Language: Greek, Modern (1453-), Database: University of Macedonia Library Catalog

Subjects: Home-based businesses -- Greece -- History -- 20th century; Home-based businesses -- Greece -- Attikē -- History -- 20th century

Εξώφυλλο, οπισθόφυλλο, πίνακας περιεχομένων και πληροφορίες για το
συγγραφέα Retrieve Catalog Item

Location	Call No.	Status
University of Macedonia Library : Stack Room A	HD2336.G8L98 2010	Available

Location Information

- 2.
Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Detail Only Available

Book

By: Λύτρας, Ανδρέας Ν.. Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2007. 250 σ. : εικ. ; 21 εκ. Language: Greek, Modern (1453-), Database: University of Macedonia Library Catalog

Subjects: Greece -- Social conditions -- 21st century; Ελλάδα -- Κοινωνικές συνθήκες -- 21ος αιώνας; Social structure -- Greece; Κοινωνική δομή -- Ελλάδα

 Εξώφυλλο, πίνακας περιεχομένων και πληροφορίες για το συγγραφέα **Retrieve Catalog Item**

Location	Call No.	Status
University of Macedonia Library : Stack Room A	HN650.5.A8L98 2007	Available

Location Information

- 3.
Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951 / Ανδ. Ν. Λύτρας, Δημ. Ε. Πρόντζας ; πρόλογος Βασίλης Φίλιας.
Detail Only Available

Book

By: Λύτρας, Ανδρέας Ν.. Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2006. 271 σ. ; 21 εκ. Language: Greek, Modern (1453-), Database: University of Macedonia Library Catalog

Subjects: Agriculture -- Greece -- Statistics; Γεωργία -- Ελλάδα -- Στατιστική; Agriculture -- Economic aspects -- Greece -- Statistics; Γεωργία -- Οικονομική θεώρηση -- Ελλάδα -- Στατιστικά

 Εξώφυλλο, οπισθόφυλλο και πίνακας περιεχομένων **Retrieve Catalog Item**

Location	Call No.	Status
University of Macedonia Library : Stack Room A	HD2055.5.L987 2006	Available

Location Information

- 4.
Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής / Ανδρέας Ν. Λύτρας, Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Ηλίας Μόσιαλος.
Detail Only Available

Book

By: Λύτρας, Ανδρέας Ν.. Αθήνα : Παπαζήση, 2004. 142 σ. ; 21 εκ. Language: Greek, Modern (1453-), Database: University of Macedonia Library Catalog

Subjects: Social isolation; Κοινωνικός αποκλεισμός; Globalization -- Social aspects; Παγκοσμιοποίηση -- Κοινωνική θεώρηση

Retrieve Catalog Item

Location	Call No.	Status
University of Macedonia Library : Stack Room A	HM1131.L98 2004	Available

Location Information

- 5.
Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής / Ανδρέας Λύτρας.
Detail Only Available

Book

By: Λύτρας, Ανδρέας Ν.. Αθήνα : Νέα Σύνορα, 1993. 263 σ. ; 21 εκ. Language: Greek, Modern (1453-), Database: University of Macedonia Library Catalog

Subjects: Social classes -- Greece; Social structure -- Greece; Κοινωνικές τάξεις -- Ελλάδα; Κοινωνική δομή -- Ελλάδα

 Εξώφυλλο, οπισθόφυλλο και πίνακας περιεχομένων **Retrieve Catalog Item**

Location	Call No.	Status
University of Macedonia Library : Stack Room A	HN46.G8L98 1993	Available

- 6. ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΟΙ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ, ΣΥΝΘΕΣΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ (Τ.Δ.Τ.) 1950-1981 ; ORIGIN, STRUCTURE, SOCIAL ROLE OF THE OEFTIES PRODUCERS OF THE SECONDARY SECTOR IN MODERN GREEK SOCIETY 1950-1981
Greece, Europe: Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Panteion University of Social and Political Sciences, 1989. Language: Greek, Modern (1453-), Database: BASE

View record from BASE **Request through interlibrary loan**

Αποτελέσματα από: Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Εγγραφές 1-8 από 8

1. **Κοινωνία και εργασία :ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων .** - (Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες , 5)
Λύτρας , Ανδρέας Ν. Φίλιας , Βασίλης Ι. , - 2000
 2. **Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση :ζητήματα κοινωνικής πολιτικής**
Λύτρας , Ανδρέας Ν. Σουλιώτης , Κυριάκος Ν. , Μόσιαλος , Ηλίας , - 2004
 3. **Δοκιμές στην ταξική ανάλυση :προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων**
Λύτρας , Ανδρέας Ν. - 2004
 4. **Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής :κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα**
Λύτρας , Ανδρέας Ν. - 2007
 5. **Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα :κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951 .** - (Σύγχρονες κοινωνικές επιστήμες)
Λύτρας , Ανδρέας Ν. Πρόντζας , Δημήτρης Ε. , Φίλιας , Βασίλης Ι. , - 2006
 6. **Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα**
Λύτρας , Ανδρέας Ν. - 2010
 7. **Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής .** - (Κοινωνιολογία)
Λύτρας , Ανδρέας Ν. - 1993
 8. **Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση :οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας**
Λύτρας , Ανδρέας Ν. - 2016
-

Αποτελέσματα απο:Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας
Εγγραφή 1-10 από 10

1. Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής / Ανδρέας Λύτρας
Αθήνα : Νέα Σύνορα , c1993 . - (Κοινωνιολογία)
2. Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον
εικοστό πρώτο αιώνα / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
3. ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ :ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ
ΑΘΗΝΑ : ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ , 2007
4. ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ :ΖΗΤΗΜΑΤΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΘΗΝΑ : ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ , 2004
5. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ - Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΤΑΞΕΩΝ
ΑΘΗΝΑ : ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ , 2000
6. Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής /
Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα : Παπαζήση , 2004
7. Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2000
8. Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των
κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
9. Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον
εικοστό πρώτο αιώνα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
10. Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δικάμια / Ανδρέας Ν.
Λύτρας.
Αθήνα : Παπαζήσης , 2008

Αναλυτικές Εγγραφές στις Κυπριακές Βιβλιοθήκες

Εγγραφή 1 από 10 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας
Τίτλος:	Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής / Ανδρέας Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Νέα Σύνορα , c1993
Φυσική Περιγραφή:	263 σ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Λιβάνης, Α.
Σειρά:	Κοινωνιολογία
ISBN:	9602363185 χαρτόδ.
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	"Το δεύτερο και το τρίτο αντίτυπο είναι δωρεά του Ανδρέα Λύτρα". Περιέχει βιβλιογραφία (σ. 253-263).
Τάξινομηση LC:	HN650.5.A8L98 1993 --CY-NI-UCY
Θέματα:	Social structure -- Greece Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες 20ος αιώνας
Αίτηση Διαδανεισμού	

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** HN650.5.A8L98
3 1993

Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
[Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

Εγγραφή 2 από 10 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
Φυσική Περιγραφή:	250 σ., 21 εκ.
ISBN:	960-02-2072-7
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Ταξινόμηση DEWEY:	305.509495 (22η) --CY-NI-CYL
Θέματα:	Κοινωνική δομή -- Ελλάδα Ελλάς Κοινωνικές συνθήκες 21ος αιώνας
Αίτηση Διαδανεισμού	

Κυπριακή
Βιβλιοθήκη

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** 305.509495
1 ΛΥΤ

Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

Εγγραφή 3 από 10 στη βάση: 1.Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	ΛΥΤΡΑΣ , ΑΝΔΡΕΑΣ
Τίτλος:	ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ :ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ
Δημοσίευση/Διάθεση:	ΑΘΗΝΑ : ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ , 2007
Εκδοτικός Οίκος:	ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ
ISBN:	9789600220728
Ταξινόμηση DEWEY:	300/ΛΥΤ --CY-NI-FUC
Αίτηση Διαδανεισμού	

Πανεπιστήμιο Frederick Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** soci53527-1 Διαθεσιμότητα

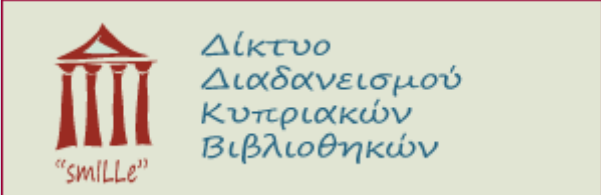
[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 4 από 10 στη βάση: 1.Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	ΛΥΤΡΑΣ , ΑΝΔΡΕΑΣ; ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ
Τίτλος:	ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ :ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δημοσίευση/Διάθεση:	ΑΘΗΝΑ : ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ , 2004
Εκδοτικός Οίκος:	ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ
ISBN:	9600218382
Ταξινόμηση DEWEY:	305.8/ΛΥΤ --CY-NI-FUC
Αίτηση Διαδανεισμού	

Πανεπιστήμιο Frederick Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** SOCS02189-1 Διαθεσιμότητα

[Exit]

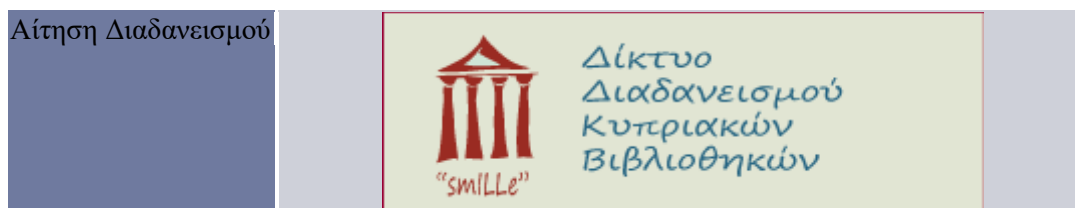
[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 5 από 10 στη βάση: 1.Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	ΛΥΤΡΑΣ , ΑΝΔΡΕΑΣ Ν.
Τίτλος:	ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ - Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΤΑΞΕΩΝ
Δημοσίευση/Διάθεση:	ΑΘΗΝΑ : ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ , 2000
Εκδοτικός Οίκος:	ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ
ISBN:	960021395X
Ταξινόμηση DEWEY:	306.36/ΛΥΤ --CY-NI-FUC

Πανεπιστήμιο Frederick Σύνολο Αντ.: 3 **Ταξ. αρ.:** SOCW01227-1 Διαθεσιμότητα

[Exit]
 [Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 6 από 10 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : ζητήματα κοινωνικής πολιτικής / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήση , 2004
Φυσική Περιγραφή:	142 σ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήση
ISBN:	9601218382
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει βιβλιογραφία.
Ταξινόμηση DEWEY:	303.482 --CY-NI-UNI
Θέματα:	Globalization-- Social aspects Globalization Παγκοσμιοποίηση -- Κοινωνικές πτυχές Παγκοσμιοποίηση

Αίτηση Διαδανεισμού

Δίκτυο
Διαδανεισμού
Κυπριακών
Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο
Λευκωσίας

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** 303.482 L776
1 2004

Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγ
ωγής] [Νέα Αναζήτηση]
[Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 7 από 10 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν.
Τίτλος:	Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2000
Φυσική Περιγραφή:	395 σ.
Εκδοτικός Οίκος:	Εκδόσεις Παπαζήση
ISBN:	960021395X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει βιβλιογραφία.
Ταξινόμηση DEWEY:	306.36 --CY-NI-UNI
Θέματα:	Employment Employment Απασχόλησης Απασχόλησης Social classes Social classes Κοινωνικές τάξεις Κοινωνικές τάξεις Social change Social change Κοινωνική αλλαγή Κοινωνική αλλαγή
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Κυπριακών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο
Λευκωσίας

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.: 306.36 L775**
 1 2000

Διαθεσιμότητα

[Exit]

[Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 8 από 10 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν
Τίτλος:	Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2004
Φυσική Περιγραφή:	444 σ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	9600217688
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει επίμετρο και βιβλιογραφία.
Ταξινόμηση DEWEY:	305.5 --CY-NI-UNI
Θέματα:	Sociobiology Sociobiology Κοινωνιολογία Κοινωνιολογία Social classes Social classes Κοινωνικές τάξεις Κοινωνικές τάξεις
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Κυπριακών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο
Λευκωσίας

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** 305.5 L996
1 2004

Διαθεσιμότητα

[Exit]
 [Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 9 από 10 στη βάση: 1. Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν
Τίτλος:	Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
Φυσική Περιγραφή:	250 σ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	9789600220728
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει παράρτημα και έρευνα για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
Ταξινόμηση DEWEY:	305.5 --CY-NI-UNI
Θέματα:	Sociology Sociology Κοινωνιολογία Κοινωνιολογία Social classes Social classes Κοινωνικές τάξεις Κοινωνικές τάξεις Social structure -- Greece Social structure Κοινωνική δομή -- Ελλάδα Κοινωνική δομή Marginality, Social-- History -- 21th century Marginality, Social Περιθωριοποίηση -- Ιστορία -- 21ος αιώνας Περιθωριοποίηση Urbanization-- History -- Greece -- 21th century Urbanization Αστικοποίηση -- Ιστορία -- Ελλάδα -- 21ος αιώνας Αστικοποίηση Greece Social conditions 21st century Greece Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες 21ος αιώνας Ελλάδα
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Κυπριακών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο
Λευκωσίας

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** 305.5 L996
1 2007

Διαθεσιμότητα

[Exit]
 [Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ELiDOC Systems & Services

Εγγραφή 10 από 10 στη βάση: 1.Συλλογικός Κατάλογος Κυπριακών Βιβλιοθηκών
Αποτέλεσμα από : Συγγραφέας=Λύτρας Ανδρέας

Συγγραφέας:	Λύτρας , Ανδρέας Ν
Τίτλος:	Πολιτική στρατηγική για τις κοινωνικές τάξεις : αναλυτικά δικίμια / Ανδρέας Ν. Λύτρας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2008
Φυσική Περιγραφή:	199 σ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	9789600221701
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει παράρτημα και βιβλιογραφία.
Ταξινόμηση DEWEY:	305.5 --CY-NI-UNI
Θέματα:	Social classes Social classes Κοινωνικές τάξεις Κοινωνικές τάξεις
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Κυπριακών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο
 Λευκωσίας

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** 305.5 996
 1 2008

Διαθεσιμότητα

[Exit]
 [Προηγούμενη] [Επόμενη] [MARC] [Αποτελέσματα Αναζήτησης] [Λίστα Εξαγωγής]
 [Νέα Αναζήτηση]
 [Επιλογή Βάσης] [Βοήθεια]

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Είσοδος
Γλώσσα:

Ελληνικ?

Λ?τρα? Ανδρ?α?

Συγγραφ?α?

Αναζήτηση Σύνθετη

- Αναζήτηση: Λύτρας Ανδρέας
Author Results for **Λύτρας Ανδρέας**
Λύτρας Ανδρέας N

Εμφανίζονται **1 - 6** από **6** για την αναζήτηση: '**Λύτρας Ανδρέας**', χρόνος αναζήτησης: 0.63s
Ταξινόμηση

Με σχετικ?τητα

1

Δοκίμες στην ταξική ανάλυση : Προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων /
Ανδρέας N. Λύτρας...
από Λύτρας Ανδρέας N.
Εκδότης: Αθήνα: Παπαζήσης, 2004

Ταξιθετικός #: 305.5 ΛΥΤ Σχήμα 8ο
Βρίσκεται σε: Πολλαπλές τοποθεσίες
Βιβλίο Διαθέσιμο
Στα αγαπημένα

2

Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής : Κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο
αιώνα / Ανδρέας N. Λύτρας...
από Λύτρας Ανδρέας N.
Εκδότης: Αθήνα: Παπαζήσης, 2007

Ταξιθετικός #: 305.509495 ΛΥΤ Σχήμα 8ο
Βρίσκεται σε: Πολλαπλές τοποθεσίες
Βιβλίο Διαθέσιμο
Στα αγαπημένα

3

Η αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951 / Ανδ.
N. Λύτρας, Δημ. Ε. Πρόντζας...
από Λύτρας Ανδρέας N.
Εκδότης: Αθήνα: Παπαζήσης, 2006

Ταξιθετικός #: 04072/2006-2 Σχήμα 8ο

Βρίσκεται σε: Πολλαπλές τοποθεσίες

Βιβλίο Διαθέσιμο

Στα αγαπημένα

4

Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση : Ζητήματα κοινωνικής πολιτικής / Ανδρέας Ν. Λύτρας [και] Κυριάκος Ν. Σουλιώτης...

από Λύτρας Ανδρέας Ν.

Εκδότης: Αθήνα: Παπαζήσης, 2004

Ταξιθετικός #: 04073/2006-2 Σχήμα 8ο

Βρίσκεται σε: Πολλαπλές τοποθεσίες

Βιβλίο Διαθέσιμο

Στα αγαπημένα

5

Προλεγόμενα στη θεωρία της ελληνικής κοινωνικής δομής / Ανδρέας Λύτρας

από Λύτρας Ανδρέας Ν.

Εκδότης: Αθήνα: Εκδόσεις "Νέα Σύνορα" - Α. Α. Λιβάνη, 1993

Ταξιθετικός #: ΟΚΕ-3725-ΚΙ Σχήμα 8ο

Βρίσκεται σε: Πολλαπλές τοποθεσίες

Βιβλίο Διαθέσιμο

Στα αγαπημένα

6

"Μικρομεσαίοι" στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία: προέλευση, σύνθεση, κοινωνικός ρόλος των μικροπαραγωγών του δευτερογενούς τομέα (Τ.Δ.Τ.) 1950-1981 / Ανδρέας Ν. Λύτρας...

από Λύτρας Ανδρέας Ν.

Εκδότης: Αθήνα: Πάντειος Α.Σ.Π.Ε., 1989

Ταξιθετικός #: ΟΚΕ-3725-ΚΗ Σχήμα 4ο

Βρίσκεται σε: Ερευνητική Βιβλιοθήκη: Αναγνωστήριο

Βιβλίο Διαθέσιμο

Κεντρική Σελίδα **Αναζήτηση** Πληροφορίες Κατάλογος Εφημερίδων Ταυτότητα του Έργου

Σύνθετη | Απλή | Αλφαβητική | Συνδυαστική | Ψηφιακή Βιβλιοθήκη

Αναζήτηση: Επαναπροσδιορισμός Αναζήτησης

> Εκτελείτε αναζήτηση για: **Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων**

Αποτελέσματα Αναζήτησης

5 τίτλοι βρέθηκαν με: **Λύτρας Ανδρέας**

Ταξινόμηση με:

Οριοθέτηση με:

 σημαίνει ότι αυτή η βιβλιοθήκη έχει ένα αντίτυπο

1 Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα

υπό *Λύτρας, Ανδρέας Ν.*

Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2010.

Τοποθεσία	Συλλογή	Ταξιθ. Αρ.	Αντίτυπο	Σημειώσεις	Κατάσταση
Βιβλιοθήκη της Βουλής, Μέγαρον της Βουλής	Κλειστή Συλλογή	Θ10 2228	1		Διαθέσιμο

2 Η Αγροτική εκμετάλλευση στην Ελλάδα : κοινωνία, παραγωγή και ιδιοκτησία το 1951

υπό *Λύτρας, Ανδρέας Ν.*

Αθήνα : Παπαζήσης, 2006.

Τοποθεσία	Συλλογή	Ταξιθ. Αρ.	Αντίτυπο	Σημειώσεις	Κατάσταση
Βιβλιοθήκη της Βουλής, Μέγαρον της Βουλής	Κλειστή Συλλογή	Γ43Α 98	c 1		Διαθέσιμο

3 Δοκιμές στην ταξική ανάλυση : προσεγγίσεις στην κλασική θεωρία των κοινωνικών τάξεων

· υπό Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2004.

Τοποθεσία	Συλλογή	Ταξιθ. Αρ.	Αντίτυπο	Σημειώσεις	Κατάσταση
Βιβλιοθήκη της Βουλής, Μέγαρον της Βουλής	Κλειστή Συλλογή	Θ1 690	c 1		Διαθέσιμο
Βιβλιοθήκη της Βουλής, Λένορμαν	Κλειστή Συλλογή	0030501427	c 2		Διαθέσιμο

4 Κοινωνία και εργασία : ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων

· υπό Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : Παπαζήσης, 2000

Τοποθεσία	Συλλογή	Ταξιθ. Αρ.	Αντίτυπο	Σημειώσεις	Κατάσταση
Βιβλιοθήκη της Βουλής, Μέγαρον της Βουλής	Κλειστή Συλλογή	Θ10 1763	1		Διαθέσιμο
Βιβλιοθήκη της Βουλής, Μέγαρον της Βουλής	Κλειστή Συλλογή	Θ10 2455	2		Διαθέσιμο

5 "Μικρομεσαίοι" στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία : προέλευση, σύνθεση, κοινωνικός ρόλος των μικροπαραγωγών του δευτερογενούς τομέα (Τ.Δ.Τ.) 1950-1981

· υπό Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Αθήνα : [χ.ε.], 1989.

Τοποθεσία	Συλλογή	Ταξιθ. Αρ.	Αντίτυπο	Σημειώσεις	Κατάσταση
Βιβλιοθήκη της Βουλής, Μέγαρον της Βουλής	Κλειστή Συλλογή	Θ10 1517			Διαθέσιμο

 σημαίνει ότι αυτή η βιβλιοθήκη έχει ένα αντίτυπο

Πάνδημος - Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Πάντειο Πανεπιστήμιο

A) Κατάλογος

Ημερομηνία	Τίτλος	Συγγραφέας
2007	<u>«Το Πάντειον είναι παρόν και διεκδικεί το μέλλον»</u>	Λύτρας, Ανδρέας Ν.
2010	<u>Έκθεση περί της αξιολόγησης : συγκέντρωση, καταγραφή του Πανεπιστημίου και αναλυτική καταγραφή των δεδομένων περί της εσωτερικής αξιολόγησης των Τμημάτων.</u>	Λύτρας, Ανδρέας (επιμέλεια)
2014	<u>Η κοινωνική ένταξη των γυναικών</u>	Λύτρας, Ανδρέας Ν.
2017	<u>Τα Κοινωνικά : επιλογές από την ελληνική κοινωνιολογία, τόμ. Ι : προσεγγίσεις και εκτιμήσεις</u>	Λύτρας, Ανδρέας Ν.
2017	<u>Τα Κοινωνικά : επιλογές από την ελληνική κοινωνιολογία, τόμ. IV : η καταπολέμηση της ανεργίας στην εποχή της κρίσης</u>	Λύτρας, Ανδρέας Ν.
2017	<u>Τα Κοινωνικά : επιλογές από την ελληνική κοινωνιολογία, τόμ. II : παρουσιάσεις</u>	Λύτρας, Ανδρέας Ν.
2014	<u>Το ταξικό φαινόμενο και η κοινωνική πόλωση</u>	Λύτρας, Ανδρέας Ν.

B) Αναλυτικές Εγγραφές

Τίτλος:	«Το Πάντειον είναι παρόν και διεκδικεί το μέλλον»
Κύρια Υπευθυνότητα:	Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Θέματα:	Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών Panteios University of Social and Political Sciences Εκπαίδευση Education
Ημερομηνία Έκδοσης:	2007
Εκδότης:	Ελληνικό Κέντρο Αποκέντρωσης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης
Περιγραφή:	Εορτασμός των ογδόντα ετών του Παντείου Πανεπιστημίου Κ.Π.Ε. Χαιρετισμός
Βιβλιογραφική	Επιθεώρηση αποκέντρωσης τοπικής αυτοδιοίκησης και

Αρχεία σε Αυτό το Τεκμήριο:	
Αρχείο	Τύπος
EP AP TOP AYT PER AN 2007 TEYXOS 50 8.pdf	application/pdf

Τίτλος:	Έκθεση περί της αξιολόγησης : συγκέντρωση, καταγραφή του Πανεπιστημίου και αναλυτική καταγραφή των δεδομένων περί της εσωτερικής αξιολόγησης των Τμημάτων.
Κύρια Υπευθυνότητα:	Λύτρας, Ανδρέας (επιμέλεια)
Θέματα:	Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών -- Αξιολόγηση -- 2010 Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών -- Στατιστικά -- 2010 Πανεπιστήμια -- Ελλάδα -- Αξιολόγηση
Ημερομηνία Έκδοσης:	2010
Εκδότης:	Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Περιγραφή:	Η Έκθεση περί της Αξιολόγησης του Παντείου Πανεπιστημίου από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, Προέδρου της ΜΟΔΠΠ, είναι η πρώτη σχετική προσπάθεια η οποία πραγματοποιείται από το συγκεκριμένο ΑΕΙ.
Βιβλιογραφική Παραπομπή:	Έκθεση περί της αξιολόγησης : συγκέντρωση, καταγραφή του Πανεπιστημίου και αναλυτική καταγραφή των δεδομένων περί της εσωτερικής αξιολόγησης των Τμημάτων. Λύτρας Ανδρέας, επιμ. Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, 2010.

Αρχεία	σε	Αυτό	το
Τεκμήριο:	Αρχείο	Τύπος	18040 Lytras Axiologisi Panteio.pdf
			application/pdf

Τίτλος:	Η κοινωνική ένταξη των γυναικών
Τίτλος:	Οι γυναίκες στην απασχόληση
Κύρια Υπευθυνότητα:	Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Θέματα:	Γυναίκες -- Απασχόληση Women -- Employment
Ημερομηνία Έκδοσης:	2014
Εκδότης:	Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Περιγραφή: Σημειώσεις για το σεμινάριο στο πλαίσιο του "Πρόγραμμα Επικαιροποίησης του Τμήματος Κοινωνιολογίας"

Αρχεία σε Αυτό το Τεκμήριο:

Αρχείο	Τύπος
lytras_women_employment	application/pdf

Τίτλος: Το ταξικό φαινόμενο και η κοινωνική πόλωση
Κύρια Υπευθυνότητα: Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Θέματα: Κοινωνικές τάξεις
Social classes
Κοινωνική δομή
Social structure
Ημερομηνία Έκδοσης: 2014
Εκδότης: Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Περιγραφή: Σημειώσεις για το σεμινάριο στο πλαίσιο του "Πρόγραμμα Επικαιροποίησης του Τμήματος Κοινωνιολογίας"

Αρχεία σε Αυτό το Τεκμήριο:

Αρχείο	Τύπος
lytras_taxiko_fainomeno	application/pdf

Τίτλος: Τα Κοινωνικά : επιλογές από την ελληνική κοινωνιολογία, τόμ. Ι : προσεγγίσεις και εκτιμήσεις
Κύρια Υπευθυνότητα: Λύτρας, Ανδρέας Ν.
Θέματα: Κοινωνιολογία -- Ελλάδα
Sociology -- Greece
Ημερομηνία Έκδοσης: 2017
Εκδότης: Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Περιεχόμενα: Εισαγωγή.....5 1. Το Επιστημονικό Έργο.....7 2. Αναλύσεις και Εκτιμήσεις.....43 Παραρτήματα.....75 Περιεχόμενα Παραρτημάτων..76
Βιβλιογραφική Παραπομπή: Λύτρας, Ανδρέας Ν. επιμ. Τα Κοινωνικά : επιλογές από την ελληνική κοινωνιολογία: προσεγγίσεις και εκτιμήσεις, τόμ. Ι, 2017.

Αρχεία σε Αυτό το Τεκμήριο:**Αρχείο**18043_Lytras_koinonikaI.pdf**Τύπος**

application/pdf

Τίτλος: Τα Κοινωνικά : επιλογές από την ελληνική κοινωνιολογία, τόμ. II : παρουσιάσεις

Κύρια Υπευθυνότητα: Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Θέματα: Κοινωνιολογία -- Ελλάδα

Ημερομηνία Έκδοσης: 2017

Εκδότης: Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Περιγραφή:

Βιβλιογραφική Παραπομπή: Λύτρας, Ανδρέας Ν. επιμ. Τα Κοινωνικά : επιλογές από την ελληνική κοινωνιολογία: παρουσιάσεις, τόμ. II, 2017.

Αρχεία σε Αυτό το Τεκμήριο:**Αρχείο**18042_Lytra_KoinonikaII.pdf**Τύπος**

application/pdf

Τίτλος: Τα Κοινωνικά : επιλογές από την ελληνική κοινωνιολογία, τόμ. IV : η καταπολέμηση της ανεργία στην εποχή της κρίσης

Τίτλος: Η καταπολέμηση της ανεργία στην εποχή της κρίσης

Κύρια Υπευθυνότητα: Λύτρας, Ανδρέας Ν.

Θέματα: Ανεργία -- Ελλάδα -- Κοινωνιολογικές απόψεις
Οικονομική ύφεση -- 2010 -- Ελλάδα -- Κοινωνιολογικές απόψεις

Ημερομηνία Έκδοσης: 2017

Εκδότης: Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Περιγραφή: Τις εργασίες συνέγραψαν οι ακόλουθοι αναλυτές: Σεβαστιανός Βόντας, Αναστασία Γεωργακοπούλου, Ελένη Δελικανίδη, Γεωργία Καραλή, Σπύρος Κεραμάς, Σεμπάστιαν-Αλέξανδρος Κιζίτο, Ελένη Παπαδοπούλου, Ηλίας Παπαπούλιος και Αγνή Χαντζή. Προλεγόμενα: Ανδρέας Ν. Λύτρας

Περιεχόμενα: Προλεγόμενα (Ανδρέας Ν. Λύτρας). 11. Εισαγωγή 17 ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Πολιτικές Καταπολέμησης της Ανεργίας. 191. 1. Η Γενική Θεωρία του John Maynard Keynes και ο ρόλος της ενεργού ζήτησης για την επίτευξη της πλήρους απασχόλησης. 211. 2. Hyman P. Minsky: Ο εργοδότης της τελευταίας καταφυγής 2513: Το πρόγραμμα των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο και της

κυβέρνησης Bill Clinton στις Η.Π.Α. 291.4: Το πρόγραμμα απασχόλησης «ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ» του Ανδρέα Λύτρα .. 37
 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ . 42ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η Καταπολέμηση της
 Ανεργίας την εποχή της κρίσης. ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΤΩΝ
 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΡΑΤΗ 452.1:
 Η περίπτωση της Ιαπωνίας-Σεβαστιανός Βόντας 472.2: Η
 περίπτωση των ΗΠΑ-Αναστασία Γεωργακοπούλου 552.3: Η
 περίπτωση της Ιταλίας -Ελένη Δεληκανίδη 652.4: Η περίπτωση της
 Ολλανδίας-Γεωργία Καραλή 732.5: Η περίπτωση της Γαλλίας-
 Σπύρος Κεραμάς 812.6: Η περίπτωση της Γερμανίας-Σεμπάστιαν-
 Αλέξανδρος Κιζίτο 952.7: Η περίπτωση της Ισπανίας-Ελένη
 Παπαδοπούλου 1072.8: Η περίπτωση της Πορτογαλίας-Ηλίας
 Παπαπούλιος 1172.9: Η περίπτωση της Ελλάδας-Αγνή Χαντζή
 131Παραρτήματα..165. Περιεχόμενα Παραρτημάτων....165

**Βιβλιογραφική
 Παραπομπή:**

Η καταπολέμηση της ανεργία στην εποχή της κρίσης. Λύτρας,
 Ανδρέας Ν. επιμ. Τα Κοινωνικά : επιλογές από την ελληνική
 κοινωνιολογία, τόμ. IV, 2017.

Αρχεία σε Αυτό το Τεκμήριο:

Αρχείο

A_N_Lytras (ed) KoinonikaIV Ergasies PMS .pdf

Τύπος

application/pdf

Διεθνείς Βιβλιοθήκες

Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs

Author: [Andreas Lytras](#)
Publisher: Athēna : Ekdoseis "Nea Synora"-A.A. Livanē, 1993.
Series: [Seira Koinōniologia](#).
Edition/Format: Print book : Greek, Modern [1453-]
Rating: (not yet rated) [0](#) with reviews - [Be the first.](#)
Subjects: [Social structure -- Greece.](#)
[Greece -- Social conditions -- 20th century.](#)
[Social conditions](#)
[View all subjects](#)

More like this [Similar Items](#)

Library

1.	HCL Technical Services Harvard College Library Cambridge, MA 02139 United States
2.	New York University Elmer Holmes Bobst Library New York, NY 10012 United States
3.	Princeton University Library Princeton, NJ 08544 United States
4.	Library of Congress Washington, DC 20540 United States
5.	University of Cyprus Library Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου Nicosia, 2109 Cyprus
6.	University of Sydney Library Sydney, AU-NS 2006 Australia

Library

7.	National Library of Australia Canberra, ACT 2600 Australia
8.	State Library of Victoria SLV; VSL; State Library Victoria Melbourne, AU-VI 3000 Australia
9.	University of Melbourne Libraries Parkville, AU-VI 3010 Australia
-

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα /

Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada

Author: Λύτρας, Ανδρέας, Ανδρέας Ν. Λύτρας. ; [Andreas Lytras](#)

Publisher: Εκδόσεις Παπαζήση, Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2010.

Edition/Format: Print book : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated) [0](#) with reviews - [Be the first.](#)

Subjects [Home-based businesses -- Greece -- History -- 20th century.](#)
[Home-based businesses -- Greece -- Attikē -- History -- 20th century.](#)

[Home-based businesses.](#)

[View all subjects](#)

More like this [Similar Items](#)

1. [**HCL Technical Services**](#)
[**Harvard College Library**](#)
Cambridge, MA 02139 United States

2. [**Yale University Library**](#)
New Haven, CT 06520 United States

3. [**Columbia University in the City of New York**](#)
[**Columbia University Libraries**](#)
New York, NY 10027 United States

4. [**Princeton University Library**](#)
Princeton, NJ 08544 United States

5. [**Library of Congress**](#)
Washington, DC 20540 United States

6. [**University of Michigan**](#)
Ann Arbor, MI 48109 United States

7. [**University of Cincinnati -**](#)
[**Main Campus**](#)
[**Langsam Library**](#)
Cincinnati, OH 45221 United States

8. [**Bayerische Staatsbibliothek**](#)
München, 80539 Germany

Hē agrotikē ekmetalleusē stēn Hellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951

Author: [Andreas Lytras; Dēmētrēs E Prontzas](#)
 Publisher: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2006.
 Series: [Seira Synchrones koinōnikes epistēmes, theōria kai praxē.](#)
 Edition/Format: Print book : Greek, Modern [1453-] [View all editions and formats](#)
 Rating: (not yet rated) [0 with reviews - Be the first.](#)
 Subjects: [Agriculture -- Social aspects -- Greece.](#)
 [Agriculture -- Economic aspects -- Greece.](#)
 [Agriculture -- Economic aspects.](#)
 [View all subjects](#)
 More like this [Similar Items](#)

HCL Technical Services

Harvard College Library

Cambridge, MA 02139 United States

2.	<u>Yale University Library</u> New Haven, CT 06520 United States
3.	<u>Princeton University Library</u> Princeton, NJ 08544 United States
4.	<u>Bibliothek der Freien Universität Berlin</u> Freie University Berlin Berlin, 14195 Germany
-

Koinōnia kai ergasia : ho rolos tōn koinōnikōn taxeōn

Author: [Andreas Lytras](#)
 Publisher: Athēna : Papazēsē, 2000.
 Series: [Seira Synchrones koinōnikes epistēmes, theōria kai praxē.](#)
 Edition/Format: Print book : Greek, Modern [1453-] : 1. ekd [View all editions and formats](#)
 Rating: (not yet rated) [0 with reviews - Be the first.](#)
 Subjects: [Labor -- Social aspects.](#)
 [Work -- Social aspects.](#)
 [Social classes.](#)
 More like this [Similar Items](#)

1. **HCL Technical Services**

Harvard College Library

Cambridge, MA 02139 United States

2. **New York University**
Elmer Holmes Bobst Library
New York, NY 10012 United States
 3. **Princeton University Library**
Princeton, NJ 08544 United States
 4. **Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek**
Jena, 07743 Germany
-

An Alternative for Combating Unemployment

Author: Andreas N Lytras

Edition/Format: Article

Publication: Journal of Sociology and Social Work, v4 n2 (2016)

Rating: (not yet rated) 0 with reviews - Be the fir

1. **Lehman College Library**
Leonard Lief Library
Bronx, NY 10468 United States
 2. **Hostos Community College CUNY**
Bronx, NY 10451 United States
 3. **Queens College**
Benjamin Rosenthal Library
Flushing, NY 11367 United States
 4. **City College / CUNY**
New York, NY 10031 United States
 5. **York College of CUNY**
Jamaica, NY 11451 United States
 6. **Hunter College**
Jacqueline Grennan Wexler Library
New York, NY 10021 United States
-

7. **LaGuardia Community College Library Media Resources Center**
Library Media Resources Center
Long Island City, NY 11101 United States
8. **John Jay College of Criminal Justice Library**
Lloyd George Sealy Library
New York, NY 10019 United States
9. **Baruch College**
William and Anita Newman Library

	New York, NY 10010 United States
10.	<u>CUNY New York City College of Technology</u> Ursula C. Schwerin Library Brooklyn, NY 11201 United States
11.	<u>College of Staten Island, CUNY</u> Staten Island, NY 10314 United States
12.	<u>Virginia Tech</u> Blacksburg, VA 24061 United States
13.	<u>University of North Carolina at Greensboro, University Libraries</u> UNCG University Libraries Greensboro, NC 27412 United States
14.	<u>Saskatchewan Polytechnic</u> Saskatoon, SK S7K 3R5 Canada
15.	<u>University of Victoria Libraries</u> UVic Victoria, BC V8W 3H5 Canada
16.	<u>London Metropolitan University</u> London, N7 8DB United Kingdom
17.	<u>Universitat de Valencia</u> Universidad de Valencia Valencia, 46003 Spain
18.	<u>LIBRIS</u> Stockholm, S-102 41 Sweden

Αναλυτικές Εγγραφές ανά Βιβλιοθήκη (Επιλογή)

Library of Congress

BOOKProlegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs

- **Full Record**

- **MARC Tags**

Personal name

- Lytras, Andreas.

Main title

- Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs / Andreas Lytras.

Published/Created

- Athēna : Ekdoseis "Nea Synora"-A.A. Livanē, 1993.

[Request this Item](#) [LC Find It Where to Request](#)

[Request this Item](#) [LC Find It Where to Request Top](#)

More Information

LCCN Permalink

- <https://lcn.loc.gov/94179927>

Description

- 263 p. ; 21 cm.

ISBN

- 9602363185

LC classification

- HN650.5.A8 L98 1993

LC Subjects

- Social structure--Greece.
- Greece--Social conditions--20th century.

Browse by shelf order

- HN650.5.A8

Notes

- Includes bibliographical references (p. 253-263).

Series

- Seira Koinōniologia

LCCN

- 94179927

Geographic area code

- e-gr---

Type of material

- Book

BOOKMikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada

- **Full Record**

- **MARC Tags**

Personal name

- Lytras, Andreas.

Main title

- Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada / Andreas N. Lytras.

Published/Created

- Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2010.

[Request this Item](#) [LC Find It Where to Request](#)

[Request this Item](#) [LC Find It Where to Request Top](#)

More Information

LCCN Permalink

- <https://lccn.loc.gov/2011390273>

Description

- 381 p. : ill. ; 21 cm.

ISBN

- 9789600224207
- 960022420X

LC classification

- HD2336.G8 L98 2010

LC Subjects

- [Home-based businesses--Greece--History--20th century.](#)
- [Home-based businesses--Greece--Attikē--History--20th century.](#)

Browse by shelf order

- [HD2336.G8](#)

Notes

- Includes bibliographical references (p. [371]-381).

LCCN

- 2011390273

Geographic area code

- e-gr---

Type of material

- Book
-

Where to Request

CALL NUMBER

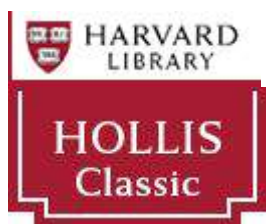
- [HD2336.G8 L98 2010](#)
- Copy 1

Request in

- Jefferson or Adams Building Reading Rooms

Status

- Not Charged
-

Preview the improved version of **HOLLIS+**

Full View of Record : **FULL CATALOG**

Choose format: [Full view](#) | [Short view](#) | [MARC](#)

Record 1 out of 1

Author : [Lytras, Andreas.](#)

Title : [Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs / Andreas Lytras.](#)

Published : Athēna : Ekdoseis "Nea Synora"-A.A. Livanē, 1993.

Locations/Orders : [Availability](#)

Location : [Widener Offsite Storage \(HD\) HN650.5.A8 L97 1993](#)

Description : 263 p. ; 21 cm.

Series : Seira koinōniologia

Notes : Includes bibliographical references (p. 253-263).

ISBN : 9602363185

Subject : [Social structure -- Greece.](#)

[Social classes -- Greece.](#)

Subject : [Greece -- Social conditions -- 20th century.](#)

Other Titles : [Seira koinōniologia.](#)

HOLLIS Number : 004009856

Full Catalog Find Articles Journal Titles Digital Resources Reserves

Preview the improved version of **HOLLIS+**

Full View of Record : **FULL CATALOG**

Choose format: [Full view](#) | [Short view](#) | [MARC](#)

Record 1 out of 4

Author : [Lytras, Andreas.](#)

Title : [Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada / Andreas N. Lytras.](#)

Published : Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2010.

Locations/Orders : [Availability](#)

Location : [Widener Offsite Storage \(HD\)](#)

Description : 381 p. : ill. ; 21 cm.

Notes : Includes bibliographical references (p. [371]-381).

ISBN : 9789600224207

Subject : [Middle class -- Political aspects -- Greece.](#)
[Middle class -- Greece -- History.](#)
[Small business -- Greece -- Case studies.](#)
[Small business -- Political aspects -- Greece.](#)
[Small business -- Economic aspects -- Greece.](#)

HOLLIS Number : 012608649

Full Catalog [Find Articles](#) [Journal Titles](#) [Digital Resources](#) [Reserves](#)

Preview the improved version of [HOLLIS+](#)

Full View of Record : FULL CATALOG

Choose format: [Full view](#) | [Short view](#) | [MARC](#)

Record 2 out of 4

Author : [Lytras, Andreas.](#)

Title : [Hē agrotikē ekmettleusē stēn Hellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951 / And. N. Lytras, Dēm. E. Prontzas ; prologos Vasilēs Philiās.](#)

Published : Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2006.

Locations/Orders : [Availability](#)

Location : [Widener Offsite Storage \(HD\)](#)

Description : 271 p. : ill. ; 21 cm.

Series : Seira Synchrones koinōnikes epistēmes, theōria kai praxē

Notes : Includes bibliographical references (p. 269-271).

ISBN : 9600219753

Subject : [Agriculture -- Social aspects -- Greece.](#)

[Agriculture -- Economic aspects -- Greece.](#)

Authors : [Prontzas, Dēmētrēs E.](#)

Other Titles : [Seira Synchrones koinōnikes epistēmes, theōria kai praxē.](#)

HOLLIS Number : 009996745

Full Catalog [Find Articles](#) [Journal Titles](#) [Digital Resources](#) [Reserves](#)

Preview the improved version of [HOLLIS+](#)

Full View of Record : FULL CATALOG

Choose format: [Full view](#) | [Short view](#) | [MARC](#)

Record 3 out of 4

Author : [Lytras, Andreas.](#)

Title : [Koinōnia kai ergasia : ho rolos tōn koinōnikōn taxeōn / Andreas N. Lytras ; prologos Vasilēs Philiās.](#)

Edition : 1. ekd.

Published : Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2000.

Locations/Orders : [Availability](#)

Location : [Widener Offsite Storage \(HD\)](#)

Description : 395 p. : ill. ; 21 cm.

Notes : Includes bibliographical references (p. [385]-395)

ISBN : 960021395X

Subject : Employment theory.

Political sociology.

Social classes -- Economic aspects.

Labor -- Social aspects.

Work -- Social aspects.

Social classes.

HOLLIS Number : 008742725

1. Koinōnia kai ergasia : ho rolos tōn koinōnikōn taxeōn / Andreas N. Lytras ; prologos Vasilēs Philiās.

- Lytras, Andreas [Browse]
- [Athēna: Ekdoseis Papazēsē, 2000]
- BOOK

- - o **Available**

ReCAP » HD4901 .L98 2000

2. Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs / Andreas Lytras.

- Lytras, Andreas [Browse]
- [Athēna: Ekdoseis "Nea Synora"-A.A. Livanē, 1993]
- BOOK

- - o **Available**

Forrestal Annex - Temporary » HN650.5.A8 L97 1993

3. Hē agrotikē ekmetalleusē stēn Hellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951 / And. N. Lytras, Dēm. E. Prontzas ; prologos Vasilēs Philiās.

- Lytras, Andreas [Browse]
- [Athēna: Ekdoseis Papazēsē, 2006]
- BOOK

- - o **Available**

ReCAP » HD2055.5 .L972 2006

4. Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα / Ανδρέας Ν. Λύτρας. Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada / Andreas N. Lytras.

- - o Lytras, Andreas [Browse]
 - o Λύτρας, Ανδρέας. [Browse]
- [Athēna: Ekdoseis Papazēsē, 2010, Athēna: Εκδόσεις Παπαζήση, 2010]
- BOOK

- - o **Available**

ReCAP » HD2336.G8 L98 2010

Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs

Check Availability

Andreas. Lytras ;

Athēna : Ekdoseis "Nea Synora"-A.A. Livanē; 1993

Call number map

Check Availability: NYU Bobst Main Collection (HN650.5.A8 L97 1993)

Author/Creator: Andreas. Lytras

Subjects: Social structure -- Greece; Social classes -- Greece; Greece -- Social conditions -- 20th century

Identifier: **ISBN:** 9602363185;**ISBN:** 9789602363188

Related Titles: **Series:** Seira Koinōniologia.

Publisher: Athēna : Ekdoseis "Nea Synora"-A.A. Livanē

Language: Greek

Publication Date: 1993

Description: 263 p. ; 21 cm.

Book

Koinōnia kai ergasia : ho rolos tōn koinōnikōn taxeōn

Lytras, Andreas

Publisher: Papazēsē

ISBN:

960021395X

NYU Bobst Main Collection

(HD4901 .L98 2000)

Offsite Available

Athēna : Papazēsē, 2000..

395 p. : ill. ; 21 cm..

Author/Creator:Lytras, Andreas.

Title:Hē agrotikē ekmetalleusē stēn Hellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951 /
And. N. Lytras, Dēm. E. Prontzas ; prologos Vasilēs Philiās.

ISBN:9600219753

9789600219753

Published/Created:Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2006.

Physical Description:271 p. : ill. ; 21 cm.

Yale Holdings Location:LSF - Request for delivery to any Yale Library

Call Number:HD2055.5.L25 2006 (LC)

Format:Book

Series:Seira Synchrones koinōnikes epistēmes, theōria kai praxē

BibliographyIncludes bibliographical references (p. 269-271).

Subjects:Agriculture--Social aspects--Greece.

Agriculture--Economic aspects--Greece.

Also listed under:Prontzas, Dēmētrēs E.

Link to this page: <http://hdl.handle.net/10079/bibid/7655246>

Author/Creator:Lytras, Andreas.

Λύτρας, Ανδρέας.

Title:Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada / Andreas N. Lytras.

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα / Ανδρέας Ν. Λύτρας.

ISBN:9789600224207

960022420X

Published/Created:Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2010.

Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2010.

Physical Description:381 p. : ill. ; 21 cm

Links:Inhaltsverzeichnis

Yale Holdings

Call Number:HD2336.G8 L98X 2010 (LC)

Format:Book

BibliographyIncludes bibliographical references (p. [371]-381).

Subjects:Home-based businesses--Greece--History--20th century.

Home-based businesses--Greece--Attikē--History--20th century.

Link to this page: <http://hdl.handle.net/10079/bibid/9641732>

Library and Archives Canada www.collectionscanada.gc.ca

1. Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs / *Andreas Lytras*
Lytras, Andreas. 1993.

Columbia University in the City of New York

Columbia University Libraries

New York, NY 10027 United States

Columbia University Libraries

1.

Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα

Title

Lytras, Andreas
Λύτρας, Ανδρέας

Author

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2010.

Published

✓ ReCAP Shared Collection (Princeton)

Location

Book

Format

2.

Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada

Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα

Title

Lytras, Andreas
Λύτρας, Ανδρέας

Author

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2010.

Published

✓ Butler Stacks HD2336.G8 L98 2010

Location

Book

Format

University of Michigan

Ann Arbor, MI 48109 United States

Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada /

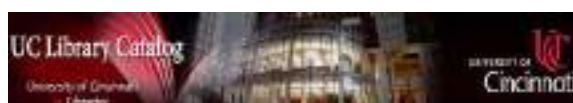
Μικρο-αστική λειτουργία και οργάνωση στην Ελλάδα /

by Lytras, Andreas. Λυτράς, Ανδρέας.

Published: 2010

Book

Location	Status	Call Number / Description
Hatcher Graduate — Basement A North	On shelf	HD 2336 .G8 L98 2010

Author	<u>Lytras, Andreas</u>
Title	Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada / Andreas N. Lytras
Published	Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2010

[Click here to report catalog error](#)

LOCATION	CALL NO.	STATUS
<u>CLASS Stacks</u>	<u>cl-g HD2336.G8 L98 2010</u>	AVAILABLE

Details

Description	381 p. : ill. ; 21 cm
Note	Includes bibliographical references (p. [371]-381)
Subjects	<u>Home-based businesses -- Greece -- History -- 20th century</u> <u>Home-based businesses -- Greece -- Attikē -- History -- 20th century</u>
OCLC #	682114454
ISBN	9789600224207 960022420X
LCCN	2011390273

Permanent link to this record:<http://uclid.uc.edu/record=b5170359~S39>

1. [An Alternative for Combating Unemployment](#)

by [Andreas N. Lytras](#)
Format:

Article

Publication year:

2016

| No other editions or formats

Source:

O Journal of Sociology and Social Work v4 n2 (2016)

Held by:

UNCG University Libraries

View full text

CiteLinkEmailSave

O

2. [Koinōnia kai ergasia : o rolos tōn koinōnikōn taxeōn](#)

by [Andreas N. Lytras](#)

Mikro-astikē leiturgia kai organōsē stēn Ellada

Lytras, Andreas N.

Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2010. - 381 S.

Thema (Schlagwort.)

Griechenland; Klein- und Mittelbetrieb; Mittelstand
Ausleihen

Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek

Jena, 07743 Germany

<u>Koinōnia kai ergasia : o rolos tōn koinōnikōn taxeōn / Andreas N. Lytras</u>	
Author:	<u>Lytras, Andreas N.</u>
Language/s:	Greek, Modern (1453-)
Publication statement:	Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2000
Extent:	395 S
Note:	In griech. Schr
ISBN:	*960-02-1395-X
Location:	<u>Magazin</u>
Shelf mark:	2002 A 10982
Request info:	loanable available ➡ <u>Request</u>

Ē agrotikē ekmetalleusē stēn Ellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951 / And. N. Lytras, Dēm. E. Prontzas. Prologos Basilēs Philias.

And. N Lytras; Dēm. E. Prontzas

Athēna : Papazēsē, 2006

Verfügbar

- **Titel:**
Ē agrotikē ekmetalleusē stēn Ellada : koinōnia, paragōgē kai idioktēsia to 1951 / And. N. Lytras, Dēm. E. Prontzas. Prologos Basilēs Philias.
- **Person/Organisation:**And. N Lytras
- **Sonstige Beteiligte:**Dēm. E. Prontzas
- **Beschreibung:**And. N. Lytras, Dēm. E. Prontzas. Prologos Basilēs Philias.
- **Verknüpfte Titel:**Synchrones koinōnikes epistēmes : theōria kai praxē ; 14
- **Verlag:**Athēna : Papazēsē
- **Erscheinungsjahr:**2006
- **Format:**271 S. : graph. Darst.
- **Identifikator:**ISBN 960-02-1975-3
- **Sprache:**Griechisch
- **RVK-Klassifikation**

FD 1010

Prolegomena ste theoria tes Hellenikes koinonikes domes / Andreas Lytras

Bib ID 1358369

Format **Book**

Author Lytras , Andreas

Description Athena : Nea Synora-A.A. Livane, 1993
263 p. ; 21 cm.

ISBN 9602363185
(paperback)

Series Koinoniologia.

Notes Bibliography: p. 253-263.

Subjects Social structure -- Greece. | Greece -- Social conditions.

Analyseis peri koinōnikēs domēs : koinōnikē organōsē kai politikē ston eikosto prōto aiōna / Andreas N. Lytras

Bib ID 4083675

Format **Book**

Author Lytras, Andreas

Description Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2007
250 p. ; 21 cm.

ISBN 9789600220728

Subjects Social structure -- Greece. | Greece -- Social conditions -- 21st century.

Author Lytras, Andreas.

Title **Prolegomena stē theōria tēs ellēnikēs koinōnikēs domēs / Andreas Lytras.**

Publisher Athēna : Nea Synora-A.A. Livanē, 1993.

Full details

<u>Availability</u>	<u>Location</u>	<u>Call number</u>
Available	<u>Fisher</u>	305.09495 3 Browse

Description 263 p.

Series indexed as Koinōniologia

Bibliography Bibliography: p. 253-263.

Subject Social structure -- Greece.
Greece -- Social conditions.

ISBN 9602363185

State Library of Victoria
SLV; VSL; State Library Victoria
Melbourne, AU-VI 3000 Australia

Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs / Andreas Lytras.

Andreas Lytras

Athēna : Nea Synora-A.A. Livanē 1933

Available Request from onsite storage S 949.5 L99P

- [Locations](#)
 - [Request](#)
 - [Details](#)
 - [Comments & tags](#)
 - [Send to](#)
 - **Title:**
Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs / Andreas Lytras.
 - **Author / Creator:** Andreas Lytras
 - **Publisher:** Athēna : Nea Synora-A.A. Livanē
 - **Date:** 1993
 - **Description:** 263 p. ; 21 cm.
 - **Identifier(s):** ISBN 9602363185 (pbk.)
 - **Subjects:** [Social structure -- Greece](#); [Greece -- Social conditions](#)
 - **Notes:** Bibliography: p. 253-263.
 - **Series / Collection:** [Koinōniologia](#)
 - **Language:** Greek
 - **Link to this record:** http://search.slv.vic.gov.au/MAIN:Everything:SLV_VOYAGER899301
-

University of Melbourne Libraries
Parkville, AU-VI 3010 Australia

Author	<u>Lytras , Andreas.</u>	
Title	Prolegomena stē theōria tēs Hellēnikēs koinōnikēs domēs / Andreas Lytras.	
Published	Athēna : Nea Synora-A.A. Livanē, 1993.	
Location	Call No.	Status
<u>UniM Bail</u>	<u>949.5 LYTR</u>	AVAILABLE
	Physical description	
	Series <u>Koinōniologia</u>	
	Bibliography Bibliography: p. 253-263.	
	Subject <u>Social structure -- Greece.</u> <u>Greece -- Social conditions.</u>	
	ISBN 9602363185 (pbk.)	

National Library of China

Mikro-astikē leitourgia kai organōsē stēn Hellada

文献类型：专著

责任者：Lytras

出版、发行者：Ekdoseis Papazēsē

出版发行时间：2010.

来源数据库：馆藏外文资源

分享到：

文献传递

详细信息 馆藏信息

所有责任者：Andreas N. Lytras.

标识号：ISBN：9789600224207, 960022420X

出版、发行地：Athēna：

关键词：Home-based businesses---Greece---History---20th century. Home-based businesses--Greece---Attikē---History---20th century.

语种：Greek,Modern(1453-) 近代希腊语

分类：美国国会图书馆：HD2336.G8 中图分类：F279.545.65-09

参考文献：Includes bibliographical references (p. [371]-381).

载体形态：381 p.：

Συλλογικοί Τόμοι

Library of Congress (USA)

BOOK Koinōnia, technologia & anadiarthrōsē tēs paragōgēs : praktika ...

Main title

- Koinōnia, technologia & anadiarthrōsē tēs paragōgēs : praktika symposiou, Polytechnio Krētēs, Octōvrios 1992 / epimeleia, G. Liodakēs = Society, technology & reconstructing of production : proceedings of symposium, Technical University of Crete, October 1992 / editor, G. Liodakis.

Published/Created

- Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 1993.
[Request this Item](#) [LC Find It Where to Request](#)

More Information

LCCN Permalink

- <https://lccn.loc.gov/95167800>

Description

- 572 p. : ill. ; 24 cm.

ISBN

- 9600210268

LC classification

- HC79.T4 K615 1993

Variant title

- Koinōnia, technologia, kai anadiarthrōsē tēs paragōgēs
- Society, technology, and reconstructing of production

Related names

- [Liodakēs, G. \(Giōrgos K.\)](#)

LC Subjects

- [Technological innovations--Congresses.](#)
- [Technological innovations--Greece--Congresses.](#)
- [Technology--Social aspects--Congresses.](#)
- [Technology--Social aspects--Greece--Congresses.](#)

Browse by shelf order

- [HC79.T4](#)

Notes

- Includes bibliographical references.
- Greek and English; abstracts in English and Greek; table of contents also in English.

LCCN

- 95167800

Language code

- greeng enggre eng

Geographic area code

- e-gr---

Type of material

- Book
-

Book

Dikaio : historia kai thesmoi : timētiko aphierōma ston Nikolao Pantazopoulo

Petridēs, Paulos V

Publisher:

University Studio Press ; Dēmotiko Kentro Historias Volou

ISBN:

9601208267

[Online Access](#)

[Copies in Library](#)

[View Maps and Call Number Locations](#)

[NYU Bobst Main Collection](#)

(KKE62 .D55 2000)

Offsite Available

[More Info](#)[Login for Request Options](#)

Princeton University Library

**Dikaio : historia kai thesmoi : timētiko aphierōma ston Nikolao Pantazopoulo /
epimeleia ekdosēs, Paulos Petridēs, Euangelos Prontzas ; prologos Aristovoulou Manesē.**

Format: Book

Language: Greek, Modern (1453-)

Published/Created: [Volos: Dēmotiko Kentro Historias Volou, 2000]

Edition:1. ekd.

Description: 418 p. : ill. ; 24 cm.

Notes: Papers from a conference held May 22-24, 1998 in Volos, Greece.

Bibliographic references:

"Ergographia": p. 25-41.

Includes bibliographical references.

Subject(s): Law—Greece—Congresses [Browse]

Pantazopoulos, Nikolaos I.—Congresses [Browse]

Petridēs, Paulos V. [Browse]

Prontzas, Vangelēs. [Browse]

Pantazopoulos, Nikolaos I. [Browse] Other views:

Staff view

ISBN: 9601208267 (pbk.)

OCLC: 50662282

Title	Dikaio : historia kai thesmoi : timētiko aphierōma ston Nikolao Pantazopoulo / epimeleia ekdosēs, Paulos Petridēs, Euangelos Prontzas ; prologos Aristovoulou Manesē
Published	Thessalonikē : University Studio Press ; Volos : Dēmotiko Kentro Historias Volou, 2000
Edition	1. ekd

[Click here to report catalog error](#)

LOCATION	CALL NO.	STATUS
<u>CLASS Stacks</u>	<u>cl-g KKE62 .D55 2000</u>	AVAILABLE

Details

Description	418 p. : ill. ; 24 cm
Note	Papers from a conference held May 22-24, 1998 in Volos, Greece "Ergographia": p. 25-41 Includes bibliographical references
Subjects	<u>Law -- Greece -- Congresses</u>
Subject	<u>Pantazopoulos, Nikolaos I. -- Congresses</u>
Other Name	<u>Petridēs, Paulos V</u> <u>Prontzas, Vangelēs</u> <u>Pantazopoulos, Nikolaos I</u>
Other Title	Dikaio, historia kai thesmoi Title on half-title page: Timētiko aphierōma ston Nikolao Pantazopoulo
OCLC #	50662282
ISBN	9601208267 (pbk.)

University of Cyprus Library Catalogue

Title Δίκαιο, ιστορία και θεσμοί: τιμητικό αφιέρωμα στον Νικόλαο Πανταζόπουλο/ πρόλογος Αριστοβούλου Μάνεση ; επιμέλεια έκδοσης Παύλος Πετρίδης, Ευάγγελος Πρόντζας
Imprint Θεσσαλονίκη: University Studio Press ;: Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας Βόλου, 2000

Copies

Location	Call No.	Status	Barcode	Public Note
UCY ARCHAEOLOGICAL	KKE62.D55 2000	Available	000143734	
	Description	415 σ. : εκ. ; 24 εκ.		
	Bibliography	Περιέχει βιβλιογραφικές παραπομπές και ευρετήριο.		
	Call No.	KKE62.D55 2000		
	Subject	Πανταζόπουλος, Νικόλαος I., 1912-		

2001
Law -- History
Added Author Πετρίδης, Πάυλος Β., 1946-2000
Πρόντζας, Ευάγγελος Δ.
Μάνεσης, Αριστόβουλος Ι., 1922-
2000
Publisher Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας Βόλου
University Studio Press
ISBN 9601208267 χαρτόδ.

[NYU Libraries](#)

[BobCat](#)

Koinōnikos apokleismos : gia tous anthrōpous pou paramerizoume-- : eisēgēseis trimerou synedriou, Panteio Panepistēmiou, 16, 17, 18 Maiou 1999

[Check Availability](#)

Despoina Papadopoulou 1964- ; Athēna, Diktyo Ethelontikēs Dēmiourgias.

Athēna : Ekdoseis Harmos; c2002

[Call number map](#)

[Check Availability](#): NYU Bobst Main Collection (HN650.5.A8 K65 2002)

Author/Creator: Despoina Papadopoulou 1964-; Athēna, Diktyo Ethelontikēs Dēmiourgias.

Subjects: Marginality, Social -- Greece -- Congresses; Equality -- Greece --

Congresses; Minorities -- Greece -- Congresses

Identifier: **ISBN:** 960527227X;**ISBN:** 9789605272272

Publisher: Athēna : Ekdoseis Harmos

Language: Greek

Publication Date: c2002

Description: 360 p. ; 24 cm.

Princeton University Library

Princeton, NJ 08544 United States

Koinōnikos apokleismos : gia tous anthrōpous pou paramerizoume-- : eisēgēseis trimerou synedriou, Panteio Panepistēmiou, 16, 17, 18 Maiou 1999, "Athēna"-Diktyo Ethelontikēs Dēmiourgias / [eisagōgē, epimeleia Despoina Papadopoulou].

Format: Book

Language: Greek, Modern (1453-)

Published/Created: [Athēna: Ekdoseis Harmos, c2002]

Description: 360 p. ; 24 cm.

Bibliographic references:

Includes bibliographical references.

Subject(s):

Marginality, Social—Greece—Congresses [[Browse](#)]

Equality—Greece—Congresses [[Browse](#)]

Minorities—Greece—Congresses [[Browse](#)]

ISBN: 960527227X

Related name: Papadopoulou, Despoina, 1964- [[Browse](#)]

[Staff view](#)

University of Amsterdam

Title	Ē koinōniologia stēn Ellada sēmera / eisagōgē kai epimel. Iōanna Lampirē-Dēmakē
Part	T. 3 E oloklērōsē tēs Trilogias, 1959-2000 / me keimena 36 suggrafeōn
Volume of	<u>Ē koinōniologia stēn Ellada sēmera</u>
Publisher	Athēna Ekd. Papazēsē
Year	2002
Collation	616 p 24 cm
Note	Met lit. opg
ISBN	9600215820
Classification	<u>18.49 Nieuwgriekse taal- en letterkunde</u>
Subj. headings GOO	<u>Maatschappij</u> <u>1959-2000</u> <u>Bloemlezingen</u> <u>(vorm)</u> <u>Proza (teksten)</u>
Location	UBA-Book depot [IWO]
Permalink	http://permalink.opc.uva.nl/item/001681018

Η Ελλάδα στον 19ο και 20ο αιώνα : εισαγωγή στην ελληνική κοινωνία /

Hē Hellada ston 19o kai 20o aiōna : eisagōgē stēn hellēnikē koinōnia

Author: επιμέλεια Α. Μωυσίδης, Σ. Σακελλαρόπουλος. Μωυσίδης, Αντώνης.
Σακελλαρόπουλος, Σ. ; ; [Antōnēs Mōysidēs](#); [Spyros Sakellariopoulos](#)

Publisher: Athēna : Ekdoseis Topos, ©2010.

Edition/Format: Print book : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated) [0 with reviews - Be the first.](#)

Subjects [Greece -- History -- 19th century.](#)
[Greece -- History -- 20th century.](#)
[Griechenland.](#)
[View all subjects](#)

More like this [Similar Items](#)

1.	<u>HCL Technical Services</u> Harvard College Library Cambridge, MA 02139 United States
2.	<u>Yale University Library</u> New Haven, CT 06520 United States
3.	<u>Columbia University in the City of New York</u> Columbia University Libraries New York, NY 10027 United States
4.	<u>New York University</u> Elmer Holmes Bobst Library New York, NY 10012 United States
5.	<u>Princeton University Library</u> Princeton, NJ 08544 United States
6.	<u>Library of Congress</u> Washington, DC 20540 United States

7.	<u>Ohio State University Libraries</u> Columbus, OH 43210 United States
8.	<u>University of Michigan</u> Ann Arbor, MI 48109 United States
9.	<u>University of Cincinnati - Main Campus</u> Langsam Library Cincinnati, OH 45221 United States
10.	<u>University of Notre Dame</u> Hesburgh Library Notre Dame, IN 46556 United States

11.	<u>University of Chicago Library</u> Chicago, IL 60637 United States	
12.	<u>University of Oxford</u> Oxford, OX1 2JD United Kingdom	
13.	<u>Bayerische Staatsbibliothek</u> München, 80539 Germany	
14.	<u>University of Sydney Library</u> Sydney, AU-NS 2006 Australia	

Hoi koinōnikes epistēmes kai hē hyphistamenē krisē = (Social sciences and the current crisis)

Author: Demosthenēs I Daskalakēs

Publisher: Athēna : Ekdoseis Papazēsē, 2013.

Series: Seira Synchrones koinōnikes epistēmes, theōria kai praxē.

Edition/Format: Print book : Greek, Modern [1453-]

Rating: (not yet rated) 0 with reviews - Be the first.

Subjects Social sciences -- Greece -- 21st century.
Financial crises -- Greece -- 21st century.
Financial crises.
View all subjects

More like this Similar Items

1. **HCL Technical Services**
Harvard College Library
Cambridge, MA 02139 United States
 2. **Princeton University Library**
Princeton, NJ 08544 United States
-

Συγγραφέας:	<u>Λιοδάκης, Γιώργος, 340</u>
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία και αναδιάρθρωση της παραγωγής = Society, technology and restructuring of production : Πρακτικά συμποσίου.Πολυτεχνείο Κρήτης-Οκτώβριος 1992=Proceedings of Symposium.Technical University of Crete 1992
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης, 1993
Φυσική Περιγραφή:	572σ., πιν., 24εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
ISBN:	960-02-1026-8
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Βιβλιογραφίες. - Διετέθη ευγενικά από τον καθ.Γεώργιο Παπαδημητρίου στη βιβλιοθήκη του τμήματος ΠΕΔΔ
Θέματα:	<u>Τεχνολογία -- Κοινωνικές απόψεις</u> <u>Social change</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** 303.483
Αθηνών 1 ΚΟΙ

Σχετικά Ονόματα :	<u>Λιοδάκης, Γιώργος.</u>
Συλλογικό Όργανο:	<u>Πολυτεχνείο Κρήτης</u>
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία και αναδιάρθρωση της παραγωγής = Society, technology & restructuring of production : πρακτικά συμποσίου Πολυτεχνείο Κρήτης - Οκτώβριος 1992 = proceedings of symposium Technical University of Crete - October 1992 / επιμ. Γ. Λιοδάκης
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήση, 1993
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., πίν., σχεδ/τα, 24 εκ
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
ISBN:	9600210268
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφία.
Τάξινομηση LC:	T6 --GR-CH-TUC
Θέματα:	<u>Technology-- Social aspects -- Greece Congresses</u> <u>Industries-- Social aspects -- Greece Congresses</u> <u>Engineering-- Social aspects -- Greece Congresses</u>

Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πολυτεχνείο Κρήτης

Σύνολο Αντ.: 21

Ταξ. αρ.: T6.K6 1993

Σχετικά Ονόματα :	<u>Λιοδάκης , Γιώργος Κ. , (Επιμελητής Έκδοσης)</u>
Συνέδριο	<u>Πρακτικά συμποσίου "Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής" , (Οκτώβριος 1992 : , Κρήτη)</u>
Συλλογικό Οργανο:	<u>Πολυτεχνείο Κρήτης , 300</u>
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής = Society, technology & restructuring of production / Πολυτεχνείο Κρήτης ; επιμέλεια Γ. Λιοδάκης
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήση , 1993
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική, Αγγλική
Ταξινόμηση DEWEY:	338.5 --GR-KZ-TEI
Θέματα:	<u>Τεχνολογία -- Κοινωνικές απόψεις</u> <u>Οικονομική ανάπτυξη -- Κοινωνικές απόψεις</u> <u>Σχεδιασμός παραγωγής</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας - Κοζάνη

Σύνολο Αντ.: 1

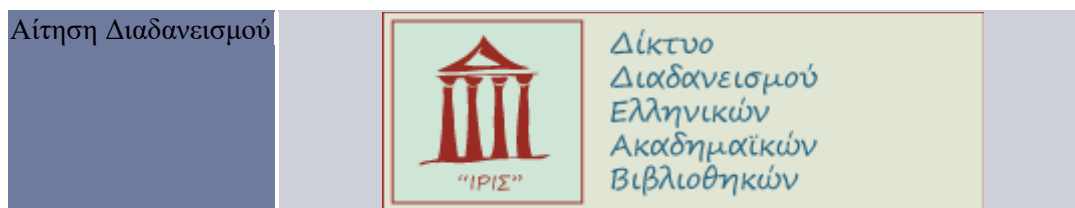
Ταξ. αρ.: 338.5 KOI

Σχετικά Ονόματα :	<u>Λιοδάκης , Γιώργος , (Επιμελητής Έκδοσης)</u>
Συνέδριο	<u>Συμπόσιο "Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής"</u> <u>, Πρακτικά Συμποσίου , (Οκτώβριος 1992: , Πολυτεχνείο Κρήτης)</u>
Συλλογικό Οργανο:	<u>Πολυτεχνείο Κρήτης</u>
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής = Society, technology & restructuring of production / επιμέλεια: Γ. Λιοδάκης

Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήση , 1993
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
ISBN:	960-02-1026-8
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Ταξινόμηση DEWEY:	306.4606 (21) --GR-FL-TEI
Θέματα:	<u>Τεχνολογία -- Κοινωνικές απόψεις -- Συνέδρια</u> <u>Διοίκηση παραγωγής -- Συνέδρια</u> <u>Technology-- Social aspects-- Congresses</u> <u>Production management-- Congresses</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας - Φλώρινα Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** 306.4606 ΚΟΙ

Σχετικά Ονόματα :	<u>Λιοδάκης , Γιώργος</u>
Συνέδριο	<u>Συμπόσιο : "Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής" , (1992:, Πολυτεχνείο Κρήτης)</u>
Συλλογικό Οργανο:	<u>Πολυτεχνείο Κρήτης</u>
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής = Society, technology & restructuring of production : Πρακτικά Συμποσίου, Πολυτεχνείο Κρήτης - Οκτώβριος 1992 : Proceedings of Symposium, Technical University of Crete - October 1992 / επιμέλεια Γ. Λιοδάκης ; Πολυτεχνείο Κρήτης
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 1993
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., σχ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
ISBN:	960-02-1026-8
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφία
Ταξινόμηση DEWEY:	303.483 06 --GR-AT-TP 303.483 ΚΟΙ --GR-AT-NTU
Θέματα:	<u>Τεχνολογία και κοινωνία</u> <u>Τεχνολογία -- Κοινωνιολογικές απόψεις</u> <u>Τεχνολογία και πολιτισμός</u> <u>Τεχνολογία -- Κοινωνιολογικές απόψεις -- Συνέδρια</u> <u>Development of technology</u> <u>Economic development</u>

Εθνικό Μετσόβιο	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 303.483 ΚΟΙ Διαθεσιμότητα
Πολυτεχνείο		
ΤΕΙ Πειραιά	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 303.483 06
		ΚΟΙ

Σχετικά Ονόματα :	Λιοδάκης , Γιώργος
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής : πρακτικά συμποσίου, Πολυτεχνείο Κρήτης - Οκτώβριος 1992 / επιμέλεια, Γ. Λιοδάκης=Society, technology & restructuring of production : proceedings of symposium, Technical University of Crete, October 1992 / editor G. Liodakis.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 1993
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., εικ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Εκδόσεις Παπαζήση
ISBN:	9600210268
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Κείμενο στα ελληνικά και αγγλικά. Περιλαμβάνει βιβλιογραφικές αναφορές.
Παραλλαγές του Τίτλου:	Κοινωνία, τεχνολογία, και αναδιάρθρωση της παραγωγής Society, technology, and restructuring of production
Ταξινόμηση DEWEY:	303.483 (21η) --GR-AT-PPV 303.483 (22η έκδ.) --GR-TR-PEL 306.460 6 --GR-PA-ULI 306.460 6 (21 εκδ.) --GR-VO-PTK 600 KI --GR-PE-UP
Τάξινόμηση LC:	HC79.T4K615 1993 --GR-TH-PMO
Τοπική Ταξινόμηση:	HC79.T4 K615 1993, GR-TH-PMO
Θέματα:	<u>Τεχνολογία -- Κοινωνικές απόψεις Συνέδρια</u> <u>Τεχνολογία -- Κοινωνικές απόψεις -- Ελλάδα Συνέδρια</u> <u>Τεχνολογικές καινοτομίες Συνέδρια</u> <u>Τεχνολογικές καινοτομίες -- Ελλάδα Συνέδρια</u> <u>Μάνατζμεντ</u> <u>ΠΑΡΑΓΩΓΗ</u> <u>ΣΥΜΠΟΣΙΑ</u> <u>ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ</u> <u>Technology-- Social aspects-- Congresses</u> <u>Technology-- Social aspects -- Greece-- Congresses</u> <u>Technological innovations-- Congresses</u> <u>Technological innovations -- Greece-- Congresses</u> <u>Τεχνολογία -- Κοινωνία</u> <u>Τεχνολογία -- Κοινωνικές απόψεις</u>

	Τεχνολογία -- Συνέδρια ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ * -- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ * -- ΣΥΝΕΔΡΙΑ Technological innovations-- Congresses -- Greece Technology-- Social aspects-- Congresses -- Greece Συνέδρια
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πάντειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 303.483 ΚΟΙ	<u>Διαθεσιμότητα</u>
ΤΕΙ Μεσολογίου	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 658.5 ΛΙΟ	<u>Διαθεσιμότητα</u>
Πανεπιστήμιο Πάτρας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 306.460 6 ΛΙΟ	<u>Διαθεσιμότητα</u>
Πανεπιστήμιο Πειραιά	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 600 ΚΙ	<u>Διαθεσιμότητα</u>
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: HC79.T4K615 1993	<u>Διαθεσιμότητα</u>
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 303.483 ΚΟΙ	<u>Διαθεσιμότητα</u>
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Σύνολο Αντ.: 5	Ταξ. αρ.: 306.460 6 ΚΟΙ	

Σχετικά Ονόματα :	Λιοδάκης , Γιώργος , (Επιμελητής Έκδοσης)
Συνέδριο	Συμπόσιο "Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής" , (1992 :, Κρήτη, Ελλάδα)
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής : πρακτικά συμποσίου : Πολυτεχνείο Κρήτης, Οκτώβριος 1992 = Society, technology & restructuring of production : proceedings of symposium : Technical University of Crete, October 1992 / επιμέλεια Γ. Λιοδάκης
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 1993
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	960-02-1026-8
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφικές αναφορές
Ταξινόμηση DEWEY:	303.483 (21 ed.) --GR-SE-TEI
Θέματα:	Τεχνολογία -- Κοινωνικές απόψεις -- Συνέδρια Διοίκηση και οργάνωση παραγωγής -- Συνέδρια

Αίτηση Διαδανεισμού		Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Σερρών

Σύνολο Αντ.: 1

Ταξ. αρ.: 303.483 ΣΥΜ

Σχετικά Ονόματα :	<u>Λιοδάκης , Γιώργος , (Επιμελητής Έκδοσης)</u>
Συνέδριο	<u>Πρακτικά Συμποσίου: Κοινωνία, Τεχνολογία & Αναδιάρθρωση της Παραγωγής , (1992:, Κρήτη) , 070</u>
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής : πρακτικά Συμποσίου Πολυτεχνείο Κρήτης - Οκτώβριος 1992 = Society, technology & reconstructing of production : proceedings of Symposium Technical University of Crete - October 1992 / επιμέλεια Γ. Λιοδάκης
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 1993
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
ISBN:	960-02-1026-8
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική, Αγγλική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφικές παραπομπές
Ταξινόμηση DEWEY:	306.46 --GR-AG-PIL
Θέματα:	<u>Τεχνολογία -- Κοινωνικές απόψεις -- Συνέδρια</u> <u>Παραγωγή -- Διοίκηση και οργάνωση -- Συνέδρια</u> <u>Τεχνολογία -- Οικονομικές απόψεις</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής -
Πρώην Π.Ι.

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** 306.46
1 ΠΡΑ

Σχετικά Ονόματα :	Λιοδάκης , Γιώργος
Συνέδριο	Συμπόσιο "Κοινωνία, Τεχνολογία & Αναδιάρθρωση της Παραγωγής" , (1992 :, Κρήτη, Ελλάδα)
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση παραγωγής : πρακτικά συμποσίου : Πολυτεχνείο Κρήτης, Οκτώβριος 1992 = Society. technology & reconstruction of production : proceedings of

	symposium : Technical University of Crete, October 1992 / επιμέλεια Γ. Λιοδάκης
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 1993
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
ISBN:	9600210268
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Κείμενο σε ελληνικά και αγγλικά Περιλαμβάνει βιβλιογραφίες
Ταξινόμηση DEWEY:	303.483 ΣΥΜ (21) --GR-TH-TEI
Θέματα:	Συμπόσιο "Κοινωνία, Τεχνολογία & Αναδιάρθρωση της Παραγωγής" (1992 : Κρήτη, Ελλάδα) Technology-- Social aspects Congresses Production management Congresses Συνέδρια Συνέδρια
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Θεσσαλονίκης Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** 303.483 ΣΥΜ Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	<u>Λιοδάκης , Γιώργος Κ</u>
Συλλογικό Οργανο:	<u>Πολυτεχνείο Κρήτης</u>
Τίτλος:	Κοινωνία, τεχνολογία & αναδιάρθρωση της παραγωγής : b πρακτικά συμποσίου, Πολυτεχνείο Κρήτης, Οκτώβριος 1992 / επιμέλεια Γ. Λιοδάκης = Society, technology & reconstructing of production = proceedings of symposium, Technical University of Crete, October 1992 editor G. Liodakis.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 1993
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., εκ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
ISBN:	9600210268
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Κείμενο στα ελληνικά και αγγλικά. Περιέχει βιβλιογραφία.
ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ Τίτλος ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΓΡΑΦΟ:	Κοινωνία, τεχνολογία και αναδιάρθρωση της παραγωγής. , Society, technology and reconstructing of production.

Τοπική Ταξινόμηση:	T14.5 .K65 1992, GR-TH-AP
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** T14.5.K65
2 1992

Σχετικά Ονόματα :	Φίλιας , Βασίλης Ι. , 1927-, (Επιμελητής Έκδοσης) Αγουρίδης , Σάββας Χ. , 1921-2009, (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Προβληματισμοί και επισημάνσεις / επιμέλεια Βασίλης Ι. Φίλιας ; μελέτες των: Σάββα Αγουρίδη, ... [κ.ά.]
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Ι. Σιδέρης , 1997-1998
Φυσική Περιγραφή:	2 τ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Ι. Σιδέρης
Σειρά:	Θεωρία και πράξη
ISBN:	960-08-0101-0 (τ. 1) 960-08-0135-5 (τ. 2)
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ UDC:	340.12, GR-AT-EKP
Ταξινόμηση DEWEY:	306 (22) --GR-AT-EKP 306 (21η) --GR-AT-PPV
Τάξινόμηση LC:	HN650.5.A8F54 --CY-NI-UCY
Τοπική Ταξινόμηση:	Θ12 340-1 , GR-AT-HPL
Θέματα:	Κοινωνικά προβλήματα -- Λόγοι, δοκίμια, διαλέξεις Κοινωνικά προβλήματα -- Ελλάδα -- Λόγοι, δοκίμια, διαλέξεις Κοινωνικοί θεσμοί -- Λόγοι, δοκίμια, διαλέξεις Κοινωνικοί θεσμοί -- Ελλάδα -- Λόγοι, δοκίμια, διαλέξεις Κοινωνικά προβλήματα Κοινωνικά προβλήματα -- Ελλάδα Κοινωνικοί θεσμοί Κοινωνικοί θεσμοί -- Ελλάδα Social problems-- Addresses, essays, lectures Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο Κύπρου	Σύνολο Αντ.: 3	Ταξ. αρ.: HN650.5.A8F54 Διαθεσιμότητα	
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Σύνολο Αντ.: 3	Ταξ. αρ.: 340.12 ΦιλΒ π 1997-1998 2	Διαθεσιμότητα
Βουλή των Ελλήνων	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: Θ12 340-1	Διαθεσιμότητα
Πάντειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 306 ΠΡΟ	Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα : Φίλιας , Βασίλης Ι. , 1927-

	Βαβούρας , Ιωάννης Σ. , 1950-
Τίτλος:	Προβληματισμοί και επισημάνσεις ; επιμέλεια Βασίλης Ι. Φίλιας ; μελέτες των Ιωάννη Βαβούρα ... [και ά.]
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Ι. Σιδέρης , 1998
Φυσική Περιγραφή:	τ., εικ., πίν. , 21 εκ.
Σειρά:	Θεωρία και πράξη
ISBN:	960-08-0135-5
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει βιβλιογραφικές παραπομπές
Ταξινόμηση DEWEY:	080 --GR-KS-TEI
Θέματα:	Κοινωνικά προβλήματα -- Λόγοι, δοκίμια, διαλέξεις Κοινωνικά προβλήματα -- Ελλάδα -- Λόγοι, δοκίμια, διαλέξεις
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας - Καστοριά Σύνολο Αντ.: 1 Ταξ. αρ.: 080 ΠΡΟ Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Φίλιας , Βασίλης Ι , 1927- Αγγουρίδης , Σάββας
Τίτλος:	Προβληματισμοί και επισημάνσεις / επιμ. Βασίλης Ι. Φίλιας ; μελέτες των Σάββα Αγγουρίδη ..[κ.α.].
Έκδοση:	1η εκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Σιδέρης , 1997
Φυσική Περιγραφή:	2τ., 22 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Σιδέρης
Σειρά:	Θεωρία και πράξη.
ISBN:	9600801010 (τ.1) 9000801355 (τ.2)
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Τάξινόμηση LC:	AC95.G8P77 1997 --GR-HE-TEI
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Κρήτης Σύνολο Αντ.: 1 Ταξ. αρ.: AC95.G8 P77 1997

Σχετικά Ονόματα :	Φίλιας , Βασίλης , 1927- Αγουρίδης , Σάββας
Τίτλος:	Προβληματισμοί και επισημάνσεις / Βασίλης Ι. Φίλιας, επιμέλεια ; μελέτες των Σάββα Αγουρίδη ... [κ.ά.].
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Ι. Σιδέρης , 1997-
Φυσική Περιγραφή:	τ., 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Ι. Σιδέρης
Σειρά:	Σειρά Θεωρία και πράξη
ISBN:	9600801010 (τ. 1) 9600801355 (τ. 2)
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει βιβλιογραφικές αναφορές.
Τάξινομηση LC:	AC95.G8P77 1997 --GR-TH-PMO
Τοπική Ταξινόμηση:	AC95.G8P77 1997, GR-TH-PMO
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Σύνολο Αντ.: 2 Ταξ. αρ.: AC95.G8P77 1997

Σχετικά Ονόματα :	Αγουρίδης , Σάββας Χρ , 1921-2009 Φίλιας , Βασίλης , 1927-
Τίτλος:	Προβληματισμοί και επισημάνσεις / Σάββας Αγουρίδης κ.α. ,επιμ. Βασίλης Φίλιας.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Σιδέρης , 1998
Φυσική Περιγραφή:	2 Τ. , πινακ. , 21 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Σιδέρης
Σειρά:	Θεωρία και πράξη
ISBN:	9600801010 (v.1) 9600801355 (v.2)
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφικές παραπομπές.
Τοπική Ταξινόμηση:	HM15 .P76, GR-HE-PKT, In process 2563g (T.1), GR-HE-PKT
Θέματα:	Sociology-- Collected works Social problems-- Collected works -- Greece

Αίτηση Διαδανεισμού

Δίκτυο
Διαδανεισμού
Ελληνικών
Ακαδημαϊκών
Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο Κρήτης

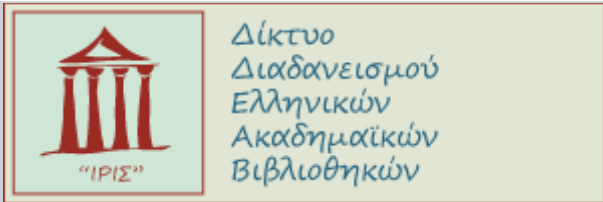
Σύνολο Αντ.: 2

Ταξ. αρ.: In process 2563g (T.1)

Σχετικά Ονόματα :	Πετρίδης , Παύλος Β , 1946-2000., (Επιμελητής Έκδοσης) Πρόντζας , Ευάγγελος Δ , (Επιμελητής Έκδοσης)
Τίτλος:	Δίκαιο, ιστορία και θεσμοί : τιμητικό αφιέρωμα στον Νικόλαο Πανταζόπουλο / επιμέλεια έκδοσης Παύλος Πετρίδης ,Ευάγγελος Πρόντζας ; πρόλογος Αριστόβουλου Μάνεση.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Θεσσαλονίκη : , Βόλος : University Studio Press Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας Βόλου , 2000
Φυσική Περιγραφή:	418 σ., εικ., πανομ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	University Studio Press :
ISBN:	9601208267
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Ανακοινώσεις από το συνέδριο που έγινε στο Βόλο 22-24 Μαΐου 1998. "Εργογραφία": σ. 25-41. Περιέχει βιβλιογραφικές παραπομπές.
Ταξινόμηση DEWEY:	340.09 --GR-AT-ACA 340.495 (21) --GR-PA-HOU 340.538 (21η εκδ.) --GR-KE-IUL
Τάξινόμηση LC:	KKE62.D55 2000 --CY-NI-UCY
Τοπική Ταξινόμηση:	ΔΕΟ 10 , GR-PA-HOU, ΗΛΙ 295030 , GR-HE-PKT, KKE62 .D55 2000, GR-HE-PKT
Γενικά Θέματα:	Βασικές αρχές δικαίου και διοίκησης -- ΔΕΟ 10 -- GR-PA-HOU
Θέματα:	Πανταζόπουλος , Νικόλαος Ι. , 1912- Πανταζόπουλος , Νικόλαος Ι. , 1912-2001 Πανταζόπουλος , Νικόλαος Ι. , 1912-2001. ΔΙΚΑΙΟ -- ΙΣΤΟΡΙΑ Δίκαιο, Ελληνικό Δίκαιο -- Ελλάδα -- Συνέδρια Law-- History Law -- Greece Congresses
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο Κύπρου	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: KKE62.D55 2000	Διαθεσιμότητα
Ακαδημία Αθηνών	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: Η 1822	Διαθεσιμότητα

Πανεπιστήμιο Κρήτης	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: ΗΛΙ 295030	Διαθεσιμότητα
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 5	Ταξ. αρ.: 340.538 ΔΙΚ	Διαθεσιμότητα
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 340.495 ΔΙΚ	Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Μάνεσης , Αριστόβουλος Ι. , 1922-2000, (Συγγραφέας Εισαγωγής) Πετρίδης , Παύλος , (Επιμελητής Έκδοσης) Πρόντζας , Ευάγγελος Δ. , (Επιμελητής Έκδοσης)
Τίτλος:	Δίκαιο : ιστορία και θεσμοί : τιμητικό αφιέρωμα στον Νικόλαο Πανταζόπουλο / πρόλογος Αριστόβουλου Μάνεση ; επιμέλεια έκδοσης Παύλος Πετρίδης, Ευάγγελος Πρόντζας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Βόλος : University Studio Press Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας Βόλου , 2000
Φυσική Περιγραφή:	418 σ., εικ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας Βόλου</u>
ISBN:	960-12-0826-7
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει τα πρακτικά του συμποσίου που έγινε στις 22-24 Μαΐου 1998, στο Δημαρχείο Βόλου
Ταξινόμηση DEWEY:	340.09 (21η) --GR-AT-PPV
Θέματα:	<u>Δίκαιο -- Ιστορία</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	

Πάντειο Πανεπιστήμιο Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** 340.09 ΔΙΚ Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Μάνεσης , Αριστόβουλος Ι. , 1922-2000, (Συγγραφέας Εισαγωγής) Πετρίδης , Παύλος Β. , 1946-2000, (Επιμελητής Έκδοσης) Πρόντζας , Ευάγγελος , (Επιμελητής Έκδοσης)
Τίτλος:	Δίκαιο ιστορία και θεσμοί : τιμητικό αφιέρωμα στον Νικόλαο Πανταζόπουλο / πρόλογος Αριστόβουλου Μάνεση ; επιμέλεια Παύλος Πετρίδης, Ευάγγελος Πρόντζας
Δημοσίευση/Διάθεση:	Θεσσαλονίκη : University Studio Press , 2000
Φυσική Περιγραφή:	418 σ., εικ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	University Studio Press
ISBN:	960-12-0826-7

Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Τιμητικό αφιέρωμα στον Νικόλαο Πανταζόπουλο, περιέχει τα πρακτικά του Συμποσίου που έγινε 22-24 Μαΐου στο Δημαρχείο Βόλου
Ταξινόμηση DEWEY:	340.09 (22η έκδ.) --GR-TR-PEL
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** 340.09

Σχετικά Ονόματα :	<u>Πετρίδης , Παύλος Β</u> <u>Πρόντζας , Ευάγγελος Δ</u> <u>Πανταζόπουλος , Νικόλαος Ι</u>
Τίτλος:	Δίκαιο ιστορία και θεσμοί : τιμητικό αφιέρωμα στον Νικόλαο Πανταζόπουλο / πρόλογος Αριστόβουλου Μάνεση ; επιμέλεια έκδοσης Παύλος Πετρίδης, Ευάγγελος Πρόντζας.
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Θεσσαλονίκη : , Βόλος : University Studio Press ; Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας , 2000
Φυσική Περιγραφή:	418 σ., 23 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>University Studio Press :</u>
ISBN:	9601208267
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφικές αναφορές.
Περιεχόμενα:	Ι.ΗΕπίκεντρα έργου: Εργογραφία --Ιωάννης Μανωλεδάκης -- , ΗΕρανίσματα κριτικής --Γεώργιος Νάκος -- , ΟΣυνόπαρξη και αντιπαράθεση στις βαλκανικές κοινωνίες του Νικολάου Ι. Πανταζόπουλου -- ΙΙ. Καινοτομίας απάνθισμα:Βασίλης Δημητριάδης -- , Ηεπαναστατική συμβολή στην επιστήμη της ιστορίας του δικαίου /Κωνσταντίνος Πιτσάκης -- ΙΙΙ. Πολυσχισμός ιστορία: , Οιστορία του ελληνικού και ρωμαϊκού δικαίου /Κωνσταντίνος Σβολόπουλος -- , ΗΕλλήνων συσσωματώσεις /Αναστασιάδης Γιώργος -- , ΗΚωνσταντίνος Αρμενόπουλος μετά την έκδοση του 1952 /Αννίτα Πρασά -- , Ηεμβάνθυνση στην πολιτική πρόταση του ρήγα /Πετρίδης Παύλος -- , ΤοΙ. Καποδίστριας στη διαλεκτική των θεσμών και πολιτικής ιστορίας /Σάββας Σπέντζας -- , Τοσυμβολή στην προεπαναστατική και καποδιστριακή περίοδος /Δάφνη Παπαδάτου -- , Ηβαυαροκρατία ανάμεσα στην έρευνα και τη διδασκαλία

	/Ευάγγελος Πρόντζας -- IV. Ακροθίνια: , Οικονομία και κοινωνία στην ιστορία του δικαίου και των θεσμών /Κωνσταντίνος Βαβούσκος -- , Ώραμα μιας αυτόφωτης νεοελληνικής νομικής επιστήμης /Αριάδνη Γερούκη -- , Η"ίδιον" δίκαιο των ελλήνων /Απόστολος Παπαθανασίου -- , ΗΠαρατηρήσεις τινές εις την από Μαΐου 1882 Πατριαρχικήν και συνοδικήν πράξιν "περί της υπαγωγής των Επαρχιών Ηπείρου και Θεσσαλίας τη Εκκλησία της Ελλάδος" /Φωτεινή Δεκάζου- Στεφανοπούλου -- , ΗΕκκλησιαστικοί αφορισμοί: η αμφίσημη λειτουργία ενός παραδοσιακού θεσμού αποκλεισμού /Στέφανος Στεφανόπουλος -- , ΤοΕξέλιξη και εφαρμογή του Δικαίου. Η περίπτωση της Μαγνησίας στην πρώιμη και μέση βυζαντινή περίοδο /Δημήτρης Κράνης -- , φύση και τα όρια αποκλεισμού των γυναικών στην κλασική Αθήνα /Δημήτρης Πιτσιώρης -- , Θερσίτης και η αμφισβήτηση της εξουσίας /Ελένη Αντωνιάδου- Μπιμπίκου -- , Πολιτικοκοινωνικές ζυμώσεις και δικαιοταξία: Το παράδειγμα της Θεσσαλονίκης στο 14ο αιώναΑντώνης Μανιτάκης -- , αναβάθμιση της πολιτικής ως εναλλακτική -- V. Επιλογισμοί:Αγαμέμνων Μουρτζόπουλος -- , Δύο ζητήματα για το βολιώτη νομοδιδάσκαλο /Γιώργος Νάκος -- , γόνιμη σύζευξη "λαϊκού" και "λόγιου", διαρκής κοινωνική και πολιτική πρόκληση /Βασίλης Φίλιας. , πάλι μεταξύ ξένου και ίδιου δικαίου / , πολυσχιδία του έργου του, νήμα για την επικαιρότητα της σκέψης / , Από την μαθητεία της επιστήμης του δικαίου στη συνεργασία της διδασκαλίας / , έργο του στις σημερινές συνθήκες /
ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ Τίτλος ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΓΡΑΦΟ:	Τιμητικό αφιέρωμα στον Νικόλαο Πανταζόπουλο
Τάξινόμηση LC:	HON KKE74.P36 2000 --GR-TH-AP
Θέματα:	<u>Πανταζόπουλος, , Νικόλαος Ι.</u> <u>Festschriften -- Greece</u> <u>Law-- History -- Greece</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** HON KKE74.P36
2 2000

Σχετικά Ονόματα :	Πετρίδης , Παύλος Β. , (1947-2000), (Επιμελητής Έκδοσης), 27680 Πρόντζας , Ευάγγελος Δ. , (Επιμελητής Έκδοσης), 35384
Τίτλος:	Δίκαιο : Ιστορία και θεσμοί : Τιμητικό αφιέρωμα στον Νικόλαο Πανταζόπουλο / επιμέλεια έκδοσης Παύλος Πετρίδης [και] Ευάγγελος Πρόντζας ; πρόλογος Αριστόβουλου Μάνεση
Δημοσίευση/Διάθεση:	Θεσσαλονίκη : University Studio Press , 2000
Φυσική Περιγραφή:	418,[1]σ., 24εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	University Studio Press
ISBN:	960-12-0826-7
Γλώσσα κειμένου:	gre
Ταξινόμηση DEWEY:	340 (21) --GR-AT-EVE
Τοπική Ταξινόμηση:	2002/002510, GR-AT-EVE
Θέματα:	Πανταζόπουλος , Νικόλαος Ι. , (1912-) Δίκαιο Δίκαιο -- Ιστορία
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος Σύνολο Αντ.: 2 Ταξ. αρ.: 002510/02-1

Σχετικά Ονόματα :	ΛΑΜΠΙΡΗ-ΔΗΜΑΚΗ , ΙΩΑΝΝΑ , (Επιμελήτης Έκδοσης), (Συγγραφέας) Αλεξάκης , Μανώλης , (Συγγραφέας) ΑΣΤΡΙΝΑΚΗΣ , ΑΝΤΩΝΗΣ Ε , (Συγγραφέας) Αφουξενίδης , Αλέξανδρος , (Συγγραφέας) Αχείμαστος , Μύρων , (Συγγραφέας) Βλαχούτσικου , Χριστίνα , (Συγγραφέας) Γεωργούλας , Αντώνης , (Συγγραφέας) Κασίμης , Χαράλαμπος , (Συγγραφέας) Κατριβέσης , Νικόλαος , (Συγγραφέας) Κοβάνη , Ελένη , (Συγγραφέας) Κοκοσαλάκης , Νίκος , (Συγγραφέας) Κονιόρδος , Σωκράτης , (Συγγραφέας) Κωνσταντακόπουλος , Σταύρος , (Συγγραφέας) Λελεδάκης , Κανάκης , (Συγγραφέας) Λεοντσίνη , Μαίρη , (Συγγραφέας) Λύτρας , Ανδρέας , (Συγγραφέας) Μαραντζίδης , Νίκος , (Συγγραφέας) Μαυρίδης , Ηρακλής , (Συγγραφέας) ΜΩΥΣΙΔΗΣ , ΑΝΤΩΝΗΣ , (Συγγραφέας) Παληός , Ζαχαρίας , (Συγγραφέας) ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ , ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. , (Συγγραφέας) Παπαδοπούλου , Δέσποινα , (Συγγραφέας) Παππάς , Τάκης Σ. , (Συγγραφέας) Παπαρίζος , Αντώνης , (Συγγραφέας) Πετράκη , Γεωργία , (Συγγραφέας) Ροτζώκος , Νίκος Β. , (Συγγραφέας) Σελέκου , Ολυμπία , (Συγγραφέας) Σερντεδάκης , Νίκος , (Συγγραφέας) Σταθοπούλου , Θεώνη , (Συγγραφέας) ΣΤΡΑΤΗΓΑΚΗ , ΜΑΡΙΑ , (Συγγραφέας) ΤΣΙΓΚΑΝΟΥ , Ιωάννα , (Συγγραφέας) Φραγκομιχελάκης , Μιχάλης , (Συγγραφέας) Χάλαρης , Γιώργος , (Συγγραφέας) Χατζηγιάννη , Ανδρομάχη , (Συγγραφέας) Ψαρρού , Μάγδα Κ. , (Συγγραφέας) Ψημίτης , Μιχάλης , (Συγγραφέας) Ψημμένος , Ιορδάνης , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Η κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα. Η ολοκλήρωση της τριλογίας, 1959 - 2000 : Με κείμενα 36 συγγραφέων / Ιωάννα Λαμπίρη - Δημάκη
Τίτλος τόμου:	Τόμος Γ'
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2002
Φυσική Περιγραφή:	616 σ.
Εκδοτικός Οίκος:	Εκδόσεις Παπαζήσης
ISBN:	960-02-1582-0
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική

Ταξινόμηση DEWEY:	301.094 95 (20) --GR-AT-EKP 301.495 --GR-ME-TEI
Τάξινόμηση LC:	HM22.G8 --GR-CH-TUC
Τοπική Ταξινόμηση:	Κ.ααα , GR-AT-GSG, Ν.ακη-Κοινωνιολόγος , GR-AT-GSG, Κ.ανα , GR-AT-GSG, Κ.αζα Α , GR-AT-GSG, Ν.ακθ , GR-AT-GSG
Θέματα:	Κοινωνιολογία-Συλλογές Κοινωνιολογία -- Ελλάδα -- Ιστορία Sociology -- Greece Κοινωνιολογία
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 301.094 95ΛΑΜ 67Α΄	Διαθεσιμότητα
Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων	Σύνολο Αντ.: 1		Διαθεσιμότητα
Πολυτεχνείο Κρήτης	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: HM22.G8K6 2002	Διαθεσιμότητα
ΤΕΙ Μεσολογγίου	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 301.495 ΚΟΙ	Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	<u>Λαμπίρη-Δημάκη , Ιωάννα , 1935-</u>
Τίτλος:	Η κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα : η ολοκλήρωση της τριλογίας, 1959-2000 / εισαγωγή και επιμέλεια Ιωάννα Λαμπίρη - Δημάκη
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2002
Φυσική Περιγραφή:	616 σ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
ISBN:	960-02-1582-0
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Ταξινόμηση DEWEY:	301.09495 (22) --GR-AT-AU 301 --GR-AT-ACA 301.094 95 --GR-PA-ULI
Θέματα:	<u>Sociology -- Greece -- 20th century</u> <u>ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ * -- ΛΟΓΟΙ, ΔΟΚΙΜΙΑ, ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</u> <u>Κοινωνιολογία -- Ελλάδα</u> <u>Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες 20ός αι.</u>

Αίτηση Διαδανεισμού		Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ακαδημία Αθηνών	Σύνολο Αντ.: 3	Ταξ. αρ.: 006113	<u>Διαθεσιμότητα</u>
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 301.09495	<u>Διαθεσιμότητα</u>
Πανεπιστήμιο Πάτρας	Σύνολο Αντ.: 1		

Σχετικά Ονόματα :	<u>Λαμπίρη - Δημάκη , Ιωάννα , 1935- , (Επιμελητής Έκδοσης)</u>
Τίτλος:	Η κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα / εισαγωγή και επιμέλεια Ιωάννα Λαμπίρη-Δημάκη
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήση , 2002
Φυσική Περιγραφή:	3 τ., πίνακες , 23 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
ISBN:	960-02-1582-0
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει βιβλιογραφικές αναφορές.
Περιεχόμενα:	Τ. 1: Με κείμενα 30 συγγραφέων - τ. 2: 1988-1996: με κείμενα 47 συγγραφέων - τ.3: Η ολοκλήρωση της τριλογίας 1959-2000: με κείμενα 36 συγγραφέων.
Τίτλοι Τόμων:	1988-1996, με κείμενα 47 συγγραφέων Η ολοκλήρωση της τριλογίας 1959-2000 , με κείμενα 36 συγγραφέων
Ταξινόμηση DEWEY:	301. 049 5 (21) --GR-PA-HOU
Τοπική Ταξινόμηση:	ΕΠΟ 12 , GR-PA-HOU
Γενικά Θέματα:	Γενική γεωγραφία, ανθρωπογεωγραφία και υλικός πολιτισμός της Ευρώπης -- ΕΠΟ 12 -- GR-PA-HOU
Θέματα:	<u>Κοινωνιολογία -- Ελλάδα</u> <u>Ελλάδα Κοινωνικές απόψεις 20ος αιώνας</u>

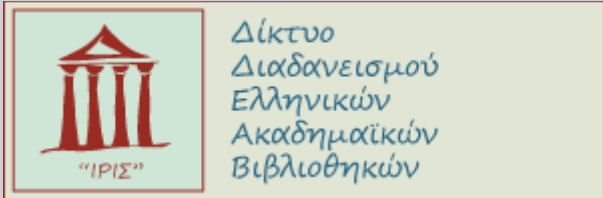
Αίτηση Διαδανεισμού		Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 4	Ταξ. αρ.: 301.0495 ΚΟΙ	<u>Διαθεσιμότητα</u>

Σχετικά Ονόματα :	Παπαδοπούλου , Δέσποινα Ν. , (Επιμελητής Έκδοσης)
Τίτλος:	Κοινωνικός αποκλεισμός : "για τους ανθρώπους που παραμερίζουμε ..." : εισαγωγή - επιμέλεια: Δέσποινα Παπαδοπούλου
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Αρμός , 2002
Φυσική Περιγραφή:	360 σ.
Εκδοτικός Οίκος:	Εκδόσεις Αρμός
ISBN:	960-527-227-X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Εισηγήσεις τριήμερου συνεδρίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 16, 17, 18 Μαΐου 1999 .- "Αθηνά"- Δίκτυο Εθελοντικής Δημιουργίας
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ UDC:	316.35, GR-AT-OMB
Ταξινόμηση DEWEY:	305.56 (dc21) --GR-AT-TCD
Θέματα:	<u>Κοινωνικός αποκλεισμός</u> <u>Συνέδριο</u> <u>Διακρίσεις</u> <u>Κοινωνικός αποκλεισμός -- Συνέδριο -- Αθήνα</u> <u>Social exclusion</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Συνήγορος του Πολίτη	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 316.35 ΚΟΙ	<u>Διαθεσιμότητα</u>
Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων - ΚΕΘΕΑ	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.56 ΚΟΙ	<u>Διαθεσιμότητα</u>

Σχετικά Ονόματα :	Αμηνά , Άννα Παπαδοπούλου , Δέσποινα , (Επιμελητής Έκδοσης)
Συλλογικό Οργανο:	"Αθηνά"-Δίκτυο εθελοντικής δημιουργίας
Τίτλος:	Κοινωνικός αποκλεισμός : "για τους ανθρώπους που παραμερίζουμε..." : εισηγήσεις τριήμερου συνεδρίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο 16,17,18 Μαΐου 1999 / [Α. Αμηνά ... κ.ά.] ; [εισαγωγή - επιμέλεια Δέσποινα Παπαδοπούλου]
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Αρμός , c2002
Φυσική Περιγραφή:	360 σ., 23 εκ.

ISBN:	960-527-227-X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Στη σελίδα τίτλου "Αθηνά"-Δίκτυο εθελοντικής δημιουργίας Περιέχει βιβλιογραφίες
Ταξινόμηση DEWEY:	305 (21η) --GR-AT-PPV
Θέματα:	Κοινωνικός αποκλεισμός Συνέδρια Μειονότητες -- Ελλάδα Συνέδρια
Αίτηση Διαδανεισμού	

Πάντειο Πανεπιστήμιο Σύνολο Αντ.: 4 **Ταξ. αρ.:** 305 ΚΟΙ Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Παπαδοπούλου , Δέσποινα , (Επιμελήτης Έκδοσης)
Συλλογικό Οργανο:	"Αθηνά" , Δίκτυο Εθελοντικής Δημιουργίας
Τίτλος:	Κοινωνικός αποκλεισμός : "για τους ανθρώπους που παραμερίζουμε..." : εισηγήσεις τριήμερου συνεδρίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 16, 17, 18 Μαΐου 1999 / "Αθηνά", Δίκτυο Εθελοντικής Δημιουργίας ; εισαγωγή, επιμέλεια Δέσποινα Παπαδοπούλου
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Αρμός , 2002
Φυσική Περιγραφή:	360 σ.
Εκδοτικός Οίκος:	Αρμός
ISBN:	960-527-227-X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφικές σημειώσεις
Ταξινόμηση DEWEY:	305.568 --GR-AT-EKA 305 --GR-PA-ULI 302.54 --GR-PA-ULI 305.56 ΑΘΗ (22) --GR-AT-NTU
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://geac.haef.gr/digital/book.covers/83737 : Εξώφυλλο βιβλίου
Θέματα:	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ -- ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ -- ΕΛΛΑΔΑ MARGINALITY, SOCIAL-- CONGRESSES CONGRESSES AND CONVENTIONS -- GREECE Μειονότητες -- Συνέδρια -- Ελλάδα Κοινωνική απομόνωση Αποξένωση (Κοινωνική ψυχολογία) Marginality, Social

	Social isolation
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ελληνοαμερικανικό Κολλέγιο Αθηνών-Ψυχικού	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 305.568 KOI	Διαθεσιμότητα
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 305.56 ΑΘΗ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πάτρας	Σύνολο Αντ.: 2	Ταξ. αρ.: 302.54 ΠΑΠ	Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Παπαδοπούλου , Δέσποινα , 1964-.
Συλλογικό Οργανο:	Κοινωνικός Αποκλεισμός , Αθήνα) , (1999 :
Τίτλος:	Κοινωνικός αποκλεισμός "για τους ανθρώπους που παραμερίζουμε..." :εισηγήσεις τριήμερου συνεδρίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο 16,17,18 Μαΐου 1999.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Αρμος , 2002
Φυσική Περιγραφή:	360 σ., 17 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Αρμος
ISBN:	960-527-227-X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιογραφικά
Τοπική Ταξινόμηση:	0030403702, GR-AT-HPL
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Βουλή των Ελλήνων Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** 0030403702 Διαθεσιμότητα

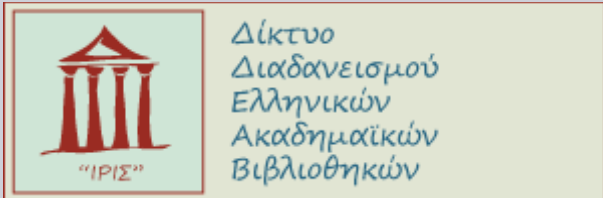
Σχετικά Ονόματα :	Παπαδοπούλου , Δέσποινα
Συλλογικό Οργανο:	Συνέδριο Ενάντια στον Κοινωνικό Αποκλεισμό , Αθήνα, Ελλάδα) , (1999 :
Τίτλος:	Κοινωνικός αποκλεισμός : <<Για τους ανθρώπους που παραμερίζουμε ... >> : εισηγήσεις Τριήμερου Συνεδρίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο 16, 17, 18 Μαΐου 1999 <<Αθηνά>> - Δίκτυο Εθελοντικής Δημιουργίας ; [εισαγωγή, επιμέλεια Δέσποινα Παπαδοπούλου]

Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Αρμός , 2002
Φυσική Περιγραφή:	360 σ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Αρμός</u>
ISBN:	960527227X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Εισηγήσεις Τριήμερου Συνεδρίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο 16, 17, 18 Μαΐου 1999 <<Αθηνά>> - Δίκτυο Εθελοντικής Δημιουργίας. Περιέχει βιβλιογραφία (σ. [71]-72)
Τάξινομηση LC:	HM1136.K65 1999 --GR-TH-AP
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

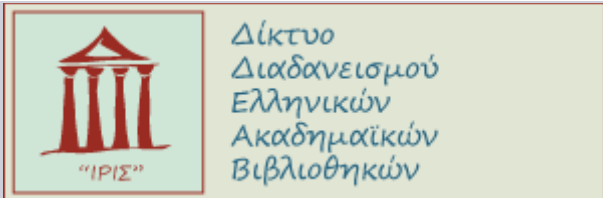
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** HM1136.K65
3 1999

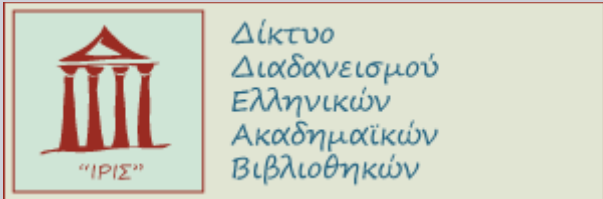
Συγγραφέας:	Παπαδοπούλου , Δέσποινα , 340, 080
Σχετικά Ονόματα :	ΑΜΗΡΑ , ANNA , (Συγγραφέας) Βελίδης , Σταύρος , (Συγγραφέας) Γεωργίου , Γιάννης , (Συγγραφέας) ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ , ΣΤΡΑΤΟΣ , (Συγγραφέας) ΕΜΚΕ-ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ , ΗΡΑ , (Συγγραφέας) Ζάννης , Παναγιώτης , (Συγγραφέας) ΙΩΑΝΝΙΔΗ-ΚΑΠΟΛΟΥ , Έλλη , (Συγγραφέας) ΚΑΛΤΣΟΓΙΑ-ΤΟΥΡΝΑΒΙΤΗ , ΝΙΚΗ , (Συγγραφέας) ΚΟΥΡΑΚΗΣ , ΝΕΣΤΩΡ Ε. , (Συγγραφέας) Λεχουρίτης , Γιώργος , (Συγγραφέας) Λύτρας , Ανδρέας , (Συγγραφέας) Μανουδάκη , Θεανώ , (Συγγραφέας) Μάντη , Παναγιώτα , (Συγγραφέας) Σιβρή , Χρυσάνθη , (Συγγραφέας) Σταλίκας , Αναστάσιος , (Συγγραφέας) ΤΕΠΕΡΟΓΛΟΥ , ΑΦΡΟΔΙΤΗ , (Συγγραφέας) Τζεμπελίκος , Ερρίκος , (Συγγραφέας) Τσακλόγλου , Παναγιώτης , (Συγγραφέας) Φακιόλας , Νίκος , (Συγγραφέας) Χρυσάκης , Μανώλης , (Συγγραφέας) Ψημμένος , Ιορδάνης , (Συγγραφέας)
Συνέδριο	Τριήμερο συνέδριο "Ενάντια στον Κοινωνικό Αποκλεισμό" , (16,17,18 Μαΐου 1999 , Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο)
Συλλογικό Οργανο:	Αθηνά , Δίκτυο Εθελοντικής Δημιουργίας , 557
Τίτλος:	Κοινωνικός αποκλεισμός : Για τους ανθρώπους που παραμερίζουμε... : Εισηγήσεις Τριήμερου Συνεδρίου Πάντειο Πανεπιστήμιο 16,17,18 Μαΐου 1999 / Εισαγωγή επιμέλεια Δέσποινα Παπαδοπούλου

Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Αρμός , [1999]
Φυσική Περιγραφή:	360 σ., 23 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	ΑΡΜΟΣ
ISBN:	960-527-227-X
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Τοπική Ταξινόμηση:	Κ.αξα , GR-AT-GSG, Κ.αξα Α , GR-AT-GSG, Κ.αξα Β , GR-AT-GSG, Κ.αεα Φ , GR-AT-GSG
Αίτηση Διαδανεισμού	

Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων Σύνολο Αντ.: 1 Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	<u>Παπαδοπούλου , Δέσποινα , (1964-), (Επιμελητής Έκδοσης), 41338</u>
Συνέδριο	<u>Κοινωνικός Αποκλεισμός , (1999 ., Αθήνα) , 070, 188721</u>
Τίτλος:	Κοινωνικός αποκλεισμός : "Για τους ανθρώπους που παραμερίζουμε_ " : Εισηγήσεις τριήμερου συνεδρίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 16, 17, 18 Μαΐου 1999 / εισαγωγή - επιμέλεια Δέσποινα Παπαδοπούλου
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Αρμός , 2002
Φυσική Περιγραφή:	360σ., 24εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Αρμός</u>
ISBN:	960-527-227-X
Γλώσσα κειμένου:	gre
Σημειώσεις:	Η διοργάνωση έγινε από το "Αθηνά" - Δίκτυο Εθελοντικής Δημιουργίας
Ταξινόμηση DEWEY:	300 (21) --GR-AT-EVE
Τοπική Ταξινόμηση:	2002/007866, GR-AT-EVE
Θέματα:	<u>Κοινωνική περιθωριοποίηση -- Συνέδρια</u> <u>Μειονότητες -- Ελλάς -- Συνέδρια</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος Σύνολο Αντ.: 2 Ταξ. αρ.: 007866/02-1 Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος , 1972-, (Επιμελητής Έκδοσης) Κρεατσάς , Γεώργιος Κ. , (Συγγραφέας Εισαγωγής)
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός-οργάνωση και διοίκηση-οικονομική λειτουργία-τομεακές πολιτικές ; επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Γεώργιος Κρεατσάς
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2006
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Γλώσσα κειμένου:	gre
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφικές παραπομπές
Ταξινόμηση DEWEY:	613 (21) --GR-AT-EKP
Θέματα:	Medical economics Medical economics Health Planning Health services administration
Αίτηση Διαδανεισμού	

Εθνικό Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σύνολο
Αντ.: 1

Ταξ. αρ.: 614
ΣΟΥ 25Ζ'

Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος , 1972-, (Επιμελητής Έκδοσης) Κρεατσάς , Γεώργιος , (Συγγραφέας Εισαγωγής)
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός, οργάνωση και διοίκηση, οικονομική λειτουργία, τομεακές πολιτικές / επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Γεώργιος Κρεατσάς
Έκδοση:	2η αναθ. έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήσης , 2007
Φυσική Περιγραφή:	571 σ., εικ., πιν., 25 εκ.
Σειρά:	<u>Κοινωνική & εκπαιδευτική πολιτική (Παπαζήσης)</u> , 3
ISBN:	χαρτόδ. 978-960-02-2046-9
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφικές παραπομπές.
Τάξινόμηση LC:	RA393.P65 2007 --CY-NI-OUC
Θέματα:	<u>Medical economics</u> <u>Medical policy -- European Union</u> <u>Medical care-- Finance</u>

Αίτηση Διαδανεισμού		Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου Σύνολο Αντ.: 1 Ταξ. αρ.: RA410.P65 2006

Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος Ν. , (Επιμελητής Έκδοσης) Κρεατσάς , Γεώργιος , (Συγγραφέας Εισαγωγής)
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός, οργάνωση και διοίκηση, οικονομική λειτουργία, τομεακές πολιτικές / επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Γεώργιος Κρεατσάς
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση , 2006
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., εικ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Εκδόσεις Παπαζήση
Σειρά:	Κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική
ISBN:	978-960-02-2046-9
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Πάνω από τον τίτλο: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Κοινωνικής & Εκπαιδευτικής Πολιτικής Περιέχει βιβλιογραφίες
Ταξινόμηση DEWEY:	362.1068 (21η) --GR-AT-PPV 360 (21) --GR-AT-EVE
Τοπική Ταξινόμηση:	2006/009608, GR-AT-EVE, 2007/000361, πολλαπλό , GR-AT-EVE, 2007/003296, πολλαπλό , GR-AT-EVE
Θέματα:	Υπηρεσίες υγείας -- Διοίκηση και οργάνωση Υγειονομική πολιτική Ιατρική οικονομική Οικονομικά της υγείας Πολιτική υγείας -- Οικονομικές απόψεις

Αίτηση Διαδανεισμού		Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος	Σύνολο Αντ.: 6	Ταξ. αρ.: 000361/07	Διαθεσιμότητα
Πάντειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 5	Ταξ. αρ.: 362.1068 ΠΟΛ	Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος Ν. , (Επιμελητής Έκδοσης) Κρεατσάς , Γεώργιος Κ. , (Συγγραφέας Εισαγωγής)

Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός - οργάνωση και διοίκηση - οικονομική λειτουργία - τομεακές πολιτικές ; επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος: Γεώργιος Κρεατσάς
Έκδοση:	2η έκδ. αναθ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., πιν., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Κοινωνική & εκπαιδευτική πολιτική / Παπαζήσης
ISBN:	9789600220469
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Ταξινόμηση DEWEY:	338.473 621 (22) --GR-LR-TEI
Θέματα:	ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ MEDICAL ECONOMICS MEDICAL POLICY
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Λάρισας Σύνολο Αντ.: 6 **Ταξ. αρ.:** 338.473 621 ΠΟΛ Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος Ν. , (Επιμελητής Έκδοσης) Κρεατσάς , Γεώργιος Κ. , (Συγγραφέας Εισαγωγής)
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός - οργάνωση και διοίκηση - οικονομική λειτουργία - τομεακές πολιτικές ; επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος: Γεώργιος Κρεατσάς
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2006
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., πιν., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Κοινωνική & εκπαιδευτική πολιτική / Παπαζήσης
ISBN:	9789600220469
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Ταξινόμηση DEWEY:	338.473 621 (22) --GR-LR-TEI
Θέματα:	ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ MEDICAL ECONOMICS MEDICAL POLICY

Αίτηση Διαδανεισμού		Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Λάρισας Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** 338.473 621 ΠΟΛ Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	<u>Σουλιώτης , Κυριάκος Ν , (Επιμελητής Έκδοσης)</u> <u>Κρεατσάς , Γεώργιος Κ , 1949-, (Συγγραφέας Εισαγωγής)</u>
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός - οργάνωση και διοίκηση - οικονομική λειτουργία - τομεακές πολιτικές / επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Γεώργιος Κρεατσάς.
Έκδοση:	2η έκδ. αναθ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., εικ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
Σειρά:	<u>Κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική, 3</u>
ISBN:	9789600220469
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Άνω του τίτλου: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
Ταξινόμηση DEWEY:	362.1 (22) --GR-AT-TEI
Θέματα:	<u>Πολιτική υγείας</u> <u>Medical policy</u> <u>Οικονομικά της υγείας</u> <u>Medical economics</u> <u>Διοίκηση και οργάνωση υπηρεσιών υγείας</u> <u>Health services administration</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Αθήνας Σύνολο Αντ.: 1 **Ταξ. αρ.:** BK 362.1 ΝΜΘ

Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος Ν. , (Επιμελητής Έκδοσης)
Συλλογικό Όργανο:	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας book : στρατηγικός σχεδιασμός-

	οργάνωση και διοίκηση-οικονομική λειτουργία-τομεακές πολιτικές / Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.Σχολή Κοινωνικών Επιστημών.Τμήμα κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής. ; επιμ. Κυριάκος Ν. Σουλιώτης
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2006
Φυσική Περιγραφή:	572σ., διαγρ., πίν., σχ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική
ISBN:	960-02-2046-9
Γλώσσα κειμένου:	gre
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφία.
Ταξινόμηση DEWEY:	613 (22) --GR-AT-OPA
Θέματα:	Πολιτική για την υγεία Οικονομικές ανισότητες Υγειονομικός έλεγχος Κοινωνική ασφάλιση Ψυχική υγεία Δημόσια υγιεινή
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Οικονομικό Πανεπιστήμιο
Αθηνών

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.: 613**
1 ΠΑΝ

Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος Ν. , 1972-, (Επιμελητής Έκδοσης)
Συλλογικό Οργανο:	<u>Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου , Σχολή Κοινωνικών Επιστημών , Τμήμα Κοινωνικής & Εκπαιδευτικής Πολιτικής</u>
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός, οργάνωση και διοίκηση, οικονομική λειτουργία, τομεακές πολιτικές / επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Γεώργιος Κρεατσάς
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2006
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., εικ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
Σειρά:	<u>Κοινωνική & εκπαιδευτική πολιτική , 3</u>
ISBN:	9789600220469
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφίες
Τάξινόμηση LC:	RA393 --GR-KO-DPT

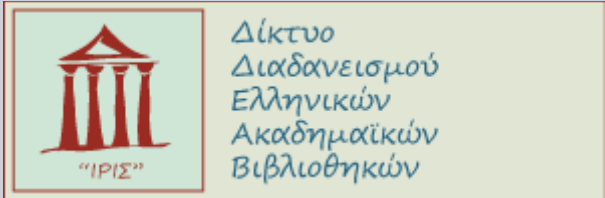
Θέματα:	<u>Medical policy</u> <u>Medicine, State</u> <u>Medical economics</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης Σύνολο Αντ.: 1 Ταξ. αρ.: RA 393

Σχετικά Ονόματα :	<u>Σουλιώτης , Κυριάκος</u>
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός, οργάνωση και διοίκηση, οικονομική λειτουργία, τομεακές πολιτικές / επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Γεώργιος Κρεατσάς
Έκδοση:	2η αναθ. έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2006
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., εικ., πίν. , 25 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
Σειρά:	<u>Κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική</u>
ISBN:	9600220468
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιλαμβάνει βιβλιογραφίες
Ταξινόμηση DEWEY:	338.473621 ΠΟΛ (22) --GR-TH-TEI
Θέματα:	<u>Medical economics</u> <u>Medical policy</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

ΤΕΙ Θεσσαλονίκης Σύνολο Αντ.: 1 Ταξ. αρ.: 338.473621 ΠΟΛ

Σχετικά Ονόματα :	Σουλιώτης , Κυριάκος
Συλλογικό Όργανο:	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου , Τμήμα Κοινωνικής & Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός, οργάνωση και διοίκηση, οικονομική λειτουργία, τομεακές πολιτικές

	/ επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Γεώργιος Κρεατσάς.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2006
Φυσική Περιγραφή:	607 σ., εικ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Σειρά, Κοινωνική & εκπαιδευτική πολιτική , 3
ISBN:	9789600220469
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	2η έκδ., αναθ. Αθήνα : Παπαζήσης, 2007.
Τάξινομηση LC:	RA393.P655 2006 --GR-TH-PMO
Τοπική Ταξινόμηση:	RA393.P655 2006, GR-TH-PMO
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://www3.lib.uom.gr/enrichment/retrieveRecIPAC.asp?ID=2990
Θέματα:	Medical policy Medical economics
Αίτηση Διαδανεισμού	

Πανεπιστήμιο
Μακεδονίας

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** RA393.P655
1 2006

Διαθεσιμότητα

Συγγραφέας:	Σουλιώτης , Κυριάκος Ν.
Συλλογικό Όργανο:	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός - οργάνωση και διοίκηση - οικονομική λειτουργία - τομεακές πολιτικές / επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης.
Έκδοση:	2η αναθεωρημένη έκδοση.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., 23 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Παπαζήσης
Σειρά:	Κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική
ISBN:	9789600220469
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφία.
Ταξινόμηση DEWEY:	338.473621 ΣΟΥ --GR-PE-UP

Αίτηση Διαδανεισμού		Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Πανεπιστήμιο Πειραιά	Σύνολο Αντ.: 8	Ταξ. αρ.: 338.473621 ΣΟΥ	Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	<u>Σουλιώτης , Κυριάκος , 1972-</u>
Συλλογικό Οργανο:	<u>Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου , Τμήμα Κοινωνικής & Εκπαιδευτικής Πολιτικής</u>
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : στρατηγικός σχεδιασμός, οργάνωση και διοίκηση, οικονομική λειτουργία, τομεακές πολιτικές / επιστημονική επιμέλεια Κυριάκος Ν. Σουλιώτης ; πρόλογος Γεώργιος Κρεατσάς.
Έκδοση:	2η αναθεωρημένη εκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης , 2007
Φυσική Περιγραφή:	572 σ., διαγρ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
Σειρά:	<u>Κοινωνική & εκπαιδευτική πολιτική</u>
ISBN:	9789600220469
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Επικεφ. εξ. : Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Κοινωνικής & εκπαιδευτικής Πολιτικής. Περιέχει βιβλιογραφία.
Τάξινομηση LC:	RA410.5.P65 2007 --GR-TH-AP
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: RA410.5.P65 2007

Συγγραφέας:	Αρσενοπούλου , Ιωάννα , (Συγγραφέας)
Σχετικά Ονόματα :	Βανδώρου , Χριστίνα , (Συγγραφέας) Βελιώτης , Γεώργιος , (Συγγραφέας) Βοζίκης , Αθανάσιος Π. , (Συγγραφέας) Γκόλνα , Χριστίνα Γ. , (Συγγραφέας) Δικαίος , Κώστας , (Συγγραφέας) Δρίτσας , Θανάσης , (Συγγραφέας) Ζάβρας , Αθανάσιος , (Συγγραφέας)

	<u>Σουλιώτης, Κυριάκος Ν., (Επιμελητής Έκδοσης)</u>
Τίτλος:	Πολιτική και οικονομία της υγείας : Στρατηγικός σχεδιασμός, οργάνωση και διοίκηση, οικονομική λειτουργία, τομεακές πολιτικές / κείμενα Ιωάννα Αρσενοπούλου, Χριστίνα Βανδώρου, Γεώργιος Βελιώτης, Αθανάσιος Βοζίκης, Χριστίνα Γκόλνα, Κώστας Δικαίος, Θανάσης Δρίτσας, Αθανάσιος Ζάβρας, Παύλος Θεοδωράκης, Δάφνη Καϊτελίδου, Αθανάσιος Λοπατατζίδης, Ανδρέας Λύτρας, Βασίλης Μπαρδής, Μάρκος Ολλανδέζος, Μιχάλης Παπαδάκης, Θεόδωρος Ρούπας, Χριστόφορος Σκαμνάκης, Στέλιος Στυλιανίδης, Γιώργος Τσαλίκης, Μανώλης Χρυσάκης ; επιμέλεια Κυριάκος Σουλιώτης
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Παπαζήσης, 2006
Φυσική Περιγραφή:	607 σ., 24χ17 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Παπαζήσης</u>
Σειρά:	<u>Κοινωνική και Εκπαιδευτική Πολιτική</u>
ISBN:	960-02-2046-8 ISBN 10 978-960-02-2046-9 ISBN 13
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Πρόλογος: Γεώργιος Κρεατσάς. Συνέκδοση: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
Περίληψη:	"... είναι πλέον αντιληπτό, ότι η παροχή των υπηρεσιών υγείας δεν εξαντλείται στην παρεχόμενη φροντίδα και τον τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών. Πριν από αυτό, υπάρχει ένα υπόβαθρο από οικονομικές, κοινωνικές, διοικητικές και άλλες παραμέτρους, που διαδραματίζουν έναν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της "φυσιογνωμίας" των συστημάτων υγείας... Επιπλέον, η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και ως συνέπεια αυτού η αύξηση της κατανάλωσης των υπηρεσιών υγείας, σε συνδυασμό με τις αυξητικές πιέσεις που ασκούνται στο κόστος των τελευταίων, κυρίως λόγω της ραγδαίας εξέλιξης της σχετικής διαγνωστικής και θεραπευτικής τεχνολογίας, κατέστησαν το οικονομικό υπόβαθρο ως τον πιο καθοριστικό ίσως παράγοντα για την εξέλιξη των συστημάτων υγείας... ..εκδοτικές προσπάθειες όπως η παρούσα η οποία χαρακτηρίζεται από μοναδική πληρότητα στα θέματα τα οποία προσεγγίζει, αποτελεί έναν ιδανικό τρόπο ανάδειξης και μελέτης της νέας αυτής πραγματικότητας που διαμορφώνεται στον τομέα της υγείας..." Καθηγητής Γεώργιος Κρεατσάς, Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής, Αντιπρύτανης Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://static.eudoxus.gr/books/preview/53/cover-30353.jpg : Εξώφυλλο
Θέματα:	<u>Υγειονομική πολιτική</u>

Αίτηση Διαδανεισμού

Δίκτυο
Διαδανεισμού
Ελληνικών
Ακαδημαϊκών
Βιβλιοθηκών

Εύδοξος - Πανεπιστημιακά Συγγράμματα

Σύνολο Αντ.: 1

Συγγραφέας:	<u>Ανδρέου , Γεώργιος</u>
Σχετικά Ονόματα :	<u>Γεωργούλας , Στράτος</u> <u>Ζέη , Ελευθερία</u> <u>Μουσιδής , Αντώνης , (Επιμελητής Έκδοσης)</u> <u>Σακελλαρόπουλος , Σπύρος , 1967-, (Επιμελητής Έκδοσης)</u>
Τίτλος:	Η Ελλάδα στον 19ο & 20ο αιώνα : Εισαγωγή στην Ελληνική Κοινωνία / Γιώργος Ανδρέου, Στράτος Γεωργούλας, Ελευθερία Ζέη κ.α. ; επίμ.: Αντώνης Μουσιδής, Σ. Σακελλαρόπουλος
Έκδοση:	2η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Τόπος , 2010
Φυσική Περιγραφή:	487σ., πίν. , 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Εκδόσεις Τόπος</u>
ISBN:	978-960-6863-72-1
Γλώσσα κειμένου:	gre
Σημειώσεις:	Ευρετ.: σ.475-487
Περιεχόμενα:	Α' Μέρος: Η Ελλάδα στον 19ο αιώνα, Χρονολόγιο 19ου αιώνα - Επισκόπηση της ιστορικής εξέλιξης της ελληνικής κοινωνίας κατά το 19ο αιώνα - Οι κοινωνικές δομές κατά τον 19ο αιώνα - Ένα περίγραμμα για την κατανόηση της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας της Ελλάδας του 19ου αιώνα - Το αγροτικό ζήτημα: Εθνικές γαίες, φυτείες και αρόσιμες καλλιέργειες κατά το β' μισό του 19ου αιώνα - Εξουσία και πολιτική στην Ελλάδα του 19ου αιώνα - Η εξωτερική πολιτική του ελληνικού κράτους απο την ίδρυσή του έως τον πόλεμο του 1897 - Όψεις του ελληνικού 19ου αιώνα: ο μετασχηματισμός του καθημερινού - Μια περιδιάβαση στα ρομαντικά χρόνια: 1830-1880 - Β' Μέρος: Η Ελλάδα στον 20ό αιώνα, Χρονολόγιο 20ού αιώνα - Επισκόπηση της ιστορικής εξέλιξης της ελληνικής κοινωνίας κατά τον 20ό αιώνα - Η κοινωνική δομή στην Ελλάδα. Επιλογές απο την κοινωνική συγκρότηση κατά τον 20ό αιώνα - Η ελληνική οικονομία κατά τον 20ό αιώνα - Το αγροτικό ζήτημα κατά τον 20ό αιώνα - Οι πολιτικές δυνάμεις και το κομματικό σύστημα - Η ελληνική εξωτερική πολιτική κατά τον 20ό αιώνα - Η καθημερινή ζωή στην Ελλάδα του 20ού αιώνα - Πολιτισμικές εκφράσεις κατά τον 20ό αιώνα - Η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση της ελληνικής οικονομίας: απο την σύνδεση στην ΟΚ στη συμμετοχή στην ΟΝΕ - Το Κυπριακό ζήτημα και η ελληνική κοινωνία.
Ταξινόμηση DEWEY:	938.03 --GR-AT-EKP
Θέματα:	<u>Κυπριακό Ζήτημα -- Ελλάδα</u> <u>Ελληνική οικονομία</u> <u>Διεθνείς σχέσεις</u> <u>Πολιτικοί</u> <u>Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες 19ος αιώνας</u> <u>Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες 20ός αιώνας</u>

Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών

Σύνολο Αντ.: **Ταξ. αρ.:** 938.03
9 ΕΛΛ

Σχετικά Ονόματα :	Μωυσίδης , Αντώνης , (Επιμελητής Έκδοσης) Σακελλαρόπουλος , Σπύρος , 1967-, (Επιμελητής Έκδοσης)
Τίτλος:	Η Ελλάδα στον 19ο και 20ό αιώνα : εισαγωγή στην ελληνική κοινωνία / Α. Μωυσίδης-Σ. Σακελλαρόπουλος επιμέλεια.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Τόπος , 2010
Φυσική Περιγραφή:	487 σ., πινακ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	Τόπος
ISBN:	9789606863721
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιογραφικά σημειώματα των συγγραφέων του τόμου. Περιέχει βιβλιογραφία και ευρετήριο.
Ταξινόμηση DEWEY:	306.09495 (22η) --GR-AT-PPV 938.7 --GR-PA-ULI 320.9495 ΕΛΛ (22) --GR-AT-NTU
Τάξινόμηση LC:	HN650.5.A8E44 2010 --GR-TH-AP
Τοπική Ταξινόμηση:	HN650.5.A8 E44 2010, GR-HE-PKT
Θέματα:	Ελληνική κοινωνία -- Ιστορία Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες 19ος αιώνας Ελλάδα Κοινωνικές συνθήκες 20ός αιώνας Ελλάδα Ιστορία 19ος αι. Ελλάδα Ιστορία 20ός αιώνας Greece Politics and government 19th century Greece Politics and government 20th century Greece Social conditions 19th century Greece Social conditions 20th century Ελλάδα Πολιτική και διακυβέρνηση 19ος αιώνας Ελλάδα Αγροτικές συνθήκες 19ος αιώνας Ελλάδα Ιστορία 19ος αιώνας Ελλάδα Πολιτική και διακυβέρνηση 20ος αιώνας Ελλάδα Αγροτικές συνθήκες 20ος αιώνας Greece Social conditions 19th century Greece Social conditions 20th century Greece Rural conditions 19th century Greece Rural conditions 20th century Greece Politics and government 19th century Greece Politics and government 20th century

Αίτηση Διαδανεισμού		Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 320.9495 ΕΛΛ	Διαθεσιμότητα
Πάντειο Πανεπιστήμιο	Σύνολο Αντ.: 8	Ταξ. αρ.: 306.09495 ΕΛΛ	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Κρήτης	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: HN650 .5 A8E44 2010	Διαθεσιμότητα
Πανεπιστήμιο Πάτρας	Σύνολο Αντ.: 1	Ταξ. αρ.: 938.7 ΜΩΥ	Διαθεσιμότητα
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Σύνολο Αντ.: 4	Ταξ. αρ.: HN650.5.A8E44 2010	Διαθεσιμότητα

Σχετικά Ονόματα :	<u>Μουσίδης , Αντώνης , (Επιμελητής Έκδοσης)</u> <u>Σακελλαρόπουλος , Σπύρος , (Επιμελητής Έκδοσης)</u>
Τίτλος:	Η Ελλάδα στον 19ο και 20ό αιώνα : εισαγωγή στην ελληνική κοινωνία / επιμέλεια Α. Μουσίδης, Σ. Σακελλαρόπουλος
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Εκδόσεις Τόπος , c2010
Φυσική Περιγραφή:	487 σ., 24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Τόπος</u>
ISBN:	9789606863721 χαρτόδ.
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Σημειώσεις:	Περιέχει βιβλιογραφικές παραπομπές και ευρετήριο
Παραλλαγές του Τίτλου:	Εισαγωγή στην ελληνική κοινωνία Η Ελλάδα στον δέκατο-ένατο και εικοστό αιώνα
Τάξινόμηση LC:	DF803 --GR-KO-DPT
Θέματα:	<u>Greece History 19th century</u> <u>Greece History 20th century</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	Σύνολο Αντ.: 4	Ταξ. αρ.: DF 803	<u>Διαθεσιμότητα</u>

Σχετικά Ονόματα :	<u>Μουσίδης , Αντώνης , (Επιμελητής Έκδοσης)</u> <u>Σακελλαρόπουλος , Σπύρος , (Επιμελητής Έκδοσης)</u>
Τίτλος:	Η Ελλάδα στον 19ο και 20ό αιώνα : Εισαγωγή στην ελληνική

	κοινωνία / επιμέλεια Μωυσίδης Αντώνης, Σακελλαρόπουλος Σπύρος
Έκδοση:	1η έκδ.
Δημοσίευση/Διάθεση:	Αθήνα : Τόπος , 2010
Φυσική Περιγραφή:	σ., 17X24 εκ.
Εκδοτικός Οίκος:	<u>Τόπος</u>
ISBN:	978-960-6863-72-1 ISBN 13
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Ηλεκτρονική Πηγή / Πρόσβαση:	http://static.eudoxus.gr/books/preview/08/cover-20208.jpg : Εξώφυλλο
Θέματα:	<u>Ελλάς Ιστορία 19ος - 20ός αι.</u>
Αίτηση Διαδανεισμού	 Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ενιαίος Κατάλογος Συνεργατικού Δικτύου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Οι κοινωνικές επιστήμες και η υφιστάμενη κρίση = Social scencies and the current crisis
Δασκαλάκης, Δημοσθένης Ι.

Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2013

Βαθμολόγηση:

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	300.9495 ΚΟΙ		Στο Ράφι	002000106119	

Οι κοινωνικές επιστήμες και η υφιστάμενη κρίση = Social scencies and the current crisis

Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση, 2013

Βαθμολόγηση:

▶Αίτημα

Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
UOA-Books, dissertations at the Library of Laography	300.9495 ΔασΔ κ 2013	1	Στο Ράφι	1105020015103	
UOA-Books, dissertations at the Library of School of Education	300.949 5 ΔΑΣ		DUE 06-02-18	1111010023392	

Τίτλος Ταξική διάρθρωση της ελληνικής κοινωνίας : ταξική συνείδηση και πολιτική διαπάλη : εισηγήσεις τριήμερου επιστημονικού συνεδρίου 21, 22 & 23 Νοεμβρίου 2014 / επιμέλεια Μαρία Ηλιοπούλου ; Μαρξιστικός Χώρος Μελέτης & Έρευνας.
Δημοσίευση Αθήνα : Ταξιδευτής , 2015.
Αντίτυπα

Τοποθεσία	Ταξιθετικός Αρ.	Τόμος	Κατάσταση	Ραβδοκώδικας	Δημόσια Σημείωση
Πάντειο Πανεπιστήμιο	<u>335.411</u> <u>ΤΑΞ</u>		Στο Ράφι	9120000002428	

Περαισότερα στοιχία για το τεκμήριο

Περιγραφή 524 σ. : πίν. ; 24 εκ.
Σειρά ΜΑ.ΧΩ.ΜΕ, 2.
Βιβλιογρ. σημ. Περιλαμβάνει βιβλιογραφικές παραπομπές.
Θέμα Κομμουνισμός και κοινωνία
Κοινωνικές τάξεις -- Ελλάδα
Κοινωνική διαστρωμάτωση -- Ελλάδα
Κοινωνική σύγκρουση -- Ελλάδα
Οικονομική ύφεση -- 2010- -- Ελλάδα
Άλλη μνεία Ηλιοπούλου, Μαρία, επιμελήτρια
Μαρξιστικός Χώρος Μελέτης & Έρευνας
ISBN 9789605790509

**Πάντειον
Πανεπιστήμιο**

**Ανδρέας Ν. Λύτρας
(Επιμέλεια)**

**Τα Κοινωνικά
Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία
Τόμος VI**

**Η καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών
(ηλικίας 25 ετών και άνω)**

Τις εργασίες συνέγραψαν οι ακόλουθοι αναλυτές:
**Βιδάλη Έλλη, Γιατράς Αλέξανδρος, Ζώρζου Ιουλιανή, Καμμένος Ιωάννης,
Κατσαρίδου Μαρία, Κυριαζοπούλου Γεωργία, Μανουκιάν Ασημίνα, Παππά
Ελένη, Παραστατίδου Χριστιάννα, Σάρδη Βασιλική, Ταμπάκη Ιωάννα.**

Ανδρέας Ν. Λύτρας

(Επιμέλεια)

ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Τόμος: VI

Η καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών

(ηλικίας 25 ετών και άνω)

Τις εργασίες συνέγραψαν οι ακόλουθοι αναλυτές:

Βιδάλη Έλλη, Γιατράς Αλέξανδρος, Ζώρζου Ιουλιανή, Καμμένος Ιωάννης,
Κατσαρίδου Μαρία, Κυριαζοπούλου Γεωργία, Μανουκιάν Ασημίνα, Παππά Ελένη,
Παραστατίδου Χριστιάννα, Σάρδη Βασιλική, Ταμπάκη Ιωάννα.

ΑΘΗΝΑ

2018

Περιεχόμενα

Πρόλογος (Ανδρέας Ν. Λύτρας).....	7
Εισαγωγή.....	11
Πρώτο Μέρος: Πολιτικές Καταπολέμησης της Ανεργίας (Συλλογικό Κείμενο).....	13
Το Μοντέλο του Keynes.....	15
Το Μοντέλο του Beveridge.....	23
Το Μοντέλο του Hyman P. Minsky.....	27
Η Πολιτική Workfare.....	35
Το πρόγραμμα για την ενίσχυση της απασχόλησης“Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.”..	47
Δεύτερο Μέρος: Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+.....	55
Έλλη Βιδάλη: Η καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών 25+. Η περίπτωση της Ισπανίας.....	57
Αλέξανδρος Γιατράς: Η Καταπολέμηση της ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+. Η περίπτωση της Ελλάδας.....	73
Ιουλιανή Ζώρζου: Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+. Η περίπτωση της Νότιας Κορέας.....	89
Ιωάννης Καμμένος: Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+. Η περίπτωση της Αυστρίας.....	99
Μαρία Κατσαρίδου: Η καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών 25+. Η περίπτωση της Γερμανίας.....	107
Γεωργία Κυριαζοπούλου: Η καταπολέμηση της ανεργίας σε Γυναίκες ηλικίας 25 +. Η περίπτωση της Γαλλίας.....	119
Ασημίνα Μανουκιάν: Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+. Η περίπτωση της Ολλανδίας.....	131
Ελένη Παππά: Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+. Η περίπτωση της Ισλανδίας.....	145
Χριστιάννα Παραστατίδου: Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+. Η περίπτωση της Αργεντινής.....	159
Βασιλική Σάρδη: Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+. Η περίπτωση της Ιταλίας.....	171
Ιωάννη Ταμπάκη: Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+. Η περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου.....	181
Παραρτήματα.....	193
Παράρτημα Ι: Το ΑΕΠ σύμφωνα με το I.M.F.....	195
Παράρτημα ΙΙ: Κρατικοί Προϋπολογισμοί σε Διεθνή Κλίμακα.....	209

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Πρόλογος

Το μάθημα: *Κοινωνική Δομή και Εργασία*, του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) Κοινωνιολογία, του Τμήματος Κοινωνιολογίας, στο Πάντειον Πανεπιστήμιο, για δεύτερο ακαδημαϊκό έτος, ήταν προσανατολισμένο στην εφαρμοσμένη ερευνητική προσπάθεια των μεταπτυχιακών φοιτητών, με αντικείμενο την αποτελεσματική καταπολέμηση της ανεργίας. Κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, η μελέτη αφορούσε στην ερευνητική αντιμετώπιση του γενικού επιπέδου του δείκτη της ανεργίας, με αξίωση την πλήρη απασχόληση. Στη φετινή προσπάθεια οι αναλυτές προσέγγισαν το, ιδιαίτερος ενδιαφέρον, ειδικό ζήτημα (περί της ανεργίας) της ανεργίας των γυναικών (ηλικίας είκοσι πέντε ετών και άνω) σε σειρά νεωτερικών χωρών. Η διερεύνηση είχε ως αξίωση την πλήρη απασχόληση των γυναικών στις αναφερόμενες χώρες, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναπτύσσουν είτε γνωστές από το παρελθόν προσεγγίσεις είτε νεώτερες προτάσεις είτε πρόσφατες εναλλακτικές λύσεις, στο πλαίσιο της επιστημονικής συζήτησης.

Η διερεύνηση διήρκησε ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο (το εαρινό) και βασίστηκε σε πρόσφατες καταγραφές δεδομένων της ανεργίας από τον International Labor Organisation (I.L.O.). Οι μετρήσεις για την ανεργία των γυναικών συσχετίστηκαν με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) και τις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού (κατά το πιο πρόσφατο έτος) των συγκρινόμενων χωρών. Οι αναλυτές, παράλληλα με τις εισηγήσεις του διδάσκοντα (σχετικά με τα θεωρητικά σχήματα και τις εμπειρικές πραγματικότητες) για την απασχόληση και την ανεργία, ανέλαβαν να πραγματοποιήσουν μια σύνθετη θεωρητική και εμπειρική διαχείριση. Κατά πρώτον, μελέτησαν συλλογικά τη βιβλιογραφία που αφορά στα διαφορετικά υποδείγματα αντιμετώπισης του προβλήματος της ανεργίας και του ζητήματος της ενίσχυσης της απασχόλησης. Αυτή η διαδικασία συνέβαλε στην κοινή θεωρητική σταχυολόγηση των βασικών στοιχείων των διανοημάτων και την επιλογή μιας ενιαίας μελετητικής στρατηγικής, κατά τη διαχείριση των επιμέρους περιπτώσεων των χωρών. Η κοινή προσέγγιση των θεωρητικών υποδειγμάτων αποτυπώθηκε στο κείμενο του πρώτου μέρους του κειμένου, που ακολουθεί του παρόντος προλόγου και της εισαγωγής των αναλυτών. Κατά δεύτερον, οι αναλυτές στη βάση του κοινού πλαισίου, στο οποίο συμφώνησαν, οικοδόμησαν ένα ενιαίο μοτίβο εμπειρικής διερεύνησης. Εξακτίνωσαν, στη συνέχεια, τη μελέτη τους στις ατομικές αναλύσεις για κάθε διαφορετική χώρα, δηλαδή αυτές που η ομάδα αποφάσισε να εξετάσει και

να συγκρίνει ειδικά. Τα κείμενα αυτά συναπαρτίζουν το δεύτερο μέρος του σώματος, το οποίο ακολουθεί.

Στην εκτύλιξη της διαδικασίας, πραγματοποιήθηκαν οι αναλυτικές παρουσιάσεις, κατά τη διάρκεια των τελευταίων εβδομαδιαίων συναντήσεων του μαθήματος. Αναπτύχθηκαν προβληματισμοί, συζητήθηκαν ερωτήματα και έγιναν τεχνικές παρατηρήσεις, από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία. Η συλλογική συζήτηση συνέβαλε, με αμοιβαίες πληροφορίες και εξηγήσεις, στις οριστικές αποφάσεις, οι οποίες εκφράζονται στα επιμέρους στοιχεία του τόμου.

Οι αναλυτές παρέδωσαν (τον Ιούνιο του 2018), στον διδάσκοντα, με τη μορφή ενός ενιαίου τόμου, τα κείμενα τόσο της συλλογικής προσέγγισης για τα θεωρητικά υποδείγματα και τις προτάσεις περί της καταπολέμησης της ανεργίας όσο και τις ειδικές αναλύσεις για τις περιπτώσεις των συγκρινόμενων χωρών, στις οποίες επικεντρώθηκαν οι επικεντρωμένες συνεισφορές. Τα κείμενα, τα οποία συναποτελούν τον συγκεκριμένο τόμο, είναι στοιχεία της αμοιβαίας ενημέρωσης όλων των συμμετεχόντων στο εγχείρημα. Είναι, ταυτόχρονα, η ένδειξη της κοινής δέσμευσης, ότι τόσο ο τρόπος διαχείρισης όσο και τα επιμέρους αποτελέσματα εκφράζουν όλους τους συμμετέχοντες.

Επί της ουσίας, η διαπραγμάτευση υπέδειξε πως η καταπολέμηση της ανεργίας γενικά και ιδίως η καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών είναι εφικτή. Το κόστος, για τις περισσότερες χώρες, είναι εξαιρετικά περιορισμένο, σε σχέση με το ΑΕΠ και τις σημερινές δημόσιες δαπάνες τους. Η πολιτική βούληση για την εξάλειψη του προβλήματος της ανεργίας των γυναικών, μπορεί να οδηγήσει στην εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων, σε μακρόχρονη βάση. Τα δεδομένα, μάλιστα, επιτρέπουν να ισχυριστούμε ότι οι γνωστές μέθοδοι είναι δοκιμασμένα αποτελεσματικές, εφόσον δεν παρεμβάλλονται ιδεολογικές αντιστάσεις και κυρίως αχρείαστα θεσμικά εμπόδια, από τις διαφορετικές χώρες ή τους διεθνείς οργανισμούς.

Σε ορισμένες χώρες, όπως στην Ελλάδα και την Ισπανία, οι γνωστές από το παρελθόν μέθοδοι της αντιμετώπισης και ορισμένες (νεώτερες) προσεγγίσεις δεν μπορούν να ανταποκριθούν στην ανάγκη για την ταχεία μείωση της ανεργίας. Οι λόγοι της αδυναμίας συμπυκνώνονται στα ανυπέρβλητα θεσμικά εμπόδια και την ταυτόχρονη πίεση του κοινωνικού ζητήματος, σε συνθήκες μακρόχρονης οικονομικής κρίσης, δημοσιονομικών προβλημάτων και επιχειρηματικών αδρανειών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι συμπεριλαμβανόμενες στη συγκεκριμένη διερεύνηση εναλλακτικές επιλογές έχουν τη δυναμική να αντιπαλέψουν το πρόβλημα, με τελεσφόρο τρόπο.

Αυτές παρακάμπτουν τα θεσμικά εμπόδια, τροφοδοτούν με ιδιωτικές πιστώσεις τις δημόσιες πολιτικές, εμπλέκουν τους περισσότερους παράγοντες της οικονομίας με την επίλυση του περίπλοκου ζητήματος, ενισχύουν την κοινωνική αλληλεγγύη χωρίς να μεταβάλλουν τις οικονομικές συμπεριφορές και αξιοποιούν καινοτόμες επιλογές για την απασχόληση των πληθυσμών των ανέργων γυναικών.

Από τα αποτελέσματα της διαπραγμάτευσης καταλαβαίνουμε, ότι ο συνδυασμός γνωστών από το παρελθόν υποδειγμάτων και πρόσφατων εναλλακτικών λύσεων, μπορεί να δημιουργήσει μια διπλή «οχύρωση» της απασχόλησης των συγκρινόμενων χωρών. Η συνέργεια σε ομαλές περιόδους διαμορφώνει ένα πλαίσιο σταθερότητας, αλλά και υποδοχές για την ανάπτυξη των επαγγελματικών εμπειριών των νέων και των γυναικών, που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στην απασχόληση. Στις δύσκολες περιόδους, η χρησιμοποίηση των ριζοσπαστικών (και πιο πρόσφατων) προτάσεων διαθέτει τη δυναμική να αιφνιάζει με το «σοκ της πλήρους απασχόλησης» τόσο τους συντελεστές των «αυθόρμητων» εξελίξεων της αγοράς όσο και τους παράγοντες εκείνους που σχεδίασαν τους οικονομικούς όρους, για τη διεύρυνση του δείκτη της ανεργίας.

Αυτός ο τόμος έχει μια αυτοτελή αξία για την εκτίμηση των δυνατοτήτων των αναλυτών που πραγματοποίησαν το ερευνητικό εγχείρημα. Κατά τη γνώμη μου, υπέδειξαν στο σύνολό τους ότι διαθέτουν τη συλλογική ικανότητα της διαχείρισης των αφηρημένων διανοημάτων, προκειμένου να επεξεργάζονται δόκιμα τις εμπειρικές πραγματικότητες. Ο συγκεκριμένος συνδυασμός είναι ένας χρήσιμος μοχλός για την αντιμετώπιση κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων με, ταυτόχρονα, έγκυρο και καινοτόμο τρόπο. Εφόσον η δυναμική τους γίνει αντικείμενο ουσιαστικής αξιοποίησης από τους δημόσιους και τους ιδιωτικούς φορείς, σε εθνικό πλαίσιο, ή από διεθνείς οργανισμούς, μπορεί ορισμένα, σήμερα, «αυτονόητα» ή «ανυπέρβλητα» προβλήματα να μεταβληθούν σε θλιβερές αναμνήσεις για τον σύγχρονο πολιτισμό.

Ευχαριστώ, για την προσπάθειά τους, τους αναλυτές αυτού του τόμου, δηλαδή την Έλλη Βιδάλη, τον Αλέξανδρο Γιατρά, την Ιουλιανή Ζώρζου, τον Ιωάννη Καμμένο, τη Μαρία Κατσαρίδου, τη Γεωργία Κυριαζοπούλου, την Ασημίνα Μανουκιάν, την Ελένη Παππά, την Χριστιάννα Παραστατίδου, τη Βασιλική Σάρδη και την Ιωάννα Ταμπάκη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανεργία είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που απασχολεί για πολλά χρόνια την παγκόσμια κοινωνική και οικονομική θεωρία. Είναι ένα ζήτημα που ταλανίζει τις περισσότερες χώρες, τόσο τις αναπτυγμένες όσο και τις υπανάπτυκτες και υπό ανάπτυξη χώρες. Οι απαιτήσεις του σύγχρονου τρόπου ζωής σε συνδυασμό με την πολύχρονη ύφεση της οικονομίας και την δομική ανεργία σε αρκετές χώρες, οδηγεί μεγάλο μέρος του πληθυσμού σε μια διαρκή αναζήτηση εργασίας, πολλές φορές χωρία προαπαιτούμενα εργασιακά δικαιώματα. Ένας από τους βασικούς στόχους της κοινωνικής πολιτικής και των πολιτικών κράτους πρόνοιας στην εκάστοτε κοινωνία, θα πρέπει να είναι η καταπολέμηση της ανεργίας σε όσο το δυνατόν περισσότερο ποσοστό καθώς αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επίτευξη της κοινωνικής ευημερίας. Η παρούσα μελέτη, έχει σκοπό να ερευνήσει τα πέντε σημαντικότερα προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας και τις δυνατότητες προσαρμογής τους. Η μελέτη είναι προσανατολισμένη στην καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών 25 ετών και άνω, καθώς αποτελούσε πάντα μία ιδιόζουσα περίπτωση. Για τον σκοπό αυτό η εργασία χωρίστηκε σε δύο μέρη.

Στο πρώτο μέρος, γίνεται μία εκτενής παρουσίαση των πέντε μοντέλων που θα μελετηθούν. Πρόκειται για το πρόγραμμα Κρατικού Παρεμβατισμού του J.M. Keyens, τη θεωρία του W. Beveridge, τη θεωρία του εργοδότη της τελευταίας καταφυγής του Hyman P. Minsky, τη πολιτική Workfare του Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Βρετανίας και το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π του Α. Λύτρα. Θα γίνει αναφορά στο περιεχόμενο του κάθε προγράμματος, τον σκοπό και τις προϋποθέσεις που αυτό θέτει, καθώς και στο θεωρητικό υπόβαθρο που ακολουθεί.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας, θα παρουσιαστεί η προσομοίωση του κάθε μοντέλου σε επιλεγμένες οικονομίες. Η κάθε χώρα που επιλέξαμε να μελετήσουμε χαρακτηρίζεται από τις δικές της ιδιαιτερότητες καθώς στόχος μας ήταν να καλύψουμε ένα ευρύ φάσμα οικονομιών ώστε να προβούμε σε ένα πιο αντικειμενικό και καθολικό συμπέρασμα.

Έτσι οι χώρες που θα μελετηθούν στην εργασία είναι: η Ισπανία, η Ελλάδα, η Νότια Κορέα, η Αυστρία, η Γερμανία, η Γαλλία, η Ολλανδία, η Ισλανδία, η Αργεντινή, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Αφού αναφερθούν τα γενικά χαρακτηριστικά της κάθε χώρας, θα μελετηθεί η εφαρμογή κάθε σεναρίου καταπολέμησης της ανεργίας με βάση τα οικονομικά στοιχεία της κάθε χώρας (πληθυσμός, Κρατικός Προϋπολογισμός, ΑΕΠ), και με την συνοδεία των ανάλογων γραφημάτων για την καλύτερη κατανόησή τους. Στο τέλος της ανάλυσης, με βάση τόσο τα οικονομικά όσο και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της κάθε χώρας, προτείνεται το βέλτιστο σενάριο για την κάθε μία από αυτές.

Το κεντρικό ερώτημα που αποσκοπούμε να απαντήσουμε μέσα από αυτή τη μελέτη είναι το αν τελικά, η ανεργία είναι ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζεται. Αν δηλαδή, υπάρχουν οι πολιτικές και οι οικονομικοί πόροι για την απορρόφηση των ανέργων γυναικών αλλά και όλου του άνεργου πληθυσμού χωρίς αυτό να συνεπάγεται την κατάρρευση του προϋπολογισμού. Άλλωστε θα πρέπει να σημειωθεί ότι η καταπολέμηση του φαινομένου ειδικά σε μία περίοδο οικονομικής κρίσης, θα επανεκκινήσει τον μοχλό της κοινωνίας και της αγοράς της κάθε χώρας. Δεν είναι ένα ζήτημα που θα πρέπει να δικαιολογούμε λόγω της κρίσης, και η αντιμετώπιση του θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα.

Πρώτο Μέρος

Πολιτικές Καταπολέμησης της Ανεργίας

Βιδάλη Έλλη, Γιατράς Αλέξανδρος, Ζώρζου Ιουλιανή, Καμμένος Ιωάννης,
Κατσαρίδου Μαρία, Κυριαζοπούλου Γεωργία, Μανουκιάν Ασημίνα, Παππά Ελένη,
Παραστατίδου Χριστιάννα, Σάρδη Βασιλική, Ταμπάκη Ιωάννα.

Το Μοντέλο του Keynes
Η ενεργή ζήτηση και η κρατική παρέμβαση
για την επίτευξη πλήρους απασχόλησης

Κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης του 1929 ο Keynes έρχεται να παρουσιάσει ένα νέο θεωρητικό μοντέλο, αντίστροφο από την ως τότε κλασσική οικονομική θεωρία. Σύμφωνα με το βρετανό οικονομολόγο, οι ελεύθερες αγορές είναι αδύνατον να παρέχουν αυτόματα πλήρη απασχόληση, καθώς δεν υπάρχουν μηχανισμοί αυτό- εξισορρόπησης που οδηγούν σε πλήρης απασχόληση. Την περίοδο που αναπτύσσει τη θεωρία του, οι Η.Π.Α. έχουν πληγεί από την ανεργία και παρόμοιες συνθήκες επικρατούν στις ευρωπαϊκές χώρες που εξαρτώνται οικονομικά από τις Ηνωμένες Πολιτείες¹. Προκειμένου λοιπόν να αντιμετωπιστεί και να περιοριστεί η ανεργία ο Keynes προτείνει μια ριζικά αντίθετη άποψη από αυτή των κλασσικών οικονομολόγων η οποία βασίζεται στην έννοια της ενεργής (ή αποτελεσματικής) ζήτησης και στην αναγκαία παρέμβαση του κράτους για να επιτευχθεί αυτό.

Ας αναφερθούμε συνοπτικά στην έννοια της ενεργούς ζήτησης. Μια επιχείρηση παράγει ένα προϊόν με στόχο να πουληθεί σε ορισμένους αγοραστές και η ίδια μέσω της αγοράς του προϊόντος να καλύψει το κόστος παραγωγής του αλλά να έχει και ένα ποσοστό κέρδους. Απευθύνεται λοιπόν σε ανθρώπους που θέλουν να αποκτήσουν ένα προϊόν, πληρώνοντάς το και η επιχείρηση καλύπτει τα όσα αναφέραμε. Τότε η ζήτηση είναι ενεργή, γιατί υπάρχει, ενεργοποιείται η διαδικασία παραγωγής του προϊόντος και αποτελεσματική, καθώς το προϊόν παράγεται και αποκτάται.

Ωστόσο, σε περιόδους κρίσεως, η ενεργή ζήτηση είναι περιορισμένη, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να μην πουλούν τα προϊόντα τους σε τιμές που να μπορούν να καλύπτουν το κόστος παραγωγής του και να εξασφαλίζουν ένα ποσοστό κέρδους, με άμεσο επακόλουθο την αύξηση της ανεργίας, καθώς δεν προσλαμβάνουν εργαζόμενους αλλά μειώνουν τις δαπάνες για την αγορά εργατικής δύναμης².

Αυτό ακριβώς προσπαθεί να ανατρέψει ο Keynes, προτείνοντας την κρατική

¹ Γιατράκης Α. (2009). *Τζων Μένναρντ Κέννς (1883-1946)*. Αθήνα: Επικαιρότητα, σ.207

² Λαμπρινίδης Μ.Ι. (1985). *Δημοσιονομική Πολιτική για τη Σταθεροποίηση της Οικονομίας: Η Κεϋνσιανή Θεωρία*. Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ.Ν. Σάκκουλα, σσ. 20-23

παρέμβαση με στόχο να αυξηθεί η ενεργός ζήτηση και οι επενδύσεις σε επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια οικονομικών κρίσεων. Σύμφωνα με τη θεωρία του, το κράτος κατά τη διάρκεια κρίσεων θα πρέπει να ενθαρρύνει τις δαπάνες, να αυξάνει τις προσλήψεις και να χρησιμοποιεί τη χρηματοδότηση ελλειμμάτων προκειμένου να τονώσει και να ωθήσει την οικονομία. Όταν υπάρχει αύξηση της απασχόλησης αυξάνεται και το συνολικό πραγματικό εισόδημα και τότε αυξάνεται ως ένα βαθμό και η συνολική κατανάλωση. Αντιθέτως, τα προγράμματα λιτότητας που τείνουν να υιοθετούνται σε τέτοιες περιόδους δεν βοηθούν στη βελτίωση της οικονομίας καθώς αυξάνουν τις απολύσεις.

Όπως αναφέρει ο Keynes στην επαναστατική του θεωρία, το γεγονός πως μπορεί να υπάρχει ανεπαρκής συνολική ζήτηση μπορεί να οδηγήσει σε παρατεταμένες περιόδους υψηλής ανεργίας. Στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών συμβάλλουν τέσσερις παράγοντες: η κατανάλωση, οι επενδύσεις, τα δημόσια έργα και το καθαρό των εξαγωγών (η διαφορά αυτών που πουλάει μια χώρα σε άλλες με αυτά που αγοράζει). Σε περιόδους ύφεσης η αβεβαιότητα μειώνει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών με αποτέλεσμα να μην κάνουν δαπάνες και να παρατηρούνται χαμηλές επενδυτικές δαπάνες από τις επιχειρήσεις ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν και οι τελευταίες στην εξασθενημένη ζήτηση προϊόντων. Συνεπώς, η ανάγκη αύξησης της παραγωγής μετατίθεται στην κυβέρνηση. Η κρατική παρέμβαση κρίνεται αναγκαία προκειμένου να μετριάζεται και να εξισορροπείται η οικονομική δραστηριότητα σε πολύ κακές ή καλές στιγμές, με άλλα λόγια αυτό είναι ο επιχειρηματικός κύκλος³.

Το κράτος πρέπει να δρα βραχυπρόθεσμα χωρίς να περιμένει τις δυνάμεις της αγοράς να διορθώσουν μακροπρόθεσμα την κατάσταση. Για αυτό είναι αναγκαία η κρατική παρέμβαση σε υποδομές και επιχειρηματικές δραστηριότητες, ενισχύοντας παράλληλα την ιδιωτική επιχειρηματικότητα. Αυτά μπορούν να επιτευχθούν με τη συγκρατημένη διεύρυνση του δημόσιου χρέους, το οποίο μπορεί να γίνει μέσω της διαχείρισης του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού⁴.

Για να κατανοήσουμε καλύτερα αυτή τη θεωρία είναι αναγκαίο να αναφερθούμε συνοπτικά στις έννοιες της κατανάλωσης, των επενδύσεων και του

³S.Jahan, A.S. Mahmud, C.Papageorgiou (2014) *What is a Keynesian Economics?*

⁴Λύτρας, Α. Ν. *Η Καταπολέμηση της Ανεργίας και η Κοινωνική Αλληλεγγύη, Μία Εναλλακτική Πρόταση: Συμφιλίωση της Κατοχής του Αποθέματος με την Απασχόληση και με τη Νέα Δραστηριοποίηση στις Περιφέρειες [Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.]*, SocialActivismΑθηνών, Ηλεκτρονική Εφημερίδα Κοινωνικού Ακτιβισμού

επιτοκίου, όπως τα παρουσιάζει ο ίδιος ο Keynes στο βιβλίο του *Η Γενική Θεωρία της Απασχόλησης του Τόκου και του Χρήματος*.

Η κατανάλωση μιας κοινωνίας μπορεί να αυξηθεί όταν αυξάνει το συνολικό πραγματικό εισόδημα, όχι βέβαια στα ίδια ποσοστά. Το εισόδημα αυξάνεται όταν αυξάνεται και η απασχόληση. Οι επιχειρήσεις δύνανται να αυξήσουν την ποσότητα της απασχόλησης βάσει δύο παραγόντων, της ποσότητας που αναμένεται να δαπανήσει μια κοινωνία για κατανάλωση και της ποσότητας που αναμένεται να αποδώσει σε επενδύσεις. Όταν υπάρχουν οι επενδύσεις σε επιχειρήσεις τότε οι εργοδότες έχουν το κίνητρο να προσφέρουν ή και να αυξήσουν την ποσότητα της απασχόλησης. Αυτό αποτελεί την ενεργό ζήτηση, η οποία είναι το άθροισμα των δύο παραπάνω παραγόντων (της αναμενόμενης ποσότητας για κατανάλωση και για επένδυση). Επιπλέον, αναφορικά με τον όγκο των επενδύσεων, σύμφωνα με την κεϋνσιανή θεωρία, υπάρχει αντιστρόφως ανάλογη σχέση ανάμεσα στις επενδύσεις και στα επιτόκια. Οι επενδύσεις μπορούν να αυξηθούν όταν υπάρχουν χαμηλά επιτόκια.

Ουσιαστικά, ο όγκος της απασχόλησης σε κατάσταση ισορροπίας εξαρτάται από τη συνάρτηση της συνολικής προσφοράς, τη ροπή προς κατανάλωση και τον όγκο της επένδυσης. Αυτό αποτελεί τη Γενική Θεωρία της Απασχόλησης⁵. Όπως γίνεται αντιληπτό, αυτό που χρειάζεται για να αυξάνεται η απασχόληση είναι όχι η εγκράτεια αλλά η αύξηση των δαπανών σε περιόδους οικονομικής κρίσης προκειμένου να επιτυγχάνεται η πλήρης απασχόληση.

Κριτικές Παρατηρήσεις (Ελένη Παππά)

Το έργο του J.M. Keynes *Η Γενική Θεωρία της Απασχόλησης, του Τόκου και του Χρήματος* έμελλε να καταγραφεί ως “επανάσταση” στην οικονομική θεωρία, μιας και η ίδια η πραγματικότητα του τεράστιου όγκου ανεργίας στα τέλη της δεκαετίας του ’20 φαινόταν να διαψεύδει την ορθόδοξη θεωρία περί αυτορυθμιζόμενης οικονομίας που θα έτεινε, έτσι αυτόματα, σε πλήρη απασχόληση. Έτσι, μια χιονοστιβάδα οικονομικών μοντέλων αστάθειας ήρθαν, σταδιακά αλλά αποφασιστικά, να αυξήσουν τον όγκο των εγχειριδίων μακροοικονομικής, εισάγοντας δυναμικά στη συζήτηση την άσκηση αποτελεσματικής δημοσιονομικήν και νομισματικής πολιτικής, ώστε το

⁵Keynes J.M. (2001) *Η Γενική Θεωρία της Απασχόλησης, του Τόκου και του Χρήματος* (μτφρ. Θ.Αθανασίου, επιμ. Μ.Ψαλιδόπουλος). Αθήνα: Παπαζήσης (το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1936), σσ 63-65, 200

“αόρατο χέρι της αγοράς” να υποβοηθηθεί από το “μαγικό ραβδί” του κρατικού παρεμβατισμού.

Ο λόγος, βέβαια, περί επαναστατικότητας του κεϋνσιανού μοντέλου είναι ίσως παραπλανητικός. Σε καμία περίπτωση δεν αμφισβητήθηκε ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής, ούτε αναδείχθηκαν τα ακανθώδη και πασιφανή προβλήματα που συνδέονται με το οικονομικό σύστημα, όπως η οικονομική ανισότητα, η άνιση κατανομή του πλούτου, η μη βιωσιμότητα της λογικής που ταυτίζει την οικονομική μεγέθυνση με την οικονομική ευημερία της κοινωνίας, πόσο μάλλον οι σχέσεις εκμετάλλευσης που δημιουργεί η εξαρτημένη εργασία⁶ όπως τη γνωρίζουμε. Τουναντίον, η πρόταση του Keynes δεν απέρριψε συνολικά το καθεστώς σκέψης που επέβαλλε το φιλελεύθερο δόγμα αλλά ήρθε μάλλον, όπως καθ’ υπερβολή έχει γραφθεί, «να σώσει το υπάρχον οικονομικό σύστημα από τη βλακεία των διαχειριστών του»⁷, να το υποβοηθήσει παρά να το ανατρέψει, στρέφοντας την αφετηριακή οπτική των οικονομικών θεωριών στη μελέτη μοντέλων ατελούς ανταγωνισμού και εγκαθιδρύοντας, έτσι, μια νέα ορθοδοξία στους κύκλους της ακαδημαϊκής σκέψης.

Μερικά καίρια ερωτήματα γύρω από τις προτάσεις του Keynes ανέδειξε ήδη στις αρχές του ‘70 η Joan Robinson⁸ στο άρθρο της «*Η δεύτερη κρίση της οικονομικής θεωρίας*». Έχοντας η ίδια διαπρέψει ως «κεϋνσιανή οικονομολόγος», πραγματοποιεί έναν σε βάθος αναστοχασμό και, πάνω από όλα, δεν διστάζει να απορρίψει με γενναιότητα και σε μεγάλο βαθμό θέσεις που στο παρελθόν της καριέρας της είχε υποστηρίξει ενθέρμως (όπως λόγου χάρη η έννοια του ατελούς ανταγωνισμού που αναφέραμε πιο πάνω)⁹. Τα ζητήματα που ανέδειξε παραμένουν και σήμερα επίκαιρα και μάλλον θα έπρεπε να απασχολούν πολύ περισσότερο τη δική μας κοινωνιολογική σκοπιά παρά να παραγκωνίζονται.

Ένα πρώτο ζήτημα που αναδεικνύει είναι αυτό της κατεύθυνσης των παραγωγικών δυνάμεων της κοινωνίας. Ειδικά από κοινωνική σκοπιά, οφείλουμε να αναρωτηθούμε βαθύτερα εάν επαρκεί η επίτευξη πλήρους απασχόλησης και μόνο ή εάν, αντιθέτως, θα έπρεπε να μας απασχολεί τι, πως και γιατί θέλουμε να παράγουμε

6 Lytras, A. N., *Wage Labour in Modern Society*, Papazisis 2016, chapter 1.2.

7 Hirsch, F., *Social Limits to Growth*, (1977), Taylor & Francis e-library.

8 Robinson, J., *The Second Crisis of Economic Theory*, *The American Economic Review*, Vol. 62, No. 1/2 (Mar. 1, 1972), pp. 1-10.

9 Bhaduri, A., *Joan Robinson: Portrait of an Intellectual Rebel*, *Economic and Political Weekly*, Vol. 20, No. 45/47, Special Number (Nov., 1985), p. 1908.

ως κοινωνία. Όταν η μόνη απάντηση στα ερωτήματα αυτά είναι η λέξη «κέρδος» ή η κοντόφθαλμη «τόνωση της ενεργούς ζήτησης» σε μια εθνική οικονομία, οφείλουμε να αποδεχτούμε ότι οδηγούμαστε στη θλιβερή αποδοχή των αρχών ενός επικίνδυνου αναχρονισμού. Διότι είναι επικίνδυνο και αναχρονιστικό στον παρόντα χρόνο να στρέφουμε το βλέμμα μακριά από τις καταστροφικές συνέπειες της οικονομικής μεγέθυνσης στις ζωές των ανθρώπων, όταν ζητήματα όπως η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος λόγω της οικονομικής δραστηριότητας ή της υπερκατανάλωσης, για παράδειγμα, απειλούν την επιβίωση των μελλοντικών ανθρώπινων κοινωνιών¹⁰. Τούτο μέχρι και οι νεοφιλελεύθεροι οικονομολόγοι αναγκάστηκαν να το δεχτούν - το περιέγραψαν όμως μετριοπαθώς ως «εξωτερικότητες» της οικονομικής μεγέθυνσης. Άρα, σημασία έχει να σταθούμε στο γιατί επιδιώκουμε πλήρη απασχόληση. Πόσο επιτυχημένη θα θεωρούσαμε μια κρατική παρέμβαση που θα τόνωνε την ενεργό ζήτηση προσφέροντας εργασία σε όλους τους πολίτες βραχυπρόθεσμα, εάν η ίδια η οικονομική δραστηριότητα είχε καταστροφικές συνέπειες για την ίδια την κοινωνία; Τούτο το είδαμε στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, με τον εκμιλιταρισμό της οικονομίας, το βλέπουμε και σήμερα ανά τον κόσμο, όταν φτωχές κοινότητες διαμαρτύρονται, δηλώνοντας ότι προτιμούν την ανεργία από την εργασία σε μια μονάδα εξόρυξης χρυσού ή πετρελαίου, φερειπείν, αφού γνωρίζουν ότι τα οφέλη θα είναι περιορισμένα, ενώ η καταστροφή ανεπανόρθωτη.

Ακόμα παραπέρα, οι οικονομικές κρίσεις του καπιταλιστικού συστήματος σκιαγραφούνται από τη Robinson ως κανονικότητα του ίδιου του συστήματος. Με άλλα λόγια, όχι απλά δεν υπάρχει ευστάθεια αλλά μάλλον η αστάθεια και οι κρίσεις είναι εγγενή χαρακτηριστικά του υπάρχοντος συστήματος. Οι κρίσεις είναι μια κανονικότητα. Εάν ανατρέξουμε στην ιστορία, θα δούμε ότι η ανεργία θεωρείται μια κανονική συνθήκη της οικονομίας ήδη από την κρίση του 1840¹¹. Και τούτο γίνεται φανερό, εάν αναλογιστούμε ότι σε εκείνη την περίοδο αναδείχθηκαν τα πρώτα “προνοιακά” μοντέλα διαχείρισης του άνεργου και εξαθλιωμένου πληθυσμού (αρχικά στην Αγγλία) αλλά και ρύθμισης του κόστους παραγωγής μέσω της αναγκαστικής εργασίας, όποτε υπήρχε ανάγκη για φτηνό εργατικό δυναμικό. Φυσικά, σήμερα οι

10 Wrenn, M., Stanfield, J.R., and Carroll M., *Galbraith and Robinson's Second Crisis of Economic Theory*, Journal of Economic Issues, Vol. 42, No. 1 (Mar., 2008), pp. 5-11, Taylor & Francis Ltd..

11 Mishra, R., Marx and Welfare, *The Sociological Review*, V.23 issue 22, 1975pp. 287 – 313.

προηγμένες προνοιακές πολιτικές δεν φέρουν τα ίδια χαρακτηριστικά, όμως η λογική και η ηθική τους είναι η ίδια.

Και τούτο μας οδηγεί σε ένα ακόμα ζήτημα. Εάν δεν βρίσκουμε ιδιαίτερα πειστικούς λόγους να εμπιστευόμαστε τη διαμόρφωση συνθηκών κοινωνικής ευημερίας στις δυνάμεις της οικονομίας και της ελεύθερης αγοράς, γιατί να θεωρούμε ότι κάτι αντίστοιχο θα προκύψει από τη σφαίρα του πολιτικού, που διατρέχει τη λειτουργία των κρατικών θεσμών; Εκ των πραγμάτων, στο καπιταλιστικό σύστημα η εξαρτημένη εργασία δεν δημιουργεί “κυρίαρχους εργαζόμενους” αλλά ούτε και “κυρίαρχους καταναλωτές”. Τι είναι αυτό που ενισχύει την πίστη μας ότι το υπάρχον πολιτικό σύστημα επιθυμεί να είμαστε “κυρίαρχοι πολίτες”; Είναι γνωστό ότι οι προνοιακές πολιτικές, εάν εξυπηρετούν σίγουρα κάτι, τότε αυτό είναι οι πολιτικοί/εκλογικοί κύκλοι, γι’ αυτό και έχουν βραχυπρόθεσμη σκοπιά αλλά και διευρυμένη δυνατότητα αναίρεσης (βλ. για παράδειγμα την κατάληξη του περίφημου Obama-care). Ειδικά στις μέρες μας, η σύνδεση της σφαίρας του πολιτικού με εκείνη της οικονομίας και η υποταγή της πρώτης στη δεύτερη είναι σίγουρα αισθητή. Οι εθνικές κυβερνήσεις και οι κατά τύπους πολιτικές εξουσίες δεν συνδιαλέγονται με τις αντίστοιχες οικονομικές δυνάμεις. Η διεθνοποίηση του κεφαλαίου, κυρίως του χρηματοπιστωτικού, έχει σίγουρα οδηγήσει σε ανισχυροποίηση και περιορισμό της ελευθερίας επιλογών των πολιτικών δυνάμεων. Συνεπώς, ακόμη κι αν ξεπεράσουμε όποιες αναστολές, ηθικές και άλλες, μπορεί να έχουμε εκφράσει έως τώρα για τη σύνδεση πολίτη- πολιτικής εξουσίας, ακόμη και εάν υπήρχε ειλικρινής βούληση για θεμελιωδώς ριζοσπαστικές κοινωνικές αλλαγές στο χώρο της εργασίας για επίτευξη πλήρους απασχόλησης με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης (και όχι με βραχυπρόθεσμους μισθούς πείνας), τούτο πολύ πιθανόν να δεχόταν την πολεμική των διεθνών πανίσχυρων οικονομικών δυνάμεων. Ως εκ τούτου, ας κρατήσουμε ζωντανό το ερωτήματα γύρω από τις σχέσεις κυριαρχίας μεταξύ εθνικής και παγκόσμιας οικονομίας και πολιτικής, ώστε να μη ξεχνάμε το πόσο περιορισμένη είναι η ισχύς των πολιτών/ καταναλωτών/ εργαζομένων. Ως στόχο των κοινωνικών επιστημών, εδώ τουλάχιστον, αντιλαμβανόμαστε την αποφασιστική ισχυροποίηση της θέσης των τελευταίων και όχι την παροδική αναπαραγωγή των ήδη δυσμενών συνθηκών στις οποίες υπόκεινται. Το γνωστό σλόγκαν “μείνετε ήσυχοι, εμείς θα φροντίσουμε για σας”, εδώ τουλάχιστον, απορρίπτεται.

Επίσης, αξίζει να διευρύνουμε τη συζήτηση και να αναφερθούμε στα αναλυτικά εργαλεία που μεταχειριζόμαστε στο πλαίσιο της κοινωνιολογικής έρευνας.

Το γεγονός ότι η επιστήμη της κοινωνιολογίας “επικοινωνεί” με μια τεράστια γκάμα άλλων επιστημών, όπως αυτή της οικονομικής, δε σημαίνει ότι θα πρέπει άκριτα να εσωτερικεύουμε τις αντιφάσεις τους. Ευτυχώς, στον κλάδο μας έχουν υπάρξει ισχυρές σχολές σκέψης, που με τη συμβολή τους μας επιτρέπουν να στεκόμαστε κριτικά στην τάση υιοθέτησης ενός άκρατου θετικισμού στις κοινωνικές επιστήμες και να αμφισβητούμε τα επιστημονικά δόγματα, όσο δημοφιλή ή αποδεκτά και εάν είναι στους επιστημονικούς κύκλους.

Από την άλλη πλευρά, θεωρώ ότι εάν κάτι πρέπει να κρατήσουμε από τον Keynes είναι το γεγονός ότι ανέδειξε τη σημασία της κατανάλωσης στη διαμόρφωση των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών. Προσωπικά, βλέπω ότι αυτό που μάλλον επείγει είναι, όχι η πάση θυσία αύξηση της ενεργούς ζήτησης και κατ’ επέκταση της κατανάλωσης, αλλά ο εξορθολογισμός της τελευταίας μέσω περιορισμών που θα βασίζονται στις κοινωνικές ανάγκες συνόλων ανθρώπων, παρά στη οικονομική δυνατότητα ατόμων¹². Και τούτο ίσως μας έφερνε κοντά σε αυτό που ο Keynes ονόμαζε “κοινωνικό έλεγχο των επενδύσεων”¹³, μια έννοια μάλλον ξεχασμένη. Σε μια τέτοια υπόθεση ίσως να εξέλειπαν οι τόνοι πλαστικού σε μορφή ροζ φλαμίνγκο, τα delivery φαγητού από εστιατόρια της Ρώμης σε διαμερίσματα της Ν. Υόρκης αεροπορικά, οι τόνοι βρώσιμου φαγητού στα σκουπίδια και τα δεκάδες είδη απορρυπαντικών στα ράφια των σούπερ μάρκετ για να μπορούμε “ελεύθερα” να επιλέγουμε ως καταναλωτές αν προτιμούμε πράσινους ή μπλε κόκκους στη σκόνη πλυντηρίου. Εάν δεν βλέπουμε τον παραλογισμό σε κανένα από τα παραπάνω ενδεικτικά παραδείγματα και συνεχίζουμε να στοχαζόμαστε γύρω από την “τόνωση της ενεργούς ζήτησης” - απλώς – και, άρα, της αύξησης της κατανάλωσης – χωρίς περαιτέρω προβληματισμούς - για μια καλύτερη κοινωνία, ίσως είμαστε κι εμείς οι ίδιοι/ες ως κοινωνικοί επιστήμονες σημείο των καιρών.

12 Schwarzkopf, S., *The Political Theology of Consumer Sovereignty, Towards an Ontology of Consumer Society, Theory, Culture & Society*, 2011 (SAGE, Los Angeles, London, New Delhi, and Singapore), Vol. 28(3): 106-129.

13 Denis, A., Collective and individual rationality: Maynard Keynes’s methodological standpoint and policy prescription, *Research in Political Economy*, 2002, Vol 20, December, 187-215, <http://www.staff.city.ac.uk/andy.denis/research/keynes.htm> .

Το Μοντέλο του Beveridge

Δημιουργία Κράτους Πρόνοιας και Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης

Πρόκειται για ένα σύστημα που πήρε την ονομασία του από τον βρετανό οικονομολόγο William Henry Beveridge, ο οποίος ήταν γνωστός για τις μελέτες του σε ιδιαίτερα κοινωνικά ζητήματα, ενώ παράλληλα, θεωρήθηκε υποστηρικτής των δημοκρατικών θεσμών με σκοπό την οχύρωση ενός ισχυρού κράτους πρόνοιας. Το μοντέλο ή αλλιώς σύστημα Beveridge επιχειρήθηκε να εφαρμοστεί στη Βρετανία σε μια εξαιρετικά κρίσιμη για την εποχή χρονική στιγμή, και συγκεκριμένα το 1942, δηλαδή λίγο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ειδικότερα, δεδομένων των καταστροφών που επέφερε ο πόλεμος, δημιουργήθηκε η ανάγκη να συγκροτηθεί ένα κράτος πρόνοιας τόσο στη Βρετανία όσο και στην υπόλοιπη Ευρώπη με σκοπό την ανάπτυξη ενός ευρύτερου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Επιπροσθέτως, στο σημείο αυτό αξίζει να επισημανθεί ότι ένα από τα βασικά προβλήματα της μεταπολεμικής περιόδου αποτέλεσαν οι τραυματίες πολέμου σε όλη την Ευρώπη και η ανάγκη για την άμεση περίθαλψη και κάλυψη των αναγκών τους

Σε μια «εύθραυστη» εποχή όπου η ευρωπαϊκή κοινωνία πλήττεται όχι μόνο σε οικονομικό και βιομηχανικό επίπεδο, αλλά και σε ότι αφορά το σύστημα υγείας και πρόνοιας, το εν λόγω μοντέλο θεωρήθηκε εξαιρετικά προνομιούχο και συνάμα εναλλακτικό.

Η έκθεση του William Beveridge παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στο κοινοβούλιο της Μ. Βρετανίας, το Δεκέμβριο του 1942. Στα πλαίσια ενός μεταπολεμικού, συνεπώς και αρκετά ασταθούς περιβάλλοντος, φαίνεται πως αυτή θίγει ζητήματα που εκτός ότι είναι άμεσα συνδεδεμένα με την ανάγκη για τη δημιουργία ενός κράτους πρόνοιας, καταδεικνύουν τη σημαντικότητα καταπολέμησης της ανεργίας της εποχής. Όπως προκύπτει από τη μελέτη τόσο της εθνικής όσο και της διεθνούς βιβλιογραφίας, θεμελιώδη βάση για την οικοδόμηση του συγκεκριμένου συστήματος αποτέλεσε η έννοια της κοινωνικής φροντίδας.

Ειδικότερα, το μοντέλο Beveridge αφορούσε κατά κύριο λόγο τον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, ενώ παράλληλα, στόχευε στην επίτευξη ενός κρατικού παρεμβατισμού δια μέσου του οποίου θα επιτυγχανόταν η ανάπτυξη δημοσίων δομών και συστημάτων κοινωνικής υποστήριξης (Λύτρας, 2017). Πυλώνας του εν λόγω

μοντέλου αποτέλεσε η αρχή της καθολικότητας, γεγονός που σήμαινε ότι κανένας πολίτης δεν θα έμενε ανασφάλιστος. Παράλληλα, προσέβλεπε στην ως επί το πλείστον δημόσια – κρατική χρηματοδότηση, ενώ, η οργάνωση των συστημάτων θα προέκυπτε σε μεγάλο βαθμό από την εποπτεία του κρατικού ελέγχου.

Πιο συγκεκριμένα, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται σε εγχειρίδιο της ΙΝΕ – ΓΣΕΕ για τη μελέτη των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης (2012)¹⁴, το μοντέλο που εισήγαγε στην έκθεσή του ο Beveridge χαρακτηριζόταν από:

- την καθολικότητα των παροχών,
- τη δημιουργία ενός εθνικά κοινωνικά ελάχιστου επιπέδου διαβίωσης μέσα από τις παροχές που χρηματοδοτούνταν από τη φορολογία και που έκαναν πράξη τον αναδιανεμητικό χαρακτήρα της Κοινωνικής Ασφάλισης,
- την κατευθυντήρια γραμμή του μοντέλου, που είναι η ευθύνη της πολιτείας για την κοινωνική ασφάλεια των πολιτών μέσω του κράτους πρόνοιας. Η πολιτεία οφείλει να εξασφαλίζει επαρκές εισόδημα για την επιβίωση του πληθυσμού που δεν είναι σε θέση να εργαστεί και επαρκή υγειονομική περίθαλψη για ολόκληρο τον πληθυσμό,
- το βασικό στόχο της καταπολέμησης της φτώχειας.

Με άλλα λόγια, όπως προκύπτει από τα παραπάνω, το μοντέλο στόχο είχε την πρόληψη και την καταπολέμηση της φτώχειας, την ανάπτυξη δημοσίων δομών, την εξασφάλιση της εργασίας και του δικαιώματος σε αυτή, την κάλυψη παροχών σε όλους τους πολίτες ανεξαιρέτως, ενώ παράλληλα, προωθούσε την ανάγκη η διοίκηση και η οργάνωση να προέρχονται ή από το κράτος ή από τους εργαζομένους, ενώ ακόμη, όσον αφορά την χρηματοδότηση αυτή θα προερχόταν δια μέσου μιας προοδευτικής φορολογίας. Όπως αναφέρει ο Λύτρας (2017) το βασικό εργαλείο του μοντέλου είναι η δραστική αύξηση της άμεσης και έμμεσης φορολογίας, όπως και των ιδιωτικών συνεισφορών στο ασφαλιστικό σύστημα.

Η έκθεση Beveridge στηρίχθηκε σε τρεις βασικούς άξονες, οι οποίοι ήταν:

- η αξιοποίηση της πρότερης εμπειρίας, αλλά και των νέων ευκαιριών, γεγονός που συνεπάγεται τις επαναστατικές μεταβολές και δεν επαφίεται απλά και μόνο στην επιδιόρθωση του ήδη υπάρχοντος συστήματος,

¹⁴ΙΝΕ – ΓΣΕΕ (2012). Συστήματα Κοινωνικής Ασφάλισης: Ασφαλιστικό Σύστημα και Σύστημα Κοινωνικής Περίθαλψης.

- η οργάνωση που απαιτείται για την κοινωνική ασφάλιση να αντιμετωπίζεται ως ένα μέρος μιας ολοκληρωμένης πολιτικής, απαραίτητο για την κοινωνική πρόοδο και εξέλιξη, καθώς όπως χαρακτηριστικά αναφέρει και ο ίδιος, μια καλά οργανωμένη και ανεπτυγμένη κοινωνική ασφάλιση είναι πιθανό να προσφέρει και ασφάλεια εισοδήματος, ενώ τέλος,
- η κοινωνική ασφάλιση μπορεί να επιτευχθεί μόνο από τη συνεργασία ανάμεσα στο κράτος και τους πολίτες του. Κατά τους ισχυρισμούς του Beveridge αυτό σήμαινε ότι το κράτος θα προσέφερε ασφάλεια στους πολίτες του, χωρίς να καταπνίγει τα κίνητρα και τις ευκαιρίες, αλλά αντιθέτως δια μέσου της ενθάρρυνσης των ατόμων για ολοένα και περισσότερη ιδιωτική – εθελοντική πρωτοβουλία. Με άλλα λόγια, το κράτος θα αποτελούσε το μοχλό εκκίνησης για την οικοδόμηση ενός νέου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, στο οποίο η συμμετοχή των πολιτών θα ήταν ενεργή.

Μελετώντας το εναλλακτικό υπόδειγμα του Beveridge, αξίζει να επισημάνουμε ότι, συνολικά, η πρότασή του θεμελιώθηκε στην ανάγκη για ικανοποίηση, διαχείριση και αντιμετώπιση πέντε παραγόντων, οι οποίοι στη βιβλιογραφία συχνά συναντώνται και ως «πέντε γίγαντες» που κατά τα λεγόμενά του ήταν ανασταλτικοί, επηρεάζοντας αρνητικά την ευημερία του ατόμου στη σύγχρονη κοινωνία. Ειδικότερα, πρόκειται για την ανάγκη (want), την ασθένεια (disease), την άγνοια (ignorance), την αθλιότητα ή εξαθλίωση (squalor) και την απραξία (idleness). Πέραν των ωφελειών του, το εναλλακτικό υπόδειγμα του Beveridge χαρακτηρίζεται και από μία σειρά περιορισμών. Αρχικά, βάσει του εν λόγω συστήματος παρέμβασης, οι μεσαίες εισοδηματικές ομάδες καλούνται να επωμιστούν το μεγαλύτερο μέρος των φορολογικών επιβαρύνσεων, και κατά συνέπεια και των αντίστοιχων οικονομικών πιέσεων, χωρίς παράλληλα να απολαμβάνουν αντίστοιχης ποιότητας παροχών από το κράτος πρόνοιας. Αντιθέτως και παρά την υφιστάμενη φορολογική επιβάρυνση, οι κρατικές δομές και υπηρεσίες χαρακτηρίζονται τουλάχιστον στις δευτερεύουσες πτυχές τους-ως ανεπαρκείς ή χαμηλής ποιότητας, δημιουργώντας έτσι αναντιστοιχία μεταξύ συμβολής και οφέλους¹⁵. Επιπλέον, το υπό εξέταση υπόδειγμα δεν δύναται να εφαρμοστεί σε περιόδους οικονομικής κρίσης και ύφεσης, καθώς είτε δεν είναι εφικτή η προβλεπόμενη από το μοντέλο αύξηση των επιβαλλόμενων φόρων, είτε αυτή σε περίπτωση εφαρμογής της θα οδηγούσε σε

¹⁵Lytras, A. N. (2017). A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State.

πλήρη καθήλωση ή/και αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας. Στο σημείο αυτό κρίνεται επίσης σκόπιμο να επισημανθεί ότι, στα πλαίσια της δημοσιονομικής πειθαρχίας που συνιστά βασικό άξονα της οικονομικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαμορφώνονται προϋποθέσεις συνεχούς μείωσης και περιορισμού των δημόσιων δομών και κατ' επέκταση της δυνατότητας απασχόλησης στον δημόσιο τομέα¹⁶.

¹⁶ Λύτρας, Α. Ν. Η Καταπολέμηση της Ανεργίας και η Κοινωνική Αλληλεγγύη, Μία Εναλλακτική Πρόταση: Συμφιλίωση της Κατοχής του Αποθέματος με την Απασχόληση και με τη Νέα Δραστηριοποίηση στις Περιφέρειες [Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.]

Το Μοντέλο του Hyman P. Minsky

Η αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω της παρέμβασης του κράτους ως Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής

Βιογραφικά στοιχεία

Ο εβραϊκής καταγωγής Η. Ρ. Minsky (1919-1996), θεωρείται εκ των σημαντικότερων οικονομολόγων του 20ου αι. και αναλυτής του καπιταλιστικού χρηματοοικονομικού συστήματος. Μαζί με τον Keynes, κατατάσσονται στους σοσιαλιστές θεωρητικούς της οικονομίας. Ο Minsky σπούδασε Μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο του Σικάγο και συνέχισε τις μεταπτυχιακές σπουδές και το διδακτορικό του στο Χάρβαντ, στην Οικονομία, υπό την εποπτεία των Τζ. Σουμπέτερ και Β. Λεόντιεφ.¹⁷ Δίδαξε ως καθηγητής οικονομικών στα Πανεπιστήμια Μπράουν και Μπέρκλεϊ και ολοκλήρωσε την ακαδημαϊκή του καριέρα στο Πανεπιστήμιο Ουάσιγκτον στο S. Louis. Για πολλά χρόνια διετέλεσε διακεκριμένος μελετητής στο Levy Economics Institute.

Προβληματισμοί και βασικός στόχος του έργου του

Ο Η. Minsky ασχολήθηκε εκτενώς με τον (εγγενώς) αποσταθεροποιητικό ρόλο των χρηματοοικονομικών δομών στο καπιταλιστικό σύστημα. Σημαντική πηγή πληροφόρησης για την ανάλυσή του, συνιστά το βιβλίο του: *Stabilizing an unstable economy* (Σταθεροποιώντας μια ασταθή οικονομία) το οποίο εκδόθηκε το 1986. Όπως λέει στον πρόλογο του συγκεκριμένου βιβλίου ο Henry Kaufman¹⁸, ανήσυχος και ο ίδιος για την συνεχόμενη αύξηση του χρέους έναντι του ΑΕΠ και μελετώντας τον Minsky, η θεωρία του υπήρξε προφητική για τις επερχόμενες υφέσεις και κρίσεις του συστήματος, κυρίως για το φαινόμενο subprime mortgage crisis (κρίση ενυπόθηκων δανείων υψηλού κινδύνου) στις ΗΠΑ το 2007-8.

Επίσης, στόχος του ήταν να αποκαταστήσει τον Keynes, η παρερμηνεία του οποίου (κατά τον Minsky) οδήγησε

¹⁷ Παπαδημητρίου, Β. Δ., Kregel, J., ΠΗΓΗ: Express.gr, *Η χρηματοοικονομική «αστάθεια» οδηγός για την αποτελεσματική ρύθμιση του συστήματος.*

¹⁸ Πρόλογος Η. Kaufman στο Minsky, Η. Ρ., *Stabilizing an unstable economy*, 2008, USA: The McGraw Hill Companies

σε αυθαίρετες θεωρήσεις περί «σταθερότητας» της οικονομίας και σε αλόγιστη χρήση της χρηματοδότησης (δανεισμός) από τους ομολογητές του οικονομικού mainstream του νεοφιλελευθερισμού. Ο Minsky, έρχεται σε αντίθεση με τον A. Smith και την πεποίθησή του περί της ικανότητας του συστήματος να αυτορυθμίζεται στα πλαίσια της ελεύθερης αγοράς καθώς και στην αντίληψή του περί της ορθολογικής απόφασης του ατομικού συμφέροντος που συμπαρασύρει και το κοινωνικό συμφέρον. Θεωρεί την ικανότητα του συστήματος να προσαρμόζεται (fine tuning) στις απότομες μεταβολές (απότομη αύξηση του πληθωρισμού, μείωση των μισθών, εκτίναξη της ανεργίας), ως αδύνατη. Θεωρεί επίσης ότι η πολιτική της κοινωνικής πρόνοιας χωρίς ανταποδοτικότητα στην απασχόληση, απλώς αυξάνει τον πληθωρισμό και θεσμοθετεί την ανεργία¹⁹.

Το «παράδοξο» του H. Minsky: Η σταθερότητα δημιουργεί αστάθεια.

Η φαινομενική σταθερότητα του συστήματος, που ίδιος θεωρεί προσωρινή, οδηγεί σε μία ψευδή αίσθηση ασφάλειας και σε συμπεριφορές αλόγιστης λήψης υψηλού ρίσκου από τους επενδυτές και τις τράπεζες. Αυτό γίνεται μέσω της χρηματοδότησης (θα το δούμε παρακάτω αναλυτικά) δια της λήψης δανείων με όρους και σε συνθήκες τέτοιες, που καταλήγουν στην έλλειψη ρευστότητας καθιστώντας αδύνατη την αποπληρωμή τους. Όλο αυτό δε, λαμβάνει χώρα μέσα σε ένα πλαίσιο απουσίας του κράτους και των θεσμών, που ο ρόλος τους είναι να παρεμβαίνουν και να ρυθμίζουν. Επιπλέον, ο Minsky αξιοποιεί την «Γενική Θεωρία» του Keynes ως προς το ζήτημα των «επενδυτικών κύκλων» στην οικονομία. Στα δύο βασικά προβλήματα που ο Keynes προσδιορίζει ως θεμελιώδη του καπιταλιστικού συστήματος, την χρόνια ανεργία και την εκτεταμένη ανισότητα, ο Minsky προσθέτει ακόμη ένα: την αστάθεια ως το φυσικό αποτέλεσμα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Όπως περιγράφει ο Cassidy «Υπάρχουν πέντε βασικά στάδια στο μοντέλο του Minsky για τον πιστωτικό κύκλο: η μετατόπιση, η έκρηξη, η ευφορία, οι ρευστοποιήσεις και ο πανικός. Μια μετατόπιση συμβαίνει όταν οι επενδυτές είναι ενθουσιασμένοι και επιθυμούν να πάρουν κάτι καινούριο, μια εφεύρεση, όπως το Διαδίκτυο, ή όταν συμβαίνει ένας πόλεμος, ή μια απότομη αλλαγή της οικονομικής

¹⁹Εισαγωγή Δ. Παπαδημητρίου & L. R. Wray στο Minsky, H. P., ό. π., 2008, σελ. 13

πολιτικής. Ο τρέχων κύκλος άρχισε το 2003, με την απόφαση της Ομοσπονδιακής Τράπεζας, και του επικεφαλής Alan Greenspan για τη μείωση των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων σε ένα τοις εκατό, οπότε και υπήρξε μια απρόσμενη εισροή ξένων χρημάτων, ιδιαίτερα χρήματα από την Κίνα, τοποθετημένα σε ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου. Με το κόστος των επιτοκίων δανεισμού να βρίσκονται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, αναπτύχθηκε γρήγορα μια κερδοσκοπική έκρηξη σε σχέση με την αγορά ακινήτων η οποία ήταν πολύ μεγαλύτερη, από την άποψη της αποτίμησης, από την προηγούμενη φούσκα των τεχνολογικών μετοχών».²⁰

Τα τρία είδη χρηματοδότησης.

Κατά τον H. Minsky εφαρμόζονται τρία είδη χρηματοδότησης²¹ (δανεισμού δηλαδή) στο χρηματοοικονομικό καπιταλιστικό σύστημα:

- Hedge finance – αντισταθμιστική έναντι κινδύνου. Σε αυτό το είδος χρηματοδότησης ο δανειστής προσδοκά να του αποδοθούν οι δόσεις του κεφαλαίου και οι τόκοι
- Speculative finance - κερδοσκοπική, όπου το εισόδημα του οφειλέτη καλύπτει μόνο τους τόκους του δανείου
- Ponzi finance²², όπου το εισόδημα του οφειλέτη δεν επαρκεί ούτε για την αποπληρωμή των τόκων και έτσι, καταφεύγει σε τεχνική αύξηση της αντικειμενικής αξίας της περιουσίας του ώστε να καταφύγει σε ενυπόθηκο δανεισμό.

Η μεγάλη κρίση στον στεγαστικό τομέα στις ΗΠΑ την περίοδο 2007-2008 (subprime mortgage crisis), επιβεβαίωσε τις θέσεις του αυτές. Ως σοσιαλιστής οικονομολόγος και με σαφή επιρροή από τον Keynes, αναφέρει ότι η οικονομία δεν συνιστά φυσικό φαινόμενο αλλά είναι το αποτέλεσμα θεσμικών και νομοθετικών παρεμβάσεων που θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους, όχι τις στατιστικές και μαθηματικές μετρήσεις αλλά ζητήματα κοινωνικής ευημερίας, ελευθερίας και

²⁰ Cassidy, J., ΠΗΓΗ: newyorker.com, 4/2/2008, *The Minsky Moment: Subprime mortgage crisis and possible recession*.

²¹ Minsky, H. P., ό. π., 2008.

²² Hunt, L., Hoisington, V., *Ponzi Finance*, Deflation.com, 2012.

δικαιοσύνης²³.

Επίσης, στο αναφερόμενο βιβλίο ο Minsky αφιερώνει το 2ο μέρος, προκειμένου να αναλύσει και να αιτιολογήσει, αφενός την Μεγάλη Κρίση του 1929-30, αφετέρου την οικονομική ύφεση των μεταπολεμικών περιόδων (1975-1982). Εντούτοις, ο Minsky εξηγεί ακόμα για ποιο λόγο δεν επαναλήφθηκε η Μεγάλη Κρίση του 1929-30 κατά την περίοδο της μεταπολεμικής ύφεσης, και το αποδίδει στο Big Government και Big Bank, δηλαδή στην μεγάλη σημασία της παρέμβασης του δημοσίου τομέα και της ομοσπονδιακής τράπεζας που εμποδίζει την πλήρη κατάρρευση του συστήματος²⁴.

Η πρόταση του Minsky. Ο εργοδότης της τελευταίας καταφυγής (Employer of Last Resort)

Όπως ήδη αναλύθηκε μέχρι τώρα, κατά τον Minsky, η οικονομία μας είναι ασταθής²⁵ λόγω του καπιταλισμού. Ο ίδιος προέβλεψε ήδη από τη δεκαετία του '60 την κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος. «Το πιο σημαντικό οικονομικό γεγονός της εποχής μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο είναι κάτι που δεν συνέβη: δεν υπήρξε μια βαθιά και συνεχής ύφεση, ανάλογη με τη μεγάλη κρίση του 1929».²⁶ Πράγματι, το 2008 έρχεται η γνωστή και ως Minsky Moment²⁷ (Στιγμή του Μίνσκυ), που επιβεβαιώνει την πρόβλεψή του αυτή - το ξέσπασμα δηλαδή της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, που είχε ως αποτέλεσμα χρηματοοικονομική αστάθεια και την κατάρρευση του καπιταλιστικού χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Όπως προλογίζει ο πρόεδρος του Levy Economics Institute, Δημήτρης Β. Παπαδημητρίου, στο βιβλίο *Ending Poverty: Jobs, Not Welfare*, *παρόλο που ο Minsky, είναι ευρέως γνωστός για τις ιδέες του για την οικονομική σταθερότητα,*

²³ Minsky, H. P., ό. π., 2008, σελ. 9

²⁴ Minsky, H. P., ό. π., 2008, σελ. 17

²⁵ Υποστηρίζεται πως η αστάθεια καθορίζεται από μηχανισμούς μέσα στο σύστημα, όχι έξω από αυτό. Η οικονομία μας δεν είναι ασταθής επειδή είναι κλονισμένη από πετρελαϊκές κρίσεις ή πολέμους, αλλά λόγω της φύσης της. Minsky, H. P., ό. π., 2008, σελ. 192, σελ. 244.

²⁶ Archibugi, D., ΠΗΓΗ: sinistrai.nete.info, 12/12/2014, *Hyman Minsky, il profeta della miseria in mezzo all'opulenza*.

²⁷ Η Στιγμή του Minsky αναφέρεται σε μια χρονική περίοδο κατά την οποία μια αγορά αποτυγχάνει ή πέφτει σε κρίση μετά από μια εκτεταμένη περίοδο κερδοσκοπίας και μη βιώσιμης ανάπτυξης. Βασίζεται στην ιδέα ότι εάν οι περίοδοι ανασταλτικής κερδοσκοπίας, διαρκούν αρκετά καιρό, τελικά θα οδηγήσουν σε κρίση, η οποία θα επιφέρει ακόμα μεγαλύτερη κερδοσκοπία. Αυτή η κρίση πήρε το όνομά της από τον Hyman Minsky, ο οποίος ένιωσε ότι οι μεγάλες ανατιμητικές αγορές θα οδηγούσαν σε πλήρη κατάρρευση. ΠΗΓΗ: investopedia.com, *The Minsky Moment*.

ενδιαφερόταν εξίσου για τη δημιουργία μίας σταθερούς οικονομίας που θέτει ένα τέλος στη φτώχεια για όλους όσοι είναι πρόθυμοι και ικανοί να εργαστούν.²⁸

Θεωρώντας πως η ελεύθερη καπιταλιστική αγορά δεν δύναται να επιτύχει πλήρη απασχόληση, το κύριο ενδιαφέρον στο ερευνητικό του έργο υπήρξε η ανάπτυξη πολιτικών για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Η προτιμώμενη πολιτική επιλογή του για τη δημιουργία θέσεων εργασίας ήταν το πλαίσιο των προγραμμάτων του New Deal, που προώθησε η κυβέρνηση Roosevelt την περίοδο της Μεγάλης Ύφεσης του '30 στις ΗΠΑ.²⁹ Ο Minsky υπήρξε αρκετά επιφυλακτικός απέναντι στις πολιτικές απασχόλησης που βασίζονται στην επιδότηση της εργασίας, επειδή πίστευε ότι οδηγούν σε αύξηση του πληθωρισμού, χρηματοοικονομική κρίση και σοβαρή αστάθεια³⁰. Υποστήριζε πως ένα κράτος το οποίο (πρέπει να) ευημερεί δεν πρέπει να στηρίζεται μόνο σε πολιτικές κοινωνικής πρόνοιας. Το ζήτημα είναι να μπορέσει το κράτος να απασχολήσει τον άνεργο πληθυσμό του, να τον εντάξει στην κοινωνική και πολιτική ζωή, προωθώντας ταυτόχρονα μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς. Σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή πρέπει να διαδραματίσει η εκάστοτε κυβέρνηση, ο ίδιος δηλαδή ο κρατικός μηχανισμός, ο οποίος οφείλει να δημιουργήσει θέσεις εργασίας, τις οποίες η αγορά αδυνατεί η ίδια να δημιουργήσει, για όλους όσοι θέλουν και μπορούν να εργαστούν. Αυτή είναι η βάση της ιδέας του Minsky περί «εργοδότη της τελευταίας καταφυγής» (Employer of Last Resort), που υποστήριξε γύρω στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και τη δεκαετία του 1970, η οποία αναπτύχθηκε αργότερα και από άλλους μελετητές του Levy Economics Institute. Μια πιο επεξεργασμένη εκδοχή της ιδέας αυτής περιλαμβάνεται στο βιβλίο του Minsky, *Stabilizing an Unstable Economy* (1986).

Ο Minsky υποστήριζε πως, σε περιόδους οικονομικής ύφεσης ή διαρθρωτικής ανεργίας, το κράτος πρέπει να είναι αυτό που αναλαμβάνει την ευθύνη για την αύξηση της ζήτησης για εργασία, για την παροχή εγγυημένης απασχόλησης, προκαθορισμένη σε διάρκεια και αμοιβή, σε έργα που αποφέρουν δημόσιο όφελος., αναλαμβάνοντας με τον τρόπο αυτό τον ρόλο ενός εργοδότη.³¹ Ορισμένα παραδείγματα υπηρεσιών που προσφέρονται ή αγαθών που παράγονται μέσω ενός

²⁸ Minsky, H. P., *Ending Poverty: Jobs, Not Welfare*, 2013.

²⁹ Πολυχρονίου, Χ. Ι., ΠΗΓΗ: enet.gr, 21/7/2013, *Ο οικονομολόγος που αποκαθήλωσε το νεοφιλελευθερισμό*.

³⁰ Αντωνοπούλου Ρ., Παπαδημητρίου Δ. Β., Τοay T., *Προγράμματα άμεσης δημιουργίας θέσεων εργασίας σε συνθήκες κρίσης στην Ελλάδα*, 2011, σελ. 49.

³¹ Adam, S., Antonopoulos, R., Kim, K., Masterson, T., Padimitriou, D. B., *Μετά τη λιτότητα—Οι επιπτώσεις της πρότασης της εγγυημένης απασχόλησης για την Ελλάδα*, 2014, σελ. 6.

προγράμματος είναι τα εξής: συντήρηση δρόμων, δημοσίων υποδομών και χώρων, αναδάσωση, απορρύπανση, καθώς και υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας στο επίπεδο της κοινότητας. Όταν, μετά την κρίση, ξεκινά η ανάκαμψη της οικονομίας και του ιδιωτικού τομέα, τότε οι ενταγμένοι στο πρόγραμμα εργαζόμενοι μπορούν να απασχοληθούν εκ νέου στην ιδιωτική αγορά εργασίας, που θα τους προσφέρει καλύτερες προοπτικές απασχόλησης και αμοιβές. Όσον αφορά στην «κανονική» απασχόληση στον δημόσιο τομέα, αυτή δεν θα επηρεαστεί από την εφαρμογή ενός τέτοιου προγράμματος, αλλά θα εξακολουθεί να αποτελεί ένα ξεχωριστό στοιχείο της δημόσιας απασχόλησης.³²

Πιο συγκεκριμένα, το κράτος μπορεί να απασχολήσει όλους τους ανέργους με την ειδικότητα που κατέχουν κατά την περίοδο αυτή της απασχόλησης, εκδίδοντας ταυτόχρονα χρήμα (νομισματική μάζα) προκειμένου να χρηματοδοτήσει αυτή την απασχόληση των ανέργων (0,7% – 1.5% του ΑΕΠ).

Επίσης, το κράτος εκδίδει ομόλογα αξίας ίσης με το κόστος του προγράμματος, με χαμηλό επιτόκιο απόδοσης. Το μοντέλο, βέβαια, υπόκειται σε περιορισμούς:

- Δεν μπορεί να εφαρμοστεί στα κράτη που δεν έχουν το κυρίαρχο προνόμιο της έκδοσης νομισματικής μάζας
- Προκειμένου περί της έκδοσης ομολόγων, θα πρέπει το κράτος να διαθέτει πλήρη κυριαρχία επί της δημοσιονομικής πολιτικής του
- Στις χώρες της ζώνης του ευρώ, το προνόμιο έκδοσης νομισμάτων έχει η ΕΚΤ.

Αυτό που δεν μπορεί, βέβαια, να επιτύχει ένα τέτοιο πρόγραμμα είναι η πλήρης εξάλειψη της ανεργίας, καθώς θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν πολλοί που θα παραμένουν ηθελημένα άνεργοι ή που δεν θα επιθυμούν να εργαστούν στο πρόγραμμα αυτό. Επίσης, θα υπάρχουν και κάποιοι που δεν θα πληρούν τα κριτήρια για απασχόληση στο συγκεκριμένο πρόγραμμα ή θα προτιμήσουν να συνεχίσουν την αναζήτηση μιας καλύτερης θέσης εργασίας, παραμένοντας άνεργοι.³³

Χώρες όπως η Ινδία, η Νότια Αφρική, η Αργεντινή, η Αιθιοπία, η Νότια Κορέα, το Περού, το Μπαγκλαντές, η Γκάνα, η Καμπότζη και η Χιλή, μεταξύ άλλων,

³² Αντωνοπούλου Ρ., Παπαδημητρίου Δ. Β., ToayT., ό. π., 2011, σελ. 51.

³³ Αντωνοπούλου Ρ., Παπαδημητρίου Δ. Β., ToayT., ό. π., 2011, σελ. 51.

έχουν υιοθετήσει πολιτικές που μετέτρεψαν το κράτος σε «εργοδότη της τελευταίας καταφυγής», η καθεμία για διαφορετικό λόγο. Η εισαγωγή μιας τέτοιας πολιτικής για την απασχόληση δεν εξαντλείται μόνο σε περιόδους κρίσεων. Για παράδειγμα, πράγματι, στην Αργεντινή το 2001 και στη Νότια Κορέα το 1997 ο λόγος ήταν η αντιμετώπιση των συνεπειών της χρηματοοικονομικής κρίσης, αλλά στη Νότια Αφρική η κύρια αιτία ήταν η αντιμετώπιση της χρόνιας φτώχειας. Επιπλέον, υπάρχουν διαφορές και στη διάρκεια του προγράμματος, τον τρόπο χρηματοδότησης, το είδος των υπηρεσιών που προωθούνται, ή ακόμα και στα κριτήρια επιλογής των συμμετεχόντων και τον τρόπο αμοιβής τους.³⁴

³⁴ Αντωνοπούλου Ρ., Παπαδημητρίου Δ. Β., ΤοayT., ό. π., 2011, σελ. 52.

Η Πολιτική Workfare *Συμφιλίωση της προσωπικής ευθύνης με τις ευκαιρίες για απασχόληση.*

1. Η πολιτική Workfare στις Η.Π.Α. - Το πρόγραμμα της κυβέρνησης B. Clinton

Την περίοδο εκλογής του Δημοκρατικού Bill Clinton στις Η.Π.Α., κρίθηκε αναγκαία η μεταρρύθμιση των πολιτικών κοινωνικής πολιτικής. Οι νέες πολιτικές θα έπρεπε να είναι καίριες και προσανατολισμένες με άμεσο και σύγχρονο τρόπο στα κοινωνικά ζητήματα των πολιτών. Η κοινωνική πολιτική έπρεπε να δρα στοχευμένα και αποτελεσματικά στην καταπολέμηση της φτώχειας και ειδικά όσο αφορά τις ευάλωτες οικογένειες καθώς σε πολλές περιοχές των πολιτειών, τα ποσοστά της ανεργίας είχαν ανέβει αρκετά, προκαλώντας κοινωνικές διαφορές. Η άμεση ανάγκη μεταρρυθμίσεων είναι κάτι στο οποίο συμφωνούσε και το ρεπουμπλικανικό μέρος του κογκρέσου παρά τις διαφορετικές τους απόψεις για τα σημεία και τον τρόπο που θα έπρεπε να συγκροτηθούν. Όταν εκλέχτηκε ο Clinton το 1992 μία από τις πρώτες δηλώσεις του ήταν να αλλάξει την υπάρχουσα μορφή κοινωνικής ευημερίας³⁵.

Η θεωρία πίσω από τη σκέψη

Η πρώτη μορφή της μεταρρύθμισης της κυβέρνησης Clinton είχε τις βάσεις της στη θεωρία της εξασφάλισης του κατώτατου εισοδήματος που εισήγαγε ο Νομπελίστας Αμερικανός οικονομολόγος Milton Friedman, (31 Ιουλίου 1912 – 16 Νοεμβρίου 2006).

Η πρόταση του «αρνητικού φόρου εισοδήματος» του Friedman (1962) ήταν κατευθυνόμενη ειδικά στο πρόβλημα της φτώχειας. Η βασική του ρύθμιση ήταν η παροχή άμεσης βοήθειας στους φτωχούς όχι με κουπόνια και περιστασιακά επιδόματα αλλά με μετρητά μέσω της επιστροφής φόρου. Το ποσό θα ήταν ανάλογο του ατομικού ετήσιου εισοδήματος και θα κάλυπτε τα ποσά των επιδοτήσεων που πραγματικά αναλογούσαν σε μία οικογένεια. Λειτουργεί υπέρ του κράτους, μειώνοντας τα κρατικά έξοδα όμως δεν λειτουργεί και απαραίτητα υπέρ των φτωχών καθώς ο αρνητικός φόρος εισοδήματος δεν συμπίπτει πάντα με το κατώτατο εισόδημα με το οποίο μπορεί να επιζήσει μία οικογένεια. Επιπλέον οι ανάγκες της κάθε οικογένειας διαφέρουν και δεν θα πρέπει να εξισώνονται μεταξύ τους. Ο

³⁵Συγκεκριμένα η δήλωση του Clinton ήταν: "...to end welfare as we know it.." Cynthia A. Bailey, Workfare and Involuntary Servitude--What You Wanted to Know But Were Afraid to Ask, 15 Boston College Third World Law Journal Article 2, 1995.

απώτερος σκοπός για τον Friedman παρέμενε η καταπολέμηση της φτώχειας. όπως αναφέρει στο βιβλίο του: "Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα υπάρχουν προβλήματα διαχείρισης, αλλά αυτά μου φαίνονται ένα μικρό μειονέκτημα"³⁶. Η πρόταση του Friedman αποσκοπούσε στην καταπολέμηση της φτώχειας μέσω δύο ενδιάμεσων στόχων. Αφενός, τον περιορισμό του κράτους πρόνοιας και αφετέρου, στην εγρήγορση των πολιτών και την ατομική τους προσπάθεια για βελτίωση της ζωής τους χωρίς να βασίζονται στην διαβίωσή τους στη χορήγηση των κρατικών επιδομάτων. Αρχικά, και για τον σχηματισμό του προγράμματος Clinton η δυνατότητα καταπολέμησης της ανεργίας, και συγχρόνως η μείωση των κρατικών δαπανών, φαινόταν δελεαστική και για την επίτευξή του εκτός από το έργο του Friedman, μελετήθηκαν και τα προγράμματα των προηγούμενων κυβερνήσεων που βασίστηκαν στο έργο του οικονομολόγου.

Η ψήφιση του προγράμματος

Στην αρχική παρουσίαση του προγράμματος, η αναθεώρηση της κοινωνικής ευημερίας (την οποία όπως αναφέραμε παραπάνω είχε υποσχεθεί προεκλογικά ο Clinton), στόχευε στην αναδιοργάνωση της κοινωνικής υποστήριξης των ανέργων αλλά και προς τους φορείς της εργασίας καθώς υπήρχε η αντίληψη ότι οι διαδικασίες και οι υπάρχουσες πολιτικές δεν διευκόλυναν καμία από τις δύο πλευρές. Κατά την διάρκεια βέβαια κατοχύρωσης του νόμου οι αντιπαραθέσεις και τα πολιτικά συμφέροντα προκάλεσαν αλλαγές στη δομή του πριν ακόμα τη ψήφισή του. Η έναρξη του προγράμματος έγινε μετά την επανεκλογή του Clinton το 1996, όπου και ψηφίστηκε εν τέλει ο νόμος με την ονομασία Personal Responsibility and Work Opportunity Reconciliation Act (PROWRA³⁷) και προσαρμόστηκε σε μία πιο σίγουρη και λιγότερο ανατρεπτική πολιτική, αυτή του workfare (welfare to work). Η ψήφιση του νέου νόμου, οδήγησε στην δημιουργία ενός νέου προγράμματος κοινωνικής υποστήριξης, το πρόγραμμα Προσωρινής Βοήθειας για Απορες Οικογένειες (Temporary Assistance for Needy Families/TANF)

³⁶Friedman Milton, *Capitalism and Freedom*, Chicago, The University of Chicago Press, 2002(1962).

³⁷Personal Responsibility and Work Opportunity Reconciliation Act (PROWRA) – Νόμος για τη Συμφιλίωση της Προσωπικής Ευθύνης και της Δυνατότητας για την Εργασία.

Temporary Assistance for Needy Families/TANF

Το πρόγραμμα πια στρεφόταν γύρω από τον νέο βασικό του στόχο, δηλαδή την εξασφάλιση του κατώτερου εγγυημένου εισοδήματος για όσους το είχαν ανάγκη. Πρόκειται για ένα πενταετές πρόγραμμα κατά τη διάρκεια του οποίου οι ωφελούμενοι, εκτός της παροχής σε χρήματα, έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Αυτό που καθιστά το συγκεκριμένο πρόγραμμα ιδιαίτερο είναι το ότι με το πέρασμα των πρώτων δύο χρόνων, το 25% των ωφελούμενων, είναι υποχρεωμένοι να απασχοληθούν σε προγράμματα εργασίας για να διατηρήσουν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Τον τρίτο χρόνο εφαρμογής το ποσοστό συμμετοχής αυξήθηκε κατά 5%. Στο τέλος της πενταετίας το ποσοστό συμμετοχής στα προγράμματα εργασίας θα πρέπει να φτάσει το 50%. Τα συγκεκριμένα προγράμματα εργασίας αφορούν θέσεις που προτείνει το κράτος στους συμμετέχοντες οι οποίοι θα πληρώνονται με τον κατώτατο μισθό. Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να εργάζονται τριάντα ώρες την εβδομάδα σε οποιαδήποτε στιγμή τους ζητούσαν (στην αρχή οι ώρες υποχρεωτικής εργασίας ανέρχονταν στις είκοσι ανά εβδομάδα όμως στην συνέχεια αυξήθηκαν το 2000 σε τριάντα ώρες). Όσον αφορά το ωράριο, υπήρχε μία διευκόλυνση για τις μονογονεϊκές οικογένειες καθώς δίνεται η δυνατότητα στον γονέα να δουλέψει είκοσι ώρες την εβδομάδα. Επίσης εξαιρούνται από την υποχρεωτική εργασία γονείς παιδιών έως δώδεκα μηνών³⁸.

Η διαχείριση του προγράμματος

Το κόστος υλοποίησης και η χρηματοδότηση του προγράμματος αναλαμβάνεται εξολοκλήρου από το κράτος χωρίς την συμμετοχή ιδιωτικών επιχειρήσεων. Όσον αφορά την υλοποίηση και διαχείριση του προγράμματος, αναλαμβανόταν εξολοκλήρου από τις εκάστοτε αρμόδιες τοπικές αρχές. Σε περίπτωση που οι τοπικές αρχές δεν επαρκούν, η διαχείριση αναλαμβάνεται από κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρίες σε τοπικό όμως πάντα επίπεδο. Με αυτόν τον τρόπο, οι προϋπολογισμοί αλλά και το ύψος των επιδομάτων δεν είναι ενιαίο για όλες τις Η.Π.Α., καθώς διαμορφώνεται σύμφωνα με τις τοπικές, πολιτικές και διοικητικές ιδιαιτερότητες της κάθε πολιτείας. Για να λάβει όμως η αρμόδια αρχή

³⁸Patterson E.G. Mission Dissonance in the TANF Program: Of Work, Self-Sufficiency, Reciprocity, and the Work Participation Rate, Harvard Law & Policy Review, Vol:6 σ.σ..379-389.

την κυβερνητική χρηματοδότηση, θα έπρεπε πρώτα να συντάξει από μόνη της ένα ξεχωριστό πρόγραμμα, που θα παρείχε στους συμμετέχοντες γονείς της περιοχής την κατάλληλη ειδικευμένη εκπαίδευση, εργασιακή εμπειρία και επιπλέον βοήθεια, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η είσοδός του στην αγορά εργασίας μετά το τέλος του προγράμματος. Η ευελιξία όμως προσαρμογής του προγράμματος συνέβαλε θετικά για τις τοπικές αρχές. Ακόμα και με το πέρας της πενταετίας, πολιτείες στις οποίες το πρόγραμμα ήταν επιτυχές, συνέχισαν την άσκηση ίδιων ή παρόμοιων πολιτικών.

Η εφαρμογή και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος και συγκεκριμένα τον Ιούνιο του 2001, πραγματοποιήθηκε μία έρευνα στους συμμετέχοντες από το Hunger Action Network της Νέας Υόρκης για να καταμετρηθούν τα αποτελέσματα της εφαρμογής του³⁹. Από την έρευνα αναδείχτηκε ότι τα προγράμματα εργασίας για την απασχόληση των πολιτειών της Νέας Υόρκης και της αναζήτησης εργασίας δεν ήταν αποτελεσματικά καθώς δεν κατάφεραν να τοποθετήσουν πολλούς συμμετέχοντες σε αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Αν και η μέθοδος δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα, περιορίζει τις γενικεύσεις, το ποσοστό της επιτυχίας ήταν μόνο 14% (Workface, WER) ή 28%, όσο αφορά την προετοιμασία των θέσεων εργασίας. Επομένως το πρόγραμμα θα πρέπει να επανεκτιμηθεί σε ευρύτερο επίπεδο και να τροποποιηθεί. Από τους ερωτηθέντες, μόνο το 10% έλαβε εργασία μέσω των οργανισμών της κοινωνικής πρόνοιας. Η ανησυχία για την έλλειψη τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας αποτελεί βασικό μειονέκτημα του προγράμματος. Επίσης σημαντικό ζήτημα αποτελεί και η έλλειψη δεξιοτήτων και εκπαίδευσης που χαρακτηρίζει τους περισσότερους, με αποτέλεσμα να εργάζονται ή να βρίσκουν εργασίες οι οποίες αδυνατούν να καλύψουν τις ανάγκες τους. Πρέπει το κράτος να μεριμνήσει για την παιδεία των ανέργων προκειμένου να μπορούν να βρίσκουν εργασίες με μεγαλύτερες αμοιβές και να μην μένουν στις βασικές. Ο μισθός βασίζεται κατά πολύ στο μορφωτικό επίπεδο κάθε ατόμου και η πολιτεία έπρεπε να προσφέρει μέσω των προγραμμάτων καλύτερες συνθήκες επιβίωσης στους ανέργους και στις οικογένειες

³⁹ Assessing the Effectiveness of Welfare-to-Work Programs in New York State: Recommendations for Economic Security, A Survey of the Performance of New York State's Welfare-to-Work Programs According to Its Participants Hunger Action Network OF NEW YORK STATE, June 2001, σελ. 26-2

τους⁴⁰.

Η εφαρμογή του προγράμματος στις Η.Π.Α. ακόμα και σήμερα αντιμετωπίζεται με δυσπιστία. Σε αρχικό στάδιο, το πρόγραμμα συνέβαλε πράγματι στην μείωση την ανεργίας. Δεν συνέβαλε όμως στην επίτευξη του πρωταρχικού του στόχου, δηλαδή την μείωση της φτώχειας. Με την ολοκλήρωση του προγράμματος ο πληθυσμός συνέχισε να ζει στα όρια της φτώχειας και εύρεση εργασίας συνέχισε να απασχολεί και να δυσκολεύει τους πολίτες. Επίσης, ο χρόνος ανέδειξε τα προβλήματα που προέκυψαν κατά την διαχείριση του προγράμματος τόσο στις διαδικαστικές υποχρεώσεις των αρμόδιων αρχών, όσο και στην οικονομική διαχείριση της χρηματοδότησης καθώς υπήρξαν ενδείξεις για άσκοπες και αλόγιστες δαπάνες⁴¹.

Οι περισσότερες κριτικές του προγράμματος επικεντρώθηκαν σε δύο θέματα. Η πρώτη αναφέρεται στο ηθικό περιεχόμενο της προϋπόθεσης που ανάγκαζε τους συμμετέχοντες να εργάζονται όπου τους υποδείξει το κράτος μετά τα δύο πρώτα χρόνια συμμετοχής στο πρόγραμμα, καθώς ορθά έκριναν ότι καταπατά την 13η τροπολογία του άρθρου 5 του συντάγματος της χώρας⁴². Η υποχρέωση και όχι η κατ' επιλογή συμμετοχή στην εργασία έφερε στην επιφάνεια ζητήματα που η Αμερική προσπάθησε πολύ να ξεχάσει. Η δεύτερη κριτική αναφέρεται στο γεγονός ότι η εφαρμογή του προγράμματος δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα για τους συμμετέχοντες και αυτό γιατί στην ουσία η μορφή του προγράμματος δεν είχε σκοπό στην αναβάθμιση των πολιτών, αλλά στην δημιουργία μίας ακόμα ομάδα εργαζομένων χωρίς πολλές απαιτήσεις και ελπίδες βελτίωσης και άρα ικανοποιημένων με την απολαβή πολύ χαμηλών μισθών⁴³. Η αδυναμία τέλος των ωφελομένων να ξαναμπούν στην αγορά εργασίας δείχνει και τον ελλιπή και αναποτελεσματικό χαρακτήρα των προγραμμάτων κατάρτισης που περιλάμβανε το πρόγραμμα.

⁴⁰Assessing the Effectiveness of Welfare-to-Work Programs in New York State: Recommendations for Economic Security, A Survey of the Performance of New York State's Welfare-to-Work Programs According to Its Participants Hunger Action Network OF NEW YORK STATE, June 2001.

⁴¹Λύτρας Ν. Ανδρέας, Η Μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας, σελ. 393, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 2016

⁴²Τροπολογία 13 – Κατάργηση Δουλείας (1865) Εδάφιο 1. Ούτε δουλεία ούτε μη ηθελημένη υπηρεσία, εκτός σαν ποινή για έγκλημα για το οποίο το άτομο θα έχει καταδικασθεί νόμιμα, δεν θα υπάρχει στις Ηνωμένες Πολιτείες ή σε οποιαδήποτε περιοχή υπό τον δικαιοδοσία τους. Εδάφιο 2. Το Κογκρέσο θα έχει την εξουσία να εφαρμόσει αυτό το άρθρο με κατάλληλη νομοθεσία(http://neaproini.us/wp-neaproini/uploads/2016/11/USA_Syntagma.pdf).

⁴³Assessing the Effectiveness of Welfare-to-Work Programs in New York State: Recommendations for Economic Security, A Survey of the Performance of New York State's Welfare-to-Work Programs According to Its Participants Hunger Action Network OF NEW YORK STATE, June 2001, σελ. 6.

Όπως φάνηκε από το παράδειγμα της πρώτης εφαρμογής του προγράμματος Clinton, τα αποτελέσματά του δεν είναι και τόσο αισιόδοξα. Παρά τις θεωρητικές του ρίζες και τις ομοιότητες που παρουσιάζει τόσο με το έργο του Friedman όσο και με προηγούμενες κυβερνητικές, οι διαφορές του είναι σημαντικές. Όχι μόνο δεν κατάφερε να διορθώσει ή να ξεπεράσει τα προβλήματα των προκατόχων του, αλλά συνέχισε να εφαρμόζει τις ίδιες ήδη προβληματικές πρακτικές ή ακόμα και χειρότερες. Αυτό βέβαια όπως θα δούμε στη συνέχεια δεν εμπόδισε την επέκταση της πολιτικής και στον ευρωπαϊκό χώρο.

2. Το πρόγραμμα “NewDeal” των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο

Μετά τις Γενικές Εκλογές του Μαΐου του 1997, ο Gordon Brown, Καγκελάριος του Υπουργείου Οικονομικών, ανακοίνωσε μια σειρά προτάσεων που αποσκοπούσαν στην μείωση της ανεργίας και στην επιστροφή των ανέργων στην εργασία τους. Μία από τις πέντε εκλογικές δεσμεύσεις που περιείχονταν στο μανιφέστο του Εργατικού Κόμματος για τις γενικές εκλογές του 1997, ήταν ένα πρόγραμμα που στόχευε στην μετακίνηση των ατόμων από παροχές κοινωνικής μέριμνας σε αμειβόμενη απασχόληση. Το κόμμα έτσι ανέλαβε να αναπτύξει προγράμματα που θα απευθύνονταν στους νέους, στους μακροχρόνια ανέργους και τις μονογονεϊκές οικογένειες που θα επωφελούνταν από έναν απροσδόκητο φόρο στις ιδιωτικοποιημένες επιχειρήσεις κοινής ωφελείας.

Η επίσημη ανακοίνωση του προγράμματος ανήλθε στις 2 Ιουλίου του 1997. Ο έκτακτος φόρος αναμενόταν να ανέλθει σε 5, 2 δισεκατομμύρια στερλίνες κατά την περίοδο 1997-1999, ενώ τα μέτρα σχετικά με τη εκπαίδευση των εργαζομένων αναμενόταν να κοστίζουν 3,9 δισεκατομμύρια στερλίνες για τη πενταετία 1997-2002. Τα μέτρα έδιναν έμφαση στις επιδοτήσεις προσλήψεων ως προσπάθεια για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας και την επαγγελματική κατάρτιση των νέων ώστε να αυξήσουν τις δεξιότητές τους στην προσφορά εργασίας, μειώνοντας ταυτόχρονα τον κίνδυνο της μακροχρόνιας ανεργίας. Οι συμβουλές σχετικά με τα οφέλη, την παιδική μέριμνα, την κατάρτιση και τις τεχνικές αναζήτησης εργασίας ήταν κεντρικά για τα σχέδια που αφορούσαν τις μονογονεϊκές οικογένειες. Το Εργατικό Κόμμα φαίνεται ότι είχε αντλήσει αυτές τις πολιτικές για την αγορά εργασίας από το σύστημα Κλίντον στις ΗΠΑ.

Η βασική ιδέα του New Deal ήταν να επιτραπεί σε αυτούς τους ανθρώπους να μεταφέρουν μέρος των παροχών ανεργίας και των σχετικών δικαιωμάτων τους σε επιδοτήσεις απασχολήσεις. Με αυτόν τον τρόπο οι άνεργοι, βάση αυτού θα γινόταν καλύτεροι καθώς θα έβρισκαν θέσεις εργασίας με μισθούς πολύ πάνω από τα επιδόματα ανεργίας, οι εργοδότες θα γινόντουσαν καλύτεροι καθώς θα μειωνόταν το κόστος εργασίας και η κυβέρνηση θα ήταν σωστή απέναντι στους πολίτες της, επειδή τα χρήματα που θα δαπανώνται για επιδοτήσεις απασχόλησης θα είχαν δαπανηθεί διαφορετικά για άλλου είδους παροχές.⁴⁴

A. Η Νέα Συμφωνία για τους νέους

Το πρόγραμμα για τους νέους άνεργους ήταν όπως προαναφέρθηκε προτεραιότητα του Εργατικού Κόμματος. Βασική επιδίωξη ήταν να απασχολήσει 250.000 άτομα κάτω των 25 ετών, χρησιμοποιώντας χρήματα από μια απροσδόκητη εισφορά στις ιδιωτικοποιημένες επιχειρήσεις κοινής ωφελείας. Έτσι θα δημιουργούνταν μια νέα κλίμακα ευκαιριών που θα επέτρεπε σε πολλούς άνεργους να επωφεληθούν από νέες ευκαιρίες απασχόλησης.⁴⁵ Τα άτομα ηλικίας 18 έως 25 ετών που ήταν άνεργα για περισσότερο από έξι μήνες, αποτελούσαν το πρώτο βήμα σε αυτή την κλίμακα απασχόλησης. Τα άτομα αυτής της πρώτης κατηγορίας του προγράμματος θα είχαν τέσσερις επιλογές, οι οποίες περιλαμβάνουν την εκπαίδευση που οδηγεί σε προσόντα, την εργασία σε εργοδότη, την εργασία σε εθελοντική οργάνωση ή εργασίες για την περιβαλλοντική ομάδα και τέλος, για όσους δεν διαθέτουν τα βασικά προσόντα, την δυνατότητα πλήρους εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι κοινωνικές παροχές ενδέχεται να μειωθούν εάν οι νέοι δεν αξιοποιούσαν τις ευκαιρίες εργασίας που τους προσφερόταν.⁴⁶ Αυτή η νέα διαπραγμάτευση για τους νέους ξεκίνησε να διατελείτε σε 12 περιοχές και το πρόγραμμα δημοσιεύτηκε από το Υπουργείο Παιδείας με τίτλο «Σχεδιασμός της νέας διαπραγμάτευσης για τους νέους ηλικίας 18-25 ετών». Το πρόγραμμα κάλυπτε όλους

⁴⁴Βλ. Tim Jarvis, "Welfare-to-Work": The New Deal, House of Commons Library, Research Papers, No. 97/118, London, 1997 (12 November), σελ. 5.

⁴⁵Βλ. Tim Jarvis, "Welfare-to-Work": The New Deal, House of Commons Library, Research Papers, No. 97/118, London, 1997 (12 November), σελ. 6.

⁴⁶ Οι νέοι θα έπρεπε να επιλέξουν μία από τις επιλογές και να συμμετέχουν σε αυτό που τους είχε προσδιοριστεί από την Υπηρεσία Απασχόλησης διότι υπό άλλες συνθήκες θα τους επιβαλλόταν κυρώσεις ωφελείας. Η κυβέρνηση τιμωρούσε την μη συμμετοχή στο υποχρεωτικό πρόγραμμα με την απώλεια του προσωπικού επιδόματος για δύο εβδομάδες ή με την απώλεια του προσωπικού επιδόματος για τέσσερις εβδομάδες εάν είχε επιβληθεί παρόμοια κύρωση κατά τους προηγούμενους 12 μήνες. βλ. στο ίδιο, σελ. 12.

τους νέους που είχαν ζητήσει Επίδομα Θέσεων Εργασίας για έξι μήνες ή περισσότερο. Κατά τη εισαγωγή τους οι νέοι εισέρχονταν στο πρώτο στάδιο Gateway, του προγράμματος New Deal.⁴⁷

1. Η Εισαγωγή

Το NewDeal, ξεκίνησε με μια εντατική περίοδο συμβουλών και καθοδήγησης, γνωστών ως Gateway του NewDeal.⁴⁸ Πρόκειται για μια περίοδο έως και τεσσάρων μηνών κατά την οποία ένας προσωπικός σύμβουλος της Υπηρεσίας Απασχόλησης, θα εισήγαγε τον συμμετέχοντα στην Νέα Συμφωνία εξηγώντας του τα δικαιώματα και τις ευθύνες του, προκειμένου να είναι σε θέση να ενταχθεί σε μια από τις τέσσερις προσφερόμενες επιλογές.

2. Η επιλογή της απασχόλησης

Όταν ένας συμμετέχων στο πρόγραμμα ολοκληρώσει την περίοδο των δύο μηνών, ο προσωπικός του σύμβουλος εκδίδει ένα πιστοποιητικό επαλήθευσης (κουπόνι), το οποίο επιβεβαιώνει ότι ο αιτών για εργασία έχει επιλεχτεί για επιδότηση και τοποθετείται σε φορέα εργασίας. Με την τοποθέτηση του συμμετέχοντος, ο εργοδότης λάμβανε 60 στερλίνες την εβδομάδα για έως και 26 εβδομάδες. Η θέση εργασίας έπρεπε να προσφέρει τουλάχιστον 30 ώρες εβδομαδιαίως συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εκπαίδευσης για να μπορεί να επιλεγεί.⁴⁹ Οι θέσεις που προσέφεραν 24 έως 29 ώρες θα προσέλκυαν επιχορήγηση 40 στερλινών την εβδομάδα για την περίοδο έως και 26 εβδομάδων. Διατέθηκε κατάρτιση ύψους 750 στερλίνες ανά άτομο για τη σχετική χρηματοδότηση. Ο δημόσιος τομέας θα ήταν σε θέση να προσλάβει νέους αλλά αναμενόταν ότι η μεγάλη πλειοψηφία των θέσεων να είναι στον ιδιωτικό τομέα που αντικατοπτρίζει την ισορροπία στο εργατικό δυναμικό συνολικά. Ο κάθε συμμετέχων θα μπορούσε να συνάψει επίσης σύμβαση με οργανισμούς, όπως τα Συμβούλια κατάρτισης και επιχειρήσεων προκειμένου να απασχοληθεί. Όλοι οι εργοδότες καλούνταν να υπογράψουν μια συμφωνία, η οποία περιλάμβανε ορισμένες δεσμεύσεις.⁵⁰ Υπήρχε φυσικά και η δυνατότητα

⁴⁷ Βλ. στο ίδιο, σελ. 7.

⁴⁸ Βλ. στο ίδιο, σελ. 7-8.

⁴⁹ Βλ. στο ίδιο, σελ. 8.

⁵⁰ 1. Η θέση δεν θα επιδοτούνταν πέραν των 6 μηνών. 2. Οι εργοδότες θα υποστήριζαν τις προσπάθειες του ανέργου για να του εξασφαλίσουν μια εναλλακτική απασχόληση ή κατάρτιση. 3. Οι υφιστάμενοι

αυτοαπασχόλησης. Οι νέοι που ενδιαφέρονταν για αυτήν την επιλογή μπορούσαν να παρουσιάσουν ένα επιχειρησιακό σχέδιο που θα αποτελέσει τη βάση για ένα πρόγραμμα ειδικής κατάρτισης, κυρίως στους τομείς της λογιστικής και του μάρκετινγκ. Οι συμμετέχοντες σε αυτή την επιλογή θα λάμβαναν επίδομα 400 στερλίνες που καταβαλλόταν ως εβδομαδιαίο επίδομα.⁵¹

3. Ο Εθελοντικός τομέας και η ομάδα εργασίας για το περιβάλλον

Οι επιλογές αυτές περιλάμβαναν εργασία για έξι μήνες είτε με την Taskforce για το περιβάλλον είτε με έναν εργοδότη στον τομέα του εθελοντισμού. Και οι δύο επιλογές απαιτούσαν την εκπαίδευση και την κατάρτιση των ανέργων με διαπιστευμένα προσόντα. Η Taskforce προσέγγισε νέους σε έργα που θα ωφελήσουν ολόκληρη τη κοινότητα. Η επιλογή στον εθελοντικό τομέα⁵² έδινε ιδιαίτερη έμφαση στις τοποθετήσεις για την παροχή 50.000 νέων εκπαιδευμένων.⁵³ Οι συμμετέχοντες και στις δυο αυτές επιλογές αμειβόταν με ισοδύναμα επιδόματα και παρέμειναν δικαιούχοι παροχών υπό καθεστώς διαβατηρίου. Επίσης προβλεπόταν να λάβουν επιχορήγηση ύψους μέχρι και 400 στερλίνες που καταβάλλεται σε εβδομαδιαίες ή δεκαπενθήμερες δόσεις. Αυτό ισοδυναμεί περίπου με 15 στερλίνες την εβδομάδα. Επίσης θα δινόταν αποζημίωση στους συμμετέχοντες για συμφωνημένα έξοδα ταξιδιού πέραν των πρώτων 4 στερλινών. Η επιλογή του εθελοντικού τομέα αποσκοπούσε στην παροχή μιας σειράς ωφελειών για την τοπική κοινότητα⁵⁴.

υπάλληλοι δεν θα απολύονται για να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας σε άτομα που θα λάμβαναν επιδότηση. Βλ. Tim Jarvis, "Welfare-to-Work": The New Deal, House of Commons Library, Research Papers, No. 97/118, London, 1997 (12 November) σελ. 9.

⁵¹ Βλ. στο ίδιο, σελ. 9-10.

⁵² Η κυβέρνηση σχεδίαζε να πειραματιστεί με την έννοια της Ενδιάμεσης Αγοράς (ILM), μέσω των νέων ζωνών απασχόλησης και αυτό πιθανό να επηρέαζε την ανάπτυξη των εθελοντικών επιλογών και του περιβάλλοντος. Οι υποστηρικτές αυτής της θέσης επισημαίνουν το έργο της Wise Group και της Glasgow Works. Η προσέγγιση αυτή αποτελείται από ένα πακέτο κατάρτισης, εργασιακής εμπειρίας και προσωπικής ανάπτυξης και απευθύνεται ιδιαίτερα στους μακροχρόνια ανέργους. Τα προγράμματα Wise Group βοήθησαν το 57 εκατομμύρια των συμμετεχόντων να εργαστούν με πλήρες ωράριο ή να μετεκπαιδευτούν. Τα ILM ωστόσο ήταν σχετικά δαπανηρά, με το ακαθάριστο κόστος ανά εργασία να κυμαίνεται μεταξύ 9.000 και 14000 στερλίνες. Τα προγράμματα αυτά είχαν δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις διότι οδηγούσαν σε μισθολογική πίεση. Η αποτελεσματικότητά τους απαιτούσε περιοχές με υψηλή ανεργία. Ο βαθμός στον οποίο αναπτυσσόταν οι προσεγγίσεις της ILM όσο εξελισσόταν το New Deal παραμένει προς συζήτηση και αυτό πιθανό να εξαρτηθεί από τον εργοδότη που υιοθετεί τον τρόπο επιδότησης της εργασίας. Βλ. στο ίδιο, σελ. 27-28.

⁵³ Βλ. στο ίδιο, σελ. 10.

⁵⁴ Επίδειξη δεξιοτήτων ελκυστικών για εργοδότες, τοποθετήσεις με μια περίοδο εισαγωγής όσο αφορά θέματα υγείας και ασφάλειας κι ένα σχέδιο προσωπικής ανάπτυξης για τον συμμετέχοντα βλ. Tim Jarvis, "Welfare-to-Work": The New Deal, House of Commons Library, Research Papers, No. 97/118, London, 1997 (12 November) σελ. 10.

4. Η επιλογή εκπαίδευσης

Η επιλογή αυτή ήταν ανοιχτή κατά κύριο λόγο σε όσους συμμετείχαν στην νέα διαπραγμάτευση χωρίς να έχουν N/SVQLevel 2 ή ισοδύναμα προσόντα επιπέδου GCSE 14.⁵⁵ Οι επιδοτήσεις αναμενόταν να καλύψουν το κόστος των εκπαιδευτικών υλικών και τα έξοδα ταξιδιού. Η χρηματοδότηση δινόταν σύμφωνα με τις κατηγορίες που θα καθορίζονταν για παροχή χαμηλού, μεσαίου και υψηλού κόστους. Η χρηματοδότηση⁵⁶ συνδεόταν με τη συμμετοχή ενώ ο συμμετέχων θα έπρεπε να ακολουθεί το συμφωνημένο μάθημα.⁵⁷ Το μοντέλο χρηματοδότησης είχε σχεδιαστεί για να αντικατοπτρίζει το επίκεντρο της απασχόλησης του προγράμματος. Οι φορείς παροχής κατάρτισης δεν θα τιμωρούνταν όταν οι συμμετέχοντες εγκατέλειπαν το πρόγραμμα εργασίας, δεδομένου ότι η δέσμευση του νέου εργοδότη να συνεχίσει τη συμμετοχή στο συμφωνηθέν σχέδιο κατάρτισης θα επέτρεπε στους εκπαιδευτές να λάβουν πλήρες το υπόλοιπο της χρηματοδότησης όταν αποκτιόταν ένας τίτλος.⁵⁸

B. Η νέα συμφωνία για τους μακροχρόνια ανέργους

Το μανιφέστο της εργασίας υποσχέθηκε να ενθαρρύνει τους εργοδότες να αναλάβουν και όσους υπέφεραν από την ανεργία για περισσότερα από δύο χρόνια. Η επίσημη ανακοίνωση έγινε εξίσου στις 2 Ιουλίου του 1997 και το πρόγραμμα θα ξεκινούσε τον Ιούνιο του 1998. Η συμφωνία για τους μακροχρόνια ανέργους είχε δύο στοιχεία, πληρωμές ύψους 75 στερλινών εβδομαδιαίως για 26 εβδομάδες σε

⁵⁵ Βλ. στο ίδιο σελ. 11 (This is likely to be approximately 3 or 4 GCSEs at grade C or above.).

⁵⁶ Οι επιδοτήσεις των μισθών έχουν αποτελέσει σημείο πολλών συζητήσεων που επικεντρώνονται στο κατά πόσο είναι ή όχι αποτελεσματικά για μια οικονομία. Τα κυριότερα επιχειρήματα κατά της χρήσης των επιδομάτων, που προκαλούν εκτόπιση και υποκατάσταση είναι τρία. Πρώτον το dead-weight, όρος που περιγράφει εκείνους που θα επέστρεφαν στην αγορά εργασίας ακόμη και χωρίς το πρόσθετο κίνητρο για μια επιδότηση. Δεύτερον, ο εκτοπισμός αναφέρεται στην περίπτωση όπου ένας εργοδότης θα αναλάμβανε έναν άνεργο που λαμβάνει την επιδότηση εις βάρος κάποιου που δεν το κάνει. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα μέσω της επιδότησης να απομακρυνθεί ένα άτομο και να αντικατασταθεί από κάποιον άλλον που επιδοτείται. Και τρίτον, στην περίπτωση όπου ο εργοδότης θα απέλυε κάποιον, ο οποίος εργάζεται ήδη, για να προσλάβει στη θέση του ένα επιδοτούμενο άνεργο. (Βλ στο ίδιο, 21-22) Η συνδυασμένη επίδραση των μετατοπίσεων και των αποτελεσμάτων υποκατάστασης μπορεί να οδηγήσει σε υψηλά επίπεδα καταγισμού των εργαζομένων, καθώς οι άνθρωποι μετακινούνται μέσα και έξω από επιδοτούμενες εργασίες. Αυτό οδηγεί με την σειρά του στην εργασιακή ανασφάλεια τόσο μεταξύ των επιδοτούμενων εργαζομένων όσο και εκείνων που δεν λαμβάνουν επιδότηση. Ο ΟΟΣΑ υποστηρίζει ότι οι επιδοτήσεις μισθών μπορούν να είναι αποτελεσματικές εάν είναι ελεγχόμενες. Ο καθηγητής Richard Layard σε μια έκθεση για την Πολιτική Απασχόληση του London School of Economics (LSE), υποστηρίζει ότι οποιαδήποτε μετατόπιση είναι προσωρινή, καθώς οι άνθρωποι που θα προσληφθούν θα παραμείνουν ελκυστικοί για εργοδότες και σύντομα θα προσληφθούν και από άλλους. Σύμφωνα με αυτόν δεν υπάρχει μια μόνιμη αύξηση της ανεργίας. (Βλ. στο ίδιο 23-24).

⁵⁷ Βλ. στο ίδιο, σελ 11.

⁵⁸ Βλ. στο ίδιο, σελ. 12.

εργοδότες που προσλαμβάνουν άτομα ηλικίας 25 ετών και άνω και που ήταν άνεργα για δύο ή περισσότερα έτη και ευκαιρίες για τους ανέργους για δύο ή περισσότερα έτη για σπουδές διάρκειας έως και 12 μηνών σε μαθήματα που σχετίζονται με την πλήρη απασχόληση και έχουν σχεδιαστεί για να αποκτήσουν πιστοποιητικό. Για το πρόγραμμα αυτό κατανεμήθηκαν από τον έκτακτο φόρο 350 εκατομμύρια λίρες.⁵⁹

Γ. Η νέα πρόσφορα για τις μονογονεϊκές οικογένειες

Στο πλαίσιο της νέας διαπραγμάτευσης για τις μονογονεϊκές οικογένειες, ο αιτούντες με παιδιά σχολικής ηλικίας θα εισέρχονταν στο τοπικό κέντρο εργασίας τους και θα λάμβαναν βοήθεια και συμβουλές σχετικά με την απασχόληση, την κατάρτιση και την παιδική μέριμνα. Κάθε άτομο θα είχε έναν προσωπικό υπάλληλο που θα του ανέλυε ένα ξεχωριστό σχέδιο δράσης, επιτρέποντάς του τη πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρέχει η Υπηρεσία Απασχόλησης. Υπήρχαν περίπου 1 εκατομμύριο γονείς που ζητούσαν παροχές και το πρόγραμμα θα ήταν διαθέσιμο στο μισό εκατομμύριο από αυτούς που έχουν παιδιά σχολικής ηλικίας. Το πρόγραμμα ξεκίνησε για 40.000 μονογονεϊκές οικογένειες σε 8 μέρη της χώρας τον Ιούλιο του 1997. Τα συνολικό ποσό των 200 εκ. στερλινών από τον έκτακτο φόρο κατανεμήθηκε στην περίοδο του 1997-2002. Η κυβέρνηση ανακοίνωσε επίσης δυο αλλαγές όσο αφορούσαν την παιδική μέριμνα, που ήταν η παροχή στέγασης και φορολογικού οφέλους προκειμένου να ενθαρρύνει τους γονείς να επιστρέψουν στην εργασία τους. Για τις οικογένειες με 2 ή περισσότερα παιδιά, η μέγιστη αποζημίωση για τα έξοδα των παιδιών θα αυξανόταν από 60 σε 100 στερλίνες. Η εθνική στρατηγική σχετικά με τους γονείς, αποσκοπούσε στην βελτίωση του κόστους των παιδιών.⁶⁰ Η Νέα Συμφωνία για τους νέους αναμενόταν να δημιουργήσει 50.000 εκπαιδευτικούς φροντιστές που θα χρησιμοποιούνταν για την χρηματοδότηση συλλόγων που

⁵⁹Βλ. Tim Jarvis, "Welfare-to-Work": The New Deal, House of Commons Library, Research Papers, No. 97/118, London, 1997 (12 November) σελ. 13-14.

⁶⁰ Μερικά από τα πρώιμα αποτελέσματα της νέας διαπραγμάτευσης δημοσιεύτηκαν το 1997. Αυτά έδειξαν 8.651 προσκλήσεις γονέων για συνέντευξη, 2.026 από τις οποίες ήταν διεξαγμένες συνεντεύξεις, 1.612 μοναχικούς γονείς που συμφωνήσαν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα και 433 επιτυχείς δέκτες θέσεις εργασίας. Έγινε η προσπάθεια διαχωρισμού των διαζευγμένων γυναικών, η οποία έγινε δεκτή από διάφορες οργανώσεις που τις εκπροσωπούσαν. Πρόβλημα αποτέλεσε το γεγονός που οι μονογονεϊκές οικογένειες διαχωρίστηκαν από τις άλλες οικογένειες καθώς και οι ανάγκες που είχαν σχετικά με τον αριθμό των παιδιών που καλούνταν να μεριμνήσουν. Υπήρξαν κριτικές και με το πρόγραμμα αυτό και πολλοί υποστήριζαν πως οι γονείς αυτοί για να επιβιώσουν θα αναζητούσαν έτσι κι αλλιώς εργασία. Τέλος τα επιδόματα που αναλαμβάνουν ισοσταθμίζονταν, μπορεί να ήταν και μεγαλύτερα από την επιδότηση για εργασία που καλούνταν να λάβουν και να συμμετάσχουν. Βλ. Στο ίδιο, σελ. 31-32-33.

απασχολούσαν παιδιά. Το πρόγραμμα για τους γονείς ήταν εθελοντικό και όσοι δεν συμμετείχαν σε αυτό δεν θα υπόκειντο σε κυρώσεις.⁶¹

Αντιδράσεις στις προτάσεις

Οι πολιτικές αυτές δεν έχουν οποιαδήποτε σχέση με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά, μεταξύ των φορέων της εργασίας. Σχετίζονται περισσότερο με τη δημιουργία μιας εναλλακτικής αγοράς εργασίας η οποία λειτουργεί, με όργανο την ποιοτική καταστολή των οικονομικών προσδοκιών των απόρων, εκφοβιστικά και για τις διεκδικήσεις των ενεργών εργαζομένων. Από τη μια πλευρά τα καινοτομικά συστατικά της σχετικής αυτονομίας και της αυτενέργειας στην εργασία μένουν αποδοτικά για τις επιχειρήσεις, δίχως οι φορείς εργασίας να επωφελούνται από τις θετικές εξελίξεις της παραγωγής. Από την άλλη πλευρά οι αναρρυθμίσεις, που επέτρεψαν την εισαγωγή των πρωτότυπων μορφών οργάνωσης, συνέβαλαν στην απαθλίωση των πιο ευαίσθητων κατηγοριών του πληθυσμού.⁶²

⁶¹ Βλ. Tim Jarvis, “Welfare-to-Work”: The New Deal, House of Commons Library, Research Papers, No. 97/118, London, 1997 (12 November) σελ. 14-15.

⁶² Βλ. Ανδρέας Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016, σελ. 400.

Το πρόγραμμα για την ενίσχυση της απασχόλησης

“Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.”

Η εντυπωσιακή αύξηση της ανεργίας στην Ελλάδα μετά την οικονομική κρίση, καθιστά αναγκαία την εύρεση νέων προοπτικών για τον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης της χώρας. Από την μία η αδυναμία του κράτους να βρει τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους και από την άλλη η αμφιβολία για το αν τα ήδη γνωστά προγράμματα ενίσχυσης της απασχόλησης μπορούν σε χρόνο ικανοποιητικό για την κοινωνία να αλλάξουν την κατάσταση, δημιουργεί την ανάγκη μιας άμεσης αντίδρασης και μιας νέας πρότασης. Το πρόγραμμα για την ενίσχυση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας του Ανδρέα Λύτρα «ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ», είναι μια νεοσύστατη και εναλλακτική πρόταση, η οποία έχει, μεταξύ άλλων, τον στόχο αύξησης της απασχόλησης, τα επιχειρηματικά κέρδη, την αύξηση των καταθέσεων στις εμπορικές τράπεζες, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, και την δυνατότητα αυτονομίας στην εργασία.

Αναλυτικά, σύμφωνα με το πρόγραμμα, τα άτομα που βρίσκονται υπό καθεστώς ανεργίας, θα απορροφηθούν ως εργαζόμενοι νέου τύπου. Καθώς θα έχει συγκεντρωθεί ένα κεφάλαιο στις συνεργαζόμενες τράπεζες, οι εργαζόμενοι μέσω ενός αξιόγραφου (κουπονιού), θα αμείβονται για τις υπηρεσίες που προσφέρουν, κατά το ήμισυ από το τραπεζικό σύστημα, αλλά και από τον καταναλωτή των υπηρεσιών. Οι εργαζόμενοι νέου τύπου, μπορεί να είναι είτε ανειδίκευτου είτε ειδικευμένοι. Οι απολαβές τους θα καθορίζονται από τις υπηρεσίες που προσφέρουν, αλλά θα είναι συγκεκριμένες και θα αναγράφονται στο αξιόγραφο⁶³.

Σημαντικό ρόλο για την λειτουργία του προγράμματος έχουν οι τράπεζες αλλά και το κράτος. Οι τράπεζες από την μία δηλώνουν την διαθεσιμότητα τους, και διαμορφώνουν τους προθεσμιακούς λογαριασμούς στους οποίους θα καταχωρηθούν και τα απαραίτητα κεφάλαια, από τους οποίους θα γίνονται και οι πληρωμές. Καθώς επίσης αναλαμβάνουν την λογιστική υποστήριξη του προγράμματος. Το κράτος από την άλλη έχει ρυθμιστικό χαρακτήρα. Κάθε μήνα υποχρεούται να αναπληρώνει το κεφάλαιο στους ειδικούς αυτούς προθεσμιακούς λογαριασμούς, τα οποία βέβαια χρησιμοποιούνται για την έκδοση των αξιόγραφων. Έτσι λοιπόν, “οι δημόσιες

⁶³ Το αξιόγραφο περιλαμβάνει τον φόρο και την εισφορά στο ασφαλιστικό σύστημα, *Λύτρας, 2017 σελ. 177.*

δαπάνες είναι ίσες με τα κατατεθειμένα κεφάλαια”.⁶⁴ Στο πρόγραμμα ενίσχυσης απασχόλησης του Λύτρα, ο ρόλος του κράτους και της δημόσιας χρηματοδότησης είναι σημαντικός, αλλά επικουρικός καθώς στην ουσία θέτει τα θεμέλια στην δημιουργία ιδιωτικών κεφαλαίων για την ενίσχυση της απασχόλησης. Οι δημόσιες δαπάνες πάντως, προβλέπεται να επιστραφούν στα δημόσια ταμεία, μέσω των εισφορών και των φόρων.

Τον πιο σημαντικό ρόλο έχουν όμως οι ίδιοι οι καταναλωτές, οι οποίοι πλέον θα μπορούν να ικανοποιούν τις ανάγκες τους πολύ πιο οικονομικά, από τις υπηρεσίες που θα προσφέρονται από τους ωφελούμενους του προγράμματος ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι καταναλωτές θα καλούνται να πληρώσουν το ήμισυ του ποσού για τις υπηρεσίες που χρειάζονται. Αυτό σημαίνει ότι για μια δουλειά που θα πλήρωναν έναν εργαζόμενο 20 ευρώ, τώρα θα πληρώνουν μόνο 10 ευρώ.⁶⁵ Έτσι, πέρα από τα οφέλη στην ζωή των εργαζομένων νέου τύπου, αυξάνεται αυτομάτως και το επίπεδο ζωής των καταναλωτών οι οποίοι πλέον θα έχουν την οικονομική ευχέρεια και την δυνατότητα για παροχή υπηρεσιών, με βάση πάντα τις καταναλωτικές τους προτιμήσεις και όχι την φιλανθρωπία προς τους πρώην ανέργους.

Σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση, είναι αυτή που καθορίζει την επιλογή των ανέργων, μέσω των περιφερειακών υπηρεσιών εργασίας (Ο.Α.Ε.Δ.). Τα αξιόγραφα δίνονται στους ωφελούμενους μετά την συγκατάθεση και τον προέλεγχο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Μέσω αυτής καθορίζεται επίσης ανώτατο τίμημα των υπηρεσιών που παρέχονται, καθώς και το ύψος της συνεισφοράς από τους καταναλωτές για τις υπηρεσίες αυτές.

Το πρόγραμμά αυτό έχει χρονική διάρκεια δέκα μηνών. Μετά το πέρας των χρονικού αυτού διαστήματος, στο πρόγραμμα συνεχίζουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους μονάχα οι ωφελούμενοι με την μικρότερη πρόσβαση στις συναλλαγές. Τον τελευταίο μήνα του έτους πραγματοποιείται ο απολογισμός του προγράμματος.

Το πρόγραμμα ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ συνιστά μία συντονισμένη και συνολική προσέγγιση που θέτει ως στόχο την ενεργοποίηση του χειμάζοντα εργατικού δυναμικού, όχι ιδωμένη μέσα από κάποιο ιδεοληπτικό κάτοπτρο, αλλά προσαρμοζόμενο στις τρέχουσες συνθήκες. Με το βλέμμα στραμμένο στην

⁶⁴ Λύτρας, 2017 σελ. 179.

⁶⁵ «Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι μετά τον απολογισμό του προγράμματος (με την ολοκλήρωση των δώδεκα μηνών) καταβάλλεται επιπλέον η αναλογούσα απόδοση προς τους ωφελούμενους. Σύμφωνα με τα συστατικά της παρούσας πρότασης η απόδοση υπολογίζεται σε 350 ευρώ μηνιαίως ή 350 ευρώ στους δέκα μήνες», Λύτρας, 2017 σελ. 192.

προοπτική και τα πόδια στο δύσκολο έδαφος της περιόδου, προτείνεται μία άμεσα εφαρμόσιμη και με δυνατότητα ευελιξίας λύση.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της παραγωγικής βάσης όπως αυτή έχει διαμορφωθεί από μία σειρά παράγοντες προτείνεται και περιγράφεται μία διαδικασία «ενεργοποίησης των ανέργων» ως οιονεί ελεύθεροι επαγγελματίες που παρέχουν ειδικευμένη ή και ανειδίκευτη εργασία. Μέσα από έναν κύκλο συμμετοχής και διάδρασης κράτους και ασφαλούς ιδιωτικής πρωτοβουλίας και το βάρος να πέφτει στη θεσμική παρέμβαση, παρά στην παλαιού τύπου και ανέφικτη στο παρόν χρηματοδότηση, καθίσταται εφικτή η ανακίνηση του λιμνάζοντος εργατικού δυναμικού.

Η ανωτέρω προσέγγιση δε θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με μία απλή επίκληση στην κοινή λογική, καθώς ειδικά στο διαμορφωθέν τοπίο της κρίσης, η απουσία αντίστοιχων προσεγγίσεων υπήρξε παραπάνω από εκκωφαντική. Τα παραδοσιακά εργαλεία δεν ήταν αρκετά για την αποκατάσταση του προβλήματος καθώς το τελευταίο είχε νέα στοιχεία σε τέτοια ποσότητα που αντικειμενικά διαμόρφωναν νέα ποιότητα. Τα παραδοσιακά μοντέλα στον αντίποδα, δεν μπορούν να αποτελούν τεχνική λύση, καθώς συνοδεύονται από μία σειρά προϋποθέσεων. Οι «κάτοχοι του αποθέματος» καλούνται να προβούν σε μία περιορισμένη επένδυση με εγγυημένη συστημικά απόδοση, ενώ οι τράπεζες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο καθώς αφενός εγγυώνται τη ρευστότητα, ενώ διαχειρίζονται εισφορές, καταθέσεις, αμοιβές κλπ. Το όφελος και το κίνητρό τους προκύπτει από την αύξηση της κατατεθειμένης νομισματικής μάζας τους λόγω των επενδύσεων, την αύξηση του κύκλου συναλλαγών. Οι τράπεζες δημιουργούν τις τεχνικές προϋποθέσεις όλων των χρηματοοικονομικών εργαλείων και τραπεζικών προϊόντων, τα οποία είναι απαραίτητα για την εύρυθμη εξέλιξη και την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Αναφορικά με την κρατική παρέμβαση, το τοπικό επίπεδο προκρίνεται ως το κατεξοχήν κατάλληλο καθώς η τοπική αυτοδιοίκηση δύναται να εκπονήσει τα κατάλληλα πλάνα, να έχει συστηματική εποπτεία και να με τρόπο πιο ευέλικτο να παρεμβαίνει και να ρυθμίζει τα απαραίτητα. Εγγυάται το δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ ζήτησης και προσφοράς, δίνοντας έτσι «κατευθυντήριες» στους δυνάμει ωφελούμενους του προγράμματος. Παράλληλα εντοπίζει δυσέυρετες και δύσκολα οικονομικά προσβάσιμες υπηρεσίες με στόχο να τις καταστήσει προσιτές στο ευρύ κοινό που βούλεται αλλά δε δύναται να τις παράσχει. Ως συντονιστής, ωστόσο, ο παράγοντας κράτος ενημερώνει και τους επενδυτές, βρίσκεται σε επικοινωνία και

παρεμβαίνει θεσμικά προκειμένου το χρηματοπιστωτικό σύστημα να έχει δυνατότητα, κίνητρα και εγγυήσεις προκειμένου να επιτελέσει το νευραλγικό για το πρόγραμμα ρόλο του. Η συγκεκριμένη αλυσίδα επεκτείνεται και σε άλλους παράγοντες, όπως η Υπηρεσία Απασχόλησης, η οποία εκπληρώνει αφενός το στόχο της, που είναι ο περιορισμός της ανεργίας, ενώ ταυτόχρονα μπορεί π.χ. σε συνεργασία με ινστιτούτα, πανεπιστήμια και άλλους φορείς να παράξει νέα θεωρία. Επιπλέον, οι ασφαλιστικοί φορείς τονώνονται μέσω της αύξησης των εισφορών που αποδίδονται από την ενεργοποίηση των ανέργων.

Στην επόμενη ενότητα της παρούσας (ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ), ακολουθεί η προσομοίωση – εφαρμογή των αναφερόμενων στο παρόν μέρος, μοντέλων καταπολέμησης της ανεργίας, σε επιλεγμένα κράτη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Adam, S., Antonopoulos, R., Kim, K., Masterson, T., Padimitriou, D. B. (2014). *Μετά τη λιτότητα—Οι επιπτώσεις της πρότασης της εγγυημένης απασχόλησης για την Ελλάδα*, Levy Economics Institute of Bard College

Αντωνοπούλου Ρ., Παπαδημητρίου Δ. Β. Toay Τ. (2011), *Προγράμματα άμεσης δημιουργίας θέσεων εργασίας σε συνθήκες κρίσης στην Ελλάδα*, Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ

Γιατράκης Λ. (2009), *Τζων Μένναρντ Κέννς (1883-1946)*. Αθήνα: Επικαιρότητα

INE – ΓΣΕΕ (2012). «*Συστήματα Κοινωνικής Ασφάλισης. Ασφαλιστικό Σύστημα και Σύστημα Κοινωνικής Περίθαλψης*». Αθήνα.

Keynes J.M. (2001) *Η Γενική Θεωρία της Απασχόλησης, του Τόκου και του Χρήματος* (μτφρ. Θ.Αθανασίου, επιμ. Μ.Ψαλιδόπουλος). Αθήνα: Παπαζήσης (το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1936).

Λαμπρινίδης Μ. Ι. (1985), *Δημοσιονομική Πολιτική για τη Σταθεροποίηση της Οικονομίας: Η Κεϋνσιανή Θεωρία*. Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ.Ν. Σάκκουλα.

Λύτρας, Α. Ν. (2016), *Η Μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Λύτρας, Α. Ν (2017), *Τα Κοινωνικά. Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία*, Τόμος ΙΙ, Αθήνα.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Beveridge, H. W. (1942), *Social Insurance and Allied Services*. London.Majesty's Stationery Office.

Beveridge, H. W. (1944), *Full Employment in a Free Society*. London: The New Statesman and Nation and Reynolds News

Friedman Milton (2002(1962)), *Capitalism and Freedom*, Chicago: The University of Chicago Press

Jahan S, A.S. Mahmud, C.Papageorgiou (2014) *What is a Keynesian Economics*, IMF, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2014/09/basics.htm> (ημερομηνία πρόσβασης: 30/05/18)

Lytras, A. N. (2017). *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Minsky, H. P. (2008). *Stabilizing an unstable economy*, USA: The McGraw Hill Companies

Minsky,H. P. (2013). *Ending Poverty: Jobs, Not Welfare*, Levy Economics Institute of Bard College

ΑΡΘΡΑ

Assessing the Effectiveness of Welfare-to-Work Programs in New York State: Recommendations for Economic Security, A Survey of the Performance of New York State's Welfare-to-Work Programs According to Its Participants. Hunger Action Network OF NEW YORK STATE, June 2001

Cynthia A. Bailey, *Workfare and Involuntary Servitude--What You Wanted to Know But Were Afraid to Ask*, 15 Boston College Third World Law Journal Article 2, 1995

Patterson E.G. *Mission Dissonance in the TANF Program: Of Work, Self-Sufficiency, Reciprocity, and the Work Participation Rate* ,Harvard Law & Policy Review, Vol:6

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Archibugi, D., *Hyman Minsky, il profeta della miseria in mezzo all'opulenza*, 12/12/2014, Διαθέσιμο στο <https://ilmanifesto.it/hyman-minsky-il-profeta-della-miseria-in-mezzo-allo-pulenza/> (ημερομηνία πρόσβασης: 25/04/2018)

Cassidy, J., *The Minsky Moment: Subprime mortgage crisis and possible recession*, 4/2/2008, Διαθέσιμο στο <https://www.newyorker.com/magazine/2008/02/04/the-minsky-moment> (ημερομηνία πρόσβασης: 25/04/2018).

Hunt, L., Hoisington, V., *Ponzi Finance*, Deflation.com, 2012, Διαθέσιμο στο <https://www.deflation.com/ponzi-finance/> (ημερομηνία πρόσβασης: 25/04/2018).

Λύτρας, Α. Ν. *Η Καταπολέμηση της Ανεργίας και η Κοινωνική Αλληλεγγύη, Μία Εναλλακτική Πρόταση: Συμφιλίωση της Κατοχής του Αποθέματος με την Απασχόληση και με τη Νέα Δραστηριοποίηση στις Περιφέρειες [Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.]*, Social Activism Αθηνών, Ηλεκτρονική Εφημερίδα Κοινωνικού Ακτιβισμού, <http://socialactivism.gr/index.php/koinoniki-oikonomia/1288-%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%AD%CE%BC%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B7-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BB%CE%B5%CE%B3%CE%B3%CF%8D%CE%B7> (πρόσβαση στις 30/05/18) .

The Minsky Moment, Διαθέσιμο στο <https://www.investopedia.com/terms/m/minskymoment.asp> (ημερομηνία πρόσβασης: 25/04/2018).

Παπαδημητρίου, Β. Δ., Kregel, J., *Η χρηματοοικονομική «αστάθεια» οδηγός για την αποτελεσματική ρύθμιση του συστήματος*, Διαθέσιμο στο http://www.express.gr/news/positions/604255oz_20120521604255.php3 (ημερομηνία πρόσβασης: 25/04/2018).

Πολυχρονίου, Χ. Ι., *Ο οικονομολόγος που αποκαθήλωσε το νεοφιλελευθερισμό*, 21/7/2013, Διαθέσιμο στο <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=375460> (ημερομηνία πρόσβασης: 25/04/2018).

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

http://neaproini.us/wp-neaproini/uploads/2016/11/USA_Syntagma.pdf.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΚΡΑΤΗ

Η καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών 25+.

Η περίπτωση της Ισπανίας.

Στο παρόν σημείο της εργασίας, θα εξεταστεί η εφαρμογή των αναφερόμενων στο πρώτο μέρος, μοντέλων για την αντιμετώπιση της ανεργίας στην περίπτωση της Ισπανίας.

Η εφαρμογή θα αφορά στην πλήρη απασχόληση των ανέργων γυναικών ηλικίας 25+, με τα οικονομικά στοιχεία και τα στοιχεία της απασχόλησης του έτους 2016.

Εισαγωγή

Η Ισπανία είναι χώρα στο νοτιοδυτικό άκρο της Ευρώπης. Καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της Ιβηρικής χερσονήσου. Ο πληθυσμός της χώρας, σύμφωνα με την Απογραφή του 2011 και εκτιμήσεις του 2017⁶⁶ ανέρχεται στα 46.815.916 και 46.549.000 αντιστοίχως, κατοίκους. Ο πληθυσμός αυτός κατοικεί στην συνολική έκταση των 504.645 τ.χ. της χώρας, με την διοικητική διαίρεση σε δέκα εννέα αυτόνομες κοινότητες.

Σε ότι αφορά στο οικονομικό προφίλ της Ισπανίας, ας δούμε ορισμένα βασικά στοιχεία:⁶⁷

- Είναι κράτος – μέλος της ΕΕ από την 1^η Ιανουαρίου του 1986.
- Εισήλθε στην ΟΝΕ από την 1^η Ιανουαρίου του 1999.
- Σημαντικοί τομείς της οικονομίας της χώρας είναι το εμπόριο, οι μεταφορές, η δημόσια διοίκηση, η άμυνα, η εκπαίδευση, η υγεία και η κοινωνική πρόνοια, η βιομηχανία. Συγκεκριμένα, για το έτος 2016 σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, η οικονομία της χώρας ανά τομέα σε ποσοστό επί τοις εκατό (%) του ΑΕΠ ήταν: 23,4 στον τομέα Στέγασης – Εστίασης, 18,9 στην Κοινωνική Πρόνοια, 17,8 στην Βιομηχανία. Εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) το εμπόριο αντιπροσωπεύει το 67% των εξαγωγών της Ισπανίας (το 15% κατευθύνεται στη Γαλλία, το 1% στη Γερμανία και το 8% στην Ιταλία, ενώ

⁶⁶ΠΗΓΗ: Instituto Nacional de Estadística.

⁶⁷ΠΗΓΗ: <https://europeanunion/abouteu/countries>.

εκτός ΕΕ το 4% των εξαγωγών κατευθύνεται στις ΗΠΑ και το 3% στο Μαρόκο. Αναφορικά με τις εισαγωγές, το 62% προέρχεται από τα κράτη – μέλη της ΕΕ (Γερμανία, Γαλλία και Ιταλία) ενώ εκτός της ΕΕ το 7% προέρχεται από την Κίνα και το 4% από της ΗΠΑ.

Σε ότι αφορά στο ζήτημα της απασχόλησης ή της ανεργίας που μας ενδιαφέρει στην παρούσα εργασία, αναφέρουμε ορισμένα στοιχεία ⁶⁸:

- Η Ισπανία είναι από τις χώρες με υψηλό ποσοστό ανεργίας. Από το 2009 έως το 2014 η ανεργία αυξήθηκε από το 17,9 στο 24,4%.
- Επί του συνόλου της απασχόλησης, από το 2009 έως το 2013 το ποσοστό των μισθωτών κυμάνθηκε από το 83,1 στο 82,1%, των εργοδοτών από το 5,6 στο 5,1%, των αυτοαπασχολούμενων από το 10,3 στο 12,1% και των συμβοηθούντων μελών των οικογενειών από το 0,9 στο 0,7%.

Το υψηλό ποσοστό της ανεργίας σε συνδυασμό με άλλα προβλήματα όπως: αναντιστοιχία ανάμεσα στην προσφορά και την ζήτηση εργασίας σε όλες τις περιφέρειες και τα αστικά κέντρα της χώρας, ανεργία των νέων με έλλειψη επαρκούς σχολικής και επαγγελματικής κατάρτισης, χαμηλή κινητικότητα στην εργασία και αυτά εντός του κοινωνικού πλαισίου της ανθρωπιστικής κρίσης, έχουν δημιουργήσει μια έντονη κοινωνική κατάσταση στη χώρα, με την αποτύπωσή της στις πολιτικές εξελίξεις και στην ιδεολογική αντιπαράθεση των διαφόρων κομμάτων και κινημάτων (political disaffection)⁶⁹ και φυσικά έχουν θέσει σε πλήρη αμφισβήτηση την επαρκή λειτουργία του συστήματος και της δημοκρατίας.⁷⁰

Γενικά, σύμφωνα με θεσμικούς παράγοντες, όπως: η Ετήσια Έκθεση της Τράπεζας της Ισπανίας καθώς και σχετική αρθρογραφία στον Τύπο, η οικονομία της χώρας βρίσκεται σε δύσκολο ιστορικό σημείο ως προς την αξιοπιστία της και με

⁶⁸ Τα στοιχεία αυτά προέρχονται από τον ILO, όπως παρουσιάζονται στο βιβλίο: A.N. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomas Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis Publishers 2017, καθώς και στις πανεπιστημιακές σημειώσεις του ιδίου, *ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ, ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ, Τόμος II: Παρουσιάσεις 2017* για το μάθημα «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΟΜΗ & ΕΡΓΑΣΙΑ» Β' Εξαμήνου ΠΜΣ Κοινωνιολογίας Παντείου Πανεπιστημίου.

⁶⁹ ALBERTO COTILLO, “Political Disaffection or Crisis of the Ideological Left? Political Effects of the Debt Crisis in Spain”, *The Social Impacts of the Eurozone Debt Crisis*, σ. 404.

⁷⁰ ARIADNA RODRÍGUEZ, “The 15-M Spanish Movement and its Projection in the Media Communication”, *The Social Impacts of the Eurozone Debt Crisis*, σ. 521.

(μάλλον) απαισιόδοξες προβλέψεις για τα επόμενα χρόνια, αν και με κάποιες βελτιώσεις:

- ✓ Η οικονομία της χώρας, σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση της Τράπεζας για το 2016, δείχνει να διατηρεί έναν ρυθμό ανάπτυξης. Το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 3,2% μονάδες, ξεπερνώντας της αρχικές προβλέψεις για το σύνολο της ζώνης του ευρώ. Η ανάπτυξη αυτή έλαβε χώρα σε ένα πλαίσιο διατήρησης του εξωτερικού πλεονάσματος, παρά την διαφορική θετική στάση της αύξησης αυτής απέναντι στο σύνολο των εμπορικών εταίρων⁷¹.
- ✓ Η χρόνια δομική ανεργία, σε συνδυασμό με την γήρανση του πληθυσμού και την χαμηλή παραγωγικότητα σε όλους τους τομείς, συνιστούν βασικούς παράγοντες που δεσμεύουν, σταματούν την τάση περαιτέρω ανάπτυξης της οικονομίας της χώρας⁷².
- ✓ Η μείωση της αυξανόμενης τάσης της ανεργίας, κυρίως της χρόνιας, προϋποθέτει ορισμένες προτεραιότητες της οικονομικής πολιτικής. Παρά την παρατηρούμενη πτώση της τάσης (του ρυθμού δηλαδή) ανεργίας από το 2013, στο τέλος του 2016 βρίσκεται σε ποσοστό (18,6%) μεγαλύτερο των άλλων χωρών της ευρωζώνης, με εξαίρεση την Ελλάδα. Η αύξηση της ανεργίας πλήττει περισσότερο ορισμένα τμήματα του πληθυσμού, κυρίως τα άτομα με χαμηλή εκπαίδευση και τους νέους ηλικίας 19 έως 29 ετών, που παρουσιάζουν ανεργία της τάξης του 34,4% και 31,6%, αντιστοίχως. Η επίπτωση της μακροχρόνιας ανεργίας, σύμφωνα με τα στοιχεία (της Έκθεσης) θα είναι κυρίως ότι, οι άνεργοι θα έχουν δυσκολία στο να ωφεληθούν από την ανάκαμψη της οικονομίας και θα αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της απομάκρυνσής τους από την αγορά εργασίας.⁷³
- ✓ Οι επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού στην οικονομική ανάπτυξη, μπορούν να αντισταθμιστούν με την μείωση της δομικής ανεργίας μέσω πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης σε θέση εργασίας.⁷⁴

Αυτά αναφέρει η Ετήσια Έκθεση της Τράπεζας της Ισπανίας για το 2016 σχετικά με το πρόβλημα της ανεργίας. Επιπλέον, κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για την πορεία, την σταθερότητα και της αξιοπιστία της οικονομίας της χώρας στο μέλλον.

⁷¹ΠΗΓΗ: BANCO DE ESPAÑA Eurosistema, *INFORME ANNUAL 2016, INTRODUCCIÓN*.

⁷²ΠΗΓΗ: BANCO DE ESPAÑA Eurosistema, *INFORME ANNUAL 2016*, σ. 45.

⁷³ΠΗΓΗ: BANCO DE ESPAÑA Eurosistema, *INFORME ANNUAL 2016*, σ. 47.

⁷⁴ΠΗΓΗ: BANCO DE ESPAÑA Eurosistema, *INFORME ANNUAL 2016*, σ. 47.

Όπως αντιλαμβάνεται κανείς, για το έτος 2015-2016 η αναφερόμενη κατάσταση στην οικονομία και η κοινωνική κρίση ήταν το βασικό διακύβευμα των εθνικών εκλογών και των διαπραγματεύσεων που κράτησαν έναν χρόνο περίπου, για να καταλήξουν στην ήττα της συνεργαζόμενης Αριστεράς (PODEMOS) και στην επικράτηση εκ νέου του Λαϊκού Κόμματος (Μαριάνο Ραχόι) με οριακή μειοψηφία και τον σχηματισμό κυβέρνησης με την συνεργασία των CIUDADANOS.

Εντούτοις, αναλύσεις κάνουν λόγω για σχετική μείωση της ανεργίας το 2016, συγκεκριμένα με την δύση του έτους υπήρχαν 541.000 άνεργοι λιγότεροι⁷⁵, παράλληλη αύξηση της απασχόλησης κατά 413.900 θέσεων εργασίας. Σύμφωνα με δημοσιεύματα ο αριθμός των ανέργων την δεδομένη χρονική περίοδο είναι 4.237.800, ενώ σύμφωνα με τον ILO είναι 4.444.000.

Γενικά και για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας, η ανεργία στην Ισπανία για τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό ηλικίας 25 ετών και άνω το έτος 2016 κυμάνθηκε ως εξής, λαμβάνοντας υπόψη και την έμφυλη διάσταση του ζητήματος⁷⁶:

- a. Σύνολο ανέργων ηλικίας 25+ 3.767.000 άτομα, αντιστοιχεί σε ποσοστό 17,7% των εν δυνάμει εργαζομένων
- b. Άνδρες άνεργοι ηλικίας 25+ 1.840.000, αντιστοιχεί σε ποσοστό 16,1%
- c. **Γυναίκες άνεργες ηλικίας 25+ 1.927.000, αντιστοιχεί σε ποσοστό 19,6% (ο πληθυσμός αυτός θα αποτελέσει την ομάδα-στόχο εφαρμογής των πέντε μοντέλων πλήρους απασχόλησης).**

Τέλος, για την εφαρμογή των μοντέλων αντιμετώπισης της ανεργίας με στόχο της πλήρη απασχόληση, παραθέτουμε κάποια απαραίτητα στοιχεία, ορισμένα από τα οποία και θα επεξεργαστούμε στη συνέχεια:

Για το έτος 2016, σύμφωνα με τα στοιχεία του ILO,

⁷⁵ΠΗΓΗ: EL MUNDO, *El año 2016 cierra ...*, συντάκτρια του άρθρου ISABEL MYNERA, Madrid, 26/1/2017. Τα στοιχεία είναι από το Instituto Nacional de Estadística (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ισπανίας).

⁷⁶ILO (International Labour Organization).

- ✓ Το ΑΕΠ της χώρας ήταν 1.232.597.000 USD
- ✓ Το Δημόσιο Χρέος κυμάνθηκε στο 99% του ΑΕΠ
- ✓ Ο προϋπολογισμός έκλεισε με έλλειμμα της τάξης του 3,6%
- ✓ Η χώρα βρίσκεται υπό δημοσιονομική πειθαρχία. Το 2012 υπέβαλλε αίτημα διάσωσης 100.000.000.000 ευρώ από Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Έκτοτε, εφαρμόζει πολιτική λιτότητας, μείωσης μισθών που οδηγούν στην υποχώρηση του επιπέδου της κατανάλωσης και επόμενα, σε απολύσεις, περικοπές και περιορισμό των κρατικών δαπανών.
- ✓ Η μέση απασχόληση ανά εργοδότη στις επιχειρήσεις είναι περίπου 16,63 άτομα.

Για την εφαρμογή των μοντέλων και την εξαγωγή συμπερασμάτων, χρειάστηκε να υπολογίσουμε επιπλέον:

- ✓ Το μικτό μισθολογικό κόστος της πλήρους απορρόφησης των ανέργων γυναικών για ένα χρόνο, ύψους 7200USD (μικτές απολαβές ανά μήνα για κάθε άνεργη που θα εργαστεί στα προγράμματά μας, 600USD)
- ✓ Το λειτουργικό κόστος (όπου αυτό υπάρχει) για ένα χρόνο, ύψους 2400USD
- ✓ Ο αριθμός των νέων επιχειρήσεων που θα δημιουργηθούν για την απασχόληση των ανέργων γυναικών
- ✓ Επιπλέον θέσεις εργασίας στο Δημόσιο για την απασχόληση των ανέργων γυναικών
- ✓ Επιπλέον παροχές ή μερίσματα που δεν θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό
- ✓ Αναλογία των επιπλέον δαπανών των προγραμμάτων επί του ΑΕΠ
- ✓ Αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Στην επόμενη ενότητα θα εφαρμόσουμε την προσομοίωση των πέντε μοντέλων αντιμετώπισης της ανεργίας που αναφέρθηκαν στο Πρώτο Μέρος, για τις 1.927.000 άνεργες γυναίκες ηλικίας 25+ στην Ισπανία, με τα οικονομικά στοιχεία του έτους 2016.

Εφαρμογή των μοντέλων για την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Σύμφωνα με τον **Κρατικό Παρεμβατισμό του J.M.Keynes⁷⁷** και την θεωρία του περί της «ενεργούς ζήτησης», το κράτος θα πρέπει να είναι ο χρηματοδότης της οικονομίας, της ιδιωτικής επιχειρηματικότητας, με την εκτεταμένη χρήση των δημοσιονομικών εργαλείων που διαθέτει. Οι άνεργοι σύμφωνα με το μοντέλο αυτό, δεν θα απασχοληθούν στον Δημόσιο Τομέα αλλά σε ιδιωτικές επιχειρήσεις με την χρηματοδότηση του κράτους. Εφαρμόστηκε με επιτυχία στις ΗΠΑ περιορίζοντας την ανεργία την περίοδο της βαθιάς κρίσης του 1929-1930, καθώς και μετά το subprime mortgage crisestου 2007-2008. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του μοντέλου, είναι η μη συμμετοχή της χώρας σε ενιαίο νόμισμα, η απόλυτη κυριαρχία της επί της δημοσιονομικής πολιτικής της και συνεπώς, να μην τελεί υπό δημοσιονομική πειθαρχία. Όπως αντιλαμβανόμαστε, το μοντέλο αυτό δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί στην Ισπανία της αυστηρής λιτότητας, του περιορισμού των κρατικών δαπανών⁷⁸ και της αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας για την τήρηση του ελλείμματος έως το 3% επί του ΑΕΠ.

Εάν δεν υπήρχαν οι περιορισμοί αυτοί στο πολιτικό – οικονομικό επίπεδο και εφαρμόζαμε το μοντέλο για τις 1.927.000 άνεργες γυναίκες ηλικίας 25+, έπρεπε να δημιουργηθούν 115.874 νέες επιχειρήσεις για την απασχόλησή τους για ένα έτος (βλ. ΠΙΝΑΚΑΣ 1.), οι μικτές ετήσιες αποδοχές ανά εργαζόμενη θα κόστιζαν 7200 USD και οι επιπλέον κρατικές δαπάνες για την υποστήριξη του προγράμματος θα ήταν ύψους 13.874.400.000 USD. Το πρόγραμμα θα συνιστούσε ποσοστό 1,12% επί του ΑΕΠ και θα επιβάρυνε τον Κρατικό Προϋπολογισμό κατά 2,7% (βλ. ΠΙΝΑΚΑΣ 2.).

⁷⁷ J.M. Keynes, *The General Theory of Employment, Interest and Money*, A Project Gutenberg of Australia, e-Book number 0300071h.huml, 2003, (J.M. Keynes, *The General Theory....Money*, London, Macmillan 2007 -1936-).

⁷⁸ Α.Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα, εκδόσεις ΠΑΠΑΖΗΣΗ 2016, σ. 158.

Σύμφωνα με τον **Κρατικό Παρεμβατισμό του Beveridge**, ο οποίος ήταν υποστηρικτής της καταπολέμησης της φτώχειας μέσω της πλήρους απασχόλησης και των κοινωνικών παροχών σε όλους από το Κράτος – Πρόνοιας⁷⁹, για την απάλειψη των «πέντε γιγάντων»⁸⁰ που επηρεάζουν αρνητικά την ατομική και κοινωνική ευημερία (ανάγκη, ασθένεια, άγνοια, εξαθλίωση, απραξία), οι άνεργοι μπορούν να απασχοληθούν τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Η χρηματοδότηση του προγράμματος θα προέλθει από την φορολογία και συγκεκριμένα από την δραστική αύξηση της άμεσης και της έμμεσης φορολογίας και των ιδιωτικών εισφορών στο ασφαλιστικό σύστημα⁸¹

Το πρόγραμμα υπόκειται στους περιορισμούς α) της αδυναμίας είσπραξης φόρων σε περιόδους κρίσης, β) της υποχώρησης των οικονομικών δραστηριοτήτων που προκαλεί η αύξηση των φόρων και γ) η χώρα να μην υπόκειται σε δημοσιονομική πειθαρχία και σε περιορισμό των κρατικών δαπανών. Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο (βλ. Κρατικός Παρεμβατισμός Keynes), το μοντέλο δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση της Ισπανίας. Παρόλα αυτά, αν το εφαρμόζαμε θα χρειαζόταν να δημιουργήσουμε 57.937 νέες επιχειρήσεις καθώς και 963.000 νέες θέσεις εργασίας στο Δημόσιο Τομέα για να εργαστούν και οι 1.927.000 άνεργες γυναίκες ηλικίας 25+. Οι μικτές ετήσιες αποδοχές ανά εργαζόμενη θα κόστιζαν 7200USD και το λειτουργικό κόστος ετησίως ανά εργαζόμενη θα ήταν 2400 USD (ΠΙΝΑΚΑΣ 1.). Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες για την υποστήριξη του προγράμματος θα ήταν ύψους 18.499.200.000 USD. Το πρόγραμμα θα συνιστούσε ποσοστό 1,5% επί του ΑΕΠ και θα επιβάρυνε τον Κρατικό Προϋπολογισμό κατά 3,6% (βλ. ΠΙΝΑΚΑΣ 2.).

Σύμφωνα με το μοντέλο του **H.P. Minsky**⁸² για την αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω της παρέμβασης τους κράτους ως **«Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής» (Employer of Last Resort)**, το κράτος δεν πρέπει να αρκείται στην

⁷⁹W.H. Beveridge, *Full Employment in a Free Society*”, London: The New Statesman and Nation and Reynolds News, σ.19.

⁸⁰W.H. Beveridge, *Full Employment in a Free Society*”, London: The New Statesman and Nation and Reynolds News, σ.29.

⁸¹W.H. Beveridge, *Full Employment in a Free Society*”, London: The New Statesman and Nation and Reynolds News, σ.45.

⁸²H.P. Minsky, *Stabilizing an Unstable Economy*, New York , McGraw-Hill, 2008.

χορήγηση επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας αλλά να παρεμβαίνει ως εργοδότης, για την απασχόληση των ανέργων με την ειδικότητα ή ειδίκευση που έχουν την στιγμή της παρέμβασης⁸³.

Απαραίτητες προϋποθέσεις άρα και περιορισμοί στην εφαρμογή του μοντέλου: α) το κράτος να έχει το προνόμιο της έκδοσης νομισματικής μάζας, προκειμένου να εκδώσει χρήμα ίσο με το κόστος του προγράμματος ή ομόλογα ίσης αξίας και β) να μην τελεί υπό δημοσιονομική πειθαρχία. Δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην Ισπανία καθώς η χώρα ανήκει στη ζώνη του ευρώ και δεν έχει το προνόμιο της έκδοσης νομίσματος. Στην θεωρητική περίπτωση, όμως, εφαρμογής του για την απασχόλησης των 1.927.000 ανέργων γυναικών, θα έπρεπε να δημιουργηθούν ισάριθμες θέσεις στον Δημόσιο Τομέα. Οι μικτές ετήσιες αποδοχές ανά εργαζόμενη θα κόστιζαν 7200USD και το λειτουργικό κόστος ετησίως ανά εργαζόμενη θα ήταν 2400 USD (ΠΙΝΑΚΑΣ 1.). Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες για την υποστήριξη του προγράμματος θα ήταν ύψους 18.499.200.000 USD. Το πρόγραμμα θα συνιστούσε ποσοστό 1,5% επί του ΑΕΠ και θα επιβάρυνε τον Κρατικό Προϋπολογισμό κατά 3,6% (βλ. ΠΙΝΑΚΑΣ 2.).

Το μοντέλο **Workfare** των **Bill Clinton** και **British Labour Party** θα μπορούσε να έχει ιδιαίτερη χρησιμότητα στην περίπτωση της Ισπανίας, καθώς η ανεργία της χώρας αυτής συνδέεται με την σχολική διαρροή και το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και εξειδίκευσης (αναφέρθηκε παραπάνω) και πρόκειται για ένα πρόγραμμα που κατά την εφαρμογή του στις ΗΠΑ, εμπλουτίστηκε και με την αρνητική εμπειρία της ανεπαρκούς εκπαίδευσης⁸⁴. Ισχύουν και εδώ οι περιορισμοί της μείωσης των κρατικών δαπανών της ΕΕ, γεγονός που το κάνει ανεφάρμοστο στην Ισπανία της λιτότητας και της δημοσιονομικής επιτήρησης. Η θεωρητική απόδοση του προγράμματος στην χώρα, θα απαιτούσε έναν συνδυασμό κρατικής χρηματοδότησης και συμμετοχής ιδιωτικών επιχειρήσεων. Με βάση τους υπολογισμούς μας, θα χρειαζόταν να δημιουργήσουμε 57.937 νέες επιχειρήσεις

⁸³Α.Ν. Λύτρας, *ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ, ΕΠΙΛΟΓΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ, Τόμος II: Παρουσιάσεις 2017* για το μάθημα «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΟΜΗ & ΕΡΓΑΣΙΑ» του Β' Εξαμήνου ΠΜΣ Κοινωνιολογίας Παντείου Πανεπιστημίου.

⁸⁴Assessing the Effectiveness of Welfare-to-Workfare Programs in New York State: Recommendation for Economic Security, A Survey of the Performance of New York State's Welfare-to-Work Programs According to Its Participants Hanger Action Network OF NEW YORK STATE, June 2001.

καθώς και 963.000 νέες θέσεις εργασίας στο Δημόσιο Τομέα για να εργαστούν και οι 1.927.000 άνεργες γυναίκες ηλικίας 25+. Οι μικτές ετήσιες αποδοχές ανά εργαζόμενη θα κόστιζαν 7200USD και το λειτουργικό κόστος ετησίως ανά εργαζόμενη θα ήταν 2400 USD (ΠΙΝΑΚΑΣ 1.). Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες για την υποστήριξη του προγράμματος θα ήταν ύψους 18.499.200.000 USD. Το πρόγραμμα θα συνιστούσε ποσοστό 1,5% επί του ΑΕΠ και θα επιβάρυνε τον Κρατικό Προϋπολογισμό κατά 3,6% (βλ. ΠΙΝΑΚΑΣ 2.).

Τέλος, το μοντέλο «**Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς)Δρα.Π.**» του καθηγητή **Α. Ν. Λύτρα**, συνιστά μια εναλλακτική πρόταση⁸⁵ η οποία στοχεύει συγχρόνως στην τόνωση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας, την αύξηση των κερδών των επιχειρήσεων και επόμενα στην αύξηση των καταθέσεων στις εμπορικές τράπεζες, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την **αυτονομία στην εργασία**⁸⁶. Στην περίπτωση του 1.927.000 ανέργων γυναικών 25+ της Ισπανίας, αυτές θα εργασθούν ως εργαζόμενες «νέου τύπου».

Η καινοτομία του προγράμματος συνίσταται στα εξής: (α) εισάγει την έννοια της αυτονομίας στην εργασία και της **μη υπαγωγή** της στην μισθωτή – εργοδοτική σχέση, απομακρύνοντας ίσως το ενδεχόμενο απλήρωτης ή χαμηλά αμοιβόμενης παροχής εργασίας (β) δίνει κίνητρο στους συμμετέχοντες συντελεστές⁸⁷ του προγράμματος, συγκεκριμένα

- Στους κατόχους του **αποθέματος**, που είναι οι αρχικοί χρηματοδότες του προγράμματος επιδιώκοντας (μέσω συμφέροντος επιτοκίου) την είσπραξη απόδοσης από την κατάθεση του αποθέματος στις τράπεζες
- Στους πολίτες-καταναλωτές που είναι οι βασικοί χρηματοδότες του προγράμματος και στους οποίους αποδίδονται καλές υπηρεσίες από τους (πρώην ανέργους) αυτόνομους εργαζόμενους σε χαμηλές τιμές

⁸⁵ A.N. Lytras, *An Alternative for Combating Unemployment*, Published by American Research Institute for Policy Development, URLQ: <https://doi.org/10.15640/jssw.v4n2a7>, σ.60.

⁸⁶ A.N. Lytras, *An Alternative for Combating Unemployment*, Published by American Research Institute for Policy Development, URLQ: <https://doi.org/10.15640/jssw.v4n2a7>, σ.64-65.

⁸⁷ A.N. Lytras, *An Alternative for Combating Unemployment*, Published by American Research Institute for Policy Development, URLQ: <https://doi.org/10.15640/jssw.v4n2a7>, σ.67.

- Στις συμβεβλημένες τράπεζες οι οποίες θα έχουν κίνηση κεφαλαίων από την δημιουργία των προθεσμιακών τραπεζικών λογαριασμών, των λογαριασμών των ωφελούμενων (πρώην ανέργων) αυτόνομων εργαζομένων και από την έκδοση των αξιόγραφων
- Στους ανέργους, που θα είναι οι άμεσοι ωφελούμενοι του προγράμματος και θα είναι κάτοχοι αξιογράφων ((χρηματοδοτούμενων 50% από την αρχική κατάθεση αποθέματος και 50% από τους πολίτες-καταναλωτές των υπηρεσιών)
- Στους κοινωνικούς συνεταιρισμούς και στις κοινωνικές οργανώσεις που θα έχουν την δυνατότητα της αξιοποίησης της συνεργασίας τους με τους αυτόνομους εργαζόμενους
- Στα Ασφαλιστικά Ταμεία και στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, διότι από την εφαρμογή του προγράμματος θα τους αποδοθούν έσοδα μέσω εισφορών και φόρων

(γ) κινητοποιεί τις υπηρεσίες απασχόλησης (πχ ΟΑΕΔ στην Ελλάδα και στις αντίστοιχες υπηρεσίες άλλων χωρών) να παρακολουθήσουν και να αξιολογήσουν πρόγραμμα απασχόλησης ανέργων και όχι μόνο επιδότησης, (δ) δεν απαιτεί την μεταβολή των συνηθειών και της παραδοσιακής συμπεριφοράς της αγοράς και (ε) ξεπερνά τον σκόπελο του περιορισμού των κρατικών δαπανών, σημαντικό για τις χώρες της ΕΕ που βρίσκονται υπό δημοσιονομική πειθαρχία όπως η Ισπανία και άλλες, καθώς όπως θα δούμε από την προσομοίωση, το κράτος (εκτός του ρυθμιστικού ρόλου που θα έχει στο πρόγραμμα) θα είναι ελάχιστων χρηματοδότης μικρού μέρους των αναγκαίων πιστώσεων Μέρος δε, αυτής της χρηματοδότησης του κράτους (περίπου το 70%) θα επιστρέψει στα κρατικά ταμεία μέσω φόρων και εισφορών από το πρόγραμμα. Για την απασχόληση, λοιπόν, του 1.927.000 ανέργων γυναικών 25+ της Ισπανίας ως αυτόνομων εργαζομένων, θα απαιτηθεί το ποσό των 11.562.000.000USD ως κρατική δαπάνη για το πρόγραμμα, ποσό που αντιστοιχεί στο 0,93% του ΑΕΠ και στο 2,25% επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, κόστος μικρότερο από εκείνο των άλλων μοντέλων που εξετάσαμε, σύμφωνα με τους πίνακες (βλ. ΠΙΝΑΚΑΣ 1. και ΠΙΝΑΚΑΣ 2.). Επιπλέον, θα δαπανηθεί το ποσό των 809.340.000 USD σε μερίσματα, ως επιδότηση για τον ενδέκατο μήνα στις άνεργες

καθώς το πρόγραμμα θα είναι διάρκειας δέκα μηνών, ποσό που δεν θα επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Συμπεράσματα

Στο παρόν μέρος της εργασίας, εξετάσαμε την προσομοίωση των πέντε βασικών μοντέλων-προγραμμάτων για την αντιμετώπιση της ανεργίας στην περίπτωση της Ισπανίας, για την απασχόληση διάρκειας ενός έτους όλων των ανέργων γυναικών ηλικίας 25+ που για το έτος 2016 ήταν 1.927.000.

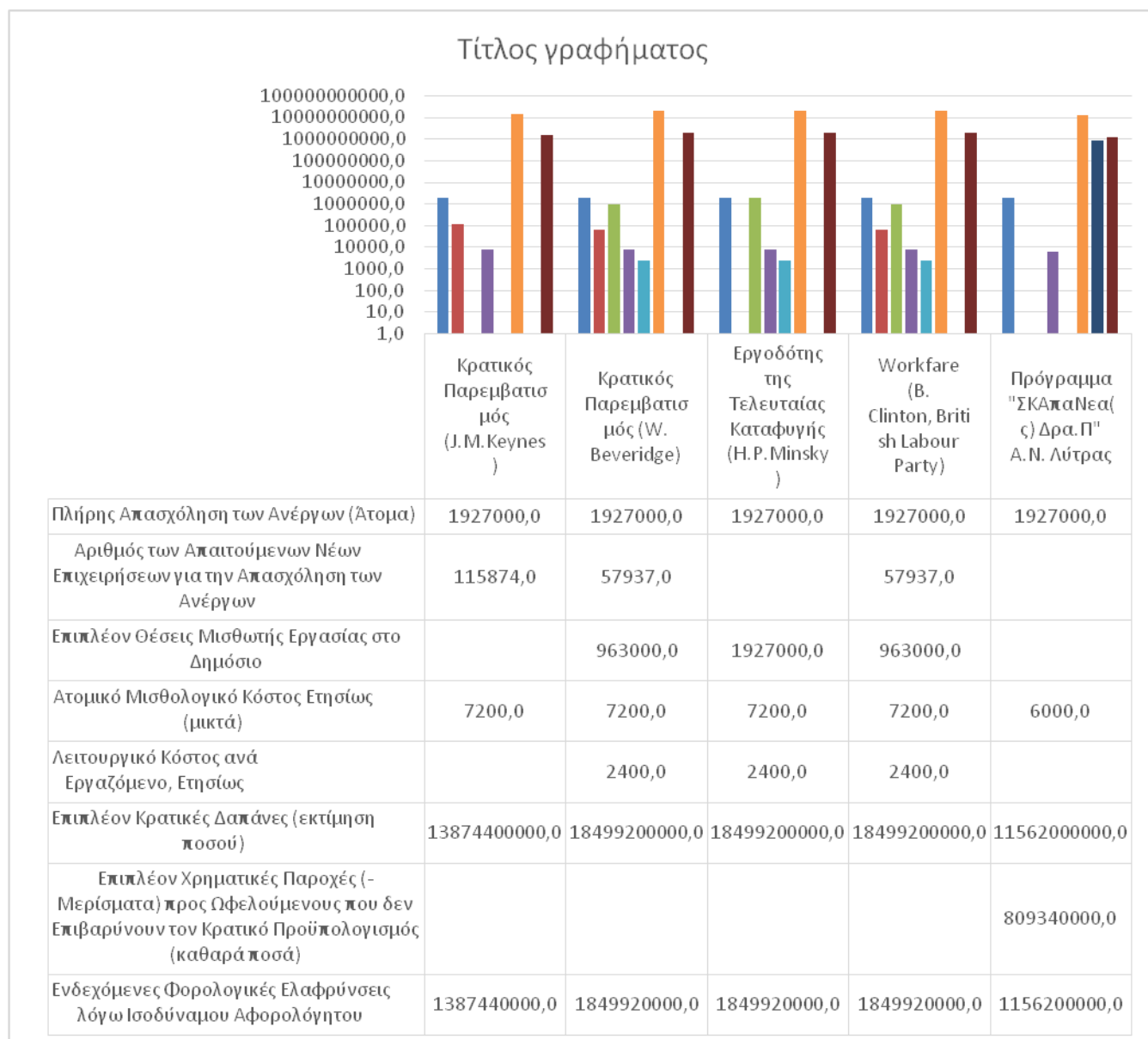
Είναι γεγονός, πως οι χώρες (κυρίως) του ευρωπαϊκού νότου, όπως η Ισπανία, που εντάχθηκαν στη νομισματική ενοποίηση μιας ΕΕ με ανισομερή περιφερειακή ανάπτυξη και εφαρμόζουν τη νεοφιλελεύθερη πολιτική λιτότητας των θεσμών της ΕΕ, (α) υπόκεινται σε δημοσιονομική επιτήρηση και οφείλουν να διατηρούν τα ελλείμματα έως το επίπεδο του 3% επί του ΑΕΠ, (β) έχουν απωλέσει το προνόμιο έκδοσης νομισματικής μάζας και της υποτίμησης νομίσματος, (γ) λόγω των πακέτων διάσωσης που λαμβάνουν από την ΕΚΤ (100.000.000.000 ευρώ η Ισπανία το 2012) οφείλουν μέτρα περικοπών πολλών εκατομμυρίων ευρώ και προβαίνουν σε περιορισμό των κρατικών δαπανών (δ) οφείλουν να εξυπηρετούν το Δημόσιο Χρέος. Με άλλα λόγια, υπόκεινται σε πολιτικούς και οικονομικούς περιορισμούς που καθιστούν απαγορευτική την εφαρμογή των τεσσάρων πρώτων μοντέλων που εξετάσαμε (Κρατικός Παρεμβατισμός του Keynes, Κρατικός Παρεμβατισμός του Beveridge, Το Κράτος ως Εργοδότης της Τελευταίας Καταφυγής του Minsky και Welfare-to-Workfare), που εφαρμόστηκαν βέβαια με επιτυχία σε χώρες όπως η Αργεντινή, η Ιαπωνία, οι ΗΠΑ και το ΗΒ. Όπως είδαμε στην περίπτωση της Ισπανίας, το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς)Δρα.Π., αφενός απαιτεί λιγότερες δαπάνες επί του Κρατικού Προϋπολογισμού (βλ. ΠΙΝΑΚΑΣ 1 & ΠΙΝΑΚΑΣ 2), αφετέρου είναι προσαρμοσμένο στους αναφερόμενους περιορισμούς και απαντάει ως πρόταση καταπολέμησης της ανεργίας, ακριβώς μέσα σε αυτό το ασφυκτικό οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο που περιγράψαμε παραπάνω. Θα μπορούσε λοιπόν να εφαρμοστεί με ενδεχόμενη επιτυχία στην οικονομία της Ισπανίας, αν και με την επιφύλαξη ότι τα ποσοστά των: 82-83% μισθωτών, 10-12% αυτοαπασχολούμενων και 16,63 άτομα μέση απασχόληση ανά επιχείρηση, δεν αντανakλούν ιδιαίτερα μια κουλτούρα αυτόνομης εργασίας.

Η αντιμετώπιση της ανεργίας που αποδείξαμε ότι είναι εφικτή, συνιστά μέρος της πολιτικής για την αντιμετώπιση της φτώχειας και για την κοινωνική ένταξη. Αυξάνει το επίπεδο των μισθών, της κατανάλωσης και της ανταγωνιστικότητας. Η εμμονή στην νεοφιλελεύθερη πολιτική λιτότητας και στην εξυπηρέτηση του Δημόσιου Χρέους των χωρών, (που θα μπορούσε να διαγραφεί αμοιβαία και να γίνει επανεκκίνηση της οικονομίας εξ αρχής), σίγουρα δεν δίνει διέξοδο στην οικονομική και ανθρωπιστική κρίσης που πλήττει την Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο. Όπως είπε και ο σπουδαίος σοσιαλιστής οικονομολόγος H.Minsky⁸⁸, η οικονομία δεν είναι φυσικό φαινόμενο αλλά το αποτέλεσμα των πολιτικών επιλογών. ____

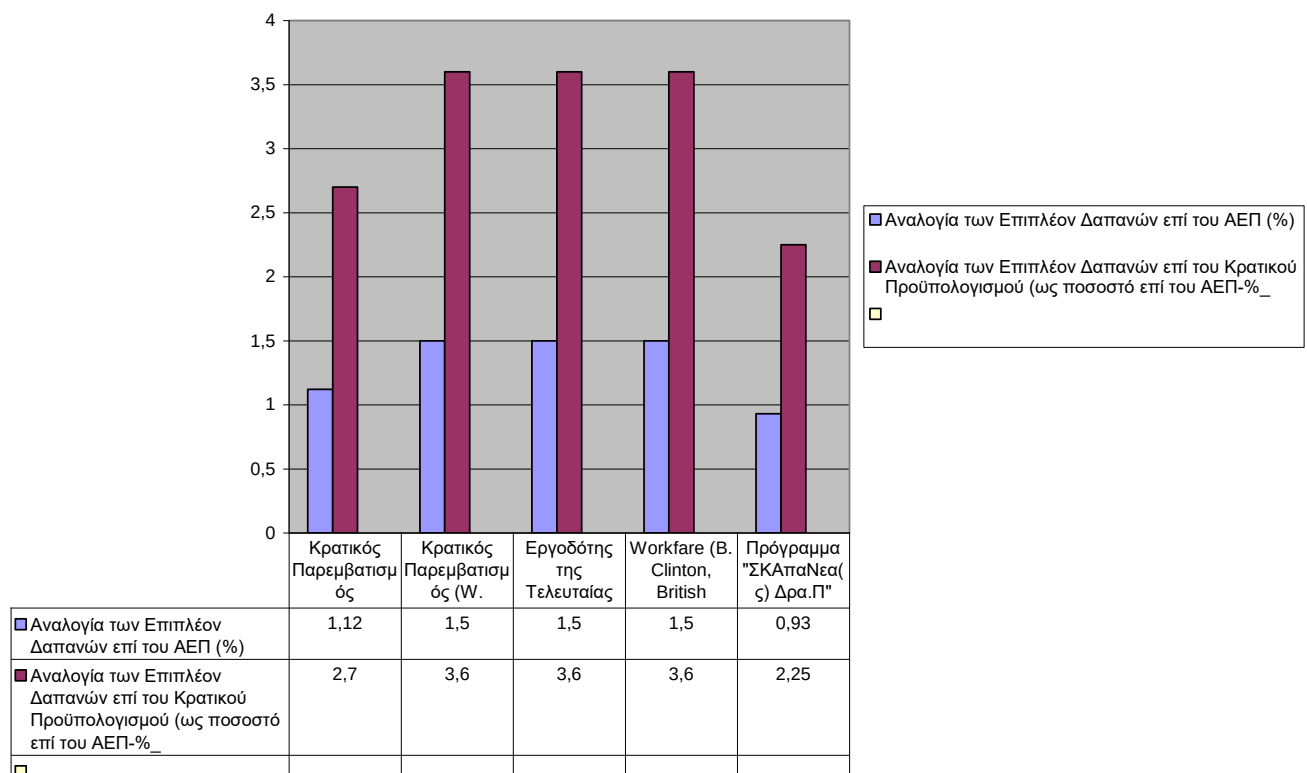
⁸⁸H.P. Minsky, *Stabilizing an Unstable Economy*, New York , McGraw-Hill, 2008.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.: ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΟΥ 1.927.000 ΑΝΕΡΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ 25+, ΣΕ USD.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.: ΑΝΑΛΟΓΙΕΣ (%) ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΕΠ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Assessing the Effectiveness of Welfare-to-Workfare Programs in New York State: Recommendation for Economic Security, A Survey of the Performance of New York State's Welfare-to-Work Programs According to Its Participants Hanger Action Network OF NEW YORK STATE, June 2001.

BEVERIDGE W.H., *Full Employment in a Free Society*", London: The New Statesman and Nation and Reynolds News.

COTILLO ALBERTO, "*Political Disaffection or Crisis of the Ideological Left? Political Effects of the Debt Crisis in Spain*", The Social Impacts of the Eurozone Debt Crisis, by George O. Tsobanoglou & Nicolas P. Petropoulos, 2014, ISBN 978-960-6826-46-7.

KEYNES J.M, The General Theory of Employment, Interest and Money, A Project Gutenberg of Australia, e-Book number 0300071h.huml, 2003, (J.M.Keynes, The General Theory....Money, London, Macmillan 2007 -1936-).

LYTRAS A.N., A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, StockHolders, Consumers and the State, Athens, Papazissis Publishers 2017.

LYTRAS A.N., *An Alternative for Combating Unemployment*, Published by American Research Institute for Policy Development, URLQ: <https://doi.org/10.15640/jssw.v4n2a7>,

ΛΥΤΡΑΣ Α.Ν., *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα, εκδόσεις ΠΑΠΑΖΗΣΗ 2016.

ΛΥΤΡΑΣ Α.Ν., *ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ, ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ, Τόμος II: Παρουσιάσεις 2017 για το μάθημα «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΟΜΗ & ΕΡΓΑΣΙΑ» του Β' Εξαμήνου ΠΜΣ Κοινωνιολογίας Παντείου Πανεπιστημίου.*

MINSKY H.P., *Stabilizing an Unstable Economy*, New York , McGraw-Hill, 2008.

ARIADNA RODRÍGUEZ ARIADNA, “*The15-M Spanish Movement and its Projection in the Media Communication*, The Social Impacts of the Eurozone Debt Crisis, .by George O. Tsobanoglou & Nicolas P. Petropoulos, 2014, ISBN 978-960-6826-46-7.

ΠΗΓΕΣ

Instituto Nacional de Estadística de España.

<https://european union/ about eu. Countries.>

BANCO DE ESPAÑA Eurosistema, *INFORME ANNUAL 2016*.

EL MUNDO, *El año 2016 cierra ...*, συντάκτρια του άρθρου ISABEL MYNERA, Madrid, 26/1/2017.

ILO.

Ελληνικό κράτος και Ελληνική οικονομία

Η Ελλάδα, αποτελεί ένα παράδειγμα «καπιταλιστικής χώρας με εξαιρετικώς ταχείς ρυθμούς οικονομικής επέκτασης», καθώς τις τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα γνώρισε μια τεράστια ανάπτυξη «όλων των δεικτών οι οποίοι αφορούν, εκτός της οικονομίας, στη θεαματική εξέλιξη των θεσμών και των υπηρεσιών παιδείας, της υγείας και της περίθαλψης, της ασφάλισης και των κοινωνικών παροχών». Ενώ ταυτόχρονα, έχει «λυμένο το ζήτημα της κατοικίας», «υποδέχεται, φιλοξενεί και απασχολεί εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες», και «πραγματοποιεί πανάκριβα έργα υποδομής»⁸⁹. Παρόλα αυτά, η ελληνική οικονομία δεν αποτέλεσε αναπτυξιακό παράδειγμα των υπόλοιπων χωρών της δύσης, διότι είχε αντίθετα με αυτές χαρακτηριστικά.

Συγκεκριμένα, δεν αναπτύχθηκε ιδιαίτερα η βιομηχανία, ενώ η μη μισθωτή εργασία υπερίσχυε για τουλάχιστον ογδόντα χρόνια έναντι της μισθωτής. Επιπλέον, η ελληνική οικονομία δεν ήταν εξαγωγική, αλλά υπήρξε ραγδαία αύξηση της τουριστικής εισροής. Συμπληρωματικά, «ο αγροτικός τομέας είναι αρκετά ισχυρός μέχρι τη δεκαετία του '80 και παρά την κάμψη του, όπως και την φθίνουσα πορεία του συντηρείται μέχρι την πρώτη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα σε μεγάλες αναλογίες»⁹⁰. Συνολικά, το 2016 τα έσοδα στην Ελλάδα ανέρχονται σε 93,34 δις δολάρια, ενώ οι συνολικές δαπάνες σε 102,1 δις. Δολάρια. Ο πληθυσμός της χώρας ανέρχεται στα 10.787.690 (2010).

⁸⁹ Λύτρας Α.(2010), σσ.244.

⁹⁰ Λύτρας Α.(2010), σσ.247.

Χώρα	Πληθυσμός	ΑΕΠ (δολ./τρ.τ.)
Βουλγαρία	7602116	64,777 δισ
Ρουμανία	22215421	251,741 δισ.
Σερβία	9856222	42,385 δισ.
Κροατία	4489409	61,724 δισ
Σλοβενία	2055692	49,551 δισ
Βοσνία Ερζεγοβίνη	4613514	16,961 δισ.
ΠΓΔΜ	2066718	9,108 δισ
Αλβανία	3639453	11,726 δισ
Μαυροβούνιο	672180	4,444 δισ
Σύνολο ΕΧ	57.210.725	462,866 δισ
Ελλάδα	10.787.690	338,250 δισ

Πηγή: Λύτρας Α. (2017), «Τα κοινωνικά»

Η ελληνική οικονομία αποτελεί μια από τις πιο ισχυρές δυνάμεις στα βαλκάνια. Όπως φαίνεται και από τον παραπάνω πίνακα (οι μετρήσεις αφορούν το 2010), η Ελλάδα, παρά την οικονομική κρίση που μόλις έχει ξεσπάσει, αποτελεί την πιο ανεπτυγμένη οικονομικά χώρα των Βαλκανίων, με Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) 338.250 δίσ. Δολάρια. Γίνεται φανερό, ότι παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα αποτελεί το 15% των Βαλκανίων πληθυσμιακά, το ΑΕΠ της χώρας φτάνει στο 73,07% του ΑΕΠ του συνόλου των χωρών των Βαλκανίων (εκτός Τουρκίας).

Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση

Σημαντικό ρόλο στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας, επιτέλεσε η συμμετοχή της στους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης ξεκίνησε λίγο μετά τον β' παγκόσμιο πόλεμο, με κύριους στόχους «την οικονομική ανασυγκρότηση της Ευρώπης και τη σταδιακή διαμόρφωση ενός χώρου ειρήνης, ανάπτυξης και δημοκρατίας που θα απέτρεπε την άνοδο ολοκληρωτικών καθεστώτων και την επανάληψη του πολέμου στην ευρωπαϊκή ήπειρο»,⁹¹.

Το 1957 ιδρύεται η ευρωπαϊκή οικονομική κοινότητα (Ε.Ο.Κ.), ενώ δύο χρόνια μετά η ελληνική κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον

⁹¹Μαραβέγιας Ν., Ανδρέου Γ. (2010), σσ. 401.

Κωνσταντίνο Καραμανλή υποβάλει αίτηση εισδοχής της Ελλάδας. Παρά το γεγονός αυτό, η Ελλάδα καταφέρνει να εισχωρήσει στην Ε.Ο.Κ. το 1979, με την καθυστέρηση αυτή να στηρίζεται κυρίως στη δικτατορία των συνταγματαρχών που κατέλαβαν την εξουσία της χώρας και ανέστειλαν το δημοκρατικό πολίτευμα.

Το 1992, ψηφίζεται η συνθήκη του Μάαστριχ, βασιζόμενη στις τότε Ευρωπαϊκές Κοινότητες, την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα, την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, και ιδρύεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.). Η Ε.Ε. αποτελεί το τρέχον στάδιο μιας ανοιχτής διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Στόχοι της Ε.Ε. μέχρι και σήμερα είναι:

- να προάγει την ειρήνη, τις αξίες της καθώς και την ευημερία των πολιτών της
- να προσφέρει ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη χωρίς την ύπαρξη εσωτερικών συνόρων
- να προάγει τη βιώσιμη ανάπτυξη με βάση την ισόρροπη οικονομική μεγέθυνση και τη σταθερότητα των τιμών, μια ανταγωνιστική οικονομία της αγοράς με πλήρη απασχόληση και κοινωνική πρόοδο, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος
- να αγωνίζεται κατά του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων
- να προωθεί την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο
- να ενισχύει την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή καθώς και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών
- να σέβεται την πλούσια πολιτιστική και γλωσσική της πολυμορφία
- να δημιουργήσει μια οικονομική και νομισματική ένωση με νόμισμα το ευρώ,⁹².

Η Ε.Ε. σήμερα, αποτελείται από τα ακόλουθα 28 μέλη, Αυστρία, Κύπρος, Βέλγιο, Λετονία, Βουλγαρία, Λιθουανία, Γαλλία, Λουξεμβούργο, Γερμανία, Μάλτα, Δανία, Ουγγαρία, Ελλάδα, Πολωνία, Εσθονία, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο (η οποία όμως βρίσκεται υπό σταδιακή έξοδο), Ρουμανία, Ιρλανδία, Σλοβακία, Ισπανία, Σλοβενία, Ιταλία, Σουηδία, Ολλανδία, Τσεχική Δημοκρατία, Κροατία, Φινλανδία. Τα κράτη μέλη, επιβάλλεται να διέπονται από τις αξίες και τις αρετές της ανθρωπίνης

⁹²https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_el (17/05/2018).

αξιοπρέπειας, της δημοκρατίας, της ελευθερίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Σημαντικός παράγοντας για την άνοδο του βιοτικού επιπέδου των ευρωπαίων πολιτών αποτελεί η θέσπιση του κοινού νομίσματος «ευρώ», το οποίο χρησιμοποιούν σήμερα 19 χώρες και 340 εκ. πολίτες. Στην ζώνη του ευρώ ανήκει και η Ελλάδα από την 1^η Ιανουαρίου 2001. Η ενιαία αγορά πλέον αποτελεί τον κύριο μοχλό της ευρωπαϊκής οικονομίας. Από την άλλη μεριά, η είσοδος της Ελλάδας στην ευρωζώνη προκάλεσε την περίοδο της κρίσης μια επιβάρυνση της ανεργίας. Όπως αναφέρει ο Λύτρας,⁹³ «η ανεργία οφείλεται μάλλον στην αναγκαστική αχρηματία και στα ακριβά (σκληρά) νομίσματα!».

Απασχόληση στην Ελλάδα της κρίσης

Η ελληνική οικονομία, για περίπου τριάντα χρόνια συνεχόμενα (πριν την οικονομική κρίση), γνώρισε μεγάλη οικονομική ανάπτυξη. Σε όλη αυτή τη διάρκεια, η χώρα απέκτησε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στον τομέα της απασχόλησης. Υπήρξε Υπερτροφία του πρωτογενούς (γεωργία, κτηνοτροφία, κτλ) και του τριτογενούς τομέα (εμπόριο, υπηρεσίες). Η βιομηχανική ανάπτυξη, κυρίως σε τομείς καταναλωτικών αγαθών, ήταν Περιορισμένη και ασθενής, ενώ υπήρξε διόγκωση των τομέων της κατασκευής οικοδομών, του τουρισμού, της ναυτιλίας. Η παραπάνω δομή της οικονομίας αντανακλά μια ανάλογη διάρθρωση της απασχόλησης που χαρακτηρίζεται κυρίως από Μεγάλο αριθμό αυτοαπασχολούμενων στον πρωτογενή και τριτογενή τομέα, περιορισμένο, συγκριτικά με τις υπόλοιπες δυτικές χώρες, αριθμό μισθωτών και σχετικά μεγάλο αριθμό απασχολούμενων στην κατασκευή οικοδομών, τον τουρισμό, τη ναυτιλία. Έτσι προκύπτουν και ιδιαίτερα προβλήματα όπως Η υποαπασχόληση, η εποχιακή απασχόληση και η ετεροαπασχόληση.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του παγκόσμιου οργανισμού εργασίας (ILO), η απασχόληση στην Ελλάδα αποκτάει και την περίοδο της κρίσης ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Σχετικά με το ποσοστό των εργοδοτών, το 2009, την περίοδο δηλαδή που ξεσπάει η κρίση στη χώρα, βρίσκονται στο 8,4%, ενώ λίγα χρόνια

⁹³Α. Λύτρας (2017), σ. 30.

αργότερα πέφτουν στο 6,8%.⁹⁴ Όσο αναφορά τους αυτοαπασχολούμενους, φαίνεται να υπάρχει μια σταδιακή αύξηση, καθώς το 2009 το ποσοστό τους έφτανε στο 21,5% , ενώ το 2013 άγγιξε το 25,6%. Την ίδια στιγμή μάλιστα, στις υπόλοιπες μεσογειακές χώρες που επίσης αντιμετώπιζαν δημοσιονομικά προβλήματα το ποσοστό αυτό δεν ξεπερνούσε το 17% (Ιταλία 16,4%, Πορτογαλία 15,7%, Ισπανία 12,1%,⁹⁵ . Τέλος, σχετικά με το ποσοστό στους μισθωτούς, το μερίδιο της μισθωτής εργασίας το 2013 μειώθηκε στο 62,8% (από 64,3%-2009). Συγκριτικά με τις άλλες μεσογειακές χώρες τα ποσοστά είναι πολύ πιο χαμηλά. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στην Ισπανία το 2013 οι μισθωτοί αποτελούσαν το 82,1% της απασχόλησης, στην Ιταλία το 75,3% και στην Πορτογαλία το 78,4%,⁹⁶8.Όσο αναφορά την εξέλιξη των μισθών στη μισθωτή εργασία⁹⁶,το ποσοστό των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα με καθαρές μηνιαίες αποδοχές κάτω των 700 ευρώ ανέρχεται για το 2017 σε 37,4%. Το ίδιο ποσοστό για το 2009 , ανέρχεται σε 13,1%. Από την άλλη, μειώνεται κατά 4 περίπου μονάδες το ποσοστό για αποδοχές μεταξύ 700-899 ευρώ, καθώς από 27,3% το 2009, αγγίζει το 23,5% το 2017. Παράλληλα, μειώνεται κατά το ήμισυ, μέσα σε λιγότερα από μία δεκαετία, το ποσοστό των εργαζομένων με καθαρές μηνιαίες αποδοχές μεταξύ 900-1.300 ευρώ, το οποίο ανέρχεται σε 16,8% το 2017,από 35,7% το 2009.Διαπιστώνεται λοιπόν μια κατακόρυφη μείωση των μισθών από την περίοδο που ξέσπασε η κρίση μέχρι και το 2017.

Ανεργία στην Ελλάδα της κρίσης

Η εκτεταμένη και ανεξέλεγκτη ανεργία στην Ελλάδα εμφανίστηκε ως συνέπεια των δημοσιονομικών πολιτικών λιτότητας που επεβλήθησαν στην χώρα την περίοδο της κρίσης, όσο και στους λάθους χειρισμούς από τις κυβερνήσεις των

⁹⁴ILO, ILOSTAT (Database), Employment by Status in Employment, 2009-2013 (www.ilo.org)· A.N. Lytras, Wage Labour in Modern Society, Athens, Papazissis Publishers, 2016· A.N. Lytras, A Radical Policy for Combating Unemployment, Athens, Papazissis Publishers, 2017.

⁹⁵ILO, ILOSTAT (Database), Employment by Status in Employment, 2009-2013 (www.ilo.org)· A.N. Lytras, Wage Labour in Modern Society, Athens, Papazissis Publishers, 2016· A.N. Lytras, A Radical Policy for Combating Unemployment, Athens, Papazissis Publishers, 2017.

⁹⁶ILO, ILOSTAT (Database), Employment by Status in Employment, 2009-2013 (www.ilo.org)· A.N. Lytras, Wage Labour in Modern Society, Athens, Papazissis Publishers, 2016· A.N. Lytras, A Radical Policy for Combating Unemployment, Athens, Papazissis Publishers, 2017

προηγούμενων δεκαετιών. Τόσο στην Ελλάδα όσο και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες που βρίσκονταν σε προγράμματα χρηματοδότησης (Ισπανία, Ιρλανδία, Πορτογαλία), η ανεργία εκτοξεύθηκε κατακόρυφα. Κύριος λόγος της αδυναμίας για την αντιμετώπιση του μεγάλου κοινωνικού προβλήματος, αποτελεί η αδυναμία έκδοσης επιπλέον νομισματικής μάζας. Γίνεται γνωστό ότι, «στην ευρωζώνη επιβαρύνθηκε πολύ περισσότερο η ανεργία, σε σχέση με της χώρες της Ε.Ε. οι οποίες είχαν εθνικά νομίσματα»,⁹⁷ και κατά συνέπεια την δυνατότητα έκδοσης επιπλέον χρήματος. Επιπρόσθετα, «το δημόσιο χρέος και τα κρατικά ελλείμματα δεν φαίνεται να έχουν ουσιαστική επίδραση στην ανεργία»,⁹⁸. Πέρα από την ανεργία, την περίοδο της κρίσης αυξήθηκαν και τα ποσοστά μερικής απασχόλησης. Η μορφή μερικής απασχόλησης, δίνει από την μία ανάσα στους μακροχρόνια άνεργους, αλλά εμποδίζει τα άτομα αυτά να γίνουν ενεργά και ανεξάρτητα μέλη της κοινωνίας.

Τα ποσοστά ημιαπασχόλησης εκτοξεύονται μάλιστα στις νεότερες ηλικίες και στις γυναίκες. Η αύξηση της ανεργίας και των ευέλικτων μορφών απασχόλησης στην ελληνική αγορά εργασίας, μπορεί να θεωρηθεί η σημαντικότερη εξέλιξη σχετικά με δομή της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας στη διάρκεια της κρίσης. Οι σημαντικές επιπτώσεις της αύξησης αυτής συνδέονται αναμφίβολα με την επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης ενός σημαντικού τμήματος του πληθυσμού της χώρας. Σε αμιγώς οικονομικό επίπεδο, πέραν των άλλων, υποδηλώνουν τη μείωση της συμμετοχής του παράγοντα εργασία στην παραγωγική διαδικασία, διαμορφώνοντας ταυτόχρονα μια μεγάλη δεξαμενή ανενεργού και αναξιοποίητου ανθρώπινου δυναμικού και μια άλλη μερικώς ενεργού και αξιοποιήσιμου.

Εξετάζοντας τα ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα, διακρίνεται η τεράστια αύξηση του πληθυσμού των ανέργων. Η ανεργία το 2011 ανερχόταν σε 968.500 άτομα και ποσοστό 17,9%. Η ανεργία της χώρας έλαβε την υψηλότερη τιμή της το 2013, με τον αριθμό των ανέργων να ανέρχεται σε 1.327.800 άτομα και το ποσοστό της στο 27,8%. Το 2017 ο αριθμός των ανέργων έχει γνωρίσει μια σημαντική πτώση καθώς ανήλθε σε 1.016.600 άτομα και ποσοστό ανεργίας στο 21,1%. Αξίζει να σημειωθεί ότι η μερική απασχόληση στο διάστημα 2011-2017 αυξήθηκε κατά 39%⁹⁹.

⁹⁷Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2018),ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ σ. 17.

⁹⁸Α. Λύτρας (2017), σ. 30.

⁹⁹ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνες Εργατικού Δυναμικού.

Εξετάζοντας την εξέλιξη της ανεργίας ανάλογα με το φύλο διαπιστώνουμε πως σε όλα τα έτη παρατηρήθηκε χάσμα μεταξύ των ποσοστών ανεργίας γυναικών και ανδρών, με τις γυναίκες να διατηρούν αρκετά υψηλότερα ποσοστά. Με βάση τα επίσημα στοιχεία του ILO αναφέρονται επιλεκτικά κάποιες σημαντικές χρονολογίες. Το 2017 το ποσοστό ανεργίας των γυναικών αγγίζει το 28,4% (603.000 άτομα), την ίδια στιγμή που το αντίστοιχο ποσοστό των ανδρών βρισκόταν στο 18,8% (δέκα περίπου μονάδες κάτω) και σε 509.000 άτομα. Την περίοδο της μεγαλύτερης ανεργίας στη χώρα (2013), φαίνεται να υπάρχει πάλι μια αξιοσέβαστη διαφορά ανάμεσα στην ανεργία των δύο φύλων, καθώς το ποσοστό των γυναικών βρίσκεται στο 31,3%, ενώ των ανδρών στο 24,5%. Ακόμα και πολύ πριν την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης της χώρας και αμέσως μετά την είσοδο της χώρας στην ευρωζώνη (το 2002), διακρίνεται η εργασιακή ανισότητα (γυναίκες άνεργες-15,3%, άνδρες άνεργοι-6,5%). Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η εργασιακή ανισότητα των φύλων στην Ελλάδα αναπτύσσεται και διαιωνίζεται στο χρόνο έως και σήμερα.

Εφαρμογή των πέντε μοντέλων απασχόλησης στην Ελλάδα

Στην παρακάτω ενότητα, εξετάζονται τα πέντε μοντέλα απασχόλησης ,το μοντέλο του Keynes, ο Κρατικός Παρεμβατισμός του Beveridge, το μοντέλο «Εργοδότης της τελευταίας καταφυγής» του Minsky, το μοντέλο που στηρίζεται στην πολιτική του Μπ. Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Μ. Βρετανίας και το μοντέλο Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π. ¹⁰⁰του Λύτρα. Γίνεται μια υπόθεση εργασίας με στόχο την καταπολέμηση της ανεργίας στην Ελλάδα. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται είναι τα επίσημα στοιχεία των παγκόσμιων οργανισμών ILO και IMF. Η έρευνα αφορά αποκλειστικά τον γυναικείο πληθυσμό 25+, με στοιχεία του έτους 2016.

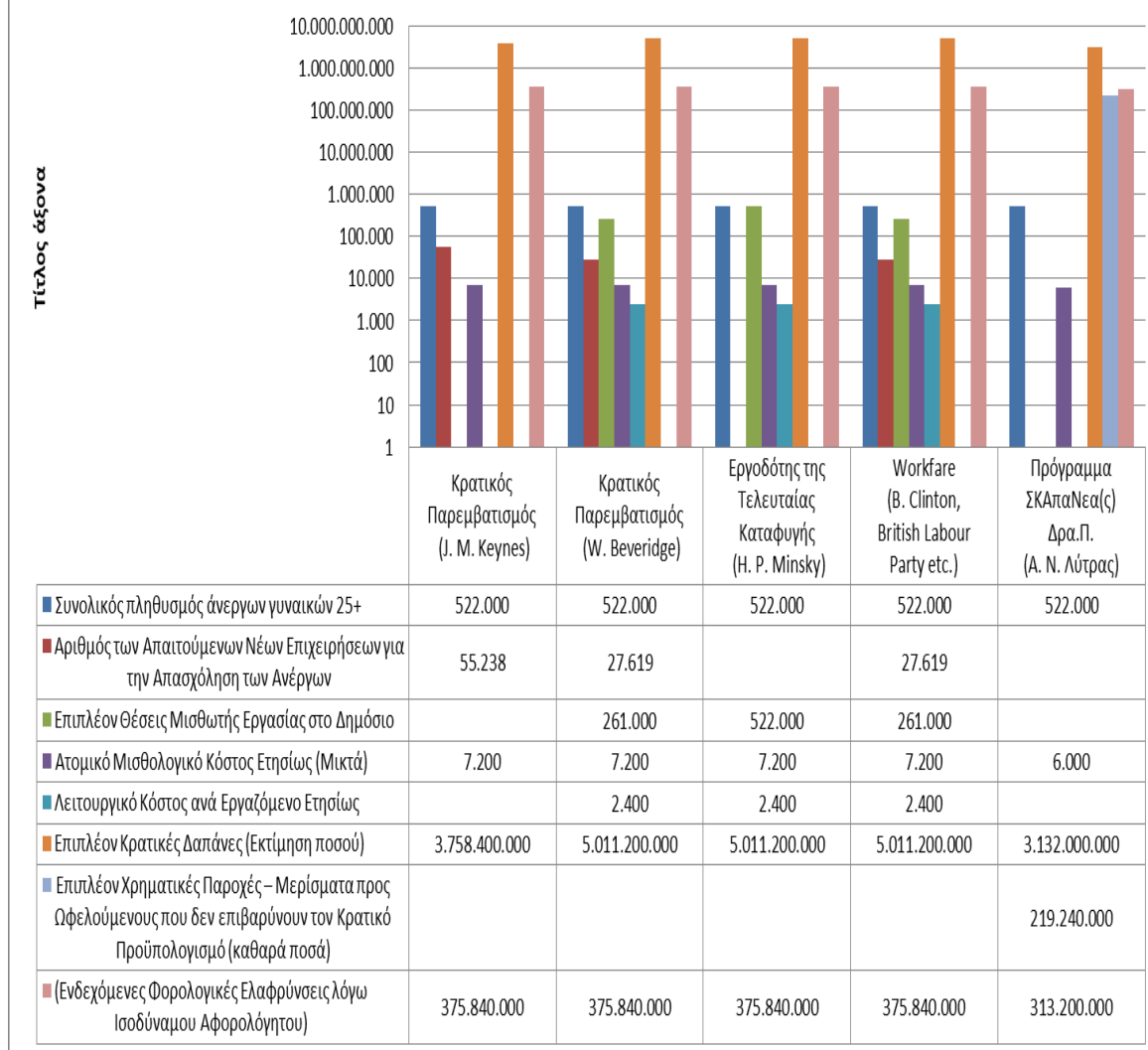
¹⁰⁰Για το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π. ,το μικτό μισθολογικό κόστος κατά άτομο υπολογίστηκε σε 6000 καθώς το πρόγραμμα απασχολεί του ανέργους για 10 και όχι 12 μήνες.

Σύμφωνα λοιπόν με τα επίσημα στοιχεία, ο πληθυσμός των άνεργων γυναικών 25+ στη χώρα για το 2016 ανέρχεται σε 522.000 άτομα, το ΑΕΠ της χώρας ανέρχονταν σε 194.248.000.000 δολάρια, ενώ τα έξοδα του έτους άγγιξαν τα 102.100.000.000 δολάρια. Το μικό μισθολογικό κόστος κατά άτομο υπολογίστηκε σε 600 δολάρια το μήνα (7200 το χρόνο), ενώ το λειτουργικό κόστος υπολογίστηκε στο ένα τρίτο του μικού μισθολογικού κόστους, 200 δολάρια (2400 το χρόνο). ενώ το μέσο μέγεθος απασχόλησης της επιχείρησης ήταν 9, 45.

Για την εφαρμογή των πέντε αυτών μοντέλων αντιμετώπισης της ανεργίας υπολογίστηκε επίσης η αναλογία των επιπλέον δαπανών, ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ, και η αναλογία των επιπλέον δημοσίων δαπανών, ως ποσοστό (%) του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Επιχειρώντας λοιπόν την ενεργοποίηση των πέντε μοντέλων απασχόλησης στις Ελληνίδες άνεργες άνω των 25, έχουμε τα εξής οικονομικά αποτελέσματα:

Ελλάδα: Σενάρια πλήρους απορρόφησης άνεργων γυναικών 25+ Άτομα και Προυπολογισμοί το 2016

Γράφημα 1

Με βάση τα αποτελέσματα του πίνακα, τα πέντε αυτά μοντέλα απασχόλησης έχουν τις εξής συνέπειες. Καταρχάς, με βάση το μοντέλο του Keynes, ο πληθυσμός των ατόμων σε καθεστώς ανεργίας πρέπει να απορροφηθεί από νέες επιχειρήσεις που θα δημιουργηθούν για αυτό το σκοπό. Το κράτος είναι ο αρμόδιος φορέας που αναλαμβάνει τις οικονομικές παρεμβάσεις σε υποδομές και επιχειρηματικές δραστηριότητες. Σχετικά με τις 522.000 άνεργες γυναίκες, με βάση τον μέσο αριθμό απασχολούμενων ανά επιχείρηση στη χώρα για το 2016, πρέπει να δημιουργηθούν 55.238 νέες επιχειρήσεις, με συνολικό Το μικτό μισθολογικό κόστος για ένα χρόνο θα είναι 7200 δολάρια για κάθε άνεργο, που θα προσληφθεί, οπότε για το σύνολο των

ανέργων εκτιμάται ότι θα χρειαστούν 3.758.400.000 δολάρια. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολόγητου αγγίζουν τα 375.840.000 δολάρια. Στην δεύτερη περίπτωση, με την εφαρμογή του μοντέλου του Beveridge, η βαρύτητα χωρίζεται σε δύο μέρη αφού από την μία οι μισοί άνεργοι απορροφώνται από τον δημόσιο τομέα, και από την άλλη δημιουργούνται νέες επιχειρήσεις στον ιδιωτικό τομέα. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η αύξηση των φορολογικών εισφορών αλλά και οι ιδιωτικές συνεισφορές στο ασφαλιστικό σύστημα. Σχετικά με τις 522.000 άνεργες γυναίκες 25+, πρέπει να δημιουργηθούν 27.619 νέες επιχειρήσεις και 261.000 νέες θέσεις στο δημόσιο. Συνολικά για την κάλυψη των αναγκών των ανέργων που θα απορροφηθούν και από τον δημόσιο και από τον ιδιωτικό τομέα χρειάζονται 5.011.200.000 δολάρια,¹⁰¹. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολόγητου αγγίζουν και πάλι τα 375.840.000 δολάρια. Σύμφωνα με το μοντέλο «Εργοδότης της τελευταίας καταφυγής» του Minsky, το κράτος κάθε χρόνο εκδίδει νομισματική μάζα ανάλογη με το κόστος του προγράμματος, προκειμένου να χρηματοδοτήσει την απασχόληση των ανέργων, το κράτος δηλαδή γίνεται ο εργοδότης των πρώην ανέργων, προσλαμβάνοντας τους στον δημόσιο τομέα, με τη μορφή μισθωτής εργασίας. Έτσι λοιπόν, το συνολικό κόστος για τις κρατικές δαπάνες φτάνει τα 5.011.200.000 δολάρια, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολόγητου αγγίζουν και σε αυτό το μοντέλο τα 375.840.000 δολάρια. Το μοντέλο του Clinton και των νέων εργατικών της Μ. Βρετανίας, υποστηρίζει την καταπολέμηση της ανεργίας μέσω της χρηματοδότησης και της στήριξης από το κράτος και τις περιφερειακές- τοπικές αρχές. Με την εφαρμογή του μοντέλου αυτού πρέπει να δημιουργηθούν 27.619 νέες επιχειρήσεις και 261.000 θέσεις στο δημόσιο. Το συνολικό κόστος για το κράτος ανέρχεται στα 5.011.200.000 δολάρια, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολόγητου αγγίζουν τα 375.840.000 δολάρια.

Το μοντέλο απασχόλησης του Λύτρα είναι μια ριζοσπαστική προσέγγιση που διαφοροποιείται από τις παραπάνω. Σημαντικό ρόλο έχει η κρατική χρηματοδότηση, που συνδυάζεται όμως από τους ιδιωτικούς επενδυτές. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι οι εργαζόμενοι με αυτό το μοντέλο είναι ανεξάρτητοι, καθώς δεν δύναται να

¹⁰¹ Στο ποσό αυτό, έχουν προστεθεί και 2.400 δολάρια για το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο στον δημόσιο τομέα. Το ίδιο συμβαίνει και στο μοντέλο του Minsky αλλά και στο Clinton.

προσληφθούν ούτε στον δημόσιο ούτε στο ιδιωτικό τομέα,¹⁰². Εφαρμόζοντας αυτή την πρόταση στην περίπτωση των άνεργων γυναικών 25+ οι αυτόνομες εργαζόμενες απασχολούνται για 10 μήνες. Το ατομικό μεικτό μισθολογικό κόστος ορίζεται στις 6000 οπότε οι συνολικές κρατικές δαπάνες ετησίως είναι 3.132.000.000 δολάρια. Οι επιπλέον χρηματικές παροχές είναι 219.240.000 δολάρια, και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολόγητου στα 313.200.000 δολάρια. Στην συνέχεια παρατίθεται το γράφημα 2, το οποίο αφορά την αναλογία (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Με βάση λοιπόν τις κρατικές δαπάνες που απαιτούνται για την απασχόληση των άνεργων γυναικών 25+ παρατηρούμε ότι:

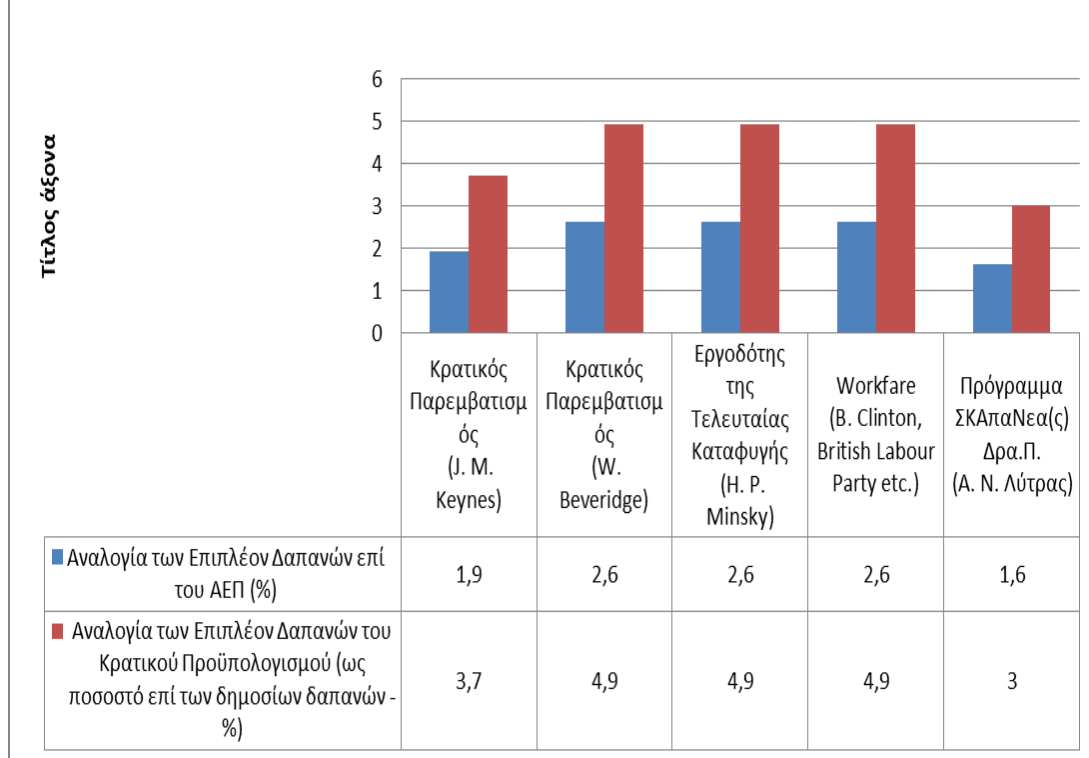
- Στο μοντέλο του Keynes το ποσοστό του ΑΕΠ που πρέπει να ξοδέψει η χώρα φτάνει στο 1,9%
- Στο μοντέλο του Beveridge το ποσοστό του ΑΕΠ που πρέπει να ξοδέψει η χώρα είναι 2,6%
- Στο μοντέλο του Minsky το ποσοστό του ΑΕΠ που πρέπει να ξοδέψει η χώρα είναι επίσης 2,6%
- Στο μοντέλο του Clinton και των νέων εργατικών της Μ. Βρετανίας το ποσοστό του ΑΕΠ που πρέπει να ξοδέψει η χώρα είναι και πάλι 2,6%
- Ενώ στο μοντέλο του Λύτρα, το ποσοστό του ΑΕΠ είναι 1,6%.

Όσο αναφορά τις επιπλέον δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού με βάση το ποσοστό των δημοσίων δαπανών του 2016, τα αποτελέσματα είναι τα ακόλουθα:

- Στο μοντέλο του Keynes 3,7%
- Στο μοντέλο του Beveridge 4,9%
- Στο μοντέλο του Minsky 4,9%
- Στο μοντέλο του Clinton και των νέων εργατικών της Μ. Βρετανίας 4,9%
- Στο μοντέλο του Λύτρα 3%

¹⁰² Η απασχόληση στο μοντέλο του Λύτρα αποτελεί ένα νέο είδος αυτοαπασχόλησης

Ελλάδα: Η αναλογία των επιπλέον δαπανών ως ποσοστό (%) επί του ΑΕΠ και επί του κρατικού προυπολογισμού για το 2016

Γράφημα 2

Συμπεράσματα

Αποτιμώντας την οικονομική πολιτική που θέτουν τα μνημόνια στην Ελλάδα, από την οικονομική κρίση και έπειτα, η χώρα βρίσκεται σε μια αδυναμία χρηματοδότησης της οικονομίας, τόσο από κρατικούς πόρους, όσο και από ιδιωτικές επενδύσεις. Επιπλέον, η αδυναμία των τραπεζών για νέες δανειοδοτήσεις, η όλο και μεγαλύτερη αύξηση των κόκκινων δανείων και η βαριά φορολογία συνθέτουν ένα σκηνικό μιας κατεστραμμένης οικονομίας και κατ' επέκταση μιας κοινωνικής αποδόμησης. Η πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών αδυνατούν πλέον να διατηρήσουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Σε χειρότερη κατάσταση βρίσκονται βέβαια οι άνεργοι πολίτες, οι οποίοι δεν έχουν την δυνατότητα να καλύψουν τις βιοτικές τους ανάγκες. Χρήζει άμεσης ανάγκης, η δημιουργία ενός προγράμματος στήριξης και άμεσης

απορρόφησης των εργαζομένων. Αναλύοντας όμως τα πέντε προγράμματα απασχόλησης και με βάση τα δεδομένα που εξήχθησαν, δημιουργείται η αίσθηση ότι η λύση για το πρόβλημα της ανεργίας είναι πολύ πιο απλή από ότι κανείς θα φανταζόταν. Ακόμη και στην περίπτωση του πιο ακριβού προγράμματος από τα πέντε, οι δαπάνες για τον ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό δεν ξεπερνούν το 5%. Αν υποθέσουμε μάλιστα ότι όλες οι γυναίκες άνω των 25 βρουν εργασία, οι καταναλωτική τους δύναμη θα ανέβει οπότε θα αυξηθεί η κατανάλωση και μαζί της θα παρασύρει και τις εισφορές στο κράτος από τον ΦΠΑ. Η αύξηση της κατανάλωσης θα αυξήσει βέβαια και την παραγωγή οπότε θα ανοίξουν και νέες θέσεις εργασίας. Γίνεται βέβαια κατανοητό ότι εντός της ευρωζώνης και με περιοριστική δημοσιονομική πολιτική, η Ελλάδα δεν είναι σε θέση να εκδώσει επιπλέον νόμισμα. Στη ζώνη του ευρώ, το δικαίωμα έκδοσης νομίσματος έχει αποκλειστικά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Έτσι, το πρόγραμμα του Minsky κρίνεται ιδιαίτερα δύσκολο στην εφαρμογή του την παρούσα χρονική περίοδο. Συνυπολογίζοντας μάλιστα την αδυναμία του κράτους για δημόσια χρηματοδότηση και άνοιγμα νέων θέσεων εργασίας στο δημόσιο, δυσκολεύει την πραγματοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος, χωρίς όμως να το καθιστά αδύνατο, κυρίως εάν η ευρωπαϊκή πολιτική άλλαζε κατεύθυνση προς την οριστική λύση του προβλήματος. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση του μοντέλου του Beveridge, καθώς και του μοντέλου του Clinton και των νέων εργατικών της Μ. Βρετανίας. Επιπρόσθετα, εκτός από την αδυναμία του κράτους για χρηματοδότηση, φαντάζει δύσκολη και η δημιουργία επιχειρήσεων καθώς σε περιόδους κρίσης δεν υπάρχει ούτε καν η προθυμία για νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Σχετικά με το μοντέλο του Keynes, το μοντέλο που στηρίζεται καθαρά στην δημιουργία νέων επιχειρήσεων και απορρόφηση των ανέργων σε αυτές, μπορεί να έχει αποδειχθεί η αποτελεσματικότητά του αλλά όχι σε περιόδους κρίσεις, και ειδικά σε μια οικονομία σαν την ελληνική.

Τέλος, το πρόγραμμα «Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.» έχει δημιουργηθεί καθαρά για τις συνθήκες που επικρατούν στην ελληνική οικονομία. Παρά το γεγονός ότι είναι το μόνο από τα πέντε προγράμματα που δεν έχουν εφαρμοστεί ήδη, έχει βασιστεί στην διαφορετικότητα της ελληνικής αγοράς εργασίας και είναι απόλυτα εφαρμόσιμο στην παρούσα νομισματική πολιτική. Συγκριτικά με τα υπόλοιπα προγράμματα απαιτεί το χαμηλότερο ποσοστό του ΑΕΠ και του κρατικού προϋπολογισμού. Αρνητικό βέβαια χαρακτηριστικό του αποτελεί το γεγονός ότι λόγω της ιδιομορφίας του χρειάζεται να δαπανηθεί μεγάλο κόστος (κυρίως σε χρόνο), για την εκπαίδευση

των δημόσιων λειτουργιών και της δημόσιας διοίκησης. Θεωρώ ότι το πρόβλημα της ανεργίας στη χώρα αποτελεί το μεγαλύτερο κοινωνικό ζήτημα των τελευταίων δεκαετιών και χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, με άμεσες λύσεις. Αποδεικνύεται λοιπόν και από τα πέντε προγράμματα ότι λύσεις υπάρχουν και πρέπει να αξιοποιηθούν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Λύτρας Ν. Ανδρέας (2010), Η κοινωνική δομή στην Ελλάδα. Επιλογές από την κοινωνική συγκρότηση κατά τον 20^ο αιώνα, στο Α. Μωυσίδης, Σ. Σακελλαρόπουλος (επιμ.) *Η Ελλάδα στο 19^ο και 20^ο αιώνα*, Αθήνα, ΤΟΠΟΣ, σσ. 401-424.

Λύτρας Ν. Ανδρέας (2017), *τα κοινωνικά: επιλογές από την ελληνική κοινωνιολογία*, Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο .

Μαραβέγιας Ναπολέον, Ανδρέου Γιώργος (2010), «Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση της ελληνικής οικονομίας: Από τη σύνδεση στην ΕΟΚ στην συμμετοχή στην ΟΝΕ», στο Α. Μωυσίδης, Σ. Σακελλαρόπουλος (επιμ.) *Η Ελλάδα στο 19^ο και 20^ο αιώνα*, Αθήνα, ΤΟΠΟΣ, σσ. 401-424.

Μωυσίδης Αντώνης, Σακελλαρόπουλος Σπύρος (2010), *Η Ελλάδα στο 19^ο και 20^ο αιώνα*, Αθήνα, ΤΟΠΟΣ.

Lytras N. Andreas (2016), *Wage Labour in Modern Society*, Athens, Papazissis Publishers.

Lytras, A.N. (2016), *An alternative for combating unemployment. Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), pp. 59-71.

Lytras, A.N. (2017), *A radical policy for combating unemployment. The future network: Autonomous workers, stock holders, consumers and the State*, Athens, Papazissis.

<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO01/2016-Q1>.

ILO, ILOSTAT (Database), Employment by Status in Employment, (www.ilo.org).

Ινστιτούτο Εργασίας, ΙΝΕ-Γ.Σ.Ε.Ε. (2018), ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ.

Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+

Η περίπτωση της Νότιας Κορέας

1 Εισαγωγικά στοιχεία για τη Νότια Κορέα

Η οικονομία της Νότιας Κορέας συνιστά την τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία στην Ασία και την εντέκατη μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως. Κυρίαρχο χαρακτηριστικό της είναι η ύπαρξη και λειτουργία των chaebols (οικογενειακών επιχειρήσεων), το μέλλον των οποίων ωστόσο κρίνεται αβέβαιο δεδομένων των υφιστάμενων οικονομικών μετασχηματισμών. Η οικονομική πορεία της Νότιας Κορέας εμφανίζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς σε διάστημα μίας μόνο γενεάς κατόρθωσε να εξελιχθεί από μία από τις φτωχότερες χώρες παγκοσμίως, σε μια χώρα υψηλών εισοδημάτων και διαρκούς ανάπτυξης. Η οικονομική αυτή άνοδος, γνωστή και ως το Θαύμα στον ποταμό Χαν, κατέστησε τη Νότια Κορέα μία από τις πιο εξέχουσες χώρες του ΟΟΣΑ και του G-20.

Η παρούσα εργασία εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής πέντε θεωρητικών μοντέλων / υποδειγμάτων για την καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών ηλικίας άνω των είκοσι πέντε ετών στη Νότια Κορέα. Τα υπό εξέταση θεωρητικά μοντέλα είναι η θεωρία του J.M. Keynes, η θεωρία του Beveridge, η θεωρία του Hyman P. Minsky, το Πρόγραμμα Workfare των Εργατικών για την ανεργία στο Ηνωμένο Βασίλειο και του BillClinton στις Η.Π.Α. και τέλος το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π. του Α. Λύτρα.

Η πρακτική εφαρμογή των ανωτέρω μοντέλων προϋποθέτει την συλλογή των κάτωθι στοιχείων:

- 1) Συνολικός αριθμός ανέργων γυναικών ηλικίας 25 ετών και άνω,
- 2) Μικτό μισθολογικό κόστος (το οποίο ορίζεται στα 7200 USD ετησίως),
- 3) Λειτουργικό κόστος (το οποίο ανέρχεται στα 2400 USD ετησίως),
- 4) Μέσος αριθμός επιχειρήσεων στην χώρα,
- 5) Αναλογία επιπλέον δαπανών ως ποσοστό (%) επί του ΑΕΠ και,

6) Αναλογία των επιπλέον δημοσίων δαπανών ως ποσοστό (%) επί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η Νότια Κορέα έχει συνολικό πληθυσμό περί τα 51,25 εκατ. κατοίκους, εκ των οποίων το 62,8% συμμετέχει στο εργατικό δυναμικό. Από το 62,8% το 73,9% είναι άντρες και το 52,1% γυναίκες. Το 2016, το ποσοστό των άνεργων γυναικών άνω των 25 ετών ήταν 2,9%, ήτοι περί τα 799.000 άτομα. Η πλειοψηφία του πληθυσμού απασχολείται κυρίως στον τριτογενή τομέα παραγωγής και δευτερευόντως στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής, καθώς στην συνολική απασχόληση, ο πρωτογενής τομέας συμμετέχει με ποσοστό 4,9%, ο δευτερογενής τομέας με 24,9% και ο τριτογενής τομέας με 70,2%. Το ΑΕΠ της χώρας ανέρχεται στο 1,4 τρις και οι δημόσιες δαπάνες στα 383 δις. Το μέσο μέγεθος επιχείρησης απασχολεί περί 4,1 εργαζομένους, γεγονός που οφείλεται στο ότι στην Νότια Κορέα δραστηριοποιούνται πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

2 Εφαρμογή των θεωρητικών μοντέλων

I. J. M. Keynes

Το θεωρητικό μοντέλο του Keynes προτείνει τον κρατικό παρεμβατισμό ως μέσο για την αύξηση της κατανάλωσης και την ενίσχυση των επενδύσεων, οι οποίες εν συνεχεία θα ασκήσουν επίδραση και στα υφιστάμενα ποσοστά απασχόλησης. Η εφαρμογή του μοντέλου του κρατικού παρεμβατισμού συνεπάγεται αύξηση του κρατικού δανεισμού και επιπλέον την κοπή νέου νομίσματος, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι αυξημένες κρατικές δαπάνες. Κατά τα προβλεπόμενα στο εν λόγω υπόδειγμα, είναι η κυβερνητική παρέμβαση και όχι η ελεύθερη αγορά που καθιστά δυνατή την σταθεροποίηση της οικονομίας, την ενίσχυση της απασχόλησης και την σταθερότητα των τιμών¹⁰³.

Προκειμένου να εφαρμοστεί το θεωρητικό μοντέλο του Keynes είναι αναγκαία η σύσταση νέων επιχειρήσεων και συνεπώς επιπλέον θέσεων εργασίας. Με βάση τα διαθέσιμα για την οικονομία της Νότιας Κορέας στοιχεία, εκτιμάται ότι θα χρειαστούν περί τις 194.878 νέες επιχειρήσεις (επισημαίνεται ότι ο μέσος αριθμός εργαζομένων στις επιχειρήσεις της χώρας είναι 4.1), χωρίς παράλληλη δημιουργία

¹⁰³ Jahan, S., Mahmud, A.S. and Papageorgiou, C., 2014. What is Keynesian economics. *Finance & Development*, 51(3), pp.53-54, σελ.53.

νέων θέσεων μισθωτής απασχόλησης στον δημόσιο τομέα. Όπως προαναφέρθηκε, το ετήσιο μικτό ατομικό μισθολογικό κόστος ανέρχεται στα 7.200 USD, ενώ το ετήσιο ατομικό λειτουργικό κόστος 2.400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες εκτιμάται ότι θα φτάσουν στα 5.752.800.000 USD. Βάσει του εν λόγω υποδείγματος, δεν προβλέπονται επιπλέον χρηματικές παροχές (μερίσματα) προς τους ωφελούμενους, οι οποίες δεν βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολόγητου εκτιμάται ότι θα είναι 5.752.800.000 USD.

II. Beveridge

Το θεωρητικό μοντέλο του Beveridge, προτείνει, όπως και εκείνο του Keynes, τον κρατικό παρεμβατισμό ως μέσο για την καταπολέμηση της ανεργίας. Κατά συνέπεια, κρίνεται εκ νέου αναγκαία η σύσταση νέων επιχειρήσεων και η συνεπακόλουθη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ωστόσο περί το ήμισυ σε αριθμό έναντι εκείνων που απαιτούσε το θεωρητικό υπόδειγμα του Keynes. Εν προκειμένω, στην περίπτωση της Νότιας Κορέας, προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης απασχόληση των υφιστάμενων ανέργων γυναικών άνω των 25 ετών, θα απαιτούνταν περί τις 97.439 νέες επιχειρήσεις. Επιπλέον, το εν λόγω μοντέλο προβλέπει παράλληλα με την σύσταση νέων επιχειρήσεων και την θέσπιση επιπλέον θέσεων μισθωτής εργασίας στον δημόσιο τομέα, οι οποίες εν προκειμένω υπολογίζονται στις 399.500. Συγκριτικά με το μοντέλο του Keynes, η εφαρμογή του μοντέλου του Beveridge συνεπάγεται υψηλότερες επιπλέον κρατικές δαπάνες, οι οποίες ανέρχονται με βάσει τα διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία στα 7.670.400.000 δις USD. Επιπλέον, το εν λόγω υπόδειγμα δεν προβλέπει επιπλέον χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις εκτιμάται ότι θα ανέρχονται στα 5.752.800.000 USD. Επισημαίνεται ότι και στην περίπτωση του εν λόγω μοντέλου, το ετήσιο ατομικό μισθολογικό κόστος ανέρχεται στα 7.200 USD και το ετήσιο λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο στα 2.400 USD.

III. Hyman P. Minsky

Το θεωρητικό μοντέλο του Minsky εστιάζει στην ιδιωτική πρωτοβουλία προκειμένου να εξασφαλιστεί η κινητικότητα στην αγορά, χωρίς ωστόσο να υποστηρίζει ότι η λειτουργία της ελεύθερης αγοράς και του ιδιωτικού τομέα, δύναται να εξασφαλίσει εξ' ολοκλήρου επίπεδα πλήρους απασχόλησης στην οικονομία.

Αντιθέτως, σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, οπότε και ο ιδιωτικός τομέας δύναται να προσφέρει περιορισμένες θέσεις εργασίας, το κράτος λειτουργεί ως εργοδότης της «τελευταίας καταφυγής», δημιουργώντας θέσεις απασχόλησης προκειμένου να καλύψει την υφιστάμενη ζήτηση εργασίας. Κατά συνέπεια και σε αντίθεση με τα προαναφερθέντα μοντέλα, το υπόδειγμα του Minsky δεν προβλέπει την σύσταση νέων επιχειρήσεων. Προκειμένου ωστόσο να επιτευχθεί πλήρης απασχόληση για τις γυναίκες άνω των 25 ετών, χρειάζεται να συσταθούν περί τις 799.000 θέσεις μισθωτής απασχόλησης στον δημόσιο τομέα. Το ετήσιο ατομικό μισθολογικό κόστος παραμένει στα 7.200 USD, καθώς και το ετήσιο λειτουργικό κόστος ανά απασχολούμενο στα 2.400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες ανέρχονται, όπως και στην περίπτωση εφαρμογής του υποδείγματος του Beveridge στα 7.670.400.000 δις USD, ενώ και στο εν λόγω υπόδειγμα δεν προβλέπονται επιπλέον χρηματικές παροχές (μερίσματα) προς τους ωφελούμενους που να μην επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Με βάση τα διαθέσιμα για την χώρα στοιχεία, οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολόγητου ανέρχονται στα 5.752.800.000 USD.

IV. Πρόγραμμα Workfare των Εργατικών για την ανεργία στο Ηνωμένο Βασίλειο και του Bill Clinton στις ΗΠΑ

Το Πρόγραμμα Workfare των Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο εστιάζει κυρίως στην αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και των μακροχρόνια ανέργων, ενώ το Πρόγραμμα του Bill Clinton στις ΗΠΑ έχει ως βασική μέριμνα την εκπαίδευση των ανέργων. Και τα δύο αυτά προγράμματα επικεντρώνονται στην απορρόφηση των ανέργων από τον ιδιωτικό τομέα, διατηρώντας ωστόσο ως εναλλακτική λύση σε περίπτωση αδυναμίας απορρόφησης του συνόλου των ανέργων από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, την κρατική υποστήριξη με την μορφή συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και αποδοχών. Οι νέες επιχειρήσεις που απαιτούνται για την πλήρη απορρόφηση της ανεργίας των γυναικών άνω των 25 ετών, είναι όπως και στην περίπτωση του μοντέλου του Beveridge 97.439, ενώ ο δημόσιος τομέας απαιτείται να θεσπίσει περί τις 399,500 θέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου. Το ετήσιο ατομικό μισθολογικό κόστος παραμένει όπως και στην περίπτωση των προηγούμενων μοντέλων, στα 7.200 USD και το ετήσιο λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο στα 2.400 USD. Αναφορικά με τις επιπλέον κρατικές δαπάνες, αυτές διαμορφώνονται στα 7.670.400.000 δις USD και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω

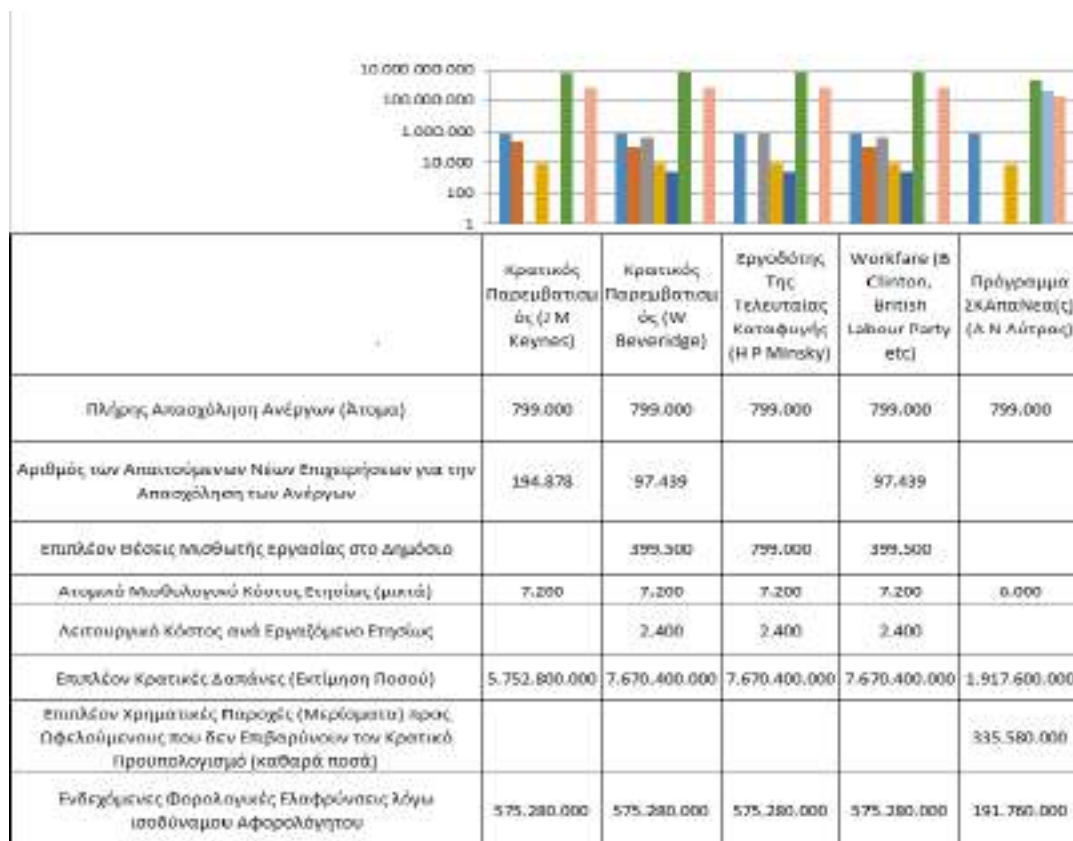
ισοδύναμου αφορολόγητου στα 5.752.800.000 USD. Ομοίως με τα προαναφερθέντα μοντέλα, δεν προβλέπονται επιπλέον χρηματικές παροχές (μερίσματα) προς ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

V. Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π. του Α. Λύτρα

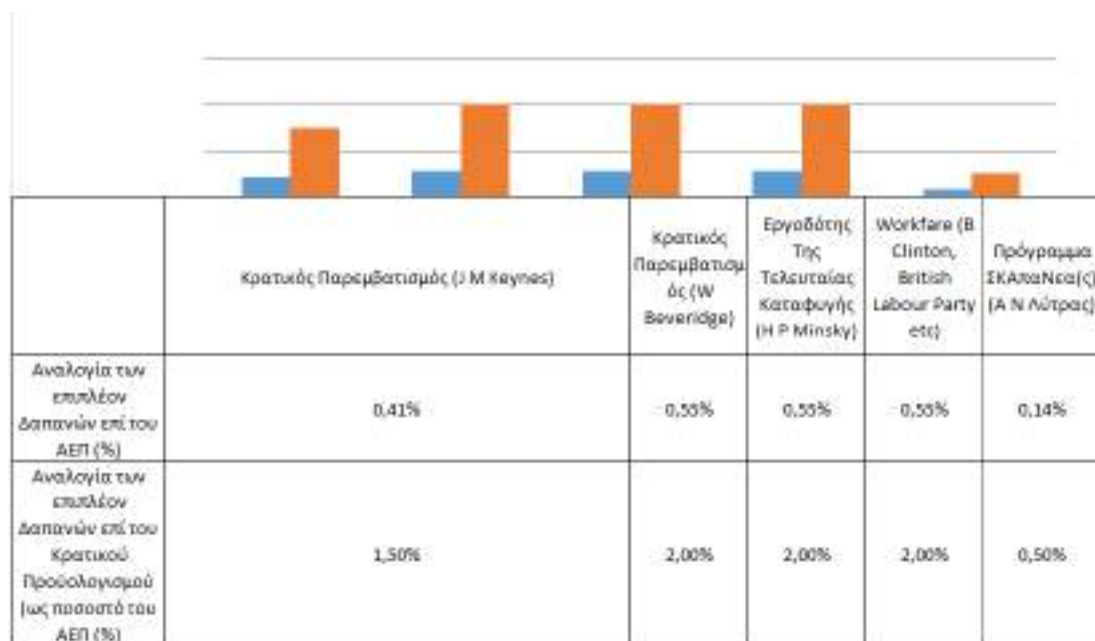
Το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π. του Α. Λύτρα εστιάζει στην αυτοτελή εργασιακή κινητοποίηση του ανέργου με την συμβολή και την συνεργασία της τοπικής αυτοδιοίκησης. Για την εφαρμογή του εν λόγω μοντέλου δεν απαιτείται το κράτος να διαθέτει χρηματοδοτική ικανότητα, καθώς η εστίαση του εντοπίζεται στην ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης. Το γεγονός αυτό το καθιστά ιδιαίτερος κατάλληλο σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης, όταν το κράτος αδυνατεί να διαθέσει επαρκείς πόρους για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η ιδιωτική πρωτοβουλία περιορισμένη. Ιδιάζουσας σημασίας για την εφαρμογή του παρόντος μοντέλου, είναι η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς είναι επιφορτισμένη με την ευθύνη του συντονισμού του μηχανισμού αλληλεπίδρασης ανάμεσα στους ανέργους που επιθυμούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους (προσφορά εργασίας) και σε εκείνους που επιθυμούν να απολαύσουν τις υπηρεσίες αυτές (ζήτηση εργασίας).

Εν αντιθέσει με τα μοντέλα που παρουσιάστηκαν ανωτέρω, το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) δεν απαιτεί την δημιουργία νέων θέσεων μισθωτής απασχόλησης από τον ιδιωτικό και ή/και από τον κρατικό τομέα. Το ατομικό μισθολογικό κόστος για τους δέκα μήνες διάρκειας του προγράμματος ανέρχεται στα 6.000 USD, ενώ το κόστος των επιπλέον κρατικών δαπανών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στα 1.917.600.000 USD. Οι επιπλέον χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους που δεν θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό ανέρχονται στα 335.580.000 USD και οι ενδεχόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις στα 1.917.600.000 USD.

Τα παραπάνω οικονομικά μεγέθη, όπως αυτά εκτιμήθηκαν βάσει των θεωρητικών μοντέλων που εφαρμόστηκαν για την καταπολέμηση της ανεργίας στις γυναίκες άνω των 25 ετών στη Νότια Κορέα, παρουσιάζονται στον κάτωθι συγκεντρωτικό πίνακα:

Τα εκτιμώμενα αποτελέσματα της εφαρμογής των ανωτέρω θεωριών, εκτιμώνται εν συνεχεία ως ποσοστιαίες αναλογίες επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Εφαρμόζοντας την θεωρία του Keynes, η οποία έχει ως βασικό της άξονα τον κρατικό παρεμβατισμό, η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ διαμορφώνεται περίπου στο 0,41 και η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού περίπου στο 1,50. Βάσει της θεωρίας του Beveridge, ο οποίος επίσης προασπίζεται την αναγκαιότητα της κρατικής παρέμβασης, η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ διαμορφώνεται περίπου στο 0,54 και η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού στο 2. Οι ίδιες αναλογίες εντοπίζονται και έπειτα από εφαρμογή του θεωρητικού μοντέλου του Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής του Minsky και του Προγράμματος Workfare των Εργατικών για την ανεργία στο Ηνωμένο Βασίλειο και του Bill Clinton στις ΗΠΑ (ήτοι αναλογία 0,54 των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ και αναλογία 2 των επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού). Εξετάζοντας τα οικονομικά μεγέθη που προκύπτουν από την εφαρμογή του προγράμματος Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) του Α. Λύτρα, καθίσταται εμφανής η διαμόρφωση των ανωτέρω αναλογιών σε αισθητώς χαμηλότερα επίπεδα. Ειδικότερα, προκύπτει ότι η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ είναι 0,13 – έναντι του 0,41 που διαμορφώνεται στην περίπτωση εφαρμογής της θεωρίας του Keynes και του 0,54 που διαμορφώνεται στην περίπτωση εφαρμογής των μοντέλων του Beveridge, του Minsky και του προγράμματος Workfare των Εργατικών του H.B. και Clinton, ενώ η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού στο 0,5 – έναντι του 1,50 που διαμορφώνεται στο πρόγραμμα του Keynes και του 2 που διαμορφώνεται στα άλλα μοντέλα.

Προτεινόμενο μοντέλο για την καταπολέμηση της ανεργίας στις γυναίκες άνω των 25 ετών στη Νότια Κορέα

Από την εφαρμογή των ανωτέρω μοντέλων στην περίπτωση της αγοράς εργασίας της Νότιας Κορέας είναι εμφανές ότι το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) απαιτεί την χαμηλότερη χρηματοδότηση για την εφαρμογή του τόσο σε όρους ποσοστού επί του ΑΕΠ όσο και σε όρους ποσοστού δημοσίων δαπανών. Στην οικονομία της Νότιας Κορέας κυριαρχούν αριθμητικά οι μικρές επιχειρήσεις γεγονός το οποίο καταδεικνύεται από τον εξαιρετικά μικρό αριθμό εργαζομένων ανά επιχείρηση κάτι σπάνιο για ανεπτυγμένη καπιταλιστική οικονομία. Επιπρόσθετα την τελευταία δεκαετία το ποσοστό ανεργίας διατηρείτε σε ένα χαμηλό επίπεδο αλλά δεν δείχνει ενδείξεις περαιτέρω πτώσης.

Ως εκ τούτου το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) είναι συμβατό με την Νοτιοκορεάτικη οικονομία όχι μόνο με καθαρά οικονομικούς όρους αλλά με κοινωνικούς. Εξετάζοντας ειδικά την ανεργία των γυναικών άνω των 25 ετών η εφαρμογή του προγράμματος μπορεί να οδηγήσει στην δημιουργία μικρών επιχειρήσεων γεγονός συμβατό τόσο με την οικονομική όσο και με την κοινωνική πραγματικότητα της Νότιας Κορέας. Επιπλέον, η εφαρμογή του εν λόγω μοντέλου καθίσταται καταλληλότερη έναντι των άλλων, δεδομένου ότι η εφαρμογή του δεν απαιτεί μεταρρυθμίσεις, κάτι που θα προκαλούσε ενδεχομένως δυσανάλογο οικονομικό κόστος λαμβανομένου υπόψη του χαμηλού ποσοστού ανεργίας για την υπό εξέταση κατηγορία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Λύτρας, Α. (2016). *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα: Παπαζήση.

Cynthia A. Bailey, *Workfare and Involuntary Servitude--What You Wanted to Know But Were Afraid to Ask*, 15 B.C. Third World L.J. 285 (1995), <http://lawdigitalcommons.bc.edu/twlj/vol15/iss2/2>.

Jahan, S., Mahmud, A.S. and Papageorgiou, C., 2014. What is Keynesian economics. *Finance & Development*, 51(3), pp.53-54.

https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_South_Korea

https://read.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/entrepreneurship-at-a-glance-2015/persons-employed-by-enterprise-size-total-business-economy_entrepreneur_aag-2015-table10-en#page1

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Korea-EU_-_business_demography#The_number_of_active_enterprises_in_the_Republic_of_Korea_continued_to_grow_in_2010

Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναίκων ηλικίας 25+

Η περίπτωση της Αυστρίας

Εισαγωγή

Η Αυστρία αποτελεί μία «πρόσφατη δημοκρατία», η οποία συστάθηκε στις 15 Μαΐου 1955 καθώς η συγκεκριμένη περιοχή της κεντρικής Ευρώπης αποτέλεσε έδαφος μεγάλων αυτοκρατοριών (Αυстроουγγαρία) αλλά και κομμάτι του τρίτου Ράιχ κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η μεγάλη αυτή ιστορία είχε, όπως είναι απολύτως λογικό, ως απότοκο την ύπαρξη σημαντικών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων με τις γύρω περιοχές και την ανάδειξη της Αυστρίας σε μία από τις κραταιές ευρωπαϊκές οικονομίες σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα.

«Από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, η Αυστρία έχει επιτύχει βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Ειδικότερα, η πρόσβαση στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, μέσω της συμμετοχής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, της έχει επιφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη και έχει οδηγήσει στην εισροή ξένων επενδύσεων στη χώρα. Διαθέτοντας πολύ ανεπτυγμένη οικονομία της αγοράς, έναν υγιή βιομηχανικό τομέα (29,8% ΑΕΠ), μεγάλο τομέα παροχής υπηρεσιών (69% ΑΕΠ), ένα μικρό αλλά δυναμικό αγροτικό τομέα (1,5% ΑΕΠ), παρέχει ένα υψηλότατο επίπεδο διαβίωσης (κατά κεφαλήν ΑΕΠ ίσο με 38.050 €). Η πρωτεύουσά της επελέγη, εφέτος, για 5η συνεχή χρονιά, ως η πόλη με την υψηλότερη ποιότητα διαβίωσης παγκοσμίως. Η Αυστρία αποτελεί πολύ σημαντικό τουριστικό προορισμό, ενώ, παράλληλα, κατά τις τελευταίες δεκαετίες, η Βιέννη έχει εξελιχθεί σε κέντρο consulting και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και έχει καθιερωθεί ως η πύλη προς την Ανατολική Ευρώπη. Η οικονομία της Αυστρίας είναι στενά συνδεδεμένη με τις υπόλοιπες οικονομίες της Ε.Ε., αλλά, κυρίως, με τη γερμανική. Οι εξαγωγές της προς τη Γερμανία – βασικά στον τομέα εξαρτημάτων της αυτοκινητοβιομηχανίας και της βιομηχανίας χημικών, αλλά και γενικότερα – αποτελούν κεντρικό μοχλό ανάπτυξης της αυστριακής οικονομίας και αντιπροσωπεύουν το 45% περίπου των συνολικών αυστριακών εξαγωγών προϊόντων.

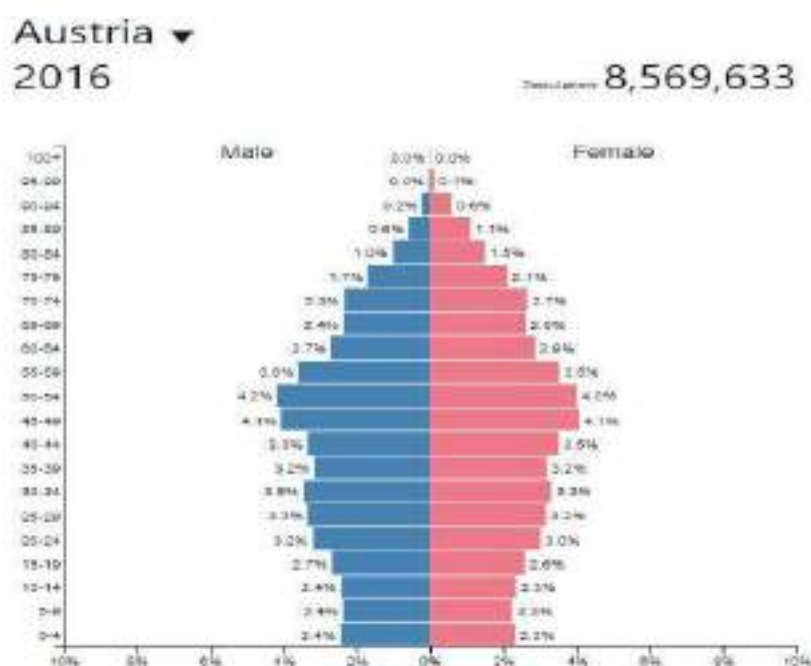
Παρόλο που η αρχική ανάκαμψη της αυστριακής οικονομίας από την παγκόσμια οικονομική κρίση υπήρξε αξιοσημείωτη στο πλαίσιο της ευρωζώνης, κατά τα

τελευταία τέσσερα έτη, η οικονομία της Αυστρίας παρουσιάζει στασιμότητα. Με αύξηση του αυστριακού ΑΕΠ κατά 0,8%, το 2015, η ανάπτυξή της, για τέταρτη συνεχή χρονιά, ήταν χαμηλότερη από 1%. Παρά το γεγονός ότι τα σημεία ήταν θετικά όσον αφορά τις πάγιες επενδύσεις και το εξωτερικό εμπόριο, η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης ήταν μικρή λόγω της υψηλότερης, σε σχέση με το παρελθόν, ανεργίας και της ισχνής αύξησης των εισοδημάτων. Η οικονομική συγκυρία επιταχύνθηκε με δυσκολία κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους, με την ανάπτυξη κατά το 4ο τρίμηνο, να διατηρείται στα επίπεδα των δύο προηγούμενων. Εντούτοις, ο παράγοντας 'ζήτηση' στον ιδιωτικό (+0,3% το 2015, +0,8% προβλέψεις για το 2016) αλλά και στο δημόσιο τομέα (+1%, το 2015 και +2%, το 2016) έχει ενισχυθεί. Το γεγονός αυτό συνδέεται με τις φορολογικές ελαφρύνσεις που νομοθετήθηκαν το 2015 και ετέθησαν σε ισχύ στις αρχές του 2016, αλλά και με τις δημόσιες δαπάνες για την περίθαλψη και μέριμνα για τους πρόσφυγες. Με βάση τα ανωτέρω, το έγκριτο Αυστριακό Ινστιτούτο Οικονομικής Έρευνας (Wifo) προβλέπει ετήσια οικονομική ανάπτυξη για το 2016 και 2017, της τάξεως του 1,6%.»

Το 2016 η Αυστρία βρίσκεται στην 45^η θέση των χωρών παγκοσμίως στην κατάταξη με βάση το ΑΕΠ τους, ωστόσο σημαντική άνοδο θέσεων όταν κριτήριο κατάταξης καθίσταται το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, κατατασσόμενη 21^η.

Αυστρία: Μία γερασμένη χώρα

Επιλέγεται σκόπιμα μία σύντομη αλλά αυτοτελής αναφορά στο Δημογραφικό Ζήτημα που αντιμετωπίζει η χώρα.

Η δημογραφική εξέλιξη στην Αυστρία, η οποία εκφράζεται ουσιαστικά σε ένα αυξανόμενο ποσοστό της παλαιότερης και μειούμενης μερίδας της νεότερης γενιάς, έχει πολύ σημαντικές επιπτώσεις σε όλους σχεδόν τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Η αύξηση του πληθυσμού στην Αυστρία βασίζεται κυρίως στη μετανάστευση. Χωρίς τη μετανάστευση, ο αυστριακός πληθυσμός θα παρέμενε στασιμότητα ή συρρίκνωση μεσομακροπρόθεσμα.

Αυτές οι διαδικασίες αλλαγής έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην κοινωνία μας, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας, της πολιτικής και των κοινωνικών συστημάτων.

Οι επιχειρήσεις επηρεάζονται με πολλούς τρόπους από τη δημογραφική αλλαγή. Αφενός, πρέπει να προσαρμοστούν σε μια αλλαγή στη δομή του εργατικού δυναμικού τους: για παράδειγμα, το ποσοστό των ηλικιωμένων εργαζομένων θα αυξηθεί σημαντικά, ενώ η απόκτηση νεότερων εργαζομένων θα γίνει όλο και πιο δύσκολη. Επιπλέον, στο μέλλον θα είναι απαραίτητο να αξιοποιηθεί όλο το δυναμικό απασχόλησης. Αυτό ισχύει ιδίως για τις γυναίκες, τα παλαιότερα τμήματα του πληθυσμού και τα άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Η αυξανόμενη αναλογία του πληθυσμού σε προχωρημένη ηλικία έχει σημαντικές επιπτώσεις στη σταθερότητα και τη βιωσιμότητα των κοινωνικών και συνταξιοδοτικών συστημάτων. Εάν διατηρηθούν οι τρέχουσες πολιτικές, η γήρανση του πληθυσμού θα ασκήσει αυξανόμενη πίεση στις δημόσιες δαπάνες.

Μικρότερη η Ανεργία των Γυναικών (?)

Ένα ακόμη μέγεθος που άπτεται ιδιομορφιών της αυστριακής κρατικής οργάνωσης είναι το γεγονός ότι οι γυναίκες εργαζόμενες είναι περισσότερες από τους άνδρες εργαζομένους, καθώς αποτελούν φθηνότερο εργατικό δυναμικό. Όσο και αν δείχνει περίεργο, στην Αυστρία η γυναικεία εργασία κοστίζει λιγότερο: «Συγκρίνοντας το ακαθάριστο ωρομίσθιο, οι γυναίκες είναι τουλάχιστον 20% πίσω από τους άνδρες κάθε χρόνο. "Βασικά, τίποτα δεν έχει αλλάξει, παρά τις συζητήσεις και τις πρωτοβουλίες", λέει ο Verwiebe. Σε σχεδόν καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα η διαφορά στις αμοιβές μεταξύ των φύλων είναι τόσο έντονη όσο στην Αυστρία.»

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ MONTEΛΩΝ

Σύμφωνα με τον κρατικό παρεμβατισμό του Keynes, θα πρέπει να δημιουργηθούν 4.668 νέες επιχειρήσεις, οι οποίες θα απορροφήσουν τους 90.000 ανέργους. Το ατομικό μισθολογικό κόστος θα είναι 7200 USD, ενώ το συνολικό ποσό των κρατικών δαπανών θα είναι 648.000.000 USD. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου θα είναι 64.800.000 USD. Η αναλογία των δαπανών επί του ΑΕΠ είναι στο 0,17 % και επί του κρατικού προϋπολογισμού στο 0,34%. Το μοντέλο του Keynes θέτει ως προαπαιτούμενο την απόλυτη δημοσιονομική κυριαρχία του εθνικού κράτους. Επομένως, είναι αδύνατη η εφαρμογή της συγκεκριμένης πολιτικής στην περίπτωση της Αυστρίας, εφόσον συμμετέχει στην ΕΕ και δεν μπορεί να διαχειρίζεται πλήρως όλα τα δημοσιονομικά εργαλεία.

Στο υπόδειγμα του Beveridge, είναι απαραίτητη η δημιουργία ιδιωτικών επιχειρήσεων, αλλά και νέων θέσεων μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να δημιουργηθούν 2.234 νέες επιχειρήσεις και 45.000 επιπλέον θέσεις στο δημόσιο. Το μικτό μισθολογικό κόστος για τον κάθε άνεργο θα είναι 7200 USD και το λειτουργικό κόστος 2400 USD για τον κάθε εργαζόμενο. Έτσι, οι συνολικές κρατικές δαπάνες που απαιτούνται υπολογίζονται στα 864.000.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις είναι 86.400.000 USD. Όσον αφορά στην αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ και επί του κρατικού προϋπολογισμού, τα ποσοστά αυτά αυξάνονται λόγω του λειτουργικού κόστους κι έτσι φτάνουν στο 0,22% και 0,45% αντίστοιχα. Το εν λόγω μοντέλο στηρίζεται στη δημόσια χρηματοδότηση με την αύξηση της άμεσης και έμμεσης φορολογίας.

Το μοντέλο «Εργοδότης της τελευταίας καταφυγής» του Minsky προϋποθέτει πως το κράτος θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας όπου θα απορροφηθούν όλοι οι άνεργοι με σταθερό μισθό. Συνεπώς, θα πρέπει να δημιουργηθούν 90.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο με ατομικό μισθολογικό κόστος 7200 USD ετησίως και λειτουργικό κόστος 2400 USD. Συνολικά, επομένως, απαιτούνται 864.000.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις θα είναι 86.400.000 USD. Το ποσοστό των δαπανών επί του ΑΕΠ θα είναι 0,22% και 0,45% επί του κρατικού προϋπολογισμού. Βασική προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση των ανέργων, είναι το

κράτος εκδίδει νομισματική μάζα ή ι κρατικά ομόλογα με χαμηλά επιτόκια ανάλογα με το κόστος του προγράμματος. Στην περίπτωση της Αυστρίας, τόσο η έκδοση νομισματικής μάζας όσο και η έκδοση κρατικών ομολόγων δεν μπορούν να εφαρμοστούν από τη στιγμή που δεν έχει πλήρη κυριαρχία επί της δημοσιονομικής πολιτικής, ενώ υπεύθυνη για την έκδοση νομίσματος στην Ευρωζώνη είναι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

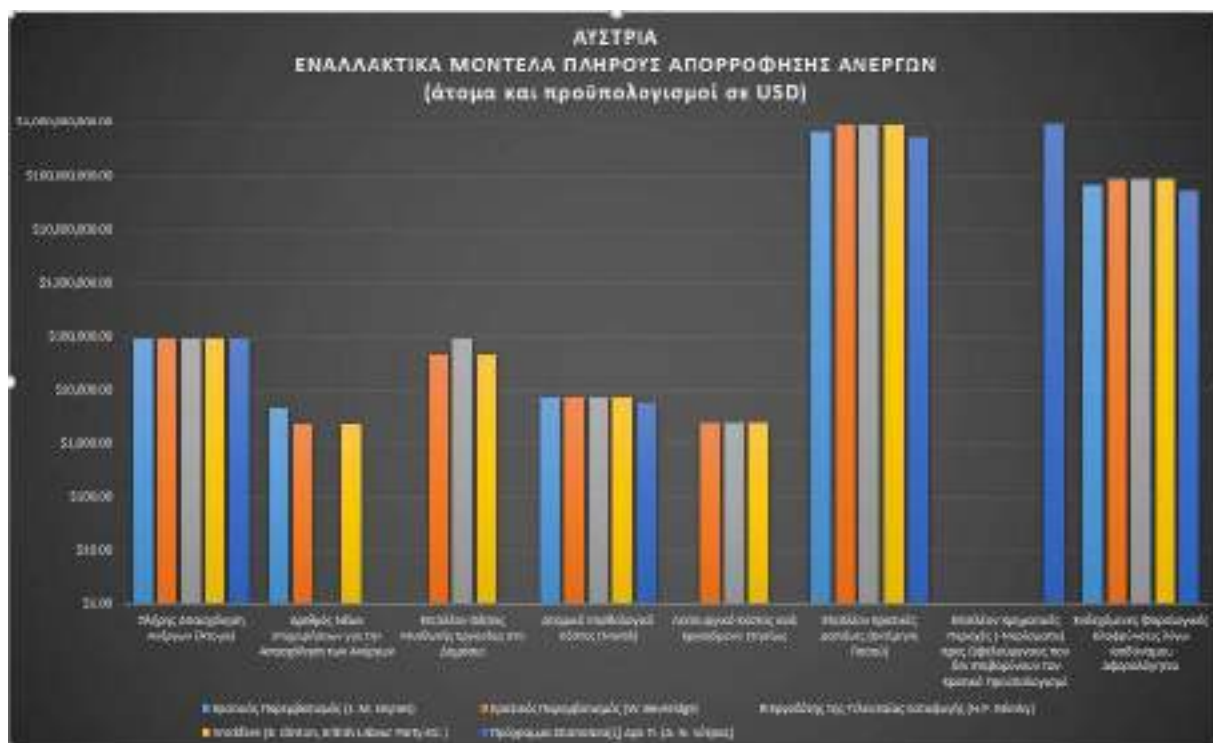
Σύμφωνα με το πρόγραμμα του Κλίντον και των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο, απαιτούνται 2.234 νέες επιχειρήσεις και 45.000 επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Για τον κάθε άνεργο χρειάζονται 7200 USD το χρόνο και 2400 USD για το λειτουργικό κόστος, ανά εργαζόμενο. Έτσι, το συνολικό ποσό που απαιτείται για την απασχόληση όλων των ανέργων ανέρχεται στα 864.000.000 USD και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου είναι 86.400.000 USD. Η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ αντιστοιχεί σε 0,22% και επί των κρατικών δαπανών σε 0,45%. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας, το οποίο απαιτεί κρατική χρηματοδότηση, τα μεγέθη της οποίας εν προκειμένω δεν είναι απαγορευτικά.

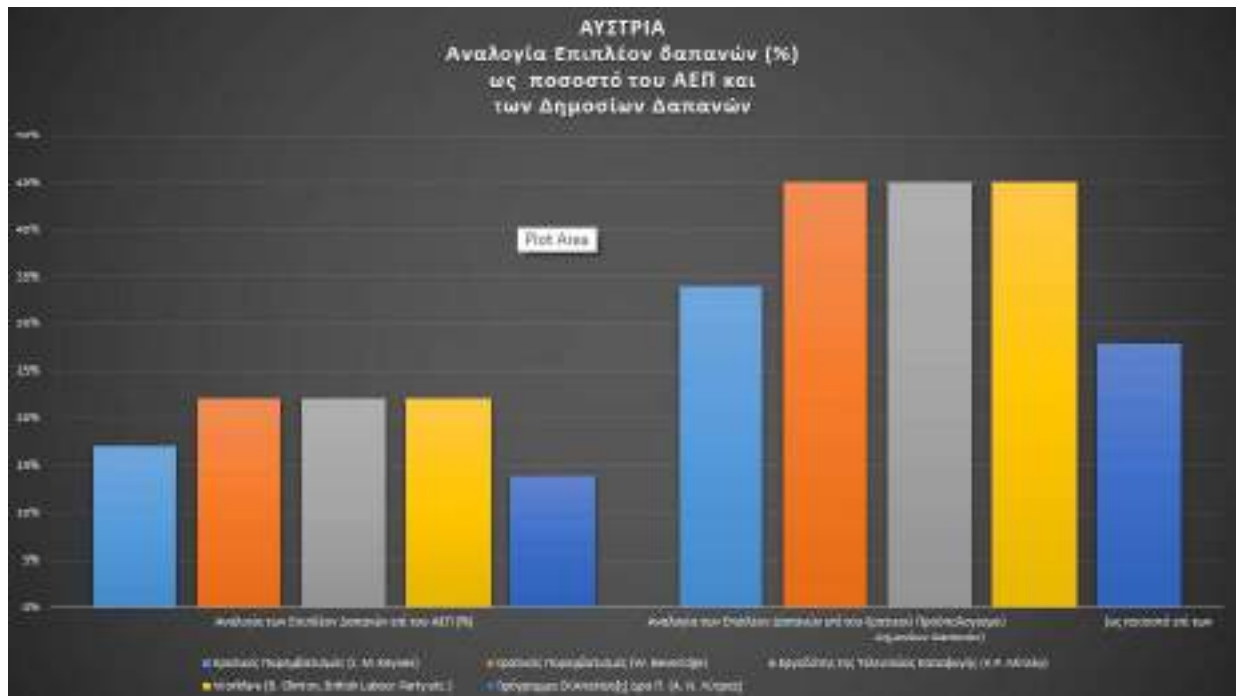
Το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π. αποτελεί μια εναλλακτική πρόταση για την ενίσχυση της απασχόλησης. Οι άνεργοι κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργάζονται ως αυτόνομοι εργαζόμενοι, ενώ η χρηματοδότηση του προγράμματος πραγματοποιείται αρχικά από του κατόχους του αποθέματος και στη συνέχεια από τους πολίτες-καταναλωτές, οι οποίοι αγοράζουν τις υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, στην Αυστρία οι 90.000 άνεργες γυναίκες, οι οποίες θα αποτελέσουν τους ωφελούμενους του προγράμματος αναμένεται να απασχοληθούν ως αυτόνομοι εργαζόμενοι. Όσον αφορά τις επιπλέον κρατικές δαπάνες, αυτές υπολογίζονται στα 540.000.000 USD, ποσό που είναι ιδιαίτερα χαμηλότερο συγκριτικά με τα υπόλοιπα προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας. Οι επιπλέον χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους, οι οποίες όμως δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, ανέρχονται στα 945.000.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις φτάνουν στα 54.000.000 USD. Το ποσοστό των δαπανών τόσο επί του ΑΕΠ όσο και επί του κρατικού προϋπολογισμού είναι σαφώς μειωμένο σε σχέση με τα προηγούμενα μοντέλα και ανέρχεται αντίστοιχα σε 0,14% και 0,28%.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Πριν περάσουμε στην εφαρμογή των πέντε μοντέλων πλήρους αντιμετώπισης της ανεργίας των γυναικών, είναι αναγκαίο να σταθεί κανείς στο γεγονός ότι το ποσοστό της γυναικείας ανεργίας είναι στο όριο του επιθυμητού από κράτη και εργοδότες. Μία δεξαμενή ανέργων (ιδανικά να μην αποτελείται από τους ίδιους λιμνάζοντες ανθρώπους, αλλά χαρακτηριζόμενη από «κινητικότητα») είναι απαραίτητη προκειμένου να συγκρατούνται μία σειρά παράγοντες, καθοριστικοί για την κερδοφορία, όπως π.χ. το μισθολογικό κόστος.

Η σημείωση αυτή γίνεται προκειμένου να γίνει αντιληπτό ότι δύσκολα θα αναλάμβανε πρωτοβουλίες στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης της ανεργίας κάποιο κράτος με τα ποσοστά αλλά και τους απόλυτους αριθμούς των ανέργων στην Αυστρία.

ΠΗΓΕΣ

<https://www.populationpyramid.net/austria/2016/>

[https://www.berlin-](https://www.berlin-institut.org/fileadmin/user_upload/Europas_demografische_Zukunft_2017/Europa_en-gl_online.pdf)

[institut.org/fileadmin/user_upload/Europas_demografische_Zukunft_2017/Europa_en-gl_online.pdf](https://www.berlin-institut.org/fileadmin/user_upload/Europas_demografische_Zukunft_2017/Europa_en-gl_online.pdf)

http://politix.com.cy/editor_images/3-2017/Ranking.pdf

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%82_%CF%87%CF%89%CF%81%CF%8E%CE%BD_%CE%B1%CE%BD%CE%AC_%CE%91%CE%95%CE%A0_\(%CE%99%CF%83%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BC%CE%AF%CE%B1_%CE%91%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CE%94%CF%8D%CE%BD%CE%B1%CE%BC%CE%B7%CF%82\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%82_%CF%87%CF%89%CF%81%CF%8E%CE%BD_%CE%B1%CE%BD%CE%AC_%CE%91%CE%95%CE%A0_(%CE%99%CF%83%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BC%CE%AF%CE%B1_%CE%91%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CE%94%CF%8D%CE%BD%CE%B1%CE%BC%CE%B7%CF%82))

<https://thediplomat.gr/el/2016/05/23/aystriaki-oikonomia-dimereis-oikonomikes-sxeseis/>

https://news.wko.at/news/oesterreich/Demografische_Entwicklung_in_Oesterreich.html

<https://derstandard.at/2000078781782/Gender-Pay-Gap-hat-sich-in-20-Jahren-nicht-veraendert?ref=rec>

ΚΑΤΣΑΡΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

Η καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών 25+.

Η περίπτωση της Γερμανίας

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο την ανάδειξη των πέντε οικονομικών μοντέλων με στόχο την καταπολέμηση της ανεργίας. Εν συντομία, τα μοντέλα τα οποία θα εφαρμοστούν για την καταπολέμηση της ανεργίας είναι τα εξής: η θεωρία του Minsky, το πρόγραμμα των εργατικών του Ηνωμένου βασιλείου και του B.Clinton, το πρόγραμμα του Keynes και Beveridge και το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς). Ειδικότερα, το δείγμα προς εξέταση για την εφαρμογή των μοντέλων με στόχο την καταπολέμηση της ανεργίας αντιπροσωπεύει τις γυναίκες ηλικίας άνω των 25 ετών. Αρχικά, θα προηγηθεί ένα θεωρητικό υπόβαθρο σχετικά με την χώρα της Γερμανίας, ενώ μετέπειτα θα σκιαγραφηθεί η άποψη, αν κάποιο από τα παραπάνω οικονομικά μοντέλα μπορεί να επιλύσει με αποτελεσματικό τρόπο το πρόβλημα της ανεργίας των γυναικών της χώρας, καθώς, και θα αναφερθούν ποιοι είναι λόγοι για τους οποίους δεν μπορούν να εφαρμοστούν όλα τα μοντέλα στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Η Γερμανία μια από τις μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρώπης συνορεύει με την Βαλτική και τη Βόρεια θάλασσα μεταξύ των Κάτω Χωρών, της Πολωνίας και της Δανίας καθώς επίσης και με την Τσεχία, την Αυστρία, την Ελβετία, τη Γαλλία, το Λουξεμβούργο, το Βέλγιο και την Ολλανδία. Όσον αφορά την πληθυσμιακή της διάσταση είναι η πολυπληθέστερη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τον μεγαλύτερο πληθυσμό. Σύμφωνα με την απογραφή που πραγματοποιήθηκε το 2011, ο πληθυσμός της έφτανε τα 80.219.695¹⁰⁴, ενώ με εκτιμήσεις για το 2017 σκιαγραφείται πως φτάνει τα 82.535.000¹⁰⁵. Παρόλο την μεγάλη πληθυσμιακή της διάσταση, αξιοσημείωτο στοιχείο αποτελεί ο μικρός ρυθμός γεννήσεων, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία σε κάθε γυναίκα αντιστοιχούν 1, 41 παιδιά. Παρόλα αυτά, το μεταναστευτικό ρεύμα το οποίο κινείται με γοργούς ρυθμούς κρατά τον πληθυσμό

¹⁰⁴ Βλέπε ηλεκτρονική διεύθυνση: https://www.statistik-bw.de/Statistik-Portal/en/en_jb01_z1.asp.

¹⁰⁵ Βλέπε ηλεκτρονική διεύθυνση: https://www.statistik-bw.de/Statistik-Portal/en/en_zs01_bund.asp.

της χώρας σε υψηλά επίπεδα, στην αντίθετη περίπτωση ο πληθυσμός θα μειωνόταν 0,9% το χρόνο.

Η οικονομία της χώρας βασίζεται κυρίως στον βιομηχανικό τομέα αλλά και στη παροχή υπηρεσιών. Οι πιο σημαντικοί τομείς της γερμανικής οικονομίας αποτελούνται από τη βιομηχανία με ποσοστό (25,6%), τη δημόσια διοίκηση, την άμυνα, την εκπαίδευση, την υγεία και την κοινωνική πρόνοια (18,4%), καθώς και το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, οι μεταφορές και οι υπηρεσίες στέγασης και εστίασης (15,7%). Το εμπόριο εντός της ΕΕ αντιπροσωπεύει το 59% των εξαγωγών της Γερμανίας (Γαλλία 8%, Ηνωμένο Βασίλειο 7% και Κάτω Χώρες 7%), ενώ εκτός ΕΕ το 9% των εξαγωγών κατευθύνεται στις Ηνωμένες Πολιτείες και το 6% στην Κίνα. Όσον αφορά τις εισαγωγές, το 66% προέρχεται από κράτη μέλη της ΕΕ (Κάτω Χώρες 13%, Γαλλία 7% και Βέλγιο 6%), ενώ εκτός ΕΕ το 7% προέρχεται από την Κίνα και το 5% από τις Ηνωμένες Πολιτείες¹⁰⁶.

Κατά τον Michael Cromling¹⁰⁷ «Τα πλεονάσματα της Γερμανίας αποδίδονται, κυρίως, στις οικονομίες του αναδυόμενου και πρόσφατα βιομηχανοποιημένου κόσμου, με ραγδαία άνοδο από το 2000. Δύο δεκαετίες πριν, οι οικονομίες αυτών των χωρών παρουσίαζαν ανάλογους ρυθμούς ανάπτυξης με τον ανεπτυγμένο κόσμο. Έκτοτε, όμως, το προσαρμοσμένο ΑΕΠ έχει αυξηθεί κατά 28% για τις πλουσιότερες χώρες του κόσμου και κατά 135% για τις οικονομίες του αναδυόμενου και πρόσφατα βιομηχανοποιημένου κόσμου. Ως αποτέλεσμα, οι χώρες που γνώρισαν ραγδαία ανάπτυξη την τελευταία 15ετία βίωσαν μακρά περίοδο επενδύσεων που συνεχίστηκε μέχρι και πρόσφατα. Η αιφνίδια αύξηση της ζήτησης στην παγκόσμια οικονομία ωφέλησε τη γερμανική οικονομία περισσότερο από πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης». Από την άλλη πλευρά η Γερμανία κατατάσσεται στον κατάλογο των χωρών της Ευρώπης με τις μεγαλύτερες ανισότητες. Κι αυτό γιατί σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ το 10% των πλουσιότερων κατέχει το 60% του ιδιωτικού πλούτου, ενώ το 40% των φτωχότερων

¹⁰⁶ Βλ. ηλεκρ. Διεύθυνση https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/germany_el#%CE%B5%CE%BC%CF%80%CF%8C%CF%81%CE%B9%CE%BF_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1.

¹⁰⁷ Το οικονομικό θαύμα στη Γερμανία δεν είναι για όλους, <http://www.efsyn.gr>, 18.09.2017, τελευταία επίσκεψη, 14.05.2018

δεν κατέχει τίποτα. Επί καγκελαρίας της Άνγκελα Μέρκελ το ποσοστό της φτώχειας συνολικά έχει αυξηθεί κατά 6,8%¹⁰⁸

Η έννοια της απασχόλησης

Πριν από τον ορισμό της απασχόλησης είναι σκόπιμο να αναφερθεί ο ορισμός του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και του εργατικού δυναμικού. Σύμφωνα λοιπόν με τη Δέκατη Τρίτη Παγκόσμια Συνδιάσκεψη των Στατιστικολόγων της Εργασίας¹⁰⁹ το 1982 ορίστηκε πως : *«τα άτομα θα πρέπει να θεωρούνται ως οικονομικά ενεργά, όταν συνεισφέρουν ή είναι διαθέσιμα να συνεισφέρουν στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών που περικλείονται μέσα στα πλαίσια της οριοθέτησης της παραγωγής που έχουν γίνει αποδεκτά από το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών του ΟΗΕ.»* Εν συνεχεία από τα συμπεράσματα της Δέκατης Τρίτης Διεθνούς Συνδιάσκεψης προκύπτει πως ο ορισμός των απασχολουμένων περιλαμβάνει τις παρακάτω ομάδες:

✓ Άτομα με μισθωτή εργασία

A1 Άτομα, τα οποία κατά την περίοδο αναφοράς εργάζονταν έναντι ημερομισθίου ή μισθού, σε χρήμα ή σε είδος

A2 Άτομα, που έχουν εργασία, αλλά προσωρινά δεν εργάζονταν, διατηρώντας, ωστόσο τη σχέση τους με την παρούσα εργασία τους.

✓ Άτομα Αυτοαπασχολούμενα

B1 Άτομα, τα οποία κατά την περίοδο αναφοράς εργάζονταν με σκοπό το κέρδος ή το οικονομικό όφελος της οικογένειας σε χρήμα ή είδος.

B2 Άτομα, ιδιοκτήτες επιχειρήσεως, του πρωτογενούς, δευτερογενούς η τριτογενούς τομέα τα οποία κατά την περίοδο αναφοράς δεν εργάζονταν προσωρινά.

Φύλο και απασχόληση

¹⁰⁹ Δεδουσόπουλος, Α. (2006). Η Προσφορά της Εργασίας: Θεωρίες Πολιτικές και Ερευνητικές Αναζητήσεις. Σελ. 243- 244.

Είναι φανερό πως με το πέρασμα των χρόνων έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την ένταξη των γυναικών στην εργασιακή απασχόληση. Αντικείμενο προς μελέτη, αδιαμφισβήτητα, αποτελεί το σε ποιους τομείς απασχόλησης εργάζεται το μεγαλύτερο ποσοστό του γυναικείου φύλου. Αυτό που έχει μέγιστο ενδιαφέρον είναι πως το ποσοστό των γυναικών που εργάζονται ως μισθωτές είναι αρκετά μεγάλο, συγκριτικά με το ποσοστό των γυναικών εργοδοτών. Παράδοξο αποτελεί το γεγονός πως ακόμη και στις αρκετά ανεπτυγμένες χώρες το ποσοστό των εργοδοτών γυναικών παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Όσον αφορά τις γυναίκες που εργάζονται ως αυτοαπασχολούμενες τα επίπεδα βρίσκονται σε καλύτερες αναλογίες. Σύμφωνα μάλιστα με τον Λύτρα¹¹⁰ «στοιχεία μεγάλης σύγκλισης με τα ποσοστά των ανδρών διαπιστώνονται μόνο για την μισθωτή απασχόληση, ως ένα παγκόσμιο φαινόμενο. Η μισθωτή απασχόληση των γυναικών, αφορά σε πολύ μεγαλύτερη αναλογία από τους άντρες, σε θέσης μερικής απασχόλησης».

Ο *Economist* πρόσφατα ανέλυσε τον “The glass-ceiling index”¹¹¹, το δείκτη σχετικά με την αναβάθμιση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας και τις κοινωνικές σχέσεις. Στην ανάλυση του *The Economist* συγκρίνονται οι χώρες του ΟΟΣΑ, ανάμεσα στις οποίες η Γερμανία καταλαμβάνει την 20^η θέση, 2 θέσεις κάτω από τον μέσο όρο. Στην Γερμανία, οι γυναίκες έχουν 6.1 % υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο σε σχέση με τους άντρες. Παρόλα αυτά, στο εργατικό δυναμικό της χώρας, οι γυναίκες βρίσκονται πίσω κατά 8.6 % και αμείβονται κατά 15.7% λιγότερο. Μόνο στο 29.3 % των διευθυντικών θέσεων βρίσκονται γυναίκες και μόλις το 20.9% των γυναικών έχουν θέση στα συμβούλια διοίκησης. Στο ίδιο πλαίσιο, το περιοδικό λαμβάνει υπόψη για την οικοδόμηση του δείκτη, το γεγονός ότι το 30.7 % των βουλευτών είναι γυναίκες. Συνοψίζοντας, διαπιστώνουμε πως σε όλες τις μετρήσεις οι γυναίκες σε αναλογία κατέχουν μικρότερα ποσοστά αντιπροσώπευσης, τόσο στην απασχόληση όσο και σε θέματα ηγεσίας.

«Η οδύνη της ανεργίας»

Είναι άξιο αναφοράς να κατανοήσει κανείς την σοβαρότητα του προβλήματος της ανεργίας. Αυτό διαφαίνεται από τον Πασκάλ¹¹² σύμφωνα με τον οποίο: «*Τίποτε δεν είναι τόσο ανυπόφορο στον άνθρωπο όσο το να βρίσκεται σε απόλυτη αταραξία:*

¹¹⁰ Λύτρας, Α. (2016). *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση*. Σελ. 432.

¹¹¹ The glass-ceiling index, *The Economist* [Online] βλέπε: <https://www.economist.com/blogs/graphicdetail/2018/02/daily-chart-10?fsrc=scn/tw/te/bl/ed/?fsrc=scn/fb/te/bl/ed/theglassceilingindexdailychart>.

¹¹² Παναγιωτόπουλος, Ν. (2005). *Η οδύνη των ανέργων*. Σελ. 11.

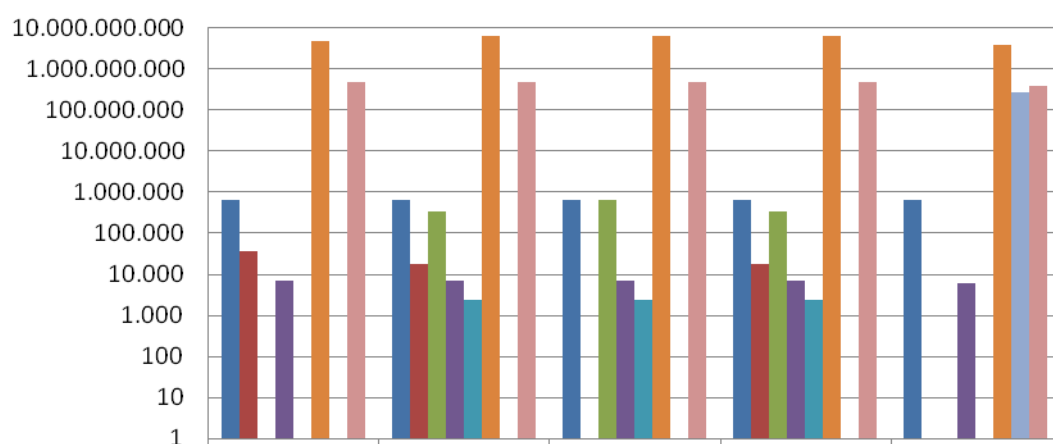
χωρίς πάθη, χωρίς δουλειά, χωρίς καμία ασχολία και χωρίς καμία διασκέδαση. Νιώθει τότε την ασημαντότητα του, την ανεπάρκεια του, κτλ. Αμέσως θα τον καταλάβουν η πλήξη και η απελπισία». Η ανεργία αποτελεί πολυσύνθετο πρόβλημα για την προσωπικότητα και την εξέλιξη ενός ατόμου. Όπως μάλιστα προσθέτει ο Παναγιωτόπουλος¹¹³ «Η ανεργία, πέρα από τους απαραίτητους υλικούς όρους της ύπαρξης, αποστερεί τελικά στους ανθρώπους και από ζωτικής σημασίας ψευδαίσθηση της λειτουργίας, της αποστολής που οι ίδιοι οφείλουν να έχουν, με άλλα λόγια τους αποστερεί από τις βάσεις για τη θεμελίωση της αναγκαίας και ζωτικής ματαιοδοξίας που έχουν ως άνθρωποι.» Αφού λοιπόν τοποθετήθηκε ένα θεωρητικό πλαίσιο σχετικά με την χώρα της Γερμανίας, την απασχόληση και το φύλο, την ανεργία, είναι σκόπιμο να αναδειχθούν τα στοιχεία για την ανεργία των γυναικών στην περίπτωση της Γερμανίας. Συγκεκριμένα, για την παρούσα μελέτη τα στοιχεία που χρειάζεται να είναι ευδιάκριτα, σύμφωνα με τον ILO και τον IMF είναι τα εξής:

- ✓ Ο αριθμός ανέργων γυναικών 25 ετών και άνω για το έτος 2016, ο οποίος ανήλθε στο **3,8 %** , δηλαδή στις **672.000**.
- ✓ Το μέσο μέγεθος της επιχείρησης ήταν **18,09**.
- ✓ Σύμφωνα με τον ILO και τον IMF, το ΑΕΠ της χώρας ανήλθε στα **3.466.639.000.000 USD**.
- ✓ Τα έσοδα του κρατικού υπολογισμού υπολογίζονται στα **152.300.000.000 USD**.
- ✓ Τα έξοδα ανήλθαν στα **1.497.000.000.000 USD**.
- ✓ Το ατομικό μισθολογικό κόστος υπολογίζεται ετησίως στα **600 USD** μηνιαίως.

Στη συνέχεια, παρατίθενται οι σχετικοί πίνακες για την καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών 25+ σύμφωνα με τον κρατικό παρεμβατισμό του Keynes, τον κρατικό παρεμβατισμό του Beveridge, τον εργοδότη τελευταίας καταφυγής του Minsky, η θεωρία του Clinton – εργατικών, και το πρόγραμμα του ΣΚΑπαΝεα(ς).

¹¹³ Παναγιωτόπουλος, Ν. (2005). *Η οδύνη των ανέργων*. Σελ 324.

Γερμανία: Σενάρια Πλήρους Απορόφησης των Ανέργων Γυναίκων Ηλικίας 25+, Άτομα και Προϋπολογισμοί, 2016 (σε USD)

	Κρατικός Παρεμβatismός (J. M. Keynes)	Κρατικός Παρεμβatismός (W. Beveridge)	Εργοδότης της Τελευταίας Καταφυγής (H. P. Minsky)	Workfare (B. Clinton, British Labour Party etc.)	Πρόγραμμα ΣΚΑΠΑΝεα (ς) Δρα.Π. (Α. Ν. Λύττρας)
■ Πλήρης Απασχόληση των Άνεργων Γυναικών Ηλικίας 25 και άνω (Άτομα)	672.000	672.000	672.000	672.000	672.000
■ Αριθμός των Απαιτούμενων Νέων Επιχειρήσεων για την Απασχόληση των Ανέργων	35.556	17.778		17.778	
■ Επιπλέον Θέσεις Μισθωτής Εργασίας στο Δημόσιο		336.000	672.000	336.000	
■ Ατομικό Μισθολογικό Κόστος Ετησίως (Μικτά)	7.200	7.200	7.200	7.200	6.000
■ Λειτουργικό Κόστος ανά Εργαζόμενο Ετησίως		2.400	2.400	2.400	
■ Επιπλέον Κρατικές Δαπάνες (Εκτίμηση ποσού)	4.838.400.000	6.451.200.000	6.451.200.000	6.451.200.000	4.032.000.000
■ Επιπλέον Χρηματικές Παροχές – Μερίσματα προς Ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό (καθαρά ποσά)					282.240.000
■ (Ενδεχόμενες Φορολογικές Ελαφρύνσεις λόγω Ισοδύναμου Αφορολόγητου)	483.840.000	483.840.000	483.840.000	483.840.000	403.200.000

Πίνακας 1

Τα οικονομικά προγράμματα

Η θεωρία του Minsky

Όπως προκύπτει από τα δεδομένα σύμφωνα με το μοντέλο του Minsky δεν θα χρειαστεί να δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις. Κι αυτό γιατί στηρίζεται στην λειτουργία του κράτους ως εργοδότη τελευταίας καταφυγής. Συνεπώς, θα χρειαστεί να δημιουργηθούν 672.000 θέσεις εργασίας στο δημόσιο με ατομικό μισθολογικό κόστος ανά εργαζόμενο 7.200 USD και με 2.400 USD λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο ετησίως. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες ανέρχονται στα 6.451.200.000 και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολόγητου κυμαίνονται στα 483.840.000. Τέλος, επισημαίνουμε πως οι επιπλέον χρηματικές παροχές και μερίσματα προς ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό υπολογισμό, δεν υπάρχουν.

Η θεωρία του Clinton – Εργατικοί

Η υλοποίηση του προγράμματος των εργατικών και του B. Clinton απαιτεί την δημιουργία 17.778 νέων επιχειρήσεων και 336.000 επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Το μισθολογικό κόστος ετησίως θα είναι 7200 USD ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο ετησίως βρίσκεται στα 2.400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες ανέρχονται 6.451.200.000 USD και οι φορολογικές ελαφρύνσεις θα είναι της τάξεως του 483.840.000 USD. Όπως και στο οικονομικό μοντέλο του Minsky, αντίστοιχα και στου Clinton, παρατηρείται πως δεν υπάρχουν επιπλέον χρηματικές παροχές ή μερίσματα.

Η θεωρία του Keynes

Η εφαρμογή του προγράμματος του Keynes στην Γερμανία απαιτεί την δημιουργία 35.556 επιχειρήσεων. Ωστόσο, οι θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο δεν είναι απαραίτητες. Το ατομικό μισθολογικό κόστος υπολογίζεται στα 7200 USD, αντίθετα με το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο ετησίως που είναι μηδενικό. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες υπολογίζονται στα 4.838.400.000 USD, ενώ επιπλέον

χρηματικές δαπάνες ή μερίσματα δεν υπάρχουν. Τέλος, οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του αφορολόγητου κυμαίνονται στα 483.840.000 USD.

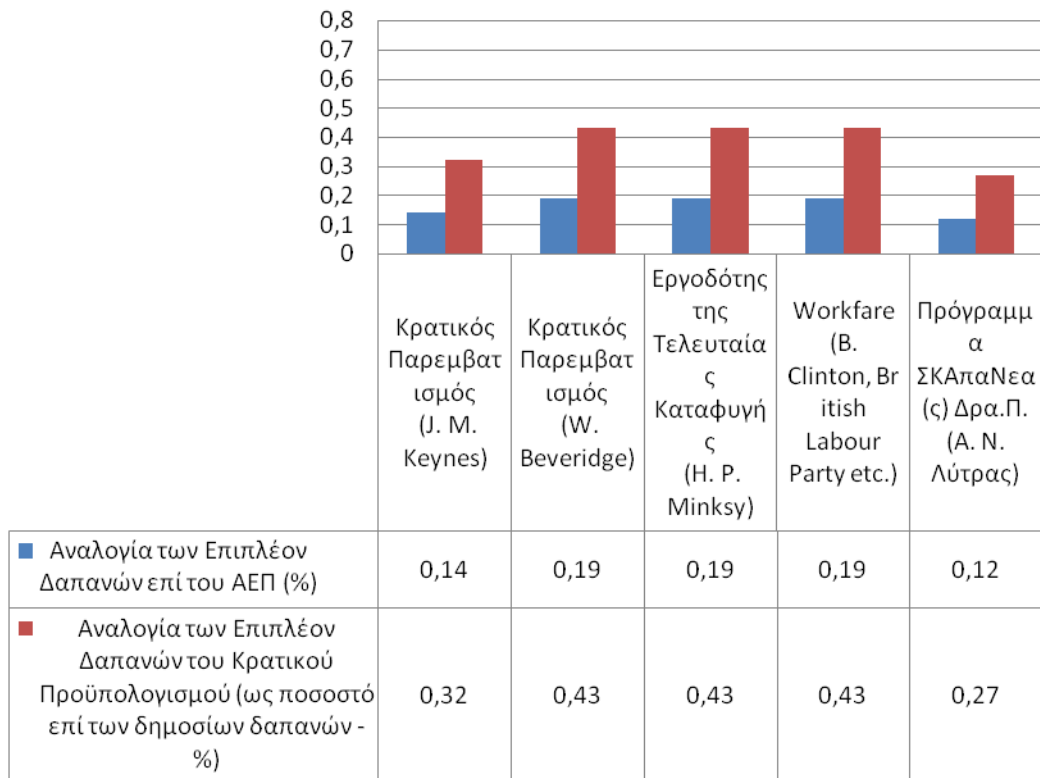
Η θεωρία του Beveridge

Αυτό που παρατηρείται είναι πως τόσο το πρόγραμμα του Beveridge όσο και η θεωρία του Keynes έχουν αρκετά κοινά χαρακτηριστικά καθώς είναι βασισμένα στην κρατική παρέμβαση. Τα στοιχεία που αναδεικνύονται για το συγκεκριμένο μοντέλο είναι η δημιουργία 17.778 επιχειρήσεων και 336.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Είναι αξιοσημείωτο πως στο στην θεωρία του Keynes δεν υπάρχουνε θέσεις εργασίας στο δημόσιο. Επιπρόσθετα, το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως βρίσκεται στα 7.200 USD ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο βρίσκεται στα 2.400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες ανέρχονται στα 6.451.200.000 USD, από την άλλη πλευρά οι επιπλέον χρηματικές παροχές-μερίσματα προς ωφελούμενους δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό και είναι ίσες με το μηδέν. Τέλος, οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του ισοδύναμου αφορολόγητου υπολογίζονται στα 483.840.000 USD.

Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς)

Το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) διαφέρει σημαντικά από τα υπόλοιπα θεωρητικά μοντέλα κι αυτό αιτιολογείται, καθώς, για να τεθεί σε λειτουργία δεν χρειάζεται ούτε την δημιουργία νέων επιχειρήσεων, αλλά ούτε και την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο δημόσιο. Συγκεκριμένα, το ατομικό μισθολογικό κόστος θα ετησίως είναι 6.000 USD, ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο ετησίως ισούται με το μηδέν. Από την άλλη πλευρά οι κρατικές δαπάνες υπολογίζονται σε 4.032.000.000 USD. Αυτό που είναι άξιο παρατήρησης είναι οι επιπλέον χρηματικές παροχές ή μερίσματα προς τους ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό υπολογισμό και κυμαίνονται στα 282.240.000 USD. Τονίζεται λοιπόν, πως οι επιπλέον χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους είναι ανύπαρκτες στα υπόλοιπα μοντέλα. Τέλος, οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του ισοδύναμου αφορολόγητου αναμένονται να είναι 403.200.000 USD.

Γερμανία: Αναλογία των Επιπλέον Δαπανών, ως Ποσοστό(%) του ΑΕΠ και των Δημόσιων Δαπανών

Πίνακας 2

Αυτό το οποίο διαφαίνεται για την αναλογία των επιπλέον δαπανών, αν και τα ποσοστά είναι σχετικά μικρά σε όλα τα μοντέλα, είναι πως στο μοντέλο του Keynes (0,14) αλλά και στου Λύτρα (0,12) τα ποσοστά υπολογίζονται ακόμη μικρότερα, συγκριτικά με τα υπόλοιπα μοντέλα. Όσον αφορά την αναλογία των επιπλέον δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού, προκύπτει πως τα μικρότερα ποσοστά κατέχουν το μοντέλο του Keynes με (0,32) και του Λύτρα με (0,27), έναντι των υπολοίπων μοντέλων όπου το ποσοστό τους κυμαίνεται στο (0,43). Αν και τα νούμερα μεταξύ των μοντέλων δεν αποκλίνουν σημαντικά, παρόλα αυτά είναι εμφανές πως τα μοντέλα που είναι προτιμότερα και έχουν τα λιγότερα έξοδα είναι του Keynes και του Λύτρα.

Συμπεράσματα

Μετά από την επεξεργασία των δεδομένων των πέντε θεωρητικών μοντέλων καταπολέμησης της ανεργίας για την ηλικιακή ομάδα των γυναικών άνω των 25 ετών, συμπεραίνουμε, πως δεν είναι εφικτή η εφαρμογή όλων των μοντέλων. Ειδικότερα, η εφαρμογή του θεωρητικού μοντέλου του Minsky δεν μπορεί να εφαρμοστεί, καθώς η Γερμανία είναι μια από τις ισχυρότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πράγμα που σημαίνει πως δεν έχει το δικαίωμα να εκδώσει νομισματική μάζα, ούσα στην ευρωζώνη. Ακόμη, το μοντέλο του Minsky θέτει ως προϋπόθεση την πλήρη κυριαρχία του κράτους στη δημοσιονομική πολιτική. Αυτό συνεπώς σημαίνει πως η έκδοση κρατικών ομολόγων θα είναι εξαιρετικά δύσκολη στην συγκεκριμένη περίπτωση. Παρομοίως, και το πρόγραμμα B.Clinton για την καταπολέμηση της ανεργίας δεν είναι εφικτό να εφαρμοστεί. Κι αυτό γιατί, ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής ύφεσης η χρηματοδότηση είναι αρκετά δύσκολη. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση του κρατικού παρεμβατισμού του Beveridge.

Σύμφωνα πάντα με τα δεδομένα που προκύπτουν από τους πίνακες, το μοντέλο του Σ.Κ.Απ.Α.Νέα είναι αυτό που μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά. Είναι σκόπιμο να αναφερθεί πως παρόλο των θετικών στοιχείων που διαθέτει το συγκεκριμένο πρόγραμμα · είναι πρωτοποριακό, δίνει κίνητρα στους εργαζόμενους, εισάγει την αυτόνομη εργασίας με τον θεσμό της αυτοαπασχόλησης, είναι αρκετά δύσκολο να πραγματοποιηθεί στην συγκεκριμένη χώρα, λαμβάνοντας υπόψη της κουλτούρα της. Σε μια άκρως καπιταλιστική χώρα όπως είναι η Γερμανία, στην οποία η πλειονότητα των ατόμων εργάζονται ως μισθωτοί, και έχουν συνηθίσει σε αυτήν την νοοτροπία απασχόλησης, είναι αρκετά δύσκολο το συγκεκριμένο πρόγραμμα αυτό να έχει επιτυχή έκβαση. Το μόνο σίγουρο είναι πως αν εφαρμοστεί θα αποτελέσει για την Γερμανία μια μεγάλη πρόκληση. Σκόπιμο θεωρείται να επισημανθεί πως στην περίπτωση κατά την οποία εφαρμόζονταν το συγκεκριμένο μοντέλο, θα έπρεπε αρχικά, σε ένα πρώτο στάδιο, να εφαρμοστεί πειραματικά. Συγκεκριμένα, θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε μια μικρότερη πληθυσμιακή ομάδα πχ. Γυναίκες άνεργες κάτω των 25 ετών, και μετέπειτα να εφαρμοστεί σε μια μεγαλύτερη ομάδα.

Όσον αφορά το μοντέλο του Keynes, σημειώνουμε πως θα μπορούσε να εφαρμοστεί καθώς παρουσιάζει μετά τον Σ.Κ.Απ.Α.Νέα τις καλύτερες αριθμητικές τιμές. Σύμφωνα με τα δεδομένα των πινάκων η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ στον Keynes είναι (0,14) και στον Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (0,12) έναντι των άλλων

μοντέλων με (0,19). Το ίδιο συμβαίνει και με την αναλογία των δαπανών του κρατικού υπολογισμού, με τον Keynes να κατέχει το (0,32) , τον Λύτρα (0,27) έναντι των υπολοίπων μοντέλων με (0,43).

Τέλος, σημειώνονται μερικές παρατηρήσεις για την συγκεκριμένη χώρα. Είναι φανερό πως με βάση τα αριθμητικά δεδομένα που παρουσιάστηκαν, η Γερμανία όσον αφορά την περίπτωση των γυναικών άνω των 25, δεν παρουσιάζει σοβαρό πρόβλημα ανεργίας. Το ποσοστό 3,8% για το έτος 2016 σύμφωνα με τον ILO είναι ελάχιστο συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες που παρουσιάζονται. Ακόμη, προτείνεται ενδεικτικά το μοντέλο του Keynes καθώς είναι αρκετά δύσκολο να εφαρμόσεις μια πολιτική η οποία είναι εντελώς έξω από την κουλτούρα της χώρας, όπως είναι αυτή στην περίπτωση του Σ.Κ.Απ.Α.Νέα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παναγιωτόπουλος, Ν.(2005). *Η οδύνη της ανεργίας*. Αθήνα: Θεωρία- Ιδέες Πολύτροπον.

Λύτρας, Α. (2016). *Η μισθωτή εργασία*. Αθήνα: Παπαζήση.

Δεδουσόπουλος, Α. (2006). *Η Προσφορά της Εργασίας: Θεωρίες Πολιτικές και Ερευνητικές Αναζητήσεις*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Cromling, A.(2016). *Τα υψηλά πλεονάσματα της Γερμανίας*. Προσβάσιμο (online) στο <http://www.kathimerini.gr/883961/article/oikonomia/die8nhs-oikonomia/ta-yyhla-pleonasmata-ths-germanias>. Τελευταία πρόσβαση 24/05/2018.

Το οικονομικό θαύμα στην Γερμανία δεν είναι για όλους, (2017). Προσβάσιμο στο <http://www.efsyn.gr/arthro/oikonomiko-thayma-sti-germania-den-einai-gia-oloys> . Τελευταία πρόσβαση 24/05/2018.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

https://www.statistik-bw.de/Statistik-Portal/en/en_jb01_z1.asp.

https://www.statistik-bw.de/Statistik-Portal/en/en_zs01_bund.asp.

https://www.cia.gov/library/Publications/the-world-factbook/geos/print_gm.html.

ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

Η καταπολέμηση της ανεργίας σε Γυναίκες ηλικίας 25 +

Η περίπτωση της Γαλλίας

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της μελέτης των θεωρητικών μοντέλων για την καταπολέμηση της ανεργίας σε γυναίκες 25 ετών και άνω παρουσιάζεται και εξετάζεται και η περίπτωση της Γαλλίας. Η Γαλλία, χώρα της δυτικής Ευρώπης, με πληθυσμό περί τα 67 εκατομμύρια, είναι ένα από τα ισχυρότερα κράτη του κόσμου, τόσο σε πολιτικό, όσο και σε οικονομικό επίπεδο. Για το 2017, σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Εργασίας (International Labour Organization- ILO), το ΑΕΠ της χώρας υπολογίζεται σε 2,465 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (2.465.000.000.000 USD) και, βάσει του μεγέθους του, βρίσκεται παγκοσμίως στην έκτη θέση μετά από εκείνο των ΗΠΑ, της Κίνας, της Ιαπωνίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γερμανίας και στην τρίτη επί ευρωπαϊκού εδάφους. Ως μία εκ των ισχυρότερων οικονομιών του κόσμου, η χώρα ανήκει στις ομάδες των G7 και των G20. Η Γαλλία υπήρξε ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹¹⁴, και μία από τις πρώτες χώρες οι οποίες εισήλθαν το 1999 στη ζώνη του ευρώ, αντικαθιστώντας (οριστικά το 2002) το μέχρι τότε επίσημο νόμισμά της, το γαλλικό Φράγκο (F).

Η οικονομία της Γαλλίας συνδυάζει, από τη μία, ένα μοντέλου ισχυρού κρατικού παρεμβατισμού σε τομείς όπως οι μεταφορές, η ενέργεια και οι επικοινωνίες, και από την άλλη, ένα μοντέλο ισχυρής στήριξης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας, με την ιδιωτικοποίηση μεγάλων επιχειρήσεων, τραπεζών και ασφαλιστικών εταιριών και με την πώληση μετοχών σε κολοσσούς όπως η France Télécom, η Air France και η Renault.¹¹⁵

Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (World Trade Organization- WTO), για το 2016 η Γαλλία είναι η έβδομη σε εξαγωγές μεγαλύτερη χώρα στον κόσμο και η έκτη σε εισαγωγές στον τομέα των εμπορευμάτων. Το

¹¹⁴ Μαζί με το Βέλγιο, τη Γερμανία, την Ιταλία και το Λουξεμβούργο.

¹¹⁵ The World Factbook, *France*, Central Intelligence Agency.

μεγαλύτερο, με διαφορά, μέρος των εξαγωγών και των εισαγωγών (στο 79,3% και 75,9% αντιστοίχως) απαρτίζει η βιομηχανία. Σημαντικό μέρος καταλαμβάνουν επίσης τα καύσιμα και τα προϊόντα εξόρυξης, καθώς και τα αγροτικά προϊόντα. Περίπου το 60% αυτών προέρχεται από χώρες της ΕΕ αλλά και προορίζεται γι' αυτές. Στον τομέα των υπηρεσιών, η Γαλλία καταλαμβάνει την τέταρτη θέση παγκοσμίως, τόσο στις εξαγωγές, όσο και στις εισαγωγές. Και πάλι, κύριος προορισμός και προέλευση των προϊόντων αποτελεί η ΕΕ (54,9% στις εξαγωγές και 62,3% στις εισαγωγές), κάτι που είναι απολύτως λογικό εφόσον αναφερόμαστε σε μία χώρα η οποία ανήκει στην Ευρωζώνη.¹¹⁶

Η απασχόληση και η ανεργία στη Γαλλία

Η Γαλλία, ένα από τα μεγαλύτερα και πιο αναπτυγμένα καπιταλιστικά κράτη σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, απασχολεί ένα πολύ μεγάλο ποσοστό μισθωτών εργαζομένων και εκκολάπτει μία ισχυρή μειονότητα επιχειρηματιών, οι οποίοι κρατούν στα χέρια τους την οικονομία της χώρας. Σύμφωνα με στοιχεία του 2016 από τον Διεθνή Οργανισμό Εργασίας (ILO), το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων ανέρχεται μόλις στο 7,2% της συνολικής απασχόλησης, ενώ η μισθωτή εργασία κυριαρχεί με ποσοστό 88,1%. Η ισχυρή μειονότητα των εργοδοτών αντιπροσωπεύεται σε ποσοστό 4,3%.¹¹⁷ Η κύρια εργατική δύναμη της Γαλλίας απασχολείται στον τομέα των υπηρεσιών σε ποσοστό 79,3%, ενώ ακολουθούν η βιομηχανία με 18,3% και η γεωργία με 2,4%.¹¹⁸ Το 2009, η οικονομία της Γαλλίας βρέθηκε στην μεγαλύτερη ύφεση μετά τον Β' ΠΠ, με μείωση του ΑΕΠ της κατά 2,6%. Η ύφεση αυτή είχε ως αποτέλεσμα να χαθούν πολλές θέσεις εργασίας κυρίως στον βιομηχανικό τομέα. Σύμφωνα με έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών της Γαλλίας του 2011, τα μέτρα που πήρε η γαλλική κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κατάστασης ήταν τα εξής:¹¹⁹

- Βελτίωσε τους όρους για τις θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης.

¹¹⁶ World Trade Organization, *Trade Profiles 2017*, σελ. 134-135.

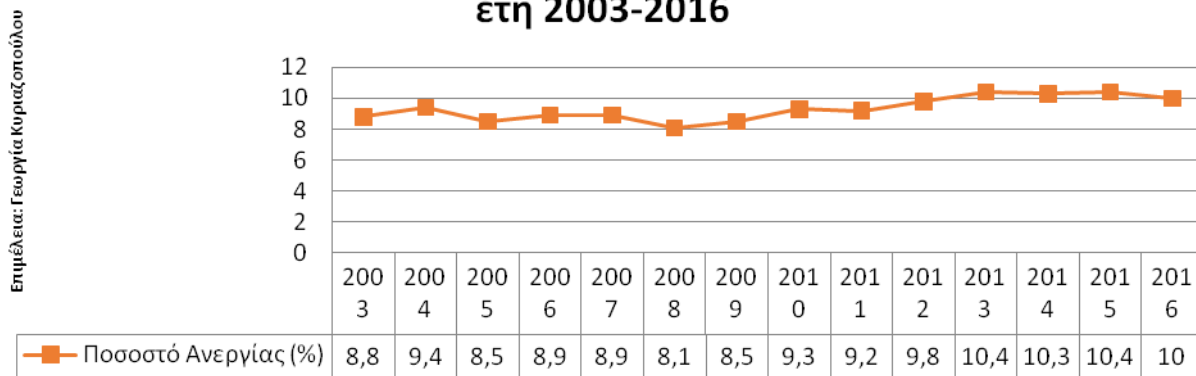
¹¹⁷ ILO, Statistics and Databases, ILOSTAT, Status in employment.

¹¹⁸ The World Factbook, *France*, Central Intelligence Agency .

¹¹⁹ Ministère de l'Économie et des Finances, *Impact of the crisis on employment and wages in France*, 2011, σελ. 1-4.

- Αύξησε την αποζημίωση των απολεσθέντων μισθών και το ανώτατο όριο για τις εγκεκριμένες ώρες μερικής ανεργίας.
- Από την 1η Μαΐου 2009, το σύστημα μερικής απασχόλησης παρείχε αποζημίωση ίση με το 75% της ακαθάριστης αμοιβής για τους εργαζομένους των οποίων οι ώρες εργασίας επρόκειτο να μειωθούν σε μακροπρόθεσμη βάση.
- Για την προώθηση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, εισήγαγε το μέτρο της «Μηδενικής Κοινωνικής Εισφοράς των Εργοδοτών» που θα έδινε κίνητρο στις πολύ μικρές επιχειρήσεις να συνεχίσουν τις προσλήψεις παρά την οικονομική ύφεση. Όλες οι προσλήψεις σε μια επιχείρηση με λιγότερους από δέκα υπαλλήλους ήταν επιλέξιμες για πλήρη απαλλαγή από τις εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.
- Για την καταπολέμηση της ανεργίας στους νέους, ανέπτυξε ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης τον Απρίλιο του 2009, το οποίο παρείχε 1,3 δισ. Ευρώ σε συγκεκριμένα μέτρα για την πληθυσμιακή αυτή κατηγορία. Ένας από τους κύριους στόχους ήταν να προωθηθεί η άμεση και ευκολότερη μετάβαση από το εκπαιδευτικό σύστημα στην αγορά εργασίας.

Γαλλία: Η εξέλιξη της Ανεργίας σε ποσοστά (%) για τα έτη 2003-2016

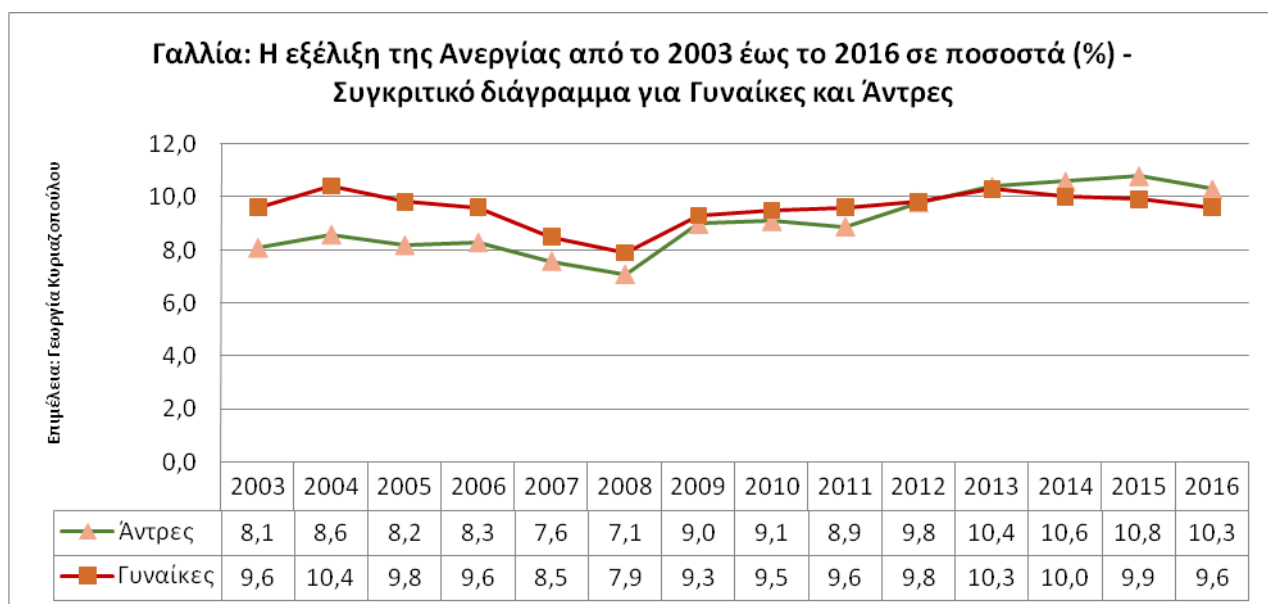
Πηγή: ILO, Statistics and Databases, ILOSTAT, Unemployment Rate.

Στο παραπάνω γράφημα εμφανίζονται τα ποσοστά ανεργίας στη Γαλλία στο σύνολο του πληθυσμού της για τα έτη 2003-2016¹²⁰. Όπως παρατηρούμε, τα ποσοστά αυτά παρουσιάζουν σταδιακά μικρές (κυρίως αυξητικές) μεταβολές κάθε χρόνο με ανώτατο όριο το 10,4% του 2013. Για το 2016, η το ποσοστό της ανεργίας έχει

¹²⁰ Σημειώνεται πως για το 2017 το ποσοστό ανεργίας στη Γαλλία ανέρχεται σε 9,5%.

μειωθεί συγκριτικά με τα αμέσως προηγούμενα χρόνια, χωρίς όμως να έχει φτάσει σε πολύ χαμηλά ποσοστά, δεδομένων των μέτρων που έχει λάβει η γαλλική κυβέρνηση ήδη από το 2009 για την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Όσον αφορά την κατανομή της ανεργίας στη Γαλλία με βάση την ηλικιακή ομάδα, σύμφωνα με στοιχεία του ΙΛΟ για το 2016, το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται στον πληθυσμό των νέων 15-24 ετών (23,7%) σε αντίθεση με την ανεργία σε άτομα 25 ετών και άνω (8,5%). Στον διαχωρισμό μεταξύ αντρών και γυναικών, διακρίνουμε πως οι διαφορές είναι σχεδόν αμελητέες – της τάξεως του 0,7%. Εάν μελετήσουμε την εξέλιξη της ανεργίας βάσει φύλου, τότε θα διαπιστώσουμε πως και διαχρονικά οι δύο δείκτες δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερες διαφορές. Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα, η μεγαλύτερη διαφορά των δύο δεικτών σημειώθηκε το 2004 (1,8% μεγαλύτερη η ανεργία στις γυναίκες), ενώ παρατηρούμε επίσης ότι, ενώ μέχρι το 2008 η ανεργία στις γυναίκες ήταν μεγαλύτερη από την αντίστοιχη στους άντρες, από το 2009 μέχρι και το 2013 τα ποσοστά και για τα δύο φύλα παραμένουν στα ίδια επίπεδα (με εξαίρεση το 2011) και από το 2014 έως και σήμερα η ανεργία στους άντρες είναι αυτή που εμφανίζει τα υψηλότερα ποσοστά σε σχέση με αυτή των γυναικών.

Πηγή: ILO, Statistics and Databases, ILOSTAT, Unemployment Rate

Από το 2005, η αύξηση του εργατικού δυναμικού υποστηρίζεται από την αυξανόμενη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας. Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών ηλικίας 15 και άνω αυξήθηκε κατά 1,3 μονάδες μεταξύ του 2005 και

του 2014. Οι γυναίκες αποτελούν την πλειονότητα στον τριτογενή τομέα όπου αντιπροσωπεύουν το 55% των εργαζομένων. Από την άλλη πλευρά, ανήκουν στη μειονότητα στον κλάδο της βιομηχανίας και των κατασκευών. Στον τριτογενή τομέα, οι μισές γυναίκες εργάζονται στη δημόσια διοίκηση, στην εκπαίδευση, στην υγεία και στην κοινωνική εργασία.¹²¹

Παρόλο που, όπως ήδη έχουμε δείξει σε προηγούμενο γράφημα, το ποσοστό των άνεργων γυναικών δεν διαφοροποιείται από εκείνο των αντρών, ίσως στην περίπτωση της Γαλλίας θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε άλλου είδους ανισότητες στον τομέα της εργασίας. Οι γυναίκες απειλούνται περισσότερο από εργασιακή επισφάλεια και αμφισβήτηση της κλασικής σύμβασης μισθών. Για παράδειγμα, ο γυναικείος πληθυσμός της Γαλλίας απασχολείται περισσότερο σε μορφές εργασίας όπως εκείνες της μερικής απασχόλησης.¹²² Πιο συγκεκριμένα, οι γυναίκες καταλαμβάνουν τρεις στις πέντε θέσεις εργασίας με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και σχεδόν τέσσερις στις πέντε θέσεις μερικής απασχόλησης. Το 2014, το 9,5% των γυναικών ήταν υποαπασχολούμενες, σε σύγκριση με το 3,5% των ανδρών.¹²³ Μία άλλη ανισότητα που παρατηρείται μεταξύ του γυναικείου και του αντρικού εργατικού δυναμικού είναι οι μισθολογικές διαφορές. Βάσει στοιχείων του 2014 και πάλι, ενώ ο μέσος μηνιαίος μισθός των αντρών ανέρχεται σε 2410 ευρώ, ο αντίστοιχος των γυναικών είναι 1962 ευρώ, έχοντας έτσι μια διαφορά που φτάνει στα 448 ευρώ. Συνεπώς, οι άντρες λαμβάνουν 22% υψηλότερο μισθό από ό,τι οι γυναίκες.¹²⁴

¹²¹ Insee Références – Population, *Femmes et hommes*, 2016, σελ. 38.

¹²² Fitoussi J.P., Rosanvallon P., *Le nouvel âge des inégalités*, 1998, σελ. 83.

¹²³ Insee Références – Population, *Femmes et hommes*, 2016, σελ. 38.

¹²⁴ Observatoire des inégalités, *Les inégalités de salaires entre les femmes et les hommes : état des lieux*, 2017.

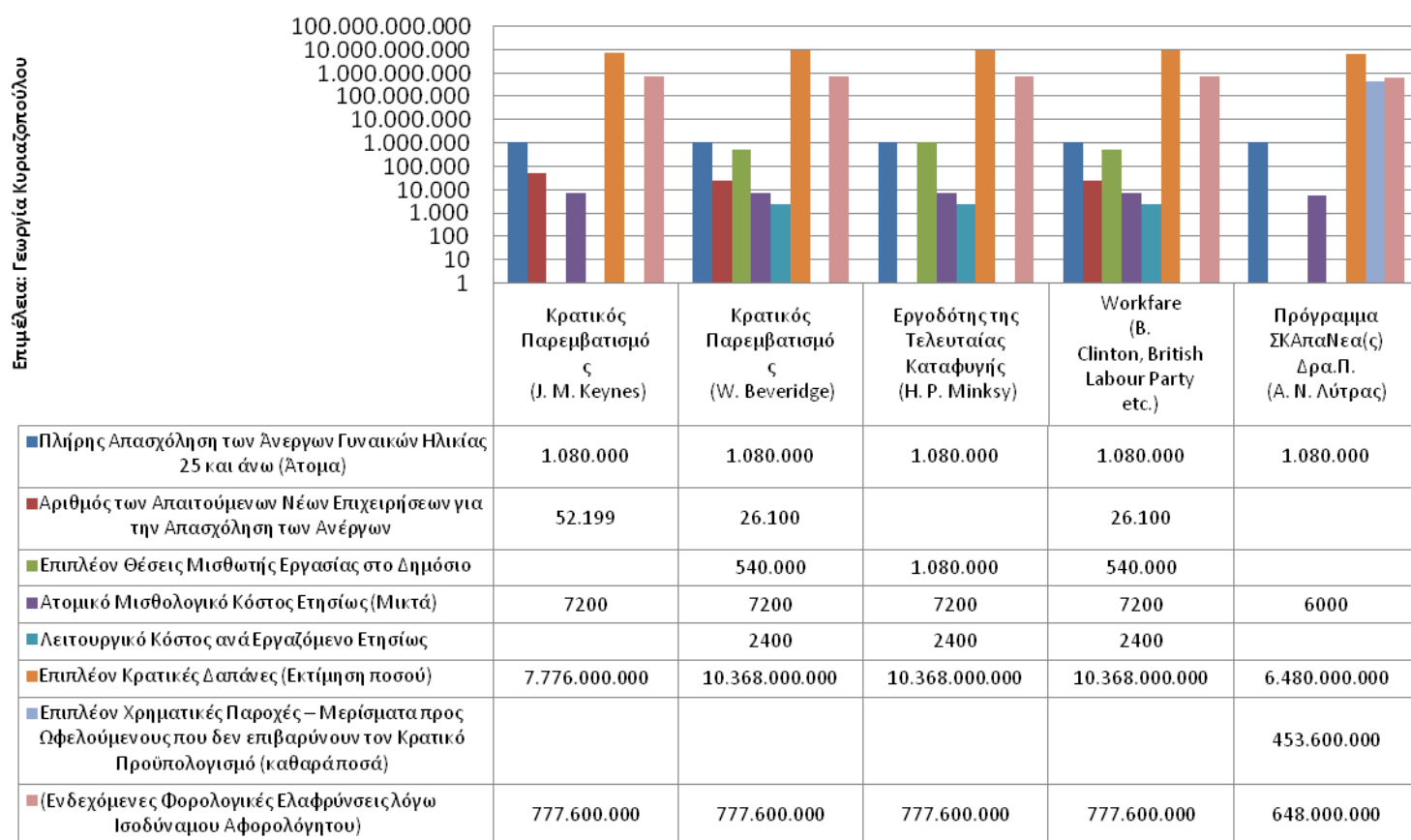
Τα θεωρητικά μοντέλα για την καταπολέμηση της ανεργίας

Στην παρούσα εργασία θα εξεταστούν τα εξής πέντε θεωρητικά μοντέλα για την καταπολέμηση της ανεργίας στο παράδειγμα της Γαλλίας: η θεωρία του Κρατικού Παρεμβατισμού του J.M. Keynes, η θεωρία του Κρατικού Παρεμβατισμού του W. Beveridge, η θεωρία του H. P. Minsky περί «Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής» (Employer of Last Resort), το Πρόγραμμα των Εργατικών για την ανεργία στο Ηνωμένο Βασίλειο και του Bill Clinton στις Η.Π.Α. και, τέλος, το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π. του Α. Ν. Λύτρα.

Προκειμένου να μελετηθεί η πρακτική εφαρμογή των προαναφερθέντων θεωρητικών μοντέλων, λαμβάνονται υπόψη: ο συνολικός αριθμός των άνεργων γυναικών ηλικίας 25 ετών και άνω, ο μέσος αριθμός των εργαζομένων στις επιχειρήσεις της χώρας, το μικτό μισθολογικό κόστος (600 USD ανά μήνα, συνεπώς 7200 USD για ένα χρόνο), το λειτουργικό κόστος – όπου αυτό απαιτείται (200 USD ανά μήνα, άρα 2400 USD για ένα χρόνο), η αναλογία των επιπλέον δαπανών ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ και, τέλος, η αναλογία των επιπλέον δημοσίων δαπανών ως ποσοστό (%) του Κρατικού Προϋπολογισμού. Η επεξεργασία αφορά σε πρόγραμμα συνολικής διάρκειας ενός έτους (12 μήνες), εκτός από το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π. που έχει διάρκεια 10 μήνες. Για το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π. υπολογίζεται και ένα επιπλέον επίδομα που δίνεται στο τέλος του δεκάμηνου προγράμματος και ανέρχεται στα 420 περίπου USD για κάθε ωφελούμενο (περίπου, δηλαδή, 42 USD ανά μήνα).

Πιο συγκεκριμένα, για την περίπτωση της Γαλλίας, οφείλουμε να σημειώσουμε πως για το 2016 ο αριθμός των άνεργων γυναικών (25+) βάσει των μετρήσεων του ILO ανήλθε σε 1.080.000. Ο αριθμός μεταφράζεται σε ποσοστό ανεργίας 8,3% στο σύνολο της εργατικής δύναμης (labour force) των γυναικών (25 ετών και άνω) της χώρας, η οποία αντιπροσωπεύει 12.963.000 άτομα, ενώ το συνολικό εργατικό δυναμικό υπολογίζεται σε 29.818.000 άτομα. Σύμφωνα με τον IMF, για το 2016 το ΑΕΠ της Γαλλίας ανέρχεται σε 2.463.222.000.000 USD, ενώ οι δημόσιες δαπάνες βάσει του κρατικού προϋπολογισμού ανέρχονται σε

Γαλλία: Σενάρια Πλήρους Απορρόφησης των Άνεργων Γυναικών (25+). Άτομα και Προϋπολογισμοί το 2016 (σε USD)

1.392.000.000.000 USD και τα έσοδα σε 1.308.000.000.000 USD. Τέλος, για τη Γαλλία, ο μέσος αριθμός εργαζομένων ανά επιχείρηση είναι 20,69.

Για την ένταξη των ανέργων, το μοντέλο του Κρατικού Παρεμβατισμού του Keynes στηρίζεται αποκλειστικά στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων στον ιδιωτικό τομέα. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που βασίζεται στην ενίσχυση της δημόσιας χρηματοδότησης της οικονομίας, με στόχο την αύξηση της ενεργού ζήτησης και των επενδύσεων σε επιχειρήσεις. Στην περίπτωση της Γαλλίας, για την απορρόφηση των 1.080.000 ανέργων γυναικών ηλικίας 25 ετών και άνω, θα πρέπει να δημιουργηθούν 52.199 νέες επιχειρήσεις. Το μικτό μισθολογικό κόστος για ένα χρόνο υπολογίζεται σε 7200 USD για κάθε άνεργη γυναίκα που θα προσληφθεί μέσω του προγράμματος. Συνεπώς, για το σύνολο των ανέργων γυναικών υπολογίζεται ότι θα δαπανηθούν 7.776.000.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολόγητου εκτιμάται ότι θα είναι 777.600.000 USD.

Βάσει του μοντέλου του Κρατικού Παρεμβατισμού του Beveridge, για την πλήρη απορρόφηση των ανέργων γυναικών, δεν αρκεί η δημιουργία ιδιωτικών

επιχειρήσεων, αλλά απαιτείται επιπλέον και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης στον δημόσιο τομέα. Πιο συγκεκριμένα, για την εφαρμογή του προγράμματος στη Γαλλία είναι απαραίτητο το άνοιγμα 26.100 νέων επιχειρήσεων και η δημιουργία 540.000 θέσεων μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Το ατομικό μισθολογικό κόστος υπολογίζεται και σε αυτή τη περίπτωση σε 7200 USD ανά εργαζόμενο, με επιπλέον 2.400 USD για κάθε απασχολούμενο ετησίως που είναι το κόστος των λειτουργικών εξόδων. Επομένως, για τις 1.080.000 γυναίκες θα δαπανηθούν 10.368.000.000 USD, ενώ το αφορολόγητο, όπως και στο μοντέλο του Keynes, θα είναι 777.600.000 USD.

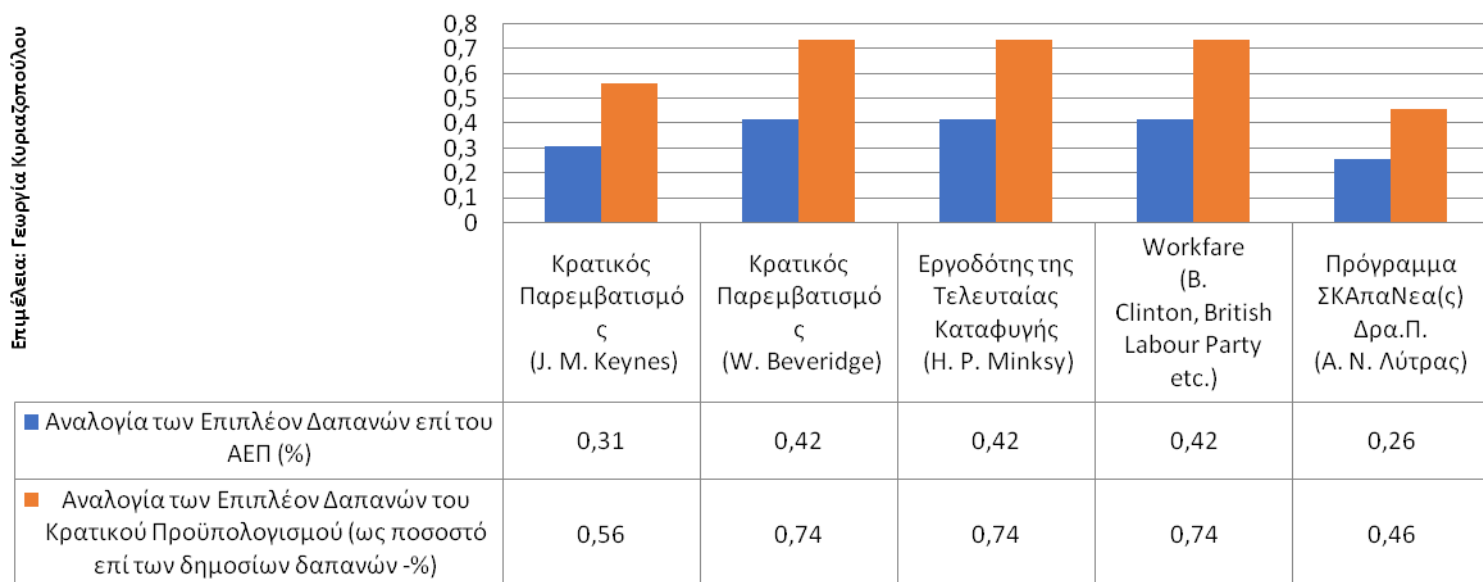
Το μοντέλο του Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής του Minsky στηρίζεται εξ ολοκλήρου στη δημιουργία θέσεων μισθωτής εργασίας στον δημόσιο τομέα, καθώς το κράτος αποτελεί τον μοναδικό εργοδότη για τον άνεργο πολίτη. Στο παράδειγμα της Γαλλίας, πρέπει να δημιουργηθούν 1.080.000 θέσεις απασχόλησης στο δημόσιο, όσες δηλαδή είναι και ο αριθμός των άνεργων γυναικών ηλικίας 25 ετών και άνω. Το ατομικό μισθολογικό κόστος παραμένει στα ίδια επίπεδα με τα προηγούμενα δύο προγράμματα (7.200 USD) και τα πρόσθετα λειτουργικά έξοδα (όπως και στο παράδειγμα του Beveridge) ανέρχονται σε 2.400 USD. Για το σύνολο των ωφελούμενων απαιτούνται 10.368.000.000 USD, ενώ η επιστροφή φόρου θα είναι 777.600.000 USD.

Με βάση το μοντέλο του Workfare που βασίζεται στα παραδείγματα της πολιτικής του Clinton στις ΗΠΑ και των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπως και στο μοντέλο του Beveridge, οι προσφερόμενες νέες θέσεις εργασίας θα πρέπει να μοιραστούν μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να δημιουργηθούν 540.000 θέσεις στον δημόσιο τομέα και, παράλληλα, να ανοίξουν 26.100 νέες επιχειρήσεις που θα μπορέσουν να απασχολήσουν τις άνεργες γυναίκες. Για την απασχόληση αυτών θα χρειαστούν 7200 USD για κάθε άτομο για ένα χρόνο και 2400 USD για το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο, επίσης σε ετήσια βάση. Το σύνολο των δαπανών εκτιμάται σε 10.368.000.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις υπολογίζονται στα 777.600.000 USD.

Τέλος, σε αντίθεση με όλα τα προηγούμενα μοντέλα, το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π. του Λύτρα δεν απαιτεί ούτε τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, ούτε και την απασχόληση των ανέργων στον δημόσιο τομέα, αλλά βασίζεται στην αυτόνομη εργασία. Οι εργαζόμενοι μπορούν να αναζητήσουν εργασία ατομικά ή σε κοινοπραξίες, ενώ η χρηματοδότηση στηρίζεται σε επενδυτικές κινήσεις από κατόχους κεφαλαίου, χωρίς αυτές οι κινήσεις τους να εμπεριέχουν κάποιο

επιχειρηματικό ρίσκο.¹²⁵ Στη συγκεκριμένη υπό εξέταση περίπτωση της Γαλλίας, οι 1.080.000 άνεργες γυναίκες θα μπορέσουν να απασχοληθούν αυτόνομα για 10 μήνες (σε αντίθεση με τα προηγούμενα προγράμματα που έχουν διάρκεια 1 έτους), με ατομικό μισθολογικό κόστος 6.000 USD. Οι κρατικές δαπάνες υπολογίζονται σε 6.480.000.000 USD. Στο συγκεκριμένο μοντέλο πρέπει επίσης να υπολογιστούν οι επιπλέον χρηματικές παροχές (μερίσματα) προς τους ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, οι οποίες στην περίπτωση αυτή ανέρχονται στα 453.600.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου υπολογίζονται σε 648.000.000 USD.

Γαλλία: Η Αναλογία των Επιπλέον Δαπανών, για την Πλήρη Απασχόληση των Γυναικών Ηλικίας 25 και άνω, ως Ποσοστό (%) του ΑΕΠ για το 2016

Στον παραπάνω πίνακα υπολογίζονται οι αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, για καθεμία από τις πέντε υπό εξέταση θεωρίες, στη Γαλλία για το 2016. Στο μοντέλο του Κρατικού Παρεμβατισμού του Keynes, η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ είναι 0,31 και η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού είναι 0,56. Στα μοντέλα του Κρατικού Παρεμβατισμού του Beveridge, του Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής του Minsky και του προγράμματος Workfare των Εργατικών του Ηνωμένου Βασιλείου και του Clinton τα ποσοστά είναι υψηλότερα συγκριτικά με το μοντέλο του Keynes, καθώς η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ είναι 0,42 και η αναλογία των

¹²⁵ Λύτρας, Α., *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, 2016

επιπλέον δαπανών επί του κρατικού προϋπολογισμού είναι 0,74. Τέλος, τις χαμηλότερες αναλογίες από όλα τα προτεινόμενα μοντέλα παρουσιάζει το πρόγραμμα Σ.Κ.Α.Π.Α.Νέα(ς) του Λύτρα, στο οποίο η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ είναι μόλις 0,26 και η αναλογία επί του κρατικού προϋπολογισμού είναι 0,46.

Προτεινόμενο μοντέλο για την καταπολέμηση της ανεργίας στη Γαλλία

Με βάση την παραπάνω ανάλυση των πέντε υπό εξέταση μοντέλων στην περίπτωση της Γαλλίας, μπορούμε να καταλήξουμε σε ορισμένα συμπεράσματα σχετικά με το ιδανικό μοντέλο που θα μπορούσε να εφαρμοστεί στην περίπτωση της συγκεκριμένης χώρας, ώστε να είναι επιτυχής μια πολιτική που αποσκοπεί στην καταπολέμηση της ανεργίας στις γυναίκες ηλικίας 25 ετών και άνω. Θα πρέπει, σαφώς, να λάβουμε υπόψη μας πως και τα πέντε προγράμματα παρουσιάζουν πλεονεκτήματα, αλλά και μειονεκτήματα, και πως το γεγονός ότι μπορεί να μην είναι ιδανικά για μια χώρα δεν αναιρεί το γεγονός ότι ενδεχομένως να μπορούν να εφαρμοστούν με πλήρη επιτυχία σε κάποια άλλη. Το μοντέλο του Κρατικού Παρεμβατισμού του Keynes προαπαιτεί την απόλυτη δημοσιονομική κυριαρχία του εθνικού κράτους και για το λόγο αυτό, δεν είναι δυνατό να εφαρμοστεί σε χώρες οι οποίες ανήκουν σε ενώσεις με κοινό νόμισμα ή υπόκεινται σε συνθήκες δημοσιονομικής πειθαρχίας. Το ίδιο ισχύει και για το μοντέλο του Minsky, το οποίο επιπλέον προαπαιτεί την έκδοση νομισματικής μάζας ή κρατικών ομολόγων ανάλογα με το κόστος του προγράμματος και πλήρη δυνατότητα άσκησης νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής. Εφόσον η Γαλλία είναι μια από τις χώρες της ΕΕ και της Ευρωζώνης, με κοινό με άλλες χώρες νόμισμα το ευρώ και χωρίς την αυτονομία διαχείρισης των δημοσιονομικών της εργαλείων, θα ήταν αδύνατο να εφαρμόσει τέτοιου είδους πολιτικές.

Σε αυτά τα πλαίσια δημοσιονομικής πειθαρχίας, που αποτελεί ένα από τα βασικά σημεία της οικονομικής πολιτικής της ΕΕ, δεν διαμορφώνονται τα απαραίτητα περιθώρια για την ενίσχυση του δημοσίου τομέα και η δυνατότητα απασχόλησης σε αυτόν. Το γεγονός αυτό στέκεται εμπόδιο σε όσες πολιτικές βασίζονται στην αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στον δημόσιο τομέα. Συνεπώς, αυτός είναι ένας ακόμη λόγος που το μοντέλο του Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής δεν θα ήταν δυνατό να εφαρμοστεί σε μια χώρα της ΕΕ όπως η Γαλλία, αλλά και για τον ίδιο λόγο, το ίδιο δεν θα ήταν δυνατό να γίνει και με το μοντέλο του Κρατικού Παρεμβατισμού του Beveridge. Τέλος, το μοντέλο Workfare δεν θα μπορούσε επίσης να εφαρμοστεί,

καθώς, παρόλο που προτιμά περισσότερο την απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα. στηρίζεται κατά ένα μεγάλο μέρος του και στην απασχόληση στο δημόσιο, αφού θεωρείται πως είναι σχεδόν ανέφικτη η κάλυψη όλων των απαιτούμενων θέσεων εργασίας από ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Από τα υπό εξέταση μοντέλα, το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) του Λύτρα προτείνει ένα νέο μοντέλο εργασίας, το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, βασίζεται στην αυτόνομη εργασία, η οποία είναι δεν επηρεάζεται από τους περιορισμούς της εκάστοτε δημοσιονομικής πολιτικής και από τη διστακτικότητα εκ μέρους των επιχειρηματιών για νέες επενδύσεις. Από τα δεδομένα που εξετάστηκαν παραπάνω, φαίνεται πως είναι και το μοντέλο που απαιτεί τις λιγότερες δαπάνες επί του ΑΕΠ και του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση ενός προγράμματος αντιμετώπισης της ανεργίας. Λόγω του γεγονότος ότι το πρόγραμμα επιβαρύνει ελάχιστα την κρατική οικονομία σε σχέση με τις υπόλοιπες πολιτικές και στηρίζεται, κατά κύριο λόγο, σε ιδιωτικούς πόρους, καθιστά την υλοποίησή του δυνατή και αποτελεί σίγουρα μία καλή εναλλακτική και πρωτότυπη λύση στο πρόβλημα της ανεργίας.

Ωστόσο, στην περίπτωση της Γαλλίας, μιας χώρας στην οικονομία της οποίας κατέχει εξέχουσα θέση η μισθωτή εργασία, η εφαρμογή μιας πολιτικής που βασίζεται στην αυτόνομη εργασία αποτελεί πρόκληση και, ταυτόχρονα, ευκαιρία. Όπως προαναφέρθηκε, η αυτοαπασχόληση καταλαμβάνει μόλις το 7,2% της συνολικής απασχόλησης, ενώ η μισθωτή εργασία κυριαρχεί με ποσοστό 88,1%.Θα ήταν, επομένως, πρόκληση να αλλάξει ολόκληρη η κουλτούρα του Γαλλικού λαού ώστε να προσαρμοστεί σε ένα τέτοιο μοντέλο. Παράλληλα, όμως, αποτελεί και μια ευκαιρία, καθώς, θα μπορούσε να δώσει νέα κίνητρα στο γαλλικό λαό, ώστε να απασχοληθούν σε νέες μορφές εργασίας και να αφήσουν στην άκρη την νοοτροπία της εργασιακής εξάρτησης που έχουν αναπτύξει εδώ και δεκαετίες. Μία συνετή λύση θα αποτελούσε η πειραματική εφαρμογή του προγράμματος Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) σε ένα μέρος του άνεργου πληθυσμού, και αν εντέλει επιφέρει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, να εφαρμοστεί και σε ακόμα μεγαλύτερο δείγμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Fitoussi J.P., Rosanvallon P., *Le nouvel âge des inégalités*, 1998.
- ILO, *Statistics and Databases, ILOSTAT*.
- Insee, *Femmes et hommes*, édition 2016, Διαθέσιμο στο <https://www.insee.fr/fr/statistiques/1906670?sommaire=1906743&q=femmes+et+hommes> (ημερομηνία πρόσβασης: 18/05/2018).
- Lytras, A. N., *A Radical Policy for Combating Unemployment*, Athens: Papazisis, 2017.
- Ministère de l'Économie et des Finances, *Impact of the crisis on employment and wages in France*, 2011, Διαθέσιμο στο <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Ressources/file/325838>, (ημερομηνία πρόσβασης: 18/05/2018).

Observatoire des inégalités, *Les inégalités de salaires entre les femmes et les hommes : état des lieux*, 27/03/2017, Διαθέσιμο στο https://www.inegalites.fr/Les-inegalites-de-salaires-entre-les-femmes-et-les-hommes-etat-des-lieux?id_mot=104 (ημερομηνία πρόσβασης: 18/05/2018).

- *The World Factbook, France*, Central Intelligence Agency, Διαθέσιμο στο <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/fr.html> (ημερομηνία πρόσβασης: 18/05/2018).
- World Trade Organization, *Trade Profiles 2017*, Διαθέσιμο στο https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/trade_profiles17_e.pdf (ημερομηνία πρόσβασης: 18/05/2018).
- Λύτρας, Α., *Η μισθωτή εργασία στην κοινωνική οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*. Αθήνα: Παπαζήσης, 2016.

Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναίκων ηλικίας 25+

Η περίπτωση της Ολλανδίας

Εισαγωγή

Η οικονομία της Ολλανδίας είναι μία από τις ισχυρότερες της Ευρώπης, με τα 17,02 εκατομμύρια των πολιτών της να έχουν ένα κατά κεφαλήν εισόδημα ένα τρίτο υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ε.Ε. Εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα και το διεθνές εμπόριο. Η χώρα είναι ισχυρή στις οδικές μεταφορές, τα πετροχημικά, τα ηλεκτρονικά και τις τραπεζικές υπηρεσίες.¹²⁶ Έχει επίσης έναν εξαιρετικά αποδοτικό αγροτικό τομέα. Συγκεκριμένα είναι η πέμπτη μεγαλύτερη εξαγωγέας λόγω των τεράστιων σε αριθμό εμπορευμάτων που εξάγει.¹²⁷ Αυτή η εξαγωγική οικονομία μπορεί να είναι ευαίσθητη σε περιόδους που υπάρχει ύφεση σε μεγάλες αγορές, όπως η Γερμανία, αλλά έχει βοηθήσει τους Ολλανδούς να δημιουργήσουν ένα από τα πιο αναπτυγμένα κράτη πρόνοιας.¹²⁸ Ο επιτυχημένος συνδυασμός των στοιχείων που χαρακτηρίζουν την οικονομία της έχει επονομαστεί «ολλανδικό θαύμα».¹²⁹

Η Ολλανδία είναι από τους μεγαλύτερους αποδέκτες αμέσων ξένων επενδύσεων στον κόσμο (FDI/ΑΞΕ). Μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες, όπως οι Shell, Unilever, Philips, IKEA, δραστηριοποιούνται στην χώρα, έχοντας εκεί την έδρα των κεντρικών τους γραφείων. Κύριες χώρες υποδοχής ολλανδικών επενδύσεων είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ελβετία και οι ΗΠΑ. Παρουσιάζει επίσης σημαντική παραγωγή φυσικού αερίου, συγκεκριμένα είναι η πέμπτη, από κοιτάσματα στη Βόρειο Θάλασσα, που μερικώς μόνον καλύπτουν τις ενεργειακές της ανάγκες. Επιπλέον, στα σύνορα με την Γερμανία διαθέτει μικρές πετρελαιοπηγές.¹³⁰ Για τα έτη 2015-2016, η Ολλανδία ανήλθε σύμφωνα με την έκθεση του διεθνούς οργανισμού “World Economic Forum”¹³¹, στην 5^η θέση από 8^η (ετών 2014-2015), επί συνόλου 140 χωρών. Κινητήρια δύναμη της ολλανδικής οικονομίας είναι διαχρονικά το εξαγωγικό εμπόριο, με τις ολλανδικές εξαγωγές να ανέρχονται στο 75% περίπου του ΑΕΠ. Η

¹²⁶ Βλ. TimBale, Πολιτική στις χώρες της Ευρώπης, Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση και Αλληλεπιδράσεις, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2011, σελ. 516.

¹²⁷ Βλ. ηλεκτρονική διεύθυνση : <https://agora.mfa.gr/images/Netherlands.pdf>.

¹²⁸ Βλ. TimBale, Πολιτική στις χώρες της Ευρώπης, Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση και Αλληλεπιδράσεις, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2011, σελ. 516.

¹²⁹ Βλ. στο ίδιο, σελ. 516.

¹³⁰ Βλ. ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://agora.mfa.gr/images/Netherlands.pdf>.

¹³¹ Βλ. ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://www.weforum.org/>.

ολλανδική οικονομία είναι έντονα εξωστρεφής, με έντονα ανταγωνιστική βιομηχανία τόσο σε παραδοσιακούς, όσο και σε σύγχρονους κλάδους. Το σύνολο των εξαγωγών της Ολλανδίας (αγαθών και υπηρεσιών) το 2015, ανήλθε σε 511 δις € (+1%, έναντι 2014) και των εισαγωγών της σε 457 δις €. Κύριοι προμηθευτές της Ολλανδίας, είναι η Γερμανία, η Κίνα, το Βέλγιο, οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ρωσία και η Γαλλία. Η Ολλανδία είναι επίσης η 4^η εισαγωγική δύναμη στην ΕΕ.¹³²

Η Ολλανδία έχει ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων, το οποίο περιλαμβάνει την συμμετοχή τόσο της κεντρικής κυβέρνησης, όσο και των τοπικών φορέων αυτοδιοίκησης καθώς και των ΜΚΟ. Στην Ολλανδία αναμενόταν να τεθεί σε εφαρμογή ένας νόμος «για την καταπολέμηση των διακρίσεων σε τοπικό επίπεδο» που θα υπαγόρευε σε όλους τους δήμους τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου φορέα καταπολέμησης των διακρίσεων. Το 2008 ολοκληρώθηκε το σχέδιο δράσης κατά των διακρίσεων που υφίστανται στην αγορά εργασίας.¹³³

Πριν γίνει η προσομοίωση των θεωριών στη περίπτωση της Ολλανδίας, αξίζει να σημειωθούν ορισμένες πτυχές της οικονομίας της από το πρόσφατο παρελθόν, με απώτερο στόχο την πλήρη κατανόηση και ερμηνεία του συστήματός της και τον τρόπο που λειτουργεί.

Το 1977 μία παράξενη ασθένεια έκανε την εμφάνιση της στην οικονομία της Ολλανδίας, γνωστή ως «Ολλανδική ασθένεια».¹³⁴ Η ανακάλυψη κοιτασμάτων αερίου και η εξαγωγή αυτών συνέβαλαν στην οικονομία της χώρας, η οποία την περίοδο του 1970 είχε ανεργία μόλις 1,1 %. Ωστόσο αυτό άλλαξε το 1977, όπου αυξήθηκε στο 5,2 %. Η αιτιολογία ήταν απλή. Όσο μία χώρα κάνει εξαγωγές, τόσο το νόμισμά της ανατιμάται, διότι οι ξένοι πελάτες για να πληρώσουν τα τιμολόγια τους πρέπει να βρουν το συνάλλαγμα της χώρας πωλητή. Τότε οι συναλλαγές σε φυσικό αέριο στην

¹³² Βλ. ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://agora.mfa.gr/images/Netherlands.pdf>.

¹³³ Δ. Μπαλούρδος, Μ. Χρυσάκης, Καταπολέμηση των Διακρίσεων: Τάσεις, Προκλήσεις, Πολιτικές, Αθήνα, Παπαζήσης, 2012 (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών), σελ. 178-179.

¹³⁴ Η ολλανδική ασθένεια, αποκαλούμενη την πληγή των πόρων ή «πληγή του πετρελαίου», είναι η καταστρεπτική επίδραση σε μια οικονομία ως αποτέλεσμα της εκμετάλλευσης και της εξαγωγής των φυσικών πόρων. Ο όρος επίσης τώρα χρησιμοποιείται για να αναφερθεί στα αποτελέσματα άλλων εισροών όπως μια άνοδος από τις αποστολές στη πατρίδα τους που γίνονται από τους ανθρώπους που εργάζονται στο εξωτερικό. Βλ. ηλεκτρονική διεύθυνση : <http://www.ftexh.com/el/%CE%BF%CE%BB%CE%BB%CE%B1%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CE%B1%CF%83%CE%B8%CE%AD%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1.html>.

εν λόγο χώρα γίνονταν σε φιορίνια. Όταν όμως υπάρχει υψηλή ζήτηση εθνικού νομίσματος η ισοτιμία του ανεβαίνει, πράγμα που συνέβη και με το φιορίνι τη δεκαετία του 1970.¹³⁵

Στην Ολλανδία το ποσοστό των μερικώς απασχολούμενων από την αρχή της περιόδου του 1983 έως και το 2007 προκαλεί εντυπώσεις, διότι πάνω από το 35% των εργαζομένων ήταν μερικώς απασχολούμενοι.¹³⁶ Το άθροισμα των εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων, τις ίδιες χρονικές περιόδους κυμαίνεται από 10,65% (1995) έως 13,09% (2008).¹³⁷ Είναι μια σημαντική διακύμανση καθώς με την πάροδο των χρόνων, ο αριθμός τους αυξάνεται. Σημαντική είναι και η αυτοαπασχόληση της Ολλανδίας, η οποία το 2008 ανέρχεται 17,52%. Η Ολλανδία γενικά είναι ένα σύγχρονο εργαστήριο για την ανάπτυξη της εργασιακής ευελιξίας και η νέου τύπου αυτοαπασχόληση βρίσκεται σε απόλυτη ισορροπία με την μερική απασχόληση.¹³⁸ Όσο αφορά τον αριθμό των μισθωτών στη μεταποίηση, σε επιχειρήσεις με 250 και άνω μισθωτούς, η Ολλανδία από το πολύ υψηλό ποσοστό το 40,8 % (1999) καταλήγει στο 35,8 % το 2005.¹³⁹ Μείωση διακρίνεται και στον αριθμό των επιχειρήσεων με 20 και άνω μισθωτούς, όπου από 15,2% καταλήγει στο 13,2%.¹⁴⁰

Ως πλούσια και αναπτυγμένη χώρα, δεν διαφέρει κατά πολύ από το καπιταλιστικό μοντέλο. Ο πλούτος της νέμεται κατά βάση από ελάχιστο αριθμό εργοδοτών και από διευθύνοντες επιχειρήσεων, οι οποίοι λαμβάνουν ένα μερίδιο των αποδόσεων από το σύνολο της εργασιακής ζωής. Ευημερία απολαμβάνουν και κάποιοι αυτοαπασχολούμενοι.¹⁴¹ Βάση του ILO διακρίνεται ότι για την περίοδο του 1995-2008, οι μισθωτοί στην Ολλανδία από 88,09% έφτασαν 86,45% το 2008, οι αυτοαπασχολούμενοι από 10,65% το 1995 αυξήθηκαν σε 13,09% το 2008 και τα Συμβοηθούμενα μέλη της Οικογένειας, από 1,26% έφτασαν να αριθμούν σε 0,46%.¹⁴²

¹³⁵ Βλ. ηλεκτρονική διεύθυνση : <http://www.naftemporiki.gr/story/1265252/h-ollandiki-astheneia>.

¹³⁶ Βλ. Ανδρέας Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016, σελ. 222.

¹³⁷ Βλ. στο ίδιο, σελ. 230 (G.De Wit, F. Van Winden, "An empirical analysis of self-employment in the Netherlands", *Economics Letters*, 32, 1990, σελ 97-100).

¹³⁸ Βλ. Ανδρέας Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016, σελ. 235.

¹³⁹ Βλ. στο ίδιο, διάγραμμα 3.1.2.2., σελ. 312.

¹⁴⁰ Βλ. στο ίδιο, διάγραμμα 3.1.2.3., σελ. 315.

¹⁴¹ Βλ. στο ίδιο, σελ. 507-508.

¹⁴² Βλ. στο ίδιο, διάγραμμα Π.Ι.1.6, σελ. 514.

Αξίζει να σημειωθεί πως το δημόσιο χρέος της χώρας, το οποίο ήταν το 1995, 76.100, μειώθηκε σε 63.676 το 2010.¹⁴³

Ο αριθμός των μισθωτών από 2009-2013, παρουσιάζει μια μικρή μείωση από 86,5%, φτάνοντας στο 83,9%.¹⁴⁴ Οι εργοδότες την ίδια περίοδο παραμένουν στάσιμοι χωρίς ιδιαίτερη αλλαγή, με μια μικρή αύξηση το 2010, στο 3,9%. Ο αριθμός των αυτοαπασχολούμενων από 9,3% αυξάνεται κατά πολύ φτάνοντας το 2013, το 11,8%. Τέλος τα Συμβοληθόντα μέλη της οικογένειας από 0,4% αυξάνονται κατά 0,1%. Ο ποσοστό της ανεργίας το 2014 είναι μόλις 6,8%.¹⁴⁵ Η σχέση ανάμεσα στη μεγέθυνση του γυναικείου εργατικού δυναμικού και τον μισθό σε διάφορες χώρες, στην Ολλανδία την περίοδο 1960-1980, ήταν 8%.¹⁴⁶ Οι διεθνείς διαφορές στις αναλογίες μισθών και τα ποσοστά ανεργίας ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες το 2008, ήταν 25%.¹⁴⁷

Στην παρούσα εργασία θα εξετασθούν οι προτάσεις πέντε θεωρητικών μοντέλων για την καταπολέμηση της ανεργίας στο παράδειγμα της Ολλανδίας. Τα θεωρητικά μοντέλα είναι τα εξής: η θεωρία του J.M. Keynes, η θεωρία του Beveridge, η θεωρία του HumanP. Minsky, το Πρόγραμμα των Εργατικών για την ανεργία στο Ηνωμένο Βασίλειο και του Bill Clinton στις Η.Π.Α. και τέλος το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α. Νέα(ς) Δρα. Π. του Α. Λύτρα. Προκειμένου να μελετηθεί η πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών μοντέλων, λαμβάνονται υπόψη : ο συνολικός αριθμός των ανέργων, το μικτό μισθολογικό κόστος, το λειτουργικό κόστος, ο μέσος αριθμός των επιχειρήσεων στην χώρα, η αναλογία των επιπλέον δαπανών ως ποσοστό % του ΑΕΠ και τέλος η αναλογία των επιπλέον δημόσιων δαπανών ως ποσοστό % του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Για την πραγμάτωση της μελέτης θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο αριθμός των ανέργων στην Ολλανδία για την περίοδο του 2016 υπολογίζεται βάσει των μετρήσεων του ILO σε 557.000. Το ποσοστό της ανεργίας των γυναικών 25+ είναι 5,9 %, 204.000(μέτρηση ανά χιλιάδες) και το εργατικό δυναμικό είναι 3.454. Σε σχέση με τον

¹⁴³ Βλ. στο ίδιο, διάγραμμα Π.Υ.1, σελ. 573.

¹⁴⁴ Βλ. Ανδρέας Ν. Λύτρας, Τα Κοινωνικά, Τόμος II: Παρουσιάσεις, Πάντειον Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 2017, σελ. 69(Α.Ν. Lytras, A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network : Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State, Athens, Papazissis, 2017).

¹⁴⁵ Βλ. Στο ίδιο σελ. 70-71 (Α.Ν. Lytras, A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network : Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State, Athens, Papazissis, 2017).

¹⁴⁶ Βλ. George J. Borjas, Τα Οικονομικά της Εργασίας, 2^η έκδοση, Αθήνα, Κριτική, 2016, σελ. 97

(Διάγραμμα 2.13).

¹⁴⁷ Βλ. στο ίδιο, σελ. 510, (Διάγραμμα 9.1).

πληθυσμό της το ποσοστό της ανεργίας ανέρχεται μόλις στο 6,2 % και αποτελεί σχετικά ένα χαμηλό ποσό σε σχέση με άλλες χώρες που ξεπερνούν το 25% όπως η χώρα μας. Σύμφωνα με το IMF το ΑΕΠ της χώρας το 2016 είναι 771. 163 USD σε σχέση με το 2015 που ήταν 750.696 USD. Τα έξοδα βάσει του κρατικού προϋπολογισμού αριθμούν σε 337.600.000.000 USD. Το μικτό μισθολογικό κόστος είναι 7200 USD το χρόνο και το λειτουργικό κόστος 2400USD το χρόνο. Το μέσο μέγεθος της επιχείρησης υπολογίζεται στα 21,71.

Οι προϋπολογισμοί για την απασχόληση των ανέργων στην Ολλανδία σύμφωνα με τα πέντε θεωρητικά μοντέλα

Το πρόγραμμα του Keynes¹⁴⁸ θέτει ως επίκεντρό του τη δημόσια χρηματοδότηση της οικονομίας και ιδίως την ενίσχυση της ενεργούς ζήτησης των εισοδημάτων. Το κράτος αναλαμβάνει οικονομικές παρεμβάσεις σε υποδομές και επιχειρηματικές δραστηριότητες, ενώ παράλληλα ενισχύει την ιδιωτική επιχειρηματικότητα. Προκειμένου να εξυπηρετήσει τον στόχο του, χρησιμοποιεί όλο το φάσμα των γνωστών δημοσιονομικών του εργαλείων. Συγκεκριμένα χρησιμοποιεί τη συγκρατημένη διεύρυνση του δημοσίου χρέους, το οποίο εξυπηρετείται από τη διαχείριση του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού. Αυτή η πολιτική είχε επιτυχία και κατάφερε να μειώσει την ανεργία την περίοδο του 1929-1930. Έτσι σύμφωνα με τηνΚεϋνσιανή θεωρία, η σταθεροποίηση της οικονομίας «επιτυγχάνεται μέσα από την κυβερνητική παρέμβαση και όχι μέσω της ελεύθερης αγοράς που δεν διαθέτει αυτό - ισορροπητικούς μηχανισμούς που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην πλήρη απασχόληση».¹⁴⁹

Για την εφαρμογή του προγράμματος του Keynes, είναι απαραίτητη η δημιουργία νέων επιχειρήσεων προκειμένου να απασχοληθούν οι άνεργοι. Πιο συγκεκριμένα, χρειάζονται 9.396 νέες επιχειρήσεις, χωρίς ωστόσο να απαιτούνται επιπρόσθετες θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Το μικτό ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως είναι 7200 USD. Οι κρατικές δαπάνες εκτιμώνται στα 1.468.800.000, ενώ δεν απαιτούνται επιπλέον χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους, επιβαρύνοντας περαιτέρω τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις

¹⁴⁸Βλ. J.M. Keynes, The General Theory of Employment, Interest and Money, A Project Gutenberg of Australia, eBook Col Choat colc@gutenberg.net.au, eBook No.: 0300071h.html, 2003, { J.M. Keynes, The General Theory of Employment, Interest and Money, London, Macmillan, 2007 (1936)}σελ. 33.

¹⁴⁹Βλ. Jahan, S., Mahmud, A.S and Papageorgiou, C., 2014. What is Keynesian economics. Finance & Development, 51(3), σελ.53.

αριθμούνται στα 146.880.000 λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου. Στην περίπτωση της Ολλανδίας, μπορεί να εφαρμοστεί η μέθοδος που προτείνει ο Keynes, ωστόσο αδυνατεί να επιλύσει ριζικά το πρόβλημα της ανεργίας, διότι απαιτείται πλήρη δημοσιονομική κυριαρχία του εθνικού κράτους. Το κράτος θα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειρίζεται πλήρως όλα τα δημοσιονομικά εργαλεία και τέλος η εφαρμογή αυτής της πολιτικής είναι αδύνατη σε εθνικά κράτη, τα οποία συμμετέχουν σε ολοκληρώσεις με κοινό, ενιαίο νόμισμα.

Στην περίπτωση της εφαρμογής του προγράμματος του Beveridge,¹⁵⁰ του οποίου η θεωρία σχετικά με την καταπολέμηση της ανεργίας, στηρίζεται επίσης στον κρατικό παρεμβατισμό, απαιτεί και πάλι τον σχηματισμό νέων επιχειρήσεων. Ο κρατικός παρεμβατισμός επιτυγχάνεται μέσω της ανάπτυξης δημόσιων δομών και συστημάτων κοινωνικής υποστήριξης. Η κύρια μέθοδός του είναι η δημόσια χρηματοδότηση για τη δημιουργία δημοσίων δομών και η ετήσια αναχρηματοδότηση της λειτουργίας του, μαζί με την ανάληψη του κόστους της ευρείας δημόσιας απασχόλησης σε αυτές. Αυτό που διαφέρει ωστόσο σε σχέση με την Κεϋνσιανή θεωρία, είναι ότι απαιτεί τη δημιουργία των μισών σε αριθμό επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα ο αριθμός των απαιτούμενων επιχειρήσεων είναι 4.698, χρειάζονται ωστόσο και 102.000 επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Το ατομικό κόστος ανά εργαζόμενο είναι 7200USD ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο είναι 2400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες αριθμούν σε 1.958.400.000. Χρηματικές παροχές που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό δεν προβλέπονται. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου είναι εξίσου 146.880.000 όπως και στην Κεϋνσιανή θεωρία.

Στην περίπτωση της Ολλανδίας, το μοντέλου που προτείνει ο Beveridge μπορεί να εφαρμοστεί, ωστόσο αδυνατεί να επιλύσει το πρόβλημα της ανεργίας, διότι κατά τη διάρκεια των οικονομικών κρίσεων και υφέσεων, η αύξηση των φόρων καθίσταται πολύ δύσκολη, έως αδύνατη. Η δημοσιονομική πειθαρχία που θέτει η Ε.Ε. δημιουργεί συνθήκες για την συνεχή μείωση των δημοσίων δομών κι επομένως της δημόσιας απασχόλησης. Τέλος, μόνο η μεσολάβηση μιας δραματικής αλλαγής στο

¹⁵⁰Βλ. W. Beveridge, Social Insurance and Allied Services, London, H.M. Stationary Office, Cmd.6404, 1942., Social Insurance and Allied Services : Memoranda from Organizations, London, H.M. Stationary Office, Cmd. 6405, 1942, W. Beveridge, Full Employment in a Free Society. A Summary, London, The New Statesman and Nation – Reynolds News, 1944σελ. 36.

παρών μοντέλο θα μπορούσε να είναι βάσιμη και να λειτουργήσει θετικά διορθώνοντας το πρόβλημα.

Σύμφωνα με τον Minsky¹⁵¹ το κράτος συμβάλει ως ένας «εργοδότης της τελευταίας καταφυγής» για την απασχόληση των ανέργων, με όποια ειδικότητα ή εξειδίκευση έχουν κατά τη στιγμή της παρέμβασης. Επίσης κάθε χρόνο εκδίδει νομισματική μάζα ανάλογη με το κόστος του προγράμματος (0,7 %-1,5 % του ΑΕΠ). Διαφορετικά, εκδίδει κρατικά ομόλογα, σε ίση αξία με το κόστος του προγράμματος, με χαμηλά επιτόκια. Η αστάθεια αποτελεί μια τάση που υπάρχει στις δομές του παρόντος οικονομικού συστήματος και όπως είναι φανερό, με τη διατύπωσή του ότι η σταθερότητα ευθύνεται για την αστάθεια της οικονομίας, έρχεται σε ρήξη με την αντίληψη που έχουν οι κλασσικοί νέο-οικονομολόγοι περί σταθερότητας. Η πρόταση του Minsky ορίζει την κρατική παρέμβαση ως άξονα της σταθεροποίησης της οικονομίας. Αυτό δηλώνει ότι ο ιδιωτικός τομέας αδυνατεί να απορροφήσει άλλο εργατικό δυναμικό και το κράτος αναλαμβάνει να δημιουργήσει θέσεις σταθερής εργασίας, για τους ανέργους, σε τομέα που τους επιτρέπει την ειδίκευσή τους.

Ο Minsky στην θεωρία του δεν κάνει λόγο για δημιουργία νέων θέσεων σε αντίθεση με τον Keynes. Επιδιώκει ωστόσο στην δημιουργία 204.000 επιπλέον θέσεων μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως είναι και σε αυτό το μοντέλο 7200USD και το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο κυμαίνεται σε 2400 USD. Οι κρατικές δαπάνες παραμένουν 1. 958.400.000. Δεν προβλέπονται επίσης επιπλέον χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους και οι φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του ισοδύναμου αφορολογήτου είναι στα 146.880.000. Η εφαρμογή του μοντέλου του Minsky, σε μια χώρα όπως την Ολλανδία για να μπορέσει να επιλύσει το πρόβλημα της ανεργίας, απαιτεί την έκδοση νομισματικής μάζας, κάτι που δεν συμβαίνει στην περίπτωση της, διότι το κράτος δεν έχει το κυρίαρχο αυτό προνόμιο. Επίσης η αδυναμία αυτή επιδρά και στην έκδοση κρατικών ομολόγων και στην ζώνη του ευρώ καθώς το προνόμιο έκδοσης νομίσματος το έχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

¹⁵¹Βλ. H.P. Minsky, *Stabilizing an Unstable Economy*, New York, McGraw-Hill, 2008 (1986), P.R.Tcherneva, "Beyond Full Employment : The Employer of Last Resort as an Institution for Change", Levy Economics Institute of Bard College, Working Papers, No. 732, 2012 (September).

Το πρόγραμμα των Νέων Εργατικών¹⁵² στο Ηνωμένο Βασίλειο έχει ως στόχο την αντιμετώπιση της ανεργίας σε σχέση με τους νέους, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μονογονεϊκές οικογένειες. Η λειτουργία του προγράμματος πραγματοποιείται με επιδοτούμενες προσλήψεις, είτε σε σχέση με τον εργοδότη, είτε σε σχέση με κάποιο εθελοντικό οργανισμό ή με κάποιο φορέα περιβαλλοντικής ανάπτυξης και τέλος βάση ενός πλήρους προγράμματος εκπαίδευσης όσων δεν έχουν εξειδίκευση και κατάρτιση. Το πρόγραμμα των Εργατικών, γνωστό ως New Deal, ορίζει μια περίοδο ενημέρωσης του ανέργου σε σχέση με τις εργασιακές του συνθήκες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του και στην συνέχεια, μια περίοδο εκπαίδευσης και πρακτικής άσκησης. Σημαντική παράμετρος είναι το γεγονός ότι οι άνεργοι που δεν ακολουθούν της επιταγές της Νέας Συμφωνίας, υποτάσσονται σε ποινές, με την μορφή στέρησης του επιδόματος ανεργίας.

Εν αντιθέσει το πρόγραμμα του B. Clinton,¹⁵³ κατοχυρώνει την πρόσβαση των ανέργων στο πρόγραμμα της κοινωνικής πρόνοιας μέσα από εργασιακές απαιτήσεις. Συγκεκριμένα οι κοινωνικές παροχές διακόπτονται μετά από ένα χρονικό διάστημα των δύο ετών, με μόνη εξαίρεση την αποδοχή εργασιακών θέσεων που παρέχει η κυβέρνηση, από μέρους των πολιτών. Οι πολίτες καλύπτουν μισθό στο ύψος του κατώτατου μισθού των εργαζομένων και οι εργαζόμενοι από την πλευρά τους δεσμεύονται ότι θα λάβουν εκπαίδευση και εργασιακή κατάρτιση. Στην ουσία τα παραπάνω προγράμματα εστιάζουν περισσότερο στην απασχόληση των ανέργων από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Ωστόσο επειδή ο ιδιωτικός τομέας ενδέχεται να μην μπορεί να προσφέρει θέσεις εργασίας, η εναλλακτική παροχή θέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, δίδεται από το κράτος σε θέσεις δημοσίου.

Το πρόγραμμα Workfare, απαιτεί τη δημιουργία 4.698 νέων επιχειρήσεων καθώς και 102.000 επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας. Το ατομικό μισθολογικό και λειτουργικό κόστος παραμένουν ως έχουν, 7200USD οι κρατικές δαπάνες θα πρέπει να είναι 2400 USD. Βάση αυτού δεν χρειάζονται επιπρόσθετες χρηματικές παροχές που δεν επιβαρύνουν και επηρεάζουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις σε αυτό το μοντέλο είναι στα 146.880.000 λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου. Τα δύο παραπάνω μοντέλα δεν μπορούν να επιλύσουν το πρόβλημα

¹⁵²Βλ. Tim Jarvis, "Welfare-to-Work": The New Deal, House of Commons Library, Research Papers, No. 97/118, London, 1997 (12 November),σελ. 6.

¹⁵³Βλ. (USA), Personal Responsibility and Work Opportunity Reconciliation Act-PRWORA, Public Law 104-193, Aug. 22, 1996,σελ.12-13.

της ανεργίας στην Ολλανδία, διότι σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης είναι δύσκολη η δημόσια χρηματοδότηση ως ανταπόκριση στην αύξηση της ανεργίας. Επίσης οι προδιαγραφές που έχουν τείνουν να μειώσουν τον κρατικό προϋπολογισμό κι επομένως και τα επιδόματα. Τέλος πρόκειται για μια εξειδίκευση του κατώτερου εγγυημένου εισοδήματος που πρότεινε ο M. Friedman.

Το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ. Α. Νέα(ς) Δρα. Π. του Α. Λύτρα. (Συμφιλίωση της Κατοχής του Αποθέματος με την Απασχόληση και με τη Νέα Δραστηριοποίηση στις Περιφέρειες.)

Το συγκεκριμένο οικονομικό πρόγραμμα του Α. Λύτρα, αποσκοπεί στην καταπολέμηση της ανεργίας μέσα από την ενίσχυση της αυτονομίας των εργαζομένων. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα αυτό στηρίζεται σε μια πολύ συγκεκριμένη θεσμική αλλαγή, που είναι η αναγνώριση των εργαζομένων ως αυτόνομων και ανεξάρτητων. Αυτή η κίνηση έχει ως σκοπό την εκτόνωση των εντάσεων που έχουν δημιουργηθεί ανάμεσα στους εργοδότες και στους μισθωτούς, διότι οι άνεργοι πλέον θα έχουν τη δυνατότητα ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με βάση τον συντονισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης.

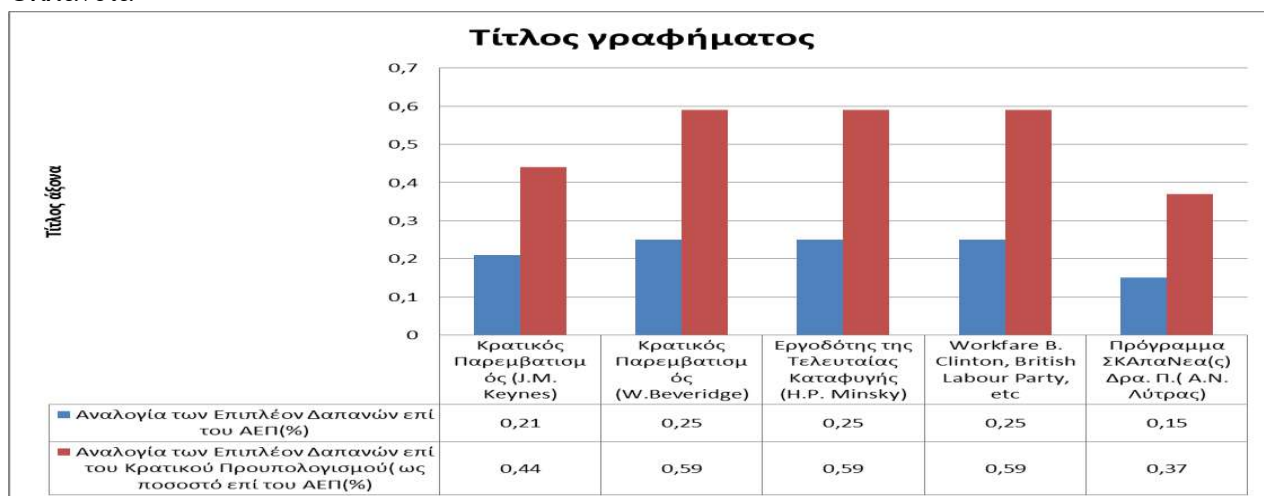
Υπάρχουν μια σειρά παραγόντων που δημιουργούν ένα πλέγμα σχέσεων, το οποίο αποτελεί το πλαίσιο εφαρμογής του Σ.Κ.Απ. Α. Νέα(ς).¹⁵⁴ Αρχικά, οι καταγεγραμμένοι άνεργοι μέσα από την νέα τους ιδιότητα ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι και στην συνέχεια το κράτος μαζί με τους κατόχους αποθέματος, θα διαθέσουν τα απαραίτητα κονδύλια για την υλοποίηση του προγράμματος. Έπειτα, οι πολίτες μέσα από την κατανάλωση των υπηρεσιών και οι τράπεζες μέσω της χορήγησης αξιόγραφων, θα διατηρούν την σταθερότητα του μοντέλου, καθώς η αμοιβή των πρώην πλέον ανέργων και πλέον εργαζομένων, θα εξασφαλίζεται εν μέρη από την τράπεζα και από τον καταναλωτή των υπηρεσιών.

Το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ. Α. Νέα(ς) είναι αυτό που έχει τις μικρότερες οικονομικές απαιτήσεις από τα πέντε θεωρητικά μοντέλα της παρούσας μελέτης. Δεν απαιτεί τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων αλλά ούτε και επιπλέον θέσεων μισθωτής εργασίας στο δημόσιο, διότι όπως αναφέρθηκε παραπάνω στοχεύει στην

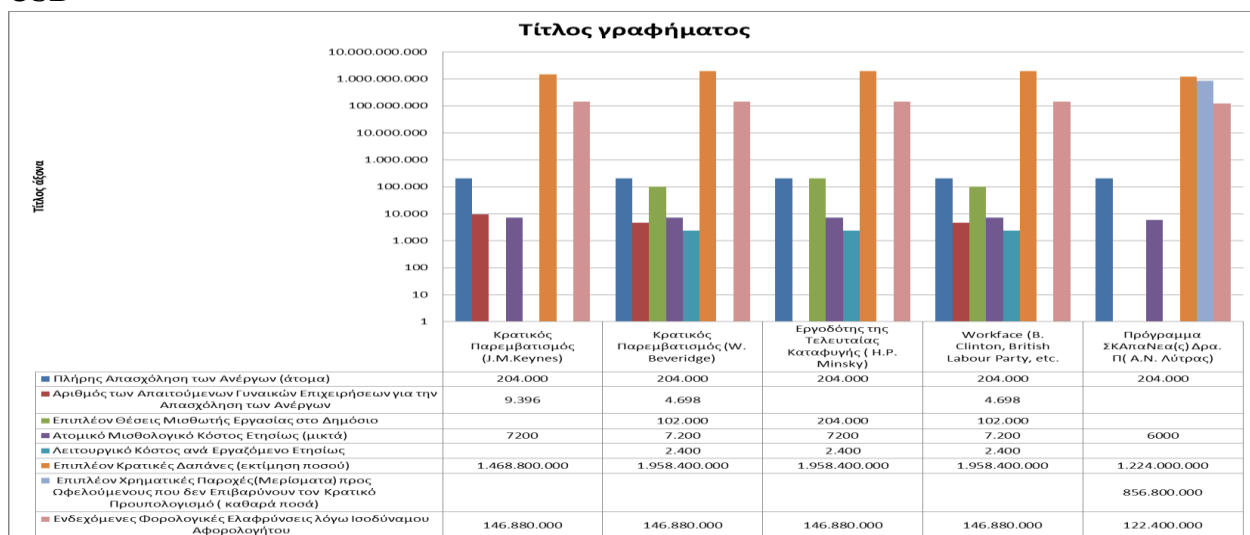
¹⁵⁴Βλ. Α.Ν. Lytras, *Alternative for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis, (forthcoming-eBook in English)σελ. 41-46.

αυτοαπασχόληση. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ετησίως θα είναι στα 6000 USD. Το ποσό που εκτιμάται ότι χρειάζεται για τις επιπλέον κρατικές δαπάνες είναι. 1.224.000.000. Επιπλέον θα υπάρξει το ποσό των 85.680.000 χρηματικών παροχών προς τους ωφελούμενους που δεν θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω ισοδύναμου αφορολογήτου θα αγγίζουν το ποσό το 122.400.000.

Πίνακας με τις αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Προϋπολογισμού στην Ολλανδία

Πίνακας με τους προϋπολογισμούς για την απασχόληση των ανέργων το 2016 στην Ολλανδία σε USD

Προτεινόμενο μοντέλο για την καταπολέμηση της ανεργίας στην Ολλανδία

Η Ολλανδία είναι μία από τις ισχυρότερες οικονομίες στην Ευρώπη. Το ΑΕΠ της χώρας είναι 771, 163 δισεκατομμύρια USD και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της,

45.294,78 USD. Ο ελάχιστος μισθός στην χώρα αριθμεί σε 1.551. 60 και το Δημόσιο χρέος της ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι 61,8 %. Σε σχέση με τον πληθυσμό της το ποσοστό της ανεργίας της όπως επισημάνθηκε και παραπάνω είναι μικρό (6,2 %). Η ανάλυση των στατιστικών της στοιχείων δείχνει πως αυτό που χαρακτηρίζει την οικονομία της είναι η αυξητική τάση της μερικής απασχόλησης που οδηγεί με την σειρά της στην χαμηλή αμειβόμενη εργασία. Η μισθωτή εργασία μειώνει το κόστος της εργασίας, επομένως αυτή που μπορεί να ανορθώσει την οικονομία της είναι η αυτοαπασχόληση.

Αυτό που προτείνω για την απορρόφηση των ανέργων στην Ολλανδία, είναι το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς), διότι σε αντίθεση με τα θεωρητικά μοντέλα που εξεταστήκαν είναι αυτό που απαιτεί τη πιο χαμηλή χρηματοδότηση και είναι το πιο εύκολο όσο αφορά την εφαρμογή του. Η Ολλανδία είναι μια χώρα που διατρέχεται από ισχυρή και οργανωμένη αυτοδιοίκηση¹⁵⁵ καθώς και σωστή κυβερνητική λειτουργία. Το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς), καθώς εστιάζει στους παραπάνω φορείς για την αντιμετώπιση της ανεργίας, μπορεί να εδραιωθεί με σύμμαχο αυτούς, πολύ πιο εύκολα στην χώρα. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως και το πρόγραμμα του Keynes, θα μπορούσε να επιλύσει το ζήτημα της ανεργίας. Η Ολλανδία είναι μια χώρα, στην οποία το κράτος παίζει καθοριστικό ρόλο καθώς αναλαμβάνει οικονομικές παρεμβάσεις σε υποδομές και επιχειρηματικές δραστηριότητες, ενώ παράλληλα ενισχύει την ιδιωτική επιχειρηματικότητα. Προκειμένου να εξυπηρετήσει τον στόχο του, χρησιμοποιεί όλο το φάσμα των γνωστών δημοσιονομικών του εργαλείων με αποτέλεσμα να είναι ικανό να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις. Αυτό που είναι ιδανικό στην περίπτωση της χώρας, είναι να διατηρηθεί μια εξισορρόπηση μεταξύ των δύο μοντέλων έτσι ώστε η επίλυση στο πρόβλημα να επέλθει ομαλά χωρίς να επηρεάσει και να ανατρέψει τα ήδη υπάρχοντα δεδομένα της.

Η εργασία¹⁵⁶ οφείλει να αναγνωριστεί ως ισοδύναμο δικαίωμα με την ιδιοκτησία. Η σύγχρονη νομιμότητα απαιτείται να συμπεριλάβει το δικαίωμα της εργασίας στον σκληρό πυρήνα της, στο θεμελιώδη νόμο. Η συνέπεια του δικαιώματος της εργασίας είναι η πολιτεία, μέσα από τους θεσμούς της, να επιδιώκει και να μεριμνά για την επαγγελματική ένταξη και την εργασιακή συνέχεια των πολιτών που είναι φορείς της

¹⁵⁵ Βλ. Κωστόπουλος, Τρύφωνας Ι. Τοπική Δημοκρατία και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, Αθήνα, Παπαζήσης, 2014, σελ. 263-264.

¹⁵⁶ Βλ. Ανδρέας Ν. Λύτρας, Πολιτική Στρατηγική για τις Κοινωνικές Τάξεις, Αθήνα, Παπαζήσης, 2008, σελ. 104-105

εργασίας. Η μέριμνα αυτή υλοποιείται με την εξασφάλιση της αναγκαίας πληροφόρησης στην αγορά εργασίας και τη διαβίβαση αυτής στους πολίτες που ενδιαφέρονται να εργαστούν και ολοκληρώνεται με την τελεσφόρο ένταξη. Συμβάλει με εμπράγματο τρόπο στη διασφάλιση της πλήρους απασχόλησης και ενεργεί, ώστε ανεργία να είναι στην χειρότερη περίπτωση ένα ασήμαντο μεσοδιάστημα συνεχούς και αδιάλειπτης ενεργούς ζήτησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- TimBale, Πολιτική στις χώρες της Ευρώπης, Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση και Αλληλεπιδράσεις, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2011
- Δ. Μπαλούρδος, Μ. Χρυσάκης, Καταπολέμηση των Διακρίσεων: Τάσεις, Προκλήσεις, Πολιτικές, Αθήνα, Παπαζήσης, 2012 (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών)
- Ανδρέας Ν. Λύτρας, Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση. Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016
- Ανδρέας Ν. Λύτρας, Τα Κοινωνικά, Τόμος II: Παρουσιάσεις, Πάντειον Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 2017
- A.N. Lytras, A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network : Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State, Athens, Papazissis, 2017
- A.N. Lytras, Alternative for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State, Athens, Papazissis, (forthcoming-eBook in English)
- J.M. Keynes, The General Theory of Employment, Interest and Money, London, Macmillan, 2007
- GeorgeJ. Borjas, Τα Οικονομικά της Εργασίας, 2^η έκδοση, Αθήνα, Κριτική, 2016,
- Jahan, S., Mahmud, A.S and Papageorgiou, C., 2014. What is Keynesian economics? Finance & Development
- W. Beveridge, Social Insurance and Allied Services, London, H.M. Stationary Office, 1942
- W. Beveridge, Full Employment in a Free Society. A Summary, London, The New Statesman and Nation – Reynolds News, 1944
- H.P. Minsky, Stabilizing an Unstable Economy, New York, McGraw-Hill, 2008 (1986)

- P.R.Tcherneva, “Beyond Full Employment : The Employer of Last Resort as an Institution for Change”, Levy Economics Institute of Bard College, Working Papers, No. 732, 2012(September)
- Tim Jarvis, “Welfare-to-Work”: The New Deal, House of Commons Library, Research Papers, No. 97/118, London, 1997 (12 November)
- (USA), Personal Responsibility and Work Opportunity Reconciliation Act-PRWORA, Public Law 104-193, Aug. 22, 1996
- Ανδρέας Ν. Λύτρας, Πολιτική Στρατηγική για τις Κοινωνικές Τάξεις, Αθήνα, Παπαζήσης, 2008
- Κωστόπουλος, Τρύφωνας Ι. Τοπική Δημοκρατία και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, Αθήνα, Παπαζήση, 2014

Ηλεκτρονικές πηγές

- <https://agora.mfa.gr/images/Netherlands.pdf>
- <https://www.weforum.org/>
- <http://www.ftexh.com/el/%CE%BF%CE%BB%CE%BB%CE%B1%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CE%B1%CF%83%CE%B8%CE%AD%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1.html>
- <http://www.naftemporiki.gr/story/1265252/h-ollandiki-astheneia>

Ελένη Παππά

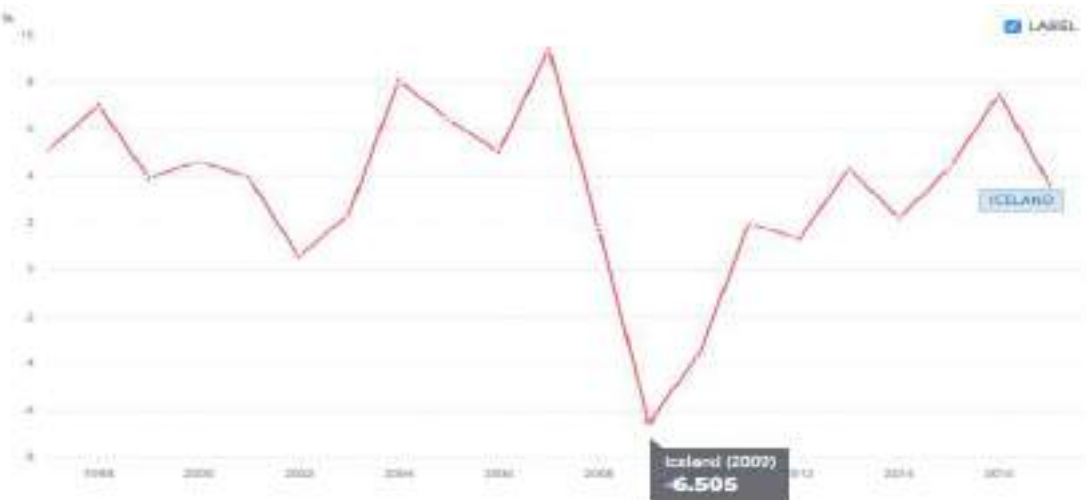
Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+

Η περίπτωση της Ισλανδίας

A. Εισαγωγή

Η Ισλανδία ανεξαρτητοποιήθηκε πλήρως από τη Δανία μόλις το 1944. Κατά το δεύτερο ήμισυ του 20ου αιώνα η οικονομία της, βασισμένη κυρίως στον τομέα της αλιείας, γνώρισε μεγάλη οικονομική άνθηση¹⁵⁷, η οποία όμως δεν έμεινε ανέπαφη από την πιο πρόσφατη οικονομική κρίση.

1. Annual GDP (%)

¹⁵⁷ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ic.html>

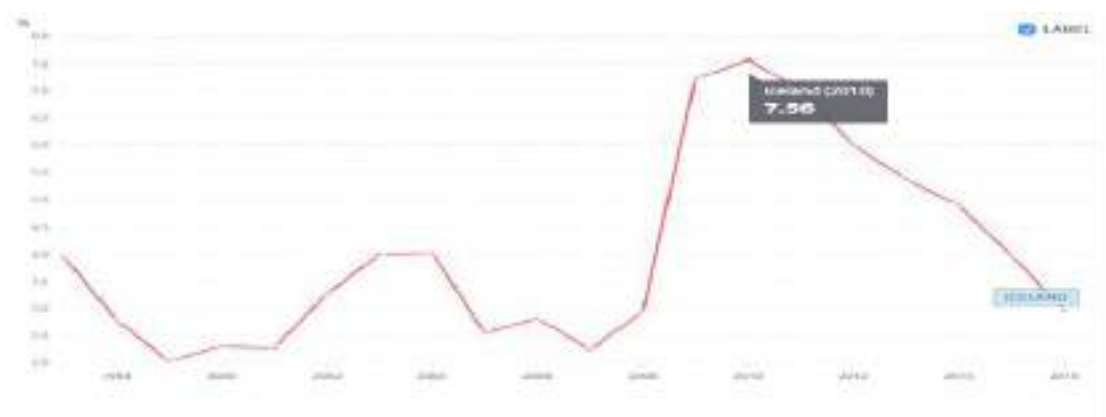
Πηγή:

<https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?end=2017&locations=IS&start=1997&view=chart>

Όπως φανερώνει το παραπάνω γράφημα, η πτώση του ποσοστιαίου ΑΕΠ ήταν κατακόρυφη. Συγκεκριμένα, από +9,4% κατά το έτος 2007, η οικονομία της Ισλανδίας γνώρισε ύφεση της τάξεως των 17 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ περίπου μέσα σε δύο χρόνια, καταλήγοντας έτσι στο επίπεδο του -6,5% κατά το έτος 2009.

Όπως είναι φυσικό, το ποσοστό ανεργίας ακολούθησε και αυτό μια ραγδαία πτωτική πορεία κατά την τριετία 2007-2010, όπως βλέπουμε παρακάτω:

2. Ποσοστό ανεργίας στην Ισλανδία 1997-2017

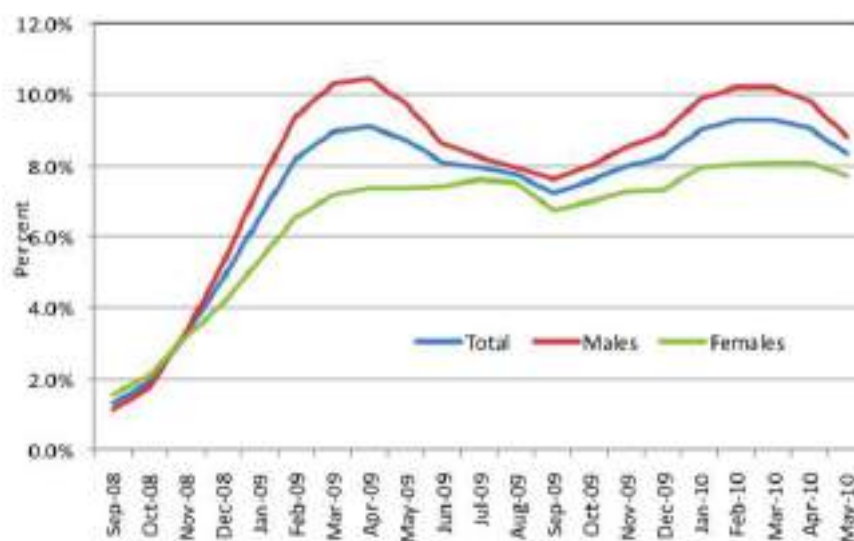

Πηγή: <https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.NE.ZS?end=2016&location=IS&start=1997&view=chart>

Συγκεκριμένα, ενώ το 2007 το επίπεδο ανεργίας ήταν μόλις 2,25% του εργατικού δυναμικού, το 2010 το αντίστοιχο ποσοστό είχε ανέλθει στο επίπεδο του 7,5%.

Όσον δε αφορά το ποσοστό ανεργίας των γυναικών -βάσει των στατιστικών στοιχείων που τότε διέθεσε η στατιστική υπηρεσία της χώρας – βλέπουμε ότι ήταν χαμηλότερη από εκείνη των αντρών κατά την περίοδο της μεγάλης ύφεσης που γνώρισε η ισλανδική οικονομία:

3. Σύγκριση ποσοστού ανεργίας ανδρών και γυναικών με το συνολικό ποσοστό ανεργίας¹⁵⁸

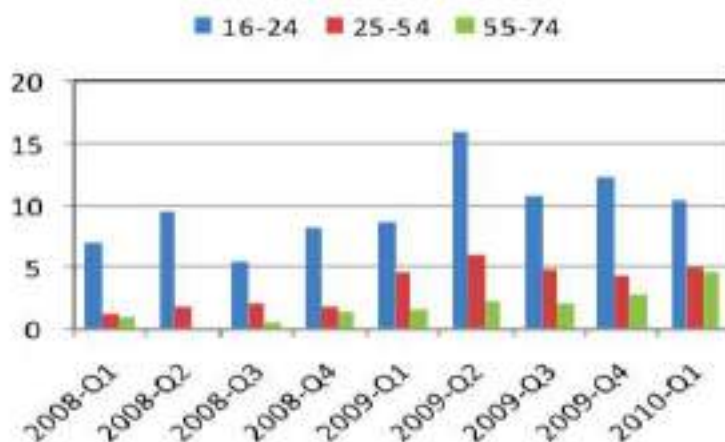

Πηγή: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=12048&langId=en>

Μάλιστα, η ανεργία στις γυναίκες της ηλικιακής ομάδας που μας απασχολεί στην παρούσα εργασία φαίνεται πιο ξεκάθαρα στο παρακάτω γράφημα:

¹⁵⁸ Προφανώς, το συνολικό ποσοστό παρουσιάζεται εδώ μεγαλύτερο από ότι στο προηγούμενο γράφημα λόγω του χρόνου που έλαβε χώρα η παρούσα μέτρηση. Η προσαρμοσμένη μέτρηση του ILO θεωρείται εδώ πιο έγκυρη.

**4.
Ποσοστό
ανεργίας
στις
γυναίκες
κατά
ηλικιακή
ομάδα
2008-
2010**

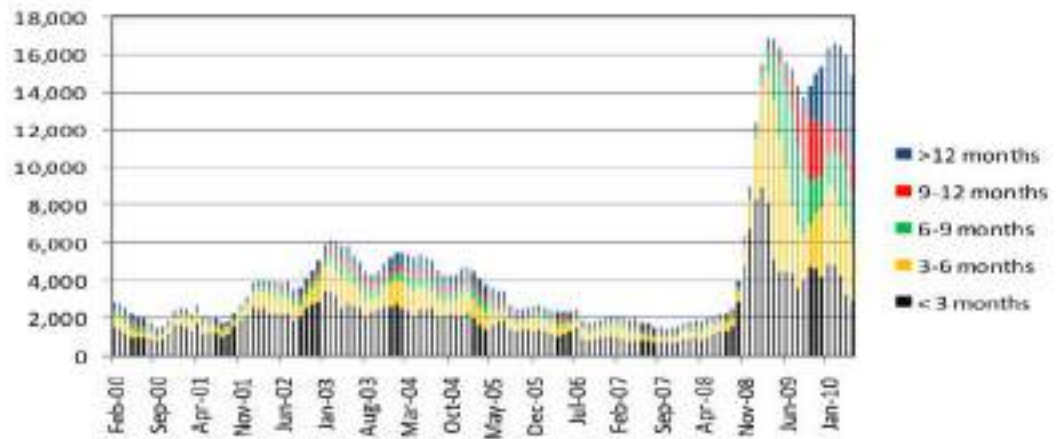

Πηγή: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=12048&langId=en>

Οι γυναίκες, λοιπόν, ηλικίας άνω των 25 ετών κατά την περίοδο της οικονομικής ύφεσης γνώρισαν μικρότερο ποσοστό ανεργίας από ότι εκείνες των νεότερων ηλικιών.

Τέλος, είναι σημαντικό να λάβουμε υπόψη τη φύση της ανεργίας για την οποία μιλάμε. Ο χρόνος που τα άτομα βρίσκονται εκτός εργασίας φαίνεται να είναι σχετικά μικρός διαχρονικά. Κατά την περίοδο της μεγάλης ύφεσης παρατηρούμε ότι η διάρκεια ανεργίας άνω των 12 μηνών παρουσιάζεται συγκριτικά σαφώς πιο αυξημένη, χωρίς όμως να ξεπερνάει τη βραχυπρόθεσμη ανεργία :

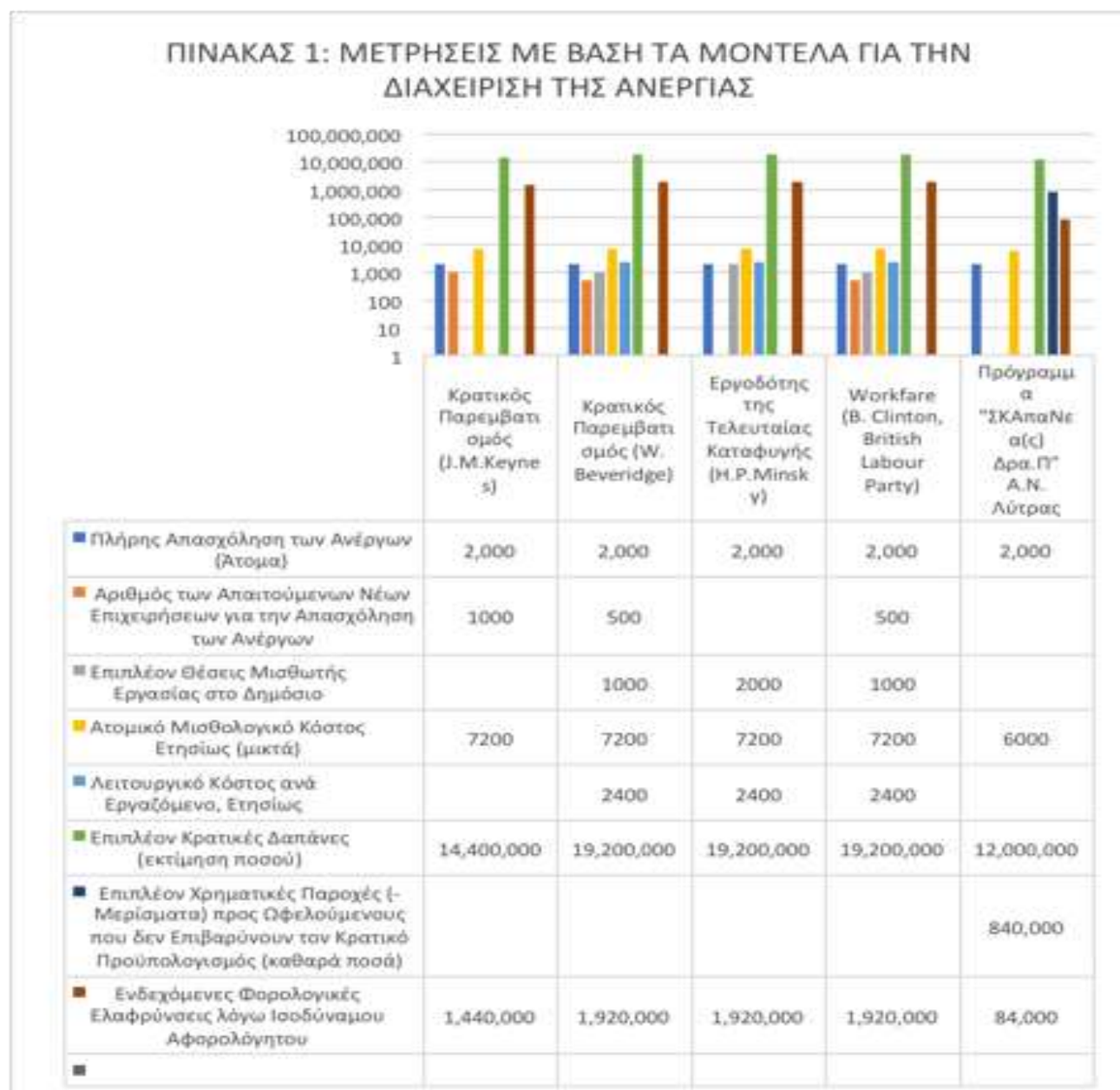
5. Διάρκεια ανεργίας και αριθμός ανέργων

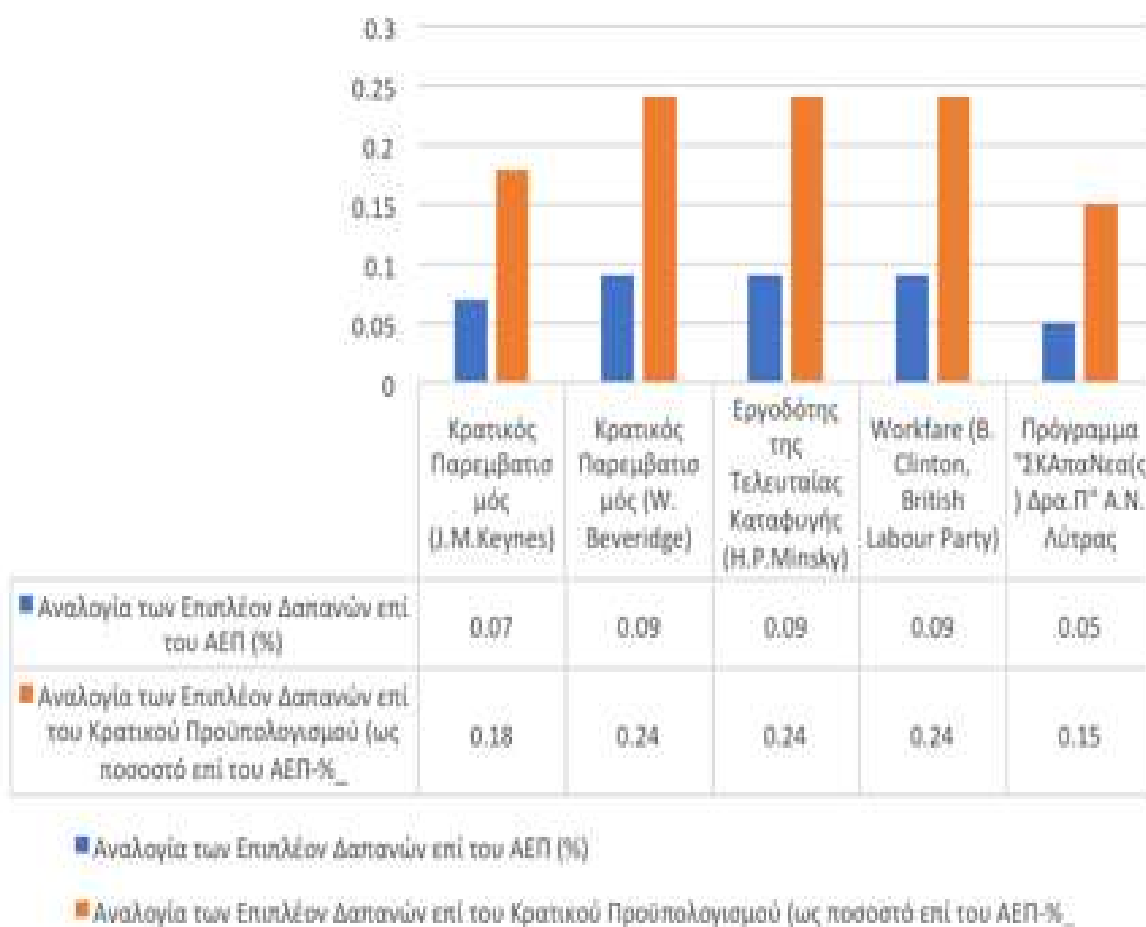
Πηγή: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=12048&langId=en>

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που προέχει είναι να επιστρέψουμε στο γράφημα 1 και να αναλογιστούμε πώς η Ισλανδία κατάφερε να αντιστρέψει το δυσμενές οικονομικό κλίμα στο οποίο εισήλθε κατά την περίοδο της κρίσης. Από 7,56% το 2010 η συνολική ανεργία περιορίστηκε σταθερά τα επόμενα χρόνια, φτάνοντας στο 2,98% το 2016. Προφανώς, το συγκεκριμένο ποσοστό θεωρείται πολύ χαμηλό για την εφαρμογή οποιουδήποτε μοντέλου αντιμετώπισης της ανεργίας, αφού το εν λόγω επίπεδο είθισται να θεωρείται ανεργία τριβής, δηλαδή ένα φυσιολογικό ποσοστό ανεργίας μιας οικονομίας που δεν βρίσκεται σε κρίση. Παρ' όλα αυτά, χάριν των αναγκών της παρούσας εργασίας θα παρουσιάσουμε συνοπτικά τα υπό εξέταση μοντέλα πριν αναζητήσουμε πιθανές απαντήσεις στο ερώτημα που θέτουμε.

Β. Σύγκριση μοντέλων αντιμετώπισης της ανεργίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΕΠ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο αριθμός των άνεργων γυναικών άνω των 25 ετών εκτιμάται στα 2.000 άτομα το 2016, αριθμός πολύ χαμηλός για την εφαρμογή οποιουδήποτε μοντέλου, όπως αναφέραμε πιο πάνω. Πρόκειται για το 0,6% του συνολικού πληθυσμού της χώρας, που ανέρχεται στα 334,252 άτομα. Αντιστοίχως, ο αριθμός αντιπροσωπεύει μόλις το 1,06% του συνολικού εργατικού δυναμικού (195,000). Παρ' όλα αυτά ας εξηγήσουμε τι δείχνουν οι πίνακες:

Με το μοντέλο του κρατικού παρεμβατισμού του J.M. Keynes απαιτούνται 1,000 νέες επιχειρήσεις για την απορρόφηση 2,000 ανέργων με μισθολογικό κόστος 7,200 USD κατ' άτομο. Η απαιτούμενη κρατική δαπάνη ανέρχεται στα 14,400.000 USD. Το ποσό που αντιστοιχεί σε φορολογικές ελαφρύνσεις ανέρχεται στα 1,440.000 USD. Μια τέτοια συνολική δαπάνη αντιπροσωπεύει το 0,07% του ΑΕΠ και αντιστοιχεί σε επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού κατά 0,18% του ΑΕΠ.

Τα επόμενα 3 μοντέλα παρουσιάζουν μικρές διαφορές και κρίνονται λιγότερο αποτελεσματικά. Συγκεκριμένα, τα μοντέλα Beveridge και Workfare δεν διαφέρουν καθόλου μεταξύ τους. Απαιτούν τη δημιουργία 500 νέων επιχειρήσεων, την προσφορά 1,000 θέσεων εργασίας από το δημόσιο τομέα, ενώ το μισθολογικό κόστος κατ' άνεργο άτομο ανέρχεται στα 7,200 USD. Για την υλοποίησή τους απαιτείται αύξηση των κρατικών δαπανών κατά 19,200,000 USD. Το δε ποσό που αντιστοιχεί σε φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω του ισοδύναμου αφορολόγητου εκτιμάται στα 1,920,000 USD. Η επιπρόσθετη δαπάνη αντιπροσωπεύει το 0,09% του ΑΕΠ ενώ η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού αντιστοιχεί στο 0,24% του ΑΕΠ.

Οι μικρές διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται σε πιθανή εφαρμογή του μοντέλου του Minsky αφορούν στον τρόπο απορρόφησης των άνεργων ατόμων. Εδώ και οι 2,000 άνεργες γυναίκες θα απορροφηθούν από τον “εργοδότη της τελευταίας καταφυγής”, δηλαδή το κράτος. Κατά τα άλλα, οι υπόλοιπες ενδεικτικές τιμές δεν διαφέρουν καθόλου από τα άλλα δύο μοντέλα.

Τέλος, το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) φαίνεται να είναι το πιο αποτελεσματικό, αφού δεν απαιτεί ούτε δημιουργία νέων επιχειρήσεων αλλά ούτε προσφορά θέσεων εργασίας από το δημόσιο τομέα. Με μικρότερες απολαβές για κάθε άτομο (6,000 USD), απαιτεί 12,000,000 USD σε κρατικές δαπάνες και μόλις 84,000 USD σε φοροαπαλλαγές. Επιπλέον, είναι το μόνο μοντέλο που προβλέπει 840,000 USD σε απολαβές προς τρίτους ιδιώτες που δεν επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του κράτους. Ως επιπλέον δαπάνη επί του ΑΕΠ αντιστοιχεί σε 0,05%, ενώ επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μόνο κατά 0,15% του ΑΕΠ.

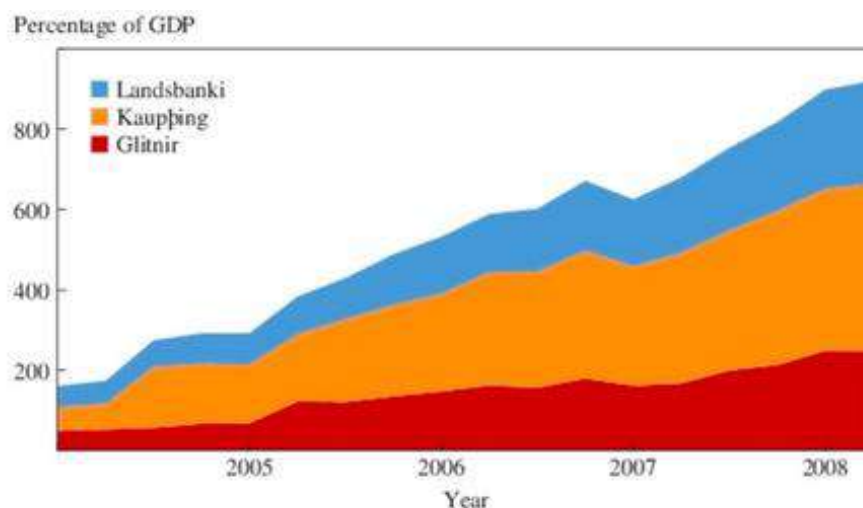
Ας επαναλάβουμε εδώ ότι η παρούσα σύγκριση λαμβάνει χώρα ως προαπαιτούμενο της παρούσας εργασίας. Στην πραγματικότητα, η κατάσταση της οικονομίας της υπό εξέταση χώρας δεν φαίνεται να απαιτεί την εφαρμογή οποιουδήποτε μοντέλου καταπολέμησης της ανεργίας, μιας και αυτή κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Πριν κλείσουμε όμως τη μελέτη μας, θα επιχειρήσουμε να παρουσιάσουμε συνοπτικά τον τρόπο που η Ισλανδία καταπολέμησε το πρόβλημα της ραγδαίας αύξησης της ανεργίας αμέσως μετά το πλήγμα της οικονομικής κρίσης.

Γ. Πως η Ισλανδία καταπολέμησε την ανεργία

Μια ενδιαφέρουσα και συνοπτική παρουσίαση της πολιτικής που ακολούθησε η Ισλανδία μας παραθέτουν οι G. Gunnlaugsson και J. Einarsdottir στο άρθρο τους *'All's well in Iceland?' Austerity measures, labour market initiatives, and health and well-being of children.*¹⁵⁹ Εκεί περιγράφουν την προ-κρίσης οικονομική μεγέθυνση που βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στον χρηματοπιστωτικό τομέα, ο οποίος αποδείχθηκε εύθραυστος, χωρίς έλεγχο και εποπτεία¹⁶⁰ και συνεπώς αδύνατο να μην οδηγηθεί σε κατάρρευση.

1. Οι οφειλές των τριών μεγαλύτερων τραπεζών της Ισλανδίας ως ποσοστό του ΑΕΠ της χώρας

Πηγή: “The Rise, Fall, and Resurrection of Iceland: A Postmortem Analysis of the 2008 Financial Crisis.” *Brookings Papers on Economic Activity*, 2017, σ. 191

Η επιπτώσεις στην οικονομία ήταν φυσικά τεράστιες, το ίδιο και στο πολιτικό σκηνικό. Η νεοφιλελεύθερη οικονομική πολιτική αντικαταστάθηκε – μέσω εκλογών στις αρχές του 2006- με μια πολιτική ατζέντα που θα έδινε προτεραιότητα στην προστασία του συστήματος πρόνοιας, της υποστήριξης των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και της ενίσχυσης της απασχόλησης. Το πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση ήτα η δημιουργία του Welfare Watch, μιας πλατφόρμας

¹⁵⁹

https://www.idunn.no/nordisk_valfardsforskning/2016/01/allis_well_in_iceland_austerity_measures_labour_market Στο *Nordisk välfärdsforskning / Nordic Welfare Research 01 / 2016 (Volum 1)*

¹⁶⁰ Αυτό διαβάζουμε και εδώ: BENEDIKTSDÓTTIR, SIGRÍÐUR, et al. “The Rise, Fall, and Resurrection of Iceland: A Postmortem Analysis of the 2008 Financial Crisis.” *Brookings Papers on Economic Activity*, 2017, pp. 191–281. JSTOR, JSTOR, www.jstor.org/stable/90019458. σ. 200-201

παρακολούθησης των κοινωνικών συνεπειών της οικονομικής κατάρρευσης, ώστε να χαρτογραφηθούν και να αντιμετωπιστούν τα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι διάφορες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Στο χώρο της εργασίας οι κυβερνητικές πρωτοβουλίες συμπεριέλαβαν μια σειρά προγραμμάτων που στόχο είχαν την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας.

Κατά τα έτη 2009-2010 εφαρμόστηκε το “Active Youth” (Ungt fólk til athafna), που επικεντρωνόταν στην αντιμετώπιση της νεανικής ανεργίας και ειδικά στους ανέργους από 16 έως 29 ετών. Στο τέλος αυτού του προγράμματος, που κόστισε περίπου 5,5 εκατομμύρια δολάρια στην κυβέρνηση¹⁶¹, 3000 από τους 5000 ανέργους που συμμετείχαν βρήκαν εργασία ή τουλάχιστον δεν ήταν πλέον τυπικά άνεργοι¹⁶². Το πρόγραμμα είχε ως στόχο την κινητοποίηση όλων των ανέργων αυτής της ηλικιακής ομάδας εντός 3 μηνών. Οι παροχές περιελάμβαναν ψυχολογική υποστήριξη και συμβουλευτική, εκπαιδευτικά προγράμματα ειδικά για τεχνικά επαγγέλματα, τη συνέχιση της επαγγελματικής κατάρτισης και της σχολικής σταδιοδρομίας σε περίπτωση που οι νέοι είχαν παρατήσει το σχολείο. Σε περίπτωση μη εγγραφής στο πρόγραμμα, τα άτομα έχαναν το δικαίωμα στο επίδομα ανεργίας. Ένα δεύτερο πρόγραμμα ήταν το “Working and Experience” (Þekking og reynsla). Στόχος ήταν η προώθηση της εθελοντικής εργασίας, ώστε οι άνεργοι να μην παραμένουν ανενεργοί. Ένα τρίτο πρόγραμμα, το “Working Road” (Vinnandi vegur), είχε ως στόχο τη δημιουργία 1.500 θέσεων εργασίας σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα με κόστος 16 εκατομμύρια δολάρια περίπου. Επίσης, το πρόγραμμα “Support” (Liðsstyrkur), επικεντρώθηκε στη μέριμνα για τα άτομα που είχαν απολέσει κάθε έννομο δικαίωμα σε οικονομική υποστήριξη από το κράτος και δεν είχαν πλέον πρόσβαση σε επιδόματα ανεργίας. Ακόμη, περισσότερα απ’ο2 εκατομμύρια δολάρια δαπανήθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό για τη δημιουργία θέσεων εργασίας κατά την καλοκαιρινή περίοδο για νέους φοιτητές και ανέργους¹⁶³.

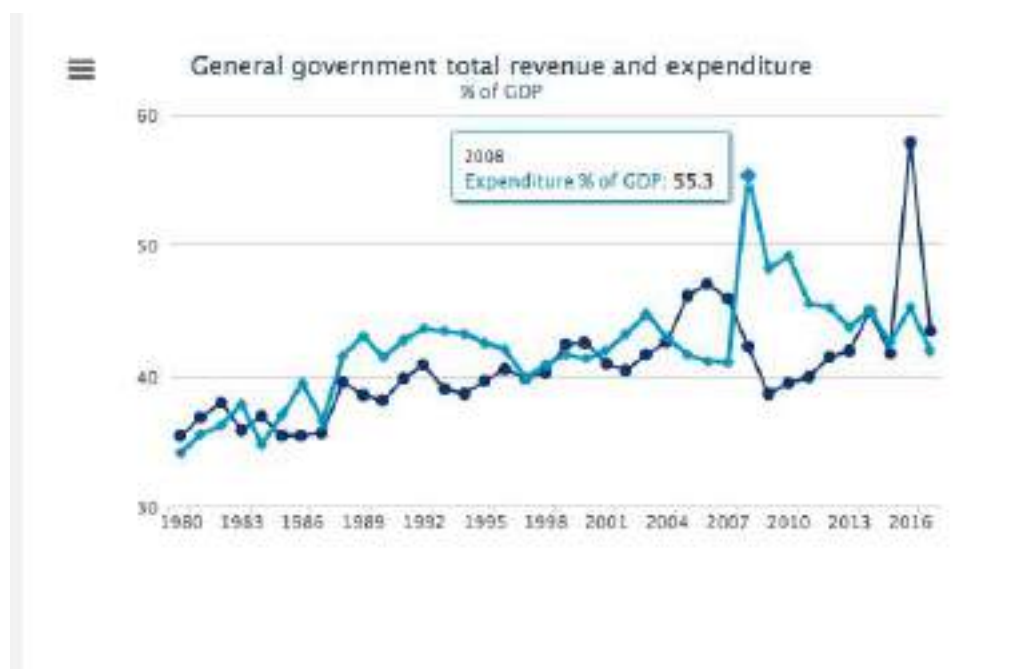
Όπως μπορούμε να υποψιαστούμε η τότε κυβέρνηση της Ισλανδίας για να πραγματοποιήσει αυτές τις δαπάνες στις προνοιακές πολιτικές δεν ακολούθησε μια πολιτική που απέβλεπε σε ισοσκελισμένο προϋπολογισμό. Αυτό βλέπουμε και κάτωθι:

161 Πηγή: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/content/youthwiki/44-inclusive-programmes-young-people-iceland#122>

162 European Employment Observatory, EEO Review: Long-term unemployment, 2012Iceland Sveinn Agnarsson Institute of Economic Studies, University of Iceland July 2012, σ. 10

163 Πηγή: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/content/youthwiki/44-inclusive-programmes-young-people-iceland#122>

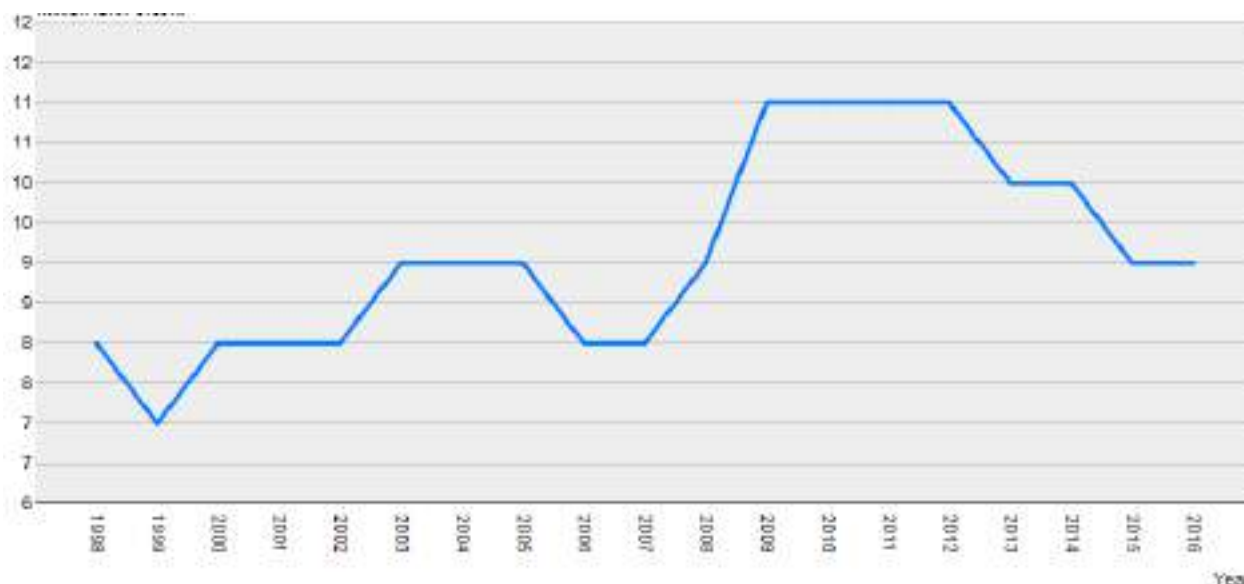
2. Έσοδα και Δαπάνες της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ

Πηγή: <https://www.statice.is/statistics/economy/public-finance/general-government/>

Επίσης, είναι φανερό ότι για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης οι δαπάνες στην κοινωνική προστασία αυξήθηκαν σημαντικά, όπως βλέπουμε εδώ:

3. Δαπάνες της γενικής κυβέρνησης στην κοινωνική προστασία ως ποσοστό του ΑΕΠ

Πηγή:

http://px.hagstofa.is/pxen/pxweb/en/Efnahagur/Efnahagur_fjaropinber_fjarmal_opinber_fjarmal_opinber/THJ05141.px/chart/chartViewLine/?rxid=e8e3a290-7adc-4c42-81e6-6114a61f841b

Δ. Συμπεράσματα

Είναι σαφές ότι η Ισλανδία πλέον έχει σταθεροποιήσει σε μεγάλο βαθμό την οικονομία της και έχει ξεπεράσει το πρόβλημα της διευρυμένης ανεργίας, η οποία άγγιξε κυρίως τους νέους από 16 έως 29 ετών από το 2008 και έπειτα. Το μείγμα πολιτικής που ακολούθησε φαίνεται να διαφέρει πολύ από εκείνο που εφαρμόστηκε – και συνεχίζει εν πολλοίς να εφαρμόζεται – στην Ελλάδα, φερεται. Η κυβέρνηση επέλεξε την ενίσχυση του κράτους πρόνοιας και την αύξηση των δαπανών στην κοινωνική προστασία και την τόνωση της απασχόλησης με σειρά προγραμμάτων που είχαν άμεσα αποτελέσματα, όπως το Youth in Action, που παρουσιάσαμε παραπάνω. Η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού φαίνεται να περιορίζεται σταδιακά όσο η οικονομία βελτιώνεται.

Ας σημειώσουμε όμως ότι, αν και οι συγκρίσεις είναι πάντα χρήσιμες, δεν θα πρέπει να παραγνωρίζουμε παράγοντες που ίσως διαφέρουν από χώρα σε χώρα και καθιστούν ένα συγκεκριμένο μείγμα πολιτικής περισσότερο ή λιγότερο κατάλληλο και δυνατό να εφαρμοστεί. Η Ισλανδία, για παράδειγμα, δεν είναι κράτος-μέλος της ΕΕ και δεν υπόκειται, συνεπώς, στους περιορισμούς που αφορούν τη δημοσιονομική πειθαρχία. Επίσης, ως οικονομία διαθέτει έναν σχεδόν ακλόνητο τομέα παραγωγής (αλιεία) και προσφάτως έχει βασίσει την οικονομική ανάπτυξή της σε νέους τομείς, όπως ο τουρισμός. Ακόμη, το είδος του χρέους είναι και αυτό σημαντικό. Η κατάρρευση των τριών μεγάλων τραπεζών έφεραν στο επίκεντρο τις οφειλές τους προς ιδιώτες σε δύο κυρίως χώρες (Η.Β. και Ολλανδία). Μέλημα της κυβέρνησης ήταν η προστασία των ημεδαπών καταθέσεων αλλά και η συγκράτηση του πληθωρισμού, στόχοι που ικανοποιήθηκαν με την ένταξη της χώρας σε πρόγραμμα του IMF. Τέλος, ο μικρός πληθυσμός της και οι αντιδράσεις που προκάλεσε, οι πιέσεις για άμεση παραίτηση της κυβέρνησης, οι έντονες κοινωνικές αντιδράσεις και η διεκδίκηση ενός κράτους πιο “φιλικό” προς τους πολίτες παρά προς εταιρικούς ομίλους και τράπεζες μας δείχνει ότι οικονομία και πολιτική αποτελούν ίσως αδιαίρετους τομείς.

Βιβλιογραφία και πηγές:

- BENEDIKTSDÓTTIR, SIGRÍÐUR, et al. “The Rise, Fall, and Resurrection of Iceland: A Postmortem Analysis of the 2008 Financial Crisis.” *Brookings Papers on Economic Activity*, 2017, pp. 191–281. JSTOR, [JSTOR, www.jstor.org/stable/90019458](http://www.jstor.org/stable/90019458)
- European Employment Observatory, EEO Review: Long-term unemployment, 2012 Iceland Sveinn Agnarsson Institute of Economic Studies, University of Iceland July 2012.

- Lytras, A. N. (2017). *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*. Αθήνα. Παπαζήσης.
- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ic.html>
- <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?end=2017&locations=IS&start=1997&view=chart>
- <https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.NE.ZS?end=2016&locations=IS&start=1997&view=chart>
- <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=12048&langId=en>
- https://www.idunn.no/nordisk_valfardsforskning/2016/01/alls_well_in_iceland_austerity_measures_labour_market
- <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/content/youthwiki/44-inclusive-programmes-young-people-iceland#122>
- <https://www.statice.is/statistics/economy/public-finance/general-government/>
- http://px.hagstofa.is/pxen/pxweb/en/Efnahagur/Efnahagur__fjaropinber__fjarmal_opinber__fjarmal_opinber/THJ05141.px/chart/chartViewLine/?rxid=e8e3a290-7adc-4c42-81e6-6114a61f841b

Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των Γυναικών ηλικίας 25+.

Η περίπτωση της Αργεντινής.

Γενικά χαρακτηριστικά της Αργεντινής

Η Αργεντινή είναι η δεύτερη μεγαλύτερη σε έκταση χώρα της Λατινικής Αμερικής, με πρωτεύουσα το Μπουένος Άιρες και πληθυσμό 43.847.277¹⁶⁴. Αποτελεί μέλος των G20 και σήμερα είναι η τρίτη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη της Λατινικής Αμερικής μετά την Βραζιλία και τη Χιλή. Στις αρχές βέβαια του προηγούμενου αιώνα, μετά την ανεξαρτησία της από την Ισπανία, η Αργεντινή υπήρξε για χρόνια η μεγαλύτερη οικονομία της Λατινικής Αμερικής, σε σημείο που θεωρούνταν άξια ανταγωνίσιμη της οικονομίας των Η.Π.Α. Μάλιστα το 1913 αποτελούσε τη δέκατη μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως, η οποία βασιζόταν κυρίως στην αγροτική παραγωγή όπως και σήμερα.

Η περίοδος που ακολούθησε, κυρίως μετά την παγκόσμια οικονομική κρίση του 1930 άλλαξε την οικονομία και τα ως τότε δεδομένα στοιχεία της χώρας. Η οικονομική κρίση, η συνεχής πολιτική αστάθεια και τα αυταρχικά καθεστώτα τα οποία επιβλήθηκαν στη χώρα μέχρι την εγκαθίδρυση του δημοκρατικού καθεστώτος το 1983 επηρέασαν την δομή και την οικονομική πολιτική της χώρας. Ήδη από την δεκαετία του 80', η χώρα αντιμετώπιζε πρόβλημα υπερπληθυσμού που σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνούσε κατά πολύ το 100% με αποκορύφωμα την περίοδο του 1990 όπου ο πληθωρισμός ξεπέρασε το 7000%. Ως αποτέλεσμα, από το 1991 μέχρι και το 2002, η Αργεντινή βίωσε μία από τις μεγαλύτερες οικονομικές κρίσεις των τελευταίων ετών η οποία έληξε με την χρεωκοπία της χώρας και την έντονη αγανάκτηση του λαού.

Το 1991 η Αργεντινή, προώθησε μία σειρά από μεταρρυθμίσεις οι οποίες αποτελούσαν μέρος του πακέτου "Washington Consensus" γνωστό ως *Σχέδιο μετατρεψιμότητας*. Το πακέτο αυτό ήταν η πρόταση των Η.Π.Α. για την ανάκαμψη των οικονομιών στις αναπτυσσόμενες χώρες και την αποφυγή της χρεωκοπίας. Στηριζόταν κυρίως στην νομισματική διάρθρωση και για αυτό απαιτούσε την στήριξη των διεθνών οργανισμών και κυρίως του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Σε αυτό

¹⁶⁴<https://www.populationpyramid.net/argentina/2016/> επίσκεψη 10/5/2018

το πλαίσιο, η βασική μεταρρύθμιση στην οποία προχώρησε η Αργεντινή ήταν το "Currency Board", η ισοτιμία δηλαδή του νέου νομίσματος "πέσο" με το αμερικάνικο δολάριο. Σε συνδυασμό με την στήριξη των ιδιωτικοποιήσεων και μίας πιο ελεύθερης αγοράς εργασίας, η χώρα κατάφερε να προσελκύσει ξένες επενδύσεις και να επανατοποθετηθεί στο παιχνίδι της παγκόσμιας αγοράς. Αυτές οι συνθήκες κατέστησαν ευκολότερη τη διαδικασία δανεισμού της χώρας, και η ισοτιμία διευκόλυνε τις εξαγωγές και τις εισαγωγές στην χώρα. Με βάση τα πρώτα αυτά αποτελέσματα και συμπεριλαμβάνοντας και την πτώση και ισορροπία του πληθωρισμού, το πρόγραμμα θεωρούνταν επιτυχημένο και η πιθανότητα χρεωκοπίας φαινόταν πια παρελθόν.

Η κατάσταση ευφορίας όμως στη χώρα δεν κράτησε για πολύ καθώς ενώ ο πληθωρισμός μειωνόταν, αυξάνονταν άλλοι δείκτες όπως το δημόσιο χρέος. Επιπλέον, η ανεργία που από το ποσοστό του 7,5% το 1991 αυξήθηκε μέσα σε τέσσερα χρόνια κατά 8 μονάδες αγγίζοντας το 1995 το 15,5% και ακολουθώντας μία αυξομειωτική τάση και για τα επόμενα χρόνια¹⁶⁵. Μετά την κρίση της Tequila το 1995 και την απότομη αύξηση της ανεργίας, η Αργεντινή εφάρμοσε ένα πρόγραμμα καταπολέμησης της ανεργίας με την υποστήριξη και την εποπτεία της Παγκόσμιας Τράπεζας με την ονομασία Trabajar. Θεωρητικά, το πρόγραμμα έμοιαζε καθολικό, στοχευόμενο στους άνεργους ηλικίας άνω των 18 ετών, αλλά ο δημοσιονομικός περιορισμός οδήγησε στην ασαφή εφαρμογή του και έτσι δεν ωφέλησε ποτέ περισσότερο από το 15% των ανέργων. Παρά τον ρόλο της ομοσπονδιακής κυβέρνησης ως επικεφαλής διαχείρισης και πόρων τα κονδύλια που συνδέονται περισσότερο με τις τοπικές κυβερνήσεις και τις ΜΚΟ δίνοντάς τους την εξουσία να αποφασίζουν ποιοι θα συμμετείχαν στο πρόγραμμα και ποιοι όχι. Το πρόγραμμα Trabajar ωφέλησε σε όλα τα χρόνια της εφαρμογής του 350.000 άτομα δίνοντάς τους εργασία στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα ή και σε κάποιο πρόγραμμα κοινωνικής εργασίας.

Η κυβέρνηση, δίνοντας βάση στην εξωτερική οικονομική πολιτική ως μέσο ανόρθωσης της οικονομίας, δεν εστίασε την εσωτερική ευημερία και την καταπολέμηση της φτώχειας. Τα πραγματικά στοιχεία σχετικά με την απορρόφηση

¹⁶⁵Pavlina R. Tcherneva, Beyond Full Employment: The Employer of Last Resort as an Institution for Change, Working Paper No. 732, Levy Economics Institute of Bard College September 2012.

των εσόδων άργησαν να φανούν. Προς τα τέλη όμως της δεκαετίας του 1990 τρία σημαντικά οικονομικά γεγονότα ξαναγύρισαν την οικονομία της Αργεντινής στην ύφεση:

- Αρχικά, η στάση πληρωμών που κήρυξε η Ρωσία το 1998 είχε σημαντικό αντίκτυπο στα έσοδα της χώρας τόσο από τις εξαγωγές στην Ρωσία όσο και από την ζήτηση εξαγωγίμου προϊόντος από τις άλλες χώρες τις οποίες επηρέασε η απόφαση της Ρωσίας,
- Δεύτερον, η υποτίμηση του νομίσματος της Βραζιλίας απέναντι στο δολάριο αλλά και τα νομίσματα των άλλων χωρών της Λατινικής Αμερικής,
- Τέλος η ταυτόχρονη ανατίμηση του Αμερικάνικου δολαρίου.

Συγκεκριμένα, τα δύο τελευταία συμβάντα σε συνδυασμό με το Currency Board της Αργεντινής έφερε καταστρεπτικά αποτελέσματα αναδεικνύοντας τα λάθη του Σχεδίου Μετατρεψιμότητας. Το 2002 η κυβέρνηση κήρυξε πτώχευση κάτι που είχε ως αποτέλεσμα την εμφανή δυσaréστηση του λαού και την εκκίνηση σοβαρών λαϊκών κινητοποιήσεων με την συμμετοχή ανθρώπων από όλες τις κοινωνικές τάξεις. Η δυσaréσκεια του λαού κορυφώθηκε το Δεκέμβριο του 2001, όταν το Μπουένος Άιρες εξερράγη: τριάντα άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στις συγκρούσεις με την αστυνομία και η χώρα κηρύχθηκε σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Την ίδια ώρα, ο πρόεδρος της χώρας, Ντε Λα Ρούα εγκατέλειπε το Προεδρικό Μέγαρο με ελικόπτερο. Η αδυναμία της να καλύψει τις υποχρεώσεις της ουσιαστικά έθεσε την Αργεντινή εκτός διεθνών αγορών, σταματώντας απότομα τη ροή των επενδύσεων προς τη χώρα.

Η ανάκαμψη της χώρας και η εφαρμογή του προγράμματος Minsky/Employer of LastResort (ELR) 2003¹⁶⁶

Μετά την κρίση του 2001, η αλλαγή στη συνολική κοινωνική πολιτική ήταν κάτι περισσότερο από πολιτική ανάγκη. Η ανεργία εκείνη την περίοδο έφθανε σχεδόν το 25% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, και η φτώχεια έπληττε σχεδόν το 42% των νοικοκυριών. Κάτω από την πίεση και τις της Παγκόσμιας Τράπεζας, το Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας επέλεξε προγράμματα εισοδήματος που στοχεύουν σε συγκεκριμένους τομείς και βασίστηκαν σε επιδόματα τέκνων για τους φτωχούς. Η

¹⁶⁶Pavlina R. Tcherneva, Beyond Full Employment: The Employer of Last Resort as an Institution for Change, Working Paper No. 732, Levy Economics Institute of Bard College September 2012.

Αργεντινή είχε ανάγκη να υιοθετήσει διαρθρωτικές πολιτικές και μέτρα για τη εκ νέου προσαρμογή της στη διεθνή αγορά. Έπρεπε να καθορίσει μια νέα στρατηγική για να διαχειριστεί τις κοινωνικές απαιτήσεις που είχαν οδηγήσει στην πτώση της προηγούμενης διοίκησης. Η μακροχρόνια περίοδος πολιτικής αστάθειας και κοινωνικής εξέγερσης, άρχισε να αλλάζει με την εκλογή του Νέου πρόεδρου της χώρας Νέστορ Κίρχνερ/Κίρτσερ το 2003 ο οποίος δρομολόγησε την ανάκαμψη της χώρας. Ο Κίρχνερ κήρυξε στάση πληρωμών, πετυχαίνοντας διαγραφή της τάξης του 75% του δημόσιου χρέους. Το 2002 αποφασίστηκε η εγκατάλειψη του C.B. και η υποτίμηση του peso. Συγκεκριμένα, προχώρησε αρχικά σε αναγκαστική στάση πληρωμών στο ύψους 132 δισεκατομμυρίων δολαρίων χρέος¹⁶⁷. Επιπλέον, αποπλήρωσε το δάνειο προς το Δ.Ν.Τ. για να έχει μεγαλύτερη ευχέρεια κινήσεων και προχώρησε σε διαγραφή μεγάλου μέρους του εξωτερικού χρέους κρατώντας παράλληλα υποτιμημένο το πέσο. Η Αργεντινή αρχίζει να συνέρχεται και να γίνεται και πάλι ανταγωνιστική. Η χώρα με την υποτίμηση του νομίσματος της, την τόνωση των εξαγωγών της και την προστασία της εργασίας κατόρθωσε σταδιακά να ισορροπήσει.

Η νέα μακροοικονομική οργάνωση επέτρεψε την υιοθέτηση περισσότερων παραδοσιακών κεϋνσιανών μέσων, όπως το κράτος ως εργοδότης της έσχατης λύσης. Η ζήτηση από την πλειοψηφία του πληθυσμού για την ανάκαμψη της απασχόλησης ώθησε την κυβέρνηση να εισαγάγει ένα τεράστιο πρόγραμμα απασχόλησης, το πρόγραμμα Jefes y Jefas de Hogar Desocupados (Πρόγραμμα ανέργων ανδρών και γυναικών αρχηγών νοικοκυριών). Το πρόγραμμα αυτό, το οποίο αντιπροσώπευε αρχικά λιγότερο από το 1% του ΑΕΠ (μέχρι το τέλος του προγράμματος έφτασε μόλις το 4,9%) , άνοιξε το δρόμο για τη μείωση των περιοριστικών αποτελεσμάτων που διαφορετικά θα είχαν προκαλέσει καταστροφική υποτίμηση του νομίσματος. Όσο αφορά την καταπολέμησης της ανεργίας αξίζει να σημειωθεί ότι στην αρχή του προγράμματος, η ανεργία έφτανε το 21% και στο τέλος του προγράμματος το 2008 μειώθηκε στο 8,4%. Το σχέδιο Jefes προέβλεπε καταβολή 150 pesos το μήνα σε έναν αρχηγό νοικοκυριού για τουλάχιστον 4 ώρες καθημερινής εργασίας. Οι συμμετέχοντες εργάστηκαν κυρίως σε κοινοτικά προγράμματα και κατευθύνθηκαν σε εκπαιδευτικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένης της ολοκλήρωσης της βασικής εκπαίδευσης. Για να είναι επιλέξιμες, το νοικοκυριό έπρεπε να έχει παιδιά κάτω των

¹⁶⁷ αποτέλεσε την μεγαλύτερη στην μέχρι τότε ιστορία πτώχευση κράτους.

18 ετών, άτομα με αναπηρία ή έγκυο γυναίκα. Τα νοικοκυριά περιορίζονταν γενικά σε έναν συμμετέχοντα στο πρόγραμμα Jefes.

Η Αργεντινή σήμερα

Παρά τις δυσκολίες των περασμένων δεκαετιών, η Αργεντινή σήμερα συνεχίζει να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες της Λατινικής Αμερικής. Συγκεκριμένα, το Α.Ε.Π. της χώρας για το 2016 ήταν 545,124 δις δολάρια και παρόλο που τα έξοδά της υπερβαίνουν τα έσοδα, δεν θυμίζει σε καμία περίπτωση την κατάσταση που βρισκόταν την δεκαετία του 1990. Η συνολική ανεργία κυμαίνεται στο 5% και είναι φανερά μειωμένη. Έχει αρκετά υψηλό ποσοστό μισθωτής απασχόλησης (κοντά στο 80%) αλλά όχι τόσο μεγάλο ποσοστό εργοδοτών καθώς δεν ξεπερνούν το 4,13% (περίπου 4,500). Τα τελευταία χρόνια, παρατηρείτε τέλος μία πτώση στους αυτοαπασχολούμενους που κυμαίνονται στο 19%.

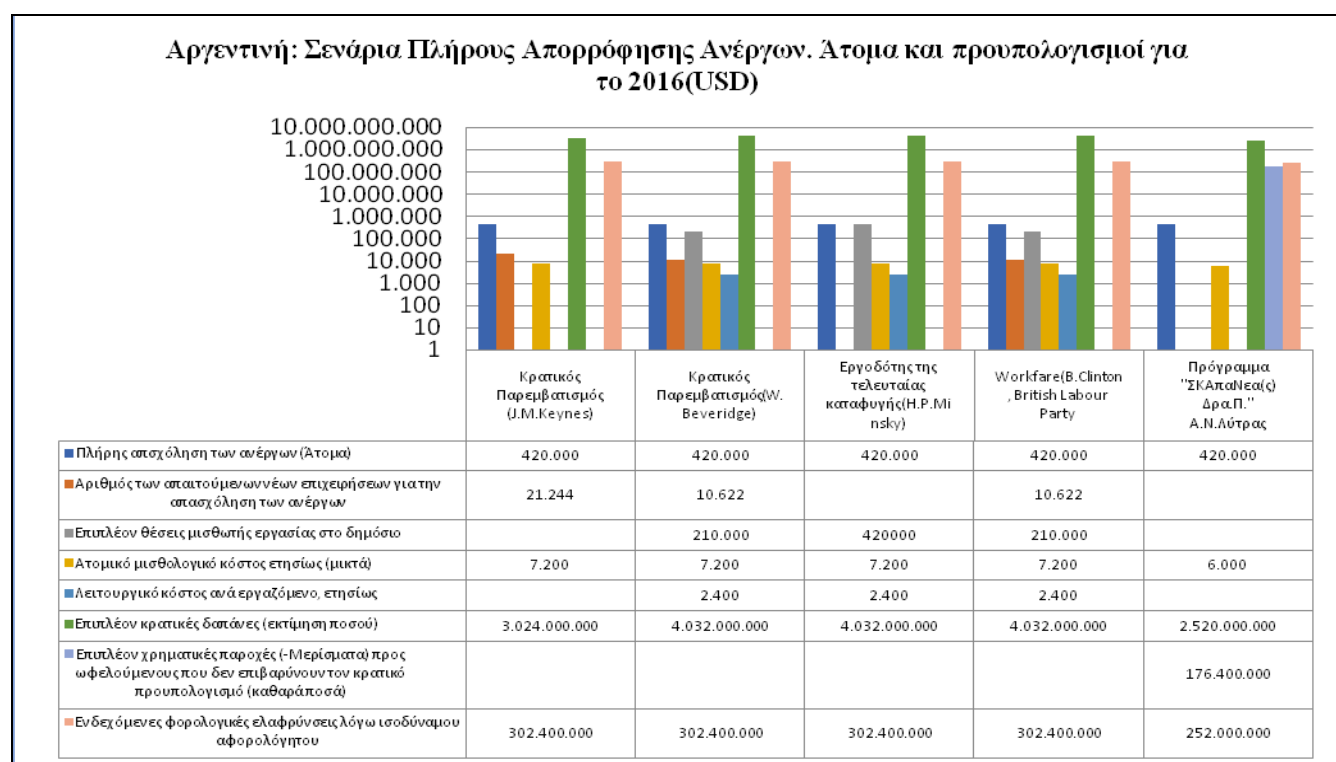
Γυναικεία απασχόληση

Παρατηρώντας τα ποσοστά της γυναικείας ανεργίας και απασχόλησης στην Αργεντινή, παρατηρούμε αρκετές ομοιότητες με το ελληνικό παράδειγμα. Αρχικά αξίζει να σημειωθεί ότι μόνο στην Ελλάδα και την Αργεντινή η γυναικεία ανεργία είναι υψηλότερη της ανδρικής. Συγκεκριμένα η ανδρική ανεργία ανέρχεται στο 4,3% ενώ η γυναικεία στο 5,9 του συνολικού γυναικείου πληθυσμού της χώρας.

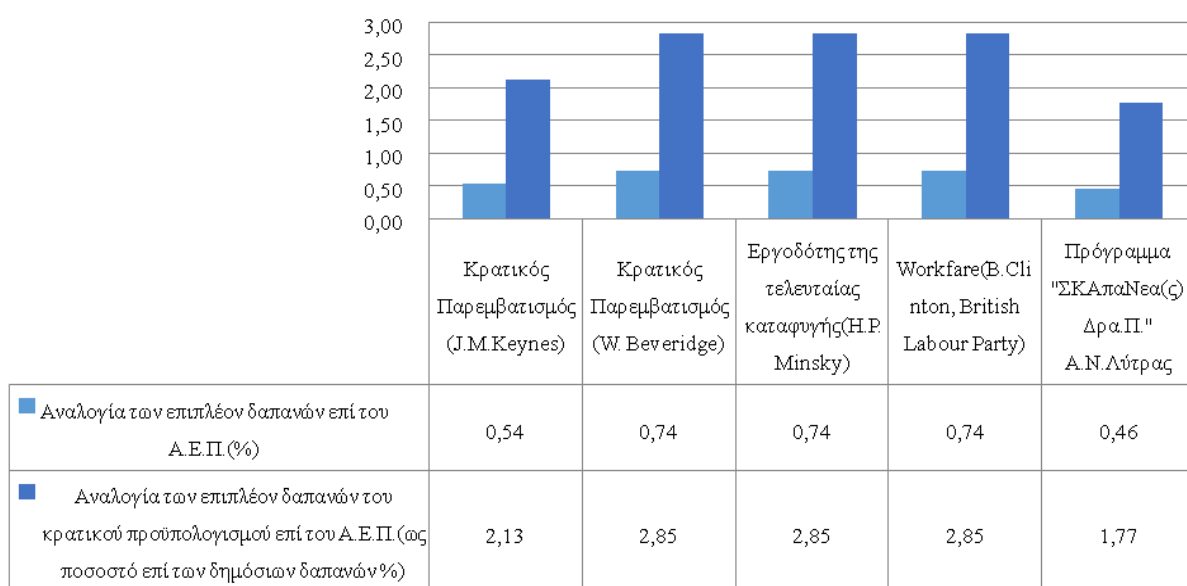
Μετά την χρεοκοπία της χώρας παρατηρούμε μία αύξηση της γυναικείας απασχόλησης που συνοδεύεται από μία ταυτόχρονη μείωση των γυναικών-συμβουλευθόντων μελών. Η εξήγηση αυτού του φαινομένου είναι απολύτως λογική καθώς, η φτώχεια και η γενικότερη οικονομική κατάσταση ώθησαν πολλές μη εργαζόμενες γυναίκες να βγουν στην αγορά εργασίας. Σε αυτό βοήθησε και η ευκαιρία που τους δόθηκε από το πρόγραμμα Jefes y Jefas de Hogar Desocupados (Πρόγραμμα ανέργων ανδρών και γυναικών αρχηγών νοικοκυριών). Οι γυναίκες εργοδότες αποτελούν περίπου το $\frac{1}{4}$ δηλαδή κοντά στο 25% του συνολικού γυναικείου πληθυσμού.

Τα μοντέλα καταπολέμησης της ανεργίας

Σε αυτό το μέρος, θα εξετάσουμε τη προσαρμογή των 5 ήδη υπαρχόντων μοντέλων καταπολέμησης της ανεργίας στην χώρα. Τα μοντέλα είναι η θεωρία του **J. M. Keynes**, η θεωρία του **W. Beveridge**, η θεωρία του εργοδότη της τελευταίας καταφυγής του **Hyman P. Minsky**, η πολιτική Workfare του Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Βρετανίας και το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π του Α. Λύτρα Συγκεκριμένα, θα προσομοιάζουμε τα μοντέλα στην καταπολέμηση της γυναικείας ανεργίας σε ηλικίες 25 έως 64 ετών, του ενεργού δηλαδή γυναικείου πληθυσμού. Για την προσαρμογή του προγράμματος χρειάστηκε να χρησιμοποιηθούν τα παρακάτω στοιχεία. α) ο άνεργος γυναικείος πληθυσμός της χώρας (420,000), β) τα Α.Ε.Π. (545,124δισ) της χώρας καθώς και τα συνολικά έξοδα του προϋπολογισμού (141,7δισ) , γ) το μέσο μέγεθος επιχείρησης (19,4) δ) το ατομικό μισθολογικό κόστος που ανέρχεται στα 600USDγια κάθε πρόγραμμα καθώς και ε) τα λειτουργικά έξοδα για όποιο πρόγραμμα θεωρούνται απαραίτητα και που ανέρχονται στα 200USD. Με βάση λοιπόν αυτά τα στοιχεία:

Αργεντινή: Η αναλογία των επιπλέον δαπανών για την πλήρη απασχόληση των ανέργων, ως ποσοστό του Α.Ε.Π.

Αναλυτικότερα...

Εφαρμόζοντας το πρόγραμμα Κρατικού Παρεμβατισμού του Keyens, παρατηρούμε ότι για την υλοποίηση του και την απασχόληση και των 420.000 ανέργων γυναικών, είναι απαραίτητη η δημιουργία 21.244 νέων επιχειρήσεων. Το ετήσιο μισθολογικό κόστος ανέρχεται στα 7200USD. Οι κρατικές δαπάνες ανέρχονται στα 3.024.000.000USD. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου θα είναι 302.400.000USD. Η αναλογία των δαπανών επί του ΑΕΠ είναι στο 0,54% και επί του κρατικού προϋπολογισμού στο 2,13%.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα Κρατικού Παρεμβατισμού του W. Beveridge, για την καταπολέμηση της ανεργίας, ενδείκνυται η απασχόληση των γυναικών τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Με βάση αυτό απαιτείται η δημιουργία 10.622 νέων επιχειρήσεων και 210.000 θέσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα. Το ετήσιο μισθολογικό κόστος ανέρχεται στα 7200USD ενώ απαιτείται και ένα λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο για την διεκπεραίωση του προγράμματος που ανέρχεται στα 2.400USD. Οι κρατικές δαπάνες φτάνουν τα 4.032.000.000USD ενώ οι ενδεχόμενες

φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου θα είναι 302.400.000USD. Τέλος, η αναλογία των δαπανών επί του ΑΕΠ είναι στο 0,74% και επί του κρατικού προϋπολογισμού στο 2,85%.

Σύμφωνα με το μοντέλο «Εργοδότης της τελευταίας καταφυγής» του Minsky, το κράτος καλείται να δημιουργήσει θέσεις εργασίας για την απορρόφηση όλων των ανέργων γυναικών με σταθερό μισθό. Συνεπώς, θα πρέπει να δημιουργηθούν 420.000 θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο με ατομικό μισθολογικό κόστος 7200USD ετησίως και λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο 2400USD. Οι κρατικές δαπάνες φτάνουν τα 4.032.000.000USD ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου θα είναι 302.400.000USD. Η αναλογία των δαπανών επί του ΑΕΠ είναι στο 0,74% και επί του κρατικού προϋπολογισμού στο 2,85%.

Για την υλοποίηση του προγράμματος Workfare του Κλίντον και των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο, απαιτείται η δημιουργία 10.622 νέων επιχειρήσεων για την απασχόληση στον ιδιωτικό και 210.000 επιπλέον θέσεων μισθωτής εργασίας στον δημόσιο τομέα. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ανέρχεται και πάλι στα 7200USD το χρόνο και 2400USD για το λειτουργικό κόστος, ανά εργαζόμενο. Έτσι, οι κρατικές δαπάνες κοστολογούνται στα 4.032.000.000USD και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου είναι 302.400.000USD. Η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ αντιστοιχεί σε 0,74% και επί των κρατικών δαπανών σε 2,85%.

Το τελευταίο μοντέλο που μελετήθηκε είναι το μοντέλο Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π. του Ανδρέα Λύτρα και αποτελεί μία διαφορετική και καινοτόμα πρόταση για την καταπολέμηση της ανεργίας παρουσιάζοντας διαφορές από τα προηγούμενα μοντέλα. Συγκεκριμένα καθώς σύμφωνα με τη θεωρία οι άνεργοι εργάζονται ως αυτόνομοι εργαζόμενοι και η χρηματοδότηση τους πραγματοποιείται αρχικά από την ειδική κρατική χρηματοδότηση και στη συνέχεια από τους πολίτες-καταναλωτές, οι οποίοι αγοράζουν τις υπηρεσίες των απασχολούμενων. Άρα λοιπόν για την υλοποίηση του δεν απαιτείται η δημιουργία νέων επιχειρήσεων ή νέων θέσεων εργασίας στο δημόσιο. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ανέρχεται και πάλι στα 6000USD το χρόνο και δεν απαιτούνται επιπλέον κρατικές δαπάνες καθώς την διαδικασία αναλαμβάνει ο εκάστοτε υπάρχων κρατικός θεσμός. Όσον αφορά τις κρατικές δαπάνες κοστολογούνται στα 2.520.000.000USD. Στην υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος απαιτούνται ακόμα επιπλέον χρηματικές παροχές προς τους ωφελούμενους, οι οποίες όμως δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό,

ανέρχονται στα 176.400.000USD. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις λόγω αφορολογήτου είναι 302.400.000USD. Η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ αντιστοιχεί σε 0,44% και επί των κρατικών δαπανών σε 1,77%.

Στην προσομοίωση των μοντέλων στην χώρα της Αργεντινής, παρατηρούμε ότι σε θεωρητικό τουλάχιστον επίπεδο, όλα τα προγράμματα μπορούν να εφαρμοστούν καθώς η χώρα τηρεί όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Παρά όμως που θεωρητικά δεν υπάρχει κάποιο ιδιαίτερο κώλυμα, λόγω των ιδιαιτεροτήτων και των προσφάτων ακόμα γεγονότων δημιουργούνται προβλήματα στην εφαρμογή κάποιων προγραμμάτων. Μελετώντας λοιπόν, πιο αναλυτικά τα πέντε σενάρια θα μπορούμε να βγάλουμε τα εξής συμπεράσματα. Αρχικά, τα προγράμματα κρατικού παρεμβατισμού των W. Beveridge, η πολιτική Workfare του Κλίντον και των Νέων Εργατικών της Βρετανίας ενώ αποτελούν αποτελεσματικές επιλογές, απαιτούν την δημιουργία νέων θέσεων μισθωτής εργασίας. Η μισθωτή εργασία όμως είναι ήδη πολύ υψηλή στην Αργεντινή και για αυτόν τον λόγο δεν θεωρώ ότι η εφαρμογή τους είναι η καλύτερη δυνατή λύση καθώς θα ήταν καλύτερο να δοθεί έμφαση σε άλλους τομείς απασχόλησης οι οποίοι πάσχουν αριθμητικά και ειδικά στο ζήτημα της γυναικείας συμμετοχής. Στην εφαρμογή του προγράμματος «Εργοδότης της τελευταίας καταφυγής» του Hyman P. Minsky μπορούμε να κάνουμε δύο βασικές παρατηρήσεις. Από τη μία πλευρά, το γεγονός ότι έχει ήδη εφαρμοστεί και μάλιστα πρόσφατα στην χώρα, σημαίνει αυτόματα ότι υπάρχει και η σχετική εμπειρία για τον τρόπο εφαρμογής. Από την άλλη πλευρά, δεδομένου ότι το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε μόλις το 2008, δεν θεωρώ ότι υπάρχει περιθώριο για εκ νέου απασχόληση τόσο μεγάλου αριθμού γυναικών στο δημόσιο τομέα, δεδομένου των υπαρχόντων μεγεθών μισθωτής απασχόλησης.

Αντίθετα, κατά την εφαρμογή του προγράμματος Κρατικού Παρεμβατισμού του Keyens απαιτείται η δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Βάσει και πάλι των τελευταίων μετρήσεων που αναφέρονται και παραπάνω, η αύξηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας είναι κάτι που η Αργεντινή έχει ανάγκη στη δεδομένη χρονική στιγμή. Επιπλέον, εκτός από την καταπολέμηση της γυναικείας ανεργίας, η εφαρμογή του προγράμματος θα συμβάλει θετικά και γενικότερα στην τόνωση της τοπικής επιχειρηματικότητας, ένας τομέας που αποτελεί βασικό κομμάτι της Αργεντινής και που συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στην οικονομική ανάκαμψη (κυρίως λόγω των

εξαγωγών) μετά την κρίση του 2000. Τέλος το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π μπορούμε να πούμε ότι είναι σίγουρα η πιο οικονομική λύση για την καταπολέμηση της ανεργίας καθώς απορροφά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής μόνο το 1,77% του κρατικού προϋπολογισμού. Επιπλέον το γεγονός ότι προωθεί την αυτοαπασχόληση είναι κάτι που θα μπορούσε να συμβάλει στην αύξηση της επιχειρηματικότητας – όπως και το πρόγραμμα του Keyens- Η συγκεκριμένη δυνατότητα, θα μπορούσε να λειτουργήσει ως κίνητρο για ορισμένες γυναίκες, ώστε να εισχωρήσουν στον επιχειρηματικό χώρο με το πέρας του προγράμματος. Το πρόβλημα με την συγκεκριμένη πολιτική είναι το γεγονός ότι οι περισσότερες άνεργες γυναίκες στην Αργεντινή ανήκουν στο ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό πράγμα που θα περιόριζε σε μεγάλο βαθμό τους τομείς αυτοαπασχόλησης τους.

Κλείνοντας, παρατηρούμε ότι το πρόγραμμα του Keyens και το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π του Α. Λύτρα αποτελούν τις καλύτερες επιλογές για την καταπολέμηση της γυναικείας ανεργίας στην Αργεντινή. Επιπλέον η εμπειρία από την εφαρμογή από τις αρμόδιες υπηρεσίες απασχόλησης αρκετών και διαφορετικών προγραμμάτων απασχόλησης τις τελευταίες δεκαετίες, τα περισσότερα από τα οποία ήταν προσαρμοσμένα στην θεωρία του Keyens, θα μπορούσε να φανεί χρήσιμη και για τα δύο προγράμματα. Τόσο όμως από το ζήτημα του κόστους όσο και από τη σκοπιά του γενικότερου οφέλους, το πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π, θεωρώ ότι αποτελεί την καλύτερη επιλογή. Εκτός λοιπόν από το γεγονός ότι αποτελεί ην οικονομικότερη λύση, συμβάλει στην ευρύτερη τόνωση της αγοράς και της οικονομίας καθώς αφενός προωθεί έμμεσα την αύξηση των τραπεζικών καταθέσεων και την συχνότερη κίνησή τους, και αφετέρου (σε θεωρητικό πλαίσιο καθώς ακόμα δεν έχει εφαρμοστεί), τονώνει την κίνηση κεφαλαίου μεταξύ των πολιτών.

Ένα γενικό συμπέρασμα που μπορούμε να βγάλουμε μετά το τέλος της μελέτης, είναι ότι η ανεργία στην Αργεντινή είναι αντιμετωπίσιμη. Ειδικά αν λάβουμε υπ' όψιν τις συνθήκες κάτω από τις οποίες εφαρμόστηκε το 2001 το πρόγραμμα του εργοδότη τελευταίας καταφυγής, όπου η Αργεντινή κλήθηκε να αντιμετωπίσει ένα μεγάλο ποσοστό ανεργίας με πολύ λιγότερα εφόδια από όσα διαθέτει σήμερα. συγκεκριμένα ο εθνικός προϋπολογισμός ανερχόταν στα 61,758.5 εκατομμύρια και για την εκτέλεση του προγράμματος χρησιμοποιήθηκε μόνο το 4,9% (με το 80% του ποσού να δίνεται απευθείας στους ωφελούμενους). Τα εφόδια που

έχει σήμερα η Αργεντινή είναι πολλά περισσότερα για να προχωρήσει σε μία τέτοια ενέργεια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Pavlina R. Tcherneva, Beyond Full Employment: The Employer of Last Resort as an Institution for Change, Working Paper No. 732, Levy Economics Institute of Bard College September 2012
- Snow, Peter G., **Political forces in Argentina**, Allyn and Bacon, Boston, **2001**
- Λύτρας, Α. (2016). «Η μισθωτή εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση». Αθήνα. Παπαζήση
- Λύτρας, Α. (2017). «Τα Κοινωνικά. Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία». Τόμος II. Αθήνα.

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

- <https://www.sbbe.gr/wp-content/uploads/2017/07/dikaros.pdf> (Επίσκεψη 30/4/2018)

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- <https://www.populationpyramid.net/argentina/2016/> επίσκεψη (10/5/2018)
- <http://www.dw.com> (Επίσκεψη 30/4/2018)

Η περίπτωση της Ιταλίας

Η Ιταλία είναι μια χώρα της οποίας ο πληθυσμός για το έτος 2016, όπου μελετά η παρούσα εργασία, ανερχόταν περίπου στους 60.665.551 κατοίκους σύμφωνα με στοιχεία που προκύπτουν από τον ILO¹⁶⁸ και την Ιταλική Στατιστική Αρχή¹⁶⁹. Πρόκειται για μια χώρα που σύμφωνα με την ελληνική αλλά και τη διεθνή βιβλιογραφία φαίνεται πως απασχολεί συχνά την ακαδημαϊκή κοινότητα, δεδομένων των υψηλών ποσοστών ανεργίας που παρουσιάζει.

Πιο συγκεκριμένα, αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσοστό ανεργίας για το έτος 2016 ανερχόταν στο 11,7% , συμπεριλαμβανομένων ατόμων όλων των ηλικιών. Ειδικότερα, το 10,9 % φαίνεται πως αντιστοιχεί στους άνδρες ανέργους, ενώ το 12,8% στις άνεργες γυναίκες, ανεξαρτήτως ηλικιακής ομάδας. Όσον αφορά τη νεανική ανεργία, τα ποσοστά της παρουσιάζονται σε πολύ υψηλά επίπεδα που στο σύνολό τους αγγίζουν το ποσοστό του 37,8%.

Η παρούσα μελέτη αποτελεί μια συλλογική προσπάθεια να μελετηθεί το φαινόμενο της ανεργίας σε γυναίκες, οι οποίες όμως ανήκουν σε ηλικιακές ομάδες από 25 ετών και άνω. Παράλληλα, παρακάτω θα ακολουθήσει η ανάλυση πέντε πολιτικών καταπολέμησης της ανεργίας, όπως αυτές διαμορφώθηκαν από τους Keynes, Beveridge, Clinton, Minsky και Λύτρα. Σύμφωνα λοιπόν, με στοιχεία που προκύπτουν από τον ILO για το έτος 2016, οι άνεργες γυναίκες των 25 ετών και άνω, υπολογίζονταν περίπου στο 10,8%, ποσοστό σημαντικά υψηλό που εγείρει περαιτέρω προβληματισμούς. Για την καλύτερη κατανόηση του φαινομένου και των ποσοστών που παρουσιάζει, απαραίτητη κρίνεται η σύγκριση των ποσοστών ανεργίας σε γυναίκες από 25 ετών και άνω για τα έτη 2014 και 2015. Ειδικότερα, όσον αφορά το έτος 2014, το ποσοστό ανεργίας για γυναίκες της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας

¹⁶⁸ ILO: International Labour Organization (<http://www.ilo.org/global/lang-en/index.htm> & http://www.ilo.org/ilostat/faces/oracle/webcenter/portalapp/pagehierarchy/Page21.jspx;ILOSTATCOOKIE=wXYXLGPCJRmQt3Jd_Qkf3O4ZNGLwZj-vsd2i6Iz0Ga_E9l8biAOE!124667382?_afzLoop=429676562122675&_afzWindowMode=0&_afzWindowId=null#!%40%40%3F_afzWindowId%3Dnull%26_afzLoop%3D429676562122675%26_afzWindowMode%3D0%26_adf.ctrl-state%3D35hcsx25e_4). Ημ/νια επίσκεψης: 30/04/2018.

¹⁶⁹ Ιταλική Στατιστική Αρχή (<https://www.istat.it/en/>). Ημ/νια επίσκεψης: 05/05/2018.

ανερχόταν στο 11,8%, ενώ για το έτος 2015 σημειώνεται μείωση του 1% από την προηγούμενη χρονιά. Αναφορικά τώρα με το ΑΕΠ (Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν) της χώρας, το 2015 αυτό ανήλθε στα 1.825.820 δισεκατομμύρια δολάρια, ενώ το 2016 σημειώθηκε αύξηση, με αποτέλεσμα αυτό να ανέρχεται στα 1.850.735 δισεκατομμύρια δολάρια. Αναφορικά με το δημόσιο χρέος της χώρας, αξίζει να σημειωθεί ότι αυτό υπολογίζεται πως για το 2016 ήταν ίσο με το 132% του ποσοστού του ΑΕΠ.

Η γυναικεία ανεργία αποτελεί φαινόμενο μείζονος σημασίας σε ένα ευρύτερο χρονολογικό πλαίσιο, ωστόσο έμφαση δίδεται από το 2008, όπου ξέσπασε η οικονομική κρίση μέχρι και σήμερα. Από οικονομικής πλευράς, η Ιταλία επηρεάστηκε - και συνεχίζει να επηρεάζεται - σημαντικά από τις οικονομικές μεταβολές, οι οποίες με τη σειρά τους επέφεραν αρνητικές συνέπειες στον τομέα της ανάπτυξης, επηρεάζοντας βέβαια και την παραγωγικότητα των ατόμων. Παράλληλα, δεν θα μπορούσε να μην αναφερθεί κανείς στις κοινωνικές επιπτώσεις που επιφέρει η ανεργία, μερικές μόνο από τις οποίες είναι η ανασφάλεια, η περιθωριοποίηση, τα μεταναστευτικά ρεύματα που εν τέλει οδηγούν στην αποδιοργάνωση και αποδυνάμωση ολόκληρου του κοινωνικού ιστού. Ιδιαίτερως, όταν η ανεργία πλήττει το γυναικείο πληθυσμό, η κατάσταση μοιάζει περισσότερο ευάλωτη, καθώς οι γυναίκες επί σειρά ετών αποκλείονταν από το χώρο εργασίας, ενώ μέχρι και σήμερα, αντιμετωπίζουν συχνά σοβαρά ζητήματα όπως είναι η εκμετάλλευση, η χαμηλόμισθη εργασία ή ακόμη και η δυσκολία επαγγελματικής ανέλιξης λόγω του φύλου τους.

Η Ιταλία αποτελεί χώρα η οποία σημειώνει αρκετά υψηλά ποσοστά ανεργίας, γεγονός που οφείλεται σε πληθώρα διαρθρωτικών προβλημάτων. Μελετώντας του λόγους που οδηγούν στην αύξηση της συνολικής ανεργίας του πληθυσμού, αξίζει να αναφερθούν τρεις από τους σημαντικότερους:

- Το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας εμφανίζει έντονα στοιχεία μη εκσυγχρονισμού. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η μη διασύνδεση των σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, διαμέσου πρακτικής άσκησης. Μόνο τα τελευταία χρόνια σημειώνονται προσπάθειες να ανατραπεί το συγκεκριμένο μοτίβο σπουδών, παρόλα αυτά είναι ακόμη νωρίς για να ισχυριστεί κανείς ότι το πρόβλημα έχει επιλυθεί.
- Υφίσταται έντονος διαχωρισμός μεταξύ ανδρών και γυναικών, γεγονός που αντανακλάται και στα ποσοστά του εργατικού δυναμικού της χώρας. Επί

παραδείγματι, όπως προκύπτει από δεδομένα της Ιταλικής Στατιστικής Αρχής, μόνο το Νοέμβριο του έτους 2016 το συνολικό ποσοστό του εργατικού δυναμικού που αποτελείτο από άνδρες ανήλθε στο 66,3 %, ενώ για τις εργαζόμενες γυναίκες στο 48,3 %.

- Τέλος, όπως προκύπτει από ευρωπαϊκές και διεθνείς μελέτες, η αυξημένη φορολόγηση της εργασίας στην Ιταλία, έχει ως αποτέλεσμα τόσο η προσφορά όσο και η ζήτηση της εργασίας να μειώνονται, γεγονός που με τη σειρά του οδηγεί στην ολοένα και μεγαλύτερη αύξηση της αυτοαπασχόλησης, αλλά και της αδήλωτης εργασίας.

Προτού γίνει εκτενέστερη αναφορά στη γυναικεία ανεργία που παρουσιάζει η Ιταλία αξίζει να σημειωθεί ότι τις περισσότερες φορές οι εργαζόμενες γυναίκες σε ένα ευρύτερο πλαίσιο εντός και πέραν των ευρωπαϊκών χωρών τείνουν να συγκεντρώνονται σε χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας. Παράλληλα, έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο μικρότερης επαγγελματικής εξέλιξης τους στο χώρο εργασίας, συγκριτικά με τους άνδρες.

Όσον αφορά την ανεργία των γυναικών αυτή σημειώνει μεγαλύτερα ποσοστά σε ηλικίες άνω των 25 ετών και ειδικότερα μεταξύ των 30 έως 44 ετών. Συχνά, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι μεγάλη μερίδα γυναικών που ανήκουν σε αυτές τις ηλικιακές ομάδες δημιουργούν οικογένεια και αφιερώνονται στην φροντίδα της. Αναμφισβήτητα, κάτι τέτοιο δεν συναντάται μόνο στην Ιταλία. Αντιθέτως, αποτελεί κοινή διαπίστωση το γεγονός ότι παρόλο που στη σύγχρονη εποχή ο ρόλος της γυναίκας έχει διαφοροποιηθεί σε μεγάλο βαθμό συγκριτικά με τη θέση της σε κοινωνίες πρότερου τύπου, το χάσμα μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν παύει να υφίσταται.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθούμε σε αυτό που η Τάκαρη (1978) είχε υποστηρίξει, γράφοντας ότι:

«Όσο αφορά τις γυναίκες ένα μεγάλο τμήμα του γυναικείου πληθυσμού που βιώνει τις διακρίσεις λόγω φύλου, αποστασιοποιείται από το γίγνεσθαι της κοινωνίας που ζει και δραστηριοποιείται (κοινωνικός αποκλεισμός), ενώ τα αυξημένα ποσοστά ανεργίας το καθιστούν όμηρο των καταστάσεων της φτώχειας, αναγκάζοντάς το, είτε να περιπέσει σε κατάσταση «μόνιμης φτώχειας» είτε να συντηρείται από το

συγγενικό (γονείς) ή φιλικό του περιβάλλον χωρίς καμιά επαγγελματική διέξοδο και κοινωνική προοπτική».

Με βάση το ανωτέρω απόσπασμα, διαπιστώνει κανείς ότι και οι έμφυλες διακρίσεις αποτελούν μια από τις βασικές αιτίες της γυναικείας ανεργίας. Άλλωστε, οι γυναίκες συχνά αντιμετωπίζονται ως το αδύναμο φύλο, που μπορεί να στηρίξει την επιβίωσή του στο οικογενειακό περιβάλλον (σε γονείς ή ακόμη και στο πρόσωπο του συζύγου).

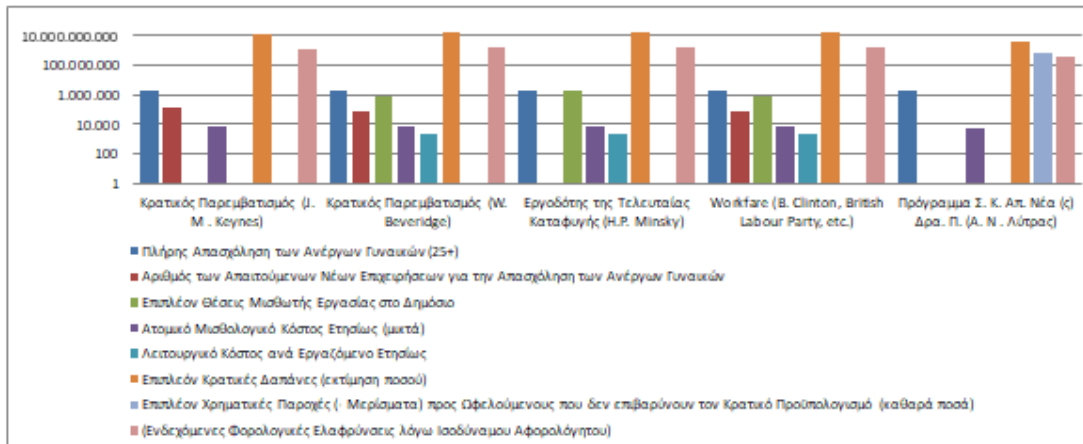
Κατανοώντας ότι η ανεργία των γυναικών αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα που δεν συναντάται μόνο σε παλαιότερους τύπους κοινωνιών, αλλά αντιθέτως εμφανίζει πολύ υψηλά ποσοστά και στη σύγχρονη κοινωνία, παρακάτω, ακολουθούν αναλυτικά πέντε μοντέλα καταπολέμησης της ανεργίας, όπως αυτά προτάθηκαν από τους εισηγητές τους. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για τη θεωρία του J. M. Keynes, τη θεωρία του Beveridge, τη θεωρία του εργοδότη της τελευταίας καταφυγής του Hayman P. Minsky, την πολιτική του Clinton και των Νέων Εργατικών της Βρετανίας και τέλος, το πρόγραμμα Σ. Κ. Απ. Νέα (ς) Δρα. Π του Α. Λύτρα.

Επιπροσθέτως, απαραίτητα για τους υπολογισμούς που θα ακολουθήσουν στην επόμενη ενότητα, κρίθηκαν τα εξής δεδομένα:

- Ο αριθμός ανέργων γυναικών από 25 ετών και άνω, ο οποίος για το έτος 2016 ανήλθε στο 1.775.560.
- Το μέσο μέγεθος της επιχείρησης ήταν 11,43.
- Το ΑΕΠ της χώρας το οποίο σύμφωνα με δεδομένα που προκύπτουν από τον ILO και τον IMF ανήλθε στα 1.850.735.000.000 USD.
- Τα έσοδα του κρατικού υπολογισμού, τα οποία υπολογίζονται στα 842.500.000.000 USD.
- Τα έξοδα, τα οποία ανήλθαν στα 889.800.000.000 USD.
- Το ατομικό μισθολογικό κόστος υπολογίζεται στα 600 USD μηνιαίως.

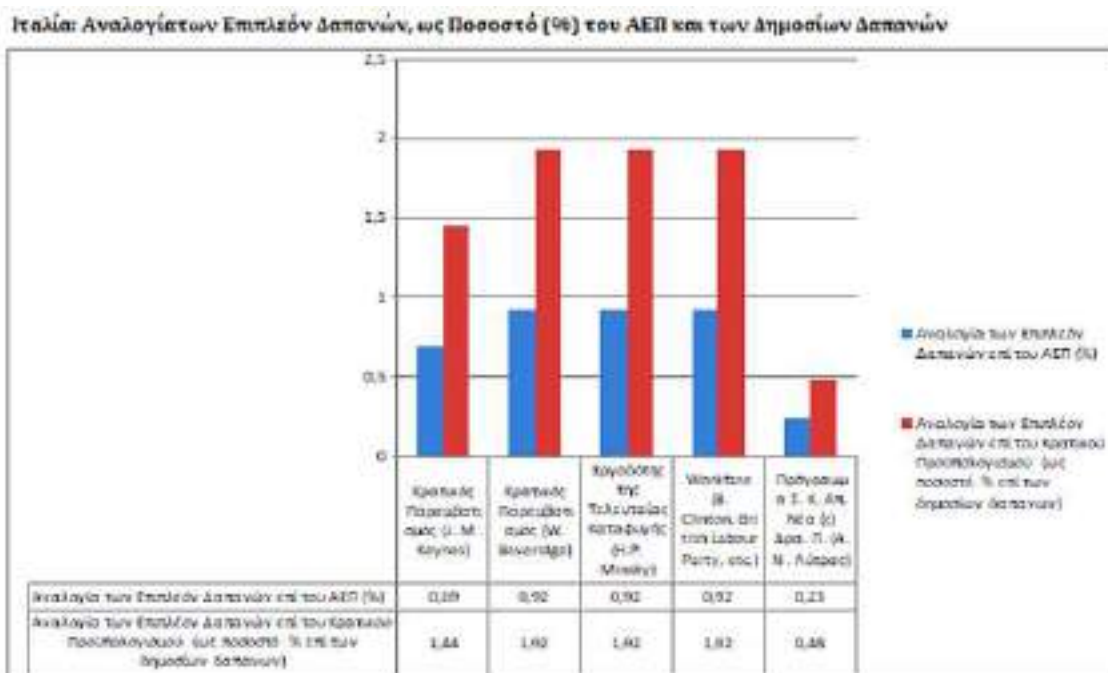
Οι πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας

Ιταλία: Σενάρια Πλήρους Απορόφησης των Ανέργων Γυναίκων Ηλικίας 25+, Άτομα και Προϋπολογισμοί, 2016 (σε USD)

	Κρατικός Παρεμβατισμός (J. M. Keynes)	Κρατικός Παρεμβατισμός (W. Beveridge)	Εργοδότης της Τελευταίας Καταφυγής (H.P. Minsky)	Workfare (B. Clinton, British Labour Party, etc.)	Πρόγραμμα Σ. Κ. Απ. Νέα (c) Δρα. Π. (A. N. Λύτρας)
Πλήρης Απασχόληση των Ανέργων Γυναίκων	1.775.560	1.775.560	1.775.560	1.775.560	1.775.560
Αριθμός των Απαιτούμενων Νέων Επιχειρήσεων για την Απασχόληση των Ανέργων Γυναίκων	155.342	77.671		77.671	
Επιπλέον Θέσεις Μισθωτής Εργασίας στο Δημόσιο		887.780	1.775.560	887.780	
Ατομικό Μισθολογικό Κόστος Ετησίως (μικτά)	7200	7200	7200	7200	6000
Λειτουργικό Κόστος ανά Εργαζόμενο Ετησίως		2400	2400	2400	
Επιπλέον Κρατικές Δαπάνες (εκτίμηση ποσού)	12.784.032.000	17.045.376.000	17.045.376.000	17.045.376.000	4.261.344.000
Επιπλέον Χρηματικές Παραχές (- Μιστάματα) προς Ωφελομένους που δεν επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό (καθαρά ποσά)					745.735.200
(Ενδεχόμενες Φορολογικές Ελαφρύνσεις λόγω Ισοδυναμίου Αφορολόγητου)	1.278.403.200	1.704.537.600	1.704.537.600	1.704.537.600	426.134.400

Γράφημα 1: Οι μετρήσεις σύμφωνα με τις πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας

Γράφημα 2: Οι αναλογίες (%) επί του ΑΕΠ και επί του Κρατικού Παρεμβατισμού

Σύμφωνα με τη θεωρία του κρατικού παρεμβατισμού του J. M. Keynes οι νέες επιχειρήσεις που πρέπει να δημιουργηθούν στην Ιταλία με σκοπό την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών άνω των 25 ετών, ανέρχονται στις 155.342. Επιπλέον, το ατομικό μισθολογικό κόστος ανέρχεται στα 7200 USD, ενώ το συνολικό ποσό των κρατικών δαπανών αγγίζει τα 12.784.032.000 USD. Αναφορικά με το Γράφημα 2, διαπιστώνουμε ότι η αναλογία των δαπανών επί του ΑΕΠ βρίσκεται στο 0,69 % και επί του κρατικού προϋπολογισμού στο 1,44%.

Ο κρατικός παρεμβατισμός του Keynes στόχο έχει την αύξηση της ενεργούς ζήτησης και απασχόλησης σε περιόδους οικονομικών κρίσεων. Συνεπώς, κατά μια άποψη θα υποστήριζε κανείς ότι θα μπορούσε να τεθεί σε λειτουργία για την εξάλειψη του φαινομένου της ανεργίας στην Ιταλία. Παρ' όλα αυτά, στην περίπτωση της Ιταλίας η εφαρμογή του δεν καθίσταται δυνατή, καθώς βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή του αποτελεί η μη συμμετοχή του εκάστοτε εθνικού κράτους στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεδομένου ότι κάτι τέτοιο αυτομάτως συνεπάγεται τη μη δημοσιονομική κυριαρχία του.

Όσον αφορά το υπόδειγμα Beveridge, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω δεδομένα, για την καταπολέμηση της ανεργίας θα πρέπει να δημιουργηθούν 77.671 νέες επιχειρήσεις και 887.780 νέες επιχειρήσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο. Το μικτό μισθολογικό κόστος για κάθε άνεργη γυναίκα ανέρχεται στα 7200 USD, ενώ το

λειτουργικό κόστος για κάθε εργαζόμενη στα 2400 USD. Ως εκ τούτου, το σύνολο των δαπανών που απαιτούνται για την εφαρμογή του συγκεκριμένου μοντέλου ανέρχονται στα 17.045.376.000 USD, ενώ οι πιθανές ελαφρύνσεις στη φορολογία αντιστοιχούν σε 1.704.537.600 USD. Όπως προκύπτει από τα δεδομένα του Γραφήματος 2, τόσο η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ όσο και επί του κρατικού προϋπολογισμού σημειώνουν αύξηση σε σύγκριση με το μοντέλο του Keynes, αγγίζοντας το 0,92% και 1,92%, αντιστοίχως.

Η πολιτική Beveridge δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί στην περίπτωση της Ιταλίας, καθώς όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται και στο θεωρητικό μέρος της παρούσης εργασίας από τη Ζώρζου Ι. δεν δύναται να εφαρμοστεί σε περιόδους οικονομικής κρίσης και ύφεσης, καθώς είτε δεν είναι εφικτή η προβλεπόμενη από το μοντέλο αύξηση των επιβληθέντων φόρων, είτε αυτή σε περίπτωση εφαρμογής της θα οδηγούσε σε πλήρη καθήλωση ή/και αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας.

Μελετώντας το τρίτο κατά σειρά μοντέλο του Minsky με τίτλο «Ο εργοδότης της τελευταίας καταφυγής», οι απαιτούμενες νέες θέσεις μισθωτής εργασίας πρέπει να είναι 1.755.560, όσος δηλαδή είναι και ο αριθμός των ανέργων γυναικών για το έτος 2016. Παράλληλα, το ατομικό μισθολογικό κόστος για κάθε άνεργη γυναίκα ανέρχεται σε 7200 USD κατά έτος, ενώ το λειτουργικό σε 2400 USD. Έτσι, το σύνολο των κρατικών δαπανών ανέρχεται στα 17.045.376.000 USD, ενώ οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις στα 1.704.537.600 USD. Ακόμη, τόσο η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ όσο και επί του κρατικού προϋπολογισμού παραμένουν σταθερές στο 0,92% και 1,92%, όπως ακριβώς και στην περίπτωση του μοντέλου Beveridge.

Στην περίπτωση της Ιταλίας, το μοντέλο του Minsky δε δύναται να εφαρμοστεί και αυτό οφείλεται σε τρεις βασικούς περιορισμούς. Πρώτον, η Ιταλία αποτελεί ένα κράτος που δεν μπορεί να εκδώσει μόνη της νομισματική μάζα (χρήμα), δια μέσου του οποίου θα χρηματοδοτείται η απασχόληση των ανέργων γυναικών. Δεύτερον, η χώρα δεν διαθέτει την πλήρη κυριαρχία επί της δημοσιονομικής πολιτικής, κάτι όμως που την περίπτωση του εν λόγω μοντέλου κρίνεται απαραίτητο. Τρίτον, υπεύθυνη για την έκδοση νομίσματος στην Ευρωζώνη είναι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Εξετάζοντας το μοντέλο του Clinton και των Νέων Εργατικών παρατηρεί κανείς ότι παρουσιάζει πολλές ομοιότητες με εκείνο του Beveridge. Συγκεκριμένα, για την εφαρμογή του απαιτείται η δημιουργία 77.671 νέων επιχειρήσεων, αλλά και 887.780 επιπλέον νέες θέσεις εργασίας. Το ατομικό μισθολογικό κόστος για κάθε

άνεργη γυναίκα υπολογίζεται στα 7200 USD ετησίως, ενώ το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενη σε 2400 USD. Αυτό σημαίνει ότι το συνολικό ποσό των επιπλέον κρατικών δαπανών για την απασχόληση των ανέργων γυναικών ανέρχεται στα 17.045.376.000 USD, ενώ, τέλος, οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις υπολογίζονται στα 1.704.537.600 USD. Αντίστοιχα, και στην περίπτωση του εν λόγω προγράμματος, τόσο η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ όσο και επί του κρατικού προϋπολογισμού αντιστοιχεί σε 0,92 % και 1.92%.

Η πολιτική Clinton βασίστηκε εξ' ολοκλήρου στη χρηματοδότηση του κράτους, ενώ η συμμετοχή των ιδιωτικών επιχειρήσεων φαίνεται πως απουσιάζει εντελώς. Τούτου δοθέντος, κι ενώ το μοντέλο αποτελεί μια ολοκληρωμένη πρόταση καταπολέμησης της φτώχειας και της ανεργίας, η Ιταλία είναι μια χώρα που αντιμετωπίζει σημαντικές οικονομικές δυσκολίες και ως αποτέλεσμα δεν θα μπορούσε να υποστηρίξει την υλοποίησή του.

Τέλος, το πρόγραμμα Σ. Κ. Απ. Α. Νέα (ς) Δρα. Π. του Α. Λύτρα αποτελεί ένα εναλλακτικό υπόδειγμα για καταπολέμηση του φαινομένου της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης, ενώ παράλληλα, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται παραπάνω από τους Γιατράς Α. και Καμμένος Ι. στοχεύει και στα επιχειρηματικά κέρδη, την αύξηση των καταθέσεων στις εμπορικές τράπεζες, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, και την δυνατότητα αυτονομίας στην εργασία. Στην περίπτωση της Ιταλίας, οι 1.775.560.000 άνεργες γυναίκες από 25 ετών και άνω πρόκειται να απασχοληθούν ως εργαζόμενες νέου τύπου, δηλαδή αυτόνομες. Σε αντίθεση με τα προηγούμενα μοντέλα, το ατομικό μισθολογικό κόστος αντιστοιχεί σε 6000 USD, ενώ οι επιπλέον κρατικές δαπάνες υπολογίζονται στα 4.261.344.000 USD. Ταυτοχρόνως, οι επιπλέον χρηματικές δαπάνες ανέρχονται στο ποσό των 745.735.200 USD, το οποίο είναι αρκετά χαμηλό σε σχέση με τα ποσά που απαιτούσε η εφαρμογή των προηγούμενων μοντέλων, ενώ τέλος, οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις αγγίζουν τα 426.134.400 USD. Το ποσοστό των δαπανών τόσο επί του ΑΕΠ όσο και επί του κρατικού προϋπολογισμού σημειώνει σημαντική μείωση, συγκριτικά με τις προηγούμενες πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας, αγγίζοντας το 0,23 % και 0,48%, αντιστοίχως.

Τούτων δοθέντων, το πρόγραμμα Σ. Κ. Απ. Α. Νέα (ς) Δρα. Π. αποτελεί ίσως την καταλληλότερη πολιτική για την ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών στην Ιταλία. Ειδικότερα, σημαντικό ρόλο έχει η συμμετοχή των τραπεζών, δια μέσου των οποίων συγκεντρώνεται ένα μέρος του κεφαλαίου από το οποίο θα αμείβονται οι

απασχολούμενες, ενώ ο ρόλος του κράτος είναι αρκετά περιορισμένος, χωρίς ωστόσο να παραμερίζεται. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκαλεί το χαμηλό ποσοστό των απαιτούμενων κρατικών δαπανών, ικανών να στηρίζουν την απασχόληση του 10,8% του άνεργου γυναικείου πληθυσμού, ενώ παράλληλα, δεν επιβαρύνουν το κράτος. Τέλος, σημαντική κρίνεται και η συμβολή της προτεινόμενης ιδιωτικής πρωτοβουλίας, η οποία σε συνεργασία με το ρυθμιστικό ρόλο του κράτους δύναται να επιτύχει την ενδυνάμωση του εργατικού δυναμικού που με τη σειρά της συνεπάγεται την καταπολέμηση του φαινομένου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Λύτρας, Α. (2016). «Η μισθωτή εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση». Αθήνα. Παπαζήση.

Λύτρας, Α. Ν. «Η Καταπολέμηση της Ανεργίας και η Κοινωνική Αλληλεγγύη, Μία Εναλλακτική Πρόταση: Συμφιλίωση της Κατοχής του Αποθέματος με την Απασχόληση και με τη Νέα Δραστηριοποίηση στις Περιφέρειες [Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.», διαθέσιμο στον σύνδεσμο:<http://socialactivism.gr/index.php/koinoniki-oikonomia/1288-%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%AD%CE%BC%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B7-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BB%CE%B5%CE%B3%CE%B3%CF%8D%CE%B7>.

Σπυριδάκης, Μ. (2013). «Ανεργία και Εργασιακή Ανασφάλεια. Όψεις ενός εμμένοντος κινδύνου». Αθήνα. Αλεξάνδρεια.

Τάκαρη, Ντ. (1978). «Η κοινωνική και επαγγελματική θέση της σημερινής γυναίκας». Αθήνα. Τάκαρη.

ILO (International Labour Organization):

http://www.ilo.org/gateway/faces/home/ctryHome?locale=EN&countryCode=ITA&_adf.ctrl-state=xg3h1nzpl_19.

Istat (Istituto Nazionale di Statistica): <https://www.istat.it/en/archivio/200600>.

Lytras, A. N. (2017). A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State. Αθήνα. Παπαζήσης.

Population Pyramids of the World from 1950 to 2100 (Italy, 2016): <https://www.populationpyramid.net/italy/2016/>.

Η Καταπολέμηση της Ανεργίας των γυναικών 25+

Η περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου

1. Εισαγωγικά

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μια νησιωτική χώρα που βρίσκεται στη Βορειοδυτική Ευρώπη συνορεύει με την Ιρλανδία και βρέχεται από τη Βόρεια θάλασσα. Η πλήρης ονομασία του από το 1927 είναι «Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας». Το νησί της Μεγάλης Βρετανίας, περιλαμβάνει την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ουαλία, όπως αυτές ενώθηκαν επίσημα το 1707 και έπειτα το 1801 ενώθηκε επίσημα η Μεγάλη Βρετανία και η Ιρλανδία ως Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Ιρλανδίας.

Είναι ενεργό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1973 αλλά δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Πρόσφατα, τον Ιούνιο του 2016 ψηφίστηκε η οριστική έξοδος του από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το γνωστό «Brexit» και ως τώρα γίνονται διαπραγματεύσεις αναφορικά με την εξέλιξη της σχέσης της χώρα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.. Σχετικά με την οικονομική δύναμη της χώρας αξίζει να σημειωθεί πως αποτελεί την τρίτη μεγαλύτερη οικονομία στην Ευρώπη έπειτα από τη Γερμανία και την Γαλλία. Κατά κύριο λόγο, σύμφωνα με πρόσφατα δεδομένα (τελευταία εκτίμηση το 2017) 80% του ΑΕΠ της χώρας προέρχεται από τον τομέα των υπηρεσιών (κυρίως τραπεζικές, ασφαλιστικές και επιχειρηματικές υπηρεσίες), 19% από τη βιομηχανικό τομέα και μόλις το 0,6% από τον αγροτικό τομέα. Παράλληλα σύμφωνα με προηγούμενες μετρήσεις, το 2007 ως μισθωτοί απασχολούταν 86,69% του πληθυσμού, εργαζόμενοι με μερική απασχόληση ήταν το 23,3% και ως εργοδότες και αυτοαπασχολούμενοι το 12,94% (μέτρηση του 2008). Αυτά φανερώνουν πως το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μια αναπτυγμένη χώρα που βασίζεται στη μισθωτή εργασία¹⁷⁰.

¹⁷⁰ Central Intelligence Agency. The World Fact Book: United Kingdom.

Λύτρας Α.Ν. (2016). *Η Μισθωτή εργασία στην Κοινωνική οργάνωση, Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*. Αθήνα: Παπαζήσης, σ. 221.

Σχετικά με την απασχόληση των γυναικών, οι οποίες αποτελούν και την πληθυσμιακή ομάδα μελέτης μας, θέλοντας να αναφερθούμε στην απασχόλησή τους τον παρόντα χρόνο, παρατηρείται πως το 70% των γυναικών ηλικίας 16-64 είναι εργαζόμενες. Αρκετά υψηλό ποσοστό αν σκεφτούμε πως το 1971 μόλις το 53% των γυναικών εργάζονταν. Σε γενικές γραμμές, σύμφωνα με έρευνα του 2014, τα επαγγέλματα που προτιμούν είναι σχετικά με την εκπαίδευση, την υγεία και τις διοικητικές και γραμματειακές θέσεις. Όπως διαπιστώνεται 2 στις 5 γυναίκες που παραμένουν εκτός εργασίας υποστηρίζουν πως φροντίζουν την οικογένειά τους ή/και το σπίτι τους. Ακόμα ένας λόγος που υποστηρίζουν πως είναι εκτός εργασίας είναι το γεγονός πως σπουδάζουν (ποσοστό 22,8 %). Αρκετές εργάζονται με μερική απασχόληση, αλλά το αντίστοιχο ποσοστό των ανδρών είναι μεγαλύτερο. Όπως προκύπτει, οι εργαζόμενες με πλήρη απασχόληση, αμείβονται λιγότερο από τους άνδρες. Σύμφωνα με τελευταίες εκτιμήσεις του 2017 εκπροσωπούν το 46,5 % του συνολικού εργατικού δυναμικού¹⁷¹.

Αναφορικά με τη συσχέτιση της ανεργίας και της οικονομίας του Ηνωμένου Βασιλείου, σε περιόδους οικονομικών κρίσεων δεν υπήρξαν εξαιρέσεις για την οικονομία του. το οποίο πλήχθηκε εξίσου και αυτό είχε άμεσες επιδράσεις στα ποσοστά ανεργίας της χώρας. Ας σταθούμε στην πρόσφατη οικονομική κρίση η οποία επηρέασε σημαντικά την οικονομία της χώρας, αναγκαζόμενη να προβεί σε πολιτικές λιτότητας προκειμένου να σταθεροποιήσει την οικονομία και να εξισορροπήσει τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Απότοκο αυτών είναι ως και σήμερα το έλλειμμα του Ηνωμένου Βασιλείου να παραμένει στα υψηλότερα των χωρών της G7 με ποσοστό 4% του ΑΕΠ κατά το έτος 2015-2016 και 2,3% του ΑΕΠ κατά το έτος 2016-2017. Παράλληλα, ακόμα ένας παράγοντας που επιδρά αρνητικά στη δραστήρια οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου, είναι η απόφασή του να βγει από την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς την απόφαση αυτή ακολούθησε η υποτίμηση του νομίσματος της λίρας και η αύξηση των τιμών των καταναλωτών και των παραγωγών.

Γίνεται εύκολα αντιληπτό πως αυτές οι εξελίξεις έχουν άμεσο επακόλουθο και στη δυνατότητα ή όχι της απασχόλησης την οποία καλούμαστε να μελετήσουμε σε αυτή την εργασία. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μια χώρα στην οποία η ανεργία

¹⁷¹ Catalyst, Workplaces that works for women: *Women In The Workforce: UK*, Office for National Statistics: *Participation rates in the UK-2014-2.Women*.

υφίσταται σημαντικές διακυμάνσεις. Αν και δεν έχει γίνει δυνατό να αντιμετωπιστεί πλήρως, μπορεί να παρατηρήσει κανείς πως τα τελευταία χρόνια παραμένει σε σταθερούς ρυθμούς και έχει μειωθεί σημαντικά. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία για περίπου 40 χρόνια το συνολικό ποσοστό ανεργίας του Ηνωμένου Βασιλείου δεν έχει ξεπεράσει το 4,3%. Σε γενικές γραμμές θα μπορούσαμε να πούμε πως υπήρχαν τρεις στιγμές υψηλής αύξησης της ανεργίας, όπως αναφέρει μια έρευνα: κατά το έτος 1982, λόγω της ύφεσης του 1981, υπήρχε μια μεταπολεμική αύξηση, κατά το έτος 1991, εξίσου λόγω παρόμοιας ύφεσης και τέλος το έτος 2008¹⁷².

2. Μεθοδολογία

Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας θα προσπαθήσουμε να δούμε τη δυνατότητα καταπολέμησης της ανεργίας στο ΗΒ και την επίτευξη πλήρους απασχόλησης, μιας συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας, όπως έχει ήδη ειπωθεί, των γυναικών 25 και άνω (25-64 ετών), επεξεργαζόμενοι τα πέντε θεωρητικά μοντέλα, δηλαδή: τη θεωρία του κρατικού παρεμβατισμού κατά τον J.M.Keynes και τον Beveridge, τη θεωρία για τον Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής του Hyman P. Minsky, το Πρόγραμμα των Εργατικών για την ανεργία στο Ηνωμένο Βασίλειο και του Bill Clinton στις Η.Π.Α. και το Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς)Δρα.Π. του Α. Ν. Λύτρα.

Αυτό θα γίνει λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των ανέργων γυναικών του Ηνωμένου Βασιλείου κατά το έτος του 2016, το ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου, που κατά το κατά το έτος 2016 ήταν 2.629.188.000.000 και τις κρατικές δαπάνες που ανέρχονταν στα 1.097.000.000.000 σύμφωνα με τον IMF και θέτοντας ως μηνιαία αποζημίωση τα 600 USD, το μικτό μισθολογικό κόστος ως 7200USD και το λειτουργικό κόστος 2400USD. Μαζί με αυτά θα επεξεργαστούμε την αναλογία των επιπλέον δαπανών ως ποσοστό επί του ΑΕΠ και την αναλογία των επιπλέον δημόσιων δαπανών ως ποσοστό του Κρατικού Προϋπολογισμού. Τελικά, θα καταλήξουμε στο πρόγραμμα με το οποίο κατά τη διάρκεια ενός έτους είναι δυνατή η επίτευξη της πλήρους απασχόλησης των γυναικών με όσο το δυνατόν μικρότερη επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Το 2016 οι άνεργες γυναίκες 25+ (25-64), σύμφωνα με τον ILO ανέρχονται στις 458.000, ποσό που αντιστοιχεί στο 3,4% του συνολικού πληθυσμού του

¹⁷² Tejvan Pettinger, *UK Unemployment, Stats and Graphs*, Economics.help.

Ηνωμένου Βασιλείου, που κατά το έτος 2016 ήταν 65.111.143¹⁷³. Βλέπουμε πως σε αυτή την ηλικιακή κατηγορία το ποσοστό της ανεργίας είναι αρκετά χαμηλό, σε σύγκριση με την ανεργία των νέων γυναικών που για το ίδιο έτος, ενδεικτικά, ανέρχεται στο 11,6%. Για το ίδιο έτος, ο μέσος αριθμός απασχόλησης ατόμων σε μία επιχείρηση ανέρχεται στο 34,73%. Βάσει αυτών ακολουθεί η ανάλυση των δεδομένων σύμφωνα με τα προαναφερθέντα θεωρητικά μοντέλα. Τα ποσοτικά δεδομένα είναι συγκεντρωμένα σε δύο πίνακες στο τέλος του τρέχοντος κεφαλαίου.

3. Προϋποθέσεις για την επίτευξη της πλήρους απασχόλησης σύμφωνα με τα πέντε θεωρητικά μοντέλα

Σύμφωνα με τη θεωρία του Keynes προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης απασχόληση και να μην υπάρχουν άνεργοι σε περιόδους κρίσεως είναι αναγκαία η κρατική παρέμβαση ώστε να γίνονται προσλήψεις και να ανοίγουν θέσεις εργασίας, να αυξάνεται δηλαδή η ζήτηση των επιχειρήσεων¹⁷⁴. Σε αυτό το πλαίσιο, προκειμένου να απασχοληθούν οι 458.000 άνεργες γυναίκες (ηλικίας 25+) χρειάζεται να δημιουργηθούν 13.187 νέες επιχειρήσεις με ατομικό μισθολογικό κόστος 7.200 USD, και 3.297.600.000USD επιπλέον κρατικές δαπάνες. Δε χρειάζεται να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας στο δημόσιο, για αυτό και δεν υπάρχει λειτουργικό κόστος και δεν προβλέπονται επιπλέον χρηματικές παροχές προς ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις ανέρχονται στα 329.760.000 USD. Αυτά αντιστοιχούν σε ποσοστό 0,13% επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ και 0,30% επί των δημοσίων δαπανών. Βλέπουμε πως το μοντέλο του Keynes προϋποθέτει τον ενεργό ρόλο του εθνικού κράτους και την άμεση παρέμβασή του. Οπότε και για αυτό το λόγο χρειάζεται ο δημοσιονομικός έλεγχος να βρίσκεται στο εκάστοτε κράτος, κάτι που το HB διαθέτει, καθώς όπως έχει ήδη ειπωθεί δεν ανήκει στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ONE). Το παρόν μοντέλο αποτελεί μια ικανοποιητική προσπάθεια καταπολέμησης της ανεργίας των γυναικών και επιβαρύνει, συγκριτικά με τα υπόλοιπα μοντέλα που θα δούμε στη συνέχεια, λιγότερο τον κρατικό προϋπολογισμό.

¹⁷³ Population Pyramid.net, United Kingdom 2016.

¹⁷⁴ Λύτρας Α.Ν. (2017). Τα Κοινωνικά, Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία, Τ.ΙΙ: Παρουσιάσεις, Πάντειον Πανεπιστήμιο: Αθήνα, σσ. 33-36.

Στη συνέχεια, ο W. Beveridge και το δικό του υπόδειγμα κρατικού παρεμβατισμού προτείνει την κρατική παρέμβαση και τη δημιουργία ενός κράτους ασφάλειας, με ισχυρό ασφαλιστικό σύστημα που θα προσφέρει στους πολίτες κίνητρα και δυνατότητες εργασίας σε περιόδους κρίσεως, αυξάνοντας ωστόσο τη φορολογία¹⁷⁵. Εδώ, προκειμένου να απασχοληθούν οι 458.000 άνεργες γυναίκες απαιτούνται λιγότερες νέες επιχειρήσεις σε σχέση με το μοντέλο του Keynes, συγκεκριμένα 6.594 αλλά προϋποτίθενται επιπλέον θέσεις μισθωτής εργασίας στο δημόσιο, 229.000, γεγονός που είναι σχεδόν ανέφικτο σε περιόδους κρίσεως, που εφαρμόζονται προγράμματα λιτότητας και περικοπών, όπως αναφέρεται και στην εισαγωγική θεωρία (βλέπε παραπάνω «Μοντέλο Beveridge»). Παράλληλα, το ατομικό μισθολογικό κόστος ανέρχεται στα 7.200 USD και το λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο στα 2.400 USD. Οι επιπλέον δαπάνες παρατηρούμε πως αυξάνονται σε σχέση με το κεϋνσιανό μοντέλο στα 4.396.800.000 USD. Επιπλέον χρηματικές παροχές δεν προβλέπονται και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις ανέρχονται στα 329.760.000 USD (παρόμοια με το κεϋνσιανό μοντέλο). Για το μοντέλο του Beveridge η αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ αποτελεί το 0,17% και επί του κρατικού προϋπολογισμού το 0,40%. Αντιλαμβανόμαστε πως επιβαρύνεται λίγο παραπάνω ο κρατικός προϋπολογισμός και ενδεχομένως είναι πιο δύσκολη η εφαρμογή του μοντέλου, αφού αυτό προϋποθέτει ενεργό ρόλο και του δημόσιου τομέα.

Το επόμενο μοντέλο αφορά στο πρόγραμμα του H.P. Minsky και στην παρέμβαση του Κράτους ως Εργοδότη της Τελευταίας Καταφυγής. Σύμφωνα με την πρότασή του, το κράτος πρέπει να παρέμβει προκειμένου να βρεθούν νέες θέσεις εργασίας και να απασχολήσει όλους τους ανέργους ανάλογα με την ιδιότητά τους, εκδίδοντας χρήμα ώστε να τους χρηματοδοτεί¹⁷⁶. Σε αυτό το μοντέλο δεν απαιτούνται νέες επιχειρήσεις αλλά όλοι οι άνεργοι θα πρέπει να απασχοληθούν στο δημόσιο, όποτε προβλέπονται 458.000 νέες θέσεις εργασίας στο δημόσιο, με ατομικό μισθολογικό κόστος 7.200 USD και λειτουργικό κόστος ανά εργαζόμενο 2.400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες για την εφαρμογή του προγράμματος εκτιμώνται στα 4.396.800.000 USD και οι φορολογικές ελαφρύνσεις στα 329.760.000 USD. Επιπλέον χρηματικές παροχές δεν υπάρχουν. Τα στοιχεία, με εξαίρεση το ότι δε

¹⁷⁵ Στο ίδιο, σσ. 36-37.

¹⁷⁶ Στο ίδιο, σσ. 37-38.

δημιουργούνται νέες επιχειρήσεις είναι παρόμοια με το προηγούμενο μοντέλο του Beveridge. Για την πραγματοποίηση αυτού του προγράμματος, οι επιπλέον δαπάνες επί του ΑΕΠ ανέρχονται στο 0,17% και επί των δημοσίων δαπανών στο 0,40%. Αυτό το μοντέλο προϋποθέτει την απόλυτη δημοσιονομική κυριαρχία του εκάστοτε κράτους, μια προϋπόθεση που πληροί το Ηνωμένο Βασίλειο.

Έπειτα, το μοντέλο του Clinton στις Η.Π.Α. και των Νέων Εργατικών στο Ηνωμένο Βασίλειο, είχε ως στόχο την πλήρη απασχόληση ώστε να καταπολεμηθεί η φτώχεια και παράλληλα να επιμορφώνονται οι άνεργοι που πρόκειται να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και να λάβουν επιδόματα και παροχές¹⁷⁷. Χρηματοδότης της πολιτικής είναι το κράτος. Σύμφωνα λοιπόν με αυτό το μοντέλο, προκειμένου να εργαστούν οι 458.000 άνεργες γυναίκες του Ηνωμένου Βασιλείου, απαιτείται και πάλι η δημιουργία νέων επιχειρήσεων, συγκεκριμένα 6.594 και 229.000 επιπλέον θέσεις εργασίας στο δημόσιο, ανάλογες προϋποθέσεις με αυτές του υποδείγματος του Beveridge. Παράλληλα, το ατομικό μισθολογικό κόστος είναι και πάλι 7.2000 USD και το λειτουργικό κόστος 2.400 USD. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες ανέρχονται στα 4.396.800.000 USD και οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις στα 329.760.000 USD. Οι επιπλέον δαπάνες επί του ΑΕΠ για την εφαρμογή του προγράμματος εκτιμώνται στο 0,17% και επί των δημοσίων δαπανών στο 0,40%, ίδια ποσοστά όπως και στα μοντέλα των Beveridge και Minsky. Σύμφωνα με τη θεωρία, το πρόγραμμα αυτό δεν κατάφερε να αντιμετωπίσει τον απώτερο στόχο του, ο οποίος ήταν η καταπολέμηση της φτώχειας αλλά επιτεύχθηκε εν μέρει σε σημαντικό βαθμό η μείωση της ανεργίας. Ωστόσο, βασική προϋπόθεση του είναι η κρατική χρηματοδότηση μέσω της αύξησης της δημόσιας χρηματοδότησης, κάτι εξαιρετικά δύσκολο σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Επομένως είναι ένα πρόγραμμα ικανό να εφαρμοστεί και στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά θα πρέπει να λάβουμε υπόψη τα επιπλέον κόστη που επιφυλάσσει και πόσο επιβαρυντικά είναι αυτά σε περιόδους κρίσης.

Το τελευταίο μοντέλο της ανάλυσής μας είναι η εναλλακτική πρόταση του Α.Ν. Λύτρα και το πρόγραμμα ΣΚΑΠΙΑΝΕΑ(ς). Αυτό προϋποθέτει την ιδιωτική χρηματοδότηση υπό δημόσιο έλεγχο. Ο ρόλος του κράτους είναι βοηθητικός και όπως αναφέρεται στην αρχική μας θεωρία στόχος είναι η δημιουργία ιδιωτικού κεφαλαίου που θα χρηματοδοτεί την απασχόληση των ανέργων. Οι άνεργοι λοιπόν θα

¹⁷⁷ Στο ίδιο, σσ. 38-39.

εργάζονται ως εργαζόμενοι νέου τύπου και θα αμείβονται μέσω αξιογράφων¹⁷⁸. Για αυτό το πρόγραμμα δεν προβλέπεται η δημιουργία νέων επιχειρήσεων ή επιπλέον θέσεων εργασίας στο δημόσιο καθώς οι άνεργες γυναίκες, του παραδείγματός μας θα απασχολούνται στις ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις. Το ατομικό μισθολογικό κόστος ανέρχεται στις 6.000 και λειτουργικό κόστος δεν υπάρχει. Οι επιπλέον κρατικές δαπάνες εκτιμώνται στα μόλις 2.748.000.000 USD και οι επιπλέον χρηματικές παροχές προς ωφελούμενους που δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό στα 192.360.000 USD. Οι ενδεχόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις ανέρχονται στα 274.800.000 USD. Σχετικά με την αναλογία των επιπλέον δαπανών επί του ΑΕΠ, ανέρχονται στο 0,10% και επί του κρατικού προϋπολογισμού στο 0,25%. Αμέσως μπορεί να διακρίνει κανείς πόσο πιο οικονομικό για τον κρατικό προϋπολογισμό είναι το παρόν πρόγραμμα. Με αυτό το πρόγραμμα είναι δυνατό να απορροφηθούν όλες οι άνεργες γυναίκες και χωρίς μεγάλη οικονομική επιβάρυνση.

4. Επιλογή προγράμματος καταπολέμησης της ανεργίας

Παραπάνω παρουσιάστηκαν οι εκτιμήσεις για την εφαρμογή του κάθε προγράμματος βάσει αυτών που προκύπτουν από την επεξεργασία των δεδομένων όπως αυτά παρουσιάζονται στα γραφήματα. Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας καλούμαστε να επιλέξουμε το πρόγραμμα που θα απορροφήσει καλύτερα τις άνεργες γυναίκες ηλικίας 25+ και στην περίπτωσή μας του Ηνωμένου Βασιλείου.

Πράγματι, παρά τις όποιες διακυμάνσεις ανά περιόδους κρίσεων είναι χαρακτηριστικό πως το Ηνωμένο Βασίλειο διατηρεί σε χαμηλά ποσοστά την ανεργία των γυναικών της ηλικιακής ομάδας που μελετάμε. Ωστόσο, αν πρέπει να επιλέξουμε ένα από τα παραπάνω προγράμματα θα μπορούσαμε να εφαρμόσουμε ξανά τα προηγούμενα προγράμματα ή να γίνει μια νέα δοκιμή του προγράμματος ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ του Α. Ν. Λύτρα Με εξαίρεση το πρόγραμμα ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ που είναι το μόνο που επιβαρύνει λιγότερο τον κρατικό προϋπολογισμό, ακολουθεί το πρόγραμμα του Keynes με αρκετά χαμηλές δαπάνες και έπειτα τα τρία άλλα προγράμματα, του Beveridge, Minsky Clinton που απαιτούν κατά σχεδόν 0,10% περισσότερες δαπάνες.

Το πρόγραμμα τόσο του Keynes όσο και του Minsky, τα οποία προϋποθέτουν το εκάστοτε κράτος να έχει τη δημοσιονομική κυριαρχία δύνανται να εφαρμοστούν

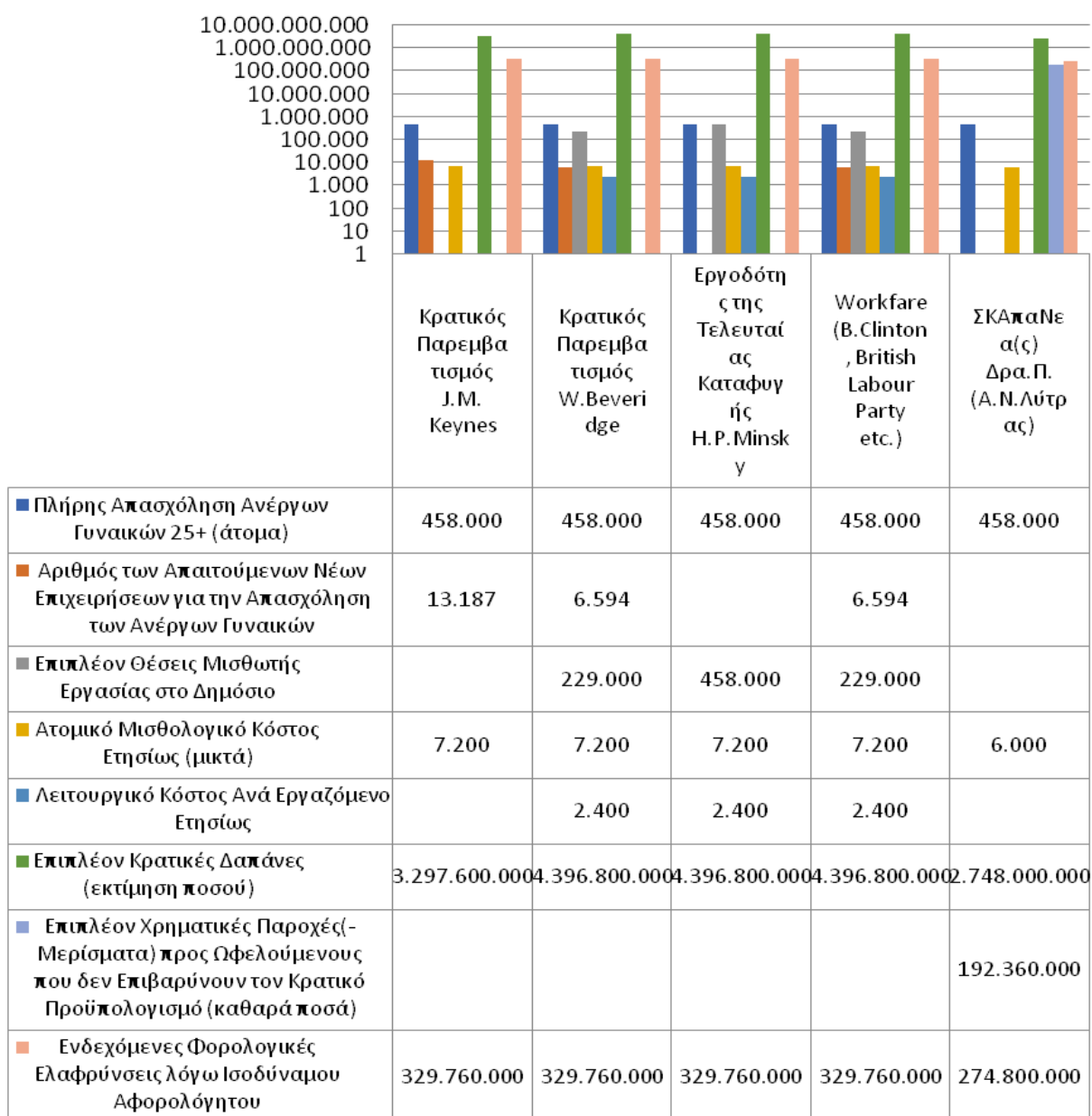
¹⁷⁸ Στο ίδιο, σσ.41-45.

καθώς το Ηνωμένο Βασίλειο έχει πλήρη δημοσιονομική κυριαρχία και είναι υπεύθυνο για την κοπή του νομίσματός του. Απορρίπτονται όμως λόγω του κόστους εφαρμογής τους. Παρόμοια, ένας σημαντικός λόγος να απορρίψουμε τα μοντέλα των Beveridge και Clinton είναι το γεγονός πως απαιτούν αύξηση της φορολογίας και ενεργό ρόλο του δημόσιου τομέα. Σε μια περίοδο όπως την παρούσα, όπου το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζει πολιτικές λιτότητας και έχει επηρεαστεί έντονα από την οικονομική κρίση είναι αρκετά δύσκολο να γίνει δυνατή η αύξηση της φορολογίας. Μαζί με αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τα πολιτικά συγκείμενα, την τρέχουσα πολιτική κατάσταση του ηνωμένου Βασιλείου, μπορούμε να δούμε πως θα ήταν δύσκολη η εφαρμογή των προγραμμάτων του κρατικού παρεμβατισμού, καθώς ένας τόσο έντονα κρατικός παρεμβατισμός ενέχει τον κίνδυνο να απορριφτεί. Επιπλέον, το πρόγραμμα του Clinton εφαρμόστηκε κατά το παρελθόν και σταμάτησε να λειτουργεί με την αλλαγή της κυβέρνησης. Επομένως δύσκολα θα μπορούσε να αποδεχτεί εκ νέου η βρετανική κυβέρνηση την εφαρμογή του, καθώς μιλάμε για αντίθετες πολιτικές ιδεολογίες.

Προτείνεται το πρόγραμμα ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ του Α.Ν. Λύτρα για σαφείς λόγους. Δε χρειάζονται πρόσθετες δαπάνες για νέες επιχειρήσεις ή νέες θέσεις στο δημόσιο αλλά το κράτος καλείται να αξιοποιήσει όλα όσα διαθέτει και να απορροφήσει τις άνεργες γυναίκες στις ήδη υπάρχουσες θέσεις. Αυτό είναι κάτι πρωτότυπο και εύλογα ανακουφίζει τον ήδη επιβαρυσμένο κρατικό μηχανισμό, αφού η εφαρμογή του προϋποθέτει χρηματοδότηση τόσο από το τραπεζικό σύστημα όσο και από τον καταναλωτή των υπηρεσιών (βλέπε παραπάνω «Το πρόγραμμα για την ενίσχυση της απασχόλησης: “Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς) Δρα.Π.”»)

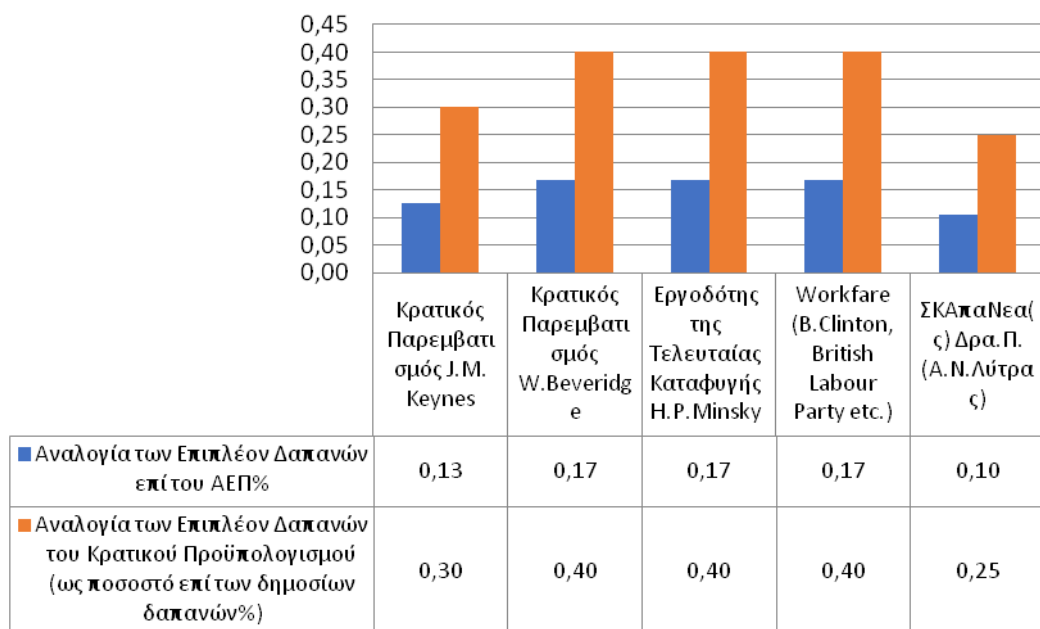
Το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί μια χώρα που τον τελευταίο χρόνο καλείται να επαναδιαπραγματευθεί τη σχέση της με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπό το φως των τρεχουσών συνθηκών και λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, η οποία έχει προκαλέσει αλλαγή στα οικονομικά μεγέθη, το Ηνωμένο Βασίλειο καλείται να αντιμετωπίσει το ζήτημα της ανεργίας. Εμείς προσπαθήσαμε να μελετήσουμε την καταπολέμηση της ανεργίας συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας, των γυναικών 25+. Το πρόγραμμα ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ είναι μια ικανοποιητική λύση καθώς εξασφαλίζει την πλήρη απορρόφηση του εργατικού δυναμικού οποιασδήποτε ειδίκευσης ή/και χωρίς ειδίκευση με χαμηλό κόστος.

Σενάρια Πλήρους Απορρόφησης των Ανέργων Γυναικών Ηλικίας 25+, Άτομα και Προϋπολογισμοί, 2016 (σε USD)

Πίνακας 1.

**Ηνωμένο Βασίλειο(Η.Β): Η Αναλογία των Επιπλέον
Δαπανών, για την Πλήρη Απασχόληση των Ανέργων Γυναικών
Ηλικίας 25+, ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ και των Δημοσίων
Δαπανών**

Πίνακας 2.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Λύτρας Α.Ν. (2016). *Η Μισθωτή εργασία στην Κοινωνική οργάνωση, Οι πραγματικότητες στην απασχόληση και η εδραίωση της εργασιακής αυτονομίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Λύτρας Α.Ν. (2017). *Τα Κοινωνικά, Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία, Τ.ΙΙ: Παρουσιάσεις*, Πάντειον Πανεπιστήμιο: Αθήνα, διαθέσιμο στο <http://pandemos.panteion.gr/index.php?op=record&type=0&q=%CE%9B%CF%85%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%82&page=2&scope=0&lang=el&pid=iid:18042> (πρόσβαση στις 7/6/18).

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Catalyst, Workplaces that works for women, *Women In The Workforce: UK*, 24/4/18, <http://www.catalyst.org/knowledge/women-workforce-uk> (πρόσβαση στις 7/6/18)
Central Intelligence Agency, The World Fact Book, *United Kingdom*, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/uk.html> (πρόσβαση στις 7/6/18)

Office for National Statistics, *Participation rates in the UK-2014-2.Women*, <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/compendium/participationratesintheuklabourmarket/2015-03-19/participationratesintheuk20142women> (πρόσβαση στις 7/6/18).

Population Pyramid.net, *United Kingdom 2016*, <https://www.populationpyramid.net/united-kingdom/2016/> (πρόσβαση στις 7/6/18).

Tejvan Pettinger, *UK Unemployment, Stats and Graphs*, Economics. help, 4/10/17
<https://www.economicshelp.org/blog/5695/alevel/unemployment-stats-and-graphs/> (πρόσβαση στις 7/6/18).

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι

Το ΑΕΠ σύμφωνα με το I.M.F

International Monetary Fund (IMF), *World Economic Outlook Database, 2016 GDP*.

18 April 2017 (estimations),

[https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_\(nominal\)#cite_note-GDP_IMF-16](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_(nominal)#cite_note-GDP_IMF-16)

Country	GDP (million of US\$)
<i>World</i>	75,212,696
United States	18,561,930
<i>European Union</i>	17,110,523
China	11,391,619
Japan	4,730,300
Germany	3,494,900
United Kingdom	2,649,890
France	2,488,280
India	2,250,990
Italy	1,852,500
Brazil	1,769,600
Canada	1,532,340
South Korea	1,404,380

Russia ^[n 3]	1,267,750
Australia	1,256,640
Spain	1,252,160
Mexico	1,063,610
Indonesia	940,953
Netherlands	769,93
Turkey	755,716
Switzerland	662,483
Saudi Arabia	637,79
Argentina	541,748
Taiwan	519,149
Sweden	517,44
Belgium	470,179
Poland	467,35
Nigeria	415,08
Iran	412,304
Thailand	390,592
Austria	387,299
Norway	376,268
United Arab Emirates	375,022
Venezuela	333,715
Egypt	330,159
Hong Kong	316,07
Israel	311,739
Philippines	311,687
Ireland	307,917
Malaysia	302,748
Denmark	302,571

Singapore	296,642
South Africa	280,367
Colombia	274,135
Pakistan	271,050
Finland	239,186
Chile	234,903
Bangladesh	229,76
Portugal	205,86
Vietnam	200,493
Greece	195,878
Czech Republic	193,535
Romania	186,514
Peru	180,291
New Zealand	179,359
Algeria	168,318
Qatar	156,595
Iraq	156,323
Kazakhstan	128,109
Hungary	117,065
Kuwait	110,455
Morocco	108,908
Puerto Rico	100,852
Ecuador	99,118
Sudan	94,297
Angola	91,939
Slovakia	90,263
Ukraine	87,198
Sri Lanka	82,239
Syria ^[n 6]	77,46

Dominican Republic	71,457
Ethiopia	69,218
Kenya	69,17
Guatemala	68,389
Myanmar	68,277
Uzbekistan	66,797
Luxembourg	60,984
Oman	59,675
Costa Rica	57,689
Panama	55,227
Uruguay	54,374
Lebanon	51,815
Bulgaria	50,446
Croatia	49,855
Belarus	48,126
Tanzania	46,695
Slovenia	44,122
Macau	44,066
Lithuania	42,776
Ghana	42,761
Tunisia	42,388
Democratic Republic of the Congo	39,82
Jordan	39,453
Libya	39,389
Serbia	37,755

Turkmenistan	36,573
Bolivia	35,699
Azerbaijan	35,686
Côte d'Ivoire	34,649
Bahrain	31,823
Yemen	31,326
Cameroon	30,87
Latvia	27,945
Paraguay	27,323
El Salvador	26,61
Uganda	25,613
Estonia	23,476
Trinidad and Tobago	22,809
Nepal	21,154
Honduras	20,93
Zambia	20,574
Cyprus	19,931
Papua New Guinea	19,915
Iceland	19,444
Cambodia	19,476
Afghanistan	18,395
Bosnia and Herzegovina	16,532

Senegal	14,87
Gabon	14,563
Georgia	14,463
Zimbabwe	14,193
Mali	14,103
Jamaica	13,779
Laos	13,761
Nicaragua	13,413
Albania	12,144
Mozambique	12,045
Burkina Faso	12,006
Mauritius	11,74
Equatorial Guinea	11,638
Mongolia	11,164
Botswana	10,948
Armenia	10,754
Macedonia	10,492
Malta	10,463
Brunei	10,458
Chad	10,441
Namibia	10,183
Madagascar	9,74
Bahamas	9,047
Benin	8,93
Republic of Congo	8,834

Rwanda	8,341
Haiti	8,259
Niger	7,566
Guinea	6,754
Moldova	6,65
Tajikistan	6,612
Kosovo	6,56
Kyrgyzstan	5,794
Malawi	5,474
Eritrea	5,352
Mauritania	4,718
Fiji	4,556
Togo	4,52
Barbados	4,473
Sierra Leone	4,289
Montenegro	4,242
Suriname	4,137
Guyana	3,456
Swaziland	3,43
Maldives	3,27
Burundi	2,742
South Sudan	2,628
Timor-Leste	2,501
Liberia	2,168
Bhutan	2,085
Djibouti	1,894

Lesotho	1,806
Central African Republic	1,782
Belize	1,77
Cabo Verde	1,684
San Marino	1,556
St. Lucia	1,439
Seychelles	1,419
Antigua and Barbuda	1,303
Solomon Islands	1,218
Guinea-Bissau	1,168
Grenada	1,028
St. Kitts and Nevis	955
The Gambia	886
Samoa	876
Vanuatu	773
St. Vincent and the Grenadines	766
Comoros	622
Dominica	524
Tonga	430
São Tomé and Príncipe	351

Federated States of Micronesia	325
Palau	296
Marshall Islands	188
Kiribati	166
Tuvalu	32

International Monetary Fund (IMF), *World Economic Outlook Database*, 2016 GDP.

20 July 2017 (data)

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2017/01/weodata/weorept.aspx?pr.x=32&pr.y=19&sy=2015&ey=2016&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=512%2C672%2C914%2C946%2C612%2C137%2C614%2C546%2C311%2C962%2C213%2C674%2C911%2C676%2C193%2C548%2C122%2C556%2C912%2C678%2C313%2C181%2C419%2C867%2C513%2C682%2C316%2C684%2C913%2C273%2C124%2C868%2C339%2C921%2C638%2C948%2C514%2C943%2C218%2C686%2C963%2C688%2C616%2C518%2C223%2C728%2C516%2C558%2C918%2C138%2C748%2C196%2C618%2C278%2C624%2C692%2C522%2C694%2C622%2C142%2C156%2C449%2C626%2C564%2C628%2C565%2C228%2C283%2C924%2C853%2C233%2C288%2C632%2C293%2C636%2C566%2C634%2C964%2C238%2C182%2C662%2C359%2C960%2C453%2C423%2C968%2C935%2C922%2C128%2C714%2C611%2C862%2C321%2C135%2C243%2C716%2C248%2C456%2C469%2C722%2C253%2C942%2C642%2C718%2C643%2C724%2C939%2C576%2C644%2C936%2C819%2C961%2C172%2C813%2C132%2C199%2C646%2C733%2C648%2C184%2C915%2C524%2C134%2C361%2C652%2C362%2C174%2C364%2C328%2C732%2C258%2C366%2C656%2C734%2C654%2C144%2C336%2C146%2C263%2C463%2C268%2C528%2C532%2C923%2C944%2C738%2C176%2C578%2C534%2C537%2C536%2C742%2C429%2C866%2C433%2C369%2C178%2C744%2C436%2C186%2C136%2C925%2C343%2C869%2C158%2C746%2C439%2C926%2C916%2C466%2C664%2C112%2C826%2C111%2C542%2C298%2C967%2C927%2C443%2C846%2C917%2C299%2C544%2C582%2C941%2C474%2C446%2C754%2C666%2C698%2C668&s=NGDPD&grp=0&a=>

Country	Subject Descriptor	Units	Scale	2015
Afghanistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	19.687
Albania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	11.393
Algeria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	164.779
Angola	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	102.962
Antigua and Barbuda	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.353
Argentina	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	631.621
Armenia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	10.529
Australia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1,229.706
Austria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	377.157
Azerbaijan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	50.818
The Bahamas	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	8.854
Bahrain	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	31.119
Bangladesh	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	206.684
Barbados	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	4.422
Belarus	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	56.329
Belgium	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	455.336
Belize	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.743
Benin	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	8.295
Bhutan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	2.027
Bolivia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	33.238
Bosnia and Herzegovina	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	16.251
Botswana	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	14.435
Brazil	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1,801.482
Brunei Darussalam	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	12.931
Bulgaria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	50.199
Burkina Faso	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	11.105
Burundi	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	3.002
Cabo Verde	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.575
Cambodia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	17.789
Cameroon	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	28.431
Canada	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1,552.808
Central African Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.593
Chad	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	10.952
Chile	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	242.537
China	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	11,226.186

Colombia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	291.530
Comoros	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.589
Democratic Republic of the Congo	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	38.496
Republic of Congo	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	8.554
Costa Rica	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	55.475
Côte d'Ivoire	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	32.764
Croatia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	48.676
Cyprus	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	19.570
Czech Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	185.156
Denmark	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	301.308
Djibouti	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.727
Dominica	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.517
Dominican Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	68.197
Ecuador	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	100.177
Egypt	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	332.075
El Salvador	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	25.850
Equatorial Guinea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	13.819
Eritrea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	4.666
Estonia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	22.472
Ethiopia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	64.683
Fiji	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	4.391
Finland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	232.479
France	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	2,420.163
Gabon	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	14.370
The Gambia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.892
Georgia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	13.996
Germany	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	3,365.293
Ghana	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	37.375
Greece	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	194.958
Grenada	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.984
Guatemala	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	63.794
Guinea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	6.738
Guinea-Bissau	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.041
Guyana	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	3.183
Haiti	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	8.672
Honduras	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	20.729
Hong Kong SAR	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	309.402
Hungary	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	121.664
Iceland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	16.784
India	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	2,088.155
Indonesia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	861.143

Islamic Republic of Iran	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	374.306
Iraq	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	179.833
Ireland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	283.424
Israel	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	299.413
Italy	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1,825.820
Jamaica	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	14.218
Japan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	4,382.420
Jordan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	37.570
Kazakhstan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	184.388
Kenya	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	63.624
Kiribati	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.160
Korea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1,382.764
Kosovo	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	6.444
Kuwait	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	114.079
Kyrgyz Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	6.678
Lao P.D.R.	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	12.561
Latvia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	27.040
Lebanon	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	50.800
Lesotho	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	2.364
Liberia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	2.038
Libya	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	29.763
Lithuania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	41.423
Luxembourg	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	56.831
Macao SAR	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	45.415
FYR Macedonia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	10.054
Madagascar	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	9.744
Malawi	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	6.407
Malaysia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	296.284
Maldives	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	3.192
Mali	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	13.107
Malta	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	10.293
Marshall Islands	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.179
Mauritania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	4.844
Mauritius	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	11.511
Mexico	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1,151.040
Micronesia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.315
Moldova	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	6.496
Mongolia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	11.718
Montenegro	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	4.022
Morocco	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	100.593
Mozambique	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	14.807

Myanmar	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	59.539
Namibia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	11.497
Nepal	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	21.314
Netherlands	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	750.696
New Zealand	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	173.256
Nicaragua	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	12.693
Niger	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	7.175
Nigeria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	493.841
Norway	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	386.579
Oman	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	69.831
Pakistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	271.050
Palau	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.284
Panama	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	52.132
Papua New Guinea	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	21.195
Paraguay	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	27.283
Peru	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	192.391
Philippines	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	292.451
Poland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	477.058
Portugal	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	199.222
Puerto Rico	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	102.906
Qatar	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	164.641
Romania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	177.524
Russia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1,365.865
Rwanda	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	8.277
Samoa	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.804
San Marino	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.571
São Tomé and Príncipe	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.318
Saudi Arabia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	651.757
Senegal	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	13.665
Serbia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	37.160
Seychelles	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.359
Sierra Leone	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	4.543
Singapore	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	296.835
Slovak Republic	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	87.312
Slovenia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	42.798
Solomon Islands	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.130
South Africa	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	314.732
South Sudan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	12.485
Spain	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1,193.556
Sri Lanka	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	81.247
St. Kitts and Nevis	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.876

St. Lucia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	1.385
St. Vincent and the Grenadines	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.775
Sudan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	94.421
Suriname	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	3.570
Swaziland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	3.770
Sweden	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	511.397
Switzerland	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	659.850
Syria	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	n/a
Taiwan Province of China	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	528.550
Tajikistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	6.922
Tanzania	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	47.184
Thailand	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	406.949
Timor-Leste	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	2.498
Togo	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	4.434
Tonga	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.403
Trinidad and Tobago	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	20.966
Tunisia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	41.869
Turkey	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	857.429
Turkmenistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	36.180
Tuvalu	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.034
Uganda	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	26.195
Ukraine	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	93.263
United Arab Emirates	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	371.353
United Kingdom	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	2,629.188
United States	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	18,569.100
Uruguay	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	54.567
Uzbekistan	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	66.502
Vanuatu	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	0.773
Venezuela	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	287.274
Vietnam	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	201.326
Yemen	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	27.318
Zambia	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	21.310
Zimbabwe	Gross domestic product, current prices	U.S. dollars	Billions	14.174

Παράρτημα II

Κρατικοί Προϋπολογισμοί σε Διεθνή Κλίμακα

Central Intelligence Agency (USA)

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

COUNTRY/BUDGET

Afghanistan

revenues: \$1.992 billion

expenditures: \$6.636 billion (2016 est.)

Albania

revenues: \$3.203 billion

expenditures: \$3.546 billion (2016 est.)

Algeria

revenues: \$42.69 billion

expenditures: \$66.45 billion (2016 est.)

American Samoa

revenues: \$241.2 million

expenditures: \$243.7 million (2013 est.)

Andorra

revenues: \$1.872 billion

expenditures: \$2.06 billion (2016)

Angola

revenues: \$27.27 billion

expenditures: \$33.5 billion (2016 est.)

Anguilla

revenues: \$95.07 million

expenditures: \$86.63 million (2016 est.)

Antigua and Barbuda

revenues: \$279.1 million

expenditures: \$301.7 million (2016 est.)

Argentina

revenues: \$115.9 billion

expenditures: \$141.7 billion (2016 est.)

Armenia

revenues: \$2.445 billion

expenditures: \$2.969 billion (2016 est.)

Aruba

revenues: \$696.5 million

expenditures: \$751.8 million (2016 est.)

Australia

revenues: \$420.5 billion

expenditures: \$446.4 billion (2016 est.)

Austria

revenues: \$187.3 billion

expenditures: \$192.6 billion (2016 est.)

Azerbaijan

revenues: \$10.54 billion

expenditures: \$11.59 billion (2016 est.)

Bahamas, The

revenues: \$1.9 billion

expenditures: \$2.3 billion (2016 est.)

Bahrain

revenues: \$4.37 billion

expenditures: \$8.781 billion (2016 est.)

Bangladesh

revenues: \$23.78 billion

expenditures: \$35.32 billion (2016 est.)

Barbados

revenues: \$1.2 billion (2013 est.)

expenditures: \$1.5 billion (2016 est.)

Belarus

revenues: \$21.21 billion

expenditures: \$20.92 billion (2016 est.)

Belgium

revenues: \$232.3 billion

expenditures: \$245 billion (2016 est.)

Belize

revenues: \$500 million

expenditures: \$650 million (2016 est.)

Benin

revenues: \$1.5 billion
expenditures: \$1.939 billion (2016 est.)

Bermuda

revenues: \$960.1 million
expenditures: \$1.154 billion (2016 est.)

Bhutan

revenues: \$640.4 million
expenditures: \$703.3 million
note: the government of India finances nearly one-quarter of Bhutan's budget expenditures (2016 est.)

Bolivia

revenues: \$14.69 billion
expenditures: \$16.93 billion (2016 est.)

Bosnia and Herzegovina

revenues: \$7.681 billion
expenditures: \$7.975 billion (2016 est.)

Botswana

revenues: \$5.516 billion
expenditures: \$5.624 billion (2016 est.)

Brazil

revenues: \$311.9 billion
expenditures: \$262.6 billion (2016 est.)

British Virgin Islands

revenues: \$300 million
expenditures: \$300 million (2016 est.)

Brunei

revenues: \$2.958 billion
expenditures: \$4.618 billion (2016 est.)

Bulgaria

revenues: \$18.25 billion
expenditures: \$17.46 billion (2016 est.)

Burkina Faso

revenues: \$2.442 billion
expenditures: \$2.779 billion (2016 est.)

Burma

revenues: \$8.944 billion
expenditures: \$10.99 billion (2016 est.)

Burundi

revenues: \$525.1 million
expenditures: \$656.9 million (2016 est.)

Cabo Verde

revenues: \$405.7 million
expenditures: \$477.4 million (2016 est.)

Cambodia

revenues: \$3.388 billion
expenditures: \$3.562 billion (2016 est.)

Cameroon

revenues: NA
expenditures: \$6.497 billion (2016 est.)

Canada

revenues: \$594.7 billion
expenditures: \$632.4 billion (2016 est.)

Cayman Islands

revenues: \$859.5 million
expenditures: \$742 million (2016 est.)

Central African Republic

revenues: \$207.1 million
expenditures: \$284.7 million (2016 est.)

Chad

revenues: \$1.626 billion
expenditures: \$2.163 billion (2016 est.)

Chile

revenues: \$49.52 billion
expenditures: \$55.74 billion (2016 est.)

China

revenues: \$2.3 trillion
expenditures: \$2.708 trillion (2016 est.)

Christmas Island

revenues: \$NA
expenditures: \$NA

Cocos (Keeling) Islands

revenues: \$NA
expenditures: \$NA

Colombia

revenues: \$78.1 billion
expenditures: \$88 billion (2016 est.)

Comoros

revenues: \$165 million
expenditures: \$185.5 million (2016 est.)

Congo, Democratic Republic of the

revenues: \$5.448 billion
expenditures: \$5.837 billion (2016 est.)

Congo, Republic of the

revenues: \$3.562 billion
expenditures: \$4.233 billion (2016 est.)

Cook Islands

revenues: \$86.9 million
expenditures: \$77.9 million (2010)

Costa Rica

revenues: \$8.115 billion
expenditures: \$11.31 billion (2016 est.)

Cote d'Ivoire

revenues: \$6.839 billion
expenditures: \$8.17 billion (2016 est.)

Croatia

revenues: \$21.47 billion
expenditures: \$22.72 billion (2016 est.)

Cuba

revenues: \$49.5 billion
expenditures: \$55.28 billion (2015 est.)

Cyprus

revenues:: \$7.588 billion
expenditures:: \$7.809 billion (2016 est.)

Czechia

revenues: \$73.74 billion
expenditures: \$74.75 billion (2016 est.)

Denmark

revenues: \$156.9 billion
expenditures: \$164.5 billion (2016 est.)

Djibouti

revenues: \$685.7 million
expenditures: \$885.9 million (2016 est.)

Dominica

revenues: \$148.1 million
expenditures: \$148.1 million (2016 est.)

Dominican Republic

revenues: \$10.29 billion
expenditures: \$11.9 billion (2016 est.)

Ecuador

revenues: \$30.9 billion
expenditures: \$34.9 billion (2016 est.)

Egypt

revenues: \$60.09 billion
expenditures: \$92.37 billion (2016 est.)

El Salvador

revenues: \$5.443 billion
expenditures: \$6.318 billion (2016 est.)

Equatorial Guinea

revenues: \$2.436 billion
expenditures: \$2.862 billion (2016 est.)

Eritrea

revenues: \$1.58 billion
expenditures: \$2.165 billion (2016 est.)

Estonia

revenues: \$9.559 billion
expenditures: \$9.489 billion (2016 est.)

Ethiopia

revenues: \$10.07 billion
expenditures: \$11.85 billion (2016 est.)

Falkland Islands (Islas Malvinas)

revenues: \$67.1 million
expenditures: \$75.3 million (FY09/10)

Faroe Islands

revenues: \$835.6 million
expenditures: \$883.8 million
note: Denmark supplies the Faroe Islands with almost one-third of their public funds (2014)

Fiji

revenues: \$1.232 billion
expenditures: \$1.469 billion (2016 est.)

Finland

revenues: \$128.5 billion
expenditures: \$132.7 billion
note: Central Government Budget (2016 est.)

France

revenues: \$1.308 trillion
expenditures: \$1.392 trillion (2016 est.)

French Polynesia

revenues: \$1.891 billion
expenditures: \$1.833 billion (2011)

Gabon

revenues: \$2.917 billion
expenditures: \$3.464 billion (2016 est.)

Gambia, The

revenues: \$231.5 million
expenditures: \$323.6 million (2016 est.)

Gaza Strip

see entry for the West Bank (2016 est.)

Georgia

revenues: \$4.266 billion
expenditures: \$4.541 billion (2016 est.)

Germany

revenues: \$1.523 trillion
expenditures: \$1.497 trillion (2016 est.)

Ghana

revenues: \$8.552 billion
expenditures: \$12.27 billion (2016 est.)

Gibraltar

revenues: \$475.8 million
expenditures: \$452.3 million (2008 est.)

Greece

revenues: \$93.34 billion
expenditures: \$102.1 billion (2016 est.)

Greenland

revenues: \$1.578 billion
expenditures: \$1.876 billion (2014 est.)

Grenada

revenues: \$274.6 million
expenditures: \$308.9 million (2016 est.)

Guam

revenues: \$1.147 billion
expenditures: \$1.188 billion (2013 est.)

Guatemala

revenues: \$7.39 billion
expenditures: \$8.186 billion (2016 est.)

Guernsey

revenues: \$563.6 million
expenditures: \$530.9 million (2005 est.)

Guinea-Bissau

revenues: \$171.3 million
expenditures: \$212.7 million (2016 est.)

Guinea

revenues: \$1.421 billion
expenditures: \$1.857 billion (2016 est.)

Guyana

revenues: \$899.8 million
expenditures: \$1.036 billion (2016 est.)

Haiti

revenues: \$1.563 billion
expenditures: \$1.819 billion (2016 est.)

Holy See (Vatican City)

revenues: \$315 million
expenditures: \$348 million (2013)

Honduras

revenues: \$3.982 billion
expenditures: \$4.384 billion (2016 est.)

Hong Kong

revenues: \$59.09 billion
expenditures: \$59.07 billion (2016 est.)

Hungary

revenues: \$57.32 billion
expenditures: \$60.08 billion (2016 est.)

Iceland

revenues: \$10.35 billion
expenditures: \$7.911 billion (2016 est.)

India

revenues: \$273.3 billion
expenditures: \$273.3 billion (FY 2016 est.)

Indonesia

revenues: \$114.8 billion
expenditures: \$137.7 billion (2016 est.)

Iran

revenues: \$65.87 billion
expenditures: \$72.29 billion (2016 est.)

Iraq

revenues: \$52.43 billion
expenditures: \$77.87 billion (2016 est.)

Ireland

revenues: \$78.47 billion
expenditures: \$80.86 billion (2016 est.)

Isle of Man

revenues: \$965 million
expenditures: \$943 million (FY05/06 est.)

Israel

revenues: \$80.75 billion
expenditures: \$88.4 billion (2016 est.)

Italy

revenues: \$842.5 billion
expenditures: \$889.8 billion (2016 est.)

Jamaica

revenues: \$3.885 billion
expenditures: \$4.033 billion (2016 est.)

Japan

revenues: \$1.696 trillion
expenditures: \$1.931 trillion (2016 est.)

Jersey

revenues: \$829 million
expenditures: \$851 million (2005)

Jordan

revenues: \$8.649 billion
expenditures: \$11.22 billion (2016 est.)

Kazakhstan

revenues: \$23.35 billion
expenditures: \$27.25 billion (2016 est.)

Kenya

revenues: \$12.89 billion
expenditures: \$17.85 billion (2016 est.)

Kiribati

revenues: \$197.9 million
expenditures: \$179.9 million (2013 est.)

Korea, North

revenues: \$3.2 billion
expenditures: \$3.3 billion (2007 est.)

Korea, South

revenues: \$297.3 billion
expenditures: \$286.3 billion (2016 est.)

Kosovo

revenues: \$1.396 billion
expenditures: \$1.61 billion (2014 est.)

Kuwait

revenues: \$47.14 billion
expenditures: \$65.32 billion (2016 est.)

Kyrgyzstan

revenues: \$2.04 billion
expenditures: \$2.354 billion (2016 est.)

Laos

revenues: \$2.882 billion
expenditures: \$3.822 billion (2016 est.)

Latvia

revenues: \$9.766 billion
expenditures: \$10.11 billion (2016 est.)

Lebanon

revenues: \$9.953 billion
expenditures: \$14.44 billion (2016 est.)

Lesotho

revenues: \$835.9 million
expenditures: \$978.3 million (2016 est.)

Liberia

revenues: \$560.2 million
expenditures: \$600.2 million (2016 est.)

Libya

revenues: \$5.792 billion
expenditures: \$13.71 billion (2016 est.)

Liechtenstein

revenues: \$995.3 million
expenditures: \$890.4 million (2011 est.)

Lithuania

revenues: \$14.68 billion
expenditures: \$15.12 billion (2016 est.)

Luxembourg

revenues: \$25.85 billion
expenditures: \$25.52 billion (2016 est.)

Macau

revenues: \$12.12 billion
expenditures: \$7.004 billion (2016 est.)

Macedonia

revenues: \$3.041 billion
expenditures: \$3.33 billion (2016 est.)

Madagascar

revenues: \$1.519 billion
expenditures: \$1.649 billion (2016 est.)

Malawi

revenues: \$1.03 billion
expenditures: \$1.247 billion (2016 est.)

Malaysia

revenues: \$52.66 billion
expenditures: \$63.01 billion (2016 est.)

Maldives

revenues: \$1.481 billion
expenditures: \$1.7 billion (2016 est.)

Mali

revenues: \$2.571 billion
expenditures: \$3.112 billion (2016 est.)

Malta

revenues: \$3.716 billion
expenditures: \$3.683 billion (2015 est.)

Marshall Islands

revenues: \$116.7 million
expenditures: \$113.9 million (2013 est.)

Mauritania

revenues: \$1.143 billion
expenditures: \$1.43 billion (2016 est.)

Mauritius

revenues: \$2.478 billion
expenditures: \$2.95 billion (2016 est.)

Mexico

revenues: \$224.3 billion
expenditures: \$255.9 billion (2016 est.)

Micronesia, Federated States of

revenues: \$213.8 million
expenditures: \$192.1 million (FY12/13 est.)

Moldova

revenues: \$2.306 billion
expenditures: \$2.431 billion
note: National Public Budget (2016 est.)

Monaco

revenues: \$914.5 million
expenditures: \$973 million (2011 est.)

Mongolia

revenues: \$2.868 billion
expenditures: \$4.035 billion (2016 est.)

Montenegro

revenues: \$1.56 billion
expenditures: \$1.878 billion (2016 est.)

Montserrat

revenues: \$37.04 million
expenditures: \$37.04 million (2016 est.)

Morocco

revenues: \$25.22 billion
expenditures: \$29.43 billion (2016 est.)

Mozambique

revenues: \$2.554 billion
expenditures: \$3.609 billion (2016 est.)

Namibia

revenues: \$3.818 billion
expenditures: \$4.408 billion (2016 est.)

Nauru

revenues: \$57.8 million
expenditures: \$51.8 million (2010 est.)

Nepal

revenues: \$4.976 billion
expenditures: \$5.596 billion (FY2016 est.)

Netherlands

revenues: \$340.8 billion
expenditures: \$337.6 billion (2016 est.)

New Caledonia

revenues: \$1.995 billion
expenditures: \$1.993 billion (2015 est.)

New Zealand

revenues: \$67.61 billion
expenditures: \$67.01 billion (2016 est.)

Nicaragua

revenues: \$3.661 billion
expenditures: \$3.442 billion (2016 est.)

Nigeria

revenues: \$11.4 billion
expenditures: \$21.21 billion (2016 est.)

Niger

revenues: \$1.715 billion
expenditures: \$2.25 billion (2016 est.)

Niue

revenues: \$15.07 million
expenditures: \$16.33 million (FY04/05)

Norfolk Island

revenues: \$4.6 million
expenditures: \$4.8 million (FY99/00)

Northern Mariana Islands

revenues: \$246.4 million
expenditures: \$249.8 million (2013 est.)

Norway

revenues: \$199.8 billion
expenditures: \$188.8 billion (2016 est.)

Oman

revenues: \$20.26 billion
expenditures: \$31.55 billion (2016 est.)

Pakistan

revenues: \$42.3 billion
expenditures: \$54.63 billion
note: data are for fiscal years (2016 est.)

Palau

revenues: \$195.7 million
expenditures: \$169.6 million (2012 est.)

Panama

revenues: \$11.7 billion
expenditures: \$12.41 billion (2016 est.)

Papua New Guinea

revenues: \$3.169 billion
expenditures: \$4.295 billion (2016 est.)

Paraguay

revenues: \$5.231 billion
expenditures: \$5.231 billion (2016 est.)

Peru

revenues: \$60.84 billion
expenditures: \$66.46 billion (2016 est.)

Philippines

revenues: \$46.2 billion
expenditures: \$53.68 billion (2016 est.)

Pitcairn Islands

revenues: \$746,000
expenditures: \$1.028 million (FY04/05)

Poland

revenues: \$73.4 billion
expenditures: \$86.56 billion (2016 est.)

Portugal

revenues: \$87.26 billion
expenditures: \$92.25 billion (2016 est.)

Puerto Rico

revenues: \$9.086 billion
expenditures: \$9.684 billion (2016 est.)

Qatar

revenues: \$41.71 billion
expenditures: \$53.95 billion (2016 est.)

Romania

revenues: \$56.84 billion
expenditures: \$62.14 billion (2016 est.)

Russia

revenues: \$186.5 billion
expenditures: \$230.2 billion (2016 est.)

Rwanda

revenues: \$1.865 billion
expenditures: \$2.279 billion (2016 est.)

Saint Helena, Ascension, and Tristan da Cunha

revenues: \$8.845 million
expenditures: \$21.73 million
note: revenue data reflect locally raised revenues only; the budget deficit is resolved by grant aid from the UK (FY06/07 est.)

Saint Kitts and Nevis

revenues: \$370.4 million
expenditures: \$333.3 million (2016 est.)

Saint Lucia

revenues: \$185.2 million

expenditures: \$222.2 million (2011 est.)

Saint Pierre and Miquelon

revenues: \$70 million

expenditures: \$60 million (1996 est.)

Saint Vincent and the Grenadines

revenues: \$222.2 million

expenditures: \$259.3 million (2016 est.)

Samoa

revenues: \$233 million

expenditures: \$271.8 million (2016 est.)

San Marino

revenues: \$667.7 million

expenditures: \$712.8 million (2011 est.)

Sao Tome and Principe

revenues: \$108.6 million

expenditures: \$127 million (2016 est.)

Saudi Arabia

revenues: \$149.7 billion

expenditures: \$236.7 billion (2016 est.)

Senegal

revenues: \$3.839 billion

expenditures: \$4.453 billion (2016 est.)

Serbia

revenues: \$15.75 billion

expenditures: \$16.24 billion

note: this is the consolidated budget, including both central government and local government budgets (2016 est.)

Seychelles

revenues: \$487.3 million

expenditures: \$457.3 million (2016 est.)

Sierra Leone

revenues: \$558.1 million

expenditures: \$738.6 million (2016 est.)

Singapore

revenues: \$46.86 billion

expenditures: \$44.83 billion

note: expenditures include both operational and development expenditures (2016 est.)

Slovakia

revenues: \$34.87 billion

expenditures: \$37.04 billion (2016 est.)

Slovenia

revenues: \$19.32 billion

expenditures: \$20.51 billion (2016 est.)

Solomon Islands

revenues: \$421.6 million

expenditures: \$458.8 million (2016 est.)

Somalia

revenues: \$145.3 million

expenditures: \$151.1 million (2014 est.)

South Africa

revenues: \$76.62 billion

expenditures: \$86.45 billion (2016 est.)

South Sudan

revenues: \$437 million

expenditures: \$2.259 billion (FY 2013 est.)

Spain

revenues: \$461.3 billion

expenditures: \$512.9 billion (2016 est.)

Sri Lanka

revenues: \$10.98 billion

expenditures: \$15.54 billion (2016 est.)

Sudan

revenues: \$7.301 billion

expenditures: \$11.28 billion (2016 est.)

Suriname

revenues: \$469.9 million

expenditures: \$664.3 million (2016 est.)

Svalbard

revenues: \$NA

expenditures: \$NA

Swaziland

revenues: \$1.299 billion
expenditures: \$1.672 billion (2017 est.)

Sweden

revenues: \$248.3 billion
expenditures: \$250.2 billion (2016 est.)

Switzerland

revenues: \$215.9 billion
expenditures: \$213.4 billion
note: includes federal, cantonal, and municipal budgets (2016 est.)

Syria

revenues: \$494.5 million
expenditures: \$2.665 billion
note: government projections for FY2016 (2016 est.)

Taiwan

revenues: \$80.8 billion
expenditures: \$83.95 billion (2016 est.)

Tajikistan

revenues: \$1.841 billion
expenditures: \$1.985 billion (2016 est.)

Tanzania

revenues: \$6.257 billion
expenditures: \$8.084 billion (2016 est.)

Thailand

revenues: \$76.69 billion
expenditures: \$86.94 billion (2016 est.)

Timor-Leste

revenues: \$300 million
expenditures: \$2.8 billion (2016 est.)

Togo

revenues: \$1.14 billion
expenditures: \$1.377 billion (2016 est.)

Tokelau

revenues: \$430,800
expenditures: \$2.8 million (1987 est.)

Tonga

revenues: \$132.7 million
expenditures: \$132.7 million (2016 est.)

Trinidad and Tobago

revenues: \$7.311 billion
expenditures: \$9.369 billion (2016 est.)

Tunisia

revenues: \$9.882 billion
expenditures: \$11.77 billion (2016 est.)

Turkey

revenues: \$146.4 billion
expenditures: \$151 billion (2016 est.)

Turkmenistan

revenues: \$5.523 billion
expenditures: \$5.818 billion (2016 est.)

Turks and Caicos Islands

revenues: \$225.6 million
expenditures: \$187.2 million (2016 est.)

Tuvalu

revenues: \$42.68 million
expenditures: \$32.46 million (2012 est.)

Uganda

revenues: \$3.748 billion
expenditures: \$5.41 billion (2016 est.)

Ukraine

revenues: \$27.8 billion
expenditures: \$30.87 billion
note: this is the planned, consolidated budget (2016 est.)

United Arab Emirates

revenues: \$98.15 billion
expenditures: \$112.6 billion
note: the UAE federal budget does not account for emirate-level spending in Abu Dhabi and Dubai (2016 est.)

United Kingdom

revenues: \$996.3 billion
expenditures: \$1.097 trillion (2016 est.)

United States

revenues: \$3.363 trillion
expenditures: \$3.893 trillion
note: for the US, revenues exclude social contributions of approximately \$1.0 trillion;

expenditures exclude social benefits of approximately \$2.3 trillion (2016 est.)

Uruguay

revenues: \$14.29 billion

expenditures: \$14.81 billion (2016 est.)

Uzbekistan

revenues: \$13.84 billion

expenditures: \$13.8 billion (2016 est.)

Vanuatu

revenues: \$175.9 million

expenditures: \$201.3 million (2016 est.)

Venezuela

revenues: \$95.62 billion

expenditures: \$228.8 billion (2016 est.)

Vietnam

revenues: \$48.04 billion

expenditures: \$57.21 billion (2016 est.)

Virgin Islands

revenues: \$1.223 billion

expenditures: \$1.551 billion (2013)

Wallis and Futuna

revenues: NA

expenditures: NA

West Bank

revenues: \$2.75 billion

expenditures: \$4.077 billion

note: includes Palestinian Authority expenditures in the Gaza Strip (2014 est.)

Western Sahara

revenues: \$NA

expenditures: \$NA

World

revenues: \$19.8 trillion

expenditures: \$22.02 trillion (2016 est.)

Yemen

revenues: \$1.766 billion

expenditures: \$5.628 billion (2016 est.)

Zambia

revenues: \$3.418 billion

expenditures: \$5.079 billion (2016 est.)

Zimbabwe

revenues: \$3.4 billion

expenditures: \$3.9 billion (2016 est.)

2018

**Πάντειον
Πανεπιστήμιο**

**Ανδρέας Ν. Λύτρας,
Παντελής Παντελόγλου**

Τα Κοινωνικά
Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία
Τόμος VII

Φορείς και Δίκτυα
Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού
[Εκθεση προς το Υπουργείο Παιδείας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γ.Δ. V) και το ΕΚΤ]
Πάντειον Πανεπιστήμιο- ΕΠΕΑΕΚ (1999)

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Παντελής Παντελόγλου

Φορείς και Δίκτυα
Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού

[Έκθεση προς το Υπουργείο Παιδείας, την
Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΓΔΥ) και το ΕΚΤ]

Πάντειον Πανεπιστήμιο,
ΕΠΕΑΕΚ,
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών:
Κοινωνικός Αποκλεισμός και Μειονότητες

Αθήνα
Δεκέμβριος 1999

Ανδρέας Ν. Λούτρας
Παντελής Παντελόγλου

**Φορείς και Δίκτυα Καταπολέμησης του
Κοινωνικού Αποκλεισμού**

Ερευνητική Ομάδα:

Κ. Αγγελοπούλου

Γ. Ασημάκη

Α. Αποστολίδου

Β. Βαλμά

Β. Γιοτσίου

Χ. Καραχάλιου

Α. Κοσμάδα

Αιμ. Πανάγου

Ε. Σφενδάλη

Χ. Ταπιδίου

Μ.-Α. Υαργά

Α.Ν. Λύτρας, Π. Παντελλόγλου
**Φορείς και Δίκτυα Καταπολέμησης του
Κοινωνικού Αποκλεισμού**

*Γ' Έκδοση προς το Υπουργείο Παιδείας, την
Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΔΥ) και το ΕΚΤ)*

© 1999, Πάντειον Πανεπιστήμιο,

ΕΠΕΑΕΚ, ΠΜΣ: Κοινωνικός Αποκλεισμός και Μειονότητες

Συγγρού 136, Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	7
Εισαγωγή.....	9
1 Ζητήματα οριοθέτησης του κοινωνικού αποκλεισμού.....	11
1.1 Το πλαίσιο.....	11
1.2 Οι επίσημες καταγραφές και οριοθετήσεις.....	15
1.3 Ζητήματα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.....	20
1.4 Γεφυρώσεις των επίσημων οριοθετήσεων.....	
με τις επιστημονικές αναλύσεις.....	26
1.5 Για μια κριτική αξιολόγηση των οριοθετήσεων.....	32
2 Από τους θεσμούς πρόνοιας και.....	
προστασίας στα δίκτυα κοινωνικής στήριξης.....	39
2.1 Οι μεταπολίσεις της κοινωνικής στήριξης.....	
στους μηχανισμούς και στις δομές.....	43
2.2 Τρεις τομείς και τρεις λογικές.....	45
2.2.1 Η υπερβατική προσέγγιση.....	45
2.2.2 J. Riskin: Το υβρίδιο του τρίτου τομέα.....	48
2.2.3 Η κοινωνική οικονομία και οι υπαλλευτικές αγορές.....	50
3 Η καταγραφή των φορέων.....	57

4 Η έρευνα.....	63
4.1 Δεγματοληψία και ερωτηματολόγιο	63
4.2 Το προφίλ των φορέων	64
4.3 Δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτώμενων	82
4.4 Οι επαγγελματικές θέσεις και ευθύνες των ερωτώμενων	86
4.5 Θέσεις απέναντι στον κοινωνικό αποκλεισμό	89
4.6 Ανάπτυξη δραστηριοτήτων	95
4.7 Θέσεις απέναντι στο ΓΜΣ	104
 Συμπεράσματα	 113
 Παραρτήματα	 117
Παράρτημα Ι: Η καταγραφή των φορέων	119
Παράρτημα ΙΙ: Πίνακες αποτελεσμάτων	137
 Βιβλιογραφία	 149

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η μελέτη αυτή ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 1998 και ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 1999. Αποτελεί σκέλος των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΜΣ): Κοινωνικός Αποκλεισμός και Μειονότητες, του Παντείου Πανεπιστημίου, το οποίο υποστηρίζεται από τα Τμήματα Κοινωνιολογίας και Ψυχολογίας. Το ΠΜΣ εγκρίθηκε από το Υπουργείο Παιδείας. Είναι ενταγμένο στο Επαγγελματικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης-ΕΠΕΑΕΚ (από το οποίο και χρηματοδοτήθηκε για δύο χρόνια), που αποτελεί σκέλος του άξονα Ανθρώπινοι Πόροι του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ), στα όρια του δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 1994-1999.¹

Η εξέλιξη της μελέτης και της παρούσας τελικής έκθεσης προσδιορίστηκε από τους γνωστούς και αντίστοιχους περιορισμούς, που σχεδόν κάθε επιστημονική εργασία αντιμετωπίζει. Αναφερόμαστε, κυρίως, στο εξαιρετικά στενό χρονικό περιθώριο, μέχρι την κατάθεση της, τη στενότητα των πόρων, εκτός βέβαια των άλλων προβλημάτων που δημιουργεί η ίδια η μελετητική και ερευνητική διαδικασία.

Η πραγματοποίηση του ερευνητικού μέρους αυτής της μελέτης, βασίστηκε στη συμβολή ομάδας φοιτητών του ΠΜΣ. Χωρίς την βοήθεια και τη δουλειά τους, για παραπάνω από τέσσερις μήνες δεν θα ήταν δυνατή η διεκπεραίωση της έρευνας και η εκπόνηση αυτής της έκθεσης.

Ο υπογράφων αυτό το προλογικό σημείωμα, έχει την ευθύνη για τη σύνταξη της τελικής έκθεσης. Είναι ο συντάκτης της εισαγωγής και των δύο πρώτων ενότητων του κεμένου. Συνεργάστηκε με τον Π. Παντελόγλου για την

¹ Όπως είναι γνωστό ο άξονας Ανθρώπινοι Πόροι του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και ιδίως το ΕΠΕΑΕΚ, βασίζεται σε δημόσια χρηματοδότηση. Αυτή διακρίνεται στην εθνική δημόσια και στην κοινοτική δημόσια συμμετοχή. Η κοινοτική συμμετοχή στη δημόσια

επεξεργασία και το σχολιασμό των αποτελεσμάτων, της καταγραφής των φορέων και της δεγματοληπτικής έρευνας, οι οποίες εντάσσονται στο υλικό, που ακολουθεί. Είναι τέλος υπεύθυνος για τα τελικά συμπεράσματα, με τα οποία ολοκληρώνεται η παρούσα έκθεση, όπως και για την συνολική της διάρθρωση. Το κείμενο που ακολουθεί είναι, εξ' αντικειμένου, μάλλον τεχνικό στην οφή και το χαρακτήρα του, ανταποκρινόμενο στις προδιαγραφές των σχετικών έργων, τα οποία εγκρίθηκαν, στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ.

Με αυτή την ευκαιρία είναι απαραίτητο να υπογραμμίσω την αποφασιστική συμβολή του Π. Παντελόγλου που απέδειξε, ότι αποτελεί ένα νέο επιστήμονα με, υψηλού επιπέδου, κατάρτιση και κριτική ικανότητα.

Επιπλέον θα ήθελα να ευχαριστήσω, τα Τμήματα Κοινωνιολογίας και Ψυχολογίας, τα μέλη της Διοικηματικής Συνέλευσης και την υπεύθυνη του του ΠΜΣ, Καθηγήτρια κ. Ν. Κυριαζή, για την εμπιστοσύνη και τη βοήθεια, που παρείχαν για την ολοκλήρωση της παρούσας έκθεσης. Επιθυμώ να αναφέρω την πολύ καλή συνεργασία με την Επίκουρο Καθηγήτρια του Τμήματος Κοινωνιολογίας κ. Χ. Ζαραφωνίτου, τον Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Ψυχολογίας κ. Α. Σταλικά, την κ. Α. Γραμματικοπούλου και τον κ. Γ. Νικολόπουλο οι οποίοι είχαν την ευθύνη της παράλληλης έκθεσης για τους προπτυχιακούς σπουδαστές. Τέλος πρέπει να σημειώσω την συνεχή υποστήριξη από τη γραμματεία του ΠΜΣ, κ. Δ. Νικαπανά.

Αθήνα 30-10-1999

Ανδρέας Λότρας

χρηματοδότηση προέρχεται βασικά από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και σε μικρότερο ποσοστό από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΠΠΑ).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έκθεση αυτή αποτελεί έργο που ανέλαβε το Πάντειον Πανεπιστήμιο, στο πλαίσιο της έγκρισης και της χρηματοδότησης της λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: *Κοινωνικός Αποκλεισμός και Μειονότητες*.

Η παρούσα μελέτη έχει διττό αντικείμενο: α) να καταγράψει φορείς, δημόσιους, ιδιωτικούς και κοινωνικούς, στην Ελλάδα που έχουν αντικείμενο δράσης την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και β) να εξετάσει τα χαρακτηριστικά, τις δομές, τις δράσεις για τα προβλήματα, τα οποία συνδέονται με τον κοινωνικό αποκλεισμό και την επίδραση των φορέων αυτών στην απασχόληση ειδικευμένων επιστημόνων.

Οι βασικοί στόχοι της εξέτασης είναι: ι) η δημιουργία ενός δικτύου οργανώσεων και φορέων, με το οποίο να μπορεί στο μέλλον να συνεργάζεται το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, στην προοπτική της διεύρυνσης της έρευνας για το προκαίμενο ζήτημα, ii) η ανάπτυξη ενός μηχανισμού αμοιβαίας πληροφόρησης με τους φορείς, iii) η ανάληψη και ο συντονισμός κοινών δράσεων, iv) η διερεύνηση των συνθηκών και των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικοτήτων που εξυπηρετεί το Μεταπτυχιακό, σε παρόμοιους φορείς, v) η ενημέρωση των φορέων για τις ειδικότητες των αποφοίτων του Προγράμματος και τις δυνατότητες να συμβάλλουν στην συμβουλευτική, στην οργάνωση και υλοποίηση δράσεων, που σχετίζονται με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η έκθεση αυτή αποτελείται από τέσσερις ενότητες. Η πρώτη ενότητα, προσεγγίζει τα ζητήματα οριοθέτησης του κοινωνικού αποκλεισμού, όπως και της καταπολέμησης του φαινομένου. Η ανάλυση, σ' αυτή τη βάση, έχει προνατολισμό να εντοπίζει τις κατευθύνσεις τους προβληματισμούς, τις παρεργασίες και τις πολιτικές, ιδίως στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης, στα θέματα κοινωνικής υποστήριξης και προστασίας.

Η δεύτερη ενότητα εξετάζει τις σύγχρονες τάσεις, για τις δομές και τους μηχανισμούς κοινωνικής στήριξης. Σ' αυτή δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στο

γεγονός της μεγάλης διεύρυνσης του ρόλου και της σημασίας των δικτύων, τα οποία αποτελούνται από εθελοντικές, κοινωνικές, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις.

Η τρίτη ενότητα αποτελείται από την επεξεργασία της καταγραφής των φορέων που πραγματοποιήθηκε την περίοδο, Οκτώβρης-Νοέμβρης του 1998, στην Αττική. Περιλαμβάνει τη συστηματικοποίηση των καταγραφέντων φορέων, σύμφωνα με το νομικό τους καθεστώς, το είδος των δραστηριοτήτων και των δράσεων, που αναλαμβάνουν και τις ομάδες στόχους, προς τις οποίες προσανατολίζεται η δράση τους. Στην προκειμένη διαδικασία καταγράφησαν διακόσιαι εξήντα τρεις φορείς. Ήδη έχει διαμορφωθεί μια βάση δεδομένων, με πλήρη στοιχεία, η οποία θα αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο, για την περαιτέρω επικοινωνία και έρευνα και βέβαια μπορεί να επεκταθεί στο άμεσο μέλλον.

Η τέταρτη ενότητα περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της εμπειρικής έρευνας, με ερωτηματολόγιο, η οποία πραγματοποιήθηκε σε δείγμα σαράντα δύο φορέων, από τον κατάλογο της καταγραφής. Το δείγμα επιλέγη με δυο κριτήρια. Το πρώτο ήταν ένα κριτήριο χαλαρής σχετικής αντιπροσωπευτικότητας, ως προς τα κριτήρια που είχαμε θέσει από την αρχή, δηλαδή το νομικό καθεστώς, τις ομάδες-στόχους και τα είδη των δραστηριοτήτων. Το δεύτερο κριτήριο είναι αυτό της διαθεσιμότητας, ή της προσβασιμότητας στους φορείς. Με αυτή την έννοια η έρευνα που διενεργήσαμε και τα αποτελέσματα της, μπορούν να θεωρηθούν ενδεικτικά και επιδεικτικά επανελέγχου, ως πιλοτική σφετηρία συζήτησης, στην προοπτική επόμενων ερευνητικών εγχειρημάτων. Η απάντηση των ερωτηματολογίων έγινε από διευθυντικά στελέχη και στελέχη που συμμετέχουν ενεργά στις σχετικές δράσεις των φορέων. Επί της ουσίας η έρευνα, παρέχει σημαντικές και πολύ χρήσιμες πληροφορίες, για το είδος των δράσεων που αναπτύσσονται, τις υπηρεσίες που παρέχονται, τις ομάδες στόχους, το είδος της απασχόλησης, τις πηγές χρηματοδότησης, τους μελλοντικούς προγραμματισμούς, την άποψη για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών και τις ειδικεύσεις που εξυπηρετεί, την δυνατότητα απορρόφησης των αποφοίτων.

Η έκθεση συμπληρώνεται από δύο Παραρτήματα. Το πρώτο περιλαμβάνει τον αναλυτικό Πίνακα των καταγεγραμμένων φορέων. Το δεύτερο συγκεντρώνει τους Πίνακες αναλυτικής επεξεργασίας των αποτελεσμάτων της έρευνας.

1. Ζητήματα οριοθέτησης του κοινωνικού αποκλεισμού

1.1 Το πλαίσιο

Ο όρος του "κοινωνικού αποκλεισμού" είναι σχετικά πρόσφατος στην καταγραφή, ενώ η κοινή και η επιστημονική χρήση του ουσιαστικά αναπτύσσεται στην δεκαετία 1990-2000. Η ευρεία κοινοποίηση του όρου, στην Ευρώπη,² έχει ως επισημειωμένο σημείο την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Κοινωνικών Υποθέσεων της ΕΟΚ το 1989.³ Η οριοθέτησή του επίσης και η πρόσκτηση εννοιολογικού περιεχομένου και σημασιολογικών διαστάσεων πραγματοποιείται, σε μεγάλο βαθμό από τα επίσημα κείμενα διαλόγου και θέσεων της ΕΕ στο πλαίσιο άσκησης συγκεκριμένων πολιτικών και παρεμβάσεων της Ένωσης, για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Θα λέγαμε ότι οι πολιτικές αυτές συνοδεύουν τον βασικό προσανατολισμό των χωρών της ΕΕ, για την Οικονομική και Νομισματική Ενοποίηση (ΟΝΕ), όπως αυτή διαμορφώθηκε εμπρόγραμμα με την συμφωνία του Μάαστριχτ. Η πολιτική, για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού αποτελεί έναν από τους βασικούς άξονες παρέμβασης και ανάπτυξης "ολοκληρωμένων" δράσεων για το ανθρώπινο δυναμικό και ιδίως για τις εργασιακές και κοινωνικές ομάδες, που κρίνεται ότι τις έχουν ανάγκη. Ο άλλος άξονας παρέμβασης είναι (με αυτοτελείς δράσεις και ενέργειες) αυτός για την καταπολέμηση της ανεργίας. Υπό μία έννοια οι παρεμβάσεις σχετικά με τον κοινωνικό αποκλεισμό κατατείνουν ρητά

² Όπως υποστηρίζει ο Κ. ΒΕΝΓΟΠΟΥΛΟΣ (*Παγκοσμιοποίηση ή μεγάλη χίμαιρα*, Αθήνα, Νέα Ξάνορα, 1999, σσ. 347-348), η πολιτική μήτρα του κοινωνικού αποκλεισμού βρίσκεται στην πολιτική διαχείριση στην Αμερική τη δεκαετία 1980-1990.

³ Η πρώτη συστηματική αναφορά στην έννοια του Κοινωνικού Αποκλεισμού, όπως και στην Καταπολέμηση του Κοινωνικού Αποκλεισμού, στην Ευρώπη, πραγματοποιείται στο έγγραφο, που συμπεριλαμβάνει τα αποτελέσματα της συνόδου της 29-9-1989, του Συμβουλίου των Υπουργών Κοινωνικών Υποθέσεων της ΕΟΚ. Πρβλ. "Resolution of the Council and of the Ministers for social affairs meeting within the Council of 29 September 1989 on combating social exclusion", Document no. 489Y031(01), *Official Journal*, C277, 31-10-1989, σ. 1.

στην "καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού από την αγορά εργασίας".⁴ Επίσης, ρητά στην οριοθέτηση αυτών των παρεμβάσεων δηλώνεται ότι οι ξεχωριστές δράσεις και ενέργειες πρέπει να έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα και αντίστοιχα αποτελέσματα.

Ο όρος "κοινωνικός αποκλεισμός", ως ένας τρόπος αποτίμησης και οριοθέτησης κοινωνικών προβλημάτων και ο όρος "καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού", ως οριοθέτηση ενεργητικών δράσεων και μέτρων, που χρησιμοποιούνται για τον περιορισμό του, υπό περιγραφή, φαινομένου και για τη μείωση των προβλημάτων των ομάδων που προσδιορίζει, εμφανίζεται σε συγκεκριμένα προγράμματα και πρωτοβουλίες της ΕΕ. Τα προγράμματα και οι πρωτοβουλίες αυτές υλοποιούν τις πολιτικές της ΕΕ. Διαφορούν για ορισμένες περιόδους και συνοδεύονται από χρηματοδοτήσεις και κανόνες εφαρμογής που εξειδικεύονται ανά χώρα μέλος. Οι χώρες μέλη στελεργάζονται, εξειδικεύουν, διαχειρίζονται και εφαρμόζουν τις ενέργειες και τις δράσεις ανάλογα με τις ιδιομορφίες και τις ιδιαιτερότητες των κοινωνιών. Ταυτόχρονα συντονίζουν τις δράσεις, με μεσολάβηση και συνεργασία αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ώστε να διασφαλιστεί η διακρατικότητα και έτσι ο διευρωπαϊκός χαρακτήρας των αποτελεσμάτων και να αξιοποιηθεί η εμπειρία και η τεχνογνωσία στην διαχείριση των πόρων και του φυσικού αντικείμενου.

Πρέπει να σημειώσουμε, ότι σ' αυτό το πλαίσιο παρεμβάσεων, οι χώρες που θεωρείται ότι αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα προβλήματα συνοχής και αποκλίνουν από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο στον βαθμό οικονομικής ανάπτυξης και γι' αυτό αντιμετωπίζουν, με μεγαλύτερες αρνητικές συνέπειες την διαδικασία οικονομικής ενοποίησης, απολαμβάνουν ειδικής χρηματοδότησης και τεχνικής ενίσχυσης. Οι χώρες αυτές εντάσσονται στην κατηγορία του "στόχου ένα" (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιρλανδία).⁵

⁴ Αυτό συμβαίνει όπως θα αναλύσουμε περαιτέρω και στην πρώτη θεμελιώδη απόφαση και σε άλλα κείμενα, που ακολουθούν την υπογραφή της συμφωνίας του Μάαστριχτ, όπως το, [EUROPEAN COMMISSION], "European social policy-Options for the Union", *Green Paper*, Brussels, EUROPEAN COMMISSION, GDV, 1993, COM(93)551.

⁵ Οι χώρες που εντάσσονται στην κατηγορία του "στόχου ένα", είναι εκείνες που θεωρείται ότι απέχουν περισσότερο από την επιθυμητή Κοινωνική Συνοχή. Αφορά, δηλαδή, σε μια πολιτικού χαρακτήρα αναγνώριση της διαφοράς των επιπέδων ανάπτυξης και δεν αφορά σε μια διαπιστωμένη συγκριτική διαφορά του βαθμού κοινωνικής συνοχής στο εσωτερικό των κρατών μελών. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής σημασίας και του

Οι ίδιες χώρες ενισχύονται ιδιαίτερα και στο πλαίσιο των προγραμμάτων των πλαισίων στήριξης, που έχουν πενταετή διάρκεια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ολοκληρώνει αυτή την περίοδο το δεύτερο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης (το πρώτο την περίοδο '89-'93, το δεύτερο 1994-1999) και βρίσκεται λίγο πριν την έναρξη του τρίτου κοινοτικού πλαισίου στήριξης (2000-2004). Τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης εξειδικεύονται ανά χώρα. Στην Ελλάδα αυτό πραγματοποιείται μέσα από το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ.). Στο δεύτερο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης προβλεπόταν το σκέλος "Ανθρώπινοι Πόροι". Το σκέλος "Ανθρώπινοι Πόροι" του ΣΠΑ υποδιακρίθηκε στα προγράμματα, Αρχικής Κατάρτισης (με χειριστή το Υπουργείο Παιδείας), Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (με χειριστή το Υπουργείο Εργασίας), το πρόγραμμα Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας⁶ και το πρόγραμμα Κλεισθένης για τον Εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης. Σύμφωνα με τις προβλέψεις στο τρίτο κοινοτικό πλαίσιο τα προγράμματα, όπως και οι χρηματοδοτήσεις θα συνεχίσουν να είναι, παρά τις όποιες διαφοροποιήσεις στην μορφή, ενεργά και σημαντικές.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι οι δράσεις για τις πρωτοβουλίες και για τα προγράμματα του κοινοτικού πλαισίου στήριξης, όπως εξειδικεύονται από το ΣΠΑ, υλοποιούνται, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΕ, από φορείς οι οποίοι χρηματοδοτούνται, μετά από προκήρυξη ανοικτών διαγωνισμών και μετά από κρίση από αρμόδιες εθνικές επιτροπές, με τη συμμετοχή και την εποπτεία εκπροσώπων αρμοδίων κοινοτικών οργάνων. Οι φορείς αυτοί είναι ιδιωτικοί, κοινωνικοί και δημόσιοι.

Η στρατηγική και οι δράσεις που αναλαμβάνονται για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού θα πρέπει να καταλήξουμε, μετά από αυτή τη σύντομη επισκόπηση, είναι βασικά ενταταγμένες, στις

παραχόμενου, είναι οι χώρες του στόχου ένα να απολαύουν ενός απολύτως εννοικού καθεστώτος χρηματοδότησης στο πλαίσιο των ασκούμενων πολιτικών της Ε.Ε., Βλ., [EUROPEAN COMMISSION], *Grants and loans from the European Union*, EUROPEAN COMMISSION, SECRETARIAT GENERAL, http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgc/en/p/ch1s1.htm.

⁶ Σύμφωνα με τον επίσημο προγραμματισμό το πρόγραμμα για την Καταπολέμηση του Κοινωνικού Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας, στο πλαίσιο του δεύτερου κοινοτικού πλαισίου στήριξης (1994-1999), στην Ελλάδα είχε κόστος 338.667 ΜΕΕΚΥ. Βλ., [ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ], *Ανακοινωμένο Επαγγελματικό Πρόγραμμα Καταπολέμησης του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας, ΚΠΣ 1994-1999*, Αθήνα, χ.χ., σ. 5.

Πρωτοβουλίες και στο πρόγραμμα για την καταπολέμηση του Κοινωνικού Αποκλεισμού από την αγορά εργασίας του ΣΠΑ. Στις κοινοτικές πρωτοβουλίες είναι ενταχθέν το πρόγραμμα "Απασχόληση", με σκέλη, το YOUTHSTART για τους νέους, το πρόγραμμα NOW που αφορά σε γυναίκες, το πρόγραμμα HORIZON που αφορά σε ειδικές κατηγορίες του πληθυσμού με ιδιαίτερη προσοχή σε Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ), σε φυλακισμένους, αποφυλακισμένους, τοξικομανείς, αποτοξινωμένους, μετανάστες, επανακαταρτισμένους και τα τελευταία χρόνια το πρόγραμμα INTEGRA.⁷ Άλλη σημαντική κοινοτική πρωτοβουλία αποτελεί το πρόγραμμα "ADAPT για τη βιομηχανική αλλαγή" που αφορά σε όσους αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν προβλήματα ανεργίας, ή εργασιακής ένταξης.

Ο όρος του "κοινωνικού αποκλεισμού" και οι παράγωγοι όροι των "κοινωνικά αποκλεισμένων", ή όσων "απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό" και η "καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού" προσδιορίζονται πρωτογενώς στα κοινοτικά κείμενα διαλόγου και πολιτικών δράσεων. Η διάδοση, η αποδοχή, η χρήση των όρων αυτών παρακολουθεί με θαυμαστούς ρυθμούς σε ελάχιστο χρονικό διάστημα την ενεργοποίηση των πρωτοβουλιών και των ιδιαίτερων προγραμμάτων που συνοδεύονται ανυπερθέτως από πολύ σημαντικές χρηματοδοτήσεις, απ' τις οποίες ωφελούνται, ειδικά των καταγραφόμενων ομάδων-στόχων, ευρύτατα δίκτυα φορέων, μηχανισμών, ερευνητών, εκπαιδευτών, άλλων εργαζομένων στους φορείς και διαχειριστών των προβλεπόμενων προϋπολογισμών. Δεν πρέπει λοιπόν να φαίνεται περίεργο, που ένας όρος χωρίς μεγάλη επιστημονική επεξεργασία, δίχως ακριβές περιεχόμενο, επικαλύπτει και οριοθετεί εκ νέου δοκιμασμένους όρους και τη σχέση μεταξύ αιτίων και αποτελεσμάτων. Χωρίς μια δόκιμη και κατ' ερμήν αποδεικτική βάση διαχείρισης, προσεγγίζει με νέο προσανατολισμό την ανεργία, την εισοδηματική ανισότητα, τη φτώχεια, την κοινωνική ανισότητα και τις κοινωνικές διακρίσεις.

⁷ Σχετικά με το πρόγραμμα "Απασχόληση", τα σκέλη του και τον προγραμματισμό των ενεργειών του στην Ελλάδα, βλ. [ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ], Λειτουργικό Πρόγραμμα Απασχόληση. Άξονες NOW-HORIZON-YOUTHSTART, 1994-1999, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΔ V-EKT, Αθήνα, 1994.

1.2 Οι επίσημες καταγραφές και οριοθετήσεις

Πρέπει κατ' αρχήν να διαπιστώσουμε ότι η συμπερίληψη της έννοιας και των συμφαζόμενων, στο θεματολόγιο των πολιτικών της ΕΟΚ και στη συνέχεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πραγματοποιήθηκε χωρίς να έχει προηγηθεί μια συστηματική επεξεργασία του περιεχομένου, των ομάδων, ή των ατόμων στις οποίες αφορά και μια διευγής αποτύπωση του προσανατολισμού των αναλαμβανόμενων δράσεων.¹

Η εκκίνηση απ' αυτή την άποψη της επίσημης διαχείρισης της έννοιας, ίσως χρειάζεται να σκεφτούμε, ότι γίνεται από μηδενικής βάσης. Κάποιος σχολιαστής θα μπορούσε να ισχυριστεί, μέσα από την ανάλυση των επιστημονικών και των θεσμικών κειμένων της τελευταίας δεκαετίας, ότι ο "κοινωνικός αποκλεισμός" αποτελεί την εννοιολογική και σημασιολογική αποτύπωση εντελώς νέων και μη προσλαμβανόμενων, κατ' το παρελθόν, διαδικασιών, που αφορούν στην κοινωνική έκπτωση και περιθωριοποίηση μεγάλου μέρους του κοινωνικού σώματος. Η συγκεκριμένη, ωστόσο, ανάλυση, ενδεχομένως να δημιουργήσει την εντύπωση, πως γνωστά κοινωνικά προβλήματα, σχετικά με την φτώχεια, τις κοινωνικές ανισότητες, την ανεργία και την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, τα προβλήματα που αφορούν σε φυσικές αδυναμίες και αναπηρίες, τα ζητήματα που αφορούν στις κοινωνικές διακρίσεις και στην θεσμική κατοχύρωση, όπως και στη λειτουργική αξιοποίηση των ατομικών, πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, αντισυντίθενται σε μια ενιαία κατηγορία και αντιμετωπίζονται με ενιαία λογική αντίληψης και θεραπείας. Μια τέτοια προσέγγιση είναι δυνατόν να τηρεί αρκετά αληθοφανής, αν συνεκτιμηθεί η περιορισμένη πρόοδος που έχει σημειωθεί, μέχρι πολύ πρόσφατα, ως προς την διευκρίνιση της έννοιας και τις προσπάθειες να βρει ανταπόκριση στις μεθόδους καταγραφής και μέτρησης.

¹ Είναι χαρακτηριστικό ότι στην πρώτη απόφαση ("Resolution of the Council and of the Ministers for social affairs meeting within the Council of 29 September 1989 on combating social exclusion", *ό.π.π.*) στην οποία εικάζεται η έννοια του κοινωνικού αποκλεισμού, γίνεται η σύσταση προς την Επιτροπή, να κινήσει την διαδικασία μελέτης και τον συντονισμό των επιστημονικών προσπάθειών, τόσο για τον ακριβή προσδιορισμό της έννοιας, όσο και για τον προσδιορισμό των προβλημάτων και των ομάδων, στις οποίες αφορά.

Δεν θα είναι παρακινδυνευμένο να ισχυριστούμε, πως δεν υπάρχει μια σαφής και κοινά αποδεκτή οριοθέτηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Δεν θα βρισκόμαστε πολύ μακριά από την πραγματικότητα αν διαπιστώναμε, ότι και οι προσπάθειες προσδιορισμού του, χαρακτηρίζονται από ένα πλουραλισμό τρόπων κατανόησης, οι οποίοι ωστόσο συνομιλούν στο ίδιο πλαίσιο, χωρίς κατ' ανάγκην, αυτό να περιλαμβάνει τα ίδια ακριβώς περιεχόμενα και συμπεραζόμενα.

Στην Πράσινη Βίβλο για την κοινωνική πολιτική στην ΕΕ, γίνεται η πρώτη εκτεταμένη αναφορά στον όρο και τους παράγοντες.⁹ Αυτή η αναφορά έχει απασχολήσει τον επιστημονικό διάλογο και έχει γίνει αντικείμενο κριτικής και προβληματισμού. Έχει σημειωθεί από τις κριτικές αναλύσεις αυτού του κειμένου,¹⁰ ότι, δόχως να διατυπώνεται σαφής ορισμός, ο όρος "κοινωνικός αποκλεισμός", προσδιορίζεται με τρόπο που τον κάνει να μην ταυτίζεται με την φτώχεια και την ανεργία, και να μην περιγράφει αμέσως τα κοινωνικά προβλήματα, που αφορούν στην εργασία και ιδίως αναφέρονται στη στέγαση, στην ανεπαρκή εκπαίδευση, στην προβληματική πρόσβαση στις υπηρεσίες και στην υγεία. Ο "κοινωνικός αποκλεισμός" σημειώνεται, ότι θίγει ομάδες, που θεωρείται, πως αποτελούσαν, ή αποτελούν, αντικείμενο διακρίσεων και διαχωρισμών, που δεν έχουν τον χαρακτήρα της παραδοσιακής ανισότητας και εμπριέχουν σαφέστατα τον κίνδυνο κατακερματισμού της κοινωνίας, ή την εμφάνιση της κοινωνίας δυο ταχυτήτων. Στις αιτίες του κοινωνικού αποκλεισμού καταγράφονται η ανεργία και ιδίως η μακροχρόνια, η βιομηχανική αλλαγή και η επίδραση τους σε ανειδίκεντους εργαζόμενους, η εξέλιξη των οικογενειακών δομών και η παρακμή παραδοσιακών μορφών αλληλεγγύης. Θεωρείται ότι, ως φαινόμενο, επιτείνεται από την ένταση του ατομισμού, από την εμφάνιση νέων φαινομένων περιθωριοποίησης, αλλά και την ένταση της επίδρασης που δημιουργείται από γνωστά φαινόμενα που βρίσκονται σε έξαρση, όπως η

⁹ [EUROPEAN COMMISSION], "European social policy-Options for the Union", *Green Paper*, ό.π.π.

¹⁰ Γ. ΤΣΙΑΚΑΛΟΣ, "Κοινωνικός αποκλεισμός: Ορισμοί, πλαίσιο και ζητήματα", Κ. ΚΑΣΙΜΑΤΗ (επιμ.), *Κοινωνικός αποκλεισμός. Η ελληνική εμπειρία*, Αθήνα, Gutenberg, 1992, σσ. 39-65.

μετανάστευση και άλλες διαστάσεις της κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ζωής.¹¹

Επιπλέον όπως σωστά εντοπίζεται από αναλύσεις και επεξεργασίες, η έννοια του "κοινωνικού αποκλεισμού" δεν συνδέεται απλώς με ήδη καταγεγραμμένα αποτελέσματα και συμβάντα, που σχετίζονται με την κοινωνική περιθωριοποίηση και έκπτωση. Αφορά και στη διαδικασία που περιορίζει την πρόσβαση και την ικανότητα χρησιμοποίησης δυνατοτήτων και υπηρεσιών.¹² Αυτός ο αμυντικός χαρακτήρας της έννοιας μπορεί να θεωρηθεί ως αποτέλεσμα μιας πρόβλεψης που εμπεριέχει την προηγηθείσα ανήγνωση και τη σχετική βεβαιότητα, έναντι της πιθανής διεύρυνσης των σχετικών κοινωνικών προβλημάτων.

Η εικόνα για την οριοθέτηση γίνεται πολύ πιο διακριτή, περί και ιδίως μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Άμστερνταμ (1997), η οποία χαρακτηρίζεται από την συμπερίληψη του νέου τίτλου για την απασχόληση και του πρωτοκόλλου για την κοινωνική πολιτική, στο οποίο γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στους κοινωνικά αποκλεισμένους και επαναλαμβάνεται η πρόθεση για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού από την αγορά εργασίας.¹³

Πολύ πιο ολοκληρωμένη οριοθέτηση πραγματοποιείται από την τελική έκθεση της EUROSTAT (1998), σχετικά με την διαμόρφωση μη οικονομικών δεικτών για την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.¹⁴ Σε αυτή την έκθεση επιχειρείται κατ' αρχήν η σχετική διάκριση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, αν και οι δύο έννοιες θεωρούνται συμπληρωματικές.

Η φτώχεια γίνεται αντιληπτή ως κατάσταση στέρησης που οφείλεται σε έλλειψη πόρων, είτε λόγω απουσίας εισοδήματος, είτε λόγω αδυναμίας κάλυψης συγκεκριμένων αναγκών, είτε λόγω αδυναμίας πρόσβασης σε υπηρεσίες, όπως η

¹¹ Στο ίδιο, σσ. 50-54.

¹² Στο ίδιο, σ. 53.

¹³ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΜΙΔΗΣ, *Η Συνθήκη του Άμστερνταμ. Νέο πρότυπο ολοκλήρωσης ή σάμπαρο απο-ολοκλήρωσης*, Αθήνα, Θεμέλιο, 1998, σσ. 122-132.

¹⁴ EUROSTAT, *Non-Monetary Indicators of Poverty and Social Exclusion*, 1998, <http://europa.eu.int/en/comm/eurostat/research/supcom.95/02/result/result02.pdf>.

πρόσβαση στην εκπαίδευση και στις υπηρεσίες υγείας.¹⁵ Σημειώνεται ότι η φτώχεια συμπεριλαμβάνεται στην κατανόηση του κοινωνικού αποκλεισμού, ως ένας τύπος του, αλλά διευκρινίζεται ότι ορισμένες μορφές φτώχειας δεν οδηγούν στον αποκλεισμό και έτσι δεν περιλαμβάνονται στην εκτίμηση του τελευταίου.¹⁶

Ο κοινωνικός αποκλεισμός γίνεται αντιληπτός, ως μια διαδικασία,¹⁷ η οποία αφορά ταυτόχρονα σε μια διάκριση των ατόμων και των κοινωνικών ομάδων σε ενταγμένους και αποκλεισμένους από το κοινωνικό σύστημα. Υποστηρίζεται ότι ως διαδικασία είναι πολυδιάστατη και επομένως ανταποκρίνεται στην επίδραση πολλαπλών και σύνθετων παραγόντων. Θεωρείται κατά τούτο ότι κοινωνικός αποκλεισμός, είναι ο αποκλεισμός από τα κοινωνικά συστήματα, τα οποία ομαδοποιούνται σε πέντε κατηγορίες. Είναι, δηλαδή, το κοινωνικό, το οικονομικό, το θεσμικό, το τοπικό σύστημα και το σύστημα των συμβολικών αναφορών.¹⁸ Τα συστήματα αυτά εκτιμάται ότι ανταποκρίνονται στους διαφορετικούς τύπους δεσμών που αναπτύσσει το άτομο με την κοινωνία. Ο αποκλεισμός μπορεί να αφορά σε έναν, ή σε περισσότερους απ' αυτούς τους τύπους, όταν σημειωθεί διάσπαση των δεσμών και ακυρωθεί η συμμετοχή των ατόμων και των ομάδων, μερικώς, ή συνολικά, σ' αυτά τα πεδία.¹⁹

Στους παράγοντες που δημιουργούν κοινωνικό αποκλεισμό καταγράφονται: α) οι οικονομικοί παράγοντες που αφορούν σε πολυεπίπεδη στέρηση και βασικά επισημαίνουν, ως αιτία την φτώχεια, β) οι κοινωνικοί

¹⁵ Στο ίδιο, σσ. 17-18.

¹⁶ Στο ίδιο, σσ. 18, 20.

¹⁷ Στο ίδιο, σ. 19.

¹⁸ Στο ίδιο, σσ. 21. Το κοινωνικό σύστημα οριοθετείται από τη σχέση με την οικογένεια, την αγορά εργασίας, την γειτονιά και την κοινωνία (γενική συμμετοχή). Το οικονομικό αφορά στη σχέση με τις πηγές (μισθοί, κοινωνική ασφάλιση), με την αγορά των αγαθών και των υπηρεσιών. Το θεσμικό αναφέρεται στην σχέση με τη δικαιοσύνη, την εκπαίδευση, υγεία, πολιτικά δικαιώματα και τη γραφειοκρατία. Το τοπικό σύστημα σχετίζεται με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά (μετανάστευση), τη δυνατότητα πρόσβασης (μεταφορές και επικοινωνίες), με τη σχέση με την κοινωνία γενικά (καθυστερημένες περιοχές). Το σύστημα των συμβολικών αναφορών, σχετίζεται με την αίσθηση περί την ταυτότητα του ατόμου, την αυτοεκτίμηση, τις βιοτικές ικανότητες, τα ενδιαφέροντα και τα κίνητρα και τις μελλοντικές προοπτικές.

¹⁹ Στο ίδιο, σ. 22.

παράγοντες, που αφορούν στη χαλάρωση και τον περιορισμό των κοινωνικών δεσμών, ως αιτία του κοινωνικού αποκλεισμού, γ) οι πολιτιστικοί παράγοντες, όπως οι προκαταλήψεις, ο ρατσισμός, και η ξενοφοβία, δ) οι υποκειμενικοί παράγοντες, όπως ο αυτοαποκλεισμός των φτωχών και η απροθυμία τους να αναγνωρίσουν την κατάσταση τους, ε) οι παθολογικοί παράγοντες, που συνοδεύονται από ψυχολογικά προβλήματα, στ) οι μορφές αυτοκαταστροφικής συμπεριφοράς, όπως η χρήση ναρκωτικών, ο αλκοολισμός και η πορνεία, ζ) οι παράγοντες που αναφέρονται στην τοπική, ή περιφερειακή κατάσταση και δεν αφορούν μόνο σε άτομα ή ομάδες, αλλά σε ολόκληρες περιοχές, όπου διαβιών, όπως υποβαθμισμένες ιατρικές περιοχές, υπανάπτυκτες αγροτικές περιοχές και βιομηχανικές ζώνες που δέχονται την δυσμενή επίδραση της αναδιάρθρωσης και της παγκοσμιοποίησης.²⁰

Σημειώνουμε πως και σε αυτή την έκθεση απουσιάζει μια συγκεκριμένη οριοθέτηση, έστω και περιγραφική των κοινωνικά αποκλεισμένων. Με αυτό ως δεδομένο, την κατατομή των προκείμενων ομάδων την παρέχουν μόνο τα κείμενα εφαρμογής των πολιτικών της ΕΕ. Αυτά καταγράφουν τις κατηγορίες των κοινωνικά αποκλεισμένων, ή όσων ομάδων κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό, στις οποίες επικεντρώνονται οι παρεμβάσεις, οι δράσεις και οι ενέργειες, που σύμφωνα με τους σχεδιασμούς, θα περιορίσουν την επίδραση και θα αντιμετωπίσουν το φαινόμενο. Οι ομάδες αυτές σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο του Προγράμματος του "Κοινωνικού Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας" και με τις αντίστοιχες προδιαγραφές των Πρωτοβουλιών (YOUTHSTART, HORIZON, NOW, κλπ), είναι οι άνεργοι μακράς διάρκειας και ειδικά στην Ελλάδα όσοι είναι μεγαλύτεροι από 45 ετών, οι γυναίκες που αντιμετωπίζουν προβλήματα αποκλεισμού (μέλη μονογενειακών οικογενειών, μητέρες με μακρά αποχή από την αγορά εργασίας, κλπ), τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ), οι νέοι 16-20 ετών που πρόκειται να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, οι τοξικομανείς, οι αποτοξινωμένοι, οι αποφυλακισμένοι, οι

²⁰ Στο ίδιο, σ. 25.

μετανάστες, οι πρόσφυγες (στην Ελλάδα και οι Παλιννοστούντες) και άτομα με ειδικά προβλήματα αποκλεισμού.²¹

1.3 Ζητήματα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού

Στο πλαίσιο της διενεργούμενης Ευρωπαϊκής Ενοποίησης εντάσσεται αναμφίβολα και η πολιτική για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού. Αυτό είναι διακριτό από τις τάσεις για την κοινωνική πολιτική, περί την περίοδο που οριοθετείται από την υπογραφή της συνθήκης του Μάαστριχτ, αλλά και την πολιτική πρακτική της ΕΕ, από το 1992 έως την υπογραφή της συνθήκης του Άμστερνταμ. Είναι, ωστόσο, περισσότερο εμφανής η ανταπόκριση του γενικού πλαισίου της ενοποίησης, με ένα κοινό πλαίσιο κατευθύνσεων κοινωνικής πολιτικής, μετά την τελευταία αναθεώρηση και ιδίως με την υπογραφή του κοινωνικού πρωτοκόλλου (με τις επιφυλάξεις της Βρετανίας). Θα υποστηρίξουμε ότι ολόκληρη η περίοδος 1990-2000, χαρακτηρίζεται από ενκία αντίληψη, ως προς την χάραξη και εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής και ως οργανικό τμήμα της της πολιτικής για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Σε επίπεδο, όμως, διατυπωμένων θέσεων εμφανίζεται να δυσκολεύεται κλιμακωτά, στην Ευρωπαϊκή ήπειρο, ακολουθώντας την δυναμική των πολιτικών συσχετισμών.

Ο προσδιορισμός της κατεύθυνσης της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρώπη ακολουθεί την τάση, που καθορίζουν οι διεθνείς πολιτικές, παραγωγικές και οικονομικές εξελίξεις. Θα ήταν δυνατόν και ασφαλές, γενικά, να σημειώσουμε, πως η κοινωνική πολιτική τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, υφίσταται θεμελιώδεις μετατοπίσεις του περιεχομένου της, με την αποσύνδεση από την αντίληψη του κοινωνικού κράτους, όπως αυτό είχε οριοθετηθεί, από την οικονομική δυναμική της δεύτερης βιομηχανικής επανάστασης (Φορντισμός-Τέιλορισμός). Με δεδομένη την αλλαγή του πολιτικού προσανατολισμού, σχετικά με την κρατική χρηματοδότηση της οικονομίας και ιδίως με τη στροφή προς την περιοριστική δημοσιονομική πολιτική (στη δεκαετία 1990-2000 εκδηλώνεται πλήρως στην Ευρώπη), όπως και σε συνάρτηση προς την πρακτική

²¹ [ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ], *Λειτουργικό Πρόγραμμα Απασχόληση. Άξονες NOW-HORIZON-YOUTHSTART*, ό.π., σσ. 28, 95-100, 137-138.

των επιχειρήσεων, σχετικά με την αναδιάρθρωση της παραγωγικής και εργασιακής οργάνωσης, αίρεται η εικόνα της μεταπολεμικής πλήρους απασχόλησης (άλλωστε δεν είχε κατοχυρωθεί θεσμικά - αποτέλεσε μια οικονομική πραγματικότητα) και τονίζονται δημογραφικά προβλήματα και προβλήματα χρηματοδότησης του ασφαλιστικού και του προνοιακού συστήματος παροχών.¹²

Η απομάκρυνση από το προγενέστερο δόγμα άσκησης οικονομικής πολιτικής αναμφίβολα επέδρασε στην αναμόρφωση και της προσέγγισης, σχετικά με την δημόσια πολιτική για τις κοινωνικές παροχές στην εκπαίδευση, στην υγεία, στη στέγη, τα γενικής εφαρμογής κοινωνικά προγράμματα στήριξης, τα επιδόματα ανεργίας και τα προνοιακά επιδόματα.¹³

Η πολιτική και παραγωγική στροφή, συγχρωτίζεται με τις θεωρητικές τοποθετήσεις που διαδίδονται ευρύτατα τις δύο τελευταίες δεκαετίες, οι οποίες υποστηρίζουν ότι τα επιδόματα ανεργίας και τα λοιπά προνοιακά επιδόματα, αντί να επιβοηθούν τους πολίτες που τα έχουν ανάγκη, στην πραγματικότητα τους εγκλωβίζουν, εκτός αγοράς εργασίας και σε μια συνεχή κατάσταση φτώχειας, στερώντας ουσιαστικά τα κίνητρα για την επανένταξη.¹⁴

¹² Θα είχε αρκετά επιχειρήματα υποστήριξης η άποψη, ότι η κρίση του ασφαλιστικού και προνοιακού συστήματος παροχών, είναι λιγότερο αποτέλεσμα αυτογενών προβλημάτων (τέτοια προβλήματα, όπως και προβλήματα διαχείρισης αναμφίβολα υπήρξαν) και περισσότερο απόρροια της αντιστροφής του δόγματος της κρατικής χρηματοδότησης. Σημειώνουμε ότι η διαύρυνση των ελλειμμάτων δεν αποτέλεσε ποτέ κρίση, αλλά, για πενήντα χρόνια, ουσιαστικό εργαλείο οικονομικής παρέμβασης, τόσο για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, όσο και για την διόρθωση των δυσμενών κοινωνικών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης, το οποίο δεν μπορεί να καταλογιστεί, ούτε σε βάρος του ασφαλιστικού και προνοιακού συστήματος, ούτε σε βάρος των ωφελομένων. Σχετικά με το ρόλο και τη σημασία του ελλείμματος είναι αδιαμφισβήτητου κύρους, στο πλαίσιο της συζήτησης οι τοποθετήσεις του J.K. GALBRAITH (= Η καλή κοινωνία, Αθήνα, Νέα Σύνορα, 1997, σσ. 89-102, και ιδίως, σσ. 94, 97, 100-101).

¹³ Είναι πολύ περιεκτική η συστηματοποίηση των κοινωνικών παροχών και των αντίστοιχων προγραμμάτων στις χώρες του ΟΟΣΑ, όπως ίσχυαν μέχρι πρόσφατα (καθώς όλα αυτά υπόκεινται στην διαδικασία αναθεώρησης), η οποία εξετάζεται στο, R. HANEMAN, "Reducing poverty while increasing employment: A primer on alternative strategies and a Blueprint", *The OECD Jobs Study*, Working Paper, No. 7, Paris, 1995, σ. 6.

¹⁴ Είναι πολύ διαδεδομένες οι απόψεις που κάνουν λόγο για την ανάπτυξη παγίδων ανεργίας και φτώχειας. Οι παγίδες ανεργίας παρουσιάζονται, όταν τα επιδόματα ανεργίας είναι αρκετά "γενναιοδώρα" και δύνανται να τα λαμβάνουν μακροπρόθεσμα, οι δικαιούχοι αρνούνται να ενταχθούν σε θέση εργασίας, γιατί οι αμοιβές μετά από την φορολόγηση αποφέρουν μικρότερο εισόδημα. Οι παγίδες φτώχειας εμφανίζονται, όταν τα

Σε αντίθεση προς την διευρυμένη πρακτική των επιδομάτων, των προνοιακών εισοδηματικών ενισχύσεων και των άλλων εμπράγματων καλύψεων σε υπηρεσίες, η νέα κατεύθυνση προσανατολίζεται, σε μια επίλεκτική και ατομική πρόνοια και σε στρατηγικές εργασιακής επανένταξης. Η ΕΕ ακολουθεί με διαφοροποιήσεις και κυρίως με πιο αργό βηματισμό τις μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν πρώτα στις ΗΓΑ (όπου δεν αναπτύχθηκε ισοδύναμο με την Ευρώπη το κοινωνικό κράτος), όπου κατά την διακυβέρνηση Ρίγκαν και Μπους, αποδικερθώθηκε το σύστημα των κοινωνικών επιδομάτων και παροχών,²⁵ ενώ σταδιακά, αλλά σταθερά κινήθηκε σε πολιτικές επαναπροώθησης των δικαιούχων των επιδομάτων, στην εργασία. Η τακτική αυτή της ΕΕ συνοψίζεται σ' ένα σταθερό στόχο από το 1992, να υποκατασταθούν όλα τα προηγούμενα συστήματα επιδότησης, από ένα ενιαίο, ευέλικτο και σχετικά συνεσταλμένο σύστημα "κατώτερου εγγυημένου εισοδήματος", για όλους τους πολίτες και ταυτόχρονα να εφαρμοστούν μέτρα, τα οποία γίνονται αντιληπτά, ως ενεργητικά μέτρα για την ενίσχυση της απασχόλησης. Στα τελευταία εντάσσονται μέτρα επανακατάρτισης και εκπαίδευσης, επιδότησης της απασχόλησης και μέτρα ενίσχυσης της αυτοαπασχόλησης.

Η πολιτική για την εισαγωγή του "κατώτερου εγγυημένου εισοδήματος", έχει προωθηθεί, το 1992, με σύσταση της ΕΕ, προς τις χώρες μέλη, χωρίς, μέχρι πολύ πρόσφατα, να είναι υποχρεωτική η εφαρμογή της.²⁶ Οι

ατομικά, ή τα μέλη των νοικοκυριών προτιμούν να συνεχίσουν να λαμβάνουν προνοιακά επιδόματα, χωρίς να ενδιαφέρονται για εύρεση μιας θέσης εργασίας, ή ακόμη και να εγκαταλείψουν μια θέση εργασίας προκειμένου να λάβουν επίδομα, όταν οι αμοιβές από την εργασία και ιδίως αυτές περί τον κατώτερο μισθό, σε συνάρτηση με την φορολογία, αποφέρουν καθαρό εισόδημα συγκρινόμενο, ή ελάχιστα μεγαλύτερο από εκείνο που απέφερε το προνοιακό επίδομα. Ισχυτικά βλ. OECD, *The OECD job study. Facts, analysis, strategies*, Paris, 1994, <http://www.oecd.org/sge/min/94>. Μια αντίστοιχη τοποθέτηση προβάλλει ο Α. GIDDENS (=Ο τρίτος δρόμος. Η ανακάλυψη της ασταθούς δημοκρατίας, Αθήνα, Πόλις, 1998, σσ. 159-160), που θεωρεί πως "Παροχές που στοχεύουν, για παράδειγμα, στην αντιμετώπιση της ανεργίας καταλήγουν στην πραγματικότητα να παράγουν οι ίδιες ανεργίες, χρησιμοποιούμενες ενεργά από τους δικαιούχους τους ως ασπίδα κατά των κινδύνων που ενέχει η συμμετοχή στην αγορά εργασίας" (Στο ίδιο, σ. 160). Οι τοποθετήσεις αυτές έχουν αντιμετωπίσει ισχυρό αντίλογο που καταλογίζει στους φορείς τους έντονη ιδεολογική φόρτιση, που ουσιαστικά συστρέφει την πραγματικότητα, Πρβλ., Κ. ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ, *ό.π.π.*, σσ. 347-350.

²⁵ Στο ίδιο.

²⁶ "Recommendation on common criteria concerning sufficient resources and social assistance in social protection systems", No. 92/441/EEC, 24 June 1992, *Official Journal*, No. 245, 26-8-1992.

περισσότερες χώρες της ΕΕ, χρησιμοποιούν, έκοτε, μορφές “κατώτερου εγγυημένου εισοδήματος”, στην προοπτική αναθεώρησης ή και διευρυνμένης μεταρρύθμισης του συστήματος κοινωνικής προστασίας, με βασική εκδοχή την ενσωμάτωση και την τροποποίηση των άλλων επιδομάτων. Το σύστημα αυτό εφαρμόζεται, ως ένα τελικό δίκτυ ασφαλείας, για όσους δεν μπορούν να επιβιώσουν διαφορετικά.²⁷ Σημαντικό στοιχείο του συστήματος είναι, ότι ο υπολογισμός του δεν γίνεται μόνο με βάση το άτομο, αλλά και με βάση την κατάσταση του νοικοκυριού, στο οποίο το άτομο ζει.²⁸ Στις διαφορετικές χώρες έχει εφαρμοστεί είτε για να συμπεριλάβει κατηγορίες που ήταν δικαιούχοι των επιδομάτων ανεργίας και συνδυάζεται με την διαθεσιμότητα για την απασχόληση, είτε, χωρίς να απευθύνεται σε όλες τις κατηγορίες, αφορά σε όσους πλησιάζουν το όριο συνταξιοδότησης, σε όσους αντιμετωπίζουν δυσκολίες, είτε σε μονογονεακές οικογένειες.²⁹ Αρκετές φορές αυτό το σύστημα συνδυάζεται με την υποχρέωση παροχής υπηρεσιών των δικαιούχων, στον μη κερδοσκοπικό τομέα (Γαλλία, Βέλγιο, Ισπανία), παρέχοντας ταυτόχρονα κίνητρα και χρηματοδοτήσεις, προς τις κοινωνικές οργανώσεις για τη στήριξη των δραστηριοτήτων τους.³⁰

Το σύστημα κοινωνικής προστασίας στην εξέλιξη του,³¹ πέραν του “κατώτερου εγγυημένου εισοδήματος”, που αναμορφώνει τα συστήματα εισοδηματικής στήριξης, στο τέλος της δεκαετίας 1990-2000, μέσα από τα κείμενα πολιτικής εξισορροπεί πλήρως με τις κατευθύνσεις για την ΟΝΕ για την

²⁷ [EUROPEAN COMMISSION], *Report to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, on the implementation of the Recommendation 92/441/EEC, 24 June 1992, on common criteria concerning sufficient resources and social assistance in social protection systems*, 1992, COM(1992)774 Final, http://europa.eu.int/comm/dg05/soc-prot/social/comm_774_en.pdf, σ. 5.

²⁸ Στο ίδιο.

²⁹ Στο ίδιο, σσ. 6, 10-11.

³⁰ Στο ίδιο, σ. 14.

³¹ Η διαδικασία αυτή, μεταξύ 1992 και 1998, περιγράφεται από τα παρακάτω: [EUROPEAN COMMISSION], “The future of social protection: A framework for the a European debate”, *Communication from the Commission*, 1995, COM(95)466final. [EUROPEAN COMMISSION], “Modernising and improving social protection in the European Union”, *Communication from the Commission*, 1997, COM(97)102.

απασχόληση. Ιδίως μετά από το Συμβούλιο Κορυφής στο Λουξεμβούργο και την υπογραφή της συνθήκης του Άμστερνταμ, γίνεται σαφές σε επίπεδο θέσεων, ότι τα συστήματα προστασίας, πρέπει να συνεχίσουν να στηρίζονται στους περιορισμούς της νομισματικής και δημοσιονομικής σταθερότητας και να γεφυρώνονται αμέσως με την πολιτική της διεύρυνσης και της διατήρησης της απασχόλησης.

Δίνεται ιδιαίτερη σημασία, τα συστήματα κοινωνικής προστασίας, να γίνουν "φίλικα στην απασχόληση", πράγμα που σημαίνει να διευκολύνουν την ένταξη και την συνεχή συμπερίληψη στην αγορά εργασίας, αίροντας τα οικονομικά και φορολογικά αντικίνητρα, τα οποία δεν διευκόλυναν την εργασιακή ένταξη.³² Αυτό σημαίνει, ότι η κοινωνική πολιτική πρέπει να συνεισφέρει ουσιαστικά στην απασχόληση. Κατά τούτο πρέπει να δημιουργεί κίνητρα, για τους άνεργους, να διερευνούν την αγορά εργασίας για δουλειά και για τους εργοδότες να δημιουργούν θέσεις εργασίας. Επομένως γίνεται αντιληπτό ότι οι μέθοδοι κοινωνικής προστασίας, εκτός από την επιβοήθηση που δημιουργούν για τους δικαιούχους, στρέφονται στην δημιουργία κινήτρων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και ιδίως των επιχειρήσεων, όταν απασχολούν εργαζόμενους. Σημειώνεται, δηλαδή, η ανάγκη να μειωθούν τα ασφαλιστικά και φορολογικά βάρη προς τις επιχειρήσεις και τους αυτοαπασχολούμενους, ώστε να διευκολυνθεί η αύξηση της απασχόλησης.³³

Είναι σημαντικό επιπλέον να αναφέρουμε, ότι ο στόχος είναι τα συστήματα κοινωνικής προστασίας να διευκολύνουν την αδιάλειπτη δυνατότητα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, ακόμη και για τα άτομα που βρίσκονται αντιμέτωπα με την πρόωγη συνταξιοδότηση. Επιπλέον δηλώνεται η ενθάρρυνση, για τη δυνατότητα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, για άνδρες και γυναίκες, μέσα από μέτρα διευθέτησης του χρόνου εργασίας (μερική απασχόληση, κλπ) και άρσης των αντακινήτρων για τη γυναικεία απασχόληση. Μεταξύ των άλλων τέτοιες πρακτικές, θεωρείται ότι ευνοούν την βελτίωση του οικογενειακού

³² [EUROPEAN COMMISSION], *A concerted strategy for modernizing social protection*, [Document drawn up on the basis of COM(99)347final, adopted on 14 July 1999], 1999, http://europa.eu.int/comm/dg05/soc-prov/social/comm99-347_en.pdf, σ. 9.

³³ Στο ίδιο.

εισοδήματος, ενώ διευρύνουν τη βάση του ασφαλιστικού συστήματος, περιορίζοντας τα έξοδα για παροχές και επιδόματα.³⁴

Σε γενικές γραμμές οι κατευθύνσεις, για την κοινωνική προστασία, έχουν την κατεύθυνση τη στήριξη, μέσα από την παρακαμψία της απασχόλησης, για όλες τις κατηγορίες, σκόμα και για ομάδες με ειδικά προβλήματα. Η διαπίστωση αυτή ενισχύεται από την έντονη υπογράμμιση, ότι τα συστήματα κοινωνικής προστασίας πρέπει να προσαρμοστούν στις σημερινές δημογραφικές, εργασιακές και οικονομικές συνθήκες και να συσχετίζουν την ανάπτυξη τους με την εξασφάλιση πηγών χρηματοδότησης και με τη δημοσιονομική πειθαρχία.³⁵ Θεωρείται, επίσης, ότι τα συστήματα συνταξιοδότησης, πρέπει να καταστούν σταθερά. Κάτι τέτοιο πιστεύεται, ότι θα πραγματοποιηθεί κυρίως με τη διεύρυνση της ενεργητικής σχέσης με την απασχόληση και την αποθάρρυνση για πρόωγη συνταξιοδότηση.³⁶ Ανάλογον προσανατολισμού είναι η τάση για τα συστήματα υγείας, τα οποία ευνοείται να κατευθύνονται στην πρόληψη και στην υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών περίθαλψης, σε συνάρτηση, βέβαια, προς τις ανάγκες διασφάλισης πόρων και συγκράτησης του κόστους.³⁷

Στο ίδιο πλαίσιο έχει ιδιαίτερη σημασία η ειδική μνεία που γίνεται στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Στόχος, κατά τη δήλωση, είναι η κοινωνική συμπερίληψη, ή με άλλα λόγια η κοινωνική επανένταξη των αποκλεισμένων. Το μόνο, ουσιαστικό, μέτρο είναι η ύπαρξη ενός δικτύου προστασίας, που περιλαμβάνει βασικά, αν όχι αποκλειστικά, το κατώτερο εγγυημένο εισόδημα και όσες ωφέλειες το συνοδεύουν στις σημερινές εκδοχές του. Κατά τα λοιπά, οι παρεμβάσεις βασίζονται στην πρόληψη και οριοθετούνται από δράσεις, οι οποίες στρέφονται στην δημιουργία διόδων για την επανένταξη των αποκλεισμένων στην αγορά εργασίας και, μέσα απ' αυτή, στην κοινωνία.³⁸

³⁴ Στο ίδιο, σ. 10.

³⁵ Στο ίδιο, σ. 13.

³⁶ Στο ίδιο, σ. 14.

³⁷ Στο ίδιο, σ. 15.

³⁸ Στο ίδιο, σ. 14.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα Κοινωνικά κείμενα διαλόγου και διαμόρφωσης πολιτικής, ο στόχος των παρεμβάσεων για τον "κοινωνικό αποκλεισμό", είναι ν' αντιμετωπιστούν τα προβλήματα ένταξης και κοινωνικής ενσωμάτωσης, με κύριο όχημα την ένταξη και την επανένταξη στην αγορά εργασίας. Είναι, δηλαδή, μια εν posί αντιμετώπιση των προβλημάτων κοινωνικού αποκλεισμού, ή των μηχανισμών, που συντηρούν τις διαδικασίες αποκλεισμού και δημιουργούν αποκλεισμένους. Από τις προδιαγραφές των δράσεων είναι αισθητό, ότι αυτές επικεντρώνονται, σ' ορισμένες διαστάσεις (μόνο) αντίληψης και θεραπείας των προβλημάτων, όσων ομάδων είναι αποκλεισμένες. Οι βασικές διαστάσεις ιεραρχικά είναι η συγκαλυμμένη επιδότηση της ανεργίας, δια μέσου της κατάρτισης και η άμεση ενίσχυση της κατάρτισης (αρχικής, συνεχιζόμενης, επιμόρφωσης πρακτικής, εσχάτως της γεφύρωσης αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης στο μοντέλο της δια-βίου μάθησης), η επιδότηση της απασχόλησης και της αυτοαπασχόλησης. Συνοδευτικές ενέργειες της συμβουλευτικής και της επιμόρφωσης παρακολουθούν αυτές τις ταξινομημένες ιεραρχικά ενέργειες, μαζί με παράλληλες δράσεις ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης εκπαιδευτών, συμβούλων και εμπνευστών, προετοιμασίας ενεργειών και νέων προγραμμάτων δεν πρέπει να υποτιμηθούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτών των παρεμβάσεων.

1.4 Γεφυρώσεις των επίσημων οριοθετήσεων με τις επιστημονικές αναλύσεις

Αν το πλαίσιο που προηγήθηκε και αναπτύχθηκε μπορεί να θεωρηθεί, ότι ευσταθεί, τότε μπορούμε να ισχυριστούμε ότι τόσο η γενική θεώρηση του "κοινωνικού αποκλεισμού", όσο και τα στοιχεία που συνθέτουν την οριοθέτησή του, δεν είναι τόσο αιωρούμενα, όσο φαίνονται από μια πρώτη προσέγγιση. Αυτά ισορροπούν και γεφυρώνονται με πολιτικές αναλύσεις που είτε πολύ πρώιμα προβλέπουν ότι ένα σημαντικό κομμάτι της κοινωνίας, λόγω της εργασιακής εξέλιξης, πρόκειται να αποκλειστεί, είτε αντιλαμβάνονται (στα μέσα της δεκαετίας του 1980-90) προχωρημένα αποτελέσματα της διαλής κοινωνίας, είτε διαχειρίζονται τα πρώιμα αποτελέσματα της κοινωνικής εξέλιξης, με προοπτική την αναθεώρηση στρατηγικών, ή και τη διαμόρφωση νέων.

Αναγωγές σε παραπλήσιες έννοιες και επεξεργασίες προς τον κοινωνικό αποκλεισμό, μπορούν να μας κατευθύνουν σε προσεγγίσεις, που αφορούν στην

“περιθωριοποίηση” και σε αναλύσεις οι οποίες αναγνωρίζουν στις περιθωριοποιημένες ομάδες, τη δυναμική της κοινωνικής αμφισβήτησης και της ανατροπής. Υποδείγματα μιας τέτοιας θεωρητικής αντιμετώπισης, είναι διακριτά από την δεκαετία 1960-1970 και αναφέρονται τόσο στις αναπτυνγμένες βιομηχανικά χώρες,³⁹ όσο και στις χώρες με εξαρτημένη και με χαμηλού δείκτη ανάπτυξη.⁴⁰ Οι θεωρήσεις αυτές, δεν θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε, ότι ταυτίζονται με την σημερινή αντίληψη του κοινωνικού αποκλεισμού. Πρέπει να παρατηρήσουμε, όμως, πως επικεντρώνουν με ορισμένες διαστάσεις του φαινομένου, τόσο σε συσχέτιση με τη φτώχεια, την ανεργία, όσο και με την χαλάρωση των ατομικών και συλλογικών δεσμών με το κοινωνικό σύστημά και με τα φαινόμενα κοινωνικής παθολογίας. Επιπλέον θα ήταν δυνατόν να διακρίνουμε και κάποιο σημείο σύγκλισης, σχετικά με το ενδεχόμενο η “περιθωριοποίηση” και ο “κοινωνικός αποκλεισμός”, να γίνουν συντελεστές κοινωνικής αστάθειας, ή και παράγοντες δυναμικής αμφισβήτησης του κοινωνικού συστήματος. Αυτός ο χαρακτήρας είναι περισσότερο αισθητός, βέβαια, στις προσεγγίσεις για το κοινωνικό περιθώριο, οι οποίες μάλιστα αντιμετωπίζουν θετικά την πιθανότητα οι περιθωριοποιημένες ομάδες, να διαδραματίσουν είτε αυτόνομα, είτε μέσα από κοινωνικές συμμαχίες ρόλο, υποκειμένου για την κοινωνική αλλαγή. Είναι ανιχνεύσιμος αρνητικά και στην αντίληψη του κοινωνικού αποκλεισμού, με την έννοια της πρόληψης και της αποτροπής ακραίων και μαζικών φαινομένων κοινωνικής περιθωριοποίησης, με στόχο την κοινωνική σταθερότητα, κυρίως με τα μέτρα της συμπερίληψης και ένταξης στην αγορά εργασίας, του κατώτερου εργαζομένου εισοδήματος και με το τελικό δίκτυο εξασφάλισης. Είναι εμφανές, ωστόσο, ότι αυτό το σημείο σύγκλισης είναι ταυτόχρονα σημείο απόκλισης στρατηγικών, καθώς στις θεωρήσεις για το “κοινωνικό περιθώριο” είναι προϋπόθεση για την κοινωνική μεταβολή, ενώ στην αντίληψη για τον “κοινωνικό αποκλεισμό”, είναι επισημάνση για την ανάγκη μέτρων προσαρμογής, στην προοπτική της διατήρησης της κοινωνικής σταθερότητας.

³⁹ Όπως συμβαίνει στην ανάλυση του H. MARCUSE (= *Ο μονοδιάστατος άνθρωπος*, Αθήνα, Παπαζήση, 1971, σσ. 77-78, 254-255).

⁴⁰ S. AMIN, *Η ανασφάλεια σε παγκόσμια κλίμακα*, Αθήνα, Νέα Σύνορα, χ.χ., τ. Ι, σσ. 41-49 και ιδίως σσ. 45-47.

Μία από τις πρώτες αναφορές που έχουν γίνει στην έννοια του κοινωνικού αποκλεισμού, όπως σημειώνεται από σχετικές αναλύσεις, ανήκει στον R. Lenoir. Ο R. Lenoir θεωρεί, ότι ο όρος αναφέρεται σε όψεις και συνέπειες της φυσικής και πνευματικής αδυναμίας, όπως και της έλλειψης κοινωνικής προσαρμογής, που περιλαμβάνει τις πνευματικές ασθένειες, τις περιπτώσεις στις οποίες παρουσιάζονται αυτοκαταστροφικές εντάσεις, όπως συμβαίνει με τους αλκοολικούς, τους ενήλικους παραβάτες και τους περιθωριακούς. Διατυπώνει τη θέση, ότι είναι αναγκαία η βελτίωση των συνθηκών για όσους δεν ωφελήθηκαν από την οικονομική ανάπτυξη, με την διεύρυνση της κοινωνικής δικαιοσύνης στην οικονομία, για να αποκτήσει η ανάπτυξη ανθρώπινο πρόσωπο. Εκφράζει το αίτημα για τη μείωση των κινδύνων, που δημιουργούν οι ανισότητες και οι διάφοροι τύποι αποκλεισμού, οι οποίοι θα μπορούσαν να θρημματίσουν τις αρχές στις οποίες βασίζεται το οικονομικό σύστημα.⁴¹

Ένας από τους σημαντικότερους αναλυτές που κάνουν οργανωμένα λόγο, για αποκλεισμό και αποκλεισμένους, μετά από τις οικονομικές και οργανωτικές αλλαγές της περιόδου 1975-1980, είναι ο A. Gorz. Ο A. Gorz συζητά το φαινόμενο του αποκλεισμού σε συσχέτισμό με τις διαπιστωμένες εκφράσεις της εργασιακής κατάπτωσης, ή και έκπτωσης. Η ριζοσπαστική κοινωνιοκριτική του αναλυτή, κατατάσσει αυτά τα φαινόμενα σ' ένα γενικό πλαίσιο κοινωνικής αποσύνθεσης.⁴² Η αποσύνθεση αυτή συνδέεται με την διάλυση των παραδοσιακών συλλογικτήτων, που έχει κληροδοτήσει η βιομηχανική οργάνωση και προοικονόζεται την κοινωνία των ατόμων.⁴³ Η εκτίμησή του εκβάλλει, βέβαια, σε μια αισιόδοξη προοπτική, ότι η αποσύνθεση αυτή πρόκειται να οδηγήσει, γραμμικά, στην καθολική κρίση του κοινωνικού συστήματος και επόμενα οριοθετεί νέες δυνατότητες για την οικοδόμηση της ατομικής αυτονομίας,⁴⁴ μέσα σε μια κοινωνική πραγματικότητα, στην οποία

⁴¹ S. EBERSOLD, "Exclusion and disability", *OECD/CERI*, <http://www.oecd.org/els/pdfs/Ceri/docs/ebereng.pdf>, σ.1- R. LENOIR, *Les Exclus*, Paris, Seuil, 1974, σσ. 9-16.

⁴² A. GORZ *Ανέιο προλεταριάτο*, Αθήνα, Νέα Σκέψη, 1986, σ. 101.

⁴³ Στο ίδιο, σσ. 99-109.

⁴⁴ Στο ίδιο, σσ. 109, 111.

ταυτόχρονα εξαναγκάζονται σε συστολή όλες οι δράσεις και οι θεσμοί που σχετίζονται με την αναγκαιότητα, δηλαδή η μαζική παραγωγή και το κράτος.⁴⁵ Δεν είναι, κατά τη γνώμη μας, απόκοσμη η σύνθεση, κατά την οποία ο αποκλεισμός από την εργασία συνδέεται με την τάση της εξατομίκευσης με τον περιορισμό των δράσεων του κρατικού μηχανισμού, σε λειτουργίες νομοθετικές και σε ρόλο επιτελικό (αν ληφθεί υπόψη ο έντονα παρεμβατικός ρόλος στην μεταπολεμική περίοδο). Δεν είναι, οπωσδήποτε, ανεξάρτητη από την λογική και τον προσανατολισμό, που ακολουθούν οι πολιτικές δυνάμεις, που επιχειρούν την αναδιάταξη των όρων παραγωγής και χρηματοδότησης της οικονομίας (σε ΗΠΑ και Μ: Βρετανία), χωρίς βέβαια να έχουν οριοθετηθεί ολοκληρωμένα τα αποτελέσματα και οι μορφοποιήσεις.

Εκείνο, ίσως, που σ' αυτή την περίοδο, δεν είναι σαφές είναι, μήπως αυτό, που ο Α. Gorz αντιλαμβάνεται, ως κοινωνική αποσύνθεση, είναι στην πραγματικότητα ένδειξη της κοινωνικής αναδιάρθρωσης. Ο συγγραφέας δείχνει ωστόσο, σχεδόν είκοσι χρόνια μετά, σε πρόσφατα έργα του να συλλαμβάνει κι' αυτή την διάσταση.⁴⁶

Η διαδικασία που ο Α. Gorz (το 1980) αντιλαμβάνεται, αρχικά, ως κοινωνική εξέλιξη με θετική προοπτική, στα μέσα της δεκαετίας του 1980-90, ο σοσιαλδημοκράτης P. Glotz, προσλαμβάνει με περισσότερο κριτική διάθεση. Ο Glotz είναι ο εισηγητής της έννοιας της κοινωνίας των 2/3. Σύμφωνα με την άποψή του, ως αποτέλεσμα της νεοφιλελεύθερης πολιτικής, η κοινωνία μοιράζεται σε δυο κατηγορίες. Η μια είναι η πλειοψηφία των 2/3 που συνεχίζει να είναι ενεργός και δέχεται θετικά τις εξελίξεις της οικονομικής και κοινωνικής αναδιοργάνωσης. Η άλλη είναι η μειοψηφία μεν η οποία αποκλείεται, ή τείνει να αποκλειστεί, από την οικονομική δυναμική και να περιθωριοποιηθεί κοινωνικά.⁴⁷

Ο Glotz υποστηρίζει ότι η πιθανότητα να εδραιωθεί και να μονιμοποιηθεί αυτή η απαράδεκτη κοινωνική διαίρεση, που καταλογίζεται στις

⁴⁵ Στο ίδιο, σσ. 137, 147.

⁴⁶ Α. GORZ, *Η αθλιότητα του σήμερα και η προοπτική για το αύριο*, Αθήνα, Νέα Σύνεργα, 1999, σσ. 27-55.

⁴⁷ P. GLOTZ, *Μανιφέστο για μια νέα Ευρωπαϊκή Αριστερά*, Αθήνα, Οδυσσέας, 1986, σσ. 36-37.

επιλογές της "νέας δεξιάς", είναι σημαντική και απειλητική για τις Ευρωπαϊκές χώρες.⁴⁸

Ταυτόχρονα θεωρεί, ότι αναπτύσσεται μια τάση υποκειμενικότητας, που αντανακλά, τόσο την αποσύνθεση από κάθε παραδοσιακή συλλογικότητα, δέσμευση και αλληλεγγύη, όσο και η ανάπτυξη ευκαιριών στο εργασιακό και οικονομικό πεδίο, οι οποίες συνυπάρχουν και με απευθείς απομόνωσης και εξοστρακισμού.⁴⁹

Ο αναλυτής είναι αρνητικός στην προοπτική της διαμόρφωσης της κοινωνίας των 2/3 (με τον αποκλεισμό του 1/3). Είναι όμως θετικός για την ανάπτυξη της υποκειμενικότητας, στο βαθμό που τονίζεται ο θετικός χαρακτήρας των ευκαιριών και περιορίζεται η πιθανότητα περιορισμού, απομόνωσης και αποκλεισμού. Θεωρεί μάλιστα, ότι η Ευρωπαϊκή Σοσιαλδημοκρατία χρειάζεται να εντάξει την υποκειμενικότητα στην πολιτική της προβληματική και να αναπτύξει ολόπλευρα αυτό, που χαρακτηρίζει "αριστερό υποκειμενισμό". Αυτή η κατεύθυνση σημαίνει στο οικονομικό επίπεδο την θετική αντιμετώπιση των εξελίξεων ανοίγματος των αγορών, χωρίς περιορισμό και την προετοιμασία των κοινωνικών ν' αντιμετωπίσουν τις ενδεχόμενες αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις των αλλαγών, χωρίς τις μεθόδους και τα εργαλεία του "κράτους πρόνοιας".⁵⁰

Σ' αυτή την προοπτική προτείνει την διεύρυνση των κοινωνικών συμμαχιών, με προσέγγιση στρωμάτων που κατατάσσονται μεταξύ των διευθυντικών ομάδων της κοινωνίας των 2/3.⁵¹

Σχετικά με τις πολιτικές με τα μέτρα τα οποία κρίνονται απαραίτητα, ο Glotz θεωρεί κατ' αρχήν, ότι αυτά έπρεπε να προωθηθούν συνολικά στην Ευρωπαϊκή ήπειρο στο πλαίσιο της επιθυμητής ολοκλήρωσης. Στο πλαίσιο της γενικής στρατηγικής προτείνεται μια δυναμική ενοποίησης που βασίζεται στο ενιαίο νόμισμα. Στο πεδίο της αντιμετώπισης των κινδύνων διαβλέπει τις δυνατότητες της προσεγγισμένης ανάπτυξης των υπηρεσιών, η οποία κατ' ουσία

⁴⁸ Στο ίδιο, σ. 37.

⁴⁹ Στο ίδιο, σ. 32.

⁵⁰ Στο ίδιο, σ. 73.

⁵¹ Στο ίδιο, σ. 78.

υποδηλώνει τη διεξόδο ανάπτυξης εναλλακτικών αγορών και μαζί αγορών εργασίας, την ανάπτυξη ενός κύματος αναδιανομής του χρόνου εργασίας και της σχέσης χρόνου εργασίας και ελεύθερου χρόνου, με την προώθηση του 35ωρου και την διευρυμένη κάση για επιδοτούμενη εκπαίδευση και επανакατάρτιση του δυναμικού που αντιμετωπίζει αποκλεισμούς.⁵²

Ο αναγνώστης αυτού του κειμένου θα αναγνωρίσει σ' αυτές τις προτάσεις, συντελεσμένες πολιτικές ή πολιτικές σε εξέλιξη που καθορίζουν την καθημερινή του ζωή και μαζί ζητήματα αιχμής που χαρακτηρίζουν τον πολιτικό και κοινωνικό διάλογο. Δεν είναι λοιπόν ανεξάρτητη, η πολιτική που στηρίζει τον, εναλλακτικό έστω, υποκειμενισμό της αγοράς και την κατακόληψη του αποκλεισμού και της διακής κοινωνίας. Τα δύο στοιχεία, δεν είναι αποτέλεσμα μιας τυχαίας συνεύρεσης. Αποτελούν αντίθετα τα όρια μιας κοινής στρατηγικής.

Η υπέρβαση του "κράτους πρόνοιας" ως συνάρτηση της "κοινωνίας της αλληλεγγύης" και η υποκατάστασή του από την κοινωνία της θετικής και επιλεκτικής πρόνοιας, ως αντιμετώπιση των προβλημάτων της φτώχειας, για να μην οδηγήσει στον "ατομικό αποκλεισμό", συνδέονται με την επικράτηση του υποκειμενισμού που είναι η κωδικοποίηση του ατομισμού και των αποτελεσμάτων του, στο πεδίο της λειτουργίας της αγοράς.⁵³ Η δυναμική αυτής της ατομικής και επιλεκτικής πρόνοιας, δεν έχει απλώς, ως τελικό σημείο, την παροχή, επιδομάτων, κατάρτισης, ή εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, ή επιμόρφωσης. Εμπεριέχει το ενδεχόμενο της μεγαλύτερης περιστολής και εξειδίκευσης, κατά την οποία η σημερινή μορφή της σχετικά ευρείας στήριξης και επιδοτούμενης κατάρτισης, θα μετακυλήσει περισσότερο στην επιμόρφωση και στην ατομική ενίσχυση για την πρόσβαση στην εξατομικευμένη "δια βίου μάθηση".⁵⁴

Σε ορισμένες θεωρήσεις τα προβλήματα έσχατης κοινωνικής ένδειας και ανάγκης, που σαφώς συνδέονται με τον αποκλεισμό, πλέον ευνοείται να

⁵² Στο ίδιο, σσ. 87-98.

⁵³ Είναι χαρακτηριστική, ως προς το σημείο αυτό, η τοποθέτηση του Α. GIDDENS (Α. ΓΚΙΝΤΕΝΣ, *Ο τρίτος δρόμος... κλπ*, όπ.π., σσ. 157-179, και ιδίως, σ. 164· Α. ΓΚΙΝΤΕΝΣ, *Πέραν της Αριστεράς και της Δεξιάς. Το μέλλον της ριζοσπαστικής πολιτικής*, Αθήνα, Γκόλγ, 1999, σσ. 284-296).

⁵⁴ Α. ΓΚΙΝΤΕΝΣ, *Ο τρίτος δρόμος... κλπ*, όπ.π., σσ. 174-175

αντιμετωπίζονται από ένα δίκτυο κοινωνικών οργανώσεων, το οποίο ταυτίζεται με την "κοινωνία των πολιτών"⁵⁵ Μετατίθενται δηλαδή, απολύτως εκτός των δημοσίων δεσμεύσεων. Ακόμη και συνέπειες που βρίσκονται στην αντίληψη της θεώρησης του κοινωνικού αποκλεισμού, όπως τα ζητήματα τα οποία συνδέονται με την αλλαγή στο θεσμό της οικογένειας, με κύρια έκφραση τις μονογονεϊκές οικογένειες και τις συνέπειες τους στα μέλη τους, εκτιμάται, ότι πρέπει να γίνουν αντικείμενα διαχείρισης, η οποία έχει χαρακτήρα αυτο-αντιμετώπισης.⁵⁶ Η θετική πρόνοια που εμφάνισε σε τακτικές αυτοαντιμετώπισης, ίσως θα είναι η κοινωνική τακτική, η οποία θα βρεθεί έναντι των αποκλεισμένων στον 21ο αιώνα. Χωρίς να μπορούμε ακόμη να υποστηρίξουμε ότι κάτι τέτοιο είναι ένα σίγουρο, ή πολύ πιθανό ενδεχόμενο, πρέπει να αναγνωρίσουμε, ότι είναι μια ιδιαίτερα προβλεπόμενη εναλλακτική πρόταση.

1.5 Για μια κριτική αξιολόγηση των οριοθετήσεων

Ο "κοινωνικός αποκλεισμός" και οι "κοινωνικά αποκλεισμένοι" είναι μια ανασύνθεση της έννοιας της κοινωνικής ανισότητας, χωρίς να παρεμβάλλει, ως κεντρική και καθοριστική αιτία, η φτώχεια.

Κάτω από τις προηγούμενες αναπτύξεις, μπορεί, κατά τη γνώμη μου, κάποιος να διακρίνει, ότι η κατάσκευή και χρήση της έννοιας του κοινωνικού αποκλεισμού, είναι εναλλακτική, όχι απλώς της περιγραφής της κοινωνικής ανισότητας, αλλά της "φτώχειας". Τα περιεχόμενα του όρου και τα συμπεραζόμενα της εννοιολόγησης και οριοθέτησης των κοινωνικά αποκλεισμένων είναι η εναλλακτική παρουσίαση και αξιολόγηση του φαινομένου της φτώχειας και των φτωχών. Η διαφορά από την προγενέστερη σημασία και πρακτική έναντι της φτώχειας και των φτωχών έγκειται σε δύο ζητήματα: α) Ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι η οριοθέτηση των τελικών ορίων του φαινομένου της φτώχειας, ως απόληξη του στο ατομικό επίπεδο. β) Η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού είναι η επιλεκτική αντιμετώπιση των συνεπειών της φτώχειας στους φτωχούς, είτε, εφόσον έχουν ήδη αποκλειστεί,

⁵⁵ Στο ίδιο, σσ. 112-122.

⁵⁶ Στο ίδιο, σσ. 126-138.

για να αμβλυνθούν οι συνέπειες, είτε για να προληφθεί ο έσχατος αποκλεισμός τους από την κοινωνία. Και στις δύο περιπτώσεις ο στόχευση είναι η φτώχεια να μην οδηγεί σε αποκλεισμό, σε περιθωριοποίηση, δηλαδή σε έξοδο από την κοινωνία. Δεν είναι στόχος ο περιορισμός της φτώχειας και των φτωχών. Αυτό ηχεί σχεδόν αυτόνόητο από την μέχρι τώρα περιγραφή της έννοιας και των συμφορομένων του κοινωνικού αποκλεισμού. Μπορεί να βρει έδαφος συμφωνίας και στις περιπτώσεις εκείνων, που φυσικές αδυναμίες και μειονεξίες οδηγούν στο περιθώριο της οικονομικής και της κοινωνικής ζωής. Ευόσον μάλιστα η φτώχεια αναγνωριστεί, όχι ως τύπος αποκλεισμού, παραθετικά μεταξύ των άλλων, αλλά ως αποφασιστικός παράγοντας, που οδηγεί (ήρα είναι και ερμηνευτικός), στην μετάπτωση σε κατάσταση αποκλεισμού, τότε η τοποθέτηση γεφυρώνεται με επιστημονικές αναλύσεις, οι οποίες επισημαίνουν ότι οι φτωχοί είναι στην πράξη αποκλεισμένοι από το πολιτικό σύστημα και δεν απολαμβάνουν των δικαιωμάτων, που τυπικά είναι κατοχυρωμένα.⁵⁷

Αν θεωρήσουμε το συγκεκριμένο ζήτημα απ' την άποψη της αποφασιστικής σημασίας της φτώχειας, είναι δυνατόν να διακρίνουμε και την αναγκαιότητα οι φτωχοί, χωρίς να πάγουν να βρίσκονται σ' αυτή την κατάσταση, να παραμένουν "ενταγμένοι". Αν δηλαδή οι φτωχοί, περιθωριοποιηθούν και εξέλθουν από τις λειτουργίες, γίνονται κατ' αρχήν κρίσιμη μάζα για κάθε επαπειλούμενη κοινωνική αναταραχή, ή ανατάραξη, αλλά και δεν έχουν και καμία θετική επίδραση στις οικονομικές εξελίξεις. Αν όμως παραμείνουν ενεργοί στα όρια των οικονομικών εξελίξεων, τότε είναι "χρήσιμος" παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη. Η παρεμπόδιση κάποιου φτωχού να αποκλειστεί σημαίνει, για παράδειγμα, ότι συνεχίζει να έχει τη δυνατότητα της απασχόλησης, αλλά δεν σημαίνει, ότι παύει εκείνη τη στιγμή να είναι φτωχός. Ένας φτωχός που μπορεί να βρει πρόσβαση στην αγορά εργασίας, είναι ένας παράγοντας που λειτουργεί στην κατεύθυνση της διεύρυνσης του ανταγωνισμού μεταξύ των απασχολούμενων. Μια μεγάλη μάζα φτωχών που αποκλείστηκαν, ή προβλέπεται ότι θα αποκλειστούν, όταν αποκοπεί πρόσβαση στην αγορά εργασίας, διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στη διαμόρφωση του

⁵⁷ J.K. ΓΑΙΩΡΑΓΗ, *Η καλή κοινωνία*, όπ.π., σσ. 228-229. L. THURLOW, *Το μέλλον του καπιταλισμού. Πώς οι σύγχρονες οικονομικές δυνάμεις διαμορφώνουν τον κόσμο του αύριο*, Αθήνα, Νέα Σύνορα, 1997, σ. 367.

ανταγωνισμού σχετικά με την αξία της εργατικής δύναμης. Επομένως θα πρέπει να εκλογικεύσουμε σ' αυτή την κατεύθυνση και τον βασικό προσανατολισμό των δράσεων των προγραμμάτων κοινωνικού αποκλεισμού, αλλά και των μέτρων αναθεώρησης της κοινωνικής πολιτικής, να παρουσιάζονται κυρίαρχα, ως δράσεις καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού από την αγορά εργασίας και ως μέτρα που προωθούν και ενισχύουν την ενεργό σχέση με την απασχόληση.

Η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού από την αγορά εργασίας δεσπόζει, πάνω από όλα τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά που επιπεράχονται στην περιγραφική οριοθέτηση των ομάδων οι οποίες υπόκεινται σε διακρίσεις και διαχωρισμούς, δηλαδή των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των μεταναστών, των προσφύγων και των μειονοτήτων, των γυναικών που βρίσκονται στο περιθώριο της αγοράς και των νέων που δεν έχουν ενταχθεί ακόμη, ή καθυστερούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Αυτό δεν αποτελεί αντίφαση έναντι των προσδιορισμών των "αποκλεισμένων", που σχετίζονται άμεσα με το εισόδημα και την εργασιακή ένταξη. Είναι δυνατό να εκτιμήσει κάποιος, ότι κατεύθυνση του όρου, της έννοιας και των πολιτικών σχετικά με τον κοινωνικό αποκλεισμό είναι τα φτωχά στρώματα, ή όσοι καταλήγουν να είναι φτωχοί και η κατάσταση τους επιτείνεται από ειδικά κοινωνικά φαινόμενα, ή προβλήματα, να παραμείνουν ενεργοί στη νέα συγκρότηση της αγοράς.

Ο κοινωνικός αποκλεισμός, ενώ αφορά στους φτωχούς δεν ασχολείται με την έννοια, τους μηχανισμούς διαμόρφωσης, την έκταση και τις γενικές κοινωνικές συνέπειες της φτώχειας.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε, ότι με την υιοθέτηση πολιτικών για τον αποκλεισμό, μετακινείται συνολικά η αντίληψη των μελών της ΕΕ (τέως ΕΟΚ), σχετικά με την φτώχεια, όπως ταυτόχρονα οι σχετικές πολιτικές και πρακτικές. Χρειάζεται μάλιστα να υπογραμμίσουμε ότι η ΕΟΚ μέχρι το 1989 είχε αναπτύξει συγκεκριμένο ορισμό για τη φτώχεια,³⁴ που ταυριζόταν με ανάλογο

³⁴ "Το 1984, το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΟΚ έδωσε έναν ορισμό της φτώχειας: 'Φτωχοί είναι τα άτομα, οι οικογένειες και ομάδες προσώπων των οποίων οι πόροι (υλικοί, κοινωνικοί, πολιτιστικοί) είναι τόσο ανεπαρκείς, ώστε να τους αποκλείουν από τα ελάχιστα όρια διαβίωσης που είναι αποδεκτά στο κράτος μέλος όπου βρίσκονται εγκατεστημένοι'. Το 1992, με την επιδείνωση της κατάστασης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποκαθιστά οριστικά στην ορολογία της, με την έννοια του κοινωνικού αποκλεισμού, εκείνη της απλής φτώχειας", Κ. ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ, *όπ.π.*, σσ. 346-347.

περιεχομένου πολιτικές. Ταυτόχρονα ο αποκλεισμός αποδιδόταν αποκλειστικά στη φτώχεια. Από το 1975 και μέχρι το 1991 εφαρμόστηκαν προγράμματα, που απεικονίζουν πολιτικές με επίσημο τίτλο και περιεχόμενο την "Κοινωνική Συνοχή", ή όπως εύλογα προκύπτει από τον τίτλο, με τον οποίο έγιναν ευρύτατα γνωστά, δηλαδή προγράμματα για την "Φτώχεια" (Φτώχεια 1,2,3).⁵⁰ Ανεξάρτητα από τα μέσα και την ευστοχία τους για την καταπολέμηση του φαινομένου τα προγράμματα και οι πολιτικές αυτές είχαν διακηρυγμένο στόχο την άμβλυση των συνεπειών της φτώχειας και την επιδίωξη της κοινωνικής συνοχής. Οι πολιτικές και τα προγράμματα εκείνης της περιόδου, δεν ήταν άσχετα, και οπωσδήποτε γεφυρώνονταν με, την γενικής εφαρμογής, ρήτρα της κοινωνικής προστασίας, στήριξης και αντίληψης, που εντάσσεται στην λογική, τη δόμηση και τη λειτουργία του κοινωνικού κράτους.

Άμεση σχέση με τις προηγούμενες κρίσεις για το ζήτημα της εξατομίκευσης έχει η εκτίμηση της έννοιας της δικλής κοινωνίας και του περαιτέρω καταμερισμού της κοινωνίας. Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις πρέπει να αναγνωρίσουμε, ως πραγματική κατάσταση, την τάση για μεγάλες κατατεμήσεις των κοινωνικών ομάδων, που καθοδηγούνται και προσδιορίζονται από τη μεγάλη ποικιλία των τύπων και των ιδιαίτερων μορφών της εργασιακής ένταξης, ή ενσωμάτωσης. Το κρίσιμο ζήτημα είναι ότι αυτοί οι τεμαχισμοί των εργασιακών ομάδων, συχνά με τρόπο εξαντλητικό, είναι χρήσιμα για την εξέλιξη του σημερινού καταμερισμού της εργασίας, είναι δηλαδή οικονομικά αποδοτικοί. Είναι αποδοτικοί, διότι από την μια πλευρά κάνουν τον καταμερισμό της εργασίας πιο διευρυνόμενο. Απ' την άλλη πλευρά γιατί διευρύνουν τον ανταγωνισμό των ίδιων των εργαζομένων. Αυτό το γεγονός στην οικονομική λογική εμπεριέχει την πιθανότητα της περιθωριοποίησης, ορισμένων ομάδων, καθώς συμπίπτουν από την συνεχή επίδραση του ανταγωνισμού. Αν εκτιμήσουμε ως βάση τη θέση, ότι η ανάπτυξη του ατομισμού, μπορεί να θεωρηθεί θετικά, σχετικά με την οικονομική εξέλιξη, στην οποία η εργασία προγραμματίζεται ή απλώς προβλέπεται να συμπεριφερθεί ορθολογικά,

⁵⁰ ΤΖ. ΚΑΘΟΥΝΙΔΗ, "Κοινωνικός αποκλεισμός. Έννοια, κοινωνικές πρωτοβουλίες, ελληνική εμπειρία και διλήμματα πολιτικής", Δ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ *et alii*, Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα. Κύρια θέματα και προσδιορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής. Έκθεση για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Αθήνα, ΕΚΚΕ, 1996, τ. Ι, σσ. 47-79.

σύμφωνα με τους όρους της αγοράς, οι πιθανές παρεκκλίσεις, με τις εκβολές τους στην κοινωνική οργάνωση, δεν είναι επιθυμητές. Και δεν είναι επιθυμητές γιατί σε τελευταία ανάλυση επιδρούν αρνητικά στην ίδια την λογική της ορθολογικής οικονομικής λειτουργίας της εργασίας, στα όρια της ελεύθερης αγοράς. Αν, δηλαδή, ο ατομισμός γεννά παρενέργειες με την πιθανότητα διαίρεσης της κοινωνίας, ανάμεσα στις ομάδες που συνεχίζουν να παραμένουν ενεργές και στις ομάδες που αποκλείονται, αυτό το γεγονός θα υπονομεύει την ίδια την επιθυμητή θετική λειτουργία της εξατομίκευσης.

Θα μπορούσαμε να σταχυολογήσουμε, σε ενδεχόμενο σενάριο, ορισμένους λόγους για τους οποίους η πιθανή διαίρεση σε ενεργούς και αποκλεισμένους υπονομεύει την θετική επίδραση του ατομισμού στις αγορές και στην κοινωνία.

Πρώτον είναι προφανές, ότι θα αφαιρούσε από την δυναμική του ανταγωνισμού, ως συντελεστή διαμόρφωσης της τιμής της εργατικής δύναμης, ένα μεγάλο μέρος της διαθέσιμης εργατικής δύναμης.

Δεύτερον θα κινούσαν εκ νέου, τον διάλογο και πιθανώς την αντιπαράθεση, για την κοινωνική προστασία των μερίδων του πληθυσμού που θα κατέληγαν σε μια ορισμένη στιγμή αποκλεισμένες. Η κοινωνική προστασία, οπωσδήποτε θα είχε, όλα τα χαρακτηριστικά της καθολικής εξασφάλισης, με πρώτο βήμα την προνοιακή στήριξη. Αν μάλιστα η διαίρεση εκλάβει την μαζική έκταση που προβλέπει η θεωρία της κοινωνίας των 2/3, τότε αυτή η προνοιακού χαρακτήρα στήριξη θα είχε μοναδικό χρηματοδότη τον κρατικό προϋπολογισμό. Κάτι τέτοιο θα είχε, οπωσδήποτε επίδραση στην διαμόρφωση συνθηκών αύξησης των ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους. Μια τέτοια εξέλιξη, πρέπει να αποδεχθούμε, ότι βρίσκεται στον αντίποδα των σημερινών προαναταξολισμών, όπως αποτυπώνονται στην συνθήκη του Μάαστριχτ, που βασίζονται στον περιορισμό των προαναφερθέντων μεγεθών.

Τρίτον θα υπήρχε σοβαρό ενδεχόμενο να διαμορφωθούν κρίσιμες μάζες στο κοινωνικό σώμα με αίτημα για αναδιατάξεις, ως προϋπόθεση αστάθειας και έλλειψης κοινωνικής συγκυτάθεσης, που θα προκαλεί για νέα κοινωνικά συμβόλαια, ικανά να τροποποιήσουν τους σημερινούς όρους χρηματοδότησης της οικονομίας.

Τέταρτον ακόμη κι' αν τα φαινόμενα αποκλεισμού δεν λάβουν την έκταση που εμπεριέχει η πρόβλεψη της κοινωνίας των 2/3, στο βαθμό που δεν αντιμετωπιστούν στην κατεύθυνση της κοινωνικής αμβλυνσης και της διάνοξης δυνατοτήτων επανένταξης και ενεργοποίησης στο πλαίσιο της αγοράς εργασίας, θα δημιουργήσουν βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα σοβαρά προσκόμματα. Αυτά είναι δυνατόν μακροπρόθεσμα να δημιουργήσουν περαιτέρω δυσκολίες στην δημόσια διαχείριση. Έχει σημασία εδώ να αναφερθούμε σ' ένα παράδειγμα: Είναι προτιμότερο ν' απασχολούνται 100 άνθρωποι με μερική απασχόληση, ίσως και μόνο για 15 ώρες την εβδομάδα, χωρίς να διαφεύγουν της φτώχειας, για να επιβιώνουν (στο όριο) και διά μέσου της απασχόλησής τους να ασφαλιζονται και να αποκτούν πρόσβαση στις αναγκαίες υπηρεσίες. Αν παρέμεναν αποκλεισμένοι θα έπρεπε να επιδοτούνται και να υπάρχει ένας ολόκληρος μηχανισμός κοινωνικής στήριξης.

Σύμφωνα με τα προηγθέντα, εκτιμούμε ότι ενώ ο ατομισμός είναι μια συνολικά αποδοτική κατάσταση για την λειτουργία της "ελεύθερης αγοράς εργασίας", την οποία εδράζονται το Ευρωπαϊκό πρότυπο πολιτικής, η δοσλή κοινωνία, που είναι παράγωγο του ατομισμού είναι απολύτως απαράδεκτη, ανεπαθύμητη και αντεπαγωγική. Απ' αυτή την άποψη πρέπει να θεωρηθεί πως η πολιτική καταπολέμησης είναι απολύτως συμβατή, ισόρροπη και επιβοηθητική του προσανατολισμού της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, όπως συνολικά καθορίστηκε από την Συνθήκη του Μάαστριχτ και όπως βασικά οριοθετήθηκε από το πλαίσιο της σύγκλισης των μακροοικονομικών μεγεθών.

2 Από τους θεσμικούς πρόνομους και προστασίας στα δίκτυα κοινωνικής στήριξης

Στο πλαίσιο αυτής της ανάλυσης πρόκειται να επικεντρώσουμε στην ανάδειξη των νέων δομών και λειτουργιών, που αναπτύσσονται για την κοινωνική υποστήριξη. Η ιδιαίτερα σημαντική τάση που, κατά τη άποψη του γράφοντος, ασκεί μεγάλη επίδραση, είναι η κατεύθυνση για την ενίσχυση της «κοινωνικής ιδιωτικοποίησης».⁶⁰ Η αποδέσμευση από την εξυπηρέτηση της κοινωνικής προστασίας, μέσω των κρατικών δομών, έχει σαφέστατα, ως καίρια παράμετρο την ιδιωτικοποίηση λειτουργιών και υπηρεσιών. Η διαδικασία αυτή παραπέμπει σχεδόν αυτόματα, στην συνειρμική σκέψη, ότι αυτή η «λειτουργική» ιδιωτικοποίηση, πραγματοποιείται, ευθέως, μέσω της ανάληψης δράσεων από ιδιωτικές κερδοσκοπικές επιχειρήσεις. Η τυπική μορφή ιδιωτικοποίησης, βέβαια, με βασική, αλλά όχι μοναδική, διαδικασία τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας σε ιδιωτικές κερδοσκοπικές επιχειρήσεις, αναπτύσσεται εκτενώς, τις δύο τελευταίες δεκαετίες, κυρίως στους υπόλοιπους τομείς κρατικής δράσης, εκτός της κοινωνικής προστασίας και υποστήριξης.⁶¹ Στο χώρο και στα αντικείμενα κοινωνικής προστασίας η διαδικασία ακολουθεί μια μεγάλη και ενδιαφέρουσα παρακαμπτήρια, που διέρχεται από την ένταση του ενδιαφέροντος

⁶⁰ Αυτή η κατεύθυνση κυριαρχεί στις θέσεις διαλόγου και πολιτικής της ΕΕ, όπως δηλώνεται μεταξύ άλλων στη σχετική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που δημοσιοποιήθηκε το 1997. Βλ., [EUROPEAN COMMISSION], "Promoting the role of voluntary organisations and foundations in Europe", *Communication from the Commission*, COM(97)241 final, 6/6/1997, http://europa.eu.int/comm/dg23/library/lib-social_economy/orgfd_en.pdf, σ. 16.

⁶¹ Σχετικά με τις διαφορετικές μορφές και εκφράσεις της ιδιωτικοποίησης όπως και τους τομείς που εφαρμόζεται, τις κοινές δράσεις και τα διαφορετικά υποδείγματα στην Ευρώπη, πρβλ. OECD, *Regulation and competition issues in broadcasting, in the light of convergence*, Directorate for financial, fiscal and enterprise affairs, Committee on competition law and policy, DAF/CE/CP(99)1, Paris, 1999. OECD, 1996 *Privatisation Trends in OECD Countries*, <http://www.oecd.org/dataoecd/10/1/1996001.pdf>. OECD, *Comparative overview of privatisation policies and institutions in OECD member countries*, <http://www.oecd.org/dataoecd/10/1/1996001.pdf>. S. PRAVATO, M. FINGER, "Enterprises et services publics en Suisse", στο, S. MAPPA, *Essai historique sur l'interet general*, Paris, Karthala, 1997, σσ. 53-99. P. BAUBY, "La difficile emergence d'une conception europeenne des services publics", στο ίδιο, σσ. 102-127. P. BAUBY, *Le service public*, Domat, Plannation, 1997, σσ. 58-73, 109-116. D.M. NEWBERRY, *Competition and regulation in the electricity industry*, Paris, OECD, 1996, <http://www.oecd.org/dataoecd/10/1/1996001.pdf>.

για τις κοινωνικές οργανώσεις και ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα είναι ιδιαίτερης σημασίας, ο χαρακτήρας των τύπων οργάνωσης, των μορφών και του είδους της παρέμβασης και του ρόλου που αποδίδεται, ήδη, ή προσδιορίζεται για το μέλλον, των φορέων που αναλαμβάνουν την «κοινωνική ιδιωτικοποίηση».

Την περίοδο, κατά την οποία ήταν σε πλήρη εφαρμογή το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας και προστασίας, ανάλογα βέβαια με την χώρα αναφοράς, οι βασικές δομές και οι κύριοι φορείς ήταν είτε κρατικοί, είτε φορείς με άμεση κρατική εποπτεία, είτε στενά συνδεδεμένοι με τους μηχανισμούς κρατικής ρύθμισης (συνεταιρισμοί, ιδρύματα κοινοφελούς χαρακτήρα). Οι δημόσιες υπηρεσίες, και τα νομικά πρόσωπα, τα οποία διατηρούν σχέση εξάρτησης από το δημόσιο, είτε διοικητικής εποπτείας που απορρέει από την μορφή των διαχειριζόμενων πιστώσεων, μαζί με τα συνδεδεμένα δίκτυα των ασφαλιστικών και προνοιακών οργάνωσης (που ανήκουν στα συνδικάτα και άλλες οργανώσεις, όπως οργανώσεις αλληλοβοήθειας) αποτελούν τους κύριους μηχανισμούς κοινωνικής στήριξης.

Τα αντικείμενα και οι δράσεις αυτών των φορέων και οργάνωσης, ήταν στο μέγιστο βαθμό προκαθορισμένο από τις ανειλημμένες υποχρεώσεις, ως αποτέλεσμα των δημοσίων δεσμεύσεων, τις περισσότερες περιπτώσεις καλυμμένα θεσμικά με την μορφή των κοινωνικών δικτύων, προς τους πολίτες.⁶²

Το ανθρώπινο δυναμικό αυτών των φορέων είναι σε μεγαλύτερο βαθμό δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι των νομικών προσώπων, οργανωμένο ιεραρχικά, σύμφωνα με τειλορμικό πρότυπο οργάνωσης. Ανεξάρτητα από τις λοιπές νομικές μορφές οι υπάλληλοι και στελέχη των υπολοίπων φορέων είναι κατά βάση μόνιμοι συνεργάτες.

Στην ίδια περίοδο υφίστανται βέβαια, μια σειρά κοινωνικών οργάνωσης, κυρίως σωματειακού περιεχομένου και καθεστώτος, που διαδραματίζουν περιφερειακούς ρόλους, ως προς την κοινωνική προστασία και

⁶² T.H.MARSHALL, «Η ιδιότητα του πολίτη και η κοινωνική τάξη», στο, T.H.MARSHALL, T.BOTTONMORE, *Η ιδιότητα του πολίτη και η κοινωνική τάξη*, Αθήνα, Queniberg, 1995, σσ. 31-121, και ιδίως, σσ. 42-43, 80-81, σ. 103.

στήριξη. Δεν θα πρέπει να εξαιρέσουμε απ' αυτήν την κατηγορία τις φιλανθρωπικές οργανώσεις και τα ιδρύματα. Δίπλα σ' αυτές τις οργανώσεις συνυπάρχουν σωματεία και ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ασχολούνται με ιδιαίτερα ενδιαφέροντος, ποικιλώνιμου περιεχομένου (ο χώρος αυτός διευρύνεται από τις αρχές της δεκαετίας 1970-80), που περιστασιακά, περιοδικά, ή παράλληλα, αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες κυρίως τοπικής εμβέλειας, είτε για την ευαισθητοποίηση πάνω σε κοινωνικά προβλήματα, είτε για την αντίληψη και θεραπεία κοινωνικών προβλημάτων.

Η χρηματοδότηση αυτών των οργανώσεων και ιδρυμάτων, προέρχεται είτε από χορηγίες και κληροδοτήματα, είτε από τις εισφορές των μελών, είτε από κρατικές επιδοτήσεις (που σπάνια λαμβάνουν μόνιμο χαρακτήρα).

Τα αντικείμενα της ενεργοποίησης επίσης ποικίλουν και εκτείνονται από την μελέτη, την έρευνα, την εκπαίδευση, την φροντίδα ηλικιωμένων και πτωχών, τη φιλανθρωπία, την αρωγή κάθε είδους, την εξωνοσοκομειακή περίθαλψη. Ιδίως στις αγγλοσασξωνικές χώρες το φαινόμενο των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων με παρόμοια αντικείμενα, είχε προσλάβει σοβαρή εξάπλωση και συνόδευσε πάντα την περιφέρεια των συστημάτων, που σχετίζονται με το κοινωνικό κράτος.⁶³

Από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού που στήριζε όλες αυτές τις δραστηριότητες, πρέπει να σημειώσουμε, ότι οι οργανώσεις αυτές βασίστηκαν, κυρίως, στην εθελοντική εργασία των μελών την ώρα τηςσχόλης των συνταξιούχων και πολύ λιγότερο σε μισθωμένη εργασία.⁶⁴ Ο εθελοντισμός

⁶³ Παρόμοιες πληροφορίες μας παρέχει το έργο του J. RIFKIN (= Το τέλος της εργασίας και το μέλλον της, Αθήνα Νέα Σύνορα, 1996, σσ. 419-422).

⁶⁴ Η ομοία, όμως, είναι σημαντική, στα μέσα της δεκαετίας 1990-2000, σύμφωνα με την μελέτη που πραγματοποιήσε, το 1994, το Πανεπιστήμιο της Βουλτιμόρης (Johns Hopkins University), σε τέσσερις χώρες μέλη της ΕΕ (ΗΒ, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία), διαπιστώθηκε ότι σε μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και ιδρύματα, ότι απασχολούν, ήδη σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού. Στη Γερμανία απασχολείται το 3,7% της συνολικής απασχόλησης και το 10% της απασχόλησης στις υπηρεσίες. Στη Γαλλία απασχολείται το 4,2% της συνολικής απασχόλησης και πάνω από το 10% των απασχολούμενων στις υπηρεσίες (800000 άτομα). Στο ΗΒ τα ποσοστά είναι αντίστοιχα 4% και 9% που αντιστοιχούν 900000 άτομα, ενώ στην Ιαλία είναι 2% και 5%, τα οποία αντιστοιχούν σε 400000 άτομα. Βλ. [EUROPEAN COMMISSION], "Promoting the role of voluntary organisations and foundations in Europe", όπ.π., σ. 3. Σύμφωνα με την ανάλυση του M. CAMPBELL (= "Synthesis Report", [EUROPEAN COMMISSION], *The third system employment and local development, Volume 1*, 1999, http://europa.eu.int/comm/dg05/emp/lesu3synvol1_en.pdf, σ. 11), στις κοινωνικές μη

αποτελέσει, στην εξάπλωσή του, ένα σοβαρό ανταγωνιστικό πόλο στις τυπικές μορφές της απασχόλησης.

Στην κρίσιμη φάση που το κοινωνικό κράτος μετασχηματίζεται και οι δομές συστέλλονται, όπως και οι λειτουργίες του διαφοροποιούνται, η συζήτηση, αλλά και τα μέτρα πολιτικής επαναφέρουν το θέμα των κοινωνικών οργανώσεων και ιδρυμάτων στο προσκήνιο με την πρόθεση να διαδραματίσουν αποφασιστικό ρόλο για την κοινωνική στήριξη. Η συζήτηση αυτή συνδυάζεται και με μέτρα πολιτικής που σε συνάρτηση προς την συστολή των κρατικών δομών και την διαφοροποίηση των δράσεων προβλέπουν, είτε ιδιωτικοποίηση κρατικών δομών (νοσοκομεία, κ.λ.π.), είτε την διαμόρφωση χώρων και κανόνων που αφήνουν περιθώρια για την διεύδυση του ιδιωτικού τομέα και του ανταγωνισμού, με βάση τους νόμους της αγοράς.

Η κυρίως κριτική που οριοθετεί θετικά την διαδικασία μετασχηματισμού του κράτους πρόνοιας και των μηχανισμών του βασίζεται σε σειρά επιχειρημάτων. Πέραν των ζητημάτων ουσίας, σχετικά με τις δομές που εξυπηρετούν τις ανάγκες τα επιχειρήματα αφορούν στην αναξιοπιστία του κράτους και των φορέων του. Στην κριτική των Gaebler και Osborn,⁴⁵ όπως και του Rifkin,⁴⁶ γίνεται λόγος, για το πολύ ακριβό κόστος των δημόσιων υπηρεσιών και φορέων, όπως και των μηχανισμών, που έχουν προνομιακό χαρακτήρα και ρόλο. Σύμφωνα με τους συγγραφείς έτσι δημιουργείται ή υπέρμετρη επιβάρυνση του προϋπολογισμού και αυτή με τη σειρά της δημιουργεί συνεχή αύξηση της φορολογίας. Ακολουθώντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, τον ερμό σκέψης, ο οποίος παρακολουθεί τη λογική της μονεταριστικής αντίληψης, εκτιμούν, ότι αυτή η τάση διαμορφώνει εμπόδια στο σκέλος της προσφοράς και κατά τούτο, παρεμποδίζουν την ανάπτυξη. Απ' αυτή την άποψη δεν εξασφαλίζεται η απαραίτητη διαδικασία, για την δημιουργία θέσεων εργασίας. Παράλληλα θεωρείται πως η συγκρότηση ενός πολύ ακριβού κράτους με μεγάλο πληθυσμό

κερδοσκοπικές οργανώσεις εργάζονται το 7,69% των αμειβόμενων με μισθό απασχολούμενων.

⁴⁵ D. OSBORN, T. GAEBLER, *Reinventing Government, How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector*, New York, Plume Books, 1993, σσ. 30-34.

⁴⁶ J. RIFKIN, *ό.π.π.*, σσ. 414-416, 434-436, 444-446, 456-458.

υπαλλήλων και συνδεδεμένων συμφερόντων καταλήγει να είναι ελάχιστα εύστοχο και αποτελεσματικό. Ενώ οι μηχανισμοί αυτοί υπάρχουν για να εξυπηρετούν όσους το έχουν ανάγκη, στην πραγματικότητα καταλήγουν να εξυπηρετούν τον εαυτό τους και να είναι εντελώς αποξενωμένοι από τις ανάγκες των πολιτών.

2.1 Οι μετατοπίσεις της κοινωνικής στήριξης, στους μηχανισμούς και στις δομές

Πρέπει να κατανοηθεί ότι η διαμόρφωση, η ενίσχυση και η λειτουργία ενός ευρύτατου δικτύου ιδιωτικών επιχειρήσεων και κοινωνικών οργανώσεων, δηλαδή φορέων που επλαμβάνονται των προβλημάτων του «κοινωνικού αποκλεισμού» και δεν ανήκουν στο γνωστό σύστημα φορέων του «κοινωνικού κράτους» και μαζί η διαδικασία ανάπτυξης ανάλογων ειδικότητων μιας αναγκαίας μάζας στελεχών είναι επίσης ζητούμενο των προγραμμάτων του «κοινωνικού αποκλεισμού». Τα τελευταία εγχειρήματα εκφράζουν μεταξύ άλλων την λογική της απομάκρυνσης από το παραδοσιακό «κράτος πρόνοιας» και τους αντίστοιχους μηχανισμούς του. Σε πρώτη φάση αυτά τα προγράμματα, χρηματοδοτούν και προετοιμάζουν τα δίκτυα των μη κρατικών φορέων, που στο μέλλον θα επλαμβάνονται πιο άμεσα από το ίδιο το κράτος την αντίληψη και θεραπεία των προβλημάτων του αποκλεισμού. Εκφράζουν επομένως τρεις, βασικά, μετακινήσεις στον τρόπο που οι κοινωνίες θα χρειαστεί να αντιμετωπίσουν κρίσιμα κοινωνικά ζητήματα:

α) Την μετακίνηση, από την αρχή ότι οι κρατικοί μηχανισμοί, θα οριοθετούν προγράμματα γενικής εφαρμογής, που θα υλοποιούνται μαζικά, με άμεση πολιτική και διοικητική ευθύνη των κρατικών θεσμών. Τα δίκτυα ιδιωτικών και κοινωνικών φορέων θα επλαμβάνονται των αναγκαίων διαδικασιών αντίληψης και θεραπείας των προβλημάτων. Στην νέα κατάσταση τα κράτη και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί θα έχουν επιτελικό ρόλο, θα διαμορφώνουν τους κανόνες, θα αναλαμβάνουν στρατηγικού χαρακτήρα επιλογές και θα αξιολογούν τα αποτελέσματα σε τακτές στιγμές, ώστε να γίνονται οι αναγκαίες αλλαγές και τροποποιήσεις, και να εξασφαλίζεται η αναμενόμενη αποτελεσματικότητα.

β) Την μετακίνηση από την αρχή ότι το «κράτος» εξασφαλίζει συνεχώς τις πιστώσεις και δεσμεύεται για την ισοδύναμη διάχυση της χρηματοδότησης σε όποιους το έχουν ανάγκη. Εδώ θα πρέπει να γίνει αντιτιθέμενο προσοχής ότι οι χρηματοδοτήσεις και τα συγκεκριμένα προγράμματα έχουν μεταβατική σημασία, καθώς τίποτα δεν διασφαλίζει την επανάληψη και την συνέχεια, πέραν ορισμένων περιόδων.⁶¹ Πρέπει ακόμη να ληφθεί υπόψη ότι τα ανάλογα με τους συσχετισμούς προγράμματα αυτά, στο πλαίσιο της ιδιόμορφης Ευρωπαϊκής θεσμικής αρχιτεκτονικής διαδραματίζουν ένα διαμεσολαβητικό ρόλο ανάμεσα στις παρελθούσες δομές και λειτουργίες του «κοινωνικού κράτους» και μιας μελλοντικής κατάστασης κοινωνικής στήριξης, οδικήριας ακόμη, ή και άδηλης, ως προς τα περιεχόμενα της. Η δικαιοσολόβηση αφενός εκφράζεται με την ανάθεση με «δημόσια χρηματοδότηση» (που πρέπει να γίνει αισθητή, ως ιδιόμορφη απ' την άποψη του νομικού της χαρακτήρα, καθώς σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ταυτίζεται με την κρατική δημόσια χρηματοδότηση). Αφετέρου εκφράζεται με την διαχείριση απ' αυτούς του φορείς δράσεων και μηχανισμών και συγκεκριμένων παροχών που αφορούσαν στην κρατική δράση και υποχρέωση (επιδόματα ανεργίας και ειδικής κατάστασης, εκπαίδευση, κατάρτιση, επιμόρφωση, συμβουλευτική, εξωνοσοκομειακή θεραπεία και επιμέλεια). Αυτό που χρειάζεται να έχουμε συνεχώς υπό σκέψη, είναι ότι μια επόμενη μεταβολή είναι δυνατόν να θεσμίσει, ως μόνο μηχανισμό κοινωνικής στήριξης, αυτόν που θα διαμορφωθεί από τα μη κρατικά δίκτυα (ιδιωτικά, μη κερδοσκοπικά και κοινωνικά).

γ) Η τρίτη μετακίνηση αφορά στην θέση ότι τα κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζονται, ως προς τα τελικά τους αποτελέσματα στο ατομικό επίπεδο. Αυτή η ex post αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων συσχετίζεται με την μετακίνηση της οικονομικής παρέμβασης του κράτους, που πλέον αφήνεται ρυθμίσεων που διορθώνουν παρακλίσεις της αγοράς, οι οποίες δημιουργούν κοινωνικές παρενέργειες, ή που επιλαμβάνονται μαζί με την διόρθωση των κοινωνικών συνεπειών της οικονομικής πράξης.

⁶¹ Καθώς βασίζονται στην αρχή της εικονικότητας επί των εθνικών δράσεων.

2.2 Τρείς τομείς και τρεις λογικές

Στην φάση που αξιόνεται η κριτική προς το κράτος και τους μηχανισμούς πρόνοιας και συζητάται έντονα η δυνατότητα ανάπτυξης ενός εναλλακτικού συστήματος στήριξης, διευρύνεται η συζήτηση και για τον χαρακτήρα και τον ρόλο των διαφορετικών τομέων και φορέων οικονομικής δράσης.

Από τα μέσα της δεκαετίας 1980-90 γίνεται ολοένα και πιο αποδεκτή η αναγνώριση μιας νέας διάκρισης, μεταξύ τριών τομέων οικονομικής δράσης και παραγωγής. Η διάκριση αυτή δεν ισοδυναμεί στο χωρισμό που είχε επιβληθεί από την οικονομική ανάλυση και αφορούσε ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας, στον πρωτογενή, τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα. Η διάκριση αυτή αφορά βασικά στον χαρακτήρα δράσης και δευτερευόντως στο είδος της ιδιοκτησίας. Θεωρείται, έτσι, ότι ο πρώτος τομέας είναι ο ιδιωτικός, ή κερδοσκοπικός τομέας, ο δεύτερος ο κρατικός τομέας, ο τρίτος τομέας είναι ο κοινωνικός, ή μη κερδοσκοπικός τομέας και ο τέταρτος είναι ο άτυπος τομέας που περιλαμβάνει τις οικογενειακές, ή άλλες δραστηριότητες που δεν είναι ενταγμένες στο κύκλωμα της αγοράς.⁴⁴ Όσο δημιουργείται ένα ενιαίο πλαίσιο συζήτησης για την κατανομή και τη διάκριση των τομέων οικονομικής δράσης, άλλο τόσο παραμένει ασαφής η οριοθέτησή τους (και ιδίως του τρίτου τομέα), τόσο διαφέρουν οι απόψεις για το ρόλο, τόσο διακρίνονται οι στρατηγικές σχετικά με την προοπτική του τρίτου τομέα και τον τελικό συσχετισμό μεταξύ των τριών τομέων (αν εξαιρεθεί ο άτυπος) οικονομικής δράσης.

2.2.1 Η υπερβατική προσέγγιση

Στη σύγχρονη περίοδο, οι προσεγγίσεις που ανηχνεύουν ένα νέο τρόπο σύνδεσης της μη εμπορευματικής δραστηριότητας με την δράση των θεσμών της οικονομίας και των κρατικών δράσεων, έρχονται στο προσκήνιο με την δημοσιοποίηση καταρχήν, των απόψεων του A. Gorz. Η αντίληψη του A. Gorz έχει επωοδήσετε, έναν απολύτως ριζοσπαστικό περιεχόμενο, και μπορεί κάποιος

⁴⁴ Σχετικά με την οριοθέτηση των τομέων, βλ., H. ARMESTER, A. BEN-NER, "Shifting boundaries: Long term changes in the size of the profit, non-profit, co-operative and government sectors", *Annals of Public and Co-operative Economics*, 1997, Vol. 68, No. 3, σσ. 335-353.

να αναγνωρίσει μια τάση υπερβατική για τη σχέση οικονομίας και κοινωνίας. Έχει συγγένειες με τις κοινοτικές θεωρήσεις και προτάσεις, τόσο σε σχέση με την κρίση του στον παραγωγισμό και στα αδιέξοδα της εμπορευματοποίησης, όσο και σε σχέση με την απαίτηση να ενισχυθεί η ατομική και η κοινωνική αυτονομία με την περιστολή της σφαίρας της αναγκαιότητας.⁶⁹ Προχωρά ωστόσο πέραν αυτών των κοινοτικών θεωρήσεων, γιατί δεν ζητά μια αιτιώδη υπέρβαση της σημερινής κοινωνικής οργάνωσης και των δομών της. Η ανάπτυξη της σφαίρας της αυτονομίας με μη εμπορευματικό περιεχόμενο, προϋποθέτει τη συστολή, αλλά όχι την εξασφάλιση των εμπορευματικών δραστηριοτήτων και τον περιορισμό του κράτους σ' έναν μηχανισμό διαμόρφωσης κανόνων.⁷⁰ Προδιαγράφει μάλιστα τη διαδικασία ενδυνάμωσης ενδιάμεσων σωμάτων και οργανώσεων-ενώσεων, ως μορφωμάτων, που απεικονίζουν το μετασχηματισμό του πολιτικού και της κοινωνικής έκφρασης έξω από τις παραδοσιακές δομές και σχέσεις.⁷¹ Η ανάπτυξη του αυτόνομου τομέα βασίζεται σε ήδη υπαρκτές μορφές μη εμπορευματικού συνεταιρισμού και ανάλογου χαρακτήρα συνεργασίας.⁷² Πρέπει να σημειώσουμε, όμως, ότι ο Gorz πιστεύει σε μια γενικευμένη εφαρμογή της μη εμπορευματικής συνεταιριστικής και συνεργατικής δράσης, σ' όλα τα πεδία, πέραν των σημερινών, που αφορούν κυρίως στην φύλαξη των παιδιών, την φροντίδα των ηλικιωμένων κλπ., ή αυτές που χαρακτηρίζονται ως συμβιωτικές δράσεις.⁷³

Η πρόταση του A. Gorz είναι σίγουρα από τις πλέον πρωτότυπες και ρηξικέλευθες στο πλαίσιο του σύγχρονου προβληματισμού. Η λογική του, ωστόσο, βρίσκεται σε μια κατεύθυνση ριζικής αντιστροφής της κοινωνικής οργάνωσης, που βασίζεται στις εμπορευματικές σχέσεις και πρώτα και κύρια στην υπέρβαση του εμπορευματικού χαρακτήρα της εργασίας. Παρά τις διαβεβαιώσεις του συγγραφέα, ότι σε συνάρτηση με τις άλλες προϋποθέσεις της μετάβασης σε μια κοινωνία, πέραν της αγοράς εργασίας (την ανάδειξη του αυτοτελούς χαρακτήρα του ελεύθερου χρόνου, την προώθηση ενός συστήματος

⁶⁹ A. GORZ, *Αντίο προλεταριάτο*, ό.π., σσ. 135-137.

⁷⁰ Στο ίδιο, σσ. 142, 147, 156-162..

⁷¹ Στο ίδιο, σ. 163.

⁷² A. GORZ, *Η αθλιότητα του σήμερα και η προσπάθεια για το αύριο*, ό.π., σσ. 162-204.

που εγκαθιδρύει, ένα εγγυημένο κατώτερο εισόδημα χωρίς ανταλλάγματα, τη δυνατότητα της πολυδραστηριότητας, με εκβολές εκτός του επισήμου κυκλώματος της αγοράς).

Οι απόψεις του, δημιουργούν επιφυλάξεις, σχετικά τον εφικτό της χαρακτήρα σε δυο ζητήματα: α) στην ικανότητα, οι κοινωνικές δυνάμεις, οι οποίες θα επιχειρήσουν μια τέτοια εναλλακτική λύση, να ξεπεράσουν την ισχύ της κυρίαρχης οικονομίας και των δυνάμεων που συνδέονται με τους μηχανισμούς της αγοράς και β) στη δυνατότητα, που υπάρχει, να μη χειραγωγηθούν τα επιχειρήματα συνεργασίας και συνεταρισμού από τους μηχανισμούς και τις δυνάμεις της αγοράς, ώστε να λειτουργήσουν σε άλλη κατεύθυνση από την επιθυμητή κατά τον συγγραφέα. Όπως, άλλωστε, αναγνωρίζει ο Gorz, τέτοιες επιλογές έχουν χρησιμοποιηθεί εσχάτως από την μεταρρύθμιση του Κλίντον στο πλαίσιο της αντικατάστασης του welfare state από μια πολιτική workfare, ως οχήματα για τον περιορισμό των κρατικών μηχανισμών υποστήριξης.⁷¹

Σε κάθε περίπτωση ανεξάρτητα από τις κρίσεις που μπορεί να κάνει κάποιος σχολιαστής, σχετικά με τη διεξοδικότητα της αντίληψης, η τοποθέτηση και οι προτάσεις του Gorz είναι προλεγόμενα τόσο της συνολικής αντίληψης που σήμερα βρίσκεται στο επίκεντρο των συζητήσεων σχετικά με τον ρόλο των εναλλακτικών μορφών οργάνωσης και κοινωνικής στήριξης, όσο και των επιμέρους μέτρων που βρίσκονται σε διαπραγμάτευση. Στο πλαίσιο της συνολικής αντίληψης είναι αναχνεύσιμη και η εκλεκτική συγγένεια με άλλες αντιλήψεις. Η συνόπαρξη της σφαίρας της αυτονομίας και των εμπορευμάτων μορφών, όπως των συνεταρισμών και της ατομικής συνεργασίας, με ένα ευέλικτο κράτος που έχει στόχο την διαμόρφωση κανόνων, που καθοδηγούν την κοινωνική δράση και την παράλληλη ύπαρξη της αγοράς. Επίσης είναι διάκριτη η εκλεκτική συγγένεια με την πρόταση του Rifkin για την δημιουργία μιας παράλληλης αγοράς και μιας παράλληλης αγοράς εργασίας, που δεν υπακούει στους μηχανισμούς και τους νόμους της αγοράς, χωρίς να προβλέπεται η

⁷¹ Στο ίδιο, σσ. 219-232.

⁷² Στο ίδιο, σσ. 172-180. Από την άλλη πλευρά δεν μπορεί, παρά να θεωρηθεί ιδεατή η διαφορά μεταξύ της πολιτικής του workfare, που καταδικάζεται και της welfare society, ως μέσου υποκατάστασης και πιθανής εναλλακτικής λύσης στο welfare state (Στο ίδιο, σσ. 230-232).

κατάργηση του κράτους και της ίδιας της αγοράς. Είναι ακόμη η τοποθέτηση με την εκτίμηση που εκφράζει ο A. Giddens, για τη σχέση ανάμεσα στο επιτακικό αλλά και ισχυρό κράτος και στις εκφράσεις της κοινωνίας των πολιτών στο τοπικό επίπεδο με αντικείμενο την επιλεκτική ατομική στήριξη.⁷⁵

Στις παραπάνω περιπτώσεις, βέβαια, η συστολή της κρατικής παρέμβασης αφορά στην περιστολή της κρατικής δράσης, αλλά συνοδεύεται με την ενίσχυση της κρατικής ισχύος. Αυτό πρώτα απ' όλα αποτυπώνεται στην πρόταση του P. Glotz, για ένα νέο σύνταγμα που θα ενισχύει τους εκτελεστικούς θεσμούς και τη συγκέντρωση της εξουσίας.⁷⁶ Η πρόταση αυτή επικοινωνεί με την θέση του Giddens για παράλληλη ενίσχυση των θεσμών της αυτοβούλης έκφρασης της κοινωνίας των πολιτών στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης από τη μια και την περαιτέρω ενίσχυση του κράτους απ' την άλλη.⁷⁷ Με αυτές τις προτάσεις το κράτος ενώ ενισχύεται εξουσιαστικά μετατοπίζεται το βάρος της κοινωνικής στήριξης σε άλλους θεσμούς που ουσιαστικά σήμερα έχουν άτυπο χαρακτήρα.

2.2.2 J. Rifkin: Το υβρίδιο του τρίτου τομέα

Η αντίληψη του J. Rifkin, είναι ενδεικτική, για το περιεχόμενο και ρόλο που μπορεί να αναλάβει ο χώρος των κοινωνικών οργανώσεων και ιδρυμάτων, χωρίς να υπάρχει η απαίτηση της συνολικής υπέρβασης των συγκεκριμένων σχέσεων εξουσίας και των μηχανισμών της αγοράς. Η πρότασή του είναι κατά τη γνώμη μας υβριδική, καθώς περιγράφει, με «οραματική αφάιρεση», τα όρια και τα χαρακτηριστικά των μορφών κοινωνικής οργάνωσης και δράσης, εκτός της αγοράς και παράλληλα με την αγορά, και ταυτόχρονα γιατί ουσιαστικά προκρίνει τον τρίτο τομέα, ως τον βασικό μηχανισμό κοινωνικής υποστήριξης και ενίσχυσης σ' όλους τους τομείς και τις δραστηριότητες που αφορούσαν στο κοινωνικό κράτος, δηλαδή, την καταπολέμηση της ανεργίας, την κοινωνική προστασία.

⁷⁵ A. ΓΙΔΔΕΝΣ, *Ο τρίτος δρόμος...*, αλπ, όπ.π., σσ. 112-122.

⁷⁶ P. GLOTZ, όπ.π., σ. 58.

⁷⁷ A. ΓΙΔΔΕΝΣ, όπ.π., σ. 112.

Κατά πρώτον ο Riskin οριοθετεί, σχεδόν εξιδανικευμένα τον τρίτο τομέα, ως τον μη κερδοσκοπικό τομέα κοινωνικής δραστηριοποίησης, που βασίζεται στην αυτόβουλη, πρωτοβουλιακή, σωματειακή και γι' αυτό δημοκρατική οργάνωση των δυνάμεων της κοινωνίας. Πρόκειται, λοιπόν, για την διεύρυνση της εθελοντικής σωματειακής οργάνωσης, στο τοπικό βασικό επίπεδο, που χωρίς κερδοσκοπικό προσανατολισμό, ενεργοποιείται στη βάση των κοινών ενδιαφερόντων, σε αντικείμενα που δεν καλύπτονται ή δεν μπορούν να καλυφθούν από την επίσημη αγορά. Το αίτημα του Riskin είναι αυτός ο τομέας, της εθελοντικής συσσωμάτωσης, οργάνωσης και δράσης να επιφυλαχθεί και να ενισχυθεί επιμέλεια, ώστε να μπορέσει να δημιουργήσει έναν αξιόλογο χώρο αντίληψης, προσέγγισης και παρέμβασης για την επίλυση προβλημάτων, που σχετίζονται με την ενεργία, την κοινωνική περιθωριοποίηση και τον αποκλεισμό των αδυνάτων.²⁸

Κατά δεύτερον, οριοθετεί την απασχόληση σ' αυτόν τον τομέα σε τρεις κύκλους απασχολούμενων. Ο ένας κύκλος είναι οι εθελοντές, που προσφέρουν την εργασία τους τον χρόνο της σχολής, επιδοτούμενοι με έμμεσους κυρίως τρόπους (φορολογική ελάφρυνση), κατά τη δραστηριοποίησή τους για τα κοινωνικά προβλήματα.²⁹ Ο δεύτερος κύκλος είναι οι ίδιοι οι άνεργοι και περιθωριοποιημένοι ή ακόμα και οι άνθρωποι με ειδικά προβλήματα, που μπορούν να μπορούν να προσφέρουν την εργασία τους και κάθε άλλη συνεισφορά τους, επιδοτούμενη από ένα γενικό κατώτερο και εγγυημένο εισόδημα, που όμως έχει αντάλλαγμα την ενεργό παρουσία στις δράσεις των κοινωνικών οργανώσεων.³⁰ Ο τρίτος, σαφώς μικρότερος σε μέγεθος κύκλος των απασχολούμενων, είναι μια ομάδα ειδικών (δεν προσδιορίζει με ακρίβεια αν θα είναι μισθωτοί), που έχουν την τεχνογνωσία, την ειδικευση και την εμπειρία, να καθοδηγήσουν τις οργανώσεις του τρίτου τομέα σε ευστοχές και αποτελεσματικές δράσεις: επιμόρφωσης, συμβουλευτικής, εκπαίδευσης, φροντίδας, φύλαξης, εξωνοσοκομειακής και παραϊατρικής περίθαλψης, μεταξύ των άλλων.

²⁸ J. RISKIN, ό.π., σσ. 410-416, 434-436.

²⁹ Στο ίδιο, σσ. 444-446.

³⁰ Στο ίδιο, σσ. 453-462.

Κατά τρίτον προσδιορίζει ένα τρόπο χρηματοδότησης, που βασίζεται στην κρατική ενίσχυση, από δύο οδούς, μια έμμεση και μια άμεση. Η έμμεση οδός είναι να δημιουργήσει φορολογικά κίνητρα για χορηγίες ιδιωτικών επιχειρήσεων προς τον τρίτο τομέα. Η άμεση είναι να επιδοτήσει το ίδιο το κράτος τις κοινωνικές οργανώσεις με πόρους που προσανατολιζόνταν στον εξοδεντικό, άστοχο και αναποτελεσματικό κρατικό τομέα.³¹

Τέταρτον προδιαγράφει ένα ρόλο για τις κοινωνικές οργανώσεις που υποκαθιστά πλήρως τις παρεμβάσεις του κοινωνικού κράτους, δηλαδή την καταπολέμηση της ανεργίας μέσω της ενεργοποίησής του τρίτου τομέα, όπως και τα επιδόματα ανεργίας και τα προνομιακά επιδόματα. Υποκαθιστά, ταυτόχρονα, τις δράσεις της κοινωνικής στήριξης, φροντίδας, αρωγής, εμφύχωσης, συμβουλευτικής, εκπαίδευσης, φροντίδας, φύλαξης, εξωνόσοκομειακής και παραϊατρικής περίθαλψης.³²

Ως ένα σύνολο σκοπών, σχηματισμών, στρατηγικών και μέτρων είναι ένα ανέφικτο πλαίσιο, με τους σημερινούς συσχετισμούς. Ανέφικτος είναι, κατά τη γνώμη μας, και ο τελικός στόχος της ενδεχόμενης, αν και θολά εκφρασμένης κατάληξης, της υπέρβασης των δυσμενών κοινωνικών εκφράσεων της αγοράς εργασίας. Αντίθετα επιμέρους μέτρα και χαμηλού προφίλ τακτικές, που, άλλωστε, ήδη εφαρμόζονται, είναι πολύ πιθανό να διευρυνθούν και να συνοδεύουν την επίσημη αγορά. Τίπως μάλιστα αυτός ο τομέας να κινήσει σε εκόμενη φύση, πιο ενεργό το ενδιαφέρον του ιδιωτικού τομέα ως χώρου εναλλακτικών επενδύσεων.

2.2.3 Η κοινωνική οικονομία και οι υπαλλακτικές αγορές

Σύμφωνα με τις προσεγγίσεις μιας τρίτης ομάδας θεωρήσεων που πρόκειται να εξετάσουμε οι κοινωνικές οργανώσεις και ο τρίτος τομέας δεν είναι ούτε το όχημα μιας υπερβατικής στρατηγικής προς τις παρούσες εμπορευματικές σχέσεις, ούτε ο αποκλειστικός μηχανισμός για την καταπολέμηση της ανεργίας και την κοινωνική στήριξη των αδυνάτων. Για τις διαφορετικές αλλά γειτνιάζουσες θεωρήσεις, ο τρίτος τομέας αποτελεί ένα καίριο συμπλήρωμα της

³¹ Στο ίδιο, σσ. 434-436, 456-458.

σημερινής εξέλιξης της κοινωνικής στήριξης, δίπλα στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Προβλέπουν και ευνοούν την ανάπτυξη του χώρου των κοινωνικών οργανώσεων και ιδρυμάτων και των κάθε λογής εθελοντικών προσωμοτήσεων, στο όριο της συμπληρωματικότητάς του, με τους άλλους τομείς.

Στο πλαίσιο αυτών των αντιλήψεων και των συγκεκριμένων τοποθετήσεων, εντάσσεται και εκείνη της ΕΕ, με τρόπο, ο οποίος υποδεικνύει την κατεύθυνση και τις οριοθετήσεις, σχετικά με τις μελλοντικές πολιτικές στο περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης.

Εδώ θα πρέπει να διακρίνουμε τρία βασικά ζητήματα που βρίσκονται στην αιχμή της συζήτησης, σχετικά με το συσχετισμό του δημόσιου, του ιδιωτικού και του κοινωνικού τομέα.

Το πρώτο ζήτημα σχετίζεται με την αναγνώριση κοινωνικού τομέα, ως σκέλους μιας νέας οικονομικής δυναμικής, αυτής της κοινωνικής οικονομίας. Η κοινωνική οικονομία διαμορφώνεται από μορφές παραδοσιακής συνεταιριστικής και συνεργατικής οργάνωσης, που αφορούσαν στην παραγωγή, την κατανάλωση, στην ασφάλιση και στους σχηματισμούς αλληλοβοήθειας και με τη γεφύρωση των προσφάτως αναπτυχθέντων, σε μεγάλη έκταση, μορφωμάτων εθελοντικών και μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και ιδρυμάτων. Σύμφωνα με τις θέσεις των εκφρασμένων τάσεων, για την κοινωνική οικονομία, δεν είναι βασικός σκοπός των κοινωνικών οργανώσεων η δημιουργία κέρδους. Ωστόσο καθώς περιλαμβάνονται και συνεταιριστικές οργανώσεις, στην περίπτωση τους δεν αποκλείεται η δυνατότητα για τη δημιουργία και διανομή κέρδους.⁸³ Σύμφωνα με άλλη άποψη θεωρείται, ότι δεν έχει ιδιαίτερη σημασία ο νομικός χαρακτήρας των φορέων της κοινωνικής οικονομίας, ακόμα και εκείνων που στοχεύουν στη διαμόρφωση υπερπροϊόντος, αρκεί να μπορούν να πιστοποιούν τον κοινωνικό χαρακτήρα τους, να έχουν τοπική εμβέλεια δράσης και δημοκρατική οργάνωση.⁸⁴

⁸³ Στο ίδιο, σσ. 490, 497.

⁸⁴ B. LORENTZ, "New cooperatives and local development: A study of six cases in Jeamtland, Sweden", *Journal of Rural Studies*, 1996, Vol. 12, No. 2, σσ. 143-150.

⁸⁵ S. WESTERDAHL, H. WESTLUND, "Social economy and new jobs: A summary of twenty case studies in European regions", *Annals of Public and Cooperative Economics*, 1998, Vol. 69, No. 2, σσ. 193-218.

Το δεύτερο ζήτημα αφορά το είδος της απασχόλησης στον τρίτο, ή κοινωνικό τομέα. Εδώ οι περισσότερες απόψεις συμφωνούν, ότι βασικό χαρακτηριστικό του κοινωνικού τομέα, αποτελεί η εθελοντική συμμετοχή και απασχόληση που σε ελάχιστες περιπτώσεις σχετίζεται με κάποια άμεση αμοιβή, ανταμοιβή, ή ανταπόδοση έναντι των παρεχόμενων υπηρεσιών.¹⁵ Δεν αποκλείεται, ωστόσο, η χρήση μισθωτής εργασίας. Παράλληλα, θεωρείται εκθυμική η σύνδεση με άλλα προγράμματα, ώστε να εξασφαλίζεται ο πολλαπλασιαστικός χαρακτήρας και η σπινέργια δράσεων. Σε μια παρόμοια βάση, όπως προσέλαμε στη Γαλλία τα επδόματα ανεργίας συνδέονται με την παροχή υπηρεσιών προς τον τρίτο τομέα. Απ' αυτήν την άποψη, ο κοινωνικός τομέας τείνει να ενισχύεται έμμεσα, από κρατικές δράσεις για την απασχόληση και αυτό οφείλει να αξιολογηθεί και ως προς γενικό υπαλλακτικό χαρακτήρα του τρίτου τομέα.

Σε σχέση, τρίτον, με τα αντικείμενα στα οποία επικεντρώνεται η δράση των οργανώσεων του κοινωνικού τομέα, διαφορετικές μελέτες διαπιστώνουν μια ευρύτερη επέκταση δραστηριοτήτων. Κινούνται από την περιορισμένη οικονομική βοήθεια, την συμβουλευτική, τις εκπαιδευτικές υπηρεσίες, την κοινωνική και εργασιακή επανένταξη και την επιμόρφωση, στην ενίσχυση της συνεταιριστικής δράσης και σε ορισμένες περιπτώσεις σε άξονες που αφορούν στην οικονομική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό υπάρχουν απόψεις, που θεωρούν ότι ο κοινωνικός τομέας, μπορεί να συμβάλλει αποφασιστικά στη διαμόρφωση νέων καινοτομικών προϊόντων και νέων υπηρεσιών, στο τοπικό επίπεδο, και μαζί νέων θέσεων εργασίας, στη χειρότερη περίπτωση προσωρινών, που είναι δυνατόν να λειτουργήσουν ως μηχανισμός υπέρβασης των προβλημάτων που ανακύπτουν στην αγορά και ιδίως στην αγορά εργασίας. Η δυναμική αυτών των υπαλλακτικών αγορών μπορεί να συμβάλλει θετικά, στη μεταβατική φάση από την οποία διέρχεται η οικονομία.¹⁶

¹⁵ Ο εθελοντικός χαρακτήρας ανήκει στη σφαίρα των αυτονόητων όπως διαστάσεων του ζητήματος των κοινωνικών οργανώσεων. Η διεύρυνση ωστόσο του αριθμού των εθελοντών υποχρεώνει συχνά να σημειώνεται με έμφαση ο συσχετισμός του, σε σχέση με την απασχόληση και τον παραγόμενο πλούτο σε άλλους τομείς. Το γεγονός ότι ο κοινωνικός τομέας ταυτίζεται με το μη-κερδοσκοπικό, που απαιτεί τη μη διανομή κερδών και αποδόσεων, δίνει την αίσθηση περί της δυναμικής της αναδιανομής, σε υπηρεσίες και απασχόληση στο τοπικό πλαίσιο (M. CAMPBELL, "Synthesis Report", ό.π., σφ. 10-12).

Η στάση και η πολιτική της ΕΕ, φαίνεται από τα επίσημα κείμενα διαλόγου, προετοιμασίας και άσκησης πολιτικής, ότι προσεγγίζει και σε ορισμένες περιπτώσεις ταυτίζεται, με τις επεξεργασίες και τις κατευθύνσεις της κοινωνικής οικονομίας. Απ' αυτή την άποψη οι τοποθετήσεις της δεν έχουν το κεριχόμενο κάποιου υπερβατικού προσανατολισμού σχετικά με την αγορά και επομένως με την αγορά εργασίας, ούτε βέβαια την αναγνώριση του τρίτου τομέα, ως οχήματος για μια μελλοντική αναμόρφωση της σχέσης τους, με τον χώρο των κερδοσκοπικών επιχειρήσεων.

Η ΕΕ μέσω των αναλύσεων, των μελετών που διεξάγει, ή αξιοποιεί και των σχεδίων που πραγματοποιεί είναι αισθητό, πως ήδη ευνοεί, ενισχύει και χρησιμοποιεί για την υλοποίηση δράσεων - κάτι το οποίο στο μέλλον πρόκειται να το κάνει με μεγαλύτερη ένταση - τις κοινωνικές και μη-κερδοσκοπικές οργανώσεις.³⁷

Στο πλαίσιο των συγκεκριμένων αναφορών, θεωρούμε ότι έχει αξία ν' αναφερθούμε στην οριοθέτηση των κοινωνικών οργανώσεων, σύμφωνα με τις αναλύσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κοινωνικές οργανώσεις και ιδρύματα, κατά την ΕΕ, αποτελούν οι οργανώσεις που έχουν τυπική μορφή κατοχυρωμένη θεσμικά (πράγμα που αποκλείει τις άτυπες ενώσεις προσώπων), που είναι μη-κερδοσκοπικές, μη κυβερνητικές, όσες δεν έχουν προσανατολισμό την προώθηση θρησκευτικών και εκκλησιαστικών δογμάτων και θέσεων (με εξαίρεση τα θρησκευτικά σχολεία και τις οργανώσεις που προσφέρουν κοινωνικές υπηρεσίες), όσες δεν σχετίζονται με πολιτικά κόμματα και προώθηση

³⁶ B. GAZIER, "Ce que sont les marches transfrontalières", J. C. BARBIER, J. GAUTIE (eds.), *Les politiques de l'emploi en Europe et aux Etats-Unis*, Paris, PUF, 1998, σσ. 339-355. J. L. LAVILLE, "Nouveaux services et évolution des politiques publiques en Europe", στο ίδιο, σσ. 317-338. L. LAVILLE (ed.), *Les services de proximité en Europe*, Paris, Syros-Alternative, 1992. Ιδίως στις τελευταίες αναλύσεις της, οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί για λογαριασμό της ΕΕ, τονίζεται η δυναμική που έχουν, παρά τα προβλήματα, οι κοινωνικές οργανώσεις σε σχέση με την προώθηση καινοτομιών, την ανάπτυξη υπαλλεστικών αγορών σε τοπικό επίπεδο, στα αντικείμενα των υπηρεσιών φροντίδας, υγείας, εκπαίδευσης, ιδίως για άτομα που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Η ανάπτυξη νέων αγορών, η κάλυψη ανηρώων που δεν ικανοποιούνται, ή δεν ικανοποιούνται επαρκώς από τους μηχανισμούς της αγοράς, μπορεί να έχει ενδιαφέρουσες και πάντως θετικές επιδράσεις, στην οργάνωση της εργασίας και στη διεύρυνση των ευκαιριών απασχόλησης στο τοπικό πλαίσιο, μεταξύ των άλλων, για άτομα που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και για άνεργους μακράς διάρκειας και ιδίως μεγάλης ηλικίας (M. CAMPBELL, όπ.π., σσ. 17-22).

³⁷ [EUROPEAN COMMISSION], "Promoting the role of voluntary organisations and foundations in Europe", όπ.π., σσ. 6-8.

ατόμων σε δημόσιες θέσεις (ούτε βέβαια και τα ίδια τα πολιτικά κόμματα).⁴⁴ Αντίθετα εντάσσονται όσες οργανώσεις επιθυμούν την προώθηση, ή την τροποποίηση των δημόσιων πολιτικών. Η αυτονομία και η οικονομική ανεξαρτησία θεωρούνται σημαντικά και απαραίτητα στοιχεία για την αναγνώριση τους, ως κοινωνικές οργανώσεις.

Σε αρκετές περιπτώσεις τα κριτήρια, που τίθενται από την ΕΕ είναι δύσκολο να έχουν πλήρη και ομοιογενή σημασία για όλες τις χώρες-μέλη, στο βαθμό που το νομικό καθεστώς δεν είναι ενιαίο.⁴⁵ Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι σε αρκετές χώρες είναι ασαφές, ή ανύπαρκτο, από τυπικής άποψης, το όριο μεταξύ του κερδοσκοπικού και του μη-κερδοσκοπικού τομέα (όπως αναγνωρίζεται άλλωστε από την ειδική αναφορά στο νομικό καθεστώς των διαφορετικών χωρών). Σε άλλες περιπτώσεις και η Ελλάδα περιλαμβάνεται σ' αυτές, υφίσταται το πρόβλημα, οργανώσεις και ιδρύματα να καταγράφονται στην κατηγορία των κοινωνικών οργανώσεων, με δεδομένο ότι η δημόσια συμμετοχή σ' αυτές είναι μειωηφική (στη διοίκηση), αλλά στην πραγματικότητα να βρίσκονται σε σχέση άμεσου ελέγχου από τις δημόσιες αρχές. Σε μια ακόμη εκδοχή είναι δυνατό να υποκρύπτεται σχέση εμμέσου εξάρτησης από ιδιωτικά συμφέροντα, που έχουν κερδοσκοπικό προσανατολισμό και άλλοτε αξιοποιούν μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εταιρείες και ιδρύματα, ώστε να έχουν δυνατότητα άντλησης πόρων και χρηματοδοτήσεων, είτε για να μπορούν να εξασφαλίζουν φοροαλλαγές, μέσω του θεσμού της χορηγίας, των αποδόσεων από άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες. Οι δυνητικές εκδοχές, μάλιστα, σχέσης με τον ιδιωτικό τομέα είναι άπειρες.

Η ΕΕ θεωρεί, ότι οι οργανώσεις αυτού του χαρακτήρα πέραν της θετικής επίδρασης που έχουν ως θεσμοί, για την διεύρυνση της συμμετοχής των πολιτών και για την προώθηση λύσεων για κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, είναι δυνατόν, να παίξουν θετικό ρόλο για την ανάπτυξη νέων μορφών κοινωνικής στήριξης, παροχής κοινωνικών υπηρεσιών στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, να συμμετέχουν ενεργά στην υλοποίηση των κοινωνικών προγραμμάτων που σχεδιάζονται από τις δημόσιες αρχές και να

⁴⁴ Στο ίδιο, σσ. 1-2.

συμπεριλαμβάνονται στους φορείς που εφαρμόζουν δράσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού.⁹⁰ Θα λέγαμε, και αυτό, ότι εννοείται και υποστηρίζεται η «κοινωνική ιδιωτικοποίηση», δράσεων και προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα. Στην κατεύθυνση αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση προσανατολίζεται να στηρίζει περισσότερο, με ρυθμίσεις, με λειτουργικές στηρίξεις και με χρηματοδοτήσεις, γεγονός που είναι αισθητό από τις δράσεις που εκτελούνται, ήδη, για τα ζητήματα καταπολέμησης της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού.⁹¹

Σχετικά με το ζήτημα του ανθρώπινου δυναμικού είναι σαφές ότι στην προκείμενη τοποθέτηση, δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην εθελοντική συμμετοχή, ευρύτατων κοινωνικών ομάδων για τα ιδιαίτερα προβλήματα και η αξιοποίηση κάθε αυτάρχειας, πρωτοβουλιακής και καινοτόμου παρέμβασης. Επίσης είναι διακριτό ότι στηρίζεται η συμμετοχή, κυρίως στις ενέργειες εκτελεστικού χαρακτήρα, ανέργων που επιδοτούνται, ή ακόμα εννοείται η λειτουργία των οργανώσεων αυτών ως μηχανισμών εναλλακτικής απασχόλησης, καθώς οι καινοτομικές και πρωτότυπες δράσεις, μπορούν να δημιουργήσουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες. Είναι παράλληλα, αισθητή η αναγνώριση των ελλειμμάτων που υπάρχουν σε ανθρώπινο δυναμικό που να έχει τις τεχνογνωσία και την επαγγελματική ενημέρωση, το οποίο θα μπορέσει να συμβάλει στο σχεδιασμό καινοτομικών δράσεων, να οργανώσει προγράμματα και δράσεις, να υλοποιήσει αποτελεσματικά ενέργειες.⁹²

⁹⁰ Είναι εμφανές από τη σύγκριση του νομικού καθεστώτος των χωρών μελών της ΕΕ. Στο ίδιο, σσ. 31-30.

⁹¹ Στο ίδιο, σσ. 4-6, 20-22.

⁹² Γίνεται λόγος βέβαια, συγχρόνως για διευθετήσεις που αφορούν στη χρηματοδότηση, στη φορολογία, στη διευκόλυνση των συνεργασιών και το συντονισμό των διοικητικών ενεργειών (στο ίδιο, σσ. 24-25).

⁹³ Η ανάγκη για την απασχόληση ανθρώπινου δυναμικού είναι από τις βασικές, όπως απορρέει απ' όλες τις αναλύσεις και τις έρευνες, που έχουν διεξαχθεί για λογαριασμό της ΕΕ. Όπως φαίνεται από την έρευνα των εθελοντικών οργανώσεων, οι φορείς με μακρά παρουσία χρειάζονται περισσότερο αμειψόμενο δυναμικό, ενώ όσοι έχουν ιδρυθεί πρόσφατα, χρειάζονται περισσότερους εθελοντές και στήριξη σε διευθυντικές λειτουργίες και στη συμβουλευτική (στο ίδιο, σ. 25). Στις πιο πρόσφατες αναλύσεις σημειώνεται ότι ανάμεσα στα βασικότερα εσωτερικά εμπόδια που αντιμετωπίζει ο τρίτος τομέας, το πιο σημαντικό είναι η απουσία επαγγελματικού δυναμικού ικανού να διευθύνει, να δημιουργεί και να ελέγχει την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται (M. CAMPBELL, ό.π., σσ. 31-32).

Είναι προφανές από τα παραπάνω ότι βρισκόμαστε, με βάση τις πραγματικότητες, μπροστά στην διαμόρφωση μιας νέας τάσης στην αγορά υπηρεσιών. Από την μια πλευρά αυτή υποδηλώνει την μετάθεση των κοινωνικών υπηρεσιών από το κράτος στις ιδιωτικές επιχειρήσεις και στις κοινωνικές οργανώσεις. Από την άλλη επισημαίνεται η ανάγκη για μια νέα γενιά διαχειριστών των κοινωνικών υπηρεσιών και προγραμμάτων. Οι τελευταίοι, πολύ λιγότερο, μπορούμε να εκτιμήσουμε, πώς σε σχέση με την υπερπεντηκονταετή ιστορία του κοινωνικού κράτους και των θεσμών του, θα είναι δημόσιοι υπάλληλοι και από την άποψη του καθεστώτος της απασχόλησης μισθωτοί.

3. Η καταγραφή των φορέων

Η επιλογή των φορέων που ενδιαφέρον την επιχειρούμενη ανάλυση, βρέθηκε από την πρώτη στιγμή ενώπιος, με προβλήματα, εκτός των σχετικών με τους περιορισμούς στο χρόνο, τους πόρους και τη διαθεσιμότητα των ερευνητών, τα οποία αφορούσαν κυρίως στα κριτήρια επιλογής και την ιεράρχησή τους. Με δεδομένο, ότι σκοπός μας ήταν να εντοπίσουμε τους φορείς, με τους οποίους θα μπορούσε να δικτυωθεί το μεταπτυχιακό μας πρόγραμμα και με προσανατολισμό αυτή η δικτύωση, να μπορεί να προσλάβει άμεσες και εμπράγματες μορφές συνεργασίας (την επικοινωνία με το Πανεπιστήμιο και το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα, την πληροφόρηση των φορέων σχετικά με την τεχνογνωσία των συντελεστών του προγράμματος, την ενημέρωση για τις ειδικότητες και τα προσόντα των αποφοίτων, την προετοιμασία κοινών δράσεων και τη συνεργασία στα πεδία της συμβουλευτικής και της εφαρμοσμένης έρευνας), κατευθυνθήκαμε στην καταγραφή, η οποία περιέλαβε κατηγορίες φορέων, και τα αντικείμενα της δράσης τους, σχετίζονταν κατά το δυνατόν, με τις προσεγγίσεις του προγράμματος, κάλυπταν τα πολλαπλά είδη και μορφές παρέμβασης και ανταποκρίνονταν στην ποικιλία των υπαρκτών νομικών καθεστώτων.

Τα τρία βασικά κριτήρια ταξινόμησης των φορέων που ασχολούνται με ζητήματα καταπολέμησης κοινωνικού αποκλεισμού τα οποία χρησιμοποιήσαμε, ήταν η νομική μορφή του φορέα, οι ομάδες-στόχοι και το είδος των δραστηριοτήτων που ασκεί. Το νομικό καθεστώς εκφράζει τόσο μια τυπική όσο και μια ουσιαστική διάσταση του φορέα. Υπάρχει τόσο μεγάλη ποικιλία νομικών μορφών κοντινών μεταξύ τους και δύσκολα διακρινόμενων, που, συχνά, ούτε κι οι ίδιοι οι φορείς γνωρίζουν πολύ καλά σε ποια κατηγορία εμπίπτουν. Οι ομάδες-στόχοι και το είδος των δραστηριοτήτων, από την άλλη, είναι δυο όψεις του ίδιου νομίσματος και απαντούν στο ερώτημα "Τι κάνει ο φορέας".

Αυτά τα τρία κριτήρια μας οδήγησαν σε διάφορες πηγές, όπου και εντοπίσαμε τους συγκεκριμένους φορείς και τα στοιχεία τους. Υπάρχουν ήδη ορισμένοι κατάλογοι βασισμένοι σε ένα ή περισσότερα απ' αυτά τα κριτήρια. Υπάρχει, ας πούμε, ο κατάλογος των πιστοποιημένων ΚΕΚ τον οποίο εκδίδει το ΕΚΕΠΣ, ο οποίος είναι ένας κατάλογος με κριτήριο το είδος της δραστηριότητας. Υπάρχει ακόμη ο κατάλογος των ψυχιατρικών υπηρεσιών που υπάρχουν σε δημόσια νοσοκομεία – ένας κατάλογος με κριτήριο τόσο την ομάδα-στόχο όσο και το νομικό καθεστώς. Εμείς επιδιώξαμε για κάθε φορέα να μάθουμε το νομικό του καθεστώς, το είδος των δραστηριοτήτων του, τις

ομάδες-στόχους καθώς και ορισμένες πρακτικές πληροφορίες που θα μας επέτρεπαν σε μια δεύτερη φάση να τους προσεγγίσουμε.

Η καταγραφή έχει μια εγγενή δυσκολία: όπως ήδη είπαμε, για ορισμένες κατηγορίες φορέων υπάρχουν ήδη έγκυροι κατάλογοι. Για ορισμένες άλλες κατηγορίες φορέων, όμως, δεν υπάρχουν τέτοιοι κατάλογοι, οπότε έπρεπε να βασιστούμε σε ακοσπασματικές πληροφορίες, προσωπική επαφή ή γνώσεις των μελών της ομάδας εργασίας κλπ. Δώσαμε τελικά μεγαλύτερο βάρος στους συγκροτημένους καταλόγους από την άποψη ότι η πληρότητά τους θα μας επέτρεπε αντιπροσωπευτικότητα ως προς το κριτήριο με το οποίο είχαν αυτοί συγκροτηθεί.

Η καταγραφή, κατά συνέπεια, των φορέων δεν είναι πλήρης. Ο κατάλογος όμως των φορέων που παρατίθεται στο παράρτημα, με τις τέσσερις πτυχές που μας ενδιαφέρουν κατά το δυνατόν συμπληρωμένες, αποτελεί μια ενδιαφέρουσα και χρήσιμη βάση για περαιτέρω ανάπτυξη.

Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι ορισμένες επιλογές κατά τη διάρκεια της έρευνας, όπως, π.χ. ότι προτιμήσαμε προηγούμενους καταλόγους από μεμονωμένες καταγραφές, υπαγορεύτηκαν από τους περιορισμένους πόρους που είχαμε στη διάθεσή μας. Από τη μια ξεκινήσαμε την έρευνα με μηδενικούς χρηματικούς πόρους, από την άλλη και ο χρόνος ήταν ένας πόρος σε σπανιότητα: είχαμε μόνο δύο μήνες στη διάθεσή μας για να καλύψουμε όλα τα στάδια πλην αυτού της ανάλυσης – καταγραφή φορέων, επιλογή δείγματος, δημιουργία ερωτηματολογίου, συνεντεύξεις. Επιχειρήσαμε λοιπόν κάποιους αυτοπεριορισμούς με στόχο να ισορροπήσουμε το επιθυμητό με το δυνατό.

Θεωρούμε ωστόσο τον κατάλογο των 263 φορέων ικανοποιητικό και αρκετά αντιπροσωπευτικό του τι υπάρχει στον χώρο της παρέμβασης εναντίον του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα σήμερα. Στους πίνακες 3.1-3.3 φαίνονται οι φορείς τους οποίους εντοπίσαμε ταξινομημένοι με τα τρία κριτήρια που ήδη αναφέραμε. Επίσης, στο παράρτημα Ι βρίσκεται ολόκληρος ο κατάλογος των φορέων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα 3.1, υπάρχει ένα σημαντικό ποσοστό φορέων (23,8%) για το οποίο δεν μπορούσαμε να προσδιορίσουμε με ακρίβεια το νομικό καθεστώς λειτουργίας. Βέβαια στον παραπάνω πίνακα φαίνεται το κατά δήλωσή τους ή το εμφανιζόμενο νομικό καθεστώς λειτουργίας. Συχνά, όμως, πηγές όπως έντυπα που περιγράφουν τη δραστηριότητα του φορέα, δεν στέκονται στη νομική διάσταση του θέματος, ούτε τα απασχολεί ιδιαίτερα η σαφήνεια σ' αυτόν τον τομέα. Από την άλλη, η πολυπλοκότητα της σχετικής νομοθεσίας οδηγεί σε συνεχή προβλήματα των ερευνητή

ο οποίος προσπαθεί να προσδιορίσει νομικά καθεστώτα λειτουργίας. Αυτός είναι ο λόγος που σε ορισμένες περιπτώσεις προτιμήσαμε να μην κατατάξουμε από την αρχή έναν φορέα σε μια κατηγορία λόγω αμφιβολιών. Ακόμη, επίσης, και στους φορείς για τους οποίους είχαμε ενδείξεις, ενδέχεται να έχουν τελικά τοποθετηθεί σε λάθος κατηγορία. Σε γενικές γραμμές, πάντως, πιστεύουμε ότι ο παραπάνω πίνακας μπορεί να δώσει μια εικόνα της κατάστασης της αγοράς.

Πίνακας 3.1 Φορείς με βάση τη νομική τους μορφή

	Συχνότητα εμφάνισης	
	Ποσοστό %	
Δημόσιες υπηρεσίες-Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	70*	26,8%
Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου	65**	24,9%
Ιδρύματα ή εταιρίες μη κερδοσκοπικά	9	3,4%
Ιδιωτικές επιχειρήσεις	38	14,6%
Εθελοντικές οργανώσεις	1	0,4%
Σύλλογοι και σωματεία	7***	2,7%
Δημοτικές επιχειρήσεις	7	2,7%
Διεθνείς οργανισμοί	1	0,4%
Αδιευκρίνιστο καθεστώς	62	23,8%
Σύνολο	263	100,0%

* Εδώ περιλαμβάνονται 13 δημοτικές υπηρεσίες (5%)

** Εδώ περιλαμβάνονται 12 φιλανθρωπικά σωματεία τα οποία λειτουργούν ως ΝΠΙΔ (4,6%), ενώ 10 από αυτούς τους φορείς (3,8%) είναι κατά δήλωσή τους ΝΠΙΔ ιδιωτικού τομέα.

*** Αν συμπεριλάβουμε και τα 12 ΝΠΙΔ που κατά δήλωσή τους είναι φιλανθρωπικά σωματεία, τότε το ποσοστό ανέρχεται σε 7,1%.

Για τον λόγο που παραπάνω σημειώσαμε, δηλαδή ότι δεν είναι πάντα εύκολο να εντοπίσει κανείς την ύπαρξη ενός φορέα αν δεν υπάρχει σε κάποιον είδους συγκεντρωτικό κατάλογο, έχουμε την αίσθηση ότι ορισμένες κατηγορίες υποεκπροσωπούνται στην παραπάνω κατάταξη. Χαρακτηριστική τέτοια κατηγορία είναι η κατηγορία των σωματείων και συλλόγων. Είναι προφανές ότι δεν υπάρχουν μόνο 7 ή 19 σχετικά σωματεία και σύλλογοι, αλλά για να τα εντοπίσουμε θα έπρεπε να εμφανιστούν μόνο τους. Κατά τ' άλλα, ήταν γενικά πολύ πιο δύσκολο να εντοπίσουμε πρωτοβουλίες από τον ιδιωτικό τομέα, είτε τον κερδοσκοπικό είτε τον μη κερδοσκοπικό, στο βαθμό που αυτές δεν υπόκεινται σε κάποιον είδους έλεγχο. Από την άλλη, σε περιπτώσεις όπως τα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, λόγω χάρη, εξαιτίας της υποχρεωτικής πιστοποίησής τους ήταν πολύ εύκολο να εντοπιστούν με όλα τους τα στοιχεία.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα δύο κριτήρια, δηλαδή τις ομάδες-στόχους και το είδος των δραστηριοτήτων των φορέων, δεν είναι τόσο απλό να προχωρήσουμε στην ταξινόμηση των φορέων. Αυτό συμβαίνει γιατί γενικά οι φορείς δεν ασχολούνται μόνο με μια ομάδα και δεν ασκούν ένα μόνο είδος δραστηριότητας για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η μοναδική μεγάλη σχετικά άρτια κατηγορία, όπως θα δούμε, αφορά δομές όπως τα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, τα οποία, ως επί το πλείστον ασχολούνται μόνο με την κατάρτιση – αν και τελευταία ανοίγουν τις δραστηριότητές τους προς μια σειρά συνοδευτικών υπηρεσιών. Δεν είναι όμως απαραίτητα εύστοχο να πει κανείς ότι ένα ΚΕΚ έχει ως ομάδα-στόχο τους "ανέργους" και δραστηριότητα την "κατάρτιση". Πολλά ΚΕΚ έχουν ιδιαιτερότητες, ανήκουν σε ευρύτερα εταιρικά σχήματα και εξυπηρετούν μέρος μιας συνολικότερης δραστηριότητας. Παρά ταύτα, εμείς έχοντας στη διάθεσή μας τον κατάλογο των πιστοποιημένων ΚΕΚ, δεν ήμασταν σε θέση, λόγω περιορισμένου χρόνου και οικονομικών πόρων να ελέγξουμε την ακριβή δραστηριότητα του κάθε ΚΕΚ και το πού ακριβώς εντάσσεται.

Με το παράδειγμα αυτό θέλουμε να δείξουμε ότι οι κατηγορίες των επόμενων πινάκων είναι κατά συνέπεια αλληλοεπικαλυπτόμενες. Τα ποσοστά που παρουσιάζονται περισσότερο δίνουν ενδείξεις τάσεων της αγοράς, παρά την ακριβή της εικόνα. Άλλωστε αυτός ήταν και ο βασικός μας σκοπός, από τη στιγμή που δεν υπάρχουν προηγούμενες προσπάθειες συγκρότησης ενός καταλόγου φορέων που ασχολούνται με ζητήματα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Πίνακας 3.2 Φορείς ανάλογα με τις ομάδες-στόχους

	ποσοστό %
Μετανάστες	3,4%
Τσιγγάνοι	0,8%
Άνεργοι	41,4%
ΑΜΕΑ	17,6%
Φυλακισμένοι-αποφυλακισμένοι	3,1%
Τοξικομανείς-εποθεραπευμένοι	11,9%
Γυναίκες	6,1%
Ψυχικά πάσχοντες-ψυχοκοινωνικά προβλήματα	21,8%

Η προφανής ανισορροπία των κατηγοριών δεν εκφράζει απαραίτητα μια πραγματική εικόνα. Θεωρούμε ότι η κατηγορία "άνεργοι" είναι εικονική, καθώς εκεί περιλαμβάνονται, όπως είπαμε όλα τα ΚΕΚ. Πολλά από αυτά, όμως, έχουν ειδικά αντικείμενα. Έτσι, ορισμένα θα έπρεπε ίσως να παραλειφθούν από τον κατάλογό μας κι άλλα να κατηγοριοποιηθούν με άλλο τρόπο, αφού μπορεί να προσφέρουν κατάρτιση σε ειδικές κατηγορίες πληθυσμού οι οποίες περιλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα. Επειδή όμως λόγω περιορισμένων πόρων δεν ήμασταν σε θέση να ελέγξουμε με ακρίβεια το σύνολο τέτοιων φορέων και την ακριβή τους ενασχόληση, αρκεστήκαμε σε μια πρώτη καταγραφή, η οποία δεν είναι αρκετή, αλλά είναι ένα ικανοποιητικό ξεκίνημα προς αυτή την κατεύθυνση.

Πίνακας 3.3 Φορείς ανάλογα με τις δραστηριότητές τους

	ποσοστό %
Οικονομική ενίσχυση	1,9%
Συμβουλευτική, υποστήριξη & εμπύχωση	35,6%
Εκπαίδευση-κατάρτιση	51%
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη & θεραπευτική	21,5%
Στέγη-φιλοξενία	5,7%
Κοινωνική ένταξη-επανένταξη & εύρεση εργασίας	19,9%

Και για τον πίνακα 3.3 θα πρέπει να σημειώσουμε ότι υπάρχει αλληλοεπικάλυψη των δραστηριοτήτων. Επειδή χρησιμοποιούμε τις κατά δήλωση των ίδιων των φορέων δραστηριότητές τους, είναι μάλλον δύσκολο να κρατήσουμε ένα ενιαίο κριτήριο στη δική μας ταξινόμηση. Εξάλλου, τα όρια μεταξύ των προτεινόμενων παραπάνω δραστηριοτήτων είναι δυσδιάκριτα: δεν είναι η εκπαίδευση-κατάρτιση κατεξοχήν δραστηριότητα η οποία σκοπεύει στην κοινωνική ένταξη ή επανένταξη του ατόμου; Δεν ισχύει το ίδιο για τις συμβουλευτικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες; Σε ποιο βαθμό η εμφύληση ψυχικά πασχόντων εμπίπτει στο πεδίο της θεραπευτικής, ή κατά πόσον μπορούμε να τη διαχωρίσουμε; Δεν αποτελεί η επανένταξη των ψυχικά πασχόντων και θεραπεία τους ταυτόχρονα;

Μια σειρά από τέτοια ερωτήματα δε μπορεί παρά να παίρνουν διαφορετικές απαντήσεις από καθέναν που βρίσκεται στη θέση να κρίνει ένα είδος δραστηριοτήτων. Κινούμαστε, λοιπόν, κατά τη γενική δήλωση των φορέων, η οποία όμως προκύπτει από παγκόσμιο υλικό κι όχι από το τελικό ερωτηματολόγιο (αν και σ' αυτό θα αντιμετωπίσουμε προβλήματα, όπως φαίνεται παρακάτω). Έτσι περιορίζομαστε σε μια πρώτη καταγραφή με επικαλύψεις και λάθη, ικανή όμως για να αποτελέσει ένα πρώτο ξεκίνημα μιας δύσκολης προσπάθειας.

4. Η έρευνα

4.1 Δειγματοληψία και ερωτηματολόγιο

Από τον αρχικό κατάλογο επιλέξαμε ένα δείγμα στο οποίο απευθυνθήκαμε, με δυο κριτήρια. Το πρώτο ήταν ένα κριτήριο χαλαρής σχετικής αντιπροσωπευτικότητας ως προς τα κριτήρια που είχαμε θέσει από την αρχή: νομικό καθεστώς, ομάδες-στόχοι, είδη δραστηριοτήτων. Με το δεδομένο ότι τα στοιχεία που είχαμε στη διάθεσή μας δεν ήταν πάντοτε πλήρη, δεν υπήρχε τεχνικά τρόπος να εξασφαλίσουμε απόλυτη αντιπροσωπευτικότητα. Όπως και εκ των υστέρων φάνηκε από τους φορείς που τελικά προσεγγίσαμε, υπάρχει απόσταση ανάμεσα στην αυτοδήλωσή τους ή στα στοιχεία των προηγούμενων καταλόγων και στις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο. Έτσι χρησιμοποιήσαμε συμπληρωματικά ένα δεύτερο κριτήριο, ένα κριτήριο διαθέσιμότητας ή προσβασιμότητας στους φορείς. Αυτό υλοποιήθηκε και από τους περιορισμένους πόρους που είχαμε στη διάθεσή μας.

Δεν θα μπορούσαμε, λοιπόν, να ισχυριστούμε ότι έχουμε επιτύχει αντιπροσωπευτικότητα του πληθυσμού στο δείγμα, άρα και πως τα αποτελέσματα που παρακάτω παρουσιάζουμε μπορούν να γενικευθούν στο σύνολο των φορέων που ασχολούνται με ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού. Από την άλλη, ούτε ο αρχικός κατάλογος συμπεριλαμβάνει όλους τους φορείς που ασχολούνται με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού ή με τις μειονότητες. Ως συνέπεια των δυο παρουσιασθέν δεδομένων, τα αποτελέσματα που παρακάτω παρουσιάζουμε αναλυτικά, δεν μπορούν να γενικευθούν σε ένα υποθετικό σύνολο “φορέων που ασχολούνται με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και με τις μειονότητες”. Αποτελούν περισσότερο ενδείξεις, περιγραφές, εμπειρικές κατά βάθος παρατηρήσεις, οι οποίες μπορούν να φανούν χρήσιμες σε μια περαιτέρω διερεύνηση της πρακτικής τέτοιων φορέων στην Ελλάδα. Σε καμιά περίπτωση, όμως, όσα παραθέτουμε παρακάτω, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως δεδομένα που δε χρειάζονται επικρίλεγο.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από τρεις ενότητες και τριάντα τέσσερις συνολικά ερωτήσεις. Στην πρώτη ενότητα ζητούνται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, το μορφωτικό επίπεδο και η επαγγελματική θέση των ερωτώμενων. Στη δεύτερη ενότητα διερευνώνται τα χαρακτηριστικά των φορέων του δείγματος, οι στάσεις των ερωτώμενων απέναντι στον κοινωνικό αποκλεισμό και τις κοινωνικά αποκλεισμένες

ομάδες και οι μελλοντικές προθέσεις των φορέων. Στην τρίτη ενότητα, επιχειρείται μια σύνδεση της δραστηριότητας των φορέων με το ΠΜΣ και τις επιστημονικές του κατευθύνσεις, όπως και οι δυνατότητες προώθησης των αποφοίτων, τόσο σε επιστημονικό επίπεδο, όσο και από άποψη εργασιακού καθεστώτος.

4.2 Το προφίλ των φορέων

4.2.1 Νομική μορφή

Οι φορείς που ασχολούνται με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού χαρακτηρίζονται από μια αξιοπρόσεκτη πολυμορφία σε σχέση με το νομικό καθεστώς λειτουργίας τους. Στον πίνακα 4.2.1 φαίνεται το νομικό καθεστώς των ερωτηθέντων φορέων κατά τη δήλωσή τους.

Πίνακας 4.2.1 Ποιο είναι το νομικό καθεστώς του φορέα στον οποίο εργάζεστε;

	ποσοστό %
Δημόσια Υπηρεσία/ΝΠΔΔ	35,7
Κρατικό ΝΠΔΔ	7,1
ΝΠΔΔ	14,3
Ίδρυμα ή εταιρεία μη κερδοσκοπικό	26,2
Ιδιωτική επιχείρηση	7,1
Σύλλογος ή σωματείο	4,8
άλλο*	4,8
Σύνολο	100,0

* Πρόκειται για περιπτώσεις διεθνούς διακυβερνητικού οργανισμού και διαδικτυακής επιχείρησης υπό μορφή Α.Ε.

(Παράρτημα II, πίνακας II.16)

Παρατηρούμε μια αναλογικά μεγαλύτερη συμμετοχή του δημόσιου τομέα στο σύνολο των ερωτηθέντων φορέων. Αυτό δε σημαίνει απαραίτητα ότι υπάρχει

πραγματικά μεγαλύτερη ποσοτική συμμετοχή του δημόσιου τομέα στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Είναι όμως πολύ ευκολότερο να εντοπίσει κανείς τους φορείς που εντάσσονται σ' αυτόν (σύμφωνα πάντα με το κριτήριο του νομικού καθεστώτος), εφόσον είναι σαφέστερα καταγεγραμμένοι και εμφανώς πιο εύκολα προσεγγίσιμοι σε σχέση με φορείς διαφορετικής νομικής μορφής. Το ίδιο, σ' ένα βαθμό, ισχύει και για ιδιωτικού δικαίου επιχειρηματικά και άλλα σχήματα, τα οποία, όμως, υπόκεινται σε κάποιο είδος ελέγχου. Το προαναφερθέν παράδειγμα των ΚΕΚ είναι ενδεικτικό: τα ΚΕΚ πιστοποιούνται από το ΕΚΕΠΣ, άρα το ΕΚΕΠΣ μπορεί να διαθέτει μια πλήρη λίστα των πιστοποιημένων ΚΕΚ. Από την άλλη, η μόνη πλήρης καταγραφή συλλόγων και σωματείων υπάρχει στα αρχεία των πρωτοδικείων. Η προφανής δυσκολία εντοπισμού τέτοιου είδους φορέων αποτυπώνεται και στη συμμετοχή τους στο δείγμα μας.

Ειδικά για την περίπτωση συλλόγων και σωματείων υπάρχει ένα επιπλέον ζήτημα που μας δυσκόλεψε στην προσέγγισή τους: αρκετά από τα σωματεία που αρχικά καταγράψαμε και αργότερα εσχερήσαμε να προσεγγίσουμε ήταν "φαντάσματα". Η συγκρότηση ενός συλλόγου είναι κάτι σχετικά ανέξοδο. Η διατήρησή του, όμως, και η εξέλιξή του σε κάτι πιο ουσιαστικό από μια σφραγίδα δεν είναι πάντοτε εφικτή – συχνά το βασικότερο πρόβλημα είναι οι διαθέσιμοι πόροι.

Από μια όψη, θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι η οργάνωση σε συλλόγους και σωματεία φθίνει προς όφελος της οργάνωσης σε πιστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες και άλλων ειδών ιδρύματα. Τέτοιες δομές μπορούν να εξασφαλίσουν πόρους και χρηματοδοτήσεις. Εκεί υπάρχει πάντοτε σαφής έδρα και σταθεροί εργαζόμενοι. Σ' αυτούς τους λόγους νομίζουμε πως οφείλεται και η μεγάλη συμμετοχή της αντίστοιχης κατηγορίας στο δείγμα.

Τέλος, για ορισμένες ομάδες κοινωνικά αποκλεισμένων η παρέμβαση γίνεται κατά βάση μόνο από κρατικές δομές. Χαρακτηριστική τέτοια κατηγορία είναι τα άτομα με κάποιου τύπου ψυχικά προβλήματα. Οι περιπτώσεις που καταφεύγουν στον ιδιωτικό τομέα και τις οποίες ένας ιδιωτικός φορέας μπορεί να διαχειριστεί είναι λίγες. Δεν πρόκειται, μάλιστα, για περιπτώσεις που επιχειρείται καταπολέμηση του προβλήματος και του κοινωνικού αποκλεισμού τον οποίο το πρόβλημα προξενεί. Δεν θα θεωρούσαμε μια ιδιωτική ψυχιατρική κλινική ως φορέα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού, για παράδειγμα. Μ' αυτό το δεδομένο, το ζήτημα της

ψυχικής υγείας φαίνεται να αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης μόνο σε δημόσιους φορείς.

4.2.2 Βαθμός εμπλοκής

Όπως φαίνεται στον επόμενο πίνακα, στο 55% του δείγματος, το σύνολο του φορέα δραστηριοποιείται σε θέματα κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ το υπόλοιπο 45% μοιράζεται σε δυο, ουσιαστικά, τάσεις: το 27,5% διαθέτει ένα τμήμα το οποίο ασχολείται με θέματα κοινωνικού αποκλεισμού, το 15% διαθέτει μια αντίστοιχη διεύθυνση, ενώ ένα αμελητέο 2,5% διαθέτει ένα παράρτημα. Τα στοιχεία αναλυτικά έχουν ως εξής:

Πίνακας 4.2.2. Στα θέματα κοινωνικού αποκλεισμού δραστηριοποιείται:	
	ποσοστό %
Όλος ο φορέας	55,0
Μια διεύθυνση	15,0
Ένα τμήμα	27,5
Ένα παράρτημα	2,5
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.13]

Βλέπουμε, λοιπόν, οι φορείς να μοιράζονται σε δυο κατευθύνσεις, από τη μια προς την αποκλειστική απασχόληση με ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού (55%), κι από την άλλη στην τμηματική ενασχόληση (45%). Το γεγονός αυτό έχει μια σημασία: η σχετική ισοδυναμία των δυο αυτών τάσεων αποκαλύπτει την ύπαρξη μιας αγοράς με δυο πρόσωπα. Οι φορείς οι οποίοι ασχολούνται μόνο τμηματικά διαφέρουν ουσιαστικά από αυτούς που ασχολούνται στο σύνολό τους με ζητήματα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Μια περαιτέρω διερεύνηση του ζητήματος, μπορεί να μας δώσει κι άλλα στοιχεία. Η διαστάθρωση του νομικού καθεστώτος των φορέων με το εύρος της

εμμελοκής τους, δείχνει ότι μεγαλύτερη εμπλοκή εμφανίζουν τα ιδρύματα ή οι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες (70% όλος ο φορέας), ενώ αντίθετα ο δημόσιος τομέας (δημόσιες υπηρεσίες, ΝΠΔΔ) μοιράζεται περισσότερο ισομερώς στις δύο τάσεις: 46,7% πλήρης εμπλοκή, 53,3% τμηματική εμπλοκή. Στον πίνακα 4.2.3, φαίνεται αναλυτικότερα αυτή η διασταύρωση:

Πίνακας 4.2.3. Βαθμός εμπλοκής του φορέα σε σχέση με το νομικό του καθεστώς

Βαθμός εμπλοκής	Νομικό καθεστώς (ποσοστά %)						
	Δημόσια υπηρεσία/ ΝΠΔΔ	Κρατικό ΝΠΙΔ	Ιδρυμα ή εταιρία μη κερδ.	Ιδιωτική επιχείρ.	Σύλλογος/ σωματείο	Άλλο	Σύνολο
Όλος ο φορέας	46,7	33,3	60,0	70,0	--	100,0	100,0
Μια διεύθυνση	13,3	--	20,0	20,0	33,3	--	15,0
Ένα τμήμα	40,0	33,3	20,0	10,0	66,7	--	27,5
Ένα παράρτημα	--	33,3	--	--	--	--	2,5
Σύνολο	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Είναι προφανές, ωστόσο, ότι, αν και ο δημόσιος τομέας παρουσιάζει περισσότερη τμηματική ενασχόληση με ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού, αυτό δε σημαίνει ότι αυτή μπορεί να θεωρηθεί αμελητέα. Στην ελληνική περίπτωση, το κοινωνικό κράτος διαθέτει ακόμη ισχυρά ερείσματα, κατά συνέπεια οι δράσεις για τον κοινωνικό αποκλεισμό συχνά ενσωματώνονται στο προϋπάρχον σύστημα. Αυτό μπορεί να σημαίνει, π.χ., ότι μια τμηματική ενασχόληση στο δημόσιο τομέα είναι πιο αποτελεσματική ή πιο ουσιαστική απ' ό,τι μια πλήρης ενασχόληση μιας αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρίας.

Από την άλλη πλευρά, για μας αποτελεί εξαιρετικά ενδιαφέρον στοιχείο η τάση των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων και αστικών εταιριών προς την πλήρη εμπλοκή με ζητήματα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού. Σε συνδυασμό με το γεγονός που ωρίτερα αναφέρθηκε, δηλαδή την αποκλειστική ενασχόληση με ορισμένες ομάδες κοινωνικά αποκλεισμένων, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι στην υπό έρευνα αγορά υπάρχει μια τάση εξειδίκευσης του προσφερόμενου προϊόντος και αποκλειστικής απασχόλησης με αυτό.

Όσο για το δημόσιο τομέα, είναι πολύ πιθανό ανάμεσα στις πλήρεις απασχοληθείσες υπηρεσίες και ΝΠΔΔ, να συναντήσει κανείς περισσότερες “νέου τύπου” υπηρεσίες, παρά παραδοσιακές δομές των σχετικών υπουργείων, νοσοκομεία κλπ. Χαρακτηριστικές είναι, π.χ., οι δράσεις των Κέντρων Ψυχικής Υγείας, τα οποία, αν και υπόγονται συνήθως σε νοσοκομεία (ΝΠΔΔ, δηλαδή) προσφέρουν υπηρεσίες συμβουλευτικής, στήριξης, διατηρούν ξενώνες κλπ.

4.2.3 Φορείς και κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες

Παρά το γεγονός ότι η καταγραφή των 263 φορέων του αρχικού καταλόγου έγινε με κριτήριο την ενασχόλησή τους με κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες εν γένει, από τα ερωτηματολόγια του δείγματός μας προκύπτει ότι υπάρχει ένα 11,9% των φορέων το οποίο δηλώνει ότι δεν ασχολείται με αποκλεισμένες ομάδες, τουλάχιστον όχι αυτές που εμείς προτείνουμε ως τέτοιες σε προηγούμενη ερώτηση.

**Πίνακας 4.2.4. Ενασχόληση φορέα με προτεινόμενες
κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες**

	ποσοστό %
Ναι	88,1
Όχι	11,9
Σύνολο	100,0

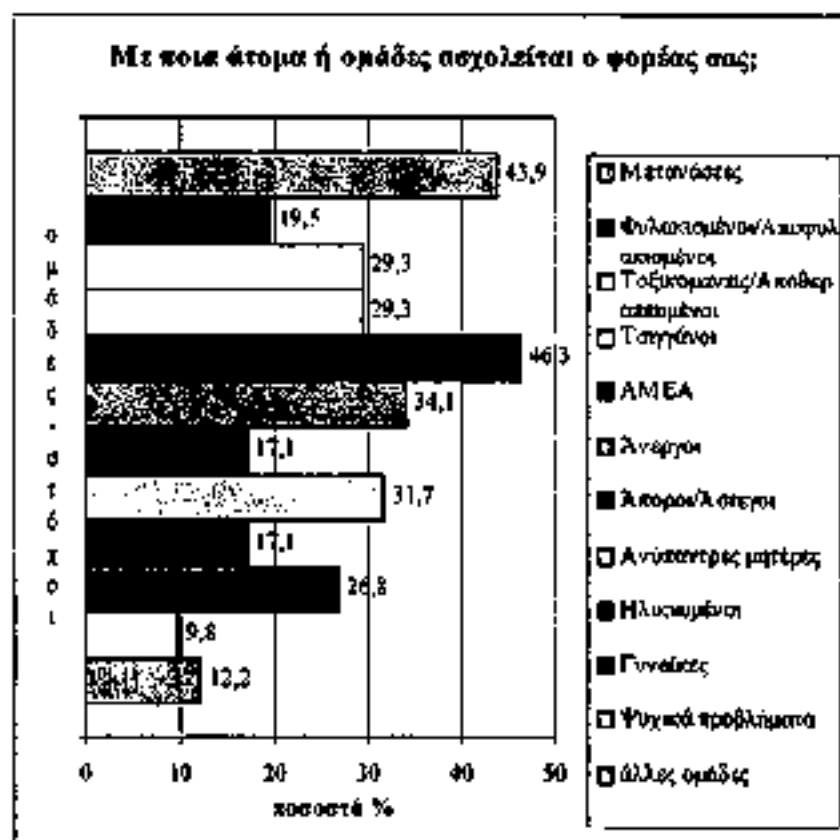
Αυτή η ανακολουθία σε ένα βαθμό προκύπτει από μια θεμελιώδη ιδιομορφία της έννοιας ΚΑ: Όπως έχουμε ήδη διαπραγματευτεί στην εισαγωγή, υπάρχει ένα σαφές θεωρητικό πρόβλημα όσον αφορά την έννοια “κοινωνικός αποκλεισμός”. Η γενική της διατύπωση, εξαιτίας της πολιτικής κι όχι επιστημονικής προέλευσής της, αφήνει πάρα πολλά περιθώρια ερμηνείας. Σ’ αυτό το πλαίσιο είναι δύσκολο να προσδιορίσει κανείς το ποιος είναι κοινωνικά αποκλεισμένος. Ποιες ομάδες, ποια άτομα είναι κοινωνικά αποκλεισμένα; Κάτω από ποιους όρους έχουν αποκλειστεί; Με ποιο τρόπο; Και, κυρίως, ποιος τους έχει αποκλείσει κι από πού; Μια ματιά στις απαντήσεις της

ερώτησης "Τι είναι για σας κοινωνικός αποκλεισμός;" είναι αρκετή για να καταλάβει κανείς τη σύγχυση που επικρατεί γύρω από τις απαντήσεις σε τέτοια ερωτήματα.

4.2.4 Ομάδες-στόχοι

Οι αποδέκτες της δραστηριότητας των φορέων, οι κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες ή άτομα, δηλαδή, τις οποίες ή τα οποία επιδιώκουν να βοηθήσουν οι φορείς είναι οι παρακάτω:

Διάγραμμα 4.2.1

[Παράρτημα Η, πίνακας Η.24]

Μια περαιτέρω διερεύνηση των απαντήσεων, μας οδηγεί και σε άλλα συμπεράσματα. Κατ' αρχάς, το 39% των φορέων ασχολείται με μια μόνο ομάδα από τις παραπάνω, κάτι που σημαίνει ότι έχουν ομοιογενή απασχόληση. Η ομοιογενής απασχόληση ενός τόσο μεγάλου ποσοστού των φορέων, έχει ιδιαίτερη σημασία. Φαίνεται ότι υπάρχει μια ισχυρή τάση των φορέων προς την εξειδίκευση των

προσφερόμενων υπηρεσιών όσον αφορά τις ομάδες-στόχους. Αυτό όπως θα δούμε, δε σημαίνει και την εξειδίκευση των δραστηριοτήτων καθευαυτών.

Από την άλλη, υπάρχει ένα 9,8% το οποίο δηλώνει ότι ασχολείται με όλες τις παραπάνω ομάδες. Υποθέτουμε ότι πρόκειται για μια πρακτική σε ύφεση. Όταν άνοιξε με τους τρέχοντες όρους η αγορά με την οποία ασχολούμαστε εδώ, πολλοί δοκίμασαν να μπουν σε όλο της το εύρος. Σήμερα, νομίζουμε ότι η τάση της εξειδίκευσης όπως αντανακλάται στο 39% των φορέων είναι κυρίαρχη και θα αποτελέσει, μεταξύ άλλων, και τη μελλοντική στρατηγική παρέμβασης για καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Από τις απαντήσεις προκύπτει μια ακόμη ομάδα κοινωνικά αποκλεισμένων, αυτή των εχόντων "ψυχικά προβλήματα". Κάτω από αυτή τη γενική ονομασία ενοποιήσαμε μια κοκιλία απαντήσεων, που αφορούσαν τόσο άτομα που χρειάζονται ψυχιατρική ιατροφαρμακευτική παρακολούθηση, όσο και για άλλα άτομα, τα οποία χρειάζονται συμβουλευτική ή ψυχολογική υποστήριξη για διάφορους λόγους. Ανάλογα με το είδος του φορέα και την επιστημονική του προέλευση, ο τρόπος που περιγράφεται η ομάδα διαφέρει καταλυτικά - από την άλλη, πρόκειται για τους ίδιους ανθρώπους και γι' αυτό τους κατατάσσουμε στην ίδια κατηγορία.

Ένα πρόσθετο στοιχείο που δε φαίνεται στο διάγραμμα, είναι ότι υπάρχει μια διάκριση μεταξύ "οριζόντιας" και "κάθετης" ενασχόλησης των φορέων με τις ομάδες. Οι ομάδες του πίνακα πολλές φορές είναι επικαλυπτόμενες, ειδικά μάλιστα από τη στιγμή που μεταξύ αυτών βρίσκονται μεγάλες δημογραφικές κατηγορίες (π.χ. γυναίκες, ηλικιωμένοι). Υπάρχουν φορείς που ασχολούνται με τέτοιες δημογραφικές κατηγορίες και εντός αυτών των κατηγοριών με διάφορες περιπτώσεις (π.χ. γυναίκες: μετανάστριες, φυλακισμένες, άνεργες κλπ.). Υπάρχουν ακόμη φορείς που ασχολούνται με ομάδες με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, διεκδκώνοντας στις δημογραφικές κατηγορίες (π.χ. τοξικομανείς-αποθεραπευμένοι γυναίκες, έφηβοι κλπ.). Το γεγονός αυτό δυσκολεύει την ταξινόμηση των φορέων ανάλογα με τις ομάδες-στόχους. Εμείς τηρήσαμε τον κανόνα της ταξινόμησης με βάση την προτεραιότητα που έδειχνε η δήλωση του ερωτώμενου.

Οι συχνότεροι συνδυασμοί απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 4.2.5:

Πίνακας 4.2.5. Με ποια άτομα/ομάδες ασχολείται ο φορέας

σελ	
	ποσοστό %
ΑΜΕΑ	14,6
Ψυχικά προβλήματα	9,8
Όλες	9,8
Τοξικομανείς/Αποθεραπευμένοι	7,3
άλλοι συνδυασμοί	58,5
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.24]

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα, οι ομάδες-στόχοι που ξεχωρίζουν είναι οι λιγότερο ασταθείς και οι πιο εύκολα προσεγγίσιμες ομάδες. Οι άνεργοι, π.χ., βρίσκονται πολύ χαμηλότερα στην παραπάνω ταξινόμηση (βλ. και το διάγραμμα: 34.1% των φορέων ασχολούνται με ανέργους), αλλά μάλλον είναι μια ομάδα δύσκολο έτσι κι αλλιώς να εντοπιστεί (αρκεί να σκεφτούμε σχετικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι υπεύθυνοι για την καταγραφή της ανεργίας).

4.2.5 Είδος δραστηριότητας φορέων

Οι φορείς τους οποίους προσεγγίσαμε, πέρα από την πολυμορφία όσον αφορά τις κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες με τις οποίες ασχολούνται, έχουν ακόμη χαρακτηριστική πολυμορφία και ως προς το είδος της δραστηριότητάς τους. Αν και κάποιες δραστηριότητες είναι κοινές για αρκετούς από αυτούς, υπάρχει μάλλον διαφορετική λογική και, συχνά, δραστηριότητες που εδώ κατηγοριοποιούνται κάτω από την ίδια ετικέτα, στην πραγματικότητα δεν έχουν και πολύ μεγάλη σχέση μεταξύ τους. Στο επόμενο διάγραμμα βλέπει κανείς τις τρέχουσες δραστηριότητες των φορέων.

Όλες αυτές οι δραστηριότητες αφορούν επέμβαση κατά περίπτωση.

πίνακας 4.2.6 Τι ακριβώς παρέχετε σ' αυτές τις ομάδες:

	ποσοστό %
Συμβουλευτική	9,8
Ένταξη, επανένταξη & εύρεση εργασίας, συμβουλευτική και εκπαίδευση/κατάρτιση	9,8
Εκπαίδευση/κατάρτιση	7,3
Συμβουλευτική και κατροφαρμακευτική περίθαλψη	7,3
Εκπαίδευση/κατάρτιση και ένταξη, επανένταξη & εύρεση εργασίας	7,3
άλλοι συνδυασμοί	58,5
Σύνολο	100,0

Θα μπορούσαμε γενικά να αναγνωρίσουμε δύο τάσεις στην δραστηριότητα των φορέων που ασχολούνται με ζητήματα καταπολέμησης κοινωνικού αποκλεισμού. Η πρώτη τάση, αφορά μια "παλαιού τύπου" παρέμβαση, με την οποία προσπαθούν να αντιμετωπιστούν οι υλικές συνθήκες του προβλήματος με άμεσο τρόπο. Αυτή η τάση (π.χ. οικονομική ενίσχυση, υλική συνεισφορά) δεν είναι η πιο διαδεδομένη. Η δεύτερη τάση, έχει να κάνει με μια "νέου τύπου" παρέμβαση, όπου ο αποκλεισμένος προσεγγίζεται για να του δοθούν εφόδια που θα του επιτρέψουν να αντιμετωπίσει το πρόβλημά του. Τέτοιου τύπου θεωρούμε ότι είναι κατ' εξοχήν οι δραστηριότητες εκπαίδευσης/κατάρτισης, συμβουλευτικής και "ένταξης/κοινωνικής επανένταξης/εύρεσης εργασίας".

4.2.6 Γεωγραφική περιγραφή δραστηριότητας

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι φορείς τους οποίους επιχειρήσαμε να προσεγγίσουμε κατά τη διεξαγωγή της έρευνας βρίσκονταν στην Αθήνα. Αυτό επιλέχθηκε για λόγους χρόνου και κόστους. Εφόσον επιλέξαμε να ακολουθήσουμε τη μέθοδο των

προσωπικών επαφών για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, κι όχι κάποιου τύπου ταχυδρομική έρευνα, ήταν αδύνατο να κινηθούμε έξω από το νομό Αττικής και τελικά κι έξω από την πόλη της Αθήνας και τα προάστιά της. Παρά ταύτα, αν και η έδρα όλων των φορέων βρίσκεται στην πόλη της Αθήνας, οι περιοχές που δραστηριοποιούνται είναι συχνά ευρύτερες. Στον πίνακα 4.2.7 φαίνεται το επίπεδο που λειτουργούν οι φορείς, από άποψη γεωγραφικού εύρους.

πίνακας 4.2.7. Ο φορέας/οργανισμός στον οποίο εργάζεστε,
λειτουργεί σε επίπεδο:

	ποσοστό %
Επικράτειας	41,5
Γεωγραφικού διαμερίσματος	-
Νομού	29,3
Πόλης/Κωμόπολης	29,3
Σύνολο	100,0

(Παράρτημα Π, πίνακας Π.14)

Η δραστηριοποίηση σε επίπεδο επικράτειας είναι η πιο συχνή απάντηση (41,5%), ενώ δραστηριοποίηση σε επίπεδο νομού ή πόλης έχουν από 29,3% του δείγματος. Φαίνεται όμως πως η δήλωση αυτή δεν είναι τόσο ξεκάθαρη. Σε επόμενη ανοιχτή ερώτηση, ζητήθηκε από τους ερωτώμενους να ονομάσουν την ακριβή γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται ο φορέας τους. Από την κωδικοποίηση της ανοιχτής αυτής ερώτησης προκύπτουν βασικά δυο κατηγορίες. Οι περισσότεροι απαντούν ότι δραστηριοποιούνται τελικά εντός Αττικής (σε δήμους της Αθήνας ή σε όλο τον νομό), ενώ ελάχιστοι κάνουν αναφορά σε συγκεκριμένες άλλες περιοχές της χώρας. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, διαμορφώσαμε ως εξής την εν λόγω ερώτηση:

**πίνακας 4.2.8. Ο φορέας/οργανισμός στον οποίο εργάζεστε,
δραστηριοποιείται μόνο εντός Αττικής;**

	ποσοστό %
Ναι	72,5
Όχι	27,5
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.15]

Οι 14 περίπου ποσοστιαίες μονάδες διαφοράς ανάμεσα στις απαντήσεις “Επικράτεια” και “εκτός Αττικής” δεν είναι λίγες. Κατά την άποψή μας, κάτι τέτοιο θα μπορούσε να οφείλεται σε ορισμένα ΚΕΚ, τα οποία αν και είναι πιστοποιημένα ως εθνικής εμβέλειας, στην πραγματικότητα περιορίζουν, προς το παρόν τουλάχιστον, τη δράση τους στο εσωτερικό του νομού Αττικής.

4.2.7 Χρηματοδότηση

Στον επόμενο πίνακα φαίνονται οι τρέχουσες πηγές χρηματοδότησης των φορέων τους οποίους προσεγγίσαμε. Είναι προφανές ότι υπάρχει μια σαφής προτίμηση προς την χρηματοδότηση από το δημόσιο ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, όπως θα δούμε παρακάτω, και από τα δυο). Άλλες εναλλακτικές μέθοδοι χρηματοδότησης έχουν βέβαια παρουσία, όμως δεν κυριαρχούν.

Αυτό μπορεί να σημαίνει δυο πράγματα. Το πρώτο αφορά εν γένει την κατάσταση των φορέων οι οποίοι ασχολούνται με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, από άποψη χρηματοδότησης. Σ’ ένα μεγάλο βαθμό, συνδέονται ή και εξαρτώνται οικονομικά από την Ε.Ε. και από τα αντίστοιχα ελληνικά υπουργεία, ακριβώς γιατί η έννοια “κοινωνικός αποκλεισμός” πρώτα αποτέλεσε (και ακόμη αποτελεί) διακύβευμα της πολιτικής. Υπάρχει, κατά συνέπεια, μια πρόθεση στήριξης προγραμμάτων καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού με διάφορους τρόπους και από διαφορετικές θέσεις. Γι’ αυτό τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και η ελληνική πολιτεία επενδύουν σ’ αυτή. Από την άλλη, ο ιδιωτικός τομέας φαίνεται περισσότερο επιφυλακτικός, καθώς μπορεί να μη διακρίνει οικονομική βιωσιμότητα στις

δραστηριότητες που πιθανόν να αναπτύξει. Βασίζεται, λοιπόν, στην πολιτική πρωτοβουλία της Ε.Ε. και της ελληνικής πολιτείας, έως ότου βρει ένα σταθερό έδαφος ανάπτυξης βιώσιμων δραστηριοτήτων.

Από αυτό το σημείο μπορούμε, όμως, να περάσουμε στο δεύτερο σημεινόμενο.

Δεν θα ήταν ιδιαίτερα ριψοκίχθον να υποθέσει κανείς ότι οι σήμερα λιγότερο δημοφιλείς πηγές χρηματοδότησης θα γίνουν κυρίαρχες στο μέλλον. Από αυτή την άποψη, τα ποσοστά στα οποία οι χορηγίες και η αυτοχρηματοδότηση ήδη χρησιμοποιούνται για άσκηση πολιτικών καταπολέμησης κοινωνικού αποκλεισμού δεν είναι διόλου αμελητέα. Η υπόθεση αυτή μπορεί να γίνει, αν λάβουμε υπόψη και την προοπτική της λήξης του χρηματοδοτικού προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για στήριξη ορισμένων δραστηριοτήτων μέσω κονδυλίων από το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης. Μ' αυτή την προοπτική, εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης θα χρειαστούν σε πολλούς φορείς του χώρου που μας ενδιαφέρει.

Πίνακας 4.2.9. Τρέχουσες πηγές χρηματοδότησης

	θετικές απαντήσεις ποσοστό %
Ευρωπαϊκή Ένωση	66,7
Υπουργείο ελληνικού κράτους	73,8
Εισφορές/Χορηγίες	26,2
Αυτοχρηματοδότηση	26,2
άλλο	4,8

[Παράρτημα II, πίνακας II.32]

Στον πίνακα 4.2.9 φαίνεται, λοιπόν, ότι περισσότερο διαδεδομένη πηγή χρηματοδότησης είναι το ίδιο το κράτος (73,8%), με δεύτερη πιο διαδεδομένη την Ευρωπαϊκή Ένωση (66,7% των φορέων). Πιο πίσω, έρχονται οι περιπτώσεις εισφορών και χορηγιών (26,2%) και η αυτοχρηματοδότηση (26,2% επίσης).

Στον πίνακα 4.2.10 φαίνονται πιο αναλυτικά ορισμένα στοιχεία ακόμη για τις τρέχουσες πηγές χρηματοδότησης, καθώς διερευνούμε ποιοι συνδυασμοί χρηματοδοτήσεων υπάρχουν ήδη στην αγορά που μας ενδιαφέρει.

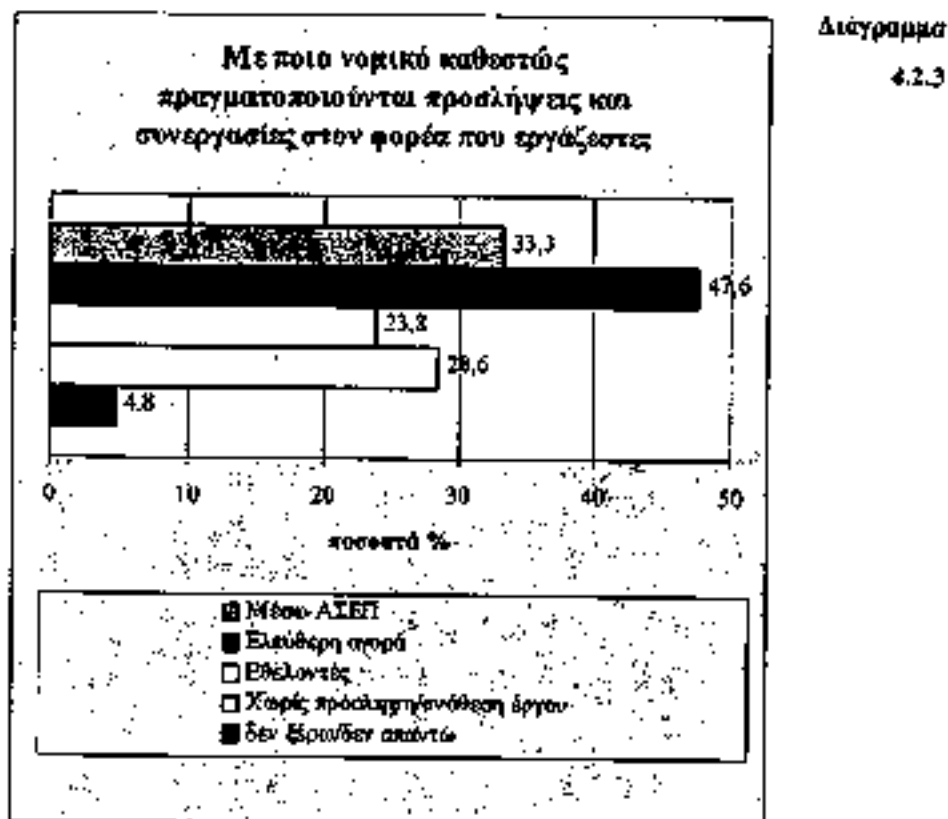
Όσα παραπάνω αναφέρθηκαν δεν απορρίπτονται, αντιθέτως, μάλιστα χρηματοδοτική σχέση με υπουργείο του ελληνικού κράτους ή την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή και με τα δυο) έχει το 85,7% των ερωτηθέντων φορέων. Από την άλλη, το 42,9% των ερωτηθέντων φορέων χρηματοδοτείται από εισφορές/χορηγίες ή αυτοχρηματοδοτείται.

Πίνακας 4.2.10. Τρέχουσες πηγές χρηματοδότησης

	ποσοστό %
Ευρωπαϊκή Ένωση & Υπουργείο ελληνικού κράτους	33,3
Υπουργείο ελληνικού κράτους	16,7
Ευρωπαϊκή Ένωση, Υπουργείο ελληνικού κράτους & Αυτοχρηματοδότηση	7,1
Αυτοχρηματοδότηση	7,1
Ε.Ε., Υπουργείο, Εισφορές/Χορηγίες, Αυτοχρηματοδότηση	7,1
άλλοι συνδυασμοί	28,6
Σύνολο	100,0

4.2.8 Νομικό καθεστώς προσλήψεων και συνταξιοδοτήσεων

Η μεγάλη ποικιλία των νομικών καθεστώτων των φορέων που προσεγγίσαμε, αποκλύπτεται και αν εξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται σήμερα προσλήψεις σ' αυτούς τους φορείς. Στο διάγραμμα 4.2.3 και τον πίνακα 4.2.11, φαίνεται αναλυτικότερα η πολυμορφία των σχέσεων εργασίας που υπάρχει στην εν λόγω αγορά.

(Παράρτημα II, πίνακας Π.30)

Χαρακτηριστικό είναι ότι δεν υπάρχει κυρίαρχο νομικό καθεστώς προσλήψεων στους φορείς που προσεγγίσαμε. Στο βαθμό που το νομικό καθεστώς των προσλήψεων αντανακλά τους τρόπους με τους οποίους γενικά διαλέγει ο φορέας για να φέρει σε πέρας τις δραστηριότητές του, μας ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τα στοιχεία που προκύπτουν από το παρακάτω διάγραμμα.

Πάνω από ένας στους τέσσερις φορείς απασχολεί ανθρώπους με ανάθεση έργου. Αυτό σημαίνει ότι αυτοί είναι ελεύθεροι επαγγελματίες ή ότι ανήκουν σε εταιρικά σχήματα που παρέχουν υπηρεσίες. Έχουν περιορισμένη χρονικά απασχόληση στο φορέα, κατά πάσα πιθανότητα, αφού το κάθε ανατιθέμενο έργο είναι περιορισμένο. Σ' αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να συγκαταλέγονται οι κομίλων τύπων εκπαιδευτές (κυρίως σε ΙΕΚ και ΚΕΚ). Έχουμε την αίσθηση ότι τέτοιου τύπου απασχόληση επιδιώκουν διάφοροι φορείς να επιτύχουν γιατί μ' αυτόν τον τρόπο μπορούν να μειώσουν έξοδα και δυσκολίες που θα είχαν με κληροική μισθωτή απασχόληση. Μπορεί, δηλαδή, το 28.6% να μην είναι πραγματικές αναθέσεις έργου, αλλά να

περιλαμβάνει και "ελεύθερους επαγγελματίες" οι οποίοι εργάζονται ως μισθωτοί χωρίς προνόμια - μια πρακτική που τελευταία είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη.

Ένας στους τρεις φορείς προσλαμβάνει μέσω ΑΣΕΠ, πράγμα που σημαίνει ότι ανήκει στο δημόσιο τομέα, και οφείλει να ακολουθήσει συγκεκριμένες τυπικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν κατά το νόμο το αδιόβλητο της επιλογής.

Οι μισοί σχεδόν φορείς προσλαμβάνουν συνεργάτες από την ελεύθερη αγορά. Αυτό δε μας λέει πολλά για τα κριτήριά τους. Ξέρουμε όμως ότι γενικά δεν ανήκουν στον δημόσιο τομέα, κι ότι πρόκειται για φορείς που εφαρμόζουν μισθωτή εργασία για τους απασχολούμενους.

Ένας στους τέσσερις φορείς περίπου, απασχολεί εθελοντές. Το ποσοστό αυτό νομίζουμε ότι είναι ιδιαίτερα μεγάλο. Έχουμε την αίσθηση ότι αφορά θέσεις τόσο χαμηλά όσο και ψηλά στην κλίμακα της ιεραρχίας του φορέα, ενώ πρέπει να είναι διαδεδομένη μέθοδος απασχόλησης σε μη κερδοσκοπικά εταιρικά σχήματα. Σ' ένα τέτοιο σχήμα, ούτε ο διευθυντής, μα ούτε και ο απλός βοηθός θα πληρώνονται κανονικά. Είναι γνωστό ότι η εθελοντική απασχόληση γενικά δεν είναι πλήρης και εμπνέεται από τον σκοπό του φορέα: ένας δυσηγός δεν θα χρεώνει έναν πελάτη ο οποίος είναι πολιτικός πρόσφυγας, παραδέχματος χάριν. Ένας οργανισμός που παρέχει νομική προστασία, κατά συνέπεια, θα απασχολεί "εθελοντές". Βέβαια οι εθελοντικές εργασίες δεν περιορίζονται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών.

4.2.2 Εργασιακό καθεστώς απασχολούμενων με ζήτηματα κοινωνικού αποκλεισμού

Αν και οι περισσότεροι φορείς απασχολούν εργαζόμενους με κάποια μορφή μισθωτής σχέσης (σ' αυτήν συμπεριλαμβάνεται και η ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, αλλά και του μισθωτού του ιδιωτικού τομέα), φαίνεται μια αρκετά ισχυρή τάση προς πιο ευέλικτες μορφές απασχόλησης: το 42,5% των φορέων απασχολεί εργαζόμενους με σύμβαση έργου, ενώ το 30% των φορέων έχει κάποιου είδους εξωτερικούς συνεργάτες. Ο εθελοντικός τομέας υπάρχει, αλλά είναι περιορισμένος. Γι' αυτό, βέβαια, ευθύνεται και η μη αντιπροσωπευτικότητα του δείγματός μας.

πίνακας 4.2.11. Μέχρι τώρα, πιο εργασιακό καθεστώς ισχύει για τους εργαζόμενους στο φορέα σας σε θέματα κοινωνικού αποκλεισμού;

	ποσοστό θετικών απαντήσεων %
Μισθωτοί ορισμένου/αορίστου χρόνου	80,0
Εξωτερικοί συνεργάτες	30,0
Με σύμβαση έργου	42,5
Εθελοντές	7,5
δεν ξέρω/δεν απαντώ	2,5

(Παράρτημα II, πίνακας II.27)

Στη σύγκριση των πιθανών νομικών καθεστώτων μελλοντικών προσλήψεων με τον παραπάνω πίνακα, προκύπτει μια σαφής μείωση – ή αλλαγή στάσης – απέναντι στις μισθωτές σχέσεις. Η τρέχουσα κατάσταση, όμως, είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστική. Το 80% των μισθωτών είναι ένα μεγάλο ποσοστό, το οποίο μπορεί να εξηγηθεί με δυο τρόπους:

α. κάθε φορέας χρειάζεται ένα σταθερό πυρήνα εργαζομένων πέρα από εξωτερικούς και άλλους συνεργάτες. Αυτοί οι εργαζόμενοι, αν δεν είναι οι ίδιοι ιδιοκτήτες πρέπει να έχουν μισθωτή σχέση.

β. η ελληνική αγορά εργασίας βρίσκεται σε μια μεταβατική περίοδο, στην οποία οι σχέσεις εργασίας μεταβάλλονται από μισθωτές προς ευέλικτου τύπου. Αυτή η αλλαγή όσον αφορά το χώρο που μας ενδιαφέρει βρίσκεται ακόμη στην αρχή.

4.2.10 Ειδικότητες απασχολούμενων

Στον πίνακα 4.2.12 φαίνεται τι ειδικότητες επιστήμονες απασχολούν σε θέματα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού οι φορείς που προσεγγίσαμε. Αν και υπάρχει μια προφανής πολυμορφία, είναι χαρακτηριστική η πρωτοκαθεδρία των κοινωνικών λειτουργών, τους οποίους απασχολεί το 69% των φορέων.

Αυτή η υπερεκπροσώπηση μπορεί να αποδοθεί στο είδος των φορέων που συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα της ανά χείρας έρευνας. Όπως φάνηκε και νωρίτερα, εμφανίζεται μια δυσαναλογία όσον αφορά το είδος των δραστηριοτήτων των φορέων και τις ομάδες με τις οποίες ασχολούνται. Μπορεί όμως, όπως ήδη αναφέραμε, να

αποδοθεί και σε ένα είδος παρέμβασης κατά περίπτωση, ο σκοπός φαίνεται να είναι συχνός στους φορείς που ασχολούνται με ζητήματα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.

**πίνακας 4.2.12. Ποιος από τις παρακάτω ειδικότητες
απασχολούνται σε θέματα κοινωνικού αποκλεισμού στον φορέα
σας;**

	ποσοστό θετικών απαντήσεων %
Οικονομολόγοι	33,3
Νομικοί	38,1
Εγκληματολόγοι	11,9
Κοινωνιολόγοι	35,7
Κοινωνικοί λειτουργοί	69,0
Ψυχολόγοι	59,5
Γιατροί και παραϊατρικές ειδικότητες (νοσηλεύτές κλπ.)	21,4
Εκπαιδευτικοί	9,5
Άλλες ειδικότητες	28,6

(Παράρτημα II, πίνακας II.26)

Ενδιαφέρον έχει η σύγκριση με τους επαγγελματίες μελλοντικούς εργαζόμενους: 33.3% των φορέων ήδη απασχολεί οικονομολόγους, όμως μόνο 11.9% θα θελήσουν να απασχολήσουν κι άλλους, για παράδειγμα, στην πιο θεαματική μείωση που παρατηρούμε.

Παρά τα προβλήματα μη αντιπροσωπευτικότητας του δείγματός μας, νομίζουμε ότι οι αντίστοιχες συγκρίσεις για τις ειδικότητες που προσφέρει το ΠΙΜΣ είναι ικανοποιητικές. Αν αυτή η σύγκριση μπορεί να αποτελέσει κριτήριο μέτρησης της ζήτησης για τις κατευθύνσεις ψυχολογίας και κοινωνιολογίας, βλέπουμε μια αύξηση, ενώ εκτιμάμε ως σταθερή την κατάσταση της εγκληματολογίας. Ειδικά για την εγκληματολογία θα πρέπει να σημειώσουμε ξανά την υποεκπροσώπηση φορέων που ασχολούνται με εμπλεκόμενους στο σύστημα απονομής ποινικής δικαιοσύνης.

4.3 Δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων

4.3.1 Γενικά δημογραφικά

Στους επόμενους πίνακες παρατίθενται συνοπτικά ορισμένα τυπικά δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτώμενων. Οι περισσότεροι από τους ερωτώμενους ήταν γυναίκες (69%), ενώ 57,1% ήταν έγγαμοι και 38,1% άγαμοι.

πίνακας 4.3.1. Φύλο ερωτώμενων	
	ποσοστό %
Άνδρας	31,0
Γυναίκα	69,0
Σύνολο	100,0

(Παράρτημα Π, πίνακας Π.1)

πίνακας 4.3.2 Οικογενειακή κατάσταση	
	ποσοστό %
Έγγαμος/-η	57,1
Άγαμος/-η	38,1
άλλο	4,8
Σύνολο	100,0

(Παράρτημα Π, πίνακας Π.3)

Στον πίνακα 4.3.3 παρουσιάζονται τα στοιχεία που αφορούν την ηλικία των ερωτηθέντων. Το 26,2% από αυτούς ήταν από 46-64 χρόνων, το 31% ήταν 36-45 ετών, το 40,5% ήταν 25-35 ετών, ενώ υπήρχε και 2,4% ηλικίας 18-24 ετών.

πίνακας 4.3.3. Ηλικία ερωτώμενου

	ποσοστό %
18-24 ετών	2,4
25-35 ετών	40,5
36-45 ετών	31,0
46-64 ετών	26,2
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.2]

Στη μεταβλητή αυτή, αντίθετα με τις υπόλοιπες δημογραφικού τύπου μεταβλητές, μπορούμε να αναγνώσουμε ένα στοιχείο που μας ενδιαφέρει περισσότερο. Το 40,5% των ερωτηθέντων ανήκει στην πιο δυναμική ηλικιακή ομάδα των 25-35 ετών. Αυτό σημαίνει ότι οι φορείς τους οποίους προσεγγίσαμε, απασχολούν νέους επιστήμονες, οι οποίοι, επιπλέον, έχουν υψηλά μορφωτικά εφόδια (35,3% της ηλικιακής ομάδας έχει τουλάχιστον μεταπτυχιακό τίτλο). Η επιλογή τέτοιου τύπου απασχολούμενων, αποτελεί για μας ένδειξη ότι οι φορείς οι οποίοι ασχολούνται με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού επιθυμούν να κινηθούν δυναμικά με κύριο μοχλό τη γνώση για τα ζητήματα που τους απασχολούν.

Θα είχε, μάλιστα, ενδιαφέρον μια σύγκριση της συμμετοχής αυτής της ηλικιακής ομάδας στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό σε σχέση με τις άλλες ηλικιακές ομάδες. Πιστεύουμε ότι ειδικά στο χώρο που μας ενδιαφέρει, η εν λόγω ηλικιακή ομάδα θα υπερεκπροσωπείται. Για μας κάτι τέτοιο θα αποτελούσε επιπλέον ένδειξη του δυναμικού χαρακτήρα που έχει η απασχόληση σ' αυτό το χώρο. Εξαιτίας των ιδιαίτερων απαιτήσεων που έχει η διαχείριση ζητημάτων καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού, ζητούνται συχνά νέοι με υψηλά μορφωτικά εφόδια και ειδική εκπαίδευση. Σ' ένα τέτοιο τοπίο, πρωτοβουλίες όπως το ΠΜΣ, μπορούν να βρουν έδαφος ανάπτυξης.

4.3.2 Η μόρφωση των ερωτηθέντων

Ζητήσαμε από τους ερωτούμενους να μας απαντήσουν για το επίπεδο μόρφωσης που διαθέτουν. Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα, το επίπεδο αυτό είναι ιδιαίτερα υψηλό.

Πίνακας 4.3.4. Μόρφωση ερωτούμενων	
	ποσοστό %
Διδακτορικό δίπλωμα	7,1
Μεταπτυχιακός τίτλος	33,3
Ανώτατη εκπαίδευση	33,3
Ανώτερη εκπαίδευση	23,8
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	2,4

(Παράρτημα II, πίνακας II.4)

Είναι προφανές από τον παραπάνω πίνακα ότι 40,4% των ερωτούμενων έχουν τουλάχιστον μεταπτυχιακό τίτλο, ενώ αν σ' αυτούς προσθέσουμε και το 33,3% των εχόντων ανώτατη εκπαίδευση, τότε το 70,7% έχει πιστοποιημένη ανώτατη μόρφωση και άνω. Σημαντικό είναι να δούμε ότι μόνο ένα 2,4% των ερωτούμενων δεν έχει ειδική εκπαίδευση κανενός τύπου και περιορίζεται στο τυπικό προσόν του απολυτηρίου λυκείου. Ακόμη και γι' αυτό το 2,4%, όμως, δεν γνωρίζουμε αν έχει συμμετάσχει σε επιπλέον εκπαιδευτικά προγράμματα, εκτός των κυρίαρχων τριών βαθμίδων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Η μόρφωση των ερωτούμενων (και μάλιστα αυτών των ερωτούμενων, οι οποίοι έχουν θέσεις υψηλής ευθύνης) δεν είναι το μοναδικό μέτρο για το είδος των εργαζομένων σε φορείς που ασχολούνται με ζητήματα κατακολέμησης κοινωνικού αποκλεισμού. Τα παραπάνω στοιχεία, ωστόσο, μας προσφέρουν την ένδειξη πως στο χώρο που μας ενδιαφέρει απασχολούνται άνθρωποι ειδικευμένοι με τον ένα ή άλλο τρόπο σε όψεις των ζητημάτων του κοινωνικού αποκλεισμού. Δεν πιστεύουμε ότι θα ήμασταν υπερβολικά αισιόδοξοι αν με βάση αυτό το στοιχείο εκτιμούσαμε ότι υφίσταται η ανάγκη της επώασης σε θέματα κοινωνικού αποκλεισμού στο σύνολό τους. Αυτή την ανάγκη επιχειρεί, όμως, να καλύψει το δικό μας ΠΝΣ.

4.3.3 Έτη εργασίας ερωτώμενων

Στον πίνακα 4.3.5, μπορεί κανείς να δει τα έτη απασχόλησης των ερωτηθέντων στους αντίστοιχους φορείς.

Πίνακας 4.3.5. Έτη εργασίας ερωτώμενων	
	ποσοστό %
0-5 έτη	45,2
5-10 έτη	23,8
10-15 έτη	19,0
άνω των 15 ετών	11,9
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.6]

Το 45,2% των ερωτηθέντων εργάζονται στους αντίστοιχους φορείς μέχρι 5 χρόνια, το 23,8% από 5-10 χρόνια, το 19% από 10-15 χρόνια, ενώ μόλις 11,9% πάνω από 15 χρόνια στον ίδιο επαγγελματικό χώρο, για λογαριασμό του ίδιου φορέα.

Όπως διαπιστώνουμε, το 69% των ερωτηθέντων απασχολείται στους συγκεκριμένους φορείς μέχρι δέκα χρόνια. Με το δεδομένο⁹¹ ότι αρκετοί ερωτώμενοι έχουν διοικητικές αρμοδιότητες, μπορούμε να βγάλουμε ένα ενδιαφέρον συμπέρασμα για τους φορείς. Οι περισσότεροι από τους φορείς έχουν ιστορία δέκα χρόνων, είναι, δηλαδή, μια σχετικά πρόσφατη υπόθεση. Αυτό, βέβαια, αφορά κυρίως τον ιδιωτικό και τον μη κερδοσκοπικό ιδιωτικό τομέα. Δε μπορούμε να βάλουμε στην ίδια θέση παραδοσιακούς φορείς του δημοσίου.

Πάντως είναι χαρακτηριστικό ότι όλοι εκείνοι που δηλώνουν ότι είναι οι ίδιοι εργοδότες, εργάζονται στους αντίστοιχους φορείς 5-10 χρόνια, ενώ μέχρι 10 χρόνια εργάζεται και το 66,6% των διευθυντικών στελεχών των φορέων του δείγματος. Με βάση αυτή και ορισμένες άλλες παρατηρήσεις θα μπορούσαμε να διακρίνουμε τους φορείς σε "παλαιού" και "νέου" τύπου – χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και μικτές μορφές.

⁹¹ κρίνοντας από την ερώτηση περί αρμοδιοτήτων - βλ. ενότητα 4.4.2

4.4 Οι επαγγελματικές θέσεις και ευθύνες των ερωτώμενων

4.4.1 Η επαγγελματική θέση των ερωτώμενων

Στους φορείς που επισκεφθήκαμε για δομημένες συνεντεύξεις με οδηγό το ερωτηματολόγιο, επιδιώξαμε να μιλήσουμε με εκείνον ή εκείνη που κατέχει την υψηλότερη θέση ευθύνης και τις μεγαλύτερες αρμοδιότητες. Αυτό δεν έγινε πάντοτε κατορθωτό, όμως τα σχετικά στοιχεία της θέσης των ερωτώμενων στο φορέα φαίνονται στον πίνακα 4.4.1:

Πίνακας 4.4.1. Επαγγελματική θέση ερωτώμενων	
	ποσοστό %
Εργοδότης (ιδιοκτήτης, μέτοχος ή εταίρος)	7,1
Πρόεδρος/Αντιπρόεδρος	7,1
Διευθυντικό στέλεχος	28,6
Υπάλληλος	54,8
Βοηθός μη αμειβόμενος	2,4
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.5]

Όπως βλέπει κανείς στον πίνακα αυτό, 42,9% των ερωτηθέντων είναι οι ίδιοι εργοδότες, ή πρόεδροι/αντιπρόεδροι ή διευθυντικά στελέχη του φορέα που απασχολούνται. Από αυτή την άποψη, έχουμε επιτύχει ένα μεγάλο ποσοστό στελεχών κρίσιμων τόσο για το σχεδιασμό όσο και για την εφαρμογή της πολιτικής των φορέων που προσεγγίσαμε.

Από την άλλη, πάνω από τους μισούς ερωτηθέντες δηλώνουν υπάλληλοι. Αυτό το γεγονός μας προβληματίζει για την αξιοπιστία των απαντήσεών τους στα ερωτήματά μας που αφορούν το μελλοντικό σχεδιασμό του φορέα. Γι' αυτό το λόγο επιχειρήσαμε να ελέγξουμε την αξιοπιστία των απαντήσεών των "υπαλλήλων" διασταυρώνοντας με άλλες μεταβλητές που μετρώνται στο ερωτηματολόγιο. Μια διασταύρωση ωστόσο του 54,8% των ερωτηθέντων εκείνων που απαντούν πως είναι "υπάλληλοι", με το νομικό

καθεστώς του φορέα που απασχολούνται, αλλά και με το επίπεδο της μόρφωσής τους, μας προσφέρει μια σειρά επιπλέον στοιχείων τα οποία μας οδηγούν με ασφάλεια στο συμπέρασμα ότι και όσοι δηλώνουν υπάλληλοι είναι αξιόπιστοι συνομιλητές.

Πίνακας 4.4.2 Μόρφωση "υπαλλήλων"

	ποσοστό %
Διδακτορικό δίπλωμα	—
Μεταπτυχιακός τίτλος	21,7
Ανώτατη εκπαίδευση	34,8
Ανώτερη εκπαίδευση	39,1
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	4,3
Σύνολο	100,0

Από τον πίνακα 4.4.2 προκύπτει ότι και οι "υπάλληλοι" οι οποίοι μας απάντησαν, διαθέτουν αρκετά υψηλό επίπεδο μόρφωσης (56,5% τουλάχιστον τίτλο ΑΕΙ) και, παρά την υπερεκπροσώπηση εκείνων που διαθέτουν ανώτερη εκπαίδευση (39,1% έναντι 23,8% στο σύνολο των ερωτώμενων, όπως θα δούμε παρακάτω), μπορούμε να υποθέσουμε ότι απαντούν γενικά αξιόπιστα.

Πίνακας 4.4.3 Νομικό καθεστώς φορέων στους οποίους απασχολούνται "υπάλληλοι"

	ποσοστό %
Δημόσια Υπηρεσία/ΝΠΙΔΔ	43,5
Κρατικό ΝΠΙΔ	8,7
ΝΠΙΔ	17,4
Τόρμα ή εταιρία μη κερδοσκοπικό	17,4
Ιδιωτική επιχείρηση	4,3
Σύλλογος ή σωματείο	4,3
άλλο	4,3
Σύνολο	100,0

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται επίσης ότι οι περισσότεροι “υπάλληλοι” (52,3%) προέρχονται από φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα (δημόσιες υπηρεσίες, ΝΠΔΔ, κρατικά ΝΠΔ). Οι θέσεις που κατέχουν, λόγω του νομικού καθεστώτος της απασχόλησης των δημοσίων υπαλλήλων, δεν μπορούν παρά να χαρακτηριστούν “υπαλληλικές”, παρά τις ευθύνες που πιθανόν έχουν και τις αρμοδιότητες που διαχειρίζονται.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, θεωρούμε ότι και οι περισσότεροι από τους “υπαλλήλους” αποτελούν αξιόπιστο συνομιλητή και πληροφοριοδότη για τον φορέα, τη δράση και τα σχέδιά του. Κατά συνέπεια, από όλους, σχεδόν, τους ανθρώπους με τους οποίους ήρθαμε σε επαφή, περιμένουμε αξιόπιστες απαντήσεις, οι οποίες ανταποκρίνονται, σ’ ένα βαθμό, τις πραγματικές συνθήκες και τις προθέσεις των φορέων που εκπροσωπούν και οι οποίοι ασχολούνται με ζητήματα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.

4.4.2 οι αρμοδιότητες των ερωτώμενων

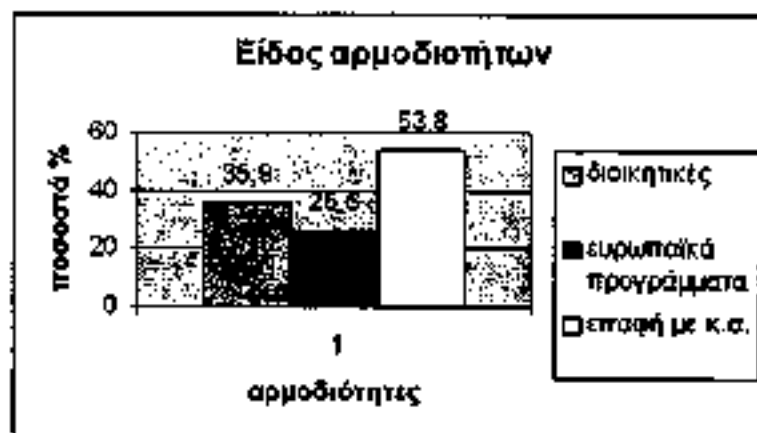
Όσον αφορά τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες των ερωτώμενων, είναι ποικίλες. Η πολυμορφία των φορέων και των δράσεών τους, καθιστά ανούσια τη συστηματοποίηση και αναλυτική παρουσίαση των αρμοδιοτήτων τις οποίες δηλώνουν ότι έχουν οι ερωτώμενοι. Αρκετοί, πάντως, έχουν διοικητικές αρμοδιότητες, πολλοί σχετίζονται με τη διαδικασία υποβολής προτάσεων χρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε. προγραμμάτων στο χώρο του κοινωνικού αποκλεισμού, και άλλοι, κυρίως κοινωνικοί λειτουργοί και ψυχολόγοι, προσφέρουν υπηρεσίες συμβουλευτικής και εμπύχωσης σε διάφορες ομάδες κοινωνικά αποκλεισμένων.

Στο επόμενο διάγραμμα εμφανίζονται τα ποσοστά κατά τα οποία οι ερωτώμενοι έχουν διοικητικές αρμοδιότητες, κάνουν διαχείριση προτάσεων για ευρωπαϊκά χρηματοδοτούμενα προγράμματα και, τέλος, έχουν άμεση επαφή με κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες. Τα ποσοστά αυτά προκύπτουν από τις περιπτώσεις εκείνες όπου γίνεται ρητή αναφορά στην αρμοδιότητα. Πιθανότερο είναι (αν λάβουμε υπόψη και τις τρέχουσες χρηματοδοτήσεις) όσοι έχουν διοικητικές αρμοδιότητες να έχουν σχέση έτσι κι αλλιώς με τα προγράμματα της Ε.Ε. Από την άλλη, μια θέση άμεσης επαφής με κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες δεν αποκλείει τις διοικητικές αρμοδιότητες, όμως μπορεί τότε οι διοικητικές αρμοδιότητες να μη δηλώνονται από

τον ερωτώμενο. Με αυτές τις εκπυλάξεις ως προς την ακρίβεια των στοιχείων, προκύπτουν τα εξής:

Διάγραμμα

4.4.1

Το είδος των αρμοδιοτήτων του ερωτώμενου σχετίζεται και με τον φορέα για λογαριασμό του οποίου μας μιλά. Γενικά, στους πιο μεγάλους φορείς και σ' αυτούς που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, μιλήσαμε κυρίως με ανθρώπους που δεν ασχολούνται με διοικητικές αρμοδιότητες. Αντίθετα, σε ΝΠΙΔ και ιδιωτικούς φορείς μιλήσαμε με άτομα με διοικητικές αρμοδιότητες. Πιστεύουμε ότι κάτι τέτοιο θα έπρεπε να είναι αναμενόμενο, λόγω της διαφορετικής φύσης των φορέων.

Κάθε είδος συνομιλητή, ωστόσο, έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα σε σχέση με τους σκοπούς μας. Ο άνθρωπος που έρχεται σε επαφή με τις αποκλεισμένες ομάδες ή άτομα έχει καλύτερη αντίληψη των πραγματικών συνθηκών, αλλά δεν ξέρει καλά τις διοικητικές διαδικασίες. Ο άνθρωπος με διοικητικές αρμοδιότητες έχει καλύτερη αντίληψη του διοικητικού μέρους, αλλά μπορεί να μην έχει έρθει ποτέ σ' επαφή με αποκλεισμένες ομάδες ή άτομα.

4.5 Θέσεις απέναντι στον κοινωνικό αποκλεισμό

4.5.1 Υπάρχει κοινωνικός αποκλεισμός;

Όπως ήταν αναμενόμενο, το 97,6% των ερωτώμενων απαντούν ότι κοινωνικός αποκλεισμός (όπως, βέβαια, καθένας από αυτούς τον ορίζει) υπάρχει στις σύγχρονες κοινωνίες γενικά, όσο και στην Ελλάδα συγκεκριμένα. Στους δύο παρακάτω πίνακες μπορεί κανείς να δει επίσης ότι η μοναδική αμφιβολία που εκφράζεται για το αν

υπάρχει κοινωνικός αποκλεισμός στις σύγχρονες κοινωνίες δεν είναι παρά μια απάντηση "δεν ξέρω". Κατά πάσα πιθανότητα εκφράζει μια περί "μη-αρμοδιότητας" αντίληψη του συγκεκριμένου ερωτώμενου.

πίνακας 4.5.1. Πιστεύετε ότι υπάρχει κοινωνικός αποκλεισμός στις σύγχρονες κοινωνίες;

	ποσοστό %
Ναι	97,6
Όχι	—
Δεν ξέρω/δεν απαντώ	2,4
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.7]

πίνακας 4.5.2. Κατά τη γνώμη σας, αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού;

	ποσοστό %
Ναι	97,6
Όχι	2,4
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.8]

Πιστεύουμε ότι αυτή η ομοφωνία σ' αυτές τις δυο ερωτήσεις ήταν αναμενόμενη: οι άνθρωποι που μας απαντούν εργάζονται σε φορείς που ασχολούνται με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να έχουν την αντίληψη ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός δεν υφίσταται ως γεγονός. Κάτι τέτοιο θα σήμαινε την αυτοακύρωσή τους, την παραδοχή ότι η δουλειά που κάνουν δεν έχει νόημα. Είναι προφανές, λοιπόν, ότι οι ερωτήσεις αυτές δε θα μπορούσαν να πάρουν διαφορετικές απαντήσεις. Είναι άλλωστε κοινά αποδεκτό ότι στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες υπάρχουν κοινά "φράγματα" που

ανακόπουν κατά περίπτωση και με διαφορετικό τρόπο την πρόσβαση των ατόμων διαφόρων ανωμαλιών μεταξύ τους ομάδων σε δικαιώματα, αγαθά, υπηρεσίες κλπ.

4.5.2 Ποιοι είναι κοινωνικά αποκλεισμένοι:

Στον πίνακα 4.5.3 μπορεί κανείς να δει το ποσοστό των ερωτώμενων οι οποίοι απαντούν ότι η αντίστοιχη κοινωνική ομάδα είναι κοινωνικά αποκλεισμένη.

Πέρα από την προφανή διάκριση της κατηγορίας των μεταναστών (η οποία εδώ περιλαμβάνει και τις απαντήσεις περί πολιτικών προσφύγων), παρατηρούμε την εξής τάση: Όσο μεγαλύτερη είναι η προτεινόμενη ομάδα, τόσο μικρότερη είναι η συχνότητα χαρακτηρισμού της ως αποκλεισμένης. Έτσι, η ομάδα των γυναικών συγκεντρώνει μόνο 21,4% θετικών απαντήσεων, ενώ, π.χ. η κατηγορία των φυλακισμένων και αποφυλακισμένων (των εμπλεκόμενων με το σύστημα απονομής ποινικής δικαιοσύνης, δηλαδή) φτάνει το 61,9% θετικών απαντήσεων.

Πίνακας 4.5.3 Ποια άτομα ή ομάδες θεωρείτε ότι είναι κοινωνικά αποκλεισμένες;

	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Μετανάστες	61.9%
Φυλακισμένοι / Αποφυλακισμένοι	61.9%
Τοξικομανείς / Αποθεραπευμένοι	61.9%
Τσιγγάνοι	57.1%
ΑΜΕΑ	54.7%
Άνεργοι	47.6%
Άποροι / Άστεγοι	45.2%
Ανύπαντρες μητέρες	31.0%
Ηλικιωμένοι	28.6%
Γυναικες	21.4%
Άλλες ομάδες	7.1%
καμία ομάδα	0%

[Παράρτημα II, πίνακας Π.24]

Χαρακτηριστικό μάλιστα είναι ότι η ομάδα “γυναίκες” επιλέγεται μόνο στην περίπτωση που ο ερωτώμενος απαντά ότι όλες οι προτεινόμενες ομάδες είναι με τον ένα ή τον άλλο τρόπο κοινωνικά αποκλεισμένες. Επίσης, ομάδες όπως οι άστεγοι και

άποροι (45,2%) επιλέγονται συγκεκριμένα μόνο από το 23,8% των ερωτώμενων, αν αφαιρέσουμε το 21,4% που απαντά "όλες οι προτεινόμενες ομάδες".

Από την άλλη, οι συνδυασμοί απαντήσεων που συναντώνται συχνότερα, περιλαμβάνουν σχεδόν μόνο ομάδες οι οποίες συγκεντρώνουν ποσοστά άνω του 50%. Πιο συγκεκριμένα, οι τρεις συνδυασμοί απαντήσεων που επικρατούν είναι αυτοί που εμφανίζονται στον πίνακα 4.5.4:

πίνακας 4.5.4. Κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες	
	ποσοστό %
Μετανάστες, Φυλακισμένοι/Αποφυλακισμένοι και Τοξικομανείς/Αποθεραπευμένοι	9,5
Μετανάστες, Τσιγγάνοι και ΑΜΕΑ	7,1
Τσιγγάνοι, Φυλακισμένοι/Αποφυλακισμένοι και Τοξικομανείς/Αποθεραπευμένοι	7,1
όλες οι προτεινόμενες ομάδες	21,4
άλλοι συνδυασμοί	54,9
Σύνολο	100,0

(Παράρτημα II, πίνακας II.24)

Φαίνεται πως οι ερωτώμενοι προτιμούν να χαρακτηρίσουν ως κοινωνικά αποκλεισμένες τις ομάδες εκείνες με πιο στενό ορισμό και αντικείμενα: οι τοξικομανείς κι οι αποθεραπευμένοι έχουν ένα ενταξιακό χαρακτηριστικό που είναι εφικτό να προσδιοριστεί. Η απόδοση του χαρακτηρισμού "κοινωνικά αποκλεισμένος" σε ευρύτερες και ανομοιογενείς κοινωνικές κατηγορίες (π.χ. γυναίκες) τους προβληματίζει και την αποφεύγουν. Αποκαλύπτεται, νομίζουμε, μ' αυτόν τον τρόπο, η αδυναμία του ορισμού του κοινωνικού αποκλεισμού όταν επιχειρηθεί η εφαρμογή του στα πραγματικά δεδομένα.

Αυτή η αίσθηση του “βολού τοπίου” επιτείνεται αν δει κανείς πόσοι συνδυασμοί απαντήσεων εμφανίζονται. Το 78.6% του δείγματος δίνει 24 διαφορετικές απαντήσεις για το ποιος από τις προτεινόμενες ομάδες είναι κοινωνικά αποκλεισμένες!

4.5.3. Η θέση των κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων

Αν και, όπως φάνηκε νωρίτερα, οι ερωτώμενοι δεν εμφανίζουν ιδιαίτερα μεγάλη ομοφωνία σε σχέση με το ποιοι είναι κοινωνικά αποκλεισμένοι, απαντούν ομόφωνα αρνητικά όταν ερωτηθούν αν οι “κοινωνικά αποκλεισμένες” ομάδες έχουν κοινωνική στήριξη.

Στον επόμενο πίνακα μπορούμε να δούμε ακριβώς αυτή την αναμενόμενη ομόφωνα αναλυτικότερα:

πίνακας 4.5.5 Πιστεύετε ότι οι ομάδες αυτές έχουν κοινωνική στήριξη;	
	ποσοστό %
Όχι καθόλου	11,9
Ανεπαρκή στήριξη	88,1
Επαρκή στήριξη	0,0
Περισσότερη απ' όση χρειάζονται	0,0
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,0
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.11]

Έχουμε την αίσθηση ότι η υψηλή προτίμηση της απάντησης “ανεπαρκής στήριξη” συνδέεται με το γεγονός ότι οι φορείς για λογαριασμό των οποίων απαντούν οι ερωτώμενοι δραστηριοποιούνται στο χώρο της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού. Είναι δύσκολο κάποιος που δουλεύει στο χώρο αυτό να παραδεχτεί ότι δεν γίνεται τίποτα για τους κοινωνικά αποκλεισμένους, από την άλλη φαίνεται πως γνωρίζει τα όρια της δουλειάς του και δεν τοποθετείται θετικά στην συγκεκριμένη ερώτηση.

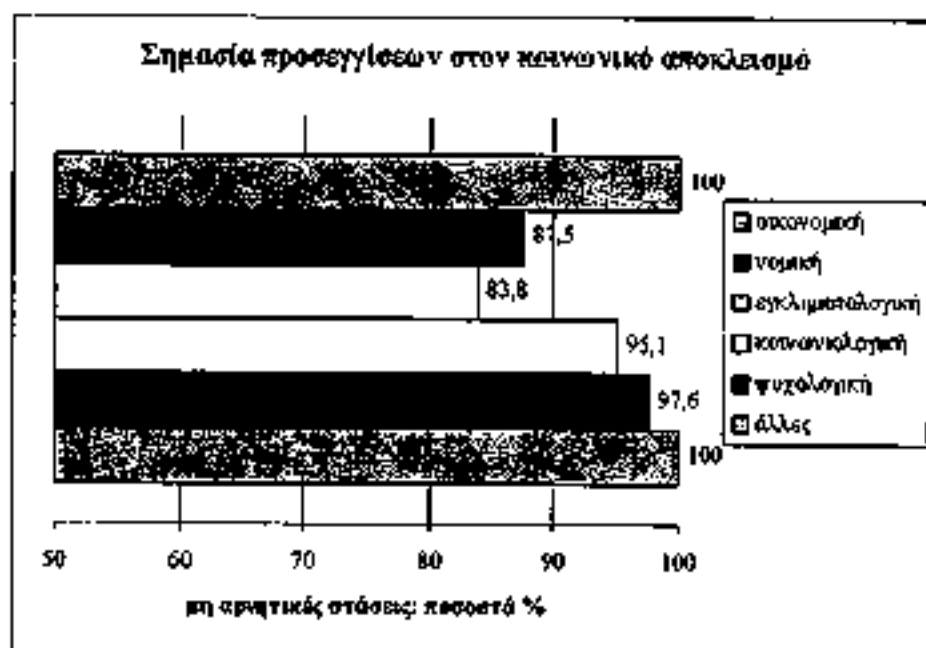
Η αίσθηση, πάντως, του “θολού τοπίου” επιτείνεται, όσο οι ερωτήσεις γίνονται λιγότερο συγκεκριμένες, οι απαντήσεις παρουσιάζουν μεγαλύτερη ομοφωνία. Όσο συγκεκριμενοποιούνται οι ερωτήσεις, τόσο οι απαντήσεις διασπείρονται τόσο που, τελικά, αδυνατούν να κατηγοριοποιηθούν. Δεν θεωρούμε τη διασπορά αυτή ως υπεκφυγή. Πρόκειται μάλλον περί πραγματικής ασάφειας προθέσεων και σύγχυσης εντυπώσεων για την κατάσταση του χώρου που μας ενδιαφέρει, τόσο ως κοινωνικού προβλήματος, όσο και ως χώρου άσκησης πολιτικής.

4.5.4. Προσεγγίσεις στον κοινωνικό αποκλεισμό

Στην ερώτηση αυτή επιδιώξαμε να διερευνήσουμε τη γνώμη των ερωτώμενων σχετικά με τις διαφορετικές επιστημονικές προσεγγίσεις στις διάφορες πτυχές του κοινωνικού αποκλεισμού ως προβλήματος.

Τα διαφορετικά επιστημονικά υπόβαθρα των ερωτώμενων, μαζί με την ποικιλία των ενασχολήσεων των φορέων στους οποίους απασχολούνται, μας οδήγησαν σε μια ποικιλία απαντήσεων. Στα επόμενα διαγράμματα τα ποσοστά επί της εκατό αντιπροσωπεύουν τις μη αρνητικές στάσεις απέναντι σε κάθε προσέγγιση.

Διάγραμμα
4.5.1

[Παράρτημα II, πίνακες II.9-II.10(ς)]

Είναι προφανής η υψηλή εκτίμηση των ερωτώμενων στο σύνολο των επιστημονικών προσεγγίσεων που μπορούν να δεχτούν τα ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού. Τα σχετικά χαμηλότερα ποσοστά που φαίνεται να συγκεντρώνουν η νομική και η εγκληματολογία, οφείλονται στο γεγονός ότι δεν αφορούν το σύνολο των κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων. Για παράδειγμα, για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού των ατόμων με ειδικές ανάγκες, θα ήταν πολύ πιο χρήσιμη η ψυχολογική προσέγγιση, ενώ τα νομικά και η εγκληματολογία δεν έχουν να προσφέρουν και πολλά σε τέτοια άτομα. Αντίθετα, οι κατ' εξοχήν ομάδες για τις οποίες η νομική και η εγκληματολογία θα ήταν πιο χρήσιμες, είναι οι ομάδες εκείνων που εμπλέκονται με το σύστημα απονομής ποινικής δικαιοσύνης. Επειδή όμως στο δείγμα μας υπάρχει μια σχετική αβάρια – υποεκπροσώπηση φορέων που ασχολούνται με ομάδες και άτομα που εμπλέκονται με το σύστημα απονομής ποινικής δικαιοσύνης – γίνεται κατανοητή η διαφορά που φαίνεται στο σχετικό διάγραμμα.

Εντύπωση προξενεί ότι, ενώ όλοι οι ερωτώμενοι τοποθετούνται θετικά απέναντι στην οικονομική προσέγγιση των προβλημάτων τα οποία μας απασχολούν, όταν τους ζητήθηκε να κατονομάσουν κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες, διήλεξαν λιγότερο τις ομάδες που υπόκεινται αποκλεισμό για οικονομικούς λόγους (π.χ. άνεργοι, άστεγοι, άποροι). Μπορεί κανείς να κάνει την υπόθεση, λαμβάνοντας υπόψη και το 97,6% αποδοχής της ψυχολογικής προσέγγισης, ότι ανάμεσα στους ερωτώμενους υπάρχουν αρκετοί που αποδίδουν τον αποκλεισμό σε προσωπικούς παράγοντες και όχι σε κοινωνικά χαρακτηριστικά των αποκλεισμένων.

4.6 Ανάπτυξη δραστηριοτήτων

4.6.1. Προβλεπόμενη εξέλιξη δραστηριοτήτων

Επιχειρήσαμε να μάθουμε από τους ερωτώμενους τις προβλέψεις τους για τη μελλοντική εξέλιξη των δραστηριοτήτων των φορέων στους οποίους απασχολούνται σύμφωνα μάλιστα και με τον πιθανό προγραμματισμό που αυτοί έχουν κάνει. Οι απαντήσεις που μας έδωσαν, φαίνονται στον πίνακα 4.6.1:

4.6.1. Σύμφωνα με τις προβλέψεις και τον προγραμματισμό του φορέα σας, με ποιο τρόπο θα εξελιχθούν οι δραστηριότητές του τα επόμενα 5 χρόνια:

	ποσοστό %
Θα επεκταθούν	65,0
Θα συρρικνωθούν	2,5
Θα μείνουν στα ίδια επίπεδα	17,5
Δεν ξέρω/δεν απαντώ	15,0
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα Π, πίνακας Π.17]

Θεωρούμε το 65% που απαντά ότι οι δραστηριότητες θα επεκταθούν ως ικανοποιητικό. Φαίνεται ότι οι ερωτώμενοι κάνουν αισιόδοξες προβλέψεις όσον αφορά τις διαθέσιμες χρηματικές πηγές, ή οι φορείς έχουν ήδη καθορίσει κάποια κατεύθυνση για τις μελλοντικές δραστηριότητές τους.

Στην ερώτηση αυτή, όπως ήταν αναμενόμενο, υπάρχει ένα ικανό ποσοστό που προτιμά να μην πάρει θέση (15%). Οι μισοί από αυτούς, μιλούν για λογαριασμό δημόσιας υπηρεσίας ή ΝΠΔΔ, και θεωρούμε ότι αυτός είναι ο λόγος που προτιμούν να μην απαντήσουν. Ειδικά στην περίπτωση των φορέων του δημοσίου τομέα, είναι δύσκολο να απαντήσει ο εργαζόμενος για λογαριασμό του φορέα, αφού οι αποφάσεις συχνά είναι πολιτικές και δεν προέρχονται από το εσωτερικό του. Αυτό δε σημαίνει ότι ο υπάλληλος της δημόσιας υπηρεσίας ή του ΝΠΔΔ τον οποίο ρωτάμε δεν έχει άποψη για το τι θα γίνει στο μέλλον. Γι' αυτή την κατηγορία ερωτώμενων η ερώτηση είναι δύσκολη, καθώς η θέση τους είναι λεπτή και μάλλον εξαρτημένη. Η συμμετοχή των υπαλλήλων και των στελεχών δημοσίων υπηρεσιών στο σχεδιασμό γίνεται κατά κανόνα υπηρεσιακά, και η έκφραση προς τα έξω των προσωπικών αντιλήψεών τους για το φορέα, δεν είναι και η πιο διαδεδομένη συμπεριφορά.

4.6.2. Πρόσpects εργασίας

Παρά το γεγονός ότι μόνο 65% απάντησε ότι προβλέπει επέκταση των δραστηριοτήτων του φορέα που απασχολείται, στον παρακάτω πίνακα, ο οποίος αφορά την απασχόληση στο φορέα φαίνεται μια διαφοροποίηση. Το 84,6% προβλέπει αύξηση της απασχόλησης. Εδώ, επομένως, συμπεριλαμβάνονται και οι φορείς που δηλώνουν μη διεύρυνση των δραστηριοτήτων. Το στοιχείο αυτό μας δημιουργεί την υποψία ότι η μη διεύρυνση των δραστηριοτήτων δε σημαίνει και στασιμότητα. Μπορεί, αντίθετα, να σημαίνει μια ποιοτική αλλαγή, η οποία θα φαίνεται, πάνω απ' όλα, από τους ίδιους τους ανθρώπους που θα δουλεύουν σ' αυτούς τους φορείς, με σκοπό την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Στον πίνακα μπορεί να δει κανείς αναλυτικά τα σχετικά στοιχεία:

πίνακας 4.6.2. Προβλέπετε ότι θα χρειαστείτε περισσότερα άτομα για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων σας;	
	ποσοστό %
Ναι	84,6
Όχι	2,6
Δεν ξέρω/δεν απαντώ	12,8
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας Π.18]

Η διατύπωση της προηγούμενης ερώτησης εμπεριέχει ένα ποσοτικό στοιχείο: ζητάμε να μάθουμε τι νέες δραστηριότητες θα ξεκινήσουν από μια κλειστή λίστα, η οποία δεν ευνοεί απαντήσεις για την πιθανή ποιοτική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων. Με άλλα λόγια, η διάσταση του βάθους των δραστηριοτήτων δεν διερευνάται ιδιαίτερα. Αυτό το κενό στην κατασκευή του ερωτηματολογίου αποκαλύπτεται κατά την άποψή μας στην αναντιστοιχία που εμφανίσουμε παραπάνω.

4.6.3. Προβλεπόμενες πηγές χρηματοδότησης

Αρκετοί ερωτώμενοι εμφανίζονται ιδιαίτερα επιφυλακτικοί όταν πρέπει να κάνουν προβλέψεις για τη μελλοντική πορεία του φορέα στον οποίο απασχολούνται. Ενώ, λοιπόν, μπορούν να πουν γενικά ότι θα αυξήσουν τη δραστηριότητά τους, δεν είναι το ίδιο σίγουροι όταν καλούνται να απαντήσουν σε πιο συγκεκριμένες ερωτήσεις, όπως αυτή την οποία εξετάζουμε εδώ. Η χαρακτηριστική αύξηση των μη απαντήσεων στο 19% περίπου του δείγματος, είναι το ένα από τα αποτελέσματα της επιφυλακτικότητας.

Επιπλέον, αρκετοί από τους υπόλοιπους απαντούν “δεν γνωρίζω/δεν απαντώ” (16,7%). Κατά την άποψή μας, όσοι δεν απαντούν, αποτελούν διακριτή κατηγορία. Θα έπρεπε να μας απασχολήσουν τα πιθανά κοινά τους χαρακτηριστικά, όμως αυτό δεν είναι εφικτό εδώ. Ένας πιθανός λόγος θα ήταν η μη αρμοδιότητα των συγκεκριμένων ερωτώμενων για το σχεδιασμό της πολιτικής του κάθε φορέα. Αν αυτό το σενάριο ισχύει, δε σημαίνει ότι ο φορέας δεν έχει σκεφτεί για τις μελλοντικές του χρηματοδοτήσεις, αλλά ότι ο ερωτώμενος δεν τις γνωρίζει (ή δεν επιθυμεί να τις αποκαλύψει).

Οι υπόλοιποι δεν δείχνουν να διαφοροποιούνται ιδιαίτερα από την εικόνα των τρεχουσών χρηματοδοτήσεων που προηγούμενα εξετάσαμε. Στον επόμενο πίνακα φαίνονται οι προβλεπόμενες από τους ερωτηθέντες πηγές χρηματοδότησης των φορέων.

πίνακας 4.6.3. Προβλεπόμενες πηγές χρηματοδότησης

	θετικές απαντήσεις ποσοστό %
Ευρωπαϊκή Ένωση	73,5
Υπουργείο ελληνικού κράτους	67,6
Εισφορές/Χορηγίες	35,3
Αυτοχρηματοδότηση	23,5
άλλο	5,9

[Παράρτημα II, πίνακας II.32]

Χαρακτηριστικές διαφοροποιήσεις, πάντως, είναι η αντιστροφή της συμμετοχής Ευρωπαϊκής Ένωσης και ελληνικού κράτους στις χρηματοδοτήσεις και η σημαντική ποσοστιαία αύξηση εισφορών/χορηγιών.

Όσον αφορά το πρώτο στοιχείο, ίσως να αποτελεί τη συνειδητοποίηση της μείωσης της συμμετοχής των εθνικών κυβερνήσεων της Ε.Ε. στις δαπάνες καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού, δηλαδή την αλλαγή στη δομή της ασκούμενης κοινωνικής πολιτικής στον σύγχρονο κόσμο.

Και το δεύτερο στοιχείο συνδέεται βέβαια με το πρώτο: η χορηγία μπορεί να αποτελέσει μια εφυστή εναλλακτική λύση στην κρατική χρηματοδότηση. Πιστεύουμε ότι αρκετοί από τους ερωτηθέντες έχουν στο μυαλό τους λύσεις όπως παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής, διαμόρφωση και κερδοσκοπικών επιχειρηματιών δράσεων κλπ.

Παρά ταύτα, δεν έχει στην ουσία μειωθεί η πρόθεση των φορέων να χρηματοδοτηθούν από μια δημόσια αρχή ή από την Ε.Ε., στην κορεία και της συνολικής ευρωπαϊκής ενοποίησης, βέβαια. Στον επόμενο πίνακα φαίνονται οι συχνότερα εμφανιζόμενοι συνδυασμοί χρηματοδοτήσεων από αυτούς που προβλέπουν οι ερωτώμενοι για το φορέα στον οποίο απασχολούνται.

Διαπιστώνουμε ότι το 88,2% των φορέων αναφέρουν ως προβλεπόμενη πηγή χρηματοδότησης την Ε.Ε. ή υπουργείο του ελληνικού κράτους ή και τα δύο. Από την άλλη, η πρόβλεψη χρήσης εισφορών/χορηγιών ή αυτοχρηματοδότησης εδώ ανέρχεται σε 49,8% των απαντήσεων. Η αύξηση και των δύο τάσεων δείχνει μια σχετική αισιοδοξία στην πρόβλεψη για το μέλλον. Από την άλλη, μαζί με όσα παραπάνω αναφέραμε, απεικονίζει σ' ένα βαθμό και μια στροφή η οποία συντελείται τώρα στο χώρο της άσκησης πολιτικών καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και στον ευρύτερο τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

πίνακας 4.6.4. Προβλεπόμενες πηγές χρηματοδότησης

	ποσοστό %
Ευρωπαϊκή Ένωση	
& Υπουργείο ελληνικού κράτους	26,5
Υπουργείο ελληνικού κράτους	14,7
Ευρωπαϊκή Ένωση	8,8
Ε.Ε., Υπουργείο, Εισφορές/Χορηγίες	8,8
Ε.Ε., Υπουργείο, Αυτοχρηματοδότηση	8,8
Εισφορές/Χορηγίες	8,8
άλλοι συνδυασμοί	23,4
Σύνολο	100,0

4.6.4. Ειδικότερες μελλοντικών ρεαλιζομένων

Όπως φάνηκε νωρίτερα, οι φορείς στους οποίους απευθυνθήκαμε θεωρούν γενικά ότι θα απασχολήσουν στο άμεσο μέλλον περισσότερα άτομα σε θέσεις εργασίας που θα αφορούν την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται τι ειδικότερες πιστεύουν οι ερωτώμενοι ότι θα έπρεπε να έχουν τα άτομα αυτά. Προφανώς οι απαντήσεις αφορούν τους συγκεκριμένους φορείς, οπότε η δυσαναλογία που το δείγμα μας παρουσιάζει όσον αφορά το είδος της παρέμβασης των φορέων και τις ομάδες με τις οποίες ασχολούνται, απευκρινίζεται και στα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στον πίνακα 4.6.5:

πίνακας 4.6.3. Τι ειδικότητες πρέπει να έχουν αυτά τα άτομα κατά τη γνώμη σας:

	ποσοστό θετικών απαντήσεων %
Οικονομολόγοι	11,9
Νομικοί	21,4
Εγκληματολόγοι	7,1
Κοινωνιολόγοι	42,9
Κοινωνικοί λειτουργοί	69,0
Ψυχολόγοι	66,7
Εμπειρική ειδίκευση	33,3
Γιατροί και άλλες παραϊατρικές ειδικότητες (νοσηλεύτές κλπ)	9,5
Άλλες ειδικεύσεις	11,9

(Παράρτημα II, πίνακας II.29)

Η μεγάλη αποδοχή κοινωνικών λειτουργών και ψυχολόγων (69% και 66,7%, αντίστοιχα), μπορεί να συνδέεται με την αντίληψη ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελεί προσωπικό πρόβλημα, ή, τέλος πάντων, ως τέτοιο οφείλει να αντιμετωπιστεί.

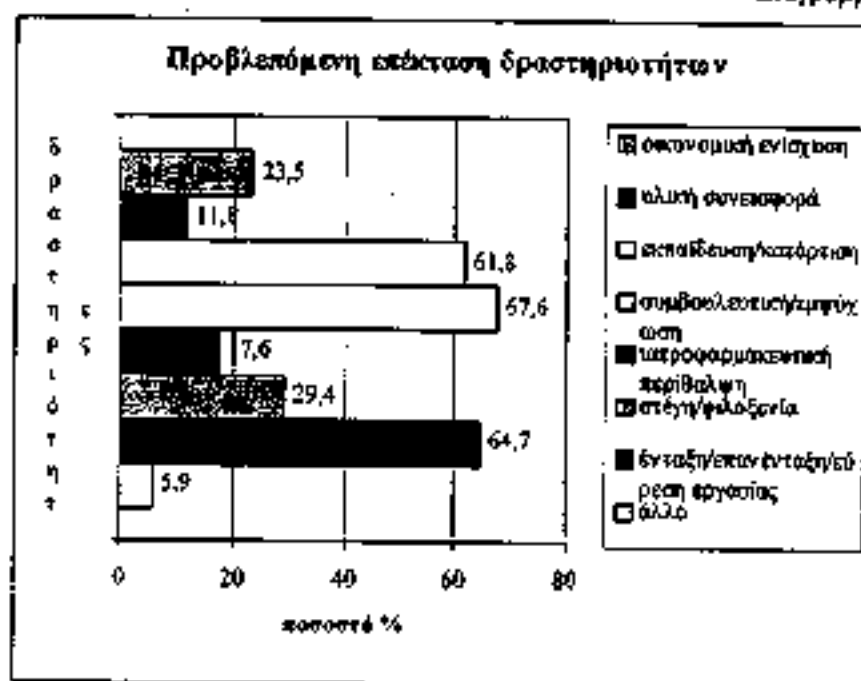
Αν συνδυάσουμε τις απαντήσεις σε αυτή την ερώτηση με τις απαντήσεις της ερώτησης 11 ("Πόσο σημαντική είναι κάθε μία από τις παρακάτω προσεγγίσεις στον κοινωνικό αποκλεισμό;"), βλέπουμε μια σαφή ανακολουθία: ενώ όλοι αναγνωρίζουν τη σημασία της οικονομικής προσέγγισης, μόνο ένας στους δέκα πιστεύει ότι ανάμεσα στους μελλοντικούς εργαζόμενους θα ήταν χρήσιμοι οικονομολόγοι – στους συγκεκριμένους φορείς βέβαια.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το αίτημα για εργαζόμενους με "εμπειρική ειδίκευση", χωρίς επιστημονικά εφόδια, δηλαδή, αλλά με πρακτική γνώση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων των φορέων του δείγματος. Ένας στους τρεις ζητά τέτοια άτομα, κι είναι αλήθεια ένα από τα πιο ενδιαφέροντα αλλά και δυσεξήγητα ευρήματά μας.

4.6.5. Προβλεπόμενες δραστηριότητες

Στο παρακάτω διάγραμμα φαίνεται η κατά τη δήλωση των ερωτώμενων πρόβλεψη του φορέα σε σχέση με τις μελλοντικές του δραστηριότητες. Οι δραστηριότητες που φαίνονται περισσότερο συχνές ή κοντά στα σχέδια πολλών από τους φορείς είναι οι εξής τρεις: συμβουλευτική/εμπύκνωση (67,6%), ένταξη/επανενταξη/εύρεση εργασίας (64,7%) και εκπαίδευση/κατάρτιση (61,8%).

Διάγραμμα 4.6.1

Και σ' αυτή την ερώτηση εμφανίζεται πιστεύουμε, το ζήτημα της παρέμβασης στο άτομο κι όχι στην ομάδα. Και οι τρεις αυτές δραστηριότητες στοχεύουν στο να διαθέσουν στο άτομο πόρους για να ξεπεράσει τον αποκλεισμό του. Αν και θα μπορούσαν να εφαρμοστούν τέτοιες πρακτικές στην ομάδα, δε νομίζουμε ότι αυτός ακριβώς είναι ο στόχος των φορέων του δείγματος. Από την άλλη, υπάρχει ένα πρόβλημα πρόσβασης στην ομάδα – αν δεν εμφανιστεί μόνη της στον φορέα, μπορεί ο φορέας να μην μπορεί να βοηθήσει.

Έχουμε την αίσθηση ότι η διάκριση ανάμεσα σε "παλαιού" και "νέου" τύπου παρεμβάσεις, την οποία εισαγάγαμε νωρίτερα, επιβεβαιώνεται και εδώ. Είναι σαφές η προτίμηση προς τέτοιες δραστηριότητες όπως αυτές που εδώ κυριαρχούν, ενώ αντίθετα πιο "παραδοσιακές" παρεμβάσεις (π.χ. επιδόματα κλπ.) φαίνονται αποδυναμωμένες.

Οι συχνότερα εμφανιζόμενες απεντήσεις είναι αυτές που εμφανίζονται στον πίνακα 4.6.6:

πίνακας 4.6.6. Προβλεπόμενη επίκταση δραστηριοτήτων

	ποσοστό %
Εκπαίδευση/κατάρτιση, συμβουλευτική και ένταξη, επανένταξη και εύρεση εργασίας	17,6
Εκπαίδευση/κατάρτιση Ένταξη, επανένταξη και εύρεση εργασίας, στέγη/φιλοξενία, συμβουλευτική και εκπαίδευση/κατάρτιση	8,8
άλλοι συνδυασμοί	64,8
Σύνολο	100,0

(Παράρτημα II, πίνακας II.28)

Το 17,6% των φορέων δηλώνει ότι θα ασκήσει δραστηριότητες ακριβώς του "τριγώνου της διάθεσης πόρων", το οποίο αναφέραμε παραπάνω: ενέργειες συμβουλευτικής, εμπύχρωσης, κοινωνικής "ένταξης" ή "επανένταξης", εκπαίδευση-κατάρτιση και εύρεση εργασίας.

Χαρακτηριστικό είναι ότι αρκετοί φορείς δηλώνουν ότι θα ξεκινήσουν νέες δραστηριότητες:

πίνακας 4.6.7. Νέες δραστηριότητες

	ποσοστό %
Ένταξη, επανένταξη και εύρεση εργασίας	15,2
Εκπαίδευση/κατάρτιση	12,1
Οικονομική ενίσχυση	9,1
Συμβουλευτική	9,1
Στέγη/φιλοξενία	9,1

Και σ' αυτόν τον πίνακα μπορούμε να εντοπίσουμε την ίδια τάση προς το "τρίγωνο της διάθεσης πόρων". Πιστεύουμε ότι αυτή η τάση συνδέεται και με τις δυνατότητες χρηματοδότησης που υπάρχουν. Δεν είναι τυχαίο ότι πάνω από το 80% των φορέων έχει κάποιας τύπου χρηματοδοτική σχέση με το δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί δράσεις για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και μόνο, δημιουργεί μια αγορά διατεθειμένη να προσφέρει υπηρεσίες εντός των προτεινόμενων προδιαγραφών. Γι' αυτό ακόμη και "πυλακού τύπου" φορείς φαίνεται πως στρέφονται προς τη διάθεση πόρων προς τις κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες, έτσι ώστε να μπορέσουν να ξεπεράσουν τα εμπόδια που τις κρατούν στη θέση τους ως αποκλεισμένες.

4.7 Θέσεις απέναντι στο ΠΜΣ

Στην επόμενη ομάδα ερωτήσεων, επιχειρήσαμε να διερευνήσουμε τις απόψεις των ερωτώμενων για το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Κοινωνικός Αποκλεισμός και Μειονότητες", το οποίο διοργανώνεται στο Πάντειο Πανεπιστήμιο από το τμήμα Κοινωνιολογίας με τη συνεργασία του τμήματος Ψυχολογίας.

4.7.1. Στάση για τη μεταπτυχιακή μελέτη του κοινωνικού αποκλεισμού

Ζητήθηκε ακόμη από τους ερωτώμενους η άποψή τους για τη μεταπτυχιακή μελέτη των ζητημάτων κοινωνικού αποκλεισμού εν γένει, σε συνάρτηση πάντα με τη χρησιμότητα που μπορεί να έχουν οι απόφοιτοι του ΠΜΣ στους φορείς τους οποίους οι ερωτώμενοι εκπροσωπούσαν. Αυτά έγιναν αφού τους δόθηκε μια μικρή περιγραφή του ΠΜΣ (κατευθύνσεις, διάρκεια, τίτλος που παρέχεται).

πίνακας 4.7.1 Πιστεύετε ότι η μελέτη των θεμάτων κοινωνικού αποκλεισμού σε μεταπτυχιακό επίπεδο είναι:

	απόλυτα απαραίτητη	μάλλον απαραίτητη	ενδιάμεση τοποθέτηση	μάλλον όχι απαραίτητη	Σύνολο
ποσοστό %	59,3	28,6	9,5	2,4	100,0

[Παράρτημα II, πίνακες II.19^α-II.19β]

Κατά μέσο όρο (mean) οι ερωτώμενοι στην κλίμακα 1-5 (όπου 5 = απόλυτα απαραίτητη) απαντούν 4,45, πράγμα το οποίο συνοψίζει αυτό που είναι προφανές στον παραπάνω πίνακα: το 88,1% των ερωτηθέντων έχει θετική στάση απέναντι στην ανάγκη για μεταπτυχιακή μελέτη των ζητημάτων που αφορούν την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Παρατηρήσαμε νεώτερα το υψηλό μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων. Νομίζουμε ότι αυτό το επίπεδο έχει στενή σχέση με την απάντηση σ' αυτή την ερώτηση. Αν οι ερωτώμενοι είχαν οι ίδιοι χαμηλό επίπεδο μόρφωσης, μπορεί να μην αποδέχονταν την ανάγκη μεταπτυχιακής μελέτης των ζητημάτων του κοινωνικού αποκλεισμού, λόγω προσωπικού συμφέροντος.

Από την άλλη, όπως φαίνεται σε μια άλλη ερώτηση, ένας στους τρεις ερωτώμενους πιστεύει ότι για τις μελλοντικές θέσεις απασχόλησης θα χρειαστούν άτομα με "εμπειρική ειδικευση", άτομα δηλαδή με εμπειρία και ίσως χωρίς τυπικά προσόντα. Το γεγονός αυτό μπορεί να σημαίνει μια διάκριση που κάνουν οι ερωτώμενοι ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη. Αν όμως η πράξη είναι διαχειρίσιμη και από ανθρώπους χωρίς θεωρητική κατάρτιση, τι ρόλο παίζει η θεωρία; Επίσης, δεν φαίνεται καθαρά από την παρούσα ερώτηση αν οι ερωτώμενοι συσχετίζουν τη μεταπτυχιακή μελέτη των ζητημάτων του κοινωνικού αποκλεισμού με τη θεωρητική εμβάθυνση ή με την πρακτική εξοικείωση ή και με τα δυο. Κάτι τέτοιο θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, ενώ θα ξεκαθάριζε ορισμένες αμφιβολίες που δημιουργούνται από τα διαθέσιμα στοιχεία.

4.2.2 Άποψη για το ΠΜΣ

Κατόπιν ζητήσαμε από τους ερωτώμενους να μας πουν την άποψή τους για το ΠΜΣ, όπως τους το είχαμε περιγράψει. Στους επόμενους δυο πίνακες, φαίνεται η άποψή τους για το μεταπτυχιακό γενικά και για τις κατευθύνσεις που παρέχει ειδικότερα.

Η στάση τους είναι γενικά θετική. Γύρω στο 80% των ερωτώμενων πιστεύει ότι το ΠΜΣ έχει τη δυνατότητα να καταρτίσει ειδικούς επιστήμονες για τα θέματα του κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ συμφωνεί και με τις κατευθύνσεις που παρέχει. Φαίνεται πως έχουν στο μυαλό τους την κατάρτιση των ανθρώπων που δουλεύουν σε ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού ως ανοιχτό θέμα: από αυτή την άποψη συμφωνούν χωρίς ουσιαστικές επιφυλάξεις στη μεταπτυχιακή μελέτη του θέματος.

Θα πρέπει να επισημάνουμε τις απαντήσεις "δεν ξέρω/δεν απαντώ" και στις δύο ερωτήσεις. Ανέρχονται σε αρκετά μεγάλα ποσοστά (14,6% και 19,5% αντίστοιχα). Θεωρούμε ότι αυτές οι απαντήσεις εκφράζουν τη "μη αρμοδιότητα" των ερωτώμενων. Αντικείμενοι φαίνεται ότι θεωρούν τα προσωπικά τους εφόδια και τη θέση τους ανεπαρκή για να κρίνουν το ΠΜΣ και τις κατευθύνσεις του. Ειδικά μάλιστα για το δεύτερο, οι μη απαντήσεις αυξάνονται, αφού οι ερωτώμενοι καλούνται να κρίνουν ειδικά αντικείμενα. Στην περίπτωση που δεν τα γνωρίζουν, προτιμούν να μην απαντήσουν. Αυτή η τάση είναι χαρακτηριστική: όσο περισσότερο εξειδικεύονται οι ερωτήσεις, τόσο αυξάνονται οι μη απαντήσεις, με τη μεγαλύτερη αύξηση να παρουσιάζεται σε θέματα που οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν λόγω μόρφωσης, θέσης και αντικειμένου απασχόλησης.

πίνακας 4.7.2. Κατά τη γνώμη σας, ένα τέτοιο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, καταρτίζει ειδικούς επιστήμονες ικανούς να καλύψουν τα θέματα κοινωνικού αποκλεισμού;

	ποσοστό %
Ναι	80,5
Όχι	4,9
Δεν ξέρω/δεν απαντώ	14,6
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.20]

πίνακας 4.7.3. Ποια είναι η γνώμη σας για την ύπαρξη κατευθύνσεων ειδικεύσεως που παρέχει το συγκεκριμένο ΠΜΣ;

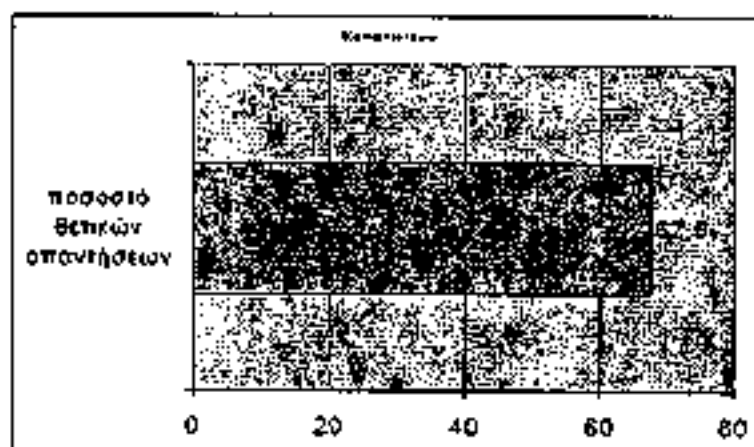
	ποσοστό %
Συμφωνώ	78,0
Διαφωνώ	2,4
Δεν ξέρω/δεν απαντώ	19,5
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.21]

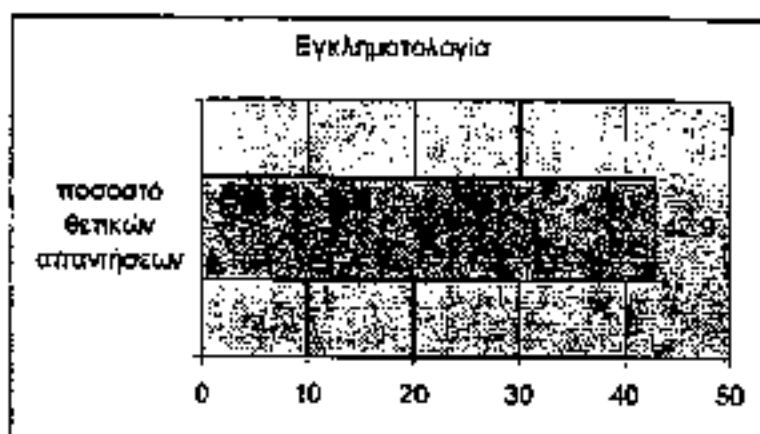
4.7.3. Χρησιμότητα των κατευθύνσεων

Εδώ οι ερωτώμενοι μας έδωσαν την εκτίμησή τους σε σχέση με τη χρησιμότητα των διαθέσιμων κατευθύνσεων του ΠΜΣ στον φορέα που εργάζονται. Προφανώς, λοιπόν, η εκτίμηση γίνεται με βάση τις συγκεκριμένες ανάγκες του κάθε φορέα, ενώ τα αποτελέσματα που παρακάτω παραθέτουμε δεν είναι γενικεύσιμα, αφού το δείγμα μας δεν είναι αντιπροσωπευτικό.

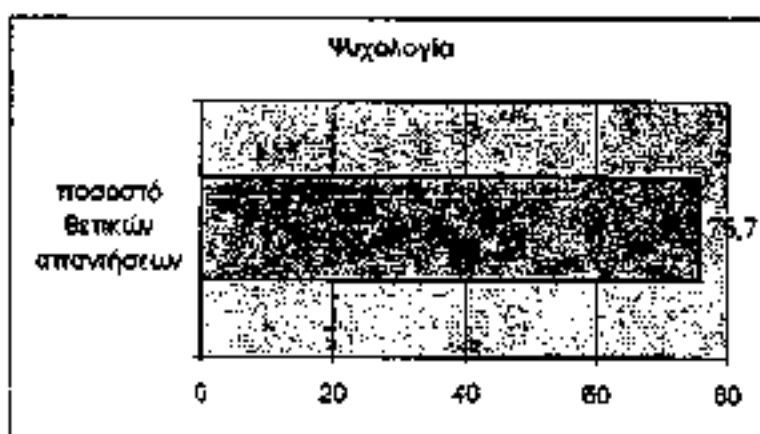
Ενδιαφέρον έχει το μεγάλο μέγεθος των μη απαντήσεων, που ανέρχεται μέχρι το 16,7% των περιπτώσεων. Πιστεύουμε ότι αυτό οφείλεται στο πρόβλημα της "μη αρμοδιότητας", ένα πρόβλημα που έχουμε ξανασυναντήσει και σε άλλες απαντήσεις. Όταν ο ερωτώμενος δεν θεωρεί τον εαυτό του αρκετά αρμόδιο ή αρκετά σχετικό για να απαντήσει μια ερώτηση, προτιμά να την αποφύγει. Από αυτή την άποψη, και με βάση το γεγονός ότι εδώ ζητάμε να αξιολογηθεί η επιστημονική πληρότητα και η πρακτική σημασία των κατευθύνσεων, είναι αναμενόμενο να υπάρχουν αρκετές μη απαντήσεις. Κατά τ' άλλα, οι ερωτώμενοι φαίνονται επιφυλακτικοί μπροστά στα πράγματα που δε γνωρίζουν ή δεν τους αφορούν, αλλά εκφράζονται γενικά με θετικό τρόπο. Στα παρακάτω διαγράμματα φαίνεται το ποσοστό θετικής στάσης απέναντι στις τρεις κατευθύνσεις του ΠΜΣ.

Διάγραμμα 4.7.1

Διάγραμμα 4.7.2

Διάγραμμα 4.7.3

[Παράρτημα II, πίνακες II.22^α-II.22δ]

4.7.4 Μελλοντικός προγραμματισμός και απόφοιτοι ΠΜΣ

Αν και οι περισσότεροι ερωτώμενοι απαντούν ότι, γενικά, θα πολλαπλασιαστούν οι θέσεις απασχόλησης στο χώρο τους και επιπλέον ότι το ΠΜΣ καταρτίζει ικανούς ειδικούς επιστήμονες για να απασχοληθούν σε χώρους που ασχολούνται με ζητήματα καταπολέμησης κοινωνικού αποκλεισμού, όταν τα πράγματα γίνονται πιο συγκεκριμένα, καταφεύγουν σε μια επιφυλακτικότητα.

Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα, αυτοί που έχουν αμφιβολίες, εδώ ανέρχονται στο 38,1% του δείγματος ("δεν ξέρω/δεν απαντώ"). Υπάρχει ακόμη και ένα κατηγορηματικό 19% του δείγματος που πιστεύει ότι οι απόφοιτοι του ΠΜΣ δε θα μπορούν να απασχοληθούν την επόμενη πενταετία στον φορέα τους.

Από την άλλη, διατηρείται ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό, 42,9%, το οποίο πιστεύει ότι οι απόφοιτοι του ΠΜΣ θα μπορούσαν να απασχοληθούν εντός της ερχόμενης πενταετίας σε υπάρχουσες ή νέες θέσεις εργασίας στον φορέα που εργάζονται.

Για μας αυτό το ποσοστό είναι ικανοποιητικό. Αν λάβει κανείς υπόψη του και άλλους παράγοντες, όπως τις διακρινόμενες τάσεις όσον αφορά το είδος και το περιεχόμενο των ακουόμενων δραστηριοτήτων, θεωρούμε ότι υπάρχει μια δύναμη ή και ήδη πραγματική αγορά. Σ' αυτή την αγορά οι απόφοιτοι του ΠΜΣ με τα ειδικά μορφωτικά εφόδια που έχουν αποκτήσει στη διάρκεια των σπουδών τους θα μπορούσαν, πιθανότατα, να εργαστούν στο αντικείμενο που έχουν σπουδάσει.

πίνακας 4.7.4. Ο προγραμματισμός του φορέα σας, για τα επόμενα 5 χρόνια, προβλέπει τη διατήρηση ή δημιουργία θέσεων που θα μπορούσαν να καλυφθούν από απόφοιτους της συγκεκριμένου ΠΜΣ;

	ποσοστό %
Ναι	42,9
Όχι	19,0
Δεν ξέρω/δεν απαντώ	38,1
Σύνολο	100,0

[Παράρτημα II, πίνακας II.23]

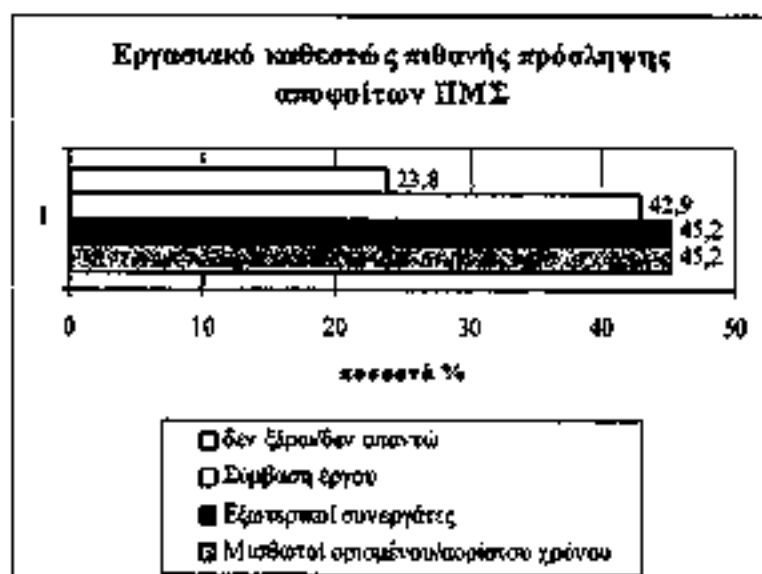
Από την άλλη, έχει ενδιαφέρον να δει κανείς την επιφυλακτικότητα με την οποία πολλοί ερωτώμενοι απαντούν, όταν βρίσκονται μπροστά σε πολύ πιο συγκεκριμένα ερωτήματα. Έχουν την καλή πρόθεση και εκφράζουν την επιθυμία του φορέα να αναπτυχθεί, από την άλλη, όμως, δεν είναι σε θέση να διαχειριστούν τις λεπτομέρειες ενός σχεδιασμού.

Αυτό μπορεί να αποτελεί πρόβλημα, αφού ο σχεδιασμός προϋποθέτει βαθιά γνώση τόσο των αντικειμένων όσο και των δυνατοτήτων που υπάρχουν για δράση στο χώρο της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Δε θα ήταν άστοχο να υποθέσουμε ότι οι μη απαντήσεις προέρχονται από ερωτώμενους του δημόσιου τομέα και υπαλληλικών θέσεων. Όπως κι αλλού αναφέρουμε, η υπηρεσιακή εκτίμηση για τις ανάγκες του φορέα στο δημόσιο τομέα δεν αποτελεί απαραίτητα και τη μοναδική εκδοχή για το μέλλον. Η σημερινή πρόβλεψη ενός φορέα που ασχολείται με τα ναρκωτικά μπορεί να μη γίνεται να πραγματοποιηθεί αν αίριο η πολιτική για τα ναρκωτικά αλλάξει προς το ριζοσπαστικότερο ή το συντηρητικότερο. Ο ερωτώμενος που το γνωρίζει αυτό προτιμά να μην απαντήσει, με επαλέον στόχο να μην εκτεθεί. Ενόητο είναι ότι οι ερωτώμενοι με υπαλληλικές θέσεις στον ιδιωτικό τομέα μπορεί, απλά, να μη γνωρίζουν τον προγραμματισμό του φορέα που εργάζονται για την επόμενη πενταετία.

4.7.5. Νομική μορφή απασχόληση των αποφοίτων του ΠΜΣ

Όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα, κανένα εργασιακό καθεστώς πιθανής απασχόλησης δεν ξεχωρίζει ιδιαίτερα. Οι ερωτώμενοι μοιράζουν τις απαντήσεις τους σε όλες τις διαθέσιμες επιλογές. Πιο συγκεκριμένα:

Διάγραμμα 4.7.4

σημείωση: τα αναφερόμενα είναι ποσοστά θετικών απαντήσεων %

Αν υπάρχει κάτι χαρακτηριστικό, αυτό είναι ότι ένα μεγάλο ποσοστό (23,8%) αποφεύγει να απαντήσει συγκεκριμένα, ίσως λόγω αναρμοδιότητας. Εντάσσεται πάντως αυτή η συμπεριφορά στην ευρύτερη στάση των ερωτώμενων να τοποθετούνται θετικά απέναντι στους αποφοίτους του ΠΜΣ και τη χρησιμότητά τους, αλλά να μη

μπορούν να συγκεκριμενοποιήσουν τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθούν οι απύφουτοι σε συγκεκριμένες θέσεις εργασίας. Σ' αυτό το θέμα έχουμε ήδη επανειλημμένα αναφερθεί.

Από το "θαλό τοπίο" είναι που απεικονίζεται στις ισοδύναμες απαντήσεις του παραπάνω διαγράμματος. Από μια άποψη, βέβαια, η ερώτηση αυτή ανήκει στις "ανάδυνες", αν και όχι "γενικές" ερωτήσεις του ερωτηματολογίου. Ως τέτοια μπορεί να έχει μειωμένη σημασία όσον αφορά τα αποτελέσματα που μας προσφέρει.

Αν παρακάμψουμε αυτόν τον προβληματισμό, διαπιστώνουμε ότι αν και η σύγχρονη τάση της απασχόλησης είναι προς ελαστικοποιημένες μορφές και σχέσεις εργασίας, οι μισθωτές σχέσεις παρουσιάζουν ύφεση αλλά δεν εξαφανίζονται. Από την άλλη, οι ελαστικότερες μορφές (σύμβαση έργου, εξωτερικές συνεργασίες) μάλλον βρίσκονται ψηλά σε σχέση με το παρελθόν. Αυτό μπορεί να σημαίνει το ανταγωνιστικό άνοιγμα μιας αγοράς εργασίας στο χώρο της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού, ταυτόχρονα με μια "εκουγχρονισμένη" διατήρηση μορφών απασχόλησης "παλαιού τύπου".

Συμπεράσματα

Η Ελλάδα δεν βίωσε το τυπικό μεταπολεμικό μοντέλο ανάπτυξης του κράτους πρόνοιας. Η μετάβαση στις νέες μορφές οργάνωσης του συστήματος κοινωνικής προστασίας και στήριξης δεν είχε κατά τούτο αρνητική επίδραση στον τύπο και τα συστατικά της εισοδηματικής και προνοιακής στήριξης για την ανεργία, τη φτώχεια και για καταστάσεις ατομικές και κοινωνικές που έρχονταν συνδρομής. Αντίθετα η ένταξη της χώρας στις συντονισμένες Ευρωπαϊκές δράσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού από την αγορά εργασίας, είχαν θετικό αντίκτυπο καθώς εισέφεραν με νέους πρωτόγνωρους τρόπους υποστήριξης κοινωνικών αναγκών που ήταν ακάλυπτες μέχρι, ίσως την προηγούμενη δεκαετία. Χωρίς να επαυόνται οι σχετικές κοινωνικές ανάγκες, στο βαθμό κατά τον οποίο ιδίως η πίεση λόγω της ανεργίας διευρύνεται, πρέπει να αναγνωριστεί, ότι διαμορφώνονται μηχανισμοί που έχουν θετικές ευπτώσεις για την αντίληψη και την προς το παρόν ανεπαρκή θεραπεία των σχετικών προβλημάτων.

Η εισφορά με νέους μηχανισμούς, χρηματοδοτήσεις και τύπους συνδρομής, στα όρια του Ευρωπαϊκού πλαισίου πολιτικής, που γενικά περιγράψαμε, δημιουργεί τους όρους για ένα ενιαίο και πολυδιάστατο σύστημα κοινωνικής προστασίας, το οποίο είναι προανατολισμένο στην απασχόληση. Η δοκιμασία του συστήματος σε μεγάλες διάρκειες θα κρίνει την αποτελεσματικότητά και την επίδραση που θα μπορέσει να έχει τόσο για τις Ευρωπαϊκές κοινωνίες συνολικά, για τη χώρα μας, όσο και για τις κοινωνικές ομάδες, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο στήριξης και επανένταξης.

Η εφαρμογή με διαφορετικές ταχύτητες και συχνά με καθυστερήσεις των νέων προανατολισμών στην Ελλάδα έχει επιδράσεις και στους μηχανισμούς και τις δομές που θα φέρουν την ευθύνη για την διεκπεραίωση των σχεδίων, των προγραμμάτων και των εξειδικευμένων ενεργειών.

Η συμμετοχή σ' αυτή την διαδικασία των δημόσιων δομών και μηχανισμών παραμένει στην Ελλάδα καθοριστική. Υπό μία έννοια αυτό το δεδομένο είναι εύλογο, αν ληφθεί υπόψη η παράδοση των δημόσιων θεσμών. Οι δημόσιοι θεσμοί που για πενήντα περίπου χρόνια, ήταν ίσως μονόπλευρα φορείς και μηχανισμοί άσκησης εξουσίας, ενώ η μοναδική καθολική κοινωνική σημασία τους ήταν η τεράστια αύξηση της δημόσιας απασχόλησης. Στην σημερινή συγκυρία συμμετέχουν στον σχεδιασμό κοινωνικών δράσεων, συμβάλλοντας, ανάλογα με τους συσχετισμούς, στη διαμόρφωση

των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, προγραμματίζουν και υλοποιούν ενέργειες και δράσεις, χρηματοδοτούν, παρεμβαίνουν στη διαμόρφωση των κανόνων και ελέγχουν δράσεις που εφαρμόζονται από μη κρατικούς φορείς. Η παρέμβαση της δημόσιας πολιτικής είναι καθοριστική, απ' όσο είναι αισθητό, στην διεύρυνση των δράσεων, οι οποίες αναλαμβάνονται από μη κρατικούς φορείς, και ιδίως από μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ιδρύματα, εταιρείες και άλλες οργανώσεις. Σ' αυτό το πεδίο είναι διακριτή η απόλυτη υιορροπία με τις κατευθύνσεις και τις τάσεις που σημειώνονται στο πλαίσιο της ΕΕ.

Το περιορισμένο μέγεθος του δείγματος που χρησιμοποιήσαμε δεν επιτρέπει να εξαγάγουμε ασφαλή συμπεράσματα. Η ιδιότητα ωστόσο των ερωτώμενων, ο ρόλος και η συμμετοχή σε φορείς που πολλές φορές διαμορφώνουν ή εφαρμόζουν καθοριστικές όψεις της τρέχουσας διαχείρισης των πολιτικών για την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό δίνουν την δυνατότητα να εκτιμήσουμε ως σοβαρές και χρήσιμες τις ενδείξεις που μας παρέχουν.

Η έρευνα μας έδωσε σαφή ένδειξη, πως σύμφωνα με τους φορείς τα προβλήματα του κοινωνικού αποκλεισμού είναι ήδη σημαντικά στη χώρα και ότι οι ομάδες των αποκλεισμένων, ή όσων απειλούνται με αποκλεισμό υποστηρίζονται ανεπαρκώς. Οι φορείς στη μεγάλη τους πλειονότητα ενεργοποιούνται στους τομείς της Συμβουλευτικής και της Εμφύγχωσης, της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, της Ένταξης, της Επαγγελματικής κυρίως στην αγορά εργασίας.

Στην ίδια κατεύθυνση προβλέπουν και την ανάπτυξη των ενεργειών τους στο άμεσο μέλλον, με τη δυναμική της διεύρυνσης των δραστηριοτήτων τους.

Οι βασικές χρηματοδοτικές πηγές της δράσης των φορέων αποτελούν η ΕΕ και το Ελληνικό κράτος. Σημαντικοί πόροι βέβαια προέρχονται από χορηγίες ή εισφορές και από την αυτοχρηματοδότηση των φορέων. Η κατανομή στις ίδιες περίπου αναλογίες αναμένεται να αφορά στην επόμενη περίοδο.

Οι απασχολούμενοι στους φορείς είναι κυρίως μισθωτοί με σύμβαση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου. Σημειώνουμε ότι μεγάλο μέρος των απασχολούμενων είναι εξωτερικοί συνεργάτες, ή συνεργάτες με σύμβαση έργου. Μπορούμε να εκτιμήσουμε ότι οι δύο τελευταίες μορφές εργασιακού καθεστώτος ανταποκρίνονται βασικά στους μη κρατικούς φορείς, χωρίς να μας διαφεύγει ότι διεισδύουν και στο δημόσιο. Σε πολύ περιορισμένο βαθμό συμμετέχουν εθελοντές.

Από την άποψη των ειδικοτήτων των απασχολούμενων, οι οποίοι στελεχώνουν τους φορείς, φαίνεται πως υπάρχει πολύ μεγάλη εκπροσώπηση των κοινωνικών λειτουργών, των ψυχολόγων, των κοινωνιολόγων, των οικονομολόγων και των νομικών. Αυτό το γεγονός υπογραμμίζει ότι υπάρχει ήδη μια σημαντική αγορά για τις παραπάνω ειδικότητες, που δεν αφορά στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Αυτή η αγορά δείχνει ότι είναι σταθερή και ενισχυόμενη στην προοπτική της διεύρυνσης των δραστηριοτήτων. Είναι, όμως, εμφανές ότι η μορφή της απασχόλησης δεν μπορεί να είναι στον ίδιο βαθμό με το παρελθόν, με τον τύπο της μαθητής σχέσης.

Οι φορείς που συμμετείχαν στην έρευνα παρείχαν πολύ ενθαρρυντικές πληροφορίες για την υποδοχή του ΠΜΣ, των κατευθύνσεων ειδικεύσεως και βέβαια για τους αποφοίτους του. Είναι πρόδηλο ότι υπάρχει ανάγκη για επιστήμονες με εξειδικευμένες σπουδές, ευαισθητοποίηση και προσόντα για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων δράσεων, σχετικά με τα προβλήματα του κοινωνικού αποκλεισμού. Είναι θετική η τάση για την δυνατότητα να απασχοληθούν οι απόφοιτοι του ΠΜΣ στις δράσεις των φορέων. Χρειάζεται ωστόσο να σημειώσουμε, ότι οι υποδοχές για επιστημονικά προσόντα και εργασιακές δεξιότητες δεν κρίνονται μόνο από την υπάρχουσα ζήτηση. Ιδίως για τις νέες ειδικότητες είναι καταλυτικής σημασίας η διαμόρφωση συνθηκών για την ανάπτυξη της ζήτησης. Στο σημείο αυτό θα είναι κρίσιμο το ίδιο το ΠΜΣ να αναλάβει την οργάνωση, τον συντονισμό και τη δικτύωση των δράσεων με τις υπάρχουσες δομές, ή ακόμη να συμβάλλει στη διαμόρφωση νέων. Η εφαρμοσμένη έρευνα για τον προσδιορισμό των ομάδων-στόχων, των αντικειμένων παρέμβασης με προσανατολισμό στην καινοτομία, η γαφύρωση, ιδίως με τις ενέργειες συμβουλευτικού χαρακτήρα, έχουν τη δυναμική να διαμορφώσουν θετικό περιβάλλον και διεύρυνση των δυνατοτήτων επικοινωνίας με τις ανάγκες. Ταυτόχρονα το ΠΜΣ οφείλει να προετοιμάσει τους σπουδαστές του για ένα ευρύ φάσμα τύπων απασχόλησης και να καλλιεργήσει την κουλτούρα πολυδιάστατων μορφών συνεργασίας με τους φορείς που ασχολούνται με την καταπολέμηση το κοινωνικού αποκλεισμού και την κοινωνική υποστήριξη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Η ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΦΟΡΕΑ	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΙΔΗ ΔΡΑΣΗΣ
Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης (ΟΒΕΚ)	ΝΠΔΔ		επαγγελματική κατάρτιση, οργάνωση, παροχή, πιστοποίηση, εκπαίδευση
Δήμος Καλλιθέας + Δημοτική Επιχείρηση	Δημοτική επιχείρηση		ΚΕΚ, Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας (πρόληψη ψυχικής υγείας, ΕΠ)
Κέντρο Μέρμερας Οικογένειας και Παιδιού	ΝΠΔΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο		τμήμα διαγνωστικής και συμβουλευτικής ενηλίκων, τμήμα κοινωνικής υπηρεσίας, συμβουλευτική και ομάδες γονέων, τμήμα ειδικής αγωγής, προγράμματα επαγγ.προσανατολισμού και επαγγ.κατάρτισης
Εταιρεία Κοινωνικής Ψυχιατρικής & Ψυχικής Υγείας	ΝΠΔΔ Ιδιωτικού Τομέα		Ξεφώνος-Οικοτροφείο "Αργώ", Πολυδύναμο Κέντρο Ψυχικής Υγείας Καλλιθέας, Κέντρο Προ & Επαγγελματικής Κατάρτισης
Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού			συμβουλευτική επαγγελματικού προσανατολισμού
Ειδική Σχολή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ	Κοιν.Υπηρεσία, επαγγελματικά εργαστήρια, γυμναστική, εργοθεραπεία, μουσικοθεραπεία
Ένωση Κωφών Ελλήνων	ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ	επαγγελματική αποκατάσταση, οργάνωση προγραμμάτων ψυχαγωγίας, εισακτοποίηση
Κέντρο Εκπαιδεύσεως και Αποκαταστάσεως Τυφλών (ΚΕΑΤ)	ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ	αγωγή και σχολική εκπαίδευση, οικοτροφείο, οικονομική ενίσχυση σε τυφλούς μαθητές
Ελληνική Εταιρεία Προστασίας και Αποκατάστασης Αναπήρων Παιδιών (ΕΛΕΠΑΠ)	ΝΠΔΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο	ΑΜΕΑ	Ιατρεία, Κοινωνική Υπηρεσία, Κέντρο Ψυχοπαιδαγωγικής Έρευνας, Θεραπευτήριο, Εργαστήριο & Ειδικό Δημοτικό Νηπιαγωγείο & Δημοτικό, ΚΕΚ
Ένωση Γονέων Νοητικάς Υστερούντων Ατόμων "Στέγη Ειδικής Θεραπευτικής Αγωγής"	ΝΠΔΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο	ΑΜΕΑ	εργαστήρια επαγγελματικής κατάρτισης, προστατευόμενα εργαστήρια, θεραπευτικό εργαστήριο με ειδική παιδαγωγό, οικοτροφείο
Εθνικό Ίδρυμα Προστασίας Κωφών (ΕΙΠΚ)	ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ	ειδικό σχολείο, οικοτροφείο, ιατροπαιδαγωγικές υπηρεσίες, κοινωνική εργασία, ΚΕΚ

Κέντρο Ψυχικής Υγείας Αθηνών - Υπηρεσία Ειδικής Αγωγής - Υπηρεσία Ειδικής Παιδαγωγικής "Εταιπώθεον"	Υπάγεται σε ΝΠΙΔ	ΑΜΕΑ	Προεπαγγελματική εκπαίδευση, εργαστήριο
Μικελίνιο Κέντρο Προστασίας Παιδών	ΝΠΙΔ	ΑΜΕΑ	ιατροπαιδαγωγικό τμήμα, μονάδα ημερήσιας περίθαλψης, ειδικό νηπιαγωγείο, αναπτυξιακό κέντρο
Κέντρο Συμβουλευτικής & Εκπαίδευσης ΑΜΕΑ Δήμων Βόρειας-Καισαριανής	Δημοτική Υπηρεσία	ΑΜΕΑ	δημοσυργική απασχόληση και ψυχολογία
Εργαστήρι Ειδικής Αγωγής "Μαργαρίτα"	ΝΠΙΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο	ΑΜΕΑ	Κέντρο ημέρας-επαγγελματικής άσκησης, επαγγελματική κατάρτιση
Εστία Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής	ΝΠΙΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο	ΑΜΕΑ	επαγγελματική κατάρτιση, εργαστήριο
Όργανισμός Προστασίας και Εκπαίδευσης Παιδιών με ειδικές ανάγκες	ΝΠΙΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο	ΑΜΕΑ	εργαστήρια επαγγελματικής κατάρτισης, τμήμα φυσιοθεραπείας, λογοθεραπείας, γυμναστήριο
Πανελλήνια Ένωση Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων Παιδιών - Νοητική υστέρηση (ΠΕΓΚΑΠ-ΝΥ)	ΝΠΙΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο	ΑΜΕΑ	εργαστήρια επαγγελματικής κατάρτισης, κέντρο εκπαίδευσης και εργασίας ανασήρων, κέντρο επαγγελματικής κατάρτισης και απασχολησιοθεραπείας
"Η Αγία Φιλοθέη" Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Καθυστατημένων Ατόμων	ΝΠΙΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο	ΑΜΕΑ	κλειστή περίθαλψη, οικοτροφείο
Κέντρο Ειδικών Ατόμων "Η Χαρά"	ΝΠΙΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο	ΑΜΕΑ	κλειστή περίθαλψη, οικοτροφείο, τμήμα εργοθεραπείας - φυσιοθεραπείας, απασχόλησης
Ένωση Γονέων Νοητικά Υστερούντων		ΑΜΕΑ	Κέντρο επαγγελματικής εκπαίδευσης και εργασιοθεραπείας ΑΜΕΑ Γαλατσίου
Εταιρεία Προστασίας Ψαστικών	ΝΠΙΔ ιδιωτικού Τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα	ΑΜΕΑ	Ειδικό παιδιατρικό ιατρείο, κοινωνική υπηρεσία, τμήμα ψυχολογίας, εργαστήριο, λήσση νέων & ενηλίκων
Σύνδεσμος Προστασίας Παιδιών	ΝΠΙΔ, Φιλανθρωπικό Σωματείο	ΑΜΕΑ	ειδικό δημοτικό σχολείο, οικοτροφείο, εργαστήρια επαγγ. Κατάρτισης
Εκπαιδευτικό Έργον Ειδικής Αγωγής και Επαγγελματικής Κατάρτισης	ΝΠΙΔ	ΑΜΕΑ	ιατροπαιδαγωγικό διαγνωστικό κέντρο, βασική σχολή εκπαίδευσης, ΚΕΚ, υπηρεσία αποκατάστασης και επαγγελματικής ένταξης

Σωματείο Γονέων Κηδεμόνων και Φίλων ΑΜΕΑ "Ο Έρμης"	ΝΤΟΔ	ΑΜΕΑ	κέντρο έρευνας πληροφόρησης και επαγγελματικού προσανατολισμού, κέντρο εκπαίδευσης και λειτουργικής αυτοεξόφλησης, ΚΕΚ
Φόρος Τυφλών Ελλάδας	ΝΤΠΔ	ΑΜΕΑ	εργαστήριο βιοτεχνικής παραγωγής, σχολή τηλεφωνητών, σχολή βιζαντινής μουσικής, λέσχη
Ίδρυμα Προστασίας Χρονίων Πασχόντων	ΝΤΟΔ	ΑΜΕΑ	Κλειστή περίθαλψη, φυσικοθεραπευτήριο, εργοθεραπεία
Εύλογος Γονέων - Κηδεμόνων Νοητικά Υστερούντων Ατόμων "Οι Άγιοι Ανάγγοροι"	ΝΤΠΔ	ΑΜΕΑ	πρότυπο ειδικό οικοτροφείο
Ίδρυμα για τα Παιδιά "Η Παρθενόμνηστος"	ΝΤΠΔ	ΑΜΕΑ	παιδικός σταθμός, ειδικό δημοτικό σχολείο, ΚΕΚ, οικοτροφείο
Ίδρυμα Προστασίας Απροσάρμοστων Παιδιών "Η Θεοτόκος"	ΝΤΠΔ	ΑΜΕΑ	ιατροπαιδαγωγική υπηρεσία, κοινωνική υπηρεσία, παιδαγωγικό τμήμα, ειδικό δημοτικό σχολείο, ΣΕΚ
Κέντρο Αποκατάστασης Αναπροσάρμοστων Ατόμων "Η Δέσποινα"	ΝΤΠΔ	ΑΜΕΑ	οικοτροφείο κοριτσιών, εργαστήρια
Κέντρο Προσαρμογής Σπαστικών Παιδιών "Ο Καλός Σαμαρείτης"	ΝΤΟΔ	ΑΜΕΑ	Εδική αγωγή-κοινωνική εργασία, ιατρική παρακολούθηση
Πανελλήνιο Αναπηρικό Κίνημα Κινητικά Αναπήρων Παιδιών	ΝΤΠΔ	ΑΜΕΑ	έκτακτη οικονομική βοήθεια, βοήθεια για εξεύρεση εργασίας, πολιτιστικές δραστηριότητες, λέσχη
Σωματείο Γονέων Νοητικών Προστασίας & Επαγγελματικής Κατάρτισης Παιδιών και ΑΜΕΑ "Η Αργώ"	ΝΤΟΔ	ΑΜΕΑ	ανοιχτή περίθαλψη, τμήμα εργοθεραπείας, προ & επαγγελματικά εργαστήρια, ομάδες στήριξης γονέων, ψυχαγωγικές δραστηριότητες
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Αθηνών - Υπηρεσία Ειδικής Αγωγής - Θεραπευτική μονάδα για κινητικά παιδιά και εφήβους	Υπάγεται σε ΝΤΠΔ	ΑΜΕΑ	Ειδική θεραπευτική αγωγή
Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (Π.Ν.Α.) - Διαγνωστικό Κέντρο Δυσλεξίας - Κέντρο Αποκατάστασης Δυσλεκτικών Παιδιών και Εφήβων	Υπάγεται σε ΝΤΠΔ	ΑΜΕΑ	εξωτερικά ιατρεία
Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (Π.Ν.Α.) -	Υπάγεται σε ΝΤΠΔ	ΑΜΕΑ	εξωτερικά ιατρεία, διασυνδυαστική ψυχιατρική

Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Νέου Ηρεκλείου			
Πανελλήνια Ένωση Προστασίας Αναπήρων		ΑΜΕΑ	
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Παιδών Αθηνών "Αγ.Σοφία" - Κέντρο Εκπαίδευσης & Κοινωνικής Υποστήριξης Νέων	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ	κατάρτιση, προκατάρτιση, εργοθερία
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Παιδών Αθηνών "Αγ.Σοφία" - Κοινωνικό Πρόγραμμα Ψυχικής Υγείας & Πρόληψης ή Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ	
Πρώτη Μονάδα Ειδικής Θεραπευτικής Αγωγής	ΝΠΔΔ, Φιλανθρωπικό Ίδρυμα	ΑΜΕΑ	ημερήσια επίσκεψη, εργοθερία, οικογενειακή
Πατριωτικό Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας και Αντιλήψεως (ΠΙΚΠΑ)	ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ, Άνεργοι	ΚΕΚ, ΣΕΚ, Κέντρο Αποκατάστασης Αναπήρων Παιδών Βουλίας
Δήμος Αθηναίων - Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας & Υγείας	δημοτική υπηρεσία	ΑΜΕΑ, γυναίκες, εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	Κέντρο πληροφόρησης, ολοκλήρωση προγραμμάτων, καταγραφή αναγκών, ευαισθητοποίηση κοινότητας, συμβουλευτικός σταθμός, ξενώνας κατακοιτημένων γυναικών
Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας (ΙΚΕ)	ΝΠΔΔ (Κοινοφελής Οργανισμός Ιδιωτικής Πρωτοβουλίας)	ΑΜΕΑ, πρόσφυγες	"Χατζηπατέρειον" Κέντρο Αποκατάστασης Ελαστικών Παιδιών (ΚΑΣΠ), Πρόγραμμα Επείγρ. Αποκατάστασης Αναπήρων Νέων στην Πληροφορική (ΠΕΚΑΠ), Κέντρο Υποστηρικτικής Τεχνολογίας & Οργάνωσης (ΚΡΥΤΟΝ), Κοινωνική Υπηρεσία Προσφύγων
Ίδρυμα Ερευνών για το Παιδί "Επένος Δουζιάδης"	ΝΠΔΔ (Ιδιωτικού Τομέα)	ΑΜΕΑ, ψυχικά πάσχοντες	Ειδική διαγνωστική μονάδα [Καρία 11, 11636 Αθήνα, τηλ. 9232347]
Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας Παιδιών & Ενηλίκων: Παιδοόνομο Κέντρο Καλλιθέας	ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ, ψυχικά πάσχοντες	τμήμα ενηλίκων, ιατροπαιδαγωγικό, μονάδα ημερήσιας περίθαλψης - εργοθερία, μονάδα ημερήσιας περίθαλψης μερονεκρουόντων παιδιών, λέσχη φίλης ενηλίκων
Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (Π.Ν.Α.)	ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ, ψυχικά πάσχοντες	Νοσηλεία, Κέντρο προ & επαγγελματικής κατάρτισης, Ειδικό Δημοτικό Σχολείο, Ειδική θεραπευτική μονάδα αντιστοιχικών παιδιών, ξενώνας, προστατευόμενο σπίτι
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών "Γ.Γεννηματάς" - Τμήμα Ψυχιατρικής Εφήβων & Νέων	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	ΑΜΕΑ, ψυχικά πάσχοντες	κέντρο υποδοχής και ψυχολογικής βοήθειας, νοσοκομείο ημέρας για εφήβους

Έργον ΚΕΚ Εθνικής Εμβέλειας	Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία	Άνεργοι	Εκπαιδευτικά προγράμματα σε θέματα δευτερογενούς τομέα και υπηρεσιών
Δήμος Αθηναίων - ΚΕΚ (ΑΕ)	Δημοτική Επιχείρηση	Άνεργοι	ΚΕΚ
Διαδημοτικό ΚΕΚ Ευπείρας		Άνεργοι	
Διαδημοτικό ΚΕΚ Ηράκλειου		Άνεργοι	
Γενική Συντονιστική Επιτροπή Εργατών Ελλάδας - Ινστιτούτο Εργασίας - ΣΕΚ/ΚΕΚ	Σωματείο	Άνεργοι	
Human Capital Improvement ΑΕΓΕΚ (Ανάδειξη Ανθρώπινου Πρωταρχικού ΑΕΓΕΚ) - ΣΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Integration ΚΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Synergy ΚΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Αναπτυξιακή Εκπαιδευτική ΑΕ	Ιδιωτικός τομέας	Άνεργοι	
Διεθνής Α. Λογιστικής & Συσ. ΕΕ "Logica" ΚΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Δέλεο Αναπτυξιακή & Εκπαιδευτική ΕΠΕ (ΚΕΚ ΔΕΛΕΤΑ)	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Ευρωπαϊκή Καινοτομία ΚΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Ινστιτούτο Εκπαιδευτικών και Επαγγελματικού Προσανατολισμού ΣΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	Επαγγελματικός προσανατολισμός, πληροφόρηση, επαγγελματική εκπαίδευση & επιμόρφωση, εκπόνηση μελετών
ΚΕΚ Αθηνών Ν. Αυτοενοποιημένη ΕΠΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
ΚΕΚ Πυρκαλά	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Κέντρο Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) Πύλη	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Σύγχρονες Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες ΑΕ (Interface)	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	ΚΕΚ
Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτεξαρτησίας (ΕΕΤΑΑ) - ΚΕΚ	ΝΠΔ	Άνεργοι	
Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και	ΝΠΔ	Άνεργοι	

Ασφάλισης της Εργασίας (ΕΑΙΝΥΑΕ) - ΣΕΚ			
Νομαρχιακή Επιτροπή Ασικής Επιμόρφωσης Αντικής Αετικής - ΚΕΚ	ΝΠΙΔ	Άνεργοι	
Πανελλήνια Στοιχειοποιήσια Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΕ) - ΚΕΚ	ΝΠΙΔ	Άνεργοι	
ΚΕΚ Περιφερειακής Εμβέλειας "Ευκλείδης"		Άνεργοι	
Κέντρο Συνεχόμενης Εκπαίδευσης και Κατάρτισης		Άνεργοι	ΚΕΚ, ΣΕΚ
ΟΙ Πληροφορική - Εκπαιδευτική	Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία	Άνεργοι	ΚΕΚ
Διάλογος - ΚΕΚ	Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία	Άνεργοι	ΚΕΚ
ΚΕΚ Ολμπία	Αστική Εταιρεία	Άνεργοι	ΚΕΚ
Αγροτική Τράπεζα ΑΕ - Εκπαιδευτικό Κέντρο		Άνεργοι	
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - ΚΕΚ	ΝΠΙΔ	Άνεργοι	
Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ) ΣΕΚ		Άνεργοι	
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο - ΣΕΚ	ΝΠΙΔ	Άνεργοι	
Εθνικός Οργανισμός Πρωτοβάθμιας - ΚΕΚ		Άνεργοι	
Ελληνικό Κέντρο Παραγωγικότητας (ΕΛΚΕΠΑ) - ΚΕΚ		Άνεργοι	
Εναρτικό Πνευματικό Κέντρο Αγ. Γεωργίου Κοροδαλάς - ΣΕΚ		Άνεργοι	
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - ΚΕΚ & ΣΕΚ	ΝΠΙΔ	Άνεργοι	
ΤΕΙ Πειραιά - ΚΕΚ Συνεχόμενης Εκπαίδευσης	ΝΠΙΔ	Άνεργοι	
Δημοτικό ΚΕΚ Χολαργού		Άνεργοι	
ΒΣΑ ΣΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Δίδακ ΣΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	
Εκροσίη ΑΕ Επαγγελματικής Κατάρτισης και έρευνας - ΚΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Άνεργοι	

Ιτες ΑΕ - Κέντρο Αποκής Συνεργόμενης ΕΚ Πληροφορικής	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
Master ΚΕΚ ΑΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΑΚΤΕΘΝ ΚΕΚ ΕΠΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
Γιώργος Χαλινότας ΚΕΚ ΕΠΕ (Απασα ΚΕΚ)	Ιδιωτικός τομέας	Ανεργοί	
ΕΜΙ Εκπαιδευτική ΕΠΕ - ΚΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
Επιστημονικό και Εμπροσθοποικό Κέντρο Χημικών Μηχανικών ΑΕ - ΣΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
Ευρωπαϊκή Προσπική ΣΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΚΕΚ Αφώνοποδίου ΑΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΚΕΚ Ανάπτυξη ΑΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΚΕΚ Διεθνής Εκπαίδευση Ρούσας ΕΠΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΚΕΚ ΕΛ.ΚΕ.Δ.Ε. ΕΠΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΚΕΚ Μανόλα ΑΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΚΕΚ ΜΙΤ ΑΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΚΕΚ Ναυπηγικών Σκαφών ΕΠΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΚΕΚ Τεχνική Εκπαίδευση	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
Λίκων ΕΠΕ ΣΕΚ	Ιδιωτικός τομέας	Ανεργοί	
Μέντορ Εκπαιδευτική ΑΕ ΚΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
Νεώριον - Κέντρο Αναψης Συνεργόμενης ΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
Πρόδος 21 - Επαγγελματική Κατάρτιση ΚΕΚ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΣΕΚ Ζ Griffe - Βαρύλε ΕΠΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
ΣΕΚ ΙΜΕ & Ε ΑΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	
Τεχνική Εκπαιδευτική ΚΕΚ ΕΠΕ	Ιδιωτικός Τομέας	Ανεργοί	Επιδοτούμενα εκπαιδευτικά προγράμματα
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών		Ανεργοί	
Ελληνική Εταιρεία Διοικήσεως Επιχειρήσεων ΣΕΚ		Ανεργοί	
Ελληνικό ΚΕΚ Αναπτυξιακών Εταιριών Αυτοδιδάκτας (ΕΚΕΚΑ)		Ανεργοί	

Τόπος Προαγωγής Δημοσιογραφίας Αθ. Β. Μπότση - ΚΕΚ		Άνεργοι	
Νομαρχιακή Επιτροπή Ασικής Επιμόρφωσης Πατραύ - ΚΕΚ	ΝΠΙΔ	Άνεργοι	
Επιτεχνικός Σχολή - ΚΕΚ	ΝΠΙΔ	Άνεργοι	
Αστικές Περιβαλλοντικές Αναπλάσεις ΚΕΚ (ΑΣΠΑ ΚΕΚ)		Άνεργοι	
Αστική Εταιρεία Εκπαίδευσης και Κατάρτισης "Ανάλοσις" - ΚΕΚ		Άνεργοι	
ΓΣΕΒΕΕ - ΚΕΚ		Άνεργοι	
Διαπαραρησιακός Σύνδεσμος - ΚΕΚ ΙΒΕΠΕ		Άνεργοι	
ΔΙΟΝ - ΕΠΕΚΑ/ΚΕΚ		Άνεργοι	
Εθνική Στοιμοσχολή Ελληνικού Εμπορίου - Κέντρο Ανάπτυξης Ελληνικού Εμπορίου - ΚΕΚ		Άνεργοι	
Εθνικό Κέντρο Πολιτιστικών και Επαγγελματικών Εφαρμογών ΕΟΜΜΕΧ ΣΕΚ		Άνεργοι	
Εταιρεία Ανάπτυξης και Προόδου (ΕΤΑΠ) - ΚΕΚ		Άνεργοι	
Εταιρεία Έρευνας και Επικοινωνίας - ΚΕΚ		Άνεργοι	
Τόπος για το Παιδί "Η Παρμακώριος" - ΚΕΚ		Άνεργοι	
ΚΕΚ "Άκρον"		Άνεργοι	
ΚΕΚ "Η Μέρμηρα"		Άνεργοι	
ΚΕΚ Z-Invest		Άνεργοι	
ΚΕΚ Άποψη		Άνεργοι	
ΚΕΚ ΕΒΕ-Διπλωμάτιου Σχολής		Άνεργοι	
ΚΕΚ Εξοπλισμών και Συσκευασίας		Άνεργοι	
ΚΕΚ Ισών		Άνεργοι	
ΚΕΚ Κλωστοϋφαντουργίας Πλατικής και Έτοιμου Ενδύματος		Άνεργοι	
ΚΕΚ Μηχανολόγων-Ηλεκτρολόγων		Άνεργοι	
ΚΕΚ Οφέλι Εταιριών Ελληνικής Βιομηχανίας Οπλών (ΚΕΚ ΕΒΟ)		Άνεργοι	
Κέντρο Βρεφών "Η Μητέρα" - ΚΕΚ		Άνεργοι	
Κέντρο Ενημέρωσης και Εκμεύρωσης "Δήμητρα"		Άνεργοι	
Κέντρο Ερευνητικής και Τεχνολογικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΤΕΚ) - ΚΕΚ		Άνεργοι	
Κέντρο Νέων Επισκευών και Υπεστήριξης Γεωακτών Αυτικής Αθήνας - ΣΕΚ		Άνεργοι	
Κλαδικό ΚΕΚ Επισκευαστών Αυτοκινήτων Μηχανημάτων & Εξοπλισμού		Άνεργοι	
Μέτρον ΚΕΚ		Άνεργοι	
Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ανατολικής		Άνεργοι	

Αττικής - Διεύθυνση Πολιτισμού και Επιμόρφωσης - ΚΕΚ			
Νομαρχιακό ΚΕΚ Αθηνών		Ανέργοι	
Περιφερειακό ΚΕΚ		Ανέργοι	
Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών			
Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών - ΚΕΚ		Ανέργοι	
Διάνη - Κέντρο Πληροφόρησης & Υποστήριξης Γυναικών σε Θέματα Απασχόλησης των Δήμων Ζωγράφου-Καισαριανής		Ανέργοι, γυναίκες	πληροφόρηση & υποστήριξη
Πάντειο Πανεπιστήμιο	ΝΠΔΔ	Ανέργοι, νέοι	ΚΕΚ, Πιλοτικό Πρόγραμμα Κοινωνικής Παρέμβασης (με το ΕΠΝ), Γραφείο Διεσέυσης (Συμβουλευτικό Τμήμα)
Οργανισμός Αντισυγκρότησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)	ΝΠΔΔ	Ανέργοι, νέοι, ΑΜΕΑ	Πρότυπο Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού, επιδόματα, συμβουλευτική, σχολές μαθητείας, ΚΕΚ, Τραφείο Εργασίας
Γενική Γραμματεία Λοιπής Επιμόρφωσης	Δημόσιο	Ανέργοι, καλιννοστούντες, ισογύνοι, φυλακισμένοι, αποφυλακισμένοι, ανήλικοι, παραβάτες, τσιπτικές	ΚΕΚ, εκδόσεις, ενημέρωση κλπ.
Εταιρεία Προστασίας Ανήλικων		Ανήλικοι Παραβάτες	ανώτερη προστασία
Υπουργείο Προεδρίας - Γενική Γραμματεία Ισότητας - Γραφείο Υποδοχής Κακοποιημένων Γυναικών	Δημόσιο	Γυναίκες	Συμβουλευτική, ψυχολογική υποστήριξη, νομική συμπαράσταση
Ένωση Γυναικών Ελλάδας - Γραφείο Δραστηριοποίησης και Πληροφόρησης		γυναίκες	πληροφόρηση
Υπουργείο Προεδρίας - Γενική Γραμματεία Ισότητας	Δημόσιο	γυναίκες	
Δήμος Αχαρνών - Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης	Δημοτική Επιχείρηση	γυναίκες	δίκτυο ΚΙΝ
Δήμος Υδρας - Γραφείο Ισότητας & Προσανατολισμού	Δημοτική Υπηρεσία	γυναίκες	δίκτυο ΚΙΝ
ΚΕΝ Ελλάδος	ΝΠΔΔ εθελοντική, κοινωνικής μη κερδοσκοπική γυναικεία οργάνωση	Γυναίκες	Γυναίκες & Περιβάλλον, Υγεία, Ισότητα των φύλων, Εργασία, Κέντρο Κατάρτισης & Εκπαίδευσης της Γυναίκας, Κοινωνική Συμβουλευτική Υπηρεσία, Δουλειαστήρια Δημιουργικών Γνώσεων, Εορταστές κοινωνικές ομάδες, εθελοντισμός
Κέντρο Έρευνας Γυναικείων Θεμάτων		γυναίκες	δίκτυο ΚΙΝ
Αντιδόση - Γραφείο Στήριξης Γυναικών Παραβατών του	Ιδιωτικός Τομέας	γυναίκες παραβάτες	πληροφόρηση & υποστήριξη

Νόμος			
Σμίλα - Κέντρο Νέων Ευκαιριών και Υποστήριξης Γυναίκων Δυτικής Αθήνας	Διαδημοτική Επαξίωση	γυναίκες, άνεργοι	πληροφόρηση, συμβουλευτική, ΕΚ, μελέτες
Δίκτυο Γραφείων Ισότητας, Προσανατολισμού και Τεκμηρίωσης Γυναικείων Θεμάτων "ΚΙΝ" με τηλεματικά δίκτυο ενημέρωσης		γυναίκες, άνεργοι	πληροφόρηση, κατάρτιση
Κέντρο Έρευνας για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)		γυναίκες, άνεργοι	Μονάδα πληροφόρησης γυναικών για θέματα επασχόλησης & ΕΚ
Παναθηναϊκή - Κέντρο Επιμόρφωσης και Πληροφόρησης Γυναικών		γυναίκες, άνεργοι	πληροφόρηση & υποστήριξη
Εταιρεία Προστασίας Αποφυλακισμένων Αθηνών		Ενήλικες παραβάτες	προγράμματα βοήθειας
Αιγινήτεια Νοσοκομείο Αθήνας - Ψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ - Ειδικό εξωτερικό ιατρείο	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Εξαρτημένοι	
Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Διεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής	Δημόσιο	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	ενημέρωση, πρόληψη για τα ναρκωτικά
Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας - Κεντρικό Συμβούλιο Καταπολέμησης Ναρκοτικών (ΚΕΣΥΚΑΝΑ)	Δημόσιο	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	Πρόληψη, ενημέρωση, εκπαίδευση για τα ναρκωτικά
Ελληνική Έσχαρεια Ενόπτιο στην εξάρτηση - 4Ε	Σωματείο	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	ενημέρωση, συμβουλευτική, πρόληψη
Ελληνικός Εφοδός Εταυρός	ΝΠΔΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	ενημέρωση και πρόληψη
Ψυχιατρικά Νοσοκομεία Αττικής (ΨΝΑ) - Μονάδα Απεξάρτησης Τοξικομανών- Αλκοολικών (18 ΑΝΩ)	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	συμβουλευτικός σταθμός, σωματική & ψυχική απεξάρτηση, κοινωνικοποίηση
Εθνικά Συμβούλια κατά των Ναρκοτικών		Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	ενημέρωση, έκδοση βιβλίων
Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας - Τμήμα Καταπολέμησης Αλκοολισμού και Τοξικομανίας	Δημόσιο	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	ενημέρωση για τα ναρκωτικά
Δήμος Ηρακλείου - Κέντρο Ενημέρωσης και Έρευνας για της εξάρτησης	Δημοτική Υπηρεσία	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	ενημέρωση, συμβουλευτική, πρόληψη
Δήμος Νίκαιας -	Δημοτική	Εξαρτημένοι	ενημέρωση και πρόληψη

Κέντρο πρόληψης της εξάρτησης	Υπηρεσία	απεξαρτημένοι	
Δήμος Καλλιθέας - "Θησέας" πρόγραμμα αντιμετώπισης της εξάρτησης	Σωματείο	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	ενημέρωση, συμβουλευτική, πρόληψη
Ναρκομενείς Ανώνυμοι	Εύλογος	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	ομάδες υποστήριξης
Νομαρχία Πειραιά - Κέντρο Πρόληψης και Ενημέρωσης κατά των Ναρκωτικών "Οδυσσεύς"	Οργανισμός μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	ενημέρωση και πρόληψη
Σύνδεσμος Αποκατάστασης Τελευκωμένων	Εύλογος	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	αποκατάσταση, συμβουλευτική, κοινων. επανένταξη
Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής (ΕΠΨΥ)	ΝΠΙΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	πρόληψη
Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ)	ΝΠΙΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	πρόληψη, θεραπευτικές κοινότητες, ενημέρωση, κέντρο πολλαπλής παρέμβασης, προγράμματα οικογένειας
Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ)	ΝΠΙΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	απεξάρτηση & πρόληψη
Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ) - Πρόγραμμα "Διάβαση"	Υπάγεται σε ΝΠΙΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	θεραπευτική κοινότητα ενηλίκων
Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ) - Πρόγραμμα "Νόστος"	Υπάγεται σε ΝΠΙΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	θεραπευτική κοινότητα
Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ) - Πρόγραμμα "Παρέμβαση"	Υπάγεται σε ΝΠΙΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	θεραπευτική κοινότητα
Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ) - Πρόγραμμα "Εστρέφ"	Υπάγεται σε ΝΠΙΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	θεραπευτική κοινότητα εφήβων
Κέντρο Συμπράτασης Πρόνοιας "Αποστόλου Παύλου" "Η Ελπίδα"		Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	
Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής Αθηνών - Πρόγραμμα "Εξέλιξη"	Υπάγεται σε ΝΠΙΔ	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	συμβουλευτικός σταθμός, κέντρο ημέρας, κοινων. επανένταξη, οικογένεια, π.η. βοήθεια
Πανελλήνιος Αντικαρκινικός Αγώνας		Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	κοινωνική δραστηριότητα για ενημέρωση, πληροφόρηση, πρόληψη

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Γονέων και Κηδεμόνων για την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και την Πόταξη του Εγκλήματος		Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι	
Υπουργείο Δικαιοσύνης	Δημόσιο	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι, ανήλικοι παραβάτες, ψυχικά πάσχοντες φυλακισμένοι	Κέντρο ενημέρωσης για τα ναρκωτικά, Υπηρεσία Επιμελητών Δικαστηρίων Αντρίλων Αθηνών, Ψυχιατρείο Κρατούμενων Κορυδαλλού
Δήμος Υμηττού - Κεντρικό Εργαστήριο Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Δημοτική Επιχείρηση	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι, ψυχοκοινωνικά προβλήματα	συμβουλευτική, ψυχολογική υποστήριξη
Δήμος Ζωγράφου - Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογενειών	Δημοτική Υπηρεσία	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι, ψυχοκοινωνικά προβλήματα	ενημέρωση και πρόληψη, συμβουλευτική κλπ.
Δήμος Ανω Λιοσίων - Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης	Δημοτική Επιχείρηση	Εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι, ψυχοκοινωνικά προβλήματα, άνεργοι, γυναίκες	ενημέρωση, συμβουλευτική, πρόληψη, Κέντρο Επαγγελματικής Πληροφόρησης, Δίκτυο ΚΕΝ
Ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης Βασανιστηρίων	ΝΠΔΔ Ιδιωτικού Τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα	Θύματα βασανιστηρίων	Ιατρική & ψυχολογική βοήθεια θυμάτων, ευαισθητοποίηση κοινού για τα ανθρ. δικαιώματα, συνέδρια, σεμινάρια, συνεργασία με σπλόγγους και ΜΚΟ προστασίας ανθρ. δικαιωμάτων
Εθνικό Τελευταίο Νεότητας	ΝΠΔΔ	Νέοι	ΚΕΚ, εστίες, συμμετοχή στα πρόγραμμα κοινωνικής παρέμβασης (Πάντειο)
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Φιλοσοφική Σχολή - Συμβουλευτικός Σταθμός Φοιτητών	ΝΠΔΔ	Νέοι	Συμβουλευτική, κοινωνική εργασία, ομάδες φοιτητών
Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας Παιδιού & Εφήβου (ΕΨΥΠΕ)	ΝΠΔΔ Ιδιωτικού Τομέα	Νέοι	Συμβουλευτικός Σταθμός για εφήβους, ξενώνας διαδημοτικό κέντρο "Η Θέτις"
Πρόγραμμα Κοινωνικής Παρέμβασης (Πάντειο-ΕΙΝ)	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ/ΕΠΕΑΕΚ	νέοι	ενημέρωση, πληροφόρηση
Πανεπιστήμιο Περπιδίας	ΝΠΔΔ	Νέοι	ΚΕΚ, Συμβουλευτικός σταθμός
Δήμος Αθηναίων - Οργανισμός Νεολαίας και Αθλίστης	Δημοτική υπηρεσία	Νέοι	ατομική συμβουλευτική, ομάδες, γονείς, εκπαιδευτικοί, ενημέρωση κλπ.
Πολυδύναμο Κέντρο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ/ΕΠΕΑΕΚ	νέοι	ενημέρωση, πληροφόρηση

Φ.Ε.Α. (ΕΙΝ-Πένταμο)			
Σύλλογος Μαρώνης Αηλιάκων - Στέγη Αηλιάκων	ΝΠΙΔ	Νέοι παραβάτες (αγόρια 14-21)	δημοτική σίτιση, κοινωνική υπηρεσία (ιδρυματική προστασία)
Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής "Δρομοκαΐτειο"	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες	Νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία, ξενώνες, μονάδα αποκατάστασης, κέντρα προεπαγγελματικής κατάρτισης, θεραπευτικές συναρπαστικές μονάδες, μετανοσοκομειακή φροντίδα ψυχικά ασθενών "Ναυτική", προστατευόμενα διαμερίσματα
Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (ΨΝΑ)	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες	Νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία, ξενώνες, μονάδα αποκατάστασης, κέντρα προεπαγγελματικής κατάρτισης, αγρόικη συνεταξιακή μονάδα, κέντρο συγκοινωνιακής θεραπείας, προστατευόμενα διαμερίσματα
Αιγινήτειο Νοσοκομείο Αθηνών - Ψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες άνω των 18 ετών	Νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία, εφημερία, διασυνδεδετική ψυχιατρική, κέντρο επαγγελματικής προεργασίας, ξενώνες, νυχτοκοινωνικό κέντρο
Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών "Κορυθαλέναιο- Μπαζακίου" (ΒΕΣ)	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες από 16 ετών	Εξωτερικά ιατρεία (συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, ψυχοθεραπείες), διασυνδεδετική ψυχιατρική, εφημερία
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο "Ασκληπείο Βούλας"	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες από 16 ετών	Εξωτερικά ιατρεία, διασυνδεδετική ψυχιατρική, εφημερία
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών "Σωτηρία"	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες από 16 ετών	Νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία (συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, ψυχοθεραπείες), διασυνδεδετική ψυχιατρική, εφημερία
Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Νέας Ιωνίας "Η Αγία Ολγα"	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες από 18 ετών	Εξωτερικά ιατρεία (συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, ψυχοθεραπείες), διασυνδεδετική ψυχιατρική, εφημερία
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών "Ο Ευαγγελισμός"	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες από 18 ετών	Νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία, διασυνδεδετική ψυχιατρική, εφημερία, ιατρείο χρόνιων αρρώστων
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αττικής "Σισμανόγλειο"	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες από 18 ετών	Ενδονοσοκομειακή νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία, διασυνδεδετική ψυχιατρική, γενική εφημερία, πρόγραμμα νυχτοκοινωνικής αποκατάστασης
Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας "Θριάσιο"	ΝΠΙΔΔ	Νοσοκομείο: διαγνωστικές κατηγορίες από 18 ετών	Νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία (συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, ψυχοθεραπείες), διασυνδεδετική ψυχιατρική, εφημερία

Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών "Γ.Γεννηματάς"	ΝΠΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες από 18 ετών	Νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία, διασυνδυαστική ψυχιατρική, εφημερία, νοσοκομείο ημέρας
Γενικό Νοσοκομείο Παίδων Παντελής	ΝΠΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες από 3-14 ετών	Εξωτερικά ιατρεία (συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, ψυχοθεραπείες)
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά "Τζάνια"	ΝΠΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες μέχρι 14 ετών	Παιδονευρολογικό τμήμα, εξωτερικά ιατρεία (συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, ψυχοθεραπείες), Κέντρο Υγείας Δραστησιών-Κερατοπίων
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Παίδων Αθηνών "Αγ.Σοφία"	ΝΠΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες μέχρι 16 ετών	Ενδονοσοκομειακή νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία, συμβουλευτική, ψυχοθεραπεία, εφημερία
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας-Πειραιά "Άγιος Παντελεήμων"	ΝΠΔΔ	Νοσοκομείο: όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες αλην εξαρτήσεων από 18 ετών	Νοσηλεία, εξωτερικά ιατρεία (συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, ψυχοθεραπείες), διασυνδυαστική ψυχιατρική, εφημερία
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Αθηνών	ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες	συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, ψυχοθεραπείες
Κέντρο Κοινωνικής Ψυχικής Υγείας Θύρενα-Καισαριανής	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες	ανοιχτή ψυχοκοινωνική φροντίδα ενηλίκων, ιατρεία ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων, ψυχοκοινωνική απεξάρτηση
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Αθηνών - Παρόρμημα Αιγάλεω	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες	συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, ψυχοθεραπείες, λογοθεραπείες
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών "Ο Ευαγγελισμός" - Κοινωνικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παγκρατίου	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες	Συμβουλευτική, διαγνωστική, ψυχομετρία, κλινική παρακολούθηση, κοινωνική εργασία
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Πειραιά	ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες - όλες οι ηλικίες	υπηρεσία κοινωνικής ψυχιατρικής ενηλίκων, ιατροπαιδαγωγική υπηρεσία, μονάδα ημερήσιας περίθαλψης & εργαστήριο απασχ. Εκπαίδευσης
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών "Γ.Γεννηματάς" - Κέντρο Ψυχικής Υγείας Χαλανδρίου	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες - όλες οι ηλικίες	ιατρεία ψυχιατρικής & παιδονευρολογικής κοινωνικής δραστηριότητας
Παιδονευρολογικό Νοσοκομείο Αττικής (Π.Ν.Α.) - Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Νέας Σμύρνης	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες από 3-17 ετών	Εξωτερικά ιατρεία, διασυνδυαστική ψυχιατρική, κέντρο ημέρας παιδιών

Τόρμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΚΚΑ) - Κέντρο Παιδονευρικής Υγείας		Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες μέχρι 18 ετών	Διαγνωστική, συμβουλευτική, ψυχοθεραπείες, ψυχομετρία, ειδικές θεραπείες (ως 13 ετών)
Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (ΨΝΑ) - Κέντρο Ψυχικής Υγείας Περιστερίου	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες πλην εξαρτήσεων	ιατρική ψυχιατρικής & παιδονευρικής κέντρο ημέρας
Ινστιτούτο Έρευνας και Συμπεριφορές	Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες πλην εξαρτήσεων & οξέων ψυχωτικών διαταραχών	ψυχοθεραπείες, έρευνα, διαλέξεις, σεμινάρια
Κέντρο Ψυχικής Υγείας	ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες, αλλοδαποί	συμβουλευτική, διαγνωστική, ψυχοθεραπείες, υποστηρικτική
Παιδονευιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (Π.Ν.Α.) - Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο περισχής Ν.Τυμικού	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Όλες οι διαγνωστικές κατηγορίες, αυτισμός μέχρι 17 ετών	εξωτερικοί κατρείες, διασυνδετική ψυχιατρική, ειδική θεραπευτική μονάδα αυτιστικών παιδιών
Κέντρο Συμπόστασης Παλιννοστούντων Μεταναστών	ΝΠΔΔ	Παλιννοστούντες Έλληνες από τη Δ.Ευρώπη	κοινωνική εργασία, εξερεύνη εργασία, νομική βοήθεια
Κέντρο Πληροφόρησης και Υποστήριξης Παλιννοστούντων (ΚΕΠΥΠ)		παλιννοστούντες, άνεργοι	
Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (Δ.Ο.Μ. - I.O.M.)	ΝΠΔΔ	Πρόσφυγες	ιατρικές εξετάσεις, μαθήματα γλώσσας
Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες	Σωματείο μη κερδοσκοπικό	Πρόσφυγες	υπεροφάρμακευτική περίθαλψη, ψυχολογική και κοινωνική βοήθεια, εκμάθηση γλώσσας, επαγγελματική κατάρτιση & επιμόρφωση, νομική βοήθεια
Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών - Υπηρεσία Αρμενισίας Προσφύγων	Διεθνής Οργανισμός	Πρόσφυγες	νομική προστασία, υλικές και άλλες παροχές
Διεθνής Καθολική Υπηρεσία Μεταναστεύσεων	ΝΠΔΔ	Πρόσφυγες	μέριμνα, ενέργειες για αποκατάσταση
Τόρμα Μεταγκατοίκων για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΙΜΔΑ)	μη κυβερνητική οργάνωση	Πρόσφυγες, μετανάστες, ανθρωπότητα δικαιώματα	συνέδρια, εκδόσεις κλπ.
Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία - Κλάδος Ελλάδας	ΝΠΔΔ	Σε όλα τα άτομα χωρίς ιδιαίτερα κριτήρια	Βοήθεια στους πολιτικούς πρόσφυγες του Κέντρου Προσφύγων Λαυρίου, παροχή κοινωνικών υπηρεσιών διακρατικού χαρακτήρα

Κέντρο Πληροφόρησης και υποστήριξης Τσιγγάνων (ΚΕΠΥΤ)	τοπία	τοπία	πληροφόρηση
Σέλλος Συνεργασία Φυλάκισμένων "Ο Ονήσιος"	ΝΠΔ	Φυλάκισμένοι	οικονομική ενίσχυση, προαφορά σε είδος, ψυχολογικές & επιμορφωτικές εκδηλώσεις
Διεθνής Αμνηστία	Εθελοντική Οργάνωση	Φυλάκισμένοι, μετανάστες, πρόσφυγες κλπ.	ενημέρωση, παρέμβαση
Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας (ΕΠΨΥ)	ΝΠΔ Δημοσίου Τομέα	Ψυχικά πάσχοντες	Ψυχική Υγείνη: έρευνα (και διεθνής - συνεργαζόμενο κέντρο ΠΟΥ), σχεδιασμός & ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ανάπτυξη προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης (Κέντρο Επαγγελματικής Προεργασίας, Πρόγραμμα Προκατάστασης, Εργαστήριο Επαγγελματικής Εκ
Ελληνικό κέντρο για την ψυχική υγεία και θεραπεία του παιδιού και της οικογένειας "Το περιβάλλον"	ΝΠΔ, Σωματείο μη κερδοσκοπικό	Ψυχικά πάσχοντες	2 ειδικές τάξεις, θεραπευτικές υπηρεσίες συμβουλευτική με γονείς, διαγνωστικές εξετάσεις παιδιών
Ανοικτό Ψυχοθεραπευτικό Κέντρο - Ινστιτούτο Ομαδικής Ανάλυσης Ασθενών	ΝΠΔ Ιδιωτικού Τομέα	Ψυχικά πάσχοντες	Συμβουλευτική, διαγνωστική, κλινική παρακολούθηση, αξιολόγηση, ψυχοθεραπεία, ψυχοθεραπευτικές κοινότητες, κοινωνικοθεραπεία
Ελληνική Εταιρεία Ομαδικής Ανάλυσης & Ψυχοθεραπείας	ΝΠΔ Ιδιωτικού Τομέα	Ψυχικά πάσχοντες	Ψυχοθεραπεία, θεραπευτική κοινότητα "Κινέζα", κοινωνικοψυχοθεραπευτικές δραστηριότητες, πρόγραμμα ημερήσιας φροντίδας
Αντιψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθηνών - Ψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ - Νοσοκομείο Ημέρας	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Ψυχικά πάσχοντες	ομαδικές κοινωνικοθεραπευτικές & ψυχοθεραπευτικές δραστηριότητες
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Αθηνών - Μονάδα Ημερήσιας Περίθαλψης	Υπάγεται σε ΝΠΔ	Ψυχικά πάσχοντες	ομαδικές κοινωνικοθεραπευτικές και ψυχοθεραπευτικές δραστηριότητες
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Αθηνών - Ξενοίκιο	Υπάγεται σε ΝΠΔ	Ψυχικά πάσχοντες	Παραμονή σε ξενοίκιο
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Αθηνών - Παρόρτση Αιγιάλεω - Ξενοίκιο	Υπάγεται σε ΝΠΔ	Ψυχικά πάσχοντες	Μονάδα προστατευόμενων κατοικιών
Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (Π.Ν.Α.) - Ξενοίκιο για εφήβους Νέας Παλλήνης	Υπάγεται σε ΝΠΔΔ	Ψυχικά πάσχοντες	Παραμονή σε ξενοίκιο
Κέντρο Κοινωνικής Περίθαλψης - Διαδημοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας των Δήμων Αθήνας	ΝΠΔ Ιδιωτικού Τομέα	Ψυχικά πάσχοντες, εξαρτημένοι, ΑΜΕΑ, νέοι	Διαγνωστική, συμβουλευτική, ψυχοθεραπείες (ως 17 ετών), Συμβουλευτικός σταθμός για γρήγορες & οικογένειες, πρόληψη ενάντια στις εξαρτήσεις, απανταίχτη ΑΜΕΑ, σχολεία

Αργυρούπολης, Γλυφάδας, Ελληνικού			
Ελληνικό Κέντρο Διαπολιτισμικής Ψυχιατρικής και Περίθαλψης	ΝΠΔ	Ψυχικά πλάχοντες κοινωνικά αποκλεισμένοι	Κέντρα Ψυχοκοινωνικής υποστήριξης: Βότανικού, Ζεφυρίου
Δήμος Αγ.Περσέως - Κοινωνική Υπηρεσία	Δημοτική Υπηρεσία	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα	πληροφόρηση, συμβουλευτική, πρόνοια
Δήμος Ηλιούπολης - Κοινωνικό Εργαστήριο Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Δημοτική Υπηρεσία	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα	συμβουλευτική, διαγνωστική, πρόληψη κλπ.
Κέντρο Σπουδών Γονέων & Ψυχικής Υγείας Νεότητας	Σωματείο	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα	συμβουλευτική, εργαστήρια, γυμναστική
Δήμος Αγ.Αναργύρων - Κοινωνικό Εργαστήριο Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Δημοτική Υπηρεσία	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα	διαγνωστική, συμβουλευτική, κοινωνική παρέμβαση σε σχολεία
Δήμος Ελληνικού - Κεντρική Κοινωνική Υπηρεσία	Δημοτική Υπηρεσία	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα	συμβουλευτική, διαγνωστική, πρόληψη κλπ.
Δήμος Κηφισιάς - Κέντρο Κοινωνικής Πολιτικής	Δημοτική Υπηρεσία	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα	συμβουλευτική, διαγνωστική, πρόληψη κλπ.
Δήμος Ν.Ιωνίας - Κοινωνική Υπηρεσία	Δημοτική Υπηρεσία	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα	συμβουλευτική, πρόληψη, κοινωνική υποστήριξη
Δήμος Καραϊσκάκη - Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας και Προληπτικής Ψυχιατρικής	ΝΠΔ Ιδιωτικού Τομέα	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα	συμβουλευτική, διαγνωστική, πρόληψη κλπ.
Συνεταιρισμός Δραστηριοτήτων Ψυχικής Υγείας "Αντεμπνός"		Ψυχοκοινωνικά προβλήματα	Κέντρα Πληροφόρησης & ΕΠ για ΑΜΕΑ και άτομα με ψυχικά προβλήματα
Κέντρο Ψυχοκοινωνικής Μέριμνας - Συμβουλευτικός Εταθμός	Δημοτική Επιχείρηση	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα από 2,5-18 ετών	Ψυχολογικό κέντρο: συμβουλευτική, λογοθεραπεία, ομάδες γονέων, αγωγή κοινοτήτων
Δήμος Κορυδαλλού - Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης	Δημοτική Υπηρεσία	Ψυχοκοινωνικά προβλήματα ΑΜΕΑ	συμβουλευτική, διαγνωστική, πρόληψη κλπ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Πίνακας II.1. Φύλο ερωτώμενου

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Έγκυρες	Ανδρας	13	31,0	31,0	31,0
	Γυναίκα	29	69,0	69,0	100,0
Σύνολο		42	100,0	100,0	

Πίνακας II.2. Ηλικία ερωτώμενου

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Έγκυρες	18-24	1	2,4	2,4	2,4
	25-35	17	40,5	40,5	42,9
	36-45	13	31,0	31,0	73,8
	46-64	11	26,2	26,2	100,0
	Σύνολο	42	100,0	100,0	

Πίνακας II.3. Οικογενειακή κατάσταση

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Έγκυρες	Εγγαμος	24	57,1	57,1	57,1
	Άγαμος	16	38,1	38,1	95,2
	Άλλο	2	4,8	4,8	100,0
	Σύνολο	42	100,0	100,0	

Πίνακας II.4. Μόρφωση ερωτώμενου

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Έγκυρες	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1	2,4	2,4	2,4
	Ανώτερη εκπαίδευση	10	23,8	23,8	26,2
	Ανώτατη εκπαίδευση	14	33,3	33,3	59,5
	Μεταπτυχιακό	14	33,3	33,3	92,9
	Διδακτορικό	3	7,1	7,1	100,0
	Σύνολο	42	100,0	100,0	

Πίνακας Π.5. Επαγγελματική θέση ερωτώμενου

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Εγκυρες				
Εργοδότης (ιδιοκτήτης, μέτοχος ή εταίρος)	3	7,1	7,1	7,1
Πρόεδρος/Αντιπρόεδρος	3	7,1	7,1	14,3
Διευθυντικό στέλεχος	12	28,6	28,6	42,9
Υπάλληλος	23	54,8	54,8	97,6
Βοηθός μη αμειβόμενος	1	2,4	2,4	100,0
Σύνολο	42	100,0	100,0	

Πίνακας Π.6. Έτη εργασίας

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Εγκυρες				
0-5 έτη	19	45,2	45,2	45,2
5-10 έτη	10	23,8	23,8	69,0
10-15 έτη	8	19,0	19,0	88,1
άνω των 15 ετών	5	11,9	11,9	100,0
Σύνολο	42	100,0	100,0	

Πίνακας Π.7. Πιστεύετε ότι υπάρχει κοινωνικός αποκλεισμός στις σύγχρονες κοινωνίες;

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Εγκυρες				
Ναι	41	97,6	97,6	97,6
Δεν ξέρω				
Δεν Απαντώ	1	2,4	2,4	100,0
Σύνολο	42	100,0	100,0	

Πίνακας Π.8. Κατά τη γνώμη σας, αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού;

	Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Εγκυρες				
Ναι	41	97,6	97,6	97,6
Όχι	1	2,4	2,4	100,0
Σύνολο	42	100,0	100,0	

Πίνακας Π.9. Σημασία επιστημονικών προσεγγίσεων στην "κοινωνικό αποκλεισμό"

	Οικονομική	Νομική	Εργοληματολογία	Κοινωνιολογία	Ψυχολογία	Άλλες
N	42	40	37	41	42	7
Αριθμ.						
Μέσος	1,5714	2,2250	2,3514	1,5854	1,5476	1,2857
Διάμεσος	1,0000	2,0000	2,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Εκφρα- τούσα	1,00	1,00	1,00(α)	1,00	1,00	1,00

α. Υπάρχουν περισσότερες ειδικευτούσες. Αυτή είναι η μικρότερη.

Πίνακας Π.10α. Πόσο σημαντική είναι, κατά την γνώμη σας, η οικονομική προσέγγιση στον κοινωνικό αποκλεισμό;

	Έγκυρες			Σύνολο
	Πολύ σημαντική	Αρκετά σημαντική	Ενδιάμεση τοποθέτηση	
Συχνότητα	26	8	8	42
Ποσοστό %	61,9	19,0	19,0	100,0
Ποσοστό % επί εγκύρων	61,9	19,0	19,0	100,0
Αθροιστικό ποσοστό	61,9	81,0	100,0	

Πίνακας Π.10β. Πόσο σημαντική είναι, κατά την γνώμη σας, η νομική προσέγγιση στον κοινωνικό αποκλεισμό;

	Έγκυρες απαντήσεις					Σύνολο
	Πολύ	Αρκετά	Ενδιάμεση τοποθέτηση	Μάλλον όχι	Καθόλου	
Συχνότητα	13	12	10	3	2	40
Ποσοστό %	31,0	28,6	23,8	7,1	4,8	95,2
Ποσοστό % επί εγκύρων	32,5	30,0	25,0	7,5	5,0	100,0
Αθροιστικό ποσοστό %	32,5	62,5	87,5	95,0	100,0	

Πίνακας Π.10γ. Πόσο σημαντική είναι, κατά την γνώμη σας, η εγκληματολογική προσέγγιση στον κοινωνικό αποκλεισμό;

	Έγκυρες απαντήσεις					Σύνολο
	Πολύ	Αρκετά	Ενδιάμεση τοποθέτηση	Μάλλον όχι	Καθόλου	
Συχνότητα	11	11	9	3	5	37
Ποσοστό %	26,2	26,2	21,4	7,1	7,1	88,1
Ποσοστό % επί εγκύρων	29,7	29,7	24,3	8,1	8,1	100,0
Αθροιστικό ποσοστό %	29,7	59,5	83,8	91,9	100,0	

Πίνακας Π.10δ. Πόσο σημαντική είναι, κατά την γνώμη σας, η κοινωνιολογική προσέγγιση στον κοινωνικό αποκλεισμό;

	Έγκυρες απαντήσεις				Σύνολο
	Πολύ	Αρκετά	Ενδιάμεση τοποθέτηση	Μάλλον όχι	
Συχνότητα	24	12	3	2	41
Ποσοστό %	57,1	28,6	7,1	4,8	97,6
Ποσοστό % επί εγκύρων	58,5	29,3	7,3	4,9	100,0
Αθροιστικό ποσοστό %	58,5	87,8	95,1	100,0	

Πίνακας Π.10α. Πόσο σημαντική είναι, κατά την γνώμη σας, η ψυχολογική προσέγγιση στον κοινωνικό αποκλεισμό;

	Εγκυρες απαντήσεις				Σύνολο
	Πολύ	Αρκετά	Ενδιάμεση τοποθέτηση	Καθόλου	
Συχνότητα	27	9	5	1	42
Ποσοστό %	64,3	21,4	11,9	2,4	100,0
Ποσοστό % επί εγκύρων	64,3	21,4	11,9	2,4	100,0
Αθροιστικό ποσοστό %	64,3	85,7	97,6	100,0	

Πίνακας Π.10ατ. Πόσο σημαντικές είναι, κατά την γνώμη σας, άλλες προσεγγίσεις στον κοινωνικό αποκλεισμό;

	Εγκυρες απαντήσεις			Μη απαντήσεις	Γενικό Σύνολο
	Πολύ	Αρκετά	σύνολο		
Συχνότητα	5	2	7	35	42
Ποσοστό %	11,9	4,8	16,7	83,3	100,0
Ποσοστό % επί εγκύρων	71,4	28,6	100,0		
Αθροιστικό ποσοστό %	71,4	100,0			

Πίνακας Π.11. Πιστεύετε ότι οι ομάδες αυτές έχουν κοινωνική στήριξη;

Εγκυρες	Όχι ανεπαρκή	Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
		5	11,9	11,9	11,9
		37	88,1	88,1	100,0
	Σύνολο	42	100,0	100,0	

Πίνακας Π.12. Ασχολείται ο φορέας στον οποίο εργάζεστε με κάποια από αυτές τις ομάδες;

Εγκυρες	Ναι	Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
		37	88,1	88,1	88,1
	Όχι	5	11,9	11,9	100,0
	Σύνολο	42	100,0	100,0	

Πίνακας Π.13. Στα θέματα κοινωνικού αποκλεισμού, δραστηριοποιείται:

Εγκυρες	Όλος ο φορέας	Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
	Μια διεύθυνση	22	52,4	55,0	55,0
	Ένα τμήμα	6	14,3	15,0	70,0
	Ένα πρόγραμμα	11	26,2	27,5	97,5
	Σύνολο	40	95,2	100,0	100,0
	Μη απαντήσεις	2	4,8		
	Σύνολο	42	100,0		

Πίνακας II.14. Ο φορέας / οργανισμός στον οποίο εργάζεστε, λειτουργεί σε επίπεδο:

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Εγκυρες	Επαγγελματίας	17	40,5	41,5	41,5
	Νομού	12	28,6	29,3	70,7
	Πόλης-				
	Κοινοπόλης	12	28,6	29,3	100,0
Σύνολο		41	97,6	100,0	
Μη απαντ.		1	2,4		
Σύνολο		42	100,0		

Πίνακας II.15. Ο φορέας / οργανισμός στον οποίο εργάζεστε, δραστηριοποιείται μόνο εντός του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Πρωτεύουσας:

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Εγκυρες	Ναι	29	69,0	72,5	72,5
	Όχι	11	26,2	27,5	100,0
	Σύνολο	40	95,2	100,0	
Μη απαντ.		2	4,8		
Σύνολο		42	100,0		

Πίνακας II.16. Ποιο είναι το νομικό καθεστώς του φορέα στον οποίο εργάζεστε:

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Εγκυρες	Δημόσιο				
	ΝΠΔΔ	15	35,7	35,7	35,7
	Κρατικό				
	ΝΠΙΔ	3	7,1	7,1	42,9
	ΝΠΔ	6	14,3	14,3	57,1
	Ίδρυμα ή εταιρεία μη κερδοσκοπική	11	26,2	26,2	83,3
	Ιδιωτική επιχείρηση	3	7,1	7,1	90,5
	Σύλλογος				
	Σωματείο	2	4,8	4,8	95,2
	άλλο	2	4,8	4,8	100,0
Σύνολο		42	100,0	100,0	

Πίνακας II.17. Σύμφωνα με τις προβλέψεις και τον προγραμματισμό του φορέα σας, με ποιο τρόπο θα εξελιχθούν οι δραστηριότητές του, τα επόμενα 5 χρόνια:

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Εγκυρες	Επέκταση	26	61,9	65,0	65,0
	Συρρίκνωση	1	2,4	2,5	67,5
	Το ίδιο	7	16,7	17,5	85,0
	Σύνολο	40	95,2	100,0	
Μη απαντ.		2	4,8		
Σύνολο		42	100,0		

Πίνακας Π.18. Προβλέπετε ότι θα χρειαστείτε περισσότερα άτομα για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων σας;

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Έγκυρες	Ναι	33	78,6	84,6	84,6
	Όχι	1	2,4	2,6	87,2
	ΔΞ/ΔΑ	5	11,9	12,8	100,0
	Σύνολο	39	92,9	100,0	
Μη απαντ.		3	7,1		
Σύνολο		42	100,0		

Πίνακας Π.19α. Θεωρείτε απαραίτητη τη μεταπτυχιακή μελέτη ζητημάτων κοινωνικού αποκλεισμού; (5: απόλυτα απαραίτητη)

Έγκυρες απαντήσεις		42
Αριθμητικός μέσος		4,4524
Διεύμεσος		5,0000
Επικρατούσα τιμή		5,00

Πίνακας Π.19β. Σε τι βαθμό πιστεύετε ότι είναι απαραίτητη η μελέτη των θεμάτων κοινωνικού αποκλεισμού σε μεταπτυχιακό επίπεδο είναι:

	Έγκυρες απαντήσεις				Σύνολο
	Απολύτως	Αρκετά	Ενδιάμεση τοποθέτηση	μάλλον όχι	
Συχνότητα	25	12	4	1	42
Ποσοστό %	59,5	28,6	9,5	2,4	100,0
Ποσοστό % επί εγκύρων	59,5	28,6	9,5	2,4	100,0
Αθροιστικό ποσοστό %	59,5	88,1	97,6	100,0	

Πίνακας Π.20. Κατά τη γνώμη σας, ένα τέτοιο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, καταρτίζει ειδικούς επιστήμονες, ικανούς να καλύψουν τα θέματα κοινωνικού αποκλεισμού;

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Έγκυρες	Ναι	33	78,6	80,5	80,5
	Όχι	2	4,8	4,9	85,4
	ΔΞ/ΔΑ	6	14,3	14,6	100,0
	Σύνολο	41	97,6	100,0	
Μη απαντ.		1	2,4		
Σύνολο		42	100,0		

Πίνακας II.21. Ποια είναι η γνώμη σας για την ύπαρξη κατευθύνσεων ειδικεύσεως που παρέχει το συγκεκριμένο ΠΜΣ;

		Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
Εγκυρες	Σομφωνώ	32	76,2	78,0	78,0
	Διαφωνώ	1	2,4	2,4	80,5
	ΔΞ./ΔΑ	8	19,0	19,5	100,0
	Σύνολο	41	97,6	100,0	
Μη απαντ.		1	2,4		
Σύνολο		42	100,0		

Πίνακας II.22α. Πόσο χρήσιμες είναι οι ακόλουθες επιστημονικές κατευθύνσεις στη μελέτη ζητημάτων κοινωνικού αποκλεισμού;

		Κοινωνιολογία	Εγκληματολογία	Ψυχολογία
N	Εγκυρες	40	35	37
	Αριθμητικός μέσος	1,9000	2,8571	1,6216
	Διάμεσος	1,0000	3,0000	1,0000
	Επιχρυσόσας τιμή	1,00	3,00	1,00

Πίνακας II.22.β. Πόσο χρήσιμη θεωρείτε ότι είναι η ειδίκευση κοινωνιολογίας που προσφέρει το συγκεκριμένο ΠΜΣ στον φορέα που εργάζεστε;

	Εγκυρες απαντήσεις					Σύνολο
	Πολύ	Αρκετά	Ενδιάμεση τοποθέτηση	Μάλλον όχι	Καθόλου	
Συχνότητα	21	6	10	2	1	40
Ποσοστό %	50,0	14,3	23,8	4,8	2,4	95,2
Ποσοστό % επί εγκύρων	52,5	15,0	25,0	5,0	2,5	100,0
Αθροιστικό ποσοστό %	52,5	67,5	92,5	97,5	100,0	

Πίνακας II.22β. Πόσο χρήσιμη θεωρείτε ότι είναι η ειδίκευση εγκληματολογίας που προσφέρει το συγκεκριμένο ΠΜΣ, στον φορέα που εργάζεστε;

	Εγκυρες απαντήσεις					Σύνολο
	Πολύ	Αρκετά	Ενδιάμεση τοποθέτηση	Μάλλον όχι	Καθόλου	
Συχνότητα	8	7	9	4	7	35
Ποσοστό %	19,0	16,7	21,4	9,5	16,7	83,3
Ποσοστό % επί εγκύρων	22,9	20,0	25,7	11,4	20,0	100,0
Αθροιστικό ποσοστό %	22,9	42,9	68,6	80,0	100,0	

Πίνακας Π.22γ. Πόσο χρήσιμη θεωρείτε ότι είναι η ειδίκευση ψυχολογίας που προσφέρει το συγκεκριμένο ΠΜΣ, στον φορέα που εργάζεστε

	Έγκυρες απαντήσεις				Σύνολο
	Πολύ	Αρκετά	Ενδιάμεση τοποθέτηση	Μάλλον όχι	
Συχνότητα	24	4	8	1	37
Ποσοστό %	57,1	9,5	19,0	2,4	88,1
Ποσοστό % επί εγκύρων	64,9	10,8	21,6	2,7	100,0
Αθροιστικό ποσοστό %	64,9	75,7	97,3	97,5	

Πίνακας Π.23. Ο προγραμματισμός του φορέα σας, για τα επόμενα 5 χρόνια, προβλέπει την διατήρηση ή δημιουργία θέσεων που θα μπορούσαν να καλυφθούν από απόφοιτους του συγκεκριμένου ΠΜΣ;

	Εγκυρες	Ναι	Συχνότητα	Ποσοστό %	Ποσοστό % επί εγκύρων	Αθροιστικό ποσοστό
			Όχι	ΔΞ/ΔΑ		
Εγκυρες						
		Ναι	18	42,9	42,9	42,9
		Όχι	8	19,0	19,0	61,9
		ΔΞ/ΔΑ	16	38,1	38,1	100,0
Σύνολο			42	100,0	100,0	

Πίνακας Π.24. Κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες

	Ποια άτομα ή ομάδες θεωρείτε ότι είναι κοινωνικά αποκλεισμένες;		Με ποια άτομα ή ομάδες ασχολείται ο φορέας σας;	
	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Μετανάστες	26	61.9%	16	39.0%
Φυλακισμένοι / Αποφυλακισμένοι	26	61.9%	8	19.5%
Τοξικομανείς / Αποθεραπευμένοι	26	61.9%	12	29.3%
Τσιγγάνοι	24	57.1%	11	26.8%
ΑΜΕΑ	23	54.7%	19	46.3%
Άνεργοι	20	47.6%	14	34.6%
Άποροι / Άστεγοι	19	45.2%	7	17.1%
Ανίαπαντρες μητέρες	13	31.0%	13	31.7%
Ηλικιωμένοι	12	28.6%	7	17.1%
Γυναίκες	9	21.4%	11	26.8%
Άλλες ομάδες	3	7.1%	15	36.6%
καμία ομάδα	0	0%		

Πίνακας Π.25. Τι ακριβώς παρέχετε σ' αυτές τις ομάδες;

	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Οικονομική ενίσχυση (επιδόματα ανεργίας, προνομικά επιδόματα, φιλανθρωπικά κλπ.)	7	17.1%
Υλική συνεισφορά (τροφήμα, ρούχα κλπ.)	11	26.8%
Εκπαίδευση / Κατάρτιση	23	56.1%
Συμβουλευτική υποστήριξη και εμπόγωση	32	78.0%
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και θεραπευτική	14	33.3%
Στέγη / Φύλοξενία	10	24.4%
Ένταξη / Κοινωνική Επανένταξη / Εύρεση εργασίας	25	61.0%
Άλλο	8	19.5%

Πίνακας Π.26. Ποιες από τις παρακάτω ειδικότητες απασχολούνται σε θέματα κοινωνικού αποκλεισμού στον φορέα σας;

	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Οικονομολόγοι	14	33.3%
Νομικοί	16	38.1%
Εγκληματολόγοι	5	11.9%
Κοινωνιολόγοι	15	35.7%
Κοινωνικοί Λειτουργοί	29	69.0%
Ψυχολόγοι	23	59.5%
Γιατροί και παραϊατρικές ειδικότητες (νοσηλεύτες κλπ.)	9	21.4%
Εκπαιδευτικοί	4	9.5%
άλλες ειδικότητες	12	28.6%

Πίνακας Π.27. Μέχρι τώρα, ποιο εργασιακό καθεστώς ισχύει για τους εργαζόμενους στο φορέα σας, σε θέματα κοινωνικού αποκλεισμού;

	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Μισθωτοί ορισμένου / αορίστου χρόνου	28	66.7%
Εξωτερικοί συνεργάτες	12	28.6%
Με σύμβαση έργου	17	40.5%
άλλο	7	16.7%
Δεν ξέρω / Δεν απαντώ	1	2.4%

Πίνακας Π.28. Σε ποιους τομείς θα επεκτείνετε τις δραστηριότητές σας;

	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Οικονομική ενίσχυση (επίδομα ανεργίας, προνομικά επιδόματα, φιλανθρωπία κλπ)	8	19.0%
Υλική συνεισφορά (τρόφιμα, ρούχα κλπ)	4	9.5%
Εκπαίδευση / Κατάρτιση	21	50.0%
Συμβουλευτική υποστήριξη και εμπύχωση	22	52.4%
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και θεραπευτική	6	14.3%
Στέγη / Φύλοξενία	10	23.8%
Εύνοια / Κοινωνική επανένταξη / εύρεση εργασίας	22	52.4%
άλλο	6	14.3%
μη απαντήσεις	8	19.0%

Πίνακας Π.29. Τι ειδικότητες πρέπει να έχουν αυτά τα άτομα κατά τη γνώμη σας;

	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Οικονομολόγοι	5	11.9%
Νομικοί	9	21.4%
Εγκληματολόγοι	3	7.1%
Κοινωνιολόγοι	18	42.9%
Κοινωνικοί λειτουργοί	29	69.0%
Ψυχολόγοι	28	66.7%
Εμπειρική ειδικότητα	14	33.3%
Γιατροί και άλλες παραϊατρικές ειδικότητες (νοσηλεύτές κλπ)	4	9.5%
άλλες ειδικότητες	5	11.9%
Δεν ξέρω / Δεν απαντώ	2	4.7%
Μη απαντήσεις	6	14.3%

Πίνακας Π.30. Με ποιο νομικό καθεστώς πραγματοποιούνται προσλήψεις και συνεργασίες στον φορέα που εργάζεστε;

	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Μέσω ΑΙΕΠ (ν.2190/94, ν.2527/97)	14	33.3%
Ελεύθερη αγορά χωρίς περιορισμούς	20	47.6%
Εθελοντές	10	23.8%
Χωρίς πρόσληψη / ανάθεση έργου	12	28.6%
Δεν ξέρω / Δεν απαντώ	2	4.7%

Πίνακας Π.31. Με ποιο εργασιακό καθεστώς θεωρείτε ότι μπορούν να προσληφθούν οι απόφοιτοι του ΠΜΣ στον φορέα σας;

	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Μισθωτοί ορισμένου / αοριστου χρόνου	19	45.2%
Εξωτερικοί συνεργάτες	19	45.2%
Με σύμβαση έργου	18	42.9%
Δεν ξέρω / Δεν απαντώ	7	16.7%
Μη απαντήσεις values	3	7.1%

Πίνακας 11.32. Πηγές χρηματοδότησης

	Ποιες είναι οι μέχρι τώρα πηγές χρηματοδότησης του φορέα σας;		Ποιες νέες χρηματοδοτήσεις πιστεύετε ότι θα έχετε στο μέλλον;	
	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων	συχνότητα εμφάνισης	ποσοστό θετικών απαντήσεων
Ευρωπαϊκή Ένωση	28	66.7%	25	59.5%
Υπουργείο				
Ελληνικού κράτους	31	73.8%	23	54.7%
Εισφορές / Χορηγίες	10	23.8%	11	26.2%
Αυτοχρηματοδότηση	11	26.2%	7	16.7%
Άλλο	3	7.1%	4	9.5%
ΔΕ/ΔΑ	-	-	7	16.7%
Μη απαντήσεις	-	-	1	2.4%

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Σ. ΑΜΙΝ, *Η ανασύσταση σε παγκόσμια κλίμακα*, Αθήνα, Νέα Σύνορα, χ.χ., τ. 1.
- H. ANHETER, A. BEN-NER, "Shifting boundaries: Long term changes in the size of the profit, non-profit, co-operative and government sectors", *Annals of Public and Co-operative Economics*, 1997, Vol. 68, No. 3, σσ. 335-353.
- P. BAUBY, "La difficile emergence d' une conception europeene des services publics", στο S. MAPPA, *Essai historique sur l' interet general*, Paris, Kanhala, 1997, σσ. 102-127.
- P. BAUBY, *Le service public*, Dominos, Flammarion, 1997.
- K. ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ, *Παγκοσμιοποίηση, η μεγάλη χίμαιρα*, Αθήνα, Νέα Σύνορα, 1999.
- I. BYNNER, "Use of longitudinal data in the study of Social Exclusion", *OECD EXPERT SEMINAR on Childhood Social Exclusion (CERI)*, χ.χ., <http://www.oecd.org/els/pdfs/ceri/docs/bybner.pdf>
- B. GAZIER, "Ce que sont les marches transitionnels", J. C. BARBIER, J. GAUTIE (eds.), *Les politiques de l' emploi en Europe et aux Etats-Unis*, Paris, PUF, 1998, σσ. 339-355.
- J.K. GALBRAITH, *Η καλή κοινωνία*, Αθήνα, Νέα Σύνορα, 1997.
- A. ΓΚΙΝΤΕΝΣ, *Ο τρίτος δρόμος. Η αναγέννηση της σοσιαλδημοκρατίας*, Αθήνα, Πόλις, 1998.
- A. ΓΚΙΝΤΕΝΣ, *Πέραν της Αριστεράς και της Δεξιάς. Το μέλλον της ριζοσπαστικής πολιτικής*, Αθήνα, Πόλις, 1999.
- P. GLOTZ, *Μανιφέστο για μια νέα Ευρωπαϊκή Αριστερά*, Αθήνα, Οδυσσεύς, 1986.
- A. GORZ, *Αντί προλεταριάτο*, Αθήνα, Νέα Σκέψη, 1986.
- A. GORZ, *Η αβυσσότητα του σήμερα και η προοπτική για το αύριο*, Αθήνα, Νέα Σύνορα, 1999.
- S. EBERSOLD, "Exclusion and disability", *OECD EXPERT SEMINAR on Childhood Social Exclusion (CERI)*, χ.χ., <http://www.oecd.org/els/pdfs/Ceri/docs/ebereng.pdf>.
- R. HAVEMAN, "Reducing poverty while increasing employment: A primer on alternative strategies and a Blueprint", *The OECD Jobs Study*, Working Paper, No. 7, Paris, 1995.
- D. ISTANCE, "Education and Social Exclusion", *The OECD Observer*, No. 208, October/November 1997, σελ. 27-33.
- Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ, *Η Συνθήκη του Άμστερνταμ. Νέο πρότυπο ολοκλήρωσης ή σάβαντο απο-ολοκλήρωσης*, Αθήνα, Θεμέλιο, 1998.

ΙΖ. ΚΑΒΟΥΝΙΑΗ, "Κοινωνικός αποκλεισμός, Έννοια, κοινοτικές πρωτοβουλίες, ελληνική εμπειρία και διλήμματα πολιτικής", Δ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ et alii, *Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα. Κύρια θέματα και προσδιορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής*, Έκθεση για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Αθήνα, ΕΚΚΕ, 1996, τ. 1, σσ. 47-79.

M. CAMPBELL, "Synthesis Report", στο [EUROPEAN COMMISSION], *The third system employment and local development. Volume 1*, 1999, http://europa.eu.int/comm/dg05/empl&est3syst/vol1_en.pdf.

S. KLASSEN, "Social Exclusion and children in OECD countries: some conceptual issues", *OECD EXPERT SEMINAR on Childhood Social Exclusion (CERI)*, χ.χ., <http://www.oecd.org/els/pdfs/ceri/docs/klasse.pdf>

J. COMBES, "Social Exclusion", *OECD EXPERT SEMINAR on Childhood Social Exclusion (CERI)*, χ.χ., <http://www.oecd.org/els/pdfs/ceri/docs/combes.pdf>

J. L. LAVILLE (ed.), *Les services de proximite en Europe*, Paris, Syros-Alternative, 1992.

J. L. LAVILLE, "Nouveaux services et evolution des politiques publiques en Europe", J. C. BARBIER, J. GAUTIE (eds.), *Les politiques de l'emploi en Europe et aux Etats-Unis*, Paris, PUF, 1998, σσ. 317-338.

R. LENOIR, *Les Exclus*, Paris, Seuil, 1974.

B. LORENDALH, "New cooperatives and local development: A study of six cases in Jeamtland, Sweden", *Journal of Rural Studies*, 1996, Vol. 12, No. 2, σσ. 143-150.

PH. R. MAGRAB, "Empowerment zones and enterprise communities: a quick overview", *OECD EXPERT SEMINAR on Childhood Social Exclusion (CERI)*, χ.χ., <http://www.oecd.org/els/pdfs/ceri/docs/phyllis1.pdf>

H. MARCUSE, *Ο μονοδιάστατος άνθρωπος*, Αθήνα, Παπαζήση, 1971.

T.H. MARSHALL, «Η ιδιότητα του πολίτη και η κοινωνική τάξη», στο, T.H. MARSHALL, T. BOTTOMORE, *Η ιδιότητα του πολίτη και η κοινωνική τάξη*, Αθήνα, Gutenberg, 1995, σσ. 31-121.

D.M. NEWBERRY, *Competition and regulation in the electricity industry*, Paris, OECD, 1996, <http://www.oecd.org/daf/clp/bdpt.106.htm>.

D. OSBORN, T. GAEBLER, *Reinventing Government. How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector*, New York, Plume Books, 1993.

S. PRAVATO, M. FINGER, "Enterprises et services publics en Suisse", στο, S. MAPPA, *Essai historique sur l'interet general*, Paris, Karthala, 1997, σσ. 53-99.

I. RIFKIN, *Το τέλος της εργασίας και το μέλλον της*, Αθήνα, Νέα Σύνορα, 1996.

L.M. SALAMAN, H.K. ANHEIER, *The Emerging Non-Profit Sector: An Overview*, Manchester, Manchester University Press, 1996.

Γ. ΤΣΙΑΚΑΛΟΣ, "Κοινωνικός αποκλεισμός: Όρισμοί, πλαίσιο και ζητήματα", Κ. ΚΑΣΙΜΑΤΗ (επιμ.), *Κοινωνικός αποκλεισμός. Η ελληνική εμπειρία*, Αθήνα, Gutenberg, 1998, σσ. 39-65.

L. THURLOW, *Το μέλλον του καπιταλισμού. Πώς οι σύγχρονες οικονομικές δυνάμεις διαμορφώνουν τον κόσμο του αύριο*, Αθήνα, Νέα Σύνορα, 1997.

H. WESTLUND, S. WESTERDAHL, *The Community Based Economy and Employment at the Local Level*, Stockholm, SCI/SISE, 1997.

S. WESTERDAHL, H. WESTLUND, "Social economy and new jobs. A summary of twenty case studies in European regions", *Annals of Public and Cooperative Economics*, 1998, Vol. 69, No. 2, σσ. 193-218.

ΠΗΓΕΣ

"Recommendation on common criteria concerning sufficient resources and social assistance in social protection systems", No. 92/441/EEC, 24 June 1992, *Official Journal*, No. 245, 26-8-1992.

"Resolution of the Council and of the Ministers for social affairs meeting within the Council of 29 September 1989 on combating social exclusion", Document no. 489Y031(01), *Official Journal*, C277, 31-10-1989.

[EUROPEAN COMMISSION], "European social policy-Options for the Union", *Green Paper*, Brussels, EUROPEAN COMMISSION, GDV, 1993, COM(93)551.

[EUROPEAN COMMISSION], *Grants and loans from the European Union*, SECRETARIAT GENERAL, http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgc/en/p1ch1s1.htm.

[EUROPEAN COMMISSION], "The future of social protection: A framework for the a European debate", *Communication from the Commission*, 1995, COM(95)466final.

[EUROPEAN COMMISSION], "Modernising and improving social protection in the European Union", *Communication from the Commission*, 1997, COM(97)102.

[EUROPEAN COMMISSION], "Promoting the role of voluntary organisations and foundations in Europe", *Communication from the Commission*, COM(97)241final, 6/6/1997, http://europa.eu.int/comm/dg23/library/lib-social_economy/opgfd_en.pdf.

[EUROPEAN COMMISSION], *Report to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, on the implementation of the Recommendation 92/441/EEC, 24 June 1992, on common criteria concerning sufficient resources and social assistance in social protection*

systems, 1998, COM(1998)774 Final, http://europa.eu.int/comm/dg05/soc-prot/social/comm774_en.pdf.

[EUROPEAN COMMISSION], *A concerted strategy for modernizing social protection*, [Document drawn up on the basis of COM(99)347final, adopted on 14 July 1999], 1999, http://europa.eu.int/comm/dg05/soc-prot/social/comm99-347_en.pdf.

EUROSTAT, *Non-Monetary Indicators of Poverty and Social Exclusion*, 1998, <http://europa.eu.int/en/comm/eurostat/research/supcom.95/02/result/result02.pdf>.

OECD, *Comparative overview of privatisation policies and institutions in OECD member countries*, http://www.oecd.org/daf/peru/privatisation/network/privnet4_overview_eng.htm.

OECD, *Regulation and competition issues in broadcasting, in the light of convergence*, Directorate for financial, fiscal and enterprise affairs, Committee on competition law and policy, DAFPE/clp(99)], Paris, 1999.

OECD, *The OECD jobs study. Facts, analysis, strategies*, Paris, 1994, <http://www.oecd.org/sgem/min/94>.

OECD, *Privatisation Trends in OECD Countries*, 1996, http://www.oecd.org/daf/peru/publications/privatisation/pub_intro_trends96.htm.

[ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ], *Αναμορφωμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Καταπολέμησης του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας ΚΠΣ 1994-1999*, Αθήνα, χ.χ.

[ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ], *Λειτουργικό Πρόγραμμα Απασχόληση Άξονες NOW-HORIZON-YOUTHSTART, 1994-1999*, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΑ V-ΕΚΤ, Αθήνα, 1994.

2018

**Πάντειον
Πανεπιστήμιο**

**Α. Ν. Λύτρας,
Μ. Ιασωνίδου,
Ι. Καραπιστόλη**

Τα Κοινωνικά
Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία
Τόμος VIII

Επιχειρησιακό Σχέδιο
Γ.Ν.Α «Κοργιαλένειου-Μπενάκειου-ΕΕΣ» 2003-2006,
[Απόφαση του ΔΣ, Α.Π. 16839/26-6-2003 (2003)]

Γ.Ν.Α. "Κοργιάλένκειο-Μπενάκειο Ε.Ε.Σ."

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Επιχειρησιακό Σχέδιο Νοσοκομείου «Κοργιαλένιο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»

Συντακτική Επιτροπή :

Λύτρας Ανδρέας, Επίκ. Καθηγητής Παντείου Παν/μίου, Διοικητής του
Γεν. Νοσοκομείου «Κοργιαλένιο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»

Ιασιωνίδου Μαρία, υπάλληλος κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Λογιστικού του
Γεν. Νοσοκομείου «Κοργιαλένιο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»

Καραπιστόλη Ιωάννα, υπάλληλος κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Λογιστικού του
Γεν. Νοσοκομείου «Κοργιαλένιο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»

Θρατα μεταφράστηκε
φυσιοακουσικά;

φυσιοακουσικά
πρόβλεψη για επόμενο έτος (2019)

ΑΘΗΝΑ 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	10
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Εισαγωγή-Γενικά στοιχεία Νοσοκομειακής Μονάδας	14
1.1. Ταυτότητα και σύντομο Ιστορικό του Νοσοκομείου	14
1.2. Αποστολή και ρόλος του Νοσοκομείου	14
1.3. Διαχρονική εξέλιξη του ρόλου του Νοσοκομείου	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ανάλυση και Αξιολόγηση Εσωτερικού Περιβάλλοντος Νοσοκομειακής Μονάδας	17
2.1. Δραστηριότητες-Παρεχόμενες Υπηρεσίες	17
2.1.1. Ιστορικό της εξέλιξης των Τομέων Δραστηριοποίησης	17
2.1.2. Ποιοτική και Ποσοτική παρουσίαση των παρεχομένων υπηρεσιών κάθε Τμήματος στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας	18
2.1.2.1. Μεση Διάρκεια Νοσηλείας	18
2.1.2.2. Ποσοστό Καλύψεως	21
2.1.2.3. Ρυθμός Εισροής	23
2.1.2.4. Διάστημα Εναλλαγής	25
2.1.2.5. Χειρουργικές Επεμβάσεις	27
2.1.2.6. Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών-Τμήμα Εξωτερικών Ιατρείων	27
2.1.2.7. Αναλυτικά Στοιχεία της Δραστηριότητας του Νοσοκομείου	28
2.2. Οργάνωση - Λειτουργίες και Συστήματα	29
2.2.1. Παρουσίαση των Οργάνων Διοίκησης	29
2.2.2. Αποτύπωση της Οργανωτικής Διάρθρωσης	29
2.2.2.1. Ιατρική Υπηρεσία	31
2.2.2.2. Νοσηλευτική Υπηρεσία	33
2.2.2.3. Διοικητική Υπηρεσία	34
2.2.2.4. Τεχνική Υπηρεσία	34
2.2.3. Αποκλίσεις από τον Κανονισμό Οργανωτικής Διάρθρωσης	35
2.2.4. Σύντομη Περιγραφή των Κύριων και Υποστηρικτικών Λειτουργιών του Νοσοκομείου	35
2.2.4.1. Κύριες Λειτουργίες	35
2.2.4.2. Υποστηρικτικές Λειτουργίες	36

2.2.5. Αποτύπωση Διαδικασιών Κύριων και Υποστηρικτικών Λειτουργιών στη βάση της παροχής των υπηρεσιών	39
2.2.6. Περιγραφή και Αξιολόγηση των Εφαρμοζομένων Συστημάτων κατά επί μέρους Λειτουργία	42
2.3. Στελέχωση-Ανθρώπινοι Πόροι	43
2.3.1. Αποτύπωση του Απασχολούμενου προσωπικού κατά Κλάδο	43
2.3.2. Ανάλυση Μεταβολών του Μόνιμου, Έκτακτου και Εποχικού Προσωπικού	43
2.3.3. Εξέλιξη μεγέθους Προσωπικού ανά Κλάδο	45
2.3.4. Επίπεδο Εκπαίδευσης Προσωπικού	45
2.3.5. Υποσυστήματα Διοίκησης Ανάπτυξης Ανθρωπίνων Πόρων	45
2.3.6. Ανάλυση Δαπανών Μισθοδοσίας Προσωπικού	46
2.3.7. Παραγωγικότητα Προσωπικού	46
2.3.8. Αναφορά στο πλαίσιο εργασιακών σχέσεων, όπως διέπεται από τον κανονισμό προσωπικού και την κείμενη Νομοθεσία	47
2.4. Υλικοτεχνική Υποδομή	47
2.4.1. Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων του Νοσοκομείου	47
2.4.2. Ποιοτική Αξιολόγηση Περιουσιακών Στοιχείων	47
2.4.2.1. Κτίρια	48
2.4.2.2. Ιατρικά Μηχανήματα-Βιοιατρική Τεχνολογία	49
2.4.2.3. Εξοπλισμός Πληροφορικής	49
2.4.2.4. Μεταφορικά Μέσα	49
2.4.3. Βαθμός Αξιοποίησης Περιουσιακών Στοιχείων	49
2.4.3.1. Κτίρια	49
2.4.3.2. Ιατρικά Μηχανήματα-Βιοιατρική Τεχνολογία	49
2.4.3.3. Εξοπλισμός Πληροφορικής	49
2.4.3.4. Μεταφορικά Μέσα	50
2.4.4. Ποιοτική και Ποσοτική Παρουσίαση Επενδύσεων Τελευταίας Πενταετίας	50
2.4.3.1. Κτίρια	50
2.4.3.2. Ιατρικά Μηχανήματα-Βιοιατρική Τεχνολογία	50
2.4.3.3. Εξοπλισμός Πληροφορικής	51
2.4.3.4. Μεταφορικά Μέσα	51

2.4.5. Αναφορά στο Νομικό και Κανονιστικό Πλαίσιο που διέπει τον Προγραμματισμό και την Υλοποίηση Επενδύσεων, ήτοι Κείμενη Νομοθεσία και Κανονισμός Προμηθειών	51
2.5. Χρηματοοικονομικά στοιχεία της τελευταίας τετραετίας	52
2.5.1. Παρουσίαση της διακύμανσης βασικών συντελεστών κόστους νοσηλείας τα τελευταία τέσσερα χρόνια	52
2.5.2. Παρουσίαση και Ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων	52
2.5.3. Αποκλίσεις προαπολογισμού-απολογισμού βασικών συντελεστών κόστους	52
2.5.4. Αιτιολόγηση αποκλίσεων	52
2.5.5. Αριθμοδείκτες	63
2.6. Συμπεράσματα Ανάλυσης Εσωτερικού Περιβάλλοντος	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ανάλυση και Αξιολόγηση Εξωτερικού Περιβάλλοντος Νοσοκομειακής Μονάδας	56
3.1. Γεωγραφική Ανάλυση - Προσπελασιμότητα - Οδικά Δίκτυα	58
3.2. Δημογραφικές εξελίξεις	61
3.3. Εξελίξεις Κοινωνικοοικονομικού Επιπέδου Πληθυσμού	62
3.4. Επιδημιολογικές Εξελίξεις - Επίπεδο Υγείας	63
3.5. Θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο - Κυβερνητική πολιτική - Περιφερειακή πολιτική - Ευρωπαϊκή πολιτική	63
3.6. Οικονομικό περιβάλλον	64
3.7. Αγορά Εργασίας για Επαγγέλματα Υγείας	66
3.8. Τεχνολογικές Εξελίξεις	67
3.9. Οικολογικές - Περιβαλλοντολογικές διαστάσεις	68
3.10. "Αγορά Υπηρεσιών Υγείας" στο χώρο δραστηριοποίησης του Νοσοκομείου - "Ανταγωνισμός"	68
3.11. Αξιολόγηση και Συμπεράσματα	70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 :Αξιολόγηση Λειτουργίας Νοσοκομείου - Ανάλυση SWOT	71
4.1. Δυνάμεις (Strengths)	72
4.2. Αδυναμίες (Weaknesses)	74
4.3. Ευκαιρίες (Opportunities)	77
4.4. Απειλές (Threats)	79
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 :Ανάπτυξη Στρατηγικής του Νοσοκομείου	82
5.1. Ανάπτυξη Στρατηγικής	83
5.2. Αξιολόγηση Υπάρχουσας Στρατηγικής	86
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 : Επιχειρησιακός Σχεδιασμός - Ανάπτυξη Σχεδίων Δράσης	94
6.1. Ανάπτυξη Σχεδίων Δράσης	94
6.1.1 Στρατηγικοί Άξονες - Επιχειρησιακοί Στόχοι	94
6.1.2 Σχέδια Δράσης	97
6.1.3 Συνοπτική παρουσίαση των Δράσεων	98
6.2. Σενάρια Υλοποίησης	103
6.2.1. Άξονας Υποδομές και Λειτουργίες	103
6.2.1.1. Σχέδιο Δράσης:Υποδομές (Κτίρια)	103
6.2.1.2. Σχέδιο Δράσης:Υποδομές (Εγκαταστάσεις)	109
6.2.1.3. Σχέδιο Δράσης:Εξοπλισμός Βιοϊατρικής Τεχνολογίας	111
6.2.1.4. Σχέδιο Δράσης:Ανάπτυξη Νέων Κλινών	112
6.2.2. Άξονας Διαδικασίες και Συστήματα	113
6.2.2.1 Σχέδιο Δράσης:Αναδιάρθρωση Οργανωτικής Δομής	113
6.2.2.2. Σχέδιο Δράσης:Εισαγωγή Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος	114
6.2.2.3. Σχέδιο Δράσης:Απλούστευση των Διαδικασιών Ροής του Ασθενούς στο Σύστημα	117
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : Διαμόρφωση Επενδυτικού Προγράμματος	119
7.1. Εισαγωγή	119

7.2.	Κατηγορίες επενδύσεων	119
7.3.	Εκτίμηση αποτελεσμάτων	120
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : Έλεγχος - Διαδικασία Παρακολούθησης των Σχεδίων Δράσης	123
8.1.	Εισαγωγή	123
8.2.	Ανάπτυξη Συστήματος Ελέγχου	123

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

		124
Πίνακας 2.1.2 (1)	Συγκεντρωτικά Στοιχεία και Δείκτες Παθολογικού – Χειρουργικού – Ψυχιατρικού Τομέα και Διατμήματιων Τμημάτων.	126
Πίνακας 2.1.2 (2Α)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Παθολογικού Τομέα. (Α', Β' Γ' Παθολογικό Τμήμα)	126
Πίνακας 2.1.2 (2Β)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Παθολογικού Τομέα. (Α', Β' Καρδιολογικό & Νευρολογικό Τμήμα)	127
Πίνακας 2.1.2 (2Γ)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Παθολογικού Τομέα. (Ενδοκρινολογικό, Γαστρεντερολογικό & Νεφρολογικό Τμήμα)	128
Πίνακας 2.1.2 (2Δ)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Παθολογικού Τομέα. (Τεχνητός Νεφρός)	129
Πίνακας 2.1.2 (3Α)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα (Α', Β' Χειρουργικό Τμήμα, ΜΑΧ)	130
Πίνακας 2.1.2 (3Β)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα (Ορθοπαιδικό, Ουρολογικό, ΩΡΛ)	132
Πίνακας 2.1.2 (3Γ)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα (Θωρακοχειρουργικό, Α', Β' Οφθαλμολογικό Τμήμα)	134
Πίνακας 2.1.2 (3Δ)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα (Αγγειοχειρουργικό, Αγγειογράφος, Νευροχειρουργικό Τμήμα)	136
Πίνακας 2.1.2 (4Α)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Εργαστηριακού Τομέα	138
Πίνακας 2.1.2 (4Β)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Εργαστηρίων που λειτουργούν εκτός του Εργαστηριακού Τομέα	139
Πίνακας 2.1.2 (5Α)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Ιατρικών Εφημερίων (Παθολογικού - Χειρουργικού Τομέα)	140
Πίνακας 2.1.2 (5Β)	Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Ιατρικών Εφημερίων (Εργαστηριακού Τομέα)	141
Πίνακας 2.3.1	Κατάσταση Πλήρωσης Θέσεων Προσωπικού σήμερα.	142
Πίνακας 2.3.2	Μεταβολές Προσωπικού την τελευταία πενταετία	143
Πίνακας 2.3.3	Εξέλιξη Μεγέθους Απασχολούμενου Προσωπικού	144
Πίνακας 2.4.1 (1)	Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων - Κτίρια 1/1/2000	145
Πίνακας 2.4.1 (2)	Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων - Κτίρια 1/1/2001	146
Πίνακας 2.4.1 (3)	Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων - Κτίρια 1/1/2002	147
Πίνακας 2.4.1 (4)	Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων - Οικόπεδα 1/1/2000	148
Πίνακας 2.4.1 (5)	Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων - Οικόπεδα 1/1/2001	149
Πίνακας 2.4.1 (6)	Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων - Οικόπεδα 1/1/2002	150
Πίνακας 2.5.2	Απολογισμοί χρήσεων (ποσά σε Ευρώ)- Δημόσιο Λογιστικό Σύστημα.	151
Πίνακας 2.5.1 (1)	Εκτίμηση Μέσου Κόστους 1998	152
Πίνακας 2.5.1 (2)	Εκτίμηση Μέσου Κόστους 1999	154
Πίνακας 2.5.1 (3)	Εκτίμηση Μέσου Κόστους 2000	156
Πίνακας 2.5.1 (4)	Εκτίμηση Μέσου Κόστους 2001	158
Πίνακας 2.5.5	Αριθμοδείκτες Νοσοκομείου	160
Πίνακας 2.6 (1)	Συγκεντρωτικός – Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 1998	161
Πίνακας 2.6 (2)	Συγκεντρωτικός – Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 1999	163
Πίνακας 2.6 (3)	Συγκεντρωτικός – Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 2000	165
Πίνακας 2.6 (4)	Συγκεντρωτικός – Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 2001	167

	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β	169
Πίνακας 6.1.3	(1) Αναβάθμιση κτιριακών και άλλων υποδομών ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού	170
Πίνακας 6.1.3	(2) Αναβάθμιση συστημάτων πληροφορικής του τομέα υγείας	174
Πίνακας 6.1.3	(3) Δράσεις κατάρτισης στον τομέα υγείας	175
Πίνακας 6.2.1.1	Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και χρονική κατανομή προϋπολογισμού (Βελτίωση - επέκταση κτιριακών υποδομών)	177
Πίνακας 6.2.1.2.	Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και χρονική κατανομή προϋπολογισμού (Αναβάθμιση υποδομών - εγκαταστάσεων)	179
Πίνακας 6.2.1.3.	Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και χρονική κατανομή προϋπολογισμού (Προμήθεια - αναβάθμιση εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας)	180
Πίνακας 6.2.1.3.	(Α) Προγραμματισμός προμήθειας ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού για το έτος 2003	181
Πίνακας 6.2.1.3.	(Β) Προγραμματισμός προμήθειας ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού για το έτος 2004	185
Πίνακας 6.2.1.3.	(Γ) Προγραμματισμός προμήθειας ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού για το έτος 2005	189
Πίνακας 6.2.1.4.	Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και χρονική κατανομή προϋπολογισμού (Ανάπτυξη νέων κλινών)	190
Πίνακας 6.2.2.	Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και χρονική κατανομή προϋπολογισμού (Διαδικασίες - συστήματα)	191

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Φωτογραφικό υλικό

192

193

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

2.1.2.1 (1) Μέση Διάρκεια Νοσηλείας του Νοσοκομείου τα έτη 1996-2001	19
2.1.2.1.(2) Μέση Διάρκεια Νοσηλείας του Παθολογικού-Χειρουργικού Τομέα τα έτη 1996-2001	19
2.1.2.1.(3) Μέση Διάρκεια Νοσηλείας της ΜΕΘ τα έτη 1996-2001	20
2.1.2.1.(4) Μέση Διάρκεια Νοσηλείας του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας τα έτη 1998-2001	20
2.1.2.2.(1) Ποσοστό κάλυψης του Νοσοκομείου τα έτη 1996-2001	21
2.1.2.2.(2) Ποσοστό κάλυψης του Παθολογικού-Χειρουργικού Τομέα τα έτη 1996-2001	21
2.1.2.2 (3) Ποσοστό κάλυψης της ΜΕΘ τα έτη 1996-2001	22
2.1.2.2.(4) Ποσοστό κάλυψης του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας τα έτη 1998-2001	22
2.1.2.3.(1) Ρυθμός εισροής του Νοσοκομείου τα έτη 1996-2001	23
2.1.2.3.(2) Ρυθμός εισροής του Παθολογικού-Χειρουργικού Τομέα τα έτη 1996-2001	23
2.1.2.3.(3) Ρυθμός εισροής της ΜΕΘ τα έτη 1996-2001	24
2.1.2.3.(4) Ρυθμός εισροής του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας τα έτη 1998-2001	24
2.1.2.4.(1) Διάστημα εναλλαγής του Νοσοκομείου τα έτη 1996-2001	25
2.1.2.4.(2) Διάστημα εναλλαγής του Παθολογικού-Χειρουργικού Τομέα τα έτη 1996-2001	25
2.1.2.4.(3) Διάστημα εναλλαγής της ΜΕΘ τα έτη 1996-2001	26
2.1.2.4.(4) Διάστημα εναλλαγής του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας τα έτη 1998-2001	26
2.1.2.6. Χειρουργικές επεμβάσεις 1998-2001	27
2.1.2.6 Κίνηση ΤΕΙ και ΤΕΠ τα έτη 1996-2001	27
2.2.2.(1) Οργανόγραμμα Νοσοκομείου "Κοργιαλένιο-Μπενάκειο Ε.Ε.Σ."	30
2.2.2.(2) Οργανόγραμμα των οργάνων διοίκησης του Νοσοκομείου "Κοργιαλένιο-Μπενάκειο Ε.Ε.Σ."	31
2.2.2.1. Οργανόγραμμα Ιατρικής Διεύθυνσης του Νοσοκομείου "Κοργιαλένιο-Μπενάκειο Ε.Ε.Σ."	32
2.2.2.2. Οργανόγραμμα Νοσηλευτικής Διεύθυνσης του Νοσοκομείου "Κοργιαλένιο-Μπενάκειο Ε.Ε.Σ."	33
2.2.2.3. Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Διοικητικής Υπηρεσίας του Νοσοκομείου "Κοργιαλένιο-Μπενάκειο Ε.Ε.Σ."	34
2.2.2.4. Οργανόγραμμα Τεχνικής Διεύθυνσης του Νοσοκομείου "Κοργιαλένιο-Μπενάκειο Ε.Ε.Σ."	34
2.2.5. Ροή ασθενών μέσα στο νοσοκομείο με τις κύριες και υποστηρικτικές λειτουργίες	41
2.3.2.(1) Αναλογία ανά κατηγορία προσωπικού, για κάθε αποχώρηση πόσες προσλήψεις αντιστοιχούν τα έτη 1998-2001	44
2.3.2.(2) Αναλογία στο σύνολο του προσωπικού, για κάθε μία αποχώρηση οι προσλήψεις που αντιστοιχούν τα έτη 1998-2002	44
2.3.4. Επίπεδο εκπαίδευσης στις οργανικές θέσεις και στο σύνολο των υπηρετούντων στο νοσοκομείο	45

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Υψηλή ποιότητα παρεχομένων υπηρεσιών, ανάπτυξη, λειτουργικότητα, αποδοτικότητα είναι τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν το Επιχειρησιακό Σχέδιο (Ε.Σ.) του Γ.Ν.Α. «Κοργιαλένειου-Μπενάκειου Ε.Ε.Σ.»

Πολλά από τα ενταγμένα στο Ε.Σ. προγράμματα ήδη πραγματοποιούνται, ορισμένα, κυρίως στο πεδίο των υποδομών έχουν ολοκληρωθεί και άλλα, όπως η προετοιμασία των οργανωτικών αλλαγών και διακανονισμών, βρίσκονται στην τελική φάση διάρθρωσης.

Από τις αρχές του 2002 έχουν τελειώσει οι παρακάτω επεμβάσεις στις υποδομές:

- Ανακαίνιση των εξωτερικών ιατρείων - Μάρτιος 2002.
- Διαμόρφωση του πολυτραυματικού ιατρείου και του ορθοπαιδικού ιατρείου, με 2 χειρουργεία και χώρο ανάνηψης - Μερικώς τον Μάρτιο του 2002, πλήρως τον Νοέμβριο του 2002.
- Ανακαίνιση του Παθολογοανατομικού εργαστηρίου - Φεβρουάριος 2002.
- Ανακαίνιση των όψεων της παλαιάς πτέρυγας του Νοσοκομείου - Οκτώβριος 2002.
- Πλήρης ανακατασκευή του χώρου των Οφθαλμολογικών κλινικών (δύο νέα χειρουργεία, μονάδα νοσηλείας μιας ημέρας, θάλαμοι, εξεταστήρια, γραφεία, υποδοχή κλπ) - Ιανουάριος 2003.
- Ανακαίνιση του έκτου ορόφου της νέας πτέρυγας - Ιούλιος 2002.
- Ανακαίνιση του πέμπτου ορόφου της νέας πτέρυγας - Σεπτέμβριος 2002.
- Μερική ανακαίνιση του σκέλους δευτέρου ορόφου της παλαιάς πτέρυγας που εξυπηρετεί την ΩΡΛ κλινική.
- Σταδιακή ανακαίνιση του δευτέρου ορόφου της παλαιάς πτέρυγας που εξυπηρετεί τις χειρουργικές κλινικές.
- Ανακαίνιση της βιβλιοθήκης και του εξοπλισμού της.
- Ανακαίνιση του γραφείου πληροφοριών και της υποδοχής
- Ανακαίνιση θαλάμων εφημερευόντων ιατρών.
- Σε τελική φάση ολοκλήρωσης βρίσκεται η κατασκευή του συμπλέγματος της εισόδου που αποτελείται από πλατεία και τρία κτίρια.

Επιπλέον έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι διαδικασίες ή έχει εγκριθεί η πίστωση και βρίσκονται σε φάση προμήθειας τα παρακάτω μηχανήματα:

- Τρία φορητά ακτινολογικά μηχανήματα.
- Πνευστικό ταχυδρομείο σ' όλο το ισόγειο και το χειρουργείο.
- Μαγνητικός τομογράφος.
- Εξοπλισμός της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας.
- Ψηφιακό Ακτινολογικό μηχάνημα
- Έξι αναισθησιολογικά μηχανήματα χειρουργείου και ένα επιπλέον για το απεικονιστικό τμήμα.
- Ένα C-arm χειρουργείου.
- Χειρουργικές κλίνες
- Πιεσόμετρα για τα νοσηλευτικά τμήματα.
- Ηλεκτρονικό μικροσκόπιο για το χειρουργείο.

Πολλά άλλα περιφερειακά ή συνοδικά έργα έχουν πραγματοποιηθεί.
Οι Οργανισμοί της Διοικητικής και της Ιατρικής υπηρεσίας έχουν ολοκληρωθεί και βρίσκονται ένα βήμα πριν την κατάθεση προς έγκριση στο Δ.Σ

Η εξέλιξη των προκειμένων δράσεων υποδεικνύει ότι είναι απολύτως εμπράγματος, ρεαλιστικός και σε μεγάλο βαθμό εφικτός ο προγραμματισμός ο οποίος εμπεριέχεται στο Ε.Σ.

Η ανάλυση, η συντεταγμένη παρουσίαση των μετρήσιμων διαστάσεων του προγραμματισμού και η σύνταξη του Ε.Σ. θα ήταν οδύνατη χωρίς τη συνεπή επιστημονική προσπάθεια της Μαρίας Ιασιωνίδου και της Ιωάννας Καραπιστόλη. Τις ευχαριστώ και τις δύο θερμά.

Ανδρέας Λύτρας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τις διατάξεις του Ν. 2889/2001 εισάγονται σύγχρονα στοιχεία διοίκησης σε όλα τα επίπεδα του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Έτσι, η οργανωτική και λειτουργική αναδιάρθρωση του τομέα της υγείας προωθείται με την ανάπτυξη νέων δομών και συστημάτων διοίκησης – διαχείρισης. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων δράσης εκ μέρους των διοικήσεων των μονάδων υγείας και η ένταξή τους στον συνολικό σχεδιασμό των οικείων Π.Σ.Υ.

Το παρόν αποτελεί το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης του Γενικού Νοσοκομείου «Κοργιαλένειο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.» μέχρι το 2005. Ο στόχος του έγκειται στον προσδιορισμό και την ανάπτυξη εκείνων των πεδίων δράσης που θα εξασφαλίζουν την σύμπλευση των ακολουθούμενων πολιτικών και διαδικασιών με τις ανάγκες του πολίτη, όπως αυτές διαμορφώνονται και εξελίσσονται στη σύγχρονη εποχή, και την προετοιμασία του οργανισμού για την μελλοντική ανταπόκρισή του στις προκλήσεις που αναδύονται σε ένα δυναμικό περιβάλλον όπως είναι αυτό μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται ο τομέας της φροντίδας υγείας.

Αναλυτικά, το παρόν Επιχειρησιακό Σχέδιο αποτελείται από το κυρίως μέρος και τα παραρτήματα του.

Το κυρίως μέρος διακρίνεται σε δύο νοητές ενότητες οι οποίες εξειδικεύονται σε κεφάλαια. Η πρώτη ενότητα αναφέρεται στην καταγραφή, ανάλυση και αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης, όπως αυτή διαμορφώνεται από τα διαθέσιμα στοιχεία των τελευταίων ετών. Διευκρινίζεται ότι, χρονικά, η ενότητα αυτή επεξεργάστηκε τον Ιούλιο του 2002 και συνεπώς τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν δεν περιλαμβάνουν την δραστηριότητα του Νοσοκομείου κατά το τελευταίο έτος. Η ενότητα αυτή λειτουργεί ως βάση για την δόμηση της δεύτερης ενότητας, στην οποία προσδιορίζεται το πλαίσιο ανάπτυξης και προγραμματισμού δράσεων για τα επόμενα έτη.

Τα παραρτήματα που ακολουθούν περιλαμβάνουν την παρουσίαση των στοιχείων που περιγράφονται στο κυρίως μέρος, με τη μορφή πινάκων, διαγραμμάτων και φωτογραφικού υλικού.

Συγκεκριμένα παρατίθενται :

- ❖ Γενική παρουσίαση του Νοσοκομείου «Κοργιαλένιο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.».
- ❖ Παρουσίαση και ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Νοσοκομείου.
- ❖ Παρουσίαση και ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος, με ειδικές αναφορές στην περιοχή της Αττικής, με σκοπό την κατανόηση εκείνων των παραμέτρων που επηρεάζουν την λειτουργία του Νοσοκομείου.
- ❖ Προσδιορισμός της θέσης του Νοσοκομείου και των δυνατοτήτων ανάπτυξης του, ως αποτέλεσμα της σύνθεσης του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος, με την χρήση της κατάλληλης τεχνικής.
- ❖ Διατύπωση της αποστολής (οράματος) του Νοσοκομείου, επαναπροσδιορισμός των στόχων, αξιολόγηση της ακολουθούμενης στρατηγικής και επιλογή της στρατηγικής που θα υλοποιηθεί την επόμενη πενταετία.
- ❖ Ανάπτυξη των επιμέρους σχεδίων δράσης που συμβάλλουν στην επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων.

- ❖ Παρουσίαση του επενδυτικού προγράμματος όπως αυτό προσδιορίζεται με τις επιμέρους δράσεις.
- ❖ Καθορισμός της διαδικασίας ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης των σχεδίων δράσης.
- ❖ Παράρτημα Α', στο οποίο περιλαμβάνονται πίνακες που εμφανίζουν αναλυτικά στοιχεία της δραστηριοποίησης του Νοσοκομείου μέχρι τον Ιούλιο του 2002.
- ❖ Παράρτημα Β', στο οποίο περιλαμβάνονται συνοπτικοί πίνακες των σχεδίων δράσης και ενδεικτικά χρονοδιαγράμματα υλοποίησης αυτών.
- ❖ Παράρτημα Γ', στο οποίο παρατίθεται φωτογραφικό υλικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

Εισαγωγή – Γενικά Στοιχεία Νοσοκομειακής Μονάδας.

1.1. Ταυτότητα και Σύντομο Ιστορικό του Νοσοκομείου.

Το Νοσοκομείο «Κοργιολένειο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.» βρίσκεται στους Αμπελόκηπους, μια περιοχή όπου κατά την ίδρυσή του αποτελούσε χώρο εγκατάστασης του προσφυγικού πληθυσμού του ελληνισμού του Πόντου και της Μικράς Ασίας.

Οι εργασίες ανέγερσης του ξεκινούν στις 27 Απριλίου 1927, με υπεύθυνο αρχιτέκτονα τον Γερμανό Beusel, και τίθεται σε λειτουργία στις 15 Δεκεμβρίου 1930.

Η αρχιτεκτονική του Νοσοκομείου πληροί τις τελευταίες εξελίξεις και απαιτήσεις της νοσοκομειακής αρχιτεκτονικής της εποχής. Η αρχική δυναμικότητα είναι 185 κλίνες. Αργότερα, τις δεκαετίες του '50 και του '80, αυξάνεται η δυναμικότητα του λόγω των συνεχών κτιριακών επεκτάσεων. Η μορφή που έχει σήμερα το νοσοκομείο ολοκληρώθηκε το 1978, με την ανέγερση εννιαόροφης πτέρυγας.

Το Νοσοκομείο έχει 24ωρη γενική εφημερία κάθε τέσσερις ημέρες, μαζί με τα νοσοκομεία «Ιπποκράτειο», «Αμαλία Φλέμιγκ» και «Παμμακάριστο», ενώ τις ημέρες μη γενικής εφημερίας λειτουργούν με προγραμματισμένα ραντεβού τα τακτικά πρωινά κατρεία και από τον Μάρτιο του 2002 τα απογευματινά ιατρεία, στα πλαίσια της ολοήμερης λειτουργίας του Νοσοκομείου.

1.2. Αποστολή και ρόλος του Νοσοκομείου.

Η αποστολή του Νοσοκομείου «Κοργιολένειου – Μπενάκειου Ε.Ε.Σ.» προσδιορίζεται από τον οργανισμό του (κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Α3β/οικ.17019 - ΦΕΚ 701/4.12.1987/τ.Β'). Σύμφωνα λοιπόν με το άρθρο 3 αυτού, σκοπός του Νοσοκομείου είναι :

1. Η παροχή στο πλαίσιο και στην έκταση της διάρθρωσης της ιατρικής του υπηρεσίας, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης, ισότητα για κάθε πολίτη ανεξάρτητα από την οικονομική, κοινωνική και επαγγελματική του κατάσταση, σύμφωνα με τους κανόνες του Εθνικού Συστήματος Υγείας
2. Η ανάπτυξη και προαγωγή της ιατρικής έρευνας και
3. Η εφαρμογή προγραμμάτων ειδίκευσης, συνεχούς εκπαίδευσης γιατρών, καθώς και εκπαίδευσης και επιμόρφωσης λειτουργών άλλων κλάδων υγείας.

Παράλληλα, στο άρθρο 4 του ίδιας Απόφασης, καθορίζονται τα έσοδα του νοσοκομείου, τα οποία και αναφέρονται σε αυτό το σημείο, καθ' όσον αποτελούν τα μέσα για την επίτευξη της αποστολής, και είναι :

1. οι επιχορηγήσεις από τον κρατικό τακτικό προϋπολογισμό και από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων
2. οι εισπράξεις από νοσήλια, εξέταστρα και λοιπές αμοιβές για παροχή υπηρεσιών
3. οι πρόσδοι από την ίδια αυτού περιουσία, και
4. τα έσοδα από δωρεές, κληροδοτήματα, εκποιήσεις κ.λ.π.

Στα πλαίσια της εκπλήρωσης της αποστολής του, το Νοσοκομείο έχει αναπτύξει ένα δίκτυο δομών με υποστηρικτικό χαρακτήρα που αφορούν στην καλύτερη κάλυψη των αναγκών του ασθενούς μέσω της άρτιας ιατρικής και νοσηλευτικής αντιμετώπισης, της ανάπτυξης συνεργασιών με άλλους οργανισμούς υγείας, της βελτίωσης της ξενοδοχειακής υποδομής, της ανανέωσης του εξοπλισμού, της υποστήριξης των διαδικασιών και λειτουργιών με εφαρμογές πληροφορικής, της παροχής εκπαίδευσης σε όλους τους κλάδους των επαγγελματιών υγείας, της εξασφάλισης υγιεινών συνθηκών εργασίας και φιλοξενίας στο ίδρυμα.

Η αναγνώριση της ρόλου του Νοσοκομείου αποτυπώνεται στην αναβάθμιση του το 1995 σε Περιφερειακό από Νομαρχιακό με σχετική Υπουργική Απόφαση και στην τοποθέτηση του ως επικεφαλής εφημερίας στην ομάδα των συνεφημερευόντων νοσοκομείων, για όλες τις ειδικότητες πλην της οφθαλμολογίας.

1.3. Διαχρονική Εξέλιξη του ρόλου του Νοσοκομείου.

Το Νοσοκομείο «Κοργιαλένειο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.» οφείλει την ίδρυσή του στην εκτέλεση της διαθήκης του Μαρίνου Κοργιαλένιου από τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό και σε δωρεά του Εμμανουήλ Μπενάκη. Συγκεκριμένα, η Διοικούσα Επιτροπή του Ε.Ε.Σ. στην 77^η Συνεδρίαση της στις 27 Μαρτίου 1933, προεδρεύοντας του Ι. Αθανασάκη, συνεκτιμώντας την ανάγκη για «άρτια μόρφωση νοσοκόμων ήτις κατέστη πλέον καταφανής και επείγουσα κατά τους Βαλκανικούς πολέμους του 1912-13», την σχετική ρήτρα στη διαθήκη του Μ. Κοργιαλένιου για την οικοδόμηση νοσοκομείου και την δωρεά του εθνικού ευεργέτη Ε. Μπενάκη, αποφασίζει την ανέγερση νοσοκομείου του οποίου την οργάνωση και διαχείριση αναλαμβάνει ως ειδικότερος ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός.

Αποστολή του Νοσοκομείου είναι η «πρακτική άσκηση και μόρφωση των μαθητρικών της σχολής Νοσοκόμων, η πρακτική άσκηση των φοιτητών της Ιατρικής επί διαγωνισμῶ και η επιστημονική νοσηλεία και θεραπεία των πασχόντων».

Στο Νοσοκομείο, κατά την ίδρυσή του, λειτουργούν τέσσερα ιατρικά τμήματα (Χειρουργικό, Παθολογικό, Ωτορινολαρυγγολογικό και Οφθαλμολογικό) και υποστηρίζονται από τα εργαστήρια του Ακτινολογικού, Μικροβιολογικού, Χημικού και Ανατομικοπαθολογικού.

Για ιστορικούς λόγους αξίζει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά σε ορισμένα άρθρα του καταστατικού του Νοσοκομείου, που προσδιορίζουν τους όρους

λειτουργίας του κατά την ίδρυσή του και είναι χαρακτηριστικά για το πνεύμα της περιόδου εκείνης.

Έτσι, στο άρθρο 1 ορίζεται ότι στο Νοσοκομείο γίνονται δεκτοί, ανεξαρτήτως εθνικότητας και θρησκείας, «πρόντες οι έχοντες ανάγκην εγχειρίσεως ή πάσχοντες εξ οιωνδήποτε άλλων οξέων νοσημάτων, πλην των μεταδοτικών νόσων και των κριθέντων ονιάτων». Στο άρθρο 2 ορίζεται ότι οι πάσχοντες γίνονται δεκτοί επί πληρωμή βάσει τιμολογίου που καθορίζεται από την Διοικούσα Επιτροπή, η οποία παράλληλα μεριμνά για κλίνες που θα διατίθενται δωρεάν στους απόρους. Στο άρθρο 3 ορίζεται ότι «εις τα εξωτερικά ιατρεία των τεσσάρων τμημάτων προσέρχονται προς εξέτασιν οι άποροι, πληρώνοντες, εφ' όσον δύνανται, μόνον είσοδον, δραχμής 5. Εάν τις των προσελθόντων ελεγχθεί ευπορών, υποχρεούται εις την πληρωμήν μέχρις 100 δραχμών».

Το Νοσοκομείο από την ίδρυσή του αποτελεί υπηρεσία του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου «Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός» και διέπεται από το ανάλογο νομοθετικό πλαίσιο. Οι πόροι του προέρχονται από την «επικουρία» του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, τα εισοδήματα του Κοργιαλένειου κληροδοτήματος, τις εισπράξεις νοσηλίων και από δωρεές. Οι τιμές των νοσηλίων των βελτιωμένων θέσεων καθορίζονται από την Διοικούσα Επιτροπή, ενώ για τη γ' θέση ισχύουν οι συμβάσεις με τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Το 1985, λόγω αδυναμίας του Ε.Ε.Σ. να ανταποκριθεί στις οικονομικές υποχρεώσεις των Νοσοκομείων του προς τους εργαζόμενους και τους προμηθευτές, το κράτος προβαίνει στην επίταξη του Κοργιαλένειου - Μπενάκειου και του Ασκληπιείου Βούλας, αναλαμβάνοντας αυτό την διοίκηση για την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των υπηρεσιών τους. Στις 28 Μαΐου 1985 υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του ελληνικού δημοσίου και του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, με την οποία το Νοσοκομείο εντάσσεται στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, ενώ τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους μετατρέπεται σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Το 1987 δημοσιεύεται η άρση της επίταξης και ακολουθεί η δημοσίευση του Οργανισμού του. Σύμφωνα με αυτόν, στο Νοσοκομείο υπάγεται το Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας καθώς και οι αποκεντρωμένες νοσηλευτικές μονάδες Πύλου, Ικαρίας και Κόνιτσας. Στη συνέχεια, λόγω της αδυναμίας ουσιαστικής επίβλεψης των υπηρεσιών των αποκεντρωμένων μονάδων, αυτές μεταφέρονται στα πλησιέστερα λειτουργούντα νοσοκομεία (Καλαμάτας, Σάμου και Ιωαννίνων αντίστοιχα), ως Κέντρα Υγείας αυτών.

Σήμερα, το Νοσοκομείο είναι Ν.Π.Δ.Δ., διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1397/83 περί Εθνικού Συστήματος Υγείας και του μεταγενέστερου σχετικού νομοθετικού πλαισίου και διοικείται από Θμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Το ιατρικό προσωπικό είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης το δε υπόλοιπο προσωπικό αποτελείται στη συντριπτική του πλειοψηφία από μόνιμους υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου. Οι υπηρεσίες του διακρίνονται σε τέσσερις : ιατρική, νοσηλευτική, διοικητική και τεχνική, προΐσταται δε αυτών ο Διοικητής του Νοσοκομείου.

Το Νοσοκομείο διατηρεί το υφιστάμενο νομικό καθεστώς και μετά την δημοσίευση του Ν. 2889/2001 περί βελτίωσης και εκσυγχρονισμού του Εθνικού Συστήματος Υγείας και διασυνδέεται μόνο λειτουργικά με το Α' Π.Σ.Υ. Αττικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 :

Ανάλυση και Αξιολόγηση Εσωτερικού Περιβάλλοντος Νοσοκομειακής Μονάδας

2.1. Δραστηριότητες – Παρεχόμενες Υπηρεσίες

2.1.1. Ιστορικό της εξέλιξης των Τομέων Δραστηριοποίησης

Οι τομείς δραστηριοποίησης του Νοσοκομείου αφορούν παροχή υπηρεσιών υγείας και επιμόρφωση – εκπαίδευση.

Το Νοσοκομείο ξεκίνησε όπως προαναφέρθηκε με τη λειτουργία τεσσάρων ιατρικών τμημάτων και τεσσάρων εργαστηρίων. Στην πορεία, η αύξηση της ζήτησης, οι αλλαγές στο επιδημιολογικό προφίλ του πληθυσμού, η αλματώδης ανάπτυξη της τεχνολογίας και της έρευνας, η αναγκαιότητα της εξειδίκευσης και η έμφαση στον κοινωνικό χαρακτήρα της υγείας, μετέβαλαν το εξωτερικό περιβάλλον δημιουργώντας άλλες ανάγκες.

Παράλληλα η νομοθέτηση του Ε.Σ.Υ., το οποίο υιοθετεί τις αρχές της Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, δηλαδή :

- ίση πρόσβαση στη διαθέσιμη φροντίδα για ίδιες ανάγκες
- ίση χρησιμοποίηση υπηρεσιών υγείας για ίδιες ανάγκες
- ίδια ποιότητα στη φροντίδα υγείας για όλους

συμπλήρωσε το εξωτερικό περιβάλλον και οδήγησε το Νοσοκομείο στη σημερινή του μορφή.

Μέσα από τους διαμορφωμένους τομείς, όπως αυτοί ορίζονται στην οργανωτική του δομή και είναι: ο Παθολογικός, ο Χειρουργικός, ο Εργαστηριακός και τα Διατομεακά τμήματα (ΜΕΘ) το Νοσοκομείο παρέχει υπηρεσίες υγείας υψηλής εξειδίκευσης.

Το Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών σε πολυμεταγγιζόμενα άτομα, στη διαφώτιση του κοινού σε θέματα Αιμοδοσίας με βάση τα προγράμματα της Εθνικής Υπηρεσίας Αιμοδοσίας και στην οργάνωση αιμοληψιών εντός και εκτός του Κέντρου, με λήψεις αίματος είτε από μεμονωμένους εθελοντές είτε από οργανωμένα για το σκοπό αυτό ιδρύματα.

Μέσω του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης, που άρχισε να λειτουργεί το 1997 στο Νοσοκομείο, παρέχει εκπαίδευση και επιμόρφωση σε εξειδικευμένους τομείς των επαγγελματιών υγείας, συμβάλλοντας σημαντικά στις αναγκαιότητες των καιρών για διαρκή εκπαίδευση και επιμόρφωση.

2.1.2. Ποιοτική και Ποσοτική παρουσίαση των παρεχομένων υπηρεσιών κάθε Τμήματος στην διάρκεια της τελευταίας πενταετίας

Τα συγκεντρωτικά στοιχεία και οι δείκτες του Νοσοκομείου εμφανίζονται αναλυτικά στον Πίνακα 2.1.2(1) που βρίσκεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.

Συγκεκριμένα :

- **Δυναμικότητα σε κλίνες**

Το « Κοργιαλένιο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ. » είναι ένα Νοσοκομείο δυναμικότητας 464 ανεπτυγμένων κλινών. Οι κλίνες αυτές σήμερα είναι κατανεμημένες ως εξής: 208 στον Παθολογικό Τομέα *, 212 στο Χειρουργικό Τομέα, 14 στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας και 30 στο Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδασίας (Για το Δρακοπούλειο δεν υπάρχει επίσημη καταγραφή στοιχείων της δραστηριότητάς του πριν το 1998).

- **Εισαγωγές - Νοσηλευθέντες**

Οι εισαγωγές όπως και οι νοσηλευθέντες παρουσιάζουν μία αυξητική πορεία από το 1996 έως το 2001.

- **Ημέρες Νοσηλείας**

Οι ημέρες νοσηλείας παρουσιάζουν μία πτωτική πορεία μεταξύ των ετών 2000 και 2001.

Όλα τα παραπάνω, επηρεάζουν τους δείκτες που εξάγονται. Ο υπολογισμός των δεικτών έχει γίνει βάσει του υποδείγματος επιχειρησιακού σχεδίου του Υπουργείου.** Έχουν υπολογιστεί οι δείκτες του Νοσοκομείου, του Παθολογικού Τομέα, του Χειρουργικού Τομέα, της ΜΕΘ και του Δ.Κ.Α.

Αναλυτικά οι δείκτες αυτοί αποτυπώνονται ως εξής:

2.1.2.1. ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ

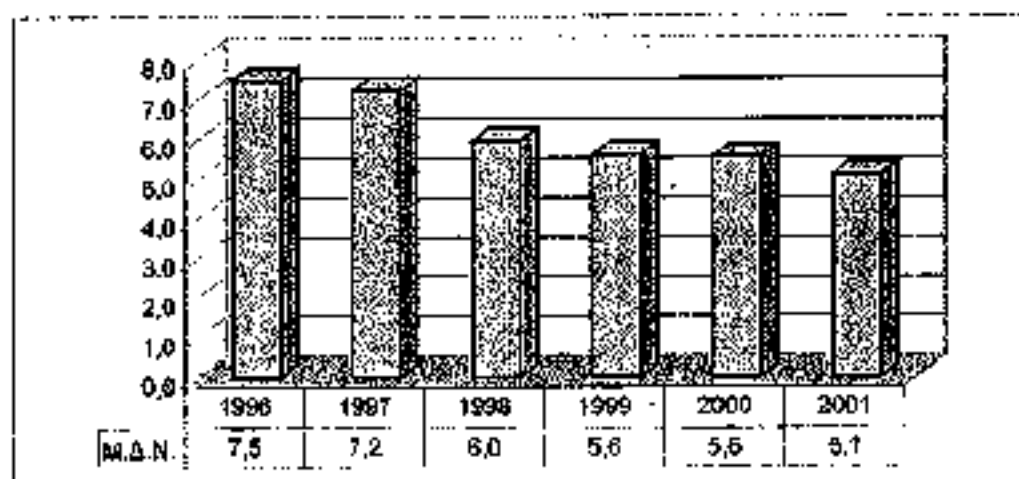
Η Μ.Δ.Ν. διαχρονικά μειώνεται επηρεαζόμενη από την αύξηση των εισαγωγών και την μείωση των ημερών νοσηλείας. Έτσι ταυτόχρονα επηρεάζονται και ο ρυθμός εισροής και το διάστημα εναλλαγής.

* Στον Παθολογικό Τομέα έχει συμπεριληφθεί η Μονάδα Τεχνητού Νεφρού δυναμικότητας 10 κλινών.

** Στον προσδιορισμό της Μ.Δ.Ν. ο τύπος που δίνεται από το υπόδειγμα είναι $\frac{\text{ημέρες νοσηλείας}}{\text{εισαγωγές}}$. Από τη

βεββαιότητα η αναλογιστική πρόταση είναι $\frac{\text{ημέρες νοσηλείας}}{\text{νοσηλευθέντες}}$. Στα κλινικά τμήματα δεν εμφανίζεται αξιολογική διαφορά από τη χρήση του ενός ή του άλλου τύπου, στη Μ.Δ.Ν. της ΜΕΘ όμως προκύπτει σημαντική διαφορά διότι οι εισαγωγές το 2001 ήταν 56 και ο δείκτης 89,4 ενώ οι νοσηλευθέντες ήταν 110 και ο δείκτης 48,5.

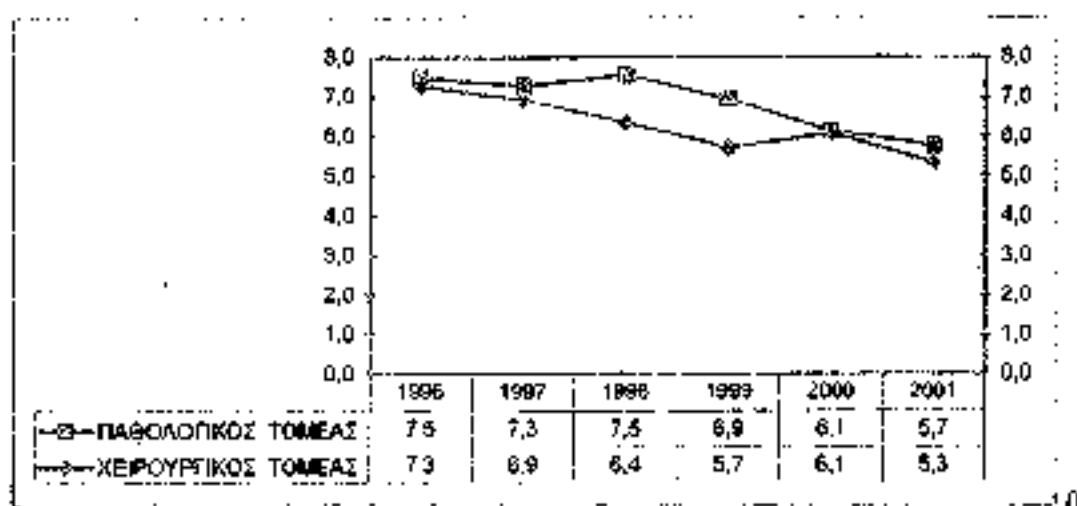
➤ **Νοσοκομείο**

Διάγραμμα 2.1.2.1. (1) Μέση Διάρκεια Νοσηλείας του Νοσοκομείου τα έτη 1996-2001.
ΠΕΠΗ - Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Το Νοσοκομείο παρουσιάζει πτωτική πορεία στο δείκτη αυτό. Από 7,5 ημέρες ανά ασθενή που ήταν η μέση διάρκεια νοσηλείας το 1996, έχει μειωθεί σε 5,1 ημέρες ανά ασθενή το 2001. Αυτό διαχρονικά μεταφράζεται σε μείωση 31,5%.

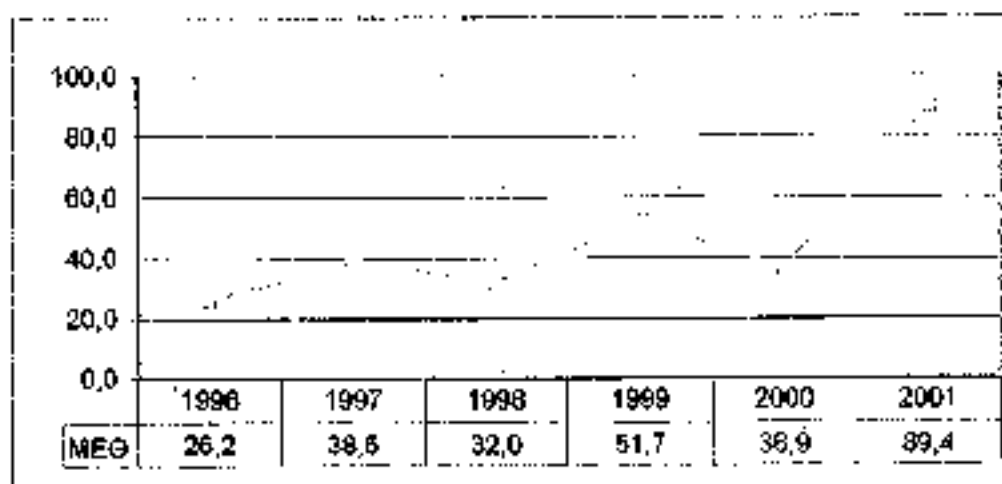
➤ **Παθολογικός – Χειρουργικός Τομέας**

Διάγραμμα 2.1.2.1. (2) Μέση Διάρκεια Νοσηλείας του Παθολογικού – Χειρουργικού Τομέα τα έτη 1996-2001.
ΠΠΠΠ - Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Και οι δύο τομείς παρουσιάζουν πτωτική πορεία τα έτη 1996-2001. Ο Παθολογικός από 7,5 ημέρες ανά ασθενή έχει μειωθεί στις 5,7 ή κατά ποσοστό 22,9%, ενώ ο Χειρουργικός από 7,3 ημέρες ανά ασθενή έχει μειωθεί στις 5,3 ή κατά ποσοστό 26,7%.

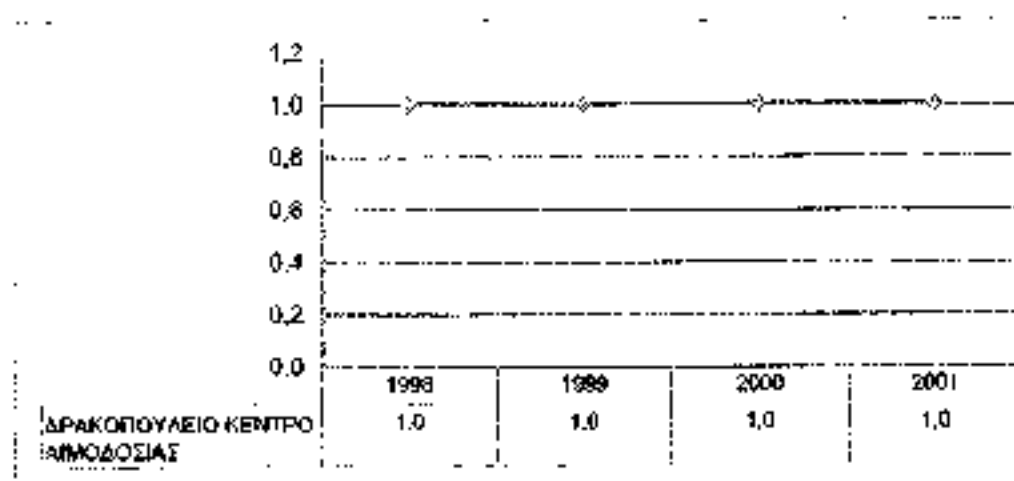
➤ **Διατομικά (ΜΕΘ)**

Διάγραμμα 2.1.2.1. (3) Μέση Διάρκεια Νοσηλείας της ΜΕΘ τα έτη 1996-2001.
 ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Στη ΜΕΘ παρουσιάζεται μία πολύ μεγάλη αύξηση της Μ.Δ.Ν. διότι όπως έχει προσαναφερθεί σε υποσημείωση ο υπολογισμός της έχει γίνει από τον τύπο που προτείνει το υπόδειγμα. Στην περίπτωση αυτή, οι εισαγωγές της ΜΕΘ το 2001 ήταν 56, ενώ οι νοσηλευθέντες ήταν 110. Κατά συνέπεια αυτή η μεγάλη απόκλιση επηρεάζει και τη Μ.Δ.Ν. του Νοσοκομείου η οποία θα ήταν ακόμα πιο έλτονα πετωτική.

➤ **Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας**

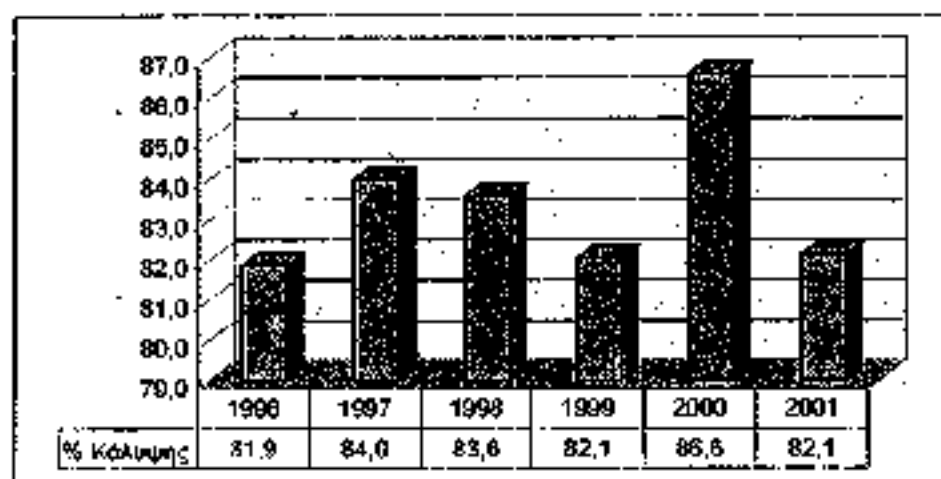

Διάγραμμα 2.1.2.1. (4) Μέση Διάρκεια Νοσηλείας του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας τα έτη 1998-2001.
 ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Στο Δ.Κ.Α. εκτελούνται μεταγγίσεις σε άτομα πάσχοντα από μεσογειακή αναιμία με νοσηλεία μιας μέρας.

2.1.2.2. ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ

➤ Νοσοκομείο

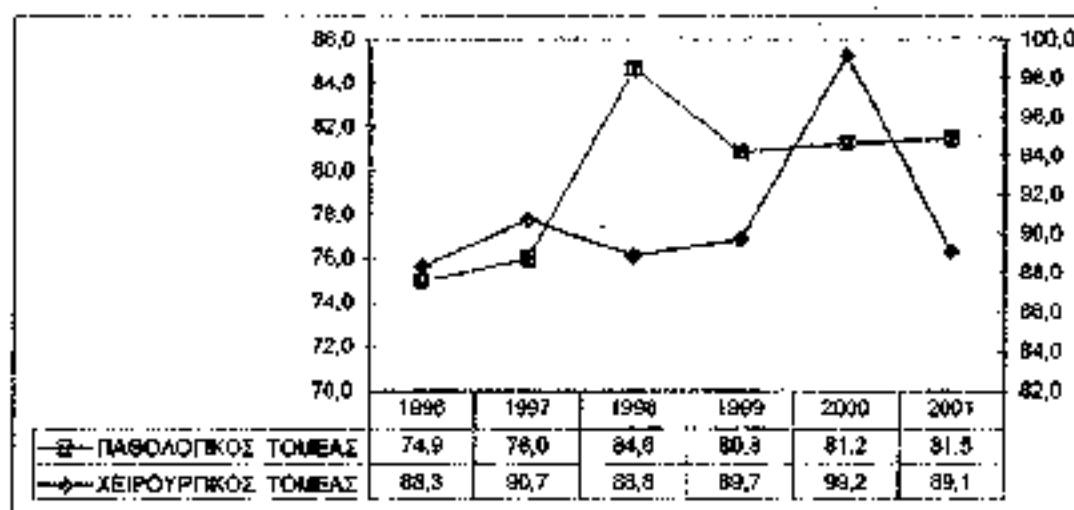

Διάγραμμα 2.1.2.2. (1) Ποσοστό κάλυψης του Νοσοκομείου τα έτη 1996-2001.

ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Το ποσοστό κάλυψης του Νοσοκομείου διαχρονικά κινείται σε υψηλά επίπεδα.

➤ Παθολογικός – Χειρουργικός Τομέας

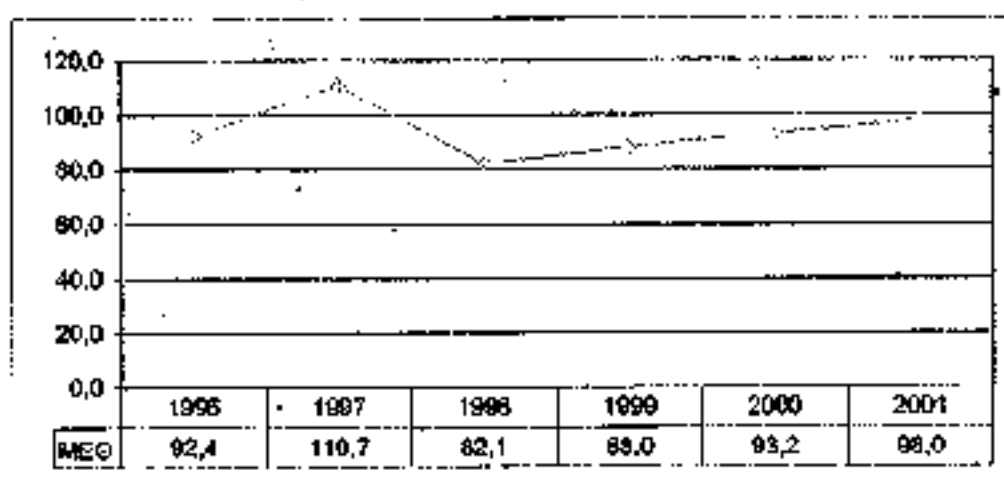

Διάγραμμα 2.1.2.2. (2) Ποσοστό κάλυψης του Παθολογικού – Χειρουργικού Τομέα τα έτη 1996-2001.

ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Και οι δύο Τομείς κινούνται διαχρονικά σε υψηλά επίπεδα κάλυψης. Το ποσοστό κάλυψης του Παθολογικού Τομέα από 74,9 που ήταν το 1996 διατήρησε αυξητική πορεία μέχρι το 2001 η οποία αναλογεί σε 8,7% ενώ ο Χειρουργικός Τομέας κινήθηκε στα ίδια περίπου επίπεδα, από 88,3 το 1996 σε 89,1 το 2001, με ελαφρά ανοδική πορεία η οποία αναλογεί σε 0,8%. Ενδιάμεσα βέβαια η αύξηση ήταν μεγαλύτερη.

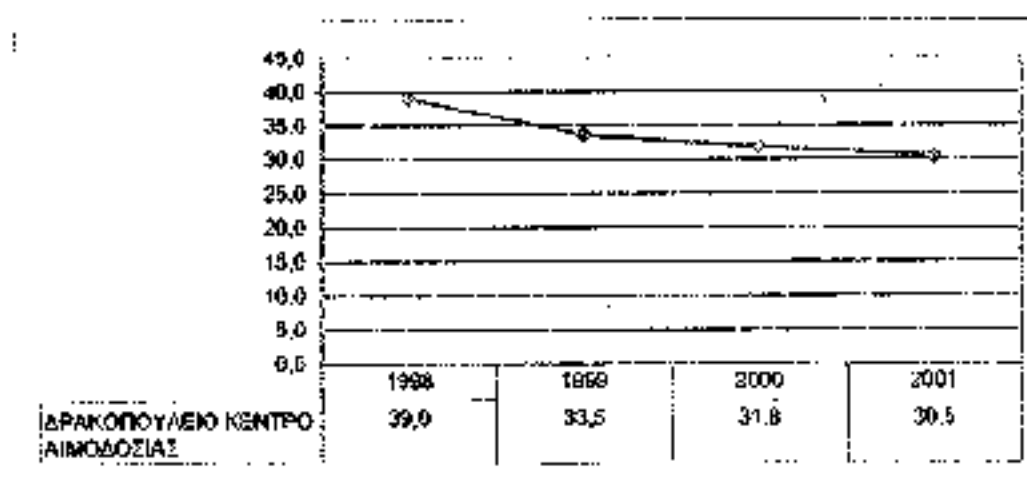
➤ **Διατομεακά (ΜΕΘ)**

Διάγραμμα 2.1.2.2. (3) Ποσοστό κάλυψης της ΜΕΘ τα έτη 1996-2001.
ΠΗΓΗ: Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Η κάλυψη της ΜΕΘ κινείται σε πολύ υψηλά επίπεδα με εξαίρεση το 1998 όπου αυξήθηκαν οι κλίνες κατά 4.

➤ **Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας**

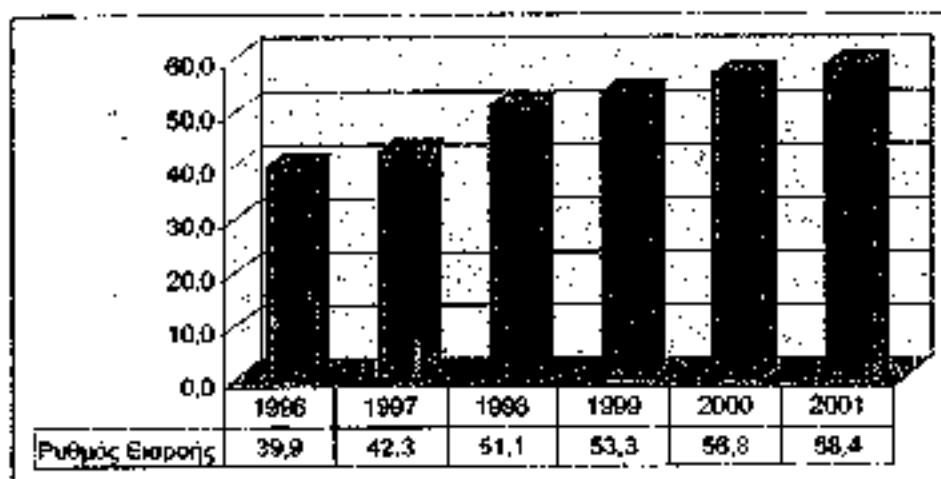

Διάγραμμα 2.1.2.2. (4) Ποσοστό κάλυψης του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας τα έτη 1998-2001.
ΠΗΓΗ: Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Το ποσοστό κάλυψης του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας παρουσιάζει μία πτωτική τάση. Από 39 που ήταν το 1998 έπεσε στο 30,5 το 2001. Η πτώση αυτή αντιστοιχεί σε 21,7%.

2.1.2.3. ΡΥΘΜΟΣ ΕΙΣΡΟΗΣ

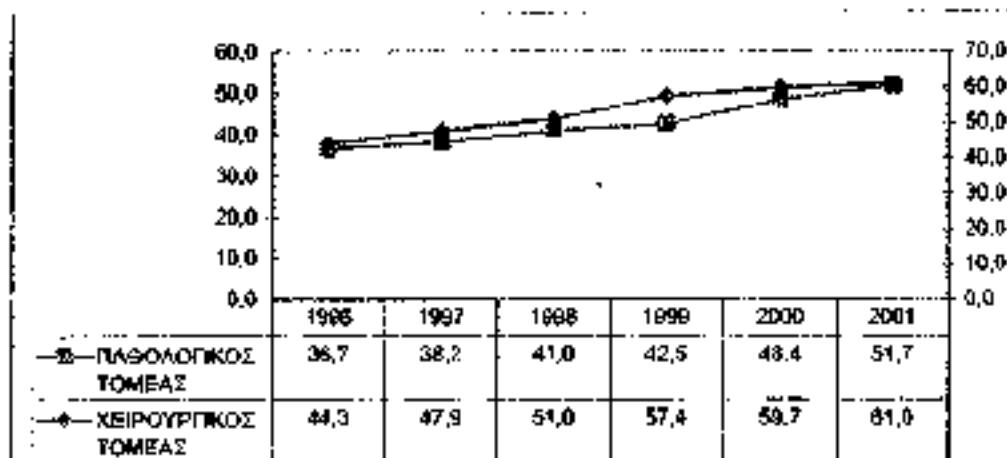
➤ Νοσοκομείο

Διάγραμμα 2.1.2.3. (1) Ρυθμός εισροής του Νοσοκομείου τα έτη 1996-2001.
 ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Και αυτός ο δείκτης δείχνει ότι διαχρονικά αυξάνεται ο ρυθμός με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα κρεβάτια. Από 39,9 που ήταν το 1996 έχει φτάσει το 58,4 το 2001. Αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση 46,4%.

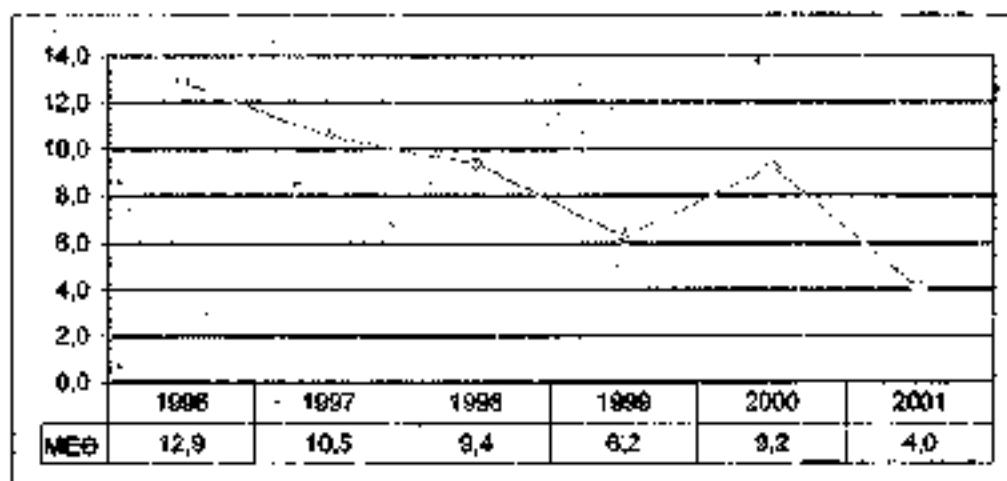
➤ Παθολογικός – Χειρουργικός Τομέας

Διάγραμμα 2.1.2.3. (2) Ρυθμός εισροής του Παθολογικού – Χειρουργικού Τομέα τα έτη 1996-2001
 ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Η ίδια εικόνα με το Νοσοκομείο στο σύνολό του εμφανίζεται στους δύο Τομείς. Στον Παθολογικό Τομέα από 36,7 το 1996 έχει φτάσει σταδιακά το 51,7 και αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση 41% ενώ στο Χειρουργικό Τομέα από 44,3 το 1996 έχει φτάσει το 61 και αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση 37,6%.

➤ **Διατομικά (ΜΕΘ)**

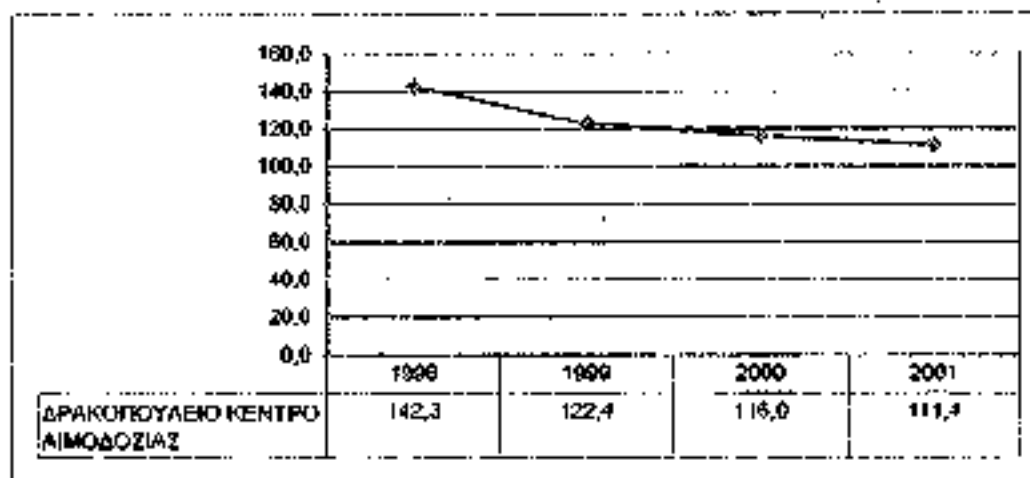

Διάγραμμα 2.1.2.3. (3) Ρυθμός εσοχής της ΜΕΘ τα έτη 1996-2001.

ΠΗΓΗ: Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Ο δείκτης αυτός επηρεάζεται έντονα από τη μέση διάρκεια νοσηλείας. Έτσι παρατηρούμε την πτωτική του πορεία η οποία σχετίζεται με την ανοδική πορεία της Μ.Δ.Ν. της Μονάδας. Το 1996 ο δείκτης ήταν 12,9 ενώ το 2001 έχει συρρικνωθεί στο 4. Η πτώση αυτή αντιστοιχεί σε ποσοστό 69%.

➤ **Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας**

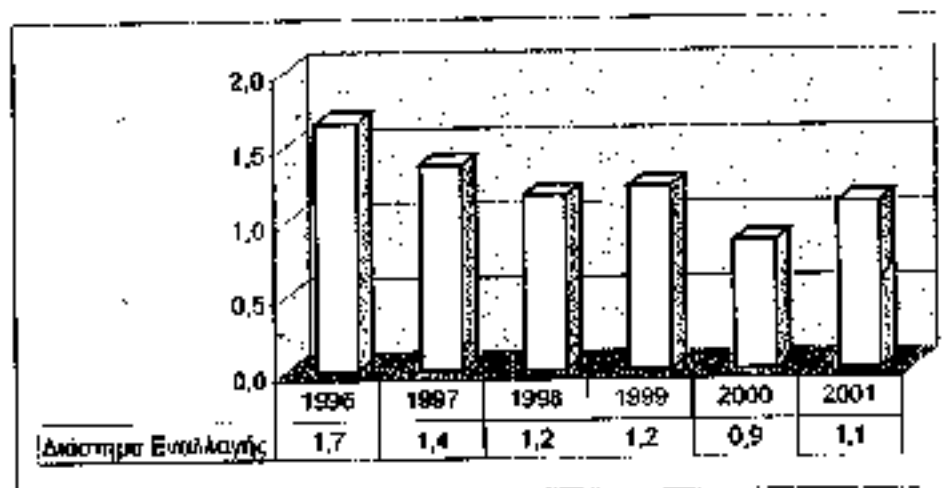
Διάγραμμα 2.1.2.3. (4) Ρυθμός εσοχής του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας τα έτη 1998-2001.

ΠΗΓΗ: Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Ο ρυθμός εσοχής του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας παρουσιάζει μία πτωτική τάση ίδια με αυτή του ποσοστού κάλυψης. Από 142,3 που ήταν το 1998 έπεσε στο 111,4 το 2001. Η πτώση αυτή αντιστοιχεί σε 21,7%.

2.1.2.4. ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΕΝΑΛΛΑΓΗΣ

➤ Νοσοκομείο

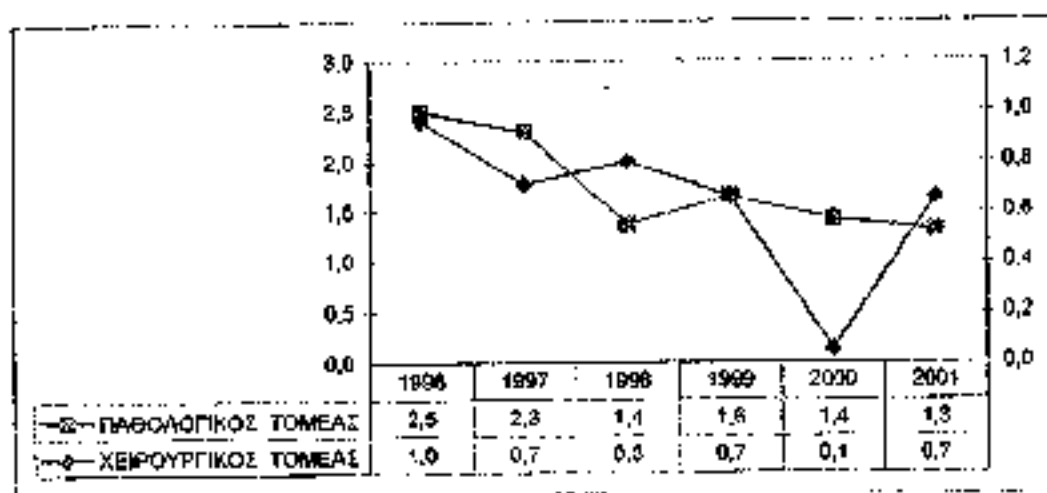

Διάγραμμα 2.1.2.4. (1) Διάστημα εναλλαγής των ασθενών του Νοσοκομείου τα έτη 1996-2001.

ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Η μείωση της Μ.Δ.Ν. των ασθενών στο Νοσοκομείο επηρεάζει το διάστημα εναλλαγής των ασθενών το οποίο παρουσιάζει και αυτό μείωση με αποτέλεσμα ο χρόνος που μένει κενό κάθε κρεβάτι να συρρικνώνεται. Το 1996 ο δείκτης αυτός ήταν 1,7 ενώ το 2001 είναι 1,1. Αυτό αντιστοιχεί σε μείωση του συγκεκριμένου δείκτη κατά 32,7%.

➤ Παθολογικός – Χειρουργικός Τομέας

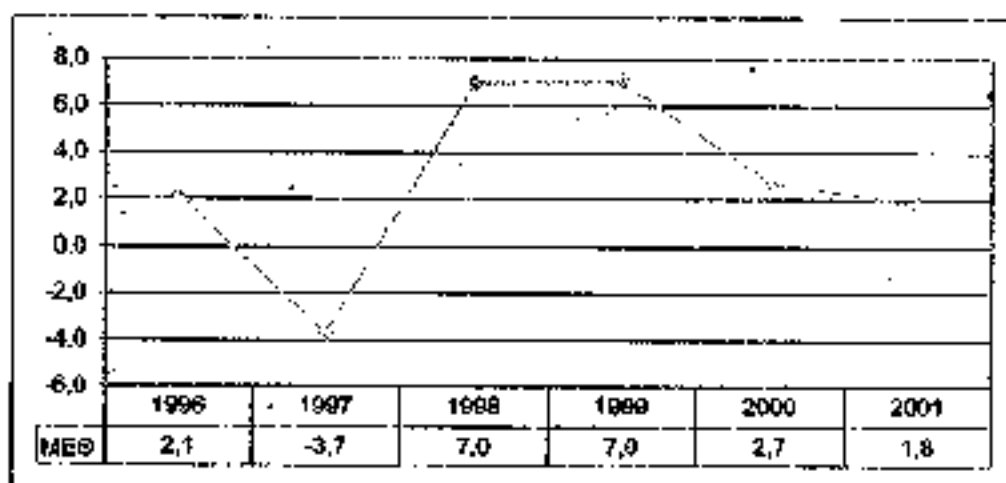

Διάγραμμα 2.1.2.4. (2) Διάστημα εναλλαγής των ασθενών του Παθολογικού – Χειρουργικού Τομέα τα έτη 1996-2001.

ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Στον Παθολογικό Τομέα από 1 το 1996 έχει φτάσει σταδιακά το 0,7 και αυτό αντιστοιχεί σε μείωση 47,5% ενώ στο Χειρουργικό Τομέα από 2,5 το 1996 έχει φτάσει το 1,3 και αυτό αντιστοιχεί σε μείωση 31,9%.

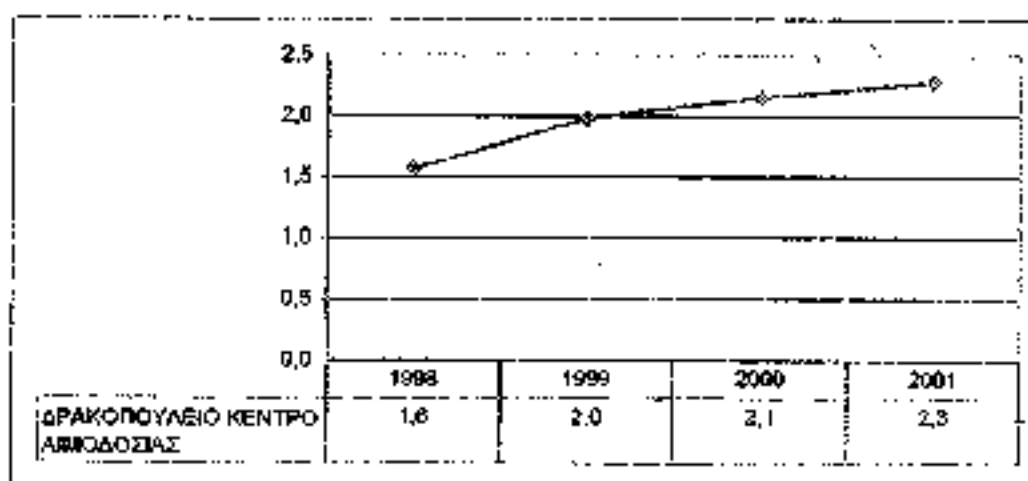
➤ **Διατομεακά (ΜΕΘ)**

Διάγραμμα 2.1.2.4. (3) Διάστημα εναλλαγής των ασθενών της ΜΕΘ τα έτη 1996-2001.
 ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Στη ΜΕΘ ο δείκτης αυτός έχει διακυμάνσεις οι οποίες επηρεάζονται από τις διακυμάνσεις της Μ.Δ.Ν. Διαχρονικά πάντως από το 1996 που ήταν 2,1 έπεσε στο 1,8 το 2001. Αυτό αντιστοιχεί σε πτώση 15,7%.

➤ **Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας**

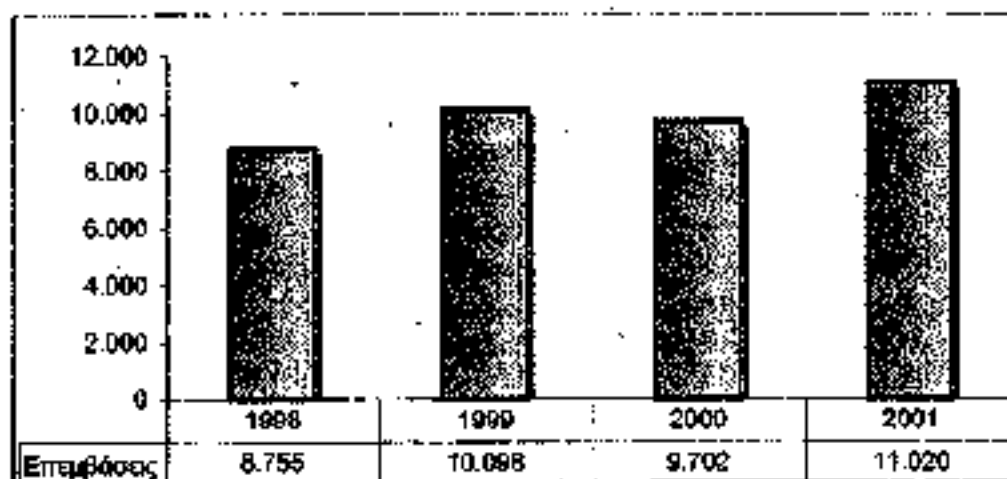

Διάγραμμα 2.1.2.4. (4) Διάστημα εναλλαγής των ασθενών του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας τα έτη 1998-2001.
 ΠΗΓΗ : Πίνακας 2.1.3 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Η σταδιακή μείωση του ποσοστού κάλυψης του Δ.Κ.Α. έχει συντελέσει στην σταδιακή αύξηση του διαστήματος εναλλαγής των ασθενών. Το 1998 το διάστημα εναλλαγής ήταν 1,8 ενώ το 2001 αυξήθηκε στο 2,3. Η αύξηση αυτή μεταφράζεται σε 45,5%.

2.1.2.5. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ

➤ Νοσοκομείο

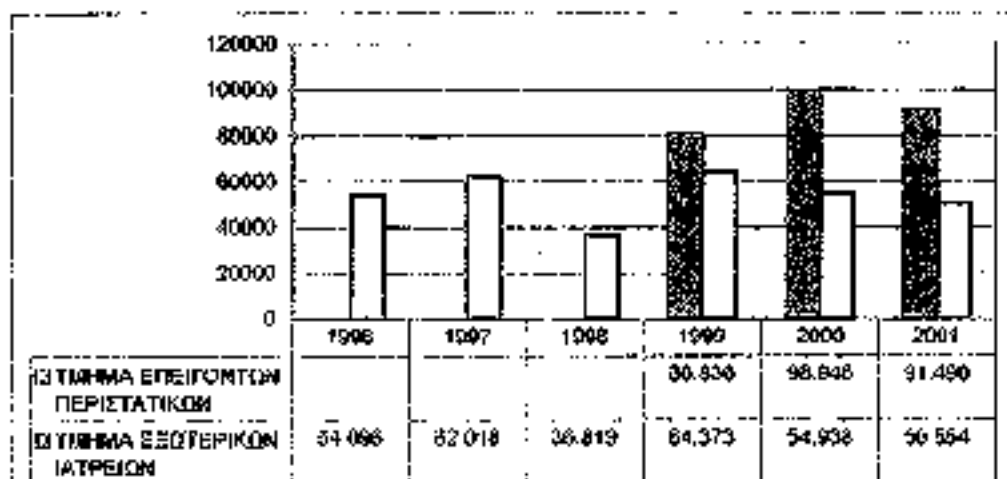
Διάγραμμα 2.1.2.5. Χειρουργικές επεμβάσεις 1998-2001.

ΠΗΓΗ: Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Στο Νοσοκομείο οι χειρουργικές επεμβάσεις πραγματοποιούνται από τα ιατρικά τμήματα του Χειρουργικού Τομέα και καταγράφονται επίσημα από τη στατιστική υπηρεσία από το 1998. Προγενέστερα στοιχεία υπάρχουν από το χειρουργείο, σύμφωνα με τα αρχεία του οποίου το 1996 πραγματοποιήθηκαν 7.214 επεμβάσεις και το 1997 πραγματοποιήθηκαν 7.490. Φαίνεται ότι ο αριθμός των χειρουργικών επεμβάσεων είναι αναδικός με εξαίρεση το 2000. Η αύξηση του αριθμού των επεμβάσεων από το 1998 αντιστοιχεί σε 25,9%.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμη και σήμερα δεν υπάρχει καταγραφή των χειρουργικών επεμβάσεων ανάλογα με τη βαρύτητά τους και σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία.

2.1.2.6. ΤΜΗΜΑ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΙΑΤΡΕΙΩΝ

Διάγραμμα 2.1.2.6. Κίνηση ΤΕΙ και ΤΕΠ τα έτη 1996-2001.

ΠΗΓΗ: Πίνακας 2.1.2 (1) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Ως γνωστόν, το Τ.Ε.Π. νομοθετήθηκε ως αυτοτελές τμήμα για νοσοκομεία με δυναμικότητα άνω των 200 κλινών με ειδική στελέχωση και εξοπλισμό με το Ν 2889 (ΦΕΚ 37/ 2-3-01). Στο Νοσοκομείο, Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών μέχρι και το 2001 είναι η εφημερία. Επομένως, η καταγραφή αφορά περιστατικά που προσήλθαν στο Νοσοκομείο σε ημέρες γενικής εφημερίας και υπάρχει από το 1999 και εντεύθεν. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά παρατηρείται μία αύξηση του αριθμού των ασθενών που προσήλθαν τις ημέρες γενικής εφημερίας. Από 80.836 ασθενείς το 1999 έφτασαν τους 91.490 ασθενείς το 2001. Η αύξηση αυτή αντιστοιχεί σε 13,2%.

Στο Τμήμα Εξωτερικών Ιατρείων λειτουργούν, σύμφωνα με τον οργανισμό, τακτικά εξωτερικά ιατρεία όλων των ειδικοτήτων που αντιστοιχούν στις ειδικότητες των γιατρών που υπηρετούν στο νοσοκομείο. Η κίνηση των Ε.Ι. έχει διακυμάνσεις από έτος σε έτος. Μεταξύ του 1996 και του 2001 παρατηρείται μία μείωση των ασθενών που επισκέφθηκαν τα Ε.Ι. η οποία είναι 6,5%.

Να επισημανθεί σαν παρατήρηση ότι οι ασθενείς που επισκέφθηκαν τα δύο τελευταία χρόνια το νοσοκομείο σε ημέρες γενικής εφημερίας είναι κατά 80% περίπου περισσότεροι απ' αυτούς που επισκέφθηκαν τα Ε.Ι.

Σύμφωνα με το Ν. 2889 (ΦΕΚ 37/ 2-3-01) το 2002 άρχισαν να λειτουργούν Απογευματινά Ιατρεία στο Νοσοκομείο μετά το τακτικό ωράριο.

2.1.2.7. ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Αναλυτικά στοιχεία, δείκτες και οι ποσοστιαίες μεταβολές, των ιατρικών τμημάτων του Παθολογικού Τομέα παρουσιάζονται στους Πίνακες 2.1.2 (2Α), (2Β), (2Γ), (2Δ) και του Χειρουργικού Τομέα στους Πίνακες 2.1.2 (3Α), (3Β), (3Γ), (3Δ) του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α.

Όσον αφορά αναλυτικά στοιχεία και δείκτες του Εργαστηριακού Τομέα, εμφανίζονται στους Πίνακες 2.1.2 (4Α) και (4Β) του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α. Ο πρώτος (4Α) περιλαμβάνει το έργο, την προέλευση των εξετάσεων, * τις δαπάνες αντιδραστηρίων των τμημάτων ** και τις ποσοστιαίες μεταβολές. Ο δεύτερος (4Β) περιλαμβάνει τα ίδια στοιχεία αλλά για εργαστήρια που λειτουργούν στο Νοσοκομείο εκτός εργαστηριακού τομέα. Όπου δε συμπληρώνονται οι πίνακες σημαίνει ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Στους Πίνακες 2.1.2 (5Α), (5Β) του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α παρουσιάζονται στοιχεία για τις ιατρικές εφημερίες ενεργείας, ετοιμότητας και μικτές που καθορίζονται για μία ημέρα γενικής εφημερίας.

Ως προς τους χρήστες των Υπηρεσιών του Νοσοκομείου δεν υπάρχουν διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία από τα οποία να προκύπτουν ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά αυτών.

* Δεν υπάρχει αναλυτική καταγραφή για την προέλευση των εξετάσεων. Ο υπάρχων διαχωρισμός των εξετάσεων, όπου υπάρχει, είναι σε «εσωτερικούς» και «εξωτερικούς» ασθενείς. Για το λόγο αυτό έχουν ενοποιηθεί τα ΤΕΙ και το ΤΕΠ ως καταγράφεται ένας αριθμός.

** Οι δαπάνες των αντιδραστηρίων καταγράφονται από το 1998 και μετά. Στην Αιμοδοσία και στο Αιματολογικό αρχικά δεν υπήρχε διαχωρισμός. Οι δαπάνες αυτές αποτελούν τη χρέωση των προλογίων που παραλαμβάνει το φαρμακείο μέσα στο έτος για το κάθε εργαστήριο και όχι την πραγματική κατανάλωση και την καταγραφή των αποθεμάτων.

2.2. Οργάνωση – Λειτουργίες και Συστήματα

2.2.1. Παρουσίαση των Οργάνων Διοίκησης

Το Νοσοκομείο είναι Ν.Π.Δ.Δ. και διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1397/83 περί Εθνικού Συστήματος Υγείας και του μεταγενέστερου σχετικού νομοθετικού πλαισίου και διοικείται από 9 μέλές Διοικητικό Συμβούλιο.

Μετά τη δημοσίευση του Ν. 2889/01 το Νοσοκομείο, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 13 αυτού, διατήρησε το υφιστάμενο νομικό καθεστώς του και διέπεται και από τις διατάξεις του νόμου αυτού, στο βαθμό που αυτές έχουν εφαρμογή στα Νοσοκομεία που διαλαμβάνονται στην παρ. 10 του προαναφερόμενου άρθρου.

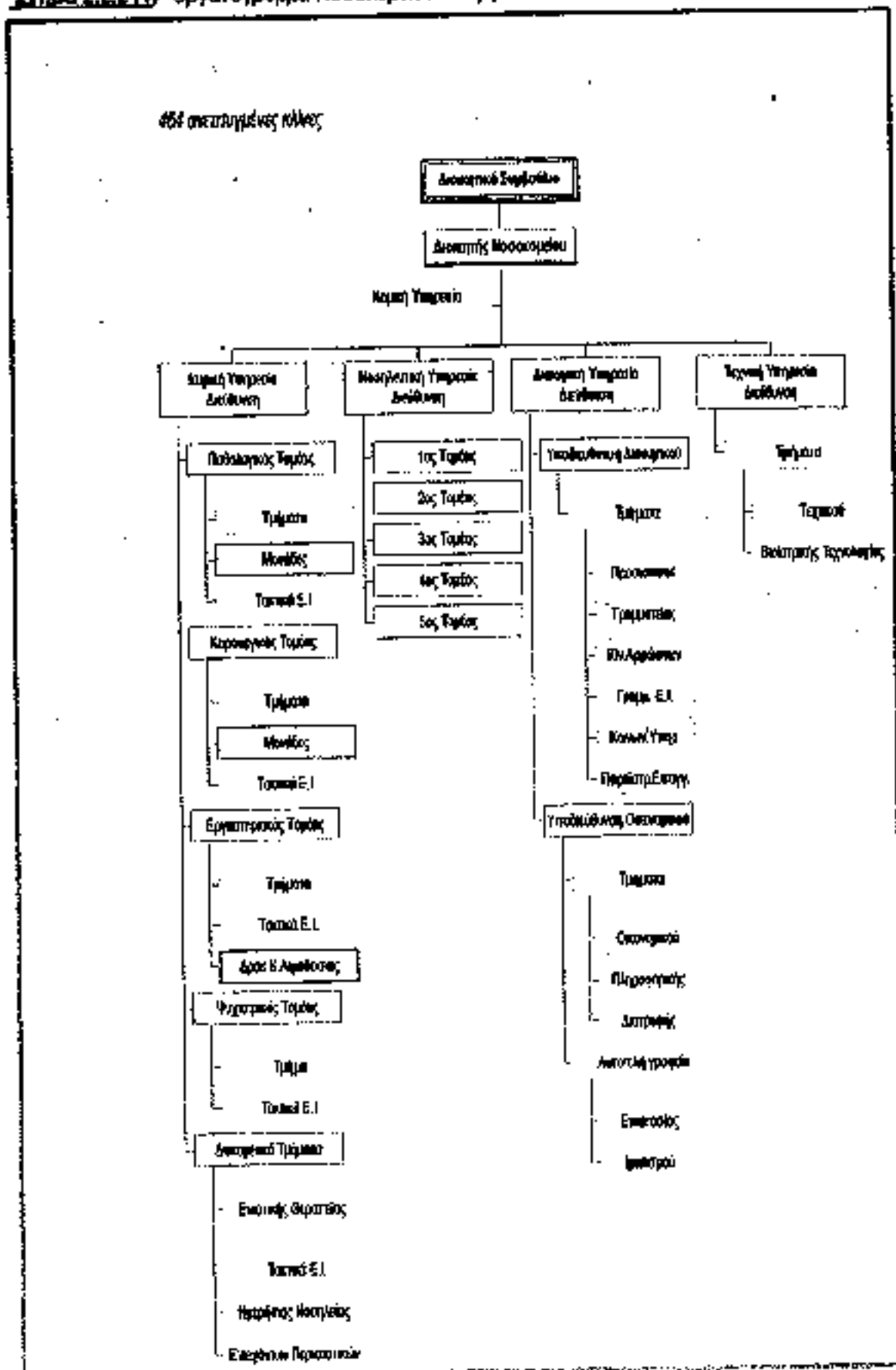
Παράλληλα, με τον ίδιο Νόμο συστήθηκε μία οργανική θέση Διοικητή, με πενταετή θητεία, και βαθμό 1^ο της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων (ΕΘ). Έτσι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης ενώ ο Διοικητής προϊστάται όλων των υπηρεσιών του Νοσοκομείου και οι αποφάσεις του υπόκεινται στον ιεραρχικό έλεγχο του Διοικητικού Συμβουλίου.

Συνεπώς, στο Διοικητή υπάγονται ιεραρχικά και αναφέρονται τέσσερις υπηρεσίες με ισότιμες διευθύνσεις οι οποίες έχουν τη δική τους ξεχωριστή συγκρότηση και ιεραρχική διάρθρωση και είναι: 1) η Ιατρική, 2) η Νοσηλευτική, 3) η Διοικητική και 4) η Τεχνική.

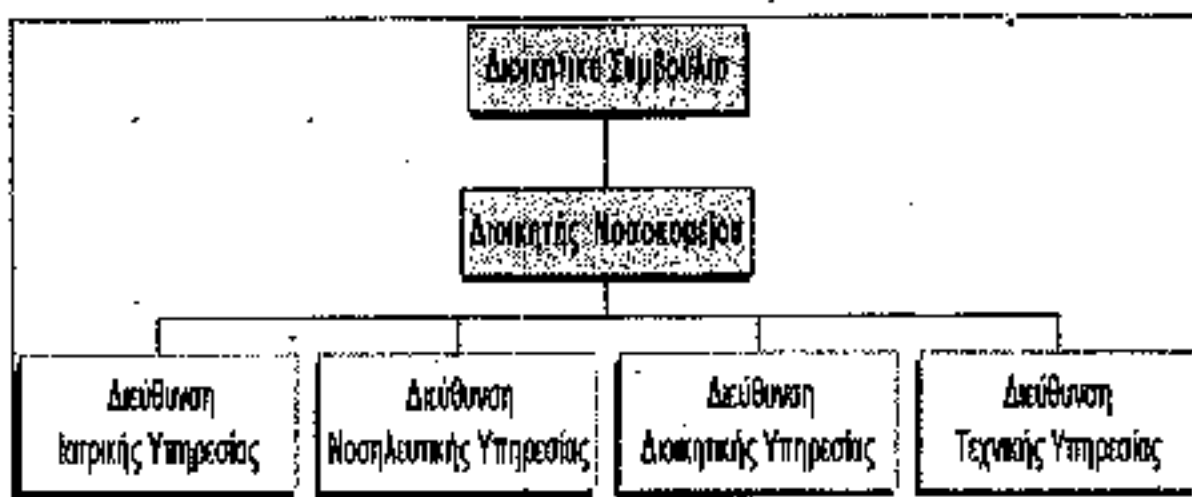
2.2.2. Αποτύπωση της Οργανωτικής Διάρθρωσης

Στο οργανόγραμμα που ακολουθεί, αποτυπώνεται η βασική υπάρχουσα οργανωτική δομή που απορρέει από τον οργανισμό του Νοσοκομείου, τις τροποποιήσεις του, τον Ν. 2519 (ΦΕΚ 165/21.8.97, αρθρ. 18, παρ. 1) και τον Ν. 2889 (ΦΕΚ 37/2.3.01).

Σχήμα 2.2.2 (1) Οργανόγραμμα Νοσοκομείου «Κοργαλένιο - Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»

Σχήμα 2.2.2 (2) Οργανόγραμμα των οργάνων διοίκησης του Νοσοκομείου «Κοργαλλένιο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»

2.2.2.1. ΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η Ιατρική Διεύθυνση διαρθρώνεται:

α) Στους τομείς:

α1) Παθολογικό α2) Χειρουργικό α3) Ψυχιατρικό α4) Εργαστηριακό

Κάθε τομέας διαρθρώνεται σε τμήματα και μονάδες. Στους τομείς λειτουργούν τακτικά εξωτερικά ιατρεία αντίστοιχων ειδικοτήτων με τις ειδικότητες των γιατρών που υπηρετούν.

β) Στα διοικητικά τμήματα:

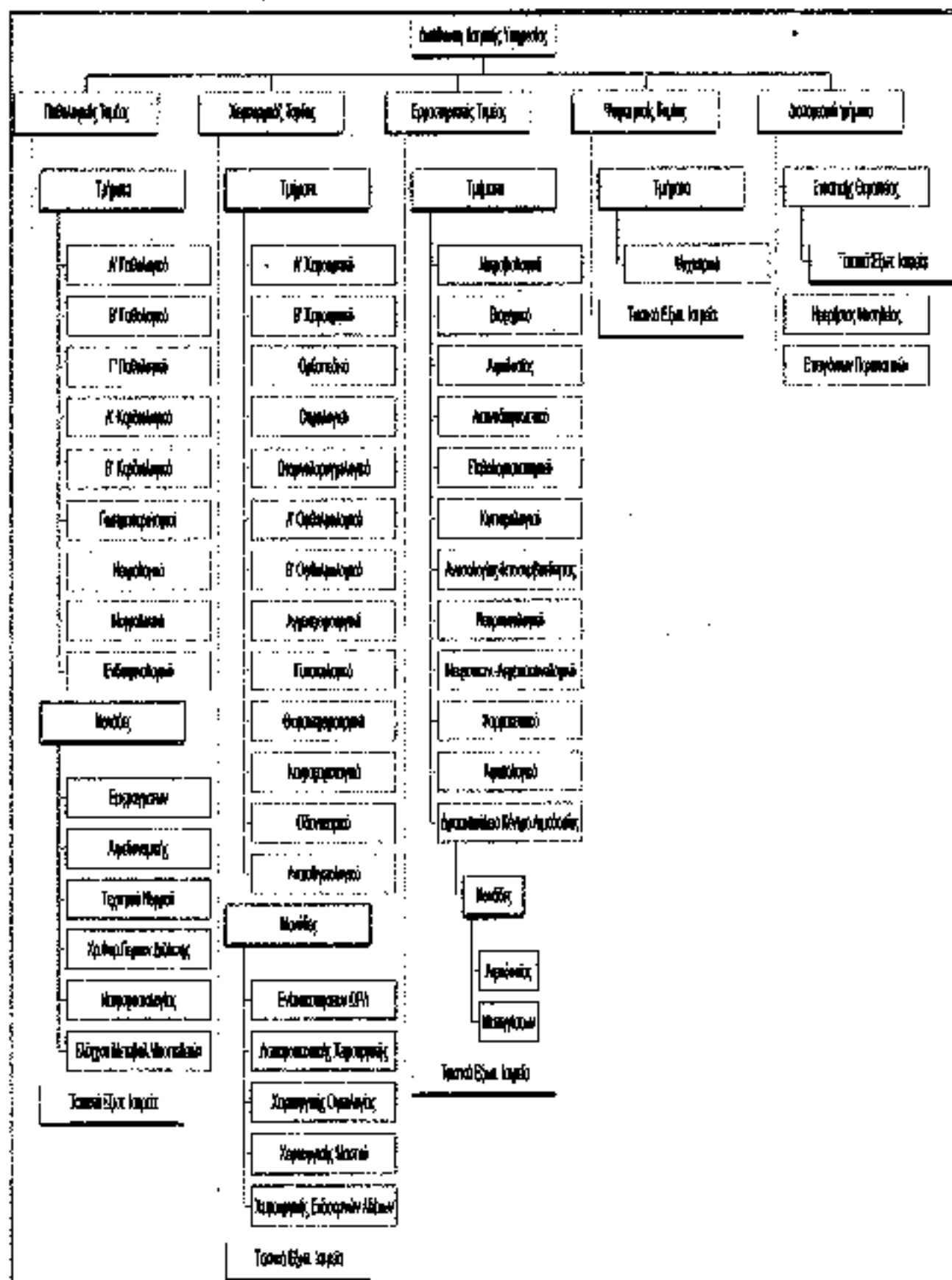
β1) Ημερήσιας νοσηλείας β2) Επαιγόντων περιστατικών β3) Εντατικής Θεραπείας

γ) Στο Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας το οποίο ανήκει στον Εργαστηριακό Τομέα και περιλαμβάνει τις μονάδες Μεταγγίσεων και Αιμοδοσίας.

Σύμφωνα με τον 2289/2001 συνιστάται Επιστημονικό Συμβούλιο με τριετή θητεία των μελών του και με επιστημονικές αρμοδιότητες.

602.14.
ψυχιατρική Υπηρεσία
ψυχιατρικοί τομείς

Σχήμα 2.2.2.1. Οργανόγραμμα Ιατρικής Διεύθυνσης του Νοσοκομείου «Κοργιανέιο» – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ. *

2.2.2.2 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η Νοσηλευτική Διεύθυνση διαρθρώνεται σε 5 τομείς:

Ο 1^{ος} τομέας περιλαμβάνει 6 τμήματα που καλύπτουν τον Παθολογικό Τομέα της ιατρικής υπηρεσίας.

Ο 2^{ος} τομέας περιλαμβάνει 6 τμήματα που καλύπτουν τον Χειρουργικό Τομέα της ιατρικής υπηρεσίας.

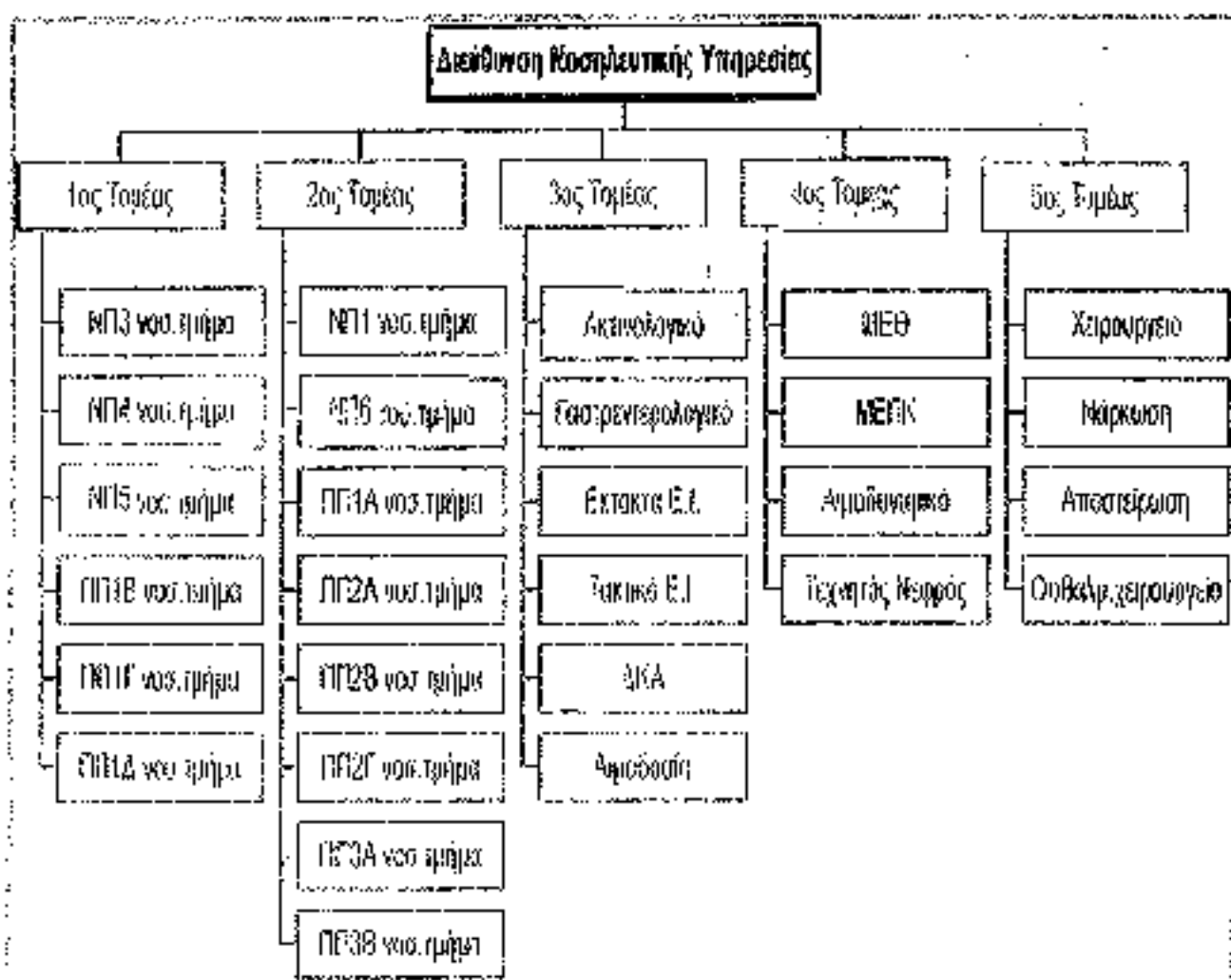
Ο 3^{ος} τομέας περιλαμβάνει 5 τμήματα που καλύπτουν τον Εργαστηριακό και τον Ψυχιατρικό Τομέα της ιατρικής υπηρεσίας.

Ο 4^{ος} τομέας περιλαμβάνει 6 τμήματα που καλύπτουν τα εξωτερικά ιατρεία και τα διατομεακά τμήματα της ιατρικής υπηρεσίας.

Ο 5^{ος} τομέας περιλαμβάνει 4 τμήματα που καλύπτουν τα χειρουργεία της ιατρικής υπηρεσίας.

Με απόφαση του Δ.Σ. μπορεί να μεταφέρονται νοσηλευτικά τμήματα από τον ένα νοσηλευτικό τομέα στον άλλο, μέσα στα πλαίσια του κατώτερου και ανώτερου ορίου διάρθρωσης αυτών.

Σχήμα 2.2.2.2 Οργανόγραμμα Νοσηλευτικής Διεύθυνσης του Νοσοκομείου «Κοργκιάνετο - Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»

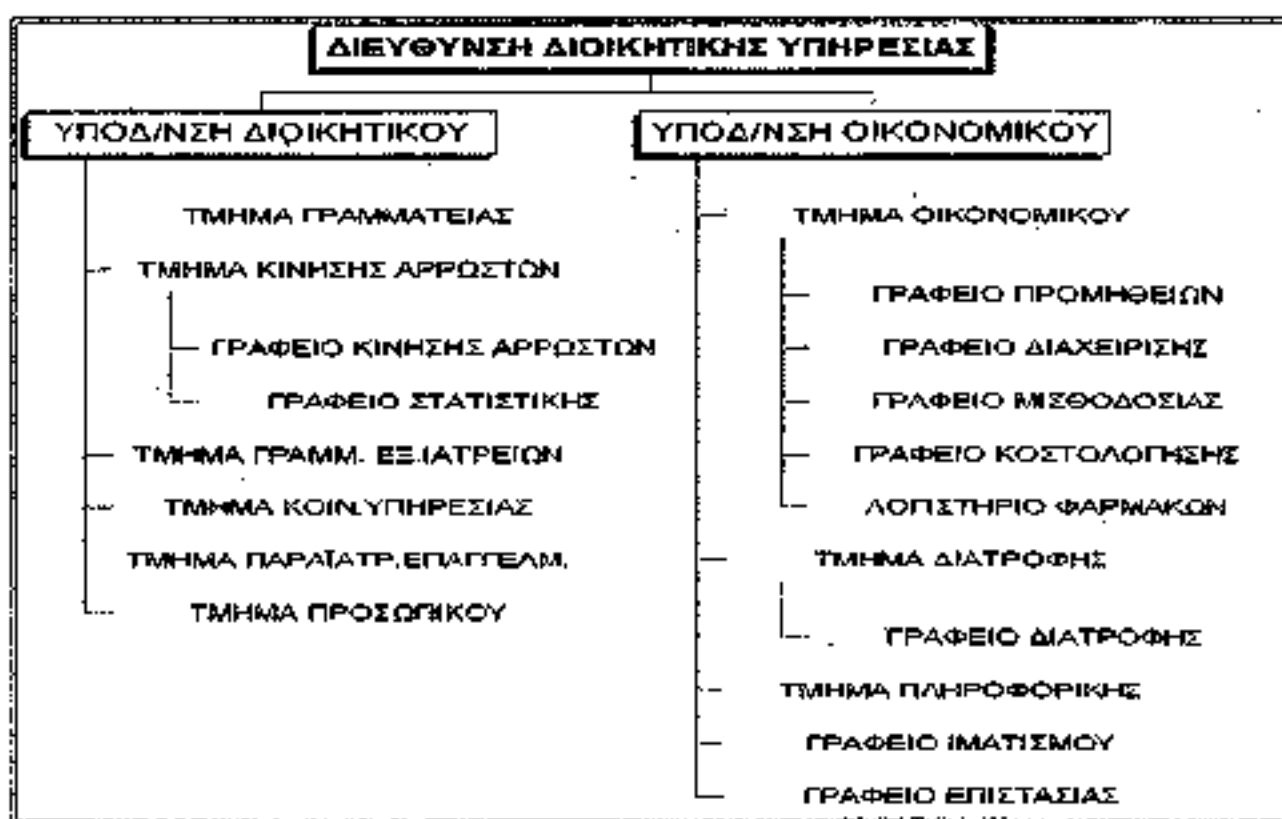
2.2.2.3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η Διεύθυνση Διοικητικής Υπηρεσίας διαρθρώνεται σε δύο υποδιευθύνσεις:

- α) Υποδιεύθυνση Διοικητικού
- β) Υποδιεύθυνση Οικονομικού

Κάθε Υποδιεύθυνση διαρθρώνεται σε τμήματα και αυτοτελή γραφεία.

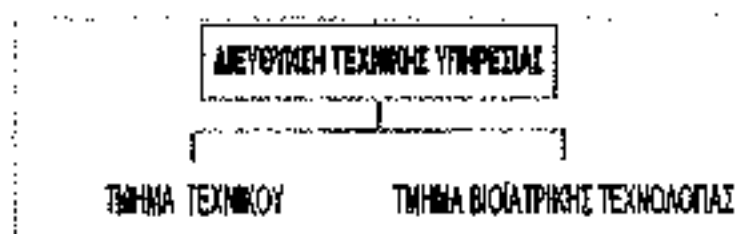
Σχήμα 2.2.2.3. Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Διοικητικής Υπηρεσίας του Νοσοκομείου «Κοργιάλειο - Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»

2.2.2.4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Εκ του οργανισμού στη Διεύθυνση Διοικητικού ανήκε και η Υποδιεύθυνση Τεχνικού η οποία εκ των υστέρων με το Ν. 2519 (ΦΕΚ 165/21.8.97 αρθρ. 18, παρ. 1) έγινε ανεξάρτητη Διεύθυνση.

Σχήμα 2.2.2.4. Οργανόγραμμα Τεχνικής Διεύθυνσης του Νοσοκομείου «Κοργιάλειο - Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»

2.2.3. Αποκλίσεις από τον Κανονισμό Οργανωτικής Διάρθρωσης

Στην Ιατρική Διεύθυνση δεν λειτουργούν και δεν έχουν στελεχωθεί τα κάτωθι:

- 1) Οι Μονάδες χρόνιας φορητής περιτοναϊκής διύλισης και ελέγχου μεταβολικών μυοπαθειών που ανήκουν στον Παθολογικό Τομέα
- 2) Οι Μονάδες Χειρουργικής μαστού και Χειρουργικής ενδοκρινών αδένων που ανήκουν στον Χειρουργικό Τομέα
- 3) Τα τμήματα Ημερήσιας Νοσηλείας και Επειγόντων Περιστατικών που ανήκουν στα Διατομεακά

Στη Νοσηλευτική Διεύθυνση υπάρχει απόκλιση από τα οριζόμενα στον οργανισμό ως προς τα τμήματα που ανήκουν στον κάθε τομέα.

Στη Διεύθυνση Διοικητικής Υπηρεσίας το Γραφείο Στατιστικής ανήκει στο Τμήμα Κίνησης Αρρώστων και όχι στο Τμήμα Πληροφορικής-Οργάνωσης.

Στη Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας δεν έχει τοποθετηθεί Διευθυντής.

2.2.4. Σύντομη Περιγραφή των Κύριων και Υποστηρικτικών Λειτουργιών του Νοσοκομείου

Οι λειτουργίες του Νοσοκομείου βασίζονται σε δύο άξονες. Ο ένας άξονας περιλαμβάνει τις κύριες λειτουργίες και σ' αυτόν ανήκουν οι ιατρικές, οι νοσηλευτικές και άλλες υπηρεσίες που έχουν σχέση με τη ροή των ασθενών. Ο δεύτερος άξονας περιλαμβάνει τις υποστηρικτικές λειτουργίες που έχουν σχέση με τη διοικητική λειτουργία σε όλα τα επίπεδα (προμηθειών, μηχανοργάνωσης, οικονομικής διαχείρισης κ.α.), το φαρμακείο που υποστηρίζει τα ιατρικά τμήματα και τεχνική υπηρεσία για ό,τι αφορά τις υποδομές (κτιριακές, ιατρικού εξοπλισμού κ.α.)

2.2.4.1. ΚΥΡΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σκοπός της Ιατρικής Υπηρεσίας είναι η προώθηση και η προαγωγή της υγείας, της έρευνας και της εκπαίδευσης, η παροχή υπηρεσιών υγείας και ο προγραμματισμός και ο έλεγχος των παρεχομένων υπηρεσιών. Στην Ιατρική Υπηρεσία προϊστάται ο Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας, ο οποίος επιλέγεται από το Δ.Σ. μεταξύ των τριών πρώτων του πίνακα που καταρτίζεται από το Επιστημονικό Συμβούλιο. Παράλληλα λειτουργεί το Επιστημονικό Συμβούλιο το οποίο δρα εισηγητικά προς το Δ.Σ. και γνωμοδοτικά προς το Διευθυντή της υπηρεσίας.

Η Ιατρική υπηρεσία στελεχώνεται από γιατρούς που κατέχουν θέσεις κλάδου του ΕΣΥ, από ειδικευόμενους γιατρούς και από άλλους επιστήμονες που προσφέρουν συναφείς υπηρεσίες με το έργο της Ιατρικής Υπηρεσίας.

Όπως αναφέρθηκε, κύριο μέλημα της Ιατρικής Υπηρεσίας είναι ο προγραμματισμός και ο έλεγχος της παροχής ιατρικών υπηρεσιών και περιλαμβάνει τις παρακάτω διαδικασίες:

- Εξέταση του ασθενή στα εξωτερικά ιατρεία - παραπομπή στα εργαστήρια για εξετάσεις. Σε ημέρες γενικής εφημερίας, εάν κριθεί σκόπιμο από την κλινική και εργαστηριακή εικόνα, ακολουθεί εισαγωγή ενώ σε ημέρες τακτικών εξωτερικών ιατρείων δίνεται φαρμακευτική αγωγή και οδηγίες και εάν ο ασθενής χρήζει νοσηλείας εγγράφεται στη λίστα αναμονής για να ειδοποιηθεί.
- Μετά την εισαγωγή του ασθενή στο Νοσοκομείο, συμπλήρωση του Ιατρικού φακέλου με λήψη ιστορικού.
- Παραγγελία στο Νοσηλευτικό τμήμα για παραπομπή του ασθενή στα εργαστήρια προς εξετάσεις, καθορισμός φαρμακευτικής αγωγής, διαπολαγίου και γενικότερων οδηγιών. Αυτή ανανεώνεται ανάλογα με την πορεία του ασθενή και μετά από κάθε ιατρική επίσκεψη.
- Παραλαβή των απαντήσεων των εργαστηριακών εξετάσεων που πραγματοποιήθηκαν και συμπλήρωση του Ιατρικού φακέλου.
- Συνάντηση της ομάδας γιατρών της κλινικής όπου εκτιμώνται οι εργαστηριακές εξετάσεις και τα νέα δεδομένα πριν την επίσκεψη.
- Επίσκεψη στο θάλαμο των ασθενών. Γίνεται από ομάδα γιατρών από την οποία πραγματοποιείται εκ νέου κλινική εξέταση.
- Ενημέρωση του ασθενή και των συγγενών για την πορεία της κατάστασής του.
- Γενική εφημερία για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών.
- Εργαστηριακές εξετάσεις και γνωματεύσεις επ' αυτών.
- Απογευματινά ιατρεία στα πλαίσια της ολοήμερης λειτουργίας των νοσοκομείων.

Στις δραστηριότητες της ιατρικής υπηρεσίας περιλαμβάνονται επίσης οι τομείς Εκπαίδευσης και Έρευνας. Βάση της εκπαίδευσης αποτελεί η καθημερινή συνάντηση σε επίπεδο κλινικής.

ΠΑΡΟΧΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σκοπός της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας είναι η παροχή νοσηλείας στους ασθενείς, σύμφωνα με τα διδάγματα της νοσηλευτικής επιστήμης και στο πλαίσιο των κατευθύνσεων των υπευθύνων σε κάθε περίπτωση γιατρών, η προώθηση και η προαγωγή της νοσηλευτικής και της εκπαίδευσης στον τομέα αυτό και ο προγραμματισμός και ο έλεγχος των παρεχομένων υπηρεσιών.

Στη Νοσηλευτική υπηρεσία υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στελέχωσης που επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό το έργο της και τους σκοπούς της.

2.2.4.2. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Η Διεύθυνση Διοικητικής Υπηρεσίας προσφέρει στις κύριες λειτουργίες υποστήριξη, η οποία κινείται σε δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη έχει ως επίκεντρο την εξυπηρέτηση του ασθενή και την προώθησή του μέσα στο νοσοκομείο ενώ η δεύτερη έχει να κάνει με όλες εκείνες τις διαδικασίες που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία του νοσοκομείου.

Για την εξυπηρέτηση των ασθενών και την προώθησή τους μέσα στο νοσοκομείο αρμόδια τμήματα είναι: Κίνησης Αρρώστων, Γραμματείας

Εξωτερικών Ιατρείων, Κοινωνικής Υπηρεσίας, Παραϊατρικών Επαγγελματιών και Διατροφής.

Για την εύρυθμη λειτουργία του νοσοκομείου αρμόδια τμήματα είναι:

Προσωπικού, Γραμματείας, Οικονομικού, Πληροφορικής-Οργάνωσης και αρμόδια γραφεία : Επιστάσεως και Ιματισμού.

1) Τμήμα Κίνησης Αρρώστων:

Συγκεντρώνει και επεξεργάζεται τον αριθμό των νοσηλευόμενων (δυνάμεις) και διαχειρίζεται τα κενά κρεβάτια.

Αφού οι γιατροί εκδώσουν εισιτήριο για την εκπαγωγή του ασθενή στο νοσοκομείο, το τμήμα αυτό αναλαμβάνει να βρει κρεβάτι και να στείλει τον ασθενή. Κατά τη διάρκεια νοσηλείας του ασθενή, φροντίζει για τη λογιστική παρακολούθηση και τη χρέωση των δαπανών νοσηλείας. Εκδίδει εξιτήρια, και εισπράττει τις οφειλές οι οποίες αποτελούν έσοδα για το νοσοκομείο. Εισπράττει οφειλές για τις παρακλινικές εξετάσεις.

Τηρεί αρχείο ασθενών και στατιστικά στοιχεία της νοσηλευτικής κίνησης. Δίνει πληροφορίες για τους ασθενείς. Χορηγεί οικονομικά πιστοποιητικά στους νοσηλευόμενους μετά από υποβολή σχετικής αίτησης.

Το τμήμα κίνησης αρρώστων υποστηρίζεται από τοπικό δίκτυο πληροφορικής.

2) Γραμματεία Εξωτερικών Ιατρείων:

Έχει την ευθύνη για τη γραμματειακή υποστήριξη των τακτικών εξωτερικών ιατρείων, την υποδοχή και την εξυπηρέτηση των προσερχόμενων σ' αυτά.

Τηρεί τα αρχεία και τα βιβλία κίνησης των εξωτερικών ιατρείων. Ρυθμίζει τη σειρά προσέλευσης των ασθενών και προγραμματίζει την επανεξέτασή τους με προσυνεννόηση. Χορηγεί πιστοποιητικά στους ασθενείς όταν ζητούνται. Ενημερώνει το κοινό για τις ώρες λειτουργίας των τακτικών εξωτερικών ιατρείων και τον τρόπο λειτουργίας τους. Εισπράττει το αντίτιμο της επίσκεψης στα εξωτερικά ιατρεία.

Στα πλαίσια της ολοήμερης λειτουργίας των νοσοκομείων Ν.2889 (ΦΕΚ 37 / 2-3-01/ Άρθρ. 9) λειτουργούν απογευματινά ιατρεία και η γραμματεία λειτουργεί ταυτόχρονα έχοντας όλες τις παραπάνω αρμοδιότητες και για τα απογευματινά ιατρεία.

3) Κοινωνική Υπηρεσία:

Έχει την ευθύνη και τη φροντίδα για τη συμπαράσταση στους νοσηλευόμενους στο νοσοκομείο για κάθε κοινωνικό τους πρόβλημα, την αναζήτηση και διερεύνηση των αιτιών που προκαλούν τα προβλήματα αυτά κατά περίπτωση και γενικά φροντίζει για την αντιμετώπιση των κοινωνικών αυτών προβλημάτων στο πλαίσιο της γενικότερης κοινωνικής πολιτικής της πολιτείας. Επιπλέον δρα εκπαιδευτικά συνιστώντας ομάδες από το προσωπικό με θέμα προβλήματα στο εργασιακό ή στο οικογενειακό περιβάλλον.

4) Παραϊατρικά Επαγγέλματα:

Περιλαμβάνει τους τεχνολόγους ιατρικών εργαστηρίων, τους τεχνολόγους εμφανιστές – χειριστές, τους εργοθεραπευτές και τους φυσικοθεραπευτές. Υποστηρίζει το έργο του εργαστηριακού κυρίως τομέα.

5) Διατροφής:

Ασχολείται με τη διαμόρφωση των διατροφικών σχημάτων των ασθενών. Πληροφορεί και εκπαιδεύει τους ασθενείς είτε νοσηλευόμενους είτε εξωτερικούς που έχουν ανάγκη από ειδική διαιτητική αγωγή. Επιβλέπει και

εποπτεύει όσους εμπλέκονται στην αλυσίδα της διατροφής από την προμήθεια μέχρι και την κατανάλωσή.

6) Προσωπικού :

Φροντίζει για κάθε θέμα που έχει σχέση με την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού του νοσοκομείου. Τηρεί ατομικούς φακέλους για το προσωπικό. Εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό όλων των υπηρεσιών του νοσοκομείου.

7) Γραμματείας :

Φροντίζει για κάθε θέμα που έχει σχέση με την οργάνωση της γραμματειακής υποστήριξης, την τήρηση του γενικού πρωτοκόλλου, τη διακίνηση της αλληλογραφίας και την αντιμετώπιση κάθε προβλήματος για τη διεκπεραίωση του έργου του νοσοκομείου.

8) Οικονομικού :

Έργο του είναι οι μελέτες των οικονομικών αναγκών του Ιδρύματος και η εισήγηση για την έγκαιρη επεξεργασία προτάσεων κατάρτισης προϋπολογισμού, η προμήθεια, διαχείριση και φύλαξη των εφοδίων και υλικών που χρειάζονται για τη λειτουργία του νοσοκομείου, η πραγματοποίηση δαπανών, η κατάρτιση του ισολογισμού και απολογισμού, η τήρηση λογιστικών βιβλίων, η εκκαθάριση των αποδοχών και λοιπών απαζημώσεων του προσωπικού η οποία γίνεται στο νοσοκομείο από εγκατεστημένο πληροφοριακό σύστημα καθώς και η ευθύνη για τη διαφύλαξη της περιουσίας του ιδρύματος και η τήρηση οικονομικών στατιστικών. Η είσπραξη των εσόδων είναι σύμφωνα με τον οργανισμό αρμοδιότητα του τμήματος αυτού. Το τμήμα όμως που εισπράττει τα έσοδα ανήκει ιεραρχικά στην Υποδιεύθυνση Διοικητικού.

Στο Τμήμα Οικονομικού λειτουργούν διάφορα τοπικά πληροφοριακά δίκτυα τα οποία όμως δεν επικοινωνούν μεταξύ τους. Έτσι δεν υπάρχει ολοκληρωμένη ροή πληροφοριών και είναι δύσκολη η τήρηση των οικονομικών στατιστικών.

9) Πληροφορικής και Οργάνωσης :

Έχει την ευθύνη για την οργάνωση και λειτουργία της μηχανογράφησης, την παροχή και διακίνηση πληροφοριών στις υπηρεσίες του νοσοκομείου, του Υπουργείου κ.α. Στο νοσοκομείο υπάρχει εγκατάσταση δικτύου και αυτή τη στιγμή λειτουργούν τοπικά δίκτυα με πληροφοριακό σύστημα που είναι: στο τμήμα Οικονομικού, στη μισθοδοσία, στη διαχείριση-αποθήκη υλικού-αποθήκη τεχνικού υλικού-αποθήκη τροφίμων, στο τμήμα κίνησης αρρώστων - πληροφορίες -παρακλινικά - χειρουργείο - τεχνητός νεφρός, στο φαρμακείο - λογιστήριο φαρμάκων, στο βιοχημικό εργαστήριο.

Τοπικά δίκτυα χωρίς πληροφοριακό σύστημα λειτουργούν στην πληροφορική, στο γραφείο του διοικητή, στο γραφείο προμηθειών, στο γραφείο προσωπικού, στο γραφείο κοστολόγησης, στη νομική υπηρεσία, στα Κ.Ε.Κ.

10) Γραφείο Επιστάσις :

Φροντίζει για κάθε θέμα που σχετίζεται με την καθαριότητα των χώρων και την εποπτεία των γενικών εργασιών και μεταφορών.

Τα τελευταία χρόνια με την είσοδο εξωτερικού συνεργείου καθαριότητας στο νοσοκομείο. λόγω έλλειψης προσωπικού, έχουν συρρικνωθεί οι αρμοδιότητές του.

11) Γραφείο Ιματισμού :

Ασχολείται με τη φύλαξη, τη διανομή την επιδιόρθωση και την καθαριότητα του ιματισμού του προσωπικού του νοσοκομείου καθώς και του ιματισμού για την εξυπηρέτηση των νοσηλευομένων.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Το Φαρμακείο ανήκει στον εργαστηριακό τομέα της ιατρικής υπηρεσίας και έχει την ευθύνη για τον προγραμματισμό των προμηθειών, τη φύλαξη, την ταξινόμηση, την παρασκευή ιδιοσκευασμάτων, τον έλεγχο, τη χορήγηση, τη διανομή, τη διακίνηση και διαχείριση του φαρμακευτικού και λοιπού υλικού αρμοδιότητας του Ε.Ο.Φ. Επίσης έχει την ευθύνη του επιστημονικού ελέγχου του συνταγολογίου, της εκτέλεσης οποιασδήποτε συνταγής που θα ζητήσει το ιατρικό τμήμα καθώς και του ελέγχου των προς εκτέλεση συνταγών. Το Φαρμακείο λειτουργεί ανεξάρτητα από τις υπόλοιπες προμήθειες του νοσοκομείου. Η διάθεση και χρέωση των φαρμάκων γίνεται με βάση το γενικό συνταγολόγιο όπου το νοσηλευτικό τμήμα παίρνει κάποια φάρμακα ευρείας κατανάλωσης, με το ατομικό συνταγολόγιο όπου το ιατρικό τμήμα παραγγέλλει τα φάρμακα του κάθε ασθενή και με ειδικό συνταγολόγιο για φάρμακα εκτός κλειστού νοσηλίου. Υπάρχει επίσης, το ειδικό συνταγολόγιο για τη χρέωση ναρκωτικών. Στα αντιδραστήρια η χρέωση γίνεται για κάθε τιμολόγιο που έρχεται για συγκεκριμένο εργαστήριο χωρίς να υπάρχει άλλη παρακολούθηση από το φαρμακείο.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

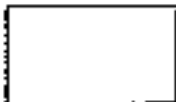
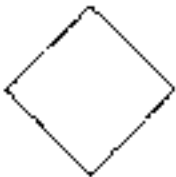
Σκοπός της Τεχνικής Υπηρεσίας είναι ο προγραμματισμός και η εισήγηση για την εκτέλεση των απαραίτητων έργων ανάπτυξης, συντήρησης, ανανέωσης και διαρκούς βελτίωσης των κτιριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων του ιδρύματος και για την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού. Καταρτίζει μελέτες για την εκτέλεση έργων, επιβλέπει την εκτέλεσή τους και έχει τη φροντίδα για την ποιοτική και ποσότητα παραλαβή τους. Η ευθύνη για την ομαλή λειτουργία των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, των εγκαταστάσεων παροχής αερίων, των εγκαταστάσεων παροχής νάρκωσης στο χειρουργείο και γενικά για την ομαλή λειτουργία των τεχνολογικών εγκαταστάσεων. Η φροντίδα για την συντήρηση και κανονική λειτουργία του επιστημονικού και τεχνολογικού εξοπλισμού καθώς και η ορθολογική χρήση του ιατρικού επιστημονικού εξοπλισμού και η οργανωμένη τεχνική υποστήριξή του.

Λόγω προβλημάτων στελέχωσης πολλές από τις εργασίες ανατίθενται μέσα από νόμιμες διαδικασίες σε ιδιώτες.

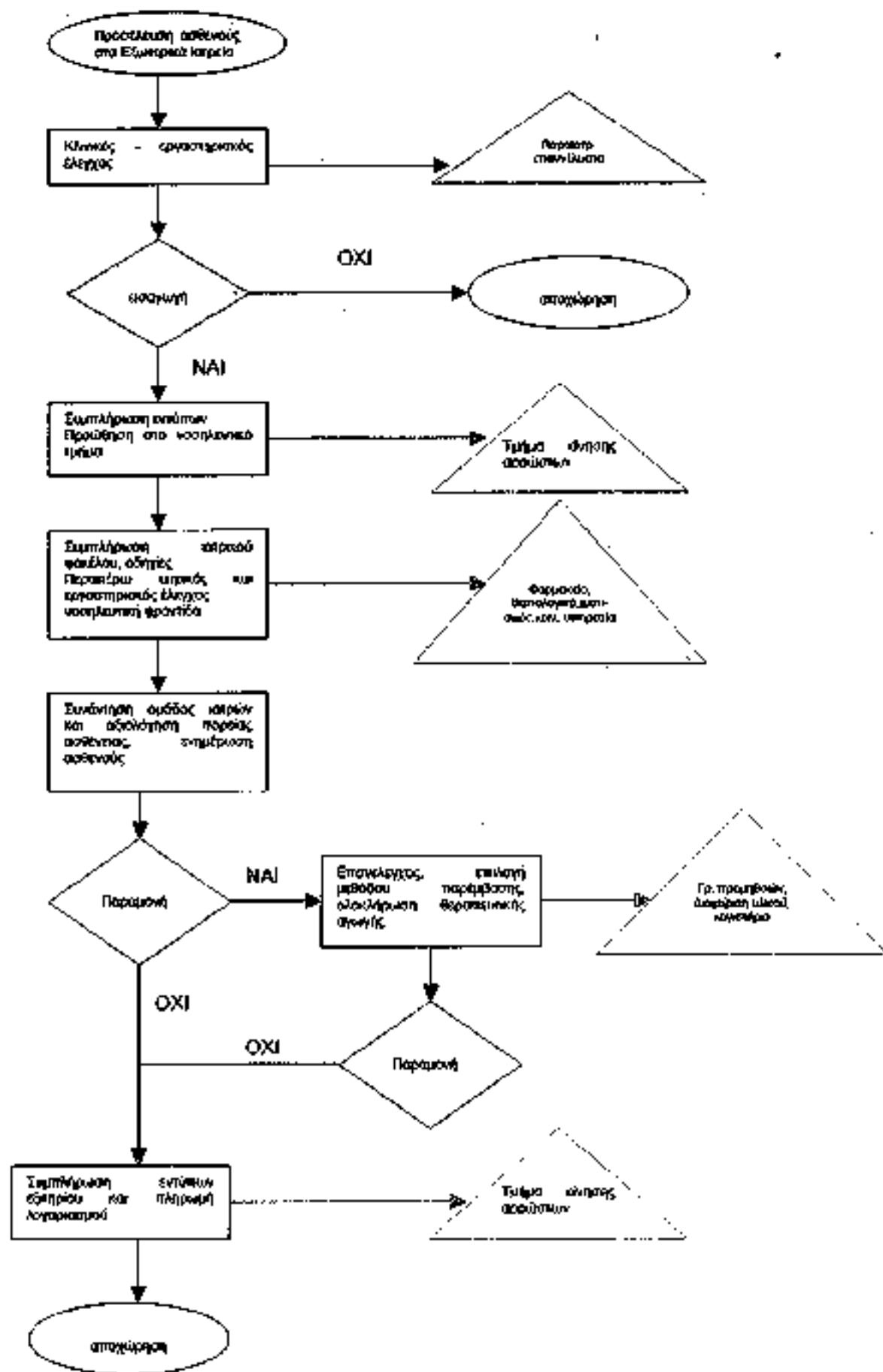
2.2.5. Αποτύπωση Διαδικασιών Κύριων και Υποστηρικτικών Λειτουργιών στη βάση της παροχής των υπηρεσιών.

Στο δίκγραμμα ροής 2.2.5 καταγράφεται η πορεία του ασθενούς μέσα στο Νοσοκομείο μετά την προσέλευσή του στα Εξωτερικά Ιατρεία. Οι κύριες λειτουργίες που περιγράφονται είναι η παροχή ιατρικών και νοσηλευτικών υπηρεσιών. Η παροχή αυτών των υπηρεσιών χρειάζεται ένα υποστηρικτικό δίκτυο το οποίο περιγράφεται και αυτό, όπως εμφανίζεται στην πορεία του ασθενούς.

Τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται είναι :

<u>Σύμβολα</u>	<u>Σκοπός</u>
	αρχή ή τέλος
	δραστηριότητα
	απόφαση
	υποστηρικτική λειτουργία

Διάγραμμα 2.2.5 Ροή ασθενούς μέσα στο νοσοκομείο με τις κύριες και υποστηρικτικές λειτουργίες

2.2.6. Περιγραφή και Αξιολόγηση των Εφαρμοζομένων Συστημάτων κατά επί μέρους Λειτουργία.

Για να αξιολογηθεί το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του Νοσοκομείου θα πρέπει να τεθεί το κριτήριο της αποδοτικότητας (efficiency) και της αποτελεσματικότητας (effectiveness) στη διαχείριση των πόρων. Θα πρέπει να έχουμε μετρήσιμες εισροές και εκροές, στρατηγικό σχεδιασμό, στοχοθεσία και επίτευξη στόχων ώστε να εκτιμηθεί το όφελος (cost benefit).

Το Νοσοκομείο αποτελεί ένα πολυδύναμο ζωντανό σύστημα που εντάσσεται μέσα στο γενικότερο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Υγείας και ως εκ τούτου ακολουθεί τους συνολικούς στόχους του Συστήματος οι οποίοι και καθορίζουν την πολιτική υγείας στη χώρα μας. Αυτοί επικεντρώνονται στην βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας (μείωση ελλειμμάτων, μείωση δαπανών, αύξηση εσόδων κ.α.) και την ισοκατανομή των παρεχομένων υπηρεσιών, χωρίς όμως να έχουν ληφθεί υπ' όψη άλλες μορφές αποδοτικότητας (παραγωγικότητα, case mix κ.α.) καθώς και η αποτελεσματικότητα του συστήματος. Το Σύστημα παρουσίασε προβλήματα οικονομικής, οργανωτικής και λειτουργικής φύσης γι' αυτό και ανέκυψε η αναγκαιότητα της μεταρρύθμισης με το Ν. 2889/2001.

Για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των νοσοκομείων χρησιμοποιούνται οικονομετρικές μέθοδοι και μέθοδοι συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking), όπως αυτή των Βελτιστών Προτύπων Αποδοτικότητας (Data Envelopment Analysis). Για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας εφαρμόζονται μεθοδολογίες που αναφέρονται στη διεθνή βιβλιογραφία, όπως είναι η ΤΕΔ (Τυχαιοποιημένων Ελεγχόμενων Δοκιμασιών).

Στο Νοσοκομείο εφαρμόζονται συστήματα κατά επιμέρους λειτουργία τα οποία και περιγράφονται κατωτέρω. Η αξιολόγηση τους όμως προϋποθέτει σύγκριση με κάποιο «μέτρο». Η σύγκριση αυτή μπορεί να γίνει σε όρους ποσοτήτων (εισροές, εκροές) ή σε όρους αξιών (κόστος, έσοδο, κέρδος), γεγονός που δεν είναι εφικτό προς το παρόν.

Τα εφαρμοζόμενα συστήματα είναι :

- Προγραμματισμού, οργάνωσης και ελέγχου παροχής υπηρεσιών
- Διαχείρισης υλικών και αποθεμάτων (φαρμακευτικού – υγειονομικού υλικού)
- Ποιοτικού ελέγχου υλικών και προϊόντων
- Αξιοπιστίας και συντήρησης τεχνοπαραγωγικού εξοπλισμού
- Προγραμματισμού, παροχής, οργάνωσης και ελέγχου εκτέλεσης εργασιών
- Ψυχολογικής υποστήριξης ασθενών
- Τοπικών πληροφοριακών συστημάτων διοίκησης
- Εσωτερικής επικοινωνίας
- Διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού

Συγκρίνοντας την επικρατούσα κατάσταση με εκείνη που ικανοποιεί τους στόχους του Νοσοκομείου και με εντελώς εμπειρικά κριτήρια, η εφαρμογή αυτών των συστημάτων κρίνεται ως ικανοποιητική, απαιτείται όμως στήριξη από υποδομές που θα ακολουθούν τις εξελίξεις και βέβαια διενέργεια αξιολόγησης με επιστημονικές μεθοδολογίες και μοντέλα.

2.3. Στελέχωση – Ανθρώπινοι Πόροι

2.3.1. Αποτύπωση του Απασχολούμενου Προσωπικού κατά Κλάδο

Οι κλάδοι του προσωπικού που υπηρετεί στο Νοσοκομείο είναι : ιατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό, τεχνικό, επιστημονικό μη ιατρικό, τεχνολόγοι και λοιπό προσωπικό.

Στις 30-6-2002 παρουσιάζονται τα παρακάτω σύνολα ανά κλάδο:

	ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΥΠΗΡ/ΝΤΕΣ	ΚΕΝΕΣ	ΑΠΟΣΠΗΝΟΙ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜ.	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΟΣΠΗΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜ.	ΣΥΝΟΛΟ
ΙΑΤΡΙΚΟ	396	348	58	1	349	1	348
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ	782	577	205	2	579	6	573
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΜΗ ΙΑΤΡΙΚΟ	25	21	4	0	21	0	21
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	180	123	57	0	123	5	118
ΤΕΧΝΙΚΟ	58	46	12	1	47	0	47
ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΙ	155	93	62	0	93	0	93
ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	288	140	148	0	140	0	140
ΣΥΝΟΛΟ	1.884	1.348	546	4	1.352	12	1.340

Παρατηρείται ότι οι περισσότερες κενές οργανικές θέσεις υπάρχουν στο νοσηλευτικό προσωπικό. Όμως, υπό το πρίσμα των κενών ως προς το σύνολο των οργανικών ανά κλάδο θέσεων διαπιστώνεται ότι :

Στο ιατρικό προσωπικό οι κενές θέσεις αντιστοιχούν σε ποσοστό 14,7% των αντίστοιχων οργανικών.

Στο νοσηλευτικό προσωπικό το ποσοστό αυτό είναι ίσο με 26,2%, στο επιστημονικό μη ιατρικό είναι 16%, στο διοικητικό 31,7%, στο τεχνικό 20,7%, στους τεχνολόγους είναι 40% και στο λοιπό προσωπικό φτάνει το 51,4%.

Αναλυκότερα στοιχεία ανά κλάδο και κατηγορία προσωπικού αποτυπώνονται στον Πίνακα 2.3.1. του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Δ.

2.3.2. Ανάλυση Μεταβολών του Μόνιμου, Έκτακτου και Εποχικού Προσωπικού

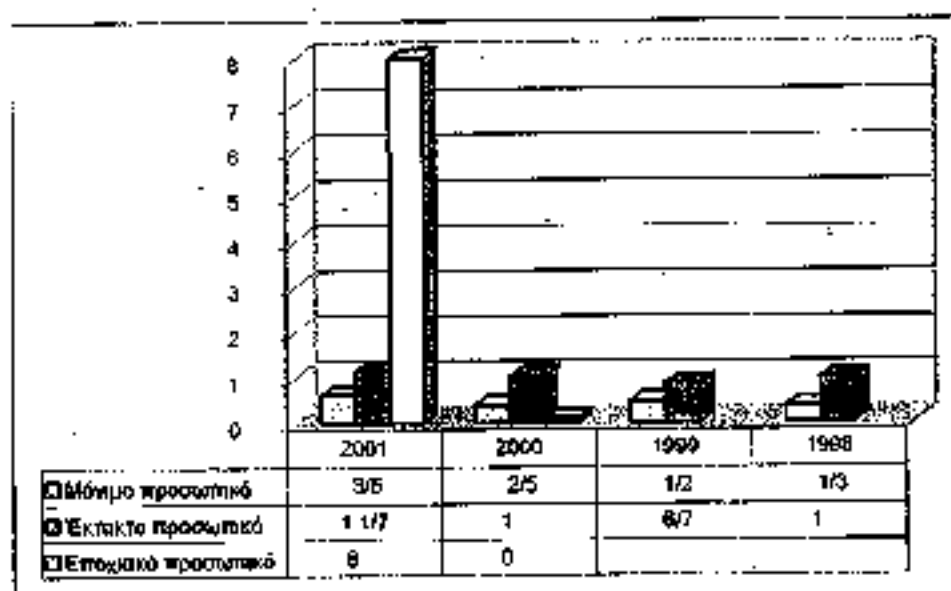
Οι μεταβολές του προσωπικού που επήλθαν από το 1998 έως το 2001 δίνουν στοιχεία σχετικά με τις αναλογίες προσλήψεων – αποχωρήσεων.

Παρατηρείται, λοιπόν, ότι διαχρονικά υπάρχει μια αύξηση στην αναλογία που προκύπτει μεταξύ προσλήψεων – αποχωρήσεων και στις τρεις κατηγορίες προσωπικού (μόνιμο, έκτακτο, εποχικό).

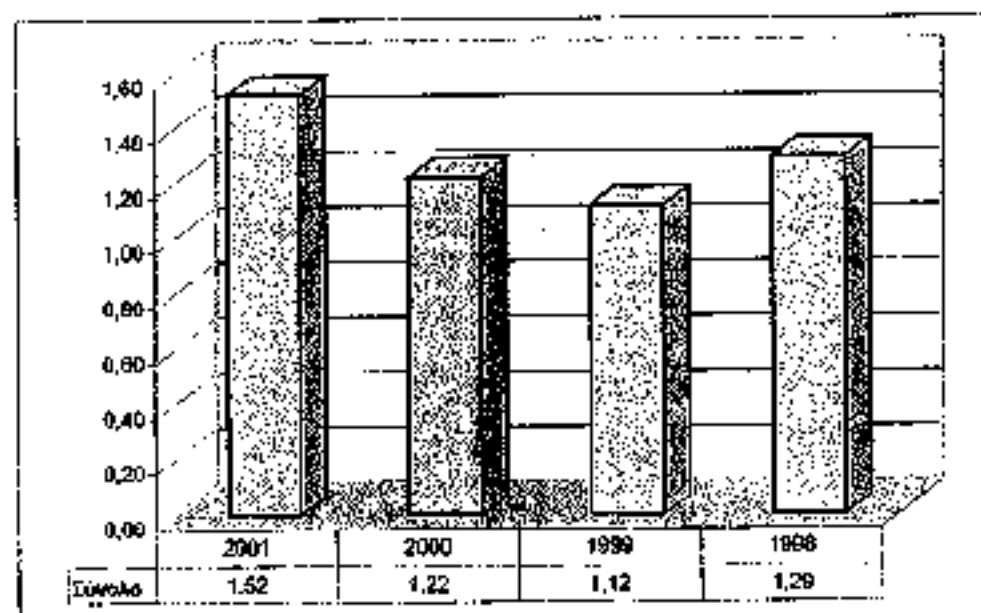
➤ Στο μόνιμο προσωπικό η αναλογία ήταν το 1998 1:3 δηλαδή για 3 αποχωρήσεις είχαμε 1 πρόσληψη και έχει γίνει το 2001 3:5 δηλαδή για κάθε 5 αποχωρήσεις είχαμε 3 προσλήψεις.

➤ Στο έκτακτο προσωπικό η αναλογία παραμένει σχεδόν η ίδια. Ο λόγος έγκειται στο γεγονός ότι στο προσωπικό αυτό συμπεριλαμβάνονται οι ειδικευόμενοι γιατροί και η ζήτηση για αυτές τις θέσεις παραμένει σε υψηλά επίπεδα.

➤ Στο εποχικό προσωπικό, το 1998 δεν μπορεί να αποτυπωθεί γιατί δεν υπήρχε τέτοιο προσωπικό, το 2001 είναι 8:1 δηλαδή σε μια αποχώρηση αντιστοιχούν 8 προσλήψεις.

Διάγραμμα 2.3.2 (1) Αναλογία ανά κατηγορία προσωπικού για κάθε αποχώρηση πόσες προσλήψεις αντιστοιχούν τα έτη 1998-2001

Διάγραμμα 2.3.2 (2) Αναλογία στο σύνολο του προσωπικού για κάθε μία αποχώρηση οι προσλήψεις που αντιστοιχούν τα έτη 1998-2001.

Αναλυτικά στοιχεία των μεταβολών του προσωπικού την τελευταία τετραετία παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.3.2. του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α.

2.3.3. Εξέλιξη μεγέθους Προσωπικού ανά Κλάδο

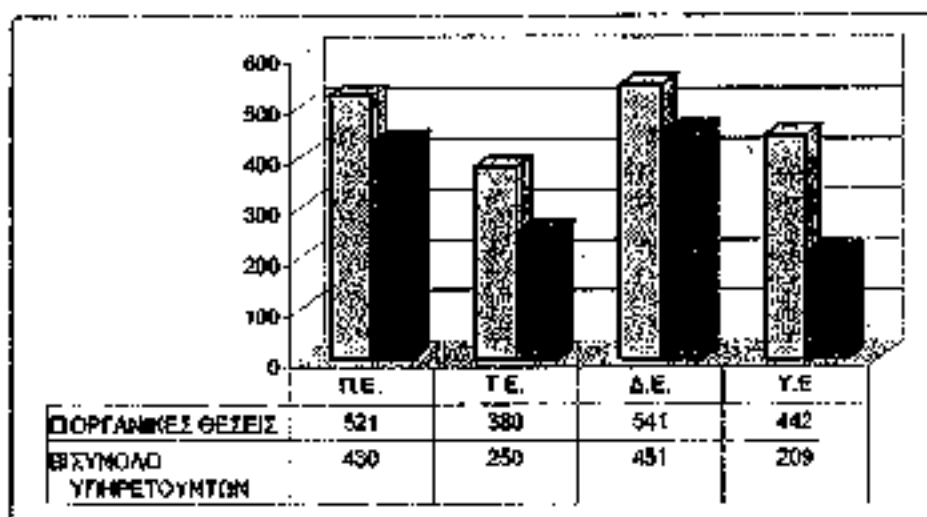
Η πρόβλεψη της εξέλιξης του μεγέθους του προσωπικού ανά κλάδο αποτυπώνεται αναλυτικά στον Πίνακα 2.3.3. του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α. Για τον προσδιορισμό αυτό χρησιμοποιείται η μέθοδος των ελαχίστων τετραγώνων.

Η πρόβλεψη αυτή έχει γίνει με την προϋπόθεση ότι θα διατηρηθεί η ίδια πολιτική και το ίδιο σύστημα για τις προσλήψεις του δημόσιου τομέα ενώ οι αποχωρήσεις θα είναι σταθερές, δεν θα συμβεί δηλαδή κάποια αλλαγή (π.χ. μεταρρύθμιση ασφαλιστικού συστήματος) που θα δίνει κίνητρα για εθελούσιες αποχωρήσεις από την υπηρεσία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προέκυψαν από την πρόβλεψη του μεγέθους του απασχολούμενου προσωπικού εμφανίζεται να υπάρχει τάση μείωσης του προσωπικού την επόμενη πενταετία 2002 – 2008 .

2.3.4. Επίπεδο Εκπαίδευσης Προσωπικού

Ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης, το προσωπικό διακρίνεται σε Πανεπιστημιακής (Π.Ε.), Τριτοβάθμιας (Τ.Ε.), Δευτεροβάθμιας (Δ.Ε.) και Υποχρεωτικής (Υ.Ε.) εκπαίδευσης.

Διάγραμμα 2.3.4 Επίπεδο εκπαίδευσης στις οργανικές θέσεις και στο σύνολο των υπηρετούντων στο νοσοκομείο μέχρι την 30-6-02.

ΠΗΓΗ: Πίνακας 2.3.1 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

2.3.5.Υποσυστήματα Διοίκησης Ανάπτυξης Ανθρωπίνων Πόρων

Η σημερινή κατάσταση του προσωπικού εκτιμάται σε σχέση με το παραγόμενο έργο αλλά σηματοδοτείται από ένταση εργασίας – για ορισμένες ειδικότητες – όπως και από την προσαρμογή στις απαιτήσεις και προσδοκίες ενός ζωντανού και ανανεώσιμου συστήματος.

Στα πλαίσια αυτά, εκτιμάται ότι το νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό ανταποκρίνεται στο ρόλο του, ο φόρτος εργασίας όμως είναι σημαντικός. Ως εκ τούτου, η πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων είναι ζητούμενο στον προγραμματισμό του ανθρώπινου δυναμικού.

Η εξέλιξη της ιατρικής και της βιοτεχνολογίας απαιτεί την ανάπτυξη νέων τμημάτων και την στελέχωσή τους με ειδικευμένο ιατρικό, νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί είτε με την προσέλκυση εξειδικευμένου προσωπικού είτε με την εκπαίδευση υπηρετούντων. Συνεπώς και αυτό το θέμα τίθεται προς συζήτηση στον προγραμματισμό και την εκπαίδευση – κατάρτιση.

Η διοικητική υποστήριξη ομοίως απαιτεί ειδικευμένο προσωπικό σε σύγχρονες επιστήμες και εφαρμογές όπως για παράδειγμα είναι η πληροφορική. Σε ειδικότητες όπως είναι η πληροφορική, η βιοστατιστική, η κοστολόγηση, η επιχειρησιακή έρευνα είναι δύσκολο να υπάρξει εκπαίδευση και συνεπώς το ζήτημα θα πρέπει να εξεταστεί στην κατεύθυνση της προσέλκυσης τέτοιων επιστημόνων.

Η αξιολόγηση του υπηρετούντος προσωπικού κινείται στα πλαίσια που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις, με τις οποίες αδυναμίες του συστήματος, και μέχρι στιγμής δεν συνδέεται με τον μισθό. Παρομοίως, δεν προβλέπεται σύστημα κινήτρων από το κοχύον καθεστώς και συνεπώς περιορίζεται η διοίκηση στην άσκηση τέτοιας πολιτικής.

2.3.6. Ανάλυση Δαπανών Μισθοδοσίας Προσωπικού

Η εξέλιξη των δαπανών για μισθούς – ημερομίσθια και για εργοδοτικές εισφορές αναφέρεται αναλυτικά στον Πίνακα 2.5.2. του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α. Προαιρετικές εισφορές δεν υφίστανται.

2.3.7. Παραγωγικότητα Προσωπικού

Η παραγωγικότητα στις υπηρεσίες υγείας ορίζεται ως ο βαθμός παραγωγής υγειονομικού προϊόντος από την χρήση των πόρων του συστήματος και εκφράζεται με ποσοτικούς δείκτες οι οποίοι όμως περικλείουν ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Στον Πίνακα που ακολουθεί προσδιορίζονται βασικοί δείκτες παραγωγικότητας ανά ιατρικό τομέα. Διευκρινίζεται ότι στο αναφερόμενο ιατρικό προσωπικό συμπεριλαμβάνονται οι ειδικευόμενοι. Ακόμη, δεν υπολογίζονται δείκτες που να αναφέρονται στο νοσηλευτικό προσωπικό γιατί ορισμένα από τα νοσηλευτικά τμήματα δεν είναι αμιγώς του ενός τομέα ή του άλλου και συνεπώς δημιουργείται ένα πρόβλημα υπολογισμού.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ				
	1998	1999	2000	2001
ΚΛΙΝΕΣ	214	214	208	208
ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	8.775	9.098	10.068	10.757
ΝΟΣΗΛΕΥΘΕΝΤΕΣ	8.737	9.003	9.999	10.661
ΙΑΤΡΟΙ	104	106	106	106
ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ / ΚΛΙΝΗ	41,0	42,5	48,4	51,7
ΝΟΣΗΛΕΥΘΕΝΤΕΣ / ΚΛΙΝΗ	40,8	42,1	48,1	51,3
ΝΟΣΗΛΕΥΘΕΝΤΕΣ / ΙΑΤΡΟ	84,0	84,9	94,3	100,6
ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	7,5	6,9	6,1	5,7
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ				
	1998	1999	2000	2001
ΚΛΙΝΕΣ	216	216	212	212
ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ	11.024	12.394	12.661	12.928
ΝΟΣΗΛΕΥΘΕΝΤΕΣ	11.079	12.451	12.743	12.945
ΙΑΤΡΟΙ	112	113	108	107
ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ / ΚΛΙΝΗ	51,0	57,4	59,7	61,0
ΝΟΣΗΛΕΥΘΕΝΤΕΣ / ΚΛΙΝΗ	51,3	57,6	60,1	61,1
ΝΟΣΗΛΕΥΘΕΝΤΕΣ / ΙΑΤΡΟ	98,9	110,2	118,0	121,0
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ	8.755	10.098	9.702	11.020
ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΙΑΤΡΟ	78,2	89,4	89,8	103,0
ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	8,4	5,7	6,1	5,3

2.3.8. Αναφορά στο πλαίσιο εργασιακών σχέσεων, όπως διέπεται από τον κανονισμό προσωπικού και την κείμενη νομοθεσία.

Η πλειοψηφία του προσωπικού αποτελείται από μόνιμους υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και η εργασιακή του σχέση διέπεται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Κατ' επέκταση του Υ.Κ. αντιμετωπίζονται και όσοι κατέχουν προσωποπαγείς θέσεις. Η εργατική νομοθεσία καλύπτει τους συμβασιούχους ενώ, τέλος, οι νομικοί σύμβουλοι έχουν έμμισθη εντολή αορίστου χρόνου.

2.4. Υλικοτεχνική Υποδομή

2.4.1. Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων του Νοσοκομείου

Σύμφωνα με την παρ. 3 της από 28/5/85 Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού (Ε.Ε.Σ.) και του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 1821/88 (ΦΕΚ Α' 271/8.12.88), η χρήση των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων και της οικοπεδικής έκτασης περιήλθε στο

νοσοκομείο «Κοργικαλένιο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.» για όσο χρόνο υφίσταται ως Ν.Π.Δ.Δ. ενταγμένο στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, ενώ η κυριότητα τους παραμένει στον Ε.Ε.Σ.

Ακόμη, στην παρ.4 της ίδιας Σύμβασης ορίζεται στα προαναφερθέντα κατά χρήση παραχωρούμενα στο Ν.Π.Δ.Δ. μπορούν να εκτελούνται κτηριακές διαρρυθμίσεις, επεκτάσεις, προσθήκες, επσκευές, βελτιώσεις, ανεγέρσεις, αντικαταστάσεις που κρίνονται αναγκαίες για την λειτουργία του.

Έτσι, στα περιουσιακά στοιχεία του Νοσοκομείου συγκαταλέγονται :

- Κτίρια, τα οποία κληροδοτήθηκαν στο Νοσοκομείο και αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα 2.4.1 (1), (2), (3) του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α.
- Οικόπεδα, επί των οποίων βρίσκονται τα εν λόγω ακίνητα και αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα 2.4.1 (4), (5), (6) του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α.
- Μεταφορικά μέσα, δηλαδή ένα Van τύπου Ford – Transit και ένα 150έσιο αυτοκίνητο μεταφοράς προσωπικού.
- Εξοπλισμός πληροφορικής, δηλαδή :
 - ⊗ δίκτυο δομημένης καλωδίωσης, η εγκατάσταση του οποίου ολοκληρώθηκε το 2001
 - ⊗ προγράμματα στο Τμήμα Κίνησης Ασθενών, Φαρμακείου, Διαχείρισης Υλικού και Αποθηκών, Μισθοδοσίας, Βιοχημικού εργαστηρίου
 - ⊗ Ηλεκτρονικοί υπολογιστές (pc), οι οποίοι αριθμούν σε 183 και η απόκτηση του παλαιότερου λειτουργούντος ανάγεται στο 1996.
- Ιατρικός εξοπλισμός, ο οποίος δεν μπορεί να καταγραφεί αναλυτικά διότι δεν υφίσταται πλήρες και ενημερωμένο κτηματολόγιο

2.4.2. Ποιοτική Αξιολόγηση Περιουσιακών Στοιχείων

Με την επισήμανση που καταγράφεται παραπάνω σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των κτηριακών εγκαταστάσεων, στη συνέχεια όλες οι αναφορές θα έχουν να κάνουν με το κτηριακό συγκρότημα του Νοσοκομείου, δεδομένου ότι στεγάζονται σε αυτό οι υπηρεσίες του και διατηρεί το δικαίωμα παρέμβάσεων.

2.4.2.1. Κτίρια

Το συγκρότημα του Νοσοκομείου αποτελείται από δύο πτέρυγες : την παλαιά, κατασκευής 1930, και την νέα, κατασκευής 1975. Από τη χρονολογία κατασκευής και μόνο συνάγεται ότι η πρώτη αναφερόμενη πτέρυγα αφορά ένα κτίριο παλαιό, το οποίο δεν βρίσκεται σε καλή κατάσταση και έχει δεχθεί ήδη σε μεγάλο βαθμό επεμβάσεις που σε μεζονα λόγω έγκεινται σε εργασίες συντήρησης. Η νέα πτέρυγα υφίσταται τις φυσιολογικές φθορές του χρόνου και έχει δεχθεί πολύ λιγότερες εργασίες συντήρησης οι οποίες κυρίως αφορούν φρεσκαρίσματα.

Οι χώροι δεν είναι επαρκείς δεδομένου ότι σύμφωνα με τα διεθνή standards για τα ανεπτυγμένα κρεβάτια του Νοσοκομείου απαιτούνται σχεδόν τα διπλάσια τετραγωνικά μέτρα.

2.4.2.2. Ιατρικά μηχανήματα – βιοϊατρική τεχνολογία

Ο ιατρικός εξοπλισμός επαρκεί για την κάλυψη των βασικών αναγκών του Νοσοκομείου, όμως παρατηρείται ένα γεγονός : ορισμένα τμήματα εργάζονται με εξοπλισμό πεπαλαιωμένο και ορισμένα άλλα διαθέτουν εξοπλισμό υπεράσγχρονο. Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται η ΜΕΘ, το χειρουργείο, το Αιμοδυναμικό, το Στοματολογικό, το «κλασσικό» Ακτινολογικό. Στη δεύτερη κατηγορία συγκαταλέγονται το χειρουργείο πολυτραυματία, το επεμβατικό Ακτινολογικό (αξονικός τομογράφος, μαστογράφος, υπέρηχοι, οστική πυκνομετρία), ο εξοπλισμός της χειρουργικής ενδοσκοπικής καθώς και του Οφθαλμολογικού χειρουργείου. Σε γενικές γραμμές, η πολιτική του προγράμματος επενδύσεων σε ιατρικό εξοπλισμό είναι πως όποιο καινούργιο είδος εισάγεται πρέπει να επιδέχεται αναβάθμισης.

Ακόμη, η κατάσταση του εξοπλισμού του εργαστηριακού τομέα κυμαίνεται από κακή έως μέτρια ενώ τα διάφορα μηχανήματα υποστήριξης των τμημάτων (π.χ. σπινιδωτές, διαθερμίες) έχουν από καλώς έως πολύ καλώς.

2.4.2.3. Εξοπλισμός πληροφορικής

Τα εγκατεστημένα προγράμματα είναι παλαιάς τεχνολογίας και χρήζουν αναβάθμισης ή αντικατάστασης, ενώ οι 52 εκ των Η/Υ είναι παλαιάς τεχνολογίας και απαιτείται η αντικατάστασή τους.

2.4.2.4. Μεταφορικά μέσα

Και τα δύο αυτοκίνητα βρίσκονται σε άριστη κατάσταση.

2.4.3. Βαθμός Αξιοποίησης Περιουσιακών Στοιχείων

2.4.3.1. Κτίρια

Αξιοποιούνται στο έπακρο

2.4.3.2. Ιατρικά μηχανήματα – βιοϊατρική τεχνολογία

Με το δεδομένο της δυσκολίας αντικατάστασής τους, αξιοποιούνται πλήρως και εξαντλούν τον προβλεπόμενο χρόνο ζωής τους.

2.4.3.3. Εξοπλισμός πληροφορικής

Η δομημένη καλωδίωση λειτουργεί αλλά εκμεταλλεύονται μόνο το 15% των δυνατοτήτων της. Ο λόγος σχετίζεται με το γεγονός ότι δεν διαθέτει το Νοσοκομείο το ανάλογο λογισμικό.

Τα προγράμματα και οι Η/Υ εκμεταλλεύονται στο έπακρο τόσο στη παραγωγική όσο και στη διοικητική διαδικασία.

2.4.3.4. Μεταφορικά μέσα

Τα αυτοκίνητα αξιοποιούνται πλήρως. Ειδικότερα, τα αυτοκίνητα μεταφοράς προσωπικού χρησιμοποιείται για τις εξορμήσεις του Δρακοπούλειου Κέντρου Αιμοδοσίας.

2.4.4. Ποιοτική και Ποσοτική Παρουσίαση Επενδύσεων Τελευταίας Πενταετίας (1998-2002)

Οι επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία πενταετία έχουν ως εξής :

2.4.4.1. Κτίρια

Έργο	Χρηματοδότηση
Ανακατασκευή Οφθαλμολογικού τμήματος-χειρουργείου	Δημόσιες Επενδύσεις
Αποκατάσταση πρόσσης	Δημόσιες Επενδύσεις
Ανάπλαση 5 ^{ου} και 6 ^{ου} ορόφου	Δημόσιες Επενδύσεις
Κατασκευή πολυτραπεζιακού χειρουργείου	Ίδια Κεφάλαια
Κατασκευή χώρου αξ. τομογράφου & υποστήριξης	Ίδια Κεφάλαια
Ανάπλαση παθολογοανατομικού εργαστηρίου	Ίδια Κεφάλαια
Κατασκευή Ενδοκρινολογικού τμήματος	Ίδια Κεφάλαια
Κατασκευή χώρου Κέντρου Επαγγ. Κατάρτισης	Δημόσιες Επενδύσεις
Κατασκευή χώρου Ειδικών Λοιμώξεων	ΚΕΕΑ
Ανάπτυξη θαλάμων νοσηλείας Ειδικών Λοιμώξεων	ΚΕΕΑ

2.4.4.2. Ιατρικά μηχανήματα – βιοϊατρική τεχνολογία

Με το δεδομένο ότι δεν υφίσταται κτηματολόγιο, καταγράφεται ο πλέον δαπανηρός ιατρικός εξοπλισμός που εισηγήθηκε στο Νοσοκομείο την τελευταία πενταετία.

Είδος	Χρηματοδότηση
Αξονικός τομογράφος	30% Δημ. Επενδύσεις-70% Ίδια κεφάλαια
Μηχάνημα μέτρησης οπτικής πυκνότητας	Δημόσιες Επενδύσεις
Ψηφιακός αγγειογράφος	30% Δημ. Επενδύσεις-70% Ίδια κεφάλαια
Υπέρηχος Ακτινολογικού	Δωρεά Ι.Κ.Α.
Σύστημα laser λαπαροσκ. χειρουργικής	Δημόσιες Επενδύσεις
Σύστημα ακτινών laser Οφθαλμολογικού	30% Δημ. Επενδύσεις-70% Ίδια κεφάλαια
Σύστημα φωτοδυναμικής θεραπείας	30% Δημ. Επενδύσεις-70% Ίδια κεφάλαια
Σύστημα φακοθρυφίας	Δημόσιες Επενδύσεις
Σύστημα υαλοειδεκτομής	Δημόσιες Επενδύσεις
Σύστημα YAG- Laser	Δημόσιες Επενδύσεις
Σταθερή ακτινολογική μονάδα	Δημόσιες Επενδύσεις
Εγχρωμος υπερηχοτομογράφος	30% Δημ. Επενδύσεις-70% Ίδια κεφάλαια
Χειρουργικά τραπέζια	Δημόσιες Επενδύσεις
Σύστημα ντεο-ενδοσκόπιο Γαστρεντερολογ.	Δημόσιες Επενδύσεις
Κεντρικός σταθμός + 6 monitors ΜΕΠΚ	Δημόσιες Επενδύσεις

2.4.4.3. Εξοπλισμός πληροφορικής

Την τελευταία πενταετία εγκαταστάθηκε το δίκτυο δομημένης καλωδίωσης, του οποίου η προμήθεια συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το ελληνικό δημόσιο, καθώς και το πρόγραμμα του Βιοχημικού εργαστηρίου, το οποίο αποτελεί δωρεά ιδιώτη. Πρέπει όμως να αναφερθεί ότι συνεχώς γίνονται επεκτάσεις των υπάρχοντων προγραμμάτων από ίδιο κεφάλαια.

2.4.4.4. Μεταφορικά μέσα

Το Van τύπου Ford-Transit προέρχεται από δωρεά ιδιώτη και πορελήφθη το 1998. Το αυτοκίνητο μεταφοράς προσωπικού παρελήφθη το 2000 και η προμήθεια του χρηματοδοτήθηκε από τις Δημόσιες Επενδύσεις.

2.4.5. Αναφορά στο Νομικό και Κανονιστικό Πλαίσιο που διέπει τον Προγραμματισμό και την Υλοποίηση Επενδύσεων, ήτοι Κείμενη Νομοθεσία και Κανονισμός Προμηθειών.

Γενικώς, η διαδικασία προμηθειών του Νοσοκομείου καθορίζεται από τις διατάξεις του Π.Δ. 394/1996 περί Κανονισμού Προμηθειών του Δημοσίου. Συμπληρωματικά δρα ο Ν. 2955/2001 περί προμηθειών νοσοκομείων και λοιπών μονάδων υγείας των Πε.Σ.Υ. Με τις διατάξεις του εισάγονται τα κάτωθι:

- Οι συμβάσεις προμηθειών του Νοσοκομείου συνάπτονται και εκτελούνται είτε από το Υπουργείο Ανάπτυξης είτε από το Α' Πε.Σ.Υ. Αττικής είτε από το Νοσοκομείο.
- Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Υγείας – Πρόνοιας, μετά από γνώμη της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών, καθορίζονται τα είδη για την προμήθεια των οποίων ο διαγωνισμός γίνεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και τα είδη για τα οποία η διεξαγωγή του διαγωνισμού γίνεται από το Α' Πε.Σ.Υ. Αττικής ή το Νοσοκομείο.
- Τα είδη των ιατροτεχνολογικών μηχανημάτων και υλικών που κρίνονται αναγκαία για την λειτουργία των νοσοκομείων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας – Πρόνοιας και εγγράφονται σε ειδικό μητρώο.
- Ο προγραμματισμός των προμηθειών του Νοσοκομείου καταρτίζεται στο τέλος του Φεβρουαρίου κάθε έτους και υποβάλλεται στο Α' Πε.Σ.Υ.

2.5. Χρηματοοικονομικά στοιχεία της τελευταίας τετραετίας (1998-2001)

2.5.1. Παρουσίαση της διακύμανσης βασικών συντελεστών κόστους νοσηλείας τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Δεν είναι δυνατόν να παρουσιαστεί η διακύμανση όλων των βασικών συντελεστών κόστους νοσηλείας τα τελευταία τέσσερα χρόνια διότι η καταγραφή του κόστους δεν γίνεται σε επίπεδο ιατρικού τμήματος. Ο προσδιορισμός κόστους που είναι εφικτός είναι αυτός των φαρμάκων ανά ημέρα νοσηλείας και της ενέργειας ανά ημέρα νοσηλείας. Τα διαθέσιμα στοιχεία μας παρουσιάζονται αναλυτικά στους Πίνακες 2.5.1 (1), 2.5.1 (2), 2.5.1 (3) και 2.5.1 (4) του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α.

2.5.2. Παρουσίαση και Ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι ενώ το Νοσοκομείο είναι τυπικά αυτόνομος, αυτοδιοικούμενος οργανισμός ενταγμένος στο κράτος, ο οποίος αυτοδιαχειρίζεται το ανθρώπινο δυναμικό και τους οικονομικούς πόρους, ο βαθμός ελευθερίας της διοίκησης στη διαμόρφωση των επιμέρους μεγεθών της οικονομικής κατάστασης είναι μηδενικός.

Αναλυτικά στοιχεία απολογισμών χρήσεων των ετών 1999-2001 παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.5.2 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α.

2.5.3. Αποκλίσεις προϋπολογισμού – απολογισμού βασικών συντελεστών κόστους.

Ουσιαστική συγκριτική ανάλυση προϋπολογιστικών και απολογιστικών στοιχείων δεν είναι δυνατόν να γίνει και ο λόγος έγκειται στο γεγονός ότι τόσο οι προϋπολογισμοί όσο και οι απολογισμοί του Νοσοκομείου είναι ταμειακοί. Συνεπώς το μόνο στοιχείο που εμφανίζεται είναι το μέγεθος του ελλείμματος και δεν αποτυπώνεται η διάσταση στόχων – αποτελέσματος.

2.5.4. Αποολόγηση αποκλίσεων

Οι αποκλίσεις των ετήσιων προϋπολογισμών και απολογισμών κατά βάση οφείλονται :

- Στην αναπρομολόγηση των φαρμάκων
- Στην εφαρμογή νέας τεχνολογίας και την χρησιμοποίηση νέων μεθόδων και υλικών, πλέον δαπανηρών, που απαιτούνται
- Στη μισθοδοσία όπως αυτή επιβαρύνεται από την αναπροσαρμογή ή επέκταση λ.χ. επιδομάτων

- Στην καταβολή αποζημιώσεων δια τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων

Σε αυτά πρέπει να προστεθεί η δυσκολία εφαρμογής ενός αποτελεσματικού συστήματος συγκράτησης του κόστους, το οποίο στο μεγαλύτερο μέρος του είναι αποτέλεσμα της δραστηριότητας του ιατρικού σώματος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα έσοδα του Νοσοκομείου είναι περίπου δεδομένα λόγω της ισχύος του κλειστού νοσηλίου. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις να διαγκώνονται.

Ακόμη παρατηρείται μη ικανοποίηση των υποχρεώσεων κάποιων ασφαλιστικών ταμείων (π.χ. ΝΑΤ, Δημόσιο) προς το Νοσοκομείο, γεγονός που δρα σωρευτικά στη δημιουργία ελλείμματος.

2.5.5. Αριθμοδείκτες.

Οι μόνοι αριθμοδείκτες που μπορούν να υπολογισθούν από το σχετικό πίνακα του υποδείγματος, είναι αυτοί που αναφέρονται στα έσοδα ανά εργαζόμενο και στις δαπάνες προσωπικού ανά εργαζόμενο, για τα έτη 1999, 2000, 2001 και οι οποίοι εμφανίζονται αναλυτικά στον Πίνακα 2.5.5 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α.

Από την εξέλιξη τους τα τρία αυτά έτη παρατηρείται .

- Αύξηση των εσόδων ανά εργαζόμενο το 2001 σε σχέση με το 1999 κατά ποσοστό 8,97%. Το γεγονός αυτό μπορεί να αποδοθεί στην αύξηση των οργανικών εσόδων και στη μείωση του αριθμού των εργαζομένων.
- Αύξηση των δαπανών προσωπικού ανά εργαζόμενο το 2001 σε σχέση με το 1999 κατά ποσοστό 6,36%. Αυτό αποδίδεται στην αύξηση των δαπανών του προσωπικού και στη μείωση του αριθμού των εργαζομένων.

2.6. Συμπεράσματα Ανάλυσης Εσωτερικού Περιβάλλοντος

Κατ' αρχήν θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ σκοπών και στόχων. Έτσι, οι στόχοι είναι τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν στα πλαίσια της επίτευξης του προκαθορισμένου σκοπού.

Σκοπός των νοσοκομείων είναι η μεγιστοποίηση της ικανοποίησης του ασθενούς που προσέρχεται σε αυτό αναζητώντας τις υπηρεσίες του και η συμβολή του στη βελτίωση του επιπέδου υγείας του γενικού πληθυσμού. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται μέσα από την παραγωγή και διανομή των υγειονομικά ενδεδειγμένων και επαρκών υπηρεσιών που θα καλύπτουν και θα συμφωνούν με τις ανάγκες υγείας του πληθυσμού ευθύνης.

Η διαθεσιμότητα, η προσπελασιμότητα, η συνέχεια και η ισοτιμία, ως στόχοι του Εθνικού Συστήματος Υγείας, αντανakλώνται στο νοσοκομείο, που αποτελεί υποσύστημα, και το οποίο οφείλει να λειτουργεί στα πλαίσια των θεμελιωδών κριτηρίων αξιολόγησης, δηλαδή :

- ❶ την μεγιστοποίηση του σκοπού (αποτελεσματικότητα)
- ❷ την ελαχιστοποίηση του προκαλούμενου κόστους (αποδοτικότητα)
- ❸ την διασφάλιση ίσων ευκαιριών στη χρήση των υπηρεσιών υγείας (ισότητα)
- ❹ την διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών
- ❺ την ικανοποίηση των χρηστών

Αυτό που οφείλει να επισημανθεί είναι ότι οι στόχοι του νοσοκομείου δεν είναι στατικοί αλλά βρίσκονται σε διαρκή εξέλιξη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το νοσοκομείο σαν σύστημα βρίσκεται σε δυναμική αλληλεξάρτηση με το περιβάλλον. επηρεάζει και επηρεάζεται από αυτό, προσπαθεί να ανταποκριθεί και να προσαρμόζεται με τις ανάγκες της κοινωνίας και στα πραγματικά δεδομένα.

Ο σκοπός του Νοσοκομείου ταυτοποιείται από την διατυπωμένη πρόταση της αποστολής που έχει να επιτελέσει ενώ ανάμεσα στους βασικούς στόχους του συγκαταλέγονται η παροχή κατάλληλης, αποτελεσματικής και ποιοτικής φροντίδας υγείας, στα πλαίσια των περιορισμών του περιβάλλοντος, αξιοποιώντας τις υπάρχουσες δυνατότητες κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Η διερεύνηση του βαθμού μετατροπής των στόχων σε αποτελέσματα μπορεί να συντελεστεί από την κατηγοριοποίηση της λειτουργίας του Νοσοκομείου σε βασικούς άξονες όπως είναι :

1. η προσπάθεια στο σύστημα
2. η κάλυψη του πληθυσμού
3. η φροντίδα στον ασθενή
4. οι συνθήκες διομονής
5. η διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού
6. η οικονομική διαχείριση

Εξετάζοντας κάθε σημείο από τα παραπάνω χωριστά και με βάση το σκεπτικό που αναπτύχθηκε σε συνδυασμό με την εικόνα του εσωτερικού περιβάλλοντος του Νοσοκομείου, προκύπτει :

• Η προσπάθεια στο σύστημα

Σε κάθε προσερχόμενο στα Εξωτερικά Ιατρεία τις ημέρες γενικής εφημερίας παρέχεται η ενδεδειγμένη κατά περίπτωση ιατρική φροντίδα, ισόπαρα για όλες τις κοινωνικές ομάδες, χωρίς κανένα κριτήριο αποκλεισμού. Το ίδιο ισχύει για τους προσερχόμενους στα Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία, τηρουμένων των κανόνων λειτουργίας τους. Ακόμη, η επιλογή του γιατρού, σε επίπεδο επίσκεψης, εξασφαλίζεται με την λειτουργία των Απογευματινών Ιατρείων.

Στην ενότητα αυτή εντάσσεται και η διευκόλυνση της κυκλοφορίας των επισκεπτών. Η πρόσβαση στην υπηρεσία ενδιαφέροντος τους εξυπηρετείται άριστα από την σήμανση των χώρων του Νοσοκομείου.

• Η κάλυψη του πληθυσμού

Στόχο αποτελεί η μεγιστοποίηση της κάλυψης. Αυτή μπορεί να εξασφαλιστεί μέσω της ελαχιστοποίησης του χρόνου παραμονής των ασθενών στο Νοσοκομείο, την ελαχιστοποίηση αυτών που δεν θα εισαχθούν, την ελαχιστοποίηση του χρόνου αναμονής για είσοδο και την πραγματοποίηση προγραμματισμένης εκπαίδευσης και έρευνας.

Παρατηρώντας τους σχετικούς δείκτες του Νοσοκομείου (Μέση Δάρκεια Νοσηλείας, πληρότητα, ρυθμός εισροής, διάστημα εναλλαγής) διαπιστώνεται ότι βαίνουν βελτιούμενοι διαχρονικά. Ακόμη, η εκπαίδευση και η έρευνα εντάσσονται μέσα στη ροή εργασίας των ιατρικών τμημάτων και της Νοσηλευτικής Διεύθυνσης.

- Η φροντίδα στον ασθενή

Η παρεχόμενη φροντίδα συνδέεται με όλη την κίνηση του ασθενούς μέσα στο χώρο του Νοσοκομείου και εξετάζεται σε διάφορα επίπεδα.

Έτσι, τα ανεπτυγμένα ιατρικά τμήματα καλύπτουν το μεγαλύτερο εύρος των ιατρικών ειδικοτήτων και στελεχώνονται επαρκώς. Παράλληλα, στα πλαίσια της λειτουργίας των τμημάτων, έχουν δημιουργηθεί εξειδικευμένα κλινικά, τα οποία και δέχονται μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Ακόμη, η αναλογία κλίνης ανά γιατρό (δείκτης επάρκειας) εμφανίζει ότι το Νοσοκομείο κινείται σε υψηλά επίπεδα στελέχωσης.

Οι νοσηλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται είναι υψηλής ποιότητας παρότι οι ελλείψεις σε νοσηλευτικό προσωπικό είναι μεγάλες. Αυτό διαπιστώνεται και από τον σχετικό δείκτη, όπου η αναλογία κλίνης ανά νοσηλευτή εμφανίζεται χαμηλότερη του διεθνώς ελαχίστου αποδεκτού επιπέδου. Παρουσιάζεται μια αντίφαση (υψηλή ποιότητα – χαμηλή επάρκεια), η οποία αναδεικνύει την ένταση εργασίας του νοσηλευτικού προσωπικού καθώς και τον υψηλό βαθμό επαγγελματικής συνείδησης των υπηρετούντων.

Τα τμήματα υποστηρίζονται από τον εργαστηριακό τομέα, σε ένα μέρος του οποίου χρησιμοποιούνται μηχανήματα υψηλής βιοϊατρικής τεχνολογίας. Η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων του εργαστηριακού εξοπλισμού ελέγχεται σε τακτά διαστήματα από εσωτερικούς μηχανισμούς. Ακόμη, σε τακτά διαστήματα διενεργείται έλεγχος ασφαλούς λειτουργίας των μηχανημάτων ιονιζουσών ακτινοβολιών. Γενικώς, όμως, πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά από τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στον κύκλο της διάγνωσης χρήζουν ανανέωσης.

Στην αρτιότητα του ιατρικού έργου συμβάλλουν με τις υπηρεσίες τους τα τμήματα του φαρμακείου και της φυσικοθεραπείας. Ακόμη, στους ασθενείς παρέχεται ψυχολογική υποστήριξη και, τέλος, η κοινωνική υπηρεσία βοηθά στην εξυπηρέτηση χρονίως πασχόντων, απόρων, αλλοδαπών ή ατόμων με προβλήματα, ακόμη και μετά την έξοδό τους από το Νοσοκομείο.

Η διοικητική υποστήριξη έγκειται σε μια σειρά δραστηριοτήτων που εκτελούνται από ανθρώπινες μονάδες και ομάδες ατόμων οργανωμένες σε τμήματα. Αυτές οι δραστηριότητες, κατά βάση, προσδίδουν έμμεση (εσωτερική) αξία στον οργανισμό και εμπλέκονται στη φροντίδα του ασθενούς αφού εκτελούνται από τις παραλαβές της αποθήκης υλικού μέχρι την μισθοδοσία του προσωπικού. Σε γενικές γραμμές, η απόδοση της διοικητικών δραστηριοτήτων θεωρείται καλή.

- Οι συνθήκες διαμονής

Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να εξασφαλίζονται ικανοποιητικές και υγιεινά αποδεκτές συνθήκες διαμονής των νοσηλευομένων. Αυτό αποδεικνύεται από τις τεχνικές εργασίες που έχουν εκτελεστεί διαχρονικά με στόχο την παροχή βελτιωμένων συνθηκών διαμονής του ασθενούς είτε άμεσα, με την ανάπλαση θαλάμων νοσηλείας, είτε έμμεσα, με την ανακατασκευή υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Στην προστασία του ασθενούς κατά τον χρόνο διαμονής του στο Νοσοκομείο συμβάλλει η Επιτροπή Ενδοноσοκομειακών Λοιμώξεων, της οποίας το έργο είναι σημαντικό. Ακόμη, πρέπει να επισημανθεί το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που δείχνει η Διοίκηση του Νοσοκομείου στην διατήρηση της καθαριότητας των χώρων.

Στην διατροφή των ασθενών υπάρχουν σημεία ελέγχου ώστε να εξασφαλίζεται προμήθεια κατάλληλων πρώτων υλών και υγιεινές συνθήκες παρασκευής και διανομής φαγητού.

• Η διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού

Στη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού εντάσσονται η στελέχωση, η επιλογή, η ανάπτυξη, η αξιοποίηση και η προσαρμογή των ανθρωπίνων πόρων στους οργανισμούς. Η στενότητα των διαθέσιμων πόρων και η εντεινόμενη αβεβαιότητα ενδογενών και εξωγενών τάσεων σχέσεων και προοπτικών προσδίδουν ιδιαίτερη σημαντικότητα στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και μάλιστα σε θέματα που άπτονται της στελέχωσης και της εκπόνησης και υλοποίησης προγραμμάτων βελτίωσης και εκσυγχρονισμού της λειτουργίας και απόδοσης των ανθρωπίνων μονάδων.

Στα θέματα της στελέχωσης, επιλογής, αξιολόγησης και πολιτικής μισθών και ημερομισθίων του ανθρώπινου δυναμικού, το Νοσοκομείο είναι υποχρεωμένο να ακολουθεί την κείμενη νομοθεσία. Η παρέμβαση του έγκειται σε επιμέρους δραστηριότητες που θα επιλέξει να αναπτύξει μέσω του Οργανισμού του.

Οι τομείς που το Νοσοκομείο μπορεί να αναλάβει πρωτοβουλία είναι η ανάπτυξη και η αξιοποίηση του προσωπικού, που έχουν ως βασικό συστατικό την επιλογή και υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης / μετεκπαίδευσης / επιμόρφωσης. Η ιδιαιτερότητα των υπηρεσιών υγείας έγκειται στο γεγονός της πολυπλοκότητας τους και της ανομοιογένειας του ανθρώπινου δυναμικού και των θέσεων εργασίας.

Η εκπαίδευση αποτελεί συνισταμένη της λειτουργίας των ιατρικών τμημάτων και τέτοιου είδους προγράμματα καθώς και ερευνητικά εκπονούνται με ευθύνη των Διευθυντών γιατρών. Η νοσηλευτική υπηρεσία υλοποιεί προγράμματα ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται : χορήγηση παθολογικής νοσηλευτικής ειδικότητας που απευθύνεται σε προσωπικό νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., μαθήματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης για όλο το νοσηλευτικό προσωπικό του Νοσοκομείου, μαθήματα προσανατολισμού νεοδιορισμένων νοσηλευτών, ερευνητικά προγράμματα. Η εκπαίδευση του διοικητικού προσωπικού περιορίζεται σε προγράμματα ειδικού ενδιαφέροντος που υλοποιούνται από τα Κ.Ε.Κ. των δημόσιων νοσοκομείων.

Όσον αφορά τις απαιτούμενες δεξιότητες και ικανότητες ειδικού ή τεχνικού χαρακτήρα, είναι ευρέως αποδεκτό ότι η ικανότητα διαχείρισης των υλικών πόρων, της πληροφορικής τεχνολογίας και της επικοινωνίας είναι πρωτορχικής σημασίας σήμερα. Και, επειδή, τελικός στόχος της εκπαίδευσης είναι η βελτίωση της λειτουργικότητας του οργανισμού και κατ' επέκταση η βελτίωση των αποτελεσμάτων του, θεωρείται απαραίτητο μελλοντικά να υλοποιηθούν προγράμματα κατάλληλης και συστηματικής εκπαίδευσης και άσκησης που θα απευθύνονται στη βελτίωση δεξιοτήτων, συμπεριφορών και διαθέσεων.

• Η οικονομική διαχείριση

Όπως προαναφέρεται, η ικανότητα διαχείρισης των υλικών πόρων θεωρείται εξόχως σημαντική και ο λόγος συνδέεται με την συνεχή αύξηση των δαπανών σε ένα περιβάλλον περιορισμένων πόρων και αλλαγής των δημογραφικών και επιδημιολογικών προτύπων. Συνεπώς, η εφαρμογή πολιτικών συγκράτησης του κόστους κρίνεται ως αναγκαία διαδικασία.

Η υλοποίηση τέτοιων πολιτικών προϋποθέτει την εφαρμογή συστημάτων οικονομικής διαχείρισης (γενική - αναλυτική λογιστική) και την

παρακολούθηση των κυριότερων παραμέτρων διαμόρφωσης του κόστους, όπως είναι η κατανάλωση των φαρμάκων, των αντιδραστηρίων, του υγειονομικού υλικού.

Όπως παρατηρείται και από τους επεξεργαστούμενους Πίνακες, ο μόνος τομέας που παρακολουθείται συστηματικά στο Νοσοκομείο είναι η διαμόρφωση της δαπάνης για φάρμακα. Συνεπώς, η υλοποίηση προγραμμάτων συγκράτησης του κόστους, διαδικασία που απαιτεί διεπιστημονική συνεργασία και κατάθεση προτάσεων, απέχει πολύ από το να είναι εφικτή για το Νοσοκομείο.

Συγκεντρωτικά στοιχεία για το εσωτερικό περιβάλλον του Νοσοκομείου και για τα έτη 1998-2001 εμφανίζονται στους Πίνακες 2.6 (1), (2), (3), (4) του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 :

Ανάλυση και Αξιολόγηση Εξωτερικού Περιβάλλοντος Νοσοκομειακής Μονάδας.

3.1. Γεωγραφική Ανάλυση - Προσπελασιμότητα - Οδικά Δίκτυα

Το γήπεδο του Νοσοκομείου «Κοργιαλένιο – Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.», ρυθμίζεται από το Ν. 1821/88 και βρίσκεται στο Ο.Τ. 7/81 του ρυμοτομικού σχεδίου του Δήμου Αθηναίων, του οποίου καταλαμβάνει τη μισή περίπου έκταση. Περιβάλλεται από τις οδούς Αθανασάκη, Μόσχου, Δασίου, Ρούσσου, Ξηρομέρου και Βάλτου, ενώ νοτιοανατολικά συνορεύει με την εκ 16.400 m² ιδιοκτησία, του Κοινωφελούς Ιδρύματος του «Ερρίκος Ντυνάν» και της κοινοπραξίας «Βάκων».

Το συγκρότημα των κτιρίων του Νοσοκομείου αποτελείται από δέκα συνολικά κτίρια, τα οποία έχουν ανεγερθεί σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Η κύρια προσπέλαση στο χώρο του Νοσοκομείου γίνεται από την είσοδο της οδού Αθανασάκη στη βορειοδυτική πλευρά του οικοπέδου (είσοδος περιπατητικών ασθενών, επισκεπτών, προσωπικού, ασθενοφόρων και αυτοκινήτων προσωπικού). Δευτερεύουσες εισόδους υπάρχουν από την οδό Ρούσσου (είσοδος Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων και ασθενών με τροχοφόρα οχήματα) και από την οδό Βάλτου (είσοδος τροφοδοσίας).

Η σηματοδότηση του Νοσοκομείου, τόσο στους εξωτερικούς όσο και στους εσωτερικούς του χώρους, είναι καλή και διευκολύνει τους ασθενείς και τους επισκέπτες στην πρόσβαση στην υπηρεσία που τους ενδιαφέρει, ενώ παράλληλα υπάρχει μέριμνα και για την πρόσβαση ατόμων με κινητικά προβλήματα.

Η πρόσβαση στο Νοσοκομείο γίνεται εφικτή από τα μέσα οδικής συγκοινωνίας που κινούνται και προς τις δύο κατευθύνσεις στον άξονα των Λεωφόρων Κηφισίας και Μεσογείων (λεωφορεία και τρόλεϊ). Ακόμη, κοντά στο Νοσοκομείο υπάρχει ο σταθμός «Πανόρμου» του μετρό, που μέσω της ανταπόκρισής του με τον ηλεκτρικό σιδηρόδρομο (ΗΣΑΠ), συνδέει το Νοσοκομείο και με άλλες περιοχές της Αθήνας και επιπλέον με τον Σταθμό Λαρίσης. Για τους προσερχόμενους με ιδιωτικά μέσα μεταφοράς, το πλεονέκτημα του Νοσοκομείου έγκειται στο γεγονός ότι αυτό βρίσκεται εκτός Δακτύλιου.

Όσον αφορά στο χρόνο πρόσβασης, αυτός θα πρέπει να εκτιμηθεί από το χρησιμοποιούμενο μέσον, την ώρα και την ακολουθούμενη διαδρομή. Οι λεωφόροι Κηφισίας και Μεσογείων αποτελούν κεντρικές αρτηρίες του λεκανοπεδίου και ορισμένες φορές παρουσιάζουν ακραία φαινόμενα κυκλοφοριακής συμφόρησης, ιδιαίτερα κατά την περίοδο εκτέλεσης κατασκευαστικών έργων. Η προσέγγιση μέσω του μετρό (με ή χωρίς την

επιβίβαση στις γραμμές του ΗΣΑΠ) επιτρέπει την εκτίμηση του χρόνου πρόσβασης με σχετική ασφάλεια πρόβλεψης.

Ετσι, σε γενικές γραμμές, μπορεί να λεχθεί ότι ενώ η θέση του Νοσοκομείου ευνοείται από το οδικό και το συγκοινωνιακό δίκτυο, η πρόσβαση σε αυτό έχει χρόνους ανταπόκρισης που κυμαίνονται από μικρούς έως μεγάλους ανάλογα με την ώρα, το μέσον, την απόσταση και την διαδρομή. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, η μέση ταχύτητα των μέσων μαζικής μεταφοράς κυμαίνεται από 7 χλμ/ώρα στο κέντρο και 18 χλμ/ώρα στα προάστια.

Η εμπειρία έχει δείξει ότι περιοχή ευθύνης του Νοσοκομείου θα πρέπει να θεωρηθεί, ειδικά κατά τις ημέρες γενικής εφημερίας, όλο το λεκανοπέδιο. Αυτό είναι αποτέλεσμα κατά πρώτον του γεγονότος ότι τα συνεφημερεύοντα νοσοκομεία δεν διαθέτουν όλο το φάσμα ιατρικών ειδικοτήτων που διαθέτει το Κοργιαλένιο – Μπενάκειο και κατά δεύτερον, της καλής φήμης του Νοσοκομείου. Πρέπει δε ακόμη να επισημανθεί το γεγονός ότι πολλές φορές διακομίζονται περιστατικά ασθενών από όμορους νομούς.

Όσον αφορά στο Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας, αυτό αποτελείται από ένα οικήμα 4 ορόφων με υπόγειο, συνολικής έκτασης 2.326,50 m², που βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας και επί της οδού Αγησιλάου 4. Οι αστικές συγκοινωνίες καθώς και οι γραμμές του ηλεκτρικού σιδηροδρόμου εξυπηρετούν την πρόσβαση σε αυτό.

Η δραστηριότητα και οι αρμοδιότητες του Δρακοπούλειου Κέντρου Αιμοδοσίας, όπως αυτές περιγράφονται στον Οργανισμό του Νοσοκομείου, δεν περιορίζονται σε μια ορισμένη χωροταξικά περιοχή ευθύνης.

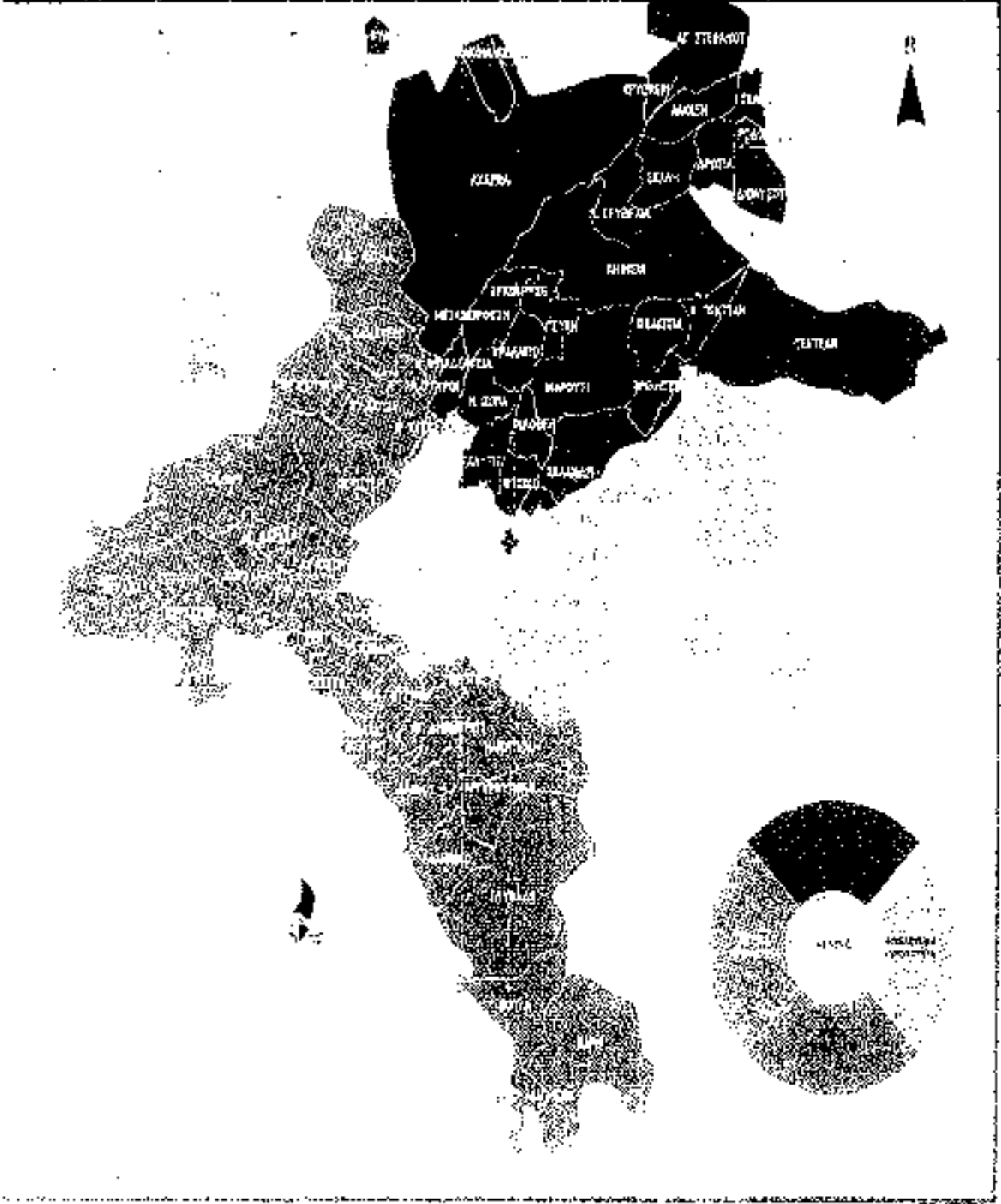
Με αυτά τα δεδομένα, σαν περιοχή άμεσου ευθύνης του Νοσοκομείου θεωρείται ο πληθυσμός της μείζονος Περιφέρειας Πρωτευούσης, σαν πληθυσμός έμμεσης ευθύνης ο πληθυσμός όλων των δήμων και κοινοτήτων της Αττικής ενώ πρέπει να συνυπολογισθεί και ένας αριθμός διανομαρχιακών διακομιδών.

Τα συγκριτικά προσωρινά αποτελέσματα της ΕΣΥΕ για τον πραγματικό πληθυσμό των απογραφών 1991-2001, κατά νομό και φύλο, έχουν ως εξής :

Νομός	Απογραφή πληθυσμού 1991			Απογραφή πληθυσμού 2001			Ποσοστό μεταβολής 1991-2001		
	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	68.303	85.805	134.108	69.490	82.639	131.129	0,3%	-4,8%	-2,2%
ΕΥΒΟΙΑΣ	104.891	100.627	205.408	110.452	107.026	216.078	5,3%	4,0%	4,6%
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	71.405	70.418	141.823	77.581	76.280	153.941	8,5%	8,3%	8,5%
ΠΕΡΙΦ.ΤΡΩΤ/ΣΗΣ	1.483.714	1.838.208	3.072.922	1.534.898	1.657.920	3.192.608	4,8%	3,0%	3,9%
ΑΤΤΙΚΗΣ(ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ)	228.832	221.663	450.485	295.046	278.896	571.742	28,9%	24,8%	26,9%

Πηγή : ΕΣΥΕ, 2002

ΧΑΡΤΗΣ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟΥ
ΧΡΩΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

3.2. Δημογραφικές εξελίξεις.

Κατ' αρχήν, σε εθνικό επίπεδο, οι πρώτες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις διακυμάνσεις του ευρωπαϊκού πληθυσμού το 2001 έχουν ως εξής :

Διακυμάνσεις του ευρωπαϊκού πληθυσμού το 2001 (πρώτες εκτιμήσεις)

	Πληθυσμός 1.1.2001, σε χιλιάδες	Γεννήσεις ανά 1000 κατοίκους	Θάνατοι ανά 1000 κατοίκους	Φυσική αύξηση ανά 1000 κατοίκους	Καθαρή μετανάστευση ανά 1000 κατοίκους	Συνολική αύξηση ανά 1000 κατοίκους	Πληθυσμός 1.1.2002, σε χιλιάδες
ΕΕ-15	377988	10,6	9,5	1,1	2,8	3,9	379449
Ζώνη Ευρώ	303693	10,6	9,4	1,1	2,8	4,0	305097
Ελλάδα	10586	10,1	9,5	0,6	2,4	3,0	10598

Πηγή : Bulletin EU 12-2001.

Στη Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της χώρας. Ωστόσο, από τις αρχές της δεκαετίας του '80, ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού στην Αττική μειώνεται και μάλιστα τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται αρνητικός.

Διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής.

	Πληθυσμός				Ποσοστιαία εξέλιξη		
	1971	1981	1991	1998	1971-81	1981-91	1991-98
Περιφέρεια Αττικής	2.797.838	3.389.443	3.523.407	3.450.890	20,43%	4,67%	-2,06%
Χώρα	8.768.372	9.739.589	10.259.900	10.510.965	11,08%	5,34%	2,45%
Ποσοστιαία συμμετοχή πληθυσμού Αττικής στον πληθυσμό της χώρας	31,90%	34,60%	34,30%	32,80%			

Πηγή : ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Αυτή η ανακοπή πληθυσμιακής συγκέντρωσης αποδίδεται στις τάσεις κορεσμού και συμφόρησης πληθυσμού και δραστηριοτήτων και στις πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης.

Η ηλικιακή κατανομή του πληθυσμού της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας εμφανίζεται ως εξής:

Ηλικιακή κατανομή του πληθυσμού (1998)

Ομάδες ηλικιών	Επικρατέστερη περιοχή Αθηνών	Χώρα
0 - 14	18,7%	15,8%
15 - 64	68,7%	67,7%
65 και άνω	15,6%	16,5%

Πηγή: ΥΠ.ΕΣ. Δ.Δ.Α.

3.3. Εξελίξεις Κοινωνικοοικονομικού Επιπέδου Πληθυσμού.

Η πληθυσμιακή συγκρότηση της Περιφέρειας Αττικής επηρεάζεται σημαντικά τα τελευταία χρόνια από την αθρόα εισροή οικονομικών μεταναστών που, σύμφωνα με εκτίμηση του ΕΙΕ, ο αριθμός τους προσεγγίζει τις 350.000.

Στη Περιφέρεια Αττικής συγκέντρωνεται το μεγαλύτερο μέρος του οικονομικού ενεργού πληθυσμού της χώρας και μάλιστα του πληθυσμού με τα υψηλότερα προσόντα, όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης και για τα δύο φύλα.

Ποσοστιαία συμμετοχή οικονομικά ενεργού πληθυσμού Περιφέρειας Αττικής στο σύνολο της χώρας, κατά βασική κατηγορία εκπαίδευσης (1997)

Κατηγορία εκπαίδευσης	% συμμετοχή οικονομικά ενεργού πληθυσμού Αττικής στον συνολικά οικονομικά ενεργό πληθυσμό της χώρας		
	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	78,77%	80,45%	76,28%
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	51,91%	52,00%	51,80%
Πτυχίο Ανώτερης Τεχν. Επαγγ. Εκπαίδευσης	55,97%	55,81%	56,16%

Πηγή: ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Ός προς την απασχόληση, το 1997 η Περιφέρεια Αττικής συγκέντρωνε το 32,6% της συνολικής απασχόλησης της χώρας. Από τους απασχολούμενους, μόλις το 1% εργάζεται στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, δάση, αλιεία), το 25,3% στον δευτερογενή (ορυχεία, μεταποίηση, ηλεκτρισμός, κατασκευές) και το 73,7% στον τριτογενή (εμπόριο, εσπατόρια, ξενοδοχεία, μεταφορές, επικοινωνίες, τράπεζες, ασφάλειες, λοιπές υπηρεσίες). Διαχρονικά, η απασχόληση στον τριτογενή τομέα εμφανίζεται αύξουσα.

Παράλληλα, σημαντικό εμφανίζεται το ποσοστό ανεργίας το οποίο υπερβαίνει τον εθνικό μέσο όρο. Συγκεκριμένα, το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 12,1% ενώ το αντίστοιχο εθνικό είναι 10,2%. Ακόμη, στην Περιφέρεια Αττικής εμφανίζεται το 4% της συνολικής ανεργίας της χώρας για το έτος 1997. Τα Χαρακτηριστικά της ανεργίας στην Αττική συγκριτικά με τη χώρα είναι :

Ποσοστό ανεργίας κατά βασική κατηγορία (1997)

Κατηγορίες ανέργων	Περιφέρεια Αττικής	Σύνολο χώρας
Νέοι άνεργοι	35,40%	32,30%
Μακροχρόνια άνεργοι	66,90%	57,10%
Ανεργία γυναικών	17,70%	15,90%
Ανεργία ανδρών	8,40%	6,60%

Πηγή: ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

3.4. Επιδημιολογικές Εξελίξεις – Επίπεδο Υγείας.

Δυστυχώς δεν είναι εφικτή η επιδημιολογική ανάλυση διότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, προς το παρόν, για την περιφέρεια Αττικής.

3.5. Θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο – Κυβερνητική πολιτική – Περιφερειακή πολιτική – Ευρωπαϊκή Πολιτική.

Σε γενικές γραμμές, η Ευρωπαϊκή πολιτική για την υγεία επικεντρώνεται σε θέματα πρόληψης, προαγωγής, παρακολούθησης και διάδοσης πληροφοριών, αφήνοντας τα θέματα περίθαλψης στην δικαιοδοσία των Κρατών - μελών.

Βασική προτεραιότητα της ελληνικής κυβέρνησης, όπως αυτή προσδιορίζεται από το Σχέδιο Μεταρρύθμισης, είναι η μετεξέλιξη του Ε.Σ.Υ. σε ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό σύστημα υγείας που θα ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες και προσδοκίες του έλληνα πολίτη για αξιοπρεπείς και υψηλού επιπέδου υπηρεσίες πρόληψης, φροντίδας και περίθαλψης.

Οι στόχοι που θα εξυπηρετήσουν την υλοποίηση αυτής της προτεραιότητας έγκεινται :

- Στη διοικητική αποκέντρωση του Ε.Σ.Υ. και την συγκρότηση ολοκληρωμένων συστημάτων υγείας στο επίπεδο της Περιφέρειας
- Στην αναδιοργάνωση της διοίκησης και λειτουργίας των νοσοκομείων
- Στην ανάδειξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας υγείας και της Δημόσιας Υγείας σε βασικούς πυλώνες του νέου συστήματος
- Στη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας
- Στην ορθολογική κατανομή και αποτελεσματική διαχείριση των ανθρωπίνων και οικονομικών πόρων του συστήματος
- Στην καθιέρωση και άσκηση αποτελεσματικών ελέγχων στη παροχή των δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας
- Στην παροχή υπηρεσιών που να βασίζεται στη τεκμηριωμένη γνώση
- Στην ισότιμη πρόσβαση στο Ε.Σ.Υ. όλων των πολιτών μέσω νέων τηλεματικών υπηρεσιών
- Στην ισότιμη πρόσβαση του ανθρώπινου δυναμικού στην επιστημονική γνώση

3.6. Οικονομικό περιβάλλον.

Η περίοδος 1990-99 μπορεί να χαρακτηριστεί ως η δεκαετία της σύγκλισης της ελληνικής οικονομίας προς την σταθερότητα. Η υλοποίηση του Αναθεωρημένου Προγράμματος Σύγκλισης οδήγησε στην είσοδο της χώρας μας στην ευρωζώνη. Το νέο οικονομικό περιβάλλον που διαμορφώνεται στα όρια του γεωγραφικού χώρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) έχει ως βασικά χαρακτηριστικά :

1. την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών
2. την ελεύθερη κυκλοφορία εργαζομένων
3. την ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων
4. το ενιαίο νόμισμα

Την περίοδο αυτή η ελληνική οικονομία εμφανίζει επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης (καθ' υπέρβαση του μέσου όρου της ΕΕ) και αύξηση του ΑΕΠ. Όσον αφορά τον πληθωρισμό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις εκθέσεις της καταγράφει πληθωριστικές πιέσεις σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Η ελληνική οικονομία παρά την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού που σημειώθηκε τα τελευταία έτη (από 14,2% το 1992 σε 3,2% το 2002) βρίσκεται αντιμέτωπη με νέου τύπου πιέσεις που κατά μείζονα λόγο οφείλονται στις ανατιμήσεις μετά την είσοδο του ευρώ και στη σταδιακή σύγκλιση των εγχώριων επιτοκίων προς αυτά της ευρωζώνης. Τέλος σημαντικές παραμένουν οι πιέσεις προς την απασχόληση, γεγονός που αποτυπώνεται σε υψηλούς δείκτες ανεργίας.

Όσον αφορά τις δαπάνες υγείας, σήμερα το 9% του ΑΕΠ (συμπεριλαμβανομένης της παραοικονομίας) διατίθεται σε δαπάνες υγείας, η αναλογία των οποίων είναι περίπου 60% δημόσιες και 40% ιδιωτικές (Πολύζος, 2000). Αν ληφθεί υπ' όψιν ότι μέρος των χρηματοδοτήσεων του δημόσιου οδεύει προς ιδιώτες παραγωγούς, τότε το ποσοστό των δαπανών προς τον ιδιωτικό τομέα είναι πολύ περισσότερο από 40%. Είναι η υψηλότερη ιδιωτική δαπάνη μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς του 1998 (6,5% στην Ελλάδα, 3,5% στην Ε.Ε.)

Εκτιμώμενες δαπάνες υγείας (1999)

Κατηγορίες δαπανών	Δημόσιες	%	Ιδιωτικές	%	Σύνολο	%
Νοσοκομεία	1135	71	250	23	1385	51
ΓΝΟΥ-Διαγνωστικά	135	8	100	9	235	8
Γιατροί			200	18	200	7
Φάρμακα	300	19	200	18	500	18
Αδελφές αμοιβές			300	27	300	11
Λοιπά	30	2	50	5	80	3
Σύνολο	1800	100	1100	100	2700	100

Πηγή: Πολύζος, Η Διαχείριση του Υγειονομικού Συστήματος, 2000

Ακόμη, η δαπάνη για φάρμακα εκτιμάται πως αποτελεί το 26,6% των δαπανών υγείας και καταγράφει σαν το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.

3.7. Αγορά Εργασίας για Επαγγέλματα Υγείας.

Η ανάλυση του ανθρώπινου δυναμικού του υγειονομικού τομέα είναι σημαντική για δύο βασικούς λόγους. Πρώτον, γιατί τα συστήματα υγείας είναι συστήματα εντάσεως εργασίας, εντάσεως διαχείρισης και υψηλού κατολισθητικού εργασιών. Δεύτερον, γιατί ο συντελεστής εργασίας αποτελεί τη σημαντικότερη και μεγαλύτερη εισροή καθώς απορροφά τους περισσότερους πόρους.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού των υπηρεσιών υγείας σε εθνικό επίπεδο.

Ανθρώπινοι πόροι των υπηρεσιών στην Ελλάδα, 1960 - 1990

	1960	1970	1980	1990
Αριθμός γιατρών	10.424	14.283	23.469	33.151
Αριθμός οδοντιάτρων	2.998	4.396	7.677	9.104
Αριθμός φαρμακοποιών	1.600	2.120	5.170	6.611
Αριθμός νοσηλευτών		16.082	23.593	26.461
Συνολικός αριθμός επαγγελματιών υγείας		44.000	67.000	109.000
Συν.προσωπικών/κλίνη		0,64	0,88	1,46
Νοσ.προσωπ./κλίνη		0,29	0,31	0,67

Πηγή: Κεντρική Γέφυρα ΙΑ - Πολιτική και Οικονομία της Υγείας, 1997

Προσωπικό Νοσοκομείων έτους 1992

Είδος θεραπευτηρίου		Γιατροί						Συνολ. κατ'εξέδ. εθν.οδ.	Νοσηλ. υπηρεσία	Μικροί Υπηρεσία προσωπικού	Συνολο
		Ε.Σ.Υ.	Κρατ. Ε.Σ.Υ.	Παν/κία	Ιδιώτες	Υπό εξέδ.	Σύνολο				
ΥΓ. Υγείας (Ε.Σ.Υ.)	Γεν.	7754		931		6235	14920	1054	26209	25595	89778
	Ψυχ.	298		10		153	461	74	2265	1993	4794
	Συν.	8052	0	941	0	6388	15381	1128	30475	27588	74673
Λοιπά κρατικά	Γεν.	193	1468	78		320	2062	156	2024	2415	6647
	Ψυχ.	9	1	99		78	178	20	98	180	474
	Συν.	198	1469	175	0	398	2239	176	2122	2595	7121
Ιδιωτικά	Γεν.				2223		2223	60	3557	2935	8765
	Ψυχ.				277		277	21	871	765	1935
	Συν.				2500	0	2500	71	4428	3701	10705
Σύνολο	Γεν.	7952	1468	1007	2223	6555	18195	1280	33790	30945	85190
	Ψυχ.	298	1	105	277	231	915	115	3233	2939	7203
	Συν.	8250	1469	1112	2500	6786	20111	1375	37023	33884	92393

Πηγή: Επιτηρώδα Υγείας, ΚΕΣΥ, 1993 (Τελευταία διαθέσιμη έκδοση Επιτηρώδας)

Προσωπικό Νοσοκομείων έτους 1993

Είδος Θεραπευτηρίου		Γιατροί						Σύνολο ιατρικής εξέδου	Νοσηλ. υπηρεσία	Διαμ. Υπηρεσία	Σύνολο προσωπικού
		Ε.Σ.Υ.	Κρατ. μη Ε.Σ.Υ.	Παιδικοί	Ιδιώτες	Υπό Ε.Κ.Κ.	Σύνολο				
Υπε. Υγείας (Ε.Σ.Υ.)	Γεν.	7.880		1.001		6.174	14.755	1.093	27.975	25.008	68.831
	Ψυχ.	279		10		105	398	78	2.290	1.927	4.691
	Συν.	7.959	0	1.011	0	6.283	15.153	1.169	30.265	26.935	73.622
Λοιπά κρατικά	Γεν.	198	1.458	76		320	2.052	151	2.143	2.322	6.658
	Ψυχ.	0	1	99		78	178	17	103	353	551
	Συν.		1.459	175	0	398	2.230	168	2.246	2.575	7.210
Ιδιωτικά	Γεν.				2.458		2.458	45	4.110	3.251	9.865
	Ψυχ.				281		281	29	943	797	2.055
	Συν.				2.739	0	2.739	75	5.053	4.048	11.920
Σύνολο	Γεν.	7.778	1.458	1.077	2.458	6.494	19.265	1.290	34.228	30.581	85.361
	Ψυχ.	279	1	109	281	187	837	122	3.341	2.977	7.297
	Συν.	8.057	1.459	1.186	2.739	6.681	20.122	1.412	37.569	33.558	92.661

Πηγή: Επιτερίδα Υγείας, ΚΕΣΥ, 1993 (Τελευταία διαθεσιμη έκδοση Επιτερίδας)

Χρονολογικές σειρές του ιατρικού δυναμικού που υπηρετούσε σε δημόσια και ιδιωτικά θεραπευτήρια κατά τα έτη 1981-1990.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ											
ΕΤΗ	Σύνολο	Α'Περ.Περ.	Στ.Ελλάδα	Πε.Μορ.	Ν.Ιωνίου	Ηπείρος	Θεσσαλία	Μακεδονία	Θρακη	Ν.Αιγίου	Κρήτη
1981	12.350	7.433	310	620	116	169	396	2.528	228	219	338
1982	13.040	7.927	335	608	122	182	366	2.679	228	228	363
1983	13.617	8.317	319	677	134	251	389	2.725	229	240	361
1984	14.134	8.608	318	677	124	245	464	2.856	204	227	413
1985	14.246	8.781	314	692	155	252	347	2.837	220	248	410
1986	14.067	8.502	314	657	122	248	408	2.913	236	217	461
1987	15.205	9.131	349	736	131	283	434	3.145	278	227	466
1988	16.767	9.671	372	673	150	372	509	3.732	270	268	552
1989	17.335	9.794	391	688	163	403	519	3.982	287	275	647
1990	18.267	10.204	413	1.093	158	428	576	3.914	298	361	650

Πηγή: ΕΣΥΕ 1981-1990

Σύμφωνα με πλέον πρόσφατα στοιχεία (Μαρουδίας, 2000), στη χώρα μας παρουσιάζεται μια σημαντική αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού του τομέα υγείας, το οποίο από 1,5% του συνόλου του εργατικού δυναμικού που ήταν στις αρχές της δεκαετίας του '70, σήμερα φθάνει το 3,5%. Από αυτό το ποσοστό, το 28,6% είναι γιατροί και το 29,8% νοσηλευτικό προσωπικό.

Ο υπερπληθωρισμός του ιατρικού σώματος εκφράζεται από την αναλογία του ενεργού ιατρικού δυναμικού προς τον πληθυσμό, η οποία είναι μικρότερη από 1 γιατρό σε 200 κατοίκους. Την ίδια στιγμή, η αναλογία του νοσηλευτικού προσωπικού είναι 1 ανά 950 κατοίκους, ενώ με συνυπολογισμό των νοσηλευτών διетуός φροντίσης το ποσοστό αυτό γίνεται 1:460. Ανάλογη είναι η κατάσταση και για το προσωπικό υψηλής βιοϊατρικής τεχνολογίας. Αξιοσημείωτο είναι ακόμη το γεγονός της ανισομερούς γεωγραφικής κατανομής του ιατρικού δυναμικού (στην Αττική, για παράδειγμα, έχουμε το

38% του ελληνικού πληθυσμού και το 54% των γιατρών), καθώς και η ανισοκατανομή του ως προς τις ειδικότητες.

3.8. Τεχνολογικές Εξελίξεις.

Σύμφωνα με τον ορισμό του U.S. Office of Technology Assessment, τεχνολογία είναι «τα φάρμακα, τα θεραπευτικά μέσα και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται στις υπηρεσίες υγείας και τα οργανωτικά, υποστηρικτικά και πληροφοριακά συστήματα μέσα από τα οποία οι υπηρεσίες αυτές προσφέρονται». Τις τελευταίες δεκαετίες οι επιστήμες της επικοινωνίας, της πληροφορικής, της οικονομικής αξιολόγησης έδωσαν σημαντική ώθηση στην επέκταση της ιατρικής τεχνολογίας. Για παράδειγμα, ο βιοϊατρικός διαγνωστικός εξοπλισμός στηρίζεται κατά βάση στην επιστήμη της πληροφορικής.

Η εισαγωγή της υψηλής βιοϊατρικής τεχνολογίας στην Ελλάδα συμπίπτει με την εγκαθίδρυση του Ε.Σ.Υ. Κύριος εκφραστής αυτής της εξέλιξης στις αρχές της δεκαετίας του '80 εμφανίζεται ο δημόσιος νοσοκομειακός τομέας, τάση που ανατρέπεται σταδιακά από το 1988, ενώ από το 1990 ο ιδιωτικός τομέας υγείας κατέχει σημαντικό μέρος μέσω εκτεταμένων επενδύσεων.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η εξέλιξη της Βιοϊατρικής τεχνολογίας στη χώρα μας. Διευκρινίζεται ότι στη παρένθεση εμφανίζεται ο δημόσιος τομέας.

Διαχρονική εξέλιξη της Βιοϊατρικής Τεχνολογίας στην Ελλάδα.

	1990	1985	1980	1982
Αξονική τομογραφία	8 (4)	15 (10)	66 (22)	121 (22)
Μαγνητική τομογραφία		1	4 (2)	8 (2)
Μεταμόσχευση καρδιάς			1 (1)	3 (2)
Μεταμόσχευση νεφρού		2 (2)	4 (4)	4 (4)
Λιθοτρυψία		2 (2)	3 (2)	5 (3)

Πηγή: Κυριόπουλος, Νάκιος: Η βιοϊατρική τεχνολογία στην Ελλάδα, 1994

Η κατανομή της στις υγειονομικές περιφέρειες παρουσιάζει ανισότητες που συνδέονται με την συμπεριφορά του ιδιωτικού τομέα, του οποίου οι επενδύσεις στρέφονται κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Γεωγραφική κατανομή της βιοϊατρικής τεχνολογίας στην Ελλάδα

	Αξονική τομογραφία	Μαγνητική τομογραφία	Μεταμόσχευση καρδιάς	Μεταμόσχευση ήπατος	Μεταμόσχευση νεφρού
ανά 1 000.000 κατοίκους					
Αθήνα	12,0	1,6	0,5	0,25	1,0
Θεσσαλονίκη	16,0	2,0	0,5		1,0
Πελοπόννησος	5,0	1,0	1,0		

Θεσσαλία	5.0				
Στερεά Ελλάδα	2.0				
Κρήνη	4.0				
Ηπειρος	3.0				
Αν. Μακεδονία/Θράκη	3.0				
Ν. Ιονίου	5.0				
Ν. Αιγαίου	2.5				

Πηγή : Κυριάπουλος, Νίκος. «Η βιομηχανική τεχνολογία στην Ελλάδα, 1994»

Ειδικότερα, στα δημόσια νοσοκομεία της Περιφέρειας Αττικής σήμερα έχουν εγκατασταθεί 18 αξονικοί τομογράφοι και 4 μαγνητικοί τομογράφοι ενώ λειτουργούν 13 Μονάδες Τεχνητού Νεφρού.

3.9. Οικολογικές Περιβαλλοντολογικές διαστάσεις.

Στην Αθήνα παρουσιάζεται ατμοσφαιρική ρύπανση η οποία φθάνει σε μέτρια και υψηλά επίπεδα για σημαντικό αριθμό ημερών κάθε μήνα. Έχει αποδειχθεί ότι καθοριστικό ρόλο στην εμφάνιση, διατήρηση και ένταση του φαινομένου παίζουν τα βενζινοκίνητα και πετρελαιοκίνητα οχήματα δια της έκλυσης ατμοσφαιρικών ρύπων.

Η Αθήνα διαφοροποιείται από τις άλλες μεγαλουπόλεις όπου απαντάται ατμοσφαιρική ρύπανση ως προς το ότι συνδεόμενη :

- με τα γεωγραφικά – τοπογραφικά χαρακτηριστικά του λεκανοπεδίου της Αττικής και
- τις επικρατούσες κλιματολογικές συνθήκες

συμβάλλει στη δημιουργία μιας μορφής ατμοσφαιρικής ρύπανσης που αποτελεί σοβαρή απειλή για την υγεία των κατοίκων της περιοχής, γνωστής και ως «νέφους». Ενδεικτικά είναι τα αποτελέσματα μελέτης, σύμφωνα με την οποία, τις ημέρες που υπάρχουν υψηλές συγκεντρώσεις ατμοσφαιρικών ρύπων στην Αθήνα, οι εισαγωγές επειγόντων περιστατικών στα νοσοκομεία από νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος αυξάνονται κατά 8% - 15%, ενώ η ολική θνησιμότητα τις ίδιες ημέρες αυξάνεται κατά 5% - 10% (εφημερίδα «Το Βήμα» 21/7/2002).

Ακόμη, σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων έχει και η ηχητική ρύπανση. Μελέτη του ΠΕΡΠΑ εμφανίζει ότι τα επίπεδα θορύβου στην Αθήνα κυμαίνονται από 68 έως 78 db. Στις περισσότερες περιοχές το επίπεδο θορύβου είναι της τάξης του 75 – 78 db, ενώ σε κάποιες κύριες αρτηρίες ξεπερνά τα 78 db.

3.10. «Αγορά Υπηρεσιών Υγείας» στο χώρο δραστηριοποίησης του Νοσοκομείου – «Ανταγωνισμός»

Στη Περιφέρεια Αττικής δραστηριοποιούνται :

- είκοσι δύο (21) Γενικά Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ.

- δέκα πέντε (15) Ειδικά Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ.
- δέκο τέσσερα (14) Κέντρα Υγείας
- τέσσερα (4) Κέντρα Ψυχικής Υγείας
- είκοσι έξι (26) Περιφερειακά Ιατρεία
- εβδομήντα έξι (76) ιδιωτικές κλινικές

Ακόμη, σύμφωνα με τις καταχωρίσεις στην ιστοσελίδα www.in.gr/health, στην Αττική και στα πλαίσια του ιδιωτικού τομέα λειτουργούν 254 διαγνωστικά κέντρα, 4 κέντρα απεξάρτησης και 5 κέντρα αποκατάστασης.

Όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα, σε ένα σύστημα υγείας, αυτός θεωρείται ότι δρα συμπληρωματικό αλλά και ανταγωνιστικό προς τον δημόσιο τομέα. Το σημείο που πρέπει να διευκρινισθεί και αφορά και τον ιδιωτικό τομέα αλλά και τα δημόσια νοσοκομεία της Περιφέρειας είναι η φύση του «ανταγωνισμού», εάν δηλαδή έγκειται σε τιμές ή/και ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς επίσης και το νόημα του στη βάση της τακτής εφημερίας, που σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να διαμορφώνει συνθήκες μονοπωλίου.

Η θετική αποδοχή ενός νοσοκομείου από το κοινό εξαρτάται άμεσα από :

- την προσέλκυση των επαγγελματιών υγείας, οι οποίοι αποτελούν πηγή προσέλευσης ασθενών και εισροής οικονομικών πόρων
- τον βαθμό εξειδίκευσης των παρεχομένων υπηρεσιών
- την ύπαρξη προηγμένης τεχνολογίας
- την αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία του παραγόμενου έργου
- τις κτιριακές και ξενοδοχειακές υποδομές
- τις συνθήκες υποδοχής, διαμονής και επικοινωνίας
- την διακίνηση ανθρώπων και υλικών

και γενικότερα έγκειται στην ικανοποίηση της αντίληψης της ποιότητας που έχουν οι χρήστες.

Ο προσδιορισμός της θέσης του Νοσοκομείου σε σχέση με τις δραστηριοποιούμενες αναλόγου μεγέθους και συναφούς εύρους δραστηριοτήτων μονάδες υγείας στην Περιφέρεια απαιτεί την καταγραφή και αξιολόγηση σειράς δεικτών των παρεχόμενων υπηρεσιών αυτών και την μετέπειτα αξιολόγηση και σύγκριση τους. Τέτοια στοιχεία όμως δεν διατίθενται προς το παρόν.

Στοιχεία που είναι διαθέσιμα είναι αυτά που αναφέρονται στο «Ιπποκράτειο» νοσοκομείο και έχουν την αξία τους επειδή το «Ιπποκράτειο» συνεφημερεύει με το Νοσοκομείο.

Σύμφωνα λοιπόν με αυτά, για το έτος 2001, το εν λόγω νοσοκομείο διέθετε 505 νοσηλευτικές κλίνες, είχε 136.528 ημέρες νοσηλείας, 73,53% κάλυψη και το σύνολο του προσωπικού ήταν 1431 άτομα. Αντίστοιχα, για το ίδιο έτος, το Νοσοκομείο διέθετε 464 κλίνες, είχε 139.121 ημέρες νοσηλείας, 82,1% κάλυψη ενώ το σύνολο του προσωπικού ανέρχονταν στα 1404 άτομα.

3.11. Αξιολόγηση και Συμπεράσματα.

Σαν περιοχή ευθύνης του Νοσοκομείου, ειδικά τις ημέρες γενικής εφημερίας, θεωρείται όλη η περιφέρεια Αττικής.

Όσον αφορά τα συμπεράσματα για τη λειτουργία του Νοσοκομείου, θεωρείται χρήσιμο να παρουσιαστεί η άποψη των χρηστών, όπως αυτή καταγράφεται σε άρθρο της «Επιθεώρησης Υγείας» (Δρίτσας κ.ά., 1994) και σε άρθρο της εφημερίδας «Το Βήμα» (18/10/1998).

Το πρώτο αφορά έρευνα στην οποία συμμετείχαν 300 ασθενείς του Νοσοκομείου. Ποσοστό 88,3% των ερωτηθέντων χαρακτήρισε άμεση και κολή την εξυπηρέτηση στα εξωτερικά ιατρεία, η εξυπηρέτηση και συμπεριφορά του ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού κατά τη διάρκεια νοσηλείας ήταν καλή για το 94,3%, 91,7% και 92,3% αντίστοιχα, το φαγητό ήταν καλό για το 81,3%, ενώ οι συνθήκες καθαριότητας χαρακτηρίστηκαν καλές από το 82,3% των απαντήσεων.

Το δημοσίευμα της εφημερίδας αναφέρεται στα αποτελέσματα έρευνας που διεξήχθη για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας – Πρόνοιας σε πέντε νοσοκομεία των Αθηνών. Τα σημεία τα οποία κρίνονται και τα αποτελέσματα για το Νοσοκομείο έχουν ως εξής :

- Καθαριότητα : πεντακάθαρο
- Κατευθυντικότητα – αναγνώριση διαδρομών : καταπληκτικές ταμπέλες σήμανσης παντού
- Επίπεδο κτιριακών εγκαταστάσεων : εκτεταμένες εργασίες συντήρησης, γενικό επίπεδο άριστο
- Επάρκεια χώρων : σε κακό επίπεδο, μικρές δυνατότητες για αύξηση χώρων
- Ξενοδ. εξοπλισμός : όχι τόσο καινούργιος αλλά σε καλή κατάσταση
- Εικόνα θαλάμων – χειρουργείων : θάλαμος γεμάτος, συνθήκες όμως αξιοπρεπείς για τους ασθενείς, εικόνα πάρα πολύ καλή.
- Ευκολίες για συγγενείς : επάρκεια πάρκινγκ, χώρων αναμονής
- Επείγοντα /εξωτ. ιατρεία : αξιοπρεπέστατη αντιμετώπιση
- Ευγένεια / επάρκεια προσωπικού : καταπληκτική ευγένεια, ύπαρξη επιμελητών και διευθυντών
- Συνολική αξιολόγηση : πολύ καλή.

Κεφάλαιο 4 :

Αξιολόγηση Λειτουργίας Νοσοκομείου – Ανάλυση S.W.O.T.

Βασικό στάδιο στην ανάπτυξη ενός επιχειρησιακού σχεδίου αποτελεί η ανακεφαλαίωση του πλαισίου λειτουργίας του οργανισμού όπως καθορίζεται από την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος. Για τον λόγο αυτό χρησιμοποιούνται διάφορες τεχνικές, μια από τις οποίες είναι η SWOT analysis. Πρόκειται για μια ανάλυση τεσσάρων παραμέτρων που στόχο έχει να προσδιορίσει εκείνους τους παράγοντες που επηρεάζουν την λειτουργία και επιτυχία ενός οργανισμού. Συγκεκριμένα, επιχειρείται η ταυτοποίηση των δυνατών σημείων (Strengths) και των αδυναμιών (Weaknesses) του οργανισμού και ταυτόχρονα προσδιορισμός και αξιολόγηση των ευκαιριών (Opportunities) και των απειλών (Threats) που αυτός καλείται να αντιμετωπίσει σε ένα χρονικό ορίζοντα. Η χρησιμοποίηση αυτής της ανάλυσης συμβάλλει στην εστίαση των δραστηριοτήτων στα πεδία όπου το Νοσοκομείο θεωρείται να έχει πλεονέκτημα και βρίσκονται οι μεγαλύτερες ευκαιρίες ανάπτυξης.

Η μήτρα S.W.O.T.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ;	ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΚΑΛΕΣ	Strengths (δυνάμεις)	Opportunities (ευκαιρίες)
ΚΑΚΕΣ	Weaknesses (αδυναμίες)	Threats (απειλές)

4.1. Δυνάμεις (Strengths).

Σαν Δυνάμεις θεωρούνται οι ιδιαίτερες δεξιότητες που αναπτύσσει ένας οργανισμός στην κατεύθυνση της αποστολής του και τα πλεονεκτήματά του έναντι άλλων οργανισμών με συναφή, και ως εκ τούτου ανταγωνιστική, δραστηριότητα.

▷ Πρόσβαση του πολίτη.

Η πρόσβαση του πολίτη στις υπηρεσίες του Νοσοκομείου μπορεί να εξεταστεί σε δύο παραμέτρους. Εν πρώτοις, λόγω της χωροταξικής του θέσης, η πρόσβαση του πολίτη στο νοσοκομείο καθίσταται εφικτή από τα όλα τα μέσα αστικής συγκοινωνίας που κινούνται στον άξονα των Λεωφόρων Κηφισίας και Μεσογείων, καθώς επίσης και από την γραμμή 3 του δικτύου του υπόγειου ηλεκτρικού σιδηρόδρομου (μετρό). Κατά δεύτερον, η διάταξη των κτιριακών υποδομών λειτουργεί θετικά ως προς το να μην εμφανίζεται ένα νοσοκομείο χαώδες. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την άρτια σηματοδότηση, εξασφαλίζει την εύκολη κίνηση και την καλή κατευθυντικότητα του πολίτη στους εσωτερικούς χώρους του Νοσοκομείου.

▷ Φήμη του Νοσοκομείου.

Η πλέον των 70 ετών λειτουργία του Νοσοκομείου και η απασχόληση σε αυτό προσωπικοτήτων με καταγεγραμμένα αναγνωρισμένο σημαντικό επιστημονικό έργο στο πεδίο δραστηριοποίησης τους, συντελεί στην ανάδειξη και καθιέρωση του Νοσοκομείου ως μία από τις πλέον αξιόπιστες υπηρεσίες τρίτοβάθμιας φροντίδας υγείας στον ελλαδικό χώρο. Ενδεικτικό σημείο αποτελεί ο εξελικτικά αυξανόμενος αριθμός των νοσηλευθέντων και των προσερχομένων στα επείγοντα περιστατικά (εφημερία), στα Τακτικά Ιατρεία καθώς και στα νεοσύστατα απογευματινά ιατρεία.

▷ Ύπαρξη ανεκμετάλλευστων χώρων.

Στο οικόπεδο του Νοσοκομείου, υπάρχουν εκτάσεις ανεκμετάλλευστων χώρων στις οποίες μπορούν να ανεγερθούν νέες κτιριακές υποδομές. Ακόμη, υπάρχουν χώροι οι οποίοι μπορούν να καταστούν λειτουργικά αποδοτικότεροι.

▷ Εξειδικευμένο προσωπικό / Παρεχόμενες υπηρεσίες.

Το προσωπικό του Νοσοκομείου παρέχει υπηρεσίες οι οποίες, όπως συνάγεται από σχετική έρευνα που έχει διεξαχθεί στο παρελθόν, ικανοποιούν σε σημαντικό βαθμό τους χρήστες.

Στο Νοσοκομείο, πέραν των συμβατικών, παρέχονται και υπηρεσίες υψηλής εξειδίκευσης. Συγκεκριμένα, στα πλαίσια των ιατρικών τομέων λειτουργούν:

A) εξειδικευμένα τμήματα, όπως αυτό της Λαπαροσκοπικής Χειρουργικής, και ιατρεία, όπως είναι το Ηπατολογικό, Παχυσαρκίας, Ρυθμολογικό, Υπερτασικό, Στεφανιαίας νόσου, Αιπιδίων, Μαστού, Γλαυκώματος, Ελέγχου βηματοδοτών, Πνευμονολογικό

B) εξειδικευμένα εργαστήρια όπως είναι το Αξονικής τομογραφίας, Μαστογραφίας, Αγγειογραφίας, Μυϊκών νόσων, Φαρμακοκινητικής ενώ ακόμη πραγματοποιούνται εξειδικευμένες επεμβάσεις, όπως στεφανιογραφίες στη Μονάδα Αιμοδυναμικής, οι χειρουργικές επεμβάσεις με χρήση laser στο Οφθαλμολογικό τμήμα ή οι μεταμοσχεύσεις στο ίδιο τμήμα.

Ακόμη, το Νοσοκομείο διαθέτει Μονάδες υψηλής εξειδίκευσης και απόδοσης όπως είναι η Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, η Μονάδα Παρακολούθησης Καρδιοπαθών, η Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, η Μονάδα Αιμοδυναμικής και οι Μονάδες Αιμοδοσίας και Μεταγγίσεων του Δρακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας. Παράλληλα, σημαντικό είναι το έργο που έχει να επιδείξει η Μονάδα Ειδικών Λοιμώξεων.

Τέλος, η αδειοποίηση του Νοσοκομείου με το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Yale θέτει τις βάσεις για αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς, σύμφωνα με το συμβόλαιο σύνδεσης, εξασφαλίζεται η μελλοντική συνδρομή του στην εφαρμογή προγραμμάτων νοσηλείας, στην εκπόνηση ιατρικών πρωτοκόλλων, στην εφαρμογή προγραμμάτων second opinion και στην εκπαίδευση όλων των ειδικοτήτων προσωπικού.

▷ Προγράμματα Εκπαίδευσης - Έρευνας.

Στο Νοσοκομείο λειτουργεί Κέντρο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης με προγράμματα τα οποία απευθύνονται σε προσωπικό δημόσιων νοσοκομείων. Από το 1997 που ξεκίνησε η λειτουργία του έχουν εκτελεστεί συνολικά 13 προγράμματα, συγχρηματοδοτούμενα από το Υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, με ιδιαίτερη επιτυχία.

Ακόμη, η Νοσηλευτική Υπηρεσία υλοποιεί προγράμματα χορήγησης παθολογικής νοσηλευτικής ειδικότητας για προσωπικό νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., μαθήματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης για όλο το νοσηλευτικό προσωπικό του Νοσοκομείου καθώς και μαθήματα προσανατολισμού νεοδιορισμένων νοσηλευτών.

Όσον αφορά την έρευνα, προγράμματα υλοποιούνται τόσο από την ιατρική όσο και από τη νοσηλευτική υπηρεσία.

▷ Πληροφοριακά Συστήματα.

Παρότι η εγκατάσταση και λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων στο Νοσοκομείο απέχει από το να θεωρείται επαρκής, εν τούτοις δεν μπορεί να παραβλεφθεί το γεγονός ότι -

- A) έχει ήδη εγκατασταθεί το δίκτυο δομημένης καλωδίωσης, που αποτελεί τη βάση για την λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και
- B) σημαντικές υποστηρικτικές λειτουργίες εκτελούνται με την επικουρία τοπικών πληροφοριακών προγραμμάτων, εξασφαλίζοντας ταχύτητα στη διεκπεραίωση και ακρίβεια στη συγκεκριμένη πληροφορία.

4.2. Αδυναμίες (Weaknesses).

Σαν αδυναμίες θεωρούνται όλοι εκείνοι οι ενδogenous παράγοντες που περιορίζουν τη λειτουργική, αποδοτική και αποτελεσματική ικανότητα του οργανισμού.

▷ Διακίνηση των ασθενών.

Παρά το γεγονός ότι οι σχετικοί δείκτες (Μέση Διάρκεια Νοσηλείας και Διάστημα Εναλλαγής) κινούνται σε καλά επίπεδα, η ανάπτυξη κλινών βραχείας νοσηλείας και ημερήσιας νοσηλείας (one day clinic) σε συνδυασμό με την ταχύτερη διοχέτευση ασθενών σε κέντρα χρονίως πασχόντων θα μπορούσε να απομπλοκάρει νοσηλευτικές κλίνες και να εξυπηρετήσει στη νοσηλεία επιπλέον περιστατικών ή στην απαλοιφή φαινομένων νοσηλείας στο διάδρομο.

Η μη ανάπτυξη κλινών βραχείας και ημερήσιας νοσηλείας οφείλεται στο γεγονός του κορεσμένου χώρου των κτιριακών εγκαταστάσεων του Νοσοκομείου, η δε δεύτερη παράμετρος συνδέεται με την γενική έλλειψη και την αυξημένη ζήτηση κλινών χρονίως πασχόντων.

▷ Έλλειψη μηχανισμών ελέγχου / συγκράτησης του κόστους.

Ο έλεγχος και η συγκράτηση του κόστους αποτελούν σήμερα επιβεβλημένες διαδικασίες σε όλα τα συστήματα υγείας. Στη κατεύθυνση αυτή κινείται η εφαρμογή μηχανισμών όπως είναι το διπλόγραφικό σύστημα και η Αναλυτική Λογιστική, η καθιέρωση προτύπων κατανάλωσης, η θέσπιση ιατρικών και νοσηλευτικών πρωτοκόλλων, ο ιατρικός έλεγχος (medical audit). Οι προαναφερόμενες παρεμβάσεις δεν υλοποιούνται στο Νοσοκομείο.

Σε αυτό το γενικότερο πλαίσιο μπορεί να ενταχθεί η καθυστέρηση πληρωμής των προμηθευτών του Νοσοκομείου, δυσλειτουργία η οποία έχει σαν αποτέλεσμα την προσφορά ειδών σε υψηλότερες τιμές από αυτές που θα επιτυγχάνονταν εάν η αποπληρωμή των σχετικών τιμολογίων γινόταν σε συντομότερο χρόνο και συνεπώς επιβαρύνει το κόστος λειτουργίας.

▷ Έλλειψη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος.

Η υπάρχουσα υποδομή έχει ήδη καταγραφεί στα Δυνατά σημεία της παρούσας ανάλυσης με το σκεπτικό ότι σε άλλα νοσοκομεία δεν υπάρχει ούτε καν αυτή. Εν τούτοις, η έλλειψη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος σημαίνει τη μη ύπαρξη τράπεζας πληροφοριών (data bank) που θα υποστήριζε τις δραστηριότητες του Νοσοκομείου και θα διευκόλυνε τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε κάθε επίπεδο. Σε αυτή τη βάση δυσχεραίνεται η επικοινωνία, η απλούστευση των διαδικασιών, η εφαρμογή μηχανισμών ελέγχου και συγκράτησης του κόστους, η πραγματοποίηση ποσοτικών και ποιοτικών μετρήσεων, η εφαρμογή του ιατρικού φακέλου.

▷ Έλλειψη προγράμματος βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Οι βασικοί άξονες στους οποίους κινείται το υπάρχον πρόγραμμα ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών έγκειται στην πρόληψη και τον περιορισμό των νοσοκομειακών λοιμώξεων και στην αξιοπιστία των διαγνωστικών εξετάσεων (ποιοτικός έλεγχος). Όμως ένα πρόγραμμα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας αφορά ένα ευρύτερο πεδίο εφαρμογής και παρέμβασης που περιλαμβάνει δομή, διαδικασίες και αποτελέσματα

▷ **Έλλειψη επενδυτικού προγράμματος.**

Αναφέρεται υπό την έννοια ότι απουσιάζουν εκείνοι οι μηχανισμοί που θα προσδιορίζουν με αντικειμενικότητα και σε βάθος χρόνου τον γενικό προγραμματισμό (σύσταση τμημάτων, στελέχωση προσωπικού, προμήθεια εξοπλισμού, κτιριολογική αναβάθμιση). Ουσιαστικό στοιχείο ενός επενδυτικού προγράμματος είναι η θέσπιση προτεραιοτήτων βάσει κριτηρίων που θα συμφωνούν με το μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον, θα χρησιμοποιούν κατάλληλα τους πόρους και θα εξασφαλίζουν την συνάντηση των εμπλεκόμενων μερών.

▷ **Αναγκαιότητα αναβάθμισης υλικοτεχνικής υποδομής.**

Κατ' αρχήν, όπως έχει ήδη καταγραφεί, οι χώροι του Νοσοκομείου δεν επαρκούν και ειδικό η παλαιά πτέρυγα χρήζει διαρκούς συντήρησης. Κατά δεύτερον, σημαντικό μέρος του επιστημονικού εξοπλισμού χρήζει ανανέωσης - αναβάθμισης. Μελανό σημείο σε αυτή τη διαδικασία αποτελεί η έλλειψη άρτιου κτηματολογίου των κατρικών μηχανημάτων.

▷ **Ελλείψεις προσωπικού.**

Όπως σε όλα τα νοσοκομεία, έτσι και στο Νοσοκομείο παρατηρείται διαχρονικά η ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων νοσηλευτικού προσωπικού. Ακόμη, οι σύγχρονες τάσεις καθιστούν απαραίτητη την προσφορά εργασίας εξειδικευμένου προσωπικού διαφόρων κατηγοριών, γεγονός που εντάσσεται στην διαδικασία εκπόνησης νέου Οργανισμού ή στην προκήρυξη θέσεων σε ειδικότητες που μέχρι σήμερα δεν έχουν προκηρυχθεί.

Ενδεικτικά παρατίθεται ο κατωτέρω Πίνακας στον οποίο εμφανίζονται οι κενές οργανικές θέσεις προσωπικού στην αρχή του έτους 2002.

ΚΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΙΑΤΡΙΚΟ	396	58	14,65%
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ	782	205	26,21%
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΜΗ ΙΑΤΡΙΚΟ	25	4	16,00%
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	180	57	31,67%
ΤΕΧΝΙΚΟ	68	12	20,69%
ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΙ	156	62	40,00%
ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	288	148	51,39%
ΣΥΝΟΛΟ	1884	546	28,98%

▷ **Καθυστέρηση είσπραξης εσόδων.**

Η οικονομική αυτοτέλεια του Νοσοκομείου επηρεάζεται αρνητικά από πολλούς παράγοντες, ανάμεσα στους οποίους συγκαταλέγονται το κλεψτό ημερήσιο νοσήλιο και η μετακύλιση των προβλημάτων κάποιων ασφαλιστικών ταμείων στα νοσοκομεία δια της μη ικανοποίησης των υποχρεώσεων τους προς αυτά.

Πέραν αυτού του γεγονότος όμως, παρατηρείται και καθυστέρηση είσπραξης εσόδων που οφείλεται είτε σε αδυναμίες της υπηρεσίας είτε σε καθυστερήσεις των αποδόσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία είτε, τέλος, σε καθυστερήσεις προσκόμισης σχετικών παραστατικών από προμηθευτές που οδηγούν σε καθυστερημένη υποβολή των σχετικών απαιτήσεων στους αρμόδιους φορείς.

Ενδεικτικός είναι ο παρακάτω πίνακας στον οποίο εμφανίζονται οι απαιτήσεις του Νοσοκομείου από τα ασφαλιστικά ταμεία μέχρι τις 31/12/2002 :

Α/Α	Ασφαλιστικός φορέας	Απαιτήσεις μέχρι 31/12/2002	
		Ευρώ	Δραχμές
1	ΙΚΑ	9.421.603,31	3.210.411.328
2	ΟΓΑ	6.837.209,45	2.329.779.120
3	Δημόσιο	932.724,67	317.825.931
4	ΤΕΒΕ	781.232,23	266.204.882
5	Οίκος Νούτου	671.216,61	228.717.060
6	ΔΕΗ	73.190,56	24.939.683
7	ΤΣΑΥ	1.871.802,08	637.816.559
8	ΤΣΜΕΔΕ	279.274,35	95.162.735
		20.868.253,26	7.110.857.298

Βέβαια πρέπει να διατυπωθεί ότι για ορισμένες από τις προαναφερόμενες οφειλές θεωρείται αβέβαιη η έστω και καθυστερημένη απόδοσή τους.

Στην ίδια κατηγορία θα μπορούσε να περιληφθεί και η νοσηλεία απόρων, αλλοδαπών κ.ά. Το ποσόν που αντιστοιχεί στη παροχή υπηρεσιών υγείας σε αυτά τα άτομα επιβορύνει το Νοσοκομείο και στη συνέχεια ζητείται η επιχορήγηση του από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Η επιχορήγηση που διατίθεται δεν καλύπτει όμως παρά ένα μέρος του αιτούμενου ποσού. Ενδεικτικά αναφέρεται πως για το έτος 2002 η παροχή υπηρεσιών υγείας σε άπορους, αλλοδαπούς κ.ά. ανήλθε σε 916.645,71€ και η επιχορήγηση της κοινωνικής πολιτικής από το Υπουργείο σε 200.000€

4.3. Ευκαιρίες (Opportunities).

Σαν ευκαιρίες θεωρούνται διάφορες σημαντικές ευνοϊκές καταστάσεις που λαμβάνουν χώρα στο περιβάλλον ενός οργανισμού. Οι ευκαιρίες υφίστανται ανεξάρτητα από την ύπαρξη του υπό εξέταση οργανισμού.

▷ Εισαγωγή νέας τεχνολογίας.

Η Κοινωνία της Πληροφορίας αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προτεραιότητες των ανεπτυγμένων κρατών σε ολόκληρο τον κόσμο. Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών διαπερνά το σύνολο των δραστηριοτήτων ατόμων, ομάδων και οργανισμών.

Η υλοποίηση εφαρμογών τηλεδιάγνωσης, τηλεδιάσκεψης και τηλεϊατρικής, ιδιαίτερα για τη χώρα μας με τη συγκεκριμένη γεωγραφία, αναδεικνύεται σε ζήτημα μείζονος σημασίας. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την αυξανόμενη ζήτηση υψηλής βιοϊατρικής τεχνολογίας δημιουργεί προϋποθέσεις ανάπτυξης και επέκτασης δραστηριοτήτων που ευνοούν τους προετοιμασμένους.

▷ Η σχέση με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό.

Η δράση του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στην χώρα μας διακρίνεται από σταθερότητα και αποτελεσματικότητα. Δεδομένων των δεσμών του με το Νοσοκομείο, μπορούν να αναπτυχθούν προγράμματα σχέσεων συνεργασίας, που θα αξιοποιούν την εμπειρία και των δύο φορέων και θα επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους, για παράδειγμα στον τομέα της πρόληψης, προσδίδοντας ένα άλλο δυναμικό προφίλ.

▷ Οι πόροι του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ, το Υπουργείο Υγείας – Πρόνοιας, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο, έχει εκπονήσει προγράμματα παρέμβασης που αφορούν την δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα υγείας και έχουν σαν στόχο την ανάδειξη του πραγματικού ρόλου των νοσοκομειακών μονάδων του Ε.Σ.Υ. Κινούμενο σε αυτή τη βάση, το Νοσοκομείο μπορεί να διεκδικήσει την ένταξη του σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα που θα βελτιώσουν τις συνθήκες λειτουργίας του.

▷ Αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο.

Η βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών συνδέονται άρρηκτα με την αναβάθμιση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Συνεπώς ζητήματα όπως η επιμόρφωση, η κατάρτιση, η δια βίου εκπαίδευση αναδεικνύονται σε σημαντικά. Για τον λόγο αυτό, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο με κινητοποίηση κοινοτικών και εθνικών πόρων.

Το Νοσοκομείο διαθέτει οργανωμένο Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης, στο οποίο μπορούν να υλοποιούνται προγράμματα σε πεδία που ενδιαφέρουν τον οργανισμό και τους εργαζόμενους, τόσο του Νοσοκομείου όσο και άλλων μονάδων του Ε.Σ.Υ.

▷ Το νέο σύστημα προσλήψεων του δημόσιου τομέα.

Ο προσανατολισμός και οι εξαγγελίες της Κυβέρνησης για την δημιουργία ενός συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα που θα εξασφαλίζει ταχύτερες διαδικασίες στη πλήρωση των θέσεων σημαίνει πολλά για τα νοσοκομεία που υποφέρουν από έλλειψη ιδιαίτερα νοσηλευτικού

προσωπικού. Στις ίδιες εξαγγελίες περιλαμβάνεται και η προσμέτρηση του κριτηρίου της σχετικής προς το αντικείμενο αποδεδειγμένης εμπειρίας, γεγονός που σε κάθε περίπτωση αναμένεται να λειτουργήσει θετικά.

▷ **Η εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης.**

Ανάμεσα στις διατάξεις του Ν. 2889/2001 περί βελτίωσης και εκσυγχρονισμού του Εθνικού Συστήματος Υγείας περιλαμβάνεται και η εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου δράσης για την παροχή υπηρεσιών υγείας. Η εκπόνηση ενός τέτοιου σχεδίου θεωρείται θετική για την λειτουργία του Νοσοκομείου καθώς για πρώτη φορά καλείται να αναλύσει την δραστηριότητα του μέσα στο περιβάλλον και να διαμορφώσει ένα πρόγραμμα και χρονοδιάγραμμα δράσης.

Με το επιχειρησιακό σχέδιο το Νοσοκομείο καλείται να προσαρμόσει τους πόρους του με τις προκλήσεις του περιβάλλοντος, να προσδιορίσει τους στόχους του και να προσανατολίσει τις ενέργειες του προς την επίτευξη τους. Έτσι, σαν τελικό προϊόν, θα είναι εφικτός ο έλεγχος του βαθμού επιτυχίας της στρατηγικής, η αξιολόγηση δηλαδή του προγράμματος με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία.

4.4. Απειλές (Threats).

Σαν απειλές θεωρούνται διάφορες σημαντικές και ανεπιθύμητες καταστάσεις που συμβαίνουν στο περιβάλλον του οργανισμού και υφίστανται ανεξάρτητα από την ύπαρξη του υπό εξέταση οργανισμού.

▷ Μη περιγραφή θέσεων εργασίας (καθηκοντολόγιο).

Ο καθορισμός θέσεων εργασίας όπου άτομα ή ομάδες ατόμων αναλαμβάνουν συγκεκριμένο περιεχόμενο καθηκόντων συντελεί στην αποτελεσματικότητα της οργανωμένης δράσης. Η περιγραφή των θέσεων εργασίας (job description) μάλιστα αποτελεί το δεύτερο βασικό μέσο τυποποίησης μιας οργάνωσης μετά το οργανόγραμμα. Η απουσία του παρουσιάζει μια σειρά πλεονεκτημάτων, καθώς οι οργανισμοί μπορούν να λειτουργούν με μεγαλύτερη ευελιξία και προσαρμοστικότητα, εμφανίζει όμως και μειονεκτήματα καθώς δεν διευκολύνει την κατανόηση των ρόλων και των σχέσεων όπως επίσης και την διαδικασία ελέγχου και απόδοσης ευθυνών.

▷ Δυσμενές οικονομικό περιβάλλον.

Η ελληνική οικονομία την παρούσα χρονική στιγμή εισπράττει τον αντίκτυπο των διεθνών εξελίξεων και το κλίμα αυτό είναι δύσκολο να αντιστραφεί λόγω των αναμενόμενων επιχειρησιακών συγκρούσεων. Επιπλέον, και παρά την συγκριτικά προς τις άλλες χώρες γρήγορη αναπτυξιακή πορεία της, η χώρα αντιμετωπίζει μια σειρά από προβλήματα όπως είναι τα υψηλά επίπεδα ανεργίας, το υψηλό δημόσιο χρέος και ο πληθωρισμός.

▷ Υψηλή ανταγωνιστικότητα του ιδιωτικού τομέα υγείας.

Με την έναρξη της δεκαετίας του '90 ο ιδιωτικός υγειονομικός τομέας έκανε μια δυναμική εμφάνιση στη χώρα μας με σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές και νέα τεχνολογία. Η δραστηριοποίηση του σήμερα εμφανίζεται έντονη και επεκτατική και οι δυσλειτουργίες του δημόσιου συστήματος υγείας συντηρούν και αυξάνουν τον πληθυσμό που κατευθύνεται στον ιδιωτικό τομέα. Συνεπώς το δημόσιο νοσοκομείο οφείλει να ανηδράσει επενδύοντας, εκσυγχρονίζοντας και αξιοποιώντας στο έπακρο το οποίο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα παρουσιάζει.

▷ Έλλειψη τυποποίησης διαδικασιών και πιστοποίησης ποιότητας παραγομένων υπηρεσιών.

Η εφαρμογή συστημάτων ποιότητας αναγνωρίζεται ευρύτατα ως ουσιαστική προϋπόθεση για την επιβίωση και ανάπτυξη επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών ενώ η πιστοποίηση αυτών των συστημάτων παρέχει εχέγγυα στον καταναλωτή για την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Η διαδικασία της πιστοποίησης έγκειται στην εξωτερική αποτίμηση της λειτουργίας και των ακολουθούμενων πρακτικών των μονάδων ενός οργανισμού και εντέλει αποτελεί την απόδειξη ότι υπάρχει ένα σύστημα διασφάλισης, βελτίωσης και διατήρησης της ποιότητας.

Το ζήτημα αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς αρκετές ιδιωτικές υγειονομικές μονάδες σπεύδουν να εφαρμόσουν τέτοια συστήματα και να πιστοποιήσουν την ποιότητα της δραστηριοποίησής τους σε επιμέρους τομείς έργου.

▷ **Αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες υγείας.**

Η ζήτηση για υπηρεσίες υγείας επηρεάζεται άμεσα από πολλούς παράγοντες ανάμεσα στους οποίους συγκαταλέγονται γεωγραφικοί, πολιτισμικοί, κοινωνικοί, οικονομικοί, επιδημιολογικοί κ.ά. Η δημογραφία του πληθυσμού αποτελεί μια βασική συνιστώσα για την παρατηρούμενη αύξηση αυτής της ζήτησης. Το δημογραφικό προφίλ της χώρας μας χαρακτηρίζεται από την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης και την χαμηλή γεννητικότητα. Αυτό σημαίνει ότι στον ένα από τους δύο παράγοντες που επιβαρύνουν τη ζήτηση και τις δαπάνες υγείας – δηλ. στην τρίτη ηλικία- παρατηρείται μεγάλος όγκος του πληθυσμού. Σημαντική παράμετρο επίσης της αύξησης της ζήτησης αποτελεί και η εισροή μεταναστών, οι οποίοι κατά βάση και για διάφορους λόγους αποτελούν ομάδα υψηλού κινδύνου.

▷ **Η μετακύλιση των προβλημάτων των ασφαλιστικών ταμείων.**

Η δημογραφία του ελληνικού πληθυσμού αποτελεί έναν από τους πολλούς παράγοντες του προβλήματος που αντιμετωπίζουν τα ασφαλιστικά ταμεία. Η πολιτική επιλογή της μετακύλισης των προβλημάτων αυτών από τα ταμεία στα νοσοκομεία αποτυπώνεται, κατ' αρχήν, με το κλειστό ημερήσιο νοσήλιο το οποίο υπολείπεται κατά πολύ του πραγματικού.

▷ **Η δράση ορισμένων κατηγοριών προμηθευτών.**

Έχει παρατηρηθεί πως ορισμένες κατηγορίες προμηθευτών οργανώνονται σε άτυπες ομάδες και ελέγχουν με τον τρόπο τους την αγορά, άλλοτε με το να μη συμμετέχουν σε διαγωνισμούς (π.χ. προμηθευτές βηματοδοτών) και άλλοτε με το να μοιράζουν την αγορά μεταξύ τους προσδιορίζοντας ως εκ τούτου και τις τιμές των προϊόντων.

▷ **Απουσία κινήτρων απόδοσης.**

Η απόδοση έργου από τους εργαζόμενους σε έναν οργανισμό εξαρτάται από δύο κατηγορίες παραγόντων. Στη πρώτη περιλαμβάνονται οι γνώσεις και οι δεξιότητες που είναι απαραίτητες για το συγκεκριμένο έργο και στη δεύτερη εκείνοι οι παράγοντες που προσδιορίζουν τη δέσμευση του ατόμου να αποδώσει (παρακίνηση). Κεντρική έννοια στο πεδίο της παρακίνησης (motivation) αποτελούν τα κίνητρα.

Η ισχύς του Υπαλληλικού Κώδικα σε συνδυασμό με το σύστημα αμοιβών δεν επιτρέπουν στη διοίκηση του δημόσιου νοσοκομείου να λειτουργήσει σε αυτό το πεδίο του μανάτζμεντ ασκώντας πολιτικές κινήτρων ή αντικινήτρων.

ΑΝΑΛΥΣΗ S.W.O.T. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ "ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ-ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ Ε.Ε.Σ."

Δυνατά σημεία - πλεονεκτήματα (Strengths)		Αδυναμίες - μειονεκτήματα (Weaknesses)	
1 Καλή πρόσβαση του πολίτη 2 Καλή κατευθυντικότητα στους χώρους 3 Υπάρχει ανεκμεταλλεύτων χώρων 4 Καλή φήμη του Νοσοκομείου 5 Υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό 6 Επέλεξε εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων 7 Λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων		1 Μη ταχεία διακίνηση οφθαλμών περπατητών 2 Έλλειψη μηχανισμών ελέγχου και συγκράτησης του κόστους 3 Έλλειψη ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος 4 Έλλειψη προγράμματος βελτίωσης της ποιότητας 5 Έλλειψη επενδυτικού προγράμματος 6 Αναγκασιότητα αναβάθμισης υλικοτεχνικής υποδομής 7 Ελλείψεις προσωπικού 8 Καθυστερήσει εισπραχθείς εσόδων	
Ευκαιρίες (Opportunities)		Απειλές (Threats)	
1 Εισαγωγή νέας τεχνολογίας 2 Σχέση με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό 3 Δράση πόρων από το Γ' Κοινωνικό Φιλάνθρωπο Κεφάλαιο 4 Αύξηση επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο 5 Νέο σύστημα προσαρμογών στο δημόσιο τομέα 6 Εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης		1 Μη περιγραφή θέσεων εργασίας 2 Δυσμενές οικονομικό περιβάλλον 3 Υψηλή ανταγωνιστικότητα του ιδιωτικού τομέα υγείας 4 Έλλειψη πιστοποίησης ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών 5 Αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες υγείας 6 Η μετοκίνηση των προβλημάτων των ασφαλιστικών ταμείων 7 Η δράση ορισμένων κατηγοριών προμηθευτών 8 Απουσία κινήτρων απόδοσης	

Κεφάλαιο 5 :

Ανάπτυξη Στρατηγικής του Νοσοκομείου.

Σύμφωνα με τους Johnson και Scholes, στρατηγική είναι η κατεύθυνση (direction) και το εύρος δραστηριοτήτων (scope) μιας επιχείρησης μακροπρόθεσμα που, μέσω της διάταξης των πόρων της στα πλαίσια ενός μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος, εξασφαλίζει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την επιχείρηση, με στόχο αυτή να ανταποκριθεί στις ανάγκες των αγορών και να ικανοποιήσει τις προσδοκίες των βασικών ομάδων ενδιαφερομένων.

Από τον ορισμό αυτό προκύπτει πως τα κύρια χαρακτηριστικά μιας στρατηγικής είναι :

1. η προσαρμογή σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον
2. η δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων μέσω της διάταξης των πόρων
3. ο καθορισμός του εύρους δραστηριοτήτων αλλά και της κατεύθυνσης της επιχείρησης μακροπρόθεσμα
4. η ανταπόκριση στις ανάγκες των αγορών και η ικανοποίηση των προσδοκιών των βασικών ομάδων ενδιαφερομένων

Στη διαδικασία της χάραξης μιας στρατηγικής διακρίνονται τρία στάδια :

1. η διατύπωση της αποστολής (mission) ή του οράματος (vision) και των στόχων
2. η διαμόρφωση της στρατηγικής
3. η υλοποίηση της στρατηγικής

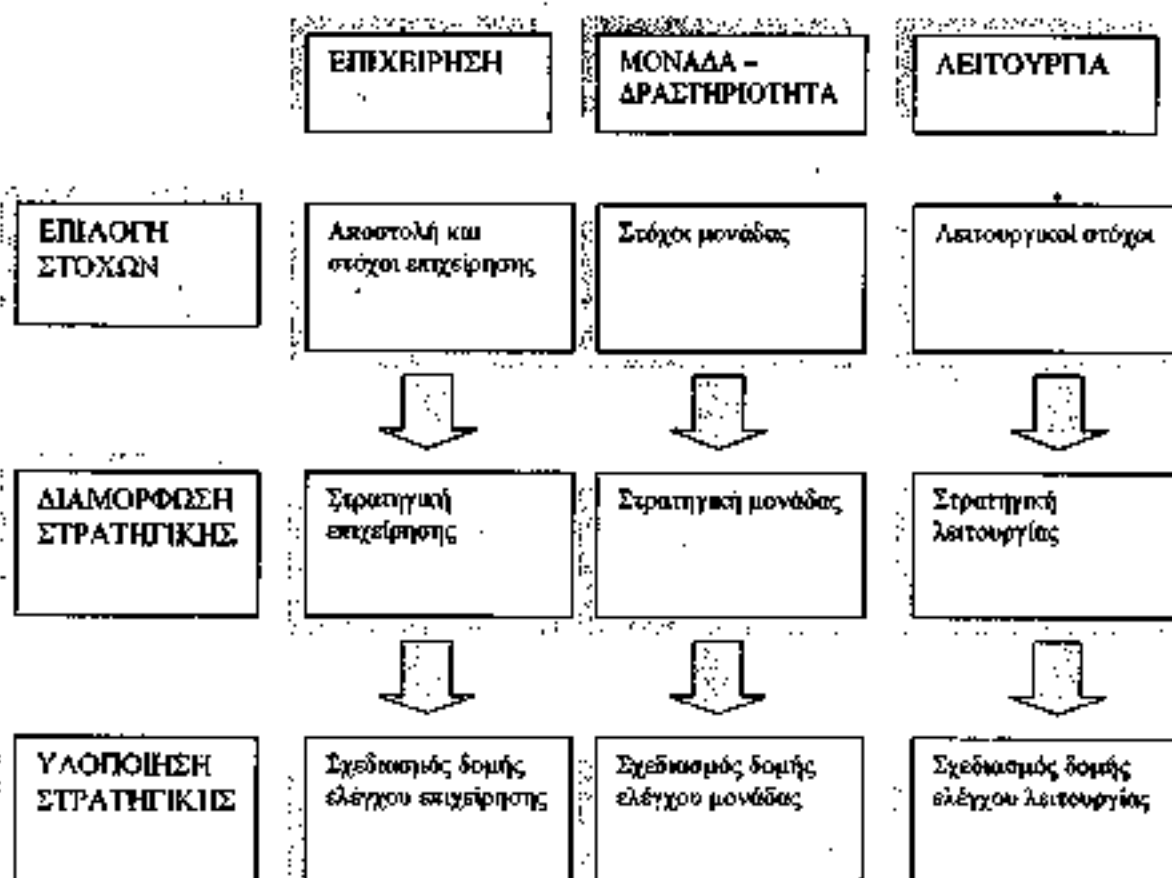
Η Αποστολή της επιχείρησης είναι ο κυρίαρχος σκοπός της επιχείρησης. Η αποστολή προσδιορίζει το προϊόν, τους πελάτες και το πώς η επιχείρηση διαφέρει από τους ανταγωνιστές της.

Οι Στόχοι της επιχείρησης είναι τα που πρέπει να φθάσει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί στην αποστολή της.

Η Διαμόρφωση της Στρατηγικής προσδιορίζεται από τα ανώτατα επιτελικά στελέχη και προκύπτει από την ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης και την ανάπτυξη των απαραίτητων στρατηγικών για την επίτευξη της αποστολής και των στόχων.

Η Υλοποίηση της Στρατηγικής χαρακτηρίζεται από την απόφαση της κατανομής των πόρων και των ευθυνών προκειμένου να εξασφαλιστεί η επίτευξη της στρατηγικής.

Τα ανωτέρω στα επίπεδα της επιχείρησης (corporate level), της δραστηριότητας (business level) και της λειτουργίας (function level) αποτυπώνονται ως εξής :

Η στρατηγική που αφορά το σύνολο του οργανισμού αναφέρεται ως εταιρική στρατηγική (*corporate strategy*) και οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε αυτό το επίπεδο πραγματεύονται θέματα όπως είναι η αποστολή και το όραμα, η πιθανή επέκταση των δραστηριοτήτων σε νέους τομείς ή η έξοδος από άλλους τομείς. Η στρατηγική που ακολουθεί κάθε μια από τις μονάδες (SBU) αναφέρεται ως ανταγωνιστική στρατηγική (*competitive strategy*) και έγκειται στην αντιμετώπιση των ανταγωνιστών στον συγκεκριμένο χώρο δραστηριοποίησης. Τέλος, το τρίτο επίπεδο αναφέρεται στη στρατηγική των επιμέρους λειτουργιών των μονάδων. Τα τρία αυτά επίπεδα στρατηγικής θα πρέπει όχι μόνο να βρίσκονται σε αρμονία μεταξύ τους αλλά και να αλληλουποστηρίζονται και να ενισχύει το ένα το άλλο.

5.1. Ανάπτυξη Στρατηγικής.

Όπως ήδη έχει αναφερθεί, το πρώτο στάδιο στην διαδικασία ανάπτυξης μιας στρατηγικής έγκειται στην διατύπωση της αποστολής (*mission*) ή του οράματος (*vision*) και τον (επανα)προσδιορισμό των στόχων.

Η καταγραφή της δήλωσης αποστολής (*mission statement*) θεωρείται ως το σημείο εκκίνησης στην δημιουργία στρατηγικής. Με την διατύπωσή της προκύπτουν πλεονεκτήματα, κάποια εκ των οποίων είναι περισσότερο και κάποια λιγότερο εμφανή. Στη πρώτη κατηγορία συγκαταλέγονται :

- η εξασφάλιση ομοφωνίας σχετικά με τον επιχειρησιακό σκοπό
- η υποβοήθηση στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων
- ο προσδιορισμός του γενικού επιχειρησιακού στήγματος και κλίματος

- η λειτουργία της ως το κεντρικό σημείο αναφοράς
 - η διευκόλυνση στην μετάφραση των επιχειρησιακών στόχων
 - ο καθορισμός των επιχειρησιακών σκοπών με τέτοιο τρόπο ώστε κόστος, χρόνος και απόδοση να μπορούν να ελεγχθούν
- Στη δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνονται :
- η χρησιμότητα της ως κριτήριο αξιολόγησης της απόδοσης των στελεχών
 - η επιτυχημένη στελέχωση του οργανισμού
 - η λειτουργία της ως καθημερινός οδηγός κατεύθυνσης

Από την ένταξή του Νοσοκομείου στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και μέχρι σήμερα, η λειτουργία και οι στόχοι του προδιαγράφονται και προσδιορίζονται πλέον από ένα ευρύτερο εθνικό σχέδιο παραγωγής που υλοποιείται μέσα από τη νομοθεσία και τις σχετικές διατάξεις της κυβέρνησης, ο ρόλος του, δε, επεκτείνεται στην κοινωνική ιατρική, την πρόληψη, την κοινωνική περίθαλψη κ.ά. Έτσι, οι επιμέρους στόχοι λειτουργίας του Νοσοκομείου έχουν εξειδικευθεί :

1. στη παροχή πρωτοβάθμιας (εξωτερικά ιατρεία, τμήμα επείγοντων), δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας περίθαλψης ισότιμα για κάθε πολίτη
2. στη παροχή νοσηλευτικών υπηρεσιών προσανατολισμένων τόσο στους βασικούς τομείς νοσηλείας όσο και στην εξειδίκευση σε ειδικότητες και τεχνολογία
3. στην εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης σε ιατρική και νοσηλευτική εξειδίκευση και σε συνεχιζόμενη εκπαίδευση – επιμόρφωση όλων των κλάδων προσωπικού υγείας
4. στη διεξαγωγή ερευνητικής δραστηριότητας
5. στη διάθεση εξειδικευμένης υποδομής για τριτοβάθμια περίθαλψη
6. στον προγραμματισμό της δράσης του στα πλαίσια της περιφέρειας

Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι οι στόχοι ενός συστήματος υγείας δεν είναι στατικοί αλλά βρίσκονται σε διαρκή εξέλιξη. Έτσι, σήμερα διαπιστώνεται πως κοινή συνιστώσα των μικτών συστημάτων υγείας ευρωπαϊκού τύπου είναι η εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου υγείας του συνολικού πληθυσμού, βασισμένη στα κριτήρια της ισότητας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της συγκράτησης του κόστους. Σύμφωνα λοιπόν με τα ανωτέρω, οι στόχοι του Νοσοκομείου μπορούν να συνοψιστούν στη βελτίωση του επιπέδου υγείας και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής με την βέλτιστη προσφορά υπηρεσιών υγείας και την άριστη κατανομή των πόρων.

Η διατύπωση του οράματος για το μέλλον του Νοσοκομείου λαμβάνει υπ' όψιν όλες τις προαναφερθείσες συνιστώσες και φέρει την ιδιαίτερη σφραγίδα της Διοίκησης.

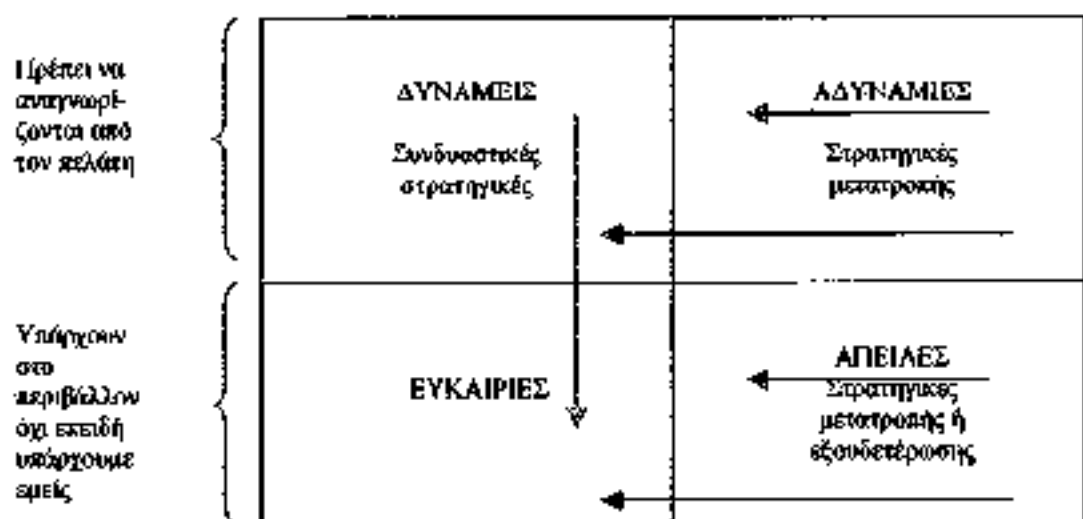
Σαν αποστολή του Νοσοκομείου θεωρείται η εδραίωσή του στην τριτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη με αίσθημα ευθύνης και σεβασμού απέναντι στον ασθενή και στους πόρους που διατίθενται.

Μετά την διατύπωση της πρότασης αποστολής, η μελέτη της διενεργηθείσας ανάλυσης SWOT και η ανάδυση του συγκριτικού πλεονεκτήματος θα συμβάλλει καθοριστικά στη διαμόρφωση της στρατηγικής που θα ακολουθηθεί.

Η μελέτη της ανάλυσης SWOT, σε συνδυασμό με το συγκριτικό πλεονέκτημα, οριοθετεί και την επιλογή της στρατηγικής. Αυτό σχηματικά αποδίδεται ως εξής :

Ένα μοντέλο ανάπτυξης στρατηγικών προσανατολισμένων στον καταναλωτή αποτελεί το παρακάτω :

Στις συνδυαστικές στρατηγικές, η έμφαση δίνεται στον συνδυασμό των δυνατών σημείων που εντοπίστηκαν με τις ευκαιρίες του περιβάλλοντος. Στις στρατηγικές μετατροπής ή εξουδετέρωσης, η προσοχή εστιάζεται στις αδυναμίες και τις απειλές και η όλη προσπάθεια έγκειται στη δημιουργία εκείνων των στρατηγικών που είτε θα τις εξουδετερώσουν είτε θα μεττρέψουν τις αδυναμίες σε δυνάμεις και τις απειλές σε ευκαιρίες.

Προκειμένου να διαμορφωθεί η κατάλληλη στρατηγική, θα πρέπει πρώτα να απαντηθούν τα εξής βασικά ερωτήματα :

1. ποιοι είναι οι καταναλωτές / χρήστες των υπηρεσιών που προσφέρονται και ποιοι από αυτούς θα ικανοποιηθούν;
2. ποιες είναι οι ανάγκες των καταναλωτών / χρηστών;

3. ποικες θεμελιώδεις ικανότητες πρέπει να αναπτύξει ο οργανισμός ώστε να ικανοποιήσει αυτές τις ανάγκες;

Το προφίλ των ατόμων που προσφεύγουν στο Νοσοκομείο αναζητώντας υπηρεσίες υγείας δεν μπορεί να προσδιοριστεί επακριβώς. Είναι σαφές ότι στους χρήστες των υπηρεσιών του Νοσοκομείου περιλαμβάνονται άτομα που ανήκουν στις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις όπως επίσης και άτομα που δείχνουν εμπιστοσύνη και ακολουθούν τη καλή φήμη του. Με βάση το κριτήριο της ισότητας θα εξυπηρετηθούν όλοι στο μέτρο των δυνατοτήτων του Νοσοκομείου. Το Νοσοκομείο είναι γενικό και αυτό αποτελεί ένα μέτρο για την περαιτέρω ανάπτυξή του. Βασική ανάγκη των ασθενών αποτελεί η αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων ιατρικών και νοσηλευτικών παρεμβάσεων και η διατήρηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Το Νοσοκομείο μπορεί να διατηρήσει και να επεκτείνει τα σημαντικά πλεονεκτήματα που διαθέτει αξιοποιώντας τις ευκαιρίες του περιβάλλοντος και να παρέμβει βελτιωτικά στα αδύνατα σημεία.

Ως εκ τούτου η στρατηγική που θα ακολουθηθεί θα αποβλέπει :

- στην βελτιστοποίηση της τεχνικο-οικονομικής κατανομής των πόρων (οικονομικών, υλικών, ανθρώπινων) για την βελτίωση του νοσοκομειακού προϊόντος
- στην προαγωγή συστημάτων βελτίωσης της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών .

5.2. Αξιολόγηση Υπάρχουσας Στρατηγικής.

Αξιολόγηση είναι η διαδικασία του ελέγχου του βαθμού επιτυχίας της στρατηγικής. Η διαδικασία αυτή επιδιώκει να απαντήσει σε βασικά ερωτήματα που σχετίζονται με την καταλληλότητα των στόχων, των πλάνων, των πολιτικών καθώς και των αποτελεσμάτων της εφαρμοζόμενης στρατηγικής.

Τα όσα αναφέρονται στην προηγούμενη ενότητα αποτελούν το πλέγμα για την αξιολόγηση της μέχρι σήμερα ακολουθούμενης στρατηγικής του Νοσοκομείου. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι η αξιολόγηση έχει τρεις συνιστώσες :

- την εκτίμηση πριν την εκτέλεση του σχεδιασμού
- την επίβλεψη κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης
- την εκτίμηση μετά την εκτέλεση

Σαν σύστημα αξιολόγησης της στρατηγικής θα χρησιμοποιηθεί η ανάλυση STAIR. Τα χαρακτηριστικά τα οποία εξετάζονται σε αυτή την ανάλυση (και στα οποία οφείλει το όνομα της) είναι η απλότητα (simplicity), η χρονική καταλληλότητα (timing), το εσωτερικό και εξωτερικό πλεονέκτημα (advantage), η ικανότητα εφαρμογής (implementation) και η επάρκεια και καταλληλότητα των πόρων (resources). Η εκτίμηση της επιτυχίας της εφαρμοζόμενης στρατηγικής έγκειται στο προσδιορισμό του αν και σε ποιο βαθμό διαθέτει ο οργανισμός τα παραπάνω χαρακτηριστικά.

Η ακολουθούμενη τα τελευταία έτη και μέχρι το 2001 στρατηγική διακρίνεται από την υλοποίηση μεσοπρόθεσμων σχεδίων και προγραμμάτων για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων με κύριο χαρακτηριστικό την σταθεροποίηση στα πλαίσια ενός περιοριστικού θεσμικού και οικονομικού

περιβάλλοντος. Με αυτό τον γνώμονα μπορεί να θεωρηθεί ως επιτυχής καθώς στα επιμέρους σημεία της ανάλυσης STAIR μπορεί να βαθμολογηθεί ικανοποιητικά.

Η αλλαγή του διοικητικού πλαισίου με την υλοποίηση του Ν. 2889/2001 αποτελεί σημείο κομψής στην λειτουργία του Νοσοκομείου. Έτσι, η υλοποιούμενη κατά το τελευταίο έτος στρατηγική αποτελεί ουσιαστικά μέρος του Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης του Νοσοκομείου. Στην αρχική της υιοθέτηση συνέβαλαν καταλυτικά η κουλτούρα του οργανισμού, οι προσδοκίες για το μέλλον, η ανάγκη εκσυγχρονισμού των δομών, των πόρων και των συστημάτων υποστήριξης των λειτουργιών, η σύμπλευση με τους στόχους του Περιφερειακού Συμβουλίου Υγείας και, τέλος, ο συνδυασμός όλων των ανωτέρω με την φύση του αγαθού «υγείο» και το (εσωτερικό και εξωτερικό) περιβάλλον του Νοσοκομείου.

Στα πλαίσια αυτά οι παρεμβάσεις οι οποίες έχουν λάβει χώρα το τελευταίο έτος, κατά τομέα ενδιαφέροντος, έχουν ως εξής:

Θεσμικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Ν. 2889/2001

1. διενέργεια εκλογών για την ανάδειξη Επιστημονικού Συμβουλίου
2. ανάδειξη Διευθυντού Ιατρικής Υπηρεσίας
3. σύνταξη φακέλου των υπηρετούντων Δ/ντών Ιατρών και αποστολή στο οικείο Π.Σ.Υ. για αξιολόγηση
4. οργάνωση και λειτουργία απογευματινών ιατρείων στα πλαίσια της ολοήμερης λειτουργίας του Νοσοκομείου

Οργανωτικές μεταβολές

1. Έχει αναπτυχθεί ένα πλαίσιο επικοινωνίας με το ΕΚΑΒ στην κατεύθυνση του συντονισμού και της ισομερούς κατανομής των επερχόντων περιστατικών κατά τη διάρκεια της γενικής εφημερίας.
2. Ρυθμίστηκε, κατόπιν διαπραγμάτευσης του Διοικητή με τον Σύλλογο των εργαζομένων, ο τρόπος κατανομής των πιστώσεων για τις υπερωρίες του λοιπού πλην ιατρικού προσωπικού.
3. Ακόμη, ρυθμίστηκε, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και κατόπιν σχετικού διαλόγου του Διοικητή με τους εμπλεκόμενους φορείς, το ζήτημα της διενέργειας των αιμοληψιών.
4. Προκειμένου να υλοποιηθεί η υπ' αριθμ. Υ5α,β/Γ'ποκ.18127/17-10-01 απόφαση του Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας περί λειτουργίας Ψυχιατρικών τμημάτων στα Γενικά νοσοκομεία, ζητήθηκε η τροποποίηση και συμπλήρωση του Οργανισμού του Νοσοκομείου με την ένταξη σε αυτόν του απαραίτητου, για τη λειτουργία του ανωτέρω τμήματος και του ξενώνα βραχείας παραμονής, προσωπικού.
5. Στα πλαίσια της οργάνωσης και λειτουργίας Τμήματος Επείγοντων Περιστατικών, έχει ζητηθεί από το Υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας η τροποποίηση του Οργανισμού του Νοσοκομείου προκειμένου να συσταθούν οι θέσεις κλάδου ιατρών Ε.Σ.Υ. που θα το στελεχώσουν και προβλέπονται στην υπ' αριθμ. Υ4α/οικ.4472/15-01-03 υπουργική απόφαση.
6. Τέλος, μετά από σχετικό αίτημα του Νοσοκομείου, εγκρίθηκε η συμπλήρωση του Οργανισμού του Νοσοκομείου με την σύσταση Μονάδας Λοιμώξεων, η λειτουργία της οποίας εντάσσεται στο Γ' Παθολογικό τμήμα.

Ανθρώπινο δυναμικό

- ζητήθηκε από το Υπουργείο η πλήρωση των παρακάτω θέσεων προσωπικού κλάδου ιατρών Ε.Σ.Υ.

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΘΕΣΕΙΣ
1	Νευρολογία	Διευθυντής	1
2	Θωρακοχειρουργική	Διευθυντής	1
3	Αγγειοχειρουργική	Διευθυντής	1
4	Γαστρεντερολογία	Διευθυντής	1
5	Οδοντιατρική	Διευθυντής	1
6	Παθολογία	Διευθυντής	1
7	Αιματολογία ή Παθολογία ή Βιοπαθολογία	Επιμελ. Β'	1
8	Ακτινοδιαγνωστική	Επιμελ. Β'	1
ΣΥΝΟΛ.			6

και έχουν ήδη προκηρυχθεί όλες οι θέσεις πλην αυτών του Δ/ντου Παθολογίας και του Επιμελητού Β' Ακτινοδιαγνωστικής.

- Παράλληλα βρίσκεται σε εξέλιξη η πλήρωση 43 θέσεων προσωπικού, η οποία αναλυτικά αφορά :

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΚΛΑΔΟΣ	ΘΕΣΕΙΣ
1	Νοσηλευτών-τριών	ΠΕ	1
2	Νοσηλευτών-τριών	ΤΕ	15
3	Αδελφών Νοσοκόμων	ΔΕ	12
4	Βοηθ. Υγειονομικού Προσωπικού	ΥΕ	4
5	Μεταφορέων Ασθενών	ΥΕ	3
6	Ραδιολογίας- Ακτινολογίας	ΤΕ	4
7	Τεχνολόγων Ιατρικών Εργαστηρίων	ΤΕ	1
8	Χειριστών - Εμφανιστών	ΔΕ	1
9	Παρασκευαστών	ΔΕ	2
ΣΥΝΟΛ.			43

- Ακόμη, έχουν αποσταλεί στο Υπουργείο έγγραφα για την αναπλήρωση προσωπικού και την κάλυψη κενών οργανικών θέσεων που προκύπτουν από αποχωρήσεις εργαζομένων, ως εξής :

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΚΛΑΔΟΣ	ΘΕΣΕΙΣ
1	Νοσηλευτών-τριών	ΠΕ	2
2	Νοσηλευτών-τριών	ΤΕ	4
3	Ραδιολογίας- Ακτινολογίας	ΤΕ	1
4	Ιατρικών Εργαστηρίων	ΤΕ	1
5	Χειριστών Εμφανιστών	ΔΕ	2
6	Παρασκευαστών	ΔΕ	4
7	Βοηθ. Υγειονομικού Προσωπικού	ΥΕ	1
ΣΥΝΟΛ.			15

- Τέλος, έχει γίνει συνεννόηση με το Π.Ε.Σ.Υ. για την πρόσληψη 40 εποχικών υπαλλήλων, που στη πλειοψηφία τους πρόκειται για νοσηλευτικό προσωπικό κατηγορίας ΔΕ.

Εκπαιδευτική – ερευνητική δραστηριοποίηση

- έχει εγκριθεί η διεξαγωγή 26 ιατρικών ερευνητικών πρωτοκόλλων
- έχει εγκριθεί η συνεργασία του Ηπατολογικού Ιατρείου με τον ΟΚΑΝΑ

- έχουν εγκριθεί άδειες για εκπαίδευση – μετεκπαίδευση εννέα (9) εργαζομένων του Νοσοκομείου στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό. Πρόκειται για 2 Επιμελητές Β', 3 ειδικευόμενους κατρώς, 3 νοσηλευτές και 1 νοσοκόμο.
- έχει εγκριθεί η παρακολούθηση των εργασιών διαφόρων τμημάτων από προσωπικό - κατά βάση ιατρικό - νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. της περιφέρειας στα πλαίσια της μετεκπαίδευσης του.
- έχει αποσταλεί στο Υπουργείο Υγείας – Πρόνοιας πρόταση για την πραγματοποίηση 16 προγραμμάτων κατάρτισης, στα πλαίσια του Ε.Π. «ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑ 2000 – 2006», τα οποία θα υλοποιηθούν στο Κ.Ε.Κ. του Νοσοκομείου και χρηματοδοτούνται κατά 75% από το Ε.Κ.Τ. και κατά 25% από Εθνική συμμετοχή. Η θεματολογία των προτεινόμενων προγραμμάτων κατάρτισης έχει ως εξής :

1. Νοσηλευτές στην Καρδιολογική Στεφανιαία Μονάδα (προϋπολ. 42.000 €)
2. Μεθοδολογία Οικονομικής Αξιολόγησης Ιατρικών Πράξεων – Βιοιατρικής Τεχνολογίας (προϋπολ. 35.000 €)
3. Έλεγχος Νοσοκομειακών Λοιμώξεων (προϋπολ. 35.000 €)
4. Εκπαίδευση Κλινικών Εκπαιδευτών (προϋπολ. 70.000 €)
5. Φροντίδα Βαρέως Πασχόντων (προϋπολ. 105.000 €)
6. Οργάνωση, Προγραμματισμός και Λειτουργία Τ.Ε.Π. (προϋπολ. 35.000 €)
7. Ειδικά Θέματα Ενδονοσοκομειακών Λοιμώξεων στη Κλινική και ΜΕΘ (προϋπολ. 35.000 €)
8. Ψυχολογική Αντιμετώπιση και Στήριξη Ασθενών και Οικογενειών (προϋπολ. 35.000 €)
9. Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζομένων στον Τομέα Υγείας (προϋπολ. 14.000 €)
10. Επείγουσα Προνοσοκομειακή και Νοσοκομειακή Ιατρική (προϋπολ. 90.000 €)
11. Κατάρτιση Χειρισμού Συσκευών Ιατρικής Απεικόνισης σε Νεώτερες Μεθόδους (προϋπολ. 56.000 €)
12. Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση (προϋπολ. 14.000 €)
13. Αντιμετώπιση Πόνου (προϋπολ. 21.000 €)
14. Φροντίδα Ασθενών με Ειδικά Προβλήματα Υγείας (προϋπολ. 49.000 €)
15. Αντιμετώπιση Πολυτραυματία (προϋπολ. 35.000 €)
16. Διαχείριση Νοσοκομειακών Αποβλήτων (προϋπολ. 35.000 €)
17. Φροντίδα ασθενών με ειδικά προβλήματα υγείας (προϋπολ. 49.000€)

- Το Τμήμα Πληροφορικής έχει πραγματοποιήσει αρκετά επιμορφωτικά μαθήματα εφαρμογών πληροφορικής σε διοικητικό και νοσηλευτικό προσωπικό του Νοσοκομείου.

Βελτίωση κτιριακής υποδομής

Δεδομένης της κατάστασης των κτιριακών εγκαταστάσεων, το τελευταίο έτος υλοποιήθηκαν παρεμβάσεις βελτίωσης αυτών προς όφελος των συνθηκών νοσηλείας και εργασίας. Αναλυτικά, πραγματοποιήθηκαν τα παρακάτω έργα :

A/A	Έργο	Φάση	Δαπάνη	Χρηματοδότηση	Φορέας επένδυσης
1	Ανακατασκευή χώρων Εξωτερικών Ισπρέζων	ολοκληρώθηκε	17.806,22 €	Επιχορήγηση Υ.Υ.Π.	Νοσοκομείο
2	Κατασκευή χώρου πολυτραυματικού κτηρίου	ολοκληρώθηκε	88.041,09 €	Προπ. Νοσοκομείου	Νοσοκομείο
3	Ανάπτυξη θαλάμων νοσηλείας ειδικών λοιμώξεων	ολοκληρώθηκε	62.171,68 €	ΚΕΕΛ	Νοσοκομείο
4	Ανακατασκευή Οφθαλμολογικού χειρουργείου	ολοκληρώθηκε			ΔΕΠΑΝΟΜ
5	Αποκατάσταση πρόσφυγς κτιρίων	ολοκληρώθηκε	2.100.000€	Γ.Κ.Π.Σ.	ΔΕΠΑΝΟΜ
6	Αντίπληξη φωτισμού ορόφου	ολοκληρώθηκε			ΔΕΠΑΝΟΜ
7	Αντίπληξη υαλοφύλλου	εκτελέστηκε			ΔΕΠΑΝΟΜ
8	Ανακαίνιση βελανθίδας	ολοκληρώθηκε	14.673,51 €	Προπ. Νοσοκομείου	Νοσοκομείο
9	Ανακατασκευή Παθολογοανατομικού εργαστηρίου	ολοκληρώθηκε	44.680€	Προπ. Νοσοκομείου	Νοσοκομείο

Προμήθεια, αναβάθμιση και επέκταση εξοπλισμού

• Το τελευταίο έτος έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου η προμήθεια εξοπλισμού, μέσω κατακύρωσης σχετικών διαγωνισμών, που ανέρχεται στο συνολικό ποσόν των 412.650 € (138.916.348 δρχ.) πλέον ΦΠΑ. Αναλυτικά, πρόκειται για τα παρακάτω είδη :

A/A	Είδος	Τμήμα	Δαπάνη (€)
1	ενασχλής εκόντες	Ακτινολογικό	37.306
2	πτερόμετρο τεμ. 8	Νοσηλευτικά τμήματα	33.264
3	Χειρουργική τράπεζα	παλαιοτραυματικό	23.780
4	αντλίες κενού τεμ. 2	Εγκαταστ. νοσοκομείου	8.900
5	απτερωτικό σύστημα βιοψίας	Μαστογραφία	37.200
6	απαλυντής holter	Καρδιολογικά τμήματα	18.100
7	κλίνες αιμοκάθαροις τεμ. 4	Τεχνητός Νεφρός	12.364
8	πλυντήριο χειρουργικών εργαλείων	Αποστείρωση	18.020
9	υδροαγωγιμικά πιεσόμετρα τεμ. 147	Νοσηλευτικά τμήματα	9.408
10	αππιδωτές τεμ. 8	Νοσηλευτικά τμήματα	17.610
11	βιντεογαστροσκόπιο	Γαστρεντερολογικό	18.000
12	παλμικά αξόμετρα τεμ.10	Ανασθησιολογικό	8.960
13	σύστημα ακτινών laser	Οφθαλμολογικό	62.200
14	φαρμακο αναπνευστήρες τεμ. 4	Νοσηλευτικά τμήματα	18.196
15	μηχάνημα ραδιοσυχνότητας	Ακτινολογικό	19.002
16	διαγνωστική θεραπευτική μονάδα	Ω.Ρ.Α.	12.179
17	αλγίδα αξονικού τομογράφου	Ακτινολογικό	41.872
18	ενδοστροφροσκόπιο	Ω.Ρ.Α.	12.472
19	συσκευή ανάλυσης αποτελεσμάτων PCR	Διακ. Κέντρο Αιμοδοσίας	10.037
20	συσκευή ελέγχου λειτουργ. αιμοπεταλίων	Αιματολογικό	4.972

• Το ίδιο χρονικό διάστημα εγκρίθηκε, κατόπιν αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, η κίνηση της διαδικασίας προμήθειας του παρακάτω εξοπλισμού, συνολικής προϋπολογισμένης δαπάνης 861.633 € (293.601.445 δρχ.) ως εξής :

A/A	Είδος	Τμήμα	Προϋπολογισμένη δαπάνη (€)
1	Λογισμικό	Αιμοδοσία	44.900
2	κυλόμενος τύπητας	Αιματοδυναμικό	33.000
3	μονάδα ραδιοσυχνότητας	Νευροχειρουργικό	44.900
4	πλυντήριο ενδοσκοπίων	Γαστρεντερολογικό	28.000
5	τυμπανογράφος	Ακοολογικό	12.000
6	ακοομετρητής	Ακοολογικό	12.000
7	ηλεκτροχειρ. μονάδα	Γναθοχειρουργικό	28.600
8	πολυτοποιητές τεμ. 5	Νοσηλευτικά τμήματα	44.000
9	κλίνες ανάνηψης τεμ. 4	ΜΕΘ	58.696
10	μόνιτορ	ΜΕΘ	58.696
11	πλυντήριο ιματισμού	Γρ. Ιματισμού	88.000
12	εργαστηριακός κλίβανος	αποστείρωση	88.000
13	συσκευή laser CO2	ΩΡΛ	44.000
14	χειρουργικό μικροσκόπιο	ΩΡΛ	58.694
15	γραφειδία φαγητού τεμ. 71	Νοσηλευτικά τμήματα	21.000
16	φορέα ειδικού τύπου τεμ. 3	Πολυτραυματ.	35.600
17	κομοδίνια ασθενών τεμ. 174	Νοσηλευτικά τμήματα	44.000
18	διεγχειρητικός νευροδιεγέρτης	Νευροχειρουργικό	20.886
19	χειρουργικές διαθερμίες τεμ. 2	Εξωτερικά Ιατρεία	19.890
20	φωρητά ακτινολογικά μηχανήματα τεμ. 2	Ορθοπαιδικό	44.000
21	κλίβανος ταχείας αποστείρωσης	αποστείρωση	25.973
22	οδοντιατρική μονάδα	Οδοντιατρικό	9.000

- Ακόμη, έγινε επέκταση του δικτύου δομημένης καλωδίωσης, ενώ αποφασίσθηκε και η διάθεση ποσού 88.038 € για την προμήθεια και εγκατάσταση πληροφοριακού συστήματος – στα πλαίσια της σταδιακής εφαρμογής του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος – που θα καλύπτει το κεντρικό λογιστήριο, το ταμείο, το λογιστήριο ασθενών, τις παρακλινικές εξετάσεις, την διαχείριση υλικού και τις αποθήκες.
- Επίσης, εγκαταστάθηκε πνευστικό (σωληνωτό) ταχυδρομείο έντεκα (11) σταθμών, το οποίο συνδέει τα Εξωτερικά Ιατρεία με την Αιμοδοσία, το Αιματολογικό, Βιοχημικό και Μικροβιολογικό εργαστήριο και το Φαρμακείο.
- Παράλληλα, αποκτήθηκε επιβατικό αυτοκίνητο από τον Ο.Δ.Δ.Υ. για υπηρεσιακή χρήση, αντί ποσού 6.372 €.
- Τέλος, συνετάχθησαν τεχνικά δελτία για την ένταξη της προμήθειας του παρακάτω εξοπλισμού στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης :

Α/Α	Είδος	Τμήμα	Προϋπ.δαπάνη (€)
1	Τηλέχειρ ακτινοσκοπικό συγκρότημα με ψηφιακό σύστημα επεξεργασίας	Ακτινολογικό	519.442
2	Συγκρότημα ιασηπτικού συντονισμού	Ακτινολογικό	1.614.087
3	Αναισθησιολογικά μηχανήματα (τεμ.6)	Αναισθησιολ.	415.554
4	Φορητό ακτινολογικό μηχανήμα C-arm	Χειρουργείο	102.716
5	Εξοπλισμός		
	αδίκες κλίνες (τεμ. 10)	ΜΕΘ	422.480
	συσκευές παρακλινικής παρακολούθησης (τεμ.4)		
	συσκευές υποστήριξης Αναπνοής(τεμ.4)		
6	Κλινικοί στρώα (τεμ.2)	Αποστείρωση	242.408
7	Χειρουργικές τράπεζες (τεμ.2)	Χειρουργείο	117.388
8	Εξοπλισμός Ενδοσκοπικού Ουρολογικού χειρουργείου	Χειρουργείο	328.980
9	Πλυντήριο-απολυμαντήριο χειρουργικών εργαλείων	Χειρουργείο	34.629
10	Ψηφιακό συγκρότημα καρδιογγονιογραφίας	Αιμοδυναμικό	969.626
11	Εγχώριος υπερηχοκαρδιογράφος +διασφάνιας μορφοειρήνης	Καρδιολογικό	328.980
12	Τραχήλιτο ακτινοσκοπικό μηχανήμα+τράπεζα ακτινοσκόπησης	Αιμοδυναμικό	166.222

Από τον ανωτέρω εξοπλισμό, τα είδη με αύξαντα αριθμό από 1 έως και 5 έχουν ενταχθεί στο ΕΠΠ 2002 και η προμήθεά τους βρίσκεται σε εξέλιξη.

Ανάπτυξη νέων κλινών

Οι κτιριακές επεμβάσεις που διενεργήθηκαν στο Οφθαλμολογικό τμήμα απέδωσαν διαφοροποίηση στη σύνθεση των κλινών. Το αποτέλεσμα ήταν, δηλαδή, λιγότερες συνολικά κλίνες από πριν, αναπτύχθηκαν όμως 12 κλίνες ημερήσιας νοσηλείας (one day clinic). Αυτό πρακτικά σημαίνει μείωση της λίστας και του χρόνου αναμονής, ταχύτερη διακίνηση των ασθενών και αύξηση του παραγόμενου έργου.

Χρηματο-οικονομικές ροές

- Επιτεύχθηκε βελτίωση του χρόνου διεκπεραίωσης των υποχρεώσεων έναντι των προμηθευτών και ο χρόνος για την έκδοση των σχετικών ενταλμάτων πληρωμής από τους 14 μήνες μειώθηκε κατά το ήμισυ.
- Ο προϋπολογισμός του 2003 συνετάχθη προβλέποντας δράσεις που θα συμβάλλουν στη καλύτερη διαχείριση και αυτό αποτυπώνεται στη πρόβλεψη για μείωση του ελλείμματος κατά 600.000.000 δρχ.
- Τέλος, η λειτουργία των απογευματινών ιατρείων απέδωσε, για το διάστημα Μάρτιος – Δεκέμβριος 2002, μικτά έσοδα (μετρητά + απαιτήσεις από ασφαλιστικούς οργανισμούς) εκ ποσού 88.114,03 € (ή 30.024.856 δρχ.). Για τον υπολογισμό αυτά έχουν αφαιρεθεί από τα έσοδα τα έξοδα μισθοδοσίας (μετρητά + οφειλές μετά την είσπραξη των σχετικών απαιτήσεων).

Αξιολογώντας τις πορεμβάσεις του τελευταίου έτους, διενεργώντας δηλαδή έναν έλεγχο κατά τη διαδικασία υλοποίησης του σχεδιασμού, παρατηρείται ότι αυτές είναι σύμφωνες με την στοχοθεσία και αποτελούν τακτικά βήματα που συνάδουν και προάγουν την γενική στρατηγική του Νοσοκομείου.

Γενικότερα και στη βάση της αξιολόγησης της συνδυαστικής στρατηγικής που θα ακολουθηθεί αναμένεται :

1. αξιοποιώντας την καλή πρόσβαση του πολίτη στο Νοσοκομείο, την ύπαρξη εξειδικευμένου προσωπικού, την διάθεση ανεκμετάλλευστων χώρων (Δυνάμεις) και τους πόρους του Γ ΚΠΣ (Ευκαιρίες) να προκύψουν αναβαθμισμένοι και νέοι χώροι, νέες κλίνες και νέα

τμήματα και έτσι να επιτευχθεί η ταχύτερη διακίνηση του ασθενούς (Αδυναμίες) και να αντιμετωπισθεί η αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες υγείας και ο ανταγωνισμός του ιδιωτικού τομέα (Απειλές).

2. αξιοποιώντας την εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου (Ευκαιρίες) : δίνεται η δυνατότητα να τεθούν οι βάσεις για τον προγραμματισμό ενεργειών στο επίπεδο των ανθρώπινων / υλικών πόρων και των συστημάτων διοίκησης / ελέγχου (Αδυναμίες) και την δέσμευση για την υλοποίησή τους.
3. αξιοποιώντας το εξειδικευμένο προσωπικό και τις εκπαιδευτικές υποδομές (Δυνάμεις), τις νέες τεχνολογίες που εισάγονται και την αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο (Ευκαιρίες) : να επιτευχθεί η ταχύτερη διακίνηση ασθενών, η εισαγωγή προγραμμάτων βελτίωσης ποιότητας (Αδυναμίες) και να αντιμετωπισθεί η αύξηση και διαφοροποίηση της ζήτησης υπηρεσιών καθώς και ο ανταγωνισμός του ιδιωτικού τομέα (Απειλές).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 :

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός – Ανάπτυξη Σχεδίων Δράσης

Αφού έχει προηγηθεί η μελέτη των συνθηκών του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Νοσοκομείου και η δήλωση της αποστολής του, και με γνώμονα την διατυπωμένη ανάπτυξη συνδυαστικής Στρατηγικής που αναφέρθηκε στο Κεφάλαιο 5, μπορεί πλέον να αναπτυχθεί ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός με καθορισμό στόχων και η αναλυτική περιγραφή των καταλλήλων κατά περίπτωση σχεδίων δράσης.

Η εφαρμογή της στρατηγικής απαιτεί τη συντονισμένη προσπάθεια της διοίκησης και ενός μεγάλου αριθμού ατόμων του οργανισμού που θα δράσουν στα πλαίσια βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων σχεδίων όπως αυτά διαμορφώνονται από την γενική στρατηγική του οργανισμού. Ένα άλλο προσπατιζόμενο σημείο είναι η κατανομή των πόρων κατά τρόπο που να προωθελ την υλοποίηση της επιλεχθείσας στρατηγικής.

Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι οι οργανικές υποδιαιρέσεις (υποσυστήματα) του Νοσοκομείου θα πρέπει να καταστρώσουν επιμέρους προγράμματα που θα υποστηρίξουν την στρατηγική και θα κινούνται στην κατεύθυνση της επίτευξης των προδιαγεγραμμένων στόχων. Συνεπώς, η επιτυχία της στρατηγικής εξαρτάται από δύο μείζονες παράγοντες: την αποδοχή των εισαγόμενων αλλαγών στον οργανισμό και την σωστή διαδικασία οικονομικού προγραμματισμού.

6.1. Ανάπτυξη Σχεδίων Δράσης

Για να αναπτυχθούν τα Σχέδια Δράσης θα πρέπει να προηγηθεί η καταγραφή και η διατύπωση των Στρατηγικών Αξόνων και των Επιχειρησιακών Στόχων.

6.1.1. Στρατηγικοί Άξονες- Επιχειρησιακοί Στόχοι

Ο προσδιορισμός των στρατηγικών αξόνων έχει ως βασική επιδίωξη την υποστήριξη της αποστολής του Νοσοκομείου για «εδραίωση του στην τριτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη με αίσθημα ευθύνης και σεβασμού απέναντι στον ασθενή και στους πόρους που διατίθενται». Έτσι διακρίνονται τα εξής πεδία :

- Υποδομές και λειτουργίες του Νοσοκομείου
- Διαδικασίες και συστήματα
- Αποδοτικότητα-αποτελεσματικότητα
- Ανθρώπινο δυναμικό

Και στους τέσσερις αυτούς άξονες αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία και οι επιχειρούμενες παρεμβάσεις θα συντελέσουν στην ανάπτυξη, στον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της λειτουργίας του Νοσοκομείου στα πλαίσια του νέου θεσμικού περιβάλλοντος, όπως αυτό διαμορφώνεται με την Περιφερειακή Οργάνωση, και του Εθνικού Συστήματος Υγείας γενικότερα.

Οι συνεχείς εξελίξεις στον τομέα της υγείας, η αλλαγή του επιδημιολογικού προφίλ, η στασιμότητα των παρελθόντων ετών, η αναγκαιότητα για εφαρμογή εξορθολογισμένης διοίκησης και η υποχρέωση για ποιοτικές υπηρεσίες που θα φτάνουν στον πολίτη επιβάλλει την ανάγκη για στοχοθεσία που θα αναδείξει τις δυνατότητες του Νοσοκομείου και θα το εδραιώσει ως ένα σύγχρονο πόλο υγειονομικής περιθαλψής μέσα σε ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Το Νοσοκομείο αποτελεί μέρος της καθημερινότητας του πολίτη και με τους στόχους που τίθενται, κύριος σκοπός είναι η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών. Για να επιτευχθεί αυτό, η παρέμβαση θα πρέπει να γίνει ταυτόχρονα σε πολλά επίπεδα.

Γενικοί στόχοι

- Εξυπηρέτηση του ασθενούς με την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών
- Εξουγχρονισμός της διοίκησης
- Ορθολογική κατανομή των πόρων

Ειδικοί στόχοι

- Ανάπτυξη και βελτίωση υποδομών
- Εξουγχρονισμός συστημάτων και διαδικασιών
- Εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ
ΔΥΝΑΜΙΚΟ

ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΚΤΙΡΙΑ,
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ)

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ
ΔΟΜΗΣ

ΜΕΙΩΣΗ ΔΕΙΤΑΣ ΑΝΑΜΟΝΗΣ

ΑΝΑΠΑΡΩΣΗ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΟΔΗΓΩΜΕΝΟΥ
ΠΑΡΕΦΟΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΝΙΑΙΟΥ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΟΥ

ΣΤΡΑΤΕΓΙΑ ΜΕ
ΝΕΕΣ
ΕΠΙΚΟΤΗΤΕΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ
ΚΑΡΩΝ

ΑΠΟΝΕΥΣΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΡΟΗΣ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΣΤΟ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

6.1.2.Σχέδια δράσης

Για την επίτευξη των Στρατηγικών Στόχων απαιτείται ανάπτυξη των αντίστοιχων Σχεδίων Δράσης.

ΑΞΟΝΑΣ : ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Ο άξονας των υποδομών και λειτουργιών περιλαμβάνει τις εξής δράσεις:

- Βελτίωση – επέκταση κτιριακών υποδομών
- Αναβάθμιση εγκαταστάσεων
- Ανανέωση – αναβάθμιση εξοπλισμού βιοιατρικής τεχνολογίας
- Ανάπτυξη νέων κλινών

Ο στόχος που θα επιτευχθεί έγκειται στην ανάπτυξη της δραστηριότητας κεντρικών ειδικοτήτων και την υποστήριξη της παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών καθώς και στη βελτίωση της ξενοδοχειακής υποδομής.

ΑΞΟΝΑΣ : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Ο άξονας των διαδικασιών και συστημάτων περιλαμβάνει τις εξής δράσεις:

- Αναδιάρθρωση της οργανωτικής δομής
- Εισαγωγή Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος
- Απλούστευση των διαδικασιών ροής ασθενούς στο Νοσοκομείο

Ο στόχος που θα επιτευχθεί έγκειται στην σύμπλευση με τον σχεδιασμό της ευρύτερης πολιτικής, στην βελτίωση των συνθηκών εργασίας, στη μείωση της γραφειοκρατίας και στην απρόσκοπτη και ταχύτερη κίνηση του ασθενούς στο νοσοκομειακό περιβάλλον.

ΑΞΟΝΑΣ : ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ο άξονας της αποδοτικότητας-αποτελεσματικότητας περιλαμβάνει τις εξής δράσεις:

- Μείωση της λίστας αναμονής
- Εφαρμογή του ενιαίου λογιστικού σχεδίου
- Εισαγωγή συστημάτων βελτίωσης της ποιότητας

Ο στόχος που θα επιτευχθεί έγκειται στον έλεγχο του κόστους, στη διασφάλιση ίσων ευκαιριών στη χρήση των υπηρεσιών, στην αύξηση του επιπέδου ικανοποίησης των χρηστών.

ΑΞΟΝΑΣ : ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Ο άξονας του ανθρώπινου δυναμικού περιλαμβάνει τις εξής δράσεις:

- Αναπλήρωση προσωπικού
- Στελέχωση με νέες ειδικότητες
- Εκπαίδευση και κατάρτιση

Ο στόχος που θα επιτευχθεί έγκειται στην αξιοποίηση του υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού, στον εμπλουτισμό με νέες ειδικότητες και στον προγραμματισμό της στελέχωσης.

6.1.3. Συνοπτική παρουσίαση των Δράσεων

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β περιλαμβάνονται οι Πίνακες 6.1.3 (1), (2), (3) με την συνοπτική παρουσίαση των σχεδίων δράσης

ΑΞΟΝΑΣ : ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

ΥΠΟΔΟΜΕΣ (Κτίρια)

- 1) Ανακατασκευές και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων κτιριακών υποδομών
- 2) Επέκταση κτιριακών υποδομών :
 - α) Κατασκευή κτιρίου ΤΕΠ, νέου χειρουργείου
 - β) Κατασκευή κτιρίου Ψυχιατρικού τμήματος
 - γ) Κατασκευή κτιρίου για τη στέγαση της Διοίκησης και των διοικητικών υπηρεσιών
- 3) Αξιοποίηση του Συνδυεκού κτιρίου

ΥΠΟΔΟΜΕΣ (Εγκαταστάσεις)

- 1) Εγκατάσταση φυσικού αερίου
- 2) Εκσυγχρονισμός κλιματισμού νέας πτέρυγας
- 3) Εκσυγχρονισμός τμήματος λυατισμού
- 4) Επέκταση σωληνωτού ταχυδρομείου
- 5) Εγκατάσταση πολυμέσων ήχου και εικόνας για την υποστήριξη συνεδριακών διαδικασιών

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Προγραμματισμός για προμήθεια – αναβάθμιση εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας μέχρι το 2005

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΚΛΙΝΩΝ

Στις προθέσεις της Διοίκησης είναι η ανάπτυξη νέων κλινών με την προϋπόθεση ότι θα υλοποιηθούν όλα τα σενάρια για την κατασκευή των κτιριακών υποδομών. Οι κλίνες αυτές είναι:

- 1) 10 κλίνες βραχείας παραμονής του Τ. Ε. Π.
- 2) 20 κλίνες Ψυχιατρικού τμήματος
- 3) 20 κλίνες βραχείας νοσηλείας (one day clinic)
- 4) 50 νοσηλευτικές κλίνες στο Συνδυεκό κτίριο

ΑΞΟΝΑΣ : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ

Ο σχεδιασμός αφορά νέα ευέλικτη και ορθολογική οργανωτική δομή με τη σύνταξη και κατάθεση νέου οργανισμού στον οποίο ορίζονται η επωνυμία του

Νοσοκομείου, ο συνολικός αριθμός κλινών, η κατανομή τους στους τομείς, οι τομείς και τα τμήματα της Ιατρικής Υπηρεσίας, η διάρθρωση της Νοσηλευτικής, της Διοικητικής και της Τεχνικής Υπηρεσίας καθώς και οι αρμοδιότητές τους. Επίσης καθορίζονται οι κλάδοι του προσωπικού, οι κατά κλάδο και κατηγορία θέσεις και η διαβάθμισή τους, η οργάνωσή του φαρμακείου.

Ο νέος οργανισμός, ο οποίος είναι σύγχρονος και σύμφωνα με τις ανάγκες του Νοσοκομείου, προβλέπει την ενοποίηση επιμέρους γραφείων κατά λειτουργία, τη δημιουργία νέων υπηρεσιών, την ένταξη ή διεκδίκηση νέων δομών, την ανάπτυξη νέων τμημάτων κ.λ.π.

Στα σχέδια του νέου οργανισμού έχουν συμπεριληφθεί και οι θεσμικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το Ν. 2889/2001 και αφορούν την λειτουργία:

- αυτοτελούς Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών με ειδική στελέχωση και εξοπλισμό
- ειδικού γραφείου Υποδοχής Ασθενών με δική του στελέχωση για την υποδοχή και καθοδήγηση των προσερχομένων ασθενών και των συνοδών τους και την πληροφόρησή τους για τους κανόνες λειτουργίας του νοσοκομείου
- Διεύθυνσης Πληροφορικής με ανάπτυξη αυτοτελών τμημάτων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Στις προθέσεις της Διοίκησης είναι να εγκατασταθεί στο Νοσοκομείο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα το οποίο θ' αξιοποιήσει τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις καλωδιώσεων δικτύου στο 100% των δυνατοτήτων του και θ' αναβαθμίσει τις υπηρεσίες του Νοσοκομείου.

Η αναγκαιότητα εγκατάστασης ολοκληρωμένου πληροφοριακού είναι μεγίστης σημασίας γιατί επιτυγχάνεται:

- Άμεση, ευέλικτη και ακριβή παροχή πληροφοριών που αφορούν τον ασθενή
- Περιορισμός της διαφυγής πληροφοριών και στοιχείων που επικουρούν τη Διοίκηση στη λήψη αποφάσεων σχετικών με τη Διοικητική μέριμνα
- Περιορισμός της χειρόγραφης εργασίας και διευκόλυνση των καθημερινών εργασιών που επιτρέπουν την καλύτερη διαχείριση και κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού
- Ευκολότερη ανάλυση των στοιχείων που επιτρέπουν τον έλεγχο του κόστους, τη συγκράτηση των δαπανών και την ορθότερη κατανομή των πόρων
- Βελτίωση των διαδικασιών για την ταχύτερη είσπραξη οφειλών και τον καλύτερο προγραμματισμό εισπράξεων-πληρωμών
- Δυνατότητα ενός πληροφοριακού συστήματος να λειτουργεί σε νέες πλατφόρμες εργασίας παραθυρικού περιβάλλοντος για αξιοποίηση του δικτύου του Νοσοκομείου
- Ανάγκη για δυνατότητα υψηλής παραμετροποίησης των εφαρμογών με σκοπό τη φιλικότητα προς το χρήστη
- Δυνατότητα σύνδεσης Internet για την προβολή του Νοσοκομείου.

Η προμήθεια και εγκατάσταση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος θα γίνει σταδιακά μέσα από διαδικασίες διαγωνισμών και σύμφωνα με την τρέχουσα Νομοθεσία περί Προμηθειών, με βάση αυστηρές προδιαγραφές και διεθνή πρότυπα (HL 7) που αφορούν τα επίπεδα επικοινωνιακών μοντέλων εφαρμογών λογισμικού για συστήματα ανοικτής αρχιτεκτονικής.

Έτσι, παρέχεται η δυνατότητα διασύνδεσης των προγραμμάτων μεταξύ τους και διασύνδεσης του Νοσοκομείου με το οικείο Π.Σ.Υ.

Ήδη, αυτή τη στιγμή λειτουργεί πρόγραμμα στο Μικροβιολογικό εργαστήριο, που πληροί τις παραπάνω προδιαγραφές, και στο Παθολογοανατομικό, το οποίο απαιτεί κάποιες διορθωτικές παρεμβάσεις προκειμένου να αξιοποιηθεί και να ενταχθεί στο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα.

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΡΟΗΣ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Με δεδομένο ότι, στους γενικούς στόχους του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού προτεραιότητα έχει η εξυπηρέτηση του ασθενούς, η γρήγορη διακίνησή του εντός του Νοσοκομείου αποτελεί ένα μέρος της στοχευσιμότητας. Αυτό θα υποστηριχθεί από τη δημιουργία ειδικού γραφείου Υποδοχής Ασθενών, που αναφέρεται και στη νέα οργανωτική δομή, από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, από τη μείωση της γραφειοκρατίας, από την αναβάθμιση της ποιότητας και υποστήριξης των παρεχομένων υπηρεσιών και από τον προγραμματισμό των ιατρικών πράξεων που χρήζει ο ασθενής κατά την είσοδό του στο Νοσοκομείο.

Στα πλαίσια της απλούστευσης των διαδικασιών ροής του ασθενούς στο σύστημα, εντάσσεται και ο εκσυγχρονισμός της αποθήκευσης και φύλαξης του αρχείου της Ιατρικής Υπηρεσίας, που θα υποστηρίξει την εύκολη πρόσβαση στα ιστορικά του ασθενούς.

ΛΕΩΝΑΣ : ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΛΙΣΤΑΣ ΑΝΑΜΟΝΗΣ

Η λίστα αναμονής είναι μία πραγματικότητα η οποία ταλαινίζει το σύστημα. Η Διοίκηση σκοπεύει με τις παρεμβάσεις της σε διάφορους τομείς και με την επίτευξη των στόχων που αφορούν τις διαδικασίες και τα συστήματα να μειώσει τη λίστα αναμονής, όπου αυτή υπάρχει (τακτικά εξωτερικά κέντρα, εισαγωγή περιστατικών σειράς κ.λ.π.), προκειμένου να διασφαλίσει τις ίσες ευκαιρίες στη χρήση των υπηρεσιών, την αύξηση του παραγόμενου έργου και την βελτίωση της αποδοτικότητας του εξοπλισμού.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

Η εισαγωγή του ενιαίου λογιστικού σχεδίου και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων του υπάρχοντος προγράμματος θα συνεισφέρει αποτελεσματικά στον έλεγχο των δαπανών και στην οργάνωση της κοστολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών. Αυτή τη δράση θα την υποστηρίξει σημαντικά η εφαρμογή του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Το κυρίαρχο αίτημα της εποχής, η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών στους χρήστες, θα μπορέσει να απαντηθεί μέσα από την σταδιακή υλοποίηση προαναφερόμενων δράσεων, όπως είναι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των κτιριακών υποδομών, η ανανέωση του κατροτεχνολογικού εξοπλισμού, η απλούστευση των διαδικασιών ροής στο Νοσοκομείο, η μείωση της λίστας αναμονής κ.λ.π. Το νέο που εισάγεται αφορά στην ανάπτυξη γραμμών επικοινωνίας με τους χρήστες και στην διερεύνηση του επιπέδου ικανοποίησης που προσλαμβάνουν από την επαφή τους με το νοσοκομειακό περιβάλλον.

ΛΕΩΝΑΣ : ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το Νοσοκομείο είναι σύστημα έντασης εργασίας, συνεπώς πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους ανθρώπινους πόρους. Εδώ και αρκετά χρόνια υπάρχει πρόβλημα με την αναπλήρωση του προσωπικού και αυτό αποτυπώνεται ευκρινώς στις υπάρχουσες κενές οργανικές θέσεις, οι οποίες και σταδιακά αυξάνονται. Σε όλους τους κλάδους υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις, όπως αυτές εμφανίζονται στο Κεφάλαιο 2.3.1 του πρώτου μέρους του Επιχειρησιακού Σχεδίου. Η στελέχωση αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο της διοίκησης ανθρωπίνων πόρων και στα πλαίσια αυτά εντάσσεται και η αναπλήρωση του αποχωρήσαντος προσωπικού. Δεδομένου των χρονικών καθυστερήσεων, εισάγεται η διαδικασία του προγραμματισμού, προκειμένου να μειθούν οι κραδασμοί που προκαλούνται από την έλλειψη έγκαιρης ανταπόκρισης του μηχανισμού προσλήψεων στο δημόσιο τομέα.

ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΜΕ ΝΕΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

Η πρόοδος της κτητικής και της επιστήμης γενικότερα, οι αυξανόμενες ανάγκες για εξειδίκευση, η δημιουργία νέων υποδομών οδηγεί στην αναγκαιότητα στελέχωσης του Νοσοκομείου με νέες ειδικότητες. Οι νέες αυτές ειδικότητες περιλαμβάνονται αναλυτικά στο σχέδιο οργανισμού που θα κατατεθεί προς έγκριση.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Στο Νοσοκομείο ήδη υπάρχει η υποδομή Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης. Αυτό παρέχει τη δυνατότητα για υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και κατάρτισης. Οι εξελίξεις είναι διαρκείς, η πολυπλοκότητα και η ανομοιογένεια του ανθρώπινου δυναμικού και των θέσεων εργασίας μεγάλη και συνεπακόλουθα επιβάλλεται η ανάπτυξη και η βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων του προσωπικού μέσα από προγράμματα εκπαίδευσης.

Ήδη έχουν κατατεθεί προτάσεις για έγκριση και υλοποίηση προγραμμάτων στα πλαίσια του «Ε.Π. ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ 2000-2006» και σκοπός της Διοίκησης είναι η στήριξη κάθε προσπάθειας προς την κατεύθυνση αυτή. Παράλληλα, το Τμήμα Πληροφορικής πραγματοποιεί

επιμορφωτικά σεμινάρια εφαρμογών Πληροφορικής, με ολιγομελή τμήματα, για το προσωπικό.

Στον τομέα υποστήριξης της εκπαίδευσης, ο προγραμματισμός αγοράς ενός διανομέα τηλεδιάσκεψης θα ολοκληρώσει το σύστημα τηλεϊατρικής και θα συμπληρώσει τον εξοπλισμό του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης.

6.2. Σενάρια Υλοποίησης

6.2.1. ΑΞΟΝΑΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

6.2.1.1. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ : ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΚΤΙΡΙΑ)

Ι. Ανακαίνιση και εκσυγχρονισμός υπαρχουσών κτιριακών εγκαταστάσεων

Προκύπτει αναγκαιότητα ανακαίνισης των νοσηλευτικών τμημάτων ΝΠ3, ΝΠ4, ΜΕΘ -Μ.Α.Φ., και του 1^{ου} ορόφου (Παλαιάς και Νέας Πτέρυγας) .

Από τις παρεμβάσεις θα εξαιρεθεί η Μονάδα Εντατικής Παρακολούθησης Καρδιοπαθών ενώ οι εργασίες ανακαίνισης της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας θα λάβουν χώρα μετά την απόκτηση του εξοπλισμού που έχει κατατεθεί στις προτάσεις του Νοσοκομείου για ένταξη στο Γ' Κ.Π.Σ.

Το παρόν σχέδιο δράσης προσβλέπει στη λειτουργική αναμόρφωση των εν λόγω χώρων του Νοσοκομείου ώστε να βελτιωθεί η ξενοδοχειακή υποδομή, να γίνουν πιο λειτουργικά τα τμήματα και να αναβαθμιστεί ποιοτικά η νοσηλεία των ασθενών.

Προϋπολογισμένη δαπάνη ανακαίνισης ΝΠ3 και ΝΠ4: 45.000 €

Προϋπολογισμένη δαπάνη ανακαίνισης ΜΕΘ-ΜΑΦ: 30.000 €

Προϋπολογισμένη δαπάνη ανακαίνισης 1^{ου} ΟΡΟΦΟΥ (Παλαιάς και Νέας Πτέρυγας): 46.000 €

Πηγή χρηματοδότησης για το ΝΠ3, ΝΠ4, ΜΕΘ-ΜΑΦ: Θα βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Νοσοκομείου.

Πηγή χρηματοδότησης για τον 1^ο όροφο: Θα υλοποιηθεί από τα έσοδα των απογευματινών ιατρείων.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης ΝΠ3, ΝΠ4, ΜΕΘ-ΜΑΦ: μέχρι τον Δεκέμβριο του 2003 .

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης 1^{ου} ορόφου Παλαιάς και Νέας Πτέρυγας: μέχρι τον Δεκέμβριο του 2004 .

Υπεύθυνοι υλοποίησης: Διοίκηση, Διεύθυνση Τεχνικού, Υποδ/νση Οικονομικού

ii. Επέκταση κτιριακών υποδομών

α) ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΣΤΕΓΑΣΕΙ ΤΟ Τ.Ε.Π. ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟ

Για την λειτουργία του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών απαιτείται η ανάλογη υποδομή. Το έργο που θα υποστηρίξει αυτή τη λειτουργία είναι η εκπόνηση μελέτης, δημοπράτηση και κατασκευή κτιρίου που θα στεγαστεί το Τ.Ε.Π. ενώ παράλληλα στην ίδια οικοδομή θα γίνει και η επέκταση του χειρουργείου. Στο έργο εντάσσεται και η ανακαίνιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων χειρουργείων.

Για την υλοποίηση του έργου υπάρχουν τρία εναλλακτικά σενάρια :

1^ο ΣΕΝΑΡΙΟ: Κατασκευή κτιρίου για το Τ.Ε.Π. και την επέκταση του χειρουργείου

Προϋπολογισμένη δαπάνη : 5.282.465,15 €

Πηγή χρηματοδότησης : Γ' Κ.Π.Σ.

Φορέας υλοποίησης: ΔΕΠΑΝΟΜ Α.Ε.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τον Ιούλιο του 2004 (Τ.Ε.Π.) και μετά την Ολυμπιάδα (χειρουργείο και ανακαίνιση υφιστάμενου χειρουργείου)

2^ο ΣΕΝΑΡΙΟ: Ολοκλήρωση σκελετού όλου του κτιρίου αλλά παράδοση σε λειτουργική φάση μόνο του τμήματος που θα στεγαστεί το Τ.Ε.Π. .

Προϋπολογισμένη δαπάνη : 2.934.702,86 € για Τ.Ε.Π. και 2.347.762,29 € για χειρουργείο

Πηγή χρηματοδότησης : Γ' ΚΠΣ (Τ.Ε.Π.) και ίδιες δαπάνες (χειρουργείο)

Φορέας υλοποίησης Τ.Ε.Π. : ΔΕΠΑΝΟΜ Α.Ε.

Φορέας υλοποίησης χειρουργείου : Νοσοκομείο

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τον Ιούλιο του 2004 (Τ.Ε.Π.) και μετά την Ολυμπιάδα (χειρουργείο και ανακαίνιση υφιστάμενου χειρουργείου)

3^ο ΣΕΝΑΡΙΟ: Ανάδειξη εργολάβου που θα αναλάβει να παραδώσει διώροφη οικοδομή μετά τρώραφου υπόγειου χώρου στόθμευσης. Από αυτή την οικοδομή το Τ.Ε.Π. θα παραδοθεί σε λειτουργική φάση. Από τους υπόγειους χώρους στάθμευσης, οι δύο όροφοι θα παραχωρηθούν στον εργολάβο προς χρήση και εκμετάλλευση ενώ ο τρίτος υπόγειος όροφος θα χρησιμοποιηθεί από το Νοσοκομείο.

Στην περίπτωση αυτή το χειρουργείο θα κατασκευαστεί σε δεύτερη φάση από το Νοσοκομείο.

Προϋπολογισμένη δαπάνη : Σε αυτή την περίπτωση το έργο δεν θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του Νοσοκομείου, παρά μόνο στο μέρος που αφορά την λειτουργική παράδοση της επέκτασης του χειρουργείου και της ανακαίνισης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων (2.347.762,29 €).

Φορέας υλοποίησης Τ.Ε.Π. : Εργολάβος

Φορέας υλοποίησης χειρουργείου : Νοσοκομείο

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τον Ιούλιο του 2004 (Τ.Ε.Π.) και μέχρι τέλους του 2006 (χειρουργείο και ανακαίνιση υφιστάμενου χειρουργείου)

Σημειώνεται πως το σενάριο που θα προκριθεί προς υλοποίηση εξαρτάται από την απόφαση έγκρισης της χρηματοδότησης του Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας, που αναμένεται μέχρι 30/06/2003.

β) ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΣΤΕΓΑΣΕΙ ΤΟ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Στα πλαίσια του Ν. 2716 «Περί ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών ψυχικής υγείας» εντάσσεται και η ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Ψυχιατρικού Τμήματος Ενηλίκων στα Γενικά Νοσοκομεία ώστε να υπάρχει αποτελεσματική και αυτόνομη αντιμετώπιση των περιστατικών που χρήζουν παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Η ανάπτυξη τέτοιου είδους υπηρεσιών στο Γενικό Νοσοκομείο αναμένεται να συμβάλλει :

- στην αποφυγή του ιδρυματισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού
- στην αποφυγή της «περιπλάνησης» ασθενών, με αποτέλεσμα την απώλεια της κατ'εξοχής πληροφορίας του ψυχιατρικού ιστορικού
- στην αποφυγή κατάχρησης υπηρεσιών υγείας
- στη δυνατότητα καταγραφής και εφαρμογής μέτρων πρόληψης
- στη προσπάθεια για ανάπτυξη και αξιοποίηση των εφορμογών της πληροφορικής, όπως το ηλεκτρονικό αρχείο και η τηλεψυχιατρική

Υστερα από τα παραπάνω, η Διοίκηση προγραμματίζει το έργο «Μελέτη και κατασκευή Ψυχιατρικού Τμήματος», δυναμικότητας 20 κλινών

Προϋπολογισμένη δαπάνη :

A) συνολικά 2.641.233 € και αναλυτικά 146.735 € για την μελέτη, 1.760.822 € για την κατασκευή και 733.676 € για τον εξοπλισμό

B) 275.390,34 € ανά έτος για τη στελέχωση (27 εργαζόμενοι)

Πηγή χρηματοδότησης : Γ' Κ.Π.Σ .

Φορέας υλοποίησης : ΔΕΠΑΝΟΜ Α.Ε.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2006

Στη λειτουργική διάρθρωση του Ολοκληρωμένου Ψυχιατρικού Τμήματος Ενηλίκων προβλέπεται και η λειτουργία δορυφορικού ξενώνα, φιλοξενίας 12 ατόμων, στον οποίο θα παραπέμπονται άτομα τα οποία δεν έχουν οικογένεια ή υποστηρικτικό περιβάλλον και δεν είναι σε θέση να ζήσουν μόνα τους ή σε άλλη δομή.

Πρόθεση της Διοίκησης είναι η ενοίκιαση χώρου, τουλάχιστον 400 m², για την λειτουργία αυτού του ξενώνα.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: A) 103.639,03 € για τον εξοπλισμό του ξενώνα και

B) 228.912,57 € ανά έτος για ενοίκια και στελέχωση (14 εργαζόμενοι)

Πηγή χρηματοδότησης : Γ' Κ.Π.Σ .

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τέλους του 2006

Υ) ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΩΡΟΦΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ, ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΜΕΤΑ ΤΡΙΩΡΟΦΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ .

Το έργο αφορά την ανάδειξη εργολάβου που θα αναλάβει να παραδώσει διώροφη οικοδομή μετά τριώροφου υπόγειου χώρου στάθμευσης. Στο διώροφο κτίριο θα στεγαστούν η Διοίκηση και οι διοικητικές υπηρεσίες που δεν έχουν επαφή με το κοινό. Από τους υπόγειους χώρους στάθμευσης, οι δύο όροφοι θα παραχωρηθούν στον εργολάβο προς χρήση και εκμετάλλευση ενώ ο τρίτος υπόγειος όροφος θα χρησιμοποιηθεί από το Νοσοκομείο.

Προϋπολογισμένη δαπάνη : το έργο δεν θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του Νοσοκομείου.

Φορέας υλοποίησης: Εργολάβος / αυτοχρηματοδότηση

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τον Μάρτιο του 2005

Στην περίπτωση που πραγματοποιηθεί το προαναφερόμενο έργο αναμένεται η απελευθέρωση 1100 m² περίπου - χώρος που καταλαμβάνουν οι Διοικητικές υπηρεσίες σήμερα. Έτσι, παρέχεται η δυνατότητα ο χώρος αυτός να αξιοποιηθεί για την ανάπτυξη τμημάτων της Ιατρικής Υπηρεσίας με τις παρακάτω εναλλακτικές λύσεις:

- I) Ανάπτυξη Ψυχιατρικού Τμήματος δυναμικότητας 20 κλινών (εάν δεν επιτευχθεί η κατασκευή κτιρίου για τη στέγασή του εν λόγω τμήματος)
- II) Ανάπτυξη 20 κλινών βραχείας νοσηλείας (one day clinic)
- III) Επέκταση διαγνωστικών εργαστηρίων

Επειδή η επιλογή εξαρτάται κατά μέγιστα λόγω από την υλοποίηση του έργου: "Κατασκευή κτιρίου για τη στέγασή του Ψυχιατρικού Τμήματος", δημιουργούνται δύο πιθανά σενάρια:

- α) Εάν κατασκευαστεί το έργο : τα 1100 m² θα χρησιμοποιηθούν για τις λύσεις II και III
- β) Εάν δεν κατασκευαστεί το έργο : τα 1100 m² θα χρησιμοποιηθούν για τις λύσεις I και III

Προϋπολογισμένη δαπάνη για την ανάπτυξη 20 κλινών βραχείας νοσηλείας (one day clinic) και την επέκταση των εργαστηρίων: 30.000 €

Πηγή χρηματοδότησης : Νοσοκομείο

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τον Μάρτιο του 2006

iii. Αξιοποίηση συνδυετικού κτιρίου

Το συνδυετικό κτίριο αφορά ημιτελές κτίσμα το οποίο συνορεύει με το Κοινωφελές Ίδρυμα «Ερρίκος Ντυνάν» και έχει ανεγερθεί πριν το 1976. Από την συνολική του επιφάνεια, η οποία είναι 8.156 m², σήμερα χρησιμοποιούνται τα 4.473 m² για :

Β' υπόγειο → Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, ραφείο - πλυντήριο - σιδερωτήριο και άλλοι χρησιμοποιούμενοι χώροι

Α' υπόγειο → Κέντρο Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.), αξονική τομογραφία, ενδοκρινολογικό εργαστήριο, εξωτερικά ιατρεία (Ηπατολογικό, Μονάδα Ειδικών Λοιμώξεων), αρχείο, αποθήκες, γραφεία τμημάτων (πληροφορικής, τεχνικού, επικοινωνίας, φυσιοθεραπευτών), συνεργεία Τεχνικής Υπηρεσίας.

Πρόθεση της Διοίκησης είναι η σποτεράτωση του ανεκμετάλλετου σήμερα χώρου του ημιτελούς κτιρίου.

Εάν επιτευχθεί αυτό, η πρόθεση είναι ο ανεκμετάλλετος χώρος να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά είτε για εγκατάσταση νοσηλευτικών τμημάτων και ανάπτυξη 50 κλινών, με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης μέχρι το τέλος του 2005, είτε για εγκατάσταση διαγνωστικών τμημάτων του εργαστηριακού τομέα.

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β** περιλαμβάνεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και η χρονική κατανομή του προϋπολογισμού του παρόντος σχεδίου δράσης (Πίνακας 6.2.1.1.)

6.2.1.2. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ : ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ)

i. Εγκατάσταση φυσικού αερίου

Το φυσικό αέριο είναι ένα φθηνό, φυσικό καύσιμο το οποίο χρησιμοποιείται ως εναλλακτική μορφή τρόπου θέρμανσης και ψύξης και παρουσιάζει πολλά πλεονεκτήματα ανάμεσα στα οποία συγκαταλέγονται το χαμηλό κόστος και η φιλικότητά του προς το περιβάλλον.

Για να χρησιμοποιηθεί στο Νοσοκομείο φυσικό αέριο- και να προκύψουν τα σχετικά οφέλη- θα πρέπει να δημιουργηθεί η υποδομή κατάλληλου δικτύου.

Το συνολικό έργο συνίσταται στη διεξαγωγή σχετικής μελέτης, τη προμήθεια των υλικών, την αλλαγή των καυστήρων λεβητοστασιών, την εγκατάσταση του δικτύου, την πραγματοποίηση ελέγχων και δοκιμών, τη σύνταξη πιστοποιητικού προσωρινής και οριστικής τροφοδότησης και φακέλου πιστοποίησης για δίκτυο φυσικού αερίου.

Προϋπολογισμένη δαπάνη για την κατασκευή του δικτύου και τη σύνδεση με το κεντρικό δίκτυο : 44.000 €.

Προϋπολογισμένη δαπάνη για την προμήθεια καυστήρων : 59.000 €.

Πηγή Χρηματοδότησης: Νοσοκομείο

Φορείς επίβλεψης : ΕΠΑ Αττικής Α.Ε., Διεύθυνση Τεχνικού, Υποδιεύθυνση Οικονομικού

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : Αρχική φάση Μάρτιος 2003 - Τελική φάση Μάρτιος 2004

ii. Εκσυγχρονισμός κλιματισμού Νέας Πτέρυγας

Οι κλιματιστικές μονάδες της Νέας Πτέρυγας (ψύκτες) εγκαταστάθηκαν στο Νοσοκομείο το 1978. Η λειτουργία τους είναι συνεχής και απαραίτητη αλλά παρουσιάζουν συνεχείς βλάβες οι οποίες δεν επιδιορθώνονται γιατί δεν υπάρχουν ανταλλακτικά. Το κόστος συντήρησης τους είναι υπέρογκο και καθίσταται ασύμφορο για το Νοσοκομείο. Η αντιπρόσωπος εταιρεία αδυνατεί να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη λειτουργία των μονάδων λόγω της έλλειψης ανταλλακτικών. Υστερα από τα παραπάνω προκύπτει αναγκαιότητα άμεσης αντικατάστασης των εν λόγω κλιματιστικών μονάδων (ψυκτών).

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 105.000 €.

Πηγή χρηματοδότησης: Ένταξη σε Ε.Π.Π.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τέλους του 2005

iii. Εκσυγχρονισμός εξοπλισμού για τον ιματισμό

Ο εξοπλισμός του τμήματος ιματισμού (πλυντήριο) χρονολογείται από το 1983. Οι ανάγκες σ' αυτή την εικοσαετία έχουν υπερδιπλασιαστεί και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην τηρούνται οι προδιαγραφές καλής λειτουργίας των μηχανημάτων, να υπερφορτώνονται και συχνά να παρουσιάζουν βλάβες. Ο εφοδιασμός των τμημάτων με ιματισμό αποτελεί μια βασική υποστηρικτική λειτουργία του Νοσοκομείου με αποτέλεσμα, όποτε παρουσιάζεται βλάβη και

μέχρι την αποκατάστασή της, η σχετική εργασία να ανατίθεται σε εξωτερικό συνεργείο με ασύμφορο για το Νοσοκομείο κόστος.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 750.000 €.

Πηγή χρηματοδότησης: Ένταξη σε Ε.Π.Π.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τέλους του 2006

iv. Επέκταση σωληνωτού ταχυδρομείου.

Το σωληνωτό ταχυδρομείο είναι σχεδιασμένο με σκοπό την αποτελεσματικότητα, την ταχύτητα και το χαμηλό κόστος. Το δίκτυο των σωληνώσεων επιτρέπει την ελεύθερη επιλογή προορισμών και η μεταφορά γίνεται γρήγορα, αθόρυβα και με μικρό κόστος. Στο νοσοκομείο το σωληνωτό ταχυδρομείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πολλούς τομείς απελευθερώνοντας το προσωπικό, ιδίως το νοσηλευτικό, από τις μετακινήσεις μέσα στο χώρο του νοσοκομείου.

Αυτή τη στιγμή στο Νοσοκομείο λειτουργούν έντεκα (11) σταθμοί σωληνωτού ταχυδρομείου που συνδέει και εξυπηρετεί τα εξωτερικά ιατρεία, τα εργαστήρια και το φαρμακείο.

Πρόκειται για ένα ευέλικτο σύστημα για το οποίο στοχεύεται η επέκτασή του και στα νοσηλευτικά τμήματα, με τη δημιουργία είκοσι (20) επιπλέον σταθμών.

Με αυτή την παρέμβαση αναμένονται θετικά αποτελέσματα στους άξονες που αφορούν τις διαδικασίες – συστήματα και την αποτελεσματικότητα- αποδοτικότητα, διότι απλουστεύονται οι διαδικασίες ροής ασθενούς στο σύστημα, μειώνονται οι χρόνοι αναμονής και βελτιώνεται η ποιότητα των υπηρεσιών.

Προϋπολογισμένη δαπάνη για 20 σταθμούς : 53.000 €.

Πηγή χρηματοδότησης: Νοσοκομείο

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τέλους του 2006

v. Υποστήριξη συνεδριακών διαδικασιών στο χώρο του αμφιθεάτρου

Στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου έχουν λάβει χώρα πολλές συνεδριακές διαδικασίες με μεγάλη επιτυχία. Στόχος της Διοίκησης είναι η διασφάλιση εκείνων των προϋποθέσεων που θα καταστήσουν τον χώρο σύγχρονο και πλέον πρόσφορο για τέτοιου είδους εκδηλώσεις. Για τον λόγο αυτό προγραμματίζεται η προμήθεια πολυμέσων ήχου και εικόνας.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 10.000 €.

Πηγή χρηματοδότησης: Νοσοκομείο

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : μέχρι τέλους του 2004

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β περιλαμβάνεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και η χρονική κατανομή του προϋπολογισμού του παρόντος σχεδίου δράσης (Πίνακας 6.2.1.2.)

6.2.1.3. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ : ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Προγραμματισμός για προμήθεια – αναβάθμιση εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας μέχρι το 2005

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β περιλαμβάνονται οι Πίνακες 6.2.1.3.(Α), (Β), (Γ) με τον ετήσιο προγραμματισμό για την προμήθεια – αναβάθμιση εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας μέχρι το τέλος του 2005, στους οποίους και εμφανίζονται οι σχετικοί προϋπολογισμοί. Επίσης στο ίδιο παράρτημα περιλαμβάνεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και η χρονική κατανομή του προϋπολογισμού του παρόντος σχεδίου δράσης (Πίνακας 6.2.1.3.)

Προϋπολογισμένη δαπάνη για την προμήθεια εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας το έτος 2003 : 2.179.838,96 €.

Προϋπολογισμένη δαπάνη για την προμήθεια εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας το έτος 2004 : 2.319.904,81 €.

Προϋπολογισμένη δαπάνη για την προμήθεια εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας το έτος 2005 : 963.812 €.

Πηγή Χρηματοδότησης: εξαρτάται από την προϋπολογισμένη ανά είδος δαπάνη. Έτσι, κάποια από τα είδη θα ενταχθούν στον προϋπολογισμό του Νοσοκομείου ενώ κάποια άλλα θα αποσταλούν για ένταξη στο Ε.Π.Π.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης : αρχή του 2003 – τέλος του 2005

6.2.1.4. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΚΛΙΝΩΝ

i. 10 ΚΛΙΝΕΣ ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Π.

Στο χώρο του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών πρέπει να υπάρχουν κλίνες προσωρινής παραμονής των ασθενών για τους οποίους δεν έχει τεθεί διάγνωση ή για εκείνους που έχουν κάνει μικροεπεμβάσεις.

Για το Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών του Νοσοκομείου η πρόβλεψη αφορά την ανάπτυξη δέκα (10) κλινών βραχείας παραμονής ασθενών.

ii. 20 ΚΛΙΝΕΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με όσα έχουν προαναφερθεί, η ανάπτυξη Ψυχιατρικού Τμήματος στα Γενικά Νοσοκομεία εντάσσεται στο γενικότερο σχεδιασμό και εξυπηρετεί τις ανάγκες των υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Η κατασκευή του κτιρίου το οποίο θα φιλοξενήσει το Ψυχιατρικό τμήμα θα επιτρέψει την ανάπτυξη είκοσι (20) νοσηλευτικών κλινών. Επιπλέον, από το οργανωτικό σχήμα του Ολοκληρωμένου Ψυχιατρικού Τμήματος Ενηλίκων στο Γενικό Νοσοκομείο προβλέπεται η δημιουργία δορυφορικού ξενώνα. Εάν λοιπόν ολοκληρωθεί η δράση που αφορά τη κατασκευή του κτιρίου, τότε θα ενοικιαστεί χώρος, ως δορυφορικός ξενώνας, δυναμικότητας 12 κλινών.

iii. 20 ΚΛΙΝΕΣ ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ (One day clinic)

Η αναγκαιότητα λειτουργίας Μονάδων Βραχείας Νοσηλείας έχει γίνει αποδεκτή σε διεθνές επίπεδο, αφού είναι γεγονός ότι η ίδρυσή τους οδήγησε αυτόματα σε εξοικονόμηση κλινών οξείας νοσηλείας και νοσηλευτικής φροντίδας, ενώ ο ασθενής έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει την απαιτούμενη φροντίδα με τη λιγότερη δυνατή παραμονή στο νοσοκομείο και την αποφυγή όλων των επακόλουθων δυσάρεστων συνεπειών της (ψυχολογικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις). Παράλληλα στο νοσοκομείο παρέχεται η δυνατότητα του περιορισμού του λειτουργικού κόστους, της προσφοράς ποιοτικά καλύτερης νοσηλείας στους ασθενείς (π.χ. μείωση προεγχειρητικών χρόνων αναμονής), αύξηση της αποδοτικότητας και της διαθεσιμότητας κλινών για περίθαλψη βαρύτερων περιστατικών.

Η ανάπτυξη 20 κλινών βραχείας νοσηλείας (one day clinic) θα γίνει στην περίπτωση που πραγματοποιηθούν τα αντίστοιχα σενάρια των κτιριακών υποδομών όπως αυτά εμφανίζονται αναλυτικά στον 1^ο άξονα, στο σχέδιο δράσης «επέκταση κτιριακών υποδομών» και στην παράγραφο 2.γ.α.

iv. 50 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΕΣ ΣΤΟ ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ

Η αποπεράτωση του ανεκμετάλλετου χώρου του συνδετικού κτιρίου αναμένεται να αποδώσει ικανή επιφάνεια για την ανάπτυξη 50 νοσηλευτικών κλινών.

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β περιλαμβάνεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και η χρονική κατανομή του προϋπολογισμού του παρόντος σχεδίου δράσης (Πίνακας 6.2.1.4.)

6.2.2. ΑΞΟΝΑΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

6.2.2.1. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ : ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ

Το προσχέδιο του νέου Οργανισμού του Νοσοκομείου βρίσκεται στη φάση της εκπόνησης. Πρόθεση της Διοίκησης είναι η πρόταση που θα υποβληθεί προς έγκριση να αντανακλά τις σύγχρονες τάσεις και να χαίρει της ευρύτερης δυνατής συναίνεσης. Για το λόγο αυτό η οριστική μορφή του νέου Οργανισμού θα αποτελεί προϊόν συζήτησης και διαπραγμάτευσης με τους φορείς των εργαζομένων.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το προσχέδιο ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του Ν. 2889/2001 και προβλέπει την στελέχωση του Νοσοκομείου με νέες ειδικότητες ή την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων ειδικοτήτων που δεν έχουν πληρωθεί ποτέ.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: δεν επιβαρύνεται ο προϋπολογισμός του Νοσοκομείου

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τον Ιούλιο του 2003

Υπεύθυνοι υλοποίησης : Διοίκηση

6.2.2.2. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ : ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Όπως προαναφέρεται, σκοπός της Διοίκησης είναι η πλήρης αξιοποίηση των υπαρχουσών εγκαταστάσεων καλωδιώσεων δικτύου. Ακόμη, από το παρόντα σχεδιασμό προβλέπεται η κατασκευή νέων κτιριακών υποδομών και η ανάπτυξη νέων τμημάτων ή μετακίνηση υφισταμένων υπηρεσιών. Αυτό πρακτικά σημαίνει επιμήκυνση της καλωδίωσης.

Η εισαγωγή πληροφορικών συστημάτων θα υποστηρίξει την επικοινωνία των διοικητικών και των εργαστηριακών τμημάτων, την εφαρμογή νοσηλευτικού φακέλου και την συνολική επικοινωνία του Νοσοκομείου με το περιβάλλον και σύμφωνα με αυτή τη βάση ακολουθεί η αναλυτική περιγραφή.

Η ανάπτυξη αυτού του σχεδίου δράσης θα περιγραφεί με γνώμονα την υπάρχουσα κατάσταση σε πρώτη φάση και την κατασκευή νέων κτιρίων σε δεύτερη.

ε. υπάρχουσα κτιριακή υποδομή

α) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕ MODULES

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τα βασικά προγράμματα λογισμικού που θα υποστηρίξουν τη διοικητική λειτουργία είναι:

1° Πρόγραμμα υποστήριξης των : τμήματος Λογιστηρίου Ασθενών - γραφείου Κίνησης Ασθενών - γραφείου Παρακλινικών Εξετάσεων - Ταμείου - γραφείου Στατιστικής Ασθενών - Πληροφοριών, και μεταξύ τους σύνδεση.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 40.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τον Απρίλιο 2003 .

2° Πρόγραμμα υποστήριξης των : γραφείου Διαχείρισης Υλικού-Αποθηκών - Οικονομείου . μεταξύ τους σύνδεση και σύνδεση με το 1°.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 30.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2003 .

3° Πρόγραμμα υποστήριξης του τμήματος Οικονομικού (Γενική-Αναλυτική Λογιστική- παρακολούθηση τρεχουσών εργασιών) και σύνδεση με το 1° και το 2°.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 50.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2003 .

4° Πρόγραμμα υποστήριξης του Φαρμακείου και σύνδεση με το 1°, το 2°, το 3°, σύνδεση με τα νοσηλευτικά τμήματα και πιλοτική λειτουργία.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 3.000 € το πρόγραμμα και 1.200 € ανά νοσηλευτικό τμήμα πιλοτικής εφαρμογής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2003 .

5^ο Πρόγραμμα υποστήριξης των : τμήματος Προσωπικού - γραφείου Μισθοδοσίας, μεταξύ τους σύνδεση και σύνδεση με το 3^ο.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 45.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2003 .

6^ο Πρόγραμμα υποστήριξης της Γραμματείας Εξωτερικών Ιατρικών και σύνδεση με το 1^ο, το 3^ο και τα Εξωτερικά Ιατρεία.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 10.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2003 .

7^ο Πρόγραμμα υποστήριξης του γραφείου Προμηθειών και σύνδεση με το 2^ο, το 3^ο και το 4^ο .

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 25.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2004 .

8^ο Αναβάθμιση προγράμματος του τμήματος Βιοιατρικής Τεχνολογίας και σύνδεση με το 2^ο, το 3^ο και το 7^ο .

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 3.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2004 .

9^ο Πρόγραμμα υποστήριξης των : τμήματος Γραμματείας – γραφείου Πρωτοκόλλου, μεταξύ τους σύνδεση και εσωτερική σύνδεση όλων των τμημάτων του Νοσοκομείου για ανταλλαγή εσωτερικών υπηρεσιακών πληροφοριών (INTRANET).

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 80.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2004 .

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Για τον εργαστηριακό τομέα απαιτείται η εκπλήρωση δύο προϋποθέσεων : πρώτον οι αναλυτές των επιμέρους τμημάτων να μπορούν να συνδεθούν με υπολογιστή και δεύτερον η προμήθεια του ανάλογου λογισμικού (όπου αυτό χρειάζεται). Η υλοποίηση αυτού του μέρους θα είναι σταδιακή και απαιτείται η συνεργασία των Διευθυντών Ιατρών του εργαστηριακού τομέα με το τμήμα Πληροφορικής.

Τα βασικά τμήματα λογισμικού που θα υποστηρίξουν τη λειτουργία των εργαστηρίων είναι:

1^ο Πρόγραμμα υποστήριξης της Αιμοδοσίας.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 40.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τον Απρίλιο του 2003

2^ο Πρόγραμμα υποστήριξης του Βιοχημικού εργαστηρίου.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 25.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2003

3^ο Πρόγραμμα υποστήριξης του Αιματολογικού εργαστηρίου.

Προϋπολογισμένη δαπάνη: 20.000 €.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2003.

Τα παραπάνω προγράμματα, μαζί με το υπάρχον λογισμικό του Μικροβιολογικού και του Παθολογοανατομικού εργαστηρίου, θα συνδεθούν με το Λογιστήριο Ασθενών-το γραφείο παρακλινικών εξετάσεων-τα εξωτερικά ιατρεία και με τα νοσηλευτικά τμήματα (πιλοτική εφαρμογή).

Σε επόμενη φάση θα συμπληρωθεί η δράση με το λογισμικό των υπόλοιπων τμημάτων του εργαστηριακού τομέα.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ

Όπως προαναφέρεται, η εφαρμογή νοσηλευτικού φακέλου θα εισαχθεί στο Νοσοκομείο σε πιλοτική βάση. Ο φάκελος αυτός προβλέπεται να είναι η βασική καρτέλα του ασθενούς, όπως αυτή τηρείται στο Λογιστήριο Ασθενών, στην οποία θα συμπληρώνονται τα στοιχεία της παρακολούθησης του ασθενούς. Για τον λόγο αυτό τα νοσηλευτικά τμήματα πρέπει να συνδεθούν με το Λογιστήριο Ασθενών, τα εργαστήρια και το Φαρμακείο.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης: μέχρι τέλους του 2005 .

β) ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΟΜΗΜΕΝΗΣ ΚΑΛΩΔΙΩΣΗΣ

Κάποιες από τις παραπάνω αναφερόμενες παρεμβάσεις, σε συνδυασμό με ήδη υπάρχουσες δραστηριότητες, απαιτούν την επέκταση του δικτύου δομημένης καλωδίωσης. Το κόστος αυτής της δράσης δεν μπορεί να εκτιμηθεί γιατί εξαρτάται με τις θέσεις εργασίας που θα χρειασθεί να συνδεθούν με το δίκτυο.

γ) ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πρόθεση της Διοίκησης είναι η ανάπτυξη ιστοσελίδας η οποία θα περιέχει πληροφορίες για τις υπηρεσίες υγείας που παρέχει το Νοσοκομείο.

Για την ανάπτυξη αυτής της ιστοσελίδας υπάρχουν δύο εναλλακτικές προτάσεις :

- Η πρώτη έχει να κάνει με την παροχή μόνο γενικών πληροφοριών για το Νοσοκομείο και πρόκειται να είναι μια απλή εφαρμογή. Η προϋπολογισμένη δαπάνη αυτής της ενέργειας είναι κατ' αρχήν 52 € κάθε δύο έτη για την αρχική καταχώρηση (domain name) ενώ το πλήρες κόστος δεν μπορεί προς το παρόν να εκτιμηθεί διότι εξαρτάται από την ανάπτυξη της ιστοσελίδας.
- Η δεύτερη έγκειται στη ανάπτυξη ενεργούς ιστοσελίδας, με εργασίες ανάπτυξης από το Νοσοκομείο, με την οποία θα παρέχονται πολλαπλές δυνατότητες πληροφόρησης (π.χ. δημοσίευση ιατρικού έργου) και επικοινωνίας (π.χ. κλείσιμο ραντεβού μέσω Internet). Και σε αυτή τη περίπτωση το κόστος δεν μπορεί προς το παρόν να εκτιμηθεί διότι εξαρτάται από την έκταση της ιστοσελίδας.

ii. επέκταση κτιριακής υποδομής

Στον 1^ο στρατηγικό άξονα αναφέρονται αναλυτικά όλες οι επεκτάσεις που θα επιδιωχθεί να συμβούν στο πεδίο των κτιριακών υποδομών. Η εγκατάσταση των τμημάτων και η επάνδρωσή τους απαιτεί διαφορετικού είδους παρέμβαση, η οποία θα είναι ανάλογη της επιτελούμενης λειτουργίας στο κτίριο που θα έχει ανεγερθεί. Για παράδειγμα, στο κτίριο που προβλέπεται να

εγκατασταθεί μέρος της διοικητικής υπηρεσίας, οι παρεμβάσεις θα σχετίζονται με επέκταση των καλωδιώσεων του δικτύου και όχι με εγκατάσταση νέου λογισμικού, αφού αυτό θα υπάρχει έως τότε

Στα πλαίσια αυτά, η δαπάνη για αυτές τις παρεμβάσεις δεν μπορεί να εκτιμηθεί προς το παρόν.

6.2.2.3. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ : ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΡΟΗΣ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Σημαντικό μέρος αυτού του στόχου θα επιτευχθεί από την εισαγωγή του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος. Συγκεκριμένα, από την σύνδεση διαφόρων υποστηρικτικών λειτουργιών αναμένεται να μειωθούν οι χρόνοι άσκοπης κίνησης του ασθενούς και των συνοδών στο νοσοκομειακό περιβάλλον. Επίσης, η λειτουργία του γραφείου Υποδοχής Ασθενών θα συμβάλλει στη κατευθυντικότητα των προσερχομένων – ασθενών, συνοδών και επισκεπτών.

Ένα ειδικό σημείο που αναμένεται να έχει θετικά αποτελέσματα είναι ο εκσυγχρονισμός της αποθήκευσης και της φύλαξης του ιατρικού αρχείου. Για τη δράση αυτή υπάρχουν δύο βασικές εναλλακτικές προτάσεις ενώ μια τρίτη αφορά τις ιατρικές εικόνες και μόνον. Αναλυτικά :

ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΣΕ ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΟΡΦΗ

Αναφέρεται στην αποθήκευση, πρόσβαση, διακίνηση και φύλαξη πληροφορίας και υλικού σε ψηφιακή μορφή. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση είναι η υλικοτεχνική υποδομή και οι ανθρώπινοι πόροι. Αποτελεί ένα φιλικό σύστημα διαχείρισης αρχειακού υλικού το οποίο παρουσιάζει πλεονεκτήματα χωρίς να ελλείπουν σχετικά προβλήματα στην εφαρμογή.

Σημαντικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν από τον σχεδιασμό είναι κατ' αρχήν η λήψη απόφασης για την αναδρομική ή μη ψηφιοποίηση του αρχείου και ακολουθούν η επιλογή του προσωπικού στήριξης, η διαχείριση της πληροφορίας, η αποθήκευση σε κατάλληλο χώρο. Το κόστος εξαρτάται σε πρώτη φάση από την διαβάθμιση της πληροφορίας, από το αν, δηλαδή, θα επιτρέπεται η παρέμβαση στα δεδομένα- απόφαση η οποία συνεπάγεται και μεγαλύτερο κόστος από την αντίθετη περίπτωση.

ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΜΕ ΜΙΚΡΟΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Πρόκειται για μια μέθοδο τήρησης αρχειακού υλικού σε μορφή μικροφίλμ. Η απόφαση που πρέπει να ληφθεί σε αυτή τη περίπτωση έγκειται αφ' ενός στην αναδρομική ή μη εφαρμογή και αφ' ετέρου στην επένδυση σε εξοπλισμό ή στην ανάθεση της εργασίας σε εξωτερικό συνεργάτη. Το κόστος εξαρτάται από την απόφαση που θα ληφθεί.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ (PACS)

Το έργο έχει σαν στόχο την δημιουργία ενός ισχυρού πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης και αρχειοθέτησης των ιατρικών εικόνων του Νοσοκομείου (PACS) και σχετικών πληροφοριών οι οποίες τις αφορούν , ενώ παράλληλα επιτρέπει την διαχείριση των πληροφοριών του Ακτινοδιαγνωστικού εργαστηρίου. Με αυτό το σύστημα οι ιατροί-χρήστες έχουν άμεση πρόσβαση σε εικόνες παραγόμενες από διαφορετικές διαγνωστικές μονάδες καθώς επίσης και σε σχετικές με αυτές πληροφορίες

ενώ επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα αποθήκευσης πληροφοριών σε φίλμς και οπτικά μέσα. Το κόστος είναι ιδιαίτερα υψηλό (περί τα 1.200.000 €) και σε περίπτωση εισαγωγής αυτής της τεχνολογίας στο Νοσοκομείο πρέπει να εξασφαλισθεί η πηγή χρηματοδότησης.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της δράσης: μέχρι τέλους του 2006.

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β** περιλαμβάνεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και η χρονική κατανομή του προϋπολογισμού του 2^{ου} άξονα (Πίνακας 6.2.2.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 :

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

7.1. Εισαγωγή

Βασικό στοιχείο του επιχειρησιακού σχεδίου αποτελεί η εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου επενδυτικού προγράμματος το οποίο θα στηρίζεται στις επιχειρησιακές ανάγκες του οργανισμού και τις προτεραιότητες που έχουν συνομολογηθεί.

Θεμέλιο λίθο του επενδυτικού προγράμματος αποτελεί η σύνθεση των στρατηγικών επιλογών του οργανισμού με ζητούμενο τη βελτιστοποίηση και τον συντονισμό των επιμέρους επενδύσεων καθώς και τον κατάλληλο χρονικό προγραμματισμό, ώστε να επιτυγχάνεται η μεγιστοποίηση της απόδοσής τους και να υποστηρίζεται η μακροπρόθεσμη πολιτική του οργανισμού.

7.2. Κατηγορίες επενδύσεων

Η διάκριση των επενδύσεων σε επενδύσεις στρατηγικής και επενδύσεις τακτικής δίνει παράλληλα και το στίγμα των αποφάσεων που προηγούνται. Έτσι, οι αποφάσεις στρατηγικής σφοδρούν τους βασικούς στόχους του οργανισμού, η υλοποίησή τους σημαίνει την δέσμευση σε συγκεκριμένες επιλογές που δεν είναι εύκολα αναστρέψιμες ενώ έχουν σημαντικές μακροχρόνιες επιπτώσεις για τον οργανισμό. Συνεπώς, η λήψη τέτοιων αποφάσεων και η μετέπειτα υλοποίησή τους πρέπει να είναι προϊόν συνεργασίας, αποδοχής και δέσμευσης.

Στις στρατηγικές επενδύσεις του Νοσοκομείου περιλαμβάνονται :

1. η ανέγερση του κτιρίου που θα στεγαστεί το Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών και η επέκταση των χειρουργείων
2. η ανέγερση του κτιρίου που θα αναπτυχθεί το Ψυχιατρικό τμήμα
3. η ανέγερση του κτιρίου που θα μεταφερθεί η Διοίκηση και μέρος της Διοικητικής Υπηρεσίας και η αξιοποίηση του χώρου που θα εκκενωθεί
4. η αξιοποίηση μέρους του ανεκμετάλλετου σήμερα χώρου του συνδετικού κτιρίου
5. η εισαγωγή Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος
6. η προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού που εισάγει νέες τεχνολογίες στο Νοσοκομείο (π.χ. ψηφιακό ακτινολογικό μηχάνημα ελέγχου θώρακος)
7. η δημιουργία δικτύου φυσικού αερίου

Οι αποφάσεις τακτικής διαμορφώνονται με βάση το πλαίσιο των στρατηγικών αποφάσεων και αφορούν στην επεξεργασία ενός συνόλου προγραμμάτων δράσης που στόχο έχουν την απρόσκοπτη λειτουργία του

οργανισμού. Έτσι, οι αποφάσεις αυτές είναι ευπροσάρμοστες ή αναστρέψιμες ενώ επηρεάζουν μικρό αριθμό δραστηριοτήτων.

Στις τακτικές επενδύσεις του Νοσοκομείου συγκαταλέγονται :

1. οι ανακαινίσεις των νοσηλευτικών τμημάτων της Νέας Πτέρυγας και όλου του 1^{ου} ορόφου
2. η αγορά εξοπλισμού προς αντικατάσταση πεπαλαιωμένου (π.χ. αντικατάσταση κλιματιστικών μονάδων Νέας Πτέρυγας).

(Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β περιλαμβάνονται Πίνακες Σχεδίων Δράσης, στους οποίους και καταγράφεται όλο το επενδυτικό πρόγραμμα του Νοσοκομείου αναλυτικά).

7.3. Εκτίμηση αποτελεσμάτων

Από τις επενδύσεις που περιγράφονται στο παρόν Επιχειρησιακό Σχέδιο αναμένεται :

1. να επιτευχθεί η δύναμη των 550 νοσηλευτικών κλινών που προβλέπεται από τον Οργανισμό του Νοσοκομείου. Η σημερινή δύναμη είναι 420 κλίνες οξείας νοσηλείας και 30 κλίνες για τους μεταγγιζόμενους στο Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας (σύνολο 450). Με την υλοποίηση του κτιριολογικού προγράμματος προβλέπεται η ανάπτυξη 50 κλινών οξείας νοσηλείας στο συνδυαστικό κτίριο, 20 ψυχιατρικών κλινών και 20 κλινών ημερήσιας νοσηλείας. Έτσι η οργανική δύναμη κλινών θα φτάσει τον αριθμό 540, ενώ παράλληλα θα υπάρχουν και 10 κλίνες βραχείας παραμονής στο Ί.Ε.Π. Η αύξηση των κλινών θα μειώσει το φαινόμενο της νοσηλείας στον διάδρομο, φαινόμενο που διαχρονικά διαγκώνεται καθώς αυξάνεται η ζήτηση για υπηρεσίες υγείας. Ενδεικτικά σημειώνεται πως τον μήνα Ιανουάριο 2003 νοσηλεύθηκαν στον διάδρομο κατά μέσο όρο 18 ασθενείς ημερησίως με μέσο όρο παραμονής στον διάδρομο 2 ημέρες. Συνεπώς, η αύξηση της δυναμικότητας των ιατρικών τμημάτων εκτιμάται ότι θα μειώσει / εξαλείψει το φαινόμενο.
2. να βελτιωθεί ο βαθμός ικανοποίησης των ασθενών και εργαζομένων από την αναβάθμιση της κτιριακής υποδομής. Παρότι, η μόνη σχετική έρευνα που έχει πραγματοποιηθεί στο περιβάλλον του Νοσοκομείου εξέταζε τους ασθενείς και δεν περιελάμβανε σαφώς την συγκεκριμένη μέτρηση, η κατάσταση των κτιριακών υποδομών επηρεάζει τον βαθμό ικανοποίησης τόσο στο επίπεδο της περιθαλψής όσο και σε αυτό της εργασίας. Δεδομένης της καταγεγραμμένης από σχετικές έρευνες δυσαρέσκειας των πολιτών για τις ξενοδοχειακές λειτουργίες των δημόσιων νοσοκομείων, το Νοσοκομείο φιλοδοξεί, μέσω της αναβάθμισης των υφισταμένων κτιριακών εγκαταστάσεων, να ικανοποιήσει τους ασθενείς που το επιλέγουν και ακόμη να προσελκύσει αυτούς που προσφεύγουν στον ιδιωτικό τομέα υγείας με αυτό το κριτήριο. Παράλληλα, ερέθισμα αποτελεί και η ανταπόκριση στις προσδοκίες των αλλοδαπών επισκεπτών την περίοδο διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων.
3. να ανταποκριθεί στις σύγχρονες τάσεις για την ασφαλή και ποιοτική παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας. Η εκμετάλλευση των διαθέσιμων και ανεκμετάλλευστων σήμερα χώρων όπως αυτή προβλέπεται για την

- ✓ ανάπτυξη κλινών Ψυχιατρικού τμήματος
- ✓ λειτουργία Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών και
- ✓ μετεγκατάσταση των διοικητικών υπηρεσιών

εκτιμάται πως θα έχει πολλαπλά θετικά αποτελέσματα στην κοινότητα, την επείγουσα παροχή ιατρικής περίθαλψης, τον περιορισμό των μη επείγουσών εισαγωγών, την λειτουργικότητα των χώρων, την καλή διακίνηση ασθενών – συνοδών – επισκεπτών και προσωπικού.

4. να μειωθεί η διάρκεια νοσηλείας εκείνων των ασθενών που η παραμονή τους παρατείνεται εξ αιτίας εξωγενών παραγόντων. Για παράδειγμα, για τους ασθενείς που παραπέμπονται για μαγνητική τομογραφία σε εξωτερικά διαγνωστικά εργαστήρια παρεμβάλλεται χρόνος μέχρι να οριστικοποιηθεί το ραντεβού και να διευθετηθεί ο τρόπος μεταφοράς από και προς το Νοσοκομείο. Παράλληλα, η απαίτηση εκ μέρους του ιατρικού σώματος είναι η άμεση και έγκυρη διάγνωση, ενώ η απαίτηση εκ μέρους των ασθενών είναι η μείωση της έκθεσης σε ιονίζουσες ακτινοβολίες. Η προϋπολογισμένη δαπάνη του μαγνητικού τομογράφου, που έχει περιληφθεί στην πρόταση για ένταξη και χρηματοδότηση από το Γ ΚΠΣ, ανέρχεται σε 1.614.087 €. Δεδομένου ότι η εξέταση αυτή στα δημόσια νοσοκομεία χρεώνεται 237€ ανά παρατηρούμενο όργανο (κρατικό τιμολόγιο) και δεν περιλαμβάνεται στο κλειστό νοσήλιο, το κόστος του μηχανήματος αναμένεται να αποσβεστεί με την πραγματοποίηση 6.810 εξετάσεων οργάνων. Δοθέντος, δε, ότι κατά μέσον όρο από το Νοσοκομείο παραπέμπονται για μαγνητική τομογραφία περί τους 100 ασθενείς / μήνα, ο αριθμός των 6.810 εξετάσεων οργάνων προβλέπεται να καλυφθεί εντός της πενταετίας. Η εκτίμηση αυτή, βέβαια, δεν είναι ακριβής γιατί απουσιάζουν σχετικά στοιχεία για την διαμόρφωση της ζήτησης των μαγνητικών τομογραφιών. Επειδή ο χρόνος απόσβεσης της δαπάνης απόκτησης του εξοπλισμού είναι ευθέως ανάλογος των πραγματοποιούμενων εξετάσεων ανά όργανο, υπάρχει η δυνατότητα επίσπευσης του χρόνου αυτού με την κάλυψη της ζήτησης της περιφέρειας, η οποία είναι μεγάλη. Πέραν αυτού, όμως, ο εν λόγω εξοπλισμός μπορεί να ενταχθεί και στην λειτουργία των απογευματινών ιατρείων, αποφέροντας επιπλέον έσοδα για το Νοσοκομείο. Έτσι, η αγορά του συγκεκριμένου εξοπλισμού συμβάλλει στην επίτευξη πολλαπλών στόχων : στην μείωση της διάρκειας νοσηλείας συγκεκριμένων περιστατικών, στην αύξηση των εσόδων του Νοσοκομείου, στην μείωση της διακίνησης του ασθενούς μέσα στο σύστημα υγείας, στον λειτουργικό εκσυγχρονισμό του νοσοκομείου με την πραγματοποίηση υψηλής διαγνωστικής αξίας εξετάσεων.
5. να μειωθεί η διάρκεια νοσηλείας εκείνων των ασθενών που η παραμονή τους παρατείνεται εξ αιτίας ενδογενών παραγόντων. Σε αυτή τη κατεύθυνση συμβάλλει τόσο η εισαγωγή νέων ασφαλέστερων και εγκυρότερων διαγνωστικών μεθόδων και ιατρικών παρεμβάσεων όσο και η εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα νοσηλείας, ελέγχου των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων και ασφαλούς διακίνησης ασθενών και υλικών (π.χ. τροφοδασίας).
6. να εισαχθεί νέα τεχνολογία στο Νοσοκομείο, η οποία θα καλύπτει τις σύγχρονες απαιτήσεις για έγκαιρη, έγκυρη και ασφαλή διάγνωση και παροχή φροντίδας υγείας. Αυτό πραγματικά επιτυγχάνεται μέσω του

τρίτους προγράμματος προμηθειών ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, που στη συντριπτική του πλειοψηφία αφορά εισαγωγή νέας τεχνολογίας και τεχνογνωσίας παρά σε αντικατάσταση ή αναβάθμιση πεπαλαιωμένου εξοπλισμού.

7. να εφαρμοσθούν νέες μέθοδοι διοίκησης / διαχείρισης τόσο των ασθενών όσο και των πόρων του οργανισμού. Καταλυτικό ρόλο σε αυτό θα παίξει η εγκατάσταση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, που θα διευκολύνει στην εφαρμογή σύγχρονων και ευέλικτων συστημάτων επικοινωνίας και διαχείρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 :

Έλεγχος – Διαδικασία Παρακολούθησης των Σχεδίων Δράσης

8.1. Εισαγωγή

Ο έλεγχος είναι εκείνη η διαδικασία κατά την οποία παρακολουθείται η εξέλιξη της υλοποίησης του προγραμματισμού και ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα, προκειμένου να εξασφαλισθεί η προσέγγιση των στόχων που έχουν τεθεί. Εφ' όσον έχουν τεθεί οι σκοποί, οι στόχοι και οι μέθοδοι, η επίβλεψη των λειτουργιών κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του σχεδιασμού μπορεί να εκτιμήσει τον βαθμό προόδου των διαφόρων ενεργειών και να επιφέρει πιθανές τροποποιήσεις. Με άλλα λόγια, λειτουργεί σαν σημείο επανατροφοδότησης (feed back) του συστήματος.

Ανάλογα με το σημείο διενέργειας του ελέγχου, διακρίνονται τρεις τύποι:

1. ο προκαταρκτικός έλεγχος
2. ο έλεγχος κατά την διαδικασία και
3. ο έλεγχος των αποτελεσμάτων

Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι ο έλεγχος αποτελεί μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης και η κατάλληλη σε περιεχόμενο και χρόνο ανατροφοδότηση αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της αποτελεσματικής αξιολόγησης της στρατηγικής.

8.2. Ανάπτυξη Συστήματος Ελέγχου.

Η ανάπτυξη ενός συστήματος ελέγχου προϋποθέτει:

- τον καθορισμό ειδικού αντικειμένου
- την εξασφάλιση ραών πληροφόρησης
- τον προσδιορισμό χρονοδιαγράμματος
- τον προσδιορισμό υπευθύνων και υπολόγων (σε όλα τα επίπεδα)
- την εξαγωγή συμπερασμάτων
- την διατύπωση διορθωτικών προτάσεων

Στους Πίνακες του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Β έχουν προσδιοριστεί τα χρονοδιαγράμματα και οι υπεύθυνοι υλοποίησης των σχεδίων δράσης σε αδρές γραμμές.

Στόχος της Διοίκησης είναι ο ακριβής προσδιορισμός των φάσεων εκτέλεσης και των επιμέρους υπευθύνων υλοποίησης των σχεδίων δράσης να συμπληρωθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα, οπότε θα καθοριστεί και ο χρόνος υποβολής τακτών αναφορών στα αρμόδια όργανα που θα έχουν και την ευθύνη για την ανάληψη παρεμβατικών ενεργειών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Πίνακας 2.1.2 (1)

Συγκεντρωτικά Στοιχεία και Δείκτες Παθολογικού - Χειρουργικού - Ψυχιατρικού Τομέα και Διατομεακών Τμημάτων.

ΔΕΙΚΤΕΣ	1996	1997	% Μεταβ.	1998	% Μεταβ.	1999	% Μεταβ.	2000	% Μεταβ.	2001	% Μεταβ.
ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ											
Αριθμός Κλινών	218	214	-9,9	214	0,0	214	0,0	208	-2,8	208	0,0
Εισαγωγές	7.920	8.173	3,2	8.775	7,4	9.098	3,7	10.068	10,7	10.757	6,8
Νοσηλεύοντες	7.795	8.070	3,5	8.737	8,3	9.003	3,0	9.999	11,1	10.661	6,6
Ημέρες Νοσηλείας	59.088	59.359	0,4	66.114	11,4	63.113	-4,5	61.675	-2,3	61.847	0,3
Μ.Δ.Ν.	7,3	7,3	-2,7	7,3	3,8	6,9	-7,9	6,1	-11,7	5,7	-6,1
% Κάλυψης	74,9	76,0	1,4	84,6	11,4	80,8	-4,5	81,2	0,5	81,5	0,3
Ρυθμός Εισροής	36,7	38,2	4,2	41,0	7,4	42,5	3,7	48,4	15,9	51,7	6,8
Διάστημα Εναλλαγής	2,9	2,3	-7,9	1,4	-49,6	1,6	20,6	1,4	-14,2	1,3	-7,5
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ											
Αριθμός Κλινών	216	216	0,0	216	0,0	216	0,0	212	-1,9	212	0,0
Εισαγωγές	9.573	10.341	8,0	11.024	6,6	12.394	12,4	12.681	2,2	12.928	2,1
Νοσηλεύοντες	9.684	10.438	8,0	11.079	6,1	12.451	12,4	12.743	2,3	12.945	1,6
Ημέρες Νοσηλείας	69.640	71.518	2,7	70.045	-2,1	70.894	0,9	76.733	8,5	68.922	-10,2
Μ.Δ.Ν.	7,3	6,9	-4,9	6,4	-8,1	6,7	-10,2	6,1	6,3	5,3	-12,0
% Κάλυψης	88,3	90,7	2,7	88,8	-2,3	89,7	0,9	90,2	10,6	89,1	-10,2
Ρυθμός Εισροής	44,3	47,9	8,0	51,0	6,6	57,4	12,4	59,7	4,1	61,0	2,1
Διάστημα Εναλλαγής	1,0	0,7	-28,3	0,8	-12,7	0,7	-17,6	0,1	-92,2	0,7	1160,3
Επαιτήσεις				8.755		10.098	18,3	9.702	-3,9	11.020	13,6
ΜΕΘ											
Αριθμός Κλινών	10	10	0,0	14	40,0	14	0,0	14	0,0	14	0,0
Εισαγωγές	129	105	-18,6	131	24,8	87	-33,6	129	48,3	58	-56,6
Νοσηλεύοντες	111	108	-2,7	162	80,6	119	-28,5	129	8,4	110	-14,7
Ημέρες Νοσηλείας	3.374	4.042	19,8	4.196	3,9	4.499	7,2	4.761	5,8	5.009	5,2
Μ.Δ.Ν.	26,2	36,5	47,2	32,0	-16,8	61,7	81,4	36,9	-28,6	89,4	142,4
% Κάλυψης	92,4	110,7	19,8	82,1	-25,9	88,0	7,2	93,2	5,8	96,0	3,2
Ρυθμός Εισροής	12,9	10,5	-18,6	9,4	-10,9	6,2	-33,6	9,2	48,3	4,0	-56,6
Διάστημα Εναλλαγής	2,1	-8,7	-274,6	7,0	286,9	7,0	6,7	2,7	-61,5	1,8	-33,3
ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΕΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ											
Αριθμός Κλινών				30		30	0,0	30	0,0	30	0,0
Εισαγωγές				4.270		3.673	-14,0	3.479	-5,3	3.343	-3,9
Νοσηλεύοντες				4.270		3.673	-14,0	3.479	-5,3	3.343	-3,9
Ημέρες Νοσηλείας				4.270		3.673	-14,0	3.479	-5,3	3.343	-3,9
Μ.Δ.Ν.				1,0		1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0
% Κάλυψης				39,0		33,5	-14,0	31,8	-3,3	30,5	-3,9
Ρυθμός Εισροής				142,3		122,4	-14,0	116,0	-5,3	111,4	-3,9
Διάστημα Εναλλαγής				1,6		2,0	28,8	2,1	8,4	2,3	6,0
ΣΥΝΟΛΙΚΑ											
Αριθμός Κλινών	442	440	-0,5	474	7,7	474	0,0	464	-2,1	464	0,0
Εισαγωγές	17.822	18.819	5,7	24.200	30,0	26.262	4,3	26.337	4,3	27.044	2,8
Νοσηλεύοντες	17.876	18.816	5,0	24.248	30,3	26.246	4,1	26.350	4,4	27.059	2,7
Ημέρες Νοσηλείας	132.102	134.899	2,1	144.628	7,2	141.979	-1,8	146.848	3,5	139.121	-5,1
Μ.Δ.Ν.	7,3	7,2	-3,4	6,0	-17,9	5,6	-8,9	5,6	-1,0	5,1	-7,7
% Κάλυψης	81,9	84,0	2,6	83,8	-0,8	82,1	-1,8	86,6	5,8	82,1	-5,1
Ρυθμός Εισροής	39,9	42,3	6,1	51,1	26,7	53,3	4,3	56,8	6,5	58,4	2,8
Διάστημα Εναλλαγής	1,7	1,4	-16,8	1,2	-18,0	1,2	4,8	0,9	-29,1	1,1	29,5
ΔΙΑΤΟΜΕΑΚΑ											
	1996	1997	% Μεταβ.	1998	% Μεταβ.	1999	% Μεταβ.	2000	% Μεταβ.	2001	% Μεταβ.
ΤΜΗΜΑ ΕΠΕΓΧΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ											
Αριθμός Ασθενών - Περιστατικών						80.836		98.945	22,4	91.490	-7,5
ΤΜΗΜΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΙΑΤΡΕΙΩΝ											
Αριθμός Εξ. παθόντων	54.096	62.018	14,6	36.819	-40,6	64.373	74,8	54.938	-14,7	50.554	-8,0
Μέγιστος Θωρακικός Αριθμός Εξετασθέντων											
Μέσος Χρόνος Αναμονής (σε ημέρες)											

Πίνακας 2.1.2 (2Α)
Ανάλυτικό Στοιχείο και Δείκτες Πρωτογενικού Τομέα

Εξέταση Υγίων Δέντρων και Στοιχείων	Αριθμός Κλώνων			Εισοδήματα			Μηνιαίες Ημερήσιες			Μ.Δ.Η.			% Κλάμπος			Ρυθμός Εισοδίων			Δείκτες Εισοδήματος		
	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ
1996	29	28	28	744	870	965	652	788	974	5.968	7.849	9.065	6,1	9,1	9,4	25,7	30,0	33,3	6,2	3,0	1,5
1997	27	28	28	754	716	1.066	736	695	1.012	6.483	6.873	9.411	6,6	9,7	8,9	27,8	24,7	26,4	4,6	5,0	1,1
1998	27	29	29	844	814	1.084	766	752	1.117	7.117	8.254	9.356	6,4	10,1	6,8	31,3	28,1	37,4	3,2	2,9	-0,9
1999	27	29	29	820	842	975	812	785	898	6.679	7.378	10.045	8,0	8,8	10,3	30,4	28,0	33,8	4,0	3,8	0,6
2000	24	27	27	830	730	873	783	715	832	6.559	7.881	8.171	7,8	10,9	8,4	34,6	27,0	28,0	2,7	2,6	1,7
2001	24	27	27	849	787	1.008	829	766	1.008	7.228	6.870	8.662	6,6	7,4	8,6	35,1	29,5	37,3	1,8	5,0	1,3

Εξέταση Πρωτογενών Βιολογικών και Κατασκευών Δέντρων	Αριθμός Κλώνων			Εισοδήματα			Μηνιαίες Ημερήσιες			Μ.Δ.Η.			% Κλάμπος			Ρυθμός Εισοδίων			Δείκτες Εισοδήματος			
	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	A' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	B' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	T' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	
96-97	-6,6	0,0	0,0	1,3	-17,7	9,3	6,4	-12,9	3,9	8,1	-12,3	3,5	6,7	6,6	-5,3	16,1	-12,3	3,5	8,9	-17,7	9,3	-27,9
97-98	0,0	0,0	0,0	11,8	13,7	2,7	3,2	6,2	10,4	9,6	18,4	1,8	-1,9	4,1	-1,1	9,8	18,4	1,8	11,9	13,7	2,7	-27,5
98-99	0,0	0,0	0,0	-3,8	3,4	-10,1	2,0	4,4	-11,5	-7,6	-10,6	5,1	-4,9	-13,6	18,9	-7,6	-10,6	5,1	-2,8	3,4	-10,1	23,2
99-00	-11,1	-6,9	-6,9	1,2	-13,3	-9,2	-3,6	-8,9	-6,6	-0,3	7,9	-18,7	-1,5	24,5	-13,3	12,2	15,9	-12,6	13,9	-8,9	7,2	-33,8
00-01	0,0	0,0	0,0	1,6	9,2	3,6	5,9	7,1	2,7	10,2	-26,3	4,8	6,5	-32,5	1,1	10,2	-26,3	4,8	1,8	9,2	3,6	-31,5

Πίνακας 2.1.2 (2B)

Ανάλυση Στοιχείων στα Δίκτες Περιλογικού Τομέα.

Εξέλιξη Τυπών Δεικτών και Στοιχείων

	Αριθμός Μηνών		Στοιχεία		Μονομερείς		Ποσότητες		Μ.Δ.Α.		% Κόστος		Ποσός Εργασία		Δείκτης Εντάσεων	
	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ
1999	34	34	1.385	1.701	1.340	1.319	9.788	10.242	11.151	7.1	60	8.3	40.7	50.0	1.9	1.3
1997	34	34	1.374	1.819	1.408	1.347	9.895	10.248	10.889	7.2	56	7.7	40.4	53.6	1.8	1.2
1998	34	34	1.408	1.795	1.621	1.553	11.402	10.023	13.454	8.1	56	8.3	41.4	52.8	0.7	1.3
1999	34	34	1.418	1.844	1.637	1.545	10.680	8.788	12.029	7.5	63	7.1	41.7	54.2	1.2	1.4
2000	32	32	1.551	1.808	1.930	1.802	11.123	8.874	11.043	7.2	47	5.7	48.5	59.6	0.4	1.5
2001	32	32	1.698	1.956	1.896	1.821	11.190	9.574	12.557	6.8	49	6.7	53.1	61.1	0.3	1.1

Ετήσια Ποσοστά Μεταβολών ανά κατηγορία δεικτών

	Αριθμός Μηνών		Στοιχεία		Μονομερείς		Ποσότητες		Μ.Δ.Α.		% Κόστος		Ποσός Εργασία		Δείκτης Εντάσεων	
	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ
96-97	0.0	0.0	-0.8	8.9	6.1	2.7	1.1	0.1	-2.3	1.9	-8.4	-7.1	-0.8	6.9	-3.3	-6.7
97-98	0.0	0.0	2.3	-1.3	15.1	15.3	15.2	-2.2	23.6	12.6	-0.8	7.3	2.3	-1.3	-60.8	11.9
98-99	0.0	0.0	0.9	2.7	4.1	5.8	-6.3	-2.5	-10.6	-7.1	-5.1	-14.1	0.8	2.7	70.2	7.7
99-00	-5.8	-3.9	9.4	3.3	14.4	16.6	4.1	-6.2	-8.2	-4.8	-12.2	-19.8	18.2	8.9	-70.6	2.8
00-01	0.0	0.0	9.5	2.3	-2.3	-4.3	0.8	7.9	13.7	-8.2	6.3	18.4	9.6	2.6	-19.7	-26.8

Πίνακας 2.1.2 (2Γ)
Ανάλυτικέ Στοιχεία και Δείκτες Γαλακτοκομικού Τομέα.

Εξέλιξη Τριών Δεκαετιών και Στοιχείων

	Αριθμός Κτηνών			Εισοδήματα			Μεταβλητές			Μ.Δ.Μ.			% Κάλυψη			Ρευστό Βεβαιόη			Δείκτες Εξελίξεως					
	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ			
1994	6	6	8	101	220	221	102	218	228	1.007	1.786	1.700	10,9	6,1	7,7	48,0	81,6	77,6	16,8	38,7	35,8	11,7	1,8	2,2
1997	6	6	6	104	248	344	107	228	340	1.149	1.815	2.188	11,9	7,3	6,4	52,5	82,9	69,8	17,3	41,3	57,3	10,9	1,6	0,0
1998	6	6	6	117	236	462	122	230	485	1.190	1.926	2.796	10,2	8,2	6,1	54,3	87,9	127,7	18,5	39,3	77,0	8,5	1,1	-1,3
1999	6	6	8	115	286	678	129	283	682	1.175	1.808	3.200	10,2	6,8	4,7	53,7	82,6	148,1	19,2	44,3	113,2	8,8	1,4	-1,5
2000	6	6	12	545	308	732	540	295	781	1.888	2.278	3.417	3,1	7,4	4,7	77,1	103,9	78,0	90,8	51,0	61,0	0,8	-0,3	1,3
2001	6	6	12	941	331	671	934	308	679	1.292	1.370	3.578	1,4	4,1	5,3	58,0	62,6	61,7	158,8	55,2	65,8	1,9	2,5	1,2
Ετήσια Ποσοστά Μεταβολής ανά κατηγορία δεικτών																								
	Αριθμός Κτηνών			Εισοδήματα			Μεταβλητές			Μ.Δ.Μ.			% Κάλυψη			Ρευστό Βεβαιόη			Δείκτες Εξελίξεως					
	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ	ΕΛΟΚΡΗΜΑΔΟΤΙΚΟ	ΓΑΛΠΕΡΙΤΕΡΟΔΟΤΙΚΟ	ΜΕΦΟΔΟΤΙΚΟ			
96-97	0,0	0,0	0,0	3,0	12,7	65,7	4,9	4,8	49,1	14,1	1,8	28,9	10,8	-9,8	-17,4	14,1	1,6	28,9	3,0	12,7	55,7	-14,5	-17,7	-99,5
97-98	0,0	0,0	0,0	12,5	-4,8	34,3	14,0	0,9	42,9	3,6	6,1	27,9	-7,9	11,5	-4,8	3,6	6,1	27,9	12,5	-4,8	34,3	-14,6	-28,0	-1139,5
98-99	0,0	0,0	0,0	-1,7	12,7	47,0	5,7	14,3	36,2	-1,3	-6,1	14,4	0,5	-16,7	-22,1	-1,3	-6,1	14,4	-1,7	12,7	47,0	3,3	28,0	13,4
99-00	0,0	0,0	100,0	373,8	15,0	7,8	318,6	12,2	16,0	43,7	25,8	8,8	-89,7	9,4	-1,0	43,7	25,8	-48,8	373,9	15,0	-46,1	-89,6	-119,6	-186,4
00-01	0,0	0,0	0,0	72,7	8,2	-8,3	73,0	4,4	-10,8	-23,5	-39,8	4,7	-55,7	-44,4	14,2	-23,5	-39,8	4,7	72,7	8,2	-8,3	3,6	-81,5	-9,1

Πίνακας 2.1.2 (2Δ)
Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Παθολογικού Τομέα.

Εξέλιξη Τριών Δεσφών και Στοιχείων		Ασθενείς Κλινική	Εργασιαί	Μετακλινικοί	Μέσος Νοσηλείας	Μ.Δ.Μ.	% Κόλυσης	Παύος Βιοσφός	Διάρκεια Ενοκλήσης
	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ
1996	10	372	372	372	372	1,0	10,2	37,2	6,9
1997	10	350	350	350	350	1,0	9,5	35,0	9,4
1998	10	396	396	396	396	1,0	10,9	39,6	8,2
1999	10	452	452	452	452	1,0	12,4	45,2	7,1
2000	10	563	563	563	563	1,0	15,4	56,3	5,5
2004	10	626	626	626	626	1,0	17,2	62,6	4,9
Ετήσια Προσοχή Μεταβολής ανά κατηγορία άσθενων									
	Ασθενείς Κλινική	Εργασιαί	Μετακλινικοί	Μέσος Νοσηλείας	Μ.Δ.Μ.	% Κόλυσης	Παύος Βιοσφός	Διάρκεια Ενοκλήσης	ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ
96-97	0,0	-5,9	-5,9	-5,9	0,0	-5,9	-5,9	-5,9	7,0
97-98	0,0	13,1	13,1	13,1	0,0	13,1	13,1	13,1	-12,8
98-99	0,0	14,1	14,1	14,1	0,0	14,1	14,1	14,1	-13,9
99-00	0,0	24,6	24,6	24,6	0,0	24,6	24,6	24,6	-22,5
00-01	0,0	11,2	11,2	11,2	0,0	11,2	11,2	11,2	-11,9

Πίνακας 2.1.2 (3Α)
Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα

Εξέλιξη Γραμμών Δοσίων και Στοιχείων

	Αριθμός Χημείων		Εσοδοί		Μορμολέτες		Ημέρες Νοσηλείας		Μ.Δ.Α.		% Κάλυψης		Ρυθμός Εισοδός		Δείκτης Επικάλυψης							
	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ						
1996	32	32	3	1.600	1.394	66	1.559	1.394	64	12.651	10.259	689	8,4	7,4	8,8	48,9	43,6	7,2	-0,6	1,0	-41,9	MAX
1997	32	32	3	1.489	1.294	378	1.513	1.297	377	11.502	9.676	2.489	7,9	7,6	6,6	48,3	40,4	42,0	0,1	1,5	2,1	MAX
1998	32	32	3	1.404	1.399	424	1.496	1.385	439	11.532	10.378	2.508	6,2	7,4	5,9	43,9	43,7	47,1	0,1	0,9	-1,9	MAX
1999	32	32	3	1.535	1.359	416	1.543	1.376	431	11.600	9.647	2.481	7,8	7,1	5,9	45,0	42,5	46,4	0,1	1,6	1,9	MAX
2000	31	31	3	1.608	1.215	470	1.637	1.268	488	10.104	9.029	2.738	6,3	7,4	6,8	51,9	39,2	52,2	0,6	1,9	4,2	MAX
2001	31	31	3	1.477	1.293	516	1.569	1.313	625	12.332	9.745	2.243	8,3	7,5	4,3	47,6	41,6	57,3	-0,7	1,2	2,0	MAX

Ετήσια Ποσοστά Αύξησης και Κατάρτιση Δοσίων

	Αριθμός Χημείων		Εσοδοί		Μορμολέτες		Ημέρες Νοσηλείας		Μ.Δ.Α.		% Κόλυμπος		Ρυθμός Εισοδός		Δείκτης Επικάλυψης				
	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	MAX	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	MAX	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	MAX	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	MAX	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	MAX	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ		
96-97	0,0	0,0	0,0	-3,4	-7,2	491,5	-3,0	-7,0	493,1	-9,1	-5,7	337,4	-3,4	-7,2	491,6	-119,0	51,9	-95,0	MAX
97-98	0,0	0,0	0,0	-3,1	8,0	12,2	-5,1	6,6	16,4	0,4	7,3	0,8	-3,1	8,0	12,2	-25,8	-98,9	-13,1	MAX
98-99	0,0	0,0	0,0	9,3	-2,5	-1,4	7,5	-0,5	-1,3	0,4	-7,0	-1,1	9,3	-2,5	-1,4	-42,8	60,6	6,1	MAX
99-00	-3,1	-3,1	0,0	4,8	-10,6	12,4	3,1	-8,9	12,8	-12,9	-6,4	10,4	8,2	-7,7	12,4	134,1	25,8	-98,6	MAX
00-01	0,0	0,0	0,0	-8,2	6,6	9,6	-2,9	4,3	8,0	22,1	7,9	-18,1	-3,2	6,6	9,6	-191,5	-35,6	73,8	MAX

Γράμας 2.1.2 (3Α)
Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα

Διασύνταξη της Εξέλιξης του αριθμού των Χειρουργικών Επιχειρήσεων ανά μέγεθος

	Συν. Επιχειρήσεων			Μικρές			Μεσαίες			Μεγάλες		
	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΜΑΧ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΜΑΧ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΜΑΧ	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΜΑΧ
1986												
1987												
1988	519	1.105	715									
1989	808	1.071	641									
2000	922	690	806									
2001	970	761	838									

Πίνακας 2.1.2 (3B)
Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα

Εξέλιξη Τριών Δεκαετιών και Στοιχείων	Βασισμένες			Μεσοές Ημερησίες			Μ.Δ.Α.			% Κάλυψη			Ρυθμός Εισροής			Αύξησης/Ελάττωσης								
	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA						
1996	30	15	32	978	529	1.927	1.014	638	1.914	11.492	4.473	8.375	11,8	8,5	4,3	104,9	81,7	71,7	32,6	36,3	60,2	-0,6	1,8	1,7
1997	30	15	32	1.121	613	1.983	1.114	619	1.993	11.736	4.701	8.440	10,5	7,7	4,3	107,2	85,9	72,3	37,4	40,8	62,0	-0,7	1,3	1,6
1998	30	15	32	1.081	583	2.247	1.117	595	2.241	10.441	4.780	8.532	8,7	6,0	3,6	85,4	85,9	73,5	38,0	39,5	70,2	0,6	1,2	1,4
1999	30	15	32	1.283	932	2.279	1.284	932	2.286	11.708	6.046	8.071	9,1	5,3	3,5	106,8	92,3	69,1	42,8	63,6	71,2	-0,8	0,4	1,6
2000	29	14	30	1.167	1.162	1.863	1.176	1.174	1.856	12.758	7.067	8.686	10,9	6,0	4,8	120,5	138,1	78,1	40,2	64,4	62,8	-1,8	-1,6	1,2
2001	28	14	30	1.258	1.321	1.861	1.265	1.307	1.819	10.785	4.547	7.868	8,8	3,4	4,2	101,9	89,0	71,7	43,4	94,4	62,0	-0,2	0,4	1,7

Ετήσια Ποσοστά Μεταβολής ανά Κατηγορία Δεσφών

	Αριθμός Κλινών			Μεσογυμνές			Μεσογυμνίστριες			Μηλ. μετ. Ημερησίων			Μ.Δ.Α.			% Κάλυψη			Ρυθμός Εισροής			Αύξησης/Ελάττωσης		
	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA	ΟΡΘΟΓΕΛΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	DPA
96-97	0,0	0,0	0,0	14,8	10,9	2,9	9,9	16,1	4,1	2,1	6,1	0,8	-11,1	-6,3	-2,1	2,1	5,1	0,8	14,9	15,9	2,9	28,1	-33,3	-4,7
97-98	0,0	0,0	0,0	-3,0	-3,3	13,3	0,3	-3,9	12,4	-11,0	1,3	1,7	-7,7	4,7	-10,3	-11,0	1,3	1,7	-3,6	-3,3	13,9	-167,2	-1,5	-16,8
98-99	0,0	0,0	0,0	18,7	60,5	1,4	18,0	59,8	2,0	12,1	6,2	-6,0	-5,5	-33,8	-7,3	12,1	8,2	-8,0	18,7	60,5	1,4	-238,5	-63,4	14,9
99-00	-3,3	-6,7	-8,3	-9,0	24,2	-17,4	-8,8	26,0	-18,4	9,0	39,8	7,4	19,3	12,4	29,9	12,7	49,6	14,5	-5,9	33,0	-11,9	219,2	-473,4	-23,4
00-01	0,0	0,0	0,0	7,9	11,6	-1,2	7,8	11,3	-2,5	-15,6	-36,6	-8,3	-21,8	-43,3	-8,3	-19,5	-38,6	-8,3	7,8	11,8	-1,2	-91,6	-126,0	37,0

Πίνακας 2.1.2 (3B)
Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα

Διενέργεια της εξέλιξης του αριθμού των χειρουργικών επεμβάσεων ανά μέγεθος
 Ταξινόμηση με βάση το μέγεθος της επέμβασης

	Σύν. Επεμβάσεων			Μικρές			Μεσαίες			Μεγάλες		
	ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΟΡΑ	ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΟΡΑ	ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΟΡΑ	ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΟΡΑ
1986												
1987												
1988	1.017	412	1.870									
1989	1.193	442	2.194									
2000	1.079	671	1.810									
2001	1.147	984	1.818									

Πίνακας 2.1.2 (3Γ)
Δυναμική Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα

Ετήσιο Γενικό Δείκτην και Στοιχείων

	Αριθμός Κλινών			Βασισμός			Μεσομεσότητες			Μ.Δ.Μ.			% Κλίμακας			Ρεβέρς Βιοσύνθε			Δείκτης Βιωσιμότητας		
	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ
1993	3	11	12	54	479	1.053	64	467	1.040	884	2.658	4.984	12,3	5,6	4,7	18,0	43,6	87,8	8,0	2,8	-0,6
1997	3	11	12	78	624	1.308	81	620	1.327	1.075	2.672	5.420	12,9	4,9	4,1	28,0	47,6	106,1	1,2	2,6	-0,8
1998	3	11	12	62	681	1.375	90	683	1.382	927	2.144	3.541	10,1	3,7	2,6	30,7	52,6	114,6	1,8	3,2	0,5
1999	3	11	12	133	686	1.443	120	683	1.437	889	2.272	3.300	7,3	3,4	2,3	44,3	60,7	120,4	1,0	2,6	0,7
2000	3	11	12	155	677	1.601	158	685	1.620	1.336	2.886	4.858	8,6	4,2	2,9	51,7	81,6	139,4	-1,6	1,7	-0,2
2001	3	11	12	177	650	1.778	179	628	1.780	989	1.288	3.046	5,6	2,0	1,7	59,0	57,3	148,2	0,6	4,3	0,8

Ετήσια Ποσοστά Μεταβολής ανά κατηγορία ασθενών

	Αριθμός Κλινών			Εισοδήματα			Μεσομεσότητες			Μ.Δ.Μ.			% Κλίμακας			Ρεβέρς Βιοσύνθε			Δείκτης Βιωσιμότητας		
	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΘΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ
96-97	0,0	0,0	0,0	44,4	9,4	24,3	26,6	6,8	27,6	51,1	-3,8	9,2	4,8	-11,9	-12,2	44,4	9,4	24,3	-35,2	-2,1	43,3
97-98	0,0	0,0	0,0	17,9	10,8	6,0	11,1	11,7	4,9	-7,8	-18,8	-32,8	-21,8	-24,8	-35,0	17,9	10,8	5,0	54,8	16,9	-167,8
98-99	0,0	0,0	0,0	44,8	15,0	5,1	32,3	17,8	3,2	4,1	6,0	-8,8	-28,0	-7,8	-13,2	44,8	15,0	5,1	-46,5	-19,0	36,5
99-00	0,0	0,0	0,0	16,8	1,3	10,8	31,7	0,3	12,7	38,4	26,1	40,3	18,8	24,5	25,8	38,4	26,1	40,3	-258,1	-35,0	-123,7
00-01	0,0	0,0	0,0	14,2	-8,9	11,1	19,3	-8,3	8,6	-26,5	-55,1	-34,6	-34,3	-61,7	-41,1	-26,5	-55,1	-34,6	-136,3	155,0	-532,1

Πίνακας 2.1.2 (3Γ)
Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα

Διανομή της Εξόδου και αριθμού των Χειρουργικών Επιχειρήσεων ανά μέγεθος												
	Σύν. Επιχειρήσεων			Μικρές			Μεσάνες			Μεγάλες		
	ΕΡΓΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΡΘΟΠΑΙΔΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΡΘΟΠΑΙΔΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΡΓΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΡΘΟΠΑΙΔΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΡΘΟΠΑΙΔΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΡΓΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΡΘΟΠΑΙΔΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΡΘΟΠΑΙΔΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΡΓΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	Α' ΟΡΘΟΠΑΙΔΟΛΟΓΙΚΟ	Β' ΟΡΘΟΠΑΙΔΟΛΟΓΙΚΟ
1986												
1997												
1998	126	604	1.338									
1999	76	687	1.637									
2000	23	703	1.667									
2001	204	828	1.943									

Πίνακας 2-1.2 (3Δ)
Ανταυτιμικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	Αριθμός Καρτών			Εισαγωγές			Μονοαυτιμίες			Μέσος Μηνιαίος			Μ.Δ.Α.			% Κάλυψη			Ρυθμός Εισαγωγών			Δείκτης Ευελκυστικότητας		
	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ		
1996	20	0	20	778	0	817	790	0	800	5.978	0	7.548	7,7	9,2	81,9	103,4	39,0	40,9	1,7	-	-0,3			
1997	20	0	20	804	0	788	801	0	788	6.656	0	7.326	8,3	9,3	91,2	100,3	40,2	39,4	0,8	-	0,0			
1998	20	0	20	1.022	0	807	1.037	0	768	6.778	0	8.385	8,8	10,3	92,8	114,2	51,1	40,4	0,5	-	-1,3			
1999	20	0	20	1.384	0	958	1.393	0	886	8.792	0	8.789	5,0	6,2	93,0	120,9	69,2	47,9	0,4	-	-1,5			
2000	20	2	20	1.249	227	1.252	1.286	206	1.248	8.594	808	8.421	6,9	8,8	117,7	115,4	82,2	113,6	1,0	1,0	-0,9			
2001	20	2	20	1.189	400	1.027	1.182	366	1.012	7.506	691	7.889	6,3	7,8	102,8	108,4	69,4	200,0	-0,2	0,3	-0,7			
Ετήσια Προσφορά Αιμοπελάτων από Καρπιοειδή Αγγεία																								
	Αριθμός Καρτών			Εισαγωγές			Μονοαυτιμίες			Μέσος Μηνιαίος			Μ.Δ.Α.			% Κάλυψη			Ρυθμός Εισαγωγών			Δείκτης Ευελκυστικότητας		
	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ	ΑΠΕΙΧΕΡΜΑΤΙΚΟ		
98-97	0,0	0,0	0,0	3,2	-	-3,0	1,4	-0,8	11,4	11,4	-3,0	7,9	0,8	19,4	-3,0	3,2	3,2	-3,9	-62,8	-	-89,6			
97-96	0,0	0,0	0,0	27,1	2,4	13,8	29,5	-5,5	1,8	1,8	13,8	-19,9	11,1	1,8	13,8	27,1	27,1	2,4	-38,1	-	3942,5			
96-98	0,0	0,0	0,0	39,5	18,7	5,4	34,9	25,8	0,2	0,2	5,4	-24,9	-11,2	0,2	5,4	33,5	33,5	18,7	-27,4	-	20,7			
99-00	0,0	0,0	0,0	-8,5	28,8	-4,1	-11,3	20,2	26,5	26,5	-4,1	39,8	-25,4	26,5	-4,1	-	-3,9	28,6	-379,6	-	-41,2			
00-01	0,0	0,0	0,0	-4,4	78,2	-16,5	-4,4	78,5	-18,9	-12,7	16,8	-8,8	33,7	-12,7	16,8	-	-1,4	76,2	-83,4	-84,8	-	-28,3		

Πίνακας 2.1.2 (3Δ)
Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Χειρουργικού Τομέα
Διεύθυνση της Εξέλιξης του αριθμού των Χειρουργικών Επεμβάσεων ανά μέγεθος
Ταξινόμηση με βάση το μέγεθος της Επέμβασης.

	Συν. Επεμβάσεων			Μικρές			Μεσαίες			Μεγάλες		
	ΑΠΕΧΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΑΠΕΧΟΤΡΑΦΟΣ	ΜΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΑΠΕΧΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΑΠΕΧΟΤΡΑΦΟΣ	ΜΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΑΠΕΧΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΑΠΕΧΟΤΡΑΦΟΣ	ΜΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΑΠΕΧΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΑΠΕΧΟΤΡΑΦΟΣ	ΜΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ
1996												
1997												
1998	822		329									
1999	1.009		318									
2000	1.022		334									
2001	694		343									

Πίνακας 2.1.2 (4Α)
Ανταλλακτικά Στοιχεία και Δείκτες Εργαστηριακού Τομέα

Διακρίνεται η Εξέλιξη των Εργαστηριακών Τομέων

Α) Αριθμός Εξετάσεων	1996	1997	% Μεταβ.	1998	% Μεταβ.	1999	% Μεταβ.	2000	% Μεταβ.	2001	% Μεταβ.
ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ	1.204.720	1.251.190	9,9	1.168.709	-8,8	1.075.381	-8,0	1.345.844	25,2	1.538.545	21,8
ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ	174.367	191.526	9,8	203.609	6,3	206.968	1,6	213.802	3,6	232.133	8,6
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	970.910	1.032.160	6,3	1.198.960	16,2	1.429.488	19,2	1.262.700	-8,6	1.346.980	4,1
ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΟ	75.143	17.362	-76,8	18.084	5,8	20.814	9,8	24.053	16,0	33.196	38,0
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	12.258	5.781	-52,8	8.085	8,2	5.510	-8,4	5.603	-0,2	6.448	-1,2
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	184.480	183.387	-0,6	239.025	30,3	269.975	12,9				
ΚΥΤΤΑΡΟΛΟΓΙΚΟ	1.363	1.884	38,2	1.976	-0,5	1.739	-7,3	2.019	16,1	2.708	34,1
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ	60.354	68.065	9,5	71.329	8,0	78.426	9,9	75.500	-3,7	85.413	13,1
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ						947				1.472	58,4
ΝΕΥΡΟΤΟΛΟΓΙΚΟ						9.247		10.266	11,0	10.959	6,8
ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΕΙΟ											
ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ				178.198		160.794	-8,8	145.735	-8,4	143.883	-1,3

Β) Προέλευση Εξετάσεων	1996			1997			1998			1999			2000			2001		
ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ
ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ	452.380		762.340	474.180		777.000	443.653		724.845	605.920		459.461	651.793		684.051	840.031	788.514	
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	187.940		762.970	197.690		634.470	227.140		971.820	388.060		1.043.419	426.880		885.810	663.131	792.859	
ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΟ	8.913		6.290	8.829		8.759	10.039		9.051	10.265		1.510	519		4.927	12.311	14.852	16.314
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	942		11.314	1.487		4.294	4.575		1.510	519		1.510	519		4.927	611	4.834	
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	29.390		135.080	34.594		148.803	43.217		165.808	53.980		215.985						
ΚΥΤΤΑΡΟΛΟΓΙΚΟ	760		603	1.441		443	1.367		618	1.201		538	1.470		549	2.036	672	
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ																		
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ																		
ΝΕΥΡΟΤΟΛΟΓΙΚΟ																		
ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΕΙΟ																		
ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ																		

Γ) Δείκτες (Σε όχη.)	1996	1997	% Μεταβ.	1998	% Μεταβ.	1999	% Μεταβ.	2000	% Μεταβ.	2001	% Μεταβ.
Ανταλλακτικών											
ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ	182.382.685			201.837.773	10,7	282.577.821	39,1	152.222.478	-45,8	155.455.760	17,2
ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ	39.360.888			63.205.298	61,2	75.729.579	19,9	106.970.690	41,2		
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	69.438.058			92.780.632	33,8	122.988.636	33,8	161.168.768	31,8		
ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΟ	11.276.273			16.882.981	67,8	38.670.054	140,0	20.820.782	-47,5		
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	42.296.016			50.985.870	20,9	45.263.528	-10,7	54.316.672	20,0		
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ											
ΚΥΤΤΑΡΟΛΟΓΙΚΟ	1.823.277			1.288.416	-28,9	2.521.031	94,8	3.366.990	33,8		
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ											
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ				3.141.160		8.033.020	157,1	2.887.480	-42,1		
ΝΕΥΡΟΤΟΛΟΓΙΚΟ											
ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΕΙΟ											
ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ	175.952.870			168.985.628	-4,0	162.873.886	-1,8	256.508.843	67,8		

Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Εργασιρών που Λειτουργούν εκτός Εργαστηριακού Τομέα

Διεύθυνση της Αιμοδυναμικής του Εργαστηριακού Τομέα

Α) Δοκίμους Εξετάσεων	1996		1997		1998		1999		2000		2001		% Μεταβ.	
	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ
ΕΝΔΟΚΡΗΝΟΛΟΓΙΚΟ	25.271	27.512	8,9	29.678	7,5	30.443	2,9	28.423	-8,6	25.519	-8,7			
ΗΚΓ	32.507	33.905	4,3	32.937	-2,3	34.078	3,4	34.225	0,4	35.021	4,1			
ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	1.538	1.631	6,0	1.590	-2,5	1.536	-3,4	1.482	-3,9	1.340	-10,2			
ΜΥΙΚΩΝ ΗΩΣΩΝ														
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	3.538	2.743	-22,2	3.849	40,3	3.253	-15,6	3.387	4,1	3.967	17,1			
ΑΙΜΟΔΥΝΑΜΙΚΟ	4.438	4.645	4,7	4.938	6,3	4.591	-7,0	4.969	8,0	5.535	11,6			

Β) Πρόσθετη Εξέταση	1996		1997		1998		1999		2000		2001		% Μεταβ.	
	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ
ΕΝΔΟΚΡΗΝΟΛΟΓΙΚΟ	18.628		8.843	20.982		6.890	22.647		6.715	22.327		6.068	22.065	4.454
ΗΚΓ														
ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	505		1.033	621		1.110	503		1.087	640		988	412	871
ΜΥΙΚΩΝ ΗΩΣΩΝ														
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ														
ΑΙΜΟΔΥΝΑΜΙΚΟ														

Γ) Δοκίμους (Σε δοκ.) Αντιδραστήριων	1996		1997		1998		1999		2000		2001		% Μεταβ.	
	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΜΙΚ	ΤΕΙ	ΤΕΠ
ΕΝΔΟΚΡΗΝΟΛΟΓΙΚΟ				24.794.136		35.092.874	41,6	37.480.846	6,9	56.971.915	52,1			
ΗΚΓ														
ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ														
ΜΥΙΚΩΝ ΗΩΣΩΝ				8.027.159		5.871.795	-29,3	9.898.885	74,5	7.983.834	-23,4			
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ				1.182.038		871.886	-26,3	1.132.800	30,0	981.200	-12,5			
ΑΙΜΟΔΥΝΑΜΙΚΟ														

Πίνακας 2.1.2 (5Α)
Αναλυτικά Στοιχεία και Δείκτες Ιατρικών Εφημεριών.

	Ενεργές Εφημερίες				Εφημερίες Ετοιμότητας				Μικτές Εφημερίες				Παραγόμενο Έργο (Εισαγωγές)			
	Ημέρα Γενικής Εφημερίας	3η Ημέρα Εφημερίας	2η Ημέρα Εφημερίας	1η Ημέρα Εφημερίας	Ημέρα Γενικής Εφημερίας	3η Ημέρα Εφημερίας	2η Ημέρα Εφημερίας	1η Ημέρα Εφημερίας	Ημέρα Γενικής Εφημερίας	3η Ημέρα Εφημερίας	2η Ημέρα Εφημερίας	1η Ημέρα Εφημερίας	Ημέρα Γενικής Εφημερίας	3η Ημέρα Εφημερίας	2η Ημέρα Εφημερίας	1η Ημέρα Εφημερίας
Παθολογικός τομέας																
Α' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	5	3	1	1	1	1	1	1					19			
Β' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	4	2	1	1	1	1	1	1					16			
Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	5	3	1	1	1	1	1	1					24			
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	3	2		1	1	1	1	1					17			
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	2	1	1	1	1	1	1	1					3			
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ	1	1	1	1	1	1	1	1					1			
Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	5	2	1	1	1	1	1	1					26			
Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	5	2	1	1	1	1	1	1					26			
ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΟ	2	1	1	1	1	1	1	1					3			
ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ																
Σύνολο	32	17	7	8	8	8	8	8					135			
Χειρουργικός τομέας																
Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	5	2		2	2	2	1	1					24			
Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	5	2	1	2	2	2	1	1					16			
ΜΟΝΑΔΑ ΛΑΠΑΡΟΣΚΟΠΙΑΣ	1	1		1	1	1	1	1					3			
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	3	2		1	1	1	1	1					10			
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ	4	2	1	2	2	2	1	1					8			
ΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	1			1	1	1	1	1					3			
ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	2	1	1	1	1	1	1	1					8			
ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	2	1	1	1	1	1	1	1					6			
ΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΟΣ													1			
ΩΡΑ	3	1	1	2	2	2	1	1					6			
Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	2	1	1	1	1	1	1	1					2			
Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	2	1		1	1	1	1	1					6			
Σύνολο	30	14	6	15	0	15	8	8					95			

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι εφημερίες αφορούν διάστημα ενός μήνα. Οι εισαγωγές αποτελούν το μέσο όρο των εισαγωγών ενός μήνα και δεν υπάρχουν διαθέσιμο οκτώ στοιχείο για τη φύση της εφημερίας στην οποία έγινε η εισαγωγή.

Πίνακας 2.1.2 (5B)
Αναλυτική Στοιχεία και Δείκτες Ιατρικών Εφημεριών.

	Ενεργείς Εφημερίες			Εφημερίες Έτοιμότητας			Μικτές Εφημερίες			Σύνολο	Παραγόμενο έργο		
	Μήτρα Γενικής Εφημερίας	2η Μήτρα Εφημερίας	3η Μήτρα Εφημερίας	Μήτρα Γενικής Εφημερίας	2η Μήτρα Εφημερίας	3η Μήτρα Εφημερίας	Μήτρα Γενικής Εφημερίας	2η Μήτρα Εφημερίας	3η Μήτρα Εφημερίας		Μήτρα Γενικής Εφημερίας	2η Μήτρα Εφημερίας	3η Μήτρα Εφημερίας
Εργαστηριακός τομέας													
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ	2	1				1							5
ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ	1	1			1					1			5
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	1		1										2
ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΟ	1												1
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	1												1
ΒΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	1					1							2
ΚΥΤΤΑΡΟΛΟΓΙΚΟ	1				1		2						4
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ	3	2	1		2	3	1		2	2			16
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ	1	1											2
ΝΕΥΡΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ						1							1
ΩΡΑΚΟΠΟΥΛΕΙΟ													
ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΦΩΔΕΣ					1	1	1			1			4
Σύνολο	12	5	2	2	2	7	6	2	2	4	3		43

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι εφημερίες αφορούν διάστημα ενός μήνα.

Πίνακας 2.3.1.
Κατάσταση Πλήρωσης Θέσεων Προσωπικού σήμερα (30-6-2002).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΑΥΛΟΜΕΝΩΝ	ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΥΠΗΡΝΤΕΣ	ΚΕΝΕΙΣ	ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΙ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚ.	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΣΟΚ.	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
1. ΙΑΤΡΙΚΟ.							
ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ	36	22	14	0	22	0	22
ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ Α	80	132	3	1	133	1	132
ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ Β	106	33	28	0	35	0	35
ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ Γ	2	0	0	0	0	0	0
ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ	172	159	13	0	159	0	159
ΣΥΝΟΛΟ	396	348	58	1	349	1	348
2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ.							
Π.Ε.	30	10	20	0	10	0	10
Τ.Ε.	262	193	69	1	194	1	193
Δ.Ε.	330	301	29	1	302	3	297
Υ.Ε.	160	73	87	0	73	0	73
ΣΥΝΟΛΟ	782	577	205	2	579	4	573
3. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΜΗ ΙΑΤΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.							
Π.Ε.	25	21	4	0	21	0	21
Τ.Ε.	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Ε.	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	25	21	4	0	21	0	21
4. ΔΟΚΙΜΗΤΙΚΟ.							
Π.Ε.	40	30	10	0	30	4	26
Τ.Ε.	29	13	16	0	13	0	13
Δ.Ε.	111	86	31	0	80	1	79
ΣΥΝΟΛΟ	180	123	57	0	123	5	118
5. ΤΕΧΝΙΚΟ .							
Π.Ε.	5	4	1	0	4	0	4
Τ.Ε.	10	5	5	0	5	0	5
Δ.Ε.	43	37	6	1	38	0	38
Υ.Ε.	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	58	46	12	1	47	0	47
6. ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΙ.							
Π.Ε.	25	21	4	0	21	0	21
Τ.Ε.	79	39	40	0	39	0	39
Δ.Ε.	51	33	18	0	33	0	33
ΣΥΝΟΛΟ	155	93	62	0	93	0	93
7. ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.							
Π.Ε.	0	0	0	0	0	0	0
Τ.Ε.	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Ε.	6	4	2	0	4	0	4
Υ.Ε.	232	136	146	0	136	0	136
ΣΥΝΟΛΟ	238	140	148	0	140	0	140
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.884	1.348	546	1	1.352	13	1.340

Πίνακας 2.3.2
Μεταβολές Προσωπικού την τελευταία πενταετία

Έτος	2002	2001	2000	1999	1998
Α. Αρχή Έτους					
Μόνιμο προσωπικό	1241	1254	1286	1304	1332
Εκτακτο προσωπικό	156	151	150	158	159
Εποχιακό προσωπικό	7	0	9	0	0
Σύνολο Αρχής περιόδου	1404	1405	1445	1462	1491
Β. ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ					
Μόνιμο προσωπικό		20	21	36	16
Εκτακτο προσωπικό		42	44	50	50
Εποχιακό προσωπικό		8	1	9	0
Σύνολο Προσλήψεων		70	66	95	66
Γ. ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ					
Μόνιμο προσωπικό		33	53	34	44
Εκτακτο προσωπικό		37	43	58	51
Εποχιακό προσωπικό		1	10	0	0
Σύνολο Αποχωρήσεων		71	106	92	95
Δ. ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ					
Μόνιμο προσωπικό		1241	1254	1286	1304
Εκτακτο προσωπικό		156	151	150	158
Εποχιακό προσωπικό		7	0	9	0
Τελικό σύνολο (Α+Β-Γ)		1404	1405	1445	1462

Πίνακας 2.3.3
Εξέλιξη Μεγέθους Απασχολούμενου Προσωπικού

Προσωπικό / Έτος	2002	2003	2004	2005	2006
Ιατρικό	329	326	324	321	318
Νοσηλευτικό	539	535	530	526	521
Επιστημονικό Μη Ιατρικό					
Τεχνολόγοι	82	80	79	77	75
Διοικητικό, τεχνικό, λοιπό	318	303	287	271	255
Σύνολο	1.268	1.244	1.220	1.195	1.169

Πίνακας 2.4.1 (1)
Παρονομία Περιουσιακών Στοιχείων - Κτήρια. 1/1/2000

Τεχνικά Χαρακτηριστικά								
Κτήριο	Περιοχή	Έσοδα από Εμπειροσύνη	όροφος	Τ.μ.	Αντικείμενη Αξία	Ημερομηνία Κτίσης	Τρόπος απόκτησης	Επίπεδο Χαρακτηριστικής (ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ)
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		0	67+43	19.672.000 Δρχ	1975	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	100
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		Υ	96	5.142.800 Δρχ	1975	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	100
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		0	142+71	28.152.224 Δρχ	1975	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	100
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		Υ	129	8.943.780 Δρχ	1975	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		3	72	12.432.400 Δρχ	1975	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΣ		2	58	8.312.850 Δρχ	1975	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	50
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΣ		0	136	16.193.520 Δρχ	1996	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΣ		1	131	17.331.300 Δρχ	1976	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΣ		2	13	1.606.895 Δρχ	1936	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΠΕΡΙΤΕΡΙΟΥ		0	126	17.500.200 Δρχ	1978	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	50
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΠΕΡΙΤΕΡΙΟΥ		1	126	19.448.100 Δρχ	1978	ΚΑΠΟΔΟΧΕΙΑ	50

Πίνακας 2.4.1 (2)
Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων - Κρίρια ΠΥ 1/1/2001

Κρίριο	Περιγραφή	Έσοδα από Εκμετάλλευση	Όροφος	Τ.μ.	Αντικειμενική Αξία	Ημερομηνία Κτήσης	Τρόπος Απόκτησης	Ποσοστό Χαρακτηριστική (ΚΥΡΩΣΗΤΑ)
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		0	87+43	19.872.000 Δρχ	1975	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		0	86	5.140.800 Δρχ	1975	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		0	142+71	29.152.224 Δρχ	1975	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		0	129	6.942.780 Δρχ	1975	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		3	72	12.432.420 Δρχ	1975	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΣ		2	58	8.312.850 Δρχ	1975	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	50
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΣ		0	136	16.193.620 Δρχ	1936	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΣ		1	131	17.331.300 Δρχ	1936	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΣ		2	13	1.806.896 Δρχ	1936	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ		0	126	17.503.290 Δρχ	1978	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	50
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ		1	128	19.446.100 Δρχ	1978	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	50

Πίνακας 2.4.1 (3)
Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων - Κτίρια την 1/1/2002

Κτίριο	Περιοχή	Έσοδα από Εκμετάλλευση	Τεχνικά Χαρακτηριστικά				Ημερομηνία Κτίσης	Τρόπος Απόκτησης	Τοις εκατό Χαρακτηριστικά (ΚΥΡΥΟΤΗΤΑ)
			Όροφος	Τμ.	Δηλωμένη Αξία				
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		0	87+43	31.574 €		1975	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		Υ	86	15.989 €		1975	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		0	142+71	122.760 €		1975	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		Υ	128	28.983 €		1975	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ		3	72	48.322 €		1976	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΙ		2	58	36.460 €		1975	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	50
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΙ		0	136	76.942 €		1995	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΙ		1	131	82.348 €		1906	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΑΘΗΝΑΙ		2	13	8.550 €		1935	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	100
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ		0	126	62.007 €		1976	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	50
ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ		1	128	68.896 €		1976	ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	50

Πίνακας 2.4.1 (4)
Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων – Οικόνεζα την 1/1/2000

[illegible]

Πίνακας 2.4.1 (6)
Παρουσίαση Περιουσιακών Στοιχείων – Οικώπεδα ΙΠΧ 1/1/2002

[illegible]

Πίνακας 2.5.2
Απολογισμοί χρήσεων (ποσά σε Ευρώ)- Δημόσιο Λογιστικό Σύστημα.

ΕΤΟΣ	2002	2001	2000	1999	1998
A. ΕΣΟΔΑ ΧΡΗΣΕΩΣ					
1. Έσοδα από Κύρια Δραστηριότητα		20.277.667,42 €	20.893.244,64 €	20.527.561,83 €	
2. Έσοδα από Επαγ/κή Δραστηριότητα		97.381,35 €	50.639,38 €	14.167,28 €	
3. Λοιπά Έσοδα *		3.190.936,62 €	2.054.810,06 €	1.714.680,34 €	
Σύνολο Οργανικών Εσόδων		23.565.445,38 €	22.998.714,28 €	22.256.409,44 €	

B. ΕΣΟΔΑ ΧΡΗΣΕΩΣ					
1. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ					
1.1. Πρόστιμα & βοηθητικές Υλίες					
1.2. Αναλύματα Υλικού					
1.3. Ανταλλακτικά Παγίων στοιχείων					
2. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΩΠΗΚΟΥ					
2.1. Μισθοί - Ημερομίσθια		26.993.644,66 €	26.638.715,06 €	26.128.059,66 €	
2.2. Αποζημίωση για εκπαιδευτική άδεια		22,01 €	3.906,09 €	9.706,04 €	
2.3. Εργοδοτικές εισφορές		1.834.227,97 €	1.808.544,34 €	1.757.671,87 €	
2.4. Παροχές μελών παρόχων					
3. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ (προμηθευτές)		42.412.523,32 €	21.333.686,20 €	14.885.543,18 €	
4. ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ					
4.1. ΔΕΗ		440.214,23 €	484.576,10 €	407.564,28 €	
4.2. ΕΥΔΑΠ		106.566,29 €	113.769,06 €	89.922,94 €	
4.3. ΟΤΕ		133.715,19 €	106.708,42 €	101.785,84 €	
4.4. Εντοκοί					
4.5. Ασφάλιστρα		79.134,14 €	94.103,30 €	1.587,10 €	
4.6. Επισκευές - Συντηρήσεις		1.629.145,71 €	1.178.279,49 €	959.047,13 €	
5. ΦΟΡΟΙ - ΤΣΑΗ		2.889.400,73 €	1.496.387,97 €	929.388,93 €	
6. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ		175.032,99 €	222.446,85 €	373.111,99 €	
7. ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ					
8. ΑΠΟΒΕΒΕΣΕΙΣ					

Σύνολο Οργανικών Εσόδων		76.693.627,25 €	53.481.122,88 €	45.643.388,96 €	

Γ. ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (Α-Β)					
Δ. ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ		25.651.315,55 €	520.804,06 €	21.264,86 €	
Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ & ΠΡΟΒΑΨΕΙΣ					

ΣΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (Γ+Δ+Ε) (πρω. Επαγγελματίων Τ.Μ.Π.Σ.)					
Ζ. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ Τ.Π.		28.667.477,34 €	28.266.063,56 €	27.808.870,74 €	

Η. ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (ΣΤ+Ζ)					

(*) στα Λοιπά Έσοδα δεν περιλαμβάνεται η Επιχορήγηση από τον Τακτικό Προϋπολογισμό

(**) όπου υπάρχει δυνατότητα η παροχή των στοιχείων να γίνει σε ημερ. 98

Πίνακας 2.8.4 (1)
Εκτίμηση Μέσων Κόστους 1998 (Σε Δραχμές)

Διάφορα Μεταβλητά Κόστος Λειτουργίας ανά ημέρα νοσηλείας											
Κόστος μεταβλητό Κόστος Νοσηλείας	Μ.Κ. ανά ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. φαρμάκων ανά ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. Εργασίας εξετά. ανά ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. Διογν. εξετά. ανά ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. Υγείου υλικού ανά ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. Συμπύκνωσης ανά ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. Ιασημοσ ανά ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. Καθαρισμ. τουσ. ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. Εισαγωγ. ανά ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. Αφάρμ. ανά ημέρα νοσηλείας	Μ.Κ. Χάρτου, επιμέλ. κ.ν. ημέρα νοσηλείας
Παθολογικός τομέας											
Α' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ											
Β' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ											
Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ											
ΔΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ											
ΕΛΣΤΕΡΜΕΡΟΛΟΓΙΚΟ											
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ											
Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ											
Β' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ											
ΜΕΦΡΟΛΟΓΙΚΟ											
ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΕΦΡΟΣ											
Χειρουργικός τομέας											
Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ											
Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ											
ΘΩΡΑΚΑ ΛΑΠΑΡΟΣΚ.											
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ											
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ											
ΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ											
ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ											
ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ											
ΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΟΣ											
ΩΡΑ											
Α' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ											
Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ											
Ψυχιατρικός τομέας											
ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ											
ΔΙΕΤΗΤΙΚΟ											
ΜΕΦ											
ΔΡΑΚΟΠΟΛΙΕ											
ΔΡΑΚΟΠΟΛΙΕ											

Πίνακας 2.5.1 (1)
Εκτίμηση Μέσου Κόστους 1998 (Σε Δραχμές)

Εργαστηριακός τομέας	Σύνολο Εργαστηρ. εξετάσεων	Σύνολος των εξετάσεων			Δαπάνες λειτουργίας				Συνολική Δαπάνη λειτουργίας	Μέσο Κόστος ανά εξάστ. εξ.
		ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ	Ήπιος Εξοπλισμός	Δαπάνη απρόβ. ή Films	Δαπάνη λειτουργίας	Συνολική Δαπάνη λειτουργίας		
ΒΑΛΑΤΟΛΟΓΙΚΟ	1.195.705	443.893		724.846						
ΒΑΡΑΔΟΣΙΑ	203.508					181.362.688				
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	1.198.880	227.143		871.820		38.890.885				
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	19.094	10.033		8.061		99.439.899				
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	8.085	4.575		1.310		11.278.273				
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	238.025	43.217		185.808		42.235.610				
ΕΥΓΛΥΦΟΛΟΓΙΚΟ	1.078	1.367		518		1.623.277				
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ	71.328					31.550.550				
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ										
ΒΕΥΡΟΤΟΛΟΓΙΚΟ										
ΒΡΑΧΟΠΟΛΥΜΕΡΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΑΡΑΔΟΣΙΑΣ	178.198					175.932.670				

Πίνακας 2.5.1 (2)
Εκτίμηση Μέσων Κόστους 1999 (Σε Δραχμές)

Εργαστηριακές τομείς	Σύνολο Εργαστηρ. Εξετάσεων	Σύνολος των εργασιών			Βασικές Διακρίσεις				Μέσο Κόστος ανά εργαστηρ. εξετ.
		ΤΕ1	ΤΕ2	ΚΑΙΝΕΚΕΣ	Ποσοστός εργασίας	Διόρθωση πληρωμ. ή FTE	Βασήνση Αποσπώμενης πληρωμής	Συνολική Διόρθωση Αποσπώμενης πληρωμής	
ΒΙΟΛΟΓΟΛΟΓΙΚΟ	1 075 381	605.920		489.461					
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	206 598					201.637.773			
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	1 429 499	388.080		1.041.418		83.205.238			
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	20.814	10.295		10.519		92.790.632			
ΒΙΟΛΟΓΟΓΟΛΟΓΙΚΟ	5 515	819		4.697		18.862.981			
ΒΙΟΚΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	269 975	53.980		215.995		50.685.670			
ΒΥΤΤΑΡΧΟΛΟΓΙΚΟ	1 739	1.201		538		1.298.418			
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ	78 428					38.741.900			
ΦΑΡΜΑΚΕΥ						3.141.180			
ΒΙΕΥΡΟΤΟΛΟΓΙΚΟ									
ΩΡΑΚΟΠΟΥΛΕΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ	160.794					159.985.528			

Πίνακας 2.6.1 (3)
Εκτίμηση Μέσων Κόστους 2000 (Σε Δραχμές)

Εργαστηριακός τομέας	Σύνολο Εργαστηρ. βελτιώσεων	Ζήτηση των εργασιών		Δαπάνες λειτουργίας				Συνολική Δαπάνη Λειτουργίας τμήματος	Μέσο κόστος ανά εργαστήρι.
		ΥΕΙ	ΥΕΠ	ΚΛΙΜΑΚΕΣ	*Προσπικός έλεγχος	Δαπάνη ανά ΕΡ. ή Πλ.ης	Δαπάνη Λειτουργίας* τμήματος		
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	1.345.844	681.790		664.051		262.577.821			
ΧΗΜΙΚΟ	213.802								
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	1.292.700	428.860		866.810		75.729.576			
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	24.053	11.742		12.311		122.698.836			
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	5.503	675		4.828		38.670.054			
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ						45.283.526			
ΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	2.013	1.476		549		2.521.031			
ΕΚΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	75.500					61.626.800			
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ	947	297		650		6.033.020			
ΒΕΥΡΟΤΟΛΟΓΙΚΟ									
ΕΡΑΚΤΟΠΟΥΛΟ ΙΚΕΝΤΡΟ									
ΧΗΜΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ	1.44.736					162.473.985			

Πίνακας 2.6.1 (4)
Εκτίμηση Μέσου Κόστους 2001 (Σε Δραχμές)

Διάρθρωση Μεταβλητού Κόστους Λειτουργίας ανά ημέρα νοσηλείας												
Είδος Μεταβλητού Κόστους Νοσηλείας	Π.Μ.Κ. ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. φαρμάκων ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Εργαστ. στέρ. ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Μ.Κ. Εργαστ. στέρ. ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Μ.Κ. Σύντηξης ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Μ.Κ. Διατροφής ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Μ.Κ. Καθαρισμ. ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Μ.Κ. Ενέργειας ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Μ.Κ. Θέρμανσης ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Μ.Κ. Αερίων ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Μ.Κ. Χειρουργ. επεμ. ανά ημέρα Νοσηλείας	Μ.Κ. Μ.Κ. Υλ.Μ.Κ. ανά ημέρα Νοσηλείας
Παθολογικός τομέας												
Α ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	5.306							22.187				
Β ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	6.066							13.686				
Γ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	6.341							26.749				
Δ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	6.280							32.957				
Ε ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	14.518							4.782				
ΣΤ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	1.688							3.649				
Ζ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	1.695							36.172				
Η ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	1.785							32.343				
Θ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	5.232							11.702				
ΤΕΧΝΗΤΟΙ ΝΕΦΡΟΙ	130.528							1.998				
Χειρουργικός τομέας												
Α ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	7.126							40.104				
Β ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	5.901							32.046				
ΑΝΩΝΑΔΑ ΑΝΤΑΡΩΣΕΙΣ	6.893							7.705				
ΔΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	14.743							26.689				
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ	5.545							33.618				
ΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	4.368							4.028				
ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	12.476							15.618				
ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	6.931							24.037				
ΕΠΕΙΣΠΡΑΦΕΙΣ	832							1.559				
ΟΡΑ	4.612							26.619				
Ε ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	6.926							4.743				
ΣΤ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	13.168							10.634				
Ψυχιατρικός τομέας												
ΕΥΧΑΙΡΙΤΙΚΟ												
Διανοσητικά												
ΜΕΘ	19.340							15.483				
Δρακοτομία												
ΒΡΑΧΥΟΥΛΕΙΟ	126											

Πίνακας 2.5.1 (4)
Εκτίμηση Μέσου Κόστους 2001 (Σε Δραχμές)

Εργαστηριακός τομέας	Σύνολο εφαρμογών εξετάσεων	Ζήτηση των εργασιών			Δαπάνες λειτουργίας				Συνολική Δαπάνη λειτουργίας τηλεματίας	Μέσο Κόστος ανά εργαστ. έστ.
		ΤΕΙ	ΤΕΠ	ΚΑΝΙΚΕΣ	Ποσοστό ελαττώσ.	Δαπάνη ανά τμήρ. ή πύλη	Δαπάνη λειτουργίας τηλεματίας	Συνολική Δαπάνη λειτουργίας τηλεματίας		
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	1.638.545	849.031		798.514		152.223.478				
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	232.130					155.455.190				
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	1.345.980	583.131		792.859		108.910.690				
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	33.196	14.882		18.314		181.188.788				
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	5.446	811		4.634		20.820.782				
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ						84.215.672				
ΒΥΤΤΑΡΧΟΛΟΓΙΚΟ	2.700	2.038		872		3.365.880				
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΤΗΤΙΚΟ	85.413					80.838.057				
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ	1.472	257		1.215		2.887.880				
ΓΕΥΡΟΤΟΜΟΛΟΓΙΚΟ										
ΣΡΑΚΤΟΠΛΑΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ	143.884					298.909.845				

Πίνακας 2.5.5.
Αριθμοδείκτες Νοσοκομείου

ΕΤΟΣ		2002	2003	2004	2005	2006
1. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ						
* Αποδοτικότητα Αναπνευστήρων (Α/Α)						
Πρωτόκολλο Καθαρών Χειρών (Π/Χ)						
Πρωτόκολλο Καθαρών Χειρών (Π/Χ)						
2. ΠΕΥΣΤΟΤΗΤΑ						
Γενική Ρυθμότητα						
Προγραμματική Ρυθμότητα						
3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ						
Μέσος Όρος Ημερών Στάσης Διαμονής						
4. ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ						
Γενική Βελτίωση						
Χρηματοδότηση Επιδόσεων						
5. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ						
Έσοδα από Εργαστήριο			16.784,51 €	15.369,19 €	15.402,36 €	
Κυκλοφορούν Έξοδα						
Αποσβέση Περιουσίας						
6. ΔΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣΕΛΕΞΕΩΣ						
Αποσβέση Προβλεπόμενων Εργασιών			20.532,69 €	20.242,94 €	19.504,60 €	
Συνολική Αποσβέση στο Έξοδα						

Πίνακας 2.6 (1)
Συγκεντρωτικός - Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 1998

Συγκεντρωτικός - Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος

Νοσοκομείο : "ΚΟΡΥΜΑΛΕΝΙΟ-ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ Ε.Ε.Ε."

A. Νοσηλευτικό Διεύθυνση

Τύπος	Αριθμός Κλινών	Εισαγωγές	Νοσηλευτικές	Ημέρες Νοσηλείας	Μ.Δ.Η	% Κάλυψης	Ρυθμός εισαγωγής	Διάστημα Επώλξης
Παθολογικός	214	8775	8737	68114	7,6	84,6	41,0	1,4
Χειρουργικός	216	11024	11079	70348	8,4	88,8	51,0	0,8
ΛΕΙΟ	14	131	162	4198	32,0	82,1	9,4	7,0
Εργαστηριακό	90	4270	4270	4270	1,0	99,0	142,3	1,6
ΣΥΝΟΛΟ	474	24.200	24.248	144.625	6,0	83,6	51,1	1,2

B. Διατηρητικές Ρυθές

Απφ Νοσοκομείο		Προς Νοσοκομείο	

Γ. Διάρθρωση προσωπικού

	Ιατροί	Παραϊατρικό	Νοσηλευτικό	Βασικό	Τεχνικό	Λοιπό	ΣΥΝΟΛΟ
Προσωπικό	361	96	572		443		1472
Μισθοδοσία							
Κινητή Φόσφη	26	24	210		84		344

Δ. Οικονομική Κατάσταση

Υπόβα	Νοσήλια	Διαγνώστικη /επεμβατική	Επιχειρησιακή δραστηριότητα	Επιχορηγήσεις	Εκτάκτα Εσοδα	ΣΥΝΟΛΟ
	13.665.204,94 €			27.653.753,16 €	155.670,21 €	

Έξοδα	Βασικές Παράσχες Υπηρεσιών	Βασικές Προμήθειες υλικών	Λοιπών Κατασκευών εξοπλισμού	Επενδύσεις	Λοιπών Δαπάνων	ΣΥΝΟΛΟ
			253.678,06 €	719.262,80 €		

Οικονομικό αποτέλεσμα	Ελλείμμα ή Πλεόνασμα (Ποσό)

Μέσος Κόστος Νοσηλείας		Ετήσιο Υποχρέωμα	
Μέσος Κόστος ανά ημέρα νοσηλείας		Ετήσιο Αποπληρωμή	6.389.325,68 €
Μέσος Έσοδο ανά ασθενή	559,44 €		
Μέσος Έσοδο από τηλέφον νοσηλείας	99,80 €		

Ε. Κατανομή Πόρων

Παρασχεόμενα όργανα	Διαρκών	Απορροές	Αλλοδαπών	Αναδοχών	Λοιπών	ΣΥΝΟΛΟ
Απορροές/Αναδοχές	5.942,99 €	533.822,72 €	184.579,76 €			724.245,41 €

Σ. Επιχειρησιακά Συστήματα από επιμέρους λειτουργίες

Διασύνδεση συστημάτων	Οργάνωση & προμήθειες	Διασύνδεση λειτουργιών	Πληροφοριακό σύστημα	Ποιότητα Ενέργειας	Αξιοπιστία προγράμματος	Επένδυση	Λοιπών
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	

ΣΥΝΟΛΟ							

Κατάσταση Υπηρεσιών	Οργάνωση & προμήθειες	Επένδυση	Πληροφοριακό σύστημα	Ποιότητα Ενέργειας	Αξιοπιστία προγράμματος	Επένδυση	Λοιπών
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	

ΣΥΝΟΛΟ							

Απορροές/Αναδοχές	Οργάνωση & προμήθειες	Επένδυση	Πληροφοριακό σύστημα	Ποιότητα Ενέργειας	Αξιοπιστία προγράμματος	Επένδυση	Λοιπών
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	

ΣΥΝΟΛΟ							

Πίνακας 2.6 (†)

Συγκεντρωτικός – Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 1998

ΣΥ. Ποσοτή Αφούλησης Περιβαλλοντικών Στόχων						
	Ποσότη. Τον.α.	Χαρακτ. Τον.	Εργαστηρ	ΓΕΙ	ΣΕΠ	Λοιπά
Βαθμός Απικάλυψης Ισχυρού Εξοπλισμού (%)						
ΣΥΝΑΜ *	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ					
Βαθμός Επάρκειας Μέσας Τεχνολογίας στον Βιομηχανικό Εξοπ. (%)						
ΣΥΝΑΜ	80%					
Κατάσταση Κινητικού Στοιμ. (πρόβλεψη)						
ΣΥΝΑΜ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΙΑ ΠΡΟΣ ΚΑΛΗ					

Πίνακας 2.6 (2)
Συγκεντρωτικός - Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 1999

Συγκεντρωτικός - Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος

Μοσχομυίο : "ΚΟΡΤΑΛΕΝΕΙΟ-ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ Ε.Ε.Σ."

Α. Νοσηλευτική Δαπάνη								
Τομείς	Αριθμός Κλινών	Βασικός	Νοσηλευτικός	Ημέρες Νοσηλείας	Μ.Δ.Ν	% Κάλυψης	Ρεθμός εισαγής	Δείκτης Εναλλαγής
Παθολογικός	214	9098	9003	63113	8,9	80,8	42,5	1,8
Χειρουργικός	216	12394	12451	70694	5,7	89,7	57,4	0,7
Λοιπ	14	67	119	4499	51,7	88,0	6,2	7,0
Συνολικά	30	3873	3873	3873	1,0	33,9	122,4	2,0
ΣΥΝΟΛΟ	474	25.262	25.218	141.970	5,8	82,1	53,3	1,2
Β. Διαπαρασκευαστικές Ροές								
Από Νοσοκομείο				Προς Νοσοκομείο				
Γ. Διακίνηση Προσωπικού								
	Εισιτιά	Παράπλευρο	Νοσηλευτικό	Υποστηρικτικό	Τμήματα	Λοιπ	ΣΥΝΟΛΟ	
Προσωπικό	348	96	582	439			1445	
Παράθεση							27.808.870,74 €	
Κινητές Φόρτες	39	14	220		88		351	
Δ. Οικονομική Κατάσταση								
Εισόδα	Νοσήλια	Λοιπά εισόδα	Επιμελησιακή Δραστηριότητα	Επιμελησιακές	Εισόδα Έσοδα	ΣΥΝΟΛΟ		
	20.527.561,83 €	1.714.680,34 €	14.167,28 €	27.808.870,74 €	21.264,86 €	50.086.545,05 €		
Έξοδα	Δαπάνες Παροχής Υπηρεσιών	Δαπάνες Προμήθειας υλικών	Δαπάνες Κεραιολογικού εξοπλισμού	Εκπαιδευτικές	Λοιπές Δαπάνες	ΣΥΝΟΛΟ		
	1.203.771,10 €	14.258.283,38 €	979.538,08 €	96.042,20 €	28.125.198,22 €	45.668.832,39 €		
Ε. Οικονομικό Αποτέλεσμα								
Επιπλέον ή Πλεόνασμα (Προσ)								
Μέσο Κόστος Νοσηλείας			1.808,83 €	Σύνολο Υποχρεώσεων		15.033.066,76 €		
Μέσο Κόστος ανά ημέρα νοσηλείας			321,64 €	Σύνολο Αποπληρώσεων		9.932.618,61 €		
Μέσο Έσοδο ανά ασθενή			813,10 €					
Μέσο Έσοδο ανά ημέρα νοσηλείας			144,50 €					
Β. Κοινωνική Πολιτική								
Παραγόμενο έργο	Διαρκών	Λογισμικό	Αντικείμενα	Αντικείμενα	Λοιπ	ΣΥΝΟΛΟ		
Διατελεστικά έσοδα	8.830,10 €	651.452,25 €	142.766,14 €			802.547,49 €		
Ε. Εργασιακά Στοιχεία κατά κατηγορία λειτουργίας								
Διακοπή Υπηρεσιών	Οργανισμός π.π.π.π.π.	Διακοπή Αποεργασίας	Πληροφοριακό σύστημα	Προσφορά Ελέγχου	Αξιοποίηση προγράμ.	Επένδυση	Λοιπ	
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΣΥΝΟΛΟ								
Ε. Εργασιακά Στοιχεία κατά κατηγορία λειτουργίας								
Παραγωγή Υπηρεσιών	Οργανισμός π.π.π.π.π.	Εκπαιδευτική	Πληροφοριακό σύστημα	Προσφορά Ελέγχου	Επένδυση Αιχμή	Λοιπ		
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ			
ΣΥΝΟΛΟ								
Ε. Εργασιακά Στοιχεία κατά κατηγορία λειτουργίας								
Αποδοτικότητα Υπηρεσιών	Οργανισμός π.π.π.π.π.	Εκπαιδευτική	Πληροφοριακό σύστημα	Προσφορά Ελέγχου	Πρωτόκολλα	Έλεγχος ποιότητας Εργασιών	Λοιπ	
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		
ΣΥΝΟΛΟ								

Πίνακας 2.6 (2)
Συγκεντρωτικός – Αντικεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 1999

ΣΤ. Βελτιωτική Αξιοποίηση Περιφερειακών Στοιχείων						
	Παθολογ. Τομέας	Χαρακτηρ. Τομ.	Εργαστήρ.	ΠΕΙ	ΠΕΠ	Λοιπός
Βαθμός Ανταγωνιστικότητας Κατοικιών (Σύμφωνα με %)						
ΣΥΜΠΛΗ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ					
Βαθμός Επίδοσης Μέσας Υποχρέωσης στον Βιομηχανικό Εξοπλ. (%)						
ΣΥΜΠΛΗ	60%					
Κατάσταση Κτηνιακού Εξοπλ. (απορροφή)						
ΣΥΜΠΛΗ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΙΑ ΠΡΟΣ ΚΑΛΗ					

Πίνακας 2.6 (3)
Συγκεντρωτικός - Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 2009

Συγκεντρωτικός - Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος

Μοσχοκώμιο : "ΚΟΡΠΑΛΕΝΕΙΟ-ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ Ε.Ε.Σ."

Α. Νοσηλευτικοί Δείκτες

Τομέας	Αριθμός Κλινών	Εισαγωγές	Νοσηλευτικές	Μέσρες Νοσηλείας	Μ.Δ.Ν	% Καλύψης	Ρυθμός εισροής	Διάστημα Ενοχλήσης
Παθολογικός	208	10088	9989	61675	5,1	81,2	48,4	1,4
Χειρουργικός	212	12681	12743	78733	6,1	98,2	59,7	0,1
ΜΕΘ	14	129	129	4781	38,8	83,2	9,2	2,7
Εντατικό/ICU	30	3479	3479	3479	1,0	31,8	118,0	2,1
ΣΥΝΟΛΟ	464	26.337	26.360	146.648	5,6	88,6	58,8	0,9

Β. Διακινησιολογικός Ρυθμός

Από Νοσοκομείο		Προς Νοσοκομείο	

Γ. Διάρθρωση προσωπικού

	Ιατροί	Παραϊατρικό	Νοσηλευτικό	Διαστητικό	Τεχνικό	Λοιπό	ΣΥΝΟΛΟ
Προσωπικό	338	94	584		408		1405
Μισθοδοσία							28.268.063,56 €
Κινητές δαπάνες	49	18	218		118		401

Δ. Οικονομική Κατάσταση

Εσόδα	Μισθολογία	Λοιπά έσοδα	Επιδότηση/Παλ. δραστηριότητα	Εκμεταλλεύσεις	Παράβολο Έσοδα	ΣΥΝΟΛΟ
	30.893.244,64 €	2.054.810,06 €	50.859,58 €	28.268.063,58 €	520.804,06 €	51.786.561,90 €

Έξοδα	Δαπάνες Παροχής Υπηρεσιών	Δαπάνες Γραμμάτιοι υλικών	Δαπάνες Κοινωνικοπολιτικού ελεγχισμού	Επενδύσεις	Λοιπές Δαπάνες	ΣΥΝΟΛΟ
	1.467.043,53 €	20.889.803,61 €	701.015,86 €	537.401,82 €	30.095.858,06 €	53.481.122,88 €

Οικονομικός Αποτέλεσμα	Ελλείμμα ή Πλεόνασμα (Ποσό)					

Μέσο Κόστος Νοσηλείας	2.029,84 €
Μέσο Κόστος ανά ημέρα νοσηλείας	364,88 €
Μέσο Έσοδο ανά ασθενή	792,91 €
Μέσο Έσοδο ανά ημέρα νοσηλείας	147,47 €

Ετήσιο Υποχρέωση	28.803.617,05 €
Ετήσιο Αποπληρωμή	16.080.317,67 €

Ε. Κοινωνική Πολιτική

Παραγόμενα έργα	Δαπάνες	Αποδόσεις	Αλληλοβοήθεια	Ανοδοί	Ροπή	ΣΥΝΟΛΟ
Διατηρήσιμα έσοδα	644,48 €	1.115.831,83 €	233.332,74 €			1.349.709,05 €

Ε. Στρατηγικό/Στόχο Συστήματα κατά επιμέρους λειτουργία

Διατήρηση Υλικοποικιλίας	Οργάνωση & προγράμμου	Εκπαίδευση Αποδοχών	Πληροφοριακά συστήματα	Ποιότητα Ελέγχου	Αξιοποίηση προγράμμο	Επείλεια	Λοιπό
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	
ΕΥΧΑΙΡΕΤΙ							

Βελτίωση Υπηρεσιών	Οργάνωση & προγράμμου	Εκπαίδευση	Πληροφοριακά συστήματα	Ποιότητα Ελέγχου	Εκμεταλλεύσεις	Λοιπό
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
ΕΥΧΑΙΡΕΤΙ						

Νοσηλευτική Υπηρεσία	Οργάνωση & προγράμμου	Εκπαίδευση	Πληροφοριακά συστήματα	Ποιότητα Ελέγχου	Προνομήματα	Εκπαιδευτικές Εργασίες	Λοιπό
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	
ΣΥΝΟΛΟ							

Πίνακας 2.6 (3)
Ευγενεριστικός – Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 2000

ΣΤ. Ποσοστό Αποδόνησης Περιμετρικών Στοιχείων						
	Παθολογ. Τυφός	Χαρομήλ. Τυφ	Εργαστηρ.	ΤΕ	ΤΕΠ	Λοιπά
Βαθμός Αντικατάστασης Ισχυικού Εξοπλισμού (%)						
ΣΥΝΟΛΑ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ					
Βαθμός Επάρκειας Νέας Τεχνολογίας στον Βιομηχανικό Έξοπλ. (%)						
ΣΥΝΟΛΑ	80%					
Κατάσταση Εξοπλισμού Εξοπλ. (μικρογραφία)						
ΣΥΝΟΛΑ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΙΑ ΠΡΟΣ ΧΑΛΗ					

Πίνακας 2.6 (4)
Συγκεντρωτικός - Αντικεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 2001

Συγκεντρωτικός - Αντικεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος

Μορφωτικό : "ΚΟΡΠΑΛΕΝΕΙΟ-ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ Ε.Ε.Σ."

A. Νοσηλευτικό Διόργανο

Τμήμα	Αριθμός Κλινών	Εισαγωγές	Νοσηλεύοντες	Ημέρες Νοσηλείας	Μ & Μ	% Καλής	Ρυθμός εισαγής	απόστημα Εισαγωγής
Παιδιατρικός	208	10757	10581	61847	5,7	81,5	51,7	1,3
Χειρουργικός	212	12928	12945	68922	5,3	89,1	61,0	0,7
ΜΕΘ	14	58	110	5009	89,4	98,0	4,0	1,8
Ανασπαστική	30	3343	3343	3343	1,0	30,6	111,4	2,3
ΣΥΝΟΛΟ	464	27.084	27.059	139.121	6,1	82,1	68,4	1,1

B. Διατηρησκευτικός Ρυθμός

Από Νοσοκομείο	Προς Νοσοκομείο

Γ. Διάρθρωση προσωπικού

	Κατάρτι	Παρακλινικό	Νοσηλευτικό	Διακλινικό *	Τεχνικά	Λοιπό	ΣΥΝΟΛΟ
Προσωπικό	340	101	570		393		1404
Μισθοδοσία							20.687.477,54 €
Κινητή Εξόδα	47	9	212		124		402

Δ. Οικονομική Κατάσταση

Εσοδα	Νοσήλευση	Λοιπά Εσοδα	Επιχορηγιστική Δραστηριότητα	Επιχορηγήσεις	Εισοδικά Έσοδα	ΣΥΝΟΛΟ
	20.277.687,42 €	3.190.905,62 €	97.391,05 €	20.687.477,54 €	25.061.316,00 €	77.664.779,13 €
Έξοδα	Δαπάνες Γενικής Υπηρεσίας	Δαπάνες Προμήθειας υλικών	Δαπάνες Καθαριστικού επιπλοκής	Επενδύσεις	Λοιπές Δαπάνες	ΣΥΝΟΛΟ
	1.507.876,29 €	42.174.281,21 €	1.119.873,37 €	95.825,31 €	31.795.871,06 €	76.693.827,25 €

Οικονομικά Αποτελέσματα	ΣΑΜ/ΣΡΑ ή ΠΑΙ/ΣΑΡΑ (Ποσό)

Μείον Κόστος Νοσηλείας	2.834,31 €	Σύνολο Υποχρεώσεων	15.672.856,83 €
Μείον Κόστος από ημερήσια νοσηλείες	551,27 €	Σύνολο Αποπληρώσεων	16.610.197,78 €
Μείον Ψαράκι από εισήληψη	2.879,93 €		
Μείον Ψαράκι από ημερήσια νοσηλείες	550,83 €		

Ε. Κοινωνική Πολιτική

Παραγόμενο έργο	Διαρκεία	Αποδοκ	Αλλοδαποί	Αναδοκ	Λοιπά	ΣΥΝΟΛΟ
Διατηρημένο κτίριο		425.247,60 €	135.374,17 €			560.621,85 €

Ε. Εφαρμοζόμενα Συστήματα κατά κατηγορίες Ασθενών

Ασθενής Υπηρεσία	Οργάνωση & προγράμμου	Διαχείριση Αποδοκίων	Πληροφορητικό συστήματα	Προσέγγιση Ελέγχου	Αξιοπρεπής παροχή	Επένδυση	Λοιπά
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	

ΣΥΝΟΛΟ							

Ασθενής Υπηρεσία	Οργάνωση & προγράμμου	Εκπαίδευση	Πληροφορητικό συστήματα	Προσέγγιση Ελέγχου	Βελτιστοποίηση Αυτής	Λοιπά
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	

ΣΥΝΟΛΟ						

Ασθενής Υπηρεσία	Οργάνωση & προγράμμου	Εκπαίδευση	Πληροφορητικό συστήματα	Προσέγγιση Ελέγχου	Προσέγγιση	Ελεγχός επένδυσης Εργασίας	Λοιπά
ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	

ΣΥΝΟΛΟ							

Πίνακας 2.6 (4)

Συγκέντρωτικός – Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εσωτερικού Περιβάλλοντος 2021

ΣΥ. Συνταξη Αξιολόγησης Περιφερειακών Στρατηγών						
	Παράρτηρ. Τμήμας	Χρηματογ. Τμήμ	Εργαστήρ	ΤΕΠ	ΤΣΠ	Λοιπά
Βαθμός Αναστροφισμού: Αρνητικό Εξοπλισμού (%)						
ΣΥΛΟΓΙΣΜΑ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ					
Βαθμός Επάρκειας Νέας Τεχνολογίας στον Θεωρητικό Είκοσ. (%)						
ΣΥΛΟΓΙΣΜΑ	60%					
Κατάσταση Κηρυκτικού εφότμ. (παραγραφής)						
ΣΥΛΟΓΙΣΜΑ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΙΑ ΠΡΟΣ ΚΑΛΗ					

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.4.3.41) Αναβάθμιση κτηνικών και άλλων υποδομών ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού

Α/Α	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Δράσεις		Παρατηρήσεις	Προϋπολογισμός	Φορέας υποστήριξης	Χρόνος υλοποίησης		Υποδομικός
		Α/Α	Δράσεις				Έναρξη	Λήξη	
Α	Εξοπλισμό κτηνικών υποδομών	1.	Αναβάθμιση και ανακατασκευή υποδομών κτηνικών	4ος όροφ. Ν.Π.Ε.Ρ.Α.Α.	45.000 €	Νοσοκομείο	12/2003	12/2003	Διεύθυνση
			Εγκαταστάσεων	3ος όροφ. Ν.Π.Ε.Ρ.Α.Α.	30.000 €	Νοσοκομείο	12/2003	12/2003	Διεύθυνση
				1ος όροφ. νοσοκομείου	45.000 €	Νοσοκομείο	12/2003	12/2003	Διεύθυνση
				60 Τ.Ε.Π.	5.282.465 €	ΔΕΠΗΛΟΝΟΜΑ	07/2004	07/2004	Διεύθυνση
Β	Επέκταση ιατρικών υποδομών	1.	Κατασκευή κτιρίου για Τ.Ε.Π. και χειρουργεία	β) χειρουργεία	2.834.703 €	ΔΕΠΗΛΟΝΟΜΑ	07/2004	07/2004	Διεύθυνση
				α) Τ.Ε.Π.	2.347.762 €	Νοσοκομείο	2006	07/2004	Διεύθυνση
			(με 300.000 €)	α) Τ.Ε.Π.	2.347.762 €	Νοσοκομείο	2006	07/2004	Διεύθυνση
				β) χειρουργεία	2.347.762 €	Νοσοκομείο	2006	07/2004	Διεύθυνση
		2.	Κατασκευή κτιρίου για την ανάπτυξη ιατροτεχνολογικού τμήματος	μελέτη	148.735 €		2006		
			δυναμικότητας 20 κλινών	κατασκευή	1.760.822 €				
				εξοπλισμός	733.676 €				
		3.	Εγκατάσταση χώρου για ξενώνα	επίπλοο + σκελετοποίηση	228.912 €		2006		
			βελτιστοποίηση παραγωγής ασθενών	εξοπλισμός	103.639 €				
			ψυχολογικού τμήματος						
		4.	Κατασκευή κτιρίου για τη στέγαση της 3ης Διεύθυνσης και των 3ων υποτμήτων (με 300.000 €)			0 εργαζόμενοι	2004	2005	
		5.	Απελευθέρωση χώρου και αποκατάσταση υποδομών τμήτων	αν. καποδομεία η					
			βελτιστοποίηση της 3ης Διεύθυνσης	300.000 €	Νοσοκομείο	2008	2008	2008	
			υπερκατάσταση 300.000 €	Αλλού α+γ					
		6.	Αποκατάσταση 300.000 €						

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1.3.4(1) Αναβάθμιση κτιριακών και άλλων υποδομών κτηροτεχνολογικού εξοπλισμού

Α/Α	Επιχειρησιακές ανάγκες	Δράσεις		Παρατηρήσεις	Αντικείμενο δράσης	Προσπονομενός	Φορέας υλοποίησης	Χρόνος υλοποίησης		Υπεύθυνος
		Α/Α	Περιγραφή					Έναρξη	Λήξη	
1	Αναβάθμιση υποδομών	1.	20 κτήρες ψηφιατικού τμήματος		υλοποίηση δράσης Β.2			6/2006	12/2008	Διεύθυνση
		2.	20 κτήρες ψηφιακού υποστήριξης		υλοποίηση δράσης Β.5β			6/2006	12/2008	Διεύθυνση Τεχνικών
		3.	10 κτήρες βιοαερίου, T.E.P.		υλοποίηση δράσης Β.1			1/2004	7/2004	
		4.	50 κτήρες υποστήριξης		υλοποίηση δράσης Β.6				12/2008	
2	Αναβάθμιση υποδομών	1.	Μείωση & κατασκευή δικτύων φυσικού αερίου	ενδυνάμ. με καύσιμο δικτύου	πρωτοβάθμια κατασκευή	86.000 €	Νοσοκομείο	2003	2004	Διεύθυνση Τεχνικών
		2.	Αντικατάσταση καλωδίων Νέας Πιπρίδας			106.000 €	Νοσοκομείο	2004	2006	Υπηρεσία Οικον.
		3.	Εξοπλισμός πυλ. μηχανών			750.000 €		2005	2006	
		4.	Επέκταση συστήματος παλινδρομίου	20 νέοι σταθμοί		53.000 €	Νοσοκομείο	2005	2006	
3	Αναβάθμιση υποδομών	5.	Υποστήριξη συσκευών διαδραστικών	Αντικατάσταση	Προμήθεια παλαιών	10.000 €	Νοσοκομείο	2003	2004	Υπηρεσία Οικον.
		6.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή					Τμήμα Πληροφορικής
		7.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή	13.200 €	Νοσοκομείο	2005	2006	Υπηρεσία Οικον.
		8.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή	17.800 €	Νοσοκομείο			Τμήμα Πληροφορικής
4	Αναβάθμιση υποδομών	9.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή		Νοσοκομείο			
		10.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή		Νοσοκομείο			
		11.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή		Νοσοκομείο			
		12.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή		Νοσοκομείο			
5	Αναβάθμιση υποδομών	13.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή	14.583 €	Νοσοκομείο	2003	2003	Διεύθυνση
		14.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή	67.577 €	Νοσοκομείο	2004	2004	Διεύθυνση
		15.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή	70.000 €	Νοσοκομείο	2003	2003	Υπηρεσία Οικον.
		16.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή	31.200 €	Νοσοκομείο	2004	2004	Υπηρεσία Οικον.
6	Αναβάθμιση υποδομών	17.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή	79.884 €	Νοσοκομείο	2003	2003	Υπηρεσία Οικον.
		18.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή	44.177 €	Νοσοκομείο	2004	2004	Υπηρεσία Οικον.
		19.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή		Νοσοκομείο			
		20.	Εκσυγχρονισμός υποστήριξης & φύλαξης κτηνοοικίδιων	ηλεκτρ. μηχανή	ηλεκτρ. μηχανή		Νοσοκομείο			

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1.3.(1) Αναθέτωση κτιριακών και άλλων υποδομών κατασκευαστικού εξοπλισμού

Α/Α	Επιχειρησιακές στόχους	Δράσεις		Παρατηρήσεις (συμφ. πινός)	Προϋπολογισμός	Φορέας υποστήριξης	Χρόνος υλοποίησης		Υποθέσεις
		Α/Α					Έναρξη	Λήξη	
Α/Α	Μεταπτυχιακές υποδομές	4.	Πα. Διαπολιτισμικό	67.932 €	67.932 €	Μορφωτικό	2003	2003	Διεύθυνση
		5.	Πα. Διαπολιτισμικό	902.535 €	902.535 €	Μορφωτικό	2003	2003	Κατασκευή Διεύθυνσης
						Μορφωτικό	2004	2004	Υπηρεσία Οικον.
						Μορφωτικό	2005	2005	
		6.	Πα. Βελτιωτικό εργαλείο	98.000 €	98.000 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
		7.	Πα. Γαστρονομικό	212.200 €	212.200 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
						Μορφωτικό	2005	2005	
		8.	Πα. Ενδοσχολικό εργαλείο	18.200 €	18.200 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
		9.	Πα. Εμπροσθοπορεία	4.752 €	4.752 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
		10.	Πα. Οργάνωση	198.980 €	198.980 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
		11.	Πα. Οργάνωση	264.880 €	264.880 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
		12.	Πα. Οργάνωση	70.000 €	70.000 €	Μορφωτικό	2003	2003	
		13.	Πα. Μεταπτυχιακό	340.423 €	340.423 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
						Μορφωτικό	2005	2005	
		14.	Πα. Μεταπτυχιακό	232.450 €	232.450 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
		15.	Πα. Μεταπτυχιακό	76.700 €	76.700 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
		16.	Πα. Μεταπτυχιακό	74.600 €	74.600 €	Μορφωτικό	2003	2003	
		17.	Πα. Μεταπτυχιακό	85.120 €	85.120 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
						Μορφωτικό	2005	2005	
		18.	Πα. Μεταπτυχιακό εργαλείο	117.900 €	117.900 €	Μορφωτικό	2003	2003	
						Μορφωτικό	2004	2004	
						Μορφωτικό	2005	2005	

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1.3.(1) Αναβάθμιση κτιριακών και άλλων αποδομών κατεχόμενων εδαφών

Α/Α	Επιχειρησιακός στόχος	Διάταξη		Προσχεζόμενος (συνολικό ποσό)	Προσχεζόμενες Προσδοκώμενες	Φορέας υλοποίησης	Χρόνος υλοποίησης		Υποθέσεις
		Α/Α					Έναρξη	Λήξη	
19	Πορτογαλικά	19	Για Π.Ρ.Α	40.000 €	23.500 €	Μεσοκλήρο	2003	2003	Διεύθυνση
					15.900 €	Μεσοκλήρο	2004	2004	Εκπαιδευτική
		20	Για Καρδιοαναπνευστική	350.000 €	350.000 €	Μεσοκλήρο	2003	2003	Υπηρεσία Οικονομικών
		21	Για Χειρουργείο	1.922.000 €	348.000 €	Μεσοκλήρο	2003	2003	Υπηρεσία Οικονομικών
					850.000 €	Μεσοκλήρο	2004	2004	
22	Πορτογαλικά	22	Για Α' Χειρουργείο	62.712 €	483.000 €	Μεσοκλήρο	2005	2005	2005
					30.522 €	Μεσοκλήρο	2003	2003	2003
					31.790 €	Μεσοκλήρο	2004	2004	2004
		23	Για Β' Χειρουργείο	47.400 €	40.200 €	Μεσοκλήρο	2003	2003	2003
					7.300 €	Μεσοκλήρο	2004	2004	2004
24	Πορτογαλικά	24	Για Ποσειδωνοειδές εργασία	208.833 €	89.508 €	Μεσοκλήρο	2003	2003	2003
					120.324 €	Μεσοκλήρο	2004	2004	2004

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1.3.43) Δράσεις κατάρτισης στον τομέα υγείας

ΑΝΑ	Επένδυση/πρόσκληση	Δράσεις		Παρατηρήσεις	Προϋπολογισμός	Θέσμος υλοποίησης	Χρόνος υλοποίησης		Υπεύθυνος
		ΑΝΑ	Εφαρμογές ΗΥΥ				Έναρξη	Λήξη	
ΑΝΑ	Επένδυση/πρόσκληση	1.	Εφαρμογές ΗΥΥ	Θετική. Έρευνα.		Μεσοκείμειο	2003	2003	τη Πληροφορική.
		2.	Εφαρμογές ΗΥΥ	νοσηλ. προσωπ.		Μεσοκείμειο	2003	2003	τη Πληροφορική.
		3.	Εφαρμογές ΗΥΥ	κατ'οίκου προσωπ.		Μεσοκείμειο	2003	2003	τη Πληροφορική.
		4.	Οργάνωση προγραμμάτων & λειτουργία Τ.Ε.Π.	κατ'οίκου νοσηλ. & επρωτοκό	συνδρομή ΕΚΤ	35.000 €	2003	2003	Κασιματάσλη
		5.	Επαγγελματ. προνοσοκομειακή & νοσοκομειακή Ιατρική	κατ'οίκου προσωπ.	συνδρομή ΕΚΤ	90.000 €	2003	2003	Μαυρομήτη
		6.	Μεθοδολογία στον οφθαλμολογικό κλάδο	επιστ. προσωπ.	συνδρομή ΕΚΤ	35.000 €	Μεσοκείμειο		Γρίβα
		7.	Ελεγχος νοσηλ. λογισμικών	νοσηλ. προσωπ.	συνδρομή ΕΚΤ	35.000 €	Μεσοκείμειο		Γρίβα
		8.	Εκπαίδευση κλινικ. εκπαιδευτών	νοσηλ. προσωπ.	συνδρομή ΕΚΤ	70.000 €	Μεσοκείμειο		Κασιματάσλη
		9.	Φροντίδα βιολογικών πειράσεων	νοσηλ. προσωπ.	συνδρομή ΕΚΤ	105.000 €	Μεσοκείμειο		Κασιματάσλη
		10.	Ειδικό θέματα ΕΠΛ ΟΠ & ΕΠΛ ΚΑΙ ΜΕΘ	κατ'οίκου νοσηλ. & παραστ. προσ.	συνδρομή ΕΚΤ	35.000 €	Μεσοκείμειο		Λαζαράς
		11.	Ψυχολογική επιμελέτηση & στήριξη ασθενών & οικογενειών	νοσηλ. προσωπ.	συνδρομή ΕΚΤ	35.000 €	Μεσοκείμειο		Μονδράκης
		12.	Υγιεινή & ασφάλεια εργασίας στο χώρο υγείας	κατ'οίκου νοσηλ. & διοικητ. προσωπ.	συνδρομή ΕΚΤ	14.000 €	Μεσοκείμειο		Μονδράκης
		13.	Νοσηλεύτες στη καρδιολογική επεξεργασία μεθόδων	νοσηλ. προσωπ.	συνδρομή ΕΚΤ	42.000 €	Μεσοκείμειο		Δημητράκης

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.3.(3) Δράσεις κατάρτισης στον τομέα υγείας

Α/Α	Επιδιωκόμενος σκοπός	Α/Α	Δράση	Παρατηρήσεις	Προϋπολογισμός	Φορέας υλοποίησης	Χρόνος υλοποίησης		Υπεύθυνος
							Εκτέλεση	Ανάρτηση	
	Αναπτυξιακή ενέργεια συστήματος	14.	Καρδιολογική μονάκη αναστήσεων	καταρκτικό πρόγραμμα	14.000 €	Προσκήνιο ΕΚΤ			Μητροπούλου
		15.	Αντιμετώπιση πόνου	καταρκτικό πρόγραμμα	21.000 €	Προσκήνιο ΕΚΤ			Παράλλη
		16.	Διαχείριση υποκαταστάσεων αποβλήτων	διαπομπικό	35.000 €	Προσκήνιο ΕΚΤ			Τζαβρίδης
		17.	Καταπονή χημικών συσκευών	καταρκτικό	56.000 €	Προσκήνιο ΕΚΤ			Μητροπούλου
		18.	Φροντίδα ασθενών με ειδικά προβλήματα υγείας	διαπομπικό	49.000 €	Προσκήνιο ΕΚΤ			Εκσυγκροτήσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.1. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
(ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ)

1 ^η ΑΞΙΟΝΑΖ ΑΙΑ	ΥΠΟΔΟΜΕΣ- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ/ΥΠΟΔΟΜΕΣ-ΚΤΙΡΙΑΚΟ	2003	2004	2005	2006	ΑΡΧΗ	ΤΕΛΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
1.	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	1. Ανακαίνιση και συντηγμένης υπαρχουσών κτιριακών εγκαταστάσεων α) 3 ^{ος} όροφ. κ. Πτέρυγα-4 ^{ος} όροφ. κ. Πτέρυγα β) ΜΕΘ-ΜΑ.Θ γ) 1 ^{ος} όροφ. Νοσοκομείου	45.000€					2003	45.000€
								2003	50.000€
			38.000€					2004	350.000€
2	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	1. Κατασκευή κτιρίων για Τ.Ε.Π. και χαραυγιάς α) Ολοκληρωμένα Τ.Ε.Π. β) Ολοκληρωμένα Χειρουργεία		45.000€					
	Πρόταση Ι							2004	5.202.465€
	Πρόταση ΙΙ	α) Ολοκλήρωση σκέλετος κτιρίου με τα Τ.Ε.Π. σε λειτουργία β) Ολοκλήρωση χειρουργείων σε λειτουργία		5.202.465€				2004	2.835.703€
	Πρόταση ΙΙΙ	α) Ολοκλήρωση σκέλετος κτιρίου με 3 όροφους για το Τ.Ε.Π. σε λειτουργία β) Ολοκλήρωση χειρουργείων σε λειτουργία		2.954.703€				2004	2.347.762€
				0 €				2006	0€
								2006	2.347.762€
		2. Κατασκευή κτιρίων για την ανάπτυξη ψυχιατρικού τμήματος δυναμικότητας 20 κλινών α) ΜΕΔΕΠ, ΚΑΤΑΚΕΥΗ, ΕΞΟΡΧΑΣΤΙΚΟΣ							
								2006	2.841.232€
									276.590.34€
		β) Ενίσχυση χώρου για τμήμα βράχους παραγωγής δοκών ψυχαγωγικού τμήματος						2006	103.039€
									228.612,47€

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.2.1.1. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΦΙΚΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΒΕΛΤΙΣΤΗΝ-ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ)										
1 ^η ΣΕΙΡΑ ΔΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ(ΥΠΟΔΟΜΩΝ-ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ)	2003	2004	2005	2006	2007	ΑΡΧΗ	ΤΕΛΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
	3. Κατασκευή κτιρίου για τη στέγαση της Διοίκησης και των Διοικητικών υπηρεσιών με 3 όροφο γκαράζ									
	Το κτίριο το οποίο είναι εγκατεστημένο									
	4. Αποκατάσταση χώρου και αν αποκαταστή η έδρα της Δ. κατά τις ανάγκες της α) Ανακατασκευή Τμήματος									
	β) Ανακατασκευή one day clinic									
	γ) Επέκταση διαγνωστικών εξετάσεων									
	5. Αξιοποίηση συνδυασμού κτιρίων									

* Σημειώνεται ότι οι απαιτούμενες παροχές ανήκουν το τμήμα υποστήριξης του έργου

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.2. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ)											
Α/Α	1 ^η ΛΕΩΝΙΑ (ΥΠΟΔΟΜΕΣ- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ) ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ- ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	ΔΡΑΣΕΙΣ(ΥΠΟΔΟΜΕΣ- ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ)ΜΕΡΟΣ	2003	2004	2005	2006	ΑΡΧΗ	ΤΕΛΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
1.		1. Μελέτη & κατασκευή δικτύου φωτισμού οδών									
		Έργο					2003	2004	44.000€		
		Προμήθεια καυσίμων		44.000€				2004	58.000€		
		2. Εκσυγχρονισμός Κλιματισμού Νέας Πτέρυγας									
		Προμήθεια-Εγκατάσταση Κλιματιστικών Μονάδων					2004	2005	105.000€		
				105.000€							
		3. Εκσυγχρονισμός εξοπλισμού για τον μπαρ					2005	2006	50.000€		
		4. Επέκταση συνολικού ταχυδρομείου (30 νέοι σταθμοί)				250.000€	2005	2006	13.000€		
		5. Υποστήριξη λειτουργιών διοικήσεων στο χώρο του αμφιθέατρου				53.000€	2005	2006	10.000€		
				10.000€							

■ Σημειώνεται ότι οι σχεδιασμένες περιοχές αφορούν το ετήσιο προϋπολογισμό των έργων

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.3. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ)									
1 ^{ος} ΛΕΩΝΑΣ (ΥΠΕΡΔΟΜΕΣ- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ)	ΔΡΑΣΗ (ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ)	2003	2004	2005	2006	ΑΡΧΗ	ΤΕΛΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
1.	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ- ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ	1. Προμήθεια-Αναβάθμιση εξοπλισμού Βιοιατρικής Τεχνολογίας				2003	2005	6.463.066,77€	
		2.375.818,64€	2.379.804,11€	1.707.443,02€					

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.3.(Α) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2003

ΤΜΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	
					ΜΗΝΙΑΙΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΔΙΑΦΗΚΟΣ ΥΠΕΡΗΧΟΓΡΑΦΟΣ			3.000,00 €	2003	
Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΕΤ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΟΥ			27.922,47 €	2003	
ΑΝΑΤΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΗΣ ΑΥΤΟΜΑΤΗ			14.863,00 €	2003	
	ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗ (ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ)		68.500,00 €	35.000,00 €	2003	
	ΦΥΚΤΙΚΗ ΦΥΓΟΚΕΝΤΡΟΣ ΑΓΚΥΡ ΔΑΠΕΔΟΥ			35.000,00 €	2003	
	ΑΠΙΘΛΟΤΕΣ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΑΠΙΤΑΡΙΑΣ			11.731,00 €	1 2003	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΘΕΡΜΑΝΙΣΗΣ ΑΣΘΕΝΩΝ	3	1.760,00 €	5.280,00 €	2003	
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΠΡΟΠΛΑΣΜΑ ΠΡΟΣΠΕΛΑΔΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ			10.264,00 €	2003	
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΠΡΟΠΛΑΣΜΑ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΣΤΗΛΗΣ		340,00 €	340,00 €	2003	
	ΝΕΥΡΟΔΙΕΓΕΡΤΕΣ	8	690,00 €	4.720,00 €	2003	
	ΜΑΓΝΗΤΕΣ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟΙ SAKAMURA	1500	22,00 €	33.000,00 €	2003	
	ΒΕΛΟΝΕΣ ΗΜΙΜΟΝΙΜΕΣ SEDAT	600	0,44 €	264,00 €	2003	
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΒΕΛΟΝΕΣ ΒΕΛΟΝΙΣΜΟΥ 25 G + 30 G	1500	0,13 €	195,00 €	2003	
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΜΦΥΤΕΥΣΙΜΟΙ ΕΠΙΣΚΑΛΗΡΩΣΕΙΣ ΚΑΘΕΤΗΡΕΣ	30	470,00 €	14.100,00 €	2003	
ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ	ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΛΕΙΧΟΥ ΘΩΡΑΚΟΣ			293.470,00 €	2003	Γ.Κ.Π.
	ΗΩΛΙΤΕΡ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΡΤ. ΠΙΕΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥ			4.200,00 €	2003	
	ΦΟΡΗΤΑ ΜΟΝΙΤΟΡ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	2	18.000,00 €	36.000,00 €	2003	
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	ΠΑΡΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΡΗΣ ΧΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (HPLC)			55.000,00 €	2003	ΕΝΤΑΣΗ ΣΕ ΕΠΠ
	ΑΝΑΛΥΤΗΣ (ΠΡΟΣΔΟΚΙΣΜΟΥ ΚΟΝΙΣΜΕΝΟΥ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ-ΚΑΛΙΟΥ, ΝΑΤΡΙΟΥ-ΡΗ)			8.000,00 €	2003	
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	VIDEO ΓΑΣΤΡΟΣΚΟΠΙΟ ΜΕ ΔΙΠΛΟ ΚΑΝΑΛΙ			23.200,00 €	2003	
	VIDEO ΚΟΛΟΝΟΣΚΟΠΙΟ ΜΕ ΔΙΠΛΟ ΚΑΝΑΛΙ			24.200,00 €	2003	
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΠΑΛΥΗΤΗΡΙΟ VIDEO ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΟΥ ΓΙΑ ΚΟΛΟΝΟΣΚΟΠΙΟ			15.000,00 €	2003	
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ	ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΙ ΜΙΚΡΗ ΣΥΣΚΕΥΗ ELECTRO BLOTTING			3.000,00 €	2003	
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ	ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΙ ΜΙΚΡΗ ΣΥΣΚΕΥΗ ΚΑΘΕΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΦΟΡΗΣΗΣ			3.000,00 €	2003	

ΤΜΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
					ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
ΒΟΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΜΕΛΟΒΡΑΧΟΔΕΣΚΟΠΙΟ ΜΕ ΠΛΗΗ ΨΥΧΡΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ			645,00 €	2003	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΥΠΕΡΗΧΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΟΣ ΕΓΧΡΩΜΟΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΠΑΡΑ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ			250.000,00 €	2003	ΕΠΙΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΡ	
ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΥΠΕΡΗΧΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΟΣ ΣΕ ΤΡΟΧΗΛΑΤΗ ΒΑΣΗ			100.000,00 €	2003	ΕΠΙΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΡ	
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΔΙΑΔΕΝΤΗΣ ΦΡΕΣΤΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ			20.000,00 €	2003		
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΥΣΤΗΜΑ PRGE	2	15.000,00 €	30.000,00 €	2003		
ΜΟΝΕΜΑΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΒΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣ				1.500,00 €	2003	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΜΟΝΕΜΑΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΣΕΙΣ ΠΟΜΕΤΡΟ WRIGHT				1.500,00 €	2003	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΜΟΝΕΜΑΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΣΕΙΣ ΝΕΦΡΟΣΑΛΩΝΙΟΝΗΣ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΤΟΞΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ				12.000,00 €	2003		
ΜΟΝΕΜΑΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΣΕΙΣ ΝΕΦΡΟΣΑΛΩΝΙΟΝΗΣ				12.000,00 €	2003		
ΜΟΝΑΔΑ ΛΑΠΑΡΟΣΚΟΠΙΑΣ ΜΙΚΡΟΔΕΛΕΥΣΗΣ ΕΣΩΚΥΤΤΑΡΙΟΥ ΧΡΟΥ				74.500,00 €	2003	ΕΠΙΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΡ	
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΗΛΕΚΤΡΟΚΕΦΑΛΟΓΡΑΦΟΣ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΡΙΝΤΕΟΜΕΤΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ			45.500,00 €	2003	ΕΠΙΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΡ	
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΦΟΥΡΝΟΣ ΜΙΚΡΟΚΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΥΪΚΩΝ ΝΟΣΩΝ			200,00 €	2003	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΚΑΡΕΚΑ ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΟΥ			58.684,00 €	2003	ΕΠΙΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΡ	
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΚΡΑΝΙΟΤΡΥΠΑΝΟ ΑΕΡΟΣ ΥΨΗΛΩΝ ΤΑΧΥΗΤΩΝ			28.347,00 €	2003		
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	HOLTER ΣΥΜΕΧΟΥΣ 24 ΩΡΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΑΠΙ			2.950,00 €	2003		
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΑΝΑΛΥΤΗΣ ΑΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΩΛΥΤΩΝ			28.500,00 €	2003		
ΟΡΘΟΠΑΔΙΚΟ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΕΛΕΘΕΣ ΤΥΠΟΥ MAQUET ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΠ ΑΙΘΡΟΥΣΑ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ			50.000,00 €	2003	ΕΠΙΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΡ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.3.(Α) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2003

ΤΜΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
					ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟ	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟ ΦΟΡΗΤΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ			117.390,00 €	2003	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΟΥΡΟ-ΡΟΟΜΕΤΡΟ			40.000,00 €	2003		
ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΥΠΕΡΗΧΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΣΚΕΥΗ ΜΕ ΔΙΠΡΟΜΑΥΡΗ ΟΘΟΝΗ 9 INCH			30.000,00 €	2003		
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΟΣΤ ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ			58.694,06 €	2003	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΙΒΟΣ (ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΑΛΟΕΚΕΚΤΟΜΗΣ)			10.264,00 €	2003		
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΟΠΤΙΚΟ ΠΕΔΑΛΟ			14.663,00 €	2003		
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗΣ ΙΣΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΜΩΝ			23.478,00 €	2003		
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΧΡΩΣΕΩΣ ΠΑ ΙΣΤΟΧΗΜΕΙΑ			35.216,43 €	2003		
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	ΑΝΟΣΟΕΣΤΟΧΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΥΒΡΙΔΙΣΜΟ			1.458,00 €	2003		
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΑΚΡΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ			29.347,00 €	2003		
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΙΚΡΟΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΟΜΕΤΡΙΑΣ						
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΚΑΜΕΡΑ ΑΔΙΑΦΟΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΛΗΡΗΣ (ΑΝΤΑΛΤΥΟΡΑ ΚΕΦΑΛΗ ΚΑΛΩΔΙΟ)	4	12.000,00 €	48.000,00 €	2	2003	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΟΠΤΙΚΗ ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΗ 4 mm Ø, 30, 70, 120 CM	10	5.000,00 €	50.000,00 €	5	2003	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΔΙΑΦΕΡΝΙΑ (ΜΟΝΟΠΟΛΙΚΗ-ΔΙΠΟΛΙΚΗ)	2	24.000,00 €	48.000,00 €	1	2003	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΛΥΧΝΙΑ ΜΕ ΔΟΡΥΦΟΡΟΥΣ						
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΚΑΜΕΡΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΛΗΡΗΣ ΜΕ ΚΕΦΑΛΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΠΑ ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	4	8.000,00 €	36.000,00 €	4	2003	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΚΑΜΕΡΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΛΗΡΗΣ ΜΕ ΚΕΦΑΛΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΠΑ ΔΡΑ	4	8.000,00 €	36.000,00 €	4	2003	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΟΠΤΙΚΗ Θ ΜΟΡΦΩΝ ΔΙΑΜΕΤΡΟΥ 10 mm ΑΔΙΑΦΟΡΟΣΚΟΠΙΚΗ	5	3.000,00 €	15.000,00 €	5	2003	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΟΠΤΙΚΗ Ι ΜΟΡΦΕΙΟΥ 4 mm Ø, 30, 70 CM	6	4.000,00 €	24.000,00 €	6	2003	

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.3.(Α) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2003

ΤΜΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
					ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΠΛΗΡΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗ ΚΑΜΕΡΑ ΔΙΣΦΟΣΚΟΠΙΟΥ (ΑΝΤΑΛΤΟΡΑΚΕΦΑΛΗ-ΚΑΛΩΔΙΟ)			12.000,00 €	2003		
ΟΡΛ	ΦΙΝΟΚΟΠΙΑ	30	440,00 €	13.200,00 €	2003		
ΟΡΛ	ΟΤΟΣΚΟΠΙΑ	50	206,00 €	10.300,00 €	2003		
ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΟ	ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΣΥΣΚΕΥΗ ELISA			49.880,00 €	2003		
ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΟ	ΥΔΑΤΟΜΕΤΡΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ			1.322,00 €	2003		
ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΟ	ΒΑΘΕΙΑ ΚΑΤΑΡΥΞΗ ΧΟΡΗΓΙΚΟΤΗΤΑΣ 380 LT			11.450,00 €	2003		
ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΨΥΧΩΜΕΝΗ ΦΥΓΟΚΕΝΤΡΟΣ			5.300,00 €	2003		
	ΣΥΝΟΛΟ 2003			2.179.838,96 €			

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.3.(β) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2004

ΤΥΠΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
					ΜΗΝΑΔΕΥΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΔΕΥΜΕΤΡΟ	2	235,00 €	470,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΟΡΘΟΣΤΗΘΙΟΜΕΤΡΟΚΟΠΟ ΦΩΤΙΖΟΜΕΝΟ			880,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΠΙΝΗ ΨΥΧΡΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ			440,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΔΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΟΣ ΥΠΕΡΗΧΟΓΡΑΦΟΣ			30 000,00 €	2004		
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ	ΜΙΑ ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΣΥΣΚΕΥΗ ΠΑΛΙΣΑ ΜΕΘΩΔΟ			49.860,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ	ΑΡΘΡΩΜΕΤΕΣ ΚΥΤΤΑΡΩΝ 8 ΘΕΙΣΕΩΝ	4	470,00 €	1.880,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ	ΑΡΘΡΩΜΕΤΕΣ ΚΥΤΤΑΡΩΝ 8 ΘΕΙΣΕΩΝ	2	587,00 €	1.174,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ	ΥΕΝΑ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ ΔΙΠΛΗΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ			14.863,00 €	2004		
ΑΙΜΟΛΟΓΙΑ (NEES)	ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΣ ΑΝΑΛΥΤΗΣ ΠΑ ΤΟΥΣ ΑΙΜΟΔΟΤΕΣ 8 ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ			10.400,00 €	2004		
ΑΙΜΟΛΟΓΙΑ (NEES)	ΑΠΟΡΥΚΤΗΣ ΠΛΑΣΜΑΤΟΣ 4 ΛΕΚΚΟΝ			10.400,00 €	2004		
ΑΙΜΟΛΟΓΙΑ (NEES)	ΠΑΛΥΕΤΙΚΗ ΦΥΓΟΚΕΝΤΡΟΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ (COOMBS)			10.400,00 €	2004		
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΜΗΧΑΝΙΣΜΑΤΑ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΜΕ ΕΝΔΟΜΑΤΟΜΕΝΟ ΠΛΗΡΕΣ MONITOR	4	58.652,00 €	234.608,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	MONITOR ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ	8	23.461,00 €	178.688,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΦΟΡΤΙΟΙ ΑΝΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΟΞΙΔΙΣ	4	5.886,00 €	23.544,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΦΥΓΜΙΚΑ ΔΕΥΜΕΤΡΑ ΦΟΡΗΤΑ	5	1.467,35 €	7.336,75 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΑΠΕΚΟΝΙΣΗ	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΕΟΙΚΟΥ ΤΟΜΟΓΡΑΦΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΜΙΑΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΚΟΝΙΣΤΑΣΙ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΡΙΩΝ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ			62.330,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
Β' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	HOLTER ΡΥΘΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥ			4.200,00 €	2004		
Β' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΠΙΔΕΡΜΟΣΚΟΠΙΟ, ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΕΤΡΩΜΕΤΡΑ			3.000,00 €	2004		

ΤΜΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	ΚΑΤΑΥΚΤΗ ΒΑΘΕΙΑΣ ΚΑΤΑΨΥΞΗΣ (80 Q C)			15.000,00 €	2004	
ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ	ΦΑΣΜΑΤΟΦΩΤΟΜΕΤΡΟ ΟΡΑΤΟΥ-ΥΠΕΡΪΚΟΥΣ			20.000,00 €	2004	
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΑΠΟΛΙΝΘΙΣΗΣ ΑΜΑΡΡΟΙΔΩΝ			800,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΝΤΕΡΟΣΚΟΠΙΟ			31.200,00 €	2004	
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΜΑΓΝΗΤΙΚΗΣ ΟΙΣΟΦΑΓΟΥ			15.000,00 €	2004	
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΠΙΛΤΙΣΣΕΣ ΓΙΑ ΙΣΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	2	800,00 €	1.200,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΠΙΡΑΦΕΣ ΠΛΗΚΤΕΣ			900,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ DNA SEQUENCING			600,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ	ΤΡΟΦΟΔΟΤΙΚΟ ΜΗΧΗΝΙΣΜΟΣ			1.500,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΠΙΔΕΙΞΤΗΣ ΚΑΙΒΑΝΟΣ CO 2			9.000,00 €	2004	
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΚΑΛΩΤΟΥ ΒΡΟΧΟΣΚΟΠΙΟΥ ΜΕ ΥΠΟΔΟΧΗ ΓΙΑ ΑΕΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΜΕ ΠΙΕΣΗ (NET VENTILATION)			4.106,00 €	2004	
ΑΝΚΥΡΩΣΙΑΚΟ	ΘΕΡΜΑΙΝΟΜΕΝΗ ΠΛΑΚΑ ΓΙΑ LAMINAR FLOW			500,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΥΠΕΡΙΔΙΔΟΥΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ ΓΙΑ LAMINAR FLOW			300,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	VORTEX	6	1.200,00 €	10.800,00 €	2004	
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΚΑΙΒΑΝΟΙ ΕΠΙΔΕΙΞΤΕΣ			2.700,00 €	2004	
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΦΑΣΜΑΤΟΦΩΤΟΜΕΤΡΟ			4.000,00 €	2004	
ΜΟΝΙΤΟΡΑΓΓΙΟ	ΑΝΑΛΕΥΣΤΗΡΑΣ ΟΥΚΟΥ			12.000,00 €	2004	
ΜΟΝΙΤΟΡΑΓΓΙΟ	ΑΝΑΛΕΥΣΤΗΡΑΣ ΟΥΚΟΥ			12.000,00 €	2004	
ΜΟΝΙΤΟΡΑΓΓΙΟ	ΦΟΡΤΑ ΟΥΚΟΥ			7.120,00 €	2004	
ΜΟΝΙΤΟΡΑΓΓΙΟ	ΦΟΡΤΟ ΜΟΝΙΤΟΡ			12.000,00 €	2004	
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΗΛΕΚΤΡΟΜΥΟΓΡΑΦΟΣ 4 ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ			30.000,00 €	2004	
ΝΕΥΡΟΚΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ ΕΠΕΦΑΛΟΥ			44.020,00 €	2004	
ΝΕΥΡΟΚΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΦΑΚΟΜΕΤΡΟΥ ΕΠΕΦΑΛΟΥ			29.347,00 €	2004	
ΝΕΥΡΟΚΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ ΧΕΡΙΩΝ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΥ (HAND REST)			11.738,00 €	2004	
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ	10	20.000,00 €	200.000,00 €	2004	ΕΠΙΣΤΗΤΕΣ ΕΠΙΤ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.3.(B) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2004

ΤΜΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	
					ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟ	ΑΡΘΡΟΣΚΟΠΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (STANDARD) ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΡΘΡΟΣΕΙΣ			2.100,00 €	2004	
	ΑΡΘΡΟΣΚΟΠΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 2,7 cm ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΑΡΘΡΟΣΕΙΣ			2.200,00 €	2004	
	ΑΡΘΡΟΣΚΟΠΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 2,7 cm ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΑΡΘΡΟΣΕΙΣ			3.800,00 €	2004	
	ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΓΥΡΟΥ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΠΡΙΟΝΙ ΚΟΠΗΣ			4.800,00 €	2004	
	ΜΗΧΑΝΙΣΜΑ ΠΟΛΥΤΟΡΟΙΣΗΣ ΟΣΤΕΚΗΡΩΣΕΩΝ (ΜΥΛΟΣ)			5.700,00 €	2004	
	ΣΕΤ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΑΚΡΥΛΙΚΟΥ ΤΕΙΜΕΝΤΟΥ			13.000,00 €	2004	
ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟ	ΤΡΥΠΑΝΙ ΜΕ ΦΟΤΙΖΟΜΕΝΗ ΜΠΑΤΑΡΙΑ 3.					
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ			58.652,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΥΣΤΗΜΗ ΥΑΛΕΙΔΕΚΤΟΜΗΣ ΚΑΙ ΦΑΚΟΕΞΕΤΥΛΑΣ			58.652,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ	ΥΠΗΘΙΑΚΗ ΦΑΚΟΥΡΟΑΠΕΙΧΤΕΡΩΣΗ			58.654,05 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ
	ΤΟΝΟΜΕΤΡΑ	3	1.750,00 €	5.250,00 €	2004	
	ΦΕΡΜΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΡΟΠΤΗΣ ΜΕ IN SITU PCR			8.805,00 €	2004	
	ΣΤΟΚΙΝΕΤΑ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΛΑΤΤΩΣΗ ΑΤΡΑΧΗΝ ΕΥΛΑΛΗΣ ΦΟΡΜΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΟΘΡΩΜΕΥΜΑΤΟΣ			33.750,00 €	2004	
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	ΚΑΤΑΡΥΚΤΗ (4-70 Ο.Ο.)			17.609,00 €	2004	
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	ΜΕΦΑΛΗΜΑ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΧΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΧΡΩΣΗ ΡΟΥΤΙΝΑΣ			16.141,00 €	2004	
ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟ	ΜΗΧΑΝΙΣΜΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΔΙΑ ΡΙΝΟΥ			44.020,00 €	2004	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΕΤ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΙΤΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ			100.000,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΕΤ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ			200.000,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΕΤ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΦΟΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ			30.000,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ

ΤΜΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
					ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΥ ΜΕΣΗ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΕΤ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ			100.000,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΕΤ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗΣ			150.000,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΕΤ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΗΣ			60.000,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΕΤ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΔΕΡΑ			150.000,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ			60.000,00 €	2004	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΟΡΑ	PORT SCOTTON	20	15,00 €	300,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΟΡΑ	ΑΠΛΩΣΤΡΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΟΤΟΣ	20	15,00 €	300,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΟΡΑ	ΚΑΤΟΛΥΤΑ ΨΥΧΡΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ	3	733,67 €	2.201,01 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΟΡΑ	ΡΗΝΟΛΑΒΙΔΕΣ	20	30,00 €	600,00 €	2004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	
ΟΡΑ	ΕΥΚΑΜΙΝΟ ΡΗΝΟΛΑΡΥΓΓΟΦΑΡΥΓΓΟΣΚΟΠΙΟ-ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ-ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΟ			10.264,00 €	2004		
ΟΡΑ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΑΠΟΚΛΙΣΤΗΣΗΣ			2.933,00 €	2004		
	ΣΥΝΟΛΟ 2004			2.319.804,81 €	2004		

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.3.(Γ') ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2005

ΤΜΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΤΟΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	
						ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ	ΕΜΦΑΝΙΣΤΗΡΙΟ ΨΗΦΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΜΕ ΚΑΣΕΤΕΣ ΦΩΣΦΟΡΟΥ			146 735,00 €	2005	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ	ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΟΣ ΥΠΕΡΧΟΛΟΜΟΓΡΑΦΟΣ ΜΕ ΒΕΛΟΝΗ ΓΙΑ ΕΝΑ			102.800,00 €	2005	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙΒΑΝΟΣ			11.000,00 €	2005		
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ DNA, RNA			18.000,00 €	2005		
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΥΠΡΟΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙΒΑΝΟΣ ΓΙΑ ΔΙΑΝΕΜΗΤΗ ΘΡΕΠΤΙΚΗΝ ΥΛΙΚΗΝ			20.000,00 €	2005		
ΜΟΝΕΝΤΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	MONITOR ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΜΟΝΑΔΑ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ Κ.Σ.			5.000,00 €	2005		
ΜΟΝΕΝΤΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΦΟΡΗΤΟΣ ΥΠΕΡΧΟΛ			10.000,00 €	2005		
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΔΙΠΛΩΚΗ ΔΙΑΒΕΡΜΑ			29.347,00 €	2005		
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΕΝΑ SET ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΜΙΚΡΟΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ			17.608,00 €	2005		
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΕΝΑ SET ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥΠΟΦΥΣΚΤΟΜΗΣ			17.608,00 €	2005		
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΔΙΑΘΕΡΜΟΠΑΘΕΙΑΣ ΜΕ ΥΨΙΣΥΧΝΟ ΡΕΥΜΑ			29.347,00 €	2005		
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΥΣΚΕΥΗ ΝΕΥΡΟΜΕΡΕΤΟΥ ΧΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ			29.347,00 €	2005		
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΕΡΕΟΤΑΞΙΑΣ			44.020,00 €	2005		
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΚΑΙΒΑΝΟΣ ΑΤΜΟΥ			136.000,00 €	2005	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΨΗΦΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΞΗΡΑΣ ΕΜΦΑΝΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ			100.000,00 €	2005	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΦΟΡΗΤΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ C-ARM			118.000,00 €	2005	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2	65.000,00 €	130.000,00 €	2005	ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΕΠΠ	
	ΣΥΝΟΛΟ 2005			963.812,00 €			

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1.4. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ									
Α/Α	1 ^η ΛΕΩΝΙΑΣ (ΥΠΟΔΟΜΕΣ- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ)	ΔΡΑΣΕΙΣ	2003	2004	2005	2006	ΑΡΧΗ	ΤΕΛΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
1.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΧΑΛΙΩΝ	1. 10 κλώνες βροχέας παροάντης του Τ.Δ.Π.					1/2/2004	31/2/2004	
		2. 20 κλώνες Ψυχαγωγικών παιχνιδιών					31/2/2005	31/2/2006	
		3. 20 κλώνες βροχέας νοσηλείας (όλη ομάδα ομήρων)					31/2/2006	31/2/2006	
		4. 30 νοσηλευτικές κλινές στο συμβατικό κτίριο					31/2/2006	31/2/2006	

* Σημειώνεται ότι οι εκμεταλλεύσιμες πιστώσεις μπορούν να κριμηνιστούν αποκλειστικά τον έργο

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.2. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ-ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ)										
Α/Α	2 ^η ΑΞΙΟΛΟΓΙΑ (ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ- ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ)	ΑΡΑΣΕΙΣ	2003	2004	2006	2006	2006	ΑΡΧΗ	ΤΕΛΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
1.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ- ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	1. Αναδιοργάνωση Οργανωτικής Δομής						1/2/2003	7/2003	
		2. Εισαγωγή Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού						1/2/2003	12/2003	
		3. Απλοποίηση Διαδικασιών Ροής των Ασφαγών στο Σύστημα						1/2/2003	2008	
		Αποδοτικότητα και βελύξη κτηνιατρικού αρχείου						2005	2008	

* Σημειώνεται ότι οι συσταμένες περιοχές αφορούν το τρίμηνο ολοκλήρωσης του έργου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΠΑΡΟΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΦΩΤΟ 1 : Το γραφείο πληροφόρησης κοινού πριν την ανακαίνιση.

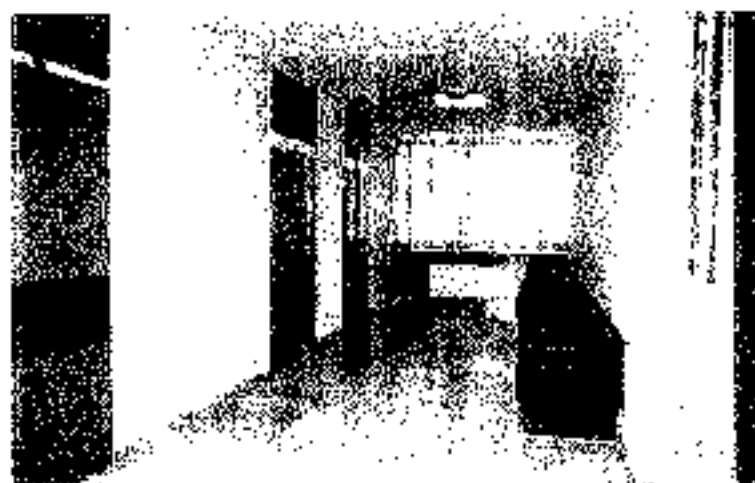

ΦΩΤΟ 2 : Το γραφείο πληροφόρησης κοινού όπως είναι σήμερα.

ΝΕΑ ΠΤΕΡΥΓΑ 6^{ος} ΟΡΟΦΟΣ

ΦΩΤΟ 3 : Νοσηλευτικό Τμήμα Νέα Πτέρυγα 6^{ος} όροφος. Υποδοχή.

ΦΩΤΟ 4 : Νοσηλευτικό Τμήμα Νέα Πτέρυγα 6^{ος} όροφος. Διάδρομος.

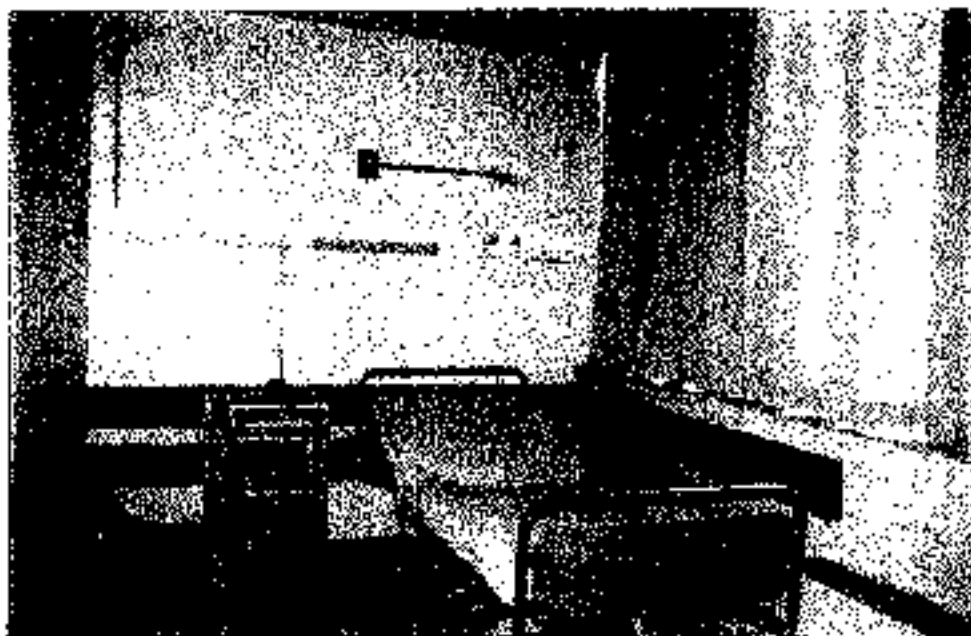

ΦΩΤΟ 5 : Νοσηλευτικό Τμήμα Νέα Πτέρυγα 6^{ος} όροφος. Δωμάτιο μονόκλινο.

ΝΕΑ ΠΤΕΡΥΓΑ 6^{ος} ΟΡΟΦΟΣ

ΦΩΤΟ 6 : Νοσηλευτικό Τμήμα Νέα Πτέρυγα 6^{ος} όροφος . Η κοιλίνα πριν την ανακαίνιση.

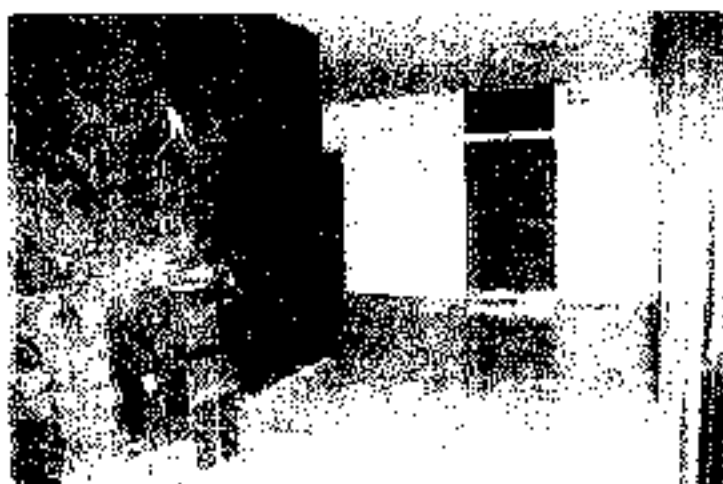

ΦΩΤΟ 7 : Νοσηλευτικό Τμήμα Νέα Πτέρυγα 6^{ος} όροφος . Η κοιλίνα μετά την ανακαίνιση έγινε διελκινός θάλαμος λατιμώσεων.

ΝΕΑ ΠΤΕΡΥΓΑ 5^{ος} ΟΡΟΦΟΣ

ΦΩΤΟ 8 : Νοσηλευτικό Τμήμα Νέα Πτέρυγα 5^{ος} όροφος . Υποδοχή.

ΦΩΤΟ 9 : Νοσηλευτικό Τμήμα Νέα Πτέρυγα 5^{ος} όροφος . Διάδρομος.

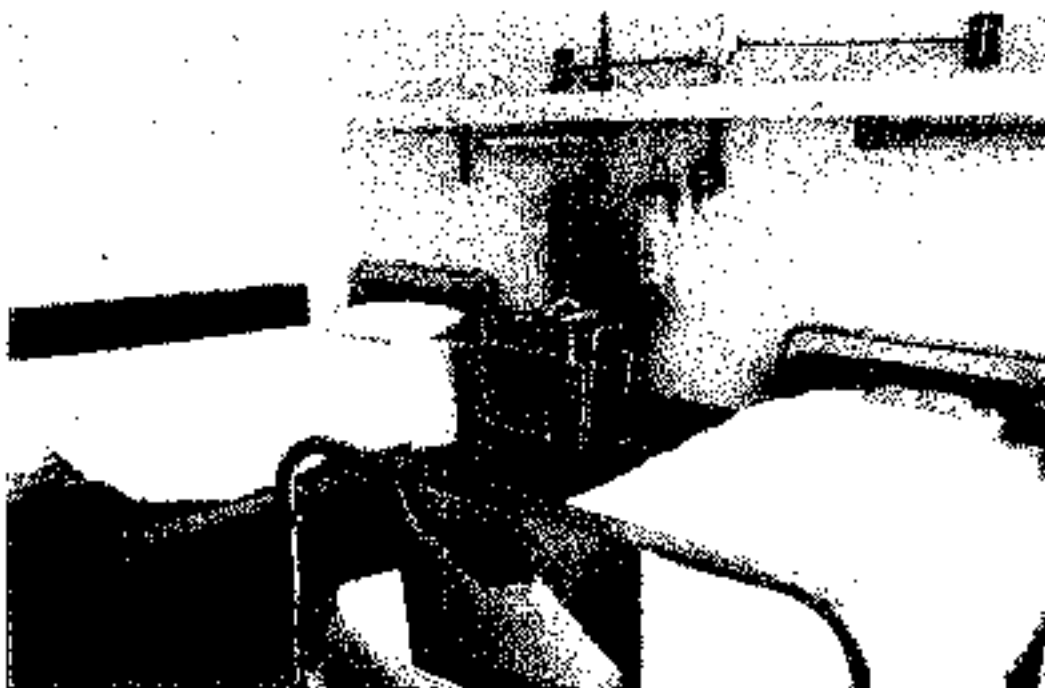

ΦΩΤΟ 10 . Νοσηλευτικό Τμήμα Νέα Πτέρυγα 5^{ος} όροφος Δίκλινο δωμάτιο.

ΠΑΛΑΙΑ ΠΤΕΡΥΓΑ 2^{ης} ΟΡΟΦΟΣ

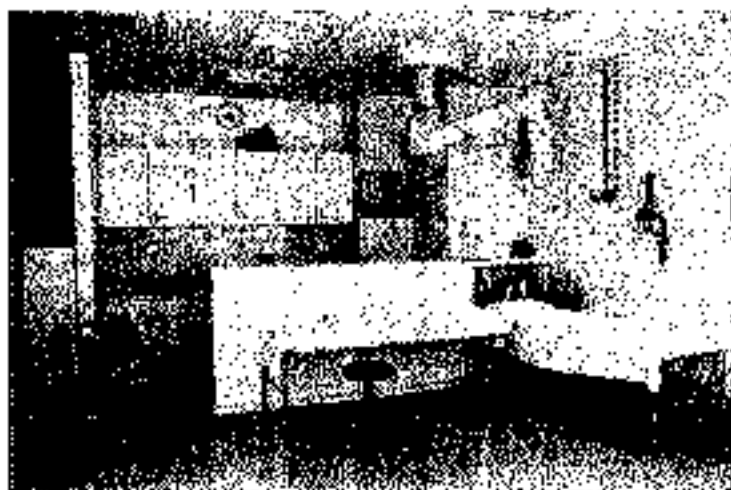

ΦΩΤΟ 11 : Νοσηλευτικό Τμήμα Α Παθολογικό. Δίκλινο δωμάτιο πριν την ανακαίνιση.

ΦΩΤΟ 12 : Νοσηλευτικό Τμήμα Α Παθολογικό. Δίκλινο δωμάτιο μετά την ανακαίνιση.

Τ.Ε.Π. - ΠΟΛΥΤΡΑΥΜΑΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ

ΦΩΤΟ 13 : Χώρος υποδοχής πολυτραυματία .

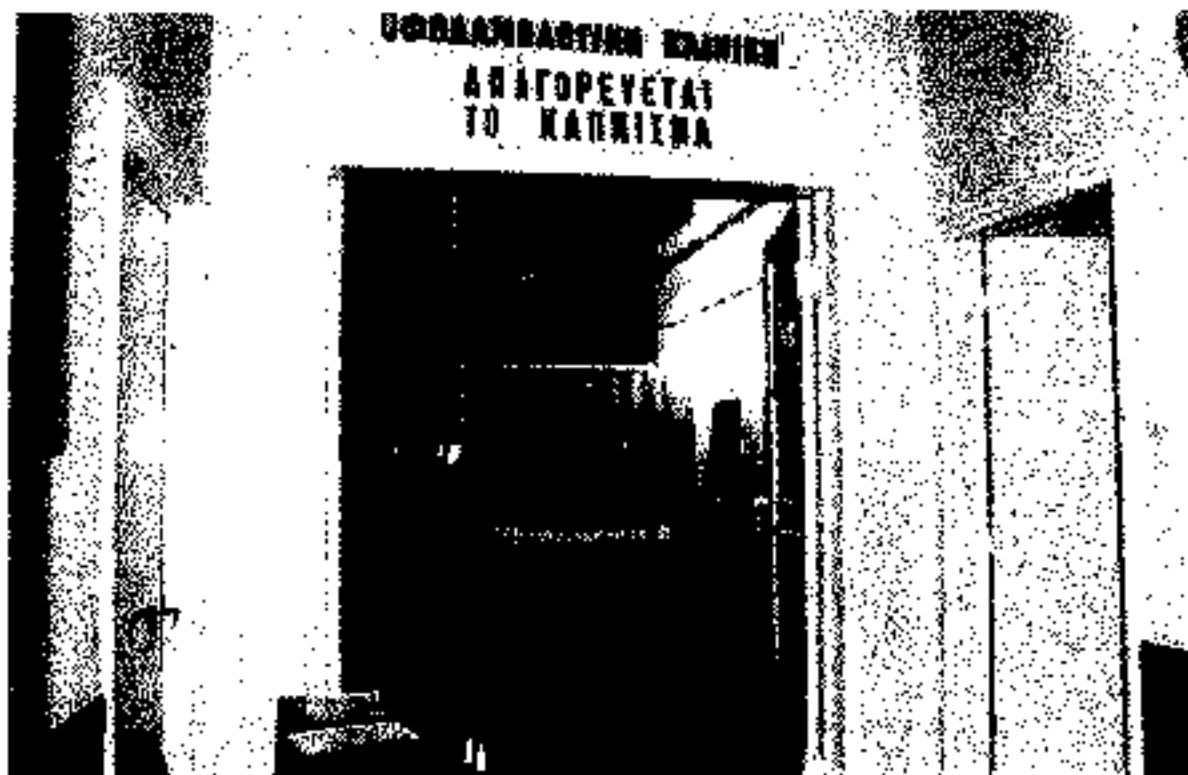

ΦΩΤΟ 14 : Χειρουργείο στο πολυτραυματικό ιατρείο.

ΦΩΤΟ 15 : Χειρουργείο στο πολυτραυματικό ιατρείο.

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

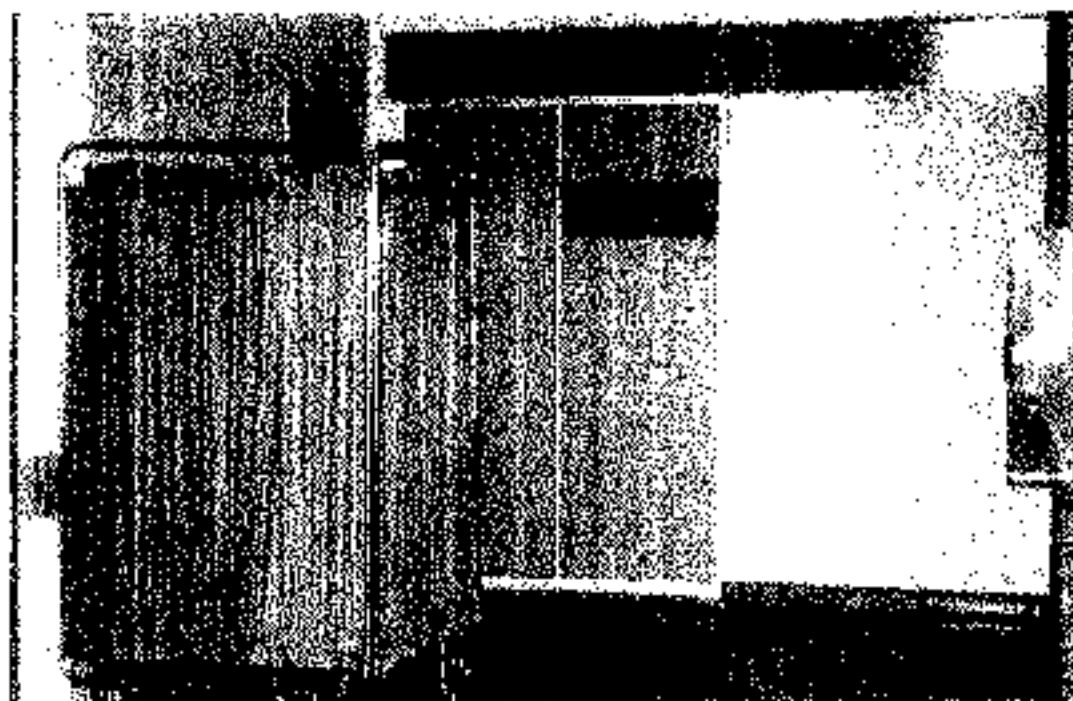
ΦΩΤΟ 16 : Η είσοδος της Οφθαλμολογικής κλινικής πριν την ανακατασκευή.

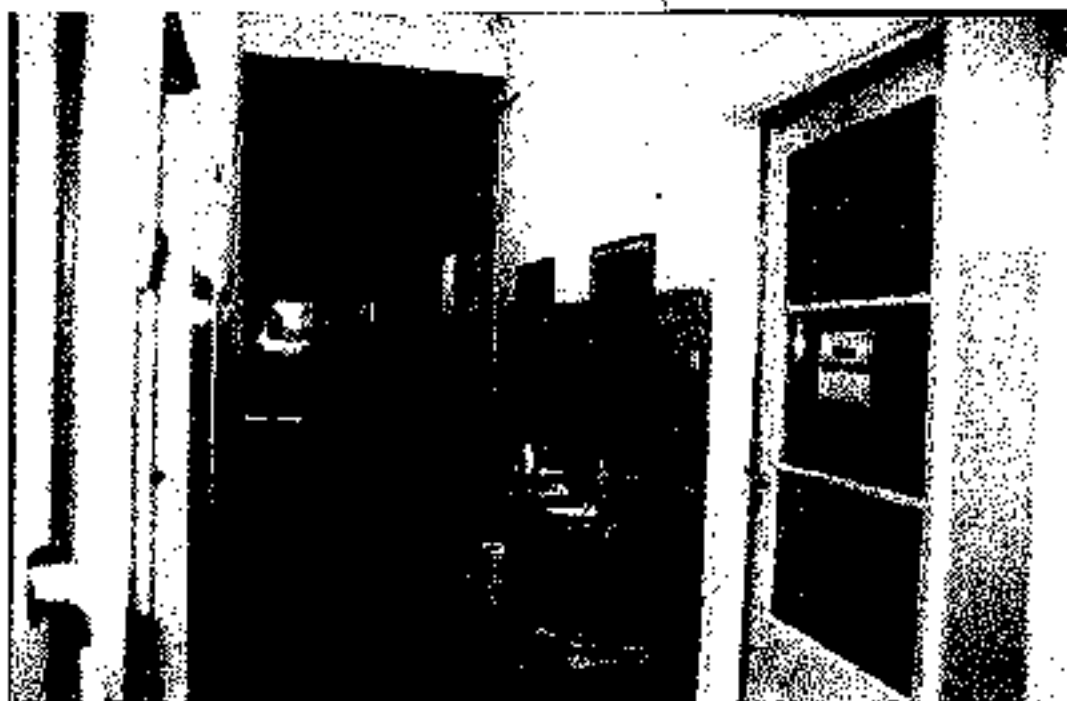
ΦΩΤΟ 17 : Η είσοδος της Οφθαλμολογικής κλινικής σήμερα μετά την ανακατασκευή.

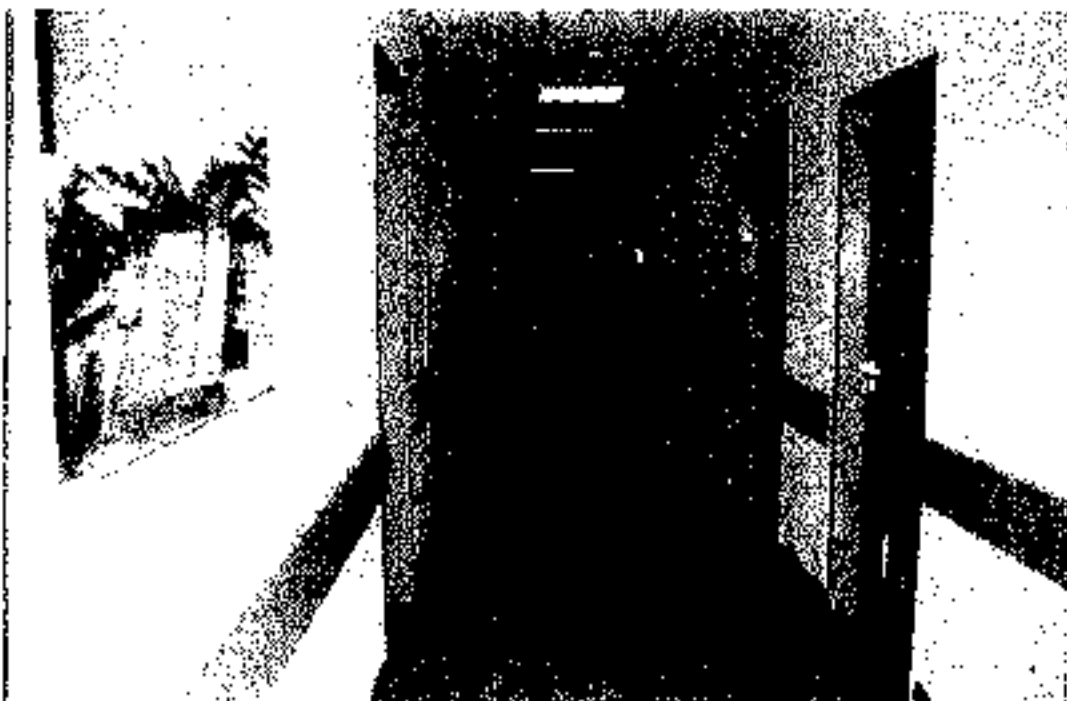
ΦΩΤΟ 18 : Η είσοδος για το Οφθαλμολογικό Χειρουργείο πριν την ανακατασκευή.

ΦΩΤΟ 19 : Η είσοδος για το Οφθαλμολογικό Χειρουργείο σήμερα μετά την ανακατασκευή.

ΦΩΤΟ 20: Διάδρομος του Οφθαλμολογικού Τμήματος πριν την ανακατασκευή.

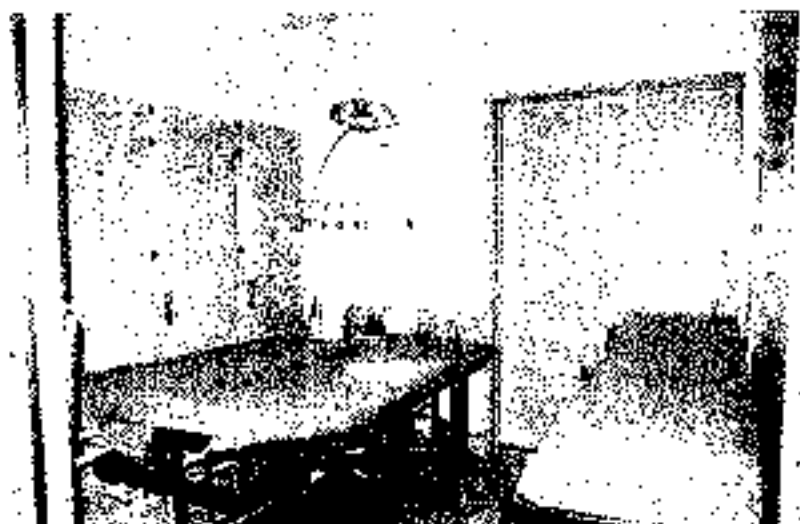

ΦΩΤΟ 21: Διάδρομος του Οφθαλμολογικού Τμήματος σήμερα μετά την ανακατασκευή.

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟ

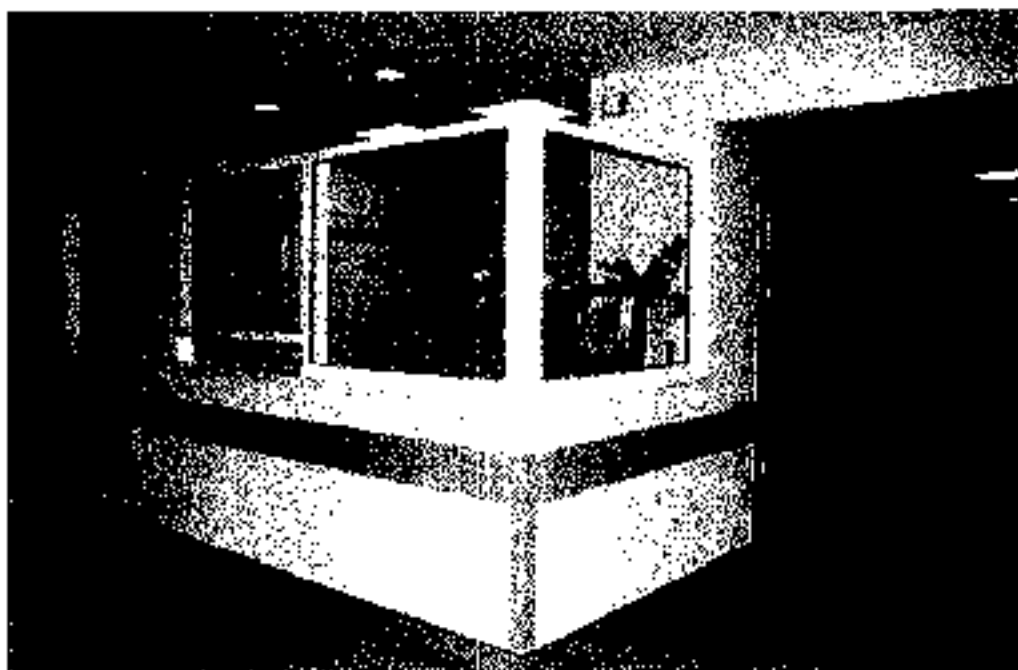
ΦΩΤΟ 22 : Το Οφθαλμολογικό Χειρουργείο σήμερα Αίθουσα 1.

ΦΩΤΟ 23 : Το Οφθαλμολογικό Χειρουργείο σήμερα Αίθουσα 2.

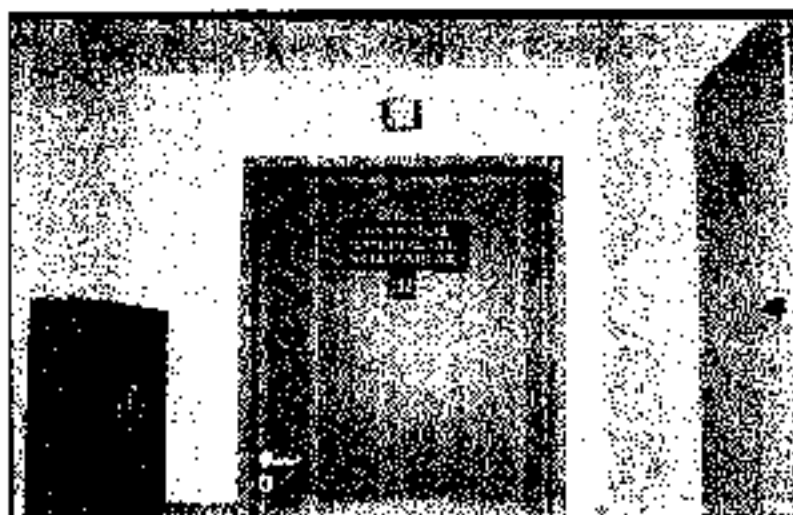
ΦΩΤΟ 24 : Το Οφθαλμολογικό Χειρουργείο σήμερα Αίθουσα 3.

ΦΩΤΟ 25 : Νοσηλευτικό Τμήμα Οφθαλμολογικό. Υποδοχή.

ΦΩΤΟ 26 : Γραφείο διευθυντού Οφθαλμολογικού Τμήματος.

ΦΩΤΟ 27: Θάλαμος ημερήσιας νοσηλείας Οφθαλμολογικού Τμήματος.

ΦΩΤΟ 28: Εσωτερικό του θαλάμου ημερήσιας νοσηλείας του Οφθαλμολογικού Τμήματος.

ΦΩΤΟ 29: Τετράγωνος θάλαμος νοσηλείας του Οφθαλμολογικού Τμήματος.

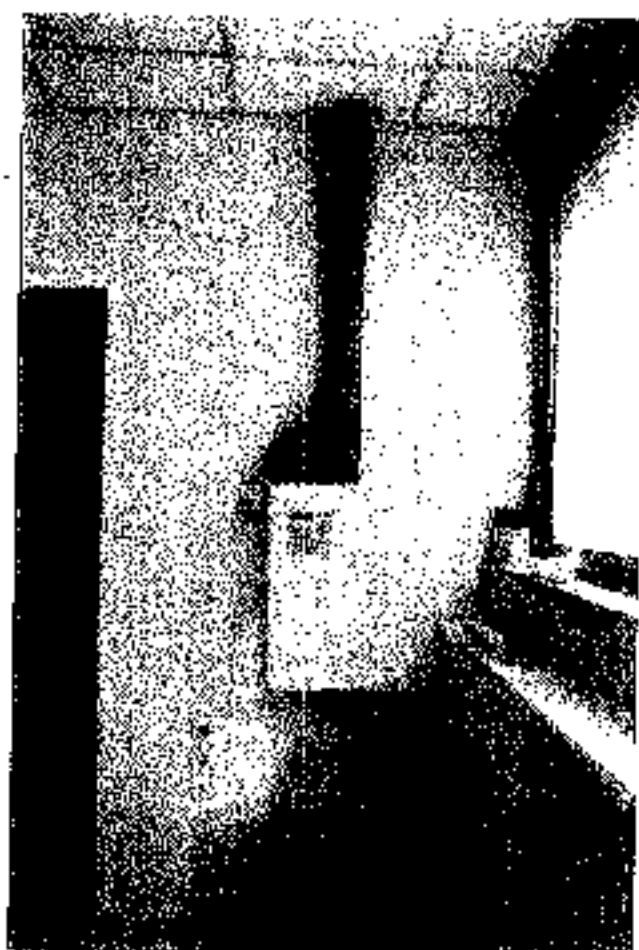
ΣΩΛΗΝΩΤΟ (ΠΝΕΥΣΤΟ) ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

ΦΩΤΟ 30 : Κεντρική μονάδα.

ΦΩΤΟ 31 : Υποσταθμός στο καρδιολογικό
ιατρείο.

ΦΩΤΟ 32 : Υποσταθμός στο χειρουργικό ιατρείο.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

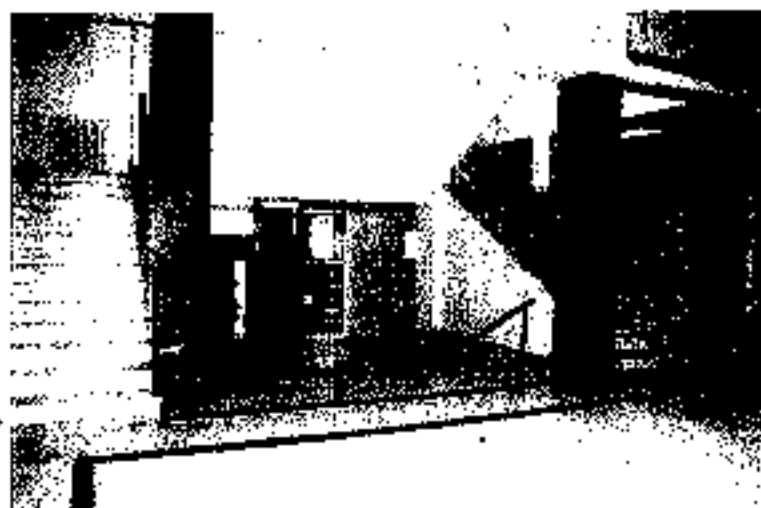

ΦΩΤΟ 33: Ισόγειο. Εξωτερικά ιατρεία (Καρδιολογικό, Ψυχιατρικό).

ΦΩΤΟ 34: Ισόγειο. Εξωτερικά ιατρεία (Παθολογικό).

ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΦΩΤΟ 35: Ισόγειο. Η κεντρική είσοδος του Νοσοκομείου.

ΦΩΤΟ 36: Ισόγειο. Διάδρομος προς τα εξωτερικά ιατρεία.

ΦΩΤΟ 37: Ισόγειο. Διάδρομος προς τα εργαστήρια.

2019

**Πάντειον
Πανεπιστήμιο**

Ανδρέας Ν. Λύτρας

***Τα Κοινωνικά
Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία
Τόμος ΙΧ***

**Το κοινωνικό υποκείμενο της ανατροπής,
στον εικοστό πρώτο αιώνα**

Ανδρέας Ν. Λύτρας

***Τα Κοινωνικά
Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία
Τόμος ΙΧ***

**Το κοινωνικό υποκείμενο της ανατροπής,
στον εικοστό πρώτο αιώνα**

Πάντειον Πανεπιστήμιο
Αθήνα, 2019

Περιεχόμενα

1 Εισαγωγή.....	5
2 Η «νέα οικονομία» και η νέα τεχνολογία <i>αυξάνουν</i> την απασχόληση.....	8
3 Η κοινωνική πόλωση στις πρωτοπόρες καπιταλιστικές χώρες.....	14
4 Ο μαρξισμός και το πολιτικό πρόγραμμα.....	32
5 Το ριζοσπαστικό πρόγραμμα για την κοινωνική αλλαγή.....	38
Παρουσιάσεις.....	51
Παρουσίαση 1: Το Κοινωνικό Υποκείμενο της Ανατροπής.....	53
Παρουσίαση 2: Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφότητα.....	67

**Το σύγχρονο υποκείμενο της κοινωνικής ανατροπής:
Η εργατική τάξη και η πολιτική της κοινωνικής πλειονότητας**

1 Εισαγωγή

Τί μένει ενεργές από τις βασικές θέσεις του Κ. Μαρξ, σχετικά με το υποκείμενο της κοινωνικής αλλαγής και τη στρατηγική του για τη μετά-καπιταλιστική κοινωνία, σχεδόν δύο αιώνες από τη διατύπωσή τους; Ποιές είναι οι προσαρμογές που οφείλονται, στην παρούσα συγκυρία, για να γίνει εφικτός ο κοινωνικός μετασχηματισμός; Με αγωγό τα προηγούμενα ερωτήματα, η ανάλυση εκτιμά πως η εποχή μας επιβεβαιώνει την κεντρικής σημασίας πρόβλεψη του κλασικού μαρξισμού για την κοινωνική πόλωση. Οι εργοδότες συρρικνώνονται αριθμητικά και αναλογικά στις πρωτοπόρες καπιταλιστικές χώρες, ενώ οι μισθωτοί διεκδικούν σε μια αναμφισβήτητη και εδραιωμένη εργασιακή και κοινωνική πλειονότητα· είναι, δηλαδή, μια απόλυτα συντριπτική πλειονότητα. Παράλληλα, οι αυτοαπασχολούμενοι χωρίς ιδιοκτησία, στα νέα αντικείμενα εργασίας είτε ως αυτόνομοι είτε ως ημιαυτόνομοι εργαζόμενοι, στα πραγματικά ή εικονικά δίκτυα των ομάδων εργασίας, διακρίνονται για στοιχεία ενός αντικειμενικού προλεταριακού προσδιορισμού. Η παρουσία μιας νέας μεσαίας (ή, κατά Πουλαντζά, «νέας μικροαστικής») τάξης (μισθωτών), δηλαδή το αντίβαρο της κοινωνικής πόλωσης, είχε υπόσταση μόνο στην περίοδο του φορντισμού-τεϊλορισμού, στη μεσαία στελέχωση της

γραφειοκρατικής πυραμίδας. Μετά την υπέρβασή του, σταδιακά, τα στρώματα με ανάλογους προσδιορισμούς αποσυντίθενται και αποκλιμακώνονται τα μεγέθη τους. Η «ήττα της εργασίας», από το 1980, συνέτεινε στον εμπλουτισμό του καταμερισμού της εργασίας από την εισαγωγή πολλών κατακερματισμένων καθεστώτων και ειδικών μορφών εργασίας, που λειτουργικά πολύ-διασπούν τους φορείς της εργασίας, ενώ ταυτόχρονα αδρανοποιούν τις παραδοσιακές μορφές συλλογικής οργάνωσης και τις πρακτικές τους. Το αντικειμενικό κοινωνικό υποκείμενο, ωστόσο, υπάρχει και αποτελεί την τεράστια πλειονότητα. Η κατάσταση αυτή μάς προκαλεί για την επινόηση της στρατηγικής και των τακτικών μεθόδων, αλλά και την προσαρμογή της απολύτως απαραίτητης πολιτικής ενοποίησης και δράσης. Με βάση την ουσιαστική απαξίωση των σοσιαλιστικών εγχειρημάτων του εικοστού αιώνα, η στόχευση οφείλει να προσανατολίζεται στην θεμελιώδη μετατόπιση της καπιταλιστικής νομιμότητας, στην προοπτική των αναμενόμενων κοινωνικών συγκλονισμών.

2 Η «νέα οικονομία» και η νέα τεχνολογία αυξάνουν την απασχόληση

Διαλέγω να ξεκινήσω τη συζήτηση για το σύγχρονο υποκείμενο του κοινωνικού μετασχηματισμού, από μια θέση του «συρμού» η οποία, ωστόσο, στις καθημερινές κοινές ή επιτηδευμένες συζητήσεις (αρκετές φορές και επιστημονικές) φαίνεται να είναι μια αναμφισβήτητη «αλήθεια»: η τεχνολογία και οι αυτοματισμοί

μειώνουν τις θέσεις ανθρώπινης εργασίας. Πρώϊμα διαπιστώνω: ουδέν αναληθέστερον από αυτή την «αναμφισβήτητη αλήθεια». Οι πρώτοι αναλόγου χαρακτήρα ισχυρισμοί είναι τόσο παλαιοί όσο και ο καπιταλισμός. Κάθε φορά που ένας νέος ευρύτερος καταμερισμός της εργασίας και οι νέοι αποτελεσματικότεροι αυτοματισμοί εφαρμόζονται στην παραγωγή, πάντα προβάλλονται κάποιες μελλοντολογικές προβλέψεις για την επερχόμενη μείωση των θέσεων της ανθρώπινης εργασίας με προοπτική την απάλειψή της. Από ένα σημείο μετά οι προβλέψεις είναι συνώνυμες των ατεκμηρίωτων πίστσεων.

Με την αίσθηση, ότι όλες οι διατυπωμένες απόψεις για το φαινόμενο και τις συνέπειες των παραγωγικών αυτοματισμών δεν είναι ισότιμες και ισοδύναμες, σε βαρύτητα ισχυρισμών και σημασία, θα επισημάνω πως είναι ανεξαιρέτως προβληματικές, σχετικά με την απόδειξή τους.¹ Στο αμιγώς θεωρητικό επίπεδο είναι σαφές τόσο για τον φιλελευθερισμό όσο και για τον κλασικό μαρξισμό, ότι, στο πλαίσιο της οικονομίας της αγοράς ή, άλλως, των καπιταλιστικών σχέσεων, η προοπτική είναι η αύξηση των ανθρώπινων δυνάμεων και σε οποιαδήποτε περίπτωση δεν υπάρχει η δυναμική της μείωσης τους.

¹ Θα αναφερθούμε σε δύο παραδείγματα ανάλογων απόψεων: του J. Rifkin και του A. Gorz. Η πιο emblematicή, αλλά και προβληματική, περίπτωση μιας παρόμοιου χαρακτήρα ανάλυσης είναι η μελέτη του J. Rifkin (= *Το Τέλος της Εργασίας και το Μέλλον της*, Αθήνα, Νέα Σύνορα, 1996). Ο J. Rifkin στην ανάλυση του κάνει υπολογισμούς, χρησιμοποιώντας την αριθμητική πράξη της αφαίρεσης, αλλά ξεχνώντας την πρόσθεση. Λησμονεί ότι η απασχόληση αντιπροσωπεύει ροές, με ταυτόχρονη αποχώρηση και είσοδο στην αγορά εργασίας. Το αποτέλεσμα είναι οι υπολογισμοί του να παραμένουν εκκρεμείς και οι ισχυρισμοί του αυθαίρετοι.

Ο A. Gorz (= *Farewell to the Working Class. Essay on Post-Industrial Socialism*, London, Pluto Press, 1982, σσ. 126-133) αναπτύσσει μια εναλλακτική θεωρητική λογική στη ριζοσπαστική σκέψη, με σκοπό μια διαφορετική στρατηγική για την κοινωνική αλλαγή. Δηλώνει, ωστόσο, την εκτίμησή, πως η τεχνολογία μειώνει την ανάγκη για τις ανθρώπινες δυνάμεις στην παραγωγή. Η προσέγγιση του A. Gorz δεν δείχνει να επιβεβαιώνεται, όπως θα υποδειχθεί από τα τεκμήρια που θα ακολουθήσουν.

Σύμφωνα με τον A. Smith δεν είναι ενδεχόμενη η λειτουργία της οικονομίας, χωρίς ανθρώπινη εργασία. Καθώς η αποκλειστική πηγή του κέρδους των κατόχων του αποθέματος είναι η εργασία, δεν είναι δυνατή η υλοποίηση της προσδοκίας του συνεχώς αυξημένου εισοδήματος των φορέων του κεφαλαίου, με λιγότερους (πόσο μάλλον χωρίς) εργάτες.² Την άποψη του A. Smith επιβεβαιώνει ο (νομπελίστας) H.A. Simon, ο οποίος επισημαίνει, ότι δεν ευσταθούν οι προβλέψεις για την αύξηση της ανεργίας και τη μείωση της ανθρώπινης συμμετοχής στην παραγωγή, εξαιτίας των προηγμένων τεχνολογιών και αυτοματισμών.³ Ανάλογες υποστηρίξεις προβάλλουν, σχετικώς πρόσφατα, οι R.N., Langlois, F. Levy και R.J. Murnane (για να αναφερθούμε σε ορισμένα παραδείγματα).⁴

Σύμφωνα με την κλασική μαρξιστική προσέγγιση και ανάλυση, οι τεχνολογικές καινοτομίες οφείλονται στον ανταγωνισμό μεταξύ των καπιταλιστών, στην ατομική προσπάθεια τους να αποκτήσουν παραγωγικά και οικονομικά πλεονεκτήματα. Σε αυτή τη διαδικασία διευρύνουν τον καταμερισμό της εργασίας και αυξάνουν κατακόρυφα την παραγωγικότητα. Πρόσκαιρα, ο ανταγωνισμός περιλαμβάνει και μαζικές απολύσεις. Από την πρόσκαιρη μείωση των εξόδων για μισθούς χρηματοδοτούν την αγορά των νέων αυτοματισμών. Παράλληλα διευρύνουν την οικονομική πίεση προς τους εργάτες, με

² A. Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, London, G. Bell and Sons, 1887, Vol. I, σσ. 48-49, 349.

³ H.A. Simon, "The Corporation: Will It Be Managed by Machines?", M.L. Anshen, G.L. Bach (eds.), *Management and the Corporations*, 1985, New York, McGraw-Hill, 1960, σσ. 17-55.

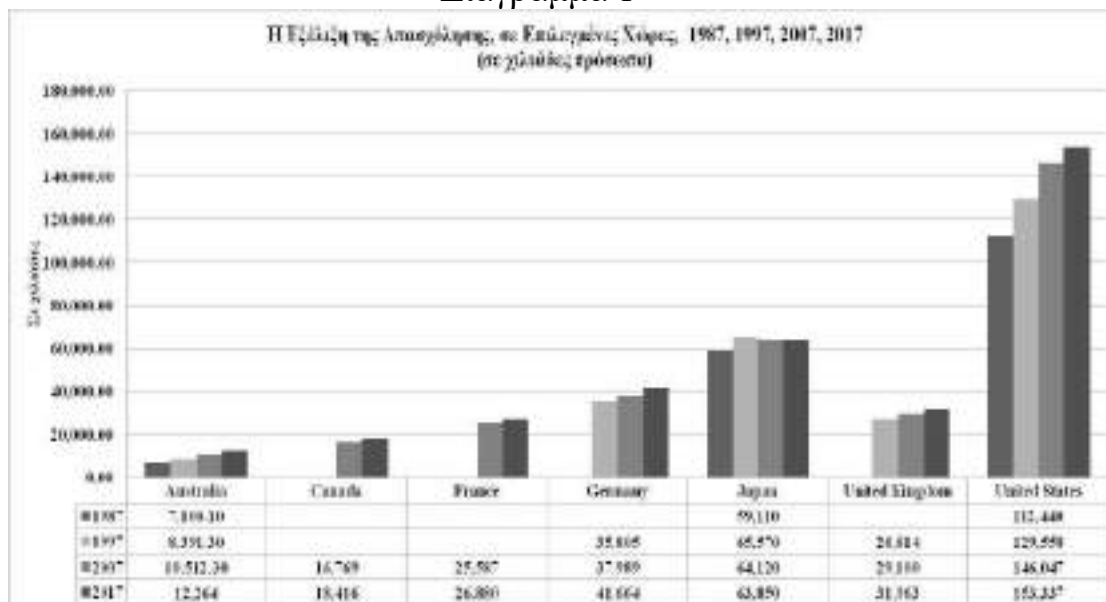
⁴ Πβ., R.N., Langlois, "Cognitive Comparative Advantage and the Organization of Work: Lessons from Herbert Simon's Vision of the Future", *Economics Working Papers*, Paper 200220, 2002 (http://digitalcommons.uconn.edu/econ_wpapers/200220). F. Levy, R.J. Murnane, *The New Division of Labor: How Computers Are Creating the Next Job Market*, New York- Princeton N.J., Russell Sage Foundation-Princeton University Press, 2004, σ. 8.

στόχο την αύξηση της συνεισφοράς τους στην παραγωγικότητα, με σχετικά χαμηλότερο κόστος εργασίας. Οι καπιταλιστές αξιοποιούν, ως καταλύτη, την τεχνολογία και, σε συνδυασμό με την αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των εργατών, επιτυγχάνουν το μειωμένο κόστος εργασίας. Το αποτέλεσμα είναι να αυξάνονται, ακόμη και μεσοπρόθεσμα, οι εργάτες οι οποίοι είτε δουλεύουν πολύ περισσότερο με τον ίδιο μισθό είτε με μειωμένα εισοδήματα. Στην ουσία ο Κ. Marx διατείνεται ότι οι καπιταλιστές απολύουν εργάτες, με σχετικά υψηλό κόστος, για να προσλάβουν περισσότερους αργότερα, σχετικά πιο φθηνούς, δηλαδή τους εργάτες εκείνους που έχουν δοκιμαστεί σκληρά από τη «μάστιγα της πείνας». Η συγκεκριμένη διαδικασία δημιουργεί αύξηση του αριθμού των εργατών. Η μείωση της εργατικής τάξης είναι και σε αυτήν την διαπραγμάτευση αδιανόητη.⁵

Η μαρξική ανάλυση και πρόβλεψη, σχετικά με την εξέλιξη του καπιταλισμού ήταν επιτυχής. Στο τέλος του εικοστού και τις δύο πρώτες δεκαετίες του εικοστού πρώτου αιώνα (παρά τη μεσολάβηση της πολύ σοβαρής οικονομικής κρίσης του 2007-8), τα τεκμήρια επιβεβαιώνουν την εδραία μαρξική θέση, περί της διεύρυνσης του αριθμού και της αναλογίας των εργαζομένων, στο πλαίσιο της κυριαρχίας των καπιταλιστικών σχέσεων.

⁵ Κ. Marx, «Μισθωτή Εργασία και Κεφάλαιο», Κ. Marx, F. Engels, *Διαλεχτά Έργα*, Αθήνα, Γνώσεις, τ. 1, σσ. 75-106, και ιδίως, σ. 92.

Διάγραμμα 1

Πηγή: ILO (Databases: LABORSTA, ILOSTAT).

Στη μέση διάρκεια, παρά τις κάποιες διακυμάνσεις (σε ορισμένες χώρες), η αύξηση της απασχόλησης είναι πρόδηλη. Χρειάζεται να σημειώσουμε ότι όλες οι πρωτοπόρες καπιταλιστικές χώρες που περιλαμβάνονται στο προκείμενο διάγραμμα (1), είναι από την άποψη των δημογραφικών τους χαρακτηριστικά μάλλον προβληματικές (χαμηλή γεννητικότητα και σημαντική τάση γήρανσης του πληθυσμού). Σε ορισμένες περιπτώσεις ανανεώνονται με την ένταξη νέων μεταναστών τόσο στον πληθυσμό όσο και στο εργατικό δυναμικό. Η πιο προβληματική περίπτωση είναι η Ιαπωνία, στην οποία η είσοδος ξένων μεταναστών είναι πιο περιορισμένη, ενώ ο πληθυσμός είναι ιδιαίτερος γερασμένος.

Από τα προαναφερθέντα δεδομένα είναι σίγουρο ότι ως προς την επισκόπηση του τριακονταετούς παρελθόντος, όχι μόνο δεν επιβεβαιώθηκαν οι αιωρούμενες προγνώσεις για τη μείωση της ενεργούς ανθρώπινης εργασίας, αλλά αντιθέτως αυτή αυξήθηκε· σε ορισμένες χώρες διευρύνθηκε εντυπωσιακά. Λάβετε, επιπρόσθετα, υπόψη σας ότι η ίδια περίοδος ήταν η ιστορική φάση με την πιο εντυπωσιακή εφαρμογή τεχνολογικών επιτευγμάτων και αυτοματισμών στην παραγωγή.

Κατά την εκτίμησή μου, η νέα τεχνολογία αλλάζει το μείζον μέρος των εκπαιδευτικών ειδικεύσεων και το μεγάλο φάσμα των πρακτικών ειδικοτήτων στην παραγωγική διαδικασία. Στην ουσία διανέμει ένα ιδιόρρυθμο αγαθό, το οποίο είναι ταυτόχρονα ένα πλεονέκτημα για τους εργαζόμενους που τό κατέχουν και αποτελεί μια πρόκληση σε όσους δεν έχουν πρόσβαση σε αυτό. Είναι η ικανότητα χειρισμού της πληροφοριακής και επικοινωνιακής τεχνολογίας της νέας γενεάς, η οποία ισοδυναμεί με την ικανότητα της γραφής και της ανάγνωσης, στην προηγούμενη φάση. Όποιος δεν διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες μοιάζει με αναλφάβητο. Αυτή η ικανότητα συνδέεται, εκτός της γνώσης και της χρήσης των πραγμάτων και των συμβόλων, με τη δεξιότητα χειρισμού ακόμη και περίπλοκων αποτελεσμάτων της επιστημονικής επεξεργασίας (π.χ. λογιστικά και στατιστικά προγράμματα), χωρίς σχετικές σπουδές. Αυτό το γεγονός σημαίνει μια γενική άνοδο του μέσου επιπέδου της γνωστικής φαρέτρας των εργαζομένων, αλλά και μια αισθητή απειδίκευση για πολλές απαιτητικές, από γνωστική άποψη, ειδικεύσεις, οι οποίες περιορίζονται λόγω της συρρίκνωσης των

ειδικοτήτων στην παραγωγική διαδικασία (από περίπου 200 σε μόλις 3). Επόμενως, αυτά που συμβαίνουν επισημαίνουν τον αποκλεισμό από τη μαζικότερη απασχόληση όσων δεν κατέχουν το ισοδύναμο της γνώσης ανάγνωσης και γραφής (την ικανότητα χειρισμού πληροφορικής και επικοινωνιακής τεχνολογίας), τη διεύρυνση της εργασιακής ενσωμάτωσης όσων κατέχουν τη χρήση των νέων δεξιοτήτων, με σχετικά χαμηλότερο επίπεδο εκπαιδευτικής ειδίκευσης, και τον περιορισμό ή τη μετάθεση εκτός των συλλογικών παραγωγικών οργανώσεων των κατόχων απαιτητικών εκπαιδευτικών ειδিকেύσεων (για εκείνους που δεν μπορούν να προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση των ευρύτερων σε περιεχόμενο εργασιακών ειδικοτήτων). Ο γενικός χαρακτήρας αυτών των μεταβολών μπορεί να ερμηνευθεί, ως μια σχετική απειδίκευση του απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού, με πιο φθηνό κόστος εργασίας.

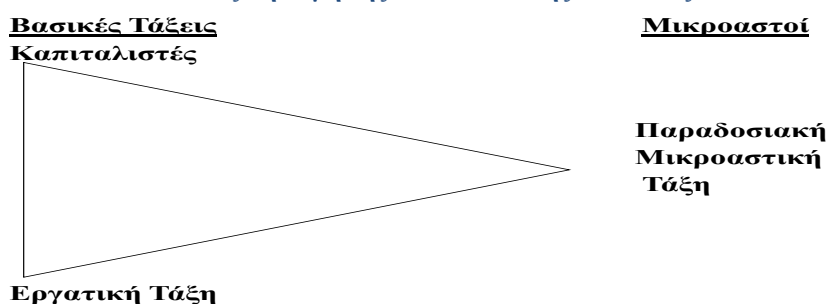
3 Η κοινωνική πόλωση στις πρωτοπόρες καπιταλιστικές χώρες

Η τοποθέτηση του Κ. Marx για την ταξική δομή της καπιταλιστικής κοινωνίας είναι βασικά γνωστή και εύκολα αναγνωρίσιμη τόσο από τους υποστηρικτές όσο και από τους πολέμιους της μαρξιστικής θεωρίας της κοινωνικής αλλαγής. Η πρόγνωση του κλασικού μαρξισμού είναι σαφής: τα παραδοσιακά μικροαστικά στρώματα θα συρρικνώνονται σταδιακά, αλλά συνεχώς, και θα διευρύνονται πολύ αισθητά στη χρονική διάρκεια οι μισθωτοί, δηλαδή ο κοινωνικός χώρος του προλεταριάτου, ώσπου η συντριπτική πλειονότητα των φορέων της εργασίας θα τεθεί κάτω από την εξουσία του κεφαλαίου.

Η πρόβλεψη για την αστική τάξη είναι, επίσης, γνωστή. Θα αποτελεί μια ολοένα και μικρότερη σε αναλογία ομάδα των ολοένα και πιο πλούσιων καπιταλιστών. Είναι ένα εύλογο ερώτημα για τους πολλούς: αν η γενική πρόγνωση για την ταξική πόλωση επιβεβαιώνεται ή υποδεικνύεται ως προβληματική στη σύγχρονη εποχή, ιδίως στις πρωτοπόρες καπιταλιστικές χώρες, στις οποίες επικέντρωσε την ανάλυσή του ο κλασικός μαρξισμός.

Σχήμα 1: Ο μαρξισμός για την κοινωνική δομή του καπιταλισμού

Επιβεβαιώνεται η άποψη του Κ. Marx: για την
υπαγωγή του συνόλου των εργαζομένων στην εξουσία του κεφαλαίου και
τη διεύρυνση του αριθμού των μισθωτών;
Η ταξική δομή της καπιταλιστικής κοινωνίας

Η αναζήτηση των πραγματικοτήτων της σημερινής κοινωνικής πόλωσης δύναται να στηριχθεί στις εκτιμήσεις περί της κατανομής της απασχόλησης, ανάλογα με τη θέση στο επάγγελμα (από τη βάση δεδομένων: ILOSTAT του ILO), παρά την εκτίμηση που κυκλοφορεί ευρέως σε τάσεις (κυρίως σε νέο-βεμπεριανές και λειτουργιστικές προσεγγίσεις, αλλά και σε ορισμένες μαρξιστικές αναλύσεις) της κοινωνικής θεωρίας, ότι μείζον μέρος της μισθωτής εργασίας δεν αφορά σε προλεταριακές μάζες, αλλά σε εκπροσώπους της «νέας μεσαίας τάξης». Η παραστατική παρουσίαση της διάρθρωσης της

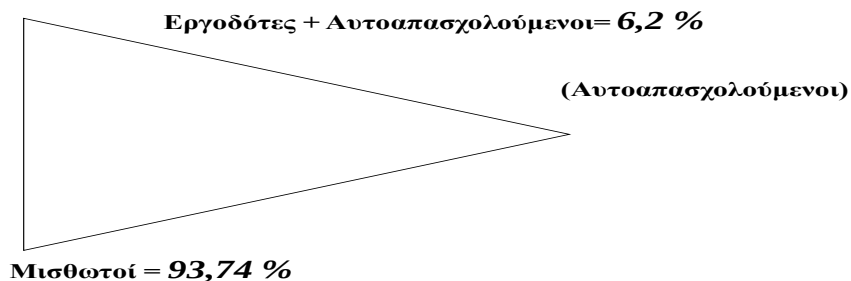
απασχόλησης, σύμφωνα με τη θέση στο επάγγελμα στις ΗΠΑ, το ΗΒ, την Ιαπωνία και τη Γαλλία είναι κατά τη γνώμη μου πολύ ενδιαφέρουσα, ίσως μάλιστα είναι και εντυπωσιακή στην πρόσληψή της από τους αμύητους για τις πραγματικότητες της εργασίας σε παγκόσμια κλίμακα.

Σχήμα 2.1: Η διάρθρωση της απασχόλησης στις ΗΠΑ

**Αναζήτηση Αναλογιών στην Απασχόληση
ΗΠΑ (2017)**

Σχόλιο: Εξαιρετικά μεγάλη πτώση των καθεστώτων εργασίας

(Εργοδότες)

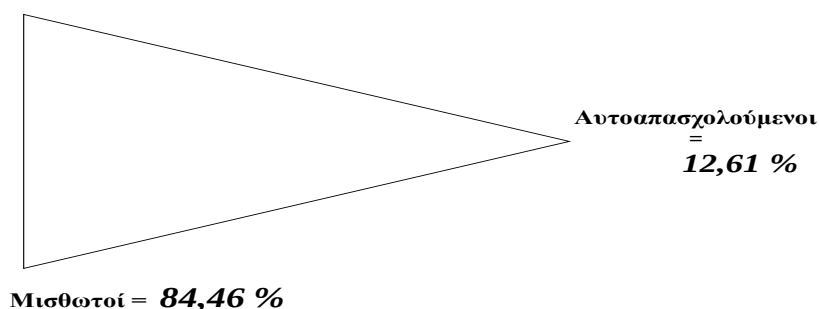

Σχήμα 2.2: Η διάρθρωση της απασχόλησης στο ΗΒ

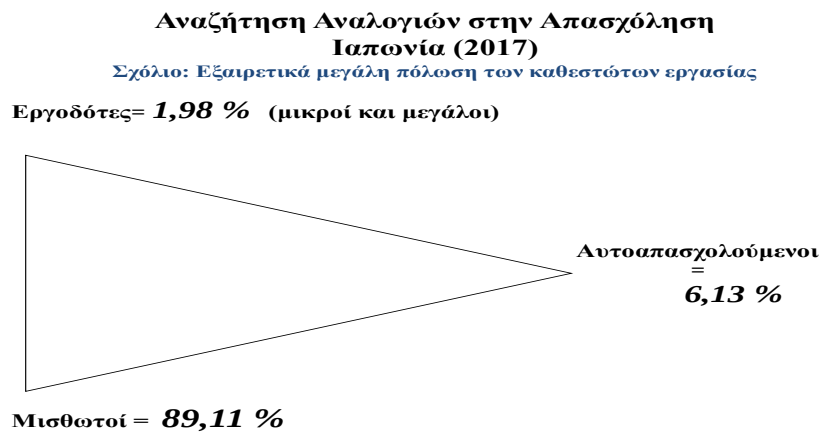
**Αναζήτηση Αναλογιών στην Απασχόληση
ΗΒ (2017)**

Σχόλιο: Εξαιρετικά μεγάλη πτώση των καθεστώτων εργασίας. Αντοχή της αυτοαπασχόλησης

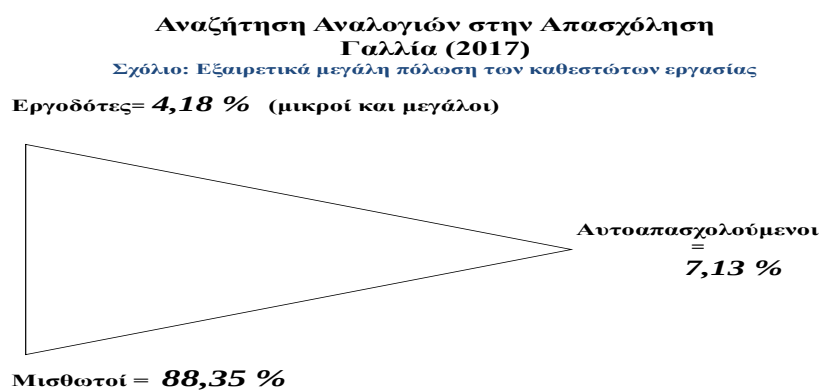
Εργοδότες = 2,38 % (μικροί και μεγάλοι)

Σχήμα 2.3: Η διάρθρωση της απασχόλησης στην Ιαπωνία

Σχήμα 2.4: Η διάρθρωση της απασχόλησης στη Γαλλία

Η εξέλιξη και η σημερινή κατάσταση στους συσχετισμούς της απασχόλησης υποδεικνύει την εξαιρετική κοινωνική πόλωση, λόγω της αντίστοιχης πόλωσης των εργασιακών καθεστώτων. Ένα απειροελάχιστο ποσοστό της απασχόλησης αντιπροσωπεύουν οι

εργοδότες (μικροί και μεγάλοι). Αυτές οι μικρές ομάδες (με εξαίρεση το κράτος) ελέγχουν το σύνολο των μισθωτών (αυτοί υπάγονται στην εξουσία του κεφαλαίου). Οι ίδιες μικρές ομάδες ελέγχουν το σύνολο των μέσων παραγωγής, σε επιχειρήσεις με μισθωτούς. *Από αυτές τις ισχνές ομάδες, προέρχεται μια ακόμη μικρότερη κατηγορία πάμπλουτων ανθρώπων, των οποίων ο πλούτος είναι ισοδύναμος με το εισόδημα 3,6 δισ. ανθρώπων στο σημερινό κόσμο.* Η τεράστια πλειονότητα είναι οι μισθωτοί. Από αυτή την πλειονότητα προέρχονται οι σημερινοί φτωχοί, οι οποίοι είναι πλέον σκληρά εργαζόμενοι (π.χ. μερικώς απασχολούμενοι και ευέλικτοι μισθωτοί). Συνεχίζει να υφίσταται μια σημαντική ομάδα *αυτοαπασχολουμένων*. Στις τάξεις τους είναι ενταγμένοι, νέου τύπου, ανεξάρτητοι επαγγελματίες (επαγγελματίες και τεχνικοί, τηλεεργαζόμενοι, αυτόνομοι εργαζόμενοι σε νέους τομείς της οικονομίας), χωρίς ιδιοκτησία. Η πραγματικότητα αυτή επισημαίνει την επιβεβαίωση (και δύσκολα αμφισβητήσιμη) της θέσης του μαρξισμού περί της ταξικής πόλωσης.

Δεν πρόκειται να παρακάμψουμε τις τοποθετήσεις περί της μεσαίας τάξης ή πολύ περισσότερο περί της «νέας μεσαίας τάξης», οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί (ανεξάρτητα από τη βασιμότητα ορισμένων όψεων τους), ως αντίβαρο στις προγνώσεις περί της ταξικής πόλωσης. Σημειώνουμε, πρώτα από όλα, ότι οι πλείστες προγενέστερες του «φορντισμού» θεωρίες περί της «μεσαίας τάξης»,⁶

⁶ Ο A. Smith (= *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*) δεν γίνεται λόγος αμέσως περί «μεσαίας τάξης», αλλά διακρίνονται δύο ομάδες: οι αγρότες (farmers) και οι βιοτέχνες (craftsmen), οι οποίες έχουν σύνθετα εισοδήματα. Από αυτήν την ανάλυση του A. Smith προέρχονται οι βασικές ομάδες που αναγνωρίζει ο κλασικός μαρξισμός, ως κατηγορίες των «μικροαστών». Ο όρος: «μικροαστός» προέρχεται από τη γερμανική και ιδίως τη γαλλική παράδοση των προσδιορισμών (*la petite bourgeoisie*=η μικρή αστική τάξη). Η αγγλική

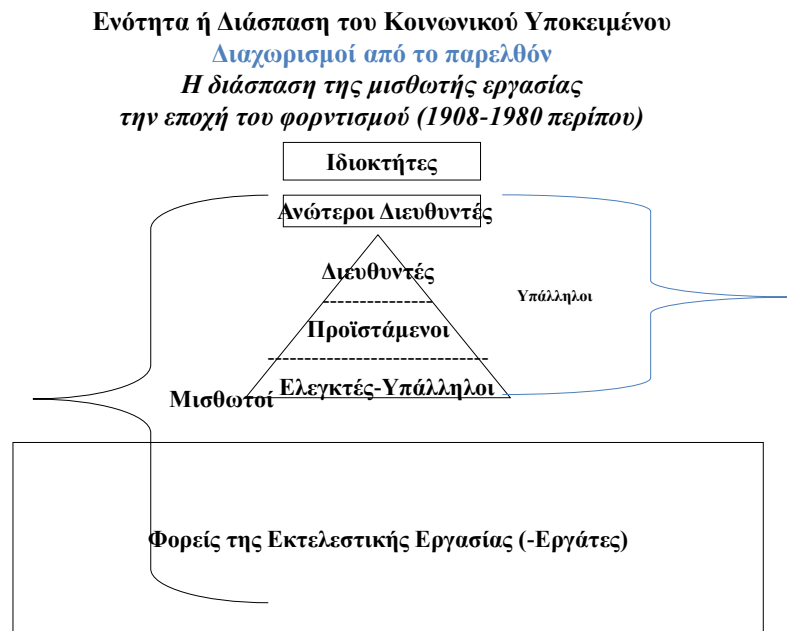
έχουν τη βάση τους σε ταξινομικές αντιλήψεις περί της κατανομής των εισοδημάτων (σε οποιαδήποτε κλίμακα κατανομής των εισοδημάτων υπάρχει μια ομάδα με μεσαία εισοδήματα). Αναφέρονται, λοιπόν, σε εντελώς διαφορετικό αντικείμενο από τη μαρξιστική τοποθέτηση περί βασικών τάξεων (αστοί και προλετάριοι) και μικροαστών, η οποία αφορά σε αμοιβαίες σχέσεις εκμετάλλευσης ή κυριαρχίας και υποταγής (σε αυτήν την περίπτωση οι διαφορές των εισοδημάτων είναι ένα παράγωγο). Εφόσον οι δύο προσεγγίσεις δεν είναι συγκρίσιμες, δεν είναι ευνόητο να χρησιμοποιείται η μία για να θολώνει την ισχύ της άλλης.

Η συζήτηση περί της νέας μεσαίας τάξης, η οποία αποτελείται κυρίως από μισθωτούς υπαλλήλους γραφείου, κορυφώνεται κατά την περίοδο ωρίμανσης του υποδείγματος εργασιακής και παραγωγικής οργάνωσης, που είναι γνωστό με μια συμβολική συντόμευση, δηλαδή ως φορντισμός-τεϊλορισμός. Σε εκείνη την μορφή οργάνωσης του καπιταλισμού πραγματοποιείται μια θεαματική αλλαγή στη δομή της καπιταλιστικής επιχείρησης και, εξ αντανάκλασης, στην κρατική γραφειοκρατία. Σχηματίζεται μια ευρεία και ιεραρχημένη (διευθυντές,

μετάφραση είναι μάλλον υποτιμητική: *the petty bourgeoisie*=η χαμηλή (απαξιοτικά) αστική τάξη. Ο όρος «μεσαία τάξη» (*middle class*) αρχίζει να χρησιμοποιείται, στην Αγγλία, περίπου σαν ένας διανοητικός αυτοματισμός, από τη δεύτερη δεκαετία του 19^{ου} αιώνα, ως ένα ασαφές συνώνυμο όλων των κατηγοριών που δεν εργάζεστε. Αποτελεί μια εννοιολογική αντιδιαστολή, προς τους, αριστοκρατικού χαρακτήρα, γαιοκτήμονες (*landlords*). Καθώς οι γαιοκτήμονες αντιπροσωπεύουν, ως απολίθωμα, την ανώτερη τάξη του παλαιού καθεστώτος, οι κάτοχοι του αποθέματος (*stock holders*) είναι το κύριο σώμα της «μεσαίας τάξης», σε μια ταξινομική κοινωνική δομή, όπου υπάρχει ανώτερη τάξη (*landlords*), μεσαία τάξη και κατώτερη τάξη (*μισθωτοί*). Η γενικευμένη χρήση του όρου: *μεσαία τάξη*, στις ΗΠΑ, εδραιώνεται από μια φράση του Α. Lincoln: [Aren't we all (*middle class*)?], το 1861 (βλ. Β. Αρανίτου, *Η Μεσαία Τάξη στην Ελλάδα την Εποχή των Μνημονίων*, Αθήνα, Θεμέλιο, 2018, σ. 68), και εκείνη ταυτίστηκε με τη συλλογική ταυτότητα της ενότητας ενός ανομοιογενούς έθνους, καθώς είναι σαν να δηλώνεται πως δεν υπάρχουν αριστοκρατικοί φραγμοί για την ατομική επιτυχία των πολιτών, ιδίως, μετά τη λήξη του εμφυλίου και την ενοποίηση της χώρας.

προϊστάμενοι και ελεγκτές ή λειτουργικοί υπάλληλοι) κατηγορία, διαφοροποιημένων μεταξύ τους, μισθωτών υπαλλήλων (για αυτό γίνεται λόγος για μεσαία πυραμίδα της στελέχωσης).

Σχήμα 3: Η δομή της επιχείρησης την εποχή του «φορντισμού-τεϊλορισμού»

Ο προαναφερόμενος σχηματισμός της μεσαίας στελέχωσης, συνοδεύει τη θεαματική συρρίκνωση της παραδοσιακής μικροαστικής τάξης (αγρότες, βιοτέχνες, έμποροι, ανεξάρτητα επαγγέλματα), την ίδια περίοδο. Εξ αντικειμένου η διαμόρφωση μιας νέας γενιάς μισθωτών υπαλλήλων δημιουργεί έναν εύλογο προβληματισμό, σχετικά με τις επικοινωνίες του ή τις διαφοροποιήσεις τους με τα πιο γνωστά στρώματα της εργατικής τάξης, κατά την προηγούμενη φάση του καπιταλισμού, δηλαδή την βιομηχανική εργατική τάξη (ή άλλως

το βιομηχανικό προλεταριάτο που αποτελείται από χειρώνακτες). Η συζήτηση, περί αυτού των προβληματισμού, επικεντρώθηκε σε γόνιμες πλευρές, καθώς εντόπισε αρκετές από τις έντονες διαφοροποιήσεις, κυρίως, μεταξύ «υπαλλήλων» και «εργατών» ή, έστω, μεταξύ των φορέων της διανοητικής και της χειρωνακτικής εργασίας. Η αδύναμη πλευρά αυτών των συζητήσεων είναι πως δεν μπόρεσε να προσδιορίσει τις καθολικές διαφοροποιήσεις στις σχέσεις εκμετάλλευσης, ανάμεσα στη μεγάλη μάζα των «υπαλλήλων» και τους «εργάτες». Μπορεί αυτή η διάσταση να ήταν εξαιρετικά δυσανάγνωστη. Μπορεί, όμως, να ήταν και μια σκόπιμη έλλειψη ερευνητικής στρατηγικής, προκειμένου να υποβαθμιστεί το ερώτημα, περί εκμετάλλευσης.

Η προοδευτική και ριζοσπαστική σκέψη συμμετείχε, όχι πάντα με συνέπεια, στις αντιπαραθέσεις για τη «νέα μεσαία τάξη. Η «νέα μεσαία τάξη» αναγνωρίζεται για πρώτη φορά από τον K. Kautsky⁷, ως μια ομάδα φορέων της διανοητικής εργασίας, η οποία διαχειρίζεται εξουσιοδοτημένη, από την αστική τάξη, ισχύ στις εργασιακές οργανώσεις. Ο C. Wright Mills⁸ σηματοδοτεί το ουσιαστικό νόημα της νέας τάξης στη σύγχρονη συζήτηση. Η «νέα μεσαία τάξη» αποτελείται από τους υπαλλήλους γραφείου της μεσαίας στελέχωσης των επιχειρήσεων και του κράτους. Είναι αξεπέραστη, για τα χαρακτηριστικά και το ρόλο αυτής της τάξης, η τελική διπίστωσή του: *«Είναι η οπισθοφυλακή. Βραχυπρόθεσμα θα επηρεαστούν από τον πυρετό του συναγωνισμού. Μακροπρόθεσμα θα ακολουθήσουν το*

⁷ K. Kautsky, *Η Κοινωνική Επανάσταση*, Αθήνα, Παπαζήση, (1902).

⁸ C. Wright Mills, *White Collar: The American Middle Classes*, Oxford-New York, Oxford University Press, 2002 (1951).

δρόμο της ισχύος, γιατί εν τέλει το γόητρο καθορίζεται από την ισχύ. Στο μεταξύ μέσα στην πολιτική αγορά».. «οι νέες μεσαίες τάξεις είναι διαθέσιμες για πώληση. Όποιος είναι αρκετά αξιόπιστος και ισχυρός μπορεί να τις αποκτήσει. Μέχρι τώρα, όμως, δεν έχει υποβληθεί κάποια σημαντική προσφορά».⁹ Επομένως, θεωρούνται, περίπου, εξωνημένοι, χωρίς διαθέσιμους αγοραστές, και («δεδομένοι») υποταγμένοι στις ανώτερες τάξεις.

Ο Ν. Πουλαντζάς¹⁰ διευρύνει, κατά πολύ, τα όρια της τάξης (που ο C. Wright Mills καθιέρωσε ως «νέα μεσαία τάξη»), χρησιμοποιώντας μια ιδιόμορφη διαχείριση (και πολλαπλώς αμφισβητήσιμη) των μαρξικών διανοημάτων, για τη σχέση παραγωγικής και μη παραγωγικής εργασίας, και μια ιδιαίτερη προσέγγιση για τις οικονομικές, τις πολιτικές και ιδεολογικές σχέσεις (κατασκευασμένη από το γενικότερο πλαίσιο του «δομικού μαρξισμού») του «καπιταλιστικού κοινωνικού σχηματισμού». Ο νέος όρος, δηλαδή η «νέα μικροαστική τάξη» (και ιδίως η χρήση του όρου: «μικροαστική», έναντι του όρου: «μεσαία»), οφείλεται στην εκτίμηση του Ν. Πουλαντζά, πως η νέα «τάξη» αναπαραγάγει το ιδεολογικό υποσύνολο της «παραδοσιακής μικροαστικής τάξης».¹¹ Η ανάλυση αυτή είναι σίγουρα ενδιαφέρουσα, αλλά η κοινωνική βάση από την οποία εκπορεύονται οι παρατηρήσεις της πραγματικότητας αναιρούνται ταχέως, καθώς δημοσιεύεται στην εποχή της εμφανούς

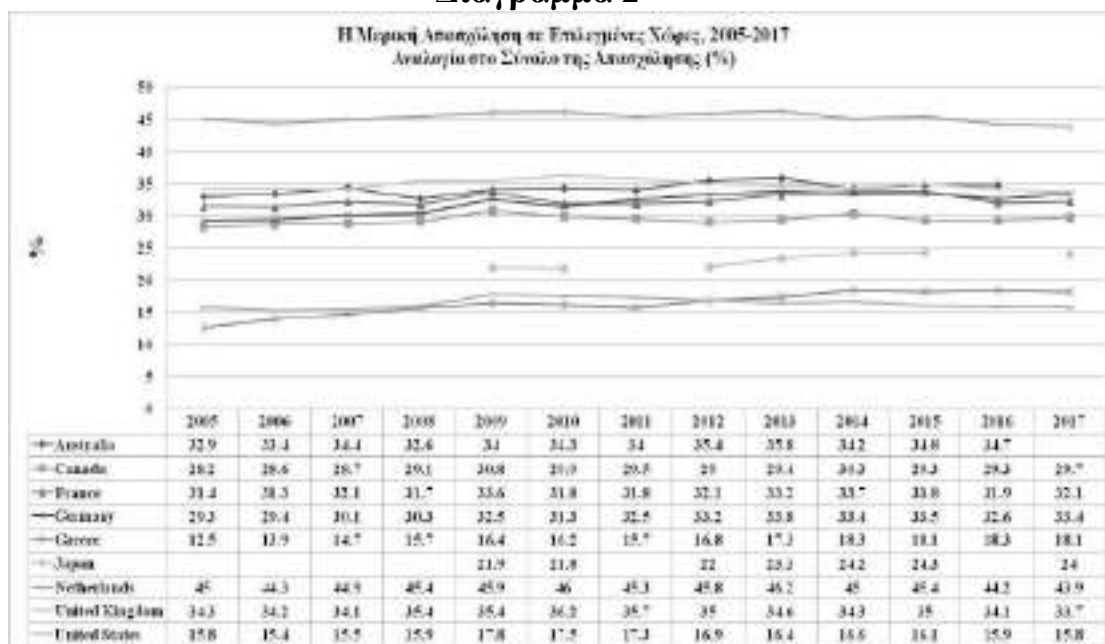
⁹ Στο ίδιο, σσ. 353-354.

¹⁰ Ν. Πουλαντζάς, *Κοινωνικές Τάξεις στο Σύγχρονο Καπιταλισμό*, Αθήνα, Θεμέλιο, 1984 (1974).

¹¹ Δηλαδή αυτή η ιδεολογική αντίληψη αφορά στην κοινωνική ταλάντευση, την ιδεολογική άρνηση ταύτισης με την εργατική τάξη και την ιδεολογία της, όπως και την ψευδαίσθηση περί της δυνατότητας για κοινωνική άνοδο.

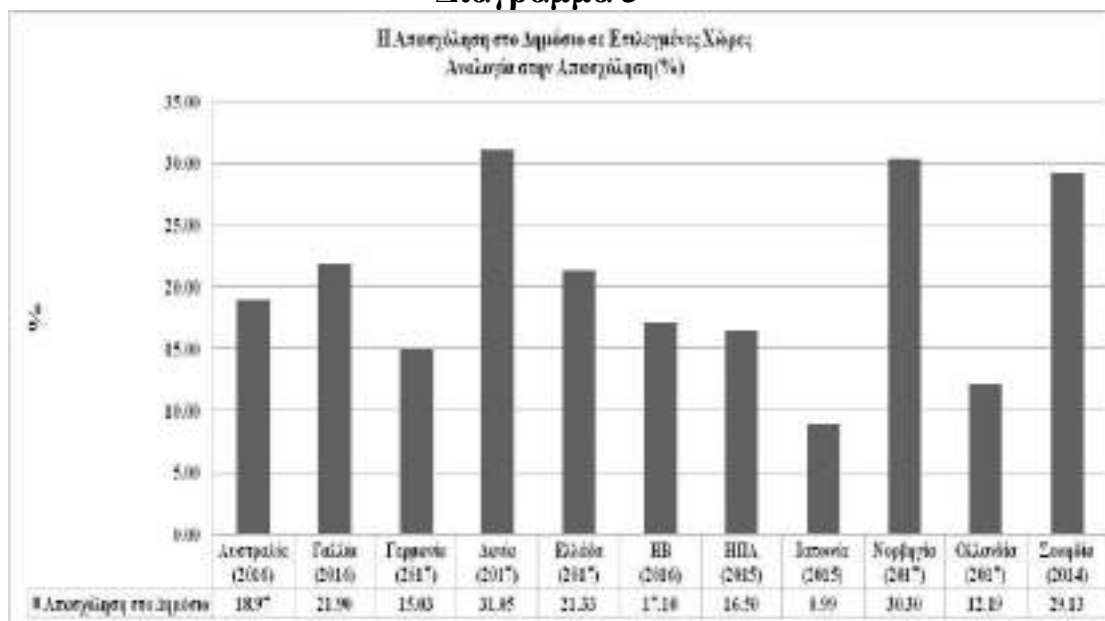
κατάπτωσης του φορντικού-τεϊλορικού υποδείγματος παραγωγής και εργασίας.

Διάγραμμα 2

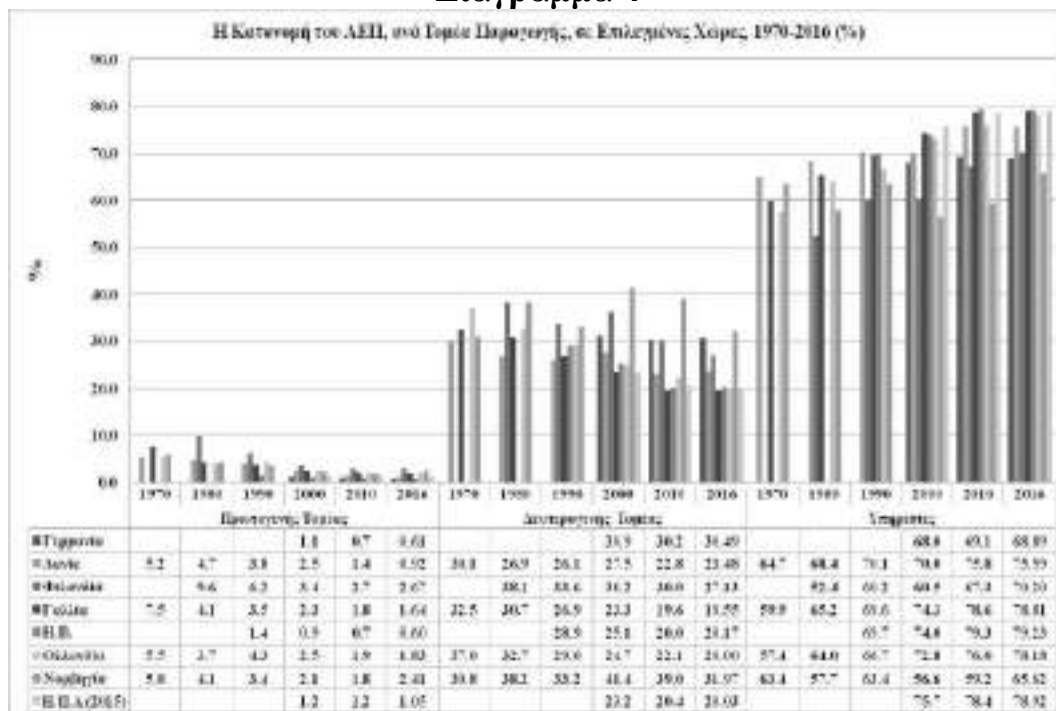
Πηγή: ILO (Database: ILOSTAT).

Διάγραμμα 3

Πηγή: ILO (Database: ILOSTAT).

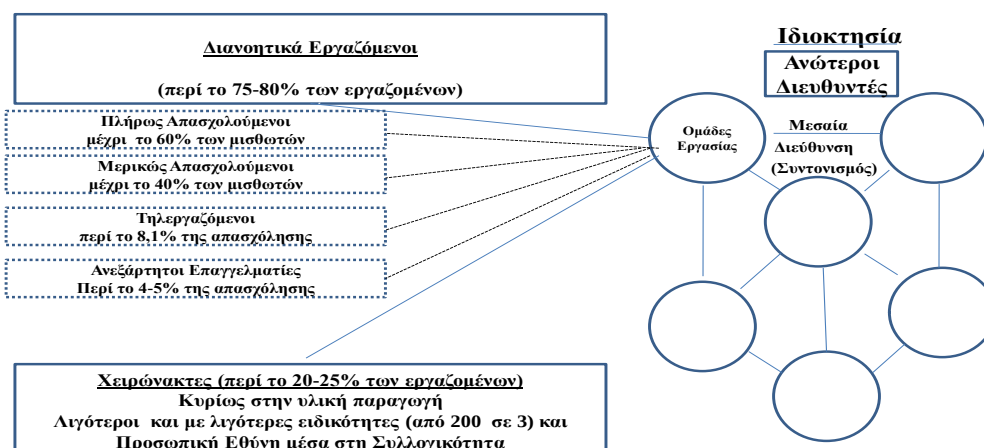
Διάγραμμα 4

Πηγή: World Bank

Σχήμα 4: Νέα οργάνωση και κατακερματισμός των εργασιακών ομάδων

Η πολυδιάσπαση της εργασίας
στο σύγχρονο καταμερισμό της εργασίας
(Εκτιμήσεις μετρήσεων για το ΗΒ)

Στον νέο καταμερισμό της εργασίας (Σχήμα 4) είτε απουσιάζει είτε συρρικνώνεται η μεσαία στελέχωση των επιχειρήσεων είτε επαναπροσδιορίζεται ο ρόλος των φορέων της διανοητικής εργασίας (χωρίς την παρελθούσα ιεραρχική θέση και δίχως διευθυντικό ρόλο). Από τη συνάρτηση των πραγματικοτήτων και την εκτίμηση των θεωρητικών επεξεργασιών μπορούμε να παραγάγουμε ορισμένα κρίσιμα πορίσματα. Η τεράστια πλειονότητα του πληθυσμού υπάγεται εργασιακά στην εξουσία του κεφαλαίου. Στο συντριπτικό μέρος της αποτελείται από μισθωτούς (Σχήματα 2.1, 2.2, 2.3, 2.4), ενώ συμπληρώνεται από σημαντικές ομάδες αυτοαπασχολουμένων, χωρίς ιδιοκτησία. Η αστική τάξη κέρδισε της μάχη της «αναδιάρθρωσης του καπιταλισμού». Η ήττα των φορέων της εργασίας είχε και ορισμένες πολύ αισθητές θετικές συνέπειες, όπως η εξαιρετική διεύρυνση της κοινωνικής δύναμης των μισθωτών και η γεφύρωσή της με μικροαστούς. Μένει να αξιοποιήσουν αυτό το «δώρο» των καπιταλιστών, αλλάζοντας την οργάνωση και την πρακτική στην κοινωνική δράση.

Η ίδια τεράστια κοινωνική δύναμη είναι πολύ-διασπασμένη. Στον προγενέστερο διαχωρισμό μεταξύ διανοητικών εργαζόμενων υπαλλήλων (με τους διαφορισμούς τους σε διευθυντές, προϊσταμένους, ελεγκτές και πωλητές ή και εκτελεστικά εργαζόμενους υπαλλήλους γραφείου) και εργατών, προστίθενται νέοι περίπλοκοι και διαπλεκόμενοι διαχωρισμοί. Μερικώς απασχολούμενοι, μαζί με τις επινοητικές ευελιξίες τους,

τηλεργαζόμενοι και ανεξάρτητοι επαγγελματίες, συμπληρώνουν τους πλήρως και κανονικώς εργαζόμενους (Διάγραμματα 3, 4, 5).

Η πολυδιάσπαση (στην καλύτερη περίπτωση) πολυδιασπά τις οργανώσεις των εργαζομένων και θέτει σε αντιπαράθεση τα συμφέροντα και τις διεκδικήσεις. Στη χειρότερη περίπτωση, αδρανοποιεί και από-μαζικοποιεί τα συνδικάτα. Αυξάνεται η δυνατότητα εξωτερικής διαχείρισης των διεκδικήσεων. Οι πρακτικές της συλλογικής δράσης των μισθωτών γίνονται πιο αναποτελεσματικές.

Σε αυτή την εποχή επανεμφανίζονται κάποιες «ιδιαίτερου στυλ» αναφορές στη μεσαία τάξη, με προφανή τη διάθεση της αναπαραγωγής των διανοητικών αναγωγών στις αναφορές στη «μεσαία τάξη», που αναπτύχθηκαν στην Αγγλία του 19^{ου} αιώνα και τις ΗΠΑ.

Κάποιες είναι σοβαρές προσπάθειες επιτηδευμένης μόχλευσης, παλαιότερων, βεμπεριανής προέλευσης, υποδειγμάτων «ταξινομικής απεικόνισης της κοινωνικής δομής» (που είχαν και κάποιες αδρές, ακαδημαϊκού χαρακτήρα, επιβεβαιώσεις) και νεώτερων θεωρητικών προσπαθειών γεφύρωσης των μαρξιστικών διανοημάτων με θέσεις εγγύτερες στον βεμπεριανό ταξικό πολύ-προσδιορισμό.¹² Μια ανάλογη προσπάθεια είναι τα αποτελέσματα της μεγάλης έρευνας για την ταξική δομή στη σύγχρονη Βρετανία.¹³ Σε αυτήν την προσπάθεια

¹² P. Bourdieu, "The forms of capital", J. Richardson (Ed.) *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, New York, Greenwood, 1986, σσ. 241-258.

¹³ M. Savage, F. Devine, N. Cunningham, M. Taylor, Y. Li, J. Hjellbrekke, B. Le Roux, S. Friedman, A. Miles, "A New Model of Social Class? Findings from the BBC's Great British Class Survey Experiment", *Sociology*, No. 47(2), 2013, σσ. 219-250.

συμπεριλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η αναφορά στο «πρεκαριάτο»,¹⁴ δηλαδή στις ομάδες με μερική και ευέλικτη εργασία, αλλά υποβαθμίζεται η αναφορά στο «προλεταριάτο».

Κάποια άλλα εγχειρήματα μοιάζουν με προπαγάνδα ή άλλως με «εφαρμοσμένη πολιτική διαφώτιση»: [U.S. Department Of Commerce (Economics and Statistics Administration), Office of the Vice President of the United States (Middle Class Task Force)], *Middle Class in America*, Washington D.C., 2010 (January)].¹⁵ Στη «μεσαία τάξη» ανήκει το σύνολο των νοικοκυριών με εισόδημα πάνω από: 21.800 \$ για ένα ζευγάρι, με δύο παιδιά σε σχολική ηλικία, ή 17.300\$, για τα μονογονεακά νοικοκυριά με δύο παιδιά σε σχολική ηλικία, και τουλάχιστον μέχρι και το 75ο εκατοστημόριο της κλίμακας των εισοδημάτων. Με μια παράλληλη αυθαίρετη προσέγγιση θεωρείται ότι στη «μεσαία τάξη» εντάσσονται όσοι αυτό-προσδιορίζονται ως μέτοχοι της, με βάση τις προσδοκίες τους (προσδοκία απόκτησης κατοικίας, αυτοκινήτου και ακριβών καταναλωτικών αγαθών ή την πραγματοποίηση διακοπών), ενώ η ίδια έρευνα επισημαίνει είτε ότι αυτές οι προσδοκίες δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν είτε πως όσοι είναι ενταγμένοι σε αυτήν την τάξη μπορούν εύκολα και από ένα τυχαίο γεγονός να χάσουν αυτόν τον ταξικό προσδιορισμό.

¹⁴ G. Standing, *The precariat*, London, Bloomsbury Academic, 2011.

¹⁵ U.S. Department Of Commerce (Economics and Statistics Administration), Office of the Vice President of the United States (Middle Class Task Force)], *Middle Class in America*, Washington D.C., 2010 (January).

Ορισμένες άλλες προσπάθειες δημιουργούν μέγιστη επιφύλαξη.¹⁶ Στην «παγκόσμια μεσαία τάξη» εντάσσονται όσοι έχουν εισόδημα από 10-100 δολάρια την ημέρα. Το αποτέλεσμα αυτής προσπάθειας ήταν το ακόλουθο: Στην Β. Αμερική (δηλαδή στις ΗΠΑ και τον Καναδά), από τη μια πλευρά, με πληθυσμό περίπου 340 εκατομμύρια άτομα το 2009, φαίνεται ότι τα 338 εκατομμύρια ανήκουν στην «παγκόσμια μεσαία τάξη». Στην Ιαπωνία, από τη άλλη, με πληθυσμό περίπου 127 εκατομμυρίων ατόμων, φαίνεται ότι τα 125 εκατομμύρια πρόσωπα ανήκουν στην «παγκόσμια μεσαία τάξη». (!)

Οι μεταβολές στη δομή και τους συσχετισμούς των εργασιακών ομάδων δημιούργησαν το πεδίο, ήδη από το τέλος της δεκαετίας του 1971-1980, πολύ ενδιαφέρουσες ανταποκρίσεις και χρήσιμες επεξεργασίες για την εκτίμηση της πραγματικότητας και τις προοπτικές του καπιταλισμού και των κοινωνικών υποκειμένων. Σταχυολογώ ορισμένες κρίσιμες θεωρητικές απόψεις:

Η αρχική ανάλυση του Α. Gorz είναι αναθεωρητική της βασικής προσέγγισης του κλασικού μαρξισμού τόσο γενικά για την ταξική δομή όσο και για τη φύση ή το ρόλο της εργατικής τάξης, σε μια πρώτη (αδιαμόρφωτη) φάση υπέρβασης του φορντισμού-τεϊλορισμού. Κατά τη γνώμη του αναλυτή η κοινωνική οργάνωση μοιάζει με μια μη-κοινωνία, η οποία αποτελείται από μη-τάξεις.¹⁷ Το έργο του, στη συνέχεια, διανθίζεται και από προτάσεις κοινωνικής

¹⁶ H. Kharas, "The Emerging Middle Class in Developing Countries", OECD, Development Centre, *Working Papers*, No. 285, 2010 (January).

¹⁷ Α. Gorz, *Αντίο Προλεταριάτο*, Αθήνα, Νέα Σκέψη, 1986.

ανασυγκρότησης, που επικεντρώνονται στην υπέρβαση της μισθωτής εργασίας.¹⁸

Ο P. Glotz,¹⁹ ως σημαίνον στέλεχος του SPD, διακηρύσσει την ανάγκη υπέρβασης με την πρόταση για την επιτάχυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης, με εργαλείο το κοινό νόμισμα. Επινόει τον όρο: *κοινωνία των 2/3 (2/3 ενταγμένοι και 1/3 αποκλεισμένοι)*, ο οποίος δημιουργεί μια εύλογη (με θετική διάθεση) πνευματική κινητοποίηση, αλλά εξαφανίζει οποιαδήποτε αναφορά στις τάξεις. Παράλληλα εγκαινιάζει τον *αριστερό υποκειμενισμό*, δηλαδή την υποστηρικτική στάση στην ελευθερία των αγορών. Η θεώρηση αυτή δηλώνει την απομάκρυνση του SPD και των εργατικών συνδικάτων, από την «τακτική των οδοφραγμάτων», πράγμα που σημαίνει την άμβλυνση της μαχητικής διεκδίκησης, έναντι της οικονομικής πρακτικής της καπιταλιστικής τάξης.

Σύμφωνα με τον E.O. Wright²⁰ η *νέα μεσαία τάξη ή η νέα μικροαστική τάξη* αποδιαρθρώνεται και επομένως φθίνει η επίδραση της στην ταξική δομή. Οι μερίδες εκείνης της τάξης έχουν εναπομείνει, ως διασπασμένες ομάδες ενός, ελάχιστον μεγέθους, συνονθυλεύματος, στο πλαίσιο της καπιταλιστικής κοινωνικής δομής. Οι «αντιφατικές ταξικές τοποθετήσεις» αντιπροσωπεύουν την διανοητική κατασκευή, η οποία επιχειρεί να προσλάβει και να εγκιβωτίσει τις κατακερματισμένες ομάδες μέσα στις καπιταλιστικές σχέσεις. Η «αντιφατική ταξική τοποθέτηση» των «διευθυντών και

¹⁸ A. Gorz, *Reclaiming Work Beyond the Wage-Based Society*, Cambridge, Polity Press, 1999, σσ. 73-111.

¹⁹ P. Glotz, *Μανιφέστο για τη Νέα Ευρωπαϊκή Αριστερά*, Αθήνα Οδυσσέας, 1985.

²⁰ E.O. Wright, *Classes*, New York, Verso, 1985.

προϊσταμένων» τοποθετείται μεταξύ αστικής και εργατικής τάξης. Η «αντιφατική ταξική τοποθέτηση» των «ημιαυτόνομων εργαζομένων» εντάσσεται μεταξύ εργατικής και παραδοσιακής μικροαστικής τάξης, ενώ η «αντιφατική ταξική τοποθέτηση» των «μικρών εργοδοτών» τοποθετείται σε ενδιάμεση θέση μεταξύ παραδοσιακής μικροαστικής και αστικής τάξης.

Η προσπάθεια για την αναθεώρηση της εικόνας της κοινωνικής δομής και των κοινωνικών υποκειμένων της αλλαγής, σίγουρα περιλαμβάνει ιδιόμορφες και μερικές φορές εκκεντρικές θεωρήσεις από τη χορεία της ριζοσπαστικής σκέψης. Ο όρος: «πλήθος» (multitude) απηχεί μια συγκεχυμένη και ελάχιστα προσδιορισμένη απομάκρυνση από τρεις εδραιωμένους όρους, οι οποίοι έχουν χρησιμοποιηθεί εκτεταμένα από τις πολιτικές αναλύσεις: την «κοινωνική τάξη», τη «μάζα» και το «λαό». Οι αναγνώστες άρχισαν να επικοινωνούν με τις επεξεργασίες για το «πλήθος»,²¹ όταν κοινοποιήθηκε το πρώτο βιβλίο μιας τριλογίας²² των M. Hardt, A. Negri. Σε εκείνη την εκδοχή το «πλήθος» εκφράζει έναν πολυδιάστατο (αλλά και δυσνόητο) ατομικό και συλλογικό ακτιβισμό, με δίκτυα, σε διαφορετικά (και αλληλοκαλυπτόμενα) πεδία της κοινωνικής αντίδρασης.²³

²¹ Η ανάλυση του A. Negri (=Back to The Future, <http://marxsite.com/backtothefuture.pdf>, σσ. 3-4) εξηγεί ότι το «πλήθος» είναι μια κατηγορία διανοητικώς εργαζομένων, οι οποίοι δεν αποδέχονται να διοικηθούν (ίσως μόνο με τη βία). Το πλήθος αντιπροσωπεύει την εκτίμηση του τέλους των τάξεων, ως συλλογικών υποκειμένων.

²² Πβ., M. Hardt, A. Negri, *Empire*, Mass., Harvard University Press, 2000· M. Hardt, A. Negri, *Multitude*, New York, The Penguin Press, 2004· M. Hardt, A. Negri, *Commonwealth*, Cambridge Mass., Harvard University Press, 2009.

²³ M. Hardt, A. Negri, *Empire*, όπ.π., σ. 25.

Ο G. Dumenil και ο D. Levy εκτιμούν πως σημειώνεται μια σημαντική αλλαγή στους συσχετισμούς των κοινωνικών δυνάμεων και επομένως στην ταξική δομή, τους συσχετισμούς των τάξεων και τον χαρακτήρα των ταξικών μερίδων.²⁴ Η προσέγγισή τους διαπιστώνει μια κρίσιμη διαφοροποίηση στη σύσταση και τη λειτουργία των διευθυντικών ομάδων. Οι ομάδες των μεσαίων διευθυντών υποβαθμίζονται, από την άποψη του ρόλου τους και οικονομικά. Τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη ενισχύονται.²⁵ Τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη αμείβονται με πολύ υψηλά ποσά, τα οποία είναι συνθέσεις των υψηλών μισθών και των αποδόσεων των μεριδίων από τα διαχειριζόμενα κεφάλαια. Οι G. Dumenil και D. Levy, διαβλέπουν τη συνένωση των ανώτατων διευθυντικών στελεχών και της καπιταλιστικής τάξης, σε μια νέα υβριδική τάξη. Σύμφωνα με την εκτίμησή μου η νέα υβριδική ανώτερη τάξη δηλώνει την ενσωμάτωση των ανώτατων διευθυντικών θέσεων στην καπιταλιστική τάξη. Αυτή η διαπίστωση μπορεί να σημαίνει είτε την πρόσκτηση σημαντικού κεφαλαίου από τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη και για αυτό την ανοδική κοινωνική κινητικότητα τους είτε την (εκ νέου) ενεργοποίηση των μελών της καπιταλιστικής τάξης στη διοικητική λειτουργία των επιχειρήσεων, όπως και στον στρατηγικό σχεδιασμό.

²⁴ G. Dumenil, D. Levy, *The Crisis of Neoliberalism*, Cambridge Mass.-London, Harvard University Press, 2011.

²⁵ Στο ίδιο, σσ. 84-85.

4 Ο μαρξισμός και το πολιτικό πρόγραμμα

Ο Κ. Marx ξεκινά τη γραφή του, σε μια εποχή κατά την οποία το προλεταριάτο ήταν ήδη «εξεγερμένο», αλλά συνήθως «ηττημένο». Η συνδικαλιστική οργάνωση και οι οικονομικές διεκδικήσεις ήταν οι πιο συνηθισμένες εκδοχές συλλογικής αντίδρασης της εργατικής τάξης. Η θετική απόληξή τους ανατρέπεται γρήγορα, από την οικονομική εξέλιξη.

Η πολιτική δράση ήταν κατακερματισμένη, δίχως σαφείς στόχους, με εξστρεμιστικές πρακτικές (μπλανκισμός), ασύνδετη από τη μεγάλη μάζα του προλεταριάτου και ιστορικά αναποτελεσματική. Το μόνο αξιόλογο μαζικό πολιτικό κίνημα της εργατικής τάξης ήταν εκείνο των «χαρτιστών», που, όμως (μέχρι το 1867), δεν είχε θετικά αποτελέσματα.

Ο μαρξισμός, με το «Μανιφέστο» θέτει στο προσκήνιο το ζήτημα της «επαναστατικής επίλυσης» του κοινωνικού ζητήματος. *Η πολιτική είναι το βασικό πεδίο δράσης.* Ο συνδικαλισμός είναι ο τόπος της αρχικής οργάνωσης και δοκιμασίας στους κοινωνικούς αγώνες. Το πολιτικό πρόγραμμα δίνει το βασικό πλαίσιο της ενότητας των διεκδικήσεων της εργατικής τάξης (βλ., Πίνακας 1).²⁶

Η επίθεση στο καπιταλιστικό κράτος και η κατάληψη της εξουσίας είναι ο στρατηγικός στόχος. Η εργατική εξουσία είναι το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Η αταξική, δηλαδή η κομμουνιστική

²⁶ Βλ., τον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 1: Η πολιτική στρατηγική της εργατικής τάξης

Το πολιτικό πρόγραμμα του κλασικού μαρξισμού

Πεδίο/ Αντικείμενο	Τύπος της Εξουσίας	Πολιτικά Δικαιώματα	Τύπος της Ιδιοκτησίας	Κληρονομικό Δίκαιο	Καθεστώς Απασχόλησης και Απαγορεύσεις	Ληρονομική Διαχείριση	Κοινωνικά Δικαιώματα
Κράτος	<i>Εργατικό Κράτος</i>						
Δημοκρατία- Πολιτικές Ελευθερίες		<i>Γενικό Δικαίωμα της Ψήφου και του Εκλέγεσθαι</i>					
Ιδιοκτησία			<i>Κατάργηση της Ατομικής Ιδιοκτησίας Κρατική Ιδιοκτησία</i>				
Θεμελιώδεις Θεσμικές Αλλαγές				<i>Κατάργηση του Κληρονομικού Δικαίου</i>			
Θεσμικές Μεταβολές για τις Σχέσεις Εργασίας					<i>Κατάργηση της Μισθοπληκτικής Σχληβιάς και της Παιδικής Εργασίας Εργασία Δέκα Ωρών, Κοριακή Αργία, Άδειες Αναπηρίας</i>		
Οικονομική Πολιτική						<i>-Κρατική Πίστη -Βαριά Προοδευτική Φορολογία, -Προγραμματισμός, -Ενίσχυση του Εργατικού Εισοδήματος</i>	
Ενεργής Στήριξη της Κοινωνίας							<i>Δωρεάν Εκπαίδευση και Περίθαλψη, Κοινωνική Ασφάλιση, Συντάξεις Γήρατος, Επιδόματα Ανεργίας, Προγράμματα Κατοικίας, Υποστήριξη της Μητρότητας κ.ά.</i>

κοινωνία θα αποτελεί τον (χρονικά ακαθόριστο) απώτερο στόχο, μέσω ενός σοσιαλιστικού προγράμματος.

Στην ιστορική εξέλιξη πολλά από τα αιτήματά του υλοποιήθηκαν και από τα καπιταλιστικά κράτη (*Γενικό Δικαίωμα της Ψήφου και του Εκλέγεσθαι, Δωρεάν Δημόσια Εκπαίδευση και Περίθαλψη, Κοινωνική Ασφάλιση, Συντάξεις Γήρατος, Επιδόματα Ανεργίας, Προγράμματα Κατοικίας, Υποστήριξη της Μητρότητας κ.ά*). Παρά τη διευρυμένη υλοποίηση των πολιτικών και των κοινωνικών δικαιωμάτων (με παλινωδίες και αμφισβητήσεις), *η κατάργηση της μισθωτής εργασίας δεν επιτεύχθηκε ούτε στα σοσιαλιστικά εγχειρήματα του εικοστού αιώνα.*

Το πρόγραμμα του κλασικού μαρξισμού διαδραμάτισε ένα σοβαρό ρόλο στον προσδιορισμό του αντίστοιχου προγράμματος της *Πρώτης Διεθνούς των Εργατών* για την περίοδο που ήταν ενεργής. Το προκείμενο πρόγραμμα, αλλά και προσωπικές παρεμβάσεις των ιδρυτών του μαρξισμού (του K. Marx και του F. Engels- και ιδίως του δεύτερου) συνέβαλαν, σε ένα βαθμό στο πρόγραμμα της γερμανικής σοσιαλδημοκρατίας (του SPD), τουλάχιστον, όσο την ευθύνη της επεξεργασίας των θέσεων του κόμματος έχει ο K. Kautsky. Οι τροποποιητικές προτάσεις του εργατικού προγράμματος από τον E. Bernstein²⁷ δημιούργησαν μια εναλλακτική κινητικότητα για το

περιεχόμενο της πολιτικής στρατηγικής της σοσιαλδημοκρατίας και ορισμένες αξιόλογες εφαρμογές, στη διάρκεια (ορισμένες ήταν σε μεγάλη χρονική απόσταση από τη στιγμή της διατύπωσης) της διακυβέρνησης από εργατικά και σοσιαλδημοκρατικά κόμματα, αν και προξένησε μεγάλες αντιπαραθέσεις²⁸ στη γερμανική σοσιαλδημοκρατία όταν δημοσιοποιήθηκε το κείμενο των θέσεων.

²⁷ E. Bernstein, *Οι Προϋποθέσεις του Σοσιαλισμού και τα Καθήκοντα της Σοσιαλδημοκρατίας*, Αθήνα, Παπαζήση (1899). Τα στοιχεία του προγράμματος παρουσιάζονται σύντομα και οικονομημένα στο παρακάτω Πίνακα (2).

Πίνακας 2: Οι θέσεις του E. Bernstein

Εισηγήσεις για Τροποποιήσεις στο Πολιτικό Πρόγραμμα

	Εκδημοκρατισμός του Καπιταλιστικού Κράτους	Περιορισμός του Καπιταλιστικού Κέρδους, Ενίσχυση του Εργατικού Εισοδήματος
E. Bernstein (1899)		
Ενίσχυση των πολιτικών δικαιωμάτων	Ενδυνάμωση του θεσμικού ρόλου των Συνδικάτων	
Αποδυνάμωση του Συγκεντρωτικού Κράτους	Ενίσχυση των θεσμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	
Εναλλακτικές συλλογικές παρεμβάσεις στην οικονομία		Δημιουργία και Υποστήριξη των Καταναλωτικών, των Πιστωτικών Συνεταιρισμών και (λιγότερο) των Παραγωγικών Συνεταιρισμών

²⁸ R. Luxemburg, *Μεταρρύθμιση ή Επανάσταση*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, (1899). Από αυτήν την κριτική ανάλυση των προτάσεων του E. Bernstein προέρχονται οι «πολεμικοί χαρακτηρισμοί» του: ρεβιζιονιστής (αναθεωρητής-εννοεί του μαρξισμού), ρεφορμιστής (μεταρρυθμιστής) και οπορτουνιστής (καιροσκόπος ή τυχολώκτης).

Η στρατηγική και οι εφαρμογές του V.I. Lenin²⁹ υποδεικνύουν την ροπή του επαναστάτη να υλοποιήσει το μείζον μέρος του κλασικού μαρξιστικού προγράμματος για την κοινωνική αλλαγή. Από την πραγματοποίηση, ακόμη και σε επίπεδο πρόθεσης, απουσιάζει κάποια ενεργής προσπάθεια για την κατάργηση του καθεστώτος της μισθωτής εργασίας. Μετά την θετική έκβαση του εμφυλίου πολέμου, η κύρια μέριμνα του νεαρού σοβιετικού κράτους ήταν η

²⁹ Η τοποθέτηση του Β.Ι. Λένιν (=Ιμπεριαλισμός, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, 1980) ανασυγκροτεί την ταξική ανάλυση, με την επικράτηση της κυρίαρχης (ιμπεριαλισμός-λαοί) έναντι της βασικής αντίθεσης (κεφάλαιο-εργασία). Οι Θέσεις του Απρίλη (Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, 2012) προτάσσουν το βασικό πρόγραμμα των μπολσεβίκων. Στο κείμενο για το «Για το φόρο σε είδος (η σημασία της Νέας Πολιτικής και οι όροι της)» (στα Άπαντα) περιγράφεται η Νέα Οικονομική Πολιτική. Για το περιεχόμενο της παρέμβασης, βλ., τον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 3: Οι συνεισφορές του V.I. Lenin

Νέες Εισηγήσεις και Εφαρμογές για το Πολιτικό Πρόγραμμα

	Επιβεβαίωση του Πολιτικού Προγράμματος του Κλασικού Μαρξισμού	Ανεκπλήρωτα Αιτήματα	Νέα Οικονομική Πολιτική (ΝΕΠ) Παρεχόμενο (1921-1928)	-Η Νέα Πολιτική για την Αγροτική Οικονομία	-Η Νέα Πολιτική για τη Βιοτεχνία	-Η Νέα Πολιτική για την Εκμετάλλευση Πλουτοπαραγωγικών Πόρων
V.I. Lenin	-Κατάργηση της Αγομικής Ιδιοκτησίας, -Κρατική Ιδιοκτησία, Κρατική Κεντρική Τράπεζα και Κρατική Πίστη, -Βαριά Προοδευτική Φορολογία, -Προγραμματισμός, -Κοινωνικά Δικαιώματα, -Κατάργηση του Κληρονομικού Δικαίου	Κατάργηση της Μισθωτής Σκλαβιάς, Λαοκρατία της Αγροκρατίας (και στους Χώρους Δουλείας) (Αμοιβές με μισθούς και διατήρηση του διεθνιστικού δικαιώματος, στις παραγωγικές οργανώσεις, μέσω γραφειοκρατικών συστημάτων εργασιακής οργάνωσης)				
Νέες Εισηγήσεις με Θετικά Αποτελέσματα			«Μικρό-καπιταλισμός», σε μεγάλη έκταση, στην αγροτική οικονομία και τη βιοτεχνία, με σοσιαλιστική εξουσία	(Καταπολέμησε την πείνα και την έλλειψη τροφίμων και ενίσχυσε τη αγροτική παραγωγή, ενίσχυσε τα εισοδήματα)	(Ενίσχυσε την βιοτεχνική παραγωγή, διέκρινε την επάρκεια των εμπορευσιμων αγαθών και ενίσχυσε τα εισοδήματα)	(Λημιούργησε την προοπτική της ενεργειακής επάρκειας, ενισχύθηκε απαιτητική τεχνολογία)
-Μέτρα Υλοποίησης των Νέων Εισηγήσεων				Εκχώρηση της γης στους αγρότες (ουσιαστική υλοποίηση του επαναστατικού συνθήματος: <i>όλη η γη στους αγρότες</i>), αυτόνομη μικρή παραγωγή (ακόμη και με τη χρήση μισθωτής εργασίας), αυτόνομη πρόσβαση στην αγορά, πραγματοποίηση κέρδους, μικρός φόρος	Εκχώρηση κτηρίων και μηχανημάτων σε βιοτέχνες, Αυτόνομη μικρή παραγωγή (ακόμη και με τη χρήση μισθωτής εργασίας), αυτόνομη πρόσβαση στην αγορά, πραγματοποίηση κέρδους, μικρός φόρος	Εκχώρηση της Εκμετάλλευσης των Πλουτοπαραγωγικών Πόρων σε Ξένες Επιχειρήσεις, Ιδιωτικές Επενδύσεις, με συμφωνημένη την Εξαγωγή Κερδών

σταθεροποίηση, με επίλυση του προβλήματος της διατροφικής επάρκειας, καθώς ο πληθυσμός λιμοκτονούσε. Η Νέα Οικονομική Πολιτική (ΝΕΠ), ως ένας εκτατικός μικροκαπιταλισμός με σοσιαλιστική διακυβέρνηση, με εργαλεία τις τρεις μορφές των εκχωρήσεων (της γης στους αγρότες, των κτιρίων και των μηχανημάτων σε βιοτέχνες και των πλουτοπαραγωγικών πόρων σε ξένους επενδυτές), επέλυσε τάχιστα και επιτυχώς τα προβλήματα επάρκειας τροφίμων και καταναλωτικών αγαθών κάλυψης αναγκών. Η Νέα Οικονομική Πολιτική ανετράπη από τον J. Stalin, ο οποίος ανέπτυξε την πολιτική της κολλεκτιβοποίησης.³⁰

³⁰ Βλ., τον παρακάτω Πίνακα.

5 Το ριζοσπαστικό πρόγραμμα για την κοινωνική αλλαγή

Η συζήτηση για το σύγχρονο ριζοσπαστικό πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη ορισμένα σημαντικά ζητήματα: Η παράδοση των αστικών επαναστάσεων, γονιμοποιήθηκε από τη μαρξιστική σκέψη, για να αξιοποιηθεί από το προλεταριάτο. Αυτή η παράδοση είναι ουσιαστικό εργαλείο στη φαρέτρα των κυριαρχούμενων τάξεων του σύγχρονου καπιταλισμού. Η κατάρρευση των σοσιαλιστικών καθεστώτων του εικοστού αιώνα αδυνατίζει την άμεση προοπτική των επαναστατικών επιλογών.

Πίνακας 4: Οι παρεμβάσεις του J. Stalin

Νέες Εισηγήσεις και Εφαρμογές για το Πολιτικό Πρόγραμμα

	Επιβεβαίωση του Πολιτικού Προγράμματος του Κλασικού Μαρξισμού	Ανεκπλήρωτα Αιτήματα και Παρεκκλίσεις	Αντιμετώπιση της Νέας Οικονομικής Πολιτικής (NEP) (1928)	«Κολλεκτιβοποίηση»	Μονάδες Παραγωγής Κρατικής Ιδιοκτησίας	Μονάδες Παραγωγής Συνεταιριστικής Ιδιοκτησίας
J. Stalin	-Κατάργηση της Ατομικής Ιδιοκτησίας, -Κρατική Ιδιοκτησία, Κρατική Πίστη -Βαρύ Προοδευτική Φορολογία, -Έντονος Προγραμματισμός, -Κοινωνικά Δικαιώματα, -Κατάργηση του Κληρονομικού Δικαίου, Καταπολέμηση της Ανεργίας	Κατάργηση της Μισθωτής Σκλαβιάς, Λιείκηση των μαζών των μισθωτών, Προσομοίωση, Διόσεις, Θλιβερή Απαιτησία της Δημοκρατίας (και στους Χόρτος Λοιπών), Αυστηρότητα της Κοινωνικής Ζωής	Κατάργηση της Νέας Οικονομικής Πολιτικής			
Νέες Επινότητες και Αποτελέσματα				Αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής και διατροφική επάρκεια, Δυναμική για την ενίσχυση της θέσης της Σ.Ε. με σοβαρά προβλήματα ποιότητας, Αναγέννηση εξοπλισμού, Εύρους Καταναλωτικών Αγαθών, Τροφοδοσίας και Ανεφοδιασμού	Ενίσχυσε την βιομηχανική παραγωγή, διέκρινε τη μάζα και την αξία της παραγωγής. Ήταν ανισοδύναμη προσανατολισμένη στην Βαρύ Βιομηχανία, με αδυναμία στην Παραγωγικότητα, Έλλειψη επαρκών κινήτρων στους εργαζόμενους.	Στο αρχικό στάδιο ενίσχυσε την διατροφική επάρκεια, ενίσχυσε τη θέση της χώρας στην παγκόσμια κατανόηση της αγροτικής παραγωγής. Είχε μεγάλες αδυναμίες στην ποικιλία των προϊόντων, την τροφοδοσία και τον ανεφοδιασμό των πόλεων με αγαθά. Είχε προβλήματα παραγωγικότητας. Ο συνεταιριστικός χαρακτήρας ήταν μάλλον ένας ευφημισμός. Έμοιαζε με αναπαράγηση της Κρατικής Ιδιοκτησίας.

Η προβολή και εφαρμογή καθολικών διεκδικήσεων, οι οποίες αφορούν στον τύπο της ιδιοκτησίας ή τη γενική μορφή της παραγωγής και της διανομής του πλούτου δεν μπορούν να εφαρμοστούν, δίχως επαναστατική μεταβολή. Αρκετές επινοητικές προτάσεις μπορούν να συνδέονται με όψεις ακόμη και αυτών των διεκδικήσεων.

Προνομιακό πεδίο, για τις κυριαρχούμενες τάξεις είναι η πολιτική δράση. Στο οικονομικό πεδίο η δράση είναι κατακερματισμένη, συγκυριακή και μακροχρόνια αναποτελεσματική. Στο οικονομικό πεδίο οι κυρίαρχοι είναι απείρως ισχυρότεροι.

Ο εκδημοκρατισμός της πολιτικής οργάνωσης, της οικονομικής πολιτικής, της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, με εκμετάλλευση των καινοτομιών της σύγχρονης παραγωγής, είναι σημαντικά αντικείμενα για τον αιτούμενο κοινωνικό μετασχηματισμό. Το ριζοσπαστικό πρόγραμμα έχει άμεσο στόχο τις ευρείες θεσμικές μετατοπίσεις της νομιμότητας, με προσδοκία τη διοργάνωση της κοινωνικής μεταβολής.

Πίνακας 5.1: Αναζητήσεις για το προοδευτικό πρόγραμμα στον 21^ο αιώνα

Σταχυολόγηση του Ριζοσπαστικού Προγράμματος Α. Ενίσχυση της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας

Ατομικές Ελευθερίες Το θέμα των ποινών	Περιορισμός των Στερητικών της Ελευθερίας Ποινών, για τα αδικήματα που δεν προσβάλλουν τη ζωή, την περιουσία και την αξιοπρέπεια- Αντικατάσταση με ποινές στερητικές της Ιδιοκτησίας-Εναλλακτικές Ποινές	Μια σειρά από αδικήματα είναι πλάσματα του νόμου-Μια σειρά από εγκαλούμενους είναι ασθενείς- Οι εναλλακτικές ποινές είναι καταλλήλότερες για τη διαπαιδαγώγηση του Πολίτη
Πολιτικά δικαιώματα Πολιτικά δικαιώματα των γυναικών	Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι των γυναικών επεκτείνεται ανεξαρτέτως σε όλα τα αιρετά όργανα της πολιτείας και της αυτοδιοίκησης. Οι γυναίκες δικαιούνται την εκπροσώπηση τους σε ίση αναλογία, με τη συμμετοχή τους στον πληθυσμό	Οι γυναίκες δικαιούνται ούτως ή άλλως αυτή τη συμμετοχή. Επιπλέον, αντιπροσωπεύουν στις περισσότερες αναπτυγμένες χώρες τουλάχιστον το 50% του πληθυσμού και στα περισσότερα παραδείγματα πάνω από 40% της απασχόλησης. Είναι μορφωμένες και έχουν κατορθώσει αξιοθαύμαστα επιτεύγματα στην εργασία και την επιστήμη.
Οργάνωση της Δημοκρατίας Εκδημοκρατισμός της Εξουσίας	Αιρετά όλα τα στελέχη της Εκτελεστικής, Νομοθετικής και Δικαστικής Λειτουργίας της Εξουσίας	Το σύνταγμα προβλέπει ότι: όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το λαό, ασκούνται από το λαό και τους εκπροσώπους του υπέρ του λαού. Απλώς δεν τηρείται αυτή η θεμελιώδης πρόβλεψη. Αιρετή Δικαστική Εξουσία υπάρχει στις ΗΠΑ.
Οργάνωση της Πολιτείας Διοίκηση του Κράτους Διοίκηση Σωμάτων Ασφάλειας	Αιρετά στελέχη με περιορισμένη θητεία σε όλες τις θέσεις ενδόνης του Νομικού Προσώπου του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων του Δημοσίου Δικαίου. Αιρετοί Προϊστάμενοι στα Σώματα Ασφάλειας.	Τα στελέχη αυτά ασκούν κατ' ουσίαν εκτελεστική εξουσία. Διαχειρίζονται μεγάλους προϋπολογισμούς (ορισμένες φορές μεγαλύτερους από υπουργεία). Διοικούν μεγάλες ομάδες ανθρώπων. Τα στελέχη των σωμάτων ασφαλείας ασκούν (και ένοπλη) εξουσία στο όνομα του λαού. Είναι αδιανόητο να ασκούνται από λειτουργούς που δεν ελέγχονται απευθείας από τους πολίτες. [Αιρετά στελέχη υπάρχουν στις ΗΠΑ. Η κατάσταση αποτρέπει τα πράξικατα]

Στη διοργάνωση των πεδίων των προτάσεων ακολουθούμε τους ειρμούς που επιβάλλουν οι βασικές αρχές της παρούσας νομιμότητας, οι οποίες κατά το μάλλον παρέμειναν προκλητικά ανεκπλήρωτες ή ακόμη και στρεβλώθηκαν, σε σχέση με το βασικό τους εννοιολογικό περιεχόμενο.

Στο πλαίσιο της προστασίας της ελευθερίας και την προώθηση της της απροϋπόθετης δημοκρατίας³¹ υπάρχουν πεδία επιδεκτικά

³¹ Η ελευθερία σημαίνει την κατάργηση της δουλείας και των συμπαροματούμενων της (π.χ. ρατσισμός), όπως και κάθε υπαγωγής σε έναν άλλον άνθρωπο. Τυπικώς η δουλεία τελειώνει το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα. Ουσιαστικώς η δουλεία απομεινώνεται μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι συνέπειες της δουλείας εξαλείφονται πολύ σταδιακά στις αναπτυγμένες χώρες (π.χ.

μεγάλης βελτίωσης. Σε αυτά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω:

- 1) Ουσιαστικός χαρακτήρας του δικαιώματος του εκλέγειν (δικαίωμα της ανάκλησης των αιρετών, μείωση των δυνατοτήτων επανεκλογής, κατοχύρωση της αποκλειστικής πολιτικής ευθύνης, πλήρης αναλογικότητα αριθμού ψήφων και αντιπροσώπευσης).
- 2) Κατοχύρωση της πλήρους αναλογικότητας της αντιπροσώπευσης των φύλων.
- 3) Πλήρης και απροϋπόθετη εκλογή όλων των φορέων των λειτουργιών της εξουσίας, για περιορισμένες χρονικές περιόδους με μικρές δυνατότητες επανεκλογής.
- 4) Συνύπαρξη θεσμών άμεσης δημοκρατίας, στο εθνικό και ιδίως το τοπικό επίπεδο, δίπλα στους εκδημοκρατισμένους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς.
- 5) Θέσπιση νόμων-πλαίσίων, οι οποίοι είναι επιδεκτικοί εξειδικεύσεων για τη διαχειριστική διεξοδικότητα στο τοπικό επίπεδο.

ΗΠΑ). Σημαίνει, παράλληλα, διεύρυνση των πολιτικών δικαιωμάτων και της δημοκρατίας. Στην ουσία τα πλήρη πολιτικά δικαιώματα για ολόκληρο τον πληθυσμό (γυναίκες) αναπτύσσονται πολύ βαθιά στον εικοστό αιώνα. Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι προσημαστικά ή υποκριτικά. Η δημοκρατία εκτός ενός βασικού πυρήνα χωρών καθυστερεί προκλητικά. Η Ιταλία και η Γερμανία έχουν ανελεύθερα καθεστώτα μέχρι το 1945. Η Πορτογαλία και η Ισπανία διατηρούν δικτατορίες για πολλές δεκαετίες και μέχρι τη δεκαετία του '70. Η Ελλάδα βασανίστηκε από τρεις δικτατορίες μετά το 1922. Πολλές χώρες της Λ. Αμερικής και της Ασίας είχαν πολλές δικτατορικές εκτροπές. Τα συνδικαλιστικά δικαιώματα, μετά από δεκαετίες παρανομίας, κατοχυρώνονται σε ορισμένες χώρες τη δεκαετία του 1870. Εντούτοις, σε πολλές χώρες είναι παρόνομα για πολλά χρόνια. Στις δικτατορίες είναι ανυπόστατα και σε περιπτώσεις πολιτικού αυταρχισμού ή εξουσιαστικής αυθαιρεσίας είναι διαστρεβλωμένα ή πρακτικά ανύπαρκτα.

6) Αναθεώρηση του πλαισίου των ποινών, οι οποίες είναι στερητικές της ελευθερίας, με υποκατάστασή τους από ποινές στερητικές της περιουσίας.

7) Πλήρης κατοχύρωση της σύστασης σωματείων και συλλόγων για την πραγματοποίηση συνεργατικών δράσεων και την εκδήλωση συλλογικών αιτημάτων.

Πίνακας 5.2: Αναζητήσεις για το προοδευτικό πρόγραμμα στον 21^ο αιώνα II

Σταχυολόγηση του Ριζοσπαστικού Προγράμματος B. Ενδυνάμωση της Ισότητας και της Ισονομίας

<i>Προοπτική για Ουσιαστική Εισοδηματική Ισότητα</i>	<i>Βαριά Προοδευτική Φορολογία του Εισοδήματος.</i> <i>Πολύ Βαριά Φορολογία στα Κληρονομικά Δικαιώματα της Μεγάλης Περιουσίας.</i> <i>Μείωση της αναλογίας των έμμεσων φόρων.</i>	Η φοροδοτική ικανότητα και η ανταγή στη φορολόγηση είναι απείρως μεγαλύτερη στα μεγάλα εισοδήματα. Η φορολόγηση εισοδήματος ενός εκατομμυρίου με ποσοστό 80% αφήνει 200.000 ευρώ! Η απόκτηση από κληρονομιά ενός πλοίου, αντί για δέκα, δεν συνεπάγεται την απόλεια της ιδιότητας του «πλούσιου». Οι έμμεσοι φόροι βαρύνουν τα μικρότερα εισοδήματα.
<i>Ισότητα Ευκαιριών</i>	<i>Πλήρης οικονομική υποστήριξη (εισοδηματική υποστήριξη και επιπλέον δωρεάν εκπαιδευτική στήριξη) της Εκπαίδευσης σε όλες τις Βαθμίδες για τα νεότερα μέλη της κοινωνίας από οικονομικά αδύναμες κοινωνικές κατηγορίες.</i>	Η ανισότητα στους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης στη γνώση, τα απαιτητικά προσόντα και τις αντίστοιχες πιστοποιήσεις είναι σημαντικές αιτίες της οικονομικής, της κοινωνικής και της εργασιακής ανισότητας.
<i>Αποκατάσταση της Ισότητας μεταξύ των Πολιτών και Ισονομία</i>	<i>-Περιορισμένες θητείες και δυνατότητες επανεκλογής στα νομοθετικά σώματα και τους έχοντες την νομοθετική πρωτοβουλία.</i> <i>-Μετάθεση ενός φάσματος της νομοθεσίας (με τους διακανονισμούς από νόμους-πλαίσια) σε συλλογικά όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης.</i> <i>-Υποβολή μέρους της νομοθεσίας στην άμεση έγκριση του λαού (ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα).</i>	Στις περισσότερες χώρες, η εκπροσώπηση στα νομοθετικά σώματα δεν αντιπροσωπεύει την κοινωνία στο σύνολο της. Ορισμένες ομάδες επικρατούν παραδοσιακά στην εκπροσώπηση. Εκφράζουν συγκεκριμένα συμφέροντα. Οι προτεινόμενες αλλαγές αυξάνουν τις δυνατότητες ανταπόκρισης της νομοθεσίας σε ευρύτερα κοινωνικά συμφέροντα.
<i>Μέτρα Αποκατάστασης της Ισότητας μεταξύ Φυσικών Προσώπων και Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου</i>	<i>-Στις αντιδικίες μεταξύ νομικών και φυσικών προσώπων, να απαγορεύεται η χρήση νομικών υπηρεσιών των εταιριών και χρηματικών πόρων από το ταμείο των επιχειρήσεων.</i> <i>-Στις αντιδικίες μεταξύ πολιτών και του Δημοσίου, η νομική υποστήριξη και οι χρηματικοί πόροι βαρύνουν τους υπεύθυνους δημόσιους λειτουργούς.</i> <i>-Διεύρυνση του πεδίου εγκλησης από τους Πολίτες των Δημόσιων Λειτουργών και των Δικαστών για Κατάχρηση Εξουσίας.</i>	Η σχέση μεταξύ νομικών και φυσικών προσώπων είναι προκλητικά άνιση. Τα νομικά πρόσωπα είναι απείρως ισχυρότερα και ανθεκτικά έναντι των φυσικών προσώπων. Η σχέση μεταξύ των πολιτών και του Δημοσίου είναι λειώντισ. Ο πολίτης σπανίως αντέχει στην αντιδικία με το Δημόσιο. Οι Δικαστές και λιγότερο ορισμένοι Δημόσιοι Λειτουργοί είναι άτρωτοι, έναντι των πολιτών. Η κατάχρηση εξουσίας είναι κανόνας και δεν αποτελεί εξαίρεση.

Η μέριμνα για την ουσιαστική και διεξοδική ισότητα³² απαιτεί εκτός των απαραίτητων δημοκρατικών διευρύνσεων:

-Υποστηρίζεις της εκπαιδευτικής ισότητας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, με παράλληλη στήριξη της οικονομικής επάρκειας.

-Περιορισμούς των έντονων διαφορών των νεώτερων μελών της κοινωνίας, οι οποίες οφείλονται στον καθοριστικό ρόλο του κληρονομικού δικαίου.

-Ουσιαστικές δυνατότητες για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ιδίως για όσους δεν διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους.

-Διευκόλυνση της συνεργατικής-συλλογικής δραστηριότητας, για να καταστεί εφικτή η δυνατότητα της επιχειρηματικής δράσης.

-Παρεμβάσεις για τον δραστικό περιορισμό του δείκτη ανεργίας και για την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, από τους νεώτερους πολίτες.

-Διακανονισμούς, με στόχο την άρση της προκλητικής ανισότητας μεταξύ των νομικών προσώπων και του Νομικού Προσώπου του Δημοσίου, με τα άτομα.

³² Η ισότητα είναι μια βασανισμένη αρχή της νομιμότητας. Υπάρχει μόνο ως ισότητα έναντι του νόμου. Για να υπάρχει ισότητα ακόμη και έναντι του νόμου σημαίνει, ότι όλος ο πληθυσμός έχει πολιτικά δικαιώματα και τη δυνατότητα να εκλέγει τους αντιπροσώπους του ή να εκλέγεται στα δημόσια αξιώματα. Έναντι αυτού, επικρατεί ένας πρωτογονισμός περιορισμών για πολλές δεκαετίες και ελλειπτικές αποκαταστάσεις, μέχρι και σήμερα. Ταυτόχρονα δεν υπάρχει οποιαδήποτε μέριμνα, περί της περιουσιακής και εισοδηματικής ισότητας. Η ισότητα ευκαιριών είναι ανυπόστατη. Η εκπαιδευτική ισότητα είναι, ιδίως ως προς την κορύφωση των προσόντων, απύσχα, ακόμη και στην εποχή της ευρείας διανομής των εκπαιδευτικών παροχών. Η ύπαρξη των νομικών προσώπων ως ισοδύναμων με τα άτομα είναι προκλητική για την υπόσταση της αρχής της ισότητας. Οι αντιδικίες των ατόμων με το κράτος, το οποίο έχει τη μορφή του Νομικού Προσώπου του Δημοσίου, υποδεικνύουν ότι η σχέση είναι λεόντιος και επομένως η ισότητα, σε αυτό το πεδίο, είναι υποκριτική. Οι πολίτες, καθώς στερούνται των περιουσιακών και εκπαιδευτικών δυνατοτήτων, που περιχαράκωνονται από τις προνομίες της κληρονομιάς και της ισχύος δεν έχουν ουσιαστικό δικαίωμα στην επιχειρηματικότητα, επομένως και στη δημιουργία του δικού τους πλούτου, με δυνατότητες προσωπικής ιδιοποίησης.

Πίνακας 5.3:
Αναζητήσεις για το προοδευτικό πρόγραμμα στον 21^ο αιώνα III

Σταχυολόγηση του Ριζοσπαστικού Προγράμματος
Γ. Οικονομική και Θεσμική Υποστήριξη των Κυριαρχούμενων.
Ενίσχυση της Αδελφότητας

Καταπολέμηση της Φτώχειας (Παράλληλα με την Σταθεροποίηση των Κοινωνικών Δικαιωμάτων)	Γενικό και Απρόσδοτο Κατώτερο Εγγυημένο Εισόδημα για όλους τους Πολίτες (με πλεόν σε ένα συμφωνημένο ύψος εισοδήματος).	Συμβάλλει στην καταπολέμηση της έντονης φτώχειας. Επικοινωνεί, αλλά δεν ταυτίζεται με το Αρνητικό Φόρο Εισοδήματος. Υποστηρίζεται από την προοδευτική διανομή τις τρεις τελευταίες δεκαετίες.
Ενίσχυση των Ασφαλιστικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων, με την Αποτροπή της Ιδιωτικοποίησης, την Αλληλεγγύη των Γενεών και τη Δημοκρατική Διαχείριση των Ταμείων	Μετάθεση των Ασφαλιστικών Ταμείων από το Δημόσιο στα Συνεργατικά Αλληλασφαλιστικά Ταμεία, με Συνεταιριστική Διαχείριση και Δημοκρατική Απόφαση. Διασφάλιση της Υποστήριξης της Ασφάλισης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.	Η Δημόσια Διαχείριση είτε απέτυχε είτε προσέβαλε τα συμφέροντα των ασφαλισμένων. Η πίεση για ιδιωτικοποίηση είναι ισχυρή. Μειώνεται το μέγεθος του κρατικού προϋπολογισμού. Ενδυναμώνεται με πόρους ο Συνεργατισμός.
Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας των Εργαζομένων, με προγραμματισμένη ενδυνάμωση του Συνεργατισμού	Πολιτικές για την Προγραμματισμένη Ενίσχυση του Συνεργατισμού, με Καταναλωτικούς Συνεταιρισμούς, Συνεργατικές Τράπεζες, Συνεταιρισμούς για την Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ και την Κοκλική Οικονομία	Ενισχύεται η συλλογική πρόσβαση στην επιχειρηματικότητα και την παραγωγή του πλούτου. Μεταβάλλει τον συσχετισμό μεταξύ κράτους, κερδοσκοπίας και συνεργατισμού. Ενισχύει την οικολογική ανάπτυξη.
Αποδυνάμωση του καθεστώτος της Μισθωτής Εργασίας, Ενίσχυση της Αυτόνομης Εργασίας και Εκδημοκρατισμός της Επιχειρησιακής Λειτουργίας (Σταδιακή διαδικασία)	Συνεργασία, στο Συνεργατισμό, με Αυτόνομους Εργαζόμενους. Αλλαγή του συσχετισμού των φορέων της εργασίας. Αποδυνάμωση του διευθυντικού δικαιώματος των επιχειρήσεων. Αμοιβές με ειδικά αξιόγραφα. Πρόβλεψη για την καταβολή του «δικαιού τμήματος» και την «επιμέτρηση» της σχέσης παραγωγής με την αμοιβή.	Η τάση για τη σχετική μείωση των αμοιβών της μισθωτής εργασίας είναι σταθερή. Η αυτόνομη εργασία έχει σταθερά καλύτερες αμοιβές από τη μισθωτή εργασία. Τυπικός οι αυτόνομοι εργαζόμενοι δεν υπάρχουν στο διευθυντικό δικαίωμα. Οι συμμετέχοντες στους συνεταιρισμούς είναι αυτοαποσχολούμενοι. Είναι άδικη η πρόσληψη και χρήση μισθοτών.
Εκδημοκρατισμός της Διαχείρισης και της Εποπτείας του Εκδοτικού Προνομίου του Νομίσματος, της Διανομής και της Ωφέλειας από την Κυκλοφορία του Χρήματος (Στην Ευρώπη αφορά στους αντίστοιχους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς)	-Διανομή του αγαθού του Ενιαίου Νομίσματος σε όλες χώρες επιθυμούν αυτή τη συμμετοχή. -Μετατροπή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε Συνεργατική, με ίση συμμετοχή όλων των πολιτών και δημοκρατικές αποφάσεις. -Εξακρίβωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε εθνικές Κεντρικές Συνεργατικές Τράπεζες.	Το νόμισμα είναι συμβολικό και ουσιαστικό στοιχείο της πολιτικής οργάνωσης. Είναι εργαλείο συμμετοχής, διανομής και ευημερίας. Μπορεί να γίνει και εργαλείο ουσιαστικής δημοκρατίας. Ο συνεργατικός και δημοκρατικός έλεγχος του νομίσματος καταπολεμά αποτελεσματικά το ευρωπαϊκό έλλειμμα δημοκρατίας.

Η διαχείριση του ζητήματος της αδελφότητας και επομένως της αλληλεγγύας δράσης (για αυτό και της υποστήριξης σε ορισμένους των εργαζομένων) δημιουργεί αξιώσεις τόσο στο πλαίσιο των ολοκληρώσεων όσο και σε εθνικό επίπεδο. Στο περιβάλλον της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και ιδίως της ευρωζώνης απαιτεί.³³

³³ Η αδελφότητα ήταν παντελώς απύσχα για πολλές δεκαετίες, ενώ θα έπρεπε ίσως να θεωρήσουμε ότι ουδέποτε έχει αποκατασταθεί με επάρκεια, στο πλαίσιο της παρούσας νομιμότητας και παγκοσμίου. Η αδελφότητα σημαίνει την ελεύθερη και ανεμπόδιστη, επομένως θεσμοποιημένη, αλληλοϋποστήριξη μεταξύ των ίσων και ελεύθερων πολιτών, δηλαδή των ίσων

-Το δικαίωμα στο Ενιαίο Νόμισμα, ως μέσο δημοκρατίας και ισότιμης ευημερίας, αλλά και διανομής, να αφορά σε όλους τους πολίτες (στα έθνη κράτη-μέλη της ΕΕ που επιθυμούν αυτήν τη συμπερίληψη).

-Η διαχείριση του Ενιαίου Νομίσματος, με αναθεώρηση των συνθηκών, πραγματοποιείται από μία Ευρωπαϊκή Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα, στην οποία θεσμοθετείται η ίση συμμετοχή όλων των πολιτών, με τη δημοκρατική εκπροσώπηση στα διοικητικά όργανά της και τη δημοκρατική απόφαση στις οικονομικές πράξεις της. Χρειάζεται ακόμη την «εξακτίνωση» της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, στις εθνικές Κεντρικές Συνεργατικές Τράπεζες.

-*Στο εθνικό επίπεδο διακρίνουμε τις επόμενες απαιτήσεις:*

-Δύναται να προβοληθεί η αξίωση για την μετατόπιση της Κοινωνικής Ασφάλισης σε αυτοδιοικούμενα-συνεργατικά αλληλασφαλιστικά ταμεία. Τα χρηματικά διαθέσιμα των αλληλασφαλιστικών ταμείων θα κατατίθενται, κατά προτεραιότητα, στις συνεργατικές τράπεζες.

-Διαπιστώνουμε την ανάγκη για την άσκηση παρεμβατικής και συντονιστικής πολιτικής για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στο πεδίο των καταναλωτικών συνεταιρισμών και σε κρίσιμα αντικείμενα κοινωνικού ενδιαφέροντος. Η χρηματοδότηση μπορεί να ενισχυθεί από τις συνεργατικές τράπεζες.

και ελεύθερων ανθρώπων, σε περιβάλλον μιας απροϋπόθετης δημοκρατίας. Με τα ιστορικά και παρόντα προβλήματα της ελευθερίας και της ισότητας, οι δυνατότητες για την ανάπτυξη της αδελφότητας είναι προβληματικές. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η αδελφότητα βρήκε το φτηνό υποκατάστατο της σε μια έννοια φάντασμα: την κοινωνική αλληλεγγύη ή ακόμη χειρότερα στην κοινωνική υποστήριξη από τους κρατικούς θεσμούς, με τον παράλληλο εξουσιαστικό έλεγχο των πολιτών σε κάθε διάσταση της ζωής του. Τα φαινόμενα του συνεργατισμού, τα οποία γεννήθηκαν από τα κάτω, δημιούργησαν το πρότυπο της αυτόνομης κατάκτησης της αδελφότητας σε όλα τα αντικείμενα της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

-Είναι δυνατή και χρήσιμη η προτεραιότητα για την ανάπτυξη της συνεργασίας με την αυτόνομη εργασία, ιδίως στους τομείς με συνεργατική ανάπτυξη, με αντίστοιχη αποτροπή της συνεργασίας με μισθωτούς. Αυτή η κατάσταση συναρτάται και με την διαφοροποίηση της εκδήλωσης του διευθυντικού δικαιώματος.

-Το απροϋπόθετο κατώτερο εγγυημένο εισόδημα είναι μια χρήσιμη δικλείδα για την αποτροπή της ακραίας φτώχειας και των συνεπειών της, εφόσον συνοδεύει τις προηγούμενες επιθυμητές μετατοπίσεις.

Πίνακας 6.1:
Το προοδευτικό πρόγραμμα και οι εργασιακές ομάδες,
στην Γαλλία και το ΗΒ, κατά τον 21^ο αιώνα Ι

Η Υποδοχή του Ριζοσπαστικού Προγράμματος από τις Εργασιακές Ομάδες Ι

Εργασιακή Ομάδα/ Χώρα	Μεγάλοι Εργοδότες	Μικροί Εργοδότες	Αυτοαπασχολούμενοι με Ιδιοκτησία	Αυτοαπασχολούμενοι χωρίς Ιδιοκτησία	Πλήρως και Κανονικοί Ερ. (Μισθωτοί-Ιδ.Τ.)	Εργαζόμενοι στο Δημόσιο (Μισθωτοί)	Μερικώς Απασχολούμενοι (Μισθωτοί)
ΗΒ	0,5%	1,88%	8%	4,61%	33,66%	17,1%	33,7%
Γαλλία	1,18	3%	5,13%	2%	34,69%	21,9%	32,1%

Εργασιακή Ομάδα/ Πρόταση	Μεγάλοι Εργοδότες	Μικροί Εργοδότες	Αυτοαπασχολούμενοι με Ιδιοκτησία	Αυτοαπασχολούμενοι χωρίς Ιδιοκτησία	Πλήρως και Κανονικοί Εργαζόμενοι	Εργαζόμενοι στο Δημόσιο	Μερικώς Απασχολούμενοι
<i>Περιορισμός των Στερητικών της Ελευθερίας Πονών</i>	-	-	-	+	+	-	+
<i>Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι των γυναικών (50%)</i>	-	-	-	+	+	+	+
<i>Αιρετοί Δικαστές</i>	-	-	+	+	+	+	+
<i>Αιρετά στελέχη σε θέσεις ευθύνης και Σώματα Ασφαλείας</i>	-	-	+	+	+	-	+
<i>Προοδευτική Φορολογία, Βαριά Φορολογία στην Κληρονομιά</i>	-	-	-	+	+	+	+
<i>Πλήρης εισοδηματική υποστήριξη όσων Εκπαιδεύονται</i>	-	-	-	+	+	+	+
<i>Περιορισμένες θητείες των συντάκτων Νομοθ.</i>	-	-	+	+	+	?	+

Πίνακας 6.2:
Το προοδευτικό πρόγραμμα και οι εργασιακές ομάδες,
στην Γαλλία και το ΗΒ, κατά τον 21^ο αιώνα II

Η Υποδοχή του Ριζοσπαστικού Προγράμματος από τις Εργασιακές Ομάδες II

Εργασιακή Ομάδα/ Χώρα	Μεγάλοι Εργοδότες	Μικροί Εργοδότες	Αυτοαπασχολούμε νοι με Ιδιοκτησία	Αυτοαπασχολούμε νοι χωρίς Ιδιοκτησία	Πλήρως και Κανονικοί Ερ. Μισθοετοί (1δ.)	Εργαζόμενοι στο Δημόσιο Μισθοετοί	Μερικώς Απασχολούμενοι Μισθοετοί
ΗΒ	0,5%	1,88%	8%	4,61%	33,66%	17,1%	33,7%
Γαλλία	1,18	3%	5,13%	2%	34,69%	21,9%	32,1%

Εργασιακή Ομάδα/ Πρόταση	Μεγάλοι Εργοδότες	Μικροί Εργοδότες	Αυτοαπασχολ. ούμενοι με Ιδιοκτησία	Αυτοαπασχολ. ούμενοι χωρίς Ιδιοκτησία	Πλήρως και Κανονικοί Εργαζόμενοι	Εργαζόμενοι στο Δημόσιο	Μερικώς Απασχολούμενοι
<i>Αποκατάσταση της Ισότητας μεταξύ Φυσικών Προσώπων και Νομικών Προσώπων</i>	-	-	+	+	+	-	+
<i>Καλύτερο Εγγυημένο Εισόδημα</i>	?	?	+	+	+	+	+
<i>Μετάβαση των Ασφαλιστικών Ταμείων στον Συνεργατισμό</i>	-	-	+	+	+	-	+
<i>Εκδημοκρατισμός της Επιχειρηματικότητας με Ενίσχυση του Συνεργατισμού</i>	-	-	-	+	+	-?	+
<i>Συνεργασία στο Συνεργατισμό, με Αυτόνομους Εργαζόμενους</i>	-	-	+	+	+	-	+
<i>Εκδημοκρατισμός της Κεντρικής Τράπεζας- Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα</i>	-	-	+	+	+	+	+

Το ριζοσπαστικό πρόγραμμα, μέ όσα είναι εμφανή από την αδρή παρουσίαση των προκειμένων θέσεων, επεμβαίνει στις ανεκπλήρωτες πτυχές του άξονα των θεμελιωδών αρχών του αστικού καθεστώτος, δηλαδή αφορά στην *Ελευθερία, την Ισότητα και την Αδελφότητα*. Έχει στόχο να συμβάλλει, αποφασιστικά, στην ενίσχυση

της *Δημοκρατίας*, την υπέρβαση του πολιτικού αυταρχισμού και την αποτροπή των πραξικοπημάτων. Προτάσσει, αναμφισβήτητα, θεμελιώδεις διεκδικήσεις, οι οποίες είτε προέρχονται είτε υπερβαίνουν προβληθέντα αιτήματα από τον κλασικό μαρξισμό (π.χ. *απαλλοτρίωση του εισοδήματος των πλουσίων, δραματική μείωση του κληρονομικού δικαιώματος, περιορισμός της φτώχειας, ενίσχυση της μη-κερδοσκοπικής Πίστης, δικαίωμα του εκλέγεσθαι των γυναικών, ενίσχυση των δικαιωμάτων των κυριαρχούμενων μαζών*). Όλες οι προτάσεις είναι εφικτές και πραγματοποιήσιμες.

Σίγουρα η συγκεκριμένη πρόταση παρακάμπτει δεδηλωμένους στόχους της μαρξιστικής εισήγησης (π.χ. κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής), οι οποίοι είναι αδύνατο να υλοποιηθούν, δίχως επαναστατική μεταβολή της αστικής νομιμότητας. Προωθεί, ωστόσο, τη σταδιακή *αποδυνάμωση*, με προσδοκία την *υπέρβαση*, της *μισθωτής εργασίας*, η οποία αγνοήθηκε ακόμη και από τα «σοσιαλιστικά καθεστώτα», μέσα στη σημερινή νομιμότητα.

Τα αιτήματα και οι διεκδικήσεις, στο σύνολο τους, εκτιμάμε, ότι είναι δυνατόν να συγκεντρώσουν την υποστήριξη από την αισθητή πλειονότητα ή την τεράστια πλειονότητα των εργαζομένων (βλ., Πίνακες 6.1, 6.2). Αυτή η πολιτική πλατφόρμα αποτελεί τη βάση για την ενότητα των εργαζομένων και την ενεργή πολιτική δράση τους. Υποδεικνύει, ταυτόχρονα, ότι η πολιτική δράση θα είναι προνομιακά αποτελεσματική για τις σημερινές κατακερματισμένες εργασιακές ομάδες. Το ριζοσπαστικό πρόγραμμα, προτρέπει για μια πολιτική οργάνωση, η οποία συναπαρτίζεται από όλες τις συμφωνούσες

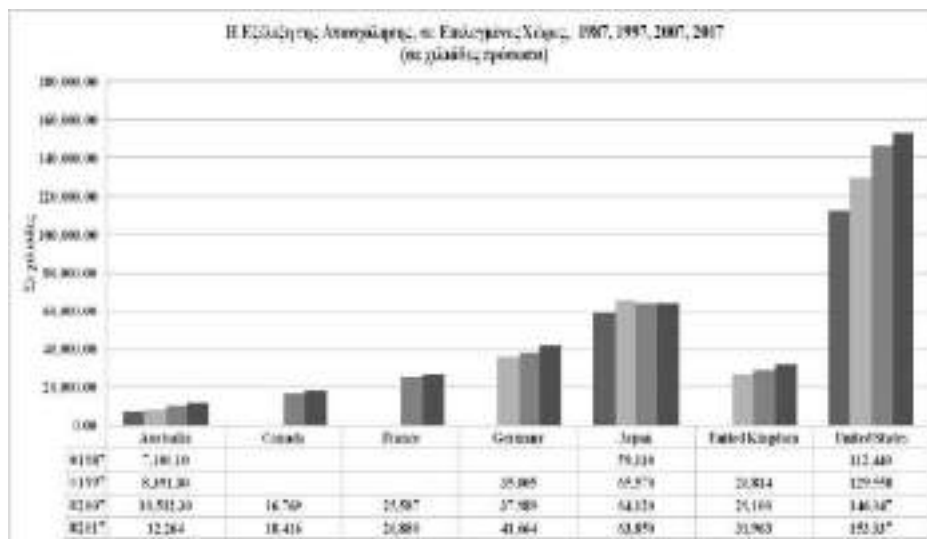
συλλογικές οργανώσεις των εργαζομένων και των πολιτών, τις ενώσεις προσώπων (με ενυπόγραφη συμμετοχή), και κάθε πολίτη που προσδοκά την υλοποίηση του, δηλαδή τη *Δημοκρατία του Μέλλοντός μας*. Ελπίζω πως με ένα εγχείρημα αυτού του χαρακτήρα, η ουτοπία μας να αποτελέσει απλώς την επόμενη πραγματικότητα.

Παρουσιάσεις

Παρουσίαση 1
Το Κοινωνικό Υποκείμενο της Ανατροπής

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Το Κοινωνικό Υποκείμενο της Ανατροπής

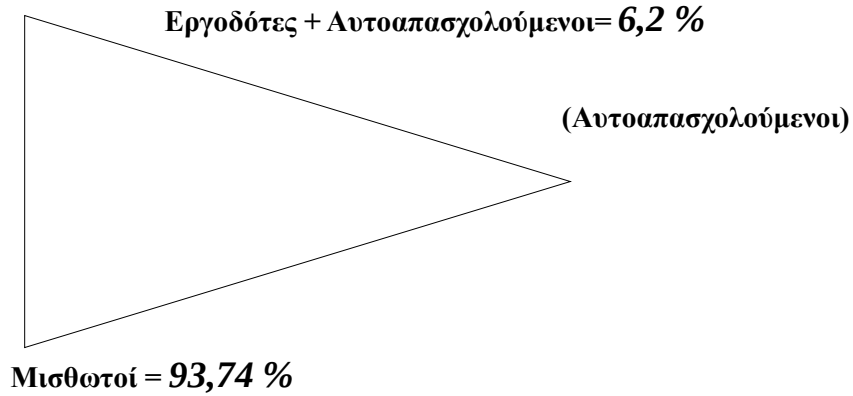
Παρά τη μεσολάβηση της κρίσης
η απασχόληση στη μέση διάρκεια διευρύνεται
Πηγές: LABORSTA, ILOSTAT

**Αναζήτηση Αναλογιών στην Απασχόληση
ΗΠΑ (2017)**

Σχόλιο: Εξαιρετικά μεγάλη πώλωση των καθεστώτων εργασίας

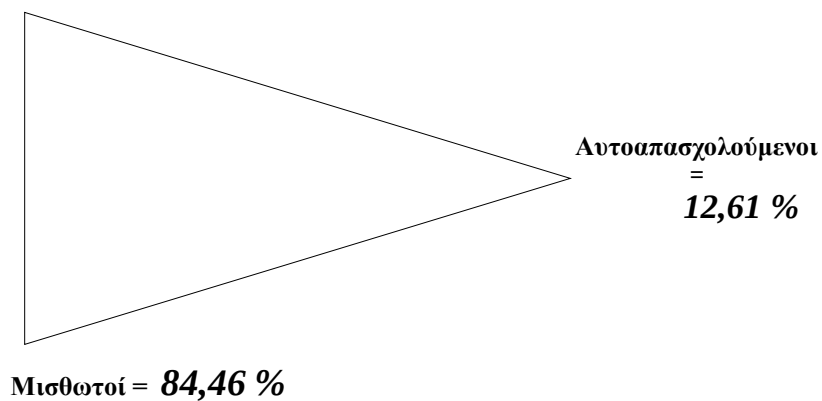
(Εργοδότες)

**Αναζήτηση Αναλογιών στην Απασχόληση
ΗΒ (2017)**

Σχόλιο: Εξαιρετικά μεγάλη πώλωση των καθεστώτων εργασίας. Αντοχή της αυτοαπασχόλησης

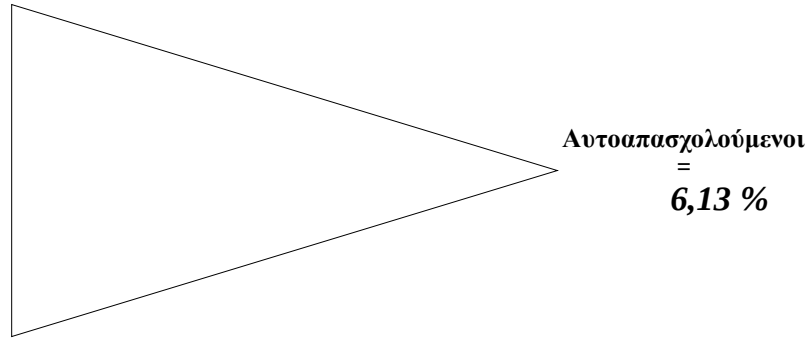
Εργοδότες = 2,38 % (μικροί και μεγάλοι)

**Αναζήτηση Αναλογιών στην Απασχόληση
Ιαπωνία (2017)**

Σχόλιο: Εξαιρετικά μεγάλη πύλωση των καθεστώτων εργασίας

Εργοδότες= **1,98 %** (μικροί και μεγάλοι)

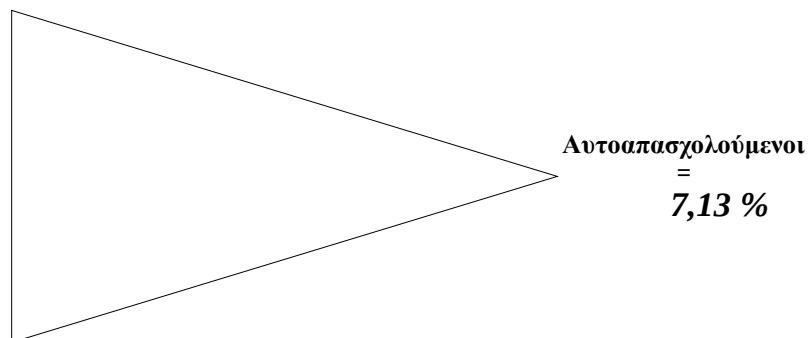

Μισθωτοί = **89,11 %**

**Αναζήτηση Αναλογιών στην Απασχόληση
Γαλλία (2017)**

Σχόλιο: Εξαιρετικά μεγάλη πύλωση των καθεστώτων εργασίας

Εργοδότες= **4,18 %** (μικροί και μεγάλοι)

Μισθωτοί = **88,35 %**

Η μεγάλη κοινωνική πόλωση

-Η εξέλιξη υποδεικνύει την εξαιρετική κοινωνική πόλωση:

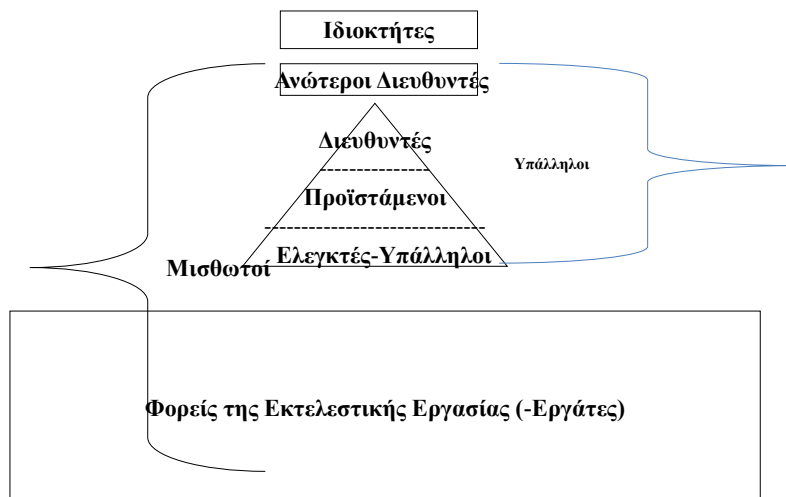
- 1) Ένα απειροελάχιστο ποσοστό της απασχόλησης αντιπροσωπεύουν οι εργοδότες (μικροί και μεγάλοι). Αυτές οι μικρές ομάδες (με εξαίρεση το κράτος) ελέγχουν το σύνολο των μισθωτών. Οι ίδιες μικρές ομάδες ελέγχουν το σύνολο των μέσων παραγωγής, σε επιχειρήσεις με μισθωτούς. Από αυτές τις ισχνές ομάδες, προέρχεται μια ακόμη μικρότερη κατηγορία πάμπλουτων ανθρώπων, των οποίων ο πλούτος είναι ισοδύναμος με το εισόδημα 3,6 δισ. ανθρώπων στο σημερινό κόσμο.
- 2) Η τεράστια πλειονότητα είναι μισθωτοί. Από αυτή την πλειονότητα προέρχονται οι σημερινοί φτωχοί, οι οποίοι είναι πλέον σκληρά εργαζόμενοι (π.χ. μερικώς απασχολούμενοι και ευέλικτοι μισθωτοί).
- 3) Συνεχίζει να υφίσταται μια σημαντική ομάδα αυτοαπασχολούμενων. Στις τάξεις τους είναι ενταγμένοι, νέου τύπου, ανεξάρτητοι επαγγελματίες (επαγγελματίες και τεχνικοί, τηλεεργαζόμενοι, αυτόνομοι εργαζόμενοι σε νέους τομείς της οικονομίας), χωρίς ιδιοκτησία.

Ενότητα ή Διάσπαση του Κοινωνικού Υποκειμένου

Διαχωρισμοί από το παρελθόν

Η διάσπαση της μισθωτής εργασίας

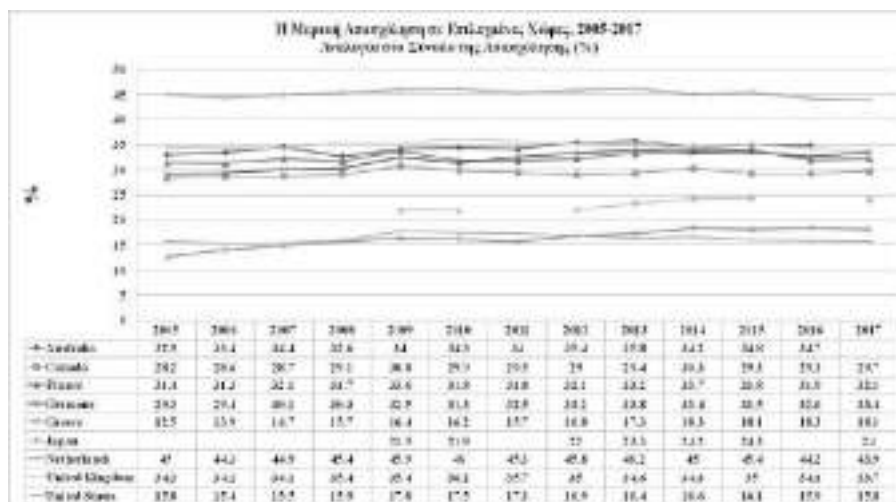
την εποχή του φορντισμού (1908-1980 περίπου)

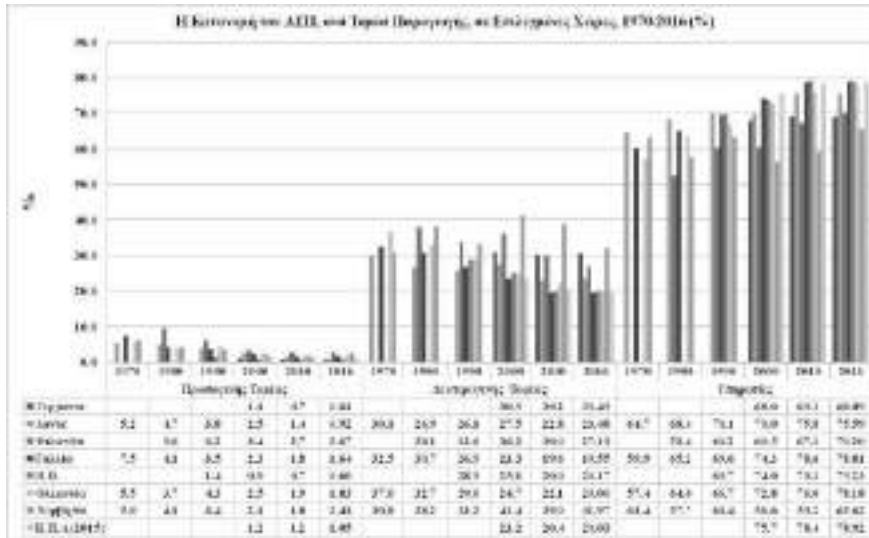
Νέοι Διαχωρισμοί

Σήμερα μεγάλο μέρος της μισθωτής απασχόλησης αφορά σε εργαζόμενους σε μερική απασχόληση (συνηθέστερα κάτω από 30 ώρες εβδομαδιαίως)

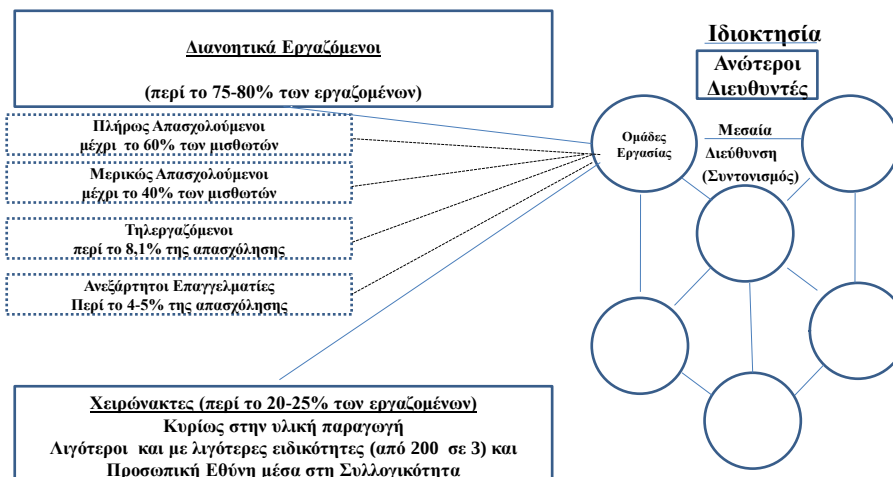
Προσοχή: οι αναλογίες αφορούν στο σύνολο της απασχόλησης

**Ο Κ. Marx επικέντρωσε στην ανάπτυξη της βιομηχανίας.
Σήμερα, στις πρωτοπόρες καπιταλιστικές χώρες,
επικρατούν, θεαματικά, οι υπηρεσίες.**

**Η πολυδιάσπαση της εργασίας
στο σύγχρονο καταμερισμό της εργασίας
(Εκτιμήσεις μετρήσεων για το ΗΒ)**

**Φαινόμενα και Συνέπειες
Η κοινωνική δομή,
τα προβλήματα στην οργάνωση του υποκειμένου
και τις πρακτικές της συλλογικής δράσης**

Η τεράστια πλειονότητα των εργαζομένων
είναι πολυδιασπασμένη
και συνδικαλιστικά αναποτελεσματική

- Η τεράστια πλειονότητα του πληθυσμού υπάγεται εργασιακά στην εξουσία του κεφαλαίου. Στο συντριπτικό μέρος της αποτελείται από μισθωτούς, ενώ συμπληρώνεται από σημαντικές ομάδες αυτοαπασχολούμενων, χωρίς ιδιοκτησία. Η αστική τάξη κέρδισε της μάχη της «αναδιάρθρωσης του καπιταλισμού». Η ήττα των φορέων της εργασίας είχε και ορισμένες πολύ αισθητές θετικές συνέπειες, όπως η εξαιρετική διεύρυνση της κοινωνικής δύναμης των μισθωτών και η γεφύρωσή της με μικροαστούς. Μένει να αξιοποιήσει αυτό το «δώρο» των καπιταλιστών, αλλάζοντας την οργάνωση και την πρακτική στην κοινωνική δράση.
- Η ίδια τεράστια κοινωνική δύναμη είναι πολύ-διασπασμένη. Στον προγενέστερο διαχωρισμό μεταξύ διανοητικών εργαζόμενων υπαλλήλων (με τους διαφορισμούς τους σε διευθυντές, προϊσταμένους, ελεγκτές και πωλητές ή και εκτελεστικά εργαζόμενους υπαλλήλους γραφείου) και εργατών, προστίθενται νέοι περίπλοκοι και διαπλεκόμενοι διαχωρισμοί. Μερικώς απασχολούμενοι, μαζί με τις επινοητικές ευελιξίες τους, τηλεργαζόμενοι και ανεξάρτητοι επαγγελματίες, συμπληρώνουν τους πλήρως και κανονικώς εργαζόμενους.
- Η πολυδιάσπαση (στην καλύτερη περίπτωση) πολυδιασπά τις οργανώσεις των εργαζομένων και θέτει σε αντιπαράθεση τα συμφέροντα και τις διεκδικήσεις. Στη χειρότερη περίπτωση, αδρανοποιεί και από-μαζικοποιεί τα συνδικάτα. Αυξάνεται η δυνατότητα εξωτερικής διαχείρισης των διεκδικήσεων.
- Οι πρακτικές της συλλογικής δράσης των μισθωτών γίνονται πιο αναποτελεσματικές.

Η συλλογική δράση στον 21^ο αιώνα Τα πεδία, η στρατηγική και οι δυναμικές

Από τις υποδείξεις του K. Marx, με τη σκέψη μας στις σύγχρονες συγκροτήσεις

- Ο K. Marx ξεκινά τη γραφή του, σε μια εποχή κατά την οποία το προλεταριάτο ήταν ήδη «εξεγερμένο», αλλά συνήθως «ηττημένο».
- Η συνδικαλιστική οργάνωση και οι οικονομικές διεκδικήσεις ήταν οι πιο συνηθισμένες εκδοχές συλλογικής αντίδρασης της εργατικής τάξης. Η θετική απόληξή τους ανατρέπεται γρήγορα, από την οικονομική εξέλιξη.
- Η πολιτική δράση ήταν κατακερματισμένη, δίχως σαφείς στόχους, με εξστρεμιστικές πρακτικές (μπλανκισμός), ασύνδετη από τη μεγάλη μάζα του προλεταριάτου και ιστορικά αναποτελεσματική.
- Το μόνο αξιόλογο μαζικό πολιτικό κίνημα της εργατικής τάξης ήταν εκείνο των «χαρτιστών», που, όμως (μέχρι το 1867), δεν είχε θετικά αποτελέσματα.
- Ο μαρξισμός, με το «Μανιφέστο» θέτει στο προσκήνιο το ζήτημα της «επαναστατικής επίλυσης» του κοινωνικού ζητήματος. *Η πολιτική είναι το βασικό πεδίο δράσης.* Ο συνδικαλισμός είναι ο τόπος της αρχικής οργάνωσης και δοκιμασίας στους κοινωνικούς αγώνες.
- Το πολιτικό πρόγραμμα δίνει το βασικό πλαίσιο της ενότητας των διεκδικήσεων της εργατικής τάξης.
- Η επίθεση στο καπιταλιστικό κράτος και η κατάληψη της εξουσίας είναι ο στρατηγικός στόχος. Η εργατική εξουσία είναι το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Η αταξική, δηλαδή η κομμουνιστική κοινωνία θα αποτελεί τον (χρονικά ακαθόριστο) αιώτερο στόχο, μέσω ενός σοσιαλιστικού προγράμματος.
- Στην ιστορική εξέλιξη πολλά από τα αιτήματά του υλοποιήθηκαν και από τα καπιταλιστικά κράτη (*Γενικό Δικαίωμα της Ψήφου και του Εκλέγεσθαι, Λοιράν Δημόσια Εκπαίδευση και Περίθαλψη, Κοινωνική Ασφάλιση, Συντάξεις Γήρατος, Επιδόματα Ανεργίας, Προγράμματα Κατοικίας, Υποστήριξη της Μητρότητας κ.ά*).
- Παρά τη διευρυμένη υλοποίηση των πολιτικών και των κοινωνικών δικαιωμάτων (με παλινωδίες και αμφισβητήσεις), *η κατάργηση της μισθωτής εργασίας δεν επιτεύχθηκε ούτε στα σοσιαλιστικά εγχειρήματα του εικοστού αιώνα.*

Το πολιτικό πρόγραμμα του κλασικού μαρξισμού

Πεδίο/ Αντικείμενο	Τύπος της Εξουσίας	Πολιτικά Δικαιώματα	Τύπος της Ιδιοκτησίας	Κληρονομικό Δίκαιο	Καθεστώς Αποσχίσεως και Απαγορεύσεις	Λημεσιμονομική Διαχείριση	Κοινωνικά Δικαιώματα
Κράτος	<i>Εργατικό Κράτος</i>						
Δημοκρατία- Πολιτικές Ελευθερίες		<i>Γενικό Δικαίωμα της Ψήφου και του Εκλέγεσθαι</i>					
Ιδιοκτησία			<i>Κατάργηση της Ατομικής Ιδιοκτησίας Κρατική Ιδιοκτησία</i>				
Θεμελιώδεις Φυσικές Αλλαγές				<i>Κατάργηση του Κληρονομικού Δικαίου</i>			
Φυσικές Μεταβολές για τις Σχέσεις Εργασίας					<i>Κατάργηση της Μισθωτής Σχέσεως και της Παιδικής Εργασίας Εργασία Δίκαια Εργών, Κρατική Αργία, Δίκαιες Αναψυχές</i>		
Οικονομική Πολιτική						<i>-Κρατική Πίστη -Βαρύ Προοδευτική Φορολογία, -Προγραμματισμός, -Ενίσχυση του Εργατικού Εισοδήματος</i>	
Ενεργής Στήριξη της Κοινωνίας							<i>Δωρεάν Εκπαίδευση και Περιθαλψή, Κοινωνική Ασφάλιση, Συντάξεις Γήρατος, Επιδόματα Ανεργίας, Προγράμματα Κατοικίας, Υποστήριξη της Μητρότητας κ.ά.</i>

Εισηγήσεις για Τροποποιήσεις στο Πολιτικό Πρόγραμμα

	Εκδημοκρατισμός του Καπιταλιστικού Κράτους	Περιορισμός του Καπιταλιστικού Κέρδους, Ενίσχυση του Εργατικού Εισοδήματος
E. Bernstein (1899)		
Ενίσχυση των πολιτικών δικαιωμάτων	Ενδυνάμωση του θεσμικού ρόλου των <i>Συνδικάτων</i>	
Αποδυνάμωση του Συγκεντρωτικού Κράτους	Ενίσχυση των θεσμών της <i>Τοπικής Αυτοδιοίκησης</i>	
Εναλλακτικές συλλογικές παρεμβάσεις στην οικονομία		Λημιοργία και Υποστήριξη των Καταναλωτικών, των Πιστωτικών Συνεταιρισμών και (λιγότερο) των Παραγωγικών Συνεταιρισμών

Νέες Εισηγήσεις και Εφαρμογές για το Πολιτικό Πρόγραμμα

	Επιβεβαίωση του Πολιτικού Προγράμματος του Κλασικού Μαρξισμού	Ανεκπλήρωτα Αντίθετα	Νέα Οικονομική Πολιτική (NEII) Περιχόμενο (1921-1928)	-Η Νέα Πολιτική για την Αγροτική Οικονομία	-Η Νέα Πολιτική για τη Βιοτεχνία	-Η Νέα Πολιτική για την Εκμετάλλευση Πλουτοπαγωγικών Πόρων
V.I. Lenin	-Κατάργηση της Ατομικής Ιδιοκτησίας, Αρσενική Ιδιοκτησία, Κρατική Κεντρική Τράπεζα και Κρατική Πίστη, -Βαρύ Προοδευτική Φορολογία, -Προγραμματισμός, -Κοινωνικά Δικαιώματα, -Κατάργηση του Κληρονομικού Δικαίου	Κατάργηση της Μισθοτικής Σχληβιάς, Αιματογόνα της Δημοκρατίας (και στους Χάρτες Δουλειάς) (Αρσενός με μισθούς και διατήρηση του διεθνούς δικαίου, στις παραγωγικές οργανώσεις, μέσω γραμμαρκατικών συστημάτων εργασιακής οργάνωσης)				
Νέες Επινοήσεις, με Θετικά Αποτελέσματα			«Μικρό-καπιταλισμός», σε μεγάλη έκταση, στην αγροτική οικονομία και τη βιοτεχνία, με σοσιαλιστική εξουσία	(Καταπολέμηση την πείνα και την έλλειψη τροφίμων και ενίσχυση την αγροτική παραγωγή, ενίσχυσε τα εισοδήματα)	(Ενίσχυσε την βιοτεχνική παραγωγή, διέκρινε την επάρκεια των εμπορεύσεων σταθών και ενίσχυσε τα εισοδήματα)	(Διμορφώθηκε την προοπτική της ενεργειακής επάρκειας, ενσωμάτωσε απαιτητική τεχνολογία)
-Μέτρα Υλοποίησης των Νέων Επινοήσεων				Εκχώρηση της γης στους αγρότες (ουσιαστική υλοποίηση του επαναστατικού συνθήματος: όλη η γη στους αγρότες), αυτόνομη μικρή παραγωγή (ακόμη και με τη χρήση μισθοτικής εργασίας), αυτόνομη πρόσβαση στην αγορά, πραγματοποίηση κέρδους, μικρός φόρος	Εκχώρηση κτιρίων και μηχανημάτων σε βιοτέχνες, αυτόνομη μικρή παραγωγή (ακόμη και με τη χρήση μισθοτικής εργασίας), αυτόνομη πρόσβαση στην αγορά, πραγματοποίηση κέρδους, μικρός φόρος	Εκχώρηση της Εκμετάλλευσης των Πλουτοπαγωγικών Πόρων σε Ξένες Επιχειρήσεις, Ιδιωτικές Επενδύσεις, με συμφωνημένη την Εξίσωση Κερδών

Ανασύνθεση: Ριζοσπαστικό Πρόγραμμα Όροι και Προϋποθέσεις

-Η συζήτηση για το σύγχρονο ριζοσπαστικό πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:

- 1) Η παράδοση των αστικών επαναστάσεων, γονιμοποιήθηκε από τη μαρξιστική σκέψη, για να αξιοποιηθεί από το προλεταριάτο. Αυτή η παράδοση είναι ουσιαστικό εργαλείο στη φαρέτρα των κυριαρχούμενων τάξεων του σύγχρονου καπιταλισμού. Η κατάρρευση των σοσιαλιστικών καθεστώτων του εικοστού αιώνα αδυνατίζει την άμεση προοπτική των επαναστατικών επιλογών.
- 2) Η προβολή και εφαρμογή καθολικών διεκδικήσεων, οι οποίες αφορούν στον τύπο της ιδιοκτησίας ή τη γενική μορφή της παραγωγής και της διανομής του πλούτου δεν μπορούν να εφαρμοστούν, δίχως επαναστατική μεταβολή. Αρκετές επινοητικές προτάσεις μπορούν να συνδεθούν με όψεις ακόμη και αυτών των διεκδικήσεων.
- 3) Προνομακό πεδίο, για τις κυριαρχούμενες τάξεις είναι η πολιτική δράση. Στο οικονομικό πεδίο η δράση είναι κατακερματισμένη, συγκυριακή και μακροχρόνια αναποτελεσματική. Στο οικονομικό πεδίο οι κυρίαρχοι είναι απείρως ισχυρότεροι.
- 4) Ο εκδημοκρατισμός της πολιτικής οργάνωσης, της οικονομικής πολιτικής, της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, με εκμετάλλευση των καινοτομιών της σύγχρονης παραγωγής, είναι σημαντικά αντικείμενα για τον αιτούμενο κοινωνικό μετασχηματισμό.
- 5) Το ριζοσπαστικό πρόγραμμα έχει άμεσο στόχο τις *Ευρείες Θεσμικές Μετατοπίσεις της Νομιμότητας*, με προσδοκία τη *διοργάνωση της Κοινωνικής Μεταβολής*.

Σταχυολόγηση του Ριζοσπαστικού Προγράμματος

Α. Ενίσχυση της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας

<i>Ατομικές Ελευθερίες</i> Το θέμα των ποινών	<i>Περιορισμός των Στερητικών της Ελευθερίας Ποινών, για τα αδικήματα που δεν προσβάλλουν τη ζωή, την περιουσία και την αξιοπρέπεια- Αντικατάσταση με ποινές στερητικές της Ιδιοκτησίας-Εναλλακτικές Ποινές</i>	Μια σειρά από αδικήματα είναι πλάσματα του νόμου-Μια σειρά από εγκαλούμενους είναι ασθενείς- Οι εναλλακτικές ποινές είναι καταλλήλότερες για τη διαπαιδαγώγηση του Πολίτη
<i>Πολιτικά δικαιώματα</i> Πολιτικά δικαιώματα των γυναικών	<i>Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι των γυναικών επεκτείνεται ανεξαρτέτως σε όλα τα αιρετά όργανα της πολιτείας και της αυτοδιοίκησης. Οι γυναίκες δικαιούνται την εκπροσώπηση τους σε ίση αναλογία, με τη συμμετοχή τους στον πληθυσμό</i>	Οι γυναίκες δικαιούνται ούτως ή άλλως αυτή τη συμμετοχή. Επιπλέον, αντιπροσωπεύουν στις περισσότερες αναπτυγμένες χώρες τουλάχιστον το 50% του πληθυσμού και στα περισσότερα παραδείγματα πάνω από 40% της απασχόλησης. Είναι μορφωμένες και έχουν κατορθώσει αξιοθαύμαστα επιτεύγματα στην εργασία και την επιστήμη.
<i>Οργάνωση της Δημοκρατίας</i> Εκδημοκρατισμός της Εξουσίας	<i>Αιρετά όλα τα στελέχη της Εκτελεστικής, Νομοθετικής και Δικαστικής Λειτουργίας της Εξουσίας</i>	Το σύνταγμα προβλέπει ότι: όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το λαό, ασκούνται από το λαό και τους εκπροσώπους του υπέρ του λαού. Απλώς δεν τηρείται αυτή η θεμελιώδης πρόβλεψη. Αιρετή Δικαστική Εξουσία υπάρχει στις ΗΠΑ.
<i>Οργάνωση της Πολιτείας</i> Λοίχιση του Κράτους Λοίχιση Σωμάτων Ασφαλείας	<i>Αιρετά στελέχη με περιορισμένη θητεία σε όλες τις θέσεις ενόχνης του Νομικού Προσώπου του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων του Δημοσίου Δικαίου. Αιρετοί Προϊστάμενοι στα Σώματα Ασφαλείας.</i>	Τα στελέχη αυτά ασκούν κατ' ουσίαν εκτελεστική εξουσία. Διαχειρίζονται μεγάλους προϋπολογισμούς (ορισμένες φορές μεγαλύτερους από υπουργεία). Λοικούν μεγάλες ομάδες ανθρώπων. Τα στελέχη των σωμάτων ασφαλείας ασκούν (και έντονη) εξουσία στο όνομα του λαού. Είναι αδύνατο να ασκούνται από λειτουργούς που δεν ελέγχονται απευθείας από τους πολίτες. [Αιρετά στελέχη υπάρχουν στις ΗΠΑ. Η κατάσταση αποτρέπει τα πρωξικοπήματα]

Σταχυολόγηση του Ριζοσπαστικού Προγράμματος

Β. Ενδυνάμωση της Ισότητας και της Ισονομίας

<i>Προοπτική για Ουσιαστική Εισοδηματική Ισότητα</i>	<i>Βαριά Προοδευτική Φορολογία του Εισοδήματος. Πολύ Βαριά Φορολογία στα Κληρονομικά Δικαιώματα της Μεγάλης Περιουσίας. Μείωση της αναλογίας των έμμεσων φόρων.</i>	Η φοροδοτική ικανότητα και η ανταχή στη φορολόγηση είναι απείρως μεγαλύτερη στα μεγάλα εισοδήματα. Η φορολόγηση εισοδήματος ενός εκατομμυρίου με ποσοστό 80% αφήνει 200.000 ευρώ! Η απόκτηση από κληρονομιά ενός πλοίου, αντί για δέκα, δεν συνεπάγεται την απόλεια της ιδιότητας του «πλούσιου». Οι έμμεσοι φόροι βαρύνουν τα μικρότερα εισοδήματα.
<i>Ισότητα Ευκαιριών</i>	<i>Πλήρης οικονομική υποστήριξη (εισοδηματική υποστήριξη και επιπλέον δωρεάν εκπαιδευτική στήριξη) της Εκπαίδευσης σε όλες τις Βαθμίδες για τα νεότερα μέλη της κοινωνίας, από οικονομικά αδύναμες κοινωνικές κατηγορίες.</i>	Η ανισότητα στους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης στη γνώση, τα απαιτητικά προσόντα και τις αντίστοιχες πιστοποιήσεις είναι σημαντικές αιτίες της οικονομικής, της κοινωνικής και της εργασιακής ανισότητας.
<i>Αποκατάσταση της Ισότητας μεταξύ των Πολιτών και Ισονομία</i>	<i>-Περιορισμένες θητείες και δυνατότητες επανεκλογής στα νομοθετικά σώματα και τους έχοντες την νομοθετική πρωτοβουλία. -Μετάθεση ενός φάσματος της νομοθεσίας (με τους διακανονισμούς από νόμους-πλαίσια) σε συλλογικά όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης. -Υποβολή μέρων της νομοθεσίας στην άμεση έγκριση του λαού (ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα).</i>	Στις περισσότερες χώρες, η εκπροσώπηση στα νομοθετικά σώματα δεν αντιπροσωπεύει την κοινωνία στο σύνολο της. Ορισμένες ομάδες επικρατούν παραδοσιακά στην εκπροσώπηση. Εκφράζουν συγκεκριμένα συμφέροντα. Οι προτεινόμενες αλλαγές αυξάνουν τις δυνατότητες ανταπόκρισης της νομοθεσίας σε ευρύτερα κοινωνικά συμφέροντα.
<i>Μέτρα Αποκατάστασης της Ισότητας μεταξύ Φυσικών Προσώπων και Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου</i>	<i>-Στις αντιδικίες μεταξύ νομικών και φυσικών προσώπων, να απαγορεύεται η χρήση νομικών υπηρεσιών των εταιριών και χρηματικών πόρων από το ταμείο των επιχειρήσεων. -Στις αντιδικίες μεταξύ πολιτών και του Δημοσίου, η νομική υποστήριξη και οι χρηματικοί πόροι βαρύνουν τους υπεύθυνους δημόσιους λειτουργούς. -Διείρση του πεδίου ερμηνείας από τους Πολίτες των Δημόσιων Λειτουργιών και των Δικαστών για Κατάχρηση Εξουσίας.</i>	Η σχέση μεταξύ νομικών και φυσικών προσώπων είναι προκλητικά άνιση. Τα νομικά πρόσωπα είναι απείρως ισχυρότερα και ανθεκτικά έναντι των φυσικών προσώπων. Η σχέση μεταξύ των πολιτών και του Δημοσίου είναι λειώντος. Ο πολίτης σπανίως αντίζει στην αντιδικία με το Δημόσιο. Οι Δικαστές και λιγότερο ορισμένοι Δημόσιοι Λειτουργοί είναι άτρωτοι, έναντι των πολιτών. Η κατάχρηση εξουσίας είναι κανόνας και δεν αποτελεί εξαίρεση.

Σταχυολόγηση του Ριζοσπαστικού Προγράμματος Γ. Οικονομική και Θεσμική Υποστήριξη των Κυρίαρχομένων. Ενίσχυση της Αδελφότητας

Καταπολέμηση της Φτώχειας (Παράλληλα με την Σταθεροποίηση των Κοινωνικών Δικαιωμάτων)	Γενικό και Απρόσποθο Κατώτερο Εγγυημένο Εισόδημα για όλους τους Πολίτες (με πλάφόν σε ένα συμφωνημένο ύψος εισοδήματος).	Συμβάλλει στην καταπολέμηση της έντονης φτώχειας. Επικοινωνεί, αλλά δεν ταυτίζεται με το Αρνητικό Φόρο Εισοδήματος. Υποστηρίζεται από την προοδευτική διανομή τις τρεις τελευταίες δεκαετίες.
Ενίσχυση των Ασφαλιστικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων, με την Αποτροπή της Ιδιοτικοποίησης, την Αλληλεγγύη των Γενεών και τη Δημοκρατική Διαχείριση των Ταμείων	Μετάθεση των Ασφαλιστικών Ταμείων από το Δημόσιο στα Συνεργατικά Αλληλσφαλιστικά Ταμεία, με Συνεταιριστική Διαχείριση και Δημοκρατική Απόφαση. Αισφάλιση της Υποστήριξης της Ασφάλισης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.	Η Δημόσια Διαχείριση είτε απέτυχε είτε προσέβαλε τα συμφέροντα των ασφαλισμένων. Η πίστη για ιδιοτικοποίηση είναι ισχυρή. Μειώνεται το μέγεθος του κρατικού προϋπολογισμού. Ενδυναμώνεται με πόρους ο Συνεργατισμός.
Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας των Εργαζομένων, με προγραμματισμένη ενδυνάμωση του Συνεργατισμού	Πολιτικές για την Προγραμματισμένη Ενίσχυση του Συνεργατισμού, με Καταναλωτικούς Συνεταιρισμούς, Συνεργατικές Τράπεζες, Συνεταιρισμούς για την Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ και την Κυκλική Οικονομία	Ενισχύεται η συλλογική πρόσβαση στην επιχειρηματικότητα και την παραγωγή του πλούτου. Μεταβάλλει τον συσχετισμό μεταξύ κράτους, κερδοσκοπίας και συνεργατισμού. Ενισχύει την οικολογική ανάπτυξη.
Αποδυνάμωση του καθεστώτος της Μισθογής Εργασίας, Ενίσχυση της Αυτόνομης Εργασίας και Εκδημοκρατισμός της Επιχειρησιακής Λειτουργίας (Σταδιακή διαδικασία)	Συνεργασία, στο Συνεργατισμό, με Αυτόνομους Εργαζόμενους. Αλλαγή του συσχετισμού των φορέων της εργασίας. Αποδυνάμωση του διεσθοντικού δικαίουματος των επιχειρήσεων. Αμοιβές, με άδικο αξιόγραφο. Πρόβλεψη για την καταβολή του «δικαιού τιμήματος» και την «παμέτρηση» της σχέσης παραγωγής με την αμοιβή.	Η τάση για τη σχετική μείωση των αμοιβών της μισθογής εργασίας είναι σταθερή. Η αυτόνομη εργασία έχει σταθερά καλύτερες αμοιβές από τη μισθογής εργασία. Τυπικοί οι αυτόνομοι εργαζόμενοι δεν υπάρχουν στο διεσθοντικό δικαίωμα. Οι συμμετέχοντες στους συνεταιρισμούς είναι αυτοαπασχολούμενοι. Είναι άδικο η πρόσληψη και χρήση μισθογών.
Εκδημοκρατισμός της Διαχείρισης και της Εποπτείας του Εκδοτικού Προνομίου του Νομίσματος, της Διανομής και της Φύξης από την Κυκλοφορία του Χρήματος (Στην Ευρώπη αφορά στους αντίστοιχους Ευρωπαϊκούς Θεσμους)	-Διανομή του αγαθού του Ενιαίου Νομίσματος σε όλες χώρες επιθυμούν αυτή τη συμμετοχή. -Μετατροπή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε Συνεργατική, με ίση συμμετοχή όλων των πολιτών και δημοκρατικές αποφάσεις. -Εξάκτινωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε εθνικές Κεντρικές Συνεργατικές Τράπεζες.	Το νόμισμα είναι συμβολικό και ουσιαστικό στοιχείο της πολιτικής οργάνωσης. Είναι εργαλείο συμμετοχής, διανομής και ευημερίας. Μπορεί να γίνει και εργαλείο ουσιαστικής δημοκρατίας. Ο συνεργατικός και δημοκρατικός έλεγχος του νομίσματος καταπολεμά αποτελεσματικά το ευρωπαϊκό έλλειμμα δημοκρατίας.

Η Υποδοχή του Ριζοσπαστικού Προγράμματος από τις Εργασιακές Ομάδες Ι

Εργασιακή Ομάδα/ Χώρα	Μεγάλοι Εργοδότες	Μικροί Εργοδότες	Αυτοαπασχολούμενοι με Ιδιωκτησία	Αυτοαπασχολούμενοι χωρίς Ιδιωκτησία	Πλήρως και Κοινωνικοί Ερ. (Μισθοεπί-46Τ.)	Εργαζόμενοι στο Δημόσιο (Μισθοεπί)	Μερικώς Απασχολούμενοι (Μισθοεπί)
ΗΒ	0,5%	1,88%	8%	4,61%	33,66%	17,1%	33,7%
Γαλλία	1,18	3%	5,13%	2%	34,69%	21,9%	32,1%

Εργασιακή Ομάδα/ Πρόταση	Μεγάλοι Εργοδότες	Μικροί Εργοδότες	Αυτοαπασχολούμενοι με Ιδιωκτησία	Αυτοαπασχολούμενοι χωρίς Ιδιωκτησία	Πλήρως και Κοινωνικοί Εργαζόμενοι	Εργαζόμενοι στο Δημόσιο	Μερικώς Απασχολούμενοι
Παρορισμός των Στεργητικών της Ελευθερίας Πονών	-	-	-	+	+	-	+
Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στον γυναικόν (50%)	-	-	-	+	+	+	+
Αμετοί Δικαστές	-	-	+	+	+	+	+
Αρσά στείλη σε θέσας ενόνης και Σώματα Ασφαλείας	-	-	+	+	+	-	+
Προοδευτική Φορολογία, Βαριά Φορολογία στην Κληρονομιά	-	-	-	+	+	+	+
Πλήρης εισοδηματική υποστήριξη όλων Εκπαιδευμένοι	-	-	-	+	+	+	+
Παρορισμός θετικής των σωματών Νομοθ.	-	-	+	+	+	?	+

Η Υποδοχή του Ριζοσπαστικού Προγράμματος από τις Εργασιακές Ομάδες II

Εργασιακή Ομάδα/ Χώρα	Μεγάλοι Εργοδότες	Μικροί Εργοδότες	Αυτοαπασχολούμενοι με Ιδιοκτησία	Αυτοαπασχολούμενοι χωρίς Ιδιοκτησία	Πλήρως και Κανονικοί Ερ. Μισθωτοί (Ιδ.)	Εργαζόμενοι στο Λήθαυο Μισθωτοί	Μερικώς Απασχολούμενοι Μισθωτοί
HB	0,5%	1,88%	8%	4,61%	33,66%	17,1%	33,7%
Γαλλία	1,18	3%	5,13%	2%	34,69%	21,9%	32,1%

Εργασιακή Ομάδα/ Πρόταση	Μεγάλοι Εργοδότες	Μικροί Εργοδότες	Αυτοαπασχολ. ούμενοι με Ιδιοκτησία	Αυτοαπασχολ. ούμενοι χωρίς Ιδιοκτησία	Πλήρως και Κανονικοί Εργαζόμενοι	Εργαζόμενοι στο Λήθαυο	Μερικώς Απασχολούμενοι
Αποκατάσταση της Ισότητας μεταξύ Φυσικών Προσώπων και Νομικών Προσώπων	-	-	+	+	+	-	+
Καλύτερο Εργαζόμενο Εισόδημα	?	?	+	+	+	+	+
Μετάθεση των Ασφαλιστικών Ταμείων στον Συνεργατισμό	-	-	+	+	+	-	+
Εδδημοκρατισμός της Επιχειρηματικότητας με Ενίσχυση του Συνεργατισμού	-	-	-	+	+	-?	+
Συνεργασία στο Συνεργατισμό, με Αυτόνομους Εργαζόμενους	-	-	+	+	+	-	+
Εδδημοκρατισμός της Κεντρικής Τράπεζας- Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα	-	-	+	+	+	+	+

Από την Πολιτική Πλατφόρμα στο *Πολιτικό Υποκείμενο*, το οποίο Εκπροσωπεί την *Κοινωνική Πλειονότητα*

- Το ριζοσπαστικό πρόγραμμα, επεμβαίνει στις ανεκπλήρωτες πτυχές του άξονα των θεμελιωδών αρχών του αστικού καθεστώτος, δηλαδή αφορά στην *Ελευθερία, την Ισότητα και την Αδελφότητα*. Έχει στόχο να συμβάλει, αποφασιστικά, στην ενίσχυση της *Δημοκρατίας*, την υπέρβαση του πολιτικού αυταρχισμού και την αποτροπή των πραξικοπημάτων.
- Προτάσσει, αναμφισβήτητα, θεμελιώδεις διεκδικήσεις, οι οποίες είτε προέρχονται είτε υπερβαίνουν προβληθέντα αιτήματα από τον κλασικό μαρξισμό (π.χ. *απαλλοτρίωση του εισοδήματος των πλουσίων, δραματική μείωση του κληρονομικού δικαιώματος, περιορισμός της φτώχειας, ενίσχυση της μη-κερδοσκοπικής Πίστης, δικαίωμα του εκλέγεσθαι των γυναικών, ενίσχυση των δικαιωμάτων των κοριαιομένων μαζών*). Όλες οι προτάσεις είναι εφικτές και πραγματοποιήσιμες.
- Παρακάμπτει δεδηλωμένους στόχους της μαρξιστικής εισήγησης (π.χ. κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής), οι οποίοι είναι αδύνατο να υλοποιηθούν, δίχως επαναστατική μεταβολή της αστικής νομιμότητας.
- Προωθεί τη σταδιακή *Αποδυνάμωση*, με προσδοκία την *Υπέρβαση*, της *Μισθωτής Εργασίας*, η οποία αγνοήθηκε ακόμη και από τα «σοσιαλιστικά καθεστώτα», μέσα στη σημερινή νομιμότητα.
- Τα αιτήματα και οι διεκδικήσεις, στο σύνολο τους, εκτιμάμε, ότι είναι δυνατόν να συγκεντρώσουν την υποστήριξη από την αισθητή πλειονότητα ή την τεράστια πλειονότητα των εργαζομένων.
- Αυτή η πολιτική πλατφόρμα αποτελεί τη βάση για την ενότητα των εργαζομένων και την ενεργή πολιτική δράση τους. Υποδεικνύει ότι η πολιτική δράση θα είναι προνομακά αποτελεσματική.
- Το Ριζοσπαστικό Πρόγραμμα, προτρέπει για μια Πολιτική Οργάνωση, η οποία συναρπάζεται από όλες τις συμφωνούσες συλλογικές οργανώσεις των εργαζομένων και των πολιτών, ενώσεις προσώπων (με ενυπόγραφη συμμετοχή), και κάθε πολίτη που προσδοκά την υλοποίηση του, δηλαδή τη *Δημοκρατία του Μέλλοντός μας*. Η ουτοπία μας είναι απλώς η επόμενη πραγματικότητα.

Παρουσίαση 2:
Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφότητα

Ανδρέας Ν. Λύτρας
Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφότητα

Ισορροπίες και Επαναπροσδιορισμοί

Αναζήτηση από τη χορεία των εννοιών και των συμβόλων

Σύνθημα που συνοδεύει την αναγγελία πλειστηριασμών περιουσιακών στοιχείων της εκκλησιαστικής (ή μοναρχικής και αριστοκρατικής) συνήθως περιουσίας (*biens nationaux*-1793)

Η ελευθερία

-Σημαίνει την κατάργηση της δουλείας και των συμπαροματούντων της (π.χ. ρατσισμός), όπως και κάθε υπαγωγής σε έναν άλλον άνθρωπο.

Τυπικώς η δουλεία τελειώνει το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα. Ουσιαστικώς η δουλεία απομειώνεται μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Οι συνέπειες της δουλείας εξαλείφονται πολύ σταδιακά στις αναπτυγμένες χώρες (π.χ. ΗΠΑ).

-Σημαίνει διεύρυνση των πολιτικών δικαιωμάτων και της δημοκρατίας.

Στην ουσία τα πλήρη πολιτικά δικαιώματα για ολόκληρο τον πληθυσμό (γυναίκες) αναπτύσσονται πολύ βαθιά στον εικοστό αιώνα. Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι προσχηματικά ή υποκριτικά.

Η δημοκρατία εκτός ενός βασικού πυρήνα χωρών καθυστερεί προκλητικά. Η Ιταλία και η Γερμανία έχουν ανελεύθερα καθεστώτα μέχρι το 1945. Η Πορτογαλία και η Ισπανία διατηρούν δικτατορίες για πολλές δεκαετίες και μέχρι τη δεκαετία του '70. Η Ελλάδα βασανίστηκε από τρεις δικτατορίες μετά το 1922. Πολλές χώρες της Λ. Αμερικής και της Ασίας είχαν πολλές δικτατορικές εκτροπές.

Τα συνδικαλιστικά δικαιώματα, μετά από δεκαετίες παρανομίας, κατοχυρώνονται σε ορισμένες χώρες τη δεκαετία του 1870. Εντούτοις, σε πολλές χώρες είναι παρόνομα για πολλά χρόνια. Στις δικτατορίες είναι ανυπόστατα και σε περιπτώσεις πολιτικού αυταρχισμού ή εξουσιαστικής αυθαιρεσίας είναι διαστρεβλωμένα ή πρακτικά ανύπαρκτα.

Η ισότητα

Η ισότητα είναι μια βασανισμένη αρχή της νομιμότητας.

Υπάρχει μόνο ως ισότητα έναντι του νόμου.

Για να υπάρξει ισότητα ακόμη και έναντι του νόμου σημαίνει, ότι όλος ο πληθυσμός έχει πολιτικά δικαιώματα και τη δυνατότητα να εκλέγει τους αντιπροσώπους του ή να εκλέγεται στα δημόσια αξιώματα. Έναντι αυτού, επικρατεί ένας πρωτογονισμός περιορισμών για πολλές δεκαετίες και ελλειπτικές αποκαταστάσεις, μέχρι και σήμερα.

Δεν υπάρχει οποιαδήποτε μέριμνα, περί της περιουσιακής και εισοδηματικής ισότητας.

Η ισότητα ευκαιριών είναι ανυπόστατη.

Η εκπαιδευτική ισότητα είναι, ιδίως ως προς την κορύφωση των προσόντων, απύσχα, ακόμη και στην εποχή της ευρείας διανομής των εκπαιδευτικών παροχών.

Η ύπαρξη των νομικών προσώπων ως ισοδύναμων με τα άτομα είναι προκλητική για την υπόσταση της αρχής της ισότητας.

Οι αντιδικίες των ατόμων με το κράτος, το οποίο έχει τη μορφή του Νομικού Προσώπου του Δημοσίου, υποδεικνύουν ότι η σχέση είναι λεόντιος και επομένως η ισότητα, σε αυτό το πεδίο, είναι υποκριτική.

Οι πολίτες, καθώς στερούνται των περιουσιακών και εκπαιδευτικών δυνατοτήτων, που περιγραφικά ονομάζονται από τις προνομίες της κληρονομίας και της ισχύος δεν έχουν ουσιαστικό δικαίωμα στην επιχειρηματικότητα, επομένως και στη δημιουργία του δικού τους πλούτου, με δυνατότητες προσωπικής ιδιοποίησης.

Η αδελφότητα

Η αδελφότητα είναι παντελώς απούσα για πολλές δεκαετίες, ενώ θα έπρεπε ίσως να θεωρήσουμε ότι ουδέποτε έχει αποκατασταθεί, στο πλαίσιο της παρούσας νομιμότητας και παγκοσμίως.

Η αδελφότητα σημαίνει την ελεύθερη και ανεμπόδιστη, επομένως θεσμοποιημένη, αλληλοϋποστήριξη μεταξύ των ίσων και ελεύθερων πολιτών, δηλαδή των ίσων και ελεύθερων ανθρώπων, σε περιβάλλον μιας απροϋπόθετης δημοκρατίας.

Με τα ιστορικά και παρόντα προβλήματα της ελευθερίας και της ισότητας, οι δυνατότητες για την ανάπτυξη της αδελφότητας είναι προβληματικές.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, η αδελφότητα βρήκε το φτηνό υποκατάστατο της σε μια έννοια φάντασμα: την κοινωνική αλληλεγγύη ή ακόμη χειρότερα στην κοινωνική υποστήριξη από τους κρατικούς θεσμούς, με τον παράλληλο εξουσιαστικό έλεγχο των πολιτών σε κάθε διάσταση της ζωής του.

Τα φαινόμενα του συνεργατισμού, τα οποία γεννήθηκαν από τα κάτω, δημιούργησαν το πρότυπο της αυτόνομης κατάκτησης της αδελφότητας σε όλα τα αντικείμενα της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

Προκλήσεις και Προβλήματα

Αναζητήσεις από τη χορεία των εντυπώσεων I:

Η αντιπαράθεση της *Ελευθερίας* και της *Ασφάλειας*

Καταλαβαίνω, ότι πολλοί πιστεύετε (ορισμένοι μετά μανίας), ότι η «υπερβολική» ελευθερία είναι συνώνυμη με την ασυδοσία.

Αντίλαμβάνομαι, όπως και πολλοί από εσάς, ότι επιθυμείτε την ενίσχυση της ασφάλειας, ως ένα δικαίωμα της ελεύθερης και κανονικής ζωής.

Η συνέπεια αυτών των πίστεων και των επιθυμιών, προκειμένου να προστατευθεί η ζωή, η περιουσία και η ακεραιότητα, είναι η ενίσχυση των αστυνομικών, κατασταλτικών, καταδιωκτικών θεσμών και των αντίστοιχων ποινών. Κάτι τέτοιο λοιπόν οδηγεί στον αντικειμενικό περιορισμό των ελευθεριών, για να επικρατήσει η ασφάλεια, ακόμη και αν αυτή είναι φανταστική ή μια χίμαιρα.

Δεν γνωρίζω αν σας εκφράζουν όλα αυτά, αλλά είναι ένα ζήτημα αν αυτά εκφράζουν την παρούσα νομιμότητα και τα πραγματικά συστατικά της αστικής δημοκρατίας!

Αυτή είναι μια από τις ορίζουσες της αστικής δημοκρατίας

Η θέση του Βενιαμίν Φρακλίνου

Να σκεφτούν κάποιοι, αν εκφράζουν τον κόσμο που διατείνονται ότι εκπροσωπούν

Όσοι παραιτούνται της ουσιαστικής ελευθερίας για λίγη, προσωρινή ασφάλεια, δεν είναι άξιοι ούτε της ελευθερίας ούτε της ασφάλειας.

«They, who would give up essential liberty, to purchase a little temporary safety, deserve neither liberty nor safety». Βλ., B. Franklin, Reply to the Governor, Pennsylvania Assembly, 11-11-1775.

Προκλήσεις και Προβλήματα

Αναζητήσεις από τη χορεία των εντυπώσεων II:

Η αντιπαράθεση της οικονομικής ελευθερίας και της γενικής ελευθερίας

Προσπαθήστε να σκεφτείτε, αν η παρακάτω θέση συμβιβάζεται ή αντιπαράτίθεται στην γενική ελευθερία και τη δημοκρατία:

Όποιος έχει πει ότι: «...η ελεύθερη επιλογή είναι, για να ασκείται περισσότερο στην αγορά από όσο στην κάλπη, έχει πει απλώς την αυταπόδεικτη αλήθεια, ότι δηλαδή η πρώτη είναι απαραίτητη για την ατομική ελευθερία, ενώ η δεύτερη δεν είναι: η ελεύθερη επιλογή μπορεί να υπάρχει, τουλάχιστον, κάτω από μια δικτατορία που μπορεί να περιοριστεί, αλλά όχι κάτω από την απεριόριστη δημοκρατία η οποία δεν μπορεί να περιοριστεί».

Ένα δεύτερο ερώτημα είναι το ακόλουθο: Ποιός έχει υποστηρίξει αυτή τη θέση;

Η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα είναι ο
F.A. Hayek (= “letter”, The Times, 11-7-
1978, σ. 15)

Είναι ο εκπρόσωπος της μονεταριστικής θεωρίας ή του λεγόμενου
«νεοφιλελευθερισμού»

Προκλήσεις και Προβλήματα
Αναζητήσεις από τη χορεία των εντυπώσεων ΙΙ:
Η αντιπαράθεση της *Ελευθερίας* και της *Ισότητας*

Σκεφτείτε, αν συμφωνείτε με την παρακάτω θέση:

**«Ο άνθρωπος έχει δικαίωμα να δουλεύει όπως επιθυμεί, να
ξοδεύει όσα κερδίζει, να έχει περιουσία, το κράτος να είναι
υπηρέτης του και όχι κύριός του..... Αυτή είναι η ουσία της
ελεύθερης οικονομίας. Από αυτή την ελευθερία εξαρτώνται
όλες οι άλλες»..... «Όλοι είμαστε άνισοι....Πιστεύουμε, πως
όλοι έχουν το δικαίωμα να είναι άνισοι, αλλά για εμάς κάθε
άνθρωπος είναι ισότιμα σημαντικός»**

**Η γνώμη μου είναι ότι αυτή θέση αντιπαράθετει την Έλευθερία και την Ισότητα
και ταυτόχρονα υποβαθμίζει την αρχή της Ισότητας, με απαράδεκτα στρεβλή
ερμηνεία.**

Ενα δεύτερο ερώτημα: ποιός εκφράζει αυτή τη θέση;

**Η θέση αυτή ανήκει στην
M. Thatcher (=“Speech to Conservative Party Conference”, M. Thatcher
Foundation, *Speeches, Interviews and Other Statements*, 1975 (Oct 10 Fr),
[https://www.margaretthatcher.org/ document/102777](https://www.margaretthatcher.org/document/102777)).**

Αιτήματα και Διεκδικήσεις

Αιτήματα και Διεκδικήσεις για την ουσιαστική *Ελευθερία*

- Προστασία της ελευθερίας και απροϋπόθετη δημοκρατία:

- 1) Ουσιαστικός χαρακτήρας του δικαιώματος του εκλέγειν (δικαίωμα της ανάκλησης των αιρετών, μείωση των δυνατοτήτων επανεκλογής, κατοχύρωση της αποκλειστικής πολιτικής ευθύνης, πλήρης αναλογικότητα αριθμού ψήφων και αντιπροσώπευσης).
- 2) Κατοχύρωση της πλήρους αναλογικότητας της αντιπροσώπευσης των φύλων.
- 3) Πλήρης και απροϋπόθετη εκλογή όλων των φορέων των λειτουργιών της εξουσίας, για περιορισμένες χρονικές περιόδους με μικρές δυνατότητες επανεκλογής.
- 4) Συνόπαρξη θεσμών άμεσης δημοκρατίας, στο εθνικό και ιδίως το τοπικό επίπεδο, δίπλα στους εκδημοκρατισμένους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς.
- 5) Θέσπιση νόμων-πλαισίων, οι οποίοι είναι επιδεκτικοί εξειδικεύσεων για τη διαχειριστική διεξοδικότητα στο τοπικό επίπεδο.
- 6) Αναθεώρηση του πλαισίου των ποινών, οι οποίες είναι στερητικές της ελευθερίας, με υποκατάστασή τους από ποινές στερητικές της περιουσίας.
- 7) Πλήρης κατοχύρωση της σύστασης σωματείων και συλλόγων για την πραγματοποίηση συνεργατικών δράσεων και την έκδήλωση συλλογικών αιτημάτων.

Αιτήματα και Διεκδικήσεις για την διεξοδική *Ισότητα*

- Η διεξοδική ισότητα απαιτεί εκτός των απαραίτητων δημοκρατικών διευρύνσεων :

- 1) Υποστηρίξεις της εκπαιδευτικής ισότητας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, με παράλληλη στήριξη της οικονομικής επάρκειας.
- 2) Περιορισμοί των έντονων διαφορών των νεώτερων μελών της κοινωνίας, οι οποίες οφείλονται στον καθοριστικό ρόλο του κληρονομικού δικαίου.
- 3) Ουσιαστικές δυνατότητες για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ιδίως για όσους δεν διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους.
- 4) Διευκόλυνση της συνεργατικής-συλλογικής δραστηριότητας, για να καταστεί εφικτή η δυνατότητα της επιχειρηματικής δράσης.
- 5) Παρεμβάσεις για τον δραστικό περιορισμό του δείκτη ανεργίας και για την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, από τους νεώτερους πολίτες.
- 6) Διακανονισμοί, με στόχο την άρση της προκλητικής ανισότητας μεταξύ των νομικών προσώπων και του Νομικού Προσώπου του Δημοσίου, με τα άτομα.

Αιτήματα και Διεκδικήσεις για την αποτελεσματική Αδελφότητα

- Στο περιβάλλον της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και ιδίως της ευρωζώνης:

- 1) Δικαίωμα του Ενιαίου Νομίσματος, ως μέσο δημοκρατίας και ισότιμης ευημερίας, αλλά και διανομής, σε όλους τους πολίτες (στα έθνη κράτη-μέλη της ΕΕ που επιθυμούν αυτήν τη συμπερίληψη).
- 2) Τη διαχείριση του Ενιαίου Νομίσματος, με αναθεώρηση των συνθηκών, από μία Ευρωπαϊκή Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα, στην οποία θεσμοθετείται η ίση συμμετοχή όλων των πολιτών, με τη δημοκρατική εκπροσώπηση στα διοικητικά όργανά της και τη δημοκρατική απόφαση στις οικονομικές πράξεις της.
- 3) Την εξακτίνωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, στις εθνικές Κεντρικές Συνεργατικές Τράπεζες.

- Στο εθνικό επίπεδο:

- 1) Μετατόπιση της Κοινωνικής Ασφάλισης σε αυτοδιοικούμενα-συνεργατικά αλληλασφαλιστικά ταμεία. Τα χρηματικά διαθέσιμα των αλληλασφαλιστικών ταμείων κατατίθενται, κατά προτεραιότητα στις εμπορικές συνεργατικές τράπεζες.
- 2) Άσκηση παρεμβατικής και συντονιστικής πολιτικής για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στο πεδίο των καταναλωτικών συνεταιρισμών και σε κρίσιμα αντικείμενα κοινωνικού ενδιαφέροντος. Η χρηματοδότηση μπορεί να ενισχυθεί από τις συνεργατικές τράπεζες.
- 3) Προτεραιότητα για την ανάπτυξη της συνεργασίας με την αυτόνομη εργασία, ιδίως στους τομείς με συνεργατική ανάπτυξη, με αντίστοιχη αποτροπή της συνεργασίας με μισθωτούς.

a

**Πάντειον
Πανεπιστήμιο**

Ανδρέας Ν. Λύτρας

**Τα Κοινωνικά
Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία
Τόμος Χ**

**Η καταπολέμηση της ανεργίας
και η κοινωνική αλληλεγγύη**

Ανακοινώθηκε στο συνέδριο: ΠΕΣΚΟ-Παντείου Πανεπιστημίου (Τμήμα Κοινωνιολογίας): για την *Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία*, Αθήνα, 2016 (10-12 Ιουνίου). Οπτικό ντοκουμέντο:

<https://www.youtube.com/watch?v=c4p4dXjllRs&feature=share>.

Δημοσιεύτηκε στο πλαίσιο της κοινοποίησης των πρακτικών του υπερκείμενου συνεδρίου, από τον ιστότοπο: koinoniki--oikonomia.blogspot.gr,
http://koinoniki--oikonomia.blogspot.gr/2016/08/blog-post_4.html#more.

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Τα Κοινωνικά
Επιλογές από την Ελληνική Κοινωνιολογία
Τόμος Χ

Η καταπολέμηση της ανεργίας
και η κοινωνική αλληλεγγύη

Αθήνα, 2019 [2016]

Περιεχόμενα

Μια εναλλακτική πρόταση.....	7
1 Το πρόγραμμα για την ενίσχυση της απασχόλησης.....	7
2 Η προσέγγιση του Προγράμματος.....	9
2.1 Από την περίοδο της εκρηκτικής ανεργίας στην εποχή της αυτόνομης εργασίας.....	9
2.2 Η συμπύκνωση της εναλλακτικής πρότασης για την απασχόληση.....	12
3. Οι διαδικασίες, οι συντελεστές και οι ωφελούμενοι του Προγράμματος.....	15
Α) Η αρχική χρηματοδότηση του προγράμματος.....	15
Β) Οι ωφελούμενοι.....	16
Γ) Η τοπική αυτοδιοίκηση.....	17
Δ) Οι τράπεζες.....	20
Ε) Η υπηρεσία απασχόλησης (στην Ελλάδα ο ΟΑΕΔ).....	21
Στ) Οι φορείς της κοινωνικής ασφάλισης και οι δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες.....	21
Ζ) Οι φορείς της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας.....	22
Η) Οι καταναλωτές.....	24
Η παρουσίαση της εισήγησης.....	33
Παράρτημα της παρουσίασης.....	57

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Μια εναλλακτική πρόταση:
***Συμφιλίωση της Κατοχής του Αποθέματος
με την Απασχόληση και
με τη Νέα Δραστηριοποίηση στις Περιφέρειες***
[Πρόγραμμα Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.]

1 Το πρόγραμμα για την ενίσχυση της απασχόλησης

Το Πρόγραμμα για την καταπολέμηση της ανεργίας [Σ.Κ.Απ.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.] είναι ένα ευέλικτο, πολύ ευρύ και εύκολο, στην εφαρμογή του, πρόγραμμα για την ενίσχυση της απασχόλησης και, ισοδυνάμως, την καταπολέμηση της ανεργίας.

Το πρόγραμμα δημιουργεί:

-Αύξηση της απασχόλησης.

-Ενεργή και άμεση πρόσβαση στην εργασία για τους άνεργους και τα άτομα με μακρά και αθέλητη αποχή από την εργασία.

-Ενίσχυση της εργασιακής αυτοπεποίθησης και της οικονομικής αισιοδοξίας των σημερινών ανέργων και μη εργαζομένων.

-Απρόσκοπτη ιδιωτική χρηματοδότηση, με αντισταθμιστικές κρατικές επιχορηγήσεις ή και κοινοτικές συγχρηματοδοτήσεις. Οι κρατικές συνεισφορές σε ένα μεγάλο βαθμό επιστρέφουν, μέσω των φόρων και των εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία.

-Επιχειρηματικά κέρδη, χωρίς άμεσες δεσμεύσεις προς εργαζομένους και εμφανείς διακινδυνεύσεις.

-Αξιοποίηση της διαθέσιμης εργασίας από τις κοινωνικές οργανώσεις και τους συνεταιρισμούς, με προοπτική τη συνεισφορά τη σταθερή υποστήριξη της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Η μικρή επιβάρυνση της κοινωνικής οικονομίας, με το εξαιρετικά χαμηλό κόστος εργασίας, διασφαλίζει την απρόσκοπτη ενίσχυση των δραστηριοτήτων της, σε διαρκείς ή ακόμη και σε ασυνεχείς πρωτοβουλίες, χωρίς μόνιμες δεσμεύσεις προς τους αυτόνομους εργαζόμενους.

-Αύξηση των καταθέσεων προς τις εμπορικές τράπεζες για την περίοδο εφαρμογής του προγράμματος και προφανείς ωφέλειες των τραπεζών από τις αυξανόμενες συναλλαγές.

-Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στο τοπικό πλαίσιο των περιφερειών και τη διάθεση στην αγορά μιας ευρύτατης σειράς υπηρεσιών σε ενδιαφέρουσες τιμές.

-Αύξηση του τοπικού πλούτου και του εθνικού ΑΕΠ, λόγω της άμεσης αύξησης του κύκλου των συναλλαγών. Αναλόγως με τον υπολογισμό του πολλαπλασιαστή η αύξηση αυτή μπορεί να καταστεί θεαματική.

-Αύξηση των φόρων από τις πραγματοποιηθείσες δράσεις.

-Αύξηση των εισφορών προς το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

-Ενίσχυση της πολυδιάστατης κοινωνικής αλληλεγγύης, χωρίς να απαιτείται η παράκαμψη των κανόνων λειτουργίας της αγοράς.

-Δυνατότητες για την ανάπτυξη της αυτονομίας στην εργασία και την αποδέσμευση της επαγγελματικής εξέλιξης του πολίτη από τη διαθεσιμότητα ή τις διαθέσεις των κατόχων του αποθέματος να συστήνουν και να λειτουργούν προσωπικά επιχειρήσεις.

-Απεριόριστη δυνατότητα επαναληπτικότητας, ανάλογα με τις ανάγκες, τις διαθέσιμες ομάδες των ανέργων, των μη-εργαζομένων ή και των ενδιαφερομένων να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία στο μέλλον.

-Τεράστια ευελιξία στη συνεργασία ανάμεσα στα χρησιμοποιούμενα κεφάλαια και την ενεργή εργασία. Υπάρχει πλήρης συμβατότητα με τις σύγχρονες μορφές της οργάνωσης της εργασίας.

2 Η προσέγγιση του Προγράμματος

2.1 Από την περίοδο της εκρηκτικής ανεργίας στην εποχή της αυτόνομης εργασίας

Η διεύρυνση του δείκτη της ανεργίας στα γνωστά ποσοστά, τα οποία είναι θεόρατα και πρωτοφανή για τη σύγχρονη κοινωνική και εργασιακή εξέλιξη, κάνει και δυσανάγνωστη τη διαφυγή από την παρούσα κατάσταση.

Η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας δεν επιτρέπει τη χρηματοδότηση της οικονομίας από κρατικούς πόρους, οι οποίοι θα είναι ανάλογοι της έκτασης του ζητήματος. Επιπρόσθετα είναι αμφίβολο ότι οι γνωστές και τετριμμένες μέθοδοι για τον περιορισμό του προβλήματος της υποαπασχόλησης του εργατικού δυναμικού και της ανεργίας είναι δυνατόν να αντιμετωπίσουν σε εύλογο και ανθρώπινως ανεκτό χρόνο την έξαρση του φαινομένου.

Το οικονομικό κλίμα επιφορτίζεται από τη δεδομένη δημοσιονομική κατάσταση και τροφοδοτεί με απαισιοδοξία τους κατόχους του αποθέματος, αλλά και οποιονδήποτε θα επιθυμούσε να επιχειρήσει οικονομικώς. Η μακρά επενδυτική άπνοια, με τα παρακολουθήματά της, όπως η βαριά φορολογία, η πτώση της κατανάλωσης και η τραπεζική αδυναμία για δανειοδοτήσεις (όλα αυτά

αποτρέπουν την ενεργοποίηση), επιτείνουν τη δυσοίωση οικονομική κατάσταση και εγγυώνται τη μακρόχρονη τιμωρία των ικανών για εργασία, σαν αυτή η αποχή τους από την απασχόληση να αποτελεί έναν αναγκαίο εξαγνισμό. Οι πρόσθετες οικονομικές δυσκολίες (έλεγχοι στην κίνηση κεφαλαίων και η έλλειψη φυσικής νομισματικής μάζας, δηλαδή η ουσιαστική αχρηματία) επιβαρύνουν τις συνθήκες της ενεργούς επιχειρηματικότητας και δημιουργούν εκ νέου ανασχές στην απασχόληση του εργατικού δυναμικού.

Η μακρά διατήρηση σε κατάσταση ανεργίας μιας μεγάλης μάζας τέως απασχολουμένων δημιουργεί νέα ζητήματα, σε σχέση με τις θεσμικές δυνατότητες διατήρησης των ωφελημάτων υπέρ των ανέργων, ενώ ταυτόχρονα τίθεται ένα πρόβλημα με την επάρκεια των οικονομικών πόρων και τη συνέχεια των σχετικών χρηματοδοτήσεων. Η μακρά αποχή από την εργασία συντείνει στην ανάπτυξη πρόσθετης οικονομικής απαισιοδοξίας, μεταξύ των ανέργων, και συγχρόνως ένα αίσθημα ματαίωσης, σχετικά με τις προσωπικές τους ικανότητες και την κοινωνική τους χρησιμότητα.

Η δημιουργία μιας εναλλακτικής λύσης εκτός των γνωστών και κοινών πρακτικών είναι μια οφειλή. Η εναλλακτική επιλογή, θα μπορούσε να αποδεδειχτεί σχετικά από τις χρηματοδοτικές δυνατότητες της πολιτείας. Χρειάζεται, παράλληλα, να προσπαθήσει ο φορέας της ενεργοποίησης να κινήσει τα διαθέσιμα κεφάλαια, στη βάση της αποδοτικότητάς τους, δηλαδή σύμφωνα με την κερδοφορία τους. Αυτό προϋποθέτει, πριν την αναγκαία διαδικασία της απασχόλησης των ανέργων, να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους οι υπάρχουσες επιχειρήσεις ή να δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις, οι οποίες θα σχηματίσουν θέσεις απασχόλησης.

Η ανάγκη για κερδοφορία, ωστόσο, έχει να αντιμετωπίσει την οικονομική απαισιοδοξία και τη δεδηλωμένη αποστασιοποίηση των κατόχων του αποθέματος από τις επιχειρηματικές διακινδυνεύσεις. Είναι, λοιπόν, απαραίτητο η προσδοκία για την κερδοφορία να συνοδεύεται με την ενδεχόμενη απουσία της άμεσης επιχειρηματικής δραστηριότητας και της εργοδοτικής δέσμευσης. Το πλαίσιο αυτό προσιδιάζει, μάλλον, προς την απόδοση των διαθέσιμων ή αφανών κεφαλαίων, με επενδύσεις σε εγγυημένης απόδοσης αξιόγραφα. Κάτι τέτοιο, όμως και επί της παρούσας στιγμής, είναι, σύμφωνα με τα εσκαμμένα, αδιόρατο. Η δημιουργία μιας ανάλογης απόδοσης, από τις εγνωσμένες παρεμβάσεις είτε ιδιωτικές είτε δημόσιες, μοιάζει ερεβώδης.

Η εναλλακτική λύση, λοιπόν, οφείλει να κινητοποιεί το εργατικό δυναμικό, χωρίς τη δεδηλωμένη επιχειρηματική δραστηριότητα, την παρεπόμενη παρέμβαση της επιχειρηματικότητας στην απασχόληση μισθωτών και δίχως το κράτος να αποτελεί έναν υπαλλακτικό εργοδότη (έστω με τη μέθοδο του εργοδότη της τελευταίας καταφυγής). Κάτι τέτοιο σημαίνει την «αυτοτελή» εργασιακή ενεργοποίηση του άνεργου και την εμφάνισή του ως «ανεξάρτητου εργαζομένου».

Σε εκείνη την περίπτωση, όμως, απαιτούνται κεφάλαια για την αμοιβή του και οπωσδήποτε ένας επαρκής συντονισμός των ανεξάρτητων εργαζομένων νέου τύπου προκειμένου να επικοινωνήσουν επαρκώς οι προσφερόμενες υπηρεσίες, με τη ζήτηση. Κάτι τέτοιο θα ήταν εφικτό πλήρως στο τοπικό επίπεδο, με τις ανάλογες θεσμικές παρεμβάσεις. Η πρωτοβουλία της τοπικής αυτοδιοίκησης θα μπορούσε σίγουρα να δημιουργήσει τους όρους ενεργοποίησης του εργατικού δυναμικού, την επικοινωνία των διαθέσιμων κεφαλαίων με τους άνεργους και το συντονισμό των «νέου τύπου εργαζομένων» με την αγορά, όπως και για την ενίσχυση της ενεργούς ζήτησης.

2.2 Η συμπύκνωση της εναλλακτικής πρότασης για την απασχόληση

Οι εργαζόμενοι νέου τύπου από την χορεία των ανέργων, με τη μεσολάβηση ενός κουπονιού το οποίο λειτουργεί ως αξιόγραφο, αμείβονται εν μέρει από το κεφάλαιο, το οποίο έχει συγκεντρωθεί σε συνεργαζόμενες τράπεζες, με την πρωτοβουλία της τοπικής αυτοδιοίκησης, και εν μέρει από τον καταναλωτή των υπηρεσιών, σε ένα πλέγμα επαναληπτικών δράσεων με διαφορετικά μείγματα πληρωμής (η διαδικασία περιγράφεται αναλυτικά στα σχετικά διαγράμματα). Οι εργαζόμενοι νέου τύπου προσφέρουν αμειβόμενες υπηρεσίες είτε ειδικευμένες είτε ανειδίκευτες με αποκλειστική αμοιβή τα περιλαμβανόμενα στο προκείμενο αξιόγραφο (το οποίο περιλαμβάνει το φόρο και την εισφορά στο ασφαλιστικό σύστημα).

Οι τράπεζες δηλώνουν τη διαθεσιμότητα τους (μετά από ανοικτές προσκλήσεις ενδιαφέροντος) να διαμορφώσουν κοινούς προθεσμιακούς λογαριασμούς, στους οποίους θα συγκεντρωθούν τα αναγκαία κεφάλαια για τη χρηματοδότηση του προγράμματος για την καταπολέμηση της ανεργίας. Παράλληλα, τα πιστωτικά ιδρύματα εξυπηρετούν τη διαδικασία, με την αναγκαία λογιστική υποστήριξη, την έκδοση των αξιόγραφων, αλλά και όλων των συναφών με το πρόγραμμα τραπεζικών προϊόντων.

Οι κάτοχοι του αποθέματος (μετά από προσκλήσεις ενδιαφέροντος της τοπικής αυτοδιοίκησης και την επιλογή τους από τα θεσμικά όργανα) καταθέτουν τα κεφάλαια τους σε συγκεκριμένους προθεσμιακούς λογαριασμούς των επιλεγμένων τραπεζών. Η απόδοση των κεφαλαίων, προκύπτει αφενός από το επιτόκιο της προθεσμιακής κατάθεσης και αφετέρου από το προσδιορισμένο μέρισμα στην αύξηση του αποθέματος, η οποία προσδοκάζεται να δημιουργηθεί στο

πλαίσιο του προγράμματος [Σ.Κ.Απ.Α.Νέα(ς)]. Καμιά επιχειρηματική και εργοδοτική εμπλοκή των κατόχων του αποθέματος δεν προβλέπεται, πέρα από την περιγραφείσα.

Το κράτος ρυθμίζει τη διαδικασία με τους απαραίτητους θεσμούς. Επιπρόσθετα, ο κρατικός προϋπολογισμός, μαζί με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σχετικές πιστώσεις αναπληρώνει, κατά μήνα, το μέρος των κατατεθειμένων κεφαλαίων, τα οποία χρησιμοποιούνται για την έκδοση των προαναφερθέντων αξιόγραφων. Στο τέλος της διαδικασίας οι δημόσιες δαπάνες είναι ίσες με τα κατατεθειμένα κεφάλαια. Η δημόσια χρηματοδότηση του συγκεκριμένου προγράμματος για την καταπολέμηση της ανεργίας αντανακλά σε κάθε περίπτωση τη διαθεσιμότητα των πόρων και είναι επικουρική. Οι καταβληθείσες δημόσιες δαπάνες προβλέπεται να επιστρέψουν στα δημόσια ταμεία, στο μείζον μέρος τους, με τη μορφή του φόρου εισοδήματος και των εισφορών προς το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Ο επικουρικός χαρακτήρας των δημόσιων δαπανών, επομένως, είναι μια διευκόλυνση για την ενεργοποίηση των ιδιωτικών κεφαλαίων στην προοπτική της καταπολέμησης της ανεργίας και της ενίσχυσης της απασχόλησης.

Οι πολίτες-καταναλωτές είναι στην πραγματικότητα οι βασικοί χρηματοδότες του προγράμματος. Οι καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα να αγοράζουν ελεύθερα και με βάση τις πραγματικές τους ανάγκες τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Το πραγματικό τίμημα, το οποίο καλούνται να καταβάλουν είναι πολύ χαμηλό (η προτεινόμενη συνεισφορά είναι δέκα ευρώ). Το χαμηλό τίμημα κινητοποιεί την αγορά των υπηρεσιών, αλλά ταυτόχρονα και τη συχνή επανάληψη των συναλλαγών, στο πλαίσιο της χρονικής διάρκειας του προγράμματος. Η πρόσκληση των καταναλωτών να επιδείξουν την αλληλεγγύη

τους στους άνεργους δεν προσδιορίζεται από τη φιλανθρωπία, αλλά από το κίνητρο να καλύψουν τις ανάγκες τους, με βάση τις καταναλωτικές τους συνήθειες.

Το πρόγραμμα για την ενίσχυση της απασχόλησης έχει ισχυρή περιφερειακή διάσταση. Ο ρόλος των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι ιδιαίτερος σημαντικός. Η τοπική αυτοδιοίκηση παρεμβαίνει στην επιλογή των ανέργων, σε συνεργασία με τα τοπικά ή περιφερειακά γραφεία της Υπηρεσίας Εργασίας (στην Ελλάδα του ΟΑΕΔ). Οι επιλεγμένοι άνεργοι τροφοδοτούνται με αξιόγραφα, από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, με ευθύνη της αυτοδιοίκησης.

Η τοπική αυτοδιοίκηση προσδιορίζει και κοινοποιεί το πρόγραμμα στους πολίτες, ενώ γνωστοποιεί το ανώτατο τίμημα, όπως και το ύψος της συνεισφοράς στους καταναλωτές των υπηρεσιών. Η συνεισφορά αυτή είναι το απαραίτητο στοιχείο για να πληρωθεί το σύνολο της αμοιβής (εισφορά του κατατεθειμένου κεφαλαίου και η πληρωμή του καταναλωτή), η οποία αναγράφεται ως αξία του αξιόγραφου (μαζί με την αξία των ασφαλιστικών εισφορών και των φόρων).

Η διαδικασία συνεχίζεται με τον ίδιο τρόπο μέχρι την τελευταία μηνιαία πράξη και στη συνέχεια πραγματοποιείται ατομική αξιολόγηση. Η διάθεση των κουπονιών των επόμενων μηνιαίων πράξεων αφορά σε μια διαδικασία σταδίων. Η διαδικασία συνεχίζεται αμετάβλητη μέχρι την ολοκλήρωση του δέκατου μήνα του προγράμματος. Στον ενδέκατο μήνα συνεχίζουν να λειτουργούν ως συμμετέχοντες στο πρόγραμμα μόνον εκείνοι οι ωφελούμενοι οι οποίοι είχαν τη μικρότερη πρόσβαση στις συναλλαγές (μικρότερο σύνολο συναλλαγών και μη χρησιμοποίηση όλων των αξιόγραφων/κουπονιών). Το δωδέκατο μήνα του προγράμματος πραγματοποιείται ο απολογισμός.

Από τον απολογισμό προκύπτει αφενός το ποσό των τόκων, το οποίο θα αποκομίσουν οι κάτοχοι του κατατεθειμένου κεφαλαίου, και αφετέρου τα μερίσματα που θα κατανεμηθούν τόσο στους ίδιους τους ωφελούμενους όσο και στους κατόχους του αποθέματος.

3. Οι διαδικασίες, οι συντελεστές και οι ωφελούμενοι του Προγράμματος

Α) Η αρχική χρηματοδότηση του προγράμματος

Οι κάτοχοι του αποθέματος επιλέγονται, μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, από τους αρμόδιους φορείς για την εφαρμογή του προγράμματος, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στους σχετικούς και απαραίτητους θεσμούς. Οι κάτοχοι του αποθέματος καταθέτουν για δώδεκα μήνες το κεφάλαιο τους σε προθεσμιακό λογαριασμό της επιλεγμένης εμπορικής τράπεζας. Είναι οι αρχικοί χρηματοδότες του προγράμματος. Για αυτή τη χρηματοδότηση δικαιούνται του συμφωνημένου ειδικού επιτοκίου, σύμφωνα με το οποίο εισπράττουν το αντίστοιχο ποσό από τις τράπεζες στο τέλος της συμφωνημένης (συμβατικά) περιόδου, και του συμφωνημένου μερίσματος από την απόδοση της διαδικασίας του προγράμματος κατά τους δέκα μήνες.

Β) Οι ωφελούμενοι

Οι ωφελούμενοι προέρχονται από τους επίσημους καταλόγους των ανέργων. τροφοδοτούνται στην αρχή του πρώτου μήνα με αξιόγραφα, που εκδίδονται από τις τράπεζες, με ευθύνη του αρμόδιου φορέα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Το προτεινόμενο συνολικό ποσό κάθε αξιόγραφου είναι είτε τα 20 ευρώ είτε τα 10 ευρώ στις περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι μη προβλεπόμενη η συμμετοχή του κατατεθειμένου κεφαλαίου. Στα αξιόγραφα των 20 ευρώ, τα δέκα ευρώ είναι η συνεισφορά του κατατεθειμένου κεφαλαίου και δέκα ευρώ η συνεισφορά του αγοραστή των υπηρεσιών. Στα αξιόγραφα των 10 ευρώ, το σύνολο του ποσού είναι συνεισφορά των πολιτών/καταναλωτών. Το μεικτό συνολικό ποσό εμπεριέχει την ασφαλιστική εισφορά (π.χ. ίση με 10%, μετά από σχετική ρύθμιση) και το ποσό του φόρου (με μοναδικό συντελεστή, π.χ. ίσο με 20%, μετά από θεσμική πρόβλεψη). Στην περίπτωση των αξιόγραφων των 10 ευρώ το αξιόγραφο υπό-περιλαμβάνει και αυτό δύο επιπλέον στοιχεία: την ασφαλιστική εισφορά και τον φόρο.

Η τοπική αυτοδιοίκηση και η Υπηρεσία Εργασίας (στην Ελλάδα, ο ΟΑΕΔ) ενημερώνουν τους ωφελούμενους για τις δυνατότητες που υπάρχουν στην τοπική οικονομία στις σχετικές αιτούμενες υπηρεσίες. Η τοπική αυτοδιοίκηση ανακοινώνει δημόσια στους πολίτες της περιοχής τον κατάλογο των ωφελούμενων από το Πρόγραμμα, τα δεδηλωμένα επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα, τη διαδικασία αγοράς και τη προσωπική τους συνεισφορά στην αγορά υπηρεσιών (δηλαδή τα 10 ευρώ). Η τοπική αυτοδιοίκηση και οι συνεργαζόμενοι φορείς (επομένως και ο ΟΑΕΔ) παρακολουθούν συνεχώς την πορεία του Προγράμματος,

συμβουλεύουν, παρακολουθούν και ανακατευθύνουν τους συμμετέχοντες, ενώ σε τακτική βάση ενημερώνουν τους τοπικούς καταναλωτές των υπηρεσιών.

Οι ωφελούμενοι από τη στιγμή που είναι πλέον εργαζόμενοι ομοιάζουν απολύτως με τους αυτοαπασχολούμενους, με ορισμένες προσαρμογές. Δεν απαιτείται, δηλαδή, να ανοίξουν βιβλία και στοιχεία συναλλαγών. Απαιτείται, όμως, να έχουν Αριθμό Φορολογικού Μητρώου και εγγραφή στο ΙΚΑ, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αριθμό τηλεφώνου. Η ασφάλιση τους θα γίνεται στο ΙΚΑ (σύμφωνα με την πληρωμή των αξιόγραφων). Το σύνολο της αξίας κάθε συναλλαγής (είτε 20 ευρώ είτε 10 ευρώ) υπολογίζεται αυτομάτως για την κράτηση της ασφαλιστικής εισφοράς και του φόρου.

Κάθε αξιόγραφο αφορά σε κάθε ημέρα εργασίας αποκλειστικά. Είναι, ως εκ τούτου, ακέραιο και αδιαίρετο. Ο ωφελούμενος επιτελεί την υπηρεσία του, χρησιμοποιώντας το αξιόγραφο ακέραιο, ανεξάρτητα από τις ώρες χρησιμοποίησης της εργασίας του. Επομένως διαφορετικού χαρακτήρα και απαιτούμενης ειδίκευσης υπηρεσίες μπορεί να αντιπροσωπεύουν είτε μια ακέραια υπηρεσία, ανεξάρτητα από τη χρονική της διάρκεια, είτε μια ώρα εργασίας είτε μια εργάσιμη ημέρα. Ο προσδιορισμός της διάρκειας της παρεχόμενης υπηρεσίας προσδιορίζεται αποκλειστικά από τη συμφωνία των συναλλασσομένων,

Γ) Η τοπική αυτοδιοίκηση

Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι ο αρμόδιος και επισπεύδων φορέας για την πραγματοποίηση και τον απολογισμό του Προγράμματος. Μετά από την κατάλληλη θεσμική παρέμβαση, η τοπική αυτοδιοίκηση ασκεί συντονιστικό και

εποπτικό ρόλο. Οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, μετά από σχετικές προσκλήσεις ενδιαφέροντος, επιλέγουν και συμβάλλονται συμβατικά, με τις συνεργαζόμενες εμπορικές τράπεζες, για την ένταξη των χρηματοδοτών στη δωδεκάμηνη προθεσμιακή κατάθεση και τη χρηματοδότηση του προγράμματος.

Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι αρμόδιος φορέας για την επιλογή των ανέργων στο τοπικό πλαίσιο. Σε συνεργασία με την Υπηρεσία Εργασίας (στην Ελλάδα με τον ΟΑΕΔ) προσδιορίζει τον αρχικό κατάλογο ένταξης στο Πρόγραμμα μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων.

Αναλαμβάνει, σε συνεργασία με τις συμβαλλόμενες τράπεζες την έκδοση και τη διανομή των αξιόγραφων και έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της διαδικασίας πραγματοποίησης των συναλλαγών. Ελέγχει τη διαδικασία πραγματοποίησης των οικονομικών συναλλαγών και έχει την ευθύνη του απολογισμού της διαχείρισης και αξιολόγησης των οικονομικών πράξεων.

Η τοπική αυτοδιοίκηση έχει την ευθύνη να εκτιμά τη σχέση προσφοράς και ζήτησης στην τοπική αγορά και παρεμβαίνει με ενημερώσεις για τις συναλλαγές. Λαμβάνει υπόψη τις προσφερόμενες ειδικότητες και τις επαγγελματικές ικανότητες των ωφελουμένων. Εντοπίζει, με τις κατάλληλες έρευνες αγοράς, ζητούμενες υπηρεσίες, οι οποίες είτε βρίσκονται σε σπανιότητα είτε εμφανίζονται σε υψηλές τιμές (τόσο ώστε να αποτρέπεται η αγορά τους) στην τοπική αγορά. Αναρτά σε εμφανή σημεία και στο διαδίκτυο τους καταλόγους των ωφελουμένων και τις προσφερόμενες υπηρεσίες (και την τιμή την οποία καλείται να πληρώσει ο πολίτης/καταναλωτής). Επιχειρεί να συγκεντρώσει τις διαθέσιμες αγορές και τις σχετικές αιτούμενες υπηρεσίες από τους πολίτες/καταναλωτές και κοινοποιεί τα σχετικά δεδομένα προς τους ωφελούμενους του προγράμματος (στο διαδίκτυο και τις υπηρεσίες του).

Οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης ενημερώνουν τους επενδυτές για την εξέλιξη του προγράμματος σε μηνιαία βάση. Μετά τον απολογισμό ενημερώνουν τους επενδυτές για τον απολογισμό στο τέλος της διάρκειας του προγράμματος και τις αποδόσεις, μαζί με τις σχετικές κατανομές τους. Συνεργάζονται με την Υπηρεσία Εργασίας (στην Ελλάδα τον ΟΑΕΔ), τροφοδοτώντας με στοιχεία ενημέρωσης, ενώ προβαίνουν στις αναγκαίες τροποποιήσεις. Για παράδειγμα αιτούνται (στην Ελλάδα από τον ΟΑΕΔ) τη διενέργεια ερευνών και ελέγχων για την εξέλιξη των φυσικών αντικειμένων (*on going evaluation*), την επαγγελματική επάρκεια των ωφελουμένων, ενώ σε περιπτώσεις απαράδεκτης αδράνειας των ωφελουμένων ή σε περίπτωση εμφάνισης φαινομένων υπέρβασης των εσκαμμένων αξιώνουν την ενδιάμεση (*on going*) τροποποίηση του καταλόγου των ωφελουμένων.

Οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης παρακολουθούν, σε συνεργασία με τις εμπορικές τράπεζες, την παρακράτηση των φόρων και των εισφορών και μεριμνά για την απόδοση τους, εγκαίρως. Μεριμνούν, μαζί με τις συνεργαζόμενες εμπορικές τράπεζες, για την ολοκλήρωση τις διαδικασίας. Υπολογίζουν, κατανέμουν και ελέγχουν την πληρωμή της αναλογίας των αποδόσεων, στους παράγοντες του Προγράμματος. Πληροφορούνται επίσημα για την πληρωμή των τόκων στους καταθέτες/επενδυτές και μεριμνούν για την ομαλή λύση της σχέσης.

Η τοπική αυτοδιοίκηση μελετά, σε συνεργασία με Πανεπιστήμια, σε συνεχή βάση την πρόοδο του Προγράμματος και επιδιώκει να επιφέρει ποιοτικές βελτιώσεις και αλλαγές, οι οποίες συντείνουν στον τελεσφόρο χαρακτήρα του. Εκφράζει, με αυτόν τον τρόπο, τη συνεισφορά της δημοκρατικά οργανωμένης τοπικής κοινωνίας στην πιο ευαίσθητη διάσταση της οικονομικής ζωής, την ανεργία, και προσφέρει διαφανείς ωφέλειες σε όλους τους παράγοντες της

οικονομικής ζωής, δηλαδή τους κατόχους του αποθέματος, τους φιλόπουνους φορείς της εργασίας, την κοινωνική οικονομία και τους πολίτες καταναλωτές.

Δ) Οι τράπεζες

Οι τράπεζες λειτουργούν ως οι κρίσιμοι θεσμοί χρηματοδότησης και διαχείρισης των κεφαλαίων, των καταθέσεων, των αμοιβών, των φόρων, των ασφαλιστικών εισφορών, των αποδόσεων και των πληρωμών στο πλαίσιο του Προγράμματος. Δημιουργούν και διαχειρίζονται κοινούς καταθετικούς λογαριασμούς για τους χρηματοδότες του Προγράμματος, παρέχοντας ειδικό επιτόκιο για τους κατόχους του αποθέματος, στο τέλος των δώδεκα μηνών.

Οι τράπεζες ανοίγουν ατομικούς λογαριασμούς για όλους τους ωφελούμενους και διαχειρίζονται το σύνολο των εσόδων κατά τη διάρκεια του Προγράμματος. Πραγματοποιούν τις πληρωμές, στα συμφωνημένα χρονικά διαστήματα. Επιμελούνται για την παρακράτηση και την απόδοση των αναλογούντων φόρων και ασφαλιστικών εισφορών. Λαμβάνουν ενεργές μέρος στον απολογισμό του Προγράμματος. Δημιουργούν τις τεχνικές προϋποθέσεις όλων των χρηματοοικονομικών εργαλείων και τραπεζικών προϊόντων, τα οποία είναι απαραίτητα για εύρυθμη εξέλιξη και την ολοκλήρωση του Προγράμματος.

Οι τράπεζες διαχειρίζονται όλες τις οικονομικές πράξεις του Προγράμματος σε συνεργασία με τον αρμόδιο και επισπεύδοντα φορέα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι τράπεζες επωφελούνται από την κατατεθειμένη ρευστότητα της νομισματικής μάζας και από την αύξηση του κύκλου συναλλαγών, ο οποίος διακινείται από τους μηχανισμούς και τα ταμεία τους.

Ε) Η Υπηρεσία Απασχόλησης (στην Ελλάδα ο ΟΑΕΔ)

Η υπηρεσία απασχόλησης ή εργασίας διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στο Πρόγραμμα και διά συγκεκριμένων δράσεων επιτελεί το βασικό του σκοπό: την ταχεία επάνοδο των ανέργων στην απασχόληση. Συνεργάζεται με τον αρμόδιο και επισπεύδοντα φορέα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Παρέχει και τροποποιεί τον κατάλογο των ωφελούμενων ανέργων, μαζί με τα ουσιαστικά και τα επαγγελματικά προσόντα τους. Διερευνά και αξιολογεί τις δράσεις, τους εμπλεκόμενους φορείς, τους ωφελούμενους, τις διαδικασίες και τα αποτελέσματα του Προγράμματος, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του. Εντοπίζει προβλήματα, προτείνει λύσεις και δημιουργεί το τεχνικό υπόστρωμα για τις μελλοντικές βελτιώσεις. Δημιουργεί δίκτυα με ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και πιστοποιημένους φορείς επαγγελματικής εκπαίδευσης για τη διεξοδική μελέτη της εξέλιξης και την ανατροφοδότηση με νέες ιδέες, καινοτομίες και επιπλέον επιλογές ή ακόμη και πρόσθετα συνοδευτικά μέτρα για την ενίσχυση της απασχόλησης.

Στ) Οι φορείς της κοινωνικής ασφάλισης και οι δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες

Οι φορείς της κοινωνικής ασφάλισης και οι δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες επωφελούνται αμέσως από την αύξηση των ασφαλιστρών και των φόρων που είναι αναπόσπαστο μέρος των εσόδων από την πραγματοποίηση του Προγράμματος. Τα ασφαλιστικά ταμεία υποχρεούνται από την πρώτη μέρα

εφαρμογής του Προγράμματος να παρέχουν την αναγκαία ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή υποστήριξη στους ωφελούμενους.

Ζ) Οι φορείς της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας

Η προτεινόμενη μέθοδος για την καταπολέμηση της ανεργίας μπορεί κάλλιστα να αξιοποιηθεί από τους φορείς της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας στο τοπικό πλαίσιο. Η τροφοδότηση της κοινωνικής οικονομίας με άφθονες δυνάμεις της έμβιας εργασίας είναι δυνατόν να συμβάλ(λ)ει στην εύστοχη, αποδοτική και μακροπρόθεσμη ανάληψη πρωτοβουλιών, για κάθε διάσταση της κοινωνικής και αλληλέγγυας δράσης τους.

Οι φορείς της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας δύνανται να ενισχύονται από τους ωφελούμενους του προτεινόμενου προγράμματος, ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους τους και τις ροές των εφαρμοζόμενων πράξεων. Η συνεργασία με τους ωφελούμενους αυτόνομους εργαζόμενους πραγματοποιείται, ακριβώς, με την ίδια διαδικασία συναλλαγής, η οποία αφορά στους πολίτες καταναλωτές.

Οι απαραίτητες υπηρεσίες είτε ως ιδιότητες της ειδικευμένης είτε ως στοιχεία της ανειδίκευτης εργασίας γίνονται αντικείμενο προμήθειας μέσα από τις ελεύθερες συναλλακτικές σχέσεις. Οι συνεργασίες διακανονίζονται αποκλειστικώς με τη χρήση των σχετικών αξιόγραφων, σε όποια έκταση και για όση διάρκεια χρειάζονται οι κοινωνικές οργανώσεις.

Είναι προφανές ότι ως καταναλωτές οι κοινωνικές οργανώσεις καταβάλλουν ιδιαιτέρως χαμηλό τίμημα για κάθε εργάσιμη ημέρα ή για κάθε

αναγκαία υπηρεσία, η οποία διατίθεται από τους ωφελούμενους/αυτόνομους εργαζόμενους (το ημερήσιο κόστος για τους καταναλωτές είναι 10 ευρώ την ημέρα στην προτεινόμενη σύνθεση). Το χαμηλό κόστος της προμήθειας των απαραίτητων υπηρεσιών μπορεί να συνεισφέρει στην ευρεία αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού και στο πολλαπλασιασμό των εύστοχων ενεργειών της κοινωνικής οικονομίας. Επιπρόσθετα, ο συντονισμός και οι συνέργεια του κοινωνικού τομέα με την τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να εκβάλλει σε αυτοματισμούς και συνέργειες απόδοσης, ιδίως, των αλληλέγγυων δράσεων. Η δική τους ενεργοποίηση, ταυτόχρονα, συνεισφέρει, διά των κοινωνικών οργανώσεων, στη δραστική και μαζική αντιμετώπιση της ανεργίας, δηλαδή της πιο σημαντικής διάστασης του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι πρώην άνεργοι συνεργούν, ταυτόχρονα, ως ωφελούμενοι και αυτόνομοι εργαζόμενοι στην τελεσφόρο αντιμετώπιση της φτώχειας, της κοινωνικής φροντίδας και των λοιπών όψεων του κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι κοινωνικές οργανώσεις κάνουν, με αυτές τις απόψεις, πολύ αποτελεσματική την απορρόφηση των οικονομικών κραδασμών της ανεργίας και μετατρέπουν την αξιοποίηση των διαθέσιμων ανθρώπινων δυνάμεων σε μοχλό για τον περιορισμό των κοινωνικών προβλημάτων, ενώ στην ίδια κατεύθυνση προωθούν την πολιτιστική ανάπτυξη, η οποία αποδίδει οικονομικά. Η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, με αυτή την προοπτική, υποδεικνύει ότι η επένδυση στο «κοινωνικό» και «ανθρώπινο κεφάλαιο» είναι δυναμικό στοιχείο της εμπορευματικής οικονομίας, χωρίς να προβληματίζεται από τη σημασία και αντίθετα παρεμβαίνοντας στη λειτουργία της ανταλλακτικής αξίας.

Η) Οι καταναλωτές

Οι καταναλωτές των προσφερόμενων υπηρεσιών ανήκουν στην ουσία στους χρηματοδότες του προγράμματος. Οι πολίτες/καταναλωτές επωφελούνται από αυτή τη διαδικασία, καθώς είτε απολαμβάνουν πλήθος υπηρεσιών, οι οποίες είχαν συνήθως υψηλές τιμές, σε ενδιαφέρουσες τιμές είτε, λόγω των χαμηλότερων τιμών, καταφέρνουν να λάβουν υπηρεσίες που φορτιζόταν από τον χαρακτήρα της σπανιότητας ή ακόμη και της πολυτέλειας.

Οι πολίτες ενημερώνονται από τον τοπικό φορέα της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, την τιμή της συνεισφοράς τους και τις διαδικασίες της συναλλαγής. Αγοράζουν τις συγκεκριμένες υπηρεσίες, με μεγάλη ευελιξία και ανάλογα με τις ανάγκες τους ή τις διαθέσεις τους.

Οι υπηρεσίες που μπορούν να αγοράσουν είναι δυνατόν να διακρίνονται από μεγάλες εκπαιδευτικές απαιτήσεις, υψηλή ειδίκευση και εξαιρετικές τεχνικές γνώσεις. Για παράδειγμα μπορούν να αφορούν σε εκπαιδευτικές υπηρεσίες, όπως υπηρεσίες δασκάλου ή καθηγητή (φιλόλογου, μαθηματικού, φυσικού, ξένων γλωσσών, πληροφορικής, μουσικής, τεχνικών μαθημάτων κλπ), σε υπηρεσίες νοσηλευτικής υποστήριξης ή και θεραπείας. Είναι δυνατόν να σχετίζονται με καλλιτεχνική δραστηριότητα (όπως τη διοργάνωση κατ' οίκον εορτών, με συμμετοχή ωφελουμένων μουσικών σε πολύ χαμηλές τιμές-10 ευρώ κατά ωφελούμενο την ημέρα-, τη συνεισφορά στη διακόσμηση της κατοικίας ή την αρχιτεκτονική του κήπου κ.ά.). Είναι προφανές ότι οι κοινές, ανειδίκευτες ή ειδικευμένες υπηρεσίες είναι δυνατόν να καλυφθούν από αυτή τη μέθοδο απασχόλησης. Η φύλαξη των παιδιών, η επιμέλεια των ηλικιωμένων, η καθαριότητα του σπιτιού, η πραγματοποίηση των καθημερινών οικιακών

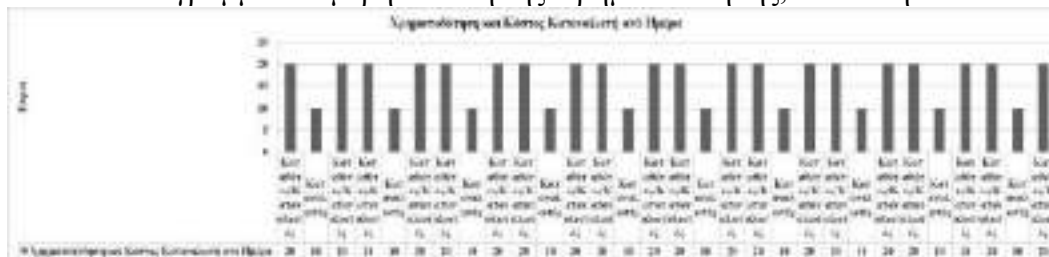
εργασιών (πλύσιμο των ρούχων, σιδέρωμα, μαγείρεμα κ.ά.), ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία. Βαρύτερες εργασίες συντήρησης και επισκευής σε οικιακή κλίμακα, κάλλιστα εξυπηρετούνται από αυτή τη μέθοδο της συναλλαγής. Η κηπουρική, οι περιορισμένης κλίμακας οικοδομικές εργασίες και οι εργασίες επισκευής είναι πάντοτε απαραίτητες. Οι περιορισμένης κλίμακας δραστηριότητες γραμματειακής υποστήριξης κατ' οίκον, όπως η δακτυλογράφηση, η μετάφραση, η επιμέλεια κειμένων κ.ά., δίνουν σε ασυνεχή, αλλά τακτική βάση διέξοδο σε άμεσες προσωπικές ανάγκες. Οι πιο επιτηδευμένες εργασίες πληροφορικής έχουν πάντα κάποια βάση για χρήσιμες εφαρμογές.

Οι πολίτες/καταναλωτές θα μπορούσαν να είναι επαγγελματίες, ασκούντες δραστηριότητα κάθε είδους και να χρησιμοποιούν τους ωφελούμενους του Προγράμματος. Το Πρόγραμμα είναι ένα πρόγραμμα καταπολέμησης της ανεργίας. Η προσφορά εργασίας είναι οπωσδήποτε καλοδεχούμενη. Αυτή η προσφορά, ωστόσο, είναι απαράδεκτο να συνοδεύεται από λύση της σχέσης με κάποιο ήδη μισθωτό συνεργάτη του επαγγελματία, προκειμένου ο τελευταίος να συνεργαστεί με τον ωφελούμενο του Προγράμματος!

Η αγορά υπηρεσιών από το Πρόγραμμα [Σ.Κ.Α.π.Α.Νέα (ς) Δρα.Π.] αποτελεί σαφώς για τους καταναλωτές μια πράξη κοινωνικής και κοινοτικής αλληλεγγύης. Η διάθεση της αλληλεγγύης, όμως, συνεργεί με τις συναλλακτικές σχέσεις, χωρίς αξιώνει την πλήρη αλλαγή της οικονομικής συμπεριφοράς και την παράκαμψη της σχέσης κόστους-οφέλους. Αυτό σημαίνει ότι ανταποκρίνεται απολύτως στην συνεισφορά του καταναλωτή, με τρόπο που ταυτόχρονα συντείνει στην κάλυψη των προσωπικών αναγκών και την αξιοποίηση των διαθέσιμων εισοδημάτων του. Ο αγωγός της εκδήλωσης της κοινωνικής και κοινοτικής

αλληλεγγύης, μέσα από τις ίδιες τις συναλλακτικές σχέσεις, μεταβάλλει την κοινωνική αλληλεγγύη σε οικονομικά τελεσφόρο.

Διάγραμμα Ι: Ημερήσια Ροή της Χρηματοδότησης, κατά Μήνα

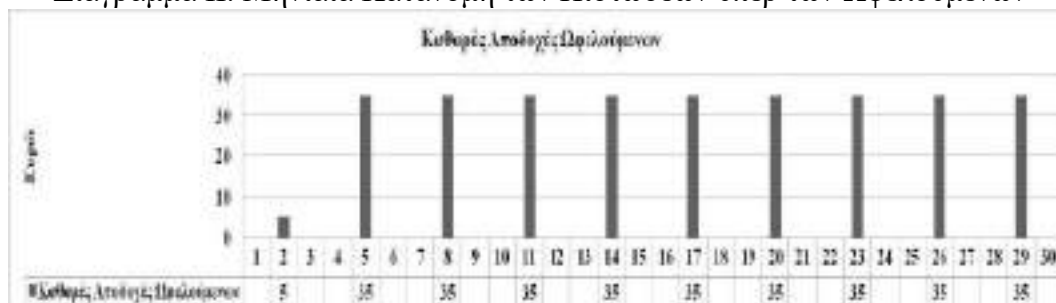

Η διαδικασία της χρηματοδότησης και της συνεισφοράς των καταναλωτών είναι εξαιρετικά απλή και εύκολη στη διαχείριση. Στην αρχή του Προγράμματος ο ωφελούμενος τροφοδοτείται με δέκα αξιόγραφα των δέκα ευρώ και είκοσι αξιόγραφα των είκοσι ευρώ. Τα αξιόγραφα των είκοσι ευρώ περιλαμβάνουν τη χρηματοδότηση των καταθετών του κεφαλαίου, ίση με δέκα ευρώ, και τη συνεισφορά των καταναλωτών, η οποία επίσης αξίζει δέκα ευρώ. Το αξιόγραφο των δέκα ευρώ περιλαμβάνει αποκλειστικώς τη συνεισφορά των καταναλωτών.

Τα αξιόγραφα είναι τα μοναδικά αποδεικτικά των συναλλαγών που πραγματοποιούνται από τους ωφελούμενους. Οι ωφελούμενοι αφού παραλάβουν τα αξιόγραφα μπορούν αντίστοιχα να χρησιμοποιήσουν, σύμφωνα με τη ροή που περιγράφεται στο υπερκείμενο διάγραμμα, είτε το αντίστοιχο αξιόγραφο των είκοσι ευρώ είτε το αξιόγραφο των δέκα ευρώ. Το αξιόγραφο χρησιμοποιείται ακέραιο για την ανταλλαγή των υπηρεσιών των ωφελουμένων. Η συνεισφορά των καταναλωτών είναι αποκλειστικά δέκα ευρώ, πράγμα που αποκλείει την επιπλέον αξίωση από έναν ωφελούμενο στο πλαίσιο της ανταλλαγής της υπηρεσίας του. Η διαδικασία της χρηματοδότησης και της πληρωμής από τους καταναλωτές δύναται να γίνει απολύτως άυλα, με τη χρήση καρτών και ηλεκτρονικών εγγραφών. Άλλωστε ο ωφελούμενος αμείβεται (με βάση τις σχετικές πιστώσεις στο λογαριασμό του, στις κανονισμένες φάσεις) απολογιστικά, στο τέλος κάθε μήνα.

Η μορφή χρηματοδότησης αρχικώς από τους καταθέτες και η συνεισφορά από τους καταναλωτές είναι διεξοδική για πολύ μεγάλους αριθμούς ωφελουμένων. Η ατομική οικονομική συνεισφορά των καταναλωτών είναι εξαιρετικά περιορισμένη. Μπορεί με αυτόν τον τρόπο ο πολίτης/καταναλωτής, να λαμβάνει και να απολαύει απαραίτητες υπηρεσίες σε ενδιαφέρουσες τιμές. Το Πρόγραμμα προσδοκά να συμβάλλουν οι χαμηλές τιμές στη διεύρυνση του κύκλου εργασιών.

Διάγραμμα II: Μηνιαία Κατανομή των Πιστώσεων υπέρ των Ωφελούμενων

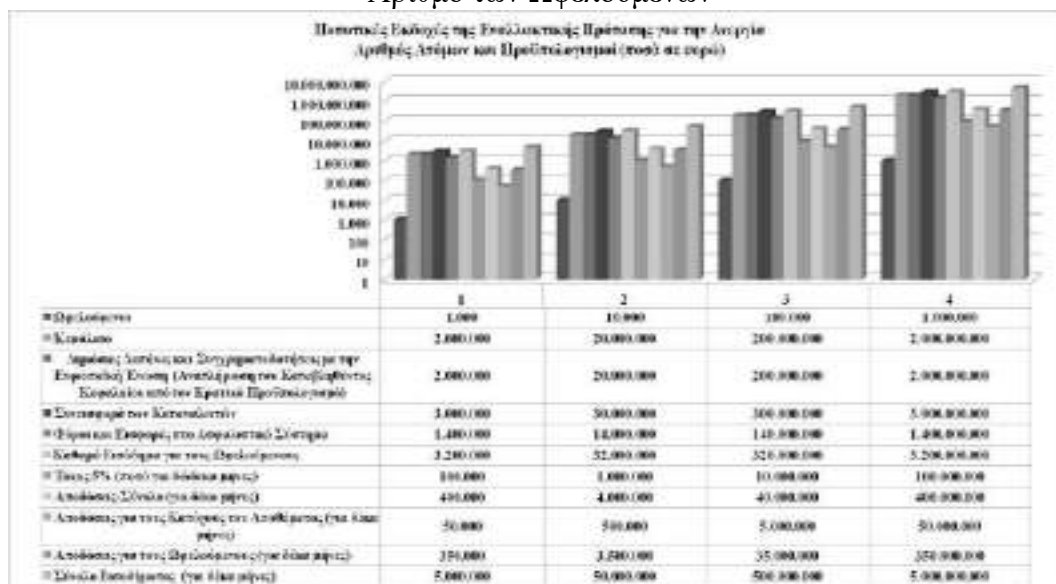

Το υπερκείμενο διάγραμμα περιγράφει τον κύκλο των πιστώσεων και των πληρωμών των ωφελουμένων του Προγράμματος, στη διάρκεια ενός μήνα. Πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι η πραγματική/φυσική πληρωμή των ωφελουμένων ενεργοποιείται την τελευταία μέρα εκάστου μήνα, στη διάρκεια των δέκα μηνών. Εφόσον, διαβάσουμε με προσοχή το συγκεκριμένο διάγραμμα και σε συνδυασμό με το αμέσως προηγούμενο, γίνεται αντιληπτό ότι η πίστωση των πληρωμών υπέρ των ωφελουμένων παρακολουθεί την αντίστοιχη σχέση χρηματοδότησης των καταθετών και της συνεισφοράς των καταναλωτών, κατά τη διαδικασία των συναλλαγών.

Σε κάθε περίπτωση, για να συντελεστεί το σύνολο των πληρωμών υπέρ των ωφελουμένων, δηλαδή τα 320 ευρώ (καθαρά), θα πρέπει να έχει συντελεστεί το σύνολο των συναλλαγών στη διάρκεια ενός μήνα και να έχουν χρησιμοποιηθεί όλα τα αξιόγραφα/κουπόνια. Αν δεν καταστεί δυνατόν να πραγματοποιηθούν όλες οι προαναφερόμενες πράξεις συναλλαγής και να χρησιμοποιηθούν όλα τα κουπόνια, τότε στο τέλος εκάστου μήνα καταβάλλεται η αναλογία του ανώτατου ποσού, η οποία αντιπροσωπεύει τις πραγματοποιηθείσες συναλλαγές.

Στην πράξη της πρώτης ημέρας του χρονοδιαγράμματος δεν προβλέπεται ο υπολογισμός οποιασδήποτε πίστωσης υπέρ του ωφελουμένου. Τη δεύτερη μέρα ορίζεται η πίστωση στο ποσό των 5 ευρώ. Την πέμπτη ημέρα πιστώνονται στον ωφελούμενο 35 ευρώ. Στη συνέχεια ξεκινά ένας επαναλαμβανόμενος κύκλος, σύμφωνα με τον οποίο κάθε τρίτη στη σειρά ημέρα πιστώνονται υπέρ του ωφελουμένων τριανταπέντε (35) ευρώ. Κατόπιν αυτών στο τέλος κάθε μήνα του Προγράμματος μετά την πρώτη πίστωση προς πληρωμή (5 ευρώ) δύνανται να πιστωθεί επί εννέα φορές το ποσόν των τριανταπέντε (35) ευρώ, για κάθε ωφελούμενο. Η τελευταία ημέρα εκάστου μήνα δεν περιλαμβάνει πιστώσεις υπέρ των ωφελουμένων (στους μήνες με 31 ημέρες, οι δύο τελευταίες, ενώ για τον μήνα Φεβρουάριο υπολογίζεται μία επιπλέον ημέρα στον μήνα Ιανουάριο). Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι μετά τον απολογισμό του προγράμματος (με την ολοκλήρωση των δώδεκα μηνών) καταβάλλεται επιπλέον η αναλογούσα απόδοση προς τους ωφελούμενους. Σύμφωνα με τα συστατικά της παρούσας πρότασης η απόδοση υπολογίζεται σε 35 ευρώ μηνιαίως ή 350 ευρώ, στους δέκα μήνες.

Διάγραμμα Π1: Υπολογισμός Μεγεθών του Προγράμματος, Ανάλογα με τον Αριθμό των Ωφελουμένων

Ιδιότητες του Προγράμματος

- Η ισχυρή ροπή προς την απασχόληση.
- Η άμεση μείωση του ποσοστού ανεργίας, μειώνει τις πιέσεις για χαμηλότερα εισοδήματα από την απασχόληση.
- Η ενίσχυση της αυτενέργειας των απασχολούμενων, με καλλιέργεια της προσωπικής τους αυτονομίας.
- Η αποδέσμευση της εργασίας και της απασχόλησης από τις εκδηλωμένες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και την προϋπόθεση ο κάτοχος του κεφαλαίου να είναι ταυτόχρονα εργοδότης.
- Η ενεργοποίηση του κεφαλαίου για την ενίσχυση της απασχόλησης, χωρίς επιχειρηματικό ρίσκο.
- Η πραγματοποίηση κερδών του κεφαλαίου, χωρίς επιχειρηματική δραστηριότητα.
- Η αποδυνάμωση της μαύρης και αδήλωτης εργασίας.
- Η αξιοποίηση της αυτόνομης εργασίας από τους φορείς της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας.
- Η άμεση δυνατότητα πραγματοποίησης εισοδημάτων από τους ωφελοούμενους, ως αποτέλεσμα της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, χωρίς να λαμβάνουν αμέσως επιδόματα από το δημόσιο ταμείο.
- Η δοκιμασία των ατομικών ικανοτήτων, η ενίσχυση της επαγγελματικής αυτοπεποίθησης και η ενθάρρυνση των ατομικών στρατηγικών των ωφελοούμενων.
- Η ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος μεταξύ των ωφελοούμενων.
- Η χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων της αγοράς, χωρίς την παράκαμψη των βασικών κανόνων των συναλλαγών.
- Η αγορά υπηρεσιών, απολύτως απαραίτητων για τους πολίτες/καταναλωτές, σε ενδιαφέρουσες τιμές.
- Η εκδήλωση της κοινωνικής αλληλεγγύης των πολιτών/καταναλωτών, χωρίς θεμελιωδώς να μεταβάλλουν την οικονομική τους συμπεριφορά και τα συναλλακτικά τους ήθη.

Αμφιβολίες, Κριτικές και Προκλήσεις

-Η πιο σημαντική πρόκληση είναι η απαίτηση για την άμεση, ισχυρή θεσμική κάλυψη της λειτουργίας του Προγράμματος (αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης, υποχρεώσεις συνεργασίας του ΟΑΕΔ, πρόβλεψη ειδικού επιτοκίου, κατοχύρωση της ειδικής απόδοσης του κεφαλαίου και του μερίσματος στους συντελεστές του Προγράμματος, κατοχύρωση των ειδικών συνθηκών απασχόλησης, θεσμοθέτηση των αξιόγραφων/κουπονιών, μορφή της χρηματοδότησης και της συνεισφοράς των καταναλωτών, διευθετήσεις, μορφή και ύψος των αμοιβών των ωφελομένων, ρύθμιση ασφαλιστικών εισφορών και του μοναδικού συντελεστή φορολόγησης κλπ).

-Η δυνατότητα ανταπόκρισης των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης στις αξιώσεις του Προγράμματος δημιουργεί προβληματισμό.

-Η ανισορροπία της εκμετάλλευσης των δυνατοτήτων του Προγράμματος, λόγω των αντικειμενικών ικανοτήτων και προβλημάτων από τους διαφορετικούς φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι πρόσθετο πρόβλημα.

-Τα σημερινά τεχνικά προβλήματα στη λειτουργία των τραπεζών και τη λειτουργία των συναλλαγών παραγάγουν ανησυχία.

-Είναι ενδεχόμενη η αίσθηση του έντονου ανταγωνισμού και η πιθανή οικονομική συμπίεση των επαγγελματιών σε ταυτόσημα, όμοια ή συναφή αντικείμενα υπηρεσιών, με τους ωφελούμενους του Προγράμματος.

-Είναι προβλέψιμη η πιθανή προσπάθεια των εργοδοτών να απολύουν μισθωτούς, προκειμένου να χρησιμοποιήσουν εργαζόμενους από τους ωφελούμενους του Προγράμματος.

-Είναι αναμενόμενη η παρεκκλίνουσα αξίωση, ορισμένων από τους ωφελούμενους, για υψηλότερη αμοιβή, σε σχέση με την αναγραφόμενη στο αξιόγραφο, και η υποχρέωση των πολιτών/καταναλωτών των υπηρεσιών για υπερβάλλουσα καταβολή.

-Είναι ενδεχόμενη αίσθηση των ωφελομένων, ότι οι αμοιβές τους είναι πολύ χαμηλές και επομένως δεν επιτρέπουν την αξιοπρεπή διαβίωση.

-Πρέπει να προβλέψουμε την κριτική, από τα συνδικάτα και ορισμένα πολιτικά κόμματα, ότι είναι απαράδεκτη η ωφέλεια και κερδοφορία των κατόχων του κεφαλαίου, από ένα πρόγραμμα το οποίο έχει στόχο την καταπολέμηση της ανεργίας.

-Είναι πολύ πιθανή η πολιτική κριτική, πως το συγκεκριμένο πρόγραμμα διαχειρίζεται ή και ξοδεύει πόρους που στρέφονται στις υπηρεσίες και την κατανάλωση και δεν κατευθύνονται προς τη δημιουργία υποδομών και μακροπρόθεσμης απόδοσης επενδύσεων.

-Δεν παραβλέψουμε την κριτική ότι το τέλος του Προγράμματος δεν εγγυάται με οποιοδήποτε τρόπο, τη θετική ανάδραση, με αποτέλεσμα την προοπτική της πλήρους απασχόλησης, των αξιοπρεπών εισοδημάτων και της χαμηλής ανεργίας.

Αντίβαρο στις Αμφιβολίες, τις Κριτικές και τις Προκλήσεις

-Η ισχυρή πολιτική βούληση και απόφαση, θα προωθήσει και θα ρυθμίσει με τους αναγκαίους θεσμούς τις προϋποθέσεις λειτουργίας του Προγράμματος.

-Η δυναμική της πολιτικής βούλησης στο τοπικό πλαίσιο, θα ωθήσει τις τοπικές αυτοδιοικήσεις στην ανάγκη για την κοινωνική εξισορρόπηση, την οποία προοιωνίζεται η καταπολέμηση της ανεργίας.

-Η άμιλλα μεταξύ των τοπικών αυτοδιοικήσεων και η διαφανής δημοσιοποίηση των ενδιαμέσων και των τελικών αποτελεσμάτων θα δημιουργεί κλίμα συνεχούς βελτίωσης των επιδόσεων των αρμόδιων φορέων.

-Η τάση για τη διεύρυνση των καταθέσεων ίσως να συνεργήσει για την ταχύτερη (υπέρβαση των ελέγχων των κεφαλαίων και την) ομαλοποίηση των συναλλαγών.

-Το πρόγραμμα είναι ένα εγχείρημα καταπολέμησης της ανεργίας και υποβοήθησης των ανέργων. Εκτιμάται ότι η αύξηση των κυκλοφορούντων εισοδημάτων θα ισορροπήσει, μετά μια χρονική παρένθεση, σε συγκρατημένη, αλλά συνεχή αύξηση των τιμών καταναλωτή και επομένως στην ανάλογη βελτίωση του μέσου επιπέδου των εισοδημάτων.

-Η προσπάθεια κάποιων εργοδοτών να απολύσουν μισθωτούς για να συμβληθούν με ωφελομένους του Προγράμματος αντιμετωπίζεται είτε με γενικευμένη απαγόρευση χρησιμοποίησης των ωφελομένων από τους εργοδότες είτε η ευχέρεια χρησιμοποίησης τους θα συνοδεύεται από την κατηγορηματική απαγόρευση απόλυσης εξαρτημένων εργαζομένων, σε ολόκληρη την περίοδο του Προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση είναι δεδομένη η δυνατότητα συνεργασίας με τους φορείς της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, αλλά και τους δεδηλωμένους αυτοαπασχολούμενους.

-Η παρεκκλίνουσα τάση κάποιων των ωφελομένων για υψηλότερες άδηλες αμοιβές από τους καταναλωτές αντιμετωπίζεται με την πρόβλεψη κυρώσεων, οι οποίες φτάνουν μέχρι τον αποκλεισμό από το πρόγραμμα.

-Η αίσθηση των ωφελομένων ότι οι αμοιβές είναι ανεπαρκείς είναι ορθή, αλλά η κατανομή δικαιολογείται από την ανάγκη να χρησιμοποιηθούν οι διαθέσιμοι πόροι για όσο γίνεται περισσότερους ωφελομένους την ίδια περίοδο.

-Έναντι της κριτικής ότι οι κάτοχοι του κεφαλαίου αποσπούν κέρδη από τα προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας, σημειώνεται ότι οι κάτοχοι το κατατεθειμένου αποθέματος χρηματοδοτούν με τα αναγκαία μέσα συντήρησης τους ανέργους, κινητοποιούν την αγορά εργασίας μετά την μακρά άπνοια και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την αύξηση του κύκλου των συναλλαγών. Το μόνο κίνητρο για να τοποθετήσουν το απόθεμά τους, σε αυτήν την περιπέτεια είναι ένα λελογισμένο κέρδος, χωρίς μάλιστα να αυξηθεί η διαθέσιμη νομισματική μάζα και δίχως να προϋποτίθεται παρά μόνο η επικουρική κρατική επιχορήγηση.

-Έναντι της κριτικής ότι το Πρόγραμμα χρηματοδοτεί τις υπηρεσίες και την κατανάλωση, ενώ θα έπρεπε να ενισχυθούν οι υποδομές και οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις, μπορούμε βάσιμα να υποστηρίξουμε: Είναι αλήθεια. Χρηματοδοτείται και προωθείται η απασχόληση και η ενεργής ζήτηση, με απώτερη προοπτική να αξιοποιηθεί η αύξηση της κυκλοφορίας και του πλούτου στη δημιουργία των προϋποθέσεων για τις υποδομές και τις επενδύσεις σε μια επόμενη, πιο ευοίωνη, φάση.

-Το Πρόγραμμα είναι σε κάθε περίπτωση ένα εγχείρημα καταπολέμησης της ανεργίας με διττό στόχο. Αφενός κινητοποιεί το κεφάλαιο, χωρίς μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις, και αφετέρου αυξάνει την απασχόληση, με προσωπική υπευθυνότητα, αυτόνομη επαγγελματική δραστηριότητα, βελτιωμένη εργασιακή αυτοπεποίθηση (μετά τις συνεχείς ματαιώσεις και αποτυχίες), εισοδήματα από την ανεξάρτητη εργασία, ασφάλιση από την προσωπική προσπάθεια και συμπερίληψη στους φορολογούμενους πολίτες!

Η παρουσίαση της εισήγησης

Ανδρέας Ν. Λύτρας

Η καταπολέμηση της ανεργίας και η κοινωνική αλληλεγγύη:
Μια εναλλακτική πρόταση

**Οι προηγούμενες επιλογές
Α) Η Κευνσιανή θεραπευτική**

-Η συγκεκριμένη πολιτική χρησιμοποιεί τη δημόσια χρηματοδότηση της οικονομίας και ιδίως την ενίσχυση της ενεργούς ζήτησης (των εισοδημάτων).¹

-Το κράτος αναλαμβάνει οικονομικές παρεμβάσεις σε υποδομές και επιχειρηματικές δραστηριότητες, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ιδιωτική επιχειρηματικότητα.

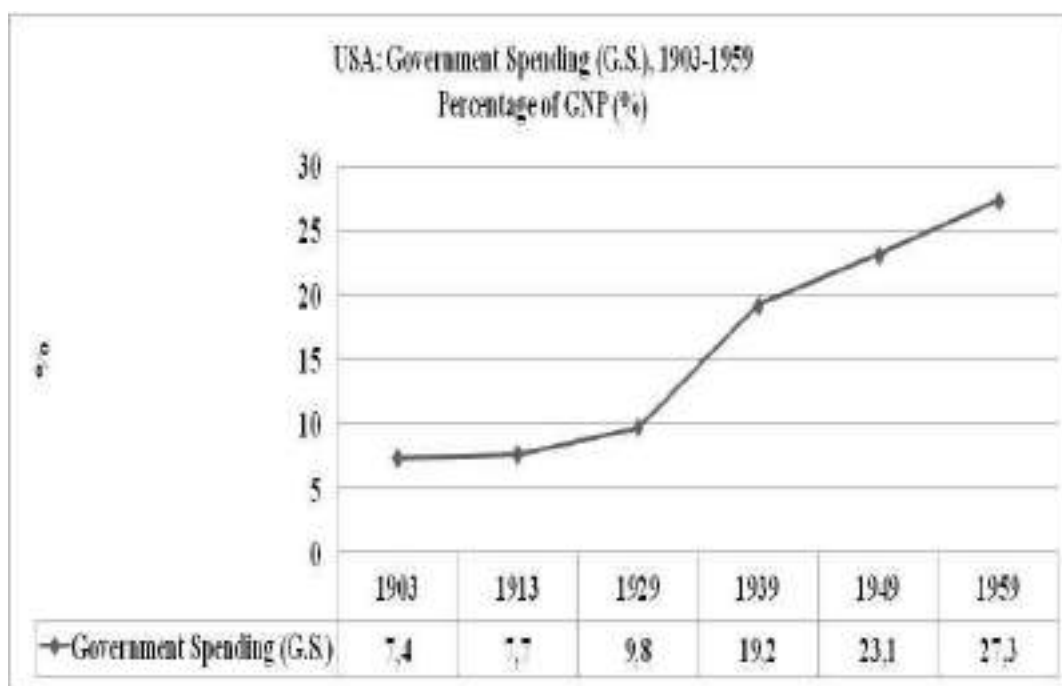
-Προς εξυπηρέτηση των σκοπών του, το κράτος χρησιμοποιεί όλο το φάσμα των γνωστών δημοσιονομικών εργαλείων. Ιδίως χρησιμοποιεί τη συγκρατημένη διεύρυνση του δημόσιου χρέους, το οποίο εξυπηρετείται πολύ προσεκτικά από τη διαχείριση του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού.

-Αυτή η πολιτική επέτυχε τους σκοπούς της και μείωσε την ανεργία μετά από την κρίση του 1929-1930.

-Οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία επέτυχαν να περιορίσουν την ανεργία μετά από την κρίση του 2007-2008, χρησιμοποιώντας τα ίδια εργαλεία.

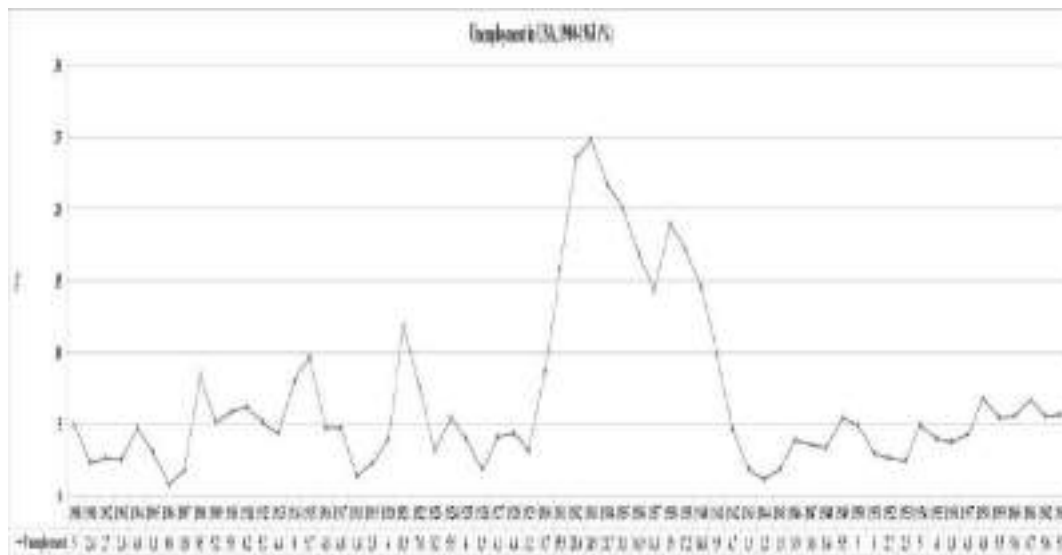
¹ J.M. Keynes, *The General Theory of Employment, Interest and Money*, A Project Gutenberg of Australia, eBook Col Choat colc@gutenberg.net.au, eBook No.: 0300071h.html, 2003· [J.M. Keynes, *The General Theory of Employment, Interest and Money*, London, Macmillan, 2007 (1936)].

Οι δημόσιες δαπάνες στις ΗΠΑ (1903-1959)

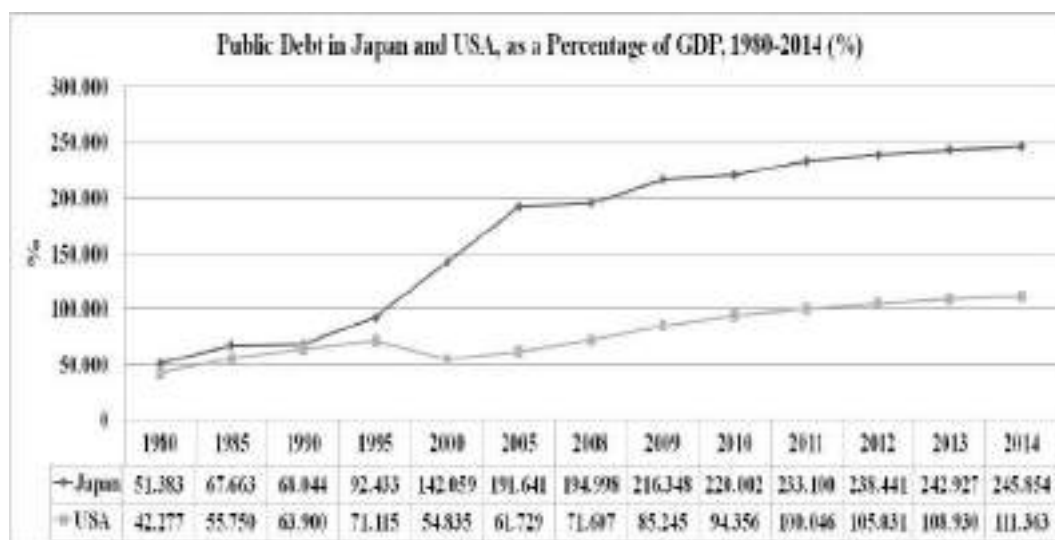
Πηγή: P.A. Baran, P.M. Sweezy, *Monopoly Capital. An essay on the American economic and social order*, New York, Modern Reader, 1968 (1966), σ. 146.

Η ανεργία στις ΗΠΑ (1900-1963)

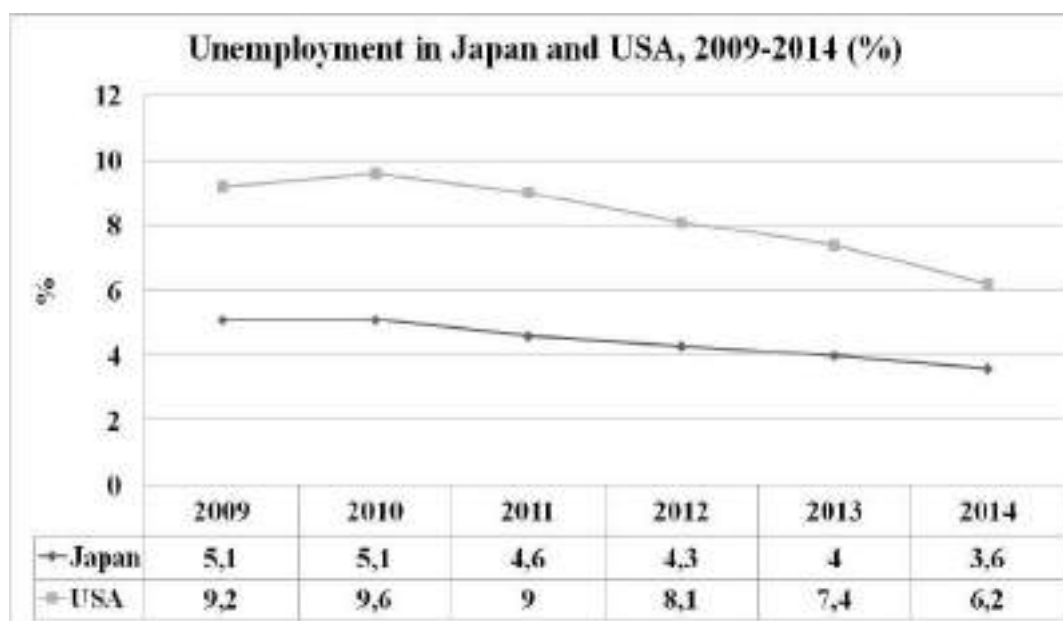
Πηγή: P.A. Baran, P.M. Sweezy, *Monopoly Capital. An essay on the American economic and social order*, New York, Modern Reader, 1968 (1966), σσ. 232-233.

Το δημόσιο χρέος σε ΗΠΑ και Ιαπωνία (1980-2014)

Πηγή: IMF.

Η ανεργία στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία (2009-2014)

Πηγή: *ILOSTAT, Unemployment* (www.ilo.org).

**Προβλήματα και περιορισμοί
για την εφαρμογή της μεθόδου του J.M. Keynes**

- Η απόλυτη δημοσιονομική κυριαρχία του εθνικού κράτους είναι προαπαιτούμενη της συγκεκριμένης πολιτικής.**
- Το κράτος πρέπει να μπορεί να διαχειρίζεται πλήρως όλα τα δημοσιονομικά εργαλεία.**
- Είναι αδύνατη η εφαρμογή αυτής της πολιτικής σε εθνικά κράτη, τα οποία συμμετέχουν σε ολοκληρώσεις με κοινό (ενιαίο) νόμισμα και με συνθήκες δημοσιονομικής πειθαρχίας.**

B) Το εναλλακτικό υπόδειγμα του W. Beveridge²

-Κρατικός παρεμβατισμός μέσω της ανάπτυξης δημόσιων δομών και συστημάτων κοινωνικής υποστήριξης (Εθνικό Σύστημα Υγείας, Δημόσια Εκπαίδευση, Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης κ.ά.).

-Η κύρια μέθοδος συνοψίζεται στη δημόσια χρηματοδότηση της δημιουργίας των δημόσιων δομών και την ετήσια αναχρηματοδότηση της λειτουργίας του, μαζί με την ανάληψη του κόστους της ευρείας δημόσιας απασχόλησης σε αυτές.

-Το βασικό εργαλείο, αλλά και χαρακτηριστικό, του υποδείγματος είναι η δραστική αύξηση της άμεσης και έμμεσης φορολογίας, όπως και των ιδιωτικών συνεισφορών στο ασφαλιστικό σύστημα.

-Το μοντέλο πέτυχε τους στόχους του στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

² W. Beveridge, *Social Insurance and Allied Services*, London, H.M. Stationary Office, Cmd. 6404, 1942· *Social Insurance and Allied Services: Memoranda from Organizations*, London, H.M. Stationary Office, Cmd. 6405, 1942· W. Beveridge, *Full Employment in a Free Society. A Summary*, London, The New Statesman and Nation-Reynolds News, 1944.

Προβλήματα και περιορισμοί για το υπόδειγμα του W. Beveridge

- Κατά τη διάρκεια των οικονομικών κρίσεων και υφέσεων η αύξηση των φόρων είναι απολύτως δύσκολη ή και αδύνατη.**
- Μερικές φορές η αύξηση των φόρων είναι καθηλωτική για την οικονομική δραστηριότητα.**
- Επιπροσθέτως, η ενεργής πολιτική της δημοσιονομικής πειθαρχίας της ΕΕ δημιουργεί τις συνθήκες για τη συνεχή μείωση των δημόσιων δομών και επομένως της δημόσιας απασχόλησης.**
- Μόνο εάν μεσολαβήσει μια δραματική αλλαγή του κυρίαρχου οικονομικού δόγματος, θα μπορούσαν να υπάρξουν οι προϋποθέσεις της αναγέννησης αυτής της πολιτικής.**

**Γ) Το κράτος ως εργοδότης της τελευταίας καταφυγής-
H.P. Minsky³**

-Το κράτος συμβάλλει ως ένας εργοδότης της τελευταίας καταφυγής για την απασχόληση των ανέργων, με όποια ειδίκευση ή ειδικότητα έχουν τη στιγμή της παρέμβασης.

-Το κράτος κάθε χρόνο, μέσα στην περίοδο της παρέμβασης εκδίδει νομισματική μάζα ανάλογη με το κόστος του προγράμματος προκειμένου να χρηματοδοτήσει την απασχόληση των ανέργων (0,7%-1,5% του ΑΕΠ).

-Εναλλακτικά το κράτος εκδίδει κρατικά ομόλογα, σε ίση αξία με το κόστος του προγράμματος (με χαμηλά επιτόκια).

-Η πρόταση είχε μια επιτυχή εφαρμογή, μετά από την οικονομική κατάρρευση της Αργεντινής.

³ H.P. Minsky, *Stabilizing an Unstable Economy*, New York, McGraw-Hill, 2008 (1986)· P.R. Tcherneva, “Beyond Full Employment: The Employer of Last Resort as an Institution for Change”, Levy Economics Institute of Bard College, *Working Papers*, No. 732, 2012 (September).

**Προβλήματα και περιορισμοί της πρότασης
για το ρόλο του κράτους, με τον τύπο του εργοδότη της τελευταίας
καταφυγής**

-Αυτή η πολιτική δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε οποιαδήποτε περίπτωση, στην οποία το κράτος δεν έχει το κυριαρχικό προνόμιο της έκδοσης νομισματικής μάζας.

-Όταν το κράτος δεν έχει πλήρη κυριαρχία επί της δημοσιονομικής πολιτικής, η έκδοση κρατικών ομολόγων είναι εξαιρετικά δύσκολη.

-Στη ζώνη του ευρώ το προνόμιο της έκδοσης του νομίσματος έχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ).

**Δ) Συμφιλίωση της προσωπικής ευθύνης με τις ευκαιρίες
για την απασχόληση- B. Clinton⁴**

-Το κράτος, μαζί με τους τοπικούς θεσμούς διαμορφώνει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα απασχόλησης και για την καταπολέμηση της φτώχειας για τα μέλη ευάλωτων οικογενειών με παιδιά.

-Το πρόγραμμα συνδυάζει ευέλικτα διάφορες παροχές για πέντε χρόνια και απαιτεί να απασχοληθούν οι ωφελούμενοι, σε θέσεις με χαμηλούς μισθούς, δύο χρόνια μετά τη λήψη των επιδομάτων και των παροχών.

-Το κράτος χρηματοδοτεί το κόστος της πολιτικής.

-Στις ΗΠΑ οι Πολιτείες αναλαμβάνουν την ευθύνη για την εφαρμογή με σχετική ευελιξία.

-Η τεχνική εφαρμογή μπορεί να αναληφθεί από ιδιωτικές επιχειρήσεις στο τοπικό πλαίσιο.

⁴ [USA], Personal Responsibility and Work Opportunity Reconciliation Act-PRWORA, Public Law 104-193, Aug. 22, 1996.

Προβλήματα και περιορισμοί της πολιτικής του B. Clinton

-Αυτή η πολιτική επέτυχε τη μείωση της ανεργίας, κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης του B. Clinton. Τα προβλήματα της φτώχειας έμειναν μάλλον ανέγγιχτα.

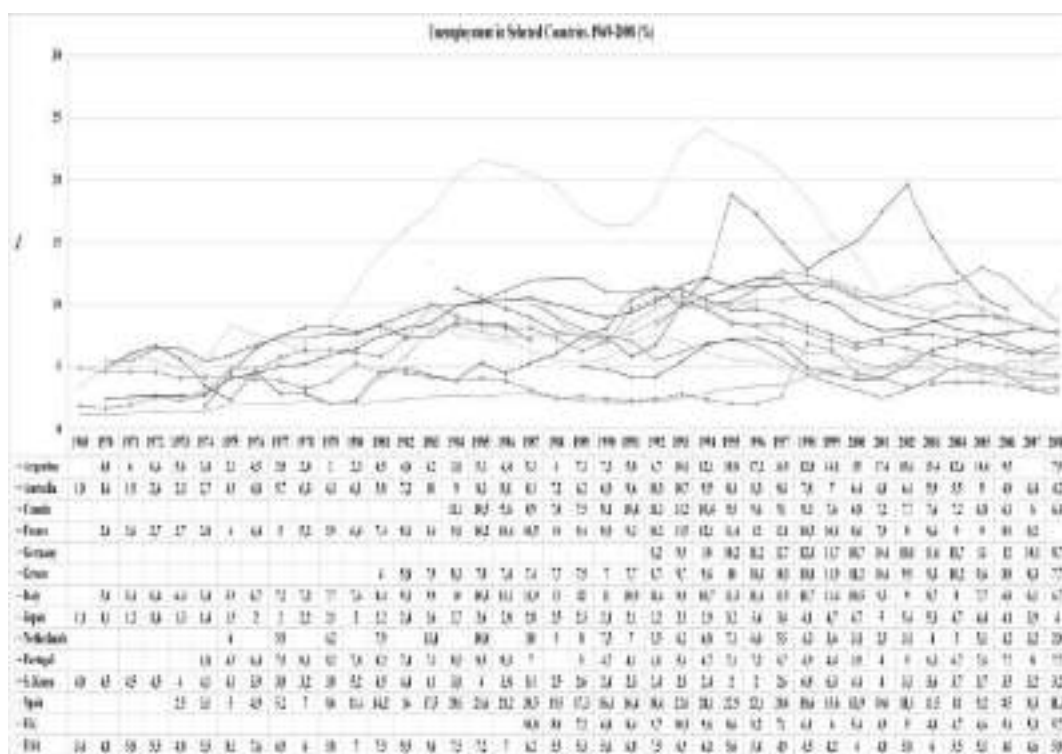
-Η κρατική χρηματοδότηση της κοινωνικής υποστήριξης ήταν συνεχής, αλλά άλλο τόσο συνεχής ήταν η τάση για τη μείωση των προϋπολογισμών για την κοινωνική υποστήριξη.

-Σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης είναι εξαιρετικά δύσκολη η αύξηση της δημόσιας χρηματοδότησης, ως ανταπόκριση στην αύξηση της ανεργίας.

-Οι προδιαγραφές της συγκεκριμένης πολιτικής τείνουν μάλλον στην μείωση των κρατικών προϋπολογισμών και επομένως στη μείωση των επιδομάτων και των ενισχύσεων.

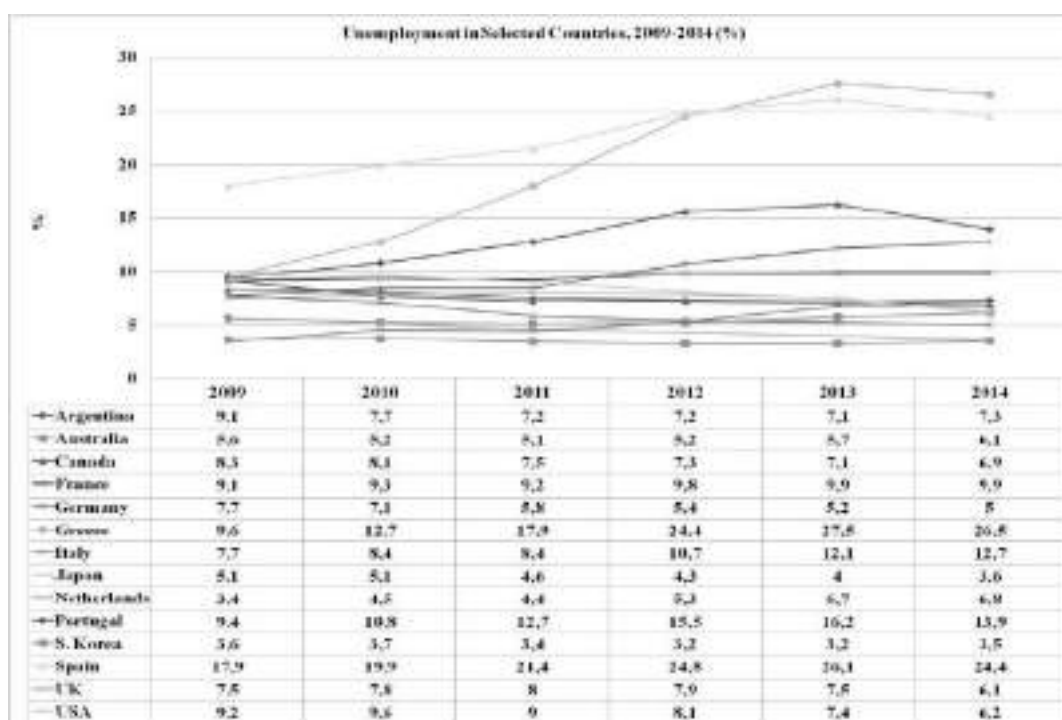
-Είναι στην ουσία μια εξειδίκευση του κατώτερου εγγυημένου εισοδήματος που πρότεινε ο M. Friedman. Επηρέασε πολλές διαφορετικές εκδοχές αναθεωρημένης κοινωνικής πολιτικής στην Ευρώπη.

Η ανεργία, στη μέση διάρκεια, σε επιλεγμένες χώρες, 1969-2008

Πηγή: ILO, Laborsta, *Unemployment* (www.ilo.org).

Η ανεργία στην μικρή διάρκεια, 2009-2014

Πηγή: ILOSTAT, *Unemployment* (www.ilo.org).

Η εναλλακτική πρόταση
1) Βασικά χαρακτηριστικά⁵

- Η χρηματοδότηση του προγράμματος πραγματοποιείται με κυρίως ιδιωτικούς πόρους, υπό δημόσιο έλεγχο.**
- Οι άνεργοι κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργάζονται ως αυτόνομοι εργαζόμενοι.**
- Το κράτος ρυθμίζει τις κρίσιμες διαδικασίες, με τους απαραίτητους θεσμούς και αναπληρώνει τις πιστώσεις του κατατεθειμένου κεφαλαίου.**
- Η τοπική αυτοδιοίκηση συντονίζει τη διαδικασία.**
- Οι τράπεζες συμμετέχουν στο μείζον μέρος του προγράμματος.**

⁵ A.N. Lytras, “An Alternative for Combating Unemployment”, *Journal of Sociology and Social Work*, 4 (2), 2016, σσ. 59-71, [DOI: 10.15640/jssw.v4n2a7, URL: <https://doi.org/10.15640/jssw.v4n2a7>]. A.N. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis, 2017 (eBook).

2) Οι συντελεστές του προγράμματος

- 1) Οι άνεργοι από τη χορεία των καταγεγραμμένων ανέργων (στην υπηρεσία απασχόλησης, στην Ελλάδα τον ΟΑΕΔ), οι οποίοι θα αποτελέσουν τους ωφελούμενους του προγράμματος.**
- 2) Οι κάτοχοι του αποθέματος, οι οποίοι καταθέτουν το διαθέσιμο κεφάλαιο τους σε ετήσιους προθεσμιακούς λογαριασμούς, με ειδικό επιτόκιο και πρόσθετη απόδοση από το πρόγραμμα. Οι κάτοχοι του αποθέματος λειτουργούν ως αρχικοί χρηματοδότες της διαδικασίας.**
- 3) Το κράτος, το οποίο αφενός ρυθμίζει τη διαδικασία με τους ανάλογους θεσμούς και αφετέρου χρηματοδοτεί με ένα έλασσον μέρος τις αναγκαίες πιστώσεις.**
- 4) Οι πολίτες/καταναλωτές, οι οποίοι αγοράζουν υπηρεσίες από τους αυτόνομους εργαζόμενους/ωφελούμενους του προγράμματος. Είναι στην ουσία οι κύριοι χρηματοδότες του προγράμματος, ενώ απολαύουν σημαντικές υπηρεσίες σε χαμηλές τιμές.**
- 5) Οι κοινωνικές οργανώσεις και οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί που δύνανται να αξιοποιούν τη συνεργασία με τους αυτόνομους εργαζόμενους, με την ίδια ακριβώς διαδικασία συναλλαγής.**
- 6) Η τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία είναι ο επισπεύδων και συντονιστικός φορέας του προγράμματος.**
- 7) Η υπηρεσία απασχόλησης (στην Ελλάδα ο ΟΑΕΔ), η οποία χορηγεί τον κατάλογο των ανέργων, παρακολουθεί και αξιολογεί το πρόγραμμα.**
- 8) Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες και τα Ασφαλιστικά Ταμεία, καθώς τα συνολικά έσοδα του προγράμματος περιλαμβάνουν φόρους και εισφορές.**
- 9) Οι συμβεβλημένες τράπεζες, στις οποίες δημιουργούνται προθεσμιακοί τραπεζικοί λογαριασμοί. Ταυτόχρονα στις τράπεζες δημιουργούνται λογαριασμοί των ωφελούμενων και τα συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα επιμελούνται την έκδοση των αξιόγραφων.**

3) Η αρχική διαδικασία της χρηματοδότησης

Α) Οι κάτοχοι του αποθέματος (μετά από προσκλήσεις ενδιαφέροντος της τοπικής αυτοδιοίκησης και την επιλογή τους από τα θεσμικά όργανα) καταθέτουν τα κεφάλαια τους σε συγκεκριμένους προθεσμιακούς λογαριασμούς των επιλεγμένων τραπεζών.

Β) Η απόδοση των κεφαλαίων προκύπτει αφενός από το επιτόκιο της προθεσμιακής κατάθεσης και αφετέρου από το προσδιορισμένο μέρος στην αύξηση του αποθέματος, η οποία προσδοκάζεται να δημιουργηθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος.

Γ) Καμιά επιχειρηματική και εργοδοτική εμπλοκή των κατόχων του αποθέματος δεν προβλέπεται, πέρα από την περιγραφείσα.

Δ) Οι κάτοχοι του αποθέματος, μέσω των προθεσμιακών λογαριασμών είναι οι αρχικοί χρηματοδότες του προγράμματος.

Ε) Οι πιστώσεις από την προθεσμιακή κατάθεση αποτελούν την αρχική βάση για την έκδοση αξιόγραφων, με τα οποία εφοδιάζονται οι ωφελούμενοι, προκειμένου να λειτουργήσουν ως αυτόνομοι εργαζόμενοι. Το κράτος, με την χρήση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων, αναπληρώνει το κεφάλαιο που εκταμιεύεται.

ΣΤ) Η συνολική συνεισφορά του κράτους είναι ίση με το κατατεθειμένο κεφάλαιο, αν και καταβάλλεται σταδιακά. Η συνεισφορά αυτή επιστρέφει στο μείζον μέρος της (το 70% των δημοσίων δαπανών) στα δημόσια ταμεία είτε με τη μορφή του φόρου είτε με τη μορφή των ασφαλιστικών εισφορών που ενσωματώνονται στα αξιόγραφα και στο σύνολο του προϋπολογισμού.

4) Η επιλογή και οι υποχρεώσεις των ανέργων

- 1) Η τοπική αυτοδιοίκηση επικυρώνει την επιλογή των ανέργων, σε συνεργασία με τις τοπικές ή περιφερειακές υπηρεσίες της Υπηρεσίας Απασχόλησης (στην Ελλάδα του ΟΑΕΔ).**
- 2) Οι ωφελούμενοι τροφοδοτούνται στην αρχή του πρώτου μήνα με αξιόγραφα, που εκδίδονται με ευθύνη του αρμόδιου φορέα και των συμβεβλημένων τραπεζών.**
- 3) Το προτεινόμενο συνολικό ποσό κάθε αξιόγραφου είναι είτε τα 20 ευρώ είτε τα 10 ευρώ στις περιπτώσεις μη προβλεπόμενης συμμετοχής του κατατεθειμένου κεφαλαίου.**
- 4) Στα αξιόγραφα των 20 ευρώ, τα δέκα ευρώ είναι η συνεισφορά του κατατεθειμένου κεφαλαίου και τα υπόλοιπα δέκα ευρώ είναι η συνεισφορά του αγοραστή των υπηρεσιών.**
- 5) Στα αξιόγραφα των 10 ευρώ το σύνολο του ποσού είναι συνεισφορά των πολιτών/καταναλωτών.**
- 6) Το μεικτό συνολικό ποσό εμπεριέχει την ασφαλιστική εισφορά (προτεινόμενη=10%, με θεσμική πρόνοια) και το ποσό του φόρου (με μοναδικό συντελεστή 20%, μετά από θεσμική πρόβλεψη).**
- 7) Οι ωφελούμενοι, από τη στιγμή που θα είναι πλέον εργαζόμενοι, θα είναι απολύτως όμοιοι με τους αυτοαπασχολούμενους. Δεν απαιτείται, όμως, να ανοίξουν βιβλία και στοιχεία συναλλαγών.**
- 8) Απαιτείται να έχουν Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, εγγραφή στο ΙΚΑ, διεύθυνση, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αριθμό τηλεφώνου.**

**5) Η διαδικασία του προγράμματος I:
Η πώληση**

-Η τοπική αυτοδιοίκηση εκτιμά τη σχέση προσφοράς και ζήτησης στην τοπική αγορά και παρεμβαίνει με ενημερώσεις για τις συναλλαγές.

-Οι ωφελούμενοι, κατά την πώληση των υπηρεσιών τους, χρησιμοποιούν ένα αξιόγραφο για κάθε ημέρα εργασίας αποκλειστικά. Το αξιόγραφο είναι, ως εκ τούτου, ακέραιο και αδιαίρετο.

-Ο ωφελούμενος πωλεί τις υπηρεσίες του (για δέκα μήνες το χρόνο) χρησιμοποιώντας το αξιόγραφο ακέραιο, ανεξάρτητα από τις ώρες χρησιμοποίησης της εργασίας του.

-Επομένως διαφορετικού χαρακτήρα και απαιτούμενης ειδίκευσης υπηρεσίες μπορεί να αντιπροσωπεύουν είτε μια ακέραια παροχή υπηρεσίας, ανεξάρτητα από τη χρονική της διάρκεια, είτε μια ώρα εργασίας είτε μια εργάσιμη ημέρα.

**6) Η διαδικασία του προγράμματος II:
Η αγορά υπηρεσιών**

-Οι καταναλωτές των προσφερόμενων υπηρεσιών και μαζί με αυτούς οι κοινωνικές οργανώσεις (ή οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί) ανήκουν στην ουσία στους χρηματοδότες του προγράμματος.

-Οι πολίτες ενημερώνονται από τον φορέα της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, την τιμή της συνεισφοράς τους (10 ευρώ) και τις διαδικασίες της συναλλαγής.

-Αγοράζουν τις συγκεκριμένες υπηρεσίες, με μεγάλη ευελιξία και ανάλογα με τις ανάγκες τους ή τις διαθέσεις τους.

-Οι υπηρεσίες που μπορούν να αγοράσουν είναι δυνατόν να έχουν μεγάλες εκπαιδευτικές απαιτήσεις, υψηλή ειδίκευση και εξαιρετικές τεχνικές γνώσεις.

-Μπορεί αυτές οι υπηρεσίες να σχετίζονται με την καλλιτεχνική δραστηριότητα.

-Είναι προφανές ότι οι κοινές, ανειδίκευτες υπηρεσίες είναι δυνατόν να καλυφθούν από αυτή τη μέθοδο απασχόλησης.

7) Κοινωνική αλληλεγγύη και κάλυψη αναγκών

Η αγορά υπηρεσιών από το Πρόγραμμα αποτελεί, σαφώς, για τους καταναλωτές και τις κοινωνικές οργανώσεις μια πράξη κοινωνικής και κοινοτικής αλληλεγγύης.

Η διάθεση της αλληλεγγύης, όμως, συνεργεί με τις συναλλακτικές σχέσεις, χωρίς αξιώνει την πλήρη αλλαγή της οικονομικής συμπεριφοράς και την παράκαμψη της σχέσης κόστους-οφέλους.

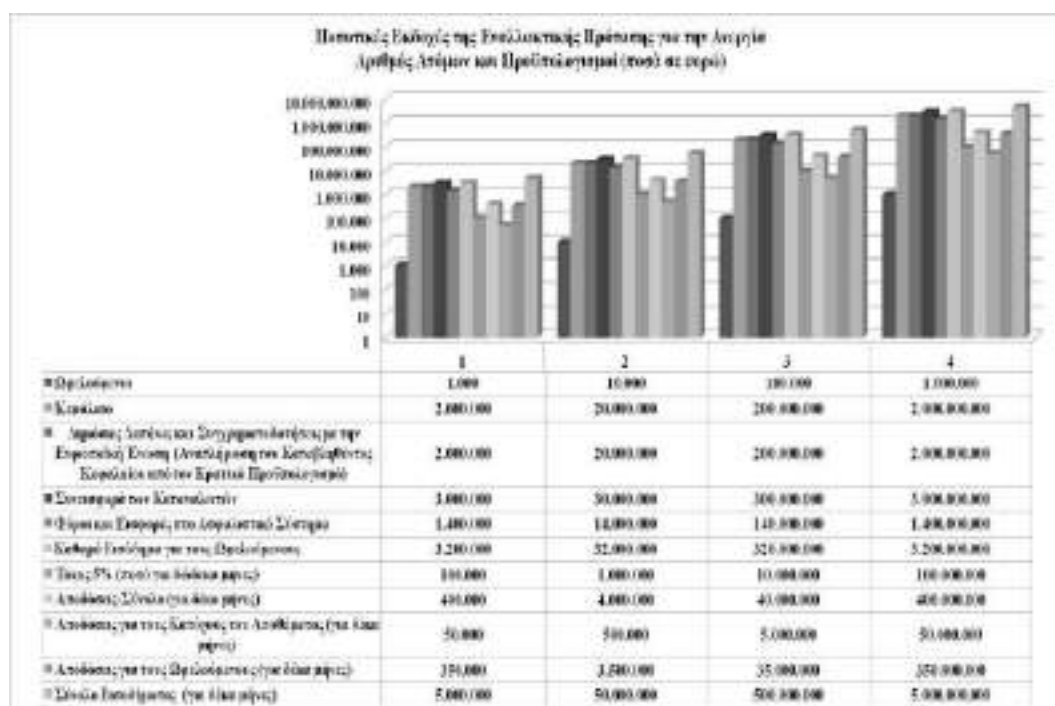
Η αλληλεγγύη ανταποκρίνεται απολύτως στην συνεισφορά του καταναλωτή, με τρόπο που ταυτόχρονα συντείνει στην κάλυψη των προσωπικών του αναγκών και την αξιοποίηση των διαθέσιμων εισοδημάτων του.

Ο αγωγός της εκδήλωσης της κοινωνικής και κοινοτικής αλληλεγγύης, μέσα από τις απaráλλακτες καθημερινές συναλλακτικές σχέσεις, μεταβάλλει την κοινωνική αλληλεγγύη σε οικονομικά τελεσφόρο.

Η μορφή χρηματοδότησης από τους καταναλωτές είναι διεξοδική για πολύ μεγάλους αριθμούς ωφελουμένων ταυτόχρονα.

Η ατομική οικονομική συνεισφορά των καταναλωτών είναι εξαιρετικά περιορισμένη. Μπορεί με αυτόν τον τρόπο ο πολίτης/καταναλωτής, να λαμβάνει και να απολαύει απαραίτητες υπηρεσίες σε ενδιαφέρουσες τιμές. Το Πρόγραμμα προσδοκά να συμβάλλουν οι χαμηλές τιμές στην πολύ μεγάλη διεύρυνση του κύκλου εργασιών.

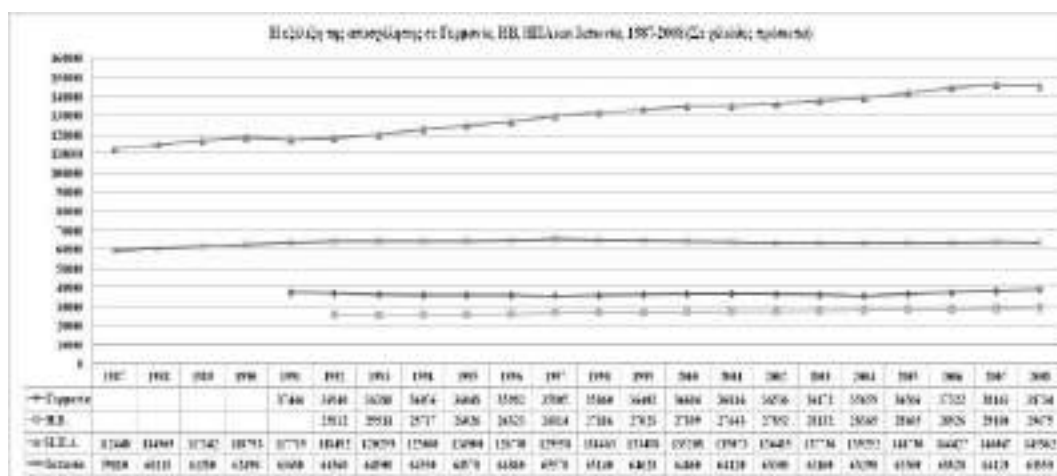
8) Ποσοτικές εκδοχές

Παράρτημα της Παρουσίασης

Η τεχνολογία δεν μειώνει, αλλά αυξάνει την απασχόληση Ι!⁶

Διάγραμμα 1: Η αύξηση της απασχόλησης, σε Γερμανία, ΗΠΑ, ΗΒ, Ιαπωνία, 1987-2008

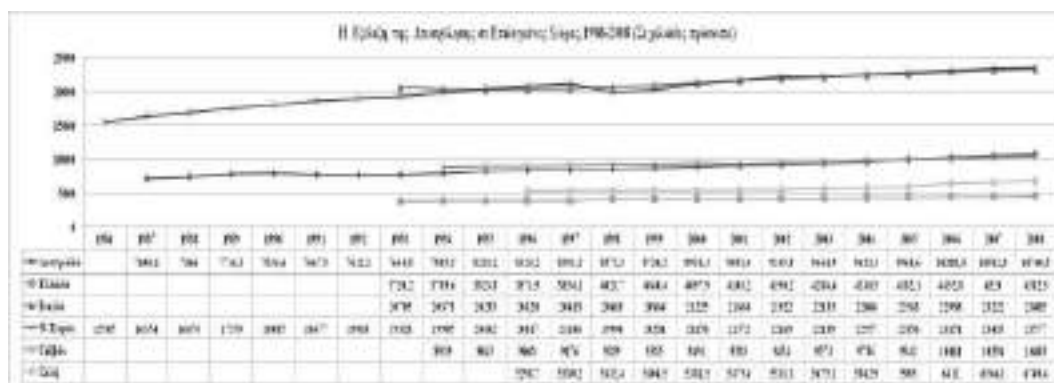

Πηγή: ILO· A.N. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

⁶ Για τις κλασικές και εδραιωμένες απόψεις, ότι δεν υφίσταται δυνατότητα επιβίωσης του καπιταλισμού με λιγότερη εργασία, πβ., A. Smith, *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, London, G. Bell and Sons, 1887, Vol. I, σ. 349· K. Marx, «Μισθωτή Εργασία και Κεφάλαιο», K. Marx, F. Engels, *Διαλεχτά Έργα*, Αθήνα, Γνώσεις, τ. 1, σ. 92. Σε σχέση με τις σύγχρονες αντιλήψεις, πβ., (τον νομπελίστα) H.A. Simon, “The Corporation: Will It Be Managed by Machines?”, M.L. Anshen, G.L. Bach (eds.), *Management and the Corporations*, 1985, New York, McGraw-Hill, 1960, σσ. 17-55· R.N., Langlois, “Cognitive Comparative Advantage and the Organization of Work: Lessons from Herbert Simon's Vision of the Future”, *Economics Working Papers*, Paper 200220, 2002 (http://digitalcommons.uconn.edu/econ_wpapers/200220)· F. Levy, R.J. Murnane, *The New Division of Labor: How Computers Are Creating the Next Job Market*, New York- Princeton N.J., Russell Sage Foundation-Princeton University Press, 2004, σ. 8. Εκτός των προκείμενων θεμελιώσεων τα υπερκείμενα τεκμήρια είναι αδιαμφισβήτητα.

(Παράρτημα της Παρουσίασης)
Η τεχνολογία δεν μειώνει, αλλά αυξάνει την απασχόληση II!

Διάγραμμα 2: Η αύξηση της απασχόλησης σε επιλεγμένες χώρες, 1986-2008

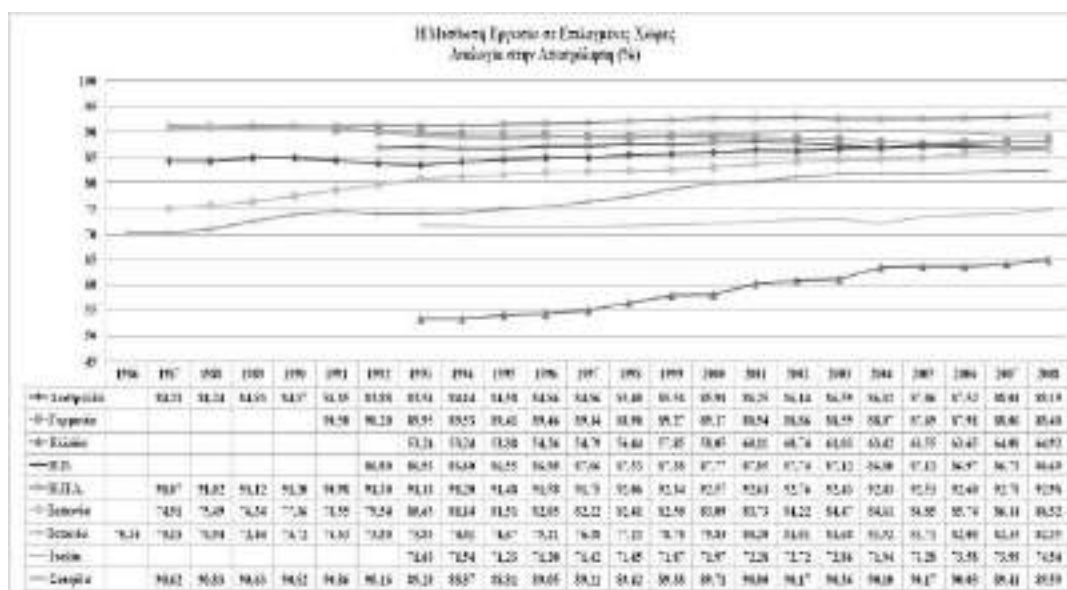

Πηγή: ILO· Α.Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

(Παράρτημα της Παρουσίασης)

Την ίδια περίοδο αυξάνεται η αναλογία της μισθωτής εργασίας στην απασχόληση!

Διάγραμμα 3: Η αύξηση της μισθωτής εργασίας, 1986-2008

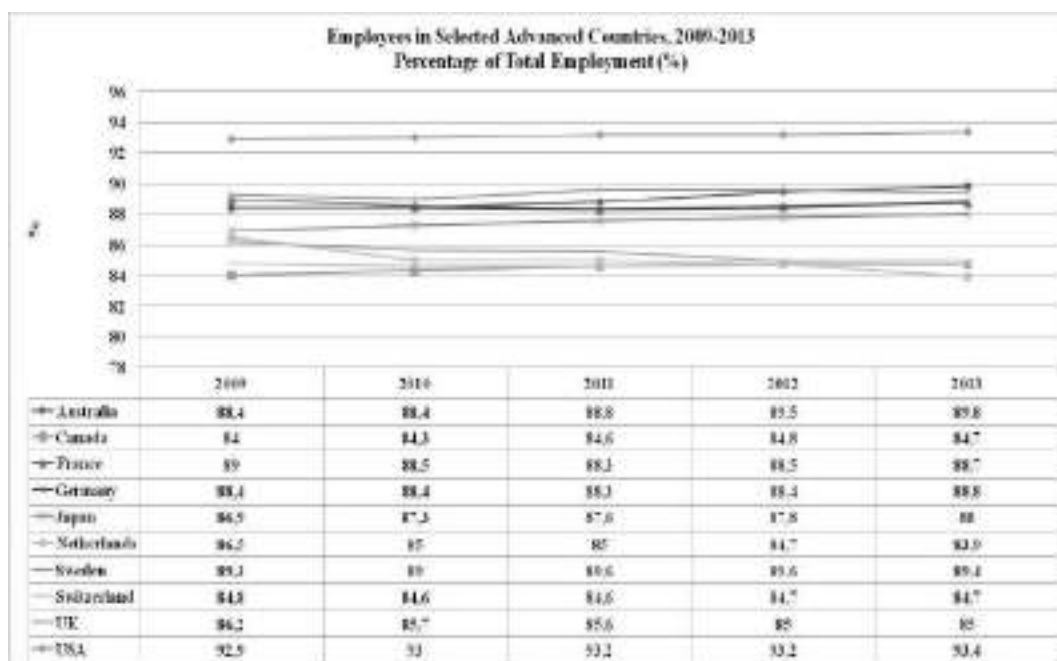

Πηγή: ILO· Α.Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

(Παράρτημα της Παρουσίασης)

**Η αύξηση στην αναλογία της μισθωτής εργασίας στην
απασχόληση συνεχίζεται, με λίγες εξαιρέσεις
(ίσως λόγω της κρίσης)!**

Διάγραμμα 4: Η αύξηση της μισθωτής εργασίας, 2009-2013

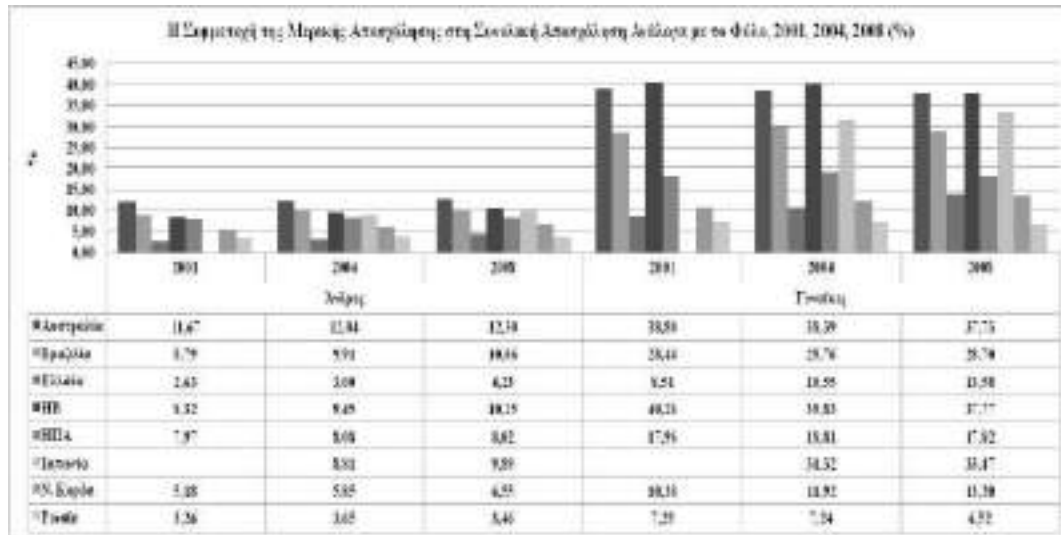

Πηγή: ILO· A.N. Lytras, *A Radical Policy for Combating Unemployment. The Future Network: Autonomous Workers, Stock Holders, Consumers and the State*, Athens, Papazissis, 2017 (eBook).

(Παράρτημα της Παρουσίασης)

Την περίοδο που αυξάνεται η αναλογία της μισθωτής εργασίας στην απασχόληση η εργασία γίνεται φθηνότερη. Η μερική εργασία διευρύνεται. Πολύ περισσότερο διευρύνεται για τις γυναίκες

Διάγραμμα 5: Η εξέλιξη της μερικής απασχόλησης

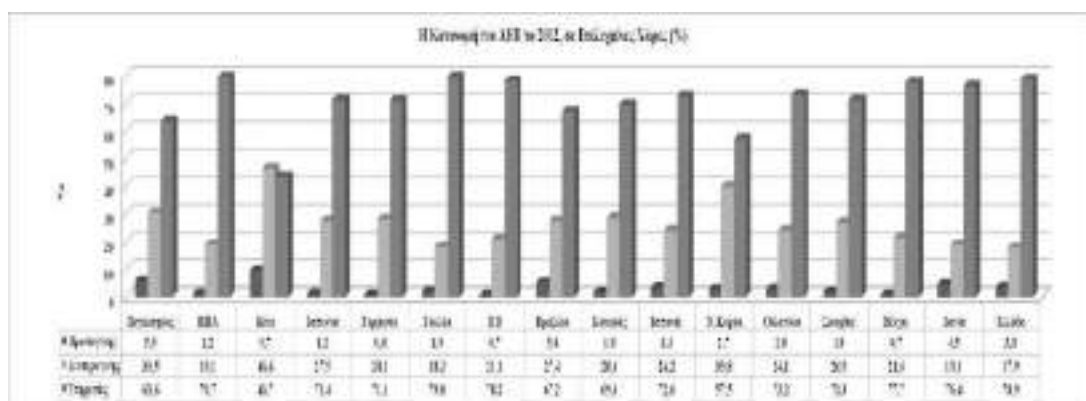

Πηγή: OECD· Α.Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

(Παράρτημα της Παρουσίασης)

Ο πλούτος στις αναπτυγμένες χώρες παράγεται, κυρίως, από τις υπηρεσίες⁷

Διάγραμμα 6: Η κατανομή του ΑΕΠ στις αναπτυγμένες χώρες

Πηγή: IMF· Α.Ν. Λύτρας, *Η Μισθωτή Εργασία στην Κοινωνική Οργάνωση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2016.

a

⁷ Η επικράτηση των υπηρεσιών στην παραγωγή και την απασχόληση είναι ήδη δεδομένη στις αναπτυγμένες χώρες και ιδίως στις ΗΠΑ, από τις αρχές της δεκαετίας του '40. Πβ., C. Clark, *The Conditions of Economic Progress*, London, MacMillan & Co. Ltd., 1940 (revised and reprinted in 1951).